IN OPERA OMNIA

S. BONAVENTURÆ

QUATUORDECIM TOMIS HUCUSQUE INSERTA

INDICES QUINQUE GENERALES

A R. D. ADOLPHO CAROLO PELTIER

REMENSIS, NECNON ET SAN DIONYSIANÆ ECCLESIÆ CANONICO

INTEGRE COMPOSITI ET ORDINE DIGESTI

TOMUS DECIMUS QUINTUS

PARISIIS

LUDOVICUS VIVÈS, BIBLIOPOLA EDITOR

VIA DELAMBRE, 9

—

M DCCC LXXI

Digitized by Google

BX
890
.B7
1864
v.15

Digitized by Google

PRÆFATIO

Quantæ sint utilitatis Indices, quorum ope summatim, et uno quasi aspectu complecti detur omnia, quæ per infinitas numero paginas dispersa jacent, nemo est qui nesciat. Si enim jam a diebus Salomonis *faciendi plures libros nullus finis* fuerit, forsan nec legendi, quanto minus post tot nova sæcula, ac præsertim novissima quatuor, quibus typographiæ usus invaluit, tot doctorum virorum amplissima scripta quisquam vel prælibare posset absque indicum, vel synopseon saltem compendio! Et hæc erit, ut opinor, Collectionum, quas nunquam satis laudando studio promovet Ludovicus Vivès, præcipua laus, nec parvi quidem facienda, quod singulæ pro complemento habeant panoratica illa, ut ita dicam, instrumenta, quæ si deessent, deesset quoque quantumvis præstantibus viris facultas pro nostra præsertim electrica ætate, in qua, velut in speculo acroamatico, recapitulantur ad ictum oculi ætates cæteræ omnes, novos in stadio litterarum tentandi progressus.

Hanc igitur necessitatem cum quisque apprime norit, lugendum profecto erat quod Bonaventurianorum Operum collectioni ad unam synopsim redigendæ nemo ad nostra usque tempora navasse videretur operam : tali enim complemento caruerunt, ni fallor, editiones omnes tum Romæ, tum Venetiis, tum alibivis terrarum confectæ; Lugdunum si modo exceperis, ubi *anno* 1681, *apud Anissonios, et Joan. Posuel, cum approbatione Superiorum,* prodiit *admodum R. P. BARTHOLOMÆI de BARBERIIS a CASTRO-VETRO, provinciæ Capuccinorum Lombardiæ Definitoris, et* S. *Theologiæ Lectoris, TABULA seu INDEX GENERALIS in omnia Opera S. BONAVENTURÆ, in quo alphabetico ordine compendiose proponuntur omnia verba, sententiæ, et conclusiones quæ continentur in ejusdem Seraphici Doctoris operibus, ea serie dispositus, ut omnibus editionibus hucusque impressis usui esse possit,* in fol. pergam. 749 p.

Sed adeo pretiosi libri perpauca nunc exstant exemplaria, nec sine miro divinæ Providentiæ beneficio unum dumtaxat, ab ipso librario venditore dictum *introuvable*, invenire mihi tandem contigit. Necesse ergo prorsus fuit tam industrie confectum Opus, tam mirabiliter ab excidio præservatum denuo, paucis mutatis, et ut videtur, in melius edere : quod equidem præstare studui per Indicem generalem, in præsenti volumine, quarto loco positum, qui licet contentus 612 paginis in 4°, vel quo verius dicam, in 8° grandiori, amplissime tamen exhibet omnia, nostræ scilicet editioni specialiter adaptata, quæ in tomo illo in fol. 749 paginarum ad usum omnium editionum habentur.

393545

Digitized by Google

Idem quoque Bartholomæus
duo condiderat de glossis « in utriusque
Seraphici tractatibus inveniuntur expositi, et
piissime. » Sed istum alterum tomum, vel si libet, alios du
mihi fuit; et ob id coactus sum Indicem integrum locorum S
dulo supplere, quem tertio loco in hoc volumine ponendum c
dixerim de reliquis tribus indiculis, nempe de primo, secundo et q
dumtaxat editioni, ut satis patet, aptari queunt.

Pro coronide hujus præfatiunculæ liceat, quæso, iisdem uti verbis, quibus Bartholomæus de Barberiis in sua Præfatione ad Lectorem : « Me quidem non latet non defuturos, qui meo labori, uti supervacaneo detrahant; quæcumque enim mortales peragunt, hæc omnia calumniis subjacere compertum est, quando nec divinis operibus maledica lingua parcit, tantum sibi humanus arrogat intellectus. Verum si nemo sanæ mentis compos damnat Petrum Bergomensem Ordinis Sacri Prædicatorum, qui in tabula vere aurea Divi Thomæ constituenda acerrime desudarit, ecquisnam adeo desipiet, ut hoc meum non illaboratum, ne dicam elaboratum Opusculum asserat supervacaneum, quando tales Indices studiosos nunquam non viros plurimis commodis affecisse probantur? Sed detrahat qui vult labori nostro : ego enim nonnisi volentibus hæc trado legenda.

» Fruere ergo, tu optime Lector, tam necessariis, simulque, ut verum fatear, operosissimis laboribus, si modo non summis labiis doctrinæ seraphicæ spiritum haurire cupis, qui fiat tibi fons aquæ salientis in vitam æternam. »

Digitized by Google

Digitized by Google

SUMMA INDICUM GENERALIUM

I. Operum et opusculorum hujus editionis series cum cæteris haud nimie antiquis collatæ 1

II. Titulorum, singulis quæ in hac editione continentur Operibus sive Opusculis propriorum, Index alphabeticus 5

III. Locorum sacræ Scripturæ, in Bonaventurianis operibus exploratorum Index generalis 9

IV. Tabula in qua alphabetico ordine compendiose proponuntur omnia verba, sententiæ et conclusiones, quæ continentur in hucusque editis tanquam seraphici doctoris operibus 191

V. Index compendiosus sermonum, vel collationum quæ in Bonaventurianis operibus continentur. . . . . : 803

Digitized by Google

SANCTI BONAVENTURÆ

OPERUM OMNIUM

INDEX PRIMUS GENERALIS

SCILICET

OPERUM ET OPUSCULORUM HUJUS EDITIONIS SERIES CUM CÆTERIS HAUD NIMIE ANTIQUIS COLLATÆ

N. B. — Litteræ P, R et V, numeris paginarum identidem appositæ, ubi supinæ apparent, ut ⅁, ⅂, ⊳, designant opus pro incerto habitum, sive in Prodromo (P) vel editione nostra, sive in Romana (R) vel Lugdunensi, sive in Veneta (V) novissima editione; si autem pronæ jaceant, ut ⅂, opus partim genuinum, partim dubium vel incertum; si vero sursum deorsum ponantur, ut ⅁, ⅂, ∧, opus supposititium, Editorum ad quos referuntur judicio; ubi demum nullatenus affiguntur, opus genuinum censeri debet.

Operum series.	Editionis nostræ.	Romanæ.	Lugdunensis.	Venetæ novissimæ.
In quatuor Sententiarum libros Expositio. . . .	tom. I-VI	IV-V	(1)	I-IV
Singulatim in primum Sentent., dist. I-XXXIV,	I per totum	IV, pag. 1-315	1-274	I 1-573
— — dist. XXXV-XLVIII,	II, pag. 1-230	316-447	275-390	574-810
— in secundum Sentent., dist. I-XVI,	231-648	part. II, p. 1-234	1-208	II, 1-418
— — dist. XVII-XLIV,	III per totum	235-603	209-534	419-1097
— in tertium Sentent., dist. I-XXX,	IV per totum	V, 1-380	1-339	III, 1-676
— — dist. XXXI-XL,	V, 1-240	380-513	340-459	677-913
— in quartum Sentent., dist. I-XVII,	241-709	part. II, p. 1-266	1-237	IV, 1-479
— — dist. XVIII-L,	VI, 1-621	266-646	237-552	480-1115
Compendiosum Principium in libros Sententiarum.	621 *bis*-624	VI, 213-214	204-205	VII, 223-226 ∧
Sententiæ Sententiarum.	625-658	215-233	205-223	IX, 1-89 ∧
Pharetra.	VII, 1-231	103-208	99-200	VII, 234-437 ∧
Declaratio terminorum Theologiæ.	232-239	209-212	200-204	VI, p. I, 9-16 ⊳
Breviloquium.	240-343	5-57	4-55	V, 1-103
Centiloquium.	344-436	58-102	55-99	104-194
De Ecclesiastica Hierarchia.	437-497	VII, 264-293	247-278	195-252
De Reductione Artium ad Theologiam.	498-505	VI, 1-4	1-4	VI, part. I, 1-8 ⊳
De quatuor Virtutibus Cardinalibus.	506-509	234-235	223-225	17-20 ⊳
De tribus Ternariis peccatorum infamibus. . . .	510-522	279-285	266-271	IX, 40-51 ∧
Speculum Animæ.	523-558	VII, 30-47	29-45	94-127 ∧
De Modo confitendi et de Puritate Conscientiæ. .	559-582	687-699 ⅂	646-657	XII, 223-247 ∧
De septem donis Spiritus sancti.	583-652 ⅁	VI, 237-276	225-263	V, 253-332
De resurrectione de peccato ad gratiam. . . .	653-656 ⅁	277-279	264-266	333-337
De Mystica Theologia.	VIII, 1-53 ⅁	VII, 699-730 ⅂	657-687	XI, 344-404 ∧
De essentia et invisibilitate et immensitate Dei. .	54-59 ⅁	681-684 ⅂	640-643	VII, 227-233 ∧
Compendium theologicæ veritatis.	60-246 ⅁	731-844 ⅂	687-797	1-222 ∧
Diæta salutis.	247-358 ⅁	VI, 285-318 ⅂	271-332	XII, 248-378 ∧
Confessionale.	359-392 ⅁	VII, 48-70	45-66	IX, 52-93 ∧
De septem itineribus æternitatis.	393-482 ⅁	145-196	135-184	XII, 99-203 ∧
Biblia Pauperum.	483-642 ⅁	468-563	434-528	IX, 244-424 ∧
Principium sacræ Scripturæ.	IX, 1-16	I, 1-8	1-8	VIII, 1-17 ∧
Illuminationes Ecclesiæ in Hexaemeron. . . .	17-153	9-75	9-71	17-152 ∧

(1) Lugdunensis editionis tomorum series, ab initio ad finem, eadem numerice est ac Vaticanæ seu Romanæ.

Digitized by Google

Operum series.	Editionis nostræ.	Romanæ.	Lugdunensis.	Venetæ novissimæ.
Expositio in Psalterium.	IX, 154-578	☿ I, (arg. 76, demp. sum.) 90-308.	72-293	VIII, 153-618 ♃
Altera in Psalmum CXVIII.	317-545 ♂	163-293	153-279	323-586 ♃
Expositio in Ecclesiasten.	579-684	309-357	294-340	IX, 148-243 ♃
Expositio in librum Sapientiæ.	X, 1-137	358-427	241-341	V, 801-934
Expositio in Lamentationes Jeremiæ prophetæ. .	138-206	(arg. 427) 428-463	408-441	935-1002
Expositio in caput VI Evangelii S. Matthæi. . .	207-210	II, 1-2	1-2	VI, p. I, 69-72 ☽
Expositio in Evangelium S. Lucæ, cap. I-XIV. .	211-627	3-198	3-185	73-472 ☽
cap. XV-XXIV.	XI, 1-239	198-310	185-290	473-700 ☽
Expositio in Evangelium S. Joannis.	240-529 ♂	311-466	293-436	part. II, 9-308 ☽
Collationes prædicabiles ex toto S. Joannis Evang.	530-608 ♂	467-504	437-476	309-391 ☽
Itinerarium mentis in Deum.	XII, 1-21	VII, 134-144	125-184	V, 338-358
Incendium amoris.	22-37	197-204	184-191	359-374
Amatorium.	38-66	250-263	234-246	774-800
Lignum vitæ.	67-84	VI, 421-429	402-411	393-410
Soliloquium.	85-131	VII, 113-134	105-125	411-452
De sex Alis Seraphim.	132-157	89-101	83-94	453-477
De pugna spirituali contra septem vitia capitalia.	158-164	27-30	26-29	VI, part. I, 21-27 ☽
Collatio de contemptu sæculi	165-168	102-103	95-96	28-31 ☽
Exercitia quædam spiritualia.	169-170	105-106	98	32-34 ☽
Fascicularius de exercitiis spiritualibus. . . .	171-179	106-111	99-103	35-44 ☽
De regimine animæ ad Blancham reginam. . .	180-182	18-20	17-19	65-68 ☽
De septem gradibus Contemplationis.	183-186	104-105	96-98	XII, 204-207 ♃
Formula aurea de gradibus Virtutum, ...	187-201	20-26	19-26	208-222 ♃
Epistola continens viginti quinque Memorialia. .	202-208	15-18	14-17	VI, part. II, 1-8 ♃
De perfectione vitæ ad Sorores.	209-227	670-679	631-639	V, 375-392 ♃
Sermones de decem Præceptis.	228-256	1-14	1-14	XI, 317-343 ☽
Expositio Missæ.	257-277	78-88	73-82	IX, 128-147
De Præparatione ad Missam.	278-287	70-75	66-71	VI, part. I, 49-59 ☽
De Instructione Sacerdotis ad celebrandam Missam.	288-291	75-77	71-73	60-64 ☽
De Institutione Novitiorum.	292-312	652-662	613-623	XIII, 183-203 ♃
Regula Novitiorum.	313-325	662-668	623-629	204-215 ♃
Brevis et utilis Doctrina Juvenum.	326	668	629	215-216 ♃
De Profectu Religiosorum.	327-442	595-651	557-612	73-182 ♃
Speculum Disciplinæ ad Novitios.	443-497	568-595	532-557	21-72 ♃
Remedium defectuum Religiosi.	498-500	669-670	629-630	217-219 ♃
Alphabetum Religiosorum incipientium. . . .	501	565	529	15 (1)
Alphabetum Religiosorum. . . :	502-503 ♃	564	528-529	13-14 ♃
De sex Alis Cherubim.	504-508 ♃	684-687 ♅	643-646 XII,	93-98 ♃
Meditationes vitæ Christi.	509-630 ♂	VI, 349-419	333-401	379-526 ♃
Stimulus amoris.	631-703 ♂	VII, 205-250	192-234	1-92 ♃
Sermones de Tempore.	XIII, 1-492 ☿	III, 1-235	1-221	X, 1-468 ♃
Sermones de Sanctis totius anni	493-636 ☿	237-322	222-302	XI, 1-161 ♃
Sermones de Sanctis in communi.	XIV, 1-138 ☿	323-406	303-380	162-316 ♃
De quinque festivitatibus pueri Jesu.	139-150	VI, 430-436	411-417	XIII, 1-12 ♃
Passio Christi breviter collecta	151-154	VII, 111-112	103-104	VI, part. I, 45-48
De Passione Dominica Officium.	155-161	VI, 436-439	417-420	XIII, 220-225 ♃
Philomela.	162-166	445-447	424-427	338-343 ♃
Opus Contemplationis.	167-171	440-442	420-423	329-334 ♃
Laudiamus de sancta Cruce.	172-174	443-444	423-424	335-337 ♃
De septem verbis Domini in Cruce.	175-178	448-449	427-428	344-347 ♃
Corona B. Mariæ Virginis.	179-180	488-489	465-466	348-349 ♃
Laus beatæ Virginis Mariæ.	181-188	491-496	468-473	353-361 ♃
Psalterium minus B. Mariæ Virginis.	189-195	497-501	473-478	362-368 ♃

(1) De hoc nihil habetur in Diatriba Venetorum Editorum.

Digitized by Google

Operum series.	Editionis nostræ.	Romanæ.	Lugdunensis.	Venetæ novissimæ.
Carmina super canticum Salve Regina	XIV, 196-198	VI, 489-490	466-467	XIII, 350-352 A
Psalterium majus B. Mariæ Virginis (cum Canticis et Litania)	199-225 a	502-517	478-492	232-260 A
Officium de Compassione B. Mariæ Virginis. . .	226-231 a	485-488	462-465	226-231 A
Speculum B. Mariæ Virginis.	232-292 d	450-485	428-462	261-328 A
Legenda S. Francisci.	293-363	VII, 295-331	274-308	V, 478-548
De paupertate Christi contra mag. Guilelmum. .	364-409	387-409	358-379	549-592
Apologia Pauperum.	410-520	411-468	381-432	593-699
Libellus apologeticus in eos qui Ordini Fr. Min. adversantur.	521-542	373-383	346-356	700-720
Quare Fratres Min. prædicent et confessiones audiant.	543-555	366-372	339-345	721-733
Expositio in Regulam Fratrum Minorum. . . .	556-599	331-354	308-328	VI, p. II, 392-434 >
Determinationes Quæstionum circa Regulam S. Francisci.	600-621	354-365	329-339	V, 745-767
De eo quod Christus, et Apostoli, et Discipuli ejus discalceati incesserunt, sive de Sandaliis Apostolorum.	622-626	409-411	379-381	740-744
De tribus Quæstionibus ad Magistrum innominatum.	627-632	384-386	356-358	VII, 734-739
Ad Ministros Provinciales et Custodes de reformandis Fratribus sui Ordinis Epistola. . . .	633-635	467-468	433	V, 768-770
Ad quemdam Provincialem Ministrum Epistola. .	636-637	466-467	432-433	771-772
Ad Abbatem B. Mariæ Blesensis Epistola. . . .	638	Vacat.	Vacat.	773
Ad Fratrem Laurentium, in administratione Tusciæ Visitatorem Pauperum Dominarum Epistola.	639-640	Vacat.	Vacat.	Vacat.
Ad Fratres Tolosates Collationes octo.	641-645 d	565-567	529-532	XIII, 16-20 A

FINIS INDICIS PRIMI GENERALIS.

Digitized by Google

Digitized by Google

INDEX SECUNDUS GENERALIS

TITULORUM SINGULIS

QUÆ IN HAC EDITIONE CONTINENTUR OPERIBUS SIVE OPUSCULIS PROPRIORUM

INDEX ALPHABETICUS

A

Additiones ad Luminaria, tom. IX, pag. 152-153.
Alis (*De sex*) *Cherubim*, vid. *Cherubim*.
Alis (*De sex*) *Seraphim*, vid. *Seraphim*.
Alphabetum Religiosorum incipientium, XII, 501.
Alphabetum Religiosorum, XII, 502-503.
Amatorium, XII, 38-66.
Apologia Pauperum, XIV, 410-520.
Appendix Diætæ salutis, VIII, 347-368.
Artium (*De Reductione*) *ad Theologiam*, vid. *Reductione*.

B

Biblia Pauperum, VIII, 483-642.
Blesensis (*ad Abbatem B. Mariæ*) *Epistola*, XIV, 638.
Breviloquium, VII, 240-343.

C

Cantica, XIV, 221-222.
Carmina, vid. *Salve*.
Centiloquium, VII, 344-436.
Cherubim (*De sex Alis*), XII, 504-508.
Christus (*De eo quod*) *et Apostoli, et Discipuli ejus discalceati incesserunt*, vid. *Sandaliis*.
Collatio de contemptu sæculi, XII, 165-168.
Collationes octo ad Fratres Tolosates, XIV, 641-645.
Collationes prædicabiles, vid. *Joannis*.
Compassione (*De*) *B. M. Virginis Officium*, XIV, 226-231.
Compendiosum Principium in libros Sententiarum, VI, 621-624.
Compendium Theologiæ, vid. *Centiloquium*.
Compendium Theologicæ Veritatis, VIII, pag. 60-246.
Compositione (*De*) *hominis exterioris*, vid. *Institutione* (*de*) *Novitiorum*, pars 1.
Confessionale, VIII, 359-392.
Confitendi (*De Modo*) *et de Puritate Conscientiæ*, VII, 559-582.
Contemplationis (*De septem gradibus*), XII, 183-186.
Corona B. Mariæ Virginis, XIV, 179-180.
Cruce (*Laudismus de*), vid. *Laudismus*.

D

Declaratio terminorum Theologiæ, VII, 232-239.
De Instructione Sacerdotis ad se præparandum ad celebrandam Missam, XII, 288-291.
De septem donis Spiritus sancti, VII, 583-656.
Determinationes Quæstionum circa Regulam sancti Francisci, XIV, 600-621.
Diæta salutis, VIII, 247-346.
Doctrina (*Brevis et utilis*) *Juvenum*, XII, 326.
Donis (*De septem*) *Spiritus sancti*, VII, 582-652.

E

Ecclesiasten (*Expositio in*), X, 1-137.
Ecclesiastica (*De*) *Hierarchia*, VII, 437-497.
Epistola ad Abbatem S. Mariæ, vid. *Blesensis*.
Epistola ad Fratrem Laurentium, vid. *Laurentium*.
Epistola ad Magistrum innominatum, vid. *Quæstionibus*.
Epistola ad Min. Provinciales et Custodes, vid. *Reformandis*.
Epistola ad quemdam Provincialem Min., vid. *Provincialem*.
Epistola continens viginti quinque Memorialia, vid. *Memorialia*.
Essentia (*Summa de*) *et invisibilitate et immensitate Dei*, VIII, 54-59.
Exercitia quædam spiritualia, XII, 169-170.
Exercitiis (*Fascicularius de*) *spiritualibus*, vid. *Fascicularius*.
Expositio in caput VI *Evangelii S. Matthæi*, vid. *Matthæi*.
Expositio in Evangelium S. Joannis, vid. *Joannis*.
Expositio in Evangelium S. Lucæ, vid. *Lucæ*.
Expositio in Lamentationes Jeremiæ, vid. *Lamentationes*.
Expositio in librum Ecclesiastæ, vid. *Ecclesiasten*.
Expositio in librum Sapientiæ, vid. *Sapientiæ*.
Expositio in Psalterium, vid. *Psalterium*.
Expositio in Regulam Fratrum Minorum, XIV, 556-599.
Expositio Missæ, XII, 257-277.

Digitized by Google

F

Fascicularius de Exercitiis spiritualibus, XII, 171-179.
Festivitatibus (*De quinque*) *pueri Jesu*, XIV, 139-150.
Formula aurea de gradibus Virtutum, XII, 187-201.
Francisci (*Legenda sancti*), vid. *Legenda*.

G

Gradibus (*De*) *Contemplationis*, vid. *Contemplationis*.
Gradibus (*De*) *Virtutum*, vid. *Formula*.

H

Hierarchia (*De Ecclesiastica*), vid. *Ecclesiastica*.
Hymnus, XIV, 222-224.

I

Illuminationes Ecclesiæ in Hexaemeron, IX, 17-151.
Incendium amoris, XII, 22-37.
Institutione (*De*) *Novitiorum*, XII, pars 1, 292-304; pars 2, 305-312.
Instructione (*De*) *Sacerdotis ad se præparandum ad celebrandam Missam*, XII, 289-291.
Itinerarium mentis in Deum, XII, 1-21.
Itineribus (*De septem*) *æternitatis*, VIII, 393-482.

J

Jeremiæ, vid. *Lamentationes*.
Jesu (*De quinque festivitatibus pueri*), vid. *Festivitatibus*.
Joannis (*Expositio in Evangelium sancti*), scilicet *Postilla*, XII, 240-529, et *Collationes prædicabiles*, XII, 530-608.

L

Lamentationes (*Expositio in*) *Jeremiæ*, X, 138-206.
Laudismus de sancta Cruce, XIV, 172-174.
Laurentium (*ad Fratrem*) *Epistola*, XIV, 639-640.
Laus beatæ Mariæ Virginis, XIV, 181-188.
Legenda sancti Francisci, XIV, 293-363.
Libellus apologeticus in eos qui Ordini Fratrum Minorum adversantur, XIV, 521-542.
Lignum vitæ, XII, 67-84.
Litania B. Mar. Virg., XIV, 224-225.
Lucæ (*Expositio in Evangelium sancti*), X, 211-627, et XI, 1-239.
Luminaria Ecclesiæ, vid. *Illuminationes*.

M

Magistrum (*Ad quemdam*) *innominatum*, vid. *Quæstionibus*.
Matthæi (*Expositio in caput VI Evangelii sancti*), X, 207-210.
Meditationes vitæ Christi, XII, 509-630.
Memorabilia sive *Memorialia* (*Epistola continens viginti quinque*), XII, 202-208.
Missæ, vid. *Expositio*.
Missam, vid. *Instructione* et *Præparatione*.
Ministros (*Ad Provinciales et Custodes*,) vid. *Reformandis*.
Modo (*De*) *confitendi*, vid. *Confitendi*.
Mystica (*De*) *Theologia*, VIII, 1-53.

N

Novitiorum, vid. *Institutione et Regula*.

P

Passione (*De*) *Domini Officium*, XIV, 155-161.
Passus (*viginti*) *de virtutibus bonorum Religiosorum*, vid. *Institutione* (*De*) *Novitiorum*, pars 2.
Paupertate (*De*) *Christi*, XIV, 364-409.
Pharetra, VII, 1-231.
Philomela, XIV, 162-166.
Postilla in Joannem, vid. *Joannis*.
Præceptis (*De decem*), vid. *Sermones*.
Præparatione (*De*) *ad Missam*, XII, 278-287.
Principium (*Compendiosum*) *in libros Sententiarum*, vid. *Compendiosum*.
Principium sacræ Scripturæ, IX, 1-16.
Profectu (*De*) *Religiosorum*, XII, lib. 1, 327-361; lib. 2, 362-442.
Provincialem (*Ad quemdam Ministrum*) *Epistola*, XIV, 636-637.
Psalterium (*Expositio in*), IX, 154-578.
Psalterium majus B. Mariæ Virginis, XIV, 199-225.
Psalterium minus B. Mariæ Virginis, XIV, 189-195.
Pugna (*De*) *spirituali contra septem vitia capitalia*, XII, 158-164.

Q

Quæstionibus (*De tribus*) *ad Magistrum innominatum*, XIV, 627-632.
Quæstionum (*Determinationes*) *circa Regulam S. Francisci*, vid. *Determinationes*.
Quare Fratres Minores prædicent et confessiones audiant, XIV, 543-555.
Quatuor (*De*) *Virtutibus Cardinalibus*, vid. *Virtutibus*.
Quinque (*De*) *festivitatibus pueri Jesu*, vid. *Festivitatibus*.

R

Reductione (*De*) *Artium ad Theologiam*, VII, 498-505.
Reformandis (*De*) *Fratribus sui Ordinis, ad Ministros Provinciales et Custodes Epistola*, XIV, 633-635.
Regimine (*De*) *animæ ad Blancham reginam Epistola*, XII, 180-182.

Digitized by Google

Regula Novitiorum, XII, 313-325.
Regulam (*In*) *S. Francisci*, vid. *Determinationes*.
Regulam (*In*) *Fratrum Minorum*, vid. *Expositio*.
Religiosorum (*De Profectu*), vid. *Profectu*.
Religiosorum (*Viginti passus de virtutibus bonorum*), vid. *Institutione* (*de*) *Novitiorum*, pars 2.
Remedium defectuum Religiosi, XII, 498-500.

S

Salve (*Carmina super canticum*) *Regina*, XIV, 196-198.
Sandaliis (*De*) *Apostolorum*, XIV, 622-626.
Sapientiæ (*Expositio in librum*), X, 1-137.
Scripturæ (*Principium sacræ*), vid. *Principium*.
Sententiæ Sententiarum, VI, 625-658.
Sententiarum (*In quatuor libros*) *Commentaria*, I-VI.
Scilicet in primum, I per totum, et II, 1-230 ;
in secundum, II, 231-648, et III per totum :
in tertium, IV per totum, et V, 1-240 ;
in quartum, V, 241-709, et VI, 1-620.
Septem (*De*) *donis Spiritus sancti*, vid. *Donis*.
Septem (*De*) *gradibus contemplationis*, vid. *Contemplationis*.
Septem (*De*) *itineribus æternitatis*, vid. *Itineribus*.
Septem (*De*) *verbis Christi in cruce*, vid. *Verbis*.
Seraphim (*De sex Alis*), XII, 132-157.
Sermones de decem Præceptis, XII, 228-256.
Sermones de Sanctis totius anni, *seu de proprio Sanctorum*, XIII, 493-636.
Sermones de Sanctis in communi, XIV, 1-138.
Sermones de Tempore, XIII, 1-492.
Sex (*De*) *Alis Cherubim*, vid. *Cherubim*.
Sex (*De*) *Alis Seraphim*, vid. *Seraphim*.
Soliloquium, XII, 85-131.
Speculum Disciplinæ, XII, 443-497.
Speculum B. Mariæ Virginis, XIV, 232-292.
Stimulus amoris, XII, 631-703.
Summa de essentia, etc., vid. *Essentia*.

T

Theologia (*De Mystica*), vid. *Mystica*.
Theologiæ (*Compendium*), vid. *Centiloquium*.
Theologicæ (*Compendium*) *Veritatis*, vid. *Compendium*.
Tolosates (*Ad*), vid. *Collationes octo*.
Tribus (*De*) *Ternariis peccatorum infamibus*, VII, 510-558.

V

Verbis (*De septem*) *Christi in cruce*, XIV, 172-174.
Viginti passus de virtutibus bonorum Religiosorum, vid. *Institutione* (*de*) *Novitiorum*, pars 2.
Virtutibus (*De quatuor*) *Cardinalibus*, VII, 506-509.
Virtutum (*Formula aurea de gradibus*), vid. *Formula*.

FINIS INDICIS SECUNDI GENERALIS.

Digitized by Google

Digitized by Google

INDEX TERTIUS GENERALIS

SCILICET

LOCORUM SACRÆ SCRIPTURÆ IN BONAVENTURIANIS OPERIBUS EXPLANATORUM

EX LIBRO GENESIS

Cap. I, *vers.* 1. In principio creavit Deus cœlum et terram : *tom.* I, *pag.* 51 *b* (1); II, 238 *b*, 523 *a*, 531 *a*, 533 *a*; VII, 262 *b*; VIII, 88 *b*, 487 *a*; IX, 279 *a*, 290 *a*; X, 60 *a*, 104 *a*; XI, 254 *a*; XII, 645 *b*; XIII, 321 *a*; XIV, 110 *a*.

2. Terra autem erat inanis et vacua : II, 537 *b*; VIII, 127 *b*; IX, 433 *b*; X, 80 *a*. — Tenebræ erant super faciem abyssi : IX, 546 *a*. — Spiritus Dei ferebatur super aquas : II, 568 *a*; IX, 250 *b*, 278 *a*; XIII, 321 *a*.

3. Dixitque Deus : Fiat lux : II, 543 *a*-544 *b*; IX, 392 *a*.

4. Vidit Deus lucem, quod esset bona : IX, 49 *b*-69 *b*. — Divisitque lucem a tenebris : XIV, 84 *b*, 239 *a*.

5. Appellavitque lucem Diem, et tenebras Noctem : IX, 187 *a*. — Factumque est vespere et mane, dies unus : IX, 194 *a*, 435 *a*, 554 *a*, 569 *b*.

6. Fiat firmamentum in medio aquarum : II, 568 *b*; XIV, 108 *b*.

7. Et fecit Deus firmamentum, divisitque aquas : VII, 479 *b*.

8. Vocavitque Deus firmamentum Cœlum : IX, 73 *b*, 78 *a*.

9. Congregentur aquæ, quæ sub cœlo sunt, in locum unum : II, 581 *b*; IX, 88 *b*.

10. Congregationesque aquarum appellavit Maria : IX, 88 *b*; XIV, 252 *b*.

11. Germinet terra herbam virentem : IX, 94 *a*, 271 *b*; X, 9 *b*, 117 *b*, 424 *b*.

12. Et protulit terra herbam virentem : II, 582 *b*; IX, 99 *b*, 104 *a*, 110 *a*, 115 *b*, 121 *a*; XII, 377 *a*.

14. Fiant luminaria magna in medio cœli : II, 583 *a*; IX, 126 *a*, 132 *b*, 147 *a*; XIV, 109 *b*. — Sint in signa et tempora : II, 586 *a*, 598 *a*; VII, 261 *a*; IX, 126 *a*, 132 *b*, 147 *a*; X, 52 *b*.

16. Fecit Deus duo luminaria magna, et stellas, et posuit eas in firmamento cœli : XIV, 2 *b*. — Luminare minus, ut præesset nocti : VI, 554 *a*; IX, 126 *a*, 132 *b*, 147 *a*.

20. Producant aquæ reptile animæ viventis : II, 605 *b*-606 *b*, 614 *b*, 615 *b*.

22. Crescite, et multiplicamini, et replete aquas maris, etc. : X, 447 *a*.

24. Producat terra animam viventem : II, 606 *b*-607 *a*. — Bestias terræ : X, 5 *a*.

26. Faciamus hominem ad imaginem et similitudinem nostram : I, 50 *b*; II, 629 *a*, *b*-630 *a*; III, 315 et seq.; VIII, 65 *a*, *b*, 69 *a*; IX, 217 *b*, 305 *b*, 524 *a*; X, 20 *a*, 65 *a*, 69 *b*, 559 *b*; XII, 40 *a*; XIII, 477 *a*. — Et præsit piscibus maris : III, 648 *b*, 650 *a*.

27. Et creavit Deus hominem ad imaginem suam : III, 27 *a*; IX, 244 *a*.

28. Crescite et multiplicamini : VII, 55 *b*, 269 *a*; VIII, 121 *b*; IX, 214 *a*, 265 *a*, 277 *a*. — Dominamini piscibus maris et volatilibus cœli : II, 619 *b*; VII, 457 *b*; X, 65 *a*, 70 *a*.

31. Viditque Deus cuncta quæ fecerat, et erant valde bona : III, 307 *b*; V, 246 *b*; VIII, 170 *b*, 329 *b*; IX, 185 *a*, 311 *a*, 583 *b*, 605 *a*, 613 *a*; X, 82 *b*, 93 *b*; XI, 87 *a*; XIV, 585 *a*. — Et factum est vespere et mane, dies sextus : IX, 269 *a*.

II, 1. Igitur perfecti sunt cœli, etc. : XIV, 425 *a*.

2. Complevitque Deus die septimo opus suum : III, 30 *a*; IV, 6 *b*; VIII, 329 *a*; X, 133 *b*, 584 *a*; XI, 95 *b*. — Et requievit die septimo ab universo opere : IX, 612 *b*; XI, 219 *b*; XIII, 207 *b*.

3. Et benedixit diei septimo, et sanctificavit illum : XI, 95 *b*.

4. Istæ sunt generationes cœli : II, 527 *b*, 530 *b*, 536 *a*.

6. Fons ascendebat de terra : VIII, 319 *b*; X, 9 *b*; XIII, 128 *b*.

7. Formavit igitur Dominus Deus hominem de limo terræ : III, 12 *b*, 14 *a*; IX, 240 *b*; X,

(1) Littera *a*, numeris paginarum apposita, designat paginæ, de qua agitur, columnam priorem; littera vero *b*, columnam alteram.

Digitized by Google

12 *a*, 48 *b*, 69 *b*, 107 *a*; XI, 140 *b*. — Et inspiravit in faciem ejus spiraculum vitæ : III, 9 *a*; VIII, 120 *a*; X, 107 *b*; XIII, 556 *a*; XIV, 60 *a*.
8. Plantaverat autem Dominus Deus paradisum voluptatis, etc. : IX, 94 *b*, 608 *b*; X, 118 *a*.
9. Produxitque Dominus Deus de humo omne lignum, etc., lignum etiam vitæ in medio paradisi : XI, 208 *b*; XIII, 225 *a*.
10. Et fluvius egrediebatur de loco voluptatis : VIII, 150 *b*; XI, 124 *b*, 215 *a*; XIV, 264 *b*.
15. Tulit Dominus primum hominem, et posuit eum in paradiso voluptatis, etc. : X, 589 *a*; XIV, 400 *a*. — Ut operaretur et custodiret illum : IX, 313 *a*; X, 70 *a*, 489 *b*.
16. Ex omni ligno paradisi comede : VIII, 121 *a*, 287 *a*.
17. De ligno scientiæ boni et mali ne comedas : VII, 269 *a*; X, 166 *a*. — In quocumque enim die comederis ex eo, morte morieris : VIII, 127 *a*, 141 *a*; IX, 255 *a*, 553 *a*; XIII, 424 *b*.
18. Non est bonum esse hominem solum : VII, 55 *b*; IX, 214 *a*, 620 *a*. — Faciamus ei adjutorium simile sibi : IX, 209 *a*.
20. Adæ vero non inveniebatur adjutor similis ejus : IX, 615 *b*.
21. Immisit Dominus Deus soporem in Adam : X, 469 *b*. — Tulit unam de costis ejus : IX, 184 *b*.
23. Hoc nunc os ex ossibus meis : VI, 212 *a*, 412 *b*, 414 *a*; XIII, 54 *b*.
24. Quamobrem relinquet homo patrem et matrem : VI, 367 *b*, 368 *a*, 416 *a*; XIII, 487 *a*.
III, 1. Cur præcepit vobis Deus ut non comederetis : VII, 272 *a*; VIII, 121 *b*.
3. Ne forte moriamur : III, 120.
5. Eritis sicut dii, scientes bonum et malum : VIII, 152 *a*; XII, 554 *a*; XIII, 150 *b*.
6. Vidit igitur mulier, quod bonum esset lignum ad vescendum : V, 246 *b*.
7. Consuerunt folia ficus, et fecerunt sibi perizomata : X, 580 *b*.
8. Cum audissent vocem Domini Dei deambulantis in paradiso : X, 89 *a*.
10. Vocem tuam audivi, et timui : VII, 596 *b*; XIV, 101 *a*.
12. Mulier, quam dedisti mihi sociam, dedit mihi de ligno : VII, 565 *a*, 566 *a*; VIII, 281 *a*; IX, 220 *a*.
13. Serpens decepit me : III, 143 *b*; VII, 564 *b*.
15. Ipsa conteret caput tuum : VII, 15 *a*; VIII, 142 *a*. — Et tu insidiaberis calcaneo ejus : X, 150 *a*, 498 *b*; XI, 437 *b*.
16. In dolore paries filios : IX, 558 *b*; X, 322 *b*.
17. Quia audisti vocem uxoris tuæ : VIII, 142 *a*; XIII, 39 *b*. — Maledicta terra in opere tuo : VII, 274 *a*; IX, 310 *b*, 588 *b*.
18. Spinas et tribulos germinabit tibi : VIII, 128 *b*; X, 38 *a*, 420 *a*.
19. In sudore vultus tui vesceris pane : VIII, 139 *a*; IX, 188 *b*, 274 *a*, 295 *a*, 298 *b*, 306 *b*, 562 *b*, 605 *b*; X, 115 *b*, 209 *b*; XIII, 173 *b*; XIV, 400 *a*. — Donec revertaris in terram, etc. : X, 107 *a*. — Pulvis es, et in pulverem reverteris : VIII, 251 *b*, 301 *a*, 313 *a*, 423 *a*; IX, 271 *b*, 589 *a*, 633 *b*, 655 *b*, 678 *b*; XII, 213 *a*.
22. Nunc ergo ne forte mittat manum suam, et sumat etiam de ligno vitæ : III, 65, 306 *a*; XIII, 557 *a*.
23. Et emisit eum Dominus Deus de paradiso voluptatis : III, 306 *b*.
24. Collocavit Cherubim, et flammeum gladium atque versatilem : V, 452 *b*; IX, 325 *b*.
IV, 4. Et respexit Dominus ad Abel, et ad munera ejus : III, 312 *a*; IX, 197 *a*, 282 *b*; XI, 152 *b*.
5. Iratus est Cain vehementer, etc. : XIII, 353 *b*.
6. Quare iratus es, etc. : X, 70 *a*.
7. Nonne si recte offeras, non recte autem dividas, peccasti : XII, 147 *a*; XIII, 355 *a*. — Sub te erit appetitus tuus, et tu dominaberis illius : III, 289 *a*; IX, 220 *b*; X, 144 *b*.
8. Consurrexit Cain contra Abel, etc. : X, 70 *a*. — Et interfecit eum : VIII, 319 *a*.
9. Num custos fratris mei sum ego : IX, 220 *a*; XI, 51 *a*.
10. Vox sanguinis fratris tui clamat ad me : VIII, 337 *a*; IX, 504 *b*; XI, 76 *a*; XIII, 140 *b*. Maledictus eris super terram, quæ aperuit os suum : XIV, 278 *b*.
13. Major est iniquitas mea, quam ut veniam merear : III, 620 *b*, 636 *a*; IX, 234 *a*, 570 *b*.
14. Ecce ejicis me hodie a facie terræ, et a facie tua abscondar : IX, 646 *b*. — Omnis igitur qui invenerit me, occidet me : VIII, 253 *a*, 306 *a*; X, 121 *b*.
15. Posuit signum Dominus in Cain : XIII, 293 *a*.
16. Egressusque Cain a facie Domini, habitavit in terra Naid : VII, 135 *b*.
23. Occidi virum in vulnus meum, et adolescentulum in livorem meum : IX, 498 *b*.
V, 22. Ambulavit cum Deo : X, 330 *a*.
VI, 2. Videntes filii Dei filias hominum, quod essent pulchræ, etc. : XI, 548 *a*.
3. Non permanebit spiritus meus in homine in æternum, quia caro est : IX, 433 *a*; X, 80 *b*, 85 *a*.
4. Postquam ingressi sunt filii Dei ad filias hominum, illæque genuerunt, isti sunt potentes a sæculo viri famosi : IX, 387 *a*.
5. Vidit autem Deus quod multa malitia esset in terra, etc. : XIII, 248 *a*.
7. Delebo hominem quem creavi : IX, 310 *b*; X, 192 *b*. — Pœnitet enim me fecisse eos : IX, 556 *a*; XII, 512 *b*.
8. Noe vir justus invenit gratiam coram Deo : X, 230 *b*.

Digitized by Google

9. Noe vir justus atque perfectus fuit in generationibus suis : IV, 673 *a*; X, 70 *b*; 220 *a*, 230 *b*.
11. Corrupta est autem terra coram Deo, et repleta est iniquitate : IX, 654 *a*.
12. Omnis caro corruperat viam suam : X, 70 *b*; XI, 65 *a*.
16. Ostium arcæ pones in latere deorsum : XIII, 237 *a*.
21. Tolles tecum de omnibus escis, quæ mandi possunt : XIII, 451 *a*.
VII, 11-12. Cataractæ cœli apertæ sunt, et facta est pluvia : VII, 492 *a*.
15. Ingressæ sunt ad Noe in arcam : VIII, 487 *a*.
17. Multiplicatæ sunt aquæ, et elevaverunt arcam : VIII, 319 *b*.
20. Consumpta est omnis caro, etc. : X, 70 *b*.
VIII, 4. Mense septimo requievit arca : XIII, 209 *a*.
6. Aperiens Noe fenestram arcæ, etc. : XIII, 175 *a*, 189 *a*.
7. Qui egrediebatur, et non revertebatur : X, 454 *a*, 560 *a*.
9-11. Columba reversa est, portans ramum olivæ : VIII, 270 *b*; X, 454 *a*; XIII, 169 *a*.
21. Sensus et cogitatio humani cordis in malum prona sunt : VIII, 119 *a*; IX, 2 *b*, 470 *a*; X, 68 *ab*, 85 *a*, 478 *b*.
22. Nox et dies non requiescent : X, 57 *a*.
IX, 4. Carnem cum sanguine non comedetis : X, 84 *b*.
13. Arcum meum ponam in nubibus, et erit signum fœderis : XIII, 58 *b*, 597 *b*.
14. Cumque obduxero nubibus cœlum, apparebit arcus meus : VII, 484 *a*.
19. Tres isti sunt filii Noe, et ab eis disseminatum est omne genus humanum : XIII, 113 *a*.
21. Bibensque vinum inebriatus est : IX, 599 *b*; XIII, 117 *b*. — Et nudatus jacuit in tabernaculo : XIII, 202 *b*.
25. Maledictus Chanaan : X, 86 *a*.
X, 1. Hæ sunt generationes filiorum Noe, etc. : X, 591 *b*.
XI, 2-4. Cumque proficiscerentur de Oriente, etc. : IX, 230 *a*; XIV, 130 *ab*.
4. Venite, et faciamus nobis civitatem et turrim : X, 16 *a*, 71 *a*.
7. Confundamus ibi linguam eorum : VIII, 487 *a*.
8. Divisit eos Dominus, etc. : X, 529 *a*.
XII, 1. Egredere de terra tua, etc. : IX, 293 *a*; X, 315 *b*; XI, 92 *b*; XIII, 40 *b*.
2. Benedicam tibi, et magnificabo nomen tuum, etc. : X, 237 *a*.
3. Benedicam benedicentibus tibi, etc. : X, 237 *a*, 242 *a*, 274 *a*.
5. Tulit Saram uxorem suam, et Loth filium fratris sui, universamque substantiam quam possederant, etc. : XIV, 481 *b*.
7. Semini tuo dabo terram hanc : X, 75 *a*, 129 *b*.
10. Descenditque Abraham in Ægyptum, ut peregrinaretur ibi : VIII, 150 *b*.
13. Dic ergo, obsecro te, quod soror mea es, ut bene sit mihi propter te : XIV, 250 *b*.
XIII, 9. Si ad sinistram ieris, ego dexteram tenebo : VIII, 304 *ab*.
10. Regio Jordanis universa irrigabatur sicut paradisus Domini : XI, 215 *a*.
14. Leva oculos tuos, et vide ad aquilonem, etc. : XI, 566 *a*.
XIV, 18. At vero Melchisedech rex Salem, proferens panem et vinum, etc. : XI, 179 *b*.
21. Da mihi animas, cætera tolle tibi : VIII, 249 *b*; IX, 267 *b*.
XV, 1. Noli timere, Abram, ego protector tuus sum, et merces tua magna nimis : IV, 589 *a*, 616 *b*; IX, 324 *a*; X, 38 *b*, 222 *a*, 615 *a*; XIII, 117 *a*, 119 *a*.
2. Domine Deus, quid dabis mihi, etc. : X, 220 *a*.
4. Qui egredietur de utero tuo, ipsum habebis hæredem : X, 222 *a*.
5. Suspice cœlum : X, 536 *a*; XIII, 301 *b*; XIV, 106 *b*.
6. Credidit Abram Deo, et reputatum est illi ad justitiam : VIII, 297 *b*.
8. Domine Deus, unde scire possum, quod possessurus sim terram : X, 224 *a*.
11. Abigebat volucres Abram : IX, 313 *a*, 670 *a*.
13. Scito prænoscens, quod peregrinum futurum sit semen tuum in terra non sua : X, 125 *b*.
16. Necdum enim completæ sunt iniquitates Amorrhæorum : X, 146 *a*.
XVI, 17. Unde venis, aut quo vadis : XIII, 605 *a*.
9. Revertere ad domum tuam, et humiliare sub manu illius : VII, 441 *a*.
XVII, 1. Ambula coram me, et esto perfectus : VII, 447 *b*; X, 345 *b*.
4. Quæ concepisse se videns, despexit dominam suam : X, 226 *b*.
5. Patrem multarum gentium constitui te : XI, 382 *b*.
7. Statuam pactum meum inter me et te : IX, 369 *b*, 453 *b*.
9. Custodies pactum meum, et semen tuum post te : IX, 532 *b*.
11. Circumcidetis carnem præputii vestri, ut sit signum fœderis inter me et vos : XIII, 66 *a*.
12. Infans octo dierum circumcidetur in vobis : XIII, 66 *a*.
14. Masculus, cujus præputii caro circumcisa non fuerit, delebitur anima illa : IX, 184 *b*; XIII, 66 *b*.
16. Benedicam ei, et ex illa dabo tibi filium, cui benedicturus sum : XIV, 278 *b*.

Digitized by Google

17. Cecidit Abraham in faciem suam, et risit: XI, 60 *a*.
19. Constituam pactum meum illi in fœdus sempiternum : V, 320 *a*.
XVIII, 1. In ipso fervore diei : IX, 194 *b*.
2. Apparuerunt ei tres viri, et adoravit : IV, 209 *b*.
3. Domine, si inveni gratiam in oculis tuis, etc. : X, 135 *a*.
4. Afferam pauxillum aquæ, et lavate pedes vestros, etc. : VII, 451 *b*; XI, 176 *b*; XIII, 196 *a*.
5. Ad armentum cucurrit, et tulit inde vitulum tenerrimum et optimum : XI, 19 *a*.
6. Tria sata similæ commisce, et fac subcinericios panes : IX, 257 *a*; X, 592 *a*.
9. Cumque comedissent, dixerunt ad eum : II, 441 *b*, 443 *a*.
12. Postquam consenui, et dominus meus vetulus est, etc. : X, 220 *b*.
14. Numquid Deo quidquam est difficile : X, 233 *a*.
17. Num celare potero Abraham quæ gesturus sum : II, 515 *a*.
20. Clamor Sodomorum et Gomorrhæ multiplicatus est : IX, 205 *b*, 567 *a*; X, 10 *a*, 179 *b*.
21. Descendam, et videbo utrum clamorem, qui venit ad me, opere compleverint : XI, 334 *b*; XIII, 400 *b*.
25. Absit a te, ut rem hanc facias, et occidas justum cum impio : VIII, 451 *b*.
27. Loquar ad Dominum meum, cum sim pulvis et cinis : VIII, 295 *b*, 315 *b*; X, 191 *b*.
32. Decem justi, etc. : X, 16 *b*. — Non delebo propter decem : XIII, 411 *a*.
XIX, 1. Veneruntque duo angeli Sodomam : VII, 448 *a*.
2. Loquebatur transeuntibus : Laventur pedes vestri, et requiescite : X, 414 *a*.
11. Eos qui foris erant, percusserunt cæcitate : X, 135 *b*; XIII, 135 *a*.
13. Delebimus locum istum, etc. : XIII, 312 *b*.
14. Visus est eis quasi ludens loqui : VIII, 127 *a*; XIII, 185 *b*.
17. In monte salvum te fac : X, 466 *b*. — Nec stes in omni circa regione : VII, 467 *b*; VIII, 288 *b*, 289 *a*.
23. Sol egressus est super terram, et Loth ingressus est Segor : XIII, 11 *b*-12 *a*.
24. Pluit Dominus super Sodomam, etc. : X, 71 *a*; XI, 67 *a*.
26. Versa est in statuam salis : VIII, 128 *b*.
29. Liberavit Dominus Loth de subversione urbium, etc. : XI, 66 *b*.
33. Dederunt itaque patri suo bibere vinum : VIII, 288 *b*-289 *a*.
XXI, 1. Visitavit autem Dominus Saram : VIII, 487 *a*.
2. Concepitque Sara, et peperit filium in senectute sua : X, 233 *a*.
6. Risum fecit mihi Deus, etc. : X, 226 *b*.
7. Quis auditurum crederet Abraham, etc. : X, 220 *b*.
10. Ejice ancillam hanc, et filium ejus : X, 596 *b*; XIII, 99 *b*.
19. Videns puteum aquæ, abiit, et implevit utrem, deditque puero bibere : IX, 424 *b*.
25. Increpavit Abimelech propter puteum aquæ : IX, 346 *b*.
XXII, 1. Tentavit Deus Abraham : IX, 200 *b*; XI, 341 *b*.
2. Tolle filium tuum quem diligis, Isaac, etc. : XIII, 451 *a*.
5. Expectate hic in valle cum asino, etc. : X, 459 *a*. — Ego et puer illuc usque properantes, postquam adoraverimus, etc. : X, 359 *b*.
11. Et ecce angelus Domini de cœlo clamavit, dicens : Abraham, etc. : X, 220 *b*.
13. Levavit Abraham oculos suos, viditque post tergum arietem, etc. : X, 385 *b*; XI, 5 *ab*.
16. Per memetipsum juravi, dicit Dominus : X, 125 *b*.
17. Multiplicabo semen tuum sicut stellas cœli : IX, 201 *a*; X, 242 *a*.
18. Benedicentur in semine tuo omnes gentes terræ : IX, 297 *a*, 560 *b*; X, 227 *b*, 242 *a*; XIII, 129 *a*; XIV, 106 *b*.
XXIII, 6. Princeps Dei es apud nos : VII, 443 *a*.
XXIV, 15. Rebecca egrediebatur, habens hydriam in scapula : XI, 288 *b*.
16. Puella decora nimis, virgoque pulcherrima : XIV, 112 *b*.
17. Pauxillum aquæ mihi ad bibendum præbe de hydria tua : XI, 177 *a*, 288 *b*.
18. Bibe, domine mi : XI, 288 *b*.
20. Effundensque hydriam in canalibus : XI, 288 *a*.
46. Deposuit hydriam de humero, et dixit, etc. : XI, 288 *ab*.
62. Deambulabat Isaac : IX, 336 *b*.
XXV, 5-6. Deditque Abraham cuncta, quæ possederat, Isaac; filiis autem concubinarum largitus est munera : VIII, 288 *b*.
23. Duæ gentes sunt in utero tuo : XI, 286 *a*.
27. Jacob autem vir simplex : IX, 574 *a*.
XXVI, 4. Benedicentur in semine tuo omnes gentes terræ : IX, 327 *a*.
12. Sevit Isaac in terra illa, et invenit in ipso anno centuplum : X, 420 *b*; XI, 92 *b*-93 *a*; XIII, 126 *a*.
15. Palæstini omnes puteos, quos foderant servi patris illius Abraham, illo tempore obstruxerunt : VIII, 319 *a*; XI, 313 *a*.
19. Foderuntque in torrente, et repererunt aquam vivam : IX, 225 *a*.

Digitized by Google

22. Profectus inde fodit alium puteum, etc., vocavit nomen ejus, Latitudo : XI, 313, *a*.
XXVII, 1. Senuit autem Isaac, et caligaverunt oculi ejus : IX, 677 *a*.
8. Acquiesce consiliis meis : IX, 290 *b*.
9. Ut faciam ex eis escas patri tuo, quibus libenter vescitur : X, 61 *a*.
11. Et ego lenis : IX, 574 *a*.
22. Vox quidem, vox Jacob est ; sed manus, manus sunt Esau : IX, 302 *b*.
26-27. Accede ad me, et da mihi osculum, etc. : XI, 16 *b*.
27. Statim ut sensit vestimentorum fragrantiam, etc. : XIII, 457 *a*. — Ecce odor filii mei sicut odor agri pleni : VIII, 295 *a* ; X, 237 *a* ; XI, 71 *b* ; XIV, 106 *a*, 254 *b*, 275 *a*, 282 *b*.
28. Det tibi Deus de rore cœli et de pinguedine terræ : IX, 94 *b*.
38. Cumque ejulatu magno fleret, etc. : XIII, 380 *a*.
39-40. In pinguedine terræ, et in rore cœli desuper erit benedictio tua : VII, 487 *a* ; VIII, 235 *b*.
42. Ecce Esau frater tuus minatur ut occidat te : X, 72 *a*.
46. Tædet me vitæ meæ : IX, 604 *a*.
XXVIII, 1. Noli accipere conjugem de genere Chanaan : VI, 254 *b*.
11. Cum venisset ad quemdam locum, etc. : XIII, 635 *b*.
12. Viditque in somnis scalam : VII, 441 *a* ; VIII, 286 *a*, 331 *a* ; X, 72 *b* ; XIII, 246 *b*. — Angelos quoque Dei ascendentes et descendentes per eam : VII, 23 *a* ; X, 600 *a* ; XI, 537 *a* ; XIII, 285 *a*.
14. Dilataberis ad occidentem, et orientem, et septentrionem, et meridiem : IX, 361 *b*.
16. Vere Dominus est in loco isto : VIII, 74 *a* ; XIII, 224 *b*.
17. Quam terribilis est locus iste : IX, 390 *a*. — Non est hic aliud nisi domus Dei, et porta cœli : X, 234 *b* ; XI, 540 *b*.
20. Si fuerit Deus mecum, etc. : IX, 336 *b* ; XIII, 12 *b*, 43 *b*.
XXIX, 1-2. Venit in terram orientalem, et vidit puteum in agro, tres quoque greges, etc. : XI, 313 *a*.
2. Os ejus grandi lapide claudebatur : IX, 357 *a*.
10. Amovit lapidem, quo puteus claudebatur : IX, 357 *a*.
12. Festinans nuntiavit patri suo : X, 235 *b*.
17. Lia lippis erat oculis, Rachel decora facie, etc. : IX, 507 *a* ; X, 232 *a*.
20. Videbantur illi pauci dies præ amoris magnitudine : X, 22 *a*.
27. Imple hebdomadam dierum hujus copulæ : X, 226 *a*, 464 *a*.
32. Vidit Dominus humilitatem meam, etc. : X, 239 *b*.
33. Quoniam audivit me Dominus haberi contemptui : IX, 348 *b*.
XXX, 13. Hoc pro beatitudine mea, beatam quippe me dicent omnes mulieres : X, 238 *a*.
23. Concepit et peperit filium, dicens, etc. : IX, 348 *b* ; X, 226 *b*.
27. Experimento didici, quia benedixerit mihi Deus propter te : IX, 410 *a* ; X, 457 *a*.
30. Modicum habuisti antequam venirem ad te, et nunc dives effectus es, etc. : XIII, 37 *a*. — Benedixit tibi Deus ad introitum meum, etc. : X, 243 *a*.
31. Pascam et custodiam pecora tua : XI, 607 *a*.
32. Quodcumque furvum et maculosum, etc. : XIII, 243 *a*.
33. Respondebit mihi cras justitia mea : X, 72 *b*.
XXXI, 1. Tulit Jacob omnia quæ fuerunt patris nostri, etc. : X, 73 *a*.
24. Cave ne quidquam aspere loquaris contra Jacob : IX, 350 *a*.
25. Extenderat in monte tabernaculum : IX, 201 *a*.
37. Scrutatus es omnem supellectilem meam : IX, 484 *a*.
40. Die noctuque æstu urebar et gelu : X, 72 *b*, 324 *ab* ; XI, 569 *a*.
42. Nisi Deus patris mei, etc., affuisset mihi, etc. : X, 73 *a*. — Afflictionem meam et laborem manuum mearum respexit Deus, et arguit te heri : XIII, 253 *b*.
XXXII, 2. Castra Dei sunt hæc : IX, 201 *b* ; XIII, 100 *a*, 608 *b*.
10. In baculo meo transivi Jordanem istum, et nunc cum duabus turmis regrediar : XI, 110 *b*.
25. Tetigit nervum femoris ejus : VIII, 450 *b* ; IX, 263 *a*.
26. Dimitte me, jam enim ascendit aurora : X, 327 *a*.
28. Si contra Deum fortis fuisti, quanto magis contra homines prævalebis : X, 73 *b*, 363 *a* ; XI, 36 *b*.
29. Et benedixit ei in eodem loco : II, 515 *a*.
30. Vidi Deum facie ad faciem, et salva facta est anima mea : VIII, 433 *b* ; XI, 266 *b*.
XXXIII, 13. Nosti, Domine mi, quod parvulos habeam teneros, etc. : X, 149 *b*. — Si plus in ambulando fecero laborare, morientur, etc. : VII, 45 *b*.
XXXIV, 1. Egressa est Dina filia Liæ, ut videret mulieres regionis illius : X, 242 *b* ; XIII, 133 *b*.
3. Conglutinata est anima ejus cum ea : IX, 422 *a*.

Digitized by Google

XXXVI, 9. Hæ sunt generationes Esau, etc. : x, 206 *a*.
24. Ana invenit aquas calidas : viii, 263 *a*.
XXXVII, 2. Joseph pascebat gregem cum fratribus suis adhuc puer : xi, 84 *b*, 85 *a*. — Accusavitque fratres suos apud patrem crimine pessimo : x, 73 *b*, xii, 251 *a*.
4. Oderant eum, nec poterant ei quidquam pacifice loqui : vii, 534 *b*; xi, 461 *b*.
15. Invenit eum vir errantem in agro : ix, 501 *a*; xiii, 109 *a*.
19-20. Ecce somniator venit, etc. : xi, 136 *b*.
23. Nudaverunt eum tunica talari, etc. : xiii, 203 *a*.
27. Frater et caro nostra est : x, 33 *b*.
33. Fera pessima comedit eum : viii, 253 *b*; x, 47 *b*; xi, 130 *b*.
34. Scissisque vestibus, indutus est cilicio, etc. : xiii, 189 *a*.
35. Descendam ad filium meum lugens in infernum : vi, 510 *b*.
XXXVIII, 14. Mutato habitu, sedit in bivio : xi, 118 *a*.
15. Suspicatus est esse meretricem : ix, 371 *a*.
XXXIX, 12. Qui relicto in manu ejus pallio fugit : x, 347 *a*.
XL, 9-10. Videbam coram me vitem, etc. : xi, 539 *b*, 586 *a*; xiii, 89 *b*, 319 *b*.
12-13. Tres adhuc dies sunt, post quos recordabitur Pharao ministerii tui, etc. : x, 599 *b*.
19. Lacerabunt volucres carnes tuas : ix, 472 *b*.
23. Succedentibus prosperis, præpositus pincernarum oblitus est interpretis sui : ix, 514 *b*, 661 *a*.
XLI, 38. Num invenire poterimus talem virum, qui spiritu Dei plenus sit : x, 247 *b*.
40. Tu eris super domum meam : x, 73 *b*.
41. Ecce constitui te super universam terram Ægypti : xiii, 533 *b*.
42. Tulitque annulum de manu sua, et dedit eum in manibus ejus : xi, 18 *a*.
44. Ego sum Pharao, absque tuo imperio non movebit quisquam manum aut pedem, etc. : ix, 624 *a*.
45. Vertitque nomen ejus, etc. : x, 231 *a*; xi, 322 *a*.
49. Tanta fuit abundantia tritici, etc. : xiii, 328 *b*-329 *a*.
52. Crescere me fecit Deus in terra paupertatis meæ : x, 461 *a*.
XLII, 7. Cum agnovisset eos, etc. : x, 26 *b*.
13. Minimus cum patre nostro est : xiii, 547 *a*.
21. Merito hæc patimur, etc. : x, 121 *b*; xiii, 342 *a*; xiv, 56 *a*.
36. Simeon tenetur in vinculis : xiii, 30 *a*.
38. Deducetis canos meos cum dolore ad inferos : vi, 510 *b*.
XLIII, 24. Laverunt pedes suos, etc. : xiii, 195 *a*.
28. Sospes est servus tuus pater noster, adhuc vivit : ix, 403 *a*.
29. Iste est frater vester parvulus, etc. : viii, 560 *b*.
30. Commota sunt viscera ejus super fratre suo : x, 252 *b*.
XLIV, 12. Invenit scyphum in sacco Benjamin : vii, 486 *b*.
XLV, 24. Proficiscentibus ait : Ne irascamini in via : ix, 357 *a*; xiii, 353 *b*.
XLVI, 26. Cunctæ animæ quæ ingressæ sunt cum Jacob, etc. : iii, 46 *a*, 48 *a*; x, 84 *b*.
34. Viri pastores sumus : xiii, 613 *a*.
XLVII, 6. Trades eis terram Gessen : xiii, 616 *a*.
9. Dies peregrinationis meæ centum triginta annorum sunt, parvi et mali : ix, 634 *b*; x, 525 *b*; xiii, 81 *a*.
XLVIII, 14. Commutans manus : ix, 257 *b*.
XLIX, 2. Congregamini et audite, filii Jacob : x, 294 *b*.
4. Effusus es sicut aqua : ix, 209 *b*; xi, 543 *b*.
6. In consilium eorum non veniat anima mea : viii, 309 *a*.
7. Maledictus furor eorum, quia pertinax; et indignatio eorum, quia dura : xiv, 279 *a*.
9. Catulus leonis Juda; ad prædam, fili mi, ascendisti : xi, 36 *b*. — Requiescens accubuisti, etc. : xi, 429 *a*; xiii, 210 *a*, 219 *a*.
10. Non auferetur sceptrum de Juda, etc. : x, 219 *b*, 256 *b*, 284 *a*; xi, 119 *a*. — Ipse erit expectatio gentium : x, 227 *b*, 440 *b*.
11. Lavabit in vino stolam suam, etc. : x, 159 *b*; xiii, 194 *a*.
12. Pulchriores sunt oculi ejus vino, et dentes ejus lacte pulchriores : xiv, 92 *b*.
13. Zabulon in statione navium pertingens, etc. : xi, 345 *b*.
14-15. Issachar asinus fortis, accubans inter terminos, etc. : xi, 12 *a*, 576 *ab*; xiv, 128 *a*.
17. Fiat Dan coluber in via : ix, 100 *a*, 368 *a*.
18. Salutare tuum expectabo, Domine : ix, 374 *a*; x, 189 *a*, 191 *b*, 271 *a*.
20. Aser, pinguis panis ejus, et præbebit delicias regibus : x, 614 *b*; xi, 179 *b*.
21. Nephthali, cervus emissus, et dans eloquia pulchritudinis : ix, 333 *a*.
24. Dissoluta sunt vincula brachiorum et manuum ejus, etc. : xiii, 398 *ab*.
25. Omnipotens benedicat tibi benedictionibus cœli desuper, etc. : x, 237 *a*.
26. Benedictiones patris tui confortatæ sunt benedictionibus patrum ejus, etc. : x, 237 *a*, 374 *a*. — Desiderium collium æternorum : xiii, 7 *b*.

Digitized by Google

33. Collegit pedes suos super lectum, et obiit : XIII, 448 *b*.
L, 11. Planctus magnus est iste Ægyptiis : IX, 609 *a*.
17. Obsecro ut obliviscaris sceleris fratrum tuorum : IX, 355 *a*.
21. Consolatusque est eos : IX, 385 *a*.
24. Deus visitabit vos : X, 253 *b*.

EX LIBRO EXODI

Cap. I, *vers.* 13. Affligebant, etc., operibus duris, etc. : XIV, 403 *b*.
17. Timuerunt obstetrices Deum, etc. : X, 10 *b*.
21. Quia timuerunt obstetrices Deum, ædificavit illis domos : X, 390 *b*-391 *a*.
II, 5. Ecce autem descendebat filia Pharaonis ut lavaretur in flumine : XIII, 39 *b*.
III, 1. Moyses pascebat oves Jethro, etc. : XIII, 242 *a*. — Venit ad montem Dei Horeb : X, 465 *a*.
2. Apparuitque ei Dominus in flamma ignis de medio rubi : VII, 441 *b*. — Et videbat quod rubus arderet, et non combureretur : X, 232 *b*.
3. Vadam, et videbo visionem hanc magnam : X, 264 *a*.
4. Cernens autem Dominus quod pergeret ad videndum, vocavit eum, etc. : II, 500 *a*.
5. Solve calceamentum de pedibus tuis : VIII, 457 *b*; IX, 229 *b*; XI, 18 *b*, 271 *a*; XIII, 64 *a*; XIV, 494 *b*.
6. Ego sum Deus patris tui, etc. : X, 64 *b*.
7-9. Vidi afflictionem populi mei, etc. : IX, 197 *a*; X, 74 *b*, 341 *b*; XI, 16 *a*.
8. Descendi ut liberem eum de manibus Ægyptiorum : XIII, 462 *a*. — Et educam de terra illa in terram bonam, etc. : X, 420 *a*.
10. Veni, et mittam te ad Pharaonem, etc. : X, 213 *a*.
12. Cum eduxeris populum meum de Ægypto, etc. : X, 466 *b*.
14. Ego sum qui sum : I, 50 *b*; VIII, 462 *a*; IX, 79 *a*; X, 92 *a*; XI, 31 *b*, 252 *a*, 377 *b*; XII, 233 *b*. — Qui est, misit me ad vos : VIII, 62 *a*, 79 *a*, 460 *b*; IX, 193 *b*; XI, 542 *a*.
15. Deus Abraham, et Deus Isaac, et Deus Jacob misit me ad vos, hoc nomen mihi est in æternum : VIII, 340 *b*, 459 *b*; IX, 193 *b*; X, 248 *b*.
18. Ibimus viam trium dierum : IX, 336 *a*; X, 599 *b*; XII, 3 *b*; XIII, 37 *b*, 289 *b*, 320 *a*.
IV, 2. Quid est quod tenes in manu tua : XI, 341 *b*.
3. Versa est in colubrum : XIII, 252 *b*.
7. Retrahe manum tuam in sinum tuum, etc. : XIII, 94 *a*.
10. Impeditioris et tardioris linguæ sum : IX, 245 *b*; X, 225 *a*.
11. Quis fecit os hominis : X, 75 *b*.
12. Ego ero in ore tuo, etc. : X, 74 *b*.
14. Aaron frater tuus levites, scio quod eloquens sit, etc. : IX, 413 *b*.
22. Filius meus primogenitus Israel : X, 112 *b*, 117 *b*.
24. Occurrit ei Dominus, etc. : XIII, 65 *b*.
V, 2. Nescio Dominum, et Israel non dimittam : X, 90 *b*, 114 *b*, 125 *a*.
4. Quare, Moyses et Aaron, sollicitatis populum ab operibus suis : XIV, 404 *a*, 511 *a*.
12. Dispersus est populus per omnem terram, etc. : XIII, 112 *a*.
16. En famuli tui flagellis cædimur : XIII, 134 *a*.
VI, 5. Ego audivi gemitum filiorum Israel : X, 323 *a*.
6. Educam vos de ergastulo Ægyptiorum, etc. : X, 114 *b*.
30. En incircumcisus labiis sum, etc. : XIII, 65 *b*.
VII, 1. Ecce constitui te deum Pharaonis : X, 101 *a*; XIV, 26 *b*.
3. Ego indurabo cor ejus : XI, 430 *b*. — Multiplicabo signa, etc. : X, 75 *a*.
12. Devoravit virga Aaron virgas magorum : XIII, 10 *a*.
13. Induratumque est cor Pharaonis : IX, 271 *a*; X, 135 *a*.
VII-X : VIII, 487 *a*.
VIII, 6. Ascenderunt ranæ, etc. : X, 136 *a*.
19. Digitus Dei est hic : VIII, 74 *a*; IX, 571 *b*; X, 120 *b*, 530 *a*; XI, 374 *a*.
IX, 7. Ingravatumque est cor Pharaonis : IX, 409 *a*.
10. Steterunt coram Pharaone : X, 74 *b*.
12. Induravitque Dominus cor Pharaonis : IX, 187 *a*.
19. Mitte, et congrega jumenta tua, etc. : X, 115 *a*.
20. Qui timuit verbum Domini de servis Pharaonis, etc. : X, 115 *a*.
24. Grando et ignis mista pariter ferebantur : X, 114 *b*, 116 *b*, 136 *a*.
26. Tantum in terra Gessen, ubi erant filii Israel, grando non cecidit : X, 40 *a*, 117 *a*.
27. Peccavi etiam nunc, Dominus justus, etc. : XIII, 269 *b*.
31. Linum et hordeum læsum est, etc. : X, 116 *b*-117 *a*.

Digitized by Google

34. Videns Pharao quod cessasset pluvia, etc., auxit peccatum : x, 114 *b*.
X, 7. Nonne videtis quod perierit Ægyptus : xiii, 105 *b*.
17. Rogate Dominum Deum vestrum, ut auferat a me mortem istam : xiii, 461 *a*.
22. Factæ sunt tenebræ horribiles, etc. : x, 345 *a*.
23. Nemo movit se de loco in quo erat : x, 119 *b*. — Ubicumque habitabant filii Israel, lux erat : x, 124 *a* ; xiii, 616 *b*.
XI, 3. Fuit Moyses vir magnus valde in terra Ægypti, etc. : x, 79 *a*, 136 *a*.
8. Egredere tu, et omnis populus qui subjectus est tibi : x, 131 *b*.
XII, 8. Edent carnes nocte illa assas igni : xiii, 54 *a*.
9. Non comedetis ex eo crudum quid, nec coctum aqua : ix, 294 *a*.
10. Si quid residuum fuerit, igne comburetis : xiii, 198 *b*.
11. Renes vestros accingetis : ix, 229 *b*. — Et calceamenta habebitis in pedibus : xi, 18 *b*, 271 *a*.
12. Transibo per terram Ægypti nocte illa, etc. : x, 127 *b*.
13. Erit sanguis vobis in signum, etc. : xiii, 599 *b* ; xiv, 127 *a*.
29. Factum est autem in noctis medio, etc. : x, 127 *a*. — Percussit Dominus omne primogenitum : ii, 515 *a* ; viii, 279 *a* ; x, 126 *b*.
30. Ortus est clamor magnus in Ægypto : x, 126 *b*. — Neque enim erat domus in qua non jaceret mortuus : x, 127 *b*.
35. Et petierunt ab Ægyptiis vasa argentea et aurea : iii, 552 *ab* ; x, 75 *b*.
43. Hæc est religio Phase : Omnis alienigena non comedet ex eo : ix, 653 *b* ; xiii, 67 *b*.
44. Omnis autem servus emptitius circumcidetur : ix, 403 *a*.
48. Si quis peregrinorum in vestram voluerit transire coloniam, etc. : xiii, 118 *a*.
XIII, 2. Sanctifica mihi omne primogenitum : x, 258 *a*.
3. Memento diei hujus in qua egressi estis de Ægypto : xii, 328 *b* ; xiii, 40 *b*, 185 *b*.
5. Juravit patribus tuis ut daret tibi terram fluentem lacte et melle : ix, 211 *a*.
9. Erit quasi signum in manu tua, et quasi monumentum ante oculos tuos : x, 245 *b* ; xiii, 599 *a*. — Lex Domini semper sit in ore tuo : ix, 417 *a*, 510 *b*.
21. Dominus præcedebat eos ad ostendendam viam, etc. : viii, 487 *a* ; ix, 18 *a* ; x, 124 *b*.
22. Nunquam defuit columna nubis, etc. : x, 75 *a*.
XIV, 5. Immutatum est cor Pharaonis et servorum ejus super populo : ix, 409 *a* ; x, 131 *b*.
10. Viderunt Ægyptios post se, et timuerunt valde : x, 75 *b*.
15. Quid clamas ad me : xii, 590 *b*.
19. Tollens se angelus Dei, qui præcedebat castra Israel : vii, 439 *b* ; x, 124 *b* ; xiv, 118 *b*.
21. Cumque extendisset Moyses manum super mare, etc. : viii, 487 *b* ; x, 53 *a*.
21-22. Divisa est aqua, et ingressi sunt filii Israel, etc. : x, 75 *a*.
24-25. Respiciens Dominus super castra Ægyptiorum, etc. : ix, 681 *b*.
25. Fugiamus Israelem : ix, 312 *b* ; x, 79 *a*.
28. Nec unus quidem superfuit ex eis : x, 125 *b*.
31. Viderunt Ægyptios mortuos super littus maris : ix, 383 *a*.
XV, 1. Cantemus Domino, gloriose enim magnificatus est, etc. : x, 133 *a*.
3-4. Dominus quasi vix pugnator, etc. : x, 75 *b*.
4. Electi principes ejus submersi sunt : xiii, 458 *b*.
6. Dextera tua, Domine, magnificata est, etc. : x, 75 *b*, 114 *b* ; xiii, 214 *b*.
7. Misisti iram tuam quæ devoravit eos, etc. : x, 39 *b*.
8. In spiritu furoris tui : ix, 216 *b*.
9. Dixit inimicus : Persequar et comprehendam, etc. : x, 205 *b*.
10. Flavit spiritus tuus, et operuit eos mare : ix, 589 *b*, 672 *b* ; x, 40 *a*. — Submersi sunt quasi plumbum : ix, 234 *ab* ; x, 40 *a*, 75 *a*, 134 *b* ; xi, 560 *b*.
11. Quis similis tui in fortibus, etc. : x, 114 *b*, 246 *b*, 430 *a* ; xiii, 33 *a*.
15. Tunc conturbati sunt principes Edom : ix, 525 *b* ; x, 34 *a*.
16. Fiant immobiles quasi lapis : viii, 284 *a* ; ix, 550 *a*.
18. Dominus regnabit in æternum, et ultra : xiv, 257 *a*.
19. Ingressus est eques Pharao, etc. : x, 132 *a*. — Reduxit super eos Dominus aquas maris : xiv, 238 *b*. — Filii autem Israel ambulaverunt per siccum, etc. : x, 132 *a*.
20. Sumpsit Maria, etc. : xiii, 202 *a*.
23. Vocans illum Mara : ix, 233 *a*.
25. Ostendit ei lignum, etc. : viii, 487 *a* ; xiii, 252 *a*.
27. Venerunt in Elim filii Israel, ubi erant duodecim fontes, etc. : xiii, 191 *a*.
XVI, 3. Utinam mortui essemus, etc. : xiii, 359 *b*.
4. Ecce ego pluam vobis panem de cœlo : xiii, 197 *b*.
12. Audivi murmurationes filiorum Israel : x, 10 *a*.

Digitized by Google

13. Ascendens coturnix, etc. : VIII, 487 *a*; X, 111 *a*.
14. Apparuit in solitudine minutum, etc. : IX, 425 *a*.
20. Et scatere cœpit vermibus, atque computruit : V, 445 *a*.
21. Cumque incaluisset sol, liquefiebat : XIII, 42 *a*.
28. Usquequo non vultis custodire mandata mea : IX, 447 *b*, 493 *a*.
29-30. Maneat unusquisque apud semetipsum, etc. : XII, 428 *b*.
31. Gustus ejus quasi similæ cum melle : X, 115 *b*.
XVII, 6. Percuties petram, et exibit ex ea aqua : VIII, 487 *a*; X, 76 *b*.
7. Vocavit nomen loci illius, Tentatio, etc. : X, 210 *a*.
10. Moyses et Aaron et Hur ascenderunt in verticem collis : X, 359 *b*.
11. Cum levaret Moyses manus, vincebat Israel : VIII, 270 *a*, 382 *a*; X, 160 *b*; XIII, 410 *b*.
12. Manus autem Moysi erant graves : V, 238 *b*; X, 508 *a*. — Aaron autem et Hur sustentabant manus ejus : IX, 261 *a*.
XVIII, 18. Ultra vires tuas est negotium : VII, 459 *b*.
19. Esto tu populo in his quæ ad Deum pertinent : XII, 150 *a*.
21-22. Provide de omni plebe viros potentes, etc. : IX, 400 *b*; XI, 281 *b*; XIII, 45 *a*, 536 *a*.
XIX, 4. Vos ipsi vidistis quæ fecerim Ægyptiis, etc. : VIII, 343 *b*; XIII, 490 *b*.
6. Vos eritis mihi in regnum sacerdotale, gens sancta : X, 219 *b*.
9. Veniam ad te in caligine nubis : VII, 465 *a*; X, 472 *a*.
10. Sanctifica illos hodie et cras, laventque vestimenta sua : XIII, 154 *a*; XIV, 134 *a*.
11. Et sint parati in diem tertium : X, 224 *a*; XIII, 38 *b*.
12. Omnis qui tetigerit montem, morte morietur : IX, 273 *b*.
15. Estote parati in diem tertium : IX, 396 *b*.
16. Nubes densissima operire montem : XIII, 40 *a*.
18. Totus mons Sinai fumabat, etc. : X, 466 *b*, 592 *b*; XIII, 40 *a*, 423 *b*, 462 *b*.
22. Sacerdotes qui accedunt ad Dominum, sanctificentur, etc. : X, 226 *a*; XIV, 133 *b*.
23. Non poterit vulgus ascendere in montem Sinai : IX, 194 *b*; X, 474 *a*.
XX, 1. Locutusque est Dominus cunctos sermones hos : XIV, 31 *b*.
2. Qui eduxi te de terra Ægypti : IX, 257 *a*.
3. Non habebis deos alienos : VIII, 287 *a*; XII, 231 *b*, 233 *b*, 234 *b*.
4. Non facies tibi sculptile, neque omnem similitudinem : IV, 203 *b*.
5. Ego sum Deus fortis, zelotes, etc. : X, 10 *a*. — Visitans iniquitatem patrum in filios : IX, 211 *a*; X, 26 *a*.
6. Et faciens misericordiam in millia his qui diligunt me : XII, 234 *b*.
7. Non assumes nomen Domini Dei tui in vanum : X, 101 *a*; XII, 239 *b*-242 *a*.
8. Memento ut diem sabbati sanctifices : VII, 536 *ab*; XII, 232 *a*-233 *a*.
12. Honora patrem tuum, etc. : VII, 153 *b*; VIII, 279 *a*; IX, 253 *a*, 640 *a*; X, 336 *a*; XII, 245 *a*-248 *b*.
13. Non occides : IX, 428 *b*.
14. Non mœchaberis : VII, 537 *a*; VIII, 121 *b*, 145 *a*, 280 *ab*; IX, 255 *a*, 311 *a*, 428 *b*; X, 103 *a*; XII, 248 *b*-252 *a*.
15. Non furtum facies : IX, 255 *a*, 310 *b*, 428 *b*.
17. Non concupisces rem proximi : XIV, 384 *b*.
20. Ut probaret vos venit Deus, et ut terror illius esset in vobis, etc. : VIII, 307 *a*.
24. Altare de terra facietis mihi, etc. : IX, 187 *a*, 271 *b*; X, 245 *b*. — In omni loco, in quo fuerit memoria nominis mei, veniam ad te, etc. : IX, 389 *b*.
26. Non ascendes per gradus ad altare meum : XII, 270 *b*.
XXI, 2. Si emeris servum Hebræum, sex annis serviet tibi : IX, 478 *a*.
24. Oculum pro oculo : IX, 211 *a*, 225 *a*, 569 *b*.
XXII, 18. Maleficos non patieris vivere : V, 155 *a*; VI, 36 *b*; XII, 249 *b*.
20. Qui immolat diis, occidetur, præterquam Domino soli : VII, 604 *b*.
25. Si pecuniam mutuam dederis populo meo pauperum, non urgebis eum, etc. : VII, 538 *a*.
28. Diis non detrahes, et principi populi tui non maledices : VII, 465 *b*; IX, 669 *b*-670 *a*.
XXIII, 2. Non sequeris turbam ad faciendum malum, etc. : X, 329 *a*, 459 *a*; XI, 206 *a*; XIII, 479 *b*.
4. Si occurreris bovi inimici tui, aut asino erranti, reduc ad eum : VII, 466 *b*.
5. Si videris asinum odientis te jacere sub onere, non pertransibis, etc. : IV, 677 *a*.
8. Nec accipies munera, quæ etiam excæcant prudentes : VII, 460 *b*; XIII, 135 *ab*.
10. Sex annis seminabis terram tuam, etc. : XIII, 127 *a*.
13. Per nomen externorum deorum non jurabitis : IX, 453 *b*; X, 104 *a*.
15. Septem diebus comedes azyma, etc. Non apparebis in conspectu meo vacuus : VII, 220 *a*; IX, 380 *a*.
18. Non immolabis super fermento sanguinem victimæ tuæ : X, 550 *a*.

Digitized by Google

20. Ecce ego mitto angelum meum, etc. : XIV, 118 *a*.
21. Observa eum, et audi vocem ejus, etc. : X, 225 *a*.
23. Præcedetque te angelus meus : VII, 442 *a*.
27. Terrorem meum mittam in præcursum tuum : X, 85 *b*.
28. Emittens crabrones prius, etc. : X, 85 *b*.
29. Non ejiciam eos a facie tua uno anno, sed paulatim : X, 83 *b*.
32. Non inibis cum eis fœdus, nec cum diis eorum : IV, 677 *b*.
XXIV, 8. Hic est sanguis fœderis quod pepigit Dominus vobiscum, etc. : IX, 646 *b*.
10. Sub pedibus ejus quasi opus lapidis sapphirini, etc. : VII, 473 *a*.
11. Videruntque Deum, et comederunt et biberunt : X, 522 *a*.
12. Ascende ad me in montem, et esto ibi, daboque tibi tabulas lapideas, etc. : IX, 397 *a* : X, 465 *b*; XI, 78 *b*; XII, 397 *a*.
14. Exspectate hic, donec revertar ad vos : X, 225 *a*.
15. Operuit nubes montem : IX, 280 *a*.
18. Ingressusque Moyses medium nebulæ, ascendit in montem, etc. : X, 466 *b*, 472 *ab*.
XXV, 45. Pilos caprarum, et pelles arietum : XII, 362 *a*.
8. Habitabo in medio eorum : XI, 533 *b*.
18. Duos quoque cherubim aureos et productiles facies, etc. : VII, 450 *a*.
20. Respiciantque se mutuo versis vultibus in propitiatorium : XII, 19 *b*.
24. Labium aureum : VI, 623 *a*.
30. Pones super mensam panes propositionis in conspectu meo semper : X, 354 *b*; XIII, 162 *b*.
40. Inspice, et fac secundum exemplar, etc. : IV, 247 *a*; VI, 182 *b*; X, 66 *b*; XII, 31 *b*-32 *a*; XIII, 159 *b*; XIV, 13 *a*, 420 *b*.
XXVI, 14. Facies et operimentum aliud tecto de pellibus arietum rubricatis : X, 185 *a*.
30, 33. Eriges tabernaculum..., inseretur autem velum per circulos, etc. : XIV, 133 *b*.
XXVII, 1. Altare habebit tres cubitos in longitudine, et totidem in latitudine, etc., et tres cubitos in altitudine : VIII, 317 *a*.
10. Columnas viginti cum basibus totidem æneis : IX, 252 *a*.
20-21. Ardeat lucerna semper in tabernaculo : IX, 452 *b*.
XXVIII, 5. Coccum bis tinctum : IX, 285 *a*.
17. Quatuor ordines lapidum : VIII, 317 *a*; IX, 97 *a*.
30. Gestabit judicium filiorum Israel in pectore suo, etc. : XII, 147 *a*.
43. Ut ministrent in sanctuario, ne iniquitatis rei moriantur : X, 251 *a*.
XXIX, 32-33. Panes quoque, qui sunt in canistro, in vestibulo tabernaculi, etc. : XIV, 135 *b*.
45. Habitabo in medio filiorum Israel : XI, 263 *b*.
XXX, 16. Susceptam pecuniam, quæ collata est a filiis Israel, trades in usus tabernaculi, etc. : XIII, 389 *a*.
35. Facies thymiama compositum opere pigmentarii : V, 241 *b*; XI, 575 *a*.
XXXI, 18. Duas tabulas testimonii lapideas scritas digito Dei : IX, 231 *a*.
XXXII, 4. Hi sunt dii tui, Israel : IX, 234 *b*; XIII, 613 *b*.
6. Sedit populus manducare et bibere : X, 108 *a*.
26. Si quis est Domini, jungatur mihi : VII, 30 *a*.
31-32. Aut dimitte eis hanc noxam, aut si non facis, dele me, etc. : V, 4 *b*; VIII, 451 *b*.
34. Angelus meus præcedet te : IX, 264 *b*.
XXXIII, 2. Mittam præcursorem tui angelum, ut ejiciam Chananæum, etc. : VIII, 99 *a*.
11. Loquebatur Dominus ad Moysen facie ad faciem : II, 430 *b*; III, 146 *b*; VIII, 317 *b*; XI, 266 *b*; XII, 153 *b*.
12. Novi te ex nomine : X, 219 *b*; XI, 40 *a*, 402 *a*. — Invenisti gratiam coram me : X, 76 *a*, 230 *b*.
13. Si inveni gratiam in conspectu tuo, ostende mihi faciem tuam, etc. : VII, 442 *b*; IX, 491 *a*.
19. Ego ostendam omne bonum tibi : IV, 571 *b*; X, 73 *a*; XI, 87 *a*; XII, 18 *a*; XIV, 120 *a*.
20. Non videbit me homo, et vivet : II, 430 *b*; III, 232 *b*; IV, 305 *b*; VIII, 436 *a*; XI, 267 *a*, 336 *b*, 536 *ab*.
23. Videbis posteriora mea : IX, 563 *b*; XIII, 246 *a*.
XXXIV, 2. Esto paratus mane, ut ascendas statim in montem Sinai : IX, 396 *ab*.
28. Fuit ibi cum Domino quadraginta dies, etc. : IX, 396 *b*.
33. Posuit velamen super faciem suam : IX, 250 *a*.
XXXV, 2. Septimus dies erit vobis sanctus, etc. : XIII, 209 *a*.
29. Cuncti filii Israel voluntaria Domino dedicaverunt : IX, 456 *b*.
XXXVI, 1. Dedit Dominus sapientiam et intellectum, ut scirent fabre operari, etc. : X, 59 *b*.
19. Fecit opertorium tabernaculi de pellibus arietum rubricatis : X, 185 *a*.
XXXVII, 2. Fecit illi coronam auream per gyrum : VI, 623 *a*.
11. Labium aureum : VI, 623 *a*.

Digitized by Google

XXXVIII, 7. Ipsum altare non erat solidum, sed cavum : VIII, 271 *a*.
8. Fecit et labrum æneum : VIII, 322 *a*.
XXXIX, 25. Fecerunt et tunicas byssinas opere textili : XI, 501 *a*.
XL, 9. Assumpto unctionis oleo, unges tabernaculum, etc. : XIV, 135 *a*.
31-32. Postquam omnia perfecta sunt, operuit nubes tabernaculum testimonii, etc. : X, 471 *b*.

EX LIBRO LEVITICI

Cap. I, *vers.* 5. Immolabit vitulum coram Domino, etc. : XI, 19 *a*.
6. Detracta pelle hostiæ, artus in frusta concident : X, 185 *a*.
II, 2. Tollet pugillum plenum similæ et olei, ac totum thus, etc. : XIII, 196 *b*.
4. Cum autem obtuleris sacrificium coctum in clibano, de simila, etc. : VII, 641 *a*.
9. In odorem suavitatis : IX, 213 *a*.
11. Omnis oblatio quæ offertur Domino, absque fermento fiet : X, 550 *a*.
13. Quidquid obtuleris sacrificii, sale condies, etc. : XII, 362 *b*.
III, 16. Omnis adeps Domini erit : IX, 232 *a*.
IV, 2. Anima quæ peccaverit per ignorantiam, etc. : IX, 197 *a*.
21. Ipsum autem vitulum efferet extra castra, etc. : XIII, 423 *b*.
V, 15-16. Anima, si prævaricans ceremonias per errorem, etc. : IX, 522 *a*.
VI, 2. Anima quæ peccaverit, et contempto Domino, negaverit proximo suo depositum, etc. : IX, 498 *b*.
12. Ignis in altari meo semper ardebit : X, 572 *a*; XII, 221 *b*; XIII, 40 *a*, 222 *b*, 294 *b*, 296 *a*, 585 *b*, 589 *b*.
13. Ignis est iste perpetuus, qui nunquam deficiet in altari : XII, 423 *b*, 455 *a*.
VII, 9. Omne sacrificium similæ, quod coquitur in clibano, etc. : IX, 209 *a*.
VIII, 8. Astringens cingulo, aptavit rationali : XI, 526 *a*.
14. Obtulit et vitulum pro peccato : IX, 193 *b*.
X, 3. Sanctificabor in iis qui appropinquant mihi : X, 221 *b*.
9. Vinum, et omne quod inebriare potest, non bibetis, etc. : X, 222 *b*-223 *a*; XIV, 444 *b*.
XI, 3. Omne quod habet divisam ungulam, et ruminat in pecoribus, comedetis : IX, 563 *a*; X, 63 *a*.
9. Omne quod habet pinnulas et squamas, comedetis : VII, 612 *b*; X, 139 *b*.
21. Quidquid autem ambulat quidem super quatuor pedes, sed habet longiora retro crura, etc. : X, 139 *b*.
26. Omne animal quod non ruminat, immundum erit : X, 607 *a*.
39. Qui cadaver tetigerit, immundus erit usque ad vesperam : IX, 262 *a*.
44. Sancti estote, quia ego sanctus sum : X, 119 *b*, 124 *a*.
XII, 8. Orabit pro ea sacerdos, et sic mundabitur : XIII, 94 *a*.
XIII, 37. Si steterit macula, et capilli nigri fuerint, noverit hominem sanatum esse, etc. : IX, 335 *b*.
45. Os veste contectum : XIII, 408 *b*.
45-46. Contaminatum ac sordidum se clamabit omni tempore quo leprosus est : XIII, 95 *a*.
52. Vestimentum comburetur flammis : XIII, 436 *b*.
XIV, 2. Hic est ritus leprosi, quando mundandus est : XIII, 409 *a*.
4. Offerat duos passeres : IX, 276 *b*; X, 196 *b*.
34. Si fuerit plaga lepræ in ædibus, etc. : XIII, 408 *a*.
51. Asperget domum septies : XIII, 177 *b*.
53. Cumque dimiserit passerem volare in agro, orabit pro domo, et jure mundabitur : XIII, 615 *b*.
XV, 22. Qui tetigerit lectum ejus, lavabit vestimenta sua : XIII, 447 *b*.
XVI, 12-13. Assumpto thuribulo, quod de prunis altaris impleverit, etc. : X, 221 *a*.
21. Confiteatur omnes iniquitates filiorum Israel : V, 680 *a*.
XVII, 11. Anima carnis in sanguine est : XI, 696 *b*; XII, 270 *b*; XIII, 584 *a*.
XVIII, 5. Custodite leges meas atque judicia, quæ faciens homo, vivet in eis : IX, 391 *a*, 531 *a*.
XIX, 2. Sancti estote, quia ego sanctus sum : XIII, 317 *a*.
12. Non perjurabis : X, 102 *b*.
14. Non maledices surdo, nec coram cæco pones offendiculum : IX, 666 *b*; XI, 50 *b*.
15. Non facies quod iniquum est, nec injuste judicabis : VIII, 361 *b*; IX, 418 *a*.
17. Non oderis fratrem tuum in corde tuo, sed publice argue eum, etc. : XI, 51 *b*.
18. Non quæras ultionem, nec memor eris injuriæ civium tuorum : IV, 677 *b*. — Diliges amicum : XIII, 401 *b*.

Digitized by Google

19. Veste quæ ex duobus texta est, non indueris : XI, 34 *a*.
23-25. Quando ingressi fueritis terram, et plantaveritis, etc. : XII, 297 *b*.
31. Non declinetis ad magos : IX, 386 *b*.
32. Coram cano capite consurge : VII, 464 *b*; IX, 445 *b*; X, 26 *b*.
35. Nolite facere iniquum aliquid in judicio, in regula, in pondere, in mensura : XIII, 328 *a*.
XX, 24. Dabo vobis in hæreditatem terram fluentem lacte et melle : IX, 218 *b*.
XXII, 10. Inquilinus sacerdotis et mercenarius non vescentur ex eis : X, 355 *a*.
XXIII, 3. Dies septimus, quia sabbati requies est, etc. : XIII, 209 *b*.
25. Omne opus servile non facietis in eo : XIII, 355 *b*.
27. Dies expiationum erit celeberrimus, et vocabitur sanctus : XIII, 80 *a*.
40. Sumetis vobis die primo fructus arboris pulcherrimæ : XIV, 282 *b*.
42. Omnis qui de genere est Israel, manebit in tabernaculis, etc. : X, 470 *b*.
XXIV, 9. Erunt Aaron et filiorum ejus, ut comedant eos in loco sancto, etc. : X, 355 *a*.
16. Qui blasphemaverit nomen Domini, morte moriatur : XII, 242 *a*.
20. Oculum pro oculo : IX, 245 *b*, 304 *a*.
22. Æquum judicium sit inter vos : IX, 519 *b*.
XXV, 10. Sanctificabis annum quinquagesimum, et vocabis remissionem, etc. : XI, 28 *b*.
13. Anno jubilæi redient omnes ad possessiones suas : X, 312 *b*.
21. Dabo benedictionem meam vobis anno sexto, et faciet fructus trium annorum : XIV, 284 *b*.
XXVI, 1. Non facietis vobis idolum et sculptile : IV, 202 *b*.
3. Dabo vobis pluvias temporibus suis : IX, 265 *a*.
6. Dabo pacem finibus vestris, etc. XII, 411 *a*.
10. Vetera novis supervenientibus projicietis : IX, 251 *a*, 563 *a*; X, 351 *a*.
11. Ponam tabernaculum meum in medio vestri : XI, 263 *b*, 533 *b*.
14. Quod si non audieritis me, etc. : XII, 229 *b*.
24. Percutiam vos septies propter peccata vestra : XI, 324 *b*.
28. Corripiam vos septem plagis propter peccata vestra : XIII, 465 *b*.
36. Terrebit eos sonitus folii volantis : X, 101 *b*.
39. Tabescent in iniquitatibus suis : IX, 522 *a*.
39-40. Affligentur, donec confiteantur iniquitates suas, etc. : XIII, 356 *ab*.
XXVII, 9-10. Animal quod immolari potest Domino, mutari non poterit : VI, 384 *b*-385 *a*; 623 *a*, 624 *b*.
28. Quidquid fuerit semel consecratum, sanctum sanctorum erit Domino : XI, 83 *b*.

EX LIBRO NUMERORUM

Cap. IV, *vers.* 13. Sed et altare mundabunt cinere, et involvent illud purpureo vestimento : VII, 467 *b*.
15. Cumque involverint Aaron et filii ejus, etc. : XIII, 52 *a*.
V, 2. Præcipe filiis Israel, ut ejiciant de castris omnem leprosum, etc. : XII, 149 *b*; XIII, 411 *a*.
21. Uterus tuus disrumpatur : XI, 543 *b*.
VI, 2-3. Vir, sive mulier, cum fecerint votum ut sanctificentur, etc. : XIV, 134 *b*.
VII, 89. Audiebant vocem loquentis ad se de propitiatorio, etc. : VII, 452 *a*.
IX, 13. Si quis autem et mundus est, et in itinere non fuit, et tamen non fecit Phase, etc. : XII, 282 *a*.
23. Per verbum Domini figebant tentoria, et per verbum illius proficiscebantur : IX, 352 *b*.
X, 33. Arca fœderis Domini præcedebat eos, etc. : X, 600 *a*.
XI, 1. Ortum est murmur populi, quasi dolentium præ labore, etc. : XI, 2 *b*. — Ignis Domini devoravit extremam castrorum partem : VIII, 114 *a*.
2. Oravit Moyses ad Dominum, et absorptus est ignis : XII, 421 *a*.
4. Vulgus promiscuum, etc., flagravit desiderio, etc. : X, 111 *a*.
5. Recordamur piscium quos comedebamus in Ægypto : X, 123 *b*. — In mentem nobis veniunt cucumeres, etc. : X, 155 *a*.
6. Anima nostra arida est, etc. : X, 358 *b*.
8. Circuibat populus, et colligens illud, etc. : X, 115 *b*.
17. Auferam de spiritu tuo, tradamque eis : I, 291 *a*, 306 *a*; X, 449 *b*.
23. Numquid manus Domini invalida est : X, 585 *a*.
25. Locutus est ad eum, auferens de spiritu qui erat in Moyse, et dans septuaginta viris : X, 488 *b*.

Digitized by Google

26. Super quos requievit Spiritus, etc. : x, 488 *b*.
29. Quid æmularis pro me? Quis tribuat ut Dominus in eis prophetet : vii, 450 *b*-451 *a*; x, 47 *b*, 439 *a*.
31. Ventus egrediens a Domino, etc. : viii, 487 *b*; x, 111 *a*, 134 *a*.
XII, 8. Palam, et non per ænigmata et figuras, Dominum videt : ii, 430 *b*; iii, 146 *b*; xi, 266 *b*.
14. Si pater ejus spuisset in faciem illius, nonne debuerat, etc. : xiii, 134 *b*.
XIV, 7. Terra quam circuivimus, valde bona est : x, 424 *a*; xiii, 129 *a*.
22-23. Omnes homines qui viderunt majestatem meam, etc. : x, 344 *b*.
XV, 7. Offeret in odorem suavitatis Domino : ix, 213 *a*.
XVI, 1. Ecce autem Core, etc. : viii, 487 *b*.
27. Recedite a tabernaculis hominum impiorum, etc. : x, 452 *a*.
47. Quod cum fecisset Aaron, et cucurrisset ad mediam multitudinem, etc. : x, 129 *a*.— Obtulit thymiama, et stans inter mortuos et viventes, etc. : x, 129 *b*, 130 *a*.
XVII, 8. Invenit germinasse virgam Aaron : viii, 487 *b*; xiii, 257 *b*; xiv, 267 *b*.
10. Refer virgam Aaron in tabernaculum testimonii, etc. : xiii, 216 *a*.
XVIII, 7. Custodite sacerdotium vestrum : ix, 532 *b*.
20. Ego pars et hæreditas tua in medio filiorum Israel : x, 38 *b*.
XIX, 15. Vas quod non habuerit operculum, nec ligaturam desuper, immundum erit : vii, 23 *b*; ix, 196 *a*; xii, 373 *a*.
17. Tollent de cineribus combustionis, etc. : xiii, 139 *a*.
XX, 6. Domine Deus, audi clamorem hujus populi : x, 76 *b*; xiii, 279 *b*.
8. Loquimini ad petram, etc. : x, 76 *b*.
11. Egressæ sunt aquæ largissimæ, etc. : x, 76 *b*.
24. Pergat Aaron ad populos suos; non enim intrabit, etc. : ix, 411 *a*, 450 *b*.
XXI, 4. Tædere cœpit populum itineris ac laboris : ix, 604 *a*.
5. Anima nostra jam nauseat super cibo isto levissimo : viii, 128 *b*; x, 116 *a*.
6. Misit Dominus in populum ignitos serpentes : ix, 497 *a*; x, 111 *b*.
8. Fac serpentem æneum, etc. : xiii, 598 *a*.
9. Fecit Moyses serpentem æneum, et posuit eum pro signo, etc. : xiii, 58 *b*. — Quem cum percussi aspicerent, sanabantur : viii, 62 *b*, 487 *b*.
17-18. Ascendat puteus, etc. : xi, 313 *a*.
XXII, 28. Aperuit Dominus os asinæ : viii, 487 *b*.
31. Vidit angelum stantem in via, etc. : xiii, 188 *b*, 190 *a*.
33. Nisi asina declinasset : ix, 347 *b*.
XXIII, 8. Quomodo maledicam, cui non maledixit Deus : xiv, 523 *a*.
10. Moriatur anima mea morte justorum : x, 18 *b*.
19. Non est Deus quasi homo, ut mentiatur, etc. : x, 233 *b*; xi, 286 *a*.
XXIV, 3. Dixit homo cujus obturatus est oculus : ix, 490 *b*.
4. Dixit auditor sermonum Dei : ix, 588 *a*.
5-6. Quam pulchra tabernacula tua, Jacob : ix, 95 *a*, 600 *a*.
17. Videbo eum, sed non modo, etc. : xiii, 246 *b*. — Orietur stella ex Jacob, etc. : x, 228 *a*; xiii, 214 *a*; xiv, 239 *a*.
21. Robustum est habitaculum tuum : xi, 243 *a*.
XXV. 4. Tolle cunctos principes populi, et suspende eos, etc. : x, 43 *a*.
17. Hostes vos sentiant Madianitæ, et percutite eos, etc. : xi, 50 *a*.
XXVII, 12. Ascende in montem istum Abarim, etc. : xiii, 431 *b*.
16. Provideat Dominus Deus spirituum omnis carnis hominem, etc. : xi, 398 *a*, 460 *a*.
XXVIII, 9. Offeretis duos agnos anniculos immaculatos, etc. : xiii, 355 *b*.
26. Dies primitivorum, quando offeretis novas fruges Domino, etc. : xiii, 39 *a*.
XXXI, 2. Ulciscere prius filios Israel de Madianitis, etc. : xi, 75 *b*.
23. Quidquid potest transire per flammas, igne purgabitur : xiv, 133 *a*.
XXXII, 6. Numquid fratres vestri ibunt ad pugnam, et vos hic sedebitis : x, 471 *a*.
XXXVI, 7. Omnes viri ducent uxores de tribu et cognatione sua : x, 219 *b*.

EX LIBRO DEUTERONOMII

Cap. I, *vers.* 12. Non valeo solus negotia vestra sustinere, etc. : xii, 141 *a*.
13. Date ex vobis viros sapientes, etc. : x, 41 *b*.
17. Nec accipietis cujusquam personam : vii, 547 *a*.
24-25. Considerata terra, sumentes de fructibus ejus, etc. : xiii, 475 *a*.

Digitized by Google

26. Increduli ad sermonem Dei vestri, murmuravistis, etc. : XI, 2 *b*.
III, 11. Monstratur lectus ejus ferreus, etc. : XIII, 448 *b*.
IV, 10. Congrega ad me populum : IX, 328 *a*; X, 294 *b*.
16. Non facietis similitudinem omnium animalium, etc. : X, 94 *a*.
24. Dominus Deus tuus ignis consumens est : VIII, 295 *b*; IX, 187 *a*.
29. Cum quæsieris ibi Dominum Deum tuum, invenies eum : IX, 394 *a*.
36. De cœlo te fecit audire vocem suam ; X, 298 *a*, 571 *b*.
36-37. Audisti verba illius de medio ignis, quia dilexit patres tuos : XIII, 193 *a*.
V, 5. Ego sequester et medius fui inter Dominum et vos : XII, 154 *a*; XIII, 25 *b*.
7. Non habebis deos alienos, neque coles : X, 106 *b*.
8. Non facies tibi sculptile, nec similitudinem, etc. : IV, 202 *b*.
9-10. Ego sum Dominus Deus tuus, etc., faciens misericordiam, etc. : IX, 530 *b*.
21. Non concupisces uxorem, etc. : III, 606 *a*; IX, 345 *a*.
29. Quis det eos talem habere mentem, ut timeant me, etc. : XIII, 445 *a*.
32. Facite quæ præcepit Dominus Deus vobis, etc. : VIII, 171 *b*; IX, 448 *b*. — Non declinabitis nec ad dexteram, nec ad sinistram, etc. : XIII, 34 *a*.
VI, 2. Custodias mandata ejus, et hæc impleas ex toto corde tuo : XIII, 439 *b*.
3. Observa ut facias quæ præcepit tibi Dominus, et bene sit tibi : IX, 646 *b*, 683 *b*.
4. Audi, Israel, Dominus Deus noster, Dominus unus est : X, 92 *b*; XII, 17 *b*; XIII, 444 *b*.
5. Diliges Dominum Deum tuum, etc. : I, 299 *b*; IV, 598 *a*-599 *a*; XI, 33 *b*; XIV, 23 *a*.
16. Non tentabis Dominum Deum tuum : VII, 526 *b*; X, 6 *b*; XII, 357 *b*.
VII, 2. Non inibis cum eis fœdus, etc. : X, 84 *a*.
6. Te elegit Dominus Deus tuus, ut sis ei populus peculiaris : X, 110 *b*, 117 *b*; XI, 261 *a*.
12. Si postquam audieris hæc judicia, custodieris ea, etc. : XIII, 307 *a*.
14. Non erit apud te sterilis utriusque sexus : X, 226 *b*.
15. Auferet Dominus a te omnem languorem : IX, 348 *a*.
20. Crabrones mittet Dominus Deus tuus in eos, donec deleat omnes : X, 85 *ab*.
22. Consumet nationes has in conspectu tuo, etc. : X, 85 *b*.
25. Non concupisces argentum : IX, 542 *a*.
VIII, 2. Recordaberis cuncti itineris, per quod adduxit te Dominus, etc. : XIII, 147 *b*, 356 *b*.
3. Dedit tibi Dominus cibum manna, etc. : X, 117 *b*.
4. Vestimentum tuum, quo operiebaris, nequaquam vetustate defecit : IX, 609 *b*.
11. Observa, et cave nequando obliviscaris Domini Dei tui : X, 504 *a*.
15. Ductor tuus fuit in solitudine, etc. : X, 112 *b*-113 *a*; XIII, 150 *b*, 362 *b*.
18. Recorderis Domini Dei tui, quod ipse tibi vires præbuerit, etc. : IX, 676 *a*.
IX, 4. Ne dicas in corde tuo, cum deleverit eos Dominus, etc. Propter justitiam meam, etc. : X, 497 *a*.
10. Deditque mihi Dominus duas tabulas lapideas, etc. : VIII, 275 *b*; XIII, 152 *a*.
X, 12. Et nunc, Israel, quid Dominus Deus tuus petit a te, nisi ut timeas Dominum, etc. : IX, 683 *b*; X, 248 *a*; XII, 229 *a*; XIII, 443 *b*.— Et servias Domino Deo tuo in toto corde tuo : XIII, 439 *b*.
13. Custodiasque mandata Domini, et cæremonias ejus : IX, 486 *b*.
16. Circumcidite præputium cordis vestri : XIII, 65 *b*.
17-18. Dominus Deus vester, etc., facit judicium pupillo et viduæ : IX, 624 *a*.
18. Amat peregrinum, et dat ei victum et vestitum : XI, 102 *a*.
20. Dominum Deum tuum timebis, et ei soli servies : IX, 359 *b*.
XI, 1. Ama Dominum Deum tuum : IX, 346 *a*.
7-8. Oculi vestri viderunt, etc., ut custodiatis universa mandata illius : XII, 229 *a*.
10-11. Terra ad quam ingrederis possidendam, etc. : IX, 94 *ab*; XIII, 183 *b*.
11. De cœlo expectans pluvias : IX, 399 *b*.
16. Cavete ne forte decipiatur cor vestrum, et recedatis a Domino : X, 316 *b*.
17. Iratusque Dominus claudat cœlum, etc. : X, 316 *b*.
24. Omnis locus quem calcaverit pes vester, vester erit : VIII, 288 *b*.
26. En propono in conspectu vestro hodie benedictionem et maledictionem : XII, 230 *a*.
XII, 13. Cave ne offeras holocausta tua in omni loco, sed in loco quem elegit Deus : XI, 315 *b*.
XIII, 5. Qui eduxit vos de terra Ægypti, etc. : IX, 516 *a*.
XV, 1. Septimo anno facies remissionem : X, 312 *b*.
4. Omnino indigens et mendicus non erit inter vos : XIV, 387 *a*.
6. Dominaberis nationibus plurimis, et tui nemo dominabitur : VII, 457 *b*.
7. Non obdurabis cor tuum : IX, 326 *b*.
11. Non deerunt pauperes in terra habitationis tuæ : XIII, 617 *a*; IX, 387 *a*.

Digitized by Google

19. Non operaberis in primogenito bovis, et non tondebis primogenitum ovium : XII, 571 *b*.
XVI, 3. Septem diebus comedes absque fermento afflictionis panem, etc., ut memineris, etc. : X, 245 *b*; XIII, 174 *a*.
4. Non apparebit fermentatum in omnibus terris tuis : X, 550 *a*.
14. Epulaberis in festivitate tua tu et filius tuus, etc. : XI, 19 *b*.
17. Offeret unusquisque secundum quod habuerit, etc. : XIII, 355 *b*.
18-19. Judices et magistros constitues, etc., nec in alteram partem declinent : IX, 386 *b*.
19. Non accipies personam, nec munera, quia munera excæcant oculos sapientum : VII, 460 *b*.
20. Juste quod justum est persequeris : X, 42 *b*; XII, 250 *a*.
XVII, 3. Ut vadant, et serviant diis alienis : X, 92 *a*.
6. In ore duorum vel trium testium stet omne verbum : XI, 244 *b*.
8. Si difficile et ambiguum apud te judicium esse perspexeris inter sanguinem et sanguinem, etc. : VIII, 361 *a*; XIV, 411 *a*, 557 *b*.
13. Cunctusque populus audiens timebit, ut nullus intumescat superbia : X, 605 *a*.
16. Cumque fuerit constitutus, non multiplicabit sibi equos : IX, 664 *a*, *b*.
17. Non habebit uxores plurimas, quæ alliciant animum ejus : VI, 308 *a*.
18. Postquam autem sederit in solio, etc., accipiens exemplar a sacerdotibus leviticæ tribus : VII, 446 *b*, 462 *a*.
XVIII, 1. Non habebunt sacerdotes et levitæ, etc., partem et hæreditatem cum reliquo Israel : VI, 153 *a*.
9. Ne imitari velis abominationes illarum gentium, etc. : X, 84 *ab*.
13. Perfectus eris et absque macula cum Domino Deo tuo : VII, 597 *b*; VIII, 444 *a*; XII, 494 *b*; XIV, 422 *b*.
15. Prophetam suscitabit Dominus de gente, etc. : X, 60 *a*, 76 *a*, 459 *b*; XI, 268 *a*.
18. Prophetam suscitabo eis de medio fratrum suorum, etc. : X, 216 *a*, 396 *b*.
XX, 20. Si qua ligna non sunt pomifera, sed agrestia, etc., succide illa : X, 581 *b*.
XXI, 1-2. Quando inventum fuerit in terra, etc., egredientur majores natu et judices tui : XII, 241 *a*.
10. Si egressus fueris ad pugnam, etc., voluerisque habere uxorem, etc. : VI, 395 *b*; XIII, 67 *a*.
23. Maledictus a Deo est qui pendet in ligno : IX, 224 *b*.
XXII, 4. Si videris asinum fratris tui, etc., sublevabis eum : IX, 619 *a*.
5. Nec vir utetur veste fœminea : XI, 39 *a*.
10. Non arabis in bove et asino : X, 607 *b*; XI, 423 *b*.
11. Non indueris vestimento, quod ex lana linoque contextum est, etc. : X, 351 *b*.
XXIII, 1. Non intrabit eunuchus, etc. : X, 154 *b*.
3. Ammonites et Moabites, etiam post decimam generationem, non intrabunt, etc. : X, 154 *a*.
7. Non abominaberis Idumæum, etc. : VIII, 360 *b*.
18. Non offeres mercedem prostibuli : V, 613 *a*.
20. Fratri autem tuo absque usura id, quo indiget, commodabis : X, 379 *a*.
21. Cum votum voveris Domino Deo tuo, non tardabis reddere : XII, 136 *a*.
23. Quod autem semel egressum est de labiis tuis, observabis : XII, 241 *b*.
25. Si intraveris segetem amici tui, franges spicas, et manibus conteres, falce autem non metes : X, 353 *a*.
XXIV, 1. Si acceperit homo uxorem, et habuerit eam, et non invenerit gratiam, etc. : VII, 443 *b*.
4. Non poterit prior maritus recipere eam in uxorem, quia, etc. : VI, 318 *b*.
6. Non accipies loco pignoris inferiorem et superiorem molam : VIII, 300 *a*; IX, 262 *a*; X, 591 *a*; XI, 71 *a*.
10. Cum repetes a proximo tuo rem aliquam, etc. : VIII, 362 *a*.
XXV, 1. Judices, etc., quem justum esse perspexerint, etc. : XIII, 191 *b*-192 *a*.
2. Pro mensura peccati erit et plagarum modus : VI, 74 *b*; VIII, 383 *b*; X, 110 *b*, 134 *b*, 288 *a*.
9. Accedet mulier ad eum coram senioribus, etc. : VI, 444 *b*.
10. Vocabitur domus illius in Israel, Domus discalceati : VIII, 128 *a*.
19. Delebis nomen ejus : IX, 339 *b*.
XXVI, 5. Syrus persequebatur patrem meum, qui descendit in Ægyptum : IX, 520 *a*.
18. Dominus elegit te hodie, ut sis ei populus peculiaris, etc. : XIII, 537 *a*.
XXVII, 8. Et scribes super lapides omnia verba legis hujus plane et lucide : IV, 552 *a*; IX, 393 *b*.
18. Maledictus qui errare facit cæcum : X, 383 *a*.
19. Maledictus qui pervertit judicium advenæ : IX, 515 *b*.
20. Maledictus qui dormit cum uxore, etc. : XIV, 280 *b*.
26. Maledictus qui non permanet in sermonibus legis hujus : IX, 347 *a*.

Digitized by Google

XXVIII, 1-2. Si audieris vocem Domini Dei tui, etc. : IX, 382 *b*.
4. Benedictus fructus ventris tui, etc. : X, 237 *a*; XIV, 405 *a*.
12. Aperiet Dominus thesaurum, etc., ut tribuat pluviam terræ : VII, 483 *b*.
15. Si audire nolueris vocem Domini, etc. : IX, 382 *b*.
19. Maledictus eris ingrediens, et maledictus egrediens : VIII, 127 *b*.
22. Percutiat te Dominus egestate et febre : XI, 324 *b*.
24. De cœlo descendat super te cinis : VII, 485 *a*.
25. Tradet te Dominus corruentem ante hostes tuos : X, 149 *a*.
32-33. Non sit fortitudo in manu tua, etc. : IX, 606 *a*.
36. Ducet te Dominus, et regem tuum, etc. : X, 149 *a*.
38. Sementem multam jacies in terra, et modicum congregabis : XIII, 183 *b*.
39. Vineam plantabis, et vinum non bibes, etc. : XIII, 118 *b*.
41. Filios generabis et filias, et non frueris eis : I, 32 *b*.
44. Ipse erit in caput, et tu eris in caudam : X, 149 *a*.
54. Homo delicatus in te, et luxuriosus valde, invidebit fratri suo, etc. : IX, 490 *b*.
58-59. Nisi custodieris et feceris omnia, etc : IX, 488 *a*.
58. Nomen ejus gloriosum et terribile : IX, 390 *b*; X, 208 *b*.
65. Dabit tibi Dominus cor pavidum, etc. : X, 121 *a*.
66. Et erit vita tua quasi pendens ante te : XI, 210 *a*.
XXIX, 5. Non sunt attrita vestimenta vestra : VIII, 487 *b*.
9. Custodite verba pacti hujus, etc., ut intelligatis universa quæ facitis : IX, 440 *a*, 445 *b*.
18. Vir aut mulier, familia aut tribus, cujus cor aversum est, etc. : IX, 367 *a*.
19. Pax erit mihi, et ambulabo in pravitate cordis mei : X, 573 *a*.
20. Sedeant super eum omnia maledicta, etc. : IX, 367 *a*.
XXX, 6. Circumcidet Dominus Deus tuus cor tuum, etc. : XIII, 67 *b*.
11. Mandatum hoc, quod ego præcipio tibi hodie, non supra te est, etc. : III, 291 *b*; IX, 365 *b*; XII, 230 *b*, 252 *b*.
14. Juxta te est sermo valde in ore tuo, et in corde tuo, ut facias illum : X, 387 *a*.
20. Diligas Dominum Deum tuum, atque obedias voci ejus, et illi adhæreas : IX, 359 *b*.
XXXI, 6. Viriliter agite : IX, 576 *a*. — Dominus Deus tuus ipse est ductor tuus : IX, 393 *a*.
11. Leges verba legis hujus : IX, 342 *a*.
26. Tollite librum istum, et ponite illum in latere, etc. : XIII, 288 *a*.
29. Novi quod post mortem meam inique agetis, etc. : IX, 386 *a*.
XXXII, 1-2. Audite, cœli, etc. : IX, 94 *b*; XIV, 99 *a*.
2. Concrescat ut pluvia doctrina mea : VII, 485 *a*; IX, 467 *a*. — Fluat ut ros eloquium meum : IX, 237 *b*, 423 *b*, 539 *b*. — Quasi imber super herbam : IX, 233 *b*.
4. Dei perfecta sunt opera : IX, 322 *a*; X, 94 *a*.
5. Peccaverunt ei, et non filii ejus in sordibus : X, 153 *a*.
6. Numquid non ipse est pater tuus, etc. : IV, 97 *a*; VIII, 64 *a*; X, 207 *a*; XIII, 417 *a*.
7. Interroga patrem tuum, et annuntiabit tibi : XI, 341 *b*.
8. Constituit terminos populorum juxta numerum filiorum Israel : X, 620 *a*; XIII, 44 *b*.
9. Jacob funiculus hæreditatis ejus : X, 171 *b*.
10. In loco horroris et vastæ solitudinis : X, 40 *b*; XI, 5 *a*.
11. Sicut aquila provocans ad volandum, etc. : X, 126 *a*, 196 *b*, 601 *a*; XI, 93 *b*.
12. Dominus solus dux ejus fuit : X, 72 *b*; XI, 5 *a*.
13. Constituit eum super excelsam terram, etc. : XIII, 534 *b*-535 *a*. — Mel de petra : IX, 188 *ab*; XI, 235 *b*; XIII, 365 *b*.
15. Incrassatus est dilectus, etc., dereliquit Deum factorem suum : VIII, 260 *a*, 287 *b*; IX, 680 *a*, 686 *b*. — Recessit a Deo salutari suo : X, 423 *a*.
18. Oblitus es Domini creatoris tui : IX, 676 *a*.
20. Generatio perversa est, et infideles filii : XII, 322 *b*.
21. Ipsi me provocaverunt in eo qui non erat Deus : XII, 236 *a*.
22. Ignis succensus est in furore meo : IX, 205 *a*; XI, 43 *b*; XIII, 369 *a*, 587 *a*. — Montium fundamenta comburet : XIII, 137 *a*.
24. Consumentur fame, et devorabunt eos aves morsu amarissimo : X, 419 *a*. — Dentes bestiarum immittam in eos : X, 80 *a*, 110 *b*.
27. Manus nostra excelsa, et non Dominus, fecit hæc omnia : X, 454 *a*; XII, 212 *a*.
29. Utinam saperent et intelligerent, etc. : IX, 620 *b*, 668 *a*; XII, 166 *a*.
32. Uva eorum uva fellis : X, 29 *a*; XI, 136 *b*, 212 *b*.
33. Fel draconum dentes eorum : XIII, 10 *b*, 88 *a*, 378 *a*.
35. Mea est ultio : VIII, 138 *a*; X, 86 *b*. — Juxta est dies perditionis : IX, 656 *b*. — Adesse festinant tempora : X, 159 *a*.
36. Videbit quod infirmata sit manus, etc. : XIII, 171 *a*.

Digitized by Google

39. Videte quod ego sim solus, etc. : VII, 62 *b*; X, 86 *b*. — Ego occidam, et ego vivere faciam : IX, 228 *b*, 455 *b*, 608 *b*; X, 435 *a*. — Percutiam, et ego sanabo : IX, 454 *b*, 565 *a*. — Non est qui de manu mea possit eruere : X, 105 *a*.
41. Si acuero ut fulgur gladium meum : XIII, 62 *b*.
42. Inebriabo sagittas meas sanguine : IX, 205 *a*. — Gladius meus devorabit carnes : IX, 472 *a*.
XXXIII, 2. Apparuit de monte Pharan, et cum eo sanctorum millia : X, 620 *a*; XIII, 64 *b*. — In dextera ejus ignea lex : IX, 389 *a*, 528 *b*; X, 465 *a*.
3. Qui appropinquant pedibus ejus, accipient de doctrina illius : IX, 622, *a*; X, 328 *a*; XI, 1 *b*, 534 *a*.
5. Erit apud rectissimum rex, etc. : II, 232 *a*.
8. Perfectio tua et doctrina tua viro sancto tuo : VII, 447 *a*.
9. Qui dixerit patri suo et matri suæ : Nescio vos, etc. : X, 279 *b*, XI, 92 *b*.
12. Amantissimus Domini habitabit confidenter, etc. : IX, 442 *b*; XI, 243 *a*, 527 *a*; XII, 429 *a*.
13. De benedictione Domini terra ejus, etc. : X, 583 *a*.
16. Benedictio illius, qui apparuit in rubo, veniat super caput Joseph : XIV, 278 *b*.
19. Immolabunt victimas justitiæ, qui inundationem maris quasi lac sugent : XII, 398 *a*.
24. Benedictio in filiis Aser, etc. : VIII, 314 *b*, 320 *b*; X, 276 *a*.
25. Ferrum et æs calceamentum ejus : XI, 271 *a*. — Sicut dies juventutis tuæ, ita et senectus tua : VII, 471 *a*; X, 276 *a*.
26. Ascensor cœli auxiliator tuus : XI, 542 *a*.
28. Cœli caligabunt rore : VII, 475 *o*.
XXXIV, 1. Ascendit Moyses de campestribus Moab super montem Nebo : X, 465 *a*.

EX LIBRO JOSUE

Cap. I, *vers.* 2. Surge, et transi Jordanem, etc. : XIII, 58 *a*.
5. Non te dimittam, neque derelinquam : XIV, 372 *b*.
14. Transite armati ante fratres vestros, etc. : X, 490 *a*.
II, 16. Ad montana conscendite : X, 235 *b*.
22. Exploratores pervenerunt ad montana, et manserunt ibi per tres dies : X, 600 *a*.
23. Reversi sunt, et descenderunt exploratores de monte, etc. : X, 266 *a*.
III, 15-16. Ingressis eis Jordanem, etc., steterunt aquæ, etc. : VII, 487 *b*; VIII, 487 *b*.
IV, 6. Sit signum inter vos : XIII, 290 *a*.
V, 2. Fac tibi cultros lapideos, et circumcide secundo filios Israel : XI, 389 *a*.
9. Hodie abstuli opprobrium Ægypti a vobis : IX, 348 *b*.
16. Solve calceamentum tuum de pedibus tuis : XI, 270 *b*; XIV, 625 *a*.
VI, 3. Circuite urbem septem diebus, etc. : XIV, 131 *a*.
15. Die septimo, diluculo consurgentes, circuierunt urbem, etc. : IX, 529 *b*.
20. Omni populo vociferante, etc. : VIII, 487 *b*; XII, 421 *a*.
20-21. Ceperuntque civitatem Jericho, etc. : XIII, 403 *a*.
25-26. Imprecatus est Josue dicens : Maledicetur vir, etc. : XIII, 403 *a*.
VII, 19. Da gloriam Domino Deo Israel, et confitere, etc. : V, 679 *b*; VIII, 361 *a*; IX, 327 *b*; XI, 58 *b*.
20. Vere ego peccavi Domino Deo Israel, etc. : XIII, 269 *b*.
IX, 13. Utres vini novos implevimus, nunc rupti sunt et soluti : IX, 424 *b* - 425 *a*; X, 351 *b*.
X, 12. Sol, contra Gabaon ne movearis, et Luna contra vallem Aialon : IX, 589 *b*.
13. Steteruntque sol et luna, etc. : IX, 280 *b*; X, 117 *a*; XIII, 225 *a*.
14. Non fuit antea nec postea tam longa dies : VII, 465 *b*; VIII, 286 *b*, 487 *b*; XI, 409 *b*.
22. Aperite speluncam, et adducite ad me quinque reges : XI, 415 *a*.
XV, 19. Terram australem et arentem dedisti mihi : VIII, 318 *b*.
XXI, 42. Data est ab eo pax in omnes per circuitum nationes : X, 263 *b*.
XXII, 3. Nec reliquistis fratres vestros, etc., custodientes imperium Domini Dei vestri : IX, 400 *b*.
34. Testimonium nostrum, quod Dominus ipse sit Deus : XIII, 286 *a*.

Digitized by Google

EX LIBRO JUDICUM

Cap. I, *vers.* 15. Da mihi benedictionem, etc. Dedit ergo ei Caleb irriguum, etc. : XIII, 122 *b*, 183 *b*; XIV, 278 *b*.
16. Filii Cinæi ascenderunt de civitate palmarum, etc. : XIII, 191 *b*.
II, 1. Ascenditque angelus Domini de Galgalis ad locum flentium : II, 515 *a*; VII, 444 *a*.
III, 7. Feceruntque malum in conspectu Domini, etc., servientes Baalim : IX, 496 *a*.
IV, 19. Aperuit utrem lactis, et dedit ei bibere : IX, 485 *a*.
V, 4. Terra mota est, cœlique ac nubes distillaverunt aquis : VII, 475 *a*.
6. Quieverunt semitæ : IX, 322 *ab*.
9. Cor meum diligit principes Israel, qui propria voluntate obtulistis vos discrimini : VII, 464 *b*, 466 *a*.
20. De cœlo dimicatum est contra eos; stellæ manentes in ordine et cursu suo, etc. : VII, 476 *a*; XIV, 4 *a*, 7 *b*, 262 *b*.
24. Benedicta inter mulieres Jahel : X, 237 *a*; XIV, 279 *b*.
31. Qui diligunt te, sicut sol in ortu suo splendet, ita rutilent : IX, 498 *a*.
VI, 4. Sicut erant in herbis, cuncta vastabant : X, 423 *a*.
14. Vade, scito quod miserim te : VII, 438 *b*.
21. Extendit angelus Domini summitatem virgæ, etc., et tetigit carnes, etc. : VII, 440 *a*. — Ascendit ignis de petra, etc. : XIII, 198 *b*, 293 *b*.
37. Ponam hoc vellus lanæ in aream : X, 294 *a*.
VII, 13. Videbatur mihi quasi subcinericius panis, etc.: XI, 552 *b*; XIII, 175 *a*, 199 *a*.
17. Quod me facere videritis, hoc facite : XII, 144 *a*.
19. Cœperunt buccinis plangere et complodere inter se lagenas : XIII, 156 *b*.
20. Cumque confregissent hydrias, tenuerunt sinistris manibus lampades : XI, 288 *b*.
22. Immisit Dominus gladium : VIII, 488 *a*.
VIII, 27. Fecit ex eo ephod : IX, 222 *a*.
IX, 5. Occidit septuaginta fratres super unum lapidem : XIII, 358 *b*.
11. Numquid possum deserere dulcedinem meam, etc. : X, 582 *ab*; XII, 135 *b*; XIII, 371 *a*; XIV, 290 *a*.
13. Numquid possum deserere vinum meum : IX, 600 *a*.
15. Egrediatur ignis de rhamno, et devoret cedros Libani : VIII, 254 *b*, 255 *a*; XIII, 585 *b*.
37. Unus cuneus venit per viam : IX, 325 *a*.
50-52. Abimelech inde proficiscens venit ad oppidum Thebes, etc.: VIII, 260 *ab*.
XI, 7. Nonne vos estis qui odistis me, etc. : X, 377 *b*.
XII, 14. Habuit quadraginta filios et triginta ex eis nepotes, etc. : XI, 119 *b*.
XIII, 8. Obsecro, Domine, ut vir Dei, quem misisti, veniat iterum : VII, 441 *a*.
13. Ab omnibus, quæ locutus sum uxori tuæ, abstineat se : VII, 439 *a*.
18. Cur quæris nomen meum, quod est mirabile : IX, 390 *b*; X, 221 *b*.
20. Angelus Domini pariter in flammam ascendit : VII, 441 *b*.
21. Intellexit Manue angelum Dei esse : IX, 451 *b*.
XIV, 4. Eo tempore Philisthiim dominabantur Israeli : IX, 489 *a*.
5. Cumque venisset ad vineas oppidi, apparuit catulus leonis sævus : XIII, 118 *b*, 237 *a*.
6. Irruit in Samson spiritus Domini, et dilaceravit leonem : XIII, 303 *b*.
8. Ecce examen apum in ore leonis erat, etc. : XIII, 252 *a*.
XV, 13. Non te occidemus, sed vinctum, etc. : IX, 397 *b*.
XVI, 3. Consurgens media nocte : XI, 509 *a*; XIII, 218 *ab*.
7. Si septem nerviceis funibus ligatus fuero, infirmus ero : XIII, 461 *a*.
19. Cœpit abigere eum : IX, 332 *a*.
XIX, 9. Considera quod dies ad occasum declivior sit : IX, 338 *b*.

EX LIBRO RUTH

Cap. I, *vers.* 19. Velox apud cunctos fama percrebuit, etc. : XIII, 629 *b*.
20. Ne vocetis me Noemi, id est pulchram, sed vocate me Mara, etc. : X, 163 *a*; XIV, 238 *a*.
21. Cur ego vocatis me Noemi, quam Dominus humiliavit : IX, 410 *a*.
II, 10. Unde mihi hoc, ut invenirem gratiam ante oculos tuos : X, 233 *b*.

Digitized by Google

12. Reddat tibi Dominus pro opere tuo, et plenam mercedem recipias, etc. : x, 370 *b*.
13. Locutus es ad cor ancillæ tuæ, etc. : x, 233 *b*-234 *a*.
14. Intinge buccellam tuam in aceto : xi, 504 *a*.
III, 10. Benedicta es a Domino, etc. : x, 237 *a*; xiv, 260 *a*, 275 *a*.
IV, 11. Sit exemplum virtutis in Ephrata : xiv, 259 *a*.

EX LIBRO PRIMO REGUM

Cap. I, *vers.* 6. Affligebat eam æmula ejus : vii, 362 *a*; x, 226 *b*.
10. Cum esset Anna amaro animo, oravit ad Dominum : viii, 319 *b*.
11. Domine exercituum, si respiciens videris afflictionem famulæ tuæ, etc. : x, 243 *b*.
20. Post circulum dierum concepit Anna : x, 226 *a*.
II, 1. Exultavit cor meum in Domino, etc. : x, 239 *a*.
3. Recedant vetera de ore vestro : xiii, 105 *a*. — Deus scientiarum Dominus est, etc. : xii, 291 *b*.
4. Arcus fortium superatus est, etc. : xiii, 171 *a*.
5. Donec sterilis peperit plurimos : xi, 418 *b*; xiv, 319 *b*. — Et famelici saturati sunt : x, 368 *b*.
6. Dominus mortificat, et vivificat : ix, 455 *a*; x, 113 *b*.
7-8. Dominus pauperem facit, et ditat, etc. : x, 241 *b*.
8. Suscitat de pulvere egenum, etc. : x, 585 *a*; xiii, 257 *a*, 430 *b*.
9. Pedes servorum suorum servabit : ix, 452 *b*.
10. Dominum formidabunt adversarii ejus : ix, 526 *b*. — Et sublimabit cornu Christi sui : x, 249 *a*.
16. Nunc dabis, alioquin tollam vi : x, 203 *a*.
18. Samuel ministrabat ante faciem Domini, etc. : xi, 84 *b*.
20. Benedixit Heli Elcanæ et uxori ejus : x, 274 *a*.
25. Et non audierunt vocem patris sui, quia voluit Dominus occidere eos : ix, 639 *a*.
30. Quicumque glorificaverit me, glorificabo eum : x, 136 *b*. — Qui contemnunt me, erunt ignobiles : x, 26 *b*.
III, 2-3. Nec poterat videre; lucerna Dei antequam extingueretur, etc. : viii, 253 *a*; ix, 677 *a*.
9. Intellexit Heli quia Deus vocaret puerum : ix, 451 *b*.
9, 10. Loquere, Domine, quia audit servus tuus : vii, 190 *a*; ix, 185 *b*, 369 *b*.
20. Cognovit universus Israel a Dan usque Bersabee, etc. : x, 225 *b*.
IV, 7. Deus venit in castra, etc. : xiii, 33 *a*. — Ingemuerunt Philisthiim, dicentes, etc. : x, 34 *a*.
10. Cæsus est Israel : ix, 324 *a*.
11. Arca Dei capta est : xiii, 204 *a*.
13. Erat cor ejus pavens pro arca Dei : ix, 420 *a*.
20. Incurvavit se : ix, 306 *b*.
V, 3. Cumque surrexissent diluculo : viii, 488 *a*.
VI, 12. Ibant in directum vaccæ : ix, 325 *a*, 358 *b*.
19. Percussit Dominus de viris Bethsamitibus, eo quod vidissent arcam Domini : v, 446 *b*.
VII, 3. Si in toto corde vestro revertimini ad Dominum, auferte deos alienos de medio vestri : ix, 504 *a*. — Præparate corda vestra Domino, etc. : x, 224 *a*, 570 *b*.
8. Ne cesses pro nobis clamare ad Dominum Deum nostrum : ix, 506 *b*.
X, 1. Tulit Samuel lenticulam olei, etc. : xiii, 238 *a*.
2. Invenies duos viros, etc. : x, 140 *a*.
3. Cumque veneris ad quercum Thabor, invenient te ibi tres viri, etc. : x, 522 *a*.
10. Ecce cuneus prophetarum, etc. : viii, 285 *a*.
11, 12. Num et Saul inter prophetas : x, 314 *a*.
24. Certe videtis quem elegerit Dominus, etc. : xi, 460 *a*.
26. Quorum Deus tetigerit corda : x, 57 *b*.
XI, 2. Ut eruam omnium vestrum oculos dextros : viii, 296 *b*; xi, 33 *a*; xiii, 135 *b*.
7. Invasit timor Domini populum, et egressi sunt quasi vir unus : ix, 455 *a*.
9. Cras erit vobis salus, cum incaluerit sol : xiii, 41 *b*.
XIV, 14. Et facta est plaga magna : viii, 488 *a*.
XV, 15. Pepercit populus melioribus ovibus, etc. : xiii, 270 *a*.
17. Nonne, cum esses parvulus in oculis tuis, etc. : xiii, 315 *a*.
22. Melior est obedientia quam victimæ : viii, 285 *b*; ix, 622 *a*; xii, 302 *b*.
XVI, 1. Dixitque Dominus ad Samuelem : Veni, ut mittam te ad Isai, etc. : x, 257 *a*.
7. Ne respicias vultum ejus, neque altitudinem staturæ ejus : vii, 462 *b*; xi, 35 *b*. — Do-

Digitized by Google

minus autem intuetur cor: x, 220 *a*, 341 *b*.
13. Directus est Spiritus Domini in eum ab illa die in reliquum: x, 213 *a*.
14. Exagitabat eum spiritus nequam a Domino: x, 323 *b*.
23. David tollebat citharam, etc., et refocillabatur Saul: x, 527 *ab*; xiii, 168 *a*.
XVII, 34. Pascebat servus tuus patris sui gregem, et veniebat leo, etc.: vii, 461 *a*; x, 188 *a*; xi, 569 *a*.
36. Leonem et ursum interfeci: x, 80 *a*; xiii, 242 *b*. — Auferam opprobrium populi: ix, 348 *a*.
40. Elegit sibi David quinque limpidissimos lapides de torrente, etc.: xi, 188 *a*.
43. Numquid canis ego sum, quia tu venis ad me cum baculo: xiii, 20 *b*.
45. Ego venio ad te in nomine Domini, etc.: xiii, 68 *b*.
49. Et misit manum in peram: viii, 488 *a*.
51. Cucurrit, et stetit super Philisthæum: ix, 361 *a*.
XVIII, 1, 3. Anima Jonathæ conglutinata est animæ David, etc.: ix, 532 *a*.
9. Non rectis oculis Saul aspiciebat David: x, 18 *a*.
14. In omnibus viis suis David prudenter agebat, et Dominus erat cum eo: x, 362 *b*-363 *a*.
XIX, 12. Deposuit eum Michol per fenestram; porro ille abiit, et fugit, etc.: xi, 162 *b*-163 *a*.
XX, 5. Dimitte me, ut abscondar in agro usque ad vesperam diei tertiæ: x, 326 *a*.
17. Et addidit Jonathas dejerare David: ix, 653 *b*.
20. Tres sagittas mittam: xiii, 298 *b*, 320 *a*.
XXI, 4. Si mundi sunt pueri, maxime a mulieribus: vii, 466 *b*; xi, 84 *b*.
5. Via hæc polluta est, sed et ipsa hodie sanctificabitur in vasis: ix, 482 *b*.
10. Surrexit David in die illa, et fugit a facie Saul: xiii, 58 *a*, 450 *b*.
13. Collabebatur inter manus eorum, etc.: xiii, 202 *b*.
14. Vidistis hominem insanum: x, 34 *b*.
XXIII, 11. Si descendet Saul, etc., indica servo tuo: ix, 391 *a*, 511 *a*.
14. Morabatur in deserto, mansitque in domo solitudinis: x, 303 *a*.
21. Benedicti vos a Domino, quia doluistis vicem meam: xii, 139 *b*.
22. Diligentius præparate: ix, 342 *b*.
26. Saul et viri ejus in modum coronæ cingebant David, etc.: xi, 162 *a*.
XXIV, 13. Judicet Dominus inter me et te, et ulciscatur me Dominus ex te: ix, 516 *a*.
18. Tribuisti mihi bona, ego autem reddidi tibi mala: x, 378 *a*.
XXV, 3. Eratque mulier illa prudentissima et speciosa: xiv, 257 *a*.
10. Hodie increverunt servi qui fugiunt dominos suos: ix, 426 *a*.
15. Homines isti boni satis fuerunt nobis, et non molesti: xii, 134 *b*.
17. Ipse est filius Belial, ita ut nemo possit ei loqui: xii, 142 *b*.
30. Cum Dominus constituerit te ducem super Israel: ix, 303 *b*.
32-33. Benedictum eloquium tuum, et benedicta tu, quæ prohibuisti me hodie, ne irem ad sanguinem: ix, 467 *b*; x, 229 *b*, 237 *a*; xiv, 106 *b*, 275 *b*, 279 *a*.
41. Ecce famula tua sit in ancillam, ut lavet pedes servorum domini mei: viii, 316 *b*; x, 233 *b*; xiv, 261 *b*.
XXVI, 11. Propitius sit mihi Dominus, ut non mittam manum meum in Christum Domini: xiii, 388 *a*.
15. Quare non custodisti dominum regem: ix, 493 *a*.
24. Magnificetur anima mea in oculis Domini, et liberet me de omni angustia: ix, 543 *a*.
XXVIII, 8. Mutavit habitum suum: ix, 264 *b*.
14. Intellexit Saul quod Samuel esset: ix, 451 *b*.
21. Obedivit ancilla tua voci tuæ, et posui animam meam in manu mea: ix, 457 *b*.
XXIX, 6. Sed satrapis non places: xiii, 626 *b*.
XXX, 4. Levaverunt omnis populus qui erat cum eo vocem, etc.: x, 140 *b*; xiii, 410 *a*.
11-12. Dederuntque ei panem, etc. Quæ cum comedisset, reversus est spiritus ejus, etc.: x, 614 *b*.
13. Puer Ægyptius ego sum: xi, 392 *b*.
18. Eruit David omnia quæ tulerant Amalecitæ: vii, 461 *b*.
24. Æqua pars erit descendentis ad prælium, et remanentis ad sarcinas, etc.: x, 546 *a*; xii, 496 *b*; xiv, 510 *b*.
XXXI, 4. Arripuit Saul gladium, et irruit super eum: viii, 127 *a*.

Digitized by Google

EX SECUNDO REGUM

Cap. I, *vers.* 9. Interfice me, quoniam tenent me angustiæ : IX, 388 *b*.
18. Præcepit ut docerent filios Juda arcum : IX, 492 *a*. — Considera, Israel, pro iis qui mortui sunt, etc. : X, 140 *a*, 205 *b*.
20. Nolite annuntiare in Geth, etc. : X, 436 *b*.
21. Montes Gelboe, nec ros, nec pluvia, etc. : VIII, 136 *a*; XIII, 45 *b*, 531 *a*. — Ibi abjectus est clypeus fortium, etc. : X, 129 *b*.
25. Quomodo ceciderunt fortes in prælio : XII, 195 *b*.
27. Ceciderunt robusti, et perierunt arma bellica : IX, 658 *a*.
II, 6. Retribuet vobis Dominus misericordiam et veritatem : IX, 340 *b*.
24. Persequentibus Joab et Abisai fugientem Abner, sol occubuit : IX, 510 *a*.
IV, 5-6. Isboseth dormiebat super stratum suum, etc. : X, 567 *a*.
V, 8. Cæcus et claudus non intrabunt in templum : XIII, 334 *a*.
VI, 6. Calcitrabant boves : IX, 347 *b*.
7. Iratusque est indignatione Dominus contra Ozam, etc. : V, 446 *b*.
11. Habitavit arca Domini in domo Obededom, etc. : X, 243 *a*. — Benedixit Dominus Obededom, et omnem domum ejus : XIV, 274 *a*.
14. David saltabat totis viribus ante Dominum : X, 139 *a*; XIV, 38 *b*.
17. Introduxerunt arcam Dei, etc. : XIII, 225 *b*.
20. Quam gloriosus, etc. : XIII, 201 *a*.
22. Vilior fiam plusquam factus sum : VII, 59 *b*.
VII, 9. Feci tibi nomen grande, juxta nomen magnorum qui sunt in terra : X, 440 *b*.
12. Suscitabo semen tuum post te, etc. : X, 231 *b*, 257 *a*; XI, 369 *b*.
14. Si inique aliquid gesserit, arguam eum in virga virorum, etc. : XII, 143 *a*.
VIII, 2. Factus est Moab David serviens sub tributo : X, 144 *a*.
6. Facta est Syria serviens David sub tributo : X, 144 *a*.
IX, 7. Comedes panem in mensa mea semper : IX, 363 *b*.
X, 4. Hanon rasit dimidiam partem barbæ eorum, etc. : XI, 33 *ab*.
11. Si prævaluerint adversum me Syri, eris mihi in adjutorium; si autem, etc. : IX, 619 *b*.
XI, 1. Factum est, eo tempore quo solent reges ad bella procedere : VIII, 139 *ab*; IX, 610 *a*.
XII, 3. De pane illius comedens, etc. : XIII, 174 *a*.
6. Ovem reddet in quadruplum : VII, 461 *b*.
10. Non recedet gladius de domo tua : VIII, 142 *a*.
12. Tu fecisti abscondite, etc. : X, 72 *a*.
13. Dominus quoque transtulit peccatum tuum, non morieris : VIII, 361 *a*.
24. Consolatus est David Bethsabee uxorem suam : IX, 385 *a*.
XIII, 12. Noli facere stultitiam hanc, noli opprimere me : IX, 371 *a*.
39. Cessavit rex David persequi Absalom, eo quod consolatus esset, etc. : IX, 387 *b*.
XIV, 7. Quærunt extinguere scintillam meam : X, 14 *a*.
14. Omnes morimur, et quasi aquæ dilabimur in terram, etc. : IX, 603 *b*, 635 *b*; X, 48 *b*, 99 *b*, 114 *a*. — Ne penitus pereat qui abjectus est : XII, 139 *b*.
17. Sicut angelus Domini, sic est dominus meus rex, etc. : VII, 441 *b*, 460 *a*.
XV, 13. Toto corde universus Israel sequitur Absalom : X, 346 *b*.
16. Dereliquit rex decem mulieres concubinas : IX, 325 *b*.
21. In quocumque loco fueris, domine mi rex, etc. : X, 438 *a*; XIII, 573 *a*.
23. Cunctus populus incedebat : IX, 325 *a*.
30. David ascendebat clivum operto capite, etc. : XI, 271 *ab*; XIV, 494 *b*.
XVI, 9. Quare maledicit canis hic mortuus domino meo regi : IX, 641 *b*.
10. Dimittite eum, ut maledicat : VIII, 316 *b*.
XVIII, 31. Judicavit pro te Dominus hodie : IX, 516 *a*.
33. Quis mihi tribuat ut ego moriar pro te, Absalom fili mi : XII, 129 *b*.
XIX, 3. Declinavit populus in die illa ingredi civitatem, etc. : IX, 521 *a*.
14. Inclinavit cor omnium virorum Juda quasi viri unius : IX, 461 *b*.
27. Tu autem, domine mi rex, sicut angelus Dei es : VII, 440 *b*.
33. Veni mecum, ut requiescas securus in Jerusalem : XIII, 402 *a*.
35. Octogenarius sum hodie, numquid audire possum ultra vocem cantorum atque cantatricum : IX, 677 *b*; X, 16 *a*.

Digitized by Google

XX, 1. Non est nobis pars in David, etc. : x, 314 *a*.
9-10. Quasi osculans eum, etc. : xiii, 254 *b*.
19. Quare præcipitas hæreditatem Domini : x, 317 *b*.
XXII, 6. Funes inferni circumdederunt me, etc. : ix, 397 *b*.
12. Cribrans aquas de nubibus cœlorum : xiii, 40 *a*.
28. Populum pauperem salvum facies : xiii, 46 *b*.
31. Eloquium Domini igne examinatum, etc. : ix, 522 *b*.
XXIII, 4. Sicut lux auroræ, oriente sole, etc. : vii, 496 *a*, 604 *a*; xiv, 263 *b*.
6. Prævaricatores quasi spinæ evellentur universi : x, 385 *b*.
15. Desideravit David, et ait : O si quis mihi daret potum aquæ : ix, 487 *a*.
XXIV, 10. Percussit cor David suum, etc. : xi, 80 *b*-81 *a*.
14. Melius est ut incidam in manus Domini, quam in manus hominum : vi, 56 *b*.
17. Ego sum qui peccavi : xii, 323 *a*.
21. Quid causæ est ut veniat dominus meus rex ad servum suum : x, 237 *b*, 391 *b*; xi, 121 *b*.

EX TERTIO REGUM

Cap. I, *vers.* 2. Quæramus domino nostro regi adolescentulam virginem : viii, 358 *b*.
50. Adonias timens Salomonem, surrexit et abiit, tenuitque cornu altaris : ix, 419 *a*.
II, 2-3. Confortare, et esto vir, et observa custodias Domini Dei tui : ix, 490 *b*.
3. Custodias cæremonias ejus : ix, 486 *b*.
20. Pete, mater mea, non enim fas est ut avertam faciem meam : xiv, 116 *a*.
III, 3. Dilexit Salomon Dominum, ambulans in præceptis David patris sui : ix, 533 *b*; x, 64 *a*.
5. Apparuit Dominus Salomoni per somnium nocte, dicens, etc. : iii, 228 *b*.
9. Dabis servo tuo cor docile, ut populum tuum judicare possit, etc. : vii, 462 *a*; xi, 74 *a*; xii, 146 *b*.
11. Quia postulasti verbum hoc, et non petisti, etc. : xiii, 260 *b*.
13. Dedi tibi divitias, etc. : ix, 601 *a*.
19. Mortuus est filius hujus mulieris nocte, etc. : x, 176 *a*.
20. Consurgens intempestæ mortis silentio, etc. : ix, 304 *b*.
22. Filius meus vivit, et filius tuus mortuus est : xiii, 478 *b*.
IV, 22-23. Erat cibus Salomonis per dies singulos, etc. : ix, 599 *b*, 606 *b*.
25. Habitabat Juda et Israel absque timore ullo : ix, 95 *a*.
29. Dedit Deus sapientiam Salomoni, etc. : ix, 379 *a*; x, 52 *b*; xiii, 541 *b*.
30-31. Præcedebat sapientia Salomonis sapientiam omnium Orientalium, etc. : ix, 596 *b*, 601 *a*, 682 *a*.
33. Disputavit super lignis a cedro, quæ est in Libano, usque ad hyssopum : ix, 597 *a*; x, 53 *a*.
VI, 7. Malleus et securis non sunt audita in ædificatione templi, etc. : xiii, 624 *b*.
29. Fecit in parietibus templi cherubim et palmas : xiii, 191 *b*, 192 *a*.
31. In ingressu oraculi fecit ostiola de lignis olivarum : viii, 321 *b*.
35. Operuit omnia laminis aureis : xiv, 558 *b*.
VII, 8. Domuncula in qua sedebatur ad judicandum, erat in medio porticu : ix, 349 *b*.
23. Mare fusile : vii, 319 *a*.
51. Perfecit omne opus quod faciebat Salomon in domo Domini : x, 623 *a*.
VIII, 6. Intulerunt sacerdotes arcam fœderis Domini in locum suum : xiv, 264 *b*.
10. Nebula implevit domum Domini : xiv, 130 *a*.
11. Impleverat gloria Domini domum Domini : x, 471 *b*-472 *a*; xiv, 254 *a*.
12. Dominus dixit ut habitaret in nebula : xiv, 130 *a*, 254 *a*.
13. Firmissimum solium tuum in sempiternum : xiv, 254 *a*.
27. Si cœlum et cœli cœlorum te capere non possunt, etc. : xiv, 245 *a*.
31. Si peccaverit homo in proximum suum, etc. : xiv, 136 *b*.
33. Si fugerit populus tuus, etc., et agentes pœnitentiam, etc. : xiii, 384 *a*; xiv, 136 *b*.
35. Si clausum fuerit cœlum, etc. : xiv, 137 *a*.
37. Fames si orta fuerit in terra, etc. : xiv, 137 *b*.
38. Si quis cognoverit plagam cordis sui, etc. : xiv, 138 *a*.
41-43. Qui non est de populo tuo Israel, cum venerit, etc. : xiv, 138 *a*.
44-45. Si egressus fuerit populus tuus per viam ad bellum, etc. : xiv, 138 *b*.
46-49. Si peccaverit tibi populus, etc. : xiv, 138 *b*.
46. Non est homo qui non peccet : ix, 372 *a*; xi, 22 *b*.
50. Propitiaberis populo tuo : xiii, 388 *b*.

Digitized by Google

IX, 3. Sanctificavi domum hanc, etc. : XIII, 635 *a*; XIV, 125 *a*.
10. Postquam ædificaverat Salomon duas domos, etc. : IX, 599 *a*.
20-21. Universum populum qui remanserat de Amorrhæis, etc. : X, 144 *a*.
24. Filia Pharaonis ascendit de civitate David in domum suam, etc. : IX, 599 *b*.
X, 2. Ingressa Jerusalem multo cum comitatu, etc. : XIII, 190 *ab*; XIV, 271 *b*.
3. Non fuit sermo qui regem posset latere, etc. : X, 60 *b*, 443 *b*.
4-5. Videns regina omnem sapientiam Salomonis, etc. : VII, 650 *b*; VIII, 397 *b*; IX, 599 *b*, 601 *a*; X, 256 *a*; XI, 33 *a*; XIII, 163 *a*.
7. Major est sapientia et opera tua, quam rumor quem audivi : X, 61 *b*.
8. Beati viri tui, et beati servi tui, qui stant coram te semper, etc. : IX, 381 *b*; X, 65 *a*, 224 *b*, 238 *a*; XIII, 620 *b*; XIV, 21 *a*.
16. Fecit quoque rex Salomon ducenta scuta de auro purissimo, etc. : XIII, 76 *a*.
18. Fecit etiam Salomon thronum de ebore grandem : VII, 494 *a*; VIII, 150 *b*, 289 *b*; IX, 264 *a*; XIV, 236 *b*.
18-19. Et vestivit eum auro fulvo nimis, qui habebat sex gradus : X, 465 *b*.
20. Non est factum tale opus in universis regnis : XIV, 255 *a*.
23. Magnificatus est rex Salomon super omnes reges terræ : IX, 599 *a*; X, 136 *b*, 309 *b*; XIII, 186 *b*.
24. Universa terra desiderabat videre sapientiam Salomonis : XIII, 574 *a*.
25. Singuli deferebant ei munera, etc., et arma bellica : IX, 600 *a*.
27. Fecitque ut tanta esset abundantia argenti in Jerusalem, quanta et lapidum : IX, 600 *a*.
XI, 1. Rex autem Salomon adamavit mulieres alienigenas multas : X, 64 *a*.
4. Depravatum est cor ejus per mulieres : VIII, 262 *a*.
XII, 13-14. Derelicto consilio seniorum, etc., locutus est eis secundum consilium juvenum : VIII, 309 *a*.
XIII, 4. Exaruit manus ejus : VIII, 488 *a*.
24. Invenit eum leo in via, et occidit : XIII, 337 *a*.
XV, 23. In tempore senectutis suæ doluit pedes : IX, 395 *b*.
XVI, 2. Posui te ducem super populum : IX, 303 *b*.
18-19. Mortuus est in peccatis suis, etc. : IX, 649 *a*.
XVII, 1. Si erit annis his ros et pluvia : IX, 237 *b*.
4. Præcepi corvis ut pascant te, etc. : XIII, 239 *b*.
6. Corvi deferebant ei panem : VIII, 488 *a*; XIII, 55 *a*, 198 *a*.
12. En colligo duo ligna : XII, 296 *a*.
13. Fac de ipsa farinula subcinericium panem parvulum : XIII, 175 *b*.
14. Hydria farinæ non deficiet, etc. : XIII, 43 *a*.
22. Exaudivit Dominus vocem Eliæ : VIII, 488 *a*.
23. Vivit filius tuus : X, 396 *a*.
24. Nunc in isto cognovi quoniam vir Dei es tu : IX, 512 *b*; X, 234 *b*.
XVIII, 15. Vivit Dominus exercituum, ante cujus vultum sto : XII, 156 *a*.
18. Non ego turbavi Israel, sed tu, et domus patris tui, qui dereliquistis mandata Domini : IX, 430 *a*.
21. Usquequo claudicatis inter duas partes, etc. : IX, 565 *a*; XI, 403 *b*; XIII, 311 *a*.
24. Invocabo nomen Domini mei, et Deus qui exaudierit per ignem, ipse sit Deus : XI, 74 *a*.
34. Implete quatuor hydrias aqua : XI, 288 *b*.
38. Cecidit autem ignis Domini, et voravit holocaustum, et ligna, et lapides ; VII, 475 *b*.
42. Ascendit in verticem Carmeli : X, 465 *a*.
44. Ecce nubecula parva quasi vestigium hominis ascendebat de mari : X, 467 *a*, 472 *a*, 575 *a*; XIII, 284 *a*, 502 *b*.
XIX, 3-4. Dimisit puerum suum, et perrexit in desertum locum : X, 326 *a*.
4. Sufficit mihi, Domine, tolle animam meam, neque enim melior sum quam patres mei : IX, 617 *b*.
5. Angelus Domini tetigit latus Eliæ, etc. : XIII, 606 *a*.
6. Ecce ad caput tuum subcinericius panis, etc. : XIII, 139 *b*-140 *a*.
7. Surge, comede, grandis enim tibi restat via : II, 515 *a*; VII, 439 *ab*; VIII, 99 *a*, 258 *b*; XIII, 12 *a*, 38 *a*.
8. Et ambulavit in fortitudine cibi illius, etc. : VIII, 271 *a*, 272 *b*; X, 519 *a*; XII, 12 *b*; XIII, 152 *b*, 199 *a*, *b*.
10. Zelo zelatus sum pro Domino Deo exercituum : VIII, 342 *a*.— Derelictus sum ego solus : XI, 79 *b*.
12. Sibilus auræ tenuis : X, 123 *a*.
16. Elisæum filium Saphat, etc., unges prophetam pro eo : X, 213 *a*.
XX, 9. Hanc rem facere non possum : X, 521 *a*.
39. Custodi virum istum, qui si lapsus fuerit, erit anima tua pro anima ejus : II, 517 *a*; X, 43 *a*, 571 *a*; XIV, 430 *a*.
XXI, 2. Da mihi vineam tuam, ut faciam hortum olerum : X, 170 *a*; XIII, 118 *a*.
5. Quid est hoc, unde anima tua contristata est : IX, 422 *a*.

Digitized by Google

29. Nonne vidisti humiliatum Achab coram me? Quia igitur, etc. : v, 597 *b*.
XXII, 17. Vidi cunctum Israel dispersum in montibus, etc. : xi, 4 *b*.
22. Ero spiritus mendax in ore omnium prophetarum : x, 103 *b*; xiii, 167 *b*. — Decipies et prævalebis; egredere, et fac ita : ii, 485 *b*; iii, 498 *b*.
27. Mittite virum istum in carcerem, et sustentate eum pane tribulationis, etc. : ix, 501 *a*.
30-32. Dixit rex Israel, etc. : ix, 371 *b*.

EX QUARTO REGUM

Cap. II, *vers.* 2. Vivit Dominus, et vivit anima tua, quia non derelinquam te : x, 428 *b*, 438 *a*.
8. Percussit aquas, quæ divisæ sunt in utramque partem : vii, 487 *b*.
10. Rem difficilem postulasti : x, 521 *a*. — Si videris me quando tollar : ix, 184 *b*.
18. At ille habitabat in Jericho, etc. : xiii, 406 *b*.
23. Ascende, calve : ix, 215 *b*.
III, 16. Facite alveum torrentis hujus fossas et fossas : x, 387 *a*, 581 *b*.
IV, 4. Cum plena fuerint, tolles : xiv, 253 *b*.
5. Clausit ostium super se, etc. : xiii, 236 *b*.
6. Cumque plena fuissent vasa, etc. : ix, 196 *a*; x, 209 *a*.
9-10. Vir Dei sanctus est iste, etc., faciamus ergo ei cœnaculum : vii, 455 *ab*.
13. Ecce sedule ministrasti nobis; quid vis ut faciam tibi : x, 418 *a*.
19. Caput meum doleo : xiii, 201 *a*.
27. Anima ejus in amaritudine est : ix, 233 *b*.
29. Si occurrerit tibi homo, non salutes eum : x, 490 *b*.
31. Non erat ei vox neque sensus : xi, 327 *a*.
38. Filii prophetarum : viii, 285 *a*.
40. Mors in olla : ix, 204 *a*.
42. Vir quidam venit deferens viro Dei panes primitiarum, etc. : xiii, 198 *a*.
43-44. Hæc dicit Dominus : Comedent, et supererit, etc. : x, 457 *b*.
V, 1. Dedit Dominus salutem Syriæ : ix, 442 *a*.
10. Lavare septies in Jordane : viii, 322 *b*; xiii, 97 *b*.
14. Restituta est caro ejus sicut caro pueri nati : xiii, 55 *b*.
23. Melius est ut accipias duo talenta : xii, 195 *a*.
27. Lepra Naaman adhærebit tibi et semini tuo in sempiternum : xiii, 93 *b*, 408 *b*.
VI, 16. Plures nobiscum sunt quam cum illis : ix, 550 *a*.
VII, 2. Videbis oculis tuis, et inde non comedes : x, 61 *a*; xii, 268 *b*.
3. Quatuor viri erant leprosi juxta introitum portæ : x, 338 *b*.
9. Hæc dies boni nuntii est; si tacuerimus, etc., sceleris arguemur : x, 436 *ab*; xi, 233 *a*.
VIII, 5. Apparuit mulier, cujus vivificaverat filium : ix, 352 *b*, 519 *b*.
IX, 11. Quid venit insanus iste ad te : x, 35 *a*.
30. Jezabel depinxit oculos suos stibio : xiii, 623 *b*.
X, 16. Vide zelum meum pro Domino : ix, 523 *a*.
XIII, 17. Jace sagittam, etc. : xiii, 183 *a*.
XVII, 25. Immisit in eos Dominus leones : x, 80 *a*.
41. Erant gentes timentes quidem Dominum, sed nihilominus et idolis suis servientes : xi, 34 *a*.
XVIII, 17. Steterunt juxta aquæductum piscinæ superioris : xiii, 346 *a*.
32. Transferam vos in terram fructiferam, etc. : xiv, 289 *b*.
XIX, 3. Venerunt filii usque ad partum, etc. : x, 243 *b*.
26. Facti sunt velut fœnum agri, etc. : ix, 506 *a*.
30. Quodcumque reliquum fuerit de domo Juda, mittet radicem deorsum, etc. : xiv, 285 *a*.
35-36. Recedens abiit, et reversus est Sennacherib, etc. : x, 308 *b*.
XX, 3. Memento, Domine, quomodo ambulaverim coram te in veritate, etc. : x, 220 *a*, 251 *b*.
5. Audivi orationem tuam, et vidi lacrymam tuam, ecce sanavi te : x, 323 *a*.
10. Facile est umbram crescere decem lineis, etc. : ii, 480 *a*.
XXV, 1. Nabuchodonosor et omnis exercitus ejus circumdederunt civitatem, etc. : x, 160 *b*.
8. Princeps exercitus destruxit muros Jerusalem : xii, 507 *a*.
12. Reliquit vinitores et agricolas : viii, 315 *b*.

Digitized by Google

EX PRIMO PARALIPOMENON

Cap. IV, *vers.* 40. Invenerunt pascuas uberes, etc. : IX, 441 *a*.
VI, 33, 39, 44. Heman, Asaph, Ethan : IX, 206 *a*.
VII, 21. Occiderunt eos filii Geth indigenæ, quia descenderant ut invaderent, etc. : IX, 251 *b*.
XII, 18. Te adjuvat Dominus Deus tuus : IX, 468 *a*. — Suscepit ergo eos David, et constituit principes turmæ : IX, 474 *b*.
24. Filii Juda portantes clypeum et hastam : XIII, 169 *a*.
38. Omnes isti viri bellatores expediti, etc. : IX, 364 *b*.
XVI, 7. Fecit David principem ad confitendum Domino Asaph, etc. : IX, 399 *ab*.
11. Quærite Dominum et virtutem ejus, etc. IX, 469 *a*.
32. Tonet mare, et plenitudo ejus : XIV, 252 *b*.
XVII, 23-24. Nunc, Domine, sermo quem locutus es servo tuo, etc. : X, 249 *a*.
27. Te, Domine, benedicente, benedicta erit in perpetuum : XIV, 277 *b*.
XVIII, 6. Adjuvit eum Dominus in cunctis, ad quæ perrexerat : IX, 468 *a*.
12. Abisai percussit Edom in valle Salinarum : IX, 258 *b*.
XXI, 8. Peccavi nimis ut hoc facerem : IX, 495 *b*.
XXII, 9. Filius qui nascetur tibi, etc., Pacificus vocabitur : IX, 595 *a*.
12-13. Det tibi Dominus prudentiam et sensum, etc. : IX, 454 *a*.
14. Ecce ego in paupertate mea præparavi impensas domus Domini : XI, 153 *a*.
XXIII, 30. Levitæ ut stent mane ad confitendum et canendum Domino : IX, 399 *b*.
XXV, 1. David et magistratus exercitus segregaverunt in ministerium filios Asaph, etc. : XII, 154 *ab*.
XXVIII, 3. Non ædificabis domum nomini meo, eo quod sis vir bellator, etc. : X, 66 *a*.
9. Salomon fili mi, scito Deum patris tui, et servito ei corde perfecto : IX, 364 *b*.— Omnia corda scrutatur Dominus : IX, 465 *b*. — Si dereliqueris eum, projiciet te in æternum : IX, 430 *a*; X, 438 *a*.
18. Aurum purissimum dedit, ut ex eo fieret similitudo quadrigæ cherubim : VII, 450 *b*.
19. Omnia venerunt scripta manu Domini ad me, etc. : VII, 444 *b*.
XXIX, 13-14. Nunc igitur, Deus noster, confitemur tibi, etc. : IX, 488 *a*; X, 413 *a*; XI, 25 *a*, 56 *a*.
15. Dies nostri quasi umbra super terram, etc. : IX, 634 *b*; X, 15 *a*.
17. Scio, Deus meus, quod probes corda, et simplicitatem diligas : IX, 463 *b*; X, 539 *b*; XI, 84 *b*.
18. Domine Deus Abraham, etc., semper in venerationem tui mens ista permaneat : IX, 434 *a*.

EX SECUNDO PARALIPOMENON

Cap. V, *vers.* 13. Cunctis pariter et tubis, et voce, et cymbalis, et organis, etc. : XIII, 336 *a*.
VI, 21. Exaudias preces famuli tui : IX, 504, *a*,
24-25. Si superatus fuerit populus tuus, etc., et conversi egerint pœnitentiam, etc. : XIII, 137 *b*.
27. Doce eos viam bonam, per quam ingrediantur : IX, 354 *a*, 369 *a*.
VII, 3. Omnes filii Israel videbant descendentem ignem, etc. : IX, 352 *a*.
12. Elegi locum istum mihi in domum sacrificii : XIII, 633 *b*.
X, 6. Vicisti famam virtutibus tuis : XIII, 629 *b*.
7. Beati servi tui : IX, 319 *a*.
8. Quia diligit Deus Israel, et vult servare eum in æternum, etc. : XIII, 307 *b*.
9. Non fuerunt aromata talia, qualia hæc quæ dedit, etc. : X, 410 *a*.
23. Omnes reges terræ desiderabant videre faciem Salomonis : X, 309 *b*; XIII, 7 *b*.
X, 7. Si placueris populo huic, et leniveris eos verbis clementibus, etc. : IX, 506 *b*.
XIII, 7. Roboam erat rudis, et corde pavido : XII, 146 *b*-147 *a*.
XIV, 2. Fecit Asa quod bonum et placitum erat in conspectu Dei : IX, 410 *a*.
XV, 2. Si dereliqueritis eum, derelinquet vos : IX, 430 *a*; XIII, 84 *b*.
5. In tempore illo non erit pax egredienti et ingredienti : XII, 306 *b*.
7. Vos ergo confortamini, et non dissolvantur manus vestræ, etc. : XII, 143 *a*.
13. Si quis non quæsierit Dominum Deum Israel, moriatur, etc. : XIII, 86 *a*.
XVI, 9. Oculi Domini contemplantur universam terram : IX, 364 *b*.

Digitized by Google

12. Ægrotavit Asa, etc., et nec in infirmitate sua quæsivit Dominum, etc.: x, 442 *b*; xiii, 171 *b*, 418 *b*.
XVIII, 18. Vidi Dominum sedentem super solium suum, etc.: x, 224 *b*.
23. Per quam viam transivit spiritus Domini a me, ut loqueretur tibi: ix, 511 *b*.
XIX, 2. Impio præbes auxilium, etc.: xiii, 521 *b*; xiv, 30 *b*.
7. Non est apud Dominum Deum nostrum iniquitas, nec cupido munerum: vii, 455 *b*.
XX, 3. Josaphat timore percitus, totum se contulit, etc.: xiii, 144 *a*.
12. In nobis non est tanta fortitudo, ut possimus huic multitudini resistere: ix, 617 *a*, 660 *a*. — Cum ignoremus quid agere debeamus, hoc solum habemus residui, etc.: vii, 356 *a*; viii, 113 *b*; xii, 156 *b*.
17. Cras egrediemini, etc.: xiii, 40 *a*, 42 *b*.
26. Vocaverunt locum illum, Vallis benedictionis: xiv, 278 *a*.
XXI, 15-19. Tu autem ægrotabis languore pessimo, etc.: xiii, 171 *b*.
19. Mortuus est in infirmitate pessima: xiii, 459 *a*.
XXIII, 11. Dederunt in manu ejus tenendam legem, etc.: ix, 417 *a*.
XXIV, 20. Quare transgredimini præceptum Domini, etc.: ix, 598 *b*.
XXV, 8. Dei est adjuvare, et in fugam convertere: ix, 468 *a*.
XXVI, 15. Egressum est nomen ejus procul, eo quod auxiliaretur ei Dominus, etc.: x, 398 *a*.
19. Statim orta est lepra in fronte, etc.: xiii, 95 *a*.
XXIX, 11. Vos elegit Deus ut stetis coram eo, etc.: ix, 387 *b*.
XXX, 9. Pius et clemens est Dominus: ix, 318 *b*.
16. Steterunt in ordine suo: xii, 453 *b*.
18-19. Dominus bonus propitiabitur cunctis, etc.: ix, 406 *b*.
XXXII, 5. Ædificavit, agens industrie, omnem murum, etc.: ix, 609 *a*.
XXXIII, 12. Postquam coangustatus est, oravit Dominum, etc.: xiii, 382 *b*.
XXXIV, 26-27. Audisti verba voluminis, atque emollitum est cor tuum, etc.: ix, 362 *b*.
27. Reveritus faciem meam, etc.: ix, 387 *b*, 491 *a*.
XXXV, 24. Universus Juda et Jerusalem luxerunt Josiam: x, 141 *a*.
25. Jeremias maxime, cujus omnes cantores, etc.: x, 141 *a*.
XXXVI, 14. Universi principes sacerdotum et populus prævaricati sunt: ix, 526 *a*.
16. Subsannabant nuntios Dei, et parvipendebant sermones ejus: ix, 339 *b*.

EX LIBRO PRIMO ESDRÆ

Cap. IV, *vers.* 13. Nunc igitur notum sit regi, quia si civitas illa ædificata fuerit, etc.: xiii, 334 *b*.
VI, 5. Vasa templi Dei aurea et argentea, etc.: xiii, 423 *a*.
VII, 10. Esdras paravit cor suum, etc.: xiii, 33 *b*.
VIII, 29. Vigilate et custodite, donec appendatis, etc.: xiii, 310 *b*.
IX, 2. Manus principum et magistratuum fuit in transgressione hac prima: xi, 129 *a*.
6. Delicta nostra creverunt usque ad cœlum, etc.: xi, 16 *b*.

EX SECUNDO ESDRÆ

Cap. I, *vers.* 3. Murus Jerusalem dissipatus est, etc.: xiii, 519 *a*.
5. Domine Deus cœli fortis, etc., qui custodis pactum et misericordiam, etc.: ix, 490 *b*.
6-7. Ego et domus patris mei peccavimus, vanitate seducti sumus: ix, 368 *b*, 486 *b*.
11. Obsecro, Domine, sit auris tua attendens, etc.: ix, 413 *a*.
II, 3. Portæ combustæ sunt igni: xiii, 321 *b*.
IV, 11. Nesciant et ignorent, donec veniamus in medio eorum, etc.: xii, 410 *b*.
17. Una manu faciebat opus, et altera tenebat gladium: x, 489 *b*.
21. Nos ipsi faciamus opus, et media pars nostrum teneat lanceas, etc.: xiv, 266 *a*.
VII, 3. Non aperiantur portæ Jerusalem usque ad calorem solis: xiii, 42 *a*.
VIII, 8. Legerunt in libro legis Dei distincte et aperte ad intelligendum: ix, 341 *b*-342 *a*, 393 *b*.
10. Mittite partes his, qui non præparaverunt sibi: xiii, 173 *b*.
15. Afferte frondes olivæ, etc.: xi, 421 *b*.

Digitized by Google

IX, 2. Confitebantur peccata sua, etc. : XIII, 277 *b*.
3. Legerunt in volumine, etc. : IX, 342 *a*.
20. Spiritum tuum bonum dedisti qui doceret eos : IX, 334 *ab*; XIII, 305 *b*. — Manna tuum non prohibuisti ab ore eorum : XII, 424 *a*.
25. Possederunt domos plenas omnibus bonis : XIII, 263 *b*.
28. Conversi sunt, et clamaverunt ad te; tu autem de cœlo exaudisti, etc. : IX, 415 *b*.
34. Non attenderunt mundata tua, etc. : IX, 502 *b*.
37. Quos posuisti super nos propter peccata nostra, etc. : IX, 489 *a*.
XII, 39. Steterunt duo chori laudantium in domo Domini : XIII, 618 *b*.
XIII, 22. Dixi levitis ut mundarentur : IX, 325 *b*.

EX LIBRO TOBIÆ

Cap. I, *vers.* 9. Genuit filium, nomen suum imponens ei : X, 244 *b*.
13. Quoniam memor fuit Dei in toto corde suo, dedit illi Deus gratiam, etc. : X, 247 *b*; XIII, 440 *a*.
II, 3. Relinquens prandium, jejunus pervenit ad corpus : X, 347 *a*; XI, 435 *b*.
12. Ut posteris daretur exemplum patientiæ : VIII, 87 *b*; X, 210 *a*.
18. Filii sanctorum sumus : X, 74 *b*, 119 *a*.
19. Anna uxor ejus ibat ad opus textrinum quotidie : XI, 501 *a*.
III, 1. Cœpit orare cum lacrymis : VIII, 319 *b*.
2. Omnia judicia tua justa sunt : IX, 472 *b*; X, 87 *a*.
3. Neque reminiscaris delicta mea, etc. : XII, 290 *b*.
6. Nunc, Domine, secundum voluntatem tuam fac meum, etc. : III, 6; XIII, 378 *b*.
10. Perrexit in superius cubiculum domus suæ, etc. : X, 360 *a*.
13. In tempore tribulationis peccata dimittis, etc. : XIII, 467 *b*.
16. Nunquam concupivi virum : IX, 542 *a*; XII, 189 *b*.
17. Nunquam cum ludentibus miscui me : VIII, 251 *a*; XII, 153 *b*.
21. Si in probatione fuerit, coronabitur : X, 22 *b*; XI, 566 *b*.
22. Post tempestatem tranquillum facis, etc. : IX, 676 *a*.
24-25. In illo tempore exauditæ sunt preces amborum, etc. : X, 222 *a*.
IV, 7. Ex substantia tua fac eleemosynam : XIV, 58 *b*.
9. Si multum tibi fuerit, etc. : IX, 671 *b*; XIII, 327 *a*.
10-11. Præmium bonum tibi thesaurizas, etc. : XIV, 58 *b*.
11. Eleemosyna ab omni peccato et a morte liberat : VIII, 268 *b*.
12. Fiducia magna erit coram summo Deo eleemosyna, etc. : X, 543 *a*.
14. Superbiam nunquam in tuo sensu, etc. : VII, 458 *b*; XI, 338 *a*.
16. Quod ab alio oderis fieri tibi, vide ne, etc. : VIII, 280 *b*, 287 *a*; IX, 227 *a*, 261 *a*, 283 *b*.
19. Consilium semper a sapiente perquire : VIII, 309 *a*; XI, 86 *b*.
20. Omni tempore benedic Deum : IX, 346 *a*.
V, 4. Perge nunc, et inquire tibi aliquem fidelem virum, etc. : XIII, 605 *b*.
11. Gaudium tibi sit semper : X, 261 *a*.
12. Quale gaudium mihi erit, qui in tenebris sedeo : VII, 513 *b*; IX, 675 *b*.
13. Forti animo esto, in proximo est ut a Deo cureris : II, 515 *a*.
15. Et dixit angelus : Ego ducam, et reducam eum ad te : II, 515 *a*; VIII, 99 *a*.
25. Sufficiebat nobis paupertas nostra : X, 401 *a*.
VI, 2. Exivit ut lavaret pedes suos, etc. : XIII, 195 *b*.
7. Obsecro te, Azaria frater, etc. : XIII, 358 *a*.
8. Fumus ejus extricat omne genus dæmoniorum : VII, 467 *b*; X, 527 *a*; XI, 235 *b*; XII, 154 *a*; XIII, 40 *a*, 168 *b*, 223 *a*.
17. Qui conjugium ita suscipiunt, ut Deum a se et a sua mente excludant : XIII, 165 *a*.
VII, 20. Dominus cœli det tibi gaudium pro tædio quod perpessa es : IX, 356 *a*.
VIII, 3. Raphael angelus apprehendit dæmonium : VII, 461 *a*.
IX, 9. Filius es optimi viri, etc. : IX, 400 *b*.
10. Dicatur benedictio super uxorem tuam : XIV, 280 *b*.
12. Cum timore Domini nuptiarum convivium exercebant : XIII, 86 *a*.
X, 5. Omnia simul in te uno habentes, te non debuimus dimittere a nobis : X, 281 *b*; XI, 557 *a*.
XI, 5. Sedebat secus viam quotidie in supercilio montis : X, 467 *a*.
13. Sumens de felle piscis, linivit oculos patris : X, 565 *b*; XIII, 137 *a*.
17. Benedico te, Domine Deus Israel, quia tu castigasti me, etc. : XII, 190 *b*.
XII, 3. Dæmonium ab ipsa compescuit : II, 515 *a*. — Meipsum a devoratione piscis eripuit : IX, 514 *a*.

Digitized by Google

7. Sacramentum regis abscondere bonum est: x, 47 *a*; xiv, 339 *a*. — Opera Dei revelare et confiteri honorificum est: ix, 343 *a*; x, 247 *a*.
8. Bona est oratio cum jejunio, et eleemosyna, etc.: xiii, 627 *a*.
10. Qui faciunt peccatum et iniquitatem, hostes sunt animæ suæ: viii, 279 *a*.
12. Quando orabas cum lacrymis, etc.: ii, 515 *a*; viii, 269 *a*; xii, 154 *a*.
13. Quia acceptus eras Deo, necesse fuit ut tentatio probaret te: ix, 651 *b*; xiv, 56 *b*.
15. Ego sum Raphael angelus, unus ex septem, etc.: vii, 469 *a*; viii, 99 *a*.
19. Videbar quidem vobiscum manducare et bibere, etc.: ii, 442 *a*.
20. Tempus est ut revertar ad eum qui me misit: x, 234 *b*.
XIII, 1. Aperiens Tobias senior os suum, benedixit Dominum: x, 246 *b*.
18. Beati omnes qui diligunt te, etc.: ix, 319 *b*.
20. Beatus ero, si fuerint reliquiæ seminis mei ad videndam, etc.: xiii, 401 *a*.
21. Portæ Jerusalem ex sapphiro et smaragdo ædificabuntur: vii, 453 *b*; ix, 216 *b*.
22. Per vicos ejus alleluia cantabitur: vii, 651 *a*; ix, 317 *a*.
XIV, 7. Revertentur omnes timentes Dominum, etc.: xiii, 344 *b*.
17. Omnis cognatio et omnis generatio ejus, etc.: ix, 434 *a*.

EX LIBRO JUDITH

Cap. I, *vers.* 4. Gloriabatur quasi potens in potentia exercitus sui, etc.: xiv, 36 *b*.
IV, 8. Clamavit omnis populus ad Dominum instantia magna: ix, 503 *b*, 506 *b*.
17. Ex toto corde suo omnes orabant, etc.: xiii, 439 *b*.
V, 17. Non fuit qui insultaret populo isti, nisi quando recessit a cultu Dei sui: xi, 566 *b*.
VI, 4. Gladius militiæ meæ transiet per latera tua: xiii, 61 *b*.
9. Ligaverunt Achior ad arborem, etc.: xiii, 200 *b*.
14. Omnis populus cecidit in faciem, adorantes Dominum, etc.: xi, 59 *b*.
15. Non derelinquis præsumentes de te, etc.: viii, 340 *a*; ix, 329 *b*.— Præsumentes de se et de sua virtute humilias: x, 51 *b*.
VII, 17. Sit finis noster brevis in ore gladii, etc.: x, 358 *b*.
19-20. Peccavimus cum patribus nostris, etc.: ix, 487 *b*.
VIII, 6. Habens super lumbos suos cilicium jejunabat: viii, 268 *a*.
8. Et erat hæc in omnibus famosissima, quoniam timebat Dominum valde, etc.: xiii, 628 *a*; xiv, 259 *b*.
14. Indulgentiam ejus fusis lacrymis postulemus: viii, 319 *b*.
20. Expectemus humiles consolationem ejus: xiv, 67 *b*.
21. Et nunc, fratres, quoniam vos estis presbyteri, etc.: vii, 452 *a*.
23. Omnes qui placuerunt Deo, per multas tribulationes, etc.: ix, 651 *a*, *b*.
27. Reputantes peccatis nostris hæc minora esse supplicia, etc.: xiv, 56 *a*.
29. Mulier sancta es, etc.: xi, 285 *a*.
33. Vos autem nolo ut scrutemini actum meum: vi, 39 *b*; ix, 408 *a*.
34. Vade in pace, et Dominus sit tecum in ultionem inimicorum: xiii, 452 *a*.
IX, 5. Omnes viæ tuæ paratæ sunt: ix, 322 *a*, 448 *b*. — Et tua judicia in tua providentia posuisti: x, 96 *a*.
12. Fac, Domine, ut gladio proprio ejus superbia amputetur: ix, 370 *b*.
13. Percuties eum ex labiis charitatis meæ: ix, 538 *a*.
14. Da mihi in animo constantiam, ut contemnam illum: ix, 478 *b*.
16. Nec superbi ab initio placuerunt tibi: ix, 386 *a*; xi, 85 *b*.— Humilium et mansuetorum semper tibi placuit deprecatio: viii, 317 *a*; ix, 535 *b*.
17. Deus cœlorum, creator aquarum, etc.: x, 92 *b*. — Exaudi me miseram de tua misericordia præsumentem: x, 51 *b*.
18. Memento, Domine, testamenti mei, etc.: ix, 351 *a*.
X, 14. Et cum audissent viri illi verba ejus, considerabant faciem ejus, etc.: x, 344 *a*.
XI, 19. Non est talis mulier super terram in aspectu, etc.: xiv, 248 *b*.
XII, 7. Et exibat noctibus in vallem Bethuliæ, et baptizabat se, etc.: v, 300 *a*.
15. Surrexit, et ornavit se vestimento suo: ix, 399 *a*.
17. Bibe nunc, et accumbe in jucunditate, quoniam, etc.: xii, 422 *b*.
XIII, 12. Gyrantes vallem: vi, 624 *b*.
16. Et accendentes luminaria, congyraverunt circa eam: vi, 624 *b*.
17. Laudate Dominum Deum nostrum, qui non deseruit, etc.: ix, 543 *b*.

Digitized by Google

22. Benedixit te Dominus in virtute sua, quia per te, etc. : XIV, 276 *a*.
27. Deus Israel, cui testimonium dedisti quod ulciscatur, etc. : XIII, 287 *a*.
31. Benedicta es tu, filia, a Domino Deo excelso, etc. : X, 229 *b*, 237 *a*.
XIV, 10. Nullus audebat cubiculum virtutis Assyriorum pulsando, vel intrando aperire : XIII, 278 *b*.
17. Timor et tremor cecidit super eos, et turbati sunt animi eorum valde : IX, 472 *a*.
XV, 4. Filii Israel uno agmine persequentes, debilitabant omnes : IX, 510 *a*.
10. Benedixerunt eam omnes una voce dicentes : Tu gloria Jerusalem, etc. : X, 229 *b*; XIV, 277 *a*, 280 *b*.
11. Confortatum est cor tuum, eo quod castitatem amaveris, etc. : XIII, 628 *b*.
13. Per dies triginta, vix collecta sunt spolia Assyriorum, etc. : IX, 527 *b*.
XVI, 17. Tibi serviat omnis creatura tua, quia dixisti, et facta sunt : IX, 435 *b*.
18. Montes a fundamentis movebuntur : IX, 679 *a*.
20. Væ genti consurgenti super genus meum, etc. : IX, 391 *a*, 511 *b*; XIII, 489 *ab*.
21. Dabit ignem et vermes in carnes eorum, etc. : XIII, 365 *b*.

EX LIBRO ESTHER

Cap. I, *vers.* 5. Jussit septem diebus convivium præparari : VII, 585 *b*.
6. Lectuli, etc., super pavimentum, smaragdino et pario stratum lapide, etc. : XI, 176 *b*; XIII, 449 *a*.
7. Vinum, etc., abundans et præcipuum ponebatur : XIII, 88 *b*.
II, 15. Erat formosa valde, etc. : X, 229 *a*; XIV, 112 *b*.
16. Ducta est ad cubiculum regis, etc. : XIV, 112 *b*.
17. Adamavit eam rex super omnes mulieres, etc. : XIV, 247 *b*.— Habuit gratiam et misericordiam coram eo, etc. : X, 230 *b*, 234 *b*.
18. Jussit convivium præparari permagnificum, etc. : XIII, 87 *a*, 453 *a*.
20. Quidquid ei (Mardochæus) præcipiebat, observabat Esther : XIII, 562 *b*.
III, 9. Decerne ut pereat, et decem millia talentorum appendam : XIII, 376 *a*.
IV, 1. Scidit vestimenta sua, et indutus est sacco : XIII, 157 *a*.
2. Non erat licitum indutum sacco aulam regis intrare : VIII, 307 *b*; XIII, 42 *a*.
V, 1. Die tertio, induta est Esther regalibus vestimentis : XIII, 39 *a*.
VI, 1-2. Noctem illam rex duxit insomnem, etc.: IX, 390 *b*.
9. Sic honorabitur, quemcumque voluerit rex honorare : VIII, 162 *b*.
11. Hoc honore dignus est, etc. : XI, 426 *a*.
VII, 2-3. Quæ est petitio tua, Esther, etc. : XIII, 260 *b*.
10. Suspensus est Aman in patibulo quod paraverat Mardochæo : X, 79 *b*.
VIII, 8. Hæc consuetudo erat ut epistolis, quæ ex regis nomine mittebantur, etc. : XIII, 179 *a*.
16. Judæis nova lux oriri visa est, gaudium, honor et tripudium : IX, 609 *a*.
X, 6. Parvus fons, qui crevit in fluvium, etc. : XIII, 252 *b*.
XI, 10. Fons parvus crevit in fluvium maximum, etc. : I, 10 *b*; IX, 90 *a*.
11. Sol ortus est, etc. : IX, 93 *b*.
XIII, 2. Cum plurimis gentibus imperarem, etc.: VII, 463 *a*.
9. Et non est qui possit tuæ resistere voluntati : XIII, 460 *b*.
XIV, 1. Esther regina confugit ad Dominum, etc. : XIII, 266 *a*, 278 *b*; XIV, 70 *a*.
2. Pro unguentis variis, cinere et stercore implevit caput, etc. : XIII, 138 *b*.
8. Nunc non eis sufficit quod durissima nos opprimunt mala, etc. : X, 108 *b*.
12. Da mihi fiduciam, Domine rex deorum : IX, 479 *a*.
16. Abominor signum superbiæ, etc. : XIII, 60 *b*; XIV, 127 *a*.
XV, 6. Et super unam quidem innitebatur, quasi præ deliciis : XIV, 240 *b*.
10. Cum elevasset faciem, etc., regina corruit : IX, 476 *a*.
13. Non propter te, sed pro omnibus hæc lex constituta est : X, 269 *a*.
15. Tulit auream virgam : X, 97 *b*; XIV, 267 *b*.
16. Vidi te, Domine, quasi angelum Dei, etc.: VII, 442 *a*; X, 221 *b*, 230 *a*; XII, 220 *b*.
17. Facies tua plena est gratiarum : IX, 491 *a*.
XVI, 6. Aures principum simplices, et ex sua natura alios æstimantes, etc. : XII, 152 *b*.
9. Nec putare debetis, si diversa jubeamus, etc. : XII, 145 *b*.
22-23. In posterum cognoscatur, omnes qui Persis obediunt, etc. : X, 370 *b*.

Digitized by Google

EX LIBRO JOB

Cap. I, *vers.* 1. Vir erat in terra Hus, nomine Job : x, 206 *b*. — Erat vir ille simplex et rectus : VIII, 407 *a*; XI, 373 *b*.
2. Nati sunt ei septem filii : IX, 280 *a*.
3. Erant ei quingentæ asinæ : XI, 576 *b*. — Erat vir ille magnus inter omnes Orientales : X, 222 *b*.
4. Ibant filii ejus, et faciebant convivium : VII, 585 *b*; IX, 276 *b*. — Unusquisque in die suo : VII, 632 *a*.
5. Consurgensque diluculo offerebat holocausta : VII, 632 *b*.— Sic faciebat Job cunctis diebus : XI, 460 *b*, 550 *b*-551 *a*.
6. Quadam die, cum venissent filii Dei, etc. : IX, 194 *a*, *b*.
7. Circuivi terram, et perambulavi eam : VIII, 249 *b*.
11. Extende paululum manum tuam, et tange cuncta quæ possidet : X, 435 *a*.
12. Ecce omnia quæ habet, in manu tua sunt : X, 21 *a*.
14. Boves arabant : IX, 600 *b*.
16. Ignis Dei descendit de cœlo : X, 203 *a*.
17. Fecerunt tres turmas : IX, 280 *ab*.
19. Ventus vehemens irruit, etc. : IX, 253 *a*, 673 *b*-674 *a*; X, 40 *b*, 53 *a*, 431 *a*.
21. Nudus egressus sum de utero matris meæ, etc. : VIII, 255 *b*; IX, 590 *b*, 603 *b*, 627 *b*; X, 49 *a*; XII, 190 *a*; XIII, 163 *b*.
II, 3. Recedens a malo : IX, 400 *b*.
4. Pellem pro pelle : IX, 218 *a*.
7. Egressus Satan a facie Domini, percussit Job ulcere pessimo, etc. : X, 579 *b*.
10. Si bona suscepimus de manu Domini, etc. : X, 126 *a*.
13. Sederunt cum eo, etc. : IX, 277 *a*.
III, 3. Pereat dies, etc. : IX, 242 *b*, 276 *b*; XI, 541 *a*. — Conceptus est homo : XI, 538 *b*.
5. Obscurent eum tenebræ, etc. : IX, 595 *b*.
6. Noctem illam tenebrosus turbo possideat : XI, 410 *a*. — Non computetur in diebus anni : IX, 277 *a*.
8. Maledicant ei, etc., qui parati sunt suscitare Leviathan : IX, 396 *b*.
9. Obtenebrentur stellæ caligine ejus : XIV, 85 *b*. — Expectet lucem, et non videat, etc. : IX, 676 *a*.
11-12. Quare non in vulva mortuus sum, etc. : IX, 631 *a*.
13. Nunc enim dormiens, etc. : X, 203 *b*.
17. Ibi requieverunt fessi robore : XI, 545 *a*.
18. Quondam vincti pariter sine molestia, etc. : XI, 416 *b*.
19. Parvus et magnus : XI, 446 *a*.
23. Viro cujus abscondita est via, etc. : IX, 631 *a*.
24. Antequam comedam, suspiro : VIII, 445 *b*; XI, 553 *b*; XII, 318 *b*.
26. Nonne dissimulavi, etc. : IX, 373 *b*.
IV, 2. Si cœperimus loqui tibi, etc. : XII, 142 *b*.
3. Ecce docuisti multos, et manus lassas roborasti, etc. : X, 356 *b*.
4. Vacillantes confirmaverunt sermones tui : XI, 186 *b*, 564 *b*.
8. Vidi eos qui operantur iniquitatem, etc. : X, 80 *a*.
12. Porro ad me dictum est verbum absconditum, etc. : VIII, 412 *a*; X, 510 *b*.
13. In horrore visionis nocturnæ, etc. : X, 128 *b*. — Quando solet sopor occupare homines : XI, 410 *a*, 571 *a*.
14. Pavor tenuit me et tremor : IX, 388 *b*.
19. Quanto magis qui habitant domos luteas, etc. : X, 388 *a*; XIII, 137 *a*, 616 *a*.
20. Quia nullus intelligit, in æternum peribunt : X, 354 *b*, 581 *b*.
V, 2. Vere stultum interficit iracundia : VIII, 255 *a*; IX, 638 *a*; XII, 395 *a*.
3. Vidi stultum firma radice, et maledixi pulchritudini ejus statim : IX, 633 *a*; XI, 548 *a*.
4. Conterentur in porta : IX, 274 *b*, 287 *a*.
5. Cujus messem famelicus comedet, etc. : XI, 320 *b*, 553 *a*. — Ipsum rapiet armatus : XIII, 31 *b*.
7. Homo nascitur ad laborem, et avis ad volatum : IX, 588 *b*, 636 *a*; XIV, 51 *a*.
9. Qui facit magna et inscrutabilia, etc. : X, 240 *a*.
10. Irrigat aquis universa : XIII, 332 *b*.
15. Salvum faciet egenum a gladio oris eorum : IX, 264 *b*.
17-18. Increpationem Domini ne reprobes, quia ipse vulnerat, etc. : VII, 466 *b*; IX, 412 *a*, 455 *b*; X, 113 *a*, 314 *b*, 477 *a*.
19. In sex tribulationibus liberabit te, etc. : X, 21 *a*, 74 *a*; XI, 41 *b*, 52 *b*, 220 *a*.
21. A flagello linguæ absconderis : IX, 333 *a*; XIII, 134 *b*.
23. Bestiæ terræ pacificæ erunt tibi : IX, 575 *b*; XI, 585 *a*; XIII, 227 *a*.
24. Scies quod pacem habeat tabernaculum tuum : IX, 193 *a*, 575 *b*; X, 263 *b*; XI, 41 *b*.— Visitans speciem tuam, non peccabis : VIII, 316 *a*; XI, 41 *a*.
26. Ingredieris in abundantia sepulcrum, sicut infertur acervus in tempore suo : X, 73 *a*, 294 *a*, 381 *b*; XIII, 581 *b*.

Digitized by Google

VI, 2. Utinam appenderentur peccata mea, etc.: IX, 314 *a*.
7. Quæ prius nolebat tangere anima mea, nunc præ angustia cibi mei sunt : X, 353 *a*; XII, 224 *b*.
10. Et hæc mihi sit consolatio, ut affligens me dolore non parcat : VII, 466 *b*; IX, 391 *b*.
11. Quæ est fortitudo mea, ut sustineam, etc.: XIV, 53 *a*.
13. Non est auxilium mihi in me : IX, 365 *b*.
15. Fratres mei præterierunt me, etc. : XI, 92 *a*, 392 *b*.
16. Qui timent pruinam, irruet super eos nix : IX, 425 *a*; X, 22 *b*; XIII, 586 *a*.
18. Involutæ sunt semitæ gressuum eorum, etc. : VII, 125 *a*; IX, 319 *b*, 365 *b*.
25. Quare detraxistis sermonibus veritatis ; X, 10 *a*, 315 *b*.
26. Ad increpandum tantum eloquia concinnatis : IX, 385 *a*.
30. Non invenietis in lingua mea iniquitatem, etc. : IX, 450 *a*.
VII, 1. Militia est vita hominis super terram : IX, 559 *a*; XII, 269 *a*; XIII, 311 *b*.
2-3. Sicut servus desiderat umbram, etc. : IX, 486 *b*.
3. Habui menses vacuos, et noctes laboriosas enumeravi mihi: IX, 606 *a*; XI, 320 *b*, 441 *a*, 520 *a*; XIV, 379 *a*.
5. Induta est caro mea putredine : X, 185 *a*. — Cutis mea aruit, et contracta est : X, 185 *a*, 359 *a*.
6-7. Dies mei velocius transierunt, etc. : IX, 655 *b*.
7. Ventus est vita mea : X, 14 *a*.
9-10. Qui descenderit ad inferos, non ascendet, etc. : VI, 512 *b*, 513 *b*; IX, 656 *a*; X, 13 *b*, 14 *b*.
11. Ego non parcam ori meo, etc. : IX, 450 *b*.
12. Numquid mare ego sum, etc. : IX, 207 *b*.
14. Terrebis me per somnia, etc. : X, 120 *a*, 122 *a*, 128 *b*.
15. Elegit suspendium anima mea : VIII, 421 *b*; X, 194 *a*; XI, 577 *a*; XII, 21 *b*, 29 *a*, 34 *b*; XIII, 400 *b*.
18. Visitas eum diluculo : IX, 194 *a*.
19. Nec dimittis me ut glutiam, etc. : IX, 199 *a*, 207 *b*, 308 *a*, 563 *ab*; XI, 391 *a*.
21. Ecce nunc in pulvere dormiam : IX, 252 *b*.
VIII, 5. Si diluculo consurrexeris ad Deum, etc. : IX, 507 *b*.
6. Si mundus et rectus incesseris, etc. : VII, 467 *a*; IX, 507 *b*; X, 286 *b*.
7. In tantum, ut si tua priora fuerint parva, etc. : IX, 507 *b*.
11. Numquid virere potest scirpus absque humore : X, 105 *b*.
21. Donec impleatur risu os tuum : VII, 228 *b*.
IX, 2. Scio quod ita sit, et quod non justificetur homo compositus Deo : IX, 633 *b*.
3. Si voluerit contendere cum eo, etc. : IX, 633 *b*; X, 357 *a*.
4. Quis restitit ei, et pacem habuit : VIII, 324 *a*; XIV, 15 *b*.
7. Qui præcipit soli, et non oritur : IX, 281 *a*. — Stellas claudit quasi sub signaculo : XIV, 4 *b*.
11. Si venerit ad me, etc., non intelligam : IX, 654 *b*, 672 *b*; XI, 121 *b*, 583 *b*.
12. Quis dicere potest : Cur ita facis : X, 87 *a*, 357 *a*.
13. Sub quo curvantur qui portant orbem : X, 9 *a*, 86 *b*.
14. Quantus sum eo, ut respondeam ei, etc. : IX, 633 *b*.
19. Si fortitudo quæritur, robustissimus est : VIII, 76 *a*; IX, 633 *b*; X, 92 *b*. — Si æquitas judicii, nemo audet pro me testimonium dicere : IX, 633 *b*; X, 86 *b*.
20. Si justificare me voluero, os meum condemnabit me, etc. : XI, 34 *b*, 80 *a*.
21. Si simplex fuero, hoc ipsum ignorabit anima mea : IX, 654 *b*.
24. Terra data est in manus impii : IX, 197 *b*, 271 *b*; X, 21 *a*, 305 *b*; XI, 331 *b*.
25-26. Dies mei velociores fuerunt cursore, etc. : IX, 600 *a*; X, 27 *b*, 36 *b*; XI, 345 *b*; XIII, 345 *a*.
26. Sicut aquila provocans ad escam: XI, 243 *a*.
28. Verebar omnia opera mea : VIII, 305 *a*.
33. Non est qui utrumque valeat arguere, etc. : XIII, 254 *a*.
X, 1. Tædet animam meam vitæ meæ : VIII, 446 *b*; IX, 547 *a*, 604 *a*; XIII, 397 *a*. — Dimittam adversum me eloquium meum : IX, 370 *a*, 385 *a*, 467 *a*. — Loquar in amaritudine animæ meæ : VIII, 414 *a*.
7. Cum sit nemo qui de manu tua possit eruere : X, 114 *a*.
8. Manus tuæ fecerunt me : IX, 305 *b*, 412 *b*; X, 69 *b*; XII, 229 *a*.
9. Memento, quæso, quod sicut lutum feceris me : IX, 240 *b*. — Et in pulverem reduces me : IX, 228 *b*.
10. Nonne sicut lac mulsisti me, etc. : X, 48 *b*.
11. Ossibus et nervis compegisti me, etc. : IX, 672 *b*.
12. Visitatio tua custodivit spiritum meum : X, 254 *a*.
15. Si impius fuero, væ mihi est : IX, 647 *b*.
16. Propter superbiam quasi leænam capies me : XIII, 348 *b*.
17. Instauras testes tuos contra me : XI, 339 *b*; XIII, 288 *b*.

Digitized by Google

18. Quare de vulva eduxisti me : IX, 631 *a*.
20. Dimitte me, ut plangam paululum dolorem meum : IX, 271 *b*, 610 *b*.
21. Antequam vadam, et non revertar : X, 15 *b*, 114 *a*.
22. Terram miseriæ et tenebrarum : X, 123 *b*; XI, 11 *b*, 506 *a*; XIII, 383 *a*. — Ubi nullus ordo, sed sempiternus horror inhabitat : VIII, 279 *b*, 334 *a*; IX, 656 *b*; XIII, 215 *b*.
XI, 5-6. Utinam Deus loqueretur tecum, etc. : IX, 445 *b*.
6. Multiplex lex ejus : XI, 442 *b*.
7. Forsitan comprehendes, etc. : IX, 603 *a*.
8. Excelsior cœlo est, et quid facies ? Profundior inferno, etc. : XI, 16 *b*.
9. Longior terra mensura ejus, et latior mari : VIII, 311 *b*.
12. Vir vanus in superbiam erigitur, etc. : IX, 581 *a*; XI, 116 *b*.
14. Si iniquitatem, quæ est in manu tua, absuleris a te, etc. : XI, 567 *a*.
15-16. Eris stabilis, et non timebis, miseriæ quoque oblivisceris : IX, 437 *a*.
17. Cum te consumptum putaveris, orieris ut Lucifer : X, 21 *b*.
XII, 4. Deridetur justi simplicitas : X, 32 *a*, 34 *b*; XI, 34 *a*, 211 *b*.
6. Abundant tabernacula prædonum, etc. : X, 149 *b*; XIII, 279 *a*.
7. Interroga jumenta, et docebunt te : IX, 334 *b*, 492 *a*; X, 92 *b*. — Et volatilia cœli, et indicabunt tibi : VII, 475 *a*.
11. Auris verba dijudicat, etc. : VIII, 471 *b*.
12. In antiquis est sapientia : X, 30 *a*, 94 *a*.
14. Si destruxerit, nemo est qui ædificet : X, 86 *b*. — Si incluserit hominem, nemo est qui aperiat : XI, 430 *b*.
15. Si continuerit aquas, omnia siccabuntur : VII, 487 *b*; IX, 599 *b*; X, 419 *b*.
17. Adducit consiliarios in stultum finem, et judices in stuporem : X, 281 *a*, 342 *a*.
23. Qui multiplicat gentes, et perdit eas : XIII, 339 *a*.
25. Palpabunt quasi in tenebris, etc. : IX, 657 *b*, 679 *b*.
XIII, 4. Prius vos ostendens fabricatores esse mendacii, etc. : X, 74 *a*, 96 *a*.
12. Memoria vestra comparabitur cineri, etc. : IX, 604 *a*; X, 38 *a*.
14. Quare lacero carnes meas dentibus meis : XI, 555 *a*. — Animam meam porto in manibus meis : IX, 458 *a*.
15. Etiamsi occiderit me, in ipso sperabo : IX, 458 *a*; XII, 34 *b*. — Vias meas in conspectu ejus arguam : IX, 482 *b*, 534 *b*.
16. Ipse erit salvator meus : X, 267 *b*. — Non veniet in conspectu ejus omnis hypocrita : IX, 535 *a*; X, 7 *b*.
18. Si fuero judicatus, scio quod justus inveniar : X, 33 *a*.
21. Manum tuam longe fac a me, etc. : IX, 477 *b*.
28. Qui quasi putredo consumendus sum : VIII, 250 *b*; X, 37 *b*; XIII, 188 *b*.
XIV, 1. Homo natus de muliere, etc. : VII, 19 *b*; VIII, 119 *b*; IX, 233 *b*, 242 *b*, 587 *b*, 608 *b*; X, 13 *a*, 37 *a*, 65 *a*, 107 *a*; XIII, 595 *a*, 623 *a*.
2. Et nunquam in eodem statu permanet : IX, 656 *b*; X, 68 *a*.
4. Quis potest facere mundum, etc. : VIII, 119 *a*; X, 68 *a*; XII, 512 *b*.
5. Breves dies hominis sunt : VII, 190 *ab*; X, 13 *a*, 107 *a*. — Constituisti terminos ejus, etc. : IX, 607 *a*, 642 *a*, 647 *b*.
7. Lignum habet spem, etc. : IX, 672 *a*; XI, 169 *a*.
12. Sic homo, cum dormierit, non resurget, etc. : VI, 451 *b*.
14. Putasne mortuus homo rursum vivat : XIV, 414 *a*. — Expecto donec veniat immutatio mea : IX, 229 *a*; X, 565 *b*.
15. Vocabis me, et ego respondebo tibi, etc. : XIII, 115 *b*, 373 *b*.
17. Signasti quasi in sacculo delicta mea : IX, 653 *b*.
18. Mons cadens defluit, et saxum transfertur de loco suo : X, 123 *a*.
22. Anima illius super semetipso lugebit : XI, 554 *b*.
XV, 11. Numquid grande est ut consoletur te Deus : IX, 415 *b*.
12. Quid te elevat cor tuum, et quasi magna cogitans, attonitos habes oculos : X, 478 *b*.
15. Cœli non sunt mundi in conspectu ejus : IX, 534 *b*.
21. Sonitus terroris semper in auribus illius, etc. : IX, 626 *b*; X, 120 *a*; XI, 89 *b*.
24. Terrebit eum tribulatio, etc. : IX, 501 *a*.
26. Cucurrit adversus Deum erecto collo, etc. : X, 554 *b*; XI, 456 *b*, 543 *b*.
32. Manus ejus arescent : X, 358 *b*.
33. Lædetur quasi vinea in primo flore botrus ejus : XI, 164 *a*.
34. Ignis devorabit tabernacula eorum, qui munera libenter accipiunt : XI, 195 *a*; XIII, 585 *b*.
35. Concepit dolorem, et peperit iniquitatem, et uterus ejus præparat dolos : X, 411 *a*.
XVI, 4-5. Utinam esset anima vestra pro anima mea, consolarer et ego vos sermonibus : IX, 415 *b*.
9. Rugæ meæ testimonium dicunt contra me : XIII, 287 *b*.
10. Hostis meus terribilibus oculis intuitus est me : X, 204 *a*.
11. Aperuerunt super me ora sua, etc. : X,

Digitized by Google

246 *b*. — Exprobrantes percusserunt maxillam meam, etc. : IX, 375 *a*; XI, 196 *b*.
15. Concidit me vulnere super vulnus : XI, 292 *a*.
17. Facies mea intumuit a fletu, etc. : X, 174 *a*; XIII, 380 *a*.
18. Hæc passus sum sine iniquitate manus meæ : VII, 467 *a*; XIV, 51 *b*.
19. Terra, ne operias sanguinem meum, etc. : XI, 191 *a*.
20. Ecce in cœlo testis meus : X, 33 *b*.
XVII, 1. Solum mihi superest sepulcrum : XIII, 581 *b*.
2. Non peccavi, et in amaritudinibus moratur oculus meus : IX, 642 *b*; X, 151 *a*.
3. Libera me, et pone me juxta te, etc. : X, 341 *a*; XIV, 15 *b*.
6. Posuit me quasi in proverbium vulgi : VII, 447 *a*.
8. Stupebunt justi super hoc, etc. : X, 344 *a*.
9. Tenebit justus viam suam : X, 252 *a*.
10. Omnes vos convertimini, et venite, et non inveniam in vobis ullum sapientem : X, 357 *a*.
11. Cogitationes meæ dissipatæ sunt, torquentes cor meum : X, 476 *a*; XIII, 588 *b*.
13. Infernus domus mea est : VI, 510 *b*. — In tenebris stravi lectulum meum : VI, 510 *b*, 511 *b*.
14. Soror mea, vermibus : IX, 569 *b*.
16. In profundissimum infernum descendent omnia mea : IV, 470 *a*; IX, 656 *b*; XI, 42 *b*.
XVIII, 3-4. Quare reputati sumus ut jumenta, etc. : XIII, 456 *a*.
6. Lucerna, quæ super eum est, extinguetur : IX, 222 *b*; X, 539 *b*.
7. Arctabuntur gressus virtutis ejus, et præcipitabit eum consilium suum : IX, 668 *ab*.
8. Immisit in rete pedes suos : XI, 521 *b*.
9. Tenebitur planta illius laqueo : VIII, 251 *a*.
10. Abscondita est in terra pedica ejus : X, 98 *b*.
11. Undique terrebunt eum formidines, etc. : X, 120 *b*.
12. Attenuetur fame robur ejus, etc. : VIII, 469 *a*; XIV, 514 *b*.
13. Consumat brachia illius primogenita mors : VIII, 252 *a*; XI, 572 *b*.
14. Avellatur de tabernaculo suo fiducia ejus, etc. : X, 111 *b*.
15. Habitent in tabernaculo illius socii ejus qui non est : XI, 256 *a*.
17. Memoria illius pereat de terra : X, 15 *a*.
19. Non erit semen ejus : IX, 200 *b*.
20. In die ejus stupebunt novissimi, et primos invadet horror : X, 119 *b*.
XIX, 6. Intelligite quia Deus non æquo judicio afflixerit me : IX, 519 *a*.— Flagellis suis me cinxerit : XI, 526 *a*.
9. Spoliavit me gloria mea : XII, 215 *a*.
10. Destruxit me undique, et pereo : XI, 292 *a*.
12. Simul venerunt latrones ejus, etc. : XIII, 228 *b*.— Obsederunt in gyro tabernaculum meum : VI, 623 *b*; X, 473 *b*; XI, 162 *b*, 292 *a*.
13. Noti mei quasi alieni recesserunt a me : X, 279 *b*; XI, 217 *b*.
17. Orabam filios uteri mei : XI, 22 *a*.
19. Abominati sunt me quondam consiliarii mei : IX, 528 *b*.
20. Pelli meæ, consumptis carnibus, adhæsit os meum : X, 185 *a*; XI, 501 *b*.
21. Miseremini mei, miseremini mei, etc. : XII, 190 *b*; XIII, 414 *b*. — Manus Domini tetigit me : IX, 276 *a*.
27. Reposita est hæc spes mea in sinu meo : X, 381 *b*.
28. Quare dicitis : Persequamur eum, et radicem verbi inveniamus contra eum : IX, 520 *a*.
29. Fugite a facie gladii, etc., scitote esse judicium : IX, 675 *a*; X, 436 *a*; XI, 164 *b*, 433 *a*.
XX, 3. Doctrinam, qua me arguis, audiam, et spiritus intelligentiæ meæ respondebit mihi : IX, 486 *a*.
5. Gaudium hypocritæ ad instar puncti : IX, 598 *a*; X, 371 *b*; XII, 108 *a*; XIII, 249 *b*.
6. Si ascenderit usque ad cœlum superbia ejus, etc., quasi sterquilinium in fine perdetur : X, 496 *a*; XI, 82 *b*; XIII, 285 *b*.
11. Ossa ejus implebuntur vitiis adolescentiæ suæ : XI, 525 *b*.
14. Panis ejus in utero illius, etc. : XIII, 252 *a*.
15. Divitias, quas devoravit, evomet : IX, 609 *b*; XIII, 217 *a*, 365 *a*.
16. Caput aspidum suget, et occidet eum lingua viperæ : VIII, 360 *b*; XIII, 133 *a*.
17. Non videat rivulos fluminis, torrentes mellis et butyri : VIII, 468 *a*; IX, 269 *a*; XI, 560 *a*; XIII, 245 *b*.
21. Non remansit de cibo ejus : XI, 553 *b*.
22. Cum satiatus fuerit, arctabitur, etc. : X, 371 *b*.
25. Vadent et venient super eum horribiles : X, 34 *a*.
26. Omnes tenebræ absconditæ sunt in occultis ejus : XI, 506 *a*. — Affligetur relictus in tabernaculo suo : XI, 71 *a*.
XXI, 5. Superponite digitum ori vestro : XI, 374 *a*.
6. Ego quando recordatus fuero, pertimesco : XIII, 357 *b*.
11. Egrediuntur quasi greges parvuli eorum, etc. : IX, 485 *b*.
12-13. Tenent tympanum, etc. : VIII, 115 *a*; IX, 598 *a*, 654 *a*, 674 *a*; X, 108 *a*; XI, 421 *a*; XIV, 19 *a*.

Digitized by Google

14. Qui dixerunt Deo : Recede a nobis, scientiam viarum tuarum nolumus : x, 36 *a*, 437 *b*; xi, 535 *a*.
17. Lucerna impiorum extinguetur, etc.: x, 131 *a*, 387 *b*.
18. Erunt sicut paleæ ante faciem venti, etc. : x, 294 *a*.
28. Ubi est domus principis : xiii, 616 *b*.
XXII, 4. Numquid timens arguet te : x, 86 *a*.
7. Aquam lasso non dedisti, et esurienti subtraxisti panem : xi, 40 *b*.
12. Annon cogitas quod Deus excelsior cœlo sit, etc. : vii, 481 *b*; xi, 16 *b*.
14. Nubes latibulum ejus, nec nostra considerat : ix, 653 *b*-654 *a*.
16. Qui sublati sunt ante tempus suum, etc. : x, 32 *b*.
17. Quasi nihil posset facere Omnipotens, etc. : x, 87 *b*; xiii, 336 *b*.
21. Acquiesce igitur ei, etc. : x, 582 *b*; xiii, 231 *b*; xiv, 286 *a*.
23. Si reversus fueris ad Omnipotentem, ædificaberis, etc. : x, 409 *a*. — Longe facies iniquitatem a tabernaculo tuo : ix, 510 *b*.
24. Dabit pro terra silicem, et pro silice torrentes aureos : xi, 88 *b*, 560 *b*.
25. Argentum coacervabitur tibi : x, 381 *b*.
26. Tunc super Omnipotentem deliciis affluet : x, 381 *b*.
29. Qui humiliatus fuerit, erit in gloria : vii, 591 *b*; x, 562 *b*; xi, 82 *b*.
XXIII, 3. Quis mihi tribuat, ut cognoscam et inveniam illum, etc. : x, 265 *b*, 436 *b*; xi, 15 *b*, 202 *a*.
7. Proponat æquitatem contra me : xi, 428 *b*.
10. Probavit me quasi aurum quod per ignem transit : x, 23 *a*; xiii, 584 *b*.
11. Vestigia ejus secutus est pes meus : ix, 604 *a*; x, 347 *b*, 428 *b*; xi, 89 *a*, 280 *a*, 403 *b*; xiii, 351 *b*, 502 *a*, 573 *a*. — Viam ejus custodivi, etc. : ix, 505 *a*.
15. A facie ejus turbatus sum, etc. : ix, 396 *b*; x, 230 *a*.
XXIV, 1. Qui noverunt eum, ignorant dies illius : ix, 277 *a*, 419 *b*.
4. Oppresserunt pariter mansuetos terræ : x, 16 *b*.
7. Nudos dimittunt homines, indumenta tollentes, etc. : xi, 39 *a*, 598 *a*.
13. Ipsi fuerunt rebelles lumini : viii, 297 *a*; x, 101 *b*, 587 *b*; xi, 130 *b*. — Nescierunt vias ejus : xi, 535 *a*.
15. Oculus adulteri observat caliginem : viii, 360 *a*; ix, 398 *a*.
16. Perfodit in tenebris domos, etc. : xiv, 265 *b*.
17. Si subito apparuerit aurora, arbitrantur umbram mortis : viii, 297 *a*.
18. Maledicta sit pars ejus in terra, etc. : ix, 358 *b*.
19. Ad nimium calorem transeat ab aquis nivium : vi, 525 *b*; viii, 334 *a*; ix, 196 *a*, 217 *b*; x, 21 *a*, *b*, 596 *a*. — Usque ad inferos peccatum illius : ix, 398 *a*.
20. Conteratur quasi lignum infructuosum, etc. : x, 203 *a*.
21. Pavit sterilem, quæ non parit, etc. ; xi, 144 *a*.
23. Dedit ei Deus locum pœnitentiæ, etc. : x, 85 *b*, 88 *b*-89 *a*, 580 *b*; xiii, 339 *b*.
XXV, 2. Qui facit concordiam in sublimibus suis : vii, 482 *a*; xi, 8 *b*.
3. Numquid est numerus militum ejus : x, 262 *b*. — Super quem non surget lumen illius : ix, 452 *b*.
5. Stellæ non sunt mundæ in conspectu ejus, etc. : x, 525 *b*; xiv, 2 *a*.
6. Homo putredo, et filius hominis vermis : x, 68 *a*.
XXVI, 5. Gigantes gemunt sub aquis : x, 148 *b*.
7. Appendit terram super nihilum : viii, 312 *b*; ix, 434 *a*; xiii, 319 *b*.
8. Qui ligat aquas in nubibus : xi, 312 *b*.
11. Columnæ cœli contremiscunt, etc. : ix, 252 *a*; x, 86 *a*; xi, 166 *b*.
12. Prudentia ejus percussit superbum : iv, 436 *b*; ix, 660 *a*, 661 *a*; x, 57 *b*, 304 *b*; xi, 399 *a*, 428 *b*.
13. Spiritus ejus ornavit cœlos : vii, 474 *b*, 488 *a*; xi, 537 *a*; xiii, 299 *b*.— Obstetricante manu ejus, eductus est coluber tortuosus : vi, 39 *b*; x, 384 *b*.
14. Et cum vix parvam stillam sermonis ejus audierimus, quis poterit tonitruum magnitudinis illius intueri : x, 329 *b*; xi, 433 *a*; xiii, 426 *b*.
XXVII, 4. Nec lingua mea meditabitur mendacium : xi, 384 *b*.
5. Donec deficiam, non recedam ab innocentia mea : vii, 616 *a*.
6. Justificationem meam, quam cœpi tenere, non deseram : ix, 325 *b*, 339 *a*, 499 *a*, 517 *b*; xii, 194 *b*.
7. Adversarius meus quasi iniquus : ix, 427 *a*.
11. Docebo vos per manum Dei : xi, 403 *b*.
13. Hæc est pars hominis impii apud Deum, etc. : ix, 460 *a*.
14. Si multiplicati fuerint filii ejus, in gladio erunt : ix, 264 *b*; xi, 126 *b*.
19. Dives cum dormierit, nihil secum auferet : ix, 627 *b*, 659 *a*; xiii, 559 *b*.
21. Tollet eum ventus urens, etc. : x, 40 *b*.
XXVIII, 1. Habet argentum venarum suarum principia, etc. : x, 50 *a*.

Digitized by Google

2. Ferrum de terra tollitur : IX, 282 *b*.— Lapis solutus calore, in æs vertitur : VIII, 254 *b*; IX, 261 *b*.
5. Terra, de qua oriebatur panis in loco suo, igni subversa est : IX, 271 *b* ; X, 71 *b*.
7. Semitam ignoravit avis, etc. : X, 37 *a*, 196 *b*.
10. Omne pretiosum vidit oculus ejus : VII, 446 *b*.
11. Profunda quoque fluviorum scrutatus est, etc. : I, 9 *a*; VII, 446 *b*; XI, 337 *a*.
12-14. Sapientia ubi invenitur, etc. : IX, 273 *b*; X, 281 *a*; XIII, 545 *b*.
13. Nescit homo pretium ejus : VIII, 291 *b*; X, 155 *ab*. — Nec invenitur in terra suaviter viventium : VII, 449 *b* ; X, 44 *b*; XI, 368 *a*.
14. Abyssus dicit : Non est in me, etc. : X, 55 *b*. — Mare loquitur : Non est mecum : XI, 340 *b*.
15. Non dabitur aurum obrizum pro ea : X, 49 *b*-50 *a*.
16. Non conferetur tinctis Indiæ coloribus, etc. : X, 49 *b*, 50 *a*.
17. Non adæquabitur ei aurum : IX, 481 *b*.
18. Trahitur sapientia de occultis : X, 3 *a*.
19. Non adæquabitur ei topazius de Æthiopia : IX, 481 *b*.
21. Abscondita enim est oculis omnium viventium : X, 47 *a*; XI, 389 *a*.
22. Auribus nostris audivimus famam ejus : X, 309 *b*; XIII, 629 *a*.
23. Deus novit locum ejus : IX, 271 *a*
25. Aquas appendit in mensura : IX, 362 *b*.
26. Quando ponebat pluviis legem, etc. : IX, 358 *a*, 362 *b*.
28. Timor Domini ipsa est sapientia : IX, 358 *b*, 372 *a*.

XXIX, 2. Quis mihi tribuat ut sim juxta menses pristinos : IX, 222 *b*.
5. Erat Omnipotens mecum, et in circuitu meo pueri mei : XI, 84 *b*, 571 *b*.
6. Quando lavabam pedes meos butyro : XI, 436 *b*, 579 *a*; XIII, 195 *a*. — Petra fundebat mihi rivos olei : XIII, 294 *a*.
7. Quando procedebam ad portam civitatis, etc. : IX, 180 *b*, 274 *b*, 287 *a*.
8. Videbant me juvenes, et abscondebantur, etc. : X, 61 *b*; XI, 525 *b*.
8-9. Senes assurgentes stabant, principes cessabant loqui : VII, 443 *a*, 464 *b*; X, 62 *a*.
11. Auris audiens beatificabat me : X, 313 *b*.
12. Eo quod liberassem pauperem vociferantem, etc. : VII, 461 *a*
13. Benedictio perituri super me veniebat : IX, 373 *b*, 385 *a*. — Cor viduæ consolatus sum : X, 395 *a*.
14. Justitia indutus sum, etc. : IX, 473 *b*; XIII, 188 *a*.
15. Oculus fui cæco, et pes claudo : XII, 190 *b*.
16. Causam quam nesciebam, diligentissime investigabam : VI, 39 *b*; X, 310 *b*.
21. Intenti tacebant ad consilium meum : X, 62 *a*, 313 *a*.
22. Super illos stillabat eloquium meum : IX, 423 *b*.
23. Expectabant me sicut pluviam, etc. : X, 61 *b*. — Os suum aperiebant quasi ad imbrem : XI, 555 *a*.
25. Si quando voluissem ire ad eos, sedebam primus : X, 173 *b*, 313 *a*. — Cum sederem quasi rex, etc. : IX, 349 *b*.

XXX, 2. Quorum virtus manuum mihi erat pro nihilo : XI, 406 *a*, 442 *b*.
3. Qui rodebant in solitudine : IX, 238 *b*; XI, 13 *b*.
5. De convallibus ista rapientes : VII, 39 *b*.
7. Et esse sub sentibus divitias computabant : X, 101 *b*, 420 *a*.
9. Nunc in eorum canticum versus sum, etc. : X, 188 *a*.
10. Longe fugiunt a me, et in faciem meam conspuere non verentur : XI, 95 *a*, 197 *b*.
12. Calamitates meæ illico surrexerunt, pedes meos subverterunt : IX, 452 *b*.
14. Rupto muro et aperta janua, etc. : IX, 216 *b*, 287 *a*.
15. Velut nubes pertransiit salus mea : X, 14 *b*.
17. Nocte os meum perforatur : XI, 506 *b*. — Qui me comedunt, non dormiunt : VIII, 249 *b*, 280 *a*.
22. Elevasti me, et quasi super ventum ponens, elisisti me valide : IX, 581 *a*; X, 498 *b*.
25. Flebam quondam super eo qui afflictus erat, etc. : X, 395 *a*, 543 *b*; XI, 505 *b* — Compatiebatur anima mea pauperi : XI, 505 *b*.
26. Expectabam bona, et venerunt mihi mala : IX, 439 *b*.
28. Mœrens incedebam : XI, 448 *a*.
29. Frater fui draconum, et socius struthionum : VIII, 252 *b*; XIII, 358 *ab*.
31. Versa est in luctum cithara mea, etc. : XIII, 252 *a*.

XXXI, 1. Pepigi fœdus cum oculis meis, etc. : VIII, 142 *a*; X, 196 *a*; XI, 514 *a*; XII, 189 *b*.
3. Numquid non perditio est iniquo : IX, 427 *a*.
6. Appendat me in statera justa : XIII, 319 *b*.
7. Si declinavit gressus meus de via : IX, 271 *b*, 448 *b*.
12. Ignis est usque ad perditionem devorans : VIII, 261 *b*, 281 *b* ; X, 571 *b*; XI, 12 *a*; XIII, 585 *b*.
16. Si negavi, quod volebant, pauperibus : XI, 511 *b*; XII, 190 *b*. — Et oculos viduæ expectare feci : VII, 470 *b*.

Digitized by Google

18. Ab infantia mea crevit mecum miseratio : VII, 470 *a*.
19-20. Si despexi pereuntem, etc. : IX, 611 *a*.
23. Semper quasi tumentes super me fluctus timui Deum, etc. : VIII, 307 *a*; IX, 649 *b*; XIII, 387 *a*.
26. Si vidi solem cum fulgeret, etc. : IX, 280 *b*, 368 *a*.
27. Si osculatus sum manum meam ore meo : VIII, 123 *b*.
32. Foris non remansit peregrinus, etc. : X, 134 *b*; XIII, 101 *b*.
33. Si abscondi quasi homo peccatum meum : V, 658 *a*, 700 *b*; X, 339 *a*, 426 *a*.
34. Si expavi ad multitudinem nimiam, et despectio propinquorum terruit me : X, 555 *a*; XI, 202 *a*.
35. Librum scribat ipse qui judicat, etc. : X, 33 *a*.
38. Si adversum me terra clamat : IX, 271 *b*.
XXXII, 8. Spiritus est in hominibus, etc. : XI, 159 *ab*. — Inspiratio Omnipotentis dat intelligentiam : X, 2 *b*, 53 *b*; XI, 297 *a*.
9. Non sunt longævi sapientes : X, 30 *a*.
19. Venter meus quasi mustum absque spiraculo, etc. : XII, 430 *b*.
XXXIII, 4. Spiraculum Omnipotentis vivificabit me : XI, 550 *b*.
14. Semel loquitur Deus, et secundo idipsum non repetit : XI, 147 *a*, 251 *b*, 530 *b*-531 *a*; XIV, 33 *b*.
15. Quando irruit sopor super homines, etc., tunc aperit aures virorum, etc. : X, 469 *b*; XIII, 448 *b*.
16-17. Erudiens eos instruit disciplina, ut avertat hominem, etc. : IX, 354 *b*; XI, 592 *a*.
18. Ut non transeat in gladium : IX, 264 *b*.
19. Increpat quoque per dolorem in lectulo, etc. : XI, 326 *b*, 548 *b*; XIII, 448 *a*.
23. Si fuerit pro eo angelus loquens unus de millibus : XI, 454 *a*.
24. Inveni in quo ei propitier : XI, 19 *b*.
26. Videbit faciem ejus in jubilo : VIII, 469 *b*; X, 601 *b*; XI, 267 *a*, 448 *a*, 596 *b*; XIV, 120 *a*.
XXXIV, 10-12. Absit a Deo impietas, etc. : IX, 614 *a*.
12. Nec Omnipotens subvertet judicium : IX, 515 *b*.
14. Si direxerit ad eum cor suum, etc. : X, 65 *a*; XIII, 316 *a*.
23. Ut veniat ad Deum in judicium : XI, 406 *b*.
25. Novit opera eorum, et idcirco inducet noctem, etc. : X, 124 *a*; XI, 430 *b*.
30. Qui regnare facit hominem hypocritam propter peccata populi : IX, 664 *b*; XI, 397 *b*.
XXXV, 5. Suspice cœlum, etc. : VI, 622 *a*; VII, 474 *a*, 475 *b*.
7. Si juste egeris, quid donabis ei, etc. : XI, 22 *a*, 55 *b*.
9. Propter multitudinem calumniatorum clamabunt, etc. : IX, 617 *a*.
10. Ubi est Deus qui fecit me, etc. : X, 180 *b*.
11. Docet nos super jumenta : IX, 334 *b*; XI, 260 *b*, 533 *a*.
15. Nunc non infert furorem suum, nec ulciscitur scelus valde, etc. : X, 83 *b*.
XXXVI, 5. Deus potentes non abjicit, cum et ipse sit potens : IX, 646 *a*.
6. Non salvat impios, et judicium pauperibus tribuit : IX, 647 *b*; X, 33 *b*, 401 *b*; XI, 30 *b*, 185 *a*, 301 *a*, 333 *a*.
7. Reges in solio collocat in perpetuum : XI, 547 *b*.
13. Simulatores et callidi provocant iram Dei : X, 194 *a*.
16. Salvabit te de ore angusto : XI, 415 *a*.
17. Causa tua quasi impii judicata est, etc. : VI, 541 *a*, 555 *a*; XI, 185 *a*.
18. Nec multitudo donorum inclinet te : XI, 448 *a*.
19. Depone magnitudinem : XIII, 267 *a*.
21. Cave ne declines ad iniquitatem : IX, 386 *b*, 521 *a*.
22. Ecce Deus excelsus, etc. : IX, 364 *a*, 646 *a*. — Nullus ei similis in legislatoribus : IX, 401 *b*-402 *a*.
23. Quis poterit scrutari vias ejus : IX, 364 *a*, 646 *a*.
24. Memento quod ignoras opus ejus, etc. : IX, 612 *a*.
29-30. Si voluerit nubes extendere, etc. : IX, 273 *b*; XIII, 614 *ab*.
32. In manibus abscondit lucem, etc. : IX, 412 *a*; XIII, 416 *a*.
33. Annuntiat de ea amico suo : XI, 543 *a*.
XXXVII, 2. Audite auditionem in terrore vocis ejus, etc. : IX, 251 *a*.
3. Subter omnes cœlos considerat, etc. : X, 54 *b*.
4. Tonabit voce magnitudinis suæ, etc. : X, 285 *b*.
6. Præcipit hyemis pluviis : VII, 481 *b*.
7. In manu omnium hominum signat, etc. : XIII, 290 *b*, 438 *b*.
8. Ingredietur bestia latibulum, et in antro suo morabitur : X, 435 *b*; XI, 440 *b*.
11. Frumentum desiderat nubes : VIII, 438 *b*. — Nubes spargunt lumen suum, etc. : XIII, 614 *b*.
14. Ausculta hæc, Job; sta, et considera mirabilia Dei : X, 395 *b*; XI, 542 *a*.
16. Numquid nosti semitas nubium magnas, etc. : XIII, 614 *b*.
17. Nonne vestimenta tua calida sunt, cum perflata fuerit terra austro : XIII, 457 *a*.

Digitized by Google

18. Tu forsitan cum eo fabricatus es cœlos, etc. : VII, 473 *a*.
19. Involvimur tenebris : VII, 513 *b*; X, 123 *b*.
21. Subito aer cogetur in nubes, et ventus transiens fugabit eas : X, 15 *a*.
22. Ab aquilone aurum venit : VIII, 325 *a*; IX, 283 *a*.
24. Timebunt eum viri, etc. : X, 396 *ab*.
XXXVIII, 3. Accinge sicut vir lumbos tuos : XI, 435 *b*, 526 *a*.
4. Ubi eras, quando ponebam fundamenta terræ : IX, 271 *b*.
6. Quis demisit lapidem angularem ejus : XI, 400 *a*.
7. Cum me laudarent simul astra matutina : II, 289 *b*, 293 *a*; X, 263 *a*; XIV, 121 *a*.
8. Quis conclusit ostiis mare : IX, 273 *b*, 589 *b*; XI, 340 *b*.
12. Numquid ostendisti auroræ locum suum : XIV, 264 *a*.
22. Numquid ingressus es thesauros nivis : X, 40 *a*.
24. Per quam viam spargitur lux, etc. : VII, 447 *b*; XIII, 38 *b*.
25. Quis dedit vehementissimo imbri cursum : IX, 271 *b*.
28. Quis est pluviæ pater, etc. : XIV, 137 *b*.
29. Gelu de cœlo quis genuit : XI, 537 *a*.
31. Numquid conjungere poteris minutas stellas, etc. : VI, 624 *a*, *b*; IX, 69 *a*; XI, 307 *b*, 534 *a*; XIV, 6 *a*.
33. Numquid nosti ordinem cœli, etc. : VII, 444 *a*; IX, 432 *b*; XI, 537 *a*.
35. Numquid mittes fulgura, et ibunt, etc. : X, 497 *b*, 618 *a b*; XI, 317 *b*, 460 *a*, 515 *a*.
36. Quis posuit in visceribus humanis sapientiam, etc. : IX, 606 *b*. — Vel quis dedit gallo intelligentiam : XI, 196 *a*, 444 *a*; XIII, 244 *b*, 565 *b*.
37. Quis enarrabit cœlorum rationem : VII, 479 *a*; IX, 593 *a*. — Concentum cœli quis dormire faciet : VII, 482 *a*; IX, 432 *b*.
38. Quando fundebatur pulvis in terra : IX, 433 *b*.
XXXIX, 4. Pergunt ad pastum : XI, 568 *a*.
5. Quis dimisit onagrum liberum, etc. : XI, 117 *a*, 416 *b*.
6. Cui dedi in solitudine, etc. : XIII, 616 *b*; XIV, 133 *a*.
8. Circumspicit montes pascuæ ejus : X, 467 *a*; XI, 560 *b*, 568 *a*.
14. Derelinquit in terra ova sua : X, 200 *b*.
20. Gloria narium ejus terror : XI, 415 *a*.
21. Terram ungula fodit : IX, 271 *b*.
24. Fervens et fremens sorbet terram : VII, 446 *a*.
27. Numquid ad præceptum tuum elevabitur aquila : X, 470 *a*; XI, 72 *b*, 176 *a*, 242 *a*; XIII, 280 *b*, 490 *a*. — In arduis ponet nidum suum : XI, 588 *b*.
29. Inde contemplatur escam : XI, 554 *a*, 592 *b*. — De longe oculi ejus prospiciunt : XIII, 281 *b*.
30. Pulli ejus lambent sanguinem, etc. : IX, 626 *b*; X, 470 *a*, 601 *a*; XI, 181 *ab*; XIII, 280 *b*. — Ubicumque fuerit cadaver, statim adest : XI, 550 *a*; XII, 72 *a*.
XL, 2. Accinge sicut vir lumbos tuos : X, 565 *b*.
4. Si habes brachium sicut Deus, etc. : X, 241 *a*.
6. Disperge superbos in furore tuo, etc. : X, 241 *a*.
7. Respice cunctos superbos, et confunde eos : IX, 418 *a*; X, 241 *a*.
10. Ecce Behemoth, quem feci tecum : II, 527 *b*; III, 43 *a*. — Fœnum quasi bos comedet : XI, 342 *b*; XIII, 176 *a*.
11. Fortitudo ejus in lumbis ejus : IX, 220 *b*; X, 188 *a*, 564 *b*.
12. Stringit caudam suam quasi cedrum : IX, 100 *b*; XI, 573 *a*.
14. Ipse est principium viarum Dei, etc. : II, 329 *a*; IX, 621 *a*. — Qui fecit eum, applicabit gladium ejus : XIII, 61 *b*.
15. Huic montes herbas ferunt : XI, 372 *a*. — Omnes bestiæ agri ludent ibi : X, 123 *ab*.
16. Sub umbra dormit in secreto calami, etc. : VIII, 142 *a*; X, 532 *b*; XI, 33 *b*.
18. Absorbebit fluvium, et non mirabitur : VIII 249 *b*; XI, 518 *b*.
19. In oculis ejus quasi hamo capiet eum : VIII, 162 *b*; IX, 281 *a*; XI, 209 *b*, 381 *b*, 428 *b*.
20. An extrahere poteris Leviathan hamo, etc. : IV, 436 *b*; XIII, 46 *a*.
21. Numquid armilla perforabis eum : XI, 491 *a*.
24. Numquid ligabis eum ancillis tuis : XI, 281 *b*.
27. Memento belli, nec ultra addas loqui : X, 39 *b*.
28. Ecce spes ejus frustrabitur eum, etc. : IV, 566 *b*.
XLI, 2. Quis ante dedit mihi, ut reddam ei : IX, 403 *a*.
3. Non parcam ei, et verbis potentibus : IX, 506 *b*.
5. Portas vultus ejus quis aperiet : IX, 274 *b*. — Per gyrum dentium ejus formido : VI, 623 *b*.
6. Corpus illius quasi scuta fusilia, etc. : X, 199 *a*, 529 *a*, 531 *a*; XI, 197 *b*.
9. Oculi ejus ut palpebræ diluculi : IX, 507 *b*.
12. Halitus ejus prunas ardere facit : VIII, 271 *a*; XI, 489 *a*; XII, 358 *a*; XIII, 85 *a*.
15. Cor ejus indurabitur tanquam lapis, etc. : X, 419 *b*.

Digitized by Google

18. Reputabit quasi paleas ferrum : IX, 282 *b*.
19. In stipulam versi sunt lapides fundæ : IX, 570 *b*.
21. Sternet sibi aurum quasi lutum : XI, 391 *a*.
24. Non est super terram potestas quæ comparetur ei, etc. : II, 379 *a*; VII, 20 *a*, 566 *a*; IX, 660 *b*, 663 *b*; X, 73 *b*, 205 *b*; XIV, 50 *a*.
25. Omne sublime videt, etc. : VIII, 136 *b*, 252 *b*; IX, 368 *b*, 621 *a*; X, 241 *a*; XI, 33 *b*; XII, 145 *a*. — Ipse est rex super universos filios superbiæ : IX, 660 *b*; X, 529 *a*; XI, 454 *b*.

XLII, 2. Scio quia omnia potes : IX, 493 *b*. — Et nulla te latet cogitatio : X, 9 *b*.
5. Auditu auris audivi te, etc. : VIII, 437 *a*; XI, 536 *b*. — Nunc oculus meus videt te : XI, 266 *b*.
6. Ago pœnitentiam in favilla et cinere : VIII, 268 *a*; IX, 597 *b*; XIII, 137 *b*, 601 *b*.
8. Job servus meus orabit pro vobis, faciem ejus suscipiam : VII, 449 *b*.
9. Suscepit Dominus faciem Job : IX, 474 *b*.
10. Addidit omnia quæcumque fuerunt Job, duplicia : XIII, 272 *a*.

EX LIBRO PSALMORUM

Vid., in singulos psalmos et versiculos, tom. IX, *pag.* 158-578. *Præterea* :
Cap. I, *vers.* 1. Beatus vir qui non abiit in consilio impiorum, etc. : VI, 473 *b*; XIV, 19 *b*.
2. In lege Domini voluntas ejus : IX, 299 *a*, 468 *b*; XIII, 610 *a*. — Et in lege ejus meditabitur die ac nocte : X, 56 *b*; XI, 33 *b*.
3. Et erit tanquam lignum, etc. : VII, 202 *b*; VIII, 337 *a*; IX, 197 *a*, 568 *b*; X, 105 *b*, 582 *b*; XI, 169 *a*; XIII, 125 *a*; XIV, 290 *b*. — Et folium ejus non defluet : VII, 523 *a*; X, 105 *b*.
4. Non sic impii, etc. : VII, 217 *b*; VIII, 281 *b*, 313 *b*; IX, 252 *b*, 681 *b*. — Tanquam pulvis quem projicit ventus a facie terræ : X, 452 *a*.
5. Non resurgent impii in judicio, etc. : VII, 621 *a*; IX, 481 *a*; X, 23 *b*, 33 *b*; XI, 301 *a*. — In concilio justorum : IX, 290 *b*.

II, 2. Astiterunt reges terræ, etc. : IX, 216 *a*; X, 529 *a*. — Convenerunt in unum : IX, 224 *a*; XIII, 395 *a*.
4. Qui habitat in cœlis, irridebit eos : X, 32 *a*.
5. Loquetur ad eos in ira sua : IX, 326 *a*.
6. Super Sion montem sanctum ejus : IX, 202 *b*; X, 66 *a*; XI, 200 *a*, 493 *a*.
7. Dominus dixit ad me, etc. : I, 173 *b*; X, 59 *a*, 298 *a*. — Hodie genui te : IX, 260 *a*, 270 *b*.
8. Postula a me, et dabo tibi gentes hæreditatem tuam : XI, 500 *a*.
9. Reges eos in virga ferrea : IX, 502 *a*; XIV, 268 *a*. — Tanquam vas figuli confringes eos : X, 200 *b*, 312 *b*.
11. Servite Domino in timore : XII, 460 *b*.
12. Apprehendite disciplinam : IX, 214 *b*, 295 *b*, 305 *a*; X, 172 *a*.

III, 2. Domine, quid multiplicati sunt qui tribulant me : X, 434 *a*.
3. Dicunt animæ meæ : Non est salus ipsi in Deo ejus : XII, 291 *b*.
5. Exaudivit me de monte sancto suo : IX, 202 *b*.
6. Dormivi, et soporatus sum : IX, 211 *b*, 226 *b*; XI, 292 *a*, 400 *b*.
7-8. Exurge, Domine, salvum me fac, etc. : XIII, 210 *b*.

IV, 2. Cum invocarem, exaudivit me, etc. : IX, 272 *a*, 392 *a*. — In tribulatione dilatasti mihi : IX, 361 *b*.
4. Filii hominum, usquequo, etc. : VII, 144 *a*; IX, 201 *a*, 630 *a*.
6. Irascimini, et nolite peccare : VIII, 143 *b*, 299 *b*; IX, 227 *b*, 234 *b*, 576 *b*, 637 *b*, 638 *a*; XIII, 353 *a*. — Quæ dicitis in cordibus vestris, etc. : X, 342 *a*. — In cubilibus vestris compungimini : IX, 232 *a*; XI, 546 *a*; XII, 505 *b*.
7. Sacrificate sacrificium justitiæ : VIII, 304 *b*; IX, 219 *b*, 235 *a*. — Quis ostendit nobis bona : VII, 166 *b*.
8. Signatum est super nos lumen vultus tui, Domine : III, 175 *b*; V, 374 *a*; VII, 521 *a*; VIII, 466 *b*; IX, 48 *a*, 49 *b*, 88 *a*, 244 *a*, 311 *a*; X, 575 *b*; XI, 140 *b*, 260 *b*.
9. A fructu frumenti, vini, etc. : X, 583 *a*; XIV, 283 *b*.
10. In pace in idipsum dormiam, etc. : VII, 448 *a*; VIII, 324 *b*; IX, 183 *ab*; XIII, 208 *b*, 210 *a*.

V, 5. Mane astabo tibi, et videbo : VII, 615 *b*, 621 *ab*, 632 *b*; IX, 102 *b*, 194 *b*, 232 *a*; X, 118 *a*; XI, 65 *b*.
6. Neque habitabit juxta te malignus : IX, 465 *b*.
7. Odisti omnes qui operantur iniquitatem : X, 82 *b*. — Perdes omnes qui loquuntur mendacium : V, 188 *a*; VII, 539 *b*; VIII, 280 *b*; X, 10 *b*; XIII, 339 *a*.
9. Introibo in domum tuam, etc. : IX, 622 *a*; XI, 316 *b*; XII, 320 *a*. — Adorabo ad templum sanctum tuum : IX, 254 a.
10. Dirige in conspectu tuo viam meam : IX, 184 *b*, 249 *b*, 298 *b*, 299 *a*.
11. Cor eorum vanum est : X, 545 *a*; XII, 235 *a*.

Digitized by Google

12. Sepulcrum patens est guttur eorum : IX, 205 *b*; X, 246 *b*; XII, 255 *a*; XIV, 10 *b*. — Linguis suis dolose agebant : XII, 325 *b*.
14. In æternum exultabunt, etc. : IX, 462 *a*, 525 *a*.
16. Scuto bonæ voluntatis tuæ coronasti nos : VII, 246 *b*; IX, 249 *a*.
VI, 2. Ne in furore tuo arguas me : IX, 227 *b*; X, 6 *b*, 77 *b*; XIII, 254 *a*.
3. Miserere mei, Domine, quoniam infirmus sum : VII, 171 *b*; IX, 246 *a*; X, 65 *b*; XII, 140 *a*.
6. In inferno quis confitebitur tibi : X, 325 *a*.
7. Laboravi in gemitu meo : XIV, 408 *a*. — Lavabo per singulas noctes lectum meum : VII, 632 *b*; VIII, 322 *b*; IX, 220 *a*; X, 180 *a*; XI, 288 *a*, 327 *a*, 457 *b*, 565 *a*; XIII, 409 *a*, 448 *a*. — Lacrymis meis stratum meum rigabo : IX, 232 *a*.
8. Turbatus est a furore oculus meus : VIII, 255 *a*; IX, 210 *a*, 227 *b*, 284 *a*.
9. Discedite a me omnes, etc. : IX, 188 *b*.
11. Erubescant et conturbentur vehementer, etc. : IX, 533 *b*; XI, 9 *a*; XIII, 141 *b*.
VII, 4. Si feci istud, etc. : XII, 601 *a*.
5. Si reddidi retribuentibus mihi mala : XI, 52 *b*; XII, 533 *a*.
6. Gloriam meam in pulverem deducat : IX, 252 *b*; X, 494 *b*; XIV, 38 *a*.
7. Exaltare in finibus inimicorum meorum : IX, 236 *b*.
10. Judica me secundum justitiam meam : X, 33 *a*.
11. Diriges justum : IX, 489 *a*, 670 *a*. — Scrutans corda et renes, Deus : X, 8 *a*.
13. Deus judex justus, fortis et patiens : X, 104 *b*.
14. Nisi conversi fueritis, gladium suum, etc. : IX, 112 *b*, 193 *a*, 204 *a*, 551 *b*; XIII, 142 *b*, 602 *a*. — Arcum suum tetendit, etc. : X, 39 *b*.
15. Et in eo paravit vasa mortis : IX, 196 *a*.
17. Lacum aperuit, etc. : IX, 665 *b*.
VIII, 2, 10. Domine Dominus noster, quam admirabile est, etc. : X, 208 *b*.
3. Elevata est magnificentia tua super cœlos : IX, 236 *b*, 277 *a*, 279 *a*; XI, 6 *b*.
4. Ex ore infantium et lactentium, etc. : VII, 123 *a*; IX, 572 *a*; X, 75 *b*.
5. Videbo cœlos tuos, etc. : XIV, 7 *a*.
6. Quid est homo, quod memor es ejus, etc. : IX, 246 *b*, 603 *a*.
7. Minuisti eum paulo minus ab angelis : IV, 629 *a*. — Gloria et honore coronasti eum : VIII, 329 *ab*, 336 *a*; IX, 572 *b*; XIV, 39 *a*.
8. Omnia subjecisti sub pedibus ejus : IX, 289 *b*; X, 70 *a*, 355 *a*, 434 *b*; XI, 23 *b*.
9. Volucres cœli, etc. : IX, 202 *a*, 279 *a*; X, 330 *b*.
IX, 2. Confitebor tibi, Domine, in toto corde meo, etc. : XIII, 440 *a*.
3. Lætabor et exultabo, etc. : IX, 527 *a*.
5. Quoniam fecisti judicium meum et causam meam : X, 197 *b*. — Sedisti super thronum, etc. : VII, 452 *b*.
6. Increpasti gentes, etc. : IX, 229 *b*.
8. Periit memoria eorum cum sonitu : X, 15 *a*.
9. Paravit in judicio thronum suum, etc. : XIII, 335 *a*.
11. Sperent in te qui noverunt nomen tuum : XII, 700 *a*.
12. Annuntiate inter gentes studia ejus : VIII, 295 *a*.
14. Vide humilitatem meam de inimicis meis : VII, 183 *a*; X, 346 *a*.
15. Qui exaltas me de portis mortis : IX, 274 *b*.
17. In laqueo isto quem absconderunt, etc. : VIII, 404 *b*.
18. Cognoscetur Dominus judicia faciens : X, 115 *a*.
19. Convertantur peccatores in infernum : IX, 649 *b*.
20. Patientia pauperum non peribit in finem : IX, 591 *a*.
22. Sciant gentes quoniam homines sunt : VIII, 313 *b*.
24. Dum superbit impius, incenditur pauper : XIV, 54 *b*, 82 *a*.
25. Laudatur peccator in desideriis animæ suæ : VII, 357 *b*; IX, 649 *a*; XIII, 322 *b*.
27. Inquinatæ sunt viæ illius in omni tempore : IX, 395 *b*.
30. Cujus maledictione os plenum est, etc. : XIII, 386 *a*.
31. Sedet in insidiis, etc. : XII, 152 *a*; XIII, 313 *a*.
39. Tibi derelictus est pauper : XI, 40 *b*; XII, 519 *a*.
41. Dominus regnabit in æternum, etc. : IX, 500 *a*.
42. Desiderium pauperum exaudivit, etc. : VIII, 413 *b*; XII, 590 *b*. — Præparationem cordis eorum audivit auris tua : XII, 314 *b*.
X, 2. In Domino confido : XII, 34 *b*. — Transmigra in montem : IX, 276 *b*.
3. Ecce peccatores tetenderunt arcum, etc. : IX, 389 *a*, 550 *b*. — Ut sagittent in obscuro rectos corde : IX, 546 *b*.
5. Dominus in templo sancto suo : X, 229 *a*. — Dominus in cœlo sedes ejus : IX, 278 *b*; X, 26 *a*.
6. Oculi ejus in pauperem respiciunt : XI, 341 *b*. — Palpebræ ejus interrogant filios hominum : X, 443 *a*.
7. Dominus interrogat justum et impium : X,

Digitized by Google

9 *b*, 443 *a*. — Qui autem diligit iniquitatem, odit animam suam : x, 114 *a*, 542 *b*; xiii, 337 *b*.
8. Pluet super peccatores laqueos, etc. : viii, 334 *a*; ix, 237 *b*; x, 21 *a*, 77 *b*, 91 *a*; xi, 68 *a*; xiii, 368 *b*.
9. Justus Dominus, et justitias dilexit : x, 5 *a*; xii, 313 *b*.
XI, 3. Vana locuti sunt : ix, 186 *b*; x, 91 *b*. — Labia dolosa in corde et corde locuti sunt : viii, 413 *a*; ix, 313 *a*; xi, 281 *a*, 536 *b*.
5. Labia nostra a nobis sunt : ix, 232 *a*, 281 *b*; xi, 44 *a*.
6. Propter misericordiam inopum, etc. : x, 311 *b*; xii, 259 *a*; xiii, 211 *b*, 215 *b*. — Nunc exurgam : ix, 201 *a*; x, 261 *a*.
7. Eloquia Domini, eloquia casta : ix, 385 *a*, 394 *b*, 600 *b*; x, 125 *a*; xiv, 592 *b*.
10. In circuitu impii ambulant : viii, 303 *a*; ix, 232 *a*, 581 *a*, 590 *a*.
XII, 2. Usquequo, Domine, oblivisceris me, etc. : xii, 117 *b*.
5. Illumina oculos meos, ne unquam obdormiam in morte : ix, 211 *b*, 300 *b*; xiv, 35 *a*.
6. Exultabunt, si motus fuero : ix, 229 *a*; x, 163 *b*. — Ego autem in misericordia tua speravi : ix, 438 *a*.
XIII, 2. Dixit insipiens in corde suo, etc. : ix, 668 *a*; x, 13 *a*.
3. Corrupti sunt, etc. : x, 102 *b*; xiii, 101 *a*.
3, 5. Non est qui faciat bonum : xii, 512 *b*.
5. Omnes declinaverunt, simul inutiles facti sunt : ix, 424 *b*; x, 160 *b*, 184 *b*, 185 *b*; xi, 497 *a*.
6. Venenum aspidum sub labiis eorum : x, 605 *a*.
7. Veloces pedes eorum ad effundendum sanguinem : ix, 234 *b*.
8. Contritio et infelicitas in viis eorum : viii, 252 *b*. — Non est timor Dei ante oculos eorum : x, 26 *a*.
9. Qui devorant plebem meam : vii, 25 *b*.
10. Trepidaverunt timore ubi non erat timor : vii, 165 *a*.
XIV, 2. Domine, quis habitabit in tabernaculo tuo : viii, 341 *b*. — Quis requiescet in monte, etc. : ix, 202 *b*; xiii, 208 *b*.
3. Qui ingreditur sine macula : ix, 240 *b*, 279 *a*.
4. Qui loquitur veritatem in corde suo : ix, 512 *a*.
6. Ad nihilum redactus est in conspectu ejus malignus : v, 596 *a*; viii, 313 *a*; ix, 465 *b*.
7. Qui pecuniam suam non dedit ad usuram : vii, 62 *b*, 539 *a*.
8. Qui facit hæc, non movebitur in æternum : viii, 304 *b*; ix, 242 *a*.
XV, 2. Dixi Domino, etc. : vii, 291 *b*. — Bonorum meorum non eges : ix, 206 *a*; xi, 22 *a*, 56 *b*.
4. Multiplicatæ sunt infirmitates eorum : ix, 96 *a*, 211 *a*.
5. Nec memor ero nominum eorum, etc. : x, 103 *a*; xiii, 347 *a*.
6. Dominus pars hæreditatis meæ : ix, 601 *b*; x, 16 *b*. — Tu es qui restitues hæreditatem meam mihi : xiii, 244 *a*.
7. Funes ceciderunt mihi in præclaris : vii, 203 *a*; ix, 227 *a*.
9. Providebam Dominum in conspectu meo semper : x, 30 *a*; xii, 156 *a*, 306 *b*, 380 *b*. — Quoniam a dextris est mihi, etc. : xiii, 29 *b*.
10. Caro mea requiescet in spe : ix, 228 *a*.
11. Nec dabis sanctum tuum videre corruptionem : ix, 237 *a*; xiii, 318 *a*.
12. Notas mihi fecisti vias vitæ, etc. : iv, 2 *b*; x, 297 *a*; xiv, 61 *a*. — Adimplebis me lætitia cum vultu tuo : vii, 599 *b*; xiii, 262 *a*. — Delectationes in dextera tua usque in finem : ix, 118 *a*, 673 *a*.
XVI, 2. Exaudi, Domine, justitiam meam : ix, 261 *b*.
5. Igne me examinasti : ix, 314 *a*; x, 293 *b*; xi, 204 *a*; xiii, 587 *b*.
6. Non loquatur os meum opera hominum : xii, 322 *b*. — Propter verba labiorum tuorum, etc. : ix, 505 *a*; xiii, 38 *a*.
7. Perfice gressus meos in semitis tuis, etc. : x, 387 *b*.
9. Qui salvos facis sperantes in te : ix, 438 *b*; xii, 624 *b*.
11. Sub umbra alarum tuarum protege me : ix, 224 *a*, 226 *a*.
13. Oculos suos statuerunt declinare in terram : vii, 520 *a*, 592 *b*; viii, 256 *b*; ix, 448 *b*; x, 21 *b*, 166 *a*, 584 *b*.
14. Sicut catulus leonis habitans in abditis : ix, 266 *b*.
18. Ego autem in justitia apparebo conspectui tuo : ix, 380 *a*. — Satiabor cum apparuerit gloria tua : vii, 582 *b*, 617 *a*, 634 *b*, 649 *a*; viii, 337 *b*, 345 *b*; ix, 199 *a*, 207 *b*, 218 *a*, 224 *b*, 233 *a*, 266 *a*, 308 *a*, 555 *ab*, 557 *b*, 563 *b*, 564 *b*; x, 24 *a*, 303 *b*; xi, 72 *b*; xiv, 39 *a*, 284 *a*.
XVII, 2. Diligam te, Domine, fortitudo mea : xiii, 440 *b*. — Dominus firmamentum meum, et refugium meum, et liberator meus : ix, 519 *a*.
5. Laudans invocabo Dominum, et ab inimicis meis salvus ero : ix, 443 *a*.
6. Circumdederunt me dolores mortis : x, 72 *a*.
7. Præoccupaverunt me laquei mortis : ix, 193 *a*.

Digitized by Google

9. Exaudivit de templo sancto suo vocem meum : IX, 188 *a*, 353 *b*. — Clamor meus in conspectu ejus introivit in aures ejus : IX, 535 *b*, 567 *a*.
10. Iratus est eis : IX, 535 *b*.
11. Ascendit fumus in ira ejus : X, 71 *b*.
13. Ascendit super Cherubim, etc. : VII, 442 *b*, 470 *b*; XIII, 285 *a*. — Volavit super pennas ventorum : VII, 442 *b*, 470 *b*; IX, 224 *a*.
14. Posuit tenebras latibulum suum : IX, 562 *b*. — Tenebrosa aqua in nubibus aeris : VII, 633 *a*; IX, 188 *b*, 273 *b*; XI, 287 *a*.
18. Revelata sunt fundamenta orbis terrarum : X, 27 *a*.
20. Misit de summo : IX, 277 *a*, 292 *b*, 309 *a*. — Et assumpsit me de aquis multis : XI, 71 *b*.
22-23. Prævenerunt me in die afflictionis meæ, etc. : IX, 379 *a*.
26. Justitias ejus non repuli a me : IX, 469 *b*.
29. Cum sancto sanctus eris, etc. : VII, 518 *b*; XIII, 33 *a*.
30. Cum perverso perverteris : X, 30 *b*.
32. Quoniam tu illuminas lucernam meam, Domine, etc. : IX, 485 *a*, 491 *b*; XIV, 239 *b*, 252 *b*.
33. Quoniam in te eripiar a tentatione, etc. : VIII, 398 *b*, 417 *b*; IX, 255 *b*, 275 *b*, 514 *a*.
34. Deus meus, impolluta via ejus : IX, 322 *b*, 482 *b*.
37. Qui perfecit pedes meos tanquam cervorum : VIII, 398 *b*.
40. Disciplina tua correxit me in finem, etc. : X, 59 *a*, 89 *a*.
44. Præcinxisti me virtute ad bellum, etc. : X, 85 *b*.
46. Clamaverunt, nec erat qui salvos faceret, ad Dominum, etc. : IX, 223 *b*, 302 *b*.
48. Eripies me de contradictionibus populi, etc. : XIII, 59 *b*.
49. Populus quem non cognovi servivit mihi : IX, 271 *a*; XI, 397 *a*.
50. Filii alieni mentiti sunt mihi : XI, 132 *a*. — Filii alieni inveterati sunt, etc. : X, 402 *b*.
52. Liberator meus de inimicis meis iracundis : X, 19 *a*.
XVIII, 2. Cœli enarrant gloriam Dei : IX, 279 *a*; X, 297 *a*; XIII, 233 *b*, 301 *b*.
3. Dies diei eructat verbum : IX, 102 *b*, 276 *b*-277 *a*, 298 *a*; XI, 388 *b*, 409 *b*.
4. Non sunt loquelæ neque sermones, etc. : XIV, 3 *a*.
5. In omnem terram exivit sonus eorum : VIII, 167 *a*; IX, 213 *a*, 214 *b*, 216 *b*, 311 *a*; X, 9 *a*, 452 *b*; XIII, 336 *a*, 614 *a*.
6. In sole posuit tabernaculum suum : VIII, 150 *b*; IX, 280 *b*; X, 35 *b*, 607 *a*; XI, 292 *a*. — Tanquam sponsus procedens de tabernaculo suo : IX, 215 *b*, 269 *a*; X, 350 *b*.
7. Exultavit ut gigas ad currendam viam : VII, 142 *b*; XII, 516 *a*; XIII, 349 *a*. — A summo cœlo egressio ejus : VIII, 151 *a*; IX, 278 *b*; X, 67 *a*, 128 *a*, 195 *b*; XIII, 44 *a*.
8. Nec est qui se abscondat a calore ejus : VIII, 337 *a*; X, 35 *b*.
9. Lex Domini immaculata, convertens animas : IX, 386 *b*, 528 *b*. — Testimonium Domini fidele : IX, 320 *b*, 336 *ab*.
10. Justitiæ Domini rectæ, lætificantes corda : IX, 361 *b*; X, 66 *b*. — Præceptum Domini lucidum, etc. : VII, 313 *b*; IX, 225 *a*.
11. Timor Domini sanctus, permanens in sæculum sæculi : IV, 331 *b*; VIII, 308 *a*. — Judicia Domini vera : IX, 472 *b*, 524 *b*; X, 87 *a*.
12. Desiderabilia super aurum, etc. : VIII, 61 *b*; IX, 414 *b*, 450 *a*, 524 *b*; XII, 230 *b*. — Dulciora super mel et favum : IX, 240 *a*.
13. Servus tuus custodit ea : IX, 341 *a*, 369 *b*, 478 *b*.
14. Ab occultis meis munda me, etc. : IX, 196 *b*, 197 *a*, 214 *b*, 220 *b*, 246 *a*, 311 *b*; X, 294 *a*; XII, 245 *a*.
15-16. Tunc immaculatus ero, etc. : VIII, 412 *b*.
16. Meditatio cordis mei in conspectu tuo semper : VIII, 265 *a*; IX, 351 *a*, 445 *a*, 501 *b*, 542 *b*; X, 28 *b*; XII, 314 *a*.
XIX, 4. Holocaustum tuum pingue fiat : XII, 153 *b*.
7. Nunc cognovi quoniam salvum fecit Dominus Christum suum : IX, 512 *b*.
9. Hi in curribus, et hi in equis, etc. : IX, 238 *b*.
XX, 3. Desiderium cordis ejus tribuisti ei : X, 116 *a*; XII, 560 *b*. — Voluntate labiorum ejus non fraudasti eum : XII, 552 *b*.
4. Prævenisti eum in benedictionibus dulcedinis : IX, 193 *a*. — Posuisti in capite ejus coronam de lapide pretioso : VIII, 290 *a*, 329 *b*, 357 *a*; XIII, 594 *a*; XIV, 42 *b*.
5. Vitam petiit a te, et tribuisti ei : XIII, 50 *a*, 270 *b*.
6. Magna est gloria ejus in salutari tuo : X, 137 *a*; XIV, 36 *a*.
9. Dextera tua inveniat omnes qui te oderunt : XIII, 337 *b*.
13. In reliquiis tuis præparabis vultum eorum : XI, 235 *b*.
XXI, 2. Deus, Deus meus, respice in me, etc. : X, 23 *a*. — Longe a salute mea verba delictorum meorum : IX, 275 *b*; XI, 15 *b*-16 *a*; XII, 258 *b*.
3. Deus meus, clamabo per diem, et non exaudies : IV, 378 *b*.
5. In te speraverunt patres nostri, etc. : X, 34 *a*, 192 *a*.
7. Ego autem sum vermis, et non homo : X,

Digitized by Google

195 *a*, 262 *b*; XII, 189 *a*, 531 *b*; XIII, 178 *a*.
8. Omnes videntes me deriserunt me : X, 34 *b*.
12. Tribulatio proxima est : XII, 601 *a*.
13, 18. Circumdederunt me canes multi, etc. : IX, 550 *b*; XI, 197 *b*, 401 *b*; XII, 600 *a*; XIII, 382 *a*.
14. Aperuerunt super me, os suum, etc. : X, 187 *a*; XI, 496 *a*.
15. Sicut aqua effusus sum : IX, 250 *b*. — Dispersa sunt omnia ossa mea : XIII, 9 *a*.
16. Factum est cor meum tanquam cera liquescens, etc. : XII, 224 *a*. — In medio ventris mei : XI, 560 *a*.
17. Aruit tanquam testa virtus mea : IX, 231 *b*; X, 359 *a*.
18. Concilium malignantium obsedit me : VIII, 269 *b*.
19. Foderunt manus meas et pedes meos : X, 187 *a*, 445 *a*; XI, 179 *b*; XII, 576 *b*, 615 *b*; XIII, 369 *b*. — Dinumeraverunt omnia ossa mea : XII, 606 *a*.
20. Ipsi vero consideraverunt et inspexerunt me : IX, 183 *b*. — Diviserunt sibi vestimenta mea : IX, 279 *ab*, 546 *b*; XI, 501 *a*; XII, 215 *a*. — Super vestem meam miserunt sortem : XI, 500 *b*.
23. Salva me de ore leonis, etc. : X, 187 *a*.
24. Narrabo nomen tuum fratribus meis : IX, 217 *b*; XI, 513 *a*; XIV, 56 *a*.
29. Edent pauperes, et saturabuntur : XII, 216 *b*.
30. Reminiscentur, etc. : IX, 419 *b*.
35. Annuntiabunt cœli justitiam ejus : VII, 177 *a*.
XXII, 2. Dominus regit me, et nihil mihi deerit : VII, 636 *a*; IX, 202 *a*, 244 *a*, 303 *b*. — In loco pascuæ ibi me collocavit : XI, 568 *a*.
3. Super aquam refectionis educavit me : XI, 545 *b*.
5. Non timebo mala, quoniam tu mecum es : XII, 693 *a*.
6. Virga tua et baculus tuus, ipsa me consolata sunt : IX, 244 *a*, 295 *b*; XII, 138 *b*.
7. Parasti in conspectu meo mensam, etc. : VII, 635 *a*; IX, 224 *b*, 241 *a*; XIII, 162 *b*.
8. Impinguasti in oleo caput meum : VIII, 273 *b*; XI, 189 *b*. — Calix meus inebrians quam præclarus est : V, 431 *a*; VII, 650 *a*.
9. Misericordia tua subsequetur me : IX, 242 *b*, 374 *a*, 509 *a*; X, 190 *b*.
10. Ut inhabitem in domo Domini, etc. : IX, 509 *a*.
XXIII, 2. Domini est terra et plenitudo ejus : IV, 6 *b*; IX, 198 *a*, 218 *a*; X, 255 *b*-256 *a*; XIV, 253 *a*.
3. Ipse super maria fundavit eum : XIII, 319 *b*.
4. Quis ascendet in montem Domini : XII, 679 *b*; XIII, 285 *b*, 432 *b*.
5. Innocens manibus, etc. : XIV, 63 *a*. — Nec juravit in dolo proximo suo : IX, 453 *b*.
7. Hæc est generatio quærentium eum : XIII, 84 *a*.
8, 10. Attollite portas, etc. : VII, 614 *b*; VIII, 336 *b*; IX, 198 *b*, 207 *a*; XII, 613 *a*; XIII, 211 *a*.
11. Dominus virtutum ipse est rex gloriæ : IX, 213 *a*, 238 *a*; X, 88 *a*.
XXIV, 2. Ad te, Domine, levavi animam meam, etc. : IX, 466 *a*; X, 194 *a*; XII, 632 *a*; XIII, 3 *b*, 482 *b*.
5. Vias tuas, Domine, demonstra mihi : IX, 319 *a*; XIII, 3 *b*.
6. Dirige me in veritate tua, et doce me, etc. : IX, 489 *a*; XIII, 361 *ab*, 473 *b*. — Doce me, quia tu es Deus salvator meus : IX, 406 *b*.
7. Reminiscere miserationum tuarum : IX, 387 *ab*.
10. Dulcis et rectus Dominus, etc. : IX, 442 *a*; XI, 374 *b*.
11. Diriget mansuetos in judicio : IX, 489 *b*. — Docebit mites vias suas : X, 213 *b*; XIII, 474 *b*.
12. Universæ viæ Domini misericordia et veritas : VII, 275 *a*, 303 *b*, 367 *b*; VIII, 194 *b*; IX, 221 *a*; X, 57 *b*, 82 *b*.
14. Legem statuit ei in via quam elegit : IX, 449 *a*.
17. Oculi mei semper ad Dominum : XII, 156 *a*.
18. Respice in me, etc. : IX, 619 *a*; X, 239 *b*.
19. Tribulationes cordis mei multiplicatæ sunt, etc. : XIII, 469 *a*. — De necessitatibus meis erue me : I, 121 *b*; XIV, 123 *a*, 485 *b*.
20. Vide humilitatem meam et laborem meum : IX, 523 *a*; XI, 16 *a*.
XXV, 2. Ego in innocentia mea ingressus sum, etc. : IX, 438 *a*.
3. Proba me, Domine, et tenta me, etc. : X, 22 *b*, 519 *b*; XII, 348 *a*.
4. Quoniam misericordia tua ante oculos meos est : IX, 477 *b*. — Et complacui in veritate tua : IX, 495 *b*.
5. Non sedi cum concilio vanitatis : IX, 299 *a*.
6. Odivi ecclesiam malignantium : IX, 262 *b*; XII, 506 *a*.
9. Domine, dilexi decorem domus tuæ : VII, 582 *b*; IX, 552 *a*; XIII, 444 *a*, 636 *b*.
11. In quorum manibus iniquitates sunt, etc. : IX, 613 *b*-614 *a*; X, 109 *a*.
12. Ego autem in innocentia mea ingressus sum : XIII, 619 *b*. — Redime me, et miserere mei : VIII, 163 *a*; IX, 284 *b*.
XXVI, 2. Dominus illuminatio mea, etc. : XII, 153 *a*; XIV, 15 *b*.
3. Dominus protector vitæ meæ, a quo trepidabo : X, 39 *a*.

Digitized by Google

5. Qui tribulant me inimici mei, etc. : IX, 496 *b*. — Ipsi infirmati sunt et ceciderunt : VII, 654 *b*; XIII, 171 *b*.
6. Si consistant adversum me castra, etc. : XIII, 171 *b*.
10. Abscondit me in tabernaculo suo, etc. : XI, 41 *b*.
14. Exquisivit te facies mea : IX, 321 *b*, 349 *a*, 379 *b*; XIII, 85 *b*.
17. Pater meus et mater mea dereliquerunt me, etc. : XI, 83 *b*; XIII, 158 *b*.
18. Legem pone mihi, Domine, in via tua : IX, 362 *b*. — Deduc me in semitam rectam : IX, 249 *b*.
19. Insurrexerunt in me testes iniqui : X, 198 *b*. — Mentita est iniquitas sibi : XI, 132 *a*; XII, 574 *a*.
20. Credo videre bona Domini, etc. : IX, 198 *a*, 271 *b*; X, 5 *a*; XIII, 535 *a*.
21. Expecta Dominum, viriliter age : X, 565 *a*.
XXVII, 2. Ne sileas a me, etc. : XII, 601 *a*.
4. Ne simul trahas me cum peccatoribus, etc. : IX, 474 *a*.
5. Qui loquuntur pacem cum proximo suo, etc. : VIII, 324 *b*.
7. Secundum opera manuum eorum tribue illis, etc. : X, 80 *b*, 99 *a*.
10. In Deo speravit cor meum, et adjutus sum : X, 88 *b*.
11. Refloruit caro mea : IX, 197 *b*, 264 *b*, 279 *a*; XIII, 40 *b*; XIV, 269 *b*. — Ex voluntate mea confitebor ei, etc. : XIII, 273 *b*.
XXVIII, 4. Vox Domini super aquas, etc. : IX, 187 *b*; X, 285 *b*, 298 *a*.
5, 6. Vox Domini in virtute, etc. : IX, 646 *b*.
9. Vox Domini præparantis cervos, etc. IX, 343 *a*.
10. Sedebit Dominus rex in æternum : IX, 460 *b*.
11. Dominus virtutem populo suo dabit : IX, 442 *a*.
XXIX, 3. Domine Deus meus, clamavi ad te, et sanasti me : X, 323 *a*.
4. Salvasti me a descendentibus in lacum : X, 197 *a*.
9. Domine, in voluntate tua, etc. : VII, 140 *a*, 582 *b*. — Præstitisti decori meo virtutem : XIII, 630 *b*.
12. Quæ utilitas in sanguine meo, etc. : XIII, 390 *a*.
15. Convertisti planctum meum in gaudium mihi : X, 139 *a*. — Conscidisti saccum meum, etc. : VII, 487 *a*; VIII, 265 *a*; XI, 576 *a*; XIII, 189 *a*.
XXX, 2. In te, Domine, speravi, etc. : IV, 565 *b*; V, 17 *a*; IX, 360 *b*; XII, 34 *b*.
5. Propter nomen tuum deduces me : XIII, 372 *a*.
8. Odisti observantes vanitates supervacue : IX, 368 *b*.
9. Exultabo et lætabor, etc. : IX, 527 *a*.
10. Respexisti humilitatem meam, etc. : XIII, 431 *b*.
12. Miserere mei, Domine, quoniam tribulor : IX, 538 *a*. — Conturbatus est in ira oculus meus : X, 163 *a*, 174 *b*. — Anima mea et venter meus : IX, 188 *a*; XIII, 477 *a*.
14. Infirmata est in paupertate virtus mea : IX, 238 *a*; X, 158 *b*, 184 *a*; XI, 548 *a*; XIII, 478 *b*.
16. Qui videbant me, foras fugerunt a me : XII, 661 *b*. — Oblivioni datus sum tanquam mortuus a corde : X, 102 *b*.
21. Illustra faciem tuam super servum tuum : IX, 219 *b*. — Salvum me fac in misericordia tua, etc. : IX, 360 *b*.
24. Quam magna multitudo, etc. : VII, 599 *b*; VIII, 306 *a*; IX, 673 *a*; X, 240 *b*; X, 34 *b*, 562 *a*.
25. Perfecisti eis qui sperant in te : XII, 505 *b*.
26. Abscondes eos, etc. : VIII, 436 *b*.
31. Veritatem requiret Dominus, etc. : IX, 500 *b*. — Retribuet abundanter facientibus superbiam : X, 36 *b*.
32. Viriliter agite, etc. : VII, 443 *b*.
XXXI, 2. Beati quorum remissæ sunt iniquitates, etc. : IX, 313 *b*; XIII, 470 *a*. — Et quorum tecta sunt peccata : X, 342 *a*.
4. Quoniam tacui, inveteraverunt, etc. : IX, 239 *b*, 570 *b*.
5. Gravata est super me manus tua : IX, 220 *a*.
6. Delictum meum cognitum tibi feci, etc. : IX, 344 *a*, 489 *b*.
7. Dixi : Confitebor adversum me, etc. : VIII, 266 *b*, 267 *a*; IX, 393 *a*; X, 415 *a*; XI, 73 *b*, 288 *a*, 414 *a*; XIII, 269 *a*, 277 *a*, 437 *a*, 469 *a*.
8. Pro hac orabit ad te omnis sanctus, etc. : XIII, 437 *a*.
9. In diluvio aquarum multarum : IX, 250 *b*.
11. Intellectum tibi dabo, et instruam te : VII, 625 *b*; IX, 354 *b*, 485 *a*; XIV, 92 *b*.
12. Nolite fieri sicut equus et mulus, etc. : VIII, 261 *b*; IX, 246 *a*.
13. In camo et fræno maxillas eorum constringe : VIII, 259 *b*.
14. Multa flagella peccatoris : X, 134 *a*.
15. Lætamini in Domino, etc. : XIV, 38 *a*.
XXXII, 2. Exultate, justi, in Domino : IX, 210 *a*; X, 222 *b*. — Rectos decet collaudatio : VIII, 342 *a*.
6. Misericordia ejus plena est terra : X, 82 *b*; XII, 551 *b*, 614 *a*; XIII, 262 *b*, 363 *b*.
7. Verbo Domini cœli firmati sunt : VII, 485 *b*; VIII, 68 *a*; IX, 73 *b*, 432 *b*; X, 57 *b*, 207 *b*; XI,

Digitized by Google

255 *b*, 533 *a*; XIV, 35 *b*. — Et spiritu oris ejus omnis virtus eorum : IX, 317 *b*; X, 54 *b*.
8. Ponens in thesauris abyssos : IX, 210 *a*.
11. Dominus dissipat consilia gentium, etc. : X, 598 *a*. — Et reprobat consilia principum : XIII, 430 *b*.
13. Beata gens cujus est Dominus Deus ejus, etc. : XIII, 457 *b*.
14. De cœlo respexit Dominus, etc. : XIII, 247 *b*.
16. Qui finxit sigillatim corda eorum : IX, 279 *a*, 679 *a*.
17. Non salvatur rex per multam virtutem : IX, 238 *a*, 658 *a*; X, 241 *b*; XI, 85 *b*.
XXXIII, 2. Benedicam Dominum in omni tempore : X, 136 *b*; XII, 155 *a*. — Semper laus ejus in ore meo : X, 126 *a*.
4. Magnificate Dominum mecum, etc. : VIII, 157 *b*; X, 98 *b*, 238 *b*; XIII, 429 *b*.
6. Accedite ad eum, etc. : VII, 625 *b*; IX, 316 *a*; X, 64 *a*, 118 *a*, 337 *b*; XII, 187 *a*, 580 *a*.
8. Immittet angelus Domini in circuitu timentium eum, etc. : II, 452 *a*; XIII, 176 *a*.
9. Gustate et videte quoniam suavis est Dominus : VII, 590 *a*; VIII, 73 *a*, 309 *b*, 431 *a*, 465 *a*; X, 6 *a*, 29 *a*, 83 *b*, 104 *ab*; XI, 235 *b*.
10. Timete Dominum, omnes sancti ejus, etc. : VII, 602 *a*; VIII, 306 *a*; IX, 126 *a*, 557 *b*, 563 *a*; XIV, 375 *a*.
11. Divites eguerunt et esurierunt, etc. : VIII, 283 *b*; X, 241 *b*; XII, 215 *b*.
12. Venite, filii, audite me, etc. : IX, 298 *a*; XIII, 258 *a*, 553 *a*.
15. Inquire pacem : IX, 192 *b*.
16. Oculi Domini super justos : IX, 276 *a*, 313 *b*.
17. Vultus autem Domini super facientes mala : IX, 185 *a*; X, 32 *b*.
20. Multæ tribulationes justorum, etc. : X, 112 *b*, 136 *b*.
21. Custodit Dominus omnia ossa eorum : XI, 506 *b*.
22. Mors peccatorum pessima : IX, 309 *a*; X, 18 *b*.
23. Non delinquent omnes qui sperant in eo : VIII, 339 *b*.
XXXIV, 3. Apprehende arma et scutum, etc. : VII, 246 *b*; XIII, 435 *a*.
4. Effunde frameam : IX, 254 *a*. — Salus tua ego sum : X, 48 *a*.
8. Fiat via illorum tenebræ et lubricum : IX, 330 *b*; X, 104 *a*.
9. Gratis absconderunt mihi interitum laquei sui : IX, 526 *a*.
11. Anima mea exultabit in Domino, etc. : X, 239 *a*. — Delectabitur super salutari tuo : IX, 374 *a*.
12. Omnia mea ossa dicent, etc. : XII, 630 *b*.
15. Retribuebant mihi mala pro bonis : XII, 316 *b*.
16. Induebar cilicio : IX, 235 *b*.
17. Humiliabam in jejunio animam meam : IX, 415 *a*; XIII, 144 *b*; XIV, 70 *a*, 453 *a*. — Oratio mea in sinu meo converteretur : IX, 223 *b*; X, 491 *b*.
18. Quasi proximum, etc. : IX, 455 *a*.
19. Adversum me lætati sunt, etc. : IX, 429 *b*. — Congregata sunt super me flagella, et ignoravi : XI, 289 *a*.
20. Dissipati sunt, nec compuncti : X, 476 *a*; XI, 11 *b*.
21. Domine, quando respicies, etc. : IX, 426 *a*.
22. In populo gravi laudabo te : VIII, 283 *a*.
27. Exurge, et intende judicio meo, etc. : X, 89 *a*.
33. Lingua mea meditabitur justitiam tuam : IX, 202 *a*.
XXXV, 2. Dixit injustus, ut delinquat in semetipso : IX, 405 *b*.
3. Quoniam dolose egit : XII, 535 *a*.
4. Noluit intelligere ut bene ageret : X, 91 *b*, 570 *b*.
5. Iniquitatem meditatus est in cubili suo : VIII, 415 *b*; IX, 339 *a*.
6. Domine, in cœlo misericordia tua, etc. : XII, 512 *b*.
7. Justitia tua sicut montes Dei, etc. : IX, 399 *b*, 428 *b*. — Judicia tua abyssus multa : IX, 192 *a*, 210 *a*, 457 *a*; X, 119 *a*.
8. Homines et jumenta salvabis, Domine, quemadmodum multiplicasti, misericordiam, etc. : IX, 247 *a*, 399 *b*; X, 613 *b*.
10. Inebriabuntur ab ubertate domus tuæ, etc. : VII, 342 *a*, 643 *b*; X, 24 *a*; XII, 121 *a*; XIII, 385 *a*. — Torrente voluptatis tuæ potabis eos : X, 77 *b*; XI, 93 *a*.
11. Quoniam apud te est fons vitæ, etc. : VIII, 419 *a*; XI, 72 *b*, 545 *b*; XII, 185 *a*. — In lumine tuo videbimus lumen : X, 56 *a*; XIV, 31 *a*.
13. Non veniat mihi pes superbiæ : VII, 183 *b*; X, 105 *b*. — Manus peccatoris non moveat me : IX, 216 *b*.
14. Expulsi sunt, nec potuerunt stare : IX, 229 *a*.
XXXVI, 2. Noli æmulari in malignantibus : IX, 263 *b*.
3. Tanquam fœnum velociter arescent : IX, 234 *b*. — Et quemadmodum olera herbarum cito decident : X, 32 *a*.
4. Spera in Domino, etc. : VIII, 347 *a*; IX, 383 *b*.
5. Delectare in Domino, etc. : IX, 298 *b*; XII, 556 *b*, 560 *b*; XIII, 271 *a*.
7. Educet quasi lumen justitiam tuam : XI, 531 *a*.

Digitized by Google

12. Mansueti hæreditabunt terram : VIII, 324 *b*, 330 *a*.
15. Gladium evaginaverunt peccatores : X, 275 *a*. — Intenderunt arcum : IX, 272 *a*.
17. Gladius eorum intret in corda ipsorum : IX, 537 *a*.
19. Confirmat justos Dominus : IX, 356 *a*.
20. Novit Dominus dies immaculatorum : IX, 420 *b*. — Hæreditas eorum in æternum erit : IX, 462 *a*, 525 *a*.
22. Mox ut honorificati fuerint, etc. : VIII, 251 *b*; IX, 496 *b*; X, 38 *a*.
23. Mutuabitur peccator, et non solvet : X, 519 *a*.
26. Cum ceciderit (justus), non collidetur : IX, 216 *b*, 245 *a*, 309 *a*; X, 166 *a*. — Dominus supponit manum suam : VII, 129 *a*.
27. Junior fui, etc. : IX, 243 *a*, 244 *b*; XII, 354 *a*; XIV, 374 *b*, 375 *a*.
30. Quia Dominus amat judicium, etc. : IX, 461 *b*-462 *a*, 488 *a*; X, 73 *b*.
32. Justi hæreditabunt terram : IX, 378 *a*.
33. Os justi meditabitur sapientiam, etc. : IX, 381 *a*, 508 *a*; X, 51 *b*, 61 *b*; XIII, 543 *b*. — Et lingua ejus loquetur judicium : XIII, 507 *b*.
34. Lex Dei ejus in corde ipsius, etc. : XIII, 611 *a*.
36. Nec damnabit eum, cum judicabitur illi : IX, 199 *b*.
37. Expecta Dominum, et custodi viam ejus : XII, 560 *b*; XIII, 392 *b*.
38-39. Vidi impium, etc. : IX, 650 *a*; XIV, 59 *a*.
42. Salus autem justorum a Domino, etc. : IX, 247 *a*, 536 *b*; X, 491 *a*.
43. Et adjuvabit eos Dominus, etc. : IX, 536 *b*.

XXXVII, 4. Non est pax in carne mea a facie iræ tuæ : X, 112 *b*. — Non est pax ossibus meis a facie peccatorum meorum : X, 208 *b*.
5. Iniquitates meæ supergressæ sunt caput meum : IX, 220 *b*; XI, 570 *b*.
6. Putruerunt cicatrices meæ a facie insipientiæ meæ : XI, 549 *b*, 573 *a*; XIII, 381 *a*.
7. Miser factus sum, et curvatus sum usque in finem : IX, 306 *b*. — Tota die contristatus ingrediebar : IX, 226 *b*.
8. Quoniam lumbi mei impleti sunt illusionibus, etc. : X, 349 *a*, 565 *a*, 605 *b*; XIII, 436 *a*.
9. Afflictus sum et humiliatus sum nimis : VIII, 168 *b*, 433 *b*; IX, 210 *b*; X, 151 *a*; XIII, 436 *a*. — Rugiebam a gemitu cordis mei : IX, 214 *b*, 222 *b*, 238 *a*, 312 *a*.
10. Domine, ante te omne desiderium meum : X, 28 *b*.
11. Cor meum conturbatum est, etc. : XII, 370 *a*. — Dereliquit me virtus mea, etc. : VII, 513 *b*; X, 345 *a*; XI, 327 *a*. — Lumen oculorum meorum, etc. : IX, 284 *a*.
12. Amici mei et proximi mei, etc. : XII, 658 *a*; XIII, 593 *b*.
14. Dolos tota die meditabantur : XI, 536 *b*.
15. Ego autem tanquam surdus non audiebam : X, 193 *b*, 225 *a*.
19. Quoniam ego in flagella paratus sum, etc. : XII, 181 *b*, 607 *a*.
20. Iniquitatem meam annuntiabo, etc. : IX, 395 *a*; XII, 323 *b*.
22. Detrahebant mihi, etc. : IX, 402 *b*.

XXXVIII, 2. Dixi : Custodiam vias meas, etc. : VII, 52 *b*; IX, 393 *a*.
3. Posui ori meo custodiam : IX, 450 *b*.
4. Humiliatus sum, et silui a bonis : IX, 455 *a*; XII, 217 *b*; XIV, 70 *a*.
5. Concaluit cor meum intra me, etc. : VII, 642 *a*; IX, 586 *b*; XII, 315 *b*, 620 *a*; XIII, 588 *b*. — In meditatione mea exardescet ignis : VIII, 409 *b*, 418 *b*; IX, 351 *a*, 501 *b*; X, 572 *a*; XII, 183 *b*.
6. Locutus sum in lingua mea, etc. : IX, 565 *a*; XIII, 396 *b*.
9. Universa vanitas, omnis homo vivens : IX, 587 *b*; XII, 356 *a*; XIV, 62 *b*.
10. In imagine pertransit homo : IX, 306 *a*; X, 508 *a*, 595 *b*; XII, 356 *a*.
11. Thesaurizat, et ignorat, etc. : VIII, 256 *b*; IX, 619 *a*.
12. Substantia mea apud te est : XII, 356 *a*.
14. Non aperui os meum : IX, 486 *a*. — Amove a me plagas tuas : IX, 357 *b*.
15. A fortitudine manus tuæ ego defeci in increpationibus : IX, 422 *a*.
15-16. Propter iniquitatem corripuisti hominem, etc. : IX, 312 *a*, 522 *a*.
17. Auribus percipe lacrymas meas : X, 180 *b*.
18. Advena ego sum apud te, etc. : IX, 546 *b*, 634 *b*; X, 38 *a*, 203 *b*; XII, 534 *a*.

XXXIX, 2. Expectans expectavi Dominum : IX, 234 *a*, 242 *b*, 392 *a*.
3. Eduxit me de lacu miseriæ : IX, 310 *b*, 549 *b*; X, 197 *a*.
4. Statuit super petram pedes meos, etc. : X, 54 *ab*.
7. Beatus vir, cujus est nomen Domini spes ejus : IX, 579 *a*; X, 102 *a*, 238 *a*. — Non respexit in vanitates et insanias falsas : IX, 580 *b*.
10. Sacrificium et oblationem noluisti, etc. : V, 142 *a*.
11. Dixi : Ecce venio, etc. : XII, 601 *a*.
12. Ut facerem voluntatem tuam : IX, 366 *a*.
13. Labia mea non prohibebo : IX, 335 *a*.
14. Justitiam tuam non abscondi : IX, 344 *a*.
17. Comprehenderunt me iniquitates meæ : IX, 284 *a*.
18. Cor meum dereliquit me : X, 131 *b*.

Digitized by Google

23. Exultent et lætentur in te omnes quærentes te, etc. : x, 239 *a*.
24. Ego mendicus sum et pauper, etc. : ix, 400 *b*; x, 541 *a*; xi, 27 *a*; xiv, 377 *b*, 382 *b*, 395 *a*.
XL, 2. Beatus qui intelligit super egenum et pauperem : vii, 124 *a*; viii, 310 *b*; ix, 446 *a*; xiii, 621 *a*; xiv, 377 *b*, 382 *a*, 519 *a*.
3. Dominus conservet eum : ix, 385 *b*.
4. Universum stratum ejus, etc. : ix, 232 *a*, xi, 548 *b*; xiii, 448 *a*.
5. Miserere mei, sana animam meam, etc. : ix, 358 *a*; x, 342 *a*.
11. Homo pacis meæ, in quo speravi, etc. : xi, 182 *a*, 437 *b*.
12. Miserere mei, et resuscita me, etc. : ix, 394 *b*; xiii, 363 *b*.
13. Cognovi, quoniam voluisti me, etc. : ix, 414 *a*.
XLI, 2. Quemadmodum desiderat cervus, etc. : vii, 305 *a*; xi, 72 *b*, 545 *b*; xii, 29 *a*, 34 *b*, 560 *b*; xiii, 573 *a*.
3. Sitivit anima mea, etc. : vii, 649 *b*; viii, 419 *a*, 448 *b*; ix, 426 *b*; x, 27 *b*; xiv, 120 *a*.
4. Fuerunt mihi lacrymæ meæ panes die ac nocte : viii, 318 *b*; ix, 209 *a*, 555 *a*; xi, 55 *b*, 553 *a*; xiii, 250 *a*.
5. Hæc recordatus sum, et effudi in me animam meam : xii, 578 *b*. — Transibo in locum tabernaculi admirabilis, etc. : xii, 28 *a*.
6. In voce exultationis, etc. : ix, 214 *b*; xi, 55 *b*.
9. Ad meipsum anima mea conturbata est : ix, 352 *a*.
10. Abyssus abyssum invocat : ix, 279 *b*; xiv, 245 *b*.
12. In die mandavit Dominus misericordiam suam : ix, 298 *a*.
13. Oratio Deo vitæ meæ, etc. : ix, 464 *ab*.
XLII, 2. Judica me, Deus, etc. : ix, 199 *b*; x, 124 *b*.
3. Quare me repulisti : ix, 211 *a*.
4. Emitte lucem tuam, etc. : ix, 365 *a*; xiii, 9 *b*.
5. Introibo ad altare Dei : ix, 187 *b*.
XLIII, 7. Qui mandas salutes Jacob : x, 491 *a*.
9-10. Non enim in arcu meo sperabo, etc. : xiii, 106 *b*.
12. Non egredieris, Deus, in virtutibus nostris : ix, 237 *b*.
18. Tota die verecundia contra me est : xiii, 80 *b*.
18-19. Confusio faciei meæ cooperuit me, etc. : ix, 375 *a*.
20. Hæc omnia venerunt super nos, nec obliti sumus te : ix, 425 *ab*.
23. Si obliti sumus nomen Dei nostri, etc. : ix, 425 *b*, 496 *a*.
25. Propter te mortificamur tota die : ix, 268 *b*. — Æstimati sumus sicut oves occisionis : ix, 218 *a*.
26. Exurge, quare obdormis, Domine : ix, 201 *a*, 209 *a*, 300 *b*.
27. Quare faciem tuam avertis : x, 23 *a*.
28. Humiliata est in pulvere anima nostra : ix, 454 *b*; xiii, 433 *a*. — Conglutinatus est in terra venter noster : vii, 470 *a*; x, 162 *b*; xi, 89 *b*; xiii, 23 *b*, 518 *b*, 582 *b*; xiv, 84 *b*.
XLIV, 2. Eructavit cor meum verbum bonum : ix, 452 *b*, 464 *b*.
3. Lingua mea calamus scribæ : vii, 276 *a*, 582 *b*; ix, 2 *a*, 301 *b*; xiii, 22 *b*.
4. Speciosus forma præ filiis hominum : ix, 215 *b*, 218 *b*, 279 *a*; x, 440 *a*; xii, 520 *b*, 541 *b*, 582 *b*, 603 *b*; xiii, 77 *a*. — Diffusa est gratia in labiis tuis : vii, 443 *b*; ix, 668 *a*; x, 237 *b*, 313 *b*; xi, 532 *a*; xii, 582 *b*; xiv, 101 *b*, 273 *a*.
5. Accingere gladio tuo super femur tuum, etc. : vii, 443 *b*; ix, 288 *b*; xi, 188 *a*, 526 *a*; xii, 532 *a*.
7. Propter veritatem, etc. : viii, 318 *a*; ix, 415 *a*.
9. Sedes tua, Deus, in sæculum sæculi : ix, 264 *a*. — Virga directionis, virga regni tui : ix, 183 *a*, 328 *a*.
10. Dilexisti justitiam, etc. : x, 82 *b*; xii, 135 *b*. — Propterea unxit te Deus, etc. : viii, 323 *b*; x, 5 *a*, 215 *b*, 460 *a*; xi, 317 *a*, 347 *a*, 561 *a*; xiv, 127 *b*.
12. Astitit regina a dextris tuis in vestitu deaurato : viii, 294 *b*; x, 229 *b*.
13. Audi, filia, et vide, etc. : vii, 15 *a*; xiii, 481 *a*; xiv, 98 *b*. — Obliviscere populum tuum, etc. : x, 611 *a*; xi, 92 *a*; xii, 539 *a*; xiv, 497 *b*.
16. Omnis gloria ejus filiæ regis ab intus : viii, 293 *a*; xiii, 481 *a*; xiv, 260 *a*.
17. Adducentur regi virgines post eam : viii, 149 *b*; xiii, 446 *a*.
19. Pro patribus tuis nati sunt tibi filii : ix, 209 *a*, 241 *a*; x, 350 *b*.
XLV, 2. Deus noster refugium et virtus, etc. : ix, 464 *a*, 537 *a*.
3. Transferentur montes in cor maris : ix, 273 *b*.
5. Fluminis impetus lætificat civitatem Dei : vii, 650 *a*; ix, 216 *b*, 287 *a*; xi, 176 *a*. — Sanctificavit tabernaculum suum Altissimus : x, 229 *b*, 240 *b*; xiii, 210 *a*; xiv, 132 *b*.
6. Deus in medio ejus, non commovebitur : x, 229 *b*; xiii, 26 *a*, 224 *b*.
9. Auferens bella usque ad finem terræ : xii, 411 *a*.
10. Arcum conteret, et confringet arma, etc. : x, 531 *b*.

Digitized by Google

11. Vacate, et videte, etc. : XIII, 234 *b*. — Exaltabor in gentibus, etc. : IX, 236 *a*.
12. Dominus virtutum nobiscum : IX, 217 *b*.
XLVI, 4. Subjecit populos nobis, etc. : X, 62 *a*; XIII, 105 *a*.
6. Ascendit Deus in jubilo, etc. : VIII, 167 *a*; XII, 625 *a*; XIII, 281 *b*, 284 *b*.
9. Deus sedet super sedem sanctam suam : XIII, 296 *a*.
10. Principes populorum congregati sunt cum Deo Abraham : X, 294 *b*.
XLVII, 2. Magnus Dominus : IX, 184 *a*, 196 *a*, 290 *b*, 295 *a*.
4. Deus in domibus ejus cognoscetur, etc. : VIII, 424 *a*; X, 416 *a*; XI, 102 *b*.
7. In spiritu vehementi conteres naves Tharsis : IX, 286 *a*; X, 40 *a*; XIII, 295 *a*.
9. Suscepimus, Deus, misericordiam tuam, etc.: X, 341 *a*; XII, 524 *b*.
10. Justitia plena est dextera tua : XIII, 263 *a*.
14. Quoniam hic est Deus, etc. : IX, 460 *b*; XII, 524 *b*. — Ipse reget nos in sæcula : IX, 272 *b*.
XLVIII, 3. Simul in unum dives et pauper : VIII, 151 *a*; X, 184 *a*.
4. Os meum loquetur sapientiam : IX, 231 *a*.
5. Inclinabo in parabolam aurem meam, etc.: X, 418 *b*.
7. In multitudine divitiarum suarum gloriantur : XIV, 37 *a*.
9. Laborabit in æternum, etc.: IX, 500 *a*, 614 *b*.
10. Simul insipiens et stultus peribunt : XIII, 229 *a*.
11. Sepulcra eorum domus illorum in æternum : X, 15 *b*; XIII, 580 *a*.
12. Vocaverunt nomina sua in terris suis : X, 37 *a*.
13, 22. Homo cum in honore esset, etc. : IV, 514 *a*; VIII, 262 *a*, 310 *b*; IX, 223 *a*, 424 *b*; X, 72 *a*; XII, 41 *a*. — Comparatus est jumentis, etc. : VII, 19 *ab*; VIII, 318 *a*.
15. Sicut oves in inferno positi sunt, etc. : XIII, 425 *ab*. — Mors depascet eos : XI, 387 *a*; XIII, 587 *a*.
19. Cum interierit, non sumet omnia, etc. : VII, 144 *a*; XIV, 37 *b*.
20. Confitebitur tibi, cum benefeceris ei : VIII, 457 *a*; IX, 246 *a*, 292 *b*, X, 180 *b*; XI, 346 *a*.
21. Introibit usque in progenies, etc. : VIII, 87 *a*; IX, 500 *a*.
XLIX, 2. Deus deorum Dominus locutus est, etc.: XIII, 332 *b*.
7. Congregate illi sanctos ejus : VIII, 283 *b*; X, 126 *a*, 294 *b*.
12. Meæ sunt omnes feræ sylvarum, etc. : X, 435 *a*.
13. Pulchritudo agri mecum est : XI, 71 *b*; XIII, 109 *b*, 289 *a*.
15. Numquid manducabo carnes taurorum : IX, 221 *b*.
16. Immola Deo sacrificium laudis : VII, 87 *b*.
17. Invoca me in die tribulationis : X, 322 *b*; XII, 629 *b*.
18. Peccatori autem dixit Deus, etc. : IX, 245 *b*, 316 *a*, 585 *a*.
19. Tu vero odisti disciplinam : X, 119 *a*.
20. Si videbas furem, currebas cum eo : X, 102 *b*.
23. Arguam te, etc. : XIII, 253 *a*.
25. Sacrificium laudis honorificabit me, etc. : IX, 57 *b*, 532 *a*.
L, 2. Miserere mei, Deus, etc. : IX, 286 *a*, 560 *a*, 576 *a*; XII, 272 *b*.
3. Dele iniquitatem meam, etc. : XII, 291 *a*.
4. Lava me ab iniquitate mea : IX, 286 *b*; XIII, 93 *b*. — Et a peccato meo munda me : X, 342 *a*.
5. Quoniam iniquitatem meam ego cognosco : VIII, 306 *a*; XIII, 380 *b*. — Peccatum meum contra me est semper : VIII, 129 *a*; IX, 219 *a*.
6. Tibi soli peccavi : IX, 290 *b*; X, 42 *b*. — Ut justificeris in sermonibus tuis, etc. : X, 406 *a*.
7. Ecce enim in iniquitatibus conceptus sum : III, 412 *a*. — In peccatis concepit me mater mea : IX, 308 *b*.
8. Ecce enim veritatem dilexisti, etc. : IX, 449 *a*.
9. Asperges me, Domine, etc. : VIII, 337 *a*; XIV, 10 *a*, 126 *a*. — Lavabis me, etc. : XIII, 193 *b*. — Super nivem dealbabor : IX, 286 *b*.
12. Cor mundum crea in me, Deus : VIII, 276 *a*, 339 *b*; X, 530 *b*. — Et spiritum rectum innova in visceribus meis : X, 351 *b*-352 *a*, 530 *b*.
14. Redde mihi lætitiam, etc. : IX, 356 *ab*. — Et spiritu principali confirma me : X, 530 *b*; XIII, 303 *b*.
16. Libera me de sanguinibus : X, 204 *b*; XIV, 76 *b*.
17. Labia mea aperies, etc. : IX, 232 *a*, 242 *a*, 315 *b*, 567 *b*; X, 246 *b*.
19. Sacrificium Deo spiritus contribulatus : VII, 87 *b*; IX, 217 *b*, 219 *b*, 561 *b*; XI, 445 *b*. — Cor contritum et humiliatum, Deus, etc.: XIV, 69 *b*.
21. Imponent super altare tuum vitulos : IX, 193 *b*.
LI, 2. Quid gloriaris in malitia : X, 123 *b*; XIV, 36 *b*.
3. Sicut novacula acuta fecisti dolum : XI, 536 *b*.
4. Dilexisti malitiam super benignitatem : IX, 529 *a*, 626 *a*.

Digitized by Google

6. Propterea Deus destruet te, etc. : x, 581 *a*.
7. Ecce homo qui non posuit Deum adjutorem suum, etc. : viii, 339 *b*.
8. Prævaluit in vanitate sua : ix, 193 *a*.
9. Ego autem sicut oliva fructifera in domo Dei : viii, 300 *a*.
10. Confitebor tibi in sæculum, quia fecisti : ix, 377 *b*.

LII, 8. Quoniam Deus dissipavit ossa eorum qui hominibus placent : x, 100 *b*. — Confusi sunt, quoniam Deus sprevit eos : ix, 469 *b*; xii, 307 *a*.

LIII, 2. Deus, in nomine tuo salvum me fac : v, 302 *b*. — In virtute tua judica me : x, 87 *a*.
8. Quoniam ex omni tribulatione eripuisti me : ix, 514 *a*.

LIV, 2. Exaudi, Deus, orationem meam, etc. : xii, 600 *b*-601 *a*.
6. Timor et tremor venerunt super me : ix, 373 *b*, 677 *b*.
7. Quis dabit mihi pennas, etc. : vii, 201 *b*, 449 *a*; viii, 270 *b*, 418 *b*; ix, 205 *b*, 547 *b*; xii, 575 *a*, 578 *b*, 579 *b*; xiii, 363 *a*, 615 *a*.
8. Ecce elongavi fugiens, etc. : viii, 417 *a*; ix, 547 *b*, 565 *ab*; x, 254 *b*, 303 *a*, 326 *a*.
9. Expectabam eum qui salvum me fecit, etc.: viii, 417 *b*; ix, 531 *b*-532 *a*; x, 191 *a*.
13-14. Si inimicus meus maledixisset mihi, etc.: xiv, 14 *a*.
16. Qui simul mecum dulces capiebas cibos : xi, 182 *a*. — In domo Dei ambulavimus cum consensu : ix, 203 *a*; xiii, 636 *a*.
17. Veniat mors super illos : ix, 225 *b*; xi, 42 *b*.
20. Vespere, et mane, et meridie, etc. : xiii, 220 *a*.
25. Molliti sunt sermones ejus, etc. : ix, 375 *b*; xii, 322 *b*.
26. Jacta super Dominum curam tuam : x, 38 *b*; xiv, 302 *a*.
27. Tu vero, Deus, deduces eos, etc. : ix, 654 *a*.
28. Viri sanguinum et dolosi non dimidiabunt dies suos : ix, 225 *b*, 640 *a*, 641 *a*, 642 *ab*, 650 *a*; x, 26 *b*.

LV, 2. Miserere mei, Deus, quoniam conculcavit me homo : ix, 394 *b*.
4. Ab altitudine diei timebo : viii, 300 *a*.
6. Adversum me omnes cogitationes eorum in malum : x, 355 *b*.
7. Ipsi calcaneum meum observabunt : x, 150 *a*.
9. Deus, vitam meam annuntiavi tibi, etc. : ix, 537 *a*.
11. In quacumque die invocavero te, etc. : ix, 414 *b*, 466 *a*.
13. In me sunt, Deus, vota tua : ix, 221 *b*.
14. Ut placeam coram Deo, etc. : xii, 271 *b*.

LVI, 6. Eripuit animam meam de medio catulorum leonum : ix, 537 *b*; xiii, 156 *a*.
7. Filii hominum, dentes eorum arma et sagittæ : x, 199 *a*. — Lingua eorum gladius acutus : ix, 472 *a*, 520 *a*; x, 275 *a*; xi, 484 *a*; xii, 321 *b*, 600 *a*.
11. Paratum cor meum : x, 181 *a*; xii, 585 *b*.
12. Exurge, gloria mea, etc. : xiii, 214 *b*.
14. Quoniam magnificata est usque ad cœlos, etc. : ix, 518 *b*; x, 309 *b*.

LVII, 2. Recta judicate, filii hominum : x, 5 *b*.
5. Sicut aspidis surdæ, etc. : viii, 301 *a*; x, 571 *a*; xi, 34 *ab*; xiii, 19 *a*.
9. Supercecidit ignis, et non viderunt solem : x, 35 *b*, 584 *b*; xi, 96 *b*; xiv, 85 *b*.
11. Lætabitur justus, cum viderit vindictam : viii, 333 *b*. — Manus suas lavabit in sanguine peccatoris : xii, 564 *a*.
12. Si utique est fructus justo, etc. : xiv, 289 *b*.

LVIII, 4. Ceperunt animam meam : xiii, 347 *b*.
5. Neque iniquitas mea, neque peccatum meum, Domine : xiii, 205 *a*. — Sine iniquitate cucurri et direxi : ix, 361 *a*.
6. Exurge in occursum meum, etc. : ix, 201 *a*.
8. Famem patientur ut canes, etc. : x, 316 *a*.
11. Fortitudinem meam ad te custodiam, etc.: ix, 509 *a*. — Misericordia ejus præveniet me : ix, 373 *b*, 509 *a*.
13. Disperge illos in virtute tua : xii, 421 *a*.
15. In ira consummationis : xiv, 595 *a*.
18. Si vero non fuerint saturati, etc. : ix, 246 *a*.
20. Factus es susceptor meus, etc. : ix, 464 *b*.
21. Tibi psallam, quia Deus susceptor meus es, etc. : ix, 464 *b*.

LIX, 2. Deus, repulisti nos : ix, 188 *b*.
3. Commovisti terram, etc. : v, 662 *b*; vii, 424 *b*; xi, 414 *a*; xiii, 436 *b*.
4. Potasti nos vino compunctionis : xi, 540 *a*; xiii, 88 *a*.
5. Ut fugiant a facie arcus : ix, 204 *a*.
6. Salvum fac dextera tua, et exaudi me : ix, 477 *b*.
10. In Idumæam extendam calceamentum meum : x, 293 *a*.
11. Quis deducet me in civitatem munitam : xi, 176 *a*.
13. Da nobis auxilium de tribulatione, etc. : ix, 232 *b*, 580 *b*. — Quia vana salus hominis : x, 50 *b*.
14. In Deo faciemus virtutem, etc. : xii, 348 *b*.

LX, 3. A finibus terræ, etc. : ix, 201 *a*, 503 *b*.
4. Deduxisti me, quia factus es spes mea : ix, 228 *b*. — Turris fortitudinis a facie inimici : x, 622 *b*.
6. Dedisti hæreditatem timentibus nomen tuum : xi, 74 *a*.

Digitized by Google

LXI, 2. Nonne Deo subjecta erit anima mea : XII, 535 *b*.
4. Interficitis universi vos, etc. : XIII, 376 *a*.
5. Cucurri in siti : XI, 559 *b*. — Ore suo benedicebant, etc. : XII, 313 *a*.
7. Ipse Deus meus et salvator meus, etc. : IX, 464 *a*.
9. Sperate in eo, omnis congregatio populi, etc. : IX, 460 *b*, 567 *b*; X, 88 *b*. — Effundite coram illo corda vestra : IX, 254 *a*.
10. Vani filii hominum : IX, 637 *a*. — De vanitate in idipsum : IX, 186 *b*.
11. Divitiæ si affluant, nolite cor apponere : VII, 145 *a*; VIII, 256 *a*; IX, 249 *b*; X, 59 *a*; XII, 354 *a*.
12. Semel locutus est Deus, duo hæc audivi, etc. : XIV, 33 *b*. — Quia tu reddes unicuique juxta opera sua : VI, 74 *b*; IX, 323 *b*, 676 *a*.
LXII, 2. Deus, Deus meus, ad te de luce vigilo : XII, 34 *a*.
4. In terra deserta, invia et inaquosa : X, 532 *b*.
6. Sic benedicam te in vita mea : IX, 382 *b*; X, 75 *a*. — Et in nomine tuo levabo manus meas : XIII, 410 *a*.
7. Sicut adipe et pinguedine repleatur anima mea : IX, 188 *a*; XIV, 247 *a*.
8. Meditabor in te, quia fuisti adjutor meus : IX, 468 *b*.
9. Me suscepit dextera tua : IX, 272 *b*.
10. Introibunt in inferiora terræ : XI, 42.
11. Obstructum est os loquentium iniqua : X, 9 *b*; XII, 614 *a*.
LXIII, 2. Exaudi, Deus, orationem meam : IX, 189 *a*.
3. Protexisti me a conventu malignantium : IX, 230 *a*.
4. Exacuerunt ut gladium linguas suas : XII, 600 *a*.
5. Firmaverunt sibi sermonem nequam : XIII, 468 *b*.
6. Narraverunt, ut absconderent laqueos, etc.: IX, 439 *a*; XIII, 468 *b*.
7. Defecerunt scrutantes scrutinio : IX, 243 *b*; XI, 146 *a*; XII, 588 *b*, 641 *a*.
8. Accedet homo ad cor altum, etc. : IX, 205 *b*, 228 *b*, 236 *b*, 547 *a*, 652 *b*; XIV, 68 *b*.
9. Infirmatæ sunt contra eos linguæ eorum : X, 35 *a*.
11. Annuntiaverunt opera Dei, etc. : X, 215 *a*, 436 *a*.
LXIV, 2. Te decet hymnus, Deus, in Sion : IX, 538 *b*.
5. Beatus quem elegisti et assumpsisti, etc. : XIII, 153 *a*, 158 *b*-159 *a*, 539 *a*. — Inhabitabit in atriis tuis : IX, 193 *b*.
6. Replebimur in bonis domus tuæ : XIII, 263 *a*; XIV, 274 *b*. — Sanctum est templum tuum : XIII, 317 *b*.
9. Turbabuntur gentes, et timebunt, etc. : X, 246 *b*; XIV, 127 *a*.
10. Visitasti terram : IX, 94 *a*; X, 248 *b*.
11. Flumen Dei repletum est aquis : IX, 94 *a*; XI, 560 *a*. — Parasti cibum illorum : X, 116 *a*.
13. Benedices coronæ anni benignitatis tuæ : X, 312 *b*; XIV, 276 *b*.
14. Pinguescent speciosa deserti : IX, 253 *a*. — Exultatione colles accingentur : IX, 460 *b*.
15. Valles abundabunt frumento, etc. IX, 258 *b*, 538 *b*, 567 *a*; X, 286 *b*.
LXV, 11, Posuisti tribulationes in dorso nostro : IX, 464 *b*.
12. Transivimus per ignem et aquam, etc. : VIII, 345 *a*, 418 *a*; X, 13 *b*, 30 *a*; XI, 45 *b*.
13. Introibo in domum tuam in holocaustis : XIII, 634 *b*. — Reddam tibi vota mea : IX, 232 *a*; X, 339 *a*; XIII, 634 *b*.
17. Ad ipsum ore meo clamavi : IX, 504 *b*.
18. Iniquitatem si aspexi in corde meo : VIII, 269 *a*.
LXVI, 4-6. Confiteantur tibi populi, Deus, etc. : XIV, 285 *a*, 288 *a*.
6. Terra dedit fructum suum : XIII, 319 *b*; XIV, 245 *b*, 288 *a*.
7. Benedicat nos Deus, etc. : VIII, 69 *b*; XIII, 321 *b*.
LXVII, 3. Sicut fluit cera a facie ignis, sic pereant, etc. : IX, 230 *a*, 544 *b*; X, 118 *b*.
4. Justi epulentur et exultent in conspectu Dei : IX, 537 *a*, 606 *b*.
5. Ascendit super occasum : X, 575 *a*; XII, 624 *b*; XIII, 285 *a*. — Dominus nomen illi : IX, 218 *a*; XII, 624 *b*.
7. Deus in loco sancto suo : IX, 390 *a*. — Deus, qui inhabitare facit unius moris in domo : XI, 20 *a*.
8. Qui educit vinctos : IX, 242 *a*; XII, 624 *b*. — Similiter eos qui exasperant, etc. : X, 432 *b*.
10. Terra mota est, etc. : XIII, 104 *b*, 301 *b*.
11. Pluviam voluntariam segregabis hæreditati tuæ : IX, 456 *a*.
12. Parasti in dulcedine tua pauperi, Deus : X, 116 *a*.
13. Dominus dabit verbum evangelizantibus, etc. : X, 449 *a*; XIV, 34 *a*.
15. Si dormiatis inter medios cleros, etc. : X, 159 *a*. — Pennæ columbæ deargentatæ, etc. : XIII, 631 *b*.
16. Mons Dei, mons pinguis : XI, 561 *a*.
17. Mons coagulatus, etc., montes coagulatos : IX, 408 *b*, XIV, 13 *a*.
20. Ascendisti in altum, cepisti captivitatem : X, 58 *a*, 216 *a*; XI, 6 *a*; XII, 80 *b*; XIII, 348 *b*.

Digitized by Google

— Accepisti dona in hominibus : XI, 265 *b*.
23. Domini Domini exitus mortis : XIII, 267 *b*.
25. Convertam in profundum maris : XIII, 100 *b*, 141 *b*.
26. Lingua canum tuorum : IX, 182 *a*.
28. Prævenerunt principes conjuncti psallentibus : VII, 17 *a*, 443 *a*; IX, 506 *a*; XII, 154 *a*, 314 *a*, 624 *b*; XIII, 634 *a*; XIV, 125 *b*.
30. Ibi Benjamin adolescentulus, etc. : IX, 498 *b*; X, 471 *b*.
31. Principes Juda : IX, 193 *a*.
35. Dissipa gentes quæ bella volunt, etc. : IX, 505 *b*.
36. Regna terræ, cantate Deo : XII, 624 *b*.
37. Ascendit super cœlum cœli, etc. : IX, 189 *a*; X, 118 *a*.
38. Dabit voci suæ vocem virtutis : X, 319 *b*, 395 *b*, 447 *b*; XI, 332 *b*, 542 *a*. — Magnificentia ejus et virtus ejus in nubibus : IX, 518 *b*.

LXVIII, 2. Intraverunt aquæ usque ad animam meam : IX, 671 *a*; X, 387 *b*, 431 *a*; XII, 616 *a*, 693 *a*.
3. Infixus sum in limo profundi, etc. : VII, 588 *b*; XIII, 156 *b*.
4. Veni in altitudinem maris, etc. : X, 197 *a*.
5. Raucæ factæ sunt fauces meæ : IX, 228 *b*; XII, 700 *b*.
6. Multiplicati sunt super capillos capitis mei, qui oderunt me gratis : X, 434 *a*; XIII, 156 *b*.
8. Confortati sunt qui persecuti sunt me inimici mei injuste : IX, 428 *b*, 526 *a*. — Quæ non rapui, tunc exolvebam : X, 18 *ab*.
11. Propter te sustinui opprobrium : IX, 371 *a*.
12. Extraneus factus sum fratribus meis : XII, 658 *a*, 661 *b*.
13. Zelus domus tuæ comedit me : XII, 584 *b*. — Opprobria exprobrantium tibi ceciderunt super me : IX, 375 *a*; X, 34 *b*, 108 *b*, 192 *a*.
12. Factus sum illis in parabolam : XII, 600 *a*.
16. Adversum me loquebantur qui sedebant in porta : X, 198 *b*; XII, 600 *a*.
19. Eripe me de luto : XI, 391 *a*; XIII, 31 *a*.
20. Neque urgeat super me puteus os suum : IX, 225 *a*, 247 *a*; X, 606 *a*; XI, 415 *a*.
21. Exaudi me, etc. : IX, 416 *b*, 430 *b*-431 *a*.
25. In conspectu tuo sunt omnes qui tribulant me, etc. : XII, 190 *a*, 601 *a*.
26. Sustinui qui simul consolaretur : XII, 661 *b*.
27. Dederunt in escam meam fel : VIII, 384 *b*; X, 188 *a*. — Et in siti mea potaverunt me aceto : XI, 503 *a*.
28. Fiat mensa eorum coram ipsis in laqueum : VIII, 212 *b*.
29. Obscurentur oculi eorum, ne videant : XIV, 16 *b*.
32. Quoniam quem tu percussisti, etc. : IX, 526 *a*; XII, 139 *a*, 224 *a*; XIII, 78 *b*.
34. Deleantur de libro viventium, etc. : V, 4 *b*; VI, 465 *b*.
35. Ego sum pauper et dolens, etc. : IX, 295 *a*, 466 *b*; XIV, 487 *a*.
38. Videant pauperes, et lætentur : IX, 413 *b*; XIII, 524 *ab*. — Quærite Deum, et vivet anima vestra : XIII, 275 *a*.
39. Exaudivit pauperes Dominus, etc. : IX, 353 *b*.
42. Inhabitabunt ibi, etc. : IX, 460 *b*.

LXIX, 2. Deus, in adjutorium meum intende : III, 526 *b*; VII, 563 *a*, 578 *a*.
7. Ego vero egenus et pauper sum, etc. : IX, 429 *a*; XIV, 393 *a*.
8. Adjutor meus et protector meus es tu : IX, 323 *b*.

LXX, 10. Repleatur os meum laude : IX, 233 *a*.
16. Ego autem semper sperabo, etc. : IX, 438 *ab*.
18. Non cognovi litteraturam : VII, 62 *a*. — Memorabor justitiæ tuæ solius : IX, 499 *b*.
19. Pronuntiabo mirabilia tua : IX, 335 *a*.
25. Confitebor tibi in vasis psalmi : IX, 196 *a*.
26. Exultabunt labia mea, cum cantavero tibi, etc. : IX, 538 *a*; XII, 703 *b*.

LXXI, 4. Suscipiant montes pacem, etc. : VII, 459 *b*; IX, 202 *b*; X, 3 *b*, 466 *b*.
7. Descendet sicut pluvia in vellus, etc. : IX, 237 *b*, 277 *a*; X, 232 *b*; XI, 542 *a*; XIII, 44 *b*.
9. Dominabitur a mari usque ad mare : X, 537 *b*.
10. Coram illo procident Æthiopes : X, 338 *b*, 432 *b*.
14. Parcet pauperi et inopi, etc. : X, 311 *b*.
15. Ex usuris et iniquitate redimet, etc. : IX, 288 *a*; X, 342 *a*. — Honorabile nomen eorum coram illo : XI, 40 *a*.
17. Florebunt de civitate : IX, 203 *a*.
18. Ante solem permanet nomen ejus : X, 537 *b*-538 *a*.
19. Et benedicentur in ipso omnes reges terræ : X, 538 *a*.

LXXII, 2. Quam bonus Israel Deus, etc. : X, 89 *b*, 191 *a*; XII, 678 *b*.
3. Mei autem pene moti sunt pedes, etc. : IX, 216 *b*, 234 *b*, 488 *b*-489 *a*, 546 *a*.
4. Zelavi super iniquos, etc. : VIII, 324 *b*.
6. In labore hominum non sunt : XIV, 405 *b*.
7. Ideo tenuit eos superbia, etc. : IX, 481 *a*.
8. Prodiit quasi ex adipe iniquitas eorum : IX, 232 *a*.
9. Cogitaverunt et locuti sunt nequitiam, etc. : IX, 566 *a*.
10. Posuerunt in cœlum os suum : IX, 459 *a*.

Digitized by Google

11. Convertetur populus meus, etc. : XIII, 140 *b*. — Dies pleni invenientur in eis : X, 258 *a*.
15. Flagellatus tota die : XII, 223 *b*; XIII, 134 *b*.
17-18. Existimabam ut cognoscerem hoc, etc.: IX, 316 *a*, 537 *a*, 597 *b*.
19. Propter dolos posuisti eis, etc. : VIII, 252 *a*; IX, 664 *a*; X, 610 *a*.
20. Quomodo facti sunt in desolationem, etc. : XIII, 106 *a*.
21. Velut somnium surgentium, etc. : XII, 355 *b*.
22. Inflammatum est cor meum, etc.: XI, 72 *b*; XII, 183 *b*.
23. Ut jumentum factus sum apud te : VIII, 267 *a*, 286 *a*; XIII, 114 *a*.
24. Tenuisti manum dexteram meam, etc. : IX, 466 *b*; X, 19 *a*, 447 *b*; XI, 70 *b*; XIII, 306 *a*.
26. Defecit caro mea et cor meum : IX, 243 *b*, 306 *b*; X, 592 *b*; XII, 220 *b*, 438 *b*, 692 *ab*. — Deus cordis mei, et pars mea Deus in æternum : X, 16 *b*; XI, 23 *b*; XIII, 195 *b*.
27. Perdidisti omnes qui fornicantur abs te : X, 99 *a*.
28. Mihi adhærere Deo bonum est : IX, 359 *b*; X, 38 *b*; XII, 558 *a*; XIII, 620 *b*.

LXXIII, 3. Memor esto congregationis tuæ : IX, 383 *b*.
7. Posuerunt signa sua, signa : X, 528 *b*.
8. Quasi in sylva lignorum securibus januas ejus exciderunt, etc. : X, 147 *b*.
9. Incenderunt igni sanctuarium tuum : VIII, 138 *a*; XIII, 141 *a*.
11. Signa nostra non vidimus, jam non est propheta : X, 411 *a*, 528 *b*.
14. Deus autem rex noster ante sæcula, etc. : VIII, 152 *b*; XII, 571 *a*. — Operatus est salutem in medio terræ : X, 85 *a*, 128 *a*; XIII, 26 *a*; XIV, 275 *b*.
15. Contribulasti capita draconum in aquis : XIII, 358 *b*.
17. Tu dirupisti fontes, etc. : IX, 590 *b*, 681 *a*.
18. Tuus est dies, etc. : VII, 496 *a*; XIV, 265 *a*.
19. Tu fecisti omnes terminos terræ, etc. : IX, 412 *b*.
21. Ne tradas bestiis animas confitentes tibi : XIII, 273 *a*.
23. Pauper et inops laudabunt nomen tuum : IX, 275 *b*; X, 534 *b*.
24. Memor esto opprobriorum tuorum : IX, 384 *a*.
25. Superbia eorum qui te oderunt ascendit semper : VIII, 98 *a*; X, 98 *b*.

LXXIV, 2. Confitebimur tibi, Deus, etc. : VIII, 267 *b*.
3. Cum accepero tempus, ego justitias judicabo : VI, 5 *b*; VIII, 333 *b*; IX, 683 *b*-684 *a*; X, 15 *b*; XI, 432 *a*; XIII, 537 *a*.
4. Confirmavi columnas ejus : IX, 252 *a*; X, 9 *b*.
5. Dixi iniquis : Nolite inique agere : IX, 640 *b*.
6. Nolite extollere in altum cornu vestrum, etc. : XI, 35 *b*.
8. Calix in manu Domini vini meri, plenus mixto : VII, 642 *a*; X, 274 *a*.
11. Cornua peccatorum confringam : IX, 191 *a*; X, 463 *b*, 610 *a*. — Exaltabuntur cornua justi : IX, 204 *b*; X, 610 *a*.

LXXV, 2. Notus in Judæa Deus, etc. : I, 367 *b*; V, 302 *b*; IX, 564 *a*; X, 104 *a*, 517 *a*.
3. Factus est in pace locus ejus, etc. : VII, 42 *a*; VIII, 138 *a*, 315 *a*, 324 *b*; X, 437 *a*; XI, 176 *a*; XIV, 264 *a*.
4. Ibi confregit potentias arcuum, etc. : VIII, 325 *b*; IX, 264 *b*.
5. Illuminans tu mirabiliter a montibus æternis, etc. : X, 3 *b*; XI, 345 *b*; XII, 13 *a*. — Turbati sunt omnes insipientes corde : XI, 445 *b*.
6. Dormierunt somnum suum, et nihil invenerunt omnes viri divitiarum, etc. : VII, 145 *b*; VIII, 256 *b*, 331 *b*; X, 378 *b*, 423 *b*; XI, 43 *a*; XIII, 276 *a*.
7. Dormitaverunt qui ascenderunt equos : IX, 355 *b*.
9. De cœlo auditum fecisti judicium : IX, 426 *b*. — Terra tremuit, et quievit : IX, 426 *b*.
10. Cum exurgeret in judicium Deus etc. : VIII, 330 *a*; IX, 201 *a*.
11. Reliquiæ cogitationis diem festum agent tibi : XII, 29 *a*.
12. Vovete, et reddite, etc. : IX, 185 *a*, 623 *a*; X, 95 *a*; XIV, 559 *a*.

LXXVI, 2. Intendit mihi : IX, 272 *a*, 449 *a*.
3. In die tribulationis meæ Deum exquisivi, etc. : IX, 321 *a*, 331 *b*, 349 *a*; X, 523 *a*.
4. Renuit consolari anima mea, etc. : VIII, 68 *a*, 472 *b*; X, 158 *a*; XI, 55 *b*; XII, 220 *a*. — Memor fui, et delectatus sum : VII, 615 *a*; VIII, 131 *a*; IX, 594 *b*; XIV, 408 *a*.
5. Anticipaverunt vigilias oculi mei, etc. : X, 181 *a*. — Turbatus sum, et non sum locutus : XI, 445 *b*.
6. Cogitavi dies antiquos, etc. : IX, 395 *a*.
7. Et meditatus sum nocte cum corde meo, etc. : VIII, 418 *b*; IX, 390 *b*, 395 *a*, 409 *b*; XII, 155 *b*, 211 *a*. — Et exercitabar, et scopebam spiritum meum : X, 533 *a*.
8. Numquid in æternum projiciet Deus : XII, 512 *a*.
10. Aut obliviscetur misereri Deus : IX, 549 *b*; X, 242 *a*.
11. Nunc cœpi; hæc mutatio dexteræ Excelsi : IX, 391 *b*, 393 *a*; X, 462 *a*; XI, 91 *a*; XIII, 86 *b*; XIV, 296 *a*.

Digitized by Google

12. Memor fui operum Domini, etc.: IX, 676 *a*; X, 246 *a*.
13. Meditabor in omnibus operibus tuis, etc.: IX, 468 *b*; X, 246 *a*.
14. Tu es Deus qui facis mirabilia : IX, 323 *b*; X, 246 *a*.
15. Redemisti in brachio tuo populum tuum : X, 248 *b*.
18. Vox tonitrui tui in rota : IX, 258 *b*.
19. Illuxerunt coruscationes tuæ orbi terræ, etc. : XIII, 614 *a*.
20. In mari via tua, etc. : IX, 207 *b*; X, 96 *b*, 132 *b*.
21. Deduxisti sicut oves populum tuum, etc.: IX, 228 *b*; X, 76 *b*; XI, 397 *a*, 569 *b*; XIII, 245 *a*.
LXXVII, 3. Aperiam in parabolis os meum : IX, 217 *a*, 486 *a*; X, 418 *b*.
7. Suscitavit testimonium in Jacob : IX, 534 *b*. — Legem posuit in Israel : IX, 362 *b*.
8. Quanta mandavit patribus nostris, etc. : X, 439 *a*.
10. Ut ponant in Deo spem suam : IX, 321 *a*.
13. Filii Ephrem intendentes et mittentes arcum, etc. : IX, 204 *a*.
14. Non custodierunt testamentum Dei, etc. : X, 42 *a*.
15. Obliti sunt benefactorum ejus : IX, 398 *b*; X, 78 *b*.
18. Deduxit eos in nube diei : XIV, 240 *a*.
22. Tentaverunt Deum in cordibus suis, etc. : IX, 209 *b*; XIII, 374 *b*, 454 *b*.
23. Numquid poterit Deus parare mensam in deserto : IX, 234 *b*, 246 *a*; XIV, 372 *b*.
24. Percussit petram, et fluxerunt aquæ : X, 76 *b*; XIII, 294 *a*.
26. Ignis accensus est in Jacob, etc. : XIII, 374 *b*.
29. Pluit illis manna ad manducandum : IX, 211 *a*; X, 115 *b*.
30. Panem angelorum manducavit homo : IX, 55 *a*; X, 115 *b*, 518 *b*; XI, 348 *a*; XII, 283 *b*; XIV, 317 *b*.
34. Desiderium eorum attulit eis, etc. : X, 116 *ab*.
35. Adhuc escæ eorum erant in ore ipsorum, etc. : IX, 223 *b*.
39. Cum occideret eos, quærebant eum : IX, 127 *a*, 151 *b*.
40. Et rememorati sunt quia Deus adjutor est eorum : X, 78 *b*.
45. Spiritus vadens et non rediens: VII, 515 *a*; VIII, 316 *a*; IX, 597 *b*; X, 86 *a*, 158 *b*.
48. Non sunt recordati manus ejus : X, 78 *b*.
51. Misit in eos cœnomyiam, etc. : X, 79 *b*.
52. Dedit ærugini fructus eorum, etc. : XIII, 371 *b*.
53. Et occidit in grandine vineas eorum, etc.: IX, 425 *a*.
55. Immissiones per angelos malos : II, 485 *b*.
58. Perduxit eos, tanquam gregem, in deserto : XIII, 247 *a*.
60. Induxit eos in montem sanctificationis suæ, etc. : IX, 460 *ab*.
63. Exacerbaverunt Deum excelsum, etc. : IX, 431 *b*, 502 *b*.
64. Averterunt se, et non servaverunt pactum : IX, 502 *b*. — Conversi sunt in arcum pravum : IX, 204 *a*.
65. In sculptilibus suis ad æmulationem, etc.: IX, 469 *b*.
66, Audivit Deus, et sprevit, etc. : IX, 431 *b*, 469 *b*.
70. Juvenes eorum comedit ignis : IX, 187 *a*.
72. Excitatus est tanquam dormiens Dominus : X, 429 *a*.
79. In innocentia cordis sui : IX, 202 *a*, 536 *a*.
LXXVIII, 2. Deus, venerunt gentes in hæreditatem tuam, etc. : X, 154 *b*; XIV, 129 *a*.
3. Posuerunt morticina servorum tuorum, etc. : IX, 546 *b*.
4. Effuderunt sanguinem eorum, etc. : IX, 250 *a*.
7. Effunde iram tuam in gentes quæ te non noverunt, etc. : IX, 419 *b*.
10. Propitius esto peccatis nostris, etc. : XIII, 389 *a*.
12. Ultio sanguinis servorum tuorum qui effusus est : X, 164 *b*.
LXXIX, 2. Qui regis Israel, intende : IX, 242 *b*.
3. Qui sedes super cherubim, manifestare, etc. : VIII, 71 *b*; X, 127 *a*; XIII, 608 *a*.
4. Excita potentiam tuam, et veni : X, 58 *a*; XIII, 19 *a*, 20 *a*, 143 *b*.
5. Ostende faciem tuam, etc. : IX, 468 *a*; X, 404 *b*; XI, 275 *b*; XII, 516 *a*.
7. Cibabis nos pane lacrymarum, etc.; XI, 190 *b*; XIII, 173 *b*.
10. Vineam de Ægypto transtulisti : XIII, 118 *a*.
15. Exterminavit eam aper de sylva : XIII, 118 *b*.
16. Deus virtutum, convertere, etc. : XI, 135 *a*.
18. Incensa igni et suffossa, etc. : X, 101 *a*; XI, 324 *a*, 489 *a*.
19. Fiat manus tua super virum dexteræ tuæ, etc. : IX, 540 *b*; X, 247 *a*.
20. Non discedimus a te, vivificabis nos : IX, 373 *a*, 431 *a*.
LXXX, 9. Non erit in te Deus recens, etc. : VIII, 63 *a*; XII, 237 *b*.
10. Eduxi te de terra Ægypti : IX, 234 *b*. — Dilata os tuum, et implebo illud : XI, 178 *a*; XIII, 508 *a*.
11. Et non audivit populus meus vocem meam, etc. : XII, 230 *a*.

Digitized by Google

15. Inimici Domini mentiti sunt ei : XIII, 146 *a*.
16. Cibavit eos ex adipe frumenti : IX, 231 *b* ; XIII, 365 *a*. — Et de petra melle saturavit eos : XIII, 294 *b*.
LXXXI, 2. Deus stetit in synagoga deorum, etc.: IX, 57 *b*; XIII, 225 *a*.
6. Nescierunt, neque intellexerunt, etc. : VII, 628 *a*, 632 *a*; IX, 603 *b*, 668 *b*; XI, 258 *a*; XIII, 27 *b*.
7. Ego dixi : Dii estis, etc. : VII, 94 *b*, 625 *b* ; VIII, 63 *a*; X, 18 *a*, 101 *a*; XI, 282 *b*, 404 *b*; XIV, 26 *b*.
LXXXII, 10. Facti sunt ut stercus terræ : XIII, 40 *a*.
18. Pone illos ut rotam : IX, 576 *a*, 590 *a*; X, 176 *b*. — Et sicut stipulam ante faciem venti : X, 294 *a*.
16. Imple facies eorum ignominia, etc. : X, 152 *b*; XIII, 418 *a*.
17. Confundantur et pereant : IX, 378 *a*.
18. Cognoscant quia nomen tibi Dominus : IX, 455 *a*. — Tu solus Altissimus in omni terra : X, 41 *b*.
LXXXIII, 2. Concupiscit et deficit anima mea in atria Domini : IX, 285 *b*, 345 *a*; XII, 221 *a*.
3. Cor meum et caro mea, etc. : X, 239 *a*.
4. Passer invenit sibi domum : IX, 553 *a* ; X, 196 *b*.
5. Beati qui habitant in domo tua, etc. : IX, 203 *a*, 216 *a*, 217 *a*, 548 *b*, 580 *b* ; XII, 154 *b*, 627 *b*; XIII, 615 *b*, 619 *a*. — In sæcula sæculorum laudabunt te : IX, 266 *a*; XII, 634 *b*.
7. Beatus vir cujus est auxilium abs te, etc. : IX, 547 *a*; X, 508 *b*. — Ascensiones in corde suo disposuit, in valle lacrymarum : XI, 295 *b*; XIII, 432 *a*.
8. Ibunt de virtute in virtutem, etc. : VII, 651 *b*; VIII, 424 *a*; IX, 258 *a*; XI, 460 *a*; XII, 3 *a*, 497 *b*.
11. Melior est dies una in atriis tuis, etc. : VII, 229 *b*; IX, 276 *b*, 674 *a*; XII, 129 *a*; XIII, 12 *a*; XIV, 129 *b*.
12. Elegi abjectus esse in domo Dei mei, etc. : IX, 217 *a*, 359 *a*, 541 *b*; XIV, 129 *b*, 394 *b*, 399 *b*.
13. Misericordiam et veritatem diligit Deus : IX, 659 *a*. — Gratiam et gloriam dabit Dominus : VIII, 282 *a*, XIV, 246 *b*.
LXXXIV, 2. Benedixisti, Domine, terram tuam, etc. : X, 237 *a*, 420 *b*; XI, 16 *b*; XIV, 106 *b*, 109 *b*, 274 *a*.
7. Deus, tu conversus vivificabis nos : IX, 373 *a*, 385 *b*, 431 *a*, 523 *b*; X, 620 *b*; XI, 275 *b*.
8. Ostende nobis, Domine, misericordiam tuam, etc. : IX, 422 *a*.
9. Audiam quid loquatur in me Dominus Deus, etc. : VII, 593 *a*, 624 *a*; VIII, 411 *a*, 416 *b*, 460 *b*; IX, 185 *b*, 231 *a*, 244 *a*; XI, 332 *b*; XIV, 31 *a*, 100 *b*.
11. Prope timentes eum salutare ipsius : IX, 532 *a*.
12. Misericordia et veritas obviaverunt sibi : VIII, 87 *b*, 151 *a*; X, 242 *a*; XII, 512 *b*. — Justitia et pax osculatæ sunt : IX, 578 *b*; XI, 16 *b*.
13. Veritas de terra orta est : IX, 447 *b*; XIV, 274 *a*.
14. Dominus dabit benignitatem, etc. : X, 420 *b*; XIV, 281 *a*.
LXXXV, 3. Custodi animam meam, quoniam sanctus sum : XIII, 318 *a*.
5. Tu, Domine, suavis et mitis, etc. : XIV, 258 *a*.
11. Ingrediar in veritate tua, etc. : IX, 249 *b*. — Lætetur cor meum : IX, 249 *b*.
12. Confitebor tibi, Domine, etc. : X, 244 *a*.
13. Misericordia tua magna est super me : IX, 430 *b*. — Eruisti animam meam ex inferno inferiori : IV, 471 *b*; IX, 430 *b*.
16. Respice in me, et miserere mei : IX, 357 *b*; X, 23 *a*; XI, 16 *a*. — Da imperium tuum puero tuo : IX, 219 *b*.
17. Fac mecum signum in bonum : XIII, 61 *a*, 91 *a*, 172 *a*, 216 *a*, 217 *a*. — Videant qui oderunt me, et confundantur, etc. : IX, 429 *a*; XIII, 292 *a*. — Tu, Domine, adjuvisti me, et consolatus es me : XIII, 235 *b*.
LXXXVI, 2. Fundamenta ejus in montibus sanctis : XI, 176 *a*; XIII, 11 *a*.
3. Gloriosa dicta sunt de te, etc. : VIII, 338 *a*; IX, 196 *a*, 547 *b*, 660 *b*; XI, 176 *a*; XIII, 517 *b*.
6. Homo natus est in ea : X, 535 *a*, 589 *a*, 615 *a*.
7. Dominus narrabit in scripturis : IX, 178 *b*.
8. Sicut lætantium omnium, etc. : IX, 551 *a*.
LXXXVII, 2. In die clamavi et nocte coram te : IX, 503 *b*.
3. Intret in conspectu tuo oratio mea : IX, 537 *a*.
5. Inter mortuos liber : IX, 644 *b*; XI, 453 *b*.
6. Sicut vulnerati dormientes in sepulcris, etc. : X, 93 *b*.
8. Omnes fluctus tuos induxisti super me : X, 197 *a*, 572 *a*.
9. Longe fecisti notos meos a me : IX, 182 *a*; XII, 661 *b*.
10. Traditus sum, et non egrediebar : XI, 95 *a*; XIII, 133 *b*. — Oculi mei languerunt præ inopia : X, 175 *a*.
12. Numquid narrabit aliquis in sepulcro misericordiam tuam, etc. : IX, 427 *b*.
16. Pauper sum ego, etc. : VIII, 168 *b*; X, 259 *b*, 593 *a*; XII, 223 *b*, 528 *b*. — In laboribus a juventute mea : XI, 496 *a*, 544 *b*.

Digitized by Google

19. Circumdederunt me sicut aqua tota die : XIII, 382 *b*.
20. Elongasti a me amicum, etc. : IX, 182 *a*; XII, 661 *b*.
LXXXVIII, 2. Misericordias Domini in æternum cantabo : IX, 437 *a*; XII, 120 *a*.
4. In æternum misericordia ædificabitur in cœlis : IX, 437 *a*; XIII, 364 *a*.
7. Confitebuntur cœli mirabilia tua : XII, 625 *a*.
10. Veritas tua in circuitu tuo : IX, 524 *b*.
15. Justitia et judicium præparatio sedis tuæ : XI, 175 *b*.
16. Beatus populus qui scit jubilationem : XII, 110 *a*.
17. In lumine vultus tui ambulabunt, etc. : VIII, 460 *b*; IX, 308 *b*.
19. Domini est assumptio nostra, etc. : XI, 70 *b*-71 *a*; XIII, 318 *a*.
21. Inveni David servum meum, etc. : XI, 19 *b*.
22. Manus mea auxiliabitur ei, etc. : IX, 540 *b*; X, 39 *a*.
29. In æternum servabo illi misericordiam meam : IX, 437 *a*.
32. Si justitias meas profanaverint, etc. : IX, 469 *b*.
33. Visitabo in virga iniquitates eorum : IX, 469 *b*; X, 151 *a*.
35. Neque profanabo testamentum meum : IX, 218 *b*, 258 *a*.
37. Thronus ejus sicut sol in conspectu meo, etc. : VII, 454 *a*; XIV, 257 *b*.
42. Exaltasti dexteram deprimentium eum : IX, 204 *b*.
43. Avertisti adjutorium gladii ejus : XII, 532 *a*.
44. Destruxisti eum ab emundatione : VIII, 322 *b*.
48. Quis est homo qui vivet, et non videbit mortem : IX, 655 *b*; XIII, 183 *a*.
LXXXIX, 2. Refugium factus es nobis : IX, 261 *b*.
3. Priusquam montes fierent : IX, 202 *b*. — A sæculo et usque in sæculum tu es Deus : VIII, 62 *a*; X, 242 *b*.
7. Mane floreat et transeat : IX, 194 *b*.
11. Anni nostri sicut aranea meditabuntur : IX, 675 *b*.
15. Dexteram tuam sic notam fac, etc. : IX, 362 *a*.
16. Convertere, Domine, usquequo : XII, 560 *b*.
XC, 2. Qui habitat in adjutorio Altissimi, etc. : X, 21 *a*.
4. Ipse liberavit me de laqueo venantium, etc. : IX, 455 *b*. — Et a verbo aspero : XIII, 38 *a*.
6. Scuto circumdabit te veritas ejus : VII, 246 *b*.
6-7. Non timebis a timore nocturno, a sagitta, etc. : VIII, 123 *b*; XII, 331 *b*.
8. Cadent a latere tuo mille, etc. : VIII, 341 *b*; IX, 245 *a*.
10. Tu es, Domine, spes mea, altissimum, etc.: XI, 35 *a*.
11. Non accedet ad te malum, etc. : X, 54 *b*.
12. Angelis suis mandavit de te, etc. : II, 510 *b*; XIII, 603 *a*; XIV, 123 *a*.
13. In manibus portabunt te : IX, 546 *a*, 610 *b*.
14. Super aspidem et basiliscum ambulabis : IX, 308 *b*; X, 80 *b*.
16. Clamabit ad me, et ego exaudiam eum : VII, 566 *b*. — Cum ipso sum in tribulatione : VIII, 451 *a*.
17. Longitudine dierum replebo eum, etc. : IX, 532 *a*. — Ostendam illi salutare meum : X, 264 *b*.
XCI, 1. In die sabbati : IX, 184 *a*.
5. Delectasti me, Domine, in factura tua : VII, 519 *a*; VIII, 124 *b*, 132 *b*, 467 *a*; XII, 6 *b*.
11. Senectus mea in misericordia uberi : VII, 471 *a*.
13. Justus ut palma florebit : VIII, 356 *b*; IX, 189 *b*.
14. Plantati in domo Domini : IX, 211 *a*; XI, 583 *a*.
XCII, 2. Dominus regnavit, decorem indutus est : VII, 629 *b*; IX, 212 *b*, 387 *a*; X, 566 *a*.
4. Parata sedes tua ex tunc : VII, 493 *b*.
5. Elevaverunt flumina, Domine, etc. : IX, 200 *a*.
7. Mirabiles elationes maris : IX, 233 *b*; X, 96 *a*. — Mirabilis in altis Dominus : IX, 355 *b*.
8. Testimonia tua credibilia facta sunt nimis : IX, 320 *b*, 366 *b*; XI, 159 *a*. — Domum tuam decet sanctitudo : IX, 679 *b*; X, 240 *a*; XI, 102 *b*; XIII, 636 *a*; XIV, 112 *a*, 259 *b*.
XCIII, 1. Quarta sabbati : IX, 184 *a*.
2. Deus ultionum Dominus : IX, 549 *b*; X, 39 *a*.
7. Viduam et advenam interfecerunt : X, 17 *a*.
10. Qui plantavit aurem, non audiet : X, 8 *b*.
12. Dominus scit cogitationes hominum, etc. : IX, 581 *b*, 587 *b*; X, 91 *b*.
13. Beatus homo quem tu erudieris, Domine, etc. : IX, 538 *b*; X, 157 *a*.
19. Si dicebam : Motus est pes meus, etc. : IX, 415 *b*, 429 *a*, 560 *a*; X, 113 *a*.
20. Secundum multitudinem dolorum meorum, etc. : XII, 34 *b*; XIII, 78 *a*.
21. Qui fingis laborem in præcepto : IX, 244 *a*, 279 *a*.
XCIV, 3. Præoccupemus faciem ejus in confessione : VIII, 266 *a*; XI, 316 *b*; XIII, 273 *b*.
4. Quoniam Deus magnus Dominus, etc. : X, 43 *a*.
5. In manu ejus sunt omnes fines terræ : IX, 653 *b*; X, 114 *a*.

Digitized by Google

6. Quoniam ipsius est mare, et ipse fecit illud : XII, 234 *a*.
7. Venite, adoremus, etc. : XIII, 553 *b*.
8. Oves pascuæ ejus : IX, 202 *a*.
11. Tentaverunt me patres vestri : IX, 200 *b*; X, 328 *a*.
13. Non cognoverunt vias meas : IX, 183 *a*.
XCV, 3. Annuntiate de die in diem salutare ejus : VII, 599 *a*; XI, 409 *a*.
6. Omnes dii gentium dæmonia, etc. : VIII, 63 *a*; X, 98 *b*; XII, 235 *b*.
7. Confessio et pulchritudo in conspectu ejus : VIII, 322 *b*; X, 150 *a*; XIII, 274 *a*.
10. Dominus regnavit : IX, 212 *b*.
XCVI, 4. Ignis ante ipsum præcedet : IX, 187 *a*; X, 40 *b*.
6. Montes sicut cera fluxerunt : IX, 202 *b*.
8. Confundantur omnes qui adorant sculptilia : X, 106 *b*.
10. Exultaverunt filiæ Judæ, etc. : XII, 180 *ab*.
11. Tu Dominus altissimus super omnem terram : X, 231 *a*.
12. Qui diligitis Dominum, odite malum : IX, 431 *b*; XIII, 440 *b*, 443 *b*, 577 *b*, 626 *b*.
13. Lux orta est justo : X, 35 *a*.
XCVII, 2. Cantate Domino canticum novum, etc.: IX, 355 *a*.
3. Salvavit sibi dextera ejus, etc. : XI, 16 *a*.
6. Viderunt omnes fines terræ, etc. : IX, 422 *a*, 476 *b*; X, 242 *a*.
7. Jubilate Deo, omnis terra : IX, 422 *a*.
XCVIII, 4. Honor regis judicium diligit : VII, 97 *a*; IX, 380 *b*.
5. Parasti directiones : IX, 328 *a*.
6. Adorate scabellum pedum ejus : IX, 226 *b*; X, 412 *a*.
9. Custodiebant testimonia ejus, etc. : IX, 431 *b*.
XCIX, 4. Ipse fecit nos, et non ipsi nos : VIII, 62 *a*.
5. Introite portas ejus in confessione : VIII, 267 *b*; IX, 193 *b*, 312 *b*; XIII, 274 *a*.
C, 2. Misericordiam et judicium cantabo tibi, Domine : X, 88 *a*.
3. Psallam et intelligam, etc. : IX, 506 *a*, 511 *b*.
4. Perambulabam in innocentia cordis mei : IX, 276 *a*; XIII, 636 *a*.
5. Declinantem a me malignum non cognoscebam : IX, 465 *b*.
9. Ambulans in via immaculata, etc. : VII, 466 *b*; X, 251 *a*; XIII, 34 *b*.
10. Non habitabit in medio domus meæ qui facit superbiam : XI, 33 *b*.
11. In matutino interficiebam omnes peccatores terræ : IX, 471 *a*. — Ut disperderem de civitate Domini, etc. : IX, 196 *a*.
CI, 2. Exaudi orationem meam : IX, 261 *b*.
5. Defecerunt sicut fumus dies mei : IX, 306 *b*, 551 *b*; X, 14 *a*. — Ossa mea sicut cremium aruerunt : X, 157 *a*, 358 *b*.
6. Percussus sum ut fœnum : IX, 203 *a*. — Aruit cor meum, etc. : IX, 182 *b*, 522 *a*; X, 358 *b*; XI, 556 *b*.
8. Similis factus sum pelicano solitudinis : X, 196 *b*, 601 *a*; XIII, 178 *a*, 280 *b*, 362 *b*. — Sicut nycticorax in domicilio : X, 196 *b*.
9. Vigilavi, et factus sum sicut passer solitarius in tecto : XIII, 615 *b*.
11. Cinerem tanquam panem manducabam : IX, 220 *a*, 224 *b*, 235 *b*; XI, 554 *a*; XIII, 453 *a*.
14. Tu autem, Domine, in æternum permanes : IX, 432 *b*, 591 *b*.
15. Tu exurgens misereberis Sion, etc. : XIII, 215 *a*.
21. Dominus de cœlo in terram aspexit : IX, 622 *b*.
22. Ut audiret gemitus compeditorum, etc. : X, 186 *a*.
26. In generatione et generationem anni tui : I, 323 *a*.
27. Initio tu, Domine, terram fundasti : II, 275 *a*; IX, 512 *b*; XI, 255 *a*.
28. Ipsi peribunt, tu autem permanes : VI, 560 *b*; VIII, 63 *a*, 74 *b*.
29. Et sicut opertorium mutabis eos, et mutabuntur : X, 92 *a*.
CII, 4. Qui propitiatur omnibus iniquitatibus tuis, etc. : V, 243 *b*; VIII, 88 *ab*; XIII, 388 *a*. — Qui sanat omnes infirmitates tuas : VIII, 237 *b*; X, 605 *b*; XI, 536 *a*; XIII, 98 *a*.
5. Qui redimit de interitu vitam tuam, etc. : VIII, 88 *ab*. — Qui coronat te in misericordia et miserationibus : IX, 415 *b*, 558 *b*.
6. Qui replet in bonis desiderium tuum, etc.: VIII, 88 *b*; X, 381 *b*. — Renovabitur ut aquilæ juventus tua : VIII, 337 *b*; IX, 243 *a*; XI, 72 *b*; XIII, 280 *b*, 490 *b*.
9. Miserator et misericors Dominus, etc. : XIII, 461 *a*.
14. Quomodo miseretur pater filiorum, etc. : XIII, 360 *a*. — Ipse cognovit figmentum nostrum : IX, 265 *a*; X, 107 *b*.
15. Homo, sicut fœnum dies ejus, etc. : VII, 599 *a*; IX, 189 *b*.
16. Spiritus pertransibit in illo, et non subsistet : X, 14 *b*.
17. Misericordia Domini ab æterno, etc. : X, 57 *b*, 240 *b*; XII, 242 *a*.
19. Et memores sunt mandatorum ipsius, etc.: X, 112 *a*, 246 *a*.
20. Dominus in cœlo paravit sedem suam : VII, 480 *b*; X, 207 *b*; XIV, 245 *b*.
CIII, 2. Magnificatus es vehementer : IX, 533 *b*.
3. Confessionem et decorem induisti : VIII, 322 *b*; IX, 282 *a*.

Digitized by Google

4. Extendens cœlum sicut pellem : II, 572 *a* ; XII, 548 *ab*; XIII, 22 *b*.
5. Qui ponis nubem ascensum tuum : XII, 625 *ab*. — Qui ambulas super pennas ventorum : VIII, 72 *b*; IX, 559 *a*.
6. Qui facis angelos tuos spiritus, etc. : VII, 440 *a*; XI, 511 *a*, 537 *a*; XIII, 608 *a*; XIV, 120 *b*.
7. Qui fundasti terram super stabilitatem suam : IX, 589 *a*.
9. A voce tonitrui tui formidabunt : IX, 526 *b*.
10. Ascendunt montes, et descendunt campi, etc. : XIII, 416 *b*.
12. Qui emittis fontes in convallibus : X, 509 *b*. — Inter medium montium pertransibunt aquæ : IX, 202 *b*; XIII, 45 *b*-46 *a*.
15. De fructu operum tuorum satiabitur terra : XIV, 284 *a*.
16. Producens fœnum jumentis : XI, 342 *b*; XIV, 371 *b*, 382 *a*, 577 *a*, 586 *b*.
17. Ut educas panem de terra, etc. : XIII, 122 *a*. — Et vinum lætificet cor hominis : IX, 229 *a*; XIII, 89 *b*.
18. Ut exhilaret faciem in oleo : IX, 657 *a*; XIV, 127 *b*. — Et panis cor hominis confirmet : X, 518 *b*; XI, 179 *a*; XIII, 174 *a*.
20. Herodii domus dux est eorum : X, 196 *b*. — Petra refugium herinaciis : XII, 614 *b*.
22. Posuisti tenebras, et facta est nox : IX, 392 *a*; XI, 71 *a*.
25. Exibit homo ad opus suum, etc. : VII, 609 *b*, 633 *b*; IX, 194 *b*, 232 *a*; X, 346 *a*; XI, 398 *b*, 568 *a*.
26. Quam magnificata sunt opera tua, Domine : VIII, 414 *a*; IX, 600 *a*. — Omnia in sapientia fecisti : VIII, 64 *b*; IX, 310 *b*; X, 1 *a*, 59 *b*, 64 *b*, 66 *b*, 96 *b*; XI, 255 *ab*, 257 *a*. — Impleta est terra possessione tua : XI, 256 *b*; XIV, 253 *b*.
27. Hoc mare magnum et spatiosum manibus : IX, 207 *b*; X, 97 *a*; XI, 340 *b*; XII, 646 *a*, 693 *b*; XIII, 100 *b*. — Illic reptilia quorum non est numerus : IX, 565 *b*.
28. Illic naves pertransibunt : XI, 345 *b*.
29. Draco iste quem formasti ad illudendum ei : XI, 384 *a*.
30. Aperiente te manum tuam, etc. : IX, 406 *b*.
32. Emittes spiritum tuum, etc. : IX, 210 *b*; X, 7 *a*; XI, 19 *b*.
33. Sit gloria Domini in sæculum, etc. : IX, 377 *b*.
36. Jucundum sit ei eloquium meum, etc. : XII, 291 *b*.
37. Deficiant peccatores a terra : IX, 471 *a*.

CIV, 2, 3. Confitemini Domino, et invocate nomen ejus, narrate omnia mirabilia ejus : X, 247 *a*.
4-5. Lætetur cor quærentium Dominum..... Quærite faciem ejus semper : VII, 589 *a*; VIII, 471 *a*; IX, 363 *a*; XIII, 85 *b*.
6. Mementote mirabilium ejus, etc. : X, 246 *a*.
9. Memor fuit in sæculum testamenti sui : X, 248 *a*.
13. Cum essent numero brevi, etc. : IX, 343 *b*.
16. Nolite tangere christos meos : XI, 405 *a*.
17. Vocavit famem super terram : XI, 12 *b*.
19. Humiliaverunt in compedibus pedes ejus, etc. : X, 186 *a*.
20. Eloquium Domini inflammavit eum : IX, 333 *a*, 522 *b*.
21. Constituit eum dominum domus suæ : XIII, 534 *b*.
26. Misit Moysen servum suum, etc. : XI, 134 *a*.
29. Convertit aquas eorum in sanguinem, etc. : XIII, 140 *a*.
30-31. Edidit terra eorum ranas, etc. Et venit cœnomyia et cinifes, etc. : X, 133 *b*.
32. Posuit pluvias eorum grandinem, etc. : X, 114 *b*.
39. Expandit nubem : XIV, 240 *a*.
40. Petierunt, et venit coturnix : IX, 223 *b*; X, 111 *a*. — Et pane cœli saturavit eos : XIII, 271 *a*.
42. Memor fuit verbi sancti sui, etc. : XI, 85 *a*.
43. Eduxit populum suum in exultatione : IX, 461 *a*; XII, 624 *b*.
45. Ut custodiant justificationes ejus, etc. : IX, 504 *b*.

CV, 5-6. Visita nos in salutari tuo, etc. : IX, 402 *b*; X, 248 *b*.
6. Ad videndum in bonitate electorum tuorum, etc. : VII, 449 *a*; IX, 406 *b*; XII, 625 *a*.
8. Patres nostri in Ægypto non intellexerunt mirabilia tua : IX, 483 *b*.
16. Concupierunt concupiscentiam in deserto : X, 111 *a*, 133 *b*.
22. Mutaverunt gloriam suam in similitudinem vituli, etc. : X, 90 *a*, 94 *b*, 109 *b*.
23. Obliti sunt Deum qui salvavit eos : IX, 496 *a*; X, 113 *a*.
30. Irritaverunt eum in adinventionibus suis : XII, 267 *b*; XIII, 455 *a*. — Et multiplicata est in eis ruina : IX, 407 *b*.
36. Immolaverunt filios suos, etc. : IX, 235 *ab*; X, 84 *a*, 101 *b*; XIII, 355 *b*.
38. Infecta est terra in sanguinibus, etc. : X, 204 *b*.
39. Iratus est furore Dominus in populum suum, etc. : IX, 528 *b*.
41. Tribulaverunt eos inimici eorum : IX, 520 *b*.
46. Salvos nos fac, Domine Deus noster, etc. : X, 295 *a*.
48. Dicet omnis populus : Fiat, fiat : X, 234 *b*.

Digitized by Google

CVI, 4. Erraverunt in solitudine, in inaquoso, etc. : XIII, 617 *b*. — Viam civitatis habitaculi non invenerunt : IX, 354 *b*.
6. Clamaverunt ad Dominum : IX, 312 *b*, 367 *a*; X, 76 *b*.
7. Deduxit eos in viam rectam : VIII, 303 *a*.
8, 15, 21, 31. Confiteantur Domino misericordiæ ejus, etc. : XII, 624 *b*.
10. Sedentes in tenebris et umbra mortis : XIII, 624 *a*.
16. Contrivit portas æreas, etc. : X, 531 *b*.
17. Suscepit eos de via iniquitatis eorum : IX, 474 *b*.
18. Omnem escam abominata est anima eorum : IX, 268 *a*; XII, 367 *a*; XIII, 162 *b*, 425 *a*, 461 *b*.
20. Misit verbum suum, et sanavit eos : X, 69 *a*, 113 *b*; XI, 444 *b*; XIII, 98 *b*.
23. Qui descendunt mare in navibus, etc. : X, 332 *b*; XII, 368 *b*.
24. Mirabilia ejus in profundo : IX, 355 *b*; X, 333 *b*, 428 *b*.
25. Dixit, et stetit spiritus procellæ : IX, 289 *a*.
26. Ascendunt usque ad cœlos : VIII, 304 *a*; X, 176 *b*; XII, 369 *a*.
27. Turbati sunt, et moti sunt sicut ebrius : XI, 445 *b*.
30. Lætati sunt, quia siluerunt : XII, 325 *b*.
33. Posuit flumina in desertum, etc. : IX, 492 *b*.
34. Terram fructiferam in salsuginem, etc. : X, 71 *b*.
35. Posuit desertum in stagna aquarum, etc. : IX, 492 *b*; X, 414 *a*.
37-38. Fecerunt fructum nativitatis, etc. : XIV, 291 *a*.
40. Errare fecit eos in invio, et non in via : VIII, 303 *a*.
42. Videbunt recti, et lætabuntur : IX, 413 *b*. — Omnis iniquitas oppilabit os suum : IX, 296 *a*.
43. Quis sapiens, et custodiet hæc : IX, 341 *a*.
CVII, 3. Exurge, gloria mea : IX, 575 *a*.
6. Exaltare super cœlos, Deus : XII, 624 *b*.
8. Convallem Tabernaculorum dimetiar : IX, 258 *b*.
11. In Idumæam extendam calceamentum meum : IV, 459 *a*; XI, 271 *a*. — Mihi alienigenæ amici facti sunt : XIII, 551 *b*.
14. Da nobis auxilium de tribulatione : IX, 264 *a*.
CVIII, 5. Posuerunt adversum me mala pro bonis : IX, 459 *a*; XII, 601 *a*. — Odium pro dilectione mea : XII, 316 *a*.
7. Oratio ejus fiat in peccatum : VII, 34 *a*; IX, 248 *a*.
10. Nutantes transferantur filii ejus, et mendicent : XIV, 375 *a*, 514 *a*.
11. Scrutetur fœnerator omnem substantiam ejus : IX, 465 *b*.
15. Pro eo quod non est recordatus facere misericordiam : XIII, 356 *b*.
16. Et persecutus est hominem inopem, et mendicum : XIV, 378 *a*, 399 *a*, 518 *b*, 586 *b*.
17. Dilexit maledictionem, et veniet ei, etc. : XII, 230 *b*.
29. Induantur, sicut diploide, confusione sua : X, 78 *b*.
CIX, 2. Dixit Dominus Domino meo : Sede a dextris meis : X, 221 *b*; XI, 198 *a*.
3. Donec ponam inimicos tuos, etc. : VI, 259 *a*; IX, 226 *b*; X, 574 *b*.
4. Virgam virtutis tuæ emittet Dominus ex Sion : IX, 183 *a*; XI, 94 *a*; XIII, 10 *a*; XIV, 241 *a*.
5. Tecum principium in die virtutis tuæ : XI, 378 *b*. — Ex utero ante Luciferum genui te : X, 67 *a*, 472 *b*; XIV, 282 *a*.
6. Juravit Dominus, et non pœnitebit eum, etc. : IX, 313 *a*. — Tu es sacerdos in æternum, etc. : IV, 460 *a*; VI, 158 *b*; IX, 591 *b*.
9. De torrente in via bibet : XI, 190 *b*, 545 *a*, 559 *b*, 597 *a*.
CX, 1. Confitebor tibi, Domine, in toto corde meo : VIII, 266 *b*; IX, 504 *a*.
2. Magna opera Domini : IX, 654 *a*, 672 *b*.
4. Memoriam fecit mirabilium suorum, etc. : IX, 519 *a*, 676 *a*; X, 64 *b*, 88 *a*, 245 *b*. — Escam dedit timentibus se : XIII, 197 *a*, 360 *b*.
7. Fidelia omnia mandata ejus : IX, 418 *b*.
8. Redemptionem misit populo suo : V, 248 *b*; XIII, 47 *a*.
9. Sanctum et terribile nomen ejus : IX, 390 *b*; X, 240 *a*. — Initium sapientiæ timor Domini : VIII, 304 *a*, 307 *b*; IX, 370 *a*; X, 239 *a*.
10. Intellectus bonus omnibus facientibus eum : VIII, 310 *b*; IX, 205 *b*, 536 *a*. — Laudatio ejus manet in sæculum sæculi : IX, 378 *a*.
CXI, 1. Beatus vir qui timet Dominum : X, 238 *a*.
3. Gloria, et divitiæ in domo ejus : XIII, 616 *a*; XIV, 77 *a*.
6. In memoria æterna erit justus : X, 15 *a*, 62 *a*, 74 *a*.
8. Dispersit, dedit pauperibus, etc. : VII, 121 *b*; IX, 609 *b*.
9. Peccator videbit, et irascetur : X, 47 *b*. — Dentibus suis fremet et tabescet : IX, 312 *a*. — Desiderium peccatorum peribit : IX, 436 *b*.
CXII, 1. Laudate, pueri, Dominum : VIII, 157 *b*; XI, 84 *a*.
2. Sit nomen Domini benedictum, etc. : IX, 295 *a*.

Digitized by Google

3. A solis ortu usque ad occasum, etc. : VIII, 157 *b*; X, 208 *b*.
5. Humilia respicit, in cœlo et in terra : XIII, 431 *b*.
6. Suscitans a terra inopem, etc. : VIII, 304 *a*.
8. Qui habitare facit sterilem in domo : X, 226 *b*.
CXIII, 1. In exitu Israel de Ægypto : IX, 184 *b*.
2. Facta est Judæa sanctificatio ejus : VIII, 322 *b*.
4. Montes exultaverunt ut arietes, etc. : VIII, 422 *b*; X, 133 *a*.
8. Qui convertit petram in stagna aquarum : XIII, 143 *b*.
11. Omnia quæcumque voluit, fecit : VIII, 328 *a*; X, 117 *a*, 209 *a*.
12. Simulacra gentium argentum et aurum : VIII, 277 *a*; X, 94 *a*.
13. Os habent, et non loquentur : X, 95 *ab*. — Oculos habent, et non videbunt : IX, 263 *a*; X, 109 *a*; XIII, 484 *b*.
14. Aures habent, et non audient : IX, 263 *a*; X, 109 *a*. — Nares habent, et non odorabunt : X, 109 *a*.
15. Manus habent, et non palpabunt : X, 95 *a*, 108 *a*. — Pedes habent, et non ambulabunt : X, 95 *b*, 109 *a*.
16. Similes illis fiant qui faciunt ea : X, 106 *b*, 288 *a*.
24. Benedicti vos a Domino : IX, 235 *b*.
25. Cœlum cœli Domino : IX, 218 *a*, 278 *b*, 549 *a*.
26. Non mortui laudabunt te, Domine, etc. : X, 396 *a*; XI, 48 *a*.
CXIV, 3. Circumdederunt me dolores mortis, etc. : XIII, 431 *b*-432 *a*. — Pericula inferni invenerunt me : VIII, 270 *a*.
4. Dolorem inveni, et nomen Domini invocavi : IX, 535 *a*.
6. Custodiens parvulos Dominus : XIV, 67 *a*. — Humiliatus sum, et liberavit me : X, 324 *a*.
7. Convertere, anima mea, in requiem tuam : XII, 575 *b*.
8. Eripuit animam meam de morte, etc. : IX, 225 *b*, 226 *b*; XIII, 208 *b*.
CXV, 1. Credidi, propter quod locutus sum : IX, 260 *a*, 295 *b*; X, 233 *b*.
3. Quid retribuam Domino, etc. : IX, 290 *b*; X, 22 *b*; XI, 56 *b*; XII, 291 *b*, 561 *b*.
5. Pretiosa in conspectu Domini, mors, etc. : IX, 297 *b*; X, 18 *b*; XII, 168 *b*, 661 *a*.
6. O Domine, quia ego servus tuus, etc. : XIV, 261 *b*.
7. Dirupisti vincula mea : X, 587 *a*; XII, 572 *ab*.
8. Vota mea Domino reddam : XIII, 476 *b*.
CXVI, 1. Laudate Dominum, omnes gentes : IX, 216 *b*.
2. Veritas Domini manet in æternum : IX, 495 *a*, 518 *b*; XI, 31 *b*.
CXVII, 1. Confitemini Domino, quoniam bonus : X, 110 *a*; XII, 524 *b*.
6. Dominus mihi adjutor, non timebo, etc. : XI, 345 *a*.
8. Bonum est confidere in Domino, etc. : IX, 411 *a*.
12. Circumdederunt me sicut apes : X, 185 *b*; XIII, 382 *b*.
13. Impulsus eversus sum ut caderem : VII, 65 *b*; IX, 225 *b*, 309 *a*, 546 *a*.
14. Fortitudo mea et laus mea Dominus : XIII, 528 *b*.
15. Vox exultationis et salutis, etc. : XI, 397 *a*.
16. Dextera Domini fecit virtutem : IX, 272 *b*-273 *a*; X, 447 *b*.
19. Aperite mihi portas justitiæ : XIII, 280 *a*.
21. Lapidem quem reprobaverunt ædificantes, etc. : IX, 294 *b*; XI, 424 *a*; XIII, 45 *b*.
23. Hæc dies quam fecit Dominus : IX, 256 *b*; XI, 409 *b*.
25. Benediximus vobis de domo Domini, etc. : XIII, 384 *b*, 635 *a*.
26. Constituite diem solemnem : IX, 187 *b*; X, 148 *a*.
CXVIII, 1. Beati immaculati in via : X, 239 *b*; XIII, 622 *a*; XIV, 20 *b*.
2. Beati qui scrutantur testimonia ejus : IX, 364 *a*, 483 *b*.
4. Tu mandasti mandata tua, etc. : VIII, 282 *a*; IX, 379 *a*, 418 *b*.
5. Dirigantur viæ meæ, etc. : X, 220 *a*.
6. Tunc non confundar, cum perspexero, etc. : XII, 248 *b*.
7. Confitebor tibi in directione cordis, etc. : X, 65 *a*; XIV, 91 *a*.
8. Justificationes tuas custodiam : IX, 499 *a*. — Non me derelinquas usquequaque : X, 438 *a*.
10. In toto corde meo exquisivi te : IX, 321 *a*, 349 *a*, 379 *b*.
11. In corde meo abscondi eloquia tua, etc. : X, 425 *a*.
12. Benedictus es, Domine, etc. : IX, 402 *a*.
14. In via testimoniorum tuorum delectatus sum : IX, 495 *a*.
15. In mandatis tuis exercebor : IX, 351 *b*, 478 *a*.
16. In justificationibus tuis meditabor : IX, 334 *b*.
17. Vivifica me, ut custodiam, etc. : IX, 350 *b*.
18. Revela oculos meos, etc. : VIII, 460 *b*. — Considerabo mirabilia de lege tua : IX, 483 *b*.
19. Incola ego sum in terra : IX, 225 *b*.
20. Concupivit anima mea desiderare, etc. : IX, 389 *b*, 407 *a*; X, 46 *a*; XII, 204 *a*, 346 *b*.

Digitized by Google

21. Increpasti superbos, etc. : IX, 255 *b*-256 *a*; XII, 230 *a*. — Maledicti qui declinant a mandatis tuis : IX, 327 *a*; X, 8 *a*.
22. Testimonia tua exquisivi : VII, 102 *a*; IX, 367 *a*.
23. Servus tuus exercebatur, etc. : IX, 338 *a*, 410 *b*, 416 *a*.
24. Consilium meum justificationes tuæ : IX, 410 *b*, 461 *b*.
25. Adhæsit pavimento anima mea : IX, 267 *b*; XIV, 84 *b*.
27. Viam justificationum tuarum instrue me : IX, 205 *b*, 401 *b*, 437 *b*, 476 *a*.
28. Dormitavit anima mea præ tædio : IX, 604 *a*. — Confirma me în verbis tuis : IX, 414 *a*.
29. Viam iniquitatis amove a me : IX, 204 *b*, 299 *a*, 354 *b*, 452 *a*.
30. Viam veritatis elegi : IX, 299 *a*, 354 *b*, 458 *a*, 541 *b*.
32. Viam mandatorum tuorum cucurri, cum dilatasti cor meum : IX, 192 *a*, 204 *b*, 228 *a*, 344 *b*, 481 *b*; X, 286 *a*; XII, 235 *a*; XIII, 37 *b*.
33. Legem pone mihi, Domine, viam justificationum tuarum, et exquiram eam semper : IX, 379 *b*, 401 *b*, 439 *a*, 517 *b*.
34. Scrutabor legem tuam, etc. : IX, 408 *a*, 412 *b*.
35. Deduc me in semitam mandatorum tuorum : IX, 545 *a*.
36. Inclina cor meum in testimonia tua, etc. : IX, 461 *ab*.
37. Averte oculos meos ne videant vanitatem : IX, 203 *a*.
39. Judicia tua jucunda : IX, 457 *a*, 524 *b*, 543 *b*.
40. Concupivi mandata tua : IX, 379 *a*, 542 *a*.
41. Et veniat super me misericordia tua, Domine, etc. : IX, 509 *a*.
43. Ne auferas de ore meo verbum veritatis usquequaque : IX, 329 *b*.
46. Loquebar de testimoniis tuis in conspectu regum : IX, 461 *b*, 513 *a*.
47. Meditabar in mandatis tuis, quæ dilexi : IX, 523 *a*.
48. Levavi manus meas ad mandata tua quæ dilexi, etc. : IX, 461 *b*, 523 *a*.
50. Eloquium tuum vivificabit me : IX, 437 *b*, 509 *b*.
51. Superbi inique agebant usquequaque : IX, 329 *b*, 436 *a*.
52. Memor fui judiciorum tuorum : IX, 676 *a*; X, 245 *b*.
54. Cantabiles mihi erant justificationes tuæ, etc. : VII, 147 *b*; IV, 334 *b*, 354 *a*.
56. Justificationes tuas exquisivi : IX, 351 *b*, 439 *a*, 461 *b*, 517 *b*.
58. Miserere mei secundum eloquium tuum : IX, 374 *a*, 537 *b*.
59. Cogitavi vias meas, etc. : IX, 534 *b*; X, 193 *b*; XI, 320 *b*; XIII, 600 *b*.
60. Paratus sum, et non sum turbatus, etc. : VIII, 287 *a*; IX, 481 *b*; XIII, 33 *b*.
61. Funes peccatorum circumplexi sunt me : IX, 210 *a*, 227 *a*, 242 *a*; X, 123 *a*; XI, 416 *a*, 570 *b*; XIII, 218 *a*.
62. Media nocte surgebam, etc. : VII, 118 *a*; IX, 402 *a*, 410 *b*, 437 *b*, 647 *a*.
63. Particeps ego sum omnium timentium te : VIII, 321 *a*.
65. Bonitatem fecisti cum servo tuo : IX, 556 *b*; X, 191 *a*.
66. Bonitatem, et disciplinam, et scientiam doce me : IX, 406 *b*, 556 *b*; X, 7 *a*; XIII, 259 *b*, 306 *a*. — Mandatis tuis credîdi : IX, 428 *a*.
68. Bonus es tu, et in bonitate tua doce me, etc. : IX, 283 *b*-284 *a*, 296 *b*, 402 *a*; X, 593 *b*. — In bonitate tua doce me : IX, 404 *a*, 478 *a*.
71. Bonum mihi, quia humiliasti me : IX, 389 *b*; X, 153 *a*, 214 *a*; XII, 143 *b*.
72. Bonum mihi lex oris tui : IX, 427 *b*, 442 *a*; XIII, 612 *b*.
73. Da mihi intellectum, ut discam mandata tua : IX, 379 *a*.
74. Qui timent te, videbunt me et lætabuntur, etc. : IX, 422 *b*, 464 *b*.
75. Cognovi, Domine, quia æquitas judicia tua, etc. : IX, 371 *b*, 410 *a*, 457 *a*, 540 *a*; XIII, 381 *a*.
77. Vivam, quia lex tua meditatio mea est : IX, 436 *a*, 442 *b*, 458 *a*, 563 *a*.
79. Convertantur mihi timentes te : IX, 389 *b*.
80. Fiat cor meum immaculatum, etc. : IX, 346 *a*, 354 *a*; XII, 181 *a*.
81. Defecit in salutare tuum anima mea : VII, 651 *b*; VIII, 397 *b*; IX, 243 *b*, 464 *b*; XI, 545 *a*.
82. Defecerunt oculi mei in eloquium tuum : IX, 476 *b*, 497 *b*.
83. Factus sum sicut uter in pruina : X, 351 *b*.
85. Narraverunt mihi iniqui fabulationes, etc. : IX, 528 *b*.
86. Omnia mandata tua veritas : IX, 344 *b*, 451 *a*, 526 *a*.
89. In æternum, Domine, verbum tuum permanet, etc. : I, 25 *a*; IX, 73 *b*.
90. In generationem et generationem veritas tua : XI, 31 *b*.
91. Ordinatione tua perseverat dies : XII, 569 *a*.
92. Nisi quod lex tua meditatio mea est, etc. : IX, 351 *a*, 417 *a*, 442 *b*, 524 *b*, 542 *b*.
93. Non obliviscar justificationes tuas : IX, 346 *a*, 389 *b*, 420 *b*-421 *a*.

Digitized by Google

94. Salvum me fac, quoniam justificationes tuas exquisivi : IX, 346 *a*, 437 *b*, 517 *b*.
95. Me expectaverunt peccatores ut perderent me : IX, 458 *b*, 495 *a*; XIII, 313 *a*. — Testimonia tua intellexi : IX, 513 *a*.
96. Latum mandatum tuum nimis : VII, 338 *b*; IX, 495 *b*; X, 572 *b*; XI, 94 *b*.
97. Quomodo dilexi legem tuam, etc. : IX, 417 *a*, 436 *a*, 542 *b*.
99. Super omnes docentes me intellexi, etc. : IX, 495 *a*.
100. Super senes intellexi, etc. : XII, 229 *a*.
102. A judiciis tuis non declinavi, etc. : IX, 414 *b*.
103. Quam dulcia faucibus meis eloquia tua, etc. : VIII, 412 *b*; IX, 205 *b*, 333 *a*, 374 *a*, 497 *b*, 508 *a*, 527 *a*, 539 *b*; X, 353 *b*; XII, 620 *a*; XIV, 21 *a*.
104. A mandatis tuis intellexi : VII, 203 *b*; X, 45 *b*; XII, 570 *b*.
105. Lucerna pedibus meis verbum tuum : IX, 222 *b*; X, 565 *b*; XIII, 338 *b*; XIV, 35 *a*.
107. Humiliatus sum usquequaque : IX, 329 *b*.
109. Anima mea in manibus meis semper : X, 30 *a*; XII, 615 *a*.
111. Hæreditate acquisivi testimonia tua in æternum : IX, 367 *a*, 443 *b*.
112. Inclinavi cor meum ad faciendas, etc. : VIII, 406 *a*; IX, 334 *b*, 366 *b*, 407 *a*; XII, 157 *a*.
113. Iniquos odio habui, etc. : IX, 442 *a*; X, 82 *b*.
114. Adjutor et susceptor meus es tu, etc. : IX, 422 *b*.
115. Declinate a me, maligni, etc. : XII, 232 *b*.
116. Suscipe me secundum eloquium tuum : IX, 406 *a*, 416 *a*, 537 *b*.
118. Sprevisti omnes discedentes a judiciis tuis, etc. : IX, 414 *b*.
119. Prævaricatores reputavi omnes peccatores terræ : IX, 483 *b*.
120. Confige timore tuo carnes meas, etc. : VIII, 305 *a*; IX, 203 *a*; XII, 181 *b*. — A judiciis enim tuis timui : IX, 359 *a*, 576 *b*-577 *a*.
124. Fac cum servo tuo secundum misericordiam tuam, etc. : IX, 402 *a*.
125. Servus tuus sum ego, etc. : X, 65 *b*; XII, 239 *b*. — Da mihi intellectum, etc. : IX, 367 *a*, 412 *b*, 483 *b*, 512 *b*-513 *a*.
126. Tempus faciendi, Domine, etc. : IX, 436 *a*.
127. Dilexi, mandata tua, etc. : IX, 383 *a*, 523 *a*; X, 44 *a*, 49 *b*.
128. Ad omnia mandata tua dirigebar : IX, 372 *b*, 545 *a*; X, 220 *a*; XI, 56 *a*.
129. Mirabilia testimonia tua : IX, 320 *b*, 336 *b*, 438 *b*.
130. Declaratio sermonum tuorum illuminat, etc. : IX, 336 *b*, 341 *a*, 503 *a*; XIII, 180 *b*.
131. Os meum aperui, et attraxi spiritum : VIII, 270 *a*; X, 49 *b*, 526 *a*; XII, 220 *a*; XIII, 180 *b*, 316 *a*.
133. Gressus meos dirige secundum eloquium tuum : IX, 374 *a* 394 *b*, 405 *b*, 416 *a*, 497 *b*, 537 *b*.
135. Faciem tuam illumina super servum tuum : IX, 354 *a*, 524 *b*.
136. Exitus aquarum deduxerunt oculi mei : VIII, 264 *a*, 318 *ab*; IX, 391 *a*; XII, 316 *ab*.
139. Tabescere me fecit zelus meus : IX, 596 *a*; X, 190 *a*; XII, 142 *a*.
140. Ignitum eloquium tuum vehementer, etc. : IX, 187 *a*, 282 *b*, 416 *a*, 522 *b*, 533 *b*, 539 *b*; X, 571 *b*; XI, 232 *b*; XIII, 93 *a*.
141. Adolescentulus sum ego, et contemptus, etc. : IX, 458 *a*.
142. Justitia tua, justitia in æternum, etc. : IX, 427 *b*, 443 *b*.
143. Tribulatio et angustia invenerunt me : IX, 295 *b*. — Mandata tua meditatio mea est : IX, 445 *a*.
144. Æquitas testimonia tua in æternum : IX, 540 *a*. — Intellectum da mihi, et vivam : IX, 412 *a*.
145. Clamavi in toto corde meo, etc. : IX, 188 *b*, 321 *a*, 394 *a*; X, 64 *a*; XII, 219 *b*; XIII, 439 *b*. — Justificationes tuas requiram : IX, 351 *b*, 499 *a*.
147. Prævéni in maturitate : IX, 464 *b*.
148. Prævenerunt oculi mei ad te diluculo : IX, 381 *a*.
150. Appropinquaverunt persequentes me iniquitati, etc. : IX, 436 *a*.
152. Initio cognovi de testimoniis tuis, etc. : I, 25 *a*.
155. Longe a peccatoribus salus : VII, 515 *a*; IX, 155 *a*, 321 *b*; X, 7 *b*, 160 *a*, 189 *a*; XI, 16 *a*; XIII, 278 *b*.
156. Misericordiæ tuæ multæ, Domine, etc. : IX, 437 *b*, 560 *a*.
158. Vidi prævaricantes, et tabescebam : IX, 470 *b*, 596 *a*.
159. Vide quoniam mandata tua dilexi : IX, 381 *b*, 383 *a*, 428 *a*.
160. In æternum omnia judicia justitiæ tuæ : IX, 414 *b*, 443 *b*.
161. A verbis tuis formidavit cor meum : IX, 496 *b*.
163. Iniquitatem odio habui, etc. : IX, 262 *b*, 442 *a*, 463 *a*, 610 *a*; XII, 153 *a*.
164. Septies in die laudem dixi tibi : XI, 73 *a*; XII, 273 *ab*.
165. Pax multa diligentibus legem tuam : IX, 319 *b*, 398 *a*; X, 370 *a*; XI, 164 *a*.
166. Expectabam salutare tuum, Domine, etc. : IX, 372 *b*, 383 *a*.

Digitized by Google

167. Custodivit anima mea testimonia tua, etc. : IX, 341 *a*, 396 *b*.
168. Servavi mandata tua et testimonia tua, etc. : IX, 418 *b*; XII, 229 *a*.
169. Appropinquet deprecatio mea in conspectu tuo : XI, 1 *b*. — Juxta eloquium tuum da mihi intellectum : IX, 394 *b*.
170. Secundum eloquium tuum eripe me : IX, 405 *b*.
171. Eructabunt labia mea hymnum : IX, 232 *a*.
172. Pronuntiabit lingua mea eloquium tuum : IX, 335 *a*, 508 *a*. — Omnia mandata tua æquitas : IX, 451 *a*, 469 *b*.
173. Fiat manus tua ut salvet me, etc. : IX, 372 *b*; X, 234 *a*; XI, 402 *b*. — Mandata tua elegi : IX, 428 *a*.
174. Concupivi salutare tuum, Domine, etc. : IX, 417 *b*, 436 *a*, 442 *b*, 445 *a*, 501 *b*.
175. Judicia tua adjuvabunt me : IX, 359 *a*, 524 *b*.
176. Erravi sicut ovis quæ periit : IX, 299 *b*, 379 *a*; XI, 4 *b*. — Quære servum tuum, quia mandata tua non sum oblitus : IX, 425 *a*, 457 *a*.
CXIX, 1. Ad Dominum, cum tribularer, clamavi : VIII, 269 *b*; IX, 273 *b*.
4. Sagittæ potentis acutæ, etc. : IX, 255 *a*; XI, 232 *b*.
5. Heu mihi, quia incolatus meus prolongatus est : VIII, 318 *b*; IX, 222 *b*, 225 *b*, 295 *b*, 312 *ab*, 343 *b*.
6. Cum his qui oderunt pacem, eram pacificus, etc. : XII, 548 *a*. — Cum loquebar illis, impugnabant me gratis : IX, 526 *a*.
CXX, 1. Levavi oculos meos in montes : IX, 233 *b*, 392 *a*; X, 457 *a*; XI, 415 *a*.
2. Auxilium meum a Domino : IX, 182 *b*.
4. Ecce non dormitabit, etc. : X, 67 *b*, 431 *a*, 508 *b*-509 *a*.
6. Per diem sol non uret te : IX, 315 *a*.
CXXI, 1. In domum Domini ibimus : XIII, 634 *a*.
2. Stantes erant pedes nostri, etc. : VII, 448 *a*; IX, 193 *b*; X, 28 *b*, 463 *b*.
3. Cujus participatio ejus in idipsum : X, 504 *b*; XIV, 475 *b*.
4. Ascenderunt tribus Domini, etc. : IX, 399 *b*.
6. Rogate quæ ad pacem sunt Jerusalem : VIII, 324 *b*.
CXXII, 1. Ad te levavi oculos meos, etc. : XI, 33 *b*; XIII, 409 *b*.
2. Sicut oculi servorum in manibus dominorum suorum : XII, 156 *b*, 541 *b*.
3. Sicut oculi ancillæ in manibus dominæ suæ : XIV, 241 *a*. — Donec misereatur nostri : IX, 289 *b*.
CXXIII, 7. Anima nostra sicut passer erepta est, etc. : IX, 182 *a*, 229 *a*, 242 *a*, 276 *b*; XII, 575 *a*.
CXXIV, 1. Qui confidunt in Domino, sicut mons Sion, etc. : VII, 616 *b*; X, 24 *a*; XI, 372 *a*; XIII, 160 *a*, 401 *b*. — Non commovebitur in æternum, etc. : IX, 525 *a*.
2. Montes in circuitu ejus, etc. : XIV, 129 *a*.
CXXV, 2. Tunc repletum est gaudio os nostrum, etc. : XIV, 97 *b*.
4. Magnificavit Dominus facere nobiscum, etc. : VII, 616 *b*.
5. Converte, Domine, captivitatem nostram, etc. : XIII, 143 *a*.
6. Qui seminant in lacrymis, etc. : VIII, 319 *b*; XIII, 127 *b*.
7. Euntes ibant et flebant, etc. : VIII, 273 *b*; X, 490 *a*; XI, 459 *b*; XII, 573 *b*.
8. Venientes autem venient cum exultatione, etc. : IX, 461 *a*; X, 490 *a*.
CXXVI, 1. Nisi Dominus ædificaverit domum, etc. : VIII, 313 *b*; IX, 547 *b*.
2. Nisi Dominus custodierit civitatem, etc. : IX, 287 *b*, 447 *b*, 548 *a*, 551 *a*; X, 67 *b*, 506 *a*; XII, 154 *a*.
3. Vanum est vobis ante lucem surgere : XI, 520 *a*. — Surgite postquam sederitis, etc. : IX, 209 *a*.
4. Ecce hæreditas Domini, filii, etc. : X, 614 *a*; XIII, 117 *a*; XIV, 283 *b*, 285 *b*.
6. Beatus vir qui implevit desiderium suum ex ipsis : VII, 606 *b*; VIII, 399 *b*.
CXXVII, 2. Labores manuum tuarum quia manducabis : X, 25 *a*, 72 *b*, 493 *a*.
4. Filii tui sicut novellæ olivarum, etc. : VIII, 285 *a*; IX, 222 *b*, 610 *a*.
5. Ecce sic benedicetur homo, etc. : VII, 602 *a*.
7. Pacem super Israel : IX, 557 *b*.
CXXVIII, 1. Sæpe expugnaverunt me a juventute mea : IX, 243 *a*, 449 *a*.
3. Supra dorsum meum fabricaverunt peccatores : VIII, 325 *a*; IX, 214 *b*, 273 *b*; X, 26 *b*.
5. Fiant sicut fœnum tectorum, etc. : IX, 231 *b*; X, 419 *b*.
CXXIX, 5. Propter legem tuam sustinui te, Domine : IX, 409 *a*.
6. Sustinuit anima mea in verbo ejus : IX, 384 *a*.
8. Quia apud Dominum misericordia, etc. : XII, 62 *a*, 614 *a*; XIII, 177 *b*. — Et copiosa apud eum redemptio : X, 248 *b*.
CXXX, 1. Domine, non est exaltatum cor meum, etc. : X, 70 *b*.
CXXXI, 1. Memento, Domine, David : IX, 219 *b*.
2. Sicut juravit Domino, votum vovit, etc. : XIV, 425 *b*.
6. Ecce audivimus eam in Ephrata, etc. : X, 280 *a*. — Invenimus eam in campis sylvæ : X, 365 *a*.

Digitized by Google

7. Introibimus in tabernaculum ejus : x, 280 *a*. — Adorabimus in loco ubi steterunt, etc. : xiii, 72 *a*.
8. Surge, Domine, in requiem tuam, etc. : xiii, 219 *a*; xiv, 236 *b*.
11. Juravit Dominus David veritatem, etc. : x, 228 *a*. — De fructu ventris tui, etc. : x, 231 *a*; xiv, 281 *b*.
12. Si custodierint filii tui testamentum meum, etc. : ix, 431 *b*.
14. Elegit Dominus Sion : xiii, 208 *b*.
13. Hæc requies mea in sæculum sæculi, etc.: vii, 640 *a*; ix, 541 *b*; xii, 634 *b*.
16. Viduam ejus benedicens benedicam, etc.: xiv, 280 *b*.
18. Illuc producam cornu David : x, 249 *a*.
19. Super ipsum efflorebit sanctificatio mea : ix, 189 *b*.

CXXXII, 1. Ecce quam bonum et quam jucundum, etc. : vii, 448 *a*; ix, 217 *a*, 224 *a*, 297 *a*, 545 *a*.
2. Quod descendit in barbam, etc. : xiii, 70 *a*.
3. Quod descendit in oram vestimenti ejus : ix, 279 *b*; xiii, 70 *a*. — Sicut ros Hermon, etc. : xii, 184 *a*.
4. Illic mandavit Dominus benedictionem, etc. : ix, 323 *b*; xiii, 323 *a*.

CXXXIII, 3. Qui statis in domo Domini : ix, 227 *a*.
4. In noctibus extollite manus vestras in sancta : x, 523 *a*.

CXXXIV, 1. Laudate, servi, Dominum : ix, 298 *a*.
2. Qui statis in domo Domini : ix, 235 *a*.
6. Omnia quæcumque voluit, Dominus fecit : ix, 494 *a*, 576 *a*.
8. Qui producit ventos de thesauris suis : ix, 252 *a*, 589 *b*, 672 *b*; x, 40 *b*.
17. Aures habent, et non audient : viii, 40 *a*.

CXXXV, 5. Qui fecit cœlos in intellectu : vii, 473 *a*.
8-9. Solem in potestatem diei, etc. : vii, 463 *b*; ix, 434 *b*.
9. Lunam et stellas in potestatem noctis : x, 52 *b*.
13. Qui divisit mare Rubrum in divisiones : x, 132 *b*, 195 *b*.
23. Quia in humilitate nostra memor fuit nostri : ix, 561 *a*.
25. Qui dat escam omni carni : xii, 540 *b*.

CXXXVI, 1. Super flumina Babylonis, etc. : viii, 318 *b*; ix, 183 *a*, 197 *b*, 295 *ab*; xiii, 100 *b*, 357 *a*, 380 *b*.
9. Memor esto, Domine, filiorum Edom, etc.: ix, 384 *a*.
12. Beatus qui tenebit, etc. : ix, 546 *a*, 553 *a*; xii, 488 *a*.

CXXXVII, 1. Confitebor tibi, Domine, in toto corde meo, etc. : ix, 320 *b*.
2. In conspectu angelorum psallam tibi, etc.: xiii, 96 *a*.
7. Excelsus Dominus, et humilia respicit, etc.: x, 239 *b*, 479 *a*.
8. Si ambulavero in medio mortis, vivificabis me : ix, 373 *a*, 385 *b*, 437 *b*, 509 *b*, 523 *b*. — Super iram inimicorum meorum extendisti manum tuam, etc. : ix, 504 *b*-505 *a*.
9. Dominus retribuet pro me, etc. : ix, 377 *b*, 412 *a*.

CXXXVIII, 3. Intellexisti cogitationes meas de longe : x, 131 *a*.
5. Tu cognovisti omnia novissima et antiqua: xiii, 460 *b*. — Posuisti super me manum tuam : ix, 257 *b*.
6. Mirabilis facta est scientia tua ex me, etc. : vii, 244 *a*.
7. Quo ibo a spiritu tuo : x, 114 *a*, 436 *a*; xii, 636 *a*.
8. Si ascendero in cœlum, tu illic es, etc. : viii, 74 *b*, 312 *a*, 418 *b*; x, 55 *b*, 104 *b*, 127 *b*.
9. Si sumpsero pennas meas diluculo : vii, 448 *b*; ix, 224 *a*.
10. Manus tua deducet me, etc. : xiii, 480 *a*. — Tenebit me dextera tua : ix, 388 *b*.
11. Nox illuminatio mea in deliciis meis: vii, 305 *a*; xi, 220 *a*; xii, 645 *b*, 667 *a*, 693 *a*.
13. Possedisti renes meos : vii, 34 *b*.
14. Confitebor tibi, quia terribiliter magnifitus es : x, 321 *b*.
16. Imperfectum meum viderunt oculi tui : ix, 215 *b*.
17. Nimis honorificati sunt, etc. : x, 20 *a*, 35 *a*, 360 *a*; xiii, 550 *a*.
18. Dinumerabo eos, et super arenam multiplicabuntur : x, 105 *a*.
19. Si occideris, Deus, peccatores, etc. : ix, 465 *a*.
21. Nonne qui oderunt te, Domine, oderam, etc. : iv, 636 *a*; ix, 496 *b*; xii, 584 *b*.
22. Perfecto odio oderam illos, etc. : ix, 496 *b*, 611 *a*; xi, 462 *a*.
24. Et vide, si via iniquitatis in me est : ix, 451 *b*.

CXXXIX, 6. Absconderunt superbi laqueum mihi : ix, 256 *a*, 266 *a*.
7. Funes extenderunt in laqueum : ix, 397 *b*. — Juxta iter scandalum posuerunt mihi : ix, 299 *b*, 550 *b*.
9. Domine, virtus salutis meæ, etc. : x, 340 *ab*. — Obumbrasti super caput meum in die belli : ix, 226 *a*; xiii, 81 *b*.
10. Ne tradas me, Domine, a desiderio meo peccatori, etc. : ix, 473 *b*.
11. Caput circuitus eorum : ix, 590 *a*, 678 *a*. — Labor labiorum ipsorum operiet eos : x, 8 *a*.

Digitized by Google

13. Vir linguosus non dirigetur in terra : XII, 320 *b* ; XIII, 589 *b*. — Virum injustum mala capient in interitu : IX, 295 *b*.
14. Cognovi quia faciet Dominus judicium inopis : IX, 426 *b*.
15. Justi confitebuntur nomini tuo, etc. : XIII, 617 *b*.
CXL, 2. Dirigatur, Domine, oratio mea, etc. : VIII, 269 *a*; IX, 217 *b*, 535 *b*, 561 *b*.
3. Pone, Domine, custodiam ori meo : XII, 351 *a*.
4. Non declines cor meum in verba malitiæ : IX, 667 *b*; X, 617 *a*.
6. Corripiet me justus in misericordia, etc. : IX, 346 *b*.
7. Absorpti sunt juncti petræ judices eorum : X, 22 *ab*.
9. Dissipata sunt ossa nostra secus infernum : XI, 11 *b*.
11. Singulariter sum ego, donec transeam : X, 184 *a*.
CXLI, 2. Voce mea ad Dominum clamavi, etc. : IX, 261 *b*, 508 *b*; XIV, 342 *b*.
3. Effundo in conspectu ejus orationem meam, etc. : IX, 254 *a*, 508 *b*.
7. Periit fuga a me : XII, 661 *b*. — Non est qui requirat animam meam : XI, 419 *a*.
8. Portio mea in terra viventium : IX, 393 *a*, 601 *b*; X, 35 *a*.
11. Educ de custodia animam meam : X, 27 *b*, 68 *a*. — Me expectant justi, donec retribuas mihi : XIV, 342 *b*.
CXLII, 2. Non intres in judicium cum servo tuo : IX, 558 *b*. — Non justificabitur in conspectu tuo omnis vivens : IX, 219 *b*.
4. Collocavit me in obscuris sicut mortuos sæculi : X, 185 *b*.
5. Meditatus sum in omnibus operibus tuis : IX, 409 *b*.
6. Anima mea sicut terra sine aqua tibi : XIII, 122 *b*, 129 *a*.
7. Velociter exaudi me, Domine, etc. : IX, 504 *a*.
10. Notam fac mihi viam in qua ambulem : IX, 477 *b*.
11. Doce me facere voluntatem tuam, etc. : IX, 407 *a*, 466 *a*; X, 67 *a*; XIII, 372 *a*.
12. Spiritus tuus bonus deducet me, etc. : VIII, 68 *a*; X, 8 *a*, 73 *a*; XIII, 147 *a*, 306 *a*. — Propter nomen tuum vivificabis me, etc. : XIII, 147 *a*.
14. Perdes omnes qui tribulant animam meam : IX, 520 *b*.
CXLIII, 3. Homo vanitati similis factus est : IX, 587 *b*, 656 *b*.
6. Domine, inclina cœlos tuos, et descende, etc. : XII, 516 *a*; XIII, 302 *a*, 462 *b*. — Tange montes, et fumigabunt : XIII, 137 *a*.
7. Fulgura coruscationem, et dissipabis eos : X, 39 *b*.
8. Emitte manum tuam de alto : X, 80 *a*, 97 *b*, 132 *b*, 530 *a*, 605 *b*; XIII, 8 *b*.
11. Qui redemisti David servum tuum, etc. : IX, 264 *b*.
12. Erue me de manu filiorum alienorum, etc. : XIV, 19 *a*.
13. Sicut novellæ plantationes, etc. : XII, 516 *a*.
14. Oves eorum fœtosæ : IX, 271 *a*.
18. Beatum dixerunt populum cui hæc sunt : VII, 451 *b*; IX, 579 *b*; XIII, 322 *b*. — Beatus populus cujus Dominus Deus ejus : XIV, 19 *a*.
CXLIV, 3. Magnitudinis ejus non est finis : VIII, 71 *b*; X, 43 *a*.
7. Memoriam abundantiæ suavitatis tuæ eructabunt : VII, 201 *b*; XIII, 305 *a*.
8. Patiens et multum misericors : XII, 316 *b*.
9. Suavis Dominus universis, etc. : VIII, 321 *b*; X, 83 *b*; XII, 180 *b*, 524 *b*. — Miserationes ejus super omnia opera ejus : X, 82 *b*, 104 *b*.
11. Gloriam regni tui dicent, etc. : IX, 381 *b*; XIII, 422 *a*.
13. Regnum tuum regnum omnium sæculorum : X, 23 *b*, 231 *b*.
14. Fidelis Dominus in omnibus verbis suis : IX, 496 *b*; XIII, 516 *a*.
14, 18. Sanctus in omnibus operibus suis : XIII, 318 *a*.
17. Aperis tu manum tuam, etc. : IX, 281 *a*; X, 324 *b*; XI, 403 *b*; XIII, 280 *a*.
18. Justus Dominus in omnibus viis suis : IX, 639 *b*.
19. Prope est Dominus omnibus invocantibus eum : VI, 55 *b*; IX, 313 *b*, 511 *b*, 562 *a*; X, 391 *b*; XII, 301 *b*, 421 *a*.
20. Voluntatem timentium se faciet, etc. : VIII, 120 *b*; IX, 400 *b*; XII, 213 *b*; XIII, 84 *b*.
21. Custodit Dominus omnes diligentes se, etc. : XIII, 440 *b*.
CXLV, 2. Lauda, anima mea, Dominum, etc. : XII, 291 *b*, 703 *b*.
4. Exibit spiritus ejus, et revertetur, etc. : X, 108 *a*, 114 *a*.
5. Beatus cujus Deus Jacob adjutor ejus : IX, 464 *a*. — Qui fecit cœlum et terram, etc. : X, 82 *b*; XIII, 399 *a*.
6. Qui custodit veritatem in sæculum : IX, 433 *b*. — Dat escam esurientibus : XI, 178 *a*; XIV, 399 *b*.
7. Dominus solvit compeditos : X, 186 *a*.
8. Dominus diligit justos : VIII, 303 *a*.
CXLVI, 1. Jucunda decoraque laudatio : IX, 295 *a*.
2. Dispersiones Israelis congregabit : X, 532 *a*.

Digitized by Google

3. Qui sanat contritos corde, etc. : v, 243 *b*; x, 216 *a*, 311 *b*.
4. Qui numerat multitudinem stellarum, etc. : vii, 647 *a*; ix, 206 *a*, 565 *a*; xiii, 346 *b*.
5. Magnus Dominus noster, et magna virtus ejus, etc. : ix, 590 *b*; x, 105 *a*, 238 *b*; xiii, 32 *b*.
6. Suscipiens mansuetos Dominus : viii, 330 *a*.
9. Qui producit in montibus fœnum : xiv, 517 *b*.
10. Qui dat jumentis escam ipsorum : ix, 246 *b*.
12. Beneplacitum est Domino in populo suo : ix, 192 *b*.
CXLVII, 1. Lauda, Jerusalem, Dominum, etc. : xii, 88 *a*, 703 *b*.
2. Confortavit seras portarum tuarum : xiii, 176 *b*.
3. Adipe frumenti satiat te : ix, 231 *b*.
4. Qui emittit eloquium suum terræ : ix, 192 *a*, 369 *b*, 394 *b*.— Velociter currit sermo ejus : x, 393 *a*.
5. Nebulam sicut cinerem spargit : ix, 551 *b*.
6. Mittit crystallum suam sicut buccellas : vii, 613 *a*; ix, 252 *b*, 294 *b*.
7. Emittet verbum suum, et liquefaciet ea : xi, 232 *b*. — Flabit spiritus ejus, et fluent aquæ : ix, 257 *a*.
9. Non fecit taliter omni nationi : xii, 691 *a*.
CXLVIII, 4. Aquæ quæ super cœlos sunt, laudent nomen Domini : xiv, 109 *b*.
5. Dixit, et facta sunt : ix, 226 *b*; x, 64 *b*; xii, 613 *b*.
6. Statuit ea in æternum : v, 320 *b*; x, 132 *b*.
8. Ignis, grando, nix, glacies, etc. : i, 196 *a*; ix, 589 *b*; x, 40 *a*, *b*, 429 *b*.
11. Reges terræ et omnes populi, etc. : xiv, 259 *a*.
14. Hymnus omnibus sanctis ejus : ix, 538 *b*.
CXLIX, 5. Exultabunt sancti in gloria : xiv, 38 *b*.
6. Exaltationes Dei in gutture eorum, etc. : x, 489 *b*.
8. Ad alligandos reges eorum in compedibus : x, 186 *a*.
9. Ut faciant in eis judicium conscriptum : ix, 426 *b*. — Gloria hæc est omnibus sanctis ejus : ix, 391 *b*.
CL, 1. Laudate Dominum in sanctis ejus : ix, 297 *a*.
2. Laudate eum secundum multitudinem magnitudinis ejus : xiv, 121 *b*.
4. Laudate eum in tympano et choro : xi, 20 *b*. — Laudate eum in chordis et organo : x, 135 *b*.
5. Laudate eum in cymbalis bene sonantibus : ix, 214 *b*-215 *a*, 232 *a*.

EX LIBRO PROVERBIORUM.

Cap. I, *vers.* 1-3. Parabolæ Salomonis, etc. : ix, 682 *b*.
3. Ad intelligenda verba prudentiæ, etc. : ix, 356 *b*.
5. Audiens sapiens, sapientior erit : v, 110 *b*; vii, 462 *a*; x, 41 *a*, 277 *b*; xi, 278 *a*.
7. Sapientiam atque doctrinam stulti despiciunt : x, 70 *a*.
8. Audi, fili mi, disciplinam patris tui, etc. : viii, 278 *b*; ix, 389 *a*; x, 446 *b*; xiii, 612 *a*. — Ne dimittas legem matris tuæ : ix, 493 *a*; x, 446 *b*.
10. Fili mi, si te lactaverint peccatores, etc. : ix, 388 *b*, 457 *b*; xi, 62 *b*.
11. Veni nobiscum, etc. : x, 16 *a*.
15. Fili mi, ne ambules cum eis : ix, 447 *a*.
16. Pedes eorum ad malum currunt : viii, 254 *b*; ix, 395 *b*; xi, 173 *b*.
17. Frustra jacitur rete ante oculos pennatorum : x, 332 *b*, 589 *b*.
18. Ipsi quoque contra sanguinem suum insidiantur : ix, 427 *a*; xi, 173 *b*.
20. Sapientia foris prædicat, etc. : x, 309 *b*, 365 *a*.
21. Foris clamitat : xi, 366 *a*, 571 *a*.
22. Usquequo, parvuli, diligitis infantiam, etc. : ix, 485 *b*, 529 *a*, 598 *ab*.
23. Convertimini ad correptionem meam, etc. : xiii, 142 *a*.
24. Vocavi, et renuistis, etc. : viii, 256 *a*; xiii, 331 *b*; xiv, 62 *a*. — Extendi manus meas : xi, 600 *b*.
26. Ego quoque in interitu vestro ridebo : viii, 333 *b*; x, 11 *b*; xiii, 365 *b*.
27. Cum irruerit repentina calamitas : ix, 326 *b*. — Quando venerit super vos tribulatio et angustia : x, 131 *a*.
28. Invocabunt me, et non exaudiam : ix, 326 *b*.
32. Aversio parvulorum interficiet eos : x, 150 *a*.
II, 1. Fili mi, si susceperis sermones meos, etc. : xiv, 100 *a*.
2. Inclina cor tuum ad cognoscendam prudentiam : ix, 461 *b*.
3. Si inclinaveris cor tuum prudentiæ, etc. : ix, 366 *b*; xiii, 420 *b*.
4. Si quæsieris eam quasi pecuniam, etc. : vii, 638 *a*; ix, 666 *a*; x, 51 *a*; xi, 337 *b*; xiii, 418 *b*.

Digitized by Google

7. Custodiet rectorum salutem : IX, 406 *a*; X, 132 *b*.
10-11. Si intraverit sapientia cor tuum, etc. : IX, 331 *b*, 407 *b*-408 *a*, 638 *b*, 661 *b*.
11-12. Servabit te, ut eruaris a via mala, etc.: XII, 133 *b*.
14. Lætantur cum mala fecerint, etc. : IX, 396 *a*.
16. Ut eruaris a muliere aliena, etc. : IX, 365 *b*, 661 *b*; XIII, 628 *b*.
17-18. Relinquit ducem pubertatis suæ, et pacti Dei sui oblita est : IX, 398 *b*, 499 *a*.
18. Inclinata est ad mortem domus ejus : IX, 365 *b*; XIII, 478 *b*.
22. Impii de terra perdentur, etc. : X, 36 *a*.
III, 1. Præcepta mea cor tuum custodiat : IX, 396 *b*.
2. Misericordia et veritas te non deserant, etc.: X, 283 *a*; XIII, 326 *b*. — Circumda eas gutturi tuo, et describe in tabulis cordis tui : X, 2 *b*.
4. Invenies gratiam et disciplinam bonam, etc. : VII, 442 *a*.
5. Habe fiduciam in Domino ex toto corde tuo, etc. : IX, 394 *a*; X, 555 *b*.
9. Honora Dominum de tua substantia : VIII, 374 *b*; XIII, 364 *b*.
11. Disciplinam Domini, fili mi, ne abjicias, etc. : IX, 323 *a*; X, 24 *b*, 77 *b*, 89 *a*.
12. Quem diligit Dominus, corripit, etc. : X, 78 *a*.
13-14. Beatus homo qui invenit sapientiam, etc. : IX, 296 *b*-297 *a*, 411 *b*; X, 24 *b*.
14. Melior est acquisitio illius negotiatione auri et argenti : X, 50 *a*; XIII, 124 *b*. — Primi et purissimi fructus ejus : X, 583 *a*.
15. Pretiosior est cunctis opibus, etc. : VII, 638 *a*; IX, 580 *a*; X, 47 *b*, 49 *b*. — Omnia quæ desiderantur huic non valent comparari : XIII, 7 *b*.
16. Longitudo dierum in dextera ejus, etc. : IX, 580 *a*, 630 *b*, 662 *a*; X, 221 *b*.
17. Viæ ejus, viæ pulchræ : X, 45 *b*. — Omnes semitæ illius pacificæ : VIII, 324 *a*; IX, 322 *b*, 580 *a*.
18. Lignum vitæ est his qui apprehenderint eam : VII, 637 *b*; IX, 236 *a*, 580 *a*, 638 *b*; X, 62 *a*, 69 *a*; XI, 208 *b*, 517 *b*; XIII, 555 *b*. — Qui tenuerit eam, beatus : IX, 319 *a*, 580 *a*; X, 326 *b*.
19. Dominus sapientia fundavit terram : IX, 433 *b*.
21-22. Custodi legem atque consilium, et erit vita animæ tuæ, etc. : IX, 364 *b*, 450 *a*, 542 *b*; X, 46 *b*.
27. Noli prohibere benefacere, etc. : X, 54 *a*, 480 *b*; XI, 84 *a*; XIII, 626 *b*.
28. Ne dicas amico tuo : Vade, et revertere, etc. : VII, 270 *b*; VIII, 274 *b*; IX, 672 *b*; X, 347 *b*, 543 *b*.
30. Ne contendas adversus hominem frustra : IX, 343 *b*.
32. Abominatio Domini est omnis illusor, et cum simplicibus, etc. : X, 261 *a*, 289 *a*, 329 *b*.
33. Egestas a Domino in domo impii, etc. : XI, 12 *b*.
34. Illusores ipse deludet : XIII, 134 *a*.
35. Gloriam sapientes possidebunt, etc. : IX, 604 *b*, 633 *a*. — Stultorum exaltatio, ignominia : VIII, 327 *b*.
IV, 1-2. Audite, filii, disciplinam patris : IX, 404 *b*, 531 *a*. — Attendite ut sciatis prudentiam, etc.: IX, 531 *a*. — Donum bonum tribuam vobis; legem meam ne derelinquatis: IX, 389 *a*.
3-4. Ego filius fui patris mei, tenellus et unigenitus coram matre mea, et docebat me : IX, 597 *a*; XIII, 77 *a*.
8. Glorificaberis ab ea, cum eam fueris amplexatus : IX, 610 *b*; XIV, 199 *a*.
9. Dabit capiti tuo augmenta gratiarum : IX, 604 *b*; XIV, 199 *a*.
11. Viam sapientiæ monstrabo tibi, etc. : X, 286 *a*. — Ducam te per semitas æquitatis : IX, 502 *a*; X, 303 *b*.
18. Justorum semita quasi lux splendens, etc. : VII, 604 *a*; VIII, 444 *a*; X, 35 *b*, 44 *b*, 223 *b*; XI, 460 *a*; XII, 495 *a*; XIII, 83 *a*; XIV, 423 *a*.
19. Via impiorum tenebrosa, etc. : IX, 330 *b*, 353 *a*, 659 *a*; X, 388 *b*.
20. Ad eloquia mea inclina aurem tuam : XI, 564 *a*.
21. Custodi ea in medio cordis tui : IX, 408 *a*.
24. Remove a te os pravum, etc. : IX, 376 *a*.
25. Oculi tui recta videant : IX, 494 *a*, 633 *b*; X, 232 *a*. — Palpebræ tuæ præcedant gressus tuos : VII, 508 *a*; X, 232 *a*.
26. Dirige semitam pedibus tuis : IX, 482 *b*; XI, 535 *a*.
27. Vias quæ a dextris sunt, novit Dominus, etc. : VIII, 343 *a*. — Itinera tua in pace producet : XI, 545 *a*.
V, 3. Favus distillans, labia meretricis : IX, 644 *a*.
4. Novissima illius amara quasi absinthium : X, 131 *a*.
5. Ad inferos properat gressus ejus : XII, 27 *b*.
9. Ne des alienis honorem tuum, etc. : X, 150 *a*; XI, 426 *a*.
10. Ne labores tui sint in domo aliena : X, 533 *a*.
15. Bibe aquam de cisterna tua : XI, 559 *b*.
16. Deriventur fontes tui foras, etc. : X, 51 *a*, 309 *b*, 327 *b*; XI, 277 *b*, 312 *a*.

Digitized by Google

18. Sit vena tua benedicta : XIV, 279 *b*. — Lætare cum muliere adolescentiæ tuæ : IX, 657 *a*; X, 58 *b*.
19. Cerva charissima : IX, 337 *a*; X, 536 *ab*.
22. Iniquitates suæ capiunt impium : VIII, 328 *a*; IX, 528 *a*, 644 *a*; XIII, 447 *b*-448 *a*. — Funibus peccatorum suorum constringitur : X, 122 *b*; XI, 116 *b*, 416 *a*.
VI, 3-4. Suscita amicum tuum, etc. : IX, 356 *a*; X, 489 *b*, 587 *a*, 593 *a*.
6. Vade ad formicam, o piger : VIII, 139 *a*, 258 *b*; IX, 300 *b*, 617 *b*; XIII, 258 *b*, 582 *b*; XIV, 90 *a*.
9. Usquequo, piger, dormies : VIII, 258 *b*.
11. Veniet tibi quasi viator egestas : IX, 627 *b*. — Si vero impiger fueris, veniet ut fons messis tua : XI, 321 *a*.
12. Homo apostata, vir inutilis : IX, 376 *b*, 474 *a*; X, 627 *b*; XII, 241 *b*. — Graditur ore perverso, etc. : XII, 455 *b*.
16-19. Sex sunt quæ odit Dominus, etc. : VII, 78 *a*, 531 *a*; XIII, 128 *ab*.
20. Ne dimittas legem matris tuæ : IX, 333 *a*, 389 *a*.
23. Mandatum lucerna est, et lex lux : IX, 377 *b*, 427 *b*, 545 *a*; X, 125 *a*.
26. Pretium scorti vix est unius panis, etc. : VIII, 261 *a*; X, 155 *b*. — Mulier autem viri pretiosam animam capit : X, 155 *b*; XIII, 348 *a*.
30. Non grandis est culpa, cum quis furatus fuerit, etc. : X, 25 *b*.
32. Qui autem adulter est, etc. : X, 25 *b*; XIII, 339 *a*.
34-35. Zelus et furor viri non parcet in die vindictæ, etc. : VIII, 333 *a*; IX, 425 *b*-426 *a*; X, 39 *a*, 228 *a*, 595 *a*; XI, 433 *a*; XIII, 32 *a*; XIV, 14 *b*, 122 *b*.
VII, 2. Serva mandata mea, et vives, etc. : IX, 482 *b*; XII, 229 *b*.
3. Liga eam (legem) in digitis tuis : IX, 362 *b*.
4-5. Dic sapientiæ : Soror mea es, etc. : X, 58 *b*. — Et prudentiam voca amicam tuam, ut custodiat te a muliere extranea, etc. : IX, 449 *b*.
8-9. Graditur in obscuro, advesperescente die, in noctis tenebris : XI, 410 *a*.
11. Quietis impatiens, nec valens in domo consistere pedibus suis : X, 235 *b*.
16. Intexui funibus lectulum meum : XIII, 447 *b*.
18. Veni, inebriemur uberibus, etc. : IX, 598 *a*, 610 *b*, 656 *ab*.
19. Non est vir in domo sua, abiit via longissima : XI, 105 *b*; XIII, 284 *b*.
20. In die plenæ lunæ, etc. : XIV, 271 *a*.
21. Irretivit eum multis sermonibus, etc. : IX, 644 *a*, 681 *a*; X, 162 *b*.
22. Quasi agnus lasciviens : XI, 525 *b*. — Ignorans quod ad vincula stultus trahatur : VIII, 251 *a*; IX, 644 *a*; XIII, 316 *b*.
23. Donec transfigat sagitta jecur ejus : X, 37 *a*.
VIII, 2. In summis excelsisque verticibus super viam, etc. : X, 159 *a*. — In mediis semitis stans : XI, 557 *b*.
4. Vox mea ad filios hominum : XI, 533 *a*.
6. Audite, quoniam de rebus magnis locutura sum, etc. : X, 239 *a*. — Aperientur labia mea, ut recta prædicent : IX, 494 *a*, 538 *a*.
7. Veritatem meditabitur guttur meum : IX, 508 *a*; XIII, 472 *b*. — Labia mea detestabuntur impium : IX, 538 *a*.
8. Justi sunt omnes sermones mei, etc. : IX, 682 *b*.
9. Recti sunt intelligentibus : X, 286 *a*, 504 *b*.
10. Accipite disciplinam meam, et non pecuniam, etc. : IX, 359 *a*, 404 *b*, 597 *a*, 639 *a*; XIII, 261 *a*.
12. Ego sapientia habito in consilio : IX, 295 *b*; X, 56 *b*.
13. Timor Domini odit malum : VIII, 305 *b*; IX, 451 *b*.
14. Mea est æquitas, mea est prudentia, mea est fortitudo : X, 59 *b*.
15. Per me reges regnant : VII, 650 *a*; X, 46 *b*, 49 *b*, 67 *b*.
17. Ego diligentes me diligo : III, 308 *a*; VIII, 402 *b*; X, 30 *b*; XIII, 264 *b*, 308 *a*. — Qui mane vigilant ad me, invenient me : X, 44 *a*, 58 *b*, 118 *a*, 180 *b*-181 *a*; XII, 317 *b*.
18. Mecum sunt divitiæ et gloria, etc. : X, 59 *ab*.
19. Melior est fructus meus auro, etc. : X, 583 *a*; XIV, 290 *a*.
20. In viis justitiæ ambulo, ut ditem, etc. : XIII, 310 *a*, 467 *a*.
23. Dominus possedit me in initio viarum suarum : I, 52 *a*; VI, 623 *b*; XI, 253 *a*.
23-24. Ab æterno ordinata sum, etc. : VI, 623 *b*.
24. Nondum erant abyssi, et ego jam concepta eram : VII, 503 *a*.
27. Quando præparabat cœlos, aderam, etc. : VII, 475 *b*; X, 52 *b*.
28. Librabat fontes aquarum : XI, 575 *a*.
29. Quando appendebat fundamenta terræ : IX, 589 *a*; X, 66 *b*.
30. Delectabar per singulos dies : IX, 337 *a*.
31. Deliciæ meæ esse cum filiis hominum : I, 353 *b*; VII, 503 *a*; IX, 32 *b*; X, 54 *a*, 61 *a*, 192 *b*; XI, 6 *a*.
32. Nunc ergo, filii, audite me, etc. : IX, 661 *b*.
34. Beatus homo qui audit me, etc. : VII, 637 *b*; X, 45 *a*, 181 *a*; XI, 567 *b*.
35. Qui me invenerit, inveniet vitam, etc. : VII, 638 *b*.

Digitized by Google

36. Qui in me peccaverit, lædet animam suam : IX, 333 *b*.
IX, 1. Sapientia ædificavit sibi domum, etc. : VII, 557 *a*; VIII, 150 *b*; IX, 32 *b*; X, 345 *a*, 607 *a*, 623 *a*; XI, 102 *b*; XIII, 384 *b*.
2. Immolavit victimas suas : VII, 557 *a*. — Miscuit vinum, et proposuit mensam suam : XI, 232 *a*.
3. Misit ancillas suas, ut vocarent ad arcem : XI, 318 *b*.
4. Si quis est parvulus, veniat ad me : X, 150 *a*; XI, 84 *a*.
5. Venite, comedite panem meum, etc. : IX, 612 *a*, 657 *a*; X, 61 *a*; XI, 539 *b*-540 *a*, 552 *b*. — Bibite vinum quod miscui vobis : XIII, 88 *a*.
6. Relinquite infantiam, et vivite : X, 347 *b*.
8. Noli arguere derisorem, ne oderit te : X, 317 *a*; XI, 34 *b*, 51 *b*, 198 *b*, 461 *b*.
9. Da sapienti occasionem, et addetur ei sapientia : X, 264 *b*; XII, 132 *a*, 444 *b*.
16. Qui est parvulus, declinet ad me : X, 200 *b*.
17. Aquæ furtivæ dulciores sunt : IX, 250 *b*; X, 200 *b*, 309 *b*; XI, 545 *b*.
X, 1. Filius sapiens lætificat patrem : X, 58 *b*, 222 *a*; XIII, 77 *a*.
2. Justitia liberabit a morte : IX, 328 *a*, 647 *b*.
3. Non affliget Dominus fame animam justi : XII, 340 *b*; XIV, 374 *b*.
4. Egestatem operata est manus remissa : VIII, 257 *b*, 258 *a*. — Qui nititur mendaciis, hic pascit ventos, etc. : X, 37 *a*.
5. Qui congregat in messe, filius sapiens est, etc. : X, 575 *b*; XI, 320 *b*. — Qui stertit æstate, filius confusionis : XIII, 625 *a*.
6. Benedictio Domini super caput justi, etc. : XIII, 323 *a*. — Os impiorum operit iniquitas : IX, 456 *b*.
7. Memoria justi cum laudibus, etc. : IX, 604 *b*; X, 27 *b*, 62 *a*. — Nomen impiorum putrescet : X, 15 *a*.
9. Qui ambulat simpliciter, ambulat confidenter : XII, 293 *b*.
11. Vena vitæ, os justi : IX, 335 *b*.
12. Odium suscitat rixas, et universa delicta operit charitas : X, 415 *a*.
14. Sapientes abscondunt scientiam : IX, 333 *a*; XI, 111 *b*.
17. Via vitæ custodienti disciplinam : IX, 361 *a*, 401 *a*.
19. In multiloquio non deerit peccatum : VII, 81 *a*; IX, 196 *a*, 623 *a*; X, 62 *a*; XII, 193 *b*, 216 *b*, 218 *a*, 320 *b*.
24. Desiderium suum justis dabitur : X, 49 *b*.
25. Quasi tempestas transiens, non erit impius : X, 387 *b*.
26. Sicut acetum dentibus, et fumus oculis, etc. : XI, 504 *a*.
27. Anni impiorum breviabuntur : IX, 650 *a*.
28. Expectatio justorum lætitia : IX, 467 *a*; X, 565 *b*. — Spes autem impiorum peribit : X, 26 *b*.
30. Justus in æternum non commovebitur : XI, 413 *b*.
31. Os justi parturiet sapientiam : IX, 335 *b*, 456 *b*.
32. Labia justi considerant placita, etc. : IX, 596 *a*, 662 *a*.
XI, 2. Ubi est humilitas, ibi et sapientia : VIII, 152 *a*; IX, 385 *a*; X, 121 *a*; XIII, 564 *b*; XIV, 66 *a*.
3. Simplicitas justorum diriget eos : IX, 482 *b*.
4. Non proderunt divitiæ in die ultionis, etc. : XIV, 58 *ab*.
5. Justitia simplicis diriget viam ejus : IX, 325 *a*, 363 *a*; X, 271 *a*, 540 *b*.
6. In insidiis suis capientur iniqui : IX, 427 *a*.
7. Expectatio sollicitorum peribit : IX, 606 *b*.
9. Simulator ore decipit amicum suum : XIII, 552 *a*; XIV, 29 *b*.
13. Qui fidelis est animi, celat amici commissum : VI, 338 *a*.
14. Ubi non est gubernator, populus corruet, etc. : X, 47 *b*. — Salus ubi multa consilia : VIII, 308 *b*.
15. Qui cavet laqueos, securus erit : X, 45 *ab*.
16. Mulier gratiosa inveniet gloriam : X, 276 *a*; XIII, 276 *ab*; XIV, 113 *a*, 246 *b*.
17. Benefacit animæ suæ vir misericors : XIV, 64 *b*.
18. Seminanti justitiam merces fidelis : X, 370 *b*; XIII, 128 *a*.
22. Circulus aureus in naribus suis, mulier pulchra et fatua : XI, 13 *a*.
23. Desiderium justorum omne bonum est : IX, 475 *a*.
25. Anima quæ benedicit, impinguabitur : X, 553 *b*.
26. Qui abscondit frumenta, maledicetur in populis : VII, 30 *a*; XI, 111 *a*; XIII, 101 *a*.
27. Qui investigator malorum est, opprimetur ab eis : VI, 39 *b*; XI, 173 *b*.
28. Qui confidit in divitiis suis, corruet : VIII, 300 *a*; XI, 77 *b*.
29. Qui conturbat domum suam, possidebit ventos : XII, 142 *b*.
30. Fructus justi lignum vitæ : XIV, 283 *b*, 291 *b*.
31. Si justus in terra recipit, quanto magis impius et peccator : X, 78 *a*.
XII, 1. Qui diligit disciplinam, diligit scientiam : IX, 481 *a*.
2. Qui bonus est, hauriet gratiam a Domino : XI, 532 *ab*; XIII, 626 *a*.
5. Cogitationes justorum, judicia : IX, 448 *b*; XI, 406 *b*. — Consilia impiorum fraudulenta : VIII, 309 *a*.

Digitized by Google

7. Verte impios, et non erunt : IX, 230 *a*, 546 *b*.
8. Doctrina sua noscetur vir, etc. : IX, 348 *b*.
9. Melior est pauper et sufficiens sibi, quam gloriosus et indigens pane : IX, 620 *b*; X, 401 *a*; XI, 448 *b*.
10. Novit justus jumentorum suorum animas : X, 389 *b*; XI, 398 *a*.
11. Qui operatur terram suam, satiabitur panibus : IX, 591 *a*; XIII, 116 *a*, 122 *a*. — Qui autem sectatur otium, stultissimus est : IX, 617 *b*; XIII, 116 *a*, 122 *a*.
14. De fructu oris sui unusquisque replebitur bonis : XIV, 290 *b*.
15. Via stulti recta in oculis ejus : IX, 662 *b*.
19 Labium veritatis firmum erit in perpetuum : IX, 500 *b*; X, 51 *b*.
21. Non contristabit justum, quidquid ei acciderit : IV, 341 *b*; IX, 638 *a*, 652 *a*.
25. Mœror in corde viri humiliabit illum : IX, 331 *a*, 415 *a*; X, 214 *a*; XI, 465 *a*; XIII, 391 *a*.
26. Qui negligit damnum propter amicum, justus est : IX, 261 *b*, 493 *b*; X, 20 *b*.
28. In semita justitiæ vita; iter autem devium ducit ad mortem : X, 12 *a*.

XIII, 2. De fructu oris sui homo satiabitur bonis : XIV, 287 *b*.
3. Qui custodit os suum, custodit animam suam, etc. : IX, 377 *a*, 610 *a*.
4. Vult et non vult piger : X, 594 *a*; XI, 205 *a*; XII, 360 *a*. — Anima autem operantium impinguabitur : IX, 543 *b*.
6. Justitia custodit innocentis viam : IX, 328 *a*, 362 *b*, 406 *a*, 505 *a*.
7. Est quasi pauper, cum in multis divitiis sit : X, 619 *a*.
8. Redemptio animæ viri, divitiæ suæ : IX, 337 *b*, 626 *b*, 638 *b*.
10. Inter superbos semper jurgia sunt : IX, 347 *a*, 386 *a*.
14. Lex sapientis fons vitæ : IX, 319 *b*, 458 *a*, 514 *b*.
17. Nuntius impii cadet in malum; legatus fidelis, sanitas : X, 227 *a*. — Egestas et ignominia ei, qui deserit disciplinam : XI, 12 *b*.
19. Desiderium si compleatur, delectat animam : X, 110 *b*.
21. Justis retribuentur bona : IX, 340 *b*.
22. Custoditur justo substantia peccatoris : IX, 606 *a*, 630 *b*; X, 75 *b*.
23. Multi cibi in novalibus patrum : XI, 554 *a*.
24. Qui parcit virgæ, odit filium suum : IX, 183 *a*; XII, 146 *b*.
25. Justus comedit, et replet animam suam, etc. : X, 241 *b*, 457 *b*. — Venter autem impiorum insaturabilis : VIII, 259 *b*.

XIV, 1. Sapiens mulier ædificat domum suam, etc. : IX, 609 *b*; X, 387 *a*; XI, 277 *a*.
6. Quærit derisor sapientiam, et non invenit : X, 453 *b*.
10. Cor quod novit amaritudinem animæ suæ, etc. : VIII, 318 *b*; IX, 610 *b*.
12. Est via quæ videtur homini justa, etc. : VII, 508 *a*; IX, 194 *a*, 199 *a*, 547 *b*, 598 *a*.
13. Risus dolore miscebitur : IX, 609 *a*. — Extrema gaudii luctus occupat : XII, 108 *a*.
19. Jacebunt mali ante bonos : X, 33 *a*; XI, 42 *b*.
22. Errant qui operantur malum : X, 11 *a*, 20 *a*, 79 *b*, 131 *b*.
23. Ubi verba sunt plurima, ibi frequenter egestas : IX, 667 *b*.
24. Corona sapientium, divitiæ eorum : XIV, 42 *b*. — Fatuitas stultorum, imprudentia : IX, 667 *b*.
28. In multitudine populi dignitas regis : X, 41 *b*.
29. Qui impatiens est, exaltat stultitiam suam : VIII, 325 *a*; XII, 142 *b*.
30. Putredo ossium, invidia : X, 47 *b*, 605 *a*.
31. Qui calumniatur egenum, exprobrat factori ejus, etc. : IX, 475 *b*; XIII, 326 *a*; XIV, 412 *b*.
32. Sperat justus in morte sua : X, 22 *a*.
33. In corde prudentis requiescit sapientia : IX, 443 *a*.
34. Justitia elevat gentem : IX, 328 *a*. — Miseros autem populos facit peccatum : X, 64 *b*, 109 *b*.
35. Acceptus est regi minister intelligens : XI, 33 *a*.

XV, 1. Responsio mollis frangit iram, etc. : VIII, 138 *a*, 317 *a*; XII, 142 *ab*; XIV, 76 *b*.
2. Os fatuorum ebullit stultitiam : VIII, 254 *b*; IX, 456 *b*.
5. Stultus irridet disciplinam patris sui, etc. : X, 447 *b*; XI, 34 *a*; XII, 493 *b*.
8. Victimæ impiorum abominabiles Domino : IX, 622 *a*.
9. Qui sequitur justitiam, diligitur ab eo : VIII, 303 *a*.
13. Cor gaudens exhilarat faciem : IX, 420 *b*; X, 497 *a*.
15. Omnes dies pauperis mali : IX, 606 *a*. — Secura mens quasi juge convivium : VIII, 327 *a*; X, 45 *b*; XI, 568 *a*; XII, 201 *a*.
18. Vir iracundus provocat rixas, etc. : VII, 363 *a*; XII, 142 *b*; XIII, 352 *b*, 368 *a*.
27. Conturbat domum suam, qui sectatur avaritiam : VIII, 257 *a*. — Per misericordiam et fidem purgantur peccata : X, 341 *b*.
29. Longe est Dominus ab impiis, etc. : XI, 11 *a*.
30. Fama bona impinguat ossa : XIII, 629 *b*.

Digitized by Google

31. Auris quæ audit increpationes vitæ, etc. : IX, 666 *a*.
33. Timor Domini disciplina sapientiæ : IX, 370 *a*. — Gloriam præcedit humilitas : IX, 385 *a*, 436 *b*.
XVI, 1. Hominis est animam præparare; et Domini, gubernare linguam : X, 52 *a*.
2. Omnes viæ hominis patent oculis ejus : X, 9 *b*. — Spirituum ponderator est Dominus : IX, 519 *a*.
4. Universa propter semetipsum operatus est Dominus : IX, 583 *a*; X, 83 *a*; XI, 56 *a*.
6. Misericordia et veritate redimitur iniquitas, etc. : XIII, 325 *a*. — Et in timore Domini declinatur a malo : III, 294 *b*; IX, 649 *b*, 683 *b*.
7. Cum placuerint Domino viæ hominis, etc.: XIII, 226 *b*.
9. Cor hominis disponit viam suam, etc.: IX, 482 *b*. — Sed Domini est dirigere gressus ejus : X, 253 *a*.
10. Divinatio in labiis regis, etc. : X, 39 *a*.
11. Pondus et statera judicia Domini sunt: IX, 448 *b*, 543 *b*.
16. Posside sapientiam, quia auro melior est: IX, 481 *b*. — Acquire prudentiam, quia pretiosior est argento : IX, 460 *a*.
18. Contritionem præcedit superbia : X, 36 *b*; XI, 82 *b*; XIII, 167 *b*.
21. Qui sapiens est corde, appellabitur prudens, etc. : IX, 527 *a*. — Et qui dulcis est eloquio, majora reperiet : XII, 457 *b*.
24. Favus mellis, composita verba: XI, 539 *b*. Dulcedo animæ, sanitas ossium : VIII, 327 *b*.
25. Est via quæ videtur homini recta, etc. : X, 90 *a*, 159 *b*.
26. Anima laborantis laborat sibi, etc. : IX, 631 *b*.
28. Verbosus separat principes : VII, 465 *b*.
29. Vir iniquus lactat amicum suum, etc. : IX, 636 *b*; X, 177 *b*.
31. Corona dignitatis senectus, etc. : X, 30 *a*, 276 *a*.
32. Melior est patiens viro forti, etc. : VII, 443 *b*; VIII, 317 *b*, 325 *b*; IX, 638 *a*; XI, 161 *b*; XIV, 64 *b*.
XVII, 2. Servus sapiens dominabitur filiis stultis : VI, 205 *a*; X, 389 *b*.
7. Non decent stultum verba composita : IX, 586 *a*.
8. Gemma gratissima, expectatio præstolantis : VIII, 300 *a*; IX, 440 *a*; X, 565 *a*.
16. Qui altam facit domum suam, quærit ruinam : X, 498 *a*; XI, 35 *b*. — Qui evitat discere, incidet in mala : X, 43 *b*.
17. Omni tempore diligit qui amicus est : X, 520 *b*; XIII, 307 *b*, 401 *b*, 445 *a*; XIV, 29 *a*.
19. Qui meditatur discordias, diligit rixas : IX, 339 *a*.
20. Qui perversi cordis est, non inveniet bonum : IX, 367 *a*, 596 *a*; X, 6 *b*.
22. Spiritus tristis exsiccat ossa : X, 185 *b*, 358 *b*.
24. In facie prudentis lucet sapientia : IX, 646 *a*. — Oculi stultorum in finibus terræ : IX, 503 *b*; XII, 476 *a*.
26. Non est bonum, damnum inferre justo, etc. : IX, 641 *a*.
XVIII, 2. Non recipit stultus verba prudentiæ, etc. : IX, 596 *a*; X, 447 *b*; XI, 34 *b*; XII, 444 *ab*.
3. Impius, cum in profundum venerit peccatorum, contemnit : VIII, 127 *a*, 250 *b*; IX, 246 *a*, 649 *a*; X, 113 *a*.
5. Accipere personam impii in judicio non est bonum : VII, 455 *b*.
7. Os stulti contritio ejus, etc. : IX, 667 *b*.
8. Timor dejicit pigrum : VIII, 258 *a*. — Animæ autem effœminatorum esurient : IX, 457 *b*; XI, 349 *a*.
9. Qui mollis et dissolutus est in opere suo, frater est sua opera dissipantis : IX, 657 *a*, 669 *a*; XI, 12 *a*.
10. Turris fortissima, nomen Domini : X, 579 *b*, 622 *b*.
12. Antequam conteratur, exaltatur cor hominis : XI, 82 *b*.
13. Qui prius respondet quam audiat, stultum se esse demonstrat : IX, 374 *b*.
14. Spiritum ad irascendum facilem quis poterit sustinere : XII, 142 *b*.
16. Donum hominis dilatat viam ejus, etc. : XIII, 430 *b*.
17. Justus prior est accusator sui, etc. : VI, 39 *b*; VIII, 266 *b*; IX, 281 *b*; X, 190 *b*; XIII, 546 *b*.
19. Frater qui adjuvatur a fratre, quasi civitas firma : VII, 42 *a*; IX, 261 *a*, 619 *b*; X, 361 *a*; XI, 186 *a*; XII, 446 *a*.
24. Vir amabilis ad societatem, magis amicus erit quam frater : IV, 661 *b*.
XIX, 1. Melior est pauper qui ambulat in simplicitate sua, etc. : IX, 335 *a*; X, 358 *a*.
2. Qui festinus est pedibus, offendet : IX, 395 *b*, 550 *a*.
6. Multi colunt personam potentis, etc. : VII, 455 *b*; IX, 626 *b*. — Et amici sunt dona tribuentis : XI, 346 *a*.
7. Fratres hominis pauperis oderunt eum, etc. : IX, 661 *a*; XI, 217 *b*; XIII, 255 *a*.
8. Qui tantum verba sectatur, nihil habebit : IX, 667 *b*; XII, 424 *b*.
10. Non decent stultum deliciæ, etc. : IX, 491 *b*.
11. Doctrina viri per patientiam noscitur : X, 295 *a*, 451 *b*.
12. Sicut fremitus leonis, ita et regis ira, etc.: VII, 463 *b*.

Digitized by Google

15. Pigredo immittit soporem, etc. : IX, 352 *a*. — Et anima dissoluta esuriet : XI, 349 *a*.
16. Qui custodit mandatum, custodit animam suam : IX, 237 *b*, 338 *a*. — Qui autem negligit viam suam, mortificabitur : VII, 550 *b*; IX, 598 *b*.
17. Fœneratur Domino, qui miseretur pauperis : VIII, 321 *b*; XIII, 299 *b*, 325 *b*.
19. Qui impatiens est, sustinebit damnum : VIII, 255 *a*, 317 *b*, 325 *a*.
25. Pestilente flagellato, stultus sapientior erit : X, 111 *b*; XII, 137 *b*.
28. Testis iniquus deridet judicium : IX, 387 *a*.
29. Mallei percutientes stultorum corporibus : VIII, 239 *b*; XIII, 334 *b*.

XX, 1. Luxuriosa res vinum : VIII, 288 *b*; XI, 12 *a*; XII, 318 *b*. — Quicumque his delectatur, non erit sapiens : VIII, 260 *b*.
3. Honor est homini qui separat se a contentionibus : XI, 183 *b*; XII, 469 *a*.
4. Propter frigus piger arare noluit : VIII, 139 *a*.
6. Multi homines misericordes vocantur; virum autem fidelem, etc. : X, 568 *a*; XI, 77 *a*.
8. Rex qui sedet in solio judicii, dissipat, etc.: IX, 349 *b*, 480 *a*.
9. Quis potest dicere : Mundum est cor meum : XIII, 521 *b*.
10. Pondus et pondus, mensura et mensura, utrumque, etc. : VII, 122 *a*; X, 383 *b*.
11. Ex studiis suis intelligitur puer, etc. : IX, 607 *a*; X, 63 *b*; XI, 84 *b*.
17. Suavis est homini panis mendacii : XI, 553 *b*.
21. Hæreditas ad quam festinatur in principio, etc. : XII, 489 *b*.
23. Statera dolosa non est bona : IX, 325 *a*; XI, 536 *b*.
26. Dissipat impios rex sapiens, etc. : IX, 480 *a*, 623 *b*.
27. Lucerna Domini spiraculum hominis, etc.: IX, 452 *b*; XI, 555 *a*.
28. Misericordia et veritas custodiunt regem, etc. : VII, 304 *a*; IX, 454 *a*.
29. Dignitas senum, canities : IX, 445 *b*.

XXI, 1. Sicut divisiones aquarum, ita cor regis in manu Domini, etc. : III, 225 *b*; IX, 366 *b*, 646 *a*, 653 *a*; X, 82 *a*.
4. Exaltatio oculorum est dilatatio cordis : XII, 476 *a*.
6. Qui congregat thesauros lingua mendacii, vanus et excors est : IX, 581 *b*.
8. Qui mundus est, rectum opus ejus : IX, 494 *a*.
11. Mulctato pestilente, sapientior erit parvulus : X, 111 *b*. — Si sectetur sapientem, sumet scientiam : X, 392 *b*.
13. Qui obturat aurem suam ad clamorem pauperis, et ipse clamabit, etc. : VIII, 274 *a*.
16. Qui erraverit in via doctrinæ, in cœtu gigantum commorabitur : IX, 361 *a*.
17. Qui diligit epulas, in egestate erit, etc. : XI,39 *b*-40 *a*. — Qui amat vinum et pinguia, non ditabitur : XII, 486 *a*.
20. Thesaurus desiderabilis, et oleum in habitaculo justi : X, 386 *a*, 506 *b*; XI, 561 *a*; XII, 374 *a*; XIII, 75 *b*.
24. Superbus et arrogans vocatur indoctus : IX, 347 *a*.
25. Desideria occidunt pigrum : VIII, 257 *b*; IX, 372 *b*, 617 *b*.
26. Tota die concupiscit et desiderat : IX, 372 *b*.
28. Vir obediens loquetur victorias : XI, 608 *b*; XII, 323 *b*; XIII, 82 *a*.
31. Equus paratur ad diem belli; Dominus autem salutem tribuit : VIII, 287 *a*.

XXII, 1. Melius est nomen bonum, quam divitiæ multæ : VII, 531 *b*; IX, 666 *b*. — Super argentum et aurum gratia bona : VII, 442 *a*; IX, 411 *b*.
2. Dives et pauper obviaverunt sibi; utriusque operator est Dominus : XI, 41 *a*.
5. Arma et gladii in via perversi : IX, 386 *a*.
6. Adolescens juxta viam suam, etiam cum senuerit, etc. : X, 191 *b*; XII, 444 *a*; XIV, 20 *a*.
7. Qui accipit mutuum, servus est fœnerantis : X, 378 *b*.
9. Qui pronus est ad misericordiam, benedicetur, etc. : XIII, 325 *b*-326 *a*. — Victoriam et honorem acquiret qui dat munera, etc. : IX, 376 *a*.
11. Qui diligit cordis munditiam, propter gratiam labiorum suorum, etc.: VII, 443 *b*; IX, 380 *a*, 481 *a*; XIII, 377 *a*, 550 *b*; XIV, 106 *a*.
15. Stultitia colligata est in corde pueri, etc.: VIII, 305 *b*; XI, 84 *b*.
20. Ecce descripsi eam tibi tripliciter : VII, 344 *a*; IX, 372 *a*; X, 2 *b*; XII, 23 *a*.
22. Non facias violentiam pauperi, etc. : IX, 617 *a*.
26. Noli esse cum his qui defigunt manus suas, etc. : X, 210 *a*.
28. Ne transgrediaris terminos antiquos, etc.: XI, 248 *a*.
29. Vidisti virum velocem in opere suo : VII, 446 *a*; IX, 622 *b*; X, 347 *b*.

XXIII, 1. Quando sederis ut comedas cum principe, diligenter attende, etc. : XI, 458 *b*, 556 *a*.
3. Ne desideres de cibis ejus in quo est panis mendacii : XI, 553 *b*.
4. Noli laborare ut diteris, etc. : IX, 606 *a*.

Digitized by Google

5. Ne erigas oculos tuos ad opes quas non potes habere : VII, 484 *b*. — Facient sibi pennas quasi aquilæ, et volabunt in cœlum : XIII, 615 *a*.
6-7. Ne comedas cum homine invido, etc. : IX, 617 *b*; X, 602 *b*.
7. Quoniam in similitudinem arioli et conjectoris, æstimat quod ignorat : X, 321 *a*.
10-11. Ne attingas parvulorum terminos, etc.: IX, 516 *a*; XIII, 424 *a*.
13. Noli subtrahere a puero disciplinam, etc.: XI, 84 *b*.
14. Tu virga percuties eum, etc. : XII, 137 *b*.
17-18. In timore Domini esto tota die, etc. : IX, 442 *b*.
19. Audi, fili mi, et esto sapiens, etc. : XIII, 541 *a*.
20. Noli esse in conviviis potatorum : IX, 636 *a*; XI, 287 *b*.
23. Veritatem eme : XI, 342 *b*.
24. Qui sapientem genuit, lætabitur in eo : X, 222 *a*, 247 *b*.
26. Oculi tui vias meas custodiant : IX, 555 *a*.
29-30. Cui væ? cujus patri væ? cui rixæ, etc.: IX, 606 *b*; X, 371 *b*; XI, 538 *b*.
31. Ne intuearis vinum, quando flavescit, etc.: X, 116 *a*.
33. Oculi tui videbunt extraneas, etc. : IX, 368 *b*.
35. Verberaverunt me, sed non dolui, etc. : VIII, 294 *a*; IX, 429 *b*, 431 *a*; XI, 571 *a*.
XXIV, 2. Rapinas meditatur mens eorum, etc. : IX, 339 *a*.
4. In doctrina replebuntur cellaria : XIII, 310 *b*.
8. Qui cogitat mala facere, stultus vocabitur : IX, 395 *a*, 641 *a*.
11. Erue eos qui ducuntur ad mortem, etc. : XIII, 316 *b*.
15. Ne insidieris et quæras impietatem in domo justi, etc. : IX, 600 *a*, 641 *a*; X, 602 *b*; XI, 139 *a*; XIII, 209 *b*.
16. Septies cadet justus, et resurget : VIII, 339 *b*; IX, 204 *b*, 245 *a*, 641 *a*; X, 79 *a*; XII, 198 *b*.
21. Cum detractoribus non commiscearis : XIV, 538 *b*.
25. Qui arguunt (impium), laudabuntur : XI, 590 *a*.
27. Præpara foris opus tuum, et diligenter exerce agrum tuum, etc. : IX, 338 *a*, 383 *a*; X, 387 *a*; XI, 68 *b*; XIII, 109 *a*.
29. Ne dicas : Quomodo fecit mihi, sic faciam ei, etc. : X, 377 *a*.
30-31. Per agrum hominis pigri transivi, etc.: VIII, 119 *b*, 139 *a*, 258 *a*; XI, 133 *a*; XIII, 109 *a*, 118 *a*.
31. Et operuerant superficiem ejus spinæ : X, 420 *a*.
32. Quod cum vidissem, posui in corde meo, etc. : IX, 404 *b*, 410 *ab*; X, 247 *a*.
XXV, 3. Cœlum sursum, et terra deorsum, et cor regum inscrutabile : VII, 480 *a*; IX, 69 *b*, 681 *b*.
4. Aufer rubiginem de argento, et egredietur vas purissimum : XIII, 527 *a*; XIV, 270 *b*, 600 *b*-601 *a*.
5. Aufer impietatem de vultu regis, et firmabitur justitia thronus ejus : VII, 454 *a*; IX, 348 *a*.
6. Ne gloriosus appareas coram rege : IX, 380 *b*.
7. Melius est ut dicatur tibi : Ascende huc, etc. : XIII, 432 *a*.
11. Mala aurea in lectis argenteis, qui loquitur verbum in tempore suo : IX, 609 *b*-610 *a*; X, 606 *b*.
14. Nubes, et ventus, et pluviæ, vir gloriosus, etc. : X, 121 *a*.
15. Lingua mollis confringet duritiam : IX, 539 *b*.
16. Mel invenisti, comede quod sufficit tibi, etc. : IX, 246 *a*, 595 *b*; XII, 438 *a*.
18. Jaculum et gladius, et sagitta acuta, etc. : XIII, 288 *a*.
20. Acetum in nitro, qui cantat carmina corde pessimo : XI, 504 *a*.
21. Si esurierit inimicus tuus, ciba illum, etc.: IV, 677 *a*; IX, 278 *b*.
23. Ventus aquilo dissipat pluvias, et facies tristis linguam detrahentem : IX, 636 *b*.
25. Aqua frigida animæ sitienti, et nuntius bonus de terra longinqua : VIII, 416 *b*.
27. Qui scrutator est majestatis, opprimetur a gloria : I, 16 *b*; XI, 337 *b*.
28. Sicut urbs patens et absque murorum ambitu, ita vir, etc. : VII, 127 *b*.
XXVI, 2. Maledictum frustra prolatum in quempiam superveniet : VII, 131 *a*.
4. Ne respondeas stulto juxta stultitiam ejus : XI, 202 *a*.
5. Responde stulto : XI, 496 *b*.
8. Sicut qui mittit lapidem in acervum Mercurii, ita qui tribuit insipienti honorem : IX, 664 *a*, 665 *b*; XI, 425 *b*.
9. Quomodo si spina nascatur in manu temulenti, sic parabola in ore stultorum : IX, 586 *a*.
11. Sicut canis qui revertitur ad vomitum suum, etc. : XI, 549 *b*.
12. Vidisti hominem sapientem sibi videri? magis illo spem habebit insipiens : XII, 152 *a*.
13-14. Dicit piger : Leo est in sylva, etc. : X, 188 *b*.
14. Sicut ostium vertitur in cardine suo, ita piger in lectulo suo : X, 425 *a*; XIII, 445 *b*.

Digitized by Google

15. Abscondit piger manum sub ascella sua, etc. : IX, 627 *b*.
16. Sapientior sibi piger videtur septem viris loquentibus sententias : IX, 617 *b*, 662 *b*.
20. Cum defecerint ligna, extinguetur ignis : VIII, 138 *a*; XII, 351 *a*.
22. Verba susurronis quasi simplicia, etc. : IX, 666 *b*.
25. Septem nequitiæ sunt in corde illius : X, 533 *b*; XII, 410 *b*.
26. Qui operit odium fraudulenter, revelabitur malitia ejus in concilio : X, 356 *b*, 426 *a*; XI, 197 *b*.
27. Qui volvit lapidem, revertetur ad eum : IX, 665 *b*.
28. Lingua fallax non amat veritatem : IX, 428 *b*. — Os lubricum operatur ruinas : IX, 376 *a*.

XXVII, 1. Ne glorieris in crastinum, ignorans quid superventura pariat dies : IX, 460 *b*.
3. Grave est saxum, et onerosa arena; sed ira stulti utroque gravior : IX, 638 *a*.
4. Ira non habet misericordiam, etc. : VIII, 255 *a*; IX, 637 *b*; XIII, 352 *b*.
5. Melior est manifesta correptio, quam amor absconditus : IX, 636 *b*.
6. Meliora sunt vulnera diligentis, quam fraudulenta oscula odientis : XII, 290 *b*; XIV, 411 *a*.
7. Anima saturata calcabit favum : IX, 422 *b*; XII, 29 *b*. — Anima esuriens etiam amarum pro dulci sumet : X, 353 *a*.
9. Unguento et variis odoribus delectatur cor, etc. : IX, 662 *a*; XI, 221 *b*. — Bonis amici consiliis anima dulcoratur : VII, 641 *b*; IX, 351 *a*.
11. Stude sapientiæ, fili mi, et lætifica cor meum, etc. : IX, 374 *b*, 604 *b*, 606 *b*; X, 2 *a*.
14. Qui benedicit proximo suo voce grandi, de nocte consurgens, etc. : IX, 636 *b*.
15. Tecta perstillantia in die frigoris, et mulier litigiosa comparantur : IX, 669 *b*.
17. Ferrum ferro exacuitur, et homo exacuit faciem amici sui : IX, 666 *a*; X, 264 *a*; XI, 227 *a*.
18. Qui servat ficum, comedet fructus ejus : IX, 534 *a*; XI, 281 *b*.
20. Oculi hominum insatiabiles : IX, 593 *a*.
21. Probatur in fornace aurum : XII, 180 *b*.— Cor iniqui inquirit mala : IX, 392 *a*. — Cor autem rectum inquirit scientiam : IX, 331 *b*.
23. Diligenter agnosce vultum pecoris tui : V, 697 *a*: IX, 338 *a*; X, 159 *a*; XI, 398 *a*.
24. Corona tribuetur in generationem et generationem : VIII, 480 *a*.
25. Collecta sunt fœna de montibus : XI, 342 *b*.

XXVIII, 1. Fugit impius nemine persequente : IX, 510 *a*. — Justus autem quasi leo confidens absque terrore erit : X, 122 *a*.
2. Propter peccata terræ multi principes ejus : X, 283 *b*, 529 *a*.
3. Vir pauper calumnians pauperes, similis est imbri, etc. : IX, 474 *a*; XI, 214 *a*.
4. Qui derelinquunt legem, laudant impium : IX, 649 *a*; XIV, 540 *b*.
5. Viri mali non cogitant judicium : X, 32 *a*.
7. Qui custodit legem, filius sapiens est : IX, 364 *b*.
8. Qui coacervat divitias usuris et fœnore, etc. : IX, 606 *b*.
9. Qui declinat aures suas ne audiat legem, etc. X, 571 *a*; XIII, 336 *a*.
10. Qui decipit justos in via mala, in interitu suo corruet : IX, 447 *a*.
11. Sapiens sibi videtur vir dives; pauper autem, etc. : VI, 40 *a*.
13. Qui abscondit scelera sua, non dirigetur : V, 663 *ab*, 679 *b*; IX, 523 *b*; X, 336 *b*, 347 *a*; XIII, 277 *a*, 475 *a*; XIV, 69 *b*. — Qui autem confessus fuerit, et reliquerit ea, misericordiam consequetur : IX, 523 *b*.
14. Beatus homo qui semper est pavidus : VIII, 305 *a*; IX, 192 *a*.
15. Ursus esuriens, princeps impius super populum pauperem : IX, 349 *b*; XIII, 255 *a*, 617 *b*.
16. Dux indigens prudentia, multos opprimet per calumniam : VIII, 300 *b*. — Qui autem odit avaritiam, longi fient dies ejus : IX, 367 *a*.
19. Qui operatur terram suam, satiabitur panibus : XI, 533 *a*; XIII, 363 *a*.
20. Vir fidelis multum laudabitur : XIV, 62 *b*. — Qui festinat ditari, non erit innocens : IX, 368 *a*.
22. Vir qui festinat ditari, et aliis invidet, ignorat, etc. : IX, 617 *b*.
23. Qui corripit hominem, gratiam postea inveniet apud eum, etc. : VII, 466 *b*.
27. Qui dat pauperi, non indigebit, etc. : XI, 43 *a*.

XXIX, 1. Viro qui corripientem dura cervice contemnit, repentinus ei, etc. : VII, 466 *b*; X, 111 *b*.
2. In multiplicatione justorum lætabitur vulgus : X, 222 *a*.
3. Qui nutrit scorta, perdet substantiam : XI, 12 *a*.
4. Rex justus erigit terram : IX, 493 *b*.
5. Homo qui blandis fictisque sermonibus loquitur, etc. : XI, 521 *b*.
6. Peccantem virum iniquum involvet laqueus : IX, 459 *a*.
8. Homines pestilentes dissipant civitatem : XI, 25 *b*.
12. Princeps qui libenter audit verba mendacii, omnes ministros habet impios : VII, 465 *b*.

Digitized by Google

14. Rex qui judicat in veritate pauperes, thronus ejus in æternum firmabitur : VII, 455 *b*.
15. Puer qui dimittitur voluntati suæ, confundit matrem suam : XI, 84 *b*.
18. Cum prophetia defecerit, dissipabitur populus : XI, 444 *b*. — Qui custodit legem, beatus est : IX, 319 *b*, 364 *b*, 398 *a*, 447 *b*.
19. Servus verbis non potest erudiri : IX, 491 *b*.
20. Vidisti hominem velocem ad loquendum? stultitia magis speranda est, etc. : IX, 667 *b*.
21. Qui delicate a pueritia nutrit servum suum, etc. : VIII, 141 *b*; IX, 491 *b*; XII, 359 *b*, 365 *a*, 377 *b*.
22. Qui ad indignandum facilis est, erit ad peccandum proclivior : VIII, 255 *a*; XI, 21 *b*; XIII, 352 *b*.
23. Superbum sequitur humilitas, etc. : IX, 436 *b*; XI, 82 *b*; XII, 212 *b*. — Et humilem spiritu suscipiet gloria : VIII, 307 *a*.
25. Qui timet hominem, cito corruet : XI, 139 *a*.
27. Verbum custodiens filius, extra perditionem erit : IX, 375 *a*, 401 *a*.
XXX, 1. Verba congregantis filii vomentis : IX, 375 *a*.
3. Non didici sapientiam, et non novi scientiam sanctorum : XI, 362 *b*.
4. Quis continuit spiritum in manibus suis : IX, 457 *b*.
5. Omnis sermo Dei ignitus, etc. : IX, 375 *b*, 497 *b*; X, 129 *a*, 304 *b*, 572 *a*; XI, 232 *b*.
6. Ne addas quidquam verbis illius, et arguaris, inveniarisque mendax : IX, 612 *b*.
8. Vanitatem et verba mendacia longe fac a me : IX, 510 *b*. — Mendicitatem et divitias ne dederis mihi : VIII, 171 *b*; IX, 246 *a*; X, 376 *b*; XIV, 368 *a*, 371 *b*, 485 *b*, 511 *b*.
9. Ne forte perjurem nomen Dei mei : IX, 246 *a*; X, 376 *b*.
11. Generatio quæ patri suo maledicit, etc. : X, 536 *b*; XI, 63 *b*, 384 *b*.
12. Generatio quæ sibi munda videtur, et tamen non est lota a sordibus suis : X, 153 *a*.
14. Generatio quæ pro dentibus gladios habet : IX, 525 *b*.
15. Sanguisugæ duæ sunt filiæ, dicentes : Affer, affer : VIII, 260 *b*, 281 *b*; XI, 313 *b*. — Tria sunt insaturabilia, et quartum quod nunquam dicit : Sufficit : IX, 644 *b*.
16. Terra quæ non satiatur aqua : X, 605 *a*.— Ignis vero nunquam dicit : Sufficit : X, 605 *a*.
18-19. Tria sunt difficilia mihi, et quartum penitus ignoro : viam aquilæ in cœlo : X, 37 *a*; XI, 243 *a*; XIII, 565 *a*;... viam colubri super petram; XIII, 38 *b*;... viam navis in medio mari : X, 36 *b*; XI, 345 *b*;... viam viri in adolescentia : XIII, 38 *b*.
24. Quatuor sunt minima terræ, et ipsa sunt sapientiora sapientibus : VIII, 300 *b*; XI, 543 *b*.
26. Lepusculus, plebs invalida, etc. : VIII, 300 *b*.
28. Stellio manibus nititur : VIII, 301 *a*.
30. Leo, fortissimus bestiarum, etc. : IX, 655 *b*; X, 363 *a*.
31. Gallus succinctus lumbos : XI, 444 *b*.
33. Qui vehementer emungit, elicit sanguinem : IX, 640 *b*; X, 204 *a*.
XXXI, 1. Visio qua erudivit eum mater sua : IX, 597 *a*.
8. Aperi os tuum muto, etc. : XIII, 394 *a*.
10. Mulierem fortem quis inveniet : XIII, 510 *a*.
14. Facta est quasi navis institoris, etc. : VIII, 286 *a*, 293 *b*; XI, 344 *b*, 345 *a*; XIII, 101 *a*, 345 *b*.
15. De nocte surrexit, etc. : X, 235 *b*.
16. De fructu manuum suarum plantavit vineam : X, 583 *a*; XIV, 291 *a*.
17. Accinxit fortitudine lumbos suos, etc. : XI, 526 *a*, 608 *a*; XIII, 510 *b*; XIV, 47 *a*.
18-19. Non extinguetur in nocte lucerna ejus, etc. : X, 564 *b*.
19. Manum suam misit ad fortia : XIV, 46 *a*.
20. Manus suas aperuit inopi : X, 201 *b*, 359 *a*; XIII, 394 *a*.
22. Stragulatam vestem fecit sibi : XI, 501 *a*. — Byssus et purpura indumentum ejus : VIII, 295 *a*, 301 *b*.
23. Nobilis in porta vir ejus, etc. : XIII, 283 *a*. — Quando sederit cum senatoribus terræ : IX, 199 *b*, 669 *a*; XI, 105 *a*, 333 *a*.
24. Sindonem fecit et vendidit, etc. : XI, 219 *a*, 526 *a*.
25. Fortitudo et decor indumentum ejus : VIII, 302 *a*; XIII, 509 *b*; XIV, 45 *b*. — Ridebit in die novissimo, IX, 645 *b*.
26. Lex clementiæ in lingua ejus : IX, 411 *a*.
27. Consideravit semitas domus suæ : IX, 453 *a*.
28. Vir ejus laudavit eam : X, 228 *a*, 239 *b*.
29. Multæ filiæ congregaverunt divitias; tu, etc. : XIV, 257 *a*, 272 *a*.
30. Fallax gratia, et vana est pulchritudo : VII, 519 *a*; IX, 215 *b*, 582 *a*, 602 *b*; X, 50 *b*, 100 *b*, 168 *b*.
31. Date ei de fructu manuum suarum : X, 379 *a*.

Digitized by Google

EX LIBRO ECCLESIASTÆ

Vide tom. IX, *a pagina* 579-580 *ad* 684, *per singula capita et versiculos. Præterea :*

Cap. I, *vers.* 2. Vanitas vanitatum : IX, 186 *b*, 302 *a*; X, 46 *a*, 91 *b*.

3. Quid habet amplius homo de universo labore suo, etc. : IX, 581 *a*.

4. Generatio præterit, etc. : X, 38 *a*, 56 *b*. — Terra autem in æternum stat : X, 9 *a*; XIII, 319 *b*.

5. Oritur sol, et occidit, etc. : VI, 623 *b* ; VII, 490 *b*-491 *a*; IX, 148 *b*; XI, 219 *b*.

6. Gyrat per meridiem, etc. : VI, 623 *b*; XI, 219 *b*.

7. Omnia flumina intrant in mare, etc. : VIII, 255 *b*; IX, 194 *a*, 199 *a*, 273 *b*, 547 *b*; XIV, 238 *a*, 252 *b*.— Ad locum unde exeunt flumina, revertuntur, etc. : VIII, 80 *b*, 273 *a*; IX, 269 *b*, 547 *b*; X, 497 *b*, 618 *b*; XI, 515 *a*.

8. Cunctæ res difficiles : X, 68 *b*.

10. Nihil sub sole novum : II, 608 *a*; IX, 105 *b*; X, 133 *b*.

14. Vidi cuncta quæ fiunt sub sole, etc. : XII, 153 *b*.

15. Perversi difficile corriguntur : IX, 330 *a*. — Stultorum infinitus est numerus : X, 28 *a*, 100 *b*, 105 *a*.

16. Mens mea contemplata est multa sapienter, et didici : IX, 413 *a*.

18. Eo quod in multa sapientia multa sit indignatio : XI, 414 *b*. — Qui addit scientiam, addit et laborem : IX, 298 *b*; XI, 465 *a*; XIV, 40 *a*.

II, 1. Dixi ego in corde meo : Vadam, et affluam deliciis, etc. : IX, 581 *b*.

11. Vidi in omnibus vanitatem, etc. : XIII, 401 *a*.

12. Quid est homo ut sequi possit regem factorem suum : XI, 561 *b*.

14. Sapientis oculi in capite ejus : XII, 302 *b*; XIII, 479 *a*.

23. Cuncti dies (hominis) doloribus et ærumnis pleni sunt, etc. : IX, 581 *a*, 587 *a*.

26. Peccatori dedit afflictionem et curam superfluam, etc. : X, 423 *b*.

III, 1. Omnia tempus habent : X, 243 *b*.

4. Tempus plangendi, et tempus saltandi : IX, 479 *b*; X, 138 *a*.

5. Tempus longe fieri ab amplexibus : X, 224 *a*.

6. Tempus aquirendi, et tempus perdendi : IX, 479 *b*. — Tempus custodiendi, et tempus abjiciendi : IX, 480 *a*.

8. Tempus dilectionis, et tempus odii : XIII, 307 *b*.

11. Mundum tradidit disputationi eorum : X, 93 *b*.

12. Et cognovi quod non esset melius nisi lætari, etc. : XII, 135 *a*.

14. Didici quod omnia opera quæ fecit Deus, perseverent in perpetuum : IX, 435 *a*.

17. Justum et impium judicabit Dominus, etc. : XIII, 145 *b*.

19. Unus interitus est hominis et jumentorum : III, 58 *a*. — Similiter spirant omnia : X, 49 *a*.

20. Et omnia pergunt ad unum locum : IX, 587 *a*. — De terra facta sunt, et in terram pariter convertentur : X, 107 *a*.

21. Quis novit si spiritus filiorum Adam ascendat sursum, etc. : I, 196 *b*.

IV, 1. Vidi calumnias quæ sub sole geruntur, etc. : IX, 521 *b*.

7-8. Considerans reperi et aliam vanitatem, etc. : IX, 581 *b*-582 *a*.

8. Unus est, et secundum non habet : VII, 256 *b*; IX, 605 *b*.

9. Melius est duos esse simul, quam unum, etc. : VII, 448 *a*; VIII, 243 *a*; X, 331 *b*, 488 *b*.

12. Funiculus triplex difficile rumpitur : VII, 36 *a*; VIII, 294 *a*, 450 *a*; IX, 227 *b*, 549 *b*, 571 *b*; XIII, 292 *a*, 319 *a*; XIV, 29 *a*.

13. Melior est puer pauper et sapiens rege sene et stulto : XI, 85 *a*.

17. Custodi pedem tuum ingrediens domum Dei, etc. : XI, 2 *a*; XIII, 384 *a*, 634 *a*.

V, 1. Ne temere quid loquaris, etc. : IX, 350 *a*. — Deus enim in cœlo, et tu super terram, etc. : X, 68 *b*.

3. Si quid vovisti Deo, ne moreris reddere, etc. : XII, 241 *b*. — Sed quodcumque voveris, redde : VI, 383 *a*.

7. Si videris calumnias egenorum, etc. : IX, 529 *b*-530 *a*. — Excelso excelsior est alius, et super hos quoque, etc. : X, 256 *a*, 323 *a*.

9. Avarus non implebitur pecunia : VIII, 256 *b*; IX, 580 *b*; X, 605 *ab*; XI, 149 *b*; XIV, 79 *b*. — Qui amat divitias, fructum non capiet ex eis : IX, 581 *a*, 606 *a*; X, 36 *b*, 385 *b*, 423 *b*.

10. Ubi multæ sunt opes, ibi multi qui comedunt eas : XII, 353 *b*. — Quid prodest possessori, nisi quod cernit divitias oculis suis : IX, 606 *a*.

11. Saturitas divitis non sinit eum dormire : X, 424 *a*.

12. Est et alia infirmitas pessima, etc., divitiæ conservatæ in malum domini sui : IX, 606 *a*;

Digitized by Google

x, 50 *a*, 108 *a*; xi, 90 *a*; xii, 354 *a*; xiii, 459 *ab*.
15. Miserabilis prorsus infirmitas; quomodo venit, sic revertetur : x, 49-*a b*.
VI, 2. Vir cui dedit Deus divitias, etc. : viii, 272 *a*.
7. Omnis labor hominis in ore ejus : viii, 259 *b*.
10. Qui futurus est, jam vocatum est nomen ejus, etc. : x, 267 *b*.
VII, 2. Melius est nomen bonum, quam unguenta pretiosa : xiii, 349 *b*.
3. Melius est ire ad domum luctus, quam ad domum convivii : xi, 283 *b*.
4. Per tristitiam vultus corrigitur animus delinquentis : ix, 330 *a*; xi, 346 *b*.
5. Cor sapientium ubi tristitia est : xi, 465 *a*.
6. Melius est a sapiente corripi, quam stultorum adulatione decipi : ix, 330 *a*.
12. Utilior est sapientia cum divitiis : xiv, 368 *a*, 471 *b*, 511 *b*.
14. Nemo possit corrigere quem (Deus) despexerit : viii, 313 *b*; x, 151 *b*.
15. Fruere bonis : i, 32 *b*.
16. Impius multo vivit tempore in malitia sua : x, 103 *b*.
17. Noli esse justus multum : vii, 220 *b*; x, 88 *a*.
19. Bonum est te sustentare justum : ix, 411 *a*. — Qui timet Deum, nihil negligit : viii, 305 *a*; xii, 369 *b*.
20. Sapientia confortavit sapientem super decem principes civitatis : xi, 109 *b*.
25. Alta profunditas, quis inveniet eam : xi, 312 *a*.
26. Lustravi universa animo meo, etc. : x, 83 *a*.
27. Inveni amariorem morte mulierem : viii, 262 *b*; ix, 527 *b*; x, 617 *b*; xi, 521 *b*; xiii, 395 *b*, 559 *b*.
29. Virum de mille unum reperi : xi, 86 *b*.
30. Solummodo hoc inveni, quod fecerit Deus hominem rectum, etc. : ii, 231 *a*; viii, 303 *b*; x, 286 *a*.
VIII, 3. Omne quod voluerit, faciet : x, 233 *a*, 240 *a*.
4. Sermo illius potestate plenus est : x, 319 *b*.
5. Qui custodit præceptum, non experietur quidquam mali : viii, 282 *b*, 598 *b*. — Tempus et responsionem cor sapientis intelligit : x, 282 *b*.
10. Vidi impios sepultos, qui etiam cum adhuc viverent, etc. : ix, 521 *b*.
16. Est homo qui diebus et noctibus somnum non capit, etc. : x, 68 *b*.
IX, 1. Nescit homo utrum amore an odio dignus sit : i, 23 *b*; viii, 315 *b*-316 *a*; ix, 436 *b*; xi, 22 *b*; xiv, 28 *a*.
3. Hoc est pessimum inter omnia, etc., quia eadem cunctis eveniunt, etc. : ix, 348 *b*.
4. Melior est canis vivens leone mortuo : ix, 170 *b*; x, 109 *ab*.
7. Comede in lætitia panem tuum, etc. : xi, 540 *a*, 556 *b*.
8. Omni tempore sint vestimenta tua candida : vii, 468 *a*; ix, 183 *a*, 279 *b*, 346 *a*; xiv, 93 *a*. — Oleum de capite tuo non deficiat : ix, 264 *a*.
10. Quodcumque facere potest manus tua, constanter operare : vii, 508 *a*; x, 88 *b*, 510 *a*. — Nec opus, nec ratio, nec sapientia erunt apud inferos, etc. : xi, 26 *b*.
12. Sicut pisces capiuntur hamo, etc. : ix, 459 *a*; xi, 381 *b*, 553 *b*; xiii, 145 *b*, 348 *b*; xiv, 93 *a*.
14-15. Civitas parva, et pauci in ea viri, etc. : xiii, 334 *b*, 520 *a*.
16. Dicebam ego, meliorem esse sapientiam fortitudine : x, 41 *a*. — Sapientia pauperis contempta est : xiv, 485 *b*.
18. Qui in uno peccaverit, multa bona perdet : v, 139 *a*; ix, 333 *b*.
X, 1. Muscæ morientes perdunt suavitatem unguenti : ix, 236 *b*, 313 *a*; xiii, 259 *a*, 304 *b*, 333 *a*.
2. Cor sapientis in dextera ejus, et cor stulti in sinistra illius : x, 563 *b*.
4. Si spiritus potestatem habentis ascenderit super te, etc. : vii, 443 *a*; x, 307 *b*.
5-6. Est malum quod vidi sub sole, quasi per errorem egrediens, etc. : iii, 648 *a*; xiii, 255 *b*.
7. Vidi servos in equis, et principes ambulantes super terram : ix, 521 *b*.
8. Qui dissipat sepem, mordebit eum coluber : x, 525 *a*.
11. Si mordeat serpens in silentio, nihil eo minus habet qui occulte detrahit : vii, 531 *b*.
14. Stultus verba multiplicat : ix, 375 *a*.
15. Labor stultorum affliget eos : viii, 257 *a*; x, 25 *a*.
16. Væ tibi, terra cujus rex est puer : vii, 462 *a*; xi, 84 *b*, 548 *a*.
17. Beata terra, cujus rex nobilis est : xiii, 535 *b*.
18. In pigritiis humiliabitur contignatio : xiii, 459 *b*.
19. Pecuniæ obediunt omnia : xiv, 3 *b*.
20. In cogitatione tua regi ne detrahas, etc. : x, 551 *a*.
XI, 1. Mitte panem tuum super transeuntes aquas : x, 520 *b*; xi, 552 *b*; xiii, 276 *a*.
2. Da partes septem, necnon et octo : ix, 545 *a*; xi, 226 *b*.
3. Si repletæ fuerint nubes, imbrem super

Digitized by Google

terram effundent : XIII, 309 *b*, 614 *a*. — In quocumque loco ceciderit (lignum), ibi erit : X, 88 *b*, 114 *a*; XI, 46 *a*.
6. Mane semina semen tuum, et vespere ne cesset manus tua : X, 419 *a*; XI, 429 *b*; XIII, 126 *b*.
7. Dulce lumen, et delectabile est oculis videre solem : X, 467 *b*; XI, 389 *a*; XIV, 84 *b*, 119 *b*.
9. Lætare, juvenis, in adolescentia tua : X, 16 *a*; XI, 10 *b*.
10. Amove malitiam a carne tua : IX, 357 *b*. — Adolescentia et voluptas vana sunt : XI, 10 *b*.
XII, 4. Consurgent ad vocem volucris : XIII, 11 *b*.
6. Antequam rumpatur funiculus argenteus : IX, 227 *b*.
7. Et spiritus redeat ad Deum qui dedit illum : III, 7 *b*; VIII, 293 *b*, 109 *a*; X, 542 *b*.
11. Verba sapientium sicut stimuli, etc. : X, 48 *a*. — Quæ per magistrorum consilium data sunt a pastore uno : XII, 337 *a*.
12. Frequens meditatio, carnis afflictio est : X, 61 *a*.
13. Deum time, et mandata ejus observa : VIII, 475 *a*; IX, 446 *a*, 482 *b*, 598 *b*; XII, 234 *b*.
14. Cuncta quæ fiunt, adducet Deus in judicium : X, 9 *b*, 41 *b*.

EX CANTICO CANTICORUM

Cap. I, *vers.* 1. Osculetur me osculo oris sui : VII, 97 *a*, 633 *a*; X, 536 *a*; XI, 16 *b*; XII, 93 *a*; XIII, 6 *b*, 85 *b*. — Meliora sunt ubera tua vino : VIII, 269 *b*; XI, 221 *b*, 538 *b*.
2. Fragrantia unguentis optimis : X, 412 *a*.
2. Oleum effusum nomen tuum : VIII, 157 *b*, 315 *b*; IX, 209 *b*, 264 *a*, 558 *b*; X, 268 *a*; XI, 561 *a*; XIII, 68 *b*.
3. Trahe me, post te curremus in odorem unguentorum tuorum : VII, 142 *b*, 305 *a*; VIII, 406 *a*; IX, 213 *a*, 261 *b*, 293 *a*, 303 *b*; X, 27 *b*, 347 *b*, 411 *a*; XI, 429 *a*, 575 *b*; XII, 34 *b*; XIII, 316 *a*; XIV, 282 *b*. — Introduxit me rex in cellaria sua : VII, 203 *a*; IX, 574 *b*; X, 239 *a*; XII, 111 *ab*. — Exultabimus et lætabimur in te, memores uberum tuorum super vinum : IX, 676 *a*; X, 151 *b*, 246 *a*. — Super vinum recti diligunt te : VIII, 339 *b*; X, 286 *a*, 504 *b*; XIII, 438 *b*.
4. Nigra sum, sed formosa : IX, 94 *b*; X, 185 *a*, 545 *a*; XIV, 132 *b*.
5. Filii matris meæ pugnaverunt contra me : VIII, 449 *a*; IX, 286 *b*; X, 185 *b*; XI, 535 *b*.
6. Indica mihi, quem diligit anima mea, ubi pascas, ubi cubes in meridie : VII, 611 *a*; IX, 590 *a*.
7. Si ignoras te, o pulcherrima mulierum, egredere, et abi post vestigia gregum : XII, 89 *b*. — Pasce hædos tuos juxta tabernacula pastorum : XII, 89 *b*.
8. Equitatui meo in curribus Pharaonis assimilavi te, etc. : VIII, 286 *b*.
9. Pulchræ sunt genæ tuæ : IX, 218 *b*.
11. Dum esset rex in accubitu suo, etc. : X, 410 *a*. — Nardus mea dedit odorem suum : VIII, 312 *b*; XI, 575 *a*, *b*.
12. Fasciculus myrrhæ dilectus meus mihi, etc. : VIII, 415 *b*, 418 *b*; X, 272 *a*; XI, 22 *b*-23 *a*, 600 *b*; XII, 67 *b*; XIII, 577 *a*; XIV, 151 *a*.
13. Botrus cypri dilectus meus mihi : VIII, 326 *b*.
14. Ecce tu pulchra es, etc. : VIII, 413 *a*; IX, 507 *b*.
15. Ecce tu pulcher es, dilecte mi : VIII, 413 *a*. — Lectulus noster floridus : XI, 70 *b*; XIII, 449 *a*; XIV, 268 *b*.
II, 1. Ego flos campi : VIII, 314 *a*; X, 227 *b*; XIII, 216 *a*; XIV, 269 *a*.
2. Sicut lilium inter spinas, etc. : VIII, 264 *b*; IX, 244 *b*; X, 30 *b*; XII, 94 *a*; XIII, 362 *a*.
3. Sub umbra illius quem desideraveram, sedi, etc. : VII, 641 *b*; VIII, 162 *b*, 315 *a*, 434 *b*, 464 *b*; IX, 345 *b*; X, 232 *b*, 583 *a*; XIII, 7 *b*, 125 *b*; XIV, 283 *a*.
4. Introduxit me in cellam vinariam : VII, 642 *a*; IX, 301 *b*, 307 *a*; XII, 153 *b*. — Ordinavit in me charitatem : VII, 547 *b*; XII, 187 *a*.
5. Fulcite me floribus, stipate me malis : VII, 642 *b*; VIII, 450 *b*; XII, 387 *a*. — Amore langueo : VIII, 449 *a*, 450 *b*; XII, 34 *b*.
6. Læva ejus sub capite meo : VIII, 471 *a*; IX, 244 *a*, 662 *a*. — Dextera illius amplexabitur me : IX, 388 *b*, 662 *a*; XI, 16 *a*, 521 *b*; XIII, 85 *b*.
8. Vox dilecti mei : VIII, 470 *a*. — Ecce iste venit, etc. : IX, 205 *b*, 212 *b*, 249 *a*; X, 139 *b*, 206 *b*, 235 *b*, 318 *a*; XI, 33 *b*; XIII, 11 *a*.
9. En ipse stat post parietem : IX, 188 *a*.
10. Surge, propera, amica mea, etc. : VIII, 403 *a*, 408 *b*, 418 *ab*, 456 *b*, 472 *a*, 479 *a*; IX, 399 *a*, 561 *b*; X, 235 *a*; XIII, 11 *b*, 274 *ab*.
11-12. Jam hiems transiit, etc. : VIII, 408 *b*; XI, 401 *b*; XIV, 267 *b*.
12. Flores apparuerunt in terra nostra : IX, 95 *a*, 247 *b*; X, 105 *b*, 227 *b*; XIII, 84 *b*; XIV, 268 *b*. — Tempus putationis advenit : VIII, 463 *b*.

Digitized by Google

13. Vineæ florentes dederunt odorem suum : IX, 189 *b*; XIII, 303 *b*.
14. Columba mea in foraminibus petræ : XI, 505 *a*; XIII, 195 *a*. — In caverna maceriæ : IX, 253 *b*. — Ostende mihi faciem tuam : VIII, 437 *ab*. — Sonet vox tua in auribus meis, etc. : VIII, 413 *a*; X, 234 *a*; XI, 332 *b*, 542 *a*; XIII, 295 *a*, 336 *a*; XIV, 33 *a*.
15. Capite nobis vulpes, etc. : XIII, 118 *b*, 303 *b*, 348 *a*.
16. Dilectus meus mihi, et ego illi : XII, 34 *b*.— Pascitur inter lilia : VII, 453 *a*; X, 61 *a*.
III, 1. In lectulo meo per noctem quæsivi quem diligit anima mea : VIII, 14 *b*, 448 *a*; IX, 471 *a*; X, 191 *a*, 281 *a*; XI, 55 *a*, 70 *b*, 441 *a*; XIII, 85 *b*.
2. Surgam, et circuibo civitatem, per vicos et plateas : VII, 62 *a*, 618 *b*; IX, 471 *a*; X, 63 *b*, 93 *a*, 264 *b*, 523 *b*; XI, 368 *a*; XIII, 438 *a*; XIV, 148 *a*.
3. Num quem diligit anima mea, vidistis : XIV, 148 *b*.
4. Inveni quem diligit anima mea, tenui eum, etc. : VII, 641 *b*; VIII, 407 *b*, 455 *a*, 471 *a*; IX, 471 *a*, 527 *b*; X, 6 *a*, 326 *b*, 440 *b*; XII, 315 *b*, 497 *b*; XIII, 420 *b*, 480 *a*, 576 *b*.
6. Quæ est ista quæ ascendit per desertum sicut virgula fumi, etc. : VIII, 313 *a*; IX, 103 *a*, 253 *a*, 276 *b*; XIII, 431 *b*-432 *a*; XIV, 267 *a*.
7. En lectulum Salomonis, etc. : X, 234 *b*; XI, 70 *b*; XIII, 510 *b*; XIV, 47 *ab*, 506 *b*.
8. Uniuscujusque ensis super femur suum, etc. : XI, 188 *a*.
9. Ferculum fecit sibi rex Salomon : VII, 455 *a*; XI, 503 *a*.
10. Ascensum purpureum media charitate constravit : XII, 30 *a*.
11. Egredimini, et videte, filiæ Sion, regem Salomonem in diademate, etc. : IX, 572 *b*; X, 436 *b*; XI, 496 *a*; XIII, 41 *a*, 83 *a*, 184 *b*, 308 *a*.
IV, 1. Quam pulchra es, amica mea, etc. : VIII, 419 *a*. — Oculi tui columbarum : XIII, 633 *a*.
2. Dentes tui quasi grex tonsarum, etc. : X, 188 *b*, 488 *b*. — Omnes gemellis fœtibus, et sterilis non est inter eas : XI, 153 *b*.
3. Sicut vitta coccinea, labia tua; et eloquium tuum, dulce : VIII, 413 *a*; IX, 527 *a*.
4. Sicut turris David, collum tuum, etc. : X, 513 *b*, 622 *b*; XI, 133 *a*, 189 *a*.
6. Donec aspiret dies, et inclinentur umbræ : VII, 453 *a*. — Vadam ad montem myrrhæ et ad collem thuris : X, 466 *b*; XI, 565 *a*.
7. Tota pulchra es, amica mea, et macula non est in te : VIII, 434 *b*; IX, 276 *b*, 307 *a*; X, 27 *b*; XIII, 453 *a*; XIV, 105 *b*, 107 *b*, 112 *b*, 273 *b*.
8. Veni de Libano, sponsa mea, etc. : VIII, 290 *a*; XII, 226 *a*; XIV, 41 *a*, 91 *b*.
9. Vulnerasti cor meum, soror mea sponsa, etc. : VIII, 421 *a*, 449 *a*; X, 411 *a*, 540 *a*. — Vulnerasti cor meum in uno oculorum tuorum : XI, 505 *b*.
10. Odor unguentorum tuorum super omnia aromata : XIII, 336 *b*.
11. Favus distillans labia tua, sponsa, mel et lac sub lingua tua : VIII, 413 *a*; X, 411 *a*; XIV, 235 *b*, 248 *b*, 261 *a*. — Odor vestimentorum tuorum sicut odor thuris : VIII, 295 *a*; XI, 120 *b*; XIII, 76 *a*, 457 *a*.
12. Hortus conclusus, soror mea sponsa : VII, 497 *a*; VIII, 15 *b*, 290 *b*, 306 *a*; IX, 110 *b*, 600 *a*; X, 170 *a*, 589 *a*; XIV, 235 *a*.
13. Emissiones tuæ paradisus malorum punicorum : VII, 496 *b*-497 *a*; X, 583 *a*; XI, 215 *a*.
13-14. Cypri cum nardo, nardus et crocus, etc. : X, 201 *b*.
14. Myrrha et aloe : XI, 507 *b*.
16. Surge, aquilo, et veni, auster, perfla hortum meum : VIII, 481 *a*; IX, 672 *a*; X, 575 *a*; XI, 221 *a*; XIII, 457 *a*.
V, 1. Veniat dilectus meus in hortum suum, etc. : X, 61 *a*, 583 *a*; XIII, 31 *a*. — Comedi favum cum melle meo : VIII, 394 *b*, 468 *b*. — Bibi vinum meum cum lacte meo : VII, 644 *a*; VIII, 328 *b*; XI, 288 *b*, 540 *a*; XIII, 88 *b*. — Comedite, amici mei, et bibite, etc. : VII, 640 *a*; VIII, 412 *a*; XI, 19 *b*, 181 *b*, 540 *a*; XII, 112 *b*.
2. Ego dormio, et cor meum vigilat : VII, 611 *a*, 633 *b*; VIII, 434 *b*; X, 181 *a*, 469 *b*, 503 *b*; XI, 410 *a*; XII, 34 *a*. — Vox dilecti mei pulsantis, etc. : XIII, 278 *a*. — Aperi mihi, soror mea, etc. : XII, 28 *b*; XIII, 633 *b*.
3. Expoliavi me tunica mea; quomodo induar illa : XIV, 479 *a*, 512 *a*. — Lavi pedes meos; quomodo inquinabo illos : VIII, 398 *a*; IX, 452 *b*; XI, 435 *b*.
4. Dilectus meus misit manum suam per foramen, etc. : X, 338 *b*.
5. Manus meæ stillaverunt myrrham, etc. : VIII, 320 *b*; XIII, 76 *a*.
6. Pessulum ostii mei aperui dilecto meo, etc. : X, 470 *a*. — Anima mea liquefacta est, ut dilectus meus locutus est : VII, 624 *b*, 633 *b*; VIII, 302 *b*, 412 *b*; IX, 209 *b*; X, 503 *b*; XI, 232 *b*; XII, 672 *a*; XIV, 21 *a*, 33 *a*.
7. Invenerunt me custodes qui circumeunt civitatem, percusserunt me, et vulneraverunt me : IX, 431 *a*, 546 *b*.
8. Adjuro vos, filiæ Jerusalem, si inveneritis dilectum meum, etc. : VII, 514 *a*, 595 *b*; VIII, 142 *a*, 446 *a*, 450 *b*; IX, 191 *a*.

Digitized by Google

9-10. Qualis est dilectus tuus ex dilecto, etc. Dilectus meus candidus et rubicundus : VIII, 343 *a*; XII, 34 *b*; XIII, 477 *b*, 536 *a*; XIV, 246 *a*, 282 *b*.
10. Electus ex millibus : XI, 86 *b*.
11. Caput ejus aurum optimum : VI, 623 *a*.
12. Oculi ejus sicut columbæ secus rivos aquarum, etc. : XIII, 632 *b*.
14. Venter ejus eburneus : VII, 453 *ab*.
17. Quo abiit dilectus tuus, etc. : XIII, 274 *b*, 284 *b*, 418 *b*.
VI, 1. Dilectus meus descendit in hortum suum ad areolam aromatum : X, 294 *a*; XIII, 274 *b*.
3. Terribilis ut castrorum acies ordinata : XII, 452 *b*; XIII, 401 *b*.
4. Averte oculos tuos a me, quia ipsi me avolare fecerunt : IX, 368 *a*.
5. Dentes tui sicut grex ovium quæ ascenderunt de lavacro : X, 292 *b*.
7. Sexaginta sunt reginæ : IX, 98 *b*.
8. Una est columba mea, etc. : VIII, 408 *b*; X, 9 *a*; XI, 59 *b*, 274 *b*; XIII, 632 *a*. — Viderunt eam filiæ, et beatissimam prædicaverunt, etc. : X, 229 *b*, 240 *a*.
9. Quæ est ista quæ progreditur quasi aurora consurgens, etc. : IX, 103 *b*; XIV, 262 *b*, 263 *a*, 270 *b*. — Pulchra ut luna : XIV, 252 *b*.
10. Descendi in hortum meum, ut viderem poma convallium : VIII, 150 *b*; IX, 258 *a*, 599 *b*; X, 282 *a*, 318 *b*-319 *a*, 471 *a*.
11. Anima mea conturbavit me propter quadrigas Aminadab : IX, 238 *b*, 429 *b*.
12. Revertere, revertere, Sulamitis, etc. : VIII, 250 *a*, 406 *b*; IX, 252 *b*; X, 181 *a*; XII, 100 *a*, 243 *a*; XIV, 150 *a*.
VII, 1. Quam pulchri sunt gressus tui, etc. : VIII, 406 *b*; IX, 488 *b*; XI, 18 *a*; XIII, 481 *b*.
2. Venter tuus sicut acervus tritici : X, 535 *a*; XI, 560 *a*.
4. Collum tuum sicut turris eburnea : X, 623 *a*. — Oculi tui sicut piscinæ in Hesebon, quæ sunt in porta filiæ multitudinis : IX, 507 *b*, 600 *a*. — Nasus tuus sicut turris, etc. : IX, 682 *b*; X, 513 *b*, 623 *a*.
6. Quam pulchra es et quam decora, etc. : VII, 643 *a*; IX, 597 *b*.
7. Statura tua assimilata est palmæ : VIII, 303 *b*.
8. Ascendam in palmam, et apprehendam fructus ejus : VIII, 343 *a*, 444 *b*; XI, 577 *b*; XIII, 191 *b*, 285 *a*, 498 *a*, 594 *a*. — Erunt ubera tua sicut botrus vineæ : XIII, 118 *b*. — Odor oris tui sicut malorum : IX, 335 *b*, 450 *b*.
9. Guttur meum sicut vinum optimum : XI, 540 *a*.
10. Ego dilecto meo, et ad me conversio ejus : X, 414 *a*.
11. Veni, dilecte mi, etc. : VIII, 481 *b*; XII, 109 *b*.
13. Omnia poma, nova et vetera, dilecte mi, servavi tibi : IX, 534 *a*.
VIII, 1. Quis mihi det te fratrem meum, sugentem ubera matris meæ, etc. : X, 410 *b*, 535 *a*; XI, 16 *b*, 143 *a*; XII, 93 *a*.
2. Dabo tibi poculum ex vino condito : VII, 642 *a*; VIII, 293 *b*, 326 *b*, 328 *b*; X, 540 *a*; XIII, 88 *b*.
5. Quæ est ista quæ ascendit de deserto, deliciis affluens, etc. : X, 572 *b*; XII, 422 *a*. — Innixa super dilectum suum : XI, 502 *a*.
6. Pone me ut signaculum super cor tuum, etc. : XI, 180 *a*; XIII, 63 *b*, 172 *b*, 438 *a*; XIV, 52 *b*. — Fortis est ut mors dilectio : VII, 598 *a*; VIII, 293 *b*, 445 *b*; IX, 103 *b*, 315 *b*, 523 *a*, 546 *b*, 553 *b*; X, 503 *b*, 524 *b*, 571 *b*; XI, 410 *b*; XII, 34 *b*; XIII, 425 *a*, 577 *b*. — Lampades ejus, lampades ignis atque flammarum : VII, 441 *b*.
7. Aquæ multæ non potuerunt extinguere charitatem : VIII, 295 *b*; X, 197 *a*; XIV, 82 *a*. — Si dederit homo omnem substantiam domus suæ, etc. : IX, 583 *a*; XI, 91 *a*; XIII, 275 *a*, 441 *a*, 518 *a*.
8. Soror nostra parva : IX, 244 *b*.
9. Si murus est, ædificemus super eum propugnacula argentea : IX, 255 *b*.
10. Ego murus, et ubera mea sicut turris : X, 513 *b*, 623 *a*.
11. Vinea fuit pacifico, etc. : XI, 133 *a*. — Vir affert pro fructu ejus mille argenteos : XIV, 287 *a*, 290 *a*.
12. Vinea mea coram me est : XIII, 118 *a*.
13. Quæ habitas in hortis, amici auscultant : X, 145 *b*; XIII, 295 *a*, 377 *a*. — Fac me audire vocem tuam : X, 236 *a*.

EX LIBRO SAPIENTIÆ

Vide tom. X, *pag.* 1-137, *per singula capita et versiculos. Præterea :*
Cap. I, *vers.* 1-2. Diligite justitiam, qui judicatis terram : IX, 454 *a*, X, 59 *b*. — Sentite de Domino in timore, et in simplicitate cordis quærite illum, etc. : X, 265 *a*, 326 *b*; XIII, 420 *a*.
2. Quoniam invenitur ab his qui non tentant illum, etc. : XIII, 79 *a*.

Digitized by Google

3. **Perversæ cogitationes** separant a Deo; probata autem virtus, etc. : IX, 596 *a*; X, 76 *a*.
4. Quoniam in malevolam animam non introibit sapientia : V, 444 *a*; VII, 455 *a*; X, 45 *b*, 47 *b*, 65 *b*; XII, 280 *b*; XIII, 544 *b*. — Nec habitabit in corpore subdito peccatis : IX, 216 *a*.
5. Spiritus enim disciplinæ effugiet fictum : V, 444 *a*; VII, 470 *a*; X, 51 *a*, 53 *b*, 530 *b*. — Auferet se a cogitationibus quæ sunt sine intellectu : VII, 592 *b*; IX, 485 *a*.
6. Benignus est enim spiritus sapientiæ : IX, 216 *a*; X, 54 *a*.
7. Spiritus Domini replevit orbem terrarum : IX, 403 *a*, 673 *b*; X, 223 *a*; XIII, 313 *b*-314 *a*.
9. In cogitationibus impii interrogatio erit : VIII, 332 *b*; X, 29 *b*, 42 *a*, 434 *a*.
10. Auris zeli audit omnia : IX, 335 *b*, 496 *a*; X, 426 *a*, 603 *b*; XIII, 412 *a*.
11. Custodite vos a murmuratione, etc. : X, 348 *b*. — Sermo obscurus in vacuum non ibit, etc. : XII, 484 *b*. — Os quod mentitur, occidit animam : V, 188 *a*; IX, 227 *a*.
13. Deus mortem non fecit : III, 58 *a*, 480 *a*; IV, 337 *a*; IX, 455 *a*; X, 113 *b*; XIII, 211-*b*, 427 *b*.
15. Justitia perpetua est et immortalis : VII, 454 *a*; IX, 489 *b*.
16. Impii manibus et verbis accersierunt (mortem) : X, 107 *a*.

II, 1. Non est qui agnitus sit reversus ab inferis : X, 37 *b*.
4. Nomen nostrum oblivionem accipiet per tempus, etc. : IX, 593 *b*, 604 *a*, 631 *ab*.
5. Umbræ transitus est tempus nostrum : VIII, 258 *b*; X, 68 *a*.
6-8. Venite, et fruamur bonis quæ sunt, etc. : IX, 582 *a*, 598 *a*, 674 *b*; XII, 92 *a*; XIII, 295 *b*.
8. Nullum pratum sit quod non pertranseat luxuria nostra : XI, 525 *b*.
9. Ubique relinquamus signa lætitiæ nostræ : IX, 612 *a*, 615 *a*, 656 *b*; X, 528 *b*; XI, 696 *a*; XIII, 292 *b*; XIV, 127 *a*.
15. Gravis est nobis etiam ad videndum, etc.: XI, 123 *a*, 460 *b*. — Quoniam dissimilis est aliis vita illius : XI, 461 *b*.
19. Contumelia et tormento interrogemus eum, etc. : XI, 182 *b*.
20. Morte turpissima condemnemus eum : XI, 495 *b*; XII, 222 *a*.
21. Excæcavit illos malitia eorum.: X, 91 *b*, 124 *a*, 357 *b*.
24. Invidia diaboli mors introivit in orbem terrarum : VII, 79 *b*; VIII, 252 *b*.

III, 1. Justorum animæ in manu Dei sunt : VII, 518 *a*; VIII, 114 *b*; IX, 308 *b*, 658 *a*; X, 12 *a*; XI, 402 *b*. — Non tanget illos tormentum mortis : X, 40 *a*.
2. Visi sunt oculis insipientium mori, etc. : X, 31 *b*; XI, 41 *a*.
4. Spes illorum immortalitate plena est : V, 16 *b*; VIII, 114 *b*.
5. In paucis vexati, in multis bene disponentur : XIV, 57 *a*. — Quoniam Deus tentavit eos, et invenit illos dignos se : III, 100 *a*.
6. Tanquam aurum in fornace probavit illos : IX, 234 *b*, 283 *a*, 558 *b*; X, 78 *a*; XII, 143 *b*.
7. Fulgebunt justi, et tanquam scintillæ, etc. : VI, 582 *b*; VII, 342 *a*; IX, 573 *b*; X, 14 *a*; XII, 125 *a*.
9. Qui confidunt in illo, intelligent veritatem : IX, 444 *b*; XIII, 482 *a*. — Donum et pax est electis ejus : X, 444 *a*.
11. Sapientiam et disciplinam qui abjicit, infelix est, etc. : X, 71 *b*, 93 *b*; XIV, 287 *a*. — Vacua est spes illorum, et labores sine fructu : IX, 602 *b*; X, 106 *a*, 107 *b*. — Inutilia opera eorum : X, 15 *b*.
13. Felix est sterilis, et incoinquinata, quæ nescivit torum in delicto, etc. : X, 239 *b*; XIV, 287 *b*.
14. Nec cogitavit adversus Deum nequissima : XIII, 464 *b*. — Dabitur illi fidei donum electum, etc. : X, 221 *a*.
15. Bonorum laborum gloriosus est fructus : X, 33 *b*, 73 *a*, 105 *b*, 583 *a*; XIV, 286 *b*.
16. Ab iniquo toro semen exterminabitur : XI, 143 *b*.
19. Nationis iniquæ diræ sunt consummationes : XI, 12 *a*.

IV, 1. O quam pulchra est casta generatio cum claritate : VIII, 345 *b*, 358 *b*; IX, 345 *b*; X, 57 *a*, 220 *a*.
2. In perpetuum coronata triumphat : XIV, 93 *b*.
3. Multigena impiorum multitudo non erit utilis : XI, 199 *b*. — Spuria vitulamina non dabunt radices altas : IX, 610 *a*; X, 423 *a*.
5. Confringentur rami in consummatione : XIII, 369 *b*. — Et fructus eorum inutiles, etc. : XIII, 368 *a*.
6. Ex iniquis somnis filii qui nascuntur, testes sunt, etc. : X, 85 *b*.
8. Senectus venerabilis est non diuturna, etc. : X, 26 *b*; XI, 528 *a*.
9. Ætas senectutis vita immaculata : XII, 451 *a*.
11. Raptus est, ne malitia mutaret intellectum ejus : IX, 485 *b*, 625 *b*, 640 *a*.
13. Consummatus in brevi, explevit tempora multa : IX, 316 *a*, 640 *a*; X, 73 *a*, 244 *a*; XIV, 539 *a*.
15. Gratia Dei et misericordia est in sanctos ejus : IX, 523 *b*; X, 346 *a*. — Et respectus in electos illius : X, 585 *a*; XI, 196 *a*.

Digitized by Google

20. Traducent (impios) ex adverso iniquitates ipsorum : x, 87 *b*.
V, 1-6. Tunc stabunt justi, etc. : xiv, 59 *b*.
2. Videntes turbabuntur timore horribili, etc. : ix, 472 *a*; x, 32 *b*-33 *a*, 119 *b*.
3. Dicentes intra se, pœnitentiam agentes, etc. : vi, 602 *a*; vii, 452 *a*; viii, 335 *a*; ix, 451 *b*, 680 *b*; x, 32 *a*, 325 *a*; xii, 174 *a*.
4. Nos insensati vitam illorum æstimabamus insaniam, etc. : x, 21 *b*, 79 *a*, 121 *b*.
5. Ecce quomodo computati sunt inter filios Dei, etc. : x, 89 *a*.
6. Ergo erravimus a via veritatis : x, 20 *a*, 119 *a*.
6-7. Sol intelligentiæ non est ortus nobis, lassati sumus, etc. : viii, 403 *b*; ix, 280 *b*-281 *a*, 676 *b*; x, 120 *b*; xii, 165 *a*.
7. Lassati sumus in via iniquitatis et perditionis : ix, 418 *a*, 451 *b*, 668 *a*; xiii, 554 *a*. — Ambulavimus vias difficiles : x, 25 *a*, 201 *a*.
8. Quid nobis profuit superbia : xii, 174 *a*.— Aut divitiarum jactantia quid contulit nobis : ix, 269 *b*-270 *a*, 674 *b*, 675 *a*.
9-10. Transierunt omnia illa tanquam umbra, etc. : ix, 650 *a*, 674 *b*, 675 *a*; xiii, 295 *b*.
13. Nos nati continuo desivimus esse : ix, 608 *b*.
15. Spes impii tanquam lanugo est, quæ a vento tollitur : x, 118 *b*.
16. Justi autem in perpetuum vivent, etc. : vii, 454 *a*; x, 220 *a*, 370 *a*; xiii, 117 *b*; xiv, 57 *b*. — Cogitatio illorum apud Altissimum : ix, 481 *a*.
17. Ideo accipient regnum decoris, etc. : ix, 481 *a*; xiii, 421 *ab*.
18. Accipiet armaturam zelus illius, etc. : xiii, 228 *a*.
19. Induet pro thorace justitiam, etc. : xii, 81 *b*-82 *a*.
20. Sumet scutum inexpugnabile æquitatem : ix, 502 *a*; x, 129 *b*.
21. Acuet duram iram in lanceam : xiv, 266 *b*. — Pugnabit cum illo orbis terrarum contra insensatos : ix, 647 *b*; x, 114 *b*, 117 *a*; xi, 44 *a*; xiii, 288 *b*.
VI, 1. Melior est sapientia quam vires, etc. : ix, 443 *a*, 641 *a*, 661 *a*.
2. Audite ergo, reges, et intelligite, etc. : vii, 460 *a*; xiv, 60 *a*.
4. Interrogabit opera vestra, etc. : ix, 465 *b*; x, 29 *b*, 434 *a*.
5. Cum essetis ministri regni illius, non recte judicastis, etc. : ix, 391 *a*; xii, 138 *a*.
6. Horrende et cito apparebit vobis : x, 34 *a*.
7. Exiguo conceditur misericordia, etc. : x, 81 *a*. — Potentes potenter tormenta patientur : vii, 38 *a*; ix, 391 *a*; xii, 554 *a*; xiv, 541 *b*.
8. Pusillum et magnum ipse fecit, etc. : ii, 79 *a*; v, 35 *a*; x, 86 *b*, 417 *a*; xiv, 618 *a*.
10. Ad vos ergo, reges, sunt hi sermones mei, ut discatis sapientiam, etc. : xii, 146 *b*.
12. Concupiscite ergo sermones meos, etc. : ix, 372 *b*; xiii, 182 *a*.
13. Clara est, et quæ nunquam marcescit sapientia : x, 3 *a*, 61 *b*.
15. Qui de luce vigilaverit ad illam, non laborabit, etc. : xii, 346 *a*.
16. Cogitare de illa sensus est consummatus : x, 230 *a*; xii, 322 *a*.
17. Dignos se ipsa circuit quærens : ix, 338 *b*; x, 390 *b*.
18-21. Initium illius verissima est disciplinæ concupiscentia, etc. : ix, 34 *b*.
18. Cura disciplinæ, dilectio est; et dilectio, custodia legum illius est : ix, 663 *b*.
20. Incorruptio facit esse proximum Deo : vii, 469 *a*; viii, 302 *a*.
23. Diligite lumen sapientiæ, omnes qui præestis populis : vii, 460 *b*; ix, 603 *b*; x, 1 *a*.
24. Quid est sapientia, et quemadmodum facta sit, referam : x, 3 *b*. — Non abscondam a vobis sacramenta Dei, etc. vii, 450 *a*.
25. Neque cum invidia tabescente iter habebo : x, 51 *a*.
VII, 2. Coagulatus sum in sanguine ex semine hominis : ix, 408 *b*.
3. Primam vocem similem omnibus emisi plorans : ix, 608 *a*.
6. Unus ergo omnibus est introitus ad vitam, et similis exitus : ix, 614 *b*, 653 *b*.
7. Invocavi, et venit in me spiritus sapientiæ, etc. : vii, 639 *a*; xiii, 256 *b*, 564 *a*.
9. Omne aurum in comparatione illius, arena est exigua : viii, 312 *b*; xii, 110 *b*.
10. Super salutem et speciem dilexi illam : x, 58 *a*. — Inextinguibile est lumen illius : vii, 604 *a*; x, 44 *ab*; xiii, 568 *a*.
11. Venerunt mihi omnia bona pariter cum illa : vii, 302 *b*, 645 *a*; ix, 580 *a*, 661 *b*; x, 426 *b*; xi, 533 *b*; xiv, 130 *a*, 383 *a*. — Innumerabilis honestas per manus illius : x, 63 *a*.
16. In manu illius et nos, et sermones nostri : ix, 484 *b*, 653 *a*; xi, 402 *b*.
17. Ipse dedit mihi horum, quæ sunt, scientiam veram, etc. : ii, 232 *b*.
21. Omnium artifex docuit me sapientia : vii, 618 *a*; xi, 468 *a*.
22-23. Est enim in illa spiritus intelligentiæ sanctus, unicus, multiplex, subtilis, disertus, mobilis : ix, 486 *a*, 590 *b*; xii, 385 *b*.— Suavis, benignus : xii, 153 *b*. — Stabilis : viii, 76 *b*. — Omnem habens virtutem, omnia prospiciens : vii, 618 *a*; x, 67 *b*.
24. Omnibus mobilibus mobilior est sapientia : i, 151 *a*; vii, 446 *a*; viii, 76 *b*.

Digitized by Google

25. Vapor est virtutis Dei, etc. : IX, 62 *b*. — Nihil inquinatum in eam incurrit : IV, 79 *b*; X, 58 *b*.
26. Candor est lucis æternæ, et speculum, etc. : VII, 636 *a*; VIII, 62 *a*, 296 *a*, 469 *b*; XII, 222 *b*; XIII, 77 *a*, 505 *b*; XIV, 92 *a*.
27. Per nationes in animas sanctas se transfert : X, 65 *a*, 74 *b*; XI, 8 *b*. — Amicos Dei et prophetas constituit : X, 276 *a*.
28. Neminem diligit Deus, nisi eum qui cum sapientia inhabitat : VII, 638 *b*; X, 46 *a*.
29. Est enim hæc speciosior sole, etc. : VIII, 12 *a*; X, 50 *b*, 92 *b*; XIV, 239 *a*. — Luci comparata invenitur prior : X, 46 *b*-47 *a*; XIV, 641 *b*.
30. Sapientiam non vincit malitia : X, 2 *a*, 598 *b*.
VIII, 1. Attingit a fine usque ad finem fortiter, etc. : VII, 509 *a*, 591 *b*, 621 *a*; VIII, 477 *b*; IX, 63 *a*, 207 *a*, 568 *a*; X, 3 *b*.
2. Hanc amavi, et exquisivi a juventute mea : IX, 321 *a*, 363 *a*; XI, 7 *a*. — Quæsivi sponsam mihi eam assumere : X, 63 *b*. — Amator factus sum formæ illius : VII, 479 *a*.
3. Omnium Dominus dilexit illam : XIV, 256 *a*.
5. Quid locupletius sapientia, etc. : X, 50 *a*.
7. Sobrietatem et prudentiam docet, etc. : VIII, 291 *a*, 303 *b*; IX, 635 *b*; X, 67 *b*, 277 *b*; XIII, 258 *a*.
8. Signa et monstra scit, antequam fiant : XIII, 266 *a*.
9. Proposui hanc adducere mihi ad convivendum, etc. : IX, 356 *a*; X, 348 *a*, 409 *a*, 611 *a*.
10. Habebo propter hanc claritatem ad turbas, etc. : IX, 646 *a*; XI, 426 *a*.
10-11. Et honorem apud seniores juvenis, et acutus inveniar in judicio : IX, 473 *b*; X, 266 *a*.
11. In conspectu potentium admirabilis ero, etc. X, 245 *b*.
11-12. Facies principum mirabuntur me, tacentem me sustinebunt, etc. : IX, 646 *a*; X, 313 *a*.
13. Habebo, per hanc, immortalitatem : X, 63 *a*.
14. Disponam populos et nationes : X, 67 *b*.
15. Timebunt me audientes reges horrendi : X, 75 *a*. — In multitudine videbor bonus : XIII, 627 *a*. — Et in bello fortis : XIV, 47 *a*.
16. Intrans in domum meam, conquiescam cum illa : X, 310 *a*, 345 *b*, 387 *a*; XI, 102 *b*. — Non habet amaritudinem conversatio illius, etc. : VII, 643 *a*; IX, 527 *a*, 599 *a*; X, 235 *b*; XII, 153 *b*.
18. Circuibam quærens, ut illam assumerem : XIII, 153 *b*.
19. Puer eram ingeniosus, et sortitus sum animam bonam : XI, 84 *b*.
21. Et ut scivi quoniam aliter non possem esse continens, nisi Deus det, etc. : V, 59 *a*; VII, 443 *b*; VIII, 345 *b*; IX, 644 *a*.
IX, 2. Sapientia tua constituisti hominem, ut dominaretur creaturæ tuæ, etc. : VII, 457 *a*.
4. Da mihi sedium tuarum assistricem sapientiam, etc. : VIII, 311 *b*; IX, 478 *b*; X, 67 *a*; XIII, 309 *a*. — Noli me reprobare a servis tuis : X, 479 *a*.
7. Tu elegisti me regem populo tuo, etc. : XIII, 538 *a*.
8. Dixisti me ædificare templum in monte sancto tuo, etc. : VII, 444 *b*.
10. Mitte illam de cœlis : XIII, 265 *b*.
11-12. Deducet me in operibus meis sobrie, etc. : IX, 365 *a*; X, 59 *b*. — Et custodiet me in sua potentia, et erunt accepta opera mea : IX, 406 *a*.
14. Cogitationes mortalium timidæ, etc. : VII, 618 *a*.
15. Corpus, quod corrumpitur, aggravat animam : II, 38 *b*; VIII, 119 *b*, 131 *b*; IX, 182 *b*, 573 *b*, 604 *a*, 616 *a*; XI, 408 *a*, 416 *b*, 548 *b*; XIV, 129 *b*.
16. Et difficile æstimamus quæ in terra sunt, etc. : IX, 634 *a*.— Et quæ in prospectu sunt, invenimus cum labore, etc. : VII, 482 *b*; IX, 592 *b*-593 *a*.
18. Correctæ sint semitæ eorum qui sunt in terris : IX, 328 *a*; X, 93 *b*.
X, 4. Cum aqua deleret terram, sanavit iterum sapientia per contemptibile lignum, etc. : X, 97 *b*.
7. Incredibilis animæ memoria, stans figmentum salis : XI, 69 *a*.
10. Justum deduxit per vias rectas, etc. : VII, 608 *b*; VIII, 358 *a*; IX, 228 *b*, 620 *b*; X, 271 *a*; XIII, 422 *b*, 475 *b*. — Honestavit illum in laboribus : X, 51 *a*, 63 *a*.
12. Certamen forte dedit illi ut vinceret, et sciret, etc. : XIII, 265 *a*, 509 *a*, 510 *b*; XIV, 41 *b*.
14. In vinculis non dereliquit illum : XIII, 398 *a*.
16. Intravit in animam servi Dei, et stetit contra reges horrendos : XIII, 480 *a*.
17. Reddidit justis mercedem laborum suorum : X, 371 *a*. — Fuit illis in velamento diei : IX, 230 *a*; X, 124 *b*-125 *a*.
19. Justi tulerunt spolia impiorum : IX, 527 *b*.
23. Linguas infantium fecit disertas : X, 53 *b*, 246 *b*.
XI, 11. Cum tentati sunt, et quidem cum misericordia disciplinam accipientes : IX, 401 *b*.
15. Non similiter justis sitientes : IX, 198 *a*.
17. Per quæ peccat quis, per hæc et torquetur : V, 705 *a*; X, 596 *a*; XII, 345 *b*.
18. Non impossibilis erat manus tua, etc. : X, 85 *a*.

Digitized by Google

21. Omnia in mensura, et numero, et pondere disposuisti : I, 64 *a*; VII, 258 *a*; VIII, 304 *b*, 477 *b*; IX, 206 *a*, 311 *a*, 565 *a*, 574 *a*, 607 *a*; X, 457 *a*; XI, 256 *b*, 328 *a*.
23. Tanquam momentum stateræ, sic est ante te orbis terrarum : XI, 31 *a*.
24. Misereris omnium, quia omnia potes : X, 87 *b*. — Dissimulas peccata hominum propter pœnitentiam : VIII, 71 *b*.
25. Diligis omnia quæ sunt, et nihil odisti eorum quæ fecisti : III, 308 *a*; X, 56 *b*.
27. Parcis omnibus, quoniam tua sunt, Domine, qui amas animas : X, 168 *a*.
XII, 1. O quam bonus et suavis est, Domine, spiritus tuus in omnibus : VII, 593 *b*; X, 8 *a*, 54 *a*, 104 *b*; XIII, 257 *b*, 303 *a*, 304 *b*, 305 *b*.
4. Odibilia opera tibi faciebant per medicamina, etc. : IX, 470 *a*.
12-13. Quis dicet tibi : Quid fecisti? Non est alius Deus quam tu : IX, 322 *a*.
17. Virtutem ostendis tu, qui non crederis esse in virtute consummatus : X, 443 *b*.
19. Docuisti populum per talia opera, etc. : XIII, 258 *a*.
22. Cum das nobis disciplinam, inimicos nostros multipliciter flagellas : IX, 443 *a*.
23. Per hæc quæ coluerunt, dedisti summa tormenta : X, 110 *b*.
24. In erroris via diutius erraverunt : IX, 357 *a*. — Infantium insensatorum more viventes : XIV, 132 *a*.
25. Tanquam pueris insensatis, judicium in derisum dedisti : XI, 84 *b*.
XIII, 1. Vani sunt omnes homines in quibus non subest scientia Dei : X, 66 *a*, 101 *b*.
5. A magnitudine speciei et creaturæ, cognoscibiliter poterit, etc. : VII, 437 *b*-438 *a*; VIII, 310 *a*; X, 470 *a*; XIII, 233 *b*.
10. Infelices sunt, qui appellaverunt Deos opera manuum hominum, etc. : X, 108 *b*.
XIV, 7. Benedictum est lignum per quod fit justitia : XIII, 21 *b*, 557 *a*.
9. Similiter odio sunt Deo impius et impietas ejus : IV, 636 *a*; V, 596 *a*; X, 84 *a*.
11. Creaturæ Dei in odium factæ sunt, et in tentationem, etc. : I, 67 *b*; IX, 605 *a*.
18. Provexit ad horum culturam, et hos qui ignorabant, artificis eximia diligentia : X, 106 *a*.
XV, 3. Nosse te, consummata justitia est : XI, 461 *a*. — Scire justitiam et virtutem tuam, radix est immortalitatis : X, 63 *a*.
5. Diligit (insensatus) mortuæ imaginis effigiem sine anima : X, 106 *b*.
10. Luto vilior vita ejus : X, 105 *a*, 109 *b*.
15. Pedes eorum pigri ad ambulandum : X, 605 *a*.
XVI, 7. Qui conversus est, non per hoc quod videbat, sanabatur, sed per te, etc. : IX, 666 *b*; X, 251 *a*, 366 *b*.
10. Filios tuos, nec draconum venenatorum vicerunt dentes, misericordia enim tua, etc. : IX, 401 *ab*, 509 *a*; XIII, 10 *b*.
12. Neque herba, neque malagma sanavit eos : IX, 95 *b*, 341 *a*; X, 69 *a*, 215 *a*, 324 *a*, 357 *b*. — Sed tuus, Domine, sermo, qui sanat omnia : X, 392 *a*, 395 *b*, 442 *a*.
13. Qui vitæ et mortis habes potestatem : XI, 569 *b*.
15. Tuam manum effugere impossibile est : X, 119 *b*.
16. Negantes te nosse impii, per fortitudinem brachii tui flagellati sunt : X, 433 *a*.
17. In aqua, quæ omnia extinguit, plus ignis valebat : X, 136 *a*.
20. Angelorum esca nutrivisti populum tuum : VII, 439 *a*, 451 *b*. — Paratum panem de cœlo præstitisti illis, etc. : VII, 634 *b*; VIII, 469 *a*; X, 201 *a*, 518 *b*; XI, 179 *ab*, 348 *a*; XII, 226 *b*; XIII, 197 *ab*, 198 *b*, 360 *b*.
21. Deserviens uniuscujusque voluntati, etc. : X, 136 *b*.
24. Creatura tibi Factori deserviens, exardescit in tormentum adversus injustos, etc. : X, 39 *a*.
25. In omnia transfigurata, omnium nutrici gratiæ tuæ deserviebat : XIII, 159 *a*.
27. Quod ab igne non poterat exterminari, etc. : X, 136 *a*.
28. Oportet prævenire solem ad benedictionem tuam : IX, 507 *a*.
XVII, 1. Magna sunt judicia tua, Domine, etc. : IX, 399 *b*.
2. Persuasum habent iniqui posse dominari nationi tuæ, etc. : XIII, 395 *a*.
3. Dum putant se latere in obscuris peccatis, etc. : X, 241 *a*.
5. Nec siderum limpidæ flammæ illuminare poterant illam noctem horrendam : XI, 71 *a*.
6. Apparebat illis subitaneus ignis, timore plenus, etc. : XI, 43 *b*.
20. Ipsi sibi erant graviores tenebris : XI, 43 *b*.
XVIII, 9. Patrum jam decantantes laudes : IX, 317 *b*.
14-15. Cum quietum silentium contineret omnia, etc. : IX, 206 *a*; X, 260 *ab*; XIII, 28 *a*. — A regalibus sedibus durus debellator in mediam exterminii terram prosilivit : X, 56 *a*, 80 *a*.
16. Usque ad cœlum attingebat stans in terra : VII, 448 *a*.
21. Proferens orationis suæ scutum orationem, etc. : VIII, 269 *a*; XI, 73 *b*, 211 *a*.
24. In veste poderis, quam habebat, totus erat orbis terrarum : IX, 97 *a*; XIV, 657 *a*.
XIX, 20. In omnibus magnificasti populum tuum, Domine, etc. : X, 244 *a*.

Digitized by Google

EX LIBRO ECCLESIASTICI

Cap. I, *vers.* 1. Omnis sapientia a Domino Deo est : VIII, 477 *a*; X, 2 *b*, 48 *a*, 52 *a*, 106 *a*; XIV, 36 *b*.
2. Altitudinem cœli, et latitudinem terræ, et profundum abyssi quis dimensus est : IX, 432 *b*; XIV, 245 *b*.
4. Prior omnium creata est sapientia : II, 288 *a*; X, 47 *a*; XI, 253 *a*.
5. Fons sapientiæ verbum Dei in excelsis : IX, 332 *b*, 446 *a*, 503 *a*; X, 157 *a*; XI, 533 *a*, 557 *a*. — Ingressus illius mandata æterna : IX, 482 *ab*, 540 *a*.
6. Radix sapientiæ cui revelata est : X, 26 *a*.
7. Disciplina sapientiæ cui revelata est et manifestata, etc. : IX, 531 *a*.
8. Unus est altissimus Creator omnipotens, etc. : IX, 531 *a*.
10. Secundum datum suum, præbuit illam diligentibus se : IX, 531 *a*; X, 68 *b*.
12. Timor Domini delectabit cor, etc. : VII, 601 *b*-602 *a*; XII, 313 *b*.
13. Timenti Dominum bene erit in extremis : VII, 602 *a*.
16. Initium sapientiæ, timor Domini : V, 91 *b*; VII, 601 *a*, 652 *a*; VIII, 307 *a*; X, 46 *a*.
18. Religiositas custodiet et justificabit cor : IX, 331 *b*. — Jucunditatem atque gaudium dabit : X, 62 *b*.
21. Omnem domum illius implebit a generationibus : X, 51 *b*.
22. Corona sapientiæ, timor Domini, etc. : VII, 601 *a*; IX, 370 *a*; XIV, 283 *a*.
25. Radix sapientiæ est timere Dominum : X, 26 *a*.
26. In thesauris sapientiæ intellectus, et scientiæ religiositas : IX, 479 *a*. — Execratio autem peccatoribus sapientia : IX, 439 *b*.
27. Timor Domini expellit peccatum : V, 662 *a*; VII, 600 *b*; VIII, 305 *a*, 306 *b*; X, 271 *a*, 303 *b*.
28. Qui sine timore est, non poterit justificari : VII, 600 *b*; XII, 482 *a*; XIII, 325 *b*. — Iracundia enim animositatis illius, subversio illius est : XIII, 352 *a*.
32. Execratio peccatori, cultura Dei : IX, 439 *b*.
33. Fili, concupiscens sapientiam, conserva justitiam : VII, 39 *a*; X, 4 *a*, 43 *b*.
34-35. Sapientia et scientia timor Domini, et quod beneplacitum est illi, fides et mansuetudo : IX, 457 *a*; X, 31 *a*.
36. Ne sis incredibilis timori Domini : IX, 472 *a*. — Et ne accesseris ad illum duplici corde : X, 356 *b*, 541 *b*; XI, 32 *b*.
37-38. Non scandalizeris in labiis tuis; attende illis, ne forte cadas, etc. : IX, 531 *b*.
39. Et revelet Deus absconsa tua, et in medio synagogæ elidat te : X, 356 *b*.
II, 1. Fili, accedens ad servitutem Dei, sta in justitia et timore, etc. : VII, 65 *b*; IX, 252 *a*, 259 *b*; XII, 326 *a*, 446 *a*; XIII, 151 *a*, 361 *b*, 386 *b*, 522 *b*.
4. Omne quod tibi applicitum fuerit, accipe, etc. : VII, 466 *a*. — Et in dolore sustine, etc. : XIII, 361 *a*. — Et in humilitate tua patientiam habe : XII, 213 *b*.
5. In igne probatur aurum : IX, 640 *b*; X, 23 *a*.
8. Qui timetis Dominum, credite illi, etc. : XIII, 120 *a*.
9. Qui timetis Dominum, sperate in illum, etc. : IX, 477 *b*; X, 240 *b*.
10. Qui timetis Dominum, diligite illum, etc. : VII, 599 *b*; VIII, 438 *a*; X, 44 *b*.
12. Quis invocavit illum, et despexit illum : X, 136 *b*.
14. Væ duplici corde, et labiis scelestis, etc. : IX, 471 *a*; X, 5 *b*; XI, 32 *a*; XII, 494 *b*; XIV, 235 *b*.
20. Qui timent Dominum, præparabunt corda sua, etc. : VIII, 306 *b*; XIII, 33 *b*-34 *a*, 521 *a*.
21. Qui timent Dominum, custodiunt mandata illius : IX, 329 *a*, 490 *b*; XIV, 134 *b*-135 *a*.
III, 1. Filii sapientiæ, ecclesia justorum, etc. : VII, 466 *a*.
4. Qui diligit Deum, exorabit pro peccatis, etc. : XI, 73 *b*.
6. Qui honorat patrem suum, jucundabitur in filiis, etc. : XII, 246 *b*.
11. Benedictio patris firmat domos filiorum : VIII, 278 *b*; XIV, 557 *b*.
12. Ne glorieris in contumelia patris tui, etc. : XII, 246 *a*.
13. Gloria enim hominis ex gloria patris sui : X, 516 *a*; XII, 246 *a*. — Et dedecus filii pater sine honore : IV, 261 *b*.
14. Fili, suscipe senectam patris tui, etc. : XII, 246 *a*.
15. Eleemosyna patris non erit in oblivione : X, 543 *a*.
17. Sicut in sereno glacies, solventur peccata tua : X, 543 *a*.
19. In mansuetudine opera tua perfice : XII, 474 *a*.
20. Quanto magnus es, humilia te in omnibus, etc. : VII, 184 *b*; VIII, 314 *a*; X, 230 *a*; XII, 189 *b*, 213 *b*; XIII, 434 *a*; XIV, 68 *a*, 245 *a*, 285 *b*.
21. Magna potentia Dei solius : X, 86 *a*, 238 *b*; XIII, 395 *a*. — Et ab humilibus honoratur : X, 440 *b*.
22. Altiora te ne quæsieris : I, 16 *b*; IX, 484 *a*,

Digitized by Google

634 *a*, *b*; x, 68 *b*; xi, 35 *b*. — In pluribus operibus ejus ne fueris curiosus : ix, 643 *b*, 644 *b*, 683 *a*; xi, 527 *a*.
24. In supervacuis rebus noli scrutari multipliciter, etc. : ix, 595 *b*, 653 *a*.
26. Multos supplantavit suspicio illorum, etc.: ix, 368 *b*.
27. Cor durum habebit male in novissimo : xiv, 32 *b*. — Qui amat periculum, in illo peribit : vii, 548 *b*; xi, 23 *b*.
29. Cor nequam gravabitur doloribus, etc. : x, 295 *b*, 496 *a*.
31. Auris bona audiet cum omni concupiscentia scientiam : x, 230 *a*, 313 *a*, 386 *b*; xiii, 542 *a*.
32. Sapiens cor et intelligibile abstinebit se a peccatis : ix, 604 *b*; xi, 568 *b*; xiii, 544 *b*, 567 *a*.
33. Ignem ardentem extinguit aqua, et eleemosyna, etc. : v, 597 *b*; x, 114 *b*, 136 *a*, 571 *b*; xiii, 552 *b*.
IV, 2. Animam esurientem ne despexeris, etc. : xi, 40 *b*.
3. Cor inopis ne afflixeris, etc. : vii, 470 *b*; ix, 672 *b*.
4. Rogationem contribulati ne abjicias, etc. : x, 441 *a*; xi, 40 *a*.
7. Presbytero humilia animam tuam : ix, 415 *a*; xiii, 391 *b*; xiv, 69 *b*.
8. Responde (pauperi) pacifice in mansuetudine : viii, 274 *a*.
11. Et eris tu filius Altissimi obediens : vii, 466 *a*.
12. Sapientia filiis suis vitam inspirat : x, 408 *b*. — Et suscipit inquirentes se, etc. : x, 51 *a*.
13. Qui illam diligit, diligit vitam : ix, 481 *a*.
24. Pro anima tua ne confundaris dicere verum : x, 463 *a*.
25. Est confusio adducens gloriam et gratiam : viii, 361 *a*.
28. Nec retineas verbum in tempore salutis : x, 282 *b*. — Non abscondas sapientiam tuam in decore suo : x, 51 *a*.
30. Non contradicas verbo veritatis ullo modo : ix, 376 *b*. — Et de mendacio eruditionis tuæ confundere : ix, 380 *b*; xiii, 269 *a*.
31. Non confundaris confiteri peccata tua : ix, 327 *b*.
33. Pro justitia agonizare pro anima tua, etc. : vii, 460 *a*; xiv, 42 *b*.
34. Noli citatus esse in lingua tua, etc. : x, 582 *a*.
35. Noli esse sicut leo in domo tua, etc. : xii, 151 *b*.
36. Non sit porrecta manus tua ad accipiendum, etc. : x, 201 *b*.
V, 2. Ne sequaris in fortitudine tua concupiscentiam cordis tui : ix, 674 *b*; x, 346 *b*.
4. Altissimus est patiens redditor : iii, 475 *a*.
5. De propitiato peccato noli esse sine metu : ix, 654 *b*.
8. Non tardes converti ad Dominum, etc. : ix, 646 *b*; x, 235 *b*; xiii, 142 *b*, 295 *a*.
10. Noli anxius esse in divitiis injustis, etc. : x, 108 *a*.
11. Omnis peccator probatur in duplici lingua : xi, 44 *b*.
12. Esto firmus in via Domini : x, 487 *b*.
13. Esto mansuetus ad audiendum verbum, etc. : x, 213 *b*.
14. Si est tibi intellectus, responde proximo, etc. : vii, 30 *a*.
VI, 1. Noli pro amico inimicus fieri proximo : xii, 496 *a*. — Omnis peccator invidus : ix, 439 *b*.
2-3. Non te extollas in cogitatione animæ tuæ velut taurus, etc. : ix, 470 *a*, 581 *b*; xi, 209 *a*.
5. Verbum dulce multiplicat amicos, et mitigat inimicos : ix, 600 *b*; xiii, 377 *b*; xiv, 76 *b*. — Lingua eucharis in bono homine abundat : ix, 539 *b*; xii, 470 *a*.
6. Consiliarius sit tibi unus de mille : xi, 86 *b*.
7. Si possides amicum, in tentatione posside eum : xi, 185 *a*; xiii, 552 *a*, 590 *b*.
13. Ab inimicis tuis separare, et ab amicis tuis attende : xi, 50 *a*.
14. Amicus fidelis, protectio fortis : x, 521 *b*.
15. Amico fideli nulla est comparatio : x, 24 *a*; xiii, 627 *b*; xiv, 29 *a*.
16. Amicus fidelis, medicamentum vitæ et intellectus : xi, 588 *b*; xiii, 377 *a*.
18. Fili, a juventute tua excipe doctrinam : x, 58 *b*.
19. Quasi is qui arat et seminat, accede ad eam : ix, 643 *b*.
20. In opere ejus exiguum laborabis, et cito edes de generationibus illius : x, 45 *a*; xi, 554 *a*.
23. Sapientia doctrinæ secundum nomen est ejus : i, 19 *b*; ix, 602 *a*.
24. Audi, fili, et accipe consilium intellectus, etc. : vii, 621 *a*.
25. Injice pedem tuum in compedes illius : ix, 242 *a*; x, 186 *a*, 433 *b*; xiii, 30 *a*.
26. Subjice humerum tuum, et porta illam : xiii, 290 *b*.
28. Investiga illam, etc. : xiii, 92 *a*.
31. Decor vitæ est in illa, etc. : xiii, 30 *a*. — Et vincula illius alligatura salutis : viii, 450 *a*.
33. Fili, si attenderis mihi, disces : x, 412 *b*.
34. Si dilexeris audire, sapiens eris : x, 46 *a*.
36. Si videris sensatum, evigila ad eum : x, 412 *b*; xi, 275 *b*-276 *a*.
VII, 3. Non semines mala in sulcis injustitiæ, etc. : ix, 640 *b*; x, 534 *a*; xiii, 126 *a*.
4. Noli quærere a Domino ducatum, etc. : xi, 425 *b*.

Digitized by Google

5. Non te justifices ante Deum, quoniam agnitor cordis ipse est : XI, 80 *a*.
6. Noli quærere fieri judex, nisi valeas, etc. : VII, 460 *a*; IX, 611 *a*; XI, 218 *b*.
7. Non pecces in multitudinem civitatis, etc. : XI, 199 *b*.
8. Neque alliges duplicia peccata, etc. : IX, 649 *a*.
9. Noli esse pusillanimis in animo tuo : XI, 89 *b*.
10. Exorare, et facere eleemosynam ne despicias : XI, 89 *b*.
11. Ne dicas : In multitudine munerum meorum, etc. : XIII, 356 *a*.
16. Non oderis laboriosa opera : IX, 600 *b*.
19. Humilia valde spiritum tuum : X, 461 *b*; XI, 86 *a*; XIII, 391 *a*. — Quoniam vindicta carnis impii, ignis et vermis : XI, 43 *b*.
21. Noli discedere a muliere sensata et bona, etc. : IX, 481 *b*.
23. Servus sensatus sit tibi dilectus quasi anima tua : IX, 497 *b*.
24. Pecora tibi sunt ? attende illis, etc. : IX, 435 *a*.
25. Filii tibi sunt ? erudi illos, etc. : XI, 548 *a*.
29. Honora patrem tuum, etc. : VIII, 278 *b*.
32. Dilige eum qui te fecit : IX, 498 *a*; XIV, 22 *b*.
34. De negligentia tua purga te cum paucis : VII, 447 *a*; IX, 641 *a*; X, 270 *a*; XI, 457 *a*.
38. Non desis plorantibus in consolatione, etc. : IX, 617 *a*.
39. Non te pigeat visitare infirmum, etc. : XI, 40 *b*.
40. Memorare novissima tua, etc. : VIII, 142 *a*, 313 *b*; IX, 219 *a*, 636 *a*; X, 153 *b*; XIII, 624 *a*.
VIII, 3. Multos perdidit aurum et argentum : X, 357 *a*.
6. Memento quoniam omnes in correptione sumus : IX, 653 *b*; XIII, 622 *b*.
7. Ne spernas hominem in sua senectute, etc. : X, 205 *a*.
20. Cum fatuis consilium non habeas, etc. : VIII, 309 *a*.
22. Non omni homini cor tuum manifestes, etc. : XIV, 244 *b*.
IX, 6. Ne des fornicariis animam tuam, etc. : XIII, 313 *a*.
9. Propter speciem mulieris multi perierunt : IX, 644 *a*.
10. Omnis mulier quæ est fornicaria, quasi stercus, etc. : IX, 357 *a*; X, 201 *b*.
11. Colloquium illius quasi ignis exardescit : IX, 644 *a*.
13. Non alterceris cum illa in vino : XI, 538 *b*.
22. Viri justi sint tibi convivæ, etc. : X, 612 *b*.
23. Omnis enarratio tua sit in præceptis Altissimi : X, 264 *b*.
25. Terribilis est in civitate sua vir linguosus, etc. : XII, 142 *b*. — Et temerarius in verbo suo odibilis erit : IX, 622 *b*.
X, 1. Judex sapiens judicabit populum suum, etc. : X, 48 *a*. — Et principatus sensati stabilis erit : VII, 443 *a*.
2. Secundum judicem populi, sic ministri ejus, etc. : VII, 458 *a*; X, 3 *b*; XII, 145 *b*. — Qualis rector civitatis, tales habitantes in ea : XIV, 618 *b*.
8. Regnum a gente in gentem transfertur propter injustitias, etc. : IX, 489 *b*.
9. Avaro nihil est scelestius : VIII, 139 *b*; XII, 255 *a*. — Quid superbit terra et cinis : IX, 430 *a*; X, 5 *ab*, 107 *b*; XII, 213 *a*.
10. Nihil est iniquius quam amare pecuniam, etc. : IX, 626 *a*; XI, 182 *b*. — Quoniam in vita sua projecit intima sua : IX, 581 *b*; XI, 543 *b*.
11. Languor prolixior gravat medicum, etc. : X, 399 *b*; XIII, 143 *a*.
15. Initium omnis peccati superbia : III, 102 *b*; VII, 279 *a*; VIII, 134 *b*; IX, 558 *a*; X, 99 *a*, 103 *a*.
17. Sedes ducum superborum destruxit Deus : IX, 620 *b*; X, 40 *b*, 241 *a*.
18. Radices gentium superbarum arefecit Deus, etc. : X, 241 *b*, 358 *b*.
24. In medio fratrum rector illorum in honore : XI, 497 *b*, 514 *b*; XII, 452 *b*.
26. Noli magnificare virum peccatorem divitem : X, 295 *a*.
XI, 2. Neque spernas hominem in visu suo : X, 342 *a*.
3. Brevis in volatilibus est apis, etc. : XIII, 371 *a*; XIV, 283 *a*, 286 *b*.
4. In vestitu ne glorieris unquam : IX, 656 *a*; XI, 39 *a*; XIV, 37 *a*. — Mirabilia opera Altissimi solius : IX, 342 *a*, 483 *b*; X, 497 *b*.
5. Insuspicabilis portabit diadema : XIII, 169 *b*.
6. Multi potentes oppressi sunt valide, et gloriosi traditi sunt, etc. : X, 607 *b*.
9. De ea re quæ te non molestat, ne certeris : X, 481 *a*.
10. Fili, ne in multis sint actus tui : IX, 611 *a*; X, 511 *b*; XII, 150 *b*. — Et si dives fueris, non eris immunis a delicto, etc. : IX, 626 *b*; X, 525 *b*.
12-13. Est homo marcidus, egens recuperatione, et oculus Dei respexit, etc. : X, 225 *b*, 239 *b*, 245 *ab*, 367 *b*-368 *a*, 401 *ab*, 603 *a*.
14. Vita et mors a Deo sunt : IX, 565 *a*; X, 11 *a*, 113 *b*.
16. Error et tenebræ peccatoribus concreata sunt : IX, 388 *b*; X, 402 *b*, 540 *a*.
19. Inveni requiem mihi, et nunc manducabo, etc. : IX, 619 *a*.

Digitized by Google

22. Confide in Deo, et mane in loco tuo : IX, 663 *b*.
23. Facile est in oculis Domini subito honestare pauperem : X, 72 *b*.
24. Benedictio Dei in mercedem justi festinat : X, 370 *b*; XIII, 119 *a*.
27. In die bonorum ne immemor sis malorum : VIII, 314 *a*; IX, 639 *a*, 674 *b*; X, 151 *a*, 245 *b*.
29. Malitia horæ oblivionem facit luxuriæ magnæ : IX, 663 *b*.
31. Multæ sunt insidiæ dolosi : XI, 199 *a*.
32. Sicut eructant præcordia fœtentium, et sicut perdix inducitur in caveam, et ut caprea in laqueum, sic et cor superborum : IX, 347 *a*, 658 *b*; XI, 573 *a*.
33. Bona in mala convertens insidiatur, etc. : VII, 531 *b*; VIII, 253 *a*; X, 314 *a*, 348 *b*, 408 *a*; XI, 199 *a*.
34. Ab uno doloso augetur sanguis : XI, 536 *b*.
34-35. Homo peccator sanguini insidiatur ; attende a pestifero, etc. : IX, 388 *b*, 439 *b*.
XII, 1. Si benefeceris, scito cui feceris : X, 543 *b*.
2. Benefac justo, et invenies retributionem magnam : IX, 462 *a*, 641 *a*, 671 *b*; X, 390 *b*.
3. Altissimus odio habet peccatores : IX, 640 *a*; X, 82 *b*. *Vid. inf.*, 7 — Et misertus est pœnitentibus : XI, 9 *b*.
5. Da bono, et non receperis peccatorem : V, 605 *a*; X, 98 *a*, 376 *a*.
6. Benefac humili, et non dederis impio : VII, 274 *a*.
7. Altissimus odio habet peccatores : IV, 636 *a*. *Vid. supra*, 3.
11. Et si humiliatus (inimicus tuus)vadat curvus, etc. : IX, 454 *b*.
13. Quis medebitur incantatori a serpente percusso : X, 177 *a*.
XIII, 1. Qui tetigerit picem, inquinabitur ab ea : VIII, 142 *a*, 518 *b*; XIV, 478 *b*. — Qui communicat superbo, induet superbiam : X, 348 *ab*; XII, 214 *a*.
2. Pondus super se tollet, qui honestiori se communicat : X, 437 *b*.
8. Confundet te in cibis suis : XI, 553 *b*.
9. Humiliare Deo, et expecta manum ejus : XIII, 431 *a*.
10. Attende ne seductus in stultitiam humilieris : IX, 405 *b*.
14. Ex multa loquela tentabit te : III, 100 *b*.
19. Omne animal diligit simile sibi : IV, 413 *a*; IX, 532 *a*; X, 20 *a*, 377 *b*; XI, 460 *b*; XIII, 53 *a*; XIV, 25 *b*.
21. Si communicabit lupus cum agno, etc. : XI, 401 *a*.
27. Humilis locutus est sensate, et non est datus ei locus; dives, etc. : IX, 661 *a*.
29. Pauper locutus est, et dicunt : Quis est hic : X, 342 *a*, 416 *a*.
30. Bona est substantia, cui non est peccatum in conscientia : IX, 600 *b*, 630 *b*, 638 *b*. — Et nequissima paupertas in ore impii : IX, 639 *b*.
XIV, 1. Beatus vir qui non est lapsus verbo ex ore suo : XIII, 621 *a*.
3. Viro cupido et tenaci sine ratione est substantia, etc. : IX, 630 *b*; X, 47 *b*.
4. Qui acervat ex animo suo injuste, aliis congregat : IX, 418 *a*, 630 *b*.
5. Qui sibi nequam est, cui alii bonus erit : VIII, 275 *b*; X, 384 *b*.
8. Nequam est oculus invidi : IX, 617 *b* ; X, 540 *a*.
9. Insatiabilis oculus cupidi in parte iniquitatis : IX, 619 *a*, 626 *a*; XI, 89 *a*. — Donec consumat arefaciens animam suam : X, 358 *b*.
10. Oculus malus ad mala : X, 540 *a*.
13. Ante mortem benefac amico tuo, etc. : VIII, 273 *a*; XIV, 58 *a*.
14. Non defrauderis a die bona, etc. : 639 *a*.
17. Ante obitum tuum operare justitiam : IX, 473 *b*; XIV, 58 *a*.
19. Alia generantur, et alia dejiciuntur, etc. : IX, 608 *b*.
20. Omne opus corruptibile in fine deficiet, etc. : X, 98 *b*.
21. Omne opus electum justificabitur, etc. : XIII, 116 *b*.
22. Beatus vir qui in sapientia morabitur : IX, 381 *a*; X, 2 *a*, 32 *a*, 45 *a*, 56 *b*.
XV, 3. Cibabit illum (Deus) pane vitæ et intellectus, etc. : X, 458 *a*; XIII, 173 *b*. — Et aqua sapientiæ salutaris potabit illum : IX, 250 *b*, 357 *b*, 568 *b*; XI, 177 *a*.
5. In medio ecclesiæ aperiet os ejus : IX, 17 *a*; X, 49 *b*, 214 *b*; XI, 517 *b*; XIII, 507 *a*. — Et adimplebit illum spiritu sapientiæ et intellectus, etc. : X, 236 *b*, 247 *b*.
6. Jucunditatem et exultationem thesaurizabit super illum : X, 62 *b*.
9. Non est speciosa laus in ore peccatoris : V, 688 *a*; XI, 393 *b*.
14. Deus ab initio constituit hominem, et reliquit illum in manu consilii sui : XI, 11 *a*.
16. Si volueris mandata servare, conservabunt te : IX, 324 *a*; X, 461 *b*.
17. Apposuit tibi aquam et ignem, etc. : X, 461 *b*; XI, 304 *b*, 456 *b*.
XVI, 1. Ne jucunderis in filiis impiis, si multiplicentur, etc. : IX, 630 *b*.
8-9. Non exoraverunt pro peccatis suis antiqui gigantes, etc. : IX, 390 *a*.
15. Omnis misericordia faciet locum unicuique secundum meritum operum suorum : XIII, 325 *b*.

Digitized by Google

16. Non dicas : A Deo abscondar, etc. : IX, 646 *b*.
20. In omnibus his insensatum est cor : X, 34 *b*.
27. Ornavit (Deus) in æternum opera illorum, XIII, 302 *a*.
30. Deus in terram respexit, et implevit illam bonis suis : XI, 341 *b*; XIV, 253 *b*.
XVII, 1. Deus creavit de terra hominem, etc. : II, 231 *a*; IX, 514 *b*, 644 *b*; X, 64 *b*, 70 *a*.
3. Numerum dierum et tempus dedit illi : XIII, 272 *b*.
5. Cor dedit illis excogitandi : IX, 611 *b*-612 *a*.
6. Sensu implevit cor illorum : V, 165 *a*.
9. Legem vitæ hæreditavit illos : IX, 411 *a*, 458 *a*, 514 *b*.
12. Mandavit illis unicuique de proximo suo : IX, 323 *b*, 392 *a*.
14. In unamquamque gentem præposuit rectorem : II, 506 *b*; VII, 439 *b*.
18. Eleemosyna viri quasi signaculum cum ipso, etc. : VII, 444 *a*; IX, 638 *b*; X, 359 *a*, 491 *b*-492 *a*, 543 *a*; XI, 188 *a*.
20. Pœnitentibus dedit viam justitiæ, et confirmavit deficientes sustinere : IX, 356 *a*; XI, 9 *a*; XIII, 422 *b*.
22. Precare ante faciem Domini, et minue offendicula : XI, 543 *b*.
23-24. Revertere ad Dominum, et avertere ab injustitia tua, etc. : IX, 509 *a*; XIII, 422 *b*.
26. Ante mortem confitere : VIII, 258 *b*. — A mortuo, quasi nihil, perit confessio : VII, 87 *b*; IX, 570 *b*; XI, 48 *a*.
27. Confiteberis vivens, etc. : IX, 327 *b*, 675 *a*; XIII, 277 *b*.
28. Magna misericordia Domini, et propitiatio illius, etc. : XIII, 386 *a*.
29. Nec enim omnia possunt esse in hominibus : XII, 140 *a*.
30. Quid lucidius sole? et hic deficiet : VIII, 151 *a*. — Quid nequius quam quod excogitavit caro et sanguis : IX, 674 *b*; XI, 590 *a*.
31. Virtutem altitudinis cœli ipse conspicit : VII, 480 *b*. — Et omnes homines terra et cinis : X, 14 *b*.
XVIII, 1. Qui vivit in æternum, creavit omnia simul : II, 128 *b*, 527 *b*; V, 320 *a*; VII, 262 *b*; VIII, 88 *b*; IX, 211 *a*.
6. Cum consummaverit homo, tunc incipiet : VIII, 315 *a*; X, 267 *a*.
8. Numerus dierum hominum, ut multum, centum anni : IX, 674 *a*.
12-13. Misericordia Dei super omnem carnem; qui misericordiam habet, docet, etc. : IX, 401 *b*; X, 240 *b*, 507 *b*, 603 *a*; XI, 83 *b*, 568 *b*; XIII, 239 *a*, 360 *b*.
16. Nonne ardorem refrigerabit ros? sic et verbum, etc. : X, 543 *b*; XI, 28 *a*, 232 *b*.
19. Ante judicium para justitiam tibi : VIII, 232 *b*-233 *a*; IX, 509 *b*. — Et antequam loquaris, disce : IX, 611 *a*; X, 280 *b*.
20. Ante judicium interroga teipsum, etc. : IX, 509 *b*, 535 *b*, 675 *b*; X, 41 *b*; XIII, 275 *b*.
21. In tempore infirmitatis ostende conversationem tuam : X, 336 *b*.
22. Ne verearis usque ad mortem justificari, etc. : X, 371 *a*; XI, 73 *b*, 93 *b*; XIII, 119 *b*.
23. Ante orationem præpara animam tuam : VII, 52 *a*; XI, 55 *a*; XII, 314 *b*; XIII, 149 *b*; XIV, 76 *ab*. — Noli esse quasi homo qui tentat Deum : X, 6 *b*.
24. Memento iræ in die consummationis, etc. : X, 245 *b*.
29. Sensati in verbis et ipsi sapienter egerunt, etc. : IX, 512 *a*.
30. Post concupiscentias tuas non eas : V, 227 *b*; VIII, 260 *a*; IX, 601 *a*, 674 *b*; X, 111 *a*; XI, 381 *a*, 525 *b*.
31. Si præstes animæ tuæ concupiscentias ejus, etc. : XI, 425 *a*.
XIX, 1. Qui spernit modica, paulatim decidet : VIII, 133 *a*; XI, 457 *b*; XII, 148 *b*.
4. Qui credit cito, levis corde est : IX, 641 *b*; XI, 275 *b*, 278 *a*.
10. Audisti verbum adversus proximum tuum? commoriatur in te, etc. : XI, 183 *a*.
13. Corripe amicum, ne forte non intellexerit, etc. : XI, 51 *b*.
23. Est qui emittit verbum certum enuntians veritatem : IX, 512 *a*. — Est qui nequiter humiliat se, etc. : X, 617 *a*; XI, 536 *b*; XII, 212 *a*.
25. Si invenerit tempus maleficiendi, malefaciet : X, 308 *b*.
26. Ex visu cognoscitur vir, et ab occursu faciei cognoscitur sensatus : IX, 646 *a*; XIII, 542 *b*; XIV, 64 *a*.
XX, 4. Quam bonum est correptum manifestare pœnitentiam : IX, 456 *b*.
6. Est tacens, non habens sensum loquelæ, etc. : X, 604 *a*.
7. Homo sapiens tacebit usque ad tempus : IX, 609 *b*; X, 299 *a*.
8. Qui multis utitur verbis, lædet animam suam : IX, 375 *a*, 623 *a*. — Qui potestatem sibi sumit injuste, odietur : IX, 418 *a*.
9. Est processio in malis viro indisciplinato : X, 12 *b*, 119 *a*.
10. Est datum, quod non est utile; et est datum, cujus retributio duplex : IX, 462 *a*.
11. Est propter gloriam minoratio, et est qui ab humilitate levabit caput : XI, 82 *b*.
13. Sapiens in verbis seipsum amabilem facit, etc. : VII, 442 *a*; IX, 447 *b*, 667 *b*; XIII, 543 *b*. — Gratiæ autem fatuorum effundentur : XI, 274 *a*.

Digitized by Google

14. Datus insipientis non erit utilis tibi, oculi enim illius septemplices sunt : x, 378 *a*; xiii, 297 *b*-298 *a*.
15. Exigua dabit, et multa improperabit : vii, 535 *a*; x, 378 *a*.
17. Fatuo non erit amicus, etc. : vii, 444 *a*; ix, 621 *a*; xi, 25 *b*.
20. Lapsus falsæ linguæ, quasi qui in pavimento cadens, etc. : ix, 352 *a*.
22. Ex ore fatui reprobabitur parabola : ix, 584 *b*; x, 606 *b*; xii, 468 *b*.
27. Potior fur quam assiduitas viri mendacis : v, 192 *b*.
29. Sapiens in verbis producet seipsum : xi, 245 *b*.
30. Qui operatur justitiam, ipse exaltabitur : xiii, 392 *b*.
32. Sapientia absconsa et thesaurus invisus, quæ utilitas in utrisque : x, 51 *a*, 425 *a*. — *Vide infra*, XLI, 17.
XXI, 4. Quasi romphæa bis acuta omnis iniquitas, etc. : ix, 528 *a*; x, 114 *a*.
5. Domus quæ nimis locuples est, annullabitur superbia : ix, 324 *a*.
7. Qui timet Deum, convertetur ad cor suum : ix, 419 *b*.
10. Stuppa collecta synagoga peccantium, etc. : xi, 199 *b*.
11. Via peccantium complanata lapidibus : ix, 330 *b*, 610 *b*; x, 36 *a*.
13. Consummatio timoris Dei, sapientia : ix, 440 *b*.
14. Non erudietur qui non est sapiens in bono : x, 88 *a*.
16. Scientia sapientis tanquam inundatio abundabit : x, 3 *a*.
17. Cor fatui quasi vas confractum : x, 312 *a*.
19. In labiis sensati invenietur gratia : vii, 443 *b*; x, 313 *b*.
22. Compedes in pedibus stulto doctrina : xii, 493 *b*.
23. Fatuus in risu exaltat vocem suam; vir autem sapiens, etc. : ix, 636 *b*.
24. Ornamentum aureum prudenti doctrina : ix, 604 *b*.
25. Pes fatui facilis in domo proximi : ix, 600 *a*; x, 492 *a*.
26. Vir eruditus foris stabit : xii, 479 *b*.
28. Labia imprudentium stulta narrabunt : ix, 427 *b*, 443 *a*. — Verba autem prudentium statera ponderabuntur : ix, 506 *b*.
29. In ore fatuorum cor illorum : ix, 622 *b*; xii, 373 *b*.
XXII, 1. In lapide luteo lapidatus est piger : viii, 258 *a*.
3. Filia (indisciplinata) in deminoratione fiet : xii, 495 *a*.
7. Qui docet fatuum, quasi qui conglutinat testam : x, 200 *ab*.
9. Cum dormiente loquitur, qui enarrat stulto sapientiam, etc. : ix, 661 *b*.
13. Luctus mortui septem dies, etc. : ix, 678 *a*; xi, 550 *ab*.
24. Pungens oculum deducit lacrymas : ix, 198 *b*, 307 *b*.
26. Ad amicum etsi produxeris gladium, ne desperes, etc. : xiii, 551 *ab*.
30. Ante sanguinem maledicta, et contumeliæ, et minæ : vii, 534 *b*.
31. Amicum salutare non confundar : x, 491 *a*.
33. Quis dabit ori meo custodiam, etc. : xi, 45 *a*; xiii, 438 *b*.
XXIII, 6. Animæ irreverenti et infrunitæ ne tradas me : ix, 473 *b*-474 *a*.
9. Jurationi non assuescat cor tuum : x, 103 *b*, xii, 241 *a*.
20. Homo assuetus in verbis improperii, in omnibus diebus suis non erudietur : ix, 490 *b*.
22. Anima calida quasi ignis ardens, non extinguetur : x, 15 *b*, 323 *b*.
26. Nemo circumspicit me; quem vereor : xii, 156 *b*.
28. Oculi Domini multo plus lucidiores sunt super solem : ix, 368 *a*, 493 *b*-494 *a*, 622 *b*; xi, 16 *b*. — Circumspicientes omnes vias hominum et profundum abyssi : x, 330 *b*. — Et hominum corda intuentes in absconditas partes : x, 342 *b*.
29. Domino Deo nostro, antequam crearentur, omnia sunt agnita : x, 131 *a*.
35. Rami (mulieris adulteræ) non dabunt fructum : xiv, 288 *a*.
37. Nihil melius est quam timor Dei, etc. : ix, 324 *a*, 532 *a*; xii, 230 *b*.
38. Gloria magna est sequi Dominum : ix, 604 *a*; xi, 89 *a*, 402 *a*; xiii, 351 *b*.
XXIV, 3. In plenitudine sancta admirabitur (sapientia) : x, 61 *b*.
4. In multitudine electorum habebit laudem, etc. : x, 237 *a*.
5. Ego ex ore Altissimi prodivi, etc. : ix, 198 *a*, 210 *b*; x, 67 *a*; xi, 253 *a*. — Primogenita ante omnem creaturam : ix, 207 *a*.
6. Ego feci in cœlis ut oriretur lumen indeficiens : x, 57 *a*; xiii, 301 *b*.
7. Ego in altissimis habito, etc. : ix, 643 *b*; xi, 35 *a*; xiv, 84 *ab*. — Thronus meus in columna nubis : viii, 472 *ab*; ix, 264 *a*.
8. Gyrum cœli circuivi sola, et profundum abyssi penetravi : vi, 622 *a*; vii, 446 *a*; ix, 89 *b*; x, 52 *b*.
12. Qui creavit me, requievit in tabernaculo meo : viii, 88 *b*; x, 229 *b*; xiii, 210 *a*.

Digitized by Google

13. In Jacob inhabita : x, 67 *a*. — In electis meis mitte radices : ix, 95 *a*; xi, 589 *a*.
14. Ab initio et ante sæcula creata sum : vii, 494 *a*; x, 47 *a*.
15. In Jerusalem potestas mea : xiv, 256 *b*.
16. Et radicavi in populo honorificato : ix, 95 *a*. — Et in plenitudine sanctorum detentio mea : iv, 6 *b*; xiv, 115 *b*, 254 *b*.
19-20. In plateis, sicut cinnamomum et balsamum aromatizans, odorem dedi : vii, 637 *b*; viii, 313 *a*; xiv, 255 *a*. — Quasi myrrha electa dedi suavitatem odoris : xiii, 74 *b*.
21. Quasi Libanus non incisus vaporavi, etc.: x, 55 *b*. — Quasi balsamum non mixtum odor meus : xiii, 101 *b*; xiv, 244 *b*.
22. Ego quasi terebinthus extendi ramos meos, etc. : x, 589 *b*; xiv, 245 *b*.
23. Ego quasi vitis fructificavi suavitatem odoris : viii, 481 *a*; x, 583 *a*; xiv, 282 *a*. — Et flores mei fructus honoris et honestatis : viii, 292 *a*; xi, 426 *a*; xiii, 371 *a*; xiv, 268 *b*.
24. Ego mater pulchræ dilectionis, etc. : x, 51 *a*, 229 *a*, 237 *b*; xi, 7 *a*; xiv, 260 *b*.
25. In me gratia omnis viæ et veritatis : vii, 442 *a*; viii, 159 *b*; x, 51 *a*, 229 *a*, 278 *b*; xi, 264 *a*; xiv, 238 *a*.
26. Transite ad me, omnes qui concupiscitis me, etc. : ix, 205 *b*, 603 *a*; x, 44 *a*, 58 *b*; xi, 55 *a*; xii, 5 *a*.
27. Spiritus enim meus super mel dulcis, etc.: vii, 203 *a*; viii, 311 *a*, 473 *a*; ix, 450 *a*, *b*; x, 62 *b*; xiii, 101 *b*, 257 *b*.
29. Qui edunt me, adhuc esurient : x, 62 *b*, 522 *b*; xi, 348 *b*, 349 *a*; xii, 153 *a*. — Et qui bibunt me, adhuc sitient : viii, 315 *a*; xi, 313 *b*.
30. Qui audit me, non confundetur : x, 627 *b*.
31. Qui elucidant me, vitam æternam habebunt : x, 47 *b*, 63 *b*; xi, 593 *b*.
32. Hæc omnia liber vitæ : x, 93 *a*.
33. Legem mandavit Moyses in præceptis justitiarum : ix, 469 *b*.
40. Ego sapientia effudi flumina : xi, 515 *a*.
41. Ego quasi fluvii dioryx : i, 10 *a*; x, 69 *a*; xi, 215 *a*; xiii, 14 *b*.
42. Dixi : Rigabo hortum meum plantationum : x, 105 *b*, 536 *a*; xiv, 264 *b*.
43-44. Et ecce factus est mihi trames abundans, etc. : ix, 372 *a*, 491 *b*.
45. Illuminabo omnes sperantes in Domino : ix, 485 *a*.
46. Adhuc doctrinam quasi prophetiam effundam, etc. : ix, 682 *a*.
47. Videte quoniam non mihi soli laboravi, etc. : ix, 682 *a*.
XXV, 1-2. In tribus beneplacitum est spiritui meo, etc. : concordia fratrum, et amor proximorum, etc. : x, 361 *a*.
3-4. Tres species odivit anima mea, etc. : pauperem superbum, divitem mendacem, etc.: viii, 136 *a*; ix, 386 *a*; xiii, 163 *b*.
7. Quam speciosa veteranis sapientia, etc. : viii, 309 *a*; ix, 479 *a*.
8. Corona senum multa peritia : ix, 445 *b*; x, 30 *a*.
12. Beatus qui invenit amicum verum : ix, 351 *a*.
14. Timor Domini super omnia se superposuit : ix, 370 *a*.
15. Beatus homo cui donatum est habere timorem Dei : x, 238 *a*.
16. Timor Dei, initium dilectionis ejus : vii, 466 *a*; xi, 53 *a*.
17. Omnis plaga tristitia cordis est : x, 147 *a*.
26. Brevis omnis malitia super malitiam mulieris : ix, 644 *b*; x, 203 *a*.
33. A muliere initium factum est peccati : xi, 195 *ab*.
34. Non des aquæ tuæ exitum, nec modicum; nec mulieri nequam, etc. : ix, 492 *b*; x, 123 *a*; xi, 145 *b*.
35. Si non ambulaverit ad manum tuam, confundet te, etc. : ix, 492 *b*.
XXVI, 1. Mulieris bonæ beatus vir : xi, 470 *b*.
10. Qui tenet (mulierem nequam), quasi qui apprehendit scorpionem : viii, 142 *a*.
13. In filia non avertente se firma custodiam, etc. : x, 324 *a*.
16. Gratia mulieris sedulæ delectabit virum suum, etc. : xiv, 247 *a*.
18. Mulier sensata et tacita : xi, 412 *b*.
19. Gratia super gratiam, mulier sensata et pudorata : vii, 443 *b*; xiv, 250 *b*.
20. Omnis autem ponderatio non est digna continentis animæ : vii, 468 *b*; viii, 289 *b*; x, 64 *a*.
21. Sicut sol oriens mundo in altissimis Dei, sic mulieris bonæ species, etc. : ix, 127 *a*; xiii, 617 *b*.
24. Fundamenta æterna supra petram solidam : ix, 332 *b*, 446 *a*; x, 387 *b*.
25-27. In duobus contristatum est cor meum, et in tertio, etc. : vir bellator deficiens per inopiam, etc. : ix, 498 *b*.
XXVII, 1. Propter impiam multi deliquerunt; et qui quærit locupletari, etc. : ix, 368 *a*, 405 *b*; xi, 66 *a*; xiv, 368 *a*, 518 *b*, 537 *a*.
2. Inter medium venditionis et emptionis angustiabitur peccatum : x, 617 *a*.
3. Conteretur cum delinquente delictum : x, 98 *b*, 579 *b*.
4. Si non in timore Domini tenueris te instanter, cito subvertetur domus tua : viii, 305 *b*; ix, 657 *a*, 669 *b*.

Digitized by Google

5. In percussura cribri remanebit pulvis : x, 494 *b*; xi, 186 *a*.
6. Vasa figuli probat fornax, et homines justos tentatio tribulationis : viii, 255 *a*.
7. Sicut rusticatio de ligno ostendit fructum illius, sic verbum ex cogitatu cordis hominis : ix, 455 *b*.
13. In medio insensatorum serva verbum tempori : x, 610 *b*.
18. Dilige proximum, et conjungere fide cum eo : ix, 463 *b*.
28. Qui in altum mittit lapidem, super caput ejus cadet : ix, 665 *b*. — Et plaga dolosa, dolosi dividet vulnera : ix, 666 *a*.
29. Qui laqueum alii ponit, peribit in illo : ix, 459 *a*.
31. Illusio et improperium superborum, etc.: ix, 418 *a*.

XXVIII, 1. Qui vindicari vult, a Domino inveniet vindictam : ix, 520 *b*; xi, 76 *b*.
2. Relinque proximo nocenti te, et tunc deprecanti tibi peccata solventur : x, 347 *a*.
12. Secundum ligna sylvæ, sic ignis exardescit : xiii, 167 *b*, 370 *a*.
15. Susurro et bilinguis maledictus, etc. : xiii, 231 *b*.
28. Sepi aures tuas spinis : ix, 297 *b*, 641 *b*; xiii, 469 *a*. — Et ori tuo facito ostia et seras : xii, 351 *a*.
29. Verbis tuis facito stateram, et frænos ori tuo rectos : ix, 622 *b*.

XXIX, 6. In tempore reddilionis postulabit tempus, etc. : ix, 356 *a*.
12. Propter mandatum, assume pauperem : ix, 397 *a*.
13. Perde pecuniam propter fratrem et amicum tuum : ix, 344 *b*, 611 *a*; x, 425 *a*; xi, 111 *a*.
14. Pone thesaurum tuum in præceptis Altissimi, etc. : ix, 481 *b*.
15. Conclude eleemosynam in corde pauperis : viii, 273 *a*; ix, 443 *a*, 671 *b*; x, 543 *a*; xi, 73 *b*.
16. Super scutum potentis et super lanceam, adversus inimicum tuum pugnabit : viii, 263 *b*; x, 129 *b*, 543 *a*.
20. Gratiam fidejussoris ne obliviscaris, etc. : viii, 316 *a*; ix, 339 *b*, 437 *b*, 660 *b*; xi, 542 *b*; xiii, 244 *a*, 599 *a*; xiv, 3 *b*, 23 *b*.
25. Viros potentes gyrans migrare fecit (repromissio nequissima) : vi, 623 *a*.
26. Peccator transgrediens mandatum Domini, incidet in promissionem nequam : ix, 338 *a*, 381 *b*.
30-31. Minimum pro magno placeat tibi, etc. Vita nequam hospitandi de domo in domum : ix, 390 *a*; x, 345 *b*, 451 *b*; xi, 26 *b*.
33. Transi, hospes : xi, 434 *a*.

XXX, 4. Mortuus est pater ejus, et quasi non est mortuus, etc. : x, 244 *b*.
9. Lude cum (filio), et contristabit te : ix, 636 *b*.
12. Curva cervicem ejus in juventute : xi, 525 *b*.
15. Salus animæ in sanctitate justitiæ, melior est omni argento et auro : ix, 411 *b*.
16. Non est census super censum salutis et corporis, etc. : viii, 327 *b*; xiv, 97 *b*.
17. Melior est mors quam vita amara, etc. : ix, 636 *a*; xiii, 427 *b*.
18. Bona absconsa in ore clauso, quasi appositiones epularum circumpositæ sepulcro : xi, 111 *b*.
23. Jucunditas cordis, hæc est vita hominis : ix, 388 *a*, 612 *a*; xi, 554 *b*.
24. Miserere animæ tuæ, placens Deo : viii, 275 *a*; ix, 204 *b*, 278 *b*; x, 542 *b*; xi, 51 *a*; xiii, 326 *b*. — Congrega cor tuum in sanctitate : x, 6 *a*. — Tristitiam longe repelle a te : ix, 510 *b*.

XXXI, 1. Vigilia honestatis tabefaciet carnes : ix, 683 *a*; x, 181 *a*.
2. Infirmitas gravis sobriam facit animam : x, 184 *a*, 322 *b*.
3. Laboravit dives in congregatione substantiæ : ix, 619 *a*.
8-9. Beatus dives qui inventus est sine macula, etc. : ix, 627 *b*; xiii, 617 *a*.
10. Qui potuit transgredi, et non est transgressus, etc. : iii, 134 *a*; iv, 265 *b*; viii, 122 *a*; ix, 275 *a*.
12. Supra mensam magnam sedisti? non aperias super illam, etc. : ix, 450 *a*.
15. Nequius oculo quid creatum est : ix, 367 *b*.
18. Intellige quæ sunt proximi tui ex teipso : viii, 310 *b*, 322 *a*; ix, 641 *b*.
20. Cessa prior causa disciplinæ : xii, 471 *b*.
23. Vigilia, cholera et tortura viro infrunito : ix, 626 *b*.
24. Somnus sanitatis in homine parco : ix, 626 *b*.
25. Evome, et refrigerabit te : xiii, 345 *b*.
27. In omnibus operibus tuis esto velox, et omnis infirmitas non occurret tibi : ix, 657 *a*; xii, 474 *a*.
28. Splendidum in panibus benedicent labia multorum : ix, 320 *b*; xi, 39 *b*, 343 *b*.
29. Vinum in jucunditatem creatum est : xi, 539 *b*.

XXXII, 1. Rectorem te posuerunt? noli extolli, etc. : vii, 442 *b*; x, 159 *a*, 365 *a*; xii, 144 *b*.
3. Ornamentum gratiæ accipias, etc. : xiii, 302 *b*.
4. Loquere, major natu, etc. : x, 173 *b*.

Digitized by Google

6. Ubi auditus non est, non effundas sermonem : x, 472 *b*.
7. Gemmula carbunculi in ornamento auri : VIII, 151 *a*; XIII, 88 *b*.
9. Audi tacens, et pro reverentia accèdet tibi bona gratia : IX, 66 *b*, 611 *a*; X, 229 *b*, 280 *b*. *Vid. infra, v.* 14.
10. Adolescens, loquere in tua causa vix, etc.: X, 299 *a*.
13. In medio magnatorum non præsumas : IX, 66 *b*.
14. Pro reverentia accedet tibi bona gratia : XII, 313 *b*; XIV, 561 *b*. *Vid. supra, v.* 9.
15. Præcurre prior in domum tuam, et illic avocare, etc. : X, 62 *b*, 345 *b*, 438 *b*; XI, 102 *b*, 568 *a*.
16. Age conceptiones tuas : XI, 568 *a*.
18. Qui vigilaverint ad illum, invenient benedictionem : X, 181 *a*.
20. Qui timent Dominum, invenient judicium justum : XIII, 276 *a*.
24. Sine consilio nihil facias, et post factum non pœnitebis : VII, 591 *b*; VIII, 308 *b*; XII, 149 *b*, 152 *b*.
25. In via ruinæ non eas, et non offendes in lapides : IX, 361 *a*. — Nec credas te viæ laboriosæ, ne ponas animæ tuæ scandalum : IX, 353 *a*.
28. Qui credit Deo, attendit mandatis : IX, 405 *a*, 540 *a*, 541 *a*; XI, 332 *a*.

XXXIII, 1. Timenti Dominum non occurrent mala : VIII, 307 *a*.
4. Qui interrogationem manifestat, parabit verbum, etc. : IX, 374 *b*, 375 *a*; X, 421 *a*.
5. Præcordia fatui quasi rota carri : X, 10 *a*, 90 *b*.
7. Quare dies diem superat, etc. : X, 312 *b*.
13-14. Quasi lutum figuli in manu ipsius, etc.: IX, 412 *b*.
15. Contra malum bonum est, et contra mortem vita, etc. : II, 330 *a*; X, 17 *b*, 219 *b*.
25. Cibaria, et virga, et onus asino : XIII, 190 *a*. — Panis, et disciplina, et opus servo : IX, 350 *a*, 475 *a*, 497 *b*; X, 5 *b*; XII, 353 *a*; XIII, 175 *b*.
27. Servum inclinant operationes assiduæ : IX, 350 *a*, 497 *b*; XI, 55 *b*.
29. Multam malitiam docuit otiositas : X, 99 *b*; XII, 320 *b*; XIV, 582 *a*.
31. Si est tibi servus fidelis, sit tibi quasi anima tua : X, 389 *b*; XI, 55 *b*.

XXXIV, 1. Vana spes et mendacium viro insensato, etc. : IX, 580 *b*-581 *a*; X, 24 *b*, 106 *a*.
2. Quasi qui apprehendit umbram, etc. : IX, 581 *a*; X, 36 *b*, 346 *b*.
4. Ab immundo quid mundabitur : X, 384 *a*.
5. Divinatio erroris, et auguria mendacia, et somnia malefacientium, vanitas est : IX, 581 *b*, 623 *b*.
6. Cor tuum phantasias patitur : VIII, 314 *b*, 415 *a*.
7. Multos errare fecerunt somnia : IX, 623 *a*.
9. Qui non est tentatus, quid scit : X, 519 *b*.— Vir in multis expertus cogitabit multa; et qui multa didicit, etc. : IX, 363 *b*.
10. Qui non est expertus, pauca recognoscit : IX, 631 *b*.
16. Qui timet Dominum, nihil trepidabit : VIII, 300 *a*.
19. Tegimen ardoris, et umbraculum : X, 39 *a*.
20. Exaltans animam, etc. : XIII, 392 *b*.
23. Dona iniquorum non probat Altissimus : XI, 29 *b*.
24. Qui offert sacrificium ex substantia pauperum, quasi victimat filium, etc. : IX, 671 *a*; XI, 29 *b*; XIII, 355 *a*.
25. Panis egentium vita pauperum est, etc. : VIII, 280 *b*; XIV, 518 *b*.
27. Qui effundit sanguinem, et qui fraudem facit mercenario, fratres sunt : XIII, 14 *b*.
30. Qui baptizatur a mortuo, et iterum tangit eum, quid proficit lavatio illius : X, 287 *a*; XII, 697 *b*.

XXXV, 2. Sacrificium salutare est attendere mandatis : IX, 317 *a*, 532 *a*, 541 *a*.
4. Retribuet gratiam, qui offert similaginem : VII, 442 *b*.
5. Beneplacitum est Domino recedere ab iniquitate : IX, 456 *b*.
11. In omni dato hilarem fac vultum tuum : X, 543 *b*.
18-19. Nonne lacrymæ viduæ ad maxillam descendunt, etc. : XI, 151 *b*.
21. Oratio humiliantis se nubes penetrabit, etc. : IX, 487 *b*; XII, 213 *b*, 314 *b*.
22. Et Dominus non elongabit, sed judicabit justos : VII, 460 *b*; XI, 76 *b*.
26. Speciosa misericordia Dei in tempore tribulationis, etc. : VII, 454 *a*; IX, 430 *b*.

XXXVI, 1. Miserere nostri, Deus omnium, et respice nos, etc. : IX, 487 *b*; X, 193 *b*. — Et ostende nobis lucem miserationum tuarum : IX, 416 *b*; XIII, 415 *a*.
2. Immitte timorem tuum super gentes quæ non exquisierunt te : IX, 321 *b*.
6. Innova signa, et immuta mirabilia : X, 233 *a*; XIII, 91 *a*.
7. Glorifica manum et brachium dextrum : X, 585 *a*.
17. Da testimonium tuum his qui ab initio creaturæ tuæ sunt, etc. : IX, 360 *a*.
20. Omnem escam manducabit venter, etc. : XI, 555 *a*.
27. Ubi non est sepes, diripietur possessio : VIII, 264 *a*; IX, 665 *b*.

XXXVII, 4-5. Sodalis amico conjucundatur in

Digitized by Google

oblectationibus, et in tempore tribulationis adversarius erit : x, 377 *b*.
7. A zelantibus te absconde consilium : ix, 333 *b*.
12. Cum viro irreligioso tracta de sanctitate, et cum injusto de justitia : xiv, 63 *b*.
17. Cor boni consilii statue tecum : viii, 309 *a*; ix, 619 *b*; x, 424 *a*.
19. Deprecare Altissimum, ut dirigat in veritate viam tuam : ix, 324 *b*.
20. Ante omnia opera verbum verax præcedat te : ix, 682 *b*; x, 47 *b*; xi, 531 *a*; xii, 468 *b*.
22. Vir peritus multos erudivit : xiv, 64 *b*.
33. In multis escis erit infirmitas : viii, 141 *a*, 260 *a*; xi, 548 *a*; xiii, 459 *b*.
34. Propter crapulam multi obierunt : viii, 259 *b*.

XXXVIII, 7. Unguentarius faciet pigmenta suavitatis : v, 241 *a*; xi, 221 *b*, 575 *b*.
9. Fili, in tua infirmitate ne despicias teipsum, sed ora Dominum, etc. : x, 337 *b*; xi, 73 *b*.
11. Impingua oblationem : xii, 153 *b*. — Et da locum medico : x, 417 *b*.
16. In mortuum produc lacrymas, etc. : xi, 220 *b*.
19. A tristitia festinat mors, etc. : xi, 89 *a*.
21-22. Ne dederis in tristitia cor tuum : ix, 332 *a*. — Memento novissimorum, noli oblivisci : ix, 636, *a*.
23. Memor esto judicii mei, sic enim erit et tuum, etc. : ix, 636 *a*; x, 42 *b*, 153 *b*; xi, 48 *a*.
25. Sapientia scribæ in tempore vacuitatis : ix, 647 *a*; x, 2 *a*, 319 *a*, 584 *a*. — Et qui minoratur actu, sapientiam percipiet : xiii, 123 *a*.
26. Qui tenet aratrum, stimulo boves agitat : xi, 351 *b*.
28. Assiduitas (fabri) variat picturam : x, 106 *a*. — Cor suum dabit in similitudinem picturæ : ix, 333 *a*.
31. Cor suum dabit in consummationem operum : ix, 331 *b*; x, 181 *a*.
32. Figulus sedens ad opus suum, etc. : x, 106 *b*.
33. In brachio suo formabit lutum, etc. : ix, 478 *b*.

XXXIX, 1. Sapientiam omnium antiquorum exquiret sapiens : ix, 321 *b*, 363 *a*.
3. Occulta proverbiorum exquiret, etc. : ix, 363 *a*; x, 60 *b*.
4. In medio magnatorum ministrabit, etc. : ix, 380 *a*.
6. Cor suum tradet diliculo ad vigilandum ad Dominum, etc. : ix, 507 *b*, 537 *a*; x, 566 *a*.
7. Aperiet os suum in oratione, etc. : ix, 486 *a*.
8. Si Dominus magnus voluerit, spiritu intelligentiæ replebit illum : ix, 370 *a*, 486 *a*.
9. Et ipse tanquam imbres mittet eloquia sapientiæ suæ : ix, 423 *b*, 486 *a*, 673 *b*; x, 236 *b*.
11. Ipse palam faciet disciplinam doctrinæ suæ, etc. : x, 355 *b*.
13. Non recedet memoria ejus, etc. : ix, 604 *b*.
17. Obaudite me, divini fructus, et quasi rosa plantata, etc. : xiii, 125 *a*, 371 *a*.
26. Omnia in tempore suo quærentur : ix, 611 *b*.
28. Quomodo cataclysmus aridam inebriavit, sic ira ipsius, etc. : ix, 321 *a*.
32. Hæc omnia sanctis in bona, sic et impiis, etc. : ix, 605 *a*.
33. Sunt spiritus qui ad vindictam creati sunt, etc. : x, 98 *b*.
39. Omnia opera Domini bona, et omne opus hora sua subministrabit : x, 603 *a*.
41. In omni corde et ore collaudate et benedicite nomen Domini : xii, 154 *b*.

XL, 1. Occupatio magna creata est omnibus hominibus etc. : ix, 595 *b*, 608 *b*; xiii, 169 *b*.
2-3. Dies finitionis, a residente super sedem gloriosam, usque ad humiliatum in terra et cinere : ix, 603 *b*.
11. Omnia quæ de terra sunt, in terram convertentur : ix, 631 *b*, 678 *b*; x, 107 *a*. — *Vid. infra*, xli, 13.
13. Substantiæ injustorum sicut fluvius siccabuntur, etc. : ix, 602 *b*, 681 *b*.
17. Gratia sicut paradisus in benedictionibus : viii, 292 *a*; xi, 215 *a*; xiii, 322 *b*; xiv, 246 *b*, 273 *a*, 280 *a*.
21. Tibiæ et psalterium suavem faciunt melodiam, et super utraque lingua suavis : ix, 539 *b*.
22. Gratiam et speciem desiderabit oculus tuus, et super hæc virides sationes : vii, 442 *b*; viii, 313 *a*; ix, 94 *a*, 486 *b*.
28. Timor Domini sicut paradisus benedictionis : viii, 306 *a*; xi, 215 *a*.
29. Fili, in tempore vitæ tuæ ne indigeas : xiv, 375 *a*.

XLI, 3. O mors, bonum est judicium tuum homini indigenti : ix, 519 *a*.
5. Memento quæ ante te fuerunt : xiii, 623 *a*. — Hoc judicium a Domino omni carni : xiii, 427 *b*.
9. Filiorum peccatorum periet hæreditas, etc. : x, 27 *a*.
11. Væ vobis, viri impii, qui dereliquistis legem Domini altissimi : xiv, 236 *a*.
12. Si nati fueritis, in maledictione nascemini : xi, 541 *a*.
13. Omnia quæ de terra sunt, in terram con-

Digitized by Google

vertentur : IX, 631 *b*, 678 *b*; X, 107 *a*. — *Vid. supra*, XL, 11.
15. Curam habe de bono nomine, etc. : IX, 635 *b*.
17. Scientia abscondita et thesaurus invisus, etc. : IX, 598 *b*. — *Vid. supra*, XX, 32.
27. Ne respicias mulierem alieni viri, etc. : IX, 408 *a*.
XLII, 1, 5. Ne confundaris... servo pessimo latus sanguinare : IX, 350 *a*.
7. Ubi manus multæ sunt, claude, etc. : X, 256 *a*.
13. De vestimentis procedit tinea, et a muliere iniquitas viri : VIII, 280 *a*; IX, 510 *ab*.
14. Melior est iniquitas viri, quam mulier benefaciens : XII, 295 *b*.
16. Sol illuminans per omnia respexit, etc. : X, 587 *b*; XIII, 506 *a*; XIV, 240 *a*, 255 *a*.
24. In omni necessitate omnia obaudiunt ei : X, 430 *b*.
XLIII, 2. Vas admirabile opus Excelsi : II, 585 *a*; VIII, 314 *b*; X, 535 *a*; XIII, 122 *b*, 525 *b*; XIV, 86 *b*, 255 *a*.
4. Tripliciter sol exurens montes : VII, 585 *a*, 615 *b*; IX, 50 *a*, 128 *a*; X, 3 *b*, 466 *b*; XI, 515 *a*; XIII, 42 *b*; XIV, 265 *b*.
6. Luna in omnibus in tempore suo, ostensio temporis, et signum ævi : IX, 129 *a*.
7. A luna signum diei festi : II, 587 *a*; XIII, 2 *b*. — Luminare quod minuitur in consummatione : X, 234 *a*.
9. Vas castrorum in excelsis, etc. : VII, 476 *b*.
10. Species cœli gloria stellarum : VII, 476 *a*; IX, 70 *a*, *b*, 131 *a*; XIV, 1 *a*.
10-11. Mundum illuminans in excelsis Dominus; in verbis Sancti stabunt ad judicium : IX, 524 *b*.
13. Gyravit cœlum in circuitu gloriæ suæ : VI, 623 *a*.
14. Accelerat coruscationes emittere judicii sui : X, 39 *b*.
18. Vox tonitrui ejus verberavit terram : XI, 427 *b*.
20. Pulchritudinem candoris ejus admirabitur oculus : VIII, 335 *b*.
22. Gelavit crystallus ab aqua : VII, 476 *b*; X, 118 *b*, 431 *a*.
24. Medicina omnium in festinatione nebulæ : X, 472 *a*; XIV, 254 *b*.
25. In sermone ejus siluit ventus : X, 429 *b*.
26. Qui navigant mare, enarrent pericula ejus : X, 96 *a*.
29. Multa dicemus, et deficiemus in verbis, etc. : IX, 593 *a*; X, 389 *a*. — Consummatio autem sermonum ipse est in omnibus : IX, 318 *b*, 485 *a*, 503 *b*.
30-31. Ipse est omnipotens super omnia opera sua, etc. : X, 92 *b*.
32. Glorificantes Dominum, quantumcumque potueritis, etc. : X, 238 *b*-239 *a*; XIII, 429 *b*-430 *a*.
34. Ne laboretis; non enim comprehendetis : IX, 643 *b*, 652 *b*.
35. Quis magnificabit eum sicut est ab initio : X, 124 *b*.
37. Pie agentibus dedit sapientiam : VII, 604 *a*.
XLIV, 6. Homines divites in virtute, etc. : VII, 460 *a*.
10-11. Illi viri misericordiæ sunt, etc. : IX, 435 *a*.
15. Sapientiam ipsorum narrent populi, etc. : X, 27 *b*.
17. In tempore iracundiæ factus est reconciliatio : VIII, 162 *b*.
27. Conservavit homines misericordiæ, invenientes gratiam : VII, 442 *b*.
XLV, 1. Dilectus Deo et hominibus (Moyses), etc. : XIII, 577 *b*.
3. Glorificavit illum in conspectu regum, etc. : X, 75 *a*, 136 *b*.
4. In fide et lenitate ipsius sanctum fecit illum : XIV, 133 *a*.
6. Dedit illi coram præcepta, et legem vitæ et disciplinæ : IX, 40 *a*.
14. Corona aurea super mitram (Aaron) : VIII, 329 *b*, 336 *a*; XIII, 302 *b*, 594 *a*; XIV, 42 *b*.
19. Factum est illi in testamentum æternum, etc. : X, 220 *b*.
20. Offerre sacrificium Deo, incensum, etc. : X, 129 *b*; XII, 154 *a*.
29. In bonitate et alacritate animæ suæ placuit Deo pro Israel : XIII, 625 *b*.
XLVI, 1-2. Fortis in bello Jesus Nave, etc. : X, 231 *a*.— Qui fuit magnus secundum nomen suum, maximus in salutem electorum Dei : X, 405 *a*.
XLVII, 2. Quasi adeps separatus a carne; sic David, etc. : VII, 440 *a*.
10. De omni corde suo laudavit Dominum, et dilexit Deum qui fecit illum : IX, 533 *b*.
12. Dedit in celebrationibus decus, et ornavit tempora : XII, 155 *b*.
15-16. Salomon imperavit in diebus pacis : IX, 595 *a*.— Quemadmodum eruditus es in juventute tua, et impletus es quasi flumen sapientia : IX, 596 *b*.
17. Ad insulas longe divulgatum est nomen tuum : X, 309 *b*.
22. Dedisti maculam in gloria tua : X, 74 *a*.
XLVIII, 1. Surrexit Elias propheta quasi ignis, etc. : VII, 445 *b*; VIII, 342 *a*; IX, 452 *b*; X, 223 *b*.
4. Amplificatus est Elias in mirabilibus suis : X, 136 *b*.
9. Qui receptus es in turbine ignis, in curru equorum : XIII, 379 *a*.

Digitized by Google

11. Beati sunt qui te viderunt, etc. : x, 238 *a*.
13. In diebus suis non pertimuit principem, etc. : x, 295 *a*.
26. Retro rediit sol, et addidit regi vitam : xiii, 50 *a*.
XLIX, 1. Memoria Josiæ in compositionem odoris facta : v, 242 *a*; xi, 180 *a*.
L, 4. Curavit (Simon) gentem suam, et liberavit eam a perditione : x, 399 *b*.
6. Quasi stella matutina in medio nebulæ : x, 228 *a*; xi, 517 *b*; xiv, 254 *b*, 293 *b*. — Et quasi luna plena in diebus suis lucet : x, 35 *b*.
8. Quasi arcus refulgens inter nebulas gloriæ : xiv, 293 *b*. — Et quasi thus redolens in diebus æstatis : viii, 312 *b*.
9. Quasi ignis effulgens, et quasi thus ardens in igne : xiii, 75 *a*.
10. Quasi vas auri solidum, ornatum omni lapide pretioso : xiii, 527 *b*.
30. Beatus qui in istis versatur bonis; qui ponit illa in corde suo, sapiens erit semper : x, 247 *a*.
LI, 1. Confitebor tibi, Domine rex, et collaudabo te : viii, 267 *b*.
4. Liberasti me secundum multitudinem misericordiæ, etc. : ix, 470 *a*; x, 31 *b*.
7. De altitudine ventris inferi, etc. : x, 75 *b*.— A rege iniquo, et a lingua injusta : ix, 470 *a*.
10. Circumdederunt me undique, et non erat qui adjuvaret, etc. : ix, 216 *b*.
11. Memoratus sum misericordiæ tuæ, Domine, etc. : x, 67 *a*.
13. Exaltasti super terram habitationem meam: viii, 291 *b*.
14. Invocavi Dominum patrem Domini mei, ut non derelinquat me, etc. : ix, 329 *a*.
16. Et liberasti me de perditione, etc. : xi, 81 *a*.
20. Lætatum est cor meum in (sapientia) : x, 51 *a*.
25. Colluctata est anima mea in illa : ix, 484 *a*, 532 *b*; x, 63 *b*.
26. Manus meas extendi in altum, et insipientiam ejus luxi (*al.* in sapientia ejus luxit) : ix, 484 *a*; x, 50 *b*.
27. Animam meam direxi ad illam, et in agnitione inveni eam : ix, 484 *b*.
31. Appropiate ad me, indocti, et congregate vos in domum disciplinæ : x, 294 *b*; xi, 1 *b*, 20 *b*; xiii, 384 *a*, 633 *b*.
37. Lætetur anima vestra in misericordia ejus, etc. : ix, 360 *b*.
38. Operamini opus vestrum ante tempus, etc. : x, 370 *b*.

EX LIBRO ISAIÆ

Cap. I, *vers.* 2. Filios enutrivi et exaltavi, etc. : vii, 22 *b*; x, 117 *b*, 461 *a*; xi, 210 *b*.
3. Cognovit bos possessorem suum, etc. : ix, 103 *a*; x, 258 *b*, 588 *a*. — Asinus præsepe domini sui : xi, 423 *b*.
4. Væ genti peccatrici, etc. : xiii, 469 *a*. — Dereliquerunt Dominum, etc. : x, 142 *b*.
5. Omne caput languidum, etc. : x, 402 *a*; xi, 548 *a*.
6. A planta pedis usque ad verticem, non est in eo sanitas : viii, 250 *a*; xii, 223 *a*; xiv, 63 *a*. — Vulnus, et livor, et plaga tumens, etc. : v, 242 *b*; ix, 267 *a*, 666 *a*; x, 508 *b*.
7. Regionem vestram coram vobis alieni devorant : ix, 630 *b*.
8. Derelinquetur filia Sion ut umbraculum in vinea, etc. : x, 169 *a*; xi, 71 *b*.
9. Nisi Dominus exercituum reliquisset nobis semen, etc. : xiii, 129 *b*.
10. Percipite auribus legem Dei nostri : ix, 510 *b*.
11. Plenus sum : ix, 233 *a*. — Holocausta arietum, et adipem pinguium, etc., nolui : ix, 96 *a*.
13. Ne offeratis ultra sacrificium frustra : x, 169 *b*. — Sabbatum et festivitates vestras non feram : xi, 558 *b*.
14. Solemnitates vestras odivit anima mea : ix, 96 *a*, 188 *b*, 221 *b*; x, 169 *b*. — Laboravi sustinens : ix, 188 *b*.
15. Et cum extenderitis manus vestras, avertam oculos meos a vobis : ix, 368 *a*. — Et cum multiplicaveritis orationem, non exaudiam, etc. : vi, 515 *b*; x, 102 *a*, 170 *b*; xi, 316 *b*; xiv, 76 *b*.
16. Lavamini, mundi estote, etc. : v, 571 *b*; x, 412 *a*, 542 *a*. — Auferte malum cogitationum vestrarum ab oculis meis : x, 342 *b*, 356 *a*. — Quiescite agere perverse : ix, 596 *a*.
17. Judicate oppresso, subvenite pupillo : vii, 461 *a*.
19. Si volueritis et audieritis me, bona terræ comedetis : v, 597 *b*; viii, 342 *b*; x, 84 *a*.
20. Os Domini locutum est : ix, 198 *a*, 231 *a*, 251 *a*.
21-23. Quomodo facta est meretrix civitas fidelis, etc. : ix, 613 *b*.
22. Vinum tuum mixtum est aqua : viii, 327 *a*; xii, 388 *b*; xiv, 134 *b*.

Digitized by Google

33. Principes tui infideles, etc. : x, 102 *ab*, 506 *a*; xi, 396 *b*. — Omnes diligunt munera : xii, 195 *a*.— Pupillo non judicant, etc.: x, 42 *a*.
24. Heu! consolabor super hostibus meis, etc. : x, 11 *b*.
27. Sion in judicio redimetur : ix, 490 *a*.
29. Confundentur ab idolis quibus sacrificaverunt : ix, 380 *b*.
II, 2. Erit in novissimis diebus præparatus mons : ix, 202 *b*; x, 467 *a*; xi, 372 *a*; xiii, 159 *b*. — Et fluent ad eum omnes gentes : x, 206 *a*, 365 *b*.
3. Venite, et ascendamus ad montem Domini, etc.: ix, 280 *a*, 298 *a*; x, 148 *a*, 235 *b*, 466 *b*; xiii, 616 *b*. — Ambulabimus in semitis ejus : ix, 453 *a*. — De Sion exibit lex, et verbum Domini de Jerusalem : ix, 524 *b*; x, 340 *a*; xi, 94 *a*.
4. Conflabunt gladios suos in vomeres : xi, 189 *a*. — Non levabit gens contra gentem gladium, etc. : ix, 102 *b*-103 *a*, 355 *a*.
5. Domus Jacob, venite, etc. : ix, 452 *b*; xi, 429 *b*.
6. Projecisti populum tuum, domum Jacob, etc. : xiii, 102 *b*.
7. Repleta est terra argento et auro, etc. : x, 94 *a*.
8. Opus manuum suarum adoraverunt, etc. : x, 94 *a*.
10. Ingredere in petram, et abscondere in fossa humo, etc. : x, 387 *a*, 581 *a*; xi, 72 *a*; xii, 576 *b*; xiii, 241 *a*, 348 *b*.
11. Oculi sublimes hominis humiliati sunt : ix, 423 *b*; xi, 35 *b*.
19. Et introibunt in speluncas petrarum, etc.: xi, 208 *b*.
22. Quiescite ab homine, cujus spiritus in naribus ejus est : ix, 663 *a*; xi, 415 *a*.
III, 1. Ecce Dominator Dominus exercituum auferet, etc. : x, 150 *a*.
4. Dabo pueros principes eorum, etc. : ix, 669 *a*; x, 144 *b*, 149 *b*.
5. Tumultuabitur puer contra senem : x, 102 *b*.
7. Non sum medicus, et in domo mea non est panis : ix, 658 *a*.
9. Peccatum suum quasi Sodoma prædicaverunt : vii, 69 *b*; x, 72 *a*, 204 *a*. — Væ animæ eorum, quoniam reddita sunt eis mala : xiv, 237 *a*.
10. Dicite justo quoniam bene, etc. : x, 44 *a*; xiv, 287 *b*.
12. Qui te beatum dicunt, ipsi te decipiunt : ix, 636 *b*; x, 177 *a*; xii, 152 *b*.
14. Dominus ad judicium veniet cum senibus populi sui, etc. : x, 393 *a*, 530 *a*; xi, 333 *a*.
15. Quare atteritis populum meum : vii, 162 *a*.
16. Pro eo quod elevatæ sunt filiæ Sion, etc. : ix, 323 *a*, 675 *a*; x, 410 *b*.
24. Pro zona funiculus : xi, 525 *b*; xiv, 566 *a*.
IV, 1. Apprehendent septem mulieres virum unum : ix, 69 *a*; xi, 272 *b*.
2. Erit germen Domini in magnificentia et gloria, et fructus terræ sublimis : xiv, 282 *a*.
3. Omnis qui relictus fuerit in Sion, etc. : xi, 94 *a*.
4. Si abluerit Dominus sordes filiarum Sion, etc. : x, 292 *b*; xi, 379 *a*.
5. Creabit Dominus super omnem locum montis Sion, etc. : x, 75 *a*, 125 *a*.
6. Erit in umbraculum diei ab æstu : x, 125 *a*; xi, 41 *b*.
V, 2. Ædificavit (dilectus meus) turrim in medio (vineæ), et torcular extruxit in ea : x, 622 *b*.
3. Judicate inter me et vineam meam : ix, 314 *a*.
4. Expectavi ut faceret uvas, etc. : x, 385 *b*.
5-6. Quid ego faciam vineæ meæ, etc. : x, 136 *a*. — Ascendent vepres et spinæ : x, 385 *b*.
7. Vinea Domini exercituum domus Israel est : x, 580 *b*. — Expectavi ut faceret judicium, et ecce iniquitas, etc. : xi, 205 *a*.
8. Væ qui conjungitis domum ad domum, etc. : ix, 599 *b*; xi, 66 *b*, 92 *b*.
12. Cithara, et lyra, et tympanum, et tibia, et vinum in conviviis vestris, et opus Domini non respicitis : ix, 669 *b*.
13-14. Captivus ductus est populus meus, quia non habuit scientiam : x, 143 *b*, 252 *a*.— Dilatavit infernus animam suam, etc. : xiii, 216 *b*, 390 *a*. — Nobiles ejus interierunt fame, etc. : ix, 482 *a*; xiii, 46 *a*.
18. Væ qui trahitis iniquitatem in vinculis vanitatis : ix, 196 *a*, 510 *b*.
20. Væ qui dicitis malum bonum, et bonum malum : viii, 137 *a*; ix, 603 *b*.
21. Væ qui sapientes estis in oculis vestris : vii, 430 *a*; ix, 643 *b*.
22. Væ qui potentes estis ad bibendum vinum : x, 371 *b*; xiv, 63 *b*. — Fortes ad miscendam ebrietatem : xi, 539 *b*.
23. Qui justificatis impium pro muneribus, etc. : viii, 382 *b*; xiv, 60 *a*.
24-25. Abjecerunt legem Domini exercituum, etc. : ix, 536 *a*.
VI, 1. Vidi Dominum sedentem super solium excelsum et elevatum, etc. : vii, 494 *b*; x, 470 *a*; xi, 266 *b*; xiv, 254 *a*. — Ea quæ sub ipso erant, replebant templum : ix, 188 *a*.
2. Sex alæ uni (Seraphim), et sex alæ alteri : ix, 202 *b*, 224 *a*. — Duabus velabant pedes ejus : ix, 491 *b*; xi, 511 *a*.

Digitized by Google

3. Clamabant alter ad alterum, et dicebant : Sanctus, etc. : I, 51, *b*; VII, 649 *a*; VIII, 69 *a*, 346 *a*; IX, 71 *a*, 281 *a*, 297 *a*, 401 *b*; XII, 120 *a*; XIII, 317 *a*. — Plena est omnis terra gloria ejus : XIV, 255 *b*.
5. Væ mihi, quia tacui : IX, 570 *b*; XIV, 10 *b*. — In medio populi polluta labia habentis ego habito : X, 159 *a*; XIV, 11 *a*.
6. Et volavit ad me unus de Seraphim : II, 488 *b*, 492 *a*; VII, 446 *a*.
7. Auferetur iniquitas tua, etc. : VII, 447 *b*; X, 342 *a*; XIV, 589 *b*.
8. Ecce ego, mitte me : II, 488 *a*; X, 449 *b*.
9-10. Audite audientes, et nolite intelligere, etc. : X, 422 *a*.
13. Et adhuc in ea decimatio, etc. : VII, 447 *b*. — Semen sanctum erit id, quod steterit in ea : X, 18 *a*.
VII, 2. Requievit Syria super Ephraim : XIII, 209 *a*.
9. Si non credideritis, non permanebitis (*al.* non intelligetis) : VII, 198 *a*, 632 *a*; VIII, 394 *b*, 468 *a*; X, 214 *a*; XI, 277 *a*, 282 *b*, 294 *b*.
10. Adjecit Dominus loqui ad Achaz : IX, 260 *b*.
11. Pete tibi signum a Domino, etc. : X, 224 *a*.
14. Ecce Virgo concipiet, et pariet filium : X, 230 *b*, 258 *a*; XIII, 60 *a*. — Et vocabitur nomen ejus Emmanuel : IX, 217 *b*, 275 *b*; XIII, 42 *b*.
15. Butyrum et mel comedet : VIII, 152 *b*; XI, 547 *b*. — Ut sciat reprobare malum et eligere bonum : IX, 238 *b*, 302 *a*.
18. Sibilabit Dominus muscæ quæ est in extremo fluminum Ægypti, etc. : IX, 192 *a*.
19. Requiescent omnes in torrentibus vallium, etc. : XIII, 208 *a*.
24. Vepres et spinæ erunt in universa terra : X, 420 *a*.
VIII, 3. Voca nomen ejus, Accelera spolia detrahere : VIII, 162 *b*; X, 531 *b*.
7. Adducet super eos aquas fluminis, etc. : X, 387 *b*.
14. In lapidem offensionis : IX, 294 *b*; X, 274 *a*; XIII, 56 *b*.
15. Irretientur et capientur : XIII, 347 *b*.
16. Liga testimonium, etc. : IX, 320 *b*, 520 *b*.
18. Ecce ego et pueri mei, etc. : X, 65 *a*, 132 *b*, 350 *b*.
20. Ad legem magis et ad testimonium : XI, 48 *a*.
IX, 1. Aggravata est via maris trans Jordanem : IX, 395 *b*; X, 227 *b*, 278 *a*.
2. Populus qui ambulabat in tenebris, vidit lucem magnam : IX, 562 *b*. — Habitantibus in regione umbræ mortis, lux orta est eis : IX, 185 *b*, 192 *b*, 223 *b*-224 *a*, 256 *b*, 300 *b*, 559 *a*.
3. Multiplicasti gentem, non magnificasti lætitiam : VII, 35 *a*. — Lætabuntur coram te, sicut qui lætantur in messe, etc. : XI, 7 ¢, 321 *b*.
5. Vestimentum mistum sanguine erit in combustionem et cibus ignis : IX, 657 *a*; XIII, 408 *b*, 456 *b*.
6. Parvulus natus est nobis, etc. : IX, 215 *a*, 251 *b*, 297 *a*; X, 261 *b*; XIII, 77 *ab*, 308 *b*, 322 *a*. — Factus est principatus super humerum ejus : XI, 5 *b*, 213 *b*, 497 *a*; XIII, 430 *a*. — Vocabitur nomen ejus Admirabilis, etc. ; X, 233 *a*. — Consiliarius : XI, 86 *b*. — Pater futuri sæculi, Princeps pacis : XIII, 231 *a*.
7. Multiplicabitur ejus imperium, et pacis non erit finis : X, 538 *a*. — Super solium David et super regnum ejus sedebit, ut confirmet illud, etc. : IX, 496 *a*; X, 231 *b*.
8. Verbum misit Dominus, etc. : IX, 288 *b*; XI, 336 *b*.
16. Erunt qui beatificantur, præcipitati : X, 168 *b*.
17. Super adolescentulis ejus non lætabitur Dominus, etc., quia omnis hypocrita est et nequam : IX, 498 *b*.
X, 1. Væ qui condunt leges iniquas : X, 100 *a*.
5. Væ Assur, virga furoris mei : IX, 183 *a*, 205 *a*; XII, 356 *ab*.
17. Erit lumen Israel in igne, etc. : XIII, 317 *b*; XIV, 136 *a*.
21. Reliquiæ convertentur : XI, 194 *a*.
22. Consummatio abbreviata inundabit justitiam : X, 31 *a*, 389 *a*; XI, 94 *b*.
23. Consummationem et abbreviationem Dominus Deus exercituum, etc. : XI, 230 *b*.
25. Adhuc paululum modicumque, et consummabitur, etc. : IX, 429 *b*.
27. Computrescet jugum a facie olei : XIII, 101 *b*.
XI, 1-2. Egredietur virga de radice Jesse : IX, 237 *b*; X, 227 *b*; XIV, 241 *a*, 267 *a*-270 *a*, 285 *b*. — Et flos de radice ejus ascendet : IX, 236 *a*; X, 232 *b*, 257 *a*; XI, 601 *b*. — Et requiescet super eum spiritus Domini, etc. : I, 542 *a*; V, 79 *b*; VII, 301 *b*, 451 *a*, 586 *b*; VIII, 68 *b*, 76 *b*, 150 *b*, 291 *a*; IX, 95 *ab*, 183 *a*, 189 *b*, 237 *a*, 555 *b*, 558 *b*; X, 7 *b*, 50 *a*, 53 *b*, 54 *b*, 223 *a*, 362 *a*; XI, 274 *a*; XIII, 208 *b*, 303 *b*.
3. Et replebit eum spiritus timoris Domini : IV, 283 *a*, 331 *b*; V, 65 *ab*; IX, 370 *a*; X, 62 *b*. — Non secundum visionem oculorum judicabit : XI, 493 *b*.
4. Arguet in æquitate pro mansuetis terræ : X, 39 *b*, 193 *a*; XIII, 147 *a*. — Spiritu labiorum suorum interficiet impium : X, 40 *b*.
5. Et erit justitia cingulum lumborum ejus :

Digitized by Google

ix, 288 *b*; xi, 526 *a*. — Et fides cinctorium renum ejus : ix, 553 *b*.
6. Habitabit lupus cum agno, etc. : x, 287 *a*.
8. Delectabitur infans ab ubere super foramine aspidis : ix, 337 *a*.
9. Non nocebunt, et non occident in universo monte sancto meo : x, 321 *b*. — Repleta est terra scientia Domini sicut aquæ maris operientes : ix, 90 *a*, 673 *b*.
10. Radix Jesse, etc. : ix, 235 *b*; xiii, 599 *a*. — Qui stat in signum populorum : x, 262 *a*. — Et erit sepulcrum ejus gloriosum : xiii, 579 *b*.
12. Levabit signum in nationes : viii, 296 *a*; xiii, 58 *b*, 90 *b*, 112 *a*, 597 *a*. — Congregabit profugos Israel, etc. : x, 532 *a*.
14. Volabunt in humeros Philisthiim per mare, etc. : xiii, 615 *b*.
15. Levabit manum suam super flumen, etc. : xiii, 98 *a*.
XII, 3. Haurietis aquas, etc. : xi, 287 *a*; xii, 221 *b*.
4. Notas facite in populis adinventiones ejus, etc. : ix, 488 *a*.
6. Exulta et lauda, habitatio Sion, etc. : x, 237 *b*.
XIII, 8. Facies combustæ vultus eorum : xiii, 102 *b*.
10. Stellæ cœli, et splendor earum, non expandent lumen suum, etc. : ix, 675 *b*.
12. Pretiosior erit vir auro, etc. : vii, 468 *b*; xi, 322 *b*; xiv, 641 *a*.
21. Requiescent ibi bestiæ : x, 534 *a*.
XIV, 2. Erunt capientes eos qui se ceperant, etc. : xii, 372 *a*; xiii, 348 *a*.
9. Infernus subter conturbatus est : x, 40 *a*.
12. Quomodo cecidisti de cœlo, Lucifer, qui mane oriebaris : vii, 480 *b*; x, 82 *b*; xi, 384 *b*.
13-14. In cœlum conscendam, super astra Dei exaltabo solium meum : ii, 290 *b*; xiii, 285 *b*. — Sedebo in monte testamenti, in lateribus aquilonis : ix, 244 *a*, 255 *b*; xii, 554 *a*; xiii, 29 *b*. — Similis ero Altissimo : ix, 206 *a*, 547 *a*, 576 *a*, 621 *a*; xi, 147 *a*.
19-20. Quasi cadaver putridum, non habebis consortium : xi, 562 *b*-563 *a*.
22. Perdam Babylonis nomen, et reliquias, et germen, etc. : ix, 631 *a*.
31. Prostrata est Philistæa omnis : xiii, 383 *a*.
XV, 5. Cor meum ad Moab clamabit : xi, 535 *a*.
6. Aruit herba, defecit germen, etc. : x, 419 *b*.
XVI, 1. Emitte Agnum, Domine : viii, 151 *a*; ix, 210 *b*; xi, 272 *a*, 536 *a*; xii, 516 *a*; xiii, 9 *a*. — De petra deserti : x, 532 *b*.
5. Præparabitur in misericordia solium, et sedebit super illud in veritate : xiv, 258 *a*.
6. Audivimus superbiam Moab, etc. : x, 108 *b*.
11. Super hoc venter meus ad Moab quasi cithara sonabit : ii, 290 *b*.
XVII, 9-10. Eris deserta, quia oblita es Dei salvatoris tui, et fortis adjutoris tui non es recordata : ix, 661 *a*.
12. Væ multitudini populorum multorum, etc. : xi, 205 *a*.
XVIII, 1. Væ terræ, cymbalo alarum : x, 37 *a*.
2. Ite, angeli veloces : vii, 441 *a*, 446 *a*.
3. Cum elevatum fuerit signum in montibus, etc. : xiii, 492 *a*.
4. Sicut meridiana lux clara est : vii, 609 *a*.
5-6. Immatura perfectio germinabit : x, 29 *a*. — Abscindentur, et excutientur, et relinquentur, etc. : xiii, 229 *b*.
XIX, 1. Ecce Dominus ascendet super nubem levem : viii, 151 *a*; ix, 277 *a*; x, 99 *a*, 194 *b*, 575 *a*.
4. Tradam Ægyptum in manu dominorum crudelium : vii, 461 *a*.
8. Mœrebunt piscatores, etc. : x, 332 *a*; xi, 381 *b*.
9. Confundentur qui operabantur linum, etc. : x, 332 *b*.
11. Stulti principes Taneos, dederunt consilium insipiens : x, 206 *b*.
14. Dominus miscuit in medio ejus spiritum vertiginis : ii, 233 *b*; ix, 657 *b*. — Errare fecerunt Ægyptum in omni opere suo, etc. : x, 35 *a*.
18. In die illa erunt quinque civitates in terra Ægypti, etc. : xi, 110 *a*.
19. In die illa erit altare Domini in medio Ægypti, etc. : xi, 213 *b*.
20. Clamabunt ad Dominum a facie tribulantis, etc. : ix, 661 *a*; x, 249 *b*.
21. Vota vovebunt Domino, et solvent : x, 95 *a*.
24-25. Erit Israel tertius Ægyptio et Assyrio; benedictio in medio terræ, cui benedixit Dominus exercituum : xiv, 275 *b*.
XX, 2. Solve saccum tuum de lumbis tuis : x, 174 *a*; xiv, 569 *a*. — Calceamenta tua tolle de pedibus tuis : xi, 271 *b*.
3. Ambulavit servus meus Isaias nudus et discalceatus, etc. : xiii, 291 *a*.
XXI, 4. Emarcuit cor meum, tenebræ stupefecerunt me : x, 358 *b*.
7. Vidit currum duorum equitum, etc. : xiii, 190 *a*.
8. Super speculam Domini ego sum, stans totis noctibus : ix, 547 *b*; x, 567 *a*.
11. Custos, quid de nocte : x, 508 *a*.
12. Venit mane, et nox : x, 57 *a*. — Si quæritis, quærite, etc. : ix, 548 *a*; x, 191 *a*; xi, 21 *a*; xiii, 418 *a*.

Digitized by Google

14. Qui habitatis terram austri, cum panibus occurrite fugienti : XI, 553 *a*; XIII, 362 *b*.
XXII, 2. Interfecti tui, non interfecti gladio, etc.: X, 175 *a*.
4. Recedite a me, amare flebo : VIII, 319 *a*; X, 153 *a*; XIII, 380 *ab*.
5. Dies interfectionis, et conculcationis, et fletuum, etc. : XI, 164 *b*.
9. Congregastis aquas piscinæ inferioris : XI, 325 *b*.
12. Vocabit Dominus Deus exercituum in die illa ad fletum, etc. : IX, 597 *b*; X, 140 *b*, 349 *b*; XI, 526 *a*; XIII, 115 *a*.
13. Et ecce gaudium et lætitia, occidere vitulos, etc. : IX, 597 *b*, 606 *a*, 651 *b*, 656 *a*; XIII, 249 *a*. — Comedamus et bibamus, cras enim moriemur : IX, 615 *a*; X, 16 *a*.
16. Quid tu hic, aut quasi quis hic : X, 42 *a*.
17. Dominus asportari te faciet, etc. : XIII, 423 *b*-424 *a*.
18. Coronans coronabit te tribulatione : VIII, 336 *b*. — Quasi pilam mittet te in terram latam et spatiosam, ibi morieris : IX, 441 *a*.
19. Expellam te de statione tua, etc. : X, 284 *a*.
22. Dabo clavem domus David super humerum ejus, etc. : VI, 7 *a*; VIII, 163 *a*; X, 97 *b*, 548 *b*; XI, 5 *b*, 236 *b*, 567 *b*; XIII, 42 *a*, 280 *a*. — Aperiet, et non erit qui claudat : XI, 398 *b*.
23. Figam illum paxillum in loco fideli : X, 388 *a*.
XXIII, 7. Ducent eam pedes sui longe ad peregrinandum : X, 153 *a*.
16. Sume citharam, circui civitatem : XIII, 438 *a*.
18. Erunt negotiationes ejus et mercedes ejus sanctificatæ Domino : XI, 106 *b*; XIV, 135 *a*.
XXIV, 2. Erit sicut populus, sic sacerdos, etc. : X, 126 *b*, 182 *b*. — Sicut emens, sic ille qui vendit : VIII, 250 *b*-251 *a*.
5. Transgressi sunt leges, mutaverunt jus, etc.: X, 46 *b*.
13. Quomodo si paucæ olivæ, quæ remanserunt, excutiantur ex olea, etc.: XI, 77 *a*.
14. Levabunt vocem suam, atque laudabunt, etc. : X, 133 *a*.
16. Secretum meum mihi : VIII, 395 *a*; XI, 132 *b*. — Væ mihi, prævaricantes prævaricati sunt : IX, 470 *b*, 522 *a*.
17. Formido et fovea, et laqueus super te, qui habitator es terræ : IX, 522 *a*.
19. Commotione commovebitur terra : IX, 344 *a*; X, 388 *a*.
20. Agitatione agitabitur : IX, 344 *a*.
22. Et congregabuntur in congregatione unius fascis in lacum, etc. : VI, 488 *b*; XIII, 112 *ab*. 477 *a*.
23. Confundetur sol, cum regnaverit Dominus exercituum : IX, 421 *a*.
XXV, 6. Faciet Dominus exercituum in monte hoc convivium pinguium, etc. : X, 368 *b*.
8. Præcipitabit mortem in sempiternum : VIII, 337 *b*.— Et auferet Dominus Deus lacrymam ab omni facie, etc. : IX, 371 *a*; X, 192 *a*.
XXVI, 1. Urbs fortitudinis nostræ Sion, etc. : VIII, 150 *b*-151 *a*; IX, 216 *b*, 287 *a*, 668 *a*.
2. Aperite portas, et ingrediatur gens justa, etc. : IX, 401 *a*, 415 *a*, 428 *b*; X, 523 *a*; XIII, 8 *a*.
7. Semita justi recta est : IX, 502 *a*; X, 72 *b*.
8. Nomen tuum et memoriale tuum in desiderio animæ : VIII, 157 *b*; IX, 676 *a*; X, 246 *a*, 268 *a*.
9. Anima mea desideravit te in nocte, sed et spiritu meo, etc. : IX, 345 *b*, 676 *a*; X, 64 *a*, 521 *b*; XI, 514 *ab*; XII, 34 *ab*.
10. Non videbit (impius) gloriam Domini : IX, 650 *a*; X, 294 *a*, 601 *b*.
11. Videant, et confundantur zelantes populi : IX, 421 *a*.
12. Omnia opera nostra operatus es nobis : III, 302 *b*; VII, 291 *b*; IX, 432 *a*, 676 *a*; X, 15 *a*, 52 *a*; XI, 56 *a*, 336 *b*; XII, 212 *a*; XIV, 150 *b*.
13. Domine Deus noster, possederunt nos domini absque te : XI, 118 *b*.
16. Domine, in angustia requisierunt te : IX, 504 *a*; X, 90 *a*, 127 *a*; XI, 108 *b*.
17-18. A facie tua, Domine, concepimus, et quasi parturivimus : VIII, 156 *a*, 279 *b*; IX, 216 *a*; XI, 470 *b*.
19. Ros lucis ros tuus, et terram gigantum detrahes in ruinam : XIII, 57 *a*.
20. Intra in cubicula tua, et claude ostia tua super te : IX, 275 *a*; XI, 514 *a*, 568 *a*.
XXVII, 4. Quis dabit me spinam et veprem in prælio : XIII, 231 *b*.
5. Faciet pacem mihi, etc. : XI, 453 *a*.
8. In mensura contra mensuram, cum abjecta fuerit, judicabis eam : VIII, 384 *a*; IX, 409 *b*; X, 81 *a*; XIII, 329 *a*.
9. Iste omnis fructus ut auferatur peccatum ejus : X, 582 *b*; XIV, 288 *b*.
10. Civitas munita desolata erit, speciosa relinquetur, etc. : XI, 71 *b*.
XXVIII, 1. Væ coronæ superbiæ, etc. : XI, 496 *a*, 539 *a*; XIII, 489 *a*, 596 *a*. — Flori decidenti : X, 16 *b*.
4. Erit flos decidens gloriæ exultationis ejus, etc., quasi temporaneum ante maturitatem autumni : IX, 506 *ab*.
5. In die illa erit Dominus exercituum corona gloriæ, etc. : XIII, 492 *b*.
7. Sacerdos et propheta nescierunt præ ebrietate : XI, 539 *a*.

Digitized by Google

8. Omnes mensæ repletæ sunt vomitu sordiumque : x, 153 *a*; xiii, 162 *b*.
9. Quem docebit scientiam, et quem intelligere faciet auditum, etc. : ix, 444 *b*; xi, 190 *a*; xiii, 259 *a*.
10. Manda, remanda : vii, 495 *b*; viii, 416 *a*.
12. Hæc est requies mea, reficite lassum : xiii, 209 *b*.
14. Audite verbum Domini, viri illusores, etc.: vii, 458 *b*.
15. Percussimus fœdus cum morte et cum inferno : viii, 280 *b*; x, 12 *b*, 402 *b*, 538 *b*, 573 *a*. — Posuimus mendacium spem nostram : x, 37 *b*.
16. Ecce ego mittam in fundamentis Sion lapidem probatum, etc. : x, 361 *a*, 387 *a*; xi, 400 *a*, 424 *a*.
17. Ponam in pondere judicium, et justitiam in mensura : ix, 499 *b*.
18. Flagellum inundans cum transierit, eritis ei in conculcationem : x, 388 *ab*.
19. Tantummodo sola vexatio intellectum dabit auditui ! ix, 503 *a*; x, 128 *b*, 159 *a*, 225 *a*; xiv, 296 *a*.
20. Coangustatum est stratum, ita ut alter decidat : iii, 519 *a*; xi, 32 *b*; xiii, 383 *a*.
22. Consummationem et abbreviationem audivi a Domino Deo exercituum : x, 389 *a*; xi, 94 *b*, 146 *a*.
29. A Domino Deo exercituum exivit, ut mirabile faceret consilium : ix, 351 *a*.

XXIX, 4. De humo eloquium tuum mussitabit : x, 556 *b*; xi, 307 *a*.
8. Sicut somniat esuriens, et comedit, cum autem fuerit expergefactus, vacua est anima ejus : ix, 623 *b*. — Et sicut somniat sitiens, et bibit, etc. : xi, 545 *b*, 571 *a*; xiii, 88 *a*.
13. Cor ejus longe est a me : vii, 42 *b*; xii, 314 *a*.
15. Væ qui profundi estis corde, ut a Domino abscondatis consilium : ix, 232 *ab*; x, 454 *a*; xiv, 235 *a*.
18. Audient in die illa surdi verbum libri, etc. : x, 312 *a*, 399 *b*; xiii, 136 *b*.
19. Pauperes homines in Sancto Israel exultabunt : x, 400 *b*.
21. Arguentem in porta supplantabant, etc. : ix, 465 *a*.
23-24. Sanctificabunt Sanctum Jacob, et Deum Israel prædicabunt, et scient errantes spiritu intellectum : ix, 479 *a*.

XXX, 3. Erit vobis fortitudo Pharaonis in confusionem, etc. : x, 162 *a*.
5. Non fuerunt in auxilium, et in aliquam utilitatem : x, 28 *a*.
7. Ægyptus frustra et vane auxiliabitur : ix, 580 *b*.
8. Scribe ei super buxum : ix, 320 *b*.
9. Populus ad iracundiam provocans est, etc.: ix, 680 *a*.
10. Loquimini nobis placentia, etc. : viii, 250 *b*.
13-14. Subito, dum non speratur, veniet contritio ejus, et comminuetur sicut conteritur lagena figuli : viii, 256 *a*; ix, 658 *b*, 681 *a*; x, 153 *a*. — Non invenietur de fragmentis ejus testa, in qua portetur igniculus : viii, 128 *a*; x, 312 *a*.
15. In silentio et in spe erit fortitudo vestra : ix, 206 *a*, 567 *a*; x, 191 *b*; xii, 325 *a*.
18. Propterea expectat Dominus, etc. : x, 88 *b*. — Beati omnes qui expectant eum : ix, 320 *a*.
20-21. Dabit vobis Dominus panem arctum et aquam brevem : x, 353 *b*. — Erunt oculi tui videntes præceptorem tuum, etc. : ix, 476 *a*; x, 84 *a*, 331 *a*; xi, 22 *a*. — Hæc est via, ambulate in ea, etc. : viii, 248 *a*, 312 *a*, 481 *b*; xiii, 598 *b*.
23. Dabitur pluvia semini tuo, etc. : x, 424 *a*; xiii, 43 *a*.
26. Erit lux lunæ sicut lux solis, etc. : x, 23 *a*.
27. Ecce nomen Domini venit de longinquo : xi, 105 *b*; xiii, 11 *a*. — Labia ejus repleta sunt indignatione : ix, 335 *a*.
31. Pavebit Assur virga percussus : xiii, 214 *b*.
32. In tympanis et citharis, et in bellis præcipuis expugnabit eos : xiii, 101 *a*.
33. Præparata (Tophet), profunda et dilatata, etc. : xiii, 370 *a*.

XXXI, 1. Væ qui descendunt in Ægyptum ad auxilium, in equis sperantes : xi, 68 *b*; xiii, 389 *b*. — Non sunt confisi super Sanctum Israel : ix, 321 *b*.
5. Sic proteget Dominus exercituum Jerusalem, etc. : iii, 262 *a*; vii, 403 *b*, 654 *a*.
9. Cujus ignis est in Sion, etc. : v, 21 *a*; ix, 573 *b*; x, 312 *b*, 592 *b*; xiii, 587 *b*.

XXXII, 6. Stultus fatua loquetur : vii, 466 *b*..
7. Fraudulenti vasa pessima sunt : ix, 196 *a*.
8. Princeps ea quæ digna sunt principe cogitabit, etc. : xiii, 610 *a*.
11-12. Accingite lumbos vestros, super ubera plangite, etc. : x, 565 *ab*.
13. Super humum populi mei spinæ et vepres ascendent : x, 385 *b*, 420 *a*.
17. Erit opus justitiæ pax, etc. : ix, 454 *a*; x, 22 *a*; xii, 217 *a*.
18. Sedebit populus meus in pulchritudine pacis, etc. : viii, 324 *a*, 337 *b*; x, 24 *a*; xi, 30 *a*; xii, 121 *a*; xiii, 210 *a*, 228 *a*.
19. Humilitate humiliabitur civitas : ix, 436 *b*.
20. Beati qui seminatis super omnes aquas, etc. : ix, 673 *a*; x, 327 *b*, 419 *a*, 588 *a*; xi, 27 *b*, 321 *a*.

XXXIII, 1. Væ qui prædaris, nonne et ipse præ-

Digitized by Google

daberis : x, 163 *b*. — Et qui spernis, nonne et ipse sperneris : ix, 469 *b*; xi, 74 *b*; xii, 152 *b*.
2. Domine, miserere nostri, te enim expectavimus : ix, 487 *b*.
6. Divitiæ salutis sapientia et scientia, etc. : ix, 657 *b*, 664 *a*; x, 252 *a*, 564 *a*. — Timor Domini ipse est thesaurus ejus : viii, 306 *b*.
7. Angeli pacis amare flebunt : ii, 517 *b*; vii, 444 *a*.
14. Quis poterit habitare de vobis cum igne devorante : xiii, 586 *b*. — Quis habitabit ex vobis cum ardoribus sempiternis : viii, 334 *b*.
15. Qui projicit avaritiam ex calumnia : ix, 367 *b*; x, 557 *a*. — Et excutit manus suas ab omni munere : xi, 541 *a*.
16. Iste in excelsis habitabit : ix, 367 *b*.
17. Regem in decore suo videbunt oculi ejus : x, 601 *b*; xiv, 14 *b*.
20. Oculi tui videbunt Jerusalem, habitationem opulentam : xiii, 401 *a*.
22. Dominus judex noster, Dominus legifer noster, etc. : ix, 360 *b*; xi, 94 *a*; xiii, 312 *a*; xiv, 258 *a*.
XXXIV, 3. De cadaveribus eorum ascendet fœtor : xi, 67 *a*.
5. Inebriatus est in cœlo gladius meus, etc. : xiii, 46 *b*.
13. Erit cubile draconum, et pascua struthionum, etc. : x, 432 *b*.
14. Occurrent dæmonia onocentauris, et pilosus clamabit alter ad alterum : x, 323 *b*. — Ibi cubavit lamia, etc. : x, 200 *b*.
XXXV, 1. Exultabit solitudo, et florebit quasi lilium : xi, 5 *a*; xiii, 362 *a*; xiv, 268 *a*.
2. Gloria Libani data est ei : xiv, 38 *a*.
4. Dicite pusillanimis : Confortamini, et nolite timere : viii, 114 *a*. — Deus ipse veniet, et salvabit vos : ix, 360 *b*.
5. Tunc aperientur oculi cæcorum, etc. : x, 140 *b*; xiii, 11 *a*.
6. Tunc saliet sicut cervus claudus, etc. : viii, 307 *a*; x, 140 *b*, 246 *b*, 526 *b*, 619 *ab*; xi, 313 *b*. — Scissæ sunt in deserto aquæ, etc. : xiii, 362 *b*.
7. Et quæ erat arida, erit in stagnum, et sitiens in fontes aquarum : x, 414 *a*.
10. Venient in Sion cum laude, et lætitia sempiterna super capita eorum, gaudium et exultationem obtinebunt : ix, 580 *b*, 680 *b*; xiii, 142 *ab*, 251 *a*.
XXXVII, 1. Ezechias scidit vestimenta sua, etc. : xiii, 52 *a*.
3. Venerunt filii usque ad partum, et virtus non est pariendi : x, 536 *a*.
4. Si quomodo audiat Dominus Deus tuus verba Rabsacis, etc., ad blasphemandum Deum viventem : ix, 623 *b*; xiii, 454 *a*.
17. Aperi, Domine, oculos tuos, et vide, etc. : x, 153 *b*, 179 *b*.
18. Vere enim, Domine, desertas fecerunt reges Assyriorum terras, etc. : xiii, 176 *b*-177 *a*.
23-24. Cui exprobrasti, et quem blasphemasti, etc. : xi, 212 *b*. — Ad Sanctum Israel, in manu servorum tuorum exprobrasti Domino : : xi, 212 *b*-213 *a*.
36. Egressus est angelus Domini, et percussit in castris Assyriorum, etc. : ii, 515 *a*.
XXXVIII, 2-3. Et convertit Ezechias faciem suam ad parietem : xiii, 382 *a*. — Et oravit ad Dominum, et dixit : Obsecro, Domine, etc. : xi, 73 *b*. — Memento, quæso, quod ambulaverim coram te in veritate : xi, 467 *b*. — Et flavit fletu magno : xiii, 382 *a*.
5. Vidi lacrymas tuas; ecce ego, etc. : viii, 319 *b*.
8. Reversus est sol decem lineis, etc. : ix, 590 *a*.
10. Ego dixi : In dimidio dierum meorum vadam ad portas inferi : viii, 307 *a*, 341 *b*.
12. Dum adhuc ordirer, succidit me : x, 30 *a*.
14. Meditabor ut columba : xiii, 632 *b*. — Domine, vim patior, responde pro me : vii, 563 *a*.
15. Recogitabo tibi omnes annos meos in amaritudine animæ meæ : viii, 265 *a*; x, 151 *b*, 581 *b*; xii, 317 *b*; xiii, 632 *b*.
17. Ecce in pace amaritudo mea amarissima : viii, 266 *a*; x, 148 *b*, 573 *a*.
18. Quia non infernus confitebitur tibi : viii, 292 *a*.
20. Domine, salvum me fac, et psalmos nostros cantabimus, etc. : xiii, 635 *a*.
XXXIX, 2. Non fuit verbum quod non ostenderet eis, etc. : x, 154 *b*; xiii, 475 *b*.
6. Ecce dies venient, et auferentur omnia, etc. : x, 154 *b*.
XL, 2. Dimissa est iniquitas (Jerusalem), etc. : vi, 77 *a*, 529 *a*; xiii, 467 *b*. — Suscepit de manu Domini duplicia pro omnibus peccatis suis : x, 81 *a*; xiii, 468 *a*.
3. Parate viam Domini, etc. : x, 236 *a*, 489 *a*. — Rectas facite in solitudine semitas Dei nostri : ix, 453 *a*; x, 223 *b*.
4. Omnis vallis exaltabitur : xiv, 278 *a*.
5. Videbit omnis caro quod os Domini locutum est : x, 26 *b*; xiv, 39 *a*.
6. Omnis caro fœnum, etc. : ix, 182 *b*; x, 38 *a*, 258 *b*; xiii, 40 *ab*.
7-8. Vere fœnum est populus : exsiccatum est fœnum, et cecidit flos : x, 16 *b*; xii, 339 *a*; xiii, 176 *a*. — Verbum autem Domini manet in æternum : i, 449 *a*.

Digitized by Google

9. Super montem excelsum ascende tu, etc. : x, 236 *a*; xi, 68 *b*.
10. Ecce Dominus Deus in fortitudine veniet : ix, 432 *a*; x, 236 *a*, 241 *a*. — Brachium ejus dominabitur : xi, 430 *a*. — Ecce merces ejus cum eo : ix, 255 *a*; xiii, 13 *b*.
11. Sicut pastor gregem suum pascet, in brachio suo congregabit agnos : xi, 5 *b*, 266 *b*, 524 *b*, 568 *b*, 569 *a*. — Et in sinu suo levabit, fœtas ipse portabit : ix, 270 *b*.
12. Quis mensus est pugillo aquas, et cœlos palmo ponderavit : vii, 473 *b*; ix, 74 *a*, 432 *a*, 571 *b*; xi, 56 *a*. — Quis appendit tribus digitis molem terræ : xi, 374 *a*, 403 *b*; xiii, 318 *b*. — Et libravit in pondere montes : xi, 575 *a*.
13. Quis adjuvit spiritum Domini, etc. : x, 67 *b*.
15-17. Ecce gentes quasi stilla situlæ, etc. : x, 82 *a*.
23. Qui dat secretorum scrutatores quasi non sint : i, 16 *b*; xi, 337 *b*.
25. Cui assimilastis me, et adæquastis, etc. : x, 342 *b*.
29. Qui dat lasso virtutem, etc. : x, 366 *b*; xi, 545 *a*.
30. Deficient pueri, et laborabunt, etc. : xi, 84 *b*, 408 *a*; xiii, 460 *a*.
31. Qui sperant in Domino, mutabunt fortitudinem : ix, 679 *a*; x, 23 *a*. — Assument pennas sicut aquilæ : vii, 471 *a*; viii, 436 *b*.

XLI, 1. Simul ad judicium propinquemus : xiii, 229 *b*.
4. Ego Dominus, primus et novissimus ego sum : xiii, 120 *b*.
7. Confortavit eum clavis (faber ærarius), ut non moveretur : x, 95 *a*.
9. Servus meus es tu, elegi te, etc. : ix, 403 *a*.
11. Peribunt viri qui contradicunt tibi : x, 274 *b*.
17. Egeni et pauperes quærunt aquas, etc. : x, 155 *a*. — Ego Dominus, exaudiam eos : ix, 329 *a*.
25. Adducet magistratus quasi lutum, etc. : x, 159 *a*.

XLII, 1. Ecce servus meus, suscipiam eum : ix, 466 *b*, 621 *a*; x, 19 *a*, 242 *a*.
3. Calamum quassatum non conteret, etc. : x, 192 *b*. — In veritate educet judicium : ix, 415 *a*, 500 *b*; x, 88 *a*.
4. Non erit tristis, neque turbulentus : iv, 341 *b*; ix, 415 *a*; x, 88 *a*, 511 *b*; xi, 413 *b*. — Legem ejus insulæ expectabunt : ix, 480 *b*.
6. Ego Dominus vocavi te in justitia, etc. : x, 605 *b*; xiii, 115 *a*, 435 *a*. — Dedi te in fœdus populi, in lucem gentium, etc. : xiii, 46 *a*, 505 *a*.
8. Gloriam meam alteri non dabo : viii, 136 *a*.
14. Tacui semper, silui, etc. : xiii, 230 *a*.
17. Confundantur confusione, qui confidunt in sculptili : x, 106 *ab*.
18. Surdi, audite, et cæci, intuemini ad videndum : xi, 394 *a*.
19. Quis cæcus, nisi servus meus : xi, 565 *a*.

XLIII, 2. Cum transieris per aquas, tecum ero : vii, 487 *b*; x, 96 *a*, 136 *b*.
5. Ab oriente adducam semen tuum, etc. : xi, 219 *b*.
11. Ego sum Dominus, et non est absque me salvator : ix, 480 *a*.
13. Non est qui de manu mea eruat : xi, 403 *b*.
14. Hæc dicit Dominus redemptor vester, sanctus Israel : xiii, 318 *b*.
15. Ego Dominus sanctus vester, etc. : xiii, 318 *a*.
21. Populum istum formavi mihi, etc. : ix, 529 *b*.
24. Servire me fecisti in peccatis tuis : xi, 576 *a*; xiii, 14 *b*. — Præbuisti mihi laborem in iniquitatibus tuis : xi, 544 *b*.
25. Ego sum ipse, qui deleo iniquitates tuas propter me : iv, 407 *b*; v, 659 *b*; ix, 276 *b*; x, 342 *b*, 416 *a*; xi, 516 *a*, 536 *a*.
26. Reduc me in memoriam, ut judicemur simul : xi, 406 *b*. — Narra, si quid habes ut justificeris : v, 663 *b*, 681 *a*; viii, 267 *b*; x, 406 *a*.

XLIV, 2. Noli timere, serve meus Jacob, etc. : x, 197 *b*; xiii, 438 *b*.
8. Vos estis testes mei : x, 529 *b*.
10. Quis formavit deum, et sculptile conflavit ad nihil utile : x, 95 *b*, 100 *b*.
11. Ecce omnes participes ejus confundentur : x, 98 *a*. — Convenient omnes, stabunt, etc. : xiii, 230 *a*.
12. Faber ferrarius lima operatus est : x, 160 *b*.
14. Succidit cedros, tulit ilicem, etc. : x, 94 *b*.
15. Sumpsit ex eis, et calefactus est, etc. : x, 94 *b*.
16. Medium ejus combussit igni, etc. : x, 107 *a*.
21. Servus meus es tu, Israel : xiii, 503 *a*.
23. Laudate, cœli, quoniam misericordiam fecit Dominus, etc. : x, 140 *a*.
24. Hæc dicit Dominus redemptor tuus, et formator tuus ex utero : ix, 480 *a*.

XLV, 3. Dabo tibi thesauros absconditos, etc. : x, 248 *b*.
6-7. Ego Dominus, et non est alter, etc. : x, 193 *a*. — Faciens pacem, et creans malum : xi, 256 *a*.
8. Rorate, cœli, desuper, et nubes pluant justum : vii, 475 *a*, 487 *b*; viii, 151 *a*; ix, 237 *b*, 278 *b*. — Aperiatur terra, et ger-

Digitized by Google

minet salvatorem : XIV, 253 *a*. — Et justitia oriatur simul : X, 17 *b*.
9. Numquid dicet lutum figulo suo : Quid facis : IX, 549 *b*; X, 86 *b*, 107 *a*.
12. Ego feci terram, et hominem super eam creavi ego : IX, 676 *a*. — Manus meæ tetenderunt cœlos : XI, 403 *b*.
13. Captivitatem meam dimittet, non in pretio, neque in muneribus : X, 312 *a*.
14. Post te ambulabunt, vincti manicis pergent, etc. : XIII, 398 *a*.
15. Vere tu es Deus absconditus, etc. : I, 13 *a*; X, 535 *a*; XII, 268 *a*.
16. Abierunt in confusionem fabricatores eorum : X, 96 *a*.
19. Ego Dominus loquens justitiam : VIII, 416 *b*.
21. Numquid non ego Dominus : X, 86 *b*.
22. Convertimini ad me, et salvi eritis : X, 84 *a*.
23-24. Egredietur de ore meo justitiæ verbum, et non revertetur, etc. : VI, 543 *a*. — Quia mihi curvabitur omne genu : VIII, 306 *a*; X, 440 *b*.

XLVI, 3. Qui portamini a meo utero : XIII, 168 *b*.
6. Confertis aurum de sacculo, etc. : X, 107 *b*.
8. Redite, prævaricatores, ad cor : IX, 185 *b*; X, 131 *ab*, 522 *a*, 575 *b*; XII, 166 *b*.
10. Consilium meum stabit, et omnis voluntas mea fiet : IX, 646 *b*.
11. Vocans ab oriente avem : X, 196 *b*.
13. Prope feci justitiam meam, etc. : XIII, 24 *a*.

XLVII, 1. Descende, sede in pulvere, virgo filia Babylon, etc. : IX, 272 *a*; X, 147 *a*; XIII, 389 *b*.
2. Denuda turpitudinem tuam : IX, 269 *b*.
11. Veniet super te repente miseria quam nescies : X, 122 *b*.
13. Defecisti in multitudine consiliorum tuorum, stent, etc. : IX, 422 *a*. — Et salvent te augures cœli, etc. : IX, 541 *a*.

XLVIII, 7-8. Et non audisti ea, ne forte dicas, etc. : IX, 634 *b*.
10. Elegi te in camino paupertatis : X, 401 *b*; XIII, 537 *b*; XIV, 484 *b*.
13. Manus mea fundavit terram : IX, 433 *b*.
16. Dominus Deus misit me, et spiritus ejus : X, 311 *b*.
17-18. Ego Dominus Deus tuus docens te utilia, etc. : X, 329 *b*, 502 *b*; XI, 129 *a*. — Utinam attendisses mandata mea; facta fuisset sicut flumen pax tua : IX, 332 *a*, 381 *a*, 541 *a*.
20. Egredimini de Babylone : XI, 565 *a*.
22. Non est pax impiis, dicit Dominus : VII, 217 *b*, IX, 215 *a*.

XLIX, 1. Dominus ab utero vocavit me, etc. : X, 222 *a*, 237 *b*, 245 *a*; XI, 532 *a*.
2. Posuit me sicut sagittam electam : IX, 205 *a*, 546 *b*; X, 247 *a*. — In umbra manus suæ protexit me : X, 39 *a*, 132 *b*; XI, 403 *b*.
3. Servus meus es tu, Israel, quia in te gloriabor : IX, 416 *a*; X, 65 *b*.
6. Parum est ut sis mihi servus ad suscitandas tribus Jacob, etc. : X, 393 *b*, 615 *b*. — Dedi te in lucem gentium : XIII, 567 *b*.
7. Hæc dicit Dominus, etc., ad contemptibilem animam, ad abominatam gentem, ad servum dominorum : XIII, 37 *a*.
8. In die salutis auxiliatus sum tui : XI, 407 *a*.
9. Ut diceres his qui vincti sunt : Exite, etc. : X, 312 *a*.
10. Non esurient, neque deficient : XI, 546 *a*.
13. Consolatus est Dominus populum suum, etc. : XI, 6 *b*.
15. Numquid oblivisci potest mulier infantem suum, etc. : VIII, 163 *b*; IX, 549 *b*, 561 *a*; X, 242 *a*, 516 *a*; XI, 7 *a*.
18. Omnibus his velut ornamento vestieris : XI, 109 *b*.
21. Ego sterilis et non pariens : X, 220 *ab*.
22. Ad populos exaltabo signum meum : XI, 428 *b*; XIII, 596 *b*. — Afferent filios tuos in ulnis, etc. : X, 345 *a*.
24. Numquid tolletur a forti præda, etc. : X, 531 *b*.

L, 2. Numquid abbreviata et parvula facta est manus mea, etc. : XIII, 9 *b*.
3. Induam cœlos tenebris, etc. : VII, 486 *b*.
4. Dominus dedit mihi linguam eruditam, ut sciam sustentare eum qui lassus est verbo : IX, 479 *a*; X, 51 *b*. — Erigit mane, mane erigit mihi aurem, etc. : X, 421 *a*.
6. Corpus meum dedi percutientibus, et genas meas vellentibus : XI, 496 *a*; XII, 195 *a*.
8. Stemus simul; quis est adversarius meus : IX, 257 *b*, 619 *b*; XIII, 228 *b*, 229 *a*.
11. Ambulate in flammis quas succendistis : X, 40 *b*. — In doloribus dormietis : X, 72 *a*.

LI, 2. Attendite ad Abraham patrem vestrum, etc. : X, 288 *a*.
3. Consolabitur Dominus Sion, etc. : XIII, 344 *a*. — Gaudium et lætitia invenietur in ea, etc. : IX, 517 *a*; X, 124 *b*; XIII, 276 *b*, 618 *b*.
5. Prope est justus meus, egressus est salvator meus, et brachia mea populos judicabunt : IX, 511 *b*.
6. Levate in cœlum oculos vestros : XI, 320 *b*.
7. Audite me, qui scitis justum, populus meus, lex mea in corde eorum : IX, 417 *a*.
9. Consurge, induere fortitudinem, brachium Domini : IV, 333 *b*; X, 82 *a*.
10. Posuisti profundum maris viam, etc. : I, 12 *b*; X, 132 *b*.
11. Qui redempti sunt a Domino revertentur,

Digitized by Google

etc., et lætitia sempiterna super capita eorum : IX, 542 *a*.
12. Ego ipse consolabor vos : IX, 423 *b*-424 *a*. — Quis tu, ut timeas ab homine mortali : X, 86 *a*, 551 *b*; XIV, 16 *a*.
16. In umbra manus meæ protexi te : IX, 540 *b*.
23. Incurvare, ut transeamus : IX, 263 *a*; X, 154 *a*, 584 *b*; XI, 12 *b*; XIII, 478 *b*. — Et posuisti ut terram corpus tuum, etc. : X, 188 *b*.
LII, 1. Induere fortitudine tua, Sion, induere vestimentis gloriæ tuæ : XII, 457 *a*.
2. Excutere de pulvere : IX, 216 *b*, 249 *b*. — Solve vincula colli tui, captiva filia Sion : X, 587 *a*; XI, 16 *a*; XIII, 188 *b*, 396 *a*, 398 *b*, 624 *b*.
3. Gratis venumdati estis, et sine argento redimemini : X, 248 *b*.
5. Quoniam ablatus est populus meus gratis, dominatores ejus inique agunt : IX, 386 *b*. — Jugiter tota die nomen meum blasphematur : VIII, 277 *b*.
6. Ego ipse qui loquebar, ecce adsum : VIII, 151 *b*.
7. Quam pulchri super montes pedes annuntiantis, etc. : X, 215 *a*.
8. Simul laudabunt, quia oculo ad oculum videbunt : IX, 543 *b*; XIII, 230 *a*.
9. Gaudete et laudate simul, deserta Jerusalem : XIII, 230 *b*. — Consolatus est Dominus populum suum, etc. : IX, 490 *a*.
10. Videbunt omnes fines terræ salutare Dei nostri : IX, 374 *a*, 476 *b*; X, 26 *b*.
11. Recedite, recedite, exite inde, pollutum nolite tangere : X, 452 *a*, 573 *b*. — Exite de medio ejus : IX, 92 *b*. — Mundamini, qui fertis vasa Domini : VII, 32 *b*; XIII, 636 *a*.
13. Ecce intelliget servus meus : IX, 369 *b*; XI, 243 *a*.
LIII, 1. Brachium Domini cui revelatum est : X, 530 *a*; XI, 402 *b*.
2. Ascendet sicut virgultum coram eo, et sicut radix de terra sitienti : IX, 430 *a*. — Non est species ei, neque decor, et vidimus eum, et non erat aspectus : I, 12 *a*; VIII, 162 *a*; IX, 221 *a*, 239 *b*-240 *a*; X, 262 *b*.
3. Despectum, et novissimum virorum : VIII, 162 *a*; X, 184 *a*; XI, 199 *a*; XIV, 13 *b*. — Quasi absconditus vultus ejus : X, 194 *b*.
4. Vere languores nostros ipse tulit, et dolores nostros ipse portavit : I, 10 *a*; IV, 349 *b*, 414 *a*; VIII, 152 *b*; IX, 221 *a*; X, 216 *a*, 337 *b*, 399 *b*; XII, 669 *a*; XIII, 200 *a*, 201 *a*, 224 *a*; XIV, 14 *a*. — Et nos putavimus eum quasi leprosum, etc. : XII, 212 *b*.
5. Ipse autem vulneratus est propter iniquitates nostras : X, 184 *a*, 206 *a*, 216 *a*. — Attritus est propter scelera nostra : VIII, 163 *a*; X, 195 *a*, 206 *a*, 216 *a*; XII, 223 *b*; XIV, 45 *a*. — Disciplina pacis nostræ super eum, etc. : X, 216 *a*; XI, 514 *b*. — Et livore ejus sanati sumus : X, 349 *a*.
6. Omnes nos quasi oves erravimus, unusquisque in viam suam declinavit : IV, 435 *b*; VIII, 248 *a*; IX, 521 *a*, 544 *a*; X, 35 *a*, 83 *b*; XI, 4 *b*.
7. Oblatus est, quia ipse voluit : IX, 222 *a*; X, 269 *b*.— Sicut ovis ad occisionem ducetur : IX, 218 *a*, 258 *a*, 271 *a*; X, 57 *a*; XIII, 132 *b*, 241 *a*. — Et quasi agnus coram tondente se obmutescet : XI, 496 *a*, 536 *a*; XII, 264 *a*; XIII, 132 *b*.
8. De angustia et de judicio sublatus est : XII, 212 *b*.— Generationem ejus quis enarrabit : VIII, 64 *a*, 156 *a*. — Quia abscissus est de terra viventium : X, 194 *b*.— Propter scelus populi mei percussi eum : VIII, 249 *a*; X, 184 *a*.
10. Si posuerit pro peccato animam suam, videbit semen longævum, etc. : XI, 216 *b*, 424 *b*; XIII, 340 *a*.
11. In scientia sua justificabit ipse justus meus multos : IX, 416 *a*.
12. Cum sceleratis reputatus est : XI, 497 *a*; XII, 222 *a*. — Et pro transgressoribus oravit : X, 374 *a*.
LIV, 4. Confusionis adolescentiæ tuæ oblivisceris, etc. : IX, 437 *ab*.
7. Ad punctum in modico dereliqui te, etc. : X, 112 *a*, 206 *b*. — Et in miserationibus magnis congregabo te : IX, 416 *b*.
8. In momento indignationis abscondi, etc. : XIII, 364.
10. Misericordia mea non recedet a te : IX, 373 *b*-374 *a*.
11. Sternam per ordinem lapides tuos : XI, 460 *a*.
13. (Ponam) universos filios tuos doctos a Domino : X, 355 *b*.
14. Recede procul a calumnia, quia non timebis : IX, 637 *b*.
17. Hæc est hæreditas servorum Domini : IX, 460 *a*.
LV, 1. Omnes sitientes, venite ad aquas : IX, 250 *b*, 292 *a*; X, 328 *b*, 426 *b*; XI, 348 *b*. — Et qui non habetis argentum, properate, emite : IX, 298 *b*.
2. Quare appenditis argentum non in panibus, etc. : XIII, 363 *a*.
4. Ecce testem populis dedi eum, etc. : X, 62 *a*, 331 *a*.
6. Quærite Dominum, dum inveniri potest : X, 191 *a*; XIII, 83 *b*, 274 *a*.
7. Derelinquat impius viam suam : X, 84 *a*; XIII, 415 *a*.

Digitized by Google

8. Non enim cogitationes meæ cogitationes vestræ, etc. : x, 18 *b*.
11. Sic erit verbum meum, quod egredietur de ore meo, etc. : ix, 455 *b*, 673 *b*; x, 331 *a*. — Non revertetur ad me vacuum : x, 94 *a*.
12. Montes et colles cantabunt coram vobis laudem, etc. : x, 178 *b*.
13. Erit Dominus nominatus in signum æternum : xi, 347 *a*.
LVI, 1. Facite justitiam, quia juxta est salus mea, etc. : ix, 454 *a*, 477 *a*, 532 *b*; xi, 67 *b*; xiii, 21 *a*.
7. Domus mea domus orationis vocabitur : ix, 203 *a*.
9. Omnes bestiæ agri, venite ad devorandum, etc. : xiii, 135 *a*.
10. Canes muti : vii, 23 *a*; xiii, 565 *b*.
11. Nescierunt saturitatem; ipsi pastores ignoraverunt intelligentiam : vii, 460 *b*; x, 199 *b*-200 *a*; xiii, 364 *b*. — Omnes in viam suam declinaverunt, etc. : viii, 257 *a*.
12. Venite, sumamus vinum, etc. : ix, 615 *a*.
LVII, 1. Justus perit, et non est qui recogitet in corde suo : ix, 639 *b*; x, 31 *b*, 197 *a*.
2. Veniat pax, etc. : ix, 328 *a*; x, 416 *b*.
4. Super quem lusistis, etc.? Numquid vos, filii scelesti : xi, 210 *b*.
6. In partibus torrentis pars tua : x, 16 *b*. — Effudisti libamen, etc. : xiii, 355 *a*.
11. Ego tacens, et quasi non videns : xii, 149 *a*.
15. Hæc dicit Excelsus, etc., ut vivificet spiritum humilium, etc. : ix, 431 *a*, 516 *b*.
16. Spiritus a facie mea egredietur, et flatus ego faciam : iii, 46 *b*; x, 108 *a*.
17. Abiit vagus in via cordis sui : ix, 511 *b*.
19. Creavi fructum labiorum pacem, pacem ei qui longe est, et qui prope : xiii, 99 *a*; xiv, 288 *b*.
20. Impii quasi mare fervens : x, 15 *b*, 177 *a*; xi, 340 *b*.
21. Non est pax impiis : x, 102 *b*.
LVIII, 1. Clama, ne cesses : ix, 188 *b*.
2. Me de die in diem quærunt, et scire vias meas volunt, etc. : xi, 2 *a*.
3. Quare jejunavimus, et non aspexisti : ix, 487 *b*; xi, 2 *a*.
4. Ecce ad lites et contentiones jejunatis : viii, 271 *b*. — Nolite jejunare sicut usque ad hanc diem : viii, 272 *a*.
6. Nonne hoc est magis jejunium quod elegi? dissolve colligationes impietatis : viii, 271 *b*; xiii, 396 *a*. — Dimitte eos qui confracti sunt, liberos : x, 312 *a*.
7. Frange esurienti panem tuum, et egenos vagosque induc in domum tuam : ix, 671 *a*; xi, 40 *b*. — Cum videris nudum, operi eum : viii, 321 *b*; xiii, 202 *b*. — Carnem tuam ne despexeris : viii, 275 *a*.
8. Tunc erumpet quasi mane lumen tuum : ix, 232 *a*.
9. Clamabis, et dicet : Ecce adsum : ix, 276 *a*, 313 *b*; x, 322 *b*. — Si abstuleris de medio tui catenam : x, 123 *a*.
11. Implebit splendoribus animam tuam : viii, 463 *b*; xi, 243 *ab*; xiii, 210 *a*. — Eris quasi hortus irriguus : xi, 369 *a*.
13. Si averteris a sabbato pedem tuum, etc. : x, 353 *b*. — Et vocaveris sabbatum delicatum : xi, 514 *a*.
14. Sustollam te super altitudines terræ, etc.: vii, 454 *b*; xi, 243 *b*.
LIX, 1. Non est abbreviata manus Domini : x, 324 *b*, 447 *b*, 585 *a*.
2. Iniquitates vestræ diviserunt, etc. : x, 6 *b*, 194 *b*; xiv, 8 *b*. — Et peccata vestra absconderunt faciem ejus a vobis : xi, 11 *a*.
4. Confidunt in nihilo : ix, 365 *b*.
5. Telas araneæ texuerunt : viii, 251 *b*, 265 *b*.
6. Opera eorum opera inutilia : x, 29 *a*.
7. Pedes eorum ad malum currunt : ix, 395 *b*.
8. Non est judicium in cordibus eorum : xi, 406 *b*. — Semitæ eorum incurvatæ sunt eis : ix, 365 *b*.
9. Expectavimus lucem, et ecce tenebræ : ix, 439 *b*; x, 35 *b*.
10. Palpavimus sicut cæci parietem, etc. : x, 402 *ab*; xi, 394 *b*, 409 *b*.
11. Quasi columbæ meditantes gememus : x, 297 *b*. — Expectavimus judicium, et non est, etc. : ix, 517 *a*.
14. Et conversum est retrorsum judicium, et justitia longe stetit : ix, 517 *b*, 614 *a*; x, 42 *a*; xi, 440 *b*. — Quia corruit in platea veritas, etc. : vii, 455 *b*; ix, 614 *a*; xi, 63 *b*-64 *a*.
15. Qui recessit a malo, prædæ patuit : xii, 305 *b*. — Et vidit Dominus, et malum apparuit in oculis ejus : ix, 614 *a*.
17. Indutus est justitia ut lorica, et galea salutis in capite ejus : ix, 614 *a*; x, 39 *a*.
19. Timebunt qui ab occidente, nomen Domini, etc. : x, 396 *b*; xiii, 14 *b*.
LX, 1. Surge, illuminare, Jerusalem : ix, 90 *a*; x, 310 *a*, 345 *b*; xiii, 58 *a*.
3. Ambulabunt gentes in lumine tuo : xiv, 128 *b*.
4. Omnes isti congregati sunt, venerunt tibi : x, 294 *b*.— Filii tui de longe venient, etc. : xi, 21 *a*; xiii, 237 *b*.
5. Tunc videbis, et affluues : ix, 48 *b*; xiv, 121 *b*. — Quando conversa fuerit ad te multitudo maris : x, 365 *b*; xiii, 143 *b*.
6. Aurum et thus deferentes, etc. : ix, 529 *b*.
7. Domum majestatis meæ glorificabo : xi, 6 *a*.

Digitized by Google

8. Qui sunt isti qui ut nubes volant : VII, 446 *a*; IX, 673 *b*; X, 589 *a*; XIII, 309 *b*, 612 *b*, 633 *a*.
9. Me insulæ expectant, etc. : XIII, 345 *a*. — Adducam filios tuos de longe, etc. : XIII, 318 *b*.
10. In reconciliatione mea misertus sum tui : XIII, 358 *b*.
11. Aperientur portæ tuæ jugiter, ut afferatur ad te fortitudo gentium, etc. : XI, 117 *a*.
14. Venient ad te curvi filii eorum qui humiliaverunt te : X, 62 *b*. — Et adorabunt vestigia pedum tuorum omnes qui detrahebant tibi : XI, 15 *b*, 316 *b*.
15. Pro eo quod fui derelicta et odio habita, etc. : X, 610 *b*.
17. Ponam visitationem tuam pacem : X, 254 *a*.
18. Occupabit salus muros tuos, etc. : IX, 517 *a*.
19. Erit tibi Dominus in lucem sempiternam : IX, 542 *a*.
22. Minimus erit in mille, et parvulus in gentem fortissimam : X, 405 *b*; XI, 110 *b*, 543 *b*.

LXI, 1. Spiritus Domini super me, eo quod unxerit Dominus me : I, 542 *a*; X, 8 *b*, 212 *a*, 450 *b*, 460 *a*; XI, 571 *b*; XII, 541 *b*; XIII, 146 *b*. — Ad annuntiandum mansuetis me, ut mederer contritis corde, et prædicarem, etc. : X, 349 *ab*; XII, 541 *b*; XIII, 279 *a*.
3. Ut darem eis coronam pro cinere, etc. : XIII, 138 *b*, 162 *b*.
8. Ego Dominus diligens judicium, et odio habens rapinam in holocausto : VII, 537 *b*; XIV, 620 *b*.
9. Isti sunt semen cui benedixit Dominus : XIII, 113 *b*.
10. Gaudens gaudebo in Domino, etc., quia induit me vestimentis salutis, etc. : IX, 316 *b*; XII, 126 *b*; XIV, 43 *a*, 95 *b*.

LXII, 1. Propter Sion non tacebo, etc. : X, 236 *a*. — Donec egrediatur, ut splendor, justus ejus : X, 55 *b*; XI, 22 *a*, 94 *a*; XIII, 44 *a*.
2. Vocabitur tibi nomen novum, etc. : X, 244 *b*.
3. Eris corona gloriæ in manu Domini : XIV, 40 *a*, 96 *b*.
5. Habitabit juvenis cum virgine : XIII, 447 *b*.
6. Super muros tuos, Jerusalem, constitui custodes : IX, 547 *b*, 679 *a*; X, 170 *b*, 307 *b*-308 *a*; XIII, 603 *b*.
7. Qui reminiscimini Domini, ne taceatis, etc. : X, 246 *a*, 523 *a*.
10. Transite per portas, præparate viam populo, etc. : IX, 358 *b*; XIII, 598 *ab*.
11. Dicite filiæ Sion : Ecce salvator tuus venit, etc. : X, 236 *a*.

LXIII, 1. Quis est iste qui venit de Edom : VIII, 167 *b*; IX, 218 *b*, 279 *b*; X, 572 *a*; XI, 6 *a*; XIII, 213 *a*. — Gradiens in multitudine virtutis suæ : X, 183 *b*. — Ego qui loquor justitiam : VIII, 416 *b*.
2. Quare rubrum est indumentum tuum : VIII, 340 *a*; IX, 218 *b*, 229 *b*, 279 *b*; X, 572 *a*; XI, 496 *a*.
3. Torcular calcavi solus : IX, 225 *a*, 256 *a*; X, 159 *b*, 184 *b*, 572 *b*.
4. Dies ultionis in corde meo, etc. : X, 312 *b*.
7. Miserationum Domini recordabor, etc. : IX, 676 *a*; XII, 135 *a*.
9. In dilectione sua et in indulgentia sua ipse redemit eos : IX, 490 *a*; XI, 542 *b*.
11. Qui posuit in medio ejus spiritum Sancti sui : XI, 517 *b*.
13. Qui eduxit eos per abyssum, etc. : X, 133 *a*.
16. Tu, Domine, pater noster, redemptor noster, etc. : VIII, 64 *a*.
17. Indurasti cor nostrum, ne timeremus te : XI, 74 *b*.

LXIV, 1. Utinam dirumperes cœlos, et descenderes : XII, 259 *a*, 516 *a*; XIII, 462 *a*. — A facie tua montes defluerent : X, 404 *b*; XI, 542 *a*.
4. Oculus non vidit, Deus, absque te, quæ præparasti expectantibus te : VIII, 335 *a*; X, 22 *a*, 264 *b*.
6. Facti sumus ut immundus omnes nos, etc. : X, 161 *a*. — Et quasi pannus menstruatæ universæ justitiæ nostræ : IX, 332 *a*, 420 *b*; X, 525 *b*. — Et iniquitates nostræ quasi ventus abstulerunt nos : IX, 376 *a*.
7. Non est qui invocet nomen tuum, qui consurgat, et teneat te : XI, 77 *a*.
8. Et nunc, Domine, pater noster es tu, nos vero lutum, etc. : IX, 603 *a*; X, 96 *a*; XII, 369 *b*; XIV, 71 *b*.

LXV, 2. Expandi manus meas tota die : XI, 600 *b*; XIII, 179 *a*.
4. Comedunt carnes suillas, etc. : X, 204 *b*; XI, 68 *b*.
5. Qui dicunt : Recede a me, non appropinques mihi, quia immundus es : X, 349 *a*, 411 *b*; XI, 2 *b*. — Isti fumus erunt in furore meo : VIII, 334 *b*.
6. Ecce scriptum est coram me : non tacebo, sed reddam, et retribuam in sinum eorum, etc. : XIII, 21 *b*.
9. Educam de Jacob semen, etc. : XIII, 114 *a*.
13. Servi mei comedent, et vos esurietis : VIII, 334 *a*; X, 77 *b*, 241 *b*, 371 *b*; XI, 43 *a*.

Digitized by Google

14. Præ contritione spiritus ululabitis : x, 34 *b*, 372 *a*, 432 *b*; xi, 43 *a*.
20. Puer centum annorum morietur : ix, 669 *a*; x, 30 *a*; xi, 84 *b*.
24. Antequam clament, ego exaudiam : x, 111 *a*.
25. Lupus et agnus pascentur simul : x, 490 *a*. — Serpenti pulvis panis ejus : viii, 288 *b*; xiii, 362 *a*.
LXVI, 1. Cœlum sedes mea, terra autem scabellum pedum meorum : vii, 480 *b*; x, 65 *a*, 207 *b*; xi, 537 *a*.
2. Ad quem respiciam, nisi ad pauperculum, etc. : vii, 451 *a*; ix, 307 *a*, 660 *b*; x, 43 *a*, 239 *b*, 530 *b*; xi, 83 *a*; xii, 153 *b*.
7. Antequam parturiret, peperit, etc. : x, 231 *a*, 258 *a*.
9. Numquid ego qui alios parere facio, ipse non pariam : viii, 64 *a*; ix, 403 *a*.
10. Gaudete cum ea (Jerusalem) gaudio, etc. : x, 140 *a*; xiii, 235 *a*.
12. Declinabo super eam quasi fluvium pacis : x, 263 *b*; xiii, 8 *b*. — Ad ubera portabimini, etc. : xi, 6 *a*; xii, 703 *a*.
13-14. Ego consolabor vos, et in Jerusalem consolabimini; videbitis, et gaudebit cor vestrum : ix, 424 *a*; xi, 6 *a*, 22 *a*.
15. Ecce Dominus in igne veniet, etc. : x, 40 *b*.
22. Sicut cœli novi et terra nova, etc. : x, 227 *a*.
23. Et erit mensis ex mense : xi, 320 *b*, 559 *a*. — Et sabbatum ex sabbato : x, 116 *b*. — Veniet omnis caro ut adoret coram facie mea : xi, 316 *b*.
24. Et egredientur, et videbunt cadavera virorum, qui prævaricati sunt in me, etc. : xi, 46 *b*. — Vermis eorum non morietur, etc. : viii, 87 *a*, 113 *a*, 128 *a*, 333 *b*-334 *a*; ix, 672 *a*; x, 108 *b*; xi, 46 *b*.

EX LIBRO JEREMIÆ

Cap. I, *vers.* 5. Priusquam te formarem in utero, novi te : iv, 58 *b*; x, 223 *a*.
6. A, a a, Domine Deus, ecce nescio loqui, etc. : viii, 69 *b*; ix, 215 *b*, 245 *b*, 264 *a*, 296 *a*, 307 *a*; x, 75 *b*; xi, 85 *a*; xiii, 24 *b*, 320 *b*.
7. Ad omnia quæ mittam te, ibis : x, 285 *a*; xi, 56 *a*.
10. Constitui te hodie super gentes et super regna, etc. : ix, 212 *b*, 233 *b*, 548 *a*, 610 *b*; xi, 71 *b*; xiii, 533 *b*.
11. Virgam vigilantem ego video : ix, 99 *a*; x, 158 *a*.
13. Quid tu vides? Ollam succensam ego video : xiii, 401 *ab*.
14. Ab aquilone pandetur malum : ix, 590 *a*, 672 *a*.
17. Accinge lumbos tuos, et surge, et loquere ad eos : x, 563 *b*.
II, 5. Elongaverunt a me, etc. : ix, 319 *b*, 323 *a*, 580 *b*, 682 *b*; x, 91 *b*, 336 *a*; xi, 11 *b*.
6. Non dixerunt : Ubi est Dominus, etc. : x, 76 *b*.
7. Induxi vos in terram Carmeli, ut comederetis fructum ejus, et optima illius : x, 582 *b*.
8-9. Idola secuti sunt; propterea adhuc judicio contendam vobiscum, etc. : ix, 482 *a*, 500 *a*.
10. In Cedar mittite, et considerate vehementer : ix, 342 *b*.
11. Populus meus mutavit gloriam suam in idolum : x, 407 *a*.
13. Duo mala fecit populus meus, etc. : iii, 614 *a*; ix, 681 *ab*; x, 508 *a*.
18. Quid tibi vis in via Ægypti, ut bibas aquam turbidam : ix, 124 *b*; xi, 545 *b*.
19. Arguet te malitia tua, et aversio tua increpabit te : viii, 124 *a*; x, 33 *a*, 121 *b*; xiii, 253 *b*. — Scito et vide, quia malum et amarum est dereliquisse te Dominum Deum tuum : vii, 518 *b*; viii, 127 *a*; x, 24 *b*, 156 *b*; xiii, 400 *a*.
20. A sæculo confregisti jugum, etc. : xiii, 592 *b*. — In omni colle sublimi, etc. : x, 16 *b*.
21. Ego plantavi te vineam electam, omne semen verum : xiii, 110 *a*.
23. Vide vias tuas in convalle, scito quid feceris : x, 393 *b*; xiii, 514 *b*; xiv, 16 *b*.
24. Onager assuetus in solitudine, in desiderio animæ suæ attraxit ventum amoris sui : x, 526 *a*.
25. Prohibe pedem tuum a nuditate : ix, 447 *a*.
26. Quomodo confunditur fur quando deprehenditur, sic confusi sunt domus Israel : ix, 467 *b*; x, 158 *a*.
31. Quare dixit populus meus : Recessimus, etc. : xiii, 601 *b*.
34. In alis tuis inventus est sanguis animarum pauperum : vii, 471 *a*; x, 204 *ab*.
35. Ecce ego judicio contendam tecum, eo quod dixeris : Non peccavi : x, 393 *b*; xi, 80 *a*.
36. Quam vilis facta es nimis, iterans vias tuas : viii, 129 *a*; ix, 649 *b*; x, 152 *a*; xi, 327 *a*, 549 *b*.
II, 1. Tu fornicata es cum amatoribus multis; tamen revertere, etc. : ix, 466 *b*; x, 144 *a*.

Digitized by Google

2-3. Leva oculos tuos in directum, et vide ubi non prostrata sis : XI, 320 *b*, 327 *a*, 566 *a*; XIII, 409 *b*, 601 *a*. — In viis sedebas, expectans eos quasi latro in solitudine, etc. : XI, 118 *a*. — Polluisti terram in fornicationibus tuis et in malitiis tuis ; quamobrem prohibitæ sunt stillæ pluviarum : X, 315 *b*-316 *a*.
4. Ergo saltem amodo voca me : Pater meus, etc. : XI, 22 *a*.
9. Mœchata est cum lapide et ligno : X, 99 *a*.
12. Revertere, aversatrix Israel : XI, 327 *a*. — Ego Dominus, et non irascar : X, 111 *b*.
13. Scito iniquitatem tuam, etc. : XI, 327 *a*.
14. Convertimini, filii revertentes, etc. : X, 223 *a*; XI, 327 *a*; XIII, 143 *a*, 601 *a*.
15. Dabo vobis pastores juxta cor meum, etc.: XIII, 239 *a*.
19. Post me ingredi non cessabis : VII, 643 *b*.
24. Confusio comedit laborem patrum nostrorum : XI, 520 *a*.
IV, 2. Jurabis : Vivit Dominus, in veritate, et in judicio, et in justitia : X, 103 *b*; XII, 240 *a*.
3. Novate vobis novale, et nolite serere super spinas : X, 420 *a*.
5. Clamate fortiter, et dicite : Congregamini, etc. : IX, 506 *b*.
8. Accingite vos ciliciis, etc. : X, 139 *a*.
13. Ecce quasi nubes ascendet, etc. : IX, 663 *a*.
14. Lava a malitia cor tuum : X, 102 *b*, 542 *a*; XI, 565 *a*. — Usquequo morabuntur in te cogitationes noxiæ : X, 342 *b*; XII, 378 *b*.
22. Filii insipientes sunt, et vecordes : X, 108 *b*. — Sapientes sunt ut faciant mala : VII, 450 *a*; IX, 258 *b*; X, 66 *a*; XIV, 94 *b*.
23. Aspexi terram, et ecce vacua erat, et nihili : IX, 433 *b*-434 *a*; X, 107 *b*. — Et cœlos, et non erat lux in eis : VII, 477 *a*.
29. A voce equitis, etc. : XIII, 116 *a*, 298 *a*.
V, 1. Circuite vias Jerusalem, et aspicite, etc. : X, 579 *b*.
3. Domine, oculi tui respiciunt fidem : X, 341 *b*, 391 *a*. — Percussisti eos, et non doluerunt, etc. : X, 119 *a*.
4. Forsitan pauperes sunt et stulti, etc. : VII, 460 *b*.
5. Hi magis confregerunt jugum, ruperunt vincula : X, 42 *a*, *b*.
6. Lupus ad vesperam vastabit eos, etc. : X, 85 *b*; XI, 401 *a*.
7. Saturavi eos, et mœchati sunt : VIII, 260 *b*; IX, 606 *b*.
8. Unusquisque ad uxorem proximi sui hinniebat : XII, 167 *a*.
22. Me ergo non timebitis : X, 430 *a*. — Qui posui arenam terminum mari, etc. : X, 132 *b*, 323 *a*.
26. Inventi sunt in populo meo impii, etc. : X, 98 *b*-99 *a*; XIII, 348 *a*.
28. Causam viduæ non judicaverunt, etc. : X, 42 *a*.
30. Stupor et mirabilia facta sunt in terra : X, 281 *a*.
VI, 4-5. Væ nobis, quia declinavit dies, etc. : XIII, 12 *a*.
7-8. Frigidam fecit malitiam suam : XI, 570 *b*. — Semper infirmitas et plaga. Erudire, Jerusalem, etc. : X, 157 *a*.
13. A minore usque ad majorem omnes avaritiæ student : VIII, 257 *a*; IX, 605 *b*; X, 182 *b*.
14. Pax, pax, et non erat pax : IX, 261 *a*, 578 *b*; X, 101 *b*.
15. Confusi sunt, quia abominationem fecerunt : VIII, 266 *b*.— Quin potius confusione non sunt confusi, et erubescere nescierunt : X, 205 *a*, 463 *a*.
16. State super vias, et videte, et interrogate de semitis antiquis : VII, 448 *a*; X, 13 *b*, 147 *b*, 330 *a*, 502 *b*; XI, 86 *b*.
21. Propterea hæc dicit Dominus : Ecce ego dabo in populum istum ruinas, etc. : IX, 482 *a*.
23. Crudelis est, et non miserebitur (populus de terra aquilonis) : VII, 461 *a*; XI, 454 *b*.
26. Filia populi mei, accingere cilicio, et conspergere cinere, etc. : X, 173 *a*; XIII, 138 *b*. — Luctum unigeniti fac tibi, planctum amarum : X, 126 *b*, 139 *a*; XIII, 480 *a*.
28. Omnes isti principes declinantes, ambulantes fraudulenter, etc. : XIII, 254 *b*.
30. Argentum reprobum vocate eos, etc. : X, 65 *a*, 78 *a*, 105 *a*.
VII, 2. Sta in porta : IX, 227 *a*.
3. Bonas facite vias vestras et studia vestra : IX, 606 *b*.
11. Numquid spelunca latronum facta est domus ista : XI, 415 *a*; XIII, 386 *a*.
24. Abierunt in voluntatibus et in pravitate cordis sui mali : X, 42 *a*. — Facti sunt retrorsum, et non in ante : XI, 371 *a*.
25-26. Misi ad vos omnes servos meos prophetas, etc. : XI, 134 *b*-135 *a*.
28. Periit fides, et ablata est de ore eorum : IV, 479 *a*; X, 102 *b*; XI, 77 *a*.
VIII, 7. Milvus in cœlo cognovit locum suum, etc. : X, 284 *b*; XI, 155 *a*.
8. Mendacium operatus est stylus mendax : XI, 384 *b*.
9. Confusi sunt sapientes, perterriti et capti sunt : IX, 258 *b*.
10. A minimo usque ad maximum omnes avaritiam sequuntur : XII, 167 *a*.
17. Ecce ego mittam vobis serpentes regulos, etc. : IX, 665 *b*.
18. Dolor meus super dolorem, in me cor meum mœrens : IX, 420 *a*; X, 156 *b*.

Digitized by Google

20. Transiit messis, finita est æstas, et nos salvati non sumus : VIII, 128 *a*, 334 *b*.
IX, 1. Quis dabit capiti meo aquam, etc. : IX, 600 *a*; X, 140 *a*, 195 *b*; XI, 208 *a*; XII, 223 *a*; XIII, 574 *a*.
3. Extenderunt linguam suam quasi arcum mendacii : XI, 384 *b*.
4. Unusquisque se a proximo suo custodiat, et in omni fratre suo non habeat fiduciam : IX, 377 *ab*.
5. Docuerunt linguam suam loqui mendacium : XI, 44 *a*. — Ut inique agerent, laboraverunt : IX, 668 *a*; X, 36 *a*, 107 *a*.
6. Habitatio tua in medio doli, etc. : XIII, 616 *b*.
8. Sagitta vulnerans lingua eorum : X, 187 *b*. — In ore suo pacem cum amico loquitur, etc. : X, 356 *a*.
10. Super montes assumam fletum, etc. : X, 139 *b*; XIII, 379 *b*.
12. Terra exusta quasi desertum : XI, 535 *a*.
18-19. Deducant oculi nostri lacrymas, etc. : IX, 492 *b*.
20-21. Docete filias vestras lamentum, etc. : X, 196 *a*. — Ascendit mors per fenestras : VIII, 305 *a*; IX, 353 *b*, 601 *a*; X, 148 *a*.
23. Non glorietur fortis in fortitudine sua : X, 41 *a*, 121 *a*; XIV, 36 *b*.
24. Sed in hoc glorietur, scire et nosse me : XI, 338 *b*; XIV, 37 *a*.
X, 3. Leges populorum vanæ sunt : VII, 485 *a*; X, 100 *a*.
4. Argento et auro decoravit (opus manus artificis) : X, 100 *b*.
5. Portata tollentur, quia incedere non valent : X, 95 *a*. — Nolite ergo timere ea, etc. : X, 103 *b*.
6. Non est similis tui, Domine, magnus es tu, etc. : I, 367 *a*; XIV, 259 *a*.
7. Quis non timebit te, o Rex gentium : X, 430 *a*.
11. Dii, qui cœlos et terram non fecerunt, etc. : X, 99 *b*, 142 *a*.
14-15. Stultus factus est omnis homo a scientia sua : IX, 581 *b*; X, 447 *a*; XIII, 547 *a*. — Confusus est artifex omnis in sculptili, etc. : X, 99 *b*. — Vana sunt, et opus risu dignum, etc. : IX, 587 *a*; X, 579 *b*.
19. Væ mihi super contritione mea, pessima plaga mea : XIV, 236 *a*. — Hæc infirmitas mea est, et portabo illam : X, 151 *b*.
21. Quia stulte egerunt pastores, et Dominum non quæsierunt, propterea non intellexerunt : IX, 444 *b*.
XI, 3. Maledictus vir, qui non audierit verba pacti hujus : IX, 347 *a*.
18. Tu, Domine, demonstrati mihi, etc. : IX, 414 *b*; X, 358 *a*.
19. Ego quasi agnus mansuetus, qui portatur ad victimam : VIII, 318 *a*; X, 58 *a*. — Mittamus lignum in panem ejus : XIII, 175 *b*.
20. Tu autem, Domine Sabaoth, qui judicas juste, etc. : X, 198 *a*.
XII, 1. Quare via impiorum prosperatur, etc. : 639 *b*, 651 *a*.
2. Prope es tu ori eorum, longe a renibus eorum : X, 391 *b*; XI, 2 *a*.
3. Probasti cor meum tecum : VIII, 322 *b*. — Congrega eos quasi gregem ad victimam, etc. : XI, 162 *b*.
7. Reliqui domum meam, dimisi hæreditatem meam : X, 347 *ab*; XI, 92 *a*; XIV, 26 *a*, 252 *b*. — Dedi dilectam animam meam in manu inimicorum ejus : XI, 570 *a*.
8. Dedit contra me vocem : XI, 496 *a*.
9. Numquid avis discolor hæreditas mea mihi : X, 351 *b*, 487 *a*.
10. Dederunt portionem meam desiderabilem in desertum solitudinis : IX, 393 *a*.
13. Confundemini a fructibus vestris : IX, 326 *b*.
XIII, 18. Dic regi et dominatrici : Humiliamini, etc. : X, 495 *b*.
20. Ubi est grex qui datus est tibi, pecus inclytum : X, 42 *a*.
23. Si mutare potest Æthiops pellem suam, etc. : X, 86 *a*.
26. Apparuit ignominia tua, etc. : XIII, 490 *a*.
XIV, 2. Luxit Judæa, et portæ ejus corruerunt : X, 147 *b*, 148 *a*.
6. Onagri traxerunt ventum sicut dracones : XIII, 572 *b*. — Defecerunt oculi eorum, quia non erat herba : IX, 476 *a*.
8. Quare quasi colonus futurus es in terra, etc. : X, 259 *a*, 482 *a*; XI, 101 *b*.
10. Hæc dicit Dominus populo huic, qui dilexit movere pedes suos, etc. : X, 451 *b*. — Non quievit, et Domino non placuit : XI, 303 *a*.
13. Prophetæ dicunt eis : Non videbitis gladium : XIII, 24 *b*.
17. Deducant oculi mei lacrymam, etc. : IX, 492 *b*.
19. Expectavimus pacem, et non est bonum, etc. : IX, 439 *b*
XV, 2. Qui ad mortem, ad mortem, etc. : X, 146 *b*.
9. Infirmata est quæ peperit septem, defecit anima ejus; occidit ei sol, cum adhuc esset dies; confusa est, et erubuit : IX, 352 *ab*.
16. Inventi sunt sermones tui, et comedi eos : X, 43 *b*; XI, 543 *a*, 555 *b*. — Et factum est mihi verbum tuum in gaudium et in lætitiam cordis mei : XIII, 234 *b*-235 *a*.
17. Solus sedebam, quoniam comminatione replesti me : X, 509 *b*; XI, 411 *b*.

Digitized by Google

19. Si separaveris pretiosum a vili, etc. : IX, 335 *b*; X, 496 *b*. — Convertentur ipsi ad te, et tu non converteris ad eos : X, 408 *b*.
20. Ego tecum sum, ut salvem te, et eruam te, dicit Dominus : IX, 541 *a*.
XVI, 6. Morientur grandes et parvi in terra ista, non sepelientur : X, 126 *b*.
13. Servietis diis alienis die ac nocte, etc. : IX, 582 *a*; XI, 33 *b*, 562 *b*; XIII, 504 *b*.
16. Ecce ego mittam piscatores multos, etc. : X, 332 *a*; XI, 280 *a*, 381 *b*. — Venabuntur eos de omni monte : IX, 266 *a*.
XVII, 1. Peccatum Juda scriptum est stylo ferreo, etc. : X, 200 *a*; XIII, 22 *a*.
5. Maledictus homo qui confidit in homine, etc. : VIII, 300 *a*; IX, 195 *a*; XIV, 62 *b*.
8. Et erit (qui confidit in Domino), quasi lignum quod transplantatur super aquas, etc. : X, 419 *b*-420 *a*.
9. Pravum est cor omnium, et inscrutabile : IX, 210 *a*, 268 *b*; XI, 35 *a*.
10. Ego Dominus scrutans cor et probans renes : X, 8 *a*, 356 *b*.
13. Domine, omnes qui te derelinquunt, confundentur : IX, 467 *b*. — Recedentes a te in terra scribentur : IX, 332 *b*; X, 70 *b*; XI, 374 *a*.
14. Sana me, Domine, et sanabor; salvum me fac, et salvus ero : IX, 505 *a*.
16. Ego non sum turbatus, te pastorem sequens : IX, 396 *b*; XI, 278 *a*. — Diem hominis non desideravi : IX, 435 *a*; XI, 360 *b*.
18. Confundantur, qui me persequuntur : IX, 241 *a*. — Duplici contritione contere eos : IX, 217 *b*, 270 *a*; X, 78 *b*.
20-21. Audite verbum Domini, etc. : Hæc dicit Dominus : Custodite animas vestras : IX, 622 *a*.
25. Ingredientur per portas civitatis hujus reges et principes, sedentes super solium David, et ascendentes in curribus et equis : XIII, 285 *b*, 432 *b*.
XVIII, 6. Sicut lutum in manu figuli, sic et vos in manu mea : X, 52 *a*.
11. Revertatur unusquisque a via sua mala : IX, 324 *b*, 447 *a*.
20. Recordare quod steterim in conspectu tuo, ut loquerer pro eis bonum, etc. : XII, 601 *a*.
22. Laqueos absconderunt pedibus meis : IX, 452 *b*.
23. Tu autem, Domine, scis omne consilium eorum adversum me in mortem, etc. : X, 358 *a*; XI, 198 *a*. — Fiant corruentes in conspectu tuo : IX, 535 *a*.
XIX, 8. Ponam civitatem hanc in stuporem et in sibilum : X, 178 *a*.
9. Unusquisque carnem amici sui comedet in obsidione : XIII, 54 *a*, 335 *a*.
XX, 7. Factus sum in derisum tota die : X, 187 *b*; XI, 199 *a*.
9. Factus est (sermo Domini) in corde meo quasi ignis exæstuans, etc. : XI, 232 *b*; XIV, 35 *a*.
10. Audivi contumelias multorum, et terrorem in circuitu : Persequimini, etc. : IX, 520 *a*.
11. Confundentur vehementer, quia non intellexerunt opprobrium sempiternum : IX, 421 *a*.
14. Maledicta dies in qua natus sum : IX, 541 *a*.
XXI, 12. Eruite vi oppressum de manu calumniantis : IX, 474 *a*.
14. Visitabo super vos juxta fructum studiorum vestrorum, etc. : XIII, 370 *b*.
XXII, 19. Sepultura asini sepelietur, putrefactus et projectus extra Jerusalem : IX, 631 *a*; XIII, 581 *a*; XIV, 132 *a*.
29. Terra, terra, terra, audi sermonem Domini : XI, 307 *a*.
XXIII, 5. Ecce dies veniunt, dicit Dominus, et suscitabo David germen justum : X, 231 *b*, 255 *b*. — Faciet judicium et justitiam in terra : VIII, 355 *b*; X, 255 *b*.
6. In diebus illis salvabitur Juda : XIII, 80 *b*.
9. Quasi homo madidus a vino : XI, 538 *b*.
12. Via eorum erit quasi lubricum : IX, 330 *b*.
14. Vidi similitudinem adulterantium, et iter mendacii : XI, 385 *a*.
15. A prophetis Jerusalem egressa est pollutio super omnem terram : X, 143 *b*.
18. Quis consideravit verbum illius, et audivit : IX, 342 *b*.
19. Ecce turbo dominicæ indignationis egredietur, etc. : X, 38 *a*.
21. Non mittebam prophetas, et ipsi currebant : X, 449 *b*; XIV, 527 *a*.
24. Numquid non cœlum et terram ego impleo : II, 41 *ab*; VIII, 75 *b*; X, 8 *b*.
28. Quid paleis ad triticum? dicit Dominus : X, 294 *a*.
29. Numquid non verba mea sunt quasi ignis, etc. : X, 85 *b*, 571 *b*; XI, 232 *b*.
40. Dabo vos in opprobrium sempiternum, etc. : X, 32 *a*.
XXV, 20. Cunctis regibus terræ Ausitidis : X, 206 *b*.
29. Ecce in civitate, in qua invocatum est nomen meum, etc. : X, 78 *a*.
38. Facta est terra eorum in desolationem a facie iræ columbæ, etc. : X, 287 *b*.
XXVI, 8. Apprehenderunt (Jeremiam) sacerdotes, etc. : X, 204 *a*.
14. Ecce in manibus vestris sum, etc. : XII, 268 *b*.
16. Non est viro huic judicium mortis, etc. : IX, 494 *a*.

Digitized by Google

18. Jerusalem in acervum lapidum erit : VIII, 294 *b*.
XXVII, 8. Gens et regnum quod non servierit Nabuchodonosor, etc. : X, 144 *b*.
XXVIII, 3. Adhuc duo anni dierum, et ego referri faciam ad locum istum omnia vasa, etc. : X, 177 *b*.
14. Jugum ferreum posui super collum cunctarum gentium istarum : XI, 562 *a*.
XXIX, 7. Quærite pacem civitatis, etc. : IX, 446 *b*.
10. Cum cœperint impleri in Babylone septuaginta anni, visitabo vos, etc. : XI, 28 *b*. — Et suscitabo super vos verbum meum bonum, etc. : IX, 352 *b*, 464 *b*.
13-14. Invenietis me, cum quæsieritis me in toto corde vestro, et inveniar a vobis : VII, 79 *b*, 83 *b*.
23. Ego sum judex et testis, dicit Dominus : X, 8 *a*, 33 *b*.
XXX, 11. Te non faciam in consummationem, etc. : X, 112 *a*.
12. Insanabilis fractura tua, etc. : X, 11 *b*, 112 *b*.
14. Plaga inimici percussi te : XI, 390 *a*.
17. Obducam cicatricem tibi, et a vulneribus tuis sanabo te : IX, 610 *a*.
18. Templum juxta ordinem suum fundabitur : IX, 513 *a*.
XXXI, 3. In charitate perpetua dilexi te, ideo attraxi te miserans : VIII, 71 *b*, 151 *a* ; IX, 532 *b*; X, 441 *b*, 572 *b*; XI, 429 *a*; XIII, 307 *b*.
9. In fletu venient, et in misericordia reducam eos : X, 163 *b*.
10. Qui dispersit Israel, congregabit eum, etc. : IX, 454 *a*.
11. Redemit Dominus Jacob, etc. : IX, 454 *a* ; XIII, 5 *a*.
13. Consolabor eos, et lætificabo a dolore suo : IX, 424 *a*.
14. Inebriabo animam sacerdotum pinguidine : VII, 451 *b*.
15. Vox in excelso audita est lamentationis, etc. : X, 157 *b*.
16. Quiescat vox tua a ploratu, etc., quia est merces operi tuo : X, 370 *a*, 395 *b*.
18. Converte me, et convertar, etc. : X, 410 *a*.
19. Postquam enim convertisti me, egi pœnitentiam ; et postquam ostendisti mihi, percussi femur meum : IX, 597 *b*; X, 138 *a* ; XIII, 601 *b*, 602 *b*. — Confusus sum et erubui, quoniam sustinui opprobrium adolescentiæ meæ : XI, 9 *ab*.
21. Statue tibi speculam, etc. : VIII, 408 *a* ; X, 581 *b*; XIII, 34 *a*.
22. Creavit Dominus novum super terram, etc. : II, 608 *a* ; IV, 26 *a*, 67 *a*, 85 *a* ; VIII, 150 *b*, 155 *a*; IX, 197 *b*, 276 *b*, 594 *b*, 660 *b* ; X, 183 *b*, 230 *b*; XI, 272 *b*; XIV, 247 *a*.
23. Benedicat tibi Dominus, pulchritudo justitiæ, mons sanctus : IX, 530 *a* ; XIV, 273 *b*.
25. Inebriavi animam lassam : IX, 543 *a*.
27. Seminabo domum Israel et domum Juda semine hominum, etc. : X, 422 *b* ; XIII, 113 *b*.
30. Omnis homo qui comederit uvam acerbam, obstupescent dentes ejus : IX, 640 *b*.
32. Apprehendi manum eorum, etc. : XIII, 434 *b*.
33. Legem meam in visceribus eorum : VIII, 276 *a* ; IX, 332 *b*, 493 *a* ; XIII, 611 *b*.
34. Omnes cognoscent me a minimo eorum usque ad maximum : X, 517 *a* ; XI, 351 *b*.
35. Qui dat solem in lumine diei : IX, 334 *a*.
XXXII, 17-18. Non erit tibi difficile omne verbum, qui facis misericordiam in millibus : IX, 646 *b*-647 *a*.
36. Hæc dicit Dominus Deus Israel ad civitatem hanc, etc. : IX, 455 *a*.
39. Dabo eis cor unum, et viam unam, ut timeant me universis diebus : IX, 368 *b*.
40. Timorem meum dabo in corde eorum, ut non recedant a me : IX, 455 *a*.
41. Et lætabor super eis, cum bene eis fecero : IX, 527 *a*.
XXXIII, 3. Clama ad me, et exaudiam te, et annuntiabo tibi grandia et firma : XII, 421 *a*.
6. Obducam eis cicatricem, etc. : X, 143 *a*.
9. Erit mihi in nomen, et in gaudium, et in laudem, etc. : X, 222 *a*.
16. Hoc est nomen quod vocabunt eum, Dominus justus noster : X, 17 *b*.
XXXIV, 3. Comprehensione capieris, etc. : XIII, 348 *a*.
XXXVI, 30. Cadaver ejus projicietur ad æstum per diem, et ad gelu per noctem : XI, 324 *a*.
XXXVII, 19. Domine mi rex, valeat deprecatio mea in conspectu tuo : IX, 535 *b*.
XXXIX, 7. Vinxit (rex Babylonis Sedeciam) compedibus, ut duceretur in Babylonem : X, 186 *a*.
XLI, 8. Decem viri dixerunt ad Ismael, etc. : XIII, 411 *b*.
XLIV, 9. Numquid obliti estis mala patrum vestrorum, et mala regum Juda : IX, 398 *b*.
17. Saturati sumus panibus : XII, 567 *b*.
25. Ut sacrificemus reginæ cœli : X, 92 *a*.
XLVI, 4. Polite lanceas, indue vos loricis : XIV, 266 *b*.
12. Fortis impegit in fortem, et ambo pariter conciderunt : X, 531 *ab*.
27. Revertetur Jacob, et requiescet, etc. : XIII, 208 *a*.
XLVIII, 7. Pro eo quod habuisti fiduciam in munitionibus tuis, etc., tu quoque capieris : XI, 77 *b*.

Digitized by Google

9. Date florem Moab : x, 16 *b*.
10. Maledictus qui facit opus Domini fraudulenter : x, 24 *b*; xi, 83 *b*; xii, 154 *b*, 282 *a*. — Et maledictus qui prohibet gladium suum a sanguine : ix, 347 *a*; xi, 188 *b*.
11. Et requievit (Moab) in fæcibus suis : xiii, 209 *a*. — Nec transfusus est de vase in vas : viii, 258 *a*.
16. Prope est interitus Moab, etc. : xiii, 24 *b*.
28. Relinquite civitates, et habitate in petra : x, 347 *a*, 452 *a*, 623 *b*; xi, 318 *b*. — Et estote quasi columba ædificans in extremo ore foraminis : xiii, 633 *b*.
29. Audivimus superbiam Moab, superbus est valde, etc. : xi, 35 *a*.
36. Quia plus fecit quam potuit, idcirco perierunt : xii, 375 *b*.
XLIX, 7. Periit consilium a filiis, inutilis facta est sapientia eorum : ix, 436 *b*.
9. Si vindemiatores venissent super te, non reliquissent racemum : x, 156 *b*.
10. Ego vero discooperui Esau, etc. : x, 206 *b*.
16. Arrogantia tua decepit te, et superbia cordis tui : xi, 35 *ab*.
32. Et dispergam eos in omnem ventum, etc. : vi, 149 *b*.
L, 2. Annuntiate in gentibus, etc. : xiii, 172 *b*.
6. Grex perditus factus est populus meus, pastores eorum seduxerunt eos : xi, 569 *a*; xiii, 313 *a*, 338 *b*. — Feceruntque vagari in montibus, etc. : ix, 359 *a*.
7. Peccaverunt Domino decori justitiæ, et expectationi patrum eorum : ix, 530 *a*.
23. Quomodo confractus est, et contritus malleus universæ terræ : ix, 273 *b*.
LI, 6. Fugite de medio Babylonis, etc. : ix, 183 *a*, 541 *a*, 547 *b*.
7. Calix aureus Babylon in manu Domini : ix, 283 *a*.
8. Cecidit Babylon : ix, 183 *a*. — Tollite resinam ad dolorem ejus, si forte sanetur : xiii, 101 *b*.
18. Vana sunt opera, et risu digna, etc. : ix, 581 *b*, 606 *a*; x, 91 *b*, 107 *a*.
41. Quomodo capta est, et comprehensa inclyta universæ terræ : x, 165 *b*.
56. Fortis ultor Dominus reddens retribuet : ix, 393 *a*.
LII, 11. Oculos Sedeciæ eruit, et vinxit eum compedibus, etc. : xiii, 17 *a*, 395 *a*, 397 *b*.
14. Totum murum Jerusalem per circuitum destruxit : x, 166 *a*.

EX LAMENTATIONIBUS, SEU THRENIS JEREMIÆ

Vid. tom. X, *col.* 141-207, *in singulos capitum quatuor primorum versiculos. Præterea :*

Cap. i, *vers.* 1. Quomodo sedet sola civitas plena populo : ix, 226 *b*; x, 395 *a*.
2. Plorans ploravit in nocte : viii, 318 *b*; ix, 608 *a*; x, 159 *b*, 175 *a*. — Non est qui consoletur eam ex omnibus charis ejus : ix, 617 *a*; x, 188 *b*. — Omnes amici ejus spreverunt eam : x, 152 *a*.
3. Migravit Judas propter afflictionem et multitudinem servitutis : xi, 562 *b*. — Omnes persecutores ejus apprehenderunt eam inter angustias : viii, 128 *a*; xiii, 381 *b*, 383 *a*.
5. Facti sunt hostes ejus in capite, inimici ejus locupletati sunt : ix, 496 *b*; xiv, 137 *a*.
8. Peccatum peccavit Jerusalem, propterea instabilis facta est : vii, 655 *a*.
9. Sordes ejus in pedibus ejus : viii, 313 *b*. — Vide, Domine, afflictionem meam, etc. : ix, 514 *a*; x, 141 *b*.
10. Manum suam misit hostis ad omnia desiderabilia ejus : xi, 164 *b*.
11. Omnis populus ejus gemens, et quærens panem : xiii, 85 *a*. — Dederunt pretiosa quæque pro cibo ad refocillandam animam : viii, 260 *a*; x, 206 *b*; xi, 554 *a*; xiv, 538 *a*. — Vide, Domine, et considera, etc. : ix, 513 *b*.
12. O vos omnes qui transitis per viam, attendite et videte si est dolor sicut dolor meus : viii, 162 *a*, 164 *a*, 320 *a*; x, 22 *a*, 38 *a*, 141 *b*; xii, 223 *a*, 291 *a*; xiii, 78 *a*; xiv, 13 *b*.
13. De excelso misit ignem in ossibus meis : vii, 442 *a*, 492 *a*; x, 298 *a*, 571 *b*; xi, 506 *b*. — Expandit rete pedibus meis : ix, 242 *a*. — Posuit me desolatam, etc. : ix, 442 *b*; xii, 606 *b*.
14. Vigilavit jugum iniquitatum mearum, in manu ejus convolutæ sunt : ix, 407 *b*. — Infirmata est virtus mea : xi, 408 *a*. — Dedit me Dominus in manu, etc. : x, 86 *a*.
15. Vocavit adversum me tempus : xiii, 207 *a*. — Torcular calcavit Dominus virgini filiæ Juda : ix, 256 *a*.
16. Ego plorans, et oculus meus deducens aquas, etc. : ix, 517 *b*; x, 351 *a*; xi, 208 *a*.
17. Expandit Sion manus suas : x, 194 *a*.
19. Vocavi amicos meos, et ipsi deceperunt me : x, 143 *b*.
20. Vide, Domine, quoniam tribulor : ix, 523 *a*. — Subversum est cor meum in me-

Digitized by Google

metipsa, quoniam amaritudine plena sum : IX, 367 *a*.
22. Multi gemitus mei, etc. : IX, 420 *a*.
II, 2. Præcipitavit Dominus, nec pepercit : XI, 164 *b*. — Polluit regnum et principes ejus : X, 168 *a*.
3. Confregit in ira furoris sui omne cornu Israel : XIII, 455 *a*. — Succendit in Jacob quasi ignem flammæ devorantis in gyro : VI, 624 *b*.
5. Præcipitavit omnia mœnia ejus, dissipavit munitiones ejus, etc. : XI, 164 *b*.
6. Dissipavit quasi hortum tentorium suum : IX, 480 *a*. — Oblivioni tradidit Dominus in Sion festivitatem et sabbatum : X, 189 *a*.
7. Repulit Dominus altare suum : IX, 332 *a*. — Tradidit in manu inimici muros turrium ejus : IX, 255 *b*.
8. Luxit antemurale, et murus pariter dissipatus est : IX, 255 *b*.
9. Prophetæ (Sion) non invenerunt visionem a Domino : XIII, 593 *a*.
11. Defecerunt præ lacrymis oculi mei, etc., super contritione populi mei : XI, 208 *a*.
12. Matribus suis dixerunt : Ubi est triticum et vinum, etc. : X, 522 *a*; XI, 125 *b*.
13. Magna est velut mare contritio tua : VIII, 263 *b*; X, 311 *b*; XI, 565 *a*.
14. Prophetæ tui viderunt tibi falsa et stulta, etc. : X, 202 *a*. — Assumptiones falsas et ejectiones : XIII, 153 *b*.
18. Clamavit cor eorum ad Dominum super muros filiæ Sion : IX, 255 *b*, 504 *b*. — Deduc quasi torrentem lacrymas : XI, 414 *a*; XIII, 175 *a*.
19. Consurge, lauda in nocte in principio vigiliarum : X, 260 *a*, 521 *b*. — Effunde sicut aquam cor tuum ante conspectum Domini : VIII, 255 *b*; X, 341 *a*; XIII, 269 *b*, 345 *a*. — Leva ad eum manus tuas pro anima parvulorum tuorum qui defecerunt in fame, etc. : XI, 14 *b*.
III, 1. Ego vir videns paupertatem meam : X, 401 *a*; XII, 369 *a*.
9. Conclusit vias meas lapidibus quadris : IX, 534 *b*.
12. Posuit me quasi signum ad sagittam : X, 274 *b*; XIII, 60 *b*-61 *a*.
15. Inebriavit me absinthio : XI, 539 *a*.
16. Cibavit me cinere : XI, 553 *b*-554 *a*.
17. Repulsa est a pace anima mea, oblitus sum bonorum : IX, 499 *a*, 514 *b*.
18. Dixi : Periit finis meus : IX, 436 *b*; X, 190 *a*.
19. Recordare paupertatis, et transgressionis meæ, absinthii et fellis : VIII, 141 *a*; IX, 522 *b*, 661 *a*, 676 *a*; X, 246 *a*, 468 *b*; XIII, 196 *a*, 357 *a*.
20. Memoria memor ero, etc. : IX, 522 *b*, 661 *a*; X, 246 *a*; XIII, 623 *b*.
22. Misericordiæ Domini, quia non sumus consumpti : VIII, 316 *b*; IX, 649 *b*; XIII, 324 *b*.
24. Pars mea Dominus : IX, 320 *a*.
25. Bonus est Dominus sperantibus in eum : IX, 406 *b*.
26. Bonum est præstolari cum silentio salutare Dei : IX, 422 *a*; X, 225 *b*, 440 *b*; XII, 317 *b*.
27. Bonum est viro, cum portaverit jugum ab adolescentia sua : V, 597 *b*; IX, 622 *a*, 673 *a*; X, 566 *b*.
28. Sedebit solitarius, et tacebit : IX, 619 *b*; X, 279 *b*; XI, 411 *b*; XII, 217 *b*; XIII, 3*b*, 362 *b*.
30. Saturabitur opprobriis : VIII, 316 *b*; XI, 496 *a*.
33. Non enim humiliavit ex corde suo, etc. : X, 168 *a*, 241 *a*.
38. Ex ore Altissimi non egrediuntur nec mala nec bona : IX, 172 *b*; XI, 202 *b*, 496 *b*.
40. Scrutemur vias nostras, et quæramus, et revertamur ad Dominum : IX, 446 *b*.
41. Levemus corda nostra cum manibus ad Dominum in cœlos : IX, 382 *b*.
42. Nos inique egimus, et ad iracundiam provocavimus : IX, 382 *b*.
44. Opposuisti nubem tibi, ne transeat oratio : XIV, 77 *a*.
48. Divisiones aquarum deduxit oculus meus, etc. : IX, 492 *b*-493 *a*.
51. Oculus meus deprædatus est animam meam : IX, 601 *a*; XIII, 82 *a*.
52. Venatione ceperunt me quasi avem inimici mei gratis : IX, 493 *a*, 526 *b*.
53. Lapsa est in lacum vita mea : IX, 261 *a*; XI, 219 *a*, 415 *a*.
54. Inundaverunt aquæ super caput meum, etc. : VII, 487 *b*; X, 431 *a*.
65. Dabis eis scutum cordis laborem tuum, VIII, 325 *b*; XIII, 62 *b*.
IV, 1. Quomodo obscuratum est aurum : VII, 521 *ab*; IX, 283 *a*; XIV, 64 *a*. — Dispersi sunt lapides sanctuarii : VIII, 127 *b*.
2. Filii Sion inclyti, etc., quomodo reputati sunt in vasa testea, etc. : XIII, 528 *b*.
3. Lamiæ nudaverunt mammam, etc. : XIII, 259 *a*.
4. Parvuli petierunt panem, et non erat qui frangeret eis : IX, 198 *a*, 200 *b*, 228 *b*, 562 *b*, 563 *a*, 673 *b*; X, 518 *b*, 614 *b*.
5. Qui nutriebantur in croceis, amplexati sunt stercora : X, 581 *b*; XIV, 132 *a*.
7. Candidiores nazaræi ejus nive, etc. : IX, 245 *b*; XIII, 236 *b*, 477 *b*.
8. Denigrata est super carbones facies eorum : VIII, 127 *b*; XIII, 193 *b*.

Digitized by Google

9. Melius fuit occisis gladio, quam interfectis fame, etc. : XI, 14 *b*.
10. Manus mulierum misericordium coxerunt filios suos : X, 84 *b*.
14. Erravernnt cæci in plateis : X, 83 *b*; XI, 394 *b*.
17. Defecerunt oculi nostri ad auxilium nostrum vanum, etc. : IX, 476 *b*.
19. Velociores fuerunt persecutores nostri aquilis cœli : XIII, 491 *a*. — Super montes persecuti sunt nos, etc. : IX, 428 *b*.
20. Spiritus oris nostri Christus Dominus captus est in peccatis nostris : IX, 450 *b*; XIII, 204 *a*.
22. Completa est iniquitas tua, filia Sion : IX, 510 *b*.
V, 16. Cecidit corona capitis nostri, etc. : X, 508 *a*; XIV, 40 *b*. — Væ nobis, quia peccavimus : X, 20 *a*.

EX BARUCH

Cap. I, *vers.* 5. Audientes plorabant, et jejunabant, etc. : XIII, 144 *a*.
12. Serviamus ei multis diebus : XI, 562 *b*.
18. Non audivimus vocem Domini Dei nostri, ut ambularemus, etc. : XII, 230 *a*.
22. Et abivimus unusquisque in sensum cordis nostri maligni : XII, 230 *a*.
II, 18. Anima quæ tristis est super magnitudine mali, et oculi deficientes, et anima esuriens, dat tibi gloriam : IX, 476 *a*; XI, 465 *a*.
21. Inclinate humerum vestrum et cervicem vestram, etc. : IX, 388 *a*.
22. Quod si non audieritis vocem Domini Dei vestri operari regi Babyloniæ, etc. : IX, 388 *a*.
35. Statuam illis testamentum alterum sempiternum, ut sim illis in Deum, et ipsi erunt mihi in populum : IX, 369 *b*.
III, 9. Audi, Israel, mandata vitæ : IX, 338 *a*; XIV, 99 *b*.
11. Inveterasti in terra aliena : X, 173 *b*. — Deputatus es cum descendentibus in infernum : X, 185 *b*.
13. Si in via Dei ambulasses, etc. : X, 286 *a*; XIII, 227 *a*.
14. Disce ubi sit sapientia, etc. : XIII, 545 *b*.
18. Qui argentum thesaurizant et aurum, etc. : X, 50 *b*.
19. Exterminati sunt, et ad inferos descenderunt : X, 11 *b*, 21 *b*, 26 *b*, 39 *b*, 85 *b*, 90 *b*.
23. Filii Agar, qui exquirunt prudentiam, etc. : X, 562 *a*; XIII, 27 *b*, 566 *a*; XIV, 88 *b*, 89 *a*.
24. O Israel, quam magna est domus Dei, etc. : XI, 176 *a*; XIII, 619 *a*, 636 *b*.
26. Ibi fuerunt gigantes nominati, etc. : XIII, 540 *a*.
28. Quoniam non habuerunt sapientiam, interierunt, etc. : IX, 660 *b*; X, 71 *b*; XIII, 106 *a*.
34-35. Stellæ dederunt lumen, etc. : IX, 131 *a*, 676 *b*; XIII, 333 *b*; XIV, 3 *a*, 6 *a*.
36. Hic est Deus noster, etc. : X, 602 *a*.
37. Hic adinvenit omnem viam disciplinæ : X, 59 *a*.
38. In terris visus est, etc. : IX, 571 *b*; X, 602 *a*.
IV, 1. Hic liber mandatorum Dei, et lex quæ est in æternum : VIII, 276 *b*; IX, 493 *a*.
2. Ambula per viam ad splendorem ejus contra lumen ejus : XIII, 38 *ab*.
4. Beati sumus, Israel, quia quæ Deo placent, etc. : X, 73 *a*.
8. Contristastis nutricem vestram Jerusalem : X, 117 *ab*.
9. Adduxit mihi Deus luctum magnum, etc. : X, 160 *a*.
16. Non sunt reveriti senem : X, 17 *a*.
21. Animæquiores æstote, filii, clamate ad Dominum, etc. : IX, 537 *b*.
22. Et venit mihi gaudium a Sancto super misericordia, etc. : XIII, 19 *b*.
23. Emisi vos cum luctu et ploratu; reducet autem vos mihi Dominus, etc. : XIII, 19 *b*.
26. Delicati mei ambulaverunt vias asperas : XIII, 38 *a*.
36. Circunspice, Jerusalem, ad orientem, etc. : XIII, 401 *a*.
VI, 8. Sicut virgini amanti ornamenta, etc. : X, 100 *b*.
14. Habet in manu gladium et securim; se autem de bello et a latronibus non liberat : X, 95 *b*.
16. Constitutis illis in domo, oculi eorum pleni sunt pulvere, etc. : X, 95 *a*, 494 *b*; XI, 565 *a*.
25. Sine pedibus in humeris portantur : X, 95 *b*.
26. Si ceciderint in terram, a semetipsis non consurgunt : X, 95 *a*.
40. Cum audierint mutnm non posse loqui, etc. : X, 95 *a*.
66. Neque ut sol lucebunt : X, 93 *a*.
67. Bestiæ meliores sunt illis, etc. : X, 109 *a*.

Digitized by Google

EX LIBRO EZECHIELIS

Cap. I, *vers.* 3-4. Factum est verbum Domini ad Ezechielem, etc. : IX, 540 *b*; XIV, 296 *a*. — Quasi species electri : IX, 283 *a*; XIII, 52 *b*.
5. In medio (ignis) similitudo quatuor animalium, etc. : X, 363 *a*.
6. Quatuor facies uni : XI, 246 *a*.
7. Pedes eorum, pedes recti : X, 286 *b*, 444 *b*.
9. Junctæque eorum pennæ eorum alterius ad alterum : VI, 448 *b*, 469 *a*.
10. Facies aquilæ desuper ipsorum quatuor : XI, 243 *b*.
12. Unumquodque eorum coram facie sua ambulabat : IX, 319 *b*; XI, 371 *a*. — Ubi erat impetus spiritus, illuc gradiebantur : VIII, 293 *b*, 455 *a*; X, 330 *a*.
13. Similitudo animalium, quasi aspectus lampadarum : XI, 515 *a*, 552 *a*.
14. Ibant et revertebantur in similitudinem fulguris coruscantis : VII, 474 *a*; X, 489 *b*, 618 *a*; XI, 55 *a*.
16. Quasi rota in medio rotæ : IV, 555 *b*; VII, 234 *a*; IX, 90 *a*, 258 *b*.
20. Quocumque ibat spiritus, illuc eunte spiritu, et rotæ pariter elevabantur : VII, 446 *a*; X, 53 *b*.
22. Et similitudo super capita animalium firmamenti, quasi aspectus crystalli horribilis : VII, 473 *a*, 476 *a*, 489 *a*.
24. Audiebam sonum alarum, quasi sonum aquarum multarum, etc. : XI, 166 *a*.
25. Cum fieret vox super firmamentum : XI, 427 *b*.
26. Quasi aspectus lapidis sapphiri similitudo throni, etc. : VII, 453 *b*; XIV, 272 *b*.
27. Vidi quasi speciem electri, velut aspectum ignis, intrinsecus ejus per circuitum : VII, 492 *a*. — A lumbis ejus usque deorsum, vidi quasi speciem ignis, etc. : X, 187 *b*.
28. Hic erat aspectus splendoris per gyrum : IX, 590 *b*.
II, 1. Hæc visio similitudinis gloriæ Domini : IX, 590 *b*.
2. Ingressus est in me spiritus, et statuit me supra pedes meos : X, 588 *a*.
6. Subversores sunt tecum, et cum scorpionibus habitas : X, 525 *a*, 602 *a*; XI, 199 *b*.
9. Ecce manus missa ad me, in qua erat involutus liber : XI, 403 *b*. — Erat scriptus intus et foris, etc. : VIII, 276 *a*; X, 140 *b*; XIII, 22 *b*, 52 *b*-53 *a*, 522 *a*.
III, 2. Aperui os meum, et cibavit me volumine illo : IX, 486 *a*.
3. Fili hominis, venter tuus comedet, etc. : XI, 555 *b*, 560 *a*. — Et comedi illud, etc. : XIII, 522 *a*.
4. Loqueris verba mea ad eos : XI, 112 *b*.
9. Ut adamantem et ut silicem dedi frontem tuam, ne timeas eos : VII, 460 *a*; VIII, 303 *a*.
11. Vade, ingredere ad transmigrationem : XI, 565 *a*.
12. Benedicta gloria Domini de loco suo : XIV, 276 *b*.
14. Spiritus levavit me, et assumpsit me, et abii amarus, etc. : IX, 540 *b*; X, 247 *a*, 585 *a*; XI, 414 *b*; XIII, 158 *b*.
20. Si conversus justus a justitia sua fuerit, etc. : XIV, 60 *a*.
25. Data sunt super te vincula, et ligabunt te : XI, 416 *b*.
26. Linguam tuam adhærere faciam palato tuo : IX, 221 *b*, 676 *b*. — Et eris mutus, nec quasi vir objurgans, etc. : X, 225 *a*.
IV, 1. Fili hominis, sume tibi laterem, etc. : XI, 162 *a*.
3. Sume tibi sartaginem ferream, et pones eam in murum ferreum inter te et inter civitatem : IX, 275 *b*, 282 *b*; XI, 291 *b*.
6. Diem pro anno dedi tibi : VI, 72 *b*.
8. Ecce circumdedi te vinculis, etc. : XIII, 29 *b*.
11. Aquam in mensura bibes : XIII, 328 *b*.
14. A, a, a, Domine Deus, ecce anima mea non est polluta : XIII, 24 *b*.
V, 1. Sume tibi gladium acutum radentem pilos : XIII, 41 *a*, 67 *a*.
5-6. Ista est Jerusalem, in medio gentium posui eam, etc., et contempsit judicia mea; ut plus esset impia : IX, 387 *a*.
15. Eris opprobrium et blasphemia, exemplum et stupor : VII, 447 *a*.
VII, 11. Iniquitas surrexit in virga impietatis : IX, 407 *b*, 418 *ab*.
13. Qui vendit, ad id quod vendidit, non revertetur : VIII, 128 *b*.
16. Erunt in montibus quasi columbæ convallium omnes trepidi : XIII, 633 *a*.
19. Aurum eorum in sterquilinium erit : VIII, 255 *b*. — Argentum eorum, et aurum eorum non valebit liberare eos, etc. : X, 205 *a*.
23. Fac conclusionem, quoniam terra plena est judicio sanguinum : IX, 401 *b*.
26. Conturbatio super conturbationem veniet : X, 34 *a*. — Et lex peribit a sacerdote, et consilium a senioribus : X, 354 *b*.

Digitized by Google

VIII, 3. Elevavit me spiritus inter cœlum et terram, etc. : XIII, 244 *b*, 402 *b*, 403 *a*.
8. Fili hominis, fode parietem : VIII, 362 *a*.
9. Vide abominationes pessimas : XII, 378 *a*.
16. Dorsa habentes contra templum Domini : XIII, 484 *b*.
IX, 2. Ecce sex viri veniebant de via portæ superioris : VIII, 255 *a*.— Vir quoque unus in medio eorum vestitus erat lineis : XI, 219 *a*. — Et atramentarium scriptoris ad renes ejus : X, 187 *b*.
4. Et dixit Dominus ad eum : Signa thau super frontem virorum gementium et dolentium : X, 142 *b*; XI, 63 *b*; XII, 264 *ab*; XIII, 91 *b*, 599 *b*; XIV, 126 *b*.
5. Transite per civitatem seqùentes eum, et percutite, etc. : XI, 164 *b*.
6. Omnem autem, super quem videritis thau, ne occidatis : X, 142 *b*; XIII, 236 *a*; XIV, 126 *b*-127 *a*.
X, 1. In firmamento, quod erat super caput cherubim, quasi lapis sapphirus : VII, 489 *b*.
3. Cherubim stabant a dextris domus : VII, 451 *b*.
10. Quasi rota in medio rotæ : IX, 301 *b*.
16. Cum ambularent cherubim, ibant pariter et rotæ juxta ea : VII, 452 *a*.
XI, 1. Elevavit me spiritus, et introduxit me ad portam orientalem, etc. : XIII, 321 *b*.
19. Auferam cor lapideum de carne eorum : XI, 389 *a*.
XIII, 4. Quasi vulpes in desertis, prophetæ tui, Israel, erant : IX, 428 *b*.
5. Non ascendistis ex adverso, neque opposuistis murum pro domo Israel : VII, 460 *a*; IX, 199 *b*, 255 *b*; X, 129 *b*, 150 *b*; XI, 399 *b*.
10-11. Liniebant (parietem) luto absque paleis, etc. : X, 388 *a*; XII, 145 *b*.
19. Violabant me ad populum meum propter pugillum hordei et fragmen panis, etc. : IX, 519 *b*; X, 177 *b*; XI, 290 *a*.
XIV, 3. Viri isti posuerunt immunditias suas in cordibus suis, et scandalum iniquitatis suæ statuerunt contra faciem suam : IX, 459 *a*, 528 *a*, 531 *a*.
4. Ego Dominus respondebo ei in multitudine immunditiarum suarum : IX, 528 *a*.
12-13. Factus est sermo Domini ad me, dicens : Fili hominis, terra cum peccaverit mihi, etc. : IX, 470 *b*, 522 *a*.
14. Si fuerint tres viri isti in medio ejus, etc. : VII, 445 *a*; X, 397 *a*, 591 *a*; XI, 70 *b*.
21. Si quatuor judicia mea pessima, gladium et famem, etc. : IX, 472 *b*.
XV, 5. Cum esset integrum (lignum), non erat aptum ad opus, etc. : X, 29 *a*.
XVI, 3. Pater tuus Amorrhæus, et mater tua Cethæa : III, 102 *b*; IV, 75 *a*.
9. Lavi te aqua, etc. : XIII, 193 *b*.
10. Vestivi te discoloribus, etc. : XIII, 457 *a*.
11. Et ornavi te ornamento, etc. : XIII, 457 *ab*.
12. Et dedi inaurem super os tuum : XIII, 457 *b*.
20-21. Numquid parva est fornicatio tua? Immolasti filios meos, etc. : X, 101 *b*.
25. Ad omne caput viæ ædificasti signum prostitutionis : X, 16 *b*; XIII, 292 *b*.
27. Auferam justificationem tuam : IX, 339 *a*. — Et dabo te in animas odientium te, etc. : IX, 395 *b*.
39. Denudabunt te vestimentis tuis, et auferent vasa decoris tui : X, 432 *b*.
42. Auferetur zelus meus a te, et quiescam, etc. : X, 87 *a*.
49. Hæc fuit iniquitas Sodomæ sororis tuæ, superbia, saturitas panis et abundantia, et otium : VIII, 289 *a*; XI, 548 *a*.
57. Filiarum Palæstinarum, quæ ambiunt te per gyrum : VI, 624 *b*.
XVII, 3. Aquila grandis magnarum alarum : VIII, 293 *b*.
6. Facta est vinea, et fructificavit in palmites : XI, 586 *a*.
10. Nonne, cum tetigerit eam ventus urens, siccabitur : X, 29 *a*.
20. Expandam super eum rete meum, et comprehendetur, etc. : X, 157 *a*.
23. In monte sublimi Israel plantabo (tenerum) : XIV, 291 *b*.
XVIII, 2. Patres comederunt uvam acerbam : X, 29 *a*.
4. Omnes animæ meæ sunt : X, 83 *a*, 342 *b*.
13. Usuram et superabundantiam non acceperit : XI, 290 *a*.
20. Filius non portabit iniquitatem patris, et pater non portabit iniquitatem filii : III, 331 *a*. — Justitia justi super eum erit : X, 44 *a*.
21. Si autem impius egerit pœnitentiam, etc. : V, 10 *a*; X, 82 *b*; XIII, 137 *b*.
27. Cum averterit se impius ab impietate sua, etc. : IX, 477 *a*.
30. Unumquemque juxta vias suas judicabo, etc. : X, 43 *a*. — Convertimini et agite pœnitentiam, etc. : XIII, 602 *b*.
32. Nolo mortem morientis : X, 11 *b*.
XIX, 3. Leo factus est, et didicit capere prædam, etc. : XIII, 347 *b*.
12. Ventus urens siccavit fructum ejus, etc. : XIII, 367 *b*.
XX, 21. Comminatus sum ut effunderem furorem meum super eos : IX, 495 *b*.
XXI, 5. Sciat omnis caro, quia ego Dominus eduxi gladium meum, etc. : XIII, 265 *b*.
9. Gladius exacutus est, etc. : X, 39 *b*; XIII, 153 *b*.

Digitized by Google

24. Manu capiemini : XIII, 347 *b*.
27. Iniquitatem ponam eam : IX, 322 *b*.
31. Effundam super te indignationem meam, etc. : X, 149 *a*.
XXII, 8. Sanctuaria mea sprevisti, etc. : VIII, 278 *a*.
18. Versa est mihi domus Israel in scoriam : IX, 282 *b*. — Omnes isti æs et stannum, etc. : XIII, 476 *b*.
26. Sacerdotes ejus contempserunt legem meam : IX, 357 *b*, 500 *a*.
27. Principes ejus in medio illius, quasi lupi rapientes prædam : IX, 348 *b*; XI, 401 *a*.
28. Propheta autem ejus liniebant eos absque temperamento : X, 177 *a*.
29. Populi terræ calumniabantur calumniam, etc. : IX, 616 *b*.
30. Quæsivi de eis virum qui interponeret sepem, etc. : X, 129 *a*.
31. Et effudi super eos indignationem meam, in igne iræ meæ consumpsi eos : IX, 500 *a*.
XXIII, 2. Duæ mulieres filiæ matris unius : VIII, 254 *a*.
20. Quorum carnes sunt ut carnes asinorum : XI, 423 *b*.
22. Ecce ego suscitabo omnes amatores tuos contra te, etc. : X, 145 *b*.
23-24. Principes principum, et nominatos ascensores equorum, etc. : XIII, 255 *a*.
29. Tollent omnes labores tuos, etc. : XIII, 263 *b*.
XXIV, 9. Væ civitati sanguinum, etc. : XIV, 236 *b*.
12. Multo labore sudatum est, etc. : X, 78 *a*; XIII, 378 *b*.
13. Mundare te volui, et non es mundata a sordibus tuis : X, 153 *a*.
17. Mortuorum luctum non facies : XIII, 425 *a*.
XXV, 7. Extendam manum meam, etc. : IX, 326 *a*.
XXVI, 8. Comportabit (Nabuchodonosor) aggerem in gyro : VI, 624 *b*.
16. In terra sedebunt (omnes principes maris), et attoniti, etc. : XI, 169 *a*.
XXVII, 2. Fili hominis, assume super Tyrum lamentum : XIV, 131 *a*.
13. Græcia, Thubal et Mosoch, ipsi institores tui : XIV, 131 *a*.
17. Juda et terra Israel ipsi institores tui, etc. : XIII, 101 *a*.
27. Viri bellatores tui, qui erant in te, cum universa multitudine tua, etc., cadent : IX, 425 *b*.
XXVIII, 12-13. Plenus sapientia et perfectus decore, in deliciis paradisi fuisti : II, 348 *a*; VII, 442 *b*, 473 *a*; VIII, 65 *b*; XI, 7 *b*.— Omnis lapis pretiosus, etc. : IX, 261 *a*; XII, 212 *b*.
14. Tu cherub extentus et protegens : II, 380 *a*.
16. Peccasti, et ejeci te de monte Dei, o cherub : X, 57 *b*, 338 *a*; XIII, 163 *b*.
XXIX, 3. Ecce ego ad te, Pharao rex Ægypti, draco magne, etc. : I, 10 *a*; X, 532 *b*.
XXX, 12. Ego Dominus locutus sum : XIV, 258 *b*.
XXXI, 10-11. Pro eo quod sublimatus est in altitudine, etc., tradidi eum in manu, etc. : XI, 35 *b*.
18. Ecce deductus es cum lignis voluptatis ad terram ultimam : X, 5 *a*.
XXXII, 5. Dabo carnes tuas super montes : IX, 472 *a*.
6. Irrigabo terram fœtore sanguinis tui : IX, 430 *a*.
7. Solem nube tegam : VII, 641 *b*; VIII, 151 *a*; XI, 263 *b*.
21. Loquentur ei potentissimi robustorum, etc. : X, 43 *a*.
22. Assur et omnis multitudo ejus : XIII, 347 *a*.
30. Ibi principes aquilonis omnes, etc. : XIII, 431 *a*.
31. Vidit eos Pharao : IX, 387 *b*.
XXXIII, 8. Si me dicente ad impium : Impie, morte morieris, non fueris locutus, etc. : XII, 138 *ab*.
31. Audiunt sermones tuos, et non faciunt eos : IX, 339 *b*.
XXXIV, 2. Væ pastoribus Israel qui pascebant semetipsos : X, 162 *a*; XI, 399 *b*.
3. Lac comedebatis, et lanis operiebamini, etc. : X, 203 *a*.
4. Quod infirmum fuit, non consolidastis, et quod ægrotum, non sanastis : XI, 408 *a*; XII, 140 *b*.
4-5. Cum ansteritate imperabatis eis et cum potentia ; et dispersæ sunt oves meæ, etc.: X, 203 *a*; XII, 151 *b*.
6. Dispersi sunt greges mei, et non erat qui requireret : IX, 504 *ab*.
8. Facti sunt greges mei in rapinam, etc. : X, 149 *b*.
10. Ecce ego ipse super pastores requiram gregem meum de manu eorum : IX, 504 *b*; XII, 145 *b*; XIV, 545 *b*.
12. Visitabo oves meas : XI, 403 *a*; XIII, 240 *a*.
13. Educam eas de populis, etc., et inducam eas in terram suam, etc. : XI, 397 *a*; XIII, 245 *b*.
14. In pascuis uberrimis pascam eas : XI, 568 *a*; XIII, 242 *a*. — In montibus excelsis Israel erunt pascua earum : X, 467 *a*; XIII, 11 *a*, 276 *b*. — Ibi requiescent in herbis virentibus : XIII, 209 *a*.
15. Ego pascam oves meas, et ego eas accubare faciam : X, 566 *a*.
16-17. Pascam illas in judicio; vos autem greges mei : IX, 488 *a*.

Digitized by Google

23. Suscitabo super eas pastorem unum : XI, 568 *b*.
XXXVI, 8. Montes Israel, ramos vestros germinetis : X, 105 *b*; XIII, 160 *b*.
17. Juxta immunditiam menstruatæ facta est via eorum : IX, 353 *a*; X, 18 *b*.
25. Effundam super vos aquam mundam, etc. : X, 285 *b*; XI, 545 *b*; XIII, 93 *b*, 97 *b*, 294 *a*, 303 *a*; XIV, 126 *a*, 134 *b*.
26. Et dabo vobis cor novum, etc. : X, 351 *b*.
35. Terra illa inculta, facta est ut hortus voluptatis : XIII, 42 *a*, 128 *b*; XIV, 289 *a*.
XXXVII, 2. Circumduxit me per (ossa) in gyro : VI, 624 *b*.
4. Ossa arida, audite, etc. : IX, 266 *a*.
9. A quatuor ventis veni, Spiritus, etc. : IX, 589 *b*; XIII, 256 *b*, 304 *a*.
13. Et scietis quia ego Dominus, cum aperuero sepulcra vestra, etc. : X, 400 *b*.
23. Erunt mihi populus, et ego ero eis Deus : IX, 513 *a*; XII, 127 *b*.
26. Percutiam illis fœdus pacis : XIII, 231 *a*.— Et fundabo eos, et multiplicabo : IX, 513 *a*.
28. Ego Dominus sanctificator Israel : IX, 480 *a*.
XXXVIII, 7. Præpara, et instrue te, et omnem multitudinem tuam, quæ coacervata est ad te : IX, 354 *b*.
22. Ignem et sulphur pluam super (Gog), etc. : XI, 68 *a*.
XXXIX, 25. Miserebor omnis domus Israel, etc.: IX, 496 *a*.
XL, 3. Stabat (vir) in porta : IX, 274 *b*.
9. Mensus est vestibulum portæ octo cubitorum, et frontem ejus duobus cubitis : IX, 285 *a*.
10. Thalami portæ ad viam orientalem, etc. : IX, 280 *a*.
17. Eduxit me ad atrium exterius, et ecce gazophylacia : XI, 377 *a*.
42. Quatuor mensæ ad holocaustum de lapidibus quadris extructæ : IX, 261 *a*.
XLI, 7. Et platea erat in rotundum, ascendens sursum per cochleam, etc. : XII, 335 *a*.
XLII, 5. Gazophylacia in superioribus humiliora : XIV, 557 *a*.
XLIII, 10. Confundantur ab iniquitatibus suis : IX, 380 *b*.
12. Ista est lex domus in summitate montis : IX, 315 *b*, 540 *b*.
XLIV, 2. Porta hæc clausa erit, non aperietur, et vir non transibit per eam : IX, 245 *a*; XIV, 253 *b*.
6-7. Sufficiant vobis omnia scelera vestra, etc., eo quod inducitis filios alienos, etc. : IV, 662 *a*; X, 154 *a*.
10. Sed et levitæ, qui longe recesserunt a me, etc. : V, 8 *b*.
13. Non appropinquabunt ad me ut sacerdotio fungantur mihi : V, 8 *b*.
23. Populum meum docebunt quid sit inter sanctum et pollutum, et inter mundum et immundum : IX, 353 *b*; XI, 298 *b*; XIII, 475 *a*.
XLVI, 2. Porta non claudetur usque ad vesperam : X, 594 *b*; XI, 398 *b*.
XLVII, 2. Ecce aquæ redundantes a latere dextro : XIII, 194 *b*, 237 *b*.
3-6. Mensus est mille cubitos, etc. : XIII, 245 *a*.
9. Erunt pisces multi satis, etc. : XIII, 237 *b*-238 *a*.
11. In littoribus ejus, et in palustribus non sanabuntur : XIII, 238 *a*.
12. Non deficiet fructus ejus : XIV, 284 *b*.

EX LIBRO DANIELIS

Cap. I, *vers.* 3-4. Et ait rex, etc., ut introduceret, etc., pueros, in quibus nulla esset macula : XI, 84 *b*.
9. Dedit autem Deus Danieli gratiam et misericordiam in conspectu principis eunuchorum : III, 240 *a*.
12. Tenta nos, obsecro, etc. : X, 22 *b*.
17. Danieli autem intelligentiam omnium visionum : X, 44 *b*, 47 *b*.
II, 19. Danieli mysterium per visionem nocte revelatum est : IX, 390 *b*; X, 469 *a*.
21. Dat sapientiam sapientibus, etc.: X, 68 *b*-69 *a*.
22. Ipse revelat profunda, etc. : IX, 343 *a*; X, 426 *a*.
32. Hujus statuæ caput ex auro optimo erat : IX, 600 *b*.
34. Abscissus est lapis de monte sine manibus : VIII, 150 *b*; IX, 186 *b*, 194 *a*, 240 *a*; XI, 137 *b*; XIII, 45 *a*. *Vid. infra, vers.* 45.
40. Ferrum comminuit et domat omnia : VIII, 302 *b*; X, 255 *b*.
45. De monte abscissus est lapis sine manibus : XI, 219 *a*; XIV, 273 *b*. *Vid. supra, vers.* 34.
47. Vere Deus vester Deus deorum est, etc. : XIII, 223 *b*.
III, 1. Nabuchodonosor rex fecit statuam auream altitudine cubitorum sexaginta : XI, 35 *b*.
27. Justus es in omnibus quæ fecisti nobis : IX, 493 *b*.
29. Peccavimus, inique egimus recedentes a te, etc. : IX, 386 *a*; XII, 230 *a*.

Digitized by Google

37. Sumus humiles in universa terra hodie, etc. : XII, 213 *a*.
38. Non est oblatio, neque incensum, etc. : XIII, 364 *a*.
41. Nunc sequimur te in toto corde, etc. : XIII, 311 *a*.
49. Angelus Domini descendit cum Azaria et sociis ejus in fornacem : VII, 441 *b*; VIII, 99 *a*.
50. Et fecit medium fornacis quasi ventum roris flantem : VIII, 306 *b*. — Et non tetigit eos omnino ignis : IX, 203 *a*; X, 117 *a*.
52. Benedictum nomen gloriæ tuæ sanctum : X, 240 *a*.
53-55. Benedictus es in templo sancto gloriæ tuæ. Benedictus es in throno regni tui. Benedictus es, qui intueris abyssos : IX, 334 *a*.
60. Benedicite, aquæ omnes quæ super cœlos sunt, Domino : IX, 279 *b*; XIV, 109 *b*.
IV, 7. Videbam, et ecce arbor in medio terræ, et altitudo ejus nimia : X, 589 *b*-590 *a*.
9. Fructus ejus nimius : X, 590 *a*; XIV, 284 *a*. — Et in ramis ejus conversabantur volucres cœli : X, 29 *a*, 590 *a*; XIV, 246 *a*.
14. Cognoscant viventes, quoniam dominatur Excelsus in regno hominum, etc. : VII, 465 *a*.
16. Cœpit (Daniel) intra semetipsum tacitus cogitare, etc. : X, 230 *a*.
22. Cum bestiis ferisque erit habitatio tua : XIII, 99 *a*.
24. Peccata tua eleemosynis redime : V, 592 *b*. IX, 627 *a*; X, 342 *a*; XIII, 325 *b*.
27. Nonne hæc est Babylon magna : IX, 281 *b*.
34. Ego Nabuchodonosor laudo, et magnifico, et glorifico Regem cœli, etc. : X, 238 *b*.
V, 18. O rex, Deus altissimus regnum et magnificentiam, etc. : IX, 630 *b*.
19-20. Quos volebat (Nabuchodonosor), interficiebat, etc. Quando autem elevatum est cor ejus, etc. : X, 241 *a*.
25. Mane, Thecel, Phares : IX, 206 *a*, 565 *a*.
VI, 5. Non inveniemus Danieli huic aliquam occasionem, etc. : X, 356 *a*.
16. Deus tuus, quem colis semper, etc. : XI, 566 *b*.
20. Appropinqnans lacui, Danielem voce lacrymabili inclamavit : IX, 508 *b*.
22. Deus meus misit angelum suum, et conclusit ora leonum : VII, 461 *a*; XIII, 604 *b*.
24. Non pervenerunt usque ad pavimentum laci, donec arriperent eos leones : IX, 352 *a*.
27. Ipse liberator atque salvator, etc. : XIII, 217 *a*.
VII, 8. Ecce oculi, quasi oculi hominis, erant in cornu isto, etc. : XIII, 426 *a*.
9. Aspiciebam, donec throni positi sunt, etc. : I, 9 *b*, VI, 555 *a*; IX, 298 *a*; XIII, 247 *a*. — Thronus ejus flammæ ignis : VII, 453 *a*.
10. Millia millium ministrabant ei, etc. : VII, 441 *a*, 647 *a*; X, 72 *b*, 224 *b*. — Judicium sedit, et libri aperti sunt : XIII, 287 *b*-288 *a*, 299 *b*.
13. Ecce cum nubibus cœli quasi filius hominis veniebat : XIII, 23 *b*, 246 *a*.
14. Et (antiquus dierum) dedit ei potestatem et regnum, etc. : X, 231 *b*; XI, 167 *a*. — Potestas ejus, potestas æterna : X, 82 *a*, 231 *b*, 518 *a*.
VIII, 16. Gabriel, fac intelligere istum visionem : VII, 443 *b*.
IX, 3. Posui faciem meam ad Dominum Deum meum rogare, etc. : XIII, 138 *b*.
5. Peccavimus, iniquitatem fecimus, etc. : IX, 653 *b*.
8. Domine, nobis confusio faciei, etc. : XI, 56 *b*.
18. Aperi oculos tuos, et vide desolationem nostram : IX, 514 *a*. — Neque enim in justificationibus nostris prosternimus preces, etc. : IX, 325 *b*-326 *a*, 339 *a*.
19. Exaudi, Domine, placare, Domine; attende, et fac : IX, 504 *a*.
20. Cumque adhuc loquerer et orarem, etc. : XIII, 273 *b*.
21. Ecce vir Gabriel, quem videram in visione a principio, etc. : X, 224 *b*, 227 *a*.
22. Nunc egressus sum ut docerem te, et intelligeres : II, 515 *a*; VII, 443 *b*.
23. Vir desideriorum : VIII, 295 *b*; XIV, 443 *b*.
24. Septuaginta hebdomades abbreviatæ sunt super populum tuum, etc. : IX, 429 *b*. — Et adducatur justitia sempiterna, etc. : IX, 530 *a*. — Et impleatur visio et prophetia, etc. : X, 215 *b*, 232 *b*, 311 *a*, 321 *a*, 460 *b*.
X, 1. Intelligentia est opus in visione : X, 72 *b*.
3. Panem desiderabilem non comedi : XI, 554 *b*.
5. Ecce vir unus vestitus lineis, et renes ejus accincti auro obrizo : XIII, 74 *a*.
7. Vidi autem ego Daniel solus visionem, etc. : X, 221 *b*.
9. Audiens jacebam consternatus super faciem meam, etc. : XI, 59 *b*.
10. Manus tetigit me, et erexit me super genua mea, etc. : X, 344 *a*.
12. Ex die primo quo posuisti cor tuum ad intelligendum, etc. : X, 222 *a*.
13. Ecce Michael unus de principibus primis venit in adjutorium meum : XIII, 430 *b*.
16. Domine mi, in visione tua dissolutæ sunt compages meæ, etc. : X, 225 *b*.
18. Tetigit me quasi visio hominis, et confortavit me : XI, 10 *b*.

Digitized by Google

19. Cumque loqueretur mecum, convalui, etc. : x, 356 *b*; xi, 191 *a*.
20. Revertar ut prælier adversum principem Persarum : viii, 98 *a*.
XI, 33. Et ruent in gladio, et in captivitate, etc.: xi, 164 *b*.
35. Et de eruditis ruent, ut conflentur, etc. : xi, 164 *b*.
36. Et adversus Deum deorum (rex) loquetur magnifica, et dirigetur, donec compleatur iracundia : ix, 668 *b*.
43. Dominabitur thesaurorum auri et argenti : ix, 489 *a*.
XII, 1. Consurget Michael princeps magnus, qui stat pro filiis populi tui : x, 260 *b*.
2. Et multi de his qui dormiunt in terræ pulvere, evigilabunt : iv, 453 *a*.
3. Qui docti fuerint, fulgebunt quasi splendor firmamenti : vii, 447 *b*; viii, 336 *a*; ix, 70 *a*; x, 63 *b*; xiv, 8 *b*.
4. Multiplex erit scientia : ix, 101 *a*, 216 *b*, 683 *a*.
6. Dixi viro qui erat indutus lineis : ix, 342 *a*.
9. Vade, Daniel, quia clausi sunt signatique sermones, etc. : x, 313 *a*.
XIII, 3. Parentes (Susannæ), cum essent justi, erudierunt filiam suam, etc. : ix, 531 *a*.
5. Egressa est iniquitas de Babylone a senioribus judicibus, etc. : x, 204 *a*.
8-9. Exarserunt in concupiscentiam ejus, et everterunt sensum suum : vii, 468 *a*.
22. Angustiæ sunt mihi undique : x, 68 *a*.
28. Venerunt et duo presbyteri pleni iniqua cogitatione, etc. : ix, 470 *a*.
42-43. Exclamavit voce magna Susanna, etc.: Ecce morior : ix, 508 *b*.
45. Suscitavit Dominus spiritum sanctum pueri junioris, etc. : i, 447 *a*; xi, 85 *a*.
50. Tibi dedit Deus honorem senectutis : x, 30 *a*.
51. Dijudicabo eos : x, 61 *b*.
52-53. Nunc venerunt peccata tua, quæ operabaris prius, judicans judicia injusta : ix, 470 *a*.
56. Species decepit te : x, 92 *b*, 100 *b*; xi, 548 *a*.
57. Sic faciebatis filiabus Israel, et illæ timentes loquebantur vobis : ix, 419 *a*.
XIV, 13. Præcepit Daniel pueris suis, et attulerunt cinerem, etc. : xiii, 139 *a*.
14. Erat draco magnus in loco illo, et colebant eum Babylonii : x, 109 *b*.
32. Erat Habacuc propheta in Judæa, et ipse coxerat pulmentum, etc. : xiii, 174 *b*, 199 *b*.

EX LIBRO OSEE

Cap. I, *vers.* 2. Vade, sume tibi uxorem prævaricationum : ii, 218 *b*; xiii, 486 *b*.
11. Congregabuntur filii Juda et filii Israel : vii, 482 *a*.
II, 6. Ego sepiam viam tuam spinis, etc. : x, 522 *a*; xi, 13 *b*, 351 *b*.
7. Vadam et revertar ad virum meum priorem, etc. : x, 152 *b*, 522 *a*.
8. Argentum multiplicavi ei, et aurum, etc. : x, 94 *a*, 98 *b*; xi, 25 *b*.
14. Ducam eam in solitudinem, et loquar ad cor ejus : viii, 414 *b*; x, 285 *a*, 303 *a*; xiii, 362 *b*; xiv, 33 *a*.
19. Sponsabo te mihi in justitia et judicio, etc. : ix, 494 *b*-495 *a*; xiv, 261 *a*.
20. Sponsabo te mihi in fide : viii, 296 *b*.
21. In die illa exaudiam, dicit Dominus, etc. : vii, 177 *b*.
23. Seminabo eam mihi in terra, et miserebor, etc. : xiii, 110 *a*.
IV, 2-3. Sanguis sanguinem tetigit, etc. : ix, 196 *a*; x, 102 *a*.
6. Quia tu scientiam repulisti, repellam te : ix, 229 *a*.
7. Gloriam eorum in ignominiam commutabo : x, 107 *b*; xiii, 494 *b*; xiv, 37 *b*.
9. Et erit sicut populus, sic sacerdos : vii, 34 *a*.
10. Comedent, et non saturabuntur : x, 155 *b*.
11. Vinum et ebrietas auferunt cor : viii, 142 *a*, 260 *b*; ix, 376 *a*; x, 209 *a*; xi, 539 *a*.
12. Spiritus fornicationum decepit eos : viii, 440 *b*.
14. Non visitabo super filias vestras : ix, 295 *b*. — Populus non intelligens vapulabit : x, 570 *b*.
15. Si fornicaris tu, Israel, non delinquat saltem Juda : ix, 246 *b*.
16. Sicut vacca lasciviens declinavit Israel : ix, 347 *b*. — Nunc pascet eos Dominus quasi agnum in latitudine : ix, 379 *a*.
19. Ligavit eum spiritus in alis suis, etc. : x, 162 *b*.
V, 1. Laqueus facti estis speculationi : viii, 142 *a*; xi, 521 *b*.
6. In gregibus suis et in armentis suis vadent, etc. : x, 350 *b*, 524 *a*.
11. Ephraim fractus judicio, quoniam, etc. : ix, 473 *b*; x, 153 *a*.
VI, 1. In tribulatione sua mane consurgent ad te : x, 521 *b*.
3. Vivificabit nos post duos dies : ix, 509 *b*;

Digitized by Google

x, 461 *a*, 599 *b*; xi, 95 *b*, 283 *b*, 292 *a*, 409 *a*. — Vivemus in conspectu ejus; sciemus, sequemurque ut cognoscamus Dominum : ix, 543 *a*; x, 454 *b*. — Quasi diluculum præparatus est egressus ejus : vii, 496 *a*. — Et veniet quasi imber temporaneus et serotinus terræ : ix, 672 *a*; xiii, 44 *b*.

4. Misericordia vestra quasi nubes matutina, etc. : x, 507 *a*.

5. Judicia tua quasi lux egredientur : ix, 359 *a*, 376 *b*, 543 *b*.

6. Misericordiam volui, et non sacrificium, etc. : x, 506 *a*.

9. Quasi fauces virorum latronum, particeps sacerdotum : ix, 450 *a*.

11. Juda, pone messem tibi : xi, 321 *a*.

VII, 1. Cum sanare vellem Israel, revelata est iniquitas Ephraim, et malitia Samariæ : x, 274 *b*-275 *a*, 416 *a*.

4. Omnes adulterantes, quasi clibanus succensus a coquente : x, 323 *b*. — Quievit paululum civitas a commistione fermenti, donec fermentaretur totum : x, 550 *a*.

9. Comederunt alieni robur ejus : vii, 42 *b*.

11. Ephraim quasi columba seducta, etc. : x, 163 *a*.

13. Væ eis, quoniam recesserunt a me, etc. : x, 416 *a*, 423 *a*.

VIII, 4. Ipsi regnaverunt, et non ex me; principes extiterunt, et non cognovi : iii, 646 *b*; vii, 36 *b*; ix, 664 *b*; xi, 397 *b*, 456 *b*.

6-7. In aranearum telas erit vitulus Samariæ; quia ventum seminabunt, et turbinem metent : xiii, 127 *b*.

8. Factus est (Israel) quasi vas immundum : x, 171 *a*, 200 *a*, 425 *a*.

14. Oblitus est Israel factoris sui, et ædificavit delubra : ix, 499 *a*, 514 *b*.

IX, 5-6. Quid facietis in die solemni, etc. : x, 147 *b*. — Ecce enim profecti sunt a vastitate : x, 147 *b*.

7. Venerunt dies visitationis : xi, 573 *a*. — Scitote, Israel, stultum prophetam, etc. : x, 35 *a*.

8. Insania in domo Dei ejus : x, 103 *b*.

10. Quasi uvas in deserto inveni Israel, etc. : xi, 5 *a*. — Facti sunt abominabiles, sicut ea quæ dilexerunt : vii, 518 *a*; viii, 256 *b*; ix, 424 *b*.

11. Ephraim quasi avis evolavit : x, 37 *a*. — Gloria eorum a partu, et ab utero, et a conceptu : xiv, 37 *a*.

13. Ephraim educet ad interfectorem filios suos : x, 161 *a*.

14. Da eis vulvam sine liberis, et ubera arentia : x, 358 *b*.

16. Radix eorum exsiccata est, fructum nequaquam facient : x, 423 *a*.

X, 1. Vitis frondosa Israel : ix, 495 *a*; x, 582 *a*.

2. Divisum est cor eorum, nunc interibunt : vii, 482 *a*; x, 5 *b*-6 *a*, 28 *a*, 529 *a*; xi, 370 *a*.

6. Confundetur Israel in voluntate sua : ix, 326 *b*, 421 *a*.

7. Transire fecit Samaria regem suum, etc. : x, 38 *a*.

11. Ephraim vitula docta diligere trituram : xii, 473 *b*. — Arabit Judas, calcabit sibi sulcos Jacob : xi, 55 *a*; xiii, 128 *a*, 273 *b*.

12. Seminate vobis in justitia, etc. : xiii, 125 *b*. — Tempus requirendi Dominum, etc. : x, 355 *b*.

XI, 1. Puer Israel, et dilexi eum, et ex Ægypto, etc. : x, 242 *a*, 479 *a*; xi, 84 *b*.

4. In funiculis Adam traham eos, in vinculis charitatis : viii, 450 *a*; ix, 619 *b*; x, 572 *b*; xi, 429 *a*; xiii, 30 *b*, 292 *a*, 316 *a*.

9. In medio tui sanctus, et non ingrediar civitatem : ix, 196 *b*.

10. Quasi leo rugiet : ix, 192 *a*.

10-11. Formidabunt filii maris, et avolabunt quasi avis ex Ægypto : ix, 526 *b*.

12. Circumdedit me in negatione Ephraim : viii, 272 *a*, 321 *a*.

XII. 1. Ephraim pascit ventum, et sequitur æstum, etc. : x, 346 *b*.

3-4. In fortitudine sua directus est (Jacob) cum angelo, etc. : x, 73 *b*; xiii, 380 *a*.

6. Spera in Deo tuo semper : ix, 469 *a*.

7. Chanaan, in manu ejus statera dolosa, calumniam dilexit : ix, 490 *b*, 529 *a*.

10. In manu prophetarum assimilatus sum : ix, 245 *b*.

14. Me provocavit Ephraim in amaritudinibus suis : x, 161 *a*.

XIII, 1. Horror invasit Israel, et deliquit in Baal : ix, 405 *b*.

5. Ego cognovi te in deserto, etc. : x, 285 *a*.

6. Adimpleti sunt, et saturati sunt, et levaverunt cor suum, etc. : ix, 359 *b*, 496 *a*; x, 132 *a*.

7. Ego ero eis quasi leæna : ix, 338 *b*, 496 *a*.

8. Dirumpam interiora jecoris eorum : x, 32 *b*.

9. Perditio tua, Israel, etc. : x, 11 *a*; xi, 403 *a*, 457 *a*.

11. Dabo tibi regem in furore meo, etc. : ix, 664 *a*; xi, 397 *b*.

14. De manu mortis liberabo eos, etc. : x, 210 *b*. — Ero mors tua, o mors; morsus tuus ero, inferne : iv, 471 *a*; viii, 165 *b*; ix, 309 *a*, 557 *b*; x, 97 *b*; xi, 570 *a*, 574 *a*.

15. Ipse inter fratres dividet : x, 556 *b*. — Adducet urentem ventum Dominus de deserto ascendentem : ix, 253 *a*. — Et ipse diripiet thesaurum omnis vasis desiderabilis : xi, 532 *a*.

Digitized by Google

XIV, 3. Convertimini ad Dominum, etc. : IX, 348 *a*. — Vitulos labiorum nostrorum : IX, 193 *b*.
5. Diligam eos spontanee : XI, 457 *b*-458 *a*, 542 *b*.
6. Ero quasi ros Israel, germinabit sicut lilium : XI, 586 *b*.
8. Vivent tritico, et germinabunt quasi vinea, memoriale ejus sicut vinum Libani : XI, 586 *b*; XIII, 197 *a*, 309 *b*.
9. Ex me fructus tuus inventus est : XIV, 281 *b*.
10. Rectæ viæ Domini : IX, 322 *b*.

EX LIBRO JOELIS

Cap. I, *vers.* 4. Residuum erucæ comedit locusta, etc. : XIV, 138 *a*.
5. Expergiscimini, ebrii : VIII, 314 *ab*.
7. Posuit vineam meam in desertum, et ficum meam decorticavit : X, 580 *b*.
9. Luxerunt sacerdotes ministri Domini : X, 148 *b*.
15. Prope est dies Domini, etc. : IX, 511 *b*; XIII, 24 *b*.
17. Computruerunt jumenta in stercore suo : VIII, 262 *a*; IX, 235 *b*, 570 *b*; X, 581 *b*; XI, 573 *a*; XIV, 112 *a*.
18. Mugierunt greges armenti, quia non est pascua eis : XI, 568 *b*.
19. Ignis comedit speciosa deserti : VIII, 261 *b*; XIII, 155 *b*.
20. Quasi area sitiens imbrem, etc. : XIV, 137 *b*.
II, 3. Ante faciem ejus ignis vorans : IX, 187 *a*.
12. Convertimini in toto corde vestro, etc. : VIII, 268 *a*, 271 *b*; IX, 504 *a*; X, 139 *a*, 142 *a*; XIII, 140 *a*, 141 *b*, 142 *b*, 144 *a*, 439 *a*, 601 *b*.
13. Scindite corda vestra, et non vestimenta vestra : V, 615 *b*; VIII, 266 *a*. — Et convertimini ad Dominum Deum vestrum, quia benignus et misericors est : XIII, 602 *b*. — Patiens, etc. : X, 104 *b*.
16. Congregate populum, sanctificate ecclesiam, etc. : X, 294 *b*.
20. Ascendet fœtor ejus, et ascendet putredo ejus : XI, 573 *a*.
22. Nolite timere, animalia regionis, quia germinaverunt speciosa deserti, etc. : XIV, 289 *a*.
23. Filii Sion, exultate, etc. : X, 329 *b*. — Et descendere faciet ad vos imbrem matutinum et serotinum : XIV, 137 *b*.
24. Implebuntur areæ frumento : XI, 576 *b*. — Et redundabunt torcularia vino : IX, 256 *a*.
25. Reddam vobis annos quos comedit locusta, etc. : V, 583 *b*.
26. Comedetis vescentes, et saturabimini, et laudabitis nomen Domini Dei vestri : IX, 543 *b*.
28. Effundam spiritum meum super omnem carnem : XI, 369 *a*. — Senes vestri visiones videbunt, etc. : X, 277 *a*.
32. Omnis qui invocaverit nomen Domini, salvus erit : X, 432 *a*.
III, 2. Congregabo omnes gentes, et deducam eas in vallem Josaphat : XIII, 112 *b*.
3. Puellam vendiderunt pro vino ut biberent : XIII, 278 *b*.
4. Cito velociter reddam vicissitudinem vobis super caput vestrum : X, 199 *a*.
10. Concidite aratra vestra in gladios, etc. : XI, 188 *b*.
13. Multiplicata est malitia eorum : IX, 407 *b*.
14. Juxta est dies Domini in valle concisionis : IX, 407 *b*.
18. In die illa stillabunt montes dulcedinem : VIII, 150 *b*; X, 467 *a*; XI, 409 *b*; XIII, 160 *a*.
21. Mundabo sanguinem eorum, quem non mundaveram, etc. : X, 293 *b*.

EX LIBRO AMOS

Cap. I, *vers.* 9. Super tribus sceleribus Tyri, et super quatuor non convertam eum : V, 575 *a*.
13. Super tribus sceleribus Ammon, etc. : XI, 164 *a*.
II, 1. Super tribus sceleribus Moab, etc. : XIII, 141 *a*.
7. Conterunt super pulverem terræ capita pauperum, et viam humilium declinant : IX, 363 *a*.
13. Sicut stridet plaustrum onustum fœno : IX, 192 *a*.
14. Peribit fuga, etc. : IX, 647 *b*, 658 *a*.
III, 2. Tantummodo vos cognovi ex omnibus cognationibus terræ, etc. : X, 184 *b*.
4. Numquid rugiet leo in saltu, nisi habuerit prædam : IX, 266 *b*.
7. Non fecit Dominus Deus verbum, etc. : X, 404 *a*.
8. Dominus Deus locutus est, quis non prophetabit : X, 248 *a*.

Digitized by Google

9. Congregamini super montes Samariæ, et videte insanias multas in medio ejus : IX, 490 *a*.
10. Nescierunt facere rectum, etc. : IX, 418 *a*.
12. Eruentur filii Israel, qui habitant in Samaria, in plaga lectuli, etc. : X, 344 *a*; XI, 548 *b*.
14. Amputabuntur cornua altaris : IX, 370 *b*.
IV, 1. Audite verbum hoc, vaccæ pingues, quæ estis in monte Samariæ : IX, 490 *a*.
7. Plui super unam civitatem : IX, 237 *b*.
10. Ascendere feci putredinem castrorum vestrorum in nares vestras : XI, 573 *a*.
12-13. Præparare in occursum Dei tui, Israel, quia ecce formans montes, etc. : IX, 536 *a*.
V, 1-2. Cecidit, et non adjiciet ut resurgat virgo Israel : V, 8 *a*; X, 158 *b*; XIV, 442 *b*.
4. Quærite me, et vivetis : XIII, 418 *a*.
6. Quærite Dominum, et vivite, ne forte comburatur ut ignis domus Joseph : XIII, 85 *a*.
10. Odio habuerunt corripientem in porta, etc.. : VII, 466 *b*; VIII, 250 *b*; IX, 528 *b*; X, 295 *b*, 317 *a*, 549 *a*; XI, 461 *b*.
11-12. Domos quadro lapide ædificabitis, et non habitabitis in eis, etc., quia cognovi scelera vestra : XI, 66 *b*.
15. Odite malum, et diligite bonum : IX, 451 *b*.
18. Væ desiderantibus diem Domini : IX, 566 *b*.
19. Quomodo si fugiat vir a facie leonis, etc.: XIII, 382 *a*.
20. Numquid non tenebræ dies Domini, etc. : XI, 107 *b*.
24. Revelabitur quasi aqua judicium, etc. : IX, 376 *b*, 499 *b*.
VI, 1. Væ qui opulenti estis in Sion : IX, 600 *b*-601 *a*.
3. Qui separati estis in diem malum, etc. : IX, 407 *b*.
4. Qui dormitis in lectis eburneis : XIII, 448 *b*.
5. Qui canitis ad vocem psalterii : IX, 601 *a*.
6. Bibentes vinum in phialis, etc. : VIII, 260 *a*; IX, 601 *a*, 661 *a*; X, 16 *a*.
9. Si reliqui fuerint decem viri, etc. : XIII, 424 *a*.
13. Numquid currere queunt in petris equi : X, 419 *b*. — Convertistis in amaritudinem judicium, etc. : IX, 515 *b*, 529 *b*; XIV, 60 *a*, 289 *b*.
VII, 4. Ecce vocabat judicium ad ignem Dominus Deus, et devoravit abyssum multam : IX, 377 *a*.
VIII, 9. Occidet sol in meridie : IX, 590 *a*, 676 *b*.
11. Mittam famem in terram, etc. : XI, 12 *ab*.
13. In die illa deficient virgines pulchræ, etc.: IX, 422 *a*.
IX, 3. Mandabo serpenti : IX, 323 *b*.
6. Qui ædificat in cœlo ascensionem suam, et fasciculum suum super terram fundavit: IX, 513 *a*.— Qui vocat aquas maris : IX, 333 *a*.
9. Concutiam in omnibus gentibus domum Israel, etc. : XI, 186 *a*.

EX LIBRO ABDIÆ

Vers. 1. Legatum ad gentes misit (Dominus) : XI, 532 *a*.
4. Si exaltatus fueris ut aquila, et si inter sidera posueris nidum, etc.: X, 496 *a*; XI, 82 *b*.
12. Non magnificabis os tuum in die angustiæ : IX, 425 *b*.

EX LIBRO JONÆ

Cap. I, *vers.* 4. Navis periclitabatur : XI, 345 *b*.
5. Jonas descendit ad interiora navis, etc. : XI, 191 *b*.
6. Quid tu sopore deprimeris, etc. : XII, 6 *b*.
13-14. Mare ibat, et intumescebat super eos; et clamaverunt, etc. : XIII, 155 *a*.
15. Tulerunt Jonam, etc. : VIII, 150 *b*.
II, 3. De ventre inferi clamavi, etc. : IX, 353 *b*.
4. Projecisti me in profundum, in corde maris : XIII, 216 *b*.
6. Circumdederunt me aquæ usque ad animam, abyssus vallavit me : IX, 431 *a*; XIII, 382 *a*. — Pelagus operuit caput meum : X, 197 *a*.
III, 4. Cœpit Jonas introire in civitatem itinere diei unius, et clamavit : X, 492 *b*. — Adhuc quadraginta dies, et Ninive subvertetur, etc. : IX, 556 *a*; XIII, 151 *b*.
10. Vidit Deus opera eorum, etc., et misertus est : XIII, 140 *b*.
IV, 2. Scio quia tu Deus clemens et misericors es, etc. : XIII, 265 *b*.
8. Melius est mihi mori, quam vivere : IX, 618 *a*.

Digitized by Google

EX LIBRO MICHÆÆ

Cap. II, *vers.* 13. Ascendet pandens iter ante eos : XI, 445 *a*.
III, 8. Repletus sum fortitudine, etc. : XIII, 314 *a*.
12. Jerusalem quasi acervus lapidum erit : X, 28 *a*.
IV, 2. Docebit nos de viis suis : IX, 334 *b*.
3. Non sumet gens adversus gentem gladium : IX, 609 *a*, 610 *a*; X, 256 *b*.
6. In die illa, dicit Dominus, etc. : X, 400 *a*.
8. Tu turris gregis nebulosa, etc. : X, 622 *b*.
10. Dole, et satage, filia Sion, quasi parturiens, etc. : XII, 193 *a*.
V, 1. In virga percutient maxillam judicis Israel : XI, 196 *b*.
2. Egressus ejus a diebus æternitatis : IX, 237 *b*; X, 67 *a*.
3. Reliquiæ fratrum ejus convertentur ad filios Israel : XIII, 44 *b*.
8. Quasi leo in jumentis sylvarum : IX, 266 *b*.
VI, 3. Populo meus, quid feci tibi : IX, 184 *b*.
6. Quid dignum offeram Domino? Curvabo genu Deo excelso : X, 443 *b*.
8. Indicabo tibi, o homo, quid sit bonum, etc. : X, 565 *a*, 591 *b*; XII, 25 *a*; XIII, 400 *b*.
10. Adhuc ignis in domo impii, etc. : X, 386 *a*; XI, 195 *a*; XIII, 85 *a*.
14. Humiliatio tua in medio tui : VIII, 119 *a*; XII, 189 *a*; XIV, 72 *b*.
VII, 1. Væ mihi, quia factus sum sicut qui colligit in autumno, etc. : X, 149 *b*, 420 *b*, 593 *b*.
2. Vir fratrem suum ad mortem venatur : X, 102 *a*.
5. Ab ea quæ dormit in sinu tuo, custodi ostia oris tui : IX, 113 *b*, 214 *b*, 304 *b*, 553 *a*.
9. Iram Domini portabo, quoniam peccavi ei : IX, 333 *b*; XII, 393 *a*; XIV, 59 *b*.
11. In die illa longe fiet lex : IX, 500 *a*, 517 *b*.
13. Et terra erit in desolationem propter habitatores suos : IX, 500 *a*.
17. Lingent pulverem sicut serpentes : X, 494 *b*.
19. Deponet iniquitates nostras, etc. : X, 435 *b*.

EX LIBRO NAHUM

Cap. I, *vers.* 3. Dominus, in tempestate et turbine viæ ejus : IX, 338 *b*.
4. Increpans mare, et exsiccans illud, etc. : X, 429 *b*.
7. Bonus Dominus, et confortans in die tribulationis : IX, 406 *b*; X, 89 *b*.
9. Non consurget duplex tribulatio : V, 586 *b*.
10. Consumentur quasi stipula ariditate plena : X, 358 *b*.
15. Ecce super montes pedes evangelizantis, etc. : X, 153 *a*.
II, 2. Vastatores dissipaverunt eos, etc. : XI, 11 *b*.
3. Clypeus fortium ejus ignitus : IX, 497 *a*.
6. Portæ fluviorum apertæ sunt : X, 148 *a*, 387 *b*; XIII, 204 *b*, 217 *b*.
10. Cor tabescens, et dissolutio geniculorum, et defectio in cunctis renibus : IX, 388 *a*. — Facies omnium eorum sicut nigredo ollæ : XIII, 312 *a*.
12. Implevit præda speluncas suas, etc. : XI, 415 *a*.
III, 5. Revelabo pudenda tua : VIII, 128 *a*, 236 *b*; XIII, 475 *a*.
7. Unde quæram consolatorem tibi : X, 160 *b*.
18. Dormitaverunt pastores tui, rex Assur : IX, 355 *b*.

EX LIBRO HABACUC

Cap. I, *vers.* 3. Quare ostendisti mihi iniquitatem et laborem, videre prædam : IX, 389 *b*. — Et factum est judicium, etc. : X, 17 *a*.
4. Lacerata est lex : XIII, 611 *b*; XIV, 26 *a*.
5. Opus factum est in diebus vestris, etc. : IX, 427 *b*.
8. Volabunt quasi aquila festinans ad comedendum : XIII, 615 *a*.
9. Facies eorum ventus urens : VIII, 360 *b*.
12. Fortem, ut corriperes, posuisti eum : X, 531 *a*.
13. Mundi sunt oculi tui, Domine, et respicere ad iniquitatem non poteris : X, 595 *b*. — Quare respicis super iniqua agentes, etc. : IX, 651 *b*.
15. Totum in hamo sublevavit, traxit illud in

Digitized by Google

sagena sua : VIII, 261 *b*; IX, 644 *a*, 659 *a*; X, 332 *b*; XI, 429 *a*, 521 *b*; XIII, 46 *a*, 316 *b*, 399 *b*.
16. Incrassata est pars ejus, etc. : XIII, 458 *b*.
17. Expandit sagenam suam, etc. : IX, 547 *b*.
II, 1. Super custodiam meam stabo : VII, 448 *a*; X, 44 *a*.
3. Si moram fecerit, expecta illum : VIII, 151 *b*; IX, 221 *a*, 320 *a*; X, 565 *b*. — Veniens veniet, et non tardabit : IX, 255 *a*, 310 *b*; XIII, 35 *a*.
4. Ecce qui incredulus est, non erit recta anima ejus in semetipso : X, 223 *b*. — Justus autem in fide sua vivet : IX, 107 *b*, 417 *a*.
5. Quomodo vinum potantem decipit, sic erit vir superbus, etc. : IX, 457 *b*; XI, 539 *a*. — Qui dilatavit quasi infernus animam suam; et ipse quasi mors, et non adimpletur : VIII, 255 *b*; IX, 631 *b*.
6. Væ ei qui multiplicat non sua : X, 371 *a*; XIII, 489 *b*. — Usquequo et aggravat contra se densum lutum : X, 50 *a*; XI, 391 *a*; XIII, 496 *b*.
11. Lapis de pariete clamabit : XI, 339 *b*.
12. Væ qui ædificat civitatem in sanguinibus : IV, 662 *a*; IX, 547 *b*; XIV, 130 *b*.
13. Laborabunt populi in multo igne, etc. : X, 25 *a*; XIII, 310 *a*.
15. Væ qui potum dat amico mittens fel suum : XIII, 203 *b*, 378 *a*.
III, 2. Domine, opus tuum, in medio annorum vivifica illud : IX, 455 *a*, 516 *b*, 639 *a*; X, 258 *b*; XI, 497 *b*. — Cum iratus fueris, misericordiæ recordaberis : X, 111 *b*, 129 *a*, 192 *a*.
3. Deus ab austro veniet : XIII, 28 *a*. — Et Sanctus de monte Pharan : XI, 372 *a*. — Laudis ejus plena est terra : IX, 401 *b*.
4. Cornua in manibus ejus, ibi abscondita est fortitudo ejus : I, 13 *b*; IX, 248 *a*.
5. Egredietur diabolus ante pedes ejus : X, 321 *a*.
6. Stetit, et mensus est terram : VIII, 58 *a*; XIII, 328 *b*. — Aspexit, et dissolvit gentes, et contriti sunt montes sæculi : IX, 487 *a*. — Incurvati sunt colles mundi ab itineribus æternitatis ejus : VIII, 403 *b*.
7. Pro iniquitate vidi tentoria Æthiopiæ : VII, 58 *b*. — Turbabuntur pelles terræ Madian : IX, 218 *a*.
10. Dedit abyssus vocem suam : XI, 58 *b*.
11. Sol et luna steterunt in habitaculo suo : XI, 238 *b*.
13. Egressus es in salutem populi tui, in salutem cum Christo tuo : XI, 22 *a*. — Percussisti caput de domo impii : XIII, 45 *a*, 214 *ab*.
15. Viam fecisti in mari equis tuis : IX, 207 *a*; X, 132 *b*, 133 *a*; XI, 391 *a*.
16. A voce contremuerunt labia mea : IX, 232 *a*; X, 230 *a*.
17. Ficus non florebit : XI, 282 *a*.
19. Super excelsa mea deducet me victor, etc. : IX, 365 *b*.

EX LIBRO SOPHONIÆ

Cap. I, *vers.* 3. Congregans hominem, etc. : X, 388 *b*.
8. Visitabo super omnes, etc., qui induti sunt veste peregrina : XI, 39 *a*; XIII, 456 *b*.
12. Scrutabor Jerusalem in lucernis : X, 42 *a*, 193 *b*; XI, 8 *b*; XII, 174 *a*.
14. Juxta est dies Domini magnus, juxta est, et velox nimis : IX, 495 *b*; X, 42 *b*.
15. Dies iræ dies illa, dies tribulationis et angustiæ, dies calamitatis et miseriæ : IX, 639 *a*, 674 *a*.
17. Tribulabo homines, et ambulabunt ut cæci, etc. : IX, 520 *b*.
18. In igne zeli ejus devorabitur omnis terra : X, 293 *b*; XI, 232 *b*.
II, 3. Quærite Dominum, omnes mansueti terræ, etc. : XIII, 33 *a*.
14. Vox cantantis in fenestra : X, 123 *a*.
III, 3. Principes ejus in medio ejus, quasi leones rugientes : IX, 349 *b*; XI, 401 *a*.
4. Prophetæ ejus vesani, viri infideles : X, 177 *a*. — Sacerdotes ejus polluerunt sanctum, etc. : IX, 357 *b*.
8. Expecta me, dicit Dominus, in die resurrectionis meæ : X, 19 *a*. — In igne zeli mei devorabitur omnis terra : X, 572 *a*.
15. Rex Israel Dominus in medio tui, non timebis : XI, 514 *b*.
18. Nugas, qui a lege recesserant, congregabo : X, 18 *b*.

EX LIBRO AGGÆI

Cap. I, *vers.* 6. Qui mercedes congregavit, misit eas, etc. : VIII, 259 *b*; XIII, 12 *a*.
8. Portate ligna, et ædificate domum, et acceptabilis mihi erit : IX, 608 *b*.

Digitized by Google

9. Respexistis ad amplius, et ecce factum est minus : x, 378 *b*.
II, 6. Verbum quod pepigi vobiscum, cum egrederemini de terra Ægypti : ix, 352 *b*.
8. Veniet desideratus cunctis gentibus : ix, 191 *a*; xiii, 5 *a*, 573 *b*. — Et implebo domum istam gloria : xiii, 20 *a*.
10. In loco isto dabo pacem : ix, 334 *a*.
24. Assumam te, Zorobabel, etc. : xi, 71 *b*; xiii, 153 *b*-154 *a*, 158 *a*

EX LIBRO ZACHARIÆ

Cap. I, *vers.* 2. Iratus est Dominus super patres vestros iracundia : xiii, 488 *b*.
3. Convertimini ad me, et convertar ad vos : iii, 294 *a*; v, 670 *a*; x, 223 *a*, 413 *b*.
4. Convertimini de viis vestris malis, et de cogitationibus vestris pessimis : ix, 447 *a*.
10. Isti sunt quos misit Dominus ut perambulent terram : x, 327 *b*.
12-13. Domine exercituum, usquequo non misereberis Jerusalem, etc. : xiii, 605 *b*; xiv, 117 *b*. — Et respondit Dominus angelo, qui loquebatur in me verba bona, verba consolatoria : x, 224 *b*.
17. Consolabitur adhuc Dominus Sion : ix, 424 *a*.
II, 1. Levavi oculos meos, et vidi, et ecce vir, et in manu ejus funiculus mensorum : xi, 566 *a*.
3-4. Angelus qui loquebatur ad me, egrediebatur, et angelus alius, etc. : vii, 440 *b*. — Curre, loquere ad puerum istum : ii, 486 *a*.
5. In gloria ero in medio ejus : xiii, 225 *b*.
6. Fugite de terra aquilonis, quoniam in quatuor ventos cœli dispersi vos : ix, 589 *b*; xi, 162 *b*.
10-11. Habitabo in medio tui : xi, 514 *b*.
III, 1. Ostendit mihi Dominus Jesum sacerdotem magnum, etc. : xiii, 387 *a*.
3. Et Jesus erat indutus vestibus sordidis : x, 258 *b*.
9. Super lapidem unum septem oculi sunt : xi, 274 *a*, 307 *b*, 341 *b*.
IV, 2. Ecce candelabrum aureum totum, etc., et septem lucernæ ejus super illud : xi, 307 *b*.
7. Educet lapidem primarium : xiii, 45 *b*. — Et exæquabit gratiam gratiæ ejus : xi, 534 *b*.
V, 7. Ecce talentum plumbi portabatur, et ecce mulier una sedens : x, 186 *b*.
VI, 12. Ecce vir, Oriens nomen ejus : x, 118 *a*; xi, 272 *b*.
13. Sedebit, et dominabitur super solio suo, etc. : vii, 457 *b*.
VII, 2. Miserunt ad domum Dei, etc., ad deprecandam faciem Domini : ix, 394 *a*.
9. Judicium verum judicate, etc. : x, 544 *a*.
12. Cor suum posuerunt ut adamantem, ne audirent legem, et verba quæ misit Dominus : x, 419 *b*.
VIII, 10. Neque introeunti, neque exeunti erat pax præ tribulatione, etc. : x, 574 *a*.
12. Vinea dabit fructum suum, etc. : vii, 478 *a*.
19-20. Veritatem tantum et pacem diligite : ix, 463 *b*.
21. Vadant habitatores, unus ad alterum, dicentes : Eamus, et deprecemur faciem Domini : ix, 394 *a*.
22. Et venient populi multi, et gentes robustæ, ad quærendum Dominum, etc. : ix, 394 *a*.
IX, 8. Circumdabo domum meam ex his qui militant mihi : xiii, 635 *b*; xiv, 125 *b*.
9. Exulta satis, filia Sion, etc. : x, 237 *b*; xiii, 187 *a*. — Ecce rex tuus veniet : x, 184 *a*; xii, 512 *b*.
10. Potestas ejus a mari usque ad mare : xiii, 446 *b*.
11. Tu quoque in sanguine testamenti tui, etc. : x, 57 *b*, 196 *b*, 197 *a*, 248 *a*, 312 *a*, 606 *a*; xii, 271 *a*.
17. Quid Domini bonum est, aut quid pulchrum ejus, etc. : x, 58 *b*; xi, 288 *a*, 424 *b*, 540 *a*.
X, 2. Divini viderunt mendacium, et somniatores locuti sunt frustra, vane consolabantur : ix, 415 *b*; x, 371 *b*.
XI, 4-5. Pasce pecora occisionis, quæ qui possederant, occidebant : xii, 379 *b*.
7. Assumpsi mihi duas virgas, unam vocavi Decorem, et alteram vocavi Funiculum : ix, 227 *a*.
12. Si bonum est in oculis vestris, afferte mercedem meam : ix, 410 *a*; xiv, 285 *b*-286 *a*.
17. O pastor et idolum, derelinquens legem, gladius super brachium ejus, et super oculum dextrum ejus, etc. : ix, 664 *a*; x, 260 *b*; xi, 524 *b*. — Brachium ejus ariditate siccabitur : x, 358 *b*. — Et oculus dexter ejus tenebrescens obscurabitur : xiii, 41 *b*.
XII, 6. Ponam duces Juda sicut caminum ignis in lignis, et sicut facem ignis in fœno : vii, 475 *b*; xiii, 310 *a*.
9. In die illa, quæram conterere omnes gentes, etc. : ix, 446 *a*, x, 141 *a*.

Digitized by Google

11. In die illa magnus erit planctus in Jerusalem : IX; 446 *a*.
XIII, 1. Erit fons patens domui David, etc. : X, 285 *b*, 599 *b*; XI, 505 *a*, 545 *b*, 566 *a*.
2. Spiritum immundum auferam de terra : X, 320 *a*, 366 *a*, 435 *b*.
5. Adam exemplum meum ab adolescentia mea : VII, 446 *b*; XI, 437 *a*, 581 *a*; XIV, 400 *a*.
6. Quid sunt plagæ istæ in medio manuum tuarum, etc. : XI, 182 *a*.
XIV, 12. Oculi (uniuscujusque) tabescent in foraminibus suis : XIII, 23 *b*.
15. Erit ruina equi, et muli, et cameli, et asini, et omnium jumentorum : X, 388 *b*.

EX LIBRO MALACHIÆ

Cap. I, *vers.* 2. Dilexi vos, dicit Dominus : X, 117 *b*. — Dilexi Jacob : IX, 195 *b*.
6. Filius honorat patrem, et servus dominum suum : IX, 475 *a*; X, 516 *a*. — Si Dominus ego sum, ubi est timor meus : IX, 455 *a*; X, 207 *a*, 248 *a*; XII, 193 *a*.
8. Si offeratis claudum et languidum, nonne malum est : XIII, 355 *a*.
10. Quis est in vobis qui claudat ostia, et incendat altare meum gratuito : X, 568 *b*.
11. Ab ortu solis usque ad occasum, magnum est nomen meum in gentibus : X, 517 *a*. — Et in omni loco sacrificatur et offertur nomini meo, etc. : XIII, 356 *a*,
14. Rex magnus ero, et nomen meum horribile in gentibus : IX, 390 *b*.
II, 5. Dedi (Levi) timorem, et timuit me, etc. : IX, 455 *a*.
6. In pace et in æquitate ambulavit mecum, etc. : X, 416 *b*.
7. Labia sacerdotis custodient scientiam : VII, 128 *a*, 444 *a*, 450 *a*; X, 603 *b*; XI, 21 *a*. — Angelus Domini exercituum est : X, 116 *a*; XI, 537 *a*.
8. Scandalizastis plurimos in lege, etc. : X, 42 *b*; XI, 51 *a*. — Irritum fecistis pactum Levi, etc. : X, 170 *b*.
15. Custodite spiritum vestrum, et uxorem adolescentiæ tuæ noli despicere : X, 239 *a*.
III, 1. Ecce ego mitto angelum meum, etc. : X, 223 *b*; XI, 259 *a*, 532 *a*. — Statim veniet ad templum suum Dominator quem vos quæritis : X, 271 *b*-272 *a*.
2-3. Et quis poterit cogitare diem adventus ejus : VIII, 333 *a*; XIII, 10 *a*; XIV, 34 *a*. — Ipse enim quasi ignis conflans, et quasi herba fullonum; et sedebit conflans, etc. : VII, 447 *a*; XIII, 94 *a*, 586 *b*.
5. Accedam ad vos in judicio, et ero testis velox maleficis, et adulteris, et perjuris, et qui calumniantur mercedem mercenarii : IX, 475 *b*; XIII, 286 *b*, 288 *b*.
6. Ego Dominus, et non mutor : VIII, 75 *b*; X, 92 *a*.
8. Si affiget homo Deum, quia vos configitis me : XI, 210 *a*; XIII, 23 *b*.
14. Dixistis : Vanus est qui servit Deo : IX, 590 *b*.
IV, 1. Ecce dies veniet succensa quasi caminus, et erunt omnes superbi, etc. : IX, 418 *a*.
2. Orietur vobis timentibus nomen meum sol justitiæ : IX, 590 *b*, 673 *a*; X, 35 *b*, 57 *a*, 118 *a*, 124 *a*, 261 *b*; XIII, 52 *a*, 98 *b*; XIV, 263 *b*. — Et sanitas in pennis ejus : X, 324 *b*.
3. Calcabitis impios, cum fuerint cinis sub planta pedum vestrorum : X, 23 *b*, 199 *a*.
5. Ecce ego mittam vobis Eliam prophetam, etc. : X, 223 *b*, 459 *b*.
6. Convertet cor patrum ad filios, etc. : VIII, 234 *a*.

EX LIBRO PRIMO MACHABÆORUM

Cap. I, *vers.* 10. Multiplicata sunt mala in terra : IX, 407 *b*.
12, Exierunt ex Israel viri iniqui : IX, 463 *a*.
28. Omnis maritus sumpsit lamentum, etc. : IX, 609 *a*.
41. Sabbata ejus in opprobrium : X, 151 *a*.
II, 7. Væ mihi, ut quid natus sum videre contritionem populi mei : IX, 389 *b*, 617 *b*.
27. Exclamavit Mathathias voce magna, etc. : XIII, 350 *a*.
29. Descenderunt multi, quærentes judicium et justitiam, etc. : X, 254 *b*; XIII, 148 *a*.
37. Testes erunt super nos cœlum et terra, quod injuste perditis nos : IX, 439 *b*-440 *a*.
57. David in sua misericordia consecutus est sedem regni in sæcula : XIII, 327 *b*.
62. A verbis viri peccatoris ne timueritis, etc. : X, 551 *b*; XIII, 493 *b*. — Quia gloria ejus stercus et vermis est : XIV, 37 *b*.
III, 3. Dilatavit (Judas) gloriam populo suo : IX, 361 *b*. — Et induit se loricam sicut gigas, etc. : XIV, 506 *b*.

Digitized by Google

4. Similis factus est leoni in operibus suis, etc. : XIII, 219 *a*; XIV, 52 *b*.
5. Persecutus est iniquos, perscrutans eos, etc. : VII, 462 *b*; IX, 463 *a*.
19. Non in multitudine exercitus victoria belli : X, 129 *b*.—Sed de cœlo fortitudo est: VIII, 302 *b*.
38. Accingimini, et estote filii potentes : VII, 443 *b*.
IV, 8. Ne timueritis multitudinem eorum, etc. : XIII, 156 *b*.
13-14. Tuba cecinerunt qui erant cum Juda; et contritæ sunt gentes, et fugerunt : XI, 73 *b*.
17. Non concupiscatis spolia, quia bellum contra nos est : XIII, 81 *b*.
37-38. Ascenderunt in montem Sion, et viderunt sanctificationem desertam, etc. : XIV, 128 *b*.
51. Consummaverunt omnia opera quæ fecerant : IX, 429 *b*.
VI, 13. Ecce pereo tristitia magna in terra aliena : IX, 544 *b*.
34. Elephantis ostenderunt sanguinem uvæ et mori : VIII, 162 *b*; XI, 54 *b*, 181 *b*; XIII, 475 *b*.
39. Refulsit sol in clypeos aureos : VII, 615 *a*; X, 466 *b*; XIV, 83 *a*.
VII, 4. Sedit Demetrius super sedem regni sui : IX, 349 *b*.
23. Vidit Judas omnia mala quæ fecit Alcimus, etc. : X, 154 *b*.
37. Tu, Domine, elegisti domum istam ad invocandum nomen tuum : XI, 295 *b*.
VIII, 28. Custodient mandata eorum absque dolo : IX, 481 *b*.
IX, 23. Post obitum Judæ, emerserunt iniqui in omnibus finibus Israel : IX, 463 *a*.
41. Conversæ sunt nuptiæ in luctum, etc. : XIII, 86 *b*.
XIV, 4. Siluit terra Juda omnibus diebus Simonis : IX, 610 *a*; XIII, 82 *a*.
XV, 3. Feci naves bellicas, etc. : XIII, 100 *b*.
18. Clypeum aureum mnarum mille : X, 129 *b*.
XVI, 6. Vidit populum trepidantem ad transfretandum torrentem, et transfretavit prior : X, 430 *b*.

EX SECUNDO MACHABÆORUM

Cap. I, *vers.* 3-4. Det vobis (Deus) cor omnibus, etc. : XIII, 371 *b*. — Adaperiat cor vestrum in lege sua : IX, 510 *b*.
19. Sacerdotes, etc., acceptum ignem de altari, etc. : XIII, 590 *a*.
22. Tempus affuit quo sol refulsit, etc. : X, 35 *b*; XIII, 299 *a*.
23. Orationem faciebant omnes sacerdotes, etc. : X, 221 *a*.
27. Libera eos qui serviunt gentibus, etc. : IX, 498 *b*.
II, 31. Intellectum colligere, et ordinare sermonem, etc. : X, 218 *a*.
III, 38. Eo quod in loco sit vere Dei quædam virtus : XIII, 223 *b*.
IV, 1. Simon, pecuniarum et patriæ delator, male loquebatur de Onia : IX, 350 *a*.
6. Videbat sine regali providentia impossibile esse pacem rebus dari : VII, 463 *a*.
16. His consimiles esse cupiebant, quos hostes et peremptores habuerant : XI, 12 *b*.
V, 11. Suspicatus est rex societatem deserturos Judæos : IX, 371 *a*.
27. Judas, etc., recesserat in desertum locum, etc. : XIII, 148 *a*. — Fœni cibo vescentes, demorabantur, ne participes essent coinquinationis : IX, 400 *a*.
VI, 14. Non, sicut in aliis nationibus, Dominus patienter expectat, etc. : X, 42 *b*.
19. Voluntarie præibat ad supplicium : XIV, 52 *a*.
30. Domine, qui habes certam scientiam, manifeste tu scis, etc. : VII, 453 *b*.
VII, 22. Nescio qualiter in sinu meo apparuistis, etc. : IX, 672 *b*; X, 560 *b*.
27. Miserere mei, fili, quæ te in utero novem mensibus portavi : X, 48 *b*, 49 *a*.
28. Intelligas quia ex nihilo fecit ea Deus, etc. : X, 13 *b*.
VIII, 7. Fama virtutis ejus diffundebatur ubique : XIII, 629 *b*.
16. Rogabat (Judas) ne hostibus reconciliarentur : XIII, 358 *b*.
28. Debilibus et viduis, et orphanis diviserunt spolia : IX, 527 *b*.
IX, 7. Ignem spirans animo in Judæos, etc. : XIII, 459 *a*.
9. Odore etiam ipsius et fœtore exercitus gravaretur : XI, 573 *a*.
12. Justum est subditum esse Deo, etc. : X, 575 *b*.
13. Orabat autem hic scelestus Dominum, a quo non erat misericordiam consecuturus : V, 579 *a*.
X, 3. De ignitis lapidibus igne concepto, sacrificia obtulerunt : XIII, 299 *a*.
XII, 3. Joppitæ, etc., rogabant Judæos, etc., ascendere scaphas : XIII, 102 *b*.
43. Collatione facta, duodecim millia drachmas argenti misit (Judas) Jerosolymam, etc. : XIV, 46 *a*.

Digitized by Google

XIII, 8. Quia multa erga aram Dei delicta commisit (Menelaus), etc. : XIII, 139 *b*.
XIV, 18. Nicanor audiens virtutem comitum Judæ, etc., metuebat : IX, 530 *a*.
36. Nunc, Sancte sanctorum, conserva in æternum impollutam domum istam : XIII, 618 *a*.
XV, 4. Est Dominus vivus ipse in cœlo potens : IX, 311 *a*.
11. Singulos illorum armavit, non clypei et hastæ munitione, etc. : IX, 341 *a*; XIV, 573 *b*.
14. Hic est fratrum amator : VII, 41 *a*.
17. Statuerunt dimicare et confligere fortiter : IX, 454 *a*.

EX EVANGELIO MATTHÆI

Cap. I, *vers.* 2. Abraham genuit Isaac, Isaac genuit Jacob : IX, 214 *b*.
19. Joseph autem vir ejus, cum esset justus, etc. : VI, 342 *a*.
20. Joseph fili David, noli timere, etc. : XIV, 244 *a*. — Quod enim in ea natum est, etc. : VIII, 152 *b*; IX, 251 *b*; X, 18 *a*, 232 *a*.
21. Vocabis nomen ejus Jesum, etc. : VIII, 152 *b*, 156 *b*. — Ipse enim salvum faciet, etc. : X, 416 *b*.
23. Emmanuel : IX, 214 *b*, 549 *a*.
24-25. Et accepit conjugem suam; et non cognoscebat eam, etc. : VI, 259 *a*. — Donec peperit filium suum primogenitum : IX, 289 *b*.
II, 1. Cum natus esset Jesus, etc. : XIII, 69 *b*.
2. Ubi est qui natus est rex Judæorum : XIII, 70 *b*. — Vidimus enim stellam ejus in Oriente, etc. : II, 602 *b*; XIV, 145 *a*.
4. Sciscitabatur ab eis ubi Christus nasceretur : XIII, 70 *a*.
6. Ex te (Bethlehem) exiet dux, qui regat populum meum Israel : XIII, 69 *b*.
7. Herodes, clam vocatis Magis, etc. : IX, 412 *b*.
10. Videntes stellam, etc. : XIII, 49 *b*.
11. Et intrantes domum, invenerunt puerum, etc. : X, 281 *a*; XIII, 51 *a*, 69 *b*. — Et procidentes adoraverunt eum : XI, 316 *b*; XIV, 122 *a*. — Et apertis thesauris suis, etc. : XIII, 73 *b*, 75 *a*, 222 *b*.
12. Per aliam viam reversi sunt in regionem suam : IX, 285 *b*; XI, 371 *b*.
13. Surge, et accipe puerum, etc. : XIII, 12 *a*. — Futurum est enim ut Herodes quærat puerum, etc. : IX, 544 *b*; XIII, 63 *a*.
16. Occidit omnes pueros qui erant in Bethlehem, etc. : IX, 392 *a*; XI, 84 *a*.
23. Nazaræus vocabitur : XI, 366 *a*; XIII, 63 *b*.
III, 2. Pœnitentiam agite, appropinquavit enim regnum cœlorum : XIII, 138 *a*, 166 *b*-167 *a*.
3. Vox clamantis in deserto, etc. : IX, 271 *b*.
4. Joannes habebat vestimentum de pilis camelorum, et zonam pelliceam circa lumbos suos : IX, 288 *b*.
8. Facite ergo fructum dignum pœnitentiæ : V, 624 *a*.
9. Quoniam potens est Deus de lapidibus istis, etc. : I, 173 *b*; IX, 261 *a*, 318 *ab*.
10. Omnis ergo arbor quæ non facit fructum bonum, etc. : XII, 149 *b*.
11. Cujus non sum dignus calceamenta portare : XIV, 626 *a*. — Ipse vos baptizabit in Spiritu sancto et igni : VIII, 68 *a*.
15. Sine modo, sic enim decet nos implere omnem justitiam : VII, 27 *a*; VIII, 312 *a*; X, 257 *b*; XII, 189 *a*; XIV, 58 *b*.
16. Aperti sunt ei cœli : VIII, 158 *a*. — Et vidit Spiritum Dei descendentem, etc. : XIII, 321 *a*.
17. Hic est filius meus dilectus, etc. : IX, 314 *b*; XII, 267 *b*.
IV, 1. Jesus ductus est in desertum a Spiritu, etc. : IX, 280 *a*, 575 *a*; XIII, 146 *a*, 150 *b*.
2. Cum jejunasset, etc. : VIII, 272 *b*; XIII, 151 *b*; XIV, 491 *b*.
3. Accedens tentator, etc. : IX, 230 *a*; X, 22 *b*, 210 *a*; XIII, 362 *a*.
4. Non in solo pane vivit homo, etc. : VIII, 141 *a*; IX, 308 *a*; X, 117 *b*, 611 *a*; XIII, 149 *b*.
5. Tunc assumpsit eum diabolus, etc. : XIII, 152 *b*.
6. Mitte te deorsum : IX, 546 *b*.
8. Ostendit illi omnia regna mundi : X, 72 *b*.
10. Dominum Deum tuum adorabis, etc. : XII, 235 *a*.
17. Pœnitentiam agite, etc. : X, 84 *a*; XIII, 498 *b*-499 *a*.
18. Jesus, etc., vidit duos fratres, etc. : XIII, 247 *b*.
20. Relictis retibus, secuti sunt eum : VIII, 286 *a*; XIII, 115 *b*, 150 *a*.
23. Sanans omnem languorem, etc. : X, 113 *b*.
24. Obtulerunt ei omnes male habentes, etc. : XIII, 445 *a*.
V, 1. Jesus, etc., ascendit in montem : X, 466 *a*.
3. Beati pauperes spiritu, etc. : VIII, 345 *a*; IX, 313 *b*, 633 *a*; X, 38 *b*, 362 *a*, 490 *b*, 530 *b*; XI, 30 *ab*; XII, 216 *b*; XIII, 474 *a*, 621 *b*; XIV, 398 *a*, 424 *a*, 455 *b*, 486 *a*, 587 *a*.
4. Beati mites, etc. : VIII, 317 *b*; X, 210 *b*, 362 *a*; XIII, 616 *a*.
5. Beati qui lugent, etc. : VII, 203 *a*; IX, 636 *a*; X, 362 *a*; XII, 111 *a*.

Digitized by Google

6. Beati qui esuriunt et sitiunt justitiam, etc.: VII, 114 *a*, 230 *a*, 600 *b*; IX, 198 *a*, 200 *b*, 231 *b*, 257 *a*, 332 *a*; X, 5 *a*, 209 *b*, 362 *a*; XI, 553 *a*; XII, 319 *b*; XIII, 365 *a*.
7. Beati misericordes, etc. : VII, 591 *b*; VIII, 321 *b*, 330 *a*; X, 209 *a*, 362 *a*; XII, 309 *a*; XIII, 621 *a*.
8. Beati mundo corde, etc. : IX, 183 *b*; X, 362 *a*, 542 *b*; XI, 266 *b*; XII, 538 *b*; XIII, 222 *a*, 234 *a*, 246 *b*; XIV, 10 *a*, 18 *a*.
9. Beati pacifici, etc. : VII, 29 *a*, 61 *b*; X, 362 *a*.
10. Beati qui persecutionem patiuntur propter justitiam, etc. : VIII, 195 *b*, 344 *b*; XIII, 617 *b*; XIV, 51 *a*, 298 *a*.
11. Beati estis, cum maledixerint vobis homines, etc. : X, 238 *a*; XII, 190 *b*.
12. Gaudete et exultate, etc. : XIII, 117 *a*.
13. Vos estis sal terræ : VIII, 345 *a*; X, 626 *b*.
14. Vos estis lux mundi : VII, 447 *b*; VIII, 345 *a*; IX, 256 *b*, 311 *a*, 574 *b*; XII, 146 *b*; XIV, 5 *a*. — Non potest civitas abscondi supra montem posita : IX, 287 *a*; XIII, 518 *a*.
15. Neque accendunt lucernam, et ponunt eam sub modio, etc. : IX, 222 *a*; XIII, 616 *b*; XIV, 35 *a*.
16. Sic luceat lux vestra coram hominibus, etc. : X, 61 *b*, 207 *b*.
17. Non veni solvere legem, sed adimplere : IV, 6 *a*; IX, 231 *a*.
18. Donec transeat cœlum et terra, iota unum, etc. : VII, 238 *b*; XI, 37 *a*.
19. Qui ergo solverit unum de mandatis istis minimis, etc. : VII, 238 *b*; IX, 382 *b*, 538 *b*.
20. Nisi abundaverit justitia vestra, etc. : VIII, 336 *b*, 338 *b*; X, 360 *b*; XII, 182 *b*; XIV, 59 *a*.
21-22. Audistis quia dictum est, etc. : VIII, 137 *b*; IX, 675 *a*; XII, 249 *b*. — Ego autem dico vobis, quia omnis qui irascitur fratri suo, etc. : V, 155 *a*; XIII, 351 *b*. — Qui autem dixerit fratri suo, Raca, reus erit concilio : VII, 535 *a*; XIII, 353 *a*. — Qui autem dixerit, Fatue, reus erit gehennæ ignis : IX, 258 *b*.
23. Si ergo offers munus tuum ad altare, etc.: XIII, 355 *a*, 356 *a*.
24. Vade prius reconciliari fratri tuo, etc. : XIII, 357 *b*.
25. Esto consentiens adversario tuo cito, dum es in via cum eo : XI, 526 *a*; XIII, 476 *b*, 604 *a*. — Ne forte tradat te adversarius judici, etc. : IX, 308 *b*.
26. Non exies inde, donec reddas novissimum quadrantem : X, 32 *b*.
28. Omnis qui viderit mulierem ad concupiscendam eam, etc. : VIII, 145 *b*, 279 *b*; IX, 311 *a*; X, 102 *b*.
29. Si oculus tuus dexter scandalizat te, erue eum et projice abs te : IX, 261 *b*. — Expedit enim tibi ut pereat unum membrorum tuorum, etc. : VIII, 261 *a*.
32. Ego autem dico vobis, quia omnis qui dimiserit uxorem, etc. : VI, 342 *a*, 343 *a*.
34. Ego autem dico vobis, non jurare omnino, etc. : V, 212 *a*, 214 *b*; VII, 133 *a*; VIII, 121 *b*, 240 *b*; IX, 453 *b*.
36. Non potes unum capillum album facere aut nigrum : VII, 146 *b*.
37. Sit sermo vester : Est, est; non, non : VIII, 201 *a*; IX, 647 *b*.
39. Ego autem dico vobis, non resistere malo : VIII, 200 *b*; XII, 249 *b*-250 *a*. — Sed si quis te percusserit in dexteram maxillam tuam, etc. : IX, 204 *b*, 225 *a*; X, 192 *a*, 291 *b*.
43. Audistis quia dictum est : Diliges proximum tuum, etc. : IV, 674 *b*; IX, 237 *b*.
44. Diligite inimicos vestros, etc. : VII, 79 *b*, 603 *a*; VIII, 444 *b*; X, 89 *a*; XII, 391 *a*; XIV, 424 *a*.
45. Qui solem oriri facit super malos et bonos : VIII, 273 *a*; IX, 273 *b*, 560 *a*; X, 35 *b*, 93 *b*, 104 *b*, 123 *b*; XII, 187 *b*.
48. Estote perfecti, sicut et Pater vester cœlestis perfectus est : IV, 673 *a*; VIII, 475 *b*; IX, 551 *a*; X, 207 *a*; XIV, 424 *a*.

VI, 1. Attendite ne justitiam vestram faciatis coram hominibus, etc. : X, 612 *a*.
2. Cum facis eleemosynam, noli tuba canere ante te : VIII, 406 *b*. — Receperunt mercedem suam : VIII, 273 *b*; IX, 674 *a*; XII, 162 *b*; XIV, 538 *a*.
3. Te autem faciente eleemosynam, nesciat sinistra tua, etc. : VII, 448 *b*; VIII, 275 *a*; IX, 313 *a*.
6. Tu autem cum oraveris, intra in cubiculum tuum, etc. : XI, 70 *b*, 74 *a*; XII, 219 *b*, 315 *a*; XIII, 385 *b*.
9-13. Sic ergo vos orabitis : Pater, etc. : IX, 253 *a*; X, 207 *a*-210 *b*; XII, 155 *b*, 694 *a*. — Sanctificetur nomen tuum : IX, 185 *a*; X, 240 *a*. — Fiat voluntas tua : IX, 281 *b*. — Panem nostrum, etc. : X, 96 *a*. — Dimitte nobis debita nostra, etc. : IX, 208 *a*, 288 *a*, 554 *a*.— Et ne nos inducas in tentationem : III, 297 *a*; VII, 655 *a*; IX, 200 *b*, 232 *b*. — Amen : X, 210 *b*.
14. Si dimiseritis hominibus peccata eorum, etc. : VIII, 321 *b*; X, 342 *a*; XIII, 264 *a*.
16. Cum jejunatis, nolite fieri, sicut hypocritæ, tristes : VIII, 272 *a*; XIII, 143 *b*.
17. Tu autem, cum jejunas, unge caput tuum, etc. : VIII, 272 *b*, 320 *b*; IX, 264 *a*, 657 *a*.
19. Nolite vobis thesaurizare thesauros in terra, etc. : XIV, 46 *b*, 460 *b*.
20. Thesaurizate vobis thesauros in cœlo, etc.: VII, 75 *b*; IX, 671 *b*; XIII, 76 *a*.

Digitized by Google

21. Ubi est thesaurus tuus, ibi est et cor tuum : VIII, 446 *a*; IX, 581 *b*.
22. Si oculus tuus fuerit simplex, etc. : IX, 185 *a*; X, 592 *b*; XII, 151 *a*, 507 *b*; XIII, 468 *b*.
24. Nemo potest duobus dominis servire : III, 653 *b*; IX, 579 *b*; XII, 298 *a*; XIII, 415 *b*, 591 *b*; XIV, 33 *a*.
25. Ne solliciti sitis animæ vestræ, etc. : VIII, 119 *b*; IX, 605 *b*. — Nonne anima plus est quam esca : XIV, 366 *b*, 372 *b*.
26. Respicite volatilia cœli, quoniam non serunt, etc. : VIII, 436 *b*; XIV, 12 *b*, 370 *a*.
28. Considerate lilia agri : VIII, 335 *b*; IX, 338 *b*.
30. Si autem fœnum agri, quod hodie est, etc. : VIII, 335 *b*.
31. Nolite ergo solliciti esse : VIII, 201 *b*; X, 68 *a*; XII, 215 *b*.
32. Scit enim Pater vester, quia his omnibus indigetis : XIII, 266 *a*, 417 *a*.
33. Quærite ergo primum regnum Dei, etc. : XI, 86 *b*; XII, 354 *a*; XIII, 274 *b*, 418 *a*, 419 *ab*; XIV, 366 *a*, 388 *b*.
34. Sufficit diei malitia sua : XII, 359 *b*.

VII, 1. Nolite judicare : VII, 354 *b*.
2. In quo judicio judicaveritis, judicabimini : VII, 355 *a*. — Et in qua mensura, etc. : VI, 488 *b*.
5. Hypocrita, ejice primum trabem, etc. : VIII, 407 *a*.
6. Nolite dare sanctum canibus : V, 482 *b*; IX, 17 *b*, 182 *a*, 226 *a*, 567 *b*, 661 *b*, 673 *b*; X, 419 *a*; XI, 198 *b*.
7. Petite, et accipietis : IX, 302 *b*. — Pulsate, et aperietur vobis : IX, 198 *b*, 249 *b*.
8. Omnis qui petit, accipit, et qui quærit, invenit : IX, 661 *a*; XIII, 559 *a*.
12. Omnia quæcumque vultis ut faciant vobis homines, etc. : VIII, 139 *b*, 169 *b*; IX, 227 *a*, 666 *b*. — Hæc est enim lex et prophetæ : XIII, 611 *b*.
13. Intrate per angustam portam : XIV, 427 *a*. — Lata porta, et spatiosa via est, quæ ducit ad perditionem : VIII, 280 *a*; IX, 271 *b*; X, 36 *a*, 175 *b*, 199 *b*.
14. Arcta via est, quæ ducit ad vitam : VII, 618 *b*; IX, 271 *b*, 292 *b*, 297 *b*, 299 *b*, 546 *a*, 554 *b*.
15. Attendite a falsis prophetis, etc. : X, 451 *b*; XI, 540 *b*.
16. A fructibus eorum cognoscetis eos : VII, 595 *b*; VIII, 313 *b*. — Numquid colligunt de spinis uvas, etc. : XIII, 366 *b*, 458 *a*.
17. Omnis arbor bona fructus bonos facit : XIII, 370 *b*. — Mala autem arbor malos fructus facit : VII, 523 *a*; VIII, 171 *b*.
18. Non potest arbor bona malos fructus facere : III, 425 *a*; IX, 222 *a*, 653 *b*; X, 29 *a*.
19. Omnis arbor quæ non facit fructum bonum, etc. : IX, 200 *b*, 292 *a*, 560 *b*-561 *a*, 666 *a*; XIII, 366 *a*, 369 *a*.
21. Qui facit voluntatem Patris mei, etc. : XIII, 371 *b*, 372 *b*.
22-23. Nonne in nomine tuo dæmonia ejecimus, etc. : IX, 234 *a*. — Nunquam novi vos : X, 71 *a*.
25. Descendit pluvia, et venerunt flumina, etc. : XIV, 264 *a*. — Fundata enim erat super petram : XIII, 617 *a*.
27. Flaverunt venti, etc. : IX, 200 *a*.

VIII, 2. Si vis, potes me mundare : XIII, 93 *a*, 94 *b*.
3. Extendens Jesus manum, tetigit eum : XIII, 94 *b*.
4. Vade, ostende te sacerdoti, etc. : XII, 198 *b*; XIII, 287 *b*.
8. Tantum dic verbo, et sanabitur puer meus : XIII, 97 *b*.
9. Homo sum sub potestate constitutus, habens sub me milites : IX, 624 *a*.
11. Multi ab Oriente et Occidente venient, etc. : XI, 42 *a*.
12. Filii autem regni ejicientur in tenebras exteriores : XIII, 99 *a*. — Ibi erit fletus, et stridor dentium : VIII, 333 *a*; IX, 225 *b*.
20. Vulpes foveas habent : XIV, 365 *a*. — Filius autem hominis, etc. : XI, 276 *b*; XII, 215 *a*; XIV, 315 *b*, 371 *b*, 456 *b*.
22. Dimitte mortuos sepelire mortuos suos : IX, 649 *a*; XI, 550 *a*; XII, 246 *b*; XIV, 508 *a*.
23. Ascendente eo in naviculam, etc. : IX, 286 *a*; XIII, 100 *b*, 345 *a*.
24. Ita ut navicula operiretur fluctibus : VIII, 261 *b*; XIII, 101 *b*, 103 *a*.
25. Domine, salva nos, perimus : XIII, 104 *b*.
28. Occurrerunt ei duo habentes dæmonia, etc. : XIII, 165 *b*, 416 *a*.
31. Si ejicis nos hinc, mitte nos in gregem porcorum : II, 485 *b*; VIII, 141 *a*, 259 *b*; XI, 13 *a*; XIII, 164 *a*, 369 *b*.

IX, 1. Et ascendens in naviculam, etc. : IX, 286 *a*; XIII, 101 *b*.
2. Offerebant ei paralyticum jacentem in lecto : XI, 327 *a*; XIII, 200 *b*, 445 *a*.
4. Ut quid cogitatis mala in cordibus vestris : VIII, 416 *b*; X, 18 *a*, 198 *b*.
6. Ut autem sciatis quia Filius hominis habet potestatem, etc. : V, 368 *a*; X, 416 *a*; XIII, 446 *a*. — Tolle lectum tuum, etc. : XIII, 447 *a*, 449 *a*. — Vade in domum tuam : XI, 565 *a*.
9. Vidit hominem sedentem in telonio, etc. : XIII, 170 *ab*, 247 *b*. — Et surgens, secutus est eum : XIII, 582 *b*.
12. Non est opus valentibus medicus : XIII, 418 *a*.

Digitized by Google

13. Non veni vocare justos, sed peccatores : XIII, 21 *a*, 324 *a*.
15. Numquid possunt filii sponsi lugere, etc.: X, 160 *a*.
17. Neque mittunt vinum novum in utres veteres : XIII, 88 *b*.
18. Domine, filia mea modo defuncta est, etc.: XIII, 478 *a*.
20. Ecce mulier quæ sanguinis fluxum patiebatur, etc. : XIII, 202 *a*. — Tetigit fimbriam vestimenti ejus : IX, 568 *b*.
22. Confide, filia, fides tua te salvam fecit : XIII, 480 *b*.
25. Cum ejecta esset turba, etc. : XIII, 100 *a*, 479 *b*.
26. Exiit fama hæc in universam terram illam : XIII, 629 *b*.
32. Obtulerunt ei hominem mutum, dæmonium habentem, etc. : XIII, 165 *b*.
X, 1. Convocatis duodecim discipulis suis, dedit illis potestatem, etc. : XIII, 297 *a*.
5. In viam gentium ne abieritis : XI, 310 *b*.
8. Infirmos curate, mortuos suscitate : VII, 486 *b*. — Gratis accepistis, etc. : IX, 673 *b*; X, 421 *b*, 438 *b*; XIV, 538 *a*.
9. Nolite possidere aurum neque argentum : XI, 420 *b*; XIV, 371 *b*, 376 *b*, 456 *ab*, 458 *a*, 465 *b*, 565 *a*, 575 *a*.
10. Neque duas tunicas : XIV, 565 *b*. — Neque calceamenta : XIV, 494 *b*, 567 *b*, 568 *a*. — Dignus enim est operarius cibo suo : XIV, 488 *a*.
14. Excutite pulverem de pedibus vestris : IX, 230 *ab*, 249 *b*, 252 *b*; X, 174 *a*.
16. Ecce ego mitto vos sicut oves in medio luporum : IX, 600 *b*. — Estote ergo prudentes sicut serpentes, etc. : VIII, 301 *b*, 356 *a*, 402 *b*, 408 *b*; IX, 238 *a*, 313 *b*; XIII, 551 *a*, 632 *a*; XIV, 88 *a*.
20. Non enim vos estis qui loquimini, etc. : IX, 231 *a*; X, 52 *a*, 214 *b*, 494 *b*; XIII, 305 *a*.
22. Qui perseveraverit usque in finem, etc. : VII, 107 *a*, 617 *a*; VIII, 329 *b*; IX, 199 *b*, 238 *a*, 261 *b*; XII, 226 *a*.
23. Cum persequentur vos in civitate ista, fugite in aliam : XI, 162 *b*, 399 *b*.
25. Sufficit discipulo ut sit sicut magister ejus, etc. : VIII, 316 *b*.
26. Nihil est opertum, quod non revelabitur, etc. : IX, 670 *a*.
27. Quod in aure auditis, prædicate super tecta : IX, 679 *b*; XI, 68 *b*.
28. Nolite timere eos qui occidunt corpus, etc. : VIII, 282 *a*, 304 *b*, 307 *b*; IX, 190 *a*, 571 *a*. — Sed potius timete eum qui potest et animam, etc. : VIII, 334 *b*; IX, 244 *b*; XIII, 339 *a*.
29. Nonne duo passeres asse veneunt, etc. : X, 434 *b*.
30. Vestri capilli capitis omnes numerati sunt : IX, 565 *a*.
32. Qui confitebitur me coram hominibus, etc. : VII, 84 *a*; IX, 292 *b*.
34. Non veni pacem mittere, sed gladium : VIII, 324 *b*.
36. Inimici hominis domestici ejus : IX, 196 *b*; X, 146 *a*.
37. Qui amat patrem aut matrem plusquam me, non est me dignus : VII, 153 *b*, 546 *a*; VIII, 448 *a*; XIII, 576 *a*.
38. Qui non accipit crucem suam, et sequitur me, etc. : XIII, 235 *b*, 241 *a*, 500 *a*.
41. Qui recipit justum in nomine justi, mercedem justi accipiet : XI, 30 *b*.
42. Quicumque potum dederit uni ex minimis, etc. : XIV, 463 *b*, 518 *b*.
XI, 2. Joannes cum audisset in vinculis opera Christi, etc. : XIII, 16 *b*, 29 *b*.
3. Tu es qui venturus es, an alium expectamus : IV, 542 *ab*; XIII, 30 *b*.
5. Cæci vident, claudi ambulant, etc. : XIII, 18 *a*.
7. Quid existis in desertum videre, etc. : IX, 674 *a*.
9. Prophetam? Etiam dico vobis, et plusquam prophetam : X, 222 *b*.
10. Ecce ego mitto angelum meum ante faciem tuam, etc. : VII, 439 *b*.
11. Non surrexit inter natos mulierum major Joanne Baptista : X, 137 *a*, 222 *b*. — Qui autem minor est in regno cœlorum, etc. : III, 320 *a*.
12. A diebus Joannis Baptistæ usque nunc, regnum cœlorum vim patitur : VIII, 449 *b*. — Et violenti rapiunt illud : VIII, 303 *a*; XIII, 622 *a*.
13. Omnes enim prophetæ, etc. : V, 321 *b*; X, 225 *b*.
14. Et si vultis recipere, etc. : X, 223 *b*.
17. Cecinimus vobis, et non saltastis, etc. : X, 139 *b*.
21. Væ tibi, Corozain, etc. : XIII, 489 *b*.
24. Terræ Sodomorum remissius erit, etc. : X, 201 *b*.
25. Confiteor tibi, Pater, etc. : IX, 308 *b*, 311 *a*; X, 47 *b*, 214 *a*; XIII, 561 *b*.
27. Omnia mihi tradita sunt a Patre meo : XI, 255 *a*, 306 *b*, 468 *b*. — Nemo novit Filium nisi Pater, etc. : I, 360 *b*; VII, 502 *b*; VIII, 435 *b*, 460 *b*; X, 207 *b*; XIII, 415 *b*.
28. Venite ad me, omnes qui laboratis, etc. : VII, 566 *a*; VIII, 345 *a*, 398 *b*; IX, 252 *b*, 552 *b*, 559 *a*; X, 58 *a*, 147 *a*, 345 *b*; XII, 203 *a*; XIII, 513 *b*, 554 *a*; XIV, 149 *a*, 150 *a*.
29. Tollite jugum meum super vos, etc. : VII, 70 *b*, 121 *b*; VIII, 312 *a*; IX, 225 *a*, 240 *a*, 244 *a*, 252 *a*, 303 *b*, 576 *b*; X, 58 *a*, 191 *b*,

Digitized by Google

213 *b*; XII, 212 *a*; XIII, 433 *a*; XIV, 86 *b*, 150 *a*.
30. Jugum enim meum suave est, etc. : VII, 97 *a*; VIII, 294 *b*; X, 594 *a*.
XII, 18. Ecce puer meus quem elegi : XI, 85 *a*.
22. Oblatus est ei dæmonium habens cæcus et mutus, etc. : XIII, 165 *a*.
30. Qui non est mecum, contra me est : II, 211 *a*.
31. Spiritus blasphemiæ non remittetur : III, 631 *a*; X, 527 *b*.
32. Non remittetur ei, neque in hoc sæculo, neque in futuro : VII, 533 *a*, 579 *a*; X, 554 *b*.
34. Ex abundantia cordis os loquitur : VII, 635 *b*; XIV, 21 *b*.
35. De bono thesauro profert bona : IX, 193 *a*; XI, 218 *a*; XIII, 222 *b*. — Malus homo de malo thesauro profert mala : XIII, 627 *a*.
36. Dico vobis, quoniam omne verbum otiosum, etc. : III, 581 *a*; V, 703 *a*; VII, 130 *b*; VIII, 332 *b*; IX, 622 *b*; X, 10 *b*, 29 *b*; XII, 218 *a*; XIII, 375 *b*, 476 *b*.
37. Ex verbis tuis condemnaberis : X, 8 *a*; XIII, 354 *b*.
39. Generatio mala et adultera signum quærit, etc. : X, 28 *b*.
40. Sicut fuit Jonas in ventre ceti, etc. : IV, 466 *a*; XIII, 216 *b*.
41. Viri Ninivitæ surgent in judicio, etc. : VI, 511 *a*; X, 23 *b*, 31 *b*.
42. Regina Austri surget in judicio, etc. : VI, 511 *a*.
43. Cum immundus spiritus exierit ab homine, etc. : VIII, 302 *a*; IX, 663 *b*; XIII, 209 *a*.
50. Quicumque fecerit voluntatem Patris mei, etc. : VIII, 156 *a*; IX, 191 *ab*; XIII, 372 *a*.
XIII, 3. Exiit qui seminat, etc. : IX, 233 *b*.
6. Sole autem orto æstuaverunt, etc. : IX, 280 *b*.
8. Et dabunt fructum, aliud centesimum, etc.: VII, 289 *b*; X, 591 *b*.
9. Qui habet aures audiendi, audiat : X, 41 *ab*.
11. Vobis datum est nosse mysteria regni cœlorum : IX, 295 *a*.
23. Qui in terram bonam seminatus est, etc. : XIII, 123 *b*.
24. Simile factum est regnum cœlorum homini qui seminavit, etc. : XIII, 107 *a*, 110 *b*.
25. Cum dormirent homines, etc. : X, 200 *b*; XIII, 127 *a*.
27. Nonne bonum semen seminasti in agro tuo : XIII, 113 *a*.
28. Inimicus homo hoc fecit : IX, 196 *b*, 566 *a*.
30. Sinite crescere utraque usque ad messem : X, 361 *b*; XII, 148 *a*. — Colligite primum zizania, etc. : XIII, 145 *b*. — Triticum autem congregate, etc. : XIII, 112 *a*.
31. Simile est regnum cœlorum grano sinapis, etc. : XI, 53 *b*, 54 *a*.
32. Fit arbor, ita ut volucres cœli veniant, et habitent in ramis ejus : XIII, 210 *a*, *ubi lege* volucres (id est angeli).
33. Abscondit in farinæ satis tribus : IX, 278 *b*.
35. Aperiam in parabolis os meum : IX, 409 *a*.
38. Zizania filii sunt nequam : XIII, 464 *b*.
41. Mittet Filius hominis angelos suos, etc. : X, 208 *b*; XIII, 312 *b*.
43. Justi fulgebunt sicut sol in regno Patris eorum : IX, 315 *b*, 573 *b*; X, 23 *a*, 209 *a*; XI, 85 *b*.
44. Simile est regnum cœlorum thesauro abscondito in agro : VIII, 289 *b*; X, 226 *b*; XIII, 275 *b*; XIV, 254 *b*.
45. Simile est regnum cœlorum homini negotiatori, etc. : XIII, 275 *a*.
46. Inventa una pretiosa margarita abiit, etc.: VIII, 336 *a*; X, 155 *a*; XIII, 418 *b*, 629 *a*.
47. Simile est regnum cœlorum sagenæ missæ in mare, etc. : X, 332 *a*, 361 *b*.
48. Elegerunt bonos in vasa : IX, 196 *a*; XIII, 100 *b*, 458 *a*.
49. In consummatione sæculi, exibunt angeli, etc. : VIII, 333 *a*; IX, 199 *b*; X, 33 *b*.
52. Omnis scriba doctus in regno cœlorum : XI, 178 *b*. — Profert de thesauro suo nova et vetera : IX, 193 *a*; XI, 541 *b*.
XIV, 1-2. Audivit Herodes tetrarcha famam Jesu, etc. : X, 61 *b*.
24. Navicula in medio mari jactabatur : XI, 344 *b*.
25. Ambulans super mare : XI, 340 *b*.
28. Si tu es, jube me ad te venire super aquas : IX, 304 *b*; XIII, 315 *a*.
30. Videns ventum validum, timuit, etc. : VIII, 297 *b*; IX, 199 *b*; X, 122 *a*.
31. Et ait illi : Modicæ fidei, etc. : VIII, 297 *b*; IX, 199 *b*.
XV, 3. Quare et vos transgredimini mandatum Dei, etc. : X, 17 *b*.
4. Honora patrem et matrem : XI, 284 *a*.
8. Populus hic labiis me honorat, etc. : IX, 232 *a*, 292 *ab*.
13. Omnis plantatio quam non plantavit Pater meus, etc. : IX, 610 *a*; X, 29 *a*.
14. Sinite illos; cæci sunt, etc. : VII, 372 *b*. — Cæcus si cæco ducatum præstet, etc. : VIII, 297 *a*; IX, 303 *b*, 308 *b*, 546 *a*; XII, 260 *a*.
17. Omne quod in os intrat, etc. : III, 338 *b*.
18. Quæ procedunt de ore, de corde exeunt : XI, 307 *a*.
19. De corde exeunt cogitationes malæ : VIII, 416 *b*; IX, 408 *a*.

Digitized by Google

22. Ecce mulier Chananæa, etc. : XI, 548 *b*; XIII, 185 *a*.
23. Dimitte eam, quia clamat post nos : XIII, 155 *a*, 156 *a*.
24. Non sum missus nisi ad oves, etc. : IX, 288 *b*; X, 189 *b*; XI, 286 *a*, 310 *b*, 417 *b*.
26. Non est bonum sumere panem filiorum, etc. : V, 448 *b*; IX, 182 *a*; X, 522 *b*.
27. Catelli edunt de micis, etc. : X, 23 *b*; XIII, 162 *a*.
28. O mulier, magna est fides tua : VIII, 298 *a*.
32. Triduo jam perseverant mecum : XIII, 81 *a*, 289 *a*.
34. Septem (panes), et paucos pisciculos : XIII, 83 *b*.
XVI, 13. Quem dicunt homines, etc. : X, 65 *b*.
16. Tu es Christus filius Dei vivi : VIII, 330 *b*; IX, 304 *b*; X, 233 *a*.
17. Beatus es, Simon Bar-Jona : VIII, 286 *b*; X, 238 *a*; XIII, 531 *a*. — Quia caro et sanguis non revelavit tibi : IV, 527 *b*; VIII, 460 *b*.
18. Tu es Petrus : IX, 294 *b*; XIV, 557 *a*. — Super hanc petram ædificabo Ecclesiam meam : VIII, 296 *a*, 330 *b*; XI, 53 *b*, 91 *b*; XIV, 109 *a*.
19. Et tibi dabo claves regni cœlorum, etc. : X, 334 *a*, 345 *a*. — Quodcumque ligaveris super terram, etc. : VIII, 361 *a*; X, 5 *b*.
22. Absit a te, Domine, non erit tibi hoc : IX, 546 *b*.
24. Si quis vult post me venire, etc. : V, 122 *a*; VIII, 309 *b*; IX, 309 *b*; XIII, 451 *b*, 496 *a*, 548 *a*, 554 *b*; XIV, 3 *b*, 297 *a*, 423 *b*, 559 *b*.
25. Qui voluerit animam suam salvam facere, perdet eam : IX, 457 *b*; X, 190 *a*.
26. Quid prodest homini, si mundum universum lucretur, etc. : IX, 626 *a*; XII, 151 *a*, 554 *a*, 581 *a*.
XVII, 1. Post dies sex, assumit Jesus Petrum, etc. : XI, 70 *b*; XII, 4 *a*; XIII, 157 *b*.
2. Vestimenta ejus facta sunt alba sicut nix : IX, 264 *b*.
4. Domine, bonum est nos hic esse, etc. : XII, 28 *a*, 124 *b*, 168 *a*.
5. Vox facta est de nube : XIII, 321 *a*. — Hic est filius meus dilectus : IX, 190 *a*; X, 233 *a*.
14. Miserere filio meo, quia lunaticus est : XIII, 202 *a*.
19. Si habueritis fidem sicut granum sinapis : VIII, 297 *b*; IX, 202 *b*.
20. Hoc genus non ejicitur nisi per orationem et jejunium : VIII, 268 *b*; XI, 73 *b*; XIII, 166 *a*.
24. Quid tibi videtur, Simon? reges terræ a quibus accipiunt tributum, etc. : III, 651 *b*.
26. Ut autem non scandalizemus eos, etc. : VII, 372 *b*. — Vade ad mare : XIV, 365 *a*, 470 *a*. — Da eis pro me et te : XIV, 577 *a*.
XVIII, 4. Quicumque humiliaverit se sicut parvulus iste, etc. : XIV, 484 *a*.
5. Qui susceperit unum parvulum, etc. : XI, 85 *a*.
6. Qui scandalizaverit unum de pusillis istis, etc. : XII, 148 *a*, 149 *b*.
7. Væ homini illi, per quem scandalum venit : VII, 575 *b*; XIII, 490 *a*.
10. Videte ne contemnatis, etc. : XIV, 538 *b*. — Angeli eorum in cœlis semper vident faciem Patris mei : VII, 440 *b*; IX, 281 *b*; X, 127 *b*-128 *a*; XI, 6 *a*; XIII, 606 *a*; XIV, 118 *b*, 291 *b*.
12. Si fuerint alicui centum oves, et erraverit una ex eis, etc. : IX, 202 *b*, 544 *a*.
15. Si peccaverit in te frater tuus, vade, et corripe eum : VII, 532 *a*; VIII, 202 *a*; XI, 51 *b*, 439 *b*.
16. In ore duorum vel trium testium stet omne verbum : X, 218 *b*, 262 *a*; XIV, 546 *b*.
18. Quæcumque solveritis, etc. : XI, 117 *a*.
20. Ubi sunt duo vel tres congregati in nomine meo, etc. : IX, 620 *a*; X, 294 *b*; XI, 497 *b*.
23. Assimilatum est regnum cœlorum homini regi, qui voluit rationem ponere, etc. : XIII, 108 *b*.
24. Oblatus est ei unus qui debebat, etc. : XIII, 376 *a*, 445 *b*.
25. Jussit eum venundari, et uxorem ejus, et filios : XIII, 410 *a*.
26. Patientiam habe in me, etc. : XIII, 476 *a*.
27. Misertus dominus servi illius, etc. : X, 605 *b*.
28. Tenens suffocabat eum, etc. : X, 107 *a*.
32. Serve nequam, omne debitum dimisi tibi, etc. : X, 209 *b*.
33. Nonne ergo oportuit et te misereri, etc. : IX, 641 *b*; X, 88 *a*; XIII, 326 *a*.
34. Tradidit eum tortoribus : IX, 567 *a*; XIII, 477 *a*.
XIX, 6. Jam non sunt duo, sed una caro : I, 506 *a*. — Quod ergo Deus conjunxit, homo non separet : VI, 339 *b*; VII, 54 *b*, 330 *b*; X, 103 *a*.
9. Quicumque dimiserit uxorem suam, nisi ob fornicationem, etc. : X, 58 *b*; XI, 92 *a*.
11. Non omnes capiunt verbum istud, sed quibus datum est : VIII, 309 *a*.
12. Sunt eunuchi qui seipsos castraverunt propter regnum cœlorum : VII, 54 *a*; X, 25 *b*; XIV, 423 *b*. — Qui potest capere, capiat : XIV, 376 *b*, 561 *b*.
13. Oblati sunt ei parvuli, ut manus eis imponeret, etc. : XIII, 479 *a*.
17. Si vis ad vitam ingredi, serva mandata : V, 160 *b*; VIII, 276 *b*; IX, 327 *a*, 344 *b*, 505 *a*, 545 *a*, 647 *a*; XII, 228 *a*, 260 *a*; XIII, 536 *b*-537 *a*; XIV, 25 *b*, 373 *a*.

Digitized by Google

19. Honora patrem tuum et matrem tuam : XI, 284 *a*.
21. Si vis perfectus esse, vade, vende omnia quæ habes, etc. : IV, 673 *a*; VII, 304 *a*; VIII, 309 *ab*; IX, 185 *a*, 290 *b*, 611 *a*; XII, 214 *ab*; XIII, 452 *a*, 537 *b*, 555 *a*; XIV, 301 *a*, 316 *a*, 364 *ab*, 373 *a*, 388 *a*, 423 *a*, *b*, 428 *a*, 449 *a*, 455 *b*, 459 *b*, 486 *a*, 563 *a*.
23. Dives difficile intrabit in regnum cœlorum : X, 327 *a*; XIV, 427 *b*.
24. Facilius est camelum per foramen acus transire, etc. : X, 593 *b*; XIII, 190 *b*.
26. Apud Deum omnia possibilia sunt : X, 233 *a*.
27. Ecce nos reliquimus omnia, et secuti sumus te : VIII, 406 *a*; IX, 208 *a*; X, 334 *a*; XIV, 364 *b*, 398 *a*, 455 *a*.
28. Vos qui reliquistis omnia et secuti estis me, etc. : VII, 622 *a*; VIII, 287 *b*; IX, 226 *b*; XIII, 349 *ab*, 571 *b*. — In regeneratione : IX, 251 *b*; XI, 541 *b*. — Cum sederit Filius hominis in sede majestatis suæ : IX, 236 *b*. — Sedebitis et vos super sedes duodecim, etc. : VI, 541 *a*; X, 33 *b*.
29. Omnis qui reliquerit domum, etc. : VIII, 200 *a*, 287 *b*; IX, 288 *b*; XI, 93 *a*; XIV, 374 *a*.
XX, 1 *et seq.* Exiit primo mane, etc. : IX, 102 *a*, 194 *b*; X, 489 *b*; XIII, 108 *a*.
3-4. Vidit alios stantes, etc. : XI, 117 *b*; XIII, 463 *b*.
6. Quid hic statis tota die otiosi : IX, 227 *a*; X, 489 *b*; XII, 320 *b*.
7. Ite et vos in vineam meam : XIII, 117 *b*.
8. Voca operarios, etc. : X, 489 *a*; XIII, 114 *b*, 119 *a*.
9. Acceperunt autem et ipsi singulos denarios : IV, 577 *a*; XIII, 237 *a*.
12. Portavimus pondus diei et æstus : XIII, 80 *b*-81 *a*.
13. Nonne ex denario convenisti mecum : XI, 446 *a*; XIII, 289 *a*.
15. Aut non licet mihi quod volo facere : VII, 547 *a*. — Aut oculus tuus nequam est, etc. : VII, 579 *a*; VIII, 253 *b*; IX, 283 *b*.
16. Sic erunt novissimi primi, etc. : XIII, 120 *a*. — Multi sunt vocati, etc. : IX, 201 *a*, 660 *b*.
22. Nescitis quid petatis : VIII, 264 *b*; IX, 211 *a*, 505 *b*, 633 *b*. — Potestis bibere calicem quem ego bibiturus sum : V, 430 *b*; VIII, 326 *b*; X, 572 *b*; XI, 190 *b*; XIV, 56 *b*.
23. Sedere ad dexteram, vel ad sinistram, etc. : XIII, 264 *b*.
25. Principes gentium dominantur eorum, etc. : IX, 355 *a*, 383 *a*.
26. Quicumque voluerit inter vos major fieri, sit vester minister : XIV, 563 *a*.
27. Qui voluerit inter vos primus esse, erit vester servus : IX, 384 *a*.
28. Venit Filius hominis non ministrari, etc. : XIII, 240 *b*, 243 *a*.
34. Misertus eorum Jesus, tetigit oculos eorum, etc. : XIII, 137 *a*.
XXI, 1. Cum appropinquassent Jerosolymis, etc. : XIII, 188 *b*.
2. Ite in castellum quod contra vos est : X, 174 *b*. — Inveniętis asinam alligatam, et pullum cum ea : XI, 116 *b*.
5. Ecce Rex tuus venit tibi, etc. : XIII, 12 *b*, 189 *b*.
8. Plurima turba straverunt vestimenta sua in via : XI, 120 *a*.
9. Turbæ autem quæ præcedebant, et quæ sequebantur, clamabant, etc. : X, 468 *a*. — Benedictus qui venit in nomine Domini : XIII, 14 *a*.
12. Intravit Jesus in templum Dei, et ejiciebat, etc. : XIII, 386 *ab*.
13. Domus mea domus orationis vocabitur, etc. : IX, 298 *a*; XIII, 84 *a*, 634 *a*; XIV, 112 *a*, 125 *a*, 136 *a*. — Vos autem fecistis illam, etc. : XIII, 103 *b*.
16. Nunquam legistis : Quia ex ore infantium, etc. : XI, 84 *a*.
19. Videns fici arborem unam, etc. : X, 580 *b*; XIII, 367 *a*, 370 *a*.
22. Omnia quæcumque petieritis, etc. : XIII, 271 *a*.
31. Meretrices præcedent vos in regnum Dei : IX, 645 *a*.
33. Homo erat pater familias, qui plantavit vineam : IX, 256 *a*. — Et peregre profectus est : VII, 37 *b*.
38. Hic est hæres; venite, occidamus eum : X, 198 *b*.
43. Auferetur a vobis regnum Dei, etc. : X, 450 *a*, 588 *b*.
44. Super quem ceciderit (lapis), conteret eum : IX, 294 *b*; X, 579 *b*.
XXII, 2. Simile est regnum cœlorum homini regi, etc. : XIII, 87 *a*, 452 *a*.
3. Misit servos suos vocare invitatos ad nuptias : X, 607 *a*.
6. Reliqui vero tenuerunt servos ejus, etc. : XIII, 374 *b*.
7. Missis exercitibus suis, etc. : XIII, 298 *a*, 312 *b*, 453 *b*.
9. Ite ad exitus viarum, etc. : XIII, 373 *a*.
10. Congregaverunt omnes quos invenerunt, malos et bonos, etc. : XII, 453 *b*.
11-12. Vidit ibi hominem non vestitum veste nuptiali, etc. : XIII, 248 *a*. — Quomodo huc intrasti non habens vestem nuptialem : IX, 279 *b*, 681 *a*; X, 42 *a*; XI, 175 *b*; XIII, 456 *a*. — At ille obmutuit : X, 32 *b*.

Digitized by Google

13. Ligatis manibus et pedibus ejus, mittite eum in tenebras exteriores : VIII, 128 *a*, 277 *a*, 334 *a*; IX, 210 *a*, 288 *a*, 562 *b*, 567 *a*.
14. Multi sunt vocati, pauci vero electi : II, 106 *a*; X, 105 *a*; XIII, 457 *b*.
15. Consilium inierunt ut caperent eum in sermone : X, 60 *b*; XIII, 348 *a*.
16. Magister, scimus quia verax es, etc. : IX, 478 *a*; X, 6 *b*, 186 *b*; XIII, 265 *a*, 471 *a*.
18. Quid me tentatis, hypocritæ : X, 6 *a*.
19. At illi obtulerunt ei denarium : XIII, 445 *b*, 474 *b*.
20. Cujus est imago hæc et superscriptio : X, 1 *b*; XIII, 299 *b*, 477 *a*; XIV, 127 *a*.
21. Reddite ergo quæ sunt Cæsaris, Cæsari, etc. : VIII, 269 *a*; X, 256 *b*; XIII, 476 *a*; XIV, 496 *b*.
29. Erratis, nescientes Scripturas, neque virtutem Dei : X, 354 *a*.
30. In resurrectione neque nubent, neque nubentur, etc. : VI, 473 *b*; VII, 342 *a*, 467 *a*; VIII, 285 *b*; IX, 551 *a*.
32. Non est Deus mortuorum, sed viventium : XI, 412 *a*.
35-37. Interrogavit eum unus legis doctor, etc. : XIII, 472 *a*.— Diliges Dominum Deum tuum, etc. : I, 299 *b*; IV, 598 *a et seq.*; VII, 94 *b*; IX, 188 *a*, 278 *b*, 441 *a*; XII, 40 *b*, 102 *b*, 225 *a*, 231 *a*; XIII, 437 *b*, 439 *a*, 440 *a*, 441 *b*.
39. Diliges proximum tuum sicut teipsum : IX, 185 *a*, 576 *a*.
40. In his duobus mandatis, etc. : XII, 136 *a*; XIV, 22 *b*-23 *a*.
42. Quid vobis videtur de Christo : IX, 221 *a*.
XXIII, 3. Omnia quæcumque dixerint vobis, servate et facite : III, 654 *a*; IX, 551 *b*, 585 *a*.
5. Omnia opera sua faciunt ut videantur ab hominibus : VIII, 315 *a*.
6. Amant primas cathedras, etc. : X, 46 *b*.
8. Omnes autem vos fratres estis : VIII, 321 *b*.
10. Nec vocemini magistri, etc. : XIII, 471 *b*. — Magister vester unus est Christus : IX, 683 *a*.
13. Væ vobis, Scribæ et Pharisæi hypocritæ, quia clauditis regnum cœlorum, etc. : X, 172 *b*.
25. Væ vobis, Scribæ et Pharisæi hypocritæ, quia mundatis quod deforis est calicis, etc. : X, 406 *b*.
27. Væ vobis, Scribæ et Pharisæi hypocritæ, quia similes estis sepulcris dealbatis, etc. : X, 72 *a*; XIII, 134 *a*.
32. Implete mensuram patrum vestrorum, etc. : X, 146 *a*; XIII, 328 *b*.
33. Genimina viperarum, quomodo fugietis a judicio gehennæ : IX, 494 *a*.
34. Mitto ad vos prophetas : IX, 264 *b*.
37. Quoties volui congregare filios tuos, etc. : IX, 226 *a*, 228 *b*; X, 196 *b*.
38. Ecce relinquetur vobis domus vestra deserta : XI, 71 *b*.
39. Dico vobis, non me videbitis amodo, etc. : XII, 263 *a*.
XXIV, 3. Quod signum adventus tui, etc. : XIII, 2 *a*.
11. Multi pseudoprophetæ surgent, etc. : IX, 679 *b*.
12. Et quoniam abundavit iniquitas, etc. : VIII, 319 *a*; IX, 637 *b*; XI, 460 *a*.
13. Qui perseveraverit usque in finem, etc. : IX, 637 *b*-638 *a*; XIV, 8 *b*.
15. Cum videritis abominationem desolationis, etc. : IX, 649 *a*; X, 200 *a*; XIII, 484 *a*.
16. Tunc qui in Judæa sunt, etc. : X, 466 *b*.
19. Væ autem prægnantibus et nutrientibus, etc. : XIII, 489 *a*.
20. Orate ut non fiat fuga vestra in hyeme vel sabbato : VIII, 408 *b*.
21. Erit enim tunc tribulatio magna, etc. : IX, 680 *b*.
22. Nisi breviati fuissent dies illi, non fieret salva omnis caro : IX, 679 *b*.
24. Surgent pseudochristi et pseudoprophetæ, etc. : XIII, 491 *a*.
26. Si ergo dixerint vobis : Ecce in deserto est, etc. : IX, 679 *b*.
27. Sicut fulgur exit ab oriente, etc. : X, 118 *a*; XIII, 11 *a*.
28. Ubicumque fuerit corpus, etc. : IX, 185 *a*; XII, 263 *a*; XIII, 112 *b*, 490 *a*.
29. Stellæ cadent de cœlo, etc. : XI, 71 *a*.
30. Et tunc parebit signum Filii hominis in cœlo, etc. : VIII, 332 *b*; IX, 680 *b*; X, 528 *a*; XIII, 491 *a*, 492 *a*.
31. Et congregabunt electos a quatuor ventis : X, 294 *b*.
35. Cœlum et terra transibunt, etc. : VI, 563 *a*; VII, 246 *b*; VIII, 276 *b*; IX, 496 *b*, 591 *a*, 608 *a*, 646 *b*.
36. De die autem illa et hora nemo scit, etc. : IV, 306 *a*; VI, 558 *b*; X, 33 *a*; XIII, 266 *a*.
41. Duæ molentes in mola : IX, 679 *b*.
42. Vigilate itaque, quia nescitis qua hora, etc. : IX, 658 *b*.
43. Si sciret paterfamilias qua hora, etc. : VIII, 139 *a*.
45. Fidelis servus et prudens, etc. : VII, 24 *b*.
46. Beatus ille servus, quem, cum venerit, etc. : VII, 99 *a*.
48. Si dixerit malus servus ille in corde suo, etc. : XIII, 466 *b*.
51. Dividet eum (dominus illius), partemque ejus ponet cum hypocritis, etc. : XIII, 35 *b*.

Digitized by Google

XXV, 3. Fatuæ (virgines), acceptis lampadibus, etc. : x, 148 *b*.
4. Prudentes vero acceperunt oleum : viii, 295 *b*, 320 *b*; ix, 195 *b*-196 *a*.
5. Moram faciente sponso, etc. : xi, 68 *a*.
6. Media nocte clamor factus est : Ecce sponsus venit : ix, 398 *b*-399 *a*; xiii, 23 *a*.
8. Date nobis de oleo vestro : xiv, 253 *b*.
10. Quæ paratæ erant, intraverunt cum eo ad nuptias : xiii, 87 *a*. — Et clausa est janua : x, 32 *b*, 205 *a*.
13. Vigilate itaque, quia nescitis diem, etc. : vii, 80 *b*; ix, 200 *a*.
15. Uni dedit (homo) quinque talenta, etc. : ix, 285 *a*; xiii, 272 *a*. — Unicuique secundum propriam virtutem : ii, 469 *b*.
18. Abscondit pecuniam domini sui : ix, 296 *a*.
20. Accedens qui quinque talenta acceperat, etc. : ix, 245 *b*.
21. Quia super pauca fuisti fidelis, etc. : xiii, 535 *b*. — Intra in gaudium domini tui : viii, 328 *b*.
23. Euge, serve bone : ix, 292 *a*. — Quia super pauca fuisti fidelis, etc. : x, 22 *a*.
25. Timens abii, et abscondi talentum tuum in terra : ix, 419 *a*.
26. Serve male et piger, sciebas quia meto ubi non semino, etc. : xiii, 466 *a*.
28. Tollite ab eo talentum, et date, etc. : viii, 258 *a*, 274 *a*; xii, 138 *b*.
30. Inutilem servum ejicite in tenebras exteriores : x, 118 *b*, 123 *b*.
32. Congregabuntur ante eum omnes gentes, etc. : viii, 332 *b*; ix, 199 *a*. — Et separabit eos ab invicem, etc. : x, 205 *a*.
33. Et statuet oves quidem a dextris, etc. : vi, 101 *a*; ix, 662 *a*; x, 39 *a*; xi, 497 *b*.
34. Venite, benedicti Patris mei, etc. : viii, 235 *b*, 333 *b*, 345 *b*; ix, 233 *b*, 235 *b*, 316 *a*, 323 *b*, 524 *a*, 671 *a*, 680 *b*; xiii, 555 *a*.
35. Esurivi enim, et dedistis mihi manducare : viii, 340 *b*.
40. Quamdiu fecistis uni de fratribus istis minimis, etc. : vii, 122 *b*; viii, 268 *b*, 274 *a*, 322 *a*; xii, 206 *a*; xiii, 547 *b*; xiv, 317 *b*, 518 *b*.
41. Tunc dicet et his qui a sinistris erunt : Ite, maledicti, etc. : vi, 496 *a*; viii, 71 *b*, 87 *a*, 235 *b*, 334 *b*; ix, 224 *b*, 229 *a*, 266 *a*, 291 *b*, 292 *a*, 327 *a*, 502 *b*; x, 8 *a*, 16 *a*, 27 *a*, 90 *b*; xi, 43 *b*, 563 *a*; xiii, 368 *b*, 535 *b*.
42. Esurivi, et non dedistis mihi manducare : viii, 128 *a*, 138 *a*; ix, 266 *a*, 292 *a*.
43. Nudus fui, et non cooperuistis me : xiii, 203 *a*.
45. Quamdiu non fecistis uni, etc. : x, 496 *b*.
46. Ibunt hi in supplicium æternum, etc. : viii, 332 *b*; ix, 502 *b*.
XXVI, 3. Tunc congregati sunt principes sacerdotum, etc. : ix, 525 *b*-526 *a*.
4. Consilium fecerunt ut Jesum dolo tenerent, etc. : x, 198 *b*.
6. In domo Simonis leprosi : viii, 128 *a*.
7. Accessit ad eum mulier, etc. : xi, 419 *b*.
15. Constituerunt ei triginta argenteos : ix, 288 *b*; xiii, 131 *a*.
24. Væ homini illi, per quem Filius hominis tradetur : viii, 385 *a*; xii, 149 *a*. — Bonum erat ei, si natus non fuisset homo ille : ix, 618 *a*.
26. Cœnantibus autem eis, accepit Jesus panem, etc. : v, 423 *b*. — Accipite, et comedite, etc. : xiii, 236 *a*.
28. Hic est sanguis meus novi testamenti : viii, 337 *a*; ix, 222 *a*.
29. Non bibam amodo de hoc genimine vitis, etc. : ix, 228 *a*, 241 *a*.
34. Amen dico tibi, quia in hac nocte, etc. : ii, 355 *b*.
36. Villam quæ dicitur Gethsemani : ix, 258 *b*.
38. Tristis est anima mea usque ad mortem : ix, 210 *b*, 241 *a*, 242 *a*, 275 *b*; x, 187 *a*; xi, 413 *b*; xiv, 371 *b*, 413 *b*.
39. Et progressus pusillum, cecidit in faciem suam : x, 296 *b*. — Transeat a me calix iste : vii, 292 *b*; viii, 161 *a*; ix, 287 *b*; x, 186 *a*. — Verumtamen non sicut ego volo, etc. : vii, 291 *b*; viii, 285 *b*; xiv, 414 *a*.
41. Vigilate et orate, ne intretis in tentationem : xi, 73 *b*; xii, 218 *b*. — Spiritus quidem promptus est, etc. : viii, 302 *a*; ix, 532 *b*.
44. Oravit tertio, eumdem sermonem dicens : vii, 119 *a*.
45. Dormite jam et requiescite : xiii, 209 *b*.
48. Qui tradidit eum, dedit illis signum, etc. : xiii, 293 *a*.
49. Ave, Rabbi : vii, 576 *b*.
50. Amice, ad quid venisti : xiv, 29 *b*.
52. Omnes qui acceperint gladium, gladio peribunt : xii, 249 *b*.
53. An putas quia non possum rogare Patrem meum, etc. : ix, 258 *a*.
55. Quotidie apud vos sedebam docens, etc. : xiii, 258 *b*.
56. Relicto eo, fugerunt : x, 185 *ab*; xiv, 436 *a*.
58. Petrus autem sequebatur eum a longe usque in atrium, etc. : ix, 193 *b*; x, 78 *b*.
60. Multi falsi testes, etc. : x, 186 *a*.
66. Reus est mortis : x, 187 *a*.
74. Continuo gallus cantavit : xiii, 356 *b*.

Digitized by Google

75. Et egressus foras, flevit amare : VIII, 319 *b*; XIII, 247 *b*, 379 *b*.
XXVII, 3. Pœnitentia ductus (Judas), retulit triginta argenteos : X, 34 *b*; XIII, 270 *a*.
4. Peccavi, tradens sanguinem justum : IX, 220 *a*.
18. Sciebat (Pilatus) quod per invidiam tradidissent eum : VIII, 253 *b*.
28-29. Chlamydem coccineam circumdederunt ei, etc. : XIII, 131 *b*.
30. Expuentes in eum, acceperunt arundinem, etc. : XIII, 132 *a*.
34. Dederunt ei vinum bibere cum felle mixtum : X, 188 *a*, 189 *b*. — Et cum gustasset, noluit bibere : IX, 562 *a*.
38. Crucifixi sunt cum eo duo latrones, etc. : XI, 499 *b*.
40. Vah ! qui destruis templum Dei, etc. : X, 198 *b*.
42. Alios salvos fecit, seipsum non potest salvum facere : X, 19 *a*, 189 *a*. — Si rex Israel est, descendat nunc de cruce : IX, 569 *a*.
46. Clamavit Jesus voce magna : IX, 239 *b*. — Ut quid dereliquisti me : IX, 187 *a*, 188 *b*, 229 *a*; X, 170 *b*.
51. Velum templi scissum est : IX, 226 *a*, 258 *a*.
54. Vere filius Dei erat iste : IX, 569 *a*; X, 19 *a*, 233 *a*.
59. Accepto corpore, Joseph involvit illud, etc. : XIII, 236 *a*.
60. Advolverunt lapidem ad ostium monumenti : X, 196 *b*.
63. Recordati sumus quia seductor ille, etc. : X, 19 *a*.
XXVIII, 3. Vestimentum (angeli) sicut nix : IX, 269 *a*.
9. Ecce Jesus occurrit (mulieribus) : X, 45 *b*.
18. Data est mihi omnis potestas, etc. : IV, 374 *a*; IX, 184 *a*, 228 *a*; X, 128 *a*, 198 *b*, 306 *a*; XIII, 447 *a*.
19. Docete omnes gentes : IX, 548 *a*, 683 *a*. — Baptizantes eos, etc. : IX, 193 *a*; XIII, 321 *a*.
20. Docentes eos servare omnia, etc. : IX, 444 *a*. — Et ecce ego vobiscum sum, etc. : V, 327 *b*; IX, 216 *ab*; X, 116 *b*, 136 *b*; XI, 572 *a*; XII, 154 *b*, 280 *a*.

EX EVANGELIO MARCI

Cap. I, *vers.* 1. Initium Evangelii Jesu Christi, etc. : IX, 512 *b*.
4. Et prædicans (Joannes) baptismum pœnitentiæ, etc. : V, 292 *a*.
6. Erat Joannes vestitus pilis camelorum : VII, 185 *a*.
7. Non sum dignus procumbens solvere corrigiam, etc. : XIV, 625 *b*.
11. Vox facta est de cœlis, etc. : IX, 392 *a*.
15. Pœnitemini, et credite Evangelio : IX, 331 *a*.
23-24. Et exclamavit (homo) dicens : Quid nobis et tibi, Jesu Nazarene : IV, 503 *a*.
II, 9, 11. Surge, tolle grabatum tuum : XI, 548 *b*.
14. Relictis omnibus (Levi) secutus est eum : XIV, 461 *a*.
IV, 8. Aliud (semen) cecidit in terram bonam, etc. : IX, 197 *b*.
26-27. Sic est regnum Dei, quemadmodum si homo jaciat sementem, etc. : XII, 145 *b*.
28. Terra fructificat primum herbam, etc. : XII, 385 *b*.
V, 13. Magno impetu grex præcipitatus est in mare : X, 168 *b*.
19. Vade in domum tuam ad tuos, etc. : X, 343 *b*.
35. Filia tua mortua est : X, 397 *a*.
VI, 6. Circuibat castella in circuitu docens : X, 45 *b*.
8. Præcepit eis ne quid tollerent in via, etc. : XIV, 376 *b*, 462 *b*, 513 *a*, 567 *b*.
9. Sed calceatos sandaliis : X, 490 *b*; XIV, 623 *a*.
18. Non licet tibi habere uxorem fratris tui : IX, 568 *a*.
22. Cumque introisset filia ipsius Herodiadis, et saltasset, etc. : IX, 609 *a*.
26. Propter simul discumbentes noluit eam contristare : XIII, 333 *b*.
37. Date illis vos manducare : XIII, 359 *b*.
40. Discubuerunt in partes, etc. : X, 456 *b*.
VII, 3-4. Tenentes traditionem seniorum, etc. : V, 300 *a*.
18. Non intelligitis quia omne extrinsecus introiens in hominem, etc. : III, 338 *b*.
28. Catelli comedunt sub mensa de micis puerorum : XI, 85 *a*.
33. Misit digitos suos in auriculas : XI, 374 *a*; XIII, 479 *b*.
35. Statim apertæ sunt aures ejus : XIII, 393 *a*. — Et solutum est vinculum linguæ ejus : XIII, 394 *a*, 397 *b*.
37. Bene omnia fecit, etc. : X, 246 *b*; XIII, 399 *a*.
VIII, 1-2. Cum turba multa esset cum Jesu, etc. : XII, 191 *a*; XIII, 359 *a*, 363 *a*.
3. Deficient in via : IX, 287 *b*; XIII, 38 *a*.
4. Unde illos quis poterit saturare etc. : XIII, 362 *a*.

Digitized by Google

8. Manducaverunt, et saturati sunt : XIII, 364 *b*.
22. Adducunt ei cæcum : IX, 203 *a*.
24. Video homines velut arbores ambulantes : V, 606 *a*.
25. Iterum imposuit manus super oculos ejus, etc. : XIII, 479 *a*.
34. Si quis vult me sequi, etc. : VIII, 136 *b*.
IX, 2. Vestimenta ejus facta sunt splendentia et candida nimis, etc. : IX, 245 *b*; XIV, 93 *a*.
6. Hic est filius meus charissimus : X, 233 *a*.
17. Ubicumque eum apprehenderit (spiritus), allidit illum : VIII, 254 *b*. — Et spumat, et stridet dentibus, et arescit : X, 358 *b*.
22. Si potes credere, omnia possibilia sunt credenti : IX, 296 *b*; X, 444 *a*.
28. Hoc genus (dæmoniorum) in nullo potest exire, etc. : VIII, 142 *a*.
44. Si pes tuus te scandalizat, amputa illum : IX, 370 *b*.
49. Bonum est sal; quod si sal insulsum fuerit, etc. : IX, 598 *b*.
X, 13. Offerebant ei parvulos, ut tangeret illos : XIII, 445 *b*.
14. Sinite parvulos venire ad me, etc. : X, 386 *b*; XIII, 315 *a*.
18. Nemo bonus, nisi unus Deus : X, 83 *b*, 525 *b*; XII, 16 *b*.
21. Unum tibi deest, etc. : XIV, 449 *a*.
23. Quam difficile qui pecunias habent, etc. : XIV, 464 *a*.
29-30. Nemo est qui reliquerit domum, etc. : XI, 93 *a*; XIV, 466 *b*.
38. Nescitis quid petatis : IX, 275 *b*.
47. Jesu fili David, miserere mei : IX, 394 *b*, 586 *a*.
XI, 4. Abeuntes invenerunt pullum ligatum foris in bivio : XI, 117 *b*-118 *a*.
11. Circumspectis omnibus, cum jam vespera esset hora, exiit in Bethaniam : X, 184 *a*; XII, 215 *a*; XIV, 378 *a*, 457 *b*.
24. Omnia quæcumque orantes petitis, credite quia accipietis, etc. : IX, 535 *a*; XII, 314 *b*.
XII, 1. Vineam pastinavit homo : VIII, 273 *b*; XII, 155 *a*.
43. Amen dico vobis, quoniam vidua hæc pauper, etc. : III, 562 *b*; V, 604 *b*; XIV, 364 *b*-365 *a*.
XIII, 4. Dic nobis, quando ista fient, etc. : IX, 426 *b*.
14. Cum videritis abominationem desolationis, etc. : IX, 440 *a*.
27. Mittet angelos suos, et congregabit electos suos, etc. : XIII, 538 *b*.
XIV, 2. Non in die festo, etc. : V, 501 *a*.
5. Poterat unguentum istud venundari plusquam trecentis denariis : XIII, 333 *b*.
33. Cœpit pavere et tædere : VIII, 307 *b*; IX, 239 *b*, 604 *a*.
37. Invenit eos dormientes : IX, 501 *a*.
38. Spiritus promptus est, etc. : IX, 171 *b*.
51. Adolescens quidam sequebatur, etc. : X, 188 *b*.
52. Rejecta sindone, nudus profugit ab eis : XIV, 434 *ab*.
XV, 5. Jesus amplius nihil respondit, etc. : X, 265 *b*.
15. Tradidit Jesum flagellis cæsum : XIII, 131 *b*.
21. Angariaverunt prætereuntem quempiam Simonem, etc. : X, 622 *a*.
23. Dabant ei bibere myrrhatum vinum : X, 189 *b*; XIII, 75 *b*.
46. Advolvit lapidem ad ostium monumenti : X, 196 *b*.
XVI, 1. Emerunt aromata, ut venientes, etc. : IX, 556 *b*.
5. Viderunt juvenem sedentem in dextris : XIII, 219 *b*.
6. Jesum quæritis Nazarenum : XIII, 79 *b*, 218 *a*.
9. Maria Magdalene, de qua ejecerat septem dæmonia : X, 533 *b*; XIII, 163 *b*.
15. Omni creaturæ : IX, 233 *b*; X, 83 *a*, 215 *b*.
16. Qui crediderit et baptizatus fuerit, salvus erit : IX, 645 *a*; X, 215 *b*.
17. Signa eos, qui crediderint, hæc sequentur, etc. : X, 37 *b*; XIII, 290 *b*.
18. Serpentes tollent : X, 323 *b*; XIII, 291 *a*. — Et si mortiferum quid biberint, etc. : XIII, 291 *a*.
19. Assumptus est in cœlum : XIII, 153 *b*.
20. Domino cooperante, etc. : X, 330 *b*.

EX EVANGELIO LUCÆ

Vide tom. X, *pag.* 211-627, *et tom.* XI, *pag.* 1-239, *per singula capita et versiculos. Præterea :*
Cap. I, *vers.* 6. Erant ambo sine querela : X, 71 *a*.
9. Sorte exiit ut incensum poneret, etc. : XIII, 464 *a*.
10. Omnis multitudo populi erat orans, etc. : XII, 155 *a*.
11. Apparuit illi angelus Domini, etc. : X, 260 *b*.
15. Vinum et siceram non bibet : XIV, 437 *b*. — Et Spiritu sancto replebitur, etc. : X, 236 *b*; XIII, 296 *b*, 313 *b*.

Digitized by Google

17. Et ipse præcedet in spiritu et virtute Eliæ : XI, 406 *a*.
19. Ego sum Gabriel, qui asto ante Deum : VII, 469 *a*; X, 54 *b*.
27. Nomen virginis Maria : XIV, 244 *a*.
28. Ave, gratia plena : IV, 284 *a*; VIII, 159 *b*; IX, 245 *a*; XIV, 110 *b*, 113 *b*, 181 *a*, 188 *b*, 189 *a*-195 *b*, 245 *a*. — Benedicta tu in mulieribus : XIV, 263 *b*, 272 *a*-281 *a*.
30. Invenisti gratiam apud Deum : XIV, 243 *b*, 244 *b*, 249 *b*.
31. Ecce concipies in utero : XIV, 243 *b*.
33. Regni ejus non erit finis : X, 23 *b*.
34. Quomodo fiet istud, etc. : VII, 13 *b*; IX, 221 *a*; XIV, 244 *a*, 261 *a*.
35. Spiritus sanctus superveniet in te : IX, 236 *a*; XIII, 297 *a*, 321 *a*. — Virtus Altissimi obumbrabit tibi : IX, 238 *a*. — Quod nascetur ex te sanctum, etc. : XIII, 317.
37. Quia non erit impossibile apud Deum omne verbum : II, 133 *b*; X, 82 *a*.
38. Ecce ancilla Domini, fiat mihi, etc. : X, 65 *b*; XIV, 241 *b*, 261 *a*, 288 *b*.
39. Exurgens Maria abiit in montana, etc. : XIV, 242 *a*.
41. Factum est, ut audivit salutationem Mariæ Elizabeth, etc. : XIII, 296 *a*; XIV, 242 *b*.
42. Benedictus fructus ventris tui : XII, 211 *b*, 236 *a*; XIV, 246 *a*, 281 *a*-292 *b*.
43. Unde hoc mihi, etc. : XIV, 260 *b*.
44. Exultavit in gaudio infans in utero meo : X, 49 *a*.
45. Et beata quæ credidisti, quoniam perficientur, etc. : IV, 558 *b*; XIV, 261 *a*.
46. Magnificat anima mea Dominum : X, 124 *b*; XIII, 429 *a*; XIV, 242 *b*.
47. Exultavit spiritus meus in Deo salutari meo : VIII, 156 *b*.
48. Respexit humilitatem ancillæ suæ : IX, 313 *b*; XII, 213 *b*; XIII, 620 *a*; XIV, 261 *b*. — Beatam me dicent omnes generationes : X, 534 *b*; XIV, 291 *a*.
49. Sanctum nomen ejus : VIII, 157 *b*.
51. Dispersit superbos mente cordis sui : X, 36 *b*; XIII, 429 *a*.
52. Deposuit potentes de sede : IX, 217 *a*. — Et exaltavit humiles : XIV, 68 *a*, 70 *b*.
53. Esurientes implevit bonis, etc. : XII, 215 *b*.
56. Mansit Maria cum illa, etc. : XIV, 242 *b*.
63. Joannes est nomen ejus : XIII, 570 *a*.
67. Zacharias pater ejus repletus est Spiritu sancto, etc. : XIII, 296 *b*.
68. Benedictus Dominus Deus Israel : IX, 212 *b*.
69. Erexit cornu salutis nobis : IX, 191 *a*, 248 *a*.
70. Sicut locutus est per os sanctorum, etc. : X, 596 *b*.
72. Ad faciendam misericordiam cum patribus nostris : IX, 518 *b*.
73. Jusjurandum quod juravit ad Abraham, etc. : XII, 199 *b*; XIII, 429 *b*.
76. Tu, puer, propheta, etc. : XI, 85 *a*; XIV, 293 *b*.
77. Ad dandam scientiam salutis plebi ejus : IX, 404 *b*.
78. Per viscera misericordiæ Dei nostri : X, 394 *a*. — Visitavit nos Oriens ex alto : IX, 191 *a*.
79. In tenebris et in umbra mortis : IX, 192 *b*; XIV, 293 *b*.

II, 7. Pannis eum involvit : X, 49 *a*, 184 *a*; XIV, 363 *b*. — Et reclinavit eum in præsepio : XI, 497 *a*.
10. Ecce evangelizo vobis gaudium magnum : XIII, 47 *a*, 50 *b*.
12. Invenietis infantem pannis involutum : IX, 247 *a*; XIII, 50 *a*, 52 *a*, 60 *b*, 173 *a*; XIV, 127 *a*.
14. Gloria in altissimis Deo, etc. : IX, 193 *a*, 213 *b*, 215 *a*, 518 *b*, 549 *a*; XII, 70 *a*, 507 *b*. — Et in terra pax hominibus bonæ voluntatis : IX, 297 *a*.
16. Invenerunt Mariam et Joseph, etc. : XIV, 243 *b*.
19. Maria conservabat omnia verba hæc, etc.: IX, 335 *b*, 447 *b*; X, 63 *a*; XIV, 243 *a*.
21. Postquam consummati sunt dies octo ut circumcideretur puer : XIII, 65 *a*, 66 *b*. — Vocatum est nomen ejus Jesus : VIII, 157 *a*; XIII, 68 *a*.
22. Postquam impleti sunt dies purgationis (Mariæ) : XIV, 242 *a*.
24. Par turturum : VIII, 283 *a*.
25. Homo iste justus et timoratus, etc. : XIII, 296 *b*.
28. Et ipse accepit eum in ulnas suas : XIII, 63 *b*.
29. Nunc dimittis servum tuum, Domine : XII, 271 *b*.
32. Lumen ad revelationem gentium : XIII, 49 *b*.
34. Et in signum cui contradicetur : VIII, 288 *a*; X, 198 *b*, 528 *b*; XIII, 55 *b*, 60 *a*, 220 *a*.
35. Tuam ipsius animam pertransibit gladius : IX, 264 *a*, 282 *b*, 546 *b*; XIII, 61 *b*; XIV, 242 *b*.
37. Jejuniis et obsecrationibus serviens : VII, 53 *b*.
40. Puer autem crescebat : XIII, 62 *b*.
42. Cum factus esset annorum duodecim, etc. : XIV, 339 *b*, 457 *a*, 586 *b*.
43. Remansit puer Jesus in Jerusalem : XI, 84 *a*.
46. Factum est, post triduum invenerunt

Digitized by Google

illum, etc. : x, 600 *a*; xi, 497 *b*; xiii, 80 *a*, 81 *a*, 82 *a*, 363 *b*.
47. Stupebant omnes qui eum audiebant, etc.: ix, 668 *a*.
48. Fili, quid fecisti nobis sic : xiii, 76 *b*. — Ecce pater tuus et ego dolentes, etc. : xiii, 83 *b*, 84 *b*.
51. Descendit cum eis, et venit Nazareth, etc.: xiii, 84 *b*. — Et erat subditus illis : xi, 284 *a*.
52. Jesus proficiebat sapientia : viii, 160 *a*.
III, 4. Vox clamantis in deserto : x, 252 *a*. — Parate viam Domini : xiii, 32 *a*.
5. Omnis vallis implebitur : ix, 287 *a*.
6. Videbit omnis caro salutare Dei : ix, 315 *b*, 476 *b*.
7. Genimina viperarum, etc. : x, 80 *b*.
8. Facite fructus dignos pœnitentiæ : ix, 216 *a*; xiii, 343 *b*. — Et ne cœperitis dicere : Patrem habemus Abraham : x, 535 *b*. — Potens est Deus de lapidibus istis, etc. : x, 242 *b*.
9. Jam enim securis ad radicem arborum posita est : xiii, 369 *b*.
14. Neminem concutiatis : vii, 61 *a*.
16. Cujus non sum dignus solvere corrigiam calceamentorum : ix, 229 *b*; xiv, 625 *b*.
17. Paleas comburet igne inextinguibili : viii, 323 *a*; ix, 199 *b*.
21. Apertum est cœlum : viii, 158 *a*.
22. Tu es filius meus dilectus, in te complacui mihi : ii, 499 *a*.
IV, 17. Ut revolvit librum, etc. : ix, 226 *a*.
22. Omnes testimonium illi dabant, etc. : ix, 447 *b*. — Et mirabantur in verbis gratiæ quæ procedebant de ore ipsius : ix, 356 *a*; xii, 261 *b*.
23. Medice, cura te ipsum : x, 121 *a*; xii, 151 *a*. Quanta audivimus facta in Capharnaum, etc. : ix, 477 *b*.
31-32. Docebat illos sabbatis, et stupebant in doctrina ejus, etc. : ix, 478 *a*.
43. Aliis civitatibus oportet me evangelizare regnum Dei, etc. : x, 216 *a*.
V, 3. Ascendens in unam navim, etc. : xi, 345 *a*; xiii, 344 *b*.
4. Duc in altum, et laxate retia vestra in capturam : xiii, 100 *b*; xiv, 546 *a*.
5. Per totam noctem laborantes, nihil cepimus : xi, 520 *a*.
6. Concluserunt multitudinem piscium copiosam : xiii, 346 *a*.
7. Et annuerunt sociis qui erant in alia navi, etc. : xiv, 602 *b*. — Et impleverunt ambas naviculas, etc. : xiii, 103 *b*.
8. Exi a me, quia homo peccator sum, Domine : ix, 561 *a*; xii, 177 *a*.
10. Ex hoc jam homines eris capiens : xiii, 347 *b*.
11. Relictis omnibus secuti sunt eum : xiii, 348 *b*.
14. Vade, ostende te sacerdoti : xiii, 451 *b*-452 *a*.
16. Ipse secedebat in desertum, et orabat : x, 296 *b*.
VI, 12. Factum est autem in diebus illis, exiit in montem orare : x, 296 *b*. — Et erat pernoctans in oratione Dei : xii, 156 *a*.
19. Virtus de illo exibat : ix, 238 *a*.
21. Beati qui nunc esuritis, etc. : xiv, 287 *b*. — Beati qui nunc fletis, etc. : ix, 609 *a*, 636 *b*; xiii, 617 *b*; xiv, 47 *b*.
24. Væ vobis divitibus, etc. : ix, 223 *a*; x, 36 *b*.
25. Væ vobis qui saturati estis, quia esurietis : xiii, 490 *a*. — Væ vobis qui ridetis nunc, etc. : ix, 210 *a*, 598 *a*, 636 *b*; xiv, 64 *a*.
27. Diligite inimicos vestros : ix, 196 *b*.
28. Orate pro calumniantibus vos : ix, 474 *a*.
29. Qui te percutit in maxillam, præbe et alteram : ix, 275 *a*.
30. Omni petenti te, tribue : ix, 204 *b*; xi, 494 *a*; xiv, 382 *a*.
31. Prout vultis ut faciant vobis homines, et vos facite illis : viii, 139 *b*.
32. Si diligitis eos qui vos diligunt, quæ vobis est gratia : vii, 442 *a*.
35. Mutuum date, nihil inde sperantes : vii, 539 *a*. — Et eritis filii Altissimi, etc. : xii, 142 *b*.
36. Estote misericordes, etc. : viii, 139 *b*, 329 *a*; xii, 244 *a*; xiii, 323 *b*, 326 *b*.
37. Dimittite, et dimittemini : viii, 321 *a*; ix, 208 *a*; x, 57 *a*; xiii, 466 *b*.
38. Date, et dabitur vobis : viii, 280 *b*. — Mensuram bonam, et confertam, et coagitatam, etc. : ix, 560 *a*, 572 *b*. — Eadem quippe mensura, etc. : viii, 279 *a*; ix, 208 *a*; x, 44 *a*, 81 *a*; xii, 386 *a*, *b*; xiii, 328 *a*.
40. Perfectus omnis erit, si sit sicut magister ejus : iv, 673 *a*; xi, 88 *b*; xiv, 368 *a*, 424 *a*.
42. Hypocrita, ejice primum trabem de oculo tuo : viii, 139 *b*; ix, 327 *a*.
44. Arbor de fructu suo cognoscitur : xiii, 612 *a*.
45. Bonus homo de bono thesauro cordis sui profert bonum : xiii, 75 *a*. — Ex abundantia cordis os loquitur : xiii, 75 *a*.
46. Vocatis me, Domine, Domine, et non facitis quæ dico : ix, 227 *a*.
47-48. Omnis qui venit ad me, et audit sermones meos, etc. : xiii, 181 *a*.
VII, 6-7, 10. Non sum dignus, etc. : xiii, 435 *b*.
12. Ecce defunctus efferebatur, etc. : xiii, 423 *a*.
14. Adolescens, tibi dico, surge : xi, 15 *a*.

Digitized by Google

15. Et resedit qui fuerat mortuus : XIII, 424 *a*, 425 *b*, 426 *b*.
16. Propheta magnus surrexit in nobis : X, 222 *b*, 599 *a*.
36. Et ingressus domum Pharisæi, discubuit : VIII, 286 *b*.
38. Stans retro secus pedes ejus, etc. : VIII, 319 *b*, 320 *b*; XIII, 412 *b*.
43. Æstimo quia is cui plus donavit : V, 334 *a*; VIII, 264 *a*.
44. Aquam pedibus meis non dedisti : XIV, 568 *b*.
47. Remittuntur ei peccata multa, quoniam dilexit multum : VIII, 264 *a*; IX, 533 *b*; XI, 579 *a*; XIII, 467 *a*, 575 *b*.
50. Fides tua te salvam fecit : IX, 438 *b*.
VIII, 2. Ministrabant ei de facultatibus suis : XIV, 469 *b*.
5. Exiit qui seminat seminare semen suum : IX, 313 *a*, 566 *a*, 673 *b*; XIII, 125 *b*, 127 *a*. — Aliud cecidit secus viam, etc. : IX, 670 *a*.
6. Natum aruit, quia non habebat humorem : XIV, 246 *a*.
7. Aliud cecidit inter spinas, etc. : IX, 280 *a*, 297 *b*.
8. Et ortum fecit fructum centuplum : X, 25 *b*; XIII, 128 *b*.
11. Semen est verbum Dei : IX, 673 *b*.
13. Qui ad tempus credunt, et in tempore tentationis recedunt : IX, 263 *b*, 534 *a*, 680 *b*.
14. Et a sollicitudinibus, et divitiis, et voluptatibus euntes suffocantur : XIV, 287 *a*.
15. Qui corde bono et optimo audientes verbum retinent, etc. : IX, 384 *a*; XIII, 121 *b*, 223 *a*. — Et fructum afferunt in patientia : XIV, 286 *b*.
44. Tetigit fimbriam vestimenti ejus : IX, 214 *a*.
45. Quis est qui me tetigit : VII, 590 *a*; VIII, 465 *b*; X, 144 *a*.
46. Negantibus autem omnibus, dixit Petrus, etc. : X, 144 *a*.
52. Non est mortua puella, sed dormit, etc. : X, 188 *a*.
54-56. Ipse autem tenens manum ejus, etc. : XIII, 428 *a*, 480 *b*.
IX, 1. Dedit illis virtutem et potestatem super omnia dæmonia, etc. : XII, 134 *a*.
3. Nihil tuleritis in via : XIV, 301 *a*, 376 *b*.
23. Si quis vult post me venire, abneget semetipsum, etc. : XI, 89 *a*; XII, 323 *b*; XIII, 351 *b*.
26. Qui me erubuerit et meos sermones, hunc Filius hominis, etc. : IX, 339 *b*.
29. Vestitus ejus albus et refulgens : XIII, 219 *b*.
31. Erant Moyses et Elias visi in majestate, etc. : X, 189 *b*.
39. Spiritus apprehendit eum, et subito clamat, et elidit, et dissipat eum : VIII, 254 *b*.
44. Ponite vos in cordibus vestris sermones istos : IX, 485 *a*.
48. Quicumque susceperit puerum istum in nomine meo, etc. : XIV, 377 *a*.
57. Sequar te quocumque ieris, etc. : XIII, 170 *a*.
58. Vulpes foveas habent, etc. : XIV, 365 *b*. — Filius hominis non habet ubi caput reclinet : X, 184 *a*; XI, 176 *a*; XIV, 471 *a*.
60. Dimitte mortuos sepelire mortuos suos : XIV, 385 *b*.
62. Nemo mittens manum suam ad aratrum et respiciens retro, etc. : VIII, 284 *b*; IX, 623 *a*; XI, 55 *a*; XIV, 562 *b*.
X, 1. Misit illos binos ante faciem suam : VII, 448 *a*; IX, 285 *a*, 619 *a*; XIV, 402 *a*.
2. Messis quidem multa, operarii autem pauci : XIV, 547 *a*.
4. Nolite portare sacculum, neque peram, neque calceamenta : XI, 18 *b*; XIV, 377 *a*, 459 *a*. — Et neminem per viam salutaveritis : X, 236 *a*.
5. In quamcumque domum intraveritis, etc. : X, 236 *a*.
6. Si ibi fuerit filius pacis, requiescet super illum pax vestra, etc. : IX, 611 *a*.
7. In eadem domo manete, etc. : X, 242 *b*; XIV, 439 *a*, 463 *a*. — Dignus est operarius mercede sua : XIV, 382 *a*, 389 *a*, 402 *a*, 403 *b*.
8-9. Manducate quæ apponuntur vobis, et curate infirmos : XIV, 574 *a*.
16. Qui vos audit, me audit, etc. : III, 654 *a*; VII, 79 *a*; X, 88 *b*.
17. Reversi sunt cum gaudio : X, 62 *b*. — Etiam dæmonia subjiciuntur nobis in nomine tuo : XIII, 68 *b*.
18. Videbam Satanam sicut fulgur de cœlo cadentem : IX, 309 *b*; X, 168 *ab*; XIII, 514 *b*.
20. Nomina vestra scripta sunt in cœlis : IX, 241 *b*; X, 105 *a*, 230 *b*, 245 *a*; XI, 40 *a*; XIII, 21 *b*, 235 *a*.
22. Omnia mihi tradita sunt a Patre meo : X, 306 *a*.
23. Beati oculi qui vident quæ vos videtis : IX, 423 *b*; XIII, 400 *a*; XIV, 11 *b*, 15 *a*, 119 *a*.
27. Diliges Dominum tuum ex toto corde tuo : VII, 96 *b*; VIII, 295 *a*; XIII, 401 *b*.
30. Homo quidam descendebat ab Jerusalem in Jericho, etc. : VIII, 127 *a*; XIII, 402 *a*. — Despoliaverunt eum, etc. : IX, 257 *b*.
33. Et hic erat Samaritanus : IX, 182 *a*; XIII, 414 *a*.
34. Et appropinquans alligavit vulnera ejus : XIII, 403 *b*. — Infundens oleum et vinum : IX, 229 *a*, 256 *b*, 538 *b*; X, 88 *a*; XI, 540 *a*.

Digitized by Google

38. Intravit Jesus in quoddam castellum : IX, 181 *a*.
39-40. Maria sedens secus pedes Domini, etc.: X, 611 *a*; XIII, 123 *a*.
41. Turbaris erga plurima : X, 36 *b*, 68 *b*; XI, 71 *a*, 445 *b*.
42. Porro unum est necessarium : VIII, 408 *a*; X, 68 *b*; XIV, 401 *b*. — Maria optimam partem elegit : IX, 306 *b*; X, 226 *a*; XII, 507 *a*.
XI, 1. Domine, doce nos orare : IX, 492 *a*.
2. Cum orabitis, dicite, etc. : XIV, 304 *a*.
3. Panem nostrum quotidianum, etc. : VII, 641 *a*; IX, 209 *b*, 303 *b*.
5. Amice, commoda mihi tres panes : IX, 399 *a*, 548 *a*, 552 *a*; X, 209 *b*; XI, 288 *b*; XIII, 321 *a*.
7. Ego et pueri mei mecum sunt in cubili : IX, 213 *b*, 232 *a*; XI, 84 *b*.
8. Si perseveraverit pulsans, et si non dabit illi surgens, etc. : VIII, 329 *a*; XIV, 75 *b*.
9. Petite, et dabitur vobis; quærite, et invenietis : IX, 540 *a*; X, 44 *b*, 58 *b*; XII, 288 *b*; XIII, 270 *a*, 271 *b*, 274 *a*, 275 *b*. — Pulsate, et aperietur vobis : IX, 548 *a*; XIII, 278 *a*, 279 *a*.
10. Omnis qui quærit, invenit : X, 93 *a*.
11. Numquid lapidem dabit pro pane : XI, 389 *a*.
13. Si ergo vos, cum sitis mali, etc. : X, 207 *a*; XI, 534 *b*; XIII, 305 *a*.
14. Et erat ejiciens dæmonium, etc. : XIII, 163 *b*.
15. In Beelzebub, principe dæmoniorum, ejicit dæmonia : IX, 546 *a*, 554 *b*-555 *a*; X, 100 *a*.
20. Porro si in digito Dei ejicio dæmonia, etc.: I, 542 *a*; XI, 374 *a*; XIII, 164 *b*.
21. Cum fortis armatus custodit atrium suum, etc. : VIII, 271 *b*; X, 128 *a*; XI, 403 *b*.
22. Si autem fortior superveniens, etc. : XIII, 29 *a*, 31 *b*.
26. Tunc vadit, et assumit septem alios spiritus, etc. : VIII, 129 *ab*; XIII, 167 *a*.
27. Beatus venter qui te portavit, etc. : VIII, 279 *a*; X, 233 *b*, 238 *a*; XIII, 168 *b*.
28. Beati qui audiunt verbum Dei, etc. : IX, 646 *b*; X, 238 *a*.
34. Lucerna corporis tui est oculus tuus : X, 565 *b*.
36. Sicut lucerna fulgoris illuminabit te : VIII, 405 *a*, 408 *b*.
41. Verumtamen quod superest, date eleemosynam, etc. : V, 592 *a*, 611 *a*; VIII, 273 *b*, 322 *b*; IX, 208 *a*, 217 *b*, 671 *b*.
42. Decimatis mentham et rutam, etc. : IX, 371 *b*; XII, 136 *b*.
52. Væ vobis legisperitis, quia tulistis clavem scientiæ, etc. : IX, 411 *b*.
53-54. Cœperunt Pharisæi et legisperiti graviter insistere, etc. : IX, 411 *b*.
XII, 2. Nihil est opertum, quod non reveletur, etc. : X, 10 *a*.
4. Ne terreamini ab his qui occidunt corpus, etc. : XIII, 593 *b*.
5. Ostendam vobis quem timeatis, etc. : IX, 623 *b*; X, 344 *b*; XIII, 447 *ab*.
14. Homo, quis me constituit judicem aut divisorem inter vos : XII, 149 *b*.
15. Videte, et cavete ab omni avaritia : IX, 367 *b*.
18. Destruam horrea mea, etc. : IX, 217 *a*, 608 *b*.
19. Anima, habes multa bona, etc. : VII, 541 *a*, 612 *a*; IX, 669 *b*.
20. Stulte, hac nocte animam tuam repetunt a te : VIII, 256 *b*; IX, 641 *a*; X, 107 *a*; XI, 440 *b*.
21. Sic est ille qui thesaurizat, et non est in Deum dives : XIV, 77 *a*.
24. Considerate corvos : XIV, 365 *a*, 513 *a*.
32. Nolite timere, pusillus grex, etc. : XIII, 417 *b*-418 *a*.
33. Vendite quæ possidetis : XIV, 375 *a*, 384 *a*. — Quo fur non appropiat : XII, 293 *a*.
35. Sint lumbi vestri præcincti, etc. : VIII, 268 *b*, 288 *b*, 290 *b*; IX, 222 *ab*; X, 27 *b*; XIV, 95 *a*, 623 *b*. — Et lucernæ ardentes in manibus vestris : X, 539 *b*.
36. Ut cum venerit et pulsaverit, confestim aperiant illi : X, 609 *a*.
37. Beati servi illi quos, cum venerit dominus, invenerit vigilantes : IX, 501 *a*; XIII, 337 *a*; XIV, 19 *b*. — Præcinget se, et faciet illos discumbere, etc. : VIII, 335 *b*; IX, 257 *a*; XII, 226 *b*.
38. Et si venerit in secunda vigilia, etc. : XIII, 11 *a*.
40. Estote parati, quia qua hora non putatis, Filius hominis veniet : XII, 156 *b*.
42. Quis, putas, est fidelis dispensator et prudens, etc. : XIII, 328 *b*.
47. Servus qui cognovit voluntatem domini sui, etc. : VIII, 101 *b*; XIII, 465 *b*.
48. Cui commodaverint multum, plus petent ab eo : X, 42 *b*, 495 *a*.
49. Ignem veni mittere in terram : VII, 442 *a*; VIII, 287 *a*, 295 *a*, 340 *b*, 443 *a*; IX, 187 *a*, 255 *b*, 271 *b*, 272 *b*, 608 *b*; X, 35 *b*, 105 *b*; XI, 232 *b*; XIII, 298 *b*, 545 *a*, 548 *a*; XIV, 81 *a*.
XIII, 3. Nisi pœnitentiam habueritis, etc. : XIII, 339 *b*.
6. Arborem fici habebat quidam, etc. : XIII, 367 *a*, 369 *a*.
7. Ecce anni tres sunt ex quo venio quærens fructum, etc., IX, 280 *b*. — Succide illam, ut quid etiam terram occupat : XII, 149 *b*.

Digitized by Google

8. Mittam stercora : IX, 292 *b*.
11. Ecce mulier quæ habebat spiritum infirmitatis, etc. : XIII, 167 *b*, 478 *b*. — Erat inclinata, nec omnino poterat sursum respicere : XIII, 438 *b*.
13. Imposuit illi manus, et confestim erecta est : XIII, 478 *b*.
16. Hanc filiam Abrahæ, quam alligavit satanas, etc. : XIII, 17 *a*, 396 *b*.
19. Volucres cœli requieverunt in ramis ejus : XIII, 309 *a*.
25. Cum intraverit pater familias, et clauserit ostium, etc. : XIII, 278 *b*.
27. Discedite a me, omnes operarii iniquitatis : IX, 322 *b*.
28. Ibi erit fletus et stridor dentium : VIII, 333 *b*, 335 *a*.
32. Dicite vulpi illi, etc. : IX, 232 *a*. — Ecce sanitates perficio hodie et cras, et tertia die consummor : XI, 94 *b*.
33. Non capit prophetam perire extra Jerusalem : XI, 115 *a*.
XIV, 1. Cum intraret in domum cujusdam principis, etc. : XIII, 430 *a*. — Ipsi observabant eum : X, 198 *b*.
2. Et ecce homo quidam hydropicus, etc. : XIII, 201 *b*.
4. Ipse vero apprehensum sanavit eum, ac dimisit : XIII, 434 *a*.
10. Recumbe in novissimo loco : VIII, 315 *a*; IX, 663 *b*. — Amice, ascende superius : IX, 546 *a*, 547 *a*; XIII, 431 *b*, 590 *b*.
11. Qui se exaltat, humiliabitur : VIII, 252 *a*. IX, 204 *b*; XIV, 4 *b*. — Qui se humiliat, exaltabitur : VIII, 307 *a*; IX, 664 *b*; XIII, 432 *b*; XIV, 58 *b*, 65 *a*, 96 *a*.
13. Cum facis convivium, voca pauperes, etc.: IX, 671 *b*.
15. Beatus qui manducabit panem in regno Dei : VII, 641 *a*; XIII, 421 *b*; XIV, 21 *b*.
16. Homo quidam fecit cœnam magnam, etc.: VIII, 141 *a*, 287 *b*; XI, 318 *b*, 349 *b*; XIII, 329 *a*, 332 *b*.
17. Misit servum suum hora cœnæ dicere invitatis : XI, 20 *b*. — Parata sunt omnia : XIII, 344 *b*.
18-20. Villam emi, etc. : XIII, 332 *a*, 454 *b*.
21-22. Pauperes, ac debiles, et cæcos et claudos introduc huc : VIII, 141 *a*, 287 *b*.
22. Domine, factum est ut imperasti : IX, 432 *a*.
23. Exi in vias et sepes, et compelle intrare, etc. : III, 225 *b*; VI, 492 *a*; VIII, 287 *b*; XII, 346 *b*; XIII, 335 *b*, 373 *b*.
26. Si quis venit ad me, et non odit patrem suum, etc., non est me dignus : XII, 246 *b*.
30. Hic homo cœpit ædificare, etc. : VIII, 284 *a*.
32. Legationem mittens, rogat ea quæ pacis sunt : XIII, 465 *b*.
33. Qui non renuntiat omnibus quæ possidet, etc. : VII, 21 *a*; VIII, 200 *a*; IX, 461 *b*; XIII, 232 *b*; XIV, 365 *a*, 479 *b*.
34. Bonum est sal; si autem evanuerit, etc. : XI, 69 *a*.
XV, 4. Quis ex vobis homo, qui habet centum oves, etc. : IX, 277 *b*.
6. Inveni ovem quam perdideram : XIII, 337 *a*.
8. Aut quæ mulier habens drachmas decem, etc. : II, 478 *b*; IX, 222 *a*; XIII, 344 *a*. — Nonne accendit lucernam, etc. : VIII, 270 *a*; IX, 563 *b*; X, 63 *b*.
9. Inveni drachmam quam perdideram : XIII, 338 *a*.
10. Ita, dico vobis, gaudium erit coram angelis Dei, etc. : II, 515 *b*; VIII, 339 *b*; IX, 228 *b*; XIII, 138 *a*, 339 *a*, 340 *b*.
12. Dixit adolescentior ex illis patri : Pater, da mihi, etc. : IX, 330 *a*, 392 *b*-393 *a*.
13. Peregre profectus est in regionem longinquam : IX, 224 *a*, 252 *b*, 330 *b*, 547 *a*.
18. Surgam, et ibo ad patrem : XIII, 450 *a*, 583 *b*.
20. Cum adhuc longe esset, vidit illum pater, etc. : X, 587 *a*; XIII, 248 *a*, 324 *b*, 417 *a*.
21. Peccavi in cœlum et coram te : IX, 309 *b*.
22. Annulum in manu ejus, etc.: XIII, 324 *b*.
31. Fili, tu semper mecum es, etc.: XIII, 289 *b*.
XVI, 2. Redde rationem villicationis tuæ : X, 41 *b*; XIII, 373 *a*, 375 *b*.
3. Fodere non valeo ; X, 387 *a*.
6. Centum cados olei : IX, 558 *b*.
8. Filii hujus sæculi prudentiores filiis lucis : VII, 449 *b*; IX, 258 *b*.
9. Facite vobis amicos de mammona iniquitatis : V, 605 *a*; VIII, 255 *b*; IX, 292 *a*, 627 *a*, 671 *b*; XIII, 377 *a*, 378 *a*, 552 *b*; XIV, 377 *a*, 388 *a*, 519 *a*.
13. Nemo servus potest duobus dominis servire : VIII, 327 *b*.
14. Audiebant omnia hæc Pharisæi, qui erant avari, etc. : X, 186 *b*, 188 *a*; XIV, 370 *b*.
15. Vos estis qui justificatis vos, etc. : X, 220 *a*. — Quod hominibus altum est, abominatio est ante Deum : XIV, 311 *b*.
19. Epulabatur quotidie splendide : VIII, 140 *b*.
20. Erat quidam mendicus Lazarus, etc. : X, 33 *a*; XIV, 380 *b*.
21. Cupiens saturari de micis : XIII, 162 *a*.
22. Factum est ut moreretur mendicus, et portaretur ab angelis, etc. : VII, 16 *b*. — Mortuus est autem et dives, etc. : VIII, 141 *a*.
23. Elevans oculos suos, etc. : X, 37 *b*.

Digitized by Google

24. Pater Abraham, miserere mei, etc. : x, 34 *ab*. — Ut refrigeret linguam meam, etc.: vi, 612 *a*, 614 *a*; ix, 235 *a*.
25. Fili, recordare quia recepisti bona in vita tua, etc. : iv, 225 *a*; ix, 651 *a*; x, 126 *a*, 163 *b*.
26. Inter nos et vos magnum chaos firmatum est : vi, 510 *b*; xii, 174 *b*.
28. Habeo quinque fratres, etc. : vi, 616 *a*.
XVII, 4. Si septies in die peccaverit in te, etc. : ix, 529 *b*.
7. Transi, recumbe : vii, 34 *b*.
10. Cum feceritis omnia quæ præcepta sunt vobis, dicite : Servi inutiles sumus : vii, 451 *a*; viii, 286 *a*, 342 *a*; ix, 252 *a*, 575 *b*, 600 *ab*; x, 209 *b*; xi, 23 *a*; xii, 512 *b*, 553 *b*.
12. Cum ingrederetur quoddam castellum, occurrerunt, etc. : xiii, 408 *a*.
13. Steterunt a longe, et levaverunt vocem suam, etc. : xiii, 409 *b*, 412 *a*.
14. Ite, ostendite vos sacerdotibus : xii, 198 *b*; xiii, 277 *a*, 475 *a*. — Dum irent, mundati sunt : xiii, 409 *a*.
17. Nonne decem mundati sunt : xiii, 410 *b*.
18. Non est inventus qui rediret et daret gloriam Deo, etc. : ix, 661 *a*; x, 102 *b*.
21. Regnum Dei intra vos est : vii, 629 *a*; viii, 474 *b*; ix, 541 *a*; x, 450 *a*, 493 *b*, 530 *a*, 562 *b*; xi, 85 *b*, 178 *b*, 295 *b*.
24. Sicut fulgur coruscans, etc. : xiii, 24 *a*.
32. Memores estote uxoris Lot : x, 71 *b*.
33. Quicumque quæsierit animam suam salvam facere, etc. : ix, 352 *b*, 455 *ab*, 519 *b*.
34. Erunt duo in lecto, unus assumetur, etc. : vii, 445 *a*, 448 *a*; xi, 214 *b*; xii, 174 *a*.
XVIII, 1. Oportet semper orare, et non deficere : vii, 81 *b*, 578 *a*; x, 180 *b*; xii, 314 *a*; xiii, 385 *b*.
2. Nec Deum timebat, nec hominem verebatur : x, 88 *a*.
11. Non sum sicut cæteri hominum, etc. : ix, 570 *b*; x, 339 *a*.
12. Jejuno bis in sabbato : ix, 184 *a*, 567 *b*.
13. Publicanus a longe stans, etc. : x, 221 *a*; xiii, 386 *b*, 412 *b*. — Deus, propitius esto mihi peccatori : xiii, 388 *a*.
14. Descendit hic justificatus in domum suam ab illo : xiii, 389 *a*. — Omnis qui se exaltat, etc. : x, 241 *b*; xiii, 390 *b*.
19. Nemo bonus nisi solus Deus : ix, 283 *b*.
32. Tradetur gentibus, et illudetur, etc. : xiii, 130 *a*, 133 *b*.
35. Cæcus quidam sedebat, etc. : xiii, 134 *b*, 402 *b*.
39. Qui præibant, increpabant eum, ut taceret, etc. : xiii, 156 *b*, 415 *a*.
41. Domine, ut videam : xiv, 98 *b*.
42. Respice, fides tua te salvum fecit : xiv, 49 *a*.
43. Confestim vidit : xiii, 136 *a*.
XIX, 3. Videre Jesum... non poterat præ turba : xiii, 479 *b*.
5. Zachæe, festinans descende, etc. : xii, 88 *b*; xiii, 221 *b*; xiv, 378 *a*.
8. Stans Zachæus dixit ad Dominum, etc. : xiii, 387 *a*. — Si quid aliquem defraudavi, etc. : viii, 268 *a*.
10. Venit Filius hominis quærere, etc. : xii, 97 *b*.
12. Homo quidam nobilis abiit in regionem longinquam, etc. : ix, 590 *a*; xiii, 283 *a*.
13. Vocatis decem servis suis, dedit eis decem mnas, etc. : xiii, 411 *b*.
21. Timui te, quia homo austerus es : ix, 413 *a*.
26. Dico autem vobis, quia omni habenti dabitur, et abundabit : iii, 389 *b*. — Ab eo autem qui non habet, et quod habet auferetur ab eo : xii, 139 *b*.
41. Et ut appropinquavit, videns civitatem, flevit super illam : xiii, 377 *a*.
42. Quia si cognovisses es tu, etc. : xii, 195 *b*; xiii, 380 *b*.
43-44. Inimici tui circumdabunt te, et coangustabunt te undique, et ad terram prosternent te : ix, 660 *ab*; xiii, 227 *b*, 382 *a*. — Et non relinquent in te lapidem super lapidem : ix, 608 *b*.
46. Domus mea domus orationis vocabitur : xiii, 383 *b*.
XX, 46. Amant primas cathedras : ix, 217 *b*.
XXI, 3. Vidua hæc pauper plusquam omnes misit : xiii, 355 *b*.
10. Surget gens contra gentem, etc. : x, 529 *a*.
15. Ego dabo vobis os et sapientiam, etc. : x, 75 *b*, 421 *b*.
19. In patientia vestra, etc. : vii, 617 *a*; viii, 255 *a*; ix, 553 *b*, 663 *b*; xiv, 96 *a*.
25. Erunt signa in sole et luna, etc. : xiii, 491 *b*. — Et in terris pressura gentium, etc.: x, 40 *a*.
27. Tunc videbunt Filium hominis, etc. : xiii, 22 *b*-23 *a*, 446 *b*.
28. Respicite et levate capita vestra, etc. : xiii, 1 *a*, 410 *b*.
30. Videte ficulneam et omnes arbores, etc. : x, 583 *a*.
31. Scitote quia prope est regnum Dei : xiii, 24 *a*.
33. Cœlum et terra transibunt, etc. : ix, 414 *a*.
38. Omnis populus manicabat : xi, 372 *a*.
XXII, 7. Venit autem dies Azymorum, etc. : v, 500 *a*.

Digitized by Google

15. Desiderio desideravi hoc pascha manducare vobiscum : IX, 241 *a*.
17. Accepto calice, gratias egit : X, 296 *b*.
19. Hoc facite in meam commemorationem : VII, 568 *b*; XII, 283 *a*; XIII, 196 *a*.
26. Vos autem non sic; sed qui major est, etc. : VI, 156 *a*; VII, 184 *b*; X, 457 *a*; XII, 144 *b*.
27. Nam quis major est, qui recumbit, an qui ministrat : II, 267 *a*, 506 *a*. — Ego autem in medio vestrum sum sicut qui ministrat : IX, 400 *b*; XII, 301 *a*.
28. Vos estis qui permansistis mecum in tentationibus meis : VIII, 344 *a*; IX, 434 *a*; XIII, 289 *b*.
29. Ego dispono vobis, sicut disposuit mihi Pater meus regnum, ut edatis et bibatis : VII, 645 *b*, 647 *b*; IX, 241 *a*, 562 *b*; X, 22 *a*; XII, 226 *b*; XIII, 163 *a*; XIV, 55 *a*.
32. Rogavi pro te ut non deficiat fides tua : IX, 275 *b*, 287 *b*; X, 331 *a*, 460 *b*; XI, 53 *b*; XIV, 557 *a*.
33. Domine, tecum paratus sum et in carcerem, et in mortem ire : VIII, 286 *a*; IX, 561 *a*.
35. Quando misi vos sine sacculo et pera, etc.: XII, 215 *b*; XIV, 372 *a*, 469 *b*, 494 *b*, 578 *a*, 622 *b*, 624 *a*.
36. Nunc qui habet sacculum, etc. : XIV, 579 *a*.
40. Vigilate et orate : XIII, 149 *b*.
41-42. Orabat, etc. : IX, 239 *b*. — Transfer a me calicem hunc : XIV, 413 *b*.
43. Apparuit autem illi angelus de cœlo, confortans eum : II, 510 *b*. — Prolixius orabat : XI, 475 *b*; XIV, 74 *b*.
44. Factus est sudor ejus sicut guttæ sanguinis decurrentis in terram : IX, 275 *b*, 571 *b*; XII, 222 *b*; XIII, 132 *a*; XIV, 151 *b*.
46. Surgite, orate, ne intretis in tentationem : IX, 399 *a*.
50. Amputavit auriculam ejus dextram : XIII, 393 *b*.
61. Conversus Dominus respexit Petrum : XI, 16 *a*; XII, 96 *b*.
XXIII, 12. Amici facti sunt Herodes et Pilatus, etc. : XIV, 28 *b*.
28. Filiæ Jerusalem, nolite flere super me, sed super vos ipsas flete : VIII, 265 *b*.
29. Beatæ steriles, etc. : X, 25 *b*.
30. Incipient dicere montibus : Cadite super nos : VII, 26 *ab*; IX, 315 *b*.
31. Si in viridi ligno hæc faciunt, in arido quid fiet : IX, 231 *b*; X, 78 *a*.
34. Pater, dimitte illis, etc. : VII, 10 *b*; IX, 242 *a*, 275 *b*, 287 *b*, 562 *b*; X, 570 *b*.
35. Et deridebant illum principes, etc. : X, 188 *a*.
41. Nos quidem juste, nam dicta factis recipimus : XII, 272 *a*.
42. Domine, memento mei, dum veneris in regnum tuum : IX, 569 *a*; XII, 658 *b*.
43. Hodie mecum eris in paradiso : IV, 472 *a*; VIII, 165 *a*; IX, 569 *a*; X, 97 *b*; XII, 20 *b*, 167 *b*, 658 *b*; XIII, 289 *b*; XIV, 36 *a*.
46. Pater, in manus tuas commendo spiritum meum : X, 296 *b*; XIII, 264 *a*.
47. Glorificavit Deum (Centurio) : XII, 96 *b*.
51. Qui expectabat et ipse (Joseph ab Arimathæa) regnum Dei : IX, 531 *b*.
XXIV, 1-3. Mulieres... venerunt ad monumentum... non invenerunt corpus Domini Jesu : X, 281 *a*.
6. Recordamini qualiter locutus est, etc. : XIII, 219 *b*.
15. Dum fabularentur, etc. : IX, 306 *b*.
19. Fuit propheta potens in opere et sermone : X, 76 *a*.
21. Nos autem sperabamus quod ipse redempturus esset Israel : IV, 564 *b*.
26. Nonne hæc oportuit pati Christum, etc. : XIV, 56 *b*.
28. Finxit se longius ire : IX, 279 *a*.
29. Mane nobiscum, Domine, quoniam advesperascit : VII, 633 *b*; XIII, 220 *b*. — Et coegerunt illum : X, 135 *a*.
32. Nonne cor nostrum ardens erat in nobis, dum loqueretur in via : VII, 445 *b*; VIII, 410 *b*, 435 *a*; IX, 282 *b*; XIII, 222 *a*.
33. Invenerunt congregatos undecim, etc. : XIII, 218 *b*.
34. Surrexit Dominus vere : XIII, 223 *a*.
35. Cognoverunt eum in fractione panis : X, 201 *a*.
36. Stetit Jesus in medio, etc. : XIII, 224 *b*, 226 *a*, 227 *a*, 231 *a*.
38. Quid turbati estis, etc. : IX, 396 *b*.
39. Videte manus meas, quia ego ipse sum : XIII, 234 *a*. — Spiritus carnem et ossa non habet : VII, 440 *a*, 467 *b*.
42. Favum mellis : IX, 294 *a*; X, 61 *a*.
44. Necesse est impleri omnia, etc. : IX, 231 *a*.
45. Tunc aperuit illis sensum, etc. : VII, 620 *a*; VIII, 310 *a*, 466 *a*; IX, 244 *a*.
49. Sedete hic, donec induamini virtute ex alto : IX, 297 *a*; XIII, 631 *b*.
50. Eduxit eos foras in Bethaniam, etc. : VIII, 286 *b*.

Digitized by Google

EX EVANGELIO JOANNIS

Vide tom. XI, *pag.* 242-529, *tum pag.* 530-608, *per singula capita et versiculos. Præterea :*

Cap. I, *vers.* 1. In principio erat Verbum : IX, 260 *b*, 290 *a*, 403 *b*; X, 9 *a*, 58 *b*, 64 *b*, 113 *b*, 128 *a*. — Verbum erat apud Deum : IX, 403 *b*. — Deus erat Verbum : X, 128 *a*.

3. Omnia per ipsum facta sunt : IX, 432 *a*; X, 11 *a*, 38 *b*, 64 *b*. — Sine ipso factum est nihil : IX, 230 *a*, 282 *b*, 391 *b*; X, 82 *b*.

3-4. Quod factum est, in ipso vita erat : VIII, 80 *b*; X, 499 *b*.

5. Lux in tenebris lucet : IX, 311 *a*, 603 *b*; X, 57 *a*, 184 *a*.

7. Hic venit in testimonium : IX, 471 *b*; XIII, 286 *a*.

9. Erat lux vera, quæ illuminat omnem hominem, etc. : VII, 491 *a*, 613 *a*, 614 *b*; IX, 191 *b*, 590 *a*; X, 35 *b*, 112 *b*, 124 *a*; XIV, 31 *a*.

10. In mundo erat, etc. : VIII, 89 *a*.

12. Dedit eis potestatem filios Dei fieri : VIII, 64 *a*; X, 35 *a*, 66 *a*, 88 *a*, 89 *a*, 112 *b*, 125 *a*, 214 *a*, 444 *a*; XI, 541 *b*.

14. Et Verbum caro factum est, et habitavit in nobis : IV, 44 *a*, 200 *b*; VII, 502 *b*; VIII, 152 *b*; IX, 194 *a*, 213 *b*, 215 *a*, 234 *a*; X, 128 *a*, 217 *a*; XI, 8 *a*, 179 *b*; XII, 516 *a*; XIII, 53 *a*, 54 *b*. — Et vidimus gloriam ejus, gloriam quasi unigeniti a Patre : IV, 284 *b*; IX, 317 *b*; X, 229 *a*, 231 *a*. — Plenum gratiæ et veritatis : IV, 6 *b*; VII, 288 *b*, 491 *a*; VIII, 159 *ab*; IX, 269 *a*; XIV, 115 *b*.

16. De plenitudine ejus nos omnes accepimus, et gratiam pro gratia : VII, 491 *a*; IX, 177 *b*; X, 229 *a*, 303 *a*; XIII, 414 *a*; XIV, 115 *b*.

17. Lex per Moysen data est; gratia et veritas per Jesum Christum facta est : XI, 244 *b*, 540 *a*.

18. Deum nemo vidit unquam : X, 90 *b*, 91 *b*. — Unigenitus, qui est in sinu Patris, ipse enarravit : X, 67 *a*; XI, 542 *a*.

23. Dirigite viam Domini : XIII, 37 *b*.

26. Medius vestrum stetit, etc. : IX, 257 *b*; X, 318 *a*; XI, 233 *b*, 497 *b*; XII, 25 *b*.

27. Ipse est qui post me venturus est, etc. : XIII, 36 *a*. — Non sum dignus ut solvam ejus corrigiam calceamenti : XIV, 625 *b*.

29. Ecce agnus Dei, ecce qui tollit peccata mundi : X, 58 *a*; XIV, 288 *b*.

32. Vidi Spiritum sanctum descendentem, etc. : XIII, 297 *ab*.

33-34. Qui me misit, etc. : IX, 444 *b*; X, 54 *b*.

46. A Nazareth potest aliquid boni esse : X, 227 *b*.

51. Videbitis angelos Dei ascendentes et descendentes super Filium hominis : VII, 441 *a*; X, 472 *a*; VIII, 285 *a*.

II, 1. Nuptiæ factæ sunt, etc. : XIII, 86 *a*.

3. Deficiente vino, etc. : XIII, 87 *b*. — Vinum non habent : XIV, 249 *a*.

4. Quid mihi et tibi est, etc. : II, 599 *b*; VIII, 343 *a*.

5. Quodcumque dixerit vobis, facite : XIV, 248 *b*.

7. Implete hydrias aqua : X, 313 *b*.

9. Ut autem gustavit architriclinus, etc. : XIII, 88 *b*.

10. Omnis homo primo bonum vinum ponit : IX, 199 *a*, 534 *a*; XII, 388 *b*. — Tu autem servasti bonum vinum usque adhuc : XIII, 88 *b*.

11. Hoc fecit initium signorum, etc. : XIII, 90 *a*.

15. Et cum fecisset funiculum, etc. : IX, 227 *a*.

16. Nolite facere domum Patris mei domum negotiationis : XII, 252 *a*.

18. Quod signum ostendis, etc. : XIII, 217 *b*.

19. Solvite templum hoc, et in tribus diebus reædificabo illud : IV, 466 *a*; IX, 188 *a*, 254 *a*; X, 19 *b*; XIII, 80 *a*, 204 *b*, 317 *b*.

25. Ipse enim sciebat quid esset in homine : IX, 183 *a*.

III, 5. Nisi quis renatus fuerit ex aqua et Spiritu sancto, etc. : IV, 235 *b*-236 *a*; V, 345 *a*; IX, 251 *b*, 610 *a*; X, 54 *a*, 56 *b*, 450 *a*; XI, 176 *b*; XIII, 166 *b*.

6. Quod natum est ex spiritu, spiritus est : X, 232 *b*.

8. Spiritus ubi vult, spirat, etc. : VIII, 68 *b*. — Nescis unde veniat, aut quo vadat : IX, 252 *a*, 672 *b*; XII, 110 *a*.

9. Quomodo possunt hæc fieri : X, 231 *b*.

11. Quod scimus, loquimur, etc. : IX, 396 *a*, 471 *b*, 502 *b*.

13. Et nemo ascendit in cœlum, nisi qui descendit, etc. : IV, 458 *b*; IX, 547 *a*; X, 128 *a*.

14. Sicut exaltavit serpentem Moyses, etc. : IX, 236 *b*; X, 112 *a*.

16. Sic Deus dilexit mundum, etc. : V, 38 *b*; VIII, 153 *a*; IX, 217 *b*, 471 *b*; X, 572 *b*; XIII, 307 *a*, 308 *a*.

17. Non venit ut judicet mundum, etc. : XI, 536 *a*, 571 *b*.

18. Qui credit in eum, non judicatur : VI,

Digitized by Google

543 *b*. — Qui autem non credit, jam judicatus est : VIII, 344 *b*; IX, 199 *b*; X, 5 *b*.
19. Dilexerunt homines magis tenebras, quam lucem : IX, 603 *b*.
20. Omnis enim qui male agit, odit lucem : I, 24 *b*; VIII, 360 *a*; X, 18 *a*, 119 *b*.
21. Qui facit veritatem, venit ad lucem, etc. : VIII, 360 *a*.
27. Non potest homo accipere quidquam, etc. : XIV, 563 *a*.
29. Qui habet sponsam, sponsus est : XI, 271 *a*. — Amicus autem sponsi, qui stat et audit eum, etc. : X, 236 *a*.
31. Qui de terra est, de terra loquitur ; qui de cœlo, etc. : IV, 42 *a* ; VIII, 415 *b* ; IX, 74 *a*; XII, 217 *b*; XIV, 35 *b*.
34. Quem misit Deus, verba Dei loquitur : X, 455 *a*. — Non ad mensuram dat Deus spiritum : II, 160 *a*; IV, 280 *b* ; VIII, 159 *a* ; X, 297 *b*, 311 *a*; XII, 333 *a*.
IV, 6. Jesus fatigatus ex itinere, sedebat sic supra fontem : X, 391 *b*; XIII, 38 *a*. — Hora autem erat quasi sexta : XIII, 464 *a*.
7. Venit mulier de Samaria haurire aquam : IX, 681 *a*. — Da mihi bibere : VIII, 267 *a* ; XIV, 378 *a*.
11. Puteus altus est : IX, 225 *a*.
13. Omnis qui bibit ex aqua hac, sitiet iterum : VIII, 294 *b*; IX, 197 *a*, 225 *a*; XI, 324 *a*. — Qui biberit ex aqua quam ego dabo ei, etc. : X, 77 *a*.
14. Aqua, quam ego dabo ei, fiet in eo, etc.: VIII, 419 *a*; IX, 572 *a*, 590 *b*; X, 140 *b*, 572 *b*.
16. Voca virum tuum : XI, 144 *a*.
18. Quinque viros habuisti : X, 110 *a*.
23. Veri adoratores adorabunt Patrem in spiritu et veritate : VIII, 413 *b*.
24. Spiritus est Deus, et eos qui adorant eum, etc. : I, 195 *b*; VII, 97 *a* ; VIII, 302 *a*, 396 *a* ; XII, 270 *b*.
25. Cum venerit ille, nobis annuntiabit omnia : XIII, 20 *b*.
32. Ego habeo cibum manducare, etc. : IX, 224 *b*.
34. Meus cibus est, ut faciam voluntatem ejus qui misit me : VII, 439 *a*, 640 *b* ; IX, 209 *b*, 224 *b*; X, 519 *a*.
35. Regiones albæ ad messem : IX, 224 *a*.
36. Qui metit, mercedem accipit, etc. : XIII, 370 *b*.
42. Jam non propter tuam loquelam credimus : IV, 532 *b*.
46. Erat quidam regulus, cujus filius infirmabatur, etc. : XIII, 458 *b*.
48. Nisi signa et prodigia videritis, non creditis : X, 60 *b*; XI, 48 *a*.
49. Descende, priusquam moriatur filius meus : XIII, 460 *a*.
52. Hora septima reliquit eum febris : XIII, 463 *a*.
V, 3. Multitudo languentium expectantium aquæ motum : IX, 226 *b*; XIII, 346 *a*.
5. Erat quidam homo ibi triginta et octo annos, etc. : XIII, 201 *b*.
8. Surge, tolle grabatum tuum, et ambula : XI, 15 *a*.
14. Ecce sanus factus es ; jam noli peccare, etc. : VIII, 87 *b*, 306 *b* ; X, 342 *a* ; XII, 137 *b*.
17. Pater meus usque modo operatur, et ego operor : II, 624 *a* ; IX, 72 *b*, 277 *b* ; X, 59 *a*, 424 *b*.
18. Patrem suum dicebat Deum, æqualem se faciens Deo : X, 18 *a*, 207 *a*.
19. Quæcumque ille fecerit, hæc et Filius, etc. : X, 56 *a*.
20. Pater diligit Filium : VIII, 158 *b*, X, 59 *a*.
21. Sicut Pater suscitat mortuos, etc. IX, 315 *a*, 341 *a*, 523 *b*.
22. Neque enim Pater judicat quemquam, sed omne judicium dedit Filio : VI, 555 *a* ; X, 23 *b*.
24. Et in judicium non venit, sed transiit a morte ad vitam : VI, 543 *b*; X, 21 *a*.
25. Venit hora, et nunc est, quando mortui audient vocem Filii Dei : X, 445 *b*.
26. Sicut enim Pater habet vitam in semetipso, etc. : I, 347 *b*; IV, 2 *a*; IX, 228 *a*, 551 *a*.
27. Potestatem dedit ei judicium facere, etc. : VI, 542 *b*, 555 *a*.
28. Venit hora, in qua omnes, etc., audient vocem Filii Dei : VI, 453 *a*, 462 *b*.
35. Ille erat lucerna ardens et lucens : VIII, 295 *b*; X, 223 *b*, 252 *a*, 565 *b*; XIV, 128 *b*.
36. Opera quæ facio testimonium perhibent de me, quia Pater misit me : IX, 379 *b*.
37. Qui misit me Pater, ipse testimonium perhibuit de me : IX, 533 *a*.
39. Scrutamini Scripturas, etc. : VII, 633 *a*; IX, 94 *a*, 520 *b*; X, 555 *b*, 575 *a*.
43. Si alius venerit in nomine suo, illum accipietis : IX, 679 *b*. — Ego veni in nomine Patris mei, et non accepistis me : XIII, 14 *a*.
46. Si crederetis Moysi, crederetis fortisan et mihi, etc. : XIII, 179 *b*.
VI, 2. Sequebatur eum multitudo magna, etc. : XIII, 169 *b*.
5. Unde ememus panes : X, 399 *a*.
9. Est puer unus hic, quinque panes hordeaceos habens, etc. : XIII, 173 *a*, 174 *b*.
12. Colligite quæ superaverunt fragmenta, ne pereant : XII, 319 *a*, 369 *a*; XIII, 205 *a*, 206 *b*.
14. Hic est vere propheta : XIII, 176 *a*.
26. Amen dico vobis, quæritis me, non quia vidistis signa, etc. : VII, 35 *a*.
27. Operamini non cibum qui perit, etc. : VII, 625 *a*; IX, 255 *a*; XIV, 385 *b*.

Digitized by Google

28-29. Hunc præsignavit Deus, etc. : XIII, 179 *a*.
30. Quod signum ostendis, ut credamus tibi : IX, 555 *a*.
32. Pater meus dat vobis panem de cœlo verum : VIII, 467 *b*; IX, 658 *b*; XIII, 310 *b*.
34. Domine, da nobis panem hunc : IX, 363 *ab*.
37. Eum qui venit ad me, non ejiciam foras : VIII, 393 *a*, 401 *a*; X, 441 *b*; XI, 15 *b*.
38. Descendi de cœlo non ut faciam voluntatem meam, etc. : VIII, 285 *b*; XII, 194 *a*.
39. Hæc est voluntas Patris mei qui misit me, etc. : X, 209 *a*; XIII, 154 *b*.
41. Ego sum panis vivus, qui de cœlo descendi : X, 258 *b*.
44. Nemo potest venire ad me, nisi Pater, qui misit me, traxerit eum : III, 225 *b*; V, 661 *a*; VI, 453 *a*; VIII, 435 *b*; X, 386 *b*; XI, 15 *b*; XIII, 314 *b*, 315 *b*, 416 *a*.
45. Erunt omnes docibiles Dei, etc. : XIII, 258 *b*.
47. Qui credit in me, habet vitam æternam : VIII, 400 *b*.
51. Ego sum panis vivus, qui de cœlo descendi : X, 115 *b*, 116 *a*, 209 *b*; XII, 283 *b*.
52. Si quis manducaverit ex hoc pane, vivet in æteruum : X, 614 *a*; XII, 226 *b*.
54. Nisi manducaveritis carnem Filii hominis, etc. : V, 533 *a*; IX, 268 *a*, 294 *a*; XII, 282 *a*; XIII, 360 *a*.
55. Qui manducat meam carnem, et bibit meum sanguinem, etc. : VIII, 114 *b*.
56. Caro mea vere est cibus : IX, 224 *b*, 228 *b*; X, 304 *a*. — Sanguis meus vere est potus : VIII, 337 *a*.
57. Qui manducat meam carnem, etc. : XI, 175 *b*.
59. Hic est panis qui de cœlo descendit : IX, 209 *a*. — Qui manducat hunc panem, vivet in æternum : VIII, 467 *a*.
61. Durus est hic sermo : IX, 268 *a*, 294 *a*.
64. Spiritus est qui vivificat : IX, 341 *a*. — Caro non prodest quidquam : V, 456 *ab*. — Verba quæ ego locutus sum vobis, etc. : IX, 244 *a*; X, 353 *b*; XIV, 35 *b*, 99 *b*.
67 Abierunt retrorsum : X, 186 *b*.
71. Nonne ego vos duodecim elegi, et ex vobis, etc. : II, 105 *b*; XI, 437 *b*; XIII, 525 *b*, 539 *a*.
VII, 1. Non volebat in Judæa ambulare, etc. : XI, 162 *b*.
7. Mundus me odit, quia testimonium perhibeo de illo, etc. : IX, 471 *b*.
19. Nonne Moyses dedit vobis legem, etc. : IX, 337 *b*; X, 17 *b*.
23. Totum hominem sanum feci in sabbato : VIII, 267 *a*; XIII, 97 *b*.
37. Stabat Jesus, et clamabat, etc. : XI, 571 *a*; XIII, 27 *a*. — Si quis sitit, veniat ad me, et bibat : IX, 316 *a*; X, 77 *a*; XIII, 314 *b*.
38, Qui credit in me, flumina de ventre ejus fluent aquæ vivæ : IX, 197 *b*, 247 *a*, 269 *b*, 590 *b*; XIII, 294 *a*.
39. Nondum erat Spiritus datus, etc. : III, 321 *a*; V, 402 *b*.
42. Nonne Scriptura dicit, quia ex semine David, etc. : X, 257 *a*.
46. Nunquam sic locutus est homo, sicut hic homo : IX, 668 *a*; XII, 261 *a*.
VIII, 6. Inclinans se deorsum, digito scribebat in terra : IX, 277 *b*.
7. Qui sine peccato est vestrum, etc. : VIII, 360 *b*; IX, 221 *a*, 277 *b*, 572 *a*.
11. Vade, et amplius noli peccare : VIII, 267 *b*; X, 58 *a*, 339 *a*.
12. Ego sum lux mundi; qui sequitur me, non ambulat in tenebris : IX, 603 *b*; X, 35 *b*; 346 *b*; XI, 89 *a*; XII, 184 *a*; XIII, 351 *a*.
14. Scio unde veni, et quo vado : XIII, 28 *b*.
18. Ego sum qui testimonium, etc. : X, 298 *a*.
20. Nemo apprehendit eum, etc. : II, 599 *b*.
21. In peccato vestro moriemini : IX, 649 *a*; X, 37 *b*; XI, 550 *a*.
25. Principium, qui et loquor vobis : I, 469 *a*; X, 395 *b*, 424 *b*.
29. Qui me misit, mecum est, et non reliquit me solum : I, 515 *a*. — Quæ placita sunt ei, facio semper : XII, 193 *a*, 197 *a*.
31-32. Si vos manseritis in sermone meo, etc.: IX, 647 *a*; X, 306 *a*; XI, 31 *b*.
34. Omnis qui facit peccatum, servus est peccati : III, 652 *a*; IX, 502 *b*, 664 *a*; X, 533 *a*; XII, 273 *b*.
35. Servus non manet in domo in æternum : X, 596 *b*.
36. Si manseritis in meo sermone, etc. : XIII, 233 *a*.
43. Quare loquelam meam non cognoscitis : XII, 411 *a*.
44. Vos ex patre diabolo estis : IX, 253 *a*, 266 *a*, 267 *b*, 524 *b*, 525 *a*; X, 29 *b*; XI, 541 *a*; XIII, 417 *a*, 576 *a*. — Cum loquitur mendacium, ex propriis loquitur : VIII, 416 *b*. — Mendax est, et pater ejus : X, 532 *a*.
46. Quis ex vobis arguet me de peccato : X, 86 *b*; XIII, 473 *a*. — Si veritatem dico vobis, etc. : XIII, 178 *b*.
47. Qui ex Deo est, verba Dei audit, etc. : VII, 620 *a*; X, 236 *a*.
48. Samaritanus es tu, et dæmonium habes : X, 34 *b*-35 *a*, 198 *b*.
49. Ego non quæro gloriam meam, etc. : X, 58 *b*.
51. Si quis sermonem meum servaverit, etc. : XIII, 180 *a*.

Digitized by Google

54. Est Pater meus qui glorificat me : x, 18 *b*.
56. Abraham pater vester exultavit ut videret diem meum, etc. : iv, 247 *b*; viii, 156 *b*; x, 236 *ab*, 501 *b*; xiv, 119 *a*.
57. Quinquaginta annos non habes, et Abraham vidisti : x, 185 *a*.
58. Antequam Abraham fieret, ego sum : viii, 459 *b*; xi, 252 *a*.
59. Tulerunt lapides Judæi, etc. : xiii, 183 *a*.
IX, 3. Neque hic peccavit, neque parentes ejus : viii, 87 *b*.
4. Me oportet operari, etc., donec dies est : ix, 639 *a*, 657 *a*; x, 123 *b*, 184 *b*; xiii, 582 *a*. — Venit nox, quando nemo potest operari : viii, 248 *a*, 299 *b*; ix, 656 *a*.
6. Fecit lutum ex sputo, etc. : ix, 207 *b*.
7. Vade, lava in natatoria Siloe : ix, 515 *a*.
11. Lutum posuit super oculos, etc. : vii, 491 *b*; xiii, 137 *a*.
31. Scimus quia Deus peccatores non audit : vi, 515 *ab*, 516 *ab*; x, 129 *a*. — Si quis Dei cultor est, etc. : xiii, 371 *b*.
39. In judicium ego in hunc mundum veni, ut qui non vident, videant, etc. : ix, 284 *b*; x, 274 *a*, 349 *b*, 422 *a*; xiii, 136 *a*.
41. Si cæci essetis, non haberetis peccatum, etc. : x, 619 *b*.
X, 1. Qui non intrat per ostium in ovile ovium, etc. : xii, 2 *b*.
3. Proprias oves vocat nominatim, etc. : xiii, 245 *b*.
4. Oves illum sequuntur, etc. : xiii, 311 *a*.
8. Fures sunt et latrones : x, 154 *b*.
9. Ego sum ostium; per me si quis introierit, etc. : viii, 316 *b*, 394 *b*, 467 *b*; ix, 204 *b*, 287 *ab*; x, 150 *b*; xii, 13 *b*. — Ingredietur, et pascua inveniet : xiii, 276 *b*.
10. Fur non venit nisi ut furetur, et mactet, et perdat : ix, 439 *b*; xiii, 312 *a*.
11. Ego sum pastor bonus : xiii, 242 *a*. — Bonus pastor animam dat pro ovibus suis : ix, 254 *b*, 316 *ab*, 683 *a*; x, 129 *b*, 489 *b*; xiii, 238 *ab*.
12. Mercenarius autem, etc., fugit : iv, 616 *a*; ix, 307 *a*; x, 490 *a*.
14. Cognosco oves meas, et cognoscunt me meæ : ix, 249 *a*, 683 *a*; x, 265 *a*.
15. Animam meam pono pro ovibus meis : xiii, 243 *a*.
16. Alias oves habeo quæ non sunt ex hoc ovili, etc. : x, 258 *b*-259 *a*; xiii, 244 *b*.
17. Pono animam meam, ut iterum sumam eam : iv, 442 *b*.
18. Potestatem habeo ponendi eam, et potestatem habeo iterum sumendi eam : iv, 354 *a*; ix, 308 *b*.
20. Dæmonium habet, et insanit : x, 35 *a*.
22. Hyems erat : ix, 194 *b*.
25. Opera quæ ego facio in nomine Patris mei, etc. : ix, 350 *a*.
27. Vocem meam audiunt, etc. : xiii, 242 *b*.
28. Non rapiet eas quisquam de manu mea : x, 21 *a*.
30. Ego et Pater unum sumus : x, 56 *a*.
34. Nonne scriptum est in lege vestra, etc. : x, 231 *a*.
36. Quem Pater sanctificavit et misit in mundum : x, 66 *b*-67 *a*.
38. Si mihi non vultis credere, operibus credite : ix, 272 *b*. — Pater in me est, et ego in Patre : ix, 293 *a*.
39. Quærebant eum apprehendere, etc. : xiii, 221 *b*.
XI, 1. Erat quidam languens Lazarus a Bethania : ix, 263 *a*.
4. Infirmitas hæc non est ad mortem, sed pro gloria Dei : x, 322 *b*.
9. Nonne duodecim sunt horæ diei : xiv, 572 *b*. — Si quis ambulaverit in die, non offendit, etc. : x, 360 *a*.
11. Lazarus amicus noster dormit, sed vado ut a somno excitem eum : xi, 410 *a*.
17. Invenit eum quatuor dies in monumento habentem : xiii, 337 *b*.
25. Ego sum resurrectio et vita : xi, 23 *b*; xiii, 219 *b*.
24. Scio quod resurget in novissimo die : vi, 451 *a*.
33. Jesus infremuit spiritu, et turbavit seipsum : iv, 342 *a*.
34. Ubi posuistis eum : x, 399 *a*.
38. Venit ad monumentum : ix, 310 *b*.
39. Tollite lapidem : xiii, 358 *b*. — Domine, jam fœtet : xiii, 295 *b*, 336 *b*.
41. Pater, gratias ago tibi, quoniam audisti me, etc. : ix, 538 *b*; x, 197 *b*, 296 *b*.
43-44. Clamavit voce magna, etc. : xiii, 428 *b*.
47. Collegerunt pontifices, etc. : x, 18 *b*.
48. Si dimittimus eum sic, omnes credent in eum, etc. : viii, 307 *b*, 342 *b*. — Et venient Romani, et tollent, etc. : x, 17 *b*.
51. Cum esset pontifex anni illius, prophetavit : vi, 37 *b*.
XII, 2. Fecerunt autem ei cœnam ibi, etc. : xiii, 332 *b*-333 *a*. — Lazarus vero unus erat ex discumbentibus : xiii, 333 *a*.
3. Maria unxit pedes Jesu : ix, 226 *b*, 567 *b*, 635 *b*; xiii, 333 *a*. — Domus impleta est ex odore unguenti : ix, 233 *a*; xiii, 295 *b*, 336 *b*.
6. Fur erat, et loculos habens, ea quæ mittebantur portabat : xii, 150 *a*; xiv, 371 *b*.
10. Cogitaverunt principes sacerdotum ut et Lazarum interficerent : xi, 48 *b*.
12. Turba multa, quæ convenerat ad diem festum, etc. : xiii, 191 *a*.

Digitized by Google

17. Testimonium perhibebat ei turba, etc. : XIII, 286 *b*.
19. Ecce totus mundus post eum abiit : IX, 621 *b*.
24-25. Nisi granum frumenti cadens in terram mortuum fuerit, etc. : IX, 222 *a*, 235 *b*, 240 *a*, 244 *b*; X, 175 *b*; XII, 272 *b*; XIII, 43 *a*. — Si autem mortuum fuerit, multum fructum affert : X, 424 *b*, 582 *b*. — Qui amat animam suam, perdet eam : III, 51 *b*; IV, 637 *b*; VII, 84 *b*; VIII, 439 *b*; IX, 195 *b*, 630 *b*; X, 558 *a*.
26. Si quis mihi ministrat, me sequatur : XIII, 548 *b*; XIV, 457 *b*. — Ubi sum ego, illic et minister meus erit : VIII, 336 *a*. — Si quis mihi ministraverit, honorificabit eum Pater meus : X, 35 *a*, 136 *b*.
28. Clarifica nomen tuum : IX, 287 *b*.
31. Nunc judicium est mundi, etc. : VIII, 248 *a*, 336 *b*; IX, 217 *a*, 267 *b*, 621 *b*; X, 57 *b*, 321 *a*, 530 *a*; XIII, 164 *a*, 166 *a*.
32. Cum exaltatus fuero a terra, omnia traham ad meipsum : IX, 236 *b*; XIII, 315 *b*, 316 *a*, 399 *a*.
39. Non poterant credere, etc. : X, 149 *a*.
49. Qui misit me Pater, ipse mandatum dedit mihi, etc. : IX, 443 *b*.
50. Scio quia mandatum ejus, vita æterna est : IX, 344 *a*.
XIII, 1. Ante diem festum Paschæ, sciens Jesus, etc. : V, 501 *a*; XI, 173 *a*. — In finem dilexit eos : IX, 440 *b*; XIII, 192 *a*.
2. Et cœna facta, cum diabolus jam misisset in cor, etc. : II, 452 *b*, 453 *b*.
4. Præcinxit se : IX, 288 *b*.
6. Domine, tu mihi lavas pedes : XIII, 501 *a*; XIV, 13 *a*.
8. Si non lavero te, non habebis partem mecum : VII, 567 *a*; XIII, 192 *b*, 193 *b*.
10. Qui lotus est, non indiget nisi ut pedes lavet : V, 300 *a*; VIII, 68 *a*, 398 *a*; XIII, 194 *b*. — Et vos mundi estis, sed non omnes : XII, 137 *b*.
14. Si ego lavi pedes vestros, etc. : IX, 244 *a*; XIII, 472 *b*.
15. Exemplum dedi vobis, etc. : VII, 447 *a*; IX, 244 *a*; XII, 144 *a*.
17. Si hæc scitis, beati eritis si feceritis ea : VII, 613 *b*; X, 238 *a*, 535 *b*.
27. Post buccellam introivit in eum satanas : XII, 280 *b*; XIII, 164 *a*. — Quod facis, fac citius : IX, 185 *a*, 576 *a*.
30. Exivit continuo : IX, 194 *b*.
34. Mandatum novum do vobis, etc. : IX, 197 *b*, 218 *b*, 381 *b*-382 *a*, 441 *a*; X, 352 *a*; XIII, 232 *b*.
35. In hoc cognoscent omnes quia discipuli mei estis, etc. : VIII, 136 *b*; XIV, 27 *a*, 587 *b*.
36. Quo ego vado, non potes me sequi modo, etc. : XIII, 311 *a*.
XIV, 2. In domo Patris mei mansiones multæ sunt : VI, 577 *ab*; VII, 646 *b*; IX, 203 *a*, 546 *a*; IX, 277 *b*; XI, 6 *a*, 582 *a*.
3. Si abiero, et præparavero vobis locum, etc. : XIII, 283 *b*.
6. Ego sum via, veritas et vita : VIII, 463 *b*; IX, 185 *b*, 204 *b*, 221 *a*, 249 *b*, 277 *b*; X, 117 *b*, 119 *a*; XI, 23 *b*; XIII, 473 *b*, 558 *b*. — Nemo venit ad Patrem, nisi per me : XI, 15 *b*.
9. Qui videt me, videt et Patrem : VII, 631 *b*; X, 56 *a*.
10. Non credis quia ego in Patre, et Pater in me est : I, 323 *b*; XI, 250 *b*, 253 *b*. — Verba quæ ego loquor vobis, a meipso non loquor : I, 515 *a*; XII, 189 *a*.
15. Si diligitis me, mandata mea servate; et ego rogabo Patrem, etc. : IX, 528 *b*; X, 44 *a*; XII, 229 *a*, 324 *a*; XIII, 441 *a*; XIV, 28 *a*.
16. Ego rogabo Patrem, et alium Paracletum dabit vobis : VI, 518 *b*.
17. Spiritum veritatis, quem mundus non potest accipere : VII, 592 *b*.
21. Qui habet mandata mea, et servat ea, ille est qui diligit me : IX, 382 *a*. — Qui autem diligit me, diligetur a Patre meo, etc. : X, 218 *a*.
23. Si quis diligit me, mandatum meum servabit, etc. : VII, 621 *b*; VIII, 412 *a*, 443 *b*; IX, 590 *a*; X, 6 *b*; XIII, 182 *a*; XIV, 21 *b*. — Et ad eum veniemus, et mansionem apud eum faciemus : IX, 310 *a*, 590 *a*; X, 56 *b*, 609 *a*; XII, 88 *b*.
26. Paracletus Spiritus sanctus, quem mittet Pater in nomine meo, etc. : VIII, 68 *a*; XIII, 68 *b*, 297 *b*, 298 *b*. — Ille vos docebit omnia, et suggeret, etc. : X, 69 *a*, 157 *a*; XII, 153 *a*.
27. Pacem relinquo vobis, pacem meam do vobis : VIII, 324 *a*; IX, 193 *a*, 244 *b*, 575 *b*, 578 *b*; XII, 267 *b*; XIII, 226 *a*.
30. Venit princeps mundi hujus, et in me non habet quidquam : IX, 314 *a*; X, 184 *a*; XIV, 365 *b*, 458 *a*, 578 *a*.
31. Sicut mandatum dedit mihi Pater, sic facio : IX, 443 *b*.
XV, 1. Ego sum vitis vera, et Pater agricola est : IX, 225 *b*, 244 *b*; XI, 539 *b*, 566 *b*.
2. Omnem, qui fert fructum, purgabit eum, etc. : VIII, 294 *a*.
3. Jam vos mundi estis propter sermonem quem locutus sum vobis : VII, 567 *a*; VIII, 322 *a*; X, 292 *b*; XII, 261 *a*; XIV, 9 *a*.
5. Sine me nihil potestis facere : III, 302 *b*; IX, 244 *b*; X, 63 *a*. — Qui manet in me, et ego in eo, hic fert fructum multum : VIII, 74 *a*; X, 35 *b*.

Digitized by Google

6. Si quis in me non manserit, mittetur foras, etc. : VIII, 412 *a*; X, 358 *ab*; XI, 118 *a*.
8. In hoc clarificatus est Pater meus, ut fructum plurimum afferatis : XIII, 370 *b*.
11. Hæc locutus sum vobis, ut gaudium vestrum impleatur : XIV, 97 *b*.
12. Hoc est præceptum meum, ut diligatis invicem, etc. : VIII, 276 *b*, 356 *b*; XIII, 442 *ab*; XIV, 24 *a*.
13. Majorem hac dilectionem nemo habet, ut animam suam ponat, etc. : I, 281 *a*; VIII, 356 *a*, 444 *b*; IX, 255 *a*, 261 *b*, 296 *b*, 569 *a*; X, 83 *b*; XII, 315 *a*; XIII, 240 *b*, 243 *b*, 441 *b*, 443 *a*.
14. Vos amici mei estis, si feceritis quæ ego præcipio vobis : XIII, 551 *b*; XIV, 27 *b*.
15. Jam non dicam vos servos : VIII, 444 *a*; X, 56 *b*; XIV, 28 *b*-29 *a*. — Servus nescit quid faciat dominus ejus : IX, 491 *b*. — Vos dixi amicos, etc. : VIII, 444 *a*; X, 47 *a*. — Quia omnia quæcumque audivi, etc. : VI, 558 *b*, 559 *b*; IX, 335 *b*; X, 216 *a*, 218 *a*.
16. Non vos me elegistis, sed ego elegi vos : X, 24 *a*. — Posui vos ut eatis, et fructum afferatis, etc. : X, 182 *a*; XIII, 371 *b*. — Ut quodcumque petieritis Patrem in nomine meo, det vobis : IX, 223 *b*; X, 523 *b*.
20. Mementote sermonis mei, quem ego dixi vobis : Non est major servus domino suo : X, 494 *b*. — Si sermonem meum servaverunt, et vestrum servabunt : IX, 666 *b*; X, 246 *a*.
22. Si non venissem, et locutus fuissem eis, peccatum non haberent : VIII, 153 *a*; X, 152 *a*.
24. Si opera non fecissem in eis, quæ nemo alius fecit, etc. : VIII, 330 *b*; IX, 197 *b*.
25. Odio habuerunt me gratis : XI, 462 *b*.
26. Cum venerit Paracletus, etc., ille testimonium perhibebit de me : IX, 360 *a*; X, 8 *b*.
27. Vos testimonium perhibebitis, etc. : IX, 396 *a*; XIII, 286 *a*, 287 *a*, 299 *a*. — Quia ab initio mecum estis : XIII, 288 *b*.
XVI, 2. Venit hora, ut omnis qui interficit vos, etc. : IX, 287 *b*; XIII, 463 *b*.
5. Vado ad eum qui misit me, etc. : XIII, 250 *b*.
7. Si non abiero, Paracletus non veniet ad vos, etc. : IX, 571 *b*; XIII, 284 *a*, 298 *a*.
8. Arguet mundum de peccato : X, 69 *a*, 83 *b*, 104 *b*; XIII, 253 *a*.
11. Princeps hujus mundi jam judicatus est : VI, 544 *a*; XIII, 254 *b*, 431 *a*.
12. Adhuc multa habeo vobis dicere, etc. : VII, 411 *b*; IX, 221 *b*; X, 313 *a*.
13. Cum venerit ille Spiritus veritatis, docebit vos omnem veritatem : VI, 538 *b*-559 *ab*; VII, 630 *b*; VIII, 460 *b*; IX, 428 *b*; X, 7 *b*, 54 *a*, 214 *b*; XIII, 255 *b*, 258 *b*, 300 *b*, 305 *b*.
16. Modicum, et jam non videbitis me; et iterum modicum, et videbitis me : VII, 198 *a*; XII, 130 *a*; XIII, 246 *a*, 247 *a*.
20. Plorabitis vos, mundus autem gaudebit, etc. : VII, 81 *a*; IX, 636 *b*; X, 142 *b*, 206 *b*; XIII, 248 *b*, 251 *b*.
21. Mulier cum parit, tristitiam habet, ete. : X, 244 *a*.
22. Iterum autem videbo vos, etc. : XIII, 248 *b*.
23. Si quid petieritis Patrem in nomine meo, etc. : XIII, 271 *b*.
24. Usquemodo non petistis quidquam : XII, 195 *a*. — Petite, et accipietis, ut gaudium vestrum sit plenum : VII, 566 *a*; XIII, 259 *b*, 262 *b*.
27. Ipse enim Pater amat vos, etc. : XIII, 263 *b*.
28. Exivi a Patre, et veni in mundum, etc. : VIII, 151 *b*; IX, 590 *b*; X, 346 *a*; XIII, 35 *a*.
30. Nunc scimus quia scis omnia : XIII, 265 *a*.
XVII, 3. Hæc est vita æterna, ut cognoscant te, etc. : IX, 182 *b*, 437 *a*, 633 *a*; X, 38 *b*, 46 *b*, 105 *b*, 614 *a*; XII, 19 *b*; XIII, 523 *b*, 558 *b*; XIV, 11 *b*.
4. Ego te clarificavi super terram : VII, 631 *a*. — Opus consummavi, quod dedisti mihi ut faciam : VIII, 329 *a*.
6. Manifestavi nomen tuum hominibus, quos dedisti mihi : VII, 631 *a*; IX, 571 *b*; XIII, 181 *b*.
12. Quos dedisti mihi, custodivi, et nemo ex iis periit, etc. : VI, 556 *b*; VII, 439 *b*; XI, 402 *b*.
17. Sanctifica eos in veritate : VII, 449 *a*. — Sermo tuus veritas est : IX, 433 *b*; X, 117 *b*.
22. Ut sint unum, sicut et nos unum sumus : VII, 308 *a*.
24. Pater, quos dedisti mihi, volo ut, ubi sum ego, et illi sint mecum : XII, 285 *a*. — Ut videant claritatem meam, quam dedisti mihi : XII, 199 *a*.
XVIII, 6. Abierunt retrorsum, et ceciderunt in terram : XI, 59 *b*.
12. Ministri Judæorum comprehenderunt Jesum, etc. : X, 186 *b*.
28. Ipsi non introierunt in prætorium, ut non contaminarentur : V, 500 *b*.
36. Regnum meum non est de hoc mundo : II, 248 *b*; IX, 212 *b*; X, 518 *a*; XII, 166 *b*; XIII, 422 *a*.
37. In hoc natus sum, etc., ut testimonium perhibeam veritati : IX, 520 *b*.
38. Quid est veritas : IX, 246 *b*.
XIX, 1. Tunc apprehendit Pilatus Jesum, etc. : X, 186 *a*.

Digitized by Google

11. Non haberes in me potestatem ullam, nisi datum tibi esset de super : IX, 664 *b*; X, 41 *b*.
25. Stabant juxta crucem Jesu, etc. : X, 188 *b*; XIII, 499 *a*; XIV, 45 *b*.
26. Mulier, ecce filius tuus : XIV, 253 *b*.
28. Sitio : XII, 651 *a*, 657 *b*.
30. Consummatum est : VIII, 164 *a*; IX, 237 *b*, 241 *a*, 311 *a*, 316 *a*; X, 128 *a*, 197 *a*; XI, 547 *a*. — Inclinato capite, tradidit spiritum : XII, 270 *b*; XIII, 231 *a*.
34. Unus militum lancea latus ejus aperuit : X, 187 *b*; XIII, 287 *a*. — Exivit sanguis et aqua : VIII, 163 *b*; XI, 176 *b*.
35. Et qui vidit, testimonium perhibuit, etc.: X, 217 *b*, 437 *a*; XIII, 287 *a*.
40. Ligaverunt (corpus) linteis cum aromatibus : XIII, 208 *b*.
XX, 11. Maria stabat ad monumentum foris plorans : IX, 548 *a*; XIII, 413 *b*.
15. Quem ploras ? Quid quæris : XIII, 84 *b*, 274 *b*.
19. Stetit Jesus in medio, etc. : VI, 594 *a*, 595 *b*-596 *a*; X, 159 *a*.
20. Gavisi sunt discipuli, viso Domino : XIII, 232 *a*.
21. Sicut misit me Pater, et ego mitto vos : X, 488 *b*.
22. Insufflavit, et dixit eis, etc. : XIII, 42 *b*. — Accipite Spiritum sanctum, etc. : III, 7 *b*; VI, 10 *a*, 48 *b*; VIII, 66 *a*; X, 25 *b*; XIII, 235 *b*, 297 *a*.
27. Affer manum tuam, et mitte in latus meum : X, 444 *b*; XIII, 237 *a*. — Noli esse incredulus, sed fidelis : XIII, 515 *b*.
29. Quia vidisti me, Thoma, credidisti, *etc.* : IV, 479 *a*, 528 *a*; X, 238 *a*; XIII, 513 *a*. — Beati qui non viderunt, et crediderunt : VI, 508 *a*.
31. Hæc scripta sunt ut credatis, etc. : X, 215 *b*.
XXI, 2. Erant simul Petrus et Thomas, etc. : XIII, 228 *b*, 229 *b*.
3. Vado piscari : XIV, 384 *a*, 466 *b*.
4. Setit Jesus in littore : IX, 297 *b*; XIII, 458 *a*.
6. Non valebant trahere rete præ multitudine piscium : XI, 552 *b*.
11. Traxit rete : XIII, 317 *a*.
15-18. Simon Joannis, diligis me plus his : XIII, 441 *a*. — Domine, tu omnia nosti : XIV, 256 *b*. — Tu scis quia amo te : VII, 214 *a*; XIII, 266 *a*. — Pasce agnos meos... pasce oves meas : IX, 536 *b*; X, 455 *a*; XI, 55 *a*; XIV, 543 *a*. — Alius te cinget, et ducet quo tu non vis : X, 305 *a*; XIV, 434 *b*.
19. Sequere me : IX, 296 *b*.
22. Sic eum volo manere : VIII, 433 *a*.
24. Hic est discipulus ille, qui testimonium perhibet de his : IX, 587 *b*.

EX ACTIBUS APOSTOLORUM

Cap. I, *vers.* 1. Quæ cœpit Jesus facere et docere : IX, 299 *a*; XII, 133 *a*, 144 *a*; XIII, 543 *a*; XIV, 6 *b*.
3. In multis argumentis apparens eis : VIII, 168 *a*.
5. Joannes quidem baptizavit aqua, etc. : X, 292 *b*.
7. Non est vestrum nosse tempora vel momenta, etc. : IX, 434 *b*; X, 33 *a*, 60 *b*.
8. Accipietis virtutem Spiritus sancti, etc. : X, 232 *a*; XIII, 301 *a*.
9. Videntibus illis elevatus est : VIII, 167 *a*.
10. Duo viri astiterunt juxta illos in vestibus albis : XIV, 63 *b*.
11. Hic Jesus qui assumptus est a vobis in cœlum, etc. : XIII, 281 *b*. — Sic veniet, quemadmodum vidistis eum, etc. : IX, 213 *b*.
14. Hi omnes erant perseverantes in oratione cum Maria, etc. : X, 221 *a*; XIV, 243 *a*.
21. Oportet ex his viris, qui nobiscum congregati sunt in omni tempore, etc. : X, 217 *b*; XII, 144 *b*.
26. Cecidit sors super Matthiam : X, 63 *b*.
II, 1. Cum complerentur dies Pentecostes, etc. : X, 449 *b*.
2. Factus est repente de cœlo sonus tanquam advenientis spiritus vehementis : VIII, 302 *b*; IX, 216 *b*, 231 *a*; X, 575 *b*; XIII, 295 *a*, 296 *a*, 336 *a*.
3. Apparuerunt illis dispertitæ linguæ, etc. : IX, 313 *b*; X, 157 *a*; XI, 74 *a*.
4. Et repleti sunt omnes Spiritu sancto : IV, 6 *b*; VIII, 159 *a*; IX, 233 *a*; X, 247 *b*; XIII, 257 *a*; 297 *a*, 309 *b*, 313 *b*.
19. Dabo prodigia : IX, 272 *b*.
24. Quem Deus suscitavit, solutis doloribus inferni, etc. : IV, 466 *b*; VI, 510 *b*.
36. Dominum eum et Christum fecit Deus : XI, 254 *a*.
37. His auditis, compuncti sunt corde, etc. : IX, 682 *b*. — Quid faciemus : IX, 272 *b*.
38. Baptizetur unusquisque vestrum : IX, 272 *b*; X, 285 *b*.
45. Prout unicuique opus fuerit, dividatur : XII, 449 *b*.

Digitized by Google

III, 1, Petrus et Joannes ascendebant in templum ad horam orationis : XIII, 464 *a*.
2. Quem ponebant quotidie ad portam templi, etc. : XIII, 270 *b*.
5. Ille intendebat in eos, etc. : III, 526 *b*.
6. Argentum et aurum non est mihi; quod autem habeo, hoc tibi do : XIV, 459 *a*, 576 *a*.
17. Scio quod per ignorantiam fecistis : XI, 464 *b*.
IV, 12. Non est in alio aliquo salus : XIV, 283 *a*. — Nec aliud nomen est sub cœlo datum hominibus, etc. : VIII, 157 *b*; X, 231 *a*; XII, 521 *a*.
20. Non possumus quæ vidimus et audivimus non loqui : IX, 257 *a*, 282 *b*; X, 437 *b*; XI, 463 *b*.
31. Cum orassent, motus est locus in quo erant congregati : X, 294 *b*, 618 *b*.
32. Multitudinis credentium erat cor unum et anima una : IX, 188 *a*; XI, 20 *b*; XIII, 346 *b*; XIV, 614 *a*. — Nec quisquam eorum, quæ possidebat, aliquid suum esse dicebat, etc.: XIV, 456 *a*, 467 *a*. — Sed erant eis omnia communia : XIV, 584 *a*.
33. Virtute magna reddebant apostoli testimonium, etc. : IX, 238 *a*, 350 *b*, 379 *b*, 533 *a*.
34. Nec erat quisquam egens inter eos : XIV, 461 *a*, 585 *b*.
V, 3. Anania, cur tentavit Satanas cor tuum, mentiri te Spiritui sancto : III, 100 *b*.
9. Ecce pedes eorum, qui extulerunt virum tuum, etc. : XIII, 423 *b*.
12. Per manus apostolorum fiebant signa : XI, 449 *a*.
15. Curabant infirmos : IX, 185 *b*.
29. Obedire oportet Deo, magis quam hominibus : XII, 150 *a*.
41. Ibant gaudentes a conspectu concilii, etc.: VII, 614 *a*, 645 *a*; VIII, 157 *b*, 316 *b*, 445 *a*, 451 *b*; X, 34 *b*; XII, 29 *b*; XIV, 7 *b*, 52 *b*.
VI, 2. Non est æquum nos derelinquere verbum Dei, etc. : X, 418 *a*; XII, 150 *a*; XIV, 385 *b*, 467 *b*.
3. Considerate ex viros boni testimonii, etc. : XIII, 288 *a*.
5. Elegerunt Stephanum, virum plenum fide et Spiritu sancto : XIII, 458 *a*.
8. Stephanus autem plenus gratia et fortitudine, etc. : IV, 284 *a*; VIII, 159 *a*; IX, 269 *a*.
15. Viderunt faciem ejus tanquam faciem angeli : VII, 441 *b*-442 *a*.
VII, 30. Angelus Domini apparuit Moysi in igne flammæ rubi : VII, 441 *b*.
51. Dura cervice et incircumcisis cordibus : XIII, 65 *b*.
53. Accepistis legem in dispositione angelorum, et non custodistis : IX, 449 *a*; XIV, 117 *a*.
55. Ecce video cœlos apertos, etc. : IX, 194 *b*, 257 *b*; XIII, 27 *a*, 246 *b*; XIV, 15 *b*, 100 *b*.
59. Domine, ne statuas illis hoc peccatum : IX, 369 *b*.
VIII, 17. Imponebant manus super illos, et accipiebant, etc. : XI, 83 *a*.
37. Si credis in toto corde : XIII, 439 *a*.
IX, 1. Saulus adhuc spirans minarum, etc. : X, 59 *a*.
4. Saule, quid me persequeris : IX, 239 *b*.
5. Noli contra stimulum calcitrare : IX, 306 *a*.
6. Domine, quid me vis facere : VII, 117 *a*; IX, 387 *b*.
7. Surge, et ingredere civitatem, et ibi dicetur tibi, etc. : VII, 619 *a*; XIII, 449 *b*.
8. Surrexit Saulus de terra, etc. : X, 347 *b*; XIII, 522 *b*.
11. Quære in domo Judæ Saulum nomine Tarsensem : IX, 544 *b*.
15. Vas electionis est mihi iste, etc. : IX, 196 *a*; XIII, 169 *a*, 525 *a*, 538 *a*.
17. Dominus Jesus misit me, etc. : XIII, 136 *b*.
25. Accipientes discipuli Paulum nocte, per murum dimiserunt eum, submittentes in sporta : X, 341 *a*.
X, 1. Cornelius : IX, 258 *b*.
4. Acceptæ sunt eleemosynæ tuæ : IX, 276 *b*.
13. Occide et manduca : IX, 546 *b*; XI, 319 *a*, 547 *b*.
16. Et statim receptum est vas in cœlum : XIII, 378 *a*.
34. Non est personarum acceptor Deus : IX, 312 *a*; X, 43 *a*, 54 *a*, 79 *a*.
35. In omni gente, qui timet Deum, etc. : IX, 216 *b*.
38. Unxit eum Deus Spiritu sancto et virtute : X, 215 *b*, 340 *b*. — Qui pertransiit benefaciendo, etc. : X, 17 *b*, 216 *a*.
42. Ipse est qui constitutus est a Deo, etc. : VI, 511 *a*.
43. Huic omnes prophetæ testimonium perhibent, etc. : IX, 533 *a*; X, 416 *a*; XIII, 68 *a*.
XI, 9. Quæ Deus mundavit, tu ne communia dixeris : XIII, 93 *b*.
XII, 7. Ecce angelus Domini astitit, et lumen refulsit in habitaculo : X, 260 *b*. — Percussoque latere Petri, etc. : XIII, 11 *b*. — Surge velociter : VIII, 99 *b*; XI, 15 *a*; XIII, 57 *b*, 450 *b*, 581 *b*, 605 *a*. — Et ceciderunt catenæ de manibus ejus : II, 515 *a*.
8. Calcea te caligas tuas : XI, 270 *b*; XIV, 494 *a*, 568 *a*, 623 *b*.
10. Venerunt ad portam ferream : XIII, 321 *b*. — Continuo discessit angelus ab eo : X, 234 *b*.
11. Petrus ad se reversus : VIII, 397 *b*. — Nunc

Digitized by Google

scio vere, etc. : IX, 223 *b*; XIII, 176 *a*; XIV, 116 *a*.
XIII, 37. Quem suscitavit a mortuis : XI, 254 *a*.
46. Vobis oportebat primum loqui, etc. : IX, 288 *b*; XII, 262 *a*.
XIV, 10. Dii similes hominibus descenderunt ad nos : XI, 404 *b*, 544 *b*.
21. Oportet per multas tribulationes intrare in regnum Dei : VIII, 87 *b*; X, 22 *b*.
XV, 9. Fide purificans corda eorum : V, 661 *a*; VII, 229 *a*, 567 *a*; X, 214 *a*; XIII, 483 *a*; XIV, 49 *b*.
10. Cur vultis imponere jugum, etc. : IX, 200 *b*, 273 *b*.
21. Moyses a temporibus antiquis habet in singulis civitatibus, etc. : X, 319 *a*.
XVI, 25. Media nocte Paulus et Silas orantes laudabant Deum : IX, 398 *b*.
XVII, 21. Athenienses... ad nihil aliud vacabant, etc. : VIII, 139 *b*; IX, 681 *a*, 683 *a*.
26. Fecit ex uno omne genus hominum, etc.: X, 93 *a*.
27. Quamvis non longe sit ab unoquoque nostrum : IX, 670 *b*.
28. In ipso vivimus, movemur et sumus : II, 24 *b*; VII, 13 *b*; IX, 43 *b*; X, 55 *a*; XI, 398 *b*; 446 *b*, 531 *a*. — Ipsius enim et genus sumus : III, 7 *b*.
29. Genus ergo cum simus Dei, non debemus æstimare auro vel argento, etc. : X, 94 *a*; XIII, 41 *a*.
XX, 12. Adduxerunt puerum viventem, etc. : IX, 387 *b*.
20. Quomodo nihil subtraxerim vobis utilium, etc. : VII, 452 *b*.
23. Spiritus sanctus per omnes civitates protestatur, etc. : XI, 114 *b*.
28. Attendite vobis et universo gregi : XI, 51 *a*.
31. Per triennium nocte et die non cessavi, cum lacrymis monens unumquemque vestrum : IX, 674 *a*.
33. Argentum, aut aurum, aut vestem nullius concupivi : IX, 542 *a*.
35. Beatius est magis dare, quam accipere : XIV, 375 *a*, 514 *b*, 586 *a*.
XXI, 3-4. Venimus Tyrum : IX, 214 *a*.
12. Huic erant quatuor filiæ virgines prophetantes : X, 277 *b*.
13. Non sotum alligari, sed et mori paratus sum, etc. : XII, 194 *a*.
XXII, 14. Deus patrum nostrorum ordinavit te, ut cognosceres voluntatem ejus, etc. : IX, 411 *b*.
XXIII, 3. Paries dealbate : IX, 188 *a*, 245 *b*.
XXVI, 5. Secundum certissimam sectam nostræ religionis vixi Pharisæus : XI, 78 *b*.
25. Veritatis et sobrietatis verba loquor : IX, 376 *b*.
XXVII, 18. Valida tempestate nobis jactatis, sequenti die jactum fecimus : XIII, 184 *a*, 345 *a*.
20. Neque sole, neque sideribus apparentibus per plures dies : VII, 488 *b*.
31. Nisi hi in navi manseriant, vos salvi fieri non potestis : VIII, 284 *b*; XI, 64 *b*.

EX EPISTOLA AD ROMANOS

Cap. I, *vers.* 3. Qui factus est ei ex seminè David secundum carnem : IV, 250 *a*; VIII, 154 *a*; XIV, 281 *b*.
4. Qui prædestinatus est filius Dei in virtute : X, 233 *a*.
7. Gratia vobis et pax : IX, 530 *b*; X, 573 *a*.
11. Desidero videre vos, ut aliquid impertiar, etc. : XI, 186 *a*.
14. Sapientibus et insipientibus debitor sum : XII, 194 *b*.
17. Justitia Dei in eo revelatur ex fide in fidem, sicut scriptum est, etc. : IV, 479 *b*, 609 *a*. — Justus ex fide vivit : IX, 182 *b*, 569 *b*; XIV, 49 *b*.
19. Quod notum est Dei, manifestum est in illis : IX, 562 *a*.
20. Invisibilia ipsius a creatura mundi per ea quæ facta sunt intellecta conspiciuntur : VIII, 62 *ab*, 65 *a*, 73 *a*, 310 *a*, 467 *a*; IX, 652 *b*; X, 56 *a*, 92 *a*, 436 *b*; XI, 248 *b*. — Ita ut sint inexcusabiles : X, 111 *a*.
21. Cum cognovissent Deum, non sicut Deum glorificaverunt, etc. : IX, 249 *a*, 281 *b*; X, 90 *b*, 266 *b*. — Sed evanuerunt in cogitationibus suis : IX, 186 *b*, 562 *a*; X, 91 *b*. — Et obscuratum est cor eorum : X, 15 *b*.
22. Dicentes se esse sapientes, stulti facti sunt : IX, 643 *b*, 652 *b*.
23. Mutaverunt similitudinem incorruptibilis Dei, etc. : X, 79 *b*, 90 *a*. — In similitudinem imaginis corruptibilis hominis, etc. : X, 94 *b*.
24. Propter quod tradidit illos Deus in desideria cordis eorum, etc. : X, 99 *a*, 102 *a*.
25. Et servierunt creaturæ, potius quam Creatori : IX, 235 *b*.
26. Tradidit illos Deus in passiones ignominiæ : IX, 269 *b*, 567 *a*; X, 135 *a*; XII, 236 *a*.

Digitized by Google

— Fœminæ eorum immutaverunt naturalem usum, etc. : x, 102 *b*-103 *a*.
28. Tradidit illos Deus in reprobum sensum : ix, 611 *b*, 630 *a*; x, 65 *a*.
30. Detractores, Deo odibiles : vii, 532 *a*; x, 10 *b*; xii, 321 *a*.
32. Qui talia agunt, digni sunt morte; et non solum qui ea faciunt, etc. : vii, 532 *a*, 548 *a*; x, 12 *b*, 88 *b*, 106 *a*.
II, 1. Propter quod inexcusabilis es, etc. : x, 111 *a*. — In quo enim alium judicas, teipsum condemnas : x, 42 *b*.
2. Scimus quoniam judicium Dei est secundum veritatem : ix, 371 *b*.
4. An ignoras quoniam benignitas Dei ad pœnitentiam te adducit : vii, 9 *a*; ix, 294 *b*, 406 *b*, 640 *b*, 649 *b*, 650 *b*; x, 82 *b*, 322 *b*; xiii, 340 *a*.
5. Secundum duritiam tuam et impœnitens cor, etc. : x, 79 *a*, 128 *b*; xi, 549 *b*.
10. Gloria, et honor, et pax omni operanti bonum : ix, 475 *a*.
12. Qui sine lege peccaverunt, sine lege peribunt : xi, 462 *a*.
13. Factores legis justificabuntur : ix, 398 *a*.
14. Cum gentes quæ legem non habent, naturaliter ea, quæ legis sunt, faciunt, etc., ipsi sibi sunt lex : ix, 463 *ab*; xi, 112 *a*.
15. Qui ostendunt opus legis scriptum in cordibus suis : ix, 463 *b*, 534 *b*; xiii, 287 *b*. — Testimonium reddente conscientia ipsorum : x, 121 *b*. — Cogitationibus invicem accusantibus, aut etiam defendentibus : vii, 170 *b*; x, 33 *a*; xiii, 354 *a*.
18. Probas utiliora, instructus per legem : ix, 409 *a*, 542 *b*.
19. Confidis te ipsum esse ducem cæcorum, etc. : xi, 77 *b*.
21. Qui alium doces, te ipsum non doces : x, 61 *a*, 582 *a*.
24. Nomen Dei per vos blasphematur inter gentes : xii, 136 *b*.
25. Circumcisio quidem prodest, si legem observes : v, 319 *a*.
III, 2. Credita sunt (Judæis) eloquia Dei : ix, 423 *b*, 508 *a*, 536 *a*.
4. Omnis homo mendax : ix, 221 *a*, 226 *b*; x, 104 *b*.
19. Quæcumque lex loquitur, iis qui sub lege sunt loquitur : ix, 542 *b*.
20. Per legem cognitio peccati : ix, 409 *a*.
23. Omnes peccaverunt, et egent gloria Dei : viii, 248 *a*, 346 *b*, 653 *b*; xi, 22 *b*, 497 *a*.
24. Justificati gratis per gratiam ipsius : vii, 654 *b*; x, 87 *b*.
27. Factorum? non, sed per legem fidei : ix, 240 *b*.
28. Arbitramur justificari hominem per fidem : x, 223 *b*, 504 *b*-505 *a*.
IV, 3. Credidit Abraham Deo, et reputatum est illi ad justitiam : x, 105 *b*.
4. Ei qui operatur, merces non imputatur secundum gratiam, etc. : iii, 564 *b*.
17. Qui vocat ea quæ non sunt, tanquam ea quæ sunt : ix, 663 *b*; x, 83 *a*.
19-20. Et non infirmatus est fide, etc. : x, 224 *ab*.
25. Qui traditus est (Christus) propter delicta nostra, etc. : iv, 407 *b*; v, 284 *a*; ix, 328 *b*, 478 *a*, 517 *b*, 539 *a*.
V, 1. Justificati ex fide : x, 74 *b*, 105 *b*, 416 *b*.
2. Gloriamur in spe filiorum Dei : x, 22 *a*.
3-4. Gloriamur in tribulationibus, etc. : x, 89 *b*. — Scientes quoniam tribulatio patientiam operatur, etc. : iv, 583 *a*; ix, 384 *b*. — Probatio vero spem : vii, 408 *b*.
5. Spes autem non confundit : ix, 360 *b*. — Quia charitas Dei diffusa est in cordibus nostris : i, 233 *b*; viii, 441 *a*; xi, 460 *a*; xii, 153 *b*; xiii, 301 *a*.
8. Commendat charitatem suam Deus in nobis, quoniam cum adhuc peccatores essemus, etc. : iv, 2 *b*, 470 *a*; xi, 21 *b*.
9. Justificati in sanguine ipsius, salvi erimus ab ira per ipsum : ix, 468 *a*; xiii, 178 *a*.
10. Cum inimici essemus, reconciliati sumus Deo, etc. : ix, 244 *b*, 468 *b*.
12. Sicut per unum hominem peccatum in hunc mundum intravit, etc. : iv, 1 *ab*; vii, 511 *a*; ix, 398 *a*; x, 20 *b*, 21 *b*. — In quo omnes peccaverunt : ix, 288 *b*, 324 *a*.
15. Sed non sicut delictum, ita et donum : v, 329 *b*.
17. Si enim unius delicto, etc. : xiii, 182 *b*. — Multo magis abundantiam gratiæ, et donationis et justitiæ accipientes, etc. : xiii, 261 *b*.
20. Ubi abundavit delictum, superabundavit gratia : v, 581 *b*; x, 413 *a*; xiv, 547 *a*.
VI, 2. Si mortui sumus peccato, quomodo vivemus in illo : xi, 577 *a*.
3. Quicumque baptizati sumus in Christo, in morte ipsius baptizati sumus : xi, 309 *b*; xii, 234 *a*.
4. Consepulti sumus cum illo per baptismum in mortem : ix, 610 *a*. — Et nos in novitate vitæ ambulemus : xi, 514 *b*.
5. Si complantati facti sumus similitudini mortis ejus, etc. : iv, 408 *b*.
8. Si mortui sumus cum Christo, credimus quod simul etiam vivemus eum Christo : viii, 352 *b*; ix, 467 *a*, *a* 354.
9. Christus resurgens ex mortuis jam non moritur : viii, 166 *a*. — Mors illi ultra non dominabitur : ix, 228 *a*.

Digitized by Google

12. Non ergo regnet peccatum in vestro mortali corpore : III, 299 *b*, 652 *a*; X, 529 *a*.
13. Non exhibeatis membra vestra arma iniquitatis peccato : X, 531 *b*.
16. Servi estis ejus cui obeditis, sive peccati ad mortem, etc. : IX, 426 *a*.
18. Liberati a peccato, servi facti estis justitiæ : VII, 455 *a*.
19. Sicut exhibuistis membra vestra servire immunditiæ, etc. : IX, 262 *a*, 477 *a*; X, 287 *b*; XIV, 134 *a*.
21. Quem fructum habuistis tunc in illis, in quibus nunc erubescitis : VIII, 266 *b*; IX, 205 *b*, 216 *a*.
23. Stipendia peccati mors : VII, 511 *b*; X, 12 *a*. — Gratia autem Dei, vita æterna : V, 160 *b*.
VII, 7. Peccatum non cognovi, nisi per legem : IX, 512 *b*. — Nam concupiscentiam nesciebam, nisi lex diceret, etc. : V, 164 *a*.
8. Occasione accepta peccatum per mandatum operatum est in me omnem concupiscentiam : III, 328 *b*; V, 166 *b*; IX, 96 *a*.
11. Peccatum, occasione accepta per mandatum, seduxit me : IX, 398 *a*.
12. Lex quidem sancta, et mandatum sanctum, et justum, et bonum : V, 235 *a*; IX, 393 *b*, 605 *a*; XII, 231 *a*.
14. Scimus quia lex spiritualis est : IX, 386 *b*, 393 *b*.
15. Non quod volo bonum, hoc ago, etc. : III, 183 *b*; IV, 69 *b*; VII, 375 *ab*; X, 68 *a*.
16. Si quod nolo, illud facio, etc. : IX, 377 *b*.
17. Non ego operor illud, etc. : IX, 201 *b*.
18. Velle adjacet mihi, etc. : VIII, 444 *a*; IX, 366 *a*; X, 345 *a*; XII, 366 *a*.
21. Invenio legem volenti mihi facere bonum, etc. : IX, 527 *b*.
22. Condelector legi Dei secundum interiorem hominem : IX, 377 *b*, 480 *b*.
23. Video aliam legem in membris meis repugnantem legi mentis meæ : III, 329 *b*, 384 *a*; IV, 637 *b*; VII, 512 *b*; IX, 189 *a*; X, 345 *a*, 617 *b*.
24. Infelix ego homo, quis me liberabit, etc. : IX, 182 *ab*, 185 *a*, 195 *a*, 222 *b*, 231 *b*, 242 *b*, 254 *b*, 312 *a*, 569 *b*, 618 *a*; X, 68 *b*; XI, 563 *b*; XII, 126 *a*, 627 *b*; XIV, 442 *b*.
25. Gratia Dei : XI, 381 *a*; XIV, 105 *b*. — Ego ipse mente servio legi Dei, etc. : IX, 377 *b*.
VIII, 2. Lex Spiritus vitæ in Christo Jesu, etc. : IX, 514 *b*.
3. In similitudinem carnis peccati : X, 508 *b*; XI, 535 *b*. — De peccato damnavit peccatum in carne : IV, 69 *b*; IX, 328 *b*, 539 *a*.
5. Qui secundum carnem sunt, quæ carnis sunt sapiunt : VII, 593 *a*.
6. Prudentia carnis mors est : VII, 449 *b*.
10. Corpus mortuum est propter peccatum : III, 52 *b*; IX, 655 *b*; X, 48 *b*.
11. Si spiritus ejus qui suscitavit Jesum a mortuis, etc. : IX, 516 *b*.
13. Si secundum carnem vixeritis, moriemini; VII, 626 *b*; VIII, 352 *b*; X, 435 *a*; XIV, 60 *a*. — Si spiritu facta carnis mortificaveritis, vivetis : VIII, 411 *b*; XI, 32 *b*.
14. Quicumque Spiritu Dei aguntur, etc. : X, 303 *a*, *b*.
15. Non accepistis spiritum servitutis iterum in timore : III, 653 *a*; IV, 235 *b*; VIII, 68 *a*, 307 *b*; X, 35 *a*. — Sed accepistis spiritum adoptionis filiorum, etc. : VIII, 64 *a*.
16. Ipse Spiritus testimonium reddit spiritui nostro, etc. : X, 239 *a*; XII, 153 *b*.
17. Si filii, et hæredes; hæredes quidem Dei, cohæredes autem Christi : VIII, 345 *b*; IX, 217 *b*-218 *a*, 275 *b*, 360 *a*, 549 *a*.
18. Existimo quod non sunt condignæ passiones hujus temporis, etc. : III, 278 *b*; VIII, 344 *b*, 352 *a*; IX, 294 *b*; X, 22 *b*, 28 *a*; XI, 56 *b*; XIV, 39 *a*, 55 *b*.
20. Vanitati subjecta est creatura non volens : IX, 584 *a*, 587 *a*, 596 *a*, 607 *a*, 614 *b*.
21. Creatura liberabitur a servitute corruptionis, etc. : VIII, 337 *b*; IX, 516 *a*; X, 210 *b*.
22. Omnis creatura ingemiscit, etc. : X, 142 *a*.
23. Et ipsi intra nos gemimus, etc. : X, 270 *a*.
24. Spes quæ videtur, non est spes : XII, 364 *b*.
26. Spiritus adjuvat infirmitatem nostram : X, 54 *a*. — Quid oremus, sicut oportet, nescimus : VII, 356 *a*. — Ipse Spiritus postulat pro nobis, etc. : X, 270 *a*; XI, 190 *a*; XII, 155 *b*.
27. Spiritus omnia scrutatur : XI, 341 *b*.
28. Scimus quoniam diligentibus Deum omnia cooperantur in bonum : IV, 10 *b*; VIII, 292 *b*, 326 *b*; X, 78 *b*; XIV, 291 *a*.
29. Quos præscivit, et prædestinavit conformes fieri imaginis Filii sui : IV, 237 *a*, 245 *a*; IX, 259 *ab*; XI, 402 *b*.
30. Quos autem prædestinavit, hos et vocavit : IX, 575 *a*; X, 73 *a*; XI, 349 *b*. — Quos autem justificavit, illos et glorificavit : X, 136 *b*.
31. Si Deus pro nobis, quis contra nos : XIV, 15 *b*.
32. Qui etiam proprio Filio suo non pepercit, sed pro nobis omnibus tradidit illum : VII, 293 *a*; X, 50 *b*, 190 *a*; XII, 223 *b*. — Quomodo non etiam cum illo, etc. : IX, 296 *b*; X, 250 *b*.
34. Qui est ad dexteram Dei : IX, 269 *a*.
35-39. Quis nos separabit a charitate Christi, etc. : VIII, 294 *a*, 400 *b*, 401 *a*, 448 *b*, 451 *b*;

Digitized by Google

IX, 187 *b*, 252 *ab*, 301 *a*, 501 *a*, 577 *a*, 654 *b*; X, 24 *a*; XII, 29 *b*, 134 *a*, 147 *b*, 153 *b*.
IX, 3. Optabam ego ipse anathema esse a Christo pro fratribus meis : IV, 656 *a*; XII, 196 *b*.
5. Ex quibus est Christus secundum carnem, qui est super omnia Deus benedictus : VII, 288 *b*.
7. Non qui filii carnis, hi filii Dei, etc. : X, 242 *ab*; XI, 60 *a*.
16. Non volentis, neque currentis, sed miserentis est Dei : VII, 300 *a*; IX, 658 *b*.
18. Quem vult indurat : IX, 271 *a*; XI, 430 *b*.
20. Tu quis es, qui respondeas Deo : IX, 647 *a*; X, 357 *a*. — Numquid dicit figmentum, etc. : IX, 220 *a*.
21. Annon habet potestatem figulus luti ex eadem massa facere, etc. : IX, 195 *b*; X, 106 *b*.
22. Quod si Deus, etc., sustinuit in multa patientia vasa iræ : IX, 195 *b*.
25. Vocabo, etc., non dilectam, dilectam : IX, 213 *b*.
27. Si fuerit numerus filiorum Israel, etc., reliquiæ salvæ fient : II, 114 *b*; IX, 240 *b*.
28. Verbum abbreviatum fecit Deus super terram : XI, 244 *a*, 320 *a*, 533 *b*; XIV, 590 *a*, 641 *a*.
X, 2. Æmulationem quidem Dei habent, sed non secundum scientiam : XI, 464 *a*.
3. Ignorantes justitiam Dei, et suam quærentes statuere, etc. : III, 354 *a*; XI, 21 *b*, 34 *b*, 77 *b*.
4. Finis legis Christus : III, 515 *b*; X, 57 *b*, 118 *b*; XI, 36 *a*, 433 *b*.
8. Prope est verbum in ore tuo, etc. : X, 233 *b*; XI, 531 *a*, 555 *a*.
10. Corde creditur ad justitiam, etc. : VII, 87 *a*; VIII, 267 *b*; IX, 282 *a*, 405 *a*; X, 110 *a*, 233 *b*.
12. Dominus omnium, dives in omnes qui invocant illum : XI, 24 *b*.
13. Omnis quicumque invocaverit, etc. : X, 444 *a*.
15. Quomodo prædicabunt, nisi mittantur : X, 360 *b*.
17. Fides ex auditu : IV, 500 *b*; VIII, 73 *a*.
XI, 2. Non repulit Deus plebem suam, quam præscivit : XI, 315 *a*.
16. Si radix sancta, et rami : VII, 546 *a*.
20. Noli altum sapere, sed time : IX, 634 *ab*; X, 362 *a*; XI, 35 *b*.
22. Vide ergo bonitatem et severitatem Dei : IX, 413 *b*.
25. Ex parte contigit cæcitas in Israel : XI, 430 *b*; IX, 9 *b*, 135 *b*.
32. Conclusit Deus omnia in incredulitate, etc. : IX, 96 *a*.
33. O altitudo divitiarum sapientiæ et scientiæ Dei, etc. : VII, 258 *ab*; VIII, 71 *b*, 84 *b*, 311 *b*; IX, 192 *a*, 399 *b*, 558 *b*, 577 *b*, 643 *b*, 672 *b*; X, 65 *a*, 67 *b*, 119 *a*; XI, 35 *a*.
34. Quis consiliarius ejus fuit : IX, 311 *a*.
36. Quoniam ex ipso, et per ipsum, et in ipso sunt omnia : II, 20 *b*-22 *a*; VIII, 69 *b*, 72 *b*; IX, 105 *a*, 315 *b*, 564 *a*; X, 81 *a*; XI, 255 *b*; XII, 273 *a*, 301 *b*, 446 *b*.
XII, 1. Exhibeatis corpora vestra hostiam viventem, etc. : IX, 219 *b*; X, 23 *a*, 339 *a*. — Rationabile obsequium vestrum : VIII, 171 *b*, 284 *a*; X, 5 *a*; XII, 334 *a*.
2. Nolite conformari huic sæculo, sed reformamini in novitate sensus vestri, etc. : VII, 637 *a*; VIII, 339 *a*; XI, 141 *b*, 508 *a*; XII, 313 *a*. — Ut probetis quæ sit voluntas Dei bona, et beneplacens, et perfecta : XI, 88 *b*; XIII, 155 *a*.
3. Non plus sapere quam oportet sapere, etc. : VIII, 348 *a*; IX, 95 *b*, 595 *b*, 640 *b*.
5. Singuli alter alterius membra : XIV, 6 *a*.
9. Odientes bonum, adhærentes bono : VIII, 348 *a*; IX, 610 *a*.
10. Honore invicem prævenientes : XII, 247 *b*.
12. Spe gaudentes, in tribulatione patientes : VII, 214 *a*.
14. Benedicite, et nolite maledicere : IX, 224 *a*, 670 *a*.
15. Gaudere cum gaudentibus, flere cum flentibus : VIII, 254 *a*, 318 *b*, 342 *a*; XII, 193 *a*.
16. Non alta sapientes, sed humilibus consentientes : VII, 222 *a*; XI, 35 *b*.
17. Nulli malum pro malo reddentes : IX, 526 *ab*. — Providentes bona non tantum coram Deo, etc. : VII, 113 *a*.
18. Si fieri potest, quod ex vobis est, cum omnibus hominibus pacem habentes : VIII, 324 *a*.
19. Non vosmetipsos defendentes, sed date locum iræ : IV, 677 *b*; VIII, 348 *b*. — Mihi vindicta, dicit Dominus : VIII, 138 *a*; IX, 520 *b*.
20. Si esurierit inimicus tuus, ciba illum, etc. : IX, 256 *b*. — Hoc enim faciens, carbones ignis congeres, etc. : XIV, 103 *a*.
21. Noli vinci a malo, etc. : IX, 526 *b*; X, 291 *b*; XIII, 627 *b*.
XIII, 1. Non est potestas nisi a Deo, etc. : VII, 79 *a*; IX, 434 *b*, 650 *a*, 664 *b*; X, 41 *b*, 127 *b*, 306 *a*.
2. Qui resistit potestati, Dei ordinationi resistit : IX, 434 *b*; XIV, 591 *a*.
3. Vis non timere potestatem, etc. : VII, 466 *a*.
4. Non sine causa gladium portat : IX, 413 *a*; XII, 250 *a*.

Digitized by Google

5. Non solum propter iram, etc. : IX, 650 *a*.
7. Reddite omnibus debita, etc. : IX, 263 *a*, 305 *a*; XII, 247 *b*.
8. Nemini quidquam debeatis, nisi ut invicem diligatis : XII, 247 *b*; XIV, 388 *a*. — Qui diligit proximum, legem implevit : IV, 597 *b*; V, 48 *a*, 166 *ab*, 238 *a*; VII, 656 *b*; VIII, 348 *b*.
10. Plenitudo legis est dilectio : VII, 95 *b*; VIII, 479 *b*; IX, 269 *a*; X, 46 *a*; XIV, 26 *a*.
11. Hora est jam nos de somno surgere : XI, 410 *a*; XIII, 11 *a*, 463 *a*, 582 *a*. — Nunc propior est nostra salus, quam cum credidimus : IX, 507 *a*. — Nox præcessit, dies autem appropinquavit : XIII, 11 *b*.
12. Abjiciamus ergo opera tenebrarum, et induamur arma lucis : VII, 639 *b*; VIII, 292 *b*, 347 *a*; IX, 329 *a*; X, 119 *b*, 444 *b*.
13. Sicut in die, honeste ambulamus : XIV, 557 *b*. — Non in cubilibus et impudicitiis, etc. : X, 103 *a*.
14. Induimini Dominum Jesum Christum : VIII, 295 *a*. — Carnis curam ne feceritis in desideriis : VII, 445 *b*.

XIV, 1. Infirmum in fide assumite : X, 290 *b*.
2. Qui infirmus est, olus manducet : IX, 203 *b*, 270 *a*, 551 *a*.
3. Qui non manducat, manducantem non spernat : XII, 319 *b*.
4. Tu quis es, qui judicas alienum servum : VII, 354 *b*; XII, 325 *b*, 682 *b*.
8. Sive morimur, sive vivimus, Domini sumus : IX, 182 *b*.
11. Mihi flectetur omne genu : IX, 206 *a*.
13. Non ergo amplius invicem judicemus : XIV, 538 *b*.
15. Noli cibo tuo illum perdere, pro quo Christus mortuus est : IX, 440 *a*; XIII, 312 *b*.
17. Regnum Dei non est esca et potus : VII, 217 *b*, 623 *b*; XIII, 304 *a*. — Sed justitia, et pax, et gaudium in Spiritu sancto : VII, 600 *b*; X, 450 *a*.
20. Malum est homini, qui per offendiculum manducat : VII, 108 *b*; XIII, 627 *ab*.
21. Bonum est non manducare carnem, etc. : XIII, 627 *a*; XIV, 442 *a*.
23. Omne quod non est ex fide, peccatum est : IV, 479 *a*; XI, 398 *a*; VII, 355 *b*; IX, 288 *a*.

XV, 1. Debemus, nos firmiores, imbecillitates infirmiorum sustinere : XII, 140 *a*; XIV, 612 *b*.
4. Quæcumque scripta sunt, ad nostram doctrinam scripta sunt : IX, 202 *a*; XIII, 21 *b*.
5. Deus autem patientiæ et solatii, etc. : XIII, 15 *a*.
13. Deus spei repleat vos omni gaudio et pace in credendo, etc. : VIII, 347 *a*; XIII, 314 *a*; XIV, 290 *b*.
24. Cum in Hispaniam proficisci cœpero : IV, 517 *b*, 520 *b*.
26-27. Probaverunt Macedonia et Achaia collationem aliquam facere, etc. : XIV, 586 *b*.
31. Oblatio fiat accepta in Jerusalem sanctis : XII, 474 *a*.

XVI, 16. Salutate invicem in osculo sancto : X, 236 *a*, 414 *a*.
17. Rogo vos, fratres, ut observetis eos qui dissensiones, etc. : IX, 449 *b*.
18. Hujuscemodi enim Christo Domino non serviunt, etc. : IX, 449 *b*.
20. Deus pacis conterat Satanam sub pedibus vestris : IX, 225 *a*.

EX EPISTOLA PRIMA AD CORINTHIOS

Cap. I, *vers.* 4. Gratias ago Deo meo : IX, 315 *a*.
5. In omnibus divites facti estis in illo : IX, 658 *b*, 664 *a*; XIV, 77 *a*.
8. Confirmabit vos usque in finem sine crimine : VIII, 354 *b*.
18. Verbum crucis pereuntibus stultitia est : X, 70 *b*.
19. Perdam sapientiam sapientium, etc. : IX, 203 *a*; XII, 554 *b*.
20. Ubi sapiens? ubi scriba? ubi conquisitor hujus sæculi : XII, 105 *a*. — Nonne stultam fecit Deus sapientiam, etc. : IX, 581 *b*; XIII, 544 *a*.
21. Quia in Dei sapientia non cognovit mundus per sapientiam Deum : IX, 95 *b*. — Placuit Deo per stultitiam crucis, etc. : IX, 438 *b*.
22. Judæi signa petunt, etc. : X, 224 *a*.
23-24. Nos autem prædicamus Christum crucifixum, etc. : VIII, 66 *a*; IX, 621 *a*, 660 *b*; X, 70 *b*, 96 *b*, 97 *a*. — Ipsis autem vocatis Judæis atque Græcis Christum Dei virtutem, et Dei sapientiam : I, 523 *b*, 544 *a*; X, 47 *a*, 57 *b*, 66 *b*, 105 *b*.
25. Quod infirmum est Dei, fortius est hominibus : X, 619 *a*.
26. Non multi potentes, etc. : X, 241 *b*.
27. Infirma mundi elegit Deus, ut confundat fortia : IX, 572 *a*; X, 17 *a*, 241 *b*.
28. Ignobilia, et contemptibilia elegit Deus, etc. : XIII, 540 *a*.
30. Factus est nobis sapientia a Deo, et justitia : IX, 530 *a*; XI, 272 *a*; XIV, 135 *b*.

Digitized by Google

31. Qui gloriatur, in Domino glorietur : VII, 23 *b*.

II, 2. Non judicavi me scire aliquid inter vos, nisi Jesum Christum, etc. : XII, 320 *a*, 675 *a*.

6. Sapientiam loquimur inter perfectos : VII, 449 *b*.

8. Si cognovissent, nunquam Dominum gloriæ crucifixissent : XI, 464 *b*.

9. Oculus non vidit, nec auris audivit, etc. : VII, 342 *a*; 648 *a*; VIII, 355 *a*; IX, 274 *a*; XII, 199 *b*; XIV, 24 *a*, 120 *a*.

10. Nobis autem revelavit Deus per Spiritum suum; Spiritus enim omnia scrutatur, etc.: VII, 446 *b*, 449 *b*, 628 *b*; VIII, 461 *a*; IX, 364 *a*, 590 *b*; X, 8 *a*, 53 *b*.

11. Quis scit hominum, quæ sunt hominis, etc. : IX, 364 *a*; X, 53 *a*, 69 *a*. — Ita et quæ Dei sunt, nemo cognovit, nisi Spiritus Dei : IV, 295 *b*.

12. Nos autem non spiritum hujus mundi accepimus, etc. : IX, 364 *a*.

14. Animalis homo non percipit ea quæ sunt Spiritus Dei : VII, 592 *b*; IX, 615 *b*, 661 *b*; X, 447 *a*; XII, 328 *b*, 493 *b*.

15. Spiritualis judicat omnia, et ipse a nemine judicatur : VII, 102 *b*, 179 *a*; IX, 644 *b*-645 *a*; X, 5 *a*; XII, 482 *b*, 681 *b*.

III, 2. Lac potum dedi vobis : IX, 224 *b*, 551 *a*; X, 201 *a*, 351 *b*; XI, 329 *a*.

3. Cum sit inter vos zelus et contentio, nonne carnales estis, etc. : XI, 183 *b*.

6. Ego plantavi : IX, 211 *a*.

8. Qui autem plantat, et qui rigat, unum sunt : I, 506 *a*, 507 *a*. — Unusquisque propriam mercedem accipiet, etc. : X, 26 *a*; XII, 145 *b*.

9. Dei sumus adjutores : VIII, 475 *b*; IX, 211 *b*, 254 *a*, 282 *ab*, 303 *a*. — Dei agricultura estis, Dei ædificatio estis : XI, 71 *b*.

11. Fundamentum aliud nemo potest ponere, etc. : IX, 287 *a*, 294 *b*; X, 29 *a*, 99 *a*, 460 *b*.

12. Si quis superædificat super fundamentum hoc, aurum, argentum, etc. : VI, 88 *b*, 89 *ab*; IX, 203 *b*, 283 *a*; XI, 342 *b*.

13. Uniuscujusque opus quale sit, ignis probabit : XIII, 586 *a*.

15. Ipse autem salvus erit, sic tamen quasi per ignem : X, 293 *b*.

17. Templum Dei sanctum est : X, 188 *a*, 203 *a*, 254 *a*, 561 *b*; XIV, 126 *a*.

18. Si quis videtur inter vos sapiens esse, etc.: IX, 643 *b*; X, 43 *b*; XIII, 547 *a*.

19. Sapientia hujus mundi stultitia est apud Deum : VII, 156 *a*.

20. Dominus cognovit cogitationes sapientium, etc. : IX, 633 *b*.

22-23. Omnia vestra sunt, vos autem Christi, etc. : X, 562 *b*; XI, 92 *b*.

IV, 1. Sic nos existimet homo ut ministros Christi, etc. : X, 42 *a*, 217 *b*; XI, 25 *a*.

3. Mihi pro minimo est ut a vobis judicer : XII, 310 *a*.

4. Nihil mihi conscius sum : IX, 205 *a*, 653 *a*, 654 *b*; XI, 22 *b*; XII, 198 *a*. — Qui autem judicat me, Dominus est : VIII, 315 *ab*; IX, 391 *a*, 511 *b*.

5. Nolite ante tempus judicare, etc. : VII, 531 *a*; VIII, 332 *b*, 347 *b*; IX, 614 *a*, 653 *b*; XI, 333 *a*; XII, 323 *a*, 682 *b*; XIII, 161 *b*. — Illuminabit abscondita tenebrarum : X, 26 *b*, 42 *a*; XIII, 494 *a*.

7. Quid habes quod non accepisti : IX, 242 *b*; X, 83 *b*; XI, 534 *a*.

9. Puto quod Deus nos apostolos novissimos ostendit, etc. : X, 9 *a*. — Spectaculum facti sumus mundo, etc. : VII, 164 *a*; VIII, 284 *a*.

11. Usque in hanc horam et esurimus, etc. : XIV, 459 *b*, 467 *b*, 576 *a*.

13. Omnium peripsema usque adhuc : XIV, 4 *b*.

15. Per Evangelium ego vos genui : IX, 193 *a*; XI, 143 *a*, 382 *b*, 541 *a*.

21. In virga veniam ad vos, an in charitate, etc. : VII, 439 *b*-440 *a*; XII, 138 *b*.

V, 2. Et vos inflati estis, etc. : X, 32 *b*.

4-5. Cum virtute Domini nostri Jesu Christi tradere hujusmodi Satanæ in interitum carnis : II, 425 *a*.

6. Nescitis quia modicum fermentum totam massam corrumpit : X, 325 *b*.

7. Expurgate vetus fermentum : IV, 57 *b*; VII, 146 *b*; IX, 565 *a*. — Etenim pascha nostrum immolatus est Christus : V, 501 *a*; XI, 418 *b*.

8. Itaque epulemur non in fermento malitiæ, etc. : X, 550 *a*; XI, 19 *a*.

11. Si is qui frater nominatur inter vos, est fornicator, etc. : X, 348 *a*.

12. Quid enim mihi de iis qui foris sunt judicare : XI, 118 *a*.

13. Nam eos qui foris sunt, Deus judicabit : XI, 118 *a*. — Auferte malum ex vobis ipsis : XII, 149 *b*.

VI, 3. Nescitis quoniam angelos judicabimus : VI, 544 *a*.

6. Frater cum fratre judicio contendit : IX, 314 *a*.

9-10. Nolite errare, neque fornicarii, etc. : VII, 131 *a*, 535 *a*; IX, 224 *a*, 263 *a*, 359 *b*.

16. An nescitis quoniam qui adhæret meretrici, unum corpus efficitur : I, 506 *a*; VI, 341 *b*; X, 617 *b*.

17. Qui autem adhæret Domino, unus spiritus est : III, 529 *b*; IV, 516 *b*, 606 *a*; VII, 505 *a*, 633 *a*, 651 *b*; VIII, 396 *b*; IX, 681 *b*; X, 6 *a*; XII, 184 *b*, 273 *b*.

18. Fugite fornicationem : IX, 644 *a*; XIII,

Digitized by Google

341 *b*. — Omne peccatum quodcumque fecerit homo, etc. : VII, 78 *a*; VIII, 142 *a*; IX, 185 *b*; XII, 190 *a*.
19-20. An nescitis quoniam membra vestra templum sunt Spiritus sancti : IX, 188 *a*. — Et non estis vestri; empti enim estis pretio magno : VI, 349 *a*. — Glorificate et portate Deum in corpore vestro : VII, 455 *a*; VIII, 261 *a*, 335 *b*, 336 *b*; XI, 56 *b*; XIII, 11 *b*.
VII, 1. Bonum est homini mulierem non tangere : IX, 411 *a*.
2. Propter fornicationem unusquisque suam uxorem habeat : VII, 373 *a*.
4. Mulier corporis sui possessionem non habet : VII, 54 *b*.
5. Nolite fraudare invicem, etc. : VII, 55 *a*; IX, 609 *b*; X, 226 *a*. — Ne tentet vos Satanas, etc. : X, 22 *b*.
7. Volo autem omnes homines esse sicut meipsum, etc. : XII, 147 *b*, 684 *a*; XIV, 449 *a*.
8. Bonum est homini, si sic permanserit sicut et ego : XIII, 626 *b*.
9. Quod si non se continent, nubant : VII, 55 *b*.
10. His qui matrimonio juncti sunt, præcipio, etc. : XI, 92 *ab*.
12. Si quis frater uxorem habet infidelem, etc. : VI, 393 *a*, 402 *a*.
14. Sanctificata est mulier infidelis per virum fidelem : VI, 395 *b*.
15. Infidelis si discedit, discedat : XII, 494 *b*.
20. Unusquisque in qua vocatione vocatus est, in ea permaneat : XIV, 630 *b*.
21. Servus vocatus es, non sit tibi curæ, etc. : III, 652 *b*; IX, 384 *a*.
23. Nolite effici servi hominum : X, 101 *a*.
27. Alligatus es uxori, noli quærere solutionem : VI, 346 *a*.
29. Reliquum est, ut et qui habent uxores, tanquam non habentes sint : IX, 609 *ab*; X, 618 *a*.
30. Et qui emunt, tanquam non possidentes : XI, 33 *b*.
31. Præterit enim figura hujus mundi : VI, 563 *a*; IX, 591 *a*, 607 *a*; X, 36 *b*.
33. Qui cum uxore est, sollicitus est quæ sunt mundi : IX, 620 *a*.
34. Mulier innupta et virgo cogitat quæ Domini sunt : X, 38 *b*, 228 *a*, 232 *a*; XII, 275 *b*.
39. Cui vult, nubat, tantum in Domino : IX, 214 *a*.
40. Beatior autem erit, si sic permanserit, etc. : X, 240 *a*.
VIII, 1. Scientia inflat : IX, 304 *a*; XIV, 87 *b*.
4. Scimus quia nihil est idolum in mundo : V, 218 *a*; X, 99 *b*; XI, 255 *b*.
8. Esca nos non commendat : XIV, 439 *b*.
9. Videte ne hæc licentia vestra, etc. : XIV' 617 *a*.
12. Peccantes in fratres, etc., in Christum peccatis : VIII, 123 *b*; XI, 50 *b*.
IX, 5. Numquid non habemus potestatem mulierem sororem circumducendi, etc. : X, 418 *a*.
9. Non alligabis os bovi trituranti : IX, 181 *b*; XIV, 382 *a*. — Numquid de bobus cura est Deo : X, 43 *a*, 86 *b*.
10. Debet in spe, qui arat, arare : IX, 384 *b*.
11. Si nos vobis spiritualia seminavimus, etc. : VI, 197 *a*; XII, 194 *b*; XIV, 382 *a*.
13. Nescitis quod qui in sacrario operantur, etc. : XIV, 402 *a*.
14. De Evangelio vivere : VII, 36 *a*; X, 438 *b*; XI, 519 *b*.
17. Dispensatio mihi credita est : XIV, 388 *b*.
19. Cum liber essem ex omnibus, etc. : IX, 384 *a*; XIV, 382 *a*. — Omnibus omnia factus sum, ut omnes lucrifaciam : XIV, 29 *b*.
22. Factus sum infirmis infirmus : XII, 144 *a*; XIV, 439 *a*.
24. Omnes quidem currunt, sed unus accipit bravium : IX, 237 *b*-238 *a*, 306 *b*, 571 *a*, 578 *b*. — Sic currite, ut comprehendatis : VII, 21 *b*, 53 *b*; VIII, 348 *b*; X, 235 *b*.
25. Omnis autem qui in agone contendit, ab omnibus se abstinet, etc. : VIII, 329 *b*; XI, 191 *a*; XII, 148 *b*. — Et illi quidem, ut corruptibilem coronam accipiant, etc. : X, 28 *a*.
27. Castigo corpus meum, et in servitutem redigo : VII, 453 *b*, 508 *a*; VIII, 284 *b*; IX, 663 *b*; X, 5 *b*.
X, 3. Omnes eamdem escam spiritualem manducaverunt, etc. : I, 233 *b*; VI, 159 *a*; X, 115 *b*.
4. Petra autem erat Christus : VIII, 300 *b*; IX, 221 *a*; X, 40 *a*, 76 *b*-77 *a*; XI, 243 *a*.
6. Non simus concupiscentes malorum : VIII, 353 *a*.
9. Neque tentemus Christum, etc. X, 528 *a*.
10. Neque murmuraveritis, etc. : X, 193 *b*. — Sicut quidam eorum, etc. : X, 10 *a*, 111 *b*.
11. In quos fines sæculorum devenerunt : X, 615 *b*.
12. Qui stat, videat ne cadat : IX, 195 *b*, 546 *a*, 552 *b*, 564 *b*; XIII, 506 *b*; XIV, 16 *a*.
13. Fidelis Deus est, qui non patietur, etc. : IX, 230 *a*, 285 *b*; X, 210 *a*. — Faciet etiam cum tentatione proventum : VII, 562 *b*, 566 *b*.
16. Panis quem frangimus, etc. : XIII, 174 *a*.
17. Unus panis, unum corpus multi sumus : IX, 241 *a*; X, 591 *a*.
21. Non potestis mensæ Domini participes esse, et mensæ dæmoniorum, etc. : IX, 400 *a*; XII, 318 *a*.

Digitized by Google

24. Nemo quod suum est, quærat, sed quod alterius : IV, 655 *b*.
31. Sive manducatis, sive bibitis, etc. : III, 577 *a*. — Omnia in gloriam Dei facite : XII, 181 *a*.
32. Sine offensione estote Judæis et Gentibus : XII, 134 *a*.
XI, 1. Imitatores mei estote, sicut et ego Christi : XII, 144 *a*.
3. Caput mulieris, vir : XI, 314 *b*. — Caput Christi, Deus : VI, 623 *a*.
7. Vir quidem non debet velare caput suum, etc. : II, 640 *b*.
10. Debet mulier potestatem habere supra caput, etc. : VII, 440 *a*.
15. Capilli pro velamine ei dati sunt : XIV, 134 *a*.
21. Unusquisque suam cœnam præsumit ad manducandum : XI, 435 *b*.
25. Hoc facite, quotiescumque, etc. : XIII, 196 *a*.
26. Quotiescumque manducabitis, etc. : XII, 283 *a*.
27. Quicumque manducaverit panem, etc. : VII, 568 *b*; VIII, 384 *b*; X, 229 *b*; XIII, 174 *a*.
28. Probet autem seipsum homo, etc. : IX, 563 *a*; XII, 317 *b*.
29. Qui enim manducat et bibit indigne, etc.: V, 437 *a*; VII, 321 *b*; VIII, 213 *a*; IX, 577 *b*; XII, 176 *b*, 281 *b*, 317 *a*; XIII, 42 *a*.
30. Ideo inter vos multi infirmi et imbecilles, etc. : V, 491 *a*; VII, 568 *b*; XII, 140 *a*.
31. Si nosmetipsos dijudicaremus, non utique judicaremur : XII, 151 *a*; XIV, 59 *b*.
32. Dum judicamur autem, a Domino corripimur, etc. : VIII, 414 *a*.
XII, 3. Et nemo potest dicere, Dominus Jesus, etc. : II, 196 *a*; X, 325 *a*.
4. Divisiones gratiarum sunt, idem autem Spiritus : III, 265 *b*; X, 53 *b*.
5. Divisiones ministrationum sunt, idem autem Dominus : VIII, 353 *a*.
8. Alii per Spiritum datur sermo sapientiæ, etc. : IV, 676 *b*; V, 111 *b*; VII, 414 *b*; VIII, 77 *a*; XI, 53 *a*.
11. Hæc omnia operatur unus atque idem Spiritus, etc. : X, 51 *b*, 53 *b*; XIII, 257 *b*.
13. Et omnes. in uno Spiritu potati sumus : I, 233 *b*.
26. Si patitur unum membrum, compatiuntur alia membra : XI, 465 *b*.
28. Quosdam posuit Deus in Ecclesia, primo apostolos, etc. : IX, 546 *a*; XIV, 392 *a*.
31. Adhuc excellentiorem viam vobis demonstro : X, 36 *a*, 252 *a*.
XIII, 1. Si linguis hominum loquar et angelorum, etc. : IX, 256 *b*.
2. Et si habuero omnem fidem, etc. : V, 543 *a*; VII, 97 *a*; IX, 365 *b*; X, 66 *a*; XII, 161 *ab*, 225 *a*.
3. Et si tradidero corpus meum, ita ut ardeam, etc. : I, 281 *a*; VIII, 272 *b*.
4-5. Charitas patiens est, benigna est, etc. : IV, 599 *b*; VIII, 295 *a*, 341 *a*, 349 *a*; XIV, 80 *a*. — Non agit perperam, non inflatur, non est ambitiosa : VIII, 314 *b*; XIV, 81 *a*. — Non quærit quæ sua sunt : II, 265 *a*; VII, 96 *b*, 194 *b*; XII, 135 *b*, 496 *b*; XIV, 83 *a*. — Non irritatur, non cogitat malum : VIII, 143 *a*.
6. Non gaudet super iniquitate, congaudet autem veritati : VIII, 442 *b*; IX, 538 *a*; X, 64 *a*; XIV, 81 *a*.
7. Omnia credit : X, 591 *b*; XIV, 80 *b*. — Omnia sustinet : VIII, 401 *a*, 445 *a*; IX, 417 *a*.
8. Charitas nunquam excidit : VIII, 98 *b*; IX, 309 *a*, 315 *b*. — Sive prophetiæ evacuabuntur, etc. : V, 18 *a*, 62 *a*, 63 *b*.
10. Cum venerit quod perfectum est, evacuabitur quod ex parte est : II, 359 *a*; V, 22 *b*; IX, 573 *b*; X, 525 *a*; XI, 178 *a*.
12. Videmus nunc per speculum in ænigmate, etc. : I, 70 *b*; VIII, 62 *a*, 73 *a*; IX, 573 *b*; X, 56 *a*, 116 *b*; XI, 266 *b*; XIII, 4 *b*, 246 *a*. — Tunc cognoscam, sicut et ego cognitus sum : X, 26 *b*.
13. Nunc autem manent fides, spes, charitas, tria hæc : VIII, 291 *a*; IX, 255 *a*. — Major autem horum est charitas : V, 142 *a*; VIII, 293 *a*; XIII, 442 *b*.
XIV, 14. Si orem lingua, spiritus orat : X, 239 *a*.
15. Orabo spiritu, orabo et mente : IX, 187 *b*; XI, 546 *a*.
19. Volo quinque verba sensu meo loqui, etc. : IX, 571 *a*; X, 457 *b*.
20. Nolite pueri effici sensibus, etc. : IX, 485 *b*; X, 34 *b*, 90 *a*; XI, 84 *b*.
22. Signa data sunt non fidelibus, sed infidelibus : XI, 340 *a*.
34. Mulieres in ecclesiis taceant : XI, 513 *a*.
38. Si quis ignorat, ignorabitur : III, 389 *b*, 540 *a*; X, 36 *a*, 71 *b*, 93 *b*, 107 *b*, 570 *b*; XI, 60 *a*.
40. Omnia honeste et secundum ordinem fiant : X, 220 *b*; XII, 154 *a*, 182 *a*, 321 *a*.
XV, 9. Ego sum minimus apostolorum, etc. : X, 391 *b*; XIII, 546 *b*.
10. Gratia Dei sum id quod sum : VII, 653 *a*; VIII, 170 *a*, 353 *a*; X, 66 *a*; XII, 163 *a*. — Et gratia ejus in me' vacua non fuit : VIII, 353 *a*, 417 *a*. — Sed amplius omnibus laboravi, etc. : IV, 584 *b*. — Non ego autem, sed gratia Dei mecum : IX, 184 *b*, 254 *a*, 282 *a*, 300 *b*, 303 *a*, 308 *b*; X, 31 *b*.
16. Si mortui non resurgunt, neque Christus resurrexit, etc. : XIII, 212 *b*.

Digitized by Google

20. Christus resurrexit a mortuis, primitiæ dormientium, etc. : XIII, 211 *b*.
21. Per hominem mors, et per hominem resurrectio mortuorum : XIII, 220 *b*.
22. Sicut in Adam omnes moriuntur, etc. : VIII, 336 *b*; IX, 352 *b*; XIII, 182 *b*.
24. Deinde finis, etc. : IX, 681 *a*.— Cum evacuaverit omnem principatum, etc. : II, 477 *a*.
26. Inimica destruetur mors : X, 520 *a*.
28. Ut sit Deus omnia in omnibus : VII, 646 *a*, 649 *b*; IX, 266 *a*; X, 302 *a*, 518 *a*.
31. Quotidie morior propter gloriam vestram : XI, 569 *a*.
32. Pugnavi contra bestias : IX, 286 *b*.
33. Nolite seduci : VIII, 289 *a*. — Corrumpunt bonos mores colloquia mala : X, 31 *a*, 182 *b*; XII, 321 *a*.
34. Evigilate, justi : XI, 410 *a*.
36. Semen non vivificatur, nisi prius morietur : IX, 315 *a*; XI, 577 *a*.
40. Sicut portavimus imaginem terreni, etc. : XI, 141 *a*.
41-42. Stella a stella differt in claritate, sic et resurrectio mortuorum : VII, 646 *b*; VIII, 243 *a*; IX, 295 *a*.
42-43. Seminatur in corruptione, etc. : VI, 583 *b*; XIII, 114 *a*, 129 *a*.
44. Seminatur corpus animale, surget corpus spirituale : VII, 342 *a*; IX, 341 *a*.
46. Non prius quod spirituale est, sed quod animale : IX, 549 *a*, 569 *b*; XII, 293 *a*.
47-48. Primus homo de terra, terrenus, etc. : X, 48 *b*.
49. Sicut portavimus imaginem terreni, etc. : X, 115 *a*; XIII, 477 *b*.
50. Caro et sanguis regnum Dei possidere non possunt : VI, 451 *b*; VII, 546 *a*.
51. Omnes quidem resurgemus : X, 15 *b*.
53. Oportet corruptibile hoc induere incorruptionem : IX, 213 *b*; XIII, 183 *a*.
54. Absorpta est mors in victoria : VII, 294 *a*, 649 *b*.
57. Deo gratias, qui dedit nobis victoriam, etc. : VII, 654 *b*.

EX EPISTOLA SECUNDA AD CORINTHIOS.

Cap. I, *vers.* 5. Sicut abundant passiones Christi in nobis, etc. : XIV, 53 *a*.
7. Sicut socii passionum estis, sic eritis et consolationis : VIII, 321 *a*.
8. Supra modum gravati sumus, etc. : IX, 210 *a*, 547 *a*, 604 *a*; X, 61 *a*.
12. Gloria nostra hæc est, testimonium conscientiæ nostræ : III, 534 *a*; VII, 151 *b*; VIII, 269 *b*, 290 *a*, 315 *a*, 361 *a*; IX, 210 *a*, 291 *b*, 576 *b*; XI, 338 *b*; XIII, 287 *b*; XIV, 38 *a*.
15. Volui prius venire ad vos : XII, 145 *b*.
22. Dedit pignus Spiritus : VIII, 68 *a*; XIV, 128 *a*.
II, 10. Ego quod donavi, si quid donavi, propter vos in persona Christi : X, 496 *b*.
11. Non ignoramus cogitationes (Satanæ) : VII, 453 *b*.
14. Deo gratias, qui semper triumphat nos in Christo Jesu, etc. : VIII, 470 *b*, 480 *b*.
15. Christi bonus odor sumus : VII, 226 *b*, 590 *a*; IX, 600 *a*, 636 *a*; XII, 154 *a*.
16. Aliis quidem odor mortis in mortem : IX, 213 *a*; X, 274 *b*. — Aliis autem odor vitæ in vitam : IX, 567 *b*.
17. Non sumus sicut plurimi adulterantes verbum Dei, etc. : X, 26 *b*, 327 *b*; XIV, 592 *b*.
III, 5. Non quod sufficientes simus cogitare aliquid a nobis, etc. : VIII, 353 *b*, 415 *a*, 416 *b*; IX, 612 *a*; X, 131 *b*.
6. Littera occidit, spiritus autem vivificat : V, 235 *a*, 237 *b*; IX, 204 *a*, 304 *a*; XI, 337 *b*.
14. Usque in hodiernum diem idipsum velamen in lectione Veteris Testamenti manet, etc. : VII, 631 *a*; VIII, 460 *b*.
15. Usque in hodiernum diem, cum legitur Moyses, velamen positum est super cor eorum : VIII, 73 *a*; X, 313 *a*.
18. Nos vero revelata facie gloriam Domini contemplantes, etc. : VIII, 419 *a*, 437 *a*; IX, 80 *b*, 86 *a*, 590 *b*; X, 30 *b*, 302 *a*; XII, 184 *b*-185 *a*; XIII, 478 *a*.
IV, 4. In quibus Deus hujus sæculi excæcavit mentes infidelium : IV, 412 *b*; X, 20 *a*; XI, 430 *b*, 456 *a*.
5. Non enim nosmetipsos prædicamus, sed Jesum Christum, etc. : XII, 146 *a*.
6. Qui dixit de tenebris lucem splendescere, ipse illuxit in cordibus nostris : IX, 404 *b*.
7. Habemus thesaurum istum in vasis fictilibus : VIII, 289 *b*; IX, 283 *a*; XI, 177 *a*.
8. Aporiamur, sed non destituimur : XIV, 372 *b*.
11. In mortem tradimur propter Jesum, ut et vita Jesu, etc. : XIII, 92 *b*.
13. Credimus, propter quod et loquimur : IX, 405 *b*.
16. Licet is, qui foris est, noster homo corrumpatur, tamen is qui intus est, etc. : III, 179 *b*; IX, 208 *b*; X, 302 *a*, 352 *a*, 462 *a*; XII, 336 *b*.
17. Id quod in præsenti est momentaneum

Digitized by Google

tribulationis nostræ, etc. : x, 22 *b*; xiv, 57 *a*.
18. Non contemplantibus nobis quæ videntur, sed quæ non videntur, etc. : ix, 615 *a*; x, 557 *a*. — Quæ enim videntur, temporalia sunt, etc. : ix, 579 *a*.
V, 4. Qui sumus in hoc tabernaculo, ingemiscimus gravati, etc. : xiii, 427 *b*; xiv, 132 *b*.— Eo quod nolumus expoliari, sed supervestiri : iii, 44 *b*; iv, 367 *b*; x, 552 *a*.
5. Dedit nobis pignus Spiritus : xi, 452 *b*.
6. Dum sumus in corpore, peregrinamur a Domino : ix, 634 *b*.
9. Contendimus, sive absentes, sive præsentes, placere illi : xii, 156 *b*.
10. Omnes nos manifestari oportet ante tribunal Christi : vi, 543 *ab*; viii, 343 *a*; ix, 614 *a*. — Ut referat unusquisque propria corporis, prout gessit : ix, 243 *b*.
13. Sive mente excedimus, Deo, etc. : ix, 252 *b*; x, 471 *b*; xiv, 424 *a*.
14. Charitas Christi urget nos : xi, 23 *b*.
15. Qui vivunt, jam non sibi vivant, etc. : x, 13 *b*.
17. Si qua ergo nova creatura, vetera transierunt : x, 56 *b*, 352 *a*.
19. Deus erat in Christo mundum reconcilians sibi : iv, 419 *a*; ix, 519 *a*.
21. Eum qui non noverat peccatum, pro nobis peccatum fecit, etc. : x, 189 *b*.
VI, 2. Ecce nunc tempus acceptabile, etc. : ix, 435 *a*; xiii, 145 *a*.
4. In omnibus exhibeamus nosmetipsos sicut Dei ministros, in multa patientia : xiii, 549 *b*, 629 *a*.
7. Per arma justitiæ a dextris et a sinistris : x, 39 *a*.
8. Per ignorantiam et bonam famam : x, 34 *b*.
9. Ut castigati, et non mortificati : viii, 349 *a*; x, 22 *b*.
10. Sicut egentes, multos autem locupletantes, etc. : x, 259 *b*, 559 *a*; xiv, 462 *a*.
11. Os nostrum patet ad vos : ix, 567 *b*. — Cor nostrum dilatatum est : x, 572 *b*.
14. Quæ participatio justitiæ cum iniquitate : xi, 461 *b*. — Quæ societas luci ad tenebras : x, 6 *b*, 320 *b*; xi, 11 *b*, 260 *a*; xiv, 33 *b*.
15. Quæ conventio Christi cum Belial : xii, 378 *a*.
17. Exite de medio eorum : xi, 52 *a*.
VII, 1. Has igitur habentes promissiones, mundemus nos ab omni inquinamento carnis et spiritus : xiii, 97 *a*; xiv, 134 *b*.
2. Neminem læsimus : x, 17 *b*.
4. Repletus sum consolatione, superabundo gaudio : xii, 34 *b*.
6. Qui consolatur humiles, consolatus est nos : xiv, 67 *b*.
10. Quæ secundum Deum tristitia est, etc. : xiii, 340 *b*, 343 *a*. — Sæculi autem tristitia mortem operatur : xi, 89 *a*; xii, 352 *a*; xiii, 250 *a*.
13. Refectus est spiritus ejus ab omnibus vobis : ix, 228 *a*.
VIII, 2. Altissima paupertas eorum abundavit, etc : vii, 454 *b*; xi, 35 *a*, 92 *b*.
9. Propter vos egenus factus est, etc. : viii, 121 *b*; ix, 621 *a*, 660 *b*; x, 602 *b*; xii, 188 *a*, 214 *b*, 309 *a*; xiv, 12 *a*, 365 *b*, 372 *a*, 396 *b*, 400 *a*, 460 *a*, *b*.
10. Consilium in hoc do : xiv, 365 *b*.
12. Si voluntas prompta est, secundum id quod habet, etc. : xiv, 368 *b*, 372 *b*.
13. Non ut aliis sit remissio, vobis autem tribulatio : ix, 234 *b*-235 *a*; xiv, 373 *b*.
14. Vestra abundantia illorum inopiam suppleat : ix, 671 *b*; xiv, 377 *b*.
18. Misimus etiam cum illo fratrem, cujus laus est, etc. : x, 214 *b*.
19. Ordinatus est ab Ecclesiis comes peregrinationis nostræ, etc. : ix, 390 *a*.
21. Providemus bona, non solum coram Deo, etc. : ix, 410 *a*.
IX, 6. Qui parce seminat, parce et metet : ix, 673 *a*; xiii, 143 *a*, 553 *a*. — Qui seminat in benedictionibus, etc. : xiii, 127 *b*.
7. Unusquisque prout destinavit in corde suo : ix, 671 *a*. — Hilarem datorem diligit Deus : viii, 274 *b*; ix, 242 *a*, 264 *a*, 291 *b*, 671 *a*; x, 45 *b*.
8. Potens est Deus omnem gratiam abundare facere in vobis, etc. : xi, 91 *a*.
10. Qui administrat semen seminanti, etc., augebit incrementa frugum justitiæ vestræ : ix, 672 *a*.
X, 4-5. Arma militiæ nostræ non carnalia sunt : viii, 263 *b*. — Destruentes omnem altitudinem extollentem se adversus scientiam Dei : vii, 440 *a*; xi, 35 *b*. — In captivitatem redigentes omnem intellectum, etc. : viii, 114 *a*; x, 214 *a*; xi, 53 *b*.
8. In ædificationem, et non in destructionem : xiv, 550 *a*.
18. Non qui seipsum commendat, ille probatus est, sed quem Deus commendat : x, 51 *b*.
XI, 2. Æmulor vos Dei æmulatione : ix, 203 *a*. — Despondi vos uni viro, etc. : x, 161 *b*; xi, 18 *a*, 272 *b*, 305 *b*, 538 *a*; xiii, 529 *a*.
3. Timeo ne, sicut serpens Evam seduxit astutia sua, ita corrumpantur sensus vestri : ix, 472 *b*; x, 31 *a*.
8. Alias ecclesias expoliavi, etc. : xiv, 576 *ab*.

Digitized by Google

13. Hujusmodi pseudoapostoli operarii sunt subdoli, etc. : x, 217 *a*, 489 *b*.
14. Satanas transfiguratur in angelum lucis : xii, 331 *b*, 370 *b*.
23. Ministri Christi sunt ? (ut minus sapient dico) plus ego : ix, 573 *a*. — In laboribus plurimis : x, 59 *b*.
27. In labore et ærumna, etc. : viii, 270 *b*, 271 *a*; ix, 198 *a*, 228 *b*, 306 *b*. — In fame et siti, etc. : xiv, 468 *a*.
29. Quis infirmatur, et ego non infirmor, etc.: viii, 273 *b*, 321 *a*; ix, 222 *b*, 312 *a*, 638 *a*; x, 129 *b*, 175 *a*; xii, 195 *b*; xiv, 17 *a*.
XII, 2. Scio hominem in Christo, etc., raptum hujusmodi usque ad tertium cœlum : viii, 73 *a*; ix, 586 *b*, 588 *a*.
7. Ne magnitudo revelationum extollat me, etc. : viii, 87 *b*; ix, 234 *b*, 315 *a*; x, 579 *b*-580 *a*.
8. Dominum rogavi ut discederet a me : ix, 232 *b*.
9. Sufficit tibi gratia mea : ix, 275 *b*. — Virtus in infirmitate perficitur : ix, 238 *a*; x, 17 *a*, 610 *a*; xiv, 450 *a*. — Libenter gloriabor in infirmitatibus meis : viii, 349 *a*.
10. Cum infirmor, tunc potens sum : vii, 626 *b*; ix, 268 *b*, 270 *a*; xiv, 440 *b*.
11. Factus sum insipiens, vos me coegistis : x, 336 *b*.
14. Non quæro quæ vestra sunt, sed vos : x, 334 *a*; xii, 195 *a*. — Non debent filii parentibus thesaurizare, sed parentes filiis : iv, 658 *a*.
15. Libentissime impendam, et superimpendar ipse pro animabus vestris : ix, 208 *a*; xii, 29 *a*; xiv, 431 *b*.
20. Timeo ne forte, cum venero, non quales volo inveniam vos : ix, 472 *b*.
21. Ne iterum, cum venero, humiliet me Deus apud vos : ix, 410 *a*.
XIII, 2. Si venero iterum, non parcam : xi, 184 *a*.
3. An experimentum quæritis ejus, qui in me loquitur, Christus : x, 496 *b*.
9. Oramus vestram consummationem : ix, 440 *b*.
13. Gratia Domini nostri Jesu Christi, etc. : ix, 254 *b*.

EX EPISTOLA AD GALATAS

Cap. I, *vers.* 1. Paulus apostolus... per Jesum Christum : xiv, 391 *b*.
8. Licet angelus evangelizet vobis aliud, quam evangelizatum est, anathema sit : xi, 244 *b*.
10. Si adhuc hominibus placerem, Christi servus non essem : vii, 357 *b*; x, 100 *b*; xii, 162 *b*, 298 *a*.
11-12. Notum vobis facio Evangelium, etc. : ix, 410 *b*.
II, 4. Propter subintroductos fratres : ix, 217 *a*.
9. Jacobus, et Cephas, et Joannes, qui videbantur columnæ esse, dexteras dederunt, etc. : xii, 141 *a*; xiv, 390 *b*, 396 *b*.
19. Christo confixus sum cruci : xiii, 495 *a*.
20. Vivo ergo jam non ego, vivit vero in me Christus : ix, 228 *a*, 467 *a*; xi, 70 *a*, 334 *a*, 544 *a*; xii, 146 *a*, 221 *b*, 672 *a*; xiii, 577 *a*; xiv, 60 *a*. — Quod autem nunc vivo in carne, in fide vivo Filii Dei, etc. : xi, 23 *a*. — Qui dilexit me, etc. : x, 572 *b*.
III, 1. O insensati Galatæ, quis vos fascinavit: x, 31 *a*.
9. Qui ex fide sunt, benedicentur cum fideli Abraham : viii, 297 *a*.
10. Maledictus qui pendet in ligno : ix, 224 *b*.
13. Christus nos redemit de maledicto legis, etc. : x, 170 *b*, 189 *b*.
16. Abrahæ dictæ sunt promissiones, etc. : ix, 245 *b*; x, 242 *a*.
19. Quid igitur lex? Propter transgressionem posita est : viii, 353 *b*. — Ordinata per angelos in manu mediatoris : ix, 301 *b*; xiv, 117 *a*.
28. Omnes vos unum estis in Christo Jesu : vi, 156 *a*.
IV, 1. Quanto tempore hæres parvulus est, etc. : xiii, 562 *a*.
3. Cum essemus parvuli, sub elementis mundi eramus servientes : x, 393 *a*.
4. Ubi venit plenitudo temporis, misit Deus Filium suum, etc. : iv, 5 *b*, *et seq.*, 29 *a*, 250 *a*; vii, 286 *b*; viii, 151 *b*, 152 *a*; ix, 263 *a*; x, 128 *a*, 227 *a*.
7. Itaque jam non est servus, sed filius, etc. : viii, 64 *a*, 348 *a*.
9. Quomodo convertimini iterum ad infirma et egena elementa, etc. : x, 393 *a*.
10. Dies observatis, et menses et annos : vi, 295 *a*; ix, 473 *a*.
11. Timeo vos, ne forte sine causa laboraverim in vobis : ix, 473 *a*.
17. Æmulantur vos non bene, sed excludere vos volunt, etc. : xii, 146 *a*.
18. Bonum æmulamini in bono semper : ix, 469 *a*.
19. Filioli mei, quos iterum parturio, donec formetur Christus in vobis : x, 175 *a*, 427 *b*; xii, 146 *a*.

Digitized by Google

22. Abraham duos filios habuit, etc. : IX, 245 *b*; X, 65 *a*.
24. Hæc sunt duo testamenta : IX, 96 *b*, 102 *b*.
26. Illa, quæ sursum est Jerusalem, libera est, etc. : XII, 14 *a*.
27. Lætare, sterilis, quæ non paris : IX, 238 *a*; XI, 5 *a*.
30. Ejice ancillam et filium ejus : VIII, 349 *b*.
V, 2. Si circumcidamini, Christus vobis nihil proderit : IX, 200 *b*.
3. Testificor rursus omni homini circumcidenti se : V, 319 *a*.
6. Fides quæ per charitatem operatur : VII, 628 *b*; XI, 398 *b*.
12. Utinam et abscindantur qui vos conturbant : XII, 149 *b*; XIV, 611 *a*.
13. Per charitatem spiritus servite invicem : X, 306 *b*; XII, 448 *b*; XIV, 538 *b*.
15. Si invicem mordetis, etc. : IX, 666 *b*.
17. Caro concupiscit adversus spiritum, etc. : II, 248 *b*; III, 77 *b*-78 *a*, 384 *b*; IV, 637 *b*; VI, 451 *b*; VII, 513 *a*; VIII, 119 *b*, 353 *b*; IX, 285 *b*; X, 68 *a*; XI, 32 *b*.
19. Manifesta sunt opera carnis, etc. : III, 100 *b*.
21. Qui talia agunt, regnum Dei non consequentur : VII, 542 *b*; X, 25 *a*.
22. Fructus autem spiritus charitas, etc. : VIII, 326 *a*; IX, 404 *a*; X, 54 *a*.
24. Carnem suam crucifixerunt cum vitiis, etc. : IX, 310 *a*; X, 222 *b*; XI, 70 *a*, 501 *b*; XIV, 307 *b*.
VI, 1. Si præoccupatus fuerit homo in aliquo delicto, etc. : IX, 619 *b*; XI, 51 *b*; XII, 148 *b*.
2. Alter alterius onera portate, etc. : VIII, 299 *a*, 320 *b*, 354 *a*; X, 340 *b*; XII, 182 *b*.
3. Si quis se existimat aliquid esse, etc. : XII, 553 *b*.
4. Opus suum probet unusquisque : IX, 602 *b*.
5. Unusquisque onus suum portabit : VIII, 270 *a*.
6. Communicet is, qui catechizatur verbo, ei qui se catechizat, etc. : X, 492 *a*.
7-8. Nolite errare, etc., quæ enim seminaverit homo, hæc et metet : IX, 459 *b*, 672 *a*. — Qui seminat in carne sua, de carne et metet corruptionem : IX, 674 *a*.
9. Bonum facientes, non deficiamus, etc. : IX, 673 *a*; XIII, 628 *a*.
10. Dum tempus habemus, operemur bonum ad omnes, etc. : IX, 475 *a*, 612 *a*, 639 *a*, 647 *a*, 657 *a*; XIII, 624 *b*.
14. Mihi absit gloriari, nisi in cruce : VII, 28 *b*; IX, 419 *b*; XII, 264 *b*, 317 *b*; XIII, 493 *a*; XIV, 43 *a*, 463 *b*. — Per quem mihi mundus crucifixus est, etc. : V, 122 *a*; IX, 217 *a*; XI, 577 *a*.
15. In Christo Jesu neque circumcisio aliquid valet, etc. : X, 351 *b*.
16. Quicumque hanc regulam secuti fuerint, etc. : XIV, 363 *b*, 557 *a*.
17. Ego stigmata Domini Jesu in corpore meo porto : VIII, 325 *b*; X, 37 *b*; XI, 544 *a*; XIV, 127 *b*, 463 *b*.

EX EPISTOLA AD EPHESIOS

Cap. I, *vers.* 3. Benedictus Deus et Pater Domini nostri Jesu Christi, etc. : XIV, 265 *b*, 273 *a*.
4. Elegit nos ante mundi constitutionem, etc.: IX, 319 *a*, 420 *b*; X, 31 *b*; XIV, 135 *b*. — Ut essemus sancti et immaculati in conspectu ejus : VIII, 83 *b*.
5. Qui prædestinavit nos in adoptionem filiorum : VIII, 64 *a*.
9-10. Quod proposuit in eo, in dispensatione plenitudinis temporum, etc. : IV, 6 *b*.
13-14. Signati estis Spiritu promissionis sancto, qui est pignus hæreditatis nostræ : VIII, 292 *b*; XI, 16 *a*; XII, 199 *b*; XIII, 290 *a*, 299 *a*.
17-18. Pater gloriæ det vobis spiritum sapientiæ, etc. : IX, 423 *b*. — Ut sciatis quæ sit spes : IX, 337 *b*.
23. Omnia in omnibus adimpletur : X, 313 *b*.
II, 3. Eramus natura filii iræ : III, 46 *a*; VII, 510 *b*; IX, 201 *b*, 569 *b*; X, 12 *a*, 232 *b*.
4. Deus autem qui dives est in misericordia, etc. : IV, 1 *a*; X, 240 *b*. — Propter nimiam charitatem, etc. : IX, 263 *a*, 296 *b*, 549 *a*; X, 252 *b*, 468 *b*.
5. Deus qui dives est in misericordia, etc. : XIII, 213 *a*.— Cum essemus mortui peccatis, convivificavit nos : VIII, 162 *b*.
7. Ut ostenderet in sæculis supervenientibus abundantes divitias, etc. : IX, 406 *b*.
9. Non ex operibus, ut ne quis glorietur : XI, 80 *a*.
14. Ipse est pax nostra, etc. : X, 256 *b*; XI, 64 *a*. — Qui fecit utraque unum : VIII, 162 *b*; XI, 400 *a*, 428 *b*; XIII, 6 *a*, 25 *b*; XIV, 288 *b*.
15. Ut duos condat in semetipso in unum novum hominem : X, 389 *b*; XI, 110 *b*.
17. Veniens evangelizavit pacem, etc. : X, 584 *a*; XI, 110 *a*.
19. Estis cives sanctorum et domestici Dei : IX, 547 *a*.
20. Superædificati super fundamentum apo-

Digitized by Google

stolorum : x, 361 *a*. — Ipso summo angulari lapide Christo Jesu, etc. : xi, 138 *a*.
III, 3. Notum mihi factum est sacramentum, etc. : x, 20 *a*.
7. Cujus factus sum ego minister, secundum donum gratiæ Dei, quæ data est mihi : ix, 400 *b*.
8. Mihi omnium sanctorum minimo, etc. : ix, 337 *b*, 419 *b*; xiii, 546 *a*.
10. Ut innotescat principatibus et potestatibus, etc. : ix, 295 *b*. — Multiformis sapientia Dei : xi, 590 *b*.
13. Peto ne deficiatis in tribulationibus meis : ix, 423 *a*.
14. Flecto genua ad Patrem Domini Jesu Christi, etc. : vii, 232 *a*; xi, 53 *b*; xii, 85 *a*.
15. Ex quo omnis paternitas, etc. : x, 515 *b*.
17. In charitate radicati et fundati : viii, 294 *a*, 341 *b*, 354 *a*; ix, 222 *a*; x, 387 *a*, 423 *a*, 572 *b*.
18. Ut possitis comprehendere cum omnibus sanctis, etc. : viii, 164 *a*; ix, 105 *b*, 367 *b*; x, 572 *b*-573 *a*.
19. Ut impleamini in omnem plenitudinem Dei : x, 223 *a*.
20. Ei autem, qui potens est omnia facere superabundanter, etc. : ii, 133 *b*.
IV, 3. Solliciti servare, etc. : viii, 324 *a*, 354 *a*; x, 6 *a*, 53 *b*; xi, 501 *a*.
4. Unum corpus et unus spiritus : ix, 185 *b*.
5. Unus Deus, una fides et unum baptisma : viii, 62 *b*; ix, 296 *a*; x, 6 *a*.
7. Unicuique data est gratia secundum donationis Christi mensuram : xiii, 328 *b*; xiv, 114 *a*.
8. Ascendens in altum captivam duxit captivitatem : viii, 167 *a*; x, 74 *a*, 216 *a*, 312 *a*.
10. Ipse est et qui ascendit, etc. : iv, 284 *a*; xi, 299 *b*, 542 *a*.
11-12. Ipse dedit quosdam quidem apostolos, etc., ad consummationem sanctorum : ix, 440 *a*; xi, 64 *b*.
13. Donec occurramus omnes in unitatem fidei, etc. : vi, 473 *b*; viii, 337 *b*.
14. Et jam non simus parvuli fluctuantes, et circumferamur omni vento doctrinæ : ix, 561 *a*; xi, 84 *b*.
15. Crescamus in illo per omnia, qui est caput Christus, etc. : vii, 454 *b*.
17-18. Testificor in Domino, ut jam non ambuletis sicut et gentes, etc., tenebris obscuratum habentes intellectum : ix, 363 *b*, 536 *a*; xi, 118 *a*.
22. Deponere vos secundum pristinam conversationem veterem hominem : viii, 301 *a*; x, 351 *a*; xi, 544 *a*.
23. Renovamini in spiritu mentis vestræ : xiii, 490 *b*.
25. Propter quod deponentes mendacium, loquimini veritatem, etc. : v, 209 *b*.
26. Sol non occidat super iracundiam vestram : ix, 638 *a*, 675 *a*.
27. Nolite locum dare diabolo : ix, 663 *b*.
28. Qui furabatur, jam non furetur, magis autem laboret : viii, 354 *b*; xiv, 397 *a*, 400 *b*.
29. Omnis sermo malus ex ore vestro non procedat : ix, 331 *a*.
30. Nolite contristare Spiritum sanctum Dei, in quo signati estis : viii, 292 *a*; x, 488 *a*; xiii, 290 *a*, 291 *a*, 292 *b*.
32. Estote invicem benigni, misericordes, etc.: xiii, 470 *b*. — Donantes invicem, etc. : xiv, 538 *b*.
V, 1. Estote imitatores Dei, sicut filii charissimi, etc. : viii, 349 *b*; xii, 146 *a*.
2. Et ambulate in dilectione, etc. : x, 345 *b*; xiii, 192 *b*.
5. Aut avarus, quod est idolorum servitus : viii, 63 *a*, 139 *b*, 251 *a*, 277 *a*; ix, 294 *b*, 627 *b*; x, 96 *a*; xi, 33 *b*; xii, 237 *b*.
6. Nemo vos seducat inanibus verbis : ix, 413 *b*. — Propter hoc venit ira Dei in filios diffidentiæ : x, 110 *b*.
8. Eratis aliquando tenebræ, etc. : ix, 562 *b*; x, 124 *a*; xi, 257 *b*; xii, 313 *a*. — Ut filii lucis ambulate : vii, 447 *b*.
9. Fructus lucis est in omni bonitate : ix, 402 *b*.
12. Quæ in occulto fiunt ab eis, turpe est dicere : x, 119 *b*.
13. Omnia quæ arguuntur a lumine manifestantur : ix, 674 *b*; x, 134 *b*. — Omne quod manifestatur lumen est : ix, 452 *b*.
14. Surge, qui dormis, etc. : x, 310 *a*, 345 *b*, 347 *b*, 395 *b*; xi, 15 *a*, 332 *b*, 410 *a*; xiii, 182 *b*, 480 *b*, 523 *a*.
15. Videte, fratres, quomodo caute ambuletis, etc. : ix, 378 *b*, 647 *a*; x, 557 *a*; xiii, 400 *b*.
16. Redimentes tempus, quoniam dies mali sunt : ii, 608 *b*; ix, 309 *a*; x, 525 *b*.
18-19. Nolite inebriari vino, in quo est luxuria : viii, 268 *a*, 354 *b*; ix, 229 *a*, 299 *b*, 581 *b*, 598 *a*. — Implemini Spiritu sancto, etc. : x, 247 *b*.
22. Mulieres viris suis subjectæ sint : vi, 283 *b*.
23. Quoniam vir caput est mulieris : iii, 648 *b*.
25. Christus dilexit Ecclesiam, etc. : xiii, 192 *b*.
26. Ut illam sanctificaret, mundans, etc. : xiii, 154 *a*; xiv, 135 *b*.
28. Viri debent diligere uxores suas sicut corpora sua : xi, 92 *a*.
29. Nemo unquam carnem suam odio habuit : ii, 250 *b*; iii, 78 *a*; vii, 546 *a*; viii,

Digitized by Google

439 *b*; IX, 195 *b*, 305 *a*, 619 *b*; X, 162 *ab*; XI, 424 *b*, 443 *b*, 525 *a*.
32. Sacramentum hoc magnum est, etc. : VI, 214 *b*; X, 607 *a*; XII, 262 *b*.
VI, 1. Filii, obedite parentibus vestris in Domino, etc. : XII, 246 *a*.
4. Educate filios in disciplina, etc. : XII, 133 *b*.
5. Servi, obedite dominis vestris carnalibus cum timore et tremore : IX, 478 *b*, 650 *a*.
11. Induite vos armaturam Dei : IX, 571 *a*; X, 32 *a*; XIII, 413 *a*.
12. Non est nobis colluctatio adversus carnem et sanguinem, etc. : IV, 412 *b*; IX, 215 *a*, 306 *b*; XIV, 118 *b*. — Contra spiritualia nequitiæ in cœlestibus : IX, 284 *b*-285 *a*; X, 498 *b*, 518 *a*; XIII, 604 *b*.
13. Accipite armaturam Dei, etc. : XIII, 261 *b*, 387 *b*.
14. State ergo succincti lumbos vestros, etc. : VIII, 355 *a*; XIII, 413 *a*.
15. Calceati pedes in præparatione Evangelii pacis : XI, 18 *a*, 271 *a*; XIV, 568 *a*, 623 *b*, 624 *a*.
16. In omnibus sumentes scutum fidei : X, 32 *a*, 129 *a*, 199 *a*.
17. Et gladium spiritus, quod est verbum Dei : IX, 264 *b*, 682 *b*; X, 127 *b*.

EX EPISTOLA AD PHILIPPENSES

Cap. I, *vers.* 6. Confidens hoc ipsum, quia qui cœpit in vobis opus bonum, etc. : X, 238 *a*; XIII, 482 *a*.
11. Repleti fructu justitiæ per Jesum Christum, etc. : VIII, 355 *a*; X, 582 *b*.
18. Sive per occasionem, sive per veritatem Christus annuntietur, etc. : X, 436 *a*.
19-20. Scio quia hoc mihi provenit ad salutem, etc., quia in nullo confundar : IX, 467 *b*.
21. Mihi vivere Christus est, et mori lucrum : VII, 94 *b*; IX, 419 *b*.
22-23. Quid eligam ignoro; coarctor autem e duobus, etc. : VII, 624 *b*; VIII, 119 *b*, 295 *b*; XII, 153 *b*-154 *a*, 196 *b*. — Desiderium habens dissolvi, et esse cum Christo : IV, 368 *a*, 615 *b*; IX, 195 *b*, 231 *b*, 296 *b*; X, 21 *b*.
29. Vobis donatum est pro Christo, etc. : IX, 652 *a*; X, 26 *a*; XIV, 56 *b*.
II, 3. In humilitate superiores sibi invicem arbitrantes : VI, 156 *a*; X, 391 *b*; XIV, 538 *b*.
5. Hoc sentite in vobis, quod et in Christo Jesu : XIII, 78 *a*; XIV, 45 *b*.
6. Qui, cum in forma Dei esset, etc. : X, 238 *b*.
7. Semetipsum exinanivit formam servi accipiens : VII, 293 *b*; X, 468 *b*. — In similitudinem hominum factus, etc. : X, 589 *a*. — Et habitu inventus ut homo : IV, 152 *a*; IX, 245 *a*.
8. Humiliavit semetipsum, etc. : IV, 435 *a*; VII, 21 *b*, 183 *b*; VIII, 160 *b*, 286 *a*; IX, 240 *b*, 295 *b*, 569 *a*, 575 *a*; X, 19 *b*; XII, 222 *a*; XIV, 72 *a*.
9. Propter quod et Deus exaltavit illum : X, 20 *a*, 97 *b*. — Donavit illi nomen quod est super omne nomen : II, 160 *a*; IV, 18 *a*, 323 *b*, VIII, 157 *b*; X, 101 *a*, 231 *a*.
10. Ut in nomine Jesu omne genu flectatur, etc. : IX, 207 *a*, 236 *b*-237 *a*; X, 317 *b*; XII, 239 *b*; XIV, 399 *a*.
12. Cum metu et tremore vestram salutem operamini : VII, 214 *a*.
13. Deus est qui operatur in vobis velle et perficere, etc. : III, 288 *b*; IX, 366 *a*, 676 *b*; XI, 320 *a*, 457 *a*; XII, 153 *a*.
14. Omnia facite sine murmurationibus et hæsitationibus, etc. : X, 220 *a*.
15. Inter quos lucetis sicut luminaria in mundo : VII, 447 *b*; IX, 361 *b*, 384 *a*; X, 61 *b*, 207 *b*; XIV, 128 *b*.
16. Neque in vacuum laboravi : IX, 361 *b*.
21. Omnes quæ sua sunt quærunt, etc. : VII, 26 *a*, 37 *b*; X, 199 *b*, 345 *a*.
III, 2. Videte canes, videte malos operarios, etc. : XIV, 16 *b*.
7. Quæ mihi fuerunt lucra, etc. : VIII, 301 *a*.
8. Et arbitror ut stercora : IX, 292 *b*-293 *a*; X, 201 *b*.
12. Sequor autem, si quo modo comprehendam, etc. : IV, 303 *b*; XI, 91 *b*.
13. Quæ quidem retro sunt obliviscens, etc. : IX, 220 *b*, 239 *b*; XI, 92 *a*; XII, 134 *a*.
17. Imitatores mei estote : X, 27 *b*.
19. Quorum Deus venter est, etc. : VII, 152 *a*, 515 *a*; VIII, 63 *a*, 277 *b*, 355 *a*; IX, 261 *b*, 294 *b*; X, 605 *b*; XIV, 44 *a*. — Gloria in confusione ipsorum, etc. : X, 107 *b*; XII, 506 *b*; XIII, 375 *a*.
20. Nostra conversatio in cœlis est : VIII, 418 *a*; IX, 260 *a*, 548 *b*, 574 *b*; XI, 537 *a*; XII, 315 *b*; XIII, 235 *a*; XIV, 2 *b*.
21. Qui reformabit corpus humilitatis nostræ, etc. : VIII, 337 *b*.
IV, 4. Gaudete in Domino semper, etc. : VIII, 156 *b*, 327 *b*; IX, 621 *b*.
5. Modestia vestra nota sit omnibus hominibus : VIII, 347 *b*; X, 53 *b*.
6. In omni oratione et obsecratione, cum gratiarum actione : IX, 568 *a*.

Digitized by Google

7. Pax Dei quæ exuperat omnem sensum : IX, 261 *a*, 530 *b*, 575 *b*, 578 *b*; X, 24 *a*.
12. Scio humiliari, scio et abundare : IX, 405 *a*; XIV, 443 *a*. — Ubique et in omnibus institutus sum : XII, 134 *a*.
13. Omnia possum in eo qui me confortat : XI, 534 *a*.
17. Non quia quæro datum, sed requiro fructum, etc. : XIV, 384 *b*.
18. Habeo omnia, et abundo : X, 559 *a*.

EX EPISTOLA AD COLOSSENSES

Cap. I, *vers.* 4-5. Audientes fidem vestram, etc., propter spem quæ reposita est vobis in cœlis : IX, 384 *b*.
9. Non cessamus pro vobis orantes, etc. : IX, 363 *b*.
10. In omni bono fructificantes, etc. : VIII, 355 *b*; XIII, 371 *a*.
12. Qui dignos nos fecit in partem sanctorum, etc. : X, 35 *a*.
13. Qui eripuit nos de potestate tenebrarum, etc. : I, 108 *a*; X, 590 *a*. — Et transtulit in regnum Filii dilectionis suæ : X, 493 *b*.
15. Qui est imago Dei invisibilis : X, 56 *a*. — Primogenitus omnis creaturæ : X, 258 *a*.
19. In ipso complacuit omnem plenitudinem inhabitare : IV, 1 *b*; X, 303 *a*.
20. Pacificans per sanguinem crucis ejus, etc.: X, 491 *b*; XIII, 226 *b*, 358 *b*.
23. In fide fundati et stabiles, etc. : X, 54 *b*.
24. Adimpleo ea quæ desunt passionum Christi, etc. : XI, 63 *b*.
28. Docentes omnem hominem in omni sapientia, etc. : IX, 444 *a*.
II, 3. In quo sunt omnes thesauri sapientiæ, etc.: VII, 584 *b*, 651 *a*; X, 60 *b*; XIV, 60 *b*.
9. In ipso inhabitat omnis plenitudo divinitatis corporaliter : II, 48 *a*; III, 6 *a*; IV, 299 *b*; IX, 185 *a*; X, 303 *a*; XI, 264 *b*.
13. Donans vobis omnia delicta, etc. : IV, 410 *a*.
14. Delens chirographum decreti, etc. : X, 97 *b*.
15. Expolians principatus et potestates, traduxit confidenter : IX, 621 *b*; X, 97 *b*, 216 *a*. — Palam triumphans illos in semetipso : XI, 422 *b*, 428 *b*.
20. Si mortui estis cum Christo ab elementis hujus mundi, etc. : XI, 550 *a*.
III, 1. Quæ sursum sunt quærite : VIII, 168 *b*; X, 28 *b*-29 *a*, 105 *b*; XIII, 79 *b*, 420 *a*.
3. Mortui estis, et vita vestra abscondita est cum Christo in Deo : VIII, 445 *a*; XI, 410 *b*; XIII, 425 *a*.
4. Cum Christus apparuerit vita vestra, etc. : VIII, 337 *b*; IX, 681 *b*; X, 6 *a*, XI, 32 *a*; XIV, 61 *a*.
5. Mortificate membra vestra quæ sunt super terram : IX, 192 *a*, 610 *a*, 675 *a*; XII, 507 *b*. — Et avaritiam, quæ est simulacrorum servitus : IX, 499 *a*.
9. Expoliantes vos veterem hominem, etc. : VIII, 306 *a*; IX, 251 *a*; X, 185 *a*, 351 *b*.
10. Et induentes novum, etc. : IV, 659 *b*.
12. Induite vos sicut electi Dei, etc. : IX, 385 *a*.
14. Super omnia charitatem habete, etc. : X, 29 *a*. — Quæ est vinculum perfectionis : IX, 542 *b*; XIII, 29 *b*.
15. Pax Christi exultet in cordibus vestris : VIII, 324 *a*, 348 *b*; IX, 530 *b*.
17. Omne quodcumque facitis in verbo aut in opere, etc. : III, 577 *a*.
20. Filii, obedite parentibus per omnia : III, 654 *b*; VI, 253 *b*; IX, 457 *a*.
21. Patres, nolite ad indignationem provocare, etc. : XII, 140 *a*.
22. Servi, obedite per omnia dominis vestris, etc. : VII, 465 *a*.
24. A Domino accipietis retributionem hæreditatis : IX, 460 *a*.
IV, 1. Domini, quod justum est facite servis vestris, etc. : VII, 443 *a*.
2. Orationi instate, vigilantes in ea, etc. : XII, 219 *a*.
5. In sapientia ambulate ad eos qui foris sunt, etc. : IX, 647 *a*; XII, 482 *a*.
6. Sermo vester semper in gratia sale sit conditus, etc. : IX, 375 *b*, 479 *a*, 647 *a*; X, 332 *b*, 373 *a*.

EX EPISTOLA PRIMA AD THESSALONICENSES

Cap. I, *vers.* 9. Conversi estis ad Deum a simulacris, etc. : IX, 435 *b*.
II, 5. Neque aliquando fuimus in sermone adulationis, etc. : XIV, 540 *b*.
7. Facti sumus parvuli in medio vestrum, etc. : IX, 619 *b*; X, 213 *b*; XII, 140 *b*.
9. Nocte et die laborantes, ne quem vestrum gravaremus, etc. : XIV, 576 *b*.

Digitized by Google

12. Deprecantes vos et consolantes, testificati sumus, ut ambularetis digne Deo : IX, 378 *b*.
13. Cum accepistis a nobis verbum auditus Dei, etc. : X, 236 *a*.
15-16. Deo non placent, et omnibus hominibus adversantur : X, 48 *a*. — Nos persecuti sunt, etc., prohibentes nos gentibus loqui ut salvæ fiant : IX, 428 *b*. — Ut impleant peccata sua semper : IX, 654 *a*.
19. Quæ est nostra spes, aut gaudium, aut corona gloriæ? nonne vos ante Deum : VII, 433 *b*.
20. Vos estis gloria nostra et gaudium : IX, 291 *b*.
IV, 3. Hæc est voluntas Dei, sanctificatio vestra : II, 186 *b*; VIII, 349 *b*; X, 209 *a*, 335 *b*; XIII, 154 *a*.
4. Vas suum possidere in sanctificatione et honore : IX, 196 *a*; XI, 68 *b*.
6. Ne quis circumveniat in negotio fratrem suum : X, 17 *b*. — Vindex est Dominus de his omnibus : IX, 360 *b*.
9. Didicistis ut diligatis invicem : IX, 328 *a*; XIV, 91 *a*.
10-11. Rogamus vos, fratres, etc., operam detis, etc. : XIV, 397 *a*, 400 *b*. — Præcepimus vobis, et ut honeste ambuletis ad eos qui foris sunt : VIII, 284 *b*. — Et nullius aliquid desideretis : IX, 378 *b*; XIV, 375 *a*, 514 *b*.
12. Non contristemini, sicut et cæteri, etc. : XI, 207 *b*, 413 *b*.
13. Si enim credimus quod Jesus mortuus est et resurrexit, etc. : XIII, 212 *b*.
15. Ipse Dominus in jussu, et in voce archangeli, et in tuba Dei descendet de cœlo : VI, 449 *a*; VII, 484 *a*; VIII, 332 *a*; X, 551 *b*; XIII, 463 *a*.
16. Rapiemur cum illis obviam Christo in aera : X, 30 *b*; XI, 72 *b*. — Semper cum Domino erimus : XI, 425 *b*.
V, 3. Cum dixerint : Pax et securitas; tunc repentinus superveniet interitus : VIII, 305 *a*; IX, 658 *b*.
5. Omnes filii lucis estis : X, 44 *b*, 124 *a*; XI, 409 *b*.
7. Qui dormiunt, nocte dormiunt : X, 127 *a*; XI, 410 *a*.
8. Induite galeam spem salutis : VIII, 300 *a*.
19-11. Sive vigilemus, sive dormiamus, simul cum illo vivamus; propter quod consolamini invicem : IX, 417 *a*.
14. Consolamini pusillanimes : IX, 619 *b*.
17. Sine intermissione orate : VI, 285 *b*; VII, 56 *a*; VIII, 270 *a*; IX, 230 *a*, 315 *b*, 548 *a*, 645 *a*; X, 180 *b*; XI, 73 *a*.
19-20. Spiritum nolite extinguere, prophetias, etc. : X, 496 *b*.
21. Omnia probate, etc. : XII, 145 *b*.
22. Ab omni specie mala abstinete vos : XII, 193 *a*.
23. Ipse autem Deus pacis sanctificet vos per omnia, etc. : X, 239 *b*. — Ut integer spiritus vester, etc. : I, 196 *b*; X, 591 *a*.

EX EPISTOLA SECUNDA AD THESSALONICENSES

Cap. I, *vers.* 6-8. Si tamen justum est apud Deum, etc. : IX, 419 *b*.
II, 3-4. Revelatus fuerit homo peccati, etc., qui adversatur et extollitur supra omne quod dicitur Deus : IX, 668 *b*.
8. Quem Dominus Jesus interficiet spiritu oris sui : IX, 668 *b*.
9. In signis, et prodigiis mendacibus : II, 422 *a*; IX, 100 *b*; XIII, 2 *a*.
10-11. Mittet illis Deus operationem erroris, etc. : IX, 668 *b*.
12. Elegerit vos Deus primitias in salutem, etc. : XIV, 135 *b*.
15. Qui dilexit nos, et dedit... spem bonam : IX, 533 *a*; XIII, 193 *a*.
III, 6. Denuntiamus ut subtrahatis, etc. : XIV, 397 *a*.
7-8. Ipsi scitis quemadmodum oporteat imitari nos, etc. : XIV, 400 *b*.
9. Rogamus vos ut noveritis eos qui laborant, etc. : XIV, 375 *b*.
10. Si quis non vult operari, nec manducet : VIII, 474 *b*; XIV, 375 *b*, 385 *a*, 400 *b*.
12-13. Audivimus quosdam inter vos ambulare inquiete, nihil operantes, etc. : XIV, 385 *b*, 397 *a*, 406 *a*, 515 *a*.
13. Nolite deficere benefacientes : IX, 423 *a*.
15. Nolite quasi inimicum existimare, sed corripite ut fratrem : IX, 611 *a*.
16. Dominus pacis det vobis pacem sempiternam : IX, 542 *a*.

Digitized by Google

EX EPISTOLA PRIMA AD TIMOTHEUM

Cap. I, *vers.* 5. Finis præcepti est charitas, etc.: III, 511 *a*; IV, 596 *a*, 599 *a*; VII, 649 *b*; VIII, 182 *a*, 276 *a*, 294 *a*; IX, 582 *a*; X, 46 *a*; XIV, 423 *a*.
9. Sciens hoc, quod lex justo non est posita: IV, 6 *b*.
13. Ignorans feci: IX, 201 *b*; X, 93 *b*, 570 *b*.
15. Fidelis sermo et omni acceptione dignus, quod Jesus, etc.: XIII, 413 *b*.
17. Soli Deo honor et gloria: I, 353 *a*; VII, 646 *a*; VIII, 71 *b*, 346 *a*; IX, 305 *b*; XI, 57 *a*.
II, 1. Obsecro igitur primum fieri obsecrationes, etc.: XII, 274 *a*.
2. Pro regibus, etc., ut quietam et tranquillam vitam agamus: IX, 651 *b*.
4. Qui omnes homines vult salvos fieri, etc.: II, 196 *b*; V, 4 *b*; VIII, 84 *b*; IX, 495 *a*.
6. Qui dedit redemptionem semetipsum, etc.: IX, 379 *b*, 534 *b*.
8. Volo viros orare in omni loco, etc.: XIII, 385 *b*. — Levantes puras manus: X, 181 *a*.
12. Docere mulieri non permitto: X, 277 *a*; XI, 513 *a*.
13. Adam primus formatus est, deinde Eva: IX, 548 *b*.
14. Adam non est seductus, mulier autem, etc.: III, 125 *b*.
III, 1. Si quis episcopatum desiderat, etc.: VII, 31 *b*-32 *a*; IX, 649 *a*; XII, 143 *a*.
6. Non neophytum, ne in superbiam elatus, etc.: IX, 659 *a*.
7. Oportet illum et testimonium bonum habere ab iis qui foris sunt: X, 337 *a*, 446 *b*.
14-15. Hæc tibi scribo, etc.: IX, 18 *a*, 479 *a*; XI, 20 *a*; XII, 132 *ab*.
16. Quod manifestatum est in carne, justificatum est in spiritu, apparuit angelis: VII, 440 *a*; X, 240 *a*.
IV, 4. Omnis creatura Dei bona, etc.: XIV, 442 *a*.
7. Ineptas et aniles fabulas devita: IX, 427 *b*. — Exerce teipsum ad pietatem: IX, 338 *a*, 598 *b*, 627 *a*.
8. Corporalis exercitatio ad modicum utilis est: VIII, 321 *a*; XII, 135 *a*; XIV, 408 *a*. — Pietas ad omnia utilis est, etc.: VII, 603 *a*; VIII, 273 *b*; IX, 598 *b*; X, 543 *a*; XII, 336 *a*.
10. In hoc laboramus et maledicimur, quia speramus in Deum vivum, etc.: IX, 383 *b*.
12. Exemplum esto fidelium in verbo, etc.: VII, 447 *a*, 469 *a*.
14. Noli negligere gratiam quæ in te est, etc.: VI, 191 *a*.
V, 1. Seniorem ne increpaveris: VII, 80 *a*.
6. Quæ in deliciis est, vivens mortua est: VIII, 141 *a*; IX, 182 *b*, 569 *b*; XI, 42 *a*.
8. Si quis suorum, et maxime domesticorum curam non habet, etc.: VIII, 439 *b*; X, 611 *b*.
11. Adolescentiores viduas devita: IX, 330 *b*.
12. Primam fidem irritam fecerunt: IV, 479 *a*.
13. Otiosæ discunt circuire domos: VIII, 139 *b*; X, 242 *b*.
20. Peccantes coram omnibus argue, etc.: X, 295 *b*; XI, 51 *b*.
22. Nemini cito manus imposueris: VII, 44 *a*. — Teipsum castum custodi: IX, 377 *b*.
23. Modico vino utere, etc.: VII, 46 *b*; XII, 318 *b*.
VI, 1. Quicumque sunt sub jugo servi, dominos suos omni honore dignos arbitrentur: IX, 426 *a*, 475 *a*.
5. Existimantium quæstum esse pietatem: VII, 143 *a*.
7. Nihil intulimus in hunc mundum; haud dubium quod nec auferre quid possumus: VII, 58 *a*; VIII, 256 *a*; XIV, 369 *a*.
8. Habentes alimenta et quibus tegamur, his contenti simus: VIII, 293 *b*; IX, 609 *b*; XII, 521 *b*; XIV, 368 *ab*, 372 *a*, 455 *b*, 512 *ab*.
9. Qui enim volunt divites fieri, etc.: X, 59 *a*, 162 *b*, 347 *a*; XIV, 385 *a*.
10. Radix malorum omnium est cupiditas: VII, 304 *a*; VIII, 133 *b*, 256 *a*, 285 *b*; IX, 222 *a*, 471 *b*; X, 103 *a*; XIII, 350 *b*; XIV, 369 *a*, 455 *a*.
13-14. Præcipio tibi coram Deo, etc., ut serves mandatum sine macula: IX, 580 *a*; XII, 231 *a*.
15. Quem suis temporibus ostendet, etc.: IX, 580 *a*, 646 *a*.
16. Qui solus habet immortalitatem, et lucem habitat inaccessibilem: I, 145 *a*; III, 53 *b*; IV, 303 *b*; VIII, 72 *b*, 75 *a*; IX, 216 *a*, 580 *b*; XI, 258 *a*.
17. Divitibus hujus sæculi præcipe facile tribuere: VIII, 274 *a*.
20. Devitans profanas vocum novitates: I, 417 *a*.

Digitized by Google

EX EPISTOLA SECUNDA AD TIMOTHEUM

Cap. I, *vers.* 3-5. Gratias ago Deo meo, etc. : XIII, 356 *b*.
12. Scio cui credidi : IX, 573 *a*.
II, 4. Nemo militans Deo implicat se negotiis sæcularibus : X, 556 *b*; XII, 202 *b*.
5. Qui certat in agone, non coronabitur, etc.: III, 134 *a*; VII, 65 *b*; IX, 657 *a*; XII, 310 *b*; XIV, 40 *b*, 41 *a*, 51 *a*, 118 *a*.
6. Laborantem agricolam, etc. : III, 477 *a*; XI, 71 *b*; XIV, 149 *a*, 389 *b*.
7. Dabit tibi Dominus in omnibus intellectum : VIII, 310 *b*; IX, 503 *a*.
11. Si commortui sumus, et convivemus : VIII, 344 *b*.
12. Si sustinebimus, et conregnabimus : XII, 271 *a*.
14. Noli contendere verbis; ad nihil enim utile est, etc. : I, 354 *a*; IX, 598 *b*.
15. Sollicite cura te ipsum probabilem exhibere, etc. : IX, 376 *b*.
19. Cognovit Dominus qui sunt ejus : X, 27 *b*, 71 *a*, 491 *b*.
20. In magna domo sunt vasa lignea, etc. : X, 94 *b*, 106 *b*.
21. Si quis emundaverit se ab istis, erit vas, etc. : IX, 598 *b*; XIII, 97 *a*.
22. Desideria juvenilia fuge : XI, 525 *b*.
23. Stultas autem et sine disciplina quæstiones devita : X, 443 *ab*.
24. Servum Domini non oportet litigare : VII, 80 *a*; X, 214 *a*.
III, 1. In novissimis temporibus, etc. : IV, 412 *b*.
2. Erunt homines seipsos amantes, etc. : XI, 69 *b*, 524 *a*.
3-4. Erit enim tempus, cum sanam doctrinam non sustinebunt, etc. : XIV, 88 *b*.
5. Habentes quidem speciem pietatis, virtutem autem ejus abnegantes : X, 59 *b*.
7. Semper discentes, etc. : IX, 404 *b*, 631 *b*-632 *a*.
12. Omnes qui pie volunt vivere, etc. : VII, 65 *b*; IX, 417 *a*; X, 184 *b*; XI, 465 *b*.
16-17. Omnis scriptura divinitus inspirata, etc.: IX, 598 *b*; X, 218 *a*; XIII, 22 *a*, 253 *a*.
IV, 2. Prædica verbum, insta opportune, importune : IX, 674 *a*. — Argue, obsecra, increpa, etc. : X, 619 *b*; XIII, 253 *b*.
3. Ad sua desideria coacervabunt sibi, etc. : IX, 593 *a*.
5. Tu vero vigila, etc. : X, 260 *a*; XIII, 116 *b*, 548 *a*.
6. Tempus meæ resolutionis instat : XIII, 145 *b*.
7. Bonum certamen certavi, etc. : XIII, 512 *b*.
8. Reposita est mihi corona justitiæ, etc. : VIII, 303 *b*; IX, 306 *b*; X, 38 *b*; XIV, 41 *a*.
18. Liberavit me Dominus, etc., et salvum me faciet in regnum suum cœleste : IX, 505 *a*.

EX EPISTOLA AD TITUM

Cap. I, *vers.* 10-11. Sunt multi inobedientes, etc. Quos oportet redargui : IX, 346 *b*, 582 *a*.
12. Cretenses semper mendaces, etc. : X, 605 *a*.
13. Increpa illos dure : IX, 346 *b*, 427 *b*.
14. Non intendentes judaicis fabulis : IX, 427 *b*.
15. Coinquinatæ sunt illorum mens et conscientia : X, 102 *b*, 542 *b*.
16. Confitentur se nosse Deum, factis autem negant : X, 114 *b*.
II, 3-4. Non multo vino servientes, etc., ut prudentiam doceant adolescentulas : IX, 444 *a*.
11-13. Apparuit gratia Dei, etc. : VIII, 156 *a*; IX, 419 *b*; XIII, 64 *a*. — Expectantes beatam spem, etc. : XIV, 568 *b*.
14. Qui dedit semetipsum pro nobis, ut nos redimeret ab omni iniquitate : IX, 516 *a*.
III, 4. Cum autem benignitas, etc. : IX, 562 *a*.
5. Non ex operibus justitiæ quæ fecimus nos : VIII, 152 *b*; X, 87 *b*. — Sed secundum suam misericordiam salvos nos fecit : IV, 1 *b*; VIII, 152 *b*; IX, 203 *a*. — Per lavacrum regenerationis et renovationis Spiritus sancti : V, 330 *a*; X, 54 *a*.
10-11. Hæreticum hominem, etc. : IX, 473 *b*.
12. Festina ad me venire Nicopolim, etc. : IX, 454 *a*.

EX EPISTOLA AD PHILEMONEM

Vers. 20. Ita, frater, ego te fruar in Domino : I, 32 *b*; IX, 198 *b*.

Digitized by Google

EX EPISTOLA AD HEBRÆOS

Cap. I, *vers.* 1-2. Multifariam multisque modis, etc. : x, 234 *a*. — Novissime locutus est nobis in Filio : ix, 231 *b*, 646 *b*; xiii, 452 *b*. — Per quem fecit et sæcula : xi, 255 *a*.

3. Qui cum sit splendor gloriæ et figura substantiæ ejus : vii, 238 *a*; viii, 65 *b*; ix, 244 *a*; x, 55 *b*, 58 *b*, 551 *a*; xi, 253 *a*. — Portansque omnia verbo virtutis suæ : ix, 432 *b*. — Purgationem peccatorum faciens : xiii, 37 *a*. — Sedet ad dexteram majestatis in excelsis : ix, 621 *a*; xi, 198 *ab*.

6. Cum iterum introducit primogenitum in orbem terræ, dicit, etc. : x, 262 *b*; xii, 520 *a*.

7. Qui facit angelos suos spiritus, etc. : ix, 187 *a*.

8. Virga æquitatis, virga regni tui : ix, 502 *a*.

11. Ipsi peribunt, tu autem permanes : vi, 560 *b*.

14. Nonne omnes sunt administratorii spiritus, etc. : ii, 489 *a*; vii, 440 *b*; x, 127 *a*, 224 *b*; xi, 23 *b*.

II, 1. Oportet observare nos ea quæ audivimus, etc. : x, 12 *b*, 575 *a*.

2. Si qui per angelos dictus est sermo, etc. : x, 225 *a*. — Omnis prævaricatio, etc. : ix, 462 *a*.

12. Nuntiabo nomen tuum fratribus meis : x, 427 *b*.

13. Ecce ego et pueri mei, quos dedit mihi Deus : x, 459 *a*.

16. Nusquam angelos apprehendit, etc. : x, 242 *a*.

17. Debuit per omnia fratribus similari : iv, 87 *a*, 271 *a*; x, 18 *a*.

III, 1. Fratres sancti, vocationis cœlestis participes : ix, 400 *a*.

6. Gloriam spei usque ad finem firmam retineamus : ix, 440 *b*.

13. Adhortamini vosmetipsos per singulos dies : x, 264 *a*. — Donec hodie cognominatur : ix, 289 *b*.

17. Quorum cadavera prostrata sunt in deserto : xiii, 383 *a*.

IV, 9. Relinquitur sabbatismus populo Dei : viii, 288 *a*; x, 353 *b*.

11. Festinemus ingredi in illam requiem, etc.: x, 235 *b*.

12. Vivus est sermo Dei et efficax, etc. : ii, 449 *b*; viii, 396 *b*, 413 *a*; ix, 315 *a*, 331 *a*, 553 *b*; x, 127 *a*, *b*; xiii, 62 *a*.— Penetrabilior omni gladio ancipiti, etc. : vii, 632 *b*; x, 275 *a*, 574 *a*.

13. Omnia nuda et aperta sunt oculis ejus : viii, 71 *b*; ix, 197 *a*; x, 9 *b*, 54 *b*, 119 *b*, 131 *a*; xiii, 399 *b*.

15. Non habemus pontificem qui non possit compati, etc. : xii, 139 *b*, 669 *a*.

16. Adeamus cum fiducia ad thronum gratiæ, etc. : xii, 203 *b*. — Gratiam inveniamus, etc. : x, 234 *b*-235 *a*; xiii, 275 *b*.

V, 1. Omnis pontifex ex hominibus assumptus, etc. : x, 129 *a*.

2. Nec quisquam sumit sibi honorem, etc. : x, 221 *a*.

3. Debet, quemadmodum pro populo, etc. : x, 129 *a*.

4. Qui vocatur a Deo tanquam Aaron : vii, 24 *b*; x, 326 *b*.

7. Qui in diebus carnis suæ, etc. : ix, 468 *a*; x, 19 *b*, 195 *b*, 197 *b*, 221 *a*, 296 *b*; xi, 124 *ab*; xiv, 74 *b*.

8. Didicit ex iis quæ passus est obedientiam : iv, 321 *a*; vii, 289 *a*, 399 *a*; viii, 160 *a*; ix, 413 *a*.

12. Indigetis ut vos doceamini, etc. : xii, 133 *a*, 329 *a*.

13. Omnis qui lactis est particeps, expers est sermonum justitiæ : x, 175 *ab*.

14. Perfectorum est solidus cibus : xiv, 424 *a*.

VI, 1. Intermittentes inchoationis Christi sermonem, ad perfectiora feramur : ix, 494 *a*. — Non rursum jacientes fundamentum pœnitentiæ, etc. : vi, 127 *b*.

2. Resurrectionis mortuorum, et judicii æterni : ix, 494 *a*.

4-6. Impossibile est eos qui semel sunt illuminati, etc. : v, 578 *a*; viii, 129 *a*. — Gustaverunt bonum Dei verbum : ix, 464 *a*. — Rursus renovari ad pœnitentiam, rursum crucifigentes sibimetipsis Filium Dei, etc. : x, 155 *b*; xi, 440 *b*; xii, 224 *a*.

7. Terra generans herbam opportunam : ix, 673 *b*; x, 420 *b*; xiii, 534 *b*; xiv, 106 *b*.

8. Terra proferens spinas et tribulos, etc. : x, 420 *a*.

16. Omnis controversiæ eorum finis, etc. : xii, 241 *a*; xiii, 178 *b*.

18-19. Ut per duas res immobiles, quibus impossibile est mentiri Deum, etc. : x, 89 *a*, 125 *b*. — Confugimus ad tenendam propositam spem, etc. : vii, 632 *a*.

VII, 1. Melchisedech, rex Salem, sacerdos Dei summi, etc. : x, 219 *a*.

3. Assimilatus Filio Dei, manet sacerdos in æternum : viii, 357 *b*.

Digitized by Google

18. Reprobatio fit præcedentis mandati, etc. : IX, 365 *b*.
19. Nihil ad perfectum adducit lex : IX, 200 *b*, 578 *a*.
24. Christus, eo quod maneat in æternum, etc. : IV, 460 *a*.
25. Unde et salvare in perpetuum potest, etc.: X, 197 *b*, 473 *a*.
26. Talis decebat ut nobis esset pontifex, etc.: XIII, 318 *a*.
VIII, 1. Talem habemus pontificem, etc. : VIII, 168 *a*.
5. Qui exemplari et umbræ deserviunt cœlestium : X, 66 *ab*.
8. Consummabo super domum Israel, etc. : IX, 258 *a*; X, 248 *b*.
10. Dabo leges meas in mentem eorum, etc.: XIII, 22 *a*.
IX, 3. Post velamentum secundum, etc. : XIV, 134 *a*.
4. Arcam... in qua erat una urna aurea habens manna, etc. : X, 514 *a*.
11. Christus assistens pontifex : XII, 257 *a*.
12. Per proprium sanguinem introivit semel in sancta : VIII, 350 *a*; IX, 235 *a*.
13. Si sanguis hircorum et taurorum, etc. : XIII, 177 *a*. — Et cinis vitulæ aspersus, etc.: XIV, 134 *a*.
22. Sine sanguinis effusione non fit remissio : XI, 181 *a*.
24. Jesus introivit... in ipsum cœlum, etc. : X, 221 *a*.
X, 6. Holocautomata pro peccato, etc. : XIII, 11 *b*.
14. Una oblatione consummavit, etc. : XI, 503 *b*; XIV, 136 *b*.
26. Voluntarie peccantibus, etc. : VIII, 384 *b*; XI, 182 *a*.
28. Irritam quis faciens legem Moysi, etc. : XIII, 537 *a*; XIV, 99 *b*.
31. Horrendum est incidere, etc. : VI, 56 *b*; X, 34 *a*, 42 *b*, 121 *a*.
34. Rapinam bonorum vestrorum, etc. : X, 33 *b*.
36. Patientia vobis necessaria est, etc. : X, 424 *a*.
38. Justus meus ex fide vivit : X, 445 *b*.
XI, 1. Est fides sperandarum substantia rerum, etc. : IV, 494 *b*; V, 12 *a*; VIII, 179 *a*, 330 *b*, 338 *b*; IX, 70 *a*; X, 29 *a*, 99 *a*, 103 *a*, 525 *a*; XIII, 483 *ab*. — Argumentum non apparentium : XIV, 49 *a*.
3. Fide intelligimus aptata esse sæcula verbo Dei : IX, 524 *b*; XI, 315 *a*; X, 3 *ab*.
6. Sine fide impossibile est placere Deo : VIII, 330 *b*; X, 30 *b*; XIII, 93 *a*. — Credere enim oportet accedentem ad Deum, etc. : IV, 549 *a*; VII, 607 *a*.
8. Fide qui vocatur Abraham obedivit in locum exire, etc. : XIV, 50 *a*.
13. Confitentes quia peregrini et hospites sunt super terram : X, 38 *a*, 85 *a*.
24. Fide Moyses, etc. : XIV, 50 *a*.
33. Sancti per fidem vicerunt regna, etc. : IV, 574 *b*; VIII, 357 *a*; XIII, 483 *b*; XIV, 47 *b*.
34. Extinxerunt impetum ignis : X, 130 *a*.
35. Acceperunt mulieres de resurrectione mortuos suos : VI, 375 *b*.
36-37. Ludibria et verbera experti, etc., tentati sunt : IX, 651 *a*; X, 19 *a*, 22 *a*, 33 *b*; XIV, 50 *ab*. — Circuierunt in melotis, in pellibus caprinis, etc. : XIV, 378 *b*.
39. Et hi omnes testimonio fidei probati, etc.: VI, 101 *a*.
XII, 1. Deponentes omne pondus, etc. : XI, 91 *b*. — Per patientiam curramus, etc. : VIII, 325 *b*; XIII, 512 *a*; XIV, 44 *b*, 431 *a*.
2. Aspicientes in auctorem fidei et consummatorem Jesum : IV, 247 *a*. — Proposito sibi gaudio sustinuit crucem : XIII, 497 *b*.
3. Recogitate eum, etc. : XIV, 45 *a*.
5. Noli negligere disciplinam Domini : X, 24 *b*; XIII, 254 *a*.
6. Flagellat omnem filium quem recipit : IX, 636 *b*, 651 *b*; X, 78 *a*, 87 *a*; XIV, 61 *b*.
7. Tanquam filiis, vobis offert se Deus : XI, 22 *a*.
8. Quod si extra disciplinam estis, etc. : X, 46 *a*, 77 *b*; XIV, 56 *b*.
9. Obtemperabimus Patri spirituum, et vivemus : IX, 543 *a*.
11. Omnis disciplina in præsenti quidem, etc.: X, 155 *b*, 424 *a*, 583 *a*.
12-13. Remissas manus, etc., et gressus rectos facite pedibus vestris : IX, 669 *b*. — Ut non claudicans quis erret, magis autem sanetur : IX, 459 *b*, 488 *b*, 622 *a*.
14. Pacem sequimini cum omnibus : XIV, 264 *b*.
15. Contemplantes, ne quis desit gratiæ Dei : X, 462 *a*.
17. Non invenit pœnitentiæ locum, etc. : V, 579 *a*; XI, 349 *b*.
22. Multorum millium angelorum frequentiam : X, 262 *b*.
24. Sanguinis aspersionem melius loquentem quam Abel : VIII, 337 *a*; XIII, 426 *a*.
29. Deus noster ignis consumens est : VIII, 340 *b*; XIV, 263 *b*.
XIII, 1. Charitas fraternitatis maneat in vobis : VIII, 284 *b*.
2. Hospitalitatem nolite oblivisci : X, 134 *b*.
3. Mementote vinctorum, tanquam et ipsi vincti : XIII, 622 *b*.
4. Honorabile connubium in omnibus, etc. : VIII, 345 *b*; X, 102 *a*. — Fornicatores enim et adulteros judicabit Deus : IX, 246 *b*.

Digitized by Google

5. Sint mores sine avaritia, etc. : XIV, 372 *b*.
8. Jesus Christus heri et hodie, ipse et in sæcula : XIV, 373 *a*.
9. Optimum est gratia stabilire cor, non escis : IX, 362 *a*; X, 277 *b*; XII, 446 *a*.
10. Habemus altare, etc. : IX, 187 *b*.
12. Extra portam passus est : XI, 136 *b*.
14. Non habemus hic manentem civitatem : IX, 295 *a*, 306 *b*, 547 *a*, 589 *a*; X, 38 *a*, 156 *b*.
16. Beneficentiæ et communionis nolite oblivisci : IX, 339 *b*.
17. Obedite præpositis vestris, etc. : VII, 440 *b*; XII, 150 *b*, 247 *a*; XIV, 541 *a*. — Ipsi enim pervigilant, etc. : X, 260 *a*; XIII, 376 *b*.
20. Qui eduxit de mortuis pastorem magnum ovium, etc. : IX, 393 *a*.

EX EPISTOLA JACOBI

Cap. I, *vers.* 2. Omne gaudium existimate, etc.: VIII, 115 *a*; X, 89 *b*.
4. Patientia opus perfectum habet : XIV, 424 *a*. — Ut sitis perfecti et integri, in nullo deficientes : XI, 88 *b*.
5. Si quis vestrum indiget sapientia, etc. : VII, 638 *b*; VIII, 311 *b*; X, 49 *b*, 52 *a*, 64 *a*; XIII, 271 *b*, 545 *b*.— Qui dat omnibus affluenter : VIII, 169 *b*; X, 68 *b*.
8. Vir duplex animo inconstans est in omnibus viis suis : X, 5 *b*, 31 *a*; XI, 32 *b*.
11. Dives in itineribus suis marcescet : X, 50 *a*.
12. Beatus vir qui suffert tentationem : IX, 200 *b*, 230 *a*, 531 *a*; X, 210 *a*; XII, 194 *b*; XIII, 151 *b*; XIV, 61 *a*.
13. Ipse autem neminem tentat : X, 22 *b*; XI, 341 *b*.
14. Unusquisque tentatur a concupiscentia sua, etc. : III, 99 *b*; VII, 265 *a*; X, 31 *a*, 133 *b*.
15. Concupiscentia, cum conceperit, parit peccatum, etc. : IX, 553 *a*; XI, 538 *b*. — Peccatum vero, cum consummatum fuerit, etc. : XI, 12 *a*.
17. Omne datum optimum et omne donum perfectum, etc. : V, 59 *a*; VII, 204 *b*, 498 *a*, 583 *a*; VIII, 68 *b*, 77 *a*; IX, 244 *b*, 391 *b*, 590 *b*; X, 26 *a*, 64 *a*, 65 *a*, 232 *a*, 421 *b*; XI, 463 *b*; XIV, 47 *b*. — Apud quem non est transmutatio, etc. : I, 145 *a*; VIII, 75 *b*; IX, 580 *a*; X, 56 *b*, 88 *a*; XI, 252 *a*.
18. Voluntarie nos genuit verbo veritatis : X, 422 *b*.
19. Sit omnis homo velox ad audiendum, etc. : VIII, 351 *a*; IX, 622 *b*, 638 *a*; X, 230 *a*; XIV, 103 *a*.
20. Ira viri justitiam Dei non operatur : VIII, 255 *a*.
21. In mansuetudine suscipite insitum verbum : VIII, 330 *a*; IX, 675 *a*; X, 213 *b*, 236 *a*.
22. Estote factores verbi, etc. : IX, 205 *b*; XII, 229 *b*.
23-24. Comparabitur viro consideranti, etc. : VIII, 423 *a*; IX, 359 *a*, 668 *a*; X, 56 *a*.
25. Qui perspexerit in legem perfectam libertatis, etc. : IX, 326 *b*, 480 *b*; XIII, 612 *ab*.
26. Si quis putat se religiosum esse, etc. : XII, 217 *a*, 300 *a*, 490 *a*.
27. Religio munda, etc. : VIII, 351 *a*.
II, 5. Nonne Deus elegit pauperes, etc. : X, 329 *a*; XIII, 540 *b*-541 *a*; XIV, 365 *b*.
8. Si tamen legem perficitis regalem, etc. : IX, 386 *ab*, 449 *a*.
10. Quicumque totam legem servaverit, etc. : V, 139 *a*; VIII, 381 *b*; IX, 661 *b*, 662 *b*; X, 220 *a*; XII, 248 *b*.
12. Sic loquimini, et sic facite, etc. : VI, 559 *b*.
13. Judicium sine misericordia illi qui non fecit misericordiam : VIII, 329 *b*-330 *a*; IX, 199 *b*, 640 *b*; X, 131 *a*; XIII, 326 *b*, 327 *a*, 471 *a*. — Superexaltat autem misericordia judicium : VI, 488 *b*; VIII, 321 *a*; IX, 558 *b*; XIII, 625 *a*.
17. Fides si non habeat opera, etc. : IV, 479 *b*, 498 *b*.
18. Ego ostendam tibi ex operibus fidem meam : IX, 397 *a*.
19. Bene facis; et dæmones credunt, etc. : II, 397 *b*; IV, 503 *a*; X, 90 *b*, 433 *a*.
20. Fides sine operibus mortua est : IX, 296 *a*; X, 59 *a*.
23. Reputatum est illi ad justitiam, etc. : IX, 494 *b*.
III, 1. Nolite plures magistri fieri : X, 28 *a*.
2. In multis offendimus omnes : XII, 143 *a*; XIII, 521 *b*.
4. Naves, cum magnæ sint, etc., circumferuntur a modico gubernaculo, etc. : XIII, 345 *b*.
5. Ecce quantus ignis quam magnam sylvam incendit : XI, 44 *a*.
6. Et lingua ignis est, universitas iniquitatis : XII, 217 *a*.
13. Quis sapiens et disciplinatus inter vos? ostendat ex bona conversatione operationem suam : X, 254 *b*; XIII, 475 *a*.
15. Sapientia terrena, animalis, diabolica : X, 96 *a*.

Digitized by Google

17. Quæ autem desursum est sapientia, primum quidem pudica est, etc. : III, 7 *a*, 50 *a*, 67 *a*.
18. Fructus justitiæ in pace seminatur : IX, 473 *b*; X, 582 *b*.
IV, 3. Petitis, et non accipitis, eo quod male petatis : XI, 471 *b*.
4. Amicitia hujus mundi inimica est Dei : IX, 583 *a*; XI, 32 *b*. — Quicumque voluerit amicus esse sæculi hujus, etc. : IX, 496 *b*.
6. Deus... humilibus dat gratiam : VII, 71 *a*, 183 *a*; VIII, 135 *a*, 136 *a*; X, 230 *b*; XII, 339 *b*; XIV, 66 *b*.
7. Resistite diabolo, etc. : VII, 443 *a*; XIV, 42 *a*.
8. Appropinquate Deo, et appropinquabit vobis : XI, 1 *b*. — Emundate manus, peccatores, etc. : XIV, 10 *a*.
9. Miseri estote, et lugete, et plorate, risus vester in luctum convertatur : IX, 419 *b*, 598 *a*.
12. Unus est legislator et judex, etc. : IX, 402 *a*; XIII, 312 *a*.
15. Quæ est vita vestra? vapor est ad modicum parens : IX, 588 *b*; X, 14 *a*, 38 *a*, 107 *a*.
17. Scienti bonum facere, et non facienti, etc.: VII, 200 *b*, 593 *a*; IX, 304 *a*.
V, 1. Agite nunc, divites, plorate, etc. : IX, 627 *b*, 639 *a*.
2. Divitiæ vestræ putrefactæ sunt : X, 50 *a*; XI, 39 *a*.
3. Aurum et argentum vestrum æruginavit : XIII, 455 *a*; XIV, 137 *b*.
5. Epulati estis super terram, et in luxuriis enutristis corda vestra : IX, 669 *b*.
7. Ecce agricola expectat pretiosum fructum terræ, etc. : X, 424 *a*, 583 *a*.
11. Finem Domini vidistis : X, 593 *a*.
12. Ante omnia nolite jurare : V, 212 *a*.
13. Tristatur aliquis vestrum? oret : XI, 465 *b*.
14. Infirmatur quis in vobis, etc. : VII, 425 *a*; VIII, 225 *a*; X, 322 *b*.
15. Oratio fidei salvabit infirmum, et alleviabit eum Dominus : XI, 73 *b*.
16. Confitemini alterutrum peccata vestra : V, 695 *b*; VIII, 361 *a*; IX, 308 *b*; XIII, 269 *a*, 272 *b*, 276 *b*. — Orate pro invicem, ut salvemini : XIV, 74 *a*. — Multum valet deprecatio justi assidua : IX, 535 *b*.
17. Non pluit annos tres et menses tres : VIII, 488 *a*; XIV, 137 *a*.
18. Et rursum oravit, et cœlum dedit pluviam : XI, 74 *a*.
19-20. Si quis ex vobis erraverit a veritate, etc. : VII, 441 *a*, 446 *b*; VIII, 248 *a*, 385 *a*. — Qui converti fecerit peccatorem, etc. : X, 223 *a*; XI, 317 *b*.

EX EPISTOLA PRIMA PETRI

Cap. I, *vers.* 3. Benedictus Deus, etc. : VII, 616 *b*; VIII, 64 *a*. — Regeneravit nos in spem vivam : X, 559 *a*.
8-9. Exultabitis lætitia inenarrabili et glorificata, reportantes, etc. : IX, 440 *b*.
10-11. De qua salute exquisierunt atque scrutati sunt prophetæ : IX, 392 *b*; 484 *a*.
12. In quem desiderant angeli prospicere : IV, 565 *b*; VII, 305 *a*; IX, 191 *a*, 673 *a*.
13. Succincti lumbos mentis vestræ, etc. : X, 565 *b*; XI, 55 *a*; XIV, 102 *a*. — Sperate in eam, quæ vobis offertur, gratiam : X, 88 *b*.
18. Non corruptibilibus auro vel argento redempti estis, etc. : X, 57 *b*, 155 *b*, 248 *b*; XI, 56 *b*. — De vana vestra conversatione paternæ traditionis : XIII, 4 *b*.
19. Sed pretioso sanguine, etc. : XI, 536 *a*.
22. Animas vestras castificantes, etc. : VII, 440 *b*; XIV, 559 *b*.
23. Renati non ex semine corruptibili, etc. : X, 419 *a*; XI, 541 *a*.
II, 2. Sicut modo geniti infantes : IX, 345 *a*, 372 *b*, 449 *b*-450 *a*, 600 *b*; X, 90 *a*. — Rationabile sine dolo : XI, 536 *b*. — Lac concupiscite, etc. : IX, 542 *a*.
3. Si tamen gustastis, etc. : VII, 75 *a*; VIII, 465 *a*.
4-5. Ad quem accedentes lapidem vivum, etc., superædificamini domus spiritualis : IX, 261 *a*, 610 *b*. — Offerre spirituales hostias : XI, 180 *b*.
6. Lapidem summum angularem : VIII, 162 *b*; IX, 188 *a*.
7. Vobis igitur honor est, etc. : X, 20 *a*, 274 *b*.
9. Vos genus electum, etc. : VI, 149 *a*; VII, 459 *a*; VIII, 445 *a*; X, 219 *b*. — De tenebris vos vocavit, etc. : XIII, 333 *b*.
11. Obsecro vos, tanquam advenas et peregrinos, etc. : VIII, 350 *b*; X, 303 *b*.
13. Subjecti estote omni humanæ creaturæ, etc. : X, 257 *b*.
15. Sic est voluntas Dei, ut benefacientes, etc. : XIII, 154 *ab*.
17. Fraternitatem diligite, etc. : IX, 463 *b*; XII, 247 *a*.
18. Servi, subditi estote in omni timore dominis, etc. : IX, 384 *a*, 663 *b*, 664 *b*; XII, 188 *b*.
19-20. Hæc est gratia, si propter Dei conscien-

Digitized by Google

tiam, etc. : VII, 443 *a*; IX, 663 *b*; XII, 190 *a*; XIV, 51 *b*.
21. Christus passus est pro nobis, etc. : IV, 247 *a*, 408 *b*; VII, 80 *a*; VIII, 162 *b*, 350 *b*; XII, 269 *a*; XIII, 351 *a*; XIV, 365 *b*.
22. Qui peccatum non fecit, etc.: X, 17 *b*, 18 *a*, 56 *a*; XII, 222 *b*.
23. Qui cum malediceretur, non maledicebat, etc. : X, 19 *b*.
24. Peccata nostra ipse pertulit in corpore suo super lignum : X, 97 *b*. — Ut peccatis mortui, justitiæ vivamus : XIII, 425 *a*.
25. Eratis sicut oves errantes, etc. : XI, 569 *b*.
III, 7. Infirmiori vasculo muliebri impartientes honorem : X, 417 *b*.
9. Nec maledictum pro maledicto : IX, 670 *a*.
14. Si quid patimini propter justitiam, beati : VIII, 352 *a*; X, 238 *a*.
15. Dominum Christum sanctifieate : IX, 475 *b*. — Parati semper ad satisfactionem omni poscenti rationem : XI, 494 *a*.
16. Ut in eo quod detrahunt vobis, confundantur, etc. : IX, 475 *b*.
18. Christus semel pro peccatis nostris mortuus est : IV, 2 *b*.
20. Arca, in qua pauci, id est octo animæ salvæ factæ sunt : X, 97 *a*; XI, 64 *b*.
IV, 1. Christo igitur passo in carne, et vos eadem cogitatione armamini : VIII, 325 *b*; X, 445 *a*; XII, 322 *a*; XIV, 52 *b*.
3. Sufficit præteritum tempus ad voluntatem gentium consummandam his qui ambulabant in luxuriis : XI, 26 *a*.
8. Charitas operit multitudinem peccatorum : VII, 178 *b*, 598 *a*; VIII, 445 *b*; X, 342 *a*, 415 *a*.
9. Hospitales invicem sine murmuratione : X, 134 *b*.
10. Unusquisque, sicut accepit gratiam, in alterutrum illam administrantes : III, 377 *b*; XIII, 550 *a*.
11. Si quis loquitur, quasi sermones Dei : VIII, 284 *b*. — Si quis ministrat, tanquam ex virtute quam administrat Deus : VIII, 351 *b*.
17. Tempus est ut incipiat judicium a domo Dei : IX, 199 *b*.
18. Si justus vix salvabitur, impius et peccator ubi parebunt : XI, 82 *a*.
V, 2. Pascite qui in vobis est gregem Dei : IX, 683 *a*; X, 455 *b*.
3. Neque ut dominantes in cleris, sed forma facti gregis ex animo : VII, 443 *a*, 457 *b*; X, 42 *a*.
4. Et cum apparuerit princeps pastorum, percipietis immarcescibilem, etc. : IX, 683 *a*; XIV, 43 *a*.
5. Omnes invicem humilitatem insinuate : XII, 454 *b*. — Humilibus (Deus) dat gratiam : VII, 443 *a*.
6. Humiliamini sub potenti manu Dei, etc. : VIII, 316 *b*; XI, 82 *b*; XIII, 392 *b*; XIV, 67 *a*, 71 *b*.
7. Omnem sollicitudinem vestram projicientes in eum, etc. : XII, 216 *a*.
8. Adversarius vester diabolus tanquam leo rugiens, etc. : VIII, 102 *a*, 249 *b*; IX, 266 *a*, 267 *b*, 566 *a*; X, 205 *b*; XII, 321 *b*; XIII, 134 *a*, 175 *a*; XIV, 42 *a*.
9. Cui resistite fortes in fide : VIII, 296 *b*, 339 *a*.

EX EPISTOLA SECUNDA PETRI

Cap. I, *vers.* 3. Vocavit nos propria gloria et virtute, etc. : XIII, 332 *a*.
5-7. Curam omnem subinferentes, ministrate in fide vestra virtutem, etc. : X, 362 *a*; XIII, 630 *b*.
16. Non doctas fabulas secuti, notam fecimus vobis, etc. : IX, 427 *b*.
19. Habemus firmiorem propheticum sermonem, etc. : X, 539 *b*. — Quasi lucernæ ardenti in caliginoso loco : XI, 335 *b*.
21. Spiritu sancto inspirante, locuti sunt, etc. : X, 37 *b*, 213 *a*, 248 *a*.
II, 4. Si Deus angelis non pepercit, etc. : II, 381 *b*-382 *a*.
5. Octavum Noe justitiæ præconem custodivit, etc. : X, 70 *b*.
6. Civitates Sodomorum et Gomorrhæorum in cineres redigens, etc. : VII, 447 *a*; XI, 67 *b*.
7. Justum Lot, etc., eripuit : IX, 537 *b*; X, 71 *a*.
8. Aspectu et auditu justus erat : X, 71 *a*, 135 *a*.
10. Qui post carnem in concupiscentia immunditiæ ambulant : IX, 319 *b*.
12-13. Hi vero, velut irrationabilia pecora, etc., percipientes mercedem injustitiæ : VIII, 260 *a*, 352 *a*; IX, 435 *a*, 544 *b*. — Coinquinationes et maculæ, deliciis affluentes, etc.: IX, 669 *a*.
14. Oculos habentes plenos adulterii et incessabilis delicti : IX, 674 *b*. — Cor exercitatum avaritia habentes, maledictionis filii : XIV, 279 *b*.
16. Correptionem habuit (Balaam) vesaniæ suæ subjugale, etc. : XIII, 253 *b*, 425 *b*.
19. A quo quis superatus est, hujus et ser-

Digitized by Google

vus est : x, 393 *a*; xi, 118 *b*, 562 *b*; xiii, 504 *b*.
21. Melius erat illis non cognoscere viam justitiæ, etc. : ix, 204 *b*, 623 *a*.
22. Sus lota in volutabro luti : x, 107 *b*; xi, 13 *a*.
III, 4. Ex quo patres dormierunt, omnia sic perseverant : ix, 593 *a*.
9. Non tardat Dominus promissionem suam, etc. : ix, 649 *b*.
14. Charissimi, hæc expectantes, satagite immaculati, etc. : ix, 319 *a*, 420 *b*.

EX PRIMA JOANNIS

Cap. I, *vers.* 1. Quod fuit ab initio, quod audivimus, etc. : iv, 2 *ab*; x, 133 *a*, 215 *a*, 217 *b*.
5. Deus lux est, etc. : x, 55 *b*, 85 *b*; xi, 257 *b*.
6. Si dixerimus quoniam societatem habemus cum eo, etc. : xi, 11 *ab*.
7. Si in luce ambulamus, etc. : viii, 414 *a*.
8. Si dixerimus quoniam peccatum non habemus, etc. : iv, 57 *b*, vii, 518 *a*; viii, 248 *a*; ix, 641 *ab*, 642 *b*; x, 105 *a*, 525 *b*; xi, 22 *b*; xii, 271 *b*.
9. Si confiteamur peccata nostra, etc. : xiii, 273 *a*; xiv, 549 *a*.
II, 1. Advocatum habemus apud Patrem Jesum Christum justum : viii, 277 *b*; x, 33 *b*.
3. In hoc scimus quoniam cognovimus eum, etc. : ix, 397 *a*, 501 *a*.
4. Qui dicit se nosse eum, et mandata ejus non custodit, mendax est : ix, 493 *a*.
5. Qui servat verbum ejus, vere in hoc charitas Dei perfecta est : viii, 445 *a*.
7-8. Non mandatum novum scribo vobis, etc. : x, 352 *a*. — Tenebræ transierunt : xi, 561 *b*-562 *a*.
9. Qui dicit se in luce esse, et fratrem suum odit, in tenebris est : viii, 72 *b*.
10. Qui diligit fratrem suum, in lumine manet : i, 279 *a*; vii, 605 *a*; viii, 340 *b*; xiii, 358 *a*.
11. Qui odit fratrem suum, in tenebris est : xi, 11 *b*, 27 *b*.
13. Scribo vobis, patres, quoniam cognovistis eum qui ab initio est : ix, 512 *b*.
15-16. Nolite diligere mundum, neque ea quæ in mundo sunt, etc. : ix, 583 *a*; xi, 32 *b*, 461 *a*; xiv, 41 *b*. — Si quis diligit mundum, non est charitas Patris in eo, quoniam, etc. : vii, 592 *b*, 596 *b*; viii, 126 *b*, 250 *a*, 448 *a*. — Omne quod est in mundo, concupiscentia carnis est, etc. : x, 36 *b*, 46 *a*, 308 *b*, 326 *a*; xii, 340 *b*; xiii, 249 *a*.
17. Mundus transit, et concupiscentia ejus : ix, 602 *b*, 608 *a*, 675 *a*.
18. Filioli, novissima hora est : x, 615 *b*.
19. Ex nobis prodierunt, sed non erant ex nobis : ix, 286 *b*; x, 361 *b*; xi, 398 *b*, 438 *b*.
20. Unctionem habetis a Sancto, etc. : viii, 292 *b*; xii, 153 *a*.
27. Unctionem quam accepistis ab eo, maneat in vobis : viii, 287 *a*. — Unctio ejus docet vos de omnibus : vii, 595 *a*, 630 *b*; viii, 461 *a*; ix, 662 *a*; x, 214 *b*; xi, 297 *a*.
28. Manete in eo, ut cum apparuerit, etc., non confundamur ab eo : ix, 467 *b*.
29. Omnis qui facit justitiam, ex Deo natus est : ix, 494 *b*; xi, 541 *a*.
III, 1. Videte qualem charitatem dedit nobis Pater, ut filii Dei nominemur et simus : ix, 413 *b*.
2. Cum apparuerit, similes ei erimus : x, 6 *a*; xi, 145 *a*.
8. Qui facit peccatum, ex diabolo est : xi, 384 *b*, 541 *a*; xiii, 341 *a*. — Ab initio diabolus peccat : ii, 332 *b*.
12. Cain, qui ex diabolo erat, occidit fratrem suum, etc. : xiii, 132 *b*.
14. Translati sumus de morte ad vitam, quoniam diligimus fratres : viii, 395 *b*; x, 30 *b*; xiv, 27 *a*. — Qui non diligit, manet in morte : vii, 446 *a*.
15. Omnis qui odit fratrem suum, homicida est : vii, 130 *a*; viii, 279 *a*, 351 *b*; ix, 565 *b*; x, 70 *a*; xii, 250 *b*, 277 *a*.
16. In hoc cognovimus charitatem Dei, quoniam ille animam suam pro nobis posuit, etc. : iv, 670 *a*; xiii, 381 *b*. — Et nos debemus pro fratribus nostris, etc. : xiii, 244 *a*, 351 *a*.
17. Qui habuerit substantiam hujus mundi, etc. : i, 121 *b*; xi, 40 *a*; xiii, 578 *a*; xiv, 82 *b*.
18. Non diligamus verbo neque lingua, etc. : viii, 340 *b*; ix, 183 *b*; x, 58 *a*.
21-22. Fiduciam habemus ad Deum, etc. : ix, 540 *a*; xii, 153 *b*; xiii, 260 *a*, 270 *b*-271 *a*.
24. Qui servat mandata ejus, in illo manet, et ipse in eo : ix, 501 *ab*, 505 *a*; xiii, 305 *b*.
IV, 7. Omnis qui diligit fratrem suum, ex Deo natus est : xi, 541 *b*.
9. In hoc apparuit perfecta charitas Dei in nobis, etc. : ix, 575 *a*.
10. Prior dilexit nos : xi, 457 *b*; xiii, 307 *b*.
12. Deum nemo vidit unquam : iv, 304 *a*. —

Digitized by Google

Si diligamus invicem, Deus manet in nobis : XIII, 221 *a*.
13. Quoniam de spiritu suo dedit nobis : I, 291 *a*.
16. Deus charitas est, etc. : VII, 502 *b*-503 *a*, 621 *b*, 632 *a*; VIII, 400 *a*, 401 *a*; XIV, 83 *a*.
17-18. In hoc perfecta est charitas Dei nobiscum, etc. : IX, 487 *b*-488 *a*. — Perfecta charitas foras mittit timorem, etc. : IV, 331 *b*; V, 66 *a*, 102 *a*; VII, 597 *a*; VIII, 340 *a*; X, 121 *b*; XIV, 369 *a*, 424 *a*.
19. Diligamus Deum, quoniam, etc. : IX, 498 *a*, 533 *a*.
21. Hoc mandatum habemus a Deo, etc. : VIII, 351 *b*.
V, 1. Omnis qui diligit eum qui genuit, etc. : XIII, 401 *b*.
3. Hæc est charitas Dei, ut mandata ejus custodiamus, etc. : V, 238 *b*; IX, 329 *a*, 365 *b*, 396 *b*-397 *a*, 451 *a*, 532 *a*; XII, 230 *b*; XIV, 31 *b*.
4. Omne quod natum est ex Deo; vincit mundum : XI, 541 *b*; XIII, 417 *a*. — Hæc est victoria quæ vincit mundum, etc. : VIII, 297 *b*.
6. Christus est veritas : IX, 524 *b*.
7-8. Tres sunt qui testimonium dant in cœlo, etc. : V, 231 *b*; IX, 571 *b*; X, 298 *b*; XIII, 320 *a*. — Et tres sunt qui testimonium dant in terra, etc. : IX, 72 *a*, 73 *b*; X, 198 *a*; XI, 176 *b*.
9. Si testimonium hominum accipimus, etc. : IX, 445 *a*.
10. Qui credit in Filium Dei, habet testimonium Dei in se : IX, 396 *a*, 444 *b*.
16. Est peccatum ad mortem, non pro illo dico ut roget quis : III, 619 *a*.
19. Mundus totus in maligno positus est : X, 31 *b*.

EX SECUNDA JOANNIS

Vers. 6. Hæc est charitas, ut ambulemus secundum mandata ejus : IX, 501 *a*.
8. Videte vosmetipsos, ne perdatis, etc. : XII, 151 *a*.

EX TERTIA JOANNIS

Vers. 4. Majorem horum non habeo gratiam, quam ut audiam filios meos in veritate ambulare : VII, 442 *a*.
5-6. Fideliter facis quidquid operaris in fratres, etc. : X, 611 *a*.
8. Cooperatores veritatis : XIV, 392 *b*.

EX EPISTOLA JUDÆ

Vers. 5. Jesus populum suum salvavit de terra Ægypti, etc. : XIII, 92 *b*, 455 *b*.
7. Finitimæ civitates simili modo exfornicatæ, etc. : VII, 447 *a*.
9. Cum Michael archangelus, etc., non est ausus judicium inferre blasphemiæ : VI, 25 *b*; X, 322 *a*.
11. Væ illis qui in via Cain abierunt, etc. : XIII, 489 *a*.
12. Arbores autumnales : X, 385 *a*.
13. Sidera errantia, quibus procella tenebrarum, etc. : VII, 478 *a*; X, 581 *b*.
15. Ecce veniet Dominus in sanctis millibus suis, etc. : XIII, 254 *a*.
21. Vosmetipsos in dilectione Dei servate, etc. : IX, 477 *b*.
22. Hos quidem arguite judicatos : XII, 133 *b*.

EX APOCALYPSI JOANNIS

Cap. I, *vers.* 1. Loquens per angelum suum servo suo Joanni : II, 499 *a*.
5. Primogenitus mortuorum : XIII, 120 *b*. — Qui dilexit nos, etc. : VIII, 336 *b*; IX, 533 *a*, 568 *b*; XI, 505 *a*; XIII, 194 *a*; XIV, 23 *b*.
7. Videbit eum omnis oculus, etc. : X, 26 *b*; XI, 331 *a*, 506 *a*; XIII, 23 *a*, 247 *a*.
8. Ego sum alpha et omega, etc. : I, 470 *a*; IX, 251 *a*, 440 *b*; XI, 87 *a*, 255 *a*.
9. Particeps in tribulatione et regno : XI, 185 *a*.

Digitized by Google

10. Fui in spiritu in dominica die : VIII, 397 *a*. — Et audivi post me vocem magnam, etc.: X, 157 *b*.
12. Et conversus sum, ut viderem vocem : XI, 511 *b*; XIII, 600 *a*.
13. In medio septem candelabrorum aureorum, etc. : VIII, 322 *a*; XI, 233 *b*, 517 *b*; XIII, 225 *a*. — Præcinctus ad mamillas zona aurea : IX, 283 *a*; XI, 526 *a*.
14. Oculi ejus tanquam flamma ignis, etc. : XI, 166 *a*.
16. Habebat in dextera sua stellas septem : VIII, 322 *a*. — De ore ejus gladius exibat ex utraque parte acutus : XIII, 24 *b*.
18. Habeo claves mortis et inferni : XIII, 280 *a*.
II, 1. Angelo Ephesi Ecclesiæ scribe, etc. : VIII, 98 *a*.
4. Habeo adversus te, quod charitatem, etc. : XII, 328 *a*.
5. Memor esto unde excideris, etc. : X, 151 *b*; XI, 9 *a*; XIII, 342 *b*.
7. Qui habet aurem, audiat, etc. : VII, 590 *a*, 620 *b*; VIII, 411 *a*, 465 *a*. — Vincenti dabo edere, etc. : XIII, 309 *a*.
9. Scio tribulationem tuam, etc. : XIII, 266 *a*.
10. Esto fidelis usque ad mortem, etc. : X, 27 *b*; XII, 226 *a*; XIV, 55 *a*.
11. Non lædetur a morte secunda : XI, 412 *a*.
14. Habentes tenentes doctrinam Balaam, etc. : XI, 50 *a*.
17. Vincenti dabo manna absconditum, etc. : XI, 232 *a*. — Et dabo illi calculum candidum, et in calculo nomen novum scriptum : X, 245 *a*; XIII, 68 *b*. — Quod nemo scit, nisi qui accipit : VIII, 412 *b*.
21. Dedi illi tempus ut pœnitentiam ageret, etc. : X, 31 *b*-32 *a*, 88 *b*.
24. Non cognoverunt altitudines Satanæ : XII, 370 *b*.
III, 1. Nomen habes quod vivas, et mortuus es : IX, 467 *a*.
2. Non inveni opera tua plena coram Deo meo : VIII, 479 *a*.
4. Non inquinaverunt vestimenta sua, et ambulabunt mecum in albis : IX, 657 *a*; XI, 17 *b*.
10. Quoniam servasti verbum patientiæ meæ, etc. : XIII, 151 *a*, 182 *a*.
11. Tene quod habes, ut nemo accipiat coronam tuam : II, 102 *a*.
12. Qui vicerit, faciam illum columnam in templo Dei mei, et foras non egredietur amplius : IX, 132 *ab*, 672 *a*. — Et scribam super eum nomen Dei mei : X, 245 *a*.
14. Hæc dicit Amen, testis fidelis et verax, etc. : X, 210 *b*.
15-16. Utinam frigidus esses, vel calidus, etc. : VII, 550 *b*.
17. Dives sum et locupletatus, et nullius egeo; et nescis, etc. : VIII, 256 *b*; X, 183 *b*-184 *a*; XIII, 135 *a*.
18. Suadeo tibi emere aurum ignitum et probatum : VIII, 293 *a*, 412 *a*. — Vestimentis albis induaris : XI, 17 *b*. — Collyrio inunge oculos tuos : VII, 468 *a*; XI, 565 *b*; XIII, 136 *a*.
19. Ego quos amo, arguo et castigo : VIII, 411 *b*; IX, 636 *b*, 651 *b*; X, 52 *a*.
20. Ego sto ad ostium, et pulso : X, 45 *a*, 348 *a*, 438 *a*, 509 *b*, 565 *a*, 602 *b*; XI, 176 *b*, 547 *b*, 571 *a*; XIII, 26 *b*, 278 *a*, 289 *a*; XIV, 101 *a*. — Si quis aperuerit mihi januam, intrabo ad illum, etc. : X, 409 *b*; XI, 19 *b*, 55 *a*, 419 *b*. — Cœnabo cum illo, et ipse mecum : X, 61 *a*.
IV, 1. Ecce ostium apertum est in cœlo : XI, 397 *a*. — Vox prima quam audivi, etc. : XI, 543 *a*.
2-3. Sedes posita erat in cœlo, et supra sedem sedens, etc. : VII, 453 *b*.
4. Et in capitibus eorum coronæ aureæ : VII, 650 *a*.
6. Animalia plena oculis ante et retro : XI, 33 *a*, 566 *a*; XIII, 400 *b*.
7. Quartum animal simile aquilæ volanti, etc. : X, 205 *b*.
8. Sanctus, sanctus, sanctus Dominus Deus omnipotens : VIII, 344 *a*; XIII, 318 *b*.
V, 5. Vicit Leo de tribu Juda : IX, 266 *b*; X, 531 *b*; XI, 226 *a*. — Aperire librum, et solvere septem signacula ejus : XI, 236 *b*.
6. Et ecce Agnum... habentem oculos septem, etc. : XIII, 297 *b*.
8. Habentes singuli citharas, et phialas, etc. : IX, 213 *a*, 567 *b*.
9. Dignus es, Domine, accipere librum, et aperire signacula ejus : VIII, 344 *a*; X, 310 *b*; XII, 33 *a*.
10. Fecisti nos Deo regnum et sacerdotes : VIII, 344 *a*; X, 493 *b*, 518 *a*. — Regnabimus super terram : X, 23 *b*.
11. Numerus eorum millia millium : VII, 646 *b*.
VI, 2. Exivit vincens ut vinceret : XIII, 179 *a*, 190 *b*.
4. Datus est ei gladius magnus : XIII, 62 *a*.
10. Clamabant voce magna dicentes : Usquequo, Domine, non judicas, etc. : X, 164 *b*; XI, 76 *ab*.
11. Et dictum est illis ut requiescerent adhuc modicum tempus, etc. : IV, 6 *b*, 565 *b*; X, 620 *a*; XI, 63 *b*.
12. Sol factus est niger tanquam saccus cilicinus, etc. : X, 199 *b*; XIII, 478 *a*; XIV, 33 *b*, 641 *b*.
16. Cadite super nos : IX, 647 *b*; XI, 208 *b*.
VII, 2. Vidi alterum angelum, etc., habentem

Digitized by Google

signum Dei vivi, etc. : x, 622 *a*; xi, 347 *a*; xiv, 294 *a*, 340 *b*.
3. Nolite nocere terræ et mari, etc. : viii, 263 *b*. — Quoadusque signemus, etc. : xi, 63 *b*, 501 *b*.
9. Vidi turbam magnam, etc. : viii, 342 *b*; xiii, 192 *a*.
11. Ceciderunt viginti quatuor seniores super facies suas : ix, 317 *a*; xi, 59 *b*; xiii, 607 *ab*.
12. Benedictio, et claritas, et gratiarum actio, etc. : viii, 343 *b*.
14. Hi sunt, qui venerunt de tribulatione magna : viii, 340 *a*. — Et laverunt stolas suas in sanguine Agni : ix, 195 *a*; x, 572 *a*.
17. Agnus, qui in medio throni est, reget illos : viii, 343 *a*. — Et deducet eos ad fontes aquarum : xi, 545 *b*. — Absterget Deus omnem lacrymam ab oculis eorum : ix, 225 *b*, 244 *a*.

VIII, 1. Cum aperuisset sigillum septimum : xiv, 153 *a*. — Factum est silentium in cælo quasi media hora : vii, 482 *a*; x, 191 *b*.
3. Stetit ante altare, habens thuribulum aureum : xiii, 387 *a*; xiv, 117 *b*.
7. Omne fœnum viride combustum est : ix, 203 *b*.
10. Cecidit de cœlo stella magna, etc. : xiii, 259 *b*.
13. Audivi vocem aquilæ volantis per medium cœlum, etc. : xiv, 235 *a*. — Væ, væ, væ habitantibus in terra : x, 5 *a*; xi, 42 *b*; xiii, 227 *b*, 281 *b*, 320 *b*; xiv, 235 *a*.

IX, 3. De fumo putei exierunt locustæ : xiv, 138 *a*.
4. Præceptum est ne læderent fœnum terræ : ix, 203 *b*; xi, 342 *b*.
6. Quærent homines mortem, et non invenient eam ? ix, 388 *b*. — Et desiderabunt mori, et fugiet mors ab eis : viii, 114 *b*, 333 *b*; x, 22 *a*.
9. Habebant loricas, sicut loricas ferreas : xi, 484 *a*.
15. Soluti sunt quatuor angeli, etc. : x, 435 *a*.

X, 1. Vidi alium angelum... facies ejus erat ut sol, etc. : vii, 446 *a*.
3. Clamavit voce magna, quemadmodum cum leo rugit, etc. : xiii, 426 *b*.
7. Consummabitur mysterium Dei, etc. : xi, 163 *b*.
8. Vade, et accipe librum apertum de manu angeli : xiv, 117 *a*.
10. Et erat in ore meo tanquam mel dulce : ix, 132 *b*; xii, 153 *a*.

XI, 3. Dabo duobus testibus meis : viii, 234 *a*.
4. Hi sunt duæ olivæ, etc. : xiii, 613 *b*.
15. Factum est regnum hujus mundi Domini nostri Jesu Christi : x, 518 *a*.

XII, 1. Mulier amicta sole, et luna sub pedibus ejus : ii, 587 *a*; viii, 336 *a*; ix, 132 *a*, 139 *a*, 676 *b*; xiii, 293 *a*, 313 *b*, 478 *a*, 492 *a*, 594 *a*; xiv, 94 *b*, 112 *b*. — Et in capite ejus corona stellarum duodecim : viii, 329 *b*, 480 *a*; xiii, 313 *b*.
2. In utero habens : xiii, 313 *b*.
4. Cauda (draconis) trahebat tertiam partem stellarum cœli : viii, 233 *b*; xiii, 102 *b*, 447 *a*.
5. Raptus est filius (mulieris) ad Deum, etc. : xiii, 313 *b*.
7. Factum est prælium magnum in cœlo, et draco pugnabat : vii, 481 *a*.
10. Projectus est accusator fratrum nostrorum, etc. : ii, 455 *b*; ix, 670 *a*; x, 33 *b*; xiii, 253 *b*-254 *a*.
11. Ipsi vicerunt eum propter sanguinem Agni, etc., et non dilexerunt animas suas usque ad mortem : xi, 70 *a*.
14. Datæ sunt mulieri duæ alæ, ut volaret in desertum : vii, 448 *b*, 471 *a*; viii, 286 *b*; xiii, 281 *a*, 327 *a*.
15. Misit serpens ex ore suo post mulierem aquam, etc. : xiii, 316 *b*.

XIII, 3-4. Admirata est universa terra post bestiam, et adoraverunt draconem, etc. : ix, 680 *a*.
7-8. Data est illi potestas in omnem tribum, etc., quorum non sunt scripta nomina in libro vitæ Agni : ix, 680 *a*. — Qui occisus est ab origine mundi : ix, 230 *b*.
13-14. Et fecit signa magna, et seduxit habitantes in terra, etc. : ix, 680 *a*.
16. Et faciet omnes pusillos et magnos, etc., habere characterem in dextera manu sua : ii, 455 *b*; v, 380 *a*.

XIV, 2. Et vocem quam audivi, sicut citharœdorum, etc. : ix, 90 *b*; xiii, 25 *a*.
3. Nemo poterat dicere canticum, nisi centum, etc. : viii, 345 *b*.
4. Hi sequuntur Agnum quocumque ierit : vii, 51 *a*; viii, 343 *a*; x, 46 *b*; xi, 527 *a*.
5. Et in ore eorum non est inventum mendacium, etc. : x, 497 *a*; xiii, 312 *a*, 621 *a*.
9-10. Qui acceperit characterem bestiæ, etc. : xiii, 317 *b*.
11. Fumus tormentorum ascendet in sæcula sæculorum : viii, 87 *a*; xi, 68 *a*.
13. Beati mortui qui in Domino moriuntur : x, 13 *b*. — Amodo jam dicit Spiritus, ut requiescant a laboribus suis : vi, 57 *b*; x, 21 *b*; xi, 220 *a*. — Opera enim illorum sequuntur illos : vii, 478 *b*, 603 *b*.
14. Et ecce nubem candidam, etc. : x, 116 *b*.
15. Mitte falcem tuam, et mete, etc. : x, 489 *a*.

XV, 2. Vidi tanquam mare vitreum mistum igne : xiii, 298 *b*.

Digitized by Google

3. Justæ et veræ sunt viæ tuæ : IX, 369 *a*.
8. Nemo poterat introire in templum, donec consummarentur, etc. : XI, 163 *b*.
XVI, 8. Quartus angelus effudit phialam suam in solem : IX, 280 *b*.
9-10. Commanducaverunt linguas suas præ dolore, et blasphemaverunt Deum : XI, 44 *a*.
13. Vidi de ore draconis, etc. : X, 123 *a*, 320 *a*, 527 *a*; XII, 238 *ab*.
15. Beatus qui vigilat, et custodit vestimenta sua : VII, 468 *a*; IX, 329 *a*; X, 239 *b*, 437 *a*, 444 *b*; XI, 119 *b*.
21. Grando magna sicut talentum decidit de cœlo in homines : X, 40 *a*.
XVII, 1. Ostendam tibi damnationem meretricis magnæ : XIII, 475 *a*.
4. Mulier circumdata purpura, etc. : XIII, 88 *a*. — Poculum aureum in manu sua, plenum abominatione, etc. : XIII, 338 *b*.
9. Septem capita, septem montes sunt, etc. : XIII, 338 *b*.
15. Aquæ, etc., populi sunt et gentes : IX, 197 *a*, 250 *b*, 671 *a*.
XVIII, 1. Post hæc vidi alium angelum descendentem de cœlo : XIV, 239 *b*.
2. Facta est Babylon magna habitatio dæmoniorum, etc. : XIII, 618 *a*.
6. Duplicate duplicia secundum opera ejus : X, 81 *a*.
7. Quantum glorificavit se et in deliciis fuit, etc. : VI, 529 *ab*; X, 81 *a*.
9-10. Flebunt et plangent se super illam, etc.: XIII, 381 *b*.
21. Hoc impetu mittetur Babylon civitas illa magna : VIII, 128 *b*; XIII, 89 *a*.
XIX, 1. Alleluia, salus et gloria, etc. : IX, 317 *a*.
3. Iterum dixerunt : Alleluia : IX, 317 *a*.
5. Laudem dicite Deo nostro : IX, 529 *b*.
7. Venerunt nuptiæ Agni, etc. : XI, 6 *b*, 143 *a*, 175 *b*; XIII, 520 *b*; XIV, 97 *a*.
8. Datum est illi ut cooperiat se byssino splendenti, etc. : IX, 329 *a*, 517 *b*, 539 *a*; XI, 219 *a*; XIII, 452 *b*; XIV, 93 *b*.
9. Beati qui ad cœnam nuptiarum Agni vocati sunt : IX, 580 *a*; XI, 537 *b*; XIII, 331 *b*, 332 *b*.
10. Et cecidi ante pedes, ut adorarem eum : IV, 208 *b*.
12. In capite ejus diademata multa, etc. : XIII, 187 *b*.
13. Vocatur nomen ejus Verbum Dei : IX, 452 *b*; XIII, 311 *b*.
14. Sequebantur eum in equis albis : XI, 511 *a*; XIII, 285 *b*.
15. De ore ejus exibat gladius ex utraque parte acutus : XI, 189 *a*.
16. Rex regum et Dominus dominantium : VII, 645 *b*; IX, 624 *a*; X, 43 *a*, 256 *a*, 355 *a*, 493 *b*.
17. Vidi unum angelum stantem in sole : XIII, 293 *a*. — Venite, et congregamini, etc. : XIII, 330 *b*.
XX, 1. Vidi angelum descendentem de cœlo, habentem clavem abyssi : X, 434 *b*.
6. Beatus et sanctus, qui habet partem in resurrectione prima : X, 613 *a*.
12. Vidi mortuos magnos et pusillos stantes in conspectu throni : X, 43 *a*. — Et libri aperti sunt : XIII, 335 *a*. — Et judicati sunt mortui, etc. : VIII, 332 *b*; X, 33 *b*; XIII, 354 *a*.
13-14. Judicatum est de singulis, etc. : XIII, 427 *b*.
15. Qui non est inventus in libro vitæ, etc. : IX, 681 *b*; XIII, 337 *b*.
XXI, 1. Vidi cœlum novum et terram novam : IX, 591 *a*, 594 *b*, 607 *b*.
2. Vidi sanctam civitatem, etc. : XI, 176 *a*; XIII, 334 *b*; XIV, 130 *a*.
4. Absterget Deus omnem lacrymam, etc. : X, 140 *b*, 180 *a*; XIII, 43 *b*.
5. Ecce nova facio omnia : X, 56 *b*; XIII, 400 *a*.
10. Sustulit me in spiritu in montem magnum et altum, etc. : XIII, 606 *b*.
13. Ab oriente portæ tres, etc. : XIII, 321 *a*.
14. Murus civitatis habens fundamenta duodecim, etc. : X, 361 *a*. — Duodecim nomina duodecim apostolorum Agni : IX, 74 *a*.
16. Civitas in quadro posita est, etc. : VIII, 338 *a*. — Per stadia duodecim millia : VIII, 338 *a*.
17. Mensura hominis, quæ est angeli : X, 381 *b*; XI, 145 *a*.
18. Ipsa civitas aurum mundum, etc. : IX, 283 *a*; XII, 174 *b*; XIII, 44 *a*.
19. Fundamenta muri civitatis omni lapide pretioso ornata : VIII, 338 *b*.
21. Duodecim portæ, duodecim margaritæ sunt : IX, 274 *b*; X, 172 *b*, 204 *a*.
22. Templum non vidi in eæ : X, 26 *a*.
23. Civitas non eget sole, etc. : IX, 452 *b*; XI, 427 *a*, 506 *a*.
XXII, 1. Et ostendit mihi fluvium aquæ vivæ, etc. : I, 10 *b*; VII, 473 *b*; IX, 1 *a*; XI, 223 *a*; XIII, 26 *ab*.
2. Lignum vitæ afferens fructus duodecim per menses singulos : VIII, 337 *b*; X, 583 *b*; XI, 208 *b*; XIII, 558 *b*; XIV, 289 *a*, 292 *b*.
3-4. Servi ejus servient illi, et videbunt faciem ejus : IX, 435 *b*.
11. Qui in sordibus est, sordescat adhuc : II, 202 *b*; X, 79 *a*, 103 *b*; XII, 149 *a*. — Et sanctus sanctificetur adhuc : XI, 457 *a*.

Digitized by Google

12. Ecce venio cito, etc.: x, 609 *a*; xiii, 119 *a*. — Merces mea mecum est, etc. : viii, 479 *b*; x, 370 *a*.
13. Ego sum alpha et omega, etc.: viii, 151 *a*; ix, 440 *b*.
14. Beati, qui lavant stolas suas in sanguine Agni : ix, 183 *b*; xii, 2 *b*; xiii, 178 *a*.
15. Foris canes : xiii, 447 *a*.
16. Ego sum radix et genus David, etc. : x, 228 *a*. — Stella splendida et matutina : xiv, 5 *a*.
17. Qui audit, dicat: Veni : x, 348 *a*; xi, 278 *a*.
18. Si quis apposuerit ad hæc, apponet Deus super illum plagas : i, 23 *a*.
20. Veni, Domine Jesu : ix, 310 *a*.

FINIS INDICIS TERTII GENERALIS.

Digitized by Google

INDEX QUARTUS GENERALIS

SEU

TABULA

IN QUA ALPHABETICO ORDINE COMPENDIOSE PROPONUNTUR OMNIA VERBA, SENTENTIÆ ET CONCLUSIONES QUÆ CONTINENTUR IN HUCUSQUE EDITIS TANQUAM SERAPHICI DOCTORIS OPERIBUS.

N. B. — 1. Abbreviatio &c., quam subinde reperies, legatur eodem modo, ac si integre scriptum fuerit *scilicet*.
2. Tractus —, præpositus sententiæ cuipiam, vocem suppleat in capite seu titulo particulari positam.

A

A, a, a, dictum a prophetis, tangit trinitatem personarum : XIII, 24 *b*, 320 *b*.

A vel AB. 1. Quæ præpositiones : I, 91 *ab*, 113 *a*, 114 *a*; IV, 338 *b*-339 *a*.

2. A se et ab alio agere et procedere, in divinis quid sit : I, 212 *b*, 213 *a*.

3. Ab alio et de alio procedere, qualiter differant : I, 114 *a*.

4. A se, et non a se agere, in divinis non faciunt distinctionem in natura, sed in supposito : I, 515 *a*.

5. Habere esse ab alio substantialiter, vel personaliter, quid discriminis inter utrumque : I, 347 *b*.

AARON. 1. Aaronis sacerdotium fuit figura sacerdotii Christi : VI, 154 *a*, 158 *b*-159 *a*.

2. Aaronis virga florens significavit virginitatem Mariæ cum fructu prolis : XIII, 60 *a*.

3. Aaroni et Levitis quare Deus vetuerit possessionem bonorum immobilium : VI, 154 *b*.

4. Aaroni et filiis ejus quare Deus vetuerit bibere vinum, cum ministrarent, minime vero sacerdotibus novæ legis : XIV, 444 *a et seq.*.

ABAGARO regi missus est sanctus Thaddæus apostolus : XIII, 614 *a*.

ABALIENARE, *vid.* ALIENATIO.

ABARIM interpretatur Pertransitio : XIII, 431 *b*.

ABBAS, 1. Potest conferre inferiori sacerdoti potestatem absolvendi seipsum, non tamen seipsum excommunicandi : VI, 52 *b*.

2. Non potest concedere indulgentias, bene autem communicare aliis bona sui collegii : VI, 79 *ab*.

3. Potest dare subdito facultatem faciendi eleemosynam ; V, 614 *a*.

4. Abbatum consecratio spectat ad solos episcopos : V, 405 *b*.

5. Abbas qualis debeat esse in subditos : VII, 44 *b*-45 *a*; XII, 134 *b*-135 *a*.

ABBATISSA, 1. Non habet potestatem ordinariam, sed tantum delegatam in subditas : VI, 200 *a*.

2. Hinc non decet abbatissam dominari spiritualiter, etsi temporaliter liceat : *ibid.*

3. Qualis debeat esse erga subditas : VII, 50 *b*.

ABDICATIO. Abdicatio rerum temporalium stare potest cum loculis : XIV, 371 *b*.

2. Abdicatio rerum quantum ad dominium, non ideo quantum ad usum intelligi debet : XIV, 372 *a*.

3. Abdicationis perfectæ forma datur : XIV, 423 *b*.

4. Abdicatio Fratrum Minorum cæteris perfectior probatur : XIV, 558 *a*-562 *a*.

Vid. ABNEGATIO, ABRENUNTIATIO, RENUNTIATIO.

ABEL interpretatur Luctus, etc. : IX, 230 *b*.

2. Quomodo ab ipso incœperit Ecclesia : *ibid.*

3. Sanguis ejus clamabat vindictam : XIII, 178 *a*, 426 *a*.

4. Quomodo non peccaverit Abel non ducendo uxorem : VI, 213 *b*-214 *a*.

5. Quomodo figuraverit Christum : XII, 269 *b*.

6. Quare ipsius munera acceptaverit Deus, non vero fratris : III, 312 *a*.

ABIGAIL figuravit Mariam Virginem : XIV, 257 *a*.

ABIMELECH nomen quid significet : IX, 222 *a*; XIII, 358 *b*.

ABIRE retro post Satanam, quid sit : XI, 357 *ab*.

2. Abire a Deo quam periculosum : *ibid.*, *b*.

ABISAI nominis quæ significatio : IX, 510 *a*.

Digitized by Google

ABLATIVUS quotupliciter construatur : I, 119 *ab*, 186 *ab*; 533 *a*; IV, 299 *a*.

ABLUTIO quotuplex in baptismo : V, 294 *b*-295 *a*, 297 *b*-298 *a*.

2. Ablutio spiritualis et corporalis est necessaria ad missam : XI, 578 *b*-579 *a*; XII, 281 *a*.

3. Ablutio spiritualis manuum, capitis et pedum quot modis fiat : XI, 579 *a*.

ABNEGATIO sui in quo consistat, ejus fructus quam sublimis : XIII, 554 *b*.

2. Eadem quam necessaria sit : XII, 204 *b*.

3. Abnegatio sui triplex : XIV, 559 *b*.

4. Abnegatio sui maximum opus : XIII, 547 *b*-548 *a*.

ABOMINATIO. 1. — consistit in quatuor : IX, 223 *a*.

2. Abominatio apud Deum quid sit : XI, 35 *b*.

3. Abominatio desolationis quotuplex : XIII, 484 *a*-488 *a*.

ABORTUM qui procurant, quam graviter peccent : VI, 270 *b*-271 *a*.

ABRAHAM. 1. — nominis interpretatio : IX, 214 *b*.

2. Abraham quales perfectiones habuerit : X, 70 *b*-71 *a*; XIII, 323 *a*.

3. Non hæsitavit in promissione sibi facta : X, 224 *ab*.

4. Non fuit mendax dicendo se cum puero reversurum : V, 186 *b*.

5. Abrahæ præcepta fuit immolatio filii ad probandam ipsius fidem : II, 177 *b*, 211 *b*-212 *a*, 219 *a*.

6. Abrahæ conjugii qualis perfectio : VI, 301 *b*-302 *a*, 312 *a*.

7. Abraham habuit concubinam ex dispensatione divina : VI, 306 *a*.

8. Per fidem et revelationem vidit Christum : XI, 388 *a*.

9. Abrahæ filiatio vera stat in imitatione operum : XI, 382 *ab*.

10. Abrahæ quare data primo fuerit lex circumcisionis : V, 275 *b*.

11. Abrahæ sinus quid dicatur : V, 267 *b*; VI, 511 *a*, 512 *b*.

2. Abraham figura Christi : XII, 269 *b*.

ABRENUNTIATIO. 1. — in quo consistat : XIV, 376 *b et seq.*

2. — sui quam difficilis : IX, 560 *b*.

Vid. ABDICATIO.

ABSCESSUS Dei ab anima est ob culpam ipsius animæ : X, 437 *b*.

ABSCONDERE faciem suam Deus quomodo dicatur : VIII, 57 *b*.

2. Abscondere quænam non debeamus Deo : X, 344 *ab*.

ABSCONDITA quatuor Dei manifestantur in quatuor libris Sententiarum : I, 11 *a*-13 *b*.

ABSOLUTIO. 1. Quare per duplicem modum fiat, scilicet deprecativum et indicativum : V, 675 *b*-676 *a*.

2. An sit formale sacramenti pœnitentiæ : V, 682 *b*.

3. Quomodo cadat semper in subditum : VI, 51 *a*-53 *b*.

4. Qualem dispositionem exigat in pœnitente : VI, 6 *ab*.

5. Peccatoris absolutio quomodo causetur a sacerdote simul et a pœnitente : X, 587 *a*.

6. In quibus casibus non valeat : VIII, 381 *a*, *et seq.*

7. Quibus sit deneganda : *ibid.*

8. Duplicem habet effectum, quantum est de se : VI, 6 *a*, 10 *a*-14 *b*.

9. In quo casu absolutio complicis possit esse valida : VI, 38 *b*.

ABSOLUTUM. Omne respectivum fundatur super aliquo absoluto : I, 422 *a*.

ABSOLVENDI. 1. — potestas quandonam a Christo tradita : XI, 117 *a*.

2. Absolvendi, ligandive potestas num auferri possit ab illo, qui eam possidet : VI, 42 *b*-43 *a*.

3. An absolvendi potestas, quantum ad essentiam, comitetur inseparabiliter ordinem sacerdotalem : VI, 45 *b*-48 *a*.

4. Qua ratione potestas absolvendi constet in Ecclesia : VII, 324 *b*-325 *a*, 424 *ab*.

ABSOLVENS. 1. — non tenetur scire omnes perplexitates spectantes ad peccata : V, 693 *b*.

2. Qualiter peccet sacerdos absolvens in peccato mortali : VI, 38 *a*.

ABSOLVERE. 1. — quempiam a mortali quid sit, et quantæ dignitatis : VI, 38 *ab*.

2. An qui potest absolvere subditum unum, possit et quemlibet : VI, 48 *a*-51 *a*.

3. Absolvere quempiam invitum an liceat : VII, 32 *a*-33 *b*.

4. Absolvit sacerdos puniens et miserans : VI, 5 *b*.

5. Absolvere ab excommunicatione quinam possint : VI, 21 *b*.

ABSOLVI. 1. — non possunt, qui manent extra ecclesiasticam charitatem : VI, 6 *a*.

2. Absolvi possunt ab excommunicatione etiam inviti : VI, 33 *a*.

ABSTINENTIA. 1. — est pars temperantiæ : VII, 411 *a*.

2. Quid sit : *ibid.*

3. Quos gradus habeat : XII, 196 *ab*.

4. Subtrahit cibos et peccata simul : XIII, 142 *a*.

5. Abstinentiæ effectus multiplices : VII, 219 *a*, 220 *a*; VIII, 592 *a*-594 *a*; XII, 319 *ab*; XIII, 151 *b*-152 *b*.

6. Quænam ejus conditiones : XIII, 114 *ab*.

7. Resecat superflua : XIII, 583 *a*, 584 *a*.

Digitized by Google

8. — vini suadetur multis exemplis anachoretarum, et cœnobitarum : XIV, 437 *b*, 445 *a*.
9. Abstinentiæ laus, et ejus perfectionis apologia : XIV, 437 *b*-447 *b*.
10. De connexione abstinentiæ cum eleemosyna : VII, 219 *ab*.

ABSTRACTIO. 1. — alicujus ab aliquo duplex; tum abstractio formæ a quo sit, a subjecto, an a termino : I, 438 *b*.
2. Abstractio tripliciter purgat intellectum et voluntatem : I, 49 *b*.
3. Abstractio an locum habeat in divinis : I, 331 *a*.
4. Abstractio duplex, una realis, et altera rationis : I, 438 *b*, 531 *ab*; IV, 323 *a*.
5. Omnis abstractio supponit concretionem : I, 437 *b*.
6. Abstractio fit depurando singularia : III, 83 *a*.
7. Abstractio fit per modum resolventis, et dividentis concreta : I, 143 *a*.

ABSTRACTUM nomen imponitur formæ et a forma : I, 94 *b*.
2. Abstractum prædicatum de aliquo non facit numerum cum illo : I, 534 *b*.
3. Abstracta a suis adjectivis et conditionibus essentialibus denominari possunt : I, 535 *b*-536 *a*.
4. Abstracti et concreti num eadem sit significatio : I, 494 *a*.
5. Abstractum est simplicius concreto : I, 437 *b*.
6. Abstractius quo est aliquid, eo simplicius esse, num semper verum : I, 544 *b*, 547 *a*.

ABUNDANTIA rerum non prolongat vitam, imo sæpe abbreviat : X, 557 *a*.

ABUSUS rerum qualiter fiat : I, 36 *a*-38 *b*.

ABYSSUS abyssum invocat, quomodo : XIII, 250 *b*.
2. Abyssus multiplex : IX, 210 *a*.
3. Abyssus est cogitatio impura, vallans animam : IX, 431 *a*.

ACCEDERE ad Deum est ad ipsum affectiones suas dirigere : XI, 351 *a*; XII, 187 *a*.

ACCEPTAT Deus non prius munera quam personam : III, 311 *b*.

ACCEPTATIO Dei respectu animæ alia est generalis, alia specialis : III, 240 *b*-241 *a*, 309 *b*.

ACCEPTIO. 1. Acceptio munerum quandonam habeat rationem peccati : VII, 538 *ab*.
2. Acceptio munerum multiplex, sive in bonum, sive in malum, ex Scriptura : VIII, 576 *a*-577 *a*.
3. Acceptio personarum est impendere beneficia absque consideratione meritorum : VII, 162 *ab*, 355 *a*; VIII, 361 *b*.
4. Perfecti viri sine acceptione personarum justitiam exhibent : VII, 455 *b*.

ACCIDENS. 1. — quid : I, 144 *b*, 553 *b*; II, 553 *b*; III, 246 *ab*-247 *a*; IV, 154 *a*, 511 *a*.
2. Accidens duplex : VI, 570 *a*.
3. Definitiones accidentium sunt ex additamento rei alterius generis, ob idque fiunt ex obliquo : I, 407 *a*.
4. Num omne, quod prædicatur denominative, sit accidens : IV, 154 *ab*.
5. Accidens, sive forma accidentalis, utrum sine subjecta materia esse possit : II, 312 *b*, 313 *a*; V, 509 *a*-510 *b*.
6. Accidens compositum rei simplici minime esse potest : II, 61 *b*.
7. Accidens an dicat nobilitatem : III, 247 *b*.
8. Accidens nullum substantia nobilius esse, num semper verum : *ibid.*
9. Accidens an numeretur multipliceturque ad numerationem multiplicationemque subjecti : III, 253 *b*-254 *a*, 601 *a*.
10. Accidens prout est differentia entis, vel causæ, aliter atque aliter : III, 502 *b*.
11. Quod uni est accidens, nulli est substantia : I, 82 *a*.
12. Accidens cum substantia majorem locum non occupare, quomodo concedendum sit : V, 518 *a*.
13. Accidens ad operationem et ad subjectum quotupliciter comparetur : V, 509 *b*-510 *a*.
14. Accidentis habitudo ad subjectum est quid positivum : III, 502 *b*.
15. Accidens est entis, non ens : III, 438 *b*.
16. Accidentis est inesse, vel actu, vel potentia : V, 509 *a*.
17. Accidentium quænam, cum corrumpuntur, annihilentur, quænam vero remaneant in principiis subjecti : III, 250 *b*.
18. Accidentium compositio in subjecto compositionem aliquam præsupponit : I, 156 *b*-157 *a*.
19. Accidentia circa subjectum transmutari posse, quomodo intelligatur : III, 576 *a*; VI, 426 *b*-427 *a*.
20. Accidens omne supponit in subjecto compositionem ex materia et forma : II, 310 *ab*.
21. Accidentia omnia sunt separabilia a subjecto saltem per intellectum : III, 576 *b*.
22. Accidens inseparabile quid dicatur : II, 402 *a*; III, 176 *ab*.
23. Accidens qualem mutationem faciat in subjecto : IV, 146 *a*.
24. Accidens dicitur tripliciter, sc. aut per oppositionem ad substantiam, etc. : I, 483 *b*.
25. Accidens quando numeretur per subjectum : III, 208 *a*, 253 *b*-254 *a*; IV, 489 *a*.
26. Accidentia ejusdem speciei, sed diversa numero, non possunt esse simul in eodem subjecto plene sustentante vel causante, sed possunt esse simul in eodem deferente :

Digitized by Google

II, 337 *a*, 562 *ab*; III, 254 *a*, 576 *ab*; V, 407 *b*, 512 *b*.
27. Accidentia sunt infinita, quomodo : VI, 326 *a*, 327 *b*.
28. Accidens unum quomodo possit esse in pluribus potentiis : V, 377 *b*.
29. Accidens quod non habet ortum a principiis subjecti, an quandoque determinet sibi materiam : V, 254 *a*, 255 *b*.
30. Accidens potest alterari ratione alterationis factæ in subjecto, non vero propriæ mutationis : I, 417 *b*, IV, 510 *b*.
31. Accidens corrumpitur aut propter corruptionem subjecti, aut propter inductionem contrarii : V, 279 *a*.
32. In mutatione si remanet accidens, debet esse conveniens, tum rei quæ desiit, tum illi quæ advenit : V, 512 *ab*.
33. An in sacramento altaris accidentia vim habeant nutritivam : V, 511 *a*-515 *b*, 517 *ab*, 520 *a*-521 *b*.
34. Accidentis inhærentia aptitudinalis est ei essentialis, actualis vero non : V, 509 *b*-510 *a*.
35. Accidentia quare velit Deus esse in Eucharistia sine subjecto : V, 510 *b*-512 *a*.
36. Accidens est quod extrinsecus advenit enti completo, dicitque modum ei adhærendi : II, 560 *a*; IV, 154 *a*.
37. Omne accidens denominat subjectum vel simpliciter, vel secundum quid : V, 512 *a*.
38. In nullo simplici est accidens : I, 418 *a*.
39. Accidentia fundantur in quantitate, et quantitas in materia : V, 513 *a*, 520 *b*.
40. Accidentia causant multiplicationem extraneam subjecto : I, 157 *a*; II, 562 *b*; IV, 154 *a*.
41. Accidentia in Eucharistia habent operationes substantiæ : V, 517 *b*.
42. Accidentia naturalia non consequuntur materiam secundum essentiam, sed secundum esse : V, 512 *a*.
43. Accidentia omnia naturaliter operantur virtute substantiæ : I, 84 *a*; V, 521 *b*.
44. Nullum accidens est causa substantiæ : II, 553 *b*.
45. Accidentia non denominant aliud a subjecto in quo sunt : V, 512 *a*.
46. An accidentia in Eucharistia habeant vim alia in sacramentum convertendi : V, 516 *a*-518 *b*.
47. Per accidens opponitur ad per se : I, 33 *b*.
48. An et quomodo omne per accidens reducatur ad per se : III, 434 *b*; IV, 235 *b*.
49. Per se et per accidens non ponunt in numerum : III, 599 *b*.
50. Omne quod adest et abest præter ejus, de quo dicitur, corruptionem, prædicatur per accidens : I, 483 *a*.

ACCINGERE. Accingimur pugnaturi, succingimur ituri : IX, 176 *b*.
ACCIPERE qualem vim habeat in divinis : I, 107 *a*.
ACCIPITRUM tres species designant avaros, luxuriosos et superbos : XIII, 633 *a*.
ACCUSATIO. 1. — alia bona, alia mala : VII, 129 *b*.
2. Accusatio peccatorum est multiplex : XI, 339 *ab*.
ACCUSATORES impii confundentur : IX, 418 *a*.
2. Accusator falsus quomodo puniatur a sacris canonibus : VIII, 369 *a*.
3. In foro pœnitentiæ idem est accusans et accusatus : V, 624 *a*.
4. In judicio accusatores multi erunt : VIII, 332 *b*, 333 *b*; XI, 339 *ab*.
5. Accusator noster diabolus : II, 455 *b*.
ACEDIA. 1. — quid sit : VII, 237 *a*, 363 *b*; VIII, 138 *b*; XII, 161 *b*.
2. Dicitur ab acedine : VIII, 138 *b*.
3. Per lectulum significatur : X, 225 *a*.
4. Acedia de suo genere est veniale peccatum; mortale vero, quando inducit sive in desperationem, sive in omissionem eorum quæ necessaria sunt ad salutem : VIII, 143 *b*.
5. In quo differat a tristitia : VII, 359 *a*.
6. Filiæ acediæ, quæ sint : VII, 74 *a*-75 *a*, 237 *ab*, 363 *b*-364 *a*; VIII, 259 *a*.
7. Acediæ tres species assignantur : XII, 351 *b*-352 *a*.
8. Acedia opponitur virtuti spei, tum fortitudini, vel charitati : VII, 363 *b*.
9. Comparatur asino, lethargiæ, etc. : VIII, 135 *a*.
10. Acediæ pessimi effectus : VIII, 139 *a*, 258 *ab*; XII, 352 *a*.
11. Variæ ejus figuræ et similitudines : VIII, 257 *a*-258 *a*; X, 425 *a*.
12. Præcipuæ ejus causæ : XII, 352 *a*.
13. Acediæ peccata distinguuntur : VIII, 363 *a*.
14. Ejus remedia : VIII, 259 *a*; XII, 161 *b*, 352 *b*-353 *a*.
15. Contra acediam auctoritates Scripturæ : VIII, 626 *b*-627 *a*.
16. Item auctoritates Patrum : VII, 74 *a*-75 *a*.
ACETUM multiplex mystice proponitur : XI, 503 *b*.
ACHAB pœnitens placavit Deum, ejusque sententiam in melius adduxit : XIV, 52 *a*.
ACHAN figura Antichristi : IX, 100 *a*.
ACHAZ, propter obstinationem, recusavit petere signum a Domino : X, 224 *a*.
ACOLYTUS. 1. Acolytorum munus : VI, 167 *a*.
2. Acolytorum ordo respondet Potestatibus angelicis : IX, 141 *b*.
ACQUIESCENDUM bonis consiliis, auctoritate

Digitized by Google

Scripturæ comprobatur : VIII, 555 *a*-556 *a*.
ACQUISITIO. 1. — veritatis speculativa, virtutis activa, gloriæ consummativa : IX, 460 *ab*.
2. Acquisitio rerum cum Dei offensa, quam tristes habeat effectus : XIV, 130 *b*.
ACRISIA quid : VIII, 253 *ab*; XI, 227 *b* (*ubi legitur* aorasia).
ACTIO. 1. — multiplex : I, 251 *a*.
2. Num omni actioni respondeat passio : I, 251 *a*; II, 95 *b*; V, 523 *b*; XIV, 7 *a*.
3. Actiones et emanationes denominari a termino, in divinis quomodo verum : I, 224 *b*.
4. Quænam actio contemplationem impediat : VI, 365 *b*.
5. Actionis divisio in bonam et malam, num per differentias oppositas fiat : III, 572 *a*-574 *a*.
6. Num per differentias essentiales : III, 574 *a*-577 *a*.
7. Num per differentias immediatas, ita ut nulla sit actio indifferens : III, 577 *a*-582 *b*.
8. Actio principii perfectissimi qualis esse debeat : VII, 259 *a*.
9. Quomodo actio dicatur perfectio potentiæ : I, 310 *b*.
10. Quomodo una et eadem actio a duplici intendente, et a duplici intentione esse possit : III, 573 *b*-574 *a*.
11. Num bona sit omnis actio quæ a bona voluntate est : III, 492 *b*.
12. Actio omnis, in quantum hujusmodi, num a Deo sit, etiamsi injusta supponatur : III, 491 *b*-493 *b*, 499 *b*-500 *b*.
13. Actio ut meritoria sit, quid exigatur : III, 582 *a*; VII, 504 *b*-505 *a*; VIII, 176 *ab*, 404 *a*, 405 *a*; IX, 448 *b*; XII, 372 *b*.
14. Actio et passio, undenam numerationem recipiant : IV, 193 *a*.
15. Actio ad quid terminetur : V, 523 *b*.
16. Actio quæ est per contrarietatem et contactum, quænam est : VI, 503 *a*.
17. Una et eadem actio simul aliquando est passio : III, 450 *b*, 452 *b*.
18. Actio Dei ipsum non mutat, quare : I, 152 *b*; II, 250 *b*.
19. Actio Dei ad extra non facit perfectionem, sed perfectioni tantum agentis attestatur : II, 81 *ab*.
20. Actio creaturæ bona est, quando simpliciter continuatur Deo cooperanti : III, 493 *a*.
21. Omnis actio creaturæ est tota a Deo, simul et tota a creatura : III, 490 *a*-493 *b*.
22. Actiones Dei circa creaturas important modum, speciem et ordinem, quomodo : VII, 258 *ab*.
23. Actio creata est quasi media inter agens et effectum : I, 152 *b*; II, 250 *b*, 257 *b*; VI, 458 *a*.
24. Actio secundum modum, seu transiens, et passio, non differunt realiter : II, 95 *b*, 255 *a*.
25. Actio omnis creata inducit mutationem in agente, quare : I, 152 *b*.
26. Actiones diversificantur per objecta : IV, 601 *a*, 604 *b*; VII, 300 *b*.
27. Actio creata includit distantiam agentis, dependentiam et indigentiam : II, 96 *a*, 131 *ab*; VI, 458 *a*.
28. Actio alia est naturæ, alia liberi arbitrii : II, 165 *ab*, 184 *a*, 242 *b*, 422 *b*; III, 572 *a*-590 *b*; VI, 50 *b*.
29. Omnis actio, quæ fit secundum leges naturæ, terminatur ad hoc aliquid : V, 523 *b*.
30. Actio deliberativa semper bona est bonitate naturæ, non vero semper bonitate moris : III, 429 *ab*, 573 *a*, 575 *b*, 578 *b*; VI, 163 *b*.
31. Actio eadem non potest esse simul bona et mala bonitate moris : III, 573 *b*.
32. Actio quælibet vel bona, vel mala est ex natura sua, vel indifferens, vel mala ex circumstantiis : VII, 524 *b*.
33. Actio tripliciter bona esse potest, scilicet in genere, ex circumstantiis et secundum se : III, 578 *b*.
34. Ad actionem bonam quæ conditiones requirantur : III, 493 *a*, 580 *a*; XII, 372 *b*-373 *a*.
35. Actio quæ est a voluntate bona creata, bona est bonitate moris, non vero omnis quæ est a voluntate divina : III, 492 *b*.
36. Datur actio in genere moris indifferens : III, 579 *a*-582 *b*.
37. Quomodo actiones religiosorum omnes meritoriæ esse possint : III, 582 *b*.
38. Actio mala quot modis esse possit : III, 575 *b*, 580 *a*.
39. Actio mala secundum se, fieri bona nullo modo potest : *ibid.*
40. Actio mala secundum se quænam sit : VI, 277 *b*.
41. Non omnes actiones infidelium malæ sunt : III, 570 *b*.
42. Actio otiosa quænam : III, 581 *a*.
43. Actiones diaboli etiam naturales quare omnes malæ : II, 398 *b*.
44. Omnis actio est a forma, et passio a materia : III, 10 *b*; XIII, 587 *b*.
45. Actiones sunt suppositorum : IV, 124 *b*.
46. Actiones sunt a substantia rei, non tanquam a principio proximo, sed mediante potentia : I, 81 *b*, 83 *b*.
47. Omnis actio num terminetur ad aliquid : I, 115 *a*; II, 420 *b*; V, 523 *b*.
48. Actio transiens ut plurimum inducit effectum diuturnum : VI, 425 *b*.
49. Actio alia est quæ respicit solum passum,

Digitized by Google

alia quæ respicit terminum ulteriorem : I, 251 *a*.
50. Actio geminata geminat passionem : IV, 190 *a*.
51. Actiones diversæ num continuo diversos inducant effectus : VI, 458 *b*-459 *a*.
52. Actio et passio sunt proprie corporalium : V, 367 *b*.
53. Actio naturalis operatur in quantum potest : VI, 50 *b*, 530 *b*.
54. Actiones rerum successivarum numerantur secundum variam durationem, permanentium vero secundum permanentia principia : III, 576 *ab*; VI, 459 *a*.
55. Actiones aliquæ numerari non possunt circumscripta omni interruptione; aliæ vero, ut numerentur, non exigunt interruptionem : IV, 191 *ab*, 192 *b*.
56. Ubi nulla contrarietas est, ibi actio esse non potest : XIV, 7 *a*.
57. Ubi actio non est, nec passio nec corruptio esse potest : *ibid*.
Vid. inf. ACTUS, AGENS, AGERE.

ACTIVUM et passivum non significant idem, sed diversa genera : II, 255 *a*.

ACTIVÆ et contemplativæ vitæ officia et proprietates : VII, 416 *b*. *Vid.* VITA.

ACTOR ; *vid.* JUDEX.

ACTUS. — 1. multiplex : V, 213 *b*.
2. Actu peccaminoso manente non posse culpam deleri, quomodo intelligendum sit : III, 380 *a*.
3. Actus quotupliciter numerari habeat : III, 570 *ab*; IV, 190 *b*.
4. Actus et potentia in quo differant : I, 310 *b*.
5. Actus potentiæ duplex : II, 156 *b*-157 *a*.
6. Actus quandoque potentiam perficit, ejusque perfectio est : I, 310 *b*.
7. Actus et habitus num continuo perfecti, ubi primum agens super se ipsum reflectitur : III, 274 *a*, 275 *b*.
8. Actus principalis ex parte objecti sumitur : V, 114 *b*.
9. Actus deordinati quinam sint, qui per divinum imperium possint redigi ad ordinem : VI, 277 *b*.
10. In quibus actibus supernaturalibus fiat missio Filii, vel Spiritus sancti : I, 260 *a*.
11. Actus quomodo distinguant potentias : I, 136 *b*; II, 500 *b*; III, 52 *b*.
12. Actus morales generant habitus virtutum : I, 435 *a*; IX, 448 *a*.
13. Actus non generatur ex actu : III, 449 *b*.
14. Actus medius, seu neuter, datur inter velle et nolle : I, 119 *b*.
15. Proprius actus habet fieri in propria materia : III, 40 *a*.
16. Actuum circumstantiæ quænam sint : VII, 324 *b*.
17. Actus primus dat esse, estque per modum habitus : II, 157 *a*; VII, 300 *b*.
18. Actus activorum est in patiente disposito : IV, 353 *b*.
19. Actus et potentiæ fundantur super diversa principia rei : IX, 51 *ab*.
20. Actus quadruplex, et potentia quadruplex in anima : II, 128 *b*.
21. Esse in actu, est esse extra suas causas; esse vero in potentia, est esse materiæ : IV, 128 *ab*.
22. Actus et potentia, si sumuntur ut modi rerum, non sunt diversæ quidditates, sed dispositiones variæ substantiales : II, 420 *a*; VI, 458 *a*.
23. Actus et potentia quomodo se habeant in anima : II, 421 *a*.
24. Actus numerantur subjecto, tempore et specie, sive termino : III, 576 *a*; IV, 190 *b*.
25. Actuum numeratio quandonam sit ratione subjecti, vel principii : I, 206 *b*; IV, 191 *b*.
26. Actus entitativus seu existentialis materiæ quis sit : II, 242 *ab*, 310 *b*, 315 *b*-317 *a*.
Vid. supra ACTIO, *et infra* AGENS.

ACUS foramen aditum regni cœlestis quare designet : XI, 90 *a*.

AD præpositio. 1.— importat distantiam et motum, processumque : VIII, 65 *a*.
2. Ad aliud aliquid dicitur dupliciter : I, 394 *b*.
3. Ad aliquid dici, potest esse dupliciter : I, 76 *b*.

ADÆQUATIO et inadæquatio rei et intellectus faciunt veritatem et falsitatem : III, 505 *b*.
2. Adæquatio alia est rei ad rem, alia sub ratione cognoscibilis : I, 66 *ab*, 81 *ab*.

ADAM. 1. — interpretatur homo : X, 301 *b*.
2. Adæ corpus num de natura cœlesti produci debuerit : III, 15 *a*-17 *a*.
3. An de natura pure elementari : III, 17 *a*-20 *b*; VIII, 120 *a*; XIII, 108 *b*.
4. An constitutum fuerit ex elementis in æquali compositione : III, 20 *b*-23 *b*; VII, 267 *b*; VIII, 120 *b*; XIII, 406 *a*.
5. Anima Adæ num fuerit producta ex Dei substantia : III, 7 *b*-10 *a*.
6. An fuerit producta ex materia : III, 10 *a*-12 *b*; XIII, 108 *b*.
7. Utrum fuerit producta ante corpus, an postea : III, 12 *b*-15 *a*.
8. Num vere dormierit in paradiso, cum inibi soporatus est : III, 27 *ab*, 28 *b*, 29 *ab*.
9. Num corpus Adæ in primo statu fuerit animale : III, 51 *b*-52 *a*; VII, 267 *b*.
10. Num, si non peccasset, corpus ejus disso-

Digitized by Google

lutum fuisset : III, 52 *a*-53 *a*, 61 *a*-63 *b*; VII, 268 *b*; VIII, 120 *b*.
11. An, Adam peccante, corpus ejus per esum ligni vitæ potuisset perpetuari : III, 63 *b*-65 *b*; XIII, 557 *a*.
12. Quæ et quot præcepta Adam in statu primo a Deo acceperit : III, 6 *b*-7 *a*, 74 *ab*, 76 *a*; VII, 269 *b*; VIII, 121 *ab*; IX, 297 *a*; XIII, 108 *a*.
13. Adæ casus quomodo se habuerit : VIII, 121 *b*-122 *b*.
14. An peccatum Adæ potuerit esse veniale : III, 106 *a*-108 *b*; VII, 278 *b*.
15. An peccatum Adæ, potius quam angeli, fuerit remediabile, vel remissibile : III, 108 *b*-110 *b*.
16. An peccatum Adæ fuerit gravissimum omnium peccatorum : II, 110 *b*-112 *b*.
17. An peccatum Adæ fuerit ex ignorantia : III, 125 *a*-127 *a*.
18. Num, si Adam stetisset, in cognitione profecisset per temporum intervalla : III, 75 *ab*, 141 *b*-143 *b*.
19. Num aliquando decipi potuisset : III, 143 *a*-146 *b*.
20. Num in statu innocentiæ Deum agnoverit æque clare ac beati in patria : III, 146 *b*-152 *b*; VIII, 121 *a*; XIII, 405 *a*.
21. Num resistendo tentationi meruisset : III, 157 *b*-158 *a*.
22. Num dari Adæ potuerit liberum arbitrium inflexibile per naturam : III, 159 *a*-161 *b*.
23. Quæ beneficia Adam a Deo acceperit : X, 69 *b*-70 *a*.
24. Adæ num datum fuerit naturale adjutorium per quod posset absque gratia tentationi resistere : III, 161 *b*-163 *a*, 270 *b*-271 *a*; VII, 269 *a*; XIII, 110 *a*.
25. Quadruplex adjutorium Adæ datum : VII, 269 *b*.
26. An absque dono gratiæ Adam acceptus Deo esset in statu innocentiæ : III, 307 *b*-310 *b*; XIII, 109 *b*-110 *a*.
27. An in opus meritorium exire potuisset absque dono gratiæ : III, 310 *b*-313 *a*.
28. An ante lapsum gratiam habuerit : III, 123 *a*, 313 *a*-315 *a*; VII, 269 *b*; VIII, 120 *b*; X, 69 *b*; XIII, 110 *a*.
29. An eodem momento temporis conditus fuerit in gratuitis et naturalibus : III, 315 *b*-317 *b*; XIII, 405 *b*.
30. An tot virtutes habuerit ante lapsum, quot post lapsum : III, 317 *b*-318 *b*.
31. An dona gratuita æque efficaciter ad merendum concessa Adæ fuerint ante lapsum, ac post lapsum : III, 319 *b*-321 *b*.
32. Num, quod Eva appetiit, Adam ipse appetierit : III, 121 *a*-123 *a*.
33. An gravius peccaverit Adam, quam Eva : III, 123 *a*-124 *b*.
34. Num jure de paradiso ejectus sit, et in hunc mundum detrusus : III, 306 *b*-307 *a*.
35. An gravius quam Lucifer peccaverit : III, 315 *a*.
36. An peccati pœnituerit : X, 70 *a*.
37. An potuerit satisfacere pro posteris, sicut ex sua culpa potuit eos vitiare : III, 405 *a*-408 *a*.
38. An decuerit Adam a Filio Dei assumi : IV, 263 *b*-265 *a*.
39. Inter Adam et Evam ante carnalem cognitionem num fuerit perfectum matrimonium : VI, 218 *a*.
40. An, si Adam peccasset alio genere peccati, originale transfudisset : III, 401 *ab*.
41. Utrum peccatum Adæ, quale transmittitur ad posteros, simplex fuerit, an multiplex : III, 399 *b*-400 *b*; VII, 278 *ab*.
42. Quomodo nomen quadrilitterum Adam significet crucem Christi : IX, 272 *a*.
43. Adam interpretatur homo : X, 301 *b*.
44. Quare, apud Lucam, ponatur septuagesimo sexto loco : X, 301 *b*-302 *a*.
45. Num creatus sit Adam extra paradisum, ac deinde in paradiso positus : III, 4 *b*-5 *b*; XIII, 404 *b*.
46. Num creatus sit cum gratiis gratis datis : III, 314 *a*, 317 *a*.
47. Num debuerit Adam creari impeccabilis : III, 135 *b*-137 *b*.
48. Num decuerit Adam subjici tentationi : III, 137 *b*-139 *b*.
49. In Adæ anima fuerunt inditæ species rerum sicut in angelis : III, 271 *a*.
50. Quam visionem Dei habuerit, et quomodo potuisset videre Deum : III, 150 *b*.
51. An cognoverit incarnationem futuram : III, 135 *a*.
52. In quo potissimum excæcatus sit per lapsum : II, 412 *b*; III, 134 *b*.
53. In statu innocentiæ habuisset cognitionem certam omnium scibilium; circa opinabilia vero potuisset habere, sicut et de facto habuit, opinionem cum aliqua credulitate : III, 144 *b*.
54. Adæ quale judicium fuerit ante lapsum : III, 145 *b*.
55. In statu innocentiæ corpus Adæ erat obediens spiritui : VII, 276 *a*.
56. Quomodo, si stetisset, justitiam originalem transfundere potuisset ad posteros : III, 406 *b*-407 *a*.
57. Etiamsi stetisset, dormivisset et comedisset : III, 29 *ab*, 63 *ab*, 146 *a*.
58. Qualiter nomina imposuerit rebus, et ex quali cognitione præcedente : III, 141 *b*.

Digitized by Google

59. Adam obligatus fuisset ad multiplicandum genus humanum, aliter ac nunc obligatur homo : III, 74 *ab*, 79 *b*-81 *b*.
60. Habuisset delectationem veneream, sed sine deordinatione : III, 76 *b*-78 *a*, 79 *b*-81 *b*.
61. Adam stante, fuisset in qualibet commixtione seminum generatio prolis : III, 82 *b*-84 *b*.
62. Habuit Adam majora dona, quam Eva : III, 123 *a*, 124 *a*.
63. Adam ubinam sepultus sit : XI, 209 *b*-210 *a*, 499 *a*. — *Vid.* ÆQUALITAS, 32.
ADAMANTIS natura qualis, aptaturque justo : XIII, 554 *b* ; XIV, 52 *b*, 95 *b*.
ADDITIO. 1. — quid : I, 340 *b*.
2. Supponit in subjecto indigentiam : I, 295 *a*.
3. Quotuplex : I, 20 *ab*, 23 *a*.
ADEPS quid sit, et quid significet : IX, 231 *b*.
ADJACENS tertium et secundum in propositione, quid : I, 171 *a* ; III, 438 *b*.
ADJECTIVA quænam in divinis proprietatibus dicantur : I, 533 *b*, 535 *b*, 536 *b*.
2. Adjectivum nomen importat formam simul et suppositum : I, 432 *a*.
3. Adjectivum adjunctum substantivo non substantivatur : I, 96 *ab*.
4. Adjectivum respectu substantivi se habet per modum informantis : III, 213 *b*.
5. Adjectivum nomen adjective tentum non multiplicat formam in plurali ; secus vero, si substantivetur : I, 171 *a*.
6. Adjectivum nomen sumptum sive in masculino genere, sive in fœminino vel plurali, grammaticaliter significat unum nomen, logice vero sunt plura nomina : II, 124 *b*.
7. Adjectivum adjective sumptum non potest ponere rem suam circa copulam, sed circa subjectum vel prædicatum : IV, 173 *ab*.
8. Inter adjectivum et substantivum intelligitur pro copula ens, vel quod est : I, 91 *b*.
9. Adjectiva sunt omnia temporalia : IX, 283 *b*.
ADJUTORIUM Dei præcipue exhibetur quoad intellectum, affectum et effectum : IX, 429 *a*, 468 *a*.
2. Adjutorium Dei in tentatione quale sit : III, 139 *b*.
3. Adjutorium Dei quale respectu tum naturæ, tum gratiæ : I, 155 *b* ; VII, 269 *a*, *b*.
ADMIRATIO hominem inducit in stupefactionem et quasi in dubitationem ex intuitu rei admirabilis : IV, 73 *b*.
2. Admiratio quandoque est effectus timoris : V, 91 *a*.
ADOLESCENTIA qualiter excolenda : XIII, 127 *a*.
ADOLESCENTULUS modo sumitur in bonum, modo in malum : IX, 498 *b*.
ADONIBEZEC significat acediam : VIII, 257 *b*.
ADOPTARE, quid et cujus sit : VI, 438 *ab*.
2. Deus adoptat animam propter tria, scilicet fidem, castitatem et humilitatem : XIII, 481 *ab*.
ADOPTIO. 1. — quale inducat impedimentum matrimonii : VI, 440 *a*-441 *a*.
2. — quid sit : IV, 234 *ab*.
3. Adoptionis conditiones quæ sint : IV, 234 *b*-237 *ab* ; VI, 439 *ab*, 440 *a*.
4. Adoptio introducta est in filiorum solatium : VI, 439 *b*.
5. Adoptio spiritualis quid sit : IV, 225 *b*, 235 *a*.
6. Quas conditiones requirat : IV, 235 *b*, 237 *a*.
7. Adoptio spiritualis activa qualiter competat singulis divinis personis : IV, 28 *b*, 29 *a*, 237 *a*.
8. Adoptio spiritualis passiva est tantum illius, qui non est filius in sensu negativo : IV, 234 *b*.
9. Adoptio, quæcumque illa sit, denominat personam, non naturam : *ibid.*
10. Adoptio spiritualis passiva non acquiritur nisi per gratiam : *ibid.*
11. Adoptio spiritualis nobis advenit per Christum ut causam meritoriam, per Spiritum sanctum vero ut gratificantem : IV, 237 *a*.
12. Adoptio spiritualis duo exigit, scilicet redemptionem et gratificationem : IV, 236 *b*. *Vid.* ANGELUS, DEUS, GRATIA, FILIATIO, FILIUS.
ADORANS qualis esse debeat : XI, 316 *b*.
ADORARE. 1. — est idem, quod precari : XI, 546 *a*.
2. Adorare Deum quomodo debeamus : IV, 197 *b*-198 *a*.
3. Qualiter angelos adoraverit Abraham : IV, 209 *b*.
4. Adoranda num sint membra Christi : IV, 208 *b*-210 *b*.
5. Num Deus adorandus sit in anima tanquam in templo : IV, 210 *a*.
ADORATIO. 1. — quotuplex sit, et quomodo facienda : XII, 238 *b*-239 *b*.
2. Adoratio est pars justitiæ : VII, 413 *a*.
3. Qualiter facienda sit : XI, 316 *a*, 546 *ab*.
4. Alia est latriæ, alia duliæ, alia hyperduliæ : VII, 238 *b*, 413 *a* ; VIII, 196 *ab* ; XII, 239 *a*, 285 *ab*.
5. Adoratio imaginum an deceat : VII, 604 *b*-605 *a* ; XI, 316 *b*.
6. Adoratio imaginum eadem est ac illorum, quorum sunt imagines : IV, 619 *a*.

Digitized by Google

7. Adoratio respicit majestatem et dignitatem : IV, 198 *b*.
8. Adoratio unica debetur tribus Personis, et Christo : IV, 198 *ab*.
9. Adoratio imaginis Christi quare sit latriæ, matris vero Christi hyperduliæ tantum : IV, 205 *b*.
10. Adoratio crucis qualiter facienda : IV, 206 *a*-208 *a*.
11. Adoratio proprie dicta competit tantum rationem habentibus : IV, 207 *a*.
12. Adoratio qualis competat angelis : II, 501 *ab*; IV, 209 *b*.
13. Adoratio corporis Christi in sacramento qualiter facienda : IV, 199 *a*, 200 *b*-201 *a*, 520 *b*.
14. Adoratio versus orientem quare potius facienda : X, 118 *a*.
15. Adorationis varia exempla ex Scripturis adducuntur : VIII, 513 *b*-515 *a*.
16. Adoratio Magorum expenditur : XIV, 145 *a*-146 *a*.
17. Adoratio alia interior, alia exterior : IV, 217 *b*.
18. Adoratio an possit fieri sub conditione : IV, 212 *a*, 520 *b*.
19. Adoratio imaginum quomodo apud Christianos fiat, quomodo apud Gentiles : X, 95 *b*.
20. Adoratio imaginum quomodo facienda : V, 216 *b*.
21. Adoratio humanitatis Christi quomodo primo Dei præcepto non repugnet : IV, 201 *a*.
22. Adoratio qualis competat Christo : IV, 629 *ab*.

ADORATOR verus quis sit : XI, 546 *a*.

ADULATIO. 1. —, quid sit : VII, 237 *a*, 356 *b*, 357 *b*.
2. — quotuplex, et quando mortalis sit, vel venialis : VII, 357 *b*, 528 *b*.
3. Unde oriatur : *ibid.*
4. Patrum invectivæ in adulationis vitium : VII, 131 *b*-132 *a*.
5. Item Scripturæ sacræ : VIII, 567 *b*-568 *a*.
6. Adulatio quale malum : XIV, 375 *b*.

ADULATOR. 1. — arrisor et derisor, qua ratione discrepent : IX, 291 *b*.
2. Adulatores sunt venatores vel laquei diaboli : XIII, 348 *a*.

ADULTER. 1. — vir, an adultera uxor, uter gravius peccet : VI, 337 *b*-338 *a*.
2. Adulteram uxorem num liceat occidere : VI, 366 *a*-367 *a*.
3. Esse adulterum est duobus modis : VI, 270 *ab*.
4. An occisio conjugis in vindictam adulterii matrimonium impediat subsequens : VI, 369 *ab*.
5. Quandonam adultera uxor excipere possit contra virum : VI, 337 *ab*; VII, 428 *ab*.
6. Adulteri a Deo maledicti : IX, 358 *b*.

ADULTERIUM. 1. — quam grave scelus, et quanta ejus pœna in veteri lege : VI, 374 *b*-375 *b*.
2. Adulteriumne, an stuprum majus peccatum sit : VI, 422 *b*-423 *a*.
3. Adulterii culpa num in prolem transfundatur : III, 49 *ab*, 404 *b*.
4. Quare plus redundet in prolis dedecus, quam alia peccata : III, 404 *b*.
5. Quare Deus animam infundat in adulterii fœtum, sicut in matrimonii : III, 49 *ab*.
6. Adulterium quid sit : VII, 366 *a*, 373 *b*.
7. Quandonam ob adulterium liceat divortium facere : VI, 337 *ab*.
8. Quam turpe adulterium sit, probatur exemplis animalium : XIV, 11 *ab*.
9. Adulterii pœnæ canonicæ : VIII, 387 *a*.
10. An episcopi possint in adulterio dispensare : VIII, 390 *b*.

ADULTI quænam teneantur scire in iis quæ sunt ad salutem : III, 128 *a*.

ADVENIENS alicui, et recedens sine ejus mutatione, non esse in illo, sed tantum illi assistere, quomodo sit verum : I, 529 *b*, 531 *b*.

ADVENTUS. 1. — Filii Dei in mundum quare tandiu dilatus, et quam congruo tempore obtigerit : IV, 29 *b*-31 *b*; XIII, 28 *ab*.
2. Adventus Christi quadruplex multipliciter : IX, 165 *b*, 310 *a*; XIII, 30 *b*-32 *a*, 35 *a*-36 *a*.
3. Item triplex : XI, 121 *b*, 599 *b*.
4. Adventus Christi in carnem fuit ut mediatoris, ut doctoris, ac denique ut regis : XIII, 5 *b*-7 *a*.
5. Adventus Christi causa motiva quadruplex : XIII, 20 *b*-21 *b*.
6. Ultimus adventus Christi expenditur : X, 558 *b*, 570 *a*.
7. Adventus Christi duo : XI, 300 *b*.
8. Primus adventus Christi misericordiæ fuit, unde et Jesus vocatur : X, 472 *a*, 483 *b*; XI, 104 *a*, 338 *b*.
9. Et quidem ad immittendum dilectionis incendium, ad perficiendum passionis remedium, et ad introducendum affectus carnalis divortium : X, 571 *b*-574 *a*; XI, 121 *b*.
10. Ultimi adventus Christi signa multiplicia : XIII, 1 *b*-3 *a*.
11. Adventus Christi in morte cum timore expectandus : XIII, 11 *a*.
12. Adventus Christi ad judicium quare fulguri comparetur : IX, 315 *ab*.

Vid. ANIMA, CHRISTUS, INCARNATIO.

ADVERBIUM. 1. — quid, scilicet adjectivum seu dispositio verbi : I, 366 *a*.
2. Adverbium numerale, cum sit adjectivum

Digitized by Google

verbi, importat sub ejus ratione numerum qui est ipsius actus : IV, 190 *b*.
3. Adverbium similitudinis quid importet : VI, 302 *ab*.
4. Non in verbis, sed in adverbiis stat meritum : VIII, 189 *ab*.
ADVERSANTI adversari cautela est : XI, 131 *a*.
ADVERSARIUS. 1. Adversarium vincere non potest homo absque Dei gratia : VII, 654 *b*.
2. Adversario quomodo consentiendum in via : XIII, 476 *b*-477 *a*.
ADVERSITATES. 1. — quare immittat vel permittat Deus : V, 332 *a*, 587 *a*-588 *b*.
2. Adversitatum Job causa communis fuit culpa originalis : V, 588 *a*.
3. Adversitatum utilitates plurimæ : V, 587 *a*-588 *a*.
4. Quid senserint de adversitatibus sancti doctores : VII, 226 *b*-228 *a*.
5. Adversitates libenter pati signum est perfectæ charitatis : VIII, 444 *b*.
6. Adversitas sequitur consolationem, et vice versa : XII, 525 *ab*.
7. In adversitate apparet qui boni sint, et qui non : IX, 558 *ab*.
8. Adversitatem immittit Deus eo fere modo, quo mater amarum aliquid mammis apponit : IX, 559 *a*.
9. Si adversitas sit melior, quare Ecclesia petat a Deo pacem : IX, 651 *b*-652 *a*.
10. Tolerantia adversitatum multis rationibus suadetur : XII, 310 *a*, 312 *ab*, 369 *b*-370 *b*.
11. Adversitates dulces fiunt ex memoria passionis Christi : XII, 224 *b*.
12. Adversitas est velut ignis probans animam : XIII, 584 *b*, 586 *ab*.
13. Qua ratione suavis fiat potus adversitatis : XIII, 432 *a*.
ADVOCATIO. 1. — quæ justa, quæ vero injusta : VII, 39 *b*-40 *a*.
2. Advocatio injusta quæ et quot peccata secum trahat : VII, 540 *b*-541 *a*.
ADVOCATUS tenetur proponere rationes et desideria clientis, servata tamen juris forma : IV, 380 *b*.
ÆDIFICIUM. 1. — materiale quas conditiones habere debeat : IX, 163 *a*.
2. Ædificium spirituale Ecclesiæ quomodo factum sit : *ibid.*
3. Ædificium spirituale perfectionis fit ex opposito ædificii materialis : IV, 615 *a*; IX, 551 *b*-552 *a*.
4. Ædificium spirituale quomodo fiat : IX, 555 *b*; X, 622 *b*-623 *b*.
ÆGIDIUS discipulus sancti Francisci. Quanta in eo fuerit terrenarum cupiditatum oblivio : IX, 25 *a*.
ÆGYPTIACA vasa quomodo Hebræis asportanda jusserit Deus : II, 219 *a*; V, 614 *a*; VI, 277 *b*.
ÆGYPTIÆ mulieres mentiendo num peccaverint : V, 179 *a*.
ÆGYPTUS. — 1. Ægypto quomodo factæ sint tenebræ ad extensionem manus Moysis, sole cursum suum adhuc perficiente : II, 549 *ab*.
2. Ægyptus interpretatur mœror, tenebræ et angustia, et significat mundum et peccatores : VIII, 360 *b*; IX, 231 *b*, 293 *b*, 472 *a*, 520 *b*, 558 *a*; X, 270 *a*; XIII, 105 *b*, 315 *b*, 389 *b*, 434*b*, 454 *b*.
3. Item significat diabolum : X, 74 *a*.
4. Ægyptiorum decem plagis decem condescensiones Christus opposuit : XII, 254 *a*-255 *b*.
5. Intrante Ægyptum cum Maria et Joseph infante Jesu, omnia regionis idola corruerunt : XII, 526 *a*.
6. Ægyptiorum tenebræ sunt errores ethnicorum : IX, 62 *ab*; XIII, 455 *b*.
7. Item pœnam damni significant : X, 118 *b*.
8. Utriusque pœnæ æquitas, irremediabilitas, generalitas et singularitas describuntur : X, 119 *a*-124 *a*.
9. Ægyptiorum quales dii : X, 79 *b*.
10. Ægyptiorum porri et allia non præferenda cibo cœlesti : IX, 19 *a*.
ÆMULATIO multiplex : IX, 203 *ab*.
ÆNIGMA quid sit, et qualem Dei cognitionem indicet : III, 149 *b*; XIII, 405 *a*.
ÆQUA pars esse debet descendentis ad prælium et remanentis ad sarcinas : X, 546 *a*.
ÆQUALE. 1. — quid : I, 492 *b*.
2. Æquale illud est, quod alteri suppositum, neque excedit, neque exceditur : I, 492 *a*.
3. Æquale et simile dupliciter dicuntur : I, 491 *a*, 495 *b*.
4. Æquale, et simile, quæ relativa : I, 495 *b*.
5. Æquale et simile dicunt convenientiam plurium in uno : I, 493 *b*.
6. Æquale, et inæquale, est passio proprie sequens quantitatem : I, 326 *a*, *b*.
7. Æquale importat unitatem quantitatis, simile unitatem qualitatis : I, 331 *b*.
8. Æquale importat substantiam cum relatione : *ibid.*
9. Si æqualibus unum addas, post additionem num absque exceptione sint æqualia, idemque dicendum de inæqualibus : IV, 652 *b*, 653 *b*.
10. Æquale et simile in divinis primo dicunt unitatem substantiæ, secundo commensurationem quantitatis et qualitatis : I, 327 *b*, 493 *a*; VIII, 70 *b*.
ÆQUALITAS. 1. — et similitudo quid importent : I, 491 *ab*.
2. An ubicumque æqualitas est, ibi sit divisibilitas : I, 326 *a*.

Digitized by Google

3. An ubicumque æqualitas est, ibi sit diversitas : I, 326 *b*.
4. An ubi æqualitas est, ibi sit finitas : I, 326 *ab*.
5. — qualiter a creaturis transferatur ad Deum : I, 325 *b*, 326 *a*; VIII, 70 *b*.
6. Major vel minor æqualitas, aut inæqualitas, unde oriatur : I, 328 *a*.
7. Æqualitas a pondere, vel a justitia, quomodo intelligatur : III, 22 *ab*.
8. Æqualitas in spiritualibus quomodo cum quantitate attingat etiam qualitatem : I, 345 *a*.
9. Æqualitas summa secundum quantitatem virtutis duntaxat attenditur : I, 328 *a*.
10. Æqualitas reciproca major est quam non reciproca : I, 328 *b*.
11. Æqualitas reciproca semper importat in convertenda et conversa eamdem habitudinem : I, 331 *b*.
12. Æqualitas et similitudo quomodo de Deo dicantur, positive, an privative : I, 492 *a*-493 *a*.
13. Utrum secundum substantiam, an secundum relationem : I, 493 *a*-495 *a*.
14. An mutuam relationem dicant in Patre et Filio : I, 495 *ab*.
15. An ponenda sit æqualitas in divinis : I, 325 *a*-326 *b*.
16. An in divinis sit summa æqualitas : I, 326 *b*-328 *b*.
17. An æqualitas conversim in divinis dicatur : I, 328 *b*-329 *a*.
18. An in divinis sit æqualitas cum circumincessione : I, 329 *b*-331 *b*.
19. — perfecta in Deo continet unitatem seu identitatem in substantia, et similitudinem : I, 322 *b*.
20. An in divinis æqualitas quoad potentiæ intensionem ponenda sit : I, 346 *b*-347 *b*.
21. — qualiter dicatur secundum conversionem et circumincessionem in divinis : I, 328 *b*-331 *b*.
22. — personarum in divinis quomodo excludat totum integrale : I, 334 *b*.
23. — potentiæ in divinis expenditur : I, 344 *a*-350 *b*.
24. Utrum æqualitas Patris et Filii relatio sit, an notio : I, 491 *b*.
25. Æqualitas in divinis non ponitur ratione conterminationis, sed ratione privationis excessus : I, 326 *ab*.
26. Æqualitas in divinis non importat distinctionem formæ, sed suppositorum : I, 326 *b*.
27. Æqualitas summa est in divinis ratione æternitatis, magnitudinis et potentiæ : I, 128 *a*, 327 *b*; VIII, 70 *b*.
28. Æqualitas divinarum personarum consistit in proprietatibus essentialibus, non in personalibus : I, 491 *b*.
29. Quomodo æqualitas potentiæ in Filio stet cum impotentia generandi : I, 346 *a*.
30. Utrum æqualitas recte approprietur Filio : I, 507 *b*, 508 *a*, *b*.
31. Æqualitas omnimoda quare repugnet perfectioni universi : I, 328 *a*.
32. Utrum fuerit in corpore Adæ æqualitas miscibilium, et si fuerit, qualis fuerit : III, 22 *ab*.

ÆQUARI diverso in natura imperfectionis est, connaturali vero perfectionis : I, 344 *b*.

ÆQUINOCTIUM vernale et autumnale, quid sit, et unde oriatur : II, 586 *b*; IX, 589 *a*.

ÆQUIPARANTIA. *Vid.* RELATIO.

ÆQUITAS. 1. — est amor æqualitatis in his, in quibus debet esse : VII, 239 *a*, 413 *b*.
2. Æquitatis commendatio apud scriptores sacros : VIII, 557 *ab*.
3. Æquitas servanda prælatis in imponendis oneribus : X, 546 *a*.
4. Æquitatis laudes et munera juxta sanctos doctores : VII, 212 *b*-214 *a*.
5. Simulata æquitas est duplex iniquitas : X, 30 *b*.

ÆQUIVOCATIO est, quando est geminatio circa dici : I, 236 *b*, 472 *ab*. *Vid.* ANALOGIA, COMMUNITAS, UNIVOCATIO, DICERE, PATER.

AER. — 1. — Aeris et ignis productionem distinctionemque quare Scriptura non commemoret : II, 582 *a*.
2. Scriptura sacra aerem cœlum appellat : II, 291 *a*.
3. Aerem et ætherem quare cœlum vocet : II, 592 *b*-593 *a*; VII, 472 *a*, 475 *a*.
4. Aer penetrat terram profundius aqua, nec tamen perfecte : II, 615 *b*.
5. Quomodo misceatur aer in compositione corporis humani : *ibid.*
6. Aeris natura et proprietates explicantur : VII, 495 *a*; VIII, 92 *b*-93 *a*.
7. Aeris impressiones meteorologicæ explicantur : VIII, 93 *ab*-94 *a*.
8. Aer caliginosus quare dicatur carcer dæmonum : II, 379 *a*.
9. Aer qualiter mundatus sit sanguine Christi : XIII, 177 *b*.
10. Aereum cœlum est inferius, æthereum vero superius : II, 291 *ab*, 592 *b*-593 *a*; VII, 472 *a*.
11. Triplex aeris interstitium : II, 378 *b*.
12. Aer quomodo possit, vel non, in infinitum illuminari : : I, 300 *a*.

AEROMANTIA est divinatio facta in aere : VII, 237 *b*, 370 *b*.

ÆSCULAPIUS adorabatur in Ægypto sub figura serpentis : X, 79 *b*.

Digitized by Google

ÆSTIMATIO sui quam noceat vitæ spirituali : VII, 71 *b*.

ÆSTIMATIVA. 1. — quid sit : VII, 235 *b* ; VIII, 106 *ab*.

2. In quo differat ab imaginativa : VIII, 106 *a*.

3. Æstimativa non apprehendit intentiones rationis : VIII, 106 *b*.

4. In qua parte cerebri sedem habeat : *ibid.*

ÆTAS. 1. — Ætates hominis, mundi et Ecclesiæ quæ et quot : IV, 6 *a* ; VI, 408 *b*-409 *a* ; VIII, 94 *b* ; IX, 101 *ab* ; X, 268 *a*.

2. An et quomodo ætatis defectus impediat matrimonium : VI, 354 *b*-355 *b*.

3. Ætates hominum figurantur per horas laborantium in vinea : XIII, 463 *b*.

ÆTERNALITER. Res non dicuntur esse æternaliter ex Deo : II, 21 *a*.

ÆTERNE RERUM CONDITOR, quæ locutio : I, 468 *ab*.

ÆTERNITAS, ÆTERNUM. 1. — sive æternum, quale nomen, et quid : I, 171 *a*, 503 *b* ; VII, 383 *a* ; VIII, 75 *ab*, 94 *b* ; IX, 265 *a* ; XI, 93 *a*, 593 *b*.

2. Æternum dicitur tripliciter : V, 320 *ab*.

3. Item dupliciter : II, 74 *b*.

4. Item multipliciter : IX, 589 *a*, 591 *ab*.

5. Æternum prædicatum de Deo, si tenetur adjective, connotat aliquando temporale ; nunquam vero, si tenetur substantive : I, 445 *ab*, 446 *b*, 468 *b* ; II, 115 *b*.

6. Æternum et temporale essentialiter differunt : I, 180 *b*.

7. Æternitas dicitur de Deo essentialiter : I, 390 *b*.

8. Quod est æternum mitti non potest ratione sui, sed tantum effectus : I, 250 *a*, *b*.

9. Qualiter æternitas approprietur Patri : I, 503 *b*.

10. Omne quod in Deo ponitur, æternum est, nisi habeat ulteriorem respectum ad creaturas : I, 250 *b*-251 *a*.

11. Quod in Deo habet respectum ad creaturas, temporale est quantum ad actum seu effectum, æternum vero quantum ad habitum : I, 446 *b*, 468 *b* ; II, 115 *b*.

12. Omne quod prædicatur de Deo est æternum, si dicatur substantive ; non vero, si adjective : I, 482 *b*.

13. Æternitas coexistit omnibus et singulis partibus temporis : II, 99 *a*.

14. Æternitas quantitas non est : I, 393 *b*.

15. Quare prædicari non possit in divinis æternitas de æternitate, sicut sapientia de sapientia : I, 513 *b*.

16. Quomodo probari possit æternitas Dei ex temporalibus seu creaturis : I, 63 *a*.

17. Æternitas est duratio Dei : I, 25 *a* ; VII, 383 *a* ; VIII, 74 *b*-75 *b*, 481 *b*.

18. Æternum nullum contingens quomodo intelligatur : II, 74 *b*.

19. Philosophi ignoraverunt certam æternitatem : IX, 67 *a*.

20. Æternitas pœnarum expenditur : VII, 338 *b* ; XIII, 140 *a*.

21. Quo sensu æternitas naturaliter cognoscatur ab intellectu humano : XII, 11 *b*.

22. Æternitatis duæ mansiones : VIII, 393 *b*, 402 *b*.

23. Æternitatis septem itinera numerantur : VII, 402 *b*.

24. Æternitatis meditatio suadetur : XII, 115 *a*-116 *b*.

25. Temporale quomodo æternum dici possit : IX, 432 *b*-433 *a*.

26. Æternum exprimitur per verba diversorum temporum, quæ in Deo durationem tantum dicunt absque successione : I, 144 *ab*.

27. Æternitas creata, sive æviternitas, habet principium : VII, 383 *b*.

28. Æternitas claudit in se tempus, non addendo numerum, sed per quamdam præsuppositionem : IV, 191 *b*.

29. Nunc æternitatis semper præsens complectitur omnia temporalia : I, 108 *a*, 144 *ab* ; II, 87 *a*, 123 *a*.

30. Æterna felicitas quare optabilis : IX, 525 *a*.

31. Æternum quot modis sumi possit : V, 320 *ab*.

32. Æternitatis portæ quales sint : IX, 180 *ab*.

33. In æternis non differt esse a posse : III, 173 *b*, 176 *b*.

ÆTERNUS. — dictus absolute de Deo significat substantiam per modum substantiæ, ac proinde dici non possunt tres æterni : I, 171 *a*, 391 *b*.

ÆVITERNITAS. 1. —, ævum, tempus et æternitas, in quo differant : II, 49 *b*, 276 *b*, 285 *b*-286 *a* ; VII, 383 *ab* ; VIII, 94 *b*.

2. Quid sit : II, 278 *ab*.

3. Utrum unum sit æviternorum ævum : II, 279 *a*-282 *a*.

4. Utrum æviternitas sit successiva : II, 282 *a*-284 *b*.

5. An præcedat tempus : II, 285 *a*-286 *b*.

ÆVUM. 1. — quomodo definiatur a Dionysio et a Damasceno : VIII, 401 *b*-402 *a*.

2. Ævum caret fine, sed non principio : VIII, 94 *b*.

3. Ævum est mensura angelici esse, et tempus mensura affectionum ipsorum angelorum : II, 49 *b*, 278 *b*, 284 *a*, 505 *b*.

4. Ævum successionem habet, sed sine variatione : *ibid.*, *et præterea*, I, 143 *b*, 144 *b*.

5. Ævi unitas non desumitur ex duratione primi mobilis : II, 280 *a*.

Digitized by Google

6. Neque ex duratione primæ intelligentiæ : II, 281 *a*.
7. Ævum angelicum non habet partes simul existentes, sed solum nunc : II, 284 *b*.
8. Ævi successio non stat in nova acquisitione, sed in continuatione prioris existentiæ : *ibid.*
9. Ævum et tempus simul existunt, sed unum dignitate prius est altero : II, 286 *a*.
10. Ævum non excedit tempus a parte ante, sed tantum a parte post : III, 14 *b*.
11. Ævum est mensura durationis animæ : III, 45 *b*.

AFFECTIO. 1. — dicitur multipliciter : I, 290 *b*-291 *a*.
2. Omnes affectiones animæ reducuntur ad amorem et timorem, ulterius vero ad amorem : V, 234 *a*; VII, 279 *a*.
3. Affectiones animæ naturales et acquisitæ expenduntur : VIII, 439 *b*-441 *b*.
4. Affectiones animæ quid operentur in homine : IX, 293 *b*.
5. Affectio nomen operi imponit : III, 552 *a*.
6. Affectiones quare pedes dicantur in Scriptura : IX, 452 *b*.
7. Affectio carnalis, filia gulæ et luxuriæ, duobus modis contingit : VII, 545 *b*-546 *b*.
8. Affectiones animæ septem, quæ sint : VIII, 366 *a*.
9. Motus circularis in angelica affectione quis sit : VII, 474 *a*.
10. Affectiones inordinatæ quatuor, quomodo purgandæ : XIII, 58 *b*-59 *a*, 91 *a*.
11. Quod affectio sequatur cognitionem, quomodo intelligendum : IV, 653 *b*-654 *a*.
12. Affectio carnalis oritur ex luxuria, et est vel ad seipsum, vel ad alium : VII, 545 *b*-546 *b*.
13. Affectiones terrenæ pabulum sunt luxuriæ : II, 455 *a*.

AFFECTIVUS habitus non potest esse unus et idem oppositorum : IV, 581 *b*-582 *a*.

AFFECTUS. 1. — quot modis accipiatur : IV, 662 *b*-663 *a*.
2. Affectus amoris a charitate elicitus est sub præcepto etiam erga inimicos, non vero affectus imperatus : IV, 676 *a*.
3. Est affectus naturalis, et affectus deliberativus, et proprietates utriusque diversæ : IV, 367 *b*.
4. Affectus animæ quadripartitus est, scilicet gaudium, spes, timor et dolor, primi duo a concupiscibili, postremi duo ab irascibili : VII, 394 *a*.
5. Affectus quatuor expenduntur a sanctis Patribus : VII, 164 *a*-167 *a*, 214 *a*-218 *a*.
6. Affectus carnalis quomodo postponendus sit, præclara exempla ex Scriptura docent : VIII, 599 *b*-600 *a*.
7. Affectus præsentis sæculi filius est luxuriæ : VII, 366 *a*.
8. Affectus practicandi ante comunionem expenduntur : XII, 176 *a*-177 *b*.
9. Affectus alii efformandi in contemplatione : XII, 413 *b*-416 *a*.
10. Affectus pensatur plusquam donum : XI, 151 *b*-152 *a*.
11. Affectus certitudo qualis possit haberi, sive in via, sive in patria : IV, 579 *a*.
12. Affectus purgatio triplex : I, 49 *b*.

AFFINES. Peccatum inter affines differt specie a cæteris peccatis carnalibus : VI, 422 *b*.

AFFINITAS. 1. — quid sit : VI, 423 *a*; VII, 430 *b*.
2. Quomodo differat a consanguinitate : *ibid.*
3. Affinitas præsupponit consanguinitatem : *ibid.*
4. Affinitate contrahitur parentela cum omnibus consanguineis complicis seu conjugis : VI, 423 *a*; VII, 431 *a*.
5. Affinitatis genus attenditur a parte commistionis, gradus vero a parte propagationis : VI, 423 *ab*.
6. Affinitatis genera antiquitus erant tria, nunc autem admittitur duntaxat unum : VI, 423 *b*; VII, 431 *b*.
7. Affinitatis gradus explicantur : VI, 424 *a*; VII, 431 *ab*.
8. Affinitas contrahitur per omnem coitum, in quo est commixtio seminum : VI, 425 *a*.
9. Affinitas est vinculum per accidens, consanguinitas vero est vinculum per se : VI, 426 *b*.
10. Affinitas non exurgit ex affinitate, sed ex commixtione carnis : VI, 426 *ab*.
11. Affinitas matrimonio superveniens non dirimit contractum, sed impedit usum matrimonii : VI, 334 *b*, 428 *ab*.
12. Si ob affinitatem supposita facta sit separatio, et postea cognoscatur deceptio, quid faciendum : VI, 421 *b*.

AFFIRMATIONES de Deo quomodo incompletæ sint : I, 549 *a*.

AFFLICTIO. Per afflictionem veræ pœnitentiæ divina amicitia acquiritur : XIII, 551 *ab*.

AGAR. 1. — utrum vere fuerit uxor Abrahæ, an potius concubina : VI, 302 *b*, 308 *b*.
2. Agar perversio interpretatur : XIII, 27 *b*.
3. Item interpretatur advena : XIII, 605 *a*.

AGATHA. 1. — virgo laudatur, ipsiusque virtutes expenduntur : VII, 615 *b*; XIII, 528 *b*-531 *a*.
2. Qualis fuerit gradus ejus amoris in Deum : XII, 387 *a*.

AGENS. 1. — multiplex : I, 152 *b*; II, 242 *b*, 247 *b*, 250 *b*, 424 *b*.
2. Agens agere ubi non est, et producere effectum ubi non est, num nobilitatis sit : II, 41 *a*.

Digitized by Google

3. Agens secundum totam potentiam suam duplex : II, 154 *b*-155 *a*, 165 *ab*.
4. Agens a proposito quare non semper agere secundum prædestinationem dicatur : II, 106 *b*.
5. Utrum agens per naturam, sive modus agendi per naturam, nobilior sit agente vel modo agendi per voluntatem : II, 184 *a*.
6. Agens creatum quomodo se habeat in rerum productione : II, 421 *a*.
7. Nullum agens, præter primum ob ejus simplicitatem, est sua actio : II, 431 *a*; III, 492 *b*.
8. Utrum omne agens præstantius sit patiente : III, 365 *b*; IV, 351 *a*; V, 59 *a*, 60 *b*-61 *a*; VI, 503 *a*.
9. Quandonam agens et patiens in materia communicare debeant : III, 363 *a*, 365 *b*.
10. Agens aliud est quod movetur in sua operatione, aliud quod non movetur neque ullo modo variatur, qualis Deus : II, 625 *a*.
11. Agens quod agit seipso, qualis Deus, producendo diversa, non diversificatur : II, 230 *b*.
12. Triplex agens in mundo, Deus, natura, et ars seu intelligentia : II, 242 *b*, 419 *b*-420 *a*, 423 *a*.
13. Agens omne vel per voluntatem agit, vel per naturam, vel per violentiam : I, 189 *a*.
14. Alia conditio est agentis quæ respicit naturam, alia quæ respicit actum : VI, 533 *a*.
15. Agentis potentia, quando est suus actus, qualis Deus est, non perficitur per actum; secus est de agente cujus actus perficitur per aliquid superadditum : I, 310 *b*; II, 131 *b*, 165 *ab*, 181 *b*, 527 *a*.
16. Agens creatum necessario differt a virtute qua agit, et ab actione : I, 152 *b*; II, 431 *a*.
17. Omne agens in passum intendit illud sibi assimilare : XIV, 7 *a*.
18. Agens particulare producit sibi simile secundum speciem, universale vero secundum genus : II, 184 *a*, 423 *a*.
19. Agens naturale non potest in omnes formas : I, 241 *a*.
20. Agens tanto potentius operatur, quanto perfectior est forma qua agit : IX, 4 *a*.
21. Agens naturale in productione formæ nullam quidditatem ei confert, sed tantum mutat entis dispositionem : II, 419 *b*, 420 *a*, 421 *a*.
22. Agens per naturam imprimit suum simile in passum; agens vero per artem producit simile ideæ suæ : II, 242 *b*, 419 *a*; VI, 503 *a*.
23. Impossibile est quod aliquod agens producat seipsum : I, 546 *a*.
24. Agens per naturam, et agens per exemplar ex opposito dividi, quomodo sit verum : I, 124 *a*, 125 *a*.
25. Quandocumque inter duo extrema cadit medium quod habet naturalem ordinem ad extrema, agens virtutis finitæ non potest pervenire ab extremo in extremum sine medio : II, 57 *b*.
26. Agens quanto plus invenit in objecto de similitudine sua, tanto plus in ipso operatur : XIV, 48 *b*.

Vid. ACTIO, ACTUS, AGERE, CAUSA.

AGER. 1. Agrorum divisio non fuisset, nisi homo peccasset : IX, 116 *b*.
2. Ager in Scripturis significat aliquando mundum, aliquando animam, vel etiam paradisum : XIII, 108 *b*, 289 *a*; XIV, 283 *b*.
3. Ager cordis nostri quomodo exercendus : XIII, 125 *b*-127 *a*.
4. Ager est beatæ Virginis uterus : XIV, 281 *a*-284 *b*.
5. Ager Christi, cor justi; ager diaboli, cor pigri : XIII, 289 *a*.

Vid. AGRICOLA, AGRICULTURA.

AGERE. 1. — posse solum ubi est ipsum agens, si agens sit ipse Deus, importat maximam perfectionem; imperfectionem vero, si agens sit creatura : II, 41 *a*; III, 493 *a*, *b*, 495 *a*.
2. Agere Dei est absque præsuppositione materiæ, ideo potest in totum; non sic agere creaturæ : II, 41 *a*.
3. Deus agit absque elongatione potentiæ a substantia, absque dependentia ab objecto, et absque indigentia; non sic creatura : II, 131 *a*.
4. Deus agit libere; hinc non facit quod melius est, sed quod magis congruit : II, 165 *ab*.
5. Deus agit et concurrit immediate ad actiones creaturarum, et qua ratione : III, 490 *a*-506 *b*.
6. Agere Dei non est casuale nec fortuitum, quamvis cum creatura concurrat ad talia : III, 500 *b*-503 *b*.
7. Agere bene cui contingat : XI, 550 *b*-551 *a*.
8. Nihil idem et secundum idem in physicis rebus agit et patitur : II, 310 *b*.
9. Agens liberum idem et secundum idem aliquatenus agere potest simul et pati : III, 170 *b*.
10. Prius esse quam agere, quomodo sit verum : IV, 389 *a*.
11. Nulla creatura agit ex seipsa, sed per aliquid sui immittendo virtutem : VI, 458 *a*.
12. Minus nobile non agere in magis nobile, num simpliciter sit verum : VI, 503 *ab*.

AGGREGATIO. 1. — fit ex pluribus unitatibus, ac proinde non est in divinis : I, 51 *b*, 392 *b*.

Digitized by Google

2. Aggregatio est solum ex his, quæ habent unitatem limitatam : I, 344 *b*.

AGILITAS. 1. —, una ex quatuor dotibus corporis glorificati, ipsum reddit habile ad omnem situm : VI, 599 *b*; VIII, 244 *a*.

2. Agilitas in corpore glorificato non erit propter indigentiam, sed ob majorem libertatem motus : *ibid.*, *et* VI, 598 *b*.

3. Agilitas hujusmodi est promptitudo, ut corpus moveatur ad omnem locum, ad quem vult anima : VI, 599 *b*.

4. Agilitas illa tanta erit, ut ubi velit spiritus, statim ibi sit corpus, ita tamen ut non sit æqualis in omnibus : VIII, 244 *a*.

AGLAI pauperculi felicitas expenditur, et probatur major divitis regis felicitate : XIII, 534 *b*.

AGNES martyr et virgo. 1. — laudatur sub metaphora civitatis gloriosæ : XIII, 518 *a*-520 *b*.

2. Quomodo ad nuptias Agni se præparaverit : XIII, 520 *b*-522 *b*.

AGNUS. 1. — dici eleganter potest ab agnoscendo matrem : XI, 535 *b*; XII, 276 *b*.

2. Esus agni, figura eucharisticæ communionis, interdicebatur incircumcisis, alienis et immundis : VIII, 214 *a*.

3. Agnus paschalis figura Eucharistiæ quomodo : V, 418 *b*.

4. Esus agni, ejusque circumstantiæ quomodo figurarent dispositiones recte communicantium : VIII, 213 *a*.

5. Agnus dicitur Christus, tum quia agnovit Patrem, et matrem suam in cruce, vel etiam synagogam in adventu suo, tum quia innocens : XI, 535 *b*; XII, 276 *b*.

6. Agni et lupi exemplum, quo explicatur crudelitas potentum : XIV, 17 *a*.

7. Agnus, quando circa renes impinguatur, cito infirmatur et moritur, quod quidem dicitur contra vitium gulæ : XIII, 584 *a*.

8. Chordæ ex intestinis lupi et agni factæ, horum sunt corrosivæ, adeo fugienda sunt consortia malorum : XIV, 30 *b*.

AGNUS DEI cur ter dicatur in Missa : XII, 276 *b*.

AGONIÆ timor, cujus sit speciei : V, 90 *b*.

AGRICOLA. 1. Agricolæ exemplo ordinetur amor corporis : XIV, 24 *b*.

2. Agricola operatur ut artifex, quomodo : II, 422 *b*.

AGRICULTURA, qualis ars : VII, 499 *a*.

AIN littera Hebraica interpretatur oculus vel fons : IX, 462 *b*; X, 159 *b*, 179 *a*.

ALA. 1. Alæ Cherubim mystice sunt sex, scilicet confessio : XII, 504 *a*-505 *b*; satisfactio : 506 *ab*; munditia : 506 *b*-507 *a*; puritas cordis : 507 *a*-508 *a*; dilectio proximi : 508 *ab*; et dilectio Dei : 508 *b*.

2. Unaquæque alarum harum habet quinque pennas descriptas ibidem.

3. Alæ Seraphim senæ exponuntur pro prælatis, scilicet zelus justitiæ : XII, 134 *b*-138 *b*; fraterna compassio : 138 *b*-140 *b*; patientia : 140 *b*-144 *a*; exemplaris vita : 144 *a*-146 *a*; circumspecta discretio : 146 *b*-153 *a*; devotio ad Deum : 153 *a*-156 *b*.

4. Alæ duorum Seraphim quos vidit Isaias, duodecim sunt articuli fidei : IX, 71 *b*-73 *a*.

5. Duæ alæ quibus Deus protegit peccatores et justos sunt misericordia et veritas : IX, 173 *a*.

6. Alæ Dei nos protegunt contra æstum cupiditatum et contra impetum milvi, id est diaboli : IX, 226 *a*.

7. Alæ animæ sunt amor et timor : XII, 230 *b*, 234 *b*.

8. Alæ duæ, quibus anima volat ad cœlum sunt amor Dei et proximi : XIII, 112 *b*.

9. Alæ Dei duæ, Vetus et Novum Testamentum : IX, 202 *a*.

10. Alæ hominis duæ pedestres, patientia et contritio; duæ collaterales, spes et timor; duæ capitales, charitas et humilitas : IX, 202 *b*.

ALBEDO. 1. — est alba, quare falsa propositio istius modi : I, 537 *b*.

2. — an sit lux incorporata : V, 513 *a*.

3. — est principium omnium colorum : XIII, 521 *a*.

4. — est disgregativa visus : V, 510 *a*.

5. — utpote nomen abstractum, est forma denominans subjectum : I, 171 *a*.

6. Quomodo in Eucharistia albedo maneat speciei consecratæ : V, 513 *a*.

ALBUM. 1. — quomodo possibile sit esse nigrum : II, 99 *b*.

2. Albus, alba, album, grammatice sunt unum nomen, logice sunt tria : II, 124 *a*.

3. Albius est, quod est nigro impermixtius : III, 276 *b*.

Vid. NON ALBUM.

ALCHIMIA. 1. — est ars, diversorum metallorum species faciens : II, 421 *b*.

2. Quomodo eam homines exerceant : VI, 548 *a*.

ALCHIMISTÆ metalla nominant nominibus planetarum : IX, 368 *a*.

ALEARUM ludus an sit peccatum mortale, et ad quid obliget : VII, 538 *b*.

ALEATOR utrum ad restitutionem teneatur, vel possit de lucro aleatorio eleemosynas facere : V, 613 *a*, 614 *b*.

ALECTORIA est gemma quæ, ut fingebant veteres, nascitur in ventriculis gallinaceorum, et reddit hominem in certamine insuperabilem : XIV, 50 *a*.

Digitized by Google

ALEPH littera Hebraica. 1. — interpretatur doctrina : x, 143 *b*, 165 *a*.
2. Interpretatur etiam millia, scilicet tentationum : ix, 318 *b*.
ALEXANDER Constantinopolitanus episcopus. 1. — ne Arium reciperet, quid fecerit : xiii, 508 *a*.
2. — philosophum quemdam quomodo obmutescere fecerit : xiii, 540 *b*.
ALEXANDER Macedo. 1. An et quomodo adoraverit summum sacerdotem Judæorum : vii, 465 *a*.
2. Ejus cupiditas : xiii, 503 *b*.
3. Ejusdem luxuria : xiii, 510 *b*, 514 *b*.
4. Ejus virtutes bellicæ : xiii, 497 *b*, 509 *a*, 543 *b*.
5. Ejusdem liberalitas : xiii, 504 *b*.
6. Vitia quanta in ipso coaleverint: xiv, 20 *a*.
7. Quam miserabiliter veneno interierit : xiii, 503 *b*; xiv, 71 *a*.
8. Ipso sacrificante, puer cum thuribulo assistens, propter reverentiam sivit aduri sibi brachium carbone incenso : xiii, 500 *a*.
9. Quomodo spretus et repulsus Alexander a Diogene : xiii, 496 *b*-497 *a*.
10. Admonitus a patre Philippo de probatione amicorum facienda : xiii, 591 *a*.
11. Amicus ejus alter Alexander dictus ab ipso : xiii, 592 *b*.
ALEXANDER Alensis, magister S. Bonaventuræ, subscripsit sententiæ Guillielmi Parisiensis decem quosdam articulos reprobantis : iii, 151 *b*.
ALEXIUS sanctus licite reliquit sponsam ut Deo totum se daret : vi, 225 *b*.
ALICUJUS esse dicitur res aliqua novem modis : ix, 220 *b*.
ALIENÆ rei contrectatio licite fieri aliquando potest, scilicet vel ex obedientia, vel ad cautelam, vel ex necessitate : viii, 199 *a*.
ALIENATIO. 1. Alienatio mentis quid sit : ix, 296 *b*.
2. Alienatio mentis in contemplatione oritur ex magnitudine devotionis, vel admirationis, vel exultationis : ix, 255 *b* (*ubi loco* admiratiõnis *legitur* amaritudinis); xii, 220 *b*.
ALIENIGENA dicitur, qui alibi natus est, et alibi habitat; sic qui a vita carnali ad spiritualem transit : xi, 60 *a*.
ALIETATEM, pluralitatem, discretionem et distinctionem cur dicere liceat in divinis, minime vero diversitatem, multiplicitatem, divisionem et separationem : i, 93 *a*, 387 *b*.
ALIMENTUM. 1. Ob alimentum tantum cibus sumendus est : vii, 109 *a*.
2. Alimenti pars vere transit in veritatem humanæ naturæ cum humido radicali opere generativæ vegetativæ : iii, 347 *b*.
3. Alimenti pars transit etiam in veritatem humanæ naturæ cum humido nutrimentali opere nutritivæ : iii, 347 *b*.
4. Alimentum convertitur partim in fæces, partim exhalatur per totum corpus, et partim in substantiam convertitur : iii, 339 *b*.
ALIQUID. 1. — esse, et nihil esse, an medium admittant : i, 128 *b*.
2. Aliquid non esse dupliciter cogitari potest : i, 149 *ab*.
3. — dicit vel suppositum, vel naturam abstractam : i, 128 *b*.
4. — in Christo dicit suppositum : iv, 150 *a*.
5. — non dicitur produci dum producitur Filius in divinis, sed bene aliquis : i, 346 *a*.
6. Aliquid sumi potest vel materialiter, vel allegorice, vel moraliter, vel anagogice : ix, 253 *b*.
7. Aliquid est nunc immortale, hoc dupliciter intelligi potest : iii, 62 *b*.
ALIQUOTA pars numeri dicitur, quæ in se ducta vel in alium, constituit illum : ix, 554 *a*.
ALIUD. 1. — quandoque dicit duntaxat alietatem proprietatis, non diversitatem naturæ : i, 417 *b*.
2. Proprie tamen dicit alietatem in natura : i, 170 *b*-171 *a*.
3. Aliud aliquando stat pro supposito : i, 199 *b*.
ALIUS. 1. — in divinis importat distinctionem personarum, non vero essentiæ : i, 91 *b*, 93 *a*, 95 *b*-97 *a*, 170 *b*, 359 *a*.
2. Alius et alter in eo differunt, quod alter ordinarie dicit diversitatem tantum accidentalem, alius personalem : i, 93 *b*; vi, 261 *b*.
3. Alius et alius quomodo importet minorem diversitatem, quam major et minor : i, 264 *b*.
4. Patrem alio esse Patrem, alio Deum, intellige non formaliter, sed originaliter : i, 119 *ab*, 337 *a*.
ALLEGATIO sophistica juris frequenter invenitur in injusta advocatione : vii, 541 *a*.
ALLEGORIA. 1. — quid sit : vii, 236 *b*, 344 *b*.
2. Omnis allegoria sumitur a nominis interpretatione, vel a rei proprietate : ix, 173 *a*.
3. Allegoria in Scripturis quomodo respiciat quandoque Christum, quandoque Ecclesiam : ix, 36 *b*.
4. Allegoriæ excellentia in exponenda sancta Scriptura expenditur : vii, 245 *a*, 247 *b*; ix, 89 *a*-91 *b*, 92 *ab*, 93 *ab*, 336 *ab*.
5. Per allegoriam res bona quandoque significat rem bonam, quandoque malam, et pariter res mala : ix, 173 *b*.
6. Allegoria est via spatiosa, laboriosa, in-

Digitized by Google

aquosa, quæ ducit ad sacrificium justitiæ, ad unctionem gratiæ et ad aquam sapientiæ : IX, 336 *a*.
7. Allegoria necessaria est triplici de causa : IX, 181 *b*.
8. Quibus in casibus ab allegoria abstinendum : IX, 173 *a*.
9. Exempla allegoriarum ex Scripturis : IX, 336 *ab*.
10. Per allegoriam in mensa mystica ponentur doctoribus subtiliores cibi : VII, 611 *b*, 612 *ab*.
11. Duodecim fontes allegoriarum qui sint : IX, 114 *ab*.

ALLELUIA. 1. — interpretatur Laudate Deum, et est nota clarissimæ laudis divinæ : IX, 317 *a*; XII, 260 *ab*.
2. — quare dicatur in graduali Missæ, et quare iteretur cum prolongatione cantus : IX, 232 *b*; XII, 260 *ab*.
3. — est proprie cantus angelorum, unde cantatur præcipue a pueris : IX, 281 *b*, 297 *a*.
4. — futuram vitam significat : IX, 232 *b*.

ALLOCUTIO. 1. — Dei in meditatione qualiter fiat : VIII, 410 *b*-411 *a*, 411 *b*- 412 *b*.
2. — a quibus audiatur : VIII, 411 *ab*.
3. — animæ ad Deum qualiter fiat : VIII, 412 *b*-414 *b*.
4. Qualiter allocutio divina a nostra meditatione distinguatur : VIII, 413 *a*-417 *a*.

ALOE quid sit, et quid mystice significet : XI, 603 *a*.

ALPHABETUM hebraicum expenditur : IX, 298 *b*.

ALPHABETUM RELIGIOSORUM INCIPIENTIUM, opusculum authenticum : XII, 501 *ab*.

ALPHABETUM RELIGIOSORUM, opusculum dubium : XII, 502 *a*-503 *b*.

ALPHÆUS interpretatur fugiens : X, 364 *a*.

ALTARE. 1. — id est alta ara, crux dicitur propter altitudinem et immolationem, tum denique propter formam : IX, 187 *a*; XIII, 236 *a*.
2. — quomodo significet Christum in cruce derelictum, vel prælaturas indignis prostitutas : X, 170 *b*.
3. — item significat mentem, vel incarnationem, imo Deum et æternam gloriam, tum quoque orationem, sive cordis, sive vocis, denique cœlum : IX, 187 *ab*, 210 *b*.
4. — significat Christum de terra factum, id est de Maria : IX, 187 *a*.
5. — significat corpus Christi militanti Ecclesiæ propositum in cibum : IX, 187 *b*.
6. — significat Christum, quem ubique invenies : XIII, 355 *b*-356 *a*.
7. Altaris consecratio quare exigat ipsius veri liberationem et effusionem vini et aquæ : IX, 170 *b*.
8. Altare sacrum unum erat ex tribus quæ in summo honore erant apud patres : XI, 580 *b*.
9. Explicantur mystice ea quæ fiunt in unctione et decoratione altaris : XII, 262 *a*.
10. Quanta mundities circa pannos altaris et corporalia requiratur : XII, 262 *a*, 465 *a*.
11. Altare est cor humanum, quod semper debet igne gratiæ esse inflammatum : XIII, 585 *b*.
12. — est cor pœnitentis, ubi debet immolari sacrificium contritionis : VIII, 271 *a*.
13. Altarium consecratio, ejusque mysteria : XIV, 133 *b*.
14. Altare qualiter tractandum : XII, 464 *a et seq*.

ALTER. *Vid.* ALIUS, n. 2.

ALTERATIO. 1. —est mutatio qua res nunc aliter se habet, quam prius : II, 255 *a*.
2. — est mutatio sive corruptiva, sive perfectiva, sive ad contrarias qualitates, sive non : II, 597 *b*, 598 *b*; VI, 496 *b*-499 *b*.
3. — erit in damnatis sine generatione novæ formæ : VI, 499 *ab*.
4. — est continuus motus et successivus ob contrarietatem : I, 293 *a*, 294 *b*; II, 254 *b*; IV, 106 *a*-108 *b*; VI, 636 *a*-640 *b*.
5. — fit per additionem gradus ad gradum secundum substantiam : I, 292 *b*, 293 *ab*.
6. — quomodo fiat : II, 254 *b*, 255 *a*, 615 *b*. *Vid.* ACCIDENS, n. 17, 19, 23, 30, et MIXTIO per totum.

ALTERUM. 1. Ubi unum est propter alterum, utrobique tantum unum : VI, 243 *a*.
2. Ubi unum est per alterum, ibi sunt duo : VI, 243 *b*-244 *a*.

ALTISSIME, piissime et sanctissime sentiendum de Deo ad profectum animæ : XII, 180 *a*.

ALTITUDO. 1. — Scripturæ quanta : VII, 236 *ab*; IX, 13 *b*.
2. — fidei quanta : IX, 70 *b*-73 *b*.
3. — quænam Deo grata, quænam vero odibilis : X, 35 *ab*.

AMAN. 1. — Antichristi fuit figura : IX, 100 *b*.
2. — significat diabolum culpas et pœnas inferentem : XIII, 375 *a*.
3. Promissio ejus nefanda : XIII, 374 *b*.

AMANDA quatuor ex charitate : XIV, 24 *ab*.

AMANS. 1. — Deum propter temporalia qualiter peccet : V, 96 *b*.
2. Amans aliquid cum Deo, Deum minus amat : XIII, 576 *b*.
3. Amans amato nihil dat, si solum amorem spectes : I, 192 *ab*.
4. Amans transformatur in amatum : I, 257 *a*; II, 631 *a*. Id de Deo tamen amante homi-

Digitized by Google

nem intelligi non debet, quare : v, 34 *b*.
5. Sufficit amanti ut noverit amati necessitatem : xi, 408 *a*.
6. Amans proximum amat charitatem ipsam, ac proinde Deum : i, 278 *b*-279 *a*.
7. Amans proximum non considerat debitum : i, 192 *b*.
8. Amans ibi est, ubi amat : xi, 588 *b*-589 *a*.
9. Amans urso ad palum ligato comparatur : xiii, 578 *b*.
10. Amanti nihil difficile est : xiv, 31 *b*.

AMARE. 1. — quid sit : xi, 606 *b*.
2. — aliquem aliter quam propter Deum, est actus naturalis, non virtutis : xiii, 442 *a*.
3. Deus magis amat peccatorem prædestinatum, quam justum præscitum, amore dilectionis, sed non approbationis : v, 30 *b*-31 *a*.
4. Deus dicitur amare aliquem, vel quia communicat ei bonum, vel quia proponit communicare : v, 32 *a*.
5. Amare se non posse nemo veraciter dicere potest : xiv, 32 *a*.

AMARI debet Deus calide, acute ac superfervide : ix, 506 *b*.

AMARITUDO. 1. — de peccato commisso maxima pars pœnitentiæ est : xi, 196 *a*.
2. — maris unde proveniat : ii, 582 *b*.
3. — vitiosa mentis est filia acediæ : vii, 363 *b*.

AMBITIO. 1. — est vitium pessimum, et multorum aliorum radix et causa : xii, 353 *b*.
2. — est destructio Ecclesiæ : xiii, 118 *b*.
3. Ambitionis mala expenduntur : xiii, 249 *b*.
4. Quid de ea et laborantibus eodem vitio sancti doctores senserint : vii, 36 *a*-38 *a*.
5. Qualis fuerit Pharisæorum : x, 544 *b*.
6. De ambitionis malo auctoritates Scripturæ : viii, 612 *b*-613 *b*.

AMBITIOSUS. 1. — quisque Antichristi sectator existit, et ab altaribus removendus est : vii, 36 *ab*.
2. Prava ambitiosorum studia : vii, 37 *a*-38 *a*.

AMBROSIUS sanctus. 1. Quid senserit de temporali felicitate : xiv, 19 *b*.
2. Ambrosii laudes sub similitudine lucis expenduntur : xiii, 505 *a*-507 *a*.
3. Quanto studio fidem catholicam confessus sit, et docuerit verbo et exemplo : xiii, 507 *b*-508 *b*.
4. Quæ sint juxta eumdem arma Ecclesiæ : xiii, 508 *a*.

AMBROSIUS Autpertus alius a sancto Ambrosio doctore : xi, 210 *a*.

AMBULARE. 1. — Dei quid sit : viii, 58 *a*.
2. — debemus digne per devotionem, caute per discretionem, honeste per circumspectionem : ix, 378 *b*.

AMEN. 1. — quid significet : ix, 159 *b*; x, 210 *b*; xii, 273 *b*.
2. Quotupliciter sumatur : *ibid.*
3. — est quasi juratio Dei : xi, 295 *a*.

AMENS quomodo amittere potuerit usum liberi arbitrii : iii, 231 *b*.

AMETHYSTUS quomodo per proprietates suas justitiam designet : viii, 342 *a*.

AMICITIA. 1. — quid sit, et in quo consistat : ii, 228 *a*; vii, 238 *b*, 413 *b*; xi, 543 *a*; xiii, 591 *b*.
2. Quomodo sit pars justitiæ : vii, 412 *b*-413 *a*.
3. — juxta Aristotelem, aut est beatitudo, aut non sine beatitudine : i, 190 *b*.
4. Amicitiæ veræ quinque gradus designantur auctoritatibus sanctorum : vii, 188 *a*.
5. Amicitiæ laudes, conditiones et effectus : vii, 187 *a*-188 *a*.
6. Amicitia pertinet ad virtutem benignitatis : ix, 56 *a*.
7. Divina amicitia per puritatem conscientiæ, per afflictionem veræ pœnitentiæ, per amorem obedientiæ, et per patientiam atque misericordiam potissimum acquiritur : xiii, 550 *b*-553 *a*.
8. Amicitia vera quomodo probetur : xi, 27 *b*; xiii, 552 *a*, 590 *b*-591 *a*.
9. Amicitiam veram maxime demonstrant communis contemptus omnium vitiorum, communis amor omnium divinorum, communicatio omnium secretorum, et communis pro se invicem tolerantia tormentorum : xiii, 591 *b*-593 *b*.
10. Amicitiæ rursus signa sunt communicatio omnium bonorum inter se invicem, servitiorum exhibitiones reciprocæ, conformitas voluntatum, et pro amico sustinentia adversorum : xiii, 578 *a*-579 *b*.
11. Amicitia bonorum cum bonis est simpliciter bona : xiv, 28 *b*-29 *b*.
12. — malorum cum malis est simpliciter mala : xiv, 28 *ab*.
13. — malorum cum bonis, et bonorum cum malis, aliquando bona, aliquando mala : xiv, 29 *b*-30 *b*.
14. — Herodis et Pilati qualis : xiv, 28 *b*.
15. — in prosperitate qualis : xiii, 579 *b*; xiv, 29 *a*.
16. — vera non inter bona fortunæ, sed inter honesta collocanda : xiv, 27 *b*.
17. — virtus est, non quæstus : xiii, 591 *a*.
18. — propinquitati et parentelæ præferenda est : xiii, 590 *b*.
19. Amicitiæ veræ rara exempla : xiii, 516 *b*-517 *a*, 592 *b*, 593 *b*; xiv, 29 *a*.
20. Amicitiæ fallacis varia exempla : x, 162 *ab*, 163 *b*; xiv, 28 *b*, 30 *b*.

Digitized by Google

21. Amicitia Dei, tum activa, tum passiva, expenditur : XI, 587 *b*-588 *b* ; XIII, 550 *a*-553 *a* ; XIV, 61 *b*, 62 *b*.
22. Amicitia fœminarum periculosissima : VII, 573 *b*-575 *b* ; XII, 205 *b*.
23. Amicitiæ duplex officium, unum scilicet, idem velle et nolle, alterum, secreto admonere et palam laudare : VII, 413 *b*.
24. Amicitia ut sit perfecta, mutua esse debet : I, 191 *b*.
25. Amicitia spiritualium virorum quærenda : XIV, 388 *a*.
26. Amicitia facit unumquemque esse tot personas, quot amicos habet : XI, 595 *b*.
AMICTUS, et cæteræ sacerdotales vestes, quid significent : XII, 257 *a*-258 *a*.
AMICUS. 1. — verus quis sit demonstratur exemplis ex Scriptura desumptis : VIII, 543 *b*-544 *a* ; XI, 543 *a*.
2. Amicis porrigendum est auxilium in necessitate : XI, 27 *b*, 184 *b*-185 *a*.
3. Amicus verus thesaurus est desiderabilis : X, 520 *b*.
4. Amicorum omnia esse communia quomodo verum : IX, 487 *b*.
5. An diligere amicum majoris sit perfectionis, quam inimicum diligere : IV, 679 *a*-682 *b*.
6. Amici quando deserendi : XI, 50 *a*.
7. Amici, licet duo habeant corpora, unam tamen animam habere debent : XIII, 592 *b*.
8. Amici hominis quadruplicis generis, scilicet Deus creator, angelus dirigens, homo pauper, diabolus persequens : XIII, 377 *a*-378 *a*.
9. Amicus fidelis medicamentum vitæ : XIII, 377 *a*.
10. Non omnibus amicis fidendum : XI, 294 *a*.
11. Amicorum Dei est pati : XI, 407 *b*.
12. Amicos Dei quid nos efficiat : XI, 588 *ab*.
13. Amicum hominem esse Dei, maxima hominis dignitas : X, 588 *b*.
14. Amicus utilitatis causa assumptus tamdiu placet, quamdiu utilis est : XIII, 579 *b*.
AMINADAB interpretatur populi mei voluntas : VIII, 429 *b*.
AMISSIO rerum potest ab interiori, ab exteriori, a superiori et ab inferiori venire : X, 604 *b*.
AMITTERE an importet prius habuisse : III, 306 *a*.
AMMON interpretatur filius generis nostri, et significat carnem : XIII, 40 *b*.
AMOR. 1. — quid sit : VII, 238 *a*, 514 *a*.
2. Amor, dilectio et charitas, in quo differant : I, 185 *b* ; IV, 596 *b* ; VII, 409 *a* ; VIII, 183 *ab*.
3. Amoris variæ species : I, 276 *b*, 286 *a* ; IV, 648 *ab*, 676 *a* ; VIII, 183 *a*, 438 *a*-439 *a*, 439 *b*-441 *a*.
4. — triplex, gratuitus, libidinosus et naturalis : V, 96 *b* ; VII, 366 *b* ; VIII, 183 *a*.
5. Amor in Deum duplex : IV, 586 *a*, 606 *a* ; V, 233 *b*.
6. — alius ordinatus, alius inordinatus : I, 87 *b*.
7. Affectio amoris est prima inter omnes affectiones : I, 190 *b* ; IV, 586 *a* ; V, 48 *b*-49 *a*.
8. Amor, ut perfectus sit, debet esse mutuus : I, 190 *b*.
9. Amor mutuus simul et gratuitus esse potest : I, 192 *b*.
10. Amor est donum in quo omnia alia donantur : V, 33 *ab*.
11. Inter mentem, notitiam et amorem etiam in homine est ordo, æqualitas et consubstantialitas : *ibid.*
12. Quomodo trinitas hæc creata ducat nos in cognitionem sanctissimæ Trinitatis : I, 88 *ab*.
13. Amor est nexus memoriæ et intelligentiæ : XII, 12 *b*.
14. Amor omnis vis unitiva et nexus quidam est : I, 187 *a*, 195 *a* ; IV, 53 *a*, 606 *a* ; V, 32 *b* ; VIII, 438 *a*.
15. Amor Dei, utpote unius et simplicissimi, quomodo generet cordis puritatem et simplicitatem : XIII, 430 *a*.
16. Amor naturalis quidam est etiam in vegetalibus, qui non præsupponit cognitionem aliquam : VI, 571 *a* (ubi dicitur opinio esse aliquorum) ; VIII, 438 *b*.
17. Amor naturalis duplex est, scilicet plantatus cum ipsa natura, vel acquisitus : V, 96 *b*.
18. Similitudo causa est amoris : XII, 43 *a*.
19. Amor sensitivus præsupponit cognitionem sensitivam : *ibid.*
20. Amor intellectualis præsupponit cognitionem rationis, et hic duplex, scilicet indeliberatus seu naturalis, et electivus seu deliberativus : *ibid.*, et II, 382 *b* ; IV, 367 *b*.
21. Amor electivus idem est ac dilectio : VIII, 438 *b*.
22. Amor angelicus præsupponit altiorem cognitionem humana : *ibid.* Ejusdem descriptio : VIII, 452 *a*-453 *a*.
23. Amor divinus qualis sit : IX, 68 *b*.
24. Amor divinus est æternus quidam circulus : VIII, 439 *a*.
25. Amor spiritualis triplex est, prout immittitur a spiritu sive maligno, sive humano, sive divino : VIII, 440 *b*.
26. Amor gratuitus est laudabilis, et vel amicitiæ est, vel concupiscentiæ : VIII, 183 *a* ; vel etiam complacentiæ : I, 286 *a*.

Digitized by Google

27. Amor gratuitus dare jubet ex mera liberalitate et sine retributione : I, 121 *b*-122 *a*.
28. Amor, dilectio et charitas, quomodo differant : VIII, 183 *ab*.
29. Amor naturalis similiter dividitur, sed nec laudabilis est, nec vituperabilis : VIII, 183 *a*.
30. Amor vitiosus quis sit : *ibid.*
31. Amor naturalis, pius, jucundus, justus, violentus, sanctus, quomodo intelligatur : *ibid.*
32. Amor gratuitus in quo a cæteris differat et præcellat : VIII, 441 *ab*.
33. Gradus ejusdem : VIII, 447 *b*-448 *b*.
34. Amoris violenti gradus quatuor : VIII, 449 *a*-451 *b*.
35. Amoris seraphici gradus quinque : VIII, 451 *a*-453 *a*.
36. Amor triplex, quo homo exterior amare potest Salvatorem : IX, 497 *b*-498 *a*.
37. Amor amanti quonam modo subjiciat amantem : II, 105 *b*.
38. Amor in quo non est quietatio, nec delectatio, nec complacentia, quis sit : I, 278 *b*.
39. Amor qualiter possit amari : *ibid.*
40. Amor quo diligimus Deum super omnia sumi potest effective, vel exemplariter, vel formaliter : I, 283 *b*-284 *a*; VIII, 66 *b*.
41. Amor proximi duplex, scilicet complacentiæ, vel beneficentiæ : IV, 648 *ab*.
42. Amor inordinatus sui est causa omnis peccati tripliciter : VII, 516 *b*, 517 *a*; XI, 69 *b*; XII, 668 *a*, 669 *b*, 670 *a*.
43. Amor ejusmodi est concupiscentiæ, non vero amicitiæ : VII, 517 *b*.
44. Amore sive amicitiæ, sive concupiscentiæ, quomodo possit quis amare aliud propter se, aut propter aliud, aut super omnia : II, 343 *a*.
45. Est amor commodi, et amor honesti : II, 368 *b*.
46. Amor habet reflecti super se : I, 286 *b*; III, 275 *b*.
47. Distinguendum inter amorem charitatis, et amorem omnibus virtutibus communem : IV, 602 *b*.
48. Amor beatitudinis in communi est homini naturalis, nec errori obnoxius : VI, 571 *ab*.
49. Amorem beatitudinis in communi præcedit cognitio naturalis juxta sanctum Doctorem : *ibid.*
50. Amor perfectus est actus internus, continuus, vivificus et spirativus : I, 196 *b*.
51. Amor Dei est causa omnis boni : VII, 516 *b*.
52. Amor Dei ædificat aurum, argentum et argentum; amor vero mundi et amor peccati, quænam alia et qualiter ædificent : IX, 168 *b*.
53. Amor Dei ecstaticus qualis sit : IX, 39 *b*.
54. Amor æternorum bonorum est donum Dei; amor vero præsentium potest esse ex naturali affectu : V, 94 *a*.
55. Amori Dei quomodo nullus alius amor possit æquari : II, 342 *a*-344 *a*.
56. Amor sui quomodo ordinandus : II, 343 *b*-344 *a*.
57. Amor sui quomodo includatur in amore Dei : IV, 627 *b*.
58. Amor naturalis, qui est mulcebris complacentiæ, non tollit amorem charitatis, sed in perfectis viris cum magna diligentia debet extirpari : IV, 663 *b*.
59. Amoris lex quomodo sit evangelica : V, 232 *b*-240 *b*.
60. Quomodo intelligendum illud : Nescit homo utrum amore, an odio dignus sit : IX, 654 *b*-655 *a*.
61. Amor Dei desiderat etiam bonum proximi : XII, 135 *b*.
62. Amor Dei quomodo ecstasim faciat : XII, 184 *ab*.
63. Amor Crucifixi transformat animam in seraphim : XII, 2 *ab*.
64. Amor Dei quam suavis : XII, 429 *a*, 675 *b*.
65. — quomodo alias omnes animæ affectiones informet : XII, 428 *ab*.
66. — Dei facit in eo requiescere : II, 608 *b*.
67. Amor spiritualis non est admiscendus cum amore carnali, ne sit velut vinum mixtum aqua : XII, 388 *b*.
68. Amor rerum spiritualium quomodo ab amore carnalium differat : XI, 332 *a*.
69. Amoris Dei prærogativæ : XII, 432 *b*.
70. Divini amoris varii effectus : VII, 607 *ab*; VIII, 24 *b*, 27 *a*; XII, 102 *b*-112 *b*, 384 *b*, 672 *ab*.
71. Amor Dei est quasi lucis, vel vocis, vel odoris, vel cibi, vel amplexus, et omnium simul : VII, 590 *a*.
72. — est bonum inappretiabile : XIII, 578 *a*.
73. — inebriat mentem : XII, 429 *b*.
74. — quomodo accendi possit : VIII, 404 *a*-409 *a*.
75. — est iter ad Deum : VIII, 393 *a*-482 *b*.
76. — transformat amantem : VIII, 444 *b*.
77. — languorem inducit : VIII, 446 *ab*, 450 *b*-451 *a*.
78. — impatiens est : VIII, 446 *b*.
79. — pondus est inclinans : IV, 651 *a*; V, 22 *b*; VII, 367 *b*; VIII, 446 *a*.
80. — jugum Christi facit suave : VIII, 17 *a*.
81. — animam Deo unit : VIII, 27 *b*-28 *a*, 447 *a*; IX, 39 *a*.
82. — animam vulnerat : VIII, 449 *ab*.
83. — est vinculum ligans : IV, 650 *b*.
84. — facit frui : V, 96 *b*.

Digitized by Google

85. — a carnalitate vel sensualitate separat : XIII, 39 *b*.
86. — attrahit Christum : XIII, 40 *a*.
87. — est ignis, qui in cordis altari semper ardere debet : X, 571 *b*-572 *a*; XIII, 296 *a*, 297 *a*, 575 *b*, 587 *b*, 588 *a*; sed operiendus cinere humilitatis : XIII, 590 *ab*.
88. — est calor liquefaciens : XIII, 42 *a*, 575 *b*.
89. Non potest esse otiosus : X, 236 *b*, 592 *a*; XIII, 576 *ab*, 578 *b*; XIV, 108 *b*, 118 *a*.
90. Ejus signa, assiduitas recordationis, sollicitudo cogitationis et inquisitionis, sinceritas et fortitudo affectionis, rectitudo intentionis, promptitudo operationis et fervor æmulationis : XIII, 437 *b*-439 *a*, 575 *b*-577 *b*.
91. Amor Dei et proximi sunt duæ alæ quibus ad cœlum volat anima : XIII, 112 *b*.
92. Amor Dei et amor proximi comparantur ad invicem : V, 652 *a*.
93. Signa amoris proximi, omnium bonorum communicatio, servitii exhibitio, voluntatis conformatio, et adversorum pro amico toleratio : XIII, 578 *a*-579 *b*.
94. Ubi perfectus est amor, ibi est perfecta diffusio : XIV, 432 *a*.
95. Magnitudo amoris facit dona accelerari vel differri, prout prosunt vel nocent : IV, 30 *b*.
96. — est morte fortior : XIV, 47 *b*.
97. Objectum amoris, qualis esse debet, est summum bonum : XII, 12 *b*.
98. Amor sponsi et sponsæ socialis et conjugalis, quomodo : I, 193 *b*.
99. Facilius frangitur amor socialis, quam naturalis : VI, 367 *b*.
100. Amoris divini et humani discrimen : *ibid.*
101. Ad amorem Dei nos movent natura, scriptura, gratia Christi et gloria promissa : XIV, 22 *a*-24 *a*.
102. Amor creaturæ quando sit peccatum mortale, vel non : III, 335 *b*.
103. Amor creaturarum aut est per modum fruitionis, aut per modum usus : III, 607 *a*.
104. Amoris rectitudo unde proveniat : II, 342 *b*.
105. Amor multo plus se extendit, quam visio : III, 150 *b*.
106. Amor dicit respectum ad eos qui amore nectuntur : I, 193 *b*.
107. Amor et timor sunt boni socii : VII, 218 *b*-219 *a*; vel duæ alæ quibus anima ad Deum volat : XII, 234 *b*.
108. Quare amor naturalis indissolubilius uniat quam amor charitatis : V, 7 *a*.
109. Amor proximi quomodo sit impletio legis : V, 48 *b*.
110. Amor bonus et malus uterque describitur : IX, 579 *a*.
111. Amor libidinosus est amor recurvus : II, 268 *b*.
112. Amor inordinatus ideo est, vel quia amatur res quæ non debet amari, vel quia amplius amatur quam debet : III, 552 *b*.
113. Amor inordinatus sui offendit se ipsum, non affectu, sed effectu : IV, 628 *a*.
114. Duplex peccati radix, timor male humilians, et amor male accendens : VII, 279 *a*.
115. Amoris carnalis indicia : XII, 389 *a*-390 *b*.
116. Amor vel favor hominum non desiderandus : XII, 309 *b*-310 *a*, 312 *b*.
117. Amor est actio, quæ tamen non influit in amatum : IV, 307 *a*.
118. Amor divinus est sanativus : IX, 68 *b*.
119. Amor, Spiritus et Donum eamdem notionem dicunt : I, 313 *b*.
120. Amor an Spiritus sancti proprium sit : I, 193 *b*-194 *a*.
121. Amor Dei ad creaturas an sit amor fruitionis : I, 44 *a*.
122. Amor privati boni maxime regnabit in fine mundi : XI, 69 *b*.
123. Amor ducit in Deum : XI, 606 *a*.
124. Amor doctoris in discipulo quomodo præstet amori parentum in filios : X, 427 *a*.
125. Amor si est, magna operatur : X, 390 *b*.
126. Amor interior non potest in opus non prorumpere : X, 236 *b*.
127. Amore omnia junguntur : XIV, 25 *a*.
128. Non sine magno dolore amittitur, quod cum magno amore possidetur : XIII, 76 *b*.
129. Amor magis placet Christo, quam timor : IV, 469 *b*.
130. Amor quo sensu major supponatur in eo, cui plus dimittitur : V, 332 *a*.
131. Amor trium personarum divinarum est gratuitus in Patre, debitus in Filio, et ex utroque permixtus in Spiritu sancto : I, 58 *b*.
132. Amor in divinis sumitur vel essentialiter, vel notionaliter, vel personaliter : I, 193 *b*; VIII, 66 *a*.
133.— dicitur etiam exemplariter : VIII, 66 *ab*.
134. Amor notionalis quid sit : I, 193 *b*.
135. Amor est appropriatum Spiritui sancto, atque etiam proprium : I, 186 *a*, 194 *a*.
136. Amor increatus est qui ingignit amorem creatum in rebus, id est inclinationem ad bonum : VIII, 439 *a*.
137. Amor Dei ad creaturas non est affectio, sed affectionis communicatio : I, 44 *a*.
138. Amor notionalis dicit emanationem nobilissimam : I, 190 *b*.
139. Amor in Deo non est accidens, sed substantia : *ibid.* et 191 *a*.
140. Amor, quo Pater amat Filium quomodo sit persona Spiritus sancti : I, 191 *a*.

Digitized by Google

141. Amor quo Spiritus sanctus amat Patrem et Filium, quomodo non sit persona : *ibid.*
142. Amor notionalis est amor mutuus : I, 192 *a.*
143. Idem quomodo sit purus : *ibid.*
144. Idem quomodo unicus : I, 192 *b.*
145. Amor in divinis quam relationem dicat ad personas : I, 194 *a.*
146. Amor quomodo sit nexus divinarum personarum : I, 195 *ab.*
147. Quomodo sit distinctio potius quam separatio : I, 195 *a.*
148. Amor quo Pater et Filius se mutuo amant non est totalis ratio productionis tertiæ personæ, sed magis voluntas fœcundissima : I, 191 *a*, 517 *ab.*
149. Amoris actus quare sit actus spirationis : I, 196 *b.*
150. — quare dicatur Spiritus sanctus, et non Filius : *ibid.*
151. Pater se ipso diligit, amore scilicet essentiali; Spiritu autem sancto, amore notionali : I, 520 *a.*
152. Amoris, quo Deus fertur in animam devotam, effectus : VIII, 439 *a.*
153. Amor Dei ad creaturas, quoad principale significatum, dicit essentiam; quoad connotatum, dicit respectum ad creaturas : V, 30 *a.* *Vid.* AFFECTIO, n. 2 et seq.

AMOS interpretatur onerans, significatque onus Christi : X, 301 *b.*

AMYGDALUS. 1. — qualis arbor, et quomodo tractari debeat, ut fructificet : XIII, 583 *a*, 611 *a.*
2. — dum floret, dealbatur ob debilitatem virtutis : IX, 680 *a.*

ANACHORETARUM antiquorum austeritas quanta : XIV, 437 *b*-438 *a.*

ANADIPLOSIS figura quænam sit : IX, 548 *b*-549 *a.*

ANAGOGIA. 1. Anagogiæ mensa quæ sit : VII, 244 *b*-245 *a*, *b*, 344 *b*, 612 *a*; VIII, 10 *b*; IX, 91 *a*, 449 *b.*
2. Quatuor ejus facies : IX, 92 *a.*
3. Anagogia duplex : IX, 36 *b*-37 *a.*
4. Item triplex : VIII, 9 *b*-10 *a.*
5. Quomodo usurpanda in sacris Scripturis : IX, 92 *b.*
6. Quomodo acquiratur : VIII, 10 *b.*

ANALOGATIO quomodo ponat in numerum : I, 237 *a.*

ANALOGIA. 1. — duplex : I, 137 *b.*
2. — esse potest secundum triplicem differentiam : I, 41 *a.*
3. — stare potest cum univocatione, et quando : I, 31 *b*, 68 *b*, 411 *b*-412 *a.*
4. — medium tenet inter univocum et æquivocum : I, 31 *b*, 236 *b*-237 *a*, 472 *b*; III, 200 *a*; VI, 161 *b.*
5. — dicit prius et posterius in ordine ad effectum : I, 472 *b.*
6. — ordinatur ad unum, ut in sanitate, ad quam ordinantur urina, potio et animal, sed diversimode : II, 205 *b.*
7. — est vel proportionis, vel proportionalitatis : IV, 10 *a*, 651 *a*; V, 247 *a*; IX, 105 *a.*

ANALYSIS primæ et secundæ usus in syllogismo : IX, 53 *b.*

ANAPHORA figura quæ sit : IX, 187 *b.*

ANATHEMA. 1. — idem est ac separatum, scilicet a communione : IX, 557 *a.*
2. — quomodo Paulus cuperet esse : IV, 656 *a*; XII, 196 *b.*

ANAXAGORÆ exemplum de contemptu divitiarum : XIII, 555 *a.*

ANDREAS apostolus. 1. — virilis interpretatur : XI, 278 *a.*
2. Ejusdem vocatio et Petri expenditur : XI, 277 *b*-278 *a.*
3. Quare solum duos dies post vocationem manserit cum Christo : XI, 276 *b*-277 *a.*
4. Ejus vitæ perfectibilitas, obedientiæ humilitas, sedula studiositas, et perfecta Christi imitabilitas : XI, 277 *b*-278 *a.*
5. Quam perfecte mundum contempserit, Christum vero imitatus fuerit : XIII, 493 *a*, 495 *a.*
6. Crucis, quam amplexus est, dimensiones quomodo ejus humilitatis profundum, paupertatis altitudinem, charitatis latitudinem, et longanimitatis longitudinem significent : XIII, 495 *b*-497 *b.*
7. Quatuor crucis suæ brachia quomodo spiritualiter sustinuerit : XIII, 498 *a*-500 *a.*
8. Summa ejus patientia in supplicio : XIII, 500 *a.*
9. Ejus amor erga crucem : VII, 321 *a.*
10. Quam perfecto corde crucem desideraverit : VII, 615 *b.*
11. Quare solus cum Petro et Paulo in canone Missæ nominetur : XII, 274 *a.*

ANGELICA SALUTATIO egregie exponitur : VIII, 147 *a*-148 *b*; XIV, 233 *a*-281 *a*; tum verba ipsi annexa B. Elizabeth : XIV, 281 *a*-292 *b.*

ANGELUS. 1. — quid : VII, 235 *a.*
2. Angelos creari, et esse in rerum natura, quibus de causis conveniens fuerit : II, 264 *b*; VII, 264 *a*; IX, 135 *b*-139 *a.*
3. Angelorum creatio fuit ad manifestandam Dei sapientiam, potentiam et bonitatem : II, 263 *b.*
4. Angelorum esse est ad perfectionem universi : II, 266 *b.*
5. Quomodo angeli medium teneant inter Deum et humanam mentem, quomodo non : II, 267 *b.*
6. Angelorum esse primario est ad æternam

Digitized by Google

beatitudinem, et secundario ad utilitatem hominum : II, 267 *ab*.
7. Qua ratione angelorum esse præstantius sit humana natura : II, 266 *a*-268 *a*; VI, 96 *a*.
8. Angelica substantia prima est inter spirituales substantias : II, 288 *b*.
9. Angelum esse probatur expositione creaturæ corporalis : II, 264 *a*.
10. Angelus est nomen officii, non naturæ, sed appropriatur infimo ordini : II, 382 *a*; VII, 469 *b*; XIII, 603 *b*.
11. Quare angelorum creatio non expresse describatur in Genesi, licet implicite sub nomine cœli : II, 357 *b*; VII, 262 *a*.
12. Angeli nomen competit Christo : VII, 438 *b*-439 *b*; item viro justo : 439 *b*-441 *b*; item gratiæ Dei multiplici : 441 *b*-444 *a*.
13. Angeli boni et mali tenent communia quædam nomina, quædam non, quare : II, 382 *b*.
14. Angeli denominari possunt per ea quæ sunt eis naturalia : II, 473 *ab*.
15. Angelos denominamus ex accepta revelatione : II, 473 *b*-474 *a*.
16. Angelorum denominatio fit a digniori respectu inferiorum, non superiorum : II, 474 *a*.
17. Lucifer si stetisset, fuisset in ordine Seraphim, dicitur tamen cherub ob habitum scientiæ quem habuit ab initio : II, 380 *b*.
18. Angeli boni intelliguntur per lucem, mali vero per tenebras : II, 380 *b*.
19. Angeli duplici modo lux dici possunt : II, 358 *a*.
20. Quatuor tantum nomina angelorum designantur in Scripturis, quare : VII, 389 *b*.
21. Quomodo nomine cœlorum designentur angeli : VII, 472 *b*-474-*b*; X, 207 *b*.
22. Quare dicantur Dominationes : VII, 457 *b*-459 *b*.
23. Quare dicantur Virtutes : VII, 459 *b*-461 *b*.
24. Quare Potestates : VII, 461 *b*-463 *b*.
25. Michael, Gabriel et Raphael, quæ nomina : VIII, 100 *b*.
26. Quare omnes dicantur administratorii spiritus : II, 380 *b*-381 *a*.
27. Quomodo dici possint animalia : II, 433 *a*.
28. Angeli omnes creati sunt a Deo : II, 263 *ab*.
29. Angeli creati fuerunt simul cum empyreo, materia prima et tempore : II, 288 *b*; VII, 383 *a*.
30. Angeli conditi sunt in empyreo, utpote ad gloriam proxime dispositi : II, 395 *b*.
31. — intelliguntur per cœlum et lucem : II, 349 *b*, 350 *b*-351 *a*.
32. Angelus est, ad quem cætera creata quodam modo ordinantur : II, 267 *b*.
33. Quare angeli medii creati sint inter summum et commutabile bonum : VII, 264 *b*.
34. Angeli creati sunt cum donis naturalibus et habitibus perfectis omnium scientiarum : V, 32 *b*.
35. Quare non dicantur creati ad imaginem Dei, quamvis (II, 163 *ab*, 476 *b*) sint similes Deo : VIII, 120 *a*.
36. Angeli habuerunt ab initio simplicitatem, unitatem personalem, rationem et liberum arbitrium : II, 309 *a*; VII, 264 *a*, 387 *b*.
37. Angelorum natura quomodo sit prope Deum : II, 163 *ab*; VII, 264 *a*.
38. Angeli excedunt humanitatem Christi et B. Mariam in nobilitate naturæ, non gratiæ : I, 265 *a*; II, 267 *b*; IV, 425 *b*.
39. Angeli quodam modo sunt propter homines, et homines quodam modo propter angelos : II, 267 *b*.
40. Angelus magis convenit intensive cum Deo quam homo, non vero extensive : IV, 39 *a*.
41. Angelus et anima specie differunt : IV, 133 *b*.
42. Angelorum assimilatio cum sancta Trinitate : IX, 136 *a*, 137 *ab*.
43. Angelorum natura et nobilitas : II, 308 *b*-309 *a*, 462 *b*-463 *b*; VII, 235 *a*, 387 *b*-388 *ab*, 472 *b*-474 *b*; VIII, 95 *ab*, 96 *ab*; X, 54 *b*.
44. Angelorum varia attributa : VII, 469 *b*-472 *b*.
45. Angeli habent gradus simplicitatis, prout magis accedunt ad summe simplex : II, 309 *ab*.
46. Angelus quisque tanto virtuosior est, quanto simplicior : II, 309 *a*.
47. In quo consistat compositio naturæ angelicæ : II, 312 *ab*.
48. Angelus non potest naturaliter adesse simul pluribus locis : II, 299 *b*.
49. Angeli habent inter se discretionem personalem : VII, 464 *a*.
50. Materia angeli, sicut et animæ, non est transmutabilis : II, 312 *b*.
51. Angelorum materia est sub actu perfecto, nec proinde tenebrosa, nisi dicatur respectu summæ lucis : II, 317 *b*.
52. An sit materia angelorum specie eadem quæ corporum : II, 317 *a*.
53. Angelorum materia est sine appetitu ullo ad aliam formam : III, 56 *b*.
54. Aliqui angeli inter se differre possunt numero tantum, non specie : II, 321 *b*-323 *a*.
55. An omnes angeli omnium ordinum sint ejusdem speciei : II, 466 *a*-468 *a*.
56. Ordo angelicus quis sit : II, 463 *b*.
57. An omnes angeli ejusdem ordinis sint æquales : II, 480 *b*-482 *a*.
58. Angelorum ordo consummatus est a gra-

Digitized by Google

tia, sed ejus dispositio est a natura : II, 380 *b*, 468 *a*-469 *a*.
59. An ordines angelorum sint novem, vel plures : II, 478 *b*-480 *b*.
60. Angelorum hierarchia quid sit : II, 461 *b*-462 *b*.
61. Angelorum hierarchia triplex est : II, 464 *a*-465 *b*; VII, 265 *b*, 266 *a*, 389 *ab*; VIII, 95 *b*-96 *a*.
62. Operationes hierarchiæ primæ angelorum sunt dilectio, cognitio et tentio; secundæ vero consistunt in præsidendo, resistendo et operando; tertiæ autem exercentur circa principes, multitudinem et personas singulares : II, 464 *b*.
63. De angelis est loqui quantum ad statum gloriæ, naturæ institutæ, et lapsæ : II, 386 *a*.
64. Quomodo angelus et homo sint diversæ speciei, seu naturæ : II, 467 *b*.
65. Quomodo angelus excedat animam in naturalibus : II, 476 *b*.
66. Angeli et animæ differentiæ multiplices : VIII, 95 *ab*.
67. Angelorum duplex virtus, contemplativa scilicet, et administrativa : II, 434 *b*; VII, 388 *a*.
68. Angelorum potentia quam mirabilis : VII, 264 *a*, 386 *b*; VIII, 95 *b*, 96 *b*-97 *a*.
69. Eorum vis quanta respectu cœlorum, animarum et Dei : IX, 59 *b*-60 *a*.
70. Eorum virtus operativa et imperativa non distinguitur realiter a cognitiva, sed ratione tantum : II, 463 *a*.
71. Angeli non habent corpora sibi naturaliter unita : II, 432 *b*; VII, 438 *a*.
72. An et quomodo possint habitare in corporibus humanis : II, 446 *b*-449 *b*.
73. Angeli assumunt corpora ad operationes exercendas : II, 434 *b*.
74. Corpora ab angelis assumpta sunt elementaria, ac præsertim aerea, cum aliqua alterius elementi admixtione : II, 439 *b*.
75. Quare non assumant corpora cœlestia : II, 439 *a*.
76. Angeli propria virtute corpora, quæ assumunt, effigiant et pro libito conservant : II, 441 *a*.
77. Angelus corpore assumpto utitur tanquam motor instrumento, et inhabitator habitaculo : II, 438 *b*, 440 *b*.
78. An in corpore assumpto exerceat operationes animæ vegetativæ : II, 441 *a*-443 *a*.
79. An exerceat operationes potentiæ sensitivæ : II, 443 *a*-446 *a*.
80. Angeli comedere cibum possunt in corpore assumpto, sed non ad suam refectionem : II, 443 *a*.
81. An ridere possint quantum ad actum interiorem : II, 445 *a*.
82. Quo sensu et affectu pati ab igne possint : II, 445 *b*.
83. An oculis corporis assumpti utatur angelus ad videndum : II, 445 *b*-446 *a*.
84. Utrum naturales formas, an solummodo artificiales rebus inducere possint angeli, et qua virtute : II, 421 *a*-424 *b*.
85. An et quomodo possint illudere sensus : II, 449 *b*-452 *b*.
86. An moveri possint sive in corpore assumpto, sive non assumpto corpore : II, 55 *b*-57 *a*.
87. An moveantur per medium : II, 57 *a*-59 *a*.
88. An pertranseant medium subito, vel successivo modo : II, 59 *a*-61 *b*; VIII, 97 *b*-98 *a*.
89. An habitare possint ubique : II, 43 *b*, 60 *b*.
90. Quomodo sint in loco : II, 48 *a*, 296 *b*, 297 *b*, 300 *a*.
91. An sint toti in toto et in qualibet parte : II, 61 *b*, 301 *ab*.
92. An habitent in spatio etiam imaginario : II, 55 *b*.
93. An locus angelorum sit empyreum : II, 297 *a*-298 *b*, 379 *a*.
94. Qualiter Deus sit locus angeli et animæ : II, 298 *a*.
95. An et quomodo possint habitare simul in pluribus locis : II, 299 *b*, 302 *b*.
96. Inter angelum et locum est proportio limitationis et finitatis : II, 302 *a*.
97. Angeli naturaliter esse possunt in loco quantumcumque parvo, non vero anima : *ibid.*
98. Angeli non possunt naturaliter habitare in loco quantumlibet magno : *ibid.* et 299 *b*; VIII, 97 *b*.
99. Etiam destructo omni loco corporali, posset angelus permanere : II, 298 *b*, 304 *a*.
100. An in eodem loco possint esse simul plures angeli : *ibid.*
101. Angelorum malorum locus ante judicium est aer caliginosus : II, 383 *ab*.
102. Locus corporalis non est mensura angelorum : II, 278 *b*.
103. Angeli de loco in locum transire non possunt, quin moveantur motu proprio et reali : II, 56 *b*; VIII, 97 *b*.
104. Corpore assumpto, moventur circumscriptive; sine corpore autem, diffinitive : II, 56 *b*.
105. Utrum moveantur per se, an per accidens, sive corpore assumpto, sive non : *ibid.*
106. Angelus movetur virtute propria spirituum, scilicet reflexiva in se : II, 57 *a*.
107. Angeli de potentia Dei absoluta, sed non

Digitized by Google

ordinaria, possent moveri ab extremo in extremum sine medio : II, 58 *b*.
108. Angeli moventur motu successivo : II, 59 *b*.
109. An possint in vacuo moveri : II, 61 *a*.
110. An, si moverent cœlum, essent in toto cœlo : II, 300 *a*.
111. Est in angelis motus illuminationis circularis, rectus et obliquus : VIII, 97 *b*.
112. Congruum est moveri cœlum ab angelis : II, 580 *b*.
113. Quomodo statim a creatione fuerint in actu : II, 334 *b*-335 *a*.
114. An et quomodo possint educere in esse formas naturales : II, 436 *b*-437 *b*.
115. Angeli non possunt illabi animæ : II, 448 *b*-449 *a*.
116. An et quomodo possint in animam cogitationes immittere : II, 453 *ab*.
117. Quomodo possint incendere animas : II, 454 *b*-455 *a*.
118. An possint operari miracula : II, 452 *b*.
119. An, cum nobis ministrant, empyrei habeant desiderium : II, 488 *b*-489 *a*.
120. An sine organo facere possint lutum figuli : II, 248 *a*.
121. Angeli quomodo agant et agantur : VII, 265 *b*, 389 *a*; VIII, 97 *b*.
122. Anglorum officia, actiones et ministeria : VII, 235 *a*, 265 *ab*, 389 *a*, 445 *b et seq.*; XII, 14 *b*, 652 *b*-654 *a*; XIII, 564 *ab*.
123. Quanta subjectio inferiorum erga superiores : VII, 439 *b*.
124. Quomodo regulentur a divina voluntate : VI, 53 *a*; VII, 440 *b*; IX, 438 *b*.
125. Multi angeli ad idem officium ordinantur : II, 322 *b*.
126. Angeli superiores quomodo purgare dicantur inferiores : V, 367 *a*.
127. Angeli et spiritualia habent mensuram durationis diversam a tempore quantum ad esse substantiale, quæ dicitur ævum seu æviternitas : II, 49 *b*, 277 *b*, 279 *a*, 281 *b*; VII, 383 *ab*; VIII, 401 *b*-402 *a*; IX, 607 *ab*.
128. Angelorum affectiones mensurantur tempore large sumpto : II, 278 *b*, 280 *a*, 415 *a*, 505 *ab*.
129. Angeli et animæ duratio eadem est a parte post : III, 45 *b*.
130. Angelorum duratio habet compositionem partium, sed non simul existentium : II, 284 *b*.
131. Angelorum multiplicatio non est per multiplicationem unius ab altero, sed per voluntatem Dei : II, 322 *b*.
132. Angelorum numerus soli Deo cognitus : VII, 646 *b*.
133. Quare Deum, cum habeat unum Filium, multos produxerit angelos : II, 482 *a*.
134. Angeli ministrant hominibus sicut dives pauperi, vel fortis ægrotanti : II, 267 *b*, 268 *a*, 488 *b*.
135. Angeli omnes cujuscumque ordinis sunt administratorii spiritus : II, 380 *b*.
136. Quantum ad vim administrativam, dici possunt viatores : II, 478 *a*; VI, 454 *b*, 455 *b*.
137. Angeli omnes sunt nobis in adjutorium, sive immediate, sive mediate saltem : II, 490 *b*; XIII, 608 *b*-610 *a*.
138. Angelorum est purgare animas quantum ad cognitionem tantum, et dispositive solummodo : V, 367 *a*.
139. Angelus nuntiavit Mariæ incarnationem ut servus dominæ suæ : IV, 34 *b*.
140. Angeli quomodo perferant sacrificia in cœlum : V, 478 *b*; XII, 270 *a*.
141. Bonine angeli, an mali, animas in purgatorio crucient, et in cœlum aut in infernum deducant, et quomodo : VI, 66 *ab*.
142. An sit prælatio inter angelos, et quamdiu duratura sit : II, 464 *a et seq.*; III, 469 *a*, 470 *a*, *b*; VI, 50 *b*-51 *a*.
143. Ordines angelorum se invicem excedunt in naturalibus et gratuitis : II, 477 *b*.
144. Angeli superiores influunt in inferiores purgando, illuminando et perficiendo : II, 477 *b*, 494 *a*; V, 367 *a*; XIII, 610 *a*.
145. Prælatio angelorum respectu hominis quomodo faciat in ipsis perfectiorem Dei similitudinem : II, 639 *a*.
146. Angeli superiores quare non purgentur ab inferioribus : VI, 53 *ab*.
147. Angeli præpositi quomodo significent minoribus quod de Dei voluntate præsentiunt : II, 495 *b*; VIII, 100 *a*.
148. Quare non dicantur inferiores angelos custodire : II, 509 *b*-510 *a*.
149. Qualis sit præsidentia angelorum respectu hominum : II, 500 *a*.
150. Quomodo per naturam habeant intellectum deiformem : II, 333 *b*, 340 *b*; VII, 440 *a*.
151. Intellectum habent tam possibilem, quam agentem, sed majoris virtutis quam nos : II, 337 *a*, 415 *b*, 418 *a*; III, 175 *b*-176 *b*.
152. Habent species innatas omnium rerum in universali : II, 335 *a*, 337 *a*.
153. Intellectus agens angelicus est in actu ad ea quæ sunt sub posse creaturæ, ad alia vero in potentia tantum : II, 418 *a*.
154. Intellectus angelici perspicacia in discernendo qualis : VII, 265 *b*-266 *a*, 386 *a*.
155. Intellectus angelicus medium tenet inter divinum et humanum : II, 335 *b*.
156. Angeli beati simul cognoscunt Deum in se, et creaturas in Deo et in proprio genere : IV, 307 *b*; VI, 470 *b*.

Digitized by Google

157. Angelici intellectus objectum sunt omnes res naturaliter cognoscibiles : II, 335 *a*, 336 *b*, 341 *a*, 633 *b*.

158. Angeli non possunt non videre secreta conscientiæ suæ : II, 457 *b*.

159. Secreta cordis nostri quomodo non contineantur in objectis intellectus angelici : I, 172 *b*-173 *a* ; II, 456 *a* ; X, 70 *ab*.

160. Quomodo angeli cognoscant alia a se : II, 81 *a*.

161. Angeli proficere possunt in cognitione divinorum mysteriorum et humanorum secretorum, sed absque acquisitione novarum specierum : II, 338 *a*, 340 *b* ; III, 142 *b* ; IV, 290 *b*, 291 *b*, 322 *b*.

162. An possint sine discursu multa simul intelligere : II, 299 *a*, 300 *a*, 364 *b*, 488 *b* ; IV, 389 *b*.

163. Angelorum cognitio naturalis respectu diversorum objectorum non fit nisi successive, propter simplicitatem ipsorum intellectus : II, 334 *b*-335 *a*.

164. Cognitio quæ inest angelis rerum particularium exigit illarum existentiam, vel in se vel in causa, atque insuper præsentiam : II, 338 *a*.

165. Angelus plura ac plura semper potest cognoscere per applicationem ad singula specierum universalium : II, 338 *ab*, 445 *b*.

166. Angeli cognoverunt incarnationem ante eventum, nec tamen æque plene quam post eventum : IV, 34 *b*, 551 *b* ; VIII, 97 *b*.

167. An sint angeli qui norint diem judicii : VI, 559 *b*.

168. Angeli vident in Verbo omnia quæ sunt de integritate beatitudinis, vel sui ministerii : *ibid.*, et XIII, 606 *a*.

169. An angeli in ipsa sua creatione habuerint matutinam cognitionem : II, 356 *a*-358 *b*.

170. An angeli modo habeant vespertinam cognitionem : II, 358 *b*-360 *b*.

171. Angeli beati habent cognitionem matutinam et vespertinam, vel etiam diurnam aut meridianam : VII, 265 *a*, *b*, 387 *b* ; VIII, 97 *ab*.

172. Ante lapsum sciebant quod a Deo facti sunt, et cum quibus circumstantiis : II, 307 *b*-308 *a*, 329 *b*.

173. Utrum omnes angeli, an solummodo aliqui ex ipsis, habuerint cognitionem matutinam, saltem large sumptam, ab ipsa sui creatione : II, 357 *b*-358 *a*.

174. Cognitio quam habent angeli quædam est a natura, quædam vero a gratia, et utraque duplex : II, 505 *a*.

175. Angeli per innatas species universalium cognoscunt singularia : I, 173 *a* ; II, 335 *a*-338 *b*, 445 *b*.

176. Angeli naturali cognitione divinam essentiam in ipsa essentia videre nunquam potuerunt, sed tantum in speculo absque ænigmate : II, 340 *b*, 341 *ab* ; IV, 504 *a*.

177. Non fuit data angelis bonis præscientia futuræ suæ permansionis ante confirmationem : II, 353 *a*-354 *a*.

178. Angeli boni semper vident faciem Patris : II, 488 *b* ; VII, 265 *b*.

179. Angeli a primo instanti creationis suæ eas res omnes cognoverunt, quæ simul cum eis in esse prodierunt : IV, 389 *ab*.

180. Angeli cognoscunt res in proprio genere, reflectendo in eas vim cognitivam : II, 65 *a*.

181. Angeli in corpore assumpto exercent operationes sensitivas independenter ab organo : II, 446 *a*.

182. An et quomodo angelus dici possit sentire et imaginari : VI, 614 *a*.

183. Angelorum verbum quomodo formetur et excitetur : II, 497 *a*-498 *a*.

184. In collocutione angelorum concurrere debet cum luce intellectus angelici lux etiam supernæ veritatis : II, 499 *a*.

185. Quomodo differant videre et audire angelorum : II, 498 *b*.

186. Angeli dicuntur lumina ob lumen quod in se ipsis recipiunt ad cognoscendum Deum, et in Deo cætera : II, 494 *b* ; VII, 387 *b*.

187. Angelorum est illuminare, purgare et perficere : XIV, 117 *a*.

188. Angeli superiores qualiter et de quibus illuminent inferiores : II, 478 *a*, 490 *a* ; VI, 49 *a*.

189. Angeli possunt illuminare animam, non quoad superiorem partem, sed quoad inferiorem, per modum luminis irradiantis : II, 493 *b*-494 *a* ; III, 47 *a* ; VI, 509 *b*-510 *a*.

190. Angeli quomodo possint exprimere spiritualia intellectui nostro : II, 494 *b*-495 *a*.

191. Angeli nobis aliquando revelant mysteria : XIII, 606 *ab*.

192. Angeli primæ hierarchiæ illuminantur immediate a Deo, angeli secundæ a prima, et tertiæ a secunda : IX, 137 *a*.

193. Angeli qualiter irradient ecclesiasticam hierarchiam : IX, 49 *b*.

194. Angelorum species sunt spirituales : II, 497 *a*, 499 *a*.

195. Angelis Deus aliquando revelat multa quæ prius non cognoscebant : IV, 311 *b*.

196. Angelorum locutio supra conceptum, seu verbum, addit respectum ad alterum, scilicet actum protendendi ad alterum speciem intelligibilem : II, 497 *ab*.

197. Angelus, ad hoc ut alteri loquatur, de-

Digitized by Google

bet esse in distantia finita et proportionata : II, 498 *a*.
198. In angelis actus virtutis intellectivæ, operativæ et interpretativæ differunt ab invicem : II, 495 *b*.
199. Angelorum ad Deum locutio, sicut et hominum, non indiget protensione extra se, sed sufficit cogitatio : II, 496 *a*, 498 *a*.
200. Manifestant angeli cogitationes suas non necessario, sed prout volunt : II, 498 *a*.
201. Angelus loquendo ad alterum non imprimit speciem protensam, sed tantum excitat intellectum audientis : II, 498 *b*.
202. Angeli locutio, cum sit spiritualis, non indiget medio deferente : II, 499 *a*.
203. Eadem sæpe est locutio Dei et angeli ad hominem, sed diverso modo : II, 500 *ab*.
204. Angelus loquens in persona Dei, an possit adorari, et qua adoratione : II, 501 *ab* ; IV, 209 *b*-210 *b*.
205. Angeli quomodo loquantur per linguam hominis, vel brutorum : II, 444 *b* ; III, 91 *b* ; VIII, 100 *a*.
206. Quomodo angelus loquatur Deo : VIII, 99 *b*-100 *a*.
207. Angelus bonus quomodo loquatur diabolo : VIII, 100 *a*.
208. Angelorum apparitiones exigunt assumptionem corporis : II, 434 *b*.
209. Angelorum apparitiones qnotupliciter fieri possint : I, 267 *a*.
210. Apparitiones angelorum quid in nobis operentur : I, 269 *a*.
211. Apparitiones et locutiones Dei plerumque fiunt ministerio angelorum : II, 501 *b*.
212. Apparitiones angelorum quare terribiles fuerint in lege veteri, non autem in nova : X, 221 *b*.
213. Quare præcipue pastoribus apparuerint angeli : X, 260 *b*-261 *a*.
214. Apparitio angeli facta Zachariæ qualis fuerit : *ibid.*
215. Variæ apparitiones angelorum expenduntur mystice : IV, 209 *b*-210 *a* ; VII, 464 *a*-472 *b*.
216. Apparitiones angelorum in resurrectione Christi expenduntur : XI, 224 *a*, 510 *b* ; XIII, 219 *b*.
217. Angelorum bonorum et malorum apparitiones in quo discrepent : X, 261 *a*.
218. Angelorum voluntas per naturam est vertibilis, per gloriam fit invertibilis : II, 581 *a*.
219. Angeli non habent partem superiorem et inferiorem : III, 169 *ab*, 170 *b*.
220. Angelorum bonorum voluntas in bono jam non intenditur : II, 400 *b*, 402 *b*.
221. Angelorum malorum voluntas in malo intenditur quoad vim administrativam : II, 399 *b*-402 *b*.
222. Angelorum voluntas, cum sit libera, non movetur secundum totum suum posse : II, 402 *b*.
223. Angelorum malorum voluntas quare non sit rectificabilis : II, 392 *a*-396 *b*.
224. Angelorum voluntas non potest simul facere in eodem instanti plura peccata : II, 364 *b*.
225. Angelorum conditio et lapsus cur secundum litteram exteriorem taceantur : VII, 263 *b*.
226. Qui peccavit angelus forte fuit excellentissimus angelorum : II, 281 *a*, 380 *b* ; VIII, 103 *a*.
227. Angeli mali non peccaverunt in primo instanti creationis suæ : II, 104 *b*, 334 *ab*.
228. Angelorum peccatum præcesserunt tres actus, scilicet cognitio, appetitus et ratio movens : II, 371 *ab* ; VII, 265 *a*.
229. Angeli inferiores, licet non appetierint præessse, noluerunt tamen debito modo subesse : II, 369 *b* ; VII, 265 *a*.
230. Angelus primus non dedit inferioribus peccandi occasionem tentando, sed conceptum suum insinuando : II, 372 *a*.
231. Quare angeli gravius quam protoparentes peccaverint : II, 381 *a*.
232. Quare non nominentur omnes ordines angelorum in iis qui peccaverunt : II, 382 *b*.
233. Angelis malis, sicut et damnatis hominibus, inordinatus motus voluntatis est in pœnam, non in demeritum : II, 402 *a*.
234. Angelorum peccatum quare irremediabile, hominis vero remediabile : III, 109 *b* ; IV, 38 *a* ; VIII, 101 *b*.
235. Angelus non contraheret peccatum originale, etiamsi carni infectæ uniretur : III, 368 *b*.
236. Angelorum malorum tentamenta adversus homines quare permittat Deus : VII, 265 *a*.
237. Angeli mali stare potuissent, licet non haberent gratiam sanctificantem : II, 374 *b*.
238. Angeli mali vere cruciantur igne inferni, et non solum per phantasticas imaginationes : VI, 501 *b*-503 *a*.
239. Angeli mali quomodo habeant vermem et conscientiæ synderesim : VI, 618 *b*-620 *b*.
240. Angelos in sui creatione gratiam gratum facientem non habuisse probabilius est juxta S. Doctorem : II, 351 *ab* ; III, 315 *a* ; XI, 384 *a*.
241. Ipsis tamen non defuisse gratiam gratis datam constare videtur : II, 351 *b*-352 *b*.
242. Juxta eamdem doctrinam Deus non nisi post primum rationis usum dedit gratiam angelis : II, 352 *ab*.

Digitized by Google

243. Angelica natura quare ab Augustino dicta sit informis : II, 350 *b*.
244. Angeli nullum habebant obstaculum in merendo : II, 352 *b*.
245. Angeli in sui creatione habuerunt justitiam originalem, quantumvis absque gratia sanctificante : II, 373 *b*.
246. An converterint se ad Deum sine gratia præveniente : II, 351 *b*-352 *a*, 362 *b*, 373 *b*.
247. Angeli quam justificationem acceperint : II, 373 *b*.
248. Angelorum intellectus qua rectitudine naturaliter præditus fuerit : II, 373 *b*-374 *a*.
249. Angelis quomodo data fuerit sapientia et gratia per missionem Filii et Spiritus sancti : I, 256 *b*.
250. Gratia angelos unit et conformat ad invicem quantum ad habitum, distinguit quantum ad usum, et ordinat quantum ad statum : II, 469 *a*.
251. Angelis data fuit gratia ex congruo juxta capacitatem naturalium : II, 470 *b*.
252. Angelis non data est tanta gratia, quin majorem possent recipere : II, 476 *b*.
253. Christus ut homo angelis minor fuit quantum ad naturam corporis, major vero quantum ad gratiam : I, 265 *a*.
254. Angeli et homines an pares sint in capacitate ad gratiam : II, 638 *a*-640 *a*.
255. An angeli ante lapsum habuerint, sicut primus homo, gratiam gratum facientem : III, 123 *a*, 315 *a*.
256. Angeli in conversione moti sunt in Deum secundum totum cordis conatum : II, 471 *ab*.
257. Num absolute verum sit quod angeli magis diligant Deum, quam homo : V, 38 *b*.
258. Angeli quomodo dici possint filii adoptivi Dei : IV, 237 *a*.
259. Angeli boni, post usum sive actum liberi arbitrii, habuerunt simul gratiam et gloriam, meritum et præmium, meritum tamen natura prius : IV, 396 *b*.
260. Nullus angelus sufficere ex se potuisset ad pretium redemptionis humanæ : XIII, 13 *b*.
261. Angeli boni confirmati fuerunt in ipsa conversione ad Deum quantum ad voluntatem, illuminati quantum ad intellectum, fortificati et ordinati quantum ad operationem : VII, 265 *ab*, 387 *b*; VIII, 98 *b*.
262. Quale meritum in angelis præmium præcesserit : II, 375 *b*.
263. Angeli præmium substantiale meruerunt per conversionem ad Deum, accidentale vero merentur per ministerium erga homines : II, 376 *a*.
264. Angelis augeri potest in dies præmium accidentale : II, 376 *a*, 401 *b*, 478 *a*, 515 *a*-517 *a*; IV, 392 *a*, 396 *b*.
265. Angeli omnes habent idem præmium substantiale, sed non eadem dona quantum ad statum et prærogativas : II, 482 *a*.
266. An angeli naturali dilectione diligere Deum potuerint propter ipsum et super omnia : II, 341 *b*-344 *a*.
267. Utrum dilectione naturali angeli magis diligant angelos sui pares, an superiores vel inferiores : II, 344 *a*-345 *b*.
268. An magis dilecti sint a Deo quam homines : V, 37 *a*-38 *b*.
269. Angelorum conversio ad Deum inchoata fuit a gratia gratis data et voluntate libera, sed consummata a gratia gratum faciente : II, 373 *a*-374 *a*.
270. Angeli in primo instanti creationis suæ non fuerunt proprie beati, sed imperfecte tantum : II, 347 *ab*, 349 *b*.
271. An uno actu sive perditi, sive beatificati fuerint : III, 110 *a*; V, 38 *b*.
272. Habent gaudium accidentale de bonis operibus quæ faciunt etiam pro præscitis : II, 519 *b*-520 *b*.
273. Angeli sic sibi gratulantur de salvatione hominum, ut non tristentur de aliorum damnatione : II, 518 *ab*.
274. An mereri potuerint gratiam jam habitam : II, 274 *b*.
275. Quomodo, videntes Verbum, omnia habere censeantur : VI, 510 *a*.
276. Angelis quale gaudium accrescat ex conversione peccatorum : II, 316 *a*, 515 *a*-517 *a*; X, 9 *a*, 10 *a*; XI, 9 *a*; XIII, 340 *b*, 343 *b*-344 *b*.
277. Angelorum requies cum hominibus in gloria qualis : XIII, 209 *a*, 210 *a*.
278. Angelorum beatitudo multipliciter expenditur : XIII, 620 *b*; XIV, 119 *a*-120 *b*.
279. Quomodo contemplentur, adorent et prædicent divinam providentiam, omnipotentiam et benevolentiam : XIV, 121 *a*-123 *a*.
280. Angeli de Deo et de nobis simul et semel cogitant : II, 488 *b*, 489 *a*; IV, 392 *a*; XII, 684 *ab*; XIV, 116 *b*.
281. Quomodo habeant spem et desiderium : IV, 566 *a*.
282. An boni angeli mittantur ad nos : II, 487 *a*-488 *b*; X, 260 *b*-261 *a*, 307 *b*-308 *a*.
283. An omnium ordinum angelis competat ejusmodi officium : II, 489 *a*-490 *b*.
284. An mittantur ad inflammandum affectum nostrum : II, 491 *a*-492 *b*; VIII, 99 *b*; XIV, 117 *b*.
285. An ad illuminandum intellectum nos-

Digitized by Google

trum : II, 492 *b*-495 *a*; VIII, 99 *ab*; XI, 223 *a*; XIV, 117 *ab*.
286. An ad adjuvandum nos in operando : II, 488 *b*, 511 *a*; XIV, 118 *a*.
287. An adjuvandum nos in morte : II, 490 *b*, 492 *b*; XIV, 118 *b*.
288. Angeli mali non proprie mittuntur a Deo : II, 486 *a*.
289. Missio activa angelis non convenit, nisi sint superioris ordinis respectu ad alios inferiores : II, 486 *ab*.
290. Angeli aliquando sortiuntur nomina ab officio quod actu exercent, potius quam a proprio ipsorum ordine : II, 486 *b*, 490 *b*.
291. Angelorum missio passiva convenit charitati divinæ, angelicæ et humanæ : II, 487 *a*, 488 *a*.
292. Angelorum missio passiva decet divinam majestatem et providentiam : II, 488 *a*.
293. Angelorum missio passiva duplex, una interior, quæ est superiorum angelorum ad inferiores, altera inferiorum angelorum ad nos, sed utraque propter nos : II, 490 *a*.
294. In quo differat missio angelorum a missione Filii Dei : II, 490 *b*, 508 *ab*.
295. Quam custodiam nostri exerceant : II, 509 *a*, 512 *a*-515 *a*; VIII, 98 *b*-99 *a*.
296. Angelorum deputatio ad nostri custodiam decet divinam potentiam, sapientiam et misericordiam : II, 507 *a*.
297. Angeli dati sunt nobis custodes contra diabolum : II, 507 *a*, 509 *ab*, 511 *a*.
298. Angelica custodia nostrum meritum non minuit : II, 507 *b*.
299. Angelicum ministerium respectu hominum non est subjectionis, sed præsidentiæ : II, 267 *b*, 507 *b*-508 *a*.
300. Angeli tutelam habent generis humani tum a natura, tum a gratia : II, 508 *a*.
301. Angelica custodia non excludit eam, quam habet Deus omnium et singulorum : *ibid.*
302. Angelus deputatur homini statim ac anima infunditur in corpore : II, 504 *b*.
303. Angelus deputatus fuisset homini etiam in statu innocentiæ : II, 509 *a*-510 *a*.
304. Quare non deputetur ad custodiam alterius angeli : II, 509 *b*-510 *a*.
305. Quare non deputentur plures ad custodiam uniuscujusque hominis : II, 510 *a*.
306. Animæ cuique duplex deputatur angelus : IX, 288 *a*.
307. An et quibus ex causis angelus custos non fuerit Christo deputatus : II, 510 *a*-512 *a*; VIII, 98 *b*.
308. Quo sensu scriptum legatur angelis mandatum fuisse de Christo : II, 511 *b*.
309. Qualiter angelus confortaverit Christum : *ibid.*, et XI, 190 *b*-191 *a*.
310. Angeli quadrupliciter denuntiaverunt resurrectionem Christi : XIII, 219 *b*.
311. Quomodo Christus minoratus fuerit ab angelis : II, 511 *b*.
312. Custodia angelica importat in homine dignitatem cum indigentia admixtam : II, 511 *b*-512 *a*.
313. Angelicæ custodiæ actus duplex, unus respectu corporis, alter respectu animæ : II, 513 *b*.
314. Angelicæ custodiæ varii effectus : VII, 390 *a*.
315. Angeli custodes quomodo vel quousque deserant obstinatos : II, 513 *b*-515 *a*.
316. Spoliatio gratuitorum donorum quomodo comitem habeat injuriam angeli custodis : VII, 475 *b*.
317. Angelicæ custodiæ effectus duodecim : II, 514 *b*-515 *a*.
318. Angeli custodes adducentur in judicium ad manifestandam malitiam vel negligentiam eorum quos custodierunt : II, 518 *b*-519 *a*; XIII, 288 *b*.
319. Quo sensu angeli pacis flere dicantur : II, 519 *a*; XIII, 340 *b*.
320. Angelorum custodum nomine intelligi aliquando possunt prælati quique : II, 519 *a*.
321. Quadruplex effectus custodiæ angelicæ assignatur circa animas : II, 519 *b*-520 *a*.
322. An angelis custodibus revelatum sit qui ex iis, quos custodiunt, salvandi sint, vel damnandi : II, 520 *a*.
323. Angelicæ virtutes non solum sunt circa nos, sed etiam intra nos : IX, 278 *b*.
324. Angeli boni quomodo dicantur portare orationes nostras Deo, et mali malas actiones : IX, 670 *b*.
325. Angeli sunt proximi nostri : IV, 629 *a*.
326. Angeli sunt amici et fratres nostri : VII, 17 *b*; X, 145 *b*; XIII, 358 *a*, 377 *b*.
327. Item sunt amici et vicini Dei : X, 6 *a*.
328. Angelorum gaudium super conversione peccatorum expenditur : X, 9 *a*-10 *a*; XIII, 111 *b*-112 *a*, 138 *a*, 236 *b*, 387 *a*, 404 *a*.
329. Angeli offerunt Deo thus orationum nostrarum : VI, 509 *b*, 521 *b*; XIII, 75 *b*, 387 *a*.
330. Angelorum tutela in vita et morte hominis exponitur : VI, 66 *ab*; VII, 16 *b*-17 *b*; XIII, 176 *ab*, 285 *a*, 604 *b*, 607 *a*; XIV, 117 *a*-118 *b*.
331. Angelorum officium est deducere ad religionem, et ad statum perfectionis : XIII, 245 *ab*.
332. Quare inducantur habentes in manibus instrumenta mensurandi et ponderandi : VII, 472 *b*.
333. Cur in figura equorum sæpe describantur : VII, 471 *b*.

Digitized by Google

334. Cur in specie ignis apparuisse sæpe legantur : VII, 441 *b*.
335. Angelorum puritas et cæteræ dotes cœlorum nomine significantur : VII, 472 *a*-474 *b*; X, 207 *b*.
336. Angelorum beneficia in nos expenduntur : XIII, 277 *b*, 387 *a*, 430 *b*, 564 *ab*, 603 *b*-607 *a*.
337. Aquilis bene comparantur angeli : XIII, 490 *b*.
338. Nuntii Dei sunt : XIII, 606 *ab*.
339. Constituti sunt custodes super muros Jerusalem : XIII, 603 *b*.
340. Angelus custos quo sensu dicatur adversarius noster in via obsistens : XIII, 603 *b*-604 *a*.
341. Mediatores nostri sunt angeli apud Deum : V, 38 *b*; XIII, 606 *b*.
342. Angeli boni non possunt esse medii inter nos et beatos : IV, 419 *ab*.
343. Angelorum continua assistentia erga homines expenditur : VII, 389 *b*-390 *a*, 438 *b*-441 *b*, 450 *a*-452 *b*; XIV, 117 *a*-118 *b*, 123 *a*-124 *b*, 125 *b*.
344. Angeli hominem purgant, illuminant et perficiunt : VII, 390 *b*.
345. Angelorum inimicitia erga peccatores qualis : XIII, 226 *b*.
346. Angeli serviunt homini, sicut stellæ mundo : IX, 136 *a*.
347. Quantam gerant nostri curam : XII, 560 *b*.
348. Quanta reverentia eos prosequi debeamus : XII, 561 *a*.
349. Quam convenienter angelorum casus reparetur per electos : II, 475 *a*-476 *b*; VIII, 101 *b*.
350. Reparatio angelicæ ruinæ numeratur inter causas adventus Christi : XIII, 9 *a*, 215 *ab*.
351. Vocaliterne, an mentaliter angeli laudent Deum : II, 290 *a*.
352. Angelorum hymnus triplex : IX, 281 *b*, 297 *a*; XIII, 678 *b*.
353. Quam libenter auscultent nostras orationes et Dei laudes : XIII, 295 *a*, 377 *b*.
354. Angeli protegunt singulariter christianos orantes Deum in ecclesia consecrata : XIII, 634 *a*, 635 *b*.
355. Angeli immediate uniuntur Deo : II, 492 *a*.
356. Angeli legem dederunt, ordinaverunt et scripserunt : IX, 75 *a*.
357. Non erit angelis similis in gloria, qui noluerit eis assimilari in ministerio : XI, 145 *a*.
358. Quomodo signentur per nonaginta novem oves : XI, 4 *b*.
359. Quomodo dicantur derelicti in deserto a Christo pastore, quærente unam ovem perditam : XIII, 191 *b*.
360. Quomodo in die judicii commovendi : XI, 166 *b*.
361. Quare depingantur discalceati : XI, 271 *b*.
362. Angeli descensus in piscinam quid significet : XI, 325 *b*-326 *a*; XIII, 346 *b*.
363. Angelus malus quomodo fuerit homicida ab initio : XI, 383 *b*.
364. Tabernacula et montes Dei sunt novem ordines angelorum : XIII, 9 *b*, 13 *a*, 276 *b*.
365. Angelorum exercitus dicuntur castra Dei : XIII, 100 *a*, 608 *b*.
366. Angeli qualiter dicantur primi et novissimi : XIII, 120 *b*.
367. Angelorum chorus e cœlo advenit, quando sacra eucharistia conficitur : XIII, 197 *b*.
368. Angeli non sunt plene digni ministrare eucharistiam : XIII, 198 *a*.
369. — divitias spirituales virtutum valde amant : XIII, 221 *b*.
370. — per Christum pacificati sunt cum homine : XIII, 226 *b*.
371. — quare nuntiaverint pacem Dei cum homine : *ibid.*
372. Angeli boni et mali arguunt diversimode homines de peccato : XIII, 253 *b*-254 *a*.
373. Angelorum chori cum Christo venient ad judicium : XIII, 282 *ab*, 288 *b*.
374. Angeli per scalam ascendentes et descendentes quid designent : XIII, 285 *a*, 635 *a*.
375. Angelus in sole quem repræsentet : XIII, 293 *a*.
376. Quomodo angeli præveniant conjuncti psallentibus : VII, 97 *a*; XII, 314 *a*.
377. Quantum abominentur peccata carnalia : XIII, 368 *a*.
378. — inducuntur orantes pro acceleratione redemptionis nostræ : XII, 511 *ab*.
379. Quomodo incarnatio Verbi festum fuerit angelorum : XII, 516 *a*.
380. Quid de nobis Deus angelis mandaverit : XII, 561 *a*.
381. Angelicæ mansiones aptantur diversis meritis sanctorum : VIII, 395 *a*.
382. Amor angelicus qualis sit : VIII, 438 *b*.
383. Operationes angelorum regulantur a divina voluntate : VII, 440 *a*.
384. De bonis angelis afferuntur Scripturæ auctoritates : VIII, 98 *a*, 99 *a*, 100 *b*, 526 *a*-527 *a*.
385. De malis angelis item : VIII, 102 *a*, 527 *ab*.
386. Angeli reverentur Mariam in cœlo : IV, 205 *b*.

Digitized by Google

387. Quomodo accipiant influxum gratiæ Christi : IV, 290 *a*-292 *b*.
388. Quomodo habeant spem et desiderium : IV, 566 *a*.
389. Angelus magni consilii Christus ipse est, qualis in Missa nominatur : V, 478 *b*.
390. Angelorum bonorum et malorum vexatio expenditur : VI, 66 *ab*.
391. Angeli reprobi possunt in pœnis proficere, nec tamen a malo resurgere : VI, 97 *a*.
392. Angelorum bonorum ministerio deducentur homines ad judicium, et malorum ministerio reprobi in infernum : VI, 540 *a*, *b*.
393. An angeli boni judicaturi sint homines in judicio : VI, 542 *a*-543 *a*.
394. An judicandi sint et ipsi : VI, 543 *a*-544 *a*.
395. An magis diligantur a Deo quam homines : V, 37 *a*-38 *b*.
396. An aptus fuisset redintegrationi suæ angelus haud secus ac homo : IV, 425 *b*-426 *a*.
397. Angeli boni quo sensu non possint esse mediatores inter Deum et homines ad bonum, mali vero possint ad malum : IV, 419 *ab*.
398. Angeli non habent dotes, nec dici possunt sponsæ Dei : VIII, 240 *b*.

Vid. DÆMON, DIABOLUS.

ANGUILLA est figura bonorum hujus mundi : XIII, 559 *ab*.

ANIMA. 1. Etymologia nominis : VIII, 104 *a*.
2. Quomodo dicatur quoque spiritus : *ibid.*, et I, 196 *ab* ; VII, 390 *b* ; VIII, 396 *b* ; X, 239 *ab* ; XII, 4 *a*.
3. Quomodo etiam dicatur mens, vel essentia spiritualis, vel vita : I, 76 *b* ; XII, 4 *a*.
4. Anima sumitur multipliciter : IX, 188 *a*.
5. Animæ nomen est officii, non naturæ : XIII, 517 *b*.
6. Multiplex animæ definitio : VII, 390 *b* ; VIII, 103 *ab* ; X, 106 *a*.
7. Qua ratione ejus consideratio spectet quoque physicum : IX, 21 *ab*.
8. Animam bonam fecit Deus bonitate naturæ, bonitate vero moris nec bonam nec malam : III, 376 *b*.
9. Animæ rationalitas differt specie a rationalitate angeli : II, 269 *b* ; III, 45 *b* ; IV, 133 *a* ; VI, 462 *a*.
10. An omnes animæ sint æquales in ipsa creatione : III, 377 *a* ; XIV, 48 *b*-49 *a*.
11. Quo sensu omnes animæ dicantur pares : III, 377 *a*.
12. Unde veniat animarum nativa inæqualitas : III, 377 *ab*.
13. Rationalis anima an sit species : II, 268 *b*-269 *a*.
14. Anima rationalis est substantia : II, 269 *a* ; III, 11 *ab*.
15. Animæ unibilitas non dicit puram relationem, sed naturalem proprietatem : II, 271 *b*.
16. — cur unita corpori : VIII, 119 *a*.
17. Anima perficit corpus non mediante potentia, sed seipsa : II, 271 *b*.
18. Animæ essentia nobis nota est a posteriori, scilicet per proprietates essentiam consequentes : II, 272 *b*.
19. Quomodo anima humana nobis nota sit secundum quod imago est Trinitatis : I, 72 *b*.
20. Animæ humanæ essentia est rationalitas : II, 271 *b*.
21. Anima humana non est creata ex Dei substantia : III, 8 *b*-9 *a* ; VII, 394 *b*.
22. — est beatitudinis capax : VII, 266 *b*.
23. Quomodo immortalitas animæ conveniat per naturam : II, 272 *a* ; III, 9 *b*, 16 *b*, 54 *a*-57 *b*.
24. Animæ immortalitas quomodo nota sit : IX, 615 *a*.
25. Anima intellectiva est perfectio hominis : III, 41 *b*.
26. Habet anima materiam et formam : I, 157 *a* ; III, 11 *b*, 47 *a*, 56 *b*.
27. Anima plus habet de possibilitate respectu Dei, quam corpus respectu animæ : IV, 8 *b*.
28. Animæ passibilitas et impassibilitas, unde proveniant : IV, 384 *b*, 450 *b*, 451 *a*.
29. Quod habet animam rationalem non ideo est rationale, nisi habeat illam unitam sibi ut materia formam : IV, 463 *ab*.
30. An sicut Deus est vita animæ, ita anima sit vita corporis : IV, 451 *b*, 452 *b*, 609 *a*.
31. Anima est complementum vitæ corporis, et principium ejus motuum et sensuum : IV, 452 *a*.
32. — quo sensu dicatur omnia : I, 66 *b*, 324 *a* ; II, 418 *a*, 633 *b* ; III, 174 *b*, 175 *b*.
33. Anima in Scripturis aliquando sumitur pro vita carnali : XI, 69 *b*.
34. — quomodo de genere Dei dici possit : XIII, 41 *a*.
35. — est forma quæ simul est ens, vivens, intelligens et libertate utens : VII, 235 *ab*, 266 *a*, 394 *b* ; VIII, 103 *ab*.
36. — non tantum est forma, sed etiam est hoc aliquid : VII, 267 *a*.
37. — ad quale corporis genus habeat inclinationem : VI, 462 *a*.
38. — quomodo differat ab angelo : *ibid.*, et VIII, 93 *b*.
39. — quomodo sit expressa similitudo Dei : I, 41 *a*.
40. — quomodo dicatur actus primus : II, 150 *a*.
41. — quomodo sit una simul et trina : IX, 265 *b*.

Digitized by Google

42. — est vegetabilis et sensibilis, simul et rationalis : II, 268 *ab*; VIII, 104 *a*.
43. Anima vegetabilis et sensibilis in homine dici debent potentiæ tantum, in plantis vero vegetabilis est anima, et in brutis sensibilis est anima : VIII, 104 *b*.
44. Anima sensitiva qualiter differat in homine et in asino : III, 358 *a*.
45. Animæ humanæ non simul productæ sunt cum angelis : II, 268 *a*; III, 44 *a*-45 *a*.
46. Anima humana non est Deus : III, 40 *b*.
47. — an in corpore simul creata fuerit : III, 13 *a*-15 *a*, 44 *b*-45 *a*.
48. — non est unica omnium hominum : III, 40 *a*-42 *b*.
49. Animæ non fuerunt in stellis creatæ : III, 44 *a*.
50. Non fuerunt in corpora detrusæ velut in carceres : *ibid.*
51. Animæ successive producuntur in suis corporibus : III, 44 *b*-45 *a*.
52. Quare non, sicut angeli, ita animæ omnes creatæ simul fuerint : III, 45 *ab*.
53. Animæ creatio præcedit corporis formationem non secundum rem, sed secundum intentionem artificis : *ibid.*
54. Anima humana non oritur ex traduce : III, 46 *a*-49 *b*.
55. Animæ omnes rationales a Deo creantur, et creando infunduntur : III, 45 *b*, 46 *b*-47 *a*, 48 *a*; VII, 394 *b*.
56. Quomodo dici potuerint animæ egressæ de femore : III, 48 *a*.
57. Animæ non producuntur per generationem : III, 48 *b*, 354 *a*-358 *a*.
58. Deus, producendo animam, non considerat peccatum, sed naturam : III, 49 *ab*.
59. Quomodo dicatur inspirata fuisse in faciem Adami : III, 9 *a*.
60. In anima est videre, sentire et vivere; vivere est a substantia animæ, videre a potentia : I, 162 *b*.
61. Utrum anima sensitiva in homine educta sit de potentia materiæ : III, 355 *b*-357 *a*.
62. Quare creatura quævis non possit producere animam rationalem : III, 48 *a*.
63. Anima sensitiva, seu brutorum, non est composita ex materia et forma : II, 612 *a*; III, 11 *b*.
64. Materia ex qua componitur anima, non est transmutabilis secundum esse, cum forma satiet ejus appetitum : III, 12 *b*, 56 *b*.
65. De anima rationali quid tenendum sit secundum sanam doctrinam : VII, 266 *a*-267 *b*.
66. Anima rationalis est nobilior cæteris formis, quia caret partibus quantitativis : III, 12 *ab*.
67. Animæ rationalis individuatio est a propriis principiis, scilicet a propria materia et forma : III, 42 *a*.
68. Multiplicatio numeralis animarum quare a Deo fiat : III, 42 *a*.
69. Anima rationalis non tantum forma est, verum etiam hoc aliquid : VII, 67 *a*.
70. Anima, licet sit individua, tamen caret personalitate : IV, 133 *b*.
71. Anima non potest moveri simul diversis motibus per eamdem potentiam, bene vero per aliam et aliam : V, 669 *a*.
72. Anima rationalis est tota in toto corpore, et in qualibet parte corporis : I, 163 *b*-164 *a*; II, 43 *a*.
73. — est in omnibus partibus corporis ut unitis, non ut multiplicatis : II, 43 *a*, 44 *a*.
74. — est in corpore, sicut Deus est in majore mundo : I, 162 *b*, 164 *b*-165 *a*.
75. — quamvis sit tota in qualibet parte corporis, tamen semel est, quia unum est corpus : V, 462 *b*.
76. Anima et dæmon quomodo in eodem corpore inhabitare possint : II, 304 *ab*.
77. Animæ locus quomodo corpus dici possit : I, 164 *b*; II, 298 *b*.
78. Animæ locus quomodo Deus sit : II, 298 *b*.
79. Anima quare non possit esse in loco ita parvo, ut minor locus esse non possit : II, 302 *a*.
80. Anima in terra sequitur locum corporis, in cœlo e converso : II, 476 *b*.
81. Anima quomodo sit in corde vel in cerebro : IX, 209 *b*.
82. Anima non potest statim creata collocari in inferno : III, 393 *b*.
83. Animæ, post mortem corporis, receptacula quatuor : VI, 512 *ab*.
84. Anima unitur corpori, ut perfectio ejus quantum ad substantiam, et motor quantum ad potentias : II, 444 *a*; IV, 452 *a*; VI, 482 *ab*.
85. Anima perficit corpus humanum se ipsa, non mediante potentia : II, 271 *b*.
86. Animæ appetitus quotuplex ratione objecti : I, 43 *ab*.
87. Duplex appetitus in anima ratione subjecti, naturalis et deliberativus : III, 367 *b*.
88. — quare magis appetat materiam sui corporis, quam aliam : VI, 461 *a*-462 *b*.
89. Anima habet naturalem appetitum ad corpus : VI, 451 *a*.
90. Anima separata appetit uniri corpori : IV, 468 *ab*.
91. Animæ sedes est in sanguine : V, 495 *a*, 496 *a*; XIII, 584 *a*.
92. Tria sunt in anima, potentiæ, passiones et habitus : V, 372 *a*.

Digitized by Google

93. Quo sensu vivificetur anima prius quam ejus potentiæ : VI, 574 *b*.
94. Anima unitur corpori mediante potentia sentiendi, hæcque mediante potentia vegetandi; potentia vero vegetandi tres vires habet, quarum præcipua est nutritiva, et fundamentum sanguis : II, 263 *b*-264 *a*, 441 *b*; V, 496 *a*; VI, 145 *a*; VII, 235 *b*, 267 *a*, 391 *b*; VIII, 104 *b*.
95. Anima habet quinque sensus interiores : VIII, 465 *b*.
96. Anima est vita corporis, sed non eodem prorsus modo quo Deus est vita animæ : IV, 452 *b*; V, 657 *ab*; XIII, 556 *a*.
97. Anima non dependet a corpore quantum ad esse, sed tanquam forma, per appetitum ad materiam propriam : III, 14 *b*.
98. Anima dependet a corpore quantum ad actus sentiendi et vegetandi : III, 230 *b*.
99. Anima sentit per corpus, non autem per corpus intelligit : III, 230 *b*-231 *a*.
100. Anima, quia est anima, differt ab angelo : VI, 462 *a*.
101. Anima quantum ad virtutem intellectivam non pendet ex corpore, nec habet organum intelligendi corporeum : III, 55 *b*, 231 *a*, 357 *a*; VI, 145 *ab*.
102. — quo sensu nullius partis corporis secundum rationem sit actus : IV, 358 *b*.
103. Quomodo virtus animæ intellectiva impediatur per corporis ineptitudinem : III, 232 *a*.
104. Anima in patiendo quousque dependeat a corpore : VI, 501 *b*, 502 *ab*.
105. Anima quandiu est in corpore, non potest per intellectum sentire et imaginari; potest vero anima separata : VI, 613 *b*, 614 *b*.
106. Anima, propter suam conjunctionem cum corpore infecto, tota inficitur : III, 392 *b*; IV, 33 *b*, 360 *a*.
107. Anima ob conjunctionem cum corpore est passibilis : III, 362 *b*, 365 *a*.
108. — quo sensu nullam a tempore alterationem patiatur : III, 75 *b*.
109. Anima corporis vitam conservat tanquam forma completiva, operans per modum naturæ : IV, 452 *b*.
110. Animæ et corporis proportio simul et improportio : I, 164 *b*; II, 263 *b*-264 *a*, 617 *b*-618 *b*; VII, 396 *a*.
111. Anima, ratione suæ substantiæ sive essentiæ, respicit complexionis æqualitatem; ratione vero potentiarum, respicit organorum diversitatem : III, 252 *b*.
112. Anima, quantum ad potentias sensitivas et operativas, determinat sibi partes quasdam corporis organizatas, non vero quantum ad potentiam intellectivam : VI, 145 *ab*.
113. Anima, ex eo quod vivificat carnem, habet ad idem corpus indissolubilem ordinationem, sicut maritus ad conjugem : VI, 462 *a*, 480 *b*-481 *a*.
114. Anima quomodo det vivere, vegetare, sentire et intelligere : III, 356 *b*; VII, 267 *a*.
115. Animæ appetitus non arctatur per unionem cum appetibili creato, sed potius dilatatur : I, 43 *b*.
116. Anima rationalis quomodo differat tum a forma corporea, tum a forma mere vegetabili et sensibili : I, 164 *a*.
117. — an et quomodo dependeat a corpore, vel non : I, 164 *a*; II, 40 *b*; III, 230 *b*; IV, 33 *b*.
118. Una tantum anima potest esse in uno corpore ut ipsius perfectio, sed multiplex potest esse ut motor : II, 447 *b*; III, 40 *a*, 42 *a*.
119. — non est una in omnibus hominibus : III, 40 *a*-42 *b*.
120. — ratione suæ simplicitatis, ita in una parte corporis tota est, ut in altera parte etiam tota sit : IV, 302 *a*; V, 508 *a*.
121. — separata cognoscit per solam intellectivam omnia quorum habet species, et quæ, cum esset unita corpori, cognoverat per tres potentias : VI, 614 *a*.
122. Anima sensibilis est tota in toto corpore, et in qualibet ejus parte : I, 164 *a*; V, 462 *a*.
123. Animæ in corpus influxus multiplex : VI, 581 *b*.
124. Anima per suam influentiam reddit corpus coloratius, agilius, virtuosius et durabilius : *ibid.*
125. Una anima plura membra vivificat, quia sunt unita : III, 42 *a*.
126. Anima ex unione cum corpore, quam appetit, contrahit peccatum originale : III, 368 *a*.
127. — aliquas operationes exercet in corpore ut ejus perfectio, aliquas ut motor, alias utroque modo : II, 444 *ab*.
128. — non potest ad diversa simul converti per naturam, sed potest per deiformitatem : IV, 361 *b*.
129. Animæ potentiæ quænam, et quomodo distinguantur ab anima : I, 81 *b*-84 *a*; III, 163 *a*-168 *b*; VII, 19 *b*; IX, 51 *ab*; XII, 335 *b*.
130. Tres potentiæ rationales quomodo sint essentiales ipsi animæ : I, 83 *b*.
131. Potentiæ animæ quomodo sint dominæ suorum actuum : I, 86 *a*.
132. Num sint æquales sibi invicem : I, 79 *b*.
133. Quadruplex est animæ potentia, scilicet vivificativa, cognitiva, affectiva et opera-

Digitized by Google

tiva ; et quadruplex defectus correlativus : II, 128 *b*.
134. Unio animæ cum corpore non est actus accidentalis, sed substantialis et nobilis : II, 271 *ab*.
135. Unibilitas est aptitudo essentialis animæ : II, 271 *b*.
136. Corpus non potest animæ uniri nisi mediante humore, spiritu et calore : VII, 504 *a*.
137. Anima nobilior nobiliorem materiæ dispositionem exigit : III, 377 *b*; XIV, 48 *b*-49 *a*.
138. Animarum receptacula voluit Deus ut nobis sint ignota ob fidei meritum : VI, 508 *a*.
139. Potentiæ sensibiles perficiunt corpus, sicut in homine, ita in brutis ; potentiæ vero rationales in homine tantum : IV, 358 *ab*.
140. Anima separata sub quotuplici conditione possit iterum uniri cum corpore : IV, 451 *a*.
141. Animæ et corporis unio in eamdem hypostasim quandonam faciat hominem : IV, 462 *b*-463 *a*.
142. Duplex est in anima corporis vivificandi modus : II, 150 *a*.
143. Anima quomodo loquatur : VIII, 100 *b*.
144. Animæ accidentia quomodo transmutent corpus : VIII, 116 *a*.
145. Anima separata est substantia, seu res per se existens, et per se substans accidentibus : II, 269 *a*.
146. — separata non est proprie persona, quia deficit ei incommunicabilitas : IV, 132 *b*-133 *a*.
147. — cum habeat inclinationem essentialem ad corpus, separatio est ei in præjudicium, unio in præmium : IV, 133 *a*.
148. Animæ patrum ante adventum Christi an descenderint ad limbum : VI, 510 *a*-511 *a*.
149. — separata gloriosa statum habet quantum ad esse naturæ deteriorem, minime vero quantum ad esse gratiæ : IV, 134 *a*.
150. Anima justi, post separationem a corpore, statim fit impassibilis, quando non obest culpa vel reatus : IV, 450 *a*, *b*.
151. — separata impassibilis non fit per aliquid superadditum, sed per ablationem passionis : IV, 451 *a*.
152. — separata et impassibilis facta statim evolat, postquam Christus in cœlos primus ascendit : IV, 451 *ab*.
153. Animæ detentæ in Limbo non asoenderunt in cœlum nisi post Christi ascensionem : IV, 473 *ab*.
154. Animæ separatæ beatæ an habeant spem : IV, 566 *b*-567 *a*.
155. Animæ in purgatorio an habeant spem : *ibid*
156. Anima naturaliter unitur corpori, et ab eo naturaliter separatur : V, 657 *ab*.
157. Anima post hanc vitam cessat a merendo : VI, 58 *b*.
158. Anima separata magis cruciatur etiam in purgatorio, quam conjuncta : VI, 60 *b*.
159. — in exitu a corpore novit sententiam de se latam : VI, 65 *a*.
160. Animæ sanctorum, si liberæ sint ab omni reatu, portantur in cœlum ab angelis, statim ac sunt separatæ : VI, 66 *b*, 102 *a*; VII, 16 *b*.
161. Animæ purgatæ statim evolant ad gloriam : VII, 333 *a*.
162. Anima separata gerit vices omnium sensuum internorum, et defert imagines in memoria intelligibili, quæ non eget organo corporali : VI, 614 *a*.
163. Animæ separatæ quomodo cognoscant absentia : VI, 615 *b*.
164. Anima separata in cognoscendo agit et patitur, sed per unam potentiam, scilicet intellectivam : VI, 614 *a*.
165. Animabus separatis Deus revelat omnia necessaria : VI, 615 *b*.
166. Animabus separatis reproborum quomodo accrescat nova cognitio : VI, 616 *a*, 617 *a*.
167. Potentiæ animæ quomodo a Deo decorentur : XII, 363 *a*.
168. Animæ beatitudo est expletio omnimoda capacitatis ipsius : I, 43 *ab*.
169. Anima frui potest bono creato cum delectatione, sed absque quietatione, donec requiescat in Deo : I, 43 *a*.
170. Animæ objectum beatificans est bonum infinitum, seu Deus : I, 42 *a*-44 *b*.
171. Anima bonum infinitum non capit nisi finite, sed ab ipso totaliter absorbetur : I, 43 *b*.
172. Fruitio boni creati non finit appetitum per se, sed per conjunctionem illius cum increato : I, 44 *b*.
173. Animæ beatæ aliquando egrediuntur e cœlo et ad nos veniunt : VI, 615 *b*.
174. Animæ beatitudo consistit in participatione formositatis Dei per visionem, felicitatis per fruitionem, et æternitatis per tentionem : XIII, 262 *ab*, 303 *a*, 531 *a*.
175. Animæ potentiæ tres quomodo in beatitudine perficiantur : IX, 319 *a*, 543 *ab*; XI, 31 *b*.
176. Animæ beatitudo in hac, et in altera vita, qualis sit : XIII, 3 *b*-5 *a*, 13 *b*, 263 *ab*, 307 *a*-308 *a*.
177. Animæ beatæ dotes expenduntur : VIII, 240 *b*; XIII, 303 *a*.
178. Anima quomodo possit videre Deum in hac vita : XIII, 233 *b*-234 *b*.

Digitized by Google

179. Animæ beatæ quomodo augeatur gaudium ex glorificatione corporis : VI, 580 *a*.
180. Quomodo anima beata possit se ferre simul ad plura : IV, 360 *b*-361 *b*.
181. Anima, uniendo se summo bono, non arctatur, sed potius dilatatur : I, 41 *b*-42 *a*.
182. Anima qualiter dicatur de genere Dei : III, 9 *ab*.
183. Ejus nobilitas per naturam et gratiam qualis : XII, 87 *b*-89 *b*, 97 *a*-103 *b*.
184. Anima qualiter conveniat cum angelis in perfectione : II, 268 *b*-269 *b*; III, 38 *a*.
185. Anima creata est in horizonte æternitatis et temporis, et ad Physicum spectat ejus consideratio : IX, 21 *ab*.
186. Omne quod videt anima, videtur aut per sui essentiam, aut per sui speciem, aut per rem aliam : IV, 481 *b*.
187. — omnia quæ sunt etiam essentialiter in ipsa, visione et cognitione certa non tenet : IV, 480 *b*.
188. Animæ lumen interius, exterius et superius : IX, 48 *ab*.
189. Anima in se continet triplicem veritatem, scilicet rerum, signorum et morum : IX, 50 *a*, 54 *b*.
190. Totus mundus describitur in anima : IX, 88 *a*, 127 *b*.
191. Animæ gradus respondentes ordinibus angelorum enumerantur : IX, 143 *b*-144 *b*.
192. Anima quomodo hierarchizetur per virtutes interiores, exteriores et superiores : IX, 145 *a*-146 *a*.
193. Anima ideo facta est libera, ut gloriose possit beatificari : VII, 266 *b*.
194. — cum sit imago Dei, et nata beatificari in ipso, totum suum esse debuit ab ipso habere : III, 48 *a*.
195. — quomodo Trinitati divinæ configuretur secundum tres suas potentias : IX, 265 *b*; XII, 10 *b*-12 *b*; XIII, 261 *ab*.
196. Anima considerata in puris naturalibus est ad imaginem Dei : I, 69 *a*, 76 *b*, 77 *a*, 78 *a*; III, 167 *a*, 250 *a*, 308 *b*; VII, 236 *a*, 266 *b*, 301 *ab*, 395 *a*, 397 *ab*; XII, 10 *b*, 40 *ab*.
197. — quatenus elevata per gratiam, dicitur facta ad Dei similitudinem : III, 248 *a*, 317 *a*; VII, 397 *b*.
198. Quomodo imago Dei in anima reformetur : XII, 14 *ab*.
199. Anima est media inter Deum et cæteras creaturas, in quantum est imago Dei : III, 605 *b*; IV, 47 *b*.
200. Quomodo anima sit Dei capax : I, 75 *a*; VII, 266 *b*; XII, 335 *b*.
201. Quia capax est Dei, est ejus imago : IV, 632 *b*.
202. An dici possit valde similis Deo : I, 177 *a*; XIV, 49 *b*.
203. Anima quæ peccat, jam non habet rationem perfectam imaginis : I, 76 *b*; III, 170 *a*, 250 *a*.
204. Immortalem esse animam probatur : III, 9 *b*, 53 *b*-57 *b*, 250 *a*; VII, 266 *b*; VIII, 114 *b*-115 *a*, 528 *a*-529 *a*; XII, 88 *a*.
205. Perfecte tamen probari non potest absque lumine fidei : IX, 616 *ab*.
206. Quomodo anima possit angelorum choris consociari mystice : VIII, 395 *b*-396 *a*.
207. Anima nata est quodammodo omnia cognoscere, ac proinde illum qui habet in se omnia cognoscibilia : I, 43 *a*; II, 418 *a*.
208. — quomodo cognoscere possit infinitum : I, 41 *b*, 43 *b*-44 *a*.
209. Quo sensu dici potuerit in anima nihil esse scriptum : III, 537 *b*.
210. Animæ rationali datum est a sui conditione lumen quoddam directivum ad summam veritatem : I, 289 *b*-290 *a*; III, 9 *b*-10 *a*, 534 *ab*, 536 *a*-537 *b*.
211. Anima intellectiva in suo summo cognoscit per modum simplicis aspectus : II, 122 *a*; IX, 39 *b*.
212. Anima separata habet intelligendi modum quem habet angelus : II, 270 *b*-271 *a*.
213. Anima cognoscit seipsam et habitus suos per sui essentiam et præsentiam : II, 341 *a*; IV, 481 *a*.
214. — quomodo reflectatur in seipsam : I, 286 *b*-287 *a*; II, 497 *a*; III, 202 *a*, 206 *b*-207 *a*; IV, 601 *b*; V, 51 *b*; IX, 43 *a*, 59 *a*, 61 *a*.
215. Sunt in anima gradus potentiarum et statuum, secundum quos quædam dicuntur esse animæ magis intima, et in his maxime residet conscientiæ secretum : II, 457 *b*.
216. Supremam animæ partem illuminare, solius Dei est proprium : II, 493 *b*.
217. Anima aliqualiter potest illuminari quoad partem inferiorem ab intelligentia superiori creata per modum suggestionis : II, 494 *a*; III, 47 *b*.
218. Dæmon potest animæ cogitationes immittere, non ut principale agens, sed ut excitans atque impellens : II, 453 *b*.
219. Anima quomodo ab alio incendi possit igne concupiscentiæ : II, 454 *a*-455 *a*.
220. Animæ tentationes expenduntur : X, 430 *b*-431 *b*.
221. Tripliciter elevatur anima ad contemplandos angelos, scilicet ut motores corporum cœlestium, ut custodes hominum, et ut contemplantes Deum : IX, 59 *b*-60 *a*.
222. Anima intellectiva nullam rem cognoscit, nisi speciem ejus a materia abstractam sibi imprimat : III, 12 *a*.

Digitized by Google

223. Quomodo anima cognoscat Deum et virtutes in ipsa veritate vel per suam essentiam : I, 290 *a*; III, 42 *a*.
224. Animæ fiunt revelationes in somnis, magis quam in vigilia : III, 232 *ab*.
225. Anima quomodo cognoscat seipsam : IV, 299 *ab*.
226. Anima beata, videndo Deum, cognoscit illum quodammodo positive, et quodammodo privative : IV, 303 *b*.
227. — videndo Deum, passive se habet, potius quam active : IV, 306 *b*-307 *a*.
228. Animæ portio superior quomodo ad superiora et inferiora convertatur : IV, 361 *a*; V, 112 *b*, 113 *a*.
229. Anima non potest esse recta, nisi intellectus ejus summæ veritati propter se et super omnia assentiat : IV, 484 *a*.
230. Anima nata est se ipsam cognoscere et diligere, et sui meminisse, etsi non actu, saltem habitu : IV, 628 *a*.
231. — habet lumen naturæ insitum, per quod semiplene habilis est ad cognoscenda principia : IX, 43 *a*. *Ita intelligendus est locus ille, nam* : Principia cognoscimus, in quantum terminos cognoscimus : *ibid.*, et XII, *a-b*. *Ergo principia ignoramus, in quantum terminos ignoramus.*
232. Quo sensu dicatur tabula rasa : III, 534 *b*, 537 *b*; VI, 571 *b*; VII, 571 *b*.
233. — acquirit intellectum partim adjuta a lumine interiori, partim a lumine exteriori, seu experientiæ, partim a lumine superiori seu divino : *ibid.*
234. Animæ visiones et raptus quibus modis fiant : IX, 47 *b*-49 *b*.
235. Anima primo videt se, et postmodum alia : IX, 59 *a*.
236. — non potest pervenire ad divinum contuitum, nisi sit purgata per exercitium virtutum : IX, 61 *a*; XII, 13 *a*, 14 *a*, 16 *a*; XIII, 234 *ab*.
237. — quomodo naturaliter cognoscat motum et influentiam intelligentiarum : IX, 59 *b*.
238. — potest naturaliter cognoscere primam causam ex consideratione primo sui ipsius, tum cæterarum creaturarum : IX, 60 *ab*.
239. — quomodo se ingerat intelligentiis, ut intret æviternum earum per cognitionem : IX, 59 *a*, 148 *a*.
240. — est quædam manus, scribens in memoria ea quæ sensus percipit : IX, 145.
241. Animæ contemplantis excellentia qualis : IX, 128 *a*.
242. Quomodo anima apta fiat ad degustandam dulcedinem divinæ sapientiæ : IX, 9 *b*-10 *a*.
243. — est speculum, in quo potest seipsam, et in seipsa Deum videre : IX, 59 *a*; XIII, 396 *a*.
244. — est speculum, in quo describi indefinite potest rerum universitas mundanarum : VII, 233 *b*; IX, 127 *b*.
245. — speculum hominum et Dei, quomodo : XIII, 120 *ab*.
246. — est speculum sanctissimæ Trinitatis : IX, 38 *b*; XII, 10 *b*, 12 *b*.
247. — quomodo fiat speculum tersum cum sua opacitate : IX, 61 *a*, 88 *a*.
248. — quomodo per creaturas ascendere possit ad Deum : XII, 4 *a*-6 *a*.
249. Ascendit ad Deum per considerationem vestigii, imaginis, et primi principii : XII, 3 *b*.
250. Animæ potentiæ quomodo apprehendant res quæ sunt in mundo : XII, 6 *b*-7 *b*.
251. — ex cognitione sui manuducitur ad cognitionem Trinitatis : XII, 10 *b*-12 *b*, 14 *ab*, 15 *b*-16 *a*.
252. — ad quæ debeat per mentis exercitium se convertere : XII, 104 *a*-113 *a*.
253. — quomodo seipsam elevare possit supra se : VIII, 398 *b*.
254. — quomodo quæque cognoscat : VIII, 110 *ab*.
255. — cognoscit res præsentes per sensum, absentes per imaginationem, immateriales per præsentiam sui in semetipsa, seipsam per reflexionem sui super se : VIII, 114 *ab*.
256. — quare non possit naturaliter cognoscere an habeat gratiam sanctificantem et cætera supernaturalia : IV, 481 *ab*.
257. — qualem speciem rerum accipiat : III, 42 *b*.
258. Claritas cognitionis non est in potestate animæ, bene vero ardor affectionis : I, 38 *a*.
259. — debet ordinare actus suos fidei, sicut amoris, ad Deum : I, 38 *b*.
260. Animæ cognitio non est arctata, eo quod sit nata omnia cognoscere : I, 43 *a*.
261. Qualis proportio requiratur animæ ad Deum, ut possit eum cognoscere : I, 66 *b*.
262. Lumen naturæ non sufficit ad hoc, ut anima possit Deum videre : *ibid.*
263. Anima ad hoc ut cognoscat Deum, non abstrahit speciem a Deo, informatur tamen quadam similitudine non abstracta, sed impressa : I, 67 *a*.
264. Anima, cognoscendo Deum, conformatur ei, secundum quod convertitur supra se; secundum vero quod convertit se ad creaturas, recedit a perfecta ratione imaginis : I, 80 *a*; III, 170 *a*, 365 *a*.
265. — non movetur loco, nisi moveatur totum corpus, cujus est perfectio : I, 164 *b*.
266. Anima immobilis manens per influen-

Digitized by Google

tiam causat motum in corpore : VI, 581 *b*.
267. — per unam partem præcipuam, quale est cor, influit vitam in cæteras corporis partes; unde læsa illa parte præcipua, vita desinit : I, 165 *a*.
268. — indiget juvari a cognoscibili ad hoc quod fiat in actu : II, 418 *a*.
269. Objectum exterius non agit in animam, sed anima seipsam movet, occasione ab objecto accepta : III, 143 *a*.
270. — vim habet movendi seipsam : III, 170 *b*.
271. — in quibus dependeat a corpore : III, 231 *ab*.
272. — sentit per corpus, sed non per corpus intelligit : III, 230 *b*.
273. — an possit mereri in somnis : III, 232 *a*.
274. — quid exigat, ut operationes intellectivas exerceat in corpore : *ibid*.
275. Utrum passiones animæ pœnæ tantum sint, an pœnæ et peccata simul : III, 472 *b*-474 *b*.
276. Passionum animæ duplex genus : IV, 384 *b*.
277. — trahitur deorsum pondere carnis : III, 365 *a*.
278. — rationalis tres habet operationes, unam qua reflectit se super se, secundam qua convertit se ad corpus regendum, tertiam qua elevat se ad Deum contemplandum : IX, 43 *a*.
279. — triplici genere sanitatis indiget : VII, 325 *b*.
280. Quale imperium illam deceat : IX, 144 *b*.
281. — quid debeat proximo : *ibid*.
282. — qua ratione resplendescere in se faciat Jerusalem in cœlo consistentem, de cœlo descendentem et ad cœlum ascendentem : IX, 148 *a*-149 *a*.
283. Animæ duplex resurrectio in præsenti vita : IX, 159 *a*.
284. — quid agere debeat, ut a peccato resurgat : *ibid*.
285. Animæ conversio quid requirat : XIII, 185 *a*-186 *a*.
286. Animæ pedes sunt affectus, quorum lotio utilis est ad augendam gratiam, ad accipiendam eucharistiam, ad habendam victoriam et ad consequendam gloriam : XIII, 194 *b*-196 *a*.
287. Animæ desiderium nulla creatura satiare potest : XII, 89 *a*.
288. — quomodo requiescat in Deo, et Deus in ea : XIII, 208 *ab*.
289. — quibus alis ad Deum volare possit : XII, 2 *a*, 5 *ab*; XIII, 281 *a*.
290. Animæ quies est effectus præsentiæ Spiritus sancti : XIII, 296 *a*, 297 *ab*.
291. — verum discernit per potentiam rationalem, malum repellit per irascibilem, bonum appetit per concupiscibilem : VII, 267 *a*.
292. — vegetativa generat ut quid, nutrit ut quale, augmentat ut quantum : *ibid*.
293. — rationalis ascendit gradatim ad thronum veri Salomonis per scalam duodecim fructuum Spiritus sancti : VII, 305 *a*.
294. Animæ ascensus ad Deum duplex, unus per speculum, alter in speculo : XII, 4 *a*.
295. Animæ iter seu statio triplex exponitur : VIII, 426 *b*-432 *b*.
296. Anima debet supra creaturas superferri : XII, 675 *b*.
297. Animæ actus triplex exponitur, scilicet vegetare, sentire et ratiocinari : VIII, 104 *ab*.
298. — quomodo sit domina suorum actuum : I, 35 *b*.
299. — potest uti aliquo quatuor modis, scilicet sicut instrumento, habitu, actu aut objecto : I, 36 *b*.
300. — id quod assumit, ad facultatem assumit voluntatis sive imperantis, sive acceptantis, sive tolerantis, sive respuentis : I, 36 *b*-37 *a*.
301. — qualiter ordinare debeat actus suos ad Deum : I, 35 *b*-38 *b*.
302. — qualiter frui et uti possit Deo et creaturis : I, 40 *b*-44 *b*.
303. Utrum per se moveatur, an per accidens, anima unita corpori, vel separata : II, 56 *b*.
304. — ratione materiæ habet moveri, ratione formæ habet movere se : II, 57 *a*.
305. Animarum circulatio est contra veram philosophiam : II, 245 *b*.
306. Animæ sensitivæ motus in corpore qualiter fiat : II, 613 *a*.
307. Animæ et materiæ appetituum discrimen : I, 43 *b*-44 *a*.
308. Quomodo anima exerceat vim suam motivam : VIII, 108 *ab*.
309. Animæ potentiæ essentiales, scilicet memoria, intelligentia et voluntas, ab ipsa egrediuntur immediate, suntque ejusdem generis cum ea per reductionem : I, 83 *ab*; III, 163 *a*-168 *b*.
310. Tres illæ potentiæ sunt tres portæ mentis : VII, 614 *b*.
311. Potentiæ animæ accidentales quæ sint : I, 83 *a*.
312. Animæ potentiæ corporales, id est regitivæ corporis, resident singulæ in singulis partibus, scilicet potentia animalis in cerebro, vitalis in corde, et naturalis in hepate : IV, 292 *a*; VI, 145 *ab*; VII, 392 *a*, *b*.
313. Animæ potentiæ dividuntur in vegetabilem, sensibilem et intellectivam; tum ve-

Digitized by Google

getabilis in generativam, nutritivam et augmentativam; sensibilis deinde in apprehensivam, memoriam et phantasiam; intellectiva vero in rationalem, irascibilem et concupiscibilem : v, 167 *b*; vii, 267 *a*, 392 *a*, 393 *b*.

314. Potentiæ rationales sunt intellectus et voluntas; sensitivæ sunt irascibilis et concupiscibilis, quæ si ductum sequantur rationis, dicuntur et ipsæ rationales : v, 54 *a*.

315. Potentiæ animæ sensuales, seu sensitivæ, sunt principium obliquitatis in homine : v, 54 *b*.

316. Animæ potentiæ quomodo distinguantur ab anima : i, 76 *b*, 83 *ab*; ii, 179 *a*; iii, 165 *b*, 203 *b*; vii, 391 *a*; viii, 104 *ab*; xii, 10 *b*.

317. Sensibile et vegetabile non sunt de necessitate animæ rationalis : ii, 264 *a*; iii, 172 *a*.

318. Animæ potentiæ, ut ipsa anima, habent vim reflexivam super se ipsas; unde se invicem circumincedunt, quamvis non omnino sint idem : i, 286 *b*-287 *a*; ii, 57 *a*; iv, 601 *b*.

319. Quomodo sit verum quod potentiæ distinguuntur per actus, et actus per objecta : i, 136 *b*; iii, 52 *ab*, 166 *b*; iv, 490 *b*-491 *a*; vi, 574 *b*; xiii, 449 *a*.

320. Potentiæ et habitus animæ distinguuntur a se invicem ratione diversi modi ad objecta tendendi : iii, 170 *a*; iv, 602 *a*.

321. Potentiarum animæ qui sint actus et usus : viii, 104 *a*-114 *b*; ix, 59 *ab*, 592 *b*, 593 *a*, *b*, 594 *a*; xii, 10 *b*-12 *b*.

322. Potentiæ spirituales animæ dividuntur, secundum officia, in superiorem portionem et inferiorem; secundum statum, in speculativam et practicam; secundum aspectus, in rationem respectu inferiorum, in intellectum spectando ad par, et in intelligentiam relative ad superiora; secundum differentias, in intellectum agentem et possibilem; secundum actus, in inventivam et judicativam; secundum modos movendi, in naturalem et deliberativam : iii, 172 *a*; vii, 393 *a*.

323. Portio superior, et inferior animæ rationalis, quid sint et qualiter differant : iii, 170 *a*; iv, 48 *b*, 359 *ab*; v, 49 *a*; vii, 235 *b*, 267 *a*, 391 *a*; viii, 405 *b*-406 *a*; xiv, 133 *b*.

324. Fere omnia nomina potentiarum animæ accipiuntur modo pro ipsis potentiis, modo pro earum habitibus, vel etiam actibus : iii, 209 *a*.

325. Tria sunt in anima juxta Richardum, scilicet potentia, scientia et voluntas : iv, 323 *b*.

326. Tria rursus sunt in anima juxta Aristotelem, scilicet potentia, passio et habitus, quomodo : iii, 526 *ab*; v, 374 *a*, 376 *a*.

327. Animæ potentiæ rationales stricte dictæ sunt intellectus et voluntas; large vero dictæ sunt concupiscibilis et irascibilis : v, 53 *b*.

328. Si unica esset potentia in anima, num esset potentior : iii, 167 *b*-168 *a*.

329. Quænam sint potentiæ animæ ab ipsa separabiles, et nobis communes cum brutis, quænam non : ii, 264 *a*; iii, 172 *a*; viii, 109 *a*, *b*.

330. Anima sensitiva duplicem habet potentiam, apprehensivam scilicet, et motivam, quarum actus describuntur : i, 41 *b*; vii, 269 *a*, 391 *b*; viii, 104 *b*-105 *b*.

331. Anima sensitiva quænam exigat in organo ut suas exerceat functiones : vii, 391 *b*-392 *a*.

332. Anima sensitiva exercet actus suos per corpus, vel ut motor, vel ut perfectio, vel utrumque simul; ac proinde modo in corpus, modo cum corpore, modo in corpus simul cum corpore : ii, 444 *b*.

333. Animæ sive sensitivæ, sive etiam intellectivæ, qualis sensus competat : ii, 445 *ab*.

334. Anima sensitiva non senescit, quantum est de se, sed solum ratione organi : ii, 414 *a*.

335. Animæ sensitivæ brutorum non producuntur ex nihilo, sed successive educuntur ex seminario materiæ, in quo creatæ fuerunt in potentia ab initio : ii, 611 *a*-612 *b*.

336. Juxta Doctorem nostrum, animæ illæ educuntur ex esse incompleto ad esse completum per virtutem agentis particularis cum adjutorio corporis cœlestis : ii, 613 *b*.

337. Ita sunt totæ in una parte corporum quibus uniuntur, ut totæ simul sint in alia : ii, 613 *a*.

338. Anima brutorum est potentia spiritualis materiæ corporali indita : ii, 613 *a*.

339. Non est tamen anima brutorum immortalis et incorruptibilis : iii, 59 *b*-60 *b*.

340. Anima sensitiva, qualis brutis competit, si uniretur lapidi, non posset illum movere : ii, 613 *a*.

341. Animæ brutorum, ut operentur, opus habent corpore organico : iii, 354 *b*.

342. Anima sensibilis in homine non est forma distincta a rationali, sed est potentia animæ rationalis, licet in brutis sit forma : iii, 66 *b*, 354 *b*-358 *a*.

343. Potentia sensitiva hominis non educitur e potentia materiæ, sed concreatur cum rationali tanquam quid intrinsecum ipsi animæ : iii, 356 *b*.

Digitized by Google

344. Anima sensitiva etiam brutorum caret extensione : II, 613 *a*.
345. Animæ potentiæ cognitivæ quare in infantia sint debiles : III, 75 *b*.
346. Anima rationalis sic habet rationem æviterni, ut etiam mensuretur tempore in quantum informat corpus transmutabile : III, 14 *b*.
347. Animæ duratio æqualis est durationi angeli a parte post, non autem a parte ante : III, 45 *b*; VII, 383 *a*; VIII, 402 *a*, 528 *a*-529 *a*.
348. Anima per duplex medium uniri habet summo bono, scilicet per potentiam naturalem et virtutem supernaturalem, sine cujus auxilio alterum deficit : I, 34.
349. Anima quomodo conveniat, et uniatur, et delectetur Deo : I, 41 *a*.
350. — quare in solo Deo quietari possit : I, 43 *a*; III, 9 *a*, IV, 285 *ab*; VII, 589 *a*; IX, 225 *b*, 249 *a*; XII, 42 *a*; XIII, 296 *a*, 297 *b*.
351. Quomodo ipsa dicatur esse quies Dei : III, 28 *a*.
352. Anima absque amore non potest plene capere Deum : I, 78 *a*.
353. Anima Deum amans, trahitur in Deum, et ob id extra mundum exit : I, 257 *a*.
354. Anima amans proximum, quomodo dicatur amare Deum : I, 278 *b*.
355. Animæ vita est gratia seu charitas : V, 657 *b*-658 *a*; XIV, 117 *b*.
356. — quanto magis redit ad interiora, tanto magis ascendit, et unitur Deo : II, 448 *b*, 457 *b*.
357. Immortalitas quomodo Deo et animæ diversimode conveniat : III, 9 *b*.
358. Anima est pedissequa gratiæ : III, 255 *a*.
359. Qualem necessitatem habeat gratiæ, ut Deo accepta sit : III, 307 *b*-310 *b*.
360. — per gratiam fit templum, filia et sponsa Dei : III, 308 *b*; IV, 278 *a*, 279 *b*-280 *a*.
361. Tunc anima est ordinata, quando spiritus est sub Deo, et caro et virtutes animales sunt sub spiritu : III, 332 *a*.
362. Anima quomodo rectificetur et vivificetur per fidem, spem et charitatem : III, 570 *ab*; IV, 596 *a*-597 *b*, 609 *a*.
363. Animam nonnisi secundum quid perfectam reddit quælibet virtus; sed ad perficiendam illam simpliciter, requiritur præcipue charitas : V, 146 *a*.
364. — quomodo per corpus et animam repræsentet Deum : IV, 38 *b*.
365. Anima rationalis quomodo assumpta sit a Filio Dei : IV, 44 *a*-45 *b*.
366. Anima per superiorem portionem est media inter Deum et carnem : IV, 47 *b*.
367. Animæ melius est a Deo possideri, quam omnes possidere creaturas : IV, 131 *a*.
368. Anima purificatur a Spiritu sancto tanquam a causa efficiente, a Christo vero tanquam a causa meritoria : IV, 265 *a*.
369. — quomodo impleatur gratia : IV, 285 *ab*.
370. Anima justi quam Deo chara : IV, 430 *a*.
371. Quomodo Deus sit vita animæ : XII, 42 *a*.
372. Anima quomodo recta possit esse : IV, 484 *ab*.
373. — disponitur ad unionem cum Deo per habitum charitatis : V, 23 *a*.
374. — qua ratione sit odienda : IV, 638 *b*.
375. — dirigitur in portione superiori per virtutes theologicas, et in inferiori per cardinales : V, 49 *a*.
376. Quotuplici modo anima subjicere se creaturis possit : V, 248 *a*.
377. Animæ resuscitatio non est miraculosa, sed mirabilis : V, 657 *ab*.
378. Anima per gratiam vivificatur, per virtutes justificatur, per sacramenta sanatur, et per bonum exercitium renovatur, et fit habilior ad bonum : V, 657 *b*-658 *a*.
379. Anima fit sponsa Christi per unionem amoris : VI, 250 *b*.
380. Anima justi thronus est et sedes Dei : VI, 620 *bis a*; IX, 165 *b*; XIII, 307 *a*, 309 *a*.
381. Animæ infirmitates et remedia : VII, 514 *b*, 515 *b*; IX, 67 *b*-68 *a*; XIII, 279 *b*, 406 *b*-407 *b*, 478 *b*, 600 *b*, 601 *a*-602 *b*; XIV, 117 *a*-118 *a*.
382. Animæ contemplantis excellentia et pulchritudo : IX, 126 *b*, 127 *ab*, 130 *b*-132 *a*.
383. An sine prævia cognitione intellectus possit aspirando et desiderando movere se ad Deum : VIII, 46 *b*-53 *b*.
384. Anima est terra mystica, et quomodo aranda et irriganda : IX, 233 *b*; XIII, 121 *b*-122 *b*; XIV, 106 *b*.
385. — est arca Noe tricamerata, scilicet fide, spe et charitate : IX, 237 *a*.
386. — est qualis et quanta, scilicet alba vel nigra, lata vel arcta, sursum vel deorsum, etc. : IX, 239 *b*; XIII, 328 *a*.
387. Animæ quantitas est tantum virtualis : VIII, 114 *b*.
388. — qualiter Deum laudare teneatur : IX, 278 *ab*.
389. — quatuor de causis non exit in confessionem externam : IX, 296 *a*.
390. — vivificatur per pœnitentiam perfectam : IX, 437 *b*.
391. — quando compedita dicenda sit, et quomodo expedienda : IX, 492 *a*.
392. In regno animæ curiæ tres, scilicet concupiscentiæ, conscientiæ et gratiæ : IX, 515 *a*.

Digitized by Google

393. In anima Deus libenter videt humilitatem, charitatem et pietatem : IX, 523 *a*.
394. Quomodo Deus ab errore, timore et languore protegat animam : IX, 540 *b*.
395. Anima quomodo plena populo et sola : X, 144 *a*.
396. — quomodo domina gentium et princeps provinciarum facta sub tributo : X, 144 *b*.
397. — quomodo homo animam suam perdat quærendo, et salvam faciat perdendo : XI, 69 *b*-70 *a*.
398. Anima est denarius Christo debitus : X, 1 *b*; XI, 140 *b*; XIII, 31 *a*, 474 *b*, 476 *a*.
399. — quibus virtutibus perducatur ad perfectionem : XI, 153 *a*.
400. Tria sunt unguenta quæ fidelis anima parare debet corpori Christi : XI, 221 *ab*.
401. Quomodo anima figuretur in navi : IX, 199 *b*-200 *a*; XIII, 345 *ab*.
402. Animam ponere, vel perdere, quid sit : XI, 400 *b*, 425 *ab*, 569 *a*, *b*-570 *a*.
403. In anima dies quomodo fiat : XI, 409 *a*.
404. Animæ quæ vita, quæ mors : III, 16 *a*; VII, 513 *a*; XI, 412 *a*, 549 *b*-550 *a*; XII, 49 *a*; XIII, 423 *a*; XIV, 117 *b*.
405. — quomodo corpus Christi suscipere possit et debeat : XI, 508 *a*.
406. Animæ os, dentes et venter, quæ sint : XI, 555 *ab*, 560 *ab*.
407. Caput animæ mens est : XIII, 81 *b*.
408. Pedes animæ sunt affectus, et quomodo lavandi : VIII, 397 *b*; XIII, 64 *b*, 195 *a*-196 *a*. *Vid. sup.*, n. 286.
409. Animæ pascua multiplicia proponuntur; XI, 568 *a*.
410. — quomodo per ostium ingredi et egredi dicatur : XI, 567 *b*-568 *a*.
411. — comparatur grano frumenti : XI, 576 *b*-577 *a*.
412. — quomodo lavetur : XI, 578 *b*-579 *a*, 580 *a*; XII, 668 *b*; XIV, 126 *ab*.
413. Ad animam quomodo veniat Deus : XI, 583 *b*-584 *a*.
414. Ad pœnitentiam agendam quid opus sit animæ : XI, 604 *b*.
415. Beatitudo animæ in quo consistat : XIII, 4 *b*-5 *a*, 234 *b*-235 *a*.
416. — quomodo degustare possit æternas dulcedines : XIII, 235 *b*.
417. Virtutes animam reddunt floridum lectulum Christi : XIII, 63 *b*, 84 *b*.
418. — quomodo præparare se debeat ad credendum Magistro docenti, ad obediendum Regi præcipienti, ad respondendum Judici : XIII, 33 *b*-34 *a*.
419. — deponat terrenos affectus, si velit appropinquare Christo : XIII, 64 *b*.
420. — quomodo fiat templum, vel Dei, vel diaboli : XIII, 80 *a*.
421. Quietis animæ contemplativæ conditiones tres : XII, 88 *b*; XIII, 82 *b*, 208 *a*-209 *a*, 225 *b*-226 *a*, 276 *b*.
422. Animam ad dilectionem Sponsi tria præcipue accendunt, desumpta ex beneficiis præteritis, præsentibus et futuris : XIII, 83 *ab*.
423. Nuptiæ animæ cum diabolo quales sint : XIII, 86 *b*-87 *a*.
424. Quale vinum animæ devotæ præparetur : XIII, 88 *ab*.
425. Quadruplex modus sanandi animam a lepra peccati : XIII, 93 *b*-94 *b*.
426. — quomodo deserat peccatum : XIII, 185 *a*-186 *a*.
427. — qualiter reformetur, et configuretur Trinitati : X, 2 *a*; XIII, 261 *ab*.
428. — quid agere debeat ut recte oret : XIII, 260 *a*-261 *a*.
429. Renovationis animæ modus traditur : XIII, 280 *b*-281 *a*.
430. In anima signa quatuor impressa a Spiritu sancto : XIII, 290 *a*-292 *b*.
431. Signa etiam quatuor impressa in anima a diabolo : XIII, 292 *b*-293 *a*.
432. — quomodo a Spiritu sancto illuminetur in intellectu, et perficiatur in affectu : XIII, 314 *a*.
433. — quomodo portetur in utero Ecclesiæ : XIII, 313 *b*.
434. — a quibus oneribus exonerare se debeat : XIII, 345 *a*..
435. — innocens est sicut lilium inter spinas : XIII, 382 *b*.
436. — qualiter ferre se debeat ad Christum : XIII, 402 *ab*.
437. — quomodo comparetur mulieri amictæ sole : XII, 118 *b*; XIII, 478 *a*.
438. Salus animæ tria exigit, velle, posse et nosse : XIII, 178 *b*.
439. — significatur in puella resuscitata a Christo : XIII, 479 *b*-480 *b*.
440. — quomodo in filiam adoptetur a Deo : XIII, 481 *ab*.
441. Sanitas animæ ad totam Trinitatem referenda est : XIII, 482 *a*.
442. Quatuor pennis ad volandum anima indiget : XIII, 614 *b*-615 *b*.
443. — quomodo reginæ Saba comparari possit : VIII, 397 *b*.
444. Allocutio interior qualis et quomodo in anima fiat a Deo : VIII, 396 *b*-397 *b*; XIV, 31 *a*-34 *a*.
445. — quantas consolationes in hoc colloquio experiatur : XIV, 33 *a*.
446. Animæ puritas quanti æstimanda : XIV, 38 *a*.

Digitized by Google

447. Animæ nuptiæ cum Christo : XIV, 97 *ab*.
448. — est domus Dei sanctificanda, et quomodo : XIV, 126 *a*-128 *b*, 134 *b*-135 *a*.
449. — quomodo dedicetur diabolo : XIV, 126 *b*.
450. — quomodo inungatur oleo lætitiæ spiritualis : XIV, 127 *b*-128 *b*.
451. — quomodo illuminetur lumine honestæ conversationis : XIV, 128 *b*.
452. Proponitur scala duodecim vel sex aut septem graduum, per quos anima ascendere possit ad cœlum : VII, 305 *a*; VIII, 395 *a et seq.*; XII, 4 *a*, 183 *a*-185 *b*.
453. Animæ sanctæ quo igne accendantur : VII, 305 *a*.
454. — quomodo sit civitas mystica : VII, 591 *a*; VIII, 475 *a*.
455. Anima credentis est bonum Christi templum : XIII, 258 *b*.
456. Inter omnes passiones quæ debilitant animam, nulla ita debilitat, ut amor carnalis : VII, 514 *a*.
457. Anima justi est paradisus terrestris : VIII, 291 *b*-292 *a*.
458. — quomodo possit Christum concipere : XIV, 140 *ab*, 285 *a*, *b*, 286 *a*, *b*, 287 *a*, *b*; parere : 143 *ab*; quærere : 146 *a*-147 *a*; et frui fructibus nominis Jesu : 144 *a*-145 *a*.
459. — quanto studio exercenda in oratione mentali et sui cognitione : XII, 87 *a*.
460. — admonetur ut despiciat mundum et ad cœlestia aspiret : VIII, 396 *a*; XII, 26 *b*, 105 *b*.
461. — quomodo sit propinqua Deo : XII, 12 *b*.
462. — quomodo reformetur per virtutes theologicas : XII, 13 *b*-14 *a*.
463. Animæ devotæ quæ solitudo optanda : VIII, 414 *b*; X, 285 *a*, 303 *a*; XIII, 362 *b*; XIV, 33 *a*.
464. Varii gradus animæ orantis expenduntur : VIII, 396 *a*, 397 *b*-398 *b*, *et seq.*; XII, 427 *a*-430 *a*.
465. Animæ profectus spiritualis secundum decem gradus : XII, 662 *a*-663 *a*.
466. Anima quanti æstimanda : XII, 674 *b*.
467. — adoptatur in filiam Dei propter tria : XIII, 481 *ab*.
468. Anima sponsa Christi, quam stulte reliquerit divinum sponsum : XII, 676 *b*.
469. — quomodo possit in Deum se commutare : XII, 678 *ab*.
470. In quo consistat sanitas animæ : XII, 372 *b*.
471. Quomodo per charitatem anima Deo magis unita sit, quam sibi : IV, 654 *b*-655 *a*.
472. — quomodo invenire possit gratiam, justitiam et gloriam : XIII, 275 *b*-276 *b*.
473. — quomodo illuminetur igne spirituali : XIII, 585 *ab*.
474. — ut degustet Dei dulcedinem, quid requirat : XIII, 7 *b*-8 *a*.
475. — quomodo possit uniri Deo : XII, 427 *a*.
476. — indiget illuminari sole et luna, scilicet a Christo et Maria : VII, 504 *a*.
477. Anima est vas concavum, nec potest impleri nisi Deo : IX, 225 *b*.
478. — non potest vivere, nisi reficiatur a Christo, nec per se bona opera facere, nisi fœcundetur ab ipso : VI, 211 *b*.
479. — perversa est, quandocumque cadit aliquid inter ipsam et Deum : I, 240 *a*.
480. An peccatum originale contrahatur in anima per aliquem ipsius animæ appetitum : III, 366 *b*-368 *b*.
481. Anima trahitur deorsum pondere carnis : III, 368 *a*.
482. — quomodo a carne infici possit : III, 364 *b*.
483. — quomodo sanetur a morbo peccati : V, 657 *b*.
484. Animæ libido triplex, scilicet principandi, delectandi et possidendi, quibus opponere juvat obedientiam, castitatem et paupertatem : IX, 145 *b*.
485. Eclipsis animæ per peccatum qualiter fiat : IX, 146 *b*; XIV, 8 *b*.
486. Anima malevola cujusmodi sapientiæ capax non sit : X, 7 *a*.
487. — qualiter deformetur per peccatum : XII, 90 *b*; XIII, 101 *a*.
488. Animæ peccatricis vulnera qualia : XIII, 145 *a*.
489. Ejus mendicitas exponitur : XIII, 270 *b*.
490. — per peccatum fit arctissima, diversissima et ponderosissima : XIII, 328 *a*.
491. — Babyloni comparatur : XIII, 381 *b*.
492. — terrenis dedita, terræ comparatur : XIII, 436 *b*.
493. Animæ peccatricis miseria : XIII, 585 *b*.
494. Anima peccatrix inferno comparatur : VIII, 292 *a*.
495. Maledicta omnis anima vitiosa : XIV, 277 *b*.
496. Animæ peccanti per libidinem quantum caro noceat : XII, 690 *b*.
497. Animæ hostes sunt caro et diabolus : XII, 93 *b*-94 *b*.
498. Anima peccando offendit omnes creaturas : XII, 96 *a*.
499. Anima peccatrix quanto planctu digna : XII, 674 *b*.
500. — quomodo debeat se humiliare : VIII, 5 *a*; XII, 90 *b*-91 *a*.
501. Animæ potentiæ quomodo per peccatum vitiatæ : XII, 336 *b*, 340 *b*-341 *a*.

Digitized by Google

502. Anima per peccatum fit stabulum diaboli : XIII, 225 *a*.
503. Anima peccatrix corvo nigrior est : XIII, 198 *a*.
504. — per peccatum tripliciter cadit, et per gratiam tripliciter resurgere debet : XIII, 449 *a*-450 *b*.
505. Animæ prostitutio in quo consistat : XIII, 292 *b*.
506. Animam tria conturbant, ignorantia, malignitas et vindicta : XIII, 352 *a*.
507. Animæ septem infirmitates ex septem vitiis capitalibus : XIII, 458 *b*-460 *a*.
508. Quatuor defectus animæ ex peccato originali : XII, 341 *ab*.
509. Animæ status triplex, sc. corpori unitæ, exutæ a corpore, reducis in corpus : IX, 590 *a*.
510. Animæ exeuntis e corpore angustiæ : XIII, 145 *b*.
511. Quales animæ inventuræ pacem, et quales bellum in exitu e corpore : XIII, 277 *b*.
512. Mortis tempore dæmones animam obsident et coangustant : VI, 66 *b*; XIII, 383 *a*.
513. Animæ felicitas in morte, si in justitia perseveret : XIII, 246 *b*.
514. Anima examinabitur in morte utrum habeat imaginem Dei, an diaboli : XIII, 445 *b*-446 *a*.
515. Anima in actu separationis statim evolat, si est in gratia, ad gloriam : VI, 102 *a*; VII, 333 *a*.
516. Anima in cœlo, iterum juncta corpori, alium habebit intelligendi modum quam in via : XII, 126 *a*.
517. Animæ reproborum jure ordinario nunquam exeunt ex inferno : VI, 512 *b*-513 *b*.
518. Animæ solus Deus illabitur : I, 43 *b*; III, 494 *a*; XIII, 164 *a*.
519. Anima exuta a corpore quare non possit mereri : VI, 573 *b*.
520. Anima multipliciter influit in corpus : VI, 592 *ab*.
521. Anima et corpus quomodo se habeant circa locum : II, 476 *b*.
522. Anima innocens, si poneretur in inferno, non arderet : III, 368 *b*, 393 *b*; IV, 351 *b*.
523. Anima an a Deo facta primitus fuerit justa : III, 376 *b*-377 *a*.
524. Animæ quæ erant in limbo non ascenderunt in cœlum ante ascensionem ipsius Christi : IV, 472 *b*.
525. Anima quo sensu sit odienda : IV, 638 *b*.
526. Animæ reformationi duo sunt necessaria : X, 1 *b*-2 *a*.
527. Anima non habens gratiam contemplationis est sicut firmamentum sine luminaribus : IX, 126 *b*.
528. — quantum gravetur corpore : VIII, 119 *ab*, 120 *a*; X, 68 *ab*.
529. Somnus animæ contemplativæ describitur : VIII, 433 *b*-434 *a*; IX, 39 *b*-40 *a*; XII, 427 *a*, 429 *ab*.
530. Animæ duplex angelus deputatus est, unus ad custodiendum, alter ad tentandum : IX, 288 *a*.
531. Animæ lux est veritas, tres radios emittens : IX, 50 *a*.
532. Animæ defectio multiplex : IX, 388 *a*.
533. Anima quomodo rex sit et sacerdos : X, 170 *b*.
534. Animarum curam negligentes sunt mali mercenarii : XIII, 229 *a*.
535. Animæ bona anteponenda omnibus aliis rebus : XIII, 260 *b*.
536. Anima figurata in Esther : XIII, 278 *b*.
537. Anima quomodo omnium natura constantium terminus sit, et ratio magnitudinis et augmenti : XIV, 110 *b*.
538. Animas Deo auferens; 1. Deum privat ipsius hæreditate : XIII, 457 *b*; 2. lapides in Christum jacit : 184 *a*; 3. furatur thesauros cordis : 223 *b*; 4. persequitur Christum gravius quam crucifixores : 223 *b*; 5. minister est diaboli : 255 *a*, 259 *b*; 6. interfector est animarum : 375 *b*; 7. os diaboli se facit : 316 *b*; 8. diabolo similis est : 317 *a*; 9. dæmoniacus est : 416 *a*.
539. Animarum salus sæpe multo minus curatur, quam asini vel bovis conservatio : XIII, 533 *a*.
540. Animarum cura S. Petro demandata : XIII, 535 *a*.
541. Animæ thesaurus quomodo recuperandus : XIII, 601 *a*.
542. Animarum parochia cœlum, vel infernus est : XIII, 607 *a*.
543. Anima qua virtute disponatur ad intelligentiam spiritualium : XIV, 49 *b*.
544. Anima est sicut manus scribens : IX, 145 *a*.
545. Animæ qualitatum gradus respondentes novem ordinibus angelorum : VIII, 395 *b*-396 *a*; IX, 144 *ab*, 145 *ab*, 146 *a*.
546. Animam qualis auctoritas imperii deceat : IX, 144 *b*.
547. Animarum cura est ars artium, et periculis scatens : VIII, 359 *a*.
548. Anima describitur sub ratione vineæ : VIII, 480 *a*-481 *b*.
549. Animarum zelator qualiter, ut mercator spiritualis, se ordinare et habere debeat : XII, 674 *ab*, 676 *b*.
550. Animarum perfectio est multimoda, si-

Digitized by Google

cut facies hominum diversæ : XII, 683 *b*.
551. Anima comparatur cœlo : VIII, 11 *b*.
552. Animæ vita est charitas : I, 282 *b*.
553. Anima quomodo fiat in sedendo prudens et sciens : III, 75 *b*.
554. Omnes actiones animæ passiones sunt : III, 450 *b*.
555. Ordinat totam lineam prædicamentalem, abstrahit vel resolvit, componit vel comparat per unam potentiam intellectivam : VI, 614 *ab*.
556. Scientia de anima dicitur nobilissima ratione subjecti : IX, 2 *b*.
557. Sermo de Animabus : XIII, 622 *b*-625 *b*.
558. Quare in festo Animarum non cantentur vesperæ secundæ : IX, 269 *b*.

Vid. ABSTRACTIO, n. 2, 4, AFFECTIO, n. 2-2-4, 8, AFFECTUS, n. 4, ANGELUS, n. 41, 50, 64-66, 94, 115-117, 129, 138, 141, 191, 210, 321, 344, 346, MENS, POTENTIA, SPIRITUS, etc.

ANIMADVERSIONE subita compescere prorsus hominum machinationes, est dicere Dei : X, 558 *b*.

ANIMAL. 1. — dicitur quodcumque habet sensum et motum : II, 606 *b*.
2. — denominatur ab anima : III, 51 *b*.
3. — dicitur proprie ratione formæ, aliquando tamen ratione operationis tantum : II, 433 *a*.
4. Planta non dicitur animal, quia nec movetur manifeste, nec sentit : II, 606 *b*.
5. — est nomen genericum, rationalia et irrationalia complectens, sed appropriatur irrationalibus : III, 51 *b*-52 *a*.
6. — igitur dividitur in rationale et irrationale, tanquam per differentias oppositas : *ibid.*
7. Animalia, quantum ad motum, alia sunt reptilia, cujus speciei sunt quoque pisces, alia gressibilia, alia volatilia : II, 606 *ab*, 607 *a*.
8. Alia dicuntur aquatilia, alia terrestria, ob prædominans in eis elementum : II, 618 *b*.
9. Alia sunt perfecte organizata, et producuntur ex proprio seminario secundum magnam actualitatem; alia imperfecta, quæ etiam per putrefactionem generantur : II, 409 *b*, 419 *b*-420 *b*, 436 *ab*, 437 *ab*, 612 *a*, *b*; VI, 460 *b*-461 *a*.
10. Quomodo generentur animalia imperfecta ex putrefactione, concurrentibus elementis et corporibus cœlestibus : II, 612 *b*; VII, 261 *ab*.
11. Causa naturalis producens aliquod animal partim est exterior, partim interior, cum per ejus virtutem, usque ad intima immissam, forma jam præexistens in seminario adducatur ad actum perfectum : II, 409 *b*.
12. Causa efficiens triplex est in productione animalium : *ibid.*, et VII, 261 *ab*.
13. Agens naturale, qualis est angelus, non producit formam, quæ est ab initio, sed compositum : II, 420 *b*-421 *a*.
14. Angeli an et quatenus habeant vim producendi animalia : II, 421 *a*-427 *b*, 435 *b*-438 *a*.
15. De seminario formarum viventium, quid senserit noster : II, *ibid.* et 240 *ab*; III, 31 *a*-33 *a*.
16. Animalium corpora quantum ad magnitudinem molis constant ex elementis passivis potius quam activis, quantum vero ad virtutem ex activis præcipue : II, 617 *a*-618 *b*.
17. Volatilia sunt facta ex aqueo humore in ratione vaporis exhalantis, qui cum sit commixtus aeri, facile fertur in aera : II, 618 *b*.
18. Animalium terrestrium, aquatilium et volatilium creationis ordo describitur : II, 622 *a*-623 *b*.
19. Eorum corpora composita sunt ex quatuor elementis, ut sint idonea ad sensum, motum et operationes : II, 615 *ab*.
20. Animalia annulosa cur, quantumvis divisa, animata remaneant : II, 614 *a*.
21. Ab agente naturali, quamvis non producatur forma sensitiva, deciduntur tamen spiritus, calor et virtus animalis, quæ adjuvant potentiam activam in seminario latentem : *ibid.*
22. Animalium augmentatio fit per virtutem intrinsecam, ita ut augmentans rationem habeat principii passivi et materialis, augmentatum vero activi et formalis : I, 296 *a*.
23. Augmentum in animalibus habet statum a tribus, scilicet a virtute agente, potentia suscipiente et forma perficiente : I, 299 *a*.
24. Animalium motus alius est rependo, alius gradiendo seu pellendo pedibus, alius impellendo alis : II, 606 *a*.
25. Animalium motus fiunt per vim impressam ab anima : II, 619 *a*; VI, 581 *b*.
26. Reptilia aliqua habent quoque vim gressibilem, quæ tamen reptilium nomen retinent a genere motus, quod ipsis inest magis naturale : II, 606 *a*.
27. Irrationalia semper eodem modo operantur in aliquibus, quia habent in phantasia unam tantum speciem : VIII, 107 *a*.
28. Comestio in animalibus fit ex indigentia non minus quam ex potentia : II, 442 *b*.
29. Animalium vis sensibilis et motiva qualis : VII, 391 *b*, 392 *b*; VIII, 108 *ab*.
30. Animalibus qualis cognitio conveniat : VIII, 104 *b*-108 *b*.

Digitized by Google

31. Animalia appetunt commodum ad quod sunt : VI, 572 *a*.
32. Animal perfectum excedit animalia imperfecta in nobilitate vitæ et integritate sensuum : IV, 276 *a*.
33. Animalia irrationalia num post judicium innovanda sint : VI, 565 *a*.
34. Quo sensu permansura tamen dicantur : VII, 336 *a*.
35. Animalia nociva, etsi non nocuerint primis parentibus in statu innocentiæ, habebant tamen aptitudinem ad nocendum : II, 607 *a*.
36. Animalia omnia facta sunt a Deo propter hominem, sive ad utilitatem, sive ad exercitium : *ibid.* *et* 619 *b*-621 *b*.
37. Nullum animal habens cornua vivit de rapina : X, 167 *a*.
38. Animalium multorum castitas luxuriam hominum condemnat : XIV, 64 *a*.
39. Pietas et misericordia inveniuntur in animalibus etiam de rapina viventibus : XIV, 64 *b*.
40. Animalia parvi cordis sunt animi fortioris : XIV, 5 *b*.
41. Animalia coram rege suo leone stant demisso capite : XIV, 13 *b*.
42. Animalium se invicem adjuvantium exempla : XIV, 25 *b*.
43. Animalium volatilium munditia : XIV, 112 *a*.
44. Animalia num ex charitate diligenda sint : IV, 630 *a*-633 *a*.
45. In animalibus ex motu cordis quomodo nascatur dextrum et sinistrum : II, 574 *b*.
46. Animalia quomodo possint loqui : III, 91 *ab*.
47. Animalia in igne an possint vivere : II, 623 *b*.
48. Corpora animalium ex imperfectione quatuor elementorum, quibus constant, quadruplicem mutuantur defectibilitatem : VI, 583 *a*.
49. In animalibus principium passivum dominatur quantum ad molem, activum vero quantum ad virtutem : II, 618 *b*.
50. An, post productionem animalium, Deus ab omni opere quieverit : II, 624 *a*-626 *b*.
51. Quo sensu dici possit animal prius formari, quam hominem : II, 623 *a*; III, 357 *b*.
52. Animal omne sibi similem diligit, quomodo : XIV, 25 *ab*.

Vid. ANIMA, n. 335-341.

ANIMALIS, ANIMALE. 1. Animalis vis est illa qua animal objecta cognoscit et appetit : VII, 235 *b*.
2. Virtus animalis dicitur etiam motiva membrorum, et quomodo : VIII, 108 *b*.
3. Spiritus animalis idem est qui et naturalis et vitalis; sed animalis dicitur, cum ad cerebrum devenerit : *ibid.*
4. Animalium hominum, et spiritualium, discrimen singulare : IX, 534 *a*.

ANNA. 1. — interpretatur gratia : X, 276 *a*, 277 *b*.
2. ANNA mater Mariæ Virginis fuit de tribu Levitica : VIII, 344 *a*.
3. ANNÆ prophetissæ testimonium de Jesu commendatur : X, 275 *b*-277 *b*.
4. Per Annam prophetissam significatur temperantia, ut per Simeonem prudentia, etc.: X, 277 *b*.
5. Anna illa fuit novissima prophetissarum Veteris Testamenti, cujus tres aliæ fuerant Maria Moysis soror, Debbora et Holda : *ibid.*

ANNALES Hebræorum continent quindecim signa futuri judicii : XIII, 491 *b*.

ANNIHILATIO est defectio totius esse, quæ sequeretur in creatura, si sibi prorsus relinqueretur : III, 496 *a*; V, 483 *a*.

ANNULOSA animalia; *vid.* ANIMAL, n. 20.

ANNULUS. 1. Prometheus, qui invenit usum annuli, quid de eo instituerit : IX, 287 *a*.
2. — quare in consecratione pontificis imponatur digito medio : IX, 286 *b*.
3. — datus sponsæ, quid significet : IX, 287 *a*.
4. Quare solis episcopis licitum sit de jure communi imponere annulum digito virginum : VI, 73 *b*.
5. — datus filio prodigo a patre quid significet : XIII, 324 *b*. *Vid.* FIDES, MUNDUS.

ANNUNTIATIO. 1. — facta Mariæ Virgini exponitur : X, 226 *b*-234 *b*.
2. In annuntiatione quomodo angelus interposuerit tres personas divinas : IV, 56 *b*-57 *a*.

Vid. ANGELUS, n. 139, MARIA, RHETORICA.

ANNUS. 1. — importat completam temporis revolutionem secundum decursum solis in zodiaco, et regressum ad idem punctum : I, 323 *a*; II, 587 *a*; VII, 261 *ab*.
2. Anni denominatio aliquando transfertur ad significandam durationem æternam, non ratione variationis, sed perfectionis : I, 323 *a*.
3. Annus distinguitur per quatuor tempora, quod applicatur mystice pœnitenti dividenti in quatuor examina vitam suam : VIII, 265 *b*.
4. Quomodo sex anni vitam præsentem, et septimus æternam quietem significent : XIII, 127 *a*.
5. Annus mysticus triplicis generis, præsens vita quæ est dierum et noctium, æternitas misera quæ est tota nox, æternitas beata quæ est tota dies : XII, 276 *b*.

Digitized by Google

ANTECEDENS. In prædestinatione, antecedentis necessitas, vel contingentia dependet a consequente : II, 98 *b*-99 *a*.

ANTEMURALE, de quo in Threnis, significat Patres, vel operationes animæ, vel principes sæculares, vel custodiam disciplinæ : X, 171 *b*-172 *a*.

ANTHROPOPATHOS est figura qua Deo passiones nostras attribuimus : III, 241 *a*; IX, 187 *a*.

ANTICHRISTUS. 1. — an deserendus sit ab angelo custode : II, 514 *a*; VIII, 232 *ab*.

2. — nascetur in Babylonia de tribu Dan, et possidebitur a diabolo ab utero matris : VIII, 232 *a*; IX, 100 *a*.

3. Ejus vita expenditur : VIII, 232 *ab*; IX, 99 *b*-100 *a*, 679 *ab*.

4. Prodigia quæ faciet, non erunt vera miracula : II, 424 *a*; VIII, 232 *b*-233 *a*; IX, 100 *b*, 680 *a*; XIII, 2 *ab*, 484 *a*, 491 *ab*.

5. Variæ de ipso figuræ : IX, 99 *b*-100 *b*.

6. — primo veniet in benignitate, et sic a Judæis suscipietur, et tunc in apertam persecutionem consurget : VIII, 233 *b*; IX, 680 *b*.

7. Occidentur ab ipso Elias et Henoch : VIII, 234 *a*.

8. Occidetur ipse a Christo in monte Oliveti : VIII, 234 *b*.

9. Post mortem ejus convertentur Judæi, et erit pax Ecclesiæ : *ibid.*

10. Se dicet esse Christum : XI, 62 *a*.

11. Tempore Antichristi, veritas Scripturarum obnubilabitur : VII, 485 *b*.

12. Multi nunc sunt antichristi : XIII, 426 *ab*.

Vid. ACHAN, AMBITIOSUS, n. 1.

ANTIOCHI. Antiochi pœnitentia quare vera non fuerit : V, 580 *a*.

ANTIPHRASIS quid sit : IX, 248 *b*.

ANTIQUORUM vita expenditur in conjugiis et in possessione temporalium : XIII, 612 *b*-613 *a*.

ANTONIUS de Padua. 1. S. Antonii Paduani laudes enarrantur : XI, 552 *a*; XIII, 561 *a*-567 *a*.

2. Fuit enim sanctus in corde, humilis in conversatione, et celeber in ore omnium : XIII, 561 *ab*.

3. — habuit puerorum docilitatem, flexibilitatem ad obediendum, pronitatem ad amandum, facilitatem ad indulgendum, velocitatem ad accipiendum gratiam : XIII, 561 *b*-563 *b*.

4. Prædicationis ejus miracula : XIII, 563 *b*-564 *a*; XIV, 307 *a*.

5. — quomodo habuerit sapientiam angelorum, patriarcharum, prophetarum, apostolorum, martyrum, confessorum et virginum : XIII, 564 *a*-567 *a*.

APERTIO librorum significat apertionem conscientiarum, quæ fiet in judicio ad ostensionem divinæ misericordiæ et justitiæ : VII, 377 *b*.

APEX quid sit : XI, 37 *b*.

APIS. 1. — habet mel et aculeum, per quæ designantur divina misericordia et judicium : IX, 165 *a*.

2. Apes semper aspiciunt ad suum regem, quem maxime diligunt et imitari curant : XIII, 500 *b*; XIV, 52 *ab*.

3. Exemplum apum christianis proponitur : *ibid.*, *et* XIV, 3 *b*.

4. Apes quantopere ament munditiam : XIII, 521 *a*; XIV, 63 *a*, 112 *a*.

5. Apes, moriente suo rege, et ipsæ sponte moriuntur : XIV, 52 *b*.

6. Viso suo rege, quantumcumque fatigatæ fuerint, mirabiliter confortantur : XIV, 100 *b*.

7. Audito cymbalo delectantur : *ibid.*

8. Crustulam amaram componunt, ut arceantur vermes a melle : XIII, 498 *b*.

APOLLINARISTÆ hæretici quinam fuerint : XI, 400 *b*.

APOLLO interpretatur admirandus, et figurat Christum : XIII, 161 *b*.

APOLOGIA PAUPERUM est liber authenticus, in quo Seraphicus Doctor defendit Fratres Minores : XIV, 410 *a*-520 *b*.

APOSTASIA. 1. — triplex : VII, 368 *a*, 528 *b*.

2. — quam severe a Deo puniatur : X, 580 *ab*.

APOSTATANTIUM perversitas et infelicitas qualis : X, 182 *b*.

APOSTEMA animæ quid sit : V, 706 *b*.

APOSTOLUS. 1. — dicitur missus; et quidem apostoli missi sunt sicut agni, sicut milites, vel ut faces, fulgura et flumina : XI, 515 *a*.

2. Quare missi post resurrectionem Christi : XI, 515 *b*.

3. Quomodo legationem Christi impleverint : XIII, 349 *a*.

4. Super ipsos Christus fundavit Ecclesiam : XIII, 290 *a*, 349 *b*.

5. Christus apostolis Ecclesiam suam regendam et dilatandam commendavit, principaliter B. Petro : XIV, 543 *a*.

6. Eorum vocatio expenditur : X, 361 *ab*; XI, 277 *b*-282 *a*, 358 *ab*; XII, 560 *b*-541 *a*, 541 *b*-542 *a*; XIII, 553 *a*.

7. Apostolorum Petri, Joannis, Jacobi et Andreæ vocatio speciatim expenditur : X, 333 *b*; XI, 275 *b*-276 *a*; XIII, 115 *b*.

8. Qualiter Apostoli renuntiaverint omnibus : X, 334 *a*.

9. Fuerunt specialiter electi ex turba : X, 469 *b*.

10. Fuerunt a Christo constituti ipsius fratres : XI, 289 *b*.

Digitized by Google

11. Eorum nomina discutiuntur : x, 361 *a*, 362 *b*-364 *b*; xi, 358 *b*.
12. Duodenarius eorum numerus, scilicet bis senarius, quam mysticus : x, 360 *b*, 361 *a*, 362 *a*; xi, 358 *b*.
13. Apostolis, tanquam principalibus episcopis, dedit Christus virtutem in spiritualia, et potestatem in corporalia : x, 449 *ab*.
14. Per duodecim cophinos quomodo significentur : x, 457 *b*; xi, 343 *a*.
15. Item per duodecim panes propositionis : ix, 209 *a*, 241 *a*.
16. Item per duodecim horas diei : xi, 409 *b*.
17. Item per duodecim fontes : xiii, 191 *a*.
18. Item per duodecim viros qui portaverunt duodecim lapides de Jordane : xiii, 290 *a*.
19. Item per vasa : xii, 310 *b*.
20. Item per nubes : xiii, 613 *a*, 614 *ab*.
21. Eorum prædicatio et miracula expenduntur : x, 452 *a*; xiii, 302 *a*.
22. Apostoli numero pauci, potentia infirmi, omni scientia destituti, et pauperrimi omnem potentiam devicerunt : xiii, 540 *a*-541 *a*.
23. Quomodo per apostolos Christus totum mundum irrigaverit, incenderit et inebriaverit : xiii, 309 *b*-310 *a*, *b*.
24. Apostoli distinxerunt Ecclesiam per patriarchatus, primatus, archiepiscopatus, episcopatus, parochias et alias canonicas distinctiones : xiv, 543 *a*.
25. Apostoli fuerunt promulgatores sacramentorum quæ Christus per se ipsum instituit, si confirmationem et extremam unctionem excipias, quas et ipsi instituerunt, sed per virtutem acceptam a Christo : vi, 136 *b*.
26. Apostoli multa tradiderunt, quæ scripta non sunt : iv, 204 *b*.
27. Apostoli docuerunt Ecclesiam ritus spectantes ad sacrificium Missæ, et ad formas sacramentorum : v, 430 *b*.
28. Apostoli in unum congregati, dictante Spiritu sancto, composuerunt Symbolum fidei : iv, 545 *ab*; viii, 181 *a*, 298 *a*-299 *b*.
29. Apostoli, post ascensionem Christi, habuerunt fidem puriorem quam ante : iv, 528 *a*.
30. Habuerunt experimentalem cognitionem de Christo secundum ejus humanitatem, et fidem de illo secundum ejus divinitatem : iv, 527 *b*.
31. Christus apostolis nota fecit omnia quæ sunt necessaria ad salutem : vi, 559 *b*.
32. Quomodo illuminati fuerint in fide : xiii, 92 *b*-93 *a*; 617 *a*.
33. Quomodo et quot modis viderint Christum : xiii, 233 *b*-234 *a*.
34. Quantum fuerit eorum gaudium in visione Christi resuscitati : xiii, 234 *b*-235 *a*.
35. Quomodo habuerint scientiam vocis : xiii, 314 *a*.
36. Apostolis data est Scripturarum revelatio necessaria ad regendam Ecclesiam : xiii, 408 *a*.
37. Apostolorum sapientia qualis, figurata per mercaturam : xiii, 552 *b*, 565 *b*-566 *a*.
38. Eorum paupertas et alia dona : x, 353 *ab*, 456 *a*; xi, 342 *a*; xiii, 617 *a*, 621 *b*.
39. Quantum Ecclesiæ profuerint : xiii, 552 *b*-553 *a*.
40. Per cœlos figurantur : vii, 474 *b*-476 *b*; xiii, 301 *a*-303 *a*.
41. Item per stellas : xiv, 1 *b*-9 *a*.
42. Apostoli incedebant calceati sandaliis : x, 490 *b*; xi, 270 *b*-271 *a*; xiv, 623 *b*-625 *a*.
43. Non frangebantur tribulationibus, et sic figurati per ossa Christi : xi, 506 *b*.
44. Filii Sponsi sunt apostoli : x, 350 *b*.
45. Quomodo a Spiritu sancto acceperint claritatem veritatis, latitudinem benevolentiæ, et facultatem vigoris et constantiæ : xiii, 300 *b*-301 *a*.
46. Quam perfecte secuti fuerint Christum : xiii, 572 *b*-573 *a*.
47. Pastores fuerunt dulces, potentes et sapientes : xiii, 613 *a*.
48. Fuerunt conservatores legis, senatores orbis, dii per gratiam, et assessores Judicis : xiii, 613 *ab*.
49. Quanta fuerit eorum munditia cordis, oris et operis : xiv, 9 *b*-11 *b*; beatitudo, imperfecta quidem in via, sed perficienda in patria : 12 *a*; dilectio in Deum : 22 *a*; et in proximum : 26 *b*, 29 *b*.
50. Apostoli figurantur per arietes propter quatuor : ix, 193 *a*.
51. Quam perfecte omnibus renuntiaverint : xi, 92 *ab*.
52. Christus quomodo apostolis mnas dispensaverit : xi, 108 *b*, 110 *ab*.
53. Quandonam receperint Spiritum sanctum : viii, 67 *b*-68 *a*; xi, 516 *a*.
54. Ex præsentia Spiritus sancti quadruplicem effectum apostoli receperunt, scilicet eloquentiam in linguis, audaciam in tormentis, efficaciam in miraculis, protectionem a vitiis : viii, 68 *a*.
55. Spiritus sanctus ornavit eos copiositate gratiæ, dignitate prælaturæ et deiformitate gloriæ : xiii, 302 *a*-303 *a*.
56. Apostoli non receperunt a Christo sacramentum confirmationis, sed a Spiritu sancto virtutem sacramenti : v, 402 *b*.
57. Quandonam cessaverint observare legem judaicam : v, 322 *b*-324 *a*.

Digitized by Google

58. Quomodo judices constituendi sint : VI, 541 *a*-542 *a*; XI, 333 *a*; XIII, 192 *a*.
59. Quare apostolis judiciaria potestas magis, quam aliis sanctis, in Evangelio tribuatur : VI, 542 *a*.
60. An post susceptum Spiritum sanctum venialiter saltem peccaverint : V, 321 *a*, 686 *a*.
61. Apostolos non posse jejunare quare declaraverit Christus : X, 350 *b*.
62. Apostolos quare Pharisæi criminati fuerint ob sabbati inobservantiam : X, 353 *b*-354 *a*.
63. Apostoli numerantur bini et bini, et frater cum fratre, ad significandam concordiam : X, 360 *b*.
64. Quare Christus apostolis associaverit Judam proditorem : X, 367 *b*.
65. Exempla bona apostolorum vestimenta sunt imposita super pullum, id est populum gentilem : XI, 119 *a*.
66. Apostoli fuerunt eorum, quæ fecit Jesus, testes omni exceptione majores : XI, 237 *ab*.
67. Signati fuerunt signaculo sanctæ Trinitatis, ut essent magis idonei testes : XIII, 251 *b*.
68. Apostolorum gaudium post Christi ascensionem expenditur : XI, 239 *a*.
69. Apostolorum Petri et Joannis iter ad monumentum expenditur : XI, 508 *b*.
70. Apostoli an licite et convenienter redierint ad piscationem : XI, 519 *b*-520 *a*.
71. Apostolos, ut pauperes, qualiter in domum mentis nostræ inducere debeamus : XIII, 98 *ab*.
72. Apostolorum gaudium in resurrectione Christi : XIII, 234 *b*-235 *b*.
73. Apostolorum tristitia qualis, et qualiter nobis imitanda : XIII, 249 *b*-251 *a*.
74. Eorum gaudium quale, et qualiter imitandum : XIII, 251 *ab*; XIV, 98 *a*.
75. Quomodo per compassionem conformati sint Christo : XIII, 250 *b*.
76. Quam digne honorentur magis quam reges etiam a regibus : XIII, 550 *a*; XIV, 71 *a*.
77. Quomodo rogaverint Christum pro Chananæa : XII, 560 *b*.
78. Quomodo sint barba Christi : XIII, 70 *a*.
79. Apostolorum concilia fuerunt quatuor : I, 199 *a*.

Vid. CHRISTUS, DISCIPULUS.

APOTHECA. 1. — aromatibus plena sunt vulnera Christi : XII, 634 *b*.
2. Evangelium est apotheca bonorum omnium : XI, 245 *a*.

APPARENTIA triplex, scilicet dialectica, rhetorica et sophistica : IX, 380 *a*.

APPARITIO. 1. Apparitio competere potest singulis personis Trinitatis : VII, 234 *a*, 253 *a*.
2. — fit dupliciter, scilicet rei, et signi aut effectus : I, 267 *a*; IV, 7 *ab*.
3. Apparitiones Dei quomodo in errorem non inducant, sed potius ducant in cognitionem divinitatis : I, 269 *a*; II, 430 *a*.
4. Apparitiones factæ Moysi expenduntur : II, 430 *b*.
5. Apparitiones Dei fiebant Adamo per signa etiam in statu innocentiæ : III, 149 *b*.
6. An omnes apparitiones Dei factæ sint per ministerium angelorum : I, 267 *a*; II, 501 *b*.
7. Apparitioni quæ fit tanquam personæ divinæ, respondere debet cultus latriæ; illi vero quæ fit tanquam angeli, cultus duliæ tantum : II, 501 *ab*.
8. Apparitio Christi quadruplicis generis, scilicet ut salvatoris, justificatoris, ultoris et remuneratoris : XIII, 64 *a*-65 *a*.
9. Apparitiones factæ antiquis patribus expenduntur : VIII, 524 *a*-526 *a*; XIII, 64 *a*, *b*.
10. De multiformitate apparitionum quid tenendum : VII, 252 *b*, 253 *a*, *b*.
11. Apparitionis Filii Dei in terris quæ causa fuerit : X, 409 *b*.
12. Apparitio Spiritus sancti in specie columbæ expenditur : IV, 7 *ab*.

Vid. ANGELUS, n. 72-86, 104, 181, 208-217.

APPELLES et Basilides sub nominibus aliquorum ex apostolis falsa scripserunt : X, 217 *a*.

APPETENDÆ non sunt divitiæ, deliciæ, honores et vanitates humanæ : IX, 368 *ab*.

APPETERE. Quomodo homo naturaliter appetat felicitatem : III, 117 *a*, 172 *a*; VI, 570 *a*-572 *a*.

APPETIBILE. 1. — aliud est propter se, aliud propter bonum inde consequens, aliud in comparatione majoris mali : III, 117 *ab*.
2. — aliquid dicitur dupliciter, scilicet vel in universali absque prævia cognitione, vel in particulari cum cognitione prævia : III, 117 *a*.

APPETITUS. 1. — est inclinatio ad aliquod sibi conveniens et necessarium : VI, 460 *a*, *b*, 461 *a*, 569 *a*, *b*, 570 *b*, 571 *a*, 580 *b*, 599 *a*, *b*.
2. — quomodo differat in homine et in brutis : I, 43 *b*; III, 173 *a*.
3. — alius est naturalis, alius sensitivus, et alius deliberativus : III, 523 *b*.
4. — an distinguatur a vi motiva : III, 180 *a*.
5. Quomodo dividatur in naturalem et deliberativum : III, 171 *b*-172 *a*, 367 *b*; VI, 451 *a*.
6. — naturalis et deliberativus an sit una et eadem potentia : III, 171 *b*-172 *a*.
7. — dividitur etiam in concupiscibilem respectu boni, et irascibilem respectu mali : XII, 338 *a*.
8. Quomodo per peccatum deordinatus fuerit

Digitized by Google

duplex ille appetitus : VII, 359 *a*; XII, 338 *b*-339 *a*.
9. Quomodo uterque reformandus sit : IX, 447 *a*.
10. Appetitus honoris veri consistit in hoc ut homo Deo placeat, et fugiat quæ Deo displicent : XIII, 338 *b*.
11. Appetitus rationalis quæ sint partes : IX, 447 *b*.
12. Perfectio appetitus sensitivi consistit in abstinentia, continentia et fuga tentationum : IX, 396 *ab*.
13. Appetitus rationalis ita naturalis est, ut tamen possit esse deliberativus : III, 172 *b*.
14. Appetitus est vel absolutus, vel mera velleitas; vel rei possibilis, vel impossibilis; perversus vero est, si sit absolutus rei impossibilis : II, 399 *b*; VI, 461 *a*-462 *b*.
15. Non est appetitus sine intuitu : IX, 368 *a*.
16. Appetitus rationalis pertinet ad hominem interiorem, animalis vero ad exteriorem : IX, 462 *b*, 463 *b*.
17. Appetitus imperfectus præcedit cognitionem, perfectus vero nequaquam : I, 216 *a*.
18. Appetitus naturalis qualiter deformetur perversitate judicii et voluntatis : II, 399 *a*.
19. Appetitus tria bona respicit, scilicet honestum, utile et delectabile, quorum duo postrema appetuntur etiam ab irrationalibus : III, 201 *b*.
20. — concupiscibilis cur homini datus : XII, 338 *a*.
21. — delectationis vel commodi quorsum homini datus : XII, 340 *b*.
22. — irascibilis ad quid homini datus : XII, 338 *a*.
23. Appetitus irrationalium in movendo habet potius ortum ex appetibili exteriori, quam ex imperio appetitivæ virtutis : III, 202 *b*.

Vid. ADAM, n. 55, 60, ANIMA, n. 86-90, 115.

APPREHENSIO simplex est absque ulla affirmatione : IV, 323 *b*, 525 *b*. *Vid.* ANIMA, COGITATIO, INTELLECTUS.

APPROBATIO. 1. — Dei addit supra cognitionem etiam divinum beneplacitum : II, 21 *b*.
2. Utrum a parte Dei addat aliquid : *ibid.*

APPROPRIARE. 1. — aliqua personis divinis est personæ alicui attribuere, ad notitiam propriorum personalium distinctius faciendam, ea quæ ipsi cum aliis personis communia sunt : I, 550 *b*; VII, 234 *a*.
2. Quænam appropriari possint, et quænam non : VIII, 81 *a*.
3. Personis divinis appropriantur aliqua communia, vel ne errent simplices, vel ut docti distinctius intelligant : I, 550 *b*; IV, 95 *a*; VIII, 81 *a*.
4. Magnitudo appropriatur Patri, pulchritudo Filio, et dispositio Spiritui sancto : IX, 279 *a*.

APPROPRIATIO in divinis. 1. — est specialis attributio facta personæ ratione alicujus conformitatis cum proprio illius : VIII, 81 *a*.
2. — quomodo sit secundum intellectum, et non secundum rem : I, 550 *b*-551 *a*; VIII, 81 *a*.
3. — necessario connotat ordinem et originem : I, 550 *b*, 551 *a*.

APPROPRIATIO rerum temporalium an sit licita Fratribus Minoribus : XIV, 316 *ab*.

APPROPRIATUM. 1. — est attributum commune factum proprium personæ cui convenit : I, 550 *b*.
2. Appropriata quæ sint Patris, Filii et Spiritus sancti : VII, 234 *ab*, 253 *b*, 254 *ab*; VIII, 81 *ab*; IX, 133 *b*; XII, 36 *b*-37 *a*.

APTITUDO. 1. — naturalis alia est ad actum perfectum, alia ad actum imperfectum : VI, 562 *ab*.
2. — naturalis per gratiam perficitur : VI, 561 *b*.

APUD. 1. Hæc præpositio in creatis importat majoritatem et minoritatem, in divinis dicit originem ab alio, et distinctionem : II, 38 *a*; XI, 253 *ab*.
2. — dicit transitionem quantum ad modum; quoad rem vero, ratione terminorum : I, 114 *a*.

AQUA. 1. — in Scriptura aliquando sumitur pro informi materia, aliquando pro natura transparenti et luminis retentiva, aliquando pro ipso elemento aquæ : II, 568 *ab*, 592 *a*-593 *b*.
2. Materia informis cur dicta sit aqua : IX, 234 *a*, 250 *b*, 278 *a*.
3. Aqua elementaris tres habet proprietates, scilicet perspicuitatem, frigiditatem et gravitatem : II, 568 *a*; V, 313 *b*; VIII, 207 *a*.
4. Aquæ illæ quæ sunt supra firmamentum non sunt elementares, sed ita nominantur ob transparentiam; frigiditatem vero non habent formaliter, sed effective tantum : II, 565 *ab*, 568 *a*.
5. Eædem sunt subtiles, incorruptibiles, perviæ, supra omnem contrarietatem elevatæ, ac per hoc cœlestis naturæ, unde etiam cœlum dicuntur : II, 291 *a*; VII, 263 *a*; IX, 279 *b*.
6. Aqua et terra secundum quantitatem molis prædominantur in animalibus : II, 617 *b*-618 *a*.
7. Quomodo aliqua animalia dicantur facta esse ex aqua : II, 618 *b*.
8. — quare penetret partes terræ, minus perfecte tamen quam aer, vel maxime ignis : II, 615 *b*.

Digitized by Google

9. Aquæ proprietates, nobilitas et effectus narrantur : VIII, 93 *a*.
10. — amara quomodo fiat dulcis : XIII, 498 *b*.
11. — est terminabilis alieno termino, non vero proprio : VIII, 93 *a*.
12. — præbet aeri informationem, volatilibus ornamentum, et vegetabilibus nutrimentum : VIII, 93 *a*.
13. Aqua elementaris habet duas qualitates, unam activam et alteram passivam : VII, 260 *b*.
14. — dum terræ miscetur, fit humor; et dum coagulatur per naturam, fit corpus organicum : II, 618 *a*.
15. Aquarum congregatio ad quid a Deo facta fuerit : II, 582 *a*.
16. Aqua commixta est terræ (*supple*, cum temperamento), ut hæc germinationi apta fiat : II, 582 *b*.
17. Quandiu mixta est aquæ (*supple*, sine temperamento), terra erat sterilis : IX, 234 *a*.
18. — aliter absorbetur a terra sitiente, aliter a radio solis : II, 442 *b*.
19. Aquarum congregatio quare dicatur mare : II, 582 *b*.
20. Aquæ maris amaritudo non advenit nisi accidentaliter : *ibid. et* IX, 592 *b*.
21. Terra subtus et in radice irrigatur per decursum fluviorum, ut germinare possit : II, 582 *a*, *b*.
22. Aquæ usus vel effectus est lotio et mundatio : V, 300 *a*.
23. — fluit, mundat et potat : IX, 250 *b*.
24. Receptacula aquarum, decuplicis cum sint generis, figurant decem differentias sapientiæ divinæ : IX, 192 *ab*.
25. — defluens est populus, deficiens est aqua materialis, reficiens doctrina bona, inficiens doctrina hæreticorum, sufficiens gratia Spiritus sancti : IX, 197 *ab*, 250 *b*, 681 *ab*.
26. Aquæ nomine in Scriptura aliquando significantur quatuor elementa : IX, 278 *a*.
27. — sordes abluit, sitim extinguit, hortos humectat, et cibos decoquit : IX, 568 *b*.
28. Aqua saliens in vitam æternam, quænam sit : VIII, 419 *a*; IX, 572 *a*; XI, 313 *ab*.
29. Aquæ Dei et mundi quomodo differant : XI, 545 *b*-546 *a*.
30. Quænam aqua mundans, quædam vero fœdans animam : XIV, 126 *ab*.
31. Aquæ fluentes in anima quænam : XI, 560 *ab*.
32. Aqua mundans animam quotuplex : VIII, 419 *a*, XI, 578 *b*-580 *a*.
33. Aqua superfusa calce statim inardescit, minime vero si sit superfusa oleo; item calida aqua in frigido loco citius coagulatur, quam frigida : XIV, 54 *b*.
34. Aquæ conversio in vinum enarratur, et mystice exponitur : XIII, 89 *a*-90 *a*.
35. Aqua compunctionis quam virtuosa : XIV, 126 *a*, 134 *b*.
36. Aqua maris significat temporalia, et quomodo fiat per eam transitus : XIII, 315 *ab*.
37. Aquæ vagæ sunt cogitationes vanæ : IX, 431 *a*.
38. Aqua hyemalis vel æstivalis, quid sit mystico sensu : VIII, 419 *a*.
39. Aqua in Missa quare apponatur cum vino consecrando : V, 491 *b*; XII, 262 *ab*.
40. — an sit necessaria ad sacrificium conficiendum : V, 496 *b*-498 *a*.
41. Hanc Christus adhibuit in consecratione vini : V, 498 *a*.
42. Utrum illam omittens sacerdos peccet mortaliter : V, 498 *ab*.
43. Aqua si non convertitur in vinum, an in consecratione convertatur in sanguinem : V, 491 *b*-492 *a*, 517 *b*.
44. — commixta vino quomodo possit per juncum decorticatum separari : V, 492 *a*.
45. — in parva quantitate mixta convertitur in vinum : *ibid. et* IV, 156 *a*.
46. Aqua posita in dolio cum vino num sufficiat pro celebranda Missa : V, 491 *b*.
47. Aqua in calice posita figurat aquam quæ exivit de latere Christi : V, 498 *a*.
48. Aqua baptismi sanctificatur verbo ministri, sed per virtutem acceptam a Christo, et independenter a fide sacerdotis : V, 371 *b*.
49. Baptismi sacramentum quam convenienter in aqua institutum fuerit : V, 313 *a*-314 *a*; VII, 319 *b*; VIII, 207 *a*.
50. Vis regenerativa aquæ baptismalis non est aliqua proprietas absoluta, sed quædam ordinatio ad hoc ut homo per eam, accedente verbo, regeneretur : V, 315 *b*.
51. Omnis aqua naturalis apta est ad baptismum : V, 312 *a*, 315 *b*.
52. Tunc dedit Christus aquæ ordinationem ad regenerandum, quando in Jordane baptizari voluit : V, 316 *a*.
53. Aqua baptismi non ipsa sanctificat baptizatum, sed ordinationem tantum habet ad sanctificationem quam in baptizato operatur Deus per eam : *ibid.*
54. Aquarum baptismi effectus est mundatio a peccato : *ibid. et* IX, 250 *b*, 571 *b*.
55. Aquæ, sicut et olei benedictio ponit in utroque accidens quoddam et proprietatem sanctificationis : V, 517 *a*.
56. Aqua non benedicta apposita aquæ benedictæ in debita proportione tota fit benedicta ob perfectam mixtionem : V, 517 *a*.

Digitized by Google

57. Aquæ benedictæ aspersio delet peccatum veniale etiam absque contritione, dummodo fiat cum devotione debita : v, 93 *b*-94 *a*.
58. Quare purgatio mundi facta sit per diluvium aquæ, ante judicium vero facienda sit per universale incendium : vi, 546 *b*.
59. Aquæ significationes mysticæ : vii, 263 *b*; viii, 257 *b*, 259 *a*; ix, 234 *a*, 250 *b*, 568 *b*-569 *a*, 571 *b*-572 *a*; xiv, 54 *b*.
AQUATICUS, AQUEUS. *Vid.* Animal, n. 8, 18, 19.
AQUILA. 1. Aquilæ natura et proprietates explicantur : x, 601 *a*; xi, 72 *ab*, 242 *a*-243 *a*.
2. Aquila est Christus, et quomodo id verificetur : ix, 267 *a*; x, 196 *b*; xiii, 280 *b*-281 *b*, 490 *ab*.
3. Alæ aquilarum sunt ministeria angelorum : xiii, 490 *b*.
4. Item aquilæ sancti comparantur : xi, 72 *ab*.
5. Item sanctus Joannes : xi, 242 *a*-243 *b*.
6. Item angelus : xiii, 490 *b*.
7. Item diabolus : xiii, 491 *a*.
8. Item homo, bonus vel malus : xiii, 490 *b*.
9. Aquila est liberalis et misericors : xiii, 280 *b*.
10. — timet hirundinem : xiii, 540 *a*.
11. Aquilæ amor in pullos quantus : xiii, 562 *b*.
12. Aquila quomodo renovetur : xiii, 490 *b*.
AQUILO. 1. — quid sit, et quid significet : xiii, 457 *a*.
2. Principes aquilonis sunt dæmones : xiii, 431 *a*.
3. In aquilone significatur tentatio diaboli, qui austro, scilicet flatu Spiritus sancti fugatur : xiii, 75 *b*.
ARA Dei mystica est cor, in quo debet esse ignis, scilicet fervor : xiii, 139 *b*. *Vid.* Altare.
ARANDA est anima, ut in ea seminetur justitia : xiii, 128 *a*.
ARANEA. 1. Aranearum telis quomodo similes avarorum curæ : xiii, 127 *b*.
2. Araneis quomodo similes qui contra doctrinam Christi occulte prædicant : xiii, 507 *ab*.
ARBITER quis dicatur : iii, 198 *a*.
ARBITRIUM. 1. — liberum quid sit : iii, 198 *a*, 199 *ab*, 201 *b*; vii, 395 *b*.
2. In divinis arbitrium unius personæ respectu alterius non importat dominium, nec causalitatem, sed auctoritatem, id est originem : i, 200 *a*.
3. Arbitrium alii subjectum non est liberum : i, 240 *a*.
4. Arbitrium nostrum liberum optime salvatur in prædestinatione : ii, 98 *b*-99 *a*.
5. Arbitrium liberum dupliciter considerari potest, scilicet vel ut dicit facultatem exeundi in opus, vel ut dicit negationem coactionis : ii, 309 *b*, 405 *b*, 407 *ab*; iii, 218 *a*, 290 *b*-291 *a*.
6. Liberum arbitrium quomodo sit in dæmonibus et damnatis : ii, 392 *a*-408 *a*.
7. In dæmonibus et damnatis quomodo crescat mala voluntas, et intendatur in malo : ii, 399 *b*-402 *b*.
8. Liberum arbitrium per confirmationem non mutatur quoad substantiam, sed bene quoad statum et actum : ii, 403 *a*-404 *b*.
9. Liberum arbitrium confirmatum in gratia est ad opposita aliqua, scilicet ad facere et non facere aliquid, sed non ad malum : ii, 404 *b*.
10. Arbitrii liberi objectum proprium est bonum tantum; malum autem, in quantum arbitrium est deficiens : *ibid. inferius, et* iii, 158 *b*, 220 *b*-222 *b*.
11. Arbitrii liberi usus dupliciter potest considerari, scilicet vel tantummodo ut est elicitus a voluntate, vel ut est elicitus ad eum finem, ad quem est; priori modo est in dæmonibus et damnatis, posteriori non : ii, 405 *b*.
12. Arbitrium liberum stat cum potestate peccandi, prout dicit usum libertatis primo modo : *ibid.*
13. Abusus rationis in dæmonibus est a libero arbitrio, in phreneticis autem a phantasia : ii, 406 *a*.
14. Libere velle, et necessario velle opponuntur, si necessitas sit a causa extrinseca; minime vero, si sit a causa intrinseca : *ibid. superius.*
15. Dominium quod opponitur servituti coactionis est essentiale libero arbitrio, non vero illud quod opponitur servituti subjectionis, ac proinde sub posteriori respectu liberum arbitrium suscipit magis et minus : ii, 406 *a*-408 *a*; iii, 198 *a*-208 *a*, 290 *b*-291 *a*.
16. Arbitrium liberum essentialiter immune est a coactione sufficienti, non vero a coactione efficienti : iii, 224 *ab*, *b*, 225 *b*-228 *a*; viii, 115 *ab*.
17. Liberum arbitrium non tollit, sed perficit gratia, quæ ordinat illud ad suum finem : ii, 403 *b*; iii, 158 *b*-159 *a*.
18. In diabolo qualiter depravatum sit liberum arbitrium, et deformata sint dona naturalia : ii, 392 *a*-396 *b*, 399 *a*.
19. Diabolus semper est in actu, sed liberum ejus arbitrium nihilominus potest desistere ab hoc vel illo actu exteriori : *ibid. inferius.*
20. Liberum hominis arbitrium in statu naturæ lapsæ definiri potest facultas qua bo-

Digitized by Google

num eligitur, gratia assistente; vel malum, eadem desistente : III, 158 *b*-159 *a*; VII, 395 *b*; VIII, 115 *a*.
21. Arbitrium ut tale est opus rationis, et liberum voluntatis : *ibid.*, et VII, 266 *b*.
22. Rationali creaturæ, quæcumque illa sit, dari non potuit ab initio liberum arbitrium inflexibile per naturam : III, 159 *a*-161 *a*.
23. Arbitrium liberum in statu innocentiæ poterat resistere tentationi absque nova gratia Dei : III, 161 *b*-163 *a*.
24. Liberum arbitrium est potentia deliberativa, habens portionem superiorem et inferiorem : III, 181 *b*.
25. Liberi arbitrii portio superior non est synderesis, sed peccato obnoxia est : *ibid.*
26. In libero arbitrio ratio locum tenet materiæ, et voluntas formæ : III, 198 *b*, 201 *a*, 205 *ab*, 206 *b*-208 *a*, 213 *a*-214 *b*.
27. — quare minus proprie diceretur arbitraria libertas : III, 213 *b*.
28. Liberi arbitrii consideratio utrum ad theologos, an etiam ad philosophos spectet : III, 198 *b*.
29. Liberum arbitrium convenit Deo et creaturis non univoce, sed analogice tantum : III, 199 *b*-200 *a*.
30. Liberi arbitrii dominium est respectu objecti, et respectu actus proprii : III, 201 *ab*, 206 *b*.
31. Liberum arbitrium non dicit potentiam distinctam a ratione et voluntate secundum rem, sed secundum rationem tantum : III, 203 *b*-204 *b*, 205 *a*-208 *a*.
32. — importat non solum potentiam, sed et facilitatem exeundi in actum : III, 206 *b*-207 *a*; V, 661 *b*.
33. Actus liberi arbitrii implicat in se actus diversos, unum scilicet rationis, et alterum voluntatis : III, 207 *b*.
34. Liberum arbitrium est totum veluti potentiale respectu rationis et voluntatis : III, 208 *a*.
35. Liberum arbitrium principaliter dicit habitum, sive ordinationem duarum potentiarum ad prorumpendum simul in eumdem actum : III, 209 *a*-210 *a*; VII, 236 *a*, 267 *b*.
36. Liberum arbitrium non concurrit ad omnes et singulos actus, sive rationis, sive voluntatis : III, 212 *a*.
37. Ex arbitrio libero principaliter consistit meritum nostrum : III, 198 *b*, 213 *a*; VII, 267 *b*.
38. Liberum arbitrium inchoatur in ratione, sed consummatur in voluntate, in quo proinde principaliter residet : III, 213 *ab*.
39. Liberum arbitrium comprehendit concupiscibilem et irascibilem, quatenus rationi conjunctæ sunt : III, 213 *b*-214 *a*; V, 564 *a*.
40. Liberum arbitrium non complectitur omne judicium rationis, sed duntaxat judicium definitivum : III, 214 *a*.
41. Liberum arbitrium minui non potest quantum ad esse, sed solummodo quoad bene esse : III, 215 *a*-216 *a*, 290 *b*-291 *a*.
42. Liberum arbitrium considerari potest vel generalissime, quatenus convenit Deo simul et creaturis; vel generaliter, quatenus convenit creaturis solum, abstrahendo ab earum statu; vel specialiter, quatenus iisdem convenit in statu seu viæ, seu patriæ : III, 199 *a*, 222 *a*; VIII, 115 *b*.
43. Arbitrium dicitur præcise liberum non quia sic velit hoc vel illud, ut possit velle oppositum, sed quia omne, quod vult, appetit ad sui ipsius imperium : III, 220 *a*; IV, 266 *b*, 267 *b*, 370 *b*.
44. Liberum arbitrium cogi non potest, sed tantum induci a Deo : III, 225 *b*-228 *a*.
45. — quomodo quoad usum impediri possit in pueris, amentibus, phreneticis et dormientibus : III, 228 *a*-232 *b*.
46. — quomodo, ut a peccato resurgat, indigeat gratuita Dei voluntate, et gratia, tum gratis data, tum gratum faciente : III, 286 *a*-289 *a*, 293 *b*-296 *b*.
47. — an possit velle justitiam sine gratia : III, 288 *b*-289 *a*.
48. — qualiter ad observantiam mandatorum divinorum indigeat gratia gratum faciente : III, 292 *b*.
49. — absque gratia gratum faciente potest resistere dæmoni, sed non meritorie vincere : III, 290 *b*.
50. — an omni gratia destitutum possit cuilibet tentationi resistere : III, 296 *b*-300 *b*.
51. — vix aut nunquam destituitur omni gratia gratis data : III, 294 *b*-295 *a*.
52. Arbitrii vertibilitas ad bonum et malum qualiter deceat ordini universi : IV, 266 *b*-267 *a*.
53. — ita infirmatum est per peccatum, ut nunquam staret, nisi gratia fortificante sustentaretur : V, 412 *b*.
54. Liberum arbitrium hominem nobilitat supra cæteras creaturas visibiles : VII, 261 *b*; IX, 295 *b*.
55. — quomodo stet cum infallibili præscientia Dei : VII, 256 *ab*.
56. — est principium operationis meritoriæ : VII, 267 *b*.
57. Debilitatio liberi arbitrii spectat ad spoliationem gratuitorum : VII, 376 *a*, 515 *a*.

Vid. LIBERTAS.

ARBOR. 1. — mala non potest bonos fructus facere, id est, mala voluntas, ut mala, non

Digitized by Google

potest facere bonum saltem meritorium : III, 571 *a*.
2. — mala est perversa anima, cujus folia sunt verba, fructus opera, rami mala voluntas, radix concupiscentia : VII, 525 *b*-526 *a*.
3. Arboris mysticæ, tum bonæ, tum malæ, fructus describuntur : X, 385 *ab*; XIII, 366 *a*-371 *b*, 466 *b*.
4. Arborum natura et proprietates qualiter hominibus adaptentur : XI, 169 *a*.
5. Arbor vitæ est Filius Dei : IX, 14 *a*, 20 *b*-21 *a*, 97 *b*; XI, 208 *b*, 517 *b*; XII, 68 *ab*; XIII, 225 *a*, 309 *a*; XIV, 283 *b*, 289 *a*.
6. — est etiam B. Virgo : XIV, 182 *a*, 282 *b*, 289 *a*.

ARCA. 1. — Noe erat tricamerata, significatque Ecclesiæ tres status : IX, 236 *b*-237 *a*; XIII, 189 *a*; vel Christum : XIII, 237 *ab*; vel tres virtutes theologicas : IX, 237 *b*; vel B. Mariam : XIV, 182 *b*; vel conscientiam : XIII, 72 *a*; vel perfectionem evangelicam : XIV, 424 *a*.
2. — Moysis est Ecclesia et bibliotheca S. Scripturæ : IX, 236 *b*, 237 *a*; item corpus Christi in Eucharistia : XIII, 29 *a*; vel B. Maria : XIV, 236 *b*; vel anima : XIII, 75 *a*.

ARCHANGELUS. 1. — idem est ac princeps : VI, 449 *b*.
2. Archangelorum ordo describitur, simul et eorum officia : VII, 466 *b*-469 *a*.
3. Archangeli quomodo sint Prælati : VII, 467 *ab*.
4. Archangeli vox quæ in extremo tempore audiatur, est vox Christi : VI, 449 *b*.

Vid. ANNUNTIATIO, n. 2.

ARCHETYPUS mundus Verbum est divinum : I, 450 *a*.

ARCHIDIACONUS. 1. — tradit urceolum et candelabrum ordinandis acolytis : VI, 167 *a*.
2. — dicitur princeps ministerii : *ibid.*
3. — qualem potestatem habeat in ferenda excommunicatione et in decisione causarum : VI, 21 *ab*.

ARCHIEPISCOPATUS. 1. — quomodo distincti sint ab apostolis : *vid.* APOSTOLUS, n. 20.
2. — correspondent Seraphim : IX, 142 *a*.

ARCHIEPISCOPUS, quando ab episcopo benedicitur, recipit quidem ab eo consecrationem episcopalem, sed non jurisdictionem : VI, 193 *a*.

ARCHIMEDIS studium, scientia et mors exponuntur : XIII, 526 *b*-527 *a*.

ARCHIPRESBYTER an potestatem habeat excommunicandi in Ecclesia : VI, 27 *a*.

ARCHITECTUS Ecclesiæ Christus : X, 460 *b*.

ARCHITRICLINUS quis sit, et quare sic dictus : XI, 286 *b*.

ARCTICUS. 1. — polus et antarcticus : II, 575 *b*.
2 Arctici poli stella mystica est justitia : VIII, 304 *a*.
3. Arctici poli, sive maris stella est etiam B. Virgo : XII, 693 *a*; XIV, 190 *a*, 194 *b*, 208 *b*.

ARCTURUS qualem gyrum faciat : VI, 624 *ab*; IX, 69 *b*.

ARCUS. 1. — continet chordam et lignum, et significat duo Testamenta : IX, 204 *a*.
2. Significat quandoque pravam intentionem vel promissionem, vel comminationem, vel diem judicii, vel insidias, vel demum Christi victoriam : *ibid.*
3. Arcum quomodo intendant peccatores, et parent sagittas : IX, 458 *b*.
4. Arcus fœderis quomodo sit Christus : XIII, 597 *b*.

ARDERE amore Dei, quid exigat : XIII, 575 *b*-577 *b*.

ARDUUM, vel arduitas, quid exigat, et quomodo spectet, sive ad virtutem, sive ad donum fortitudinis : V, 122 *a*.

ARGENTEORUM, quibus Christus venditus est, valor expenditur : IX, 288 *b*.

ARGENTUM. 1. — ortum habet ab imo terræ, habetque suas venas : X, 50 *a*.
2. — generatur virtute solis : II, 295 *b*.
3. — comparatur luto, quia inquinat manus et animam : X, 50 *a*.
4. Quantopere debeat argento præponi sapientia : *ibid.*
5. Argentum spirituale est scientia, materiale vero eleemosyna : XIII, 363 *a*.
6. — optime appenditur, quando pro cœlestibus affectionibus expenditur : *ibid.*

ARGUITIO. 1. — peccati quotuplex : XIII, 253 *a*-254 *a*.
2. Arguitionis regulæ proponuntur ex sanctis Patribus : VII, 160 *a*-161 *a*.

ARGUMENTUM. 1. — ita dicitur, eo quod arguit mentem, et illuminat ad videndum aliquid occultum : IV, 497 *a*.
2. — est ratio rei dubiæ faciens fidem : XIV, 49 *a*.
3. Vel quadrupliciter dicitur, scilicet ratiocinatio, orationis summa, argumentationis medium, et syllogismi propositio major : IV, 496 *b*-497 *a*.
4. — ratione materiæ triplex, scilicet dialecticum, tentativum et apodicticum : VIII, 330 *b*.
5. — a minori ad majus est positivum, non destructivum : II, 195 *a*.
6. — a superiori ad inferius est fallacia consequentis, et quomodo : IV, 602 *b*.
7. — ab inferiori ad superius destruendo non valet : IV, 16 *b*.
8. Argumentum diaboli in quo sophisticum fuerit : IX, 23 *a*.

Digitized by Google

9. Argumentum Christi fuit constructivum salutis et destructivum damnationis, quomodo : IX, 23 *ab*.
10. Quali argumento Christus Thomam apostolum convicerit : IX, 23 *b*.
Vid. AUCTORITAS, DEMONSTRATIO, DISCURSUS, RATIOCINATIO, SYLLOGISMUS.
ARIDA manus quænam sit mystice : X, 359 *a*.
ARIDITAS. 1. — animæ ex septem causis oriri potest, quas lege : X, 358 *ab*.
2. — cordis quæ sit : X, 358 *b*; — oris quæ : *ibid.*; — verbi quænam : *ibid.*; — brachii quænam deinde : *ibid.*; — manus quæ etiam : *ibid.*; — cutis quæ : X, 359 *a*; — virtutis quæ demum : *ibid.*
ARIES quomodo prælatum significet : XIV, 133 *b*.
ARIMATHÆA. — erat civitas Ramathaim : XI, 218 *a*.
2. — interpretatur vigilia donationis : *ibid.*
ARIOLUS est qui in aris divinatur : VII, 370 *b*.
ARISTIPPUS aurum, quod portabat, projecit in mare : XIII, 544 *b*.
ARITHMETICA. 1. — est ars mathematica quæ versatur circa numeros : IX, 52 *a*, 155 *b*.
2. — quomodo disponat ad intelligentiam sacræ Scripturæ : IX, 52 *ab*.
ARISTOTELES. 1. — incidit in multos errores, qui recensentur : IX, 61 *b*-62 *a*, 66 *a*.
2. — an posuerit mundum ab æterno existentem, valde dubium est : IX, 66 *a*.
3. — erravit in numero intelligentiarum moventium orbes cœlestes : III, 42 *b*.
4. — execratus est ideas Platonis : IX, 62 *a*.
5. — an immortalitatem animæ cognoverit : III, 57 *a*.
6. — in profundum maris se submersit : IX, 8 *b*.
7. Doctrina Christi impugnata per argumenta Aristotelis : IX, 19 *a*.
ARIUS. 1. — quos errores docuerit : I, 71 *a*-72 *b*, 220 *b*-221 *a*.
2. Ejus argumenta quomodo solvantur : IX, 84 *ab*.
3. Ejus pœna nondum est terminata in augmento, et quomodo : VI, 528 *b*.
ARMA. 1. — spiritualia proponuntur : IX, 521 *b*, 522 *b*, 553 *ab*, 571 *a*; XIII, 152 *b*.
2. — mundi : IX, 200 *a*.
ARMATURA spiritualis qualis a Deo nobis exhibeatur : IX, 328 *b*-329 *a*.
AROMATA spiritualia in vulneribus Salvatoris : XII, 634 *b*.
ARRHA. 1. Arrhæ et pignoris discrimen : XIV, 128 *a*.
2. Arrha cœli sunt tribulationes : *ibid.*
ARROGANTIA. 1. — est, quando quis narrat ea quæ habet, ut laudetur : VII, 360 *b*.
2. — est filia superbiæ : *ibid. et* VIII, 136 *a*.
3. — quale sit malum : XIII, 540 *a*.
4. Ejus signa quænam : VII, 71 *a*.
5. Hanc removet magnanimitas : IX, 56 *b*.
ARS. 1. — est habitus cum ratione factivus : IX, 57 *a*.
2. — est vel in opere tantum, vel etiam de opere : IV, 325 *b*.
3. Ad artem deveniri non potest nisi per scientiam et notitiam interiorem conjunctam effectui : I, 35 *b*; VII, 502 *a*; IX, 57 *a*.
4. Artes adinventæ sunt aut ob indigentiam, aut ob delectationem, aut ob laudem : VII, 499 *a*, 502 *b*.
5. In arte necessario sunt duo, scilicet operatio et speculatio : I, 35 *b*.
6. Ars convenit cum natura in hoc, quod utraque producit simile secundum rationem formæ exemplaris; sed ambo differunt in eo, quod natura producit simile etiam in substantia, ars vero non : I, 59 *b*; II, 242 *b*, 421 *a*-424 *b*.
7. Ars non potest producere opera naturæ, sed ea supponit, et circa ea operatur : II, 422 *b*-423 *a*, 630 *b*.
8. Ars alia est cujus operatio sequitur naturam, et alia, scilicet divina, quæ fundamentum est naturæ : II, 630 *b*; XII, 243 *a*.
9. Artium mechanicarum divisio assignatur : VII, 499 *a*; XII, 243 *b*.
10. Caput artis est ea docere, quæ facis : XIII, 543 *b*.
11. Artes etiam mechanicæ figurant Verbi generationem : VII, 502 *b*.
12. Ars seu imago Patris quo sensu dicatur Filius Dei : I, 497 *b*-498 *a*.
13. Ars amandi non disputando, sed agendo discitur : XII, 22 *b*.
Vid. AGRICULTURA, FABRILIS, MAGICA, MECHANICÆ, THEATRICÆ.
ARSENIUS in vita sua incessanter flebat, ut gauderet in alia : XIV, 74 *b*-75 *a*.
ARTERIÆ quid faciant in animali : VIII, 108 *b*.
ARTICULATA vox dicitur, quæ cum prius esset indifferens, arctata est et determinata ad aliquid significandum : IV, 535 *b*.
ARTICULUS. 1. — quid : IV, 527 *b*.
2. — dicitur ab arctando, quia arctat, vel etiam ipse arctatus est : IV, 534 *ab*.
3. — est in oratione, quando singula verba singulis intervallis distinguuntur : IV, 534 *b*; X, 142 *b*.
4. Articuli nomen quare ad veritates fidei transferatur : IV, 534 *b*; VII, 306 *b*, 407 *et seq.*
5. Articulus fidei quomodo definiatur : VII, 408 *a*.
6. — est veritas de Deo, latens tamen : IV, 527 *b*; V, 14 *b*.

Digitized by Google

7. Articulus fidei, licet sit propositio complexa, quoad significatum tamen est veritas indivisibilis eo sensu, quod in alios articulos non distinguatur : IV, 535 *a*; VII, 305 *b*.
8. Articulorum fidei distinctio : VII, 306 *b*, 407 *b*-408 *a*.
9. Articuli fidei sunt plures, licet Deus, cui creditur, sit summe simplex, quia non potest intellectus noster simplicitatem divini esse nisi sub quadam compositione capere: IV, 525 *b*, 535 *a*.
10. Articuli fidei qui de creaturis agunt, referuntur ipsi ad Deum, in quantum sunt fidei : IV, 535 *ab*.
11. Articulus fidei arctat intellectum informatum fide, removendo ab ipso omnem ambiguitatem : IV, 535 *b*.
12. Articuli fidei reducuntur ad duodecim contenta in Symbolo Apostolorum : IV, 543 *b*-546 *b*; VII, 305 *b*-306 *b*, 406 *b*-408 *a*; VIII, 298 *a*-299 *b*; IX, 73 *ab*.
13. Quomodo etiam sint quatuordecim articuli : VII, 305 *b*; VIII, 180 *b*-181 *a*.
14. Articulis fidei contradicens est excommunicatus : I, 199 *b*.
15. Articuli nonnulli spectantes ad Theologiam damnati a Doctoribus Parisiensibus : III, 151 *b*-153 *b*.
16. Articuli alii creduntur explicite, alii implicite, alii medio modo : V, 164 *b*, 644 *a*.
17. Articuli fidei quos effectus producant in anima : XIII, 64 *b*.
18. — sunt mirabiles, credibiles et delectabiles : IX, 438 *b*, 635 *ab*.
19. Omnes articuli fidei sunt æquales circa assensum quantum ad promptitudinem, non vero quantum ad instructionem : IV, 554 *b*-555 *a*.
20. Fidei articuli quinam explicite necessario credi debuerint ante adventum Christi, et sub ejus adventu : IV, 541 *b*-542 *a*.
21. Duodecim articuli duodecim sunt stellæ quæ animam et Ecclesiam illuminant et coronant : XIII, 293 *a*, 313 *b*, 492 *b*.
22. Figurabantur etiam per duodecim lapides quos summus sacerdos in pectore et in humeris portabat : XIII, 290 *b*.
Vid. FIDES.

ARTIFEX. 1. — creatus non facit principia operis sui intrinseca, unde conservatur opus absque artificis auxilio; ab artifice autem increato absolute pendent opera ejus et principia eorum intrinseca : III, 495.
2. — quomodo sit in artificiato : II, 46 *b*.
3. — producit opus exterius juxta ideam quam habet in mente : VII, 502 *ab*.
4. Artificis cujusque duplex finis : II, 520 *b*.

ARTIFICIALIA. In artificialibus nobilius est uti instrumento jam facto, quam illud facere : II, 251 *a*.

ARUSPICIORUM et divinationum vanitas quanta : II, 417 *b*; VII, 370 *b*.

ARVINA quid : IX, 231 *b*.

ASA interpretatur tollens, quid ergo significet : IX, 395 *b*; XIII, 171 *b*.

ASAPH interpretatur collectio, quid ergo significet : IX, 399 *b*.

ASCENDENDO servitur Deo, descendendo servitur diabolo : XIII, 416 *b*.

ASCENDERE. 1. — debent homines ad veritatem per contemplationem, ad virtutem per conversationem, ad dignitatem per vocationem, ad immortalitatem per evolationem et resurrectionem : XIII, 285 *b*, 431 *b*-432 *b*.
2. Quare in cœlum Christus ascenderit : VIII, 167 *ab*.
3. Quare in nube, elevatis manibus, et videntibus discipulis ascenderit Christus : VIII, 167 *a*; XIII, 282 *ab*.
4. Christus ascendit potenter, patenter, gaudenter et decenter : VIII, 167 *b*; XIII, 284 *b*-285 *a*.
5. Ascendit ut aquila : XIII, 280 *b*-281 *b*.
6. Ascendit ad regnum accipiendum, ad hospitium disponendum, ad Spiritum sanctum emittendum, ad desiderium nostrum accendendum : XIII, 283 *a*-284 *b*.
7. Quomodo ascendant et descendant angeli : XIII, 285 *a*.

ASCENSIO. 1. — quintuplex : IX, 547 *a*.
2. Ascensionis in Deum varii gradus : VIII, 393 *a*-482 *b*; XII, 3 *a*-21 *b*, 642 *b*-651 *a*.
3. Ascensiones in corde quomodo ponendæ : VII, 200 *ab*; XIII, 432 *a*.
4. Ascensionis, assumptionis et evolationis discrimen : IV, 458 *b*-459 *a*; VIII, 57 *b*, 166 *b*.
5. Quare ascensio Christi in cœlum post resurrectionem dilata fuerit : IV, 473 *a*; VIII, 168 *a*.
6. Quare dilata etiam fuerit ascensio animarum post resurrectionem Christi : IV, 472 *a*-473 *b*; VIII, 167 *a*, *b*.
7. Ascensio Christi fuit angelis mirabilis, dæmonibus terribilis, et hominibus salutaris : VIII, 167 *b*.

ASCENSUS. 1. — in Deum per negationem est nobilissimus : IX, 39 *a*-40 *b*.
2. Ascensus in Deum per creaturas fit tripliciter diversimode : XII, 3 *a*-16 *a*.
3. Ascensus in Deum per creaturas habet gradus in uno sensu finitos, in altero infinitos: I, 68 *b*.
4. Ascensus diaboli quomodo terminentur : XIII, 285 *b*-286 *a*.

Digitized by Google

5. Ascensum pro fine quomodo descensus habeat : IV, 469 *b*.
ASER quomodo interpretetur : IX, 150 *b*.
ASINA. 1. — Balaam quomodo loqueretur : XIII, 603 *b*-604 *a*.
2. Ejusdem facti significatio mystica : XIII, 190 *a*.
3. Asinæ ductus ad Jesum, et ascensus Jesu in ipsam expenduntur : XI, 116 *a*, 423 *ab*; XIII, 186 *a*, 187 *a*, 188 *a*, 190 *a*.
4. Ex asina et equo generatur burdo : I, 325 *a*.
ASINUS. 1. — quid in Scriptura significet, et quis sit asinus Christi, et quis diaboli : XI, 423 *b*, 576 *ab*; XIII, 189 *a*, 190 *b*.
2. Asinus ligatus est peccator : XI, 116 *b*; XIII, 188 *b*.
3. — est et populus gentilis : IX, 552 *b*.
4. Asini assumptio hypostatica fuisset possibilis, sed indecens : IV, 37 *ab*.
5. Asinus portans diabolum peccator est : XIII, 190 *a*.
6. Ex asino et equa generatur mulus : I, 325 *a*.
ASPECTUS. 1. Incauti aspectus quos effectus quandoque habeant : VIII, 598 *ab*.
2. Aspectus Christi quam dulcis et efficax : XI, 196 *a*; XIII, 402 *a*.
ASPICERE. Deus tripliciter aspicit animam, scilicet illuminando, consolando et approbando : IX, 487 *a*.
ASPIS surdus quomodo sit peccator : IX, 227 *b*.
ASSENSUS an possit cadere super rem complexam : IV, 523 *a*-526 *a*.
ASSENTIRE alicui propositioni dubiæ quando sit peccatum : I, 440 *b*.
ASSERENS aliquid contra fidem est hæreticus; opinans vero utrum peccet, an non : I, 440 *a*.
ASSIDUITAS quænam in studio habenda : IX, 124 *ab*.
ASSIMILARI aliquid alteri, id fit intensive, vel extensive : IV, 37 *a*.
ASSIMILATIO. 1. — fit per unius qualitatis participationem, vel per imitationem, vel per omnimodam indivisionem : V, 376 *a*.
2. — creaturæ ad Deum est triplex, scilicet perfecta, sufficiens, et ad sufficientem disponens : *ibid*.
3. Assimilatio fundatur super qualitate : V, 373 *a*.
ASSUERUS. 1. — interpretatur beatus : XI, 537 *b*.
2. — quomodo Christum significet : XIII, 179 *a*, 336 *a*.
ASSUESCERE orationi, quam necessarium ad profectum : VIII, 35 *b*-36 *a*. *Vid.* CONSUETUDO.
ASSUMERE. 1. — est ad se sumere, id est ad unitatem propriam : IV, 13 *b*.
2. — tria importat, scilicet actionem, terminum et relationem : IV, 123 *a*.
3. Quod assumpsit, nunquam dimisisse Christum, an recte dicatur : IV, 138 *ab*.
4. Assumere, prout dicitur de persona, est idem ac in unitatem sui accipere; prout de natura, idem est ac carni uniri : IV, 186 *a*.
5. Assumere importat et distinctionem assumentis ad rem assumptam, et ordinem ad unionem quæ consequitur : IV, 135 *b*.
6. Verbum proprie non assumpsit hominem : IV, 134 *a*-136 *b*; sed humanitatem : 136 *b*-138 *b*; sive humanam naturam : 127 *a*-129 *a*.
7. Homo assumitur a Deo ad fidem, ad gratiam et ad gloriam : IX, 292 *a*.
Vid. CHRISTUS, INCARNATIO.
ASSUMPTIO. 1. — triplex, scilicet vel tanquam vestimenti, vel tanquam instrumenti, vel illa quæ fit per unionem hypostaticam : II, 435 *a*.
2. — humanæ naturæ importat in Verbo principaliter actionem, et minus principaliter relationem, et terminum relationis et actionis; unio vero principaliter relationem, et minus principaliter actionem : IV, 119 *a*, 122 *a*, 124 *b*, 135 *b*.
3. — dicit unionem, et communicationem idiomatum : IV, 122 *a*.
4. — Verbi respectu humanæ naturæ est unio per quam hypostasis divinæ naturæ facta est hypostasis humanæ : IV, 8 *b*-9 *a*, 13 *b*-14 *a*.
5. Hæc maxime manifestat divinam bonitatem, sapientiam et potentiam : IV, 37 *ab*.
6. Assumptionis opus effective est a tota Tritate, terminative a Verbo, et appropriate a Spiritu sancto : VII, 284 *a*, 286 *a*.
7. — cum dicat actionem, relationem et unionem, prima competit Verbo ratione naturæ divinæ, secunda competit naturæ ratione personæ, tertia convenit utrique respectu humanæ naturæ : IV, 122 *a*, 124 *b*.
8. —, abstracta omni distinctione personarum, est absolute possibilis, non vero abstracta omni personalitate divina : IV, 124 *b*, 157 *ab*.
9. — est actus personæ habentis distinctionem et originem : IV, 38 *a*.
10. — Christi quadruplex, scilicet in incarnatione, in tentatione, in justificatione et in ascensione : XIII, 152 *b*.
11. — trium apostolorum in testimonium transfigurationis expenditur : XIII, 158 *ab*.
12. Assumptio B. Mariæ Virginis proponitur : X, 513 *a*; XIV, 206 *ab*.
ASSUR interpretatur nemus : XIII, 347 *a*; et tollens angustias : 121 *ab*; et diabolum vel peccatorem significat : 214 *b*.
ASSYRIORUM regis exemplum in argumentum vindictæ divinæ : XIV, 15 *b*.

Digitized by Google

ASTRA non sunt animata, et id asserere est hæresis Origenistarum : II, 584 *ab*.
ASTROLABII inspectio perperam adhibetur ad inveniendum res furto ablatas : VIII, 376 *a*.
ASTROLOGI. 1. — prædicunt futura solum conjecturando, vel secundum legem astrorum, vel ex commercio diaboli : II, 417 *ab*.
2. — frequenter prædicunt vera in hominibus male viventibus, non vero in iis qui suis affectibus dominantur : II, 602 *b*-603 *a*.
ASTROLOGIA. 1. — sicut et astronomia, versatur circa quantitatem continuam et discretam : IX, 52 *a*.
2. — est a qua fluunt geomantia, chiromantia et aliæ species divinitationis : VII, 371 *a*; IX, 52 *a*.
3. — an sit licita : VII, 371 *a*.
ASTRONOMI. 1. — quomodo computent dies : II, 542 *a*.
2. — vera prædicunt circa motus et accidentia corporum cœlestium, non vero circa actus liberos : II, 602 *b*-603 *a*.
ASTRONOMIA versatur circa corpora cœlestia regulata per motum : IX, 52 *a*.
ASTUTIA. De astutia et calliditate agitur ex Scriptoribus sacris : VIII, 553 *a*-554 *b*.
ASYNTHETON quid sit : IX, 234 *a*.
ATHANASIUS. 1. Athanasii Symbolum quale, et quare legatur in officio : IV, 548 *a*.
2. Athanasius puer æquales per ludum baptizans an sacramentum contulerit : V, 387 *b*.
ATHENIENSIUM curiositas quanta : IX, 683 *a*.
ATRIUM dicitur modo Ecclesia triumphans, modo militans, quandoque mens devota, quandoque initium conversionis, quandoque confessio divinitatis : IX, 193 *b*.
ATTENTIO. 1. — quotupliciter captetur : IX, 217 *a*.
2. — qualis in recitatione officii requiratur : XII, 461 *a*.
3. — in oratione vel officio triplex, scilicet superficialis, litteralis et intellectualis : XII, 412 *b*.
ATTRIBUTA. 1. — Dei præcipua sunt veritas, immutabilitas et simplicitas : I, 143 *a*.
2. — possunt extendi ad duodecim, et reduci ad tria, hæc vero ad unum, scilicet ad sapientiam : VII, 250 *a*.
3. De attributis divinis agitur distincte : I, 142 *a*-166 *b*; VIII, 71 *b*-77 *b*.
4. Attributorum Dei ab essentia, et proprietatibus personalibus distinctio quænam sit : I, 147 *b*, 421 *ab*; XII, 17 *b*-18 *a*, *b*.
5. Attributa in Deo sunt unum et unum, in nobis sunt aliud et aliud : IV, 309 *b*-310 *a*.
6. — quamvis sint unum et idem in Deo, non possunt tamen significari nisi per diversa : II, 183 *b*.
ATTRITIO. 1. — est actus pœnitentiæ informis; contritio vero, pœnitentiæ formatæ : V, 327 *a*.
2. — disponit ad munditiam, sed non mundat : V, 571 *ab*.
3. — est motus fidei et doloris, præcedens ad justificationem impii : VII, 424 *b*.
4. — est dolor de peccato, sed non perfectus : VIII, 306 *b*.
5. Attritionis et contritionis differentia : VIII, 218 *b*-219 *a*.
6. Attritio debet præcedere justificationem : V, 670 *a*.
7. — in instanti justificationis formatur, ut actus fidei : V, 570 *ab*.
8. — quomodo fiat contritio, egregie explicatur : V, 670 *b*.
9. — naturalis et supernaturalis in quo differant : III, 296 *ab*.
10. Attritio est necessaria adulto ad baptismum recipiendum cum fructu : V, 337 *a*.
11. An attritio putativa sufficiat, et quid operetur : V, 689 *b*.
AUCTOR. 1. — quomodo differat a scriptore, commentatore et compilatore : I, 20 *b*.
2. — proprie dicitur principium alterius, non ab alio : I, 220 *a*.
AUCTORITAS. 1. — dicit quamdam principalitatem, sive in causando, sive in habendo non ab alio : I, 174 *b*-175 *a*.
2. Dicit etiam fontalem plenitudinem : I, 220 *a*, 347 *b*.
3. Inter auctoritatem et subauctoritatem differentia eadem reperitur, quæ est inter posse a se, et posse ab alio : I, 220 *a*, 347 *b*, 435 *b*.
4. Auctoritas et innascibilitas in Patre dicunt eamdem notionem, sed diverso modo : I, 220 *a*.
5. Auctoritas sanctæ Scripturæ probat veritatem fidei : IV, 482 *ab*.
6. Locus ab auctoritate concludens, (excipe auctoritatem divinam, IV, 529 *a*), infirma appellatur a Boetio : IX, 2 *b*.
7. Quod credimus, debemus auctoritati; quod intelligimus, rationi : IV, 501 *a*; IX, 3 *a*.
8. Auctoritas Ecclesiæ utrum in culpam, an in pœnam se extendat : VI, 10 *a*-14 *b*.
AUCUPES dæmones, quomodo : XIII, 313 *a*.
AUDACIA vitiosa est contra fortitudinem : IX, 56 *a*.
AUDIENDI gradus tres, scilicet exterius audire, credere et intelligere : X, 421 *a*.
AUDIRE. 1. — Deum et videre, fit tripliciter : II, 499 *a*-501 *b*.
2. — Christum quomodo debeamus erudientem, præcipientem, exhortantem, consolantem et corripientem : XIV, 98 *b*-101 *b*.

Digitized by Google

3. — melius est, quam docere : XIII, 541 *b*, 542 *b*.
AUDITOR. 1. Prædicationis auditores alii sunt obliviosi, alii desidiosi, alii negotiosi, alii virtuosi : X, 418 *b*.
2. Auditores verbi divini quales esse debeant : VII, 30 *a*-31 *a*, 237 *a*; VIII, 522 *a*-523 *b*; X, 213 *b*-214 *a*, 330 *a*, 472 *b*.
3. Auditorum qualitati sermo adaptandus est : VII, 158 *b*; X, 473 *b*.
AUDITUS. 1. — duo dicit, scilicet receptionem speciei in organo, et judicium de re recepta : II, 445 *b*; VI, 464 *a*.
2. Auditus objectum est lux permixta aeri, et quomodo : VII, 499 *b*.
3. Auditum et visum præcipue amamus, quia per eos plura quam per alios sensus discimus : XIV, 98 *b*.
4. Auditus et visus se magis tenent ex parte intellectus, et quomodo : IV, 276 *a*, *b*.
5. Auditus post visum supremum locum tenet : VIII, 105 *b*.
6. Maxime deservit ad scientiam, quæ est per doctrinam : IV, 515 *a*.
7. Auditus quomodo delectationem capiat : XII, 7 *b*.
8. Auditu quomodo non impleatur auris : IX, 593 *a*.
9. Auditus mortificatio seu continentia qualiter adhibenda sit : VII, 111 *b*.
10. Auditus spiritualis quis sit : VII, 590 *a*.
AUGERI. 1. Ex eisdem unumquodque et nutritur, et augetur : I, 294 *a*.
2. Augeri aliquid contingit per impermixtionem magis perfectam cum suo contrario : III, 276 *b*.
AUGMENTATIO. 1. — aut fit per virtutem ipsius augmentabilis, aut per virtutem extrinsecam; in priori casu augmentabile se habet in ratione activi et formæ, augmentans vero in ratione passivi, in altero casu augmentabile et augmentans se habent e converso : I, 296 *a*; III, 276 *b*.
2. Quando augmentatio fit per virtutem extrinsecam, augmentabile est in potentia ad unionem : *ibid.*
AUGMENTATIVA virtus quænam sit, et quid operetur : III, 339 *b*-340 *a*, 348 *a*.
AUGMENTUM. — fit secundum quantitatem vel molis, vel virtutis : I, 292 *b*-293 *a*.
2. — quid sit : I, 293 *b*.
3. — vel ejusmodi est, ut id ipsum quod prius fuit minus, postea fiat majus; vel fit ex eo, quod minori succedat majus, in forma quidem simile, sed numero non idem : I, 292 *b*; III, 276 *b*.
4. Omne augmentum quod fit per naturam, fit per rarefactionem vel per additionem : III, 339 *b*.
5. Augmenti terminus per se est accidens, per accidens autem substantia : I, 293 *ab*.
6. Augmentum habet statum vel a virtute agente, vel a potentia suscipiente, vel a forma perficiente : I, 299 *a*; III, 341 *b*.
7. Augmentum animalis qualiter fiat : III, 346 *a*-349 *b*.
8. Augmentum in corporalibus fit per additionem compositionis, in spiritualibus vero per accessum ad simplex : I, 295 *b*.
9. Ubi augmentum est, ibi est majus et minus, scilicet secundum quantitatem vel molis, vel virtutis : I, 293 *a*.
AUGURIUM, qualis species divinationis : VII, 238 *a*, 370 *b*, 528 *a*.
AUGUSTINUS (S.). 1. Quomodo dicatur filius S. Pauli : IX, 120 *a*.
2. — versatus erat in libris Gentilium : XIV, 631 *b*.
3. — quantum detestaretur detractiones : XIII, 162 *b*.
4. Breve argumentum librorum ejus *de Civitate Dei* : IX, 97 *b*.
5. — an sit auctor libri *De quæstionibus Veteris et Novi Testamenti* : V, 165 *b*.
6. — in libris *Super Genesim ad litteram* quandoque loquitur non asserendo, sed opinando : II, 353 *b*.
7. Ejus visio circa psalmum *Beati immaculati in via* : IX, 112 *b*.
AUGUSTUS cognomine quare dictus sit, cujus nomen proprium erat Octavianus : X, 255 *b*.
AUREA. 1.—, id est corona ex auro, mystice beatitudo substantialis : VI, 313 *b*, 314 *a*; VII, 239 *b*, 339 *b*, 433 *a*; VIII, 244 *a*, 336 *a*.
2. — consistit in visione, fruitione et tentione : VIII, 336 *a*.
3. — debetur cuilibet virtuti, sed præcipue charitati : VI, 313 *b*; VII, 433 *a*.
4. — antecedit aureolam, et est ejus conditio sine qua non : VI, 314 *b*.
5. Martyrii palma, quam dicitur habuisse S. Martinus, fuit aurea : III, 561 *a*.
6. Aureæ, aureolæ et palmæ discrimen : V, 347 *a*; VI, 313 *b*, 314 *b*; VIII, 244 *b*-245 *a*.
Vid. CORONA.
AUREOLA. 1. — id est parva corona ex auro, estque gloria quædam accidentalis, quæ datur beatis ratione operis excellentis, exterioris et privilegiati : II, 520 *b*; III, 314 *a*, 561 *a*, 564 *a*, 566 *b*; VII, 239 *b*, 340 *a*, 433 *a*; VIII, 264 *ab*, 336 *a*; XII, 272 *b*.
2. Aureola florea debetur virginibus, gemmea martyribus, et stellea vel aurea doctoribus : VIII, 290 *a*, 336 *a*; XIII, 594 *ab*.
3. Aureola, gloria seu beatitudo, et præmium accidentale quomodo differant : III, 561 *a*, 564 *a*, 566 *b*.

Digitized by Google

4. Aureola quomodo etiam debeatur martyrio interpretativo : III, 561 *a*.
5. — proprie datur ratione actus exterioris : VI, 167 *a*, 314 *b*; VII, 239 *b*, 433 *b*.
6. Prælatis non debetur aureola, nisi actu prædicent : VIII, 245 *b*.
7. Si virginitas auferatur per violentiam, aliqualiter nihilominus debetur aureola virginitatis : VI, 315 *a*; VIII, 245 *b*.
8. Tres aureolæ præfiguratæ fuerunt in Veteri Testamento, scilicet per altare incensi, arcam fœderis et mensam propositionis : VIII, 244 *b*.

AUREOLUS, seu oriolus, visus prodest ictericis : IX, 306 *a*.

AURIS. 1. — Dei quænam sit : VIII, 55 *b*.
2. — spiritualis quænam sit, et quid operetur : VIII, 469 *b*, 470 *a*.
3. Aurium apertio mystica exponitur : XIII, 393 *b*.
4. Quare catechumeno tangantur saliva nares et aures : V, 398 *a*.
5. — bona Christiani, et — mala seu diabolica, quænam sint : XIII, 542 *a*.

AURORA. 1. — est initium bonæ vitæ : XIII, 41 *a*.
2. — significat quoque Mariam : XIV, 262 *b*-265 *a*.

AURUM. 1. — est metallum maxime purum, speciosum et incorruptibile : VIII, 290 *b*, 335 *b*; XIII, 584 *b*, 594 *a*.
2. Aurum non sua natura, sed æstimatio facit pretiosum : VIII, 526 *a*.
3. — a Thalete contemptum : XIII, 518 *b*.
4. — generatur in visceribus terræ per influentiam occultam corporum cœlestium : II, 295 *b*.
5. Auri mirabiles proprietates enarrantur : IX, 404 *a*; XIII, 584 *b*.
6. Aurum est medicinale : XIII, 585 *a*.
7. Aurum sophisticum in igne appositum evaporatur : XIII, 586 *a*.
8. Auri obscuratio mystica in Prælatis : X, 199 *b*-200 *a*.
9. Auri aliæ significationes mysticæ : IX, 282 *b*-283 *a*.
10. Aurum optimum, scilicet Christus, quomodo obscuretur : X, 199 *b*.
Vid. AMOR, n. 52, DILECTIO.

AUSTER est Spiritus sanctus : XIII, 28 *a*, 457 *a*.
Vid. AQUILO, n. 3.

AUSTERITAS vitæ signum est sanctitatis interioris : X, 222 *b*.

AUTEM sæpe stat pro quia : X, 98 *a*.

AUTUMNUS. 1. — est finis temporis, significans finem mundi, adaptaturque in charitate frigescentibus : IX, 247 *b*.
2. Ejus distinctio oritur a motu solis in zodiaco : II, 586 *b*.

AUXILIUM. 1. — dat Deus omnibus sufficienter, per quod possint salvari : II, 198 *a*; IV, 551 *b*.
2. Auxilia supernaturalia an dentur magis vel minus pro capacitate recipientium : II, 469 *a*-472 *b*; V, 354 *b*.
3. Auxilia prævenientia et subsequentia quænam sint : III, 254 *b*-256 *b*.
4. Vix aut nunquam homo destituitur auxiliis supernaturalibus, et quomodo : III, 294 *b*-295 *a*.
5. Auxilium supernaturale præveniens quodnam sit : V, 603 *a*.
6. Auxilium diaboli suscipi non potest absque gravissimo peccato : II, 425 *a*, 426 *a*.

AVARITIA. 1. — quid sit : III, 120 *a*; VII, 536 *b*; VIII, 139 *b*, 255 *b*; XII, 341 *b*-342 *a*.
2. Est etiam avaritia quædam immoderatus appetitus altitudinis et scientiæ : VII, 364 *a*.
3. — est unum ex septem vitiis capitalibus : XIII, 167 *b*.
4. — est medium inter peccata carnalia et spiritualia : II, 363 *a*; XIII, 303 *b*.
5. — quomodo sit gravior aliis peccatis : III, 400 *b*; VIII, 139 *b*.
6. Avaritiæ currus rotæ, equi et auriga describuntur : IX, 179 *b*.
7. — quale malum : VII, 75 *a*-76 *a*; X, 89 *a*; XIII, 150 *ab*, 171 *b*-172 *a*, 459 *ab*.
8. — odienda, cavenda et projicienda, quare : IX, 367 *ab*; XIII, 99 *b*, 582 *b*-583 *a*.
9. Ejus effectus quales : VIII, 140 *a*, 256 *b*-257 *a*; IX, 581 *b*; XIII, 249 *b*, 364 *b*-365 *a*.
10. Avaritia quali providentia cavenda : X, 557 *a*, 559 *a*-564 *a*; XIV, 12 *b*-13 *a*.
11. — comparatur hydropisi : VIII, 250 *b*; XIII, 201 *b*-202 *a*; item febri : XI, 324 *a*; item lepræ : XIII, 95 *b*.
12. Avaritia Pharisæorum et Scribarum retunditur : XI, 149 *b*-150 *a*.
13. Avaritia excæcat hominem : XIII, 135 *ab*, 230 *b*, 526 *a*, 531 *b*-532 *a*; XIV, 114 *b*-115 *a*.
14. — ducit ad idololatriam : XIII, 150 *a*.
15. — oritur a superbia, VII, 359 *a*.
16. Avaritiam quantopere Deus detestetur : XIII, 455 *a*.
17. Avaritia quomodo vincenda : XIV, 41 *b*-42 *a*.
18. Avaritiæ actus sunt pecuniam diligere, et retinere : VII, 364 *a*, 536 *a*.
19. Avaritia tres habet species : XII, 353 *a*.
20. — quibusnam virtutibus, sive etiam vitiis opponatur : VII, 364 *ab*.
21. Avaritiæ differentiæ quinque notantur : VII, 364 *b*.
22. Avaritiæ filiæ enumerantur : VII, 364 *b*, 536 *a*-541 *b*, 555 *b*-556 *b*; VIII, 140 *b*, 257 *a*.

Digitized by Google

23. Avaritia quo sensu dicatur idolorum servitus : VII, 364 *a*; VIII, 277 *a*.
24. Avaritiæ gradus et remedia : IX, 55 *b*; XII, 160 *a*, 353 *b*-354 *a*; XIII, 173 *a*.
25. Peccatum avaritiæ quomodo in confessione aperiendum : VIII, 363 *ab*.
26. Quandonam sit mortale, vel veniale tantum : VII, 536 *a*.
27. Contra avaritiam multa congeruntur ex Scripturis : VIII, 572 *b*-574 *b*.
28. — comparatur mari, morti, inferno, talpæ, sterquilinio, rotæ molendini, porco, pyxidi perforatæ, trunco arboris, gallinæ, apostemati : VIII, 255 *b*-256 *a*; accipitri : XII, 633 *a*. Significatur per Goliath : XIII, 150 *b*.
29. — qualiter reformanda : XII, 353 *b*-354 *a*.
30. — qualis laudanda : XII, 343 *a*.
31. Avaritia clericorum reprehenditur : VII, 34 *b*-35 *a*, 190 *b*; VIII, 140 *a*.
32. Avaritia in senibus sola juvenescit : X, 584 *b*; XII, 343 *b*.

AVARUS. 1. — dicitur quasi avidus auri : VIII, 250 *b*; XIII, 102 *a*.
2. — ponit beatitudinem in pecunia, et quomodo decipiatur : VI, 561 *b*.
3. — maledictus : XIII, 572 *ab*; XIV, 279 *b*.
4. Avarorum pœnæ expenduntur : IX, 632 *b*; X, 617 *a*; XIII, 99 *b*, 172 *a*.
5. Avarus, ad similitudinem Judæ, perdit vitam, animam, famam et omnia bona, et incurrit calamitatem æternam : XI, 182 *b*.
6. — camelo comparatur : XI, 90 *a*; XIII, 167 *a*; spiritui mendaci qui decepit Achab : XIII, 167 *b*; magis Pharaonis : 168 *a*.
7. — camelus est diaboli : XIII, 190 *b*.

AVE MARIA. Meditationes super *Ave Maria* traduntur : XII, 691 *a*-693 *b*; XIV, 110 *b*-116 *a*, 233 *a*-292 *b*.

AVERRHOES quales errores seminaverit : III, 41 *a*.

AVERSIO. 1. — et conversio, in peccato, quomodo sint unum et idem re, differentes ratione : III, 615 *a*.
2. In quo præcise consistat utriusque discrimen : IV, 582 *b*.
3. — est formale peccati, quomodo : III, 612 *b*-613 *a*.
4. — fit vel ex eo quod quis agit contra divinum mandatum, vel quia creaturam ponit sibi finem ultimum : III, 605 *b*.
5. Quomodo in peccato veniali non sit aversio proprie dicta : *ibid.*
6. Aversio consummata est in obstinatione et rebellione contra Deum : II, 362 *b*.

AVIDITAS. 1. — est filia gulæ : VII, 543 *a*, 556 *b*.
2. — mulierum reprehenditur : VIII, 635 *a*-636 *a*.

AVIS. 1. Quale animal, et unde fiat ut facile feratur in aera : II, 617 *a*-619 *a*.
2. Aves formatæ sunt ad solatium hominis et ad ornamentum aeris : II, 621 *a*, *b*.
3. Aves quomodo indigeant pennis ad volandum : III, 293 *a*; XII, 230 *b*.
4. Avium munditia qualis : XIV, 112 *a*.
5. Avibus quomodo Christus comparetur : X, 196 *b*.

Vid. ANIMAL, n. 7, 17-19, 24, 43.

AXIS. 1. — est circa quem cœlum volvitur : VII, 177 *b*.
2. — est Christus, quomodo : *ibid.*

AZYMA. 1. — concedebantur die quarta decima primi mensis : V, 500 *b*-501 *a*; XI, 174 *b*-175 *a*.
2. Christus confecit sacramentum in azymis : V, 501 *a*.
3. Circa consecrationem in azymo quid inter Latinos et Græcos disputatum sit : *ibid.*

B

BAAL. 1. — interpretatur Devorator, et significat diabolum : XIII, 311 *a*.
2. — interpretatur etiam Vetustas, et significat prævaricationem : IX, 405 *b*.

BABYLON. 1. — interpretatur Confusio, significatque animam peccatricem : XIII, 381 *b*, 389 *b*, 398 *a*.
2. — item significat limbum obscuritatis : XIII, 19 *b*.
3. — est locus peccatorum, pœnarum et mortuorum : IX, 183 *a*.
4. Babylonis magnitudo et munimenta describuntur, quæ tamen in una nocte capta est : XIV, 70 *b*-71 *a*.

BACCHI sacra quomodo celebrarentur : X, 101 *b*-102 *a*.

BACULUS. 1. — pastoralis quare detur episcopo, et quid significet : VII, 31 *b*.
2. Quare summus Pontifex baculum pastoralem non habeat, Treverensis vero constanter gerat : IX, 212 *b*-213 *a*.
3. In baculo pontificali sex notanda : IX, 213 *a*.
4. Quare in consecratione detur episcopo baculus argenteus : VI, 45 *b*, 181 *a*; IX, 286 *b*.

BALAAM. 1. — historia expenditur mystice : XIII, 188 *b*, 190 *a*, 603 *b*-604 *a*.
2. — interpretatur devorans seu turbans populum : XIII, 190 *a*.
3. — oratio expenditur : XIII, 424 *b*.
4. — asina locuta est non per naturam, sed supra naturam, et quomodo : V, 386 *a*.
5. — quomodo Antichristum figuraverit : IX, 100 *a*.

Vid. ASINA, n. 1, 2.

Digitized by Google

BALNEUS. 1. Balnei, lavacri et lotionis discrimen : v, 300 *a*.
2. Balneus spiritualis ad purganda peccata proponitur : xiii, 257 *a*.
3. Balneum delectativum quid sit : viii, 318 *b*.
BALSAMUM. 1. Balsami lignum, si gladio tangitur, statim perit : xiii, 586 *a*.
2. — in confirmatione quid significet : v, 404 *b*.
Vid. Chrisma.
BAPTISMA. 1. Distinguuntur a Damasceno novem baptismata, quorum quatuor priora ad legem veterem pertinent, quatuor postrema ad novam, et quintum medium locum tenet : v, 350 *ab*.
2. Vita monastica est secundum baptisma : xiv, 426 *ab*.
BAPTISMUS. 1. — in Scriptura sumitur aliquando pro lavacro, aliquando pro lotione : v, 300 *a*.
2. — est signum gratiæ mundantis, simul et interioris mundationis : v, 300 *a*; vi, 227 *ab*, 230 *b*.
3. — an recte definiatur aqua diluendis criminibus sanctificata : v, 301 *a*.
4. — an recte definiatur ablutio, seu intinctio corporis exterior, facta sub forma verborum præscripta : v, 298 *a*; vii, 239 *b*.
5. Exhibentur aliæ definitiones baptismi, seu descriptiones : v, 299 *a*, 301 *a*, 359 *b*; vii, 420 *a*.
6. In baptismo concurrunt baptizans, baptizatus et aqua abluens : v, 298 *a*.
7. Tria sunt de integritate baptismi, scilicet immersio in aquam, prolatio verbi, et intentio faciendi quod facit Ecclesia : v, 362 *a*.
8. Quinque etiam de substantia baptismi esse dicuntur : viii, 206 *b*-207 *a*.
9. — non est actus figuralis, nec potest alii personæ, quam præsenti, applicari : iv, 77 *a*.
10. — est signum comparationem habens et ad illud quod signat, et ad illum cui signat : v, 252 *b*.
11. Baptismo inest repræsentatio ex similitudine, significatio ex institutione, et sanctificatio ex prolatione verbi : v, 349 *a*.
12. — quomodo sit unus in universa Ecclesia : v, 358 *b*.
12. — est sacramentum ecclesiasticum, necessarium et primum omnium, et quid inde sequatur : v, 359 *b*.
14. — est sacramentum, unum et integrum, quid inde : *ibid.*
15. — sicut alia sacramenta novæ legis, institutus est ad significandam passionem Christi et ad efficiendam justificationem : v, 263 *a*.
16. Baptismus multiplex invenitur : v, 350 *ab*.
17. — alius fuit Christi, alius Joannis : v, 284 *b*; viii, 208 *a*; xi, 303 *b*-304 *a*.
18. — Joannis fuit in nomine Christi venturi : *ibid.*, *et* viii, 208 *a*.
19. — Joannis quare fuerit præambulus baptismo Christi : v, 284 *a*.
20. — Joannis a Deo institutus fuit, cujus tamen Joannes administrator erat præcipuus : v, 290 *b*-291 *b*.
21. — Christi nullum habet administratorem plenarium vel præcipuum, ideo servat suum nomen : v, 291 *b*.
22. — Joannis non fuit proprie sacramentum, sed sacramentale quoddam figurans baptismum Christi, ad ipsumque disponens et assuefaciens homines : v, 292 *b*-293 *a*.
23. — pœnitentiæ, quem prædicabat Joannes, non erat ille quem ipse conferebat, sed alludebat ad baptismum a Christo instituendum : v, 293 *a*.
24. — Joannis erat signum expressius, nec tamen efficacius circumcisione : *ibid. inferius*.
25. — Joannis, licet non purgaret a culpa, non erat inutilis, quare : *ibid. et* xi, 270 *a*.
26. Baptizati baptismo Joannis erant rebaptizandi : v, 294 *b*.
27. Baptismi quem Christus accepit a Joanne, historia texitur : xii, 533 *b*-538 *a*.
28. — Christi dividitur in baptismum fluminis, flaminis et sanguinis : v, 344 *b*; vii, 420 *b*; viii, 207 *a*, 323 *a*; x, 292 *b*.
29. Dividitur etiam in baptismum pœnitentiæ, sanguinis et aquæ : v, 349 *a*.
30. — pœnitentiæ purgat a culpa; — aquæ, a culpa et pœna satisfactoria; — ignis, a sequela culpæ, et — sanguinis ab omni miseria : v, 350 *b*; xiii, 193 *b*-194 *a*.
31. — a Christo institutus in principio suæ prædicationis, quare : v, 416 *a*, 422 *a*, *b*.
32. — præfiguratus in lege veteri præ aliis sacramentis : v, 417 *b*.
33. — flaminis quam sit necessarius : iii, 331 *b*; v, 345 *b*-346 *a*.
34. — est prima post naufragium tabula : v, 554 *ab*; vi, 130 *ab*; xiii, 603 *a*.
35. — fluminis, — flaminis et — sanguinis se habent tanquam excedentia et excessa : v, 345 *a*-348 *a*.
36. — sanguinis non liberat a mortali, bene autem a veniali, quia præsupponit charitatem, quam nihilominus consummat et perficit : v, 347 *b*.
37. — sanguinis magis exprimit passionem Christi, quam aquæ : v, 348 *a*.
38. — sanguinis et — flaminis non sunt sacramenta, quare : v, 349 *a*.

Digitized by Google

39. Quare martyrium donetur baptismi nomine : v, 349 *b*.
40. — duplex, unus in aqua tantum, scilicet Joannis, alter in aqua et Spiritu sancto : x, 292 *b*.
41. — fluminis significat baptismum flaminis : vi, 125 *b*.
42. — flaminis duplex, unus in dono gratiæ, alter in verbo doctrinæ : x, 292 *b*.
43. — sanguinis duplex, unus in tribulatione, alter in morte : *ibid.*
44. Baptizatus baptismo flaminis, si postea accedat ad sacramentum, non recipit gratiam novam essentialiter differentem : v, 264 *a*.
45. Infans occisus ne baptizetur, habet baptismum sanguinis : v, 343 *b*.
46. Infans absque baptismo moriens non, sicut in lege veteri, salvatur ob fidem parentum, quare : v, 343 *b*-344 *a*.
47. — sanguinis, et — lacrymarum, qualia : vii, 227 *b*-228 *a*.
48. Materia baptismi necessaria est aqua naturalis, quare : v, 312 *a*, 313 *a*-314 *a*; vii, 319 *b*; viii, 207 *a*.
49. Aqua si perdiderit proprietatem naturalem lavandi, non est materia sufficiens : v, 312 *a*.
50. Aqua baptismi quare non requiratur ut sit ab episcopo consecrata : v, 404 *a*.
51. Baptismi forma a Christo dictata et instituta est : v, 305 *b*; vi, 137 *a*.
52. An valeat baptismus collatus in nomine Christi : v, 298 *b*, 307 *ab*; vii, 319 *ab*.
53. In baptismi forma quænam fides et expressio Trinitatis requiratur : v, 306 *a*-307 *b*.
54. Si puer moriatur antequam absolvatur forma, credendum est Deum supplere : v, 299 *a*, 307 *a*.
55. Qualis mutatio formæ irritum reddat sacramentum, vel saltem illicitum : v, 307 *b*-309 *b*.
56. Forma baptismi debet esse voce prolata, et significare simul et exprimere tres personas divinas : v, 306 *b*-307 *a*, 309 *a*.
57. Formæ validitas non tollitur per transpositionem verborum, nec per interruptionem, dummodo sit parvæ moræ, vel sit absque inductione erroris : v, 309 *b*.
58. Quare dicatur *in nomine*, non vero *in nominibus* : v, 309 *a*.
59. Baptismi forma quoad significationem est eadem in universo mundo, licet diversæ sint linguæ : v, 302 *b*.
60. Baptismi forma per pluralem numerum secundum communem usum loquendi, est vera, nisi adsit prava intentio vel pluralitas baptizantium : v, 361 *a*.
61. Baptismus collatus in nomine Genitoris non habet formam sufficientem : i, 433 *b*; v, 309 *a*.
62. Baptismi forma, ad hoc ut recte et rite adhibeatur, quomodo pronuntianda : v, 359 *b*-360 *a*; vii, 420 *b*.
63. Baptismi forma necessario debet continere fidei trium personarum professionem, etiamsi non credatur a ministro : v, 307 *a*.
64. — est janua et fundamentum omnium sacramentorum : v, 267 *a*, 304 *a*; vi, 173 *a*; viii, 207 *b*.
65. — est remedium universale, suave et sufficiens : v, 283 *ab*, 321 *b*.
66. — quare ponatur primo loco : v, 283 *a*, *b*, 409 *b*.
67. Quo sensu — sit cæteris majus sacramentum : iv, 433 *b*-434 *a*; v, 400 *b*-401 *a*; vi, 173 *a*; vii, 318 *b*, 420 *a*.
68. Baptismi necessitas quanta : v, 304 *a*, 346 *b*.
69. — a Christo institutus, quomodo et quando : v, 314 *a*, 416 *a*, 422 *b*.
70. Quare hunc præcipue et Eucharistiam instituerit Christus : v, 416 *a*.
71. Hunc suscepit ipse Christus, non tamen rem sacramenti : v, 443 *a*.
72. — est signum intrantium in aciem Christi : v, 290 *a*.
73. — est directe contra originale, et ob id absolvit a culpa et a pœna satisfactoria, non tamen a sequela culpæ : *ibid.*
74. — licet includat plura, est tamen unum sacramentum, et quomodo : v, 298 *b*.
75. — est vitæ spiritualis initium, sigillum, custodia et illuminatio mentis, et quo ordine : v, 301 *a*.
76. — quomodo regeneret animam quoad animales motus, et mentem disponat ad vitam activam et contemplativam : v, 301 *ab*.
77. In baptismo sunt tria essentialia, scilicet sacramentum tantum, res tantum, et quod est res et sacramentum simul : v, 301 *a*.
78. — quomodo dicatur ipsa aqua : v, 300 *b*.
79. — exprimit facto, scilicet immersione, fidem passionis Christi; verbo, fidem Trinitatis : v, 304 *a*.
80. Baptismo suscipiendo præcipue necessaria est fides circa passionis Christi virtutem : *ibid.*
81. Baptismi sacramentum quandonam incœperit cadere sub præcepto : v, 311 *b*-312 *a*, 324 *b*.
82. In adulto quænam pœnitentia debeat baptismum præcedere : v, 327 *a*, 336 *b*-337 *a*, 647 *ab*.

Digitized by Google

83. In quo sensu dicatur pluraliter sacramenta : v, 343 *a*.
84. Baptismi virtus est a fide Ecclesiæ sicut ab agente universali, ab intentione vero tanquam ab agente particulari : v, 393 *a*.
85. — requirit intentionem in dante, et recipiente, conformem intentioni Ecclesiæ : v, 393 *ab*, 442 *a*.
86. — requirit immersionem in aquam, et prolationem verbi : v, 298 *a*, 316 *b*-318 *b*, 371 *b*.
87. In baptismo conferendo qualis intentio requiratur : v, 362 *b*, 386 *b*, 392 *a*-395 *a*.
88. Quare minister proprius baptismi sit tantum homo : v, 359 *b*.
89. Fictio cum intentione faciendi recte opus, scilicet baptismum, non tollit validitatem : v, 328 *ab*, 335 *a*, 387 *ab*, 393 *ab*.
90. Qualis fictio destruat, vel non, veritatem sacramenti : v, 330 *b*, 336 *b*-337 *a*.
91. Intentio conformis intentioni Ecclesiæ determinat actiones ad esse sacramenti, quæ alias essent indifferentes ad alios fines : v, 393 *b*.
92. Baptismus collatus absque intentione non est sacramentum : *ibid. inferius*.
93. — non datur parvulo nisi extra uterum, quare : v, 271 *b*, 388 *b*-390 *b*.
94. Sanctificato in utero nihilominus debet dari baptismus, quare : v, 391 *ab*.
95. Baptismum ficte accipiens cum intentione tamen accipiendi, recipit vere, sed imperfecte : v, 328 *b*, 336 *a*-337 *b*.
96. Baptismum sibi collatum parvulus vere recipit per fidem alienam, scilicet Ecclesiæ : v, 327 *b*.
97. Idem dicendum de furioso qui nunquam habuit usum rationis ; si vero aliquando habuit, distinguendum : v, 335 *b*.
98. Ad baptismum suscipiendum quæ fides requiratur : v, 302 *b*-304 *b*, 327 *ab*, 362 *b*, 386 *b*.
99. — est opus Dei, non hominis, et ideo non potest esse opus mortuum : v, 338 *a*, 595 *a*.
100. Quid de consuetudine in primitiva Ecclesia differendi baptismum ad ætatem adultam : v, 342 *b*.
101. Minister ordinarius baptismi est sacerdos, sed in casu necessitatis quilibet alius : v, 359 *b* ; VII, 316 *a*.
102. Baptismum quamvis illicite, valide tamen confert laicus extra casum necessitatis : v, 360 *a* ; VII, 316 *a*.
103. A pluribus non potest conferri unus — : v, 360 *b*-361 *a*.
104. — pluribus simul conferri potest ab uno in casu necessitatis : v, 361 *a*.
105. — collatus ab hæretico in quibus casibus sit validus, in quibus non : v, 361 *b*-362 *b*, 364 *b*-365 *b*, 386 *b*.
106. — in quo casu possit obtineri mediante pretio : v, 364 *ab*.
107. — est quidam contractus matrimonii spiritualis : v, 380 *b*.
108. — quare specialiter in Paschate et Pentecoste olim datus fuerit : v, 387 *b*.
109. Octo sunt de solemnitate baptismi, etsi non de substantia : VIII, 207 *b*.
110. — significat mortem et sepulturam Christi : v, 496 *a*, 526 *b*-527 *a*.
111. — habuit figuram in veteri lege, sed veritatem in nova : VI, 37 *a*.
112. An valeat baptismus in quem quis consensit invitus : v, 333 *a* ; VI, 251 *b*.
113. — an possit recipi per consensum alterius : v, 351 *b*.
114. — est necessarius ante sacramentum matrimonii : VI, 392 *b*-393 *a*.
115. — quomodo faciat cognationem spiritualem : VI, 434 *b*.
116. — est sacramentum novæ legi proprium : VI, 159 *b*.
117. Baptismum quis suscipere teneatur : v, 321 *b*.
118. In baptismo plus influit virtus passionis Christi, quam in cæteris sacramentis, et quomodo : IV, 434 *a* ; XIII, 193 *b*.
119. Quo sensu omnia in baptismo dimitti dicantur : VI, 395 *a*.
120. In baptismo debent servari cæremoniæ quoad trinam immersionem, et quare : v, 317 *a*, 318 *ab*.
121. — figuratus fuit per natatoria Siloe : XI, 565 *a*.
122. Per baptismum signum thau in anima imprimitur, quod fugiunt et timent dæmones : XIII, 91 *b*.
123. De baptismo multa mirabilia narrantur : XIII, 86 *b*, 91 *a*, 92 *a*.
124. An valeat vel liceat baptismus extra Ecclesiam : VII, 316 *a*.
125. — complectitur mysterium Trinitatis et passionis Christi : VII, 319 *ab*.
126. — est remedium perfectum : v, 330 *a* ; VII, 319 *a*.
127. — si plene percipiatur ejus efficacia, delet omnem culpam et pœnam, quare : IV, 414 *b*-415 *a* ; v, 329 *b*-330 *a*, 331 *b*-332 *a*.
128. In baptismo homo transfertur a potestate tenebrarum in adoptionem filiorum Dei : v, 329 *b*.
129. Per baptismum quasi novus effectus, homo quæ retro sunt obliviscens, ad ulteriora se extendit : v, 330 *a*.

Digitized by Google

130. Gratia baptismi a gratia confirmationis in quo differat : v, 407 *a*.
131. — quomodo sit incipientium et perfectorum : v, 330 *ab*.
132. Baptismi effectum quomodo peccatum mortale, et veniale impediant : v, 330 *b*.
133. — quas sequelas culpæ curet, et quas non, et quare : *ibid*.
134. — quasnam pœnas deleat, et quare non omnes : III, 383 *a*; v, 331 *b*-332 *a*, 583 *a*.
135. — quare non fuerit ita ordinatus a Christo, ut per unum tantum deleretur culpa totius generis humani : v, 332 *b*-333 *a*.
136. — quare non afferat immortalitatem : v, 332 *b*, 344 *b*.
137. — est remedium respiciens personam, non naturam : *ibid.*, *et* 336 *a*, 583 *a*.
138. Baptismi res, seu effectus est triplex, scilicet character, infusio gratiæ et restitutio innocentiæ, et sub primo tantum respectu est æqualis in omnibus : v, 333 *b*, 347 *b*; VIII, 207 *ab*.
139. In baptismo imprimitur character : v, 301 *a*, 313 *b*, 333 *b*.
140. Character baptismi disponit animam ad gratiam suscipiendam : v, 313 *b*, 337 *b*.
141. Distinguit fideles ab infidelibus, et fideles inter se : v, 376 *a*, 377 *b*.
142. Est in anima secundum imaginem, proprietatem et veritatem, licet magis approprietur cognitivæ : v, 377 *a*.
143. Non tantum ad cognitionem spectat, sed etiam ad gratiam reformantem totam imaginem : v, 377 *b*.
144. Est configuratio potentiarum media inter naturalem ad Trinitatem, et supernaturalem per gratiam : *ibid.*
145. Character baptismalis quare præcedat alios : v, 379 *a*; VII, 318 *b*.
146. Est primus et immediatus baptismi effectus : v, 382 *a*.
147. — flaminis confert gratiam gratum facientem, quæ adveniente baptismo fluminis augetur et mutat nomen : v, 264 *b*-265 *b*, 407 *a*.
148. Baptismi gratia quomodo sit una, et differens a gratia cæterorum sacramentorum : v, 408 *ab*.
149. — quomodo sit causa gratiæ, et deletionis culpæ originalis : VI, 11 *b*-12 *a*, 400 *b*-401 *a*.
150. Effectus plures baptismi enumerantur : III, 378 *a*-384 *a*; IV, 237 *ab*; VII, 319 *b*-320 *a*, 420 *b*; VIII, 207 *b*-208 *a*; IX, 610 *a*; XI, 296 *b*; XIII, 35 *ab*, 93 *b*, 166 *b*, 182 *b*-183 *a*, 298 *b*-299 *a*, 334 *b*, 408 *b*-409 *a*; XIV, 49 *b*.
151. Parvulis per baptismum remittitur culpa originalis merito passionis Christi, et alienæ fidei, et virtute sacramenti : v, 351 *b*.
152. Parvuli in baptismo recipiunt rem sacramenti quantum ad habitum, licet non quantum ad actum : v, 352 *b*-353 *a*.
153. An æqualis gratia detur omnibus parvulis in baptismo : v, 353 *b*-354 *b*.
154. Baptismi ficte recepti effectus quando sortiatur exitum suum : v, 328 *ab*.
155. Baptismi sanctificatio duplex, scilicet una quæ spectat ad solemnitatem, altera ad necessitatem : v, 371 *b*.
156.— quem dabant discipuli Christi ante Spiritus sancti adventum, an habuerit virtutem sanctificandi : XI, 304 *a*, 309 *b*.
157. Baptismi virtus figurata in aqua piscinæ : XI, 325 *b*-326 *a*.
158. — per mare vitreum significatur : XIII, 298 *b*.
159. Item per mare Rubrum : IX, 284 *b*.
160. In baptismo datur Spiritus sanctus : I, 260 *b*.
161. — delet peccatum originale sub ratione culpæ, non vero pœnæ temporalis, vel fomitis : III, 335 *b*, 376 *a*, 378 *a*-380 *b*.
162. — tollit pœnam æternam : III, 380 *b*.
163. — non tollit fœditatem carnis, in qua consistit causa transfundendi peccatum originale in posteros : III, 381 *b*-384 *a*; VII, 277 *a*.
164. — quid operetur circa concupiscentiam carnis : III, 374 *ab*.
165. Per baptismum fœditas carnis non tollitur quidem, sed minuitur : III, 383 *a*.
166. Baptismi efficacia est a merito Christi, respicitque personam potius, quam naturam : *ibid.*
167. Baptismi virtus, et circumcisionis, in quo differant : X, 267 *b*, 277 *ab*, 304 *ab*.
168. Baptismus quomodo significet passionem Christi : IX, 284 *b*; X, 572 *ab*.

Vid. AQUA, n. 32, 48-54, CHARACTER.

BAPTISTA est idem ac baptizator, unde nomen est officii : v, 291 *a*. *Vid.* JOANNES.

BAPTIZANDI POTESTAS. 1. — remanet in hæretico, quare : v, 361 *b*-362 *b*; VI, 47 *b*.
2. — remanet pariter in malo ministro : v, 363 *a*-364 *a*, 371 *b*-372 *a*.

BAPTIZANDUS in quatuor locis corporis inungitur : VIII, 207 *b*.

BAPTIZANS. 1. — in peccato mortali, extra casum necessitatis, peccat mortaliter, et si est peccator notorius, addit peccatum scandali : v, 357 *ab*.
2. — ex intentione lucrandi, peccat : VI, 264 *a*.
3. Quid de baptizante ebrio dicendum : v, 357 *b*.
4. Baptizans non debet esse stultus, nec mu-

Digitized by Google

tus, nec mancus, et quare : v, 360 *a*.
5. — non potest esse angelus, nec dæmon : v, 359 *b*.
6. Baptizantis potestas a Deo collata non est auctoritatis, nec cooperationis, neque excellentiæ, neque invocationis, neque institutionis, sed ministerialis tantum : v, 366 *b*-367 *a*.
7. Baptizantis potestas est æqualis in omnibus quoad valorem sacramenti : v, 367 *b*-368 *a*.

BAPTIZARE. 1. — in Græco tantum valet, quantum in Latino lavare : v, 300 *a*.
2. Verbum *Baptizo* est de necessitate sacramenti : v, 304 *b*-305 *b*.
3. Apostoli baptizabant in nomine Christi, et quare : v, 307 *ab*; vii, 319 *a*.
4. Nemo potest valide baptizare seipsum : v, 359 *b*. *Vid.* Patrinus.

BAPTIZARI in Spiritu et igni quid sit : x, 293 *b*.

BAPTIZATUS. 1. — absque intentione baptizantis quomodo salvetur : v, 393 *b*-394 *a*.
2. Ficte baptizatus, recedente fictione, percipit effectum sacramenti virtute characteris : v, 382 *b*, 571 *b*.
3. Dormiens si baptizetur, postquam vigilans consenserit, vere est baptizatus : v, 387 *a*.
4. Si medio tempore peccata commiserit, remittentur ei per baptismum, sed confiteri tenebitur peccata post commissa : v, 338 *b*.
5. Baptizati promissio non est votum proprie, sicque transgrediens eam non committit duplex peccatum : v, 393 *b*; vi, 356 *b*.
6. — transmittit in prolem originale peccatum, et quare : viii, 130 *b*.

BARABBAS interpretatur filius patris : xi, 495 *a*.

BARBA designat apostolos : xiii, 70 *a*.

BARNABAS non concurrit ad constituendum Symbolum fidei : iv, 547 *a*.

BARTHOLOMÆUS. 1. — interpretatur filius suspendentis aquas : x, 363 *b*.
2. Bartholomæi apostoli laudes narrantur : xiii, 591 *a*-595 *a*.
3. Ejus amicitia cum Christo qualis : xiii, 591 *a*-593 *b*.
4. Idem fuit sapientissimus mercator : xiii, 594 *a*.
5. Bartholomæi corona triplex expenditur : xiii, 593 *ab*.
6. Coronæ tres aliæ, quas projecit apostolus : xiii, 595 *a*-596 *b*.
7. Ejus testimonium de B. Mariæ virginitate : vii, 13 *b*-14 *a*.

BASAN interpretatur confusio : xiii, 141 *b*.

BASILIDES fuit pseudoevangelista : x, 217 *a*.

BEATI IMMACULATI, Psalmus ille quantum super omnes alios mysticus : ix, 112 *ab*, 318 *ab*.

BEATITUDO. 1. — est status omnium bonorum aggregatione perfectus : vi, 569 *a*; xiv, 18 *b*, 110 *a*.
2. Item est sufficientia omnium bonorum : vi, 572 *a*.
3. Item est finis satians nostrum appetitum : vi, 569 *b*.
4. Item nihil aliud quam summi boni fruitio : xii, 3 *a*.
5. Perfecta beatitudo est quies omnium desideriorum : vi, 579 *a*.
6. Item est quid optimum, et pulcherrimum, et per se sufficientissimum : xii, 86 *b*.
7. Aliæ ejusdem definitiones vel descriptiones : xii, 125 *b*-126 *a*, 675 *b*; xiv, 18 *a*.
8. An, cum sit accidens, nobilior sit quam substantia : vi, 570 *a*, 573 *a*.
9. — una vera, altera apparens : iii, 514 *ab*; ix, 579 *b*, 625 *b*-630 *a*.
10. — attenditur vel in universali, vel in particulari : iii, 117 *a*, 510 *b*, 514 *ab*.
11. — altera creata, altera increata : i, 44 *b*; vi, 569 *b*.
12. — alia objectiva, alia formalis : vi, 569 *b*; xiii, 4 *ab*.
13. — quænam in hac, et in altera vita : vi, 569 *b*-572 *a*; xiii, 307 *ab*, 531 *a*.
14. — in quo consistat : i, 43 *ab*; ii, 340 *b*, 347 *ab*; iii, 315 *b*; xi, 31 *b*; xiii, 615 *b*-622 *b*.
15. An in visione Dei : vi, 568 *b*-572 *a*, 576 *b*, 577 *b*; vii, 339 *b*-340 *a*, *b*, 435 *b*-436 *b*; viii, 240 *ab*; ix, 30 *ab*; xiii, 192 *a*, 262 *ab*, 302 *b*-303 *a*, 531 *a*.
16. — est habitus in actu : vi, 570 *a*, 571 *b*, 575 *a*, 576 *ab*, 580 *a*; viii, 393 *a*; ix, 135 *a*, 319 *a*, 557 *b*, 580 *a*; xii, 125 *b*, 127 *ab*, 128 *a*, 174 *b*-175 *a*; xiv, 119 *a*-120 *b*.
17. De beatitudine quæ fuerint antiquorum sententiæ : vii, 121 *a*-122 *b*, 228 *a*-231 *b*; viii, 240 *a*; ix, 67 *a*; xiv, 18 *b*-19 *a*.
18. — utrum in anima, an in corpore sit tanquam in subjecto : vi, 572 *a*-573 *b*; x, 381 *b*.
19. — convenit homini secundum naturam quoad aptitudinem, quoad actum vero est a gratia : i, 155 *ab*; iii, 66 *b*-67 *b*, 117 *a*, 510 *b*; vi, 461 *a*-462 *b*, 571 *ab*.
20. An et quomodo cognitio beatitudinis nobis innata sit : vi, 571 *b*.
21. — a diabolo promissa qualis, et qualis a Deo : xiii, 618 *ab*; xiv, 18 *b*-21 *b*, 36 *b*-39 *a*.
22. — continet aggregationem omnium bonorum, id est per æquivalentiam : vi, 569 *b*-570 *a*.
23. — et miseria non possunt secundum legem communem eidem inesse ratione unius et ejusdem status : iv, 361 *a*. *Vid.* Christus.
24. Beatitudinis objectum quare, cum sit excellentissimum, non corrumpat potentiam, sed magis eam perficiat : i, 41 *b*; vi, 597 *b*.

Digitized by Google

25. —quam convenientiam et assimilationem exigat inter animam et Deum : I, 41 *a*; II, 8 *a*; IV, 306 *a*-307 *a*.
26. — non datur nisi dignis per gratiam : IX, 67 *a*.
27. Beatitudinis objectum primarium est divina essentia, secundarium vero sunt ea quæ relucent in divina scientia : IV, 312 *b*.
28. — inest animæ secundum tres potentias : VI, 576 *ab*; IX, 543 *a*; XIII, 330 *b*-331 *b*.
29. — est actus secundus vivificans animam : VI, 574 *b*.
30. — quomodo reformet memoriam : VI, 576 *b*.
31. — corporis non facit ad essentiam beatitudinis, sed facit ad augmentum gaudii extensive, atque etiam intensive : IV, 638 *b*; VI, 573 *a*, 579 *a*-580 *b*.
32. — non est bonum corporis, sed illud continet : VI, 573 *b*.
33. — creata est de genere qualitatis : VI, 570 *a*.
34. — est eadem in omnibus extensive, non intensive : VI, 577 *b*.
35. — non potest haberi nisi per meritum : VII, 269 *b*.
36. Beatitudinis ad memoriam revocandæ datur methodus : XII, 174 *b*; XIII, 357 *ab*.
37. — debetur tantum recte viventi : XII, 108 *a*; XIII, 162 *a*; XIV, 10 *a*-11 *b*.
38. — quomodo in hac vita possit haberi : XII, 3 *ab*; XIII, 3 *b*, 4 *a*.
39. Beatitudinis iter ostenditur : VIII, 394 *a*-482 *b*; IX, 319 *ab*, 543 *a*.
40. — est solum vigilantium : X, 565 *b*-566 *a*.
41. — quomodo acquirenda : XIII, 392 *a*-393 *a*, 401 *a*.
42. — quomodo infinita, simul et finita : VI, 622 *b*.
43. Beatitudinis quatuor conditiones proponuntur : X, 381 *b*; XIII, 329 *a*.
44. — magnificat animam, impinguat et inebriat : IX, 543 *a*.
45. — creata est finis extrinsecus hominis, increata vero finis intrinsecus : VIII, 240 *a*.
46. — quomodo sepulcrum : XIII, 581 *b*.
47. Ad beatitudinem quomodo proficiant timor, dolor, lætitia et fiducia : IX, 67 *a*.
48. Quibus viis sancti ascenderint ad beatitudinem : XIII, 619 *b*-622 *b*.
49. Quibus viis acquiri possit : XIII, 619 *b*-622 *b*.
50. Beatitudines a Christo diverse fuerunt enuntiatæ apostolis, ac turbis, quare : X, 372 *b*, 373 *a*.
51. Beatitudines quomodo correspondeant quatuor virtutibus cardinalibus : X, 373 *a*.
52. Septem beatitudines septem donis Spiritus sancti concordant : VII, 304 *ab*; X, 372 *b*.
53. Beatitudines ad quid ordinent : V, 68 *b*-69 *a*, 265 *b*; VII, 230 *b*.
54. Habitus beatitudinum disponunt ad exercitium vitæ activæ et contemplativæ : VII, 305 *a*, 416 *a*-418 *a*.
55. Beatitudinum numerus assignatur, earumque sufficientia exprimitur ex effectibus quos producunt in perficienda anima : VII, 304 *ab*; VIII, 194 *ab*.
56. Beatitudines dirigunt animam ad perfectiones religionis, prælationis, et internæ sanctitatis : VII, 304 *a*; XIV, 424 *b*.
57. Beatitudinum, et donorum, et fructuum Spiritus sancti connexio expenditur : V, 134 *ab*; VII, 304 *a*-305 *a*, 589 *ab*.
58. Beatitudinum encomia : VII, 122 *a*, 589 *b*; X, 367 *b*-371 *a*; XIV, 51 *a*-53 *a*.
59. Beatitudinum, virtutum et donorum discrimen : VIII, 291 *a*.

BEATUS. 1. Beatæ animæ dotes sunt visio, fruitio et tentio, quas multa alia commoda sequuntur : II, 346 *ab*; IV, 586 *b*-587 *a*; VI, 576 *ab*; VII, 339 *b*, 436 *a*; VIII, 241 *a*; XII, 175 *a*; XIII, 65 *a*, 262 *a*, 303 *a* (*ubi*, *loco* firmitatis, *lege* fruitionis); XIV, 60 *b*-61 *a*.
2. Beati necessario vident Deum, simul et libere : III, 220 *b*, 222 *b*.
3. Si quando exeant de cœlo, id conceditur ob nostram utilitatem : VI, 513 *b*.
4. Beatorum spes et desiderium quale : IV, 566 *a*, 578 *b*-579 *a*; V, 16 *b*-17 *a*.
5. Beatum esse tripliciter contingit, sc. vel per essentiam, vel per primam influentiam, vel per redundantiam : IV, 638 *b*.
6. Beati cognoscunt Deum non per creaturas, sed in creaturis, cognoscendo ipsius præsentiam et influentiam : I, 70 *ab*.
7. Quomodo dicantur Deum comprehendere : II, 152 *b*; IV, 303 *b*.
8. Vident Deum totum, sed non totaliter : IV, 302 *b*-303 *a*.
9. Cognitio quam ipsi beati habent de Deo, dicenda est apprehensiva, potius quam comprehensiva : I, 66 *b*.
10. Beati quomodo possint multa simul et semel cognoscere : II, 300 *a*; IV, 389 *b*.
11. Beatorum primum præmium est cognitio divinæ essentiæ : II, 340 *b*, 347 *b*.
12. Beati vident Deum per habitum creatum et infusum : IV, 298 *b*.
13. Beati quomodo possint, vel non possint proficere in cognitione Dei : IV, 303 *ab*.
14. Beati vident ipsum fontem divinitatis, in quo reficiuntur, quiescunt et delectantur : I, 43 *ab*; IV, 305 *b*.
15. Beati in quo sensu dicantur non posse plene videre Deum : *ibid.*

Digitized by Google

16. Anima beata in videndo Deum licet concurrat aliquo modo active, magis tamen se habet passive : IV, 306 *b*-307 *a*, 309 *b*-310 *a*.
17. Qualis fiat assimilatio inter Deum et beatorum intellectum : IV, 306 *b*, 309 *b*.
18. In quonam consistat actio animæ beatæ in videndo Deum : IV, 307 *a*.
19. Beatus videns Verbum eodem habitu videt alia in Verbo, nec indiget alio lumine, seu speciebus : IV, 309 *ab*.
20. Verbum divinum, cum sit exemplar omnium, est ratio sufficiens ut beatus videat alia in Verbo : IV, 307 *b*.
21. Beati melius cognoscunt res in Verbo, quam in ipsis : *ibid.*
22. Beatorum intellectus efficitur in actu et formatur ab influentia æterni luminis : IV, 309 *ab*.
23. Beatus si desineret videre Deum, numquid memoraretur rerum visarum in Verbo : IV, 310 *a*.
24. Beati non semper cognoscunt in actu omnia quæ vident in Verbo : IV, 311 *b*-312 *a*.
25. Beatorum intellectus, considerando modo unum, modo aliud, non distrahitur, nec ratiocinatione indiget : IV, 312 *ab*; V, 19 *b*.
26. Differentia qualis sit inter cognitionem rerum in Verbo, quam habet Christus, et illam quam habent beati : IV, 305 *ab*.
27. Beati in patria scient quæ Deus fecit scienda, et se mutuo cognoscent : V, 18 *b*; VII, 230 *a*.
28. Videbunt multa simul in Deo tanquam in speculo : VI, 470 *ab*.
29. Beatorum visio in quo sensu dicatur tota merces : VI, 576 *b*.
30. Beati quomodo visuri sint Deum : II, 505 *ab*; VIII, 241 *a*-242 *a*; XIII, 230 *a*, 523 *b*.
31. An possint proficere in visione : II, 505 *ab*; IV, 303 *a*.
32. Cognitio quam habent beati de aliorum salute, auget ipsorum gaudium : VI, 606 *a*, 617 *a*.
33. Speculum æternum, in quo beati figunt visum, est voluntarium, nec in eo quisque videt, nisi quantum vult videre : II, 505 *b*.
34. Beatorum animæ junctæ corporibus alium habebunt modum intelligendi, quam in via : XII, 126 *a*.
35. Beati in judicio et in cœlo quomodo videbunt peccata et multa alia : VI, 470 *ab*.
36. Quomodo implendæ sint potentiæ tres animæ beatæ : VII, 230 *ab*; XIII, 43 *b*, 421 *a*-422 *a*.
37. Beatorum felicitas qualis : XIII, 230 *b*, 261 *a*-262 *b*.
38. Gratiæ terminus qualis sit in beatis, et an possit augeri : I, 299 *b*; IV, 303 *a*.
39. Beati quomodo diligant Deum ex toto corde : IV, 624 *a*.
40. Beatorum animæ non possunt perfecte uniri Deo absque charitate : V, 23 *a*.
41. An beati diligant præscitos, damnatos et inimicos : V, 24 *b*.
42. Beati quomodo gaudeant de bono alieno et proprio : V, 26 *ab*.
43. Beatorum actus pro objecto habent non solummodo Deum, quod est ipsorum præmium substantiale, sed etiam bonum creatum : VI, 576 *ab*.
44. Anima separata a corpore non est perfecte beata : VI, 580 *a*, *b*.
45. Animæ beatæ idem inest habitus gratiæ et gloriæ, dum manet separata a corpore, quam cum fuerit denuo unita corpori : VI, 580 *a*.
46. Anima beata quo sensu dicatur oblivisci sui : VI, 580 *ab*.
47. Item quomodo magis vel minus libera, dum manet separata a corpore : VI, 513 *b*.
48. Corporis beati dotes quæ sint, quomodo et quare : VI, 588 *b*-599 *b*.
49. Corporis beati dotes ipsi dantur a Deo dispositive, sed perficiuntur ab anima : VI, 581 *b*.
50. Dotes quatuor corporis gloriosi reformant quatuor defectibilitates provenientes a quatuor elementis : VI, 589 *b*; VII, 435 *b*.
51. Septem dotes beatorum totidem panes sunt : XIII, 363 *a*.
52. Quales futuræ sint deliciæ beatorum ex visu et auditu : III, 81 *b*; VII, 228 *b*; XII, 121 *b*, 125 *b*; XIII, 574 *b*; XIV, 20 *b*-21 *b*.
53. Sensus beatorum recipere possunt species sensibiles, sine quibus non possent exercere actus suos : VI, 587 *b*.
54. Objectum sensuum corporis gloriosi est tantum conveniens, non vero perficiens vel conservans : VI, 586 *b*-587 *a*.
56. Beatorum corpora ab intrinseco erunt incorruptibilia : VI, 589 *b*.
57. Corpora beatorum erunt perfecte mixta : VI, 590 *a*.
58. Incorruptibilia erunt etiam ab extrinseco : VI, 590 *b*-591 *a*.
59. Erunt colorata et luminosa : VI, 592 *ab*.
60. Poterunt claritatem suam secundum imperium animæ vel ostendere, vel occultare : VI, 593 *b*.
61. Corpora gloriosa poterunt penetrare corpora alia non gloriosa, non vero alia gloriosa : VI, 594 *a*-595 *b*.
62. Corpora beatorum quomodo palpari possint : VI, 597 *ab*; VII, 228 *b*.

Digitized by Google

63. Habebunt mensuram intrinsecam respectu loci, non vero extrinsecam : VI, 596 *a*.
64. Beatis accrescit gaudium ex salvatione multorum, atque etiam ex cognitione pœnæ reproborum, sicut damnatis pœna vel supplicium : VI, 616 *b*-617 *a* ; VII, 229 *a*.
65. Conversio beatorum ad inferiora quale gaudium afferat : XII, 119 *b*, 419 *ab*.
66. Character sacramentorum an augeat decorem beatis : III, 562 *b*, 566 *b*; V, 381 *a*.
67. Beatorum gaudium augetur ex resurrectione corporum et renovatione mundi : VI, 507 *b*, 554 *b*; XII, 120 *b*-121 *a*, 126 *b*.
68. Beatorum corpora quomodo resurgent : VI, 463 *b*.
69. Beati virtutem visivam habebunt ita potentem, ut Christum videre possint, ubicumque sint : II, 573 *b*.
70. Quomodo habituri sint gustum corporeum : V, 474 *b*.
71. Beatorum sensus erunt in actibus suis perfectissimis : XII, 125 *b*.
72. Beatorum oculus ad hoc non attingit, ut videant corpus Christi in sacramento altaris : V, 474 *b*-475 *a*.
73. Beatorum corpora erunt fulgentia ut sol : XII, 125 *a*; XIII, 338 *a*.
74. Beatorum convivia ad invicem egregie explicantur : VII, 646 *a*; XII, 123 *a*-124 *a*.
75. Quale gaudium beatis futurum sit videre B. Mariam : XII, 129 *ab*.
76. Beatus unitur Deo per charitatem et cognitionem : V, 23 *a*.
77. Retributio beatorum diversa erit secundum merita uniuscujusque : VII, 228 *ab*, 646 *b*; XI, 582 *b*.
78. Beati habentes gloriam minorem nihilominus perfecte contenti erunt : II, 471 *b*.
79. Beatorum ordines erunt decem, quomodo : II, 479 *b*-480 *b*; XIII, 344 *ab*.
80. Beatis tollitur possibilitas ad malum, et quomodo : III, 462 *b*-463 *b*, 643 *b*.
81. Eorum impeccabilitas, confirmatio in bono, et impotentia ad merendum, quales : IV, 391 *b*-392 *a*.
82. Beatorum duratio est in omnibus æqualis : IV, 295 *b*.
83. Beatorum certitudo est differens a certitudine spei, cum jam teneant quod speraverunt : V, 17 *b*-18 *a*.
84. Beati evacuabunt illos habitus tantum, qui habent oppositionem ad gloriam : V, 21 *b*-22 *a*.
85. Beati in gloria inviscerabunt sibi omnes alios : V, 24 *a*.
86. Habebunt virtutes cardinales, et quomodo : V, 61 *b*-63 *b*.
87. Item donum timoris : V, 66 *ab*, 84 *b*.
88. Item cætera dona Spiritus sancti, et quomodo : V, 82 *a*-84 *a*.
89. In quo sensu dicantur videre omnia : V, 510 *a*; VII, 228 *b*.
90. Beatus tantum gaudet de bono alterius, quantum de suo, quo sensu : III, 27 *a*; VI, 578 *a*; XI, 582 *b*.
91. Beati in differenti gloria resurgent : VI, 584 *b*.
92. Beatorum gaudium unde proveniat : VII, 230 *b*; VIII, 246 *ab*, 327 *b*-328 *b*; X, 381 *b*; XI, 582 *b*, 592 *a*, 593 *b*, 596 *b*; XIII, 246 *b*-247 *a*, 263 *ab*, 276 *b*, 365 *b*, 619 *b*-622 *b*.
93. Qualis ipsorum corona : VIII, 329 *ab*. — 94. Qualis gloria : 335 *ab*. — 95. Habitatio qualis : VIII, 342 *a*; XIII, 616 *a*-619 *a*. — 96. Eorum choreæ et cantilenæ : VII, 228 *b*; VIII, 343 *a*-346 *b*.
97. Eorum bona et divitiæ : XII, 174 *b*; XIII, 5 *a*, 282 *b*. — 98. Sociatas quale gaudium cum gloria ipsis afferat : *ibid.*, *et* VII, 229 *a*, 646 *b*; XIII, 230 *ab*.
99. Beati duos choros faciunt cantantes trisagion : XII, 121 *b*.
100. Obliviscentur miseriæ, sed non gratiæ : VII, 229 *a*; IX, 437 *ab* (*ubi*, *loco vocis* gratitudo, *legatur* ingratitudo).
101. Beatis qualiter Christus, et quid ministrabit : X, 566 *a*; XIII, 309 *a*.
102. Beatorum pax qualis : XIII, 228 *ab*, 232 *a*.
103. Quomodo inebriandi sint : VII, 649 *a*; XIII, 310 *b*-311 *a*.
104. Satiati sitient, et sitientes satiabuntur : VII, 228 *b*, 229 *b*; XIII, 4 *b*.
105. Beatorum nuptiæ cum Christo : XIII, 87 *ab*.
106. Quomodo palmas in manibus teneant, et stolis albis vestiti sint : XIII, 192 *b*.
107. Quis sit vere beatus : V, 165 *b*; VII, 121 *a*-122 *b*.
108. Beatum facit spes, fides, charitas, timor, bene operari, contemplatio, patientia : X, 238 *a*.

Vid. AUREOLA, n. 1-8, GLORIA.

BEELZEBUB. 1. — interpretatur Vir muscarum, et designat idolum famosum : X, 527 *b*.
2. Quomodo etiam designet diabolum : *ibid.*, *et* VIII, 102 *a*.

BEHEMOTH. 1. — interpretatur Bestia, et est nomen diaboli : VIII, 102 *a*.
2. — dicitur diabolus, quia comedit peccatores : XIII, 176 *a*.

BEL significat diabolum, qui peccatis hominum cibatur : XIII, 139 *a*.

BELLUM. 1. — quadruplex : VIII, 324 *b*.
2. Exempla bellorum inter homines ex Scripturis deprompta : VIII, 586 *a*-588 *b*.
3. Bellum spirituale triplex cum carne, mundo et dæmonibus : IX, 113 *b*.

Digitized by Google

4. — rursus triplex contra gentiles, hæreticos et malos : IX, 286 *b*.
5. — iterum multiplex : IX, 215 *a*.
6. — denuo triplex, scilicet cum rege vel superbiæ, vel justitiæ, vel providentiæ : X, 624 *b*.
7. Omnia bella veniunt ex concupiscentia : XI, 156 *b*.
8. Quare permittantur a Deo : XI, 157 *a*.
9. Ad justum bellum tria requiruntur, scilicet principis auctoritas, justa causa et intentio recta : VII, 534 *a*.
10. Bella omnia ex ira procedunt : VII, 533 *b*.

BENE. 1. — esse melius est quam esse : V, 74 *a*.
2. — facere vel agere, quid sit : IX, 56 *a*.
3. — facere quatuor exigit : XI, 550 *b*-551 *a*.

BENEDICAMUS DOMINO. 1. — quare dicatur, et quomodo differat a Benedicamus Dominum : IX, 189 *b*.
2. — quare in choro a clericis dicatur, et a choro respondeatur Deo gratias : IX, 292 *b*.

BENEDICERE. 1. Quomodo benedicat creatura creaturam, vel Creatorem, vel Creator creaturam : IX, 189 *b*, 233 *b*, 279 *a*.
2. Duplex benedicendi Deum modus : X, 601 *b*; XIII, 189 *b*.
3. Ad episcopum pertinet benedicere parvulos : XIII, 445 *b*.
4. Qualiter benedictus sit Christus a turbis, et a nobis benedicendus sit : XI, 121 *a*-122 *b*, 422 *a*.

BENEDICTIO. 1. — dexteræ, et — sinistræ, quomodo differant : IX, 553 *b*-554 *a*; XIII, 323 *a*.
2. — data Mariæ ab Elizabeth expenditur : X, 236 *b*-237 *a*.
3. — ante cibum præmittenda, maxime ab ecclesiasticis : V, 423 *b*; XI, 231 *b*.
4. — facta a Christo in confectione Eucharistiæ non fuit consecratio : V, 423 *b*.
5. — aquæ vel olei ponit aliquam proprietatem sanctificationis : V, 517 *a*.
6. Benedictionem qualiter a sancta Trinitate petere debeamus : XIII, 321 *b*-322 *a*.
7. Benedictio quam a Deo petere debemus, est gratiæ et gloriæ collatio : XIII, 322 *b*, 323 *a*.
8. — diaboli quænam sit, item quæ fortunæ : XIII, 322 *b*.
9. — quibusnam in Ecclesia soleat dari : XIII, 323 *ab*.
10. — triplex, scilicet temporalis, spiritualis et sempiternalis : XIV, 106 *ab*.
11. Exempla ex Scriptura desumpta benedictionum quas Deus confert hominibus : VIII, 497 *ab*. — 12. Item benedictionum, quibus homines benedixerunt Deum : VIII, 498 *a*-499 *a*. — 13. Item benedictionum quibus homo benedicit hominem : 499 *a*-500 *a*.

BENEDICTUS (sanctus). 1. Ejus contemplativa anima, et solitudinis amor : IX, 127 *b*.
2. Ejus interrogatio ad diabolum, et diaboli ad eum responsio : XIII, 364 *a*.
3. — prædixit pontificatum sancto Gregorio : IX, 107 *a*.
4. — vidit totum mundum in radio solis : IX, 127 *b*.

BENEFACERE in extremis ad omnes tenemur : X, 375 *b*-376 *a*. *Vid.* BENE, n. 2, 3.

BENEFICIUM. 1. — Beneficii subtractio est species avaritiæ : VII, 364 *b*.
2. — recompensatur per duo, scilicet per actionem gratiarum, et redditionem obsequii : VI, 119 *b*-120 *a*.
3. Deus in beneficiis tribuendis tria respicit, scilicet subjecti indigentiam, minorem indignitatem, et majorem utilitatem : IV, 38 *b*-39 *a*.
4. Beneficia quanto majora, tanto pauciori-bus communicanda : IV, 41 *b*.
5. Beneficia Dei sunt assidue recogitanda : VII, 100 *a*; VIII, 561 *a*-562 *a*; IX, 676 *a*; X, 151 *ab*, 439 *ab*; XII, 28 *b*, 30 *b*-31 *a*, 39 *a*-65 *b*, 663 *a*-666 *a*; XIII, 356 *b*-357 *a*. — 6. Persolvi non possunt : XII, 99 *b*.
7. Beneficium conferre intuitu retributionis non est meritorium : X, 378 *a*.
8. Beneficiorum Dei magnitudo expenditur : IV, 236 *b*; IX, 533 *ab*; X, 571 *b*-574 *a*; XI, 542 *b*; XII, 175 *a*-176 *a*, 369 *ab*; XIII, 89 *b*-90 *a*, 304 *b*-305 *b*, 307 *a*-309 *b*.
9. Beneficiorum Dei meditatio cor accendit : XII, 222 *b*-223 *a*.
10. Beneficia Dei sunt funiculi quibus trahimur ad ipsum amandum : XIII, 315 *b*-316 *a*, 321 *a*.
11. Beneficia Dei quam pretiosa : XII, 416 *b*-417 *a*.
12. Beneficia Dei ad tria capita reducuntur, scilicet naturæ, gratiæ et superabundantiæ : XII, 87 *b*, 97 *a*, 175 *b*-176 *a*.
13. Beneficium crucis et passionis Christi omnia alia superat : XII, 657 *a*-659 *a*.
14. Beneficia creationis, reparationis et sacramentorum expenduntur : XII, 39 *b*-65 *b*, 98 *b*.
15. Majora beneficia non arguunt majora merita : III, 241 *ab*.
16. Elongatio superni beneficii spectat ad spoliationem gratuitorum per peccatum mortale : VII, 376 *a*, 515 *a*.

BENEFICIA ecclesiastica. 1. — qua ratione conferenda : VI, 155 *a*.
2. Beneficiorum pluralitas quam excusationem habeat : VII, 35 *b*.
3. Eorum fructus quomodo expendendi : VII, 35 *a*-36 *a*.

Digitized by Google

BENEFICIATIS quomodo res Ecclesiæ administrandæ : VII, 35 *a*-36 *a*.
BENEPLACITUM Dei et hominis multiplex : IX, 409 *b*-410 *a*.
BENEVOLENTIA. 1. — Dei relucet in rebus creatis : XII, 5 *a*.
2. — erga Deum quotupliciter exhibenda : 28 *b*.
BENIGNITAS. 1. — quid sit : IX, 56 *ab*; XII, 25 *a*.
2. — est fructus Spiritus sancti : VIII, 329 *b*.
3. Motiva ad illam inducentia : 329 *b*-330 *a*.
4. Benignitatis septem sunt partes : VII, 412 *b*-413 *a*.
5. — Christi quanta in passione : VII, 293 *a*.
6. — Dei quanta in homines : VIII, 494 *b*-496 *a*; XIII, 340 *a*.
7. — quam necessaria prælatis : XII, 148 *a*.
BENJAMIN. 1. — interpretatur filius dexteræ : IX, 498 *b*. — 2. — significabat Paulum : 238 *b*-239 *a*.
BERNARDUS. 1. Bernardi sanctitas et doctrina qualis : XII, 557 *a*.
2. — quam castus fuerit : XIII, 505 *b*-506 *a*.
BESTIÆ character qualis sit : V, 381 *a*.
BESTIÆ. 1. — unde dictæ : II, 607 *a*.
2. — communiter dicuntur animalia : III, 52 *a*.
3. Bestiarum servitium remunerabile non est, quare : III, 60 *b*-61 *a*.
4. — quare filii Dei dici non possint : IV, 225 *a*.
5. Dicuntur dæmones in Scriptura : XIII, 135 *a*, 273 *a*.
6. Bestiarum aliquarum amor in catulos suos : XIII, 240 *b*.
BESTIALIUS nihil est quam homo ratione non utens : XIII, 341 *b*.
BETH littera interpretatur Domus : IX, 329 *b*; X, 145 *a*.
BETHANIA. 1. — interpretatur Domus obedientiæ : XI, 115 *b*, 238 *b*; XIII, 333 *a*.
2. — duplex erat in Palæstina : XI, 271 *b*.
BETHLEHEM. 1. — civitas David : X, 257 *a*. — 2. — interpretatur Domus panis, significatque Ecclesiam : X, 258 *b*; XIII, 50 *b*.
BETHPHAGE interpretatur Domus buccæ, et significat confessionem : XI, 115 *b*.
BETHSABEE significat animam carnis vinculo irretitam : XIII, 21 *a*.
BETHSAIDA interpretatur Domus pecudum : XI, 325 *a*; item Domus venationis vel frugum : 280 *a*.
BETHSAMES interpretatur Domus solis : IX, 325 *a*, 358 *b*.
BETHSAMITÆ cur percussi a Deo, et quid figuraverint : V, 446 *b*.
BIBERE, *vid.* VINUM.
BIBLIA. Ad quem pertineat proprietas Bibliæ fratri Minori ad usum traditæ : XIV, 629 *a*.
BIBLIA PAUPERUM, opus fratri Nicolai de Hanapis ordinis Prædicatorum, sancti Bonaventuræ falso tributum : VIII, VIII-IX, 483 *a*-642 *b*.
BIBULUS, vir gentilis, injuriarum condonator : XIII, 519 *b*.
BIGAMIA. 1. — impedit receptionem ordinum, et quare : VI, 202 *b*-204 *b*, 443 *a*.
2. — est contra jus naturæ et contra jus divinum : VI, 406 *a*.
3. Bigamiam primus introduxit Lamech : IX, 99 *b*.
BIGAMUS. 1. — est qui recipit duas uxores, vel viduam : VI, 203 *b*, 204 *a*, 226 *b*, 238 *b*.
2. — est qui ante baptismum contraxit cum una, et post cum alia : VI, 401 *b*.
BILINGUIS maledictus a Deo : XIII, 231 *b*.
BINARIUS. 1. — numerus est Deo exosus, quare : II, 565 *b*.
2. — numerus licet plus accedat ad unitatem, tamen per ipsum magis significatur divisio : *ibid.*
3. — numerus quæ et quot significet in Scriptura : IX, 285 *a*.
BIS. 1. — est adverbium adjectivum verbi, quod numerat ipsum verbum ratione durationis : IV, 190 *b*.
2. — importat actus geminationem, vel univoce, vel analogice : IV, 191 *a*.
3. — præcise dicit complementum actus, non desitionem : IV, 191 *b*.
4. — quomodo datus dici possit Spiritus sanctus : I, 233 *ab*.
5. — natus Christus an dici possit : IV, 190 *b*, 193 *a*.
6. — an semper dicat actus interruptionem : IV, 191 *ab*.
BLANDITIÆ inducunt ad amorem, unde quod factum est per blanditias vere factum censetur : VI, 251 *b*.
BLASPHEMANTIUM pœnitentia quænam fuerit taxata a sacris canonibus : VIII, 374 *b*.
BLASPHEMARE. 1. — quid sit, et quot modis fiat : X, 342 *b*; XII, 241 *b*-242 *a*.
2. Christum blasphemat, qui ob ejus misericordiam peccata multiplicat : XIII, 469 *a*.
BLASPHEMIA. 1. — quid sit : VII, 363 *a*. — 2. — est species iræ : *ibid.*
3. — est contra secundum præceptum Decalogi : VIII, 277 *b*.
4. — in quo sensu sit peccatum contra Spiritum sanctum : III, 620 *a*.
5. — quam grave peccatum sit, et quanta mala pariat : VII, 133 *b*-134 *a*; VIII, 277 *b*; XIII, 286 *b*.
6. In blasphemiam afferuntur auctoritates sanctæ Scripturæ : VIII, 515 *b*-516 *a*.
7. Blasphemia, et spiritus blasphemiæ, in quo

Digitized by Google

distent, et utrum ex duobus sit peccatum contra Spiritum sanctum : III, 620 *a*; V, 589 *a*.
8. Blasphemiæ exemplum in rege Assyriorum : XIV, 15 *b*.
BLASPHEMUS puer damnatur : XII, 242 *a*.
BONAVENTURA (Sanctus). 1. — a mortis faucibus ereptus fuit ope S. Francisci : XIV, 294 *b*.
2. — septimus generalis Ordinis post S. Franciscum fuit : XII, 2 *a*.
3. Ejus humilitas quanta : III, 655 *b*-656 *a*; VIII, 359 *b*; XII, 202 *a*; XIV, 232 *a*.
4. Ejus discursus suavissimus de gloria paraparadisi : VII, 339 *b*-341 *b*.
5. Ejus scopus in scribendo : VII, 3.
6. Ejus testimonium de sanctitate et doctrina S. Bernardi : XII, 557 *a*.
7. Ejus exhortatio ad serviendum Deo : XII, 203 *a*.
8. Ejus raptus ad vulnera Christi : XII, 634 *a*-635 *a*.
9. — habitabat mentaliter in vulneribus Christi : *ibid.*
10. Ejus devotio maxima erga puritatem B. Virginis : VI, 247 *b*.
11. Ejus scopus in commentatione Evangeliorum : X, 213 *ab*; XI, 249 *b*.
12. — superavit tentationes diaboli, meditatione et memoria passionis Christi : XIII, 413 *a*.
13. — in juventute, cum legeret super Magistrum Sententiarum, docuit conceptam cum macula B. Virginem; in senectute vero, oppositum prædicavit : IV, 61 *ab*; XIV, 111 *b*-112 *a*.
14. Scripsit in libros Sententiarum ad profectum fratrum et obedientiæ meritum : V, 240 *b*.
BONITAS. 1. — divina est causa voluntaria, non necessaria : I, 33 *a*.
2. — in Deo est ratio quare voluntas est in actu : II, 258 *b*-259 *a*.
3. In quo differat bonitas Dei a bonitate creaturæ : II, 265 *b*.
4. — Dei quomodo sui diffusiva : II, 259 *a*; XII, 18 *a*.
5. — est essentialis Deo, et independens : II, 259 *ab*.
6. — cur acclametur causa, et esse, et bene esse nostri, non vero justitia vel sapientia : I, 33 *ab*; II, 259 *a*; III, 573 *b*; VI, 533 *a*.
7. Sicut una est summa veritas, sic una est summa bonitas : IV, 604 *a*.
8. — in creatura duplex, sc. una quæ est ex forma dante esse, altera quæ est ex forma dante bene esse : II, 259 *a*.
9. — per participationem dicitur dupliciter, scilicet aut quia participans, aut quia est participatio ipsa : I, 284 *a*.
10. — duplex, altera naturæ, altera moris : III, 573 *a*, 581 *b*.
11. — triplex communicatur a Deo servis ipsius : IX, 402 *b*, 404 *a*.
12. — rerum an posset a Deo fieri major : II, 162 *b*-163 *a*.
13. — duplex in actione consideratur, una essentialis, scilicet naturæ, altera accidentalis, scilicet moris : III, 504 *b*.
14. — moris in voluntate consistit, et effectum perficit : I, 543 *b*.
15. — operis pendet principaliter ab ordinatione ipsius ad finem intrinsecum; minus principaliter vero, ab intentione operantis : III, 512 *a*-515 *a*, 554 *b*-555 *a*.
16. — operis quomodo per intentionem augeri possit, vel non : III, 556 *b*-557 *a*.
17. — intentionis quandonam sufficiat absque bonis operibus : III, 557 *b*-559 *b*.
18. — operis an aliquid addat supra bonam intentionem : III, 559 *b*-561 *b*.
19. — actus dependet a bonitate potentiæ operantis : III, 512 *b*-517 *a*, 645 *b*; VI, 533 *a*.
20. — operis in hoc sita est, ut opus bene fiat : XII, 146 *b*.
21. — et disciplina, et scientia, quid sint : XI, 201 *ab*; XIII, 259 *b*, 306 *a*.
22. — quomodo perficienda et servanda : VII, 196 *ab*.
23. — naturæ quomodo ad gratiam disponat : V, 354 *b*.
24. — et malitia quam potentiam respiciant : III, 533 *b*.
BONUM. 1. — est Dei nomen : VIII, 79 *b*.
2. — est secundum Dei nomen : XII, 16 *a*.
3. — summum quodnam : XII, 18 *b*.
4. Boni summi vis quanta : XII, 12 *b*.
5. — summum quomodo consistat in potentia, sapientia et bonitate : I, 543 *b*.
6. — summum solus Dei est, et fruendo se diligit se et alia : I, 33 *a*.
7. — summum excogitari non potest sine emanatione personarum : XII, 18 *b*.
8. — aliud per essentiam, aliud per participationem : VIII, 170 *a*.
9. — aliud increatum, aliud creatum : I, 43 *a*; IV, 651 *a*.
10. — omne aut est finis, aut ad finem : I, 37 *b*.
11. — aliud simpliciter, aliud gratuitum : II, 412 *b*.
12. — et verum, quomodo distinguantur : I, 64 *ab*, 147 *a*; II, 181 *a*; III, 166 *b*; V, 32 *b*, 577 *a*.
13. — et verum quandonam convertere liceat : II, 204 *a*.

Digitized by Google

14. — et ens, quomodo distinguantur : I, 36 *a*.
15. — aliud simpliciter, aliud secundum quid, scilicet vel conferens, vel delectabile : III, 201 ; VI, 272 *a*; X, 110 *a*.
16. — utile triplex : III, 248 *b*, 263 *b*.
17. — quadruplex, scilicet fortunæ, naturæ, gratiæ et gloriæ : III, 263 *a*; VIII, 170 *b*.
18. — aliud ordinabile, aliud per quod ordinatur, aliud secundum quod natura ordinabilis est a gratia : III, 435 *b*.
19. — aliud in genere, aliud naturæ, et aliud moris : III, 469 *ab*.
20. — qualiter respiciat naturam : VI, 533 *a*.
21. — aliud in genere, aliud ex circumstantia, et aliud secundum se : XIV, 414 *b*.
22. — aliud verum, aliud apparens : III, 514 *b*.
23. — et ens converti quomodo verum : III, 427 *b*, 573 *a*; V, 32 *b*.
24. — aliud exterius, vel sub homine, vel in homine, aliud interius, vel in homine, vel supra hominem : IX, 250 *a*.
25. Triplex bonum debet cognosci ad meritum viatorum, scilicet increatum, creatum, et conjugatum : VII, 379 *a*.
26. — aliud sciendum, aliud faciendum : VII, 351 *b*.
27. — integrum aliud est quantum ad integritatem superabundantiæ, aliud quantum ad integritatem sufficientiæ : III, 423 *b*.
28. Aliud æternum, aliud temporale : IX, 579 *a*.
29. Bona alia sunt animæ, scilicet virtus, scientia et veritas; alia corporis, scilicet pulchritudo, fortitudo aliæque dotes; alia fortunæ, scilicet divitiæ, parentela, patria, etc. : IX, 54 *a*.
30. Bonorum spiritualium et corporalium discrimen multiplex : VI, 60 *b*; IX, 283 *b*; XI, 313 *b*; XII, 379 *ab*, 381 *a*; XIII, 364 *b*-365 *a*.
31. — commutabile aliud inferius, aliud exterius, aliud interius : X, 423 *b*.
32. — et malum sunt nomina generalia in moribus : III, 552 *a*.
33. Affectus bonus vel malus imponit operi nomen generale boni, non vero nomen speciale : *ibid.*, *et* XI, 551 *a*.
34. Bona temporalia quare sint despicienda : IX, 411 *b*, 481 *a*.
35. Bona temporalia nec sibi, nec propinquis desideranda : XI, 360 *b*.
36. Bona æterna significantur per dextram, temporalia vero per sinistram : IX, 662 *a*.
37. Omnia bona mundi triplex interitus tollit : X, 563 *b*.
38. Bona creata suum dilectorem quare faciant vanum : IX, 682 *a*.
39. Ad quem finem dentur a Deo : XI, 25 *a*.
40. Quare dicantur modicum : XI, 30 *b*-31 *a*.
41. Mala illorum dispensatio quam periculosa : XI, 31 *b*.
42. Bonum triplex, scilicet venia, gratia et gloria : XI, 201 *a*.
43. — sui diffusivum dici potest vel per modum multiplicationis, vel per modum utilis operationis : II, 492 *a*.
44. — est sui diffusivum vel intensive, vel extensive : IV, 41 *b*.
45. — gratuitum, an et quatenus sit diffusivum sui : II, 412 *b*.
46. — majus dicitur vel intensive, vel extensive, etc. : III, 560 *b*.
47. — additum bono majus bonum facere, num semper admittendum sit : III, 519 *b*; VI, 445 *b*; XIV, 29 *a*.
48. — iteratum num semper admittendum sit majus fieri, quam non iteratum : VI, 445 *b*.
49. — summum summe se diffundere, quomodo intelligendum sit : II, 165 *b*.
50. — est finis operantium : XIV, 18 *a*.
51. — unum stare potest cum altero bono etiam opposito, dummodo dirigatur ad eumdem finem : II, 229 *b*.
52. — et pulchrum sunt unum re, non ratione : I, 504 *b*.
53. — in se consideratum dicitur lux; in ordine vero ad potentiam cognitivam dicitur pulchritudo animæ : VI, 22 *b*.
54. — est objectum voluntatis, non tamen adæquatum : II, 181 *a*.
55. Ut uniamur summo bono, duo requiruntur, scilicet potentia et virtus : I, 34 *a*.
56. — in ordine ad voluntatem dicit qualitatem absolutam; in ordine vero ad actionem dicit comparationem ad debitum principium et ad finem : III, 574 *a*.
57. — et malum quomodo opponantur : II, 188 *b*; III, 433 *b*-434 *a*, 573 *a*, 611 *ab*.
58. — et malum habent medium, scilicet indifferens : III, 570 *b*.
59. Numquid majori bono majus malum opponatur : V, 143 *b*-144 *a*.
60. — et malum in quo sensu possint esse essentialia actioni : III, 576 *b*.
61. — et malum non esse in genere, quomodo intelligatur : III, 572 *ab*.
62. — et malum num proprie sint genera : III, 572 *b*, 577 *a*.
63. Bono moris, seu gratiæ, non vero naturæ, malum culpæ opponitur : III, 435 *b*, 437 *b*.
64. — quomodo sit principium mali : III, 427 *b*, 434 *b*.
65. — intenditur a voluntate in faciendo etiam malo : III, 431 *ab*, 514 *b*; XIV, 18 *a*.
66. In bono fundatur etiam malum, quomodo : III, 433 *b*-434 *a*, 435 *b*-436 *a*.

Digitized by Google

67. — quomodo corrumpatur a malo : III, 449 *ab*.
68. — modi, speciei et ordinis, qualiter per malum tollatur : III, 454 *a*-463 *b*.
69. — est potentius malo, per se loquendo, modo non se ipsum illi subjiciat : III, 299 *b*.
70. — et malum circa actiones quid dicant : III, 573 *b*.
71. — omnino impermixtum malo datur, sed non e converso : IV, 457 *b*.
72. Non necessario malum ad bonum consequi, quomodo verum : III, 333 *a*.
73. — an relinquendum, quoties ipsi consecuturum malum prævidetur : *ibid.*
74. — propter vanæ gloriæ motus non omittendum : XII, 340 *a*.
75. — quare uno et eodem modo semper fiat, malum vero multifario : III, 520 *b*.
76. Qui sint qui dicunt bonum malum, et malum bonum : III, 424 *ab*.
77. — de malo quomodo Deus semper eliciat : V, 582 *a*.
78. Bonis infimis, mediis et maximis qualiter abuti possimus : III, 263 *b*.
79. Quare autem virtutibus non possimus abuti : V, 446 *a*.
80. Quædam sunt bona mala sive bonis, sive malis, etc. : IX, 246 *a*.
81. Circa bona naturæ, vel fortunæ, vel gratiæ qualiter contingat calumniari : IX, 475 *ab*.
82. — an plura exigat, quam malum : III, 554 *b*.
83. Deus quandoque reddit malum pro malo ad bonum; aliquando bonum pro malo ad malum, etc. : IX, 300 *b*.
84. Boni commodi, seu delectabilis, abstinentia est in genere boni honesti : III, 7 *a*.
85. — desiderare quomodo sit effectus gratiæ gratis datæ : III, 295 *b*-296 *a*.
86. — et finis quomodo idem sint : III, 430 *b*.
87. — quodcumque creatum non potest intendere in beatis gaudium essentiale quod percipiunt ex visione Dei : IV, 24 *a*.
88. Bona gratuita diligenda sunt ex charitate : IV, 639 *b*-640 *b*.
89. — stare potest cum falso, et quare : IV, 520 *b*.
90. — sub ratione boni, quando præsens est, delectat concupiscibilem, sed erigit in spem sub ratione excellentis : IV, 589 *b*.
91. Ad bonum duplex est appetitus in homine, scilicet in generali, et in speciali : VI, 571 *ab*.
92. — quisque potest prosequi tribus modis : IX, 198 *b*.
93. Boni ratio et appetibilitas multiplex expenditur : IX, 475 *a*.
94. — privatum quicumque præponit communi, conjurat in Christum : XI, 129 *b*.
95. Bona de Christo, non mala annuntianda sunt : X, 436 *ab*.
96. Omne — est vel in declinatione mali, vel in profectu boni : XIV, 43 *b*.
97. — omnes naturaliter desiderant : III, 295 *b*, 531 *a*; XIV, 18 *a*.
98. Bona matrimonii quænam, et quomodo approprientur personis divinis : VI, 238 *b*.
99. — proprium quandonam proximi bono præponendum sit ex lege charitatis : IV, 655 *a*-657 *b*.
100. — alacriter incipiendum : XII, 376 *b*.
101. Bona quænam occultanda, vel publicanda : XII, 339 *b*-340 *a*.
102. Diligentibus Deum quomodo omnia cooperentur in bonum : V, 11 *b*.
103. Bona et mala in judicio patebunt : VI, 467 *b*-470 *b*.
104. — sive in actu, sive etiam in potentia, potest esse objectum voluntatis : V, 32 *b*.

Vid. OPUS.

BONORUM immobilium possessio quare sacerdotibus veteris legis vetita, non novæ : VI, 154 *a*.

BONUS. 1. Deus quomodo solus bonus dicendus : XI, 87 *a*.
2. Boni proprie soli dicuntur esse cum Deo : II, 37 *b*.
3. — dicitur aliquando etiam non baptizatus : IX, 258 *b*.
4. Boni non sunt, qui malos ferre non possunt : IX, 386 *a*.
5. Bonis quare Deus immittat mala in hoc mundo : IX, 625 *b*.
6. Boni semper a malis persecutiones passi sunt : XI, 158 *a*-159 *a*.
7. Bonorum tristitia ex multiplici causa : XI, 591 *b*-592 *a*.
8. Bonum ex malo boni semper eliciunt : XI, 29 *ab*.
9. Boni quomodo desursum sint, mali deorsum : XI, 377 *b*-378 *a*.
10. Bonorum gaudium quale : XI, 582 *b*.
11. Bonum inter bonos non esse gravis culpa, bonum esse inter malos magna laus est : XIII, 111 *b*.
12. Boni sunt vasa pro vino gratiæ Dei, mali pro sterquilinio diaboli : *ibid.*
13. Boni in mundo nihil habent, mali nihil in cœlo : XIII, 114 *ab*.
14. Amicitiæ bonum, sive cum bonis, sive cum malis expenditur : XIV, 28 *b*-30 *b*.
15. Bonus non est, qui malos sustinere non potest : XIV, 30 *a*.
16. Bonorum hominum quatuor genera in religione : XII, 134 *b*-135 *b*.

Digitized by Google

17. Bonorum mors quam felix : XII, 114 *a*.
18. De oppressione bonorum per malos Scripturæ quid referant : VIII, 618 *b*-619 *b*.
19. Item de bonis latentibus inter malos : VIII, 622 *b*-623 *a*.
20. Item de societate bonorum : VIII, 627 *b*-628 *b*.
21. Item de bonis principibus et prælatis : VIII, 608 *a*-611 *a*.
22. Cujus causa bona est, ipsum bonum esse, quomodo verum : III, 427 *a*.
BOS. 1. — mystice in Scriptura quis sit : IX, 552 *b*.
2. — est rex jumentorum, et designat prælatos Ecclesiæ : XIV, 132 *a*.
3. Boves facilius portant jugum, dum cantantes audiunt bubulcos : XIII, 100 *b*.
BOSRA interpretatur Angustia : XIII, 213 *b*.
BOTRUS est Christus : IV, 293 *a*, 560 *b*; XIII, 57 *a*.
BRACHIA. 1.—naturaliter currunt ad amplexandum quod corde diligitur : XIV, 22 *a*.
2. — Dei sunt Filius et Spiritus sanctus : VIII, 55 *b*-56 *a*.
BREVIARIUM an possint habere Fratres Minores : XIV, 629 *a*.
BREVILOQUIUM. 1. Opus authenticum sancti Doctoris : VII, IV-VI, 240 *a*-343 *b*.
2. — est compendium totius theologiæ : VII, 248 *ab*.
BRUTA. 1. Brutorum animæ utrum e nihilo, an ex aliqua materia productæ sint : II, 609 *b*-614 *a*.
2. — moveri, vel se movere possunt etiam in opposita, sed tamen infra dignitatem liberi arbitrii : III, 201 *b*, 202 *ab*.
3. — non dominantur actibus interioribus, sed tantum exterioribus : III, 202 *ab*.
4. — quale eligant bonum : III, 202 *a*.
5. — qualem providentiam, libertatem, appetitumque habeant : 202 *a*, *b*.
6. — quare alia domari possint, alia non : 202 *b*.
7. — quare passibilia et corruptibilia creata sint : 329 *a*.
8. In brutis quare non sit consanguinitas : VI, 411 *b*.
BUBONES quomodo sint clerici mali : X, 170 *a*.
BUFFONIBUS comparantur impii Judæi : XIII, 57 *a*.
BULISIS et thelisis sunt distincti volendi modi : IV, 372 *b*.
BURDO nascitur ex equo et asina : I, 325 *a*.
BUTYRUM quid significet in Scriptura : IX, 165 *a*.
BYSSINUM sunt justificationes sanctorum : IX, 329 *a*.

C

CAATH interpretatur Dolens, seu pœnitens : VII, 467 *b*. *Alia interpretatio legitur* XII, 334 *a*.
CAATHITÆ. 1. — erant deputati ad portandum sanctuarium : XII, 334 *a*.
2. — mystice sunt prælati inferiores, quomodo : VII, 467 *b*.
3. — interpretantur Patientes vel componentes, et per eos significantur etiam religiosi : XII, 334 *ab*.
CADERE. 1.—contingit multipliciter et multiplici de causa : IX, 204 *b*, 545 *b*-546 *a*; XIV, 16 *ab*.
2. Nullus cadit, nisi qui in alto consistit : XIV, 16 *b*.
3. — in faciem vel retrorsum, quid sit : XI, 59 *b*, 485 *a*.
Vid. CASUS.
CADUS quid sit : XI, 28 *a*.
CÆCILIA (sancta). 1. Cæciliæ virginis et martyris pœnitentia, patientia, sapientia et perseverantia expenduntur : XIII, 630 *b*-631 *b*.
2. — an consenserit in copulam cum conjuge : VI, 247 *ab*.
3. — quomodo portaverit evangelium Christi in pectore : XII, 510 *a*.
CÆCITAS. 1. — quid sit : III, 645 *b*; IV, 268 *b*.
2. Cæcitatis corporalis et pariter spiritualis causæ quatuor : XI, 564 *b*.
3. Cæcitatis spiritualis quatuor genera : XIII, 135 *a*-136 *a*, 352 *ab*.
4.—spiritualis item triplex : IX, 62 *a*; XIII, 165 *a*.
5. Ejus effectus : XI, 396 *a*.
6. Cæcitas ignorantiæ, causa (*imo effectus*) iræ : XIII, 352 *b*.
7. Quomodo sanetur : XI, 565 *a*; XIII, 136 *a*-137 *a*.
8. — tollenda est, antequam ad spiritualem refectionem accedatur : XIII, 334 *a*.
9. — spiritualis qualis optanda : X, 619 *a*.
CÆCUS. 1. Animi perspicacitas cæcorum unde oriatur : XIII, 523 *a*.
2. Cæci sedentis secus viam a Christo sanati mysteria panduntur : XI, 96 *b*, 97 *b*-98 *b*; XIII, 406 *b*.
3. Cæci duces excolantes culicem quinam sint : XIII, 135 *b*.
4. — ductor est stultus rector, vel malus consiliarius : VIII, 297 *a*; XII, 260 *a*; XIII, 70 *a*.
5. Cæci illuminatio facta a Christo expenditur mystice : XI, 390 *ab*; XIII, 41 *b*, 393 *ab*.
CÆLESTIS, *vid.* CŒLESTIS.
CÆLUM dicitur a Cælando : IX, 70 *a*. *Vid.* CŒLUM.
CÆSAR. 1. Cæsaris imago qualis, et quomodo spiritualiter perficienda : X, 1 *b*-2 *a*; XIII, 299 *b*, 477 *a*-478 *a*; XIV, 127 *ab*.

Digitized by Google

2. Cæsares dicti sunt omnes imperatores a Julio Cæsare : x, 255 *b*.
CAIN, seu Caim. 1. — interpretatur possessio seu acquisitio, et figurat avaritiam : xiii, 293 *a*.
2. — dicitur autonomastice injustus, quare : x, 70 *a*.
CAIPHAS. 1. — interpretatur vomens ore, significatque diabolum : ix, 526 *a*; xiii, 134 *b*.
2. — quo sensu verum prædicaverit, et simul falsum : vi, 38 *a*; xi, 417 *b*-418 *a*.
CALAMITAS. Quomodo infans incipiat esse propheta suæ calamitatis : x, 49 *a*.
CALAMUS est arbor aromatica, significatque religiosos : viii, 323 *b*.
CALCANEUM levare contra Dominum, quid sit : xi, 437 *b*.
CALCEDONIUS, *vid.* Chalcedonia.
CALCEAMENTUM. 1. — proprie quid sit : ix, 229 *b*; xiv, 568 *a*.
2. Calceamenta Christi quæ fuerint, et an Christus incesserit calceatus : xi, 270 *a*; xiv, 568 *ab*.
3. Calceamenta Christi mystica quæ sint : viii, 57 *a*; xi, 271 *a*.
4. — aliquando humilitatem, aliquando passionem Christi, quandoque ejus incarnationem, vel evangelium, quandoque opera bona vel mala significat : ix, 229 *b*.
5. Calceamenta Christi, apostolorum ejus, et fratrum minorum qualia : ix, 229 *b*; xiv, 568 *a*, 622 *a*-626 *b*.
CALEPH vel Caleb filia quomodo significet animam : xiv, 32 *b*.
CALIDUM quomodo calidum generet : ii, 419 *a*.
CALIGÆ sunt sandalia quibus utebantur apostoli : xiv, 623 *b*.
CALIX. 1. — in Scriptura aliquando significat passionem Christi, aliquando potus refectionem : v, 430 *b*-431 *a*; xi, 180 *b*, 486 *b*.
2. — qualis a Christo propositus sit filiis Zebedæi : xi, 486 *b*.
3. — quomodo aratrum repræsentet : ix, 207 *b*.
4. — in missa gerit figuram tumuli Christi : xi, 219 *a*; xii, 262 *a*.
5. — qua reverentia a ministris altaris tractandus : xii, 465 *a*.
6. — Domini quomodo contineat merum in summo, fæcem in imo, et mixtum in medio : ix, 248 *a*. — 7. Quomodo hoc calice inebriata sit tum angelica, tum humana natura : *ibid.*, *b*.
8. — aquæ frigidæ quomodo cœlum mereatur : xiii, 119 *b*.
CALLIDITAS. 1. — est cognitio ordinata ad seducendum vel nocendum corporaliter vel spiritualiter : ii, 92 *a*.
2. De ea notantur multa loca in Scriptura : viii, 553 *a*-554 *b*.
CALOR. 1. — aliquando dicit substantiam, aliquando proprietatem ignis : ii, 552 *b*.
2. — vitalis corporum dicitur cœlestis, quia est a natura cœlesti, et quomodo : iii, 20 *a*.
3. — in nobis est triplex, scilicet animæ, cœli et elementi : ii, 442 *a*.
4. — est in igne formaliter et effective, in cœlesti vero corpore effective tantum : ii, 571 *ab*.
5. — in corpore glorificato erit non consumens, sed conservans : vi, 590 *a*.
6. — potest augeri, vel intensive, vel extensive : i, 300 *b*.
7. — est per quem cœli influunt fœcunditatem in hæc inferiora : vii, 261 *a*.
Vid. Cælum, 27, 30, 36, 49, Cor.
CALUMNIA. 1. — est falsi criminis impositio, et procedit ex appetitu vindictæ : vii, 533 *a*.
2. — est criminatio litigiosa : ix, 637 *b*.
3. — quomodo conturbet sapientem : 638 *a*.
4. — de se est peccatum mortale, et quare : vii, 533 *a*.
5. — in Scripturis sumitur active, vel utroque modo : ix, 490 *a*.
CALVARIA. 1. Calvariæ locus quisnam fuerit, et quare sic appellatus : ix, 240 *b*; xi, 209 *b*-210 *a*, 499 *a*.
2. — quare in hoc loco extra civitatem Christus occidi voluerit : xi, 210 *a*.
CALVUS quare Christus dicatur : ix, 215 *b*.
CAMBIUM, humoris effectus, est humiditas quæ a venis exit, et dealbari incipit : vi, 476 *b*.
CAMBIUM, negotiationis species. *Vid.* Campsor.
CAMELUS. 1. — quomodo significet avarum : xi, 90 *ab*.
2. — quomodo per foramen acus transire possit : ix, 292 *b*; xi, 90 *b*; xiv, 79 *b*.
3. Camelum glutientes qui sint : xiii, 135 *b*.
4. — quomodo figuret perseverantes : xiii, 190 *a*.
CAMERA tripartita. 1. — significat Ecclesiam : ix, 236 *b*. — 2. — quomodo etiam significet animam : 237 *a*.
CAMPSOR probans aurum quomodo Christum figuret : xiv, 56 *b*.
CANA interpretatur zelus, et figurat zelum animæ sponsæ Christi : xi, 538 *a*.
CANCER semper vadit ex adverso retrogradiendo, illosque figurat qui diebus festis vadunt ad nundinas : viii, 278 *a*.
CANDELA. 1. — quare detur in baptismo : v, 398 *b*; viii, 207 *b*; ix, 235 *a*.
2. — quomodo immoderantiæ effectus figuret : xiv, 115 *a*.
CANDELABRUM. 1. — seu cereum recipere, est actus principalior in acolytatus munere : vi, 167 *a*.
2. — figurat justos cujusvis status : xiii, 225 *a*.

Digitized by Google

CANDOR hypocrisis et gloriæ multiplex, scilicet innocentiæ : IX, 245 *b*. — 2. — item triplex, scilicet mentis, carnis et operis : XIV, 91 *b*-92 *a*.

CANIS animal. 1. Canes facti sunt a Deo ad solatium hominis : II, 621 *a*.

2. — mystice in Scriptura est Judæus, vel idololatra, vel hæreticus, vel prædicator : IX, 182 *a*; XIII, 98 *b*. — 3. Item detractor : VIII, 280 *b*.

4. Item avarus : XIII, 364 *b*. — 5. Item vulgus hominum : XIV, 25 *b*.

6. Canes malignantes sunt dæmones : XIII, 382 *a*.

7. Cani famelico comparatur acediosus : VIII, 257 *b*.

8. Cani semper cupido comparatur homo carnalis : IX, 18 *b*.

CANIS stella. Sub hoc signo medicinas sumere malum : XIV, 28 *a*.

CANITIES unde proveniat : IX, 677 *b*.

CANON ecclesiasticus. 1. Canonum scientia importat cognitionem quia, Theologia vero propter quid : VI, 27 *b*.

2. Canones pœnitentiales dirigunt confessarium in generali, sed in speciali et quoad modum relinquunt totum arbitrio sacerdotis : VI, 72 *ab*.

3. Canones regulariter imponunt pœnitentiam pro peccato mortali : VI, 72 *b*.

4. Canones emanant ex hac lege naturali : Quod tibi fieri non vis, etc. : IX, 57 *b*.

5. Canones instituti fuerunt et ordinati a Leone Magno ad Gregorium Magnum : IX, 107 *a*.

6. Canones respondent cæremonialibus præceptis legis veteris, leges Justiniani judicialibus, et monastica statuta moralibus : IX, 106 *a*.

7. Canonum pœnitentialium catalogus exponitur : VIII, 367 *a*-381 *a*.

CANON Missæ. 1. Canonis missæ, seu sacramentarii auctores quinam fuerint : XII, 264 *a*.

2. Canonis missæ solummodo hanc clausulam : *Qui pridie*, cum Oratione Dominica instituerunt apostoli : *ibid.*

3. — habet in principio signum T, insinuans mysterium crucis : *ibid.*

4. — cur non contineat memoriam sanctorum confessorum : 266 *a*.

CANONICÆ HORÆ, *vid.* HORÆ.

CANTABIT. De quibusnam dici possit illud Boetii, *Cantabit vacuus*, etc. : XIV, 19 *a*.

CANTANDI modus in choro traditur : XII, 461 *b*.

CANTICUM CANTICORUM. 1. Canticorum liber docet cœlestia diligere, maxime sponsum cœlestem : IX, 582 *b*.

2. — arcem tenet inter cantica lætitiæ : X, 140 *b*.

3. — continet tres exclamationes præcipuas scilicet devotionis, admirationis et exultationis : XII, 14 *ab*.

CANTICUM. 1. Cantica tria quotidie cantantur in Ecclesia, primum vespere, secundum sero, tertium ad auroram, quorum mysteria proponuntur : X, 273 *b*.

2. Canticum Mariæ exponitur, ejusque maxima mysteria : 238 *b*-242 *b*.

3. Item canticum Simeonis : 272 *b*-273 *b*.

4. Item canticum Zachariæ : 248 *a*-254 *a*.

5. Quatuor cantica leguntur in Ecclesia, scilicet duo Moysis, tertium Annæ, et quartum Davidis de manu Saul erepti : IX, 577 *a*.

6. Psalmus cantici et canticum psalmi, quomodo differant in sensu : IX, 162 *a*.

CANTILENÆ quando licitæ, et quando non : VII, 366 *b*, 548 *a*; IX, 601 *b*.

CANTOR. 1. Cantoris officium, seu psalmistatus non est proprie ordo : VI, 178 *a*-179 *a*.

2. Cantoris officium in Ecclesia quale sit : *ibid.*

3. Cantores, seu cantilenas audire quando peccatum sit, et quando non : IX, 601 *b*.

CANTUS. 1. Cantus seu musicæ natura est, ut quem invenit tristem, reddat tristiorem; et quem lætum, lætiorem : X, 141 *a*.

2. — galli confortat infirmos : XIII, 565 *b*.

3. — devotus valet contra lætitiam : XII, 162 *a*.

4. — Luciferi, Adæ et Christi, in quo discrepent : IX, 576 *b*.

5. — Christi cum Maria, angelis, patriarchis et prophetis, apostolis, martyribus, sanctis pontificibus, doctoribus et aliis confessoribus, monachis et anachoretis, virginibus et omnibus sanctis in cœlesti chorea : VIII, 343 *a*-346 *b*.

CAPACITAS materiæ quid : II, 163 *b*, 320 *b*, 471 *b*.

CAPH. 1. — est littera Hebraica, et interpretatur Incurvata : IX, 421 *b*.

2. Item interpretatur Manus : X, 154 *b*.

CAPHARNAUM. 1. — commonefacit Christum lapidem esse angularem, quomodo : X, 389 *b*.

2. — interpretatur Villa pulchritudinis, scilicet ejusmodi quæ non sit appetenda : XI, 548 *a*.

3. — quare exaltata dicatur a Christo : X, 496 *a*.

CAPILLI. 1. — sunt de veritate humanæ naturæ quod decorem : VI, 477 *b*.

2. — dicuntur vivere, quare : VI, 478 *b*.

3. — licet sint ex superfluitate orti, tamen non sunt superflui in corpore humano : *ibid.*, *et* 151 *a*.

4. — et cætera intestina resurgent cum corpore humano : VI, 477 *b*-478 *b*.

Digitized by Google

5. — tondentur in clericis, et altius in monachis, et quare : VI, 150 *ab*; IX, 546 *a*.
6. Capillum non periturum de capite nostro quomodo promiserit Christus, et quo sensu : XI, 161 *a*.
7. — molles et rari, vel crispi, vel nimium depressi, vel flavi, etc., quid denotent in homine : VIII, 116 *b*.
8. Capilli capitis quid in Deo : VIII, 55 *a*.
CAPIT Christus homines malos in inferno, bonos per gratiam in mundo, et in morte per sententiam : XIII, 348 *ab*.
CAPITALIA. *Vid.* PECCATUM.
CAPPARIS herba quos effectus pariat : IX, 680 *b*.
CAPTIVIS indulgentia quomodo adhuc prædicetur, et clausis apertio : XIII, 279 *b*.
CAPTIVITAS. 1. Tres captivitates leguntur Hebræorum, significantque triplicem captivitatem pœnæ, culpæ et gehennæ : IX, 243 *a*.
2. — hominis a diabolo quomodo retibus, dentibus et laqueis proveniat : XIII, 347 *b*-348 *a*.
3. — hominis ab homine accidit per calumnias vel violentias, scandala, et prædicationes : XIII, 348 *a*.
4. — multiplex expenditur, a quibus liberavit nos Christus : XI, 563.
CAPUT. 1. — de sui ratione habet quod sit membris conforme, quod membrorum sit principium, et quod influat sensum et motum; quæ omnia capiti spirituali, scilicet Christo aptantur : I, 498 *b*-499 *a*; IV, 26 *a*, 286 *b*-287 *a*; VII, 288 *b*.
2. Generalior est cordis influentia quoad veritatem, sed capitis quoad manifestationem, quomodo : IV, 292 *a*.
3. Principium motus et sensus secundum physicos est in capite, secundum naturales vero in corde : *ibid.*
4. — naturaliter influere non potest nisi in membra sibi jam unita : *ibid. inferius.*
5. Caput bonorum Christus est, — iniquorum est diabolus : XIII, 45 *a*.
6. Caput mortui quomodo revelaverit sancto Macario malos christianos in inferno cæteris damnatis inferius esse positos : XIII, 532 *b*; XIV, 40 *a*.
7. — ad Deum levare quid sit : XIII, 410 *b*.
8. — cuilibet congregationi necessarium est : XIII, 500 *b*.
9. — Olim ungebatur in lætitiæ signum : X, 414 *b*.
10. — aliquando dicitur pro mente : XIII, 3 *a*.
11. — in corpore humano quare erectum sit in cœlum : VII, 268 *a*, 396 *a*; VIII, 116 *a*.
CARBO ignitus Eucharistia quomodo sit : V, 456 *a*.
CARBONARIUS est diabolus : XIII, 237 *b*.
CARCER. 1. Carceris miseriæ enarrantur, applicanturque miseriis animarum in purgatorio : XIII, 624 *a*-625 *b*.
2. Animæ purgatorii quomodo e carcere liberari possint : XIII, 279 *b*.
CARDIACA passio quid sit : XIII, 585 *a*.
CARDINALES cur in festis diebus equitent in equis tectis albis pannis : IX, 207 *b*.
CARDINALES virtutes. *Vid.* VIRTUS.
CARENTIA justitiæ debitæ constituit peccatum originale : III, 364 *a*.
CARITH, id est divisio, quid figuret : XIII, 55 *a*.
CARMEN. 1. — pulcherrimum ad laudem divinæ justitiæ erit lamentum damnatorum : IX, 25 *b*.
2. — est mundus : II, 166 *b*.
CARNALES. 1. Carnalibus multa supplicia minatur Christus : X, 371 *b*-372 *a*.
2. Carnalium gaudium quam noxium : XIII, 249 *ab*.
3. — sunt porci volutantes se in immunditiis : XI, 13 *a*; XIII, 368 *a*; XIV, 63 *b*.
CARNALITAS. De carnalitate multæ auctoritates Patrum proponuntur : VII, 143 *b*-144 *a*.
CARO. 1. — dupliciter sumitur, scilicet pro natura, et pro vitio : II, 250 *b*; III, 77 *a*-78 *a*, *b*; 103 *b*, 385 *b*.
2. — alia est secundum speciem, alia secundum materiam; quænam sint proprietates cujusque : III, 348 *a*.
3. — unius secundum speciem non potest fieri alterius secundum speciem : III, 345 *b*; VI, 480 *b*.
4. — ex unione cum anima acquirit ordinationem ad immortalitatem : VI, 480 *b*.
5. — aliquando sumitur pro toto homine, aliquando pro parte corporis tantum : IV, 200 *b*.
6. — non potest vivificari nisi ab aliqua forma spirituali ipsam complente, et sibi proportionata : IV, 452 *a*, *b*.
7. — Christi quare dicatur saccus : IX, 193 *a*.
8. — Christi non est per se cibus animæ, in se tamen est cibus ex unione sui ad divinam naturam : IV, 409 *ab*.
9. Caro vitiata per peccatum pessimus hostis est animæ : XII, 93 *b*.
10. — quomodo inficiat animam : III, 362 *b*, 364 *b*-365 *b*.
11. Undenam ipsa inficiatur, utrum ex propagatione tantum, an ex propagatione et libidine simul : III, 369 *a*-370 *b*.
12. — quomodo causa sit peccati originalis : *ibid.*, et 533 *b*.
13. Carnis corruptio, quæ peccati originalis causa est, pœna ne an culpa sit : III, 352 *ab*.
14. — animam non inficit per influentiam,

Digitized by Google

vel prædominantiam, sed propter colligantiam : III, 364 *b*, 365 *b*, 368 *a*.
15. Quod caro sit carni propinquior, quomodo intelligendum : IV, 57 *b*.
16. — trahit deorsum animam, et quomodo : III, 364 *b*, 366 *a*.
17. Carnis tentatio est impulsus sensualitatis, et primus motus qui nunquam est in nobis sine inordinatione et culpa veniali : III, 93 *b*.
18. Carnis tentatio est periculosior tentatione diabolica : III, 104 *a*-105 *b*.
19. — quam sævus hostis sit animæ : XII, 93 *b*.
20. Carnis lapsus est facilior quam cæterarum virium : III, 360 *ab*, 361 *ab*.
21. Carni infectæ convenienter infunditur a Deo anima : III, 390 *b*-394 *b*.
22. Carnis fœditas æqualis est in omnibus, prout est principium peccati originalis, non vero prout est corruptio pœnalis : III, 411 *a*.
23. Carnis tentatio an sit, vel esse possit, sine impulsu diaboli : III, 101 *b*-104 *a*.
24. An et quomodo concupiscentia carnis sit mater omnis peccati : III, 103 *b*; V, 616 *ab*.
25. Carnis nomine aliquando vocatur humor qui proxime concurrit ad fornicationem corporis humani : IV, 57 *a*.
26. — in homine prædicari potest de anima in concreto, non vero in abstracto : IV, 170 *b*-171 *a*.
27. — quomodo dicatur concupiscere adversus spiritum : III, 77 *b*-78 *a*, 385 *b*; IV, 42 *a*, 43 *b*, 638 *b*; VI, 452 *a*; VII, 513 *a*.
28. — assumpta est a Verbo absque fomite concupiscentiæ, et pro tanto cœlestis dicitur : IV, 43 *b*.
29. — a Verbo assumpta quomodo esse dicatur ad imaginem Dei : *ibid. inferius*.
30. An proprie creata dici possit : 57 *b*.
31. — Christi quomodo nobis facta sit amicabilis, passibilis, esibilis et sensibilis : XIII, 53 *a*-54 *b*. — 32. An fuerit peccato obnoxia, ex parentibus seminaliter traducta, decimata a parentibus : IV, 78 *ab*.
33. Carnis resurrectio est articulus fidei : VI, 452 *a*; VIII, 299 *ab*.
34. Carnis immunditia auferebatur per aspersionem cineris vitulæ, quo sensu : V, 247 *ab*.
35. Carnis mortificatio absque spiritus subjectione est hypocrisis : V, 616 *a*.
36. — quo ordine et fine sit mortificanda : *ibid. et*
37. — significatur in Scriptura per ursum : XIII, 242 *b*.
38. Carnis sensus sunt quasi apes mel delectationum colligentes, et aculeum remorsionis in conscientia relinquentes : XIII, 382 *b*.
39. Carnis mollities boni ingenii signum est : XIII, 542 *b*.
40. Carnis pugna omnium difficillima : XIV, 47 *ab*.
41. Carnis mortificatio quam necessaria : XII, 409 *ab*, 410 *a*; XIII, 101 *a*, 166 *a*, 514 *b*, 524 *a*.
42. Carnis putredo cauterio curanda : XIV, 59 *a*.
44. Caro nostra lutum : XIII, 137 *a*.
45. Carnium esus ante dilivium non fuit in usu, sed post diluvium necessarius evasit : XIV, 390 *a*. — 43. Ipsorum abstinentia laudabilis : XIV, 442 *a*.
46. Carnis commotiones confitendi modus traditur : VII, 567 *ab*, 572 *b*-573 *a*.
47. Carnis quæstio ad Deum Patrem, et Patris ad carnem responsio : XII, 690 *a*-691 *a*.
48. — qualia suggerat spiritui contraria : VII, 593 *a*.
49. Carnis opera magis ad bestias, quam ad homines pertinent : XIV, 64 *a*.
51. Carnis venenum in vino temporalis delectationis homini propinatur : XIII, 10 *b*.
52. Carnis miseriæ : XIII, 40 *a*. — 50. Ejus infectio qualis : XIII, 514 *ab*.
53. Caro et anima duæ sunt sorores, quæ post resurrectionem bibent in eodem calice : XIII, 263 *b*.
54. Carnem crucifigere cum Christo quid sit : XIII, 311 *b*.
55. Carnem manducare quomodo liceat apostolicis viris : XIV, 574 *a*.
56. Adversus concupiscentiam carnis remedia quænam adhibenda : VI, 365 *a*.
57. Caro quæ duorum hominum consecutive fuerit, ad utrum horum futurum sit ut pertineat : VI, 479 *a*-481 *a*.
CAROLUS Magnus, litterarum instaurator, exaltavit Ecclesiam : IX, 109 *b*.
CARPENTARII Diaboli qui sint : XIV, 130 *b*.
CARTHAGINIS destructio fuit ruina reipublicæ Romanæ : XIII, 520 *a*.
CASA dicitur a Cadendo, quare : X, 76 *b*.
CASEUS quid mystice significet : XIII, 241 *b*.
CASSIA quid sit : VIII, 323 *b*.
CASTELLUM est mundus : XIII, 408 *a*.
CASTIGATIO, *vid.* ANIMADVERSIO, FLAGELLUM, TRIBULATIO.
CASTITAS. 1. — definitur abstinentia ab omni coitu illicito, estque conjugalis, vidualis et virginalis : VII, 411 *a*; XII, 409 *b*.
2. — est in mente potius, quam in carne : XIII, 396 *b*.
3. — virginalis dicit privationem universalem actuum carnalium; — matrimonialis dicit privationem immoderantiæ : VI, 259 *a*, 302 *a*, 398 *b*; VII, 411 *ab*.
4. Non potest haberi utraque simul in usu;

Digitized by Google

sed haberi potest una in usu, et altera simul in habitu : VI, 302 *a*.
5. Utra harum sit alteri præferenda : VI, 302 *a*.
6. Castitatis fructus et bona numerantur : VII, 434 *ab* ; VIII, 288 *b*-290 *a* ; XII, 408 *b*-409 *a* ; XIII, 60 *a*, 74 *a*, 123 *b*-124 *b*, 505 *b*.
7. — quam rara : XIII, 527 *b*, 618 *a*.
8. Ejus laudes enumerantur : VIII, 288 *b*-290 *a* ; XII, 408 *b* ; XIII, 519 *a*.
9. Item est sacra Scriptura : VIII, 596 *b*-597 *a*.
10. Ejus gradus : XII, 159 *b*, 189 *b*-190 *a*, 409 *b*-411 *a* ; XIII, 81 *b*.
11. — quam chara Christo : XIII, 60 *a*.
12. — quomodo periclitetur in consortio mulierum : XIII, 395 *b*, 396 *b*.
13. Quibus viis acquiratur : XII, 411 *ab* ; XIII, 95 *b*.
14. Qualiter conservetur : XII, 408 *ab* ; XIII, 436 *b*.
15. — augetur, quando fortius impugnata resistit : IX, 119 *b*.
16. Ejus præmia : XIII, 481 *ab*.
17. — necessaria est ad videndum Deum : XIII, 618 *a*, 627 *a* ; XIV, 9 *b*.
18. Castitatis perfectio in quo consistat : XIV, 2 *a*.
19. Castitati quænam contraria : XIII, 627 *a* ; XIV, 127 *a*.
20. Castitatis fomentum est maceratio carnis, et fuga mulierum : VI, 365 *a* ; XII, 409 *ab*.
21. — exigit bona opera : XIII, 123 *b* ; XIV, 95 *a*.
22. Castitatis voti excellentia, et fructus qualis : III, 655 *b* ; VI, 387 *b*.
23. Castitas ciconiæ, leænæ et elephantis quanta : XIV, 11 *a*, 102 *a*.
24. — facit homines quasi angelos : XIII, 100 *a*.
25. — in juventute est genus martyrii : IX, 307 *a*.

CASTRA, *Vid.* CASTELLUM, DIABOLUS, ECCLESIA.

CASTUS quis vere dicatur : IV, 572 *a* ; XIII, 436 *b*, 505 *b* ; XIV, 9 *b*-10 *a*.

CASUALE, vel fortuitum. 1. — an bene dicatur a Deo esse : III, 502 *a*-503 *b*.
2. — an sit aliquid, et sub quo respectu : III, 500 *b*-503 *b* ; IX, 659 *a*.

CASUS, id est fortuna. 1. — quid sit : III, 502 *a* ; IX, 659 *ab*.
2. Errores veterum circa casum : IX, 362 *a*.
3. Casus vel fortuna est tantum respectu causæ creatæ, nam respectu Dei nullus datur casus : II, 67 *b*, 71 *a*, 176 *a* ; III, 502 *ab* ; IX, 659 *a*.
4. Casus et fortuna dicunt privationem intentionis respectu naturæ, et respectu agentis particularis : III, 502 *b*.
5. Casus prædicuntur, sed non revelantur proprie loquendo : II, 66 *b*.

CASUS, id est ruina. 1. — angelorum, *vid.* ANGELUS, n. 225-234, DIABOLUS.
2. — primi hominis, *vid.* ADAM, n. 13-17.
3. — eo gravior, quo gradus altior : IX, 224 *b*.
4. De casu suo cuique timendum est : IX, 116 *a*, 117 *a*.

CASUS conscientiæ. — 1. Casuum reservatio licita est, et quomodo observanda : VI, 73 *b* ; VII, 370 *a*, 424 *a*.
2. Casus enumerantur, in quibus percutiens clericum non subjacet excommunicationi : VII, 370 *a*.
3. Item in quibus subditus non tenetur proprio prælato confiteri : XIV, 549 *a*-550 *b*.

CASUS grammaticales, *vid.* ABLATIVUS.

CATAPHRYGÆ hæretici ordinabant mulieres : VI, 199 *b*.

CATAPLASMA apponitur vulneri animæ per satisfactionem : IX, 262 *a*.

CATECHISMUS. 1. — respectu baptizandorum quid sit ; et quo tempore dandus : V, 388 *ab*, 395 *a*-398 *b* ; VII, 320 *a* ; VIII, 208 *a*.
2. — quare etiam in parvulis debeat præcedere baptismum : V, 395 *b*.
3. In adultis exorcismum catechismus præcedere debet ; in parvulis vero e contrario, et quare : V, 388 *ab*. Quid operentur ista duo mysteria : 396 *a*-398 *b*.
4. Catechismus in baptismo inservit ad instructionem de credendis, et ad obligandum baptizatum ad Dei imperia facienda : V, 395 *b* ; VII, 320 *a*.

CATECHUMENATIO, seu catechizatio, non est baptismus, sed dispositio ad baptismum : VI, 152 *b*.

CATECHUMENUS. 1. — qualiter instrui debeat : V, 398 *a*.
2. Catechumeni figurati in Nicodemo : XI, 295 *a*.

CATEGORIA, *vid.* PRÆDICAMENTUM.

CATENA quæ nos omnes alligatos tenet, est amor vitæ : XIII, 624 *a*.

CATHARINÆ Virginis et Martyris laudes recensentur sub metaphora columbæ : XIII, 631 *b*-633 *b*.

CATHEDRA. 1. — qualiter differat a solio et tribunali : XI, 497 *b*.
2. De cathedra S. Petri mysteria enarrantur : XIII, 533 *a*-536 *a*.

CATHOLICA Ecclesia quare dicatur : IV, 545 *ab* ; IX, 296 *a*.
Vid. ECCLESIA, FIDES.

CATHOLICUS contrahens cum hæretica, sive, baptizata, sive non, an vere contrahat matrimonium : VI, 395 *a*-396 *b*.

CATI oculus quomodo dispositus : III, 177 *a*.

CATULI. 1. — lactantes sunt quinque sensus

Digitized by Google

nostri : XIII, 259 *a*. — 2. — colligentes micas sunt humiles peccatores : 162 *a*.
CAUMA, quale sacrificium : IX, 235 *a*.
CAUSA. 1. — quid sit : I, 106 *b*, 115 *b*, 350 *b*; II, 67 *a*, 69 *a*, 185 *b*, 247 *a*; V, 22 *b*, 332 *b*; VI, 463 *b*.
2. — apud Latinos est id ad cujus esse sequitur aliud, et distinguitur a principio; apud Græcos vero stat etiam pro principio : I, 106 *b*, 349 *ab*, 350 *b*, 470 *b*.
3. Causa posita poni effectum, et remota effectum removeri, quo sensu concedendum sit : I, 115 *b*; II, 185 *b*, 399 *a*; III, 387 *b*; V, 22 *b*, 332 *b*; VI, 122 *a*.
4. Quandonam causa permanente non removeatur effectus : II, 185 *b*; III, 383 *a*.
5. — non potest dare effectui id quod ipsa non habet, quomodo : I, 152 *a*.
6. — si est naturalis, producit effectum ex tota potentia; non vero, si est voluntaria : II, 154 *b*-155 *a*, 165 *ab*.
7. Omne quod efficit, vel disponit, vel excitat disponentem, aut efficientem aliquo modo, reducitur ad genus causæ : IV, 248 *b*-249 *a*.
8. — naturalis producit sibi simile in proprietatibus specialibus; et si est universalis, producit necessario : II, 184 *a*.
9. Causæ primæ cognitio habetur lumine naturali, scilicet ex cognitione effectuum : IX, 60 *a*-61 *a*.
10. Si aliquid est causa alicujus, oppositum esse causam oppositi, verum est in naturalibus et necessariis, sive intrinsecis, si sit totalis causa et proxima, non autem in voluntariis vel extrinsecis : II, 110 *a*, 250 *b*.
11. Si aliquid per sui præsentiam est causa alicujus, per sui absentiam idem esse causam oppositi, modo verum est, modo falsum, et quando : II, 110 *ab*; III, 499 *b*.
12. — alia per se, alia per accidens : I, 214 *b*; III, 502 *b*; IX, 659 *a*.
13. — alia est immediata, alia mediata, seu remota vel proxima : I, 152 *b*, 214 *b*; II, 184 *b*.
14. Item alia efficiens, alia inducens, alia conservans : III, 383 *a*; V, 332 *b*; VI, 122 *a*.
15. Item alia sine qua res esset, alia sine qua non : VI, 463 *b*.
16. Item alia prima, alia secunda, alia universalis, alia particularis : II, 185 *b*, 253 *a*.
17. Causa universalis creata se extendit ad omnia sui generis, sed insufficiens est absque particulari; particularis vero sufficiens est ad singula, sed est limitatæ virtutis : II, 10 *b*, 94 *a*, 184 *a*.
18. — alia est in potentia, alia in actu : I, 151 *a*; II, 95 *b*, 185 *b*, 258 *b*.
19. — in actu est duplex, scilicet in se seu in actu primo, et in effectu seu in actu secundo : II, 185 *b*, 247 *b*.
20. — item alia est secundum rationem essendi, alia secundum rationem inferendi seu illativa, alia secundum rationem dicendi vel prædicandi : II, 69 *a*.
21. — item alia est materialis, alia formalis, alia efficiens, alia finalis, alia exemplaris : I, 9 *a*, 337 *b*-339 *a*; VII, 259 *a*.
22. — alia est æquivoca, alia univoca : V, 101 *b*-102 *a*.
23. — alia principalis, alia instrumentalis : II, 440 *b*; VI, 452 *ab*.
24. — alia naturalis et necessaria, alia voluntaria et libera : II, 98 *b*, 183 *b*-184 *a*.
25. — alia necessaria, alia contingens : II, 93 *b*-94 *a*.
26. — alia propria, alia impropria seu sine qua non : II, 69 *a*; V, 588 *a*.
27. Causarum dicendi tria sunt genera, scilicet demonstrativum, judiciale et deliberativum : IX, 479 *a*.
28. Causa materialis in ordine ad formam est principium passivum, et habet esse incompletum et imperfectum : I, 338 *a*.
29. Causæ materialis informatio passiva est duplex, scilicet generalis per formam communem omnibus corporibus, quæ forma lux est, et specialis per alias formas elementares vel mixtiones : II, 541 *a*.
30. Causa formalis est duplex, scilicet constitutiva et exemplaris : I, 338 *b*; II, 9 *b*-10 *a*.
31. — formalis potest coincidere simul cum efficiente et finali secundum varios respectus : I, 338 *b*; IV, 597 *b*.
32. — formalis est triplex, scilicet alia quæ perficit materiam, extenditur et dependet ut forma ignis; alia quæ perficit et dependet, sed non extenditur, ut forma vegetativa et sensitiva; alia quæ perficit, non tamen extenditur nec dependet, ut anima rationalis : I, 164 *a*.
33. — formalis quomodo ad materiam referatur : I, 421 *b*-422 *a*.
34. — efficiens est duplex, una quæ operatur secundum materiam præjacentem, altera absque materia et dispositione, sed tota voluntaria, et dicitur initialis : II, 96 *a*; IX, 512 *a*.
35. — efficiens alia est difformiter agens, alia uniformiter : V, 353 *b*.
36. — efficiens alia est quæ operatur solum exterius, ut artifex; alia quæ operatur interius perfecte, et est solus Deus; alia quæ utroque modo, scilicet natura : II, 409 *b*, 471 *a*, 528 *b*-529 *a*.
37. — efficiens sub aliqua dispositione superaddita est triplex, scilicet vel quia ista dis-

Digitized by Google

positio est præambula ad effectum, vel quia est concomitans, vel quia est informans : III, 429 *a*.
38. — quæ dicitur efficiens vel est vere efficiens, vel solum inducens, vel disponens : III, 423 *a*; IV, 248 *b*-249 *a*; V, 66 *a*.
39. — deficiens reducitur ad efficientem, itemque causa movens : III, 423 *b*.
40. — item alia est efficiens solummodo, alia etiam conservans : III, 495 *b*; VI, 230 *b*.
41. — efficiens librorum S. Scripturæ potest esse triplex, scilicet vel per modum inspirantis, vel per modum invenientis, vel per modum compilantis : X, 2 *b*.
42. — in actu est ex concursu efficientis et finis in habentibus intellectum : II, 258 *b*.
43. — proxima et immediata potest esse tripliciter, scilicet aut respectu substantiæ, aut respectu dispositionis, aut respectu actus : I, 152 *b*.
44. — mediata est etiam tripliciter, scilicet vel excludendo immediationem, vel includendo ordinem causarum, et diversitatem agentium, vel includendo ordinem tantum : I, 214 *ab*; II, 185 *b*.
45. — prima est in qua est status : I, 211 *a*, 436 *b*.
46. Causa prima increata qualis sit : IX, 60 *a*.
47. — prima plus influit quam secunda, illud an semper sit verum : I, 212 *a*, 436 *a*; II, 184 *a*.
48. Prima causa uno modo se habet ad omnia : II, 45 *b*.
49. Aliud est causa mediata, aliud causa per accidens : I, 214 *b*.
50. Causa naturalis an sit nobilior artificiali vel voluntaria : II, 184 *a*.
51. Causa prima universalis increata potest in totum effectum absque adminiculo secundæ, non autem causa universalis creata, et quare : II, 185 *a*, 253 *a*.
52. Posita causa prima immediata in actu, necessario ponitur effectus : II, 185 *b*.
53. Causarum ordo reducitur ad unam primam et supremam : VI, 50 *a*.
54. — prima quo magis est in actu, eo magis influit : I, 436 *a*; XIV, 48 *b*.
55. Causarum primarum influxus expenditur philosophice et moraliter : XIV, 47 *b*-48 *b*.
56. Nullius causæ habitudo cadit in Deum respectu sui, sed tantum respectu creaturæ : I, 338 *b*.
57. Causa et ratio multiplicitatis rerum est primitas et unitas Dei : I, 436 *b*; II, 260 *b*.
58. Causa secunda cooperatur primæ efficienter : V, 366 *b*.
59. A causa efficiente quomodo dependeat effectus in esse et conservari : III, 495 *b*.
60. Rerum conservatio quomodo sit a Deo et a causa creata : III, 495 *a*.
61. Causa deficiens quomodo in creatura quid positivum, et quid privativum : III, 429 *ab*, 492, *a*, 496 *a*.
62. Omne illud quod antecedit aliud, et quo posito sequitur aliud, esse illius causam, quomodo intelligendum : II, 67 *b*-68 *a*.
63. Causa et effectus quomodo proportionentur quando sunt univoca, alias non : II, 154 *b*.
64. Causæ efficienti quando correspondeat passio differens secundum rem, et quando non : II, 95 *b*.
65. Ubi est causa, ibi et effectus : I, 349 *a*.
66. Necesse est causam esse conjunctam effectui : V, 337 *b*.
67. Causa, casus et occasio quomodo differant : II, 201 *b*-202 *a*.
68. — instrumentalis duplex est, una separata a causa principali, altera conjuncta : II, 440 *b*; VI, 452 *ab*.
69. — instrumentalis an habeat activitatem ad effectum, an vero se habeat mere passive : II, 423 *a*, 435 *b*; IV, 103 *a*; VI, 452 *ab*.
70. — exemplaris, seu idealis, quid sit : I, 500 *b*.
71 — exemplaris quomodo differat a re cujus est exemplar : I, 83 *b*, 125 *ab*, 500 *b*; II, 7 *b*-8 *a*, 23 *a*, 242 *b*; IV, 247 *a*.
72. — exemplaris redúcitur ad causam formalem, efficientem et finalem diversimode consideratam : I, 124 *b*, 338 *b*; IV, 408 *b*.
73. — exemplaris appropriatur Filio : I, 125 *b*; XI, 257 *a*.
74. — per accidens quomodo concurrat ad effectum : III, 503 *a*.
75. — conservans et finalis appropriatur Spiritui sancto : XI, 255 *b*.
76. — quæ habet effectum contingentem, quando possit impediri, et quando non : II, 213 *b*-214 *a*.
77. Quomodo se habeant ad invicem causa materialis, formalis, efficiens et finalis : I, 338 *b*.
78. Quomodo se habeant ad invicem causa efficiens, exemplaris et finalis : VII, 235 *a*.
79. — et effectus semper important distinctionem et ordinem vel temporis, vel naturæ : I, 350 *b*.
80. — et effectus quomodo comparentur ad invicem : VI, 122 *a*.
81. — efficiens et finalis semper nobilior est suo effectu; materialis vero et formalis non semper, sed tantum secundum quid : II, 69 *a*, 313 *a*; V, 60 *b*-61 *a*, 66 *a*.
82. — quandonam, et ob quas causas producat diversos effectus : V, 353 *b*.

Digitized by Google

83. Causa causæ quomodo sit causa causati : III, 427 *ab*; XIV, 48 *a*.
84. Causa et ratio causalis quomodo differant : III, 32 *a*.
85. — quandonam sit signum effectus, et quando non : I, 31 *a*; V, 252 *b*.
86. — quando cognoscatur per effectus, et e converso : IX, 60 *a*-61 *a*; XIII, 90 *b*.
87. Causæ et habitui respondere effectum proportionatum, an concedi simpliciter possit : VI, 530 *b*.
88. Causarum efficacia per virtutes cardinales explicantur : IX, 64 *b*.
89. Si causa est bona, bonum esse effectum, an semper verum sit : II, 222 *b*; III, 427 *a*.
90. Causa prima qualiter sit effectiva contrariorum effectuum : IX, 44 *ab*.
91. Causa et principium quomodo præcise differant; et quare in divinis principium accipiatur, non ratio causæ : I, 469 *b*-472 *b*.
92. Non omnis causa introducendi est causa conservandi : VI, 97 *a*.
93. Quanto causa est virtuosior, eo pauciori-bus mediis indiget : I, 281 *b*-282 *a*; II, 240 *a*.
94. An qui permittit subditum perire vel peccare, semper censendus sit causa illius perditionis seu peccati : II, 110 *a*.
95. Omnis causa quæ potest se extendere ad contrarium voluntate, quomodo possit aliud velle quam velit : II, 212 *b*, 214 *a*.
96. Causa per se, et causa per accidens, dicuntur per ordinem ad intentionem : III, 502 *b*.
97. Causa per accidens quomodo indigeat causa per se : III, 502 *b*-503 *a*.
98. Si aliquid est causa unius convertibilium, non sequitur quod sit causa alterius : II, 117 *b*.
99. Utrum omne illud quod antecedit aliud, et quo posito ponitur aliud, ipsum sit causa istius : II, 67 *b*-68 *a*.
Vid. AGENS.

CAUSALITAS per quam præpositionem significetur : IV, 333 *b*-339 *a*.
CAUTERIUM spirituale ad curandam animam proponitur : VIII, 322 *b*.
CAUTELA. 1. — qualis habenda in exponenda sacra Scriptura : VII, 239 *ab*.
2. Cautelæ exponuntur contra tentamenta diaboli : XII, 446 *a*.
CAUTIO quid sit : VII, 238 *a*, 410 *a*, 508 *a*.
CEDRON interpretatur obumbratio : XI, 483 *b*.
CELARI crimen alterius dupliciter potest, et quando sit peccaminosum : VI, 338 *a*.
CELEBRARE Missam quomodo deceat : XII, 257 *a*-287 *b*. *Vid.* MISSA.
CELLA vinaria spiritualis quænam : VII, 642 *a*; XII, 153 *b*.
CELLARIA duo habet Deus, sc. Ecclesiam militantem et triumphantem, et vasa prioris sunt fideles et doctores : XIII, 310 *b*.
CELLULÆ cerebri ad quid inserviant : IV, 292 *a*; VIII, 106 *a*, 107 *a*.
CENODOXIA quid sit : VII, 358 *b*.
CENSURA ecclesiastica quid sit, et quomodo dividatur : VII, 368 *b*-369 *b*.
CENTENARIUS numerus. — 1. est numerus perfectus, quare : XI, 4 *a*.
2. — competit virginibus : VIII, 345 *b*.
CENTILOQUIUM est compendium theologiæ a Seraphico Doctore conscriptum : VII, 344 *a*-436 *b*.
CENTUM oves, quas habere dicitur pastor, quid significent : XI, 4 *ab*.
CENTUPLUM a Christo promissum relinquentibus temporalia, quid significet : IX, 288 *ab*; XI, 92 *b*-93 *a*; XIV, 466 *ab*.
CENTURIO. 1. — ille est qui præest centum militibus : X, 389 *b*.
2. Centurionis fides et reverentia in Christum quales fuerint : X, 390 *a*. — 3. Quomodo ejus fides major dici potuerit, quam cujuslibet in Israel : 392 *b*. — 4. Quanta fuerit ejus humilitas : X, 391 *b*; XIII, 435 *b*-436 *a*.
5. Centurionis servi sanatio quid spiritualiter significaverit : X, 393 *a*-394 *a*; XII, 545 *a*.
6. Centurionis confessio in Christi morte unde orta, et quid significaverit : XI, 216 *b*-217 *a*.
CEPHAS interpretatur caput : XI, 279 *a* (*ubi perpende notam*).
CEREBRUM quo mollius, eo minorem impressionem specierum recipit : III, 75 *b*.
CEREMONIÆ. 1. — Ecclesiæ quomodo introducant animam ad cognitionem Dei : VIII, 310 *a*.
2. Ceremoniarum exteriorum quanta sit utilitas et necessitas : XII, 444 *a*.
3. — in choro quales servandæ : XII, 462 *ab*.
4. — baptismi. *Vid.* SAL, AURIS, NARES, UNCTIO, CHRISMA, VESTIS, CEREUS, EXORCISMUS, CATECHISMUS.
CERES et Bacchus fovent carnem : IX, 270 *a*.
CEREUS. 1. — paschalis quid significet : IX, 252 *a*.
2. — quem accipit baptizatus vel patrinus, quid significet : V, 398 *b*.
CERINTHUS hæreticus, et Ebion, in quo erraverint : V, 323 *a*.
CERTAMEN. 1. — christianorum multiplex : VII, 181 *ab*.
2. — spirituale contra vitia ordinatur : VII, 181 *b*-182 *b*; XII, 158 *a*-164 *b*. — 3. Est exercitium justorum : VII, 182 *a*, *b*; IX, 510 *a*.
CERTITUDO. 1. — alia est necessitatis, alia infallibilitatis : II, 103 *ab*.

Digitized by Google

2. — ex parte intellectus alia est infallibilis, alia probabilis : II, 354 *a*; IV, 492 *a*-494 *b*, 579 *a*-580 *a*; VI, 55 *b*. — 3. Habetur vel ex demonstratione, vel ex fide : XI, 248 *a*.
4. — ex parte affectus alia est spei, alia comprehensionis : II, 354 *a*.
5. — fidei respectu certitudinis scientiæ philosophicæ se habet tanquam excedens et excessum : IV, 492 *a*-494 *b*.
6. — fidei respectu affectus, seu adhæsionis, major est certitudine speculationis : IV, 493 *a*.
7. — mathematica (*intellige de certitudine evidentiæ*) major est omni alia, etiam divina : IV, 394 *b*.
8. — scientiæ non mensuratur ex nobilitate ipsius ; *ibid.*
9. — fidei objectum suum apprehendit per modum complexi : IV, 525 *b*-526 *a*.
16. — spei differt a certitudine fidei ratione tum objecti, tum oppositi, tum subjecti : IV, 578 *b*-580 *a*.
11. — gloriæ an inferat consolationem animabus purgatorii : VI, 64 *ab*.
12. — Evangeliorum ex quadruplici capite ostenditur : XI, 248 *a*.
13. — S. Scripturæ unde oriatur : VII, 232 *b*-233 *a*.
14. — existendi in gratia qualiter possit haberi : I, 13 *b*; VI, 55 *b*.

CERVA pullos suos saltare docet : XIV, 34 *b*.

CERVUS quales proprietates habeat, et qualiter homini optentur : IX, 191 *b*-192 *a*; XIII, 314 *b*-315 *a*.

CETHIM fuit filius Noe, ex quo originem traxerunt Romani : X, 206 *a*.

CHALCEDONIÆ proprietates et virtutes : VIII, 339 *a*.

CHALDÆORUM stultitia in adorando ignem patefacta : XIII, 177 *a*.

CHAMELEONIS natura, quidve mystice significet : XIV, 8 *a*.

CHANAAN. 1. — interpretatur negotiator, significatque negotiatores dolosos : IX, 490 *b*.
2. Item interpretatur commutans, significatque mundum : XIII, 86 *b*.

CHANANÆÆ conversio mystice exponitur : XIII, 155 *a*-157 *b*.

CHANANÆORUM exterminatio et maledictio exponitur : X, 76 *a*, *b*, 78 *a*, 83 *a*-84 *a*.

CHARACTER. 1. — quid : V, 372 *a*-374 *a*, 547 *a*; VII, 318 *a*, 426 *b*.
2. Quadruplex ejus conditio : V, 301 *a*; VII, 420 *a*.
3. An sit utile ad significandum et ad disponendum : V, 374 *b*-376 *b*.
4. An sit in anima sicut in subjecto : V, 376 *b*-377 *b*.
5. An imprimatur etiam per virtutes : V, 378 *a*-380 *a*.
6. An imprimatur indebiliter : V, 380 *a*-381 *b*; VII, 317 *b*.
7. Per quæ sacramenta imprimatur : VII, 318 *b*; VIII, 205 *b*, 206 *a*.
8. — imprimitur in instanti : V, 298 *b*. — 9. Nec recipit majus aut minus : VI, 171 *a*.
10. — non est ratio formalis quare sacramentum non est iterabile, sed ob id quædam sacramenta non sunt iterabilia : VI, 146 *b*.
11. — æqualiter in omnibus imprimitur : V, 337 *b*.
12. quomodo etiam sit lumen spirituale et calor gratiæ : V, 373 *a*.
13. — non est sacramentum, nisi jungatur signo sensibili : V, 247 *a*, 375 *b*.
14. — configurat Deo, et quomodo : V, 375 *b*, 376 *a*.
15. — appropriatur Filio Dei : V, 376 *a*.
16. — stat cum culpa et pœna : V, 376 *ab*.
17. — quare nec in virtutibus, nec in sacramentis veteris legis, sed imprimatur tantum in tribus novæ : V, 379 *a*; VII, 318 *b*.
18. — quare sit signum indelebile : V, 380 *b*-381 *a*.
19. — in beatis remanet ad decorem, in damnatis ad confusionem : V, 381 *a*.
20. Character bestiæ est effectus peccati : V, 381 *a*; XIII, 317 *b*.
21. Character quidam acquiritur per devotam laudationem B. Virginis : XIV, 212 *a*.

CHARIS idem est ac gratia. *Vid. seq.*

CHARITAS. 1. — est verbum Græcum, diciturque a Charis, id est gratia : I, 23 *b*-24 *a*; IV, 573 *b*.
2. — vi nominis dicit amorem appretiantem, et virtutem gratuitam : I, 23 *b*.
3. — est habitus gratuitus a Deo infusus, qui quoad essentiam non potest esse major vel minor : XI, 459 *b*.
4. — in ordine ad objectum suum, est dilectio qua diligitur Deus propter se, et proximus propter Deum : I, 287 *b*; III, 515 *ab*; IV, 595 *b*; VII, 238 *a*, 409 *b*, 514 *b*; VIII, 66 *b*, 293 *a*; XII, 384 *a*.
5. — in ordine ad actum, definitur affectio conjungens nos Deo : IV, 597 *ab*, 650 *b*-651 *a*; VII, 409 *a*.
6. — in ordine ad habitum aliarum virtutum est finis præcepti : III, 511 *a*; IV, 596 *b*; VII, 409 *a*; VIII, 340 *a*.
7. — est habitus affectivus regulans voluntatem : I, 291 *a*.
8. — in se non habet distinctionem, sed tantum respectu diligendorum et actuum : IV, 651 *a*; VIII, 183 *b*.
9. — supra dilectionem et amorem addit esse

Digitized by Google

gratuitum : I, 288 *b*; IV, 596 *b*, 634 *b*; VII, 409 *a*; VIII, 183 *a*.
10. — præcise non est Spiritus sanctus, sed qualitas creata nos uniens Deo : I, 283 *a*-285 *a*.
11. — est amor gratuitus, qui dat et non accipit : I, 108 *a*.
12. — est virtus ab aliis essentialiter distincta ratione objecti, actuum, subjecti, tum comparatione ad oppositum, ad præmium et ad suum principium : IV, 601 *a*-602 *a*.
13. — est unus habitus specie, multiplex vero numero, et habet unicum objectum, sc. summum bonum : IV, 604 *b*, 618 *ab*.
14. — quoad essentiam est bonitas creaturæ rationalis ipsam perficiens, et distinguens, et ordinans, et disponens ad vitam æternam : I, 284 *a*.
15. Deus est charitas essentialiter et causaliter : I, 280 *a*.
16. — qualis perfecta, et quomodo imperfecta : IV, 648 *b*-649 *a*.
17. Charitatis nomen diversimode convenit Deo, essentialiter et personaliter; item creaturæ, item virtuti; quandoque significat motum, quandoque opus : III, 516 *ab*; IX, 255 *a*.
18. — sumitur vel pro virtute gratuita, vel minus proprie pro amore appretiante : I, 23 *b*.
19. — est increata, vel creata; et hæc est vel inchoata, vel consummata : III, 516 *ab*.
20. — non est alia in Deum, et alia in proximum, sed unus habitus : IV, 618 *b*-619 *a*.
21. Charitatis perfectio alia est necessitatis, alia est privilegiatæ excellentiæ : VIII, 444 *a*.
22. Item alia est infusa seu genita : VIII, 441 *b*-443 *b*; alia roborata seu proficiens : 443 *b*-444 *a*; alia perfecta, saltem relative : 444 *a*.
23. Charitatis perfectæ, prout in via attingi potest, signa quænam sint, sive extrinseca : 444 *a*-445 *b*; sive intrinseca : 445 *b*-447 *a*.
24. — in quo differat a dilectione : IV, 596 *b*.
25. — quomodo distinguatur a gratia : IV, 606 *a*-609 *a*.
26. — respicit Deum sub ratione boni, sicut fides sub ratione veri, et spes sub ratione ardui : IV, 522 *b*, 600 *a*; XIII, 441 *b*-442 *a*. — 27. Habet tamen eumdem pro objecto et fine : V, 145 *b*-146 *a*.
28. Charitatis objectum non est bonum quodcumque, nec quomodocumque, sed bonum increatum, et sub ratione boni, sicque distinguitur a cæteris virtutibus : I, 300 *b*; IV, 596 *b*, 602 *ab*.
29. Charitatis motus in Deum et in proximum idem est, non tamen uno et eodem modo, ac proinde admittit actuum pluralitatem : IV, 617 *b*-619 *b*.
30. Charitas in Deum est prior natura, sed in proximum prior est quoad exercitium : IV, 619 *b*-620 *b*.
31. — quomodo possit esse ad seipsam, ad creaturas irrationales, ad corpus, et ad proximum : I, 37 *a*; IV, 627 *a*-643 *b*.
32. — respicit omnia diligibilia, ita tamen ut objectum proprium et principale sit Deus, vel summum bonum, quod amatur in se, vel optando illud altero : IV, 22 *ab*, 203 *b*-206 *a*.
33. — qualiter respiciat Deum, proximum et seipsum : IV, 554 *b*, 603 *b*-606 *a*, 616 *b*-620 *b*, 627 *a*-664 *b*.
34. — omnes communiter amplectitur, sed specialiter eos quos cognoscit amore secundum Deum digniores : IV, 653 *b*-654 *a*.
35. — quomodo non quærat quæ sua sunt : IV, 617 *a*, 656 *b*.
36. — uno actu fertur in tres personas sanctæ Trinitatis, non autem uno actu in Deum et proximum : IV, 619 *b*.
37. Charitatis objectum est bonum infinitum, ad quod tamen tendit finito modo : IV, 622 *b*. — 38. Aliquali tamen analogia potest esse bonum creatum : 651 *a*.
39. — qualiter feratur in Christum, et quibus cautelis : IV, 629 *b*. — 40. An supra nos Christus diligendus sit : *ibid.*
41. — quomodo feratur in B. Mariam, an ut in proximam sine distinctione : IV, 628 *b*. — 42. Item in angelos et sanctos : 629 *a*. — 43. Item in dona gratuita : 639 *b*-640 *b*.
44. — amore amicitiæ amplectitur illa quibus optat bonum, amore vero concupiscentiæ illa quæ sibi desiderat : IV, 640 *b*, 654 *a*.
45. — effective est a tota Trinitate, appropriate a Spiritu sancto, exemplariter Spiritus sanctus ipse est, formaliter est qualitas creata, nos uniens Deo : I, 283 *b*-284 *a*.
46. Charitatis quæ sit altitudo, latitudo et longitudo, et unde latum mandatum dicatur : IV, 675 *b*; IX, 297 *b*.
47. Charitatis ordo qualis attendatur, non modo penes affectum, sed etiam penes effectum : IV, 661 *a*-664 *b*. — 48. Item ratione boni in se, et ratione naturæ substratæ : IV, 659 *a*-661 *a*; V, 26 *a*. — 49. Item penes præponderationem diligentis : IV, 657 *ab*. — 50. Item non solum penes rationem communem, quæ est imago Dei, sed et rationes speciales : 661 *a*.
51. — ordinata est respectu sui per custodiam, et proximi per clementiam : XI, 51 *a*.
52. — quatuor diligit, sc. unum supra nos, aliud nos sive animam propriam, tertium

Digitized by Google

circa nos, quartum infra nos, sive corpus proprium : IV, 641 *a*-643 *b*; VII, 307 *ab*, 409 *b*, 547 *b*; IX, 120 *a*; XIV, 24 *b*.

53. Charitatis habitus ordinat et ipsum diligentem in finem, et ipsa dilecta : IV, 651 *a*.

54. — non dicit principaliter amorem sui, sed amorem Dei : IV, 586 *b*.

55. In diligendo Deum non sunt multi gradus charitatis, licet plures sint rationes moventes : IV, 648 *a*.

56. — quare non æqualiter se ferat ad omnia diligibilia : IV, 651 *b*.

57. — diligit Deum dilectione fruitionis, cætera autem dilectione usus : IV, 653 *ab*.

58. — qualiter corrigat et reformet naturam et amorem proprium hominis, reducendo eum ad Deum : IV, 653 *b*.

59. — in Deum quomodo compatiatur cum amore nostri, et quomodo crescat amor noster ad augmentum amoris Dei : IV, 654 *a*.

60. — in Deum an sit actus amicitiæ, an concupiscentiæ : *ibid.*

61. Charitatis amor in Deum, ratione objecti, excedit in infinitum reliquos amores : IV, 654 *b*.

62. — quare nos faciat magis amare Deum, quam nos ipsos : IV, 654 *b*-655 *a*.

63. Charitatis ordo est duplex, sc. unus qui competit charitati secundum se consideratæ, alter ratione naturæ substratæ : IV, 647 *b*, 660 *ab*.

64. Charitatis motus est duplex, sc. amor amicitiæ, et amor concupiscentiæ : IV, 586 *a*, 616 *b*.

65. — amore concupiscentiæ desiderat frui Deo quantum illum diligit; amore autem amicitiæ plus amat Deum, quam velit ipso frui : IV, 654 *a*.

66. Charitas non obligat ad desertionem creaturarum, quia possumus habere simul Deum et creata : IV, 672 *a*.

67. — est ordo cujus prior est Deus, cui quilibet tenetur subjici : IV, 307 *a*.

68. — amore concupiscentiæ quomodo diligat charitatem et cætera dona gratuita : I, 286 *a*; IV, 639 *a*-641 *a*.

69. — quomodo faciat desiderare dissolvi : IV, 649 *a*.

70. Gradus et modus charitatis in Deum late exponuntur : VIII, 447 *a*-456 *a*, 458 *a*-464 *a*; XII, 385 *b*; XIV, 422 *b*.

71. Aliquid ex charitate diligi potest tripliciter, sc. vel ita ut charitas faciat circa ipsum dilectum ponere affectionem et finem, vel ita ut circa dilectum faciat ponere affectionem, nec tamen finem, vel ita ut circa dilectum nec affectionem nec finem ponere faciat intuitu ipsius, sed solum ratione illius propter quod diligitur : IV, 631 *b*-632 *a*.

72. Ex charitate quisque diligere debet proximum sicut seipsum, sc. amore simili respective ad summum bonum, non tamen æquali : IV, 656 *b*.

73. Num proximus habendus sit quicumque naturam habet rationalem : IV, 634 *b*.

74. Charitatis, prout respicit bonum alienum ut sibi conjunctum, quatuor sunt gradus, vel etiam sex, si numerentur gradus intermedii : IV, 647 *b*-648 *a*, 657 *b*-661 *a*.

75. Hinc quisque debet diligere ex charitate, 1. parentes, 2. filios, fratres et uxorem, 3. domesticos, 4. inimicos : *ibid.*, *et* VII, 409 *b*.

76. Quomodo ex charitate quisque debeat præferre seipsum proximo : IV, 627 *b*-629 *b*, 655 *a*-657 *b*.

77. Quare non sit expresse datum præceptum diligendi seipsum : IV, 627 *b*-628 *a*.

78. An ex charitate quisque præferre debeat dilectionem Christi, B. Mariæ et angelorum dilectioni sui ipsius, et quomodo debeant diligi et honorari : IV, 628 *b*-629 *b*.

79. Quomodo ex charitate quisque debeat odisse seipsum : IV, 628 *a*.

80. Charitas licet sit ad alterum, tamen initiative est ab ipso diligente : IV, 655 *a*-657 *b*.

81. — compatitur secum affectum muliebrem et amicabilem : IV, 662 *b*, 663 *a*.

82. Ex charitate imperante, sed non eliciente, diligere decet creaturas irrationales : IV, 630 *a*-633 *a*.

83. Dæmones et damnati non sunt diligendi ex charitate : IV, 633 *a*-635 *b*.

84. Quomodo ex charitate diligi possint temporalia : IV, 633 *a*.

85. — diligit omne quod ad Dei honorem et nostrum meritum facit secundum principalem intentionem, non vero quod occasionaliter tantum : IV, 635 *a*.

86. Hinc diligit malos ut capaces beatitudinis, odit vero ut malos : IV, 636 *b*, 676 *b*, 679 *a*.

87. Corpus nostrum qualiter diligere debeamus ex charitate : IV, 637 *b*-639 *a*.

88. — in proximum alia est complacentiæ, alia beneficentiæ : IV, 648 *ab*. — 89. Item alia est penes affectum, alia penes effectum : 661 *a*-664 *b*. — 90. Item est vel ex affectu generali, vel particulari : 666 *ab*.

91. — quomodo faciat promptum ad moriendum pro fratre : 648 *b*.

92. Charitatis ordo aliquando potest præposterari ob veram causam et cum merito, aliquando præter causam et sine merito vel demerito, aliquando contra rationem et cum demerito : IV, 646 *b*-647 *a*, 663 *b*.

Digitized by Google

93. Charitatis ordo anteponit parentes filiis, amor vero naturalis filios parentibus : IV, 658 *b*.
94. Charitatis affectu elicito tenemur inimicos diligere optando ipsis bona æterna; affectu vero imperato respectu bonorum temporalium non semper tenemur, sed sufficit non odisse : IV, 675 *b*-676 *a*; X, 394 *ab*.
95. Charitatis lex nunquam concessit odium inimicorum : IV, 676 *b*.
96. — præcipit dilectionem inimicorum in affectu, et quando, et quomodo : IV, 678 *ab*.
97. — ad amicos et ad inimicos quomodo se habeat tanquam excedens et excessum, et in quibus casibus altera alteram superet : VI, 679 *a*-682 *b*.
98. Charitas erga inimicos affert secum exercitium maximæ perfectionis a parte diligentis : IV, 681 *a*.
99. — in proximum suadetur, et traditur modus eam exercendi perfecte : VIII, 186 *a*-187 *b*; XII, 673 *b*-674 *a*.
100. — quo sensu dicatur impletio legis : V, 48 *b*; XIV, 26 *a*.
101. Charitatis in amicos et inimicos gradus exponuntur : XII, 187 *a*-188 *a*.
102. — in proximum qualis esse debeat : XII, 387 *b*-388 *a*. — 103. Servanda est secundum rationem proximitatis, similitudinis et obligationis : VII, 547 *b*; XII, 247 *b*. — 104. Item ratione originis ex uno patre, regenerationis ex sanguine Christi, et remunerationis in cœlo : X, 504 *a*.
105. Charitatis ordo qualis in via, et qualis in patria, et an mutandus : V, 25 *b*-26 *b*.
106. — ad hoc ut sit meritoria, debet esse ordinata : IV, 646 *b*-647 *a*.
107. — in proximum exigit mutuam relevationem, consolationem et defensionem : IX, 619 *a*.
108. Charitatis ædificantis est deformatos informare, informatos reformare, et reformatos sibi conformare : IX, 418 *b*. — 109. Multis rationibus suadetur : XIV, 102 *b*-103 *a*, 104 *b*.
110. Conditiones quatuor charitatis fraternæ exponuntur : XIV, 25 *a*-27 *b*. — 111. Modus traditur illam exercendi : X, 504 *a*.
112. — de Deo prædicatur essentialiter, et quomodo : I, 86 *a*, 280 *a*, 283 *a*. — 113. In divinis est commune, proprium, et appropriatum : 186 *a*, 193 *ab*.
114. Charitatis subjectum est anima, et proprie voluntas : I, 282 *b*, 284 *b*. — 115. Magis proprie est in concupiscibili, sicut fides est in rationali, et spes in irascibili : IV, 600 *b*.
116. — cum sit vinculum, respicit duo extrema, sc. subjectum, et objectum seu terminum; quando tamen est perfectum vinculum, sic ex parte utriusque, utrumque est subjectum, et etiam objectum : IV, 637 *ab*.
117. Tria sunt genera habentium charitatem secundum magis et minus perfectum : VI, 509 *a*.
118. — quomodo major vel minor possit esse ratione objecti : XI, 458 *b*-459 *a*.
119. Charitatem habere se num quis certo cognoscere possit : IV, 480 *b*-481 *b*.
120. Charitatem se habere nemo potest certo cognoscere pro hoc statu, sed tantum per conjecturas, et quare : I, 23 *b*-24 *a*, 287 *a*-288 *b*; III, 510 *b*; IV, 480 *b*-481 *b*; VIII, 441 *b*-447 *a*; XIV, 80 *b*-83 *a*.
121. Charitatis habitus de se est cognoscibilis : I, 288 *b*, 289 *a*-290 *a*; III, 511 *a*; VI, 571 *b*.
122. Quare nemo certo scire possit se habere charitatem : IX, 653 *a*.
123. — quomodo diligat seipsam per reflexionem : I, 286 *b*.
124. — augetur secundum rationem virtutis; et cum ipsa sit virtus, augetur etiam secundum substantiam : I, 292 *b*-293 *a*, 295 *a*; XI, 458 *b*-459 *a*.
125. — in augmento mutatur non simpliciter, sed de imperfecto in perfectum : I, 295 *b*.
126. — augetur per appositionem, et non per depurationem a contrario : I, 294 *b*.
127. — quo magis augetur, eo simplicior fit : I, 295 *b*.
128. Charitatis multi gradus additi in augmento faciunt unum per se : *ibid. inferius*.
129. — habet statum in augmento intensivo, tum a parte Dei operantis pro libito, tum a parte suscipientis, tum a parte ipsius formæ : I, 299 *ab*.
130. — licet possit augeri, tamen non potest diminui nisi accidentaliter, id est secundum fervorem, non vero secundum substantiam : I, 296 *a*-298 *a*.
131. Charitatis magnitudo est secundum magnitudinem divinæ influentiæ, quam Deus non subtrahit nisi ob peccatum mortale : I, 296 *b*-297 *a*.
132. — augetur a Deo quoad substantiam, et intenditur quoad fervorem a cooperatione liberi arbitrii : V, 640 *a*. — 133. Tale augmentum præcipue habetur ex susceptione Eucharistiæ : 531 *b*-533 *a*.
134. Traditur modus ampliandi et augendi charitatem : XI, 458 *b*, 587 *ab*; XII, 663 *b*-666 *a*.
135. — Dei in se est infinita objective : VII, 520 *b*.

Digitized by Google

136. Charitatis actus in se est limitatus, modumque certum debet habere in circumstantiis, non vero ratione objecti : IV, 621 *a*-623 *a*.

137. — viæ secundum substantiam minor est charitate patriæ : III, 517 *a*; IV, 597 *a*, 624 *b*.

138. — in cœlo quas conditiones habeat : VIII, 340 *a*-341 *a*.

139. — viæ non habet oppositionem ad gloriam, sed est pura dispositio ad eam, et ob id perficitur, non evacuatur : V, 22 *b*.

140. — viæ quo sensu dicatur esse ex parte respectu gloriæ : *ibid.* — 141. Ob id ipsi respondet meritum, charitati autem patriæ præmium : IV, 603 *a*.

142. — viæ est dispositio non solum ad eundum in cœlum, sed etiam ad quiescendum in eo, et ob id nunquam excidit : V, 22 *b*.

143. — est medium non faciens distare, sed magis uniri : V, 23 *a*.

144. — in patria dilatabitur quoad liberalitatis magnitudinem, non vero quoad multitudinem diligendorum : V, 24 *a*.

145. — proximi qualiter exercenda in patria, et an permutandus ordo ipsius, qui servatur in via : V, 25 *b*-26 *b*.

146. — an major præcepta sit in lege gratiæ, quam in lege veteri : IV, 557 *a*.

147. — qualiter exercenda : XI, 587 *ab*.

148. — essentialiter differt ab habitibus aliarum virtutum ratione tum objecti, tum actuum, tum finis, et in ordine tum ad suum subjectum, tum ad suum oppositum, tum ad præmium : IV, 600 *ab*; V, 7 *a*, 144 *b*-147 *b*; VII, 221 *b*-222 *a*, 223 *b*-224 *a*. — 149. Quomodo differat a cæteris amoribus : I, 185 *ab*, 187 *a*, 278 *b*-279 *a*; V, 7 *a*; VII, 409 *a*; VIII, 183 *ab*, 439 *a*-441 *b*.

150. — qualiter distinguatur a fide et spe : I, 286 *b*; IV, 584 *b*-590 *a*, 596 *b*-597 *a*, 599 *b*-603 *b*, 614 *ab*, 632 *b*; V, 21 *b*.

151. — non potest esse informis : I, 280 *b*-281 *a*; IV, 609 *a*-612 *a*; VII, 409 *b*.

152. Charitati attribuuntur actus aliarum virtutum, non sicut elicienti, sed sicut imperanti, et sicut motori primo, non vero immediato : IV, 602 *b*; V, 129 *ab*, 141, *a*, 144 *b*-147 *b*.

153. — quando prædicatur de aliis virtutibus, id fit prædicatione causali : I, 286 *b*-287 *a*; IV, 602 *b*; VIII, 109 *a*.

154. — respectu aliarum virtutum habet quodammodo rationem causæ efficientis, formalis et finalis : IV, 602 *b*. — 155. Est enim radix, forma, finis et unitas earum : III, 511 *b*-516 *b*, 517 *ab*; IV, 482 *b*; V, 129 *a*, 144 *b*-147 *b*; VII, 301 *b*, 307 *b*, 308 *a*; IX, 68 *b*, 420 *a*. — 156. Quomodo excedat cæteras virtutes et dona : I, 279 *b*-280 *a*; V, 73 *a*-75 *a*, 143 *b*.

157. Charitatem habens habet quidquid est necessarium ad salutem, quare : III, 511 *b*-517 *b*; IV, 603 *ab*.

158. — est quæ tribuit valorem martyrio : I, 281 *a*.

159. — quomodo compleat fidem et spem : IV, 596 *b*. — 160. Ad ipsam omnes aliæ virtutes reducuntur tanquam ad fundamentum et complementum : 601 *a*-602 *b*. — 161. — omnes inclinat ad ultimum finem : IV, 608 *b*, 611 *a*, 613 *a*; V, 145 *a*.

162. — quomodo sit habitus distinctus a gratia : IV, 606 *a*-609 *a*. — 163. Quantum ad esse, habet propriam formam; quantum ad bene esse, informatur a gratia : 608 *b*, 610 *b*; V, 147 *a*. (Quæ tamen assertio S. Doctori videtur, IV, 610 *b*, falsa et non intelligibilis).

164. — nunquam separatur a gratia, ideoque aliquando sortitur nomen gratiæ : IV, 608 *b*, 612 *a*. — 165. — per se facilitat potentiam, et ratione gratiæ reddit Deo acceptum : III, 270 *b*; IV, 612 *a*.

166. — quomodo dicatur mater et fundamentum virtutum : IV, 482 *b*. — 167. Item quomodo legis universæ perfectio : V, 130 *a*; XIII, 93 *a*; XIV, 439 *a*.

168. — est quasi humor, qui dat vitam et viriditatem animæ : I, 233 *b*; V, 573 *a*.

169. Charitatis in proximum comites sunt pietas et patientia : IX, 120 *b*.

170. Ubera charitatis sunt compassio et congratulatio : IX, 534 *b*.

171. In statu innocentiæ poterat esse charitas absque gratia gratum faciente : III, 270 *b*-271 *a*.

172. — præsupponit actum fidei regulantis, non tamen in idem objectum concurrentis : IV, 520 *b*.

173. Quomodo actus charitatis sit difficilior quam fidei : IV, 615 *a*.

174. Charitatis præceptum quomodo sit unicum, et duplex, et triplex, sc. respectu Dei, sui et proximi : IV, 598 *a*, 604 *b*-605 *a*, 627 *b*; VII, 307 *ab*; X, 352 *a*; XIV, 24 *b*. — 175. Ad ipsum omnia alia præcepta reducuntur : IV, 602 *b*-603 *a*; X, 503 *a*.

176. Charitas an duplex dici possit : VIII, 183 *b*.

177. — quando præcipiat mortem subire pro Christo, quando solum consulat, quando potius vetet : IV, 670 *a*-672 *a*.

178. — quando præcipiat omnia temporalia deserere : IV, 672 *a*.

179. — non præcipit omnia quæ sunt supererogationis, sed tantum ea quæ important

Digitized by Google

impletionem mandatorum : IV, 672 *a*-674 *a*.
180. — qualem profectum in perfectione præcipiat : IV, 674 *a*; IX, 440 *b*.
181. — qualem dilectionem inimicorum præcipiat : IV, 674 *a*-679 *a*.
182. Charitatis præceptum, cum sit affirmativum, obligat semper, sed non ad semper, imo pro loco et tempore : II, 227 *a*; IV, 623 *a*-625 *b*.
183. Charitatis mandatum est mandatorum omnium fundamentum, ornamentum et complementum : IX, 441 *a*.
184. Charitatis præceptum quando et in quibus circumstantiis obliget : X, 374 *a*.
185. Quare dicatur mandatum novum : X, 352 *a*; XI, 442 *a*, 458 *ab*.
186. — In quo casu debeat anteponi vitæ : IV, 633 *b*.
187. Charitati oppositum vitium quale sit : IV, 600 *b*, 602 *a*, 609 *b*, 611 *a*.
188. Charitati opponitur peccatum mortale, per quod ipsa tollitur : I, 297 *b*; IV, 609 *a*, 611 *a*.
189. Charitati ita opponitur peccatum mortale, ut in eo existens charitatem habere non possit, licet aliunde amet Deum : IV, 611 *b*.
190. — quia est participatio bonitatis, non potest esse mala : I, 284 *a*.
191. Charitati non opponitur præcise peccatum veniale, nisi quoad fervorem : I, 297 *b*; VI, 59 *a*.
192. Charitatis defectus punitur gehenna, sicut ejus exercitium præmiatur in cœlo : XIV, 27 *ab*.
193. Charitati opponitur peccatum mortale, non quod peccatum in ipsum agat, sed quia per peccatum voluntate se avertente a Deo, et Deo cessante influentiam suæ gratiæ, charitas in seipsa deficit : V, 7 *a*.
194. Quænam debeat a se excludere anima, ad hoc ut habeat perfectam charitatem : IV, 624 *ab*.
195. Charitatis perfectæ signa quinque : VIII, 445 *b*-447 *a*.
196. Charitati omne malum opponitur, ita quod ex charitate nunquam liceat operari aliquod malum : V, 187 *b*-188 *a*.
197. — quomodo removeat omnia peccata : I, 280 *b*-281 *a*; V, 187 *b*.
198. — operatur mediantibus aliis virtutibus tanquam ministris : I, 291 *a*.
199. — semper datur cum Spiritu sancto : I, 307 *b*; III, 517 *b*.
200. — quo sensu dici possit principium et finis operationum nostrarum : III, 517 *b*.
201. Charitatis actus sunt duo, unus elicitus, et alter imperatus : IV, 602 *a*, 631 *a*; XIV, 80 *b*.
202. — dicitur vita animæ, quatenus dicit actum secundum, seu unionem cum Deo : IV, 597 *ab*, 604 *b*; V, 20 *b*-23 *a*. — 203. Tripliciter facit vivere, sc. fideliter, fiducialiter et patienter : IX, 417 *a*; vel si mavis, benigne, mansuete et fideliter : 120 *b*.
204. Charitatis actus et effectus est optare summum bonum, sive Deo per complacentiam, sive sibi, sive proximo : IV, 603 *b*-606 *a*.
205. — nos efficit deiformes ratione tum liberalis exhibitionis, tum conformis unionis, tum finalis quietationis : IV, 614 *a*; XIII, 620 *b*.
206. Non præcise charitas, sed fides impetrat gratiam miraculorum, quare : IV, 614 *b*-615 *a*.
207. — est pondus ferens animam in Deum, ut in proprium centrum : IV, 614 *b*.
208. — quomodo fructus sit Spiritus : IV, 612 *b*.
209. — quantulacumque quare et quomodo possit cuicumque tentationi resistere : IV, 668 *b*-669 *b*.
210. — quo sensu dicatur dimittere peccata : VI, 6 *a*; XIII, 437 *b*.
211. — est vinculum faciens unum ex duobus extremis : V, 22 *a*; VI, 253 *b*.
212. Per ipsam multi sunt unum : XI, 595 *b*.
213. — facit omnia levia : VI, 365 *a*.
214. — sanat affectus nostros : IX, 68 *b*.
215. Charitatis effectus sunt fructus Spiritus sancti : IX, 120 *a*.
216. — quænam faciat desiderare : IX, 345 *b*.
217. — facit mandata Dei nimis amabilia : IX, 495 *ab*.
218. — quomodo sit ardens et lucens : IX, 420 *a*.
219. Triplex fructus charitatis proponitur per tria sata : X, 591 *b*.
220. Effectus mirabiles charitatis exponuntur : VII, 92 *a*-97 *b*; XI, 458 *b*, 595 *b*-596 *a*; XIII, 61 *a*.
221. — quomodo et in quo sensu dicatur facere omnia communia : XI, 370 *a*.
222. — quomodo coarctet, dilatet, elevet, inclinet : XI, 572 *b*.
223. — reddit voluntatem hilarem respectu sui, concordem respectu Christi, et liberalem respectu dati : XIII, 96 *b*.
224. — est ignis calefaciens, purgans et maturans : XIV, 81 *a*.
225. — quomodo nutriatur : XIII, 598 *b*.
226. Quatuor signa exponuntur habentis charitatem : VIII, 185 *a*; XIV, 81 *a*-83 *a*.
227. Charitatis gradus : VIII, 185 *b*-186 *a*; XIV, 422 *b*. Attenditur per accessum ad extremum : VI, 536 *b*.

Digitized by Google

228. Charitatis ordo : VIII, 86 *a*.
229. Charitatis infusæ, roboratæ et perfectæ signa multa expenduntur : IV, 648 *b*-649 *a*; VIII, 441 *b*-445 *b*; XIV, 428 *b*.
230. — nos nectit ad similitudinem unionis inter Patrem et Filium in divinis : I, 283 *ab*.
231. — æquivalet beatitudini secundum divinam æstimationem : I, 284 *a*.
232. Quare voluntas indigeat charitate ad hoc ut moveatur supra se : I, 284 *b*.
233. — quo sensu dici possit facere diligere Deum quantum est diligendus et in infinitum : I, 285 *a*.
234. — diligenda est non amore amicitiæ, sed concupiscentiæ et complacentiæ : I, 285 *a*-287 *a*.
235. — est maximum inter omnia dona : I, 280 *a*.
236. Actus principalis charitatis est Deo adhærere : IV, 606 *a*.
237. — quomodo possit esse mercenaria : IV, 569 *b*, 615 *b*-617 *b*.
238. Qualiter charitatis modus sit sine modo : IV, 622 *a*. — fermento comparatur : XIII, 591 *a*-592 *b*.
239. — perfecta beatorum, et viatorum, in quo consistat : IV, 623 *a*-625 *b*, 679 *a*-682 *b*.
240. — quomodo dilatanda sit in gloria : V, 24 *a*. — 241. Et quomodo consummanda, non vero fides neque spes : 20 *b*-23 *a*.
242. — beatorum respectu proximi quomodo sit ordinata : V, 26 *ab*.
243. Charitatis ordo est in patria, qui attenditur secundum differentias boni; an vero etiam servetur secundum differentias proprii et alieni, propinqui et remoti, S. Doctor dubium relinquit : V, 24 *b*-27 *b*.
244. Charitatis amor excellentior est amore naturali, quamvis minus indissolubiliter uniat, quare : V, 7 *a*.
245. — quomodo amitti possit : V, 5 *b*-7 *b*.
246. Charitatis habens habitum potest actu sequi affectionem carnalem, atque ita charitatis habitum amittere : V, 7 *b*.
247. — in Christo fundatur, et in Spiritu sancto adjuvante : *ibid. inferius*.
248. Charitatem qui amisit, potest resurgere modo cum æquali, modo cum minori, nunquam tamen cum eadem numero : V, 8 *a*-9 *b*.
249. Charitatis donum est a Spiritu sancto et cum Spiritu sancto : V, 93 *b*; XIII, 301 *a*.
250. — est omnium virtutum finis, forma et nexus : V, 128 *a*, 144 *b*-147 *b*. — 251. Dicitur quoque mater et radix omnium bonorum : V, 128 *b*; IX, 222 *a*. — 252. — post lapsum hominis, non meretur nisi præambulo actu fidei : IV, 434 *a*.
253. — quomodo sit impletio legis : V, 130 *a*.
254. — quomodo sit eminentior aliis virtutibus : V, 143 *b*.
255. — sola perficit simpliciter animam : V, 145 *b*-147 *b*.
256. Habens charitatem, quomodo habeat omnia : IV, 603 *a*; V, 128 *b*.
257. Charitatis meritum est duplex, sc. vel sicut ab eliciente, vel sicut ab imperante : IV, 631 *ab*.
258. Ratio merendi prioritate originis est a fide, prioritate completionis a charitate : IV, 614 *ab*.
259. Quomodo omne meritum et bonitas a charitate proveniat tanquam a causa efficiente omnibus operibus nostris : III, 514 *b*-515 *a*, 516 *b*-517 *b*.
260. Omne meritum a charitate dependet, et ob id qui peccat dicitur fieri omnium reus : V, 140 *ab*, 239 *b*.
261. — dicitur dare esse cæteris virtutibus, non quoad primum esse, sed quoad bene esse : V, 146 *b*.
262. — est penna nos elevans ad cœlestia : III, 293 *a*; V, 239 *b*. — 263. Item est rota nos continue ordinans et movens ad bona opera : V, 239 *b*. — 264. Est velum navis nos traducens per aquas tribulationum : *ibid.*
265. Charitatem habere est melius, quam omne donum scientiæ et prophetiæ : V, 240 *a*.
266. — quo sensu dicatur fundamentum totius spiritualis ædificii : VI, 128 *b*.
267. — quomodo aliena opera faciat sua : VI, 75 *b*.
268. — quomodo sit in potestate nostra : II, 227 *b*.
269. — perfecta præmium creatum non expectat, sed æternum, neque ideo minus gratuita est : IV, 569 *b*-570 *a*.
270. — ligando libertatem, liberam facit : IX, 435 *b*.
271. Charitatis lingua quomodo sit mollis, eucharis et suavis : IX, 539 *b*.
272. — est lancea spiritualis : IX, 553 *b*.
273. — est fundamentum civitatis Dei : IX, 579 *a*.
274. Sub metaphora panis, charitatis conditiones et effectus explicantur : X, 522 *a*.
275. Item nomine symphoniæ et chori : XI, 20 *b*.
276. — quam necessaria Christianis : X, 543 *ab*.
277. — suadetur a Christo : XI, 458 *b*; XIII, 221 *a*, 232 *b*-233 *a*, 243 *b*-244 *a*, 324 *a*, 325 *ab*, 358 *a*, 485 *a*.
278. — dicitur vestis Christi, et quomodo texatur : XI, 501 *a*.
279. — vino comparatur, et quare : XIII, 89 *b*.
280. — est vestis nuptialis : VIII, 294 *b*-295 *a*;

Digitized by Google

IX, 279 *b*; X, 98 *b*. — 281. — significatur per frumentum : XIII, 411 *b*.
282. — est aurum probatum, ferrum ignitum, vinum conditum : VIII, 293 *ab*. — 283. Item funis bene tortus, canis bene doctus, later bene coctus : 293 *b*-294 *a*. — 284. Item lignum, jugum, glutinum : 294 *ab*.
285. — comparatur igni in decem : VIII, 295 *ab*. — 286. Item chrysolitho, beryllo et topazio : 340 *a*-341 *a*.
287. — quale vinculum : XIII, 30 *a*.
288. — Dei et proximi sunt duæ alæ quibus volandum est : XIII, 281 *a*.
289. — est signum Christiani : XIII, 292 *a*, 293 *b*. — 290. Item est funiculus triplex coccineus, quo homo salvatur : 292 *a*.
291. — introducit in æternum manerium : VIII, 456 *ab*.
292. Charitas Dei in nos quomodo immensissima, stabilissima, communissima : XIII, 307 *a*-308 *a*.
293. — Sanctorum imitanda proponitur : XIII, 497 *ab*, 549 *b*-550 *a*.
294. Charitatis præceptum quam nobile, quanta sit ejus æquitas, et quanta præmia : XIII, 442 *a*-444 *a*. — 295. Unde diligendus Deus fideliter, sinceriter et indesinenter : 444 *a*-445 *a*.
296. Defectus charitatis quomodo signum imminentis finis mundi : XIII, 488 *ab*.
297. Charitatis effectus mirabiles expenduntur : VII, 607 *b*; VIII, 183 *b*-184 *a*, 293 *a*-295 *b*, 309 *b*-311 *a*, 439 *a*, 441 *a*, 456 *a*-457 *b*; XII, 206 *a*, 224 *b*-225 *b*, 390 *a*-391 *a*; XIII, 292 *a*, 441 *b*-445 *a*; XIV, 584 *ab*, 587 *b*.
298. Per quos actus præcipue exeratur : XIV, 422 *b*-423 *a*.
299. Charitas est regina, Christus rex, a cujus dextera ipsa sedet : IX, 213 *ab*.
300. Currus charitatis quatuor rotas habet, sc. amorem Dei, sui, proximi et inimici : XIII, 379 *a*.
301. — quomodo sit principium contritionis : V, 633 *ab*.
302. — est sigillum bonorum operum : XIII, 299 *b*.
303. — an semper perfecta sit : IV, 649 *a*.

CHERUB, CHERUBIM. 1. — interpretatur plenitudo scientiæ : II, 380 *b*; VII, 449 *b*.
2. Cherubim est ordo propinquior supremo, sc. Seraphim, et unde denominetur : II, 464 *a*, 473 *b*; IX, 136 *b*, 137 *a*, *b*, 138 *a*, *b*.
3. — officia et prærogativæ expenduntur : II, 464 *b*, 473 *b*, 474 *b*; VII, 450 *a*-452 *b*; IX, 136 *b*, 137 *a*, *b*, 138 *a*; XIII, 608 *ab*.
4. — proprietates qualiter adaptentur viris perfectis : VII, 449 *b*-452 *b*; VIII, 396 *a*.
5. Lucifer, licet fuerit de supremo ordine, quare denominetur Cherub : II, 380 *b*.
6. Duo cherubim ex utraque parte oraculi posita quid significarent : VII, 450 *a*.
7. Cherubim plena oculis, ut apud Ezechielem et in Apocalypsi, quid significent : VII, 450 *b*.
8. Item ambulantia ante rotas quid significent : VII, 452 *a*.
9. Quare dicatur Deus sedere super cherubim : VII, 451 *a*.
10. — ante ostium paradisi quid significent : VII, 452 *b*.
11. Sex alæ cherubim mystice applicantur confessioni, compunctioni, etc : XII, 504 *a*-508 *b*.

CHERUBIM (De sex alis), opusculum dubium : XII, 504 *a*-508 *b*.

CHIMÆRA. 1. — nihil est, cum sit extra genus et ens : I, 459 *b*; V, 151 *a*.
2. Est ens rationis : V, 151 *ab*.

CHIROGRAPHUM. 1. Nominis etymologia : IV, 410 *b*.
2. — aliud est culpæ, aliud decreti : IV, 411 *a*.
3. — utrumque qualiter Christus dicatur delevisse : *ibid.*
4. — qualiter habeat Deus, homo et diabolus : 411 *b*-412 *a*.

CHIROMANTIA spiritualis quæ sit : XIII, 290 *b*.

CHIRURGUS sine medico interficiens hominem, quid arguat : IX, 57 *a*.

CHITIM; *Vid.* CETHIM.

CHOLERA. Infirmitas ex cholera, si adveniat in æstate, calore et siccitate temporis aggravatur : XIV, 28 *a*.

CHOLERICI quare communiter sint boni ingenii : III, 377 *b*.

CHORDA; *vid.* AGNUS, n. 8.

CHOREA. 1. — quomodo differat a spectaculis : V, 627 *a*.
2. Chorearum ludus de se est indifferens; sed fit malus ob modum, finem, tempora et personas : V, 627 *ab*.
3. — qualis sit in cœlo : VIII, 343 *a*.

CHORUS. 1. — proprie quid sit, quid etiam translative : IX, 262 *b*.
2. In choro circa cantum divini officii quæ disciplina servanda : XII, 294 *ab*, 301 *b*-302 *a*, 313 *a*-314 *a*, 460 *a*-462 *b*. — 3. Quæ etiam extra chorum : XII, 463 *a*-464 *b*.
Vid. CLERICUS.

CHRISMA. 1. — quid signet : XIV, 133 *b*. — 2. Compositum est ex oleo et balsamo, quorum etiam significatio propria : 135 *a*.

CHRISTIANUS. 1. — debet facere voluntatem Dei, et hic est cultus qui requiritur ad professionem Christianam : XI, 566 *b*-567 *a*.
2. Christianæ professionis fundamentum est cognoscere Christum, et credere in eum : XI, 60 *b*.

Digitized by Google

3. — populus quare dicatur pusillus grex : x, 562 *b*.
4. — assumptus de aquis baptismi, et intrans caliginem fidei, figuratus est in Moyse : ix, 24 *a*.
5. — tenetur renuntiare saltem affectu omnibus quæ possidet : xiii, 232 *b* ; xiv, 46 *b*.
6. — tenetur diligere proximum : xiii, 232 *b*-233 *a*.
7. Christianorum schola docet humilitatem, charitatem et perseverantiam : xiii, 232 *b*, 451 *ab*.
8. Christianorum in schola discitur pudicitia, simplicitas, modestia, docibilitas, liberalitas, maturitas et sanctitas : ix, 32 *b*-34 *a*.
9. A Christo incipiendum : 18 *a*. — 10. Ab illo omnes addiscendæ scientiæ : 18 *b*, 28 *b*.
11. Christianorum ruina est addiscere logicam diaboli, et nescire mathematicam et logicam Christi : ix, 23 *a*.
12. — verus debet fieri de Judæo Hebræus, et de Hebræo Galilæus, et quomodo : ix, 575 *b*.
13. Christianum se profiteri absque operibus, hypocrisis est : x, 575 *a* ; xiii, 287 *b*, 346 *b*.
14. Christiani veri signa quænam sint, sc. mystice ejicere dæmonia, linguis loqui novis, etc : xiii, 290 *a*-292 *b* ; xiv, 127 *a*. — 15. Item Christiani ficti : 292 *b*-293 *b*.
16. Christiani omnes debent ambulare mystice nudi et discalceati : xiii, 291 *a*-292 *a*.
17. Christiani sunt semen Christi, et semen eorum manebit in æternum : xiii, 317 *b*.
18. Sunt thronus in quo Christus insidet : *ibid.*
19. Accipientes Spiritum sanctum, consecrantur in reges : 304 *ab*.
20. — debet amplecti labores pro Christo libenter : xiv, 51 *a*-53 *a* ; non ut fur aut homicida : 51 *b*.
21. Divitiæ Christianorum quales : xiii, 221 *b*.
22. — quid voveat in baptismo, et ad quid se obliget : xiii, 146 *a*.
23. — non debet erubescere crucem : vii, 321 *a*.
24. — Christi inimicus quisnam sit : xiii, 146 *a*.
25. Qualis sententia ei reservetur in extremo judicio : x, 594 *b*-595 *a*.
26. — relinquens pro terrenis Christum, est pejor Juda : xiii, 503 *b*.
27. — malus figuratur in ficu maledicta a Christo : xiii, 369 *ab*.
28. Neget Christum, qui negat se esse Christianum : xi, 489 *a*.
29. Christianorum messis alia facta est in prædicatione Evangelii, alia facienda in fine mundi : x, 489 *a*.
30. Quomodo fuerint illuminati in fide : xiii, 92 *b*.
31. Quam gravis fuerit persecutio in primordiis Ecclesiæ adversus Christianos : xi, 161 *a*.
32. In quibus teneantur Christiani obedire dominis terrenis, etiam malis, et quare : iii, 651 *a*-653 *b*.
33. Quænam teneantur credere explicite, quænam implicite saltem : iv, 552 *a*-555 *a*.
34. De Christianis tum bonis, tum malis agitur : vii, 21 *a*-22 *b* ; viii, 170 *b et seq.* ; xiii, 475 *b*-476 *a*, 484 *a*-488 *b*.
35. Christianorum servitus quomodo implicet libertatem : vi, 156 *b*-157 *a*.
36. Christiani in primæva Ecclesia nihil proprium habebant ; qui mos adhuc practicatur in religionibus : vi, 153 *b*.
37. Christiani in extremo judicio quomodo tractandi : vi, 540 *a*.
38. Christianorum congregatio fit sub vexillo Christi a quatuor plagis terræ : xiii, 112 *a*.
39. Debent esse milites strenui : 311 *b*.
40. Christianorum fraternitas qualis debeat esse : xiii, 357 *b*-358 *a*. — 41. In quo sensu diabolus sit frater eorum : 358 *ab*.
42. Eorum victoria est vinci : xiii, 512 *b*.
43. Christiani multi sunt numero, pauci merito : x, 144 *a*.
44. Quo sensu sint oves Christi : xi, 402 *a*.
45. — (practice) non est, qui transgreditur Christi mandata : xii, 687 *b*.
46. Christiani omnes tenentur obedire summo Pontifici : xiv, 561 *b*.
47. Christianæ vitæ fabrica quæ sit : vi, 129 *a*.
48. Christi qui sunt, quomodo crucifigant carnem cum vitiis, et configantur cruci cum Christo : xiii, 498 *b*-500 *a*.

CHRISTUS. 1. — interpretatur unctus, et significat personam in natura humana ad divinam relatam ; Jesus autem, e converso : iv, 385 *b*. — 2. Hebraice dicitur Messias : xi, 278 *a*, 317 *a*. — 3. Dicitur Rabbi, id est magister : 276 *a*.
4. Christi homen quomodo sit supra omne nomen : iv, 325 *a*, 385 *b*.
5. Debetur ei nominatio ratione humanæ naturæ : iv, 112 *b*, 386 *a*.
6. Christi nomen impositum est personæ, quatenus est in duabus naturis : iv, 19 *b*, 242 *a*.
7. In nomine Christi, et divinitatis et incarnationis est expressio, et fides passionis : x, 460 *a*.
8. — per passionem suam meruit triplicis nominis sui clarificationem : iv, 385 *b*-386 *a*.
9. Christo quomodo dicatur nomen Dei communicatum : x, 101 *a*.

Digitized by Google

10. — quare non permiserit ut per dæmones divulgaretur : x, 325 *ab*.
11. Christi nominis efficacia : x, 480 *b*-481 *a*.
12. Christo quia Pater dedit nomen quod est super omne nomen, sequitur quod illum super omnes dilexerit : v, 39 *a*.
13. — est Filius Dei origine, non adoptione; veritate, non nuncupatione; generatione, non creatione : i, 418 *b* (*ubi legitur* nuncupatione *pro* generatione).
14. — ratione divinæ naturæ assimilatur Patri, ratione humanæ vero matri : iv, 99 *b*-194 *b*, 272 *b*.
15. — quomodo faciat quæcumque facit Pater, nec tamen generet : xi, 329 *ab*.
16. — quare non factus secundum divinam naturam, factus vero secundum humanam : iv, 6*b*.
17. — dicitur Filius Patris magis ratione personæ assumentis, quam naturæ assumptæ : iv, 99.
18. — est unus Deus, et unus homo, et quomodo : iv, 150 *a*-152 *a*; xi, 453 *ab*.
19. — dicitur bis natus, non tamen bis filius : iv, 189 *b*-195 *b*.
20. — secundum quod homo an possit dici Deus : iv, 227 *a*.
21. — quomodo dicatur virtus Dei : i, 544 *a*.
22. — ut Deus remittebat peccata, ut homo et Deus potest etiam meritorie peccata remittere : iv, 228 *a*.
23. — secundum divinitatem habet triplicem modum essendi, sc. per essentiam, per gratiam et per unionem.
24. — in quo sensu dicatur minoratus ab angelis et major ipsis : i, 265 *a*; ii, 267 *b*; iv, 37 *b*.
25. — si fuisset pura creatura, statim post mortem introisset in cœlum, quare : iv, 429 *b*.
26. — quomodo habeat dignitatem immensitatis : v, 40 *a*.
27. — est fundamentum spiritualis ædificii : xii, 628 *a*.
28. — est primogenitus in omnibus hominibus : iv, 248 *a*.
29. Christi fides præcessit in sanctorum cordibus ipsius adventum : iv, 287 *b*.
30. Christi fides exigit auxilium supernaturale et bonam voluntatem : 528 *b*. — 31. Nunquam deficiet in Ecclesia : 327 *b*.
32. — dicitur homo nobilis, ejusque nobilitas expenditur : xi, 105 *a*; xiii, 283 *a*, 329*b*-330 *a*.
33. Si homo stetisset, Christus incarnatus non fuisset; aut si incarnatus, passus non esset : ii, 216 *a*; iii, 319 *b*; iv, 19 *b*-26 *b*; vi, 215 *b*.
34. Christi incarnatio fuit ordinata ad medendum et curandum morbum spiritualem hominis, ideoque in fine temporum convenientius dilata est : iv, 30 *ab*.
35. Christi conceptio fuit mirabilis, et supra virtutem naturæ : iv, 83 *ab*. — 36. Meditanda proponitur : vii, 285 *a*-286 *a*, 398 *a*; xii, 19 *b*-20 *a*, 69 *b*, 514 *a*-516 *a*. — 37. Quare dicatur ascensus et descensus : ix, 277 *a*.
38. Christi conceptio dupliciter dicitur, sc. proprie pro ipsa formatione corporis usque ad susceptionem animæ, et large pro toto tempore usque ad partum : iv, 184 *a*.
39. Christi caro dicitur de cœlo, non quod descenderit de cœlo, sed ob ejus puritatem : iv, 43 *b*.
40. — assumpsit veram carnem et veram animam cum potentiis, quia fuit perfectus homo, viator et comprehensor : iv, 44 *a*-45 *b*.
41. — ut homo quomodo sit ejusdem speciei cum cæteris hominibus : iv, 45 *b*-47 *a*.
42. Christum assumere carnem anima vivificatam, quare decuerit : iv, 47 *b*-49 *a*.
43. Christi conceptio facta est in instanti, quare : iv, 86 *b*-88 *b*. — 44. Quare in mense martio : ix, 227 *b*.
45. — assumpsit carnem perfecte organizatam : iv, 87 *b*.
46. Quare præmitti voluerit multos conceptus sterilium : x, 233 *a*.
47. Corpus Christi quomodo in spatio quadraginta sex dierum perfectum fuerit : iv, 88 *a*. Formatum est in instanti ex virtute Spiritus sancti, sed postea successive deductum est ad proportionatam quantitatem molis : iv, 80 *b*; xi, 292 *b*-293 *a*. Quare non in instanti quoad molem non fuerit perfectum : iv, 85 *a*-86 *b*; viii, 155 *b*.
48. Corpus Christi formatum fuit ex humore, qui ob diversos respectus varie dicitur sanguis, caro vel semen : iv, 57 *ab*, 338 *b*; vii, 286 *a*; viii, 154 *a*.
49. — non fuit decimatus in Abraham, quare : iv, 77 *b*-78 *b*.
50. Christi caro, in lumbis Abraham et cæterorum patrum, non fuit distincta sive materialiter, sive qualitative vel formaliter, licet post assumptionem ejus a Verbo distincta fuerit : 80 *b*-81 *a*.
51. Christi caro aliter fuit in patribus, quam cæterorum hominum : 83 *a*. Fuit in parentibus secundum corpulentam substantiam, non secundum rationem seminalem : 84 *ab*.
52. An Christi membra dici possint unum cum Deo : i, 505 *b*.

Digitized by Google

53. Christi formatio habuit prius natura seminis decisionem, deinde conversionem, tum consolidationem, sed simul tempore : IV, 84 *b*. — 54. — quare non conceptus de viro sicut et nos : 272 *b*.
55. — quare dicatur conceptus de Spiritu sancto, non autem factus : 92 *b*.
56. — quare non dicatur filius Spiritus sancti, vel Trinitatis : 93 *a*, 95 *a*-99 *b*.
57. Christi incarnatio an possit appropriari Spiritu sancto : 28 *b*, 51 *b*-53 *b*, 93 *a*-95 *a*.
58. Christi filiatio respectu Patris explicatur : IV, 93 *b*, 96 *b*, 98 *b*, 189 *b*-195 *b*.
59. — non potest dici filius adoptivus : IV, 233 *b*-235 *b*.
60. Christi conceptio an fuerit secundum, vel supra naturam : IV, 109 *a*-111 *a*, 183 *b*.
61. In Christo tres sunt substantiæ, sc. corpus, anima et deitas : IX, 71 *b*, 208 *b* ; XIII, 196 *b*.
62. Maria Virgo concepit Christum per concursum partim passivum, partim activum, licet per virtutem supernaturalem : IV, 106 *a*-109 *a* ; VII, 398 *a*.— 63. Hinc dici potest non modo natus ex Maria Virgine, sed etiam factus : IV, 108 *a*.
64. Christus ex Maria traxit pœnalitates : 338 *a*-339 *b*.
65. In quo discreparit ejus conceptio a conceptione Isaac, vel Joannis Baptistæ : 111 *a*.
66. — in quo sensu dicatur filius naturalis Mariæ : IV, 194 *b* ; vel ejus primogenitus : VI, 259 *a*. — Qualis fructus Mariæ : XIV, 281 *a*-288 *a*. Ipsius duodecim utilitates : 288 *a*-291 *b*.
67. Conceptio supernaturalis Jesu proponitur, et modus : IX, 564 *a* ; XIV, 140 *a*-142 *a*.
68. Christus dicitur homo nascendo, vitulus patiendo, leo resurgendo, avis ascendendo : XIII, 219 *a*.
69. — natus est ex Virgine, quare : XIII, 60 *a*. — 70. — pulcherrimus ex pulcherrima Virgine : 419 *a*. — 71. — panis in ejus utero formatus, in ara crucis coctus, etc. : IX, 209 *ab*.
72. — quod illud, quod semel assumpsit, nunquam dimiserit, quomodo sit verum : IV, 138 *ab* ; VII, 294 *a*, 400 *a*.
73. In Christo licet duæ sint naturæ, tamen non est compositio proprie, sed improprie : IV, 151 *ab*, 156 *ab* ; V, 452 *b* ; IX, 45 *b*.
74. — assumpsit naturam nostram misericorditer, utiliter, sapienter, fortiter et mirabiliter : VIII, 152 *b*.
75. Unio triplex fuit in Christo, sc. deitatis, animæ et corporis ; utrum hæc tria separata sint in morte : VIII, 53 *a*.
76. Natura humana in Christo, licet non habuerit propriam personalitatem, tamen non ob id imperfecta, sed magis perfecta est : II, 326 *a*.
77. In Christo licet sit differentia hominis, hæc differentia non dat esse simpliciter, quare : IV, 149.
78. In Christo ab aliquibus Patribus dicitur esse una substantia, quo sensu : IV, 370 *a*.
79. Non decuit Christum assumere sexum muliebrem, quare : IV, 269 *b*-271 *a* ; nec naturam irrationalem aut insensibilem : 447 *a*.
80. — an potuisset assumere carnem simul de viro et muliere : 271 *b*-272 *a*.
81. — remansit in semine Adæ : III, 110 *ab*.
82. Christi traductio ex Adam qualis : IV, 43 *b*, 57 *b*, 74 *b*, 75 *b*-79 *a*.
83. Christi unio hypostatica fuit effectus summæ bonitatis : XII, 19 *b*.
84. In Christo aliter dicitur hypostasis carnis, aliter hypostasis hominis : IV, 447 *b*.
85. — quod sit conceptus de Spiritu sancto, quomodo intelligendum : IV, 94 *b*.
86. — non potest dici proprie creatura : 98 *b*, 243 *b*, 250 *a*-252 *b*.
87. An dici possit : Christus est homo creatus : 252 *a*.
88. — qua ratione dicatur Filius Dei Patris : 99 *a*.
89. — quomodo dicatur natus, et aliquando factus : 108 *b*.
90. — in triduo mortis an potuisset dici homo : IV, 138 *ab* ; VII, 294 *a*.
91. — dici non potest duo, licet ei insint duæ naturæ : IV, 147 *a*-150 *a*.
92. — proprie dicitur unus, improprie unum : 149 *a*, *b*.
93. Christi persona quo sensu dici possit composita : 150 *a*-152 *a*.
94. — secundum quod homo, est substantia : 152 *a*-155 *a*.
95. Quomodo denominative et per modum accidentis humana natura prædicetur de Christo : 154 *ab*.
96. An vere et proprie dici possit caro Christi peccato obnoxia, vel ex parentibus seminaliter traducta, vel decimata in parentibus : 78 *ab*.
97. — an dici possit prædestinatus : 176 *b*.
98. An dici possint in Christo Deus et homo duo entia vel res : 191 *a*.
99. In Christo sunt duæ nativitates, non autem duæ filiationes : 192 *b*-193 *a*.
100. — an dici possit filius naturalis secundum utramque nativitatem : 194 *a*-195 *b*.
101. — secundum quod homo pluribus modis sumitur ob æquivocationem quam secum importat præpositio *secundum* : 223 *b*.
102. An dici possit saltem æquivoce nos et Christum esse filios Dei : 225 *b*.

Digitized by Google

103. — an dici possit secundum quod homo Deus : IV, 226 *a*-228 *a*. — secundum quod homo an persona dici possit : 228 *a*-230 *b*. An Filius Dei : 235 *a*.
104. — secundum quod homo an dici possit res completa : 229 *b*. An individuum : 230 *b*-233 *a*.
105. — an vere et proprie dici possit homo dominicus : 243 *a*.
106. An, quod incœperit esse ut homo, dici possit : 257 *b*.
107. — in triduo mortis an dici potuerit homo rationalis : 138 *b*, 462 *b*.
108. In communicatione idiomatum Christi quid specialiter observandum : IV, 128 *b*, 175 *b*, 177 *a*, 258 *a*; VII, 285 *a*.
109. Filius Dei factus est passibilis per communicationem idiomatum : IV, 33 *b*.
110. An data sit Christo sive omnipotentia, sive omniscientia secundum communicationem idiomatum, an etiam sicut forma et proprietas : 323 *b*-326 *b*.
111. Communicatio idiomatum dedit Christo nomen quod est super omne nomen : 325 *a*.
112. — ut homo est perfectissimus et super omnem perfectionem universi : 45 *b*.
113. — habuit operationes humanas et divinas : V, 369 *b*.
114. In carne ejus erat summa æqualitas complexionis et vivacitas sensuum; in anima, perfecta charitas ad Deum, et pietas ad proximum : VII, 286 *a*, 400 *a*.
115. — quomodo dici possit factus carnalis : IV, 33 *b*.
116. — an ut homo diligendus supra nos : IV, 629 *b*; IX, 289 *a*.
117. — assumpsit carnem antiquæ conspersionis ratione pœnalitatum : IV, 57 *b*; primitiva autem naturæ ratione puritatis : 74 *b*.
118. — assimilatus est nobis fratribus suis per omnia, quomodo : 83 *a*-84 *b*. Et quomodo dici possit frater noster : IV, 98 *b*-99 *a*, 272 *a*; IX, 217 *b*.
119. — habet humanam naturam et divinam, quæ uniuntur in una hypostasi : IV, 144 *b*-145 *a*.
120. Quomodo Deus et homo unus sit Christus : 151 *b*.
121. — est substantia ut homo, licet modus prædicandi sit accidentalis : 153 *b*-154 *a*.
122. — quo sensu dici possit quod proficiebat : 278 *a*.
123. — secundum quod homo non erat ubique, sed tantum ratione personæ : II, 39 *a*-42 *a*; IV, 464 *b*-465 *a*.
124. — est localiter in cœlo, personaliter ubique, et sacramentaliter in eucharistia : II, 43 *b*-44 *a*; IV, 465 *ab*; V, 458 *a*-459 *b*, 472 *a*-475 *b*, 507 *b*-508 *a*.
125. — dicitur vir in utero, id est plenus virtutibus et scientia ab instanti conceptionis : IV, 86 *a*.
126. Quomodo dicatur novum, statim ac descendit in uterum : 86 *ab*.
127. — secundum quod homo, quomodo sit, et non sit Dominus noster : IX, 289 *a*.
128. Christi humana natura non indiguit reconciliatione, sed erat reconcilians : IV, 419 *a*.
129. Christi humanitas quomodo per electrum figuretur : VII, 492 *a*.
130. Quo sensu dicendus sit unus homo : XI, 573 *b*.
131. — est in pluribus locis, sed non ubique ut homo : II, 298 *b*; V, 458-459 *a*.
132. — quomodo possit esse ubique : V, 459 *a*.
133. Corpus Christi est in cœlo definitive ut in proprio loco : *ibid. paulo ante*.
134. Corpus Christi ædificatum est a sapientia Dei immaculatum, et unitum animæ in utero Virginis : IV, 338 *ab*. Et ideo præservatum est ab omni labe, antequam uniretur animæ : 338 *a*, 339 *a*.
135. Corpus Christi triplex est, sc. materiale, sacramentale et mysticum : IX, 565 *b*.
136. Corpus Christi verum nobilius est mystico : IV, 210 *a*.
137. Corpus Christi sumitur tribus modis : IX, 562 *b*.
138. Christi corpus de lege naturæ erat resolubile, et senio aliquando defecisset, circumscripta omni suppositione miraculi : IV, 355 *b*; quare : *ibid. a*. Habuit tamen potestatem eximendi se a pœna : *ibid. b*.
139. Corpus Christi potest transferri de manu in manum : 277 *b*. Corpus Christi, ratione specierum, dicitur signum : V, 421 *a*, 434 *b*.
140. Corpus Christi veraciter manducare, quid sit : V, 437 *a*.
141. Corpus Christi mysticum constat ex fidelibus conjunctis in fide et charitate : V, 432 *b*.
142. Corpus Christi mysticum cœpit ab Abel : V, 421 *a*.
143. Corporis mystici unio unde procedat : V, 433 *a*.
144. In corpore mystico Christi sunt sex ætates, respondentes sex diebus creationis : IX, 101 *ab*.
145. Corporis Christi mysticum, quia continet multos, indiget unione; quia viatores, refectione; quia quotidianis peccatis implicatos, oblatione multiplici : V, 455 *b*.
146. Corporis Christi positio duplex, sc. una in se, altera in loco : V, 460 *b*.

Digitized by Google

147. Corpus Christi post resurrectionem erat palpabile potestate quidem, sed non necessitate : v, 453 *b*.

148. Corpus Christi in Eucharistia est invisibile : v, 453 *ab* ; et supra omnem sensum creaturæ : v, 472 *a*-475 *b*.

149. Aspectus corporis Christi gloriosi præbebit beatis gaudium accidentale : iv, 24 *a*.

150. Christum non ut Deum, sed ut hominem gloriosum, videbunt reprobi in judicio : vi, 556 *a*-558 *b*.

151. Humana natura in Christo non est quid nobilissimum ejus, quamvis multo nobilior in eo sit quam in quovis homine : iv, 229 *b*.

152. Christus assumpsit quod erat dignitatis de omni statu, sc. gloriæ, innocentiæ et naturæ lapsæ, ac proinde ejus anima habuit triplicem cognitionem triplici statui convenientem : iv, 320 *a* ; vii, 289 *a* ; viii, 159 *b*-160 *a*.

153. Corpus Christi quare saccus dicatur : ix, 195 *a* ; xiii, 52 *a*.

154. Corpus Christi domus est spiritualis, ad quam ædificandam quatuor concurrerunt : ix, 194 *a*.

155. Quia corporis Christi complexio nobilissima erat, et sensuum vivacitas perfectissima, ideo dolores ejus fuerunt acerbissimi : iv, 353 *a* ; vii, 292 *b*, 400 *a*.

156. Christi caro habuit congruentiam ad unionem ex ordinatione sui ad animam, et anima ex gratia : iv, 280 *a*.

157. In separatione animæ Christi a corpore ablata sunt quæ in nativitate unita erant unione naturali tantum, non quæ supernaturali : iv, 445 *b*.

158. Caro Christi post ejus separationem ab anima vere fuit mortua, quamvis unita Verbo remaneret, quare : iv, 451 *b*-452 *b*.

159. Caro Christi separata, licet mortua, præponderabat carni cujuslibet viventis, quare : iv, 452 *b*.

160. Caro Christi nubes est, sub qua latet verus sol : x, 194 *b*, 472 *a*.

161. Christi corpus est templum, cujus portæ sunt vulnera : xiii, 217 *b*. Dicitur etiam altare : ix, 197 *b*.

162. Christi anima an nobilior sit angelis : ii, 267 *b*.

163. Anima Christi quomodo omnibus aliis, ne exceptis quidem angelis, sit nobilior : ii, 271 *a*.

164. Animæ Christi creatio est mirabilior, quam cujuslibet alius animæ : xiii, 28 *b*.

165. Christi anima, statim atque organizata caro fuit, unita est corpori, et tunc a Verbo assumpta : iv, 45 *a*, 338 *ab*.

166. Christi anima beata fuit ab instanti conceptionis : iv, 50 *b*, 360 *b*, 387 *b*, 388 *b*.

167. Christi anima quomodo plena gratia fuerit, et prædita gratia unionis : iv, 52 *b*.

168. Anima Christi fuit perfecta secundum superiorem portionem, et inferiorem, et secundum partem sensibilem, quantum ad statum patriæ et viæ : iv, 320 *ab*.

169. Christi anima non adest ubicumque est Verbum : iv, 318 *a*.

170. Animæ Christi affectiones qualiter se habuerint in passione : iv, 357 *a*-361 *b*.

171. Quomodo simul fuerit beata et misera, gaudens et patiens : iv, 360 *b*, 361 *a*.

172. Christi anima separata non habebat appetitum ad unionem corporis, quare : 468 *ab*.

173. Christi anima, separata licet a corpore, non fuit separata a divinitate, quare : 444*b*-445 *a*.

174. Christi animæ non fit communicatio idiomatum : 445 *ab*.

175. Ab anima Christi remota fuit in morte delectatio, quæ illi redundabat in parte inferiori ex unione Verbi : 445 *b*.

176. Anima Christi, statim ac separata fuit, valde probabile est quod evaserit impassibilis : 450 *b*. Et hoc sine superadditione novi modi : 451 *a*.

177. — fuit viator simul et comprehensor : iv, 267 *ab*, 284 *b*, 360 *b*, 392 *a*.

178. Christi anima videt Verbum sine imagine, quomodo : 303 *b*-307 *a*.

179. Christi anima non fuit omnipotens : 323 *b*-326 *b*.

180. Christi cognitio ad tria reducitur, scilicet de Verbo, in Verbo et a Verbo : 296 *b*-307 *a*.

181.— habuit cognitionem increatam, sensibilem et scientialem : vii, 399 *a*.

182. Fuerunt in eo quinque modi sciendi : *ibid.*, *et* ix, 48 *a*.

183. Cognitio quam Christus habet de Verbo non est quid increatum, sed est habitus creatus ipsam animam informans : iv, 298 *b*, 299 *ab*, 299 *b*-303 *b*.

184. Sicut oculus Christi non videt per Verbum, sic nec intellectus ejus : 297 *b*.

185. Anima Christi, sicut quælibet anima beata, cognoscit totum Deum, sed non totaliter : iv, 301 *b*-302 *b*.

186. In Christi cognitione respectu Verbi est status quoad capacitatem creatam, in cæteris beatis quoad mensuram meritorum : iv, 303 *a*.

187. Christi anima videt Verbum sine theophaniis vel speciebus, figendo aspectum in ipsum luminis verum fontem : iv, 305 *a*-306 *a*, 310 *a*.

Digitized by Google

188. Christi anima cognoscit perfecte totam Trinitatem : IV, 302 *b*.
189. Christi anima in videndo Verbum, qualem convenientiam exigat inter finitum et infinitum : 306 *b*-307 *a*. Ad visionem Verbi concurrit passive et active : *ibid., et* 325 *b*.
190. Anima Christi eodem habitu quo cognoscit ipsum Verbum, cognoscit et alia in Verbo relucentia : 309 *a*.
191. Christi anima considerat actu omnia quæ sunt gloriæ suæ essentialia; quæ autem non sunt de substantia gloriæ, sufficit quod habeat in habitu : IV, 311 *b*-312 *a* (*ubi lege, lin.* 11 : Et ideo concedendum est, quod non omnia, etc.)
192. Christi anima in Verbo dilatatur, et in eo multa videt absque eo quod ad ea convertatur : 312 *a*.
193. Christi anima poterat plura simul intelligere, nec indigebat mora temporis ad discernendum quid eligendum sibi foret : 389 *b*.
194. Christi visio quomodo dici possit volubilis, et non volubilis : 312 *ab*.
195. Christi gloria quomodo sit habitus in actu nobilissimo : 312 *b*.
196. In Christo unio præcise non facit divinam naturam cognosci ab humana, sed gloria comprehensionis : 316 *a*.
197. Anima Christi videt in Verbo omnia quæ videt Verbum, ac proinde etiam infinita, non actu quidem, sed habitu : 316 *b*-317 *a*.
198. In cognitione animæ Christi tria est considerare, sc. unum infinitum, alterum finitum, et respectum hujus ad illud : 317 *b*.
199. Probabile videtur animam Christi cognoscere omnia quæ cognoscit Verbum scientia visionis, non vero omnia quæ cognoscit scientia simplicis intelligentiæ : 316 *ab*.
200. Christi anima habuit cognitionem rerum in Verbo, in seipsis, et in proprio genere : IV, 320 *a*; VII, 289 *a*; VIII, 159 *b*-160 *a*.
201. Christi anima habuit cognitionem simplicis notitiæ, atque etiam experientiæ : IV, 322 *a*, 340 *b*; VII, 289 *a*.
202. Anima Christi non potest proficere in visione beatifica, quia in ea est status ex parte ipsius animæ : IV, 303 *a*.
203. Christi anima non potuit proficere secundum cognitionem simplicis notitiæ, quare : IV, 322 *ab*.
204. Christi anima proficiebat in cognitione experientiæ, aliter tamen quam nos : *ibid., et* 277 *b*-278 *a*.
205. Christi anima qua ratione abstraheret species a materialibus : 323 *a*.
206. Christi anima non proficiebat in cognitione rerum componendo, dividendo et conferendo per notitiam simplicem intellectus, sed tantum per sensus : IV, 323 *ab*.
207. Omniscientia Christi est activa ex parte Verbi, passiva vero ex parte animæ suscipientis : 325 *b*, 326 *b*.
208. Christo Verbum communicavit scientiam practicam de operibus, non in operibus : 325 *b*.
209. In quo sensu Christus profecerit ætate et sapientia : X, 282 *b*.
210. Christi anima defectum ignorantiæ non habuit, quare : IV, 339 *b*-341 *a*.
211. Christi sapientia expenditur : IX, 45 *b*. Fons est quo omnia in sacra Scriptura ad nos descendunt : 116 *b*. Christus est doctor interius animarum : 86 *b*, 683 *a*. In quo sensu scientia ejus dicatur infinita : 564 *b*.
212. In Christo duæ voluntates necessario debent recognosci : IV, 369 *a*-370 *b*; VIII, 161 *a*.
213. In Christo sicut plures naturæ intellectuales, ita plures voluntates : IV, 369 *b*; XI, 334 *a*.
214. Quomodo in Christo dici possit fuisse duas voluntates, vel tres, vel quatuor : IV, 371 *b*-372 *a*; VIII, 161 *a*; IX, 171 *b*; XII, 602 *a*.
215. Quomodo fuerint repugnantes istæ voluntates, et simul concordes : IV, 342 *b*, 373 *a*-375 *b*; VII, 291 *b*; IX, 171 *b*.
216. Christi voluntas humana erat divinæ perfectissime subjecta : IV, 372 *a*, 373 *b*-375 *b*.
217. Christi voluntatum concordia figurata fuit in animalibus quæ erant in arca : IV, 374 *b*.
218. Christus flevit, et nolebat destructionem Jerusalem voluntate pietatis : IV, 375 *a*.
219. In Christo gaudium, timor, tristitia et severitas non erant contraria, quare : IV, 341 *a*-342 *b*, 374 *a*.
220. Voluntas sensualitatis in Christo erat conditionata : IV, 342 *b*.
221. — quam libertatem voluntatis habuerit : IV, 391 *b*-392 *a*.
222. — ut mediator, prædicator, reparator et triumphator, est subjectum historiæ evangelicæ : X, 215 *b*-216 *a*.
223. — quomodo dici potuerit ab angelo magnus futurus : X, 231 *a*.
224. Christi mirabilia a Joanne expressa expenduntur : XI, 263 *b*-264 *a*.
225. — adveniens in mundum, quomodo exinaniverit seipsum : IV, 19 *a*; IX, 259 *b*.
226. — quomodo exaltatus fuerit propter incarnationem et passionem : IV, 19 *a*, 25 *b*.
227. Christi adventus in mundum quam congruus et necessarius : IV, 422 *a*-439 *b*; IX,

Digitized by Google

542 *a*; XIII, 5 *b*-6 *b*, 10 *ab*. Finis illius qualis fuerit : XI, 121 *b*, 349 *b*-350 *a*; XIII, 8 *ab*, 20 *b*-21 *b*, 24 *a*.
228. In quo genere hominum adventus ejus incertus, vel occultus fuerit : IX, 221 *a*.
229. — venit cum potentia, sapientia, misericordia et justitia, quomodo : XI, 21 *ab*; XIII, 20 *b*-21 *b*.
230. Descensus Christi in mundum prærogativæ : XI, 542 *a*.
231. Adventus Christi in mundum quatuor enumerantur, duo visibiles et duo invisibiles : IX, 165 *b*; X, 128 *a*; XI, 121 *b*, 599 *b*; XIII, 5 *b*, 10 *ab*, 30 *b*-32 *a*, 35 *a*, 44 *a*.
232. — perfectum fecit circulum a cœlo in terram, et a terra in cœlum : XI, 239 *b*.
233. — venit, quando genus humanum ad extremas miserias redactum erat : XI, 601 *a*.
234. — fuit benedictus in utero, in mundo et in cœlo : IX, 212 *b*.
235. Christi saltus multiplex : IX, 249 *b*, 280 *a*.
236. — quare potius missus ad Judæos, quam ad gentes : IX, 290 *b*.
237. — quare in sexto mense conceptus, et sexta feria passus, et sexta hora crucifixus : X, 227 *a*.
238. Christi adventus testimonium habuit ab omni genere personarum : X, 275 *b*.
239. Christi adventus ad judicium expenditur : XIII, 2 *a*-3 *a*.
240. Christum ad nos invitavit benignitas, traxit misericordia, compulit veritas, suscepit puritas virginalis, eduxit integritas, deduxit obedientia, armavit patientia, et manifestavit charitas : IX, 563 *b*.
241. — dicitur conceptus ratione carnis; creatus autem dici non debet ratione animæ, quare : IV, 252 *a*.
242. — mansit in utero Virginis novem menses et sex dies : X, 49 *a*, 534 *b*. In eo requievit : XIII, 210 *a*.
243. Quando intravit in uterum Virginis, inclinavit cœlos : VII, 493 *b*.
244. — habuit perfectum usum rationis ab instanti conceptionis : IV, 322 *a*.
245. — quare non purus homo, nec angelus, nec purus Deus, sed Deus et homo advenerit : XIII, 6 *a*. Christi adventus in carnem convenientiæ, rationes et fructus : XI, 305 *b*-306 *a*; XIII, 4 *b*, 5 *b*-7 *a*, 8 *ab*, 10 *ab*, 12 *a*-14 *a*, 20 *a*-21 *b*, 28 *a*-29 *a*, 31 *a*, 44 *a*-46 *b*, 64 *ab*, 115 *a*, 214 *b*-215 *b*, 331 *b*.
246. Christi generatio fuit supra naturam, et secundum naturam : IV, 183 *b*, 195 *b*.
247. Ejus adventus in Galilæam duplex : XI, 279 *b*.
248. Christi adventus in animam expenditur : XIII, 43 *ab*, 208 *b*-209 *a*, 209 *b*-210 *a*.
249. Christi adventus in morte et in judicio expenditur : XIII, 11 *a*, 23 *a*, 35 *b*, 281 *b*-282 *b*, 311 *a*-312 *a*, 382 *b*-383 *a*, 475 *b*-476 *b*.
250. Christi adventus in Eucharistia : XIII, 35 *a*, 43 *a*, 67 *b*, 174 *a*. — 251. — panis vitæ in præsepio : X, 258 *b*; XIII, 50 *b*, 101 *a*, 172 *b*, 195 *a*, 196 *b*-197 *a*.
252. Christi generatio æterna et temporalis : XI, 146 *b*-147 *b*.
253. Christi genealogia temporalis exponitur : X, 299 *b*-302 *a*. — 254. Quare in ea mulieres non recenseantur : 299 *b*-300 *a*. Differentiæ inter narrationes Lucæ et Matthæi expenduntur : 300 *a*-301 *a*. Quare in hac altera nominentur mulieres peccatrices : IV, 73 *b*; XIII, 21 *a*.
255. — descendit de Lia, non de Rachele, quare : VI, 302 *b*-303 *a*.
256. Quare magis conceptio Christi, quam nativitas Spiritui sancto attribuatur : IV, 82 *b*; XII, 69 *b*.
257. — an dici possit absque patre : IV, 272 *b*.
258. — quo sensu dictus sit primogenitus Mariæ : X, 258 *a*.
259. Tempus, locus et circumstantiæ nativitatis ejus expenduntur : VIII, 298 *a*; X, 255 *a et seq.*; XI, 301 *b*, 305 *b*; XII, 518 *a*-520 *b*; XIII, 10 *a*, 21 *a*, 41 *a*, 42 *b*, 45 *a*, 72 *a*, 172 *b*.
260. Paupertas, charitas et humilitas in nativitate Christi resplendent : VII, 10 *a*; XII, 518 *a*-520 *b*.
261. — quare natus in Bethlehem, et in diversorio : X, 257 *a*, 258 *b*-259 *a*.
262. — quomodo ab angelis honoratus : X, 263 *a*; XII, 70 *a*, 520 *a*.
263. — cur alibi conceptus, alibi natus, alibi educatus : X, 257 *a*.
264. — cur parvulus datus : VII, 583 *b*.
265. Quam celebris dies nativitatis Christi, et qualiter a nobis celebrandus : XII, 70 *a*, 520 *b*; XIV, 143 *a*.
266. Christi nativitas triplex, divina, humana et gratuita, quæ repræsentantur per tres Missas : VIII, 156 *a*. Quomodo concipiatur spiritualiter, nascatur et nutriatur mystice : IX, 564 *a*.
267. Christi nativitas ostenditur gratiosa, gloriosa, copiosa, fructuosa, utilis, honesta et jucunda : VIII, 156 *ab*; XII, 57 *a*. Quomodo differat a nativitate Joannis : X, 243 *a*. Qualis fuerit B. Virginis in hac re concursus : VIII, 156 *b*; XIV, 281 *b*.
268. Christi nativitas fuit materia gaudendi, desiderandi, loquendi et admirandi : XIII, 72 *b*.

Digitized by Google

269. — se amatorem pacis in nativitate ostendit : x, 256 *b*.
270. — a sola Virgine lactatus : x, 535 *a*.
271. — nec in suis actionibus, nec ullo modo subjectus fuit constellationibus cœli : II, 602 *b*.
272. Quare in nativitate Christi dictum legatur cœlos apertos fuisse, et mellifluos factos : v, 478 *a*.
273. — assumpsit carnem de massa perditionis : IV, 261 *b*-262 *a*. Non hæreditavit tamen a patribus concupiscentiam : 263 *a*. — assumpsit potentiam qua peccatur, non tamen ordinatam ad actum : 265 *b*-269 *a*. — quantum potuit, descendit ad miseriam, sed non ad culpam : 267 *a*, 333 *a*-344 *b*. Quam vertibilitatem habere potuerit : 266 *b*, 269 *a*. Congrue assumpsit defectus qui erant de veritate naturæ lapsæ, non vero illos qui sunt personales, quare : IV, 333 *b*-334 *a*, 336 *ab*; VII, 400 *a*; VIII, 161 *b*. Assumpsit passibilitates carnis dispensative et voluntarie, non ex necessitate : IV, 57 *b*, 267 *a*, 334 *b*, 338 *ab*, 353 *b*-354 *b*; VII, 291 *b*-292 *b*; IX, 426 *ab*, 438 *b*; XIII, 621 *b*. Quam vetustatem assumpserit ex nostra massa : IV, 57 *b*, 330 *b*. Christi virtus in infirmitate perficiebatur, quomodo : 335 *a*. Quare non assumpserit ægritudines et deformitates corporis : IV, 336 *b*, 337 *a*; VII, 291 *b*, 400 *a*; VIII, 161 *b*. Defectus in Christo quomodo dicantur fuisse a naturali origine : IV, 338 *b*-339 *a*. Defectum ignorantiæ quare non assumpserit : IV, 339 *b*-341 *a*; VII, 291 *b*, 400 *a*; VIII, 161 *b*. In Christo infantulo fuit defectus eloquentiæ, non sapientiæ : IV, 341 *a*. Quo sensu assumere potuerit naturam servilem et ignorantem : 340 *b*. In quibusnam debuerit assimilari nobis : 88 *ab*, 272 *a*. Quam necessitatem habuerit patiendi, cibum sumendi, et tendendi ad mortem : IV, 354 *b*-356 *a*; VII, 291 *b*, 400 *a*; VIII, 161 *b*. Christi humilitas, paupertas, servitus, et ministeria vilia ab eo assumpta expenduntur : XIII, 36 *b*, 37 *a*. Christi exinanitio a nimia charitate processit : IV, 19 *a*. Cujusmodi fuerit dubitatio quam in horto ostendit : 368 *ab*. Qualem tristitiam habuerit : 341 *a*-342 *b*. Qualem iram : 342 *b*-344 *b*. Qualem timorem : V, 83 *a*; VII, 367 *a*. Quare aliquando fugerit mortem, et an virtuose : XIV, 432 *b*-437 *a*. Habuit timorem reverentiæ, et sensualitatis subjectæ rationi : IV, 331 *b*-332 *b*. Habuit propassionis motum, non passionis : 322 *ab*. Quomodo fuerit debitor : 386 *b*.
274. Christi passio et flagellatio incœpit a pueritia : XII, 223 *b*.
275. — quomodo fuerit sub lege, exponitur : IV, 7 *a*.
276. — quare voluerit circumcidi, cum nos liberaverit ab eadem lege : V, 321 *ab*. Circumcidi voluit ob triplicem rationem : *ibid.* *et* 391 *b*; VIII, 157 *a*; X, 267 *ab*.
277. Quid adimpletum sit ex circumcisione Christi, et quid relictum fuerit : V, 321 *b*.
278. — voluit circumcidi ad instructionem, non ad imitationem nostram : V, 321 *a*, 391 *b*, 426 *b*.
279. Circumcisio Christi expenditur : X, 267 *ab*; XII, 520 *b*-521 *b*.
280. Circumcisio Christi spiritualis quomodo a nobis imitanda : VIII, 157 *ab*.
281. — recepit eleemosynam a regibus : XII, 523 *a*.
282. Christum quomodo reges et ipsius parentes quæsierint, et quomodo nobis quærendus sit : XIV, 145 *a*-149 *a*.
283. Christi adoratio facta a Magis trahitur mystice ad mores : XIII, 73 *b*-76 *a*.
284. Magi muneribus, centurio et latro voce Christum confessi sunt : IX, 569 *a*.
285. Quomodo Christus puer delectaretur esse cum matre Maria : XIII, 62 *b*-63 *a*.
286. Puer pauper et sapiens Christus est : IX, 621 *a*.
287. Christi pueritia quam chara et amabilis, nobisque utilis : XII, 56 *a*-58 *b*; XIII, 62 *b*-64 *a*. Quantum lætificaret Mariam : XIII, 77 *ab*.
288. Christi varia nomina explicantur : IX, 45 *b*-46 *a*; XIII, 69 *b*, 70 *a*, *b*.
289. Christi quæsitio et inventio quænam exigant in requirente : X, 264 *b*-265 *a*, 279 *b*-280 *a*, 326 *b*. Qui vult Christum invenire, accedat prius ad Mariam : X, 265 *a*; XIII, 63 *a*. Non inter cognatos, nec in deliciis invenitur : X, 279 *b*; XI, 346 *b*, 368 *a*; XIII, 50 *b*, 71 *b*-72 *a*, 79 *a*, 83 *b*-84 *a*, 85 *ab*, 274 *b*, 275 *b*, 419 *a*, 420 *a*, 560 *ab*, 576 *b*; XIV, 146 *b*-147 *a*, 148 *b*. Invenitur in infirmaria : XII, 671 *b*.
290. — reparavit hierarchiam cœlestem et subcœlestem : IX, 48 *b*.
291. Christo offerre debemus aurum dilectionis, thus devotionis, et myrrham contritionis : XIII, 74 *b*, 75 *a*.
292. — ubi natus, ubi passus, ubi resurgens, ubi ascendens : XIII, 71 *b*.
293. In adoratione præstita a Magis quatuor ostensa sunt de Christo infante, sc. excellentia dignitatis, mirificentia potestatis, præeminentia nobilitatis, et affluentia liberalitatis : XIII, 73 *a*.
294. — quomodo dicatur positus in ruinam et in resurrectionem multorum : X, 274 *ab*; XIII, 55 *b*, 58 *a*, 60 *a*. — quale signum fuerit in incarnatione, in prædicatione, in pas-

Digitized by Google

sione et in resurrectione : XIII, 58 *a*-61 *a*. Quomodo illi contradicatur : 59 *ab*, 60 *a*-61 *b*.

295. — habuit testimonium laudis ab omni creatura cœlesti et subcœlesti, ab omni ætate, sexu et conditione : X, 275 *b*.

296. — describitur observator perfectissimus tum legis cæremonialis, tum moralis, et in quonam talis observatio consistat : X, 268 *b*, 279 *a*.

297. — exhibuit se discipulum, ut humilitatis exemplum daret : X, 280 *b*.

298. Puer est Christus, a quo quinque panes habemus, sc. bonorum naturalium, etc. : XIII, 173 *ab*.

299. Christi jejunium exercitiaque, tentatio, et alia quæ fecit et passus est in deserto : X, 302 *b*-308 *b* ; XII, 538 *a*-540 *a* ; XIII, 146 *a*-153 *b*.

300. Qualis tentatio Christi, et quomodo fuerit tantum externa : II, 511 *b*.

301. Hæc trina tentatio respondit tribus tentationibus, quibus victus fuit primus homo : XIII, 148 *b*-150 *a*.

302. A Spiritu sancto ductum fuisse Christum in desertum, probatur : X, 303 *a* ; XIII, 146 *b*-147 *b*.

303. Documenta moralia proponuntur ex tentatione Christi et jejunio : X, 303 *b*, 308 *b* ; XIII, 146 *b*-153 *b*.

304. Christi manifestatio per vocationem apostolorum : XI, 275 *b*.

305. Christi miraculum in Cana exponitur : XI, 283 *b*-289 *a* ; XII, 542 *a*-543 *b* ; XIII, 86 *a*-93 *a*.

306. — quomodo fuerit subjectus tempori, et qualis esse potuerit hora ejus : XI, 284 *b*, 360 *b*, 367 *a*. Christo per omnia obediendum secundum consilium Mariæ : X, 330 *b*.

307. Christi humilitas in rogando Petrum quanta, et qualiter imitanda prælatis : X, 329 *a*.

308. Christi prædicatio incœpta : X, 313 *ab*, 314 *ab*, 315 *b*-316 *a* ; XII, 541 *b*. Quam celebris : X, 319 *a*. Materia concionum ejus qualis : XIII, 22 *a*. Qua ætate prædicare cœperit : X, 299 *a*.

309. Christi prædicatio, miracula et operationes ab Evangelistis narrata usque ad ingressum ejus in Jerusalem in die Palmarum : X, 320 *a*-627 *b* ; XI, 1 *a*-172 *b*, 289 *b*-433 *a*, 540 *a*-578 *b* ; XII, 543 *b*-594 *a* ; XIII, 1 *a*-492 *b*.

310. — quare toleraverit Judam inter bonos : XI, 420 *b*-421 *a*.

311. — fatigatus ad fontem Jacob expenditur : XI, 310 *b*, 544 *b*-545 *a*.

312. Ejus gesta juxta puteum Sichar cum Samaritana expenduntur : XI, 311 *a*-322 *b*.

313. Christi habitatio et paupertas qualis : XI, 276 *b*-277 *a* ; XIII, 84 *a*.

314. Ejectio nummulariorum e templo expenditur : XI, 290 *a*-291 *a*.

315. — diebus festis ibat in civitatem, reliquo tempore ad Jordanem : XI, 303 *a*.

316. — quid scripserit in terra, quando adultera accusabatur : IX, 277 *b* ; XI, 372 *b*-373 *b*. Quanta cum charitate illam dimiserit : XIII, 501 *b*.

317. Christi calceamentum quid sit : IV, 459 *a* ; X, 293 *a* ; XI, 270 *a*-271 *b*.

318. — discalceatus incedebat : XII, 547 *ab* ; XIV, 623 *a*.

319. Christi oratio expenditur : IV, 376 *a*-380 *b* ; IX, 287 *b* ; X, 296 *b*, 360 *a*, 514 *b* ; XI, 210 *b*-211 *a*, 476 *a* ; XII, 555 *a*-560 *a*.

320. Christus baptizatus a Joanne quid nos docere voluerit : V, 293 *a*, 443 *a* ; VIII, 158 *ab* ; X, 295 *b*-298 *b* ; XI, 272 *a*-274 *b*, 303 *ab*, 309 *ab* ; XII, 533 *b*-538 *a*.

321. — non tenebatur obedire sæcularibus potestatibus, nec ejus apostoli, quare : III, 653 *a*.

322. — desponsatus est cum Ecclesia in baptismo : XII, 537 *b*. Qualiter habeat conditiones sponsi : XI, 306 *a*. 323. Tota Trinitas in eo manifestata est : *ibid*.

324. Christi responsio facta discipulis Joannis expenditur : XIII, 19 *b*-20 *a*.

325. — quomodo potuerit crescere : XI, 305 *b*-306 *a*.

326. — quomodo dicatur unctus a Spiritu sancto : X, 311 *a*. — quare dicatur missus ad evangelizandum pauperibus : 311 *ab*.

327. — stans, videns, ascendens, sedens et tangens, quid significet : X, 328 *b*, 329 *a*, *b*, 335 *b*.

328. — quare ad convivia peccatorum ierit : X, 348 *b*-349 *a*. Non venit vocare justos, quomodo : 349 *b*.

329. — quare dicatur Sponsus, et apostoli filii Sponsi : X, 350 *b*.

330. — quare iverit ad servum centurionis, et non ad filium reguli : X, 391 *a* ; XI, 323 *b*.

331. — quare ascenderit naviculam, et sedaverit tempestatem : X, 429 *ab*. Christum dormire quid sit : 429 *a*.

332. Christi transfigurationis mysterium late explicatur : X, 464 *a*-473 *a* ; XII, 562 *b*-563 *a* ; XIII, 157 *b*-162 *a*. Quare duxerit secum tres discipulos coram Moyse et Elia : 161 *ab*. Quomodo dicantur omnia in Christo transfigurata : 161 *a*. Christus quandoque se, transfigurat in nobis, quandoque nos in se quomodo : IX, 172 *a*. Christi transfigurationis mysterium est difficilius creditu cæte-

Digitized by Google

ris : XIII, 157 *b*. Christi transfiguratio est via ad inducendam fidem resurrectionis : *ibid.* Christus post transfigurationem suam quare voluerit solus videri : X, 473 *a*.

333. De Christi sequela bona et mala : X, 417 *a*-418 *a*, 461 *b*, 484 *b*, 536 *b*, 620 *b*-622 *a*; XI, 886, 91 *b*-93 *b*, 184 *b*-185 *a*, 350 *b*-352 *a*, 360 *b*-361 *a*, 402 *a*, 405 *b*, 425 *b*, 474 *a*, 556 *b*-557 *a*; XII, 170 *ab*, 269 *a*, 311 *a*-312 *a*, 348 *b*-351 *b*, 634 *ab*; XIII, 438 *a*.

334. — quare alios reciperet, alios dimitteret : X, 438 *b*.

335. Trium mulierum fidem Christus commendavit : X, 444 *b*.

336. — quare voluerit præsentes tres apostolos in suscitatione puellæ : X, 446 *ab*; et in transfiguratione : 466 *b*.

337. Christi exercitia circa actionem et contemplationem : XI, 172 *a*.

338. Quomodo viderit eum Abraham : XI, 387 *b*-388 *a*.

339. De ingressu Christi in Jerusalem : XI, 120 *a*-122 *b*, 423 *a*-424 *a*; XII, 594 *a*-595 *a*; XIII, 6 *b*, 184 *b*-192 *a*. Quare apostoli straverint vestimenta super asellum, et cæteri in via : XI, 120 *a*, 423 *a*. Quare cum tanto triumpho ingressus sit Christus : 120 *b*, 422 *a*. Quare super asinam : XI, 119 *ab*, 423 *ab*; XIII, 188 *b*, 189 *b*-190 *a*. Misit discipulos ad castellum quod contra illos erat, id est prædicatores ad mundum contrarium : XI, 116 *a*.

340. — quare in gazophylacio prædicaverit : 376 *b*.

341. Qualiter occurrendum Christo ad imitationem turbarum : XI, 122 *a*; XIII, 187 *b*-189 *b*.

342. — qualiter sit benedictus, et quomodo a nobis benedicatur : XI, 121 *ab*, 422 *a*-423 *a*.

343. — misit imaginem suam regi Abagaro : IV, 204 *b*. Ejus imago depicta a Luca : *ibid.*

344. — qualiter venerit Bethphage, Bethaniam et ad montem Olivarum : XI, 115 *b*. Quare perrexerit ad montem Oliveti : 372 *a*.

345. Quomodo tantæ gloriæ subsecuta est ignominia : XIII, 187 *b*-188 *a*.

346. — an loculos habuerit : XI, 311 *b*, 420 *b*; XIV, 576 *b*-578 *b*.

347. Christi abscessus a matre, ut ad passionem iret : XII, 593 *b*.

348. — quas virtutes exercuerit lavando pedes discipulorum : XI, 436 *b*; XII, 597 *b*.

349. — quomodo instituerit Eucharistiam : V, 426 *a*-434 *b*, 459 *b*; XI, 178 *a*-181 *b*; XII, 598 *a*; XIII, 196 *a*-200 *a*.

350. — quinque virtutes præcipue in hoc sacramento exhibuit, sc. humilitatem, charitatem, patientiam, obedientiam, et spiritum orationis : XI, 180 *a*; XII, 597 *b*.

351. Christi sermo in ultima cœna multa moralia meditanda exhibet : XI, 444 *b*-474 *a*, 582 *a*-593 *a*; XII, 598 *a*-599 *a*.

352. — in hac cœna instituit Missam : IX, 290 *a*.

353. — quando celebraverit Pascha, et quale : 433 *a*-434 *b*.

354 — in ultima cœna dedit corpus suum passibile, sed impassibiliter præsens : V, 503 *a*.

355. Proprietates corporis Christi in Eucharistia quæ sint in ordine ad locum : V, 459 *b*-461 *a*. Christi caro per se non est cibus animæ, sed prout est unita divinitati : IV, 409 *ab*.

356. — quare instituerit Eucharistiam sub speciebus panis et vini : XII, 493 *b*-494 *a*.

357. — communicavit seipsum : V, 443 *ab*.

358. — quare dicatur agnus Dei : V, 419 *a*; XII, 276 *b*; et vitulus saginatus : XI, 18 *b*-19 *a*.

359. — in cruce et in Eucharistia omnibus se offert : V, 444 *b*. Ostendit se in Eucharistia ut captivum nostrum : XII, 268 *b*.

360. — quare reprehenderit Petrum in lavatione pedum : XI, 436 *a*.

361. — potuit dicere locutionem falsam, sed non affirmare eam : IV, 267 *b*.

362. Prædictio passionis, facta apostolis a Christo, expenditur : XIII, 133 *b*-134 *b*.

363. — quare, et quo animo, tribus vicibus præcipue fleverit : II, 230 *ab*; X, 95 *b*; XI, 124 *ab*; XII, 594 *b*-595 *a*; XIII, 379 *b*-380 *b*.

364. Triplex genus persecutionum, quas Christus a Judæis passus est : X, 17 *a*-18 *b*.

365. Lavatio pedum discipulorum facta a Christo, quæ mysteria contineat : XI, 436 *b*; XII, 597 *b*.

366. — prædixit Petro, non revelavit ipsius lapsum : II, 355 *b*.

367. — venditur a peccatoribus Christianis, ut Joseph a fratribus : XIII, 357 *b*.

368. Christi oratio in horto expenditur : IV, 376 *a*-380 *b*; X, 186 *ab*; XI, 189 *a*-192 *a*; XII, 600 *b*-602 *a*; XIV, 151 *b*. — in quo sensu Patrem rogaverit ut transiret a se calix iste : IV, 368 *b*; VII, 292 *b*; XI, 190 *b*, 486 *b*.

369. — quomodo dicatur avulsus a discipulis : XI, 190 *a*.

370. Christi agonia cum sudore sanguinis, ejusque mysteria : XI, 191 *ab*, 597 *b*.

371. — non habuit angelum custodem : II, 511 *ab*.

372. — confortatus est ab angelo confortatione non potestativa, sed ministeriali, sicut armiger confortat strenuum militem : II, 511 *b*.

373. Quare ipsi apparuerit angelus : XI, 190 *b*-191 *a*; scilicet Michael : XII, 601 *b*.

Digitized by Google

374. — quomodo prostraverit milites, et restauraverit aurem Malchi : XI, 484 *b*, 486 *a*; XIII, 426 *b*.
375. — ligatur in horto, et ducitur ad tribunalia : XI, 192 *b*-194 *b*, 486 *b*-487 *a*; XII, 602 *ab*. — 376. Captus est ut dives, ut miles et ut latro, verum in peccatis nostris, non suis : XIII, 204 *a*-205 *a*.
377.— interrogatur a Caipha, percutitur alapa, cum Barabba componitur, illuditur ab Herode : XI, 196 *b*-203 *b*, 491 *a*-495 *a*.
378. Christi flagellatio expenditur : XI, 204 *a*, 206 *a*, 495 *ab*; XII, 603 *b*-604 *a*; XIII, 131 *ab*, 134 *ab*. Imo flagellis pejoribus cæditur a malis Christianis : XIII, 134 *b*.
379. Christi coronatio spinea : XI, 495 *b*; XII, 604 *ab*; XIII, 169 *b*. Non celebratur festum pro tali coronatione : IX, 165 *b*.
380. Sputa et irrisiones in Christum : X, 187 *b*-188 *a*, 211 *b*-212 *b*; XIII, 131 *a*-132 *a*, 206 *b*, 434 *a*, *b*. Coram Herode : XI, 203 *ab*. — 381. Multiplex irrisio, et a quibus nunc fiat : XI, 196 *b*-197 *a*, 212 *ab*.
382. — damnatur ad mortem : XI, 206 *a*; XII, 604 *b*. A Pilato auctoritate, a Judæis persuasione : X, 19 *b*.
383. — portat crucem ad Calvariæ locum : XI, 206 *a*-209 *a*, 498 *b*-499 *a*.
384. Christi crucis brachia quænam : XIII, 498 *b*-500 *a*; XIV, 43 *b*-45 *b*.
385. Christi crucis quatuor brachia quatuor virtutes significant, quas recole : IX, 569 *a*.
386. — crucifigitur : XI, 209 *b*-210 *b*, 499 *ab*; XII, 605 *b*-606 *b*; in medio latronum : XI, 210 *b*.
387. In morte Christi fuit infinitas virtutis : IX, 519 *b*.
388. — nudatus ut ebrius, ut mendicus, ut mimus, quomodo operiendus a nobis : XIII, 202 *b*-203 *b*.
389. Christi sitis in cruce expenditur : XI, 503 *ab*.
390. Christi in cruce verba expenduntur : IV, 472 *a*, 473 *b*; XI, 210 *b*-211 *a*, 214 *b*-215 *a*, 216 *a*, 502 *a*, 503 *a*, 601 *b*-602 *b*; XII, 607 *ab*; XIII, 201 *b*; obedientia : XI, 600 *a*, 602 *b*; misericordia, patientia, candor munditiæ, odor famæ : VIII, 162 *a*; XI, 601 *b*; membrorum vulnera : XII, 606 *a*, 634 *b*-635 *a*, 650 *b*; XIII, 131 *b*-132 *a*, 205 *b*-206 *a*; XIV, 172 *a*-174 *b*; cura circa matrem : XI, 502 *a*-503 *a*; promissio facta latroni : X, 97 *b*; aceti potatio : XI, 503 *b*; expiratio : XI, 216 *a*, 504 *a*; XIII, 202 *a*; apertio lateris : XI, 505 *a*; XII, 607 *b*-608 *b*; XIII, 54 *b*, 237 *b*, 238 *b*; sanguis effusus e latere : V, 419 *a*; VIII, 162 *a*; ossa ejus non fracta : XI, 504 *b*.
391. Christi exaltatio et clarificatio in cruce et ex cruce : XI, 379 *a*, 441 *b*.
392. — in cruce omnia hominibus reliquit : VIII, 163 *a*.
393. Christi crucis mirabilia enarrantur : X, 97 *b*; XII, 643 *a*-652 *a*; XIV, 172 *a*-174 *b*.
394. Christi crux thronus est, in quo judicabit mundum; XII, 653 *a*.
395. Christi crucis gloria quanta, quam desiderabilis : XIII, 493 *ab*, 495 *a*, 498 *a*.
396. Christi crux est navis in qua obdormivit : XIII, 345 *a*, 560 *b*.
397. Christus in cruce est arcus fœderis : XIII, 597 *b*.
398. — in cruce quo amore caput inclinav e rit, brachia extenderit, latus aperuerit, clavos receperit, corporis denudatione m permiserit, onus portaverit, coronam spineam susceperit : VIII, 163 *b*.
399. — ligno crucis caput iniquorum diabolum percussit : XIII, 45 *a*.
400. — dedit animam suam in pretium redemptionis, in signum dilectionis, in monimentum recordationis et in exemplum imitationis : XIII, 243 *a*-244 *b*.
401. Christi mors quam nobis utilis : XIII, 213 *ab*.
402. Christi charitas quanta in passione : XIII, 224 *ab*, 240 *a*-241 *a*.
403. — in crucis statera obtulit duplicem thesaurum divinitatis et unitatis ad solvendum pretium peccatorum nostrorum : XIII, 240 *ab*.
404. — in cruce nos recepit intra vulnera sua, ut ab hoste maligno tueretur : XIII, 240 *b*.
405. Christi passio mari comparatur ob amaritudinem, et flumini propter charitatis dulcedinem : I, 12 *a*. — 406. Frequenter recolenda : IV, 353 *b*.
407. Christi diversa supplicia respondent peccato Adæ, ipsiusque circumstantiis : XII, 656 *b*.
408. Christi passio qualiter influat in sacramenta, et quomodo ipsa recipiens satisfaciat pro culpa, postquam pro injuria ipsi Deo illata Christus satisfecerit : IV, 432 *a*-434 *b*.
409. Sanguis Christi nunc clamat veniam, sed clamabit vindictam in fine mundi : XIII, 178 *a*, 426 *a*.
410. Christi clamor in cruce, et lacrymæ expenduntur : XI, 216 *ab*.
411. — dicitur mortuus pro impiis, non tamen pro iis qui jam damnati erant : IV, 472 *a*.
412. Christi transitus in cruce fuit ad nostram salutem, transitus autem in cœlum fuit ad suam gloriam : V, 422 *b*.
413. — moritur, ut eo dormiente fiat Ecclesia : XIII, 237 *b*.

Digitized by Google

414. Christus et Ecclesia significantur per Adam et Evam, et quomodo : III, 26 *b*, 28 *ab*.
415. Sanguis Christi quomodo fuerit figura aquæ baptismalis : V, 419 *a*.
416. Aqua est sapientiæ, quæ fluxit de latere Christi : IX, 571 *b*-572 *a*.
417. Mare Rubrum divisum in duodecim vias, quomodo figuraverit sanguinem Christi : X, 195 *b*.
418. Lavit nos Christus aqua baptismi, lacryma pœnitentiali, vino sacramentali, et sanguine triumphali : XIII, 193 *b*-194 *b*.
419. Christi vulnera sunt apotheca omnibus aromatibus et medicamentis plena : XII, 634 *b*. Sunt janua paradisi, thesaurus gratiarum : XII, 634 *b*-635 *a*; XIII, 238 *a*, 241 *a*. Mirabiliter relucent in ipsis divinæ sapientiæ, potentiæ et bonitatis excessus : XIII, 193 *b*, 195 *a*, 231 *a*, 597 *b*. Ad Christi vulnera raptus S. Bonaventuræ admirabilis, et ad ingressum in ipsa invitantur fideles : XII, 634 *a*-635 *a*. Quare Christus conservet in corpore vulnerum cicatrices : XI, 235 *a*, 517 *b*, 518 *a*. Sunt portæ per quas intratur in templum gloriosum : XIII, 217 *b*, 237 *b*. Per ipsas licet sugere mel et oleum : XIII, 175 *b*. Sunt fontes salutares, ex quibus emanant aquæ lacrymarum compunctionis : XII, 221 *b*. Sunt fontes misericordiæ, gratiæ, sapientiæ, charitatis et vitæ : IX, 568 *b*-569 *a*. Quinque vulnera sunt quinque lapides Davidis : XIII, 20 *b*, 55 *a*, 68 *b*. Sunt asylus tuta : XII, 659 *ab*. Sunt quinque panes, qui reficiunt animam devotam : XIII, 175 *b*.
420. Christi corpus passionem doloris veraciter sustinuit : IV, 347 *b*-348 *b*, 350 *ab*. Ejus exinanitio expenditur cum suis circumstantiis : IX, 259 *b*.
421. Christi statura fuit perfectissima : VI, 474 *b*.
422. Non fuit in eo necessitas patiendi contracta, sed assumpta et voluntaria : IV, 353 *b*-356 *b*.
423. Causa patiendi illi non fuit in genere moris, sed tantum in genere naturæ, et quidem voluntaria : IV, 356 *b*.
424. Dolor in Christo fuit acerbissimus, tum ex modo patiendi, tum ex causa passionis, tum ex conditione patientis : IV, 352 *b*-353 *a*, 357 *a*-363 *b*; XII, 178 *b*-179 *b*, 222 *b*-223 *a*. Ipsum multo plus afflixit clavus ferreus, quam ignis Laurentium : IV, 353 *b*. Quomodo dicantur super eum transiisse omnes fluctus dolorum : IV, 351 *b*-352 *a*. — in passione non exercuit miracula potentiæ, sed potius patientiæ : IV, 351 *a*.
425. Christi anima patiebatur compatiendo carni, quomodo : IV, 351 *ab*.
426. In Christo fuit acerbitas passionis quoad experientiam sensus, non vero quoad repugnantiam rationis : IV, 353 *a*.
427. — habuit in anima dolorem, tum ex compassione nostri et consideratione peccatorum nostrorum, tum ex unione ejus cum corpore : IV, 358 *ab*, 360 *ab*; VII, 293 *b*.
428. Anima Christi sentiebat passiones, non tamen ab eis opprimebatur : IV, 359 *a*.
429. Anima Christi patiebatur secundum superiorem portionem, quatenus est natura; sed, quatenus respicit superiora, gaudebat : IV, 360 *b*, 361 *a*; VII, 293 *b*.
430. Dolor in parte sensitiva ex afflictione carnis, et dolor in rationali ex compassione nostri, se habebant ut excedentia et excessa : IV, 362 *b*-363 *b*.
431. Dolor Christi ex compassione nostri erat sine comparatione acerbior dolore pœnali corporis : I, 12 *a*; IV, 363 *b*.
432. Qualis timor mortis et propassio fuerit in Christo, et qualiter staret cum judicio rationis : IV, 330 *b*-332 *b*.
433. Christi passio, respectu ipsius, bonitate naturæ non fuit bona; sed bonitate moris fuit bona simpliciter : IV, 423 *a*. Respectu Judæorum, fuit simpliciter mala, per accidens vero potest dici bona : II, 222 *ab*; IV, 423 *b*.
434. Christi passio fuit Deo acceptissima, congruentissima ad curandum morbum hominis, efficacissima ad attrahendum genus humanum, et prudentissima ad expugnandum inimicum : IV, 435 *b*-436 *a*.
435. Passio Christi est fons justificationis nostræ per modum meriti, atque etiam per modum exempli excitantis et regulantis, id est ut causa meritoria simul et exemplaris : IV, 405 *ab*, 408 *a*-409 *a*.
436. Christi passio quomodo influat in sacramenta : IV, 433 *b*-434 *a*.
437. Christi sanguinis oblatio fecit nos transire de manu justitiæ in manum misericordiæ : IV, 406 *b*.
438. Passio Christi quomodo conjungatur nobis in opere justificationis : IV, 409 *b*.
439. Christi passio, ut aliquid corporale præcise, non habet vim justificandi, sed quatenus est circa personam divinam : IV, 409 *ab*.
440. — in cruce est medela contra omnem morbum : IX, 68 *a*; XIII, 59 *ab*.
441. — qua ratione dicatur delevisse chirographum decreti : IV, 411 *a*.
442. Christi passio quoad sufficientiam extenditur ad omnes, quoad efficaciam vero ad eos solum qui absolvuntur a reatu pec-

Digitized by Google

catorum : IV, 411 *b*, 437 *ab*, 471 *a*, 472 *a*; V, 332 *b*, 333 *b*-334 *a*.
443. Varia remedia apposita in Ecclesia pro deletione culparum habent efficaciam a passione Christi : IV, 411 *b*.
444. — per passionem suam quomodo nos liberaverit a potestate diaboli : IV, 413 *a*.
445. Christi passionis merito mittitur nobis Spiritus sanctus, mittuntur et angelici spiritus, et reprimitur concupiscentia : IV, 413 *b*.
446. Christi passio qualiter nos liberet a pœna æterna et temporali debita peccatis : IV, 414 *b*-415 *a*.
447. Christi passio et resurrectio, respectu liberationis a peccato, quomodo diverse se habeant : IV, 408 *a*-409 *a*, 415 *a*.
448. Christi passio nos liberat a pœna oppressiva, non vero a pœna promotiva : IV, 415 *ab*.
449. Passio Christi quare plus influat in sacramentum baptismi, quam in cætera sacramenta : IV, 433 *b*-434 *a*.
450.— qua ratione dicatur traditus a Patre, a seipso et a Juda : IV, 422 *b*-423 *b*, 436 *b*; X, 477 *b*; XI, 174 *a*; XIII, 133 *b*.
451. Christi passio et meritum ordinantur ad curanda mala personalia, non naturalia : V, 332 *a*.
452.— descendit ad miseriam pœnalem, quantum potuit : IV, 267 *a*.
453. — quomodo per passionem suam fuerit exaltatus : IV, 385 *a*-386 *a*.
454. Passio Christi fuit generalissima, acerbissima, ignominiosissima et interemptoria, et quare : VII, 293 *b*-294 *a*, 400 *a*; XI, 602 *a*; XII, 178 *b*-179 *a*, 221 *b*-223 *b*; XIII, 131 *a*-133 *b*, 205 *b*-206 *a*.
455. In passione Christi salvus fuit ordo regiminis universi, salvus et honor Dei, salva quoque libertas arbitrii : VII, 293 *a*.
456. — patiendo quomodo efficacissimum exemplum nobis dederit : *ibid.*
457. Christi passionis fructus enumerantur : VII, 294 *a*-295 *a*; VIII, 336 *b*-337 *a*.
458. Christum ad patiendum vovit paterna voluntas, humana necessitas, et virtutis strenuitas : VII, 302 *b*.
459. Christi tormenta quomodo sint fercula dulcissima : VIII, 326 *b*. Ejus passionis memoria dulcescere facit tribulationes : *ibid.*
460. Necessaria passionis Christi memoria ad spiritualem vitam instituendam : XII, 181 *b*. Pro ea traditur methodus : XII, 178 *a*-179 *b*, 206 *b*, 221 *b*-224 *b*. Ejus meditatio quos fructus pariat in anima : 73 *b*-78 *b*, 223 *b*-224 *b*, 510 *ab*, 633 *a*-661 *b*. Ordinantur mysteria vitæ Christi per dies hebdomadæ meditanda : XII, 169 *b*; XIV, 167 *a*-171 *b*. Christi passionis et vitæ memoria et meditatio proponitur : V, 529 *b*-530 *a*; XII, 97 *a*-99 *b*, 633 *a*-638 *a*, 677 *ab*, 680 *b*, 690 *a*-691 *b*; XIII, 250 *ab*, 280 *b*. Meditatio ejus vitæ est scala ad cœlum attingens : IX, 513 *a*; XII, 510 *b*-511 *a*, 628 *a*. Triplex ejus memoriale, sc. in Scriptura, in verbo et in sacramento : V, 529 *b*-530 *a*. Hujusmodi meditatio portat secum exercitium omnium virtutum : XII, 639 *b*, 641 *a*. Est præparatio ad Eucharistiam : XIII, 175 *b*, 196 *a*. In hoc debet versari nostra vita, lectio et locutio : X, 201 *ab*, 275 *a*; XI, 207 *b*; XII, 24 *b*, 501 *b*.
461. Christi passio metro celebratur : XIV, 162 *a*-166 *b*.
462. Christi passionis officium devotissimum proponitur : XIV, 155 *a*-161 *b*.
463. — patiendo exercuit omnes virtutes, et ad eas exemplo nos incitat : XII, 179 *ab*, 657 *b*-659 *a*; beatitudines perfecte habuit : 651 *ab*; et decem mandata implevit : 651 *b*-652 *a*.
464. Christi passio a nobis fuit causata : XII, 179 *b*.
465. Christi passio est clavis Davidica ad aperiendum septem signacula Scripturarum : XII, 23 *a*, 652 *b*.
466. De Christi passione et compassione oratio flammigera : XII, 638 *a*.
467. Christi passio est thronus (*lege* torus) in quo requievit, et cathedra e qua nos docet : XII, 653 *a*, 654 *b*.
468. In Christi passione relucent omnia officia angelorum per hierarchias distributorum, et omnis splendor gloriæ et gratiarum : XII, 652 *b*-655 *a*.
469. Christi passio ad reparationem angelorum apprime idonea : XII, 654 *a*.
470. In Christi passione relucent ejus attributa divina : XII, 655 *a*-657 *a*.
471. Cum Christi passione debemus inire matrimonium spirituale : XII, 659 *b*-660 *b*.
472. Christi passio est maximum omnium beneficiorum : XII, 661 *a*. Est alimentum pro omnibus statibus : 63 *b*.
473. Christi passionis memoria efficax contra impuras tentationes : XII, 322 *a*.
474. Septem vitia capitalia quomodo Christi passione curentur : VIII, 135 *a*.
475. Christi passionis circumstantiæ expenduntur : VIII, 162 *a*; IX, 190 *a*; XIII, 179 *a*, 205 *a*-207 *b*, 417 *b*, 445 *b*, 523 *b*, 597 *b*, 620 *a*. Ejus effectus mirabiles narrantur : VIII, 162 *b*-164 *a*; XIII, 207 *ab*.
476. — multipliciter passus est : XIII, 201 *a*-205 *a*. Septies effudit sanguinem, qua mys-

Digitized by Google

tica significatione : VIII, 162 *a*; XIII, 177 *b*.
477. — in quantum crucifixus confert veniam, in quantum Nazarenus gratiam, in quantum Jesus gloriam : XIII, 79 *b*.
478. — mori voluit, ut dejiceret diabolum : X, 531 *b*; XIII, 164 *a*. Ejus passio quam efficax contra diabolum : XIII, 166 *a*, 168 *a*. In cruce se ostendit citharam bene sonantem : 168 *a*, 214 *b*-215 *a*; item tympanum distensum : 202 *a*.
479. Christi passio qualiter charitatem ejus exprimat : XIII, 224 *a*.
480. — quare sexta die et sexta hora passus sit, et septima die requieverit in sepulcro : IX, 267 *b*; XI, 215 *b*-219 *b*; XIII, 207 *b*. Quare in ejus morte obscuratus sit sol : XI, 215 *b*. Christo morienti compassæ sunt omnes creaturæ : XI, 216 *a*.
481. Vox Christi in cruce pendentis : X, 156 *a*, 189 *b*; XIII, 224 *a*. Ejus passio clamat contra peccata : XIII, 254 *a*.
482. — tanquam botrus compressus in torculari crucis emisit oleum gratiæ : XIII, 57 *a*, 294 *a*. Percussus ut petra, emisit ignem Spiritus sancti : 294 *b*. Ejus latus emisit aquam gratiæ : 294 *a*. Per virgam crucis ejus degustare licet mel dulcedinis Spiritus sancti : 294 *b*.
483. Christi passionis beneficium trahere nos debet ad Deum : XIII, 315 *b*. Christus e cruce traxit omnia : *ibid.* Quale exemplum dederit : 345 *a*.
484. — voluntarie acceptavit quod Judæi violenter intulerunt : IV, 442 *b*-443 *a*.
485. — in cruce est arcus in nube : XIII, 597 *b*.
486. Figuratus quoque est in serpente æneo : 598 *a*.
487. Adhuc paratus est iterum pro peccatoribus crucifigi : 599 *a*.
488. Ejus misericordia quanta ostensa in passione : XII, 634 *a*-661 *b*; XIV, 72 *a*. Fuit noster fidejussor, reliquit domum, dimisit hæreditatem, deditque animam suam pro nobis : XIII, 244 *a*.
489. Christi passio quo sensu fuerit meritoria : IV, 392 *b*-401 *b*.
490. Christo, ut redemptori et mediatori, magis gloriosum fuit habere corpus passibile, ob idque posse mereri : IV, 398 *b*.
491. — passione sua aperuit nobis januam paradisi : IV, 402 *b*. Qualiter ad id necessaria fuerit ejus passio : 399 *b*.
492. — quo sensu dicatur passus fuisse pro se et pro nobis : IV, 399 *a*.
493. Christi passio fuit consummatio gestorum patriarcharum, hostiarum legalium, dictorum prophetalium, et mysteriorum Scripturarum : XI, 94 *b*, 602 *a*.
494. Maxima laus Dei est dicere Filium Dei esse pro nobis mortuum, et quare : IV, 454 *b*.
495. — poterat modica pœna liberare et redimere hominem, et alia via faciliori : IV, 437 *b*-439 *b*.
496. Christi mortem quare Deus permiserit, cum posset impedire, et quomodo illius non fuerit causa : IV, 422 *b*.
497. Christi passio inchoata et consummata est in quartadecima luna : V, 501 *a*.
498. Christi mors fuit turpissima ratione loci, temporis, instrumenti, consortii, opprobrii : X, 19 *b*.— 499. Quare dicta sit excessus ab Evangelista : 468 *b*.
500. Christi passio quare dicatur baptismus : IX, 284 *b*; X, 572 *a*.
501. Christum pati quam opportunum et conveniens fuerit : XI, 230 *a*-231 *a*.
502. — quomodo clarificatus in passione : XI, 426 *a*-427 *a*, 476 *ab*.
503. — in cruce est fons a quo aqua gratiæ et sacramentorum effluit : XIII, 26 *ab*.
504. Christi tormentorum acerbitas aggravabatur ex nobilitate subjecti patientis, ex malignitate populi sævientis, et ex atrocitate supplicii perimentis : XIII, 132 *a*-133 *a*.
505. Abyssus passionum Christi invocat abyssum compassionis Christiani : XIII, 250 *b*.
506. Quinque signa crucis quæ fiunt in Missa post consecrationem, designant quinque vulnera Christi : XII, 269 *a*. — 507. Hæc quoque figurarunt quinque lapides a Davide missi in peram : XIII, 55 *a*.
508. Maceries quomodo significet Christum : IX, 255 *b*.
509. Crux Christi duplex, sc. interior, et exterior : VIII, 320 *a*.
510. Quale testamentum reliquerit Christus : XII, 270 *b*-271 *a*.
511. Christi mors quare dicatur dormitio : IX, 162 *a*, 211 *b*. Quatuor modis tentata fuit : X, 318 *b*.
512. — qualiter operatus sit salutem in medio terræ : IX, 247 *a*.
513. — calcavit solus torcular passionis : X, 159 *b*.
514. Vestium Christi significationes mysticæ : IX, 316 *b*. Christi vestium depositiones quatuor leguntur : 240 *a*.
515. Post passionem Christi audita ex aere perhibetur vox miraculosa : X, 145 *b*.
516. Christi persecutiones expenduntur : X, 17 *a*-19 *b*. Ejus exinanitiones recensentur : 184 *a*-190 *a*. Quare oportuerit illum pati : X, 461 *a*; XI, 573 *b*-575 *a*, 600 *a*. Ad nostrum exemplum passus est : XI, 114 *b*.
517. Ejus passio contraria intentione optata simul ab ipso, et a Judæis : 182 *b*.

Digitized by Google

518. — quomodo servaverit justitiam dando se innocentem pro reis : XI, 399 *a*.
519. Sanguis Christi quos fructus pariat : XIII, 9 *a*, 177 *b*-178 *b*, 194 *ab*.
520. Pauci Christum sequuntur, multi carnem, mundum et diabolum : XIII, 572 *a*-573 *a*.
521. Christi depositio de cruce, et sepultura : XI, 218 *b*-219 *b*, 506 *b*-508 *a* ; XII, 609 *ab*. Quanto tempore jacuerit in sepulcro : IV, 466 *a*-468 *a* ; VIII, 165 *b* ; XI, 292 *ab*. Sepulturæ mysteria enarrantur : XI, 219 *b*-220 *b*, 222 *b*-224 *a*, 508 *a*, 602 *b*-603 *a*.
522. In triduo non fuit homo, nisi forte ita dicatur per synecdochen : IV, 459 *b*-463 *b*.
523. Christi animæ descensus ad inferos expenditur : IV, 468 *b*-469 *b*. Liberavit animas solum electorum : IV, 470 *a*-472 *a* ; VII, 295 *a*, 400 *ab* ; VIII, 164 *b*-165 *a*. Quare non liberaverit parvulos existentes in limbo : IV, 472 *a*. Christi descensus ad inferos ordinatus fuit ut alios ascendere faceret ad cœlum : IV, 469 *b* ; VIII, 164 *b*.
524. Christi anima post mortem corporis non fuit separata a divinitate, quare : IV, 444 *a*-445 *b*. Illo etiam tempore potentiam habuit ad officium mediatoris gerendum : 445 *a*. Nec volebat separari a Verbo, nec poterat invita ab illo separari : *ibid.*
525. In Christi morte divisa fuerunt quæ in nativitate conjuncta fuerant quoad naturalem unionem, non quæ quoad supernaturalem : IV, 445 *b*. Divinitas non fuit separata a carne, quare : 445 *b*-447 *b*. Hypostasis Verbi erat etiam hominis, et simul in recto homo ; non vero poterat dici caro : 447 *b*.
526. Anima Christi quare non statim ac fuit separata, evolaverit ad cœlum : 451 *ab*. Per triduum mansit in limbo cum sanctis patribus et bono latrone : VIII, 165 *a*. — descendit ad inferos non ad pœnam, sed ad locum pœnæ, quare : IV, 469 *ab* ; XII, 612 *b*-613 *a*.
527. Christo quomodo competat ascensus et descensus, cum sit Deus : 458 *b*-459 *a*.
528. — dicitur jacuisse in sepulcro per synecdochen : IV, 463 *a*.
529. Christo descendente ad inferos, lux irradiavit loca illa tenebrosa, quomodo : IV, 457 *b*.
530. — quomodo fuerit mors mortis, et morsus inferni : IV, 471 *a* ; VIII, 165 *b*.
531. — non statim ad cœlum adduxit animas detentas in limbo, sed tantum in sua ascensione : IV, 472 *a*-473 *b* ; VIII, 167 *a*, *b*. — in intermedio ad suam ascensionem detinuit sanctos patres in paradiso terrestri : XII, 613 *a*. Post Christi mortem janua cœli aperta fuit quantum ad meritum, post resurrectionem quantum ad egressum de limbo, post ascensionem quantum ad ingressum in cœlum : IV, 473 *b*.
532. — quomodo dicatur ereptus ex inferno inferiori : IV, 471 *b*. Lapis quare sublatus ab angelo : 222 *b*. Linteamina quid significent : 226 *a*.
533. Christi resurrectio quare dilata fuerit usque ad tertium diem : IV, 473 *a* ; VII, 295 *a*. Quare non dilata usque ad diem judicii : VI, 455 *b*. Resurrectionis Christi congruentia : VIII, 166 *ab* ; XI, 603 *b*-604 *a*. Qua die et hora resurrexerit : VII, 295 *a* ; VIII, 165 *b* ; IX, 73 *a* ; XI, 222 *ab*, 292 *b* ; XII, 616 *b* ; XIV, 153 *b*. Christus resurrexit clauso sepulcro : XI, 508 *b*. Christi resurrectio fuit virtuosa, accelerata, vera, non ficta, irredibilis ad mortem ; sic et resurrectio nostra spiritualis esse debet respectu peccati : XI, 604 *a*. Immortalitas ejus post resurrectionem qualis sit : XIII, 61 *a*. Ejus resurrectio quare ostensa primo Magdalenæ, et quare nuntiata prius per mulieres : XI, 224 *b*-225 *a*. Primo virorum Petro apparuit : 233 *a*. Manducavit cum discipulis in resurrectionis suæ testificationem : 235 *a*, 523 *a*. Ob id etiam, et plura alia, conservavit cicatrices vulnerum : XI, 234 *b*-235 *a* ; XIII, 154 *a*, 234 *a*. Quæ beneficia nobis conferantur per resurrectionem : XIII, 212 *b*-214 *b*. Christi resurrectio in quo sensu sit causa et exemplar nostræ resurrectionis : IV, 408 *b*, 415 *a* ; VI, 452 *a*, 463 *ab* ; VII, 337 *a* ; XIII, 211 *a*-212 *b*, 219 *b*-220 *b*. Christi resurrectionis multa mysteria prædicabilia enarrantur : XIII, 210 *b*, 211 *a*, 212 *b*, 213 *a*, 215 *b*, 216 *a*, 218 *a*, 219 *b*. Christi resurrectio signum est gloriæ ejus in cœlo, misericordiæ in mundo, victoriæ in inferno, et justitiæ in judicio : XIII, 216 *a*-217 *a*. Christi resurrectionis festivitas quam solemnis pro tota Ecclesia, et quomodo celebranda : XIII, 210 *b*. Christi resurrectio fuit annus jubilæus nobis : IX, 298 *a*.
534. Dei gloria magnificata est per resurrectionem Christi : XIII, 214 *b*-215 *a*.
535. Post Christi resurrectionem, septem illius apparitiones exponuntur mystice : IX, 572 *b*. Item et aliæ : V, 506 *b* ; IX, 572 *b* ; XI, 233 *ab*, 519 *a*-523 *b* ; XII, 656 *a*. Christus post resurrectionem apparuit in specie hortulani, peregrini et crucifixi, ad instructionem incipientium, proficientium et perfectorum : XI, 513 *a*. Quare cum vulneribus apparuerit : XI, 514 *a*, 517 *b* ; XIII, 234 *a*.
536. Christi resurrectionis septem signa expenduntur, figurata in septem signaculis :

Digitized by Google

IX, 23 *b*-24 *a*. Quomodo dicatur totus resurrexisse : V, 507 *a*; VI, 477 *a*.

537. Christi victoria contra mundum et diabolum expenditur : IX, 47 *a*. Ad hanc omnes victoriæ, quæ narrantur in Scriptura, referuntur : *ibid.* Ante resurrectionem vocabatur Christus Jesus, post resurrectionem vero vocatur Dominus Jesus, quare : XI, 223 *a*.

538. Christi resurrectio est exemplar resurrectionis spiritualis, quæ pariter debet esse matutinalis, integralis, socialis, immortalis : XIII, 220 *a*.

539. — quomodo fingere potuerit se longius ire : V, 187 *a*.

540. — commutavit se ad tria, sc. quantum ad corporis et sanguinis sacramentum, ad passionem et ad transfigurationem : IX, 264 *b*.

541. — quare post quadraginta dies ascenderit in cœlum : IV, 473 *a*; VII, 295 *ab*, 400 *b*; VIII, 168 *a*. Ascensionis Christi mysterium late expenditur, trahiturque ad mores : XI, 238 *b*; XII, 623 *a*-627 *a*; XIII, 153 *b*, 281 *a*, *b*-282 *b*, 283 *a*, 285 *a*; XIV, 154 *ab*. Comparatur aquilæ : XIII, 280 *b*-281 *b*. Ejus currus sunt exercitus angelorum : 282 *ab*. Abiit in cœlum ad regnum accipiendum, ad hospitium disponendum, ad Spiritum sanctum mittendum, et ad desiderium nostrum accendendum : 283 *a*. Christi ascensio fuit exaltatio debita ipsius obedientiæ : IV, 406 *a*. In quo differat ab ascensione sanctorum : IV, 458 *b*-459 *a*; VIII, 57 *b*; XI, 238 *b*. Quare non tunc instituerit Eucharistiam : V, 422 *b*.

542. Christus ascendendo ad cœlum nos avocat ad cœlestia : VII, 295 *b*; IX, 24 *b*. Tunc de vasis contumeliæ fecit vasa misericordiæ, et spolia facta distribuit peccatoribus : X, 531 *b*-532 *a*.

543. Christum sedere ad dexteram Patris, quid sit : II, 290 *b*-291 *a*; IV, 386 *a*; VIII, 168 *ab*; IX, 289 *ab*. Duplex ejus decor, et sedes duplex, sc. secundum divinitatem et humanitatem : IX, 269 *a*.

544. — est totus in cœlo, et quomodo : V, 507 *a*.

545. An et quomodo præputium Christi possit esse in terra : V, 507 *a*.

546. — exaltavit genus humanum supra naturam angelicam : IV, 209 *b*.

547. In cruce est dolor confessorum, in sepultura requies absolutorum, in resurrectione vita justorum, in ascensione perfectio perfectorum, in consessu ad dexteram gloria bonorum : IX, 193 *b*.

548. — stetit cum discipulis ante mortem ut socius, post resurrectionem ut Dominus : V, 422 *b*.

549. Christo ministraverunt angeli tempore nativitatis, crucis, resurrectionis et ascensionis : XI, 283 *a*.

550. — per semetipsum ivit ad Judæos, et per apostolos ivit ad gentes : XI, 462 *a*.

551. — mittit in discipulos Spiritum sanctum : I, 232 *b*; VII, 295 *b*, 400 *b*, 584 *a*; XI, 515 *a*-516 *b*; XII, 627 *b*; XIII, 236 *b*-237 *a*; XIV, 154 *b*. Sicut nubes ascendit ut postmodum pluat, sic et Christus ut dona sua mittat : IX, 47 *a*. Quare distulerit hanc missionem usque ad quinquagesimum diem : XI, 238 *a*, 239 *a*; XIII, 255 *b*-258 *b*, 294 *b*. Quo sensu dictum sit Spiritum sanctum nondum datum fuisse, quia Jesus nondum erat glorificatus : V, 402 *b*; XI, 369 *a*. Quare Christus insufflaverit dando Spiritum sanctum : III, 9 *a*.

552. — in quo sensu, quod semel assumpsit, nunquam dimiserit : IV, 138 *ab*.

553. — ascendit in cœlum a parte orientis, et ab eadem parte ad judicium descendet : X, 118 *a*. Christo homini Trinitas communicavit auctoritatem in sententiando, et potestatem in retribuendo : VI, 555 *b*; IX, 25 *b*. Utrum Christus judicaturus sit secundum divinitatem, an secundum humanitatem : VI, 554 *b*-556 *a*. Quomodo sit verum quod Christus ut homo feret sententiam, et tamen sententia non erit judicis delegati : VI, 556 *a*. Christus veniet ad judicandum cum angelis assistentibus et approbantibus : VI, 542 *a*-543 *a*. In judicio quomodo Trinitas, Christus, sancti, boni, atque etiam mali judicaturi sint : X, 23 *b*. In quo loco omnes homines ad judicium congregandi sint, et quomodo in valle Josaphat omnes collocandi : VI, 552 *b*-553 *a*; XIII, 23 *b*. Christus in qua forma appariturus sit reprobis in die judicii, an in forma divinitatis : VI, 556 *b*-557 *b*; XIII, 23 *a*. An in forma gloriosa : VI, 557 *b*-558 *b*. Apparebit cum cicatricibus gloriosis, quæ augebunt ipsius decorem : VI, 558 *ab*. Christi adventus ad judicium describitur : VIII, 236 *a*-237 *a*; IX, 315 *ab*; XI, 62 *b*-63 *ab*, 107 *b*-113 *b*, 331 *a*; XII, 24 *b*. Veniet nocte : XIII, 23 *a*.

554. — solus clausit librum, et aperuit cœlum : VI, 9 *b*.

555. — localiter est in cœlo, sacramentaliter in Eucharistia, personaliter ubique : IV, 464 *b*.

556. — est simul pontifex et advocatus pro nobis, et judex contra nos : IX, 46 *b*-47 *b*.

557. — qualem syllogismum facturus sit in judicio : XI, 590 *a*.

558. — in judicio aperiet libros conscientiæ et vitæ : VII, 377 *b*-378 *a*.

559. — in quo sensu dicturus sit damnatis :

Digitized by Google

Nescio vos : x, 595 *a*. Ejus vox elevata per virtutem infinitam resurgere faciet omnes mortuos : vi, 462 *b*, 463 *b*. Ejus vox dicitur jussus et tuba Dei, vox archangeli, secundum diversas proprietates : xiii, 463 *a*.

560. — constitutus est judex, quia reus voluit reputari : xiii, 114 *b*. Quanta sit virtus vocis ejus : 426 *b*. Apparuit Joanni habens diademata multa in capite ad coronandum electos, et gladium in ore ad refellendum reprobos : 178 *b*.

561. — ut Deus, est redemptor noster cum Patre et Spiritu sancto, sc. quoad auctoritatem ; ut homo, est solus redemptor noster, sc. quoad executionem : iv, 416 *b*; v, 369 *b*; xiii, 21 *a*. Quo sensu, etiam ut Deus, non fuerit redemptor ab æterno : iv, 406 *b*-407 *a*.

562. Quia principium reparationis humanæ erat sufficientissimum in Christo, ideo se extendit ad terrestria, cœlestia et infernalia : vii, 294 *b*. Etiamsi infinita millia hominum essent reatu originalis astricta, per illius passionis effectum potuissent liberari : iv, 281 *b*.

563. Christo, ut redemptori et mediatori, gloriosum fuit habere corpus passibile : iv, 398 *b*. — nos redemit a servitute diaboli sanguine suo : iv, 406 *b*; x, 231 *a*. In principio usus est humilitate, in fine potestate : iv, 406 *b*-407 *a*.

564. Christi actus principales in redemptione hominum reducuntur ad septem, figuratos per septem candelabra : iv, 546 *b*.

565. — in redemptione voluit ostendere suam misericordiam, magis quam potentiam : iv, 428 *ab*, 429 *a*, 469 *a*. In redemptione hominum transiliit sex montes : ix, 280 *a*.

566. — quia est mediator, participare debuit naturam divinam et humanam : vii, 283 *a*, 292 *a*. Venit ut mediator, ut doctor, ut rex : xiii, 5 *b*-7 *a*. Est mediator, quomodo : iv, 418 *ab*. Ut mediator, debuit habere mortalitatem transeuntem, et beatitudinem permanentem : 419 *a*.

567. — ut redemptor, solvit pœnam et pretium; ut Deus, donavit gratiam : v, 369 *b*.

568. — quomodo dicatur medium, et in medio, et quomodo istud medium semper amaverit : ix, 14 *a*, 18 *a*-26 *a*; x, 318 *a*; xi, 209 *b*, 499 *b*; xiii, 25 *b*-26 *b*, 225 *b*. Quomodo sit velut medium inter aquas superiores et inferiores : vii, 489 *b*. Quare præcipuas actiones fecerit in medio stans : xi, 233 *b*, 270 *a*, 499 *ab*, 517 *b*; xiii, 224 *b*, 225 *a*, *b*.

569. — est medium adoptionis nostræ : iv, 236 *b*.

570. — quomodo exemplar fuerit iis qui ipsum præcesserant : iv, 247 *b*-248 *a*.

571. — solus potest salvare : x, 473 *a*; xi, 322 *a*. Multipliciter dicitur salvator : vii, 287 *b*-295 *b*; xi, 601 *a*.

572. — supremus hierarcha, quomodo reparaverit hierarchiam cœlestem et subcœlestem : ix, 45 *b*-47 *b*.

573. — in reparatione tenuit rationem principii in superfluendo, medii in reconciliando, et extremi in satisfaciendo : vii, 288 *a*.

574. — ratione summæ bonitatis promisit præmia beatificantia, ratione summæ veritatis dedit præcepta dirigentia, ratione summæ virtutis statuit sacramenta administrantia : vii, 315 *a*.

575. Christi gratia habuit statum in eo, quare : i, 299 *b*; ii, 160 *b*; iv, 284 *b*, 287 *b*; xi, 264 *a*, 534 *ab*. In eo triplex gratia, sc. singularis personæ, capitis et unionis : iv, 278 *a et seq.*, 285 *b et seq.*; vii, 287 *b*-288 *b*, 398 *b*; viii, 158 *b*-159 *a*; ix, 46 *b*; xi, 534 *ab*. Christo, quantum ad gratiam unionis, Deus non potuit amplius dare; quantum ad gratiam creatam, Deus potuit amplius dare, sed Christus ipse non potuit amplius accipere; quantum ad proprietates naturæ, Deus potuit amplius dare, et ipse accipere, sed non congruentiores ad nostram redemptionem : ii, 160 *b*. S. Doctor sibi contradicere videtur : vii, 520 *b*. Gratia singularis personæ in Christo qualis fuerit, et quomodo finita in persona infinita : iv, 279 *b*, 280 *b*-283 *a*. Quomodo dici possit infinita : *ibid. et* 284 *ab*, 289 *ab*; vii, 288 *b*, 398 *b*; viii, 158 *b*; ix, 619 *b*. Gratiæ excellentia in Christo quantum ad virtutum habitus, usus et effectus explicatur : iv, 276 *ab*, 281 *b*. Gratia in Christo improportionaliter et in infinitum excedebat omnes aliorum gratias : *ibid.* Spiritus in quo sensu dicatur datus Christo absque mensura, et nihilominus gratia data ei in numero, pondere et mensura : 276 *b*, 282 *a*. Gratia animam Christi perfecto assimilabat Deo, habilitabatque ad bonum : 279 *b*, 284 *ab*. Gratia reddidit animam Christi idoneam ad unionem cum Verbo : 280 *a*. Utrum anima Christi potuisset appetere majorem gratiam : 283 *a*, 285 *ab*. Christi anima indiguit plenitudine gratiæ, et quare : 280 *a*, 282 *ab*. — habuit ab instanti conceptionis suæ plenitudinem gratiæ, quantum ad deiformitatem gratiæ et gloriæ, super omnem gratiam et gloriam : iv, 266 *ab*, 276 *ab*, 284 *ab*; vii, 288 *ab*, 398 *ab*; viii, 158 *b*; ix, 194 *a*; xi, 306 *b*; xiv, 115 *b*. — quo sensu dici possit repletus gratia corporali-

Digitized by Google

ter : IV, 92 *ab*. Christi gratia in quo sensu dici possit ei naturalis : 104 *b*-105 *a*. Ipsi ut homini collata fuit gratia et gloria : 177 *b*. Christi gratia, licet eum disponeret ad hoc ut posset esse filius naturalis Patris, tamen ex hac parte dici non potest naturalis, cum operatio gratiæ sit supra naturam : 105 *b*. Christi gratiæ plenitudo fuit quoad excellentiam ab instanti conceptionis, quoad apparentiam vero in descensu columbæ : 277 *b*-278 *a*. — videbatur proficere in operibus bonis et gratia ad instructionem nostram : 284 *a*, 285 *a*.

576. Christi tempus quare dicatur tempus gratiæ : IV, 292 *b*-293 *b*.

577. — ut homo non potest creare gratiam, sed ut Deus tantum : V, 368 *b*-369 *a*.

578. — plenitudinem donorum quadruplicem habuit, sc. quantum ad meritum, ad usum, ad tempus continuum, et ad signum : IX, 194 *a*. — quantum ad gratiam et gloriam est major angelis, non tamen quantum ad passibilitatem : I, 265 *a*. Quænam gratia Christus ademerit concupiscentiam : III, 462 *b*. Gratia capitis in Christo qualis fuerit : I, 290 *b* : IV, 26 *a*, 285 *b*-290 *a* ; VII, 288 *b*, 398 *b* ; VIII, 158 *b*-159 *a* ; XI, 264 *a*.

579. — caput est Ecclesiæ, quare et quomodo : IV, 285 *b*, 286 *ab*, 287 *ab*, 288 *ab*, 289 *a* ; IX, 21 *b*, 177 *ab* ; XIII, 268 *a*.

580. Christi unio ad Ecclesiam est per fidem et dilectionem : IV, 287 *a*, 292 *b*. Est triplex, quomodo : IX, 275 *b*.

581. — est fundamentum omnium bonorum, et quomodo : IV, 287 *b*.

582. Christi gratia ut est caput, et ut est singularis personæ, quomodo differant vel conveniant : IV, 289 *b*.

583. Christi gratia capitis, et gratia unionis, quænam sit, et quot modis : IV, 289 *ab* ; VII, 290 *b*-291 *a*, 398 *b* ; VIII, 158 *b*-159 *a*. Christi capitis gratia influit in omnes angelos et in omnes homines, tum qui præcesserant, tum qui secuti sunt, secundum magis et minus : IV, 249 *ab*, 290 *ab*, 291 *b*-293 *b* ; VII, 288 *b* ; VIII, 159 *a*. — influens gratiam in creaturas quare magis dicatur caput, quam cor : IV, 292 *a*. — antequam adfuerit in mundo, influebat in omnes gratiam per modum meriti, non vero principii effectivi, nisi quatenus Deus : IV, 292 *b* ; VII, 288 *b*. — est caput Ecclesiæ non solum secundum divinam, sed etiam secundum humanam naturam : IV, 26 *a* ; IX, 177 *ab*. — est caput Ecclesiæ primitivæ et finalis : III, 406 *b*. Christi gratia non transfunditur per decisionem in nos, sed efficaciam habet, ut Deus nobis det gratiam consimilem : IV, 277 *ab*.

584. Quare Ecclesia omnes orationes suas terminet Per Dominum nostrum Jesum Christum : XIII, 414 *a*.

585. Christi meritum est fundamentum satisfactionis pro peccato Adam, et originali, et actuali : III, 406 *b*. Christi meritum licet efficacius sit ad satisfaciendum, quam Adam ad corrumpendum, tamen non fuit ordinatum ad tollendas omnes pœnalitates a peccato provenientes : III, 383 *a*. Est finitum in se, licet infinitum dicatur ratione unionis cum Verbo : IV, 281 *b*, 282 *ab*.

586. — erat simul viator et comprehensor, quomodo : IV, 284 *b*. Ut comprehensor, volebat necessario bonum ; ut viator, volebat libere, et ideo merebatur : IV, 392 *ab* ; VII, 290 *b*-291 *a*.

587. — sua passione meruit nobis condonationem culpæ et relaxationem pœnæ : V, 368 *b*, 390 *b*.

588. Christi meritum respectu unionis hypostaticæ fuit congruitatis, non condignitatis : IV, 282 *b*.

589. Christi meritum fuit plenissimum ob gratiam singularis personæ, capitis et unionis : VII, 291 *a*. Christi meriti plenitudo et perfectio est summa ob septem rationes, quas vide : IV, 391 *ab* ; sed specialiter : VII, 290 *ab*, 399 *a*, *et* VIII, 160 *b*.

590. — quomodo glorificationem nominis sui meruerit : IV, 385 *a*-386 *a*. Notitia nominis Jesu Christi et Filii Dei fuit præmium ejus meritorum : 385 *b*.

591. Christi mors, quia fuit voluntaria, placuit Deo ; quia fuit præter necessitatem, placare potuit Deum pro nobis : IV, 386 *b*.

592. Christi meritum fuit fundamentum omnium meritorum nostrorum : IV, 432 *b*, 433 *b*, 434 *a*, *b*.

593. Christi gloria anteivit omne meritum : VII, 291 *a*.

594. — ab instanti conceptionis suæ habuit habitum gratuitum, et dignum præmio ; an vero etiam usum, an saltem post ipsum instans, S. Doctor dubitat, licet ad affirmativam inclinet : IV, 387 *b*-390 *a*. — ab instanti conceptionis suæ cœpit operari pro nostra salute : 389 *b*, 390 *a*. — quid sibi et nobis meruerit post conceptionem : 389 *a*, 390 *a*-392 *b*. Determinatio voluntatis in Christo non erat per necessitatem naturæ, sed per confirmationem gratiæ, et ideo poterat mereri : 391 *b*-392 *a*. — profecit non quantum ad virtutem meriti, nec in merito habitus, sed in multitudine actuum : 391 *b*, 392 *a*. Christi meritum consideratur et respectu actionum, et respectu passionum, quare : 392 *b*-394 *b*. — meruit in passione,

Digitized by Google

quia eam pertulit ex voluntate bona : 393 *b*. — non meruit sibi præmium substantiale, quare : 394 *b*-396 *b*.

595. Christi charitas magis habuit rationem præmii, quam meriti, et quomodo : IV, 396 *a*. Quomodo magis gloriosum Christo fuerit habere gloriam aliter quam per merita : 396 *ab*. — quomodo meruerit glorificationem corporis sui in agendo et patiendo : 397 *a*-399 *a*.

596. — per passionem suam meruit nobis apertionem regni cœlestis, et quomodo : IV, 399 *a*-401 *b*. Nobis januam cœli aperuit per satisfactionem quam obtulit patiendo, magis proprie quam per suam ipsius charitatem : 400 *b*.

597. — merendo fecit nos mereri : IV, 400 *b*-401 *a*.

598. Christi passio dicitur nos justificare, ut hostia oblata, per modum meriti disponentis : IV, 405 *b*. Quam causalitatem habeat respectu nostræ justificationis : 408 *b*-409 *a*, 415 *a*.

599. Satisfactione per Christum facta, ex justitia apertæ sunt nobis januæ cœli : IV, 400 *b*-401 *a*.

600. Absque meritis Christi non potest charitas nostra mereri gloriam, et quomodo : IV, 401 *a* ; nec pœnitentia : 434 *a*.

601. — satisfecit pro omnibus hominibus ab Adam usque ad finem : IV, 434 *a* ; V, 474 *b*. Quam congrue reparaverit naturam humanam : IV, 424 *a*-426 *b*. Satisfactio facta per Christum fuit maxime conveniens tum ex parte Dei, tum ex parte hominis, quomodo : 428 *ab*. An fuerit humani generis reparationi absolute necessaria : IV, 437 *b*-439 *b* ; XIII, 21 *a*. Ita facta est a Christo, ut etiam a nobis satisfactionem exigat, et quare : IV, 411 *b*, 429 *b*. Facta fuit pro damno et injuria illata per peccatum, et ad hoc præstandum impotens erat pura quælibet creatura, etiam adjuta gratia : 429 *a*, 432 *a*-434 *b*. Christi satisfactio debuit a Deo acceptari, quare : 435 *a*-437 *b*. Christi satisfactio superabundavit debitum Adæ in tantum, ut inde collata sit ministris novæ legis potestas solvendi a reatu pœnæ : V, 41 *b*.

602. — quoad sufficientiam satisfecit pro omnibus, quoad efficaciam vero tantum pro cooperantibus : V, 333 *b*-334 *a* ; XIII, 240 *b*, 358 *b*. — ratione meriti nobis acquisiti dicitur omnia opera nostra operatus esse : VII, 291 *b*.

603. — habuit plenitudinem omnium charismatum : V, 465 *a* ; XI, 534 *a*.

604. — prædestinatus est Filius Dei, in quo sensu : IV, 175 *b*-181 *b*, 245 *b*. Christi prædestinatio in quo differat a nostra : IV, 245 *b*. Christi prædestinatio est exemplar nostræ, quomodo : 247 *a*. Christi prædestinatio, sicut et nostra, non habet causam creatam proprie : 249 *a*. Christi prædestinatio proprie non est causa effectiva nostræ, sed tantum dispositiva per modum meriti, et excitativa per efficaciam exempli : *ibid.* Quomodo se extenderit ad sanctos jam mortuos : *ibid. inferius*.

605. — quam mirabilis in operibus suis : X, 536 *a*.

606. Christi virtutes habuerunt in eo usum quoad omnem modum : IV, 281 *b* ; IX, 194 *a*.

607. — habuit fidem et spem ea parte, qua dicunt perfectionem : IV, 284 *b*, 566 *a* ; V, 17 *a*, 132 *b* ; IX, 195 *a*.

608. In Christo fuit status charitatis, gratiarum et gloriæ, non tamen idem quam in B. Virgine : I, 299 *ab* ; II, 160 *b*-161 *a*.

609. Christi fides nunquam defecit, nec deficiet in Ecclesia : V, 327 *b*.

610. — cum triplex habuerit officium ministri, pugilis et redemptoris, triplex instituit sacramentum baptismi, confirmationis et ordinis, in quorum singulis character idoneus imprimitur : VI, 169 *b*-170 *a*.

611. Christi miracula, dum conferrent salutem corporalem, ordinata erant ad bonum spirituale : V, 606 *a*.

612. Quatuor Christi virtutes, sc. charitas, obedientia, patientia et humilitas, ostenduntur per quatuor brachia crucis : IX, 569 *a*. In iis se exercuit ad nostrum exemplum : IV, 534 *a* ; XIII, 34 *ab*. Pluries mendicavit ostiatim : X, 184 *a*, 482 *a* ; XII, 215 *a* ; XIV, 378 *a*, 457 *b*, 586 *a*.

613. — habuit plenitudinem omnium virtutum et perfectionum : XI, 534 *a*. Ejus humilitas, patientia, paupertas, benignitas aliæque virtutes expenduntur : IX, 19 *b* ; X, 602 *ab*. Ejus centrum humilitas : *ibid.* *et* X, 621 *b* ; XI, 119 *a*, 137 *b*, 181 *b*, 436, 573 *b*, 580 *a* ; XII, 212 *a*, 324 *a*, *b* ; XIII, 6 *a*-8 *a*, 14 *b*, 48 *b*, 56 *ab*, 496 *a*, 501 *a*, 524 *b*-525 *a*, 619 *b*-620 *a* ; XIV, 13 *ab*, 371 *b*, 414 *a*, 569 *a*, 586 *a*. In ejus schola præcipue docentur obedientia et cæteræ virtutes : VIII, 285 *b* ; X, 269 *b*, 281 *b* ; XI, 547 *ab* ; XII, 588 *b* ; XIV, 44 *a*-45 *b*. Misericordiam imprimis docet verbo et exemplo : VIII, 320 *a* ; X, 190 *b*. Omnia dona Spiritus sancti habuit : VII, 584 *b*.

614. Christi oratio in cruce quot millia hominum converterit : XI, 211 *a*. Quare dicatur angelus : VII, 438 *b*-439 *b*. — est angelus magni consilii, de quo in Missa : V, 478 *b*. — est advocatus et pontifex noster : *ibid.*

Digitized by Google

et IV, 377 b. Quomodo ejus intercessio differat ab advocatione Spiritus sancti, vel cum illa conveniat : X, 33 b; XI, 449 b-450 a. — quomodo interpellet pro nobis Patrem : IX, 160 a; XIII, 264 a, 426 a. Ejus advocatio et oratio qualis pro nobis : XIII, 388 b-389 a. — oravit et adoravit, ut nos erudiret : IV, 201 b-202 a. — oratione sua juvat prædestinationem nostram : IV, 248 a, 249 a, 378 a. Christum orare pro nostra salute in diebus carnis suæ decens fuit propter multiplicem rationem : 376 b-377 a. Modus et qualitas orationis Christi expenditur, finisque ipsius : IV, 376 a-378 a; IX, 160 a, 568 b. — an semper exauditus fuerit : IV, 378 a-379 a; IX, 223 b. Quare in litania non dicatur : Christe, ora pro nobis : VI, 319 b.

615. Christi potestas multipliciter est manifestata, qualis, quotuplex et quomodo : IV, 296 b; VI, 5 b, 6 b-8 a, 41 a, 42 a; IX, 166 b, 518 a, 519 ab; X, 319 b, 328 ab; XI, 331 a, 340 a, 484 b, 569 b-570 a; XIII, 4 b, 211 a, b, 213 a-214 b, 215 b-216 a, 217 a-218 a, 219 a, 286 b, 446 a-447 b. Quomodo plena futura sit : IX, 681 a. Quomodo sit verum quod solus Christus habet clavem aperiendi cœlum, et quomodo eam habeant prælati : VI, 5 b, 6 b-8 a, 41 a, 42 a.

616. — in multiplicatione panum non adduxit materiam novam, sed virtute divina de illis quinque alios extraxit : VI, 474 b-475 a. Hoc miraculum expenditur litteraliter et mystice : X, 456 a-458 a. Mysterium resuscitationis trium mortuorum pariter expenditur : XI, 407 b; XIII, 424 b-425 a. — diversimode se gessit in patratione miraculorum : XI, 286 ab. Plura miracula fecit, quæ non narrantur ab Evangelistis : XI, 340 a. Quomodo in miraculorum patratione manifestaverit potentiam, sapientiam et clementiam suam : X, 356 b, 389 a, 395 b, 526 b, 603 a-604 a; XI, 286 a-289 a, 390 a, 407 b-408 a; XIII, 90 a-92 a.

617. Christi virtus erat admirabilis, venerabilis, formidabilis et prædicabilis : X, 344 ab. 432 b-433 a, 447 b-448 a, 456 b, 584 b-585 a; XIII, 330 a, 399 a.

618. — rex secundum divinitatem, item in nativitate, in passione, in resurrectione et in ascensione : IX, 212 b; XI, 493 ab, 601 ab. — quomodo regnaverit a ligno in resurrectione et ascensione : IX, 212 b.

619. — ter coronatus, quomodo : IX, 572 b; XIII, 187 b-188 a. Ejus regnum quam nobile et commendabile : IX, 573 a; X, 598 b-599 a. — quomodo dicatur Dominus noster : VIII, 298 a; IX, 289 a. Moriendo in cruce, se ostendit monarcham universi : X, 317 b; XI, 216 a. Vincit, regnat et imperat : IX, 568 a; XI, 117 ab. — rex et sacerdos : IX, 213 a, 576 b; X, 284 b, 554 a; XI, 115 a, 575 b-576 a; XIII, 6 a-7 a. Quomodo ipse sit regnum Dei : XI, 61 b, 295 b; XII, 216 b. Princeps est justorum suorum, diabolus autem princeps malorum : XIII, 254 b, 255 b.

620. — est medium, per quod homo acquirit metaphysicam supernaturalem ad modum metaphysicæ naturalis, item physicam, mathematicam, dialecticam, philosophiam moralem, et jus canonicum et civile, item theologiam : IX, 19 b-26 a; XI, 270 a; XIII, 25 b-26 b. Est medium per quod ad nos descendit gratia et gloria, item omnis sapientia et veritas, et cognitio Scripturæ, et evitantur omnes errores : IX, 27 a-32 a, 34 a, 36 b, 43 b-44 b. Cathedram habens in cœlo, docet interius animam omnes scientias : IX, 20 a, 43 b, 683 a; X, 35 b. Ipse est per quem angeli et homines sapientiam addiscunt : IX, 21 a, 241 b-242 a.

621. — qualiter sit subjectum theologiæ : I, 14 a-16 b; et Evangelii, XI, 243 b. Est clavis, per quam solam intelligitur sancta Scriptura : VII, 233 a; IX, 45 b; et quælibet alia veritas : IX, 86 b; X, 548 b; XIII, 472 a. Docuit theologiam symbolicam, propriam et mysticam : XII, 4 b.

622. Christi sapientia quanta et qualis : VII, 289 a; IX, 46 ab; X, 39 a, 44 b, 329 b; XI, 100 b; XIII, 329 b-330 a. Quomodo ad Christum omnes libri sacræ Scripturæ ordinentur : IX, 5 a-6 b, 14 b-16 b. Tempore Antichristi, doctrina Christi obscurabitur per errorem : IX, 93 b-94 a.

623. — est liber scriptus intus et foris, et in quo legunt homines et angeli : VII, 269 a; IX, 241 b-242 a; XII, 83 a, 503 b; XIII, 22 b.

624. — licet omnia cognoverit in Verbo, nihilominus habuit, et quidem perfectissime, habitus omnium scientiarum : V, 18 b. Ab ipso, tanquam sole et fonte, fluunt omnes radii et rivuli scientiarum humanarum : XIII, 472 a.

625. Quomodo quisque fieri possit, et pater, et mater Christi : IX, 191 b.

626. — quare dicatur veritas, via et vita : VIII, 393 b, 463 b-464 a; IX, 204 b, 221 a, 245 a, 249 b, 277 b; X, 119 a; XI, 446 b; XIII, 473 b, 558 b. Dicitur veritas propter tria : IX, 226 b. Dat vitam multiplicem : XI, 554 b-555 a; XIII, 57 b-58 a, 225 a.

627. Christi doctrina erat humilis, celebris, admirabilis et sublimis : X, 318 b-319 b. Qualis ejus auctoritas : X, 319 b; XI, 129 b. Quomodo non sua : XI, 363 a. Christi præ-

Digitized by Google

dicatio erat celebris ex plenitudine gratiæ, ex latitudine famæ, ex certitudine doctrinæ, et ex magnitudine efficaciæ : x, 309 *ab*, 588 *b*-590 *a*; xiii, 348 *b*. Quare in sabbato præcipue prædicaret : x, 584 *a*. Quare non cessaverit adveniente sua ipsius matre : 427 *b*.

628. — noster magister et doctor : x, 329 *b*; xi, 129 *a*, 579 *b*, 594 *ab*; xiii, 26 *a*, 471 *b*-474 *b*.

629. Christi doctrinæ quales fructus : xiii, 173 *b*, 175 *a*, 232 *b*, 286 *ab*, 314 *a*, 359 *b*. Est lac a Christo proveniens : xiii, 118 *b*, 241 *b*. Butyrum est ejus doctrina : 195 *a*.

630. — quare in deserto disserere soleret cum discipulis suis : x, 454 *a*.

631. — quare voluerit prædicari per apostolos Evangelium, et non per seipsum : xi, 245 *b*-246 *a*.

632. Christi logica quænam', et quænam diaboli : ix, 23 *a*.

633. Trisagium angelorum quomodo verificetur de Christo : ix, 71 *b*.

634. Christum indefinite sanctum nuncupavit angelus, ob maximam ejus sanctitatem : x, 232 *b*.

635. — quare dicatur homo quidam : xiii, 329 *a*-330 *a*. — excellenter dicitur homo triplici ratione, sc. puritatis, sapientiæ et potentiæ suæ : xiii, 329 *b*-330 *a*. Ejus sanctitas commendatur : 317 *b*-318 *b*. Quomodo ejus operatio nos sanctificet : vii, 288 *ab*; xiii, 478 *a*-479 *a*.

636. Quomodo adoranda humanitas Christi : iv, 198 *b*-199 *a*, 200 *b*-201 *a*; vii, 398 *b*; ejus imagines : iv, 202 *a*-204 *b*; crux ejus : 206 *a*-208 *b*; ejus membra : 208 *b*-210 *b*.

637. Christi charitas fuit enimentissima ab instanti conceptionis, attamen majoris fuit efficaciæ ex iis quæ in cruce passus est : iii, 560 *a*. Charitas Christi duplex fuit, sc. secundum voluntatem antecedentem qua diligebat omnes homines, et consequentem qua solos electos : v, 5 *a*. Charitatem suam in quatuor præcipue ostendit, sc. nos reconciliando cum Deo per hostiam sui, mundando per veniam, illuminando per verbum Dei, et consolando per gratiam : iv, 25 *b*; xiii, 192 *a*-193 *b*, 502 *ab*. Christi charitas et amor in nos faciebat ut maximos cruciatus modicos reputaret : iv, 353 *a*. Id maxime ostendit per ea quæ pertulit : *ibid.* *et* x, 303 *b*-304 *a*, 593 *a*, 602 *b*; xi, 8 *a*. Esurit et sitit pro nobis et pro nostra salute : x, 303 *b*-304 *a*; xi, 319 *a*, 547 *ab*; xiv, 12 *a*, 13 *a*, *b*-14 *b*. Christi charitas efficiebat ut reputaret delicias esse nobiscum : iv, 602 *b*; xiii, 158 *ab*. Ejus charitas quanta in conversione Magdalenæ : x, 409 *b*-416 *a*; et in trahendo peccatores : xi, 1 *b*, 99 *a*-104 *a*, 374 *ab*.

638. — super omnia creata existimabat salutem hominum : x, 435 *a*; xi, 596 *b*; xiii, 89 *b*-90 *a*. Rogat nos ut salvemur : xi, 21 *a*. — ut cara mater nos in utero misericordiæ suæ portat : xiii, 168 *b*.

639. Qui nolunt Christum mitem, habebunt severum in judicio : xiii, 218 *a*.

640. — utrum Petrum, an Joannem magis dilexerit : v, 40 *b*-42 *b*; xi, 526 *b*-527 *a*. Ejus amor in bonos et malos : xiii, 215 *a*; in electos et præscitos : v, 5 *a*; vii, 490 *a*. Ejus oratio in cruce pro inimicis : iv, 681 *ab*.

641. Christi charitas in incarnatione, in eucharistia, in passione et in missione Spiritus sancti : xiii, 42 *ab*, 43 *b*, 44 *a*, 172 *b*-173 *a*, 197 *a*. Misericordia ejus promissa Abrahæ, data in incarnatione et confirmata in Pentecoste : ix, 297 *a*; xi, 21 *a*; xiii, 61 *a*.

642. Christi charitas et dignatio quanta in mundando toties animam a peccato : ix, 294 *b*; xiii, 192 *b*. Desiderium conversionis nostræ ejus est cibus : xi, 318 *b*-319 *a*.

643. Christi charitas in pauperes : xi, 440 *ab*.

644. — ut pastor venit, ut ad pascua reduceret ovem perditam in deserto : ix, 182 *b*, 270 *b*; xi, 4 *b*-5 *b*, 400 *a*; xiii, 47 *b*, 197 *a*, 240 *a*, 243 *a*.

645. — quo sensu dici possit pater noster : iv, 238 *a*; et paterfamilias : x, 594 *b*.

646. — contraria contrariis curavit, opponendo opportuna medicamenta infirmitatibus hominum : iv, 41 *b*, 334 *b*, 436 *ab*; vii, 293 *ab*, 323 *b*-324 *b*. Oleo et vino sanavit morsus ovium suarum : xiii, 240 *a*, 411 *a*. — ut perfectissimus medicus, perfectissima opposuit medicamenta, sc. sacramenta, contra diversas infirmitates spirituales hominis : i, 12 *b*-13 *a*; v, 241 *a*-243 *b*; xiii, 279 *b*-280 *a*. Venit curare personam, non naturam : iv, 272 *b*. — quomodo factus sit ipse medicamentum contra morbum et mortem : v, 242 *a*. — ut unguentarius, composuit medicamenta ex sanguine suo : *ibid.* Sanitates quas conferebat corporaliter, ordinatæ erant ad curationem spiritualem animæ : v, 606 *a*. Ejus manus et caro erant curativæ infirmitatum virtute deitatis latentis, et dolebat virtute animæ sensitivæ : iv, 351 *b*.

647. — quare dicatur salutare Patris : ix, 179 *b*; xiii, 408 *a*-415 *b*, 422 *b*. — medicus venit in mundum ad hominem vulneratum, et eum sanavit : ix, 315 *a*; x, 506 *b*, *et seq.*; xiii, 50 *a*, 84 *b*, 172 *a*, 195 *a*, 402 *b*-415 *b*, 529 *b*. — sanat hydropicum spiritua-

Digitized by Google

liter a tumore superbiæ, a fœtore luxuriæ et ab ardore avaritiæ : XIII, 435 *a*-437 *b*. — vocat ægrotos peccatores : X, 349 *a*; XIII, 418 *a*, 434 *b*, 445 *a*, 449 *a*.

648. — est lignum vitæ positum in medio paradisi : XIII, 225 *a*.

649. Christi sanguis quale medicamentum contra morbos peccatoris : XIII, 14 *b*, 93 *b*, 213 *ab*; et contra dæmones : 35 *a*, 211 *a*. Sanguis Christi offerendus in altari, qui pro nostra salute effusus est in cruce : 9 *a*. Octo vicibus effusus est ad nostram salutem : X, 195 *b*; XIII, 177 *b*. Christi sanguis, bonus bonis, malus malis, quam efficax : IX, 222 *a*, 314 *a*; X, 575 *a*; XIII, 182 *b*, 194 *b*, 213 *b*, 280 *b*, 426 *a*. Est pecunia qua empti sumus : XIII, 215 *a*. Iterum effunditur, quoties anima avertitur a Christo : 90 *a*.

650. — sacerdos præfiguratus in Melchisedech : IV, 79 *a*; V, 420 *a*; IX, 591 *b*; XII, 269 *b*. — pontifex ut homo orabat Patrem : IV, 376 *a*-378 *b*. Qualia fuerint ejus vestimenta pontificalia in passione : XI, 203 *a*. — celebravit primam Missam in ultima cœna : IX, 290 *a*. — verus sacerdos demonstratur : IX, 576 *b*; X, 284 *ab*. Quomodo dici possit sacerdos in æternum : IV, 463 *a*. Quare dicatur sacerdos secundum ordinem Melchisedech, potius quam Aaron : V, 420 *a*; VI, 154 *a*. — summus pontifex Ecclesiæ quomodo tractari velit : XIII, 384 *a*. — repræsentabatur in summo pontifice Hebræorum, cujus vestes significabant prærogativas Christi : X, 130 *b*.

651. — dux noster : XIII, 105 *a*. Vocatur in Scriptura caput, quia influit meritorie et effective in membra sibi unita : IV, 287 *a*, *b*; IX, 21 *b*. Est cor, a quo diffluunt omnes spiritus in membra : IV, 292 *a*; IX, 21 *b*; XI, 517 *b*; XIII, 26 *a*.

652. — est clavis aperiens ostium mentis ad intelligentiam Scripturæ : IX, 44 *a*-45 *b*.

653. — est scala triplex, per quam ascendere possumus ad Deum, sc. per substantiam corporalem, spiritualem et divinam : XII, 3 *b*.

654. — est sol mysticus, tempus Ecclesiæ formans descendendo per decem gradus, id est transeundo novem choros angelorum et naturam humanam : II, 480 *a*; IX, 22 *a*, 46 *a*, 590 *a*; XIII, 50 *a*. — est sol maximæ diffusionis, et projiciens radios suæ virtutis ad omnes vivos et mortuos : IX, 21 *b*; diversimode diversos illuminans : IX, 176 *b*, 222 *ab*, 244 *b*, 311 *a*, 558 *a*, 590 *a*, 676 *b*; X, 35 *b*, 44 *b*, 324 *b*; XI, 375 *a*, 390 *a*, 429 *b*, 431 *b*-432 *a*, 566 *a*; XIII, 9 *b*, 42 *a*, 55 *b*, 122 *b*, 136 *a*, 225 *a*, 415 *b*, 472 *a*. Vocat omnes : VII, 490 *a*; XII, 267 *a*; XIII, 483 *a*.

655. — est arcus fœderis habens multiformitatem colorum et naturarum : IX, 46 *a*; XIII, 58 *b*, 597 *b*.

656. — est rubus ardens ostensus Moysi : IX, 46 *a*.

657. — dicitur mystice angelus : VII, 438 *b*-439 *b*. Tanquam verus angelus Novi Testamenti, habuit tres actus hierarchicos in ecclesiastica hierarchia : XIII, 26 *b* (*ubi loco* reficere, *lege* perficere.)

658. — est fons, a quo oritur omnis gratia, virtus et scientia : VII, 491 *b*; VIII, 480 *b*; IX, 28 *a*, *b*; XIII, 26 *b*, 472 *a*. Item est fons, in quo extinguitur ardor omnium vitiorum : XIII, 85 *a*; fons ascendens de terra, id est de B. Virgine : 128 *b*. Est fluvius qui in quatuor flumina dividitur, sc. lacrymarum, sudoris, sanguinis et aquæ : 47 *a*.

659. Variæ figuræ de Christo enumerantur ex S. Scriptura, et ostenditur præfiguratus in omnibus libris ejusdem : IX, 5 *a*-8 *a*, 14 *a*-16 *b*, 95 *a*, 97 *a*-99 *b*; XI, 64 *ab*, 230 *b*-231 *a*.

660. Christo aptantur quatuor viæ, quæ videbantur Salomoni impervestigabiles, sc. aquilæ in cœlo, colubri in petra, navis in medio mari, et viri in adolescentia : IX, 71 *a*.

661. — est fundamentum, murus et turris Ecclesiæ : IX, 216 *b*, 255 *b*, 287 *a*, 294 *b*; XIII, 339 *b*; et totius ædificii spiritualis : VII, 489 *b*; XII, 628 *a*.

662. — quare comparetur gallinæ : IX, 228 *b*; X, 196 *b*, 600 *b*-601 *a*; aquilæ : X, *ibid.*, *et* IX, 267 *a*, *et* XIII, 280 *b*-281 *b*, 490 *ab*; pellicano : X, *ibid.*, *et* XIII, 178 *a*, 362 *ab*; vulturi : X, 196 *b*; passeri : IX, 276 *b*; X, 196 *b*; nycticoraci : X, 196 *b*, 362 *b*; et herodio : X, 196 *b*.

663. — est verus Salomon, id est pacificus : IX, 244 *b*, 600 *ab*; XIII, 185 *a*. — est pax nostra multipliciter : IX, 239 *a*; X, 263 *b*; XI, 64 *a*, 233 *b*; XIII, 226 *a*-227 *a*, 231 *a*-232 *a*. Legavit pacem : VIII, 323 *b*-324 *a*. Evangelizavit pacem : XIII, 6 *a*, 21 *a*.

664. Dicitur Emmanuel, id est nobiscum Deus : IX, 275 *b*.

665. — quare dicatur leo : IX, 266 *b*, 267 *a*; XIII, 47 *b*, 219 *a*; vitulus : VII, 267 *a*; XI, 18 *b*-19 *a*.

666. — quare dicatur panis, vinum, oleum : IX, 280 *b*; XII, 279 *b*. Quare panis hordeaceus : XIII, 44 *a*.

667. — dicitur statera in qua appenduntur boni et mali : IX, 314 *a*.

668. — seminator vita, voce et gratia dicitur : IX, 551 *b*; XIII, 127 *a*. Est etiam semen : XIII, 128 *b*, 129 *ab*.

Digitized by Google

669. — dicitur triticum : x, 175 *b*; xi, 424 *b*, 576 *b*; xiii, 107 *a*. Caro ejus quare dicatur simila : xiii, 196 *b*.
670. — dicitur hortulanus : xi, 312 *a*; xiii, 180 *a*, 274 *b*.
671. — petra, ex qua fontes gratiarum prodeunt : x, 76 *b*-77 *a*; lapis : ix, 188 *b*, 294 *b*; x, 40 *a*; xi, 137 *b*-138 *a*; xiii, 47 *a*, 195 *a*, 293 *b*-294 *b*.
672. — in Eucharistia est manna ob septem causas : x, 116 *ab*; cibus hominis : ix, 224 *b*; panis vivus : viii, 469 *b*-472 *a*; xi, 554 *ab*, 605 *a*-606 *a*; dapifer noster, quomodo : ix, 257 *a*. Per arcam fœderis figurabatur ob sex causas : 237 *a*. Est favus cum melle : viii, 394 *b*.
673. — in utero Virginis, velut in clibano, factus fuit panis vitæ, mediante igne Spiritus sancti : vii, 641 *a*; ix, 180 *a*, 209 *a*, 303 *b*, 564 *a*; fuit in cruce velut in sartagine, et in morte velut in craticula : 180 *a*, 564 *a*; in ara crucis coctus, ad mensam altaris sumendus : v, 494 *b*; ix, 209 *a*; xiii, 175 *b*. A Maria petendus iste panis : vii, 641 *b*.
674.— est agnus Dei, qui tollit peccata mundi ut Deus et homo : xi, 272 *a*, 535 *a*-536 *a*; xiii, 13 *b*, 132 *b*.
675. — desideravit agnum paschalem comedere, quare : ix, 241 *a*.
676. — est altare mysticum : ix, 271 *b*; x, 170 *b*; xiii, 355 *b*.
677. — fuit velut mare in duodecim partes distributum : x, 195 *b*.
678. — est aurum optimum : x, 199 *b*.
679. — comparatur grano sinapis : ix, 239 *b*-240 *a*; xiii, 377 *a*.
680. — est mystica scala Jacob : vii, 441 *a*; xi, 223 *a*; xii, 13 *b*.
681. — est ostiarius, et ostium Ecclesiæ et cœli : vi, 8 *a*; ix, 287 *ab*; x, 593 *b*-594 *a*; xi, 396 *b*-397 *a*, 567 *b*-568 *a*. Est omnium bonorum ostium, via et scala : viii, 394 *b*; xii, 13 *b*, 20 *b*.
682. — vitis demonstratur, et quomodo : xi, 455 *a*-456 *b*, 539 *b*, 586 *ab*; xiii, 89 *b*.
683. — est piscis assus, et panis, favusque mellis, ad quem invitantur fideles : ix, 294 *a*; xi, 235 *ab*, 522 *a*-523 *a*, 605 *a*-606 *a*.
684. — est flos : xiii, 63 *b*, 216 *a*; ager plenus floribus : 109 *b*.
685. — cœlum cœli : ix, 174 *b*, 278 *b*; firmamentum in medio cœli : 225 *b*. Firmamentum vel cœlum singulariter vocatur natura nostra a Christo assumpta : vii, 489 *a*-493 *a*; axis cœli, et quomodo : 477 *b*.
686. — et sancti quare dicantur filii unicornium : ix, 191 *a*.
687. Figura arcæ aptatur operibus Christi circa salutem hominum : xi, 64 *ab*; xiii, 237 *ab*.
688. — est brachium Dei : xi, 430 *a*.
689. — est pyxis in qua magnus thesaurus : xiii, 120 *a*.
690. — figuratus in Abel : ix, 230 *b*, *et* xii, 269 *b*; in Samsone : xiii, 218 *b*; in Jacob : 243 *a*; in Aaron : vi, 154 *a*; in Noe : xiii, 202 *a*; in Moyse et Davide : 203 *b*, 242 *a*; in Joseph vendito : 195 *a*, 357 *b*; xiii, 195 *a*, 203 *a*, 561 *a*; in Josue : xiv, 131 *b*-132 *a*.
691. — est eques : xiii, 223 *b*, 298 *a*.
692. — pretiosa margarita et vita animæ : xiii, 275 *a*, 441 *ab*.
693. — venator et piscator bonorum, diabolus vero et scandalosus malorum : xiii, 348 *ab*. — institor seu mercator, de cœlo asportans panem, sc. corpus suum : 101 *a*.
694. — botrus in torculari crucis : iv, 293 *a*, 560 *b*; xiii, 57 *a*.
695. — secundum naturam divinam, est faber, qui fabricatus est auroram, sc. Mariam, et solem, sc. Christum secundum naturam humanam : xiv, 265 *a*.
696. — est cithara in cruce : xiii, 168 *a*.
697. — sponte se subjecit legi circumcisionis, et quare : v, 321 *a*, 426 *b*; ix, 5 *b*. — quare impleverit præcepta moralia, addendo leges et consilia, judicialia temperaverit, cæremonialia et figuralia adimpleverit evacuando : ix, 5 *b*-6 *a*.
698. — ostenditur supremus hierarcha Ecclesiæ triumphantis et militantis : ix, 46 *a*-47 *b*.
699.— justus antonomastice vocatur : ix, 167 *a*; x, 17 *b*.
700. Christi vox multipliciter dicitur ob multiplices intentiones : xiii, 463 *a*; est vel orationis, vel doctrinalis, vel permissionis, vel comminationis : ix, 175 *a*.
701. Christi speciositas in quo consistat : ix, 212 *b*, 279 *a*. Apud Æthiopes ejus imago colore nigro depingitur, et diaboli albo : vii, 521 *a*. Quantum ejus aspectus lætificaret Mariam : xiii, 76 *b*.
702. — benedictus in utero, in mundo et in cœlo : ix, 212 *b*.
703. Christi conjunctio cum Ecclesia sponsa qualis : ix, 213 *b*. Quantum sponsam suam zelet Christus, et quare illam flagellet : 254 *a*.
704. Christi fimbria quænam : ix, 214 *a*.
705. — operans mysteria posuit prodigia super terram : ix, 215 *a*.
706. — quomodo dicatur calvus vel decalvatus : ix, 215 *b*.
707. — quot modis dicatur frater noster : ix, 217 *b*; xiii, 357 *b*.
708. Christi cibus est prædicatio verbi divini,

Digitized by Google

et bonum opus : IX, 224 *b*; est Christus ipse ut Deus : XI, 235 *b*; est facere voluntatem Patris : XI, 319 *a*, 546 *b*-547 *b*.
709. — quare aperuerit librum, et post lectionem clausum dederit Judæis : IX, 226 *a*.
710. Christi lectus triplex, sc. uterus Virginis, præsepe jumentorum, et sepulcri tumulus : IX, 556 *a*. Item dormitio triplex, sc. dilationis, corporis et passionis : IX, 226 *b*. Christi sepulcrum quare dicatur ejus domus : 228 *a*.
711. — quadruplicitер vivit, quomodo : IX, 228 *a*.
712. Christi calceamentum est ipsius passio, vel evangelium, vel incarnatio : IX, 229 *b*.
713. Christi egressus multiplex : IX, 237 *b*.
714. Christi humanitas dicitur lutum : IX, 240 *b*. Eadem præfigurata in columna nubis, et divinitas in columna ignis : 252 *a*. Corpus ejus dicitur templum : 254 *a*.
715. Christi litteratura est medicamentum medicatum : IX, 243 *b*.
716. — a quatuor commendatur, sc. dignitate, patientia, dilectione et discretione : IX, 238 *a*; item a potestate, æquitate, utilitate et perpetuitate : 244 *b*. Item regnum ejus a tribus, sc. origine, utilitate et amplitudine : 245 *a*.
717. — fatuis sapientiam se præbet, infirmis medicinam, captivis redemptionem, famelicis refectionem : IX, 245 *a*, 277 *b*; item illuminationem cæcis, thesaurum mendicis, et vitam mortuis : XIII, 49 *a*-50 *a*. *Vid. sup.*, n. 626.
718. — principium et finis, quomodo : IX, 251 *ab*, 278 *b*, 314 *b*; XI, 378 *ab*; XII, 15 *a*.
719. — qualem anxietatem habuerit in carne et anima, tum de crucifixoribus et apostolis : IX, 275 *b*.
720 — habuit dona Spiritus sancti ipsum disponentia ad patiendum : V, 77 *a*.
721. — nunquam relinquet Ecclesiam, quare : IX, 277 *b*. Radices altas non dant, qui in Christo Deo et homine non collocantur : X, 29 *b*.
722. — est nauta, quomodo : IX, 281 *a*.
723. Christo competit omnis laus ratione ejus perfectionum : IV, 266 *b*. Christi laus dignissima est propter tria : IX, 295 *a*. Quo laete a prælatis pasci debeat : IX, 305 *b*.
724. — quomodo induat nos, et nos induamus Christum : IX, 556 *b*. Ejus tunica inconsutilis quænam sit mystice : IX, 557 *a*. *Vid. sup.*, n. 514.
725. — figuratus per salivam, et quare : IX, 562 *b*.
726. Per Christum Trinitas nobis innotuit : IX, 571 *b*.
727. Christi aqua multiplex ad nostram salutem : IX, 571 *b*-572 *a*.
728. Christi mortificatio semper circumferenda : X, 140 *b*.
729. — cum a turbis comprimeretur, quare monuerit ab aliquo se tangi : X, 144 *a*, 443 *ab*.
730. Christum sequentes minora mala patiuntur, quam qui illum deserunt : X, 147 *a*.
731. — quomodo contra diabolum pro anima victoriam habuerit : X, 197 *b*-198 *a*.
732. — fuit in omnibus admirabilis : X, 266 *b*.
733. Quæ differentia inter sectatores Christi et diaboli : X, 325 *ab*, 346 *b*-347 *b*, 528 *ab*.
734. Christi præsentia quam desiderabilis et utilis, et quomodo : X, 440 *a*, 470 *ab*; XI, 115 *b*, 413 *a*; XII, 269 *a*; XIII, 257 *b*, 258 *b*.
735. Quomodo a Christo per Christum ad Christum transeundum : X, 566 *a*.
736. — abscedit a nobis expulsus : X, 437 *b*. Ejus absentia quam noxia : XIII, 103 *b*, 250 *b*-251 *a*.
737. — se affabilem ostendebat signis, verbis et factis : X, 454 *b*-455 *a*.
738. — audiendus, et quomodo : X, 472 *b*-473 *a*. Privilegia audientium et honorantium Christum : XI, 433 *a*. Ejus verba, a prædicatore prolata, audienda et recipienda attente, et quare : XIV, 98 *b*-101 *b*.
739. Spiritus Christi est mansuetudinis : X, 483 *b*.
740. — amicus noster, ad quem debemus recurrere pro acquirendis tribus panibus : X, 521 *b*-522 *b*; XI, 588 *ab*.
741. — distribuit peccatoribus spolia arrepta a diabolo, et quomodo : X, 532 *a*. Quomodo ejus arma ab ipso abstulerit : XIII, 31 *b*.
742. Officium Christi est congregare : X, 532 *a*.
743. — expectandus est fidenter, gaudenter et vigilanter : X, 565 *b*.
744. — qua humilitate ministraverit discipulis : X, 566 *a*; XI, 184 *b*; XIII, 37 *a*.
745. — omni hora nos expectat ad pœnitentiam : X, 566 *a*.
746. — quare imponeret manus in sanando : X, 585 *a*.
747. Christi opera gratiosa et gloriosa erant : X, 587 *b*.
748. Christi persecutores et inimici quinam : X, 598 *a*; XI, 106 *b*-107 *a*, 114 *a*; XIII, 217 *b*, 289 *a*, *b*. Christus reprobabitur a christianis multis : XI, 63 *b*. Colaphizatur etiam a multis : XIII, 37 *ab*; XI, 197 *b*.
749. Quid per tres dies, in quibus se ambulaturum Christus dicebat, intelligi detur : X, 598 *b*.

Digitized by Google

750. — vocat omnes : XI, 428 *a*; XIII, 331 *b*-332 *b*, 371 *b*-372 *b*, 481 *a*-483 *a*. Trahit Christus, et trahit diabolus, et quomodo : XI, 351 *ab*, 428 *b*.
751. — quomodo introduxerit lectionem ad mensam : X, 611 *a*; et benedictionem ante cibum : XI, 231 *b*.
752. Christi refectio in gloria quare vocetur cœna, non prandium : X, 615 *a*. Quale prandium nobis paraverit : XI, 606 *a*. De hac cœna magnalia exponuntur : XIII, 330 *a*-332 *b*.
753. Christi domus multiplex : XI, 102 *b*-103 *a*.
754. Christi salus et regnum quibus detur : XI, 103 *b*-104 *a*. Regnat in animabus et angelis : XIII, 36 *a*. Quomodo dicatur abiisse in regionem longinquam : IX, 224 *a*; XI, 105 *ab*.
755. — vocat prædicatores, eis ad negotiationem talenta distribuit : XI, 105 *b*. Eos mittit tanquam piscatores : XI, 521 *ab*; XIII, 100 *b*, 348 *a*; tanquam ministros mensarum : XIII, 359 *b*. Mittit illos binos : X, 488 *ab*; XI, 116 *a*. Quanti æstimet officium prædicationis : XIV, 334 *b*, 601 *b*.
756. — verus est Dominus, et diabolus falsus : XI, 117 *ab*.
757. — frater noster : XI, 143 *a*. Disposuit nobis regnum eo modo, quo dispositum est ipsi a Patre per tribulationes : XI, 185 *a*.
758. Christi veritas non potest prosterni : XI, 159 *b*.
759. Qui odit Christum, in tenebris est, quare : XI, 194 *b*.
760. Christum cognoscere non possunt, qui non remanent in unitate Ecclesiæ : XI, 232 *a*.
761. Christi habitatio in anima : XI, 102 *b*, 303 *a*, 361 *b*, 547 *b*; XIII, 10 *b*, 192 *a*, 221 *ab*.
762. Christi fratres sunt apostoli : XI, 289 *b*; item peccatores, pro quibus flevit : XIII, 357 *b*.
763. Christi aquarum vitalitas comparata cum bonis temporalibus : XI, 313 *b*-314 *a*.
764. — quare declinaret turbas : XI, 328 *a*. Nos docuit mundanas dignitates fugere : 344 *a*, 359 *b*.
765. — quomodo venerit ut qui vident cæci fiant : XI, 395 *b*.
766. — docuit nos declinare malitiam superborum : XI, 388 *b*.
767. — consideratur ut pastor ovium curam gerens : XI, 397 *a*-401 *a*.
768. — quare præcipue dilexerit familiam Lazari, et quæ sit familia Christi : XI, 408 *b*.
769. Christi gaudium de nobis, et gaudium nostrum de Christo quale : XI, 458 *a*.
770. — quomodo dicatur reliquisse mundum : XI, 472 *a*.
771. — matri exhibuit honorem hyperduliæ : IV, 206 *a*. Quomodo sit corona tum Mariæ, tum sanctorum omnium : XIV, 277 *a*.
772. Christi facta quomodo totus mundus capere non possit : XI, 528 *b*-529 *a*.
773. — quot modis super nos clamaverit : XI, 535 *a*.
774. Christi viæ quænam, et qualiter dirigendæ : XI, 535 *a*; XIII, 34 *ab*.
775. Christi nuptiæ spirituales quatuor enumerantur : XI, 537 *b*-538 *a*.
776. — suis propinat bonum vinum : XI, 539 *b*. Quo studio nos invitet ad bibendum : 559 *ab*.
777. Christum rursum crucifigere quid sit : XI, 549 *b*.
778. — quale medicamentum fecerit ex luto et saliva pro illuminandis peccatoribus : XI, 565 *b*-566 *a*.
779. — quot modis sit nobiscum : XI, 571 *b*-572 *a*.
780. Christi societas quæ commoda nobis afferat : XI, 572 *a*, 596 *b*; XIII, 42 *b*-44 *a*, 257 *b*.
781. — multipliciter lavat suos : XI, 580 *a*.
782. — qualiter exigat ut peccator ei ungat pedes : XI, 575 *ab*.
783. — quale exemplum dederit nobis : XI, 580 *b*-581 *a*.
784. — quare dicatur Nazarenus : XI, 601 *ab*; XIII, 84 *b*.
785. — quomodo desiderabilis aspectui, affectui et gustui : XIII, 7 *ab*. — quare desideratus cunctis gentibus : VIII, *ab*.
786. — se fecit servum servorum diaboli, eisque servivit usque ad mortem : XIII, 14 *b*, 37 *a*.
787. — emit animas sanguine suo, ac proinde dissipat ejus sanguinem quicumque scandalo perdit animas : XIII, 14 *b*, 93 *b*, 243 *b*.
788. Christi verba, facta et vulnera quam efficacia contra diabolum : XIII, 20 *b*.
789. — a quibus nesciatur : XIII, 27 *b*.
790. Christi susceptio in anima quænam exigat : XIII, 39 *ab*.
791. — reddidit Ecclesiam paradisum, quomodo : XIII, 47 *a*.
792. — factus nobis redemptio, lumen, thesaurus et vita, abstulit adventu suo captivitatem, cæcitatem, paupertatem et mortem : XIII, 48 *a*-50 *a*. — factus est thesaurus infinitus hominibus : 49 *ab*.
793. — nostrum exemplar in conversatione et bonis operibus : IV, 247 *a*, 284 *b*, 429 *b*;

Digitized by Google

v, 321 *a*, 426 *b*; xiii, 55 *b*, 77 *a*, 81 *a*, 348 *b*-351 *b*, 376 *ab*, 469 *b*-470 *b*, 500 *b*-502 *b*.
794. Pueri quales et quomodo sint Christo chari : xiii, 63 *a*.
795. Christi sigillum qualiter imprimendum in corde et brachio : xiii, 63 *b*-64 *a*, 438 *ab*.
796. — attulit materiam multiplicem gaudendi mundo : xiii, 72 *b*.
797. — obedit facientibus voluntatem ipsius, quasi subditus eorum : xiii, 84 *b*.
798. — multis medicinis utitur ad sanandum nos : xiii, 99 *a*. Quam perfecte sanaverit, quantum in ipso est, totum hominem : 97 *b*-98 *a*, 220 *a*.
799. — ob sua beneficia multiplicia vult cor nostrum et amorem : xii, 663 *b*-666 *a*.
800. Christi auxilium velocissimum est : xiii, 98 *b*.
801. Christo egeno, nudo et pauperi quomodo succurrendum : xiii, 98 *ab*.
802. Christi majestas in dominando, sapientia in cognoscendo, et misericordia in parcendo : xiii, 105 *ab*.
803. — quo motivo invocandus in necessitatibus : xiii, 105 *b*-106 *a*.
804. Christi e latere formata est Ecclesia : xiii, 113 *b*.
805. — nos invitat ad colendam vineam Ecclesiæ, conscientiæ, sapientiæ, pœnitentiæ : xiii, 117 *b*-118 *b*.
806. — liberalissimus præmiator est bonorum operum : xiii, 120 *a*.
807. — quomodo sit primus et novissimus : xiii, 120 *ab*.
808. — in justificatione sumitur spiritualiter, in communione sacramentaliter : xiii, 153 *b*.
809. — in corde, crux ejus in corpore, nomen in ore, et corona in capite portanda quomodo sint nobis : xiii, 168 *b*-169 *b*.
810. — perfectissime despexit mundanam prosperitatem : xiii, 173 *a*.
811. — esurit a nobis opera bona : xiii, 173 *b*.
812. — indulgentiam plenariam pœnitenti concedit ut magnus pontifex : xiii, 178 *b*-179 *a*, 279 *b*.
813. — septem sigillis signatus, ac præcipue sigillo virginitatis, signavit litteras liberationis nostræ : xiii, 179 *a*.
814. Universæ viæ Christi misericordia et veritas, quomodo : xiii, 187 *a*.
815. Christi quanta gloria post passionem : xiii, 187 *b*-188 *a*.
816. Christo quadruplex honor collatus in die Palmarum : xiii, 188 *b*-189 *b*.
817. Christo obviam eundum cum ramis palmarum, id est bonis operibus et benedictionibus : xiii, 189 *ab*, 191 *ab*, 286 *b*. Item vestimenta prosternenda : 188 *ab*.
818. — quam libenter sedeat super asinum, camelum et equum mysticum : xiii, 189 *b*-190 *b*.
819. — fructus palmæ ostenditur : xiii, 191 *b*.
820. Magna dilectio Christi lavantis Ecclesiam flumine, flamine et sanguine : xiii, 192 *b*. — nos lavavit aqua, lacryma, vino et sanguine : 193 *b*-194 *b*.
821. Christi divitiæ nobis exhibitæ : xiii, 204 *a*.
822. — qualiter aperuerit nobis portas cœli : xiii, 211 *a*.
823. — allicitur ad manendum nobiscum per charitatem, orationem et alias virtutes : xiii, 220 *b*-222 *a*, 289 *a*, 439 *a*-440 *a*. *Vid. sup.*, n. 731. Intrat in animam ad suscitandum eam, ad defendendum et ad convivendum : v, 507 *ab*; xii, 378 *a*; xiii, 479 *b*-480 *a*. Ejus deliciæ sunt esse cum homine : xii, 665 *b*. In anima residet ut in throno : vii, 456 *a*. In ipsam introducitur per flumen gratiæ Spiritus sancti : xiii, 224 *b*-225 *a*.
824. Christo quales thesauri offerendi : xiii, 222 *b*.
825. — quomodo animas adducat ovium instar, et deducat, et perducat, educat quoque et inducat : xiii, 244 *b*-245 *b*.
826. — est princeps fidelis, pacificus, clemens, et justus : xiii, 254 *b*-255 *b*; princeps misericordiæ, justitiæ et pacis : 430 *ab*.
827. — quomodo ingesserit apostolis desiderium Spiritus sancti, sc. describendo benignitatem ejus, nobilitatem et abundantiam doctrinæ : xiii, 255 *b*-258 *b*.
828. — totum cor Patris apprime novit : xiii, 264 *a*.
829. — in Eucharistia et in sacrificio Missæ quomodo sit, et quare non videatur : vii, 322 *ab*; xii, 239 *ab*, 279 *a*, 280 *a*. Arca corpus Christi, urna aurea ejus anima, et manna ipsa divinitas : xiii, 225 *b*. Ibi est sicut manna : xiii, 308 *b*, 335 *a*, 360 *b*. Est vita et cibus : 43 *a*, 55 *a*, 360 *a*. Dicitur Abel, Abraham et Melchisedech, quare : xii, 269 *b*.
830. — est nostra anchora in mari hujus vitæ : xiii, 268 *a*.
831. — qualiter pulset ad ostium cordis : xiii, 278 *a*. Ei, non diabolo, aperiendum : 278 *b*. Ad ipsum recurrendum et pulsandum : 278 *ab*.
832. — quomodo aperiat thesaurum gratiarum : xiii, 279 *b*-280 *a*.
833. — aperuit carcerem culpæ ad evadendum : xiii, 279 *ab*.
834. — quomodo nobilitaverit Ecclesiam : xiii, 283 *a*.

Digitized by Google

835. — quomodo præparaverit hospitium in cœlo amicis suis : XIII, 283 *b*.
836. — se occultat, ut ardentius quæratur : XIII, 284 *a*.
837. Christo cohabitantes quid debeant agere : XIII, 289 *a*.
838. Christi cœna quanta et qualis in gloria : XIII, 330 *a*-332 *b*, 333 *b*-334 *a*, 335 *ab*.
839. Christi curialitas in vocando omnes ad cœnam expenditur : XIII, 331 *b*-332 *b*.
840. Christi quanta benignitas in satiando turbas : XIII, 360 *ab*.
841. Christi beneficiorum enumeratio pulcherrima : XIII, 356 *b*-357 *a*, 372 *ab*.
842. Christi sollicitudo in pascendo suos verbo Dei : XIII, 360 *b*.
843. Christi misericordia super homines viventes, super animas in purgatorio detentas, et super beatos regnantes in cœlo : XIII, 363 *b*-364 *b*.
844. — quotuplici modo reficiat bonos et malos : XIII, 364 *b*-365 *b*. Caro inficit, mundus deficit, diabolus interficit, Christus solus reficit : 365 *a*, 513 *b*.
845. — maledicendo ficui, quid mystice intenderit : XIII, 367 *a*.
846. — quantum zelet reverentiam Ecclesiæ : XIII, 383 *b*-385 *a*.
847. Ex Christi propitiatione venit quod quotidie non labimur, quod a diabolo non jugulamur, quod a Deo non derelinquimur : XIII, 388 *a*.
848. Christi digiti sunt dona Spiritus sancti : XIII, 397 *b*.
849. — voluit ligari, ut salvaremur : XIII, 398 *a*.
850. — diligendus est ut filius, ut amicus, ut sponsus, ut vita : XIII, 401 *b*-402 *b*, 418 *ab*, 446 *a*.
851. — sanat vulnera peccatorum ligatura observantiæ mandatorum, oleo misericordiæ, et vino pœnitentiæ : XIII, 402 *b*-404 *a*.
852. — quo ordine et quanta perseverantia orandus : XIII, 412 *b*-413 *b*; cum quanta discretione : 414 *b*-415 *a*.
853. — tripliciter dignus laude : XIII, 413 *b*-414 *b*.
854. Christo servitur flendo, vigilando et ascendendo : XIII, 416 *b*.
855. — ostenditur dominus vitæ triplicis per suscitationem trium mortuorum : XIII, 428 *a*.
856. — magnificandus propter opus recreationis, per quam dejectus est hostis, relevatus est homo, et procurata est missio Spiritus sancti : XIII, 429 *a*-430 *a*.
857. — egit multa exterius, ut doceret nos eadem facere interius : XIII, 435 *a*.
858. — diligendus, et in quibus consistat ejus dilectio : XIII, 440 *b*-445 *a*.
859. Christi desponsationis cum Ecclesia nuptiæ celebratæ a Patre : VI, 215 *b*; XIII, 452 *b*-453 *b*. Christi sponsi qualitates describuntur : XIII, 452 *b*; et effectus nuptiarum : 453 *a*. — venit ad sponsam fœdam, et eam pulchram reddidit : 453 *a*, *paulo superius*.
860. Christi facies fulgore suo trahebat ad se discipulos : XIII, 462 *b*.
861. — semper paratus est recipere operarios in qualibet hora : XIII, 463 *b*.
862. Christum graviter offendit, qui non parcit proximo : XIII, 464 *b*.
863. Christum blasphemat, qui ob ejus misericordiam peccata multiplicat : XIII, 469 *a*.
864. — est fons et origo omnium scientiarum humanarum : XIII, 472 *a*. — solus habet veram scientiam rerum : *ibid*.
865. Christi fœcunditas in prædicando, et sanctitas in ædificando expenditur : XIII, 472 *ab*. Christo firmiter credendum, quia habet veritatem intentionis in corde, locutionis in ore, conversationis in opere ; 472 *b*-473 *b*. — ostenditur magister verax respectu credendorum, promissorum et agendorum, ob idque diligendus : 473 *b*-474 *b*.
866. — quare exordium perfectionis sumeret a paupertate : XIII, 474 *a*.
867. — plusquam triginta annis servivit pro nummo animæ cujusque nostrum lucrando : XIII, 475 *b*. In hora mortis examinat utrum sit imago Dei, an diaboli : *ibid*. Christo conformari debemus : 477 *b*.
868. — manu et ore benedicebat parvulos : XIII, 479 *a*. Christi manus imposita super homines qualem virtutem haberet : *ibid*.
869. — libenter intrat domum, in qua mortuus plangitur : XIII, 479 *b*. Intrat domum per gratiam prævenientem, tenet manum per subsequentem : 480 *a*.
870. — desiderat adoptare animam propter tria, sc. splendorem fidei, decorem castitatis et timorem humilitatis : XIII, 481 *ab*.
871. Christum videre et cognoscere, quam utile : XIII, 523 *b*-525 *a*.
872. — quare elegerit abjectos, non potentes : XIII, 539 *b*-540 *a*.
873. Christi jugum quam suave : VIII, 16 *b*-17 *a*, XIII, 554 *a*.
874. — solus amandus : XIII, 576 *a*. Pro amicis pati amor est sublimissimus : IV, 648 *b*; XII, 188 *a*.
875. Christi amici quinam : XIII, 591 *a*-593 *b*.
876. Christi et mundi regulæ oppositæ : XIII, 591 *b*.
877. Christi promptitudo ad nos adjuvandum quanta : XIV, 15 *b*.
878. — quomodo assistat patientibus pro ipso : XIV, 53 *b*-55 *a*.

Digitized by Google

879. — consiliarius, dux, præsul, pater et judex ostenditur : XIV, 99 *a*-101 *b*.
880. — quomodo dicatur indutus vestibus lineis : XIV, 126 *b*.
881. — quomodo dicatur noster proximus : XII, 15 *a* ; XIV, 136 *b*.
882. Ad Christum fit accessus per fidem : VII, 288 *b*.
883. — servavit horam opportunam in omnibus suis actibus : VII, 295 *b*.
884. — manifestavit clementiam, prudentiam et justitiam suam in institutione pœnitentiæ : VII, 323 *b*-324 *b*.
885. — fructus ligni vitæ, unus simul et duodenus : XII, 68 *ab*. Christi vita arbor spiritualis, cujus folia, rami, flores et fructus notantur : XII, 67 *b*-84 *a*.
886. — est finis optatus : III, 516 *b* ; XII, 83 *b*-84 *a*.
887. — quam deliciosus odore, sapore et pulchritudine : XIV, 282 *a*-283 *a*.
888. — fructus est virtuosissimus salvatica virtute, multiplicativa et conservativa : XIV, 283 *ab*. Est refectio copiosa fidelium : 284 *ab*. Datur solum virtuosis : 285 *a*.
889. — condescendit ad liberandum hominem a decem plagis peccatorum : XII, 255 *b*. Liberavit nos de manibus Pharaonis, et introduxit in terram promissionis, et ob id celebramus Pascha : 256 *a*.
890. — quomodo nos hortetur ad veniendum ad se : VIII, 16 *b* ; XII, 203 *a*.
891. — factus est nobis justitia contra concupiscentiam, sapientia contra ignorantiam, et sanctificatio contra peccatum : XII, 4 *b*.
892. — factus est nobis panis, cibus, vita : XII, 696 *ab*.
893. — quibus participet paradisum, quem promisit latroni : XII, 20 *b* ; XIV, 36 *a*.
894. — quomodo nos invitet ad gustandum æterna : VIII, 463 *b*-464 *a*, 479 *a*-482 *b*.
895. Christo quantum debeamus : XII, 30 *b*-31 *a*.
896. Christum amandi gratia quomodo petenda : XII, 635 *ab*.
897. Christo benefacit, qui benefacit pauperi : XII, 657 *b*-659 *a*.
898. — pro tot beneficiis solum petit nostrum cor et amorem : XII, 664 *b*.
899. — inebriatus est nostri amore : XII, 697 *a*.
900. Christi opera et mysteria qualem correspondentiam exigant a nobis : IV, 429 *a* ; XII, 49 *a*-66 *b*.
901. Christi virtus quomodo inflammet animam : VII, 492 *ab*.
902. — semper punit citra meritum : VII, 492 *b*.
903. — per diem occupabatur in docendo populos et sanando ægrotos, et per noctem in orando Patrem : XIV, 601 *b*.
904. — apostolis Ecclesiam commisit regendam et dilatandam, ac præcipue B. Petro : XIV, 543 *ab*. Papæ triplicem potestatem contulit : 411 *b*, 543 *b*.
905. Christi opera quo sensu dicantur fuisse perfectissima : XIV, 415 *b*-416 *a*.
906. Ex Christo quomodo oriantur diversi gradus in Ecclesia, et perfectiones : XIV, 420 *ab*. — distribuit multiformiter sua dona : 420 *b*. Christi actus in carne multiplices secundum sex gradus assignantur : 421 *a*.
907. A Christi mandatis discordare est peccatum mortale ; ab operibus vero, vel nullum peccatum, vel ad summum veniale : XIV, 422 *ab*. Christum velle in omnibus imitari diabolicum est ; in quibusdam sanctum opus : IV, 429 *b* ; V, 321 *a*, 426 *b* ; XIV, 421 *a*.
908. — solus est fundamentum christianæ religionis : XIV, 454 *b*.
909. — nullum domicilium proprium, neque etiam commune habuit : XIV, 457 *a*.
910. In Christi schola quid doceatur : XII, 408 *b*.
911. — non habuit proprie beatorum dotes : VIII, 240 *b*.
912. Christi visio quid prosit beatis : IV, 24 *a*.
913. Christi nomen quomodo homines erubescant : IV, 671 *b*.
914. Deus plus dilexit Christum quam genus humanum universum : V, 39 *b*.
915. — pascit oves suas per doctrinam, gratiam et eucharistiam : XIII, 242 *a*.
916. — mensurat gratiam in meritis, et gloriam in præmiis gratiæ : XIII, 245 *b*.
917. — præmium multiplex promittit secundum octo beatitudines : X, 367 *b*-370 *b*.

Vid. CIRCULUS, n. 5, COMMUNIO, DEUS, EUCHARISTIA, FILIATIO, FILIUS, JESUS, REDEMPTOR, VERBUM, *etc.*

CHRYSOLITHUS est gemma nobilissima, significans charitatem : VIII, 340 *a*.
CHRYSOPRASUS quomodo significet continentiam hominis justi : VIII, 341 *a*.
CHRYSOSTOMI dictum rejicitur circa responsionem Christi ad matrem : XI, 284 *b*-285 *a*.
CIBUS. 1. — corporalis tria habet, sc. saporem, nutrimentum et massam : IX, 308 *a*.
2. Cibi proprietates et effectus litteraliter et mystice exponuntur : XI, 318 *b*-319 *a*, 553 *b*-554 *a* ; XII, 283 *b*-284 *a*.
3. — sumptus a Christo post resurrectionem non transivit in nutrimentum, sed resilivit in materiam : XI, 523 *ab* ; sic etiam comes-

Digitized by Google

tiones angelorum in corporibus assumptis : II, 441 *a*-443 *a*.
4. Ciborum abstinentia quantum homini fructuosa, sc. utilis ad consequendam veniam, ad obtinendam victoriam et ad promerendam gloriam : XIII, 151 *b*-153 *b*. *Vid.* ABSTINENTIA, n. 5 et 9.
5. — sumitur et perficitur per quadruplicem virtutem, sc. attractivam, digestivam, retentivam et expulsivam : VIII, 104 *b*.
6. — est necessarius ad conservationem individui : VII, 391 *b*.
7. Cibi comestio proprie dicit incorporationem, et perditi restaurationem : V, 521 *a*. Tria continet, sc. masticationem, trajectionem in ventrem, et incorporationem : 522 *b*.
8. — quo Adam usus fuisset in paradiso, qualis fuisset : III, 52 *a*, 306 *ab*, 307 *b*. Qualem necessitatem habuisset comedendi : 63 *ab*, 64 *a*-65 *b*.
9. De transmutatione specierum eucharistiæ in substantiam sumentis, quid sentiendum : V, 513 *a*-521 *b*.
10. — multiplex spiritualiter ostenditur, sc. pœnitentia, doctrina, bonum opus, Eucharistia : VII, 202 *b*; IX, 224 *b*, 308 *a*, 581 *a*; XI, 553 *a*-556 *b*.
11. Cibus dæmonum sunt peccata, maxime carnalia : XI, 13 *a*; XIII, 139 *a*.
12. Cibum sumere post saturitatem superfluum, ante esuriem otiosum : IX, 282 *a*.
13. — cœlestis non est dimittendus ob cibos Ægypti : IX, 19 *a*.
14. Cibus sacræ Scripturæ ad triplicem mensam apponitur, sc. ad mensam historiarum pro simplicibus, ad mensam allegoriarum pro doctoribus, et ad mensam anagogiæ pro perfectioribus : VII, 610 *ab*; item ad mensam historialem pro simplicibus, ad mysterialem pro doctoribus, et ad moralem pro utrisque : 611 *b*. In his apponuntur legumina, carnes, pisces et vinum, qualia : 612 *ab*.
15. — corporalis quomodo a spirituali differat : V, 440 *b*; XII, 283 *b*-284 *a*.
16. Qualis cibus spiritualis ex vulneribus Salvatoris extrahatur per meditationem : XII, 224 *b*.
17. Cibus simplex, frugalis et naturalis, sc. herbæ, olera, poma, sufficiebant ab initio sæculi : XIV, 437 *b*.
18. — corporalis dividitur in plures partes, quarum tres non sunt aptæ ad alimentum : III, 339 *b*.

Vid. CHRISTUS, n. 666, 669, 672, 683, 708, 751, 752, COMESTIO, EUCHARISTIA.

CICATRIX, *vid.* CHRISTUS, n. 418, 533, MARTYR.

CICERO negavit Dei providentiam : IX, 362 *b*.

CICONIA. 1. Ciconiarum amor mutuus qualis, trahiturque ad mores : XIV, 82 *b*.
2. Ciconiæ et cygni castitas : XIV, 11 *a*.
3. Ciconia sentit quando uxor sua fuerit adultera : XIII, 583 *b*.
4. Ciconia vermibus et serpentibus infesta : XIV, 116 *b*.

CIDARIS cum vitta hyacinthina in veste summi sacerdotis quid significaret : X, 130 *b*.

CILICIUM accingere, potest in bonam et malam partem accipi : X, 173 *a*-174 *a*.

CIMBRI et Celtiberi quantæ fortitudinis in præliis : XIII, 506 *a*.

CINNAMOMUM quam fragrans, et quale unguentum componat, significatque humilitatem : VIII, 323 *ab*.

CINÆUS interpretatur luctus, et quinam sint filii Cinæi : XIII, 191 *b*.

CINGERE; *vid.* ACCINGERE.

CINGULUM. 1. —, seu zona, aliud est pœnitentiæ, aliud justitiæ, vel pietatis, vel humilitatis, vel continentiæ, vel fortitudinis, vel iniquitatis :
2. Cinguli Fratrum Minorum quæ significatio : XIV, 566 *a*.

CINIFES quid sint, et quid significent : XII, 254 *b*.

CINIS. 1. — vitulæ quomodo mundaret carnis immunditiam, et qua virtute : V, 247 *b*.
2. Per cineres furum vestigia produntur, lixivium conficitur, ignis conservatur, panis coquitur, qua significatione : XIII, 139 *a*-140 *a*.
3. Cineres spargere in templo cordis, quid sit : XIII, 139 *a*.
4. Quid spargere cineres super capita : X, 173 *ab*.
5. Cineres commiscere cum aqua, est cunire memoriam mortis cum aqua lacrymarum : VIII, 268 *a*, 322 *b*; XIII, 139 *b*.
6. — quomodo sacramentum corporis, vel memoriam passionis Christi significet : XIII, 140 *a*.
7. — quomodo conservet ignem Spiritus sancti : XIII, 139 *b*.

CIRCULATIO animarum; *vid.* ANIMA, n. 305.

CIRCULUS. 1. — est perfectissima figurarum, quare : IV, 18 *b*.
2. — est circumferentia ad idem rediens : IX, 554 *b*.
3. — non est in rebus singulis, sc. vitiosus : VIII, 62 *b*.
4. — quomodo naturam divinam significet : VI, 150 *b*; IX, 317 *b*.
5. Circuli medium invenitur per duas lineas orthogonaliter se intersecantes; ita et Christus per humilitatem crucis : IX, 22 *b*.
6. Circuli terminus assignari potest cum fit,

Digitized by Google

non vero cum factus est; ita de tempore dicendum est : II, 246 *b*-247 *a*.

Vid. HOMO, MOTUS.

CIRCULUS, seu corona clericorum; *vid.* CORONA.

CIRCUMCISIO. 1. — fuit præceptum sacramentale : V, 267 *ab*, 268 *ab*; X, 267 *a*; XI, 364 *b*.

2. An remedium circumcisionis congrue institutum fuerit : V, 274 *a*-275 *b*.

3. An sexus masculinus, membrum præputii, et dies octavus fuerint de integritate circumcisionis : V, 275 *b*-278 *b*.

4. An sacramentum circumcisionis fuerit gratiæ collativum : V, 278 *b*-281 *b*, 470 *a*.

5. — an debuerit cessare : V, 318 *b*-321 *b*.

6. — et legalia quoad efficaciam et observantiam non cessaverunt ante Evangelii promulgationem : IV, 321 *b*-325 *b*.

7. Circumcisio spiritualis triplex, sc. in vi irascibili, rationali et concupiscibili : XI, 558 *a*-559 *a*. Item duplex, sc. a culpa et venia : VIII, 157 *ab*. Item quadruplex quoad Christum, sc. paupertatis, legis, humilitatis et crucis : 157 *a*.

8. — spiritualis fieri debet a præputio nequitiæ, instrumento pœnitentiæ, tempore infantiæ, et pacto amicitiæ : XIII, 65 *a*-66 *b*.

9. Item fieri debet pro mortis æternæ evasione, pro Christi et animæ conjunctione, pro digna Eucharistiæ perceptione, et pro vitæ æternæ adeptione : XIII, 66 *b*-68 *a*.

Vid. ABRAHAM, n. 10, CHRISTUS, n. 275-280.

CIRCUMFERENTIA; *vid.* CIRCULUS.

CIRCUMINCESSIO. 1. — est mutua aliquorum incessio, seu commeatio inter se, translataque est ad divina, explicaturque unitas perfectissima, et distinctio personarum, qua una est in alia, et distinguitur ab ea : I, 329 *b*-331 *b*; VI, 622 *b*.

2. — in essendo ponit distinctionem simul, et unitatem, quæ in solo Deo est : I, 330 *b*.

3. — non est, ubi plura confunduntur in unum : I, 331 *a*.

CIRCUMSCRIBERE, CIRCUMSCRIPTIVE; *vid.* LOCUS.

CIRCUMSPECTIO est contrariorum vitiorum cautela : VII, 410 *a*, 508 *a*.

CIRCUMSTANTIA. 1. — peccatorum est proprietas personæ vel negotii ex se pertinens ad laudem, vel vituperium, vel diminuendo, vel augendo, vel in aliud genus peccati trahendo : V, 708 *a*; VII, 374 *b*; VIII, 365 *b*-366 *b*.

2. Circumstantiæ peccatorum respicientes personam sunt quinque, sc. scientia, ætas, conditio, ordo et status; respicientes vero crimen sunt tres, sc. copia, causa, lucta pusilla : VII, 374 *b*, 524 *b*-525 *a*, 561 *ab*; XIII, 277 *b*.

3. — licet sit accidentalis in genere naturæ, potest esse essentialis in genere morum : IV, 511 *a*; V, 708 *b*-709 *b*.

4. Circumstantiæ trahentes actum in aliud genus sunt necessario exprimendæ in confessione; aliæ vero nequaquam, nisi per congruitatem : III, 178 *b*-179 *a*; V, 708 *ab*; VI, 422 *b*.

5. Circumstantiæ peccatorum explicantur : VII, 561 *a*-562 *b*; XII, 504 *b*.

6. Circumstantiæ excusantes participantem cum excommunicato quænam sint : VII, 369 *b*.

7. Circumstantiæ confessionis privatæ pro frequentantibus eam explicantur : VII, 86 *b*-88 *a*; XII, 456 *ab*.

8. Circumstantiæ in locutione observandæ quænam : VII, 98 *b*.

CIRCUMVENTIO; *vid.* FRAUS, MERCATURA.

CITARE. Deus, more judicis, citat seu vocat hominem ad suam curiam verbo prædicationis, exhibitione beneficiorum, et corruptionis flagello : XIII, 371 *b*-372 *b*.

CITHARA. 1. Tota Scriptura est quasi cithara, in qua una chorda dependet ab aliis, nec sola potest facere harmoniam : IX, 122 *b*-123 *a*.

2. Christus in cruce fuit quasi cithara dulcem sonum reddens : IX, 273 *a*; XIII, 168 *a*, 203 *b*, 214 *b*-215 *a*, 438 *a*.

CIVES Dei ipsum persequentes quinam sint : XI, 106 *b*-107 *a*.

CIVILIS. 1. Civilium legum justitia ortum habet a lege divina : IX, 9 *b*, 25 *a*.

2. Civile opus, manuale et civile in quo differant : XIV, 404 *ab*.

CIVITAS. 1. — perfecta quatuor exigit, sc. ut sit in alto fundata, clausa, firma, et prudenti consilio gubernata : XIII, 518 *a*.

2. — multiplex spiritualis et mystica, sc. anima devota : IX, 196 *a*; XIII, 518 *a*; multitudo malorum et societas justorum : IX, 196 *ab*, 547 *b*, 549 *a*, 552 *a*, 560 *b*, 579 *ab*; XIII, 46 *b*, 101 *b*, 334 *b*; XIV, 130 *a*.

3. Civitas est Ecclesia : XI, 176 *a*.

4. Civitatis Jerusalem cœlestis mysteria gaudiaque narrantur : VIII, 338 *a*-342 *a*.

5. — spiritualis est anima, ordinanturque omnia in ea ad modum civitatis bene ordinatæ : VII, 591 *a*, 622 *b*; VIII, 475 *a*; X, 144 *a*.

6. — habet mœnia ad ornatum, munitiones ad defensionem : X, 168 *a*.

7. Civitatis custodia indiget viro forti, ingenioso et fideli : IX, 551 *a*.

Vid. ANIMA, n. 454, COELUM, n. 99, CONGREGATIO, ECCLESIA, MUNDUS, POENITENTIA.

Digitized by Google

CLAMARE. 1. — ad Deum, est solum animæ salutem rogare : IX, 235 *b*.
2. Quatuor faciunt clamare, sc. aqua, ignis, gladius et bestia : XIII, 155 *a*-156 *a*.
Vid. ABEL, n. 3, CHRISTUS, n. 390, 409, 410.
CLAMOR. 1. — alius materialis, alius mentis, et nihil aliud est quam integritas cordis : IX, 188 *b*.
2. Clamor ad Deum fit tripliciter : IX, 239 *b*, 286 *a*, 315 *b*, 504 *b*, 506 *b*, 508 *b*, 567 *a*.
3. — fieri non potest a moribundo, atque ita Christus in cruce expirans non potuit clamare per naturam : XI, 216 *b*.
4. — orationis est nuntius ad aures Dei : XIII, 156 *a*.
5. — effectus iræ quomodo definiatur : VII, 363 *a*, 535 *b*.
CLANDESTINA matrimonia an sint valida : VI, 244 *a*-245 *a* (ubi quæstio solvitur pro locis ubi concilium Tridentinum non est promulgatum).
CLARA sancta virgo fuit fortissima contra tentationes et infirmitates, auxilio meditationis passionis Christi : XII, 510 *b*.
CLARIFICATIO facta de Christo exponitur : XI, 475 *a*, 476 *ab*, 482 *b*-483 *a*.
CLARITAS. 1. — divina, quæ a beatis in cœlo participatur, est infinita in se, sed videtur modo finito : IV, 622 *b*.
2. — proprie est dos corporum beatorum, quæ tamen erit in eis differens : X, 467 *b*.
CLAUDERE ; *vid.* CLAVIS.
CLAUDICARE. 1. — in malo sensu quid sit : IX, 255 *a* ; in bono : X, 619 *a*.
2. — in duas partes, quis dicatur : XIII, 311 *a*.
CLAUDUS multipliciter sumitur : X, 613 *a*, 619 *a*.
CLAVIS. 1. — quid sit ad litteram et metaphorice : VI, 7 *b*, 9 *b*.
2. — spiritualis est potestas tollendi obstaculum ad ingrediendum in cœlum, et ob id triplex est : 7 *b*.
3. — est etiam potestas claudendi, sed principalius aperiendi, et reconciliandi cum Deo : 9 *ab*, 41 *a*.
4. — est aliquid datum animæ in sigillatione qua sigillatur charactere sacerdotali : VI, 41 *b* ; attamen a charactere differt : 47 *a*.
5. — triplex, sc. auctoritatis, quæ competit soli Deo ; excellentiæ, quæ soli Christo ; et ministerii, quæ descendit a prima per secundam ad Petrum et successores, et pœnam respicit temporalem : VI, 5 *b*, 7 *b*-8 *a*, 41 *b*.
6. Quare potestati huic Christus dederit nomen clavis : VI, 10 *a*.
7. Quandonam Petro et cæteris apostolis fuerit data : VI, 6 *b*.
8. In quo sensu Christus solus habeat clavem regni cœlorum : VI, 8 *a*.
9. Claves cœli et inferni quænam sint : *ibid.*
10. — non dicitur baptismus, nec bonum exemplum, nec malum, nec peccatum, quare : 9 *b*-10 *a*.
11. Clavium potestas non est data Ecclesiæ absolute, sed cum limitatione : 13 *b*-14 *a*.
12. Qualiter claves auctoritatis sint necessariæ ad absolutionem et remissionem peccatorum : V, 664 *b*.
13. Claves Ecclesiæ proprie non se extendunt supra culpam, nisi per modum deprecantis et impetrantis : 11 *ab*.
14. Claves Ecclesiæ quomodo possint in pœnam : 13 *a*-14 *a*.
15. An scientia sit clavis : 15 *a*-16 *a*.
16. An scientia sit alia clavis quam potestas solvendi : 16 *b*-18 *b*.
17. Claves Ecclesiæ proprie non fuerunt in sacerdote legali : 41 *ab*.
18. Claves Ecclesiæ sunt æqualiter in sacerdote bono et malo, et quomodo : 42 *a*-44 *a*.
19. Clavis Ecclesiæ non potest aperire cœlum nisi solis amicis, et ob id secure committitur etiam malis : 44 *a*.
20. Claves dantur in collatione sacerdotii, et ampliantur in collatione episcopatus : 45 *a*.
21. Non dantur ostiario, quare : 45 *b*.
22. Clavium potestas quantum ad essentiam inseparabiliter sequitur ordinem sacerdotalem ; quantum ad usum vero exigit auctoritatem jurisdictionis, et ideo potest restringi et tolli : 45 *b*-48 *a*.
23. Clavium potestas quomodo oriatur a passione Christi : 41 *b*.
24. Clavium potestas quare exerceri non possit ab anima separata : 47 *b* (*ubi, lin.* 2, *pro* aliquibus, *lege* animabus).
25. Clavium potestas a quibus et quomodo exercenda : XIV, 550 *b*-552 *b*. Clavis cœlestium contemplationum qualis : IX, 34 *ab*.
Vid. CHRISTUS, n. 652, 681.
CLEMENTIÆ laudes : VII, 112 *ab*.
CLERICATUS. 1. — est probatio Ecclesiæ an clerici minores velint caste vivere : VI, 361 *a*.
2. — est status in quo plures gradus ordinantur ad recte administrandam Eucharistiam : VI, 166 *b*-184 *b*.
CLERICUS. 1. — dicitur, qui in sortem Domini est vocatus : VI, 361 *a*.
2. Clerici in ordinatione sua quare appellent Dominum partem hæreditatis suæ : X, 190 *b*-191 *a*.
3. Clerici minores apud nos, atque etiam majores apud Græcos, quare non obligentur ad servandam castitatem : VI, 361 *b*, 363 *b*.

Digitized by Google

4. Clericorum ordo est status perfectionis, et ideo debent esse vasa munda, et fulgentia omni castitate : VI, 363 *a*, 364 *b*.
5. Clericorum ordo respondet ordini angelico Dominationum : VII, 459 *ab*.
6. Clericorum remedium contra carnis concupiscentiam est maceratio carnis, occupatio in sanctis exercitiis, et fuga mulierum : V, 365 *a*.
7. Clerici primitivæ Ecclesiæ quare non obligarentur ad servandam castitatem : VI, 365 *ab*.
8. Clerici qualiter debeant fieri stulti propter Christum : VI, 151 *b*.
9. Clerici in susceptione ordinum non abrenuntiant temporalibus : 152 *b*-154 *a*.
10. Quare abrenuntiatio temporalium præscripta olim fuerit Levitis, nec tamen præscribatur clericis : VI, 154 *a*; XIV, 473 *b*.
11. Quam abrenuntiationem clerici facere teneantur : VI, 153 *b*; XIV, 480 *a*.
12. Clericis quare permittatur possessio bonorum temporalium : VI, 154 *a*; XIV, 477 *b*, 479 *ab*.
13. Clericis ordinatis absque patrimonio tenentur episcopi providere : VI, 154 *a*-155 *a*.
14. Clerici quare et quomodo teneantur ad persolvendum horas canonicas : VI, 155 *ab*.
15. Clerici sunt libri in quibus laici legere debent exempla sequenda : IX, 281 *b*.
16. Clericorum portio est de patrimonio Christi, vel Christus ipse : IX, 304 *a*.
17. Clerici sunt de genere veri Israel, id est videntis Deum, et ligantur, ut patet, legibus clericalibus : IX, 362 *b*.
18. Mali clerici sunt prædones, et Ecclesiæ inimici : X, 149 *b*.
19. Eorum superbia retunditur, et punitur a Deo per luxuriam : III, 470 *a*.
20. Clericorum prava exempla quæ damna pariant : X, 148 *a*.
21. Clerici indigni, de stipendis ecclesiasticis viventes, ponunt eam sub tributo : X, 144 *b*.
22. Clerici dum temporalia solum quærunt, similes sunt bubonibus, et dissipant hortum Ecclesiæ : X, 170 *b*.
23. Clericorum oratio quare non exaudiatur : 170 *b*.
24. Clericorum officium est plangere peccata populi : X, 174 *ab*.
25. Clericorum lapsus ruina est Ecclesiæ : X, 204 *b*.
26. Clerici in processionibus quare per aliam viam revertantur : IX, 285 *b*.
27. Clericorum vitia enarrantur, et quam Deo abominabilia : XIII, 487 *b*, 489 *b*.
28. In clericis, maxime si sint sacerdotes, qualis puritas requiratur : XIII, 618 *a*.
29. Clericorum male exercentium suum officium, ac præcipue munus cantandi laudes divinas, quæ pœna futura sit : XIII, 618 *b*.
30. — negotiator, pestis Ecclesiæ : XI, 540 *b*-541 *a*, (*ubi*, *pro* specula, *lege* spelunca.)
31. Clerici, laudantes Deum in choro, imitatores sunt angelorum : XIII, 618 *b*.
32. Clericum percutiens quando incurrat excommunicationem, vel excusetur a præsentando se ante Pontificem : VII, 369 *b*-370 *a*.
33. Clericorum munus exprimitur : VII, 34 *a*-35 *a*, 457 *b*-458 *b*. Eorum dignitas supra reges extollitur : 459 *a*.
34. Clerici sæculares debent diligere religiosos, et quare : XIV, 540 *b*-541 *b*.
35. Clericorum avaritia, simonia, et cætera vitia reprobantur a Christo : XI, 127 *b*-128 *b*.
36. Clerici antequam ordinentur, erudiri debent in Novo et Veteri Testamentio : XII, 260 *a*.

CLERI sæcularis quanta malitia, ignorantia et inhabilitas tempore nostri Bonaventuræ : XIV, 547 *a*-548 *a*, 549 *a*. *Vid.* AVARITIA, n. 31.

CLIBANUS. 1. — significat quandoque uterum Virginis, quandoque conscientiam, quandoque tribulationem, quandoque diabolum : IX, 180 *a*. *Vid.* CHRISTUS, n. 673.
2. — proprie est infernus, quia ibi erumpit ignis per os, nares et oculos damnati : XIII, 337 *b*.

CLYPEUS. 1. — mystice est pœnitentia, quæ protegit nos ne vulneremur : XIII, 169 *a*.
2. — Dei, et — diaboli, qui sint : XIII, 183 *b*.

COACTIO. 1. — est actio alicui ab alio violenter et invite inflicta : III, 226 *b*.
2. — duplex, sc. sufficiens, et inducens; illa tollit liberum, hæc vero non : III, 224 *a*, 225 *a*, 226 *b*-227 *b*; V, 335 *a*.
3. — quænam stet cum voluntario, quænam vero non : III, 224 *b*, 225 *a*, 227 *b*, 571 *a*-572 *a*.
4. — quomodo inducat actionem mixtam ex involuntario et voluntario : 224 *b*.

COÆQUALE, COÆQUALITAS; *vid.* ÆQUALE, ÆQUALITAS.

COÆTERNUM in divinis significat substantiam per modum substantiæ, et ob id non plurificatur : I, 171 *a*. *Vid.* ÆTERNUS.

COÆVA quatuor sunt, sc. cœlum empyreum, angelus, materia et tempus : II, 288 *b*; VIII, 89 *a*.

COCTUS; *vid.* CHRISTUS, n. 673.

COCYTUS; *vid.* FLUVIUS.

CŒLESTIS. 1. — monarchia, ejusque magnitudinis immensitas expenditur : IX, 132 *a*.

Digitized by Google

2. Cœlestis choreæ interminabilis circuitus : VIII, 343 *a*.
3. In cœlesti curia tria consideranda, scilicet locus, sertum et fructus : VIII, 336 *a*.
4. In cœlesti tripudio cœtus infinitus : VIII, 342 *ab*.
5. Cœlestium desiderium parit contemptum terrestrium : IX, 343 *ab*.
6. Cœlestia tantum appetenda : XIII, 79 *b*, 109 *b*.
7. Cœlestia quomodo quærenda : XII, 109 *a*-113 *a*; XIII, 419 *b*-421 *a*.
8. Christus per meritum passionis suæ meruit nobis apertionem regni cœlestis, et quomodo : IV, 399 *a*-401 *b*.

Vid. BEATITUDO, n. 1-49, GAUDIUM, GLORIA.

CŒLUM. 1. — melius scriberetur per *æ* : IX, 70 *a*.
2. — quid sit, et unde dicatur : II, 290 *b*-291 *a*, 292 *b*, 592 *b*-593 *b*.
3. — dicitur de aere, de aquis quæ super cœlos sunt, de Deo et de empyreo : II, 290 *b*-291 *ab*.
4. — aliquando dicitur etiam de igne : II, 552 *b*, 570 *b*.
5. — creatum est in principio cum terra : II, 523 *a*-524 *a*; VII, 383 *a*.
6. Cœli creati sunt secundo die ex materia lucida creata primo die : II, 585 *a*.
7. Cœli nomen aptatur Christo : VII, 489 *a*-493 *a*; IX, 174 *b*, 278 *b*. — 8. Item aeri : IX, 279 *a*. — 9. Item ecclesiasticæ unitati : XI, 14 *b*.
10. Cœlorum natura et proprietates explicantur, et aptantur angelis : VII, 472 *a*-474 *b*; IX, 279 *a*. — 11. Item apostolis : VII, 474 *b*-476 *b*; IX, 278 *b*; XI, 536 *b*-537 *a*; XIII, 300 *a*-303 *a*. — 12. Item Evangelistis : XIV, 35 *b*. — 13. Item judicibus et prælatis : VII, 476 *b*-479 *b*. — 14. Item religiosis et contemplativis : VII, 480 *a*-486 *a*; VIII, 11 *a*-12 *b*; XIV, 107 *a*-110 *a*. — 15. Item doctoribus sacræ Scripturæ : VII, 486 *a*-489 *a*; IX, 279 *a*. — 16. Item B. Virgini Mariæ : VII, 493 *b*-497 *b*. 17. Item Ecclesiæ : XIV, 1 *b*. — 18. Item Patri æterno : IX, 278 *b*. — 19. Item spiritibus creatis : IX, 279 *a*.
20. — est quintum elementum, seu quinta essentia : II, 570 *b*.
21. Cœli compositi sunt ex materia et forma incorruptibili, ejusdem essentiæ cum sublunaribus : II, 535 *a*.
22. Cum dico cœlum, dico formam; cum dico hoc cœlum, dico et materiam : II, 328 *b*; III, 37 *b*.
23. Cœli empyrei natura explicatur : I, 155 *a*; II, 292 *b*, 294 *b*-295 *b*, 379 *a*, 523 *b*; IV, 457 *b*; VII, 260 *a*, 472 *b*-474 *b*.
24. — est sublime quoad situm, stabile quoad formam, et spectabile quoad claritatem; quæ quidem proprietates aptantur fidei : IX, 69 *b*-70 *a*.
25. — crystallinum quare dicatur aqueum : II, 568 *b*.
26. Cœli quomodo aquas contineant : VII, 263 *a*.
27. — firmamentum non est ex igne, licet analogice conveniat cum luce et calore : II, 570 *ab*.
28. Cœli sunt inanimati et insensibiles : II, 579 *b*.
29. Cœli sunt natura subtiles et rari : II, 588 *b*.
30. Non sunt calidi vel frigidi formaliter, sed virtualiter tantum : II, 568 *a*, 571 *ab*; III, 20 *a*; VII, 263 *a*.
31. Cœlorum materia non appetit esse sub ulteriori forma, quare : IV, 285 *ab*.
32. Cœlorum forma qualis sit : II, 579 *b*-580 *b*.
33. Cœlorum triplex natura datur, scilicet empyrei, crystallini, et firmamenti, quo continentur planetæ : VII, 260 *a*, 385 *a*; VIII, 89 *b*.
34. Cœlo contrarium nihil est, quia non componitur ex contrariis : VII, 481 *b*.
35. — empyreum, crystallinum et firmamentum, in quo præcise differant : II, 295 *a*; VII, 260 *b*, 263 *a*; IX, 105 *a*.
36. Cœli quomodo, et ad quod habeant lucem, calorem et virtutem : VII, 261 *ab*.
37. Cœlorum raritas et densitas unde causentur, et quomodo causent diversas species stellarum : II, 595 *a*-596 *a*.
38. Cœli sunt orbiculares figuræ, tum ratione simplicitatis, tum distantiæ æqualis ad centrum, capacitatis et nobilitatis : II, 573 *a*.
39. Cœlorum forma est lux quædam superior : II, 571 *a*.
40. Cœli in quanto numero sint : II, 291 *a*, 593 *ab*; VII, 385 *b*-386 *a*; IX, 576 *a*; XIV, 107 *b*-110 *a*.
41. Cœlorum numeratio non venit ex distinctione formarum, nec ex discontinuatione superficiei, sed ex diversitate motuum : II, 588 *ab*.
42. Cœli quare sint decem : II, 593 *b*.
43. Ab iis qui sunt magis famosi in divinis litteris, quinque tantum cœli numerantur : XIV, 107 *a*.
44. — mobile datur absque stellis : *ibid.*
45. — empyreum quomodo influat in hæc inferiora : II, 294 *b*-295 *b*.
46. — empyreum quo sensu dicatur variabile : I, 155 *a*.
47. — empyreum quare sit immobile : II, 292 *b*, 293 *a*.
48. Cœlos et stellas influere in homines certum est, ita tamen ut non necessario cau-

Digitized by Google

sent diversitatem morum : II, 600 *a*-601 *b*; VII, 261 *a*, 385 *ab*.
49. Cœli in his inferioribus, ex qua virtute, et quomodo generent calorem : II, 571 *b*.
50. Cœli primi forma est medium per quod fiunt generationes circa hæc inferiora : VI, 21 *b*.
51. Cœli sunt in signa temporum per lumen et motum solis et firmamenti : II, 586 *a*-587 *a*; VII, 261 *a*, 385 *a*.
52. Cœlum est principium illuminationis et vivificationis mundi sensibilis : VII, 483 *b*.
53. — quomodo sit causa generationum per radios : VII, 477 *b*-478 *a*, 491 *a*.
54. Cœli quomodo concurrant ad constitutionem corporis humani : VII, 17 *a*.
55. — an immediate moveatur a Deo : II, 576 *a*-578 *a*.
56. An motus cœli sit a propria forma, vel ab intelligentia : 578 *a*-581 *a*.
57. Cœlorum motus tardior aut velocior, progressiones et retardationes stellarum, unde procedant : II, 590 *ab*.
58. Cœli non moventur de loco ad locum, sed circa locum : II, 590 *b*-591 *a*.
59. Cœli ratione receptionis influentiæ habent dextrum latus et sinistrum : II, 574 *b* 576 *a*.
60. Cœlorum motus est orbicularis, unde arguitur quod ejusdem sint figuræ : II, 572 *a*-573 *a*.
61. Cœli, ad hoc ut moveantur, debent habere duos polos : II, 575 *b*.
62. Motus cœlorum quo sensu dici possit naturalis, cum sit ab intelligentia assistente : II, 580 *b*; VI, 562 *b*.
63. — primum, seu primum mobile et aqueum, movetur spatio viginti quatuor horarum circum polos, et trahit secum cæteros orbes : II, 592 *a*-594 *a*.
64. Cœli motus est primum temporis subjectum, et omnium motuum inferiorum mensura : VII, 479 *a*.
65. Cœli mensurantur ævo : VII, 383 *ab*.
66. Cœli motus frenatur obviatione planetarum : XIV, 44 *a*.
67. Cœlum habet duplicem portam, scilicet observantiam mandatorum et tolerantiam tribulationum : V, 46 *a*. — 68. Item contritionem et satisfactionem : IX, 181 *a*.
69. — habet etiam quatuor portas, scilicet virtutes cardinales, imo potius singulas per tres quoque multiplicatas : XIII, 321 *ab*.
70. Cœli ingressus nobis triplici modo impeditur : VI, 7 *b*.
71. — de se semper est apertum, sed homo per peccatum illud claudit : VI, 8 *a*.
72 — quomodo dicatur apertum fuisse in nativitate Christi, et adhuc quotidie aperiri, quando sacerdos conficit Sacramentum : V, 478 *a*.
73. — dicitur plenum beatis, non plenitudine coangustationis, sed pulchritudinis : VI, 492 *b*.
74. — quo sensu purgandum sit igne : VI, 548 *b*; VIII, 235 *a*. — 75. — quomodo innovandum sit : 548 *b*-549 *a*.
76. — quare dicatur fides in Scriptura : IX, 70 *a*.
77. — quidquid continet, continet etiam quodammodo terra : IX, 89 *a*.
78. — triplex, quatenus Deus videtur per solam fidem, vel per contemplationem, vel facie ad faciem : IX, 161 *b*.
79. — cœli significat Christum, cœli vero cœlorum angelos : IX, 174 *b*.
80. Tres cœli sunt tria genera visionum : IX, 239 *a*. — 81. Item sunt primates, episcopi et minores prælati : XIV, 1 *a*, 83 *b*.
82. Regnum cœlorum dicitur sacra doctrina : X, 562 *b*; XI, 85 *b*. — 83. Item gratia : *ibid.* — 84. Item gloria æterna : *ibid.* — 85. Figuratur in Scriptura per montem : XIII, 9 *b*.
86. Quinque cœli aptantur B. Mariæ Virgini : XIV, 107 *a*-110 *b*.
87. Cœlum est deiforme vestigium ob altitudinem situs, ornatus ordinem et concentus dulcedinem, quæ tria aptantur intellectui nostro : IX, 432 *b*.
88. Cœlum non datur nisi volentibus et currentibus : X, 461 *b*.
89. Cœli aditus quam difficilis sit, quomodo probetur : X, 593 *a*. — 90. Porta ejus quam angusta : IX, 292 *b*; X, 593 *b*; XI, 89 *b*-91 *a*. — 91. Aperta tamen est per totum spatium vitæ : X, 594 *b*.
92. Cœli cibus qualis sit : X, 615 *a*.
93. — quare vocetur desertum a Christo : XI, 4 *b*; XIII, 230 *b*.
94. — tantum valet, quantum habes, ideoque pro eo acquirendo danda sunt omnia : XI, 88 *b*.
95. Neminem ascendere in cœlum, nisi qui descendit de cœlo, quomodo verificetur : XI, 299 *ab*.
96. — quare apertum sit in baptismo Christi : X, 297 *a*.
97. Ante passionem Christi non patebat hominibus ingressus in cœlum : IV, 401 *b*.
98. Cœli mansiones sunt novem secundum novem ordines angelorum : XIII, 9 *b*-10 *a*, 13 *a*.
99. — est civitas ad quam transfretare debemus : XIII, 101 *b*.
100. Cœli merces quomodo dulcoret gustum, ditet atque honoret proprium subjectum, et delectet visum : XIII, 117 *ab*.

Digitized by Google

101. — quomodo acquiri possit : XIII, 166 *b*-167 *a*; XIV, 41 *b*-43 *b*.
102. Cœli quomodo enarrent gloriam Dei : IX, 279 *a*; X, 297 *a*; XIII, 233 *b*, 301 *b*.
103. — est domus plena omnibus bonis : XIII, 263 *a*.
104. Cœli amœnitas ex amœnitate hujus mundi datur intelligi : XIII, 283 *b*; XIV, 38 *b*, 41 *a*.
105. — dicitur terra viventium : IX, 271 *b*; X, 5 *a*; XIII, 306 *a*, 535 *a*.
106. — non intrant cæci nec claudi : XIII, 334 *a*.
107. Cœlorum regnum quanto studio quærendum : XIII, 419 *a*, *b*-421 *a*, 438 *a*.
108. Ad ingressum cœli requiritur signum sanctæ crucis : XIII, 599 *b*.
109. — est hospitium quiescentium : XIII, 619 *a*.
110. Nihil inquinati in cœlum intrare potest : XIII, 624 *b*.
111. Cœlo thesaurizandum, et quomodo : XIV, 46 *b*.
112. Cœli arrha sunt tribulationes : XIV, 128 *a*.
113. Cœli quo sensu dicantur in mundi fine atterendi : VI, 452 *a*.

Vid. AXIS, CŒLUM, CORPUS, MOTUS, ORBIS.

CŒNA. 1. — est refectio quæ datur in fine diei, et significat passionem Christi : IX, 182 *b*; vel potius gloriam beatitudinis futuræ : XIII, 330 *a*-331 *b*.
2. — duplex proponitur, sc. gratiæ pro Ecclesia militante, et gloriæ pro triumphante : XIII, 333 *b*-334 *a*.
3. — cœlestis exponitur : XIII, 330 *a*-331 *b*.

CŒNACULUM ad quod Christus venit est anima sancta, in qua vult morari : XI, 176 *a*.

CŒNOBITA; *vid.* MONACHUS.

CŒNOMYIA est musca canina, et quid significet : IX, 252 *b*-253 *a*.

COEUNDI impotentia an matrimonium impediat : VI, 328 *a*-332 *a*. *Vid.* COITUS.

COGI voluntas nedum a diabolo potest, sed nec ab ipso Deo : III, 223 *b*, 225 *b*-228 *a*. *Vid.* COACTIO.

COGITARE. 1. — est verbum formare, seu gignere, diciturque locutio ad se et intra se, non ad alterum : II, 496 *b*, 497 *a*; VIII, 410 *a*, 421 *b*-422 *a*.
2. — est actus virtutis intellectivæ, qua convertitur anima ad se : II, 497 *a*.
3. — aliquid non esse, potest fieri dupliciter : I, 148 *a*.
4. — stat vel generaliter pro actu mentis circa objectum, abstrahendo ab omni assensu, vel specialiter pro actu mentis cum assensu : I, 150 *b*.

COGITATIO. 1. Cogitationes immittere animæ est solius Dei; angeli vero possunt illas excitare tantummodo : II, 453 *ab*; XI, 434 *b*-435 *a*. *Vid.* ANGELUS, n. 189, 190, 201, 344.
2. Num cogitatio intellectus necessario præcedat affectum voluntatis : VIII, 46 *b*-53 *b*.
3. — de malo non est mala, nisi comitetur affectio mala : II, 453 *b*.
4. Cogitationes nostræ in patria non erunt volubiles, sed stabiles, et quomodo : IV, 312 *ab*.
5. Cogitationes malæ quam noxiæ, et Deo exosæ : IX, 160 *b*.
6. Cogitationum malarum effectus : II, 455 *a*; VII, 66 *ab*; IX, 510 *ab*; X, 6 *b*; XIII, 34 *b*, 415 *b*, 588 *b*-589 *a*.
7. Cogitationem triplicem malam immittit diabolus : IX, 470 *a*.
8. Cogitationes internas, quæ per signa non manifestantur, solus Deus novit; alias vero diabolus et angeli cognoscunt, ac proinde plerasque : X, 670 *a*.
9. Cogitationes bonæ dicuntur descendere, malæ vero ascendere, quare : XI, 234 *a*.
10. Cogitationum bonarum effectus : XIII, 588 *b*, 589 *a*.
11. Cogitationis peccatum quid, et quotuplex : VII, 354 *a*-355 *a*.
12. — quomodo a meditatione differat : VIII, 410 *ab*; et a contemplatione : 421 *b*, 422 *a*.
13. Cogitationes malæ quam cito expellendæ : XII, 307 *a*.
14. — oritur ex imaginatione, et transit in meditationem : VIII, 421 *b*.

COGNATIO. 1. — est propinquitas proveniens vel ex carnis propagatione, vel ex sacramenti donatione, vel ex adoptione : III, 345 *a*; VI, 439 *ab*; VII, 430 *b*, 431 *b*-432 *b*.
2. — carnalis respicit bonum naturæ; legalis, bonum fortunæ; spiritualis, bonum gratiæ : VI, 439 *b*; VII, 432 *b*.
3. — spiritualis contrahitur vel directe, vel indirecte : VI, 433 *ab*. Quotuplici modo contrahitur, et per quæ sacramenta, quando impediat matrimonium, vel dirimat : VI, 433 *a*-438 *a*; VII, 432 *ab*.
4. — spiritualis quare contrahatur per sacramenta baptismi et confirmationis, et non per alia : VI, 433 *b*-435 *b*.
5. — spiritualis respectu Dei contrahitur per virtutes; respectu vero hominis contrahitur per sacramenta e quibus resultat regeneratio : VI, 434 *b*.
6. — spiritualis contrahitur secundum tres differentias, sc. fraternitatis, paternitatis et compaternitatis : VI, 436 *a*.
7. — legalis quid sit, et quomodo fiat per adoptionem, et quis possit adoptare et adoptari; item quale vinculum, et quo-

Digitized by Google

modo, et quando impediat matrimonium, et in quos ista obligatio transeat : VI, 438 *a*-441 *b*; VII, 432 *b*.
8. — legalis est triplex : VI, 438 *a*.
9. Adoptio Dei non facit cognationem : VI, 439 *b*.

COGNITIO. 1. — duplex, una per inventionem, altera per doctrinam : VI, 615 *ab*; IX, 594 *a*.
2. — alia per certitudinem, alia per conjecturam : VI, 615 *b*, 634 *a*.
3. — alia per experientiam, alia per examinationem : IX, 645 *a*.
4. — alia apprehensiva, alia comprehensiva : I, 66 *ab*.
5. — alia naturalis, alia deliberativa : VI, 571 *ab*.
6. — alia actualis, alia habitualis : II, 38 *a*; IV, 314 *a*; VIII, 97 *b*.
7. — alia innata, alia acquisita; hæc vero potest esse vel naturaliter, vel supernaturaliter : II, 408 *b*; III, 536 *b*.
8. — alia simplicis notitiæ, alia experientiæ : IV, 320 *b*. — experimentalis est duplex : 322 *b*-323 *a*.
9. — in beatis alia matutina, alia vespertina : II, 357 *b*-358 *a*; VII, 265 *a*, 387 *b*; VIII, 97 *ab*. Item alia est in Verbo, in mente, et rerum in se ipsis : IV, 307 *b*; VI, 470 *b*.
10. — per revelationem qualiter habeatur, et quot modis : II, 409 *a*.
11. — causæ per effectum exigit quod cognoscatur effectus esse ab illa causa, quomodo : I, 289 *a*.
12. — duo necessaria exigit, sc. præsentiam cognoscibilis, et lumen quo mediante judicamus : III, 536 *a*.
13. — apprehensiva exigit proportionem convenientiæ; comprehensiva vero, proportionem æquiparantiæ : I, 66 *ab*; IV, 306 *a*.
14. — nostra prius tendit in compositum quam in simplex, licet simplex sit ex sui natura notius : I, 156 *b*; IV, 45 *a*.
15. — de complexo haberi non potest absque præcognitione incomplexi, quomodo : III, 534 *b*.
16. Omnis cognitio fit ex præexistenti cognitione : IX, 60 *b*.
17. — prius tendit in universalius : III, 38 *b*.
18. — inhabitationis Dei in anima quomodo habeatur : I, 269 *ab*.
19. — certitudinalis est vel secundum præsentiam rei cognitæ, vel secundum præsentiam rationis cognoscendi : I, 279 *a*. Unde oriatur ejus certitudo : II, 83 *a*, 354 *a*.
20. — perfecta est, qua quis cognoscit se nosse : I, 285 *b*.
21. — quæ dicit actum discernendi verum a falso, convenit Deo simul et creaturæ rationali; quæ vero supponit inquisitionem, discursum et collationem, est animæ tantummodo corpori conjunctæ, et in hoc sensu rationalitas dicitur differentia hominis : I, 407 *b*.
22. — de rebus divinis quot modis haberi possit a nobis : I, 63 *a*.
23. — creaturarum in Deo in quo sensu importet perfectionem : II, 81 *b*. — Quomodo vocetur sapientia, scientia, præscientia, providentia, dispositio, prædestinatio et reprobatio : II, 4 *b*-5 *a*.
24. — nostra circa Deum triplex, sc. vel per speculum creaturarum sensibilium, vel per exercitium intelligentiæ circa primam causam, vel per amorem unitivum : I, 67 *b*; IV, 516 *b*; VIII, 39 *b*, 58 *b*; XI, 257 *b*-258 *a*; XII, 1 *a*-21 *b*.
25. — de re non ponit existentiam ejus; cognitio vero quod res est, ponit existentiam : II, 5 *b*-6 *a*; XII, 11 *b*-12 *a*.
26. — rerum in Deo quomodo faciat eas præsentes ipsi, non vero in nobis : II, 6 *a*, 87 *a*, 122 *b*-123 *a*.
27. — nostra transit in præteritum et futurum, unde in nobis oritur nova cognitio; non sic in Deo : II, 6 *a*.
28. — in Deo est idem quod Deus, sed aliud connotat : II, 29 *a*.
29. — simplex, et beneplaciti, quomodo in Deo differant, et quid connotent : II, 66 *a*, 82 *b*; item approbationis, intelligentiæ et visionis : 82 *b*, 84 *a*.
30. Quænam assimilatio requiratur ad cognitionem : I, 80 *b*; II, 7 *b*, 81 *a*, 87 *b*; IV, 299 *a*, 306 *a*, 481 *b*.
31. — rei per essentiam nobiliorne sit in Deo cognitione per similitudinem : II, 8 *b*.
32. Non omnis cognitio est a sensu : III, 537 *a*.
33. — intellectus, ut est unitus carni, exigit depurationem a conditionibus singularibus, et abstractionem; ideo primo et directe non potest cognoscere singularia : II, 83 *a*.
34. — intellectiva, et sensitiva, differunt tum ex parte virtutis, tum ex objecto, tum ex modo : I, 41 *b*.
35. — sequitur immaterialitatem et spiritualitatem; ideo quanto substantia est spiritualior, eo plurium est cognoscitiva : II, 82 *a*.
36. — de re contingenti in nobis non est certa, quia causatur a re contingenti; non sic in Deo : II, 83 *a*. (*Concedi non debet id, quod concessit hoc loco ex Boetio*, 82 *b*, *S. Doctor, nullam in nobis de re contingenti cognitionem esse certam; nam cum omnis revelatio sit factum contingens, inde sequeretur nullam revelationem esse certam, et actum esset de religione christiana. Vid. infra*, n. 49.)

Digitized by Google

37. — in Deo qualis et quanta : II, 77 *b*-89 *b*.
38. — in Deo respectu sui, et creaturarum, an differat : II, 85 *a*-86 *a*.
39. — per accidens an in Deo admitti possit : II, 27 *a*.
40. — nostra potest variari, quia pendet a scibili ; non sic in Deo : II, 87 *ab*.
41. — angelorum et hominum quomodo sit successiva : II, 122 *b*, 333 *b*, 334 *b*.
42. — Angelorum triplex : VII, 265 *b*; VIII, 97 *ab*. *Vid.* ANGELUS, n. 156.
43. Cognitionis humanæ qualis debeat esse terminus : II, 231 *a*.
44. — divinæ essentiæ viribus naturæ non potest haberi : II, 339 *b*, 340 *a*.
45. — alicujus rei impeditur vel propter cordis obscurationem, vel ob cognoscibilis improportionem : II, 341 *a*.
46. — creaturæ lucescit, cum refertur ad Deum ; obscuratur, cum ad creaturam, relicto Creatore, convertitur : II, 359 *b*.
47. — per fidem quomodo evacuanda sit in gloria : II, 360 *a*.
48. — Verbi, et rerum in Verbo, non habent oppositionem : *ibid.*
49. — contingentium quomodo possit haberi certitudinaliter : II, 416 *ab*. (*Ibi S. Doctor feliciter sibi contradicit, nisi forte dicatur excepisse motum corporum superiorum e numero factorum contingentium, quod esset etiam contra fidem. Vid. sup.*, n. 36.)
50. — quænam sit necessaria ad salutem, et quænam non : III, 128 *a*.
51. Qualis cognitionis actus sit in potestate animæ : I, 38 *b*.
52. — legis naturalis quo sensu possit dici innata : III, 536 *b*-537 *a*.
53. — Dei quomodo non habeat terminum : IV, 307 *a*.
54. Differentiæ cognitionis Dei in patria, in statu innocentiæ, et in via mortali quales : III, 149 *b* ; V, 248 *b* ; VIII, 72 *b*.
55. Dei cognitio in via est sapientia, quando adjunctum habet saporem, et per eam simul illuminatur intellectus, et inflammatur affectus : IV, 516 *ab*. Quomodo haberi possit, pariter et ejus effectus, qui est videre Deum : III, 151 *a* ; XI, 300 *a*, 447 *a* ; XIII, 159 *a*-160 *b*, 233 *b*-234 *b*, 246 *ab*.
56. Dei cognitio per fidem, et cognitio per scientiam, quomodo simul stare possint : IV, 531 *b*-532 *a*.
57. Cognitio, seu visio Dei per speculum, et in speculo, quomodo differant : V, 15 *a*.
58. Cognitio Dei alia matutina, alia vespertina etiam in beatis : II, 356 *a*-360 *b*.
59. Dei cognitio melius acquiritur per experimentum dulcedinis, quam per scientiam : V, 112 *b*-113 *a*.
60. Dei cognitio potest haberi vel per simplicem assensum fidei, vel per adminiculum doni intellectus, vel per simplicem contuitum, ut fieri contingit mundis corde : V, 116 *ab*.
61. Dei cognitio quot modis impediatur : II, 341 *a*.
62. Divinæ generationis cognitio quomodo haberi possit ex cognitione variarum productionum quæ fiunt in creaturis : IX, 83 *b*-85 *b*.
63. Qualis cognitio exigatur ad denominationem supernaturalium : II, 473 *b*-474 *a*.
64. Cognitio pœnarum futurarum est donum Spiritus sancti, utpote supernaturalis : V, 93 *a*.
65. — rei, et ejus similitudinis, est eadem : IV, 307 *b*.
66. — ænigmatica et ex parte est per fidem ; perfecta vero est gloriæ : IV, 321 *a*.
67. — abstractiva est duplex, et qualis : IV, 323 *a*.
68. — de Deo etiam modica est majus bonum, quam cognitio cœlestium et terrestrium : IV, 494 *b*.
69. Omnis cognitio perfecta debet necessario reduci ad supremam veritatem, quæ non potest aliter se habere : XII, 11 *ab*.
70. — non separat ea quæ naturaliter sunt conjuncta, et ob id una et eadem potest esse simul ad opposita : IV, 581 *b*-582 *a*.
71. — supernaturalium, licet a solo Deo sit, potest naturaliter perfici quoad acquisitionem alicujus habitus naturalis : V, 367 *ab*.
72. In cognitione imaginaria, cum species defertur a sensu ad imaginationem, non fit nova abstractio ; sed cum ab imaginatione transit ad intellectum, novum genus abstractionis exigitur : III, 176 *b*-177 *a*.
73. In cognitione imaginaria organum corporale stat loco potentiæ passivæ, et ipsa vis imaginaria loco potentiæ activæ : III, 176 *b*.
74. — rerum supernaturalium per species innatas quot modis fiat : I, 289 *b*-290 *a*.
75. — alia perfecta, alia semiplena : IX, 593 *b*.
76. — semiplena est accidentium, vel alicujus solummodo operationis ; perfecta vero est substantiæ, et virtutum, et operationum, et causarum, et rationum rei : *ibid.* Qualiter fiat in intellectu : 634 *b*-635 *a*.
77. — simplicis notitiæ in Deo dicitur liber absolute, sed cognitio approbationis dicitur liber vitæ : X, 499 *b*.
78. — quadruplex provocat ad fletum, sc.

Digitized by Google

peccati, retributionis, redemptionis et mortis : XIII, 380 *b*-382 *a*.
79. — sui quam necessaria in exercitatione spirituali : VII, 100 *a*-102, 628 *b*-629 *b*; XII, 87 *a*-101 *a*, 210 *a*, 444 *a*. Methodus cognitionis suiipsius traditur : XII, 210 *a*-214 *a*.
80. — propriorum defectuum habenda : VII, 578 *b*-579 *b*. *Vid.* EXAMEN.
81. Cognitiones omnes et scientiæ quomodo famulentur theologiæ : VII, 498 *b*-505 *a*.
82. Licet omnis cognitio sit interna illuminatio mentis, distingui in ea rationabiliter potest lumen exterius et interius, inferius et superius, sc. artis mechanicæ, cognitionis philosophicæ sicut et sensitivæ, ac demum divinæ revelationis : VII, 498 *a*.
83. Artes mechanicæ sunt septem, sc. bonificium, armatura, agricultura, venatio, navigatio, theatrica et medicina : VII, 499 *ab*.
84. — rerum naturalium quomodo habeatur : VII, 499 *b*.
85. Cognitionis defectus est vel ex parte potentiæ cognitivæ, estque cæcitas sive ignorantia circa rem an sit, vel quid sit; vel ex parte cognoscibilis, idque ob defectum vel præsentiæ, vel evidentiæ, sive intuitivæ, sive discursivæ : I, 149 *b*-150 *a*.
86. Cognitionem præsupponi nominationi rei, num semper verum : II, 472 *a*, 473 *b*-474 *a*.
87. — rei sæpe acquiritur per cognitionem nominis, et quomodo : III, 525 *a*.
88. Cognitionem sequitur affectio, et quomodo : IV, 653 *b*-654 *a*. *Vid.* COGITATIO, n. 2.
89. — terminorum, propositionum, illationum et definitionum qualiter fiat : XII, 11 *a*.
90. Cognitionis gradus qui sint ad sapientiam adipiscendam : II, 195 *b*.
91. — alia est eorum quæ cognoscuntur per suam essentiam absque specie imaginaria abstracta, alia eorum quorum species abstrahuntur a sensu : III, 42 *a*.
92. — phantastica quænam sit : II, 412 *a*.
93. — creaturæ pendet a re scibili, et ejus certitudo a certitudine rei ipsius : II, 418 *a*.
94. — rerum quænam sit possibilis omni intellectui creato, et quænam non : *ibid.*
95. — actualis exigit speciem, non vero habitualis : IV, 318 *b*.
96. Peccati cognitio potest acquiri tum ex oppositione legi Dei, tum ex fine, tum ex ratione, tum ex privatione : VII, 519 *a*-520 *a*.

Vid. ADAM, n. 18-20, 49-54, ANGELUS, n. 150-180, ANIMA, n. 207-218, 221-264, 313-314, ANIMAL, n. 27, 30, APOSTOLUS, n. 22, CHRISTUS, n. 177-178, 180-194, 197-211, INTELLECTUS, etc.

COGNITIVA vel COGNOSCITIVA potentia. 1. — in nobis est triplex, sc. sensitiva, imaginativa et intellectiva : IV, 481 *b*; VII, 289 *ab*, 399 *a*, 628 *ab*.
2. — in angelis est pure intellectualis, in nobis nequaquam : II, 445 *b*.
3. — qualiter differat ab aliis potentiis : II, 180 *b*.
4. Cognitivæ potentiæ objectum est semper unius rationis, sc. verum; non vero sic affectivæ : IV, 589 *a*.
5. — se habet ad verum per modum habitus; affectiva vero, ad bonum per modum actus : II, 180 *b*.

COGNITUM et COGNOSCENS. 1. — debent adæquari, non realiter, sed sub ratione cognoscibilis et repræsentationis : I, 66 *b*, 81 *ab*.
2. Cognoscens, ut talis, non influit in cognitum : IV, 326 *b*.
3. Plenius cognoscens ad majora tenetur : X, 495 *a*.

COGNOSCENDI. 1. — modus et ordo traditur : XII, 7 *ab*. 2. — ratio alio nomine forma dicitur, et est in Deo : I, 366 *a*. 3. — ratio in nobis est similitudo, seu species ab extrinseco recepta, et cognitum veritas; in Deo vero est ipsa veritas, et cognitum similitudo : II, 7 *b*, 80 *b*-81 *b*.
4. — quadruplex est modus, sc. vel per propriam considerationem circa rem præsentem cum certitudine, vel circa rem absentem cum conjectura, vel per revelationem divinam, vel per instructionem alterius : VI, 615 *b*.
5. Eadem sunt principia cognoscendi, et essendi : II, 27 *b*; IX, 20 *a*.
6. In summo simplici eadem est ratio essendi et cognoscendi : I, 424 *a*.

COGNOSCERE. 1. — Dei quid sit : VIII, 58 *b*.
2. Quomodo Deus cognoscat mala : II, 27 *b*-29 *b*.
3. — aliud per aliud importat imperfectionem; cognoscere autem aliud per se est perfectissimum : II, 80 *b*, 81 *a*.
4. — aliud a se quot modis dicatur : II, 80 *b*-81 *a*.
5. — est actus ut habitus perficiens potentiam : II, 81 *b*.
6. Principia cognoscimus, in quantum terminos cognoscimus : III, 535 *a*; IX, 43 *a*. *Hoc habetur ex Aristotele.*
7. Eamdem rem cognoscit intellectus et sensus; sed sensus per modum incomplexionis, intellectus vero per modum complexionis : II, 121 *b*.
8. Perfecte cognoscit, qui plene novit substantiam, virtutem, operationes, causas et rationes rei : IX, 593 *b*; et ejus opposita : 597 *a*.

Digitized by Google

COGNOSCI. 1. — potest Deus in creaturis, et per creaturas, et quid sit : I, 68 *a*, 70 *ab*, 71 *b*-72 *a*.
2. — potest Deus quatuor modis, sc. per fidem, contemplationem, apparitionem, et apertam visionem : III, 149 *b*.
3. — anima nostra a seipsa ut imago Trinitatis non potest nisi per fidem : I, 72 *b*.
4. Unumquodque sicut se habet ad esse, ita et ad cognosci : II, 27 *b*.

COGNOSCIBILIS. 1. — quomodo sit Deus per creaturas : I, 62 *b*-72 *b* ; V, 15 *a* ; VII, 262 *b*-263 *a*, 269 *a*, 381 *a*.
2. Cognoscibilia sunt in duplici genere, sc. speculabilium et moralium : III, 542 *b*.
3. — quædam sunt infra rationem, quædam juxta, quædam supra : VIII, 73 *b*.

COHIBITIO quare non ponatur unum ex signis voluntatis divinæ : II, 188 *b*.

COHIBITUM proprie non dicitur peccatum mortale, sed veniale, et quomodo : III, 606 *a*.

COHORS missa ad capiendum Christum qualis fuerit : XI, 483 *b*.

COITUS. 1. — attenuat hominem, et accelerat mortem, et quare : III, 343 *a*.
2. — quomodo dicatur esse de minoribus malis : VI, 210 *a*.
3. — quando licitus, et quando illicitus : VI, 276 *a*-281 *b*, 284 *b*-285 *b*, 286 *a*-295 *a* ; VII, 54 *a*-56 *a*, 373 *ab*.
4. — est ordinatus primario ad conservationem speciei, et secundario in remedium vitandæ fornicationis : III, 84 *b*.
5. Undenam ejus turpitudo : III, 73 *b*, 74 *a*.
6. — inter infideles an fieri possit absque peccato : VI, 398 *a*-400 *a*.
7. Coitu matrimoniali an quandoque abstinendum : VI, 285 *ab* ; tum maxime tempore menstrui : 290 *b*, 293 *b* ; tum tempore dierum solemnium : 295 *a*.

Vid. COEUNDI.

COLENDI Deum modus : XI, 566 *a*-567 *a*.

COLLATIO. 1. — potest fieri dupliciter, sc. vel per discursum ab uno ad aliud, hæcque est successiva ; vel per comparationem duorum secundum aliquem respectum, potestque esse instantanea : V, 637 *a*.
2. — fit Veteris et Novi Testamenti : IX, 105 *b*-106 *b*.

Vid. COMPARATIO.

COLLATIONES PRÆDICABILES nonaginta et una super Joannis Evangelium, opus suppositium : XI, 530 *a*-608 *b*.

COLLATIONES OCTO ad Tolosates, opus supposititium : XIV, 641 *a*-645 *b*.

COLLECTIO civium est civitas : IX, 581 *a*.

COLLUM sponsæ Christi quodnam sit : IX, 37 *a*.

COLLYRIUM est unguentum contra infirmitatem oculorum : XI, 390 *b*, 565 *b*.

COLOBIUM seu COLOBION est genus vestis brevis sine manicis : III, 198 *a*.

COLOR. 1. — est extremitas perspicui in corpore terminato, ad quem concurrunt lux et qualitates elementares : I, 64 *a* ; III, 269 *b*-270 *a* ; VI, 592 *a*.
2. — dicitur lux incorporata dupliciter, sc. materialiter sive intrinsece, et efficienter vel extrinsece : II, 555 *b*.
3. — movet visum per concursum lucis extrinsecæ : I, 24 *b*, 64 *b* ; IV, 522 *a* ; VI, 592 *b*.
4. — non potest produci ab arte absque auxilio naturæ : II, 440 *a*.
5. — et lumen quomodo distinguantur : II, 555 *a* ; III, 269 *b*-270 *a*.
6. Quomodo lux dici possit de compositione coloris : II, 555 *b*.
7. — fit objectum visus per lumen, et quomodo : I, 64 *b* ; IV, 509 *b* ; VII, 301 *b*.
8. — facit ad pulchritudinem corporis : VI, 591 *b*-592 *a*.
9. — viridis signum est vitæ in plantis : VIII, 338 *b*.
10. Colores varii proponuntur, et trahuntur ad varia mysteria : VIII, 339 *a*, *b*, 340 *a*, *b*, 341 *a*, *b*, 342 *a*.
11. Lux et color non fiunt unum per essentiam, sed per ordinationem ; luxque non dat colori totum ipsius esse, sed facit eum luminosum : IV, 509 *b*.
12. Quatuor colores qui fuerunt in cortinis tabernaculi, figurabant quatuor virtutes cardinales, quomodo : IX, 68 *b*-69 *a*.

Vid. ALBEDO, ALBUM.

COLUMBA. 1. — quale animal, et quare Spiritum sanctum significet : I, 271 *a* ; IV, 7 *a* ; VII, 253 *a* ; XI, 273 *a*-274 *a*.
2. In columba est operatio competens toti Trinitati, et signatio soli Spiritui sancto : I, 54 *a*.
3. An in columba etiam fuerint Pater et Filius : IV, 7 *a*.
4. — significat Ecclesiam propter simplicitatem, fœcunditatem et cantum gemebundum : IX, 238 *a* ; vel animam pro peccatis gementem propriis et alienis : X, 270 *ab*.
5. — emissa de arca, et cum ramo virentis olivæ veniens, quomodo animam justi cum bonis operibus evolantem significet : XIII, 169 *a*, 189 *ab*, 363 *a*.
6. — significat quoque animam simplicem a temporalibus in æternitatem meditationis remigio sese extendentem : VIII, 418 *b* ; vel in foraminibus vulnerum Christi se recipientem : XIII, 193 *b* ; XIV, 89 *a*.
7. — quæ super Christum descendit, an fuerit vera : XI, 273 *b*.

Digitized by Google

8. Oblationes columbarum in lege veteri quomodo figuraverint redemptionem per Christum allatam hominibus : I, 271 *b*.
9. Accipitrum tres species columbas persequentium; *vid.* ACCIPITRUM vel CATHARINA.
COLUMNA. 1. — nubis est caro Christi : IX, 252 *a*; X, 472 *a*; vel Maria : XIV, 240 *a*.
2. — est Novum Testamentum : IX, 252 *a*; vel Ecclesia : 18 *a*.
3. Septem columnæ domus sapientiæ quænam sint : IX, 32 *b*-34 *a*.
COM, vel CON, aut CUM præmissum alicui verbo in Scriptura quid significet : IX, 179 *b*-180 *a*.
COMEDERE. 1. — est ordinatum ad salutem individui : III, 84 *ab*.
2. — est actus potentiæ vegetativæ, sicut et generare : II, 442 *b*.
3. Disciplina comedendi inter sæculares Religiosis proponitur : XII, 485 *a*-487 *b*.
Vid. ANGELUS, n. 80.
COMESTIO. 1. — importat sumptionem cibi, consumptionem et conversionem, quomodo : II, 442 *b*; V, 525 *b*.
2. — ubi est, ibi est deperditi restauratio, et separatio puri ab impuro : II, 442 *b*.
3. — Eucharistiæ an nutriat : V, 513 *a*-516 *a*.
4. — nimia multos perdidit : XII, 319 *a*, 471 *a*, 490 *ab*; — sobria quos fructus afferat : 319 *b*.
5. — spiritualis animæ et angelorum in quo consistat : II, 442 *a*; VIII, 434 *b*-435 *a*.
6. Comestionis religiosæ datur methodus : XII, 318 *a*-319 *b*, 470 *a*-472 *b*, 490 *ab*.
7. — in statu innocentiæ cadebat sub præcepto, sicut et locus et tempus ipsius : III, 63 *ab*.
COMETA. 1. — non est stella, sed vapor inflammatus ex vicinitate ignis : VIII, 93 *a*.
2. Quid de significatione cometis ab astrologis tributa sentiendum : II, 602 *b*-603 *a*; VIII, 93 *a*.
COMMATRES plures habere quando liceat, et quando non : VI, 437 *b*.
COMMEMORATIO quadruplex de Christo habenda, sed præcipue in communione sacramentali : XIII, 196 *a*-197 *a*.
COMMENSURATIO quomodo in divinis possit recognosci : I, 492 *b*-493 *a*. *Vid.* ÆQUALITAS, n. 1 *et seq.*
COMMENTATOR quis sit, et in quo differat a scriptore, compilatore et auctore : I, 20 *b*.
COMMERCIUM celebratum inter cœlum et terram in ascensione Domini proponitur : XIII, 284 *a*.
COMMINATIO, contumelia et clamor, filiæ discordiæ, quid sint : VII, 534 *b*.
COMMISSUM est transgressio præceptorum negativorum : VII, 236 *b*, 278 *a*, 351 *b*.
COMMISSIO, COMMITTERE, quid sit, et quomodo opponatur omissioni : VII, 353 *b*.
COMMIXTIO; *vid.* MIXTIO.
COMMODARE, quid sit : IX, 291 *b*.
COMMOTIO in fine mundi futura describitur : VII, 335 *a*; VIII, 235 *a*; XIII, 24 *a*.
COMMUNE. 1. — dicitur tripliciter, sc. quod reperitur simul et plurificatur in multis tum quoad formam, tum quoad suppositum; vel quod plurificatur quoad suppositum tantum; vel quod neutro modo plurificatur, et tamen reperitur in pluribus : I, 106 *ab*.
2. — indifferenter se habet ad actum et potentiam : I, 116 *a*.
3. — potest appropriari in divinis manente proprietate vocis et significationis : I, 185 *b*.
4. — quomodo importet distinctionem in inferioribus, tum in divinis, tum in creatis : I, 116 *b*, 336 *b*.
5. — quodnam, et in quo sensu, dicatur de tribus personis divinis : I, 353 *b*, 394 *b*.
6. — quod est in pluribus et de pluribus, dicitur a communitate, seu communi unitate; commune vero quod est a pluribus, dicitur a communione, seu communi unione distinctorum : I, 187 *b*.
7. — in absolutis est semper prius, non vero in respectivis : I, 216 *b*.
8. In Deo quomodo cadat ratio communis, proprii, communicabilis et incommunicabilis : I, 336 *b*.
Vid. CHARITAS, n. 221.
COMMUNICABILE. 1. — potest esse tripliciter, sc. per unius tertii constitutionem, vel per prædicationem, vel per proprietatum et idiomatum communicationem : IV, 122 *a*.
2. — venit ex bonitate et voluntate : I, 44 *a*.
3. — et incommunicabile non sunt proprietates oppositæ, sive in creatis, sive in divinis : I, 111 *a*, 549 *b*.
4. — et incommunicabile quomodo competant essentiæ divinæ et relationibus : *ibid.*
5. Communicabilis ratio est prædicari posse de pluribus; universalis vero ratio est, quod realiter intelligatur multiplicatum in illis : I, 336 *b*.
COMMUNICABILITATIS ratio, et incommunicabilitatis in Deo, unde desumatur : I, 337 *a*.
COMMUNICARE. Papa sedens in cathedra se communicat, quare : IX, 182 *b*.
COMMUNICATIO. 1. — idiomatum in Christo, unde desumatur : IV, 149 *b*-150 *a*.
2. — idiomatum non fit in nominibus importantibus unionem : IV, 175 *b*, 177 *a*; VII, 285 *a*.
3. Communicationis idiomatum regula observanda traditur : I, 535 *b*; IV, 443 *b*; VII, 285 *a*.

Digitized by Google

4. — idiomatum fit ratione personæ, non naturæ : IV, 186 *a*, 445 *ab*.
5. — idiomatum non fit in nominibus importantibus repugnantiam respectu subjecti, vel prædicati, vel intellectus : IV, 177 *b*, 453 *b*-454 *a*.
6. — idiomatum requirit diversitatem subjectorum, et unionem : 149 *b*-150 *a*.
Vid. CHRISTUS, n. 103-111, 115, 174, 241, IDIOMA.
7. — spiritualis, sive bona, sive mala, expenditur : IX, 400 *a*.
8. — bonorum collegii potest fieri ab abbate : VI, 79 *b*.

COMMUNIO. 1. — triplex, sc. vel spiritualis per devotionem, vel exterior per conversationem, vel medio modo per sacramentorum receptionem : VI, 24 *a*.
2. — qualis servanda cum proximo : VII, 193 *b*-195 *a*.
3. — sanctorum quotuplex : VIII, 299 *a*.
4. De præparatione ad communionem : XI, 176 *b*-177 *a*.
5. Ecclesia per communionem repræsentat reverentiam Centurionis in dicto, et devotionem Zachæi in facto : XIII, 436 *a*.
Vid. EUCHARISTIA.

COMMUNITAS. 1. — fundamentum identitatis, æqualitatis et similitudinis : I, 493 *b*.
2. — rerum temporalium, quam digna et Deo chara : VII, 193 *b*-195 *a*; VIII, 285 *a*; XIV, 83 *a*.
3. — in religionibus unde desumpta, et quibus vitiis destruatur : XIV, 497 *ab*, 619 *a*.

COMMUTABILE bonum est triplex : X, 304 *a*; XIV, 423 *b*.

COMŒDIA ex sui natura non est illicita, sed fit illicita multiplici ex capite : V, 627 *ab*.

COMPARATIO. 1. — secundum magis et minus fit solum inter comparticipantia : I, 265 *a*.
2. — fit duplici modo, sc. aut ad aliud ut informans vel denominans, aut sicut principium ad principatum : I, 402 *a*.
3. — statuum religionis et prælationis ad invicem : XIV, 428 *a*-431 *a*.

COMPASSIO. 1. — est effectus bonitatis naturæ passibilis, unde post hanc vitam cessat : VI, 617 *b*.
2. — fraterna suadetur : VIII, 541 *a*-542 *b*; X, 175 *a*; XIV, 82 *ab*.
3. — quid proprie sit : IX, 309 *a*.
4. Compassionis gradus exponuntur : XII, 195 *ab*.
5. — quatuor actus exercet, sc. pietatem, erogationem, sollicitudinem et protectionem : IX, 309 *a*.

COMPEDES multiplices proponuntur : X, 186 *a*.

COMPENDIUM THEOLOGICÆ VERITATIS, opus suppositititium, sed refertum doctrina Bonaventuræ : VIII, III-V, 61 *a*-246 *b*.

COMPILATOR quis sit : I, 20 *a*.

COMPLACENTIA. 1. — est plenus consensus : V, 651 *a*.
2. — peccati quænam peccaminosa : VII, 570 *b*.
3. — est actus latriæ ad Deum, consistitque in tribus actibus perfectissimis : XII, 22 *b*.
4. Complacentiæ amor quis sit : IV, 648 *ab*.
Vid. AMOR, n. 3, DELECTATIO.

COMPLETORIUM. 1. Quare in Completorio dicatur : Converte nos, Deus, etc. : XI, 605 *a*.
2. Quare, in solemnitate paschali, non fiat jubilus in fine cantus Completorii : IX, 215 *b*.
3. Quare in Completorio cantetur canticum Simeonis : X, 273 *b*.

COMPLEX. 1. — valide potest absolvi a confessario complice, dummodo adsit attritio vel contritio : VI, 38 *b*.
2. Quando et quomodo confessarius possit inquirere de complice : 110 *b*.
3. — non debet revelari in confessione absque magna necessitate : *ibid.*

COMPLEXIO propositionis. 1. — vel est circa rem ut in se, vel circa rem ut est expressa per intellectum, vel circa intellectum ipsum : II, 122 *a*.
2. — et incomplexio in re expressa, per vocem quid operentur, et unde oriantur : II, 121 *a*, 122 *b*; IV, 525 *b*-526 *a*.
3. Veritas per complexionem significata est æterna, ac proinde incomplexa; complexio vero est in intellectu : II, 122 *b*.
4. An Deus cognoscat per modum complexionis : II, 121 *a*-122 *b*.

COMPLEXIO corporis. 1. — corporis organici est dispositio proxima ad suscipiendam animam et vitam : II, 584 *b*.
2. — corporis humani consistit in æqualitate, et harmonia simili aliquo modo naturæ cœlesti, eamque præcedit, ut dispositio, forma mixtionis, et elementaris : III, 19 *b*; VI, 590 *a*.
3. Forma complexionis quid operetur in corpore : II, 263 *b*-264 *a*.
4. — reducit partes in unum, et organizatio unum in partes : VI, 156 *b*.

COMPOSITIO. 1. — quadruplex est, sc. essentiæ vel entis per se, ex principiis essentialibus; substantiæ, ex principiis naturalibus; mixti, ex miscibilibus; animati, ex anima et corpore : I, 157 *b*-158 *a*.
2. — ex principiis naturalibus requirit in iis differentiam, dependentiam, imperfectionem et difformitatem : *ibid.*
3. — fit ex proprietatibus absolutis prove-

Digitized by Google

nientibus ex additione, non respectivis : I, 159 *b*, 160 *a*.
4. — quam pluralitatem exigat : I, 159 *b*-160 *a*.
5. — una est ex partibus essentialibus, alia ex partibus integrantibus, alia ex partibus dissimilibus : I, 161 *a*.
6. Triplex differentia invenitur in creaturis, quæ importat in illis compositionem aliquam, sc. substantiæ, et accidentis ; essentiæ, et suppositi ; esse in se, et in alio : I, 161 *ab*.
7. — dicitur dupliciter, sc. alicujus ex aliquibus, vel alicujus cum aliquibus : I, 161 *b* ; IV, 151 *a*.
8. — quomodo fiat ex unione plurium naturarum : I, 179 *a*.
9. Compositionis nomen tripliciter accipitur, sc. vel ut componentis actio, vel ut componibilis passio, vel ut rei compositæ dispositio : III, 497 *a*.
10. — physica est materiæ et formæ ; metaphysica, actus et potentiæ ; logica, generis et differentiæ : II, 312 *a*, 313 *a*.
11. — est principium mutationis vel a non esse ad esse, vel ab esse ad aliud esse, vel ab esse ad non esse : II, 431 *a*.
12. — physica importat mutationem et imperfectionem : IV, 150 *b*.
13. — alia est partium integralium, alia potentialium, alia generis et differentiæ, alia materiæ et formæ, alia coacervationis unitatum, alia ejus quod est et ejus quo est, alia materiæ et accidentis, alia substantiæ corporeæ et incorporeæ : VIII, 77 *a*.
14. — quomodo differat ab unione : IV, 9 *b*.
15. Ubi est compositio, ibi est aliqua unio et unitas : III, 496 *a*.
16. Ubicumque est compositio de novo, ibi est mutatio : IV, 150 *b*.
17. Ubicumque est compositio, ibi est imperfectio : *ibid. inferius*.
18. Esse ab alio non facit compositionem : IX, 38 *a*.
19. — partium constituentium facit in creaturis ad nobilitatem, quia facit rem esse per se ; non vero compositio partium quantitativarum : III, 12 *ab*.
20. — fictitia quomodo sit a Deo : III, 497 *b*.
21. — membrorum qualiter in choro habenda : XII, 461 *ab*.
22. — propositionis ; *vid.* COMPLEXIO PROPOSITIONIS.

COMPOSITUM. 1. — omne est resolubile in sua principia, vel re, vel intellectu : I, 155 *a*.
2. — est notius, et prius notum quam simplex : I, 156 *b*.
3. Quo magis aliquid est compositum, eo impotentius, si agatur de partibus quantitativis ; minime vero, si de virtualibus : I, 295 *ab* ; II, 615 *b*.
4. Quo magis aliquid est compositum, eo minus perfectum est, si de spiritibus agatur ; minime vero, si de corporibus : II, 615 *b*.
5. — ex materia et forma quandonam possit venire in constitutionem tertii : III, 12 *b*.
6. — ex contrariis quale sit corruptibile : VI, 590 *a*.
7. — trahit significationem a componentibus : II, 123 *a*.

COMPREHENDERE dicitur tripliciter : IV, 303 *b* ; XI, 258 *a*.

COMPREHENDI perfecte Deus non potest a creatura, neve ab anima quidem Christi : II, 152 *b* ; IV, 303 *b*.

COMPREHENSIO. 1. — non est actio solum, sed etiam passio : IV, 306 *b*-307 *a*.
2. — beatorum quid requirat : IV, 306 *a*.

COMPREHENSORIS mens elevatur tantum, quantum affectus : IV, 306 *b*.

COMPUNCTIO. 1. — dicitur cordis punctio, estque idem quod contritio, licet dicat quid communius : V, 623 *b*.
2. Quale sit ejus officium, et quales effectus : IX, 262 *a* ; XII, 505 *a*.
3. Causa ejus duplex : XII, 505 *b*.
4. — habet duplex irriguum, unum superius, et alterum inferius : V, 623 *b*.
5. — prævenit contemplationem, et comparatur oculis primum lippis, deinde aquosis, postea columbinis : IX, 307 *a*.
6. Compunctionis aqua proponitur domui animæ sanctificandæ et dedicandæ : XIV, 126 *a*.
7. Compunctionis septem genera traduntur : XII, 432 *a*-433 *a*.
8. Compunctionis unguentum quomodo conficiatur : V, 630 *a* ; XI, 221 *ab*.
9. Vinum compunctionis quale sit : IX, 229 *a*.

COMPUTATIO est prævisio per solidam considerationem agendorum : X, 623 *a*.

CON ; *vid.* COM.

CONCEPTIO. 1. — dupliciter accipitur, sc. vel pro ipsa operatione naturæ in formatione corporis usque ad susceptionem animæ, vel pro nutritione et perfectione corporis usque ad partum : IV, 184 *a*, ubi de conceptione Christi, an in instanti facta fuerit, agitur.
2. Conceptionis materia dicitur humor, caro, sanguis vel semen, ob diversas comparationes : IV, 57 *ab*.
3. — viri quadraginta sex diebus completur, requiriturque 1. seminis decisio, 2. conversio, 3. consolidatio, 4. veri hominis formatio : IV, 86 *b*, 87 *a*.
4. In conceptione qualem ordinem servet natura : X, 48 *b* ; XI, 293 *a*.

Digitized by Google

CONCEPTIO mentalis, seu verbi, quomodo fiat : I, 443 *b*-444 *a*.
CONCEPTIO spiritualis Christi quid exigat ab anima : XIII, 60 *a*. *Vid.* CONCIPIENDI.
CONCEPTUM esse, et esse genitum, est idem in Deo, estque notionale : I, 444 *b*.
CONCEPTUS mentis quid sit : I, 443 *b*.
CONCILIUM. 1. Conciliorum auctoritas et concordia quanta : IX, 76 *b*-77 *a*.
2. Quatuor fuerunt concilia Apostolorum, itemque quatuor principalia Patrum apud Græcos : I, 199 *a* ; IX, 77 *a*.
3. In conciliis non omnia instituta sunt quæ spectant ad mores, nec dicta omnia quæ ad fidem : I, 204 *b*.
4. — Judæorum adversus Jesum expenditur : XI, 417 *a*-418 *a*.
CONCIONATOR. 1. Concionatoris officium est ad imitationem David, docere, monere et orare, quare : IX, 548 *a*.
2. Scientiæ humanæ qualiter adhibendæ a concionatore : IX, 114 *b*, 122 *a*-125 *a*.
CONCIPIENDI modus triplex est, sc. carnalis, spiritualis et singularis : X, 231 *b*.
CONCIPIT mens intelligendo, si intelligat se, verbum simile sibi ; si aliud, verbum simile alii : I, 443 *b*.
CONCLUSIO. 1. Conclusionum cognitio non quietat intellectum, sed tantum principiorum, quare : IV, 304 *b*.
2. Earum evidentia qualis : I, 150 *a* ; XII, 11 *b*.
3. — particularis dici potest habitus unus numero, et conclusionum complexio scientifica habitus unus specie : V, 563 *b*.
4. Conclusionum necessitas non venit ab existentia rerum, sive in materia, sive in ipsa mente, sed venit ab earum exemplaritate in arte æterna : XII, 12 *a*.
CONCOMITANTIA quomodo significetur per præpositionem a vel ab : IV, 339 *a*.
CONCORDANTIA. 1. — verborum et operum qualis in Christo : XIII, 70 *a*.
2. — scripturarum Veteris et Novi Testamenti, conciliorum et sanctorum quanta : IX, 76 *b*-77 *a*.
3. — Evangelistarum quanta, licet in aliquibus videantur discrepare : X, 339 *ab*.
CONCORDIA. 1. — virtus quæ sit : VII, 413 *b*.
2. — est pars justitiæ, estque voluntatum et actionum conformitas : VII, 238 *b*.
3. — suadetur multis rationibus, tum ex sanctis Patribus, tum ex ratione desumptis : VII, 188 *b*-189 *b*, 481 *b*-482 *a* ; XIV, 83 *a*.
4. Concordiæ gradus multi enumerantur : XII, 196 *b*-197 *a*.
5. — quare approprietur Spiritui sancto : I, 507 *b*-508 *b*.
6. — trahit ad animam Spiritum sanctum : XI, 514 *a*.
7. — est causa omnium bonorum ; e contra divisio fons omnium malorum : X, 528 *b*-529 *a*.
8. — quam Christo chara, discordia vero quam exosa : XIII, 70 *a*, 72 *ab*.
9. — assimilatur symphoniæ et choro : XI, 20 *b*.
10. Concordia res parvæ crescunt, discordia maximæ dilabuntur : XIII, 72 *b*.
11. De concordia variæ sententiæ ex S. Scriptura : VIII, 545 *b*-546 *b*.
12. — intellectus ad rem facit veritatem, discordia vero falsitatem : II, 71 *b*.
13. — corporum cœlestium et inferiorum quoad esse et operari exprimitur : VII, 260 *a*-261 *b*.
Vid. CHORUS, n. 1.
CONCRETIO. 1. — importata per verbum, et — importata per nomen, in hoc differunt, quod per verbum non importatur suppositum, sed tantum relatio ; per nomen vero suppositum et forma : I, 431 *b*-432 *a*.
2. — proprie dicta est tantum in terminis accidentalibus : IV, 170 *b*-171 *a*.
Vid. ABSTRACTIO, n. 5.
CONCRETUM. 1. — et abstractum idem significant in principali sanctificato : I, 494 *a* ; III, 69 *ab*.
2. — a grammaticis dicitur derivativum : III, 69 *ab*.
3. — accipit specialem significationem ab abstracto : I, 391 *a*.
4. — exigit prædicationem per modum denominationis vel inhærentiæ ; abstractum vero, per modum identitatis : I, 433 *b*, 534 *b*.
5. A concreto ad abstractum proceditur resolvendo ; ab abstracto vero ad concretam, e converso : I, 143 *a*.
6. — supponit pro persona, abstractum nequaquam : I, 110 *b*-111 *a*.
7. — significat formam, et supponit suppositum : I, 94 *b*, 432 *a*.
8. — nomen imponitur a forma, non formæ, sed supposito : I, 94 *b*.
Vid. ABSTRACTIO, n. 7, ABSTRACTUM, n. 5.
CONCUBINÆ. 1. Concubinas habere prohibitum est a lege naturali, quomodo : VI, 305 *a*.
2. — in lege veteri quomodo licite haberentur : 302 *b*, 303 *b*-306 *a*.
CONCUBITUS. 1. — illicitus quot mala pariat : VIII, 280 *a* ; XII, 371 *a*.
2. — quando sit peccatum, et quando meritorius : VI, 210 *a*.
Vid. LUXURIA.
CONCUPISCENTIA. 1. — quid sit : III, 374 *b*.

Digitized by Google

2. — quænam pœna sit, et qualis inflicta a Deo : VII, 375 *b*.
3. — est proprie in appetitu sensitivo, licet dici etiam possit esse in carne et in rationali : III, 385 *a* ; V, 227 *b*.
4. — ut dicit pœnam, est a Deo sic ordinante ; ut dicit excessum, est a voluntate errante, et a diabolo instigante : III, 386 *a*-388 *a*.
5. — quando sit peccatum : III, 334 *a*-336 *a*, 374 *a*-375 *a*, 552 *ab*.
6. — quando sit peccatum mortale, vel veniale : VIII, 200 *b*.
7. Quomodo ab ipsa sit omne peccatum : III, 186 *ab*.
8. — quænam remaneat post baptismum : III, 374 *ab*.
9. — est labes maculans, ignis inflammans, et sitis crucians animam : II, 454 *b*-455 *a* ; VIII, 281 *b*.
10. Concupiscentiæ ortus, conceptus et partus : VII, 277 *b*.
11. Ejus effectus quales : VII, 278 *ab*, 513 *ab*, 526 *a*-554 *a* ; IX, 553 *a* ; X, 617 *b*-618 *a* ; XI, 135 *a*.
12. — inficit omnes vires animæ : III, 186 *ab*.
13. — qualiter sit fomes peccati : III, 334 *a*, 335 *b*.
14. — qualiter stet cum gratia : III, 335 *b* ; IV, 606 *a*.
15. — æqualis est in omnibus, in quantum importat carentiam justitiæ debitæ, non vero in quantum includit pronitatem ad bona commutabilia : III, 408 *ab*, 409 *b*.
16. — locum tenet matris in generatione peccatorum ; gratia vero, in regeneratione spirituali : IV, 75 *a*.
17. Lex concupiscentiæ quænam sit : IV, 83 *a*.
18. Concupiscentiæ remedia exponuntur : VI, 217 *a* ; IX, 55 *a* ; XIII, 81 *b*-82 *a*.
19. Concupiscentiam cum Deus prohibet, non prohibet motum, sed progressum illius : III, 606 *a* ; V, 227 *b*-228 *a* ; VIII, 131 *ab*, 281 *b*.
20. — duplex, sc. carnalitatis et cupiditatis : V, 227 *ab* ; IX, 134 *b*.
21. — aliquando surgit ex carne, aliquando a mente : VII, 360 *a* ; VIII, 281 *b* ; IX, 186 *a*.
22. — numquam totaliter tollitur ex usu charitatis, licet continue minuatur, quare : III, 460 *b*-462 *a*.
23. — augetur per obligationem mandatorum, non ratione mandatorum ipsorum, sed ex culpa et negligentia hominis : V, 159 *b*-160 *a*.
24. — in pueris 1. est sensualitatis, 2. cupiditatis, quomodo : IX, 55 *a*.
25. Concupiscentiæ quatuor sunt genera, duo bona, et duo mala : IX, 285 *b*, 542 *a*.
26. — mala est triplex, sc. vanitatis, voluptatis et curiositatis : VII, 279 *a* ; XII, 210 *b*.
27. — in S. Scriptura aliquando appellatur terra : IX, 430 *a*, et fluvius, quare : 447 *b*.
28. — quare assimiletur enhydro : VII, 513 *a*.
29. Carnalium concupiscentiarum aqua quam fœtida : XIV, 126 *ab*.

Vid. AMOR, n. 3, 26, CHRISTUS, n. 273, MARIA VIRGO.

CONCUPISCIBILIS potentia. 1. — irascibilis et rationalis secundum rem comprehenditur sub libero arbitrio ; sed duæ primæ sunt inferiores, et a rationali regi debent : III, 212 *a*.
2. Concupiscibilis et irascibilis potentia est eadem per essentiam cum voluntate et ratione ; distinguuntur tamen, quomodo : III, 165 *a*-166 *a*, 212 *a* ; IV, 601 *b*-602 *a* ; V, 52 *b*-55 *a*.
3. — potentia alia est rationalis, alia sensualis ; quodnam sit utriusque discrimen : V, 54 *a*.
4. — potentia quomodo sit potentia generalis et particularis : IV, 601 *b*-602 *a*.
5. Ad concupiscibilem quomodo spectet virtus pœnitentiæ : V, 561 *b*-563 *b*.
6. Sicut se habet rationalis ad verum, et irascibilis ad arduum, sic et concupiscibilis ad bonum : IV, 604 *a*.

CONCURSUS Dei cum actionibus liberis et naturalibus qualis : I, 284 *b* ; II, 182 *a*-185 *b*.
CONDENSABILITAS, vel refractibilitas, est ratio quare elementa sint miscibilia : III, 18 *a*. *Vid.* RARITAS.
CONDIGNUM ; *vid.* MERITUM.
CONDITIONIS error, sive ignorantia, quodnam impedimentum afferat respectu matrimonii : VI, 260 *a*-261 *b*, 326 *b*, 350 *b*-352 *b*.
CONDITOR æternus quomodo dicatur Deus ; *vid.* ÆTERNE RERUM CONDITOR.
CONDOLERE ; *vid.* COMPASSIO.
CONDONARE ; *vid.* INIMICUS.
CONDUCTITII sacerdotes ; *vid.* SACERDOS.
CONFABULATIO virtuosa quænam sit : XII, 162 *a*.
CONFESSARIUS. 1. Confessionis minister sufficiens est solus sacerdos : V, 693 *a*, 695 *a*-702 *b* ; VI, 6 *b*-34 *b*, 44 *a*-48 *a* ; VIII, 221 *a* ; XIII, 277 *a*.
2. — qualis esse debeat : VII, 577 *b*. Instruitur in omnibus ad munus suum pertinentibus : VIII, 359 *a*-392 *b*.
3. — quali scientia præditus esse debeat : V, 693 *b*-694 *a* ; VI, 15 *a*-18 *b* ; XIV, 527 *ab*, 537 *b*.
4. — an necessario debeat esse proprius sacerdos confitentis : V, 693 *b*, 695 *a*, 697 *a*-702 *b* ; VI, 105 *a*. *Opinio quam his in locis*

Digitized by Google

tuetur auctor, nunc non tenetur : v, 699 *a*, *in nota* 1.
5. — debet habere jurisdictionem super pœnitentem, ut eum vere absolvat : v, 699 *b*; vi, 6 *b*-34 *b*; xiv, 521 *b*, 545 *a*-550 *ab*.
6. — ordinarie non potest absolvere ovem alienam : vi, 50 *ab*.
7. In articulo mortis quilibet sacerdos est confessarius : xiv, 552 *b*.
8. — est mediator inter Deum et pœnitentem, fungens jure Dei et Ecclesiæ auctoritate : v, 693 *a*, 702 *b*; vi, 11 *a*; vii, 324 *b*.
9. — ut judex, debet discernere, approbare vel respuere, et sententiare, quomodo : vi, 5 *a*.
10. — concurrit ad remissionem peccati per modum ministrantis; Deus, per modum judicantis ex auctoritate; Verbum incarnatum, per clavem excellentiæ : v, 693 *a*; vi, 5 *b*.
11. — concurrit quoad absolutionem a culpa per modum demonstrantis; quoad pœnam, per modum dimittentis : vi, 10 *a*-14 *b*.
12. — quid possit in culpam et pœnam : vi, 8 *b*-14 *b*, 71 *ab*.
13. — est judex vice Dei : vii, 324 *b*.
14. — quare ante absolutionem præmittat deprecationem *Misereatur* : v, 676 *a*; vi, 11 *b*.
15. Confessarii benedictio super pœnitentem expenditur : xiii, 323 *a*.
16. — absolvens in peccato mortali peccat mortaliter : vi, 38 *ab*.
17. — ut medicus debet diligenter investigare peccata pœnitentis, et quomodo : vi, 39 *b*; xiii, 215 *b*; xiv, 525 *b*-526 *a*.
18. — debet, si minus imponere, saltem insinuare pœnitentiam in canonibus taxatam, quare : vi, 73 *a*.
19. — qualiter quærere consilium in casibus gravioribus debeat : vi, 73 *ab*; viii, 381 *a*.
20. — quando pœnitentem remittere debeat ad superiorem : vi, 73 *ab*; viii, 381 *b*, 385 *a*-390 *a*, 391 *a*-392 *a*.
21. — non potest revelare peccata pœnitentis, et quando uti possit auditis in confessione : vi, 111 *a*-117 *b*.
22. — cum juramento interrogatus de iis quæ sola confessione novit, quomodo possit jurare se nihil nosse : vi, 112 *ab*.
23. — est animarum medicus, cui detegenda sunt vulnera : v, 679 *a*; xiv, 69 *b*-70 *a*.
24. — debet esse benignus : viii, 361 *a*; xi, 59 *a*; xiv, 525 *ab*.
25. — debet magis diligere pœnitentem qui clarius et fidelius peccata revelat : vi, 450 *ab*.
26. — debet interrogare pœnitentem, et quomodo : viii, 361 *b*-366 *b* xiii, 275 *b*.
27. Confessarii meritum quale : viii, 385 *a*.
28. — caveat ne sit ut lixivium, quod alia mundans inquinatur : viii, 360 *ab*.

Vid. Absolutio, Absolvendi, Absolvere, Auctoritas, n. 8, Clavis, Complex, Potestas.

CONFESSIO. 1. — alia est laudis, alia peccatorum : viii, 267 *ab*; ix, 164 *b*, 197 *b*, 268 *a*, 274 *ab*, 559 *b*; x, 500 *a*; xii, 504 *a*.
2. — alia fidei : vii, 320 *b*; viii, 267 *b*; x, 500 *a*. Qualiter facienda : vii, 320 *b*-321 *a*. Quanta sit ejus necessitas : x, 393 *a*.
3. — laudis qualiter facienda : ix, 399 *ab*; x, 500 *ab*.
4. — peccatorum qualiter facienda : v, 679 *a*; vi, 104 *b*-105 *a*, 110 *b*; ix, 327 *b*; xii, 456 *b*.
5. — alia cordis, alia oris : ix, 286 *b*, 290 *a*.
6. Est etiam confessio operis : xiii, 532 *ab*.
7. — peccatorum alia est mentalis, alia vocalis; hæcque vel est opus tantum virtutis, vel insuper sacramentalis : v, 664 *b*, 675 *ab*, 678 *ab*, 695 *b*-696 *b*; viii, 219 *a*.
8. Confessionem peccatorum practicandi traditur methodus : vii, 559 *a*-568 *a*, 572 *a*-573 *a*, 576 *a*-577 *b*; xii, 207 *b*; xiii, 269 *a*-270 *a*, 356 *ab*, 475 *a*, 546 *b*-547 *a*.
9. — peccatorum est opus justitiæ, et misericordiæ simul : v, 609 *b*, 702 *ab*.
10. — vocalis peccatorum quam recte imposita a Christo : v, 609 *b*.
11. Negans necessitatem confessionis vocalis sacerdoti faciendæ est hæreticus : v, 674 *b*; ante Innocentium III vero non erat determinata hæc veritas de fide : *ibid.*
12. — facienda Deo est de dictamine naturæ; homini vero facienda est de institutione divina : v, 678 *ab*.
13. Deo facit suavissimam melodiam vera confessio peccatorum : viii, 267 *b*.
14. — mortalium ante communionem præmittenda : v, 627 *a*.
15. Confessionis sacramentum præcessit figura sub lege veteri : v, 681 *a*.
16. — sacramentalis quoad formale fuit a Christo instituta, quoad materiale vero ab apostolis : v, 682 *b*-683 *b*.
17. Confessionis votum sufficit ad consequendam gratiam, quando deest facultas : v, 656 *b*-657 *a*.
18. — explicita debet esse peccatorum quæ innotescunt; in generali vero, etiam aliorum : v, 685 *b*-686 *a*.
19. — quid exigat, ut sit cum Deo reconciliativa : v, 657 *a*.
20. — et contritio quomodo differant : v, 658 *b*; vi, 104 *a*.
21. — sacerdoti necessario facienda : v, 658 *b*.

Digitized by Google

22. — quomodo sit necessaria, cum per contritionem fiat justificatio : v, 663 *a*-665 *a*.
23. De præcepto confessionis, et ejus necessitate agitur : v, 658 *b*, 671 *b*, 683 *b*-690 *b* ; viii, 219 *b*.
24. — quare præscripta sit ut semel in anno facienda : v, 683 *b*-686 *a* ; viii, 219 *b* ; xiv, 544 *b*.
25. — debet esse secreta : v, 675 *a*, 701 *b*-702 *a* ; vi, 111 *a*-112 *b*. Obligat ad secretum etiam interpretem : v, 676 *a*.
26. Confessionis pudor quam utilis : xiii, 141 *b*-142 *a*.
27. — est medicina spiritualis : v, 675 *b*, 679 *ab* ; ix, 247 *b* ; xi, 58 *b*-59 *a*.
28. — tollit flagella : xiii, 356 *b*.
29. — dolorem facit diabolo : xiii, 76 *a*.
30. — est vomer aperiens terram cordis nostri : xiii, 128 *a*. Facit aperire apostema latens in anima : v, 679 *ab*. *Vid.* Apostema.
31. Confessio sacramentalis versatur circa peccata actualia : v, 676 *a*.
32. Confessio quando iteranda, et quando non : v, 676 *b*, 694 *a*-695 *a* ; vii, 423 *b*-424 *a* ; viii, 220 *a*.
33. Confessionis utilitates : v, 678 *b* ; vi, 12 *a*-14 *b* ; vii, 86 *b*-88 *a*, 323 *b*-324 *b* ; viii, 267 *b*, 615 *ab* ; ix, 262 *a*, 282 *a*, 327 *b*, 352 *a* ; xiii, 269 *a*-270 *a*, 273 *a*-274 *a*, 276 *b*, 388 *a*, 451 *b*-452 *a*, 546 *b*-547 *a* ; xiv, 69 *b*-70 *a*, 550 *b*.
34. — ad quid instituta fuerit : v, 684 *b*.
35. — jactabunda peccatum habet : v, 679 *a*.
36. Confessionis materia sunt peccata : v, 682 *b*.
37. — venialium peccatorum non est necessaria, nisi in casu dubio, vel ratione præcepti ecclesiastici : v, 684 *b*-685 *a*. Non exigit ut quantum ad venialia sit integra : vi, 91 *b*. Venialia tamen peccata sunt materia sufficiens confessionis : v, 703 *b*. Valide possunt exprimi in genere : vi, 104 *b*.
38. — fieri non potest per alium quam ipsum pœnitentem, quia ordinata est, ut peccator ingrediatur in unitatem ecclesiasticam : vi, 75 *b*.
39. — casus reservati fieri potest superiori, cæteris peccatis eidem non declaratis, modo confessio omnium alteri fiat : vi, 107 *ab*.
40. — peccatorum dubiorum quomodo fieri debeat : vi, 109 *ab*.
41. Confessionis forma est absolutio peccatorum cum potestate absolvendi : v, 682 *b*.
42. Confessionis forma quare detur per modum indicativum, præmittendo aliam formulam deprecativam : v, 676 *a*.
43. Confessionis gradus et conditiones explicantur : vi, 104 *b*-105 *a* ; vii, 559 *a*-560 *b* ; viii, 220 *ab*, 615 *ab* ; ix, 259 *b*, 262 *a*, 263 *b*, 327 *b*, 351 *b*-352 *a* ; xi, 14 *b* ; xii, 198 *ab*, 207 *b*, 308 *a*, 316 *b*-317 *a* ; xiii, 269 *a*-270 *a*, 277 *b*, 361 *ab*, 391 *ab*, 396 *b*-397 *b*, 475 *a*.
44. Ad confessionem quantum juvet verecundia : v, 679 *ab*.
45. — facta cum proposito peccandi est sacrilega : v, 689 *b*.
46. — requirit attritionem veram, ad hoc ut producat effectum : v, 690 *a*.
47. — facta cum attritione putativa, non vera, sufficit ad impediendum peccatum sacrilegii, sed non ad producendum effectum : v, 690 *b*.
48. De integritate confessionis agitur : v, 626 *b*, 702 *b*-706 *b* ; vi, 105 *b*-107 *b* ; ix, 300 *a*.
49. De sigillo et secreto confessionis agitur : v, 700 *b*-702 *b* ; vi, 111 *a*-117 *b* ; viii, 221 *ab*.
50. Confessionem quænam reddant invalidam : vi, 106 *b*.
51. Confessionis impedimenta quæ : ix, 570 *b*.
52. — alia bona, alia mala, utriusque characteres : ix, 220 *a*.
53. — facta non sacerdoti ad quid juvet : v, 693 *a*, 695 *b*-696 *a*.

Vid. Contritio, Forum, Pœnitentia.

CONFESSIONALE, opus suppositicium : viii, vii, 359 *a*-392 *b*.

CONFESSOR. 1. Hoc nomen cuilibet sancto convenit, sed ab Ecclesia specificatur ad illos solos, qui nec apostoli, nec martyres sunt : ix, 156 *b*.
2. Confessores dicuntur a confessione laudis, non peccati : ix, 274 *b*.
3. Confessores sunt cœli mystici : vii, 486 *a*-489 *a*.
4. Confessores sancti quare laudentur singillatim per illud : *Non est inventus similis illi* : xiv, 412 *ab*.
5. De Confessoribus quare non fiat tanta solemnitas ab Ecclesia, quanta de Martyribus : iii, 559 *b*-560 *a*.
6. Confessores quando prædicantur martyrii palmam accepisse, intelligendum est de præmio substantiali, non vero accidentali vel aureola : iii, 561 *a*.
7. Quare in officio Confessorum legatur evangelium *Sint lumbi vestri præcincti* : x, 565 *a*.
8. Sanctorum confessorum sapientia qualis : xiii, 566 *b*-567 *a*.
9. Confessorum virtutes et beatitudo expenduntur : xiii, 617 *b*, 622 *a*.

CONFIDENTIA. 1. — in viatoribus est actus spei cum expectatione, protensione et inhiatione ; in comprehensoribus vero est actus altioris ordinis absque ejusmodi imperfectionibus : v, 17 *b*.
2. — in terrenis, vel in hominibus, vel in seipso, quam vacua ; in solo Deo secura : vii, 166 *a* ; xi, 592 *b*.

Digitized by Google

3. — in Deo qualiter habenda et servanda : VII, 166 *b*, 216 *b*-217 *a*; VIII, 578 *b*-580 *b*; IX, 329 *a*, 536 *b*-537 *b*; XIII, 483 *ab*.
4. — vana et excedens in Dei misericordia quænam sit : VII, 166 *b*.
5. — in Deo est effectus fidei et spei : VIII, 297 *b*, 300 *a*.
CONFIRMATIONIS sacramentum. 1. — quare secundo loco ponatur in serie sacramentorum : V, 283 *b*.
2. — est signatio hominis baptizati in fronte, facta ab episcopo ad roborandum hominem in fide : VII, 239 *a*.
3. Confirmationis sacramentum an sit necessarium ad salutem, et in quo sensu : V, 405 *b*, 407 *a*, 411 *b*-412 *b*.
4. Sacramentum confirmationis est unum ex tribus in quibus imprimitur character, et quare : V, 379 *a*.
5. In quo a charactere baptismi differat character confirmationis : V, 411 *a*; VIII, 208 *b*.
6. Confirmationis sacramenti dignitas extollitur : V, 400 *ab*; VI, 133 *a*.
7. — est ad roborandam fidem, eucharistia charitatem : V, 400 *b*.
8. Confirmationis effectus enarrantur : V, 400 *ab*, 406 *a*-409 *b*; VI, 133 *a*, 145 *b*; VII, 320 *b*-321 *a*, 421 *a*; VIII, 208 *b*. Facit de pio magis pium : V, 406 *b*-407 *a*. Qualia arma spiritualia conferat : 411 *a*.
9. — quare dicatur principalis unctio : VI, 133 *a*.
10. Confirmationis unctio quare fiat in fronte : V, 401 *a*; VII, 321 *a*.
11. Confirmationis materia quænam, et ipsius significatio exponitur : V, 403 *a*-404 *b*; VII, 320 *a*, 321 *a*, 421 *a*. Debet esse consecrata, et quare : V, 404 *ab*; VI, 139 *b*.
12. Confirmationis forma exponitur, ejusque traduntur mysteria : V, 402 *a*, 403 *a*; VII, 320 *a*.
13. Confirmationis minister est solus episcopus, et quare : V, 400 *a*, 404 *b*-406 *a*; VII, 421 *a*. Auctoritate tamen Papæ potest etiam simplex sacerdos : V, 400 *a*.
14. — potest valide conferri ab episcopo absque actuali jurisdictione : V, 406 *a*.
15. — competit omni sexui et omni ætati baptizatorum : V, 410 *a*-411 *a*.
16. — datur morientibus et mutis, quare : 411 *a*.
17. — non potest dari ante baptismum : 413 *b*.
18. In confirmatione signum est materia et forma, res gratia, res et signum character : VII, 421 *b*.
19. Apostoli tradebant Spiritum sanctum per impositionem manuum, hæcque impositio habebat locum confirmationis : V, 295 *a*.
20. Confirmationis utilitates enumerantur : VIII, 208 *b*.
21. Unctio in confirmatione quid significet : V, 401 *a*, 404 *b*; VI, 133 *a*, 137 *b*; VII, 321 *a*, 421 *a*.
22. Confirmationis sacramentum insinuatum est in benedictione data a Christo parvulis ipsi oblatis : XI, 83 *a*.
23. — quomodo differat ab extrema unctione : VI, 133 *a*; VIII, 325 *a*.
24. — non potest iterari : V, 401 *b*.
Vid. APOSTOLUS, n. 56, BAPTISMUS, n. 132, CHARACTER, n. 1-4, 6-16, 18-19, SPIRITUS SANCTUS.
CONFIRMATIO in gratia. 1. — non mutat liberum arbitrium quoad substantiam, sed quoad statum et actum : II, 403 *b*-404 *a*.
2. — tollit naturale quod consequitur defectum naturæ, non vero illud quod sequitur ejusdem complementum : II, 404 *b*, 406 *a*, 408 *a*.
3. — non tollit vertibilitatem ad aliqua : *ibid.* *Vid.* CHRISTUS, n. 594.
CONFITENS sacerdoti cognito ignaro peccat mortaliter : V, 693 *b*-694 *a*.
CONFITEOR. Quare Ecclesia ordinet percussionem pectoris in precatione *Confiteor* : XI, 81 *a*.
CONFLAGRATIONIS ignis exuret faciem mundi, et durabit in æternum : VI, 56 *ab*; VIII, 235 *a*.
CONFLICTUS virtutum, et vitiorum per diabolum, proponitur : VII, 78 *b*-81 *b*.
CONFORMARI. 1. — alicui dupliciter possumus, sc. aut quantum ad similitudinem, aut quantum ad habitudinem : II, 224 *a*.
2. — secundum similitudinem potest intelligi tripliciter, quomodo : *ibid.*
3. — per habitudinem potest etiam intelligi dupliciter, quomodo : *ibid.*
4. — Deo, vindicando injurias, quomodo possit esse bonum, vel malum : II, 226 *a*.
5. Quomodo teneamur conformari voluntati divinæ non solum in volito, sed et in ratione volendi : II, 224 *a*, 225 *a*-226 *a*.
CONFORMITAS. 1. — tria requirit, sc. in natura, in voluntate et in operatione : I, 506 *b*.
2. — alia est univocationis, alia analogiæ et similitudinis : III, 199 *b*-200 *a*.
3. — hominis ad Deum non est per similitudinem, vel æqualitatem, vel univocationem, sed per similem habitudinem ad actum : II, 224 *ab*.
4. — cum voluntate divina affert pacem, lætitiam gaudiumque animæ : VIII, 324 *a*, 328 *a*; XII, 662 *a*; uno verbo, plurima bona spiritualia : VIII, 401 *a*; XI, 566 *b*-567 *a*; XIII, 375 *b*-376 *b*, 591 *b*-594 *a*.
5. Conformitas humanæ voluntatis cum divina

Digitized by Google

debet esse non solum quoad volitum, sed etiam quoad actum, quomodo : II, 225 *b*.
6. Sicut conformitas sufficiens facit voluntatem justam, sic conformitas superexcellens facit eam beatam : II, 226 *a*.
7. — qua similes fimus imagini Filii Dei, consistit vel in remotione a malo, vel in ordine ad bonum per fidem et charitatem : IV, 237 *b*, 614 *b*.
8. Conformitatis ad Deum perfectæ effectus : VIII, 324 *a*, 328 *a*.
Vid. CHRISTUS, n. 797, HOMO, MARIA, VELLE, VOLUNTAS.

CONFRACTIO per peccatum quænam sit : X, 312 *a*.

CONFUSIO. 1. — multiplex, sc. tristitiæ, erubescentiæ et conscientiæ : IX, 241 *a*.
2. — bona, et mala quænam : X, 463 *a*.

CONGRATULATIO. 1. — Christi de ove inventa, et de drachma perdita, quid sit : XI, 6 *a*, 8 *b*.
2. Congratulationis gradus quales : XII, 195 *b*-196 *a*.

CONGREGATIO. 1. — bonorum est triplex, sc. ad studium veritatis, ad exercitium virtutis, et ad præmium felicitatis : X, 294 *b*.
2. — ecclesiastica est vinea, et quomodo : X, 580 *b*.
3. — quadruplex, sc. credentium in mundo, gementium in inferno, fruentium in cœlo, et resurgentium in judicio : XIII, 112 *a*.
4. — religiosa mystice est civitas in quam ingredi jussus est Saulus : XIII, 449 *b*.
Vid. ECCLESIA.

CONGREGATIO rerum injusta fructus est inordinati amoris habendi : VII, 541 *a*, 556 *b*.

CONGRUITAS. 1. — sermonis qualis sit necessaria ad veritatem : I, 98 *a*.
2. — sermonis objectum est grammaticæ : IX, 53 *b*.

CONGRUUM. 1. — præsupponit verum, quomodo : I, 98 *a*.
2. Congrui meritum ; *vid.* MERITUM.

CONJECTURÆ aliquæ assignantur ad cognoscendam charitativam affectionem : VIII, 424 *b*-426 *b*.

CONJUGATI, CONJUGES. 1. — in quo pares sint : VI, 284 *a*.
2. De conjugibus ad fidem ab infidelitate venientibus, quid decernendum quoad cohabitationem : VI, 394 *b*.
3. De conjugatis agitur ex sanctis Patribus : VII, 54 *a*-56 *b*.
4. Alter conjugum jus non habet impediendi martyrium alterius, quare : VI, 287 *a*.
5. — tenentur sub gravi reddere debitum : VI, 279 *a*, 284 *a*-285 *a*, 286 *a*-287 *a*, 294 *a*.
6. Conjux vovens castitatem male vovet absque consensu alterius : VI, 284 *a*-286 *a*, 286 *a*-287 *a*.
7. Non tenetur conjux alteri fornicanti reddere debitum ; si tamen petit, censetur cedere de jure suo, et tunc tenetur etiam reddere : VI, 290 *a*.
8. Antiquitus permittebatur cohabitare simul in matrimonio alter conjugum fidelis cum altero infideli ; nunc autem prohibetur, quare : VI, 393 *a*, 395 *a*-396 *b*.
9. Si alter conjugum convertatur ad fidem, proles ante maturitatem ipsum sequi cogendus est, quare : VI, 394 *ab*.
10. — si veniant ad fidem successive, in quibusnam casibus cogendi sint cohabitare, vel suæ libertati dimitti : VI, 394 *b*-395 *a*.
11. Conjux non potest alii tertio tradere potestatem corporis comparis, quare : VI, 305 *b*-306 *a*.

CONJUGIUM. 1. Conjugii bonum triplex, sc. fides, proles et sacramentum : VII, 428 *b*.
2. — dicitur quasi commune jugum, et mutua potestas : VI, 229 *a*.
3. — quare esse dicatur de minoribus bonis : VI, 209 *b*-210 *a*. Quare ipsi assignetur trigesimus fructus : VII, 56 *a*, 434 *a* ; VIII, 289 *b* ; X, 591 *b* ; XIII, 123 *b*.
4. — in quibus casibus denegetur, et dispensetur : VI, 360 *ab*, 408 *b*.
Vid. ABRAHAM, n. 6, MATRIMONIUM.

CONJUNCTIO respectu proximi, prout in ordine charitatis attenditur, quadruplex habetur, sc. vel ex naturæ conformitate, vel ex familiaritate conversationis, vel ex sanguinis propinquitate sive cum ascendentibus, sive cum descendentibus aut consanguineis : IV, 647 *b*.

CONNOTATUM. Regula de connotatis in propositionibus traditur : II, 12 *ab*, 73 *ab*, 100 *b*.

CONSANGUINITAS. 1. — est vinculum personarum ab eodem stipite descendentium, carnali propagatione contractum : VI, 410 *b*-414 *b* ; VII, 431 *b*.
2. Traditur ratio physiologica consanguinitatis : III, 342 *b*-344 *a*.
3. — in quo differat ab affinitate : VI, 423 *a* ; VII, 430 *b*.
4. Consanguinitatis gradus prohibiti in ordine ad matrimonium qui sint, et quare : VI, 410 *ab*, 415 *a*-418 *b* ; VII, 432 *a*.
5. Consanguinitatis tres lineæ assignantur : VI, 409 *b* ; VII, 431 *b*-432 *a*.
6. — non est in brutis ob defectum cognitionis et alligationis : VI, 412 *a*.
7. — non est quid absolutum, sed relativum : VI, 412 *b*.
8. Matrimonium impeditur secundum legem naturalem in primo gradu, secundum legem

Digitized by Google

scriptam etiam in secundo, secundum legem gratiæ usque ad quartum inclusive : VI, 416 *a*-417 *b*.

Vid. COGNATIO, n. 1-2, CONJUNCTIO, GRADUS, LINEA.

CONSCIENTIA. 1. — quid sit : VII, 236 *b*, 355 *b*; VIII, 113 *a*. Ejus analysis etymologica : VIII, 113 *a*.

2. — est lex intellectus dirigens voluntatem ad bonum : III, 531 *b*, 532 *b*-533 *a*; VII, 355 *b*.

3. — utrum sit actus intellectus, an voluntatis : III, 531 *b*-534 *a*.

4. — an et sub quo respectu errare possit : III, 531 *b*; VII, 355 *b*; VIII, 113 *a*.

5. — per synderesim proponit majorem syllogismi, per rationem subsumit minorem, et per se ipsa concludit : VII, 355 *b*; VIII, 113 *a*.

6. Error conscientiæ, si reperitur in conclusione, oriri regulariter non potest nisi ex assumpta minori : III, 531 *b*-534 *a*, 548 *ab*; VII, 355 *b*; VIII, 113 *a*.

7. Aliud conscientia, aliud timor conscientiæ : VII, 356 *a*; VIII, 113 *b*.

8. Contra conscientiam agere semper peccatum est, non vero contra timorem conscientiæ agere : III, 539 *a*; VII, 552 *b*; VIII, 113 *b*.

9. An teneamur ad omne quod dictat conscientia esse necessarium ad salutem : III, 537 *b*-540 *a*; V, 189 *b*-190 *a*, 192 *b*-193 *a*; VII, 355 *ab*.

10. Conscientiæ errores quales, et unde oriantur : III, 536 *b*-537 *a*, 548 *a*; V, 448 *a*; VI, 381 *a*; VII, 355 *b*, 552 *b*-553 *a*; VIII, 113 *a*, *b*-114 *a*.

11. — tripliciter sumitur, sc. pro ipso conscito, vel pro ipsa potentia conscientiæ, vel usitatius pro habitu cognoscentis : III, 532 *b*, 542 *a*.

12. — se tenet ex parte potentiæ cognoscitivæ practicæ : III, 532 *b*-533 *a*.

13. — quænam dicatur vel munda, vel immunda, mundans vel fœdans animam : III, 533 *a*.

14. — non ideo dicitur bona, quod sit in potentia affectiva, sed quia bonum dictat, et ad bonum inclinat : III, 533 *b*, 543 *a*.

15. — est liber in quo legimus quid agendum : III, 532 *a*.

16. — opponitur legi carnis, et quomodo : III, 533 *b*.

17. — non remordet, sed inducit remorsum in voluntate, et quomodo : *ibid. inferius*.

18. Lætitia et pœna in conscientia non est, nisi velut in disponente : III, 533 *b*-534 *a*.

19. — quomodo sit habitus partim innatus, partim acquisitus : III, 536 *b*-537 *a*, 542 *b*.

20. — est lex intellectus nostri, habens tamen supra se legem divinam : III, 539 *a*.

21. Facere secundum conscientiam non semper est bonum : *ibid. superius*.

22. Conscientiæ dictamen aliquando debet postponi præcepto superioris : III, 539 *b*-540 *a*.

23. Conscientiæ puritas dat animæ quamdam certitudinem moralem quod sit in gratia : IV, 579 *a*.

24. — bona aliquando vocatur spes, quia facit expectare præmium : IV, 591 *b*.

25. Peccatum contra conscientiam quid : VII, 355 *b*. Facere contra conscientiam est peccatum mortale : III, 538 *a*; V, 590 *a*; VII, 356 *a*, 552 *b*; VIII, 132 *b*.

26. Facere præter conscientiam est peccatum veniale : V, 590 *a*.

27. Conscientiæ vermis unde oriatur : VI, 619 *ab*. Quare in damnatis sit æternalis : 619 *b*. An sit in hæreticis, in pœnitentibus, et in illis qui agunt ex conscientia erronea : *ibid.*

28. Conscientiæ remorsus unde oriatur : III, 533 *b*; VI, 619 *b*; VII, 126 *ab*; X, 575 *b*-576 *a*. In tribus præcipue acuitur stimulus conscientiæ : XII, 24 *b*.

29. Conscientiæ remorsus dicitur morbus regius, quare : VIII, 327 *a*.

30. Conscientia bona confortari ante communionem, quid sit : V, 627 *a*; XII, 280 *b*.

31. — bona, et mala quænam : IX, 312 *b*.

32. — est domus Dei, et quomodo fiat spelunca latronum : XI, 541 *b*.

33. — quomodo sit lectus Christi : XIII, 85 *b*, 448 *a*.

34. — est vinea Christi : XIII, 118 *a*, 463 *b*.

35. — est ara Dei : XIII, 139 *b*.

36. — qualiter præparanda ad suscipiendum semen Christi : XIII, 109 *ab*.

37. Conscientiæ hilaritas oritur ex gratia Dei : XIII, 103 *a*, 625 *b*.

38. — pura quam Christo chara et angelis : XIII, 236 *b*, 287 *b*.

39. Conscientiæ examen qualiter faciendum, ut inveniatur indulgentia peccatorum : XII, 23 *b*-25 *a*; XIII, 275 *b*.

40. Conscientiæ rugæ quænam sint : XIII, 287 *b*.

41. — bona est epistola Christi sigillo charitatis signata; mala vero est epistola diaboli sigillo obstinationis signata : XIII, 299 *ab*.

42. Conscientiarum liber ab omnibus in judicio legetur : VIII, 332 *b*; XIII, 335 *a*

43. — secura et munda quæ sit : XII, 151 *a*. Significatur per tabulas lapideas, quare : XIII, 21 *b*-22 *a*.

Digitized by Google

44. Conscientiæ secretum non potest nisi a Deo cognosci : II, 456 *ab*. Non potest non videri ab ipso conscio : 457 *a*.
45. — nostra nos accusabit in judicio : II, 456 *b*.
46. — erronea est duplex : VI, 381 *a*.
47. Curia conscientiæ regitur per legem justitiæ, ejusque sententia est reddere bonum pro bono : IX, 515 *a*.
Vid. ANIMA, n. 188, 189, 233, CONFESSIO, n. 30, CONFUSIO, n. 1, COR, EXAMEN, FLETUS, FORUM, RATIO, SYNDERESIS.

CONSECRANDI potestas in quo differat a potestate absolvendi : V, 544 *b*.

CONSECRATIO. 1. — abbatum et ecclesiarum solis episcopis competit : V, 405 *b*.
2. Consecratio episcopi quid ei tribuat : V, 406 *a*.
3. Consecrationis verba quomodo dicantur verba benedictionis : V, 465 *a*.
4. Consecrationis verba, et forma a Christo instituta expenduntur : XI, 179 *ab*.
5. Consecrationis potestas quomodo fuerit a Christo collata : XI, 180 *a*.
6. — altarium et ecclesiarum expenditur litteraliter et mystice : IX, 240 *b*; XIV, 123 *a*-130 *a*, 133 *a*-136 *a*. *Vid.* ALTARE, n. 7-9, 13, ECCLESIA, EPISCOPUS.

CONSENSUS. 1. — duos actus importat, sc. voluntatis et rationis, ad unum aliquid faciendum, unius ut arbitrantis, alterius ut præoptantis : III, 525 *b*.
2. — est nutus voluntatis spontaneus : VII, 236 *b*, 355 *a*.
3. — respicit liberum arbitrium, quatenus comprehendit voluntatem et rationem, ex quarum consensu, tanquam patris et matris familias, pendet tota ratio agendorum in domo animæ : III, 207 *b*, 525 *b*.
4. — complectitur vim irascibilem, concupiscibilem et rationalem : VII, 272 *b*.
5. Ex consensu pendet dispositio et regimen animæ; ex intentione vero, directio et obligatio : III, 525 *b*.
6. Ex consensu quomodo pendeat omne peccatum : III, 181 *a*, *b*, 183 *a*, *b*, 184 *a*, 185 *b*, 187 *a*, *b*-188 *a*; VII, 272 *b*, 277 *b*, 317 *a*, 355 *a*.
7. — duplex considerandus circa peccatum, sc. in delectatione et opere : VII, 524 *a*, 546 *b*.
8. — quisnam sit formalis, et quis interpretativus : III, 178 *ab*.
9. Progressus consensus in peccatum exponitur : III, 188 *a*-189 *b*. Quomodo sit in inferiori, vel etiam in superiori parte rationis : *ibid.*
10. De consensu in bonum, et in malum, multæ auctoritates Patrum exponuntur : VII, 67 *ab*.
11. Item ex S. Scriptura : VIII, 546 *b*-547 *a*.
12. — necessarius ad matrimonium exponitur : VI, 224 *b*, 230 *a*-233 *a*, 234 *a*-235 *b*, 237 *a*-255 *b*; VII, 328 *a*, 329 *ab*.
13. — est causa cur matrimonium fiat, non cur permaneat : VI, 230 *b*.
14. — de futuro est promissio quæ exprimitur nomine sponsalium, nec dicitur proprie matrimonium : VI, 239 *b*, 241 *a*-242 *b*.
15. — sub aliqua conditione quot modis bene, et male possit esse : VI, 241 *b*-242 *a*, 246 *b*-247 *a*, 238 *b*.
16. — tripliciter exprimitur, sc. ore, opere carnali, et quando pars non reclamat, quamvis reclamare possit : VI, 249 *ab*.
17. De consensu extracto per violentiam aut metum agitur egregie, et quot modis possit esse vis et metus cadens in constantem virum : V, 355 *ab*; VI, 250 *a*-251 *b*.
18. Si alter conjugum non consenserit corde, et postea consentiat, tunc absque novo consensu alterius fit sacramentum, licet tutius sit repetere consensum : VI, 253 *a*.
Vid. MATRIMONIUM.

CONSEQUENS, CONSEQUENTIA. 1. Consequens si est contingens, semper tale erit antecedens : II, 72 *b*, 98 *b*.
2. Consequentis et consequentiæ necessitas qualis sit : II, 71 *a*.
3. Fallacia secundum consequens qualis sit : III, 427 *b*; IV, 170 *b*, 465 *b*-466 *a*. *Vid.* ARGUMENTUM, n. 6, FALLACIA.
4. In consequentibus sese invicem, quod vel ambo causantur a tertio, vel alterum est causa alterius, num sit semper verum : II, 69 *ab*.

CONSERVANDI, et essendi, quod idem est principium, verum est in genere causæ, tum formalis, tum efficientis : III, 495 *b*.

CONSERVANS. Quomodo Deus dicatur conservans res : III, 493 *b*-496 *a*.

CONSERVATIO. 1. — est actus Dei qui importat essentiam Dei ipsius, connotando actu effectum temporalem : II, 115 *b*.
2. — creaturæ est a Deo tanquam ab immediato principio, non tamen est ab ipso tanquam a tota causa : III, 495 *a*, *b*.
3. Causa cur res amplius vel minus conserventur, exponitur : III, 495 *b*.
4. — respicit durationem rerum : *ibid.*
5. — appropriatur Spiritui sancto : XI, 255 *b*.
6. — speciei respicit bonum commune, individui vero particulare : XIV, 405 *b*-406 *a*.
7. — continuatio est, non nova productio : I, 182 *b*.

CONSIDERATIO. 1. — actualis fit per receptio-

Digitized by Google

nem speciei, et per judicium; habitualis vero non requirit judicium, sed tantum posse judicare : IV, 318 *b*.
2. — et cognitio sui in quibus sita sit : VII, 98 *b*-99 *a* ; IX, 338 *ab*.
3. Considerationes omnes sunt a Christo, et ad Christum reducuntur : IX, 117 *a*.

CONSILIARII mali capiunt animas hominum : XIII, 348 *a*.

CONSILIUM. 1. — duo importat, sc. cognitionem rei occultæ, et dispositionem firmam : I, 120 *ab*.
2. — stat in requirendo quid sit melius, et implicat notitiam summi boni : XII, 12 *a*.
3. — dicitur vel a consultando, vel a consiliando; sub uno respectu importat ignorantiam, sub altero scientiam : I, 120 *a*; V, 120 *a*.
4. Quomodo Deus dicatur agere consilio : I, 120 *b*.
5. — sumitur tripliciter, sc. vel pro deliberatione de mediis ad finem conducentibus, vel pro persuasione rerum excellentium ad quas non tenemur, vel pro deliberatione de quibusdam arduis : VIII, 193 *b*-194 *a*. Aliter, vel pro actu consiliandi, vel pro eo ad quod terminatur ille actus, vel pro habitu qui dirigit animam ad eligendum prosequenda, et ad fugiendum vitanda : V, 119 *a*.
6. — et prudentia quoad essentiam sunt unum; differunt tamen accidentaliter, quomodo : VIII, 194 *a*.
7. — in quo differat a scientia : VII, 618 *a*; VIII, 194 *a*.
8. — sumitur vel per indagationem, estque proprium hominum; vel per illustrationem, estque angelorum : VI, 509 *b*-510 *a*.
9. Consilii donum quot actus includat : V, 119 *b*. Est habitus a Deo infusus, ex quo secundum consilium Spiritus sancti movemur ad actiones bonas, dirigimurque ad eas recte operandas : VII, 618 *a*; VIII, 194 *a*. Ejus necessitas et utilitates expenduntur : VII, 618 *a*-619 *a*; XII, 437 *a*. Ejus gradus : 622 *a*-627 *a*.
10. — opponitur præcipitationi : V, 118 *a*; VII, 618 *a*.
11. — includit suasionem et dissuasionem : II, 188 *b*.
12. De electione quæ oritur a dono consilii : V, 119 *ab*.
13. Consilia evangelica reducuntur ad tria vota religiosa : VII, 401 *a*. Quomodo spectent ad donum consilii : VII, 619 *a*; VIII, 199 *b*. Sunt de dictamine naturæ in generali : V, 678 *a*. Sunt adjecta in lege evangelica ad legem Mosaicam : VII, 308 *b*.
14. Consiliorum a proprio sensu, et a Deo provenientium, differentia qualis : VII, 619 *a*-620 *a*.
15. Ex consilio proprio oriuntur divisiones, vanitates et alia mala : 619 *b*.
16. Quænam consilia sint a Deo : 619 *b*-620 *a*.
17. De lumine quod a dono consilii oritur animæ : 621 *a*-622 *b*. De convivio spirituali quod eidem præparatur : 622 *b*-627 *a*.
18. Consilium non adimplere, et facere oppositum, non est contra voluntatem Dei : II, 188 *b*.
19. — sanctorum multiplex : IX, 290 *b*.
20. — quomodo dicatur justificatio Dei : V, 120 *a*; IX, 351 *ab*.
21. Consilia seu judicia Dei non temere discutienda : X, 500 *b*-501 *a*.
22. De consilis bonis, et malis, auctoritates sacræ Scripturæ : VIII, 521 *b*-522 *a*, 555 *a*-556 *a*.
23. Consilio opponitur dissuasio, quæ tamen reducitur ad consilium : II, 188 *b*.

Vid. CONSULITUR.

CONSISTORIUM judiciale. 1. — petitionem, clamorem et propitiationem continet : IX, 535 *b*.
2. Item habet actum probativum, approbativum et improbativum : 534 *b*.

CONSOLARI. Deus consolatur nos per pascua Scripturarum, per promissa, per flagella, per bona temporalia : IX, 244 *a*.

CONSOLATIO. 1. — spiritualis est quædam gratia devotionis procedens de spe veniæ, qua anima recreatur, ad Deum requirendum invitatur, et ad divinum amorem accenditur : XII, 109 *b*.
2. — triplex, sc. veniæ, gratiæ et gloriæ : IX, 175 *b*. Item alia tria genera consolationum : 311 *b*.
3. — triplex datur in patria ex visione Patris, Filii et Spiritus sancti : XIII, 4 *a*.
4. — multiplex proponitur pro variis statibus hominum : IX, 387 *b*. Qualis et quomodo quærenda : VII, 203 *b*-204 *a*.
5. Consolationum a Deo, ab homine et a diabolo venientium discrimen : VII, 145 *b*-146 *a*; IX, 415 *b*.
6. — divina est delicata, et denegatur, ubi est consolatio terrena : XIV, 33 *ab*, 127 *b*. Datur patientibus et portantibus crucem Christi : 54 *ab*, 127 *b*.
7. Consolationes terrenæ quam vanæ : XII, 669 *a*-670 *b*.
8. De consolatione divina auctoritates S. Scripturæ : VIII, 496 *a*-497 *b*.
9. — spiritualis in duobus consistit, sc. in decoratione animæ ejusque potentiarum, et

Digitized by Google

in subjectione concordi carnis ad spiritum : XII, 363 *a*, 437 *b*.
10. Consolationum spiritualium subtractio quos fructus pariat : 363 *b*-366 *b*, 369 *a*-370 *b*.
11. Consolationem spiritualem aut præcedit, aut sequitur adversitas : XII, 525 *b*.
CONSONANTIA quare attribuatur Spiritui sancto : I, 499 *ab*. *Vid.* CONCORDIA, *per totum*.
CONSORTIUM suspectum quodnam sit : XIV, 597 *a*.
CONSTANTIA. 1. —, seu perseverantia, est pars fortitudinis, estque stabilitas animi firma, et in proposito perseverans : VII, 412 *a*.
2. Constantiæ gradus enumerantur : XII, 194 *ab*.
3. De constantia auctoritates sanctorum Patrum : VII, 104 *a*-105 *a*. Item sanctæ Scripturæ : VIII, 584 *a*-585 *a*.
4. — in bono quam utilis, in malo autem quam noxia : XIV, 8 *a*.
CONSTANTINI conversio miraculosa : IX, 108 *ab*.
CONSTELLATIO. Christi nativitas aliæque actiones non fuerunt subjectæ constellationibus cœli : II, 602 *b*.
CONSTITUTIO. 1. — dicitur mos scriptus; consuetudo vero, mos non scriptus : VII, 353 *b*.
2. Constitutiones juris faciendæ de his quæ fiunt frequenter : VI, 350 *a*.
Vid. JUS.
CONSTITUTIVUM et distinctivum sunt unum et idem : I, 424 *a*.
CONSUBSTANTIALIS ; *Vid.* DEUS, FILIUS, PATER.
CONSUETUDINARIUS peccator quam difficile surgat : X, 86 *a*; XI, 416 *b*; XIII, 141 *a*.
CONSUETUDO. 1. — respicit utile conservativum honesti : VII, 353 *b*.
2. — bona, mala, et indifferens, quænam sit : *ibid.*
3. Consuetudinis malæ effectus : VII, 140 *ab*; XIII, 141 *a*.
4. — quomodo dicatur altera natura : X, 86 *a*.
5. Assuefactio bona est omnis ardui possessi principium : VIII, 33 *b*.
6. Per assuefactionem actus animæ intendi solent : V, 639 *b*.
7. — in profectu animæ jucunditatem et facilitatem affert : XII, 444 *a*.
CONSULITUR aliquis vel propter instructionem, vel ob auctoritatem : VI, 73 *ab*. *Vid.* CONSILIUM.
CONSUMMATIO. 1. — multiplex in bono, et in malo : IX, 162 *b*, 315 *b*-316 *a*.
2. — facta in cruce a Christo præceptorum, judiciorum, mysteriorum, exemplorum, sacrificiorum et sacramentorum expenditur : XI, 94 *b*.
CONSURRECTIO spiritualis animæ exponitur : VIII, 33 *b*-34 *a*, 43 *a*-46 *a*.
CONTEMPLATIO. 1. — est certus verusque intuitus de aliqua re : VII, 417 *a*. Aliæ descriptiones proponuntur : *ibid.*, *et* VIII, 420 *a*; XII, 13 *a*.
2. — præcipue circa tria, sc. cœlestem monarchiam, militantem Ecclesiam, et mentem humanam hierarchizatam : IX, 126 *b*-132 *a*.
3. Contemplationis gradus assignantur a Bernardo sex, ab Augustino septem, qui scilicet : VII, 417 *b*; X, 465 *b*; XII, 183 *a*-186 *b*, 677 *ab*. Alii ab aliis assignantur : VIII, 423 *b*-432 *b*; IX, 285 *b* (*ubi*, *loco vocis* contemplationes, *lege* contemplativæ), 476 *b*, 484 *a*, 556 *b*; X, 468 *b*-469 *a*, 474 *ab*, 509 *b*; XII, 671 *b*; XIII, 83 *a*, 233 *b*-234 *b*.
4. Contemplationis plura genera assignantur : X, 465 *ab*; XII, 576 *a*-580 *b*.
5. Contemplationis deliciæ, nobilitas et utilitates expenduntur : IV, 351 *a*; VII, 417 *b*; VIII, 432 *b*-435 *b*; IX, 127 *b*-131 *b*; X, 466 *b*-467 *a*, 509 *b*; XI, 561 *a*; XII, 585 *a*-586 *b*, 679 *b*-681 *a*.
6. Contemplationis apex subjectum ipsius mutum facit : X, 225 *b*.
7. Contemplationis impedimenta quæ sint : VIII, 436 *a*; XII, 583 *a*-585 *a*, 681 *b*-685 *b*.
8. Contemplationis methodus traditur : VIII, 435 *b*-437 *a*; IX, 656 *b*-657 *a*; XII, 411 *b*-412 *a*, 677 *a*-691 *a*.
9. — quomodo differat a cogitatione, meditatione, speculatione et cognitione intuitiva : VIII, 421 *b*-423 *b*.
10. — qualem cognitionem de Deo generat : III, 145 *a*.
11. — est præmium quod debetur pauperibus spiritu : IX, 132 *b*.
12. Contemplationis effectus quales : X, 225 *b*, 469 *b*-471 *a*.
13. — est sepulcrum in quo contemplativus se debet sepelire : XI, 603 *a*.
14. — est medium inveniendi Christum : XIII, 83 *b*-84 *a*.
15. — est mons, et traditur modus in ipsum ascendendi : VII, 305 *a*; XIII, 431 *b*.
16. De contemplatione, et mentis illustratione, auctoritates sanctorum Patrum : VII, 222 *b*-223 *a*; item sanctæ Scripturæ : VIII, 531 *b*-533 *a*.
Vid. COGITATIO, n. 12.
CONTEMPLATIVA vita. 1. — qualiter differat ab activa : IV, 605 *b*; VII, 222 *b*-223 *a*, 303 *a*.
2. Habitus virtutum disponunt ad exercitium vitæ activæ; habitus donorum, ad otium vitæ contemplativæ; habitus beatitudinum, ad perfectionem faciunt utriusque : VII, 416 *b*.
3. — et activa se habent tanquam excedens

Digitized by Google

et excessum : v, 49 *a* ; vii, 303 *a*, 406 *b* ; ix, 306 *b* ; x, 474 *b*, 510 *a*-511 *a* ; xii, 585 *a*-588 *a*. Quomodo possint exerceri simul et semel : xii, 670 *b*-671 *b*.

4. Quatuor media contemplativæ vitæ, sc. oratio, meditatio, lectio, gratiarum actio : ix, 285 *b* ; xii, 411 *b*.

5. Contemplativæ vitæ profectus consistit in rationis illuminatione, voluntatis rectitudine, et memoriæ jugi circa Deum occupatione : xii, 411 *b*.

6. — debet deseri pro activa ob tres causas, quas lege : xii, 586 *b*-588 *a*.

Vid. Activæ, Vita.

CONTEMPLATIVA anima. 1. — quare dicatur filia Jerusalem : ix, 127 *ab*.

2. — comparatur civitati in cœlo consistenti, de cœlo descendenti, et in cœlum ascendenti : ix, 148 *ab*.

CONTEMPLATIVUS. 1. — verus quo majorem tribulationem patitur, eo melius operatur : ix, 151 *b*.

2. — quare eclipsetur per peccatum sicut luna : ix, 146 *b*.

3. Contemplativorum lacrymæ sunt 1. compunctionis, 2. compassionis, 3. devotionis : x, 510 *a*.

4. Quæ virtutes exercendæ sint a contemplativo : xi, 70 *b*-71 *a* ; xii, 677 *a*-693 *b*.

5. Contemplativorum multiplex devotio : xii, 430 *a*-432 *a*.

6. — cadit dupliciter, sc. vel per errorem, vel per præsumptionem : ix, 146 *b*.

CONTEMPTUS. 1. — malus est ramus superbiæ, qualis sit, et qualia vitia ex eo procedant : vii, 526 *b*-527 *a*, 554 *b*.

2. — mundi et divitiarum suadetur : xii, 165 *a*-168 *b*, 401 *b*-404 *a* ; xiii, 315 *a*.

3. — proximi, unde oriatur : xi, 348 *b*.

CONTENTIO. 1. — quid sit : vii, 237 *a*.

2. — oritur ex amore privati boni : xi, 183 *b*.

3. — quot malos fructus pariat : vii, 130 *a*.

CONTERI non potest unus pro alio : vi, 76 *a*. *Vid.* Contritio.

CONTERMINATIVE esse in aliquo loco stat dupliciter, sc. privative, vel positive, quomodo : v, 461 *a*.

CONTIGUA habent ultima simul ; non sic continua successiva : v, 486 *a*. *Vid.* Continuum.

CONTINENS. Omne continens corpus, majus esse vel æquale contento, quomodo verum : v, 472 *a*.

CONTINENTIA pars temperantiæ. 1. — quid sit : vii, 238 *a* ; viii, 189 *a*.

2. — est triplex, sc. virginalis, vidualis et conjugalis : vi, 398 *b* ; vii, 365 *b*. Item mentalis, corporalis et sensualis : xiii, 81 *b* ; xiv, 2 *a*.

3. — dicit vel privationem universalem actus carnis, vel privationem immoderantiæ actus ejusdem : vi, 302 *a*.

4. — quomodo cælibatu melior sit : *ibid.*

5. De continentia gustus, tactus, visus auditusque auctoritates sanctorum Patrum : vii, 108 *b*-112 *a*.

6. De connexione continentiæ cum abstinentia, verecundia, charitate et humilitate auctoritates eorumdem : 221 *a*-222 *a*.

7. — qualiter in cibo servanda : v, 616 *b*.

8. — fidelium præservat a culpa, et præparat palmam : vi, 399 *a*.

9. — quare præscripta fuerit clericis in sacris ordinibus constitutis : vi, 363 *b*-365 *b*.

10. — perfecta est abstinentia ab illicito gustu, visu, odoratu, auditu et cogitatu : xiii, 81 *b*-82 *a* ; xiv, 2 *a*.

11. Mulieres Romanorum qualiter continentiam servarent : xiii, 567 *ab*.

12. — cordis, oris et operis assimilat hominem archangelis, quare : vii, 466 *b*-467 *a*.

CONTINENTIA loci ; *vid.* Locus.

CONTINENTIA eminentialis quænam : i, 152 *a*, 166 *b*, 369 *a*, scilicet exemplaris et causalis.

CONTINGENS. 1. — est duplex, sc. quod pendet a voluntate causæ creatæ, vel quod pendet a voluntate divina : iv, 249 *b*.

2. — denominari debet quodcumque implicat in se contingens simul et necessarium : i, 482 *b* ; ii, 75 *a*, 98 *b* ; iv, 519 *b*.

3. Quomodo possint certitudinaliter præsciri contingentia pendentia a voluntate nostra : iv, 579 *ab*.

4. Contingentium cognitio qualis in Deo : ii, 69 *b*-75 *b*, 88 *b*. Quomodo Deus potuerit præscire contingentia aliter ac sunt : ii, 71 *b*, 78 *b*, 83 *a*, 86 *a*-87 *b* ; iv, 519 *b*.

5. Contingentia futura quomodo a dæmonibus possint sciri : ii, 415 *b*-418 *a*.

6. Contingentia quomodo necessario eveniant necessitate consequentiæ, non consequentis : ii, 71 *a* ; iii, 5 *ab*.

7. Contingenti cognito a Deo non potest subesse falsum : iv, 518 *b* ; vii, 255 *b*-256 *a* ; nec proinde cognito a nobis per fidem : iv, 518 *b*.

8. Contingentia futura non possunt sciri ab intellectu humano, quare : ix, 635 *ab*.

9. Propositiones de contingentibus aliæ sunt de præterito, et pro futuro ; aliæ de præterito, et pro præterito ; aliæ pro præterito, sed dependent ex futuro : quæ omnes dependent ex ipsa re ; aliæ de præterito, non dependentes ex futuro, sed tantum connotantes veritatem circa illud futurum, ut, Deus præscivit hoc futurum ; quæ licet includat necessitatem ex parte cognitionis

Digitized by Google

Dei, tamen quia connotatum est contingens, tota est contingens : II, 73 *b*-74 *a*.
10. Futurum non habet esse determinatum : II, 418 *a*, id est esse existens.
CONTINGENTIA. 1. — et certitudo quomodo contradistinguantur : II, 102 *b*.
2. Contingentiæ opponitur necessitas absoluta, non vero respectiva seu consequentiæ : II, 71 *a*, 214 *a* ; IV, 519 *a*-520 *a*.
3. Contingentiæ causa quænam sit : II, 67 *a*, 416 *b*.
4. In voluntatem divinam non cadit contingentia : II, 178 *b*.
CONTINUITATEM non tollit diversitas motuum : II, 588 *b*.
CONTINUUM. 1. — est species quantitatis divisibilis in infinitum mathematice vel in potentia, non physice vel actu : II, 155 *b*-156 *a* ; V, 463 *a* ; VI, 591 *b*.
2. Oritur ex ejus divisione quantitas discreta : II, 588 *b*.
3. Continui divisibilitas est potentia passiva, quæ nunquam potest complete reduci ad actum, quia ipsi respondet potentia activa et infinita Dei : II, 155 *b*.
4. Infinitas in potentia invenitur in continuo per divisionem, et in numero per appositionem : III, 434 *b* ; IV, 311 *a*.
5. In divisione continui est status naturalis secundum formam : III, 461 *b* ; V, 463 *a*.
6. In divisione mathematica continui non est status, bene autem in divisione naturali : *ibid.*
7. Ex divisione continui venit numerus, quomodo : II, 588 *b*.
8. In uno continuo duo indivisibilia nec esse, nec intelligi, nec signari possunt, quæ se habeant consequenter : V, 486 *b*.
9. — a contiguo per hoc differt, quod in contiguo ultima sunt simul, in continuo non : *ibid.*
10. Motus sphæræ super planum non fit pertransiendo infinita puncta in continuo : II, 59 *a*.
Vid. INDIVISIBILE, n. 1.
CONTRACTUS quando sit diremptorius circa emptionem et venditionem, regula traditur : VI, 261 *ab*.
Vid. CONVENTIO, EMERE, VENDERE.
CONTRADICTIO. 1. — in propositione stat in negando compositionem principalem : I, 97 *a*, 209 *b* ; IV, 136 *b*.
2. — summa est tantum inter ens et non ens : I, 111 *a*.
3. — excludit omnem identitatem et re, et ratione : I, 547 *a*.
4. — in qua negatio nihil ponit, causat distinctionem ; quæ autem ultra negationem aliquid ponit, non facit differre : I, 111 *a*.
Vid. CONTRARIETAS, OPPOSITIO.
CONTRADICTORIA. 1. Contradictoriarum propositionum semper altera est vera, altera falsa : I, 209 *b* ; V, 486 *a*. Deus ipse non potest facere quod simul sint veræ : V, 522 *b*.
2. De nullo eodem, et secundum idem, vera est affirmatio simul et negatio, id est, quando nulla adest omnino differentia : I, 547 *a*.
3. Inter contradictoria quæ non habent aliquod commune, est distantia infinita : II, 149 *b*-150 *a*. Impossibile est contradictoria duo inesse simul eidem : V, 487 *a*.
CONTRADICTORIE opposita sunt vera de quolibet sub disjunctione : I, 93 *a*, 95 *b*.
CONTRARIETAS. 1. — differt a contradictione et privatione : IV, 177 *a*.
2. — est causa corruptionis, quare : XIV, 7 *a* ; et quomodo : VI, 590 *a* ; VII, 481 *b*.
3. Ubi nulla est contrarietas, ibi nulla est actio nec passio : XIV, 7 *a*.
4. — in elementis est duplex, sc. activa et passiva : VII, 260 *b*.
5. — proprie est circa idem : I, 93 *a*.
6. — in materia facit successionem in inductione formæ : V, 637 *b*.
7. — in motu successivo qualis : II, 61 *b*.
Vid. OPPOSITIO.
CONTRARIUM. 1. Contraria non possunt eidem subjecto inesse, in quantum sunt formaliter opposita : II, 320 *b*-321 *a* ; III, 435 *b*, 436 *b* ; IV, 361 *a*.
2. In contrariis resistentia confert ad operationem, licet aliquo modo impediat : II, 252 *b*.
3. — omne ad præsentiam sui contrarii concitatur, et fortius operatur : XIV, 53 *b*, 54 *b*.
4. Contrariorum contrarias esse causas, in quo sensu sit verum : II, 250 *b* ; III, 427 *a*.
5. Contraria contrariis curari, quomodo intelligendum : IV, 334 *b*.
6. Quare Deus fecerit contraria in mundo : XIV, 44 *a*.
7. Mixtio non potest fieri nisi per contraria agentia et patientia : VII, 260 *b*.
8. Contraria in elementis conciliantur per influentiam cœlorum : VII, 261 *b*.
9. Contrariorum cognitio qualis in Deo : II, 89 *b*, 146 *a*.
10. Contrariorum quomodo est eadem scientia, et idem habitus : IV, 581 *b*-582 *a*.
11. Contraria omnia communicant in aliquo genere proximo, vel remoto : IV, 8 *a*.
12. Contraria habent naturam communem : V, 637 *a*.
13. Compositum ex contrariis est corruptibile, sc. quando contraria habent contra-

Digitized by Google

rios habitus et interminatos : VI, 590 *a*.
14. Si de duobus contrariis est reperire alterum extremum, et medium, necesse est ponere alterum extremum : VI, 489 *a*.
Vid. OPPOSITA.

CONTRITIO. 1. — sumitur dupliciter, sc. pro actu pœnitentiæ virtutis, et pro parte integrali pœnitentiæ sacramenti : V, 622 *b*-623 *a*, 631 *a* ; VIII, 263 *a*.
2. — quomodo sit una virtus specialis, respiciens plura objecta : V, 631 *b*, 641 *a*.
3. —, prout est actus pœnitentiæ virtutis, est satisfactoria, impetrativa gratiæ et gloriæ ; prout est pars integralis sacramenti, est purgativa pœnæ : V, 642 *a* ; VI, 6 *a*.
4. De necessitate contritionis agitur : V, 661 *b*-663 *a*, 690 *b*.
5. — sic dicitur, quia conterit cor, vel peccata quia in corde doloris viteruntur : V, 623 *b* ; VIII, 218 *b*.
6. Septem conditiones ejus enarrantur : VIII, 265 *a*-266 *a*.
7. — est quid inferius ad compunctionem : V, 623 *b*.
8. Qui sint ejus gradus : XII, 197 *b*-198 *a*.
9. — vera habet confessionem et satisfactionem in proposito : V, 664 *ab*, 670 *b*.
10. — est dissensus voluntatis rationalis a peccato perpetrato, et habet dolorem pro effectu : V, 629 *a*, 631 *b*.
11. — quare non causet ex sui natura gaudium, sed dolorem : V, 629 *b*.
12. — tria importat, sc. quod conteritur, id est cor ; a quo conteritur, et ad quid contritio terminetur : V, 630 *b*.
13. Contritionis methodus traditur : IX, 344 *a*.
14. Contritione conficitur unguentum compunctionis in mortariolo conscientiæ ex multis herbis peccatorum : V, 630 *a* ; XI, 221 *ab*.
15. — sic dicitur, non fractio, nec attritio, quia vas cordis in minimas partes conteritur : V, 630 *b* ; VIII, 218 *b* ; IX, 283 *a*.
16. — est dolor voluntarie assumptus pro peccatis : VII, 423 *b* ; VIII, 218 *a*.
17. — quomodo respiciat præterita peccata : V, 630 *b*, 641 *a*-642 *b* ; et etiam pœnam, sc. sequelas et pronitates peccati : V, 625 *b*, 633 *b*, 640 *b* ; VIII, 218 *b*.
18. — est dolor peccatoris de culpa, vel ob damnum quod incurrit, et sub hoc respectu potest quisque dolere ex puris naturalibus ; vel ob offensam Dei, et dolor hujusmodi non est sine gratia, et disponit ad pœnitentiam : II, 396 *ab*.
19. — est actus pœnitentiæ formatæ ; attritio vero, pœnitentiæ informis : V, 327 *a* ; VIII, 218 *b*.
20. In contritione operatur Dei misericordia relaxans, in satisfactione justitia, et in confessione utraque : V, 609 *b*.
21. Contritionem sequitur dolor sensualitatis, pudor et gaudium : V, 629 *b*.
22. — potest esse in actu, in habitu, et utroque modo ; et quid operetur in his tribus modis : VIII, 224 *ab*.
23. — est dolor vel rationalis, vel sensitivus ; primus est essentialis, alter non : V, 631 *b*, 633 *a* ; VIII, 218 *b*.
24. Contritione præparatur homo ad gratiam : V, 631 *b*, 665 *a*-668 *a*.
25. — quomodo sit concupiscibilis, irascibilis et rationalis : V, 560 *a*, 632 *a*.
26. Contritionis dolor quomodo debeat esse maximus super alios dolores, et qua intensione præditus : V, 633 *a*-634 *a*, 639 *a*-641 *a* ; VIII, 218 *b*. Potest semper augeri, sicut charitas : V, 640 *ab*.
27. Contritionis dolor fundatur in amore et charitate : V, 633 *a*.
28. Contritionis dolor, et gaudium, non sunt opposita ; sed gaudium facit intendere magis dolorem respectu peccati, et mitigare respectu subjecti : V, 634 *ab*, 639 *a*.
29. Contritionis dolor quantumcumque parvus, gratia informatus, sufficit ad delendam culpam : V, 634 *a*.
30. Contritionis dolor non exigit comparationem actualem ad amissionem vitæ, vel rerum temporalium, nisi in casu quo esset necesse alterum ex his præeligere : V, 633 *b*-634 *a*.
31. Contritionis dolor quoad rationalem non potest unquam excedere ; bene autem potest quoad sensualitatem : V, 635 *ab*. Unde, ut respicit peccatum, habet infinitatem ; ut respicit subjectum, potest excedere : 635 *b*.
32. —, sicut charitas, nominat quid informatum gratia : 635 *b*. Non delet peccatum nisi virtute gratiæ : 640 *b*.
33. Contritionis duratio quantum ad præparationem est successiva, quantum ad esse est in instanti, quantum ad fieri est utroque modo : V, 636 *b*-637 *a*, 667 *b*-670 *b*.
34. — qualem resistentiam habeat, ut inducatur vel instantanee, vel successive : V, 637 *ab*.
35. Præceptum contritionis est affirmativum, ac proinde non obligat nisi pro loco et tempore : V, 638 *ab* ; scilicet vel quando pœnitens cogitat, vel quando confitetur peccata sua : V, 638 *b* ; VIII, 219 *a*.
36. — non est dolor illatus, sed dolor voluntarie assumptus : V, 638 *b*.
37. — est medicina sanativa, atque etiam præservativa et meliorativa, si sumatur ut

Digitized by Google

pars pœnitentiæ virtutis : v, 639 *a*. Ut actus virtutis, rectificat animam ; ut sacramentalis, sanat ; ut opus gratiæ, omnia bona affert : 637 *b*-658 *a*.
38. — an possit intendi, et quomodo : v, 639 *a*-641 *a*.
39. — venit a Deo effective, a libero arbitrio dispositive, a gratia completive : v, 640 *b*.
40. Contritionem intensiorem potest quis producere, quam alius cum æquali gratia : v, 640 *a*.
41. Contritionis dolor non requirit ut peccatum sit præsens, nisi tantum aspectu certo : v, 630 *a*, 638 *b*. Respicit peccata præterita et futura in communi : 649 *a*, 650 *b*.
42. — oppositionem habet non solum ad culpam, sed etiam ad pravitatem et sequelas peccati : v, 625 *b*, 640 *b*.
43. Contritionis quantitas virtutis est, non molis : v, 640 *b*-641 *a*.
44. — prout est deletiva culpæ, non potest magis respicere unum peccatum, quam aliud ; potest vero, prout est deletiva pœnæ : v, 641 *a*-642 *b*.
45. — dolet de peccato, vel prout peccatum separat animam a Deo, vel prout est offensa Dei, vel prout est damnificativum animæ : v, 642 *b* ; xiii, 80 *ab*.
46. — quare in justificatione peccatoris exigatur : v, 661 *b*-663 *a*, 667 *b*-669 *b*.
47. In justificatione quatuor exiguntur, in quibus contritio locum tenet : v, 664 *a* ; vii, 423 *b* ; viii, 222 *b*.
48. — quomodo præcedere debeat expulsionem culpæ, et justificationem : v, 667 *b*-669 *b*.
49. Contritionem non efficit confessio, sed potius eam supponit : vi, 127 *a*.
50. — est de dictamine naturæ adjutæ lumine fidei, sed confessio non sic : v, 677 *a*-679 *b*.
51. — duo dicit, sc. peccati detestationem, et gratiæ infusionem ; primum necesse est ut præcedat confessionem, alterum non : v, 690 *b*.
52. —, sicut et confessio, ordinata est ad ingrediendum in unitatem ecclesiasticam : vi, 75 *b*.
53. — quomodo se habeat ad satisfactionem : vi, 76 *a*.
54. — qualis, et quomodo sit necessaria : v, 665 *a* ; x, 311 *b* ; xiii, 39 *ab*.
55. — non stat in potestate nostra : vi, 76 *a*.
56. Contritionem quomodo præcedere debeat attritio : vii, 424 *b*.
57. Contritionis octo gradus numerantur : xii, 197 *b*-198 *a*.
58. De contritione multa afferuntur ex sanctis Patribus : vii, 85 *a*-86 *b*.
59. Contritionem parit fides, necnon timor et spes : x, 338 *b*.
60. — cum confessione est myrrha Deo offerenda : xiii, 76 *a*.
61. Contritionis, confessionis et satisfactionis mirabiles effectus traduntur, eamque exercendi modus : xiii, 80 *a*-81 *a*, 93 *b*-94 *a*, 98 *ab*, 137 *a*, 175 *ab*, 257 *a*, 469 *b*-470 *a*.
62. Contritionis vis contra peccata, quanta : xiii, 168 *b* ; et hoc virtute Spiritus sancti : 303 *ab*.
63. — concepta ex solo timore est imperfecta : xiii, 183 *b*.
64. In contritione est expiatio contra maculam peccati ; est propitiatio contra offensam ; est afflictio contra reatum : xiii, 80 *ab*.
65. — omne genus dæmoniorum expellit : xiii, 168 *b*.
66. — venialium qualis esse debeat : viii, 224 *b*.
67. — causat veniam culpæ quoad pœnam æternam ; confessio vero partim pœnam tollit, partim non : v, 658 *b*.
68. Aqua convertitur in vinum, dum contritio in dilectionem, et lacrymæ doloris in lacrymas amoris mutantur : xiii, 88 *ab*, 89 *b*.

CONTRITUS. 1. — quomodo id velit, quod est impossibile : v, 629 *b*.
2. — quomodo fiat quis ex attrito : v, 669 *b*-670 *b*.
3. — dicitur aliquis non vere quatuor, vel etiam quinque modis : viii, 381 *ab*.

CONTUMELIA. 1. — procedit ab ira, estque voluntas vindicans per exprobrationem malorum : vii, 237 *a*.
2. — est peccatum contra charitatem proximi : vii, 363 *a*, 534 *b*, 555 *b*.
3. — in quo differat ab improperio et convicio : vii, 534 *b*-535 *a*.
4. — quando sit peccatum mortale : vii, 535 *a*.
5. De contumeliæ vitio adducuntur auctoritates sanctorum Patrum : vii, 130 *ab*.
6. Contumelias patienter ferre est martyrii genus : vii, 227 *b* ; xiv, 7 *b*.
7. — Creatoris qualis solvat jus matrimonii : vi, 404 *b*-405 *a*.

CONVENIENTIA. 1. — consurgit ex æqualitate, unitate plurium in unum, et ex disparium congruenti gradatione : ii, 482 *a*.
2. — alia est univocationis, alia analogiæ, hæcque triplex : i, 41 *a* ; ii, 9 *b*.
3. — alia est commensurationis seu adæquationis, alia per participationem alicujus communis, alia ordinis : iv, 306 *a*.
4. — est nexus in quo aliqui conveniunt, hæcque est essentialis, vel originalis : i, 195 *a*.

Digitized by Google

5. — in uno vel est ratione nominis, vel formæ, vel materiæ : I, 98 *b*.
6. — vel est duorum in tertio, dicitque univocationem, vel secundum similitudinem, quando unum est alteri simile seipso : I, 41 *a*; II, 8 *a*; IV, 306 *a*.
7. — oppositorum an et quomodo sit major, quam Dei et creaturæ : IV, 10 *a*, 17 *a*, 36 *b*-37 *a*.
8. — plurium in uno communi non facit ea unibilia, nisi adsit convenientia secundum rationem inclinationis et ordinis : IV, 10 *ab*.
9. — animæ ad corpus, et unius animæ ad aliam animam, qualis : *ibid.*
10. — alia est ordinis seu inclinationis, alia dignitatis seu eminentiæ : IV, 10 *a*, *ad* 4.
11. — alia est in genere vel specie, alia secundum rationem exprimendi, vel per exemplar et ideam, hæcque est necessaria ad cognitionem : II, 8 *a et seq.*, 81 *a*.
12. Inter Deum et creaturam nihil est univocum; adest tamen convenientia ordinis et imitationis : IV, 36 *b*-37 *a*.
13. — vel disconvenientia appetitus generat convenientiam vel disconvenientiam morum, et quomodo : IX, 579 *a*.
14. — in qualitate et quantitate quomodo faciat hominem ad imaginem et similitudinem Dei : II, 647 *ab*.
15. — secundum proprietatem est illa quæ potest extrema reconciliare : IV, 418 *a*.
16. — non est nisi in communi plurium, distinctio vero in incommunicabili : I, 336 *b*. *Vid.* DELECTATIO, n. 1.

CONVENIRE. 1. Omne quod convenit alicui secundum quod ipsum, aut est per se accidens, aut definitio, aut pars definitionis : IV, 226 *b*.
2. Si aliquod prædicatum convenit alicui subjecto secundum aliquid, hoc remoto, non convenit illi : *ibid. inferius*.

CONVENTIO est simplex promissio, et in hoc differt a juramento : X, 89 *a*.

CONVERSA; *vid.* CONVERSIO PROPOSITIONIS.

CONVERSATIO. 1. — qualis habenda religiosis tum in monasterio, tum apud sæculares : XII, 298 *a*-300 *b*, 467 *a*-487 *b*.
2. — suspecta quantopere fugienda, probatur per auctoritates sanctorum Patrum : VII, 225 *b*-226 *b*.
3. — malorum rescindenda : XI, 50 *b*. Quam noxia Ecclesiæ : XIII, 118 *b*.
4. — qualis exercenda cum proximo : XIII, 625 *b*-628 *a*.
5. — exterior signum est motuum exteriorum : XIII, 542 *b*.
6. — cum Deo quot bona pariat : XIII, 288 *b*-290 *a*.
7. — Christianorum debet esse in cœlis : XIII, 234 *ab*.

CONVERSIO propositionis. 1. — habet hanc regulam, ut quod determinabat prædicatum in convertente, determinet subjectum in conversa : IV, 465 *ab*.

CONVERSIO seu mutatio. 1.— aquæ; *vid.* AQUA, n. 34, 43, 45.
2. — specierum, et aliorum ciborum, in substantiam aliti; *vid.* CIBUS, n. 7 *et* 9.
3. — quadruplex miraculosa mystice exponitur, sc. hominis in lapidem, lapidis in aquam, aquæ in vinum, et vini in sanguinem : XIII, 89 *ab*.
4.— panis in corpus Christi, qualis : V, 479 *a*-488 *b*.

CONVERSIO ad Deum. 1. Anima illuminatur conversione ad Deum, obtenebratur vero conversione ad creaturas : XII, 201 *b*.
2. — ad Deum triplex, sc. vel a voluntate naturali, vel a voluntate electiva, vel a gratia sanctificante; sed nec duo primi modi excludunt gratiam gratis datam : II, 351 *b*-352 *a*.
3. — in Scriptura modo attribuitur libero arbitrio, modo soli gratiæ, modo utrique, quare : IX, 184 *b*.
4. — angelorum duplex, sc. vel quæ nascitur a rectitudine naturali, vel quæ a gratiæ rectitudine; prima potest esse sine gratia, altera non : II, 373 *b*; III, 287 *b*-288 *a*.
5. — perfecta est supra naturam, defectio infra : II, 374 *a*.
6. Conversionis nostræ ordo consistit in quatuor, sc. ut invitemur, deinde acquiescamus, tum adjuvemur, postea permaneamus; quorum duo sunt a Deo, et duo ab homine : III, 295 *b*; VII, 299 *a*; XI, 97 *b*-98 *a*.
7. — non differenda : XIII, 295 *a*, 296 *ab*.
8. — nostra inchoativa est a gratia Dei, et quomodo : III, 286 *b*.
9. Conversionem impediunt nimius timor, spes et desperatio excedens : XIII, 140 *a*-141 *a*.
10. — perfecta exigit contemptum terrenorum, humilitatem et carnis mortificationem : XIII, 170 *ab*. Item desertionem peccati, contemplationem speciositatis divinæ, et exhibitionem honoris Deo debiti : XIII, 185 *a*-188 *a*.
11. — a carnalitatibus qualiter facienda : XIII, 185 *b*.
12. Conversionis gradus in pœnitente describuntur : XIII, 244 *b*-245 *b*.
13.—multis rationibus suadetur : 600 *b*-602 *b*.
14. In conversione quid agere debeamus ad exemplum paralytici : X, 345 *ab*.
15. Peccatoris conversio quomodo dicatur

Digitized by Google

gaudium Dei, cœli et angelorum : XI, 6 *ab*, 9 *ab*.
16. — pœnitentis per benevolentiam respondet conversioni peccantis per concupiscentiam; et aversio per pœnitentiam, aversioni per superbiam : X, 410 *ab*.
CONVERSIO ad creaturam. 1. — inordinata qualiter disponat ad aliam, sicque unum peccatum trahat ad aliud : III, 326 *a*.
2. — ad commutabile, et incommutabile bonum simul, est impossibilis : XIII, 600 *a*.
3. —, aversio et perversio in peccato quid sint : IX, 330 *a*.
4. — et aversio in peccato non sunt differentiæ dividentes, sed constituentes per modum unius : III, 614 *a*-615 *b*; XIII, 600 *a*.
5. — et aversio aliquando separantur in peccato : III, 615 *a*.
CONVICIUM. 1. — est, cum defectus corporalis, vel aliud crimen objicitur ad confusionem personæ, vel dehonorationem alterius : VII, 535 *a*.
2. — est species discordiæ, seu effectus iræ : VII, 533 *a*, 534 *ab*.
3. Quando sit, vel non sit peccatum : VII, 535 *a*.
4. — sive convitiatio quantopere vitanda ex sanctis Patribus : VII, 130 *ab*.
CONVIVENDI forma spectat ad philosophum moralem, habeturque ex lege naturali et æterna, *Quod tibi fieri non vis*, etc., ex qua oriuntur leges et canones : IX, 57 *b*.
CONVIVIUM. 1. — proponitur a Christo faciendum pauperibus : X, 611 *a*-613 *b*.
2. — triplex proponitur, sc. bonum, malum et indifferens; triplex deinde malum, et triplex bonum : X, 611 *b*-612 *a*.
3. — propositum a Christo in Eucharistia commendatur : XIII, 87 *a*.
4. — spirituale expositum per septem dies juxta septem dona Spiritus sancti, quibus anima reficitur : VII, 585 *a et seq.*; VIII, 464 *b*-473 *b*; XIII, 289 *a*.
5. Convivia spiritualia, quæ a beatis fiunt ad invicem, expenduntur : VII, 645 *b*-652 *b*; XII, 122 *b*-124 *b*. Item quæ in mente justi, dum manet in corpore : VII, 640 *a*-644 *a*. Item quæ in anima separata : 644 *a*-645 *b*. Qualia in cœlo parata a Deo : XIII, 330 *a*-331 *b*.
6. Ad convivium gratiæ quatuor genera hominum conveniunt, sc. activi, contemplativi, tepidi et malefici : XIII, 333 *ab*. Quotuplici modo invitentur : 333 *b*-334 *a*.
7. Consuetudo in conviviis virorum spiritualium, miscendi lectionem spiritualem, unde desumpta : X, 611 *a*.
CONVOCARE est ad unitatem et conformitatem amoris copulare : XI, 8 *b*.
COOPERARI. 1. — est dupliciter, sc. vel per modum efficientis, vel per modum disponentis : V, 366 *b*.
2. — ad bonum est tripliciter, sc. vel adjuvando, vel excitando, vel obsistendo : II, 195 *a*.
COPH interpretatur excussio : IX, 503 *a*; vel etiam vocatio : X, 161 *b*-162 *a*.
COPHINI panum quid significent, et quare duodecim : XI, 343 *a*.
COPULATIO. 1. — tota est falsa, si una pars sit falsa; tota contingens, si una pars sit contingens : I, 236 *a*.
2. In hoc non valet propositio, quod denominatio fiat a nobiliori; quin imo fit ab imperfectiori : *ibid. inferius*.
COPULATIVA, *vid.* PROPOSITIO.
COR. 1. — est pars dignior cæteris in corpore animalis; deinde caput supra cætera membra : V, 401 *a*.
2. — est primum omnium membrorum in generatione animalis : XIII, 521 *a*, 588 *b*; XIV, 65 *a*.
3. Cordis influxus est generalior, quam capitis, respectu membrorum corporis, licet influentia capitis sit generalior secundum manifestationem : IV, 292 *a*; IX, 21 *b*; XIV, 49 *b*.
4. Cordis et cerebri correspondentia et effectus enarrantur : IX, 209 *b*.
5. — est calidum, et caloris principium et origo : IX, 503 *b*.
6. — est fons vitæ animalis, quidquid contradixerint medici : IX, 21 *b*; XIII, 517 *b*. Hinc major virtus est in dextero brachio et pede, quia in ea cor magis influit : XIV, 49 *b*-50 *a*.
7. — est medium minoris mundi, sicut sol majoris : VI, 493 *a*; IX, 21; XII, 264 *a*.
8. — est principium motus et sensus : II, 444 *b*-445 *a*.
9. — dividitur in partem intellectivam, affectivam et effectivam : IX, 331 *b*.
10. Cordis et codicis triplex convenientia exponitur : IX, 332 *b*.
11. — est prætorium, seu consistorium conscientiæ, in quo residere debet mœror de malo commisso, pavor de bono omisso, et gaudium de mali remissione et boni promissione : IX, 420 *ab*.
12. — est prætorium conscientiæ, in quo residere debet justitia, seu observantia mandatorum : IX, 420 *b*.
13. — comparatur vasi quod impleri non potest nisi Deo : IX, 249 *a*. Item est vas libertate præditum, et modo clausum, modo apertum pro suo libitu gratiæ Dei : XIII,

Digitized by Google

539 *b*; fons omnium peccatorum : VI, 145 *b*.
14. Cordis nostri secreta Deus solus novit : II, 455 *a*-457 *b*.
15. Quomodo dicatur Deus sigillatim finxisse corda hominum : IX, 43 *ab*.
16. — nostrum ipsum accusabit nos in extremo judicio : II, 456 *b*.
17. — qualiter plures fines meritorie simul habere possit, et quando plures habendo peccet : III, 517 *b*-520 *a*; XI, 313 *a*.
18. — divisum quantopere Deus detestetur : III, 518 *a*; XI, 32 *ab*. Quid sit duplici esse corde : X, 5 *b*, 31 *a*.
19. — unum et integrum amat Deus : III, 518 *a*; IX, 313 *a*; XI, 32 *b*; XII, 225 *ab*, 166 *a*; XIII, 83 *b*, 150 *a*, 311 *a*, 355 *a*, 440 *a*, 551 *b*.
20. Quænam faciant cordis unitatem : X, 6 *a*. Simplex quid sit : *ibid.*
21. — per peccatum veneno repletur, unde debet minutatim conteri, ut fiat vas novum : V, 630 *b*.
22. — quotupliciter a Deo emolliatur : IX, 224 *b*.
23. Cordis duritiei effectus : VIII, 85 *a*; XI, 74 *b*; XIII, 89 *b*, 204 *a*.
24. — in lege Dei habere quid sit : IX, 302 *a*.
25. — qualiter poliendum et purgandum : IX, 301 *a*.
26. — effundendum sicut aqua : X, 176 *a*, 341 *a*; XIII, 345 *a*; sed non sicut oleum, vinum, lac aut sanguis : XIII, 269 *b*.
27. — qualiter inflammetur : IX, 320 *b*, 503 *b*-504 *a*; XIII, 222 *b*-223 *a*.
28. — quomodo sublevetur super sensualitatem : IX, 327 *b*-328 *a*. Ascendere debet ad Deum : IX, 394 *a*; XI, 567 *a*.
29. — quomodo præparetur ad pœnitentiam : IX, 353 *a*; XIII, 109 *ab*.
30. — devotum est speculum, et hortus deliciarum Christi; cor autem pravum est sentina diaboli : XIII, 31 *a*, 274 *b*.
31. — quomodo dilatetur ad divina recipienda : IX, 361 *b*.
32. — quomodo Deo perfecte serviat exercendo se in fide, spe et charitate : IX, 364 *b*.
33. Ejus disciplinatio, vel indisciplinatio unde oriatur : IX, 366 *b*.
34. Ejus puritas et continentia respondet ordini archangelorum : VII, 467 *a*-469 *a*.
35. — qualiter muniri debeat contra peccatum : IX, 407 *b*-408 *a*.
36. Dolor cordis de peccato quomodo exercendus : XII, 181 *b*.
37. — qualiter paretur Christo : XIII, 33 *b*-34 *a*, 266 *a*.
38. Unguentum spirituale quale sit, quo mundetur cor : VIII, 323 *ab*.
39. Ejus innocentia et puritas quomodo quærenda : XIII, 222 *ab*, 550 *b*-551 *a*; XIV, 9 *a*-11 *b*. Generatur a lectione sacra, eleemosynis et contritione : VIII, 322 *b*.
40. — excolendum ut ager : XIII, 109 *ab*, 122 *ab*, 129 *a*, *b*, 223 *a*, 289 *a*.
41. — debet esse purum ut speculum, opulentum ut arca, accensum ut caminus, et fructiferum ut ager : XIII, 222 *a*, *b*, 223 *a*. Cor justi cœlo comparatur : X, 562 *b*. Cor castum est vas argenteum; cor charitate præditum est vas aureum : XIII, 714 *b*.
42. — est altare in quo ardere debet ignis charitatis : XIII, 296 *a*, 585 *ab*; XIV, 128 *b*. *Vid.* ARA. Modus illud dedicandi qualis sit : XIV, 130 *a*.
43. — non potest satiari et impleri bonis creatis, quare : IX, 592 *b*-593 *a*; X, 558 *a*; XII, 666 *a*; XIII, 331 *a*; XIV, 114 *b*.
44. — quomodo dicatur aversum, perversum et subversum : IX, 367 *a*.
45. — est templum spirituale Dei : XI, 541 *a*; XIII, 56 *b*, 84 *a*, 96 *a*, 258 *b*, 440 *a*.
46. — bonum est paradisus : XIII, 35 *b*.
47. — nostrum totum exigit Deus, tanquam hospitium, ad credendum, ad pœnitendum, ad bene vivendum, ad obediendum, ad orandum, ad diligendum, ad reminiscendum et ad gratias agendum : XIII, 439 *a*-440 *a*.
48. — peccatoris spelunca latronum : XIII, 84 *a*; sentina diaboli : XIV, 235 *a*; ager plenus urticis : XIII, 118 *a*, 289 *a*.
49. E corde qualiter ejiciatur diabolus : XIII, 163 *b*-164 *a*.
50. Cordis thesauri sunt virtutes : XIII, 221 *b*, 222 *b*, 223 *b*, 412 *a*.
51. Cordis ostia quæ sint : XIII, 236 *b*. Deus pulsat ad ostium cordis baculo crucis, tintinnabulo prædicationis, malleo timoris : 278 *a*. Diabolus vero quomodo pulset : 278 *b*-279 *a*.
52. — est a quo omne bonum initiatur : XIII, 600 *a*, 611 *a*; XIV, 9 *b*, 38 *a*. Imperat cæteris potentiis : XIV, 9 *b*, 22 *a*, 97 *b*.
53. — divitis cujusdam mortui inventum in ejus marsupio : XIII, 563 *b*-564 *a*.
54. Cordis tristitia ex acedia oritur, imo est actus acediæ : VII, 549 *b*.
55. — transformatur in objectum amatum, quid inde : VIII, 444 *b*.
56. — est tabernaculum, in quo a sinistris erigi debet cherub scientiæ in humanis, et a dextris cherub sapientiæ in divinis : VII, 450 *a*.
57. Cordis sanitas spiritualis in quo consistat : XII, 372 *b*.
58. Cordis lætitia invenitur in opere bono :

Digitized by Google

XII, 377 *a*. Ejus pax qualiter servanda : 378 *b*.
59. — in principio operis quomodo purgandum ab omni vanitate : 378 *a*.
60. — qualiter a religioso exercendum : 375 *a*-376 *b*.
61. Cordis libertas qualis : 304 *ab*.
62. Deum diligere ex toto corde quid sit : XIII, 444 *ab*.
63. — mundatur triplici baptismo : VIII, 323 *a*. Mundatur etiam scopa frequentis confessionis, lima correctionis, et fornace tribulationis : 322 *ab*.
64. Cordis obduratio quotuplex : VIII, 85 *a*. Et quomodo sit a Deo : II, 108 *a*-110 *b* ; XI, 430 *ab*.
65. Cordis peccatum quid sit : VII, 236 *b*, 354 *a*. Dividitur in peccatum cogitationis, delectationis et consensus : 354 *a*. Peccata cordis enumerantur : VIII, 146 *a*.
66. — B. Virginis paradisus fuit Spiritus sancti : XIV, 235 *a*.
67. Corde et corde loqui, quid sit : IX, 168 *a*.
68. Quomodo dicatur Deus sigillatim finxisse corda hominum : IX, 43 *ab*.
69. Quomodo concipiatur Christus, et nascatur in corde hominis : IX, 564 *a*.
70. — devotum est hortus deliciarum Christi; cor autem pravum est sentina diaboli : XIII, 31 *a*.

Vid. ANIMAL, n. 40, CHRISTUS, n. 831.

CORBONA erat gazophylacium, seu arca quæ alio nomine dicebatur Musach, cujus usum vide : XI, 150 *b*-151 *a*, 376 *b*.

CORNELIUS Centurio. 1. — habuit fidem implicitam de incarnatione Verbi : IV, 526 *a*.
2. — baptizatus fuit baptismo flaminis, antequam fluminis : V, 346 *a*.
3. Cornelii eleemosynæ ipsi meruerunt gratiam Dei : IX, 276 *a*.

CORNICULÆ exemplum pro superbis : XIII, 547 *a*.

CORNUA. 1. — significant potentiam, quare : X, 166 *b*.
2. Nullum animal cornua habens vivit de rapina, quare : 167 *a*.
3. — bona et mala, et crucis quænam sint in Scriptura : IX, 248 *a*.

CORNUTI in Ecclesia quomodo sint prælati : X, 167 *a*.

CORONA clericorum. 1. — non est ordo, nec sacramentum, sed dispositio ad ordines : VI, 151 *b*-152 *b*.
2. — cum tonsura monachorum qualem convenientiam habeat : 149 *b*-151 *b*.
3. — quare imponatur in superiori parte capitis, et in figura circulari : 150 *ab*.
4. Quare clerici non radantur totaliter, sed corona decorentur : 151 *ab*.
5. — clericorum, et tonsura conversorum qualiter differant : 151 *b*.

CORONA figura. 1. — quid sit, et quid significet : VI, 150 *b* ; VIII, 480 *a* ; XIV, 43 *a*.
2. — quadruplex in Scriptura invenitur, sc. virginum, doctorum, martyrum, et omnium indiscriminatim beatorum : VI, 312 *b* ; VIII, 329 *ab* ; XIII, 594 *ab*.
3. Deus coronat virgines corona aurea, prædicatores corona stellea, et martyres lapidea ; caro vero carnales corona carnea, mundus amatores suos corona avaritiæ, et diabolus superbos corona superbiæ : XIII, 594 *a*-596 *b*.
4. — Sanctorum est duplex, sc. aurea quæ consistit in præmio essentiali, et aureola quæ consistit in præmio accidentali : VI, 312 *b* ; VIII, 329 *ab*.
5. — æternæ retributionis debetur alicui vel ob præsentem justitiam, vel secundum prædefinitionem æternam : II, 102 *b*.
6. — martyrum quomodo sit fabricata a persecutoribus : XIII, 566 *ab*.
7. — Christi quadruplex expenditur, sc. paupertatis, miseriæ, spinea, et gloriæ : XIII, 41 *a*, 187 *b*-188 *a*.
8. — spinea Christi fuit de juncis marinis : XI, 495 *b*.
9. — supponit antecedens bellum, et ideo datur solum militantibus : XIII, 114 *b*, 151 *b*, 306 *a*, 509 *a*.
10. — patientibus parata qualis : XIV, 55 *a*.
11. Coronæ a Deo paratæ conditiones et pretiositas expenduntur : XIII, 169 *b* ; XIV, 42 *b*-43 *a*.
12. — stellarum duodecim est contemplatio æternorum expressa in duodecim articulis fidei : XIII, 313 *b*, 492 *b*.
13. — impiorum triplex, sc. lasciviæ, avaritiæ et superbiæ : XIII, 595 *a*-596 *b*.
14. — virginum est quadruplici dote prædita XIV, 94 *a*-96 *b*.
15. — a Christo certantibus parata invitat nos ad prælium : XIV, 93 *b*-94 *a*.

Vid. AUREA, n. 1-4, 6, AUREOLA, n. 1-8, CHRISTUS, n. 379, GLORIA.

CORPORALIA. 1. — in Missa qualia esse debeant, et quomodo tractanda : XII, 466 *b*.
2. — debent esse de simplici tela linea, quia gerunt figuram sindonis : XI, 218 *b*-219 *a*.

CORPORALIS. 1. — natura distinguitur in elementarem, et cœlestem : VII, 260 *ab*.
2. Corporalium et incorporalium natura quomodo sit una, et diversa : II, 319 *b*-320 *a*.
3. Res corporalis non est nata vivificari, nisi *ab* aliqua forma spirituali : I, 196 *b* ; IV, 452 *a*.
4. Corporale malum non est timendum, bene autem spirituale : X, 551 *b*-552 *a*.

Digitized by Google

5. Corporalia quomodo possint inservire ad spiritualem gratiam recipiendam : VI, 97 *a*-99 *b*.
6. Corporalis immunditia qualis impediat receptionem Eucharistiæ : V, 536 *a*-538 *b*.
7. Corporalem munditiam quomodo Deus diligat : V, 537 *b*.
8. Corporales res quomodo plus sint duæ quam una, et quomodo id verificetur : I, 333 *b*.
9. Corporales et spirituales substantiæ quomodo sint simul creatæ : II, 287 *b*-289 *a*.
10. Quomodo corporalia omnia dicantur produci ex uno, scilicet ex materia : III, 9 *b*.
11. Corporalia purgabuntur igne conflagrationis : VII, 334 *b*, 335 *ab*.

CORPOREA substantia distinguitur realiter a quantitate, non tamen corpus organicum ut tale : V, 457 *ab*.

CORPOREITATIS forma, seu complexionis, et organizationis, est pars substantialis componens cum materia corpus organicum, quod habet inclinationem ad ulteriorem formam suscipiendam : III, 12 *b*, 20 *b*.

CORPULENTIA. 1. — contradistinguitur a spiritu, sicut immortalitas a corruptione : I, 197 *ab*; II, 309 *b*-310 *a*.
2. — quomodo causet impenetrabilitatem : VI, 596 *a*.

CORPUS. 1. — omne vel simplex est, vel mixtum : VI, 494 *a*.
2. — de sui natura habet trinam dimensionem, quomodo : II, 559 *b*; nec tantum substantia corporis, sed etiam accidentia : V, 513 *b*.
3. — simplex dividitur in quatuor elementa et quintam essentiam : VI, 496 *b*-497 *a*; VII, 259 *a*-261 *a*.
4. Corpora in augmento, seu ascendendo, habent statum; non sic in partibilitate : II, 300 *a*.
5. Corpora habent mensuram intrinsecam et extrinsecam : VI, 596 *a*.
6. Corpora assumpta ab angelis non sunt perfecta, quare : II, 435 *b*-438 *a*. Quomodo ex elementis formentur : 438 *a*-441 *a*.
7. Corporum nobilitas major, vel minor, a majori, vel minori participatione lucis desumenda est : II, 553 *b*-556 *a*.
8. — quintum præter quatuor elementa datur secundum veram philosophiam et theologiam : III, 11 *ab*.
9. Corporum perfectio major attenditur secundum compositionem majorem; in spiritibus autem, e converso : II, 615 *b*.
10. — in se habet inclinationes diversas, ideo sequitur naturam prædominantis : VI, 67 *a*.
11. Corporum corruptibilitas oritur ex compositione contrariorum habentium contrarios appetitus et interminatos : VI, 590 *a*; VII, 260 *b*.
12. Mixtio partium corporearum in unum corpus exigit partes activas et passivas, et rarefactibiles, et condensabiles : III, 18 *a*.
13. Elementa ex quibus constat corpus miscibile non habent dependentiam ad invicem, et unum potest habere esse completum sine altero : III, 14 *b*; IX, 223 *a*.
14. Corporum mixtio diversa exponitur : VII, 260 *b*.
15. Corpora mundi distinguuntur per luminositatem, perspicuitatem et opacitatem, atque inde ordo trium primorum dierum creationis : VII, 259 *b*; XIV, 2 *b*.
16. Corporum luminosorum ornatus factus est quarta die in stellarum distinctione; perspicuorum, quinta die per pisces et aves, et opacorum sexta die per bestias : VII, 259 *b*.
17. Corporum compositio ex elementis quamnam æqualitatem a pondere, vel a justitia exigat : III, 22 *a*-23 *b*.
18. — cœleste non est habile ad motum rectum, nec est terminativum visus, nec figurabile, nec visibile : II, 439 *a*; III, 15 *a*-20 *b*.
19. Corporis cœlestis natura exponitur : III, 19 *b*-20 *a*; VII, 261 *b*.
20. Corpora cœlestia influunt in hæc inferiora quantum ad productionem rerum et distinctionem temporum : VII, 261 *ab*; VIII, 90 *a*-91 *a*.
21. Corporum cœlestium motus est propter generationem continuam hominum; unde cessabit post judicium : VI, 561 *ab*; VII, 336 *a*.
22. Creatio corporum luminosorum facta est de luce creata in prima die : II, 543 *a*.
23. Corporum cœlestium mutatio est ob inferiorum necessitatem : VI, 598 *b*.
24. Corporum cœlestium post judicium quænam futura sint accidentia : VI, 560 *a*-565 *b*. Quo sensu remuneranda sint post judicium : 560 *b*.
25. Corporum forma intrinseca est, quæ dat esse; extrinseca, quæ assistit et movet : II, 576 *a*-581 *a*.
26. — augetur per majorem compositionem : I, 295 *b*.
27. Corpora animalium imperfectorum, quæ generantur ex putredine, non requirunt necessario consimile in natura; perfecta vero illud exigunt, quare : II, 437 *a*. Quænam dispositio requiratur ad utraque educenda : 438 *a*.
28. Corpora animalium exigunt mixtionem

Digitized by Google

quatuor elementorum passivorum et activorum ob motum, sensum, complexionem et multiplicem operationem : II, 614 *a*-619 *a*; VI, 589 *b*-590 *a*; quæ tamen elementa non sunt in statu violento in ipsis corporibus : II, 616 *a*.

29. Corpora animalium ob quantitatem molis exigunt elementa passiva, et ob quantitatem virtutis elementa activa : II, 616 *a*-619 *a*.

30. — organicum fit ex permixtione aquei humoris cum terra, et coagulatione ipsius : *ibid.* Constat ex materia et forma, quod tamen habet appetitum ad suscipiendam animam : III, 12 *b*.

31. Corporum compositio facta non fuit ex elementis puris, sed ad invicem permixtis; ob id ea Deus non fecit concurrere ex propriis sphæris : II, 616 *a*.

32. In compositione corporum animatorum appetitus materiæ completur, et violentia non infertur : *Ibid. inferius*. Compositionis hujus quænam pars dicenda sit secundum speciem, et quæ secundum materiam : III, 348 *a*; VII, 337 *b*.

33. Corporis complexionati finis anima est, in quantum dat ei vivere, sentire et moveri : II, 617 *b*-618 *b*.

34. Concordia quatuor elementorum in corpore ad hoc ut vivat, sentiat et moveatur, quanta sit : II, 616 *a*-619 *a*.

35. Corpora animalium quare dicantur alia facta ex aquis, alia e terra : II, 618 *a*.

36. Quomodo sint corpora animalium quæ facile moveantur super aera, et eorum motus fiat per vim animæ, potius quam debeatur eorum ponderi : II, 619 *a*.

37. Corporis operationes quænam proveniant ab anima, quatenus anima est perfectio et motor corporis : II, 444 *a*.

38. — animatum quomodo sensum tactus habeat : II, 445 *ab*. In sensu corporeo est receptio speciei in organo, et in virtute seu potentia alligata organo : 445 *b*.

39. Corporis compositio eo nobilior est, et habilior ad durandum, quo magis ad æqualitatem accedunt partes ejus : III, 20 *b*-21 *a*.

40. Corporis vita est per calidum et humidum, et omnis operatio animæ in corpore est per calidum : III, 21 *b*.

41. Corporum corruptibilium et incorruptibilium quæ sit natura, et quænam causæ discriminis : III, 61 *a*-63 *b*.

42. Corporis animati superfluitates et excrementa unde oriantur, et quænam sint : III, 79 *a*, 338 *b*-339 *a*.

43. Corporis membra generantur ex humore radicali deciso cum semine : III, 339 *a*.

44. Corporis complexio reducit partes in unum; organizatio vero reducit unum in varias partes : VI, 156 *b*.

45. Corpus humanum factum est omnium completissimum : II, 663 *a*. Quomodo dicatur factum ex natura elementari et cœlesti : VI, 589 *b*; et in eo lux materiæ incorporata : 592 *ab*.

46. Corporis humani pulchritudo, proportioque quanta : VII, 268 *ab*.

47. — et anima quomodo proportionem, dependentiam, vel improportionem habeant : II, 263 *b*-264 *a*; VII, 397 *a*.

48. Corporis humani summum, et animæ infimum summam habent vicinitatem, quomodo : II, 263 *b*-264 *a*; VII, 396 *a*.

49. Corporis organizati ordo in hoc stat, ut forma elementi sit ad formam mixtionis ordinata, hæc ad formam complexionis, hæc rursus ad vegetabile et sensibile, et deinde ad animam rationalem : II, 263 *b*-264 *a*, 584 *a*; III, 12 *b*, 16 *b*, 20 *b*.

50. — per animam rationalem ordinatur ad beatitudinem : II, 264 *a*.

51. Corporis humani organizatio est a virtute formativa delata cum seminibus : II, 437 *b*.

52. — humanum qualem mixtionem exigat elementorum : *ibid.*

53. — humanum est in rationibus seminalibus; non tamen educitur absque virtute agentis exterioris, quæ residet in lumbis viri, et matrice mulieris : 438 *a*.

54. Angeli per se non possunt educere ex materia corpus humanum, vel alicujus animalis perfecti : 435 *b*-438 *a*.

55. — humanum habet varietatem partium, ut conformetur animæ rationali : III, 15 *b*.

56. — ut sit habile ad actum vitæ rationalis, quid exigat : *ibid. inferius*.

57. Corporis humani harmonia mirabilis expenditur, similis harmoniæ cœlorum : 17 *a*.

58. Quænam æqualitas elementorum insit in eo : 17 *a*-20 *b*.

59. Corporis humani lux, vel calor qualis : III, 20 *a*; VI, 590 *a*, 592 *ab*.

60. Corporis humani æqualitas secundum statum gloriæ, miseriæ et innocentiæ, qualem diversitatem exigat : III, 22 *a*-23 *b*.

61. Corporis humani corruptibilitas et incorruptibilitas in statu innocentiæ et naturæ lapsæ expenditur : III, 61 *a*-63 *b*, 67 *ab*.

62. — humanum in quo discrepet a cæteris corporibus animalium : III, 347 *b*. Circumscripta anima, est minus nobile quam sit brutalis spiritus : IV, 47 *b*.

63. — humanum intra quot dies formetur in utero matris : X, 48 *b*-49 *a*; XI, 292 *b*.

64. — humanum est diligendum ex charitate, quare : IV, 638 *b*-639 *a*.

Digitized by Google

65. — humanum quomodo participet imaginem Dei, atque ita beatitudinis capacitatem : IV, 639 *a*.
66. — nostrum duo dicit, sc. vitiositatem concupiscentiæ, et bonitatem naturæ : IV, 638 *b*.
67. — in quo sensu vocetur instrumentum animæ : VI, 452 *ab*.
68. Corporis portæ sunt quinque sensus : IX, 180 *a*.
69. — humanum triplici corruptioni est subjectum, sc. in ingressu, in progressu et in egressu : IX, 569 *ab*.
70. Corporis humani vanitas, vilitas, et quantopere despiciendum et mortificandum : XIII, 504 *a*.
71. — in sacra Scriptura aliquando stat pro toto homine : X, 7 *a*. Multas alias significationes admittit : IX, 185 *ab*.
72. — per quaternarium significatur, anima per ternarium, quare : IX, 265 *b*.
73. — quot modis aggravet animam : X, 68 *ab*.
74. — quomodo a nobis tractandum : XII, 362 *b*.
75. —, ut sit congruum organum animæ, exigit debitam quantitatem et qualitatem : VI, 582 *a*.
76. Corporis humani complexio connectitur ad potentiam vivificativam per vinculum spirituum vitalium; organizatio, ad potentiam vegetativam et sensitivam per spiritus animales et naturales : VII, 396 *a*.
77. Corporis sanitas in quibus consistat : XII, 372 *b*.
78. — est equus hominis : XIII, 389 *b*.
79. — ab aqua habet passibilitatem, a terra obscuritatem, ab aere infirmitatem, ab igne animalitatem; quibus imperfectionibus respondent quatuor dotes corporis gloriosi : VI, 583 *ab*.
80.— quodlibet est mutabile aliquo modo, et quomodo : III, 161 *a*.
81. Corpora damnatorum puniuntur pœna æterna, externa et interna, et virtute divina conservantur : VI, 497 *a*-499 *b*.
82. Corpora parvulorum cum originali peccato decedentium, virtute divina impediente, non habebunt pœnam æternam : III, 416 *b*-417 *a*.
83. — in ordine ad gloriam ordinatur, quatenus est instrumentum animæ rationalis : II, 263 *b*; III, 20 *ab*, 347 *b*; IV, 638 *b*; VI, 452 *b*.
84. — humanum, licet sit de natura terrestri, variabitur in gloria quantum ad dispositiones mediantibus dotibus gloriosis : III, 17 *a*.
85. Corporis humani partium æqualitas quænam futura sit in gloria : III, 19 *ab*.
86. Corporis humani impassibilitas in statu innocentiæ, et in gloria, qualiter differat : III, 63 *b*.
87. Corporum beatorum visus et auditus intendentur in gloria, quia magis accedent ad cœlestem naturam; tactus vero potius diminuetur, quare : III, 81 *b*.
88. — humanum quomodo ordinatum sit ad gloriam, et quænam partes de necessitate, et quænam de congruo : III, 347 *b*. Per hoc solum distinguitur a cæteris corporibus mixtis : VI, 454 *b*.
89. Corporis gloriosi conditiones quænam : IX, 573 *b*; velocitas quanta : XIII, 281 *a*.
90. Omne corpus perspicuum luminosum in quolibet puncto sui dirigit unam lineam radiosam in centrum : XIV, 109 *b*.
91. Corpora gloriosa in cœlo vocalem laudem proferent : II, 290 *a*.
92. Corpora beatorum videbunt corpus Christi : II, 573 *b*.
93. Corpora beatorum non resurgent cum deformitatibus; corpora vero damnatorum resurgent cum deformitatibus propriis : VI, 482 *b*-485 *b*.
94. Corpora beatorum erunt colorata per naturam quatuor elementorum, et luminosa per lumen superadditum, nec erunt pervia et transparentia : VI, 591 *b*-592 *b*.
95. De corporum resurrectione agitur : VI, 473 *a*-485 *b*; VII, 336 *a*-338 *a*; VIII, 235 *b*-236 *a*.
96. Corporis latitudo quomodo faciat dextrum et sinistrum, longitudo sursum et deorsum, profunditas ante et retro : II, 574 *b*-575 *a*.
97. — nobilioris complexionis an facilius patiatur : VI, 590 *a*.
98. In sphærico corpore, quidquid est in superficie, est in medio : IX, 247 *a*.
99.— orbiculare naturaliter est aptum ad motum : VI, 561 *b*.
100. — sphæricum quomodo moveatur super planum : II, 59 *a*.
101. Proprietates corporis ipsi competunt aliæ absolute ut corpus est, aliæ in ordine ad locum : V, 460 *b*.
102. Corporis motus ad locum quomodo sit successivus : II, 60 *b*, 557 *a*. — non potest moveri ad opposita simul et semel : II, 557 *a*.
103. Corporis existentia in loco est circumscriptiva, et ob id ejus esse dicitur proprie locale : II, 56 *ab*, 61 *b*.
104. Corporis motus ad locum quomodo sit per indigentiam : II, 56 *b*.
105. Corporis motus super vacuum non posset esse successivus : II, 61 *a*.

Digitized by Google

106. — prout dicit corpulentiam, dicit quantitatem : II, 309 *b*.
107. — Christi potest esse in pluribus locis, quia multa convertuntur in ipsum : II, 300 *ab*. — quare sumatur velatum accidentibus : VIII, 213 *b*. — Christi verum est nobilius mystico : IV, 210 *a*.
108. De corporis existentia in loco agitur : II, 55 *b*-57 *a*; VI, 597 *b*-598 *b*. Corpus glorificatum simul cum non glorificato non occupat majorem locum, et vice versa : I, 333 *b*.
109.— esse in loco, nihil aliud est quam esse præsens et indistans a loco : II, 51 *b*-52 *a*.
110. — quomodo possit esse simul in pluribus locis : V, 458 *a*-459 *b*. (Videtur S. Doctor dicere oppositum : II, 299 *b*, loquendo de localisatione angelorum; sed ibi loquitur naturaliter, non præcise. *Vid.* n. 117.)
111. An sit pars corporis humani ordinata præcipue ad resurrectionem, et qualis ista esse possit : III, 347 *b*.
112.— humanum dicit essentialem ordinationem ad animam, ac proinde ad resurrectionem : VI, 480 *b*.
113. Humani corporis deformitates aliæ qualitativæ, aliæ quantitativæ : VI, 483 *b*.
114. — partim humanum, partim bestiale, haberet animam rationalem, si pars principalior esset humani corporis : VI, 488 *a*.
115. Duo corpora non glorificata non possunt esse simul in eodem loco : II, 557 *a*; VI, 594 *a*; VIII, 243 *b*.
116. An et quomodo corporibus puncta et lineæ mathematicorum accenseri possint : VI, 595 *a*, *b*-596 *a*, *b*.
117. Naturaliter non possunt esse duo corpora in eodem loco, vel unum in pluribus; sed possunt supernaturaliter : II, 135 *a*.
118. — idem non potest esse in pluribus locis ob finitatem, nec plura corpora in eodem loco ob grossitiem : VI, 596 *ab*.
119. Qui exponit corpus suum pro Christo, vestimenta sua prosternit in via : XIII, 188 *b*. Corpus enim est vestimentum animæ : X, 552 *a*.
120. Corporis saccus scindendus pro Christo, et quomodo : XIII, 189 *a*.
121. Corporis, vel carnis servitus quam vilis et despicienda : XIII, 504 *a*, 510 *a*, 514 *ab*.
122.— quanto est solidius, tanto est compactius et minus porosum, et ideo ponderosius : XIV, 95 *a*.
123. Corporis membra quomodo religiosus componere debeat : XII, 374 *b*.
124. Nullum corpus habet suum esse in fieri continue : II, 557 *a*.
125. Quomodo sit verum a corpore non corpus non posse repelli : II, 559 *a*.
126. — omne trinam habet dimensionem : II, 556 *b*, 559 *b*.
127. — quomodo generetur a lumine : II, 559 *b*.
128. Angeli quomodo dicantur indigere corpore ad quædam opera facienda : II, 433 *a*.
129. Corporis exercitatio quatenus sit utilis : V, 616 *a*; XII, 333 *b*, 362 *a*.
130. — hominis justi est templum, — impii est sepulcrum : X, 545 *a*; XIII, 223 *b*.
131. — hominis quo sensu dicatur vas : IX, 196 *a*.

Vid. ANGELUS, n. 52, 71-83, 104-105, 208-217, ANIMA, n. 15-16, 29-31, 72-77, 84-85, 94, 96-99, 101-107, *et alias passim*.

CORRECTIO. 1. — de peccato fratris est duplex, sc. vel per modum increpationis, vel per modum admonitionis : VI, 39 *a*.
2. Quandonam sit in præcepto, et quomodo facienda : *ibid.*, *et* VII, 547 *b*-548 *a*; IX, 376 *a*, 666 *b*, 667 *a*; XI, 51 *b*-52 *a*; XIV, 522 *a*-525 *b*.
3. Quando omitti possit : VI, 39 *a*; XI, 52 *a*.
4. — sui qualiter facienda : IX, 299 *b*; XI, 51 *a*; XII, 311 *b*.
5. — Prælatorum quid exigat : VI, 39 *a*.
6. — talis esse debet, ut non auferat locum pœnitentiæ : VI, 367 *a*.
7. — fit verbis, correptio flagellis : X, 7 *b*.
8. — est medicina spiritualis animæ : VII, 466 *a*.
9. — quomodo suscipi debeat : VII, 466 *ab*; XII, 294 *b*.
10. De correctione afferuntur auctoritates sanctorum Patrum : VII, 212 *b*-214 *a*; et S. Scripturæ : VIII, 539 *a*-541 *a*.
11. — Dei est pœnitentia : XIII, 142 *a*.

Vid. inf. CORREPTIO.

CORRECTOR libri quis sit : I, 25 *b*.
CORRELATIVUM, *vid.* RELATIO.
CORREPTIO. 1. — vino comparatur : XI, 540 *a* (*ubi, loco vocis* corruptionis, *lege* correptionis.)
2. De correptione afferuntur auctoritates sanctorum Patrum : VII, 211 *b*-212 *b*. *Vid. sup.*, CORRECTIO *per totum, sed præcipue*, n. 7.
CORRIGIA. 1. — Christi significat unionem hypostaticam : X, 293 *a*.
2. Solvere corrigiam calceamentorum Christi, quid sit : *ibid.*, *et* XI, 270 *a*-271 *b*.
CORRUMPERE. 1. Quomodo Adam corruperit totam naturam humanam : III, 326 *a*-330 *a*.
2. Quænam formæ, cum corrumpuntur, redeant in non ens, et quænam non : III, 250 *b*.
3. Corruptis nobis, corrumpuntur ea quæ sunt in nobis : I, 114 *b*.
CORRUMPI. Corrupto superiori essentiali, necesse est corrumpi inferius : IV, 460 *b*.
CORRUPTIBILE. 1. — et incorruptibile quando differant per essentiam : III, 273 *a*.

Digitized by Google

2. Corruptibilium et incorruptibilium non est materia una, id est secundum esse et existentiam : II, 534 *a*-535 *b*.

CORRUPTIBILITAS. De corruptibilitate corporis Adæ in statu naturæ institutæ, et de incorruptibilitate agitur : III, 61 *a*-65 *b*.

CORRUPTIO. 1. — multiplex : IX, 169 *b*.

2. Omnis corruptio est in aliquid prius se : I, 153 *b*.

3. — est mutatio formæ ab ente simpliciter in ens secundum quid : I, 154 *a*.

4. — item est actio cum defectu : III, 451 *a*, 452 *a* ; XIV, 7 *a*.

5. — semper dicit mutationem, variationem, et conversionem entis in non esse : I, 180 *a*.

6. Si forma cedit in aliam formam contrariam, non est corruptio, sed transitus in aliud : V, 483 *ab*.

7. — alicujus rei est vel quia habet contrarium, vel quia est ex contrariis, vel quia est in aliquo quod habet contrarium, vel quod est ex contrariis : II, 414 *a* ; III, 60 *b* ; XIV, 7 *a*.

8. — præcise non est materiæ : III, 63 *a*, 366 *a* ; V, 519 *b*.

9. — unius est generatio alterius : II, 419 *a*. Non tamen sequitur necessario, quod ubicumque est generatio, ibi sit corruptio, quæ locum habet tantum in creaturis : I, 176 *b*-177 *a*.

10. — duplex contracta est a carne ob peccatum Adæ, sc. pœnalitatis et vitiositatis : III, 364 *b*.

11. — dupliciter intelligitur, sc. vel ut dicit defectionem rei quoad esse substantiale, vel ut dicit privationem bonæ dispositionis : V, 499 *b* ; VI, 498 *a*.

12. — est vel per influentiam, vel per violentiam : VI, 590 *b*-591 *a*.

13. — integritatis, prout sequi solet actum matrimonii, in statu innocentiæ qualis fuisset : III, 81 *b*-82 *a*.

14. — major modo efficitur ex causa, modo ex nobilitate corruptibilis : III, 366 *a*.

15. In quo sensu intelligendum sit, quod corruptio est tanto pejor, quanto melior est natura : *ibid.*

16. — hominis multiplex : IX, 170 *a*.

17. Quæ corruptio accidat animæ, et quomodo dicatur a Deo provenire : III, 330 *a*-333 *b*, 468 *a*.

18. Quandonam ex corruptione minus nobilis rei, sequatur corruptio nobilioris : III, 333 *a*.

19. — alia defloralionis, alia vulneris, alia incinerationis, alia diminutionis : IX, 169 *b*.

20. — alia est animæ, alia corporis ; prima sedem habere potest in superbia, vana gloria et invidia, quæ respondent tribus potentiis animæ ; altera in loquacitate, curiositate, crudelitate ac voluptate, quæ respondent quatuor elementis : IX, 170 *a*, 222 *b*-223 *a*.

21. Corporis præservatio a corruptione provenit vel a forma completiva per modum naturæ, vel a virtute divina : IV, 452 *b*.

22. An in corruptione fiat resolutio usque ad materiam primam : II, 281 *b*, 321 *a* ; III, 331 *b* ; V, 22 *a*, 480 *b*-482 *a*, 512 *b*.

23. — per contrarietatem est naturalis : V, 519 *b*.

24. Ubi causa corruptionis non est, corruptio esse non potest : XIV, 7, *a*.

Vid. CULPA, n. 10.

CORUS est mensura triginta modiorum : XI, 28 *a*.

CORVINAM vocem quinam ex peccatoribus habeant : XIII, 142 *b*, 632 *b*.

CORVUS. 1. — est maximæ edacitatis, nec pascit pullos, donec crescant plumæ : IX, 574 *b* ; X, 560 *a*.

2. Quare dicantur corvorum pulli invocare Deum : IX, 574 *b*.

3. — qui Eliæ ministrabat in torrente Carith significat hominem confitentem peccata in torrente lacrymarum : XIII, 175 *a*. Item significat sacerdotem pascentem fideles pane sacramentorum : 239 *b*.

4. Corvi vox est : Cras, cras, cras, estque differentium pœnitentiam : XIII, 142 *b*.

5. — valde amicus vulpi ; sic et perversi ad invicem : XIV, 28 *b*.

6. De Corvo et Vulpe narratur fabula : XIV, 29 *b*.

Vid. DIABOLUS, ECCLESIA.

COSTA, *vid.* EVA.

COTURNIX, qualis sit avis, et ex qua regione oriunda : X, 111 *a*, 133 *b*-134 *a*.

COTUS est filia iræ, idemque est ac observatio temporis opportuni ad vindictam : VII, 237 *a*.

CRAPULÆ mala narrantur : XI, 170 *b*-171 *a*.

CRAS, *vid.* CORVUS, n. 4.

CRATES divitias et aurum quomodo contempserit : XIII, 524 *b*, 544 *b*.

CRATICULA. Panis coctus in craticula significat Christum in morte : IX, 180 *a*.

CREARE. 1. — non est agere, sed facere : II, 243 *a*.

2. — posse, et generare posse, et similiter creari posse et generari posse, quomodo sint univocum posse in Deo et creatura : I, 135 *b*-137 *b*.

3. Deus, creando mundum, non est mutatus ab otio ad actionem, quia ipse est sua actio : I, 152 *b*, 480 *ab* ; II, 247 *b*-248 *a*, 253 *a*-255 *b*.

4. In principio creavit Deus cœlum et terram, id est vel ante alia, vel in primo instanti temporum, vel in Filio ; et per triplicem

Digitized by Google

hanc explicationem eliditur triplex, sive etiam quadruplex error dicentium vel creatum fuisse mundum mediante intelligentia quadam superiori, vel mundum esse ab æterno, vel creatum fuisse ex tribus principiis, sc. Deo, materia et exemplari seu idea, vel denique duo esse principia rerum : II, 238 *a*, 253 *a*; VII, 262 *b*, 385 *b*; XI, 250 *a*-251 *a*.

5. Deus, cum sit causa sufficiens et actualis, sed voluntaria, creavit mundum secundum exigentiam discretionis, sapientiæ et congruentiæ : II, 247 *ab*, 251 *a*-253 *a*.

6. Deus creat et generat æquali potentia; sed in creatione intervenit mutatio, non in generatione, quomodo : I, 135 *b*-137 *b*; II, 255 *b*.

CREATIO. 1. — dicit de suo principali exitum rei de nihilo, connotando ordinem rei creatæ ad primum efficiens a quo, et ad non esse : I, 222 *b*; II, 243 *a*, 256 *b*-257 *a*.

2. — est productio totius entis ex nihilo : *ibid.*, *et* I, 180 *ab*; II, 409 *b*; X, 80 *a*; XI, 477 *b*.

3. — actio est idem quod Deus; unde cum creat, nihil novi ei advenit : II, 154 *b*, 247 *b*, 250 *b*-251 *a*; IV, 9 *a*. — actio et Deus differunt solum ratione : II, 256 *b*.

4. — Dei activa nihil ponit de novo in Deo, bene autem in creaturis : I, 480 *ab*, 484 *a*-486 *b*; II, 253 *a*-255 *b*.

5. Per creationem passivam manifestatur Dei infinita bonitas, fœcunditas, potentia et bonitas : II, 265 *b*.

6. De creatione passione, seu passiva, potest dici quod non sit proprie substantia nec accidens, sed via ad utrumque : II, 243 *a*, 255 *b*-258 *a*. Tamen si dicatur de ea quod est ab alio post non esse, sic est idem quod creatura : 256 *b*.

7. In creatione potentia Dei manifestatur infinita, quomodo : II, 154 *b*, 155 *a*-156 *a*.

8. — ut dicit respectum ad principium a quo, non dicitur temporalis, sicut nec processio Spiritus sancti; sed ut dicit respectum ad terminum ad quem, dicitur temporalis : I, 235 *b*. Ut dicit effectum, dicitur de Deo temporaliter : *ibid.*, *et* V, 32 *ab*.

9. — passio non est motus, quia est ex nihilo; sed est mutatio et productio, quare : II, 254 *b*, 257 *a*.

10. Quænam differentia sit inter creationem, processionem et generationem : I, 175 *a*, 222 *a*, *b*; II, 257 *b*.

11. — quomodo differat a justificatione : V, 660 *a*.

12. — actio, et — passio significant diversa genera, licet grammaticaliter unum ab altero proveniat : II, 255 *a*.

13. — est mutatio de non esse ad totam rei substantiam : II, 254 *b*, 255 *b*, 256 *b*-257 *a*; V, 465 *b*-466 *b*.

14. — passiva, seu creari, non significat esse principaliter, sed exitum de non esse in esse ab alio : I, 222 *b*; II, 256 *b*-257 *b*; VII, 258 *a*-259 *a*.

15. — passiva dicit dependentiam essentialem creaturæ ad Creatorem, nec est aliud secundum rem quam creatura : II, 257 *b*. Igitur non est accidens : IX, 50 *b*.

16. Plus est idem creatio activa cum creante, quam passiva cum creatura, quare : II, 257 *b*.

17. — passiva est non solum quod creatur, sed etiam quod concreatur : II, 258 *a*.

18. — complectitur totam rei substantiam, quæ constat ex quo est, et quod est; non sic generatio, quare : II, 257 *b*.

19. — transit ratione comparationis ad non esse; permanet vero ratione collationis ad esse : 257 *b*-258 *a*.

20. Creator et creatio activa sunt nomina quæ important divinam essentiam, sed in relatione : I, 476 *a*; II, 5 *ab*.

21. Quam conveniens fuerit creatio non solum irrationalium, sed rationalium creaturarum : VII, 330 *b*.

22. — activa importat virtutem infinitam, quæ tamen non agit secundum omnimodam possibilitatem, sed secundum dispositionem suæ sapientiæ et voluntatis : I, 299 *b*; II, 525 *a*-531 *a*.

23. — in Scripturis sumitur æquivoce, sc. significat modo materiam facere informem, modo eam per formas et species distinguere : II, 530 *b*, 536 *b*.

24. — et recreatio quomodo differant : III, 245 *b*-246 *a*; IV, 12 *a*.

25. — cum sit de non ente, non requirit potentiam ad disponendum, nec ad informandum, sed tantum potentiam ad efficiendum : V, 250 *b*.

26. — rerum non fuit, nec potuit esse ab æterno, sed in tempore, id est in primo instanti temporis : I, 171 *b*, 175 *a*; II, 247 *a*, 255 *b*.

27. — activa nulli creaturæ communicabilis est : I, 241 *b*; II, 251 *a*-253 *a*; IV, 241 *b*-242 *a*, 429 *b*.

28. — rerum fuit productio facta in esse, ex tempore, de nihilo, ab uno primo principio solo et summo, in certo numero, pondere et mensura : VII, 250 *ab*, 383 *b*.

29. — est incompassibilis æternitati, quia includit essentialiter imperfectionem : I, 175 *a*, 222 *b*.

30. In creatione leguntur viginti duo opera,

Digitized by Google

juxta numerum elementorum hebraicorum : IX, 268 *b*.
31. — an fuerit facta in instanti, an vero intra sex dies completos : II, 527 *b*-531 *a*, 622 *b*-623 *a*, 626 *a* ; VII, 259 *a*-260 *a*, 384 *b*, 385 *a* ; VIII, 88 *b*-89 *a*.
32. Creationis sex dies leguntur habuisse vesperam, non septima dies, quare : IX, 269 *a*.
33. Creationis sex dies exponuntur mystice per sex ætates mundi, et statui tum mundi, tum Ecclesiæ applicantur : IX, 101 *ab*, 102 *a*, 104 *a*-110 *a*.
34. — et generatio non tollunt univocationem in rebus : III, 357 *b*.
35. Opera sex dierum creationis reducuntur ad tria capita, sc. ad creationem, distinctionem et ornatum creaturarum : VII, 259 *a*-260 *a*.
36. Creationis beneficium expenditur : XIII, 321 *a*.
37. Opera creationis spiritualis quomodo a nobis fieri possint : XII, 244 *ab*.

CREATOR. 1. — est nomen concretum essentiale, dicens ordinem ad substantiam divinam : I, 476 *a*, *b*.
2. — importat respectum ad effectum in actu, ideoque Deus dici non potest creator ab æterno : I, 479 *b*, 482 *ab* ; II, 20 *ab*.
3. — relationem rationis importat ad creaturam, creatura vero realem ad Deum : I, 152 *a*, 309 *a*, 338 *b*, 403 *a*, 421 *b*, 480 *b*, 484 *a*-486 *b* ; II, 20 *ab*, 253 *a*-255 *b* ; VI, 526 *b*.

Vid. DEUS.

CREATUM. Quomodo omnia creata sint vera veritate increata, sc. ut causa exemplari, non formali : I, 146 *b*.

CREATURA. 1. — de sui ratione dicit 1. esse post non esse, 2. esse vanum, 3. possibile seu contingens ; sicque deficit a veritate, ab immutabilitate et a simplicitate : I, 143 *a*, 155 *ab*, 161 *ab* ; II, 40 *ab* ; IV, 324 *a*-326 *b*. Inde creatura dicitur mendacium : IX, 45 *a* ; item tenebra : I, 360 *b*. Dicitur etiam figmentum ratione suæ fragilitatis, maximeque creatura rationalis non habens soliditatem gratiæ : II, 329 *a* ; IX, 265 *a* ; X, 107 *b*.
2. Creaturæ procedunt a Deo sicut exemplatum ab exemplari : I, 124 *b*.
3. Creaturarum esse recipit magis et minus, si comparentur ad invicem ; minime vero, si comparentur cum Deo : I, 143 *ab*, 144 *a* ; IV, 36 *b*-37 *a*.
4. Creaturarum esse, comparatarum cum Deo secundum habitudinem proportionis et æquiparantiæ, potest dici nihil, aut saltem accidens, licet improprie, cum non pendeat a Deo tanquam a subjecto : I, 144 *a*, *b* 153 *a*. Si vero consideretur secundum rationem influentiæ a Deo provenientis, magis est quam si comparetur : I, 144 *a*.
5. Creaturæ esse verum cum indivisione, imitatione et expressione non pura expenditur, et cum esse purissimo Dei comparatur : I, 146 *b*.
6. Quænam potentia obedientialis insit in creatura qualibet respectu potentiæ activæ Dei : II, 138 *a*-141 *b* ; III, 32 *b* ; IV, 9 *a*.
7. Quænam veritas recognoscenda sit in creatura : I, 147 *a*.
8. Creaturarum esse dupliciter consideratur, sc. vel ut sunt ex nihilo, vel ut sunt ex suis principiis : I, 155 *ab*.
9. Creaturæ si sibi relinquerentur, deficerent ex se ipsis : III, 495 *b* ; VII, 271 *b*.
10. Creaturarum varietas mutabilitasque expenditur, et quomodo aliquæ sint immutabiles, et unde : I, 154 *b*.
11. — omnis, etiam angelus, aut est accidens, aut habet accidens, sicque est variabilis : *ibid.*
12. — adjuvatur a Deo vel respectu esse naturalis, et est gratia per modum naturæ ; vel respectu bene esse ordinati ad beatitudinem, estque gratia per modum gratiæ : I, 155 *b*-156 *a*.
13. Creaturæ conservatio in esse est supra posse naturæ, non vero egressus actionum : I, 156 *a*.
14. — omnis est composita : I, 160 *a*-162 *a*.
15. — quælibet habet essentialiter esse dependens, ob idque cadens a summa simplicitate : I, 161 *b* ; II, 255 *b*-258 *a* ; IV, 654 *b*. Hæc dependentia aliqualiter distincta est ab ipsa creatura : II, 257 *b* ; et dicit ordinem ad Deum ut ad causam : VI, 526 *b*.
16. Creaturarum egressus a Deo, si esset naturalis, esset ab æterno : I, 171 *b*.
17. — de sui intrinseca ratione importat esse ex nihilo, et quare : I, 180 *ab*.
18. Creaturæ omnes procedunt a Deo per cognitionem et voluntatem, ita tamen ut ipsæ non sint ratio cognoscendi et volendi, sed sunt sicut cognitum et volitum : I, 188 *a*, *b*.
19. Deus non est creaturarum causa per accidens, sed causa per se ; et quomodo : I, 214 *b* ; et causa immediata, dans et conservans esse, et influens in causam secundam agentem : *ibid.*
20. In creaturis processio quid importet : I, 222 *b*.
21. Creaturæ nihil possunt agere immediate solæ, id est absque virtute aliqua ab ipsis distincta, vel remota omni influentia divina etiam immediata : I, 214 *a*.
22. — non potest substantiam producere nisi

Digitized by Google

similem per virtutem naturalem, quare : I, 224 *a*.
23. — habet posse producere sibi simile ob corruptibilitatem, et perfectionem in natura : I, 239 *a*.
24. —, seu agens creatum, in qualem formam possit agere : I, 241 *a*.
25. Creaturæ rationalis individuum importat maximam compositionem : I, 378 *b*.
26. — quomodo dicat relationem ad Creatorem, non e converso : I, 480 *ab*. Refertur seipsa ad Creatorem : II, 257 *a*.
27. In creaturis dici aliquid per accidens est per oppositionem ad necessarium, seu per se : I, 33 *b*; III, 434 *b*.
28. — ad Deum refertur triplici ratione, sc. mediante proprietate accidentali, dependentia essentiali, et origine naturali : I, 485 *b*.
29. — item comparatur ad Deum vel per modum exeuntis, sicque sunt omnia naturalia; vel per modum redeuntis, sicque sunt omnia gratuita; vel per modum perficientis vel pervenientis, sicque est unio hypostatica, et per hos tres modos dicitur Deus esse in rebus : II, 47 *b*-48 *a*.
30. Creaturæ non possunt habere unitatem ad invicem nisi per conformitatem vel in natura, vel in voluntate, vel in operatione : I, 505 *b*-507 *a*.
31. Creaturarum præsentia in Dei cognitione qualis : II, 6 *a*, 45 *b*-48 *b*.
32. Creaturarum existentia in Deo qualis : II, 20 *ab*, 21 *a*, 22 *a*, *b*-27 *b*. Creaturæ sunt in scientia Dei, non vero in ejus essentia : II, 20 *a*, 78 *a*.
33. Quomodo in Deo habeant esse æternum : 25 *b*-26 *b*, 45 *ab*.
34. An verius esse in Deo, quam in seipsis habeant : 26 *b*-27 *b*.
35. Creaturas quomodo Deus cognoscat : II, 1 *a*-16 *b*, 65 *a*-89 *b*; IX, 86 *b*-87 *b*.
36. Creaturarum existentia triplex, sc. in materia, in intelligentia, et in arte divina : IX, 588 *b*; XII, 3 *b*.
37. Creaturæ omnes in Deo dicuntur vita, et quare : II, 24 *b*-26 *b*; XI, 257 *ab*.
38. — non est purus actus, quia non est suum esse : II, 40 *a*.
39. Ei repugnat potentia activa infinita, non vero passiva : IV, 325 *b*.
40. Creaturæ quomodo indigeant Dei præsentia immensa, et potentia conservante : II, 40 *ab*.
41. — ex eo quod agit ubi non est, imperfectionis convincitur : II, 41 *a*.
42. — nulla est ubique sicut Deus, id est una et eadem in omni re et loco : II, 43 *ab*.
43. — nulla omnino spiritualis esse potest : II, 43 *b*-44 *a*.
44. Creaturæ quo spiritualiores, eo pluribus in locis esse possunt : II, 43 *b*.
45. — omnis per se existens, cum habeat esse individuatum, habet esse hic et nunc; quia vero habet esse limitatum, habet esse in uno hic, sive in uno loco tantum : II, 299 *b*.
46. Creaturæ an sint causa vel effectus præscientiæ divinæ : II, 68 *b*-69 *b*.
47. — comparata ad Deum est quædam similitudo Dei : II, 86 *a*. In se tamen considerata, habet plus dissimilitudinis, quam similitudinis cum eo : I, 143 *b*, 552 *b*; II, 8 *ab*, 633 *b*-634 *a*; IV, 11 *b*, 36 *b*-37 *a*, 295 *ab*; V, 376 *a*; VI, 466 *a*. Quot modis possit habere similitudinem cum Deo : V, 376 *a*.
48. Creaturarum perfectio quomodo a Deo possit meliorari : II, 161 *b*-169 *a*.
49. — rationalis debuit esse duplex, sc. corporea et spiritualis, ut completum esset universum : II, 262 *b*-264 *b*; VII, 269 *a*.
50. Creaturarum modus, species et ordo; item unitas, veritas et bonitas; item numerus, pondus et mensura constituunt vestigium Dei in ipsis : I, 63 *b*-64 *b*; II, 348 *a*, 629 *a*; IV, 281 *a*; VII, 235 *a*, 258 *a*, 383 *b*-384 *a*, 397 *a*; IX, 38 *a*; XII, 5 *a*.
51. In quo præcise consistat bonitas creaturæ : II, 259 *ab*, 263 *a*; III, 423 *b*-424 *a*; IX, 613 *a*.
52. Creaturæ finitas est ratio quare numero multæ producantur a Deo : II, 261 *b*.
53. Creaturarum multitudo reducitur ad triplex genus substantiæ, sc. ad spiritualem, corporalem et mediam, per quas manifestantur Dei potentia, sapientia et bonitas : II, 262 *a*-264 *b*; VII, 269 *a*; XII, 5 *b*.
54. Creaturæ rationali quomodo competat vestigium Dei : III, 455 *b*-456 *a*; XII, 5 *a*. Creaturæ omnes habent vel umbram, vel vestigium, vel imaginem Dei : I, 69 *ab*.
55. Creaturæ sensibiles quali ordine factæ fuerint intra sex dies : II, 622 *b*-623 *a*. Omnes creatæ fuerunt hoc spatio temporis, vel in simili, vel in ratione seminali, vel in utroque : II, 608 *a*, 626 *a*; VII, 260 *a*, 384 *b*.
56. Massa creaturarum corporearum, omnisque distinctio et ornatus earum, quomodo ordinata fuerint ad triplex caput, sc. ad naturam luminosam, perspicuam et opacam : VII, 259 *b*, 384 *b*-385 *a*.
57. Creaturarum relatio ad Deum per vestigium, imaginem et similitudinem expenditur : II, 631 *a*-648 *b*. Quomodo inibi detur magis et minus : II, 348 *a*, 635 *b*-637 *a*, *b*-648 *b*; IV, 36 *b*; VII, 236 *a*, 259 *a*, 276 *a*, 395 *a*, 397 *a*; XII, 8 *ab*.

Digitized by Google

58. Creaturas produxit Deus non naturaliter, sed voluntarie : II, 635 *b*.
59. Creaturæ omnes sunt in potentia obedientiali Dei ad quemlibet effectum : II, 138 *a*-141 *b*, 163 *b*; III, 29 *b*; IV, 8 *b*, 14 *b*, 154 *b*.
60. Quotuplex potentia tum activa, tum passiva insit in creaturis : II, 139 *b*-140 *b*; IV, 109 *a*.
61. Creaturæ omnes factæ sunt propter Deum, quomodo : II, 267 *a*; III, 59 *b*. Quomodo etiam propter hominem : II, 267 *a*, *b*.
62. Creatura rationalis quomodo dici possit finis omnium aliarum : VII, 248 *b*. Ideo facta est, ut Deum cognoscat et amet : VIII, 393 *a*.
63. — corporalis ad sui perfectionem, et divinæ sapientiæ expressionem, exigit multiformitatem formarum : VII, 260 *b*.
64. — corporea dividitur in cœlestem et elementarem : VII, 260 *a*.
65. Creaturæ corporeæ factæ sunt propter hominem, aliæ in statu viæ, aliæ in statu tam viæ quam patriæ; primæ corruptibiles, aliæ perpetuæ : III, 59 *b*-60 *a*.
66. — nulla rationalis potest habere liberum arbitrium inflexibile per naturam : III, 159 *a*-161 *a*.
67. Creaturam amare citra Deum, vel sub Deo, non est peccatum mortale, profecto autem supra Deum : III, 335 *b*.
68. Creaturarum esse in fieri et conservari quomodo a Deo dependeat, et quidquid est in eis positivum, non vero deficiens : III, 493 *b*-496 *a*; IV, 9 *a*.
69. Creaturas producere nunquam potuisset Deus per voluntatem, nisi generasset Filium per naturam : I, 128 *b*.
70. — assumpta a Verbo, quamvis participet nomen divinum, non trahitur extra terminos creaturæ : IV, 19 *ab*.
71. Creaturæ ad Creatorem nihil est univocum : I, 137 *b*, 144 *a*; IV, 37 *a*, 295 *b*, 306 *a*. Unde in hoc est distantia infinita : II, 633 *b*; IV, 37 *a*.
72. Creaturæ ordinantur ad Creatorem ut ad principium et finem : IV, 306 *a*. Unde valde appropinquant Deo penes similitudinem ordinis, et consimilis habitudinis seu imaginis, vel imitationis : I, 144 *a*; II, 8 *ab*, 634 *a*; IV, 11 *b*, 37 *a*; V, 376 *a*; VI, 466 *a*; VII, 270 *a*.
73. — sola rationalis quare magis assumpta a Verbo, et quæ major convenientia fuerit in ea, quam in cæteris rebus : IV, 35 *b*-39 *b*.
74. Creaturæ quomodo ducant in cognitionem et amorem Dei bonos, et aliquæ magis, aliquæ minus; malos autem ducant in malum : I, 67 *b*-70 *b*; IV, 204 *ab*, 619 *b*, 620 *a*, *b*; VII, 236 *ab*, 438 *a*; IX, 20 *a*, 83 *a*; XII, 3 *b*.
75. Creaturarum dominium communicatum est a Christo B. Mariæ Virgini; præsidentiæ tamen, non omnipotentiæ : IV, 205 *b*.
76. Creaturarum finitas potius dicit complementum, quam imperfectionem : IV, 281 *b*. Unde eis repugnat infinitas : 282 *a*.
77. — aliqua potest in aliquo genere excedere aliam in infinitum : IV, 282 *b*.
78. Creaturæ quomodo repugnet communicatio omnipotentiæ, non vero omniscientiæ : IV, 323 *b*-326 *b*.
79. Quare, cum in omni opere creationis reluceat divina justitia simul et bonitas, creaturæ saltem irrationales dicantur quidem bonæ, non vero justæ : VI, 533 *a*.
80. — nulla absolute habet imperium absque subjectione : IV, 370 *b*.
81. Nulla pura creatura potest reparare aliam; potest vero per generationem inficere : IV, 429 *ab*.
82. Creaturæ irrationales quo sensu possint amari ex charitate : IV, 630 *a*-633 *a*. Quomodo a Deo diligantur : IV, 632 *a*; IX, 86 *b*; XIII, 308 *a*.
83. — debet obedire Creatori : VII, 465 *b*; X, 117 *a*. Quomodo : IX, 134 *ab*.
84. — et Creator quomodo possint dici unum : I, 504 *b*-507 *a*.
85. Creaturarum annihilatio a solo Deo potest fieri : III, 496 *a*; fieret vero per solam subtractionem divini concursus : III, 495 *b*-496 *a*; VII, 271 *b*.
86. Creaturæ quænam remansuræ sint post judicium : VII, 336 *a*.
87. Creaturarum pulcherrima harmonia et ordo exponitur : VII, 383 *b*-384 *a*.
88. — quælibet habet suum ternarium, sc. essentiam, virtutem et operationem : VII, 516 *a*.
89. Creaturæ aliquæ corporales habent statum in diminutione et augmento : VII, 520 *b*.
90. Creaturæ omnes offensæ sunt propter peccatum : X, 39 *b*; XII, 96 *a*. Unde omnes armabuntur contra peccatorem in extremo tempore : IX, 647 *b*; X, 39 *b*, 114 *b*, 117 *a*; XI, 44 *a*; XIII, 288 *b*.
91. Creaturarum distinctio ordinata exponitur : VIII, 70 *b*, 89 *a*-90 *a*; XII, 5 *a*-6 *b*.
92. Creaturæ habent esse per diffusionem divinam, non summam, sed centralem et punctalem : XII, 18 *b*.
93. Creaturæ multiformes, instabiles, mutabiles, etc., quomodo sint a Deo immutabili, etc. : IX, 44 *ab*, 87 *b*, 265 *a*, 580 *a*.
94. — quælibet quomodo sit vox Dei : IX, 594 *a*.

Digitized by Google

95. — quælibet est liber in quo leguntur mirabilia Dei : VII, 237 *b* ; IX, 87 *b*-88 *a*.
96. — Deum benedicit laudando, et bonum ei tribuendo ; Creator vero creaturam, augendo in numero et merito : IX, 189 *b*, 279 *a*.
97. Creaturæ insensibiles in quo sensu Deum laudent : IV, 631 *a* ; IX, 576 *a*.
98. Creaturarum mutabilitas est propter augmentum, diminutionem et vicissitudinem in essentia vel forma, in loco vel tempore : IX, 265 *a*.
99. Creaturæ bonitas addita bonitati Creatoris nihil addit, quare : IX, 83 *a*.
100. Creaturæ quoad esse individuale sunt corruptibiles, quoad esse vero commune incorruptibiles : IX, 613 *a*.
101. Creaturarum bonitas quomodo habeat suos gradus : IX, 613 *b*.
102. Quanta earum perfectio : III, 342 *ab* ; XIV, 110 *b*.
103. Creaturis Deus est lux : XI, 257 *b*.
104. Quomodo creaturæ possint adduci in juramentum : V, 215 *b*-216 *a*.
105. Creaturarum ordo est duplex, sc. ad finem creatum, et ad Deum : VI, 485 *b*.
106. Creaturarum oculi corporei omnino sunt improportionabiles ad visionem beatificam : VI, 537 *a*.
107. Creaturæ omnis nomine venit homo : XIII, 314 *a*.
108. Creaturæ omnes suo modo clamant contra peccatum : XII, 649 *b*.
109. Quo sensu dici possit creaturam esse bonam, vel veram, bonitate vel veritate increata : I, 147 *a*.
110. Creaturarum generatio quomodo differat a generatione Verbi : I, 176 *b*-177 *a*.
111. Creaturarum perfectio duplex, sc. quoad esse primum et naturale, et quod esse secundum et supernaturale : III, 312 *ab*.
112. Creaturarum rationalium finis est summum bonum, quod est supra naturam, aliarum vero bonum naturæ ; quod quidem attingi potest sine gratia, illud vero non : III, 312 *b*.
113. Distinctio in creaturis unde veniat : I, 394 *b*. — 114. Creaturæ unde habeant suos gradus perfectionis : I, 143 *ab* ; II, 309 *ab*.
115. In creaturis est communitas non solum rationis, sed et naturæ : I, 421 *a*.
116. Creaturæ sunt in Deo non secundum realem existentiam, nec ratione personæ, vel etiam essentiæ, sed secundum causalitatem et ideas : II, 20 *ab*, 22 *b*-24 *b*, 87 *b*-89 *b*. Quomodo sint in Deo et per Deum : II, 20 *b*-21 *a*, 22 *a*. Quomodo dici possint esse in Deo secundum aliquid sui : II, 23 *b*. An dici possint in Deo immutabiles : *ibid. inferius*. Respectu Creatoris sunt sicut punctus in comparatione ad lineam : IX, 83 *a*.
117. Actio creaturæ non dicitur esse a Deo quia prævenit aut excitat, sed quia cooperatur : III, 493 *a*.
118. Creaturæ allocutiones ad Deum : VIII, 412 *b*-414 *b* ; IX, 274 *a*, 279 *a*, 281 *ab*.

CREDE, et manducasti ; quare fidei magis, quam charitati, attribuatur corporis Christi manducatio : V, 436 *b*.

CREDENDORUM plura genera enumerantur : IV, 515 *b*. Eorum sufficientia ad duodecim capita reducitur : IX, 73 *ab*.
Vid. ARTICULUS, n. 12.

CREDENDUM. Ad credendum duo sunt necessaria, sc. illustratio veritatis, et testificatio auctoritatis ; primum est per fidem infusam, alterum per scripturam authenticam : VII, 306 *a* ; VIII, 180 *a*.

CREDENTIUM est duplex genus, sc. prout quærunt vel signa, vel intelligentiam : I, 268 *b*.

CREDERE. 1. — est actus intellectus assentientis alicui veritati, seu actus quo quis libere assentitur veritati, non innitens rationi : IV, 478 *b*-479 *a*, 485 *b*-489 *b*.
2. — Deo, — Deum, et — in Deum, quomodo differant : IV, 479 *b*-480 *a* ; VII, 406 *b* ; XI, 560 *a*.
3. — in Deum est actus fidei formatæ : VII, 406 *b* ; X, 6 *a*.
4. — est dupliciter, sc. vel ob auctoritatem divinam principaliter, vel ob auctoritatem sive rationem humanam ; primum est supernaturale, alterum mere humanum : IV, 501 *b*-502 *a*.
5. Creditur ore, corde et opere : IX, 404 *b*-405 *a*.

CREDIBILE. 1. — alio modo est objectum veritatis, alio modo scientiæ : I, 16 *b*.
2. Credibilium diversa genera ; *vid. supra* CREDENDORUM.

CREDULITAS. 1. — quænam cum merito, quænam absque merito ; quænam acquisita, quænam infusa : IV, 502 *ab*.
2. De credulitate bona vel mala auctoritates afferuntur ex sanctis Patribus : VII, 156 *b*-157 *a* ; item ex sancta Scriptura : VIII, 556 *ab*.

CREPUSCULUM est principium noctis, significatque dispositionem ad peccatum : IX, 256 *a*.

CRESCERE quo sensu datum fuerit Adæ in præceptum, et dictum etiam bestiis terræ : VI, 209 *b*.

CRETENSES mendaces, etc. : XIII, 288 *a*.

CRIBRUM diaboli quid sit : XI, 185 *b*-186 *a*.

Digitized by Google

CRIMEN. 1. Crimina quomodo punienda a superioribus : VII, 212 *a*-214 *a*.
2. Criminis impedimenta in causa matrimonii quænam : VII, 430 *a*.
Vid. PECCATUM.
CROCODILUS quale animal, significatque diabolum : II, 606 *a* ; XIV, 54 *a*.
CROCUS quid sit, et quid significet : X, 201 *b*.
CRUCESIGNATI. 1. — sunt qui ad bellum procedunt contra infideles ; mystice sunt pœnitentes homines, et in religionem intrantes : XIII, 235 *b*, 236 *a*, 311 *b*, 556 *a*, 560 *b*.
2. Crucem accipere in subsidium terræ sanctæ an liceat viro invita uxore : VI, 288 *a*.
3. Crucesignatis solemniter promittitur indulgentia et remissio omnium peccatorum : XIII, 236 *a*, 279 *b*, 599 *ab* ; XIV, 126 *b*-127 *b*.
4. Crucesignati adjuvantur a Domino, sunt in tuitione Papæ, et præmiantur : XIII, 235 *b*-236 *a*.
CRUCIATUS damnatorum, et in purgatorio existentium ; *vid.* INFERNUS et PURGATORIUM.
CRUCIFIGENTES Christum quinam sint : IX, 287 *b*.
CRUCIFIGI cum bono, vel cum malo latrone, quid sit : XIII, 311 *ab*.
Vid. CHRISTUS, n. 384-386, *etc.*
CRUCIFIXIO. 1. — hominis cum mundo, et mundi cum homine quomodo facienda : X, 461 *b*-462 *a* ; XI, 210 *b*, 501 *b* ; XII, 33 *a*.
2. — carnis quam necessaria sequenti Christum : XIII, 176 *b*-177 *a*, 311 *a*.
3. — boni et mali latronis quomodo mystice facienda : XI, 210 *b*.
CRUCIFIXUS. Nulla missa celebrari potest sine imagine vel signo Crucifixi : XII, 264 *b*.
CRUDELITAS. 1. — quid sit, et unde proveniat : VII, 533 *b*.
2. Ex crudelitate quæ et quot mala oriantur : VII, 533 *b*-534 *a*.
3. — differt a feritate in eo quod supponit peccatum, hoc vero non : 534 *a*.
4. De crudelitate auctoritates sanctorum Patrum afferuntur : VII, 150 *ab*.
CRUX. 1. — Christi duplex, una interior, altera exterior, et discrimen utriusque : VIII, 320 *a*.
2. Lignum crucis fuit de ligno vitæ paradisi : XIII, 537 *b*.
3. — lignum contemptibile simul et venerabile : X, 70 *b*.
4. — quomodo includatur in nomine Adam : IX, 272 *a*.
5. Passio Christi in cruce quam conveniens fuerit pro remedio peccatorum, pro reparatione hominis, et ejus liberatione a dæmonis potestate : IV, 407 *b*-415 *b* ; VIII, 164 *a*.
6. — Christi compacta est ex quatuor lignis, et quid singula hæc ligna significent : VIII, 164 *b* ; IX, 569 *a* ; XI, 501 *b* ; XIV, 43 *b*.
7. Brachia crucis sunt humeri Christi, super quos imposuit ovem inventam : XI, 5 *b*. Item quid significent : XIII, 498 *b*-500 *a*.
8. Brachia sacerdotis corpus Christi levantia repræsentant patibulum crucis : XIII, 265 *a*.
9. Crucis Christi mirabiles effectus enarrantur : VIII, 164 *b* ; XI, 600 *ab*, 601 *ab* ; XIII, 556 *a*, 557 *b*-558 *b*, 560 *ab*.
10. Crucem Christi, ejus memoriam et figuram quantum timeant dæmones, et quare : IV, 413 *ab* ; XIII, 21 *b*, 558 *a*, 560 *a* ; XIV, 126 *b*.
11. Crucis Christi varia epitheta et similitudines : VII, 12 *ab* ; VIII, 164 *a*.
12. — quam conveniens instrumentum redemptionis nostræ : XI, 299 *b*-300 *a*, 600 *a*.
13. — quomodo trophæum Christi : XI, 600 *a*.
14. — Christi duplici honore veneranda, sc. cultu latriæ et venerationis : IV, 206 *a*-208 *b*.
15. — Christi adoratur non ut res, sed ut signum rememorativum ducens in crucifixum : IV, 208 *ab* ; V, 216 *b* ; XIII, 560 *ab*.
16. Cruci exhibetur honor ab Ecclesia in testimonium excellentiæ non crucis ipsius, sed Crucifixi : IV, 208 *a*.
17. Crucem alloquimur ratione Crucifixi, non ipsius crucis : IV, 206 *ab*.
18. — Christi adoratur cultu latriæ, at non mater Christi, quare : IV, 208 *a*.
19. Crucem prima omnium B. Virgo adoravit : XII, 611 *a*.
20. — Christi ducit nos in cognitionem Christi specialissimo modo : IV, 208 *a* ; XIII, 560 *b*.
21. Crucis Christi quanta dignitas et nobilitas : IV, 208 *ab*.
22. Crucis Christi inventionem et exaltationem celebrat Ecclesia, ut ostendat aliquam venerationem illi deberi præter latriæ cultum : IV, 207 *b* ; XIII, 558 *a*, 560 *a*, 596 *b*-597 *a*.
23. Crucis Christi titulus causam mortis ejus continebat : IV, 423 *ab*. Per hunc declaratus est Christus imperator mundi : XI, 213 *ab*, 500 *a*, 601 *ab*.
24. Crucis laudes enarrantur a sanctis Patribus : VII, 181 *ab* ; XIV, 172 *a*-174 *b*.
25. — lignum vitæ : XII, 264 *b* ; XIII, 555 *b*-556 *a* ; XIV, 289 *a*. — ara, virga, palma, clavis David : *ibid.*, *et* VIII, 164 *a*. — vexillum militum Christi : VIII, 164 *a* ; X, 622 *a* ; XIII, 558 *a*. — cithara : VIII, 164 *a* ; IX, 273 *a*. — navis in quam ascendit Jesus : IX, 286 *a* ; XIII, 345 *a*. — lignum dulcorans omnem amaritudinem hujus vitæ : XIII, 252 *a*. — lignum humile a Domino exaltatum :

Digitized by Google

xiii, 596 *b*. — dormientium resurrectio, infirmorum baculus, pastorum virga, etc.: x, 97 *a*.
26. Per crucis signum confitemur Trinitatem et Redemptorem : xii, 234 *a*. In Missa tot crucis signa multiplicata quid significent : v, 508 *b* ; xii, 265 *a*, 266 *b*, 269 *a*, 270 *b*, 271 *a*, 272 *b*, 273 *a*, 274 *b*, 276 *a*. Quare idem signum fiat in celebratione sacramentorum : x, 622 *a*. Quare magis in fronte fiat : ix, 292 *b*. In domo, in januis, in viis, in frontibus et in mente scribendum : xiv, 622 *a*. — est signum Dei vivi : *ibid*. Ex ipsa crucis consignatione nemo excusatur a cognitione Trinitatis et unitatis Dei, tum passionis Christi, et ab eorumdem fide explicita : iv, 553 *b*.
27. Crucem bajulare quid sit : x, 621 *b*. — a sequentibus Christum portanda, si velint regnare cum Christo : vii, 181 *ab* ; ix, 309 *b*-310 *a* ; x, 463 *ab*, 622 *a* ; xi, 569 *a* ; xii, 330 *ab* ; xiii, 169 *a*, 170 *a*-171 *a*, 235 *b*-236 *a*, 241 *a*, 351 *b*, 451 *b*, 495 *a*, 496 *a*-500 *a*, 558 *b*-559 *a*, 560 *ab*, 597 *b*-599 *b* ; xiv, 126 *b*-127 *b*. — portanda præcipue a prædicatoribus crucis : vii, 321 *a*. Quomodo ferenda : x, 622 *a* ; xi, 206 *b* ; xiii, 168 *b*-169 *a*, 311 *b* ; xiv, 51 *b*-53 *a*, 126 *b*-127 *b*.
28. Crucis Christi duodecim fructus enumerantur : viii, 336 *b*-337 *a* ; x, 97 *a*.
29. Cruces tres, et tres in Calvario crucifixi, significant tria genera patientium : ix, 181 *b* ; xi, 214 *b* ; xiii, 311 *ab*, 495 *b*.
30. — quomodo communis sit bonis et malis : xiv, 43 *b*.
31. — Christi mystice est rigor disciplinæ habens quatuor brachia : xi, 210 *b*. — qua mundus crucifigitur, est paupertas spiritus, habens et ipsa quatuor brachia : *ibid*. — spiritus est fervor spiritus cum quatuor brachiis propriis : *ibid*.
32. Crucis Christi altitudo, latitudo, longitudo, et profunditas quid significent mystice : xi, 600 *ab* ; xiii, 496 *a*-497 *b*, 498 *b*-500 *a*.
33. De cruce nunquam descendere debet Christianus quisque, dum vivit, exemplo Christi : xiii, 236 *a*.
34. Quare oleo inungantur cruces in dedicatione templi : xiii, 236 *a*.
35. — est statera in qua Christus appendit suos thesauros : xiii, 240 *a*.
36. Crucis virga educitur e petra, sc. Christo, aqua gratiæ divinæ, melque et oleum Spiritus sancti : xiii, 294 *ab*.
37. — ejusque effectus significantur per duo ligna collecta a muliere Sarephthana : xiii, 294 *a*, 296 *a*.
38. Crucis Christi gloria quanta : xiii, 495 *a*, 560 *ab*, 596 *b*-597 *a*, 599 *b*. Antiquitus erat supplicium latronum : xiii, 501 *a*, 596 *b*.
39. Crucis lignum unde desumptum : xiii, 557 *b*.
40. Crucis lignum figuratum est in palo, cui serpens æneus affixus est a Moyse : xi, 299 *b*-300 *a* ; xiii, 558 *a*, 598 *a*.
41. Per crucis signum quos triumphos meruerit Constantinus : xiii, 558 *a*.
42. Qui crucem invenit, Christum invenit : xiii, 559 *a*, 560 *a*, 599 *b*.
43. — Christi exaltata est in ejus passione, in apostolorum prædicatione, in sua inventione, in victoriæ collatione et miraculorum operatione : xiii, 596 *b*-597 *a*.
44. — est signum reductivum ad semitam oberrantibus, gratiæ collativum pœnitentibus, roborativum pugnantibus, directivum ambulantibus, promissivum amantibus, defensivum morientibus, perductivum ad gloriam, et ornativum in gloria : xiii, 597 *a*-599 *b*.
45. Crucis signum portans, introductus est latro in paradisum : xiii, 599 *b*.
46. — distinguit filios Dei a servis diaboli : xiv, 126 *b*.
47. — in judicio apparebit ad majorem pœnam damnatorum : vi, 558 *ab* ; xii, 653 *a*. Erit lucentior Solis radiis, sicut et cicatrices Christi : vi, 558 *b*.
48. Sacrificium in cruce oblatum a Christo habuit effectum infinitum : vi, 518 *b*.
49. — est vas medicinale : ix, 196 *a*. Judæus signo crucis munitus erat vas vacuum, sed signatum : xiv, 126 *b*.

Vid. Adoratio, n. 10, Altare, n. 1, 2, Christianus, n. 23, 38, Christus, n. 383-421, Exaltatio.

CRYSTALLUS si objicitur radio, radius eum illuminat, et ei unitur, et pertransitus fit absque mutatione radii, sed cum mutatione crystalli : iv, 10 *a*.

CULICES quare habeant plurimos pedes : xiv, 79 *a*.

CULPA. 1. — quid sit : iii, 458 *b* ; vi, 122 *ab*.
2. — est deformitas quæ privat modum, speciem et ordinem : vii, 345 *a*.
3. Ejus gravitas qualis : vii, 332 *a* ; quomodo infinita : 338 *b*.
4. — alia originalis, alia actualis ; hæc vero vel mortalis, vel venialis : ix, 259 *a*.
5. — et pœna differunt in eo, quod illa est malum quod facimus, ista est malum quod patimur : iii, 108 *a* ; iv, 334 *ab*. An hæc et illa sint circa idem subjectum : iii, 547 *b*-548 *a* ; iv, 334 *ab*.
6. Culpæ magnitudo an dependeat ex bonitate majori vel minori naturæ : ii, 386 *b*.

Digitized by Google

7. Culpam expellere effective spectat ad Deum, formaliter ad gratiam : I, 241 *a*; V, 660 *a*.
8. — in quo instanti expellatur per gratiam : V, 660 *ab*, 669 *a*.
9. — qualem repugnantiam habeat ad gratiam : III, 454 *b*-463 *b*; IV, 337 *a*.
10. Corruptio causata a culpa qualis sit : II, 196 *a*; III, 454 *b*-463 *b*. Quomodo faciat tendere ad non esse : II, 196 *a*.
11. — non ponit hominem extra statum viæ, nec totaliter aufert habilitatem ad gratiam : III, 462 *b*-463 *b*.
12. — præcedens quomodo mereatur sequentem : III, 469 *b*-472 *a*.
13. — deleta, statim removetur pœna æterna, ejusque reatus; non vero omnis pœna temporalis : III, 380 *b*.
14. — si non præcessisset, nulla miseria subsecuta esset : VII, 274 *b*-275 *b*.
15. Impossibile est dari culpam absque pœna : II, 372 *a*; III, 475 *a*-477 *a*. Imo sola culpa infert nocumentum : II, 239 *b*; VI, 536 *b*.
16. — mortalis a veniali quomodo dignoscenda : VII, 278 *ab*.
17. Culpæ quantitas et qualitas an ab eodem principio desumendæ sint : V, 624 *b*-625 *a*.
18. — quare in instanti tollatur, pœna vero nequaquam : V, 606 *a*.
19. — quomodo sit a diabolo : II, 449 *b*.
20. — dicitur tripliciter, sc. vel proprie pro peccato, vel ut pœna peccati, vel ut causa : IV, 69 *b*.
21. Culpæ deletio quomodo fiat : IV, 434 *b*.
22. Culpæ quomodo opponatur sapientia : II, 195 *b*.
23. Quomodo Deus non possit tantam infligere culpæ pœnam, quantam culpa meretur, et hoc ex parte naturæ suscipientis : VI, 536 *b*.
24. — non facit redire peccata jam dimissa : VI, 122 *a*.

CULTOR perfectus quis sit : XI, 566 *b*-567 *a*.

CULTUS. 1. — Dei tripliciter sumitur, prout dirigitur in Deum vel tanquam finem, vel tanquam finem simul et objectum, vel tanquam non solum finem et objectum, sed præcipue honorabilem : IV, 215 *a*.
2. — a servitute differt in eo, quod respicit actum interiorem simul et exteriorem, sed præcipue interiorem; servitus vero exteriorem : IV, 217 *a*.
3. — Dei interior consistit in amore, exterior autem consistit in laude et sacrificio : IV, 197 *b*-198 *a*; IX, 57 *b*.
4. — Dei interior est quo quis se offert Deo tanquam principio suæ creationis, et fini suæ beatificationis : VII, 604 *b*.
5. — Dei exterior consistit in oblationibus, sacrificiis, adorationibus, et similibus : *ibid.*
6. De cultu et adoratione Dei afferuntur auctoritates S. Scripturæ : VIII, 513 *b*-515 *a*.
7. — Dei est de dictamine naturæ : IX, 57 *b*.
8. — quænam requirat ab homine : IX, 150 *a*.
9. — Dei spectat ad pietatis donum : VII, 604 *a*; IX, 57 *b*.
10. — Dei quomodo differat a veneratione sanctorum : VII, 605 *a*.
11. — divinus non est intermittendus ob parentum amorem : X, 282 *a*.
12. — Dei spectat ad philosophiam moralem : IX, 57 *b*.
13. Cultus disparitas quæ bona matrimonii tollat : VI, 396 *b*.
14. Cultus disparitas stat non solum in habitu fidei, sed præcipue in sacramento baptismi : VI, 392 *b*.
15. Qualiter impediatur matrimonium per cultus disparitatem : VI, 392 *b*-406 *b*, 436 *b*.

CUM. 1. Præpositio hæc dicit associationem importantem vel mutuum auxilium, vel conformitatem voluntatis : II, 37 *b*.
2. — dicens associationem, modo suadet conversionem mutuam, modo excludit : I, 329 *a*.
Vid. CON.

CUNEUS est cœtus plurium : IX, 325 *a*.

CUPIDITAS. 1. — quid sit, et quare dicatur amor male accendens et inclinans : III, 598 *b*-599 *a*; VII, 360 *a*; VIII, 135 *b*; IX, 18 *b*.
2. — est radix omnium vitiorum, et superbia initium omnium peccatorum : III, 598 *b*-599 *a*; VII, 524 *a*; IX, 134 *b*; X, 96 *a*, 616 *b*; XIV, 455 *a*.
3. — veri et boni nobis est inserta naturaliter : III, 295 *b*.
4. — infecit Giezi leprosum, et inficit totum mundum : IX, 55 *b*.
5. Cupiditatis abdicatio est præceptorum omnium consummatio : IX, 134 *b*.
6. — et carnalitas avertunt homines a lege Dei, et oculos mentis excæcant : IX, 18 *b*; X, 557 *a*, 584 *b*; XIII, 165 *a*.
7. — assimilatur cani : IX, 18 *b*.
8. Cupiditatis et paupertatis certa quædam relatio proponitur : VII, 75 *b*.
Vid. MUNIFICENTIA.

CURA. 1. — animarum non est committenda juveni et idiotæ : XIV, 525 *b*-526 *a*.
2. — pastoralis non est dominium, sed dispensatio et officium ecclesiasticæ potestatis : XIV, 590 *b*.
Vid. ANIMA, n. 542, 549.

CURANDI modus duplex, sc. per medicamenta vel lenientia, vel aspera : VI, 23 *b*.
Vid. MEDICINA.

Digitized by Google

CURATIO a morbo spirituali fit per pœnitentiam vel baptismum : v, 658 *a*.

CURIA. 1. — alia est diaboli, alia Christi in regno animæ; quæ sint utriusque leges et ordo : ix, 515 *a*.

2. Curiæ ordo in judicio extremo traditur : viii, 332 *a*-333 *b*.

3. Citat Deus homines ad curiam cœlestem verbo prædicationis, beneficiis et flagellis : xiii, 372 *ab*.

CURIALITAS Christi in vocando multos ad cœnam paradisi : xiii, 331 *b*-332 *b*.
Vid. Christus, n. 894.

CURIOSITAS. 1. — est filia superbiæ, et quis sit proprius ipsius character : vii, 360 *b*.

2. Curiositatem vitiosam duo constituunt, scilicet curæ attentio, et utilitatis privatio : ii, 365 *b*.

3. An casus Luciferi fuerit curiositatis peccatum : *ibid.*

4. — in studendo reprehenditur : ix, 19 *a*, 593 *a*.

5. — quare vocetur occupatio pessima : ix, 595 *b*.

6. De curiositate afferuntur auctoritates sanctorum Patrum : vii, 136 *a*-137 *a*; item sanctæ Scripturæ : i, 18 *a*; viii, 631 *b*-632 *a*.

7. — mala quæ sit : ix, 20 *b*-21 *a*; x, 617 *a*; xi, 337 *b*; xii, 236 *b*.
Vid. Acedia, n. 6, Diabolus, Eva.

CURRERE. 1. — in via Dei, est proficere in virtutibus et bonis operibus : xiii, 316 *a*.

2. Omnes quidem virtutes currunt, sed una accipit bravium : ix, 238 *a*, 571 *a*, 578 *b*.
Vid. Cœlum, n. 88.

CURRUS. 1. — igneus Eliæ mystice est charitas, quatuor rotas habens, sc. amorem Dei, sui, amici et inimici : xiii, 379 *a*, 432 *b*. Est etiam pœnitentia ignea per amorem, cujus quatuor rotæ sunt contritio, confessio, satisfactio et restitutio : 35 *b*.

2. — multiplex per quem ascenditur in cœlum sunt diversi status in Ecclesia, sc. conjugatorum, viduarum, virginum, etc. : xiii, 432 *b*.

3. — significat Evangelium, quatuor virtutes cardinales, fidelium cœtum; alias sæcularia bona, et vitia : ix, 238 *b*.

4. Currus Pharaonis, id est diaboli, quatuor rotæ quænam sint : xiii, 255 *a*.
Vid. Charitas, n. 301, Evangelium.

CURSUS bravium temporale et spirituale proponitur incitamenti instar ad laborem : ix, 306 *b*. *Vid.* Currere, n. 2.

CURVIOR motus, signum humiliati : ix, 454 *b*.

CUSTODIA. 1. — triplex servanda in Ecclesia : ix, 581 *a*.

2. — voluntatis triplex, una naturalis, secunda ex charitate procedens, tertia in peccato : ix, 447 *b*.

3. — justitiæ qualiter a judicibus habenda : ix, 454 *a*.

4. — mandatorum per quatuor virtutes : ix, 505 *a*.

5. — pastoris spiritualis alia interior, alia exterior : xi, 479 *b*.

6. — sui habenda : x, 567 *b*.
Vid. Civitas, n. 7.

CUSTODES Fratrum Minorum. 1. — et ministri quinam sint, et quomodo differant : xiv, 581 *a*.

2. — veniunt sub nomine Guardianorum : *ibid.*

CUSTOS, *vid.* Angelus, n. 312-322.

CYBELES mysteria abominanda : x, 101 *b*-102 *a*.

CYCNUS. 1. — quomodo significet hypocritas : xiv, 17 *b*.

2. — relinquit nidum ut audiat cantantes homines, et eorum cantus imitetur : xiv, 5 *b*.

CYNOMYIA quid significet : ix, 252 *b*-253 *a* (*ubi legitur in textu* cœnomyia *juxta Vulgatam.*)

CYPRIANI error circa baptismum hæreticorum excusatur : v, 371 *b*.

CYRI potentia, et infelicitas qualis : xiv, 71 *a*.

D

DÆMON. 1. — est nomen græcum, et quid significet : ii, 413 *b*; viii, 102 *a*.

2. Quæ retia dæmones tendant ad decipiendas animas : xiii, 313 *a*.

3. Honoratio dæmonis numeratur ut effectus spoliationis gratuitorum : vii, 375 *b*.

4. Prælatura dæmonis qualis sit : ii, 371 *b*.

5. Dæmonum servitus inter se qualis : ii, 385 *b*-388 *b*.

6. Quare liceat dæmonibus exire ab inferno, cum id non possint cæteri damnati : vi, 513 *b*.
Vid. Damnati, n. 10, 12, 17, Diabolus.

DÆMONIACI spiritualiter qui sint : xiii, 163 *b*, 279 *a*, 445 *a*.
Vid. Energumenus.

DALETH, littera hebraica, quid significet : ix, 340 *a*; x, 147 *b*.

DALILA, amasia Samsonis, quomodo interpretetur : ix, 332 *a*.

DAMASCENUS non est sequendus in doctrina de Spiritu sancto, nec de imagine ad Spiritum sanctum relata, quare : i, 205 *a*, 502 *b*.

DAMNATIO. 1. — æterna duo importat : ii, 221 *b*; iii, 609 *a*; atque etiam tria : vii, 339 *b*; imo septem : xiii, 126 *a*.

2. — est a Deo secundum voluntatem consequentem : iv, 547 *b*.

Digitized by Google

3. Potest quis damnationem æternam, in casu quo sciret Deum ita decrevisse, velle sibi quoad pœnam sensus, sed non quoad separationem : II, 221 *b*.
4. Quomodo peccatum mortale sit vinculum æternæ damnationis : VI, 22 *ab*.
5. — est mors secunda, quæ provenit a morte prima, sc. peccati : III, 608 *b*; XI, 387 *a*.
6. — æterna quomodo, cum excedat culpam quoad durationem, constanter tamen sit citra condignum : III, 610 *a*, *b*; VI, 57 *a*, 526 *a*, 529 *a*-530 *a*; VII, 338 *b*, 515 *b*; XIII, 587 *a*.
7. Damnationis pœna, miseriæ et æternitas explicantur : VII, 171 *a*-172 *b*.
8. Damnationis sententia expenditur : VIII, 237 *b*, 332 *b*-333 *a*.
9. Damnationis sententia definitiva nunquam admittit revocationem, etsi quis legatur liberatus ab inferno : IV, 451 *a*; VI, 56 *a*, 513 *b*.
10. Damnationis sententia fertur in ipso momento exitus animæ, quæ statim a dæmonibus deducitur in infernum : VI, 66 *b*.
11. — nunquam prædicta legitur, nisi sub conditione : II, 66 *b*.
12. De damnatione peccatoris agitur : XIII, 369 *b*-370 *a*, 425 *ab*, 427 *b*-428 *a*.

DAMNATI. 1. — non possunt recipere bonam voluntatem quoad rectitudinem, quare : II, 394 *a*-396 *a*.
2. Damnatorum pœnitentia est solum ob læsionem propriam, non vero ob offensam Dei : II, 396 *a*.
3. — vellent se non peccasse, et tamen adhuc vellent peccare : V, 579 *b*, 580 *a*; VI, 602 *b*-603 *a*, 618 *b*-620 *a*.
4. Damnatorum pœnarum acerbitas, diversitas, diuturnitas, universitas et inutilitas expenduntur : VI, 57 *a*, 489 *a*-491 *a*, 493 *b*-503 *b*, 526 *a*; VII, 171 *a*-172 *b*, 338 *a*-339 *b*; VIII, 238 *b*-240 *a*; XIII, 126 *a*, 146 *a*, 155 *b*, 263 *b*, 353 *b*-355 *a*, 365 *b*, 586 *b*-587 *a*, 602 *ab*.
5. — utrum diligant Deum, et appetant beatitudinem, vel possint converti ad bonum, an vero eorum voluntas intendatur in malo, et semper peccent : II, 392 *a*-402 *b*; III, 462 *b*-463 *b*; VI, 452 *b*.
6. Damnatis non aufertur aptitudo naturalis ad bonum : III, 463 *a*; IV, 268 *b*.
7. — habebunt characterem sacramentorum ad majorem suam confusionem : V, 381 *a*.
8. In damnatis erit remorsus conscientiæ secundum quantitatem culpæ : V, 598 *a*.
9. — an minorem pœnam habituri sint ob bona opera facta in peccato mortali, et quomodo : V, 597 *b*-598 *b*.
10. — in inferno aduruntur divina justitia jubente, et flatum ignis succendente, absque eo quod accendatur ignis a dæmonibus : VI, 66 *a* (*ubi legitur* flatu ignis succedente).
11. Damnatorum infernus distingui debet a receptaculis cæterarum animarum : VI, 510 *a*-512 *b*; VII, 338 *a*, 377 *a*; VIII, 239 *b*; XIII, 217 *ab*.
12. — post judicium jam a dæmonibus probabiliter non torquebuntur : VI, 540 *b*.
13. Damnatis non prosunt suffragia : VI, 527 *a*-529 *a*.
14. Damnatorum pœnæ non sunt æquales, sed secundum qualitatem demeritorum : VI, 529 *a*-530 *b*.
15. — oculis animæ non videbunt Christi divinitatem, neque a fortiori oculis corporeis, quare : VI, 556 *a*-558 *b*.
16. — videbunt humanitatem Christi gloriosam, crucem et cicatrices cum confusione et tormento : VI, 558 *a*.
17. Damnatorum animæ, et dæmones igne torquentur ordinato non per naturam, sed secundum justitiam : VI, 591 *a*.
18. In damnatis dolor pœnalis aufert ab ipsis actum peccandi, non vero habitum : VI, 602 *b*-603 *a*.
19. — quomodo vellent potius non esse, quam esse : VI, 603 *b*-604 *b*.
20. Damnatorum affectiones quænam increscant, quænam vero minuantur : 605 *a*-606 *b*. Eorum voluntas quomodo invertibilis in malo : 603 *a*.
21. Damnatorum cruciatus ob affectiones internas qualis, et quantus : 605 *b*-606 *b*.
22. — ob odium vellent omnes esse miseros : *ibid.*
23. — quomodo desiderent aliquos non perire : VI, 606 *a*; XI, 47 *a*.
24. Damnatis ex aliorum damnatione excrescit dolor : VI, 606 *b*.
25. Damnatorum tenebræ corporales et spirituales quales : 606 *b*-608 *b*.
26. Damnatis ignis erit in lucem ad videndum horribilia, tetra et tristia : 607 *a*.
27. Damnatorum cognitio, vel memoria, erit ad majorem pœnam et confusionem : 607 *b*-609 *b*, 618 *b*-620 *b*.
28. — cognoscunt beatorum gloriam, et ea quæ circa nos geruntur, ad majorem pœnam, et quomodo : VI, 615 *b*, 616 *b*, 617 *a*; VII, 231 *ab*; XI, 47 *a*.
29. — habebunt cognitionem peccatorum ad majorem confusionem : VI, 608 *b*.
30. — punientur in omnibus potentiis et membris, sed principalius in voluntate et corde : 485 *b*, 608 *b*.
31. Damnatorum animæ habent modum ap-

Digitized by Google

prehendendi ipsorum sensuum : 614 *a*.
32. Damnatorum vermis mirabiliter rodens et puniens, in quibusnam consistat : VI, 618 *b*-620 *b*; VIII, 239 *b*.
33. Damnatorum synderesis qualis : VI, 620 *a*.
34. Damnatorum corpora conservabunt æternaliter proprias deformitates, et quomodo : 484 *a*-485 *b*.
35. Damnatorum desperatio est cumulus omnium pœnarum : V, 17 *b*.
36. — triplex væ experiuntur, quomodo : XIV, 236 *b*.
37. — per speciales fasciculos ligabuntur, qui pares fuerint in culpis : XIII, 112 *b*, 229 *b*.
38. Damnatorum societas erit cum vermibus, cum peccatoribus et cum dæmonibus : XIII, 229 *a*.
39. — semper vivent, et semper morientur miserrime : XIII, 558 *b*.
40. In damnatos Christus fulminabit sententiam damnationis in die judicii : XIV, 132 *ab*.
41. — Christiani sunt in inferiori loco inferni positi sub infidelibus : XIII, 532 *b*.
42. — qualem confessionem Christi habeant : X, 325 *b*.
43. Damnatis motus malus voluntatis imputatur ad supplicium et pœnam, non in demeritum aut peccatum : II, 402 *a*.
44. — habent potestatem remotam, non proximam ad merendum : IV, 268 *b*. *Vid.* ARBITRIUM, n. 6, 7, 13.
45. Damnatorum culpa inexcusabilis, sententia irrevocabilis, pœna interminabilis, gratia irrecuperabilis : XIII, 369 *a*-370 *b*.
Vid. INFERNUS.

DAMNIFICATIO. 1. — oritur ex appetitu vindictæ, estque cum quis alii nocet in bonis temporalibus : VII, 533 *a*.
2. — fit vel faciendo, vel præcipiendo, vel consulendo, vel juvando, vel dissimulando, estque ex suo genere peccatum mortale : VII, 533 *ab*.

DAN significat Antichristum, quare : IX, 100 *a*.

DANIEL significat Christum, et interpretatur judicans : XIII, 217 *a*.

DAPIFER Christus est : IX, 257 *a*.

DAPIFERA, *vid.* MARIA mater Dei.

DARE. 1. — quid sit : I, 240 *b*-241 *a*.
2. — ordinatur ad habendum, ita et accipere : I, 107 *b*, 306 *a*.
3. — proprie aliquid alteri, est transferre rem ejusque possessionem ad illum : I, 238 *b*-239 *a*.
4. — aliud est ex liberalitate communicare, aliud etiam ex auctoritate : 254 *b*-255 *a*.
5. — et accipere sunt correlativa : VI, 253 *a*.
6. —, mutuum dare, et commodare, tria sunt opera misericordiæ, et ideo tres quasi sorores : IX, 291 *b*.
7. — proximo quando sit meritorium, indifferens, vel malum, præcipue in conviviis : X, 611 *b*.
8. Omni petenti dat Deus certissime, copiosissime, prudentissime, frequentissime : XIII, 271 *b*-272 *b*.
9. — quomodo sit melius, quam accipere : XIV, 587 *a*.
10. Nemo dat quod non habet, sc. vel formaliter, vel virtualiter : II, 598 *ab*; item vel formaliter, vel causaliter, aut exemplariter : I, 152 *a*.
Vid. DONUM, MISERICORDIA.

DARI aliquid dicitur multipliciter, sc. vel ut finiens, vel ut perficiens, vel ut serviens; hoc tertium importat potestatem accipientis in rem datam, alia vero duo nequaquam : I, 238 *b*.

DARIUS interpretatur fertilis, et significat Christum : XIII, 331 *a*.

DATIO est dantis actio, sumiturque aliquando pro re data : VII, 586 *a*.

DATUM. 1. — extenditur ad bona naturæ, donum ad gratuita : *ibid.*, et I, 310 *a*.
2. — est participium, vel nomen verbale concernens tempus; donum vero a tempore abstrahit : I, 310 *a*.
3. Quæ sint aliæ differentiæ dati et doni : 310 *a*, 311 *a*, *b*.
4. —, et ratio donandi, qualiter differant : I, 188 *b*.
5. Datumne, an donum, dicendus sit Spiritus sanctus, cum mittitur temporaliter : 219 *b*, 306 *b*-312 *a*.
6. — dicit communicationem in actu, donum in aptitudine : 309 *b*, 310 *b*, 311 *a*.
7. Data homini a Deo ad quinque genera bonorum reducuntur, sc. naturæ, fortunæ, potentiæ, scientiæ et gratiæ, suntque quinque talenta evangelica : XIII, 272 *b*.
Vid. BENEFICIUM, 1-16.

DATURUS, participium, in divinis duo importat, unum sc. æternum, et alterum temporale : I, 309 *a*.

DAVID. 1. — fuit oriundus ex Bethlehem : X, 257 *a*.
2. — auctor Psalmorum, et maximus prophetarum : IX, 156 *b*.
3. An fuerit excellentior Elia, et quomodo se invicem excedant : I, 52 *a*.
4. — cantabat Psalmos in sono psalterii, citharæ et tubarum, et quo mysterio : IX, 157 *a*.
5. — interpretatur misericors : IX, 340 *b*, 496 *a*.
6. — qualem gratiam habuerit in oratione : VI, 285 *b*.

Digitized by Google

7. — quare peccaverit in enumeratione populi, non vero Moyses, vel Saul : v, 575 *b*.
8. Quare populus punitus fuerit post peccatum David, et plaga cessaverit post ejusdem pœnitentiam : v, 575 *b*-576 *a*.
9. — tres planxit, sc. filium, amicum et hostem, et quo mysterio : ix, 164 *a*.
10. — in petendo misericordiam, qualem modum adhibuerit : ix, 220 *ab*.
11. — cum baculo et quinque lapidibus figurabat Christum cum cruce et quinque vulneribus, quibus diabolum prostravit : xiii, 55 *a*, 68 *b*.
12. — tribus vicibus fuit inunctus, qua significatione : viii, 225 *a*.
13. — post peccatum resurrexit devotior : v, 8 *a*.
14. — quam perfectus fuerit pœnitens : ix, 164 *a*.
15. — famosus fuit ex probitate : xiii, 628 *b*.
16. Davidis turris significat fortitudinem adversus vitia : x, 513 *b*; vel scientiam sacræ Scripturæ : x, 622 *b*; xi, 133 *a*, 189 *a*.

DE, præpositio. 1. — importat causalitatem, vel ordinem : v, 487 *b*-488 *a*; xi, 250 *b*.
2. — aliquando tenetur materialiter, aliquando originaliter : i, 109 *a*, 113 *a*, 114 *a*; ii, 247 *b*; aliquando etiam substantialiter : i, 113 *b*; ix, 212 *b*.
3. — potest importare habitudinem partis ad totum, vel principiati ad principium : iv, 277 *a*.
4. — importat etiam conformitatem, similiter et partialitatem : i, 306 *a*.
5. — aliquando dicitur pro occasione : ii, 194 *b*.
6. — et a differunt, quod de dicit habitudinem principii activi, passivi et consubstantialis, a autem principii activi tantum : i, 114 *a*.
7. — indicat transitionem, et ita distinctionem ab alio : i, 91 *a*.
8. — quandoque indicat causam efficientem, quandoque materialem, quandoque identitatem essentiæ, quandoque transubstantiationem, quandoque ordinem successionis : viii, 64 *b*, 211 *b*-212 *a*.
9. — quot modis sumi possit : i, 113 *ab*, 126 *b*; ix, 212 *b*.
10. — in propositionibus de Christo quomodo verificetur : ix, 212 *b*.

DEA. Justitia est sicut dea nostri microcosmi : viii, 304 *b*.

DEBBORA. 1. — fuit una ex quatuor prophetissis Veteris Testamenti : x, 277 *b*.
2. — interpretatur apis habens aculeum, significatque justitiam : *ibid.*
3. Præfuit temporaliter in Israel, non spiritualiter : vi, 200 *a*.

DEBET homo tria Deo, sc. reverentiam, obedientiam et patientiam; tria item proximo, sc. posse, nosse et velle : ix, 244 *b*-245 *a*.

DEBILES. Quid per debiles ad cœnam vocatos intelligatur : x, 613 *a*.

DEBILITATIO. 1. — membrorum et organorum, ejusque signa : ix, 676 *b*-678 *a*.
2. — liberi arbitrii est pœna peccati mortalis : vii, 376 *a*.

DEBITOR. 1. — homo est Deo, sibi et proximo : ix, 305 *a*.
2. Debitor Deus an dici possit : ii, 145 *b*.
3. Debitores quatuor notantur in sacra Scriptura, sc. Deus, spiritus, caro et mundus : ix, 304 *ab*.

DEBITUM. 1. — aliud est ex commisso, aliud ex promisso; illud præit voluntatem, hoc sequitur largitatem promittentis : ii, 145 *b*; xi, 265 *b*-266 *a*.
2. — unum est ex necessitate, alterum ex charitate : iv, 386 *b*, 387 *a*.
3. — nostrum respectu Dei vel est jure conditionis, vel ob reatum satisfactionis : iv, 434 *ab*.
4. — nostrum aliud est bonæ vitæ, aliud pecuniæ, aliud offensæ : x, 209 *b*-210 *a*.
5. — aliud est in mundo, aliud in inferno, aliud in cœlo : xiii, 465 *a*.
6. — aliud est de jure naturali, aliud de divino, aliud de humano : vii, 551 *b*.
7. — dimittere debitoribus nostris quæ bona nobis pariat : x, 210 *a*; xiii, 465 *a*, 466 *b*-467 *a*.
8. — exigens creditor quando peccet : vii, 541 *b*.
9. — majus est, ubi est majus beneficium : x, 571 *a*.
10. — conjugale est actus justitiæ, quamvis aliquando peccatum sit illud vel petere, vel reddere : vi, 283 *a*-295 *a*; vii, 54 *b*, 373 *ab*. *Vid.* Conjugati, n. 1-3, 5-8, 10-11.
11. Debita nostra erga Christum, ob multiplex beneficium, numerantur : xii, 30 *b*-31 *a*.
Vid. Deus, Proximus.

DEBORA, *vid.* Debbora.

DECALOGUS. 1. — quid sit : xii, 231 *b*.
2. Decalogi præcepta sunt fundamenta et regulæ omnium legum et bonorum quæ spectant ad mores : *ibid.*
3. Continent totam legem, seu justitiam ordinantem ad Deum et ad proximum; atque hinc duæ tabulæ : *ibid. inferius*, et 233 *a*; v, 167 *a*-169 *a*. Sunt præcepta moralia : vii, 401 *b*-403 *a*. Digito Dei conscripta in duabus tabulis, quare : vii, 401 *b*.
4. Convenientia qualis in numero denario præceptorum Decalogi : v, 167 *a*-170 *b*, 173 *a*-175 *b*; vii, 308 *a*-309 *a*, 401 *b*-402 *a*; viii, 197 *a*, 276 *b*-277 *a*, 278 *b*; xii, 232 *a*.

Digitized by Google

Quænam mysteria in hoc numero : v, 169 *a*. *Vid.* DECEM, DENARIUS.
5. Ordo præceptorum Decalogi quam fuerit conveniens, et secundum regulam fidei et justitiæ : v, 170 *b*-173 *a* ; VIII, 196 *b*-197 *a* ; IX, 134 *ab*.
6. Decalogi præceptorum qualis dignitas et sublimitas : v, 150 *b*-175 *b* ; VIII, 196 *b*-199 *b*, 275 *a*-282 *b* ; XII, 228 *b*-232 *a*.
7. Quare Deus dederit decem præcepta brevissimo, clarissimo et facillimo modo : XII, 233 *a*.
8. Decalogi præcepta continent prohibitionem septem vitiorum capitalium : v, 170 *a*.
9. Decalogi primum præceptum est magis affirmativum quam negativum : v, 151 *b*, 172 *b*. Quid præcipiat, vel vetet : v, 151 *a*-152 *b*, 166 *a*-175 *b*, 644 *a* ; VIII, 277 *ab* ; XII, 235 *a*-239 *b*. Ordinatur ad venerationem divinæ majestatis, et appropriatur Patri : VII, 402 *a* ; VIII, 197 *ab* ; XII, 232 *a*, 237 *b*. In hoc præcepto includitur charitas erga Deum et proximum : XII, 231 *a*.
10. Decalogi præcepta quare sint in majori numero negativa, quam affirmativa : v, 170 *a*.
11. Decalogi tria prima præcepta respiciunt ordinate Dei majestatem, summam veritatem et infinitatem bonitatem, juxta ordinem trium personarum : v, 152 *a*, 167 *b* ; XII, 233 *a*.
12. Decalogi tria prima præcepta ordinate dirigunt vim irascibilem, rationalem et concupiscibilem animæ : v, 167 *b*. Item ordinant actum operis, oris et cordis : v, 167 *b*-168 *a* ; VIII, 197 *a* ; IX, 134 *b*.
13. Præcepti primi Decalogi observantia ordinat cultum Dei primo et per se, et quomodo : v, 151 *ab*, 167 *a*, 644 *a*.
14. Præceptum secundum explicatur : v, 152 *ab*, 167 *b*, 171 *b*, 172 *a* ; VIII, 197 *b*-198 *a*, 277 *b* ; XII, 239 *b*-242 *a*. Ordinatur ad conformitatem habendum cum summa veritate, quæ appropriatur Filio : *ibid. Vid.* DEUS, n. 30.
15. Præceptum tertium explicatur : v, 153 *a*-154 *a*, 167 *b*, 171 *b*, 172 *a* ; VIII, 198 *a*, 278 *a* ; XII, 242 *a*-244 *b*.
16. Præceptum quartum ordinat hominem ad proximum secundum ordinem charitatis, incipiendo a parentibus, sub quorum nomine intelliguntur cæteri proximi : v, 154 *a*-155 *a*, 168 *a*, *b*, 171 *b*, 172 *a* ; VIII, 198 *ab*, 278 *b*-279 *a* ; XII, 245 *a*-248 *b*. Præceptum honorationis patris et matris explicatur : *ib.* Quid nomine patris hic veniat : XII, 245 *b*.
17. Præceptum quintum explicatur : v, 155 *ab*, 168 *a*, *b*, 171 *b*, 172 *a* ; VIII, 198 *b*, 279 *ab* ; XII, 248 *b*-250 *b*.
18. Præceptum sextum explicatur : v, 156 *ab*, 168 *a*, 169 *a*, 171 *b*, 172 *a* ; VIII, 199 *a*, 279 *b*-280 *a* ; XII, 250 *b*-251 *b*. Inobservantia hujus præcepti est communior ; et major mercatura diaboli, ejusque pœnæ quales : VIII, 279 *b*-280 *a*.
19. Præceptum septimum explicatur : v, 156 *b*-157 *b*, 168 *a*, *b*, 169 *a*, 171 *a*, 172 *a* ; VIII, 199 *a*, 280 *a* ; XII, 251 *b*-252 *b*.
20. Præceptum octavum explicatur : v, 157 *b*-158 *a*, 168 *a*, *b*, 169 *a*, 171 *a*, 172 *a* ; VIII, 199 *a*, 280 *b*-281 *a* ; XII, 252 *b*-253 *a*.
21. Præceptum nonum, et decimum explicantur : v, 168 *ab*, 169 *a*, 171 *a*, 172 *a* ; VIII, 199 *ab*, 281 *b* ; XII, 253 *ab*.
22. Quare peccata cordis prohibeantur in ultimis præceptis : v, 227 *b*-228 *a*.
23. Quare in historica, ut videtur, veritate quinque numero præcepta conscripta fuerint per utramlibet tabulam, in spirituali vero sensu prima tabula contineat tantum tria, secunda vero alia septem : v, 173 *a*-175 *b* ; VIII, 276 *b*-277 *a*.
24. Decalogi præcepta enumerantur, et singulatim considerantur : v, 150 *b*-226 *b* ; IX, 134 *ab* ; XII, 231 *a*-254 *a*.
25. Decalogi præcepta quam convenienter a Deo nobis sint imposita : v, 158 *b*-160 *b*.
26. Decalogi præcepta sic distincta pertinent ad legem scriptam ; sed quoad obligationem pertinent ad legem naturæ : v, 164 *b*-165 *a*.
27. Decalogi præcepta quare fuerint scripta in tabulis lapideis : v, 166 *a*.
28. Decalogi præceptorum observatio quomodo remansura sit in patria cœlesti : v, 165 *b*.
29. Decalogi præcepta vel prohibent quod de se malum est, vel præcipiunt quod de se bonum, et ob id obligaverunt semper, et semper obligabunt : v, 164 *b*-165 *a*.
30. Præcepta Decalogi quomodo dicantur modo innata, modo data : VIII, 196 *b*.
31. Decalogi præcepta in quo sensu obligent ad opus formatum, et in quo non : 160 *b*-163 *b*.
32. Decalogi præceptorum observantia suadetur tum ob auctoritatem mandantis, tum ob utilitatem observantiæ multiplicem, tum ob evitationem malorum et periculorum, tum ob irreprehensibilitatem mandatorum ipsorum : VIII, 275 *a*-276 *b* ; XII, 228 *b*-231 *a*.
33. Decalogi præcepta sunt ordinata ad perfectam executionem virtutum theologicarum et cardinalium secundum ordinem duarum tabularum : v, 48 *b*.
34. Decalogi præcepta qualem gratiam exi-

Digitized by Google

gant ad hoc ut possint observari : III, 292 *ab*.
35. Decalogi præcepta non possunt tolli, seu dispensari a Papa : VI, 40 *a*.
36. Peccata contra primam tabulam Decalogi sunt mala in se et secundum se, peccata vero contra secundum mala quidem sunt in se, sed non secundum se; et ideo Deus a præceptis hujus, non vero illius, dispensare potest : II, 218 *b*.
37. In præceptis Decalogi quædam sunt principaliter et expresse prohibita, quædam implicite ut annexa : V, 644 *a*.
38. Transgressores Decalogi notantur per decem plagas Ægypti : VIII, 282 *ab* ; XII, 254 *a*-255 *b*.
39. Decem mandatorum observatores a lepra culpæ mundantur, a pœna gehennæ liberantur, pecunia gratiæ ditantur, vita gloriæ non privantur : XIII, 411 *a*-412 *a*.
Vid. LEX, PRÆCEPTUM.
DECEM. 1. — viri leprosi mundati a Christo quid significent : XIII, 410 *b*-411 *a*.
2. — viri justi, et decem servi, et decem virgines, quænam sint : 411 *ab*, 424 *a*.
3. — drachmæ,— lineæ horologii,— præcepta Decalogi quid significent : XI, 7 *b*, 8 *a*.
Vid. DECALOGUS, n. 4, DENARIUS.
DECEPTIO. 1. — et error venit ex deordinatione judicii, vel in cognoscendis, vel in agendis : II, 411 *b*; III, 144 *b*. Hinc non est proprie in somniis : III, 146 *a*.
2. — phantasiæ protervæ quænam : II, 412 *a*; III, 146 *a*.
3. — qualis sit in angelis malis : II, 412 *a*.
4. — Adæ et Evæ qualis fuerit : III, 126 *a*, 145 *b*; VII, 564 *b*; IX, 21 *a*.
5. — circa scibilia et opinabilia quomodo accidat : III, 144 *b*.
6. — venit aliquando ab intrinseco, aliquando ab extrinseco : III, 145 *a*.
Vid. ADAM, n. 19.
DECIMA. 1. — est pars decima de frumento, reservata olim iis qui deputati erant cultui divino; quæ fuerit hujus moris origo : IV, 76 *b*.
2. Decimæ dabantur Levitis a Judæis, tum summo pontifici a levitis, hæcque vocabatur decima decimæ : IX, 263 *a*.
3. — offerenda a Christianis est decima dierum, sc. quadragesima, et quare non nona, vel undecima : IX, 269 *b*.
4. — quam offerunt Christiani significat decimam drachmam perditam in homine, et a Christo recuperatam : XI, 7 *b*.
5. Decimas offerri Deo de omnibus nostris redditibus quam utile et sanctum : VII, 124 *a*.
DECIMATIO. 1. — erat decimæ partis donatio ad præfigurationem curationis universalis, quæ futura erat per oblationem Christi : IV, 76 *b*; IX, 233 *a*; XI, 8 *a*.
2. — est actus moralis, sacramentalis et figuralis : IV, 76 *b*.
3. — quare fieret in grano frumenti, et quid significaverit : IV, 77 *a*.
4. — in eo differt a baptismo et circumcisione, quod illa est actus pro persona, ista vero actus personæ; hinc decimatio extendebatur etiam ad futuros, ista vero ad præsentes tantum : IV, 76 *b*, 77 *a*.
5. — erat remedium in lege naturæ pro peccato originali, non ex se, sed cum fide adjuncta : IV, 272 *b*.
6. — an fuerit obligatoria : IV, 76 *b*.
DECIMATUS. 1. Christus non fuit decimatus in Abraham, quare : IV, 77 *b*-79 *a*.
2. Beata Virgo fuit decimata in Abraham : 78 *b*.
DECISIO. 1. — seminis quomodo sit via ad corruptionem : III, 79 *b*.
2. An fuisset in statu innocentiæ, et quomodo : 79 *a*.
DECLINARE. 1 — a malo stat dupliciter, sc. vel contrarie per actum positivum ad bonum, vel privative nihil agendo; primum est meritorium, alterum non : III, 158 *b*.
2. — a malo dicit habitum diversum ab illo, quo quis facit bonum, quomodo : III, 615 *b*.
DECLINATIO a casu recto in genitivum et alios casus, mystice sumpta, Deo quantum odibilis : X, 192 *b*-193 *a*.
DECOR alius est divinitatis, aliusque humanitatis, hicque est vel animæ, vel corporis, vel resurrectionis : IX, 269 *a*.
DECRETA. 1. — et judicia Dei non solum justa, sed ipsa justitia sunt : IX, 414 *b*.
2. — imperialia quænam promulgata angelico ministerio : IX, 418 *b*.
3. — et canones ordinata fuerunt a tempore Leonis Primi, pontificis : IX, 107 *a*.
DECURIONES sunt qui administrabant justitiam de ordine curiæ, vel qui præerant decem viris : XI, 217 *b*.
DECUS, *vid.* HONOR.
DEDICATIO. Quare in dedicatione templi legatur evangelium de Zachæo : XI, 103 *a*. *Vid.* CONSECRATIO, n. 1, 6, ECCLESIA.
DEDUCERE. Deus deducit diminuendo, protegendo, erigendo, conservando : IX, 228 *b*.
DEDUCI in semitam, vel in semita, quid discriminis inter utrumque : IX, 302 *a*.
DEFECTIO. Produci per defectionem quid sit : I, 305 *b*.
DEFECTUS. 1. — hominum vel sunt ex absentia gratiæ, vel ex compositione partium constituentium : IV, 336 *a*.
2. — alii sunt ex culpa solum, alii et ex culpa, et ad culpam : IV, 336 *b*. Item alii mere na-

Digitized by Google

turales et communes omnibus, alii personales : *ibid.*
3. — alius est qui dicit privationem alicujus positionis et ordinis, alius qui dicit privationem positionis solum : III, 505 *a*.
4. Defectum facere est deficere, quod non potest Deus : *ibid.*
5. — hominis ad tria capita reducuntur, sc. necessitatem moriendi, errorem in cognitiva, et defectionem in affectiva : IX, 225 *b*.
6. Item alius defectus sanctitatis, alius cognitionis, alius pronitas ad malum, alius inhabilitas ad bonum : XI, 320 *ab*.
7. Homo contrahit necessario defectus a parentibus propter legem propagationis et concupiscentiæ : IV, 338 *a*.
8. Homo in persona Adæ descendit in Jericho, id est in defectum, et incurrit revera defectum triplicem, sc. ignorantiæ, ignaviæ et inconstantiæ : XIII, 406 *ab*.
9. — hominum ad quatuor capita reducuntur, sc. mori, falli, miserum esse, et vinci : II, 128 *b*-129 *a*.

Vid. CHRISTUS, n. 210, 273, DEFICERE.

DEFENDI. Quænam peccata defendi licite possint, id est excusari : V, 675 *a*.

DEFENSIO. 1. — peccati est gradus superbiæ, quando et quomodo : VII, 360 *b*.
2. — adversus injuriantem aliquando licet : X, 374 *b*-375 *a*.

DEFICERE. 1. —, apud scriptores sacros, est vel desinere, vel diminui : IX, 306 *b*.
2. Peccare nihil aliud est quam deficere : XIII, 406 *a*.
3. — a Deo, — sub Deo, — in Deo, — in Deum, quid varie significent : IX, 243 *b*.

Vid. DEFECTUS, n. 1-9.

DEFICIENTIA hominis in bonis spiritualibus exponitur : XI, 534 *ab*.

DEFINIBILIS. 1. Nullum simplex est definibile : I, 406 *b*.
2. — non est Deus : I, 149 *a*, 407 *b*.

DEFINIRI. 1. — prima non possunt, nisi a posteriori : I, 389 *b*.
2. Quod vere definitur, habet multiplicitatem naturarum : II, 311 *a*.

DEFINITIO. 1. Conditiones bonæ definitionis quæ sint : I, 406 *b*; IV, 496 *a*; XII, 11 *a*.
2. — alia est materialis ratione substrati, alia formalis per actum formalem : III, 446 *b*.
3. — alia absoluta, alia accidentalis : I, 497 *a*.
4. — non potest tolli a definito, etiam per miraculum, et vice versa : V, 510 *a*.
5. — est quæ facit innotescere veritatem : XII, 11 *a*.
6. — accidentium qualis sit : I, 407 *a*.
7. —, divisio et ratiocinatio sunt modi scientiarum humanarum : VII, 233 *a*.
8. — est deficiens, in qua tot sunt vocabula ex parte definitionis, quot ex parte definiti : III, 198 *a*.
9. — alia est rei, alia nominis : *ibid.*
10. De quocumque prædicatur definitio, et definitum prædicari potest : I, 110 *b*.
11. Quæ habent diversas definitiones non posse prædicari de uno et eodem essentialiter, num semper sit verum : IV, 154 *b*-155 *a*.

DEFINITIVE esse est superius ad esse circumscriptive : V, 460 *a*. *Vid.* LOCUS.

DEFINITUM. Quod semel definitum est, nulla debere iteratione retractari, quomodo sit verum : VI, 345 *b*.

DEFORMATIO divinæ imaginis est sequela peccati mortalis : VII, 375 *b*.

DEFORMITAS alia est naturalis, alia voluntaria : II, 371 *b*.

DEFUNCTUS. 1. Defunctis prosunt suffragia Ecclesiæ et sacrificium Missæ : VI, 508 *a*; XII, 271 *ab*; XIII, 624 *a*; non ad modum meriti, sed ad solutionem pœnæ : VIII, 230 *b*.
2. Quænam suffragia prosint defunctis, et quibus : VIII, 231 *ab*; XIII, 622 *b*, 624 *b*.
3. Quomodo suffragia possint prodesse beatis et damnatis : VIII, 231 *b*.
4. Defunctorum animæ qualem pœnam patiantur : XIII, 624 *b*-625 *b*.
5. Defunctorum corpora quare intra septa ecclesiæ sepeliri solerent : XIII, 636 *a*.
6. Quare in invitatorio defunctorum cantetur ab Ecclesia : *Regem cui omnia vivunt* : VIII, 447 *a*.
7. Defunctorum officium quare non habeat secundas vesperas : IX, 269 *a*.
8. Defunctorum corpora in ecclesia posita quare nunquam sint sine lumine : IX, 260 *a*.
9. Defunctorum commemoratio quare proponatur ab Ecclesia post festum omnium Sanctorum : XIII, 622 *b*.
10. Defuncto, qui in vita legavit opera pia, statim obvenit meritum quoad opus operans; quoad opus operatum vero, solum dum fiunt : VIII, 231 *a*.
11. Sola misericordia comes est defunctorum : X, 558 *b*.

Vid. EXEQUIÆ, PURGATORIUM, SUFFRAGIUM.

DEGENERARE quid sit, et quotuplici modo fiat : I, 325 *a*.

DEGENERATIO, seu peccatum naturæ, quando fiat : VII, 518 *a*.

DEIFICATUS, id est factus Deus, importat existentiam antecedentem deificationi, ac proinde de nemine, nec de humanitate quidem Christi, dici proprie potest : IV, 167 *ab*.

DEIFORMIS vita quomodo in hoc mundo duci possit : VIII, 475 *b*-476 *b*.

Digitized by Google

DEIFORMITAS. 1. — acquiritur per gratiam et gloriam, ac proinde duplicis est generis : II, 340 *b*.
2. — gloriæ facit plura simul intelligere : IV, 389 *b*.
Vid. ANGELUS, n. 150, CHARITAS, n. 205.
DEITAS. 1. Habens deitatem dici potest vel neutraliter, vel masculine : I, 384 *b*-385 *a*.
2. Hoc nomen *Deitas* melius exprimit formam Dei, quam illud *Divinitas*, quare : I, 257 *b*.
3. In quo differant deitas et divinitas : I, 257 *b*.
Vid. DIVINITAS.
DELECTATIO. 1. — quid sit : I, 41 *a*, 44 *b*; III, 81 *a*, 167 *a*; VI, 586 *b*-587 *a*; XII, 8 *b*; XIII, 331 *a*; XIV, 60 *b*.
2. — duplex, sc. naturalis et voluntaria : VIII, 132 *a*.
3. — voluntaria iterum duplex, sc. alia in Deo, alia in creatura : *ibid.*
4. — spiritualis est contemplationis consummatio : IX, 485 *a*.
5. — venerea unde procedat : III, 81 *a*. (*Vid.* ADAM, n. 60.) Quomodo vocetur delectatio somnii : X, 49 *a*.
6. — potentiæ consistit in complemento et facilitate ipsius actus : III, 81 *ab*.
7. — visus, — auditus, naturalis et curiositatis, et — tactus et aliorum sensuum qualiter differant : III, 81 *b*; XII, 7 *b*; XIV, 60 *b*.
8. — sensuum quam noxia sit animæ : XIII, 252 *ab*.
9. In sensibus visus et auditus magis delectatur homo delectatione spirituali, quam in cæteris, et quomodo : III, 81 *b*.
10. — beatorum major erit in visu, quam in cæteris sensibus : *ibid.*
11. — voluntatis in quo consistat : III, 167 *a*.
12. — omnis supponit aliquam suggestionem, estque vel solum sensualitatis, et ob id absque peccato, vel cum peccato propter advertentiam : III, 180 *a*-184 *a*.
13. — quomodo supponat operationem sensuum : III, 184 *b*, 186 *a*; XII, 7 *b*, 8 *b*.
14. — peccati quem progressum habeat in tentatione : III, 185 *b*, 188 *a*-189 *a*.
15. — morosa quando sit peccaminosa mortaliter, et quando venialiter, vel quænam mora requiratur : III, 178 *ab*, 188 *b*-189 *a*; VII, 567 *ab*; VIII, 132 *ab*. — 16. An in omnibus peccatis æque sit peccaminosa, ac in venereis : III, 179 *a*. *Vid.* MOROSUS.
17. — est venenum serpentis inferens mortem animæ : III, 185 *b*, 188 *a*; VIII, 360 *b*; XIII, 10 *b*.
18. Delectationis pravæ mala : VII, 66 *b*-67 *a*.
19. Absque delectatione anima esse non potest : VII, 66 *b*.
20. — perfecta esse non potest absque amore mutuo : I, 190 *b*.
21. — sequitur apprehensionem rei convenientis : XII, 7 *b*.
22. — quænam sit bona, quænam indifferens, quænam vero mala : VIII, 132 *b*.
23. — mala in quo consistat : XIII, 248 *b*-249 *b*.
24. — omnis bona vel indifferens ad solum Deum reducitur : XII, 8 *b*; XIII, 330 *b*; XIV, 61 *a*.
25. — sensualis, maxime circa tactum, impugnat donum intellectus, sc. ebrietas ex parte anteriori, luxuria ex posteriori : IX, 41 *a*.
26. —, sicut dolor, est in instanti : V, 636 *b*.
27. Delectationes carnales sunt siliquæ porcorum non satiantes animam : XIII, 450 *a*. *Vid.* SILIQUA.
28. — carnalis vino comparatur : XI, 538 *b*.
Vid. ADAM, n. 60, AMOR, n. 38, COMPLACENTIA, n. 1-2, DELICATA, DILECTIO, MUNDUS.
DELERE, *vid.* CONTRITIO.
DELIBERATIO pro statu viæ indiget collatione et successione; et in gloria fieri potest in instanti : II, 333 *b*, 334 *b*, 374 *a*; IV, 389 *b*.
DELICATA est divina consolatio, quæ non admittit secum terrenas delectationes : XIV, 33 *a*, 127 *b*.
DELICIÆ. 1. — mundanæ quam vanæ : IX, 598 *a*.
2. — in hoc mundo, et in altero non possunt consequenter haberi : XIII, 293 *b*.
3. Ubi non est amor, ibi non possunt esse deliciæ : I, 190 *b*.
Vid. CHRISTUS, n. 823, CONSOLATIO, n. 1-2, MUNDUS.
DELICTUM. 1. — dicitur quasi derelictum bonum, estque transgressio præcepti affirmativi : VII, 236 *b*, 278 *a*, 351 *b*.
2. Delicti differentiæ sunt ignorantia, omissio et negligentia : VII, 351 *b*-353 *a*.
3. — quando dicendum sit notorium et plene probatum : V, 548 *b*, 706 *b*.
Vid. NOTORIUM.
DELINQUENTIUM tria genera in religionibus, et qualis circumspectio adhibenda in eorum correctione : XII, 148 *b*-149 *b*.
DEMERITUM ; *vid.* DAMNATI, n. 14, 43, MERITUM.
DEMETRIUS interpretatur nimium persequens, significatque malum judicem : IX, 349 *b*.
DEMOCRITUS, ut philosophiæ operam daret, omnibus renuntiavit : XIII, 524 *b*.
DEMONSTRATIO. 1. Demonstrationes scientificæ sunt de his quæ semper fiunt : VI, 350 *a*.
2. — qualis argumentatio : IV, 529 *b*; VIII, 330 *b*.
3. In demonstratione medium, per suam evi-

Digitized by Google

dentiam et convenientiam cum extremis, compellit rationem ad assentiendum : IX, 22 *b*.

Vid. SYLLOGISMUS.

DENARIUS nummus. 1. Denariorum amor inficit hominem : IX, 55 *a*.

2. — mystice est anima, cujus imago examinabitur in morte : XIII, 475 *b*-476 *a*.

3. — est pretium quod datur laborantibus in vinea : XI, 8 *a* ; XIII, 118 *a*, 119 *a*-120 *a*, 237 *a*, 289 *a*.

4. — falsus est mendacium : VIII, 280 *b*.

5. — dicitur homo, et secundum ipsius inscriptionem judicabitur : XI, 140 *b*.

Vid. ANIMA, n. 398, NUMMUS.

DENARIUS numerus. 1. Denarii numeri perfectio qualis : V, 169 *a* ; XI, 8 *a*.

2. — continet in se unitatis, ternarii et senarii numeri perfectiones : V, 272 *b*.

3. — est ultimus numerorum : IX, 578 *a*.

Vid. DECEM, n. 1-3.

DENOMINATIO. 1. — in quo sensu dicatur quod fiat a digniori : I, 235 *b*-236 *a* ; II, 474 *a* ; III, 216 *b* ; IV, 45 *b* ; V, 195 *a* ; VI, 229 *b*.

2. — alia est per inhærentiam, alia per circumincessionem : III, 270 *b*.

3. — accidentis non potest fieri nisi ad id, ad quod comparatur ut accidens : II, 51 *b*.

4. Si relatio est inter extrema, denominatio debet fieri in eo, in quo est major dependentia : VI, 228 *a*.

5. — operis moralis est ab intentione : V, 195 *a*.

6. — extrinseca nihil realiter distinctum a denominante ponit in re denominata, sed tantum secundum modum dicendi : II, 95 *b*.

7. — non fit ab his quæ raro, sed quæ frequenter fiunt : V, 195 *a*.

Vid. ACCIDENS, n. 4, 37, 45, EFFECTUS.

DENOMINATIVA prædicatio. 1. — fit vel per inhærentiam, vel per modum transmutationis, vel per modum possessionis, vel per modum unionis : IV, 154 *ab*.

2. — fit per modum concretionis, sicut prædicatio per identitatem fit per modum abstractionis : I, 433 *b*.

Vid. PRÆDICATIO.

DENS. 1. Dentes alii sunt incisivi, alii canini, alii molares ; per primos intelliguntur verba dolosa, per secundos detractoria, per tertios manifeste mala : IX, 227 *b*.

2. Dentem caninum evitat humilitas : I, 25 *b*.

3. Dentes draconum sunt tentationes diaboli et mundi : XIII, 10 *b*.

Vid. ANIMA, n. 406.

DENSITAS et raritas in elementis causantur a frigido et calido, dissolvente vel constringente partes materiæ ; in cœlis vero causantur a situ diverso partium : II, 595 *b*.

DENUNTIATIO quando facienda prælato de peccato proximi : IX, 666 *b*.

DEO GRATIAS, salutandi modus, a B. Virgine initium habuit : XII, 544 *a*.

DEORDINATIO multiplex est in peccato mortali, cui respondet in inferno multiplex pœna : VII, 338 *b*-339 *b*.

Vid. PECCATUM.

DEPENDENTIA. 1. — creaturæ ad Creatorem quam relationem constituat, et quomodo distinguatur a creatura : I, 480 *b*, 485 *b* ; II, 255 *b*-258 *a*. *Vid.* CREATURA, n. 3, 14, 25, 27, 28.

2. — est triplex, prima per comparationem ad compositionem, secunda cum aliis, tertia ad suam causam : I, 161 *b*.

3. — animæ ad corpus, et vice versa, est in ordine ad compositionem cum aliis, estque secundaria, non essentialis : *ibid.*

Vid. ANIMA, n. 134-136, 139, 142, 145, 147.

DEPRECATIO. 1. — est de malis amovendis, oratio pro bonis adipiscendis ; sed communiter unum sumitur pro altero : X, 129 *a*.

2. — habet tres proprietates, sc. humilitatem, assiduitatem et affectuositatem : IX, 535 *b*.

DERELINQUERE. 1. Deum derelinquere, quam malum et amarum : XIII, 400 *ab*. Hoc fit potissime per ingratitudinem : 401 *b*.

2. Homo derelinquens Deum propter aurum, idololatra potest vocari : XIII, 150 *a*. Perdit pacem : 226 *b*.

Vid. DESERERE, DESERI.

DERELINQUI. Homo tripliciter a Deo derelinquitur, sc. intus, sed non foris ; foris, sed non intus, et foris simul et intus : X, 146 *a*.

DERISIO. 1. — est detestatio seu contemptus proximi, in quantum fit verbis ; subsannatio vero fit aliquo gestu contemptibili, et irreverentia consistit in modo loquendi ; suntque fructus superbiæ : VII, 526 *b*-527 *a*.

2. — quam perniciosa : VII, 130 *b*.

3. De derisione multa ex S. Scriptura : VIII, 568 *b*.

DERISOR. 1.—, arrisor et adulator in quo differant : IX, 291 *b*.

2. — est veluti cæcus, qui spuit, et nescit ubi : VIII, 281 *a*.

DERIVATIO. Produci per derivationem, quid sit : I, 305 *b*.

DERIVATIVUM, *vid.* CONCRETUM, n. 2, *etc.*

DESCENDERE. 1. — Dei in mundum est aliquod novum operari in creatura : VIII, 57 *b*.

2. Servitur diabolo, descendendo de vitio in vitium : XIII, 416 *b*.

Vid. DEFECTUS, n. 8.

Digitized by Google

DESCENSUS. 1. — ad peccatorum tenebras, ad pœnitentiam, ad sepulcrum et in infernum expenditur : XIII, 389 *a*-390 *b*.
2. — per vitia, et ascensus per virtutes multiplex expenditur : XIII, 432 *a*.
3. — ordinatus ad ascensum, fuit descensus Christi ad inferos : IV, 469 *b*.
4. — multiplex hominum expenditur in bonum, et in malum : XIII, 389 *a*-390 *b*.
Vid. CHRISTUS, n. 230, 521, 523, 527.
DESCRIPTIO totius orbis qualiter facta in nativitate Christi, et an fuerit licita : X, 255 *b*-256 *a*.
DESERERE vel deseri. 1. Homo cum deserit Deum, fornicator est spiritualiter : X, 199 *a*.
2. Deus deseritur vel ob terrenorum amorem, vel ob voluptates : XI, 357 *b*.
Vid. ANIMA, n. 426, DERELINQUERE, n. 1-2, DERELINQUI.
DESERTUM. 1. — quid sit : XI, 535 *a*; XIII, 147 *b*.
2. — quomodo significet mundum, vel infernum, vel e contrario vitam justorum, tum in præsenti, tum in futuro, vel denique vitæ progressus : IX, 253 *a*; XIII, 153 *a*.
3. — significat etiam religionem, quomodo : X, 326 *a*; XIII, 147 *a*-148 *b*.
4. Deserti laudes, et quomodo sit aptum ad serviendum Deo : *ibid.*
Vid. COELUM, n. 93.
DESIDERIUM. 1. — est vel de acquirendo, vel de continuando : V, 17 *a*.
2. — num semper habeat spem adjunctam : *ibid.*
3. — an sit semper rei absentis : IV, 597 *a*.
4. — frustratum an semper tristitiam afferat : II, 519 *a*.
5. — boni et veri in generali non est gratiæ gratis datæ opus, sed tantum in speciali : III, 295 *b*-296 *a*.
6. — moriendi quando sit bonum, et quando malum : IV, 649 *a*.
7. De desiderio moriendi pro Christo agitur : XIV, 431 *a*-434 *b*.
8. — multiplex expenditur : IX, 477 *b*.
9. Triplex desiderium habent sancti Patres, sc. ut fruantur Deo, ut uniantur ejus Ecclesiæ, et liberentur a diabolo, a peccato et ab inferno : IX, 166 *a*.
10. — æternorum quomodo tribulationibus excitetur : XI, 47 *b*.
11. — alicujus rei excitatur per ejus speciositatem, utilitatem et deliciositatem : XIII, 7 *a*.
12. — ardens necessarium est volenti Deo servire : XII, 181 *b*.
13. Desideria sancta et pia varia proponuntur animæ : XII, 129 *a*-131 *b*. Non possunt haberi nisi per orationem et contemplationem : 26. Sunt via ad Deum, ad supernam Jerusalem, solumque sunt amantium : VIII, 3 *ab*. Sunt verba animæ, et clamor perveniens ad aures Dei : VIII, 413 *b*. Sunt signa habitationis Spiritus sancti : XIII, 284 *ab*.
14. Desideriorum bonorum fructus : VII, 197 *a*-198 *a*.
15. — in viatoribus, quia est boni absentis, importat imperfectionem, minime vero in beatis : IV, 597 *a*.
16. — æternorum quomodo differat a desiderio temporalium : VI, 61 *a*.
17. Desideria bona quam proficua : VII, 197 *a*.
18. Carnalia desideria vino comparantur : XI, 538 *b*.
Vid. ANIMA, n. 287, 453, APPETITUS, 7, 20, 21.
DESIDIA dicitur quasi desistentia, et ad eam consequuntur torpor et pigritia : VII, 353 *a*.
DESINIT. Hoc Verbum duplicem habet expositionem, prout res in ultimo sui est, vel a primo incipit : V, 667 *a*.
Vid. MODUS.
DESISTERE, *vid.* DESIDIA.
DESITIO. 1. In desitione et inceptione alicujus rei quomodo dentur duo indivisibilia contigua : V, 485 *b*.
2. De desitione et inceptione rerum agitur : I, 180 *b*-182 *b*; II, 44 *b*, 253 *a*-255 *b*, 258 *a*; IV, 252 *b*-258 *b*; V, 485 *a*-487 *a*, 667 *ab*.
Vid. INCIPIT.
DESOLATIONIS abominationem quomodo duodecim signa adventus Antichristi constituant : XIII, 484 *a*-488 *b*.
DESPECTUS, *vid.* DESPICERE.
DESPERATIO. 1. — est effectus acediæ, et in quo consistat : VII, 237 *a*, 363 *b*, 553 *a*.
2. — contra qualem virtutem sit : III, 621 *a*.
3. — est gravissimum peccatorum, estque in Spiritum sanctum : 553 *ab*. Adjunctam habet impœnitentiam finalem : III, 623 *b*.
4. — de Dei misericordia est duplex, quomodo : III, 620 *b*-621 *a*, 635 *b*-636 *a*.
5. — quæ est ex infidelitate est peccatum contra Spiritum sanctum; ea vero quæ est ex infirmitate, non : III, 635 *b*-636 *a*.
6. — quamvis non tollat fidem, plus offendit fidem, quam aliud peccatum : III, 621 *a*.
7. — est vitium demergens hominem in profundum peccatorum : III, 635 *b*; IV, 584 *a*; XIII, 171 *a*, 456 *a*.
8. — supponit aliud præcedens peccatum, quare : IV, 584 *a*.
9. — in damnatis est cumulus omnium malorum : V, 17 *b*.
10. De desperatione adducuntur auctoritates sanctorum Patrum : VII, 141 *b*-142 *a*.
11. — quomodo tollenda : XIII, 143 *b*.
DESPICERE. 1. — Dei est dupliciter, sc. vel

Digitized by Google

finaliter, vel secundum præsentem justitiam : IX, 639 *a*.
2. Deus neminem despicit sine causa : *ibid.*
DESPONSATIO. 1. — Ecclesiæ cum Christo, et nuptiæ describuntur : IX, 213 *b*.
Vid. ANIMA, n. 360, 379, 422, 423, 447, 538, CHRISTUS, n. 703, SPONSUS.
DETEGERE peccatum proximi an et quando liceat : XI, 183 *a*.
DETERMINATIO. 1. — fit per differentiam constituentem, quæ semper aliqualiter differt a re constituta : I, 531 *a*.
2. — qualis sit necessaria in objecto ad subalternationem scientiæ : I, 18 *a*.
DETESTATIO. 1. — peccatorum in communi quomodo sufficiat ad pœnitentiam : VI, 119 *b*-120 *a*, 123 *a*.
2. — ad præsentia, præterita et futura peccata extendi debet : VII, 324 *ab*.
3. — peccati signum est amoris Dei : VIII, 441 *b*-442 *a* ; XIII, 440 *b*.
Vid. ABSOLUTIO, n. 4, CONTRITIO, n. 51, PECCATUM.
DETRACTIO. 1. — est alienæ famæ denigratio : VII, 237 *a*, 357 *b*-358 *a*, 362 *ab*, 521 *ab*.
2. — est effectus, seu filia invidiæ : VII, 531 *a*.
3. — committitur aut bonum proximi diminuendo, aut malum ei imponendo : VII, 358 *a*, 531 *b* ; X, 10 *ab*.
4. — est peccatum mortale de sui natura, aliquando tamen non : VII, 532 *a* ; IX, 666 *ab* ; XIV, 595 *b*, 596 *a*.
5. — est peccatum contra justitiam, obligans detractorem ad restitutionem : VII, 531 *b*.
6. — est homicidium spirituale : VII, 131 *b*, 372 *a*.
7. — quam noxia bono religionis et prælatorum : XII, 152 *b*-153 *a*, 299 *a*.
8. — quam Deo exosa, et proximo periculosa : VII, 131 *ab* ; XIII, 468 *b*-469 *a*.
9. Contra detractionem adducuntur auctoritates sanctæ Scripturæ : VIII, 569 *a*-570 *b* ; item sanctorum Patrum : VII, 131 *ab*.
10. Detractionis et fraternæ correctionis conflictus proponitur : VII, 79 *b*.
11. De hoc vitio quid senserit S. Franciscus : XIV, 320 *a*.
12. — est lepra corrumpens detrahentem et alios : XIII, 408 *ab*.
DETRACTOR. 1. — est pejor quam raptor rei alienæ : VII, 531 *b*.
2. — est similis cani, quomodo : VIII, 280 *b*.
3. — est similis serpenti, quomodo : IX, 666 *a* ; XIII, 147 *b* ; imo pejor, quia seipsum lædit : X, 10 *a* ; XIII, 305 *b*.
4. — pejor fit, cum reprehenditur : X, 317 *a*.
5. Detractoris lingua est serpentina et diabolica : XIII, 305 *b*. Tres uno ictu interficit : *ibid.*
6. De detractore, vel detractione, non esse curandum demonstratur : XII, 397 *b*.
7. Distichon S. Augustini contra detractores : XIII, 162 *b*.
8. De detractoribus quid dictitaret S. Franciscus : XIV, 320 *a*.
9. Detractorum consilia Prælatus debet fugere, sicut et adulatorum : XII, 152 *b*.
10. Detractores ranis comparantur : XIII, 69 *b*.
DETRIMENTUM, *vid.* DAMNUM.
DEUS. 1. Etymologia græca nominis, quæ sit : I, 50 *a* ; IX, 3 *a*. An et quomodo dici possit noster vel meus : I, 314 *b*-315 *b* ; IX, 214 *b*, 219 *a*, 285 *a* ; X, 104 *a*. Hoc nomen si sumatur quantum ad id cui imponitur, est nomen naturæ ; si vero quantum ad id a quo imponitur, est nomen operationis : I, 50 *a*, 315 *b*, 384 *a* ; IX, 3 *a*. Proprie dicit æternum, connotando temporale : II, 115 *b*. Principaliter imponitur ab operatione quam habet circa nos : I, 50 *a*, 315 *b*, 384 *b* ; IX, 3 *a*. Proprie significat naturam : *ibid.*, *et* I, 384 *b*, 385 *a* ; II, 20 *b*-21 *a*. Connotat relationem rationis ad creaturam : I, 549 *b* ; II, 21 *a*.
2. Dei nomen significans proprie essentiam est *Qui est, Ego sum qui sum*, et significat entitatem in omnimoda perfectione : I, 50 *b*, 549 *a* ; VIII, 79 *a*. Esse est nomen Dei primarium, quare : IX, 38 *b*, 79 *a* ; XII, 16 *a*.
3. — dicitur ineffabilis, non quod sensibilibus verbis exprimi non possit, sed quia sensu et intellectu creaturæ significatum ejus definiri non potest : I, 365 *b* ; VIII, 79 *b*-80 *a* ; IX, 3 *b*.
4. Nomen Dei in Hebræo est Heloim, quod est in plurali numero, sed singularis significationem habet : I, 51 *b*, 98 *a*.
5. Nomen Dei tetragammaton, sc. Jehovah, mystice exponitur : X, 130 *b*.
6. Nomen *Deus* supponit modo naturam, modo suppositum : I, 92 *b*, 96 *b*, 99 *ab*, 472 *a* ; IV, 171 *b*. Quo sensu sit incommunicabile : X, 101 *a*.
7. — potest sumi nuncupative, adoptive et naturaliter ; primis duobus modis potest multiplicari, tertio nequaquam : I, 98 *a* ; VIII, 63 *a* ; X, 101 *a*.
8. Dei nomina imponuntur, vel a forma immultiplicabili, vel a forma multiplicabili, sed quæ non multiplicatur, sive propter determinationem, sive propter defectum materiæ : I, 98 *b*.
9. Quatuor sunt genera nominum in divinis, sc. essentialia dicta essentialiter, essentialia dicta personaliter, personalia dicta personaliter, et personalia dicta essentialiter : I, 132 *b*.

Digitized by Google

10. Nomen *Deus* non potest trahi ad creaturas, bene autem nomen *Divinus*, quare : I, 257 *b* ; X, 101 *a*.
11. Nomen Dei quodcumque, vel est proprium, ob idque spectans ad substantiam aut personam, vel est translativum : I, 363 *b*, 368 *a*-372 *b*.
12. Nomina quomodo dici oporteat de Deo : I, 363 *b*.
13. Nomen Dei quomodo sit unum simul et multiplex : I, 366 *a*-368 *a*.
14. Nomina Dei vel talia sunt, quorum veritas sit in Deo, et oppositum in creatura ; vel quorum veritas sit in Deo, et similitudo in creatura ; vel quorum veritas sit in creatura, et consimilis proprietas sit in Deo : I, 369 *ab*.
15. Hoc nomen præcise non significat habentem deitatem ; sed significat deitatem in comparatione ad habentem : I, 384 *b*-385 *a*.
16. Hoc nomen quare non multiplicetur cum forma : I, 385 *a*.
17. Nomina Dei aliqua important pure æternum ; alia æternum quidem important, sed connotant temporale actu ; alia connotant temporale in potentia : II, 115 *b*.
18. Hoc nomen significat in concreto divinam naturam, et supponit personam ; vel, quod ad idem redit, est terminus concretus impositus a forma essentiali ipsi supposito, unde reddit locutionem veram pro supposito, non pro forma : I, 94 *b*-95 *a*, 98 *b*-99 *b* ; IV, 185 *b*.
19. Hoc nomen dicit summum in re, et in opinione cogitantis : I, 53 *b* ; IX, 3 *b*.
20. De Deo quædam nomina dicuntur æternaliter, quædam temporaliter, quædam pluraliter, quædam singulariter, quædam proprie, quædam appropriate, quædam positive, quædam privative, quædam translative, quædam collective, quædam relative ad se, quædam respective ad creaturas : VIII, 79 *a*.
21. Dei nomina principalia sunt duo, sc. *Bonum* et *Qui est* ; per hocce significatur Dei esse absolutum in se, per illud notatur esse divinum ut causa : VIII, 79 *b*.
22. Omnia nomina quæ dicuntur de Deo, aut sunt essentialia, aut personalia, aut notionalia ; prima sunt vel substantiva, vel adjectiva : VIII, 78 *b*.
23. Nominare Deum per creaturas stat dupliciter, sc. vel per exteriores et inferiores creaturas, vel per interiores affectus et a superiori, sc. per intellectualem contemplationem : VIII, 79 *a*.
24. In Deo substantia exprimitur per neutrum genus, persona per masculinum, et notio per fœmininum : VIII, 79 *b*.
25. De Deo proprie nihil dicitur ob ejus excellentiam : VIII, 79 *a*. Verius cogitatur quam dicitur, et verius est quam cogitatur, quomodo : I, 376 *a*. De Deo quænam credenda, intelligenda et exprimenda : VII, 380 *ab*.
26. *Deus* bonitatem sonat, *Dominus* potestatem : IX, 190 *a* ; XI, 448 *a* ; XIII, 104 *b*.
27. Dei nomen est mirabile, horribile et terribile : IX, 390 *b*. In Scriptura stat multipliciter : IX, 165 *a*.
28. Licet in Deo sit summa simplicitas, tamen non potest exprimi nisi per compositionem : I, 548 *b*.
29. De Deo verificantur nomina in abstracto, quia talia significant essentiam cum impossibilitate permixtionis oppositorum : IX, 4 *a*.
30. Dei nomen quam magnum : X, 240 *a*. Est summæ magnificentiæ, veritatis et pietatis : X, 81 *ab*. Quomodo sanctificetur : X, 517 *ab*. Dei nomen non in vanum quot modis assumatur : XII, 241 *a* ; in vanum vero, quot etiam modis : 241 *b*-242 *a*. In quanta reverentia illud habuerit S. Franciscus : XIV, 329 *a*.
31. Dei Patris, Filii et Spiritus sancti varia nomina : VII, 233 *b*-234 *a*.
32. Dei nominis character est bona vita, diaboli mala : XIII, 317 *b*.
33. Deum esse adeo esse verum, ut oppositum cogitari non possit, quomodo verificetur : I, 149 *ab* ; IX, 79 *a*, 81 *a* ; XII, 16 *b*.
34. Dei existentiæ cognitio homini innata est, sed non ejus essentiæ seu naturæ, quo sensu : I, 149 *b*. Deum esse est propositio per se nota, quomodo : *ibid.*, *et* VIII, 62 *b* ; XII, 16 *b*.
35. Deum esse non solum nos docent Scripturæ, sed et creaturæ quælibet : VII, 250 *a* ; VIII, 62 *a*. Quo sensu dici possit esse de nihilo : I, 109 *a*. Deum esse dupliciter de aliquo dicitur, sc. vel per essentiam, vel per unionem : IV, 282 *b*.
36. Deos plures esse impossibile et inexcogitabile, per rectam rationem probatur : I, 52 *b*-54 *a*. Dici non possunt plures dii, licet sint plures in Deo personæ, quare : 384 *b*.
37. In Deo non cadit proprie præteritum, nec futurum, et nihil habet de possibilitate, vanitate aut non entitate : I, 146 *b*. Non dicitur de ordine universi, sed supra : IV, 23 *b*.
38. — est sphæra intellectualis, cujus centrum est ubique, circumferentia nusquam : XII, 18 *a*.
39. — est a quo averti est cadere, in quem

Digitized by Google

converti est surgere, in quo manere est consistere : VIII, 394 *a*.

40. Dei excellentia exponitur : VIII, 77 *a*.

41. — quomodo sit definibilis : I, 407 *ab*. Ipsius essentiæ explicatio spectat maxime ad Testamentum Vetus, bonitatis vero ad Novum : XII, 16 *a*. Essentia, seu esse primarium convenit Deo ex seipso ratione principii originantis, secundum seipsum ratione medii exemplantis, et in se ipso ratione termini quietantis : VII, 380 *a*; IX, 19 *b*; XII, 18 *a*. Ejus essentialia explicantur egregie : XII, 17 *a*-18 *a*. Quænam sint Dei propria, appropriata et communia : VII, 253 *b*-254 *b*; XII, 36 *a*-37 *a*. Divinæ essentiæ competit primitas imprincipiabilis, universalitas illimitabilis, et æquitas inobliquabilis : VII, 254 *b*; IX, 4 *a*; XII, 17 *b*. Sublimitas divini esse consistit in emanationibus et attributis : I, 11 *b*. Essentia divina est actus purus, carens omni compositione : I, 157 *b*, 161 *ab*; II, 154 *b*. Essentiæ divinæ simplicitas explicatur : I, 156 *b*-157 *a*, 158 *b*-162 *a*; II, 183 *a*; VIII, 77 *b*. Simplicior Deus est, quia est in omnibus non multiplicatus, quam si esset in uno solo : I, 159 *b*. Quomodo in Deo numerentur personæ, quamvis non numeretur essentia : I, 341 *a*.

42. Dei perfectiones et attributa expenduntur : VIII, 71 *b*-77 *a*; IX, 550 *b*. Sunt conditiones nobilissimæ divini esse : I, 11 *b*. Ad duodecim capita reducuntur : VII, 250 *a*. Imo reducuntur ad tria, sc. ad æternitatem, sapientiam et beatitudinem, et hæc tria ad unum, quæ sapientia est : VII, 250 *a*, 562 *a*, 566 *b*, 577 *b*; X, 83 *b*, 87 *a*, 88 *a*; XII, 36 *ab*. Ex parte effectuum connotant diversitatem : VI, 526 *b*. Dei unitas continet omnia alia attributa : IV, 547 *b*.

43. — cum sit primum principium, habet in summo proprietates entis, quæ sunt unum, verum et bonum : VII, 234 *b*, 254 *a*. Quomodo sit supra omnem materiam, omne materiatum et omne creatum : IX, 206 *b*. Unitas, veritas et bonitas in Deo explicantur, et quid importent : I, 388 *a*-397 *b*; VII, 254 *a*. Unitas verius competit Deo quam creaturis : I, 389 *b*. Bonitas est fundamentum omnium emanationum ad intra et ad extra : XII, 18 *b*-19 *a*. Veritas, immutabilitas et simplicitas sunt ratio sufficiens distinguendi increatum a creato : I, 143 *a*. Veritas, quatenus dicit indivisionem actus et potentiæ, similitudinem puram, et expressionem luminis non permixti obscuritate, est proprietas divinæ essentiæ : I, 146 *b*. In quonam conveniat cum veritate creaturæ : *ibid.*

44. — est immutabilis respectu formæ, loci et temporis : I, 150 *b*-152 *b*; VIII, 75 *b*-76 *b*; IX, 163 *a*, 265 *a*. Nunquam retractat suam sententiam definitivam : IV, 470 *b*. Immutabilitatem non tollit nova actio Dei respectu creaturarum : I, 152 *ab*. Divinum consilium in se est immutabile, mutabilis tamen est effectus : V, 288 *a*. Invariabilitas et immutabilitas omnimoda solius est Dei : I, 154 *ab*.

45. Dei immensitas in quo consistat : II, 39 *a*-41 *a*; VII, 252 *b*, 381 *a*; VIII, 73 *b*-74 *b*; XII, 17 *b*-18 *a*. Deus est in omnibus rebus, et quidem immediate, et omnia sustinet : II, 39 *a*-41 *a*; IV, 48 *b*. Solus est ubique, sed non localiter : II, 39 *a*-42 *a*, 51 *a*-55 *a*. Quare dicatur esse in cœlo, et non in inferno : IX, 161 *ab*, 189 *a*; XII, 694 *b*. Quomodo dici possit Deus fuisse ubique ab æterno : II, 44 *a*-45 *b*. Quidnam importet præsentia Dei ad res : II, 39 *a*-42 *a*, 45 *b*-48 *b*, 137 *b*. Deus est in rebus omnibus æqualiter, præscindendo ab effectibus; inæqualiter vero, si connotentur effectus : 46 *b*. Deus est præsentialiter, potentialiter et essentialiter in omnibus : II, 47 *b*; VII, 252 *b*, 381 *a*; XII, 17 *b*-18 *a*. Est in rebus vel ut conservans, vel ut immutans : II, 341 *a*. Ubique est per essentiam, præsentiam et potentiam, in sanctis per gratiam, in Virgine fuit per conceptionem, in Christo est per unionem, in Patre per identitatem : IX, 293 *a*. Dei præsentialitas ad res non respondet essentialiter operationi, ratione causalitatis aut vestigii, sed substantiæ : II, 48 *b*. Deus non est præcise in loco per operationem : *ibid.*, *et* 39 *b*-45 *b*. Dicitur esse in rebus vel per modum naturæ, vel per modum gratiæ et gloriæ, vel per modum unionis : I, 353 *a*; II, 47 *b*-48 *a*, 53 *b*; III, 271 *a*-273 *a*; V, 458 *b*; VIII, 74 *a*; XI, 273 *a*. Deus proprie in se non admittit aliquid quod sit materiale vel formale : I, 545 *a*.

46. Deus est in se ut alpha et omega, in mundo ut creator et rector, in angelis ut sapor et decor, in electis ut liberator et adjutor, in reprobis ut terror et horror : II, 38 *a*. Deus unitur rebus creatis non per dependentiam aut concomitantiam, sed per præsentiam tantum : II, 55 *b*-56 *b*. Deus est in loco per præsentiam et indistantiam, sed non localiter, neque est localis, neque mutabilis a loco : II, 41 *a*-42 *a*, 51 *a*-55 *a*. Dicitur esse hic vel illic, sc. demonstrative, non vero discretive : 52 *a*; totus hic vel illic, sed non totaliter : *ibid. inferius*. Non est mutabilis secundum locum : 52 *b*-53 *b*. Nec per se, nec per acci-

Digitized by Google

dens a loco moveri potest : 53 *b*. Separatur a loco secundum independentiam quidem, sed non secundum distantiam : 54 *b*. Quo sensu dicatur esse cum sanctis : I, 353 *b* ; vel sedere in beatis : VII, 381 *a*; vel ambulare in sanctis : II, 52 *b*-53 *a* ; VIII, 58 *a* ; vel habitare in nobis : VII, 234 *a*, 381 *a*. Quomodo dicatur modo sedere vel stare, modo descendere vel transire, modo ambulare : VII, 234 *a*, 381 *a* ; VIII, 57 *b*-58 *a* ; IX, 185 *a*, 187 *a*, 197 *a*, 257 *b*, 314 *a*. Movet se sine motu, id est sine variatione : II, 53 *a*. Quomodo sit et non sit in vacuo, vel spatio imaginario : 53 *b*, 55 *a*. Quomodo dicatur esse extra mundum : 54 *b*-55 *a*. Est extra omnia, non exclusus, et intra omnia, non inclusus : 55 *a*. Quomodo sit intra se, an ut in loco : II, 45 *b*-48 *b*. Quo sensu sit in Deo longitudo, latitudo et profunditas : II, 49 *a* ; VI, 71 *b*.

47. De infinitate, incomprehensibilitate, incircumscriptibilitate, æternitate et immutabilitate Dei agitur : II, 147 *b*-157 *b* ; IV, 301 *a*-302 *b* ; VIII, 71 *b*-76 *b*. Durationis Dei mensura est æternitas : VII, 383 *a*. Quænam infinitas excludatur a Deo : I, 55 *b*. 57 *a* ; II, 14 *b*-15 *b*. In Deo verificantur omnia tempora : XI, 468 *a*. Dicitur mobilis active, sc. quia movet omnia : I, 152 *a*. Quomodo Deo et animæ conveniat immortalitas : III, 9 *b*, 57 *a*. Deus non est in genere quolibet determinato, quamvis ipsi conveniant nomina generum : I, 157 *b*, 165 *a*-166 *b*. Unde est sine quantitate magnus, sine qualitate bonus : I, 370 *a*. Excludit a se omnem compositionem, et quare : I, 157 *ab*, *b*-158 *a*, 160 *a*-162 *a* ; IV, 299 *b*-303 *b*. Per se ipsum distinguitur a quolibet alio, non per aliud, ut evenit in creaturis : I, 165 *b*.

48. — dicitur forma, non ut perfectio materiæ, sed ut dicit pure essentiam et omnimodam actualitatem : II, 527 *a*.

49. — est quidquid habet : I, 158 *b*.

50. — necessario beatus est, et necessario vult esse beatus : I, 121 *b*.

51. In Deo sunt perfectiones omnium creaturarum, vel formaliter, vel exemplariter, vel causaliter : I, 152 *a*, 166 *b*, 175 *b*, 339 *a* ; II, 183 *ab*, 184 *b*. In Deo sunt perfectiones omnes formales simpliciter ; perfectiones vero mixtæ cum imperfectione sunt tantum secundum rationem exemplarem, cognoscitivam et causalem : I, 280 *ab*. In Deo est quantitas virtutis, non molis : I, 293 *a*, 295 *a*, 326 *a*, 328 *a*, 394 *b* ; VIII, 71 *b*. Deus cum sit infinitus, nihil ei potest æquari ; cum sit summe simplex, aliquam naturam tertiam cum aliqua creatura non potest participare : II, 633 *b*-634 *a*.

52. Homo de Deo quinque scire debet, sc. ejus potestatem, veritatem, bonitatem, voluntatem et severitatem : XIII, 265 *ab*.

53. Dei potentia, vel virtus est infinita, estque idem quod substantia, et hoc totum ob ejus summam simplicitatem : II, 40 *a*, 147 *b*-157 *b* ; VII, 255 *a*, 381 *b* : VIII, 81 *b*. Dei virtus ob simplicitatem divinam nunquam a substantia elongatur, ob idque in multis est infinitissima, ut in uno : II, 40 *b*. Ideo Deus non potest operari ubi non est, quia est agens infinitum : II, 41 *a*, 131 *a*, 148 *b*-149 *a* ; IV, 161 *b*. Dei potentia activa est absque passione et imperfectione, absque motu et labore : II, 133 *a*, 625 *ab*. Divina potentia est infinita in se, in virtute, in actu et habitu : II, 148 *b*-149 *a*, 150 *b*-152 *b*. Dei potentia ostenditur infinita in producendo de se ipso, de nihilo, et de alio creato : I, 54 *a*. Quænam potentia in Deo admittenda sit, quænam vero ab eo removenda : II, 128 *b*-129 *a*, 131 *b*-138 *a*, 180 *a*-181 *a* ; III, 383 *a*, 645 *b*-646 *a* ; IV, 282 *a*. An possit in omne in quod potest agens creatum, et quomodo : 132 *b*. Quænam possit facere ex iis quæ non potest agens creatum : II, 133 *a*-138 *a*. Dei potentia dicitur esse in Deo respectu aliquorum, a Deo respectu aliorum ; respectu autem eorum quæ simpliciter important imperfectionem, nec in Deo, nec a Deo : II, 128 *b*-129 *a*, 131 *b*-133 *a*, 180 *ab*. Quare non possit facere malum : II, 330 *a*-332 *b* ; III, 645 *b*-646 *a* ; IV, 269 *a* ; VII, 255 *a* ; VIII, 82 *a*. Non potest facere malum, præcipue si sit malum secundum se ; sed bene potest illud ordinare per pœnam : II, 218 *ab*, 332 *a* ; III, 468 *a*. Potentia infinita est solius Dei : II, 129 *b*. Est ei naturalis : 130 *a*-133 *a*.

54. Dei potentia non egreditur a se, nec pendet a passo, nec indiget perfici actu, cum sit suus actus : II, 131 *ab* ; III, 492 *a*. In Deo idem est esse et posse, essentia et potentia : II, 132 *ab*. Annon nihilominus essentia et potentia aliqualiter differant : I, 129 *a*. Deus potest per se et in se quæ sunt perfectionis et potentiæ ; quæ autem sunt imperfectionis, potest per se, non in se, sed in alio ; quæ vero sunt impotentiæ, nec per se potest, nec in se : II, 132 *b*. Omnipotens et omnisciens est, sed non eodem modo respectu effectuum : 133 *a*, 180 *a*-181 *a*. Quomodo scientia excedat in eo potentiam : 81 *ab*, 83 *ab*, 149 *ab*, 156 *a*, *b*. Deus non potest facere ut quod fuit non fuerit, et quare : 135 *a*, 169 *b*-171 *b*. Quænam impossibilia possit facere, et quænam non : 133 *a*-138 *a*. Non potest facere ut duo contradictoria sint simul vera : V, 522 *b*. Non potest facere propositionem falsam ;

Digitized by Google

sed potest facere illud, quo posito propositio erit falsa : III, 505 *a*. Potest omne, quod posse est potentiæ, non vero quod est impotentiæ, ut peccatum : II, 180 *b*; III, 137 *a*. Dei potentia est respectu tum faciendorum, tum non faciendorum : II, 4 *a*. Potest facere omne quod rationabiliter potest cogitari aut dici : 137 *a*. Non potest facere quod est contra ordinem generalem, bene vero quod est contra ordinem specialem : 137 *b*-138 *a*. In Deo quænam potentia activa recognoscenda respectu creaturarum : II, 138 *a*-141 *b*; V, 509 *a*. Potentia passiva a Deo removenda est : II, 139 *b*. Non posse Deum nisi quod justum est, in quo sensu sit verum : 145 *a*, *b*, 156 *b*. Deum posse per potentiam, sed non per justitiam, punire justum, quomodo sit verum : 145 *ab*. An possit salvare injustum : 146 *b*-147 *a*, 156 *b*-157 *a*. Quomodo possit dispensare in jure naturali : VI, 305 *a*, 306 *a*.

55. — in quo sensu catholico dicatur debitor noster : II, 145 *b*.

56. Dei potentia quali infinitate dicatur infinita : II, 151 *b*-152 *a*, *b*. Deus cum sit infinitus, quomodo a beatis comprehendatur : 152 *b*. Dei potentia non potest producere infinitum actu, quare : I, 54 *a*; II, 153 *a*-156 *a*. Deus potest facere infinitum in potentia, quomodo : II, 154 *ab*. Non potest facere multitudinem infinitam, quare : 154 *b*. Dei potentia est infinita æternitatis duratione, virtutis immensitate, et effectuum generalitate : 155 *a*. Deus reducit ad actum possibile secundum potentiam finitam, non vero possibile a potentia infinita : 155 *b*.

57. De Dei actionibus : I, 130 *a*-135 *b*, 152 *b*, 195 *b*, 259 *a*-261 *b*; II, 40 *b*-41 *a*, 115 *ab*, 131 *b*-133 *a*, 165 *ab*, 177 *b*-188 *b*, 250 *b*-251 *a*; III, 376 *b*-377 *a*, 491 *b*-493 *b*, 498 *b*-500 *b*; VII, 258 *a*-259 *a*.

58. — etsi nihil produceret, nihilo minus esset perfectissimum agens : II, 155 *a*. Non potest reducere ad actum potentiam continui : 155 *b*-156 *a*. Dei potentia quomodo se extendat ad infinita : 156 *b*, 157 *a*. Dei bonitas et sapientia est in eo ratio operandi : 157 *b*. In quo sensu Deus possit facere plura, quam velit : 146 *b*, 157 *b*.

59. Dei Trinitas cum unitate explicatur : XIII, 321 *b*-323 *b*. In Deo paternitas quid importet : I, 371 *b*, 417 *b*, 434 *a*-437 *a*, 455 *a*-456 *a*, 463 *a*-464 *b*, 498 *b*; VII, 253 *b*, 254 *a*. Item primitas : IX, 3 *b*. Deus potentiam suam infinitam manifestat per productionem Verbi : II, 155 *ab*.

60. An melius fuisset facere hominem impeccabilem : II, 160 *a*. An potuerit facere meliorem et perfectiorem, sive Christum, sive beatam Virginem : 160 *b*-161 *a*. *Vid.* CHRISTUS, n. 112, 151, 162-164, 202-203, INCARNATIO, MARIA.

61. — quomodo potuerit facere mundum meliorem et perfectiorem : II, 161 *b*-169 *a*. Nunquam complet totaliter potentiam obedientialem creaturæ : 163 *b*. Cum sit agens voluntarium, non producit ex tota sua potentia : 154 *b*-155 *a*, 165 *ab*. *Vid.* AGENS, n. 13. Cum sit summum bonum voluntarium, diffundit se sicut sibi placet : 165 *b*.

62. Deus in creatione rerum manifestavit summam potentiam; in ordinatione rerum ad invicem, summam sapientiam; in ordinatione rerum ad finem, summam bonitatem : II, 166 *b*, 530 *b*-531 *a*. Dei potentia in productione rerum ostenditur, sapientia in gubernatione, clementia in reparatione, et justitia in retributione : VII, 330 *a*-341 *b*. Non potuit facere mundum ab æterno : II, 167 *a*-169 *a*. Deus nullius rei est causa per accidens : I, 214 *b*. An quod semel potest, semper possit : II, 169 *b*, 171 *b*. Dei potentia quomodo sit prior et posterior scientia : 4 *ab*. Deus est causa universalis, et particularis aliqualiter, non omnimode, et quomodo : 10 *b*. Potest absolute facere ut angelus, movendo se, non transeat per medium, licet de potentia ordinaria id non faciat : 58 *ab*.

63. Dei potentia, sapientia et voluntas quomodo sint æquales inter se, et inæquales : II, 4 *ab*, 181 *b*, 187 *a*.

64. — dicitur omnipotens, sed non dicitur omnivolens, quare : II, 132 *a*. Dei potentia respectu generationis an sit in Patre et in aliis personis : I, 127 *a*, 128 *a*, 129 *b*, 130 *a*-132 *b*, 346 *a*, *b*-347 *b*. Potentia in divinis dicit habitudinem et originem : I, 132 *a*. Non posse communicari Filio a Patre potentiam generandi, dicit perfectionem; id vero posse in creaturis, importat cum perfectione imperfectionem : 135 *b*. Potentia generandi, et creandi, in Deo qualiter differant : 135 *b*-136 *b*.

65. Potentia Dei alia est ordinaria, alia absoluta : II, 396 *ab*; VIII, 81 *b*. Deus, producendo res, totam suam potentiam exerit, sed non totaliter : II, 289 *a*.

66. Deum non posse dare majus, quomodo intelligi debeat : IV, 282 *a*. Dei potentia respectu incarnationis expenditur multipliciter : IV, 1 *a*-31 *b*. Deus plus potest facere, quam nos dicere vel cogitare : IV, 8 *a*, 14 *b*. An Deus potuerit redimere hominem aliis modis : 438 *b*-439 *b*. Deus solus potest dimittere peccata : V, 358 *b*. Quænam sint præcepta de quibus Deus non potest dispensare, et quare non possit de iis : VI, 386 *a*. Dei potentia consistit in altitudine et fortitu-

Digitized by Google

dine : IX, 180 *b*. Laudatur in dejectione superborum dæmonum et tyrannorum : X, 241 *a*. Dei potentia, sapientia et misericordia expenduntur : XIII, 104 *b*-105 *b*, 107 *b*-108 *a*. Deus non potest peccare : VII, 271 *a*. De Dei potentia circa miracula afferuntur auctoritates ex Scriptura : VIII, 487 *a*-491 *a*.

67. Dei cognitio potest considerari vel in se, vel in ordine ad creaturas : II, 4 *b*-5 *a*. Si est mere speculativa, dicitur scientia; sapientia autem, si affectionem adjunctam habet : *ibid.* Sapientia sic intellecta vocatur etiam cognitio per approbationem, seu beneplacitum : II, 21 *ab*, 82 *b*, 84 *a*. Si est eorum quæ fiunt in mundo, dicitur visio; si eorum quæ bene fiunt, dicitur approbatio : VII, 234 *b*, 255 *b*, 382 *a*; VIII, 83 *a*. Dei cognitio in ordine ad creaturas, si est eventuum futurorum, est præscientia; si est effectuum in gubernando, est providentia; si est bonorum naturæ, est dispositio; si de bonis gratiæ, est prædestinatio; si de eorum privatione vel abusu, est reprobatio : II, 4 *b*, 6 *a*, 21 *b*, 81 *b*-84 *b*; VII, 234 *b*, 255 *b*, 382 *a*; VIII, 83 *a*. Cognitio rerum in esse naturali, non minus quam rerum in esse possibili, necessaria Deo : I, 446 *b*. Quomodo omnia sint præsentia Deo absque successione, non sic vero in creatura : II, 6 *a*, 87 *b*-89 *b*, 122 *b*-123 *a*. Non ponitur memoria in Deo, quare : *ibid.* In Deo ratio cognoscendi non est ratio causæ, seu productionis virtus : II, 7 *b*, 67 *b*. In Deo ratio cognoscendi est ipsa veritas, cognitum est similitudo veritatis; in nobis autem fit e converso : 7 *b*, 80 *b*, 82 *b*. Qualiter ideæ sint regulæ dirigentes intellectum divinum in cognitione : 8 *b*. Qualem similitudinem importent ideæ in mente Dei : *ibid.* Ideæ in Deo sunt plures ratione connotatorum, et prout important relationem rationis ad res; prout vero sumuntur per id quod sunt, sunt unum et idem cum divina essentia : II, 8 *b*-16 *b*; VII, 256 *b*; VIII, 80 *ab*. Deus quo sensu dici possit, quod cognoscat res creatas aliter ac erant antequam crearentur, et quomodo cognoscat res in proprio genere differenter ab angelo : II, 65 *a*.

68. Dei præscientia quomodo importet quid æternum essentiamque Dei, et connotet respectum temporalem : II, 65 *b*, 79 *b*, 97 *b*-106 *b*, 115 *b*. Dei cognitio simplex, et cognitio beplaciti, quomodo differant ab invicem : 66 *a*. Dei præscientia in quo sensu sit causa rerum, et quomodo non sit talis respectu mali : II, 67 *b*; VIII, 83 *b*-85 *a*. Præscientia Dei non est causata a rebus præscitis, quamvis sint causa illativa præscientiæ, et secundum modum dicendi : II, 69 *ab*, 99 *a*. Dei præscientia est respectu omnis veri, quare : 69 *b*. Non imponit necessitatem rebus, quare : II, 71 *a*, 72 *a*-75 *b*; VIII, 84 *a*-85 *a*. Quænam necessitas insit rebus ex Dei præscientia : II, 71 *a*, 99 *a*, 146 *a*; VIII, 83 *b*. Unde oriatur infallibilitas præscientiæ divinæ : II, 73 *a*-74 *a*, 99 *a*. Res a Deo prævisa potest esse aliter in sensu diviso, sed non in sensu composito : 71 *b*. Præscientia divina potest esse plurium, quam sit : 83 *b*-84 *b*. Præscientia divina ex parte cognitionis importat necessitatem, ex parte vero rei contingentis prævisæ importat contingentiam : II, 73 *a*-74 *a*; IV, 519 *a*-520 *a*. Actus credulitatis, vel prophetationis, vel divinæ assertionis, per hoc quod currunt secundum illustrationem divinæ præscientiæ, sunt infallibiles independenter ab eventu : II, 74 *a*. Divina præscientia respectu contingentium quomodo sit immutabilium rerum, nec tamen necessariarum : 74 *b*. Quomodo cesset præscientia ratione connotati, quando res sunt in actu : 115 *ab*. Dei præscientia comprehendit omne verum, ac proinde etiam mala quæ fiunt in mundo : 203 *a*-205 *a*. Quomodo sit infallibilis etiam de contingentibus volitionibus et actionibus : 98 *b*-99 *a*, 214 *b*.

69. In divina scientia sunt omnia scibilia, in essentia vero sunt divina attributa : II, 78 *a*. Quomodo dicatur Deus scientiarum : XII, 291 *b*; XIII, 105 *a*. Scientia Dei alia est intelligentiæ, alia visionis : II, 4 *b*-5 *a*, 78 *a*; VII, 382 *a*. Omnis scientia in Deo est comprehensiva : IV, 516 *b*. Alia est puræ notitiæ, alia approbationis, sc. cum judicio intellectus; vel beneplaciti, sc. cum actu voluntatis : II, 21 *b*; VII, 382 *a*. An, et qualiter dici possit de Deo, quod incipit scire : II, 115 *b*. Scientia Dei quomodo differat ab ea quæ est in Christo secundum humanam naturam, vel in angelo, vel in homine : II, 80 *b*-81 *a*; IV, 516 *ab*; VIII, 83 *a*. Deus cognoscit aliud non per ipsum aliud, sed per seipsum; creatura vero cognoscit per aliud : II, 78 *ab*, 80 *b*, 81 *b*-83 *b*, 85 *a*-86 *a*. Deus, quia producit res ordinate et voluntarie, debet eas præcognoscere, et hoc per ipsarum existentiam, non in proprio genere, sed in exemplari : II, 6 *b*-16 *b*, 80 *b*-82 *a*; IX, 62 *b*, 86 *a*-88 *b*. Cognoscit notitia simplici omnia tum bona, tum mala; notitia vero approbationis bona et bonos, sed non mala, nec malos : II, 81 *b*-83 *b*; VII, 382 *a*; IX, 420 *b*. Dei cognitio respectu contingentiam est certa, quia non est ab extra, sicut in nobis : II, 83 *a*, 87 *b*, 416 *b*; VII, 256 *b*. Cognoscit

Digitized by Google

mala per rectitudinem suam, non vero per exemplaria ipsorum malorum, cum malum nihil aliud sit quam privatio : I, 120 *a*; II, 21 *a*, 27 *b*-30 *b*, 67 *b*, 68 *a*, 205 *a*; VIII, 83 *b*. Quomodo dicatur non nosse malos : II, 82 *b*. Quo sensu scientia Dei respectu cognitorum possit augeri : 84 *a*. Deus eadem cognitione cognoscit se, et alia a se : 85 *b*, 86 *a*-87 *b*, 122 *ab*. Quomodo cognoscat simul duo contradictoria : II, 89 *b*. Cognoscendo se, cognoscit omnia, quia est omnium causa exemplaris; sed diligendo se non vult aut diligit omnia, quia voluntas est causa actualis : 175 *ab*, 181 *a*. Deus est omnisciens et omnipotens, sed dici non debet omnivolens : 180 *a*. Cognitioni Dei activæ respondet cognosci Deum a seipso passive, quod non est aliud realiter, sed secundum modum tantum : 95 *b*. Deus multa cognoscit quæ sunt in ipso, sed non ex ipso, nec per ipsum : 21 *a*. Quomodo cognoscat per modum complexionis et compositionis : 122 *a*. Dei scire per simplicem apprehensionem, et scire per assensum, quomodo differant : 123 *b*-125 *b*. Quomodo dici possit non cognoscere omnia enuntiabilia : 124 *ab*. Dei cognitio an sit dicenda universalis, an vero particularis : 10 *b*.

Vid. APPROBATIO, n. 1, 2, COGNITIO, n. 28-29, 31, 37-40, 77, CREATURA, n. 18, 31-37, 46, IDEA.

70. Deus scit adversa quæ sustinemus, necessaria quibus indigemus, merita quæ habemus, tempora quæ timemus, stipendia quæ recipiemus : XIII, 265 *b*-266 *a*.

71. Dei sapientia quare dicatur aliquando lux, aliquando speculum, vel exemplar, vel liber vitæ : VII, 255 *a*. Quare dicatur mulier : X, 7 *a*. Quare sit essentialis, et præcedat generationem : I, 448 *b*. Sapientia in divinis quomodo dici possit nata : I, 456 *b*. Dei sapientia, potentia et misericordia exaltantur in deputatione angelorum ad nostram custodiam : II, 507 *ab*.

72. Dei cognitio non connotat effectum in creatura, sicut dilectio : V, 36 *b*. Deus videt omnes notitia generali, bonos in gratia spirituali, malos in ira judiciali, beatos in gloria æternali : XIII, 247 *a*-248 *b*.

73. Dei sapientia et justitia quomodo differant, et quid connotent : VI, 526 *b*-527 *a*. Dei sapientia connotat ordinem, at non effectum in creatura, sicut connotat misericordia : VI, 530 *b*.

74. Dei sapientia quomodo per cognitionem numerorum possit investigari : XII, 9 *a*-10 *b*.

75. Dei sapientia, bonitas et potentia licet in Deo sint unum et idem, tamen interest aliqua distinctio, et quomodo : I, 367 *b*-368 *a*, 369 *a*, 371 *b*. Quomodo differant, et summum bonum constituant : 543 *b*.

76. Magnitudo in Deo, et bonitas significant divinam essentiam per modum quantitatis et qualitatis : I, 157 *ab*.

77. Voluntas in Deo recognoscenda est, tum ob summam Dei potestatem, tum ob summam ejus felicitatem, æquitatem et liberalitatem : II, 178 *ab*; VIII, 85 *b*. Voluntas in Deo est per omnimodam indifferentiam seu indistantiam substantiæ, virtutis, actus et finis : II, 178 *b*. Velle Dei duo importat, sc. actum divinum, et ordinationem effectus ad illum actum; illud æternum est, hoc vero temporale : 78 *b*. Voluntas Dei non est melior si se extendat ad plura, quam si sit ad pauciora, quare : 181 *b*. Quomodo sit causa rerum, modo conjungat effectivum, sc. bonitatem cum fine : 183 *ab*. Est immediata causa rerum, cum sit causa prima, universalissima et actualissima : II, 185 *a*. Voluntas, licet in Deo sit idem cum essentia, tamen distinguitur secundum modum significandi, et quomodo : 183 *a*. Voluntas Dei in causatione rerum quomodo se habeat ad potentiam et sapientiam : 183 *b*-184 *a*. Velle Dei est posse, unde nobilius est ipsi agere per voluntatem, quam per naturam : 184 *a*.

78. Cognita perfecte voluntate Dei, nihil aliud desiderandum est : II, 185 *b*. Deum habens, habet omne bonum : VI, 507 *b*; X, 511 *b*, 559 *a*, 562 *a*. Ubi non est, deficit omne bonum : VII, 649 *a*; XI, 447 *a*, 554 *b*, 557 *a*; XII, 695 *ab*.

79. Voluntas Dei est una in Deo, sed multiplex quoad connotata, ut, v. g., alia est signi, alia beneplaciti : II, 182 *a*-188 *b*; III, 454 *a*; V, 5 *a*; VII, 257 *a*. Item alia est antecedens, seu conditionata; alia consequens, sive absoluta : I, 121 *b*; II, 104 *a*-105 *b*, 117 *b*, 198 *ab*, 210 *b*, 213 *b*, 396 *a*; V, 5 *a*. Signa divinæ voluntatis quomodo sint voluntaria et naturalia : II, 187 *ab*. Voluntatis divinæ signa reducuntur ad quinque : II, 187 *b*-188 *b*; VII, 257 *a*, *b*, 382 *b*. Voluntas beneplaciti in Deo connotat ordinationem rei ad eventum, et omnium ad salutem : II, 188 *b*; VII, 257 *b*. Voluntas Dei respectu mali se habet per modum detestantis; per modum vero approbantis est respectu boni ex malo eliciti : II, 188 *b*, 194 *b*.

80. Deus vult omnes homines salvos fieri voluntate antecedente : II, 197 *b*-198 *b*, 393 *a*. Voluntas, respectu voliti, vel consideratur ut in ratione approbantis, vel ut in ratione producentis; hæcque, si est principium distinctum a natura, dicitur in Deo antece-

Digitized by Google

dens, tanquam præcedens effectum causalitate et duratione; dicitur etiam antecedens in creatura, in quantum per eam de non volente fit volens : I, 122 *b*-123 *a*. Voluntas in Deo, prout est principium producens non distinctum a natura, si ipsa est principium cum communicante natura, sic est processio Spiritus sancti; si vero natura est principium cum communicatione voluntatis, sic est generatio Filii : I, 123 *a*, 188 *b*-189 *a*. Voluntas Dei si consideretur ut ratio volendi, sic procedit Spiritus sanctus; si vero in ordine ad volitum, sic procedunt creaturæ : I, 187 *b*-189 *b*. Prior processus est intrinsecus, posterior extrinsecus, seu per modum artis : 189 *a*. Voluntas Dei antecedens connotat antecedenter ordinationem hominum ad salutem, tum ex parte naturæ datæ, tum gratiæ oblatæ : II, 198 *ab*. Hinc non connotat salutem, sed ordinationem ad salutem : II, 198 *b*; IV, 378 *a*. Voluntas vero consequens connotat salutem ipsam : II, 198 *b*, 393 *a*. Voluntas antecedens non importat velleitatem in Deo, sed tantum ratione connotati : 198 *b*-199 *a*. Quomodo semper impleatur : 198 *b*. Dei voluntas quo sensu dicatur rationalis : 128 *b*, 146 *a*. Deus non vult, nec potest velle malum, nec ratione sui, nec ratione boni ex malo provenientis; sed tantum permittit : 199 *a*-202 *b*. Deus volens aliquod, cui inseparabiliter est annexum malum, quomodo possit velle unum cum displicentia alterius : 200 *b*. Deus quomodo ordinet malum ad bonum : II, 107 *a*-110 *b*, 194 *b*; IV, 437 *ab*; V, 582 *a*. Permissio peccati in Deo respicit præsens tantum, quando homo peccat : II, 215 *a*, *b*. Deus permittit mala, tum ob ordinem universi, tum ob ordinem finis, tum in gloriam electorum, tum in laudem suam : 216 *a*-217 *b*. Non potest præcipere id quod malum est secundum se, bene autem id quod malum est tantum in se : 218 *ab*. Quomodo permittat obdurationem in peccato, et eam ordinet ad pœnam : 107 *a*-110 *b*. Dei voluntas antecedens cassari potest, non vero consequens : 213 *ab*. Dei voluntas consequens importat necessitatem consequentiæ, non vero consequentis; voluntas autem antecedens nullam importat necessitatem : 213 *b*. Voluntas beneplaciti Dei non potest impediri : 213 *b*-214 *a*. Effectus voluntatis Dei, quantumvis necessariæ, est contingens, si Deus velit rem contingenter evenire : 213 *b*. *Vid.* CONTINGENS, n. 1, 4, 6-7, CONTINGENTIA, n, 4.

81. Voluntas Dei non arctat potentiam in possendo, sed arctat in agendo, quia non agit nisi quantum vult : II, 214 *a*. Non potest frustrari divina voluntas a causa secunda, quia semper connotat efficientiam causæ secundæ : *ibid. superius*. Contra voluntatem absolutam signi nihil fieri potest, bene autem contra voluntatem antecedentem seu conditionatam : 215 *ab*. Dei voluntas non tollit libertatem hominis, cum Deus ipse velit ut homo sit liber in actibus suis : 215 *b*. Dei voluntas permittens mala dicitur multipliciter, v. g., si non cohibeat, vel si non puniat temporaliter, vel si non prohibeat, vel si minus bonum indulgeat : 216 *a*. *Vid.* PERMISSIO. Ad duplicem voluntatem, scilicet antecedentem et consequentem, consequitur in Deo duplex dilectio : 104 *b*.

82. Dei libertas, et libertas hominis conveniunt analogice : III, 216 *b*, 219 *b*, 220 *a*. Deus vult libere quod vult, licet possit etiam id velle necessario sine imperfectione : 219 *b*. Deum necessario, simul et consonanter voluntati agere, importat perfectionem : I, 121 *b*. — Nunquam retractat sententiam suam definitivam : IV, 470 *b*.

Vid. ARBITRIUM, n. 16, 29, 42, 44, BONITAS, n. 1-7, CONFORMARI, n. 4-5, CONFORMITAS, n. 3-8.

83. De unitate naturæ divinæ, et trinitate personarum agitur : I, 49 *a*-552 *b*; VII, 232 *b*-234 *a*, 249 *a*-254 *b*, 380 *a*-382 *b*; VIII, 62 *b*-71 *a*; IX, 81 *a*-82 *a*, 83 *a*-86 *a*.

84. Quid addat persona ad essentiam : I, 544 *a*-549 *b*. Quomodo personæ, quamvis identificentur cum essentia, non sint idem inter se : 547 *ab*. Differunt ab invicem re, et ab essentia ratione, seu attributione : 111 *a*. In divinis personis ponuntur hæc duo, pluralitas respectuum, et distinctio modorum essendi ab alio, et non ab alio : IV, 120 *b*.

85. Duplex modus emanandi perfectus, sc. vel per modum naturæ, vel per modum voluntatis; hinc generatio Filii, et processio Spiritus sancti : I, 57 *a*-59 *b*; VII, 250 *a*-251 *a*, 380 *a*; VIII, 66 *a*. Pluralitas personarum probatur ex summa beatitudine, perfectione, simplicitate et primitate : I, 54 *a*-55 *b*. Ex sancta Scriptura habetur octo modis : I, 51 *b*; VIII, 69 *ab*. Probatur etiam ex triplici proprietate existente in creaturis : I, 64 *a*; VIII, 69 *b*. Pluralitas personarum non repugnat simplicitati : I, 55 *b*. Tres personæ tantum sunt admittendæ in divinis, quod probatur ex summa simplicitate, fœcunditate, beatitudine et perfectione, et ex combinatione numeri ternarii : I, 55 *b*-59 *b*, 188 *b*-191 *b*. Multiplicatio numeralis infinita repugnat perfectioni Dei : I, 56 *b*. Quare Deo non competat productio per artem, sed tantum

Digitized by Google

per naturam et voluntatem, et quomodo differant isti modi : 59 *b*.

86. In Patre primitas, seu innascibilitas est fontalis plenitudo omnium emanationum : I, 55 *a*. Quomodo dicatur Antiquus dierum : I, 9 *b*. Divinæ emanationes recte explicantur similitudine fluvii ob perennitatem, extensionem, motum et emundationem : 9 *a*-10 *b*. Divina unitas cum personarum pluralitate explicatur aliqualiter per imaginem et similitudinem Dei existentem in anima rationali : 50 *b*-51 *a*, 76 *b*-88 *b*. Ex triplici habitudine creaturarum potest argui aliqualiter trinitas in unitate divina, sc. ex materia, forma et compositione ; item ex numero, pondere et mensura ; item ex substantia, virtute et operatione ; item ex modo, specie et ordine ; item ex unitate, veritate et bonitate : 63 *b*-64 *b*. Absque habitu tamen fidei non potest certo cognosci, cum nihil perfecte simile possit reperiri in creaturis : 72 *b*.

87. Divinæ relationes explicantur : VIII, 65 *b*, 78 *a*, 81 *ab*.

88. De emanationibus divinis per intellectum et voluntatem agitur : VII, 233 *b*.

89. Deus de Deo quomodo importet duas personas : I, 91 *a*, 114 *a*.

90. De nomine processionis agitur : I, 221 *b*-223 *a*, 224 *b*-225 *a*. Alia est univoca, alia æquivoca : II, 38 *b*. Magis proprie convenit spirationi : I, 224 *b*-225 *a*.

91. De generatione Filii Patre : I, 91 *b*, 93 *a*, *b*, 94 *a*-97 *a*, 105 *b*-107 *a*, 108 *a*, 109 *b*-112 *b*, 129 *ab*, 130 *a*-136 *b*, 175 *b*-180 *b*, 214 *b*-216 *b*, 223 *a*-227 *b* ; VII, 250 *b* ; VIII, 63 *b*-64 *a*. Dupliciter potest significari, sc. ut dicit sive emanationem ipsam, sive modum emanandi superaddita expressione ; priori modo per verbum generandi, posteriori vero per verbum dicendi significatur : I, 517 *b*. Omnis emanatio in divinis vel dicit generationem, vel ad generationem consequitur ; generatio autem dicit primam emanationem, et ob id supponit innascibilitatem et fontalem plenitudinem : 463 *a*-464 *b*. In quo differant generare, facere et concipere : IV, 92 *b*-93 *a* ; V, 565 *a* ; item generare et creare : I, 135 *b*-137 *b*.

92. Deus semel locutus est, id est, genuit Verbum : XI, 530 *b*-531 *a*. Generatio Filii necessario ponenda est in divinis : I, 120 *b*-122 *a*, 175 *b*-177 *a*, 523 *b*. Filius habet perfectam conformitatem, coæternitatem et æqualitatem cum generante : 173 *b*-174 *a*, 221 *a*. Generare est actio personalis, quæ dicit relationem, et importat distinctionem, unde essentiæ proprie non competit : 109 *b*-112 *b*. Filius quomodo generetur de substantia Patris : 112 *b*-114 *a*. Non potest bene dici quod substantia generetur, bene autem persona, quare : 114 *a*-115 *b*. Potest tamen dici quod essentia per generationem communicatur, quia per generationem fit ut sit una in pluribus : 115 *b*-117 *b*. Generatio Filii est per modum naturæ et exemplantis, non vero exemplati, sicut procedunt creaturæ : 123 *b*-125 *b*. Ad illam tamen concurrit voluntas per complacentiam, et quomodo : 122 *b*-123 *a*. Generatio in divinis quomodo differat ab illa quæ est in creatis : 115 *a*, 175 *b*, 176 *b*-177 *a*. Generandi potentia qualiter sit in tribus personis, et propria tantum Patris : 127 *b*-128 *a*, 130 *a*-135 *b*. Potentia in divinis respectu generationis dicit ad aliquid, sc. habitudinem originalis principii ad principiatum : 131 *b*. Potentia generandi est quid essentiale personaliter dictum : 132 *b*. Potentiam generandi non communicat Pater Filio, quia non potest, nec debet : 132 *b*-134 *a*. Posse generare, et posse creare, in Deo quomodo differant : I, 135 *b*-137 *b* ; II, 255 *b*. Generationis divinæ perfectio exponitur : I, 175 *b*-177 *a*. Generatio de sui ratione non dicit initium, nec mutationem, nisi ob imperfectionem, sed tantum productionem similis in natura, seu emanationem ab ente : I, 178 *ab*, 180 *a*. Generatio in divinis facit distinctionem, non rationis tantum, nec realem quoad essentiam, sed realem quantum ad personam : 177 *a*-179 *a*, 418 *b*. Pater communicat Filio totum quod habet præter generationem, et generationis distinctionem : 178 *b*. Æternitas et permanentia generationis divinæ explicatur : 180 *b*-182 *b*. Generatio Verbi divini repræsentatur per multiplicem generationem quæ est in creatis, exclusa imperfectione : I, 221 *a* ; IX, 83 *b*-86 *a*. Generatio dici etiam potest processio, quare : I, 222 *b*. Generatio et spiratio in hoc differunt, quod illa est emanatio per modum perfectæ assimilationis, et ob id respicit unum principium ; hæc vero locum habet per modum connexionis, et ob id respicit duplex principium : 226 *a*-227 *a*. Generare, et esse patrem, quomodo sint idem, et differant : 433 *b*. Generare, de sui ratione, importat emanationem ; et esse patrem, habitudinem : *ibid.* Hinc, secundum rationem intelligendi, generatio est ratio paternitatis in Patre, non e converso : I, 434 *b*-435 *a*. Cum generatio dicat primam emanationem, supponit innascibilitatem : 463 *a*-464 *b*. Per quid proprie constituatur : 435 *a*, *b*, 461 *b*-463 *a*. Generatio activa in

Digitized by Google

Patre non acquiritur per actum, sed inest per actum : I, 435 *a*. Hinc constituitur in esse Patris per paternitatem : 462 *a*. Generatio est ratio dicendi paternitatem in Patre : I, 434 *b*. Pater generat per innascibilitatem, et spirat per improcessibilitatem : 435 *ab*. Innascibilitas, sicut et improcessibilitas, non est pura privatio in Patre, sed est perfecta positio, quomodo : 435 *b*, 459 *b*. Quænam notiones sint in Patre, et qualiter differant a paternitate : I, 457 *a*-464 *b*; VII, 250 *b*.

93. Pater in divinis quomodo referatur ad Filium : I, 422 *a*. Pater non est eo substantia, quo Pater : 441 *ab*, 528 *b*. Alio est Pater, alio Deus, non secundum rem, sed secundum rationem significandi et se habendi : 337 *a*, 533 *a*, 542 *b*-543 *a*. Patrem esse, quomodo sit proprium Patris : 431 *b*. Ejus appropriata sunt unitas, æternitas, omnipotentia, et ratio principiandi : VII, 381 *b*. Pater in quo sensu dici possit principium totius divinitatis : I, 257 *b*, 467 *b*. Item principium sine principio : 467 *b*-468 *a*. Pater potest nominari vel respectu actus substantialis, et sic convenit tribus personis, vel respectu actus personalis, et tunc est proprium primæ personæ : I, 472 *a*; IV, 91 *b*, 225 *b*-226 *a*, 237 *b*-239 *b*. Pater æquivoce dicitur Deus respectu nostri : I, 472 *a*; X, 515 *b*-516 *a*. Pater et Filius important relationem ut exercitam, sc. distinguentem et constituentem : 494 *b*. Quomodo Pater et Filius seipsis referantur : 421 *b*-422 *a*. Auctoritas, prout dicit causalitatem, non est in Patre respectu Filii, sed solum prout dicit processionem : 174 *b*-175 *a*. Pater dici potest auctor generationis et personarum, quare : 220 *a*. Dici potest major Filio, minime vero sapientior, quare : 265 *ab*. Quare non communicet Filio innascibilitatem, sicut communicat improcessibilitatem : 464 *b*. Pater et Ingenitus quomodo differant : 457 *a*-464 *a*. Quare dici non possit sapiens sapientia genita : 171 *b*. Pater includit illum qui est pater, et illud quo est pater; ideo prædicari potest de seipso : 431 *b*. In Deo paternitas non est communicabilis, quia habet innascibilitatem sibi adjunctam : 437 *a*. Persona Patris quomodo abstracta paternitate possit intelligi : 436 *b*. Principium, dictum de Patre, stat pro paternitate et spiratione : 467 *b*-468 *a*. Principium quomodo active dicatur de tribus simul personis, passive vero de Filio et Spiritu sancto tantum : 467 *b*-477 *b*. Principium bene recipitur in divinis, non vero ratio prioris et posterioris proprie : 470 *b*-471 *a*. Pater et Filius an possint dici unum vel idem principium, unus Spirator : 473 *a*-477 *b*. Pater nec generat, nec spirat ut unus et plures, sed ut alio modo se habens ad Filium, et alio ad Spiritum sanctum : 227 *a*. Pater in sacra Scriptura multipliciter sumitur : VIII, 64 *a*. An dici possit genitor hominis : IV, 112 *b*.

94. Deus potest dici filius hominis ob idiomatum communicationem; Filii generatio passiva explicatur : I, 105 *b*-117 *b*, 119 *a*-125 *b*, 127 *a*-137 *b*, 170 *a*-182 *b*; VIII, 64 *b*. Ejus sublimitas : IV, 183 *b*. Filius generatur de substantia Patris, et quomodo : I, 112 *b*-114 *a*; VII, 250 *b*. Quomodo dicatur imago Patris, non vero ad imaginem; splendor gloriæ Patris, figura substantiæ ejus, et portans omnia verbo virtutis suæ : I, 135 *a*; II, 634 *b*-635 *a*; VIII, 56 *b*, 65 *ab*; IX, 432 *b*. Attamen, ut homo, non est imago Patris, sed ad imaginem : IX, 305 *b*. Generare et generari non dicunt actionem et passionem in divinis, sed tantum relationem : IV, 9 *ab*.

95. Exemplar, ut dicit rationem cognoscendi, est quid commune toti Trinitati; sed prout addit rationem emanandi, est proprium Filii : I, 125 *b*.

96. Potentia generandi active et passive, quot modis sumi possit : 127 *b*-128 *a*. Si intelligatur active seu originaliter, est in solo Patre; si passive, id est posse gigni, est in Filio : 129 *b*-130 *a*. Potentia activa generandi non est in Filio, quare : 134 *ab*, 175 *b*-177 *a*. Potentia activa generandi in Deo quomodo differat ab illa quæ est in homine : 135 *b*. Generatio activa Patris, et passiva Filii, est relatio distinguens inter hunc et illum : 116 *b*, 177 *a*-179 *a*.

97. Filius quomodo sit coæternus Patri : I, 179 *a*-180 *b*. Quare ejus generatio potius per præteritum, quam per præsens exprimatur : 173 *ab*. Filius Dei habet esse permanentissimum, in quo idem est nasci et natum esse, et semper genitus est, et semper generatur : 180 *b*-182 *b*.

98. Generatio Filii præcedit spirationem, et ideo ipsius persona habet rationem primitatis : 59 *b*, 214 *a*-216 *b*. Quomodo vis spirativa communicetur Filio a Patre, non vero vis generativa : 135 *a*. An dici possit Dei Filius nihil habere nisi natum : IV, 185 *b*.

99. Filius est Verbum per omnia æquale Patri, et per omnia dicens et exprimens ipsum, sed non omni modo, quia minus præcipue secundum liberalitatem : I, 59 *b*. Pater dat Filio totum quod potest, sed non

Digitized by Google

omni modo quo potest : I, 59 *a*. Hinc ei communicat quidquid habet, sed non personam, sive rationem communicandi : 59 *ab*. Filius etiam dicitur Imago et Verbum, sc. Filius a vi naturæ, Imago per modum expressivum, et Verbum, quia est aliis expressivum : I, 313 *b*, 442 *b*-444 *b*; VII, 233 *b*; IX, 20 *a*. Sed Filius dicitur magis proprie : I, 441 *b*. Quare approprietur Verbo ratio veritatis et exemplaris : 64 *b*. Quare dicatur sapientia genita : 77 *b*. An in divinis sapientia sit quid essentiale, an vero proprium : 441 *ab*. Verbum dicitur genitum, non factum ; sed Christus genitus et factus : IV, 6 *b*. Verbum divinum non nascitur naturali tantum necessitate, sicut evenit nobis : I, 121 *b*. Verbum in nobis est accidens, in Deo est substantia : 190 *b*. Verbum divinum includit notitiam seu cognitionem intelligentis se Patris, conceptionem seu generationem similitudinis, et expressionem imaginis ; sub primo respectu est sapientia genita, sub aliis est Filius, Imago, et Verbum, quod dicit hæc omnia, et superaddit rationem exprimendi et manifestandi : 445 *a*-447 *b*, 450 *ab*. Verbum quam convenienter sit translatum ad divina : 450 *b*. Ubi est cognitio in Patre, necesse est ut sit emanatio sive generatio Verbi : IX, 81 *b*. Verbum divinum dicitur dupliciter, sc. vel mente concipiendo se ipsum, vel exprimendo se exterius per creaturas; primo modo est Verbum increatum, secundo vero Verbum creatum : I, 443 *b*-444 *a*. Dicere, respectu Verbi creati, est essentiale et commune tribus personis ; prout vero dicit respectum æternum, est proprium Patris : 444 *a*. Verbum divinum dicit respectum ad Patrem, connotatque respectum ad creaturam per modum exemplaritatis dispositivæ, et virtutis operativæ, in potentia et in habitu, non in actu : 444 *b*-447 *a*. Verbum divinum, licet importet respectum ad creaturas in potentia, non dicitur tamen Verbum creaturæ, cum formaliter dicat de se respectum solummodo ad dicentem : 447 *a*. Ideo Verbum divinum æternum est, quia impossibile est Deum nescire suum opus : 446 *b*. Sapientia in divinis præcedit expressionem Verbi, et ob id est essentialis tribus personis; in nobis vero similitudo concepta præcedit sapientiam, quia hæc ab illa producitur : 448 *b*. Verbum divinum habet omnipotentiam, sicut et Pater; sed omnipotentiam non dicit ratione sui nominis : *ibid. superius*. Verbum divinum non producitur formaliter ex cognitione creaturarum quoad scientiam visionis, sed tantum simplicis intelligentiæ, quare : 446 *ab*. Verbum divinum est fons sapientiæ, sc. creatæ : 448 *b*. Verbi nomen translatum est ab humanis ad divina tum propter similitudinem, tum ob instructionem nostram : 449 *b*. Verbum divinum ratione originis dicitur Filius, ratione præconceptionis dicitur mundus archetypus, ratione unionis dicitur homo factus : 450 *a*. Verbum unde dicatur Dei virtus et sapientia : 446 *a*. Quomodo per Verbum omnia dicantur facta : 444 *b*. Verbum divinum ducit in cognitionem Patris : IX, 19 *a*. Filii Dei appropriata sunt veritas, species, ratio exemplandi, et sapientia : VII, 234 *ab*, 382 *a*. Item æqualitas : VIII, 81 *ab*. *Vid.* VERBUM INCREATUM.

100. De missione temporali Filii agitur : I, 259 *a*-261 *b*, 269 *b*-271 *b*. Dei Verbum humanandum in Veteri Testamento præsagiebatur figuris, præmonstrabatur exemplis, promittebatur patribus, prædocebatur documentis, et prophetabatur oraculis : IX, 14 *b*. Generatio temporalis Filii, et æterna, quomodo non sint ab eodem principio : I, 232 *b*.

101. De circumincessione divinarum personarum, *vid.* CIRCUMINCESSIO.

102. Spiritus sancti processio æterna expenditur : I, 123 *a*, 185 *a*-197 *b*, 199 *a*-207 *b*, 209 *a*-216 *b*, 219 *a*-229 *b*. Item processio temporalis : 232 *b*-241 *b*, 245 *a*-261 *b*, 264 *a*-271 *b*, 278 *b*-300 *b*, 304 *b*-315 *b*. Processio Spiritus sancti potest considerari in ordine ad personam ad quam est, ad principium a quo est, et ad generationem a qua differt : 184 *b*. Nomen processionis quam vim habeat, et quare magis aptetur Spiritui sancto, quam Filio : 200 *b*-207 *b*, 221 *b*-223 *a*, 235 *a*. Exemplo fluvii explicatur : 9 *b*. Temporalis et æterna quomodo differant : 235 *a*. Quomodo processio differat a generatione : 225 *ab*, 232 *b*. Processio æterna Spiritus sancti est per voluntatem comitante natura : 123 *a*. Ob id assimilat in natura : 188 *b*-189 *a*. Est per modum liberalitatis, charitatis et amoris : 187 *b*-192 *b*.

103. Amor in creaturis nominat habitum et accidens ; in divinis autem substantiam, et cum dicat egressum, dicit hypostasim : I, 191 *a*. Quomodo amor sit proprium Spiritus sancti, et in quo sensu sit communis tribus personis : 193 *b*. Charitas sumpta essentialiter est communis tribus ; notionaliter convenit Patri et Filio propter concordiam in spirando; personaliter, Spiritui sancto : *ibid.*

104. Spiritus sanctus quomodo sit nexus Patris et Filii : I, 194 *a*-195 *b*, 204 *a*.

Digitized by Google

105. Quare Spiritui sancto assignetur hoc nomen *Spiritus*, et quot modis : I, 195 *b*-197 *b*, 447 *a*. Spiritus, prout dicitur a spiritualitate, dicitur absolute, et convenit toti Trinitati ; prout dicitur a spiratione, sic importat affectum et amorem ; et quia est quid relativum, est proprium Spiritus sancti : I, 196 *ab*.

106. Spiritus sancti processio a Patre et Filio exponitur contra Græcos : I, 200 *b*-207 *b*. Spiritus sanctus, si non procederet a Filio, non distingueretur ab eo : 201 *b*. Pater et Filius sunt unum principium spirans, quia eadem voluntas et fœcunditas in utroque : 205 *a*-207 *b*. Non tamen dicendi sunt unus spirator, quare : 476 *b*. In quo sensu dici possit Spiritus sanctus prius a Patre procedere, quam a Filio : 211 *a*-212 *a*. Spiritus sanctus non plenius, seu perfectius, procedit a Patre, quam a Filio : 212 *a*-213 *a*. Filius habet auctoritatem, simul et subauctoritatem respectu spirationis, quomodo : 213 *a*. Quomodo Spiritus sanctus procedat immediate a Patre, mediante tamen Filio : 213 *a*-214 *b*. Processio Spiritus sancti tripliciter præsertim differt a generatione Filii, sc. quia generatio est ab uno, illa autem a duobus; tum quia hæc est emanatio per modum perfectæ assimilationis, illa per modum connexionis ; demum quia generatio respicit secundum, spiratio vero, ut nectens, respicit tertium : 225 *a*-227 *b*. Processio Spiritus sancti quomodo comparetur processioni locali et causali : 222 *b*-223 *a*. Spiritus sanctus in quo sensu dici possit ingenitus : 228 *a*-229 *b*. Dicitur Spiritus in ordine ad vim spirantem, Amor in ordine ad modum emanandi, et Donum in ordine ad nos : 313 *b*. Spiritus sanctus absolute prolatus importat nomen personale : 447 *a*. Spiratio non dicit propriam relationem constituentem Patrem : 462 *a*. Processio quartæ personæ a Spiritu sancto per modum amoris non datur, quare : 191 *a* ; nec per modum artis, sive rationis : 189 *a*. Processio Spiritus sancti, et productio creaturarum qualiter differant : 188 *b*.

107. Processio temporalis, et æterna Spiritus sancti sunt ab uno principio, et una inservit ad manifestationem alterius : 232 *b*. Processio vel est sicut in objectum ad quod protenditur, et sic est processio æterna ; vel sicut in susceptivum in quo recipitur, et sic est temporalis : 235 *a*, 237 *a*, 247 *a*, 249 *a*, 250 *a*, *b*. Processio temporalis includit emanationem æternam personæ, et emanationem temporalem gratiæ : 236 *a*, 237 *a*. Processio temporalis et æterna non geminat subjectum, sed geminatur ipsa : 236 *b*-237 *a*, *ab*. Processio, spiratio et generatio qualiter differant : I, 235 *ab*. Processio dicitur analogice de æterna et de temporali, non vero univoce neque æquivoce : 236 *b*-237 *a*.

108. Est alia processio temporalis minus propria, sc. Spiritus sancti dantis se ipsum animabus quas sanctificat, ita ut videatur procedere a seipso : 246 *a*, 247 *a*. Spiritus sanctus datur in propria persona cum gratia sanctificante : 237 *b*-238 *b*, 258 *b*. Spiritus sanctus a solo Deo potest effective dari, ministerialiter vero a bonis et malis, impetrative autem a bonis tantum : 239 *a*-240 *b*. Spiritus sanctus quotupliciter amet sanctificare animam : 232 *b*. Spiritui sancto quænam virtus approprietur in sanatione et sanctificatione animæ : 233 *a* ; et in extinctione sitis spiritualis : 233 *b*. Spiritus sanctus quoties datus sit a Christo, et quot modis : 233 *ab*.

109. De missione personarum divinarum agitur : I, 246 *b*-247 *a*, *b*-261 *b*, 267 *b*-271 *b*. Patri convenit missio activa, non passiva : I, 251 *a*-252 *b*. An Pater possit mittere seipsum : I, 253 *a*-254 *b*. An missio activa possit esse totius Trinitatis : I, 252 *b*-255 *a*. An Filius vel Spiritus sanctus possit mittere seipsum : *ibid.* An alteruter missus sit ante Incarnationem : 256 *ab*. An missio Spiritus sancti sit secundum dona gratiæ gratis datæ, vel gratum facientis : 257 *b*-259 *a*. An Filius et Spiritus sanctus secundum eadem dona gratiæ mitti dicantur : 259 *a*-260 *a*. An Filius et Spiritus sanctus ad eadem dona gratiæ augmentanda mittantur : 260 *a*-261 *b*.

110. Quare Deus apparuerit aliquando in forma corporali : II, 430 *a*. Id facit ministerio angelorum : 501 *b*. *Vid.* APPARITIO, n. 1-12.

111. Spiritus sanctus quomodo dicatur mitti temporaliter : I, 257 *b*-261 *b*, 267 *b*-271 *b*, 290 *a*, 306 *a*-309 *b*, 311 *a*-315 *b*.

112. Nomina essentiæ et substantiæ in divinis considerantur : I, 378 *b*-384 *a*.

113. Nomina, sc. unus, duo et tres in divinis quomodo importent quid positivum cum privatione : I, 388 *a*-391 *b*. Nomina numeralia in divinis dicuntur secundum relationem, et notiones important : 393 *b*-394 *b*, 396 *a*-397 *b*. Important unitatem et pluralitatem, et quomodo : 395 *a*-396 *a*.

114. Nomina identitatis et alietatis in Deo simul recipiuntur, quia non se habent ad idem : I, 93 *a*.

115. Personæ nomen quam convenienter ad divina translatum sit : I, 375 *a*, 377 *a*-378 *b* ; IV, 229 *a*. Personæ definitio datur, et assignantur ejus tum etymologia, tum natura, et conditiones, quatenus ad divinas personas

Digitized by Google

spectant : I, 401 *a*-412 *b*. Persona, cum sit rationalis naturæ suppositum proprietate distinctum, principalius importat substantiam, secundario relationem : 403 *a*-406 *a*. Personæ incommunicabilitas qualis : 408 *ab*, 409 *a*-411 *a*, 412 *b*. Persona divina de sui ratione excludit compositionem, non vero creata : 407 *b*. Persona, ut sic, an admittat aliquam communitatem abstractam respectu personarum divinarum, atque etiam respectu creatarum : 347 *b*-349 *b*, 394 *b*, 409 *a*-412 *b*, 437 *b*-439 *a*. Personæ divinæ nominantur diversis nominibus dicentibus respectum, et quomodo : 447 *ab*.

116. Habitudo potest esse personæ divinæ ad personam, vel essentiæ ad creaturam; prima est vera relatio, secunda est tantum secundum modum dici, seu intelligendi : I, 131 *b*.

117. In divinis personis necessario debent recognosci proprietates, relationes et notiones, sc. proprietates quæ conveniunt uni soli, relationes quæ dicunt habitudinem unius ad alteram, et notiones, seu principia cognoscendi : I, 426 *a*-427 *b* ; VII, 233 *b* ; VIII, 78 *a*.

118. Qualis differentia statuenda sit inter propria et appropriata : VII, 233 *b*, 234 *a*. Proprietates, relationes et notiones se habent ad invicem, quantum ad numerum, tanquam excedens et excessum : I, 426 *b*-427 *b*. Omnis notio est proprietas vel relatio, et omnis proprietas est relatio, et vice versa : 427 *a*.

119. Qualiter in divinis proprietas et essentia differant : I, 533 *a*.

120. Proprietates sunt quinque, sc. innascibilitas, generatio activa, tum passiva, item spiratio activa, ac denique passiva : I, 426 *b*, 427 *ab* ; VII, 233 *b*, 252 *a*, 380 *b* ; VIII, 78 *a*. Tres modi sunt prædicandi in divinis, sc. essentialis, vel in quid, personalis, sive in quis, et notionalis, sive in quæ, vel quomodo : I, 420 *b* ; VII, 233 *b*, 380 *b*. Inquisitio in divinis fit quinque modis, sc. quis ratione personæ, qui ratione hypostasis, quæ ratione notionis, quod ratione substantiæ, quo ratione essentiæ : VII, 234 *a*, 380 *b*. Proprietates constituunt, et distinguunt personas ad invicem : I, 419 *a*-422 *a*. Proprietates personales in divinis, realiter a se invicem, et a personis aliquo modo differentes debent recognosci : I, 420 *b*. Quomodo differat proprietas a persona : 529 *a*-532 *a* ; item proprietas ab essentia : 533 *a*. Proprietates personales in eadem persona differunt per habitudinem ad alteram a parte rei : I, 419 *b*, 421 *b*. In divinis proprietates personales sunt rationes distinguendi, atque etiam manifestandi distinctionem : 425 *a*. Personales proprietates, ratione *in*, transeunt ad substantiam ; sed, ratione *ad*, manent, et important distinctionem a parte rei, ut, v. g., in Patre innascibilitas et generatio activa, ratione *in*, idem sunt cum substantia divina, et nihilominus, ratione *ad*, manent diversæ a parte rei in persona Patris : 419 *ab*, 421 *b*, 422 *a*-423 *b*, 533 *a*.

121. In divinis numerus distrahit a ratione perfecta muneri, cum sit ibi tantum distinctio hypostasum ; item et ordo a ratione ordinis simpliciter, cum ibi non sit antecessio, sed tantum originis emanatio : I, 348 *b*, 349 *a*.

122. De Patre quomodo dici possit, quod seipso refertur ad Filium : I, 421 *b*-422 *a*. Proprietates personales in divinis sunt relationes, quare : 422 *ab*. Proprietates personales sunt rationes distinguendi petitæ ab origine, et innotescendi petitæ ab habitudine : I, 424 *b*-425 *a* ; VII, 233 *b*. Omne quod relative dicitur, esse aliquid excepto eo quo relative dicitur, non est verum in divinis : I, 425 *b*.

123. Proprietas et persona in divinis qualiter differant : I, 432 *a*-434 *a*.

124. Proprietates divinæ dicunt originem, et habitudinem unius personæ ad alteram ; magis proprie tamen loquendo, generatio dicit originem, et paternitas habitudinem : I, 425 *a*. Pater, abstrahendo ab origine, jam non intelligitur ut Pater, sed tantum ut innascibilis, atque ita manet in unitate hypostasis, sed sine ordine ad aliud : 425 *ab*. Proprietates divinæ, licet sint relativæ, tamen, quia important etiam originem, dant esse absolutum cum respectivo : 425 *a*, *b*.

125. Personæ divinæ, abstractis proprietatibus, non haberent per quid possemus eas intelligere, nisi sub ratione incompleta rei, et universali : I, 425 *b*. (Hinc deducitur, ait Barth. de Barberiis, quod personæ divinæ non constituuntur per absoluta in opinione S. Bonaventuræ, ut falso ei Scotus imponit, l. I, d. 26, q. un., ibi : *Tertia opinio*, et a. 1, q. 3, *ad* 4.)

126. Origo, secundum rationem intelligendi, est prior relatione, et quomodo : I, 425 *a*, *b*, 435 *a*. Origo importat emanationem unius ab alio, sicque vel est activa, vel passiva, et semper importat relationem : I, 431 *b*.

127. Generatio in Patre, et paternitas sunt una notio secundum rem, licet quoad modum significandi sit aliqua differentia : I, 433 *b*. Pater ideo est Pater, quia generat : 434 *a* ; et generat, quia est innascibilis ; et

Digitized by Google

spirat, quia est improcessibilis : 435 *ab*.

128. Innascibilitas in Patre est notio quæ quoad nomen importat privationem, sed quoad rem importat positionem et maximam perfectionem, sc. primitatem, et fœcunditatem fontalem : I, 371 *b*, 417 *b*, 435 *ab*, 455 *ab*, 463 *a*-464 *b*, 498 *b* ; VII, 233 *b*. Ingenitus dicit non esse ab alio, sed id non sufficit ad notionem, quare : I, 220 *b*. (*Id tamen intellige*, ut sumitur vi nominis, *sicut se ipse declarat* : I, 228 *b et* 435 *ab*.) Ingenitus, ut dicit dignitatem et notionem in Patre, importat ista duo : I, 228 *b*, 371 *b*, 417 *b*, 455 *a*-456 *a*, 458 *a*-459 *b*. Ingenitus, Innascibilis et Auctor dicunt eamdem notionem, sed differenti modo, et quomodo : 220 *a*. Innascibilitas, abstracta origine, dicit ens non ab alio, et sic in unitate hypostasis ; sed reducitur ad hypostasim Patris sicut ad principium, ad Filium sicut ad terminum : 425 *ab*. Innascibilitas, seu Ingenitus, quomodo possit intelligi absque Paternitate : 455 *a*-456 *a*. Ingenitus, sicut modo ostensum est de innascibilitate, de ratione sui nominis dicit puram negationem ; sed ut est proprietas Patris æterni, dicit positionem et perfectionem maximam : 435 *ab*, 455 *a*-456 *a*. Ingenitus, seu Innascibilis, quomodo possit esse notio et proprietas Patris, et importare ipsi relationem personalem, cum etiam dici possit de essentia et de Spiritu sancto : 459 *a*, *b*, 461 *a*, 462 *b*. Ingenitus, ut convenit Patri, dicit quod non producitur per generationem, sicque distinguitur a Filio ; item quod per generationem non accipitur, sicque distinguitur ab essentia ; item quod non consequitur ad generationem, sicque distinguitur a Spiritu sancto : 459 *a*. Innascibilitas et paternitas qualiter differant a Patre, et quid utraque importet : 455 *a*-456 *a*, 460 *a*-461 *b*. Innascibilitas privat omnem emanationem passivam ; improcessibilitas vero privat unam solam : 464 *a*. Innascibilitas est notio Patris propria ; improcessibilitas vero non est ratio distincta ab innascibilitate in Patre, nec a spiratione in Filio : *ibid*. Quomodo, si essent duæ personæ innascibiles, forent plures dii : 498 *b*.

129. Innascibilitas non potest communicari a Patre, quamvis improcessibilitas possit, quare : 464 *b*. Improcessibilitas qualis notio sit in Patre et Filio, et qualiter dicat nobilitatem : 464 *ab*. In divinis pura negatio nec distinguit, nec ponit nobilitatem, nec distinguitur : 458 *a*. Innascibile et nascibile non opponuntur relative, sed contrarie, vel contradictorie : 459 *a*, 461 *b*.

130. Relatio solum personalis dat personæ existere : 461 *a*, 462 *b*.

131. Nulla notio dicitur de tribus personis, bene autem commune ad notiones : I, 394 *b*.

132. De prædicatione notionum ad invicem agitur : I, 534 *a*-537 *b*.

133. Qualiter notiones ab invicem differant, et possint prædicari : 534 *a*-535 *b*.

134. Proprietates in divinis qualium accidentium prædicationem suscipiant : I, 533 *b*.

135. Communicabilitas et incommunicabilitas in divinis non sunt oppositæ contradictorie, sed differunt sicut habere proprietatem, et non habere : I, 549 *b*.

136. In divinis recipimus unitatem, non singularitatem, nec solitudinem, quia singularitas excludit communicabilitatem, solitudo pluralitatem ; unitas vero admittit utrumque : I, 387 *b*.

137. Unum quomodo recipiatur in divinis et in Deo, et quo sensu sit principium multitudinis, et an dicat privationem, vel positionem : I, 388 *a*-390 *a*.

138. Appropriata, quantum ad id quod significant a parte rei, sunt communia tribus personis ; unde competunt cuilibet personæ ratione sumpta a parte tantum intellectus nostri, nisi forte etiam ratione ordinis, et originis quam connotant : I, 549 *b*-551 *a* ; XII, 36 *b*. Appropriatio est adinventa ad hoc, ut a communibus deveniatur ad cognitionem propriorum, appropriando communia personis divinis : I, 496 *b*, 550 *a* ; VII, 234 *a*. Appropriatio quid sit : I, 550 *b* ; VII, 234 *a*. Appropriatio attributorum tribus personis per ordinem quadruplex assignatur, sc. 1. unitas, veritas et bonitas ; 2. æternitas, species et usus ; 3. ratio principiandi, exemplandi et finiendi ; 4. potentia, sapientia et voluntas : I, 64 *b*, 503 *a*-504 *b* ; VII, 234 *ab*, 253 *b*-254 *b* ; VIII, 79 *a*, 81 *ab* ; IX, 133 *b* ; XII, 36 *b*-37 *a*. Qualiter in Deo unitas, veritas et bonitas recognoscantur tanquam conditiones entis nobilissimæ et generalissimæ, non contractæ per suppositа : VII, 253 *b*-254 *b* ; VIII, 81 *ab*. Appropriata principalia divinarum personarum sunt potentia, sapientia et voluntas : VII, 234 *ab*, 253 *b* ; IX, 133 *b*. Magnitudo appropriatur Patri, pulchritudo Filio, dispositio Spiritui sancto : IX, 279 *a*.

139. Æternitas appropriatum est Patris, importatque carentiam principii : I, 503 *b* ; VII, 234 *ab* ; VIII, 81 *a*.

Vid. ÆTERNITAS, ÆTERNUM, n. 5, 9, 12, 14, 15, ÆTERNUS.

140. Appropriata Patris explicantur : VII, 381 *b* ; VIII, 81 *a*.

Digitized by Google

141. Quomodo dicatur Pater per Filium omnia facere : IX, 281 *a*.
142. Dicitur Pater omnipotens in Symbolo, ut denotetur in ipso esse voluntatem et potestatem implendi quod promittit : VIII, 298 *a*.
143. Dei actiones quæ connotant effectum in creatura, et simul respectum ad personam, sunt notionales, non essentiales : I, 252 *a*.
144. Principium in divinis quomodo conveniat Patri et Filio, significetque generationem, processionem, vel creationem : IX, 290 *a*. *Vid. supra*, n. 98.
145. De æqualitate divinarum personarum agitur : I, 322 *b*-341 *b*, 345 *a*-350 *b*. Æqualitas et similitudo divinarum personarum, cum sint relativa distinctorum, supponunt diversitatem suppositorum, non vero naturæ : 326 *b*, 494 *b*. Æqualitas trium personarum consistit in hoc, quod earum una est æternitas, una magnitudo, et una potestas : 322 *b*, 326 *b*-328 *b*. Quomodo Spiritus sanctus, cum nec generet nec spiret, tamen sit æqualis Patri et Filio : 328 *ab*. Æqualitas in magnitudine personarum qualiter excludat a Deo totum sive integrale, sive universale, sive materiale : 334 *a*-339 *a*. An admittenda sit in divinis differentia secundum numerum : 339 *b*-341 *b*. Quis ordo, vel quæ prioritas attendatur in divinis : 347 *b*-350 *b*.
146. Imago qualiter ad æqualitatem et similitudinem in divinis pertineat, vel resultet : I, 497 *ab*, 502 *b*. Imago in divinis notionaliter dicitur, quare : 499 *a*-501 *a*. Imago creata qualiter ab increata respectu Dei differat : I, 123 *b*-125 *b*, 500 *b*-501 *a* ; VIII, 65 *a*-66 *a*. Imago dicitur etiam species, et proprie est notio solius Filii, quia ab uno tantum procedit, et quidem per modum naturæ, et quia consimiliter producit Spiritum sanctum : I, 501 *b*-502 *b* ; IV, 224 *a*-225 *b* ; VIII, 65 *ab*. Imago proprie non convenit Spiritui sancto : I, 502 *a*, *b*. Filio Dei qualiter aptetur ratio imaginis, speciei, similitudinis, pulchritudinis, exemplaris et cognitionis : I, 79 *b*, 313 *b*, 441 *b*, 448 *ab*, 503 *a*-504 *b* ; VI, 466 *a*. Dicitur etiam ars et liber vitæ, et quare : VI, 466 *a*.
147. Appropriata Filii Dei explicantur : I, 233 *b* ; VII, 382 *a* ; VIII, 81 *ab*.
148. Missio Filii in carnem quomodo sit a tota Trinitate : I, 252 *b*-255 *b* ; VII, 381 *b*. Quo sensu approprietur Spiritui sancto : I, 247 *b* ; VIII, 151 *b*. Est ad illustrandam animam, sicut Spiritus sancti missio est ad sanctificandam eam : I, 249 *a*. Filius Dei descendit in terram non localiter, sed per influentiam : VIII, 169 *a*. *Vid. supra*, n. 100.
149. Dei Filius qualiter dicatur speculum, et attingens et disponens omnia : X, 56 *a*, 57 *b*-58 *a*.
150. Spiritui sancto appropriantur nomina quæ actum voluntatis exprimunt, ut usus : I, 503 *a*-504 *a*. Unde Spiritus sanctus dicatur amor, concordia unitatis et æqualitatis, nexus, charitas, donum : I, 507 *b*-508 *a* ; VIII, 60 *a*-61 *a*, 81 *ab*. Appropriata Spiritus sancti explicantur : VII, 382 *b* ; VIII, 81 *ab*.
151. Missiones temporales divinarum personarum sunt notiones : I, 252 *a*. Missio convenit, et active, et passive Filio et Spiritui sancto ; sed passiva, quoad subauctoritatem, magis convenit Spiritui sancto ; quoad manifestationem, magis Filio, quare : 247 *b*. Missio Filii et Spiritus sancti, quoad radicem gratiæ, est ab utroque ; quoad habitus cognitivos, est a Filio ; quoad affectivos, a Spiritu sancto ; quoad effectus consequentes, est ab utroque : 259 *b*-260 *a*. Missio temporalis Filii et Spiritus sancti vel est ad usum tantum, estque per dona gratis data ; vel etiam ad fructum, estque per gratiam sanctificantem : 258 *b*. In jam habente gratiam sanctificantem, si hæc augetur simpliciter, non dicitur de novo mitti Spiritus sanctus ; si vero augetur per ipsius usum, et ad collectionem novi usus, ut factum est in Pentecoste, et fit in confirmatione, tunc denuo mittitur Spiritus sanctus : 260 *a*-261 *b*. Actus supernaturales quinam sint a Deo per missionem divinarum personarum : I, 260 *a*.
152. Missio visibilis est apparitio, in qua manifestatur persona divina ut operans, ut inhabitans, ut emanans ; et quomodo id intelligendum : I, 266 *a*-271 *b* ; VII, 252 *b*-253 *b*.
153. De invisibili missione Spiritus sancti agitur : I, 278 *b*-300 *b*, ubi de charitate. Spiritus sancti missio, ut est donum, explicatur : 304 *b*-315 *b*, ubi de donis gratuitis a Spiritu sancto provenientibus.
154. Deus dicitur Dominus universalis, potentissimus, sapientissimus, opulentissimus, indeficiens ; et his modis fuit cum B. Virgine : XIV, 256 *a*-257 *b*.
155. — quomodo distinguatur a creatura : I, 143 *a*. Distinctio omnimoda non potest cadere in Deo, quare : 96 *b*. In divinis quædam vocabula important distinctionem solum, quædam omnimodam unionem, et quædam medio modo : *ibid. inferius*. Distinctio in divinis non potest venire a diversitate ; sed venit ex origine, quæ proprie non est diversitas, sed distinctio et discretio : 159 *b*, 195 *a*, 199 *b*, 341 *a*, 387 *b*, 388 *a*-391 *b*. Omnis distinctio in divinis vel

Digitized by Google

est ut res, vel ut modus, id est, vel in re, vel secundum modum intelligendi : I, 91 *a*, 136 *a*, 147 *b*.

156. In personis qualiter differant ab invicem proprietates existentes in eadem persona : I, 160 *a*. Differunt scilicet a parte rei : *ibid.*

157. In Deo magnitudo et bonitas sunt unum et idem, nec distinguuntur a se invicem nisi per modum significandi : I, 157 *b*. Idem dicendum de quibuslibet attributis divinis : 111 *a*, 160 *a*, 295 *b*, 368 *a*, 421 *ab*, 459 *b*, 549 *b*. Unum numero, et diversum non dividunt sufficienter ens in divinis, datur enim medium : 341 *b*.

158. Qualiter differant in Deo generatio et spiratio : I, 226 *b*-227 *a*; itemque aliæ relationes : 178 *b*-179 *a*.

159. Quomodo possit esse distinctio realis inter personas divinas : I, 177 *a*-179 *a*, 335 *b*-337 *a*, 544 *a*-547 *b*; IV, 119 *b*-120 *a*.

160. Qualis admittenda sit distinctio inter personalitatem et essentiam divinam : I, 135 *b*-136 *b*, 178 *b*, 378 *b*-379 *b*, 421 *b*-422 *a*, 544 *a*-549 *b*.

161. Distinctio numeralis non cadit in Deo absque addito personarum, præter adjectivum *Trinus*, quod excogitatum est ad significandam pluralitatem personarum cum unitate naturæ : I, 333 *ab*, 339 *a*-341 *b*, 388 *a*-390 *a*, 395 *a*-397 *b*. In Deo non recipiuntur solitudo, singularitas, diversitas, multiplicitas, divisio et separatio, quare : 387 *b*, 392 *a*-394 *b*. In Deo admittuntur alietas, pluralitas, discretio et distinctio, quare : 387 *b*. Distinctio rationis in Deo triplex, sc. vel a parte apprehensionis nostræ tantum, vel secundum differentiam attributionis, vel secundum pluralitatem distinctionis quæ est in personis : I, 421 *a*; IV, 119 *b*-120 *a*, 525 *b*.

162. Persona divina refert seipsa ad aliam, ita tamen quod medium per quod refertur non est quid diversum ab ipsa : I, 421 *b*-422 *a*.

163. In divinis alius, et aliud qualem distinctionem importent : I, 170 *b*, 417 *b*.

164. Divinæ naturæ individualitas, et ratio quo, quod et qui explicantur : I, 340 *b*-341 *b*, 379 *b*-381 *a*.

165. Deus habet partim naturam termini communis ob pluralitatem suppositorum, partim discreti ob formam immultiplicabilem : I, 171 *b*-172 *a*.

166. Divina natura eo modo est distinguibilis, quo habet proprietates, et e converso : I, 142 *b*.

167. Spiritus sapientiæ, id est Dei, dicitur multiplex, quatenus est causa multorum : I, 333 *a*.

168. In divinis aliqua dicunt actionem puram, aliqua relationem puram, aliqua utramque, et aliqua actionem et significationem : XI, 330 *a*.

169. De modis prædicandi et loquendi in divinis agitur : I, 77 *a*, 91 *a*-99 *b*, 105 *b*-109 *b*, 114 *a*-117 *b*, 119 *a*, 132 *ab*, 135 *ab*, 170 *b*-171 *a*, 173 *ab*, 186 *ab*, 199 *b*-200 *a*, 206 *b*, 210 *a*, *b*, 253 *a*-254 *b*, 280 *ab*, 304 *b*-306 *a*, 332 *a*, 333 *a*, 334 *a*-341 *b*, 353 *a*-360 *b*, 363 *a*-372 *b*, 381 *b*-385 *b*, 387 *b*-397 *b*, 401 *b*-412 *b*, 417 *a*-427 *b*, 431 *b*-451 *b*, 455 *a*-464 *b*, 467 *a*-477 *b*, 479 *a*-486 *b*, 513 *a*-523 *b*, 527 *b*-537 *b*, 542 *a*, *b*-544 *a*, 547 *b*-551 *a*; II, 115 *ab*; IV, 125 *a*-126 *b*, 127 *a*-138 *b*, 166 *b*-181 *b*, 184 *b*-189 *b*; VII, 380 *b*; VIII, 64 *a*, 78 *b*-79 *b*; IX, 10 *ab*.

170. — habet rationem triformis causæ, sc. originantis, exemplantis et finientis : IX, 105 *a*.

171. Dei causalitas, si consideretur in efficiendo bonum naturæ, dicitur dispositio; si in gubernando seu conservando, providentia; si in tribuendo bonum supra naturam, prædestinatio : II, 4 *b*; VII, 257 *a*, 382 *b*. *Vid. supra*, n. 65. Item potest comparari ad creaturas, vel in ratione principii causantis, vel suppositi sustentantis; primus modus est trium personarum, alter est Verbi divini : IV, 11 *b*. Si respiciat effectum, vel actum, cui insit deformitas, non concurrit ad deformitatem, id est defectum ipsius, sed tantum ad id quod in eo est positivum : II, 133 *a*; III, 489 *b*, 490 *a*-506 *b*.

172. Deo et creaturæ nulla est convenientia univocationis, sed analogica tantum : I, 68 *b*, 166 *a*; II, 6 *b*-8 *b*, 20 *ab*, 86 *a*; III, 216 *b*-217 *a*; IV, 7 *b*-10 *b*, 36 *b*-37 *a*, 169 *a*, 171 *a*, 220 *ab*.

173. Quomodo aliquid sit veritas creaturæ et similitudo Dei, vel e conservo : II, 85 *a*-86 *a*.

174. Deus creando mundum non est mutatus ab otio ad actionem, quare : I, 152 *b*, 479 *b*; II, 247 *b*-248 *a*, 253 *a*-255 *b*. Est agens seipso, cujus actio nihil addit : II, 250 *b*-251 *a*. Solus est suum agere : 431 *a*. Fuit ab æterno causa proxima et immediata rerum quoad habitum et dispositionem, quoad actum vero solum in tempore, quare : I, 152 *b*. Hoc igitur sensu ab æterno nec redemptor fuit, nec creator : IV, 407 *a*. Non incœpit esse Dominus quoad præsidentiam habitualem, bene vero quoad actualem : II, 276 *a*; IX, 218 *a*. Dicitur Dominus quasi dans manus : IX, 334 *a*, 442 *a*, 480 *a*. Deus agendo agit seipso, non media aliqua actione distincta : I, 152 *b*. Est enim suus actus, et nihil plus

Digitized by Google

habet quando agit in aliud, quam quando non : II, 131 *b*. In Deum non cadit causarum quarumcumque habitudo respectu sui, sed solum respectu creaturarum, remota tamen dependentia : I, 338 *b*. Ejusmodi habitudo est tantum rationis ex parte Dei, sed est realis ex parte creaturæ in ordine ad Deum : VI, 526 *b*. Deus respectu creaturarum se habet in ratione efficientis, formalis (sc. exemplaris), et finalis, nunquam vero materialis : I, 124 *b*, 366 *a*; II, 20 *a*, 242 *b*; III, 8 *b*-9 *a*; IV, 597 *b*, 614 *b*; VII, 235 *a*, 383 *b*, 500 *a*; XII, 18 *a*. Sed dici non potest earum forma perfectiva : I, 549 *ab*; III, 9 *b*, 244 *b*; IV, 44 *b*, 117 *a*, 309 *ab*, XI, 255 *a*, *b*, 257 *a*.

175. In principio creavit Deus cœlum et terram, id est, vel ante alia, vel in primo instanti temporis, vel in Filio : II, 238 *a*-239 *a*, 240 *a*-253 *a*; XI, 253 *a*.

176. Creatio mundi facta intra sex dies expenditur ordinate : II, 529 *a*-530 *a*, 622 *b*-623 *a*. Deus fecit mundum intra sex dies, ut per exercitium virtutum imitatores ejus essemus, sc. per sex opera misericordiæ, et per sex conditiones nostrorum operum : XII, 244 *a*.

177. Deus fecit res ad suam gloriam manifestandam et communicandam : II, 265 *b*. Ob id omnia fecit ad nostram utilitatem : II, *ibid.*

178. Dei opera necessario habent quatuor conditiones, sc. sunt laudabilia, ordinabilia ad bonum, acceptabilia, et perfecta vel perfectibilia : II, 331 *a*.

179. Deus non condidit diabolum originaliter cum innata malitia, et istud asserere esset hæreticum : II, 331 *ab*.

180. Quare, cum unum Filium genuerit, non tamen produxerit unum angelum, aut unam creaturam : II, 482 *ab*.

181. — aliquando facit opera supra naturam, aliquando etiam contra naturam : III, 33 *b*-34 *a*.

182. — cum sit optimus, nonnisi optima facit, saltem quantum ad ordinem : III, 137 *a*.

183. — fecit animam bonam bonitate naturæ, bonitate autem moris nec bonam nec malam : III, 573 *b*; IV, 35 *b*. *Vid.* ANIMA, n. 8.

184. — quomodo dicatur requievisse ab universo opere suo in septima die : II, 625 *ab*; VII, 260 *a*; XI, 328 *b*. — quo sensu dicatur nihil producere novum : II, 608 *a*.

185. — creans animam in corpore etiam infecto peccatis, manifestat bonitatis suæ affluentiam : III, 49 *ab*, 394 *ab*.

186. — fecit omnia valde bona bonitate naturæ : III, 573 *b*.

187. Ab uno æterno exemplari indiviso, quod est Deus, tam diversæ manant creaturarum naturæ, et naturarum perfectiones, secundam variam ipsius boni participationem : XIV, 420 *b*.

188. —, respectu effectuum, vel est causa totalis, vel est concausa cum creatura : II, 67 *b*, 185 *b*, 577 *ab*. Hinc dicitur Deus omnia facere vel creando, vel concreando, vel cooperando : III, 488 *b*.

189. —, quoad esse naturæ, maxime distat a creatura; quoad influentiam, maximam habet approximationem : IV, 161 *b*.

190. — est causa immediata omnium effectuum creatorum, ita ut agens creatum nihil possit agere absque influentia Dei; dicitur tamen causa mediata respectu diversitatis virtutis in agendo, et ordinis : II, 131 *b*-133 *a*, 176 *a*, 184 *a*-185 *b*, 577 *ab*; III, 302 *a*, 488 *b*, 490 *a*-493 *b*; VII, 381 *b*-382 *a*.

191. — quare non possit dici causa per accidens respectu cujuscumque effectus realis : I, 214 *b*.

192. Dei concursus ad omnes actiones etiam malas, et ad conservationem rerum expenditur : II, 194 *b*-208 *b*; III, 376 *b*-377 *a*, 393 *a*, 488 *a*-506 *b*; V, 60 *b*; XI, 456 *ab*.

193. — quomodo dicatur conservans res : III, 493 *b*-496 *a*.

194. — non potest facere aliquid, quod in conservari ab ipso non dependeat : 495 *b*.

195. — cooperatur naturæ operanti absque habitu infuso, quia natura agit uniformiter, et juxta se, vel infra se; at voluntas creata, cum sit potentia agens difformiter, indiget habitu infuso ad recte operandum, et quidem supernaturali ad operandum supernaturaliter : I, 284 *b*.

196. Dei voluntas est causa, et bonitas ratio causandi omnes res : I, 33 *ab*; II, 182 *a*-184 *a*.

197. — ordinate res condidit quantum ad tempus, disposuit quantum ad situm, gubernat quantum ad influentiam, narrat quantum ad doctrinæ sufficientiam : VII, 385 *b*.

198. — cum introducit aliquam formam, supplet defectum agentis, vel qualitatum quæ prærequiruntur in susceptibili : IV, 396 *b*.

199. Dei operationes respiciunt vel esse naturæ, vel gratiæ, vel gloriæ : IV, 547 *b*.

200. — quare unum solem, et unam lunam, non plures fecerit : V, 288 *a*.

201. — cum sit movens omnia sine motu, probatur esse sine principio : IX, 3 *b*.

202. Dei dicere, facere est; et ejus facere non est quid superadditum ad dicere : III, 495 *a*; VII, 502 *b*, 504 *b*; X, 233 *ab*. Dei dicere quomodo connotet effectum, sive actum intrin-

Digitized by Google

secum, sive extrinsecum : II, 543 *b*; X, 558 *b*. Accipitur pro disponere, pro facere, et pro gignere : IX, 289 *a*.

203. Dei actiones quales dicantur temporales, quales vero notionales aut essentiales : I, 250 *b*-251 *a*.

204. Actus divinus qui non reflectitur super essentiam aut personam, transit ad extra, vel actu, vel potentia : II, 96 *a*.

205. Dei perfecta sunt opera quoad esse primum et naturale, at non semper quoad esse secundum, sc. supernaturale et gratuitum : III, 312 *ab*. Quare dicantur mirabilia : IX, 310 *b*-311 *a*.

206. Apparitiones variæ Dei in igne, in fumo, in nube, in columba et aliis modis expenduntur : II, 430 *a*; IV, 7 *ab*; VII, 252 *b*-253 *b*, 381 *a*. Eas facit ministerio angelorum : II, 501 *b*. *Vid.* APPARITIO, n. 4-6.

207. — ut creator, est artifex omnia cognoscens; ut judex, est remunerator cognoscens bonum et malum : II, 82 *a*.

208. Dei imago, similitudo et vestigium quomodo sint in creatura : I, 50 *b*-51 *a*.

209. — quare mittat angelos ad nos, cum possit idem per se : II, 487 *a*-488 *b*.

210. — non operatur respiciendo ad extra : IV, 247 *a*. Non necessario agit ad extra : 425 *b*.

211. Divinæ bonitatis est communicare creaturæ operationes nobiles, prout est apta recipere; et propterea fecit ut homo concurreret ad reparationem suam : IV, 429 *b*.

212. Deus et natura non faciunt per plura, quod fieri potest per pauciora : VI, 545 *a*.

213. An idem sit res esse a Deo auctore, et esse a Deo volente : III, 489 *b*.

214. Quomodo Deus sit finis omnis creaturæ : I, 33 *b*; II, 620 *ab*; III, 312 *b*; VII, 307 *a*, 515 *a*; IX, 550 *b*; X, 302 *a*; XII, 18 *a*, 677 *b*.

215. Dei opera fiunt, vel a solo Deo, vel per ministerium hominis, vel cum Deo : IX, 282 *a*.

216. Deus et creatura non possunt absolute dici unum, quare : I, 504 *b*-505 *b*.

217. Beneficia gratuita Dei enumerantur meditanda : XII, 31 *b*, 99 *b*-101 *b*. Deus in conferendis beneficiis respicit tria, sc. majorem indigentiam, minorem indignitatem, et majorem utilitatem : IV, 38 *b*-39 *a*. Dei misericordia in collatione beneficiorum quanta : VIII, 5 *b*-6 *a*; XIII, 304 *b*-305 *b*, 307 *a*-308 *a*, 318 *ab*, 321 *a*, 340 *a*, 356 *b*-357 *a*, 372 *ab*, 389 *a*. Illorum enumeratio : IX, 334 *a*, 340 *a*, 377 *b*, 398 *a*, 409 *b*; XIII, 89 *b*-90 *a*, 94 *ab*. Sunt accipienda cum cordis humilitate : X, 496 *a*.

Vid. BENEFICIUM, n. 5.

218. Dei opera creantis, redimentis et glorificantis expenduntur : XIII, 318 *ab*.

219. Deus est forma cuncta distinguens, et regula cuncta dirigens : XII, 9 *a*.

220. Maxime manifestatur Dei sapientia, potentia et bonitas in creatione angelorum : II, 260 *a*-264 *b*.

221. Dei providentia est voluntas ratione regulata, qua omnia, quæ in universo fiunt, congruenter et apte fiunt : II, 4 *b*-5 *a*, 119 *b*-120 *a*; VII, 235 *a*, 257 *ab*, 382 *b*; VIII, 491 *a*-494 *b*; IX, 625 *ab*. Juxta Damascenum est cura Dei ad nos : X, 96 *a*. Providentia Dei dat debitum ordinem rebus, debitam remunerationem operibus, et debitam durationem : VII, 330 *a*-343 *b*; IX, 161 *b*, 625 *a*; X, 96 *b*; XIII, 266 *b*. Quomodo sit verum quod magis peccet qui providentiam ponit, et Deum accusat, quam qui eam negat : IX, 625 *ab*. Providentia Dei connotat effectum in gubernando : II, 4 *b*, 115 *b*. Providentia divina supponit cognitionem, seu præscientiam : *ibid. et* 94 *b*, 95 *b*. Quoad gubernationem rerum Deus eodem modo se habet ad omnes, non quantum ad earum productionem : II, 199 *a*. Deus ita administrat res, ut proprios motus eas sinat agere, quantum sua exigit providentia : II, 410 *ab*; III, 393 *a*.

222. — cohibet potentiam dæmonum, ne noceant quantum possent : II, 410 *ab*. Dei providentia expenditur in designatione loci peculiaris pro habitatione dæmonum : II, 378 *b*.

223. — cum disponit aliquid facere, non id facit absolute, sed præsuppositis conditionibus convenientibus : IV, 378 *a*. Providentia Dei expenditur in ordinatione mali ad bonum : II, 107 *a*-110 *b*, 194 *b*, 201 *a*-205 *a*; III, 393 *a*; IV, 437 *a*; V, 582 *a*. Utrum in divina providentia includatur prædefinitio actuum : II, 101 *a* (ubi specialiter agitur de prædestinatione); IV, 378 *a*. Providentia ordinat res universi, et hic ordo appropriatur scientiæ; et eas ordinat ad finem, et hic ordo appropriatur bonitati vel voluntati : II, 97 *a*; VII, 262 *b*.

224. — infima per media ordinat, et reducit ad summa : VI, 49 *b*; VII, 266 *b*.

225. — sicut res produxit secundum altitudinem summæ virtutis, sic eas regit secundum rectitudinem veritatis, et perficit secundum plenitudinem bonitatis : VII, 330 *b*.

226. Dei providentia est mystica scala Jacob : XIII, 224 *b*.

227. Dei providentia in nos respectu temporalium et spiritualium bonorum expenditur : X, 552 *a*-553 *a*, 559 *a*-561 *b*; XIII, 417 *b*. In

Digitized by Google

ea ergo confidendum : x, 561 *b*-564 *a* ; xiii, 582 *b*-583 *a* ; xiv, 15 *a*-16 *a*.
228. Dei providentia quanta in nos appareat ex deputatione angelorum ad nostram custodiam : xiv, 116 *a*-118 *b*.
229. Dei providentia ad omnes extenditur absque acceptione personarum : ii, 79 *a*, 199 *a* ; v, 36 *a*. Non tamen per hoc excluditur ordinata communicatio boni : v, 36 *a*. Divina providentia expenditur in tribulationibus bonorum, et prosperitatibus malorum, et in permissione principum malorum : xi, 497 *ab*. Dei providentia in distinctione et dispositione rerum expenditur : xiv, 121 *ab*.
230. Quomodo sit verum, quod alter alterius loco possit accipere coronam salva infallibilitate divinæ præscientiæ : ii, 102 *b*-103 *a*.
231. Voluntas, qua Deus vult omnes salvos fieri, non est proprie electio ; potest tamen dici prædestinatio inchoata, et per modum dispositionis tantum : ii, 104 *b*, 105 *a*.
232. In Deo, respectu nostri, recognoscenda est voluntas duplex, sc. absoluta, et conditionata : ii, 196 *b*-199 *a*.
233. — prædestinat omnes, quantum est de se, id est voluntate antecedente ; ideo omnibus præparat gratiam et auxilia necessaria : ii, 103 *b*, 104 *b*, 105 *a*, 196 *b*-199 *a*.
234. — prædestinare dicitur, dum proponit dare gratiam, et præparat gloriam : ii, 197 *a*.
Vid. Prædestinatio, Prædestinatus.
235. — dedit semper, in omni statu, auxilia sufficientia ad salutem : iv, 31 *b*, 549 *a*, 552 *a*, 660 *b*.
236. Actus irascibilis non est in Deo, quamvis sit in beatis : i, 155 *a*.
237. — an recte dici possit non denegare gratiam facienti quod in se est : v, 592 *a*, 593 *a*, 595 *b*-596 *a*, 648 *a*, 670 *a* ; vii, 656 *b*.
238. — habet signa iræ, non iram : ii, 177 *a*. Neminem quantum ad affectum odit Deus, sed quantum ad effectum solummodo : ii, 117 *ab*. Quomodo dicatur diligere malos : v, 34 *b*-35 *a*. Qualiter dicatur odisse peccatorem : iii, 454 *a*. *Vid.* Reprobatio.
239. Dei amor in creaturas non est affectus, sed effectus, hicque est vel actu, vel habitu ; unde potest dici Deus amasse ab æterno creaturas, et eas actu amare in tempore : iv, 632 *ab*, 657 *ab* ; v, 31 *a*-42 *b*. Non est aliud quam boni communicatio, quæ si attenditur secundum rationem habitualem, respicit bonitatem Dei, secundum actualem vero respicit voluntatem : i, 44 *a* ; ii, 105 *a*.
240. Hic est prædestinatus, ille est præscitus, id est, hic est a Deo præcognitus ut salvandus per Dei gratiam, ille est a Deo præcognitus ut damnandus ob propriam culpam : ii, 101 *a*. *Vid.* Prædestinatus, Præscitus.
241. Reprobis Deus confert gratiam in tempore, non attendendo futura peccata, sed præsentem idoneitatem ad gratiam recipiendam : iii, 314 *b*. *Vid.* Reprobus.
242. — non facit injuste respectu parvulorum decedentium sine baptismo, quare : iii, 394 *ab*.
243. — non fecit nos ad pœnam quantum ad antecedentem voluntatem : ii, 210 *b*.
244. Dei permissio est voluntas signi, seu signum quod velit non id ipsum quod permittitur, sed id quod elicitur ex illo : ii, 211 *a*.
245. Dei judicia dicuntur dupliciter, sc. uno modo judicativa præcepta quæ erant in lege, altero divina dispositio, et divini consilii definitio, et ista sunt incomprehensibilia, remota revelatione : vi, 526 *b*. Judicia Dei alia sunt quæ reprobos damnant, alia quæ electos justificant, alia quæ justificatos beatificant : ix, 304 *b*. Quare dicantur jucunda, et quomodo timenda sint : ix, 371 *b*, 376 *b*-377 *a*, 416 *a*, 494 *a*, 502 *a*, 511 *b*, 524 *b*, 534 *a*, 535 *b*, 540 *a*, 654 *a* ; x, 9 *b*-10 *a*, 578 *a* ; xiii, 381 *ab*.
246. — quomodo indurare dicatur : ii, 107 *a*-110 *b* ; ix, 271 *a* ; xi, 430 *b*-431 *a*.
247. — solus est causa efficiens gratiæ, licet gratia possit esse ab agente creato, tanquam ministrante, vel excitante, vel impetrante : i, 239 *a*-241 *b* ; iii, 245 *b*-246 *a* ; v, 359 *a*-361 *b*.
248. Solus Deus potest in formam deiformem : i, 240 *b*, 241 *b*.
249. Dei diffusio ad extra est effectus bonitatis ipsius, et actio communis toti Trinitati : i, 328 *ab*.
250. — cum infundit gratiam habitualem animæ, in ipsa inhabitat tanquam in proprio domicilio, et anima habet facultatem fruendi ipso Deo : i, 237 *b*-238 *b*, 246 *b*-247 *a* ; iii, 307 *b*-310 *b* ; iv, 12 *a* ; vii, 253 *a*, 381 *a*. Ejus habitatio quomodo differat ab apparitione, descensione et missione : vii, 234 *a*.
251. — cum confert gratiam animæ, eam acceptat in sponsam, in filiam et in templum : iii, 309 *a*.
252. An Deus posset creaturam facere quæ esset ei grata absque munere gratiæ : iii, 310 *a*, 312 *b*.
253. — quare ante gratiam dederit legem : xi, 265 *a*.
254. — non acceptat hominem propter bona opera, nec aliquod meritum ; sed necesse est ut in homine præcedat gratia : iii,

Digitized by Google

310 *b*-313 *a*. Hinc in gratiæ collatione relucet proprie misericordia Dei, justitia vero nonnisi largissime sumpta : VI, 635 *b*. Deus cum acceptat aliquem in amicum, confert ei gratiam sanctificantem, nec quisquam fieri potest vere et proprie amicus Dei sine gratia : III, 293 *a*, 315 *a*.

255. — semper præsto est, et promptus ad dandam gratiam : III, 312 *b*; V, 660 *b*; XIII, 308 *a*, 315 *b*. Hinc dicitur sol emittens radios ad corda peccatorum : XIII, 261 *ab*, 262 *b*-263 *a*.

256. Quomodo Deus sit amor : VIII, 439 *a*.

257. — quomodo faciat cooperari malum ad bonum hominis : II, 195 *a*; IV, 439 *ab*. Probabilius est Deum majora bona contulisse homini lapso, quam contulisset permanenti in statu innocentiæ : III, 321 *a*.

258. — non concurrit gratia excitante ad opera indifferentia, nec ad mala, sed tantum ad bona : III, 493 *b*.

259. — in quo sensu det gratiam sine mensura : IV, 276 *b*-277 *a*.

260. — quare maluerit nobis dare gloriam per impletionem mandatorum, quam sine ejusmodi conditione : V, 160 *b*.

261. — tribuit gratiam necessariam ad observantiam mandatorum : 160 *a*.

262. Qualis ordo servetur a Deo in vocando ad pœnitentiam, et conferendo gratiam : III, 295 *b*; V, 564 *b*-565 *b*, 665 *a*-667 *b*; VII, 299 *b*-300 *a*.

263. — quare uni peccatori majora beneficia tribuat quam alteri, non est nobis quærendum : VII, 258 *ab*.

264. — est vita animæ nostræ, et quomodo : V, 657 *ab*; IX, 372 *b*-373 *a*; XI, 332 *a*.

265. — vocat peccatores ad pœnitentiam, conversos ad opera justitiæ, et perfectos ad majorem perfectionem : XIII, 115 *ab*. Vocat ad se, sc. clausos ad ostium luminis, ægrotos ad medicum salutis, naufragos ad portum quietis : IX, 303 *b*; X, 208 *a*, 614 *b*; XI, 260 *b*. Tripliciter venatur animas : XIII, 348 *b*. Vocat omnes : IX, 303 *b*; XIII, 483 *a*, 539 *a*; et quidem absque acceptione personarum : II, 196 *b*-199 *a*; IV, 660 *b*. Vocat instanter, gratis et generaliter : 331 *b*-332 *b*.

266. — etiam trahens peccatores ad pœnitentiam, non aufert illis libertatem : V, 661 *b*. Diversimode trahit homines : XI, 351 *ab*; XIII, 315 *b*, 316 *a*, 399 *ab*, 416 *a*. Quam soleter venetur animas : XIII, 348 *b*, 480 *ab*. *Vid.* CHRISTUS, n. 750.

267. Deus qui fecit te sine te, quomodo intelligendum sit quod non justificabit te sine te : V, 565 *a*, 660 *a*, *b*-661 *b*; VII, 299 *b*-300 *a*.

268. — potest justificare absque gratia, quamvis justificatio non sit nisi per gratiam : V, 660 *a*. In justificatione impii plus dat gratiæ, et amplius confert bonum, quam sit necessarium : *ibid.*

269. — solus potest liberare a culpa : XI, 563 *ab*. Per misericordiam remittit offensam, dando gratiam; sed satisfactionem exigit de ipso damno, quod intulit sibi peccator : VI, 13 *ab*.

270. — qualem ordinem servet in justificatione peccatoris : VII, 299 *a*; IX, 175 *b*-176 *a*.

271. — triplici modo loquitur nobis, sc. vel per aliquem sonum auribus nostris allatum, vel per aliquod signum in imaginatione formatum, vel per aliquod inspirationis verbum instillatum mentibus : II, 497 *ab*, 500 *ab*. Primis duobus modis loqui solet ministerio angelorum, tertio vero non loquitur nisi per semetipsum : 500 *b*. Hinc dicitur nobis loqui per angelum multipliciter : II, 499 *a*. Alloquitur nobis, vel arguendo et comminando, vel docendo, vel suadendo, vel promittendo, vel consolando dulciter, vel susurrando familiariter : VIII, 411 *b*-412 *a*. Loquitur nobis per inspirationem, exemplum et flagella : IX, 244 *a*. Effectus allocutionis Dei quales : IX, 333 *a*, 394 *b*, 416 *a*. Dei allocutiones multiplices et inspirationes expenduntur, et qualiter a falsis discernantur : VIII, 412 *ab*, 415 *a*-417 *a*; IX, 260 *b*, 274 *a*, 281 *ab*. Quando nos alloquitur, quot modis audiatur : II, 499 *a*-501 *b*; VIII, 412 *ab*, 413 *b*, 414 *b*; IX, 158 *b*, 374 *a*, *b*, 385 *a*. Dei inspirationes admittendæ, et quantum periculum in earum negligentia : X, 581 *b*-582 *a*. Deus trahit animam inspirationibus, revelationibus, blanditiis, admonitionibus, minis et adversitatibus : XI, 351 *ab*, 428 *ab*; XIII, 314 *a*-316 *a*, 399 *ab*.

272. Respectus Dei in bonos et malos in hac vita, et altera, per gratiam et pœnam expenditur : XIII, 247 *b*-248 *b*.

273. Dei est maxima gloria justificare impium : I, 240 *a*.

274. — solus potest immittere cogitationes animæ; diabolus vero tantummodo suggerere : II, 452 *b*-454 *a*. Deus infundit revelationes potius in somnis, quam in vigiliis, quare : III, 232 *b*.

275. — non tenetur tribuere præmium operibus nostris ratione dati et accepti : III, 280 *b*.

276. Deum expellere, est gratiam ejus perdere : III, 484 *b*. Quomodo Deus expellatur ab anima : *ibid.*

277. Dei incarnatio opus fuit gratiæ et mise-

Digitized by Google

ricordiæ divinæ : IV, 19 *b*-26 *b*. Deus humanatus dici potest : 167 *ab*; homo vero deificatus nonnisi improprie : *ibid.* Deus humanatus dicitur esse circulus, quomodo : IX, 169 *a*. Quot modis intelligi possit, vel affirmare liceat de Deo, quod factus sit homo : 172 *a*-174 *a*; et de homine, quod factus sit Deus : 474 *b*-475 *b*. Ad nos descendit, ut nos ad ipsum ascenderemus : IX, 259 *b*.

278. Quomodo dici possit de Deo quod necessario redemit hominem : IV, 425 *ab*.

279. Deum diligentibus, in quo sensu omnia cooperentur in bonum : V, 11 *b*.

280. — est velut mare, ad quod redeunt flumina actionum gratiarum, ut iterum fluant : IX, 590 *b*.

281. — solus beatificat : IX, 580 *a*. Est totale objectum animam quietans : XIII, 330 *a*-331 *b*.

282. Dei visitatio multiplex expenditur : X, 253 *b*-254 *a*. Dei venire ad animam idem est, ac eam justificare, glorificare, et in ea habitare : XI, 583 *b*-584 *a*.

283. Dei gratiæ efficacitas in conversione peccatoris quanta : XI, 91 *a*; sed illam aufert a negligentibus : 90 *a*.

284. — cum sit lux vera, quosnam illuminet, et per quid : XI, 532 *b*-533 *a*, 561 *b*-562 *a*; XII, 11 *b*. — solus est lux vera, quæ intelligit, et cætera intelligere facit : II, 493 *b*-494 *a*, 536 *b*-537 *a*.

285. — dormientem in peccato excitat gratiæ infusione, clamore doctrinæ, illustratione interiori, et impulsu castigationis : XI, 570 *b*-571 *b*. Excitat hominem ad bonum per gratiam, doctrinam et pœnam : XIII, 11 *b*-12 *b*.

286. Dei benedictio consistit in collatione gratiæ et gloriæ : XIII, 322 *b*-333 *a*.

287. Dei gratia illuminat et inflammat ut ignis : XIII, 585 *ab*. Ad eam possidendam et conservandam, vult Deus in nobis cor mundum, humile, latum per charitatem, et clausum per taciturnitatem : XIV, 102 *a*-103 *a*.

288. Deus effective non annihilat gratiam; sed gratia deficit in seipsa, anima avertente se a Deo : III, 615 *a*. Defectus gratiæ non habet causam efficientem, sed deficientem : II, 394 *a*.

289. — quomodo elevet animam per gratiam, non localiter, sed per deiformitatem : VII, 296 *b*-297 *a*. Quomodo nos convivificet per gratiam : IV, 478 *a*.

290. Dei dona naturalia improprie dicuntur gratia gratis data, quare : II, 412 *b*-413 *a*. *Vid.* GRATIA.

291. Deus est sanctus in creatione, sanctus in redemptione, sanctus in glorificatione : XIII, 318 *ab*.

292. Dei misericordia large sumpta dicitur divinæ bonitatis affluentia; communiter sumpta, est in supererogatione bonorum supra merita; proprie vero est in sublevatione malorum : VI, 534 *a*. *Vid.* DARE, n. 8.

293. Justitia Dei large sumpta est condecentia divinæ bonitatis; communiter, est liberalitas in retributione bonorum secundum merita; stricte, est severitas in punitione malorum : VI, 534 *a*.

294. Dei misericordia et justitia relucent in omni opere Dei respectu nostri, nec possibile est eas ab invicem separari : III, 394 *ab*; VI, 533 *b*-534 *b*. Misericordia et justitia, prout dicunt effluxum compassionis, affectus et debiti, non sunt in Deo; prout vero dicunt effluxum perfectionum, sunt in Deo : VI, 533 *a*.

295. — dicitur justissimus non propter excessum in summo, sed propter accessum ad medium : VI, 533 *b*, 536 *b*.

296. Dei misericordia et veritas, seu bonitas et justitia cum reluceant in omnibus operibus Dei, tamen bonitas communicatur rebus, non justitia, quare : I, 33 *ab*; V, 659 *b*-660 *a*; VI, 13 *b*-14 *a*, 533 *a*.

297. Dei misericordia non dicitur eo quod faciat secundum merita, sed supra : VI, 534 *b*.

298. Dei misericordia quomodo reluceat simul cum justitia in opere pœnitentiali : III, 632 *b*; V, 390 *b*; VI, 535 *a*.

299. In primo adventu Christi reluxit præcipue misericordia, et in ultimo magis relucebit justitia : VI, 530 *b*, 535 *ab*. Idem de utraque, tam pro hac vita, quam pro altera dicendum : VI, 56 *b*, 491 *a*, 534 *b*-535 *b*. Misericordia superexaltat judicium in præsenti, in futuro autem erit e converso : 491 *a*.

300. — non potest facere opus quod non habeat modum, speciem et ordinem, quæ tria respondent unitati ejus, veritati et bonitati : VI, 536 *a*. Ideo non potest relinquere impunitam culpam : III, 475 *a*-477 *a*; VI, 536 *ab*. Potest delere omnem pœnam subsequentem, sed non concomitantem, quæ inseparabilis est a culpa : VI, 536 *b*.

301. — cum sit æque misericors et justus, tamen dicitur proprium ejus misereri, quia est de suo bonus, de nostro vero justus : II, 240 *b*-241 *a*; X, 83 *b*. Quomodo misericordius vel justius agat cum uno, quam cum alio : VI, 530 *a*-532 *a*. Misericordia et justitia in Deo sunt æquales, non vero quoad effectus : 526 *b*. Deus pronior est ad miserendum, quam ad puniendum : I, 297 *b*; III, 407 *b*; V, 332 *b*, 390 *a*; VI, 560 *a*. Para-

Digitized by Google

tus est accipere pœnitentiam omnium in hac vita : v, 575 *b*.

302. — perfectus medicus animæ, perfectum largitur antidotum : v, 582 *a*, 611 *a*; vi, 468 *a*; vii, 311 *ab*; ix, 12 *a*, 262 *a*, 263 *a*, 303 *b*, 313 *a*, 315 *a*; xiii, 89 *a*, 279 *b*.

303. — non potest esse simul amicus et inimicus : v, 591 *b*.

304. — non delectatur in pœnis nostris, nisi quatenus sunt aptæ curandis infirmitatibus nostris : v, 611 *a*. Cum punit, id facit amore justitiæ, non vindictæ, nisi in quantum vindicta ipsa est effectus justitiæ : vi, 491 *a*.

305. Dei misericordia non considerat in pœnitente meritum, sed indigentiam et miseriam; unde remittit in confessione omnibus partem æqualem, id est proportionalem tormentorum : vi, 14 *b*.

306. — in judicio condemnabit filios suos reprobos, ut ostendat eos falso gestasse characterem; infideles autem jam judicati sunt : vi, 539 *b*-540 *a*.

307. Divina misericordia contra fomitem concupiscentiæ dat scintillam conscientiæ, et contra dæmones dat bonum angelum, gratiam et Spiritum sanctum : ii, 384 *a*.

308. — misericordiam suam summe manifestavit in missione Filii, justitiam vero in punitione angelorum : ii, 395 *a*-396 *b*.

309. Dei bonitas et sapientia maxime manifestantur in incarnatione Verbi : iv, 37 *ab*.

310. Dei misericordia et justitia maxime relucent in reparatione hominis : iv, 426 *b*-428 *a*; vii, 330 *a*-343 *b*; viii, 86 *b*-88 *b*; in condonatione debiti, et in punitione ingrati : xiii, 108 *a*. Dei misericordia quomodo salvet bonos, et justitia damnet malos : vii, 257 *b*-258 *b*.

311 Deum non decet facere contra justitiam, bene vero præter justitiam : iv, 426 *a*.

312. — parva non dat, sed semper grandia, quantum in se est : vii, 298 *b*.

313. — quia misericors est, condescendit humanæ miseriæ per infusionem gratiæ : vii, 309 *b*.

314. — quia misericors simul et justus est, non dat donum perfectum, nisi desideranti; nec gratiam, nisi gratuito regratianti; nec misericordiam, nisi miseriam recognoscenti : *ibid.*

315. Misericordiæ et justitiæ divinæ mystica contentio circa redemptionem humani generis : xii, 512 *ab*; xiii, 308 *b*.

316. Quam mirabilis Deus in incarnatione, et missione Filii : iv, 35 *b*-37 *b*, 426 *b*-429 *b*; xii, 512 *ab*. Deum fieri hominem est miraculum miraculorum : ix, 46 *a*.

317. Deus judex expenditur, ejusque justitia et severitas in extremo tempore mundi : vii, 169 *b*-171 *a*, 330 *a*-331 *b*, 334 *b*-336 *a*, 377 *b*-378 *b*; viii, 331 *a*-334 *b*; ix, 390 *b*-391 *a*, 431 *b*; xii, 114 *b*-115 *a*; xiii, 23 *a*-24 *a*, *b*, 312 *ab*. Judex sapiens, justus, omnipotens : ix, 215 *b*. Justis tranquillus, injustis iratus apparebit : xi, 433 *a*. Judex in morte : xiii, 11 *a*, 482 *b*-483 *a*.

318. Dei misericordia contra desperationem, et justitia contra nimiam spem expendenda a peccatore : xiii, 140 *b*-141 *b*, 142 *b*-143 *b*, 225 *ab*, 262 *b*-263 *a*.

319. Divinæ misericordiæ dulcedo expenditur : xiii, 172 *ab*. Divina misericordia ad tria capita reducitur, sc. ad veniam peccatorum, et gratiam, et gloriam dandam : 179 *ab*. Maxime elucet in permittendo quod homo tentetur et impugnetur : iii, 135 *b*-139 *b*.

320. — dicitur peccatorem respicere, quando accurrit per gratiam prævenientem, super collum cadit per gratiam concomitantem, et osculatur per gratiam subsequentem : xi, 16 *a*; xiii, 248 *a*, 417 *ab*.

321. — quam liberaliter omnia sua donet suis amicis et beatis : xiii, 289 *b*.

322. Dei misericordia super turbam viventium in terris, quiescentium in sepulcris, gementium in pœnis, et fruentium in cœlis : xiii, 363 *a*-364 *b*.

323. — est patiens redditor, quia punit in hac vita remediabiliter, expectando ad pœnitentiam : iii, 476 *b*-477 *a*.

324. — dicitur non amplius recordari peccatorum dimissorum quoad pœnam æternam, non quoad temporalem : iv, 11 *b*.

325. Dei misericordia maxime elucet in collatione clavium sacerdotibus etiam malis : vi, 44 *a*.

326. Dei misericordia connotat effectum in creatura, at sapientia ordinem tantum : vi, 530 *b*.

327. Dei patientia præcipue in tribus elucet, sc. quia malis bona præstat, peccantes diu expectat, et eosdem consolatorie punit : ix, 160 *ab*; x, 133 *b*, xiii, 363 *b*. Quare dicatur Deus patientiæ : xiii, 15 *a*.

328. — miseretur hominis tribus modis, sc. peccantem expectando, desperantem consolando, et pœnitenti congaudendo : ix, 163 *b*.

329. Duæ alæ Dei sunt misericordia et veritas, quomodo : ix, 173 *a*, 226 *ab*. Sunt etiam Vetus et Novum Testamentum, quomodo : ix, 202 *a*.

330. — quandonam declinet, sive in ira, sive in misericordia : ix, 188 *b*.

331. Dei furor et sagitta multiplex : ix, 205 *a*.

Digitized by Google

Dei ultio se extendit ad temporalia, ad corporalia et ad æternalia : 269 *b*-270 *a*. In persecutores servorum suorum qualis : IX, 426 *b*. Dei iram thesaurizare quid sit : XI, 549 *ab*.

332. Dei calix est ejus justitia ; plenus mero, et quomodo : IX, 248 *ab*.

333. — mittit manum suam vel puniendo, vel protegendo, vel benedicendo : IX, 257 *b*.

334. — advocatus noster in judicio, quomodo : IX, 309 *b*.

335. — districte agit in tribus, sc. in non accipiendo personas, in punitione temporali, et in pœna æterna peccatoris : IX, 312 *a*.

336. Dei misericordia est contra triplicem miseriam, sc. cordis, operis et perseverantiæ in peccatis : IX, 373 *b*-374 *a*, 401 *ab*, 415 *b*.

337. Dei salutare expectandum, quare : IX, 374 *a*.

338. Dei bonitas in nos expenditur multipliciter : IX, 402 *b*, 404 *a*, 406 *b*.

339. Dei misericordiæ magnitudo, multitudo et claritas : IX, 416 *b*, 430 *b*, 559 *b*-560 *a*, 566 *b* ; X, 82 *b*, 85 *ab* ; XIII, 105 *b*, 108 *b*, 324 *a*-325 *a*. Dei misericordia super omnes : X, 240 *b*.

340. Dei indignatio expenditur : X, 184 *a*, 199 *a*. Ira ejus multiplex : XI, 308 *a*. Dei, ut superioris, est quærere vindictam malefactorum, et gloriam bonorum ; hominis vero, ut subditi, parcere et judicari : IV, 429 *b*.

341. Judiciarius conspectus Dei triplex, sc. probativus, approbativus et improbativus : IX, 534 *b*-535 *a*.

342. Viscera misericordiæ Dei sunt nimia dilectio, et nimia compassio : X, 252 *b*.

343. Dei misericordia, sapientia et potentia magis manifestantur in conversione peccatoris, quam in conservatione multitudinis beatorum : XI, 6 *b*-7 *a*, 24 *a*.

344. Dei propitiatio in hac vita, in extremo et in gloria expenditur : XIII, 264 *ab*, 388 *a*-389 *a*.

345. Dei potestas, veritas et bonitas in requisitione commissorum et omissorum nostrorum : XIII, 374 *b*-375 *b*.

346. Dei misericordia in nos expenditur ex hoc, quod a diabolo non suffocamur, quod mundus non subvertitur, et quod peccator non absorbeatur in inferno : XIII, 363 *b*, 388 *a*.

347. Tunc nobis misericordiæ Dei innotescunt, cum miseriæ nostræ nobis ad memoriam revocantur : XIII, 363 *b*.

348. Dei misericordia magna ostenditur condonantibus injurias : XIII, 388 *b*.

349. Dei liberalitas in condonando peccata expenditur : XIII, 464 *b*-465 *a*. Item ejus benignitas ad suos servos : VIII, 494 *b*-496 *a*.

350. Dei severitas ob inobedientiam, invidiam, negligentiam talentorum, et sequelam concupiscentiarum : XIII, 465 *a*-466 *b*.

351. — ob defectum charitatis in proximum repetit quod donaverat : XIII, 471 *a*.

352. Dei misericordia erga pœnitentem, et severitas in peccatorem ob dilationem pœnitentiæ : XIII, 582 *ab*, 603 *a*.

353. — liberalis in dando munera suis militibus : XIII, 631 *a*, *b*.

354. — ostenditur rex potentissimus in jubendo, magister prudentissimus in docendo, amicus dulcissimus in consolando, judex æquissimus in examinando : XIV, 31 *b*-34 *a*.

355. — consideratur ut factor, redemptor et ultor : XIV, 71 *b*-72 *b*, 121 *a*-123 *a*.

356. Dei misericordia, sicut et justitia, et alia attributa relucent in incarnatione Verbi : VII, 282 *b*-283 *b*.

357. Dei misericordia superexcedit omnia peccata mundi : XII, 667 *a*. Certat cum malitia humana : 672 *b*.

358. Dei severitas in delinquentes ostenditur multis exemplis sanctæ Scripturæ : VIII, 500 *b*-503 *a*.

359. Dei misericordia non gratificat secundum partem, sed omnem offensam remittit V, 591 *a*, 592 *a*.

360. Dei justitia multiplex maxime in damnatos ostenditur : IX, 494 *a*.

361. — ut faciat pacem cum peccatoribus, misit Filium suum in terras : XIII, 324 *ab*.

362. Dei misericordia, bonitas, sapientia et potentia magis elucent in permissione peccati, et quomodo : III, 135 *b*-139 *b*.

363. — in conferendo gratiam vel pœnam, non attendit ad futura merita vel demerita, sed ad idoneitatem præsentem : III, 314 *b*.

364. — est charitas essentialiter et causaliter : I, 280 *ab*. Est amor fruitionis, qua fruendo se, utitur homine : I, 44 *a* ; V, 33 *a*.

365. Amor Dei, quoad principale significatum, importat essentiam divinam ; quoad connotatum, importat quid temporale et creatum : V, 30 *a*.

366. Dei dilectio alia est electionis, alia approbationis ; prima est æterna, altera habitu est æterna, actu vero est ex tempore : V, 30 *ab*.

367. — dicitur aliquem diligere, vel quia ei communicat bonum, vel quia proposuit communicare : I, 44 *a* ; V, 32 *ab*.

368. Dei amor, quo diligit creaturas, stat in

Digitized by Google

communicatione boni, vel naturalis, vel gratuiti; et secundum bonum naturale amat Deus creaturas omnes communiter, non vero secundum gratuitum : v, 32 *b*, 33 *a*-35 *a*.
369. — dicitur omnes diligere ex charitate, quatenus præpositio ex dicit habitudinem principii motivi et effectivi; quatenus vero superaddit habitudinem exemplaris repræsentantis, sic diligit solum justos : iv, 632 *ab*; v, 34 *ab*.
370. Dei amor non transformat ipsum in creaturas, sed potius e converso : v, 34 *b*. Hæc transformatio, vel potius conformatio creaturarum ad Deum, vel est secundum rationem vestigii, vel secundum rationem imaginis, quæ in habentibus charitatem est specialissima, et adjunctam habet expressam unionem cum Deo : *ibid.*
371. Dei dilectio qua diligit se, et creaturas, est una; sed relata ad Deum dicitur fruitio, ad creaturas vero dicitur usus, per quem ordinantur ad finem : i, 44 *a*; v, 33 *a*.
372. — quomodo, æqualiter vel inæqualiter, diligat bonos et malos angelos, et omnes creaturas, et Christum secundum humanitatem : v, 30 *b*-31 *a*, 32 *a*-40 *b*.
373. — mercatus est animas nostras majori pretio quam valerent, et hoc ob nostram inopiam relevandam et utilitatem augendam : v, 40 *b*.
374. — diligendo hominem, facit eum suum habitaculum : v, 39 *b*. Qualis gratia sit animæ esse habitaculum Dei : xii, 88 *b*-89 *a*. Deus habitans in anima, dicitur habitare in cœlo : viii, 11 *b*, 20 *a*. Dicitur etiam tunc præsens animæ, cum in ipsa habitat per gratiam : vii, 381 *a*. Quid requiratur ad hoc, ut Deus habitet in anima : ix, 146 *a*.
375. Dei amor in nos non potest explicari, nec alicui alii comparari, quia est infinitus : xii, 428 *b*. Ostenditur immensissimus ex beneficiis collatis homini, stabilissimus ratione principii, medii et finis, et communissimus in bonos et malos : ix, 533 *a*; x, 571 *b*-572 *a*; xi, 542 *b*; xiii, 307 *a*-309 *b*.
376. Dei amor proprie se extendit ad eos solum, qui nati sunt fieri filii ejus per adoptionem : iv, 631 *a*- 632 *a*.
377. Dei dilectio connotat effectum in creatura, non sic cognitio : v, 36 *b*.
378. — præponderat salvationem unius justi damnationi multorum impiorum : v, 237 *a*.
379. — quantum æstimet hominem : x, 553 *a*.
380. Dei dilectio qualis ostensa in missione Filii : xi, 300 *b*, 542 *b*.
381. Dei amor in nos est fundamentum omnium bonorum operum nostrorum : xi, 457 *b*.
382. — multipliciter pater noster ostenditur : viii, 11 *a*; xii, 694 *ab*. Quomodo dici possit pater noster ratione creationis, justificationis, adoptionis et glorificationis : x, 207 *a*, 515 *b*-516 *a*.
383. Dei amor in nos expenditur tum in missione Filii, tum in susceptione peccatoris, tum in liberatione hominis a debito inferni : xiii, 264 *b*-265 *a*. Expenditur etiam ex beneficiis corporalibus, spiritualibus et æternalibus, eaque enumerantur, simul et qualitas amoris in amicos et inimicos, et in omnes creaturas : xiii, 304 *b*-305 *b*, 307 *a*-308 *a*, 318 *ab*.
384. Dei amor expenditur in expectando peccatores ad pœnitentiam : xiii, 340 *a*.
385. Dei amor in suos ex creatione, redemptione, et collatione bonorum naturalium et supernaturalium, et exemplo filii prodigi ostenditur; e contra, crudelitas diaboli : xii, 39 *a*-65 *b*; xiii, 417 *a*-418 *a*.
386. Dei dilectio est exemplar nostræ dilectionis : v, 29 *ab*.
387. Dei amor in homines qualiter excedat ejus amorem in angelos : v, 37 *b*-38 *a*. *Vid.* Eucharistia.
388. Deus est cognoscibilis aut per essentiam immediate, aut per effectus : ii, 341 *a*. Non est cognoscibilis per speciem, quare : 339 *b*; nisi per speciem intelligatur aliqua similitudo impressa : i, 67 *a*; vel lumen gloriæ : iii, 151 *ab*; iv, 298 *b*.
389. Trinitas non est cognoscibilis nisi per fidem : i, 71 *a*-72 *b*.
390. Juxta Scotum cognitio, sc. objectiva Dei in beatis est ipsum Verbum productum ut qualitas seu terminus cognitionis : iv, 298 *a*. Huic sententiæ favere videtur Seraphicus Doctor ipse dicens, quod anima in cognoscendo Deum plus est in suscipiendo, quam in agendo : 306 *b*-307 *a*.
391. Ad visionem Dei non requiritur in anima species abstracta, cum Deus sit ipsi intime præsens per veritatem : i, 67 *a*, 365 *b*-366 *a*; ii, 341 *a*; iv, 296 *b*-326 *b*, ac præcipue 309 *ab*.
392. De perfectione visionis beatificæ agitur : iv, 296 *b*-326 *b*, ac præcipue 299 *b*-303 *a*; viii, 241 *b*-242 *a* (*ubi*, 241 *b*, *loco vocum* differens, differente, *lege* deferens, deferente).
393. Deus non potest naturaliter cognosci in essentia sua, sed tantum per gratuitam immissionem alicujus radii : i, 67 *a*; ii, 340 *b*; unde oriatur proportio convenientiæ : i, 66 *b*; iv, 303 *b*-307 *a*; vi, 556 *a*-558 *b*.
394. Cognitio quæ habetur ab anima de Deo est apprehensiva, non comprehensiva : i, 66 *b*, 365 *b*-366 *a*. *Vid.* Christus, n. 185.

Digitized by Google

395. — in se est summe cognoscibilis, sed non ita cognoscitur a nobis pro hoc statu ob defectum nostræ potentiæ : I, 66 *a*, 148 *a*-150 *b*.

396. — non potest cognosci in sua spiritualitate ab intellectu nostro nisi ope materialis quasi lucis, quæ est creatura : I, 68 *a*.

397. — a beatis videtur per similitudinem expressam, sc. per Verbum, secundum cujus majorem vel minorem participationem est ordo in gradibus præmiorum : III, 151 *ab* ; IV, 296 *b*-299 *b*, 303 *b*.

398. — videri potest tripliciter, sc. visione intellectuali, imaginaria et corporali, quomodo : I, 269 *b* ; II, 500 *ab* ; VI, 556 *a*-557 *b* ; XI, 266 *b*-267 *a*.

399. Quadruplex est genus cognoscendi Deum, sc. per fidem, per contemplationem, per apparitionem, et per apertam visionem; quæ omnia requirunt aliqualem præsentiam Dei ipsi intellectui, vel propriam, vel alienam : III, 149 *b*-150 *a* ; VIII, 73 *a*.

400. Amor Dei in plus se extendit, quam visio, vel cognitio, quare : III, 150 *b*. *Vid.* COGNITIO, n. 55, 88.

401. — in hoc solo comprehenditur, quod incomprehensibilis est : IV, 300 *b*.

402. — quomodo fiat ut incomprehensibilis sit, et tamen cognoscatur : IV, 299 *b*- 303 *b*. *Vid.* INTELLECTUS.

403. — non potest videri ab oculo corporeo, et tamen legitur visus ab aliquibus in via, quomodo : II, 430 *b*-431 *a*.

404. — potest videri in via, elevando intellectum supra omnem creaturam, et inflammando mirabiliter voluntatem : III, 151 *a* ; IV, 516 *ab* ; VIII, 48 *a*-53 *b*.

405. — potest cognosci in via, vel per causalitatem, vel per negationem, vel per excellentiam, sicque multiplex nomen Deo tribuitur : I, 148 *a*-150 *b*, 367 *ab*, 368 *a*-369 *b* ; XII, 36 *a*-37 *a*.

406. — in via cognoscitur, vel in effectu, sc. gratia, vel in signo : I, 269 *a*.

407. — de se est notior qualibet alia re ; quantum ad nos vero notior est res corporea præsens : I, 279 *a*.

408. — intelligitur per creaturas, vel propter similitudinem, vel propter dissimilitudinem, et per negationem : I, 369 *b*.

409. — cognoscitur per creaturas, et in creaturis, quo discrimine : I, 70 *ab*, 364 *b*-366 *a* ; X, 91 *b*-92 *a*. Primum est viatorum, alterum est potissime beatorum : I, 70 *ab*.

410. Divinitatis unitas potest cognosci lumine rationis naturalis, et per manuductionem ratiocinationis, simul et lumine et habitu fidei : IV, 531 *b*-532 *a*.

411. Deum cognoscere etiam per ænigma, vel in modico, est melius, quam habere notitiam de omnibus creatis : IV, 494 *b*.

412. Deum videns habet paradisum in quocumque loco : IV, 473 *b*.

413. — cognoscitur per lumina artium et scientiarum : VII, 498 *a*-500 *b*.

414. — se reddit nobis manifestum per librum creaturarum, ut est principium efficiens ; ut vero est principium reparativum, per librum sanctæ Scripturæ : VII, 262 *a*, 269 *a*, 381 *a* ; VIII, 310 *a* ; XIII, 233 *b*.

415. — non est intellectus agens, nec possibilis : III, 40 *b*-41 *a*.

416. Quare tam pauci cognoscant Deum etiam per creaturas : XII, 13 *b*.

417. Deum contemplari possumus extra nos per ejus vestigia, intra nos per imaginem, supra nos aspiciendo ad primum principium : XII, 3 *b*.

418. Quibus modis cognosci possit Deus, sive per negationem, sive per positionem : VIII, 73 *a* ; IX, 37 *b*-40 *b* ; XII, 36 *a*-37 *a*. Nobilissimus modus est per negationem : IX, 40 *b* ; XII, 37 *a*.

419. Dei notitia nobis inserta est naturaliter, et quomodo : III, 535 *b*-537 *a* ; IX, 60 *b*-61 *a*.

420. — factus est visibilis in carne, ut per visibilia reduceret ad invisibilia cognoscenda et amanda : IV, 25 *a*.

421. Deum quomodo cognoverint philosophi gentiles, qui negarunt ejus providentiam : XIII, 266 *b*.

422. Dei quatuor profunda secreta investigabilia proponuntur, sc. sublimitas divini esse, creatio rerum de nihilo, incarnationis opus, et sacramentalis dispensatio : I, 11 *b*-14 *a*.

423. — solus est objectum adæquatum animæ in ratione cognoscibilis : I, 43 *a*.

424. — quomodo sit cognoscibilis parvulis : I, 93 *a* (*ubi lege* nunquam fit ut ex hoc causa rei innotescat sufficienter.)

425. — licet non sit definibilis, est tamen cognoscibilis et notificabilis : I, 497 *ab*.

426. Intellectus noster non deficit in cognitione Dei si est ; deficit tamen in cognitione quid est : I, 448 *a*-449 *a*.

427. Dei substantia non potest videri, quotuplici sensu : IV, 305 *b*-306 *a*.

428. Dei cognitio facit etiam in hac vita videre Deum : XIII, 615 *a*.

429. Ad Deum rite cognoscendum requiritur ut mens elevet se supra se : XIII, 523 *a*.

430. De Deo quisque scire debet quæ sit ejus potestas, veritas, bonitas, voluntas et severitas : XIII, 265 *a*-266 *a*.

Digitized by Google

431. Cognitio, quæ habetur de Deo per fidem, exponitur : VIII, 296 *b*-297 *a*.
432. Dei cognitio habet plures gradus, sc. per creaturas, per Scripturas, in ejus operibus, et in mente ipsa : VIII, 28 *b*-33 *b* ; XII, 15 *ab*, 199 *a*. Quomodo haberi possit per cognitionem vestigii in mundo sensibili, imaginis insignitæ in anima, et reformatæ in donis gratuitis : XII, 4 *a*-16 *a*, 20 *b*-21 *a*.
433. Cognitio divinæ unitatis per ejus nomen primarium quomodo possit haberi : XII, 16 *a*-20 *a*.
434. Cognitio Dei ut trini habetur ex cognitione divinæ bonitatis : XII, 18 *b*-19 *a*.
435. Cognitio Dei quæ habenda sit, et ipsius propriorum, appropriatorum et communium attributorum : XII, 35 *b*-37 *a*. Quomodo possit augeri per meditationem passionis Christi : XII, 635 *a*, 655 *a*-656 *b*.
436. Dei cognitio impeditur per tenebras peccati, per falsam lucem, et per aversionem : VIII, 72 *b*-73 *a*.
437. Cognitio Dei habetur interius quandoque per inspirationem, quandoque per ratiocinationem ; exterius vero per creaturas, et per auditum fidei : VIII, 73 *b*.
438. Deum cognoscunt visu theologi et philosophi, gustu vero boni, et iste ultimus modus perfectissimus est : VIII, 73 *a*.
439. Cognitio Dei est potius quid non sit, quam quid sit : *ibid.*
440. — dicitur abscondere faciem suam, quando tollit cognitionem sui : VIII, 57 *b*.
441. — diligendus est ex charitate : I, 281 *b*-287 *a* ; IV, 612 *b*-625 *b*, 641 *a*-643 *b* ; VIII, 185 *b*-186 *a*, 535 *a*-536 *a* ; XII, 39 *a*-66 *b*, 88 *a*, 97 *b*, 101 *a*, 102 *a*-103 *b*, 224 *b*-225 *b*.
442. — est proprium objectum charitatis, quia summum bonum est : IV, 602 *a*, 603 *a*, 604 *a*-606 *a* ; XIII, 440 *b*-441 *b*.
443. Quomodo cadat sub præcepto dilectio Dei : IV, 623 *a*-625 *b* ; XIII, 442 *a*-445 *a*. Dicitur præceptum maximum : XIII, 442 *a*.
444. — solus est objectum fruibile animæ : I, 38 *b*-44 *b* ; XII, 21 *ab*.
445. Charitas, qua diligimus Deum, si formaliter sumatur, est habitus animam informans ; si effective, est a tota Trinitate, appropriate autem a Spiritu sancto ; si exemplariter, ipse est Spiritus sanctus : I, 283 *b*-284 *a*.
446. Charitas, qua diligimus Deum, est virtus qua, sicuti in cæteris, Deus cooperatur nobis, et voluntas nostra cooperatur Deo : I, 284 *b*.
447. Charitas facit diligere Deum quantum debet a nobis diligi, sicque diligendus est Deus in infinitum, non simpliciter, sed secundum æstimationem, id est plusquam omne creatum : I, 285 *a* ; IV, 622 *b*.
448. Amor in Deum procedens ex gratia captivat animam ad diligendum quod Deus diligit, et ad odiendum quod ipse odit, facitque contemnere vitam, honores et omnia creata : II, 343 *b*-344 *a*.
449. Deum non potest quis odisse, si ipsum consideret ut summum bonum ; secus, si ut punientem : II, 362 *ab*.
450. Dei dilectio alia est a voluntate naturali, alia ab electiva, alia a gratuita ; prima est appetitus concupiscentiæ, secunda amicitiæ, tertia est actus obsequii supernaturalis : II, 374 *a*.
451. Charitas optat summum bonum aliquando Deo, aliquando sibi, aliquando proximo ; objectum igitur ipsius est semper idem, licet ad varios comparetur : IV, 604 *b*-605 *a*.
452. Dei amor, et amor proximi qualiter differant : IV, 596 *b*-597 *b*, 605 *ab*, 617 *a*-619 *b*. *Vid.* AMOR, n. 91, 92.
453. Quid sit diligere Deum ex toto corde, ex tota anima, et ex tota voluntate : I, 299 *b* ; IV, 598 *b*-599 *a* ; IX, 302 *b* ; X, 503 *ab* ; XII, 102 *b*, 225 *ab* ; XIII, 440 *a*, 444 *a*-445 *a*.
454. Dei amor perfectus facit servire Deo absque intuitu præmii, estque actus amicitiæ : IV, 617 *a*.
455. In quo differant amor viatoris, et amor beati in Deum : IV, 624 *ab*.
456. Dei amor excedit in infinitum amorem aliarum rerum ratione objecti : IV, 654 *b* ; VII, 307 *b*.
457. — præponendus est in amore cuicumque creaturæ, ne nobis quidem exceptis : IV, 652 *a*-655 *a*.
458. Amor in Deum est amor fruitionis, quia ipsum prosequitur propter ipsum : IV, 654 *a*.
459. Charitas non potest separare honorem Dei a commodo nostro : IV, 657 *ab*.
460. Quomodo amor Dei importet præceptum subeundi mortem pro Christo : IV, 670 *a*-672 *a*.
461. Deum amans principaliter propter temporalia peccat mortaliter, faciens de via finem, et de fine viam : IV, 532 *ab* ; V, 96 *b* ; XII, 44 *a*. Potest tamen quis diligere temporalia ex charitate imperante : IV, 633 *a*.
462. Amor Dei quid sit, in quo consistat, et quos fructus pariat in anima : VII, 585 *a* ; XII, 102 *a*-103 *a*, 384 *b*, 432 *b*, 663 *b*-666 *a*, 672 *ab* ; XIII, 221 *a*, 420 *a*-421 *a*, 438 *a*-439 *a*, 440 *a*, *b*-445 *a*, 467 *ab*, 575 *b*-579 *b*, 588 *b*-590 *b*, 614 *b*-615 *a*.
463. Dei amor excitandus maxime ex consideratione amoris ipsius et beneficiorum in

Digitized by Google

nos : XII, 663 *b*-666 *a*; XIII, 401 *b*-402 *b*; XIV, 22 *a*-24 *a*.

Vid. CREATURA, n. 12, 19, 21, 29, 40, 58, 68, 92, HOMO.

464. Dei amor varios gradus habet, non ex parte objecti, sed modi in illud tendendi : IV, 647 *b*-648 *a*; XII, 508 *b*; XIII, 83 *ab*.

465. Deum amans non potest sine maximo dolore videre perditionem animarum : VIII, 37 *a*-38 *b*.

466. Dei amor, et amor proximi sunt duo ligna scalæ per quam ascenditur in cœlum : XIII, 285 *a*.

467. Dei amor, ubi est, magna operatur; si renuit operari, amor non est : XIV, 428 *b*.

Vid. AMOR, n. 125.

468. Dei amor ostenditur in quatuor, sc. in dando, cibando, visitando, et manifestando secreta : XIII, 309 *b*.

469. Charitas est Prior, seu Abbas regens monasterium animæ : XIII, 307 *b*.

470. Amor in Deum directus est radix nostræ rectitudinis : XIII, 438 *b*.

471. Amoris Dei effectus et signa qualia sint : VIII, 437 *b*-456 *a*; XIII, 420 *a*-421 *a*, 437 *b*-439 *a*, 440 *b*-441 *b*, 451 *ab*, 575 *b*-579 *b*.

472. Amor Dei suadetur ex naturæ dictamine, ex Scripturæ mandato, ex redemptione a Christo exhibita, et ex promisso gloriæ cœlestis : XIV, 22 *a*-24 *a*.

473. — solus est proprie finis ultimus, ad quem tendere debet omnis amor et actus noster : I, 33 *b*; II, 621 *a*; VII, 307 *a*-308 *a*; XII, 18 *a*.

474. Deus ignis est, quem Christus accendit in fervore suæ passionis : XII, 21 *b*.

Vid. AMOR, CHARITAS.

475. — aliquando differt concessionem gratiarum ad majus bonum : IV, 30 *b*; XII, 118 *a*; sicque sapienter distulit Filii incarnationem : IV, 29 *a*-31 *b*.

476. — colitur cultu interiori et exteriori : IV, 197 *b*-198 *a*; VII, 604 *b*; IX, 57 *b*.

477. — quare versus orientem adorandus : X, 118 *a*.

478. Dei cultus complectitur omnium virtutum actus directos in Deum sub ratione finis, ac præcipue virtutum theologicarum sub ratione finis et objecti, actus adorationis sub ratione finis, objecti et honorabilis : IV, 197 *b*-198 *a*, 215 *ab*.

479. Ob multiplicem rationem debentur Deo cultus et reverentia : V, 610 *b*-611 *a*; XIII, 553 *b*-554 *a*.

480. Cultus Dei consistit in laude et sacrificio : IX, 57 *b*.

481. Divinæ personæ possunt adorari unica adoratione : IV, 198 *ab*.

482. Cultus plurium deorum est contra dictamen naturæ; cultus autem unius Dei patronos habet omnes veros philosophos : IX, 57 *b*.

483. — qualiter colendus sit exercitio quatuor virtutum cardinalium : XIII, 321 *ab*.

484. Alii, amando solum Deum, ædificant aurum, argentum, lapides pretiosos; alii, amando aliud præter Deum, ædificant fœnum et stipulam; alii, amando aliquid contra Deum, ædificant ferrum et plumbum : IX, 168 *b*.

485. Deum diligentibus quæ bona concedantur : IX, 530 *b*-531 *a*.

486. Dei servitium exigit a cultore sanctitatem quoad seipsum, justitiam quoad proximum, simplicitatem quoad Deum, et perseverantiam quoad hæc omnia : X, 251 *a*.

487. Dei cultus perfectus quid exigat : VII, 604 *b*; X, 283 *a*; XI, 566 *b*.

488. Dei dilectio ostenditur referendo in eum cogitationes, affectiones et operationes : X, 303 *b*.

489. Dei amor est regnum Dei : X, 590 *a*.

490. Modus diligendi Deum triplex, sc. ex toto corde, ex tota anima et ex tota virtute : X, 591 *a*.

491. Dei amor exigit purgationem a peccatis, observantiam præceptorum, et perseverantiam : XI, 455 *b*-458 *a*.

492. Dei dilectio qualiter exercenda : XI, 583 *ab*, 588 *a*. Quam necessaria prælatis : 606 *b*-607 *a*.

493. Dei amor facit libenter sustinere omnia tormenta : XIII, 246 *b*.

494. Deum non amans anathema est : XIII, 308 *a*.

495. Deum amare fert gaudium cordi; Deum laudare fert gaudium ori; Deo servire fert gaudium operi : XIV, 97 *a*-98 *b*.

496. Dei amor facit animam existentem in corpore a corpore separari, et absorberi ita a Deo, ut non sentiat pœnas corporales : VII, 645 *a*.

497. Deum amantes singulariter a Deo amantur et foventur : VII, 642 *b*-643 *a*.

498. Amoris convivium et potus spiritualis exponitur amantibus Deum : VII, 599 *b*-602 *a*, 609 *b*-613 *a*, 640 *a*-644 *a*.

499. Sensus spirituales quomodo exerceat amor in Deum : VII, 589 *b*-590 *a*.

500. Cum amatur Deus, amatur quædam lux, vox, odor, cibus, et amplexus spiritualis : VII, 590 *a*.

501. Amor Dei reformat civitatem animæ, et totam familiam virium ejus : VII, 591 *a*.

502. Amor Dei qualem timorem secum compatiatur, et qualem excludat : VII, 598 *ab*.

Digitized by Google

503. Dei amor facit nos colere Deum cultu interiori et exteriori, qui etiam compatitur secum cultum quarumdam creaturarum : VII, 604 *b*-605 *a*.
504. Dei amor quomodo excludat peccatum mortale, et quomodo omne peccatum oriatur ex defectu amoris : VII, 514 *b*.
505. — est amandus fortiter, prudenter et perseveranter : VIII, 293 *b*.
506. Dei amor comparatur auro ignito, vino condito, avi prædam rapienti, navi in mari naviganti, morti carnem perimenti, funi bene torto, cani bene docto, lateri bene cocto, arbori, jugo, cæmento, fonti naturali, vesti nuptiali, et igni virtuali ob decem qualitates ejus : VIII, 293 *a*-294 *b*.
507. Deum diligere est justum, bonum, sanctum, suave et facile : XII, 231 *a*.
508. Deum diligens proprie sanctificat sabbatum : XII, 243 *a*.
509. — solus colendus est cultu latriæ ex consideratione suæ potentiæ, justitiæ, sapientiæ et bonitatis ; hinc reverentiæ, genuflexiones et alii ritus, hinc hymni, cantus et aliæ laudes vocales : XII, 28 *ab*, 285 *a*.
510. Amoris in Deum gradus sex : XII, 29 *ab*.
511. Amorem Dei quomodo in se excitare possit homo : XII, 635 *b*-636 *b*.
512. Amor Dei exigit odium nostri : XII, 668 *a*.
513. — debet esse objectum omnium nostrarum affectionem et totius amoris : XII, 42 *b*-44 *a*, 412 *a*, 677 *b*.
514. — fecit animam rationalem, ut ipsa eum laudaret, illi serviret et in eo delectaretur et quiesceret : VII, 502 *b*.
515. Volentem ad Deum pervenire necesse est tria scire, sc. quo tendere debeat, per quod adjutorium pervenire possit, et per quam viam incedere debeat : VI, 129 *a*.
516. Amoris in Deum naturalis, et supernaturalis differentiæ : VIII, 438 *b*, 441 *ab*.
517. Charitativa affectio in Deum quid sit, et qualiter consequatur contemplationem : VIII, 437 *b*-438 *a*.
518. Amoris gratuiti in Deum quæ signa sint : VIII, 441 *b*-447 *a*.
519. Amoris gratuiti in Deum sex gradus : VIII, 447 *b*-448 *b*.
520. Amoris violenti in Deum gradus quatuor : VIII, 449 *a*-451 *b*.
521. Amoris seraphici in Deum gradus quinque : VIII, 452 *a*-455 *a*.
522. — est subjectum radicale theologiæ : I, 15 *b*.
523. Servire Deo propter mercedem, si merces optata sit ipse Deus, peroptimum est ; si sit aliud, et causa movens, malum est ; si sit aliud, sed ratio tantum inducens, adhuc bonum est Deo ita servire : I, 38 *a*.
524. Dei servorum officium et dignitas : IX, 382 *b*, 399 *a*, 416 *a*, 426 *a*, 449 *b*, 460 *a*, 475 *a*, 478 *b*, 488 *a*, 554 *b* ; X, 24 *a*, 72 *b*, 132 *b*, 251 *a*.
525. Servorum Dei verorum parvus numerus : X, 144 *a*. Dei servorum triplex genus : IX, 310 *a*.
526. — magnificat servos suos per gratiam, miracula, dignitates et gloriam : X, 136 *b*-137 *a*.
527. — est bonum omnis boni, ideo bonum proprium Dei est bonum commune : II, 265 *b* ; IX, 580 *a*.
528. Dei regnum videre quid sit : XI, 541 *b*.
529. Deo adhærendum : XI, 531 *a*.
530. — in quo sensu dici possit humiliatus : IV, 18 *b*-19 *a*.
531. — præmiat supra condignum : IV, 398 *a*.
532. — quare permiserit dæmoni ut ante incarnationem magis tentaret, quam post : IV, 414 *a*.
533. — exigit a nobis observantiam suorum mandatorum ad nostram utilitatem : IV, 429 *a* ; IX, 494 *b* ; XI, 583 *b* ; XIII, 38 *a*. Mandatorum observantia suadetur, quia a Deo præcepta, quia facilis, quia utilis : XII, 228 *b*-229 *b* ; XIV, 31 *b*-32 *a*. Effectus observantiæ quales : IX, 332 *ab*, 379 *a*, 381 *ab*, 397 *a*, 451 *a* ; XIII, 305 *b*, 307 *a*. Ad duo capita reducuntur : XIII, 152 *a*.
534. —, in reparatione salutis humanæ, præbuit exemplum prælatis et subditis, quomodo : IV, 429 *b*.
535. Deus solus est spes nostra quantum ad veniam, gratiam et gloriam : V, 338 *b*.
536. — vult dare ; vult tamen rogari : X, 322 *b*. Varie tractat orantes, quare : XII, 421 *b*-422 *b*. Cogitur oratione : XIII, 511 *ab*. Quare non semper exaudiat : XII, 425 *b*-426 *b*. Dat multipliciter in bonum et in pœnam : IX, 167 *a*.
537. Dei dona quomodo petenda et suscipienda : XIII, 260 *a*-262 *b*. Sunt sine pœnitentia, nec bis in idipsum judicat : VI, 122 *b*, 123 *a*. Dei largitas in dando gratiam et gloriam, et in concedendo quod petitur : XIII, 271 *ab*, *b*-272 *a*. Dei dona in aliquibus causant bonum, in aliis malum : X, 498 *b*.
538. Deus solus est appetendus : XIV, 18 *a*. Quare dicatur essentialiter amor, charitas, dilectio, non autem patientia vel spes : I, 280 *ab*.
539. — in quo sensu dicatur Deus Abraham, Isaac et Jacob : I, 549 *b* ; IX, 214 *b*.
540. — timendus, quare : IX, 160 *a*. Quomodo : XIV, 642 *b*.

Digitized by Google

541. — talem se exhibet homini, qualem homo se ipsi exhibet : IX, 176 *a*.
542. Dei oculi quid significent : VIII, 55 *a* ; IX, 158 *b*, 167 *b*, 169 *b*, 172 *b*-173 *a*. Quid palpebræ : VIII, 55 *ab* ; IX, 167 *b*. Quid aures, nares, facies, os, lingua, labia, brachia, manus, digitus et cor : VIII, 55 *b*-56 *b* ; IX, 276 *a*, 281 *a*, 289 *ab*, 412 *a* ; X, 585 *a* ; XI, 403 *b* ; XIII, 9 *b*. *Vid.* FACIES, n. 1.
543. — quomodo dicatur pluere super homines : IX, 167 *b*.
544. — quare aliquando se demonstret durum bonis, et pium malis : XI, 23 *a*.
545. — quomodo dicatur Dominus excelsus et terribilis : IX, 215 *ab*.
546. Deus placatur contritione, eleemosyna et oratione : IX, 217 *b*.
547. Ad Deum qualiter refundere deceat omnia nostra bona : XI, 80 *a*.
548. Tria Deo debemus, quæ appropriantur personis divinis : IX, 244 *b*-245 *a*.
549. Deus noster tutor, doctor, et victor pro nobis : IX, 365 *a*.
550. — plura statuta fecit ad nostram utilitatem : IX, 369 *ab*.
551. Dei testimoniorum materia, forma finisque pro concionatoribus exponitur : IX, 320 *ab*, 336 *b*, 348 *b*, 350 *b*, 360 *a*, 367 *a*, 379 *b*, 396 *a*, 431 *b*, 440 *a*, 444 *b*, 460 *ab*, 471 *ab*, 479 *a*, 483 *b*, 495 *a*, 502 *ab*, 512 *b*-513 *a*, 520 *b*, 533 *a*, 534 *b*.
552. — ostenditur imperator noster : IX, 400 *b*.
553. — adjutor noster multipliciter ostenditur : IX, 464 *a*, 468 *a*.
554. — quomodo quærendus : X, 93 *a* ; XIII, 79 *ab*, 274 *a*-276 *b*, 284 *b*, 418 *a*-421 *a*, 438 *a*.
555. — proponitur ut Dominus, factor, pater, benefactor, ut excitentur in nobis timor, pudor et amor : IX, 549 *b*. Item ut factor, ut redemptor, ut altor : XIV, 71 *b*-72 *b*. Item loquens homini ut rex, judex et vindex : IX, 360 *ab*. Item ut rex, ut doctor, ut amicus, ut judex : XIV, 31 *b*-34 *a*.
556. Dei pœnitentia qualis : IX, 556 *a*.
557. — ut revocet nos a voluptatibus noxiis, apponit ut mater amarum aliquid mammis : IX, 559 *a*.
558. Dei numerare quid sit : IX, 565 *a*. Deus computat omnes horas et momenta : XIII, 463 *b*.
559. — est mercator margaritarum, sc. animarum : VIII, 336 *a*.
560. In manu Dei sunt omnia nostra : IX, 653 *a*.
561. — quomodo non sit auctor mortis : X, 11 *a*.
562. — non dicitur inimicus noster, quando nos punit, sed quasi inimicus : X, 168 *a*.
563. — a solis humilibus magnificatur : X, 238 *b*.
564. Domini viæ sunt parandæ, sc. cognitionis et affectionis : X, 252 *a* ; XIII, 34 *ab*, 37 *b*-38 *b*.
565. Deo gratiæ agendæ : X, 439 *ab* ; XII, 28 *b*, 31 *b*, 40 *a*, 41 *a*, 47 *a*, *b*, 50 *a*, 51 *a*, 52 *b*, 56 *b*-57 *a*, 59 *b*, 63 *a*, 66 *b*, 416 *a*. Afferuntur in hanc rem auctoritates Scripturæ : VIII, 561 *a*-563 *b*. *Vid.* DEO GRATIAS.
566. Loquens de Deo habet Spiritum sanctum in ore ; loquens de mundo, habet diabolum : XIII, 305 *ab*.
567. Deum loquentem audire, quam suave et fructuosum : XIII, 574 *ab* ; XIV, 24 *a*.
568. Deum debemus audire erudientem, præcipientem, exhortantem, consolantem et corripientem : XIV, 99 *a*-101 *b* ; et cum loquitur animæ secreto : VIII, 411 *a*.
569. De Deo colloqui et audire, quam fructuosum : XII, 300 *a*.
570. Sicut discipuli aures tenent apertas, ne verberentur, ita et nos, ne verberemur sententia damnationis : IX, 177 *a*. *Vid.* VERBUM.
571. — quomodo puniat ignorantes ipsius legem : XI, 114 *a* ; XIII, 231 *a*.
572. — est lux hominum, non pecorum : XI, 257 *b*.
573. Quomodo prophetæ Deum viderint, cum, Evangelista testante, nec mundus eum cognoverit, nec illum viderit quisquam : XI, 261 *a*, 266 *a*-267 *a*.
574. Dei, et diaboli aquæ quomodo differant : XI, 313 *b*-314 *a*.
575. Deus, et diabolus simul habitare non possunt : XIII, 83 *b*, 165 *a*.
576. — quomodo adoretur in spiritu : XI, 546 *ab*. Adorari debet cum humiliatione timoris et reverentiæ in corde ; cum expressione honoris et magnificentiæ in ore, et cum ostensione amoris et benevolentiæ in opere : XIII, 96 *ab*. *Vid.* ADORATOR.
577. Dei amicitiæ sublimitas, qualitas et conditiones : XI, 543 *a*, 588 *ab* ; XIII, 321 *a*, 377 *a*, 550 *b*-553 *a*, 590 *a*-594 *a* ; XIV, 27 *b*-28 *a*.
578. Deum inveniendi traditur modus, utilitasque talis inventionis expenditur : XIII, 83 *b*-84 *b*.
579. — quare aliquando se occultet amicis suis : XIII, 85 *b*-86 *a*.
580. Ad Deum recurrendum ob multiplicem rationem : XIII, 106 *a*-107 *a*.
581. — multipliciter ad ostium cordis pulsat : XIII, 278 *a*.
582. Dei amicus est pœnitens et tribulatus : XIII, 167 *a*.

Digitized by Google

583. — quo sensu dicatur pauper, dives vero diabolus : XIII, 174 *a*.
584. Dei juramenta circa tria credenda expenduntur, sc. remunerationem bonorum, punitionem malorum, et reconciliationem pœnitentium : IX, 646 *b*, 647 *b*-648 *a* ; XIII, 178 *b*, 317 *b*.
585. Quodnam munerum genus Deus velit a nobis : XIII, 190 *b*.
586. Dei hospitium quale, et quas conditiones exigat : XIII, 220 *b*-222 *a*.
587 — quomodo pugnet cum peccatore, volens eum convertere : XIII, 231 *b*.
588. Dei præsentiæ exercitium qualiter habendum : X, 27 *b*, 30 *a* ; XI, 294 *b* ; XII, 156 *a*, 206 *b*-207 *a*, 380 *b*, 663 *a*, 666 *b*, 670 *b*-671 *b*, 672 *b*-673 *a*. Ejusmodi exercitii utilitas : XIII, 247 *b*-248 *b*. Dei oculorum efficacia : *ibid.*
589. — rogandus in tempore tribulationis : XIII, 268 *b*-269 *a*. A Deo tanquam ab amico petendus est triplex panis : XIII, 321 *a*.
590. Deo soli est fidendum, in ipsoque quiescendum : XIII, 260 *b*-261 *a*, 268 *ab*, 480 *ab* ; XIV, 62 *b*-63 *a*.
591. — quænam talenta, quibus, et quam varie distribuat, et quare : XIII, 272 *ab*.
592. — nunquam cessat benefacere : XIII, 272 *b*.
593. — quibusnam sit prope, vel longe : XIII, 278 *b*.
594. — est fons quem sitire debet homo, ut cervus : XIII, 314 *b*.
595. Timor, fides, amor, honor et reverentia qualiter Deo debeantur : VIII, 414 *ab* ; XIII, 320 *a*-321 *b*. Deo debetur reverentia ob majestatem, obedientia ob potestatem, amicitia ob bonitatem, et confidentia ob veracitatem : XIV, 61 *b*-63 *a*. Item reverentia, ut Creatori ; obedientia, ut Domino ; benevolentia, sive honor, ut Benefactori : XII, 8 *ab*, 245 *b*-246 *a*.
596. Deo quomodo et quibus in circumstantiis nostra sint offerenda : XIII, 355 *a*-356 *a*.
597. Dei domus est vel ecclesia, vel conscientia : XIII, 389 *a*.
598. — omnia facit per potentiam, omnia trahit per gratiam, omnia prospicit per notitiam, omnia innovat per gloriam : XIII, 399 *a*-400 *a*.
599. Regnum Dei quærere, et justitiam ejus, quid sit, et quomodo : XIII, 419 *b*-423 *a*.
600. De Deo sollicitus esse quisque debet ; de Cæsare Cæsar : XIII, 476 *a*.
601. — suscitando animam, tenet multipliciter manum ejus, sc. ad surgendum, ad deducendam eamdem, et ad suscipiendam in gloria : XIII, 480 *ab*.
602. Ad Deum vocantem venire nos docent exempla irrationalium : XIV, 91 *b*.
603. Deum laudare quomodo nos doceat laudula : XIV, 98 *a*.
604. — quare et quomodo veniat ad nos, vel fugiat a nobis : XIII, 436 *a*.
605. — quæsitus, cum gaudio invenitur ; inventus, cum sollicitudine teneatur ; tentus, non dimittatur : XIII, 438 *a*.
606. — est pater luminum, a quo omnes artes et facultates procedunt : VII, 499 *a*, *et seq.*
607. — solus est doctor, quia solus potest speciem imprimere, lumen infundere, et virtutem dare cordi audientis : VII, 503 *b*.
608. De bonitate, sapientia, aliisque attributis Dei afferuntur sanctorum Patrum sententiæ : VII, 5 *a*-6 *b*.
609. Quantum Deo placeat religiosorum obedientia, paupertas et castitas : VIII, 285 *b*-290 *b* ; XII, 188 *a*-189 *a*, 189 *b*-190 *a*, 191 *b*-192 *a*.
610. — tres mansiones habebat, sc. mundum, synagogam et animam ; sed expulsus per peccatum, reversus est per Mariam : XIV, 252 *b*.
611. De Deo altissime sentiendum volenti illi servire : XII, 180 *a*, 663 *a*.
612. Ad Deum accedere, et in Deum ascendere quid sit : VIII, 27 *b*, 29 *a*, 31 *a* ; XII, 187 *a*, 380 *b*, 678 *ab*.
613. — invocandus in principio cujusque actionis : XII, 86 *a*.
614. Solius Dei similitudo tenet rationem summe speciosi, suavis et salubris : XII, 8 *b*.
615. — proponitur alpha et omega : I, 470 *a* ; IX, 251 *a*, 440 *b* ; XI, 87 *a*, 255 *a* ; XII, 4 *a*.
616. — paravit duas mansiones et hospitia æterna, et duas vias ad alterutrum ducentes : VIII, 393 *b*.
617. Deo appropinquare possumus per veram fidem, et per charitatem stabiliri in ipso : VIII, 400 *a*.
618. Ad Deum ascensus fit per septem itinera, quæ enumerantur : VIII, 402 *b*.
619. Soli Deo servitur, cum totus homo per intentionem in Deum fertur : VIII, 413 *b*.
620. — quam dulcis ipsum gustantibus : XII, 678 *b*.
621. — ut bonus pater familias, ordinat domum suam secundum varias dispositiones hominum : XII, 681 *b*-682 *a*.
622. Deo non placent coacta, sed libera servitia : VII, 455 *b*.
623. — est sol se ipsum repræsentans in anima, quando caligo peccatorum non impedit : VIII, 8 *b*.

Digitized by Google

624. Deo conformari debemus per similem habitudinem ad actum, ad objectum et ad finem : II, 224 *ab*; XII, 182 *a*, 685 *b*, 695 *b*-696 *a*.
625. Voluntati Dei quomodo teneamur sub mortali conformari : II, 222 *a*.
626. Voluntati Dei quando et quomodo liceat se non conformare : II, 223 *a*-224 *b*, 228 *a*-230 *b*; VIII, 85 *b*-86 *a*.
627. Præter voluntatem Dei agere, quid sit : II, 211 *a*.
628. Divina voluntas quomodo rogetur in oratione dominica ut fiat : VIII, 13 *b*-14 *a*, 20 *b*; XII, 386 *b*, 414 *b*, 663 *a*, 695 *b*-696 *a*; XIII, 375 *b*-376 *b*.
629. Dei voluntas quomodo facienda, et quid a nobis exigat : XIII, 154 *a*-155 *a*, 306 *a*, 376 *ab*.
630. Dei voluntatem faciens quomodo dici possit frater, soror et mater Dei : XIII, 376 *a*.
631. Deus facit voluntatem facientis suam : XIII, 375 *b*.
632. Dei voluntatis impletio exigit tria, sc. cognitionem, executionem, et perpessionem malorum pro ea : XIII, 376 *b*.
633. Signum conformitatis cum voluntate divina est amor in proximum : XIII, 579 *a*.
634. Ex conformitate voluntatis humanæ cum divina quanta bona oriantur : XII, 663 *a*. Id solum Deus a nobis exigit : XIII, 154 *b*.
635. Quantum Deus oderit peccatum, expenditur ex damnatione Luciferi, et hominis cum tota sua posteritate : II, 381 *ab*; VIII, 249 *a*.
636. Nihil in mundo est Deo contrarium, nisi peccatum : III, 453 *b*-454 *a*. Elementa sunt contraria inter se, at non Deo : VII, 263 *a*.
637. — propter peccatum dissipavit per diluvium opera sua, et creaturas irrationales, et tradidit ad mortem Filium suum, dejecit Luciferum : VIII, 249 *ab*.
638. — quomodo expellatur ab anima per peccatum : III, 484 *b*.
639. — est a quo averti est cadere, ad quem converti est surgere, in quo manere est consistere : VIII, 394 *a*.
640. — quomodo non possit relinquere peccatum impunitum : III, 476 *ab*; VI, 536 *b*.
641. — non tenetur impedire omne peccatum; quod si committatur a creatura, Creatori imputari non debet : IV, 422 *b*-423 *a*.
642. Quantum peccata Deus abominetur, indicat trisagion : XII, 181 *a*.
643. — sex valde odit, quæ non fecit : XIII, 308 *a*; sed specialiter peccata carnis : 368 *a*.
644. Peccator quomodo dicatur odisse Deum : XIII, 337 *b*.
645. — quantum detestetur crudelitatem in proximum : XIII, 454 *ab*; item vanitatem, iniquitatem et malignitatem : IX, 186 *b*.
646. — quomodo nos mercatus sit : V, 40 *ab*.
647. — est objectum virtutum theologicarum : I, 88 *a*.
648. Propter honorem suum non vult Deus ut appetamus quod est in damnum nostræ salutis : IV, 657 *b*.
649. Dei plantatio triplex, sc. in merito, in præmio et in temporalibus : IX, 211 *a*.
650. — quantum sit fidelis in suos servos : XIII, 516 *a*.
651. — quomodo sit sanctus cum sancto : IX, 176 *a*.
652. — ad manifestandam suam sapientiam, misericordiam et justitiam voluit hominem impugnari et tentari : III, 135 *b*-137 *b*.
653. — satius censuit de malis bona facere, quam nulla mala permittere, et quomodo : III, 137 *b*.
654. — non acceptat bonam voluntatem hominis, nisi proponat homo semper ei servire : VI, 241 *a*.
655. Deum parumper abscondere faciem suam, quid sit : XIII, 364 *a*. *Vid.* ABSCONDERE, n. 1.
656. — quomodo dicatur totus manus, pes, oculus : XIII, 400 *a*.
657. Deus se occultat, ut ardentius quæratur : XIII, 438 *a*.

Vid. ACCEPTATIO, ADAM, n. 12, 20, ADJUTORIUM, n. 1-3, ALTARE, n. 3, ANGELUS, n. 69, 192, 195, 203, 211, 258, 288, 301, 380, ANIMA, n. 178, 352, 371, 518, 538, AQUA, n. 29, BESTIA, n. 4, CHRISTUS, CIBUS, CLAMOR, COMMUNICABILE, CONFIDENTIA, CONFORMITAS, COR, CURIA, DIFFERRE, DOMINUS, DORMIRE, EST, FORMA, LEX, MUNDUS, etc.

DEUS, IN ADJUTORIUM, etc. In primitiva Ecclesia omnes fideles in principio precum id dicebant, quod ob nimiam multitudinem populi nunc soli dicunt ecclesiastici : IX, 242 *b*.

DEVOTIO. 1. — quid sit : VII, 413 *a*; XII, 153 *a*-154 *a*, 433 *a*.
2. — Deo grata exigit concordantiam manuum, linguæ et mentis : X, 266 *a*.
3. — est unguentum spirituale, quo anima ungit pedes Christi exemplo Magdalenæ, et quomodo conficiatur : XI, 221 *ab*, 575 *ab*.
4. — alia communis, alia specialis, alia assidua, et in quibus consistat : XII, 154 *ab*, 155 *b*; XIV, 644 *a*-645 *b*.
5. Devotionis ad Deum mirabiles effectus enarrantur : XII, 136 *ab*, 157 *ab*; XIII, 16 *a*; XIV, 644 *a*-645 *b*. Est thus ad Deum ascendens : XIII, 75 *a*.

Digitized by Google

6. — quibus affectionibus excitetur : XII, 432 *a*-433 *b*, 497 *ab*.
7. — vera in quibus consistat : XII, 156 *ab*, 644 *a*. Quid operetur in anima : XIII, 615 *b*.
8. — consurgit vel ex timore, vel ex dolore, vel desiderio, vel compassione, vel amore, vel gaudio, vel admirationis stupore : XII, 432 *a*-433 *b*.
9. — hominis docti, et — indocti, qualiter differant : XII, 433 *a*.
10. Devotionis sensibilis dulcedinem quare Deus identidem auferat : XII, 439 *ab*.
11. — ad B. Virginem qualiter exercenda : XII, 205 *b*.

DEVOTORUM tentationes enarrantur, et proponuntur remedia : XII, 439 *a*-440 *b*. *Vid.* CONTEMPLATIVI.

DEXTERA. 1. — et sinistra Dei quid significent : VII, 451 *b*-452 *a*; VIII, 56 *a*; IX, 272 *b*-273 *a*, 553 *b*-554 *a*.
2. Sedere ad dexteram Patris quid sit : VIII, 168 *ab*; XI, 198 *ab*.
3. Dextera significat spiritualia et prædestinationem, sinistra vero reprobationem et temporalia : VIII, 56 *a*; IX, 274 *b*, 553 *b*; XI, 521 *a*; XIII, 179 *b*.
4. — Dei quomodo dicatur nos defendere : IX, 272 *b*-273 *a*.
5. Benedictio Dei dextera est concessio æternorum, sinistra vero temporalium : IX, 553 *b*.

DEXTRUM. 1. Cœli quomodo dicantur habere dextrum et sinistrum : II, 293 *ab*, 574 *b*-575 *b*.
2. Dextrum et sinistrum in animalibus concernunt partes determinatas per unionem motoris ad mobile, vel etiam per modum perfectionis : II, 574 *b*.
3. Dextrum et sinistrum non facit distinctio membrorum, sed major vel minor influentia motoris ad mobile : *ibid.*
4. Ob id dextrum in animalibus non potest esse sinistrum, bene vero in inanimatis : II, 575 *a*.
5. — et sinistrum sunt termini latitudinis, sursum et deorsum longitudinis, ante et retro profunditatis : II, 573 *b*.

Vid. ANIMAL, n. 45.

DIABOLUS, DÆMONES. 1. Dæmones, secundum Apuleium apud Augustinum, sunt genere animalia, mente rationalia, animo passiva, corpore aeria, duratione æterna : II, 432 *b*.
2. — dicitur Bel et Beelzebub. *Vid.* BEL, BEELZEBUB, n. 2.
3. — quo sensu dicatur animal a sanctis Patribus : II, 432 *b*-433 *a*. *Vid.* BESTIA, n. 5.
4. — interpretatur defluens, atque etiam clausus ergastulo, vel duo occidens, quare : II, 366 *a*; VIII, 102 *a*.
5. Dæmonibus non attribuuntur nomina ex quorum vi importatur bonum, ut Seraphim : II, 382 *b*.
6. Dæmon, id est sanguineus, vel sciens, propter peccatum quo homicida est, et scientiam qua viget : VIII, 102 *a*. Dicitur homicida, et pater mendacii : XI, 383 *b*; lupus : 399 *b*, 401 *a*; Belial, id est absque jugo, Satanas, id est adversarius : VIII, 102 *a*; XI, 185 *b*; XIII, 514 *b*; Behemoth, id est bestia : XIII, 176 *a*; Leviathan, id est additamentum; VIII, 102 *a*; spiritus immundus : X, 320 *a*; initium figmenti Dei : II, 329 *a*; venator : IX, 266 *a*; XIII, 313 *a*; avis, leo, homo, draco : III, 93 *b*; IV, 413 *a*; IX, 566 *a*, 670 *a*; coluber : IX, 665 *b*; corvus : VIII, 296 *b*; legio : X, 434 *a*.
7. Dæmonum natura et proprietates exponuntur : VIII, 102 *a*. Sunt incorporei : II, 431 *b*-435 *b*; X, 435 *b*-436 *a*.
8. Qualem distinctionem ordinum, et prælationum dæmones inter se servent : II, 385 *b*-388 *b*.
9. Dæmonum unio, ordo et prælatio est tota ordinata ad damnum hominum : II, 387 *b*-388 *b*.
10. Dæmones creati fuerunt primario ut beatificarentur, secundario ad exercitium hominum : II, 329 *a*.
11. Est hæreticum dicere diabolum creatum fuisse cum malitia naturali : II, 331 *a*; XI, 384 *ab*.
12. Diaboli peccatum fuit appetitus inordinatus similitudinis Dei : II, 366 *a*-368 *a*; VII, 264 *b*, 349 *b*, 386 *b*-387 *a*.
13. Diaboli peccatum primum fuit unicum, non plura, quare : II, 364 *b*.
14. Peccatum diaboli initiatum est a præsumptione, completum in ambitione, et confirmatum in aversione : II, 364 *b*; VII, 264 *b*, 349 *b*, 386 *b*-387 *a*.
15. Diabolus odit vere Deum; non sic homo peccans : II, 366 *a*.
16. Diaboli peccatum non fuit præcise omissio, nec ingratitudo, nec infidelitas, nec curiositas, nec invidia : II, 365 *ab*.
17. — appetiit inordinate id quod habuisset, si stetisset : II, 367 *b*.
18. In quo constiterit appetitus ille, quem habuit diabolus inordinatum similitudinis Dei : II, 367 *b*, 368 *a*-370 *a*; VII, 264 *b*.
19. Diaboli voluntas non potest rectificari, ob defectum pœnitentiæ et gratiæ gratis datæ : II, 394 *a*; III, 462 *b*-463 *b*; V, 580 *a*; VI, 452 *b*; VII, 265 *a*.
20. — qualem pœnitentiam habeat : II, 396 *ab*; V, 580 *a*.
21. — in voluntate mala semper continuita-

Digitized by Google

tem habet quoad deformitatem, quoad pronitatem, et quoad actum peccandi, quare : II, 398 *ab*.
22. — etsi faciat actus aliquos ex se bonos, tamen per malam ejus voluntatem deformantur : II, 398 *b*-399 *a*.
23. — licet non reddatur magis impotens ad gratiam, crescit tamen ejus indignitas ob abusus donorum naturalium, et facultatem quam retinet cessandi a malo saltem aliquo : II, 402 *b*.
24. In diabolo cessavit causa inducens ad superbiam, sed non efficiens nec conservans : II, 399 *ab*; X, 433 *b*.
25. In diabolo quomodo judicium sit perversum : II, 399 *b*.
26. Diaboli voluntas qualiter intendatur in malum : II, 398 *ab*, 400 *b*-402 *a*. Quare intendatur in malum, dum bonorum angelorum voluntas non intenditur in bonum : 401 *b*-402 *a*. Semper est mala : X, 320 *b*. Non crescit in eo mala voluntas quantum ad impossibilitatem suscipiendi gratiam, sed quantum ad indignitatem : II, 402 *b*.
27. In angelis malis, sicut in damnatis, inordinatus motus voluntatis imputatur ad supplicium et pœnam, non in demeritum : II, 398 *b*.
28. — licet non possit immutare malitiam suam, potest cessare a nocumento quod infert homini : II, 402 *b*.
29. Diaboli casus fuit duplex, sc. spiritualis, et localis, et in quo consistat utriusque discrimen : VIII, 101 *a*.
30. Diaboli casus localis fuit vel in infernum, vel in caliginosum aerem : *ibid.*
31. Diaboli malitia in hominem multiplex expenditur : VIII, 102 *ab*.
32. Probabile est diaboli virtutem tolli circa tentationum objecta, in quibus semel victus fuerit : II, 379 *b*; VIII, 102 *b*.
33. — quare velit coli ut Deus : VII, 265 *a*.
34. Dæmones habent naturalia integerrima quantum ad substantiam, non vero quoad habilitatem ad operationem determinatam : II, 386 *b*; IV, 635 *a*.
35. Dæmonum cognitio vel est innata, vel acquisita; hæcque, si est de rebus quæ subsunt rationi, habetur per experientiam; si supra, per revelationem : II, 408 *b*-409 *a*, 415 *b*-418 *a*; VIII, 102 *a*.
36. Qualiter fiat aliquando dæmonibus et malis hominibus revelatio veritatum excedentium propriam naturam : II, 409 *a*.
37. Deus aliquando impedit dæmonibus cognitionem rerum, quas alias cognoscerent naturaliter : II, 410 *ab*.
38. Dæmonum judicium speculativum etsi quoad substantiam sit integrum, est tamen per culpam obnubilatum; judicium vero practicum, quod respicit operationes, est omnino subversum : II, 411 *b*-412 *a*.
39. Falluntur etiam in multis ob suam præsumptuositatem : II, 412 *b*-413 *a*.
40. Cor diabolicum legitur immutatum, ingravatum, induratum, quomodo : IX, 409 *a*.
41. Dæmones habent phantasiam protervam, et concupiscentiam amentem, quomodo : II, 412 *a*; IX, 409 *a*.
42. Dæmones quomodo cognoscant naturalia et futura : VIII, 102 *a*; et qualia illa sint : II, 415 *b*-418 *a*.
43. De divinatione per dæmones facta agitur : *ibid.*
44. Dicere quod dæmones per seipsos futura contingentia præsciant certitudinaliter, est actus infidelitatis : II, 417 *a*.
45. Dæmones quomodo immittant somnia, et quid eis credendum : II, 417 *b*.
46. Dæmones prædicant aliquando vera ab eis cognita, vel sensus acrimonia, vel multa experientia, vel dolosa cautela, vel aliena doctrina : II, 417 *a*; VII, 387 *a*.
47. Dæmones habent habitum memoriæ, et quoad hoc est indelebilis; quoad actum vero aliquorum obliti sunt, et obliviscuntur : II, 414 *b*.
48. Species existentes in angelica memoria sunt indelebiles, quare : II, 414 *a*.
49. Quomodo intelligere dæmonum cadat sub tempore, et sub quali tempore : II, 415 *a*.
50. Cum judicium diaboli practicum sit perversum, appetit etiam quod est impossibile : II, 399 *b*.
51. Dæmones habent cognitionem Dei unius et trini ex cognitione habita in prima sui cognitione, sed minus perfectam propter suarum mentium obcæcationem : IV, 505 *a*.
52. Dæmones non habent fidem informem, prout est habitus virtuosus, infusus et voluntarius, sed quamdam credulitatem, per experimenta acquisitam, et necessitate quadam extortam : IV, 503 *a*-505 *a*; X, 87 *b*; XIV, 50 *b*.
53. Confitebantur ex timore, non ex reverentia Christum; nec corde, sed ore tantum; neque ex certitudine, sed ex conjecturatione : X, 325 *a*, 433 *a*.
54. Dæmones non habent spem, imo potius desperationem, sicut omnes damnati : IV, 566 *b*.
55. Qualis spes recognosci possit in dæmonibus respectu judicii : IV, 567 *a*.
56. Qualis differentia ponenda sit inter fidem informem malorum christianorum, hæreticorum et dæmonum : IV, 504 *a*-505 *a*.

Digitized by Google

57. Qualiter dæmones possint cognoscere cogitationes et intima cordis : I, 172 *b*-173 *a*; II, 455 *a*-457 *b*; IX, 670 *ab*.
58. Diaboli voluntas non potest rectificari, quare et quo sensu : II, 393 *b*-396 *a*; V, 579 *a*, 580 *a*.
59. Dæmones similes sunt in pœnitentia hominibus malis post mortem : II, 384 *a*; VIII, 101 *b*.
60. Dæmones in malo quomodo habeant continuationem malæ voluntatis quoad deformitatem, pronitatem, et actum peccandi : II, 398 *a*; VII, 387 *a*; VIII, 101 *b*-102 *a*.
61. Diaboli voluntas nunquam requiescit, sed semper actu peccat, modo superbia, modo invidia : II, 398 *a*; III, 95 *a*.
62. — habet semper voluntatem, sed non semper potestatem nocendi, nisi quando a Deo permittitur : X, 321 *b*.
63. — timet Deum, sed timor ille superatur et deturpatur voluntate mala : II, 398 *b*.
64. — quomodo semper insurgat per superbiam ad obtinendum quod potest, nempe dominium hominum, maxime sanctorum : II, 399 *ab*.
65. In angelis malis et damnatis inordinatus motus in Deum conversus est in pœnam : II, 402 *a*.
66. Dæmones quomodo demereantur continue : II, 385 *b*.
67. De libertate diaboli agitur : II, 392 *a*, 403 *a*-408 *a*.
68. Obstinatio in dæmonibus non tollit absolute usum libertatis, licet tollat ordinationem ad debitum finem : II, 404 *a*-406 *a*.
69. Potestas peccandi in dæmonibus, licet non sit libertas, tamen non est sine libertate : II, 405 *b*.
70. Obstinatio dæmonum minuit libertatem quoad subjectionem servitutis, non vero coactionis : II, 406 *a*.
71. Obstinatio dæmonum unde præcise oriatur : II, 404 *b*-406 *a*; V, 580 *a*.
72. — non amisit totaliter synderesim : VIII, 113 *a*.
73. — non potest satisfacere Deo, quia non habet mediatorem : V, 590 *b*.
74. — non peccavit in primo instanti suæ creationis, sed intervenit breve tempus : II, 332 *b*-335 *a*; VII, 264 *b*, 387 *a*; VIII, 101 *b*-102 *a*.
75. — ad quodnam cœlum voluerit ascendere : II, 290 *b*-291 *a*.
76. In diabolo superbia fuit motivum primum tentandi hominem, invidia vero motivum consequens et proximum : III, 95 *a*.
77. — quantum delectetur peccato : VIII, 249 *b*. Ejus cibus est peccatum : XIII, 139 *a*.
78. — in suis actibus semper peccat, sed non semper demeretur, nisi in vi administrativa respectu hominum : II, 398 *a*-402 *b*.
79. Diaboli peccatum quomodo cæteris gravius sit causalitate : III, 400 *b*.
80. — nos undique impugnat, decuit ergo dari nobis custodem angelum auxiliantem : II, 507 *a*.
81. — quando tentaverit primum hominem, et locutus ei fuerit ore serpentis : III, 91 *ab*. Quomodo illum in paradiso vicerit : 91 *a*-108 *b*; VII, 272 *b*-273 *b*.
82. — assumpsit figuram serpentis, ut per id significaretur calliditas nocendi spiritualiter : III, 92 *a*. Aliæ etiam rationes afferuntur : 95 *b*-97 *b*.
83. Diaboli tentamenta respectu nostri quam varia et multiplicia : III, 92 *a*-93 *b*.
84. — tentat vel ut leo, vel ut draco, sc. vel opprimendo, vel insidiando, etc. : III, 93 *b*; IV, 413 *a*.
85. — tentat hominem, ut efficiatur similis animali bruto per peccatum : III, 99 *a*.
86. — per mulieres illaqueat homines : III, 98 *b*-99 *a*.
87. Diaboli tentationes quando maneant separatæ a tentationibus carnis, et quando sint simul junctæ : III, 101 *b*-104 *a*. Quomodo se invicem excedant in gravitate et periculo : 104 *a*-106 *a*.
88. — ante adventum Christi possidebat genus humanum, licet injuste, sed homo juste detinebatur, quare : IV, 406 *a*, 422 *a*.
89. — qualiter dicatur dux, princeps, rex et caput malorum, et pater : I, 418 *a*; IV, 406 *a*; IX, 160 *b*; X, 433 *b*-434 *a*; XI, 383 *b*, 427 *b*, 454 *b*; XIII, 417 *a*.
90. —, ante passionem Christi, duplicem manum habebat, sc. attractivam et impellentem; utraque ipsi virtute passionis Christi ablata est : IV, 413 *a*; XIII, 10 *a*, 214 *ab*, 215 *b*-216 *a*.
91. — nunc non tot obsidet, quot obsederat ante passionem Christi : IV, 413 *b*.
92. — non potest in homines qui humiliter et devote se subjiciunt sacramentis et sacramentalibus; at in eos, qui ea contemnunt, exercet vires suas : IV, 413 *b*-414 *a*.
93. In fine mundi vires sumet diabolica potestas, quare : IV, 413 *b*.
94. — est medius inter Deum et hominem, non uniens, ut Christus, sed separans : IV, 419 *ab*.
95. Angeli mali malos vexant, et bonos juxta ordinationem Dei, sed præcipue malos, quare : VI, 66 *a*.
96. — assistit animæ exeunti e corpore, ut ei insidietur; et post separationem, si est in

Digitized by Google

peccato mortali, deducit eam in infernum : VI, 64 *a*; XIII, 145 *b*, 156 *a*, 253 *ab*, 312 *b*, 382 *a*-383 *a*.
97.— se transfigurat in angelum lucis, ut adoretur : IV, 210 *b*-212 *b*; VI, 258 *a*.
98. Quale peccatum sit adoratio exhibita diabolo : IV, 211 *b*.
99. — tunc perfecte vincitur, quando non solum resistitur ei, sed et assequimur oppositum illius, ad quod nos pertrahere nitebatur : III, 162 *b*-163 *a*, 290 *b*; VII, 654 *b*.
100. — quali argumento, seu syllogismo usus sit ad decipiendam Evam : IX, 23 *a*.
101. — decipit sub specie boni : *ibid.*, *et* XII, 370 *a*.
102. Diaboli multiplex tentatio adversus homines exponitur : III, 91 *a*-99 *b*; IX, 566 *ab*; X, 73 *b*; XII, 365 *b*-368 *b*; XIII, 255 *a*.
103. Diaboli versutia in tentando detegitur : IX, 285 *ab*; XI, 185 *b*; XIII, 514 *b*-515 *a*.
104. Diaboli malitia, et cor quam perversum : IX, 409 *a*; X, 320 *b*.
105. — immittit cogitationem triplicem in cor hominis, sc. deliciosam, malitiosam et ambitiosam : IX, 470 *a*.
106. Animæ hostis crudelis diabolus : X, 74 *b*; XII, 94 *b*. Diaboli crudelitas in hominem quanta : X, 433 *b*-434 *a*; XI, 454 *b*; XIII, 165 *a*, 177 *a*, 185 *b*-186 *a*.
107. — quomodo ad se trahat suos : XI, 428 *b*-429 *a*.
108. — quomodo princeps mundi dicatur : XI, 427 *b*-428 *a*, 598 *b*; XIII, 223 *b*, 431 *ab*. — princeps fraudulentissimus, inquietissimus, crudelissimus et injustissimus : XIII, 254 *b*-255 *b*.
109. Diabolicæ tentationis effectus describitur : XIII, 61 *b*-62 *a*.
110. — tradit animam suggestionibus, illudit, flagellat, conspuit in faciem ejus : XIII, 133 *b*-134 *b*.
111. — utitur trina tentatione, qua tentavit Christum, ut homines sæculares, et spirituales, et nobiles decipiat : XII, 149 *a*-150 *a*, *b*, 153 *ab*.
112. Diabolus ut vincatur, quænam requirantur : VIII, 102 *b*; XIII, 147 *b*-148 *b*, 156 *a*, *b*-157 *a*, 172 *b*-173 *a*, 195 *b*, 235 *b*-236 *a*, 273 *a*, 387 *b*-388 *a*, 413 *a*, 440 *b*, 449 *a*-452 *a*; XIV, 42 *a*, 46 *b*-47 *a*, 276 *ab*.
113. Diabolo resistere, et eum vincere, qualiter differant : III, 292 *b*; VII, 654 *b*.
114. — qualiter ejiciatur de corde et anima : XIII, 152 *ab*, 166 *a*.
115. — facit hominem cæcum et mutum : XIII, 165 *a*.
116. — decipit promittendo, sed non solvit : XIII, 163 *b*.
117. Diaboli malitia in decipiendo qualis : XIII, 214 *a*.
118. Leones infernales, sc. diaboli, quomodo puniant persecutores Danielis, id est Christi : XIII, 217 *b*.
119. — figuratus in Balaam, et anima peccatrix in illius asina : XIII, 190.
120. — figuratus per Satan affligentem Job in rebus, in amicis et in corpore, persequitur populum Dei : *ibid.*
121. — figuratus per Assyrios, persequitur animam : XIII, 278 *b*-279 *a*.
122. — decipit homines promittendo modo voluptates et divitias, modo longam vitam, modo pœnitentiam finalem : XIII, 254 *b*.
123. Diaboli doctrina qualis : XIII, 259 *b*.
124. — est mercator iniquus, emens animas et omnia pretiosa nostra, et ad hoc pulsat continue januam cordis nostri : XIII, 278 *b*-279 *a*.
125. — quænam stipendia det sibi servientibus, et exercitui suo : XIII, 280 *a*.
126. — quam minima det, ut ipsum adores : XIII, 298 *a*. Dat exigua, et multa exigit : 272 *a*.
127. — devorator animarum, pastor perversus, fur merita furans, mactans in culpa, et perdens in gehenna : 313 *a* (*ubi legitur* macerent, *pro* mactent.)
128. — venator et piscator : *ibid.*, *et* 316 *b*, 399 *b*.
129. — est homo persequens animam in morte, et Ecclesiam Dei : 313 *b*.
130. Dæmones sunt aucupes, venatores et latrones studentes perdere hominem in insidiis : *ibid. et* 347 *a*, 407 *a*; IX, 266 *a*.
131. — trahit hominem de bono ad malum ore et cauda serpentina, tum de malo ad malum, ac denique de mundo in infernum : XIII, 316 *b*, 399 *b*.
132. Diaboli hamus, rete et sagena quænam sint : *ibid.*
133. — amicus fraudulentus, qui pro vino propinat venenum, cibatque suos pane vitiorum : 362 *a*, 378 *a*.
134. — gravius tentat homines pœnitentes, quam peccatores : 361 *b*.
135. — obsidet animam in mundo multiplici tentatione, in extremo coangustat corporis infirmitate, judicis severitate et dæmonis crudelitate, et prosternit in inferno : 382 *a*-383 *a*.
136. Dæmones sunt apes malignantes, obsidentes animam : 382 *b*.
137. — armatus astutiis est et nequitiis contra nos : 387 *b*.
138. — qualiter oculos eruat homini, liget pedes, manus, collum et linguam, et tra-

Digitized by Google

hat ad patibulum inferni : 397 *b*-399 *a*.
139. — quos et quomodo trahat ad se : 399 *b*, 416 *ab*.
140. — quomodo dicatur traxisse tertiam partem stellarum cœli : 416 *a*, 447 *a*.
141. — est coquus coquens in inferno peccatores : XIII, 401 *b*.
142. Dæmones sunt latrones spoliantes hominem gratuitis virtutibus, vulnerantes eum in naturalibus, et debilitantes in viribus potentiarum : 153 *a*, 228 *b*, 407 *a*.
143. — pater crudelis peccatorum ostenditur : 417 *a*.
144. — quomodo funibus peccatorum liget hominem in lecto concupiscentiæ : 447 *b*-448 *a*, 450 *b*.
145. Diabolo adhæret peccator ejus voluntatem faciendo, et vivendo luxuriose exemplo filii prodigi : 450 *a*.
146. Electi quinam Dei sint, quinam vero diaboli : 458 *b*.
147. Sub diabolo incurvatur anima peccando : 478 *b*.
148. — comparatur aquilæ, vel etiam leænæ, quare et quomodo : 491 *a*.
149. Diaboli servorum infelicitas qualis : XIII, 416 *ab*, 504 *b*.
150. Signa servientium diabolo : VIII, 339 *a* ; XIII, 60 *ab*, 61 *a*, 292 *b*.
151. Diabolo desponsatur anima peccatrix : XIII, 86 *b*-87 *a*.
152. Diaboli varia tentamenta expenduntur, quæ per bonos angelos repelluntur : XII, 331 *b* ; XIII, 604 *b*.
153. — et peccator qualiter conveniant : XIV, 50 *b*-51 *a*.
154. — utitur suis sequacibus ad decipiendas animas : XII, 94 *b* ; XIII, 316 *b*.
155. — est hostis inermis, qui solum suggestionibus, non vi potest impugnare : XII, 331 *b*.
156. Quam sit debilis ejus potestas tentandi nos absque nostro concursu : II, 379 *a*.
157. — qualiter accendat prunas vitiorum : XIII, 85 *a*.
158. Dæmones latrones, quomodo tendant nobis laqueos ante et retro, a dextris et a sinistris : XIII, 482 *b*.
159. — quomodo teneat peccatorem clausum et captivum, Christus vero ei exhibeat clavem se liberandi : XIII, 279 *b*.
160. — nititur impedire hominem in meditatione divinæ legis occupatum, non vero in aliis subtilitatibus : XII, 232 *b*.
161. — multipliciter nocet, et decipit homines : VIII, 102 *b*-103 *a* ; XII, 94 *b*.
162. — tentationes ingerit proportionatas naturæ hominis : XII, 94 *b*.
163. — qualiter tentet contemplativos et devotos, maxime circa judicandum alios : XII, 681 *b*.
164. — quomodo sit homicida, fur et adulter : XIII, 313 *a*.
165. — semper vigilat ad nostrum malum : XII, 388 *b*.
166. Dæmonis potestas, seu virtus naturalis quomodo superet cæteras super terram : II, 379 *a*.
167. Dæmonis potestas in fine dilatabitur, et quomodo : *ibid.*
168. Dæmonum potestas circa opera supra naturam, et circa productionem rerum naturalium expenditur : II, 409 *ab*, 418 *a*-427 *b*.
169. Dæmones quomodo possint inducere formas naturales et artificiales : II, 421 *a*-424 *b*.
170. Dæmones vere eduxerunt serpentes per magos Pharaonis, quomodo : 423 *b*-424 *a*.
171. Dæmones incubi et succubi : II, 442 *b* ; VI, 487 *b*-488 *a*.
172. De potestate dæmonis circa formationem et assumptionem corporum, circa opera vegetativæ et sensitivæ virtutis agitur : II, 431 *b*-446 *a*.
173. Dæmones non possunt illabi animæ, et quare : II, 448 *a*-449 *b* ; XIII, 164 *a*.
174. Dæmones quomodo possint habitare in corporibus nostris, et vexare nos : II, 446 *b*-447 *b*.
175. Dæmones quot modis possint illudere sensus nostros : 449 *b*-452 *b*.
176. Dæmones quomodo et quando possint immittere cogitationes malas mentibus nostris : II, 452 *b*-454 *a* ; IX, 470 *a*.
177. — quomodo possit incendere igni concupiscentiæ animas nostras : II, 454 *a*-455 *a*.
178. — non potest nos cogere ad peccatum : 455 *a*.
179. — non potest abdita cordis nostri cognoscere : 455 *a*-457 *b*.
180. — non potest facere vera miracula, licet mirabilia reliqua operetur : II, 410 *b*-427 *b* ; VII, 387 *ab* ; XIII, 2 *b*.
181. Quatuor modi assignantur discernendi an miracula sint a diabolo : II, 424 *a*-425 *a* ; III, 33 *b*-34 *a* ; VII, 387 *ab*.
182. Diaboli impotentia in tentando detegitur : XII, 332 *a*.
183. — nihil potest nocumenti inferre, nec etiam bestiis, nisi permissus : X, 434 *b*.
184. Diaboli potestati traduntur bestialiter viventes : X, 168 *b*, 435 *a*.
185. — constituitur super aliquem quatuor modis : IX, 288 *a*.

Digitized by Google

186. Diabolo data est major potestas in serpentes, quam in cætera animantia; item in actus venereos, quare : VI, 332 *a*.
187. Angelorum malorum locus est aer caliginosus, non locus subterraneus, et hoc ad exercitium hominum; licet aliqui ad infernum descendant etiam ad torquendas animas : II, 378 *b*, 382 *b*-384 *a*; VIII, 101 *a*.
188. Diaboli sunt in secunda aeris regione, unde commovent frequenter ventos et tempestates : II, 378 *b*.
189. Diaboli locus proprius est infernus, sed differtur ad nostrum exercitium : II, 383 *b*; VIII, 101 *a*.
190. Dæmones frequenter circa nos volitant, sicut muscæ, quia eorum locus est aer : II, 383 *b*.
191. Dæmones aliquando exeunt ex inferno, quia habent operationem aliquam ad nos exercendos : VI, 513 *b*.
192. — diversimode habitat in quatuor generibus malorum : IX, 263 *b*.
193. — quomodo habitet in animabus : VI, 68 *b*.
194. Diaboli locus est homo immundus : X, 432 *b*.
195. — quomodo possideat in pace peccatorem : X, 532 *ab*; XIII, 208 *a*.
196. Diaboli domus est anima peccatoris : X, 431 *a*; XIII, 278 *a*, 291 *a*.
197. Diaboli sunt porci in immunditiis peccatorum habitantes : XI, 13 *a*.
198. Diaboli tabernaculum est luxuriosus : XIII, 95 *b*.
199. Diaboli sedes est anima iniqui : XIII, 309 *a*.
200. — quomodo intret in cor peccatoris : XIII, 164 *a*.
201. Dæmonibus probabiliter differtur pœna ignis materialis usque ad diem judicii, quare : II, 384 *a*-385 *b*.
202. Dæmonum et damnatorum pœnæ enumerantur : VI, 601 *b*-609 *b*, 617 *b*-620 *b*.
203. Dæmones secum probabiliter ferunt pœnam infernalem : II, 384 *a*-385 *b*.
204. Dæmones patiuntur, licet non habeant sensum materialem : II, 445 *b*.
205. Dæmones torquentur flammis vitiorum et iræ : II, 385 *a*.
206. — fuit punitus a Deo ob persuasionem factam Evæ : III, 73 *b*.
207. Dæmones et damnati patiuntur ab extrinseco per influentiam ignis, secundum ordinem justitiæ : VI, 591 *a*.
208. Diabolo debetur major pœna nunc, quam quando cecidit : II, 399 *b*.
209. Dæmones semper infernum suum secum portant : VIII, 102 *a*.
210. Dæmonum perditio duplex, sc. in principio mundi, et in fine : X, 320 *b*.
211. Quomodo Evæ loqueretur dæmon per os serpentis : III, 91 *ab*.
212. Dæmones quomodo loquantur, et exerceant alia opera animæ sensitivæ : II, 443 *a*-446 *a*; VIII, 99 *b*-100 *b*.
213. — quo sensu, licet valde improprie, dicit possit filius Dei : I, 418 *a*.
214. Diaboli servi sunt peccatores : I, 418 *a*; IX, 350 *a*.
215. Qualis hæreditas contingat peccatoribus in desponsatione eorum cum filiabus diaboli : XIII, 164 *b*.
216. — finaliter factus est ad exercitium et promotionem bonorum : II, 329 *a*, 426 *b*.
217. Dæmonum consilium, auxilium aut ministerium non potest rogari absque gravissimo peccato, quare : II, 425 *a*-427 *b*.
218. Dæmonum invocatio, ferre signa vel characteres diaboli, maximum peccatum : *ibid.*, *et* XII, 236 *a*.
219. Dæmonum obsequium suscipiens etiam in iis quæ non sunt contra fidem et mores, etiam non credendo, nec aliquem eis honorem impendendo, peccat graviter peccato inobedientiæ : II, 426 *b*.
220. Dæmonum obsequium in inveniendis rebus perditis, est peccatum contra prohibitionem justam, quomodo : II, 427 *ab*; VII, 387 *a*.
221. Dæmones quomodo accusaturi sint in judicio peccatorem de abditis cordis : II, 456 *b*.
222. Diaboli character est peccatum : *ibid. inferius*. Quomodo imprimat characterem : V, 381 *a*.
223. Dæmones fuerunt de variis ordinibus secundum quid, non simpliciter, cum ad perfectionem ordinis requiratur natura et gratia : II, 475 *b*-476 *a*.
224. Dæmones non proprie mittuntur a Deo, sed tantum permittuntur : 486 *a*.
225.— curat adorari ut Deus, quare : IX, 57 *b*.
226. — an possit adorari sine peccato : IV, 210 *b*-212 *b*; VI, 258 *a*.
227. Dæmones et damnati an sint diligendi ex charitate : IV, 634 *ab*.
228. An sint proximi nostri : 634 *b*.
229. — potest expelli sine infusione gratiæ; non sic culpa, quare : V, 367 *b*.
230. Dæmonum vermis et synderesis qualis : VI, 620 *a*.
231. Dæmones probabilius non erunt tortores post judicium, licet opposita sententia sit quoque probabilis : VI, 540 *b*.
232. Dæmones judicabuntur cum cæteris : 544 *b*.

Digitized by Google

233. Quomodo diabolus dicatur jam judicatus : VI, 544 *b*.
234.— quomodo præsideat divitiis : IX, 294 *b*.
235. Dæmones quomodo castra Dei sint : IX, 307 *a*.
236. Diaboli perversitas expenditur : IX, 409 *a*.
237. — quomodo vocetur senex rex et fatuus : IX, 621 *a*.
238. — vexat et opprimit suos in luto luxuriæ, in lateribus avaritiæ, et in paleis superbiæ, exemplo Ægyptiorum : X, 74 *b*.
239. — maledictus maledictione culpæ et pœnæ : X, 98 *a*.
240. — per idololatriam fit idolo præsidens, sicque magnificatur in idolo : 98 *b*.
241. Diabolo serviens quisque quomodo subjiciatur tributis : 144 *b*.
242. — quomodo omnia regna mundi ostenderit Christo : 305 *ab*.
243. — tentando Christum, auctoritates Scripturæ truncat, et ad suam partem detrahit : 308 *a*.
244. Diaboli sectatores quærunt divitias, honores et delicias : 326 *a*.
245. — ore Christum fatetur, corde odit : 325 *a*.
246. Diaboli arma quænam sint : 531 *b*.
247. Diaboli est dispergere, Christi vero congregare : X, 532 *a*.
248. — expellitur spiritualiter abstinentia et orationis instantia : 532 *b*.
249. Dæmonibus qualiter peccator adhæreat : XI, 12 *b*.
250. Diaboli servitus quam infelix : X, 144 *b*; XI, 12 *b*-13 *b*, 32 *b*, 454 *b*.
251. Diaboli parochiani quinam sint : XI, 42 *b*.
252. — lupus crudelis, dispergens oves : XI, 399 *b*.
253. — quare dicatur immundus spiritus : X, 320 *a*.
254. — quare, viso Christo, exclamaverit : 320 *b*.
255. — quare dicatur homicida ab initio : XI, 383 *b*.
256. Dæmones valde timent Christianos : X, 435 *b*.
257. Dæmones quantum timeant Christi adventum, et Eucharistiam : XIII, 29 *a*, 35 *a*.
258. — quomodo dicatur hypocrita : XIII, 35 *b*-36 *a*.
259. Diabolus et mundus vincuntur in virtute sancti nominis Jesu : XIII, 68 *b*.
260. — detestatur super omnia unitatem : XIII, 72 *ab*.
261. Diabolo acriores dolores infligimus per confessionem : 76 *a*.
262. — quomodo dicatur primus et novissimus : 121 *a*.
263. Dæmones sunt bestiæ saltus : XIII, 135 *a*.
264. — significatur per piscem, qui invasurus mox erat juniorem Tobiam : 156 *a*.
265. Peccatores quinam sint pejores dæmone : 164 *a*.
266. Quinam sint velut ciconiæ diaboli, ferentes ranas in ore : 169 *ab*.
267. Diaboli asinus et equus est peccator, portans gravissimum onus : 190 *a*, 255 *a*.
268.— vilis carbonarius : 237 *b*. — leo crudelis : 242 *b*.
269. Diaboli osculum est securitas in peccato : 254 *b*.
270. Dæmones sunt bestiæ crudeles, quibus traduntur peccatores : 273 *a*.
271. — draco, et quibus alis eum effugere possimus : 281 *ab*. *Vid. sup.*, n. 6.
272. Dæmones ejicere est peccata expellere : 290 *b*-291 *a*.
273. Diaboli oculi quinam sint : 297 *b*.
274. — datur esca in peccato permanentibus : 308 *b*-309 *a*.
275. Dæmonum mysterium sunt, qui alios trahunt ad iniquitatem : 317 *a*.
276. Benedictio diaboli duplex, una adulationis, alia fortunæ : 322 *b*. Qualem gratiam offerat : XIV, 244 *b*.
277. — faber crudelis in damnatos : 334 *b*.
278. — est frater peccatorum : 358 *ab*.
279. — adoravit Eucharistiam, dum a sacerdote portabatur ad infirmum : XII, 236 *ab*.
280. Animas in purgatorio non puniunt dæmones : VIII, 230 *b*.
281. — alius aliud vitium sectatur : VIII, 102 *b*.
282. De dæmonibus multa ex sanctis Patribus : VII, 63 *a*-64 *b*.
283. — omnia perverse agit, et quare Deus id permittat : VII, 265 *a*.
284. — inducitur in animam per triplicem libidinem : IX, 145 *b*.
285. — imprimit libenter quod in se habet, sc. furorem, concupiscentiam et phantasiam protervam : IX, 146 *a*.
286. — falsus medicus : IX, 313 *a*.
287. — quam timeat nomen B. Virginis Mariæ : XIV, 241 *a*.
288. — in quibusdam sculpit figuram leonis, in aliis draconis, vel canis, vel talpæ, vel asini, vel lupi, vel ursi, quomodo : VIII, 339 *a*; X, 80 *b*; XII, 378 *a*; XIII, 85 *b*.
289. Diaboli aqua sunt voluptates carnales, quibus anima ipsi dedicatur : XIV, 126 *a*.
290. — carpentarius in ædificatione civitatis mundi : XIV, 130 *b*.
291. — habet septem filias, sc. septem vitia capitalia, inter quæ luxuria datur in conjugem omnibus, cætera diversis : VIII, 280 *a*.

Digitized by Google

292. — Dei inimicus, qui superseminavit zizania : XIII, 110 *a*, 111 *a*, 113 *b*.
Vid. ABIRE, n. 1, ANGELUS, *passim*, ANIMA, n. 76, AQUILA, n. 7, AQUILO, n. 2-3, BEATITUDO, n. 21, CHRISTUS, n. 444, 469, 478, 520, 537, 632, 750, 756, 788, 867, CIBUS, n. 11, CIVITAS, n. 2, CONSOLATIO, n. 5, COR, n. 30, 48-49, 51, CURIA, n. 1, DIVES, n. 2, HOMO, etc.
DIALYTON, seu asyntheton, quæ figura sit : IX, 234 *a*.
DIACONATUS. 1. — est ordo sacer a Christo institutus, cujus officium est immediate assistere sacerdoti celebranti : VI, 167 *b*, 175 *b*, 183 *b*; VII, 427 *a*; VIII, 226 *a*; IX, 141 *a*, *b*, 142 *b*, 143 *b*.
2. Quandonam imprimatur character in diaconatu : VI, 167 *b*, 168 *b*-170 *a*.
DIACONISSÆ. 1. Diaconissarum, quæ constituebantur in primitiva Ecclesia, officium quale fuerit : VI, 199 *b*-200 *a*.
2. Erant absque ordinibus sacris : *ibid.*
DIACONUS. 1. — interpretatur minister : VI, 183 *b*.
2. Diaconi in primitiva Ecclesia sanguinem Christi dispensabant : VI, 167 *b*; IX, 141 *a*.
3. Diaconi quare levitæ dicantur : VI, 167 *b*.
4. — præbens thuribulum sacerdoti quomodo significet Christum et angelum : VIII, 269 *a*.
5. — legens Evangelium, quare faciat crucem in libro, in fronte et in pectore : IX, 570 *b*.
6. — quare offerat post Evangelium librum apertum sacerdoti, et clausum canonicis in choro : IX, 226 *a*, 299 *a*.
7. Diaconorum ordo respondet Dominationibus : IX, 141 *b*.
8. — matrimonium contrahens punitur ut bigmus : VI, 226 *ab*.
DIADEMA quare dicatur Christus : IX, 278 *b*.
DIALECTICA. 1. — seu logica Christi, habet syllogismum constructivum et reparativum, quomodo : IX, 23 *a*.
2. — diaboli quænam sit : *ibid.*
3. — a sacra Scriptura habuit initium, et habet in ea complementum : IX, 8 *b*, 11 *a*.
4. — sub quali respectu sit actus rationis : VII, 500 *a*.
5. — quomodo descendat a Patre luminum : VII, 503 *a*.
6. — quomodo inserviat ad cognoscendam lucem æternæ veritatis : IX, 53 *b*.
DIANA. 1. — dicitur stella Veneris, quare : XIV, 5 *a*. — dicitur etiam stella matutina : *ibid.*
2. Dianæ, seu Veneris stellæ proprietates : VIII, 92 *a*.
3. Dianæ templum Ephesinum quo fine combustum sit : XIII, 513 *a*.
DIAPHANEITAS requiritur ad abstractionem speciei, sicut et ad diffusionem lucis : III, 175 *a*.
DIAPSALMA qualis figura sit : IX, 162 *b*.
DICERE. 1. — est vel ad se, vel ad alterum; in divinis primo modo est Verbum ab æterno generatum, secundo est verbum expressum per creaturas in tempore : I, 443 *b*-444 *a*.
2. — an sit idem in angelo, ac cogitare : II, 498 *a*.
3. — in divinis est actus notionalis : I, 444 *a*, *b*.
4. — et intelligere, in Deo qualiter differant : I, 444 *ab*, 521 *b*-522 *a*.
5. — et intelligere in nobis sic se habent, ut non intelligamus nisi per verbum; et ideo se habent ut effectus subordinati, et ut rationes quo et quod : I, 444 *b*.
6. — in divinis tripliciter sumitur, sc. vel est idem ac intelligere, vel idem ac generare, vel idem ac creare : I, 443 *b*.
7. — qualem reflexionem importet supra dicentem ac supra dictum : 444 *b*.
8. — est cogitando intueri, et intuendo concipere, ut in Patre æterno et in nobis; in Filio autem et Spiritu sancto est intuitus sine conceptu prolis : 444 *ab*.
9. In divinis Pater dicit se Verbo, id est, dicendo generat Verbum : 517 *b*.
10. — Dei aliquando importat productionem alicujus effectus ad exterius; aliquando actum quasi exterius, sed relatum ad interius; aliquando actum intrinsecum et absolutum, quo quælibet persona intelligit se et alia : II, 543 *b*-544 *b*; IX, 289 *a*.
11. — est duplex, sc. vel ore proferre, vel asserere : IV, 267 *b*.
12. Dicendi modus est triplex, sc. univocus, analogus et æquivocus : I, 236 *b*.
13. — Dei ad hominem quid sit : X, 558 *b*.
DICI. 1. — diversimode est, sc. vel secundum modum per se, vel per accidens, vel secundum modum intelligendi : I, 370 *b*-371 *a*.
2. In Deo secundum modum essendi omnia dicuntur uno modo, sc. per se; secundum vero modum intelligendi quædam dicuntur per modum substantiæ, quædam per modum qualitatis, et quædam secundum diversum modum se habendi : I, 371 *a*.
3. De Deo quot modis aliqua dicantur secundum substantiam, et secundum relationem : I, 404 *b*-405 *a*.
4. Dici ex tempore, est quod vel temporale est, vel dicit respectum ad temporale : 482 *a*.
5. Dici per accidens stat tripliciter, prout opponitur vel ad substantiam, vel ad per se, vel ad necessarium : 483 *b*.
6. Benedictio secundum dici, et secundum esse, quæ sit : XIII, 322 *b*.

Digitized by Google

Vid. Æquivocatio, Analogum, Relatio, Univocum.

DICTAMEN naturæ. 1. — quid sit : III, 536 *b*; VII, 353 *b*.

2. — quomodo sit in generali, vel etiam in speciali : V, 678 *a*; VII, 353 *b*.

3. — est rectitudo indita a Deo in creatura rationali ad recte judicandum et recte volendum, estque duplex adjutorium datum a Deo : III, 536 *b*-537 *a*; VII, 269 *a*.

DICTIO. 1. — geminata in sancta Scriptura aliquando sumitur interposite, aliquando significat universalitatem, aliquando multitudinem : IX, 168 *a*.

2. — geminata non interposita significat vel confirmationem, vel velocitatem, vel amorem, vel iram : *ibid.*

3. Dictionis subtractio quandoque fit in Scriptura, quandoque appositio, et quid importet : IX, 177 *b*.

4. — exclusiva, et exceptiva, quid operetur in propositione : I, 353 *b*, 355 *ab*.

Vid. Exceptiva, Exclusiva, Fallacia.

DIDRACHMA mystice est passio quam Christus obtulit pro nobis : IX, 290 *a*.

DIES. 1. — quid importet, et in quo differant dies, mane et vespera : II, 359 *b*.

2. — distinguitur per revolutionem solis ab oriente ad orientem per occidentem : II, 586 *b*; IX, 434 *b*.

3. Dierum distinctio fit per motum solis, crescunt vel decrescunt, secundum quod per illum motum acceditur ad solstitium æstivale, vel ad hyemale : II, 586 *b*; VII, 261 *b*.

4. — computatur dupliciter in Scriptura, sc. vel copulando diem præcedentem nocti sequenti, vel copulando noctem præcedentem diei sequenti a vespera ad vesperam, et quare : II, 542 *ab*.

5. — a Græcis computatur a mane ad mane, ab Hebræis a vespera ad vesperam, ab astronomis a meridie ad meridiem, ab Ecclesia a media nocte ad mediam noctem; et quare ista diversitas servetur : II, 542 *a*.

6. — naturalis duo importat, sc. claritatem aeris, et successionem temporis : II, 550 *b*.

7. — perfectus quomodo fuerit in prima creatione lucis : *ibid.*

8. — dicitur bonus vel malus, secundum quod est mensura bonæ vel malæ operationis : II, 608 *b*. Diem benedicere, quid sit : *ibid.*

9. — hebdomadæ quare diverse denominentur, sc. Dominica a nostra lege, Sabbatum a lege Judæorum, et quinque reliqui dies more gentilium, substitutis tamen appellationibus et numeris feriarum : II, 609 *a*.

10. Dierum distinctio in creatione mundi expenditur : II, 527 *b*-531 *a*, 545 *a*-562 *b*.

11. — secunda quare non fuerit laudata a Deo : II, 565 *b*.

12. — et nox quomodo immediate dividant tempus : 537 *a*.

13. — an fuerit triduo ante productionem solis : 545 *a*-548 *a*.

14. — Domini est — judicii et mortis : IX, 166 *b*. Quare dicatur modo occultus, modo manifestus : *ibid.*

15. — Christi, seu illuminatio triplex, sc. intellectus, affectus et gloriæ : XI, 388 *b*, 409 *a*.

16. — mystice significat Christum, angelos, justos, vitam præsentem, æternam, tempus gratiæ, legem, fidem, cognitionem, Novum Testamentum, et certitudinem : IX, 178 *a*, 276 *b*-277 *a*.

17. — sabbati stat pro tempore, pro septimana, et pro solemnitate Judæorum : IX, 184 *a*.

18. — prima quare dicatur Dominica, vel etiam Solis : II, 609 *a*; IX, 184 *a*.

19. Ex diebus creationis quinam habuerint vesperam, et quinam non : IX, 269 *a*.

20. — ruinæ, angustiæ et vindictæ quinam sint : IX, 425 *b*-426 *a*.

21. Per diem significatur in Scriptura omnis motus substratus, et universum tempus fundatum : IX, 435 *a*.

22. — naturæ spectat ad motum circularem, fortunæ ad motum sæcularem, et gratiæ ad motum salutarem : *ibid. immediate post.*

23. — judicii dicitur — agnitionis, quare : X, 26 *b*.

24. — Parasceves erat dies Veneris, et interpretatur præparatio : XI, 219 *b*.

25. — Christi, quem desideravit Abraham, qualis, quam clarus, quam pulcher, et quotuplex fuerit : XI, 387 *b*-388 *a*.

26. — materialis sicut est latio solis super terram, sic dies spiritualis affert illuminationem intellectus per fidem, et affectus per charitatem : XI, 409 *a* (*ubi potius legendum* inflammatio affectus.)

27. — festus alius est satanicus, alius humanus, alius angelicus, alius cœlicus, et quid sint : XI, 557 *b*-558 *a*.

28. — mystici tres in quibus debemus de somno surgere, sc. gratiæ, iræ et gloriæ : XIII, 11 *b*-12 *a*.— aliter triplex, sc. incipientium, proficientium et perfectorum : XIII, 39 *a*.

29. Sol intellectualis, currens in hemisphærio nostræ intelligentiæ, facit diem spiritualem : IX, 81 *a*.

30. — sex creationis mystice trahuntur ad sex visiones scientiales : IX, 48 *a*; item ad sex ætates corporis mystici Christi : 101 *ab*; et ad sex ætates hominis : VII, 243 *ab*.

Digitized by Google

31. — spiritualis animæ quomodo acquiratur per septem dona Spiritus sancti, sc. timoris : VII, 598 *b*-599 *b*; pietatis : 603 *b*-605 *b*; scientiæ : 608 *b*-609 *b*; fortitudinis : 614 *b*-616 *a*; consilii : 621 *a*-622 *b*; intellectus : 632 *a*-635 *b*; sapientiæ : 639 *a*-640 *a*.
32. — in mente frequenter fit, cum nox est in corpore : VII, 599 *a*.
33. — festi quomodo colendi : XII, 454 *b*-455 *a*.
34. — sabbati dicatus est Mariæ, quia in Maria sola remansit fides tempore sepulturæ Christi : XII, 612 *b*.
35. —, mane et vespere in angelis important cognitionem meridianam, matutinam et vespertinam : II, 359 *b*. *Vid.* ANGELUS, n. 169-171.
36. Dierum longitudo quare aliis concedatur, aliis negetur : IX, 640 *ab*. Vera dierum longitudo sita est in bonorum operum multitudine : 640 *a*.
37. — significat aliquando Deum Patrem, aliquando Filium, aliquando Spiritum sanctum : IX, 298 *a*.
Vid. ANIMA, n. 403, CHRISTUS, n. 654, 749, 759, DEUS, n. 176, 623, DOMINICA, GLORIA, LUX, SABBATUM.

DIFFERENS. 1. Ex pluribus differentibus formaliter, seu in actu, non potest fieri unum per essentiam : VI, 170 *b*.
2. Posse creare et generare, posse creari et generari, nihil differens realiter dicunt in Deo quoad principale significatum, bene autem quoad connotatum : I, 135 *b*-137 *b*.
3. Abstractum quodnam sit differens a parte rei, a re a qua abstrahitur : I, 439 *a*.

DIFFERENTIA. 1. — in creaturis est triplex : prima est substantiæ, virtutis et operationis, sive substantiæ, et accidentis; secunda est suppositi, et essentiæ; tertia est entis, et esse : prima est in omni subjecto, secunda in omni individuo, tertia in omni creato et concreato : I, 161 *ab*.
2. — et multiplicitas sunt unum et idem, et ob id in Deum non cadit, nec compositio : I, 161 *a*, *b*.
3. Ubi est differentia, ibi est compositio : I, 158 *a*, 161 *b*.
4. In omnem creaturam cadit aliqua differentia : I, 161 *b*.
5. Habens varietatem formarum, et generis, speciei et differentiæ, habet et multiplicitatem intrinsecam : I, 157 *a*, 179 *a*.
6. Differentiæ seipsis differunt, non per aliud, alias esset abire in infinitum; in ipsis ergo est status : I, 226 *ab*. Innotescunt tamen per alias consequentes : 339 *a*.
7. Differentiæ primæ et summæ sunt inter incausatum, et causatum, inter ens actu, et ens in potentia : I, 339 *a*.
8. Differentiæ primæ primi generis sunt corporeum et incorporeum : II, 263 *b*, 314 *a*.
9. Differentiæ aliquæ important perfectionem, aliæ mixtæ sunt cum imperfectione : VI, 565 *b*.
10. Differentiæ primæ spiritualium et corporalium sunt simplicitas et compositio : II, 314 *a*.
11. Differentiæ rerum accipiuntur secundum comparationem quam habent ad invicem, non in ordine ad Deum : II, 270 *b*.
12. — debet esse prior eo, cujus est differentia : II, 271 *b*.
13. Differentiæ essentialis cognitio fere semper habetur a posteriori : II, 272 *b*.
14. Differentia non prædicatur de se in abstractione : I, 529 *a*.
15. — eadem constituit, ac distinguit : III, 40 *a*.
16. — essentialis dat esse rei, quomodo : IV, 149 *ab*.
17. — aliqua potest dari ita adhærens generi, ut ipsa sublata tollatur genus : IV, 612 *a*.
18. Differentiæ dicunt aptitudinem, non actum : V, 510 *b*.
19. — notat vel alietatem suppositorum, vel naturarum, vel statuum : I, 491 *ab*.
20. Differentiæ aliæ sunt perfectivæ simpliciter, aliæ perfectivæ cum diminutione : VI, 565 *b*.
21. Differentiæ ad genus reducuntur, ut privationes ad suos habitus : IX, 51 *a*.
22. — addita vel est complens, vel distrahens : V, 99 *ab*.
23. Differentiæ essentiales sunt constitutivæ eorum quorum sunt differentiæ, ac proinde ex eisdem principiis manant, ex quibus manant ipsa constitutiva; nec alternantur circa individuum ejusdem speciei : III, 575 *a*.
24. — essentialis aliquid addit supra illud quod dividit : *ibid. immediate post*.
25. Differentiæ oppositæ dividunt genus : III, 52 *ab*.
26. Quæ habent alias et alias differentias essentiales, necesse est ipsa ab invicem differre : V, 66 *b*.
27. Differentiæ essentiales rem diversificant et numero et specie : VI, 456 *b*.
28. — fundata in absolutis facit compositionem, non vero illa quæ fundatur in relativis : I, 421 *ab*.
29. Differentiæ individualis, et specificæ discrimen : I, 407 *ab*.

DIFFERRE. 1. In divinis an et quomodo Pater differat a Filio : I, 93 *b*, 170 *b*-171 *a*.

Digitized by Google

2. Esse Deum, et esse Patrem, differunt secundum rationem intelligendi ; illud enim est absolutum, istud relativum : I, 136 *a*, 533 *a*.
3. Quantitas molis essentialiter differt ab ipso quanto, non vero quantitas virtutis : I, 293 *a*.
4. — re potest esse vel secundum essentiam, vel secundum personam : I, 341 *b*.
5. Quæ differunt re, differunt vel numero, vel specie, vel genere : I, 339 *b* ; II, 318 *a*.
6. Quæcumque differunt numero, numerant omnia quæ sunt in ipsis ex parte principii formalis : I, 341 *a*.
7. Quæ differunt numero, sunt separabilia saltem imaginatione et intellectu : *ibid.*
8. Differre ratione aliquid dicitur vel a parte nostræ apprehensionis, vel secundum differentiam attributionis, vel secundum pluralitatem distinctionis : hæc tertia est maxima trium, prima est minima : 421 *a*.
9. — secundum relationem est differre secundum modum se habendi : III, 165 *a*.

DIFFICILE. Virtus circa difficile versatur : III, 329 *b* ; XIV, 426 *b*.

DIFFICULTAS in opere ex duobus capitibus provenire potest, sc. vel ex genere operis, vel ex defectu seu inordinatione operantis ; prima est essentialis virtuti, secunda est per accidens : III, 329 *b* ; IX, 592 *b*-593 *a* ; XIV, 427 *a*. Provenire etiam potest ex tertio capite, sc. ex circumstantiis extrinsecus annexis : XIV, 427 *ab*.

DIFFIDENTIA. 1. — sui qualiter habenda : IX, 324 *a*.
2. — Dei quæ mala pariat : IX, 411 *a*. *Vid.* DESPERATIO, n. 4.

DIFFUSIO Dei ad intra et ad extra exponitur : I, 188 *b* ; II, 259 *a* ; IX, 83 *ab*.

DIGITUS. 1. Digitorum singulorum nomina : IX, 124 *a*.
2. Numerorum supputatio per varias digitorum positiones exponitur : IX, 124 *ab*.
3. — Dei dicitur vel tertia persona in Trinitate, vel divinæ potentiæ virtus vel fortitudo, vel dona Spiritus sancti, vel discretio : IX, 571 *b* ; XI, 374 *a* ; XIII, 179 *a*.
4. Digiti tres sunt tres personæ Trinitatis : IX, 571 *b* ; XIII, 318 *b*.

DIGNITAS. 1. — sacerdotalis qualis : V, 9 *a*.
2. — conditionis humanæ exponitur tum ex creatione, tum ex redemptione, tum ex qualitate animæ : XII, 40 *a*-42 *a*, 58 *b*, 87 *b*-89 *a*, 100 *b*.
3. Dignitatis honorisque alieni concupiscentia qualiter prohibeatur in Decalogo : V, 228 *ab*.
4. Dignitates et prælaturæ in Ecclesia qualiter institutæ, et qualiter appetendæ vel fugiendæ : VII, 209 *b*-210 *a*.
5. Ecclesiasticæ dignitates sunt fructus magnificentiæ Dei : X, 136 *b*-137 *b*.

DIGNITATES, alias maximæ, sunt propositiones universales, per se notæ et ab omnibus acceptatæ : I, 150 *b*.

DIGNUM et indignum non habent medium, sed bene digne et indigne respectu receptionis sacramentorum : V, 448 *a*.

DII. 1. — important plures deos quoad naturam : I, 383 *b*.
2. Hæc tamen vox non est significativa : I, 97 *b*-98 *b*.
3. — dicuntur idola nuncupative tantum : X, 99 *b*.
4. Diis alienis servire quid sit : XI, 360 *b*.
5. Deorum nomine veniunt in sacra Scriptura non solum boni, sed etiam aliquando mali, et quomodo : XIII, 177 *a*, 225 *b*.
6. — quomodo homines appellentur : XI, 404 *b*.

Vid. CYBELE, DIVITIÆ, n. 5, HOMO.

DIJUDICARE quid sit, et quas conditiones requirat, et quomodo possimus abstrahere per id a sensilibus et creatis ad divina : VII, 138 *b*-139 *a* ; XII, 8 *a*.

DILATARE. Dilatat Deus diverse pœnitentes, proficientes et pervenientes : IX, 361 *b*.

DILATATIO est cordis motus, quo movetur ab interiori ad exterius, seu ab inferiori ad superius, sc. a centro ad circumferentiam : IX, 361 *b*.

DILATIO. 1. — pœnitentiæ quam periculosa : VII, 142 *ab*.
2. — restitutionis est fructus inordinati amoris habendi, et de se peccatum mortale : VII, 364 *b*, 541 *b*.

DILECTIO. 1. — in eo differt ab amore et charitate, quod dicit amoris adhæsionem cum electione, amor vero non importat hujusmodi electionem, et charitas superaddit ad hæc magnam appretiationem : I, 185 *ab* ; VIII, 439 *a*-441 *b*. Est amor cum delectatione, complacentia et quietatione : I, 278 *b*-279 *a*.
2. — est affectio rationalium et intellectualium : VII, 238 *b*.
3. — quo sensu sit amor boni : V, 32 *b*.
4. — respicit similitudinem : IV, 627 *ab*.
5. — quædam est quæ oritur ex consideratione bonitatis, quædam quæ est principium bonitatis : II, 105 *a*.
6. — in divinis accipitur essentialiter, notionaliter et personaliter : I, 186 *ab*, 193 *ab*.
7. — Dei ad homines et angelos se habet ut excedens et excessum : V, 37 *b*.
8. — Dei ad creaturas est generalis quantum ad effectus naturæ, sed specialis quantum ad effectus gratiæ : V, 34 *a*.

Digitized by Google

9. — qua Deus diligit creaturas una est cum ea qua diligit se; sed ad Deum relata est fruitio, ad creaturas relata est usus : v, 33 *a*.
10. Dilectionis motus in Deum et in proximum quomodo sit unus, simul et diversus : iv, 612 *b*-625 *b*.
11. De dilectione proximi agitur : *ibid.*, *et* viii, 186 *a*-187 *b*, 536 *a*-538 *a*; ix, 463 *b*; xi, 586 *b*-588 *b*; xii, 387 *b*-388 *a*, 508 *ab*; xiv, 25 *a*-27 *b*.
12. Ad commendandam dilectionem, voluit Deus ut omnes nasceremur ex uno patre, redimeremur eodem sanguine Christi, et eadem mercede præmiaremur : x, 504 *b*.
13. In mandato dilectionis proximi includitur dilectio sui, atque etiam Dei : iv, 598 *a*.
14. Dilectio sui includitur in dilectione Dei : iv, 627 *b*.
15. — ipsa quomodo diligenda ex charitate : i, 278 *b*.
16. — Dei quænam sit naturalis, quænam gratuita et meritoria : ii, 343 *b*-344 *a*. Multiplex proponitur : xii, 508 *b*.
17. — Dei ex quanam cognitione proveniat : ii, 343 *b*.
18. Dilectionis proximi gradus qui sint : xii, 390 *ab*. — Dilectionis gradus vel est ratione boni optati, vel affectus intensi, vel affectus impensi : ii, 345 *ab*.
19. — inimicorum præcipiebatur implicite in lege veteri, nunc autem explicite præcipitur : iv, 557 *a*.
20. Ejus conditiones, et præcepti gravitas : x, 374 *a*.
21. — fruitionis est alicujus propter se, usus vero est propter aliud : i, 40 *b*-44 *b*; iv, 653 *ab*.
22. Dilectionis objectum est bonum in actu, vel in causa : v, 32 *b*.
23. — proximi quomodo dicatur impletio legis : iv, 48 *b*; xi, 587 *a*, 588 *a*. Quomodo exequenda : x, 504 *ab*.
24. — quomodo dirigat alios affectus animæ : v, 48 *b*-49 *a*.
25. — proximi formaliter non ponitur inter virtutes cardinales, sed eas adjuvat ad regulandum affectum nostrum circa proximum : v, 57 *b*.
26. — alia reflexiva, estque sui; alia connexiva, estque proximi; alia charitativa, estque Dei : ix, 83 *b*.
27. Dilectionis tres sunt species, nempe compassio, sc. naturæ; ultio, sc. culpæ; et devotio, sc. gratiæ : ix, 309 *a*.
28. — est actus inclytus voluntate rationali genitus, charitate vestitus, justitia nutritus, perseverantia custoditus : ix, 345 *a*.
29. — nascitur ex legis impletione : ix, 18 *a*.
30. — ostendi solet in dando, in cibando, in visitando, et in manifestando secreta : xiii, 309 *b*.
31. Fraterna dilectio naturam bonam ostendit, legem divinam complet, Jesu Christo assimilat, ab inferno liberat, et gloriam supernaturalem procurat : xiv, 25 *a*-27 *b*.
32. — qualis sine merito : ii, 341 *b*-345 *b*.
33. — alia est culpabilis, alia naturalis, alia fraterna, alia amicabilis, alia sacramentalis, seu conjugalis, alia supernaturalis : ix, 441 *a*; xi, 442 *a*.
34. — in quantum affectus inducit remissionem culpæ, et in quantum effectus remissionem pœnæ : x, 416 *a*.
35. — Dei quomodo cadat sub præcepto, et quomodo non : x, 504 *a*.
36. — quomodo sit maximum bonum : xi, 588 *a*.
37. — auro comparatur : xiii, 74 *b*, 75 *a*.
38. — quomodo sit fortior morte : xiv, 47 *b*.
39. Dilectionis in Deum et proximum necessitas expenditur, et probatur, traditurque modus : xiii, 437 *b*-445 *a*.
40. Dilectionis signa sunt detestatio peccati, repulsio inimicorum invisibilium, operatio mandatorum, provisio subditorum, renuntiatio terrenorum, et tolerantia adversitatum : viii, 185 *a*; xiii, 440 *b*-441 *b*.
41. Probatio dilectionis est exhibitio operis : xiii, 44 *ab*, 182 *a*, 578 *b*; xiv, 25 *b*.
42. Dilectio spiritualis non compatitur secum mixturam amoris carnalium : xii, 388 *ab*. Spiritualis dilectio mixta amore carnali est vinum mixtum aqua : 388 *b*.
43. Indicia carnalis amoris quæ sint : 389 *a*-390 *a*.
44. Affectus dilectionis datus est homini ut diligeret Deum super omnia, et se et proximum propter Deum : xii, 544 *a*.
45. Ad bonorum operum multiplicationem dilectio augetur : vii, 640 *a*.
46. — intrat illuc, ubi scientia stat foris : viii, 439 *a*.
47. — proximi quomodo servetur : xii, 174 *b*.
48. Dilectionis et odii certamen proponitur : vii, 79 *b*.
49. — quare dicatur mandatum mandatorum, cæterorum fundamentum, ornamentum et complementum : ix, 441 *a*.
50. Signum amoris in Deum est conformatio voluntatis propriæ voluntati divinæ : xiii, 578 *b*-579 *a*, 592 *ab*.

Vid. Amor *et* Charitas, *passim*, Diligere.

DILIGENDUS. Maria Virgo quomodo diligenda ex charitate ob conformitatem naturæ : iv, 628 *b*.

Digitized by Google

DILIGENTIA. 1. — in quo consistat respectu operum nostrorum : XII, 474 *ab*.
2. — contra negligentiam quomodo exercenda : XIV, 644 *b*.
3. — sæcularium arguit negligentiam religiosorum : VII, 42 *b*.

DILIGERE. 1. — importat actum connectendi sive concordandi, et spirandi : I, 517 *b*. — aliquid est vel affectu, vel effectu ; hinc multi se oderunt, sc. effectu, licet affectu se diligant : IV, 628 *a*.
2. — ex charitate est ordinare in summum bonum ; hinc proprie quatuor tantum diligenda sunt ex charitate, sc. Deus, anima nostra, proximus, et corpus nostrum : I, 37 *a* ; IV, 628 *b*-643 *b* ; VII, 307 *a* ; VIII, 185 *b*-186 *a*.
3. Diligentibus legem Dei tribuitur misericordia divina, sapientia et corona : IX, 530 *b*.
4. Modus diligendi Deum requirit ut in eum referantur omnes cogitationes, affectiones et operationes : X, 503 *b*.
5. Melius est diligere, quam diligi, ob multiplicem rationem : VIII, 186 *b*.
6. Pater et Filius diligunt se Spiritu sancto, sc. notionaliter, non vero essentialiter : I, 517 *a*-520 *a* ; VIII, 66 *b*.
7. Pater diligit seipso, sc. amore essentiali ; etiam Spiritu sancto, sed amore notionali : I, 520 *a*.
8. Quomodo ab æterno Deus dilexerit creaturas : I, 515 *b*-518 *a*.
9. Omne animal diligit sibi simile, sc. secundum speciem : VI, 414 *b*.

DILIGI. 1. Diligitur aliquid vel amore concupiscentiæ, vel propter se, vel propter aliud : II, 343 *a*.
2. Quotupliciter sine peccato alter altero magis diligi possit : VIII, 186 *a*.

DILUCULUM multiplex justorum et malorum : IX, 507 *b*.

DILUVIUM. Quare Deus mundum purgaverit per diluvium aquæ, et in fine mundi per elementum ignis purgaturus sit : VII, 335 *b*.

DIMENSIO. 1. Dimensionem habere aliquid potest dupliciter, sc. vel ex se, vel ratione ejus in quo est : II, 559 *b*.
2. — est prima passio loci : II, 41 *a*.
3. — luminis qualis : II, 559 *b*.
Vid. EXTENSIO, LOCUS, QUANTITAS.

DIMENSIVE. 1. — esse alicubi, quid sit : V, 459 *b*, 460 *a*.
2. Esse definitive, est superius ad esse circumscriptive ; esse dimensive, est æquari toti loco : V, 460 *a*.
3. Quod habet dimensionem, est dimensive in loco, modo tamen sit ut in loco locatum : V, 460 *b*. *Vid.* LOCUS.

DIMICARE ; *vid.* PUGNA.

DIMITTE nobis peccata nostra. 1. — qualem vim in obtinenda remissione peccatorum habeat, et an possit absque peccato dici ab eo qui habet odium in proximum : IV, 667 *a*, 675 *b*.
2. An B. Virgo potuerit dicere hanc precem : IV, 69 *b*.

DIMITTERE offensas quomodo cadat sub præcepto, modusque traditur : XI, 52 *ab*.

DIOCLETIANUS electus fuit Romanorum imperator per artem divinationis : IX, 58 *a*.

DIŒCESIS ; *vid.* EPISCOPUS, PAROCHUS.

DIOGENIS virtutes et honorum contemptus : XIII, 496 *b*-497 *a*, 544 *b*.

DIONYSII Tyranni exemplum : XIII, 564 *b*.

DIONYSII (S.) Areopagitæ testimonium de obscuratione solis in hora mortis Christi : XI, 215 *b*.

DIORYX quomodo interpretetur : I, 10 *a* (*ubi lege notam e*) ; X, 69 *a* ; XI, 215 *a*, *et* XIII, 14 *b* (*ubi datur vera ejus interpretatio, sc.* aquæductus).

DIPONDIUS est genus monetæ æquivalens duobus obolis : X, 552 *a*.

DISCALCEATIONIS pedum multiplex ratio assignatur : XIV, 494 *a*-495 *a*, 622 *a*-626 *b*.

DISCALCEATORUM pauperum sublimitas expenditur : XIII, 291 *b*.
Vid. CHRISTIANUS, n. 16, CHRISTUS, n. 316, 317.

DISCERE. 1. — habet homo maxime visu et auditu : IX, 593 *a*.
2. Quomodo discatur in schola Christi : XIII, 180 *b*-181 *a*. *Vid.* SCHOLA.
3. Discitur maxime experimento, exemplo, et documento intimo : IX, 410 *ab*.
4. Ad discendum requiritur diligentia, sapientia et patientia : IX, 412 *b*-413 *a*. Item humilitas, vivacitas et efficacitas : XIV, 89 *a*-90 *b*.
5. Discendi ardor qualis fuerit in S. Hieronymo, in Pythagora et in Platone : XIV, 89 *b*.
6. Discere debemus modum recedendi a malo, et proficiendi in bono : XIV, 87 *b*-88 *b*.
Vid. ANGELUS, n. 161.

DISCIPLINA. 1. — quid sit : VII, 238 *b*, 413 *b* ; X, 45 *b*-46 *a* ; XII, 455 *a*.
2. — est pars justitiæ : VII, 238 *b*, 413 *b*.
3. — et sapientia sunt idem re, sed differunt ratione, quomodo : IX, 404 *ab* ; X, 46 *a*.
4. Disciplinæ concupiscentia est initium sapientiæ, quomodo : X, 45 *b*.
5. — Dei in tribus consistit, sc. in præceptis per obedientiam, in tentamentis per constantiam, et in flagellis per patientiam : IX, 177 *a*.

Digitized by Google

6. — est fides formata, quæ facit discipulos Dei : IX, 59 *a*.
7. — est duplex, sc. factorum et verborum : *ibid. immediate ante.*
8. — item est duplex, sc. scholastica et monastica; sed neutra sufficit ad veram sapientiam, nisi superaddatur bonitas morum : IX, 34 *b*.
9. — debet præcedere scientiam, et utramque bonitas : *ibid.*
10. — argento comparatur, quomodo : IX, 404 *ab*.
11. — a scientia differt, sicut habitus a dispositione : 305 *a*.
12. — versatur circa cultum majestatis divinæ, circa studium veritatis, et circa officium pietatis : X, 278 *a*, 282 *a*.
13. — quam sit religioso necessaria : XII, 298 *a*, 444 *a*.
14. De disciplina servanda religiosis in omnibus actibus ipsorum late tractatur : XII, 445 *a*-497 *b*.
15. De disciplina adducuntur auctoritates Patrum : VII, 180 *ab*.

DISCIPLINATI homines qui sint : IX, 366 *b*.

DISCIPLINATIO animæ, qua præparetur cor ad gratiam Dei, qualiter fiat : *ibid.*

DISCIPULATUS. 1. — Christi quænam requirat, et quotuplex : X, 360 *ab*, 621 *b*; XI, 351 *b*, 458 *b*, 526 *b*-527 *a*, 581 *b*; XIII, 232 *b*-233 *a*, 475 *ab*; XIV, 87 *b*-88 *b*, 89 *a*-91 *b*.
2. — Christi exigit contemptum mundi, charitatem proximi, et perseverantiam in bono : XIII, 232 *b*-233 *a*.

DISCIPULUS. 1. — bonus est, qui est attentus, docilis et benevolus, quomodo : XI, 351 *b*; XIII, 393 *b*.
2. — verus qualis esse debeat ad Deum, ad magistrum et ad genitorem exemplo Christi : X, 278 *a*, 282 *a*.
3. — quid agere debeat in schola, et audiendo magistrum : XIV, 90 *b*.
4. De discipulis et studentibus doctrinæ sanctorum Patrum : VII, 38 *a*-39 *b*.
5. Discipuli Christi quare fuerint inter apostolos duodecim : X, 360 *b*; et cæteri septuaginta duo : 488 *ab*.
6. Incedebant calceati sandaliis : X, 490 *b*.
7. Discipulorum Christi electionis nobilitas expenditur : XI, 588 *b*-589 *a*.
8. Quare incederent bini et bini : 488 *b*-489 *a*.
9. Discipuli Christi quomodo illuminati fuerint, eisque datum fuerit os et sapientia : XI, 159 *b*.
10. Discipulorum Christi conditiones et prærogativæ : VIII, 398 *a*; XI, 526 *b*-527 *a*, 581 *b*-582 *a*, 589 *ab*, 594 *a*-596 *a*; XIII, 191 *a*, 232 *a*-233 *a*, 256 *b*.
11. Discipuli Christi quare non arctarentur ad jejunia : X, 351 *a*.
12. Ante adventum Spiritus sancti baptizabant baptismo Joannis; postea autem, baptismo Christi : XI, 303 *b*-304 *a*, 309 *b*-310 *a*.
13. Eorum paupertas quanta : 311 *b*.
14. Quare tres ex illis Christus assumpsit secum ascendens in montem : X, 464 *b*.
15. In quo sensu indiguerint lotione pedum, non capitis : VIII, 398 *a*.
16. Non dabant Spiritum sanctum, sed orabant ut veniret : I, 240 *a*.
17. Discipulorum Christi duo genera, alterum necessitatis, alterum supererogationis; primi debent omnibus renuntiare saltem voluntate, secundi etiam re : X, 626 *ab*.
18. Discipuli Christi mundo exosi : XI, 589 *ab*.
19. Discipulorum Christi charitas et unio quales esse debeant : 595 *a*-596 *a*.
20. — Christi esse non potest, qui non est pauper, si minus re, saltem affectu : X, 626 *ab*.
21. Discipulorum somnolentia in horto unde provenerit : XI, 191 *b*.
22. Discipuli Christi debent attendere ad lectionem Christi magistri : XIII, 393 *b*.
23. Discipulorum officium antiqui sapientes libentius exercebant, quam magistrorum : XIII, 541 *a*, 542 *a*.

DISCONTINUUM; *vid.* DIVISIO, n. 2.

DISCORDES sunt extra Ecclesiam, ob idque Deo odibiles : IX, 18 *a*; XIV, 26 *ab*.

DISCORDIA. 1. — quid sit : VII, 361 *b*, 534 *ab*.
2. — verborum ex discordia animorum procedit : 534 *a*.
3. — est filia inanis gloriæ, et superbiæ : 361 *b*. — 4. Oritur etiam ab invidia : XIII, 342 *a*.
5. Discordiæ mala enarrantur : VII, 148 *a*-149 *a*, 481 *a*, 482 *a*; X, 528 *b*-529 *a*.
6. De discordia, lite et rixa auctoritates et exempla ex Scripturis desumpta : VIII, 547 *a*-548 *b*.
7. — quando sit lethale peccatum : VII, 534 *b*.
8. Ex discordia oriuntur irritatio, commination, contumelia, improperium, convicium, maledictio, clamor et irreconciliatio : 534 *b*-535 *b*. *Vid.* DIVISIO.
9. — quam Christo exosa : XIII, 70 *b*, 72 *b*.
10. — aliquando est meritoria; *vid.* DISSENSIO, n. 3, JUSTUS.

DISCRETIO moralis. — quid sit : XII, 569 *a*. Est pars sapientiæ : IX, 33 *b*-34 *a*; et prudentiæ : VIII, 550 *a*-552 *b*.
2. — est mater virtutum, et consummatio omnis perfectionis : XII, 569 *a*.
3. Discretionis varii gradus proponuntur : XII, 199 *ab*.

Digitized by Google

4. De discretione auctoritates Scripturæ : VIII, 550 *a*-552 *b*.
5. — servanda in verbis : IX, 33 *a*; et in labore corporali : XII, 362 *a*.
DISCRETIO ontologica. 1. — personalis super individualem quid superaddat : II, 324 *b*-325 *a*.
Vid. ALIETAS, DISTINCTIO.
DISCURSUS. 1. — est actus proprius animæ conjunctæ cum corpore : I, 407 *b*.
2. — est ratiocinatio ex una recognita ad rem incognitum deducens : IV, 312 *ab*.
DISCUSSIO. 1. — sui, cogitationum, operum verborumque facienda : XII, 211 *ab*, 312 *a*.
2. — seu examen sui quam proficuum : VII, 178 *b*-179 *b*.
3. — conscientiæ ante communionem facienda : XII, 280 *ab*.
DISCUTERE debet homo quid sit, quid fuerit, quid debuerit esse, et quid esse possit : XII, 211 *a*.
DISPARATA non se mutuo inferunt, nec prædicantur de eodem secundum idem : IV, 226 *b*; nisi tamen sint in subjecto simplici, quod possit reflectere se super se, et super omne illud quod est in se : 51 *b*.
DISPARITAS. 1. — morum non irritat matrimonium, quare : VI, 396 *b*.
2. — cultus; *vid.* CULTUS, n. 13-15.
DISPENSABILIA. Præcepta ordinantia hominem in Deum sunt indispensabilia ab homine atque etiam a Deo; quæ vero ordinant hominem ad Deum, sunt dispensabilia a Deo; quæ vero sunt superaddita, v. g. a Patribus, sunt dispensabilia tum a Deo, tum ab homine : II, 218 *ab*; VI, 40 *a*, 386 *b*.
DISPENSARE. 1. An summus Pontifex possit dispensare in votis, et maxime religionis, est probabilis opinio affirmativa, non minus quam negativa : VI, 387 *a*-388 *b*. Dispensare potest super canonicas sanctiones : VI, 40 *a*. *Vid.* DECALOGUS, n. 25.
2. — potest Deus in præceptis secundæ tabulæ, quare : II, 218 *b*.
3. — non potest in malo illo, quod est malum secundum se : II, 218 *ab*.
DISPENSATIO circa jus. 1. — quid sit : VI, 40 *a*; VII, 352 *b*.
2. — non est valida, quæ fit a non habente potestatem supra jus : VI, 40 *a*.
3. — dicitur dupliciter, sc. vel juris relaxatio, vel juris declaratio : VI, 387 *ab*.
4. — exigit necessitatem, congruitatem, utilitatem et honestatem : VI, 308 *b*, 386 *b*.
5. — super irregularitates quando et quomodo fieri possit : VIII, 385 *a*-392 *b*.
DISPENSATIO sacramentorum. 1. — regulariter spectat ad solum genus humanum : VII, 316 *a*.
2. — quando et quomodo fieri possit a bonis et a malis, et quas conditiones requirat : 316 *a*-317 *b*.
DISPENSATOR Dei est homo, reddetque rationem de dispensatione : X, 568 *a*-571 *a*; XI, 25 *a*.
DISPOSITIO. 1 — quænam sit in eadem potentia, in qua est habitus : III, 192 *b*.
2. — quid superaddat ad naturalem potentiam : V, 70 *b*.
3. — et habitus sunt aliquando ejusdem naturæ, aliquando diversæ : III, 192 *b*; IV, 312 *b*; V, 374 *a*, 377 *b*, 381 *a*; VI, 570 *a*.
4. — est medium causans habitum acquisitum : I, 86 *a*.
5. — est in ordine ad generandum habitum : III, 192 *b*. Quomodo habitum generet : V, 61 *a*.
6. — alia est necessitatis, alia causalitatis, alia congruitatis : II, 470 *b*.
7. — alia est innata, alia acquisita : I, 86 *ab*.
8. — quænam tollat formam accidentalem in termino, vel diminuat, et quando non : I, 298 *a*.
9. — duplex, sc. alia quæ, licet disponat, habet tamen oppositionem respectu ejus ad quod disponit, et evacuatur adveniente forma; alia quæ simpliciter disponit, nec habet oppositionem cum forma ad quam disponit : V, 21 *b*-22 *a*.
10. — ad justificationem est a voluntate et a gratia : V, 669 *a*. *Vid.* GRATIA.
11. — in voluntate est pronitatis, in natura est necessitatis : III, 225 *ab*; V, 652 *a*.
12. — in voluntate potest intendi quoad pronitatem, per frequentes actus, sed nunquam necessitatem inducere : II, 225 *b*.
13. — dici potest principium respectu ejus ad quod disponit : V, 66 *a*.
14. Dispositiones an possint simul esse cum effectu, aut fieri per effectum digniores : *ibid.*
15. — est ejusdem subjecti, cujus est habitus, modo tamen ejusmodi sit, ut possit in habitum transire : V, 377 *b*.
16. De dispositionibus materiæ ad formam agitur : II, 254 *b*.
Vid. HABITUS, MATERIA.
DISSENSIO. 1. — dicitur quasi diversa sentiendi ratio, unde proprie est a parte intellectus : XIV, 616 *a*.
2. — aliquando est meritoria, modo non sit in fine remoto et ultimo : I, 507 *a*; XIV, 616 *ab*.
3. Dissensiones inter Paulum et Barnabam, inter angelos apud Danielem, inter Moysen et filios Ruben et Manasse expenduntur : XIV, 616 *ab*.

Digitized by Google

DISSIMILE, DISSIMILITUDO; *vid.* SIMILE, SIMILITUDO.
DISSIPARE bona patris quis dicendus : XV, 11 *b*-12 *a*.
DISSOLUTIO. 1. — nascitur ex immodestia : VII, 543 *a*.
2. — in choro vitanda : XII, 461 *b*.
DISSUADERE, perinde ac suadere, est idem quod consulere : II, 188 *b*.
DISSUASIO; *vid.* CONSILIUM, n. 23.
DISTANTIA. 1. — est duplex, sc. vel in ratione entis, vel secundum rationem cognoscibilis : I, 66 *b*.
2. — quænam ex quantitate : II, 61 *a*.
3. — infinita est inter ens et non ens : II, 149 *b*-150 *a*, 155 *a*.
4. — dicitur contra convenientiam, quæ est vel respectu adæquationis, seu commensurationis, vel respectu ordinis, vel respectu participationis alicujus communis, quarum trium unam saltem privat distantia : IV, 36 *b*-37 *a*, 306 *a*.
5. — quænam insit inter Deum et creaturam : *ibid.*
6. Distantiæ consideratio spectat ad mathematicum; mystice medium distantiæ est Christus : IX, 22 *ab*.
7. Distantiæ medium considerat mathematicus in ordine ad mensuram terræ et cœlestium corporum : IX, 22 *a*.
Vid. MATHEMATICA.
DISTICHON contra detractores : XIII, 162 *b*.
DISTINCTIO. 1. — alia est ut res, seu realis, alia rationis : I, 31 *b*, 54 *a*, 91 *a*, 111 *a*, 147 *b*, 159 *b*, 179 *a*, 340 *a*, 341 *a*, *b*, 371 *a*, 402 *b*, 421 *a*, 438 *b*, 491 *ab*, 494 *b*, 542 *b*-543 *a*, 547 *a*, 548 *b*; II, 187 *a*, 256 *b*; IV, 119 *b*-120 *a*, 193 *b*-194 *a*; VII, 380 *b*; VIII, 71 *ab*.
2. — rationis destruit contradictionem in eadem : I, 547 *ab*.
3. Alietas importat distinctionem quoad formam vel suppositum, pluralitas quantum ad modum quantitatis, discretio in ordine ad visum, et distinctio in ordine ad tactum : I, 387 *b*-388 *a*.
4. — supponit pluralitatem, pluralitas alietatem, discretio distinctionem : I, 387 *a*; VII, 380 *b*.
5. — vel est secundum rem, vel secundum modum, vel ut exercita, vel ut concepta : I, 91 *a*, 106 *ab*.
6. — ut exercita in divinis est relativorum constituentium personas distinctas; ut concepta, est eorum quæ sunt relativa jam distinctorum, ut similis, æqualis : I, 494 *b*.
7. — unitatum fit aut continui divisione, aut formarum disparitate (*al.* disparatione), aut gradu seu ordine : I, 51 *b*.
8. Non habet locum omnimoda distinctio, ubi non est ex diversis causis unio; nec omnimoda unio, ubi est simul cum unione distinctio : I, 96 *b*.
9. Omnis distinctio vel est per originem, vel per materiam (id est, individuationem); prima est in divinis, altera in creaturis : I, 134 *b*, 201 *b*, 336 *b*, 394 *b*.
10. — per origines non est in creatis, cum nulla creatura possit alteri dare totam suam essentiam : I, 336 *b*.
11. — formalis potest esse inter ea, quorum unum prædicatur de altero, quæque invicem non numerantur : IV, 148 *b*.
12. Posse intelligi unum sine altero, in divinis quando importet distinctionem : I, 136 *b*.
13. Masculinum genus in divinis importat distinctionem et discretionem : I, 170 *b*-171 *a*.
14. Quare punctus in quo incipit una linea et desinit altera, non importet distinctionem realem inter finem unius et initium alterius lineæ : 179 *a*.
15. — quo est, et quod est, sublata differentia quæ est in creaturis, cadit in Deum, quomodo : 339 *a*, 340 *b*.
16. Distinctio suppositorum major est quam accidentalis; licet enim innotescat per accidentia, tamen non per illa fit : I, 336 *b*.
17. — individualis in creaturis venit ex forma ut adveniente materiæ : I, 336 *b*; II, 311 *a*, 323 *a*, 326 *b*-328 *b*.
18. — secundum modum significandi, seu per nomina, quando importet aliquid a parte rei, et quando non : I, 367 *ab*.
19. — per proprietates in creaturis est per qualitates absolutas; in Deo, per originem : I, 545 *b*-546 *b*.
20. Fundamentum distinctionis rationis ratiocinatæ traditur : II, 183 *ab*.
21. — in divinis est ex origine, in creaturis vero ex principiis originalibus : II, 324 *b*-325 *b*.
22. — quænam in divinis recipiatur : I, 51 *b*, 159 *b*, 410 *b*.
23. Omnis distinctio, videlicet completa, venit a forma : I, 339 *a*.
Vid. DIFFERENTIA, DISCRETIO, DIVERSITAS.
DISTINCTIVUM et constitutivum quale esse det constituto : I, 424 *a*, 425 *b*.
DISTINCTUS, relatus, et hujusmodi, quæ nomina sint : I, 394 *b*, 493 *a*, 494 *b*-495 *a*.
DISTINGUENDI et innotescendi ratio eadem : I, 427 *a*.
DISTINGUI. 1. Deus non distinguitur ab aliis per aliquid quod ipsum arctet sicut per differentiam cadentem in genus, sed seipso; non sic creatura : I, 165 *b*.

Digitized by Google

2. Totum et partes constituentes essentialiter distinguuntur : I, 335 *a*.

DISTINGUIBILIS. Divina essentia eo modo est distinguibilis, quo habet proprietates ; I, 142 *b*.

DISTRACTIONES. 1. — non sunt occasio subeundi discriminis, modo absit consensus : VII, 66 *a*.

2. — quam cito repellendæ : VII, 66 *b*.

Vid. COGITATIO, n. 13, OCCUPATIO, n. 1, ORATIO, VACATIO.

DISTRIBUTIO. 1. — logica alia est propria, in qua signum distribuit pro omnibus contentis sub illo; alia accommoda, in qua fit restrictio ex usu, vel modo loquendi : II, 180 *a*.

2. — suppositorum includit distributionem temporum : II, 44 *a*.

DITISSIMUS; *vid.* DIVES.

DIU vivere non est multum desiderandum : XII, 113 *b*.

DIVERSIMODE dicitur tripliciter : I, 370 *b*-371 *a*.

DIVERSITAS. 1. —, multiplicitas, divisio, separatio, se habent ut superius et inferius ; separatio enim supponit divisionem, divisio multiplicitatem, multiplicitas diversitatem, et diversitas ponit formæ vel naturæ distinctionem : I, 387 *b*.

2. — penes quid attendatur : I, 376 *b*. — est in ordine ad substantiam, multiplicitas ad veram quantitatem, divisio ad positionem, et separatio ad ubi : I, 388 *a*.

3. — quotuplex : I, 93 *b*, 111 *a*, 472 *b*.

4. — est duplex, sc. vel ex origine, hæcque non ponit compositionem, sed tantum ordinem et respectum, nec proprie est diversitas, sed distinctio et discretio ; vel ex additione, estque in proprietatibus absolutis, hæcque ponit compositionem : I, 159 *b*.

5. — afficit naturam, non personam : I, 264 *b*.

6. Ubi æqualitas, ibi diversitas (vel potius distinctio), sc. suppositorum, quæ non excludit unitatem naturæ seu formæ : I, 326 *b*.

7. — secundum numerum quo sensu admitti possit in divinis : I, 339 *a*-341 *a*, 392 *a*-397 *b*.

8. — quo sensu venire possit ex parte sive materiæ, sive formæ : II, 595 *a*-596 *a*.

9. Ad diversitatem numericam concurrunt quo est, quod est et qui est, id est natura, res naturæ, et suppositum : I, 340 *b*, 380 *b*, 420 *b*.

10. — secundum rationem illa est, quæ est secundum respectum et comparationem : IV, 193 *b*-194 *a*.

Vid. ALIETAS.

DIVERSUM. 1. Idem et diversum sufficienter dividunt ens, modo spectentur secundum idem, et agatur de ente quod natum sit numerari : I, 91 *b*, 341 *b*, 376 *b* *ad dub.* 4.

2. Diversorum secundum speciem diversæ sunt perfectiones secundum speciem in esse primo, non vero continuo in esse secundo : V, 146 *b*.

3. Si duo sint in diversis subjectis, unum non potest esse forma alterius, si id intelligatur de forma constitutiva ; bene vero, si de forma directiva : *ibid.* *inferius*.

DIVES. 1. — verus est verus pauper, quomodo : X, 559 *a*.

2. Dives Dei, et dives diaboli, quinam sint : *ibid.*

3. — dicitur aliquis non solum ob rerum possessionem, sed ob earum dilectionem : XI, 38 *b*.

4. — epulo in quo peccaverit : VII, 541 *a* ; XI, 38 *b*-39 *b*.

5. — quomodo gutta aquæ refrigerari petierit : VI, 496 *b*.

6. Lingua in qua dives patiebatur, erat imaginativa : VI, 496 *b*, 612 *a*, 614 *a*.

7. Quomodo viderit Lazarum : VI, 614 *a*, 616 *a*.

8. Ductus est amore naturali in fratres suos, rogando ne damnarentur : VI, 605 *a*, 606 *a*. Pietas illa impia fuit : XI, 47 *a*.

9. Divitum pericula narrantur : XI, 38 *b*-39 *b*, 89 *b*-91 *a* ; XIII, 394 *a*, 485 *ab*, 488 *b* ; XIV, 465 *a*.

10. Pauci divites sancti, et quare : XIV, 585 *b*.

11. Quare divites difficile salventur : X, 327 *a* ; XIII, 190 *b*.

12. Qua pœna puniendi sint in inferno : XIII, 580 *b*-581 *a*.

13. Quomodo per foramen acus intrare possint in cœlum : XI, 99 *a*. *Vid.* CAMELUS, n. 2.

14. Divitum crudelitas in pauperes quam abominabilis Deo : XIII, 485 *a*, 488 *b*.

15. Eorum obligatio qualis circa eleemosynam : XIV, 586 *b*.

16. Divites quare minus contenti sint in multis, quam pauperes : XIV, 46 *ab*, 64 *a*.

17. Divitem esse in mundo et in cœlo est impossibile : XIV, 46 *b*.

18. Diviti nulla pax ; pauperi autem vera quies inest : XIV, 85 *b*.

19. Divites quamplurimi saltem animo, pauperes paucissimi : XI, 90 *b*.

20. De divitibus auctoritates adducuntur sanctorum Patrum : VII, 57 *b*-58 *b*.

21. Divites quam juste magis honorentur, quam pauperes, cæteris paribus, a Fratribus Minoribus : XIV, 618 *ab*.

22. Quare Deus voluerit Ecclesiam suam esse divitem : VI, 154 *a* ; XIV, 392 *b*, 468 *b*-470 *a*, 479 *b*, 495 *b*-497 *b*.

Digitized by Google

DIVIDENDUM. In multiplicibus primo est dividendum, et postea definiendum : v, 89 *a*.
DIVINA ; *vid.* DIVINUS.
DIVINATIO. 1. — quid sit : VII, 237 *b*, 370 *a*-371 *a*.
2. Divinationis quinque sunt species, quæ definiuntur : *ibid.*
3. — omnis est prohibita, quare : II, 425 *a*-427 *b* ; VII, 371 *a*.
4. — est a diabolo : *ibid.*
Vid. DIABOLUS, n. 43, 217-220, GENETHLIACUS, GEOMANTIA, MAGI.
DIVINITAS. 1. — quod sit generatio, an dici proprie possit : I, 112 *a* ; IV, 117 *b*.
2. — cur cœlum dicatur : II, 290 *b*, 291 *a*.
3. — non videbitur a damnatis in judicio, sed tantum humanitas Christi : VI, 556 *a*-558 *b* ; XIII, 23 *a*-24 *a*.
4. Divinitatis lex est, ut infima per media ad summa reducantur : VII, 266 *b*.
5. Vestimentum mystice significat aliquando divinitatem : IX, 279 *b*.
6. Divinitatis essentiam investigare est ad vitam æternam festinare : VIII, 393 *a*.
7. Ignorantia divinitatis quam perniciosa : *ibid.*
Vid. CHRISTUS, n. 23, *etc. passim*, DEITAS, n. 2.
DIVINUS. 1. Christus dici non potest homo divinus, id est, a Domino possessus, quia idem competit omnibus sanctis : I, 385 *b* ; IV, 243 *a*.
2. Christus dici potest aliquid divinum, id est quod habet divinitatem : *ibid.*
3. Divina in principio videntur amara, sed in fine dulcia sunt ; mundana autem ex opposito : XI, 538 *a*.
4. Hoc nomen *Divinum* est quasi possessivum ; unde dici possunt tres personæ divinæ : I, 385 *a*.
5. Divinam naturam humanæ naturæ uniri, an possibile fuerit : IV, 7 *b*-10 *b*.
6. Divina natura est homo, quæ propositio : IV, 117 *b*-118 *a*.
7. Divina natura quod est incarnata, dici potest ; quod autem caro facta sit, dici non potest, quare : IV, 125 *b*-126 *b*.
8. Divina essentia quod facta est homo, an dici possit : IV, 126 *b*.
9. Divina natura an possit dici nata de Virgine : IV, 184 *b*-186 *a*.
10. Divina nobis proveniunt a Patre per Filium et Spiritum sanctum, quomodo : IV, 236 *b*.
DIVISIO, seu divisibilitas. 1. — est passio quantitatis molis : I, 326 *a* ; V, 523 *b*.
2. — est discontinuatorum : I, 388 *a*. *Vid.* DIVERSITAS, n. 1.
3. Quæ sola divisione distinguuntur, sunt ejusdem naturæ : II, 566 *a*.
4. — præcipue intelligitur per binarium, quamvis numerus ille minus ab unitate recedat : II, 565 *b*.
5. — communis vel est secundum nomen tantum, estque æquivoci ; vel secundum nomen et rem, estque univoci ; vel medio modo, estque analogi : I, 31 *b*.
6. — entis sextuplex proponitur : IX, 50 *a*-52 *a*.
7. — sacræ Scripturæ proponitur : VII, 239 *a*.
8. —, definitio et ratiocinatio sunt modi sciendi : VII, 233 *a*.
9. — quia inchoata est in secunda die creationis, fecit ut ille dies privaretur benedictione Dei : II, 585 *b*.
10. — dicit ordinem ad multitudinem, ut unio ad unitatem : IV, 147 *b*.
DIVISIO, seu discordia, est causa interitus ; unitas autem est causa salutis : X, 528 *b* ; XIV, 6 *a*.
DIVITIÆ. 1. — Christo et B. Virgini exosæ : X, 259 *ab* ; XIII, 36 *b*-37 *a*.
2. — quare spernendæ : IX, 625 *b*-626 *a* ; XII, 402 *a*-403 *a* ; XIII, 232 *b*, 559 *b* ; XIV, 77 *a*-80 *a*.
3. — attenduntur in tribus, sc. in pecunia, in honore et in fama : IX, 217 *ab*.
4. — in quo sint malæ : IX, 294 *b* ; XIII, 260 *b*.
5. — sunt dii alieni, qui nunquam dant requiem : IX, 582 *a*.
6. — an sint utiles : IX, 626 *a*-627 *a*.
7. Divitiarum fruitio aliquando a Deo impeditur, quare : IX, 632 *a*.
8. — male acquisitæ quot mala pariant : X, 74 *b*.
9. — quare non sint appetendæ : IX, 626 *a* ; X, 371 *ab*.
10. Earum vanitas : IX, 626 *a* ; XIII, 572 *ab* ; XIV, 37 *a*, 64 *a*.
11. Divitias appetentes sunt satellites diaboli : X, 326 *b*.
12. — quare spinis comparentur : X, 423 *b*.
13. — quare dicantur mammona iniquitatis : XI, 29 *b*, 31 *b*.
14. Divitias amantium et odientium quatuor genera proponuntur : XI, 90 *a*.
15. — projiciendæ in mare per eleemosynam, ut navis animæ sublevetur : XIII, 184 *a*.
16. — spirituales dantur a Spiritu sancto : XIII, 256 *b*-257 *a*.
17. Divitiarum triplex genus : XIV, 77 *a*. Inter spirituales et temporales quale discrimen : XII, 378 *b*-379 *a* ; XIII, 616 *ab*.
18. Divitiarum contemptus gradus tres : XII, 403 *a*-404 *a*.
19. — non sunt ex se malæ, sed cupiditas earum : XIV, 385 *a*.

Digitized by Google

20. Divitiarum pulchritudinisve gratia qui matrimonium contrahit, an valide contrahat : VI, 263 *b*-264 *b*.

Vid. DIABOLUS, n. 122, 234, ECCLESIA, ELEEMOSYNA.

DIVORTIUM. 1. — quomodo licite fieri possit inter conjugatos : VI, 322 *b*-323 *b*, 339 *a*-346 *b*.

2. — et repudium qualiter differant : 340 *b*-341 *a*.

3. — qualiter faciendum sit ob impotentiam coeundi : 322 *b*-323 *a*, 329 *a*.

4. Quandonam propter infirmitatem vel deformitatem corporis faciendum sit divortium : 324 *b*.

5. De divortio ob adulterium agitur : 337 *ab*, 339 *a*-346 *b*, 393 *b*-394 *a*.

6. — in pœnam adulterii fit a Deo, non ab homine : 340 *ab*.

7. — quare magis ex fornicatione, quam ex alio peccato fieri habeat : 339 *a*, 340 *a*, *b*.

8. Quare in divortio vir et mulier pari jure judicentur, non autem in repudio : 340 *b*-341 *b*.

9. — si petat frigidus, an audiendus sit : VI, 322 *ab*. Tum quomodo, et quando divortium faciendum sit : 322 *b*-324 *b*.

10. — viro petente, quibus in casibus uxor contra eum excipere possit : 337 *ab*.

11. Divortii sententia si convincatur erronee lata esse, an vir uxori reddendus sit, si illa instet, etiamsi is ad sacerdotium promotus sit : 338 *b*.

12. — numquid sine ulla culpa præcedente fieri habeat : 347 *b*-348 *b*.

13. — ut, nulla interveniente culpa, fiat, num opus sit ut uterque conjux votum solemne emittat : 348 *b*.

14. — ad quorum relationem, vel testificationem fieri debeat : 323 *ab*, 422 *ab*.

15. Quando fit divortium ob nullitatem matrimonii, uterque potest alii nubere : 343 *b*-344 *b*.

16. Si factum sit divortium ob aliam causam, quam nullitatem, neuter potest alii nubere : 344 *a*.

17. Post divortium possunt simul redire ad invicem conjuges : 345 *ab*.

18. De divortio ob consanguinitatem, vel affinitatem agitur : 408 *a*-428 *b*.

DIXI quid significet in Scriptura : IX, 393 *a*.

DOCERE. 1. — multiplex proponitur spiritualiter : IX, 538 *b*.

2. — per verba est facile ; per opera est difficile, estque magni animi : XI, 476 *a*.

3. Homo, Deus, angelus suo quisque modo qualiter doceant : IX, 43 *b*.

DOCILITAS est pars prudentiæ, estque potentia erudiendi hoc ordine, ut te prius, postea alios instruas : VII, 410 *b*, 508 *a*.

DOCTOR. 1. — bonus dicitur, qui novit purgare, illuminare et perficere docendo, et quomodo : II, 495 *ab*.

2. — docens supernaturalia, licet habitus supernaturales sint a Deo, tamen ad hujusmodi præparat, nec solum verbo exteriori, sed et per habitum interiorem : V, 367 *ab*.

3. — ecclesiasticus a quo debeat sumere exordium, et terminare : IX, 17 *b*.

4. Doctores sancti quam fuerint concordes in rebus fidei : IX, 77 *a*.

5. Doctor verbi divini qualis esse debeat : VII, 486 *a*-489 *a* ; IX, 335 *ab* ; X, 213 *ab*, 395 *b* ; XI, 536 *b*. Quomodo docere debeat : IX, 444 *a*.

6. — sacræ Scripturæ multiplex proponitur : IX, 538 *b*.

7. Doctori sacro octo utilia documenta proponuntur : X, 63 *b*.

8. Doctoribus reverentia exhibenda : X, 172 *a*.

9. Doctores sacri aliquando loquuntur aliter, quam admittat communis usus, et ideo tales sermones non sunt extendendi, sed potius exponendi : IV, 251 *b* ; et intelligendi ex causis dictorum : 350 *b*-351 *a*.

10. Doctori docenti in Ecclesia debetur aureola : VI, 166 *b*-167 *a*, 313 *b*-314 *b* ; VIII, 245 *b* ; XIII, 594 *ab*. *Vid.* AUREOLA, n. 2.

11. In judicio doctores gravius judicabuntur : XIII, 288 *a*.

12. — comparatur angelo moventi aquam piscinæ : XIII, 346 *b*.

13. Doctores comparantur luci multipliciter : XIII, 505 *a*-507 *a* ; et soli : XIV, 83 *b*-86 *b*.

14. Doctores sunt horreum, per quos Dominus pascit populos : XIII, 507 *b*.

15. Doctoris veri sapientia qualis : XIII, 564 *a*-567 *a* (*ubi lege* sapientiam angelorum, 564 *a*, *et* sapientiam prophetarum, 565 *a*.)

16. Doctorum excellentia : XIII, 259 *b* ; XIV, 9 *a*.

17. Quo scientiores, eo aptiores ad amandum Deum, modo ipsi se spernant : XII, 23 *b*.

18. Doctores sacri mortuos vivificant : VII, 486 *ab*.

19. Gratiam cœlitus receptam aliis tribuunt et diffundunt, ut scyphi vinum : 487 *a* ; irrigant alios rore cœlestis gratiæ : *ibid.* Comparantur nubibus imbres effundentibus : XIII, 309 *b*.

20. Comparantur cœlo ob stabilitatem, decorem et expansionem : VII, 487 *b*-489 *a*.

21. Doctoris sacri conditiones quænam : XIII, 541 *a*-546 *a*.

22. Doctoris officium quale : XIV, 525 *a*.

23. Per vasa intelliguntur doctores : IX, 196 *a*.

Digitized by Google

Vid. DEUS, n. 549, DISCIPULUS, n. 23, PRÆDICATOR, VERBUM.

DOCTRINA. 1. — fidei facit animam reginam : XIII, 313 *b*, 492 *b*.

2. Doctrinæ novæ suspectæ; bonæ vero, quæ ex veritate antiqua ortum habent : I, 417 *a*.

3. Assensus exhibitus doctrinæ quandonam meritorius, vel demeritorius, vel nullius meriti : VI, 258 *ab*.

4. Doctrinam sacram intelligere volentes, quid agere debeant : IX, 444 *b*.

5. — Christi probatur authentica ex merito vitæ, ex testimonio Scripturæ, et ex virtute miraculorum : X, 302 *b*.

6. — Christi fuit humilis, celebris, admirabilis et sublimis : X, 318 *b*-319 *a*.

7. Ad doctrinam sacram communicandam quatuor bona impellunt : 424 *b*-426 *a*.

8. — omnis, sed præcipue evangelica, est boni annuntiativa : XI, 244 *b*-245 *a*.

9. Doctrinæ sufficientia exigit sapientiam in docente, efficaciam in docendo, et veritatem in ipsa doctrina : XI, 590 *b*-591 *a*.

10. Doctrina legalis ad quinque capita reducitur quinque imperativis expressa : XIII, 175 *a*.

11. — Christi qualiter pascat fideles : XIII, 239 *a*-240 *a*, 242 *a*.

12. — Spiritus sancti qualis : XIII, 256 *b*, 257 *b*-258 *a*, 259 *ab*.

13. Doctrinæ sacræ fructus : 261 *a*-262 *b*.

14. — sacra est res irrigans mundum : VII, 475 *a*.

15. De doctrina multa afferuntur ex sanctis Patribus : VII, 158 *b*, 208 *a*-209 *b*.

16. Doctrinæ medium est Christus, per quem cognoscimus veritatem : IX, 22 *b*-24 *a*.

17. Doctrinæ sacræ defectus fuit causa destructionis populi Judaici : X, 144 *b*.

18. — divina quam benefica : XI, 594 *ab*.

19. Dei doctrinam non recipere signum est mortis : XIII, 425 *a*.

Vid. DEUS, n. 285, DIABOLUS, n. 123, ERROR.

DOLERE quis potest, aut absoluta voluntate, aut voluntate pietatis volentis contrarium non absolute; primo modo non licet dolere de passione Christi, secundo autem licet : II, 222 *b*.

DOLOR. 1. — quid sit : II, 392 *b*; V, 629 *b*; VI, 501 *a*, 503 *b*.

2. — est afflictio de præsenti, vel secundum aspectum, vel realiter, unde potest quis dolere de peccato præterito : V, 628 *a*-630 *b*, 638 *b*.

3. — est purus dissensus voluntatis, vel etiam redundans in sensualitatem; primo modo est motus voluntatis, altero modo est passio : V, 631 *b*.

4. — vel est illatus, estque ex præsentia disconvenientis; vel est assumptus, estque causatus a voluntate refugiente rem disconvenientem : V, 638 *b*.

5. — vel est displicentia rationis, vel passio ex hac resultans in sensualitate : V, 632 *a*-636 *a*.

6. — quomodo in anima generari possit : VI, 498 *a*, *b*, 499 *a*, *b*, 501 *b*-503 *b*.

7. — de culpa potest esse aliquando absque merito, et aliquando cum merito, quomodo : II, 396 *ab*.

8. — fit per veram læsionem, et per verum sensum læsionis : IV, 350 *b*.

9. — augetur tribus de causis, sc. ex causa ipsa, ex modo, et ex qualitate patientis : IV, 352 *b*-353 *a*.

10. — acutissimus est in membris, ubi viget sensus tactus : IV, 352 *a*.

11. Doloris causa, in genere moris, est peccatum; in genere naturæ, est compositio ex contrariis : IV, 356 *b*.

12. — animæ est duplex, sc. qui inest secundum rationem, et qui ex carne ei unita : IV, 358 *a*; VIII, 216 *a*.

13. — potest stare cum gaudio, quomodo : IV, 359 *a*-361 *b*.

14. De Christi doloribus agitur : IV, 347 *a*-363 *b*; VII, 291 *b*-295 *b*. *Vid.* CHRISTUS, n. 274, 368-399, 420, 422-432.

15. — non est virtus, sed passio et affectio animæ : IV, 369 *ab*; V, 631 *a*-632 *a*.

16. — peccati quare dicatur contritio : V, 623 *b*.

17. — causatus ab igne in composito importat duplicem passionem, sc. alteram naturalem, quæ est calefactio corporis; alteram animalem, quæ est immutatio sensus; prima est ab igne, altera ab anima seipsam movente : VI, 502 *b*.

18. — nimius reprehenditur : VII, 165 *b*-166 *a*.

19. — sanctus et meritorius quisnam : VII, 215 *b*-216 *b*.

20. — cordis quomodo acquirendus et exercendus : XII, 181 *b*.

21. Doloris graduum ordo : XII, 200 *ab*.

22. — est duplex, sc. sensualis et rationalis : VIII, 216 *a*.

23. — animæ debet esse purgativus per timorem, et placativus Dei per amorem : XII, 181 *b*.

24. — de peccato, prout peccatum est offensivum majestatis et justitiæ divinæ, est dispositivus ad gratiam gratum facientem : III, 296 *ab*.

25. — habet pro objecto damnum præteritum : XII, 31 *a*.

26. — sine gaudio est desperatorum : V, 635 *b*.

Vid. CONTRITIO, n. 5, *etc. passim*.

Digitized by Google

DOLOSITATIS mala quænam : XIII, 293 *a*.
DOLUS. 1. — quid sit, et quomodo differat a fraude : XI, 536 *b*.
2. — in ore, in corde et in opere quomodo se habeat : *ibid.*
3. — quomodo accidere possit in matrimonio : VI, 224 *b*.
4. — nemini patrocinari debet : VI, 114 *b*, 233 *b*.
DOMESTICUS an præponendus sit extraneo in dilectione : IV, 660 *ab*.
DOMICILIUM spirituale quænam requirat : IX, 275 *a*.
Vid. CHRISTUS, n. 909.
DOMINATIO in subditos quales conditiones requirat, ut recte exerceatur : XI, 556 *b*-557 *a*.
Vid. DOMINIUM.
DOMINATIONES, ordo angelorum. 1. Earum officia : VII, 456 *a*-459 *b* ; XIII, 608 *b*-609 *a*.
2. — respondent Patri omnipotenti : IX, 137 *a*; summo monarchæ : 137 *b*; potestati sublimi : 138 *a*; ordinatæ susceptioni : 138 *b*.
3. Dominationibus respondent martyres : IX, 140 *a* ; ordo pontificalis : 142 *b* ; anima imperans ipsa sibi : 144 *b*.
DOMINICA dies. 1. — quare sic vocetur : IX, 184 *a*.
2. Ejus dignitas multiplex exponitur : VIII, 94 *b*-95 *a*.
3. — quare ex sabbato mutata : VII, 536 *b*.
4. — in albis quare sic vocetur : IX, 232 *b*.
5. Dominicæ diei observatio partim est moralis, partim cæremonialis : VII, 536 *b* ; XII, 243 *a*.
Vid. DIES, n. 9, 18, 33, FESTUM, SABBATUM.
DOMINICA oratio ; *vid.* ORATIO.
DOMINICALIS INDEX, seu Appendix Dictæ salutis pro prædicatoribus exponitur : VIII, 347 *a*-358 *b*.
DOMINICUS. 1. — est nomen passivum, significans quod possidetur a Domino : IV, 243 *a* ; item quod est simile Domino : 168 *a*.
2. — non potest dici de Christo, quare : IV, 168 *a*, 243 *a*.
3. —, et Divinus quomodo differant : 243 *a*.
DOMINIUM. 1. — est potestas coercendi subditos : I, 482 *ab* ; II, 276 *a* ; III, 646 *a*-648 *b*.
2. — duplex, unum quod opponitur coactioni, alterum quod opponitur subjectioni : II, 407 *ab* ; VI, 156 *b*-157 *a*.
Vid. ARBITRIUM, n. 15, POTESTAS.
3. — aliud spirituale, aliud temporale : VI, 200 *a*. *Vid.* ABBATISSA, n. 2.
4. — potestasque omnis præsidendi est a Deo, vel ordinante, vel permittente : III, 647 *b*.
5. — quare introductum inter homines : IX, 650 *b*.
6. — an sit oppositum libertati : *ibid.*
7. — obtinetur vel cum justitia, vel cum astutia, vel cum violentia : III, 647 *a*.
8. — malorum principum quomodo sit a Deo : III, 647 *b*.
9. Dominandi potestas sumitur vel largissime, sc. respectu rei qua potest homo pro arbitrio suo uti, vel communiter, sc. pro potestate imperandi, vel stricte et proprie, sc. pro potestate coercendi ; hoc ultimo sensu convenit tantum naturæ lapsæ : III, 648 *a*, 649 *b*-650 *a*.
10. — non inest viro respectu uxoris, licet ille sit hujus caput : III, 650 *ab*.
11. — quale sit in angelis : III, 650 *a*, *b*.
12. — dicit dignitatem in dominante, et indignitatem in servo : III, 650 *b*.
13. — et servitus quid conferant ad conservationem ordinis naturalis : III, 650 *ab*.
14. — et servitus triplex : III, 649 *b*-650 *a*.
15. — et usus rei qualiter distinguantur : XIV, 584 *b*-585 *a*.
16. — Dei est duplex, unum præsidentiæ et majestatis, alterum omnipotentiæ : IV, 205 *b*.
17. De dominio Dei et diaboli, et qualiter unum ab alio differat, disseritur : XI, 32 *b*, 33 *a*-34 *a*, 117 *ab*, 118 *ab*.
18. — inter homines quare, et quam sapienter ordinatum : IX, 650 *ab*.
Vid. ABDICATIO, n. 2, ÆGYPTIACA, ANGELUS, n. 123.
DOMINUS. 1. — est nomen importans relationem ad servum secundum esse : I, 486 *b*.
2. Inter Dominum, Deum et creaturam quæ relatio sit : I, 50 *a*, 479 *ab* ; II, 276 *a*.
3. — est nomen importans præsidentiam in subditos, vel habitualem, ut in Deo ab æternitate, vel actualem, ut iterum in Deo ex tempore : I, 482 *ab* ; II, 276 *a* ; IX, 179 *a*, 190 *a*, 239 *a*. Importat etiam virtutis excellentiam et magnificentiam triplici ratione : XIII, 460 *a*.
4. Hoc nomen quando notat aptitudinem, est Deo essentiale ; quando actum, non est essentiale : IX, 239 *a*.
5. Licet sit essentiale, sumitur aliquando personaliter, sicque appropriatur Patri : IX, 403 *a*.
6. Deus est Dominus omnium, sed hominum specialiter, et quidem potentissimus, sapientissimus, opulentissimus et indeficientissimus : XIV, 256 *a*-257 *b* ; item piissimus, justissimus, certissimus et nominatissimus : 258 *a*-259 *b*.
7. Domini viæ quænam sint : XIII, 474 *b*.
8. — verus quis sit, et quæ ejus conditiones : XI, 556 *b*-557 *a*.
9. Hoc nomen commune est analogice Deo et

Digitized by Google

creaturæ; sicque Christo Domino, ut homini, debetur cultus duliæ, licet præstantior quocumque alio; ut Deo autem, cultus latriæ : IV, 220 *ab*.
10. Quomodo conveniat Deo danti nobis triplex munus legis, virtutis et salutis : IX, 442 *a*.
11. Duobus dominis non potest homo simul servire : XI, 32 *a*-34 *a*.
12. Domino servitur timore, patri autem amore: X, 207 *a*.
Vid. DEUS, n. 26, *etc. passim*.
DOMINUS VOBISCUM dicitur hominibus, non vero bestiis dici potest, quare : I, 353 *b*.
DOMUS. 1. — materialis, et spiritualis, quas conditiones debeant habere : IX, 275 *a*.
2. — significat vitam æternam, Ecclesiam triumphantem et militantem, animam justi, templum materiale : IX, 203 *a*; B. Virginem, templum materiale, domum viri misericordis in pauperes, conscientiam mundam, sacram Scripturam, Ecclesiam, patriam cœlestem : XI, 102 *b*-103 *a*; XIII, 389 *a*, 633 *b*-636 *b*; XIV, 125 *a*, 126 *a*, 129 *a*.
3. — e qua homo debet exire, morali sensu est mundus, caro, et propria voluntas : IX, 293 *a*.
4. Ecclesia dicitur domus Dei, quia Deus in ea colitur et adoratur : XIV, 125 *a*. Quare dicatur domus orationis : 136 *a*-138 *b*.
5. De dedicatione domus Dei agitur, ejusque mysteriis : XIII, 633 *b*-636 *b*; XIV, 123 *a*-130 *a*, 132 *b*-136 *a*.
6. — sapientiæ est domus Dei, in qua excisæ sunt septem columnæ : IX, 32 *b*.
7. Domus Dei deliciæ : XIII, 616 *a*-619 *a*.
8. In domo Dei infima per media regulari debent, et media per summa : VI, 177 *a*.
Vid. CHRISTUS, n. 753, ECCLESIA, HOMO, MARIA, MUNDUS.
DONABILIS. Quare Filius non emanet per modum donabilis, cum ei communicetur liberalitas : I, 312 *a*.
DONABILITAS. Quomodo possit Spiritus sanctus dici Spiritus noster ratione donabilitatis : I, 313 *a*.
DONARI est Spiritus sancti aliter quam generari Filii, quomodo : I, 309 *b*.
DONATIO. 1. Post donationem personalem Spiritus sancti, omnis donatio gratuita est, et ab illa accipit rationem donationis : I, 307 *b*.
2. — et dos qualiter differant : VIII, 240 *b*-241 *a*.
Vid. DOS, n. 12.
3. — Spiritus sancti passiva, et processio sunt idem : I, 246 *b*-247 *a*.
DONEC. 1. — est conjunctio quinque modis accipi nata : IX, 289 *b*.
2. — potest dicere aliquando primum respectu secundi, aliquando terminum incertum : VI, 259 *a*.
DONIS (*De septem*) *Spiritus sancti*, opus suppositium judicio auctoris Prodromi : VII, XXI-XXII, 583 *a*-652 *b*.
DONUM. 1. — est proprie nomen Spiritus sancti, et quomodo : I, 306 *b*-315 *b*.
2. — importat relationem et proprietatem, magis quam Spiritus sanctus : I, 246 *ab*, 304 *b*, 308 *a*-309 *b*.
3. — qualem respectum importet in Spiritu sancto : 309 *a*, 311 *b*.
4. — in quo omnia alia dona donantur, quot sensus habere possit : 307 *b*.
5. Spiritu sancto circumscripto, adhuc intelligere est in Deo donorum causalitatem, sed non exemplaritatem donationis sub ratione donationis, quia non intelligitur processus amoris : 308 *a*.
6. Spiritus sanctus dicitur donum ab æterno, licet non donetur nisi ex tempore, quare : 309 *b*.
7. — ut dicitur de Spiritu sancto, antecedit rationem dati, quare : *ibid. superius*.
8. — est proprietas distinctiva Spiritus sancti, prout dicit processionem : 313 *ab*.
9. —, Amor et Spiritus sanctus eamdem proprietatem dicunt, sed ratione differentem : 313 *b*.
10. — dicitur de Spiritu sancto, quia nos connectere Deo natus : *ibid.*
11. — proprie dicitur de gratuitis tantum; Datum, etiam de naturalibus : 310 *a*.
12. Quædam dona semper sunt a Spiritu sancto, et cum Spiritu sancto, ut charitas; quædam a Spiritu sancto, sed nunquam cum Spiritu sancto, ut timor servilis; quædam aliquando cum Spiritu sancto, aliquando sine illo, ut fides et prophetia : I, 279 *b*-280 *a*, 307 *b*; V, 565 *ab*; VII, 416 *a*.
13. — excellentissimum est charitas : I, 279 *b*-280 *a*; V, 74 *ab*.
14. — aliud sumitur proprie, et totum provenit a Spiritu sancto, ut gratiæ infusæ; aliud communiter, et habetur per acquisitionem cum adjutorio Dei; hoc secundum datur etiam malis, vel etiam dæmonibus : II, 413 *a*.
15. — qualiter differat a virtutibus, et gratia sacramentorum, donorum et virtutum : V, 67 *b*-70 *a*, 264 *b*-265 *b*.
16. Dona dantur a Spiritu sancto ad expediendas potentias animæ in declinando a malo, et faciendo bonum : VII, 414 *a*.
17. Dona et virtutes infusæ, quantum ad originem, simul sunt a gratia; quantum ad usum, virtutes præcedunt : V, 72 *ab*, 133 *b*-135 *b*.

Digitized by Google

18. Dona Spiritus sancti sunt septem, tum ut respondeant virtutibus cardinalibus, simul et theologicis, tum respectu vitiorum capitalium, et symptomatum consequentium, tum per comparationem ad fines proximos et ad actus proprios : v, 75 *b*-79 *b*; vii, 301 *b*-303 *a*, 414 *b*-416 *a*.
19. De ordine enumerationis donorum agitur : v, 79 *b*-82 *a*; vii, 627 *ab*.
20. Dona Spiritus sancti in patria perfectiora remanebunt : v, 82 *a*-84 *b*.
21. Dona ad sanitatem ordinantur, sc. vel restituendam, vel præservandam, vel continuandam : v, 83 *a*.
22. Dona in statu innocentiæ ad quid fuissent data : *ibid.* An æque efficacia fuerint primo homini ad merendum ante lapsum, ac post lapsum : iii, 319 *a*-321 *b*.
23. De donis Spiritus sancti in speciali agitur : v, 88 *a*-125 *b*; vii, 120 *a*-121 *a*, 583 *a*-652 *b*; viii, 191 *b*-194 *a*.
24. Dona gratuita an sint ex charitate diligenda : iv, 639 *a*-641 *a*.
25. — qualem distinctionem in divinis importet : i, 246 *b*; et quomodo possit prædicari de Spiritu sancto : *ibid.* et 447 *a*.
26. Dona virtutum omnia possunt esse informia præter habitum charitatis : i, 280 *b*-281 *a*.
27. Dona quomodo sint æqualia : ii, 474 *b*.
28. Dona naturæ et gratiæ utrum recipiantur a Deo ut Domino, an ut Salvatore : ix, 161 *a*.
29. — est datio irreddibilis : i, 308 *b*; ix, 291 *b*.
30. — pretiosum reddunt quatuor, sc. dantis majestas, gratuitas donationis, pretiositas doni, et utilitas finalis : xi, 542 *a*.
31. Dona nobis concessa sunt veluti quinque talenta concredita, sc. naturæ, fortunæ, potentiæ, scientiæ et gratiæ : xiii, 375 *a*.
32. Dona cum augentur, etiam crescunt rationes donorum, sc. obligationes : xiii, 375 *b*.
33. Donorum habitus sunt effectus gratiæ spectantes ad proficientes : vii, 404 *b*.
34. Dona quomodo omnibus sanctis communia sint : ii, 474 *a*.
35. Dona quo majora, eo paucioribus communicari debent : iv, 41 *b*.
Vid. Beatitudo, n. 57, 59, Datum, n. 1-7, Christus, n. 906, Consilium, n. 9, 13, 17, Dare, n. 1-10, Intellectus, Fortitudo, Sapientia, etc.

DORMIENS. 1. — cur non possit mereri, nisi ratione actus præcedentis in vigilia : iii, 232 *ab*.
2. Dormientes non habent usum liberi arbitrii, quare : 229 *b*-231 *b*.

DORMIRE. 1. — in Deo quid sit : viii, 59 *b*.
2. — in sacco quid sit : v, 658 *b*.

DORMITIO. 1. — multiplex exponitur : ix, 162 *a*, *b*.
2. — carnis in sinu hominis : ix, 214 *b*.
Vid. Christus, n. 505, 680.

DOS. 1. — in patria est illud, quod absque habitu medio animam Deo conjungit : viii, 240 *b*.
2. Dotes non appellantur quælibet, sed tantum præcipua disponentia ad actum vitæ gloriosæ : *ibid. inferius*.
3. Dotes aliæ sunt animæ, aliæ corporis, et quomodo differant : *ibid. Vid.* Anima, n. 177.
4. Dotes animæ sunt de præmio substantiali; corporis vero, de accidentali : *ibid.*
5. Dotes animæ sunt tres, sc. cognitio, dilectio, et tentio seu inhæsio vel comprehensio, quare : vi, 576 *b*; vii, 436 *a*; viii, 241 *a*-242 *a*; xiii, 303 *a*.
6. Dotes corporis sunt quatuor : duæ spectantes ad sensum, sc. claritas et impassibilitas; duæ ad motum, sc. agilitas et subtilitas : vi, 582 *a*-583 *b*; vii, 340 *a*, 435 *b*; viii, 242 *a*-243 *a*; xiii, 303 *a*.
7. Dotes corporis in patria quomodo inæquales sint futuræ : vi, 584 *ab*; viii, 243 *a*.
8. Dos impassibilitatis in patria privationem importat, et secundum actum, et secundum aptitudinem : iii, 63 *b*.
9. Dotes corporis sunt qualitates superadditæ naturæ, eamque perficientes, secundum naturales defectus, in ordine ad quatuor elementa : vi, 583 *a*; vii, 340 *a*; viii, 242 *b*-243 *a*.
10. Dotes animæ respondent tribus virtutibus theologicis; dotes vero corporis, quatuor virtutibus cardinalibus : viii, 241 *a*; ix, 30 *b*.
11. Dotes animæ dicuntur stola prima; dotes corporis, stola secunda : xiii, 303 *a*.
12. —, donatio et parapherna in nuptiis qualiter differant : viii, 240 *b*-241 *a*.
13. Nec Christus, nec angeli habent dotes, quare : viii, 240 *a*.
14. Impassibilitas licet dicatur dos corporis gloriosi, proprie tamen est dos animæ : iv, 324 *b*.

DRACHMA. 1. — est numerus certæ quantitatis, habens imaginem regis : xi, 7 *b*; xiii, 338 *a*.
2. — mystice est homo, et angelus; unde decem drachmæ sunt novem ordines angelorum, et natura humana : xi, 7 *b*-8 *a*; xiii, 338 *a*, 344 *a*, 602 *b*.

DRACO. 1. Apud astrologos, ejus cauda et caput quænam sint : ix, 146 *b*.
2. — est diabolus, qui venenavit carnem et mundum; ejus dentes sunt tentationes : i, 10 *a*; xiii, 10 *b*.
3. — quomodo Ecclesiæ insidietur : xiii, 313 *b*.

Digitized by Google

4. Ejus conatus qualiter effugere possimus : XIII, 281 *ab*.

Vid. DIABOLUS, n. 6, ECLIPSIS, n. 1.

DUALITAS, seu numerus binarius, est informis, quia discedit ab unitate; ob id non est laudata dies secunda in creatione rerum : II, 565 *b*.

DUBITANTI mortaliterne, an venialiter peccaverit, quomodo consulendum sit : III, 178 *b*.

DUBITATIO est vel ex debilitate fidei, vel ex admiratione rei; hæc secunda fuit in B. Virgine : IV, 73 *b*.

DUBIUM proprie dicit indifferentiam judicii rationis respectu utriusque partis contradictoriæ, ita quod neutrum præeligat alteri; vel potest dicere indifferentiam partis sensibilis respectu affectus naturæ inclinantis, et rationis imperantis; hæc potuit esse in Christo, altera non : IV, 368 *ab*.

DUCTUS. Spiritus ille a quo Jesus ductus est in desertum, est Spiritus sanctus : XIII, 146 *a*-147 *b*.

DUELLUM quid sit, et quomodo illicitum : VII, 534 *a*.

DULCEDO. — 1. triplex, sc. infectiva, seductiva et prægustativa : IX, 449 *b*.

2. — eloquiorum Dei in quo consistat : *ibid. superius*.

3. — bona, et mala, quænam sit : XIII, 252 *ab*.

4. — divinæ sapientiæ qualiter degustari possit : XIV, 109 *b*; XIII, 7 *b*-8 *a*.

5. — spiritualis quare a Deo detur, vel etiam aliquando subtrahatur : XII, 437 *b*-439 *a*.

Vid. BENIGNITAS, n. 1, DEVOTIO, n. 10.

DULIA. 1. — vi nominis est idem quod reverentia : IV, 198 *a*; VII, 238 *b*, 413 *a*; VIII, 196 *ab*; XII, 285 *a*.

2. — quid sit : VII, 238 *b*, 413 *a*.

3. — est pars justitiæ : VII, 413 *a*.

4. — aliquando sumitur pro latria, sed large : IV, 219 *b*-220 *a*; VII, 413 *a*.

5. Duliæ cultus an debeatur carni Christi : IV, 201 *b*.

6. — an cruci debeatur : IV, 207 *ab*.

7. — an angelis : IV, 209 *b*-210 *a*.

8. — alia est ordinaria, quæ debetur sanctis, alia superior, seu hyperdulia, quæ debetur B. Virgini et carni Christi, etc. : VIII, 196 *ab*.

9. — exhibita personæ constitutæ in dignitate exigit reverentiam cum observantia mandatorum; si persona sit simplex, exigit reverentiam tantum : VIII, 196 *b*.

10. — qualiter differat a latria : IV, 219 *a*-220 *b*.

Vid. ADORATIO, n. 4, 9, 10.

DUO; *vid.* CHRISTUS, n. 98.

DUODENARIUS numerus. 1. — dicitur ab arithmeticis numerus abundans : VI, 542 *a*; VII, 304 *b*; VIII, 338 *ab*; X, 457 *b*.

2. Duodenarii numeri mysteria explicantur in virtutibus theologicis et cardinalibus, et in numero apostolorum : VI, 542 *a*; IX, 68 *b*-69 *b*; X, 360 *b*; et per mensuram duodecim stadiorum cœlestis Jerusalem : VIII, 338 *ab*; et per duodecim portas civitatis, fontes et lapides pretiosos : IX, 69 *a*; et per duodecim cophinos : X, 457 *b*.

Vid. NUMERUS.

DURATIO. 1. — est permanentia seu continuatio rei in esse : III, 495 *b*.

2. —, seu durationis mensura est triplex, sc. tempus, æviternitas et æternitas : VII, 383 *ab*.

3. — angelorum, et — rerum corruptibilium qualiter differant, licet ambæ sint successivæ : II, 283 *b*-284 *a*.

Vid. ÆVUM, n. 3, 4, 7, 8; ANGELUS, n. 129-130.

4. — quomodo possit simul multa comprehendere, ita ut plura diversa sint simul duratione : II, 282 *a*.

5. — de se non habet nisi nunc : II, 284 *b*.

6. Durationis mensura inseparabiliter adhæret ei quod mensurat : VI, 57 *a*. Differt tamen a re durante : I, 143 *b*.

7. — quomodo differat a creatione : III, 494 *b*-495 *a*.

8. Durationis ordo ponit necessario extrema non esse simul, ordo vero nobilitatis nequaquam : II, 95 *b*-96 *a*.

9. — interminabilis, sc. entis quod est finitum actu et infinitum potentia, manifestat potentiam Dei infinitam : II, 155 *a*.

10. Quomodo res habeant inclinationem naturalem ad durandum in esse : III, 495 *a*, *b*-496 *a*.

11. — sanctorum dicitur æterna, quia talis est a parte post, et sine variatione; unde dicitur æternitas per concomitantiam et conformitatem, non per æqualitatem : I, 323 *b*.

12. Rei duratio habet duplicem mensuram, sc. intrinsecam et extrinsecam, id verum est de substantiis absolutis, quarum principia sunt permanentia, licet defluxus operationum sit successivus : VI, 459 *a*.

DURITIES est quid positivum in corporibus; in spiritualibus autem est quid privativum : II, 110 *a*.

DURUM. 1. — dicitur in corporibus quod est inhabile ad suscipiendum, stabile ad permanendum, et forte ad resistendum : II, 107 *b*.

2. — in spiritualibus est cor inhabile ad recipiendam gratiam, stabilitum in peccato, et rebelle Deo : *ibid. et* VIII, 615 *b*-616 *a*.

Digitized by Google

DUX. 1. — non dicitur de numero exercitus, sed supra exercitum : IV, 23 *b*.
2. — multiplex in sacra Scriptura proponitur : IX, 303 *b* ; XIII, 69 *b*-70 *a*.
3. Duces populi sunt sacerdotes : XIII, 70 *a*.
4. — aliquis in omni congregatione bene ordinata est pernecessarius : XIII, 500 *b*.
Vid. CHRISTUS, n. 879, FRANCISCUS.
DYSCRASIA, seu impotentiæ infirmitas, qualis sit in peccato : VII, 513 *b*.
DYSENTERIA est intestinorum exulceratio, seu laxatio requirens medicamentum astringens : XIV, 77 *b*.

E

EADEM. Duo quæ sunt eadem eidem, quod sint eadem inter se, quomodo intelligendum : I, 111 *a*.
EBRIETAS. 1. — alia est quæ ligat rationem omnino ; alia non, licet faciat quod ebrius non sit omnino compos sui, et balbutiat : V, 357 *b*.
2. — quando mortale peccatum sit, et quando non : III, 131 *b* ; VII, 543 *b* ; XI, 287 *b*-288 *a*.
3. Quandonam imputandus sit ad peccatum actus consequens ad ebrietatem, et quomodo : III, 131 *b* ; VII, 367 *b*, 543 *b*-544 *a*.
4. — oritur ex nimia sumptione vini, vel alterius liquoris : VII, 543 *b* ; IX, 183 *b*.
5. Ebrietatis fructus sunt multiloquium, vaniloquium, stultiloquium et turpiloquium : VII, 544 *a*. Alia ejusdem mala enarrantur : XII, 506 *b*-507 *a*.
6. — duplex, una corporalis, altera spiritualis : IX, 183 *b*.
7. — spiritualis duplex, una a Deo, quæ dicitur apotheosis, altera a diabolo, et est metamorphosis a bono in malum, vel a malo in pejus : IX, 183 *b*-184 *a*.
8. — corporalis aufert usum membrorum, sensuum et sæcularium ; spiritualis item, sed in bono : IX, 203 *a*.
9. Ebrietatis corporalis tres gradus enumerantur : XI, 287 *b*-288 *a*.
10. De vitio ebrietatis et gulæ auctoritates sacræ Scripturæ : VIII, 594 *b*-595 *b*.
11. — spiritualis a Deo proveniens causatur vino fortissimæ charitatis : VII, 643 *b* ; XII, 429 *a*-430 *a*, *b*-431 *b*. Iterum duplex est, una præ hilaritate quietem non sustinens, altera præ nimia dulcedine quiescere faciens : XII, 680 *b*.
EBRIOSUS, EBRIUS. 1. Ebrius dicitur in actu, ebriosus in consuetudine : V, 357 *b*.
2. Ebrius habet duplicem maledictionem, sc. pro culpa præcedenti, et pro consequenti : III, 131 *b* ; VII, 367 *b*.
ECCE. 1. — adverbium spectans aliquando ad causam materialem, aliquando ad formalem, aliquando ad finalem : IX, 372 *a*.
2. — in sacra Scriptura significat rem admirabilem, et aliquando demonstrative : IX, 216 *a* ; XI, 575 *b* ; XIII, 12 *b*-13 *b*.
ECCLESIA, seu congregatio fidelium. 1. Quare renati per baptismum dicantur filii Ecclesiæ, potius quam aquæ : IV, 91 *b*.
2. Qualis esse debeat ejus membrorum unio, et unde sumat principium : IX, 21 *b*.
3. — quomodo formata sit ex Christo in cruce posito : III, 28 *ab* ; XIII, 54 *b*, 113 *b*.
4. — duplex, sc. triumphans et militans, et quomodo hæc illi sit conformis : II, 344 *b* ; VI, 155 *b* ; VII, 444 *b* ; IX, 132 *a*, 139 *b*.
5. — triumphans quomodo sit mater militantis : IX, 139 *b*.
6. — quadruplex, sc. viatorum, beatorum, angelorum et purgantium : IX, 163 *b*.
7. Ecclesiæ Romanæ plenitudo potestatis unde, et qualis sit : I, 203 *b*.
8. — figurata per mulierem sole amictam : II, 587 *a* ; XIII, 293 *a*, 313 *b*, 492 *ab*.
9. Ecclesiæ ritus et usus in solemnitatum mobilium celebratione, et præcipue Paschatis, expenditur, et an judaizet : *ibid.*
10. — per Evam significata : III, 26 *b*. *Vid.* SUPRA, n. 3.
11. — militans est paradisus mysticus : III, 5 *a* ; XI, 215 *a*.
12. Ecclesiæ caput est Christus : I, 498 *b*-499 *a* ; IV, 26 *a*, 286 *b* ; IX, 21 *b*.
13. — habet omnimodam gratiam excedentem mensuram cujuslibet sancti : IV, 276 *b*-277 *a*.
14. Ecclesiæ fides fundatur in Christo : IV, 287 *b*.
15. — dicitur catholica, quia universalis, id est universis data, et ab universitate apostolorum edocta : IV, 545 *b*. Item dicitur catholica ob fidei constantiam, dilectionem, et sacramentorum communionem : IX, 296 *a*. Universalis est quantum ad tempus, ad loca, ad scientiam et ad personas : IX, 216 *b*.
16. Ecclesiæ fides ad qualem articulum spectet : IV, 545 *b*.
17. — proficit in fide quantum ad fidem explicitam multorum articulorum, quos credebat implicite : IV, 555 *a*-557 *a*.
18. Ecclesiæ persecutio consistit vel in odio, vel in verbis, vel in cruciatibus : IV, 677 *a*. Advenit a tyrannis seu principibus, ab hæreticis, a domesticis : IX, 266 *b*.
19. — respondet inimicis omnis generis diligendo, benefaciendo et orando : IV, 677 *ab*.
20. Ecclesiæ fides nunquam deficiet, sicut nec sanctitas, quæ non sit in aliqua per-

Digitized by Google

sona speciali : v, 327 *b*. Ejus diuturnitas, stabilitas, fœcunditas et exultatio explicatur : ix, 293 *a*.
21. Ecclesiæ unitas fundamentum habet in uno baptismo : v, 358 *b*.
22. Ecclesiæ est vera unitas ; in lege veteri erat præcipue figuralis : v, 681 *b*-682 *a*.
23. Ecclesiæ unitas expenditur : ix, 275 *b*.
24. — in quo possit, vel non, communicare cum hæreticis : v, 362 *b*.
25. — non se extendit ad parvulum in utero matris existentem : v, 390 *a*.
26. — est navis, per quam homo transit ad cœlum : v, 554 *a* ; vi, 130 *a* ; ix, 281 *a* ; xiii, 103 *a*-104 *b*, 345 *b*-346 *a*. Quassatur ventis tribulationum, quare : xiii, 102 *a*-103 *a*.
27. Ecclesiæ thesaurus recipit quod superabundat ex satisfactionibus pœnitentium : v, 609 *b*.
28. Ecclesiæ potestas judicialis quænam : vi, 22 *b*-34 *b*.
29. Ecclesiæ gladius qualis : vi, 25 *a*.
30. — duos gladios habet, sc. materialem et spiritualem : vi, 360 *b*.
31. — excommunicat, ducta amore emendationis, non lege vindictæ : vi, 26 *a*.
32. Ecclesiæ ordo ostenditur secundum prælationem et subjectionem, et habet statum in uno, qui est Papa, supremam habens potestatem : vi, 41 *b*, 155 *b* ; vii, 317 *a* ; ix, 141 *b*.
33. — unum caput habet : vi, 41 *b* ; ix, 139 *b*.
34. Ecclesiæ merita, thesaurus, et potestas indulgentiarum quænam : vi, 76 *b*-78 *b*.
35. — est similis corpori organico : vi, 155 *b* ; ix, 21 *b*.
36. — constituitur ex duplici pariete, sc. laicali et clericali : vi, 155 *b*.
37. — necessario continet ordinis sacramentum : vi, 156 *ab*, 158 *a*.
38. — per charitatem omnes in unum colligit, et eos per dona gratiarum distinguit : vi, 156 *b*.
39. — est unica Christi sponsa : vi, 215 *a* ; xi, 305 *ab* ; xiii, 87 *a*. *Vid.* Sponsus.
40. — judicat solum de externis : v, 449 *b* ; vi, 232 *b*.
41. Ecclesiæ auctoritas num in culpam, pœnamve possit : vi, 10 *a*-14 *b*.
42. — potest per sacram Scripturam probare suam auctoritatem, qua probata oportet obedire ei sine ulteriori examine : vi, 418 *b*.
43. — potest in matrimonium, quia est contractus spiritualis : vi, 416 *ab*.
44. — potest determinare de legitimitate personarum quoad matrimonium, quatenus est contractus inter personas ipsi subjectas : vi, 418 *a*. *Vid.* Impedimenta.
45. Ecclesiæ suffragia pro animabus purgatorii qualia : vi, 514 *b* ; viii, 231 *ab*. *Vid.* Suffragium.
46. — orat pro mortuis, qui si sint in cœlo vel in inferno, tunc oratio revertitur in sinum ipsius : vi, 528 *b*.
47. — judicat tantum eos, quos aliquando regeneravit aqua baptismatis : vi, 540 *a*.
48. — est unio rationalium, et quomodo : ix, 18 *b*.
49. — est columna lucida, per quam mens illustratur de agendis, et est firmamentum per virtutis constantiam : ix, 18 *a*.
50. Ecclesiarum uniformitas in custoditione legis Dei, qualis : ix, 18 *a*.
51. Ecclesiæ septem status, seu ætates describuntur : vii, 235 *a*. Item sex : ix, 101 *a*-102 *a*, 105 *b*-110 *a*. Item quatuor secundum quatuor sacramenta : ix, 243 *a*.
52. Ecclesiæ militantis et triumphantis excellentiæ exponuntur : ix, 128 *b*-129 *a*, 131 *b*, 139 *b*, 140 *b*-142 *b*.
53. — triumphans est sol, et militans est luna : ix, 131 *b*.
54. Ecclesiæ doctorum, evangelistarum et conciliorum quanta concordia : ix, 76 *b*-77 *a*.
55. — quomodo sit hæreditas Christi : ix, 160 *a*.
56. Ecclesiæ libertas quænam : ix, 163 *a*.
57. — quare dicatur magna : ix, 201 *a*.
58. Separatio ab Ecclesia alia generalis, fitque animo et interius solum ; alia specialis, quæ per excommunicationem : ix, 164 *b*.
59. Ecclesiæ turres sunt prælati ; muri sunt sancti : ix, 216 *b*.
60. — militans quomodo dicatur umbra, et triumphans corpus : ix, 185 *b*.
61. — tria genera hominum continet, sc. non sperantium, desperantium et sperantium : ix, 189 *b*.
62. — dicitur atrium Domini : ix, 193 *b* ; sanctum sanctorum : 235 *a* ; civitas Dei : 196 *a*, 287 *a*, 551 *a*, 660 *b* ; Sion : ix, 260 *a* ; xiii, 120 *a* ; filia Sion : x, 173 *b* ; fundamentum, porta : ix, 262 *ab* ; hortus : x, 170 *a* ; xiii, 377 *a* ; mons Dei : ix, 202 *b*, 262 *b* ; domus Dei : 203 *a* ; torcular : 164 *b*, 256 *a* ; arca : ix, 236 *a* ; xi, 64 *b* ; xiii, 219 *ab*, 248 *a* ; columba : ix, 238 *a* ; funda : 571 *a* ; luna : 244 *b* ; sponsa, ovis : 551 *a* ; vinea : xiii, 108 *a*, 117 *b*-118 *a*, *b*, 457 *b*, 463 *b*.
63. Ecclesiæ nuptiæ cum Christo describuntur : ix, 213 *a*-214 *b* ; xi, 305 *ab*, 537 *b*.
64. Ecclesiam circumdant multi tam in bono, quam in malo : ix, 216 *b*-217 *a*.
65. — quare incœperit ab Abel, non ab Adam : ix, 230 *b*.
66. Ecclesiæ ornatus multiplex : ix, 248 *a*.

Digitized by Google

67. — quomodo sit de terra, et supra terram : IX, 260 *a*.
68. Triplex unio Ecclesiæ cum Christo : IX, 275 *b*.
69. Ecclesiæ militia circa Deum, circa hostem, circa mundum et carnem qualiter exerceatur : IX, 467 *b*-473 *a*.
70. Ecclesiæ tribulationum tres status, seu gradus : IX, 546 *b*.
71. — continet cives, peregrinos et exules : IX, 547 *a*.
72. Ecclesiæ quatuor sunt necessaria ne succumbat, sc. mandata, flagella, tentamenta et charismata, quomodo : IX, 553 *b*.
73. — habet triplicem panem quo reficit suos, sc. comminatorium, consolatorium et solidum : IX, 555 *a*.
74. Ecclesiæ triplex lectus : IX, 556 *a*.
75. — est tunica inconsutilis Christi : IX, 557 *a*; XI, 500 *b*.
76. — dicitur Dei amica, formosa et columba : IX, 561 *b*.
77. — triumphans significatur per Jacob, militans per Esau : IX, 573 *b*.
78. — quomodo a diabolo valletur : IX, 660 *b*.
79. — comparatur orbi terrarum ob dilatationem, perfectionem, stabilitatem, compressionem, sustentationem et vivificationem, ornatum virtutum, et irrigationem : X, 9 *ab*.
80. — justorum, et synagoga peccantium habent in officiis suis diversa invitatoria : X, 16 *a*.
81. — tempore jejuniorum quare invitet ad planctum : X, 139 *a*.
82. — est civitas plena populo, sola, sub tributo et vidua : X, 144 *b*; XI, 153 *ab*.
83. — plangit peccatores, estque plena amaritudinibus litium et discordiarum : X, 103 *a*, *b*.
84. Ecclesiæ prædones et inimici qui sint : X, 149 *b*; XIII, 103 *b*.
85. Ecclesiæ particulares significantur nomine virginum, cathedralis significatur per ventrem : X, 161 *b*, 163 *a*.
86. — est hortus, in quo sunt rosæ martyrum, lilia virginum, et violæ confessorum : X, 170 *a*, 589 *a*.
87. Ecclesiæ damna quanta ex scandalis et sævitia prælatorum, et religiosorum mala vita : X, 201 *b*.
88. Ecclesiæ triplex membrum, sc. summum, medium et infimum : IX, 400 *b*.
89. — custoditur ab angelis : X, 307 *b*-308 *a*.
90. — significatur per mulierem abscondentem tria sata farinæ : X, 590 *b*-591 *a*.
91. Ecclesiæ oblatio est Christus immolatus in altari : XI, 19 *a*.
92. Ecclesiæ concordia qualis : XI, 20 *b*.
93. Ecclesiæ securitas in tentationibus qualis : XI, 185 *b*-186 *a*.
94. Ecclesiæ arma quænam : XI, 188 *b*-189 *a*.
95. — figurata in Samaritana : XI, 311 *a*.
96. — qualiter spiritualiter parturiat per verbum Christi : XI, 470 *b*.
97. Ecclesiæ unitas, stabilitas, et extensio ad quatuor partes mundi qualis : XI, 501 *a*.
98. — ex gentibus congregata, et quomodo : X, 587 *b*-588 *a*. Ejus membra describuntur ex variis statibus Christianorum : XIII, 453 *a*.
99. — mundata a triplici lepra peccati ostenditur : XIII, 94 *b*-97 *b*.
100. Ecclesiam periclitari ostenditur ob avaritiam et bonorum temporalium affluentiam, ob subditorum inobedientiam, ob prælatorum negligentiam, ob subditorum multitudinem nimiam, ob iniquam oppressionem innocentium, ob Christi absentiam et malorum societatem : XIII, 101 *b*-104 *b*.
101. — est vinea, ad quam singulis horis homo vocatur : XIII, 117 *b*-118 *a*, 457 *b*.
102. Ecclesiæ mala ob ambitionem : XIII, 118 *b*.
103. Ecclesiæ status triplex, significatus per tres apostolos a Christo in monte assumptos : VII, 318 *ab*; XIII, 158 *ab*, 319 *ab*.
104. Ecclesiæ prælati quales esse debeant : XIII, 159 *a*-160 *b*.
105. — quomodo contineat corvum et columbam : XIII, 189 *ab*.
106. In medio Ecclesiæ stat Christus : IX, 17 *b*; XIII, 224 *b*-226 *a*.
107. Ecclesiæ status septem, significati per septem candelabra aurea : XIII, 225 *a*.
108. Ecclesiæ pulchritudo ex quo deducatur : XIII, 274 *b*, 284 *b*, 293 *ab*.
109. Ecclesiæ privilegia qualia ex resurrectione Christi manaverint : XIII, 219 *ab*.
110. Ecclesiæ fundamenta sunt apostoli : XIII, 290 *b*. Fundamentum imprimis est fides Trinitatis : XIII, 319 *b*.
111. — quomodo figurata sit per mulierem colligentem ligna : XIII, 294 *a*.
112. — quomodo absolvat a majori parte pœnæ satisfactoriæ : V, 610 *a*.
113. — de thesauro meritorum supplet quod filiis deest : XIII, 302 *b*.
114. Ecclesiæ charitas quomodo peccata dimittere dicatur : VI, 5 *b*-6 *a*.
115. — quæ bona reportet ex fide Trinitatis : XIII, 319 *b*.
116. — per terram multipliciter significatur : XIII, 319 *ab*.
117. Ecclesiæ fides qualis : XIII, 319 *a*. Ejus firmitas : IX, 74 *b*-75 *a*.
118. Ecclesiæ pontifex summus, et dispensator cœlestium præbendarum est tota Trinitas : XIII, 321 *b*.

Digitized by Google

119. — quare petat benedictionem a Trinitate : *ibid.*
120. Ecclesiam impleri Deus desiderat, unde vocat ad se debiles, pauperes, cæcos, etc. : XIII, 335 *b*.
121. — debet habere sonum organorum et tubarum, sc. orationem et prædicationem : 336 *a*.
122. Ecclesiæ opulentia consistit in affluentia gratiæ et sacramentorum : 336 *b*.
123. Ecclesiæ bonus odor sunt bona exempla : *ibid. inferius*.
124. Ecclesiæ qualiter profuerit paupertas, nunc vero divitiæ prodesse possint : XIII, 350 *b*. *Vid.* DIVES, n. 21.
125. — est sicut lilium inter spinas, cujus filii sunt flores : XIII, 362 *a*.
126. — describitur Christi sponsa : XIII, 452 *b*-453 *b*.
127. Ecclesiæ pontificatus datus Petro ostenditur : XIII, 533 *b*-536 *a*; XIV, 543 *ab*.
128. — virtute sacramentorum est terribilis ut castrorum acies ordinata : VII, 314 *a*.
129. — est tabernaculum Dei : VIII, 359 *a*.
130. Ecclesiæ gubernatio quid exigat : XIV, 404 *ab*.
131. Ecclesiæ quænam plenitudo gratiæ : VIII, 159 *a*.
132. Ecclesiæ primordia qualia : IX, 107 *b*; XII, 542 *a*.
133. — stat virtute sanctissimæ Eucharistiæ : XII, 280 *a*.
134. Ecclesiæ persecutiones enumerantur : IX, 106 *b*-107 *a*.
135. Ecclesiam scissam ab hæreticis quomodo vestimenta scissa significent : IX, 279 *ab*.
136. Ecclesiæ unitas stat in fide et charitate : VI, 159 *b*-160 *a*.
137. — est cœlum mysticum : XIV, 1 *a*.
Vid. AMBITIO, n. 2, APOSTOLUS, n. 24, 27, ARCA, CHRISTUS, n. 414, 442, 579-580, 583-584, CHRISTIANUS, n. 31, CLERICUS, n. 7, 18, 25, 30, COELUM, n. 10, DIVES, n. 22, DRACO, n. 3, FRANCISCUS.

ECCLESIA, seu templum materiale. 1. Ecclesias consecrare cujus sit : V, 610 *a*; XIII, 633 *b*.
2. Ingressus in ecclesiam est ob quadruplicem finem, sc. ut laudemus Deum, ut oremus, ut reficiamur et instruamur : IX, 298 *a*.
3. — locus est venerabilis, quia dicatus divino nomini, deputatus Eucharistiæ, et visitatus ab angelis : IX, 389 *b*-390 *a*; XI, 290 *b*, 315 *a*-316 *b*.
4. — est locus orationis; ideo cætera negotia ab ipsa ableganda : XI, 78 *a*.
5. Sacræ imagines cur in templis Dei : XI, 316 *b*.
6. Ecclesiarum honorem quantum Deus zelet : XI, 78 *a*.
7. — quomodo fiat spelunca latronum : XI, 128 *a*; XIII, 286 *ab*; XIV, 123 *a*.
8. — qua veneratione colenda : XI, 290 *b*, 540 *a*-541 *a*.
9. Ecclesiarum profanatores quam Deo exosi, et quomodo ab eo puniantur : XI, 290 *a*, 291 *a*; XIV, 123 *a*.
10. Quid sit vendere in ecclesia oves, boves et columbas : XI, 290 *b*-291 *a*, 540 *b*.
11. Ecclesiæ quare ædificentur, cum Deus adorari ubique possit : XI, 316 *a*; XIII, 634 *a*.
12. — est Bethlehem, et altare præsepium, quomodo : XIII, 50 *b*, 51 *a*.
13. — est in qua Christus exercet tria officia hierarchica, sicut Pater in cœlo : XIII, 383 *b*.
14. — est instituta ad offerenda sacrificia, et ad audiendum verbum Dei : XIII, 385 *ab*, 633 *b*-634 *b*.
15. Ecclesiam honorari vult Deus : XIII, 383 *a*-385 *a*, 553 *b*-554 *a*.
16. Ecclesiæ materialis privilegia enumerantur : XIII, 635 *ab*.
17. Ecclesiarum dignitas ob celebrationem divinorum, et præcipue Missæ : XIII, 634 *b*-635 *a*.
18. Ecclesiæ instrumenta qualem munditiam exigant : XIII, 636 *b*.
19. Ecclesias custodiunt angeli : XIV, 123 *b*.
20. Ecclesiæ dedicationis mysteria explicantur mystice : XIV, 126 *a*-129 *a*, 133 *b*-135 *a*.
21. In Natali ecclesia solebat ornari tapetiis, et in Paschate pannis sericis, quare : IX, 195 *a*.
22. Sedes excellentiores in ecclesia sunt remotiores ab altari, et in processionibus superiores sunt posteriores ad exemplum humilitatis Christi : X, 608 *a*.
Vid. CONSECRATIO, n. 1, 6.

ECCLESIASTEN (*Expositio in*). 1.— est opus authenticum S. Bonaventuræ : IX, XIII-XIV, 579 *a*-684 *b*.
2. Salomon auctor hujus libri : 585 *a*.
3. Dictatus est a Spiritu sancto : *ibid.*
4. Quæ differentia inter Ecclesiasten, librum Proverbiorum et Cantica Canticorum : 582 *b*.
5. Finis tractatus hujus est contemptus mundi : *ibid.*

ECCLESIASTES. 1. — quomodo interpretetur : IX, 586 *a*.
2. — quomodo debeat incipere et terminare sermonem : IX, 17 *b*.

ECCLESIASTICUS vir. 1. Ecclesiasticis quænam proprietas rerum competat : XIV, 473 *b*, 584 *b*.
2. Ecclesiastici judices quales esse debeant : VII, 459 *b*-461 *b*.

Digitized by Google

3. Ecclesiastici sunt montes, religiosi sunt sponsa deserti : x, 139 *b*.
4. Ecclesiasticorum peccata quanta damna afferant Ecclesiæ Dei : xi, 163 *a*.
Vid. Clericus, n. 2-36.
ECHINUS qualis piscis sit, ejusque natura : xiv, 94 *a*, 105 *a*.
ECLIPSIS. 1. — solum evenit soli et lunæ, non autem cæteris stellis (sc. visibiliter), et quando id fiat : viii, 91 *a*; ix, 146; xi, 215 *b*; xiv, 6 *b*, 8 *ab*. — solis quando eveniat : xiv, 85 *b*.
2. — spiritualis qualiter fiat per interpositionem peccati : ix, 146 *b*; xiv, 8 *b*.
3. — quæ contigit in morte Christi, quare non potuerit esse naturalis : xi, 215 *b*.
4. Regula perspectivæ per quam cognoscitur modus quo fit eclipsis : ix, 129 *b*-130 *a*.
ECSTASIS. 1.— quid sit : viii, 446 *b*; xi, 243 *a*; xii, 184 *a*.
2. — quomodo interveniat : vii, 305 *ab*.
Vid. Adam, n. 8.
ECSTATICA cognitio qualis sit, et quomodo habeatur : iv, 516 *ab*; vii, 305 *ab*. Est supra cognitionem fidei : iv, 516 *ab*.
EDERE de ligno vitæ quid sit : ix, 121 *a*.
EDOM interpretatur rufus, vel sanguineus, vel terrenus : ix, 525 *b*; xiii, 66 *b*-67 *a*, 213 *a*.
EDUCI. Quatuor modis potest educi homo in esse : iv, 272 *a*.
Vid. Forma.
EFFABILE dicitur dupliciter, sc. vel per expressionem perfectam, vel per semiplenam; hoc posteriore modo tantum potest Deus a nobis nominari : i, 365 *b*.
EFFECTUS. 1. — multiplex attendendus in officiis charitatis : iv, 663 *a*.
2. Effectus ad causam relatio qualis : i, 485 *a*.
3. Effectus et causæ respectus in Deo an sint, et quid sint : i, 350 *b*, 486 *b*.
4. — dependens a pluribus causis in denominari sequitur ignobiliorem : ii, 98 *b*.
5. — comparati ad voluntatem Dei non possunt dici a casu vel fortuna; bene vero, in ordine ad voluntatem creatam : ii, 175 *b*-176 *a*.
6. — quinam sint a Deo per solas rationes causales, perque potentiam obedientialem; et quinam per rationes seminales et naturales a causa secunda : iii, 32 *b*.
7. Effectum impendere stat dupliciter, sc. vel interius per actum solum voluntatis, vel etiam exterius : iv, 663 *b*-664 *a*.
8. Effectus ad causam est relatio realis, et e converso in creatis; non vero inter Deum et creaturam : i, 485 *ab*, 486 *b*.
9. — quonam modo et quinam contrarientur causæ a qua procedunt, et cui assimilantur : ix, 44 *a*-45 *b*.
10. — passionis Christi enarrantur : vii, 294 *a*-295 *b*. *Vid.* Christus, n. 434-457.
11. — donorum Spiritus sancti in anima enarrantur : vii, 592 *ab*. *Vid.* Donum, n. 12, 13, 16, 30, 33.
12. — humilitatis, benignitatis et maturitatis maxime in religioso expenduntur : xii, 374 *b*.
13. — quando removeatur ad sublationem causæ : iii, 383 *a*.
14. — quandonam sit nobilior principio suo : v, 60 *b*-61 *a*.
15. — creati sunt immediate a Deo ut a prima causa; ideo influit non solum in virtutem creaturæ agentis, sed et in effectum immediate : i, 214 *ab*.
16. — peccaminosus ut imputetur, debet provenire a causa per se influente et effectum intendente : iii, 393 *a*.
EFFICERE. 1. Deus nihil efficit nisi per potentiam, sapientiam et voluntatem : ii, 181 *b*.
2. Deus tamen dicitur principaliter efficere per voluntatem, quare : *ibid.*
EFFICIENS. 1. — et finis sunt correlativa : i, 333 *b*.
2. Nihil est causa efficiens sui : i, 485 *a*.
Vid. Causa *quasi per totum*.
EFFUSIO multiplex expenditur ex sacra Scriptura : ix, 209 *b*.
EGESTAS non est in culpa, sed impatientia egestatis : xiv, 385 *a*.
EGO SUM QUI SUM, quid significet : i, 50 *b*.
EGREDI in esse; *vid.* Educi.
EGRESSUS Christi est triplex, sc. ab æterno, in incarnatione, et in auxilium hominis : ix, 237 *b*; xi, 22 *a*.
2. — creaturæ a Deo, si esset naturalis, esset æternus, sicut emanationes divinæ : i, 171 *b*.
Vid. Ingressus.
ELAM interpretatur superliminare, et quid significet : xiii, 347 *a*.
ELATIO quomodo sit principium omnium malorum : ii, 365 *b*.
ELECTI. 1. Quare identidem permittat Deus electos cadere : xi, 490 *b*-491 *a*.
2. — an semper decedant in statu quam optimo, dubium est : v, 581 *b*.
3. — tria facere debent, sc. venire credendo, videre intelligendo, et manere diligendo : xi, 277 *a*, 308 *b*.
4. Eorum dignitas et commoda enarrantur : xi, 480 *b*, 481 *b*.
5. Electorum felicitas in præsenti et in futuro expenditur : xi, 596 *b*.
6. Electorum numerum quare successive Deus disposuerit : iii, 77 *b*.

Digitized by Google

7. — comparantur tritico : x, 294 *a*.
8. — Dei dicuntur jure creationis, conservationis, redemptionis et præelectionis : xi, 477 *b*.
9. — Christi quomodo dicantur poni in torcular : ix, 164 *b*.
10. Christus est ad quem ordinantur omnes electi, sicut aquilæ ad corpus : xi, 72 *ab*.
Vid. Corpus, n. 83-94.

ELECTIO. 1. — est triplex, prima secundum affectionem dilectionis, secunda secundum effectum gratificationis finalis, tertia secundum statum prælationis; prima est ipsa prædestinatio, secunda signum ejusdem, tertia nec effectus nec signum : ii, 106 *a*; xiii, 539 *a*.
2. —, prædestinatio et propositum quomodo differant : ii, 106 *ab*.
3. — duplex, una quæ dicit dilectionem cum discretione solum, altera quæ addit deliberationem et inquisitionem : ii, 104 *b*.
4. — divina, et humana, qualiter differant : ii, 105 *a*.
5. — alia a Deo, alia ab hominibus, alia ab angelo, alia a diabolo : xiii, 457 *a*-458 *b*.
6. — quænam fuisset in statu innocentiæ : ii, 105 *a*.
7. — est præoptatio vel per modum dispositionis tantum, vel per modum applicationis : *ibid. ad* 5.
8. — ad gratiam an habeat meritum, vel congruentiam : ii, 114 *b*-115 *a*.
9. — propria includit voluntatem absolutam salutis; impropria vero voluntatem conditionatam et antecedentem : ii, 196 *b*-199 *a*; xiii, 525 *a*.
10. — exigit pro objecto bonum honestum, utile et delectabile : vi, 272 *ab*.
11. — in agendis, si sit secundum regulam juris naturalis, spectat ad prudentiam; si secundum regulam juris divini, spectat ad donum consilii, quomodo : v, 119 *ab*.
12. —, subjectio et præelectio subordinantur : ix, 233 *a*.
13. — prælatorum quas conditiones habere debeat : xi, 396 *b*-397 *a*, 460 *a*; xiii, 458 *a*, 538 *ab*.
14. De electionibus auctoritates Scripturæ : viii, 607 *a*-608 *a*.
15. — ad gloriam quomodo sit æterna simul et temporalis : ii, 105 *b*.
Vid. Matthias, Mundus, Paulus, Prædestinatio.

ELECTIVÆ virtutis operatio. 1. — attenditur in consilio, judicio et desiderio; primum inquirit quid sit melius, secundum respicit legem, tertium respicit amorem : xii, 12 *a*.
2. — est actus liberi arbitrii : ix, 541 *a*.

ELECTUARIUM; *vid.* Contritio, n. 9.

ELECTUS, *vid.* Electi, n. 1-10, Electio, n. 1-15.

ELEEMOSYNA. 1. — sumitur vel proprie, estque opus pietatis impensum proximo ad relevandam indigentiam corporalem; vel communiter pro quolibet opere pietatis, sive corporali, sive spirituali; vel communissime pro omni opere misericordiæ impenso sive proximo, sive sibi : v, 603 *a*-604 *a*, 611 *b*-612 *a*; ix, 204 *b*, 208 *a*; x, 542 *b*-543 *b*.
2. — est opus quo satisfacimus, et reconciliamur Deo pro peccatis : v, 612 *a*; sicque est opus misericordiæ simul et justitiæ : viii, 222 *a*.
3. De eleemosynæ fructibus et effectibus agitur : iii, 562 *a*-564 *a*; v, 612 *b*; vii, 122 *b*, 124 *b*; viii, 268 *b*, 272 *b*-275 *b*, 320 *a*-322 *a*; viii, 222 *a*; ix, 671 *a*-672 *a*; x, 289 *a*-290 *a*, 359 *a*, 542 *b*-543 *b*, 563 *ab*, 612 *b*-613 *b*; xi, 455 *b*; xiii, 173 *b*, 323 *a*, 325 *a*-326 *a*, 374 *a*, 377 *b*, 379 *a*, 403 *ab*, 550 *a*, 552 *b*-553 *a*, 626 *b*; xiv, 384 *a*, 511 *b*.
4. — potest recipi ab impio, non vero a diabolo, quare : ii, 426 *a*; x, 541 *b*.
5. — tempore necessitatis debetur viro justo; ideo petens exigit quod suum est : ii, 426 *b*.
6. — major est magis dispositiva ad gratiam, cæteris paribus; aliquando vero minor est magis disponens, et quare : ii, 562 *b*-563 *b*; v, 593 *a*, 604 *b*-605 *a*; xi, 151 *b*-153 *a*.
7. — principaliter habet virtutem a voluntate; a manu vero, tanquam a signo : v, 61 *a*.
8. — spiritualis, sicut et corporalis, dividitur in septem opera misericordiæ : v, 603 *a*-604 *a*; ix, 671 *b*; x, 543 *a*; xiii, 325 *b*, 327 *a*.
9. — spiritualis est nobilior corporali : v, 604 *a*.
10. Quare de eleemosyna duntaxat corporali Christus mentionem fecerit : *ibid.*
11. Eleemosynæ conditiones quantum ad esse, et quantum ad bene esse enumerantur : v, 605 *ab*; ix, 671 *a*-672 *b*; x, 289 *b*-290 *a*, 543 *b*; xi, 103 *ab*.
12. Satisfactio pro peccatis est eleemosyna pauperibus data : v, 612 *a*; viii, 268 *b*.
13. — facta in peccato mortali, vel mortificata per peccatum subsequens, ad quid prosit : v, 597 *a*-598 *b*, 606 *a*.
14. — facienda est ex propriis : v, 605 *b*, 613 *a*-615 *a*.
15. — an possit fieri ab uxore, et a religioso : v, 614 *a*.
16. — quando fieri possit de male acquisitis : v, 614 *ab*.
17. De quibus et quando homo teneatur fa-

Digitized by Google

cere eleemosynam : v, 605 *b*, 613 *a*-615 *a*; x, 289 *b*-290 *a*, 381 *ab*; vii, 537 *a*; xiii, 355 *b*, 389 *a*; xiv, 383 *b*-384 *a*, 510 *b*.
18. Deus non raro aufert substantiam temporalem neganti eleemosynam pauperi : viii, 274 *a*.
19. Deus petit eleemosynam ad mutuandum ad centuplas usuras : viii, 274 *b*.
20. — spiritualis est dimissio injuriarum : v, 644 *b*-645 *a*; xiii, 327 *a*.
21. — fidem Christi patefacit : ix, 423 *a*.
22. — vera dat pauperibus, non divitibus : x, 241 *b*.
23. — primo facienda est sibi ipsi : v, 604 *ab*, 612 *a*; x, 542 *b*; xiii, 326 *b*.
24. — est thesaurus : x, 563 *ab*.
25. — quam Deo chara : xi, 152 *ab*; xiii, 76 *a*, 221 *a*, 325 *b*.
26. Eleemosynam negare quantum sit malum : xi, 25 *b*; xiii, 326 *ab*, 375 *a*, 488 *b*.
27. — quibus facienda : v, 605 *ab*; x, 613 *a*; xi, 30 *ab*; xiii, 387 *b*, 389 *a*; xiv, 509 *b*, 519 *a*-520 *a*.
28. — nunquam deficit viris justis : xiv, 374 *b*, 383 *b*.
29. Religiosi viventes ex eleemosynis tenentur ad gratitudinem, et ad serviendum Deo : xii, 318 *a*; xiv, 618 *b*.
30. De eleemosyna, sive bona, sive mala, auctoritates sanctorum Patrum : viii, 122 *b*-124 *b*.
31. Quomodo dantibus eleemosynam amici procurentur de mammona iniquitatis : vi, 508 *b*.

Vid. Abbas, n. 3, Argentum, n. 5.

ELEEMOSYNARIUS comparatur arbori, nutrici, mercatori : viii, 273 *b*-274 *a*.

Vid. Fons.

ELEMENTARES formas esse quæ elementis primo insunt, quomodo intelligatur : ii, 533 *b*.

ELEMENTATUM quid sit : viii, 89 *b*.

ELEMENTUM. 1. — est primum principium compossibilium : i, 15 *a*; vii, 239 *a*; viii, 89 *ab*.
2. Elementa quatuor initio rerum creata sunt a Deo : ii, 523 *b*, 531 *b*, 536 *b*; vii, 260 *ab*, 385 *ab*.
3. Eorum collocatio in proprio loco et situ describitur : ii, 538 *a*, 582 *ab*.
4. Elementorum natura et qualitates symbolicæ et oppositæ enarrantur : ii, 617 *b*-619 *a*; vi, 563 *b*-564 *a*; vii, 260 *ab*, 385 *ab*; viii, 89 *b*, 92 *b*-93 *a*; ix, 64 *ab*.
5. Elementorum vel raritas, vel densitas unde oriatur : ii, 595 *b*-596 *a*.
6. Elementa activa sunt aer et ignis; passiva, terra et aqua : ii, 532 *b*-533 *a*.
7. Elementorum mixtio ad constitutionem animalium quomodo fiat : ii, 616 *a*.
8. Elementa an virtualiter contineantur in mixto : vi, 589 *b*-590 *a*.
9. Elementa pugnant invicem in mixto sine violentia : ii, 616 *b*.
10. Elementa nomine terræ et aquæ significantur : ii, 531 *b*, 582 *b*; ix, 278 *a*.
11. Elementorum vanitas qualis : ix, 589 *b*, 593 *a*, 616 *a*.
12. Elementa post judicium quomodo innovanda : vi, 562 *b*-564 *a*; vii, 335 *b*-336 *a*; viii, 237 *b*-238 *b*.
13. Elementorum figura transibit post judicium, quomodo : vi, 564 *a*; viii, 238 *b*.
14. Elementorum perfectissimum est ignis, qui dicitur species aliorum : vi, 562 *b*.
15. Elementa de sui natura sunt incorruptibilia secundum se tota : vi, 564 *a*, 565 *a*.
16. Elementorum quadruplex operatio, in ordine partim ad conservationem, partim ad dissolutionem mixtorum, exponitur : vi, 589 *b*-590 *a*.
17. Elementa omnia sunt sphæricæ figuræ : xiv, 114 *a*.
18. — quanto inferius, tanto infirmius esse, quomodo verum : ix, 433 *a*.
19. Elementa quatuor qualiter in homine ejusque membris prædominentur : ix, 170 *a*.
20. Singulis sensibus singula elementa quomodo principaliter respondeant : iii, 20 *b*; ix, 223 *a*.
21. Elementa maxime sensibilia et tractabilia sunt terra et aqua : ii, 582 *b*.

Vid. Animal, n. 49, Aqua, n. 1-8, etc., Contrarietas, n. 4, Corpus, n. 3, *etc. passim*, Miscere.

ELEPHAS. 1. — quam amator castitatis : xiv, 11 *ab*, 92 *b*.
2. Elephantum mutuus amor : xiv, 25 *b*.
3. Elephantes docent suos natos ire ad fluvium, et se lavare in nova luna : xiv, 34 *b*.
4. — unus si ceciderit, reliqui omnes currunt ad eum sublevandum : xiv, 25 *b*.
5. — timet murem, et quare Deus id providerit : xiii, 540 *a*.

ELEMENTUM. Elementa quatuor qualiter in homine ejusque membris prædominentur : ix, 170 *a*.

ELEVATIO; *vid.* Anima, n. 221, 294, 442, 452, Christus, n. 226, 541, Crux, n. 8.

ELIAS. 1. — non peccavit jubendo ignem de cœlo descendere : v, 465 *a*.
2. Eliæ potentia ortum habuit tum ex charitate, tum ex vi superna sibi assistente, tum ex dono miraculorum ipsi collato : *ibid.*
3. — et Enoch servantur in vita per esum ligni vitæ : iii, 65 *a*; xiii, 557 *a*.
4. — bis excitatus ab angelo ut panem comederet, docet nos quomodo præparari de-

Digitized by Google

beamus ad esum Eucharistiæ : XIII, 176 *b* (*ubi*, *p.* 174 *b*, *lin. circiter* 34, *pro* pœna, *lege* pane dominicali.)
5. — et Enoch venient ante Antichristum ad prædicandum, et ab eo postea occidentur : VIII, 234 *ab*.
6. — princeps monachorum : XIV, 565 *a*. *Vid.* FRANCISCUS.
ELICITUS actus; *vid.* CHARITAS, n. 152, 201.
ELIGENS præ accipit unum contradictoriorum, relinquens alterum : II, 106 *b*.
ELIGERE. 1. — quid sit : II, 104 *a*.
2. Aliter mundus eligit, aliter Christus : XIII, 539 *b*.
ELIM; *vid.* HELIM.
ELISABETH (S.), mater Joannis Baptistæ. 1. — repleta Spiritu sancto significat gratiam subsequentem, et cooperantem : XIII, 296 *a*.
2. — quare magna voce clamaverit in adventu Mariæ, et quomodo compleverit salutationem factam ab angelo : X, 236 *b*-237 *a*.
3. — miraculose facta est fœcunda : IV, 111 *a*.
ELISABETH (S.) Hungariæ sanctitas et laudes enarrantur : XIII, 628 *a*-630 *a*.
ELISÆUS an fuerit monachorum primus institutor : VIII, 285 *a*; XIV, 565 *a*.
ELOIM; *vid.* DEUS, n. 4.
ELONGARE est quantitatis : II, 61 *a*.
ELONGATIO superni beneficii in spoliatione gratuitorum locum habet : VII, 376 *a*.
ELOQUENTIA qualis, et quomodo competat sacris scriptoribus : IX, 11 *ab*.
ELOQUIUM Domini egregias conditiones quinque habet : IX, 168 *ab*, 333 *a*, 522 *b*, 536 *a*. *Vid.* IGNITUM.
EMANATIO. 1. — est productio ab alio, et convenit tum creaturis, tum divinis personis, sed diverso modo : I, 224 *b*. *Vid.* SPIRITUS SANCTUS, VERBUM.
2. — in divinis primo competit generationi, secundo spirationi : I, 464 *a*.
3. Omnis emanatio vel est generatio, vel ad generationem consequitur : *ibid.*
4. — alia est causalis, alia localis : I, 222 *b*-223 *a*.
5. Emanationes in creaturis terminantur ad substantiam, quæ multiplicatur; in divinis, ad hypostasim : I, 224 *b*.
6. Emanationes in divinis sunt duæ, sc. vel per modum naturæ, estque generatio; vel per modum voluntatis, seu liberalitatis, estque spiratio : I, 189 *a*; VII, 250 *b*, 380 *a*; VIII, 60 *a*.
7. — per modum liberalitatis est duplex, sc. aut sicut volitum, aut sicut ratio volendi; primo modo convenit creaturis, secundo nonnisi Spiritui sancto : I, 188 *b*, 189 *a*.
8. — per modum rationis est communis utrique emanationi, sc. per naturam, et voluntatem : I, 189 *a*.
9. — per modum amoris est nobilissima omnium quæ fiunt per modum voluntatis : I, 190 *b*.
10. — per modum irascibilis, aut alterius affectionis, cur non ponatur in divinis : I, 191 *a*.
11. Ad emanationes divinarum personarum non consequitur essentiæ diversitas, nec proinde ratio causæ et effectus, aut prioritas et posterioritas naturæ : I, 350 *b*.
12. Emanationes in divinis non differunt penes terminos, id est substantias, sed penes terminos, id est hypostases, vel melius dicendo, penes relationes : I, 227 *b*.
13. Emanationes divinæ seipsis differunt, quomodo : *ibid.*
14. — personæ non attenditur secundum rationem bonitatis essentiæ, sed magis fœcunditatis personæ, vel in persona : I, 328 *a*.
15. Ideo emanatio Filii differt ab emanatione seu processione Spiritus sancti, quia Pater alio modo se habet ad Filium, alio ad Spiritum sanctum : I, 227 *a*.
16. — creaturarum a Deo si esset naturalis, esset ab æterno : 171 *b*.
17. —, vel processio, causalis quid importet in causa et in effectu : I, 222 *b*-223 *a*.
EMANCIPATIO qualiter fiat in filiis : VI, 440 *a*, 441 *b*.
EMBRYO. 1. — habet unam formam visibilem, quæ est dispositio ad aliam perfectionem : II, 533 *a*.
2. — licet non habeat esse completum, est in loco : 538 *a*.
EMERE; *vid.* CHRISTUS, n. 787.
EMI. Charius haberi id quod emitur, quam pretium quod datur, num sit absolute verum : V, 39 *b*-40 *a*. *Vid. infra*, EMPTIO.
EMINENTIA Judæorum erat in lege Dei, vel sanctimonia; Græcorum in sapientia, et Romanorum in potentia : XI, 500 *a*.
EMITTERE Dei multiplex est, sc. Filii ex æternitate, Christi in tempore, et gratiæ per infusionem : IX, 210 *b*.
EMMANUEL interpretatur nobiscum Deus : IX, 275 *b*.
EMMAUS interpretatur mater festinans : XI, 226 *b*.
EMOLLIRE. 1. Quomodo Deus emolliat cor humanum : IX, 224 *b*.
2. Quomodo emolliantur sermones : IX, 225 *a*.
EMPLASTRUM tria facit, et similiter verbum Dei : IX, 315 *a*.
EMPTIO. 1. — est actus exterior consequens ad actum exteriorem : VI, 261 *ab*.

Digitized by Google

2. In emptione animarum nostrarum facta a Christo, charius fuit pretium quam objectum emptionis, sed ab emente non omnino alienatum est : v, 39 *b*-40 *a*.
3. Emptiones et venditiones difficile fiunt absque peccato : xiii, 99 *b*. *Vid.* Contractus.
EMPYREUM. 1. — vocatur in sancta Scriptura cœlum : ii, 291 *a*.
2. — an sit : ii, 291 *b*-293 *b*.
3. — quandonam creatum fuerit a principio, et cujus naturæ : *ibid.*, *et* vii, 383 *a*.
4. An in hæc inferiora influat : ii, 293 *b*-296 *a*.
Vid. Angelus, n. 30, Cœlum, n. 3, 23.
ENCŒNIA, qualis festivitas fuerit apud Judæos : xi, 401 *b*.
ENERGIA dicitur quasi interior labor : ii, 457 *b*.
ENERGUMENUS. 1. — quid sit : ii, 457 *b*.
2. In energumenis qualiter diabolus loquatur : iii, 91 *ab*.
3. In iisdem vis motiva qualiter exerceatur a diabolo : *ibid.*
ENOCH interpretatur dedicatio : x, 301 *b*. *Vid.* Elias, n. 3, 5.
ENS. 1. — aliud est in anima, aliud extra animam; aliud rationis, aliud reale : ix, 50 *b*.
2. — aliud est in se, aliud in alio : i, 530 *a*.
3. — aliud per essentiam et non ab alio, aliud per participationem et ab alio : i, 150 *a*.
4. — aliud quod est, sive substantia; aliud quo est, sive forma; aliud qui est, sive hypostasis : i, 340 *b*-341 *a*.
5. — aliud per se, aliud per accidens : iii, 502 *b*. *Vid.* Accidens, n. 47-49.
6. — aliud universale, aliud particulare : ix, 51 *a*.
7. — aliud in potentia, aliud in actu : *ibid.* *inferius*, *et* xii, 11 *ab*.
8. — aliud simplex, aliud compositum : ix, 51 *b*; xii, 11 *b*.
9. — aliud causans seu causa, aliud causatum : ix, 51 *b*-52 *a*.
10. — aliud dimiuutum, aliud completum; aliud perfectum, aliud imperfectum : xii, 11 *a*.
11. — aliud simpliciter, aliud secundum quid : xii, 11 *b*.
12. — aliud in parte, aliud totaliter; aliud permixtum non enti, aliud purum : *ibid.*
13. — aliud transiens, aliud manens : *ibid.*
14. — aliud creatum, aliud increatum : xii, 233 *a*.
15. — modo dicitur substantive, modo adjective : i, 384 *a*.
16. —, et non ens, quare dicantur summe distantia : iii, 149 *b*-150 *a*. Distant in infinitum, non quia sint contradictoria, sed quia nihil habent commune : *ibid.* *et* i, 128 *b*.
17. — unum tantum ab æterno fuisse, quomodo intelligatur : ii, 81 *a*.
18. — in potentia medium est inter ens et non ens : ii, 526 *a*, 527 *b*.
19. Entis conditiones, seu proprietates, sunt unum, verum et bonum; quæ necessario debent cognosci, ut cognoscatur ens : i, 536 *b*; vii, 254 *a*; ix, 51 *b*. *Vid.* Bonum, n. 12.
20. Entis cognitio necessaria est ad cognoscendam definitionem cujuslibet specialis substantiæ : xii, 11 *a*.
21. — sufficienter non dividitur in idem et diversum, datur enim medium : i, 91 *b*.
22. In entibus est status, id est in principio a quo omnia alia entia : ii, 79 *b*.
23. — quando suscipiat magis et minus respectu Creatoris et creaturæ, et quando non : i, 143 *ab*.
24. — non est univocum Deo et creaturis : i, 166 *a*. Intellige tamen de perfecta univocatione secundum unius naturæ participationem realem : i, 137 *b*, 411 *a*-412 *b*; ii, 630 *b*; iv, 37 *a*. *Vid.* Univocatio.
25. — est simplex, ita tamen quod componibile est aliis : i, 162 *a*.
26. — si tenetur substantive, non trahit numerum aliunde; bene autem, si tenetur adjective : i, 384 *a*.
27. Quædam sunt entia, quædam entium : iii, 438 *b*.
28. Ens per se, et ens per accidens, dicuntur per ordinem ad subjectum : iii, 502 *b*.
29. — rationis, quando importat aliquam compositionem, potest se tenere ex parte intellectus, non rei, circa quam est ens rationis : i, 438 *b*-439 *a*.
30. In ente rationis quomodo non sit falsitas : ii, 204 *b*; iv, 525 *b*.
31. Entis primæ proprietates denominant seipsas, v. g., « Unitas est una, » quia respiciunt non suppositum, sed formam, et in iis est status; non sic relationes : i, 536 *b*.
32. — et bonum quomodo convertantur : ii, 259 *ab*, 412 *b*; v, 32 *b*. *Vid.* Bonum, n. 13, 14.
33. — et verum quomodo convertantur : iii, 504 *a*.
34. — rationis quomodo sit a Deo : iii, 497 *b*-498 *a*, 503 *b*-506 *b*.
35. Nullum ens est suum esse præter summe simplex : ii, 431 *a*.
36. — dictum de homine, præsens tempus significat; de Deo dictum, æternitatem : ii, 252 *a*.
37. Entis proprietates tres generales non contrahunt illud secundum supposita, sed secundum rationem : vii, 254 *a*.

Digitized by Google

38. — est unum per indivisionem sui in se, est verum per indivisionem sui a propria specie, est bonum per indivisionem sui a propria operatione ; primum respicit numerabilitatem, secundum cognoscibilitatem, tertium communicabilitatem : *ibid.*, *et* 234 *b*.
39. Entis proprietates habent ordinem secundum rationem intelligendi ; verum præsupponit unum, et unum bonum : VII, 254 *a*.
40. — increatum est omnium rerum causa efficiens, formalis, exemplaris, et finalis : XII, 233 *a*. (Ibi videtur aliquid redundans ; nam causa formalis, de Deo intellecta, nihil aliud est quam causa exemplaris.)
41. — aliud est incorporeum, aliud corporum : XII, 235 *a*.
42.— habet duplex esse, sc. in se, et in causa, seu in proprio genere, et in exemplari : II, 80 *b*-81 *a*.
Vid. CHIMÆRA, n. 2, COMPOSITIO, n. 1, DIVISIO, n. 6.

ENTHYMEMA, species argumentationis : IV, 497 *a*.
Vid. ARGUMENTUM, n. 4, CONSEQUENS, n. 1-4, RATIOCINATIO.

ENUNTIABILIA, quæ semel Deus cognoscit, num semper cognoscat : II, 123 *b*-125 *b*.

ENUNTIATIO. 1. — quid sit : III, 504 *b*. *Vid.* PROPOSITIO.
2. — duplicem veritatem continet, sc. essentialem, et accidentalem : *ibid.* *Vid.* FALSITAS.
3. — quælibet est composita : I, 369 *b*.
4. — falsa in quo sensu possit esse a Deo : III, 503 *b*-506 *b*.
5. — cum sit aliquid complexum, quomodo cognoscatur a Deo : II, 122 *ab*.
6. — de præterito, de præsenti et de futuro quomodo contineat triplicem, et simul unicam veritatem ; et quomodo Deus eam cognoscat, quæ modo est vera, et postea falsa : II, 123 *a*-125 *b*.

EPHEMERA ; *vid.* FEBRIS.

EPHIALTES. 1. — quid sit : VII, 394 *b*.
2. — est phantasma obveniens vix dormienti, qui sibi vigilare videtur, et videre formas irruentes in se : *ibid.*

EPHOD interpretatur vestis, eratque vestimentum sacerdotum, vel primogenitorum ; vel etiam significat tabernaculum : IX, 222 *a*.

EPHRAIM, vel EPHREM interpretatur fructificatio : IX, 229 *b*, 472 *b*, XI, 418 *b*.

EPICYCLI, et excentrici quinam sint in cœlestibus corporibus : II, 590 *a*.

EPIGNOME est figura qua eadem sententia diversis verbis explicatur : IX, 242 *b*, 244 *b*.

EPIGRAMMOS est, quando diversæ sententiæ iisdem verbis explicantur : IX, 242 *b*.

EPILEPSIS. 1. Epilepsi comparantur gula et ebrietas : XIII, 202 *a*.
2. — quam grave malum : XIII, 554 *a*.

EPIPHANIA. 1. In Epiphania Domini celebrantur tres apparitiones Christi : IX, 314 *b* ; XII, 252 *a*. In hac die Christus adoratus a Magis, et alia mysteria quæ sint : XII, 70 *ab*, 522 *a*. 523 *b* ; XIII, 69 *b*-76 *a* ; XIV, 145 *a*, 149 *a*.
2. In hac die Christus tria magna miracula operatus est : IX, 314 *a* ; XIII, 90 *b*.
3. Epiphaniæ officium non admittit invitatorium in principio, sed tantum in medio, vel sexto loco, quare : IX, 270 *b*-271 *a*.
4. In die Epiphaniæ ostensa fuit Christi nati dignitas, potestas, nobilitas et liberalitas : XIII, 73 *a*.
5. Epiphaniæ mirabilia et mysteria expenduntur : XII, 70 *ab*, 522 *b*-523 *b* ; XIII, 69 *b*-76 *a* ; XIV, 145 *a*-149 *a*. Ecclesiæ desponsatio in hac die celebratur : XII, 522 *a*.
6. Epiphaniæ dies quare non tam solemniter celebretur quam dies Paschæ et Pentecostes, præsertim quantum ad baptismum catechumenorum : V, 387 *b*.

EPIPHANIA dicitur suprema pars hierarchiæ angelicæ ; hyperphania, media, et hypophania infima : VII, 389 *a*.

EPISCOPALIS. 1. — dignitas dicit ordinem in eminentia, quæ episcopo tum confertur, cum ipse consecratur : V, 406 *a* ; VI, 183 *a*.
2. — character non differt a sacerdotali, sed ampliatur idem per novam relationem : VI, 45 *a*.
3. — potestas quadruplex est : VI, 194 *b*.
4. — status quomodo sit perfectior religioso statu : XIV, 429 *ab*. *Vid.* PERFECTIO.

EPISCOPATUS. 1. — non est ordo, sed dignitas, seu eminentia ordinis super sacerdotium, unde non imprimit novum characterem : V, 406 *a* ; VI, 142 *b*, 179 *a*-181 *b* ; VII, 427 *ab*.
2. — respondet ordini cherubim : IX, 142 *a*.
3. An Papa possit cogere ad acceptandum episcopatum : VI, 254 *b*-255 *b*.
Vid. APOSTOLUS, n. 24.

EPISCOPUS. 1. — interpretatur speculator supremus : VI, 181 *a*. Unde quando ordinatur, ampliatur ejus clavis spiritualis : 28 *ab*, 45 *a*.
2. — solus potest conferre sacramentum ordinis, et confirmationis : V, 404 *b*-406 *a* ; VI, 190 *b*-193 *a*.
3. Episcopi soli possunt consecrare ecclesias et abbates, quare : V, 405 *b* ; et virginibus velum et annulum imponere : VI, 73 *b*.
4. Episcopi sunt prælati principales, eorumque officium exponitur : V, 405 *ab*.
5. Episcopi qualem ordinem servare debeant in collatione beneficiorum : IV, 663 *ab*.
6. — quare ungatur in capite : VI, 175 *b*, 181 *ab*.

Digitized by Google

7. Item, quare dentur episcopo baculus, annulus, mitra, etc. : VI, 181 *a*. *Vid.* ANNULUS, n. 2, BACULUS, n. 1-4, MITRA.
8. — solus est sponsus Ecclesiæ, ad eumque spectat filios generare : VI, 192 *a*.
9. — potest alios episcopos facere, archiepiscopos ipsumque Papam ordinare, et hac ratione esse major, non tamen quoad jurisdictionem : 193 *a*. An episcopus simoniacus ordines sacros valide conferat : 195 *a*-196 *b*.
10. — hæreticus vere consecrat, et sacramenta conficit, præter sacramentum pœnitentiæ : 194 *a*.
11. Episcoporum potestas pendet a Papa quoad licitam executionem, non vero quoad rem et absolute, in quantum consequitur characterem : 194 *b*.
12. — esse non potest mulier, nec quisquam ratione carens : 198 *b*-202 *b*.
13. — qualem auctoritatem habeat in concessione indulgentiarum : VI, 79 *a*-80 *b*; VIII, 232 *a*. Num in aliena diœcesi possint illas concedere : VI, 80 *ab*. *Vid.* INDULGENTIA.
14. Episcopi conditiones quales : IX, 193 *a*; X, 362 *b*, 363 *a*.
15. Episcoporum sandalia quare superius sint aperta, inferius clausa : IX, 229 *b*, 230 *b*.
16. Episcoporum officium, obligatio, exercitia, et alia ipsos concernentia expenduntur : VII, 31 *a*-32 *a*.
17. Episcopi quomodo Dominationibus conformentur : VII, 457 *b*-458 *b*; IX, 142 *a*.
18. — quare salutet populum in Missa : XII, 259 *b*.
19. Quare nunc plures episcopi in Ecclesia, quam fuerint sacerdotes sub veteri lege : VI, 50 *b*; IX, 141 *ab*.
Vid. BENEDICERE, n. 3, CLAVIS, n. 20, CLERICUS.

EPISTOLA in missa quid significet : XII, 260 *a*. Etymologia nominis : *ibid.*
Vid. CONSCIENTIA, n. 41.

EPISTOLA de regimine animæ ad Blancham Hispaniæ reginam, opus authenticum : XII, XII-XV, 180 *a*-182 *b*.

EPISTOLA continens viginti quinque memorialia, opus authenticum : XII, XVIII-XX, 202 *a*-208 *b*.

EPISTOLA de remediis defectuum Religiosi ad fratrem Robertum, opus authenticum : XII, XXXVIII-XXXIX, 498 *a*-500 *b*.

EPISTOLA de sandaliis Apostolorum, opus authenticum : XIV, XXVII, 622 *a*-626 *b*.

EPISTOLA de tribus quæstionibus ad magistram innominatum, opus authenticum : XIV, XXVII-XXVIII, 627 *a*-632 *b*.

EPISTOLA ad Ministros Provinciales et Custodes de reformandis Fratribus sui Ordinis, opus authenticum : XIV, XXVIII, 633 *a*-635 *b*.

EPISTOLA ad quemdam Provincialem Ministrum, opus authenticum : XIV, XXVIII, 636 *a*-637 *b*.

EPISTOLA ad Abbatem B. Mariæ Blesensis, opus authenticum : XIV, XXVIII, 638 *ab*.

EPISTOLA ad Fratrem Laurentium, opus authenticum : XIV, XXVIII, 639 *a*-640 *b*.

EPULARUM abstinentia commendatur : XIII, 100 *a*.

EPULO; *vid.* DIVES, n. 4.

EQUES est Christus, cujus caro, seu Ecclesia, est equus : XIII, 223 *b*, 298 *a*.

EQUUS. 1. Equi natura justo homini mystice adaptatur : XIII, 190 *b*.
2. Cæremonia Papæ et cardinalium equitantium equis tectis, et quare Papa equitet equo albo : IX, 207 *b*.
3. Homo quisque vel est equus Dei, vel diaboli : XIII, 298 *ab*.
Vid. EQUES, DIABOLUS, n. 267.

EREMITÆ antiqui, licet non promitterent obedientiam, erant tamen religiosi, voventes castitatem : IV, 225 *a*.

ERRARE. 1. — tripliciter possunt homines, sc. vel malam viam eligendo, vel in via errando, vel a via divertendo : VIII, 248 *a*.
2. — est verum putare quod est falsum, vel e converso : III, 144 *b*; XII, 236 *b*.

ERRONEA conscientia; *vid.* CONSCIENTIA, n. 4, 6, 10, 46.

ERROR. 1. — quid sit, quotuplex, et quando sit peccatum : III, 144 *b*; VII, 354 *ab*, 528 *a*; XII, 91 *b*.
2. — pertinet ad peccatum cogitationis : VII, 354 *a*.
3. — circa scibilia et opinabilia quomodo possit contingere : III, 144 *b*.
4. — qualis fuisset in statu innocentiæ : *ibid.*
5. — Adæ et Evæ qualis fuerit : 146 *a*.
6. — in adoratione Christi qualis in peccatum imputetur : VI, 212 *b*, 258 *ab*.
7. Item in sequela alicujus sancti doctoris : *ib.*
8. — et ejus odium propria sunt hominis viatoris : IX, 528 *a*.
9. Errores circa mundi antiquitatem et productionem unde ortum habuerint : VII, 383 *b*; IX, 43 *b*, 66 *a*.
10. — parvus in principio fit maximus in fine : XIV, 28 *b*.
11. — an sit initium omnis peccati : VII, 360 *a*.
12. — eorum, qui dixerunt omnia esse unum, qualis : IX, 51 *b*.
13. Errores circa fidem, unde oriantur : VII, 528 *a*; XII, 236 *b*-237 *a*.
14. — juris, et facti, quid sit, et quando peccaminosus : VI, 258 *a*.

Digitized by Google

15. — seducens vino comparatur : XI, 538 *b*-539 *a*.
16. — fortunæ et conditionis in matrimonii materia quotuplex, et qualis impediat, vel dirimat matrimonium : VI, 212 *b*, 258 *b*, 260 *a*-261 *b*: 326 *b*, 351 *b*-352 *b*.
17. De impedimento erroris circa matrimonium agitur : IV, 211 *a*; VI, 231 *b*, 258 *b*, 260 *a*-261 *b*.
Vid. CONDITIO, CONSCIENTIA, n. 4, 6, 10, 46, DECEPTIO, n. 1-6, FIDES.
ERUBESCENTIA. 1. — quando sit cum actu peccaminoso : VI, 276 *b*, 278 *a*. *Vid.* CONFUSIO, n. 1-2.
2. — in confessione; *vid.* CONFESSIO, n. 26.
ERUDITIO filiorum commendatur ex sancta Scriptura : VIII, 554 *b*-555 *a*.
ESAU. — quomodo dicatur reprobus, reprobeturque, et unde ejus obduratio; Jacob vero unde prædestinatus : II, 109 *a*, 110 *b*, 117 *a*.
2. — non vere pœnituit : V, 580 *a*. *Vid.* LOQUI.
ESDRAS et Moyses quomodo ambo fuerint inventores litterarum Hebraicarum, sed diverso modo : IX, 298 *b*.
ESSE. 1. — est proprium nomen Dei, estque manifestissimum et perfectissimum; ex omni enim propositione, sive vera, sive falsa, sequitur esse Deum : IX, 79 *ab*, 81 *a*; X, 91 *b*-92 *a*; XII, 16 *b*-17 *a*.
2. Deus habet esse ex seipso, secundum seipsum et propter seipsum : IX, 19 *b*.
3. — prout importat tempus præteritum, præsens et futurum, quomodo competat Deo et creaturis : I, 144 *ab*, 173 *ab*.
4. — est tantum bonum, ut præponatur omni alii bono : VI, 603 *b*.
5. — Dei, et — creaturæ, quomodo possint inter se comparari : I, 143 *b*-144 *a*.
6. — alicujus potest aliquid novem modis, quos inquire : IX, 220 *b*.
7. — creaturarum est triplex, sc. in Verbo, in mundo, et in mente : II, 81 *a*; IX, 588 *b*, 613 *a*.
8. — de nihilo, non de aliquo, et de alio, et ab alio, quid importent : I, 108 *b*-109 *b*, 114 *a*, 347 *b*.
9. — ab alio tripliciter potest aliquid, mediate, vel immediate : I, 214 *ab*. — ab alio non facit compositionem : IX, 38 *a*.
10. — in divinis, et in creaturis, quomodo sumatur, et quot modis : 323 *b*, 331 *b*.
11. — in alio, quot modis : II, 23 *a*.
12. — in loco, et ubique, quomodo sumatur, et quot modis : II, 43 *ab*; V, 458 *b*-459 *a*; VIII, 73 *b*-74 *a*. *Vid.* LOCUS.
13. —, et ens quomodo differant : I, 161 *b*.
14. — duplex, sc. morale et naturale : IV, 462 *b*.
15. — præcedit operari : IV, 388 *b*-389 *a*.
16. —, seu ens, an suscipiat magis et minus : I, 143 *ab*.
17. — divinum an ita sit verum, ut non possit cogitari non esse : 148 *a*-149 *a*.
18. —, oriri, et ad alterum se habere, an sint idem in divinis : 424 *b*-425 *a*.
19 —, et duratio seu conservatio, quomodo sint ab eodem principio : III, 68 *a*, 495 *b*.
20. — durationis quomodo naturaliter desideretur ab omnibus : III, 496 *a*.
21. An magis eligendum esset semper esse in tormentis, quam omnino non esse : VI, 604 *b*.
22. —, et inesse in eo differunt, quod esse dicit actum entis absolutum, inesse vero in ordine ad rem alterius generis : V, 510 *a*.
23. In Deo quomodo differant esse et posse, essentia et potentia : I, 130 *a*-132 *b*.
24. Ab eodem est esse, et esse unum, sive esse distinctum : III, 40 *a*.
25. — est actus entis, et vivere viventis : III, 493 *b*.
26. Quædam sunt in quibus idem est esse, et factum esse; quædam in quibus differt esse, et factum esse; quædam in quibus idem est fieri, et factum esse : I, 181 *b*.
27. — nostrum divino esse comparatum, an quidquam sit : I, 143 *b*-144 *a*.
28. — in, multipliciter dicitur : I, 330 *b*, 331 *b*; II, 23 *a*.
29. — in Patre, quid : I, 331 *b*.
30. — ordinatum quod præsupponat esse, num semper verum : II, 20 *a*, 439 *a*.
ESSENDI. Eadem sunt principia essendi et cognoscendi : IX, 20 *a*.
ESSENTIA. 1. — et natura quomodo differant : I, 350 *a*, 497 *b*; IV, 129 *a*.
2. — et species quomodo differant : I, 497 *b*.
3. — est nomen abstractum, sicut deitas : I, 95 *a*, 106 *b*, 115 *b*, 380 *b*.
4. — est nomen respondens voci Græcæ οὐσία : I, 380 *a*.
5. —, et persona quomodo differant : I, 136 *a*, 472 *b*.
6. —, et persona idem sunt, sed non ad idem : 178 *b*.
7. — quare pro persona supponere nequeat : I, 456 *b*.
8. — quomodo in divinis possit usurpari : I, 381 *a*, 383 *b*.
9. — in quo differat a substantia, subsistentia et persona : 380 *ab*.
10. — quomodo prædicetur in divinis : I, 427 *b*.
11. — divina cum sit primum principium, perfectissimum simul et simplicissimum, importat in se quidquid perfectionis est,

Digitized by Google

excludens omnem imperfectionem : VII, 232 *b*-233 *a*. Ideo dicitur omnipotens, quia est prima, et quomodo : I, 435 *b*.
12. In essentia divina recognoscuntur quinque prædicamenta, sc. substantia, quantitas, relatio, qualitas et actio; quæ in comparatione ad subjectum, in quo sunt, transeunt in substantiam, relatione excepta, quæ sola transit in eam secundum respectum quem habet ad subjectum in quo, non ad quod : VII, 234 *a*, 251 *b*, 380 *b*; XI, 447 *b*.
13. De essentia divina non prædicantur ultima quinque prædicamenta, quæ spectant proprie ad corporalia, sc. passio, ubi, quando, situs et habitus; attribuuntur tamen ei transumptive et figurative : VII, 251 *b*.
14. — in divinis trium generum nominibus exprimitur : I, 110 *b*.
15. — divina quod generet, an dici possit : I, 109 *b*-112 *b*, 408 *a*.
16. An sit recte dictum, quod essentia generat essentiam : I, 95 *a*.
17. Quare concedatur quod essentia est Pater, non vero quod essentia generat : 433 *b*.
18. An sit admittendum quod essentia divina generatur : 114 *a*-115 *b*.
19. — an pro relativo poni possit : 105 *b*-106 *a*.
20. — an referatur in divinis : 421 *b*.
21. An dici possit quod essentia divina est Filii Pater : 112 *b*.
22. — divina an per generationem communicetur : I, 115 *b*-117 *b*.
23. Essentiæ et substantiæ nomen in divinis proprie non multiplicatur : 383 *a*-384 *a*.
24. — divina an et quales habeat proprietates : 142 *b*. Eo modo est distinguibilis, quo habet proprietates : 142 *b*.
25. — et veritas quomodo differant, et an sit hæc proprietas illius : 147 *b*.
26. — divina an infinita sit : II, 150 *a*-152 *b*.
27. — dicitur forma uniuscujusque rei completiva : I, 497 *b*.
28. — rei dicitur in ordine ad se; natura autem, in ordine ad operationem; species vero, in ordine ad nostram cognitionem : *ibid.*
29. Essentiæ quo sensu dici possint æternæ veritatis : IX, 20 *b*.
30. Essentiæ simplicitas facit esse in pluribus; personæ autem in uno solo : I, 178 *b*.

ESSENTIALE quadrupliciter dicitur : I, 83 *b*. *Vid.* ESSE, n. 23, MODUS, n. 2.

EST. 1. — quando est de secundo adjacente, dicitur absolute; quando de tertio, dicit habitudinem prædicati ad subjectum : I, 131 *b*; III, 438 *b*.
2. — quot modis possit sumi : II, 144 *b*-145 *a*.
3. — nota est identitatis : I, 548 *a*.
4. —, et fuit conveniunt Deo diversimode : I, 144 *ab*, 173 *ab*.
5. — verbum est expraticon : V, 427 *a*, 429 *a*.
6. — in forma consecrationis eucharisticæ qualem vim habeat : V, 428 *b*, 429 *a*, 487 *b*.
7. Ab eo quod res est, vel non est, propositionem dici veram, vel falsam, quomodo intelligendum : II, 204 *a*; III, 504 *b*.
8. Quomodo quo est et quod est, sublata differentia quæ est in creatis, cadat in Deum : I, 339 *a*, 340 *b*-341 *a*.
Vid. SUM.

ESTHER. 1. — quomodo interpretetur : XI, 537 *b*, XIII, 267 *a*; XIV, 267 *b*.
2. — et Assueri nuptiæ figuraverunt nuptias Christi et Ecclesiæ : *ibid.*
3. — est anima quam Aman, id est diabolus, persequitur : XIII, 278 *b*.
4. — figura fuit B. Virginis : XIV, 112 *b*, 186 *ab*, 240 *b*, 247 *b*, 267 *b*.

ESURIES. 1. — multiplex, sive bona, sive mala; et quare bona satiet atque delectet, mala minime : XI, 348 *b*-349 *a*.
2. — justitiæ quid sit, et quare inter beatitudines numeretur, potius quam aliarum virtutum cardinalium : VIII, 195 *a*.
3. Esurientes justitiam large præmiantur a Domino : X, 368 *ab*.
4. Esurit Christus nostram salutem : XI, 547 *a*.

ESUS ciborum spiritualium famem causat, et simul satiat; non sic corporalium : XI, 348 *b*-349 *a*.

ET. 1. — aliquando adhibetur copulative, aliquando expositive : IV, 117 *b*; IX, 178 *a*.
2. — quandoque importat conjunctionem ad præcedens positum, quandoque ad intellectum tantum : IX, 172 *b*.

ETHAN interpretatur robustus : IX, 263 *ab*.

ETHICA. 1. Ethicæ scientiæ origo, exercitia et virtutes expenduntur : IX, 8 *b*, 20 *a*, 58 *b*.
2. Christus est medium ethicæ christianæ, et quomodo : IX, 24 *ab*; XIII, 26 *a*.

ETHNICORUM errores. 1. — sunt tenebræ Ægypti : IX, 62 *ab*.
2. — de æternitate mundi, de unitate intellectus, et de iis quæ sequuntur mortem : *ibid.*

EUCHARIS lingua quænam sit : IX, 539 *b*.

EUCHARISTIA. 1. — interpretatur bona gratia, et quare sic dicatur : V, 415 *b*; X, 116 *b*; XII, 284 *b*.
2. — dicitur viaticum, quare : V, 416 *ab*; VII, 322 *a*. Est viaticum confortativum et conservativum : XI, 180 *ab*.
3. — dicitur hostia : VIII, 210 *b*.
4. Eucharistiæ sacramentum an decuerit apud veteres patres figurari : 416 *b*-417 *b*.
5. — quare non fuerit instituta nisi in lege

Digitized by Google

gratiæ, et ante passionem Christi : v, 416 *a*, 420 *b*-422 *b* ; vii, 322 *a*.
6. — quare instituta post cœnam, et quare nos sumamus illam jejuni : v, 426 *b*.
7. — non consecrata est quando Christus benedixit panem : v, 423 *b*.
8. — cur ponatur post baptismum et confirmationem : v, 415 *ab*.
9. Quare Christus per se ipse Eucharistiam instituerit : 416 *a*.
10. — est sacramentum novæ legi proprium : v, 421 *b* ; vi, 159 *b*.
11. Eucharistiæ institutio quam conveniens fuerit in ordine ad nos, ex triplici capite : v, 455 *b*-456 *a*, 497 *b*.
12. — quam convenienter instituta fuerit sub speciebus panis et vini : v, 493 *a*-494 *b* ; vii, 322 *b*. Quare in azymo : v, 500 *a*-501 *b*.
13. — ad quid instituta fuerit : v, 421 *ab* ; xiii, 196 *a*-197 *a*.
14. — integratur per quatuor, sc. materiam, formam, ordinem et intentionem : v, 497 *b*, 540 *a* ; vii, 421 *b*.
15. In instituenda Eucharistia Christus miscuit aquam cum vino : v, 497 *b*.
16. An Christus Eucharistiam prius confecerit, quam verba protulerit : v, 422 *b*-423 *b*.
17. — est realis præsentia corporis et sanguinis Christi sub speciebus panis et vini : vii, 239 *a*, 321 *a*.
18. — est sacrificium oblationis placativum, sacramentum communionis unitivum, et viaticum refectivum : v, 455 *b*-456 *a* ; vii, 322 *a* ; xi, 19 *a*, 180 *b*, 353 *b*.
19. De modo quo Christus est in Eucharistia, et quomodo sit simul in pluribus hostiis et locis : v, 472 *a*-475 *b*, 502 *a*-504 *b*, 507 *b*-508 *a*.
20. Eucharistiæ convivium quale : xi, 18 *b*-19 *a*. Ejus mirabilia narrantur : v, 475 *ab*, 502 *b*-503 *b* ; viii, 211 *ab* ; xi, 348 *a*, 554 *a*-556 *b* ; xiii, 197 *b*-199 *b*. Ejus dignitas quanta : viii, 210 *b*-211 *a* ; xi, 556 *a* ; xiii, 197 *b*-198 *b*.
21. — maxime exprimit divinam potestatem, charitatem, pietatem et bonitatem : xi, 348 *a*.
22. — est majus et nobilius sacramentum cæteris, quare et quomodo : v, 400 *b*, 455 *a*, 531 *a*. Est consummativum cæterorum : 455 *a*.
23. — est sacramentum maxime contentivum gratiæ : v, 415 *b*, 421 *a*.
24. — est cibus communis omnium fidelium, grandium tamen ; unde non datur parvulis : v, 415 *ab* ; vii, 322 *a*. Ideo non sub specie lactis instituta : v, 494 *b*.
25. — dicitur manna habens omnem saporem, quomodo : v, 418 *b*.
26. — tria continet, sc. species, corpus Christi verum, et mysticum : v, 432 *ab*.
27. — continet Christum, non tantum ut signum, sed ut signatum, et secundum veritatem realem ; et oppositum sentire est hæreticum : v, 445 *a et seq*.
28. In Eucharistia caro Christi non exponitur visibiliter, ne generet horrorem : v, 454 *a* ; xi, 556 *a* ; xii, 280 *a*.
29. Quomodo Christus existens localiter in cœlo, sit etiam in sacramento Eucharistiæ et in pluribus hostiis : v, 455 *b*-456 *a et seq*.
30. In Eucharistia Christus est veraciter definitive, sed non dimensive quoad locum, et totus in toto, et totus in qualibet parte : v, 458 *a*-463 *b*.
31. In Eucharistia quomodo reluceat Dei sapientia : v, 455 *b*-456 *a* ; et bonitas : xiii, 172 *b*-173 *a*.
32. — explicat Christi humilitatem et bonitatem : v, 456 *a*.
33. Eucharistica caro est carbo ignitus, expellens teporem, et excitans spem et charitatem : *ibid. inferius*.
34. — continet Christum etiam quoad quantatem, et oppositum est erroneum : v, 456 *b*-458 *a* ; vii, 322 *b*-323 *a*.
35. In Eucharistia fit duplex miraculum, sc. quod accidentia sint sine subjecto, et quod corpus clarissimum ibi sit præsens, et non videatur : v, 457 *b* ; vii, 323 *a*.
36. In Eucharistia sunt tantum ea miracula, quæ congruant tali sacramento : v, 482 *a*, 483 *a*.
37. In Eucharistia quales qualitates corporales insint corpori Christi : v, 458 *b*-459 *a*, 460 *ab*, 462 *ab*, 502 *b*-503 *b*. Ei competit propria quantitas, non vero ubiquitas aut immensitas : 457 *ab*, 459 *a*, *b*. Ei competit moveri, sed per accidens : 459 *b* ; in pluribus locis esse posse : 46 *b*.
38. Eucharistica transubstantiatio in ordine ad creationem se habet ut excedens et excessum : v, 466 *ab*.
39. Virtus conficiendi Eucharistiam est inferior virtute concipiendi Christum : v, 467 *b*-468 *a*.
40. Hæreticus sacerdos vere conficit Eucharistiam, sed absque fructu : v, 544 *ab*.
41. Eucharistica confectio fit in instanti : v, 469 *b*-470 *a*, 485 *a*-487 *a* ; vii, 422 *a*. Quomodo dicantur cœli tunc aperiri : 480 *a*.
42. Eucharistica confectio non consistit in hoc, quod fiat corpus, sed solum in eo quod sit in hostia id ipsum quod est in cœlo : v, 468 *a*.
43. Existentia Christi in Eucharistia exponitur : v, 472 *a*-475 *b*.
44. Christi existentia in Eucharistia non po-

Digitized by Google

test comprehendi intellectu viatoris, nec oculo comprehensoris : *ibid.* Potest apprehendi per fidem, et per conjecturas aliquas : 475 *a*.

45. An species eucharisticæ decipiant sensus nostros, vel saltem sint via decipiendi : v, 475 *b*.

46. Velatio corporis Christi in Eucharistia est in solatium sensuum, et in meritum fidei : v, 491 *a* ; xii, 280 *a*.

47. Eucharistica transubstantiatio, sive conversio enodatur : v, 479 *a*-488 *b* ; vii, 11 *ab*. Qualis mutatio fiat in Eucharistiæ conversione : viii, 211 *b*. Non est annihilatio panis, nec vini : v, 482 *a*-483 *b*. Est conversio in corpus et sanguinem, non in animam aut divinitatem : 483 *b*-484 *b*.

48. Quæ sunt de substantia sacramenti Eucharistiæ debent ibi remanere vel quoad substantiam, vel quoad accidentia : 497 *a*.

49. Corpus Christi in Eucharistia non frangitur, nec comeditur nisi spiritualiter : v, 521 *b*-523 *a*, *b*.

50. Quare additæ sint ab Ecclesia variæ cæremoniæ ad majorem solemnitatem hujus sacramenti : v, 508 *ab* ; vii, 422 *ab*.

51. — est panis cœlestis paratus Christo dapifero, cui Spiritus sanctus addit potum dulcissimum : ix, 257 *a*.

52. — est nubes lucida : x, 472 *a*.

53. — est panis coctus in igne dilectionis, in crucis passione : xiii, 239 *b*.

54. — continet et significat verum corpus Christi : vii, 321 *a*.

55. — est sacrificium et sacramentum communionis et refectionis : vii, 322 *a*. Ut sacrificium, est immolatio Christi ; ut sacramentum, est nostri refectio : *ibid.*

56. — est fructus generosus et virtuosus, procedens a ventre B. Virginis : xiv, 283 *b*.

57. — est cibus communis angelis et hominibus : xii, 283 *b*.

58. — est sacramentum adultorum, qui se possunt juvare auxilio fidei et motu liberi arbitrii : v, 418 *a*.

59. Eucharistiæ unitas est integralis, non simplex ; unde eucharistia vocatur modo in singulari sacramentum, modi in plurali sacramenta : v, 433 *a*-434 *b*.

60. Eucharistiæ unitas desumitur ex unitate causæ, effectus, et institutionis Christi : v, 433 *a*, 434 *a*, 452 *a*.

61. — est mysterium fidei, vinculum charitatis, vas gratiæ, elevans hominem ad statum supernaturalem : v, 548 *b*.

62. Quare ab Eucharistia conficienda repellantur præcipue hæretici, schismatici, simoniaci, et fornicarii notorii : *ibid.*

63. — continet totum Christum ratione sive conversionis, sive indivisionis : v, 484 *b*.

64. Eucharistica conversio est singularis, in qua totum in totum transit virtute supra naturam ; hinc falsæ sunt locutiones importantes identitatem panis ad corpus Christi : v, 487 *b*-488 *b*.

65. — quatenus sacrificium, est oblatio pura, placida et plenaria corporis Christi, qua exercetur devotio ad Deum : vii, 322 *a*.

66. — est memoriale passionis Christi ; ob idque omnia quæ fiunt circa eam, repræsentant Christi passionem : xii, 282 *b*.

67. In Eucharistia est Christus, ut infans involutus pannis, sc. accidentibus : xiii, 52 *b*.

68. An in Eucharistia distingui oporteat sacramentum, et rem sacramenti : v, 452 *b*-453 *a*.

69. An et quomodo in Eucharistia caro invisibilis signet carnem visibilem : 453 *ab*.

70. — quando adorari possit sub conditione : iv, 211 *b*-212 *a*, 426 *a*.

71. Eucharistiæ effectus sunt passionis Christi rememoratio : v, 416 *a* ; viii, 212 *a* ; xii, 177 *b* ; xiii, 280 *b* ; vivificatio interior : vii, 321 *b* ; viii, 212 *a*, 468 *b* ; xi, 354 *ab* (ubi decies inculcatur a Christo hic actus vivificandi), 554 *b* ; incorporatio mystica cum capite Christo : v, 415 *b* ; vii, 423 *a* ; viii, 212 *a*, 468 *b* ; xi, 355 *b* ; xii, 284 *a* ; spiritualis refectio : v, 415 *b*, 495 *b* ; viii, 212 *a*, 467 *b*, 471 *ab* ; xi, 353 *b*-354 *b*, 555 *a*-556 *a* ; xii, 283 *b* ; xiii, 50 *b*, 52 *b* ; devotionis augmentatio : v, 416 *a*, 529 *a*, 531 *b*-533 *a* ; vii, 314 *a*, 322 *a*, 423 *a* ; viii, 212 *a*, 469 *b*-470 *b* ; fomitis mitigatio : v, 494 *b* ; 314 *a* ; viii, 212 *a* ; collatio gratiæ : v, 415 *b* ; viii, 212 *a* ; virtutum roboratio : v, 531 *b*-533 *a* ; vii, 423 *a* ; viii, 212 *a*, *b* ; peccatorum remissio : v, 416 *a*, 529 *a*, 531 *b*-533 *a* ; vii, 11 *b*, 314 *b* ; viii, 212 *a*, *b* ; xii, 177 *b*, 284 *b* ; xiii, 52 *b* ; contra diabolum armatio : viii, 212 *a* ; spei elevatio : viii, 212 *b* ; amoris excitatio : viii, 212 *b*, 468 *b* ; xiii, 42 *a* ; fidei commendatio : viii, 212 *b* ; angelica convivatio : viii, 212 *b* ; intellectus illuminatio : viii, 212 *b*, 469 *b* ; xiii, 52 *b* ; spiritualis delectatio : v, 495 *b* ; viii, 212 *b* ; xiii, 385 *a* ; et regni cœlestis collatio : vii, 11 *b* ; viii, 212 *b*.

72. — mors est malis, vita bonis : xiii, 42 *a*, 308 *b*.

73. — exprimit et continet triplicem effectum sanguinis Christi in passione effusi, sc. testamenti innovationem, fidei manifestationem, et salutem multorum : v, 431 *ab*.

74. In Eucharistia qualia bona : xi, 19 *ab*.

75. Eucharistiæ effectus est unio manducantis cum Christo, quæ habet suos gradus secun-

Digitized by Google

dum majorem vel minorem dispositionem : v, 433 *a*, 437 *a*. Hæc unio interior et exterior egregie explicatur : v, 455 *b*-456 *a*.
76. — velando illuminat, et illuminando velat : v, 443 *b*. — inflammat charitatem, auget meritum fidei, et sublevat spem : v, 456 *a*.
77. — efficit gratiam non solum in eo sensu, quod, sicut cætera sacramenta, efficacem ordinationem divina pactione habet ad illam; sed insuper quia continet carnem Christi, quæ ad gratiam disponit : v, 456 *b*, 470 *a*.
78. — non est instituta ad sanandum corpus nisi per accidens, sed proprie animam : v, 491 *b*.
79. Efficacia sacramenti æque stat sub alterutra specie; quoad significantiam vero utramque exigit : v, 494 *b*-496 *b*.
80. Species eucharisticæ simul exprimunt corpus Christi verum sub ratione cibi convenientis : v, 493 *a*-494 *a*.
81. In Eucharistia caro Christi non significatur ut subjectum passionis, sed ut cibus reficiens : v, 290 *a*, 494 *b*.
82. Vinum et aqua in Eucharistia quid significent : v, 497 *b*.
83. — quare duplici signo confecta sit, baptismus vero unico : v, 496 *ab*.
84. — est cibus spiritualis; ubi ergo incipit cibare corpus, desinit esse sacramentum : v, 515 *ab*.
85. — est signum passionis quæ jam fuit, estque ibi veritas, sc. Christi qui passus est : v, 523 *a*.
86. — signum est rememorativum : v, 526 *b*; VII, 422 *ab*; signum propitiationis et dilectionis Christi : XIII, 196 *a*-197 *a*.
87. Eucharistiæ efficacia quomodo impediatur : v, 529 *b*, 530 *b*, 531 *a*.
88. — potest aliquando conferre primam gratiam : 531 *a*.
89. — quam dæmonibus formidabilis : XIII, 35 *a*.
90. — quam efficax ad diluenda peccata : XIII, 194 *a*.
91. — qualem unionem nobis cum Christo conferat : XIII, 197 *a*.
92. — cum conficitur, tunc angeli de cœlo adveniunt : 97 *b*.
93. Eucharistica caro non digeritur corporaliter, sicut cibus corporalis : v, 415 *a*; nec Christus comeditur, seu atteritur : XI, 355 *a*.
94. — quam sit utilis defunctis : XIII, 199 *b*-200 *a*.
95. — quare sola inter sacramenta prosit defunctis : VI, 508 *a*.
96. — figurata est in panibus ab Abacuc transmissis Danieli : XIII, 199 *b*.
97. Per Eucharistiam stat Ecclesia, roboratur fides, viget christiana religio : XII, 280 *a*.
98. In Eucharistia quomodo cum carne sit etiam sanguis, et anima, et deitas Christi : XII, 279 *a*.
99. — est mensa terribilis et venerabilis : XII, 176 *b*.
100. —, recedente fictione, non confert effectum suum sicut baptismus, quare : v, 338 *b*.
101. — est corroborativa charitatis, et signum unionis; confirmatio vero est corroborativa fidei, et signum confessionis fidelis : v, 400 *ab*.
102. — est signum, simul et veritas : v, 417 *a*.
103. — est carbo ignitus, expellens frigus et teporem, et inflammans charitatis devotionem : v, 456 *a*.
104. — non prodest nisi spiritualiter manducanti : 456 *ab*.
105. — est cibus omnibus communis, conveniens, efficax et sanans : v, 494 *a*; VII, 422 *b*.
106. — dum facit membra uniri Christo capiti, facit ea uniri invicem : VI, 217 *a*.
107. Eucharistica conversio non est mutatio localis, sed substantialis : v, 466 *b*.
108. In Eucharistia quomodo exerceatur devotio ad Deum, dilectio ad proximum, et delectatio ad seipsum : VII, 321 *b*-322 *a*.
109. Quid sit manducare indigne : v, 437 *ab*.
110. Sacerdos malus, et peccator, sumendo Eucharistiam, recipit sacramentum, sed non rem sacramenti : v, 444 *a*-445 *b*; VII, 422 *b*; XI, 353 *b*; XII, 280 *b*, 284 *a*; XIII, 289 *a*.
111. An conscius peccati mortalis manducet corpus Christi damnabiliter : v, 445 *b*-447 *a*; VII, 321 *b*, 323 *a*; XI, 437 *b*; XIII, 199 *a*.
112. An peccator, sumendo corpus Christi, semper mortaliter peccet : v, 447 *a*-448 *b*.
113. An peccet damnabiliter qui dat peccatori corpus Christi : v, 448 *b*-449 *b*; XIII, 162 *b*-163 *a*.
114. Utrum ad Eucharistiam haud temere sumendam requiratur certitudo de statu gratiæ : v, 473 *a*.
115. An sacramentum illud habeat efficaciam in quolibet homine justo : 528 *b*-530 *a*.
116. An habeat efficaciam in aliquo peccatore : 530 *a*-531 *b*.
117. In Eucharistia cibus non assimilatur manducanti, sed potius manducans assimilatur cibo : v, 440 *b*; XII, 284 *a*.
118. — sola est cibus reficiens et satians, vitam præbens : XI, 353 *b*.
119. Eucharistiæ materia est panis de frumento, et vinum de uva, quare : v, 493 *a*-499 *b*; VII, 322 *b*, 421 *b*; VIII, 209 *a*. Alia est necessaria, alia debita : VIII, 209 *a*.

Digitized by Google

120. De materia alterata, vel corrupta agitur, et quando impediat confectionem sacramenti, vel saltem adhibeatur cum peccato: v, 498 *b*-499 *b*; viii, 209 *b*.
121. De consecratione in pane azymo, et an Christus in azymo confecerit, et de controversia Græcorum et Latinorum circa hoc agitur : v, 500 *a*-501 *b*.
122. De commixtione aquæ cum vino agitur : v, 496 *b*-498 *a*.
123. Non potest adhiberi aqua rosacea absque peccato mortali, quare : v, 499 *b*.
124. — exigit eam quantitatem materiæ, quæ sit apta ad usum : v, 470 *b*-471 *b*.
125. Eucharistiæ materia quare non consecretur ab episcopo, sicut materia confirmationis et extremæ unctionis : vi, 138 *b*, 139 *ab*.
126. Verba essentialia formæ eucharisticæ quænam sint, et quænam accidentalia : v, 426 *b*-431 *b*; vii, 321 *b*; viii, 209 *ab*; xi, 179 *a*-180 *b*.— 127. Quare Ecclesia non utatur verbis Evangelistarum : v, 429 *b*-431 *b*; xi, 180 *b*.
128. Si quis mutaret verba ab Ecclesia ordinata, non mutando tamen sensum, an conficeret, problematicum est, sed affirmativa est probabilior : v, 426 *a*.
129. Forma consecrationis hostiæ explicatur : v, 427 *b*-429 *b*; xi, 179 *ab*. — 130. Item forma consecrationis pretiosi sanguinis : v, 429 *b*-431 *b*; xi, 180 *b*-181 *a*.
131. Quare dicatur calix sanguinis, et non sanguis : v, 430 *b*-431 *a*.
132. Formæ ejusdem quænam sint verba essentialia : v, 431 *ab*.
133. Non infunditur aliqua virtus, seu qualitas verbis formæ; sed dicuntur habere virtutem, id est, ordinationem infallibilem ad confectionem corporis et sanguinis Christi : v, 467 *b*-468 *a*, *b*-470 *a*, 546 *a*-547 *b*.
134. Forma consecrationis Eucharistiæ quare non exprimat actum consecrandi, sicut alia sacramenta : v, 305 *b*.
135. Eucharistiæ minister est solus sacerdos ordinatus : v, 543 *a*-547 *b*; etiamsi malus sit : v, 547 *b*-548 *a*; xiii, 598 *a*. Malus sacerdos, modo habeat intentionem rectam, vere conficit, quare : v, 544 *b*. Omnes sacerdotes in conficiendo sunt æqualis potestatis, non tamen quoad ordinem et executionem : 544 *b*-545 *a*. Eucharistia vere conficitur ab excommunicato, quare : 544 *b*. Quare solus sacerdos possit consecrare, quamvis quilibet baptizare valeat : v, 545 *b*-546 *a*.
136. Potestas consecrandi est una in ministro et in verbo : v, 546 *a*-547 *b*.
137. Ut consecratio valeat, minister necessario debet habere intentionem ordinatam ad finem sacramenti : v, 471 *ab*; viii, 209 *ab*.
138. De intentione necessaria sacerdoti agitur : v, 497 *b*, 540 *a*; vii, 422 *a*.
139. Eucharistiam fingens conficere, graviter peccat; item qui conficit, et non sumit, sed non tam graviter : v, 541 *ab*.
140. Eucharistiæ sumptio exigit exercitium fidei circa hoc sacramentum, munditiam cordis et corporis, et debitam intentionem : xi, 177 *a*, 508 *a*; xii, 281 *a*, 283 *ab*. Item sex requiruntur, sc. rationis discretio, mentis devotio, animi reverentia, amor et desiderium cordis, deprecatio, et totius hominis diligentia; unde examen conscientiæ, et passionis Christi meditatio præmittenda : xii, 288 *a*-289 *a*.
141. Eucharistiæ sumptio potest fieri sacramentaliter et spiritualiter; primo modo est communis bonorum et malorum, secundo autem propria bonorum : v, 438 *b*; vii, 422 *b*; xiii, 634 *b*.
142. Spiritualis manducatio Eucharistiæ duo importat, sc. masticationem, et devotionem; materialis vero, seu tantummodo sacramentalis, importat solam masticationem : v, 439 *a*-440 *b*.
143. Eucharistiæ sumptio sacramentalis quænam requirat : v, 440 *a*. Quam necessaria sit humilitas Eucharistiam suscipienti : xiii, 477 *b*-378 *a*, 479 *a*. — 144. Communio spiritualis quomodo fiat : *ibid. et* 529 *b*.
145. Eucharistiam Christus suscepit, non tamen rem sacramenti : v, 442 *b*-443 *b*.
146. — non debet sumi post cœnam, sed a jejuno, quare : v, 426 *b*.
147. Eucharistiæ manducatio potius tribuitur fidei quam charitati : v, 490 *b*-491 *a*, 495 *a*.
148. Eucharistiæ manducatio devota est exercitatio fidei, humilitatis, devotionis, reverentiæ ad Deum, et aliarum virtutum theologicarum : v, 440 *a*. Quam necessaria sit præsertim humilitas : xiii, 477 *b*-473 *a*, 479 *a*.
149. — quomodo dicatur rapi ab angelis, et perferri in cœlum : v, 478 *b*.
150. Eucharistiam percipiens alitur et nutritur corporaliter, sive accidentia convertantur in alitum, sive substantia revertens sub accidentibus cessante præsentia corporis Christi, utrumque enim est probabile : v, 513 *a*-516 *a*.
151. Eucharistiam sumens non frangit jejunium, sed purificationem sumens frangit : v, 515 *b*.
152. Sacerdos frequentat usum Eucharistiæ præcipue ob significationem, populus vero ob sanationem : v, 526 *a*.
153. Ad majorem reverentiam sacramenti ordinatum est, ut sumatur a jejuno, et tan-

Digitized by Google

tum semel, exceptis quibusdam casibus : v, 527 *b*-528 *a*.
154. Eucharistiæ effectus mirabiles : xiii, 52 *b*, 384 *b*-385 *a*.
155. — in quibusnam habeat efficaciam : v, 529 *a*.
156. — quomodo suscipienda : xiii, 436 *a*.
157. — est gloria Dei in nebula : xiv, 130 *a*.
158. — est sol velatus nube : vii, 641 *b*.
159. — est favus cum melle divinitatis et cera humanitatis : viii, 468 *b*.
160. — est panis coctus in clibano uteri virginalis igne Spiritus sancti, et ideo a B. Virgine petendus : vii, 641 *a*. *Vid. supra*, n. 53.
161. Eucharistiæ sumptio est necessaria necessitate præcepti, quomodo : v, 533 *a*-534 *b*, 535 *b*.
162. De frequenti communione, utrum sit bona, an mala : v, 534 *b*-535 *a* ; viii, 213 *b*-214 *b* ; x, 394 *a* ; xi, 355 *b* ; xii, 281 *b*-282 *a*, 440 *b*-441 *b* ; xiii, 260 *a*.
163. Eucharistiam quotidie sumebant fideles in primitiva Ecclesia : v, 534 *b*, 535 *b*.
164. Quare præceptum de sumenda Eucharistia ad tempus Paschæ, sc. versus finem Quadragesimæ, sit reductum : v, 535 *b*.
165. Eucharistiæ unica sumptio digne facta plus confert ad salutem, quam plures cum tepore, *ibid.*
166. Eucharistiæ sumptio sacramentalis cum debita præparatione est magis proficua, quam sola spiritualis : v, 536 *a*.
167. Eucharistiæ sumptionem quænam immunditia impediat : v, 536 *a*-538 *b*.
168. Existens sacerdos in peccato mortali, et non habens copiam confessarii, quandonam possit conficere, et quando teneatur abstinere : v, 540 *b*-541 *a*.
169. — si comedatur a mure, quomodo desinat esse sacramentum : v, 549 *b*-550 *a*.
170. — tamdiu durat, quamdiu species permanent, licet etiam sit probabile, quod cessat, cum jam sacramentum habuerit effectum suum : v, 551 *a*-552 *b*.
171. Eucharistiam evomens, vere evomit sacramentum, quamdiu durat ; quænam vero pœna evomenti imposita sit : 552 *b*-553 *b*.
172. Eucharistiæ manducatio non est sacramentum, sed usus sacramenti : vi, 139 *b*, 227 *b*.
173. Ad Eucharistiam qualis præparatio facienda : vii, 568 *b*-569 *a* ; ix, 562 *b* ; xii, 176 *b*-179 *b*, 279 *a*-285 *b* ; xiii, 236 *b*. Eucharistiam sumpturus debet præmittere confessionem, et quomodo : v, 627 *a*.
174. Triplex gradus præparationis debet servari, sc. cibum istum ab aliis discernere per fidem, hospitium præparare per sui probationem, et Christum in hospitium recipere cum honore et devotione : vii, 423 *a*.
175. Qui credit se debite præparatum, nec tamen secundum veritatem se præparavit sufficienter, Eucharistiam sumendo non peccat, sed neque recipit gratiam : v, 448 *a*.
176. — non datur jacentibus in lecto peccati, sed convalescentibus per bonam conscientiam : v, 494 *b*.
177. Eucharistiæ manducatio spiritualis consistit in cognitione et affectione circa Christi passionem : v, 495 *b*.
178. Eucharistiam recipiunt fideles sub una specie, quia illam recipiunt quoad efficaciam solum, non quoad significantiam : v, 496 *a*. *Vid. supra*, n. 152.
179. Eucharistiam dedit Christus Judæ, ne eum manifestaret, et ut formam daret sacerdotibus : v, 492 *b*.
180. Eucharistiæ indigna sumptio fit tripliciter : v, 437 *ab*.
181. Eucharistiæ sumptio fit mala non in se, sed ratione actus mali : v, 437 *b*.
182. Potest dari peccatori, de ipsius licentia, hostia non consecrata, ad vitandum infamiam : v, 449 *b*.
183. Eucharistiam indigne suscipiens pejor est diabolo : xiii, 153 *b* ; pejor cane : 162 *b*-163 *a* ; similis Judæ : xi, 182 *b*.
184. Eucharistiæ efficacia quomodo tollatur per omissionem præparationis : v, 529 *b*.
185. Eucharistiam cum charitate adire quomodo teneamur : v, 689 *b*, 690 *a*.
186. Quænam pollutio impediat Eucharistiæ sumptionem : 537 *b*.
187. Eucharistica species panis, si comparetur ad materiam ex qua, sc. ad grana frumenti, significat unionem corporis Christi mystici ; si ad effectum, qui est cibare, significat corpus Christi verum : v, 299 *b*, 432 *ab*, 493 *b*-494 *a* ; vii, 322 *b*, 422 *a*.
188. Eucharistiæ species spiritualiter nihil efficiunt, nisi ratione Christi sub illis contenti : v, 432 *b*.
189. In Eucharistia accidentia sunt sine subjecto, quomodo, et qua convenientia ; item quænam operationes eis competant : v, 235 *a*, 509 *a*-521 *b*.
190. Quomodo accidentia habeant vim operativam ad modum substantiæ : v, 513 *a*-521 *b*.
191. Quomodo substantia redeat cessante præsentia Christi, an per creationem, vel per generationem, vel per mutationem singularem : v, 517 *b*-518 *b*.
192. Utrum aqua apposita speciebus convertatur in vinum, an remaneat aqua, probabile utrumque, quomodo : v, 516 *a*-518 *b*.

Digitized by Google

193. Si infundatur post consecrationem aliquis liquor non corrumpens species, tunc ibi est substantia illa, et etiam accidentia panis sine substantia : v, 518 *a*.
194. De quantitate specierum in ordine ad locum agitur : 512 *ab*, 518 *ab*, 520 *b*.
195. De operationibus specierum, an sint super naturam, agitur : v, 518 *b*-521 *b*. Quomodo nutriant : v, 513 *a*-516 *a* ; VII, 323 *a*.
196. De fractione specierum agitur : v, 521 *b*-525 *b*.
197. Species sacramentales sunt quasi nubes candidæ : x, 116 *b*, 472 *a*; XIV, 130 *a*.
198. Eucharistica admixtio aquæ cum vino debet fieri a sacerdote, quare et quomodo : v, 491 *b*.
199. Species panis indicat carnem Christi passam, et species vini animam ejus traditam in passione : v, 496 *a*.
200. — est carbo ignitus : v, 532 *b*.
201. Quomodo nos fiamus res sacramenti : v, 437 *a*.
202. Eucharistiam peccator videndo tangendoque, an peccet : v, 446 *b*.
203. — præfigurata fuit in lege naturæ per sacrificium Melchisedech; in lege Moysis per agnum paschalem et manna, et in lege gratiæ quoad efficaciam in sanguine Christi : v, 416 *b*-420 *a* ; VI, 137 *a* ; XI, 179 *ab*.
204. — debuit præfigurari ratione tum difficultatis, tum dignitatis : v, 417 *a*; VIII, 210 *ab*.
205. De figuratione Eucharistiæ in ligno vitæ : III, 306 *ab*; XII, 73 *a*. In Abel et in Abraham : XII, 269 *b*.— 206. In manna : v, 418 *b* ; VIII, 210 *b*; x, 115 *b*, 116 *ab*; XIII, 198 *b*, 199 *b*, 308 *b*. *Vid. supra*, n. 90. — 207. In Melchisedech, in agno paschali, in variis sacrificiis veteris legis, in virga Jonathæ mellita, in vino, aqua et sanguine : VIII, 210 *ab*. — 208. In arca testamenti : IX, 237 *a*. — 209. In vitulo saginato : XI, 18 *b*-19 *a*. — 210. In sanguine lateris ipsius Christi : v, 419 *a*.
211. Eucharistiæ confectio significavit totam Christi incarnationem et passionem : XI, 179 *b*.
212. Eucharistiæ sacramentum potest dari aliquando de facto, antequam recipiatur baptismus : v, 413 *a*.
213. Eucharistiæ fractio ad quid facta a Christo : v, 423 *b*. *Vid.* HOSTIA.
214. — a Christo oblata bonis et malis demonstrat Dei misericordiam, simul et explicat indignationem ejus majorem, quando misericordia vertitur in iram : v, 415 *a*.
215. Eucharistica caro et sanguis in quo sensu dicantur signum et signatum, visibile et invisibile : v, 453 *ab*.
216. — est pallium modicum majestatis divinæ : v, 456 *a*.
217. Disputationes de Eucharistia sunt ab Ecclesia propositæ ad nutriendam fidem, et ad expellendos errores : v, 474 *a*. Quando possint fieri absque peccato, vel etiam cum merito : 477 *b*.
218. Eucharistiæ sacramentum quare peculiarius dicatur excedere capacitatem nostram, quam quilibet alius articulus fidei : v, 473 *b*.
219. Si quando monstratum est alicui corpus Christi in Eucharistia, non apparuit prout est, sed alio modo : v, 475 *a*.
220. Locutiones et propositiones per communicationem idiomatum inter panem et corpus Christi, quænam veræ, quænam falsæ : v, 477 *b*-478 *a*, 487 *a*-488 *b*.
221. Eucharistiæ cibus petitur in oratione Dominica : XII, 696 *ab*.
222. In Eucharistia Christus quotidie immolatur : XI, 19 *a*.
223. Eucharistiæ sacramento cur tot ad solemnitatem spectantia addiderit Ecclesia : v, 508 *ab*.
224. Eucharistiæ sacramentum cur reiterabile : v, 526 *b*-527 *a*.
225. — an deneganda ei qui nocte cum uxore coierit : v, 537 *b*.

Vid. CHRISTUS, n. 348, 349, CIBUS, n. 9-10, CONSECRATIO, n. 3-5, CORPUS, n. 107, FRUMENTUM, HAMUS, HOSTIA, JUDAS, MANNA, MARIA, MISSA, MIXTIO, OCULUS, PANIS.

EUGE quid sit, et quid significet : XI, 109 *a*.
EUNUCHUS quare sit nomen generis masculini : IX, 645 *b*.
EUPHRATES interpretatur frugifer, et significat dispensationem sacramentorum : I, 11 *ab*.
EUSEBIA idem est quod bonus cultus : IV, 217 *a*.
EUTRAPELIA quænam virtus : VII, 545 *a*.
EVA. 1. Evæ formatio exponitur : III, 26 *ab*, 27 *a*-34 *b*; VII, 267 *b* ; VIII, 121 *a*.
2. — quare formata ex costa Adæ : *ibid.*
3. — non fuit facta secundum rationes seminales : III, 30 *a*-34 *b*.
4. Evæ tentatio, casus et peccatum in ordine ad serpentem et ad virum expenditur : III, 91 *a*-127 *a* ; VII, 272 *a*-273 *b* ; VIII, 121 *b*-122 *a*.
5. — qualiter fuerit consanguinea Adæ, et quomodo consanguinitas non impedierit matrimonium inter hunc et illam : VI, 414 *ab*.
6. Evæ curiositas fuit origo ejus ruinæ : VIII, 360 *b*; IX, 116 *a*.
7. Evæ filii dicuntur superbi, gulosi, curiosi, etc.; et ut tales, recurramus ad Mariam matrem misericordiæ : XII, 701 *ab*.

Vid. ADAM per totum, sed præcipue, n. 32, 33, 39, 62, ECCLESIA, n. 10.

Digitized by Google

EVAGATIO, seu vagatio mentis. 1. — quid sit : VII, 364 *a*. — 2. Unde oriatur : VII, 353 *b*, 550 *a*, 557 *b*. — 3. Est filia acediæ : *ibid.*
4. — interior et exterior quam noxia : VII, 135 *ab*.
5. — exterior signum est evagationis animæ : IX, 124 *a*.
EVANGELISTÆ. 1. Evangelistarum ordo, et concordia circa mortem Christi : XI, 215 *b*, 216 *b*; in summa dictorum : 246 *b*-247 *b*; circa formam consecrationis : 180 *b*; in narratione aliquorum particularium : X, 336 *a*; XI, 136 *b*, 137 *ab*. *Vid.* CONCORDANTIA.
2. — cœlis comparantur : XIV, 35 *b*.
3. Eorum prærogativæ enarrantur : XIV, 31 *ab*, 34 *b*.
4. — verba et opera Christi narraverunt, non attendentes ad voces, sed ad intellectum : V, 430 *b*.
5. — boni, et mali quinam sint : X, 217 *a*.
EVANGELIUM. 1. — verbum est græcum significans bonum nuntium, quomodo : X, 311 *a*; XI, 244 *b*; XII, 260 *b*.
2. Evangelia dicuntur Matthæi, Marci, Lucæ et Joannis, non Christi, quare : V, 291 *b*; X, 212 *b*.
3. Evangelia sic disposita sunt, quod S. Matthæi Evangelium tractat præcipue de Christi humanitate, Marcus de regia potestate, Lucas de sacerdotio, Joannes de deitate : IX, 16 *a*; X, 217 *ab*.
4. Evangeliorum quatuor causæ exponuntur, sc. duæ extrinsecæ, et duæ intrinsecæ : X, 212 *b*, 214 *a*-216 *b*.
5. Evangelii S. Joannis quatuor causæ : XI, 243 *b*-244 *a*.
6. — multipliciter commendatur : IX, 178 *b*.
7. Evangelii prædicator, et auditor quales esse debeant : X, 213 *a*-214 *a*.
8. Evangeliorum et evangelistarum quadripartita divisio, et significatio quatuor animalium Ezechielis : X, 215 *a*-216 *b*; XI, 212 *a*.
9. Evangeliorum materia qualis : X, 213 *b*-214 *a*; XI, 243 *b*.
10. Evangelicæ doctrinæ, ac præcipue Evangelii S. Joannis, prærogativæ exponuntur : XI, 243 *a*, 244 *a*-249 *a*; XII, 261 *a*.
11. Evangelii qualis sit certitudo : XI, 248 *a*.
12. Evangeliorum methodus est narrativa et ratiocinativa : XI, 247 *b*.
13. Evangeliorum perfectio qualis : VII, 401 *a*.
14. Historia evangelica tota enarratur, et expenditur : XII, 510 *a*-630 *b*.
15. Evangelium totum tractat de Christo, ut est mediator, prædicator, reparator et triumphator : X, 215 *b*-216 *a*, 273 *ab*.
16. Evangelium prædicans, de Evangelio vivere debet : XI, 187 *b*.
17. — mystice est vinum bonum servatum usque adhuc : XI, 539 *b*.
18. — continet præcepta, mandata, testimonia et exempla : VII, 401 *a*.
19. Evangelii centuplum propositum a Christo expenditur : VII, 561 *b*-562 *a*. *Vid.* CENTUPLUM.
20. — in Missa quare audiatur stando et nudato capite, cur contra aquilonem legatur, et quare signo crucis quisque se muniat in principio : IX, 578 *a*; XII, 260 *b*-261 *a*.
21. Quid significet diaconus, quando legit Evangelium : IX, 570 *b*.
22. Evangelica lex est lex libertatis, et longe perfectior lege veteri : V, 232 *b*-240 *b*, 286 *b*, 335 *b*; VII, 401 *a*; XIII, 612 *b*.
23. Evangelica lex continet Christi statuta et facta, sed magis statuta : VI, 136 *b*.
24. Evangelica consilia sunt de paupertate, castitate, obedientia et humilitate servanda : VII, 401 *a*; XIV, 367 *b*.
25. Evangelii prædicationem debet sequi laus in ore, fides in corde, et fructus in opere : XII, 261 *b*.
26. Quare in dominica tertia quadragesimæ legatur evangelium *Erat Jesus ejiciens* : XIII, 527 *b*.
Vid. APOTHECA, n. 2, CURRUS, n. 3, PAUPERTAS, SANCTUS.
EVANGELIZARE est bona verba nuntiare : XIV, 34 *b*.
EVIDENTIA. 1. — scientifica est duplex, sc. in se, estque primorum principiorum, et in probando, estque conclusionis scientificæ : I, 149 *b*.
2. Evidentia scientiæ est aperta visio rei, differens a certitudine fidei : IV, 492 *b*, 531 *ab*.
EX præpositio. 1. — importat habitudinem causæ, vel principii, et ob id distinctionem inter extrema : I, 402 *a*; V, 487 *b*-488 *a*; XI, 250 *b*.
2. — etiam dicere potest identitatem et ordinem : II, 255 *b*.
3. — item dicit vel partem, vel consubstantialitatem : II, 421 *a*.
4. — potest dicere habitudinem principii motivi, et productivi, atque etiam exemplaris : V, 34 *ab*; XI, 250 *b*.
5. — ipso, per ipsum, et in ipso, an idem significent : II, 22 *a*.
6. — nihilo aliquid fieri tripliciter exponi potest : I, 109 *ab*; II, 243 *a*.
EXACTIO quando fiat, et quam grave peccatum sit : VII, 538 *a*. Est filia avaritiæ : *ibid.*
EXALTARI. 1. Exaltatus est Christus, quia se humiliavit : X, 609 *b*-610 *a*.
2. Quomodo Christus exaltatus sit in cruce : V, 396 *b*.

Digitized by Google

EXALTATIO. 1. — Christi alia fuit secundum rem, alia secundum nostram cognitionem, convenitque personæ Christi ratione naturæ : IV, 386 *a*.
2. Quatuor exaltationes Christi leguntur : IX, 236 *b*.
3. — multiplex, bona et mala, proponitur : IX, 204 *b*. Prout est actus superbiæ, est quadruplex : VII, 360 *ab*.
4. — Dei in nobis, et nostra in Deo qualis : IX, 547 *a*.
5. — sui est sui depressio, et e converso : X, 609 *b*-610 *b*; XI, 82 *b*.
6. — triplex pœnitentis exponitur, triplici humiliationi respondens : XIII, 392 *a*.
7. — sanctæ Crucis septuplex proponitur : XIII, 596 *b*-597 *a*.
EXAMEN. 1. — peccatorum reiterandum pluries in die illi, qui velit proficere in perfectionis via : VII, 178 *b*-179 *b*, 577 *b*; VIII, 442 *b*-443 *a*; XII, 94 *a*, 172 *ab*, 207 *b*, 211 *ab*, 455 *b*, 583 *b*.
2. De modo examinandi conscientiam ante confessionem : VII, 560 *ab*, 561 *b*.
Vid. CONFESSIO, n. 4, 8, CONSCIENTIA, n. 39.
3. De examine ante meditationem faciendo modus : XII, 23 *b*-24 *b*.
EXAMINARI. Homo quam districte in morte examinandus de custoditione thesauri gratiarum : XIII, 310 *ab*, 375 *a*, 382 *b*, 445 *a*, 475 *b*, 476 *ab*, 478 *a*.
EXCÆCATIO quomodo dicatur esse a Deo : XI, 430 *b*-431 *a*.
EXCELLENS. 1. — intelligibile quare non corrumpat intellectum, sicut sensibile sensum : I, 41 *b*.
2. In quonam excellenti consistat delectatio visus : XII, 7 *b*.
EXCELLENTIA, seu excessus objecti supra potentiam est duplex, sc. vel destruens, vel conservans; hoc secundo modo est objectum beatorum : I, 41 *b*; IV, 306 *ab*.
EXCEPTIVA dictio non excipit nisi contentum sub termino : I, 353 *b*.
EXCESSUS mentis quot modis fiat : IX, 296 *ab*; XII, 14 *a*, 20 *b*-21 *a*, 335 *ab*, 363 *a*.
Vid. CHRISTUS, n. 499, EXCELLENTIA.
EXCITATIO peccatoris quotuplici modo fiat a Deo : XI, 571 *a*.
EXCLAMATIO quid innuat : X, 93 *b*.
EXCLUSIVA dictio quid importet, et quomodo explicanda : I, 355 *a*.
EXCOMMUNICANDI potestas. 1. — recte data est Ecclesiæ prælatis, et quare : VI, 23 *b*-24 *a*.
2. — an sit in omni et solo habente clavem : VI, 26 *b*-28 *b*; VII, 325 *a*.
3. — et absolvendi qualiter differant : VI, 52 *b*.
EXCOMMUNICANDUS debet esse baptizatus, seu subditus Ecclesiæ : VI, 29 *b*.
EXCOMMUNICARE. 1. Multitudo aliqua potest excommunicare, non vero excommunicari, quare : VI, 28 *b*.
2. Nemo potest seipsum excommunicare : VI, 52 *b*. *Vid.* ECCLESIA, n. 31.
EXCOMMUNICARI. 1. In quibus casibus possit quis excommunicari : VI, 22 *b*-25 *a*, 33 *a*; VII, 369 *b*-370 *a*.
2. — an quis debeat pro damno, vel injuria illata Ecclesiæ : VI, 25 *a*-26 *b*.
EXCOMMUNICATIO. 1. — quid sit : II, 514 *b*; VI, 24 *a*; VII, 369 *a*, 527 *a*. A quali communione excludat : VI, 24 *a*.
2. — duplex est, sc. major vel minor, utraque aufert communionem sacramentorum, major autem etiam communionem fidelium : VI, 24 *a*, 30 *a*-32 *a*; VII, 369 *a*.
3. — dicit malum, damnum et pœnam; unde est sicut plaga quæ dolorem facit, et apostematis medicina : II, 514 *b*; VI, 24 *b*.
4. Quæ differentia sit inter excommunicationem, suspensionem et interdictum : VII, 368 *b*.
5. Excommunicationis et interdicti mala enumerantur : VI, 20 *ab*; VII, 369 *ab*, 527 *a*.
6. Excommunicationis pluries repetitæ in unum mala : VI, 28 *b*-30 *a*.
7. — injusta esse potest triplici ex capite; atque etiam tunc aliqualiter est timenda, et in foro exteriori observanda : VI, 21 *a*, 32 *b*-33 *a*; XIII, 393 *b*; sed magis timenda illi, qui excommunicat : XIV, 553 *a*. In quibusnam casibus pro nulla habenda sit : *ibid.* Debet tamen sustineri ad vitandum contemptum : VI, 32 *b*-33 *a*.
8. — alia est a jure, quæ principaliter est ad culpam præcavendam; alia ab homine seu judice, quæ principaliter est ad confringendam contumaciam : VI, 25 *b*-26 *a*; VII, 369 *a*.
9. — solemnis fit cum candelis accensis et extinctis, et solum per episcopum : VI, 28 *b*.
10. — potest ferri pluries in unum, et toties absolvi : VI, 28 *b*-30 *a*.
11. Excommunicationes latæ a jure aliæ sunt reservatæ Papæ, aliæ nulli : VI, 34 *ab*.
12. — minor potest per absolutionem tolli a quolibet confessario : VI, 33 *b*.
13. — lata a judice ab ipso tantum tolli potest, vel ab ipsius superiore : VI, 33 *a*.
14. — major est damnatorum, a qua nunquam absolventur : XIV, 132 *ab*.
15. Excommunicationis sententiam sibimet inferre quid sit : V, 675 *b*.
Vid. ECCLESIA, n. 57.
EXCOMMUNICATUS. 1. — traditur in potestatem Satanæ, quomodo : VI, 24 *b*-25 *a*; IX, 566 *b*-567 *a*.

Digitized by Google

2. Antiquitus in primæva Ecclesia excommunicati vexabantur etiam corporaliter ; nunc vero solum in anima : VI, 24 *b*-25 *a*.
3. — an possit absolvi invitus : VI, 32 *a*-33 *b*.
4. Communicatio cum excommunicatis in quibus casibus sit licita : VI, 31 *ab*.
5. Ecclesia privat excommunicatum suis suffragiis, non vero omnimode orationum suffragio : II, 514 *b*.
Vid. PAGANUS.

EXCREMENTA corporis humani sunt in duplici discrimine, sc. residuitatis et impuritatis : III, 79 *a*.

EXCUSATIO. 1. — quomodo facienda de operibus proximi : VII, 178 *ab*.
2. — vitanda, quando quis corrigitur : VII, 174 *b*-175 *a*.

EXECUTIO finalis sententiæ qualiter facienda sit : VIII, 333 *ab*.

EXEMPLANS et EXEMPLATUM differunt in Deo, quomodo : I, 124 *b*.

EXEMPLAR. 1. — est forma ad cujus imitationem aliquid fit : I, 500 *b* ; VIII, 80 *a*.
2. — est duplex, sc. interius in mente, et exterius seu directivum : IV, 247 *a* ; VI, 463 *b*.
3. — Ecclesiæ militantis Christus est : XIV, 420 *b*. Perfectæ virtutis exemplar et finis : 425 *a*.
4. —, idea et ratio in Deo sunt idem, sic tamen ut idea importet proprie causam efficientem, exemplar formalem (*intellige* exemplarem), et ratio finalem : VII, 255 *b* ; VIII, 80 *a*. Exemplar in divinis cujus proprium : I, 125 *b*.
5. — et imago sic differunt, quod exemplar dicit expressionem per modum activi, imago per modum passivi : I, 500 *b*.
6. — in divinis dicitur essentialiter, quia dicit rationem producentis : I, 501 *a*.
7. Ut res exemplar habeat in Deo quantum ad esse ipsius speciale, quid requiratur : III, 489 *b*.
8. Christus est exemplar nostræ prædestinationis directivum respectu nostri in credendis, in sperandis, et in operandis : IV, 247 *a*. Ejus passio exemplar omnium virtutum et operationum nostrarum : VII, 293 *a* ; XII, 633 *a*-661 *b*. Summum exemplar omnium virtutum invenitur in Christo : IX, 117 *a* ; XI, 580 *b*-581 *b* ; XII, 531 *a*-533 *b*.
9. — duplex, sc. vel in quo res cognoscitur, sicque est Filius Dei secundum divinam naturam ; vel in quo res inchoatur, et exemplificatur, sicque est resurrectio Christi : VI, 463 *b*.
Vid. CHRISTUS, n. 570, 793, FRANCISCUS.

EXEMPLUM. 1. — est duplex, sc. vel perfecte exprimens et consimiliter omnino, vel imperfecte et aliquo modo manuducens : I, 323 *b*-324 *a*.
2. — quare non dicatur clavis : V, 9 *b*-10 *a*.
3. — est species argumentationis syllogisticæ : IV, 495 *a*. *Vid.* RATIOCINATIO.
4. Exempli tum boni, tum mali vis : IV, 559 *a* ; VII, 25 *ab* ; XIII, 312 *b*-313 *a*, 338 *b* ; XIV, 5 *b*.
5. — est semen doctrinæ terminans ad oculos, sicut vox ad aures, et inspiratio ad cor : IX, 551 *b*.
6. — bonum quam Deo charum : X, 372 *b*. Facit opus magis gratum Deo : III, 560 *b*.
7. — bonum, quantum bonum : VII, 445 *b* ; XIII, 293 *a*, 295 *b* ; XIV, 5 *a*.
8. Exempla superiorum quam sint necessaria plebi : XIII, 241 *a*.
9. — bonum summe necessarium prædicatoribus : XIII, 261 *ab*. Item religiosis : VII, 446 *b* ; XII, 303 *ab*.
10. Exempla sanctorum Patrum proponuntur imitanda : X, 364 *a* ; XIII, 314 *a*.
11. Exempla omnium virtutum habentur in sacra Scriptura : VII, 242 *b* ; IX, 14 *a*.
12. — malum quam grave malum : VII, 447 *a* ; XIII, 316 *b*, 338 *b* ; XIV, 614 *ab*.
13. Exempli boni vis in trahendo ad cœlum : VII, 225 *ab* ; XIII, 317 *a*, 457 *a* ; XIV, 128 *b*, 615 *b*.
14. Exempla magis movent quam verba : VII, 246 *a*.
15. Exempla sunt vestimenta apostolica imposita super pullum asinæ : XI, 119 *a*.
16. Varia exempla proponuntur tam in bono, quam in malo : II, 103 *b* ; IV, 211 *b* ; VIII, 249 *b* ; XII, 220 *b*, 236 *a*, 248 *a* ; XIII, 314 *a*, 315 *b*, 407 *b*, 590 *a*, 593 *a*, 600 *b*, 601 *a*, 602 *a*, *b* ; XIV, 16 *a*, *b* ; 17 *a*, 23 *b*-24 *a*, *b*, 25 *b*, 28 *a*, *b*, 29 *a*, 30 *a*, *b*, 44 *ab*, 45 *a*, 48 *b*, 53 *b*, 54 *b*, 55 *b*, 66 *a*, 67 *a*, *b*, 77 *a*, 102 *a*, *b*, 103 *b*, 105 *b*, 114 *a*, 115 *a*, 116 *b*, 118 *b*, 123 *b*.
17. — seu similitudo de amore sponsi et sponsæ : I, 193 *b*.
18. — de prædestinatione : II, 103 *b*.
19. — de ordine universi : II, 167 *a*.
20. — taciturnitatis in B. Virgine : XII, 514 *a*.

EXEQUIÆ non cum pompa celebrandæ pro mortuis, licet consuetudo locorum observari possit : XI, 507 *a*.

EXERCERE. Homo debet se exercere ad pietatem, æquitatem et puritatem : IX, 338 *a*.

EXERCERI debemus specialiter ad tria, sc. ad puritatem per carnis mortificationem, ad æquitatem nos dijudicando, et ad pietatem proximum ædificando : IX, 338 *a*.

EXERCITATIO. 1. — suadetur in sanctis operibus religiosorum propriis per multas auctoritates sanctorum Patrum : VII, 175 *b*-176 *b*.

Digitized by Google

2. — impigre facienda, quantum vero noxia sit procrastinatio : XII, 182 *a*, 371 *b*.
3. — bona sensuum interiorum signum est gratiæ inhabitantis in anima; exteriorum vero, vitæ corporalis : VIII, 443 *a*.
EXERCITIA. 1. — quædam spiritualia ad vitam religiosam proponuntur : VIII, 393 *a*-482 *b*; XII, 169 *a*-179 *b*, 303 *a*.
2. In exercitiis ordo præcipue servandus : VIII, 33 *b*-34 *a*.
3. Exercitia vitæ activæ et contemplativæ enarrantur : XII, 573 *b*-576 *a*.
Vid. MARIA, ORATIO.
EXERCITUS. 1. — ordo est, ut tribunus super centuriones sit, centurio super quinquagenarios, quinquagenarius super decuriones, decurio super decem, qui sunt ab uno : VI, 49 *b*.
2.— Dei sunt angeli, per quos perdit malos : XIII, 312 *b*.
EXHORTATIONUM bonarum et prædicationum exempla ex sancta Scriptura citantur : VIII, 519 *b*-521 *a*.
EXISTENS. Omnis creatura per se et in se existens est hoc aliquid : II, 42 *b*.
EXISTENTIA. 1. — est novus modus essendi substantialis rei, quæ ab agente tribuitur formis : II, 420 *a*, 612 *a*; VI, 458 *a*.
2. — corporis Christi in Eucharistia capacitatem cujuscumque intellectus humani excedit : V, 472 *a*-475 *b*.
EXISTERE est esse extra suas causas, seu esse in mundo : II, 81 *a*.
EXISTIMARE se viliorem cæteris est perfectæ charitatis : XII, 668 *ab*, 673 *b*-674 *a*.
EXITUS. 1. — multiplex, bonus et malus : IX, 293 *a*.
2. — Christi qualis sit : X, 346 *a*.
EXORCISMUS. 1. — pertinens ad baptismum explicatur : V, 388 *ab*, 396 *a*-398 *b*; VII, 319 *a*, 320 *a*; VIII, 208 *a*.
2. Utrum catechismum præcedat, an potius e converso : V, 395 *b*, 397 *ab*.
3. — fit, ne baptizandum diabolus occidat, vel vexet : V, 397 *a*; VII, 320 *a*.
4. — an semper vim habeat expellendi dæmones : V, 396 *a*-397 *a*; VI, 332 *a*; VIII, 208 *a*.
EXORCISTATUS. 1. — materia est liber exorcismorum : VI, 175 *a*.
2. — respondet Principatibus : IX, 141 *a*.
EXORDIUM. 1. — quatuor partes exigit, sc. duas ex parte operis, et totidem ex parte docentis : I, 25 *ab*.
2. —, initium et principium quomodo differant : IX, 278 *a*.
EXPECTANTUR bona multipliciter a Deo : IX, 207 *a*, 531 *b*.
EXPECTATIO. Prius ubi est, an possit esse alterius expectatio quam posterioris : II, 284 *b*.
EXPELLERE Deum; *vid.* DEUS, n. 604, 638.
EXPELLI a Deo quid quandoque sit : IX, 300 *a*. *Vid.* HOMO.
EXPERIENTIA. 1. — quid sit : IV, 481 *ab*; VIII, 464 *a*; IX, 410 *a*.
2. — est principium scientiæ : IV, 530 *b*; IX, 43 *a*.
EXPERIMENTALIS notitia sensuum externorum, atque etiam internorum est : VIII, 465 *ab*. *Vid.* COGNITIO, n. 3.
EXPERIMENTUM fit ex multis memoriis et sensibus, et ex multis experimentis fit unum universale, quod est principium scientiæ : IV, 322 *b*-323 *a*; IX, 43 *a*.
EXPIRANDO clamare est miraculosum : XI, 216 *b*.
EXPONENDI Scripturam modus traditur : VII, 246 *b*-247 *b*.
EXPRESSIO alia interior, alia exterior : I, 500 *b*.
EXPROBRARE; *vid.* CONVICIUM.
EXSUFFLATIO quæ fit in baptizandum, quid significet : VIII, 207 *b*.
EXTASIS; *vid.* ECSTASIS.
EXTENSIO. 1. — quantitatis consequitur compositionem, seu materiam : II, 317 *b*, 431 *a*, 534 *ab*, 552 *b*. *Vid.* DIMENSIO, n. 1-3, IGNIS, QUANTITAS.
2. — est in ordine ad subjectum, vel ad objectum : IV, 325 *a*.
3. — formæ est duplex, sc. vel formæ quæ est subjectum quantitatis, sicque est corporea; vel secundum dependentiam in operari, sicque est sensitiva : I, 164 *a*, *b*. *Vid.* FORMA.
EXTERIORA; *vid.* ECCLESIA, n. 40.
EXTERMINARE; *vid.* MORS.
EXTERMINIUM quotupliciter dici possit : X, 11 *b*.
EXTINGUIBILITAS, et inextinguibilitas, an sint proprietates ignis, et quomodo per artem ignis fieri possit inextinguibilis : VI, 495 *a*.
EXTORSIONES sunt fructus rapinarum, et oriuntur ex avaritia : VII, 538 *a*.
EXTRA. 1. — potest dicere situm, atque etiam superexcellentiam : II, 54 *b*-55 *b*.
2. — dicit potentialem præsentiam ad locum : VIII, 73 *b*.
3. — transire est dupliciter : II, 96 *a*.
EXTRANEITAS, ut dicit distinctionem, est in divinis; sed proprie, non : I, 112 *a*.
EXTRANEUS; *vid.* DOMESTICUS.
EXTREMA. 1. — et medium an in eodem genere esse debeant : IV, 483 *b*, 484 *b*. In physicis participant naturam medii, non vero in moralibus : 484 *b*.
2. — solvi medio soluto, quomodo intelligendum : IV, 447 *a*.

Digitized by Google

3. Quomodo inter duo extrema sit una medietas : IV, 582 *a*.
4. Quando sit verum, quod si ponuntur extrema, ponendum est medium : IV, 65 *b*.
5. Quomodo sit verum, quod si duo extrema communicant in aliquo, illud in quo communicant manet idem in tota transmutatione : V, 482 *a*.
6. Unius habitudinis sunt duo extrema : VI, 410 *a*.

EXTREMA UNCTIO. 1. — est unum ex septem sacramentis a Christo institutis immediate, vel mediate : VI, 136 *a*-137 *b*; VII, 313 *b*, 314 *a*, 315 *b*, 325 *a*, 419 *b*, 425 *a*; VIII, 225 *a*.
2. — est sacramentum proprie dictum legis novæ, quomodo : VI, 137 *a*; VII, 315 *b*; VIII, 225 *a*.
3. — fuit instituta a Spiritu sancto per apostolos, et promulgata per sanctum Jacobum : VI, 137 *a*.
4. Quare confirmatio dicatur unctio major respectu extremæ unctionis : VI, 133 *a*; VII, 425 *b*.
5. — principaliter instituta est contra veniale, secundario ad allevationem corporalis infirmitatis, sed principalius ad vigorationem animæ : VI, 135 *b*; VII, 314 *b*, 325 *b*, 425 *ab*; VIII, 225 *b*.
6. Effectus extremæ unctionis enarrantur : *ibid.*, *et* V, 283 *b*, 289 *b*.
7. In extrema unctione signum, res, et res et signum quænam sint : VI, 135 *a*; VII, 425 *b*; VIII, 225 *b*.
8. — quare detur tantum periculose ægrotantibus : VI, 135 *ab*; VII, 326 *a*, 425 *a*; VIII, 225 *a*.
9. — non est sacramentum necessitatis; sed si omitteretur ex contemptu, peccaretur mortaliter : VI, 133 *b*, 139 *a*.
10. — quo ordine inter sacramenta collocari debeat : V, 283 *b*, 289 *b*; VI, 132 *b*; VII, 313 *b*, 419 *b*; VIII, 204 *b*.
11. Extremæ unctionis materia et forma quænam : VI, 138 *a*-141 *b*; VII, 326 *a*, 425 *a*; VIII, 225 *a*.
12. Potestas consecrandi materiam extremæ unctionis residet penes episcopos tantum : VI, 138 *a*-139 *b*; VII, 425 *a*.
13. Minister extremæ unctionis est solus sacerdos, quare : VI, 142 *ab*; VII, 326 *a*, 425 *a*.
14. Unctio qua apostoli sanabant infirmos ante Christi passionem, vel etiam postea alii quam sacerdotes, non erat hoc sacramentum : VI, 137 *b*, 143 *a*.
15. — quare non detur militi in bello, nec damnato ad mortem : VI, 144 *a*; VII, 425 *a*; VIII, 225 *a*.
16. In quibus membris debeat fieri unctio : VI, 144 *a*-146 *a*; VII, 325 *a*, 425 *b*. An membra etiam mutilata inungi debeant : VI, 145 *b*.
17. — quare et quando possit iterari : VI, 146 *a*-147 *b*; VII, 425 *b*.
18. — dari non potest nisi adultis ratione utentibus : VII, 326 *a*, 425 *a*.
19. — cur in oleo simplici consecrato sine balsamo fiat : VI, 139 *a*; VII, 326 *a*.
20. Extremæ unctionis et confirmationis septem differentiæ enarrantur : VII, 425 *b*.
21. — diaboli quænam sit : XIII, 322 *b*.

Vid. UNCTIO.

EXULTARE est cum magna alacritate gaudere : XI, 387 *b*.

EXULTATIO. 1. — multiplex proponitur bene operantibus : IX, 460 *b*-461 *a*.
2. — in adversis proximi, quid sit, estque filia invidiæ : VII, 362 *a*, *b*.

EXURGERE. 1. — dicitur multipliciter : IX, 201 *a*.
2. — Dei quid sit : IX, 173 *a*, 201 *a*.

EZECHIAS interpretatur auxilium Dei, significatque Christum : XIII, 52 *a*.

F

FABER. 1. Fabri materia, super quam versatur, quænam sit : XII, 243 *b*.
2. Fabri prunæ aspersæ aqua vel modica, virtute eorum interius refrænata, et ad sua principia reducta, fortius postea egrediuntur ad extra : XIV, 67 *b*.

Vid. CHRISTUS, n. 695, DIABOLUS, n. 277.

FABIANUS (*lege* Fabius) Maximus quomodo bonum commune privato vel domestico anteposuerit : XIII, 501 *b*, 525 *a*.

FABRICA. 1. Fabricæ spiritualis, et materialis, differentia : VI, 128 *b*.
2. Fabricæ spiritualis fundamentum est Christus, et per quasnam virtutes sustentetur : *ibid.* *Vid.* CHRISTUS, n. 661, FUNDAMENTUM.
3. — spiritualis tendit sursum, quare : *ibid.*
4. — vitæ christianæ, seu spiritualis, exigit cognitionem trium, sc. finis vel scopi, adjutorii, et viæ : VI, 129 *a*.

FABRICIUS quantum abhorruerit corporis voluptates : XIII, 568 *b*.

FABRILIS ars. 1. — est mechanica, et circa quænam versetur : VII, 499 *a*; XII, 243 *b*.
2. Quomodo descendat a Patre luminum : VII, 498 *a*.

FABULA. 1. — tum proprie, tum improprie, quid sit : IX, 306 *b*-307 *a*.
2. Fabula quædam Æsopi, qua retunditur vana gloria, proponitur : XIII, 547 *ab*.

FABULATIONUM judaicarum et hæreticarum com-

Digitized by Google

positio, propositio, suppositio, et oppositio, sc. cum lege Dei, expenduntur : IX, 427 *ab*.

FACERE. 1. — quis actus sit : II, 81 *ab*.
2. — et agere, in quo differant : II, 243 *a*.
3. — et generare, quomodo differant : IV, 92 *b*-93 *a*.
4. — aliquid esse in hoc, est dupliciter : I, 116 *b*-117 *a*.
5. — quod in se est, dupliciter sumitur : III, 296 *a* ; VII, 656 *b*.
6. — Dei dicitur vel creare, vel concreare, vel cooperari : III, 488 *b*. Dicere Dei facere est, et ipsius facere dicere : VII, 245 *b*. *Vid.* DICERE, n. 10.
7. — vel fieri proprie non accipitur in divinis, nisi respectu effectuum creatorum, quare : I, 471 *a* ; IV, 92 *b*-93 *a*, 172 *b*.
8. —, loqui et velle in Deo sunt unum et idem : X, 233 *ab*.
9. — est actus ut actus, qui non facit perfectionem, sed ei attestatur : II, 81 *ab*.
10. In quo sensu dici possit Deus non posse facere ut quod factum est factum non sit : II, 170 *b*-171 *b*.
11. Quænam sint quæ Deus facere potest, creatura facere non possit : III, 133 *a*-138 *a*.
12. Facienti aliquid, quo facto necessario aliud sequitur, quandonam effectus ille imputari debeat : III, 393 *a*.

FACIES. 1. — Dei quid sit : VIII, 55 *b* ; IX, 491 *a*.
2. — interior animæ est in ea portio superior rationis, quæ nata est videre Deum : IX, 646 *a*.
3. — exterior hominis notificat eum : IX, 491 *a* ; et temperamentum corporis ejus : XIII, 542 *b*.
4. Faciei elegantis exteriores effectus sunt notificare, gratificare et magnificare : IX, 491 *a*.

FACILITAS ; *vid.* DISPOSITIO, n. 1-6, 9-16, HABITUS.

FACTUM ESSE præsupponit fieri, et fieri ponit imperfectionem : IV, 172 *b*. Quandonam : 174 *a*.
Vid. FIAT.

FACTUS, participium illud quomodo importet antecessionem ex parte subjecti, et inceptionem ex parte prædicati, et transmutationem ex parte utriusque : IV, 173 *b*. *Vid.* CHRISTUS, n. 63.

FALCO. 1. — est avis regia, vivens de rapina : XIV, 62 *a*.
2. — clementia naturali ductus alit pullum aquilæ projectum ab aquila de nido : 64 *b*.
3. — videns, vel sentiens aquilam in aere, illa die abstinet se a præda ob timorem : 62 *a*.

FALLACIA. 1. — est per verba decipere proximum causa lucrandi, et distinguitur a fraude et proditione : VII, 237 *b*, 364 *b*.
2. — mundi detegitur : IX, 200 *a* ; XII, 108 *a*.
3. — mulierum notatur : VIII, 636 *ab*.
4. — diaboli circa viros spirituales versatur præcipue in inducendo eos ad præsumendum de se, et alios judicandum vitiosos : XII, 681 *b*.
5. — logica consistit in variatione suppositionis terminorum in propositionibus : I, 535 *a*.
6. — accidentis in quo consistat : I, 535 *a*. *Vid.* ACCIDENS, n. 47.
7. — consequentis in quo consistat : II, 84 *b*, 124 *a*, 255 *a* ; IV, 170 *b*, 468 *a*. *Vid.* CONSEQUENS, n. 3.
8. — figuræ dictionis in quo consistat : II, 124 *a*.
Vid. DIVITIÆ, n. 10.

FALLERE est idem ac falsum dicere, non est autem idem proprie ac decipere : V, 195 *a*.

FALSIFICARE quidpiam, an magis dignum, quam verificare : III, 505 *b*.

FALSITAS. 1. — est defectus adæquationis, seu veritatis in re, quæ nata est verificari : III, 504 *b* ; V, 183 *a*, 195 *a*. Est discordia intellectus ad rem cognitam : II, 71 *b*.
2. — et veritas num fundentur super idem : III, 505 *ab*.
3. — enuntiationis est circa veritatem accidentalem ipsius : III, 504 *b*. *Vid.* ENUNTIATIO, n. 4.
4. Deum non posse facere falsitatem, quomodo intelligendum : III, 504 *b*-505 *b*.
5. Falsitatem dicere, et fallere, qualiter differant : V, 183 *a*. *Vid.* MENDACIUM.
6. Falsitatem dicere, et mentiri, non sunt proprie idem : I, 440 *b* ; V, 183 *a* ; VI, 108 *b*.
7. — mendacis est sicut falsa moneta : VIII, 280 *b*.

FALSUM dicere aliquando licet etiam meritorie, quomodo : VI, 108 *b*.

FALSUS. 1. Falsa et mala non efficientem, sed deficientem causam habent : II, 261 *b*.
2. De falsa credulitate et suspicione testimonia ex sacra Scriptura afferuntur : VIII, 556 *ab*.
3. Falsa triplicia principaliter amputanda, sc. carnis concupiscentia, superbia, et perfidia sacris abutentium : IX, 370 *b*-371 *a*.
4. Falsum multiplex : IX, 227 *a*.

FAMA. 1. — bona est quædam bona existimatio, significaturque per balsamum : VI, 139 *a*.
2. Famam bonam quanti debeamus æstimare : VII, 164 *a*, 225 *b*-226 *b* ; XIII, 336 *b*.
3. — bona mulierum quanti æstimanda : VII, 226 *b*.
4. — mala quam abhorrenda : VII, 164 *a*.
5. Famam propriam qui contemnit, crudelis est : XI, 25 *b*.

Digitized by Google

6. — bona exigit hominem justum, pium et timoratum, quomodo : XIII, 297 *a*.
7. — bona acquiritur ex probitate, sapientia et sanctitate : XIII, 628 *b*.

FAMES. 1. — alia est corporalis, alia spiritualis : IX, 228 *b*.
2. — alia est pœnalis, alia culpabilis, alia laudabilis : IX, 198 *a*.
3. — spiritualis alia est verbi Dei, alia desiderii : IX, 228 *b*.
4. — spiritualis mala est defectus divinæ gratiæ, unde veniunt omnia mala animæ : XI, 14 *b*.
5. Fame nunquam justum periisse quomodo verum : XIV, 374 *ab*, 383 *ab*, 513 *a*.
Vid. CHRISTUS, n. 637, 811, CIBUS, n. 12.

FAMILIA ; *vid.* CHRISTUS, n. 768, HOMO.

FAMILIARITAS. 1. — quam periculosa : VII, 151 *b*-152 *b* ; XII, 322 *b*.
2. — mulierum cavenda : *ibid.*, *et* VII, 573 *a*-575 *b* ; XII, 205 *b*, 303 *b*-304 *a*, 322 *b*, 358 *b*-359 *a*.
3. Familiaritatis regulæ pro religiosis : XII, 496 *a*.

FANTASIA, FANTASMA ; *vid.* PHANTASIA, PHANTASMA.

FARINA. 1. — solummodo frumenti est materia remota apta ad Eucharistiam ; *vid.* EUCHARISTIA, n. 118.
2. — quid in sacra Scriptura significet : X, 590 *ab*-591 *a*, *b*.

FASCICULARIUS, seu *de Exercitiis spiritualibus*, opusculum authenticum : XII, XI, 171 *a*-179 *b*.

FASCICULUS myrrhæ est collectio amaritudinum passionis Christi, quæ per plures fasciculos proponitur meditanda : XIV, 151 *a*-154 *b*.

FASTIDIUM generatur per inanitatem rerum, per infirmitatem, et cibi asperitatem : IX, 268 *a*.

FATUM. 1. — quid sit : II, 599 *a*, 601 *b*-602 *a*.
2. — an sit revera : II, 602 *a*.
3. — non tollit liberum arbitrium : VII, 261 *a* ; IX, 43 *b*.

FAVOR mali est, quando peccatum alterius dissimulatur ex familiari amore : VII, 547 *b*.

FAVUS est mel in cera, significatque divinitatem in humanitate Christi : XI, 605 *b*.
Vid. CHRISTUS, n. 672, EUCHARISTIA, n. 157.

FEBRIS. 1. — quid sit, et quomodo iram figuret : XIII, 201 *a*.
2. Item alia vitia sunt febris animæ : XI, 324 *ab* ; XIII, 463 *a*.
3. Febris proprietates Christus induit : XIII, 201 *a*.
4. — mystice significat peccatum carnale : X, 323 *b*.
5. — alia ephemera, alia hectica, etc., et significatio uniuscujusque : XI, 324 *ab*. Secundum varios effectus et proprietates aptatur septem vitiis capitalibus : 324 *b*. *Vid.* PECCATUM.
6. Febri hecticæ, seu phthisicæ, comparatur acedia : VIII, 257 *b*. *Vid.* ACEDIA, n. 9.

FELES ; *vid.* OCULUS.

FELICITAS. 1. — est duplex, sc. vera, et apparens : IX, 618 *ab*.
2. — æterna quare tam optabilis : IX, 525 *a*.
3. — æterna scopus est sacræ Scripturæ : VII, 245 *b*.
4. — quanta contemnentium mundum : XII, 110 *a*, 167 *b*-168 *b*.
5. — peccantium et voluptuosorum quam infelix : XII, 108 *a*.
6. — quanta in amicitia Dei : XI, 587 *b*-588 *b*.
7. — amissa genus est infelicissimum fortunæ : XI, 45 *a* ; XIV, 61 *a*.
8. — præsentis vitæ consistit in honore, divitiis, justitia, et filiis : IX, 291 *b*.

FELLEA passio est filia iræ, estque subitus animi motus impatiens læsionis : VII, 237 *a*.

FENESTRA ; *vid.* MARIA.

FERCULA. 1. Quis ordo servandus inter fercula corporalia et spiritualia : IX, 525 *a*.
2. — spiritualia quænam apponantur animæ in dono timoris : VII, 600 *a*-602 *a* ; item in dono pietatis : 606 *a*-608 *a* ; item in dono scientiæ : 610 *a*-613 *b* ; item in dono fortitudinis : 616 *a*-617 *b* ; item in dono consilii : 623 *b*-624 *b* ; item in dono intellectus : 634 *a*-635 *b* ; item in dono sapientiæ : 640 *b*-642 *b*, 644 *a*-646 *a*.

FERIÆ titulum dedit Ecclesia diei cuique hebdomadis, loco nominum a gentibus usurpatorum : II, 609 *a*.

FERMENTUM. 1. — est pasta vetus ex vetustate corrupta, et in acorem versa : X, 590 *ab*.
2. — pastam calefacit, ex vi occulta et interiore : 590 *b*.
3. — quænam et quam multa significet in bonum et in malum, et quid sit expurgare vetus fermentum : X, 550 *ab*, 590 *b*.
4. — pharisæorum a quo cavere admonemur, quodnam sit : *ibid.*
Vid. EUCHARISTIA, n. 120.

FERRUM. 1. — est solidius quam plumbum, et tamen minus ponderosum : XIV, 95 *a*.
2. An in ferro candente sit ignis vere : I, 333 *b*.
Vid. FABER, n. 1, IMPERIUM.

FERVOR. 1. — quam utilis in Dei servitio, et quomodo augendus : VII, 198 *ab*.
2. — in novitiatu qualiter habendus : XII, 305 *b*-306 *a*.
3. — gratiæ tollitur per peccatum veniale : I, 297 *b*.

FESTIVITAS. 1. Festivitates multæ Christi quare

Digitized by Google

die octava careant, non autem sanctorum : IX, 166 *b*.
2. Festivitates quinque de pueritia Jesu proponuntur spiritualiter celebranda, sc. Jesu conceptio, nativitas, circumcisio, adoratio facta a magis, et præsentatio in templo : XIV, 139 *a*-150 *b*.
3. — quadruplex describitur, sc. diabolica, humana, angelica et cœlestis : XI, 557 *b*-558 *a*.
4. — magna Christi fuit dies incarnationis : XII, 515 *b*-516 *a*.

FESTUM. 1. Festorum observatio ad quid a Deo instituta sit : V, 167 *b*; XII, 242 *a*, *b*.
2. Festorum observatio quare tertio loco in Decalogo ponatur : V, 172 *b*.
3. Festorum observatio et indictio debet determinari a sacerdotibus et prælatis Ecclesiæ, et qualiter etiam ab ipsis observanda sint : V, 153 *a*-154 *a*; VII, 536 *ab*; XI, 362 *b*.
4. — sabbati quare mutatum in diem dominicam, et hæc quare sic nominetur : V, 153 *ab*; VII, 536 *ab*; XII, 242 *b*-248 *b*.
5. Festorum observantia quænam opera excludat, tanquam prohibita; quænam vero præcipiat : V, 153 *a*, *b*; VII, 536 *b*-537 *a*; XI, 537 *b*; XII, 243 *b*; XIII, 355 *b*.
6. Diebus festis debent Christiani ecclesias frequentare, missas audire, beneficia divina recolere, et se totos Deo dicare : V, 153 *b*; XII, 243 *b*, 454 *b*-455 *a*.
7. Festorum observantia ordinat hominem ad Deum secundum rationem bonitatis, respicitque Spiritum sanctum, et hoc per actum dilectionis : V, 167 *b*.
8. Festa observantur aliter a Judæis, aliter ab Ecclesia, et quomodo : II, 587 *a*.
9. Festa mobilia qualia sint, et quare pleraque observentur secundum cursum solis, potius quam lunæ : *ibid.*
10. Festorum observationis præceptum quomodo sit consummatio cæterorum præceptorum : XII, 242 *b*.
11. Festorum observantia explicatur per mysticam creationem sex dierum : XII, 243 *a*.
12. Festa transgrediens videtur memoriam amisisse, et est similis diabolo, qui nunquam quiescit : VIII, 278 *a*.
13. — triplex mysticum debet facere Christianus quisque, sc. virginum per castitatem, confessorum per pœnitentiam, et martyrum gaudendo in tribulationibus : IX, 294 *a*.
14. Festus dies Christianorum, et mundanorum qualis sit : XI, 360 *b*-361 *b*.
15. — Beatorum quale : XIII, 281 *b*-282 *a*.
16. Festi dies dicuntur benedicti, quia sunt mensura operationum bonarum : II, 608 *b*.

Vid. DIES, n. 33, EPIPHANIA, etc., JUSTUS, SABBATUM.

FIAT, FECIT et FACTUM EST, quare diversimode pronuntiata reperiantur in Genesi circa productionem rerum : II, 546 *b*.

Vid. MARIA.

FICTIO. 1. — multiplex est, sc. alia simulationis, alia eruditionis, alia corruptionis (*lege* operationis, *vel* compositionis, *vel* creationis) : VI, 564 *a*; IX, 279 *a*.
2. — triplex, sc. cautelæ, instructionis, quali usus est Christus, et duplicitatis; duæ primæ sunt licitæ, sed tertia mendacium : V, 187 *a*; XI, 231 *a*.
3. — alia simpliciter dicta, alia secundum quid : V, 330 *b*.
4. — magis repugnat gratiæ, quam culpa, quomodo : V, 337 *a*.

Vid. BAPTISMUS, n. 89, 90, FINGERE.

FICTUS quis dicatur : V, 336 *b*. Num recipiat sacramentum, et rem sacramenti : 336 *a*-337 *a*.

FICUS. 1. — qualis arbor, ejusque proprietates explicantur : XI, 281 *ab*.
2. — mystice applicatur homini : X, 580 *b*-581 *b*, 582 *a*-583 *a*; et humanæ naturæ : IX, 280 *b*. — 3. Item synagogæ : X, 582 *a*. — 4. Item litteræ legis : XI, 281 *a*.
5. Ejus fructus ad quid inserviat : X, 583 *ab*.
6. — infructuosa est homo sine operibus : X, 580 *b*; XIII, 367 *ab*, 369 *ab*, 370 *a*.
7. — fructuosa est homo bene operans : X, 581 *ab*.
8. Per ficum significatur dulcedo sanctæ conversationis : VIII, 472 *b*-473 *a*; X, 582 *a*-583 *b*; XIII, 366 *b*, 371 *a*.
9. — sylvestris plantata juxta domesticam fructuosa fit : XIV, 30 *a*.

FIDELIS. 1. Fidelium aliqui sunt sola pietate credentes, non curantes rationem; alii ratione etiam approbantes; alii experientes etiam intelligentia purificatæ mentis : V, 560 *a*.
2. Fideles sunt palmites Christo viti adhærentes : XI, 586 *ab*.
3. Fideles sunt flores Ecclesiæ : XIII, 362 *a*.
4. Fideles sunt oves : XI, 398 *a*, 569 *b*.
5. Fidelium triplex status, sc. fidei genitæ, roboratæ et multiplicatæ : VIII, 205 *b*.
6. Quomodo designentur per vestimentum Aaron : IX, 279 *b*.
7. An fidelis cum infideli possit contrahere matrimonium : V, 335 *a*-336 *b*.
8. Fidelium Christi voluntatem facientium mirabilia explicantur : XIII, 375 *b*-376 *b*.
9. Quomodo cum Christo luctari possit fidelis oratione et operibus bonis : XIII, 380 *a*.

FIDELITAS. De fidelitate homini servanda auctoritates sacræ Scripturæ : VIII, 530 *b*-531 *b*.

FIDENTIA. 1. — pars est fortitudinis, et est in

Digitized by Google

magnis et honestis firma fiducia : VII, 238 *b*, 412 *a*, 616 *ab*.
2. Fdentiæ quinam sint effectus quatenus est virtus humana, item ut est donum Spiritus sancti : VII, 616 *ab*.
FIDES quotupliciter accipiatur : IV, 479 *ab*; VI, 392 *b*-393 *a*.
FIDES divina. 1. — quid sit : III, 149 *b*-150 *a*; IV, 478 *b*-479 *a*; V, 14 *b*; VII, 238 *a*; VIII, 179 *a*, 296 *a*.
2. — an sit virtus : IV, 481 *a*-485 *b*; V, 12 *b*; VII, 405 *a*; VIII, 297 *b*; XIII, 483 *ab*.
3. — an sit virtus una : IV, 489 *b*-492 *a*; VIII, 180 *a*; XIII, 483 *a*. Est una, quia habet unitatem rationis, objecti et finis : IV, 571 *a*.
4. — quotuplex sit : IV, 220 *b*, 479 *ab*; VI, 392 *b*; VII, 406 *a*; VIII, 179 *a*, 180 *a*; IX, 304 *a*. Utrum sit in parte affectiva, an in parte cognitiva : IV, 485 *b*-489 *b*; V, 436 *b*; VII, 405 *b*. Pro materiali dicit instructionem intellectus, pro formali inclinationem ad assensum : IV, 487 *b*, 501 *b*.
5. — quem habitum dicat : I, 288 *b*.
6. — an sit certior quam scientia : IV, 492 *a*-494 *b*.
7. An recte eam definierit Apostolus : IV, 494 *b*-498 *a*; VIII, 179 *a*.
8. — circa quid versetur : IV, 478 *b*-479 *a*. — Quo sensu sit prima virtutum : V, 566 *ab*; XI, 98 *b*.
9. — quomodo dicatur fundamentum : VI, 128 *b*.
10. — quomodo differat a fidelitate : IV, 220 *b*.
11. — an præcedat charitatem : IV, 482 *b*.
12. — et spes quomodo inter se differant : I, 286 *b*; III, 620 *b*; IV, 564 *ab*; VIII, 181 *b*; XI, 168 *b*.
13. Fidei et spei actus qualem imperfectionem dicant : I, 286 *b*.
14. —, spes, charitas et operatio quomodo æquales sint : 543 *ab*.
15. — et spes, et reliquæ hujusmodi virtutes num sint in beatis : V, 132 *b*.
16. Qualis sit certitudo fidei : IV, 579 *a*.
17. — quomodo teneat medium inter scientiam et opinionem : IV, 484 *b*; VIII, 179 *b*.
18. — an generetur ex scientia : V, 109 *ab*. *Vid.* SCIENTIA.
19. Fidei laus in quo consistat : IV, 514 *ab*.
20. Quæ et quanta ejus magnitudo : IV, 541 *ab*.
21. Fdei an possit subesse falsum : IV, 517 *a*-520 *b*.
22. Utrum sit circa verum creatum, an circa increatum, tanquam proprium objectum : IV, 521 *a*-523 *a*.
23. Utrum circa verum complexum, an circa incomplexum : IV, 523 *a*-526 *b*, 578 *b*.
24. — an sit de iis, quorum habetur visio sensibilis : IV, 526 *b*-528 *b*.
25. — an sit de iis, de quibus habetur opinio probabilis : IV, 528 *b*-530 *a*; VIII, 179 *b*.
26. — an sit de iis quorum habetur scientia : IV, 530 *a*-533 *b*; VIII, 179 *b*.
27. An major sit certitudo fidei, quam scientiæ : IV, 492 *b*-494 *b*.
28. — informis an sit virtus : IV, 498 *a*-500 *a*.
29. — informis utrum sit virtus infusa, an acquisita : IV, 500 *a*-503 *a*.
30. — informis an in dæmonibus reperiatur : IV, 503 *a*-505 *a*; XIV, 50 *b*.
31. — informis an per adventum gratiæ sanctificantis omnino expellatur : IV, 505 *a*-507 *b*.
32. — informis an per adventum gratiæ sanctificantis formata fiat : IV, 507 *b*-511 *b*.
33. Fidei informis, et formatæ quale sit discrimen : IV, 536 *b*.
34. — informis parentum an suffecerit parvulis, tempore legis naturæ, ad remedium peccati originalis : V, 269 *a*-270 *a*.
35. An sola fides ipsis in idem suffecerit : V, 270 *a*-271 *b*.
36. — an creverit quoad multiplicitatem credendorum : IV, 556 *a*-557 *a*.
37. — an creverit quoad plenitudinem luminis : IV, 557 *a*-559 *a*.
38. — an creverit quoad assensus certitudinem : IV, 559 *a*-560 *b*.
39. — alia explicita, alia implicita : IV, 525 *a*.
40. Fidei articulus quid sit : IV, 533 *b*-537 *b*; V, 14 *b*; VII, 408 *a*.
41. Quot sint fidei articuli : IV, 541 *b*-542 *a*, 545 *a*-547 *a*; VII, 406 *a*-408 *a*. Duodecim panes propositionis sunt fidei articuli : XIV, 135 *b*.
42. An quisque fidelis nunc teneatur omnes fidei articulos explicite credere : IV, 552 *a*-555 *a*.
43. Fidei articulos quotupliciter credere contingat : V, 164 *a*.
44. Fidei articuli et conclusiones quomodo differant : VIII, 179 *b*.
45. — num in patria evacuanda sit, et quomodo : III, 272 *b*; V, 12 *a*-15 *b*, 132 *b*. Num junctam secum habeat imperfectionem : IV, 284 *b*. Qualiter non sit in Christo : V, 132 *b*.
46. — Christi nec defecit, nec deficiet unquam : V, 327 *b*.
47. Fidei triplex status, sc. genitæ, roboratæ et multiplicatæ : V, 379 *a*; VII, 318 *ab*.
48. Fidei mysteria in disputationem num adducere liceat : V, 477 *b*; IX, 635 *ab*.
49. In fide tria sunt, sc. ipsa credulitas, habilitas tendendi in Deum, et ipsa tendentia, et per quid tollantur : III, 621 *a*.

Digitized by Google

50. Fidem corrumpere potest quis dupliciter : I, 23 *b*.
51. Fidei meritum quandonam humanæ rationes evacuent : I, 18 *b*.
52. — num sacramentis omnibus necessario requiratur, et cui potissimum : V, 303 *b*-304 *a*.
53. — an dirigere habeat intentionem : III, 570 *a*.
54. An sint præambula fidei, et quænam : IV, 345 *a* ; VIII, 179 *ab*.
55. Ad quid auctoritates S. Scripturæ inserviant fidei : VII, 306 *a*.
56. Circa fidem auctoritates sacræ Scripturæ afferuntur : VIII, 529 *a*-530 *b*.
57. Fidei subjectum tripliciter consideratur, sc. quoad potentiam intellectivam, affectivam et interpretativam ; inde tres fidei conditiones, sc. cognitio, devotio et constantia : IV, 541 *ab*.
58. Fidei subjectum proprium est liberum arbitrium, sed principaliter est intellectus et voluntas, et quomodo : IV, 486 *b*-489 *b*. Ob id dicitur esse in potentia rationali : 600 *b*.
59. — est habitus voluntarius, et, in quantum virtus est, amor ordinatus : IV, 487 *b*, 489 *b*. Spectat ad cognitionem primario : IV, 582 *b* ; sed principalius ad voluntatem : II, 97 *a*.
60. — et prudentia sunt in genere cognitionis ; sed addunt aliquid quod illas distrahit ad genus virtutum, et respicit voluntatem : II, 97 *a*.
61. — est substantia rerum sperandarum non simpliciter, sed secundum statum viæ, in quo expectantur bona æterna : V, 14 *b*.
62. — quid proprie dicat in intellectu : IX, 306 *a*.
63. — consistit in corde, ore et opere : IX, 404 *b*-405 *a*.
64. — informis quare ita dicatur : IV, 501 *b*, 504 *a*, 576 *b*.
65. — informis, licet careat forma gratiæ, tamen habet suam formam, et utilis est : IV, 499 *ab*, 501 *a*-502 *a* ; V, 270 *a*.
66. — mortua quare sic dicatur : IV, 499 *b*. — 67. Ad hoc ut mortua non sit, quid requiratur : VIII, 297 *ab*. — 68. — mortua facit hominem chimæram : 297 *b*. — 69. In quo consistat : XII, 587 *b* ; XIII, 484 *b*.
70. An sit fides saltem informis in hæretico : IV, 499 *b*-500 *a*, 502 *b*.
71. — informis duplici modo dicitur : IV, 504 *a*.
72. — informis non est proprie virtus theologica, quare : IV, 499 *b*.
73. — quam habet discipulus magistro de aliqua re excedente proprium intellectum, non est virtus per se sola, cum possit ei subesse falsum : IV, 500 *a*.
74. — quæ habetur ex humana persuasione non est virtus infusa, sed tantum illa quæ fit per divinam illustrationem : IV, 501 *b*.
75. — quomodo, cum sit ex auditu, possit esse virtus infusa : IV, 502 *a*, 514 *b*-515 *a*, (ubi auditus interior ab exteriori distinguitur).
76. — quæ haberetur Scripturæ sacræ propter auctoritatem duntaxat parentum, non esset virtus fidei, sed mera credulitas : IV, 502 *ab*.
77. Transiens a fide catholica ad hæresim, jam non habet fidem illam, quæ est virtus : IV, 502 *b*.
78. Parvulus baptizatus habet formale fidei, etsi materiali careat : IV, 502 *b*-503 *a*.
79. Privatio visionis qualiter faciat ad meritum fidei : IV, 514 *b*, 527 *b*-528 *a*.
80. — quomodo excludat experimentum humanæ rationis : IV, 530 *a* ; XI, 349 *a*.
81. An quis certo cognoscere possit se habere fidem : IV, 480 *a*-481 *b*.
82. Fidei objectum est verum illud, cui non potest subesse falsum : I, 16 *b* ; IV, 518 *ab*.
83. Omnes articuli fidei, cum habeant unam rationem moventem, sc. summam veritatem, continentur sub una virtute : IV, 220 *b*, 518 *b*.
84. — pro objecto respicit res timendas æque ac sperandas, sed pro fine res sperandas tantum : IV, 497 *ab*.
85. In quo sensu credat quis per fidem, priusquam intelligat : IV, 515 *b*-516 *a*.
86. In quo differat fidei certitudo a certitudine spei : IV, 578 *ab*.
87. Quare quis certus esse possit se habere fidem, non vero charitatem : I, 288 *b*.
88. — et scientia habent materialiter idem objectum, sc. verum ; sed discrepant in eo, quod objectum scientiæ est visum, fidei autem non visum, sed salutiferum : IV, 485 *a* ; V, 381 *b*.
89. Homo per fidem assentit primæ veritati propter ipsam : IV, 517 *a*-526 *a*, 604 *a*.
90. Per scientiam homo conformatur objecto cognoscibili ; per fidem autem conformatur lumini, cujus ope aliquid verum creditur : IV, 518 *b*-519 *a*.
91. Progressus scientiæ postulat ut fidei innitatur : IV, 533 *ab*.
92. Sola fides est absque errore ; aut si fidei permiscetur error, est ob defectum credentium : IV, 494 *a*.
93. Fidei objectum, cum sit verum increatum, quomodo etiam possit esse aliquid creatum : IV, 521 *a*-523 *a*, 525 *b*.
94. Objectum fidei est verum invisibile ut invisibile : IV, 564 *ab*.

Digitized by Google

95. Fidei objectum quomodo possit esse quid futurum : IV, 522 *b*, 523 *a*.
96. Quare hæreticus dicendus sit qui negat aliquid eorum quæ leguntur in Scriptura, cum non omnia hæc habeant rationem objecti proprii fidei : IV, 522 *b*.
97. Quomodo verum increatum, cum sit simplex, possit esse objectum fidei : IV, 525 *b*, 578 *b*.
98. Quare, cum objectum visionis in patria, et fidei in via sit essentialiter idem in se, illud fides apprehendat per modum complexionis, non vero visio in patria : IV, 525 *b*-526 *a*.
99. — apprehendit objectum suum per intellectum, ac proinde ut complexum; spes vero et charitas per affectum, ac proinde ut incomplexum : IV, 526 *a*.
100. — et visio beata non possunt stare simul : IV, 528 *a*, 531 *a*.
101.— quomodo stet cum libertate : IV, 535 *b*.
102. Fidei objectum quomodo possit recipere dignitatem majorem vel minorem in uno articulo, quam in alio : IV, 541 *ab*.
103. Fidei objectum secundum se an sit semper idem, et respectu temporum, et respectu pluralitatis articulorum, et quantum ad primam veritatem : IV, 541 *ab*, 651 *b*.
104. Fides Mediatoris explicita aut implicita omnibus in omni tempore fuit necessaria ad salutem : IV, 549 *a*-552 *a*.
105. — explicita de mysteriis sanctissimæ Trinitatis, nativitatis Christi, passionis et resurrectionis, quare inter christianos necessaria ad salutem : IV, 553 *ab*.
106. — explicita quibusnam necessaria sit, et quibus implicita sufficiat : IV, 552 *a*-555 *a*.
107. Fidem explicitam omnium articulorum fidei habere debent omnes parochi, concionatores, doctores sacræ Scripturæ, et alii docentes fidei veritatem : *ibid.*
108. Omnes tenentur credere in communi totum id, quod credit Ecclesia : *ibid.*
109. Ante legem Deus Creator credebatur, et ab eo salus expectabatur; sed per quem et quomodo salus perficienda foret, vulgo nesciebatur; sub lege persona Redemptoris prædicabatur mittenda, sed quæ et qualis futura foret ignorabatur; sub gratia autem manifeste omnibus prædicatur : IV, 556 *ab*.
110. — in credendo in generali et particulari quomodo differat ab obedientia circa executionem mandatorum, et a charitate circa amorem proximi in universali et in particulari : IV, 554 *ab*.
111. — redemptionis qnomodo haberi potuerit ante legem et sub lege, licet minus perfecte, et salvare antiquos : IV, 237 *a*; V, 590 *b*. Quam perfecte habeatur sub gratia : IV, 555 *a*-557 *b*. Tamen fuit semper una : VII, 506 *b*.
112. — qualiter profecerit ex statu legis naturæ, et scriptæ, quoad expressionem articulorum, non vero quoad articulorum additionem; item quoad luminis plenitudinem, et hoc ob veritatis majorem exhibitionem, et gratiæ diffusionem : IV, 555 *a*-559 *a*.
113. — respectu ipsius veritatis dictantis non potest crescere; bene autem respectu assensus, tum quoad certitudinem, tum quoad clariorem cognitionem, tum quoad majorem devotionem : IV, 559 *b*-561 *b*; VII, 506 *b*. Taleque augmentum fit extensive, intensive et radicative : IV, 560 *b*.
114. — illa est certior, in qua apertius cognoscitur, et devotius acquiescitur : IV, 560 *a*.
115. Finis, et objectum fidei qualiter differant : IV, 497 *ab*, 537 *b*.
116. Fidei finis duplex, sc. quantum ad intentionem, et quantum ad assensionem : IV, 497 *b*.
117.— quomodo probet fidem, sc. articulus articulum : IV, 482 *ab*.
118. — essentialiter excitans in anima cognoscitur per suam essentiam : I, 286 *b*; IV, 480 *b*-481 *b*. Cognoscitur etiam per experientiam quæ probet, an promptus quis sit ad sustinendam fidem : *ibid.*
119. Per fidem homo credit Deo, Deum et in Deum, et quomodo : IV, 479 *b*-480 *a*; VII, 406 *b*; VIII, 298 *a*; IX, 304 *a*.
120. — licet habeat pro objecto summam veritatem, tamen quod credit, videt per speculum creaturæ; propterea cognitio creaturæ, et intelligentia Scripturæ plurimum conferunt ad ipsius fidei promotionem : V, 109 *ab*.
121. Cognitio scientiarum humanarum quantum conferat ad promotionem fidei : *ibid.* *et* 116 *b*-117 *b*.
122. — quare et quomodo non possit excedere in suo actu : IV, 573 *b*.
123. — potest esse sine charitate, quare : IV, 576 *b*.
124. — est virtus, et auriga omnium virtutum, principiumque salutis, et fundamentum omnium bonorum : IV, 287 *a*, 484 *ab*, 485 *a*; V, 405 *a*; XI, 314 *b*-315 *a*. Quomodo dicatur vita omnium virtutum : V, 566 *a*, 572 *b*-573 *a*; VI, 128 *b*; VII, 305 *b*; IX, 19 *a*, 70 *a*, 73 *b*, 75 *b*, 78 *a*; XI, 98 *b*.
125. — formata charitate ordinat ad amandum Deum, ad faciendum bonum, ad fugiendum malum, et ad diligendum proximum : III, 570 *ab*; IV, 480 *a*. Est æque me-

Digitized by Google

ritoria ac charitas, et quomodo : IV, 543 *ab*; VII, 406 *b*; VIII, 297 *a*.
126. — docet credere rationabilia, sc. consona rationi elevatæ lumine supernæ veritatis : IV, 485 *ab*; VII, 306 *a*.
127. De effectibus moralibus fidei agitur : VII, 305 *b*, 605 *b*; VIII, 180 *ab*, 297 *b*; IX, 280 *b*; X, 238 *a*; XI, 248 *a*, 262 *a*, 282 *b*, 565 *b*; XIII, 233 *b*; XIV, 48 *a*-51 *a*.
128. — duo facit præcipue, sc. rectificat potentiam, et eam vigorat ad credendum : IV, 500 *a*; VII, 305 *b*.
129. — impetrat a Deo virtutem miraculorum, potius quam charitas, quomodo : IV, 614 *b*-615 *a*; VI, 459 *b*.
130. — disponit ad actum charitatis secundum statum viæ : V, 22 *b*.
131. — habilitat ad assentiendum Deo in articulis, quomodo : IV, 541 *b*-542 *a*.
132. — de Christi nativitate est fundamentum aliorum omnium articulorum de Christo; de ejus passione provocat ad amorem; de ejus resurrectione sublevat ad spem; de ejus adventu ad judicium, ad timorem : *ibid.*
133. Ad fidem pertinet cogitare, ad ejus proprietates illuminare, rationem reformare, et intellectum captivare : IV, 489 *a*.
134. — potest stare absque spe, quomodo : III, 620 *b*-621 *a*.
135. — quomodo differat a charitate, et ejus actus facilior sit actu charitatis : IV, 600 *a*, 614 *b*, 615 *a*.
136. — et cætera dona gratuita semper dantur a Spiritu sancto, sed non semper cum Spiritu sancto : I, 307 *b*.
137. — de Deo non est solum respectu essentiæ, sed etiam modi essendi : I, 335 *a*.
138. — informis disponit de congruo ad gratiam : V, 270 *a*.
139. — habet aliquid infusum, et aliquid acquisitum : V, 353 *a*.
140. — est medicamentum intellectus, quo fortificatur ad credendum : V, 512 *a*.
141. — necessaria ad sacramenta qualis : V, 302 *b*-304 *b*.
142. — stabilitur per baptismum : VII, 314 *a*. 333. — Ecclesiæ nunquam deficiet : V, 327 *b*. Ejus stabilitas unde : IX, 74 *a*.
143. — quomodo dirigat intentionem, illuminetque intellectum, charitas vero inflammet affectum : III, 570 *ab*.
144. — est salutis initium, spes incrementum, et charitas complementum : XI, 60 *b*.
145. — est fundamentum theologiæ, omniumque illustrationum, et mensura totius nostræ cognitionis de rebus cœlestibus : VII, 233 *a*.
146. — spectat ad vitam christianam, eamque regit, sicut et cæteræ virtutes theologicæ et cardinales : VII, 405 *a*.
147. Fidei laudes per varias comparationes traduntur, sc. est mystica arca, stella, petra fundamenti, speculum mundum, oculus dexter, annulus sponsæ, vexillum, scutum : VIII, 296 *ab*; et radius solaris, *ibid.*, *et* XIV, 48 *ab*. Est etiam velut columna sacramentalis, aurora spiritualis, et lux primordialis : VIII, 297 *a*; XIV, 48 *b*. Est sicut fundamentum ad sustinendum, armamentum ad evadendum, argumentum ad concludendum, et instrumentum ad scandendum : VIII, 330 *a*-331 *a*. Est veluti scala paradisi : VIII, 331 *ab*; XIII, 224 *b*.
148. Fidei laudes per effectus enarrantur : IX, 18 *a*, 70 *a*, 73 *b*, 78 *a*.
149. — debet esse vera in credendo, devota in expectando, et magna in operando : XIII, 483 *ab*.
150. — illuminat intellectum, purgat affectum, et fortificat effectum : XIV, 48 *a*-49 *b*.
151. — quare dicatur argumentum ab Apostolo : IV, 496 *b*-497 *a*; VIII, 179 *a*; XIV, 49 *a*.
152. — debet esse vivens, non mortua; cœlestis, non terrea; fortis, non infirma, et figuratur per jaspidem, sapphyrum et chalcedonium lapidem : VIII, 338 *b*-339 *a*.
153. Fidei contraria sunt hæsitatio, hæresis, schisma, error, sortilegium, superstitio, apostasia et idololatria : VII, 528 *ab*.
154. Quandonam possit quis sine peccato credere oppositum fidei : I, 440 *a*.
155. Fidei magnificentia in tribus consistit, sc. in eo quod fidelis in solo Deo confidat, in adversitate non deficiat, et in petendo utilia perseveret : VIII, 297 *b*.
156. — veridica est, quæ verum dicit, sic vivendo sicut credit, sic credendo sicut dicit : *ibid. paulo superius.*
157. — dictat de Deo altissime sentiendum : VII, 249 *b*.
158. — quid conferat ad justificationem : III, 238 *b*-239 *a*; IX, 291 *a*.
159. Fidei conditiones quales, sc. ut sit fidelis, integra, firma et voluntaria : IX, 296 *a*; ut sit approbatio divini honoris, reprobatio humani erroris, confessio Christi mediatoris, et consideratio mysterii redemptionis : X, 458 *b*-460 *b*; ut suscipiatur donum divinum, ut cooperetur liberum arbitrium, et ut executioni mandetur mirandum imperium : XI, 53 *a*-54 *b*; ut non innitatur sensibilibus experimentis, et nihilominus exerceatur opere quod creditur : 518 *b*.
160. Defectus fidei oritur a timore mundano,

Digitized by Google

a dolore carnali, et a pudore diabolico : IX, 423 *a*.
161. Remuneratio fidei contemplatio divinæ entitatis, veritatis et bonitatis esse debet : IX, 423 *b*-424 *a*; XI, 482 *a*.
162. — quantum valeat ad misericordiam consequendam : IX, 341 *b*.
163. — sola non salvat : IX, 438 *b*. Exigit opera : X, 553 *b*; XI, 300 *a*; XIII, 179 *b*, 180 *b*, 181 *ab*, 183 *b*.
164. Fidei semen qualiter seminandum in horto voluptatis, qui est Ecclesia : X, 589 *a*.
165. Fidei donum multis datur, licet pauci salventur : X, 615 *b*. Et hoc quia, licet fides credulitatis in multis videatur esse, fides fidelitatis reperitur in paucis : XI, 77 *a*.
166. — quomodo vita sit animæ, et ejus defectus mors : XI, 412 *a*.
167. — quomodo comparetur grano sinapis : XI, 53 *b*-54 *a*; XIII, 64 *b*.
168. Fidei radius quomodo obnubiletur in mente : XIII, 2 *a*.
169. — est stella ad Christum ducens : XIII, 49 *b*.
170. Fidei profectus requirit operationem virtuosam : XIII, 261 *b*, 303 *b*, 319 *b*.
171. Fidei signaculum imprimitur a Spiritu sancto, et quodnam illud sit : XIII, 290 *ab*.
172. — catholica est altare maximum, nobilissimumque : XIII, 286 *a*.
173. Fidei formatæ signa quænam sint : XIII, 290 *b*.
174. Fidei veritas infusa est a Spiritu sancto in apostolis, et ab ipsis seminata per orbem : XIII, 300 *b*.
175. — beatum facit : XIII, 306 *b*.
176. Fidei veritas unde oriatur : XIII, 366 *b*.
177. Fidei lux quomodo habeatur, augeatur, vel etiam deperdatur : XIII, 415 *b*-416 *a*, 481 *a*, 483 *ab*.
178. Modus traditur exercendi fidem de cœlestibus : XIII, 419 *b*-421 *a*.
179. Fidei veritates quam fœcundæ et quam secure amplectendæ : XIII, 472 *a*.
180. — facit adoptare animam in filiam Dei : XIII, 481 *a*. Quomodo stet cum filiatione divina : XI, 262 *a*.
181. Fidei meritum in quo consistat : XIII, 513 *ab*.
182. — est altissimum omnium Dei donorum : XIV, 48 *a*.
183. Fidei vis in superando diabolum, mundum et carnem : XIV, 50 *ab*.
184. Patientia nostra nulla est, si non sit in fide solidata : XIV, 7 *a*.
185. Ex sensu fidei nascitur in anima triplex influxus, sc. robur virtutis, zelus veritatis, et excessus amoris : IX, 77 *b*.
186. Catholicæ fidei expressio de Deo in theologia fit duobus modis, prædicando sc. per modum substantiæ, et per modum relationis : VII, 251 *a*.
187. Dei Patris, Filii et Spiritus sancti fides qualiter habenda : XIII, 317 *a*-318 *b*.
188. An fide specialius manducetur Christus quam dilectione : VI, 436 *ab*.
189. Fidei adaptantur firmamenti proprietates ob sublimitatem, stabilitatem et spectabilitatem : IX, 70 *a*.
190. — est supra rationem, et tamen ab ipsa divinitus illuminata testimonium accipit : XII, 337 *a*.

Vid. ABRAHAM, n. 3, 8, ARTICULUS, n. 4-14, 16-22, CERTITUDO, n. 3, 5-7, 9-10, CHRISTUS, n. 865, 882, COELUM, n. 76, 78, CORNELIUS, n. 1, DEUS, n. 389, ECCLESIA, n. 14, 16, 17, 20, ERROR, n. 13, EUCHARISTIA, n. 44, 46, 58, 61, HÆRESIS.

FIDES humana. 1. — ab aliquo mœchæ præstita, quod post legitimi viri mortem in uxorem ipsam duceret, an obligatoriam vim habeat : VI, 323 *b*.
2. An in omni casu frangenti fidem nulla debeatur fides : VI, 340 *a*.
3. Malæ fidei possessor quis dicatur : V, 614 *b*.

FIDUCIA est certa spes concepta in animo perducendi ad finem rem inchoatam : VII, 238 *b*.

Vid. CONFIDENTIA, n. 1-5, FIDENTIA.

FIERI; *vid.* FIAT.

FIGMENTUM nihil est in re, sed est in æstimatione aliquid : XII, 319 *ab*.

FIGULUS est qui fingit et fabricat vasa : VI, 564 *a*.

FIGURA in rebus. 1. — dicitur tripliciter, sc. vel dispositio ex clausione linearum, vel exterior rei facies, vel fictio aut fragilitas : VI, 564 *a*.
2. — in corporalibus est clausio terminorum; in spiritualibus est similitudinis impressio : VI, 373 *b*.
3. — dicit dispositionem qualitatis in quantitate : *ibid. et* VI, 570 *a*; VII, 395 *a*.
4. — orbicularis est magis idonea ad motus velocitatem; est et capacior, nobilior et simplicior : II, 572 *a*; XIV, 3 *a*. *Vid.* COELUM, n. 38. — 5. Magis aptatur corporibus homogeneis, quam heterogeneis : VI, 623 *a*.
6. Terræ figura non est omnino orbicularis : VI, 564 *a*.
7. — hujus mundi quomodo dicatur transire : *ibid.*

Vid. CIRCULUS, n. 1, FORMA, GENERATIO.

FIGURA in locutionibus. 1. — quæ adhibetur in locutionibus est vitium ratione aliqua excusatum : IV, 243 *b*.
2. — debet respondere figurato, nec tamen

Digitized by Google

necesse est ut omnibus partibus figurati respondeat : IV, 468 *a*.
3. Figuræ adventus Verbi Dei in carnem proponuntur ex Veteri Testamento : IX, 14 *b*-15 *b*.
4. Figuræ variæ de sacra cruce Domini Jesu proponuntur : XII, 264 *b*-265 *a*.
5. Figura dictionis; *vid.* FALLACIA, n. 8.
Vid. ANTHROPOPATHOS, EPIGNOME, EPIGRAMMOS, EUCHARISTIA, n. 96, 203-205, MARIA.

FILIÆ. 1. — Babylonis, Jerusalem et Sion, quænam sint : X, 165 *a*, 166 *a*, 176 *b*.
2. Quatuor filiæ misericordiæ Dei in peccatores quænam sint : VII, 6 *b*.
Vid. ACEDIA, n. 6, AVARITIA, n. 22, etc.

FILIATIO. 1. — quotuplex : IV, 224 *b*-225 *a*.
2. — proprie est productio passiva, naturæ similis, ex simili patre : I, 112 *b*, 176 *b*; IV, 194 *b*. Unde generatio sola est causa generationis proprie dictæ : *ibid. et* IV, 191 *a*.
3. — dicit ortum, et imitationem : I, 418 *a*.
4. — naturalis est duplex, sc. vel productio patris ex se toto, vel ex parte sui; prima est in divinis, secunda in creatis : I, 176 *b*.
5. Differentia qualis inter filiationem increatam, et creatam : I, 176 *b*-177 *a*.
6. — alia naturalis, alia legalis : VI, 439 *a*, *b*. Qualis differentia inter utramque : IV, 194 *a*-195 *b*.
7. — adoptiva ad quid inventa sit, et quid importet : VI, 439 *a*-442 *a*.
8. — plus dicit quam nativitas, quomodo : IV, 91 *b*-92 *a*.
9. — est relatio, quæ habet comparationem ad tria, sc. subjectum in quo est, terminum ad quem est, et principium a quo est : IV, 192 *b*-193 *a*.
10. Filiationis relatio non multiplicatur multiplicatis terminis solum : IV, 193 *a*.
11. — importat formaliter relationem, generatio actionem : IV, 193 *b*.
12. — respicit proprie personam : IV, 193 *a*, 280 *a*.
13. — quatuor modis esse potest, sc. vel emanatione naturali in unitatem essentiæ, vel per conformitatem imaginis, vel per conformitatem similitudinis, vel per naturam imaginis, sed cum deordinatione : I, 418 *a*; IV, 224 *b*-225 *a*.
14. — adoptionis divinæ competit nobis aliter per Christum, aliter per Spiritum sanctum : IV, 236 *b*.
15. — adoptionis divinæ competit nobis etiam per comparationem ad Christum, quomodo : IV, 237 *b*-239 *b*; imo ad totam Trinitatem : 238 *ab*.
16. — prout est communis Christo et nobis, non est omnino univoca, neque omnino æquivoca, sed potius analoga : IV, 225 *b*-226 *a*.
17. Ante adventum Christi, non fuit plena ratio filiationis : IV, 237 *a*.
18. — et paternitas quomodo opponantur : I, 461 *b*.
19. — adoptiva importat extraneitatem et imperfectionem : IV, 234 *b*, 280 *a*.
Vid. ADOPTARE, ADOPTIO.

FILIUS. Filiorum quatuor genera, sc. vel sine patre nec matre, vel ex patre et matre, vel ex patre sine matre, vel ex matre sine patre : IX, 552 *b*.
2. — respectu patris duplicem habet proprietatem, unam quantum ad emanationem, alteram quantum ad hæreditatem : IV, 92 *a*.
3. — partem accipit a patre, et partem a matre, et hoc virtute seminis : IV, 96 *a*.
4. — masculus, licet in sexu non assimiletur matri, tamen non degenerat ab ipsa in similitudine naturali : IV, 270 *b*-271 *a*.
5. Filii alii sunt legitimi, simul et naturales; alii legitimi, sed non naturales; alii naturales, sed non legitimi; alii nec legitimi, nec naturales : VI, 400 *a*.
6. Filii quare magis assimilentur patribus : VI, 354 *a*, 412 *a*.
7. Filii obedientia ad quæ se extendat respectu patris : VI, 254 *b*.
8. Præceptum datum filiis honorandi parentes explicatur : V, 154 *ab*; XII, 245 *b*-246 *a*.
9. Filii in quibusnam sequantur conditionem matris et patris : VI, 353 *a*-354 *a*.
10. Filii non possunt vendi a patre absque maxima necessitate : VI, 349 *ab*.
11. — qui natus est ex patre infideli et matre fideli, vel e contra, si sit adultus, liber est in sequenda religione; si non sit adultus, sequi debet parentem fidelem : VI, 394 *ab*.
12. Filii familias non possunt eleemosynas facere, nec bona patrimonialia alienare : VI, 613 *a*, 614 *a*.
13. —, servus, et mercenarius, qualiter differant : IX, 190 *a*; XI, 15 *a*.
14. Filii prodigi parabola exponitur : XI, 10 *a*-24 *a*; XIII, 324 *b*.
15. Filii debent imitari bona exempla patrum, sicut fecit Christus : XI, 330 *ab*, 382 *b*.
16. Filii Dei, et diaboli, qui sint : I, 418 *a*; XI, 383 *b*.
17. — dicitur aliquis vel nativitate, vel imitatione : XI, 548 *a*.
18. Filii nascuntur aliqui mense septimo, alii octavo, alii nono, alii decimo, et hi aliis perfectiores : X, 48 *b*.
19. Filius in humanis unde alium filium producere possit, et debeat : I, 134 *b*, 135 *b*.

Digitized by Google

20. Filiorum occisor quali pœnitentia plectendus : VIII, 371 *b*-372 *a*.
21. Filii quomodo erudiendi a parentibus ex auctoritatibus S. Scripturæ docetur : VIII, 554 *b*-555 *a*.
22. Filiorum bonitas est gaudium matris : XIII, 76 *b*.
23. Filio obedienti qualis benedictio præparetur : XII, 246 *a*.
24. Filii venundantur, quando diabolo a Deo patre relinquuntur : XIII, 410 *a*.
25. Filiorum educationem sperni a multis, quam grave malum : XIII, 567 *a*.
26. — num debeat quoad culpam puniri ob peccata patris : IV, 263 *a*. Filiis non imputantur peccata actualia parentum, sed tantum originale : III, 402 *a*-405 *a*.
27. Non filius dupliciter potest dici, sc. vel negative, vel contrarie : IV, 234 *b*.
28. Filii adoptivi Dei fiunt homines vel per remotionem a malo, vel per ordinem ad bonum; et hoc vel in ordine ad intellectum, vel in ordine ad affectum : IV, 237 *ab*; XI, 261 *b*, 262 *b*.
29. Gratia facit filios Dei : IV, 237 *a*.
30. Peccator non est filius Dei nisi nuncupatione : IV, 225 *a*.
31. Filii a parentibus in quibus casibus, et in quos fines, possint desiderari sine peccato, vel cum peccato : VI, 269 *b*-270 *a*.
32. Filii quomodo parentibus per omnia obedire teneantur : VI, 253 *b*, 254 *b*.
33. Filii inobedientes et contumaces quali pœna affecti fuissent sub veteri lege : VI, 375 *a*.
34. Filii familias an vovere possint : VI, 381 *a*-382 *a*.
35. Filii postponendi sunt parentibus : IV, 657 *b*-659 *a*.
36. Filii plus amantur naturaliter a parentibus, quam vice versa : IV, 659 *a*.
37. Quod filius non portabit iniquitatem patris, quomodo sit verum : III, 333 *a*.
38. Filii utrum patris, an matris conditionem sequantur : VI, 354 *a*.
39. Pater et filius faciunt unum gradum consanguinitatis, nec dicuntur una caro nisi improprie : VI, 408 *b*.
40. Dei filii quomodo nos, et Christus, dicamur : IV, 225 *b*-226 *a*, 237 *b*-239 *b*.
41. Adoptio facta nostri a Deo in filios quam privilegiata : XIII, 181 *b*, 321 *a*, 481 *ab*.
42. Oportuit ut per eum efficeremur filii adoptivi, qui est filius naturalis : IV, 28 *a*.
43. Quinam habeant potestatem ad hoc, ut filii Dei fiant, et quanta sit hujusmodi dignitas : XI, 260 *a*.
44. Dat Deus homini filios; homo vero malus eos immolat diabolo, quomodo : XIII, 308 *b*.

Vid. ANGELUS, n. 258.

FILIUS DEI. 1. Filius in divinis quomodo dicatur : I, 469 *b*.
2. Filii Dei varia nomina exponuntur : VII, 233 *b*.
3. Filii ad Patrem relatio qualis : I, 485 *b*.
4. Quod generatur Filius de substantia Patris, proprie dicitur, quare : I, 113 *b*.
5. — quomodo dicatur caput omnium : I, 498 *b*-499 *a*.
6. — est ars (*leg.* arx) plena omnium rationum viventium : I, 124 *b*, 450 *a*; liber vitæ : VI, 466 *a*.
7. Filii generatio, productio et processio an differant : I, 224 *a*, *b*.
8. — an sit sapiens sapientia genita : I, 504 *ab*.
9. — an in se, vel per se agat : I, 515 *a*.
10. Filius in divinis necessario, an contingenter generetur : I, 120 *b*-122 *a*.
11. — an nascendo, sive nativitate, sit divina essentia, vel Deus : I, 304 *b*-305 *a*, *b*.
12. Filii generatio in divinis an contineatur sub omnipotentia : I, 128 *ab*.
13. — an habeat principium : I, 469 *b*.
14. — an generare possit : I, 132 *b*-135 *b*.
15. — generari an dici possit : IV, 117 *b*.
16. De missione Filii Dei agitur : I, 245 *b*-246 *a*, 256 *b*-257 *a*, 259 *a*-261 *b*, 269 *b*-271 *b*, 308 *a*.
17. — et Spiritus sanctus cur magis nominentur nominibus dicentibus respectum ad creaturas, quam Pater, et cur magis proprie nobis dari dicantur : I, 447 *ab*.
18. — et Spiritus sanctus an plenius post incarnationem dati sint : I, 256 *ab*.
19. — dicitur Filius, quia est ex vi naturæ; Imago, quia est per modum expressionis; Verbum, quia est aliis expressivum : I, 313 *b*, 441 *b*, 448 *b*, 502 *b*; VII, 233 *b*.
20. Causa exemplaris appropriatur Filio : I, 123 *b*-125 *b*. Quomodo procedat per modum exemplantis : *ibid. et* XI, 253 *a*.
21. Quomodo sit verum, quod solus Filius suscepit humanam naturam : IV, 119 *b*.
22. Quare dici non possit quod Filius Dei est prædestinatus, et tamen aliquo sensu dici possit quod prædestinatus est esse Filius Dei, vel quod homo est prædestinatus esse Filius Dei : IV, 175 *b*-181 *b*.
23. Num sola persona Filii sit incarnata : IV, 26 *b*-29 *a*.
24. Quare dicere liceat Filium Dei mortuum : IV, 453 *b*.
25. Filii Pater, et hujusmodi locutiones relativorum quales : I, 396 *a*.
26. — secundum divinitatem, triplicem modum habet essendi, sc. in omnibus per

Digitized by Google

essentiam, in justis per gratiam, et in Christo per unionem : v, 458 *b*.
27. — vere assumpsit naturam humanam totam existentem, sc. corpus et animam unitam, propter quod fieri potest idiomatum communicatio : iv, 128 *a* ; vii, 291 *b*. *Vid.* Assumere, 3-6, Assumptio, n. 2-9.
28. Quædam dicuntur de Filio Dei propter essentiam, quædam propter unionem : i, 264 *b*.
29. Pater, ut auctor, dici potest major Filio, nec tamen proprie dici potest Filius minor : i, 265 *b*, 470 *b*.
30. Filius naturalis importat imitationem per omnimodam assimilationem ; per imitationem vero expressam, quisquis factus est ad imaginem Dei, tenet rationem filii et facturæ ; et quidem filii Dei adoptione, si sit in gratia ; si autem in peccato, jam improprie filius Dei, proprie fit filius diaboli : i, 418 *a*.

Vid. Christus *per totum*, Deus, n. 31, 85, 91-100, 104, 106, 109, 122, *etc.*, Verbum.

FIMBRIA in Scriptura significat finem, vel minimum mandatum Evangelii, vel humanitatem Christi, vel virtutem : ix, 214 *a*.

FINGERE licet nomina ad explicationem rei, caute tamen, quando propria deficiunt : i, 418 *b*. *Vid.* Fictio.

FINIS. 1. — dicitur tripliciter, sc. vel terminus alicujus rei, vel perfectio, vel id propter quod unumquodque finitur : viii, 72 *a*.
2. — sonat vel finem loci, vel finem temporis, vel finem consummationis, et iste multiplex ; vel causam finalem : ix, 162 *ab*.
3. — idem est, ac propter quod : i, 33 *b*.
4. — est illud quo fruendum, id est ut objecto, non ut dispositivo : iii, 516 *b*.
5. — et causa efficiens sunt duo correlativa, sicut materia et forma constitutiva : i, 338 *b*.
6. — duplex est quatenus est causa, sc. propriissime, et est finis ultimus ; vel minus proprie, et est finis sub fine : i, 33 *b* ; ii, 620 *a* ; iii, 518 *b* ; iv, 631 *b*.
7. — dicitur dupliciter, quatenus significat vel complementum, vel terminum : ii, 151 *b*-152 *a*. (*Alio tamen in loco, sc.* v, 394, *S. Doctor idem per terminum, ac complementum videtur intelligere.*)
8. — principalis creaturæ est solus Deus : i, 471 *a* ; ii, 620 *a* ; iii, 309 *b*.
9. Omne bonum aut est finis, aut ad finem : i, 37 *b* ; iii, 430 *b*, 516 *ab*.
10. — de sui ratione dicit excessum bonitatis respectu ejus quod est ad finem, vel quod idem est, melior est his quæ sunt ad finem, quomodo : i, 470 *b*, 471 *a* ; ii, 267 *b* ; iii, 514 *a*, 515 *b*.
11. In Deo non cadit ratio finis respectu personarum divinarum, sed tantum respectu creaturarum : *ibid.*
12. — quomodo imponat necessitatem ad ea, quæ ad finem sunt : ii, 292 *b* ; iii, 56 *a* ; xiii, 510 *b*-511 *a*.
13. Cujus finis bonus, ipsum quoque bonum, quomodo intelligendum : i, 38 *a* ; iii, 513 *a*, 515 *a*.
14. Voluntas finis potest esse aut sicut objecti, aut sicut finis : iii, 512 *ab*.
15. — alius quo, sc. creaturæ ; alius in quo, sc. Deus : iii, 516 *b*.
16. An, et quando, eodem vel diverso motu, voluntas feratur in finem, et in ea quæ sunt ad finem : iii, 512 *ab*.
17. Quænam requirantur ad hoc, ut bonitas finis det bonitatem actui : iii, 512 *a*-515 *a*.
18. — alius operis, alius operantis : iii, 514 *b*-515 *a* ; xi, 259 *b*.
19. Beatitudo vera est finis bonæ voluntatis, falsa vero malæ : iii, 514 *a*.
20. Quomodo sit verum quod nemo malum operatur intendens ad malum : iii, 514 *b*.
21. Licet finis omnium bonarum voluntatum sit æqualiter bonus, non æqualiter ad eum omnes voluntates approximant, sed in hoc est diversitas graduum : iii, 515 *a*.
22. Charitas increata est finis in quo quiescit voluntas ; charitas creata consummata est finis quo in increata perfecte quiescit, estque beatorum ; charitas inchoata est finis quo in increata quiescit, ut nunc : iii, 516 *ab*.
23. — naturæ operantis est perfectio totalis formæ : iii, 515 *b*.
24. Quomodo charitas simul et Christus dici possint finis legis, seu præcepti : iii, 516 *b*.
25. Quomodo charitas possit esse simul finis nostrarum operationum, et causa efficiens, et formalis (id est exemplaris) : iii, 517 *ab*.
26. Voluntas bona unum tantum finem principalem potest habere, licet sæpe habeat plures fines, modo non oppositos, sed ut fines sub fine : iii, 518 *b*-519 *a*.
27. Mercenarius, bonus vel malus, quos fines sibi præfigat, et quomodo : iii, 519 *ab*.
28. Fines concupiscibilis, irascibilis et rationalis potentiæ quomodo possint esse boni, vel mali : iii, 519 *b*-520 *a*.
29. Voluntates bonæ, licet diversa media seu fines proximos eligant, eumdem omnes sibi constituunt finem principalem ; malæ vero diversos fines etiam principales : iii, 520 *b*-521 *a*.
30. Intentio finis quædam est in omni agente, sive agat necessario, sive ex quadam impetuositate, nec omnino necessaria, nec om-

Digitized by Google

nino libera, sive agat libere : III, 522 *b*-523 *b* ; XIII, 510 *b*. *Vid.* INTENTIO.
31. Finis est prior in intentione, et posterior in executione : XIII, 520 *b*.
32. Unitas finis non excludit multitudinem eorum quæ sunt ad finem : V, 169 *b*.
33. — rei duplex, sc. vel idem ac complementum, vel idem ac utilitas; et sic duplex intentio : V, 394 *b*.
34. Proprie Deus est finis solius creaturæ rationalis; cæterarum vero creaturarum finis est bonum intra terminos naturæ : II, 266 *a*; III, 312 *b* (*ubi, loco præposit.* infra, *lege* intra).
35. Finem habere absque principio est impossibile : II, 115 *a*.
36. — creationis rerum primarius est gloria Dei; secundarius vero, utilitas nostra : II, 265 *b*, 620 *a*-621 *a*.
37. Finem esse principalem, maximæ est dignitatis, non vero esse finem sub fine : II, 621 *a*.
38. Quomodo aliquid possit habere simul plures fines oppositos : VI, 9 *b*. Item plures fines minus principales : V, 248 *a*.
39. Plures fines sibi statuere tripliciter quisque potest : III, 518 *b*.
40. A qualitate finis dependet omnis laus tam dictorum, quam factorum : IX, 578 *b*; XIV, 8 *b*.
41. Cujus finis bonus, et ipsum bonum : I, 38 *a*. Verum est in operibus rationis, quæ ordinantur in finem : VI, 264 *b*.
42. — omnis scientiæ est bonum, seu beatitudo aliqua : XI, 244 *a*; vana tamen, et plena miseriis, si non fundetur in veritate Scripturarum : IX, 8 *b*-9 *a*.
43. — Novi et Veteris Testamenti Christus est : IX, 14 *a*.
44. — ingressus religionis jugiter habendus est in memoria : XII, 496 *b*.
45. Quæ sunt consimilis dispositionis, ordinantur ad consimilem finem : XIV, 50 *b*.
46. Omnis res aut est finis, aut ad finem deducens, aut ad finem tendens sive perveniens : I, 31 *b*.
47. — unus unius rei quo sensu esse debeat : V, 248 *a*; VI, 133 *a*.
48. Plures fines quare non dicamus, sicut plures articulos dicimus : III, 511 *b*.
49. — magis est eligendus, quam ea quæ sunt ad finem : I, 470 *b*; IV, 652 *b*.
50. — hominis in via est perfecte quærere veritatem : X, 45 *a*.

Vid. BEATITUDO, n. 3, 45, BONUM, n. 10, 39, 50, 86, CAUSA, n. 21, 31, 72, 75, 77, 78, 81, DEUS, n. 214, HOMO, MALUM, OPUS.

FINITUM. 1. — et infinitum non possunt univoce convenire : IV, 37 *a*.
2. — et infinitum quomodo possint esse species quantitatis : II, 152 *a*. *Vid.* QUANTITAS.
3. — potest in infinitum excedere aliud finitum, et quomodo : IV, 282 *b*, 314 *a*, 654 *b*.
4. Duo finita quandonam non possint se invicem nisi finite excedere : IV, 282 *b*.
5. Quibusnam in casibus possit, vel non, finito bono cuipiam aliud majus appeti : IV, 283.
6. — nullum potest replere capacitatem animæ : XIV, 78 *a*.
7. Finiti ad infinitum nulla est commensuratio : *ibid.*
8. — additum infinito nihil auget : II, 244 *b*.
9. — est omne quod habet statum, et quod exceditur ab altero : II, 148 *a*.
10. — omne est terminatum, et omne terminatum est mensuratum, et tale est modificatum : IV, 621 *a*.

Vid. INFINITUM.

FIRMAMENTUM. 1. — duobus modis in S. Scriptura sumitur, sc. stricte pro octava sphæra, in qua positæ sunt stellæ, et large pro natura quinti corporis, quæ divisit aquas ab aquis : II, 586 *a*.
2. Firmamenti natura, motus, influxus et proprietates expenduntur : II, 569 *a*-571 *b* ; VII, 489 *a*, *b*, 490 *a*, *b*, 491 *a*, 492 *a*, *b*, 493 *a*.
3. — non est naturæ ignis, sed ad ignem habet analogiam : II, 570 *ab*.
4. — cum non sit naturaliter calidum, quomodo calefaciat : II, 571 *ab*.
5. In firmamento continentur septem orbes planetarum : II, 588 *b*, 593 *b*; VII, 385 *a*.
6. — movetur motu proprio centum annis : II, 593 *b*.

Vid. AQUA, n. 4-5, CHRISTUS, n. 685, COELUM, n. 27, 35, ECCLESIA, n. 137, FIDES, n. 188, HOMO, MARIA.

FLAGELLUM. 1. — quodlibet immittitur a Deo, aut ad utilitatem flagellati, aut ad gloriam flagellantis : V, 587 *ab*.
2. Flagellorum utilitates tam in communi, quam in speciali, enumerantur : *ibid.*
3. Flagella in corpus et in animam pro hac et alia vita expenduntur : V, 587 *a*.
4. Flagellorum causa communiter accepta est culpa originalis; proprie sunt peccata actualia : V, 588 *a*.
5. Flagella a Deo immissa ordinantur ad gloriam, voluntate antecedente, non vero semper consequente : V, 588 *ab*.
6. Flagella a Deo immissa quomodo dicantur benigna et dulcia : IX, 113 *a*.
7. Flagella sunt funiculi trahentes ad Deum : XIII, 316 *a*.

Vid. ANIMADVERSIO, TRIBULATIO.

FLAGITIUM ; *vid.* SCELUS.

Digitized by Google

FLAMINIS baptismus ; *vid.* Baptismus, n. 28, 33, 35, 38, 42, 44, 147.
FLAMMA vitiorum quomodo incendat conscientiam : XIII, 85 *a*.
FLEGMATICI qui sint, vel cholerici, vel melancholici, per aspectum faciei medici judicant : XIII, 542 *b*.
FLENDUM. 1. — esse in hoc vita infantes ex ejulatu, quem statim nati emittunt, docent : VII, 19 *a*.
2. Homo invitatur ad flendum exemplo Christi : XIII, 379 *b*-380 *b*.
3. — pro culpa, pro gratia, pro miseria, et pro gloria : XIII, 379 *b*-380 *b*.
FLERE. Antiquitus in nativitate hominum flebant homines ob miserias vitæ humanæ : XIII, 570 *b*.
FLETUS. 1. —, planctus, risus et saltus in quo differant : IX, 609 *a*.
2. — alius compunctionis, alius compassionis, alius devotionis ; primus est collyrium, secundus unguentum, tertius balneum animæ : VIII, 318 *ab* ; XI, 124 *b*.
3. — alius pro incolatu præsentis miseriæ, alius pro appetitu felicitatis æternæ : XI, 124 *b*.
4. Ad fletum quædam incitamenta proponuntur, atque etiam impedimenta ipsius : VIII, 318 *b*-319 *a* ; XIII, 380 *b*-382 *a*.
5. Fletus emolumenta sex mirabilia exponuntur : VIII, 319 *ab*.
6. — pœnitentiæ suadetur multis rationibus : X, 369 *a*.
7. — pœnitentiæ promeretur risum spiritualem : *ibid.*
8. Christus nos excitat ad fletum suo exemplo : XI, 124 *ab*, 413 *b* ; XIII, 379 *b*.
9. — et lacrymæ quomodo irrigent paradisum conscientiæ, et exeant in quatuor flumina : XI, 124 *b*.
10. — qualis futurus sit in inferno, sc. per dolorem et gemitum : X, 596 *a*.
Vid. Calamitas, Christus, n. 363, Jerusalem, Lacrymæ.
FLORIDUS. 1. — idem quod Nazarenus, estque Christus : XI, 601 *a*.
2. — lectus Mariæ Virginis expenditur : XIV, 268 *b*.
3. Florida anima floribus virtutum : XIII, 63 *b*, 84 *b*.
FLOS. 1. Floris natura et proprietates aptantur Christo Salvatori : XI, 601 *a* ; XIV, 270 *a*.
2. Flores virginitatis, fœcunditatis, honestatis, immortalitatis, et folia virtutum B. Virginis expenduntur : XIV, 268 *a*-270 *a*.
3. Florum B. Virginis fructus sunt fœcunditas, humilitas, divinitas, et beata voluptas : XIV, 270 *a*.
4. Flores variorum colorum aptantur diversis sanctis Ecclesiæ : VIII, 437 *a*.
5. — egressus de virga est Christus Jesus : IX, 189 *b*.
6. —, florere, efflorere et reflorere multa, mystice significant : *ibid.*
7. — mysticus multiplex : *ibid.*, *et* XIII, 40 *ab*.
Vid. Christus, n. 684, 784, Fidelis, n. 3, Justus, Maria.
FLUMEN. 1. — in Scriptura multiplex exponitur : IX, 269 *ab* ; XI, 560 *ab* ; XIII, 252 *b*-253 *a*.
2. Quatuor flumina paradisi sunt quatuor virtutes cardinales : IX, 68 *b*.
3. Flumina exeunt a mari, et ad mare reverruntur, quomodo : IX, 592 *ab* ; et quo mystico sensu : IX, 91 *b* ; XIII, 583 *b*.
4. Flumina aquæ vivæ fluentes de ventre quænam : XI, 560 *ab*.
5. — est Christus, qui dividitur in quatuor, sc. in lacrymas, sudorem, sanguinem et aquam, per quæ irrigavit totum mundum : XIII, 47 *a*.
6. Litteralis sensus, allegoricus, tropologicus et anagogicus sunt quatuor flumina derivantia a Scripturis, et ad ipsas redeuntia : IX, 91 *b*.
7. — figurat mundum, quem alii aliter pertranseunt : IX, 234 *ab*.
Vid. Baptismus, n. 28, 30, 35, 41, etc., Christus, n. 658, 671, 727, 763, 781.
FLUVIUS. 1. — dicitur quasi perennis fluxus : I, 9 *a*.
2. — habet quatuor proprietates, sc. perennitatem, spatiositatem, circulationem et emundationem : I, 9 *ab* ; et figurat personarum divinarum emanationem, rerum mundanarum productionem, Filii Dei incarnationem, et sacramentorum dispensationem : 9 *a*-10 *b*.
3. Fluviorum quatuor exeuntium de paradiso significatio mystica exponitur : I, 11 *a*-14 *a*.
4. — aquæ vivæ procedens de sede Dei est sacra Scriptura, de qua sub hac metaphora proponuntur mirabilia : IX, 1 *a*-9 *a*.
5. — mundanarum scientiarum quam turbidus, quam tepidus et turgidus : IX, 6 *b*.
6. Fluvii infernales quatuor, et figurant pyromantiam, aeromantiam, hydromantiam et geomantiam : IX, 8 *a*.
Vid. Maria.
FŒCUNDITAS. 1. — S. Scripturæ respectu variorum sensuum, quam sit ampla super sensum scientiarum humanarum : IX, 89 *a*.
2. — in divinis est solum ratione primitatis, et ob id est solum in Patre et Filio : I, 206 *a*, 207 *a*.
FŒDERIS arcui comparatur S. Franciscus : XIV, 293 *b*. *Vid. Arcus*, n. 4.

Digitized by Google

FŒMINA. 1. — in quo sensu possit dici mas occasionatus : III, 87 *a*; IV, 269 *b*; VI, 474 *a*.
2. Fœminæ generatio non est præter naturam, nec contra naturam, sed secundum naturam; non tamen primo intenta a natura, cum hæc semper perfectius intendat generare : III, 87 *ab*. Quomodo intendatur a natura : VI, 474 *a*.
3. Causæ traduntur physicæ cur fœminæ majori numero sæpe generentur, quam masculi : III, 86 *a*-87 *a*.
4. In statu innocentiæ æqualis fuisset numerus virorum et fœminarum, quare : III, 85 *b*.
5. — exceditur a viro in dignitate, in virtute agendi, et in præsidentia : IV, 270 *ab*.
6. — creata est ut sit in adjutorium viri, non ut famula, nec ut domina, sed ut socia; et ob id formata non de pedibus, vel de capite, sed de latere; et quomodo vir sit ejus caput : III, 650 *ab*.
7. — in suo sexu resurget in judicio, quare : VI, 488 *a*.
8. De fœminis bonis et malis auctoritates sanctorum Patrum : VII, 20 *a*-21 *a*, 151 *b*-152 *b*.
Vid. FAMILIARITAS, n. 2, MULIER.
FŒNERATORUM mala : VII, 62 *b*.
FŒNUM. 1. — in S. Scriptura significat peccata venialia : VI, 89 *a*; et caducitatem, hominisque fragilitatem : XIII, 176 *a*.
2. — adhuc multiplicem habet significationem : IX, 203 *b*; XI, 342 *b*.
Vid. OPUS.
FŒTUS. Occidens fœtum non animatum non est homicida, sed maleficus, licet quantum ad intentionem perversam judicandus sit homicida : VI, 270 *b*-271 *a*.
Vid. GENERATIO, PARTUS.
FOMENTUM peccatorum differt ab initio, radice et capite, quomodo : VII, 279 *a*.
FOMES. 1. — concupiscentiæ, quid sit : III, 374 *b*-375 *a*. Est vitiositas præter naturam : 545 *b*.
2. — potest minui, nunquam tolli, nisi in B. Virgine : III, 375 *a*. Potest tamen, absolute loquendo, tolli salva natura, cum sit præter naturam : 545 *b*.
3. — quare non tollatur per baptismum : V, 332 *b*-333 *a*.
4. — non formaliter opponitur gratiæ : III, 375 *a*. Opponitur tamen gratiæ gratis datæ : 545 *b*. Hinc fomes non est culpa, sed pœna culpæ : 374 *b*-375 *a*.
5. — nobis est relictus tanquam materia exercitii ad virtutem : IV, 56 *ab*.
6. — ablatus fuit totaliter in B. Maria Virgine : *ibid.* *et* 70 *b*-71 *b*.
7. — impellit ad peccandum venialiter, et ponit difficultatem ad bonum : III, 71 *b*.
8. Fomitis mortificatio qualiter fiat : *ibid.*
Vid. CONCUPISCENTIA, n. 1-23 (sed præcipue 13), 27, 29, MARIA.
FONS. 1. — est puteus ubi perenniter emanat aqua de terra : VIII, 273 *a*; XI, 312 *b*.
2. Fontes bonitatis, sapientiæ et misericordiæ divinæ, et vitæ æternæ, quasnam aquas emittant : XI, 543 *b*.
3. — baptismi, et doctrinæ fidei proponitur : XI, 565 *a*.
4. Fontes quatuor a quatuor vulneribus Christi, sc. misericordiæ, sapientiæ, gratiæ et charitatis : IX, 568 *b*.
5. — parvus crescens in fluvium est charitas, seu consolatio Spiritus sancti : XIII, 252 *b*. — 6. Vel est B. Virgo parva per humilitatem, quæ crevit veluti in fluvium, in lucem et solem : I, 10 *b*; XIV, 182 *a*. — 7. Vel est sacræ Scripturæ doctrina : IX, 7 *b*, 90 *a*. — 8. Vel est cor eleemosynam dantis : IX, 273 *a*.
9. — est apud Garamantes, in quo faces accensæ extinguuntur, et extinctæ accenduntur : VI, 494 *b*.
Vid. CHRISTUS, n. 658, 671, 727, DEUS, n. 594, MARIA.
FORAMINA quinque in chirotheca carnis Christi sunt quinque vulnera : XIII, 9 *b*.
FORMA. 1. — alia est constitutiva, seu perfectio materiæ, alia exemplaris, quæ habet ordinem ad exemplatum : I, 338 *b*; II, 9 *b*, 527 *a*; IV, 117 *a*.
2. — exemplaris duplex, sc. vel interior, vel exterior : IV, 247 *a*.
3. — alia quæ dicitur talis per privationem materiæ, alia quæ perficit materiam : I, 549 *b*; II, 527 *a*; IV, 117 *a*; V, 247 *a*; IX, 87 *a*.
4. — triplex in universum reperitur, sc. una quæ est perfectio rei, altera quæ est exemplaris, ultima quæ est aliqua similitudo exterius repræsentans : V, 247 *a*.
5. — substantialis est triplicis generis, sc. una quæ perficit, et extenditur, et dependet; secunda quæ perficit et dependet, sed non extenditur; tertia quæ perficit totum, nec dependet, neque extenditur : I, 164 *a*.
6. — quoad esse duplex, sc. una quæ educitur de materia, altera quæ ab extra exit : V, 637 *a*.
7. — alia partis, alia totius, hæcque vel per prædicationem, vel per constitutionem partium : III, 37 *a*; IV, 46 *b*.
8. — alia est constitutiva, alia directiva : V, 146 *b*.
9. — quæ dat esse, dat et esse distinctum, et unitatem : I, 389 *a*.
10. — alia est universalis, et multiplicabilis in plura; alia particularis, quæ individuatur

Digitized by Google

per conjunctionem formæ universalis cum materia : I, 335 *b*-337 *a*; III, 36 *b*-38 *b*.
11. — communis et communicabilis non communicatur nisi per propagationem, vel aggregationem partium : I, 116 *b*, 336 *b*.
12. — proprie non est in Deo, sc. nec totius, nec universalis, nec constitutiva : I, 151 *b*, 334 *a*-341 *b*. Dicitur tamen habere formam, quomodo, et in quo sensu : I, 106 *ab*, 366 *a*, 549 *ab*; II, 527 *a*; IV, 117 *a*; V, 247 *a* (sc. sumendo formam pro natura vel essentia).
13. — consistit in simplici et invariabili : I, 153 *a*. Quomodo id sit verum : I, 293 *a*; II, 309 *a*; III, 11 *b*, 12 *ab*.
14. Formarum varietas, ut generis, speciei et differentiæ, causat, id est, indicat multiplicitatem intrinsecam : I, 157 *a*.
15. Individuum non addit aliquam formam super universalem, sed tantum materiam : III, 36 *a*-38 *b*. — 16. Hinc forma cum materia est principium individuationis : I, 336 *b*.
17. — quomodo referatur ad materiam, et materia ad formam : I, 421 *b*.
18. — dicit respectum realem ad materiam, et e converso : I, 338 *b*; IV, 117 *a*. Respectus ille est quid consequens, dicit enim componibilitatem cum quo, non ex quo : I, 159 *b*.
19. — dicitur quo est : I, 340 *b*.
20. — dicitur etiam species imaginaria, per quam intelligimus : I, 366 *a*; II, 242 *b*.
21. — universalis, seu communis, quomodo dicatur generari, seu produci in singulari : I, 115 *a*.
22. Formam quamlibet simplicem esse, quomodo verificetur : III, 11 *b*.
23. — simplex non potest esse subjectum accidentium : I, 157 *a*; II, 310 *b*, 312 *b*; IX, 51 *b*; nec potest esse hoc aliquid, et quid per se completum : II, 418 *b*; III, 11 *b*.
24. — per sui essentiam dat esse rei, cui unitur essentialiter : I, 162 *b*.
25. — simplex est tota in toto, et tota in singulis partibus : I, 163 *b*.
26. Formam omnem quæ principium vitæ est, in genere substantiæ esse, num sit usquequaque verum : III, 246 *b*, 248 *a*.
27. — quæ est in partibus et in toto, non denominat simul totum et partes, nisi sit forma extensa, et dependens in operari : I, 164 *ab*.
28. Formæ substantiales cadunt sub potestate agentis creati, exceptis illis quæ sunt deiformes : I, 241 *a*.
29. Formæ non reflectuntur supra se, nisi sint simplices, et in substantia simplici fundatæ : I, 286 *b*.
30. Formæ universales sunt de se invariabiles, idemque dicendum de singularibus; aut si varientur, id fit ratione subjecti in quo sunt : I, 293 *a*.
31. Formæ intenduntur per accessum et recessum, et per impermixtionem cum contrariis, et quomodo id intelligendum : I, 294 *b*; II, 555 *b*. *Vid.* INTENSIO.
32. — tollitur, aut saltem minuitur, per dispositionem ad oppositum in termino, quando et quomodo : I, 298 *a*.
33. — substantialis et completiva quomodo dicatur essentia, species et natura : I, 497 *b*.
34. Formæ latitant in materia, concreatæ a Deo in materia prima quoad essentiam, sed quoad esse, vel existere, educuntur ab agente : II, 240 *b*, 419 *b*-420 *b*, 421 *b*, 529 *b*, 612 *ab*; VI, 457 *b*-458 *a*.
35. Formæ omnes an a Creatore inducantur, vel aliquæ etiam ab agente creato induci possint : II, 418 *a*-421 *a*.
36. Formæ materiæ primæ inexistentes quæ : II, 533 *b*.
37. Agens per intellectum agit per ideas; agens vero per naturam agit per formas, quæ sunt veræ naturæ in singularibus : II, 242 *b*.
38. — et materia sunt duo principia rerum intrinseca et substantialia : II, 239 *a*.
39. Aliud forma naturalis, aliud artificialis : II, 422 *b*.
40. Agens naturale, in productione formæ, nullam quidditatem enti confert, sed tantum novam ei dat dispositionem : II, 420 *a*.
41. Proprie loquendo, forma non generatur, sed compositum : II, 420 *b*.
42. Formæ naturales non fiunt ex nihilo, sed ex aliquo, et in quo sensu : II, 421 *a*.
43. — cum corrumpitur, in nihilum prorsus non deducitur : VI, 458 *a*.
44. Formæ sunt in potentia materiæ, non solum in qua, et a qua, sed etiam ex qua : II, 420 *a*.
45. Unde fiat ut, per quamlibet divisionem animalis imperfecti, statim educatur nova forma : II, 614 *a*.
46. Formæ sunt in materia ut in potentia, et ex illa educi non possunt nisi ab agente milis naturæ : II, 420 *b*.
47. — informando materiam qualis operetur successive, qualis instantanee : V, 637 *a*.
48. Formæ elementares sunt primæ, quæ dant esse perfectum materiæ primæ : II, 552 *a*.
49. — est principium agendi : II, 552 *a*. Quomodo agat in creaturis : 597 *a*.
50. Formæ duplex est actus, sc. vel per modum informantis, vel per modum efficientis : III, 253 *b*; V, 660 *b*. Per primum semper est in actu, non vero per secundum,

Digitized by Google

qui tamen natura primum præcedit : *ibid.*
51. Forma substantialis in creaturis quomodo agat : II, 553 *b*.
52. — substantialis quomodo dicatur essentia, natura et species secundum diversas habitudines : I, 497 *b*; II, 527 *a*. — ultima est completiva cæterarum, sc. illarum quæ disponunt ad ipsam : II, 556 *a*, 596 *a*.
53. Quomodo a forma dependeat effectus in esse et in conservari : III, 495 *b*.
54. Formæ omnes sunt simplices, quæ sunt puræ formæ; quæ vero sunt hoc aliquid, admittunt compositionem substantialem : III, 11 *b*.
55. — per quid uniatur materiæ : II, 46 *a*.
56. — corporeitatis datur in corporibus, habens appetitum ad animam suscipiendam : III, 12 *b*.
57. Formæ plures substantiales reperiuntur in animantibus, sc. formæ mixtionis et complexionis, quæ sunt corporeæ, et forma vel sensitiva, vel rationalis : III, 20 *b*. Ordo productionis earum exponitur : *ibid.*, *et* II, 263 *b*-264 *a*; III, 36 *a*-38 *b*.
58. Forma in composito substantiali est duplex, sc. forma partis, et forma totius; et quænam illæ sint : III, 37 *a*.
59. — universalis quomodo communicetur : I, 116 *b*.
60. Formæ universales an totum dicant, et quomodo particularisentur : III, 36 *a*-38 *a*.
61. — seminalis an sit universalis : III, 34 *b*-39 *a*.
62. — componens cum materia animam rationalem quietat materiam corporis, ita ut corpus nullam aliam formam appetat : III, 56 *b*.
63. — quæ habet propriam operationem, separabilis est a materia : III, 58 *b*.
64. — quomodo cadat in divinis : I, 549 *b*.
65. Deus nullius potest esse forma perfectiva, sive constitutiva : IV, 44 *b*; sed potest esse forma exemplaris : 309 *a*.
66. — ultimo completiva quomodo, et in quo sensu dicatur nobilior forma communi : II, 555 *b*-556 *a*, 596 *a*.
67. — quomodo proportionari debeat cum materia, et in quibus casibus id intelligendum : II, 615 *b*.
68. Quomodo nobiliori formæ nobilior materia aptanda sit : IV, 263 *a*; XIV, 48 *b*.
69. — quanto nobilior, tanto simplicior, quomodo verificetur : III, 12 *a*.
70. — quælibet dans vivere primum, est substantia, non vero quæ dat bene vivere : III, 248 *a*.
71. — specifica accipitur ex eo quod est in se nobilissimum : IV, 47 *a*.
72. Quomodo sit verum, quod sit ejusdem formam inducere, cujus est materiam præparare : VI, 143 *a*
73. — primo generata, deinde corrupta, et postea iterum producta, quomodo eadem numero esse possit : VI, 456 *a*, 458 *a*.
74. — totius sequitur compositum naturale : IV, 462 *a*.
75. Formæ formam non esse, quomodo intelligendum : V, 147 *a*.
76. Formarum alia est cœlestis, alia meteorologica, alia mineralis, alia germinum natatilium, volatilium, gressibilium, alia hominis : IX, 114 *a*.
77. — naturalis dat esse naturale, et connaturalis connaturale, ambæ simul esse vitale : IX, 463 *b*.
78. Si duæ sint species immediate dividentes genus, una non potest esse forma alterius quantum ad esse primum, bene autem quoad esse secundum : V, 147 *a*.
79. Formæ convenit esse hic et nunc ratione materiæ : V, 519 *b*.
80. Perfectior est forma compositi, quam aliqua pars : VI, 451 *a*.
81. Propria forma non est nata fieri nisi in propria materia : VI, 456 *a*, 479 *a*.
82. Non omnis distinctio est a forma, nisi de perfecta distinctione agatur : I, 339 *a*.

Vid. ANGELUS, n. 84, 114, ANIMA, n. 17, 25, 26, 29, 31, 35-37, 63-64, 66, 67, 69, 84-85, 97, 109, 116, 118, 127, ANIMAL, n. 15, 21, CORPUS, n. 25-26, 30, 49, DEUS, n. 44, 48, 219, 248, EXEMPLAR, n. 1, EXTENSIO, n. 3, MATERIA, MUTATIO, NATURA, SEMINARIUM.

FORMA eucharistica. 1. Mutatio formæ in Eucharistia non potest fieri absque gravi peccato : V, 426 *b*.
2. Verba formæ eucharisticæ non solum sunt indicativa, sed et operativa instantanee : V, 427 *a*.
3. Forma consecrationis expenditur : V, 426 *b*-431 *b*.

Vid. EUCHARISTIA, n. 126-134.

FORMA, seu dispositio. 1. — et materia S. Scripturæ expenduntur : IX, 6 *a*, 9 *a*, 35 *b*-39 *b*.
2. — et methodus traditur orationis : XII, 458 *b*.

Vid. DEUS, n. 551.

FORMALE. Quando aliquid constat ex materiali et formali, alterutro deficiente, totum deficit : VI, 232 *a*.

FORMALITER, adverbium, additum verbo, habet rationem aliquando causæ, aliquando effectus : I, 518 *b*, 520 *a*.

FORMATIO. 1. — corporis humani, animalium et insensibilium quid exigat : II, 436 *a*-437 *b*.

Digitized by Google

2. — corporis humani, etc., an possit fieri ab angelis : *ibid.*
Vid. ANIMAL, n. 9-15, 17-21, CORPUS, n. 17, 30-32, 63.
FORMATIVA virtus quam mirabilis : III, 340 *a*-344 *a*.
FORMICÆ. 1. — natura et proprietates proponuntur : VIII, 300 *b*.
2. — prudentia proprie est sagacitas ex instinctu naturali, differens a prudentia humana : VIII, 107 *a*.
3. — prudentia in decem consistit, quæ aptantur viro prudenti : VIII, 300 *b* ; XIII, 258 *b* ; XIV, 88 *a*.
4. Quare mittatur homo ad formicam, sc. ut discat sapientiam : XIII, 258 *b*.
FORNICANS vir in occulto, an possit dimittere uxorem in aperto fornicantem : VI, 337 *ab*.
FORNICARIUS. 1. Fornicarii notorii quinam dicantur : V, 548 *b*.
2. Qualis pœnitentia a sacris canonibus olim imposita fuerit fornicariis : VI, 72 *b*.
3. Quare contrahens cum fornicaria, et corrupta ab alio, fiat irregularis et bigamus : minime vero fornicarius ipse : VI, 204 *b*.
4. In quonam casu conjux non possit reddere debitum alteri conjugi fornicario : VI, 289 *b*-290 *b*.
5. Fornicariæ cum ex mandato Ecclesiæ debitum redditur, num alteri præjudicetur, aut peccatum aliquod incurratur : VI, 348 *b*.
FORNICATIO. 1. — quid sit, et unde proveniat : VII, 366 *a*, 373 *b*, 549 *b* : XII, 251 *a*.
2. — dicitur tripliciter, sc. proprie, quæ est inter solutos; communiter, quæ est idololatria, et communissime, quæ est omnis concupiscentia inordinata, ob quam derelinquitur Deus : VI, 393 *b* ; IX, 246 *b* ; X, 99 *a*.
3. — qualis inducat causam legitimam divortii : VI, 393 *b*.
4. De divortio ob fornicationem agitur : VI, 339 *a*-346 *b*, 348 *b*.
5. Fornicationis actus caute rememorandi sunt etiam in discussione peccatorum : V, 625 *ab*.
6. — corporalis est species spiritualis fornicationis : IX, 246 *b*.
7. — an inducat affinitatis impedimentum usque ad quartum gradum, sicut matrimonium legitimum, in dubio relinquit S. Doctor : VI, 424 *a*.
8. — differt specie ab aliis actibus carnalibus, et quomodo : VI, 422 *b*-423 *a*.
9. — proprie dicta importat seminum commixtionem : VI, 425 *b*.
10. — quare non inducat irregularitatem : VI, 425 *b*.
11. — improprie dicta committitur in omni immersione libidinis, etiamsi actus sit de se licitus : VI, 442 *b*.
12. Quomodo ex actu transeunte fornicationis remaneat vinculum : VI, 425 *b*.
13. — non est peccatum in Spiritum sanctum, quare : III, 623 *a*.
FORNICATOR. 1. Quomodo sit verum, quod fornicator in corpus suum peccat : VI, 277 *a*.
2. — et meretrix quomodo dicantur unum corpus effici : I, 506 *b*-507 *a*.
FORSITAN in S. Scriptura qualem significationem admittat : XI, 376 *a*.
FORTE aliquando importat dubitationem, aliquando eventum : III, 120 *b*.
FORTIS. 1. — quis vere dicatur : V, 45 *a*.
2. — non est qui solummodo sustinet mala, sed qui sustinens gaudet : XIV, 98 *a*.
FORTITUDO. 1. — quid sit : IV, 45 *a*, 334 *b* ; V, 45 *a*, 120 *b*-123 *a* ; VII, 238 *ab*, 301 *a*, 411 *b*, 587 *b* ; VIII, 187 *b*, 188 *a*, 189 *b*-190 *a*, 302 *a*-303 *a* ; IX, 24 *b*-25 *a*, 64 *a*, 174 *a*, 279 *a*, 328 *b*-329 *b*.
2. — est duplex, sc. alia quæ est virtus cardinalis, alia quæ est donum; et qualiter differant : V, 59 *b*-60 *a* ; VII, 613 *b*-614 *a*.
3. Fortitudinis donum quid sit : VII, 302 *a*, *b*, 588 *b*, 613 *b*-617 *b*.
4. Fortitudinis virtus quomodo distinguatur a cæteris virtutibus cardinalibus : V, 56 *a*-57 *a*.
5. Fortitudinis virtutis laudes, et mirabiles effectus : VII, 103 *ab*, 411 *b*-412 *a*, 614 *b*-617 *b* ; VIII, 189 *b*-190 *b*, 302 *a*-303 *a*, 577 *a*-578 *b* ; IX, 25 *a*.
6. — habet pro objecto arduum, et quomodo : V, 120 *b*-123 *a*.
7. — crucifigit hominem spiritualiter : V, 122 *a* ; et dirigit ad ea quæ sunt perfectionis : 122 *b*.
8. — facit contemnere mundum : XIV, 46 *ab* ; fortem reddit hominem contra mundum, fortiorem contra diabolum, fortissimum contra seipsum : 46 *a*-47 *b*.
9. — habet multos ramos, sc. patientiam, munificentiam, perseverantiam, fiduciam, etc. : V, 560 *a* ; VII, 616 *a*-617 *b*.
10. Fortitudinis donum an principaliter versetur circa passiones tolerandas : V, 120 *b*-123 *a*. — 11. Quale convivium spirituale præparet animæ : VII, 616 *a*.
11. Fortitudinis adversus malum exempla ex S. Scriptura : VIII, 590 *ab*.
12. De fortitudine mulierum S. Scriptura quid referat : VIII, 634 *b*-635 *a*.
13. De virtute fortitudinis auctoritates sanctorum Patrum : VII, 103 *ab*.
14. — Christi in perferenda passione pro nobis expenditur : IV, 2 *b*.
15. — politica, purgatoria, purgati animi, et

Digitized by Google

exemplaris quænam sint : VII, 614 *b*, 615 *b*-616 *a* ; IX, 24 *b*-25 *a*, 64 *b*.
16. Fortitudinis varii gradus proponuntur : VII, 615 *b*-616 *a* ; XII, 192 *b*.
17. — est contra timorem, et audaciam vitiosam : IX, 55 *b*-56 *a*.
18. — est propria Christianorum : XIII, 519 *ab*.
19. — ut est virtus politica, et ut est Dei donum, expenditur : VII, 614 *b* ; XIII, 313 *b*-314 *b*, 519 *ab*.
20. — facit diem spiritualem, habentem mane, meridiem et vesperam : VII, 614 *b*-615 *b*.
21. Fortitudini opposita vitia sunt pusillanimitas, ignavia, mœstitia et temeritas : IX, 56 *a*.
22. — qualiter includat mansuetudinem : *ibid. inferius*.
23. — præstat magnanimitatem, constantiam, fiduciam, securitatem, magnificentiam, tolerantiam, firmitatem : IX, 65 *a*.
24. Fortitudinis exemplum in Pompeio Romano : XIII, 510 *a*.

FORTITUDO, id est firmitas. 1. Deus fortitudo nostra in infirmitatibus : XIII, 528 *b*.
2. — Dei maxime ostensa in Christi passione : I, 13 *b*.
3. — quomodo infirmitas in Christo dici possit : IV, 186 *ab*.

FORTUITUS. 1. Fortuitorum causa est per accidens, sed in quo sensu id accipiendum sit : III, 502 *b*.
2. Differentia quænam inter fortuitos casus, et miraculosos eventus : III, 503 *a*.
Vid. CASUS, n. 1-5.

FORTUNA. 1. — et casus quid sint : IX, 659 *ab*.
2. —, fortuitum et casus includunt in causa operante defectum intentionis et præcognitionis, et sub hoc respectu non sunt a Deo : III, 502 *ab*.
3. — et fortuita non dantur respectu Dei : II, 175 *b*-176 *a* ; III, 502 *ab* ; IX, 659 *ab*.
4. Fortunæ rota quam volubilis : XIII, 595 *b*.
5. Error fortunæ num consensum irritet, vel matrimonium impediat : VI, 258 *b*.
Vid. FELICITAS, n. 7.

FORUM. 1. — est duplex, sc. cordis vel conscientiæ, et Ecclesiæ : V, 221 *a*. Primum est occultum, estque divinæ justitiæ, secundum manifestum : 593 *b*. Primum est pœnitentiale, secundum judiciale : V, 706 *ab* ; VI, 232 *a*.
2. In foro pœnitentiali sacerdos tenet locum Dei, confitens autem accusatoris, accusati et testis ; in judiciali vero sunt diversæ personæ ; ideo in pœnitentiali foro occulta sunt aperienda : V, 706 *ab*.
3. A foro Ecclesiæ nullus potest appellare absque gravi injuria Dei : V, 672 *a*.
Vid. IMPEDIMENTA.

FRAGMENTA panum quid significent : XI, 343 *a* ; XIII, 173 *b*, 174 *a*.

FRANCIA in aliquibus partibus servabat hoc jus, quod filius sequatur conditionem parentis deterioris conditionis, quod tamen erat contra jus imperiale : VI, 354 *a*.

FRANCISCUS (S.). 1. Ejus gesta fuse et diligenter enarrantur : XIV, 205 *a*-343 *a*.
2. Ejus laudes et virtutes : XI, 543 *b*-544 *a*, 607 *b*-608 *b* ; XIV, *ubi supra*.
3. — positus fuit toti mundo in exemplum et ducem paupertatis, mundi contemptus, et totius perfectionis : XIV, 293 *a et seq*.
4. — fuit stella matutina in medio nebulæ hujus mundi, micans fulgoribus claris vitæ et doctrinæ : XIV, 293 *b*.
5. — arcus, signum fœderis, angelus pacis, eam annuntians et docens : *ibid.*
6. — fuit alter Elias, alter angelus, amicus Dei, nuntius Christo amabilis, nobis imitabilis, et mundo admirabilis : 294 *a* ; in omnibus similis Filio hominis : *ibid.*, et XI, 607 *b*.
7. — fuit a superna gratia prævenius, virtutis invictæ adauctus meritis, prophetali spiritu repletus, angelico deputatus officio, seraphicoque incendio ignitus : XIV, 293 *b*-294 *a*, 304 *b*.
8. — fuit vexillifer Christi : 340 *a*.
9. — habuit officium vocandi ad fletum, ad planctum, et ad cingulum sacci ; signandique thau super frontes pœnitentium : 294 *a*, 306 *b*.
10. — fuit alter præcursor missus a Christo, ut pararet in deserto viam altissimæ paupertatis, prædicavitque pœnitentiam verbo et exemplo : XIV, 293 *b*.
11. — auxilio Mariæ Matris Dei concepit et peperit spiritum evangelicæ perfectionis : 303 *ab*.
12. — fuit imitator paupertatis B. Virginis : XIV, 504 *b*.
13. — quam amaverit ædiculam S. Mariæ de Portiuncula : 299 *b*-300 *a*.
14. — visus est a Summo Pontifice sustentans totam Ecclesiam : 303 *b*.
15. S. Francisci quanta profunditas in intelligentia S. Scripturæ : 329 *b*-330 *a*.
16. Quomodo Christus ei jam transformato per ecstasim in Deum apparuerit : XII, 21 *a*.
17. — recipiens stigmata describitur : XII, 2 *b*, 134 *b* ; XIV, 337 *b*-338 *b*.
18. S. Francisci transitus describitur : XIV, 341 *b*-342 *b*.
19. Ejus translatio et canonizatio : 343 *a*-345 *a*.
20. — positus est in signum, quo reducaremur ad Christum : XIV, 425 *a*.

Digitized by Google

21. Ejus pietas et innocentia quanta, et quam similis statui innocentiæ : IV, 631 *b*.
22. Quomodo creaturæ irrationales ei obtemperarent : IV, 631 *b*; XIV, 321 *a*-323 *a*.
23. — fuit pictura viva Christi, et per sacra stigmata in eum totaliter transformatus : XII, 510 *b*.
24. — dicebat semper se nunc incipere, et hoc maxime in fine vitæ : X, 462 *a*.
25. — maxime abhorrebat hypocrisim et dissimulationem : X, 451 *b*.
26. — nolebat quod sui fratres erubescerent mendicare : XI, 27 *a*.
27. Ejus humilitas, abdicatio terrenarum rerum, mortificatio sui, exaltatio ad vitam divinam expenduntur : XI, 544 *a*; XIII, 98 *a*; XIV, 73 *b*.
28. — maximus et minimus simul probatur : XI, 543 *b*-544 *a*.
29. In eo vita humana extincta erat : XI, 544 *b*.
30. — gloriabatur solum in cruce : *ibid.*
31. Ejus prædicatio apud soldanum expenditur : IX, 124 *a*.
32. Ejus pugna contra quinque millia dæmonum : IX, 119 *b*.
33. Ejus doctrina circa contemplationem : IX, 130 *b*; circa honorum contemptum : 117 *b*; circa studium litterarum : 143 *a*.
34. Ejus raptus et revelationes : IX, 143 *a*
35. — quare ambularet nudus et discalceatus : XIII, 292 *a*.
36. Huic ostensa est a Christo via salutis, ejus vera servitus, et fructus crucis : XIII, 592 *a*, 598 *b*.
37. S. Francisci Regula continet duodecim capitula, seu rubricas signatas in duodecim lapidibus acceptis de alveo Jordanis : XIV, 558 *a*.
38. Hujus regulæ perfectio expenditur, et tota per capita exponitur : XIV, 556 *a*-599 *b*.
39. S. Francisci regula qualem obedientiam, paupertatem et castitatem præcipiat : III, 653 *b*-656 *b*; XIV, 558 *a*-562 *a*.
40. S. Francisci ordo quare institutus : XIV, 600 *a*.
41. S. Francisci humilitas et paupertas ipsius alumnos invitat ad ejus imitationem : XII, 212 *b*, 215 *b*; XIV, 73 *b*.
42. — quæ mirabilia hauserit ex meditatione passionis Christi : XII, 510 *b*.

Vid. DETRACTIO, n. 11, FRATRES, SERAPHICUS.

FRATER. 1. — noster quomodo dicatur Christus : IV, 98 *b*-99 *a*; XIII, 357 *b*.
2. Fratres nostri sunt Christus, angeli, homines, diabolus, sed omnes diversis titulis : XIII, 357 *b*-358 *b*.
3. Fratris mortui semen quare superstes frater teneretur suscitare in veteri lege, minime vero teneatur, vel etiam licite possit in nova : VI, 445 *b*.
4. Secundum legistas frater et soror faciunt duos gradus, unicum vero secundum canonistas : VI, 410 *a*.

Vid. ANGELUS, n. 326, CHRISTIANUS, n. 40, 41.

FRATRES MINORES. 1. — quare sic a S. Francisco appellati : XIV, 558 *b*.
2. Eorum ordo a S. Francisco institutus ad quid, et quomodo : XIV, 296 *a*-297 *a*, 300 *a*-303 *b*, 600 *a*. Ejus excellentia quanta : XIV, 600 *b*-601 *a*.
3. Eorum vota obedientiæ, paupertatis et castitatis super omnia aliorum religiosorum stricta : III, 655 *b*-656 *b*; XIV, 559 *b*-562 *a*.
4. — non habent terminos, seu fines in suis obligationibus : III, 655 *b*.
5. Fratrum Minorum ordo quare sejunctus a cæteris ordinibus in institutione sua fuerit : XIV, 601 *a*-602 *a*.
6. — licet curam animarum non habeant, tamen prædicant, et confessionibus incumbunt, quare : XIV, 543 *a*-555 *b*, 602 *ab*.
7. — debent esse instructi vita irreprehensibili, scientia S. Scripturæ, et auctoritate prædicandi et confessiones audiendi : *ibid.*
8. Ipsis ex officio competit studere S. Scripturæ ad aliorum instructionem, et propriam, et ad ablegandas hæreticorum versutias : XIV, 602 *b*-603 *a*. Quale studium ab eis requisierit S. Franciscus : IX, 143 *a*.
9. Fratrum Minorum vita copulat vitam activam cum contemplatione : XIV, 601 *b*.
10. — quare nihil proprii possideant : XIV, 603 *a*-604 *a*.
11. — quare non degant in desertis : 604 *ab*.
12. — quare ædificent magnos conventus : 534 *b*, 604 *b*-606 *a*.
13. — circa quæ possint offendere regulam in ædificatione conventuum : 605 *b*.
14. — quare plus ex eleemosynis colligant, quam sufficiat pro una die : 606 *a*-608 *b*. Cavenda tamen in istiusmodi inquisitione sollicitudo : 607 *b*.
15. De transitu Fratrum Minorum ad alias religiones agitur : 610 *a*; et vice versa : 563 *a*-570 *a*, 609 *b*.
16. De ejectione incorrigibilium ab ordine : 610 *a*-611 *b*, 613 *ab*.
17. — ad domos divitum rationabilius, quam ad pauperum, in itinere divertunt : 617 *b*-618 *a*.
18. De mendicatione eleemosynarum, de pecuniarum usu, et de recursu ad pecuniam apud eos usitato agitur : XIV, 500 *b*-504 *a*, 574 *b*-581 *b*, 618*b*-621 *a*.

Digitized by Google

19. Fratrum Minorum regula cum non sit nisi perfectissima observantia Evangelii, ordinat ecclesiasticam hierarchiam : XIV, 558 *b*.
20. Bona quibus utuntur Fratres Minores, res sunt Romanæ Ecclesiæ : 560 *b*.
21. — speciale votum faciunt obediendi Romano Pontifici : 561 *b*.
22. Fratrum Minorum religio est scala mystica Jacob, reclinatoriumque Salomonis cum ascensu purpureo : 562 *a*.
23. De habitu Fratrum Minorum, cingulo, brachis, professione, qualitate vestimentorum, victu, officio divino, labore, appropriatione rerum, usu, vita, oratione, exercitio virtutum agitur : 565 *b et seq.*, 627 *a*-631 *b*.
24. Fratrum Minorum prædicatio, et confessionum receptio quantæ utilitatis sit in Ecclesia : 524 *b*-525 *b*, 526 *a*-527 *b*, 537 *a*-538 *a*, 543 *a*-555 *b*. Quomodo duplex illud officium exercere debeant : 526 *a*-528 *a*.
25. De receptione legatorum et eleemosynarum agitur : 533 *b*-534 *a*.
26. — quomodo debeant se defendere contra infamatores : 532 *b*.
27. De labore, ad quem tenentur vi regulæ, agitur : 630 *ab*.
28. — ad hoc instituti, ut adjuvent pastores in cura animarum : 505 *b*-509 *a*.
29. — instituuntur pro observantia regulæ : 633 *a*-637 *b*.
30. De receptione ad ordinem : 562 *a*-566 *b*, 613 *b*.
31. — viventes de eleemosynis reddent strictam rationem quomodo vixerint : XII, 318 *a*.
32. — non orantes notantur : XII, 315 *b*.
33. Fratrum Minorum paupertas et renuntiatio quanta : XIII, 291 *b*-292 *a*.

Vid. ABDICATIO, n. 4, CINGULUM, n. 2, DIVES, n. 21, FRANCISCUS, n. 14, 26, 37.

FRAUDULENTER. Quid sit facere opus Dei fraudulenter : XIV, 279 *a*. *Vid.* FRAUS, n. 2, 3.

FRAUS. 1. — quid sit, et unde proveniat : VII, 237 *b*, 364 *b*.
2. Fraudem in opere Dei perpetrat, qui se inordinate diligens, ad remunerationis transitoriæ bona festinat : VII, 353 *a*. — 3. Fraus ista tripliciter committitur : *ibid.*
4. — est simulatio, quando quis in corde aliquid tegit, et aliud ore loquitur : XI, 281 *a*.

Vid. DOLUS, n. 1, 4, MERCATURA.

FREMERE est actus irrationabilium : IX, 160 *b*.

FRENESIS, FRENETICUS ; *vid.* PHRENESIS, PHRENETICUS.

FREQUENTIA actuum ; *vid.* HABITUS.

FRIGIDITAS aeris an sit in cœlo ; *vid.* COELUM, n. 30.

FRIGIDITAS relative ad generationem est duplex, sc. accidentalis, et naturalis vel complexionalis ; hæc impedit matrimonium, et dirimit contractum : VI, 322 *b*-323 *a*, 329 *b*.

FRIGIDUS si divortium petat, num audiendus sit : VI, 323 *a*.

FRIGUS. 1. — est privatio caloris : XI, 598 *a*.
2. — unde causetur : *ibid.*
3. — aptatur culpæ ob multa : *ibid.*

FRISONES qualem zelum olim habuerint circa pudicitiam mulierum : XIII, 519 *a*.

FRUCTUS. 1. — dicitur a frui, quia in fructu quiescit gustus : V, 70 *a*, 624 *ab* ; IX, 120 *a*.
2. — bonus debet habere speciositatem, dulcedinem et utilitatem ; malus ex opposito, taleque est peccatum : XIII, 367 *b*-368 *b*.
3. — congregare in vitam, vel in mortem, quid sit : XIII, 370 *b*.
4. — pomi, vitis et ficus ad quid inserviant, et qualiter comparentur mandatis Dei : XIII, 534 *a*.
5. — frumenti ad sacramentum corporis Christi, — vitis ad sacramentum pretiosi sanguinis, et — olivæ ad unguentum Spiritus sancti quomodo referantur : XIV, 283 *b*.
6. — seminati in agro alieno sunt domini cujus est ager, licet seminans sit nobilius principium quam ager : VI, 354 *a*.
7. — quidam sunt qui statim incipiunt vermiculari ; quidam vero qui apparent optimi, licet vermis sit intus : IX, 119 *a*.
8. — tricesimus, sexagesimus et centesimus quare aptentur conjugatis, viduis et virginibus : VI, 314 *ab* ; VII, 434 *a* ; IX, 236 *a*. *Vid.* CONTINENTIA, n. 2.
9. — pœnitentiæ dicuntur bona opera, prout competunt statui, et merito peccati ; et quid intersit inter bonum opus, bonum fructum, et fructum dignum pœnitentiæ : V, 624 *ab*.
10. — pœnitentiæ dicuntur, non quod eis fruamur, sed quia ducunt ad fruitionem : *ibid.*
11. Homo debet omni tempore fructus facere bonos, alioquin subjacet maledictioni : X, 288 *b* ; XIII, 180 *a*.
12. — Spiritus sancti enumerantur : VII, 304 *b*-305 *a*, 418 *a* ; VIII, 196 *a*, 291 *a*, 326 *a* ; IX, 120 *a*. Non sunt per se habitus, sed status consolationum : VIII, 196 *a*.
13. — gratiæ, justitiæ et sapientiæ simul sunt duodecim : IX, 116 *b*.
14. — Spiritus sancti sunt affectuales delectationes circa bonitatem Sponsi degustandam : VII, 418 *a*.
15. Explicantur proprietates, natura et effec-

Digitized by Google

tus fructuum Spiritus sancti : VIII, 326 *a*-331 *b*.
16. De fructibus duodecim crucis, et passionis Christi agitur : VII, 294 *a*-295 *a*; VIII, 336 *b*-337 *a*.
17. Ligni vitæ, sc. Christi, duodecim fructus enarrantur : XII, 67 *a*-84 *b*.
18. — gratia est triplex, sc. remissio culpæ, plenitudo justitiæ, et assecutio æternæ felicitatis : IX, 29 *b*-30 *b*. Item quadruplex, sc. stabilire animam per fidem, sanctificare per divinum amorem, sursum ferre per spem, et inclinare per divinum timorem : 117 *b*.
19. — Scripturæ sacræ enarrantur : IX, 94 *a*-99 *b*.
20. — scientiarum omnium qualis : VII, 505 *b*.
21. — duodecim gloriæ cœlestis enumerantur : VIII, 337 *ab*. Quibus debeantur : VI, 313 *b*.
22. — uteri B. Virgini qualis : XIV, 281 *a*-291 *b*.
23. Fructus ventris Mariæ quomodo sit etiam fructus humilium, amantium Deum et proximum, patientium et mitium, exercentium se et laborantium, liberalium, abstinentium et continentium : 285 *a*-287 *b*. Quam desiderandus : XII, 702 *b*. *Vid.* CHRISTUS, n. 67.
Vid. BEATITUDO, n. 57, CHRISTUS, n. 819, 885, 887-888.
FRUI. 1. —, vel uti, quid sit, et quale discrimen inter utrumque : I, 30 *ab*, 38 *b*-40 *b*; IV, 653 *b*; VII, 379 *a*-380 *a*; IX, 120 *a*; XII, 44 *a*.
2. — spectat ad finem; uti, ad medium deducens ad finem : I, 31 *b*. Quot modis id fieri possit : 33 *b*.
3. — in Domino quid sit : I, 32 *b*; IX, 198 *b*.
4. — creatura in quo sensu quis possit : I, 32 *b*-33 *a*, 43 *a*.
5. In quo sensu solo Deo frui liceat : I, 42 *a*-44 *b*.
6. — seipso quomodo contingat : I, 33 *a*.
7. — aliquo stat dupliciter, sc. vel tanquam objecto, vel tanquam dispositivo : I, 40 *b*-44 *b*; III, 516 *b*.
8. — creatura ut ultimo fine, est peccatum mortale; frui vero cum aliqua deordinatione solum, est veniale : I, 38 *b*-44 *b*; VI, 278 *b*-279 *b*.
9. Fruaturne Deus aliqua creatura : I, 44 *a*.
10. — quomodo possimus Deo, nobis, proximo, et corpore nostro : IX, 120 *ab*.
11. — est alieni rei adhærere propter ipsam : IX, 120 *a*.
FRUITIO. 1. — de sui acceptione dicit amoris unionem, sc. fruibilis cum fruente, et ideo dicit dependentiam, si sit ad alterum : I, 33 *a*, 38 *b*-40 *b*.
2. — bona, et mala quænam sit : I, 41 *a*.
3. Ad fruitionem quomodo concurrant actus aliarum potentiarum, cum sit actus voluntatis : I, 39 *b*-40 *a*.
4. — non est spei, nec fidei, sed tantum charitatis : I, 40 *b*.
5. — duplex, una imperfecta, altera perfecta : VI, 72 *a*.
6. Fruitionis gratia qualiter differat ab unione hypostatica : IV, 43 *b*-44 *a*.
7. — Dei in quo consistat : IX, 572 *b*-573 *a*.
FRUMENTUM. 1. Frumenti qualitates quæ sint, et quomodo aptentur animæ sanctæ : XI, 576 *b*-577 *a*.
2. — significat charitatem : XIII, 411 *b*-412 *a*. Item animam; *vid.* ANIMA, n. 411, JUSTUS.
3. — qualiter desideret nubes : XIII, 614 *a*.
4. — est sola materia sanctissimi sacramenti, quare : V, 432 *b*. *Vid.* EUCHARISTIA, n. 119.
Vid. CHRISTUS, n. 669.
FRUSTRATIO sanguinis Christi quomodo a peccato mortali procedat : VII, 375 *b*.
FUCUS. 1. — est animal api simile, quod non mellificat, sed mel devorat : X, 95 *a*.
2. — item color innaturalis, et quasi adulterinus, vel herba quæ tingit, et significat mendacium : *ibid.*
3. De fuco, et vano ornatu mulierum agitur : VII, 146 *b*.
FUGA. 1. — Jesu in Ægyptum expenditur : XII, 525 *a*-527 *b*.
2. — sanctorum quænam : IX, 162 *a*, 166 *a*.
Vid. MUNDUS.
FULGOR quid sit : II, 555 *a*.
FULGUR quid sit : VIII, 93 *b*.
FULMEN quid sit : *ibid.*
FUMUS quas qualitates habeat, quas accipere juvat tam in bonam quam in malam partem : VIII, 251 *b*; IX, 276 *a*, 551 *b*; X, 38 *a*, 71 *ab*.
FUNDAMENTUM. 1. — dupliciter dicitur, sc. id in quo ædificium stabilitur, vel illud secundum quod res locatur in suo sustentaculo : VI, 128 *b*.
2. — totius spiritualis ædificii est Christus, vel pœnitentia, vel charitas aliæque virtutes, sed diverso modo : *ibid.*, *et* IX, 74 *a*.
3. Fundamenta præcipua fidei sunt cognitio Trinitatis et Redemptoris : XII, 234 *a*.
Vid. CHARITAS, n. 160, CHRISTIANUS, n. 2, CHRISTUS, n. 581, 661, ECCLESIA, n. 62, FIDES, n. 132.
FUNDARI. Quandocumque duo fundantur super idem, verum est quod sunt ab eodem, modo fundentur per eumdem modum; minime vero, si unum fundetur per modum positionis, et alterum per modum privationis : III, 505 *ab*.

Digitized by Google

FUNDUS juris patronatus tenet rationem rei temporalis : VI, 189 *b*.
FUNICULUS. 1. — triplex difficile rumpitur, quomodo : IX, 227 *b*, 619 *b*.
2. Funiculum tendit Deus, cum expectat peccatores ad pœnam : X, 171 *a*.
Vid. CHARITAS, n. 291.
FUNIS. 1. — multiplex mystice proponitur : IX, 227 *a*.
2. — cinguli Fratrum Minorum; *vid.* CINGULUM, n. 2.
FUR. 1. — quis sit, et quomodo differat a latrone : X, 396 *b*.
2. Fures sunt hæretici : *ibid.*
3. Fures an furata in eleemosynam, aut in oblationem præbere possint : V, 613 *a*-615 *a*.
Vid. DIABOLUS, n. 127, 130, 142, 158, 164.
FURANS ut det pauperi, an peccet : III, 552 *ab*.
FURIA an matrimonium impediat : VI, 324 *a*, 332 *b*-333 *b*.
FURIOSUS. 1. — an sit capax baptismi : V, 335 *b*; VI, 333 *b*.
2. Furioso an reddere gladium teneamur, ut se interficiat : V, 449 *b*; VI, 293 *a*.
3. — non potest facere pœnitentiam, nec justificari : V, 650 *b*.
4. — in actu non potest contrahere matrimonium : VI, 324 *a*, 332 *b*-333 *b*.
FUROR. 1. — Dei multiplex proponitur : VIII, 501 *b*-503 *b*; IX, 204 *b*-205 *a*, 227 *b*.
2. — quam dedeceat homini rationali : IX, 528 *b*.
FURTUM. 1. — quid sit, et unde procedat : V, 156 *b*-157 *b*; VII, 372 *a*, 537 *a*; VIII, 280 *a*; XII, 251 *b*.
2. — quale malum, et an semper malum : V, 209 *b*.
3. — quomodo sit contra legem naturæ, scriptam, et gratiæ : VIII, 280 *ab*.
4. Furti prohibitio jure merito ponitur in quinto et decimo præcepto Decalogi : V, 168 *a*-169 *a*, 172 *a*.
5. De multiplici furto agitur : V, 157 *ab*; VII, 537 *ab*; XII, 251 *b*.
6. Quare fiat prohibitio per præceptum speciale circa desiderium rei alienæ, et non circa homicidium : V, 170 *b*.
7. An furtum commiserint Israelitæ asportantes vasa Ægyptiorum : V, 614 *a*.
FUTURA. 1. — alia sunt quæ habent causam determinatam et infallibilem; alia, quæ habent causam determinatam, sed fallibilem; alia quæ habent causam indeterminatam et fallibilem : II, 416 *ab*.
2. — quare Deus magis revelet in somnis, quam in vigilia : III, 232 *ab*.
3. — alia sunt, quorum Deus est tota causa; alia, quorum Deus et creatura sunt concausæ; alia quorum creatura est tota causa, sc. deficiens : II, 67 *b*.
FUTURUM. 1. —, sive futuritio quid importet : II, 65 *b*.
2. — dicitur dupliciter, sc. vel quantum ad eventum, vel quantum ad ordinem : IV, 565 *b*.
3. —, sicut præteritum novisse, an solius Dei proprium sit : I, 143 *b*.
4. Quod futurum est, num sit aliquid : VI, 239 *a*.
Vid. ANGELUS, n. 177, CONTINGENS, n. 3, 4-5, 8, 10, DEUS, n. 65, DIABOLUS, n. 42, 44, 46.

G

GABAA interpretatur collis altitudo, competitque officio sublimi : IX, 342 *b*.
GABAONITÆ rationabiliter, triplicem ob causam, a Josue sunt reservati : V, 225 *ab*.
GABRIEL. 1. — interpretatur fortitudo Dei : X, 225 *a*.
2. — fuit de ordine archangelorum : IV, 34 *a*-35 *a*; IX, 136 *b*.
3. Ejus nomen officiumque expenditur : VII, 389 *b*; VIII, 100 *b*; IX, 136 *b*; X, 224 *b*.
4. Annuntiatio facta B. Mariæ ab archangelo Gabriele expenditur : VII, 389 *b*; X, 226 *b*-234 *b*; XII, 514 *a*-516 *a*.
5. — in annuntiatione quomodo servaverit partes rhetoris perfecti : X, 229 *a*.
Vid. ANGELUS, n. 139, ANNUNTIATIO, n. 1-2, MARIA.
GAD interpretatur accinctus : IX, 150 *b*.
GALAAD interpretatur acervus testimonii : IX, 229 *b*.
GALAXIA, id est circulus lacteus, compositus ex pluribus stellis, comparatur sanctis : XIV, 5 *b*.
GALILÆA interpretatur transmigratio : XI, 57 *ab*, 201 *a*. Item significat rotam, sc. voluptatem carnis : 340 *b*. *Vid.* CHRISTIANUS, n. 12.
GALLINA, quale animal, cujus proprietates aptantur Christo : IX, 228 *b*; X, 600 *b*.
GALLORUM gens credebat antiquitus immortalitatem animarum : XIII, 514 *a*.
GALLUS gallinaceus. 1. — quale animal : XI, 444 *a*.
2. Galli proprietates aptantur prædicatoribus : XI, 444 *ab*; XIII, 356 *b*.
3. — continet in visceribus gemmam, quæ dicitur alectoria : XIV, 50 *a*.
GARAMANTES, *vid.* FONS, n. 9.
GASTRIMARGIA est excessus in cibo : VIII, 260 *b*. R. Γαστὴρ, venter, et μάργος, furiosus.
GAUDIUM. 1. — non est virtus, sed passio et

Digitized by Google

affectio animæ habens objectum præsens : IV, 569 *a*, 572 *a*. Est diffusio animi : XI, 192 *b*.
2. — est duplex, sc. spirituale, et mundanum ; quatuor utriusque differentiæ : VIII, 326 *b*-327 *b*.
3. — verum, vel spirituale, quomodo sit annexum omnibus virtutibus : IV, 572 *a*.
4. Unde oriatur : V, 626 *ab*, 634 *ab*.
5. Quomodo stet cum timore : VII, 218 *b*.
6. Est fructus Spiritus sancti : VII, 601 *b*. *Vid.* FRUCTUS, n. 11, 13-14.
7. Unde derivet fructus gaudii spiritualis : V, 626 *ab* ; VIII, 327 *b*-328 *b* ; XI, 239 *a*.
8. Gaudii mundani mala enarrantur : VIII, 327 *a* ; XII, 343 *a* ; XIII, 249 *ab*, 276 *a*.
9. Gradus gaudii spiritualis qui sint : XII, 200 *b*-201 *a*.
10. Gaudii affectus ad quid a Deo datus sit hominibus : XII, 342 *b*-343 *a*.
11. — spirituale est virtutum conservativum : V, 626 *a*.
12. Gaudii augmentum quot modis possit fieri, vel etiam diminutio : II, 516 *a*-517 *a* ; VI, 507 *b*, 579 *b*-580 *a*.
13. — quomodo differat a risu, et quid efficiat : IX, 598 *a*.
14. — bonorum quale sit, et a gaudio malorum qualiter differat : X, 261 *b* ; XI, 470 *ab*, 591 *b*-592 *a*.
15. — de divina præscientia, providentia, potentia et præsentia habendum : X, 499 *b*-502 *a*.
16. — Christi de nobis, et nostri de Christo quale : XI, 458 *a*.
17. — plenum quodnam sit : XI, 305 *b*, 471 *b*.
18. Deus solus potest afferre animæ gaudium verum : XI, 592 *a*.
19. — mundanum est phreneticorum, vel puerorum non habentium usum rationis : XI, 591 *b*.
20. — verum et plenum quomodo possit haberi in hac vita : XIII, 234 *b*-235 *b*, 253 *a*.
21. — spirituale quadruplex, sc. de liberatione a captivitate, a cæcitate, a mendicitate et a morte : XIII, 49 *a*-50 *a*.
22. — pœnitentiæ quale : V, 626 *a*.
23. — cordis, oris et operis in Domino quid sit, ejusque mirabiles effectus : XIV, 97 *a*-98 *b*.
24. — duplex in patria : II, 516 *b* ; vel etiam triplex, sc. substantiale, consubstantiale et accidentale : XII, 127 *ab*.
25. — beatorum supra se, infra se, intra se et extra se quale : VIII, 246 *ab* ; XII, 118 *b*, 120 *b*, 125 *a*, 127 *ab*, 129 *ab*.
26. — beatorum est nectar dulcissimum, explicaturque : VIII, 328 *ab*.
27. — accidentale in gloria quale sit : II, 516 *b* ; V, 27 *a* ; XII, 118 *b*, 120 *b*, 125 *a*, 129 *ab* ; XIII, 87 *ab*, 88 *b*.
28. — in gloria de bono alieno quale : V, 27 *a*.
29. — spirituale quomodo pigmentetur a cœlesti gaudio : VIII, 328 *b*.
30. — quale in gloria ex visione B. Mariæ et humanitatis Christi : XII, 129 *ab*.
31. In quo sensu sit verum, quod majus erit gaudium in cœlo super uno pœnitente peccatore, quam super nonaginta novem justis : XI, 6 *b*-7 *a*.
32. — angelorum super pœnitentia peccatorum habet septem causas : XI, 9 *ab*.

GAZOPHYLACIUM. 1. — quid fuerit in templo Hierosolymitano, et ad quid : XI, 150 *b*, 376 *b*.
2. Nominis etymologia : *ibid.* — 3. Alia ejusdem nomina : 151 *a*.

GEHENNÆ filii quinam : IV, 92 *a*.

GEHON interpretatur arena, significatque res mundanas : I, 11 *a*.

GEMINARI. 1. — voces contingit ratione diversitatis vel principiorum, vel modorum essendi, vel modorum dicendi : I, 236 *a*-237 *b* ; IX, 168 *a*.
Vid. DICTIO, n. 1-2.

GEMINATIO vocum Tolle, tolle, quid significet : XI, 498 *a*.
Vid. BIS, n. 2.

GEMITUS. 1. — est actus liberi arbitrii remurmurantis de malo, et dictantis bonum : V, 564 *a*.
2. — quomodo sit comes orationis : XII, 372 *a*, 458 *b*.
Vid. COLUMBA, n. 4, TURTUR.

GEMMA alectoria ; *vid.* GALLUS, n. 3.

GENÆ Sponsæ laudantur ob pulchritudinem castitatis et honestatis : IX, 37 *a*.

GENEALOGIA Christi quare, et in quo differenter describatur a Matthæo et a Luca : X, 300 *a*-301 *a*.
Vid. CHRISTUS, n. 253.

GENERANDI potentia 1. — est duplex, sc. activa, et passiva : I, 127 *b*, 129 *b*-130 *a*, 131 *ab*.
2. — in divinis quomodo distinguatur ab essentia : I, 129 *a*.
3. — quare in divinis non communicetur Filio a Patre : I, 133 *a*-135 *b*. Quare autem communicetur in creaturis : 135 *b*.

GENERANS. 1. Ex eo quod generans est spirans, inferri num possit genitum esse spiratum : I, 225 *a*.
2. Si paternitas est generans, atque etiam generatio, quare dici non possit quod generatio generet : I, 537 *ab*.

GENERARE. 1. — est similem sibi in substantia

Digitized by Google

et natura producere : I, 176 *b*, 224 *a*; II, 442 *a*, *b*; IV, 194 *b*. Est aliquid de sua substantia producere : III, 78 *a*.
2. — est tripliciter, sc. vel per impressionem suæ similitudinis in alio, vel per eductionem speciei consimilis ab alio, vel per productionem similis de simili, vel de seipso : I, 176 *b*, 221 *ab*. — dicitur etiam duodecim modis : IX, 83 *b*.
3. In divinis generari et generare non dicunt actionem, nec passionem, sed relationem : IV, 9 *ab*.
4. — est agere : IV, 106 *a*.
5. — est efficientis ; concipere est recipientis : V, 565 *a*.
6. — et degenerare quot modis sumantur : I, 325 *a*.
7. Quare leprosus leprosum, et calculosus calculosum generet, non vero mancus mancum : VI, 427 *a*.
8. — posse in divinis utrum dicat quid, an ad aliquid : I, 130 *a*-132 *b*.
9. — qualiter in divinis recipiatur : I, 96 *ab*.
10. — in divinis quid importet : I, 384 *b*.
11. — perfectissimæ potentiæ actus est, et entis completi : I, 523 *b* ; III, 48 *b*.
12. —, et patrem esse, num eadem notio sit : I, 432 *b*-434 *a*.

Vid. CREARE, n. 2, 6.

GENERARI. 1. — est prius quam esse, et quomodo : I, 425 *a*, 434 *b* ; II, 255 *a*.
2. — et nasci est mutari secundum substantiam, et produci de non esse in esse (*intellige* in creaturis) : IV, 252 *b*.
3. Unaquæque res per ea generatur, per quæ in esse salvatur : V, 58 *a*.
4. — dicit productionem, et distinctionem : I, 116 *b*, 178 *a*.
5. Quomodo linea generetur a puncto, radius a sole, figura a sigillo, bona voluntas per immissionem, proprietas vel accidens a subjecto, species intentionalis ab objecto, excitatio a gratia, etc. : I, 221 *ab* ; IX, 83 *b*-85 *b*.
6. — Filii, et donari Spiritus sancti, haud æqua ratio : I, 309 *b*.

GENERATA persona, genereturne illico substantia, annon potius e converso : I, 115 *b*.

GENERATIO. 1. —, generationisque modus multiplex, et ad quem horum reducatur generatio Filii in divinis : I, 182 *ab*, 220 *b* ; II, 38 *b* ; IV, 6 *a*.
2. — divina, et — humana qualiter differant : I, 132 *b*-135 *b*, 173 *a*, 182 *b* ; II, 254 *b*. In divinis omnino perfectionis est ; in humanis vero etiam imperfectionis : I, 176 *b*.
3. — cujus sit : I, 95 *a*. Ad quid terminetur : I, 116 *b* ; IV, 187 *b*. Quænam sint quæ ejus actui concurrant : II, 442 *b*.
4. — importat relationem, actionem et distinctionem necessario : I, 114 *a*-117 *b* ; et fit in instanti : II, 254 *b*.
5. — habet pro termino substantiam, quæ quoad intentionem est natura communis, quoad productionem est substantia prima : I, 114 *a*-117 *b* ; II, 420 *b*-421 *a* ; IV, 187 *b* ; V, 523 *b*.
6. De generatione divina agitur : I, 55 *b*, 95 *b*-97 *a*, 109 *b* 114 *a*, 120 *b*-125 *b*, 130 *a*-137 *b*, 175 *b*-182 *b*, 214 *b*-216 *b*, 221 *a*, 384 *b*, 432 *b*-434 *a*, 517 *b*, 523 *b* ; II, 38 *b* ; IV, 6 *a* ; VIII, 64 *a* ; IX, 82 *a*, *b*, 83 *a*, *b*-85 *b* ; XI, 250 *a*-254 *a*.
7. — creata qualem imperfectionem contineat : I, 173 *b*-174 *a*, *b*, 175 *a*, *b*-182 *b*. Est necessario cum transmutatione et corruptione annexa : I, 177 *a*.
8. — increata est ex vivo per essentiam ; creata est ex non vivo in vivens, id est ex semine : II, 174 *b*.
9. — in angelis est impossibilis : I, 176 *b*-177 *a* ; III, 48 *b*, 77 *b* ; IV, 38 *b*.
10. — Filii quomodo terminata dici possit : I, 180 *b*-182 *b*.
11. — divina quomodo sit æterna, et semper duret : I, 182 *ab*.
12. Generationem æternam repræsentant generationes creatæ per diversas ipsarum conditiones, sc. per conformitatem, coævitatem et æqualitatem : I, 221 *ab* ; IX, 83 *b*-85 *b*.
13. — Filii non dicitur proprie processio, sed tantum communiter ; I, 224 *b*.
14. — et spiratio differunt realiter seipsis : I, 225 *a*-227 *b*.
15. —, et paternitas qualiter differant : I, 433 *b*.
16. — dupliciter accipitur, sc. aut ut dicit emanationem, aut ut dicit modum emanandi superaddita expressione ; primus modus est proprie generare, secundus est dicere : I, 517 *b*.
17. — passiva est ratio essendi in Filio : I, 434 *a*.
18. — quomodo supponat hypostasim, nec tamen sit necesse præintelligere paternitatem : I, 434 *a*, 435 *a*.
19. — alia est æquivoca, alia univoca : I, 221 *a* ; II, 38 *b* ; V, 101 *b*-102 *a*.
20. Aliqua dicuntur evenire per generationem, nec tamen generantur ; sic essentia : 210 *a*.
21. — terminatur ad compositum : II, 420 *b*-421 *a*.
22. — ibi esse non potest, ubi non est natura agens, et sibi simile producens : III, 340 *b*.
23. Generationis actus importat principaliter constitutionem seminis secundum nervos, calorem et virtutes tali speciei competentes, secundario transfusionem et susceptio-

Digitized by Google

nem; primum competit tantum habenti vim propagativam, secundum vero etiam agenti extrinseco : II, 442 *b*.
24. — secundum medicos requirit concursum triplicis spiritus, sc. naturalis, vitalis et animalis; secundum philosophos vero, concursum triplicis caloris, sc. animæ, cœli et elementi : *ibid.*
25. — est actus non corporis, nec animæ, sed conjuncti : *ibid.*, *et* III, 48 *b*. Est et potentiæ vegetativæ : II, 442 *b*. Estque tantum habentis materiam transmutabilem : III, 48 *b*. Est perfectissimæ potentiæ : I, 95 *a*, 523 *b*.
26. — fuisset in statu innocentiæ, sed absque vitiositate : III, 76 *b*-78 *a*. Fuisset etiam cum seminis decisione : 79 *a*; et cum delectatione, sed moderata : 80 *b*-81 *a*.
27. Generationis materia est semen, quod est superfluum virtuti nutritivæ : III, 79 *a*, 84 *a*; VI, 412 *b*.
28. — semper secuta esset coitum in statu innocentiæ, quare : III, 83 *b*-84 *a*.
29. — marium et fœminarum in statu innocentiæ fuisset æqualis, quare : III, 85 *b*-87 *a*.
30. In generatione deciditur aliquid de superfluo nutrimenti, et aliquid de humido radicali, quod totum immiscetur toti corpori animantis generati, et per hoc omnes in lumbis Adæ fuerunt : III, 338 *a*-346 *a*; VI, 412 *a*. Hujusmodi ratione explicatur quomodo proles assimiletur non solum patri, sed ipsi proavo, imo eis qui præcesserunt usque ad decimam generationem : III, 343 *a*.
31. — carnalis secundum concupiscentiam facit, ut homo peccaverit in Adam : III, 343 *b*; IV, 78 *ab*, 79 *b*-84 *b*.
32. — spiritualis in bonum et in malum sumitur : IV, 75 *a*.
33. Generationis ordo debet procedere, non retrocedere : VI, 413 *b*.
34. Generatione aut creatione produci, non tollit univocationem : III, 357 *b*.
35. Propositiones quales sint admittendæ circa generationem in divinis : I, 115 *b*, 225 *a*, 536 *b*; III, 6 *b*; VIII, 64 *a*.
36. — creaturarum est triplicis generis, repræsentans generationem Verbi : XI, 83 *b*.
37. — æterna, temporalisque Filii cur a Magistro in diversis libris tractetur : I, 232 *b*.
38. — hominis intra quot dies fiat : X, 48 *b*.
39. In generatione brutorum prius est animal quam equus : III, 357 *b*.
40. — terminatur ad suppositum : I, 116 *b*; IV, 187 *b*. Id intellige in divinis, nam in creatis terminatur etiam ad naturam, quæ multiplicatur in parente et prole : IV, 187 *b*.
41. — in divinis est principium distinguendi et communicandi, et quomodo id eveniat in creatis : I, 116 *b*, 177 *a*-179 *a*.
42. Generationis, et creationis quale sit discrimen : I, 175 *a*; II, 257 *b*.
43. — et creatio magis differunt, quam generatio et spiratio, ratione connotati, minus vero ratione principalis significati : I, 227 *b*.
Vid. ANGELUS, n. 131, CHRISTUS, n. 13, 53, CONCEPTIO, n. 1-4, CORRUPTIO, n. 9, DEUS, n. 85, 91-94, 96-99, EMANATIO, n. 2-3, 6, FILIATIO, n. 2, GIGANTES, HABITUS, HOMO, MUTATIO.

GENERATIVA vis. 1. — residet penes animam principaliter per modum agentis, penes corpus vero per modum materiæ, ex qua fit productio; ob id ordinatur ad corpus, non ad animam : III, 48 *b*.
2. — data est homini primario ob multiplicationem numeri electorum, secundario ob perpetuationem corruptibilium; tum ob gloriæ divinæ manifestationem; tum ob universi perfectionem; tum ob majorem hominum conjunctionem : III, 77 *b*.
3. — ordinata est ad conservationem speciei, et multiplicationem similis : III, 84 *b*.
4. — cujus potentiæ sit : III, 338 *b*-349 *b*.
Vid. HOMO, PECCATUM ORIGINALE.

GENEZARETH. 1. — quale stagnum fuerit : XI, 340 *a*. — 2. — interpretatur aurum germinans : 519 *a*.

GENESIS multa mysteria altissime explicantur a S. Doctore in Sermonibus in Hexaemeron seu Illuminationibus Ecclesiæ : XI, 17 *a*-153 *b*.

GENETHLIACUS est divinator, qui mores hominum prædicere conatur secundum signa sub quibus nascuntur : VII, 371 *a*.

GENITIVUS. 1. — aliquando construitur in ratione possidentis, aliquando declarationis majoris, aliquando intransitive per modum specificantis : I, 77 *a*, 199 *b*, 402 *a*, 521 *a*.
2. — denominatur ab habitudine principii, sed multoties aliam habitudinem importat : I, 199 *b*, 521 *a*, 543 *a*.
3. Genitivo in locutionibus divinis quomodo utendum : I, 77 *a*.
4. — in locutionibus divinis non importat possessionem, sed originem : I, 199 *b*.
5. — quot sensus possit habere : IX, 178 *b*.
6. — quando construitur ex vi declarationis, habet vim duorum genitivorum : I, 115 *a*.
Vid. DECLINARE, n. 3.

GENITORIS in nomine, non vero Patris, si quis baptizatus fuerit, an pro baptizato habendus sit : I, 433 *b*.

GENITUM, non factum, quomodo intelligatur : IV, 6 *b*. *Vid.* NON GENITUS.

Digitized by Google

GENUIT Puerpera Regem, quomodo intelligendum : IV, 106 *a*.

GENUS logicum. 1. — est ens univocum superius, contrahibile per differentiam ad aliquam naturam, vel speciem determinatam : I, 165 *a*-166 *b*.

2. — habet esse limitatum, arctatum et compositum : I, 165 *b*.

3. — est ens in potentia respectu speciei : III, 36 *b*.

4. — est natura priùs differentiis et speciebus, a quibus abstrahit : II, 314 *a*.

5. Quomodo ens sit in pluribus generibus, et an sic distinguantur a Deo : I, 165 *b*.

6. Deus in nullo est genere, quare : I, 165 *b*, 378 *b*.

7. — est in speciebus, et e converso per convenientiam : I, 329 *b*-330 *a*.

8. — rei est forma, seu natura communis ; res generis est suppositum : I, 355 *b*.

9. — est forma in se; sed per comparationem ad differentias est ut materia : III, 469 *b*.

10. — specificatur vel per naturæ determinationem, vel per propria personarum, seu individuorum : I, 385 *ab*.

11. Ubicumque est genus, necessario est ibi aliqua species : I, 392 *a*.

12. — cum prædicatur de aliqua specie, non fit ea ratione, qua est commune pluribus, sed ut est contractum : I, 397 *a*.

13. — prædicatur de differentia non per identitatem, cum hæc distinguat, illud non : I, 527 *b*.

14. Generis substantiæ differentiæ primæ sunt corporeum et incorporeum : II, 263 *b*.

15. — sumitur dupliciter, sc. vel proprie pro natura communi univoce conveniente pluribus, vel large pro convenientia analogica, ut si homo dicatur angelus : III, 9 *b*.

16. — aliud supremum, aliud subalternum : III, 36 *b*-38 *a*.

17. — quoad simplicitatem magis assimilatur Deo, species vero quantum ad actualitatem : III, 38 *a*.

18. Aliqua spectant ad genus per se et directe, quæ scilicet participant essentiam completam; alia reductive tantum, sc. vel sicut viæ, vel sicut principia, vel sicut complementa, vel sicut similitudines : III, 168 *a*.

19. Generis nomen aliquando, ob defectum vocabulorum, appropriatur ei quod pro sui incompletione non habet nomen speciale : III, 51 *b*-52 *a*.

20. Generis unitas non excludit multitudinem specierum, imo eas importat : V, 169 *a*.

21. — prius est specie quoad esse definitivum, non vero semper secundum viam generationis : III, 38 *b*.

22. Nihil est in genere, quod non sit in specie, conceditur, modo quæstio sit de ente completo : II, 533 *b*; vel de habentibus aliquid commune : V, 480 *b*, 482 *a*.

23. Quæ sunt ejusdem generis, habent eadem principia : III, 490 *ab*.

24. Impossibile est diversa genera prædicari de eodem subjecto substantialiter, si agatur de generibus quæ habeant oppositionem : IV, 154 *b*.

25. Quæ differunt genere, differunt essentia, et unum de altero non prædicatur essentialiter : I, 82 *b*.

26. Quæ sunt diversi generis non possunt constituere unum per essentialem unionem, sed tantum per coordinationem quamdam : IV, 510 *b*.

27. Humani generis status in adventu Filii Dei qualis : XI, 601 *a*.

28. Humani generis ruina inchoata est per mulierem, et per virum consummata : IV, 270 *b*.

29. Humanum genus figuratum in Lazaro mortuo : XI, 411 *a*.

30. — humanum an congruo tempore redemptum sit per Verbum : IV, 29 *a*-31 *b*.

Vid. ANIMAL, n. 5-6, CAUSA, n. 27, DEGENERARE, SPECIES.

GENUS grammaticale. 1. — masculinum in viro est dispositio rei; in lapide autem est solum ut modus intelligendi : I, 144 *a*.

2. — masculinum, et neutrum quomodo differant : I, 389 *b*.

3. — masculinum quid significet : I, 97 *a*.

4. — masculinum importat sexus discretionem, neutrum confusionem : IV, 458 *ab*.

Vid. ALIUS, ALIUD.

GEOMANTIA est divinatio facta in terra, et hæc est significatio etymologica nominis : VII, 237 *b*, 370 *b*. *Vid.* DIVINATIO, n. 2.

GEOMETRIA. 1. — habet triplex subjectum, sc. punctum ut principium; corpus, ut totum integrale, et quantitatem continuam, ut totum universale : I, 15 *b*.

2. — est una scientia totalis, habens multos habitus particulares : V, 563 *b*.

3. — non est scientia subalternans scientiam de linea recta, sed de linea visuali : I, 18 *a*.

GERASA est civitas Arabiæ, et interpretatur advena : X, 431 *b*, 432 *a*.

GERMEN. 1. — Domini in magnificentia et gloria est Christus : XIV, 282 *a*. Prædictum a Jeremia : X, 231 *b*, 255 *b*.

2. Deficit germen boni operis propter defectum humoris gratiæ : X, 419 *b*.

3. Quare non radicentur in fidelium cordibus germina virtutum : VII, 478 *a*.

GERMINARE. 1. — facit spinas et tribulos tentationum fragilitas carnis : X, 38 *a*.

Digitized by Google

2. Christo adhærentes, et ex eo humorem gratiæ haurientes, germinant quasi lilium et vinea : XI, 586 *b*; XIV, 289 *a*.

GERMINATIO terræ significat figuras sacramentales : IX, 94 *a*; et productionem virtutum in Ecclesia : X, 9 *b*, 424 *b*.

GERSONITÆ, quorum nomen interpretatur advena, officiumque erat portare aliqua spectantia ad arcam, quosnam religiosos significent : XII, 333 *a*.

GERUNDIUM. 1. — exponitur per si, vel per dum, vel per quia, et dicit primo modo convenientiam, secundo concomitantiam, et tertio causam : II, 77 *b*.

2. — natum est determinare totam compositionem, quomodo : I, 305 *a*.

GESSEN interpretatur desiderium, quid ergo significet : XIII, 616 *a*.

GESTUS est modus et figuratio corporis et membrorum, et quomodo componendus : XII, 490 *a*.

GETHSEMANI hortus significat gloriam paradisi : XI, 597 *a*.

GHIMEL interpretatur plenitudo : X, 146 *a*; vel retributio : IX, 340 *a*.

GIEZI, factus leprosus propter cupiditatem, significat simoniacos : XI, 55 *b*.

GIGANTES, ut fertur, generati fuerunt ope dæmonum : VI, 487 *b*.

GIGNENDI potentia in Filio passiva, quomodo : I, 129 *b*-130 *a*.

GIGNERE et GIGNI quomodo relationes tantum importent : I, 432 *a*.

Vid. GENERARE, GENERARI.

GLADIUS. 1. — duplex est in Ecclesia, sc. spiritualis et materialis, et quomodo sint extrahendi : VI, 360 *b*; XI, 189 *a*.

2. — multiplex mystice exponitur : IX, 264 *b*; X, 274 *b*-275 *b*; XI, 86 *a*; XIII, 61 *b*-62 *b*.

GLORIA. 1. Deo datur gloria cultu præcipuo in cantu angelico ob multiplicem rationem : X, 263 *ab*.

2. Dei gloria in omnibus quærenda : XI, 363 *a*.

3. — beatorum in quo consistat : V, 9 *a*; VI, 314 *a*, 569 *b*; VII, 340 *b*, 433 *a*.

4. — est divina influentia, per quam homo habet Deum per modum quiescentis, et Deus habitat in anima, eam ad regnum exaltans et sublimans : III, 272 *a*. Objective est infinita, in se est finita : IV, 622 *b*. Est habitus in actu quoad essentialia gloriæ : IV, 312 *ab*. Consistit in visione et fruitione : 597 *a*. *Vid.* BEATITUDO, n. 1-8, 13-16, 18-19, 22, 24-37, 39-45, 48-49.

5. — et gratia qualiter differant : III, 271 *a*-273 *a*; XI, 266 *a*.

6. — perficit naturam, non destruit, et quomodo : II, 403 *b*-404 *a*, 471 *b*; V, 26 *b*.

7. Lumen gloriæ quale infundatur beatis, et quid operetur, plus minusve, circa beatitudinem : III, 151 *ab*. De lumine gloriæ agitur : IV, 295 *b*-326 *b*.

8. Gloriam in statu naturæ institutæ acquisisset homo cum omni lenitate; nunc vero non habetur absque asperitate prævia, quare : III, 329 *b*-330 *a*.

9. Gloriæ præmium præexigit ignominiam, humiliationes, pugnas, et tribulationes, quomodo : III, 330 *b*.

10. — paradisi non potest compati cum sensibili pœna : III, 419 *a*; IV, 361 *a*.

11. — animæ et corporis est præcise a visione Deitatis; visio vero corporis Christi auget gaudium accidentale : IV, 24 *ab*; VII, 340 *b*-341 *a*.

12. — competit Deo per essentiam, animæ per influentiam, corpori per redundantiam : IV, 638 *b*.

13. — qualiter evacuet fidem et spem : IV, 578 *a*-579 *a*; V, 21 *b*-22 *a*, 381 *ab*.

14. — quomodo differat ab unione hypostatica : IV, 43 *b*-44 *a*.

15. Statui gloriæ non repugnat considerare aliquid de novo, quod prius non considerabatur : IV, 311 *b*-312 *a*.

16. — quomodo differat a merito : IV, 396 *a*. — 17. In quo consistat gloriæ meritum : *ibid.*

18. — introeuntium in cœlum expenditur : XIII, 285 *b*.

19. — duplex est, sc. essentialis, et accidentalis : V, 9 *a*.

20. — accidentalis quid sit : V, 9 *a*, 27 *b*; VI, 507 *b*; VII, 340 *a*.

21. Gloriæ claritas necessitat intellectum ad visionem : V, 13 *b*-14 *a*.

22. — reddit animam per omnia deiformem, et bonis omnibus abundantem : V, 83 *a*.

23. — exigit in anima habitus perfectos secundum omnem animæ comparationem : *ibid.*

24. — corporis et animæ post resurrectionem qualis et quanta : VI, 507 *b*.

25. Gloriæ carentia est maxima pœna, si adjunctum habeat conscientiæ remorsum : VI, 526 *a*.

26. — quomodo reddat impeccabilem : III, 462 *b*-463 *b*.

27. Animæ in gloria dotes quæ sint : II, 347 *ab*; VII, 340 *b*, 433 *a*; XII, 32 *a*, 127 *ab*.

28. — corporis in quo consistat : II, 573 *ab*; IV, 638 *b*; VI, 507 *b*, 579 *a*-599 *b*; IX, 573 *b*.

29. De gloriæ magnitudine, dulcedine et aliis proprietatibus auctoritates sanctorum Patrum : VII, 228 *a*-231 *b*. Item alia momenta : VII, 339 *b*-343 *b*, 433 *a*-434 *b*; VIII, 246 *ab*,

Digitized by Google

327 *b*-328 *b*, 335 *a*-336 *b*; x, 381 *ab*; xii, 32 *a*, 117 *a*-131 *b*, 174 *b*-175 *a*, 226 *a*-227 *b*, 702 *b*-703 *b*.
30. Gloriæ cœlestis valor impretiabilis, decor inæstimabilis, honor insuperabilis : viii, 335 *a*.
31. Gloriæ locus summe gloriosus, sertum summe speciosum, fructus summe pretiosus : viii, 336 *a*; xi, 445 *a*, 582 *b*, 593 *b*-594 *a*, 596 *b*.
32. Gloriæ corona est duplex, sc. aurea, et aureola : viii, 336 *a*.
33. — quam speramus sibi vindicat vitam nostram : xii, 31 *ab*.
34. Meditatio de gloria cœlesti qualiter facienda : xii, 174 *b*-175 *a*.
35. — æterna utrum virtute meritorum, an mera ex gratia impetretur : iii, 278 *a*-281 *b*.
36. Præmium substantiale in gloria animæ consistit, consubstantiale in gloria corporis, et accidentale in decore superaddito : vii, 340 *a*; xii, 127 *a*.
37. In gloria omnia ordinantur in bonum, tam bona, quam mala : xii, 363 *a*.
38. In gloria remuneratio erit amplissima de quolibet vel parvo bono : ix, 572 *b*-573 *a*; xii, 372 *a*.
39. — quomodo nobis manifestata sit per crucem Christi : xii, 33 *b*.
40. Gloriæ retributio in quo consistat : ix, 340 *b*.
41. Gloriæ refectio qualis, et cœna, mensa, fercula et mansiones : x, 615 *a*-616 *a*; xiii, 162 *b*, 330 *a*-331 *b*, 335 *ab*.
42. Gloriæ dies quam felices : xi, 169 *b*.
43. — quare dicatur vita æterna : xi, 93 *a*.
44. — non acquiritur nisi per passiones : xi, 486 *b*.
45. De gloriæ felicitate agitur : xiii, 4 *b*-5 *a*, 25 *a*, 43 *b*-44 *a*, 65 *a*, 87 *ab*, 109 *b*, 116 *b*-117 *b*, 119 *b*-120 *a*, 151 *b*, 160 *b*-162 *a*, 192 *a*, 195 *b*-196 *a*, 228 *ab*, 252 *b*-253 *a*, 262 *ab*, 263 *ab*, 264 *b*-265 *a*, 276 *b*, 283 *ab*, 306 *ab*, 309 *ab*, 310 *b*-311 *a*, 312 *a*, 314 *ab*, 318 *b*, 319 *b*-320 *a*, 329 *a*, 364 *ab*, 402 *b*, 478 *a*, 520 *a*, 555 *ab*, 587 *b*, 599 *b*, 602 *b*, 616 *a*-619 *a*; xiv, 24 *a*, 38 *b*-39 *a*, 41 *a*, 55 *a*, 119 *a*-120 *b*. *Vid. sup.* n. 29.
46. — et divitiæ quomodo sint in domo justi : xiii, 276 *b*.
47. — spiritualis in quo consistat : xiii, 493 *b*; xiv, 48 *a*.
48. Deo debetur gloria pro bonitate, sapientia, potentia et justitia quam exercuit in opere incarnationis : x, 263 *ab*.
49. — crucis quam proficua : xiii, 495 *b*-497 *b*.
50. — Dei semper quærenda in omnibus : xi, 363 *a*.
51. — mundi est frequens fama cum laude : xiii, 493 *a*.
52. — mundi est fugienda, quia est vilissima, fœtida, nociva, vanissima, falsissima et malignissima in retributione : xi, 338 *b*; xiii, 493 *b*-495 *a*, 515 *a*.
53. Propria gloria abhorrenda : xi, 363 *b*.
54. — inanis quandonam sit vitium capitale, et quando solum filia superbiæ : iii, 597 *a*.
55. Gloriæ inanis mala : vii, 71 *b*-72 *a*.
56. Vana gloria quid sit : vii, 361 *ab*, 528 *b*; viii, 135 *b*; xi, 338 *a*, 360 *b*; xiii, 135 *a*.
57. Vanæ gloriæ, et superbiæ discrimen : vii, 361 *a*; viii, 135 *b*.
58. Vanæ gloriæ quænam sint filiæ : vii, 361 *b*, 528 *b*-530 *a*; viii, 135 *b*; xii, 162 *b*.
59. Vana gloria vanitatem ingerit in vestitu, in apparatu, in loquela, et in taciturnitate : xii, 162 *b*.
60. Vana gloria allio comparatur : *ibid.*
61. Vana gloria quomodo confitenda : vii, 562 *b*-564 *a*.
62. De vana gloria auctoritates sanctorum Patrum : vii, 71 *b*-72 *a*.
63. Vanæ gloriæ remedia apponuntur : vii, 563 *ab*; xii, 162 *b*.
64. Damna vanæ gloriæ : xi, 360 *ab*.
65. Conflictus vanæ gloriæ cum timore Dei : vii, 79 *a*.
66. Vanæ gloriæ supplicia qualia : x, 372 *a*.

GLORIATIO vana est similis Æsopi corniculæ : xi, 39 *a*.

GLORIFICATIO. 1. — cœlestis utrum majus sit bonum quam incarnatio : iv, 101 *b*.
2. — corporum in patria an sit oritura a gloria animæ : vi, 580 *b*-581 *b*.
3. An sit de essentia beatitudinis : 579 *a*-580 *b*.

GLUTEN quid sit : vi, 476 *b*.

GOG et Magog quid significent : viii, 234 *a*.

GOLGOTHA quid sit : xi, 498 *a*.

GRABATUM quid sit, et quid significet : x, 343 *b*.

GRACCHUS capitis damnatus duos amicos expertus est : xiii, 516 *b*.

GRADIBUS (*De Septem*) *Contemplationis*, opus authenticum S. Doctoris : xii, XV-XVII, 183 *a*-186 *b*.

GRADUALE Missæ præsentem vitam significat : ix, 232 *b*; xii, 260 *a*.

GRADUS. 1. — tollit æqualitatem, et ideo non ponitur in Trinitate, sed ordo : i, 402 *b*-403 *a*.
2. — dicit superpositionem, vel loci, vel dignitatis; ordo vero dicit habitudinem ad principium sine positione : i, 403 *a*.
3. Quid sit ascendere per gradus ad altare mysticum : *ibid.*
4. — naturæ, industriæ et gratiæ, per quos

Digitized by Google

hierarchizatur anima, numerantur : IX, 143 *b*.
5. — ad veram sapientiam sunt quinque, sc. sensus, qui percipit formas ab extra; imaginatio, intra; ratio, quæ percipit omnia corporea, ut sunt in corpore, sed incorporeo modo; intellectus, qui percipit spiritualia; intelligentia, quæ supponitur immediate Deo : VII, 394 *ab*.
6. — virtutum, sc. charitatis, obedientiæ, etc.; *vid. ad propria nomina, et Opus ipsum de Gradibus Virtutum* : XII, 187 *a*-201 *b*.
7. — sex illuminationum, quibus anima ascendit ad statum ecstaticum, significati in sex alis Seraphim : XII, 2 *a*.
8. — multiplex in Scriptura proponitur : IX, 545 *a*.
9. — per quos ad cœlum pervenitur, quales : IX, 340 *a*.
10. Monstruosa res est gradus summus, et animus infimus : XIII, 159 *b*.
11. — ecclesiastici enumerantur : VII, 326 *b*; IX, 140 *a*-142 *a*.
12. — ordinum enumerantur : VII, 326 *b*; IX, 141 *a*.
13. — consanguinitatis est habitudo personarum distantium, qua cognoscitur quota generationis distantia duæ personæ differant inter se : VI, 410 *a*.
14. — prohibiti ad matrimonium contrahendum quinam sint : VI, 408 *a*, 415 *a*-418 *b*.
15. Secundum legistas frater et soror faciunt duos gradus; secundum canonistas, dumtaxat unum : VI, 408 *a*.
16. Matrimonium prohibetur usque ad quartum gradum consanguinitatis inclusive, et quare : VI, 410 *b*-418 *b*.
17. Tres regulæ assignantur dignoscendi gradus consanguinitatis : VI, 409 *b*-410 *b*.

Vid. AFFINITAS, n. 7, AMOR, n. 33, CHARITAS, n. 70, CONSANGUINITAS, n. 3, CONTEMPLATIO, n. 3.

GRÆCI. 1. Græcorum et Latinorum controversia circa Spiritus sancti processionem proponitur : I, 199 *b*, 200 *b*-205 *a*, 223 *a*, 235 *a*.
2. Græcorum accusationes adversus Latinos quænam : I, 200 *b*-201 *b*.
3. Græcorum antiquorum sapientia transacta est ad Latinos : I, 203 *b*-204 *a*.
4. — juremerito puniti ob proterviam in negando processionem Spiritus sancti a Filio : I, 205 *a*.
5. — computant diem a mane ad mane, Latini vero et Hebræi diverso modo : II, 542 *ab*.
6. Græcorum fatuorum, non sapientum, errores circa processionem Spiritus sancti : I, 199 *b*, 200 *b*-205 *a*, 223 *a*, 235 *a*; IX, 72 *a*.
— 7. Et circa nomen causæ adhibendum in divinis : I, 350 *b*.
8. Circa panem fermentatum dissensio Græcorum cum Latinis : V, 500 *a*-501 *b*.

Vid. EMINENTIA, n. 1.

GRAMMATICA. 1. Grammaticæ subjectum est triplex, sc. radicale, estque littera; integrale, estque oratio congrua; et universale, estque vox articulata : I, 15 *ab*.
2. Grammaticæ duplex incongruitas, seu discohærentia, sc. una adjacentium, et altera intellectuum; prima tollit veritatem simul et falsitatem, secunda habet falsitatem adjunctam : I, 98 *a*.
3. Vox quælibet potest esse significativa vel secundum artem et impositionem, vel ex accommodatione usus, et habere veritatem grammaticalem, simul et intellectum falsum : I, 98 *a*.
4. — est una scientia totalis continens multos habitus particulares : V, 563 *b*.
5. Grammaticæ, cum sit scientia sermocinalis (VII, 500 *a*), fundamenta sunt octo partes orationis : IX, 53 *a*; XII, 231 *b*.
6. — est scientia adinventa ad indicandum conceptum mentis, sicut logica assensum, et rhetorica affectum : IX, 53 *a*.
7. — a rebus naturam trahit; unde bonus grammaticus debet esse bonus philosophus : IX, 53 *b*.

Vid. ARTICULUS, n. 3, LOGICA, NOMEN, SCIENTIA.

GRAMMATICUS. 1. — considerat impositionem nominis, et modum principalem significandi substantiam cum qualitate : II, 124 *b*.
2. Quænam concordantia requiratur in grammatico Christiano : XIII, 77 *a*.

GRANUM. 1. — purum generat granum cum paleis, quia omnia ista erant in ratione seminali grani, secundum quam propagantur : III, 384 *a*.
2. — sinapis dicitur fides, quomodo : XI, 53 *b*. *Vid. etiam* CHRISTUS, n. 679.
3. — frumenti dicitur sancta anima : XI, 576 *b*-577 *b*; vel Christus : XIII, 43 *a*.

GRATIA. 1. Nomen gratiæ multipliciter exponitur : VII, 403 *a*.
2. — in communi, et ut pars justitiæ, est in qua amicitia, et officiorum alterius memoria, et remunerandi voluntas continetur : VII, 413 *a*; VIII, 190 *b*.
3. — Dei est adjutorium creaturæ libenter et gratis impensum ad quemcumque actum indifferenter : VII, 238 *a*, 296 *a*; IX, 27 *a*. Ejus definitio perfecta traditur : III, 237 *b*-238 *a*.
4. — qualis habitus sit : III, 284 *a*.
5. — definitur multipliciter in ordine ad suum

Digitized by Google

principium, ad subjectum, ad suum oppositum, ad suum effectum, et ad suum præmium : I, 155 *b*-156 *a*; III, 237 *b*-238 *a*, 262 *a*-263 *a*; V, 660 *ab*, 666 *ab*; VII, 403 *a*, 587 *a*.

6. — est influentia procedens a Spiritu sancto, quæ licet sit temporalis, tamen dicitur æterna, quia elevat ad vitam æternam : I, 235 *b*.

7. — num recte definiatur divinæ misericordiæ donum per quod bonæ voluntatis est exitus : II, 268 *a*, 270 *ab*. Ita definitur per comparationem ad suum principium : *ibid.*

8. — an dari possit, simul et Spiritus sanctus cum illa : I, 238 *ab*.

9. — est donum perfectum creatum, quod datur cum increato, qui est Spiritus sanctus : I, 238 *b*; VII, 297 *a*.

10. — quomodo esse temporale habeat : I, 235 *b*.

11. — est ars recte vivendi; ob id est bonum quo utimur, non quo fruimur : I, 238 *b*.

12. — est forma simplex, deiformis et spiritualis, non habens ortum a principiis subjecti : I, 240 *b*; V, 235 *b*.

13. — quomodo Deo assimiletur : III, 248 *a*, 250 *a*.

14. — est lumen spirituale, quod non per medium deferens diffunditur, sed per illapsum agentis et per omnimodam indistantiam : I, 241 *a*; III, 245 *a*, 247 *a*.

15. — est forma a Deo gratis data sine meritis : III, 238 *ab*.

16. — est quidam habitus animam decorans et ornans : III, 246 *b*.

17. — est accidens nobilissimum, et nobilius substantia, quomodo : III, 246 *a*-251 *a*.

18. — gratum faciens est forma omnium virtutum : IV, 509 *a*. — 19. Quomodo nos uniat et assimilet Deo : II, 469 *a*. — 20. Significatur nomine aquæ irrigantis hierarchiam angelicam et ecclesiasticam : VII, 263 *b*. *Vid.* AQUA, n. 28.

21. — est originale principium omnium bonorum : IV, 509 *b*.

22. — est media inter naturam et gloriam : V, 255 *b*.

23. Deus, producendo gratiam, non considerat naturam ut naturam, sed ut ad Deum conversam : III, 49 *ab*.

24. — aliquando dicitur habitus, aliquando actus, aliquando status : V, 660 *b*.

25. — melius dicitur lux quam calor, quare : VI, 21 *b*.

26. — gratis data dicitur quidquid est superadditum naturalibus, seu libero arbitrio, faciens ad rectitudinem, sive sit habitus, sive sit actus : II, 351 *b*-352 *a*; III, 295 *a*.

27. — unionis in Christo non est habitus collatus, sed tantum sustentificatio corporis assumpti in natura divina ut in hypostasi : IV, 43 *b*-44 *a*.

28. — fruitionis est habitus infusus animæ, habilitans potentiam ad fruendum Deo : IV, 43 *b*.

29. — unionis major est quam gratia fruitionis, et quomodo sit creata et increata : IV, 51 *ab*.

30. — descendit ad nos per Verbum incarnatum, inspiratum et crucifixum : IX, 47 *b*.

31. Quod gratia est fides cum dilectione, quomodo intelligendum : III, 270 *a*, 272 *b*.

32. — quomodo dicatur habere esse temporale : I, 235 *b*, 238 *b*.

33. — alia est gratis data, alia gratum faciens : III, 262 *b*; V, 405 *b*, 407 *a*; VII, 238 *a*, 256 *a*, 262 *b*, 269 *b*, 403 *b*, 654 *a*.

34. — alia est præveniens vel operans, alia subsequens vel cooperans : V, 407 *b*, 408 *b*; VII, 403 *b*-404 *a*, 654 *a*; VIII, 170 *a*.

35. — Dei dicitur angelus : VII, 441 *b*.

36. Novem genera gratiarum secundum novem choros angelorum enumerantur : 442 *a*-444 *a*.

37. — quare ramificetur in plures habitus, dona et gradus : VII, 300 *b*, 403 *b*, 587 *b*; IX, 115 *b*, 175 *b*-176 *a*; et in plures species : III, 265 *b*-273 *a*; V, 405 *b*, 407 *a*; IX, 199 *a*, 207 *a*, 474 *b*.

38. —, comparata ad suum principium, alia est prædestinationis, alia vocationis, alia justificationis, alia magnificationis, prout Deus gratiam præparat, affert, confert vel complet : III, 262 *a*; VII, 403 *a*, *b*.

39. — comparata ad suum subjectum alia est cognitionis, seu intellectiva; alia affectionis, seu affectiva; alia operationis, seu operativa : VII, 403 *b*, 654 *a*.

40. Gratiæ redundantia alia est per redemptionem, fuitque in Christo; alia per vitæ influentiam, estque in sacramentis; alia per doctrinam, ut in apostolis et doctoribus : I 271 *b*.

41. — comparata ad suum oppositum alia est protectionis in tentatione, alia liberationis a culpa, alia salvationis a damnatione : III, 262 *a*; VII, 403 *a*, *b*, 654 *a*.

42. — largissime sumpta comprehendit dona naturalia et gratuita; minus communiter dicitur de donis gratuitis tantum; stricte vero, de gratia tantum sanctificante, et de gloria : II, 351 *b*-352 *a*; VII, 297 *b*, 404 *a*; VIII, 170 *a*.

43. — dici potest diversimode præveniens vel subsequens, secundum quod largissime, vel minus communiter, vel stricte accipitur,

Digitized by Google

sicque dona naturalia dicuntur alicubi gratia præveniens, et dona gratuita gratia subsequens ; gratia gratis data præveniens, et gratia gratum faciens subsequens ; gratia sanctificans præveniens, gloria vero gratia subsequens : III, 262 *b*. Iterum gratia magis stricte sumpta est gratia gratum faciens, quæ sub triplici respectu considerata est modo præveniens, modo subsequens : III, 263 *a* ; VII, 404 *a*.

44. — gratis data est communis bonis et malis; — gratum faciens est communis justis tantum : VII, 404 *a*.

45. Gratiam sanctificantem, in quantum dicitur præveniens, non habuerunt angeli in sua ad Deum conversione : II, 352 *a*, 362 *b*, 373 *b*. *Vid.* ADAM, n. 26-29, ANGELUS, n. 240-242, 245, 255.

46. — largissime sumpta est duplex, sc. una per modum naturæ, respicitque esse naturæ ; altera per modum superadditi, et respicit bene esse, neque est communis omnibus : I, 155 *b*-156 *a*.

47. — est a Deo ut præsente, et influente, et intime operante, et medullas affectionis penetrante : II, 449 *b*.

48. Effectus gratiæ operantis et cooperantis sunt separabiles ab invicem : II, 362 *b*. Utraque tamen ad eumdem effectum nata est concurrere : V, 408 *b*.

49. — gratum faciens, ut habitus, est una ex parte tum principii effectivi, tum subjecti, tum finis ultimi, primi et intermedii ; ratione tamen effectuum est multiplex : III, 265 *a*-268 *a* ; V, 264 *b*-265 *b*.

50.—et gloria, substantialis scilicet (III, 273 *a*), quomodo sint idem essentialiter, nec differant nisi secundum statum : III, 271 *a*-273 *a*.

51. — est forma simplex per privationem partium quantitativarum quantitate molis, non virtutis ; sub hoc igitur altero respectu est multiplex : III, 277 *b*.

52. — unionis quotupliciter dicatur : IV, 51 *b*, 289 *a*.

53. — unionis in Christo non existit mediante habitu gratuito, et distincto ab ipsa, sed immediate identificat cum Verbo suppositum humanum : IV, 50 *b*.

54. — unionis, et — fruitionis qualiter differant : IV, 43 *b*.

55. — unionis in Christo utrum naturalis, an gratuita fuerit : IV, 103 *b*-105 *b*, 227 *b*.

56. — capitis tribus modis, sicut et gratia unionis, potest accipi : IV, 289 *a*.— 57. Quomodo a gratia singularis personæ differat : IV, 287 *b*-290 *a*. — 58. Item a gratia unionis : 290 *a*.

59. — capitis in Christo utrum sit quid creatum, an increatum : IV, 285 *b*-287 *b*.

60. — singularis personæ in quo differat a gratia capitis et a gratia unionis : IV, 287 *b*-290 *a*.

61. — singularis personæ in Christo num completa et perfecta sit : IV, 283 *a*-285 *b*.

62. Gratiæ tum singularis personæ, tum unionis, tum capitis, quinam et quales sint effectus in Christo : VII, 287 *b*-288 *a*.

63. — sacramentorum, et — virtutum, qualiter differant : V, 264 *a*-265 *b*, 407 *b*, 408 *b*, 409 *b* ; VI, 126 *b*-127 *a*.

64. Plenitudo gratiæ quotuplex : IV, 284 *ab* ; VIII, 158 *b*.

65. — et charitas an sint unum, et quomodo distinguantur : I, 287 *b*-288 *a* ; III, 246 *a* ; IV, 607 *b*. Num gratia a charitate omnino circumscribi possit : III, 270 *b*.

66. — curans, corroborans et consummans, quænam sit : IX, 31 *a*.

67. — alia est electionis, alia perfectionis, alia desponsationis : X, 230 *b*.

68. — est effectus prædestinationis : II, 116 *b*. (*Hoc admitti nequit, ut videtur, aut saltem explicatione indiget, nisi prædestinatio intelligatur vel de simplici vocatione, vel de voluntate antecedente Dei.*)

69. — et fides quomodo simul stent : III, 272 *b*.

70. Gratiam dari secundum majorem naturalium capacitatem, quotupliciter dici possit : II, 470 *b*.

71. — quomodo infundatur : IV, 35 *a*.

72. Gratiam augeri quid sit : I, 261 *a* ; quotupliciter id fieri possit : 261 *b* ; et unde : V, 333 *b*.

73. Gratiam sibi subtrahi, an velle debeat qui peccat : II, 222 *a*.

74. — an perficiat naturalem aptitudinem : VI, 561 *b*, 562 *ab*.

75. — et culpa, a quo, et quomodo sint : II, 449 *b*.

76. —, et culpa quomodo opponantur : II, 449 *a* ; III, 435 *b* ; IV, 361 *a* ; V, 337 *a* ; IX, 28 *a*.

77. Gratiæ infusio an necessario culpæ expulsionem præcedat : V, 566 *b*, 665 *a*-667 *b*.

78. — an potentior sit quam culpa : I, 241 *a* ; III, 407 *b*, 459 *a*-463 *b*.

79. — an culpam totaliter e medio tollat : III, 462 *b*.

80. — et natura num de eadem re dici possint : IV, 224 *b*.

81. — num ex principiis subjecti sui ortum habeat : I, 240 *b* ; III, 245 *a* ; V, 660 *a*.

82. — quomodo subjectum suum perficiat : III, 245 *ab* ; V, 660 *a*.

Digitized by Google

83. — quo momento temporis culpam a subjecto suo expellat : v, 660 *ab*.
84. — quomodo sit perfectio naturæ : III, 161 *a*.
85. Si aliquid convenit alicui per gratiam, non sequitur quod conveniat per naturam, quare : *ibid*.
86. — an ponat aliquid circa gratificatum : III, 239 *b*-241 *a*.
87. An id quod gratia ponit in gratificato sit creatum, vel increatum : III, 241 *a*-246 *a*.
88. — utrum sit in genere substantiæ, an accidentis : III, 246 *a*-248 *b*.
89. — an sit in genere accidentis corruptibilis, vel incorruptibilis : III, 248 *b*-251 *a*.
90. — an prius insit substantiæ, quam potentiis : III, 251 *a*-254 *b*; VI, 572 *b*, 573 *b*.
91. — an comparetur ad liberum arbitrium tanquam motor : III, 254 *b*-256 *b*. — 92. Quomodo illud movere habeat : *ibid. et* 270 *b*.
93. — quomodo animæ insit, utrum scilicet per se, an per accidens : III, 247 *ab*, 248 *b*.
94. — quomodo possit nobilitare animam, ipsamque perficere : III, 247 *b*, 284 *a*.
95. Cur Deus gratiam corrumpi sinat : III, 250 *b*, 251 *a*.
96. — qualiter corrumpatur, vel destruatur : III, 250 *ab*.
97. — gratum faciens dupliciter dicitur : V, 407 *a*. *Vid.* BAPTISMUS, n. 130.
98. — gratum faciens num per differentias essentialiter diversas dividatur : III, 265 *b*-267 *b*. — 99. An essentialiter a virtute gratuita differat : III, 268 *a*-270 *b*. — 100. An sit una in unaquaque anima : III, 266 *b*; V, 264 *b*.
101. Virtus (moralis), et rectitudo potentiarum absolute concipi potest sine gratia : III, 270 *b*-271 *a*.
102. An per gratiam contingat mereri, et quidem de condigno, ipsum gratiæ donum jam habitum : III, 273 *b*-275 *b*; vel ejus augmentum : 275 *b*-278 *a*; aut etiam complementum : 278 *a*-281 *b*.
103. Utrum vi gratiæ, an meritorum, vita æterna comparetur : III, 280 *b*.
104. — qualiter influat in liberum arbitrium : III, 284 *a*; IV, 51 *a*.
105. Gratiæ et liberi arbitrii ad salutem coordinatio qualis : III, 256 *ab*, 295 *b*; VII, 298 *b*.
106. Sub quotuplici conditione fieri possit gratiæ subtractio : II, 222 *a*.
107. Gratiæ subtractio an sit a Deo : III, 484 *a*, *b*.
108. Gratiam nos habere num certo cognoscere possimus : III, 510 *b*.
109. — an detur repugnantibus, et corde duplicibus : V, 333 *b*.
110. Gratiæ tempus quale dicatur : IV, 292 *b*.
111. — quomodo mensuretur : V, 354 *a*.
112. Proponuntur variæ gratiæ nobis a Christo collatæ, excitaturque cor ad gratitudinem : XIV, 3 *b*.
113. Gratiæ subjectum quomodo sint tres potentiæ animæ : III, 262 *a*, 413 *b*-414 *a*; VI, 573 *b*-575 *a*.
114. — informat animam, sed præcipue voluntatem, super quam potest, et quomodo : I, 240 *a*; III, 253 *a*.
115. — non datur parvulo ante baptismum, quare : II, 352 *a*. *Vid.* BAPTISMUS, n. 152-153.
116. — quomodo detur adulto : *ibid. inferius*.
117. — in quo sensu non possit transfundi de subjecto in subjectum : IV, 277 *ab*.
118. Quare non quælibet natura possit esse subjectum gratiæ, sed tantum intellectualis : V, 255 *a*.
119. Caro, sive corpus, non potest esse subjectum gratiæ (sanctificantis), nec gloriæ, quare : IV, 43 *b*.
120. — unionis quomodo subjectetur in corpore : IV, 43 *b*-44 *a*.
121. — singularis personæ respicit animam secundum partem superiorem : IV, 279 *b*, 284 *b*.
122. Gratiam dari ab aliquo tripliciter intelligi potest, sc. vel sicut a præparante (IV, 35 *a*), vel sicut ab impetrante, vel sicut a producente; primum possunt boni et mali, secundum soli boni, tertium solus Deus : I, 240 *a*, *b*-241 *a*; II, 449 *b*; V, 367 *ab*.
123. Gratiæ productio fit per diffusionem, ita ut in ea idem sit fieri, et esse, et factum esse : I, 181 *b*.
124. Gratiæ creatio non est communicabilis creaturæ, quare : I, 241 *b*. 125. Est commune opus trium personarum divinarum : IV, 50 *b*.
126. Quomodo sacramenta concurrant ad productionem gratiæ : III, 53 *ab*; V, 253 *b*-261 *b*.
127. Gratiam confert Deus non attendens ad futura demerita, sed ad idoneitatem præsentem : III, 314 *b*.
128. — dependet a Deo influente, et a voluntate suscipiente : V, 7 *a*; VII, 298 *b*; IX, 297 *a*. *Vid.* HABITUS.
129. Gratiæ productio supponit in agente potentiam infinitam : III, 244 *b*; V, 367 *a*.
130. — sacramentalis quomodo possit esse ex nihilo, et tamen habere causam : V, 259 *b*.
131. — manat a Deo, et reddit hominem deiformem : VII, 288 *a*, 296 *a*, *b*. 132. Ejus ortus, usus et fructus qualis : IX, 27 *a*-30 *b*; XIII, 303 *b*-304 *a*.
133. Deus animam, cui gratiam confert, benedicit : XIII, 322 *b*.

Digitized by Google

134. Christus dicitur causa gratiæ transfusæ in homines, non quod transierit de subjecto in subjectum, sed quia consimilis data nobis fuerit merito gratiæ ipsius : IV, 277 *ab*, 285 *b*-293 *b*, 401 *a*; IX, 17 *b*, 21 *b*, 30 *b*; XI, 265 *b*; XIII, 212 *b*-213 *b*. — 135. Qualis gratia immissa per ipsum in ejus adventu in mundum : XIII, 44 *a*-45 *a*.

136. Gratiæ influxus ex latere Christi : IX, 27 *b*.

137. Gratiam et gloriam jam habitam non meruerunt angeli : III, 274 *b*. *Vid.* ANGELUS, n. 259.

138. Gratiæ augmentum qualiter quis mereri possit : III, 275 *b*-281 *b*.

139. Gratiam mereri peccatori potest justus, quin gratia illa perdat rationem gratuiti, quare : II, 117 *b*; III, 275 *a*, 284 *a*, *b*; IV, 103 *a*, 190 *a*.

140. — prima non cadit sub merito condigni : II, 116 *b*, 117 *a*, *b*; III, 284 *b*; VIII, 171 *a*.

141. In gratia existens non potest quis mereri de condigno primam gratiam, quando reinciderit in peccatum mortale : III, 284 *b*-285 *a*.

142. Non potest quis resurgere a peccato absque gratia Dei, quæ sit habitus animæ : III, 286 *a*-289 *a*.

143. Ut quis resurgat a peccato, opus est Dei voluntate gratuita, per quam fiat offensæ remissio; passione liberali Christi, per quam fiat morbi curatio; et habitu gratiæ, per quem fiat imaginis reformatio : III, 288 *a*; VII, 654 *b*.

144. Absque gratia gratum faciente non potest quis vincere diabolum cum merito, licet possit ei resistere : III, 289 *a*-291 *a*; VII, 654 *b*; idemque dicendum de observantia mandatorum : III, 291 *a*-293 *b*, 301 *b*-303 *b*; VII, 656 *b*.

145. — non datur adulto, nisi ad motum liberi arbitrii, si habeat ejus usum; si vero non, dari potest ad motum fidei alienæ, sive ad meritum Christi : II, 352 *a*; VII, 299 *a*, *b*. Unde Deus eam non dat absque prævia dispositione : V, 9 *b*; VIII, 169 *ab*.

146. Dona naturalia non habent rationem causalitatis respectu gratiæ, nisi de congruo : II, 471 *a*.

147. — non deest homini, sed homo ipse deest gratiæ : III, 293 *a*.

148. Dispositio ad gratiam gratum facientem potest haberi per excitationem gratiæ gratis datæ : III, 294 *b*-295 *b*. Hinc peccator multimode potest congrue se disponere ad suscipiendam gratiam gratum facientem : II, 115 *a*, 117 *a*; VII, 655 *b*.

149. — ordinatur ad merendum Deum ut glorificantem, non ut prædestinantem : II, 117 *b*.

150. Præparatio ad gratiam per pœnitentiam qualiter fiat : V, 565 *a*, 590 *a*-592 *a*, 593 *a*, 595 *b*-596 *b*.

151. — præveniens est gratis data, disponitque ad gratiam gratum facientem : V, 603 *a*, 669 *a*.

152. Qualis præparatio requiratur ad gratiam gratum facientem : V, 334 *a*, 345 *b*, 595 *b*-596 *b*, 661 *b*-663 *a*; XIII, 361 *ab*.

153. — duobus modis facit actum meritorium : V, 661 *a*.

154. Gratiæ augmentum potest esse pluribus modis et causis : I, 261 *a*, 293 *b*-296 *a*; III, 276 *b*-277 *a*.

155. Spiritus sanctus quando datur ad usum simul et fructum, datur secundum gratiam gratum facientem; quando ad usum solum, datur secundum gratiam gratis datam : I, 258 *b*.

156. Gratiæ augmentum est per novæ gratiæ additionem : I, 260 *a*-261 *b*.

157. Gratiæ profectus est vel per profectum in gratiæ habitu, vel ejus usu, vel per collationem novi usus, aut novi habitus : I, 261 *a*; III, 276 *b*-277 *a*; V, 334 *a*; XIII, 195 *a*.

158. — existens in anima quomodo semper augeatur : I, 261 *b*; VII, 298 *b*.

159. — quanto magis augetur, tanto fit simplicior : III, 277 *b*.

160. — in augmento habet majus meritum, quam in initio sui : III, 278 *a*.

161. — habet in sui potestate intentionem fervoris, habitus radicationem, et operum multiplicationem; non vero sui augmentum : III, 277 *b*-278 *a*.

162. — in quo sensu dicatur dari sanctis sine mensura : IV, 276 *b*-277 *a*.

163. Datur status gratiæ, ultra quem non est dabilis major : IV, 281 *a*-283 *a*.

164. Plenitudo gratiæ alia est sufficientiæ, ut in apostolis; alia prærogativæ, ut in B. Virgine; alia numerositatis, ut in Ecclesia; alia superabundantiæ, ut in Christo : IV, 284 *ab*; VIII, 158 *b*, 159 *ab*.

165. — Christi excedit in infinitum gratias aliorum quorumlibet : IV, 284 *ab*. Est tamen finita in se, ordinans et uniens bono infinito junctura perpetua : IV, 283 *a*.

166. Gratiam esse tantam, quantum est illud ad quod disponit, quomodo sit verum : IV, 282 *b*.

167. Gratiæ plenitudo, respectu sui, spectat ad gloriæ statum; respectu vero operis meritorii, spectat ad statum viæ : IV, 349 *a*.

168. — major datur ei, qui se magis disponit; et se magis disponit, qui minus peccat : V, 334 *a*.

169. — mensuratur secundum liberalitatem

Digitized by Google

Dei dantis, non secundum dispositionem recipientis, nisi de congruo : v, 354 *a*.
170. In baptismo parvulorum probabilius non datur major gratia uni, quam alteri : v, 354 *b*.
171. In conferendo gratiam sacramentorum Deus rationem habet præsentis dispositionis, potius quam futurorum; non tamen necessario, nec in omni alia re : v, 354 *b*.
172. Quænam dispositio afferenda sit ad gratiam recipiendam sanctificantem : v, 345 *b*.
173. — non tribuitur duplicibus corde : v, 335 *b*.
174. — recipitur, vel expellitur secundum dispositionem voluntatis : v, 337 *a*.
175. — Dei descendit ad nos per Verbum incarnatum, crucifixum et inspiratum : ix, 27 *a*-28 *a*.
176. — conservatur humilitate : ix, 29 *a*; xiii, 546 *a*.
177. Gratiam, et ejus augmentum, quibus operibus mereri possit homo : xiii, 115 *a*-117 *b*.
178. Gratiæ gratum facientis effectus ad duo reducuntur, sc. in ingressu, et in profectu; efficit enim animam Deo charam, sponsam Christi, filiam Patris, et templum Spiritus sancti, et eam purgat, illuminat, perficit, vivificat, reformat, stabilit, elevat, assimilat et conjungit Deo, et per hoc acceptabilem facit : i, 288 *a*; iii, 309 *ab*; v, 91 *a*; vii, 296 *a*, 404 *a*, 654 *b*; viii, 170 *b*.
179. — sanctificans facit mereri, in bono proficere, et ad gloriam pervenire : viii, 170 *a*.
180. De effectibus gratiæ, tum gratis datæ, tum gratum facientis, agitur : i, 278 *b*-300 *b*; iii, 237 *a*-321 *b*; vii, 81 *b*-83 *b*, 253 *a*, 270 *ab*, 277 *a*, 296 *a*-309 *b*, 403 *a*-404 *b*, 442 *a*-444 *a*, 653 *a*-656 *b*; viii, 169 *a*-170 *b*; ix, 26 *b*-30 *b*, 120 *ab*, 346 *a*, 553 *a*; xi, 369 *ab*; xii, 346 *a*; xiii, 97 *b*, 279 *b*-280 *a*, 284 *ab*, 294 *a*, 307 *a*-308 *a*.
181. — facit diligere Deum quantum est diligendus, sc. in infinitum quoad æstimationem : i, 285 *a*.
182. — cum invenit motum liberi arbitrii ordinatum, facit opus meritorium : ii, 373 *b*, 375 *b*; iii, 301 *b*-303 *b*.
183. — elevat potentiam ad ea quæ per se attingere non poterat : ii, 407 *b*-408 *a*.
184. Confirmatio in gratia quid operetur : iii, 403 *a*-408 *a*.
185. — ponit aliquid positivum in anima, tum habitu, tum actu : iii, 239 *b*-251 *a*.
186. — est forma creata informans animam : iii, 244 *a*-245 *b*; v, 255 *b*-261 *b*.
187. — informat quantum ad bene esse omnes virtutes : iv, 508 *b*-510 *a*, 608 *b*; v, 145 *b*-146 *a*; vi, 21 *b*. Est seminarium omnium virtutum : iv, 509 *b*.
188. Gratiæ infusio importat Spiritus sancti concursum, ut efficientis; et donum creatum, ut informantis : iii, 214 *a*, 215 *a*, *b*.
189. — nos unit Deo, non quantum ad esse primum, sed quantum ad cognitionem et amorem : i, 240 *b*; iii, 246 *a*; iv, 229 *b*-230 *a*.
190. Habens gratiam fruitur Deo, et omnibus bonis quæ sunt in Deo : vii, 297 *a*.
191. —, seu gratificatio, respicit et habitum et actum; dilectio vero potest ad solum habitum referri, sicque esse de futuro; non sic gratia, quæ operatur de præsenti : iii, 241 *a*.
192. Quomodo virtutes gratuitæ dicantur effectus gratiæ : iii, 270 *b*.
193. — est medium, per quod anima proportionatur Deo : v, 297 *a*.
194. — matrimonium facit inter animam et Deum : iii, 308 *b*, 316 *a*; v, 297 *a*.
195. An post peccatum Adæ gratuita dona sint efficaciora, quam fuissent in statu innocentiæ : iii, 319 *a*-321 *b*.
196. An majus meritum habeat homo nunc bene operando, quam habuisset in statu innocentiæ : iii, 320 *a*-321 *b*.
197. — est fundamentum satisfactionis : iii, 405 *b*.
198. An gratia sit potentior, quam culpa, respectu tum voluntatis, tum carnis : iii, 407 *b*-408 *a*.
199. — reddit animam meliorem, pulchriorem et rectiorem, et sic perficit quantum ad modum, speciem et ordinem : iii, 454 *b*-455 *a*.
200. Per quodnam donum gratiæ fiat homo filius adoptivus Dei : iv, 237 *ab*, *b*-239 *b*.
201. — facit Patrem, Filium et Spiritum sanctum habitare in anima : iv, 278 *b*; v, 640 *b*; vii, 297 *a*; xiii, 193 *a*, 307 *a*.
202. —, ut creatura, est vanitas; ratione vero ejus a quo procedit, habet animam stabilire in bono : iv, 283 *a*.
203. — quomodo augere dicatur capacitatem animæ : iv, 285 *a*.
204. — non implet animam ut corpus locum, sed ut forma materiam : iv, 285 *ab*.
205. — ordinatur ad gloriam, sicut dispositio ad complementum : iv, 396 *a*.
206. — facit hominem divinum : iv, 396 *b*.
207. — gratum faciens facit credere in Deum; — gratis data facit credere Deo : iv, 505 *b*.
208. — gratum faciens dat facere mirabilia supra posse naturæ rationalis; — gratis data dat supra posse naturæ simpliciter; iv, 676 *b*.

Digitized by Google

209. — gratum faciens perficit dona gratiæ gratis datæ : IV, 507 *b*.
210. — portat secum societatem omnium virtutum : 507 *a*.
211. Prius producit effectum suum, quam cæteræ virtutes : VIII, 170 *b*.
212. — facit animam germinare habitus bonos gratuitos, atque etiam mortificatos reviviscere per pœnitentiam, quare : IV, 510 *ab*, 511 *ab*.
213. — quomodo sit perfectio naturæ : II, 47 *b*-48 *b*, 264 *a* ; III, 161 *a*, 312 *b*, 333 *b* ; IV, 224 *b*, 653 *b*, 658 *b*-659 *a* ; V, 26 *b*-27 *a* ; VI, 562 *ab*.
214. In quo sensu gratia expellat timorem servilem : V, 98 *ab*.
215. Perfectio gratiæ tribuit homini omnes habitus facientes ad integritatem justitiæ, secundum comparationem variam ad actus et objecta : V, 83 *a*.
216. — quantulacumque utrum in præsenti statu sufficiat ad resistendum tentationi quantæcumque, et in quo sensu : IV, 667 *b*-670 *a*.
217. — immediate adducit, et reformat ad Deum : V, 254 *b*.
218. — sacramentorum, et — virtutum quales effectus respective producant in anima : V, 264 *a*-265 *b*.
219. — configurat animam ad Trinitatem : V, 377 *b* ; VII, 296 *b*.
220. — gratum faciens confert vitam et esse spirituale : V, 407 *a*, 572 *b*.
221. — non dirigit liberum arbitrium ad aliquem motum specialem per se, nisi mediante virtute : V, 557 *a*.
222. — non delet unum peccatum, altero relicto : V, 591 *b*, 592 *a*, 667 *b*.
223. — quomodo alteret subjectum in quo est : V, 585 *ab*. Commovet rationem, conturbat voluntatem, et sanat animam : V, 662 *b*-663 *a*.
224. — est completiva contritionis : V, 640 *b*.
225. — quomodo renovet animam : V, 657 *b*-658 *a*.
226. — quomodo perficiat liberum arbitrium : V, 661 *b*.
227. — quot modis faciat actum meritorium : V, 669 *a*.
228. — alia elicit et imperat actum meritorium ; alia advenit actui, et facit meritorium : *ibid.*
229. — est sicut forma totius orbis primi, per cujus influentiam fiunt generationes circa hæc inferiora : VI, 21 *b*.
230. —, existens in anima secundum potentiam rationalem, interdum redundat in sensibilem : VI, 573 *b*.
231. — in quo sensu sit necessaria ad resistendum tentationi : III, 162 *b*-163 *a*.
232. Gratiæ infusio num sit absolute necessaria ad delendam culpam : III, 289 *a*.
233. — quam sit necessaria ad observantiam mandatorum : III, 291 *a*-293 *b* ; IX, 28 *b*-29 *b*.
234. Gratiæ necessitas, tum in statu naturæ destitutæ, tum in statu innocentiæ, expenditur : III, 162 *ab*, 296 *b*-303 *b*, 310 *a*, *b*-313 *a* ; V, 367 *b*-368 *a*, 412 *b* ; VI, 21 *b* ; VII, 297 *b*, 298 *a*, 656 *b* ; VIII, 417 *a* ; XI, 304 *b*-305 *a*, 351 *a* ; XIII, 366 *b*, 367 *a*, 435 *a*, 466 *ab*, 480 *ab*, 482 *a*.
235. De necessitate et sufficientia gratiæ ad delenda peccata venialia agitur : VI, 90 *a*-94 *b*.
236. — expellit culpam, non effective, quod solus potest Deus, sed formaliter, et se ipsa : I, 241 *ab* ; V, 10 *a*, 12 *a*, 337 *a*, 660 *a* ; VII, 300 *a* ; XII, 316 *a*.
237. Gratiæ repugnat fœditas activa, id est peccatum mortale ; item fœditas adhærens, id est peccatum veniale, et fœditas contracta, id est peccatum originale : II, 463 *ab*.
238. — quomodo corrumpatur : III, 250 *b*, 484 *b* ; IV, 669 *a* ; IX, 28 *a*.
239. — quomodo opponatur concupiscentiæ : III, 460 *a*.
240. — expellitur ab anima tantummodo per difformitatem voluntatis : V, 337 *a*.
241. — quando incipiat, vel desinat esse in anima ; item quando incipiat, vel desinat culpa : V, 665 *a*-667 *b*.
242. Gratiam dare, et culpam expellere, sunt duo diversa : 667 *b*.
243. — est contra culpam et pœnam : V, 407 *a*.
244. — rectificat partem superiorem animæ per virtutes theologicas, et inferiorem per cardinales ; per primas respicit finem, per secundas ea quæ sunt ad finem : VII, 301 *a*.
245. — comparatur ligno fructuoso, lapidi pretioso, paradiso tum cœlesti, tum terrestri, characteri, pignori, unctioni, armaturæ, præbendæ, et optimæ possessioni : VIII, 291 *b*-293 *a*.
246. — facit animam paradisum : VIII, 475 *a* ; XIII, 322 *b* ; XIV, 273 *a*.
247. — gratis data dicitur proprie prævenions, quia prævenit voluntatem et operatur sine nobis, estque necessaria ad quemlibet effectum bonum : III, 293 *b*-303 *b* ; XIII, 435 *b*-437 *b*. Ejus excitatio multiplex ostenditur : XI, 571 *ab*.
248. — gratis data prævenit voluntatem, ut pœniteat ; et ob defectum hujus gratiæ, diabolum non potest pœnitere : II, 394 *a* ; III, 294 *b*-295 *b*.

Digitized by Google

249. — gratis data aliquando datur peccatori existenti in actuali voluntate peccandi; stat etiam cum culpa, aliquando quoque tollitur ob culpam : II, 394 *b*, 395 *ab*.
250. — prævenіens format voluntatem, ad hoc ut possit velle pœnitentiam et bonum : II, 394 *a*; III, 255 *b*-256 *a*.
251. Effectus gratiæ prævenientis explicantur : III, 294 *a*-296 *b*; VII, 298 *a*; XIII, 294 *a*, 296 *a*-297 *b*.
252. — gratis data disponit ad gratiam gratum facientem; unde substantia quæ est minus capax gratiæ quam altera per naturam, potest fieri magis capax per gratiam gratis datam : II, 640 *b*.
253. — excitans sic movet liberum arbitrium, ut ei non tollat libertatem : III, 256 *ab*.
254. — excitans quomodo moveat voluntatem libere, et respectu Dei, et respectu creaturæ : III, 256 *b*.
255. — excitans movet voluntatem ad diversa bona opera : *ibid. inferius*.
256. Gratiæ gratis datæ celebratæ ab Apostolo, I *Cor.*, XII, respiciunt opera exteriora, ideoque ordinantur ad diversos effectus : III, 267 *ab*.
257. — gratis data major est extensive, sed intensive minor, quam gratia gratum faciens : *ibid.*
258. Per gratiam gratis datam potest homo se disponere de congruo ad gratiam gratum facientem, sed sine omni dono nequaquam : III, 294 *b*-295 *b*.
259. — gratis data est necessaria ad initiandum omne bonum : III, 295 *b*.
260. In gratia gratis data non includitur cupiditas veri bonique in generali, sed tantum in speciali, quare : III, 295 *b*-296 *a*.
261. Sine gratia saltem gratis data non potest homo resistere qualicumque tentationi, licet non sit necesse ut succumbat omni tentationi absque ea : III, 298 *a*-299 *a*; VII, 654 *b*.
262. Homo, cum generali Dei concursu, potest, licet difficulter, sine ullo dono gratuito facere aliquod bonum morale, quod neque ad gratiam disponat, neque ad gloriam : III, 301 *b*-303 *b*.
263. — liberum arbitrium excitat seminando bonum cogitatum, sanat immutando affectum, roborat perducendo ad actum, servat ne sentiat defectum : III, 303 *b*.
264. — excitans et prævenіens requiritur solum in actibus bonis, non vero in indifferentibus aut malis, ad quos concursus generalis sufficit : III, 296 *a*.
265. Datur gratia aliqua quæ disponit supra meritum condignum, qualis fuit gratia Christi : IV, 282 *b*.
266. Gratiæ gratis datæ influxus est sicut radius incidentiæ, gratiæ vero gratum facientis est sicut radius perpendicularis : IX, 28 *b*.
267. — confert exercitationem virtutis : IX, 26 *b*.
268. Gratiæ ortus, usus et fructus explicantur : IX, 28 *a*-30 *b*.
269. — naturam conservat, decorat et conformat : II, 463 *a*.
270. Gratiæ fructus sunt remissio peccati, plenitudo justitiæ, et assecutio gloriæ : IX, 29 *b*-30 *b*.
271. — non est absolute necessaria ad delendum culpam, licet sine ea nunquam culpa deleatur : V, 660 *a*.
272. — est medicina animæ; Christus est medicus : IX, 68 *a*.
273. — animam deiformem reddit : VII, 288 *a*.
274. — libertatem affert animæ : XI, 563 *ab*.
275. Varii gratiæ usus expenduntur, sc. reverentia in Deum, misericordia erga pauperes, refrænatio propriæ voluntatis per temperantiam, et tolerantia adversitatis per patientiam : XIV, 103 *a*-105 *a*. Seu, quod idem est, gratia reddit hominem fidelem in Deum, virilem in se, et liberalem erga proximum : IX, 28 *b*-29 *b*.
276. — animam vivificat, inflammando potentiam amativam; XIV, 117 *b*.
277. — animam interius delectat propter nitorem conscientiæ, exterius pulchrificat per honestatem vitæ, a malo liberat, et in bono confirmat : XIV, 105 *a*-106 *a*.
278. In quo sensu gratia modo dicatur æterna, modo temporalis : I, 235 *b*.
279. — de se nunquam corrumpitur, vel senescit : I, 241 *a*.
280. — data in Veteri Testamento, et — data in Novo, se habent tanquam excedens et excessum : I, 256 *b*.
281. — quæ datur ad usum tantum, est gratia gratis data; quæ vero datur ad usum et fructum simul, est gratia gratum faciens : I, 258 *b*.
282. Gratiæ inhabitatio est duplex, sc. vel per sanctificationis sufficientiam, vel per superabundantiam : I, 268 *b*.
283. Gratiæ redundantia a Spiritu sancto est multiplex : I, 271 *b*.
284. — in quo sensu æquivaleat beatitudini : I, 284 *a*.
285. — qualiter uniat Deo : I, 285 *a*.
286. — gratum faciens est talis ob acceptationem divinam : I; 287 *b*-288 *a*.
287. Nemo scire potest an sit in gratia : I, 287 *b*-288 *a*; III, 510 *b*; IV, 480 *b*-481 *b*; VIII, 441 *b*; IX, 654 *b*-655 *a*; XIII, 11 *a*; licet quis-

Digitized by Google

que possit habere signa probabilia, non tamen certa : I, 24 *a*, 288 *ab*; IV, 481 *b*, 579 *a*.
288. — claudit oculos ad videndum propriam dignitatem, et aperit ad videndum proprios defectus : I, 288 *a*.
289. — naturaliter præcedit gloriam : II, 375 *b*.
290. Quomodo possit dici gratiam concreatam esse naturalem : III, 67 *b*.
291. — et liberum arbitrium quomodo invicem se habeant : III, 315 *a*. Gratiam habens sanctificantem sæpe vertitur et ipse ad malum, quare : *ibid.*
292. Gratiæ status excludit culpam, non pœnam ; gloriæ vero status excludit utrumque : IV, 401 *b*.
293. Gratiæ vita in duobus stat, sc. in habitibus gratuitis, et in observantia mandatorum Dei : IV, 477 *a*.
294. — semper præsto est omnibus : IV, 551 *b*; XIII, 10 *b*, 13 *a*, 539 *a*.
295. Gratiam amittens potest resurgere cum majori, vel etiam minori gratia : V, 8 *a*-12 *a*.
296. Homo cooperatur efficienter gratiæ faciendo opus meritorium, et dispositive Deo quoad gratiam recipiendam : V, 366 *b*.
297. — est navis, per quam homo transit super undas hujus maris mundani : V, 554 *a*.
298. — non requiritur ad pœnitentiam naturalem : V, 579 *b*, 580 *a*.
299. — necessario supponitur bonis operibus : V, 592 *a*.
300. Gratiæ infusio nihil aliud est, quam ipsius creatio : V, 667 *a*.
301. — sanctificans est velut virtus regitiva complexionis ad expellendum contraria : VI, 91 *b*-92 *a*.
302. Gratiæ tempus quale dicatur : IV, 292 *b*.
303. Gratiæ plenitudo requirit transitum ad Christum, quod fit cum homo insurgit contra se, elevatur supra se, diligit Deum super omnia, et inimicum sicut seipsum : IX, 30 *a*.
304. — est arbor vitæ curans a malo per septem sacramenta, corroborans per præcepta justitiæ, et consummans per septem dotes et beatitudines : VII, 312 *a*; IX, 30 *b*.
305. Gratiæ debemus cooperari, ut simus Dei adjutores : IX, 211 *b*; X, 623 *a*.
306. — est regnum Dei : X, 450 *a*; XI, 61 *b*, 215 *a*; XIII, 103 *a*.
307. — et gloria quomodo conformentur ad se invicem in effectibus : XIII, 4 *a*.
308. — facit nasci Christum in anima : XIII, 11 *b*.
309. Gratiæ proximitas quare non sentiatur ab homine : XIII, 13 *a*.
310. — Dei quam dulce vinum : XIII, 88 *ab*.
311. Gratiæ seminatio in anima, et gloriæ in cœlo qualis : XIII, 110 *ab*.
312. Gratiæ tactus qualis sit : XIII, 137 *a*.
313. — Dei quomodo suscipienda : XIII, 174 *ab*.
314. — est velut cœleste aroma, quod non ponitur in vase fœtido : XIII, 260 *b*; sicut oleum, aqua, ignis, mel, vinum, pluvia, fons, calor solis : XI, 551 *b*; XIII, 279 *b*, 284 *a*, 293 *b*-294 *b*, 304 *a*, 585 *a*-587 *a*, 588 *a*; XIV, 102 *b*, 103 *a*, 105 *a*, *b*.
315. Inventio gratiæ triplex quærentibus, sc. indulgentia peccatorum, opulentia virtutum, et sapientia cognoscendorum : XIII, 275 *b*.
316. Gratiæ thesauri expositi in Ecclesia a Christo : XIII, 279 *b*-280 *a*, 418 *b*.
317. — est funis quo Deus nos trahit ad se : XIII, 315 *b*, 316 *a*, 416 *a*.
318. — est spirituale pondus datum animæ, per quod habet sursum tendere : III, 255 *a*.
319. — et gloria, quam affluens benedictio : XIII, 322 *b*-323 *a*.
320. — est ros cœli : XIII, 380 *a*.
321. Ad gratiam et gloriam vocatio, et electio, quid sit : XIII, 525 *ab*.
322. — nobis advenit per solam crucem : XIII, 597 *b*.
323. Amittentis gratiam miseriæ quales : XII, 601 *ab*.
324. Ad gratiam possidendam et conservandam quatuor sunt necessaria, sc. ut cor sit purum per munditiam castitatis, profundum per humilitatem mentis, latum per affectum charitatis, et clausum per observantiam taciturnitatis : XIV, 102 *a*-103 *a* (*ubi*, 102 *a et b*, *loco vocis* effectum, *lege* affectum).
325. Gratiam habens est Deo similis; majorem habens est Deo similior : I, 295 *b*.
326. Electio gratiæ, intellecta de electione temporali, idem est ac electio per gratiam; intellecta vero de æterna, idem est ac electio gratuita : II, 115 *a*.
327. Gratiæ gratum facientis subtractio numeratur inter effectus peccati mortalis, tanquam pertinens ad privationem gratuitorum : VII, 375 *b*, 514 *b*.
328. De habitibus, donis, et virtutibus informatis a gratia agitur : VII, 300 *b*-305 *b*, 404 *b*-405 *b*, 583 *a*-652 *b*; VIII, 441 *b*-447 *a*.
329. Tres Gratiæ effictæ a poetis quare sibi invicem manus darent retro flexas post tergum : IX, 291 *b*.

Vid. ADAM, n. 24-28, 46, ANGELUS, n. 58, 174, 240-242, 245-246, 249-255, 259, 269, 274, 387, AQUA, n. 25, 28, 32, 59, ARBITRIUM, n. 9, 17-18, 23, 46-51, AUXILIUM, n. 1-5, CHRISTUS, n. 575, 577, 578, 582-583, 603, 608, COELUM, n. 83, COENA, n. 2, CONFIRMATIO, n. 1-3, CONVIVIUM, n. 6, COR, n. 13, 31, 38, DESIDERIUM,

Digitized by Google

n. 5, DEUS, n. 199, 234, 237, 241, 247, 250-255, 258-259, 261-262, 266-269, DONUM, n. 28, EUCHARISTIA, n. 71, 77, 88, EXCITATIO, FIDES, n. 31-32, 65, 112, 138, FRUCTUS, n. 13, 18, (*ubi lege* gratiæ), GLORIA, n. 5, GRATUITI, n 3, HABITUS, HOMO, MARIA, MERITUM, PARVULUS, PECCATUM, REDUNDANTIA.

GRATIARUM ACTIO. 1. — erga Deum, in quo consistat : XII, 416 *a*. — 2. Quomodo ab adoratione differat : IV, 199 *a*. — 3. Pertinet ad cultum Deo debitum : VII, 413 *a*.

4. Ad gratiarum actionem septem media exhortationum proponuntur : XII, 416 *ab*. Ejus causæ : XIII, 528 *b*.

5. Oratio pro gratiarum actione, quam Deo grata : III, 275 *a*.

6. — quare debeatur Deo : VI, 119 *b*-120 *a*.

7. — qualem obligationem secum portet : VI, 119 *b*.

8. — sufficit in communi, fitque duobus modis : VI, 120 *a*.

9. — reddenda Deo, incumbendo ejus laudibus pro gloria sanctis a Deo collata : XIV, 97 *a*. *Vid.* DEO GRATIAS.

GRATIAS. 1. — agendas Deo ostenditur auctoritate sanctorum Patrum et S. Scripturæ : VII, 204 *a*-205 *b*; VIII, 561 *a*-563 *b*.

2. — pro peccatis dimissis an agere debeamus : VI, 119 *b*-120 *a*; XIII, 47 *ab*.

GRATITUDO. 1. — quot gradus habeat : XII, 197 *a*.

2. — quomodo suadeatur Patrum doctrinis : VII, 204 *a*-205 *b*.

3. — erga Deum suadetur multis rationibus : IX, 95 *b*; XII, 38 *a*-66 *b*; XIII, 356 *b*-357 *a*. — 4. Item erga homines : VIII, 562 *a*-563 *b*.

5. — in quinque consistit : IX, 41 *a*.

6. — quam Deo chara; ingratitudo quam exosa : XI, 59 *ab*.

7. Exemplum gratitudinis in leone : XIV, 23 *b*-24 *a*.

8. —, et esse gratum, quid importet : VI, 120 *a*.

Vid. BENEFICIUM, n. 2, 5, 9-11, HOMO.

GRATUITA dona sunt diligenda ex charitate : IV, 639 *b*-640 *b*. *Vid.* DONUM, n. 11, 24, NATURALIA.

GRATUITÆ virtutes sunt habitus distincti a gratia : III, 269 *a*-270 *a*. *Vid.* VIRTUS.

GRATUITI. 1. — habitus quidam ordinant ad finem, suntque theologicæ virtutes; quidam ad media, ut cardinales; quidam ad utrumque expediunt, ut sunt dona Spiritus sancti : IV, 477 *b*.

2. — habitus licet sint a Deo, tamen per illos possumus acquirere alios habitus morales : V, 367 *b*.

3. — habitus, quantum ad originem materialem, sunt a natura; quantum ad formalem, sunt a gratia : V, 134 *b*.

4. Gratuitorum habituum æqualitas, et inæqualitas, respectu præmii, fervoris, etc. : V, 142 *b*-143 *b*.

5. Privatio gratuitorum est effectus peccati mortalis : VII, 375 *b*-376 *a*, 515 *a*.

Vid. ADAM, n. 29, 31, ANGELUS, n. 316, ARBITRIUM, n. 57, HABITUS.

GRATUITUM non dicit proprietatem amoris, seu amandi; sed personæ, quæ dat, et non recipit : I, 186 *ab*.

GRAVAMEN, GRAVE, sunt proprietates consequentes formas elementares : II, 538 *ab*.

GRAVITAS, et levitas, quomodo concurrant ad motum : II, 570 *a*. *Vid.* MOTUS.

GREGORIUS Magnus. 1. — habuit revelationem multorum mysteriorum; unde ejus auctoritas est maximi ponderis in Ecclesia : VI, 494 *b*.

2. Ejus laudes recensentur, et commendatur sapientia : XIII, 541 *a*-546 *a*.

3. Ejus pontificatus prænuntiatus fuerat a S. Benedicto : IX, 107 *a*.

4. Canones et decreta pontificia ejus tempore facta : *ibid.*

5. — quomodo triumphaverit de Eutychio Constantinopolitano : IX, 109 *a*.

6. — qualem orationem studio præmittere soleret : XII, 232 *b*.

GRESSIBILIA animalia; *vid.* ANIMAL, n. 7, 24.

GRESSUS. 1. — animæ ad Deum enarrantur : VIII, 393 *a*-484 *b*; IX, 488 *b*.

2. — Filii Dei fuerunt adventus in mundum, et regressus ad Patrem : VIII, 57 *ab*.

GREX Domini notatur charactere sacramentali : V, 375 *b*. *Vid.* CHRISTIANUS, n. 3.

GRUUM vigilantia quanta : XIV, 123 *b*.

GUBERNATIO mundi quam ordinata : VII, 262 *a*-263 *a*.

GULA. 1. — est immoderatus amor edendi : III, 120 *a*; VII, 237 *b*, 365 *a*, 542 *a*; VIII, 140 *b*; XII, 158 *a*. Oritur a superbia : VII, 359 *a*.

2. Gulæ differentiæ assignantur : VII, 365 *a*; VIII, 140 *b*.

3. Gulæ filiæ quæ sint : VII, 365 *b*; VIII, 140 *b*-141 *a*, 260 *b*.

4. Pessimi alii gulæ effectus : VII, 542 *b*-543 *b*; VIII, 141 *b*; IX, 211 *b*; XIII, 100 *a*.

5. Gulæ vitium quam sit abominabile, ostenditur multis comparationibus, ejusque damna sex enumerantur : VIII, 249 *b*.

6. — quando sit mortale, vel veniale peccatum : VII, 542 *a*.

7. Gulæ quatuor species enumerantur : XII, 354 *b*.

8. Contra gulam remedia proponuntur : VII,

Digitized by Google

80 *b*-81 *a*, 108 *b*-109 *b*; XII, 158 *b*-159 *a*, 354 *b*-355 *a*; XIII, 149 *ab*, 162 *ab*.
9. Auctoritates sanctorum Patrum contra gulam : VII, 76 *a*-77 *a*.
10. Gulæ vitium oritur ex concupiscentia carnis : VII, 542 *a*. Est soror luxuriæ : XII, 158 *a*.
11. Gulæ peccata quomodo aperienda in confessione : VIII, 363 *b*.
12. Gulæ vitium quam periculosum : X, 371 *b*; XI, 39 *ab*, 170 *b*-171 *a*; XII, 168 *ab*, 319 *a*.
13. — est janua omnium vitiorum : XII, 354 *b*.
14. — comparatur hydropisi : X, 605 *a*; et febri : XI, 324 *b*.
15. Viguit hoc vitium simul cum luxuria ante diluvium, et in fine mundi maxime vigebit : XI, 66 *a*.
16. De vitio gulæ agitur : XIII, 149 *ab*, 151 *b*-152 *b*, 153 *a*, 202 *a*, 373 *b*, 454 *b*, 459 *b*, 490 *a*, 584 *a*, 627 *a*; XIV, 44 *a*, 63 *ab*.
17. — comparatur lupo et epilepsi : VIII, 135 *a*; squinantiæ, morbo regio, bolismo, sacco pertuso, porco, fræno, Esau, pisci, avi, cani : VIII, 259 *b*-260 *a*.

GUSTUS. 1. De sensu gustus : IV, 276 *a*, *b*; XII, 7 *b*.
2. — est quidam tactus : XIII, 575 *a*.
3. — qualis virtuosus sit : VII, 101 *b*; XII, 7 *b*, 8 *a*.
4. — spiritualis in quo gradu vitæ spiritualis habeatur : VIII, 464 *b*-473 *b*. Qualis in Eucharistiæ sumptione : 467 *b*-468 *b*.
Vid. CONTINENTIA, n. 5.

GUTTA cadens cavat lapidem : V, 61 *a*; XI, 76 *a*.
Vid. VERBA.

GYGIS regis Lydiæ vanitatis exemplum : XIII, 534 *ab*.

GYROVAGI; *vid.* MONACHUS.

GYRUS cœli est quadruplex : VI, 622 *a*-624 *b*.

H

HABERE. 1. — quid sit : I, 238 *b*.
2. — aliquid potest quis vel formaliter, vel exemplariter, vel causaliter; et in omnibus his modis potest habens aliquid alteri dare : I, 152 *a*.
3. — in divinis stat pro substantialibus, et proprietatibus : I, 357 *b*-358 *a*.
4. — esse ab alio substantialiter, idem est ac habere esse per participationem; habere autem esse ab alio personaliter tantum, dicit esse æque nobile : I, 347 *b*.
5. Hominum quatuor differentiæ, sive habentium, sive non habentium : XI, 90 *a*.
6. — perfectum stat in sola possessione Dei : I, 238 *b*.
7. — Deum est Deum habitare in anima; id autem perfecte est beatorum, vel semiplene viatorum : III, 272 *a*.

HABITACULUM. Qualis gratia sit animam esse habitaculum Dei : XII, 88 *b*.

HABITARE. 1. — Deum in anima quid sit : III, 272 *a*; IV, 12 *a*; VII, 253 *a*.
2. — aliquando significat permanentiam, aliquando jucunditatem, aliquando dominium : IX, 217 *a*.
3. Deus et diabolus in corde simul habitare non possunt : XIII, 165 *a*, 248 *a*.
4. Homo libenter habitat ubi natus est : XIV, 116 *a*.
Vid. DEUS, n. 250.

HABITUALIS, *vid.* INTENTIO.

HABITUDO quælibet (si sit perfecta, et secundum esse) habet duplicem relationem ex parte utriusque extremi : I, 426 *b*.

HABITUS. 1. — est qualitas, seu potentia plus minusve mobilis, quæ dicit ordinem substantiæ ad actum mediante aliqua proprietate accidentali : I, 85 *a*; III, 209 *b*; V, 373 *b*-374 *a*.
2. — est triplex; primus ab acquisitione animæ, secundus ab innata dispositione, tertius ab innata origine : I, 86 *a*, 87 *b*; V, 353 *a*, 374 *a*, 381 *a*.
3. Quomodo per plures actus transactos fiat habitus : V, 61 *a*.
4. — alii sunt qui dicunt in sua ratione complementum, ut charitas; alii qui dicunt incompletionem cum perfectione, ut patientia; primi sunt formaliter in Deo, secundi tantum causaliter : I, 280 *ab*.
5. — fit ex actibus, et actus ab habitibus proveniunt : IX, 448 *a*.
6. — de se dicit complementum, non privationem, quam naturaliter antecedit : I, 388 *a*, 389 *a*.
7. — est prior actu, quando non inest per actum : I, 435 *a*.
8. — habet rationem causæ respectu actuum : I, 435 *a*; III, 255 *b*. Habilitat ad opus : V, 374 *a*.
9. — et dispositio habent fieri in eadem potentia, quando sunt ejusdem naturæ, et dispositio nata est fieri habitus : III, 192 *b*; IV, 312 *b*; V, 374 *a*, 375 *b*; VI, 570 *a*. Aliquando sumuntur pro eodem : V, 374 *a*.
10. — diversificari per actus, in quo sensu sit verum : III, 267 *a*; IV, 219 *b*, 491 *a*, 571 *ab*, 601 *a*, 603 *a*-606 *a*.
11. — alius est acquisitus per assuefactionem, alius infusus; primus non addit novam potentiam, sed habilitatem; secundus addit novam potentiam : III, 284 *a*. Additur et tertius, sc. innatus : I, 86 *a*; IV, 146 *ab*; V, 352 *b*-353 *a*.

Digitized by Google

12. — potentiæ quandonam dicat accidens superadditum, et quando non : III, 211 *ab*.
13. Habitum malum necessario præcedit actus malus; e contra vero habitus bonus, scilicet gratia et virtus, præcedit actum bonum : III, 331 *a*.
14. — ut actus quinam sint : VI, 570 *a*.
15.— ut prædicamentum, quoad esse et fieri, tripliciter sumitur, sc. vel est exterior, vel interior, vel medio modo : IV, 146 *ab*, 153 *b*-154 *a*.
16. — aliquando definitur per actus, quod fit prædicatione causali, non essentiali : IV, 213 *b*-214 *a*.
17. — virtutum quomodo sint distincti realiter ab invicem, licet sint in eodem subjecto animæ, et licet prædicentur ad invicem; idque fit ob circumincessionem et concomitantiam, sicut fit de potentiis animæ : IV, 601 *a*-602 *a*.
18. — virtutum habent pro subjecto potentias animæ : IV, 602 *a*.
19. — et accidentia diversificantur ad diversitatem subjectorum : IV, 600 *b*, 604 *b*; item ad diversitatem objectorum, et actuum principalium : IV, 604 *b*-605 *a*; V, 68 *b*.
20. — cognoscitivi dependentes ab ipso cognoscibili secundum exigentiam in proprio genere, debent conformari ipsi cognoscibili; non vero habitus dependentes non ab objecto cognito, sed a causa ipsius : IV, 518 *b*-519 *a*.
21. Habituum cognitivorum duplex objectum assignatur, sc. materiale, et formale; primum est commune et accidentale, secundum proprium et habens rationem motivi : IV, 521 *b*-522 *a*.
22. — cognitivi habent ordinem in cognoscibili secundum majorem vel minorem evidentiam; idemque dicendum de affectivis ratione majoris participationis boni : IV, 651 *b*.
23. — cognitivi prius acquiruntur quam motivi, loquendo de acquisitis; sed quantum ad infusos, prius sunt motivi : V, 353 *b*.
24. — cognitivi quodammodo dicuntur acquisiti in nobis, et quodammodo innati, quare : III, 536 *a*-537 *a*. — 25. Numerari habent penes rationem cognoscendi : IV, 309 *a*.
26. — intellectuales sunt ars, scientia, prudentia, sapientia et intelligentia : IX, 56 *b*.
27. — quomodo generetur per plures actus : V, 61 *a*.
28. — idem non potest producere actus diversos : V, 113 *a*.
29. — donorum et virtutum reparant potentias animæ : V, 75 *a*.
30. Quinam habitus sint, quorum actus consistunt in medio : V, 74 *b*-75 *a*.
31. — cognoscuntur per actus formales et primos : V, 560 *a*.
32. — quinam possint cognosci existere in anima, et quinam non : IV, 480 *b*-482 *a*.
33. — si perditur, non potest recuperari idem numero, sed potest vivificari : V, 584 *b*.
34. — potest definiri per suum actum principalem ad quem habilitat, et per privationem sui oppositi : VI, 322 *a*.
35. — bonus absorbet motus malos, et quomodo : VI, 580 *b*.
36. — gratuiti partim sunt pure cognitivi, partim pure affectivi, et partim medio modo; in primis non mittitur divina persona, in secundis mittitur Spiritus sanctus, in tertiis mittitur modo Filius, modo Spiritus sanctus : I, 260 *a*.
37. — et actus tunc perfecti sunt, quando agens super seipsum reflectitur : III, 267 *b*, 275 *b*.
38. Non datur habitus essentialiter malus, quamvis multi sint qui dicunt deformitatem : III, 573 *b*.574 *a*.
39. — facit cognoscere privationes : IX, 60 *b*.
40. — virtutis tria exigit, sc. famam, vitam et gratiam : X, 270 *b*.
41. Habitus est facultas potentiæ : III, 209 *a*.
42. Potentiæ et habitus distinguuntur per actus (sc. a posteriori), et actus per objecta : I, 130 *b*, 136 *b*; III, 166 *b*, 267 *b*; IV, 219 *b*. Hoc verum est de illis actibus, qui habent completionem ab objectis. Item hoc verum est de objecto per se : II, 404 *b*; IV, 491 *a*; V, 113 *a*, 559 *a*; XIII, 449 *a*.
43. Cujus est actus, ejus esse habitum, verum est quando est causaliter et formaliter : III, 384 *b*, 385 *b*.
44. Quod perfectior sit habitus conjunctus cum actu, verum est de actu nobilissimo : IV, 312 *b*.
45. In illa potentia est habitus ut in subjecto, circa cujus actum explicat difficultatem, et quæ est principium actus, et operationis illi habitui debitæ : IV, 486 *a*.
46. Quod habitus debeat conformari subjecto circa quod, verum est quando habitus pendet ab objecto cognoscibili secundum exigentiam in proprio genere, non vero quando non pendet, tunc enim sufficit ut conformetur cognoscibili secundum exigentiam non in se, sed in causa : IV, 518 *b*-519 *a*.
47. Quod mutato objecto mutetur habitus, verum est de objecto mutato secundum substantiam, non vero secundum accidens : IV, 556 *b*.
48. Quod cujus est dispositio, ejusdem sit habitus, verum est de illa dispositione quæ fit habitus, non de aliis; habitus enim unius

Digitized by Google

potentiæ disponit ad habitum alterius potentiæ : v, 377 *b*.
49. A privatione ad habitum per naturam non fit regressus : vi, 459 *a*.
50. Quod habitus non cognoscatur per privationem, verum est de privatione omnimoda, non de disponente : vi, 571 *b*.
51. — quomodo generentur in anima : iii, 536 *ab*; iv, 651 *b*; v, 61 *a*.
52. — qualem virtutem addant potentiis animæ : i, 280 *ab*; iii, 192 *b*, 211 *b*-212 *a*; vii, 300 *b*; xii, 5 *a*.
53. Habitus virtutum an parvulis per baptismum infundantur : v, 350 *b*-354 *b*.
Vid. Angelus, n. 34, Charitas, n. 3, 6-7, 13, 121, 162, Dispositio, n. 1, 3-5, 15, Fides, n. 5, 59, Potentia, Spes.
HACHILÆ interpretatur suscipiens eum : ix, 242 *b*.
HÆREDITAS; *vid.* Diabolus, n. 215, Ecclesia, n. 55.
HÆRES mystice tripliciter dicitur : ix, 460 *a*.
HÆRESIARCHA quis sit : vii, 368 *b*.
HÆRESIS. 1. — est idem quod divisio, sicque proprie est recessus a fide : vii, 368 *b*, 528 *a*. Etymologice idem est ac electio : v, 542 *b*.
2. — propriissime est recessus a fide, proprie falsa interpretatio Scripturarum, et communiter, seu minus proprie, excommunicatio : vii, 368 *b*.
3. — exigit pertinaciam : iv, 502 *b*; v, 542 *b*.
4. — et schisma qualiter differant : v, 542 *b*; vii, 528 *a*.
5. — vocatur etiam secta et superstitio, quare : v, 543 *b*.
Vid. Arius, n. 1-3, Fides, n. 77, Manichæi, Pelagius, Saraceni.
HÆRETICUS. 1. — quis sit : vii, 368 *b*.
2. Hæretici quomodo dicantur simoniacus, et excommunicatus : *ibid.*
3. — moriens pro Christo, sed in sua hæresi, dici non potest vincere seipsum, et ejus mors est ignominia : iii, 291 *a*.
4. — credens aliquos articulos fidei, aliosque respuens, non habet fidem infusam, sed tantum acquisitam : iv, 502 *b*.
5. — qui prius fuerat fidelis, quique conservat fidem alicujus articuli, non habet omnino fidem per acquisitionem, nec tamen habet virtutem fidei : *ibid.*
6. Hæretici dum cognoscunt et credunt aliquos articulos, id fit persuasione humana : *ibid.*
7. Hæretici non possunt habere veram fidem, neve informem quidem : iv, 576 *b*.
8. Hæretici peccant contra primum præceptum Decalogi : xii, 237 *a*.
9. Hæretici adulti nihil merentur, nec sibi, nec aliis : vi, 6 *a*.
10. Hæretici sunt, qui a sede apostolica discordant : xiv, 557 *a*.
11. Hæretici sunt falsi testes : xiii, 286 *b*.
12. Hæretici vera miracula non habent : ix, 76 *a*.
13. Hæreticorum prædicationis sterilitas exponitur : ix, 167 *a*.
14. Hæretici sunt satellites diaboli, persequentes catholicos : ix, 428 *b*.
15. Hæretici ad id prosunt, ut veritates S. Scripturæ clarius explicentur : vii, 101 *a*.
16. Hæretici quot mala pariant prædicando falsa : x, 177 *b*.
17. Hæretici sunt vulpes, utpote tortuosi et dolosi, et habentes ignem in caudis : x, 485 *a*; xiii, 118 *b*.
18. Hæretici quid dixerint de S. Joanne Baptista : iv, 542 *b*.
19. Catholicus contrahens cum hæretica baptizata, vel catholica cum hæretico baptizato, vere facit matrimonium; secus, si baptizati non sint : vi, 396 *a*.
20. Qualia vasa sint hæretici : ix, 196 *a*.
21. Quales venatores animarum sint hæretici : xiii, 348 *a*.
22. Quale vinum sit doctrina hæreticorum : ix, 229 *a*.
23. Hæreticis eleemosyna non danda, nisi in extrema necessitate : v, 605 *b*.
Vid. Baptizandi potestas, n. 1, Eucharistia, n. 62, Fides, n. 96.
HÆSITATIO. 1. — mentis est dubitatio circa veritatem fidei, estque de suo genere peccatum mortale : vii, 528 *a*. *Vid.* Fides, n. 153.
HAMUS. 1. — Christi est ejus caro : ix, 281 *a*.
2. Hamo diaboli captus est homo; hamo Christi captus est diabolus : xiii, 48 *a*.
3. — sunt voluptates quibus capiuntur homines velut pisces : xiii, 347 *b*.
Vid. Diabolus, n. 132.
HARMONIA. 1. — Veteris et Novi Testamenti exponitur : ix, 76 *b*.
Vid. Creatura, n. 87, Musica, Sonus.
HASTA est zelus justitiæ : xiii, 169 *a*.
HE, littera hebraica, interpretatur ista : ix, 362 *a*; x, 149 *a*.
HEBETUDO mentis oritur ex gulæ vitio : vii, 365 *b*.
HEBRÆUS. 1. — transitor interpretatur : ix, 560 *ab*.
2. Hebræi quomodo scribant litteras : ix, 298 *b*.
3. Hebræi quare fœteant : iii, 383 *a*.
4. Hebræi quomodo ordinent diem et festivitates : ii, 587 *a*.
5. Objectiones Hebræorum circa observatio-

Digitized by Google

nem primi præcepti referuntur, et refutantur : XII, 238 *b*-239 *b*. — 7. Item circa tertium : 242 *b*-243 *b*.

HEBRAICA. 1. — lingua dicitur sancta, vel sanctitatis, quare : IX, 12 *ab*.

2. Hebraicarum litterarum inventores fuerunt, sc. primus Moyses, secundus Esdras : IX, 298 *b*.

Vid. CHRISTIANUS, n. 12.

HECTICA febris consumit humidum radicale, estque incurabilis : III, 348 *b*.

HELENA (Sancta) quale studium adhibuerit in invenienda sancta cruce : XIII, 558 *a*, 560 *a*.

HEMISPHÆRIUM, id est media sphæra, est duplex, sc. septentrionale et australe : II, 549 *b*, 575 *b*.

HEPTASIDEREA revolutio est gyrus arcturi circa polum : VI, 622 *b*.

HERACLIUS imperator virtute crucis Christi obtinuit victoriam contra Chosroem regem Persarum : XIII, 597 *b*-598 *a*.

HERBA. 1. Herbarum, spinarum et tribulorum, item lignorum fructuumque productio eodem die facta est, et quare : II, 583 *a*.

2. — nulla est tam vilis, quæ non sit alicujus utilitatis : *ibid.*

3. Herbæ habentes florem, et non fructum, quid significent : IX, 203 *b*.

4. — quædam posita in igne facit apparere trabes domus tanquam serpentes : VII, 518 *ab*.

HERMAPHRODITUS. 1. — nunquam potest esse omnino indifferens, sed necessario habet alterum sexuum dominans : VI, 488 *a*.

2. — in quo sexu resurgere habeat : *ibid.*

HERMON interpretatur anathema, id est excommunicatus : IX, 557 *a*.

HERMONIS Principis fortitudo qualis : XIII, 528 *a*.

HERODES. 1. — tres fuerunt in S. Scriptura nominati, et qui fuerint : X, 219 *a*, 598 *a*.

2. — interpretatur in pellibus glorians : X, 598 *a*.

3. Herodianæ malitiæ plebs erat particeps : *ibid.*

4. — vulpi comparatur quare : XIV, 28 *b*.

5. Herodis et Herodiadis mors pessima : XIII, 569 *b*.

HERODIUS, *vid.* CHRISTUS, n. 662.

HESEBON interpretatur cogitatio mœroris : IX, 507 *b*.

HETH interpretatur vivacitas : IX, 383 *b*; vel vita : X, 152 *a*.

HIC, adverbium locale, et demonstrative, tenetur et discretive : II, 52 *a*.

HIC, pronomem, notat significantiam, veritatem et discretionem : IX, 175 *a*.

HIERARCHIA. 1. Etymologia nominis : II, 461 *b*.

2. — quid sit juxta S. Dionysium : IX, 135 *b*. Definitur multipliciter, et explicatur : II, 461 *b*-462 *b*; VII, 235 *a*, 388 *b*, 444 *b*; VIII, 95 *b*; XIII, 607 *b*; XIV, 83 *a*.

3. — alia est in Trinitate, alia in angelis, alia in hominibus : II, 461 *b*-462 *b*, 464 *b*-465 *a*, 478 *b*-480 *b*; VII, 444 *a*; IX, 136 *a*-139 *a*, 140 *a*-146 *a*, 230 *b*.

4. — quæ est ad Trinitatis normam, in quibus consistat : II, 461 *b*-462 *a*; IX, 135 *b*-136 *a*.

5. — in angelis quomodo dividatur : II, 462 *a*-465 *a*, 478 *b*-480 *b*; VII, 445 *ab*; VIII, 96 *a*; IX, 136 *a*-139 *a*.

6. — in Ecclesia quomodo se habeat : II, 464 *a*; VII, 327 *b*, 444 *a*; IX, 140 *a*; XIV, 83 *b*.

7. — ecclesiastica est triplex : VII, 444 *a*, *b*; IX, 140 *a*; XIV, 83 *b*.

8. — superior dicitur epiphania, media hyperphania, infima hypophania : II, 464 *a*; VII, 389 *a*.

9. — suprema est penes scientiam, media penes ordinem, infima penes actionem : II, 464 *a*.

10. Hierarchiarum ordo, officia et potestas explicantur : II, 462 *a*-465 *a*, 478 *b*-480 *b*; VII, 438 *b*-456 *b*; IX, 136 *a*-139 *a*.

11. Ultra nonum ordinem hierarchiæ ecclesiasticæ datur decimus, ad quem assumuntur multi : II, 480 *a*.

Vid. ANGELUS, n. 60-62, ANIMA, n. 192, GRADUS, n. 4, 11.

HIERARCHIA (*De Ecclesiastica*), opus authenticum S. Doctoris : IX-XI, 437 *a*-497 *b*.

HILARIONIS conversio exemplo Antonii procurata : XIV, 30 *a*.

HILARITAS spiritus in quonam gradu spiritualis profectus reponatur, et unde proveniat, et quomodo discrepet ab hilaritate vana : XII, 430 *b*-432 *a*.

Vid. CHARITAS, n. 217, 223, 276, 280, GAUDIUM, n. 9.

HILARIUS (Pictaviensis). 1. — exponitur circa dolorem Christi : IV, 350 *b*-351 *a*.

2. In quo sensu dixerit Patrem majorem Filio : I, 265 *b*.

HIPPOCRATIS consilium de sumenda medicina sub signo Caniculæ : XIV, 28 *a*.

HIRUNDO. 1. — cæcos natos quomodo illuminet, applicando quamdam herbam : XIV, 35 *a*, 117 *a*.

2. Servant hirundines loca sua munda : XIV, 63 *a*.

HISTRIONES. 1. — an de suis lucris possint facere eleemosynam : V, 614 *a*.

2. Histrionibus et mimis dare, est dæmonibus immolare : X, 376 *a*.

3. — qui inhonestis verbis et factis homines faciunt delectari, non sunt in statu salutis : VII, 544 *b*-545 *a*.

Digitized by Google

HOC. 1. — aliquid an sit ens completum : II, 537 *b*, 538 *a*. *Vid.* ANGELUS, n. 36, ANIMA, n. 69.
2. Dici hoc de hoc, est vel secundum actuale esse, vel secundum aptitudinale, vel medio modo : IV, 461 *a*.
3. — pronomen est demonstrativum rei præsentis, non relativum, importatque demonstrationem, non ut conceptam, sed ut exercitam : V, 427 *a*.
HOC EST CORPUS MEUM, in consecratione dictum, quem sensum habeat : V, 479 *a*-488 *b*.
HODIE significat præsentem lucem, et exponitur quantum ad orationem Dominicam : VIII, 15 *a*.
HOLDA fuit mulier insignis, et prophetissa, interpretaturque discretio : X, 277 *b*.
Vid. DEBORA.
HOLOCAUSTUM. 1. — erat sacrificium quod totaliter igne consumebatur, significatque opus Deo oblatum, incensum igne charitatis ardentissimæ : IX, 235 *a*.
2. — perfectum Deo offert clericus, quando ordinatur in Ecclesia : XIV, 123 *a*.
HOMICIDA. 1. Tria homicidarum genera : VIII, 279 *ab*.
2. Triplex homicidarum pœna : VIII, 279 *b*. *Vid.* ABEL, n. 3, DIABOLUS, n. 164.
HOMICIDIUM. 1. — quid sit : VII, 372 *a*; XII, 249 *a*.
2. — duplex, sc. spirituale et corporale, et quotuplici modo fiant : VII, 372 *ab*; VIII, 198 *b*, 279 *ab*; XII, 249 *a*-250 *b*; XIII, 312 *b*-313 *a*.
3. — dicitur interpretative scandalum : VIII, 198 *b*.
4. Sub homicidii nomine prohibetur omnis motus iræ contra proximum : V, 155 *ab*; VIII, 198 *b*; XII, 250 *b*.
5. Hoc præcepto non prohibetur occisio bestiarum : V, 155 *b*.
6. — quandonam sit licitum, quandonam vero peccatum : XII, 249 *b*-250 *a*.
7. De occisione facta a judicibus : XII, 250 *b*.
8. — spirituale fit peccando mortaliter, et quomodo : VIII, 279 *b*.
9. An potens impedire homicidium, et non impediens, homicidii reus fiat; et quomodo hæc regula fallat in Deo : IV, 322 *b*-323 *a*.
10. Contra homicidium afferuntur auctoritates S. Scripturæ : VIII, 590 *b*-591 *a*.
HOMIOTELEUTON qualis sit figura grammaticalis : IX, 555 *a*.
HOMO. 1. — dicitur ab humo, quia factus est de terra : II, 16 *ab*; X, 12 *a*, 48 *b*, 107 *a*; XI, 538 *b*. Dicitur etiam ab humanitate, quia homo proprie est, qui aliis proficit : XI, 287 *a*.
2. — dicitur græce ἄνθρωπος, id est arbor inversa, quare : VIII, 115 *b*. Item μικρόκοσμος, id est minor mundus : VIII, 89 *a*; IX, 105 *a*, 256 *b*; XII, 6 *b*. Dicitur imago Dei secundum animam, microcosmus secundum corpus : IX, 558 *a*.
3. — est animal natura mansuetum, ratione discretum, statura erectum : X, 58 *a*.
4. Dicitur tripliciter homo, sc. per naturam, infirmitatem et culpam : XI, 538 *b*.
5. — significat formam humanam in concretione ad suppositum, de quo vere prædicatur : IV, 135 *b*.
6. —, vel humanitas, potest stare pro principiis constituentibus, vel pro forma totius, vel pro proprietatibus consequentibus : IV, 137 *ab*.
7. Hominis natura includit aliqua quæ sunt essentialia ejus constitutioni, aliqua vero quæ sunt accidentalia : IV, 33 *a*.
8. Ad naturam hominis pertinent tum illius esse necessarium, tum esse integrum, tum esse decorum : VI, 477 *a*.
9. — quis vere dici possit : XI, 533 *a*, 538 *b*, 573 *b*.
10. — quare de terra factus : XIII, 128 *b*. Quomodo : III, 16 *b*.
11. — cur postremo omnium productus : II, 623 *a*.
12. Homines cum habeant diversas facies, habent et diversas mentes, proprietatesque personales, et diversa principia individuantia : II, 323 *a*.
13. — sub duplici respectu dicitur rationalis, sc. quatenus habet potentiam discernendi bonum a malo, et in hoc convenit cum angelis; tum quia hanc facultatem exercet per inquisitionem, collationem, et discursum, et hoc est animæ conjunctæ corpori : I, 407 *b*.
14. Hominis creatio expenditur : II, 629 *a*-648 *b*; III, 4 *a*-23 *b*, 307 *a*-321 *b*; VII, 266 *a*-269 *b*; VIII, 103 *a et seq.*, 115 *b et seq.*; XIII, 107 *b*-108 *a*, 113 *ab*.
15. Deus non creavit hominem miserum, neque humanam naturam corruptam; sed hujusmodi miseriæ advenerunt ei ob peccatum : III, 328 *ab*.
16. Omnes homines Deus creavit materialiter, sc. ad imaginem suam; nunc creat formaliter, sc. ad suam similitudinem : IX, 305 *b*.
17. Hominis initium est a corde : XIV, 65 *a*.
18. — quare factus absque macula : VII, 268 *a*.
19. Materia, cibus, vestis, alique vilia quæ spectant ad hominem, inserviunt ad ipsum humiliandum : XIV, 72 *b*.
20. Quomodo Deus insufflaverit in faciem ejus spiraculum vitæ : III, 9 *a*.

Digitized by Google

21. — quare extra paradisum creatus, deinde in paradisum introductus : III, 4 *b*-5 *a*.
22. — factus est feria sexta, et quarta feria sol et luna ; ob id feria quarta incipiunt quatuor tempora, et dies quadragesimæ : IX, 269 *b*.
23. — quomodo intelligatur nomine omnis creaturæ : II, 267 *b*, 637 *a* ; IV, 38 *b* ; V, 108 *b* ; VII, 335 *a* ; IX, 614 *a* ; XIII, 314 *a*.
24. — quare et quomodo factus perfectior cæteris animalibus : II, 615 *b*-616 *a* ; VII, 261 *b*, 268 *a*.
25. — est finis et complementum omnium creaturarum : II, 219 *b*-221 *b*, 267 *a*, *b*, 619 *b* ; VII, 261 *b*, 335 *a*.
26. Propter hominem facta sunt omnia : II, 237 *a*, 266 *a*, 619 *b*-626 *b* ; III, 59 *b* ; IV, 425 *a*.
27. Etiamsi angelus non peccasset, homo factus esset : II, 478 *b*.
28. — quomodo dicatur factus cum Behemoth : III, 45 *a*.
29. In ordine ad angelos, homo an sit nobilior, vel æque nobilis, et in quibus : II, 266 *a*-268 *a*, 476 *ab*, 636 *b*, 638 *b*-640 *b* ; IV, 39 *a*.
30. Homo factus est propter Deum, ideo capax suscipiendi divinas influentias : II, 232 *b* ; 267 *b* ; IV, 37 *a*.
31. — factus est ad cognoscendum et amandum Deum, et data sunt ei ad id necessaria : IX, 306 *a*.
32. — naturaliter appetit beatitudinem in generali, licet multoties eam in particulari respuat per abusum libertatis suæ : III, 117 *a* ; VI, 571 *a*. Quare in particulari appetat res caducas : VI, 571 *a*.
33. — non potest perfecte beatificari nisi in Deo : IV, 17 *b*.
34. — an vere sit imago Dei : II, 631 *a*-634 *a*.
35. — an et quomodo sit imago Dei naturaliter : II, 634 *a*-635 *b*.
36. An esse imaginem Dei ita conveniat homini, ut nulli alii : II, 635 *b*-637 *b*.
37. An simul et semel fuerit in primo homine imago Dei et similitudo : III, 317 *a*.
38. — factus est ad imaginem Dei quoad naturalia, ad ejus similitudinem quoad spiritualia et supernaturalia, et ad ejus conformitatem quoad beatitudinem : IX, 27 *a*, 217 *b*, 305 *b*-306 *a* ; X, 64 *b*-65 *a* ; XIII, 477 *a*-478 *a*.
39. Explicatur hæc imago Dei et similitudo : I, 69 *ab*, 76 *b*-88 *b* ; II, 629 *b*, 631 *a*-648 *b* ; III, 317 *a* ; VII, 264 *a* ; X, 64 *b*-65 *a*.
40. De homine in statu innocentiæ : II, 231 *a*-232 *b*, 341 *b*-344 *a*, 619 *b*-621 *b* ; III, 4 *a*-87 *b*, 161 *b*-163 *a* ; VII, 267 *b*-270 *b*, 272 *ab*, 390 *b*-397 *b*, 512 *b*-513 *a* ; VIII, 120 *a*-121 *b*.
41. Hominis dignitas quanta ex eo quod est filius Dei, et capax Dei et æternæ beatitudinis : IV, 127 *a*-129 *a* ; X, 64 *b*-65 *a* ; XII, 694 *a* ; ex creatione et recreatione : XII, 39 *b*-48 *b*, 55 *a*-60 *b* ; ex formationis modo, et dominatione super cæteras creaturas : X, 65 *a*.
42. Hominis dignitas ex eo quod est capax intelligendi infinita : VII, 245 *b* ; et quia triplicem oculum habet, sc. carnis, rationis et contemplationis : 270 *b*.
43. — est speculum, in quo nata est describi universitas rerum, et naturaliter, et supernaturaliter : VII, 241 *b*.
44. — est veluti circulus intelligibilis, per quem et in quo omnis creatura terminatur ad suum ultimum finem et principium, et in quo, ratione liberi arbitrii, omnis creatura perficitur : VII, 261 *b*.
45. Hominis formatio manifestat Dei potentiam, sapientiam et bonitatem, quomodo : VII, 268 *a*.
46. — continet vestigium, imaginem et similitudinem Dei, si sit in gratia : VII, 268 *b*, 397 *a*.
47. — est rationalis, beatificalis, disciplinabilis, et ordinabilis secundum legem justitiæ, e converso vero deordinabilis : VII, 330 *b*.
48. — vi suæ creationis habet imaginem Trinitatis per tres potentias et unam animam ; vi suæ recreationis, per tres virtutes theologicas, et unitatem gratiæ ; vi suæ glorificationis, per tres dotes animæ et unitatem gloriæ : VII, 397 *ab*.
49. Hominis nobilitas per naturam et gratiam qualis ; vilitas per peccatum explicatur : XII, 87 *b*-101 *b*.
50. Impossibile est ut homo fiat beatus per naturam, licet potuerit creari beatus per gratiam : III, 310 *a*.
51. — est parvus mundus, in quem per quinque portas sensuum intrat mundus major sensibilis : IX, 105 *a*, 558 *a* ; XII, 6 *b*.
52. Homini super omnes alias creaturas majora beneficia collata sunt : XII, 46 *b*.
53. Quare homo, non angelus, dicatur factus ad imaginem Dei : VIII, 120 *a*.
54. — est imago Dei quoad animam, et mundi quoad corpus : VII, 269 *a* ; IX, 246 *b*.
55. — post incarnationem nobilior angelo factus est : IV, 210 *a*.
56. Hominis nobilitas, excellentia et obligationes exponuntur : IX, 143 *a*-146 *b*, 305 *b*-306 *a*.
57. — est liber scriptus intus et foris ; angelus vero, solum intus ; bruta autem, solum foris : VII, 269 *a*.
58. De hominis perfectione quoad potentiam cognoscitivam : II, 128 *b* ; VII, 269 *a*, 273 *a*.

Digitized by Google

59. De hominis perfectione quoad voluntatem et libertatem : II, 128 *b*, 399 *a*; III, 160 *ab*; IX, 295 *b*.
60. De hominis perfectione quoad potentiam vivificativam et operativam : II, 128 *b*; XIV, 111 *a*.
61. — licet per peccatum Adæ perdiderit habitum scientiæ, non tamen perdidit judicatorium : III, 134 *b*; X, 575 *b*-576 *a*.
62. — non potest redigi in servitutem quoad actus internos ob innatam libertatem : III, 224 *ab*.
63. — an melior potuerit a Deo fieri : II, 160 *a*-161 *a*.
64. — factus est a Deo rectus, ipse vero propria voluntate obliquus evasit : II, 231 *a*-233 *b*.
65. — in statu innocentiæ an futura præcognoverit, et maxime sui casum et reparationem : III, 134 *b*-135 *a*.
66. — ante peccatum quomodo sine medio Deum viderit : V, 248 *b*.
67. Homini datum est ingenium, ratio et memoria, et ad quid : IX, 241 *b*.
68. — dicitur vir quatuor modis, sc. annis, conjugio, sexu et virtute : IX, 566 *a*.
69. Mala quibus homo affligitur sunt tria, sc. unum exterius sub homine, aliud exterius in homine, et aliud interius; quibus opponuntur quatuor bona : IX, 250 *a*.
70. — concipitur per semen mulieris et viri, unum passivum, et alterum activum : X, 48 *b*. An ultra novem menses in ventre matris possit perstare : *ibid.*
71. — nascitur plorando, velut propheta suæ calamitatis : X, 49 *a*.
72. — quare generetur tum mas, tum fœmina : III, 85 *b*-87 *a*.
73. Quomodo potuerint omnes homines fuisse jam in lumbis Adæ : III, 343 *a*-344 *a*.
74. — nunquam deperdit illam substantiam, quam in ventre matris a sui constitutione desumpsit : III, 348 *a*.
75. — si fieret alio modo quam per generationem, licet fieret de carne Adam, contraheret quidem aliquam pœnalitatem, sed non culpam originalem : III, 352 *a*-353 *b*.
76. — non est prius animal quam homo; sed est in eo prius sensualitas quam rationalitas : III, 356 *b*-358 *a*.
77. — quomodo dici possit generare hominem totum, cum non generetur anima : I, 324 *ab*; III, 393 *b*; IV, 187 *b*.
78. Hominem nasci de muliere sine cooperatione viri non est de perfectione universi, sed supra : IV, 26 *a*.
79. Ad hominem generandum quomodo concurrant cœlorum influxus : VII, 261 *ab*.
80. — quomodo sit compactum quiddam ex contrariis perfecte conciliatis : VII, 261 *b*.
81. De complexione mirabili corporis, et conformatione ejus ad animam : II, 263 *b*-264 *a*, 268 *a*.
82. — potest produci quatuor modis, ut v. g. primo modo Adam, secundo ejus filii, tertio Eva, quarto Christus : III, 29 *a*; IV, 21 *b*-22 *a*, 26 *ab*, 272 *a*; VII, 286 *a*.
83. — quare erectus in cœlum formatus sit : VII, 268 *a*, 396 *a*, 518 *a*; VIII, 116 *a*.
84. — quomodo fuerit principium mulieris : III, 27 *a*-29 *b*.
85. Homini quare data sit vis generativa, et in quo consistat ista vis : III, 77 *b*.
86. — hominem quare solus vere generet : II, 442 *b*.
87. Quare voluerit Deus ex uno homine produci omnes homines, et non potius ex masculo et fœmina : III, 26 *ab*.
88. — fit tantum per unionem partium : VI, 460 *a*.
89. De hominis nutritione agitur : I, 299 *a*; III, 61 *a*-65 *b*.
90. Duplex natura in homine, sc. corporalis, et spiritualis : XIII, 517 *b*.
91. — cum constet anima et corpore, indiget duplici bono : VII, 589 *b*.
92. Hominis sensus corporales et spirituales sunt quinque : VII, 590 *a*.
93. Hominis membra enumerantur, eorum officium exponitur, et defectus causa traditur : IX, 676 *b*-678 *a*.
94. Hominis alimentum est cibus, qui convertitur in substantiam secundum partem opere nutritivæ : III, 346 *a*-349 *b*.
95. — constat corpore et anima, quæ sunt ejus partes essentiales, et proportionaliter ordinatæ : VII, 261 *b*, 396 *a*.
96. Hominis forma est esse ens, vivens, sentiens et intelligens : VII, 261 *b*.
97. Hominis anima in terris sequitur corpus; in cœlo autem fiet e converso : II, 476 *b*.
98. — habet augmenti statum : I, 299 *a*.
99. Quare homini dati sint oculi ad videndum, et pedes ad se movendum ante se : XI, 371 *a*.
100. De physionomia hominis agitur : VIII, 116 *b*-119 *a*, 318 *a*.
101. Hominis duplex operatio, sc. secundum corpus, et secundum animam : VIII, 474 *a*-478 *a*.
102. Humani corporis compositio, natura, proprietates, operationes inclinationesque expenduntur : VIII, 115 *b*-118 *b*.
103. Differentiæ spectantes ad complexionem hominis sunt corporeum, animatum, sensibile et rationale, et pertinent ad ipsius perfectionem; aliæ important imperfectionem,

Digitized by Google

spectantque solum ad præsentem statum, nec proinde remanebunt post judicium : VI, 565 *b*.
104. Hominis sensus viget in capite, affectus in corde : IX, 284 *b*. In quibusnam sensus consistat : *ibid.*
105. Hominis cor, caput et pedes mystice considerantur : IX, 293 *b*.
106. Hominis corpus constat sex membrorum generibus : IX, 676 *b*-677 *b*.
107. — in statu innocentiæ ferebatur in Deum per cognitionem creaturarum ; in statu naturæ destitutæ indiget libro S. Scripturæ : VII, 270 *b* ; IX, 91 *a*.
108. — per promissa ductus est ad fidem : IX, 96 *a*.
109. Hominis multiplex obligatio ad præcepta Dei observanda expenditur : VII, 352 *b* ; XII, 47 *a*.
110. — qualiter ordinari debeat ad Deum in verbis, cogitationibus et operibus : XII, 675 *b*.
111. — quomodo rex possit esse, et ad regale invitari prandium : VIII, 325 *b*-326 *b*.
112. Hominis indigentia respectu gratiæ Dei explicatur : VII, 654 *a*-656 *b*.
113. — debet operari recte ut ad finem suum tendat, et perseveret in perfectione sui esse : VIII, 474 *ab*.
114. Per peccatum primi hominis, una ex centum ovibus perdita est : XI, 4 *a*.
115. — quæ debita Deo auferat peccando : XII, 47 *a*.
116. Homini dedit Deus in principio quatuor virtutes, sc. misericordiam, veritatem, justitiam et patientiam : IX, 563 *a*.
117. Beneficia quæ confert Deus homini pœnitenti, expenduntur : XII, 98 *a*.
118. Hominis transformatio spiritualis in Deum qualiter fiat : XII, 677 *b*-678 *a*.
119. Hominis summa perfectio in quo sita sit : XII, 429 *b*-430 *a*.
120. — qualiter assimilari possit angelis : VII, 18 *ab*.
121. — quomodo possit, et teneatur conformari divinæ voluntati : II, 223 *a*-230 *b*, 232 *ab* ; IV, 612 *b*-615 *a* ; IX, 299 *b* ; XIII, 375 *b*-376 *b*.
122. — quomodo teneatur obedire vocationi et inspirationi divinæ : II, 226 *a*-227 *b*.
123. — non est dignus exaudiri in oratione, nisi fiat dignus per gratiam : II, 117 *b*.
124. Homini nescire quare melius aliquando sit, quam scire : II, 83 *a*.
125. — rectus est per conformitatem intellectus ad primam veritatem, et voluntatis ad summum bonum : II, 231 *b* ; VII, 518 *a*.
126. Hominis subdentis se Deo dignitas quanta : II, 232 *b*.
127. — per merita elevatur ad diversos ordines angelorum : II, 476 *a*.
128. — in hac vita quomodo per gratiam videre Deum dicatur : III, 148 *b*, 149 *b* ; V, 248 *b* ; XII, 107 *b*.
129. — quæ beneficia per gratiam adoptionis accipiat a Deo : IV, 235 *b*-237 *b*.
130. Omnia per Christum homini adveniunt, quomodo : IV, 286 *b*-287 *a* ; XIII, 477 *b*-478 *a*.
131. — habet vertibilitatem in bonum et in malum : IV, 267 *a*.
132. De hominis redemptione facta per Christum agitur : IV, 424 *a*-439 *b* ; VII, 282 *a*-283 *b*.
133. Hominis est judicari, et parcere, et quomodo : IV, 429 *b*.
134. De obligationibus hominis ad Deum pro beneficiis agitur : IV, 236 *b*, 430 *ab* ; IX, 305 *a* ; XII, 30 *b*-31 *a*, 39 *a*-66 *b* ; XIII, 434 *b*-437 *b*, 439 *a*-445 *a*, 460 *b*-461 *a*, 464 *b*-465 *a*, 466 *b*-471 *a* ; XIV, 122 *b*-123 *a*.
135. — quomodo, conformando se Deo, unus spiritus fiat cum eo : IV, 606 *a*.
136. Maximum servitiorum Deo ab homine præstitum est ipsum diligere super omnia : IV, 615 *a*.
137. — non tenetur, præcisis circumstantiis, nisi ad observantiam mandatorum, non ad ea quæ sunt perfectionis : IV, 673 *ab*.
138. — an magis diligatur a Deo, quam angeli : V, 37 *b*-38 *b*.
139. — non potest dimittere peccata, quare : V, 358 *b*.
140. — modo dicitur vivus ratione gratiæ, modo mortuus ratione peccati : V, 585 *a*.
141. — debet esse rigidus sibi ipsi, aliis pius : V, 639 *a*.
142. — quomodo dirigi habeat ad æternam vitam : VII, 245 *b*.
143. — dicitur bonus ob gratiam, non ob opera : V, 592 *a*.
144. — quomodo curari possit per sacramenta : VII, 312 *a et seq.*
145. De hominum resurrectione agitur : VII, 336 *a*-338 *a* ; XI, 603 *b*-605 *a* ; XII, 52 *a* ; XIII, 220 *b*.
146. — quibus debeat uti, et quibus frui : VII, 379 *b*-380 *a*.
147. Hominis attributa, obligationes, indigentia, aliaque recensita : VII, 18 *b*-20 *a*.
148. Hominis Christiani vita qualis esse debeat : VII, 21 *a*-22 *b*.
149. — ad perfectionem qualiter possit pervenire : VII, 509 *b*.
150. Hominis finis est bonum æternum : VII, 518 *a*.
151. Homini sollicitudo in providendo pro altera vita suadetur : VIII, 299 *b*.

Digitized by Google

152. — quomodo debeat ad cœlestia semper aspirare : XII, 104 *a*.
153. Hominum bonorum quatuor sunt genera : XII, 134 *b*-135 *b*.
154. Homini utilitates quænam ex spiritualibus exercitiis obveniant : XII, 170 *b*.
155. — quomodo ad sui cognitionem pervenire valeat : XII, 87 *ab*.
156. — qualiter debeat contemnere mundum, et in cœlestibus morari : XII, 104 *a*-113 *a*.
157. — qui vult absque pœnitentia frui cum sanctis in cœlo, stultus est : XII, 111 *a*.
158. — non quamdiu, sed quam bene vivere possit, curare debet : XII, 114 *a*.
159. — sæpe facilius ducitur ad bene operandum promissis, quam minis : XII, 117 *a*.
160. — a Deo factus est ut ipsum cognoscat et diligat, et sic beate vivat : VIII, 393 *a*; et ut bene operetur : 474 *a*.
161. Hominis operationes in ordine ad seipsum et ad Deum edocentur : VIII, 476 *b*-482 *b*; XII, 672 *b*-673 *a*.
162. — debet Christo vitam propriam ob mortem a Christo susceptam, tum ob peccata sua præterita, ob gloriam paratam, et ob vitam acceptam : XII, 30 *b*-31 *b*, 39 *b*-66 *b*.
163. — quomodo possit unire vitam contemplativam vitæ activæ : XII, 670 *b*-671 *b*.
164. Quot homines sunt in mundo, tot sunt modi participandi Deum, et ejus gratiam : XII, 684 *a*.
165. — quomodo filius sit Dei Patris : XII, 694 *b*.
166. — quomodo dicatur filius Evæ : XII, 701 *a*.
167. —, si vult gratiam accipere Dei, debet recurrere ad Mariam : IX, 27 *ab*; XII, 701 *b*; XIV, 113 *a*.
168. Humanæ animæ excellentia : XII, 40 *a*-44 *a*; XIII, 129 *b*, 328 *a*, 481 *ab*.
169. Hominis vita duplex, sc. naturalis et supernaturalis; et hæc quomodo in Deo habeatur : XII, 42 *a*.
170. Homini totus mundus est subjectus, ut ipse in Deum se sublevet : XII, 44 *a*.
171. Hominis natura, antequam a Verbo assumeretur, terra erat; postea facta est firmamentum : VII, 489 *a*.
172. Homini data sunt membra corporis, sensus, potentiæ, ut essent instrumenta virtutum : XII, 330 *b*, 338 *a*, 340 *b*.
173. Homini datur modus cognoscendi seipsum : XII, 348 *ab*.
174. Hominis sublimior perfectio in hac vita est Deo adhærere : XII, 427 *a*.
175. Quod homo debeat cor suum Deo exhibere : XII, 666 *a*; XIII, 110 *a*, 311 *a*, 314 *a*, 420 *a*, 438 *ab*, 439 *a*-440 *a*, 442 *a*-443 *a*.
176. — quomodo possit in Deum mutari : VIII, 22 *a*, 27 *a*; XII, 678 *a*.
177. — qui semel Deum degustavit, mirabile est si possit ab eo aliquatenus postea separari : XII, 678 *b*.
178. — qualiter se odisse debeat : XII, 668 *a*-670 *b*.
179. De obligatione amandi Deum homini imposita : XII, 667 *b*-668 *a*.
180. — quomodo intentionem ad Deum dirigere debeat : XII, 666 *a*-667 *a*.
181. — quomodo se excitare debeat ad amandum Deum : XII, 663 *b*-666 *a*.
182. De inebriatione spirituali in ordine ad Deum : IX, 149 *b*; XII, 680 *a*-681 *b*.
183. Decem observanda homini volenti progredi in perfectione : XII, 662 *a*-663 *a*.
184. — quomodo fiat in animam viventem spiritualiter, et perducatur ad raptum mentis : IX, 152 *a*.
185. — per quos gradus recedat a Deo, vel ad Deum accedat : IX, 158 *a*.
186. — quomodo discurrat cum Deo lectione, meditatione et oratione : IX, 158 *b*.
187. Hominis bona et mala multiplicia enarrantur : IX, 248 *ab*.
188. — debet tria timere, sc. mortem, judicium, et gehennam : IX, 259 *b*.
189. Hominis alæ spirituales quænam : IX, 202 *b*, 259 *b*; XII, 134 *b*-157 *b*, 504 *a*-508 *b*.
190. — quas virtutes attingere possit in hac vita : IX, 263 *b*-264 *a*.
191. Quod truncetur vita homini, misericordia Dei est : IX, 265 *a*.
192. — qualiter Deum laudare debeat : IX, 278 *ab*.
193. — debet esse accusator sui, laudator Dei, et doctor proximi : IX, 281 *b*.
194. — debet considerare id quod fecit, quod meruit, quod amisit, et unde vocatus, ad quid, et per quid : IX, 293 *a*.
195. Hominis sanitas spiritualis et corporalis, et infirmitas comparantur ad invicem, et qualis medicina sit virtus : IX, 294 *a*.
196. Homini data sunt tria, sc. suprema, media et infima; suntque Deus, angelus, et creatura materialis : IX, 295 *a*.
197. Hominis caput mystice est liberum arbitrium, cor consilium, et pedes sensualitas : IX, 267 *b*, 295 *b*.
198. Hominis via est tortuosa, quare : IX, 299 *b*.
199. — volens Deo servire, quales a se, et a mundo, et a diabolo patiatur oppositiones : IX, 299 *b*-300 *a*.
200. — debet sustinere a Deo flagella, a proximo contumelias, et a diabolo persecutiones tentationum : IX, 310 *a*.

Digitized by Google

201. Hominis cor quare non possit impleri terrenis rebus : x, 557 *b*-558 *a*; xiii, 256 *b*, 331 *a*; xiv, 114 *b*-115 *a*.
202. — vel est filius et servus Dei, vel diaboli, sed alterutrius conditionis quantum discrimen : xi, 32 *a*-34 *a*, 42 *b*, 55 *b*-56 *b*, 117 *ab*, 261 *b*-262 *b*, 382 *b*, 563 *b*-564 *a*; xii, 676 *b*; xiii, 311 *a*, 416 *ab*, 464 *b*-465 *a*, 503 *b*-504 *b*, 554 *a*-555 *a*, 572 *a*-573 *a*, 591 *b*-594 *a*.
203. — terrenus, et cœlestis, qualiter differant : x, 558 *b*-559 *a*.
204. Hominis sollicitudo qualis debeat esse : *ibid.*
205. — est domus Dei, vel diaboli : x, 574 *a*; sicque vel adhæret Deo, vel diabolo : xi, 32 *b*-34 *a*; xiii, 228 *b*.
206. — quomodo possit surgere ad amorem Dei : xi, 30 *b*.
207. — quilibet debet esse rex, et committere bellum spirituale : x, 624 *b*.
208. Hominis quanta dignitas esse amicum Dei : xi, 588 *a*.
209. Hominis quanta felicitas sit esse cum Deo, et quanta infelicitas esse sine eo : xi, 596 *b*.
210. Hominis unius salutem Deus magis æstimat, quam perditionem omnium animalium : x, 436 *a*.
211. — quo plus ad Deum accedit, eo se inferiorem cognoscit : xiii, 139 *b*.
212. Hominis a peccato immunis, vel pœnitentis excellentiæ : xiii, 223 *b*, 224 *b*-225 *b*.
213. Hominum bonorum pax qualis : xiii, 226 *b*.
214. — debet præsentare conscientiam suam mundam Deo, quomodo : xiii, 287 *b*.
215. Hominem benedicit Deus benedictione gratiæ et gloriæ, diabolus autem benedictione pessima : xiii, 322 *b*-323 *a*.
216. Multiplicem benedictionem solent homines accipere : xiii, 323 *ab*.
217. Qui sint homines cæci, claudi, pauperes et debiles, introducendi ad cœnam gratiæ et gloriæ : xiii, 335 *b*-336 *a*.
218. Hominum multitudo expenditur in bono et in malo : xiii, 346 *a*-347 *b*.
219. Homines, tanquam pisces, capiuntur vel a Deo, vel a proximo, vel a diabolo : xiii, 347 *b*-348 *b*, 399 *ab*.
220. — quomodo arbor bona, vel mala sit : xiii, 366 *a*-368 *b*.
221. — est civitas mystica vel Dei, vel diaboli : xiii, 381 *ab*.
222. Hominis angustiæ in morte expenduntur : xiii, 382 *b*.
223. — stare debet in hac vita ad serviendum Deo, ad acquiescendum angelo custodi, ad subveniendum proximo, et ad resistendum diabolo : xiii, 386 *b*-388 *a*.
224. — meretur propitiationem a Deo per veram confessionem, per fraternam condonationem, per devotam orationem, et per piam erogationem : xiii, 388 *a*-389 *a*.
225. — aperire debet oculos ad credendum, os ad loquendum utiliter, manus ad subveniendum proximo : xiii, 393 *a*-394 *a*.
226. — quomodo Deum cognoscere, Deo servire, et ad Deum ascendere possit : xiii, 415 *b*-416 *b*.
227. Hominis spiritualis status, et gradus varii ad ascendendum ad Deum exponuntur : xiii, 431 *b*-432 *b*.
228. — ut cognoscat se amare Deum, quatuor signa debet perpendere : xiii, 437 *b*-439 *a*; item sex alia : xiii, 440 *a*-441 *b*.
229. Quid exigat Deus ab homine : xiii, 476 *a*-477 *a*.
230. — quomodo dicatur aquila ascendens in cœlum : xiii, 490 *b*.
231. Hominis recta ordinatio ad Deum, ad seipsum et ad proximum proponitur : xiii, 548 *a*-550 *a*.
232. Hominis adversarius in via est quandoque bonus angelus : xiii, 604 *a*.
233. Hominis beatitudo corporis et animæ in hac, et in altera vita qualis : xiv, 11 *b*-14 *b*.
234. — cœlum aereum est, in quo generantur tonitrua, coruscationes, fulgura, grandines, nives et pluvia diversorum peccatorum : xiv, 108 *a*.
235. Hominum septem genera in judicio durissime judicabuntur : xiv, 131 *b*-132 *a*.
236. Homines omnes habent diversitatem fecierum, sicut et viarum perfectionis : xii, 683 *b*; xiv, 420 *b*.
237. — malus potius vult subesse diabolo, quam Deo : ii, 369 *b*.
238. — per peccatum fit similis bestiis : iii, 180 *a*.
239. — malus duo importat, sc. naturam, quæ est bona, et malitiam : iii, 424 *a*.
240. — venundatus est ut faceret malum, fecitque se servum peccati : iv, 406 *b*.
241. — dicitur malus, quia facit malum; non vero dicitur bonus, quia facit bonum, sed quia habet gratiam gratum facientem : v, 592 *a*.
242. — ægrotus spiritualiter quis sit : vii, 311 *b*.
243. Hominis christiani, tum boni, tum mali vita qualis : vii, 21 *a*-22 *b*.
244. — quam facilis ad seducendum, debilis ad resistendum, et fragllis ad operandum : xii, 214 *a*.
245. — quam stultus sequendo magis mundum, quam Christum : xii, 633 *a*, 701 *a*.
246. Hominis defectus, vel peccati sequelæ,

Digitized by Google

enumerantur : XI, 320 *ab* ; XII, 339 *ab*, 341 *a*-346 *a*.
247. — habet in se unde committat omnia peccata : XII, 330 *b*.
248. Hominis infirmitates spirituales enarrantur, earumque curatio : IX, 67 *b*-68 *a*, 293 *b* ; XI, 548 *a* ; XIII, 169 *b*-170 *a*, 171 *a*-172 *a*, 201 *a*-202 *b*, 418 *ab*, 449 *b*-450 *b*, 458 *b*-460 *a*.
249. Hominis per peccatum miseriæ enarrantur : IX, 195 *b*, 196 *a*.
250. Hominis vitia ad tria capita reducuntur, remediaque assignantur : IX, 203 *b*-204 *a*, 267 *a*.
251. Hominis miseria est in potentia peccandi, et impotentia per se resurgendi : IX, 252 *b*.
252. Hominis natura quomodo sit per peccatum depravata : IX, 261 *b*.
253. Hominis tres inimici, a quibus tria genera peccatorum, sc. carnalia, sæcularia et spiritualia : IX, 284 *b*.
254. Hominem tria impediunt in præsenti, sc. ignorantia, difficultas et concupiscentia ; prima respicit rationem, secunda liberum arbitrium, et tertia voluntatem : IX, 285 *b* (*ubi, loco vocis* voluptatem, *lege* voluntatem).
255. — peccando cadit a libertate, ab angelorum societate, a Dei visione, quæ recuperabit sui abnegatione, tollendo crucem suam, et sequendo Christum : IX, 309 *b*.
256. Hominis causa cum diabolo judicata a Christo : X, 198 *a*.
257. — ad terrena mentem flectens, a patria in exilium vadit : IX, 158 *a*.
258. — pervertitur per malas cogitationes, locutiones et operationes : IX, 596 *a*.
259. — sibi indulgens, et aliis vel subditis durus, abominabilis est apud Dominum : X, 546 *a*.
260. Aliqui homines sunt pejores diabolo : X, 320 *b*.
261. Sex genera hominum malorum, sc. timidi, pigri, stolidi, superbi, blasphemi et maligni : IX, 197 *b*.
262. Quare non, sicut angelis, ita et hominibus detur gratia juxta capacitatem naturalium : II, 471 *a*.
263. Hominis miseriæ ob originalem culpam contractæ enarrantur : XIII, 21 *ab*.
264. Hominis calamitates ingredientis in hanc vitam, et egredientis ex ea : XIII, 40 *ab*.
265. Hominis pugna contra diabolum, mundum et carnem : XIII, 40 *b*.
266. Hominum bona seminatio sæpe suffocatur a vitiis : 109 *a*.
267. Inimici Dei qui sint : XIII, 146 *a*.
268. — continue obsidetur a dæmone in vili castello corporis : XIII, 270 *b*.
269. — mendax est Christianus male vivens : XIII, 287 *b*.
270. De inobedientia et ingratitudine hominum agitur : XIII, 373 *ab*.
271. Hominis quanta cæcitas naturalis circa cœlestia : XI, 96 *b*, 390 *b* ; XIV, 117 *ab*.
272. Homines mali quomodo ædificent mystice civitatem Babylonis : XIV, 130 *ab*.
273. Hominis prævaricatio ab ipso sumpsit exordium ut principali auctore, a diabolo ut suggerente : IV, 39 *b*. In hoc sensu recte dici potuit hominem nullo auctore factum esse deteriorem : *ibid.*
274. — in quo sensu non possit cogitare Deum non esse : I, 149 *a*-150 *b*.
275. — hominem, ob vim electivam qua præditus est, magis odit, quam serpens serpentem : II, 382 *b*.
276. Homini quare datus sit locus distans a gloria, et terminus præfixus morandi in terra : II, 395 *b*.
277. — quomodo sit dominus actuum suorum : II, 399 *a*.
278. — pictus, et verus conveniunt æquivoce : II, 630 *b*.
279. — etiamsi stetisset, altera pars mundi præter paradisum non superfluisset, sed inservisset bestiis : III, 5 *b*.
280. Hominis superfluitates corporales quænam sint, et ad quid inserviant : III, 79 *ab* ; VI, 477 *b*-478 *b*.
281. — quid teneatur scire, et discere : III, 127 *a*-129 *a*.
282. — quare non debuerit fieri impeccabilis : III, 136 *b*-137 *a* ; VII, 517 *b*-519 *a* ; nec inexpugnabilis : II, 145 *a*-147 *a* ; III, 134 *a*, 138 *b*-139 *a* ; VII, 271 *b*.
283. Hominem tentari quam congruum fuerit : III, 137 *b*-139 *b*.
284. — unus est magis dispositus et habilis ad artes, vel alia exercitia, quam alter ; idque provenit principaliter a dispositione sui, minus principaliter ab anima et temperamento corporis : III, 377 *ab*.
285. — duplex est, sc. exterior, estque corpus cum viribus animæ sensitivis ; et interior, estque spiritus rationalis : III, 179 *b*-180 *a* ; IX, 209 *b*, 284 *a*, 497 *b*.
286. Quare unus homo crescat magis quam alter : III, 346 *a* ; VI, 474 *b*.
287. — quomodo habeat in se speciem, ordinem et modum : III, 455 *b*-456 *a*.
288. — trahit defectus naturales a parentibus per propagationem : IV, 338 *a*.
289. Hominis quadruplex status in communi datur, sc. innocentiæ, naturæ lapsæ, gra-

Digitized by Google

tiæ, et naturæ assumptæ; qui tamen reducuntur ad duo, sc. viæ et gloriæ : IV, 266 *ab*, 292 *b*, 349 *a*; IX, 256 *ab*.
290. Hominis tres status considerantur, sc. in utero, infantis extra uterum, et adulti : V, 389 *b*-390 *a*. Sex ejus ætates enumerantur, sc. infantia, pueritia, adolescentia, juventus, virilitas et senium : VI, 408 *b*; VII, 243 *b*; X, 581 *b*, ubi per sex annos designantur.
291. — quomodo possit esse simul reus et judex in causa sua : V, 573 *b*.
292. Quædam proprietates hominis respiciunt corpus, quædam animam, et quædam conjunctum : VI, 440 *a*.
293. — bimembris, si habeat plures partes principales, habebit plures animas rationales : VI, 488 *a*.
294. Hominis appetitus quomodo satiari possit : VI, 571 *a*.
295. — quomodo possit appetere bona naturalia : VII, 656 *b*.
296. —, nomen substantivum, quomodo supponat, utrum confuse, an distributive, an singulariter : I, 93 *a*.
297 —, et non homo, quomodo opponantur : IV, 465 *b*.
298. — per timorem et amorem quomodo moveatur : VII, 246 *a*.
299. — in hoc mundo est extra locum suum : VII, 518 *a*; et sicut hospes : X, 38 *a*.
300. — qualiter debeat esse asinus : IX, 151 *b*.
301. — statim ac natus est, delectationem requirit secundum gustum, deinde secundum tactum : IX, 55 *a*.
302. Hominum multiplex genus : IX, 159 *a*, 170 *a*, 189 *b*, 197 *b*, 204 *a*, 247 *b*, 293 *b*, 302 *a*, 551 *a*; XI, 114 *a*.
303. — quomodo sit folium, vel arbor, vel stipula : IX, 138 *b*; X, 582 *a* (ubi, et XI, 169 *a*, comparatur arbori ficulneæ); XIII, 180 *a*-181 *a*.
304. — incurvari, vel sedere, vel stare, vel jacere, quomodo dicatur, tum in bono, tum in malo : IX, 226 *b*.
805. Homines ante diluvium quare diutius viverent : IX, 265 *ab*.
306. — in Scriptura stat quandoque pro bestialiter viventibus : X, 369 *a*, 556 *b*.
307. — quis possit vere dici : XI, 259 *a*, 531 *b*-532 *a*.
308. — factus est, ut opera bona operetur ad finem optimum : VIII, 474 *a*.
309. Homines appetunt hæc septem, sc. pecuniam, scientiam, pulchritudinem, dignitatem, potentiam, fortitudinem et sanitatem : IX, 282 *b*.
310. Hominis vanitas est esse ex nihilo, et ad nihilum per se tendere : X, 13 *b*-14 *a*.
311. Triplex amor in homine exteriori, sc. naturalis, animalis et rationalis : IX, 497 *b*-498 *a*.
812. — exterior est servus interioris : IX, 497 *b*.
313. — exterior quomodo dicatur clamare, exclamare et inclamare : IX, 508 *b*.
314. — in quo conveniat, sive cum angelis, sive cum brutis, tum ascendendo sursum, tum descendendo deorsum : IX, 615 *b*-616 *b*.
315. Hominis beatitudo in quibus consistat : IX, 580 *ab*.
316. Ex duobus homo fit magnæ auctoritatis, sc. ex fama minorum, et reverentia majorum : IX, 61 *b*.
317. — quomodo sit politicus, benevolus, munificus et magnificus : XI, 573 *b*.
318. Generosus est animus hominis, et facilius ducitur, quam trahatur : X, 329 *a*.
319. Septem humanæ vitæ ætates aptantur septem ætatibus mundi : VII, 243 *b*.
320. Hominis vilitas qualis : XII, 348 *ab*, 391 *b*.
321. — quæ beneficia recipiat ab angelis : IX, 136 *ab*.
322. — debet tria timere, sc. mortem, judicium et gehennam : IX, 259 *b*.
323. — viator quomodo debeat ambulare : IX, 390 *a*.
324. Hominis facies pulchra notificat, gratificat et magnificat : IX, 491 *a*.
325. — quomodo debeat reddere quæ sunt Cæsaris Cæsari : XI, 141 *ab*.
326. — est flos in hoc mundo : XIII, 40 *a*.
327. Hominum credentium in mundo, gementium in inferno, fruentium in cœlo, resurgentium in judicio status exponitur : XIII, 112 *a*-113 *a* (*ubi*, p. 112 *a*, l. 9, *loco vocis* frementium, *lege* fruentium). *Vid.* POPULUS.
328. Hominum mundanæ affectiones quænam : XIII, 99 *a*-100 *a*.
329. — est semen plantatum in agro mundi quoad esse naturæ, gratiæ et gloriæ : XIII, 107 *b*-110 *b*.
330. — quomodo primus et novissimus : XIII, 121 *a*.
331. Homini quare terra excolenda tradita sit, et quare ex terra factus : XIII, 128 *b*.
332. Humana fragilitas expenditur ex similitudine fœni : XIII, 176 *a*, 221 *a*.
333. Hominis principium est mane, medium meridies, et finis vespera : *ibid. superius*.
334. — quomodo ordinetur ad Deum, ad proximum et ad seipsum : XIII, 258 *a*.
335. — neque hospitium habet, neque panem, neque vinum, nisi petat : XIII, 270 *b*.
336. — quomodo testimonium perhibeat sibi per propriam conscientiam : XIII, 287 *a*-288 *a*.

Digitized by Google

337. Hominis primi status triplex, sc. innocentiæ, peccati et damnationis : XIII, 404 *a*-408 *a*.
338. Hominis natura corporalis et spiritualis expenditur : XIII, 517 *b*.
339. — quare decipiatur in æstimatione rerum caducarum : XIII, 526 *a*.
340. Hominis miseriæ, vanitas et voluptates insanæ : XIII, 570 *b*, 571 *a*, *b*; XIV, 37 *b*-38 *a*.
341. Quare homines habeant a natura os parvum præ cæteris animalibus : XIII, 622 *a*.
342. Hominis debilitas et facilitas cadendi quanta : XIV, 16 *ab*.
343. Hominum mutuus amor suadetur : XIV, 25 *a*-27 *b*.
344. — quare ex uno principio, cætera vero animalia ex duobus : III, 26 *ab*.
345. Hominis complexio est nobilior cæteris : XIV, 49 *a*.
346. Homines magis luxuriosi sunt quam bruta animalia : XIV, 92 *a*, *b*, 93 *b*.
347. Homines in perfectione sensuum a brutis superantur, et per hoc admonentur se ad bona mentis potissimum incumbere debere : XIV, 119 *b*.
348. Homine non utente ratione bestialius nihil est : XIII, 341 *b*.
349. Hominum ortus abominabilis, transitus miserabilis, et obitus horribilis : XIII, 623 *a*-624 *a*.
350. Homines ex massa perditionis habent difficultatem ad vitandum peccatum, et necessitatem ad committendum : IV, 72 *b*.
351. In hominibus est distinctio personalis secundum originem : IV, 38 *a*.
352. Tot homines ad angelorum ordines assumuntur, quot angeli corruerunt : XIII, 45 *a*.
353. Homines justi incedunt antrorsum, iniqui retrorsum : XI, 371 *a*.
354. — dicitur tripliciter, sc. per naturam, per infirmitatem, et per culpam : XI, 538 *b*.
355. Hominis vita volvitur circa justitiæ regulas, sicut cœlum totum circa stellam poli arctici : VIII, 304 *a*.
356. Quare Deus non abstulerit cognitionem innatam diabolo et homini primo, posteris vero inflixerit ignorantiam, et maxime parvulis : II, 412 *b*.
357. — dicitur servus diaboli, sed voluntarius, et sponte venundatus illi : IV, 406 *ab*.
358. Satanas habitat in homine mundano non localiter, sed per modum conversationis : VI, 68 *b*.
359. Utilitas quæ obvenit homini a brutorum servitio expenditur : II, 619 *b*-621 *b*.
360. — quomodo de Deo, vel de natura divina dicatur : I, 363 *b*. — 361. Item de Christo : IV, 152 *a*-155 *a*, 188 *a*-189 *b*, 252 *b*, 258 *b*.
362. — an a Deo assumptus dicendus : IV, 14 *a*, 134 *a*-136 *b*.
363. — factus Deus an dici possit : IV, 188 *a*-189 *b*. — 364. Item homo prædestinatus esse Filius Dei : IV, 179 *b*-181 *b*. — 365. Item an proprie homo incœperit esse Deus, vel Deus incœperit esse homo : IV, 256 *b*-258 *b*.
366. Quomodo concipiatur Christus, et nascatur, et proficiat in corde hominis : IX, 564 *a*.

Vid. ANGELUS, n. 5-7, 39, 64, 72, 134, 137, 254, 280, 282-303, 312-350, 353-354, 380, 392-393, 397, ANIMA, n. 1-559, ARBITRIUM LIBERUM, n. 1-57, BEATITUDO, 13-49, CHARITAS, n. 239, 289, CHRISTIANUS, 1-48, CHRISTUS, n. 435, 464, 583, 792, 820-823, CONCEPTIO, n. 1-4, COR, n. 7, CORPUS, n. 28-97, 108, 111-115, 119-121, 123, 129-131, DENARIUS, n. 2, 5, DEUS, n. 54, 66, 70, 80-82, 93, 94, 183, 185, 227-235, *etc. passim*, GRATIA, n. 30, 108, *etc.* HUMILIARI, n. 1-2, IMMORTALITAS, LIBER, MORS, MUNDUS, PEREGRINUS, RESISTERE.

HOMŒOPTOTON, quænam figura : IX, 273 *a*.
HOMOGENEUM est totum habens partes ejusdem rationis, qualis est vel supponitur materia prima : II, 327 *b*-328 *a*; VII, 422 *a*.
HONESTA persona ut quis dicatur, quid exigatur : VI, 205 *b*.
HONESTAS. 1. — est pars temperantiæ, consistitque in non quærendo cibos lautiores, et in non dando operam apparatui ipsorum : VII, 411 *a*.
2. — exteriorum sensuum in quo consistat : XII, 321 *ab*.
3. Honestatis publicæ impedimentum circa matrimonium, quale sit : VI, 326 *b*, 327 *a*; VII, 429 *a*, 430 *b*.
4. Licet affinitas non generet affinitatem, tamen ob publicam honestatem non potest contrahi matrimonium cum certis quibusdam affinium affinibus : VI, 425 *b*-427 *b*.
HONESTUM. 1. — bonum est duplex, sc. aut quod est pure bonum, qualis solus Deus, quo frui proprie possumus; aut in quo relucet summi boni similitudo, quales sunt virtutes, quæ non sunt finis hominis, sed media ad finem : I, 44 *b*. Acceptum in hoc posteriori sensu, honestum est quod ad ædificationem proximi ordinatur : XIV, 557 *b*.
2. — est, quod sua vi nos trahit : VI, 272 *a*; VII, 353 *b*.
3. — quomodo differat a pio : XIV, 557 *b*.
HONOR. 1. — est exhibitio externa includens reverentiam, obedientiam et beneficentiam : VIII, 198 *b*; XII, 245 *b*-246 *a*; XIII, 493 *a*.

Digitized by Google

2. — est vel in testimonium virtutis, et famulatum complacentiæ, estque actus adorationis; vel in obsequium reverentiæ, estque actus venerationis : IV, 207 *b*.
3. — respicit personam, sive naturam digniorem : IV, 200 *b*.
4. — refertur ad aliud, vel sicut ad finem, vel sicut ad subjectum : IV, 205 *b*.
5. — quotupliciter alicui deberi possit : IV, 207 *b*.
6. Honoris desiderium in quo præcepto Decalogi prohibeatur : V, 228 *ab*.
7. — alius est verus, alius falsus : XI, 425 *b*.
8. — multiplex, tum verus, tum falsus, proponitur : *ibid.*
9. Honorem esse in honorante quomodo intelligendum : XI, 425 *b*, 587 *b*.
10. — est pœna non viventi secundum honorem : XI, 425 *b*.
11. — qualis a Deo exhibeatur ministranti sibi : XI, 426 *a*.
12. Triplicem honorem Christo detulerunt turbæ in die Palmarum : XI, 422 *b*-423 *a*.
13. Honoris mundani mali effectus expenduntur : VII, 139 *a*; XII, 553 *b*-555 *a*.
14. Honores mundi fugere debemus ad imitationem Christi : XII, 553 *a*.
15. — exhibendus patri expenditur : VIII, 198 *b*, 560 *a*-561 *a*; XII, 245 *b*-246 *a*.
16. — quis exhibendus senioribus et prælatis : XII, 453 *b*-454 *a*.

HONORATIO dæmonis provenit a peccato mortali : VII, 375 *b*.

HORA. 1. — multiplex mystice proponitur ad serviendum Deo : XIII, 108 *a*, 117 *b*, 463 *a*-464 *a*.
2. — mortis frequenter meditanda, et quare : XII, 172 *b*-173 *a*.

HORÆ canonicæ. 1. — ad quid sint institutæ : V, 508 *b*.
2. — sunt septem diurnæ, et una nocturna : IX, 221 *b*.
3. Quare in tribus ultimis diebus septimanæ pœnosæ subtrahatur principium et finis horarum : IX, 184 *b*.

HORDEUM mystice quid significet : X, 175 *b*. *Vid.* PANIS.

HORIZON, *vid.* ANIMA, n. 185.

HOROLOGIUM Achaz regrediens per decem horas, quid significet : IX, 22 *a*, 46 *a*.

HOROSCOPUS dicitur actus speculandi per horas nativitatem hominum : VII, 371 *a*.

HORRENDUM est incidere in manus Dei viventis, qua ratione : VI, 56 *b*.

HORTULANUS, *vid.* CHRISTUS, n. 670.

HORTUS. 1. — mystice est paradisus : XI, 597 *ab*; vel Ecclesia : X, 170 *a*; XI, 597 *b*; vel anima fructificans : XI, 597 *b*; XIII, 274 *b*; vel claustrum : X, 170 *a*; vel sacra Scriptura : IX, 7 *b*; vel S. Maria, *vid.* MARIA.

HOSANNA quid significet, et quare ante Canonem cantetur : VIII, 214 *b*, *not.* 6; XI, 122 *a*, 423 *a*; XII, 263 *b*.

HOSPITALITAS ex S. Scriptura suadetur : VIII, 542 *b*-543 *b*; XI, 101 *b*, 231 *b*, 580 *b*; XIII, 379 *a*.

HOSPITIUM, *vid.* CHRISTUS, n. 823, 831, 835, COELUM, n. 109, DEUS, n. 586, 616.

HOSTIA eucharistica. 1. — quare dividatur in tres partes : VIII, 210 *a*.
2. Doctrina de fractione hostiæ : V, 521 *b*-525 *b*; VII, 423 *a*.
3. Quidam, Eucharistiæ veritatem sub una specie non credens, vidit miraculose sanguinem exire ab hostia : V, 496 *a*.
4. — quare dividatur in tres partes : XII, 274 *b*-275 *b*; XIII, 174 *a*.
Vid. EUCHARISTIA, n. 3, *etc. passim.*

HOSTIA laudis, et gratiarum actionis Deo offerenda : VII, 204 *b*.

HOSTIS. 1. — noster pessimus est mundus, caro, et diabolus : XII, 92 *a*-95 *a*. — 2. Eorum rabies in nos nunquam cessat : II, 388 *b*.
3. Hosti resistere, et hostem superare differunt : III, 162 *a*; VII, 654 *b*.

HUGO A S. VICTORE. 1. Quantum excelluerit in exponendo sensus S. Scripturæ : VII, 501 *a*.
2. Hugonis lapsus : III, 338 *a*, 344 *a*; IV, 461 *b*.

HUMANATUM esse, applicatum Verbo, dicit habitum et unionem : IV, 167 *b*.

HUMANITAS. 1. — significat vel principia constituentia, vel formam totius, vel proprietatem hominis : IV, 137 *ab*, 187 *a*. — 2. Item stat pro misericordia, seu parte justitiæ : VII, 413 *a*. *Vid.* BENIGNITAS, n. 1-7.
3. — proprie est forma et natura totius : IV, 137 *b*.
4. — quomodo dici possit humanitas, vel animalitas : I, 111 *b*.
5. — Christi quo cultu honoranda : IV, 200 *b*-201 *a*.
Vid. NATURA HUMANA.

HUMIDITAS in corpore nutrimentalis dicitur ros, cambium et gluten; et quomodo hæc differant : VI, 476 *b*.

HUMIDUM. 1. — in viventibus aliud est radicale, aliud nutrimentale; primum est fons caloris, secundum præbet caloris fomentum; illud dicitur caro secundum speciem, hoc secundum materiam; primum est a generante, secundum a nutritione : II, 616 *b*, 618 *b*; III, 346 *a*-349 *b*; VI, 211 *ab*; XIII, 556 *b*.
2. — proprio termino est male terminabile : II, 582 *b*.

Digitized by Google

3. — radicale, quod in ventre matris desumitur, id ipsum est quod constituit carnem secundum speciem : III, 348 *b*.
Vid. HUMOR, LUNA.

HUMILIARI. 1. Homo habet in se, unde humilietur : XIV, 72 *b*-73 *a*.
2. Hominis casus faciunt ut inde humilietur : VII, 591 *b*.

HUMILIASSE seipsum dicitur Deus humiliasse ratione uniti, non sui, hoc enim est impossibile : IV, 18 *b*-19 *a*.

HUMILIATIO. 1. — Dei in assumptione humanæ naturæ qualis, et quomodo ex charitatis excessu : IV, 19 *a*.
2. — virtuosa qualem discretionem exigat : IV, 337 *a*.
3. — est via ad veritatis cognitionem, et implorationem majestatis : X, 153 *a*.
4. — et exaltatio semper sunt conjunctæ : X, 307 *b*, 609 *b*; XI, 82 *b*; XIII, 515 *a*, 620 *a*.

HUMILIS. 1. — confitetur se peccatorem, sed non debet manifestare peccata sua, quare : V, 702 *b*.
2. Humiles sunt sicut sol et luna, sub quo respectu : VII, 454 *a*.
3. — solus vere Deum magnificat : X, 238 *b*.
4. Humiles quam Deo chari : X, 479 *a*; XI, 350 *a*.
5. Humilibus manifestantur mysteria divina : XIII, 123 *a*; XIV, 66 *a*, 87 *a*.
6. Homo vere humilis reficitur a Christo, sed quis sit : XIII, 315 *a*.
7. — solus tute evadit laqueos diaboli : XIV, 47 *a*.
8. Quam beneficus Deus in humilem corde : XIV, 62 *a*, 68 *a*, 69 *a*.
9. Humilibus cœlestia mysteria panduntur, absconduntur vero superbis : X, 500 *ab*.

HUMILITAS. 1. — quid sit : VII, 184 *b*; VIII, 312 *a*; XI, 77 *b*; XII, 212 *a*, 391 *b*. Describitur multipliciter : XII, 391 *b*-394 *b*.
2. — triplex, sc. respectu nostri, proximi et Dei : XII, 392 *a*-393 *a*.
3. Humilitatis gradus plures assignantur : VII, 184 *b*-185 *a*; VIII, 312 *a*, 316 *b*-317 *a*; XII, 163 *b*-164 *b*, 189 *ab*, 212 *a*-214 *a*, 393 *a*-394 *b*, 534 *b*.
4. Humilitatis laudes et effectus enarrantur : II, 380 *b*-381 *a*; VII, 182 *b*-184 *b*, 223 *b*; VIII, 312 *a*-315 *b*, 601 *b*-604 *b*; IX, 29 *a*, 263 *b*, 385 *a*; X, 608 *a*-610 *b*; XI, 53 *b*, 56 *ab*, 81 *a*-83 *a*; XII, 213 *b*-214 *a*, 391 *b*, 393 *b*, 523 *a*, 531 *a*-533 *a*; XIII, 432 *b*-434 *a*; XIV, 4 *b*, 65 *a*-68 *a*, 96 *ab*.
5. — est brevis scala devotionis, brevis schola perfectionis, et brevis via salvationis : VIII, 311 *b*-312 *a*.
6. Humilitatis motiva pulcherrima, causæque traduntur : V, 248 *a*; VIII, 313 *b*, 315 *b*-316 *b*; X, 478 *b*-480 *a*, 607 *b*; XII, 391 *b*, 666 *b*-667 *a*; XIII, 433 *b*-434 *a*, 590 *ab*; XIV, 45 *b*.
7. — et superbia comparantur, et quomodo opponantur ad invicem : VII, 70 *b*, 71 *a*, 223 *b*; VIII, 315 *ab*.
8. Humilitatis signa quinque enumerantur : VIII, 316 *b*; IX, 454 *b*; XIII, 60 *b*.
9. — facit mereri, licet humilis operando cogitet se nihil facere : III, 557 *b*.
10. Ad majorem commendationem humilitatis, Verbum assumpsit humanam, non angelicam naturam, et elegit ex hoc mundo pauperes : IV, 39 *ab*.
11. — facit descendere, et ob id ascendere : IV, 469 *b*; XIV, 68 *b*.
12. — non habet excessum in æstimatione : VI, 109 *a*.
13. — in quo sensu sit fundamentum totius ædificii spiritualis : VI, 128 *b*; IX, 313 *b*; XI, 77 *b*; XII, 212 *a*, 391 *b*, 446 *b*, 532 *b*; XIV, 65 *a*, 68 *a*.
14. — facit hominem viliorem se reputare quoad meritum, non quoad officium : VI, 156 *b*; XIII, 626 *a*, 633 *b*.
15. Humilitatis actus sunt quatuor, sc. subjici, de se parva sentire, velle subesse omnibus, velle etiam de se parva dici : VII, 361 *a*.
16. Humilitatis necessitas : XII, 205 *a*; XIII, 139 *a*, 148 *a*, 149 *b*.
17. — falsa et dolosa est, cum quis se humiliat, ne propter superbiam minus reputetur : VII, 529 *ab*; IX, 405 *b*, 436 *b*; X, 616 *b*-617 *a*; XII, 212 *a*.
18. — sanctorum, et imperfectorum, qualis : XII, 391 *b*-392 *a*.
19. — cum scientia quomodo debeat exerceri : VII, 223 *b*.
20. Connexio humilitatis et continentiæ : VII, 222 *ab*.
21. Diabolus quantum detestetur humilitatem, tum maxime subditis se patri spirituali, eique revelantis omnia cogitata et interiora : VII, 572 *ab*.
22. — est insigne subditorum : VII, 26 *b*.
23. S. Bonaventuræ mira humilitas : VII, 581 *b*. *Vid.* BONAVENTURA, n. 3.
24. — conservatur sub cinere, sicut ignis sapientiæ cœlestis : IX, 22 *b*.
25. — debet antecedere, concomitari et sequi omnes nostras actiones : IX, 252 *a*.
26. Humilitatis studium est observantia mandatorum : IX, 408 *a*.
27. — est thorax : IX, 553 *b*.
28. — cum Deo quasi de pari contendit : VIII, 314 *b*.
29. — incipientium, proficientium, et perfectorum quænam : IX, 410 *a*.

Digitized by Google

30. — vera est in intellectu et in affectu : XI, 83 *a*.
31. — vera consistit in obedientia perfecta, totumque Deo tribuit, nihil sibi : XI, 79 *a*.
32. — est præambula ad intelligentiam mysteriorum Dei : *ibid.*
33. — attrahit Christum : X, 333 *a*.
34. — exemplo Christi et Andreæ proponitur imitanda : XI, 580 *ab*; XIII, 6 *b*-7 *a*, 22 *b*, 496 *a*, 524 *b*-525 *a*.
35. Humilitatis vacuitas attrahit divinam gratiam : XIII, 546 *a*.
36. Humilitatis conditiones exprimuntur per qualitates parvulorum : XIII, 561 *b*-563 *b*.
37. — sola quare intret in regnum cœlorum : IX, 292 *b*.
38. — est virtus portans benedictionem in animam : XII, 533 *a*.
39. Quomodo, cum Deus sit altissimus, humilitate ad eum appropinquemus : XIV, 68 *b*.
Vid. CHRISTUS, n. 260, 297, 307, 349, 612, MARIA.

HUMOR. 1. — quomodo sit elementum : II, 552 *b*.
2. Humores sunt de constitutione corporis humani, cum ex iis spiritus generentur, qui præbent medium uniendi animam corpori : VI, 476 *a*.
3. Humores disponunt ad vitam, et ob id resurgent, non vero quia restaurant corpus : VI, 477 *b*.
4. Secundum ordinem naturæ, humor procedit a radice ad ramos, non e converso : IV, 658 *a*; VI, 441 *b*.
5. Humorum interiorum dispositio colorat faciem exterius, eamque sibi quasi æque assimilat : XIII, 542 *b*.
6. — radicalis fit ex commixtione quatuor elementorum, et quomodo : II, 613 *b*, 618 *ab*.
7. Humores hominis sunt quatuor, sc. cholera, sanguis, melancholia, et flegma : XIII, 542 *b*.
8. Sicut inæqualitas humorum causa est infirmitatis, sic inordinatio affectionum : XIII, 171 *a*.
Vid. CHARITAS, n. 168, CONCEPTIO, n. 2.

HYACINTHI lapidis proprietates quales : VIII, 341 *a*. *Vid.* CIDARIS.

HYDRIA quale vas, quare sic appelletur, et quid significet moraliter : XI, 285 *b*-286 *a*, 317 *b*-318 *a*; XIII, 88 *ab*.

HYDROMANTIA est divinatio facta in aqua : VII, 237 *b*, 370 *b*.

HYDROPISIS, qualis morbus, et quomodo adoptantur ejus effectus variis vitiis : X, 603 *a*, 605 *ab*.

HYEMS. 1. — unde oriatur, et hyemale solstitium quid sit : II, 586 *a*.
2. — peccati quid sit : VIII, 408 *b*-409 *a*.

HYMNUS. 1. — tripartitus canitur in Ecclesia, sc. puritatis, claritatis et perfectionis : IX, 538 *b*.
2. Hymnorum quorumdam versus incipiunt juxta ordinem litterarum : X, 141 *b*-142 *a*.
3. Quare in Pascha non cantetur jubilus, id est hymnus : IX, 215 *b*.

HYPERBOLE est figura qua quis plus dicit, et minus significat : IX, 288 *a*; seu modus loquendi qui supergreditur veritatem : 240 *a*.

HYPERDULIA. 1. —, qualis cultus : IV, 200 *b*, 205 *ab*; VII, 238 *b*, 413 *a*; VIII, 196 *b*.
2. — debetur carni Christi præcise ut creaturæ, item cruci Christi : VIII, 196 *b*.
3. Cultus hyperduliæ debetur B. Mariæ Virgini : IV, 205 *ab*; VII, 413 *a*; VIII, 196 *b*.
4. — est pars justitiæ : VII, 413 *a*.

HYPERPHANIA ; *vid.* HIERARCHIA, n. 8.

HYPOCRISIS. 1. — est filia inanis gloriæ : VII, 371 *b*, 529 *b*; X, 384 *ab*, 550 *ab*.
2. — quid sit, ejusque afferuntur variæ definitiones : VII, 237 *a*, 361 *b*, 371 *b*, 576 *b*-577 *a*; X, 384 *ab*, 575 *a*.
3. — quatuor species assignantur dupliciter : VII, 371 *b*.
4. Contra hypocrisim afferuntur multa ex S. Scriptura : VIII, 575 *b*-576 *a*.
5. — quam Deo odibilis : IX, 521 *b*; X, 533 *ab*, 543 *b*-545 *a*; XI, 149 *a*-150 *b*.
6. — quam chara diabolo : X, 533 *a*, 545 *a*.
7. — quare comparetur sepulchro dealbato : X, 545 *a*; et fermento : 550 *b*.
8. — miscet bonum malo : XIII, 88 *a*.

HYPOCRITÆ. 1. — sunt mendaces in factis : V, 187 *a*; XIII, 287 *b*.
2. Hypocritarum pœnitentia qualis, et quantum displiceat Deo : V, 571 *b*-572 *a*.
3. — in tenebris ambulant : IX, 266 *b*.
4. — comparantur cygno, quare : XIII, 546 *b*-547 *a*.

HYPOPHANIA ; *vid.* HIERARCHIA, n. 8.

HYPOSTASIS. 1. — græce, latine dicitur subsistentia : I, 380 *a*.
2. — qualiter differat ab usia seu essentia, ab usiosi seu substantia, a prosopo seu persona : *ibid.*, *et* VII, 380 *b*.
3. — Patris potest intelligi, nulla alia persona intellecta : I, 436 *b*.
4. — creata constituitur ex unione materiæ et formæ, diciturque natura tertia, seu forma totius : IV, 462 *b*-463 *a*.
5. Hypostases sunt tres in divinis : VII, 233 *b*, 250 *a*.
Vid. CHRISTUS, n. 84, FILIUS DEI, n. 23, PERSONA, VERBUM.

HYPOZEUXIS, qualis figura : IX, 573 *a*.

HYSSOPUS herba quas virtutes habeat, et quid significet : IX, 221 *a*; XIV, 126 *a*.

Digitized by Google

I

ICTERICOS remedia quænam juvent : IX, 306 *a*.

IDEA. — in communi quid sit : II, 6 *b*, 7 *b*, 9 *a*, 10 *a*, 11 *a*; VII, 253 *b*; VIII, 80 *a*.

2. — in Deo quid sit : II, 6 *b*-8 *b*, 22 *b*-30 *b*; VII, 255 *b*; VIII, 80 *ab*.

3. Qualiter differant in Deo, et in nobis : II, 8 *a*.

4. — necessario ponenda est in Deo, quare : II, 7 *b*; IX, 61 *b*, 66 *b*, 86 *ab*.

5. — qualis similitudo sit : II, 7 *b*-8 *a*, 10 *ab*.

6. — est regulativa et directiva agentis; quæ in nobis importat imperfectionem, in Deo vero maximam perfectionem : II, 8 *b*.

7. De unitate, ordine et distinctione idearum in Deo agitur : II, 9 *ab*, 11 *a*-16 *b*, 176 *b*, 261 *b*; IV, 120 *b*; VII, 253 *b*-254 *a*; VIII, 80 *ab*.

8. — est forma, non informans, sed exemplaris : II, 9 *b*-10 *a*.

9. Qualis relatio adsit inter ideas, et res ideatas : II, 12 *a*, *b*.

10. Quomodo ideæ sint in Deo infinitæ : II, 15 *ab*.

11. Ideæ in Deo, secundum rem, sunt divina veritas; secundum rationem intelligendi, sunt similitudo cogniti, quæ est ratio cognoscendi : II, 13 *a*-14 *a*.

12. — in Deo est unum, ideæ vero et rationes plures secundum nostrum modum intelligendi tantum, quare : VIII, 80 *a*.

13. Ideæ in Deo sunt ratio repræsentandi in Deo res secundum se totas, et secundum qualemcumque habitum causarum ipsarum : II, 88 *b*.

14. —, seu mundus archetypus, est appropriatum Filio Dei, prout est exemplar, seu ratio cognoscendi; proprium vero, prout est ratio emanandi : I, 125 *ab*.

15. Ideas negans in Deo, negat Filium Dei : *ibid.*, *et* IX, 86 *b*.

16. Utrum ideæ in Deo plures sint secundum rationem, an vero reipsa : II, 11 *a*-12 *b*.

17. Utrum plurificentur in Deo ideæ secundum plurificationem ideatorum in specie tantum, an etiam in individuis : II, 13 *a*-14 *a*.

18. Ideam propriam in Deo an habeant mala et imperfecta : II, 27 *b*-30 *b*.

19. Agens per ideas, et agens per naturam, qualiter differant : II, 242 *b*.

20. Idearum Platonicarum censura traditur : *ibid.*, et IX, 61 *b*.

21. —, exemplar, et ratio qualiter differant in Deo : VIII, 80 *b*.

22. — ad genus causæ efficientis, formalis et finalis reducitur : I, 124 *b*-125 *b*, 338 *b*; III, 33 *a*.

23. — formaliter est conceptus formalis, non objectivus; id est, est forma concepta in mente ex aspectu alicujus rei, et distinguitur realiter a re ideata; quæ duo importat, sc. rationem cognoscendi, et rationem exemplandi : I, 83 *b*, 500 *b*-501 *a*; II, 6 *b*-16 *b*, 22 *b*-23 *b*, 242 *b*; IV, 247 *a*, *b*.

Vid. DEUS, n. 64, EXEMPLAR, n. 4.

IDEM. 1. — et diversum non sufficienter dividunt ens, nisi forte dividant secundum idem : I, 91 *b*; vel nisi agatur de ente quod natum sit numerari : 341 *b*.

2. —, similiter se habens, natum esse semper facere idem, quomodo intelligendum : II, 250 *b*-251 *a*, 261 *b*; III, 236 *b*; IV, 651 *b*-652 *a*; IX, 44 *a*.

3. Quandocumque duo sic se habent, ut unum sit idem alteri, nec habeant diversas proprietates, quod dicitur de uno, id dicendum esse de altero, quomodo intelligendum : I, 110 *a*, 111 *a*.

4. Quæ prædicantur de uno et eodem, prædicari posse de se invicem; vel quæ sunt eadem uni tertio, esse eadem inter se, verum est, modo res agatur sub eodem respectu : I, 92 *b*, 111 *a*, 505 *a*, *b*, 535 *a*, 547 *ab*; II, 320 *b*.

5. De nullo eodem, et secundum idem, vera est negatio simul et affirmatio, modo nulla omnino adsit differentia : I, 547 *a*; IV, 443 *b*.

6. Res eadem in S. Scriptura significat aliquando rem bonam, aliquando malam : IX, 173 *b*.

Vid. DIVERSUM, n. 1.

IDENTICA propositio tripliciter consideratur : I, 535 *b*, *ad* 4.

IDENTITAS. 1. — est illud quod dicit unitatem non multiplicabilem, et excludit pluralitatem suppositorum : I, 477 *a*.

2. — essentialis, et — rationis, qualiter differant : I, 535 *ab*.

3. — rei venit ab identitate principiorum substantialium : VI, 456 *a*. *Vid.* EST, n. 3.

IDIOMATA. 1. Idiomatum communicatio quid sit : IV, 19 *ab*, 122 *a*, 125 *a*-126 *b*, 147 *a*-155 *a* (*præcipue* 149 *b*-150 *a*), 168 *a*-195 *b*.

2. — cui communicentur : IV, 44 *a*.

3. — ubi fiat : IV, 177 *a*.

4. — utrum fiat in abstractione, an in concretione : I, 535 *ab*.

Vid. CHRISTUS, n. 86-89, 95, 108-111.

IDOLOLATRIA. 1. — est falsa et superstitiosa protestatio majestatis divinæ in idolo : IV, 215 *ab*; VII, 237 *b*, 368 *a*.

2. Idololatriæ duæ sunt species, sc. in naturalibus, et in artificialibus : VIII, 368 *a*; X, 91 *a*.

Digitized by Google

3. — committitur tripliciter, sc. protestatione cordis, confessione oris, et exhibitione operis : *ibid.*; aut sub alio respectu dupliciter, sc. vel circa simulacrum prorsus fictitium, vel circa imaginem entis realis : v, 151 *a*.
4. —, et infidelitas in eo differunt, quod idololatria colit exterius pro Deo id quod non est Deus, infidelitas autem credit vel amat tanquam Deum id quod non est Deus : iv, 217 *b*.
5. — in genere est triplex, sc. paganorum, avarorum et gulosorum : viii, 277 *a*; item quadruplex, avarorum gentilium, hæreticorum et judæorum : ix, 294 *b*.
6. — triplex in primo præcepto Decalogi prohibetur, sc. vel illa quæ habet pro Deo creaturam intellectualem, vel quæ naturam corporalem, vel quæ figmentum humanæ mentis : xii, 235 *b*.
7. — spiritualis qualis reperiri possit in Christianis : x, 92 *a*.
8. Contra idololatriam auctoritates S. Scripturæ : viii, 515 *ab*.
9. — quomodo procedat ex ramo inobedientiæ : vii, 554 *b*.
10. Idololatriæ causæ enumerantur : x, 99 *a*. *Vid.* Avaritia, n. 14, 23, Fornicatio, n. 2, Plures.

IDOLOTHYTA. 1. Mori eligendum magis, quam idolothytis vesci, quomodo intelligendum : vi, 303 *b*.

IDOLUM. 1. — quid nominet, et qualem compositionem importet : iii, 497 *ab*.
2. — dicitur esse nihil respectu divinitatis in eo supposite : *ibid.*, *et* v, 150 *b*-151 *b*, 219 *ab*; x, 98 *ab*.
3. Idolorum gentilium varietas describitur : x, 90 *a*, *b*, 92 *a*, 94 *a*-95 *b*, 98 *a*.
4. Idola non sunt a Deo, sed sunt hominum fictio : x, 99 *b*.
5. Idola cognominantur dii sola nuncupatione, non rei veritate : x, 98 *a*.
6. Idolorum inventores quinam fuerint : x, 99 *b*-100 *b*.
7. Idolis immolatio parvulorum fiebat : x, 101 *b*.

IDUMÆUS sanguineus interpretatur : xiii, 49 *a*; vel etiam rufus, aut rubens, et quid significet : viii, 360 *b*.

IGNATIUS martyr quantum desideraverit pati pro Christo : xiv, 57 *b*.

IGNAVIA est contra fortitudinem. *Vid.* Fortitudo, n. 21.

IGNIS. 1. — est in triplici differentia, sc. purus, vel incorporatus, vel permixtus, quomodo : vi, 607 *a*; ix, 272 *b*; x, 120 *b*.
2. — tres sunt species, sc. in forma lucis, vel flammæ, vel carbonis : ii, 384 *b*, 552 *ab*, 569 *b*; vi, 495 *a*; xiii, 588 *a*.
3. — duæ species, sc. spiritualis, et materialis : ix, 272 *b*; xiii, 585 *a*-587 *b*.
4. — proprietates, qualitates et effectus : ii, 570 *ab*, 571 *a*, 582 *b*; vii, 335 *ab*; viii, 450 *b*; ix, 272 *b*; xi, 551 *b*; xiii, 577 *a*, 587 *b*; xiv, 108 *ab*.
5. — materialis, ratione suæ actualitatis, augetur in infinitum, si adsit combustibile : i, 299 *a*.
6. — augmentabilis est extensive in infinitum; intensive vero usque ad limitatum gradum : i, 300 *b*; xiii, 587 *b*.
7. — in ferro, lux in aere, non est corpus, sed proprietas corporis : i, 333 *b*.
8. —, et firmamentum, qualem similitudinem habeant ad invicem : ii, 569 *a*-571 *b*.
9. — habet caliditatem in summo gradu : ii, 570 *b*; xiii, 587 *b*.
10. In mixtione corporum quid operetur, et in quo excedat cætera elementa : ii, 615 *b*.
11. — actio est naturalis, ideoque est in omne comestibile : vi, 50 *b*.
12. — quomodo generandus in die judicii, et quales futuri ejus effectus : vi, 545 *a*-550 *b*; vii, 334 *b*-336 *a*, 378 *ab*; viii, 235 *a*. Utrum sit naturalis, an supernaturalis : vi, 546 *b*-548 *a*. Quousque ascensurus sit : 548 *a*-549 *a*. An etiam judicium secuturus : 549 *a*-550 *b*.
13. — est maxime puniens, et ob id nomine ipsius in S. Scriptura venit omne afflictivum : vi, 495 *a*.
14. — invenitur naturalis, qui manum ipsi appositam torquet, sed non consumit : vi, 498 *a*.
15. — montis Siciliæ incendit, et non consumit : vi, 498 *b*.
16. — quo in die judicii consumentur omnia, erit elementaris, non de novo creatus, sed multiplicatus divina virtute : vi, 545 *a*-546 *b*; vii, 335 *a*.
17. Quare Deus disponat uti igne in die judicii, non vero alio quovis elemento : vi, 546 *b*.
18. — naturaliter fertur, vel etiam descendit, ubi adest materia disposita : vi, 547 *b*.
19. — renovabit elementa, sc. per abjectionem fœditatum, non vero cœlestia corpora, quæ per additionem novi luminis renovabuntur quidem, sed sine igne : vi, 548 *b*-549 *a*; vii, 335 *b*.
20. — dicitur purgaturus cœlos, sc. cœlum aereum : vi, 549 *a*.
21. — materialis quomodo agere possit in animam : vi, 499 *b*-503 *b*.
22. — quomodo aere simplicior dicatur : ii, 309 *b*.
23. Quare nec de ignis, nec de aeris produc-

Digitized by Google

tione mentio fiat in Genesi : II, 570 *b*, 581 *b*-582 *b*.
24. — habet vim expulsivam formæ extraneæ, et subtiliativam, cœlestique naturæ cognatam : VII, 335 *ab*.
25. — in Scriptura multipliciter accipitur : IX, 186 *a*, 187 *a*; X, 293 *b*; XI, 551 *b*; XIII, 585 *a*-587 *b*.
26. — cordis qualis, et quomodo accendendus : XIII, 222 *b*-223 *a*.
27. — de petra est gratia Spiritus sancti : XIII, 294 *b*.
28. — Spiritus sancti effectus : XIII, 295 *b*-296 *a*, 311 *a*.
29. — quare fortius agat, si aqua fuerit aspersus : XIV, 54 *b*.
30. — de sole quandoque accipitur in vitro aqua impleto : XIII, 298 *b*.
31. — significat gratiam Spiritus sancti : XI, 551 *b*.
32. — Spiritus sancti quomodo accendatur : X, 571 *b*-572 *a*.
33. — habet proprietatem sese in alio conficiendi, et augendi : I, 295 *a*.
34. Lux est de substantia ignis, sicut flamma et carbo : VI, 495 *ab*.
35. — est completissimum elementorum : VI, 562 *b*.

Vid. AMOR, n. 74, 87-88, ANIMAL, n. 47, CHARITAS, n. 224-225, INFERNUS, PURGATORIUM.

IGNITUM eloquium, et — desiderium quid sit : IX, 497 *ab*.

IGNOBILITAS est propria iniquorum, quorum pater est diabolus : XIII, 403 *a*.

IGNORANTER quod fit, an omnino involuntarie fiat : III, 571 *b*-572 *a*.

IGNORANTIA. 1. — ex desertione summæ sapientiæ est hebetudo ad cognoscendum ea quæ sunt necessaria ad salutem : VII, 375 *b*.
2. — quomodo a Deo inflicta sit posteris Adæ : II, 412 *b*.
3. — alia est pure pœna, alia cum culpa : III, 125 *a*-131 *b*, 336 *a*-337 *b*.
4. —, ut effectus peccati originalis, quomodo sit culpa, non pœna tantum : III, 337 *a*; XIV, 235 *b*-236 *a*.
5. — alia est vincibilis, estque ex negligentia; alia invincibilis, estque absque peccato : III, 129 *a*-131 *b*; VII, 352 *a*, 367 *ab*, 552 *a*.
6. — quænam sit crassa, et supina : VII, 352 *a*; X, 91 *b*.
7. — alia eorum quæ fide, alia eorum quæ ratione apprehendi possunt : X, 91 *a*.
8. — alia negationis, alia privationis, alia dispositionis pravæ : III, 126 *a*; VII, 236 *b*, 351 *b*.
9. — alia est juris, alia facti : VII, 352 *a*, 552 *ab*. Quando excuset a peccato, et quando non : II, 230 *a*; III, 127 *a*-131 *b*, 337 *a*, 400 *b*; IV, 212 *a*; V, 648 *b*-649 *a*; VI, 261 *a*; VII, 552 *b*.
10. — alia est certitudinis, alia æstimationis : IX, 654 *b*-655 *a*.
11. De ignorantia naturali, quæ habetur sine peccato, et de peccaminosa, ejusque origine, agitur : III, 129 *a*-131 *b*; X, 554 *a*.
12. — an appeti possit : III, 117 *ab*.
13. Quid sit peccare ex ignorantia, quid vero ex infirmitate : III, 621 *ab*.
14. Ignorantiæ tum simplicis, tum crassæ, tum affectatæ discrimen : VII, 352 *a*; X, 570 *b*.
15. — quam damnabilis : VII, 154 *b*-155 *b*; VIII, 393 *a*.
16. — ut effectus peccati originalis, quomodo sit culpa, non pœna tantum : III, 337 *a*; XIV, 235 *b*-236 *a*.
17. — quomodo inflicta sit a Deo hominibus, et parvulis : II, 412 *b*.
18. — est secunda plaga vulnerans animam : VII, 513 *b*.
19. — quam detestabilis in magistro, sive in principe : XI, 298 *b*.
20. Ex ignorantia, aut ex infirmitate peccare, quid sit : III, 621 *ab*.
21. Utrum infirmitas, an ignorantia magis excuset : III, 130 *ab*.
22. Ob peccata commissa per ignorantiam quænam pœnitentia habenda : V, 648 *a*-649 *a*.
23. Peccata ex ignorantia non determinant sibi aliquod genus peccati, sed illam velut circumstantiam sibi adjunctam habent : III, 623 *a*; VII, 367 *b*.
24. — peccaminosa a negligentia procedit, quæ per torporem est filia acediæ : VII, 552 *a*.
25. Peccatum ignorantiæ est in Filium hominis; peccatum vero malitiæ est in Spiritum sanctum : X, 554 *a*.
26. Animam tria conturbant, sc. ignorantia, invidia et crudelitas : XIII, 352 *a*.

Vid. ADAM, n. 17, CHRISTUS, n. 273, NEGLIGENTIA, PECCATUM.

IGNOSCERE, *vid.* INJURIA.

ILLABI. 1. — idem est ac esse intimum in alio, in illoque interius operari, quod quidem est solius Dei respectu animæ : I, 43 *b*; II, 448 *b*-449 *a*.
2. Quare neque angelus, neque diabolus possit illabi animæ : *ibid.* *Vid.* ANGELUS, n. 115, DIABOLUS, n. 173.

ILLAPSUS supponit diversitatem naturarum; tum quod una sit in altera, et quod se habeat tanquam materiale respectu illius : I, 331 *a*.

Digitized by Google

ILLECEBRÆ carnis vicerunt Alexandrum : XIII, 504 *ab*. *Vid.* CARO, n. 48.

ILLEGITIMITAS. 1. — impediens matrimonium est duplex, sc. ex ordinatione vel Dei, vel Ecclesiæ : VI, 405 *b*.

2. — quæ non est de jure divino, non dirimit matrimonium contractum ab infidelibus venientibus ad fidem : *ibid.*

ILLIBERALITAS est filia, vel ramus avaritiæ : VII, 541 *b*.

ILLUDERE sensus ; *vid.* ANGELUS, n. 85, DIABOLUS, n. 110, 169, 171-172, 175, ILLUSIO.

ILLUMINARE, purgare et perficere, quomodo sit angelorum : II, 495 *a* ; IX, 137 *a*. *Vid.* ANGELUS, n. 138, 144, 146.

ILLUMINATIO. 1. — dicit actum lucendi, tum absolutum, tum comparatum : I, 237 *b*.

2. — animæ quoad partem superiorem spectat ad Deum solum ; quoad inferiorem spectat etiam ad angelos, non tamen irradiando, vel deferendo, sed suggerendo : II, 493 *b*-494 *a*, 495 *a*.

Vid. ANGELUS, n. 111, 116, 285.

ILLUMINATIONES ECCLESIÆ in Hexaemeron, opus authenticum : IX, VI-XI, 17-153 *b*.

ILLUMINATIVA via instituitur : IX, 491 *ab*-492 *a*, 502 *b*-503 *a* ; XII, 25 *a*-26 *a*.

ILLUSIO in visione quomodo possit contingere, et causari etiam a dæmone : II, 449 *b*-452 *b*.

ILLUSTRATIO. 1. — mentis, seu contemplatio exponitur : VIII, 531 *b*-533 *a*.

2. Illustrationum ordo inter angelos et nos : IX, 137 *ab*.

IMAGINATIO. 1. — est vis animæ insita intuendi res corporales absentes : VII, 235 *b* ; VIII, 106 *b*, 429 *b*. *Vid.* COGITATIO, n. 14.

2. Qualis sit illius usus in contemplatione : VIII, 427 *ab*, 429 *b*-430 *a*.

IMAGINATIVA. 1. Imaginativæ potentiæ natura explicatur : VIII, 427 *a*.

2. — dicitur etiam sensus communis, et phantasia : VII, 392 *a*.

IMAGO. 1. — quid sit, quotuplex, et quotupliciter sumatur : I, 77 *a*, *b*-81 *b*, 323 *b*-324 *a*, 496 *b*-497 *a*, 500 *b*-501 *a* ; II, 631 *a*-648 *b* ; III, 166 *b*-167 *a*, 170 *b* ; IV, 14 *a*.

2. — est species indifferens ejus rei, ad quam coimaginatur : VII, 395 *a*. Unde semper importat respectum ad imaginatum : I, 457 *a*. Dicitur etiam rei ad rem coæquatio : I, 500 *a*.

3. — quare magis per speciem, quam per quodvis aliud definiatur : I, 504 *a*.

4. — est triplex, sc. æqualitatis, imitationis et repræsentationis ; primo modo Filius est imago Patris in divinis, secundo homo factus est ad imaginem Dei, tertio mundus est speculum Creatoris : VIII, 65 *a*.

5. — imperfecte, lumine naturali duce, repræsentat appropriata tantum divinarum personarum ; adjuvante lumine vero fidei, perfecte repræsentat ipsa propria : I, 88 *b*.

6. — importat unitatem cum distinctione, et ob id respectum, item et similitudo : I, 50 *b*-51 *a*, 78 *b*, 457 *a*.

7. Dei imago exprimitur : I, 77 *a*, 78 *b*-79 *b*, 313 *b*, 441 *b*, 496 *b* ; II, 631 *a*-648 *b* ; III, 166 *b*-167 *a* ; IV, 14 *a* ; IX, 27 *a*.

8. Dei imago quomodo conveniat Filio Dei, et homini : II, 630 *b*.

9. — qualis sit anima, et in quibus competat : I, 68 *a*, 69 *ab*, 76 *b*, 84 *b*-86 *b* ; II, 631 *a*-648 *b* ; VII, 236 *a*, 264 *a*, 270 *b*, 301 *a*, 395 *a* ; VIII, 65 *b* ; XII, 40 *a*-41 *a* ; XIII, 477 *a*-478 *a*.

10. Imaginis ratio an consistat in memoria, intelligentia et voluntate : I, 77 *a*-79 *b*.

11. — an attendatur in iisdem potentiis per comparationem earum ad Deum : I, 79 *b*-81 *b*.

12. — alia est rei corporalis et exterioris, alia interioris et spiritualis ; et qualis sit utraque : I, 78 *b*-79 *a* ; II, 633 *b*.

13. — tria requirit : I, 80 *b*.

14. — stat in superiori parte rationis, non in inferiori ; item non est proprie in potentiis, sed attenditur in ratione mentis se cognoscentis et amantis : I, 77 *b*-81 *b*, 84 *b*-86 *b* ; II, 648 *b*. Principalius tamen est in cognitiva : II, 647 *a*-648 *a* ; IV, 592 *a*.

15. — qualiter dicatur esse in cognitiva, et similitudo in potentia affectiva : I, 79 *b* ; VII, 270 *a*, 395 *a* ; VIII, 65 *b* ; X, 20 *a*.

16. — pro hoc statu nata est reformationem recipere per speciem, pro statu beato per tentionem : I, 79 *a*.

17. In imagine mens, notitia et amor habent unitatem, ordinem, æqualitatem et consubstantialitatem : I, 87 *b*.

18. — in divinis utrum dicatur secundum substantiam, an secundum relationem : I, 499 *b*-501 *a*.

19. — qualiter dicatur Filius Dei : I, 441 *b*, 501 *b*-502 *b* ; IX, 84 *a*. Proprie non convenit Spiritui sancto, quare : I, 501 *b*, 502 *ab*.

20. — et exemplar important expressionem alterius rei ; sed illa per modum passivi, istud per modum activi : I, 500 *a*.

21. — sumitur vel in unitate, vel in diversitate naturæ ; primo modo est Verbum respectu Patris, secundo est anima humana respectu Dei : I, 500 *b*.

22. — in divinis quomodo sumatur tantum notionaliter, non autem secundum substantiam : I, 500 *b*-501 *a*.

23. — Dei est creatura, quatenus ordinatur in Deum, estque per hoc perfectio gratiæ et

Digitized by Google

gloriæ; quatenus vero exit a Deo, habet rationem vestigii : II, 348 *a*.
24. — secundum quam homo factus est, quomodo intelligi possit de Filio Dei : II, 629 *b*-630 *a*.
25. — et similitudo in eo differunt, quod imago est in naturalibus, et in potentia cognoscendi; similitudo vero in gratuitis, et in potentia affectiva : II, 630 *a*; VIII, 65 *b*.
26. — de Filio Dei et de hominibus dicitur analogice tantum : II, 630 *b*.
27. — in homine oritur ex ipsius similitudine cum Deo, et quomodo : II, 631 *b*-632 *b*.
28. — alia est artificialis, alia naturalis, alia connaturalis; primo modo est statua, secundo homo, tertio Filius Dei : II, 634 *b*-635 *a*.
29. — in homine et angelo quomodo conveniat, vel disconveniat : II, 638 *b*-640 *a*.
30. — utrum in viro principalius reperiatur, an in fœmina : II, 640 *b*-646 *a*.
31. — principalius respicit cognitivam, quam affectivam : II, 648 *b*.
32. — dicit expressam repræsentationem non secundum totum illius in quo imago est, sed secundum aliquid sui : IV, 14 *a*.
33. — dicit expressam similitudinem Dei, et ob id est in sola rationali creatura : IV, 307 *a*.
34. — quot modis deformari possit : V, 140 *b*-141 *a*; VII, 281 *b*.
35. — in speculo secundum aliquos habet esse spirituale, et ob id non potest dividi : V, 462 *a*.
36. —, similitudo, Verbum, Filius, vestigium, in quo differant : I, 69 *ab*, 79 *b*, 313 *b*, 441 *b*, 448 *ab*, 502 *ab*; III, 166 *b*-167 *a*; VII, 250 *b*-251 *a*.
37. — una existens quomodo sit in tribus potentiis : V, 377 *b*.
38. — creata quomodo ab increata differat : I, 123 *b*.
39. In homine triplex Trinitatis imago est, ratione creationis, recreationis et glorificationis : VII, 236 *a*, 397 *ab*.
40. — Dei deformata qualiter reformetur : I, 79 *a*; IX, 554 *b*; XIII, 477 *ab*.
41. Imaginis creatæ quænam sint caput, vel venter, vel pes : XIII, 477 *ab*.
42. — Dei in homine est triplex, sc. naturalis, spiritualis et æternalis : XIII, 277 *a*-278 *a*.
43. — Cæsaris qualis : XIII, 477 *a*.
44. — Dei quomodo auferatur ab homine per peccatum : I, 80 *b*.
45. — artificialis in quo sita sit : II, 634 *b*. Qualiter differat a naturali : *ibid.*
46. Imaginum sacrarum introductio quas ob causas facta sit in Ecclesia : IV, 203 *ab*; VII, 205 *b*-206 *a*; XII, 239 *a*.
47. — Christi an cultu latriæ adoranda sit : IV, 202 *a*-204 *b*.
48. Imaginum sacrarum cultus qualis esse debeat : I, 504 *a*; IV, 202 *a*-204 *b*, 619 *a*; V, 216 *a*; VII, 205 *b*-206 *a*, 604 *b*-605 *a*; X, 103 *b*-104 *a*; XII, 239 *a*.
49. In quibus possit errari circa adorationem imaginum : IV, 202 *a*-204 *b*.

Vid. ADORATIO, n. 5-6, 9-10, 19-20, ANGELUS, n. 35, ANIMA, n. 19, 194-196, 198-203, CHRISTUS, n. 342, 636, 701, 867, CONVENIENTIA, n. 14, EXEMPLAR, n. 5, FILIUS, n. 19, 30, HOMO, n. 2, 16, 34-39, 46, 48, 53-54, SIMILITUDO, VESTIGIUM.

IMBER. 1. — spiritualis quid sit, et ejus effectus : VIII, 419 *a*.
2. — bonus, et malus quis sit : IX, 167 *b*.

IMITARI Deum debemus ut filii : X, 379 *b*-380 *a*.

IMITATIO. 1. — Dei, qualis filium ejus decet, duplex : I, 418 *a*.
2. — Christi quænam exigat : X, 461 *b*-462 *a*. Quo habitu virtutis fiat : XIV, 423 *b*.

IMMACULATUS quis sit : IX, 298 *b*.

IMMEDIATE dicitur tripliciter : I, 214 *ab*.

IMMEDIATIO principii, et virtutis quæ sit : I, 214 *ab*; II, 40 *b*-41 *a*.

IMMEDIATUM. 1. — et primum sunt idem : I, 215 *b*.
2. In coordinatione prædicamentorum in rationalibus, et in ordine causarum in naturalibus, reductio fit usque ad supremum per unum immediatum : VI, 49 *a*.

IMMENSITAS. 1. — quomodo competat Deo : II, 40 *a*, 47 *a*-48 *b*.
2. — in Deo quatuor importat, sc. infinitatem respectu sui, incomprehensibilitatem respectu intellectus creati, incircumscriptibilitatem respectu loci, et æternitatem respectu durationis : VIII, 71 *b*.

IMMENSUM. 1. — dicitur, quod habet summam et perfectissimam actualitatem, nihilque coarctans (et eadem est ratio infinitatis) : II, 151 *b*.
2. — esse idem est, ac mensura carere; estque dupliciter, sc. vel absolute, vel comparative : IV, 281 *a*.

IMMERSIO trina quare fiat in baptismo, et quid significet : IX, 284 *b*.

IMMISERICORDIA est filia avaritiæ, et quando sit peccatum mortale : VII, 541 *a*, *b*.

IMMITTERE; *vid.* COGITATIO, n. 1.

IMMOBILE. Omnis motus procedit ab immobili : I, 152 *a*; II, 285 *a*. *Vid.* IMMUTABILE, LOCUS.

IMMODESTIA est ramus gulæ; in quibus consistat, et quale peccatum : VII, 513 *ab*.

IMMOLARI; *vid.* SACRIFICIUM.

IMMORTALE. 1. — et immortalitas idem sunt, sicut principale et derivatum : III, 69 *ab*.

Digitized by Google

2. — et mortale an sint contradictoria : II, 404 *a*; VI, 458 *ab*.

IMMORTALITAS. 1. — est aptitudo ad non moriendum : III, 69 *b*.

2. — vel ea est quæ privat tantum actum moriendi, vel ea quæ privat potentiam; in priori acceptione dicitur quis posse non mori, in altera non posse mori : III, 52 *ab*, 65 *b*-70 *b*.

3. — proprie est actus vitæ a forma spirituali proveniens, cum impossibilitate ad ejus privationem; communiter vero est actus completus potentiæ secundum sui naturam, ita ut nullo modo possit aliquam pejorationem recipere : I, 145 *a*.

4. — animæ, et Deo convenit diversimode : *ibid.*, *et* III, 9 *b*.

5. Immortalitatem conferebat lignum vitæ, in quo sensu : III, 65 *a*; XIII, 538 *b*.

6. — quot modis sumi possit : III, 52 *ab*, 65 *b*-70 *b*; VI, 458 *b*; IX, 305 *b*.

7. — quare non tribuatur in baptismo : V, 344 *b*.

8. Immortalitatem in quo sensu solus Deus habeat : I, 145 *a*.

9. Animæ immortalitas probatur ex testimoniis S. Scripturæ : III, 65 *b*-70 *b*; VIII, 528 *a*-529 *a*. An possit probari absque ductu fidei : IX, 616 *a*.

10. — et impassibilitas post hanc vitam extitura probatur : VI, 458 *a*-459 *a*; XIII, 212 *ab*, 213 *ab*.

Vid. ADAM, n. 10-11, ANIMA, n. 23-24, 97, BAPTISMUS, n. 136, HOMO, n. 233, IMMUTABILITAS.

IMMUNDITIA corporalis quadruplex, et qualis impediat communionem : V, 536 *b*-537 *b*.

IMMUTABILE. 1. — dicitur, vel ab ente in ens, diciturque invariabile; vel ab ente simpliciter in ens potentia, diciturque incorruptio; vel ab ente in simpliciter non ens, diciturque invertibilitas : I, 154 *ab*.

2. — per naturam quodnam : I, 418 *a*.

3. — quodnam sit necessarium, et quodnam stet cum contingentia : II, 74 *b*.

Vid. MUTABILITAS, MUTATIO.

IMMUTABILIS an sit Deus : I, 151 *b*.

IMMUTABILITAS. 1. — unde dicatur : I, 154 *a*.

2. — qualis sit propria solius Dei : I, 154 *ab*, 417 *b*-418 *a*; III, 219 *a*-220 *b*.

3. — in Deo an sit prior simplicitate : I, 156 *b*.

4. — et immortalitas triplex : I, 153 *a*; IX, 305 *b*.

5. — et mutabilitas an sint differentiæ oppositæ : II, 404 *ab*.

6. Immutabilitatis necessitas quomodo stet cum libertate : III, 219 *a*-220 *b*.

Vid. DEUS, n. 44.

IMMUTATIO naturalis est duplex, et qualis fiat in corporibus gloriosis : VI, 588 *a*.

IMPARTIBILE. 1.— quomodo non possit moveri supra magnitudinem : II, 58 *b*-59 *a*.

2. — impartibili secundum totum sui applicari, quomodo sit verum : II, 449 *a*.

Vid. INDIVISIBILE, PUNCTUS.

IMPASSIBILITAS. 1. — corporum gloriosorum est secundum actum et potentiam : III, 63 *b*.

2. — unde in corporibus gloriosis procedat, utrum sc. ab intrinseco, an ab extrinseco : VI, 588 *b*-591 *b*.

3. — et passibilitas animæ qualis, et unde sit : IV, 384 *b*.

4. — Adæ in statu innocentiæ, sanctorum in cœlo, et puerorum in limbo, qualiter differant : VIII, 243 *b*.

Vid. ANIMA, n. 28, 107-108, CHRISTUS, n. 176, 273, IMMORTALITAS, n. 10, PASSIBILITAS.

IMPATIENTIA. 1. — quam perniciosa : VIII, 325 *a*, 585 *a*-586 *a*.

2. — respective ad Deum, ad proximum, et ad seipsum, quænam : IX, 348 *a*.

Vid. INCOMPATIENTIA.

IMPECCABILITAS; *vid.* ADAM, n. 19, ARBITRIUM, n. 9.

IMPEDIMENTA matrimonii. 1. Ad potestatem ecclesiasticam pertinet, non vero ad civilem, constituere impedimenta matrimonii : VI, 440 *a*, *b*-441 *a*.

2. Impedimenta matrimonii reducuntur ad quatuor capita, secundum quatuor causas, sc. efficientem, materialem, formalem et finalem : VI, 326 *b*-327 *b*.

3. Aliqua sunt perpetua, aliqua sunt ad tempus; quid vero in iis observandum : 328 *a*-329 *b*, imo 322 *a*-334 *b*.

4. Ex iis aliqua irritant matrimonium, alia nequaquam : 322 *a*-334 *b*.

5. Quando inter se certant vir et mulier de existentia impedimenti, quid faciendum : 322 *ab*-324 *a*, 360 *ab*.

6. — respicientia causam efficientem sunt tria, sc. error, violentia, et conditio vel servitus, de quibus agitur : 260 *a*-261 *b*, 324 *b*-334 *b*, 348 *b*-354 *a*. *Vid.* CONDITIO, ERROR, n. 17, SERVITUS, VIOLENTIA.

7. — respicientia causam materialem sunt tria, sc. cognatio, affinitas, et publica honestas, de quibus agitur : 326 *b*, 333 *b*-334 *b*. *Vid.* AFFINITAS, n. 1-12, COGNATIO, n. 3, 7, CONSANGUINITAS, n. 4, 8, HONESTAS, n. 3-4.

8. — respectu causæ formalis sunt tria, sc. ligamen, ordo et votum, de quibus : 327 *a*, 359 *a*-365 *b*, 373 *a*-388 *b*. *Vid.* LIGAMEN, ORDO, VOTUM.

9. Impedimenta respectu causæ finalis sunt

Digitized by Google

tria, sc. cultus disparitas, crimen et impotentia : 327 *a*, 328 *a*-332 *a*, 338 *b*, 366 *a*-369 *b*, 392 *b*-406 *b*. *Vid.* CRIMEN, n. 2, CULTUS, n. 13-15, DISPARITAS, n. 1, IMPOTENTIA, n. 2.

10. — quoad affinitatem quomodo probanda sint : VI, 422 *a*. *Vid.* PECCATUM.

11. Matrimonium contrahere non licet inter affines usque ad quartum gradum inclusive : 427 *b*-428 *b*.

12. Matrimonium non dissolvitur, si vir cognoscat sororem uxoris ; non tamen potest petere, sed debet reddere petenti debitum : VI, 324 *ab*.

13. Cognatio spiritualis qualiter transeat ab uno in alterum, vel non transeat, exponitur : VI, 436 *b*-438 *a*. *Vid.* ADULTER, n. 4-5, ADULTERIUM, n. 7, 10.

IMPERARE, prout dicit privationem coactionis, competit voluntati ; prout dicit privationem subjectionis, competit solum Deo : III, 200 *b*-232 *b* ; IV, 370 *b*. *Vid.* VOLUNTAS.

IMPERATIVUS modus in S. Scriptura quotupliciter intelligatur : III, 499 *b* ; IX, 575 *b*-576 *a*. *Vid.* MODUS, ORDO sacramentum.

IMPERATOR. 1. Imperatoris excellentia et potestas qualis : IX, 381 *b*. Quare nunquepetur Cæsar et Augustus : X, 255 *b*.

2. — primus in Occidente fuit Carolus Magnus : IX, 109 *b*. *Vid.* DEUS, n. 552, LEX.

IMPERFECTIO. 1. — et perfectio non sunt duæ differentiæ oppositæ : XIV, 416 *b*-422 *b*.

2. — an tollat meritum : VI, 89 *ab*. *Vid.* PERFECTIO.

IMPERFECTUM. 1. Imperfecta ratione positivi sunt in Deo ; ratione vero privativi, ab eo absunt : II, 30 *ab*.

2. Imperfecta ideam sui habent in Deo ratione positivi : *ibid.*

3. — præcedit perfectum, quando utrumque est circa idem : 286 *b*.

4. — dicitur aliquid tripliciter : XIV, 415 *a*.

IMPERIALIA edicta sunt mandata moralia, et quanta sit eorum auctoritas : IX, 418 *b*. *Vid.* DECRETA, n. 2.

IMPERIUM. 1. Quale imperium sit in anima : IX, 143 *a*-144 *b*.

2. — humanum quomodo famuletur divino : X, 257 *b*.

3. — Romanum quare dicatur ferreum : X, 255 *b*.

IMPERMIXTUM. Albius esse quod est nigro impermixtius, quomodo intelligendum : IV, 359 *b*, 361 *a*.

IMPETRARE a Deo aliquid tria exigit, sc. conscientiam bene ordinatam, eamdem elevatam per fidem, et rationem manifestam : 266 *b*-269 *a*.

IMPETU moveri dicitur, quod non habet retrahens intra, vel extra : II, 406 *a*.

IMPIETATIS gradus quinque enarrantur : X, 402 *b*.

IMPIUS. 1. — quot modis justificetur : III, 238 *b*-239 *a*.

2. Impii justificatio quale et quantum opus : V, 465 *b*, 466 *b*. *Vid.* ATTRITIO, n. 6.

3. Impii sunt de parte diaboli, qui est eorum caput : X, 20 *b*.

4. Impiorum spes quam vana invenienda sit in judicio : X, 24 *b*, 37 *b*.

5. Impiorum tria genera, scilicet addictorum vel diversis erroribus, vel diversis appetitibus, vel diversis odiis : X, 28 *a*.

6. Impiorum memoria, et justorum qualis futura sit : X, 15 *a*, 32 *b*.

7. Impiorum coacta confessio, et justa retributio describitur : X, 33 *b*-38 *a*. Eorum supplicia describuntur : X, 119 *a*-124 *a*.

8. Impiorum corda, verba et opera qualia : XIII, 564 *b*.

IMPLETIO legis est charitas ; *Vid.* CHARITAS, n. 254.

IMPŒNITENTIA. 1. — dicitur dupliciter : III, 630 *a*, 631 *b*.

2. — est, quando quis proponit non pœnitere de peccatis : VII, 553 *b*.

3. Dicitur vel privative, vel negative ; primo modo est circumstantia peccati, secundo est novum peccatum, sc. in Spiritum sanctum : III, 637 *ab*.

4. — damnatorum qualis : II, 394 *a*.

5. — Judæ qualis : III, 395 *a*.

6. — qualis sit peccatum in Spiritum sanctum : III, 621 *b*-637 *b* ; VII, 282 *b*, 553 *b*. *Vid.* PECCATUM, POENITENTIA.

IMPORTUNITAS est filia acediæ ; *vid.* ACEDIA, n. 6.

IMPOSSIBILITAS quot modis possit accidere : II, 133 *a*, 135 *a* ; V, 578 *b*.

IMPOSSIBILIUS illud esse, quod mens bene disposita difficilius judicat, quomodo verum : V, 466 *b*.

IMPOTENTIA. 1. — an magis excuset, quam ignorantia : III, 130 *b*-131 *a*.

2. — quænam sit impedimentum matrimonii : VII, 329 *b*. *Vid.* IMPEDIMENTUM, n. 5, 9, MATRIMONIUM.

IMPRECATIONES quale juramentum contineant, et quale peccatum : V, 215 *b*-216 *a*.

IMPRESSIONES meteorologicæ. 1. — fiunt in secunda regione aeris : II, 378 *b* ; VIII, 93 *a*-94 *a*.

2. — variæ exponuntur : VIII, 93 *a*-94 *a*.

IMPROCESSIBILITAS non est notio Patris, et quid sit, et qualiter distinguatur ab innascibilitate : I, 371 *b*, 463 *a*-464 *b*.

Digitized by Google

IMPROPERIUM quid sit : VII, 535 *a*.
IMPUGNARE veritatem quot modis contingat, et quale sit peccatum in Spiritum sanctum : III, 636 *b*; VII, 553 *b*.
IN. 1. — dicitur pluribus modis : I, 331 *b*; IX, 272 *a*.
2. — aliquando in divinis dicit distinctionem, aliquando identitatem : I, 323 *b*, 528 *a*.
3. — qualiter differat ab ex et de : XI, 250 *b*.
4. — importat in divinis substantiam cum relatione : I, 323 *b*, 528 *a*.
5 —, et ad, qualiter differant in divinis : I, 530 *b*.
6. — aliquando notat inhærentiam, aliquando identitatem, aliquando causalitatem : II, 20 *a*-21 *a*; II, 544 *b*-545 *a*; III, 519 *a*.
7. — quando poni possit in divinis : II, 20 *a*-21 *a*.
8. — principio factum, quot modis sumi possit : II, 238 *a*-239 *a*.
9. — dicit finem principalem, et finem sub fine : III, 519 *a*.
10. — applicatum Filio in divinis, dicit in eo subauctoritatem : VIII, 64 *b*.
11. — relatum ad loca, importat continentiam ambientem : II, 52 *a*. Hinc improprie dicitur Deus in loco : 51 *b*.
INADÆQUATIO rei ad rem, et signi ad signatum, an sit a Deo : III, 505 *b*.
INÆQUALITAS. 1. — in rebus utrum a Deo sit : III, 505 *b*.
2. — reducitur ad æqualitatem, quemadmodum multitudo ad unitatem : I, 325 *a*.
3. — est propria passio quantitatis : I, 326 *a*.
4. — consistit in majori, vel minori quantitate respectu alterius : I, 326 *b*.
5. — dicit positionem, quando dicit gradum et ordinem : III, 505 *b*.
Vid. ÆQUALE, n. 6, ÆQUALITAS, n. 6, etc.
INANIMATA quomodo sint benedicta, vel maledicta a Deo respectu animatorum : X, 97 *b*-98 *a*.
INANIS GLORIA. 1. — qualis sit proprie superbia, et qualis filia superbiæ : III, 596 *b*-598 *a*; VII, 358 *b*, 361 *ab*.
2. — quid sit, ejus gradus, partes et effectus : VII, 71 *b*-72 *a*, 237 *a*, 361 *ab*; VIII, 135 *b*.
Vid. GLORIA, n. 48-61.
INCANTATIO est præstigium factum oculis intuentium : VII, 371 *a*.
INCARCERATIO quomodo procedat ab ira : VII, 533 *b*-534 *a*.
INCARNARI Deum an decens fuerit : IV, 17 *a*-19 *b*; tum maxime Filium tantum : 26 *b*-29 *a*.
INCARNATIO. 1. — quid sit : IV, 8 *b*, 12 *ab*, 15 *b*, 16 *b*; VII, 284 *a*.
2. De incarnatione agitur : IV, 5 *a*-138 *b*; VII, 282 *a*-287 *b*, 397 *b*-398 *a*; VIII, 147 *a*-156 *a*; XII, 19 *b*-20 *a*, 53 *a*-55 *a*, 512 *ab*, 514 *a*-516 *a*; XIV, 641 *a*-642 *b*.
3. Incarnationis possibilitas probatur multis rationibus : IV, 7 *b*-10 *b*; et quidem unius personæ sine altera : 10 *b*-12 *b*, 15 *a*-17 *a*.
4. Incarnationis ratio quodammodo inducens, non tamen finaliter movens fuit genus humanum : V, 40 *a*. Præcipua nihilominus ratio dici potest redemptio generis humani : IV, 19 *b*-26 *b*; VII, 284 *a*-286 *a*; VIII, 151 *a*; XI, 426 *a*.
5. Incarnationis trium simul personarum impossibilitas probatur, saltem eo modo quo facta reipsa est : IV, 12 *b*-15 *a*; XII, 54 *a*.
6. Incarnationis opus non trahit naturam humanam extra terminos creaturæ, sed ei participat idiomata divina ratione personæ : IV, 19 *ab*.
7. Incarnationis opus magis provenit ex indigentia satisfactionis pro homine, quam ob meritum, quare : 25 *a*.
8. Verbi divini incarnatio in individuo homine convenientior fuit, quam ejus unio hypostatica cum toto universo, vel cum natura angelica, vel cum tota specie humana : 35 *b*-41 *b*.
9. Incarnationis divinæ in natura irrationali inconvenientia qualis : 36 *b*-37 *a*.
10. In incarnatione anima fuit a Verbo assumpta non mediante habitu gratuito, licet congruum fuerit eam ornatam esse tali habitu : 49 *a*-51 *b*.
11. In incarnatione humana natura unita est Verbo absque actu suo, et sic se habuit per modum passivi : 51 *a*.
12. — mysterium magnum, imperscrutabile et admirabile ostenditur : X, 240 *a*; summum Dei potentiæ sapientiæque argumentum : IV, 19 *a*; VII, 282 *b*-283 *b*; VIII, 151 *b*-152 *a*.
13. Item bonitatis et justitiæ : X, 263 *a*.
14.— fuit opus totius Trinitatis : XII, 514 *b*.
15. — quatenus dicit assumptionem, qualiter differat ab unione : IV, 119 *ab*.
16.— ut dicit assumptionem, est a tota Trinitate; ut dicit unionem, est a Verbo; primum enim dicit operationem, secundum terminationem : I, 54 *a*; IV, 95 *a*.
17. — non dicit in Deo mutationem, nec dependentiam, sed bene in creatura : IV, 9 *a*.
18. —, creatio et transubstantiatio quomodo se habeant ad invicem : IV, 144 *b*-145 *a*; VIII, 147 *a*.
19. — relationem dicit : IV, 7 *a*.
20.— quare non potius dicatur animatio : IV, 45 *ab*; vel inanimatio : VII, 284 *b*.
21. — Quo sensu non spectet ad comple-

Digitized by Google

mentum universi, et quare : IV, 26 *ab*, 30 *b*, 37 *a*.
22. — est opus meræ gratiæ, et fundamentum totius meriti : IV, 99 *b*-101 *b*.
23. — ordinata est ut fiamus filii Dei : 28 *a*.
24. — quomodo cadut sub merito : IV, 99 *b*-103 *b*.
25. Incarnationem an meruerint B. Virgo, et alii sancti Patres : *ibid.*
26. — quare dicatur facta in fine temporum : IV, 30 *ab*.
27. — fuit assumptio veræ carnis ex Adamo descendentis : 42 *a*-44 *a*.
28. Incarnationis tempus cur plenitudo dicatur : IV, 5 *b*-6 *b*; VII, 286 *b*-287 *b*; VIII, 150 *ab*.
29. Incarnationis mysterium an sciverint angeli : IV, 34 *b*.
30. Incarnationem an jure nuntiare debuerit angelus : IV, 34 *b*-35 *a*.
31. — cur attribuatur Spiritui sancto : IV, 93 *a*-95 *a*; VII, 285 *b*-286 *a*.
32. Quænam mirabilia concurrerint in incarnatione ex parte matris, prolis et modi : VII, 285 *a*-286 *a*; VIII, 155 *a*-156 *a*.
33. — tria mirabilia maxime continet, sc. occultationem ejus angelis factam, devotionem populi expectantis, et humilitatem Verbi : IX, 295 *b*.
34. Utilitates multæ enumerantur, quæ ex incarnatione nobis provenerunt : VIII, 154 *a*-155 *a*.
35. Dei festum est dies incarnationis : XII, 515 *b*.

Vid. ADAM, n. 51, ANGELUS, n. 166, CHRISTUS, n. 57.

INCARNATUM esse, quale prædicatum sit, utrum absolutum, an relativum : IV, 12 *ab*.
INCARNATUS, quale nomen : I, 372 *a*. *Vid.* CHRISTUS, n. 68-121, IMPROCESSIBILITAS.
INCENDERE non est ignem generare, sed pabulum igni ministrare, vel applicare combustibile igni : II, 454 *b*.
INCENDIARIUS quali pœna plectendus ex sacris canonibus : VIII, 376 *b*-377 *a*.
INCENDIUM. 1. — animæ fit igne concupiscentiæ, huic subministratur pabulum per cogitationes et affectiones pravas : II, 454 *b*-455 *a*.
2. — amoris qualiter fiat : XII, 22 *b*-23 *a*, *et seq.*
INCENDIUM AMORIS, opus authenticum S. Doctoris : XII, II-V, 22 *a*-37 *b*.
INCESSUS qualis debeat esse in religioso : XII, 474 *b*-475 *b*.
INCESTUS. 1. — est coitus commissus contra consanguinitatem, vel affinitatem, vel compaternitatem : VII, 366, 373 *b*.
2. — an impediat matrimonium : VI, 333 *b*-334 *b*.

Vid. IMPEDIMENTA, n. 12, LUXURIA, MATRIMONIUM.

INCIPIENTES. 1. Incipientium munus quale : VII, 47 *a*.
2. — indigent doctore spirituali : XII, 133 *ab*.
3. — quadruplici cautela debent uti : XII, 331 *b*-332 *b*.
4. Incipientium status instruitur : XIII, 80 *ab*.
INCIPIT. Omne quod incipit, vel per motum, vel per mutationem hoc habet : IX, 3 *b*.
INCITATIO ad peccatum quomodo a gula generetur : VII, 548 *b*.
INCLINATIO. 1. — hominis ad malum in quo fundetur : III, 533 *b*; VII, 298 *a*.
2. — naturalis ad bonum sibi conveniens quænam sit : III, 523 *ab*.
3. Anima humana habet inclinationem ad corpus proprium, sicut forma ad materiam : III, 14 *b*.
4. Hominis inclinatio naturaliter fertur ad excellentiam, sufficientiam et lætitiam; primum est superbiæ, secundum avaritiæ, tertium gulæ : III, 120 *a*.

Vid. ANIMA, n. 86-90, 115 (*ubi, loco vocis* creato, *lege* increato), APPETITUS, 1-23.

INCŒPIT, hoc verbum quid significet : IV, 254 *ab*, 256 *a*.
INCOLATUS multiplex mystice exponitur : IX, 225 *b*.
INCOMMUNICABILITAS non est pura negatio, sed positio cum negatione : I, 412 *b*. *Vid.* COMMUNICABILE, n. 3-4, CONTRADICTORIA, n. 3.
INCOMPATIENTIA, quid sit, et quantopere cavenda : IX, 411 *a*.
INCOMPLEXUM; *vid.* COGNITIO, n. 15.
INCONFIDENTIA qualiter cavenda : *ibid.*
INCONGRUUM. 1. —, seu incongruitas in sermone, alia est ex discohærentia adjacentium, alia ex intellectuum; prima nec veritatem, nec falsitatem habet, secunda falsitatem habet adjunctam : I, 98 *a*.
INCONSIDERATIO est filia luxuriæ, et est voluntas prævidere renuens agenda : VII, 366 *a*.
INCONSTANTIA in spiritualibus qualis sit : X, 31 *a*.
INCONTINENTIA. 1. — est filia inanis gloriæ, estque voluntas, per conformationem sui, ab his, qui mali sunt, laudari appetens : VII, 361 *b*. *Vid.* CONCUPISCENTIA, n. 20.
INCONTINENTIA. 1. — alia est, sc. fructus carnalis concupiscentiæ circa actus venereos, unde oriuntur multa mala : VII, 548 *a*.
2. Contra incontinentiam afferuntur auctoritates S. Scripturæ : VIII, 597 *a*-598 *a*.
3. — major in hominibus, quam in belluis : XIV, 2 *a*, 92 *b*-93 *a*.

Digitized by Google

4. — alia est interior, alia exterior : XIV, 92 *a*, *b*. *Vid.* CONCUPISCENTIA, n. 21.
5. — quantopere cavenda : IX, 411 *a*. *Vid.* LUXURIA.
INCONVENIENS an sit possibile apud Deum : IV, 15 *b*, 17 *a*.
INCORPORATIO cibi; *vid.* CIBUS, n. 7.
INCORPOREUM in quo sensu dicatur non esse in loco : II, 298 *a*.
INCORRUPTIBILITAS. 1. — est propria Dei, licet conveniat etiam creaturis secundum quid : I, 155 *a*.
2. — substantiæ quomodo differat ab immutabilitate potentiæ : III, 172 *b*-173 *a*.
3. — gloriæ an variet essentiam : III, 273 *a*.
INCREDULITAS; *vid.* THOMAS.
INCREPATIO triplex, sc. punitionis, reprobationis et contritionis : IX, 175 *b*.
INCUBUS quid sit : II, 442 *b*; VI, 487 *b*-488 *a*.
INCURIA quid sit : VII, 529 *a*.
INCURVATIO quot modis fiat : IX, 226 *b*, 306 *ab*.
INDEFINITA propositio affirmativa æquipollet particulari : I, 536 *a*.
INDEMONSTRABILE; *vid.* DEMONSTRATIO.
INDEPENDENS; *vid.* DEPENDENS.
INDETERMINATE; *vid.* DETERMINATE.
INDEVOTIO oritur ab acedia : VII, 553 *a*, 558 *a*. *Vid.* DEVOTIO.
INDEX; *vid.* DIGITUS.
INDIFFERENS. 1. — in ordine ad bonum, quale sit : VI, 380 *b*.
2. — est duplex, sc. quod potest fieri bonum per votum, vel directionem intentionis, et quod non : III, 572 *a*-582 *b* ; VI, 380 *b*.
3. — actio datur, quæ nec est bona, nec mala ex sui natura, tam in generali, quam in particulari : III, 577 *a*-580 *b*.
INDIFFERENTIA; *vid.* DUBITATIO, n. 1.
INDIGENTIA. 1. — alia est omnino privativa, alia disponens, cujusmodi est hominis respectu beatitudinis : VI, 571 *a*.
2. — hominis respectu actionum, passionum et contemplationis est septiformis, quæ suppletur per septem dona Spiritus sancti : VII, 302 *a*.
3. — spiritualis item est triplex, sc. respectu virtutis cognitivæ, tum affectivæ, tum operativæ : IX, 569 *b*-570 *a*. Quomodo Christus illam suppleverit, sc. consilio, auxilio et præsidio : 570 *a*.
4. — corporalis hominis, et spiritualis expenditur : XIII, 359 *a*-360 *a*.
INDIGNATIO. 1. — est voluntas se vindicans per signum molestiæ exterius declarata : VII, 363 *a*.
2. — in oratione rhetorica quid sit : X, 141 *b*.
3. — vitiosa sæpius oritur ex præsumptione propriæ justitiæ : XI, 21 *b*.
INDIGNITAS in suscipiente Eucharistiam triplex vitanda : V, 437 *ab*.
INDIGNUM; *vid.* DIGNUM.
INDISPENSABILE; *vid.* DISPENSATIO.
INDISSOLUBILITAS; *vid.* MATRIMONIUM.
INDIVIDUANDI ratio, non vero communicandi, facit aliquid esse in hoc aliquo : I, 116 *a*.
INDIVIDUATIO. 1. — est existentia formæ naturalis in materia : II, 325 *a*.
2. Individuationis ratio quoad veritatem est ex principiis constituentibus; quo vero ad notitiam, est ex qualitatibus : I, 334 *b*, 336 *ab*; II, 325 *a*, 327 *b*-328 *b*; III, 37 *a*; IV, 231 *b*, 232 *a*.
3. — alia est in esse physico, alia in metaphysico : I, 410 *b*-411 *a*; IV, 128 *a*.
4. — unde oriatur, quid operetur, et quid sit : I, 407 *ab*; II, 321 *b*-328 *b*; IV, 130 *b*-131 *a*, 230 *b*-233 *a*.
5. — tribuit esse hic et nunc; limitatio, esse hic solum : II, 299 *b*.
6. Individuationis principium quare non possit esse forma per se, nec materia per se : II, 326 *b*-328 *b*.
7. — fit per additionem contrahentem, specificatio per complentem : I, 407 *ab*.
8. — animæ est a propria materia et forma, licet secundum corporis indigentiam : III, 42 *a*.
9. — actionum et motuum successivorum venit ex duratione, rerum vero permanentia ex principiis essentialibus : VI, 459 *a*.
10. — actionis oritur ex subjecto, tempore et termino : III, 576 *ab*.
Vid. ANGELUS, n. 36, 49, 54, ANIMA, n. 36, 67, DIFFERENTIA, n. 29.
INDIVIDUUM. 1. — cum dicat limitationem, non potest convenire Deo : II, 299 *b*.
2. — qualem divisionem importet : IV, 122 *ab*, 130 *b*-131 *a*, 232 *ab*.
3. Individua omnia habent diversos gradus perfectionis : XII, 683 *b*-685 *b*; XIV, 110 *b*-111 *a*.
4. — quomodo definiatur : IV, 232 *a*.
5. — qualiter dici possit de natura humana Christi : IV, 232 *a*-233 *a*.
6. —, suppositum et persona quomodo differant : IV, 231 *b*-233 *a*.
7. —, ut sic, dicit communitatem rationis supponentem distinctionem in suppositis : I, 348 *b*-349 *a*, 411 *b*-412 *a*.
8. —, formaque individualis, quale esse habeant : II, 538 *a*.
9. — est cujus proprietates in unum collectæ non possunt in alio reperiri : II, 326 *a* ; IV, 148 *a*, 230 *b*, 233 *a*.
10. Omne individuum est per se unum, et unum numero : IV, 231 *a*.

Digitized by Google

11. Omne individuum limitatæ virtutis est hic et nunc, et in loco definitive : II, 299 *b*.
12. Nulla forma universalis esse potest nisi per eductionem alicujus individui : III, 38 *b*. *Vid.* CIBUS, n. 6.

INDIVISIBILIA duo immediata in continuo non dantur, sed bene in contiguis : V, 486 *a*-487 *a*. *Vid.* CONTINUUM, n. 7-8, IMPARTIBILE, n. 2, PUNCTUS.

INDORUM uxores sepeliebantur vivæ cum viro mortuo : XIII, 529 *a*.

INDUCTIO, qualis species argumentationis : IV, 497 *a*.

INDUERE vel INDUI Christum est conformari ipsi per receptionem sacramentorum, simulque per fidem, charitatem, aliasque virtutes : V, 328 *ab*.

INDULGENTIA. 1. — est relaxatio pœnæ debitæ peccatis, fitque vel per contritionem, vel per confessionem, vel per indulgentiam concessam ex meritis Christi : VI, 77 *a*-78 *a*.
2. Indulgentiarum concessio est apud Ecclesiam, primarioque et proprie est penes summum Pontificem : VI, 76 *b*-80 *b*.
3. — exigit non solum clavium potestatem, sed etiam jurisdictionem et facultatem dispensandi thesaurum : VI, 78 *b*-80 *b*.
4. De indulgentia in ordine ad dispensantem, ad causam, et ad effectum recipientemque : VI, 74 *a*-86 *b*; VII, 323 *b*-325 *a*.
5. De indulgentia concessa vivis et mortuis : VI, 82 *b*-84 *a*; et quomodo, et quid sit per modum suffragii : *ibid.*, *et* VIII, 231 *b*-232 *a*.
6. Indulgentiæ prosunt vivis, tum per modum communicationis, tum per modum judicii : VI, 83 *ab*.
7. — concessa pro eleemosyna non est simonia : 81 *b*.
8. An indulgentiæ concedi licite possint pro spirituali vel corporali beneficio : VI, 80 *b*-82 *a*.
9. An tantum valeant, quantum prædicantur : 84 *b*-86 *b*.
10. — debet concedi maxime pro actibus exterioribus : *ibid. superius*.
11. Indulgentiæ relaxatio quo sensu dici possit sacramentalis : 77 *b*-78 *a*.
12. Indulgentiæ quantitas mensuratur secundum rectum judicium summi Pontificis : 86 *a*.
13. — an major concedatur magis distanti ab ecclesia cui concessa est : *ibid.*
14. —, sc. remissio peccatorum, promittitur a Christo accipientibus crucem suam : XIII, 179 *ab*, 279 *b*.
15. — qualis a summo Pontifice concedatur maxime accipienti crucem mysticam : XIII, 236 *a*.

Vid. ABBAS, n. 2, CHRISTUS, n. 812, CRUCESIGNATI, n. 34, ECCLESIA, n. 112-113, PAPA, THESAURUS.

INDUMENTUM. 1. — vel est de materia molli et leni, spectatque ad lanificium; vel de natura dura et forti, spectatque ad armaturam vel artem fabrilem : VII, 499 *a*.
2. Quid significent indumenta sacerdotalia : XI, 203 *a*; XII, 257 *a*-258 *a*.

INDURATIO. 1. — in corporibus triplicem habet effectum, sc. inhabilitatem ad suscipiendum, stabilitatem ad permanendum, et fortitudinem ad resistendum : II, 107 *b*. *Vid.* DURITIES.
2. — spiritualis tres similes habet effectus : II, 107 *b*-108 *a*. *Vid.* OBDURATIO, OBSTINATIO, PECCATUM.
3. — in corporibus est quid positivum; in spiritibus dicit privationem : II, 110 *a*.

INDUSTRIA. 1. — in tribus consistit, sc. in provida consideratione, in labore conatus, et in perseveranti diligentia : XII, 346 *b*.
2. — spiritualis quantum valeat ad extirpanda vitia, et ad acquisitionem virtutum : *ibid.*
3. Industriæ sunt tres gradus, sc. nuntiatio, deliberatio et prosecutio : IX, 143 *b*.

INEBRIATIO spiritualis; *vid.* HOMO, n. 182.

INESSE. 1. — naturaliter, et — accidentaliter alicui, quomodo differant : III, 531 *a*.
2. Ex majori de necessario, et minori de inesse, semper concluditur necessario, modo inesse sit simpliciter : II, 71 *a*.
3. Impossibile est idem prædicatum inesse eidem secundum diversas naturas differentes : IV, 228 *b*.
4. Sicut se habet esse ad ens, ita et inesse ad inhærens, quomodo sit verum : V, 510 *a*.
5. Si duo communicent in aliqua natura, et non possint convenire in eo quod superadditum est naturæ, illud superadditum non inest secundum naturam in qua communicant : VI, 572 *b*.
6. Quando aliquod unum inest duobus, inest eis secundum aliquam rationem communem : XIV, 50 *b*.

Vid. ACCIDENS, *maxime* n. 16.

INEVITABILITAS ex divina præscientia qualis sit : II, 69 *b*-75 *b*.

INFAMIA. 1. — quale malum : VII, 163 *b*-164 *a*.
2. Qualem infamiam inferat peccatum : XIII, 403 *a*.

INFANS. 1. Infantibus quo jure Deus imputet originale peccatum in demeritum, et pœnæ reatum : III, 388 *a*-390 *b*.
2. Quo jure etiam Deus infuderit animas corporibus infantium fœde propagatis : 390 *a*-394 *b*.

Digitized by Google

Vid. Baptismus, n. 45-46, 54, 93-94, 96, 151-153.

INFECTIO duplex, sc. univoca, et æquivoca : II, 38 *b*.

INFELICITAS; *vid.* Felicitas, n. 5, 7.

INFERIOR. 1. Inferiorem quisque se reputare potest, vel quoad meritum, et hoc est proprius effectus humilitatis; vel quoad officium, sed hoc non decet prælatos : VI, 156 *b*.

2. Multiplicato superiori essentiali, sc. specifico, multiplicatur inferius : VI, 227 *a*, *b*.

3. Num multiplicato inferiori, multiplicetur et superius : III, 601 *a*; VI, 161 *a*.

4. —, superiorque pars rationis, an sint duæ potentiæ in anima : III, 168 *b*-170 *b*.

5. Utrum in inferiori, an in superiori parte rationis insit peccatum : III, 180 *a*-193 *b*.

6. Num de quocumque prædicetur inferius, superius prædicari debeat : IV, 251 *b*-252 *b*.

7. — quomodo possit superiorem absolvere : VI, 51 *a*-53 *b*.

8. Ordo universi est quod superiora influant in inferiora : II, 421 *b*, 423 *b*. *Vid.* Processus.

9. Subesse superiori melius esse, quam præesse inferiori, quomodo verum : IV, 131 *a*.

INFERNUS. 1. — in S. Scriptura aliquando importat pœnam, aliquando locum pœnæ : IV, 468 *b*-469 *b*.

2. — dicitur locus pœnarum, tum ratione status, quia vilis; tum ratione situs, quia infimus : VI, 511 *a*.

3. Inferni locus quare sit subterraneus : VI, 491 *b*-493 *a*; VIII, 239 *a*. Quare in medio mundi : *ibid.*, *et* XIII, 216 *b*.

4. — est triplex, sc. damnatorum, purgandorum, et puerorum non baptizatorum; primus est proprie infernus, secundus purgatorium, et tertius limbus : VI, 511 *a*; VII, 377 *a*; VIII, 165 *a*.

5. De inferno agitur : VI, 488 *b*-521 *b*; VII, 171 *a*-172 *b*, 338 *a*-339 *b*, 376 *b*-377 *b*; VIII, 238 *b*-240 *a*, 333 *a*-335 *a*; XII, 115 *a*-116 *b*, 173 *b*-174 *a*.

6. — duo importat, sc. locum, et vilitatem : II, 194 *b*-195 *a*.

7. Ignis inferni non potest lædere animam purificatam : IV, 350 *a*, 351 *b*.

8. Ignis inferni est ejusdem speciei cum elementari, non tamen ejusdem proprietatis accidentalis : VI, 494 *b*-495 *a*, 498 *ab*; VII, 335 *b*-336 *a*.

9. Ignis inferni quomodo duret in æternum : VI, 495 *a*; VII, 339 *b*; XIII, 146 *a*.

10. Ignis inferni erit tenebricosus : VI, 495 *ab*.

11. Ignis in inferno quid agat cum elementis cæteris : VI, 493 *b*-497 *a*.

12. De inferni pœna quoad qualitatem agendi : VI, 493 *b*-503 *b*; VII, 338 *b*-339 *b*.

13. De inferni pœna multiplici : VI, 470 *b*, 495 *b*-497 *a*, 606 *b*-609 *b*; VII, 338 *b*-339 *b*, 378 *b*-379 *b*; VIII, 333 *b*-334 *a*.

14. In inferno quomodo sit corporeus ignis, et an ibi sint alia suppliciorum instrumenta : VI, 488 *b*-503 *b*; VII, 338 *a*-339 *b*; VIII, 239 *a*-240 *a*.

15. De inferni pœna quoad durationem et æternitatem : VI, 100 *b*, 488 *b*-493 *a*, 497 *a*-503 *b*; VII, 338 *b*-339 *a*, 378 *b*-379 *a*; VIII, 334 *b*; IX, 323 *a*, 499 *b*-500 *a*; X, 382 *a*, 576 *b*-577 *a*; XIII, 146 *a*, 375 *ab*. — 16. Hæreticum est ponere eam tantum temporalem : 490 *a*.

16. — capiet omnes damnatos, quomodo : VI, 492 *b*-493 *a*.

17. Inferni pœnæ erunt ex uno tormento in aliud : VI, 496 *b*.

18. In inferno quatuor elementa exerent suam vim in damnatos : VI, 496 *b*-497 *a*; XIII, 375 *ab*.

19. In inferno corpora damnatorum quomodo torquenda sint : VI, 497 *a*-499 *b*.

20. Inferni pœna non habet proportionem cum culpa, sed solum proportionalitatem, utpote constanter minor : VI, 529 *a*-530 *a*.

21. — quare jure debeatur morienti in peccato mortali : VII, 338 *b*.

22. Inferni pœnæ sunt gravissimæ, acerbissimæ, æternæ et intolerabiles : VIII, 333 *b*, 334 *b*; XII, 173 *b*-174 *a*.

23. Inferni pœnæ absorbent totum corpus et animam : VIII, 334 *b*-335 *a*.

24. In quo membro Deus magis offensus erit, in eo magis cruciabitur damnatus : XII, 173 *b*.

25. De inferni memoria habenda methodus traditur : XII, 173 *b*-174 *a*.

26. Inferni via quænam sit : VIII, 393 *b*.

27. Inferni pœnæ expenduntur respectu immensitatis, numerositatis et perpetuitatis : IX, 218 *a*, *b*.

28. — dicitur exterminium, sicut et peccatum, quare : X, 11 *b*-12 *a*.

29. An quis damnatus malit omnino non esse, quam esse in inferno : IX, 618 *b*.

30. Inferni pœnæ quare exprimantur per calorem et frigus : X, 596 *a*.

31. Inferni pœnæ sunt æternæ tam pro levibus, quam pro gravibus peccatis damnatorum : X, 576 *b*-577 *a*.

32. In inferno qualis fletus futurus : X, 596 *a*.

33. In inferno qualibus pœnis dives contemptor Lazari crucietur : XI, 43 *a*-47 *a*.

34. In inferno anima affligitur imaginibus quas traxit de corpore : XI, 43 *b*.

35. Inferni pœnæ damnatis reservatæ expenduntur : VII, 171 *a*-172 *b*; XIII, 36 *a*, 99 *ab*,

Digitized by Google

155 *b*, 263 *b*, 312 *a*-313 *a*, 365 *b*, 368 *b*-369 *a*, 390 *ab*, 401 *b*, 427 *b*-428 *a*, 580 *b*-581 *a*, 586 *b*-587 *a*, 601 *b*-602 *b*.
36. In inferno sunt multæ mansiones : XIII, 112 *ab*, 353 *b*-355 *a*.
37. — potius eligendus, quam habere cor immundum : XIII, 222 *b*.
38. — est clibanus; imo damnatus quisque erit ut clibanus, quare : XIII, 337 *b*.
39. — est carcer : XIII, 477 *a*.
40. Animæ in abysso inferni assimilantur alosis in ventre ceti : XIII, 216 *b*.
Vid. ANIMA, n. 517, 542, CIVITAS, n. 2, DAMNATI, n. 4, 10, 11, 14, 17-18, 25-26, 30, 41, DAMNATIO, n. 7, 12, DESERTUM, n. 2, DIABOLUS, n. 141, 187, 189, 191, 202-205, 207, 209, FLETUS, n. 10, LAMENTUM, PECCATUM, PURGATORIUS IGNIS.

INFIDELIS. 1. — dicitur dupliciter, sc. vel quia caret fide, vel quia non est baptizatus : VI, 396 *a*.
2. Infideles dum non operantur contra fidem, vel bonos mores, non peccant : III, 570 *b*-571 *a*.
3. In quo sensu dici possit quod omnia opera infidelium sint mala, id est, non sine peccato : III, 570 *b*-571 *a*; VI, 399 *a*.
4. Infideles possunt habere aliqua sacramenta, quomodo : VI, 397 *a*, 399 *b*.
5. Infidelium continentia ad quid valeat : VI, 399 *a*.
6. Infidelium inter se matrimonium, vel infidelis cum fideli, vel e converso, quid habeat observatu dignum : 395 *a*-401 *b*.
7. Infidelium matrimonium numquid sacramentum sit : VI, 392 *b*-393 *a*. *Vid.* COITUS, n. 6.
8. — vere potest baptizare : 399 *b*-400 *a*.
9. Infideles quomodo possint agnoscere suos errores : X, 92 *b*-93 *a*.
10. Infideles resurgent non in judicium, sed in damnationem : XI, 333 *b*.
11. Infidelibus venientibus ad fidem quare facile dispensetur in gradibus consanguinitatis : VI, 409 *a*.
12. Si quis ex conjugibus infidelibus fuit Christianus, eorum filii, si sint ante adultam ætatem, debent sequi parentem fidelem; si vero sint adulti, possunt sequi quem voluerint : VI, 394 *ab*.
13. Quomodo sit verum sanctificari virum infidelem per mulierem fidelem : VI, 393 *a*.

INFIDELITAS. 1. — duo exigit, sc. consensum rationis cum judicio universali : II, 365 *b*.
2. — non numeratur inter septem peccata capitalia, quare : III, 597 *a*.
3. — in quo opponatur fidei : III, 620 *b*-621 *a*.
4. — quomodo sit gravius peccatum cæteris omnibus : III, 628 *b*.
5. — destruit omnia bona spiritualia : XI, 126 *b*.
6. — excæcat mentem : XIII, 135 *b*.
7. Peccatum infidelitatis quodnam sit speciale peccatum : II, 365 *b*.
8. Quid de matrimonio contracto in infidelitate : VI, 401 *b*-413 *a*.
9. — ministri non impedit validitatem baptismi, dummodo adsit intentio : V, 386 *b*.
10. — hominum collata cum fidelitate animalium : XIV, 62 *b*.
Vid. DIABOLUS, n. 16, FIDES, n. 153, MATRIMONIUM, PECCATUM.

INFINITAS. 1. — multiplex : I, 56 *a*.
2. — qualis in quantitate continua, et discreta : III, 434 *b*.
3. — durationis quotuplex sit : III, 495 *a*.
4. — durationis quare in creatura non ponat actualem infinitatem : III, 495 *a*.
5. — divinæ potentiæ in quo manifestetur : II, 55 *a*.
6. — an repugnet simplicitati : IV, 302 *a*.
7. — quomodo sit a materia : II, 149 *b*.

INFINITUM. 1. — dicitur quod non habet terminum : II, 147 *b*.
2. — dicitur tripliciter, sc. negative, privative et contrarie : VIII, 72 *a*; item positive, et privative : I, 41 *b*-42 *a*, 339 *a*. Item dupliciter aliquid infinitum dicitur : I, 55 *b*-57 *a*; II, 15 *b*, 151 *b*; X, 82 *a*.
3. — primo principio attribuerunt omnes philosophi : X, 4 *a*.
4. — in quo sensu dicatur, sive Deus, sive materia, sive peccatum : I, 56 *b*; II, 40 *b*; VIII, 72 *a*.
5. — in genere dari potest, quod tamen non est in actu : I, 295 *a*; hoc enim non est factibile : II, 154 *ab*.
6. — in actu, et — in potentia quodnam : II, 154 *b*-156 *a*.
7. — est tale, quod ei nihil addi potest : II, 149 *b*, 244 *b*.
8. De infinito hæc tenenda sunt, nempe quod nihil ei addi potest, quod infinita non possunt ordinari, nec pertransiri, neque a virtute finita comprehendi, nec plura simul esse : II, 144 *b*-145 *b*.
9. — actu non datur in creaturis, sed solum secundum potentiam : III, 434 *b*; IV, 17 *ab*, 280 *b*-283 *a*.
10. — actu quare repugnet creaturæ : II, 40 *a*; IV, 281 *a*.
11. Infinito nihil majus : II, 149 *b*; IV, 281 *a*.
12. — aliquid potest esse vel absolute in se, vel comparative : II, 149 *b*-150 *a*; IV, 281 *ab*.

Digitized by Google

13. — dicit vel quantitatem virtutis, vel molis : IV, 302 *a*.
14. — durationis, et immensitatis quodnam, et quomodo differant : II, 53 *ab*.
15. — quomodo dicatur passio rei materialis : II, 149 *b*.
16. — quomodo sit id, quod non habet finem : II, 152 *b*.
17. — quodnam nobilius finito, et e contra : II, 151 *a*, 152 *b*.
18. — a parte ante esse æternum, quomodo verificetur : II, 169 *a*.
19. — et finitum proprias esse passiones quantitatis, in quo sensu sit verum : II, 152 *a*.
20. Potentia quæ operatur ex se tota, si sit infinita, producit infinitum, posito quod agat naturaliter; finitum vero, posito quod agat voluntarie : II, 154 *b*-155 *a*.
21. — in actu solus Deus est : II, 156 *a*.
22. — cujusmodi sit, quod in creaturis reperitur : III, 434 *b*.
23. Nulla est commensuratio finiti ad infinitum : XIV, 78 *a*.

INFIRMARIA. 1. — est locus in quo Christus facile reperitur : XII, 671 *b*.
2. Infirmariam frequentare, quam Deo charum : XII, 320 *b*, 671 *ab*.

INFIRMITAS. 1. — corporalis qua de causa contrahatur : VII, 513 *b*.
2. — est visitatio Dei, animam excitans ad pœnitentiam :
3. — alia est corporis, alia animæ, et utraque est triplex : XII, 138 *b*-140 *b*.
4. — spiritualis quomodo crescat in natura humana ad incrementum corporis : V, 288 *a*.
5. Infirmitati spirituali cura major adhibenda, quam corporali : XII, 372 *b*.
6. Infirmitates cooperantur bono et profectui spirituali : II, 195 *a*.
7. Quomodo virtus in infirmitate perficiatur : IV, 334 *b*.
8. Infirmitatis corporalis curatio tria exigit : VII, 314 *a*; XI, 548 *ab*.
9. Infirmitates corporales accidunt propter peccata : XII, 545 *b*.
10. Infirmitates spirituales omnes curantur per sacramenta Ecclesiæ : I, 12 *b*-13 *a*; V, 657 *b*-658 *a*; VII, 314 *a*.
11. — spiritualis est tertia plaga inflicta animæ per peccatum : XII, 513 *b*. Hæc consistit in impotentia resistendi malo, et difficultate bonum operandi : VII, 375 *b*.
12. — multiplex proponitur : IX, 270 *a*; XI, 407 *b*-408 *a*.
13. Infirmitatum spiritualium causæ, effectus et remedia quænam : XIII, 171 *a*-172 *a*; XIV, 66 *ab*.
14. — spiritualis qualiter curetur a Christo : X, 604 *a*; XII, 140 *ab*; XIII, 279 *b*-280 *a*, 396 *ab*, 435 *b*-437 *b*, 445 *ab*.
15. Infirmitates spirituales infecerunt totam animam ejusque potentias; non fuerunt cognitæ ab antiquis philosophis, nec ab alio quam a Christo potuerunt sanari : IX, 67 *b*-68 *b*.
16. — triplex exponitur faciens difficultatem ad bonum, sc. negligentia, impatientia et diffidentia : IX, 145 *b*.
17. Infirmitates spirituales secundum numerum vitiorum capitalium expenduntur : XIII, 200 *a*-202 *b*; ac præsertim in quantum nocent proximo : 458 *b*-460 *a*.
18. — a Domino proveniens, quam desiderabilis : XIII, 530 *a*; XIV, 54 *ab*.
19. Peccata ex infirmitate quænam : VII, 366 *b*-367 *a*.

Vid. IGNORANTIA, n. 16-17.

INFIRMUS. 1. Infirmorum visitatio suadetur : XII, 320 *b*, 671 *ab*.
2. — quærit in medicina suavitatem et salubritatem : V, 241 *a*.
3. — an teneatur consulere medicum : V, 688 *b*.
4. Dominus sanavit quinque genera infirmorum : IX, 263 *a*.

INFLAMMATIONES angelorum respectu nostri quomodo intelligendæ : II, 492 *ab*.

INFLAMMATUM junctum inflammabili quandonam inflammet : II, 492 *ab*.

INFLEXIBILE; *vid.* DIABOLUS.

INFLIGERE; *vid.* POENA.

INFLUENTIA. 1. De influentiis cœlorum : II, 291 *b*-296 *a*; VII, 261 *b*.
2. — cœlorum est vel manifesta per diaphanum corpus, vel occulta etiam per opacum; item vel mediata, vel immediata : II, 295 *b*.
3. — corporum cœlestium est per motum et lucem : VII, 261 *b*. Exigit unionem corporum : IX, 22 *a*. *Vid.* COELUM, n. 48-50, 54, 59.
4. — spiritualis est duplex, sc. per modum meriti, et per modum principii effectivi : IV, 292 *b*.
5. Qualem influentiam Christus, ut caput Ecclesiæ, exerceat in sensus et motus cujusque membri : IV, 289 *a*.

INFLUXUS. 1. — motus et sensus spiritualis per Christum est causatio fidei et amoris : IV, 291 *b*-292 *a*.
2. — gratiarum a Christo requirit unionem membrorum cum capite : IX, 21 *b*, 28 *a*; VII, 398 *b*.

INFORMANTIS et principiantis ratio quomodo recipiatur in divinis : I, 106 *b*.

INFORMARE est dare vitam alteri per modum

Digitized by Google

formæ, et dicit perfectionem cum imperfectione mixtam : II, 433 *b*.
INFUSIO; *vid.* GRATIA, n. 71, QUALITAS.
INGEMINATIO verborum in S. Scriptura captat attentionem : X, 511 *a*.
INGENERABILE; *vid.* INGENITUS.
INGENIOSITAS; *vid.* QUALITAS.
INGENITUS. 1. — quot modis sumi possit : I, 458 *a*-459 *b*.
2. — importat non esse ab alio, et alium esse ab ipso, nec proinde dici potest de essentia divina : I, 220 *b*.
3. — non est pura negatio, sed proprietas in divinis : I, 417 *b*, 455 *b*.
4. — et ἀγέννητος quid diversum significent : I, 428 *b*.
5. — quomodo verificetur de Spiritu sancto : I, 228 *b*.
6. — quomodo excludatur a Filio, a Spiritu sancto, et ab essentia : 458 *a*-459 *b*.
7. — et Pater, quomodo alter alterum inferat : 455 *a*-456 *a*.
8. —, sive innascibilis, utrum secundum relationem dicatur, an secundum essentiam : 457 *a*-460 *a*.
9. — quomodo conveniat Patri : 220 *a*, 228 *b*, 370 *b*, 417 *b*.
Vid. IMPROCESSIBILITAS.
INGENIUM. 1. — quid sit : VII, 393 *b*; IX, 241 *b*.
2. —, memoria et ratio in homine qualia officia habeant : IX, 241 *b*.
INGRATITUDO. 1. —, si sumatur negative, est circumstantia omnium peccatorum; privative vero, sc. qua quis positive parvi pendit beneficium vel benefactorem, est speciale peccatum : II, 365 *ab*; VI, 120 *a*.
2. Ingratitudine majori uter peccaverit, Adamne, an Lucifer : III, 315 *a*.
3. — quomodo faciat redire peccata : VI, 119 *b*.
4. — ut non contrahatur, sufficit actio gratiarum de beneficiis in communi : VI, 119 *b*-120 *a*.
5. — qualis sit circumstantia antecedens peccatum : VII, 373 *b*; XIII, 372 *ab*.
6. — quam noxia : VII, 147 *a*-148 *a*; VIII, 563 *b*-564 *a*; X, 118 *b*; XII, 47 *a*, 590 *b*, 591 *a*; XIII, 362 *b*.
7. — meretur perdere beneficia a Deo collata : XII, 416 *a*.
8. — qualiter a Deo puniatur : XI, 113 *ab*.
Vid. GRATITUDO, n. 6.
INGRESSUS. 1. —, et egressus ovium Christi, quid sit : XI, 398 *b*.
2. — Dei in animam describitur : XIII, 479 *b*-480 *a*.
INHABITATIO Spiritus sancti duplex : I, 268 *b*.
INHÆRENTIA actualis non est de essentia accidentis, sed tantum aptitudinalis : V, 509 *a*-510 *b*.
INHÆRERE proprie dicit subjectari in re alterius generis, ob idque est tantum accidentium : V, 510 *a*.
INHONESTAS. 1. —, seu inhonestum, est inverecundia in verbo, in gestu, in facto et in habitu : VII, 544 *b*.
2. — quomodo a gula procedat : *ibid.*
INIMICITIA. 1. — secundum ordinem naturæ inducit pugnam inter elementa, inter homines vero est contra naturam : IV, 679 *a*.
2. — virtuosa est in peccatum : *ibid.*
3. — qualis sit cum Deo, cum angelis et cum irrationalibus : XIII, 226 *a*-227 *a*.
4. — Dei numeratur in spoliatione gratuitorum : VII, 373 *b*.
INIMICUS. 1. — noster duplex est, sc. communis Ecclesiæ, et proprius personæ nostræ : IV, 676 *b*; VIII, 187 *a*.
2. — multiplex numeratur : IX, 169 *b*, 196 *b*, 443 *a*.
3. De dilectione inimicorum agitur : IV, 674 *a*-682 *b*; VII, 95 *a*-96 *a*; VIII, 137 *ab*, 186 *b*-187 *b*, 444 *b*, 544 *b*-545 *a*; IX, 56 *ab*; XI, 211 *a*; XII, 390 *b*-391 *a*; XIII, 264 *a*, 356 *b*, 437 *b*, 470 *b*-471 *a*, 477 *a*.
4. Inimicum odiens an tuta conscientia possit dicere orationem Dominicam : IV, 667 *a*; V, 645 *a*.
5. Erga inimicum an possit esse idem motus amoris, et erga amicum : IV, 666 *ab*.
6. Quomodo cum inimicis agendum circa remissionem offensæ : IV, 666 *b*.
7. Inimicos quomodo diligere teneamur, tum quoad affectum : 674 *a*-677 *a*; tum quoad effectum : 677 *a*-679 *a*.
8. Inimicorum dilectio quomodo sit perfectior dilectione amicorum, et e converso : IV, 680 *a*-681 *a*.
9. Inimicorum dilectio est minus debita, quam ea quæ præstatur amicis : IV, 681 *a*.
10. — reputandus, qui retrahit hominem a Dei servitio : XII, 562 *b*.
11. Inimicorum dilectio qualis sit gradus charitatis : XII, 187 *b*.
12. Inimicis benefacere, et pro ipsis orare, quam sanctum et utile : XII, 697 *b*.
13. Inimici ruina aliquando nos juste lætificat : VII, 148 *ab*.
14. Inimici Dei quinam sint : III, 454 *a*; IX, 496 *b*; XIII, 337 *b*.
15. — justitiæ quomodo quis dicatur : V, 129 *b*.
16. — familiaris quam sit noxius : XIV, 47 *a*.
17. In quo gradu teneamur inimicis remittere injurias : VIII, 137 *ab*.

Digitized by Google

18. Inimicorum dilectio est eleemosyna salutaris : v, 644 *b*-645 *a*.
19. — Dei est diabolus : xiii, 108 *a*, 110 *b*, 111 *a*, 113 *b*.
Vid. Dilectio, n. 19-20, Dimittere, Injuria.
INIQUITAS. 1. — quid sit, et in quo sensu nihil sit : iii, 489 *a*; ix, 268 *b*.
2. Iniquitatis tres sunt gradus, sc. suggestio, voluntas et consuetudo : ix, 268 *b*.
3. — dicit ordinem ad animam, peccatum vero ad corpus; sumitur tamen unum pro altero : *ibid.*
4. — ob quas causas odio habenda sit : ix, 528 *a*.
5. — damnatorum qualis : ix, 322 *b*.
INIQUUS. 1. — in corde, ore et opere quis sit, et quam abominabilis Deo : xiii, 468 *a*-469 *a*.
2. Iniquorum viæ quam difficiles : x, 36 *a*.
INITIUM. 1. —, initialis vel initiatum, proprie importat durationem; ideo non accipitur in divinis, nisi large et improprie, sc. pro principio : i, 470 *b*, 471 *a*.
2. — et principium qualiter differant : *ibid. et* 180 *b*. *Vid.* Exordium, n. 2.
3. — et radix quomodo differant : iii, 598 *b*.
4. — peccatorum in quo sensu sive insipientia, sive ignorantia dicenda sit : vii, 359 *b*; et in quo superbia : *ibid. et* 279 *a*.
INJURIA. 1. — in proximum qualis prohibeatur secundo præcepto alterius tabulæ : v, 155 *b*.
2. — in proximum vetatur triplici præcepto, prout versatur vel circa personam ipsam illius de quo agitur, vel circa conjunctam, vel circa ejusdem rem temporalem : xii, 249 *a*.
3. — quomodo sit modo causa occasionalis, modo etiam filia iræ, et in quo consistat : vii, 363 *a*; viii, 137 *a*, *b*.
4. Injuriarum remissio qualiter facienda, et sub qua obligatione : viii, 137 *ab*; x, 374 *a*-375 *b*; xi, 52 *ab*; xiii, 291 *a*, 292 *a*, 326 *a*, 396 *a*.
5. Injuriarum remissio obtinet remissionem peccatorum : x, 379 *a*, *b*, 519 *ab*.
6. Injuriæ quomodo vincantur : xiii, 343 *b*.
7. Injurias sufferre, est bibere venenum sine nocumento : xiii, 291 *a*.
8. — angeli promoventis accensetur spoliationi gratuitorum : vii, 375 *b*.
9. Invitatur homo ad remissionem injuriarum exemplo Christi : xiii, 324 *b*-325 *a*.
Vid. Bibulus, Dilectio, n. 47 (*ubi leg.* xiv, 153 *a*), Dimittere.
INJUSTITIA. 1. — est fructus seu filia avaritiæ, et committitur erga proximum, sive occulte, sive manifeste : vii, 537 *a*.
2. Injustitiæ fructus quinam sint : *ibid. inferius, et* 365 *a*.
3. Injustitiæ auctor simul et agens est diabolus : xiii, 255 *b*.
Vid. Persona.
INJUSTUS de justo quomodo quis fiat : ii, 196 *a*.
INNASCIBILIS. 1. — quis dicatur : i, 463 *b*-464 *a*.
2. Num dici possint duo innascibiles, ac proinde duo dii : i, 498 *ab*.
3. — et auctor, in quo differant : i, 219 *b*-220 *a*.
Vid. Ingenitus.
INNASCIBILITAS. 1. — et paternitas num eamdem relationem importent : i, 461 *b*-462 *b*.
2. — est proprietas Patris, dicitque positionem cum privatione : i, 220 *a*, 425 *a*, 427 *a*, 435 *b*-437 *a*, 457 *a*-464 *b*, 498 *b*; vii, 233 *b*, 250 *b*, 380 *a*.
3. — est idem quod primitas : i, 206 *a*.
4. — et nascibilitas opponuntur non relative, sed vel contradictorie, vel contrarie : i, 461 *b*.
5. — quomodo reducatur ad hypostasim, sive Patris, sive Filii : i, 427 *a*.
6. Innascibilitatem cur non æque alteri personæ Pater communicet, sicut improcessibilitatem, sive inspirabilitatem : i, 464 *b*.
INNOCENS. 1. — non debet damnari, nec injustus absolvi : iv, 436 *b*.
2. Innocentem non solum non inferre alteri malum, sed etiam vetare et impedire, quantum potest, quomodo intelligendum : ii, 217 *a*.
3. Vere innocentem non esse eum qui alium a culpa relevare potest, nec relevat, quomodo intelligendum : iii, 393 *a*.
INNOCENTES (Sancti) num vere martyres fuerint : v, 342 *b*.
INNOCENTIA. 1. — dicitur dupliciter, sc. vel prout privat culpam, vel prout ponit justitiam : iii, 68 *a*.
2. — est pars justitiæ, estque puritas animi, omnem injuriæ illationem abhorrens : vii, 238 *b*, 413 *b*.
3. — est medium inter gratiam et culpam : v, 667 *a*.
4. — non est causa meritoria immortalitatis, sicut culpa fuit causa mortalitatis : v, 332 *b*.
5. Innocentiæ gradus duo, sc. 1. non nocere ei qui non nocuit tibi, 2. non nocere ei qui tibi nocuit : ix, 262 *b*.
6. — debet esse in ingressu, in progressu et in egressu vitæ : i, 275 *a*.
7. — vitæ quam æstimanda : vii, 177 *a*-178 *a*.
8. De statu innocentiæ agitur : iii, 51 *a*-87 *b*.
Vid. Adam, n. 8, 12, 18-31, 45-51, 53-62, Animal, n. 35, Franciscus, n. 21; Homo, n. 65-66, 107.

Digitized by Google

INNOTESCENDI et distinguendi ratio eadem est : I, 426 *b*-427 *a*.

INNOVARI quomodo habeant cœli : VI, 560 *a*-562 *b*; item elementa : 562 *b*-564 *a*; item plantæ et animalia bruta : 564 *b*-565 *b*.

INNOVATIO duplex, sc. vel per abjectionem, vel per additionem, seu meliorationem; primo modo innovabuntur elementa post judicium, diciturque purgatio; secundo modo cœli : VI, 548 *b*-549 *a*.

INOBEDIENTIA. 1. — est voluntas fugiens minorationem potestatis, vel denegans subjectionem superioribus in debitis : VII, 237 *a* (*ubi*, *loco participii* fingens, *lege* fugiens), 361 *b*, 527 *a*.

2. — est filia inanis gloriæ, et superbiæ : VII, 361 *b*, 527 *a*.

3. — quam grande malum : VII, 116 *a*-117 *a*; XIII, 372 *b*, 373 *a*.

4. Ex inobedientia oriuntur multa mala, sc. impatientia, murmuratio, obstinatio, pertinacia, infidelitas : VII, 527 *ab*.

5. Ob inobedientiam navicula Ecclesiæ, seu religionis quassatur : XIII, 102 *b*-103 *a*.

6. Propter inobedientiam ejicitur homo de paradiso gratiæ, sicut Adam, de navi Ecclesiæ, sicut Jonas, et de regno gloriæ, sicut Saul : XIII, 103 *a*.

7. — fuit principale peccatum Adæ : III, 122 *a*, 125 *a*-131 *b*; XIII, 166 *a*.

INOBEDIENTIBUS pœnæ a Deo inflictæ, aut infligendæ quantæ : XIII, 465 *b*-466 *a*.

INOBSERVANTIA legis qua ratione referri possit ad singulas vires animæ : IX, 357 *a*. *Vid.* LEX.

INOPIA duplex, sc. voluntaria et involuntaria : XIV, 371 *a*.

INORDINATIO. 1. — triplex, sc. in ore, in opere, et in corde, quomodo : IX, 621 *b*.

2. — peccatoris respectu Dei, sui, et proximi : IX, 459 *a*.

INQUIETUDO mentis est fructus avaritiæ : VII, 364 *b*. *Vid. etiam* ACEDIA, n. 6.

INQUINATIO alicujus rei supponit communicationem in materia, vel dependentiam; ob id radius non inquinatur in fæcibus, nec spiritus in corpore : II, 38 *b*-39 *a*.

INSANABILIOREM neminem eo esse, qui sibi sanus videtur, qua ratione sit verum : III, 627 *b*.

INSANABILITAS provenire solet vel ex conditione morbi, vel ex conditione infirmi : III, 627 *b*.

INSANIAM quale vinum generet : XI, 539 *a*.

INSEPARABILITAS non ponit necessario identitatem omnimodam : III, 37 *b*.

Vid. SEPARABILIS, SEPARABILITAS.

INSEPARABILITER unita si duo sint, ubicumque est unum, ibi est alterum : IV, 465 *a*.

INSIDIÆ, prout sunt fructus invidiæ, definiuntur investigatio factorum alterius, ut accusari possit deprehensus in malo : VII, 530 *b*.

INSIPIENTIA quomodo dici possit initium omnium peccatorum : VII, 359 *b*.

INSOMNIUM. 1. — est opus phantasiæ, provenitque ex eo quod se ingerit dormienti idem, quod vigilantem fatigaverat : VII, 235 *b*, 394 *b*.

2. — quomodo differat a somnio et ab oraculo : *ibid.*

3. — quare diversificetur in phantasia : VII, 395 *b*.

INSPIRABILITAS an æque, ac innascibilitas, sit Patris notio : I, 463 *a*-464 *b*.

INSPIRARE. 1. — est dupliciter, sc. vel prout dicit spirationem Spiritus sancti, estque proprium Patris, vel prout dicit immissionem in animam estque totius Trinitatis : I, 196 *b*-197 *a*.

2. — et mittere quem actum nominent : I, 186 *b*, 196 *b*-197 *a*.

INSPIRATIO. 1. — divina quandonam sub præcepto debeat impleri : II, 220 *a*-221 *b*.

2. Inspirationes bonæ sunt angeli, sive nuntii Dei, sicut malæ sunt diaboli : VII, 595 *a*; VIII, 416 *a*.

3. Inspirationes bonæ et malæ quomodo discernendæ : VIII, 416 *ab*.

4. — bona quomodo dicatur ignota peccatoribus : IX, 256 *b*.

5. Inspirationes divinæ admittendæ, et quale periculum sit in ipsarum negligentia : X, 582 *a*.

Vid. DEUS, n. 271, 274, HOMO, n. 122.

INSTABILITAS, filia acediæ; *vid.* ACEDIA, n. 6.

INSTANS. 1. — copulat præteritum et futurum : V, 485 *b*.

2. Duo instantia immediata in mensura primi mobilis, et in continuo, sunt impossibilia; in mensura vero reali, et secundum essentiam sunt possibilia : V, 486 *b*, 667 *ab*.

INSTANTANEUM et successivum quomodo stare possint simul : V, 485 *b*, 637 *a*.

Vid. CHRISTUS, n. 147, MUTATIO.

INSTINCTUS naturalis quid operetur : VIII, 107 *a*.

INSTITOR; *vid.* CHRISTUS, n. 693.

INSTRUMENTUM. 1. — seu organum, est duplex, sc. separatum, et unitum : V, 616 *b*; VI, 452 *ab*.

2. — omne in virtute manus est : VI, 176 *a*.

3. In artificialibus nobilius est uti instrumento facto, quam ipsum facere : VI, 142 *ab*.

4. — qualem conformitatem habere debeat ad causam principalem : II, 440 *b*.

Vid. MANUS.

Digitized by Google

INSUFFLATIO Christi quid significaverit : XI, 515 *b*.

INTELLECTIO. 1. — qualiter fiat : I, 172 *b*-173 *a*; II, 80 *b*-81 *b*, 83 *ab*; XII, 11 *a*.

2. Intellectionis difficultas est vel a parte potentiæ, vel a parte objecti : I, 149 *b*.

3. — ut sequatur, debetne ex intelligente et intellectu fieri unum : III, 42 *b*.

INTELLECTIVUM; *vid.* SENSITIVUM.

INTELLECTUS. 1. — est quædam vis et potentia animæ, per quam intelligit, apprehenditque res immateriales et intelligibiles : I, 19 *ab*, 66 *a*, 286 *b*-287 *a*, 455 *ab*; III, 532 *b*-533 *a*; IV, 214 *a*; VII, 235 *b*, 391 *a*, 394 *a*; VIII, 430 *ab*.

2. — aliquando sumitur pro potentia, aliquando pro habitu, aliquando pro actu, aliquando pro ipso principio intellecto : I, 19 *ab*, 455 *ab*; III, 209 *a*, 532 *b*; IV, 537 *a*; V, 119 *a*; VI, 613 *b*; VII, 628 *a*.

3. Solus intellectus intrat ab extrinseco, id est sola substantia intellectiva non educitur e materia : III, 357 *a*.

4. — in quo sensu dicatur tabula rasa : II, 264 *a*; III, 175 *b*, 535 *b*, 537 *b*; VII, 571 *b*.

5. — quomodo nihil possit intelligere, quod non prius fuerit in sensu : III, 186 *a*, 537 *b*; V, 151 *a*, 472 *a*; VI, 472 *a*, 612 *b*. Id intelligendum de illis, quæ habent esse in anima per similitudinem abstractam : III, 537 *b*.

6. — quid sit, et qualiter differat ab intelligentia, ab imaginatione, a sensu et a ratione : I, 65 *ab*; VI, 613 *b*; VII, 394 *a*; VIII, 430 *ab*.

7. — habet in se lumen inseparabile, insufficiens tamen per se ad ipsius directionem absque susceptione specierum : III, 536 *b*-537 *a*; V, 374 *a*; XII, 11 *a*.

8. — varie nominatur : III, 174 *b*, 175 *a*, *b*, 176 *a*.

9. — alius est agens, alius possibilis, suntque vires distinctæ, et quænam sint munera utriusque : I, 324 *a*; II, 337 *a*, 418 *a*, 492 *b*; III, 173 *a*-177 *b*; IV, 309 *ab*; VI, 613 *b*; VIII, 109 *b*.

10. — quomodo dividatur in agentem et possibilem, in speculativum et practicum, in habitum et actum, in intellectum in effectu et intellectum adeptum : III, 41 *b*; VII, 393 *a*; VIII, 109 *b*, 111 *ab*; IX, 61 *a*.

11. — passivus quid sit juxta quosdam : III, 41 *a*.

12. — alius apprehendens, alius resolvens : I, 455 *ab*.

13. — quid, et quando aliquid intelligat : I, 65 *a*.

14. Quomodo per unam potentiam, sc. intellectivam, anima ordinet lineam prædicamentalem; quomodo ascendat abstrahendo et resolvendo, et descendat componendo, seu comparando a generalissimo usque ad individuum : VI, 614 *ab*.

15. Angeli cognoscunt singularia; noster autem intellectus ob conjunctionem cum corpore id non potest : II, 83 *a*. Videtur S. Doctor contrarium dicere : 326 *a*.

16. — pro statu præsenti non cognoscit singularia distincte, sed ad id indiget sensibus : II, 83 *a*; III, 12 *a*; VI, 614 *b*.

17. — perficitur in se ab habitu speculativo; in ordine ad opus, ab habitu practico; in ordine ad effectum ab habitu affectivo, qui est sapientia : I, 19 *ab*.

18. — noster an omnia intelligere possit : I, 324 *a*.

19. Intellectus agentis, et possibilis quænam officia : VIII, 111 *ab*.

20. — non determinat sibi organum, licet compatiatur corpori : IV, 358 *b*.

21. — non individuatur a corpore, sed a propria materia et forma, licet secundum corporis indigentiam : III, 42 *a*.

22. Objectum intellectus est ens sub ratione veri : I, 65 *ab*, 68 *a*, 149 *ab*, 324 *a*; II, 326 *a*, 418 *a*, 633 *b*; III, 12 *a*, 42 *ab*, 488 *a*, 529 *ab*, 548 *a*; IV, 485 *a*. Ejus objectum est ens in tota latitudine : II, 633 *b*. Est universale, et singulare etiam, sed quomodo : II, 83 *a*, 418 *a*; III, 12 *a*, 42 *ab*.

23. — quomodo assimilet sibi objectum : I, 324 *a*; III, 230 *a*; sicque fiat quodammodo omnia : I, 66 *b*.

24. — et objectum quomodo fiant unum simul : III, 42 *b*; IV, 298 *b*.

25. — potest omnia cognoscere, quia est potentia indeterminata; non sic sensus, quia est potentia determinata : I, 66 *b*, 324 *a*.

26. — quomodo cognoscat contingentia : IV, 318 *b*-319 *b*.

27. — quomodo possit intelligere, vel quomodo fiat cognitio : I, 65 *ab*, 67 *a*; II, 83 *a*; III, 42 *b*; IV, 298 *ab*, 309 *a*-310 *a*; VI, 613 *a*-614 *a*; VIII, 110 *ab*.

28. Quidquid intellectus cognoscit, id vel per speciem, vel per essentiam, vel per effectum : I, 65 *b*, 67 *a*; IV, 316 *b*.

29. — est cæcus, sed quomodo : I, 24 *ab*.

30. — quomodo illuminetur a vero : I, 24 *b*.

31. — agens, et — possibilis duas potentias distinctas, sed inseparabiles, ejusdem animæ intellectivæ constituunt : III, 174 *b*-175 *b*, 177 *b*; VI, 613 *b*. Contrarium S. Doctor videtur dicere : IX, 59 *a*. *Vid.* POTENTIA.

32. — agens est quo est omnia facere, — possibilis quo omnia fieri, quo sensu : III, 174 *b*-175 *a*, 176 *a*.

Digitized by Google

33. — ut possibilis, potest intelligere omnia ; ut agens, nequaquam, et quare : I, 324 *a* ; II, 418 *a*, 633 *b* ; III, 175 *a* ; VI, 615 *b*.
34. — agens operatur tum in iis quæ extrahuntur per sensum, tum in iis quæ sunt supra sensum : III, 42 *a*.
35. — quomodo possit cognoscere Deum : I, 323 *b*-324 *a*, 332 *b*-333 *a* ; III, 42 *a* ; IX, 59 *a*-61 *a*.
36. In ipso est quoddam lumen, quo cognoscitur immediate Deus, ipsaque anima, et virtutes : V, 374 *a*.
37. — cum intelligit simplex per modum compositi, ponit illam compositionem circa se, non circa rem intellectam : I, 438 *b* ; IV, 525 *b*.
38. Legere, judicare, testificari et arguere sunt actus intellectus : III, 531 *b*-532 *a*.
39. — duplicem habet actum, sc. simplicem et collectivum : III, 548 *a*.
40. Actus intellectus etiam quadruplex est, sc. cogitatio, meditatio, speculatio et contemplatio : VIII, 421 *b*.
41. — in intelligendo vel simpliciter apprehendit, vel resolvit semiplene, vel plene : I, 455 *ab* ; IV, 525 *b*-526 *a* ; VI, 614 *ab*.
42. — unico actu non potest plura cognoscere : II, 326 *a*, 334 *b*-335 *a*, 363 *b*, 364 *b*, 365 *a*. Id tamen potest intellectus beatus : IV, 342 *ab*.
43. Quomodo sensus sit singularium, intellectus universalium : I, 326 *a*.
44. — quomodo cognoscat tantum abstracta a materia : III, 12 *a*.
45. — vel est verus, vel phantasticus : I, 53 *b*.
46. Humani intellectus terminus quisnam : II, 231 *a*.
47. — plerumque nonnisi a posteriori, sc. per proprietates, cognoscit essentias rerum : II, 272 *b*.
48. — agens est vis animæ activa, valens in operationem propriam exire : III, 174 *b*.
49. — agentis est abstrahere, et facere speciem intelligibilem ; possibilis, recipere et judicare : III, 175 *a*. Imo uterque judicat, et intelligit ex mutuo adjutorio : 177 *ab*.
50. — agentis, et — possibilis officia, et differentiæ : II, 418 *a* ; III, 41 *ab*, 173 *ab*, 174 *a*-177 *b* ; IV, 309 *ab* ; VIII, 111 *ab*.
51. — possibilis non est omnino passivus : III, 175 *b*-176 *a*, 177 *a*.
52. — agens sine possibili operationem propriam perficere nequit : 177 *b*.
53. — agens imprimit speciem in possibili : II, 337 *a*, 418 *a* ; VI, 613 *b*. Hoc elucidatur per id quod dicit alibi S. Doctor de impressionibus luminarium cœlestium in hæc inferiora : II, 598 *ab*.
54. In angelo est intellectus agens, et possibilis : II, 337 *a* ; VI, 613 *b*.
55. — angeli non potest plura simul intelligere (naturaliter), sed successive tantum : II, 333 *b*, 335 *a*, 364 *b*.
56. Angeli et homines cognoscunt successive præterita et futura ; non sic intellectus divinus : II, 122 *b*-123 *a*.
57. — recipit aliquando speciem universalem, quæ simul est singularis : III, 42 *ab*.
58. — quomodo dicatur speculativus, et practicus, et quomodo discrepet unus ab altero : I, 269 *a* ; III, 166 *b* ; IV, 484 *a* ; VIII, 111 *b*.
59. — fit practicus extensione, id est extendendo se ad voluntatem : III, 166 *b*, 536 *b*.
60. — speculativus, et practicus an sint duæ distinctæ potentiæ : III, 532 *b*-533 *a* ; IV, 487 *ab* ; VII, 235 *b*, 267 *a* ; VIII, 111 *b*.
61. — practicus circa quid versetur : III, 533 *b*.
62. Divisio intellectus in speculativum et practicum est secundum statum, seu objecti rationem : III, 172 *a* ; VII, 393 *a* ; VIII, 109 *b*.
63. — speculativus secundum alium statum, dum conjungitur voluntati, fit practicus : III, 172 *ab*.
64. Finis intellectus speculativi est veri cognitio ; practici vero est opus : VIII, 111 *b*.
65. — fit practicus, in quantum habet rationem motivi, non per modum efficientis, sed dictantis, et inclinantis ad motum : III, 533 *a*.
66. — practicus dividitur in rationem et synderesim : *ibid.*
67. — practicus informatur, seu perficitur conscientia : III, 533 *a*.
68. Sensus apprehendit per modum incomplexi ; intellectus per modum complexi : II, 121 *a*.
69. — non habet regere nisi consulendo : III, 213 *b*.
70. — non est potentia alligata materiæ (sc. quantæ), nec proinde dependet absolute a corpore : III, 230 *b*-231 *b*, 357 *ab*.
71. Actus intellectus quomodo impediantur : *ibid.*
72. — quare non possit intelligere nisi abstracta a materia : III, 12 *a*.
73. — quomodo habitus innatos habeat : III, 536 *b*-537 *a*.
74. Abstractio specierum per intellectum dupliciter fieri potest : IV, 323 *a*.
75. — præcedit affectum in rebus ejusdem ordinis, alias non : V, 72 *b*.
76. — in cognitione principiorum est semper rectus, non vero conclusionum, et aliarum rerum specialium : III, 548 *a*.
77. — quomodo patiatur distractiones : VI, 388 *a*.

Digitized by Google

78. — quare aliquando non intelligat : I, 24 *b*; III, 176 *b*.
79. — et voluntas an sint diversæ potentiæ : III, 163 *a*, 168 *b*.
80. Quomodo sint reflexivæ super se : I, 286 *b*-287 *a*; II, 339 *a*.
81. — quare possit cogi, non vero voluntas in amplectendo objectum proprium : VIII, 112 *b*.
82. — necessario assentitur principiis per se notis : I, 150 *b*; III, 536 *b*.
83. — agens (idemque dicendum de possibili) a sui conditione non est sciens, sed ignorans : III, 535 *b*.
84. Intellectus purgationes et depurationes quænam, vel cujusmodi expediant, et quotuplici modo fieri possint : I, 42 *b*; II, 83 *a*; IV, 323 *a*, 325 *ab*; VI, 613 *b*.
85. Intellectus certitudo duplex (sc. *absoluta et moralis*) : IV, 579 *a*.
86. — agens non est in actu quoad omnia : III, 175 *a*.
87. — agens num sit in actu ad omnia, respectu quorum possibilis est in potentia : II, 418 *a*.
88. — noster se habet ad manifestissima naturæ, sicut oculus noctuæ ad lucem solis : I, 24 *b*; IX, 1 *b*.
89. — et sensus in tendendo ad objectum qualiter differant : I, 41 *b*.
90. Errores intellectus unde proveniant : I, 149 *ab*.
91. — dicitur quoque simplex apprehensio, sicut judicium assensus, et ratiocinium discursus : I, 49 *b*; II, 122 *a*; IV, 312 *a*.
92. — semper præcedit affectum in rebus ejusdem ordinis, alias non : VIII, 46 *a*-53 *b*.
93. — et voluntas mutuo se adjuvant : III, 167 *a*.
94. Quanta sit vis intellectiva in anima separata, et quomodo possit sentire, imaginari et intelligere : VI, 588 *a*, 611 *b*-616 *a*.
95. Qualiter intellectus, voluntas et memoria concurrant ad imaginem Trinitatis constituendam : I, 77 *b*-84 *b*.
96. — animæ existentis in peccato quare non possit videre Deum : I, 50 *a*; II, 341 *a*; IV, 516 *ab*; VI, 557 *a*; XIII, 162 *a*, 234 *b*.
97. — qualiter exercendus in iis quæ spectant ad salutem animæ : VII, 100 *a*-102 *a*.
98. — et affectus sunt pedes animæ : VIII, 397 *b*.
99. — quomodo illustretur : IX, 110 *b*.
100. — datus, delectabilis; privatus, detrectabilis; mutatus, detestabilis : IX, 485 *a*.
101. — alius est Verbi increati, alius Verbi incarnati, alius Verbi inspirati : IX, 44 *a*-49 *b*.
102. — terminorum, propositionum et illationum quomodo sit objectum virtutis intellectivæ : XII, 11 *a*.
103. Defectus intellectus in intelligendo, unde proveniant : I, 149 *b*.
104. — sunt iidem apud omnes, licet voces sint diversæ, vel significandi modi : I, 98 *a*.
105. — donum explicatur : VII, 414 *b*-415 *a*, 627 *a*-635 *b*; VIII, 309 *b*-310 *b*; IX, 40 *b*-49 *b*.
106. — doni actus qualis sit : V, 115 *a*-117 *b*.
107. — non numeratur inter dotes beatorum, quare : VIII, 240 *b*.
Vid. ANGELUS, n. 150-165, 198, 248, ANIMA, n. 101-103, 105, 116, 119, 128, DONUM, n. 18, EXCELLENS, n. 1, RATIO.

INTELLIGENDI ratio unde proveniat : I, 43 *b*.

INTELLIGENS. 1. — et intellectum an sint relativa : I, 179 *a*.
2. — et res intellecta quomodo fiant unum : III, 42 *b*.

INTELLIGENTIA. 1. — est vis animæ, quæ immediate supponitur Deo : III, 218 *b*; VII, 394 *a*; VIII, 430 *b*.
2. — multiplex exponitur : IX, 41 *b*, 59 *a*, *b*, 60 *b*.
3. — quomodo differat a cognitione sensitiva : VII, 628 *a*. — 4. Ejus operationes explicantur : XII, 11 *a*-12 *a*.
5. — alia est indita, alia acquisita, alia infusa : IX, 363 *b*.
Vid. ANIMA, n. 25.

INTELLIGENTIÆ, id est angeli, sunt multo plures, quam sint orbes qui moventur : III, 42 *b*. *Vid.* ANGELUS, n. 69, 93, 112.

INTELLIGERE. 1. — est dupliciter, et quomodo præcedat, sequaturve fidem : I, 365 *b*.
2. — qualis actus, sc. utrum simplex, an compositus : III, 177 *a*.
3. — in divinis quid importet : I, 522 *a*.
4. — in nobis est per verbum, seu intelligentiam genitam; non sic in Deo : I, 444 *b*.
5. — alterum præter alterum quot modis fiat : I, 455 *ab*.
6. — nominat cognitionem in actu; scire autem, in habitu : IV, 311 *a*.
7. Hinc fatendum est quod, licet sciamus plura, intelligimus unum solum : 310 *b*.
8. — nostrum est cum continuo tempore, quia ad id acquirendæ sunt species per sensus et phantasiam : V, 636 *a*, 637 *a*.
Vid. DICERE, n. 2, 4-6.

INTELLIGIBILE est perfectio intellectus, et quomodo : II, 80 *a*.

INTELLIGIBILITAS rei est ipsa entitas ut vera : XII, 11 *b*.

INTEMPERANTIA; *vid.* TEMPERANTIA.

INTENDERE. 1. — quid sit : III, 525 *a*.
2. — hoc, et in hoc, num sit idem : *ibid.*

Digitized by Google

INTENDI. 1. In omni actu animæ, in quo potest proficere per assuefactionem et continuationem, contingit ipsum intendi : v, 639 *b*.

2. Quod intenditur, id fieri per accessum ad veram nominis impositionem, quatenus participat illud nomen, id est in termino, vel per depurationem a contrario, an sit usquequaque verum : v, 639 *b*, 640 *b*.

INTENSIO et remissio in qualitatibus an varient speciem : II, 467 *b*.

Vid. CONTRITIO, n. 26, 38, 40, FORMA, n. 31, IGNIS, n. 6, PROPRIETAS, QUALITAS.

INTENTIO. 1. — est actus voluntatis ut elicientis, et libere ordinantis, et moventis in finem, et a ratione directus : III, 522 *a*-526 *b*; VIII, 404 *b*. Ejus etymologia expenditur : III, 525 *a*.

2. — quomodo includat etiam operationem intellectus : III, 525 *b*-526 *a*.

3. — est voluntas ratiocinata, prout dirigitur in finem : V, 394 *ab*.

4. — est idem quod appetitus per quem res tendit in finem, estque triplex, sc. naturalium, sensibilium et rationalium; prima potius se habet passive, secunda active, et tertia medio modo : III, 522 *a*-523 *b*.

5. — proprie, et prout dicit lumen intellectus, et tendentiam voluntatis, est tantummodo rationalium : III, 523 *b*.

6. — stat vel pro potentia, vel pro actu, vel pro habitu, vel pro fine : III, 526 *ab*.

7. — alia perfecta, alia imperfecta; prima requiritur ad bonitatem operis, altera non sufficit : III, 554 *b*-555 *a*.

8. Intentionis privatio quomodo, vel quando excludat malitiam ab actu : 555 *b*-556 *a*, 588 *ab*.

9. — bona quomodo et quando augeat bonitatis valorem : 556 *a*-557 *b*.

10. Effectus bonæ intentionis quales : VIII, 404 *a*-409 *a*; XII, 507 *b*-508 *a*.

11. — quotuplex : VIII, 405 *a*-406 *b*; X, 611 *b*; XII, 412 *a*.

12. — bona an sufficiat absque executione operis : III, 557 *b*-559 *b*.

13. — alia actualis, alia habitualis, sc. virtualis; et quid utraque operetur : III, 571 *b*, 582 *ab*.

14. Quid operetur obliquitas intentionis : III, 555 *ab*; VIII, 405 *b*; XIII, 468 *b*.

15. Quid sit aliquid præter intentionem facere : IV, 25 *b*.

16. — quomodo rectificet, vel deturpet opus : III, 556 *a*-557 *b*; IV, 212 *b*; V, 183 *b*; VIII, 404 *a*-409 *a*.

17. — qualis præexigatur ad cognitionem, et ad qualem : I, 216 *ab*.

18. — utrum fide, an charitate dirigi habeat : III, 570 *ab*.

19. De intentione habenda in administratione sacramentorum : VII, 316 *b*.

20. Intentionis rectæ necessitas ostenditur : VIII, 404 *a*-409 *a*; XII, 382 *b*-383 *a*; XIII, 419 *b*-421 *a*.

21. — recta est fundamentum et columna totius vitæ spiritualis : VIII, 404 *a*.

22. De recta intentione auctoritates S. Scripturæ afferuntur : VIII, 626 *ab*.

23. — est oculus animæ, rectificans totum corpus operationum : X, 539 *a*; XII, 507 *b*.

24. — nomen operi quomodo imponat : X, 612 *a*.

25. In primis intentionibus est reflexio, quomodo : I, 63 *b*-64 *a*.

26. Casualia et fortuita fiunt præter intentionem humanam, non vero præter divinam : III, 523 *a*.

27. Quod tantum faciat quisque, quantum intenderit, verum est, si *tantum* et *quantum* adhibeantur ut adverbia, falsum vero, saltem aliquando, si ut adjectiva : III, 556 *b*-557 *a*.

28. Quomodo et quando sola intentio absque opere sufficiat ad vitam æternam promerendam : III, 558 *b*-559 *a*.

29. Quod est ultimum in intentione, est primum in excutione : V, 172 *a*.

Vid. FINIS, n. 1-34, 36-40, 49, OPUS, REFLECTI, VOLUNTAS.

INTENTIONES, seu similitudines vel species, habent comparationem tum ad res quarum sunt similitudines, tum ad animam in qua resident : II, 50 *b*.

Vid. SIMILITUDO, SPECIES.

INTERCESSIO Sanctorum commendatur : VII, 310 *a*, 334 *ab*.

INTERDICTUM. 1. — est censura ecclesiastica, et qualis : VII, 368 *b*-369 *a*, 527 *a*.

2. Contemptus interdicti est peccatum mortale : VII, 527 *a*.

INTERITUS. 1. Hominis interitus causæ duodecim enumerantur : X, 578 *a*-579 *a*.

2. Quomodo sive per prosperitates, sive per adversitates homo ruat in interitum : XI, 164 *b*-165 *a*.

INTERJECTIONES sunt quædam in Scriptura, quæ magis affectum, quam rem aliquam significant, nec potuerunt verti ex Græco vel Hebræo : XI, 422 *a*.

INTERPRETATIO. 1. — in malam partem qualiter judicium temerarium secum importet : XIV, 539 *a*.

2. Bonum non ideo malum est, quia sinistra fit ejus interpretatio : XIV, 528 *a*.

3. Juris sophistica interpretatio, seu allega-

Digitized by Google

tio, est fructus injustitiæ, et ab avaritia provenit : VII, 540 *b*, 541 *a*.

INTERROGATIO. 1. Interrogationes per *quomodo*, *quis* et *quid*, in divinis quem sensum habeant : I, 405 *b*, 419 *b*.

2. Interrogationum multiplex finis expenditur : XI, 276 *a*.

3. — sui quomodo in operationibus propriis facienda : XIII, 275 *b*.

Vid. CONFESSARIUS, n. 26.

INTERRUPTIO. Bis adverbium dicit actus interruptionem, si actus ille non numeretur sine interruptione : IV, 191 *ab*. *Vid.* BIS, n. 2.

INTESTINA an resuscitanda sint in fine mundi : VI, 477 *b*-478 *b*. *Vid.* DYSENTERIA.

INTIMUM alicujus est ei maxime unibile : IV, 8 *b*.

INTINCTUS ; *vid.* PANIS.

INTRA se esse, vel extra, quot modis dicatur : IX, 185 *b*-186 *a*.

INTRARE. 1. — in gaudium Domini quid sit : I, 43 *b* ; VIII, 328 *b*.

2. Cur legatur in festo Assumptionis Evangelium *Intravit Jesus* : X, 513 *a*.

INTRINSECUM. 1. — esse alicui stat dupliciter, sc. vel sicut contentum, vel sicut influens in intima : II, 447 *b*.

2. — in quo est unio cum Christo, quale : VIII, 394 *a*-482 *b*.

INTROITUS. 1. — Missæ quid significet : XII, 258 *b*-259 *a*.

2. — Missæ noctis *Lux fulgebit* quare non repeteretur toties, quoties repetebatur *Puer natus* diei Nativitatis Dominicæ, tempore S. Bonaventuræ : IX, 563 *a*.

3. — bonus triplex in Scriptura notatur : IX, 536 *b*-537 *a*.

INUNCTIO in sacramentis et sacramentalibus ad quid fiat : VI, 181 *ab*.

INVARIABILITAS. 1. — quotuplex : I, 153 *a*.

2. — est propria solius Dei : *ibid.*

INVENIRE. 1. — quid sit : X, 230 *b*.

2. Inveniendi vis in homine secundum formam est a corde, secundum materiam est a cerebro : IX, 209 *b*.

INVENTIO. 1. — rerum multiplex, et quænam obligat ad restitutionem : VII, 537 *ab* ; XIII, 275 *b*-276 *b*, 337 *a*-338 *a*, 559 *a*-560 *b*.

2. — sanctæ Crucis expenditur : XIII, 555 *b*-560 *b*.

INVERECUNDIA qualis sit passio naturalis, et qualis vitiosa : VII, 544 *b*.

INVERTIBILITAS per naturam est in solo Deo ; per gratiam inest quoque creaturis : I, 154 *ab*.

INVIDENTIA. 1. — fraternæ charitatis quid sit, et quomodo sit peccatum in Spiritum sanctum : III, 637 *a*. — 2. Quomodo differat ab ea quæ est vitium capitale : 637 *a*. *Vid.* PECCATUM.

INVIDERE civibus naturale est : X, 315 *b*.

INVIDIA. 1. — quid sit : VII, 359 *a*, 361 *b*-362 *a*, 530 *a* ; VIII, 134 *b*, 135 *a*, 136 *b*-137 *a*, 252 *b* ; X, 357 *b*-358 *a* ; XII, 160 *b*. — 2. Quotuplici modo possit contingere : VII, 530 *ab*.

3. — est proles superbiæ : II, 365 *b*-366 *a*.

4. — acrisiam quomodo pariat : VIII, 253 *ab*.

5. Invidiæ quæ concurrant : II, 159 *b*. — 6. Oritur ex defectu charitatis, et ex amore proprii boni : VI, 605-*a*.

7. Invidiæ differentiæ, et filiæ quales : VII, 362 *ab* ; IX, 554 *b*-555 *a*.

8. — quænam exigat : II, 159 *b*.

9. Invidiæ objectum quale : III, 95 *b*.

10. — semper comitem habet superbiam : *ibid.* Est primogenita superbiæ : IX, 258 *a*.

11. — artificis respectu alterius in quonam consistat : I, 344 *b*.

12. — quibus virtutibus opponatur : VII, 79 *ab*, 362 *a*.

13. — et æmulatio qualiter differant : VII, 362 *a*.

14. Invidiæ mala : VIII, 136 *b*-137 *a*, 538 *a*-539 *a* ; IX, 18 *b* ; X, 314 *b* ; XI, 202 *b* ; XII, 24 *a*, 160 *b*-161 *a* ; XIII, 99 *ab*, 171 *b*, 200 *b*, 342 *a*, 395 *ab*, 466 *a*, 489 *a*.

15. — quotuplex : VIII, 136 *b* ; XII, 349 *ab*.

16. — quomodo superari possit : XII, 342 *a*.

17. Invidiæ signa quædam : XII, 211 *a*.

18. — non quærit quid dicat, sed ut dicat : X, 527 *b*.

19. Invidiæ venena possunt superari, sed non facile quiescere : XI, 146 *a*.

20. — tollit unitatem : XI, 370 *a*.

21. — et rancor, qualis infirmitas : XIII, 171 *b*, 459 *a*. — 22. Est podagra animæ : 171 *b*.

23. Invidiæ remedia : VIII, 532 *b* ; XII, 161 *ab* ; XIII, 172 *b*-173 *a*, 396 *a*.

24. — comparatur hydropisi : X, 605 *a* ; item lepræ, et cani : VIII, 135 *a* ; item paralysi : XIII, 200 *b* ; item vermi in ligno, rubigini in ferro, tineæ in vestimento, draconi, leproso, Judæ proditori, diabolo, oculo menstruatæ, noctuæ, igni græco, aquæ fallaci, navi illudenti, candelæ serpentinæ, Cain fratricidæ, acrisiæ Sodomitarum, nihilo quoque : VIII, 252 *b*-253 *b*.

25. Filiæ invidiæ, quæ sint : VII, 362 *ab*, 530 *b*-532 *b* ; VIII, 254 *a*.

Vid. ACRISIA, DETRACTIO, n. 2, DIABOLUS, n. 16, 76, 291, MALEDICTIO.

INVIDUS. 1. Invidi a Deo maledicti : VIII, 497 *b* ; XIV, 278 *b*.

2. — et peccator nominantur unus pro altero : IX, 439 *ab*.

INVITATORIUM. 1. — in officio divino quid si-

Digitized by Google

gnificet, et quare mutetur loco in die Epiphaniæ : IX, 270 *b*-271 *a*.
2. Invitatoria diversa justorum et impiorum proponuntur : X, 16 *a*.
3. Quare in officio Mortuorum invitatorium *Regem cui omnia vivunt* : X, 447 *a*.
4. Invitatorium quale a Christo in ultimo judicio cantandum : XIII, 323 *a*.
Vid. ECCLESIA, n. 78.

INVOCARE Deum cum dupliciter possimus, num utrumque modum Deus exaudiat : VI, 55 *b*.

INVOCATIO ; *vid.* INTERCESSIO.

INVOLUNTARIUM. 1. — dupliciter dicitur : V, 209 *b* ; VII, 281 *b*.
2. Plus habet de ratione involuntarii quod fit per ignorantiam, quam quod per violentiam : VI, 260 *a*.

IOD interpretatur principium, seu dominatio : IX, 402 *b* ; X, 154 *a*.

IPSE pronomen, quid significet : IX, 183 *a*.

IRA. 1. — quid sit, et quomodo definiatur : I, 191 *a* ; IV, 343 *a* ; VII, 237 *a*, 362 *b*, 532 *b* ; VIII, 137 *a*, 254 *a* ; XIII, 352 *ab*.
2. Peccatum iræ habet oppositionem uno modo ad mansuetudinem, alio ad zelum : VII, 362 *b*.
3. Iræ species sunt tres, sc. fel, cotus et mania : VII, 363 *a*.
4. Item quatuor sunt species iræ, seu detestationis, quas lege : IV, 343 *b*.
5. — alia est per zelum, alia per vitium : VII, 532 *b*.
6. Iræ varii gradus : XII, 160 *a*, 350 *ab* ; XIII, 352 *a*-353 *b*.
7. Filiæ iræ quænam sint : VII, 363 *a* ; VIII, 137 *b* ; XIII, 353 *ab*.
8. Iræ mali effectus enarrantur : VII, 73 *a*-74 *a*, 79 *b*-80 *a* ; VIII, 138 *a* ; IX, 18 *b*, 675 *a* ; XII, 350 *ab* ; XIII, 353 *ab*, 368 *a*, 489 *ab*.
9. Iræ mala explicantur per varias comparationes : VIII, 254 *a*-255 *a*.
10. — est vindex læsæ concupiscentiæ, quomodo : I, 191 *a* ; X, 139 *a*.
11. — vitiosa peccatorum, et virtuosa justorum qualiter differant : IV, 343 *b* ; VIII, 600 *a*-601 *b* ; IX, 56 *a*, 637 *ab* ; XII, 342 *b*.
12. — propria status innocentiæ quænam : IV, 343 *b*. — 13. Qualem perturbationem secum plerumque ira afferat : *ibid.* — 14. Ira Christi qualis : *ibid.*
15. — in Deo non invenitur, sed tantum signa iræ : II, 177 *a*, VIII, 501 *b*-502 *a*.
16. — est accensio sanguinis circa cor ex evaporatione fellis : IV, 343 *a*, 344 *b*. Ob id est febris animæ : XI, 324 *b*.
17. — oritur a superbia : VII, 359 *a*.
18. Iræ remedia assignantur : XII, 160 *ab*, 350 *b*-351 *b*.
19. — quando peccatum mortale, et quando veniale : VIII, 143 *ab*.
20. — data est homini ut irascatur vitiis et malis : XII, 342 *b*.
21. Declinare in ira Deum, vel in misericordia, quid sit : IX, 188 *b* ; XI, 308 *b*. — 22. Ira Dei est hominem non corrigere in hac vita : *ibid.*
23. — Dei quadruplex : VIII, 502 *a*-503 *a* ; XI, 308 *b*. Præcipue exeritur contra superbiam, avaritiam et luxuriam : XIII, 454 *b*-455 *b*.
24. Quomodo quis effugere possit ab ira Dei ventura : X, 287 *b*.
25. Ira et cætera vitia capitalia sunt septem spiritus nequam, et quomodo ejici possint : XIII, 167 *b*-168 *b*.
26. Iræ vitiosæ qualitates enarrantur : XIII, 201 *a*. — 27. Comparatur febri : *ibid.* ; item lepræ : VIII, 135 *a* ; item igni : 254 *ab*.
Vid. CONTUMELIA, n. 1, CONVICIUM, n. 2, 7, COTUS, CRUDELITAS, n. 1.

IRACUNDUS. 1. — comparatur lupo : VIII, 135 *a* ; item ollæ bullienti, apro, homini insano vel arreptitio, calculo emittenti ignem, rhamno : VIII, 254 *b*-255 *a*.
2. Iracundi a Deo maledicti : XIV, 279 *a*.

IRASCIBILIS potentia. 1. — et concupiscibilis an sint duæ potentiæ, et quomodo sint inclusæ in libero arbitrio, et nominent modo appetitum brutalem, modo rationalem : III, 166 *a*, 213 *b*-214 *a*.
2. — et concupiscibilis dicuntur affectivæ, et subjici debent rationali : III, 213 *b*-214 *a*. Sunt idem quod voluntas : *ibid.*
3. — an sit in Deo : I, 191 *ab* ; II, 177 *a*. — 4. Est in beatis, quare : I, 191 *b*.
5. — potentiæ actus est detestari mala culpæ, perpeti mala pœnæ, aggredi terribilia, et erigi ad magna et ardua ; quæ omnia sunt effectus spei : IV, 591 *ab*.
6. In irascibili insunt cum ira patientia, fortitudo, timor et spes : *ibid.*
7. — est voluntas, prout fertur in Deum ; vel sensualitas, prout fertur in hæc inferiora : V, 54 *ab*.
8. — quomodo a recto retrahatur : XII, 370 *a*.
Vid. CONCUPISCIBILIS, n. 1-6.

IRIS quid sit, et quomodo generetur : VIII, 94 *a*.

IRONIA quid sit : VII, 527 *a*.

IRRADIATIO animæ triplex, sc. veritas rerum, vocum et morum : IX, 50 *a*-54 *a*.

IRRATIONABILE ; *vid.* RATIONALE.

IRRATIONALES creaturæ. 1. — an ex charitate sint diligendæ : IV, 630 *a*-633 *a*.
2. — operantur semper eodem modo ; non sic rationalia, quare : VIII, 106 *b*.
3. Irrationalium appetitus, et dominium circa actus proprios expenditur : III, 200 *b*-202 *b*.

Digitized by Google

IRREGULARIS quare vir reddatur ex uxoris fornicatione, non autem ex propria : VI, 204 *b*.
IRREGULARITAS. 1. Irregularitatum summa ipso jure injunctarum exponitur : VIII, 385 *a*-392 *b*.
2. Irregularitates quænam dispensentur a Papa, et quænam non : 390 *b*.
3. — contrahitur a sacerdote celebrante jam excommunicato : VII, 527 *a*.
4. — quomodo oriatur per defectum sacramenti : VI, 425 *b*.
IRREMISSIBILE quot modis dicatur aliquod peccatum : III, 630 *a*-631 *a*.
IRREVERENTIA. 1. — notatur, tum in committendo, tum in omittendo, tum in personas, tum in loca sacra : XII, 452 *a*-455 *a*.
2. — oritur ex superbia : VII, 526 *b*.
Vid. DERISIO, n. 1.
IRRITATIO est contentionis species : VII, 534 *b*.
ISAAC. 1. — interpretatur gaudium, vel risus : IX, 214 *b*, 336 *b*; XIII, 99 *b*.
2. — an mentitus fuerit affirmando Rebeccam esse suam sororem : V, 186 *b*.
3. — credens benedicere Esau, quomodo benedixerit Jacob : VI, 261 *a*.
4. — quare præceperit Jacob, ne uxorem Chananæam duceret : VI, 254 *ab*.
5. — fuit typus Christi : IX, 98 *a*; XIII, 193 *a*.
6. — cæcus, Jacobque ejus filius benedictionem ab eo extorquens, quid significent : XIII, 9 *b*.
ISAIÆ visio de fide et Christo explicatur : IX, 71 *ab*.
ISCARIOTÆ nominis interpretatio etymologica : XI, 358 *b*.
ISMAEL interpretatur vir auditus : XIII, 412 *a*.
ISOSCELES est figura mathematica per tres lineas terminata : I, 483 *b*.
ISRAELITA. 1.— interpretatur videns Deum, exponiturque de clericis : IX, 362 *b*, 405 *b*; XIII, 56 *b*, 113 *b*-114 *a*, 160 *b*.
2. Israelitæ quare dicantur natio sancta : X, 119 *ab*. — 3. An licite abstulerint res Ægyptiorum : III, 552 *b*; V, 614 *a*.
ISSACHAR interpretatur vir mercedis : XIV, 128 *a*; vel asinus fortis : IX, 151 *b*.
ISTE pronomen, quid proprie significet : IV, 255 *b*-256 *a*, 443 *b*.
ITE, MISSA EST, quare dicatur in aliquibus missis, et in aliis non : V, 541 *b*-542 *a*.
ITER. 1. — ad cœlum, et ad infernum, quale : VIII, 394 *a*.
2. Itinera septem ad æternitatem explicantur : VIII, 393 *a*-482 *b*.
ITINERIBUS (*De septem*) *æternitatis*, opus supposititium : VIII, VII-VIII, 373 *a*-482 *b*.

J

JABIN interpretatur sapiens : IX, 258 *b*.
JACOB. 1. — luctatio interpretatur : IX, 251 *b*; vel supplantator : X, 363 *a*; XIII, 170 *b*.
2. — quomodo verum dixerit, asserens se esse Esau : V, 181 *ab*; VI, 261 *a*.
3. — quare læsus ab angelo in femore : VI, 66 *b*.
4. — filiorum nomina exponuntur, et interpretantur mystice : IX, 150 *a*-151 *b*.
5. Qualis sapientia cœlestis concessa Jacob a Deo : X, 72 *ab*.
6. — et Esau fratrum differentia respectu dilectionis Dei expenditur : II, 110 *b*.
7. — an electus fuerit ob merita prævisa : II, 114 *b*.
8. — non peccavit cognoscendo Liam, credens esse Rachelem : VI, 233 *a*.
9. — cum Lia verum fuit matrimonium : VI, 261 *a*.
10. — uxores quomodo concubinæ dicerentur, et an licite : VI, 302 *b*.
11. — tenebatur contrahere matrimonium præceptum ab Isaac, quare : VI, 254 *b*.
12. — forsitan peccavit venialiter, ducens uxorem Rachelem ob pulchritudinem : VI, 259 *b*-260 *a*.
13. — fons quisnam fuerit : XI, 310 *ab*.
14. — scala est scala virtutum; duo ejus ligna sunt amor Dei et proximi : XIII, 246 *b*.
Vid. LOQUI, SCALA.
JACOBUS Minor. 1. — fuit primus episcopus Hierosolymorum; Petrus vero primus totius Ecclesiæ : XI, 523 *b*.
2. — fuit sanctus ex utero matris : XIII, 550 *b*.
3. — juravit se non comesturum, donec Christus resurgeret : XIII, 215 *b*.
4. De SS. Philippo et Jacobo Sermones duo : XIII, 550 *a*-555 *b*.
JACOBUS Major. 1. — et Joannes quid significent in assumptione ad montem Thabor : XIII, 158 *a*, *b*.
2. — comparatur Moysi in multis : XIII, 577 *b*.
3. De S. Jacobo Sermones duo : XIII, 577 *b*-581 *b*.
JACTANTIA. 1. — quid sit : VII, 237 *a*, 360 *b*, 529 *b*. Est filia superbiæ : 360 *b*, 529 *b*.
2. — quando sit mortale peccatum, aut veniale : 530 *a*.
3. — de malo quam sit Deo odibilis : V, 679 *a*.
4. Jactantiæ mala : VII, 128 *b*; VIII, 606 *a*-607 *a*; XII, 299 *b*.
JAHEL interpretatur ascendens, et B. Mariæ comparatur : XIV, 279 *ab*.
JAIRUS interpretatur illuminatus : X, 440 *b*.

Digitized by Google

JAMBER interpretatur amaricans : XIII, 86 *b*.
JANNE interpretatur dextera : X, 320 *b*.
JANUA. 1. — sapientiæ quænam sit : IX, 34 *a*.
2. — per baptismum aperta, quæ et qualis : V, 312 *ab*.
JASPIS. 1. — qualis lapis, et qualem virtutem habeat : VIII, 338 *b*-339 *a*.
2. — quid significet : *ibid.* *Vid.* ARTICULUS, n. 22.
JEBUS ; *vid.* JERUSALEM, n. 1.
JEJUNARE nos Christus docuit : XIV, 448 *a*.
JEJUNIUM. 1. — proprie est afflictio carnis secundum gustum ; communiter est omnis afflictio ; communissime est abstinentia ab omni peccato : V, 611 *b*-612 *a*.
2. Jejunii tempus quare determinatum a media nocte ad mediam noctem, et non ab ortu solis ad vesperam : II, 542 *ab*.
3. — quot modis frangatur, et an frangatur per sumptionem Eucharistiæ : V, 514 *a*, 515 *b*.
4. — est opus satisfactorium, cum sit pœnale, et Deo placitum : V, 612 *a*, 616 *a*. Quantum placeat Deo : VIII, 272 *b*.
5. — non est medium sobrietatis, sed justitiæ, quare : V, 616 *b*.
6. Jejunii effectus et laudes : V, 612 *a*, 616 *ab* ; VIII, 268 *a*, 270 *b*-272 *b* ; XIII, 144 *a*-145 *a* ; XIV, 448 *a*-454 *b*.
7. Jejunii quadragesimalis utilitates : XIII, 151 *b*-152 *b* ; XIV, 573 *a*.
8. — quare a Domino institutum : V, 616 *a*.
9. — defunctis prodest : VII, 435 *a*.
10. — quænam excludat et reprobet : VIII, 271 *b*-272 *a*.
11. — bonum, melius et optimum quale : VIII, 272 *b*.
12. — cum eleemosyna quam laudabile : VII, 219 *ab* ; item cum oratione : VII, 219 *b*-220 *a* ; XIII, 627 *a*.
13. — sine charitate et oratione parum laudabile : VII, 219 *b*, 220 *a*.
14. Jejunii fractio quando peccaminosa : VII, 542 *b*. Est filia gulæ : *ibid.*
15. — bonum, et malum quodnam : IX, 200 *b*, 211 *b*.
16. — comitare debent contritio, confessio, satisfactio, et conversatio bona : XIII, 144 *a*, *b*.
17. Jejunio ejicitur diabolus : XIII, 166 *a*, 168 *ab*.
18. — quadraginta dierum in Moyse fuit miraculosum : IV, 351 *a*.
19. — præcedens Eucharistiæ sumptionem ordinatum est ad reverentiam sacramenti : V, 527 *b*-528 *a*.
Vid. LEGATUS.
JEPHTE votum de occidendo quodcumque ipsi occurrisset, in quo fuerit laudabile, vel vituperabile : VI, 381 *b*.
JEREMIAS. 1. — in ventre matris fuit sanctificatus, et quid in eo operata sit hujusmodi sanctificatio : V, 73 *a*. — 2. Solus cum Joanne Baptista in Scripturis legitur sic sanctificatus : *ibid.*, *et* XIV, 270 *b*.
3. Jeremiæ Lamentationes, seu Threni exponuntur litteraliter et mystice : X, 138 *a*-206 *b*.
4. — quomodo doluerit super destructione Jerusalem : II, 228 *b*, 230 *a*.
JERICHO interpretatur Luna : XI, 96 *b*, 100 *a* ; XIII, 404 *b*. *Vid.* DEFECTUS, n. 8.
JERUSALEM. 1. Prius dicta est Jebus, id est conculcatio ; postea Salem, id est pax, et exponitur mystice de Ecclesia tum triumphante, tum militante, tum purgante mortuorum : IX, 549 *a* ; XIII, 402 *a*, 404 *a*, *b*, 405 *a*, *b*-406 *a*, 407 *b*.
2. — capta fuit in die Paschæ : X, 182 *b*.
3. — in umbilico terræ sita dicebatur : XIII, 537 *b*.
4. — exponitur de anima militante, descendente, ascendente : VIII, 475 *a* ; IX, 148 *a*-150 *a* ; XI, 94 *a* ; XII, 20 *b*.
5. — vocata oppidum propter abjectionem et vilitatem : X, 174 *b*.
6. — quomodo descendat de cœlo : XII, 14 *b*.
7. — quare electa a Christo ut in ea pateretur : XI, 94 *a*.
8. — interpretatur visio pacis : X, 253 *a*, 270 *a* ; XIII, 404 *a*.
9. — civitatis destructionem quomodo Christus fleverit : IV, 373 *a* ; XI, 124 *a*.
10. — subversio quare dilata fuerit per quadraginta duos annos post passionem Christi, et qualia signa data fuerint ejus subversionis : XI, 155 *a*-157 *b*, 161 *b*-162 *b* ; XIII, 454 *ab*, 455 *b*.
Vid. ANIMA, n. 282.
JESSE interpretatur insula holocausti : XIII, 333 *a*.
JESUS. 1. — est nomen super omne nomen, quare : IV, 325 *a*, 385 *ab*.
2. — est nobilius nomen quam Christus, quare : *ibid.*
3. — nominis insignia et laudes recensentur : VIII, 157 *b* ; X, 267 *b*, 480 *b* ; XI, 584 *b* ; XII, 521 *a*, 629 *ab* ; XIII, 68 *a*-69 *b*, 169 *a* ; XIV, 144 *a*-145 *a*.
4. — nominis quinque litteræ exponuntur : VIII, 157 *b*.
5. — nomen oleo comparatur : VII, 9 *b* ; XII, 629 *ab* ; XIII, 68 *b*, 169 *a*.
6. — quare primo loco ponatur in genealogia : X, 301 *ab*.
7. — nominis virtute consequimur veniam, gratiam, misericordiam, victoriam et gloriam : 68 *a*-69 *b*.

Digitized by Google

8. — quare Mariæ, Joseph, mulieribus et apostolis nominatus legatur : XIII, 69 *ab*.
9. — nomen qualiter portandum a nobis : XIII, 169 *a*.
10. — dicitur misericordia salvans : XI, 104 *a*.
11. — nominis prærogativæ, et quomodo differat a nomine Christi : IV, 242 *a*, 385 *ab*.
12. — nomen in circumcisione manifestatum, quod ab æterno impositum, et ab angelo expressum fuerat : XII, 521 *a*, 630 *a*.
13. — nomen virtuosum, gratiosum, gaudiosum, deliciosum et gloriosum ostenditur : XIV, 144 *a*.
14. — nomen omnia miracula effecit : *ibid.* Per hoc Christus vicit mundum, spoliavit infernum, et restauravit paradisum : IX, 47 *a*.
15. — nominis fructus, fructus sunt uteri Mariæ : XIV, 283 *a*.
16. — nomen contemnens evometur de ore supremi judicis : XIII, 169 *b*.
17. — nomen fuit cœleste manna inclusum in vasis : XIII, 299 *b*.
18. — nominis clarificationem Christus sua passione promeruit : IV, 385 *a*-386 *a*.
19. — vocatur puer ob puritatem, humilitatem, obedientiam et mansuetudinem : IX, 240 *b*.
20. Jesu pueri pulchritudo, pudicitia, pietas, sapientia, tractabilitas, et patientia expenditur : XIII, 76 *b*-77 *b*.
21. De mora Domini Jesu, et Mariæ apud præsepe post nativitatem agitur : XII, 523 *b*-524 *a*.
22. De præsentatione Domini Jesu in templo : XII, 524 *a*-525 *a*; XIV, 149 *b*-150 *b*.
23. De fuga Jesu in Ægyptum : XII, 525 *a*-527 *b*. Ejus humilitas et benignitas interea : 526 *ab*.
24. Corruerunt ad ejus adventum omnia idola Ægypti : 526 *a*. — 25. De reditu Jesu ab Ægypto : 528 *a*-529 *b*.
26. — quomodo remanserit in Jerusalem amissus a Virgine matre : X, 279 *a*-280 *a*; XII, 529 *b*-530 *b*. Quid fecerit in Jerusalem : X, 279 *a*; XII, 530 *b*; XIII, 82 *b*-83 *a*.
27. — quomodo a Maria quæsitus et inventus : X, 280 *a*-281 *b*; XIII, 76 *b*-80 *a*, 83 *b*-86 *a*.
28. — inventus in medio doctorum : X, 280 *b*.
29 — quomodo fuerit tenellus Dei Patris : XIII, 77 *a*.
30. — quomodo quærendus, et a quibus : XIII, 81 *a*-86 *a*.
31. — portatus est in utero Virginis, et in brachiis; sic et nos in corde et in opere portare eum debemus : XIII, 168 *b*-169 *a*.
32. — libenter cum matre, sc. Ecclesia, cum pueris, sc. puris mentibus, cum floribus virtutum, et in ulnis charitatis conversatur : XIII, 62 *b*-64 *a*.
33. — erat subditus Mariæ et Joseph : X, 282 *a*.
34. — quid fecerit, et quæ exempla humilitatis et abjectionis dederit ab anno duodecimo ad trigesimum : XII, 531 *a*-533 *b*.
35. Jesu et Joannis Evangelistæ puerorum conversatio describitur : XII, 529 *ab*.
36. — exiens domo petiit benedictionem a matre : XII, 533 *b*.
37. — quare dicatur primogenitus Mariæ : X, 258 *a*.
38. — quomodo Goliam, id est diabolum, baculo et quinque lapidibus straverit : XIII, 20 *b*.

Vid. CHRISTUS, FILIUS DEI, MARIA, VERBUM.

JEZABEL interpretatur fluxus vanus, vel sterquilinium : XIII, 623 *b*.

JOAB interpretatur inimicus : IX, 510 *a*.

JOACHIMI Abbatis error : I, 107 *a*.

JOANNES BAPTISTA. 1. De ejus nomine : XI, 259 *a*; XIII, 570 *ab*.
2. Quid significet eius nominis impositio, sanctificatioque : X, 222 *a*, 223 *a*, 363 *a*; XIII, 296 *b*. *Vid.* JEREMIAS, n. 2.
3. Libenter Jesus puer cum Joanne puero morabatur : XII, 525 *a*.
4. an usum rationis in ventre matris habuerit : V, 386 *ab*.
5. — exaltatus est ad ordines excellentium angelorum : III, 320 *a*.
6. — vitavit omnia peccata, etiam venialia : IV, 68 *b*; VII, 511 *b*.
7. — quomodo dubitaverit de veritate Messiæ, et quare miserit discipulos ad Jesum : IV, 542 *b*-543 *a*; V, 358 *a*; X, 398 *b*-399 *a*; XI, 272 *b*-273 *a*; XII, 548 *b*; XIII, 16 *b*, 17 *b*-18 *a*.
8. De baptismo Joannis : V, 290 *b*-295 *b*; XI, 303 *b*. — 9. Quare in nomine venturi, non autem in nomine Christi aut Trinitatis baptizaverit : V, 284 *b*. *Vid.* BAPTISMUS, n. 17-27.
9. — a qua pœnitentia prædicationem suam cœperit : V, 293 *a*, 554 *b*, 647 *b*.
10. Baptismus prædicatus a Joanne erat baptismus Christi : V, 293 *a*.
11. — qualiter cognoverit Christum ad se venientem, et quomodo conversatus sit cum illo : V, 358 *a*.
12. — præcepit satisfactionem ut præco; Christus, ut auctor : V, 624 *a*.
13. Joannis cælibatus an præferri debeat conjugio Abrahæ : VI, 213 *b*.
14. Joannis constantia, abstinentia, doctrina, aliæque virtutes, et quare dicatur angelus : VII, 439 *b*; X, 222 *b*, 223 *a*, 403 *a*-405 *a*; XI, 258 *b*-260 *a*, 267 *a*-269 *b*, 531 *b*-532 *b*, 534 *b*-535 *a*, 551 *b*-552 *a*; XII, 272 *a*, 517 *a*, 529 *a*, *b*; XIII, 25 *b*, 567 *b*-571 *b*.

Digitized by Google

15. De ortu Joannis, et conceptu : x, 222 *a*, 243 *b*-244 *a*; xi, 305 *b*. Ejus educatio : x, 234 *ab*.
16. Joannis prædicatio, et ministerium quale : x, 223 *a*-224 *a*, 231 *b*-233 *a*, 284 *b*-295 *a*.
17. Joannis mors : xii, 548 *b*-550 *a*.
18. Joannis discipuli erant imperfecti : xi, 304 *ab*.
19. — quare nullum signum fecerit : xi, 405 *b*.
20. — quare dicatur plusquam propheta : xi, 268 *ab*.
21. — maxime meruit, quando negavit se esse Christum : xi, 268 *b*.
22. Joanne quomodo nullus major : x, 405 *a*.
23. — quomodo missus a Deo : xi, 532 *ab*.
24. — quas vias præparaverit Christo : x, 232 *a*.
25. Joannis cum Elia et Jeremia conformitas qualis : x, 223 *ab*.
26. — in vinculis quid significet : xiii, 16 *b*-17 *b*.
27. Joannis prædicationis materia quænam, ut Domino viam pararet : xiii, 32 *a*-34 *b*.
28. — damnatus reputatus ab hæreticis, quasi dubitasset de Messia : iv, 542 *b*. Num vere dubitaverit : *ibid.*, *et* v, 358 *a*.
29. — solus nativitatem suam lætitia prævenit : x, 49 *a*.
Vid. Jesus, n. 35.

JOANNES Evangelista. 1. — fuit divinissimus, totusque elevatus in contemplatione divinitatis : i, 450 *b*.
2. — fuit excellentior angelis, qua ratione : iv, 209 *b*-210 *a*.
3. Utrum magis Joannem, an Petrum Christus dilexerit : v, 40 *b*-42 *b*; xi, 439 *a*, 527 *b*-528 *a*.
4. — cum Petro comparatur : xi, 521 *a*.
5. — an majus præmium substantiale habeat, quam Petrus : v, 42 *b*.
6. — fuit vocatus a Christo de nuptiis : vi, 234 *b*, 235 *b*; xii, 542 *ab*, 543 *b*.
7. Joannis laudes, virtutes meritaque magna enarrantur : xi, 242 *a*-243 *b*, 250 *a*, 439 *a*, 487 *b*, 527 *a*, 581 *b*-582 *a*.
8. — aquila demonstratur : xi, 242 *a*-243 *b*.
9. — quare a divinitate Christi exorsus sit Evangelium : xi, 248 *a*-249 *a*.
10. Evangelium S. Joannis quinam doctores præcipue exposuerint : xi, 249 *b*.

JOANNIS (*In Evangelium* S.) *Postillæ et Collationes*, opera supposititia : xi, I-II, 242 *a*-608 *b*.

JOB. 1. — de qua stirpe fuerit, utrum de Nachor, an de alio : v, 268 *a*.
2. Jobi tentatio an ex aliquo peccato fuerit : v, 387 *b*.
3. — interpretatur dolor, seu ululans : xiii, 59 *b*.
4. Quanta fuerit auctoritas libri Job apud Judæos : ix, 97 *b*.

JOBEL interpretatur initium seu remittens : ix, 220 *a* (*ubi*, 220 *b*, *consule notam b*.)

JOCIS dediti, bonis spiritualibus privantur : vii, 166 *b*-167 *a*.

JOCULATORES plerique non sunt in statu salutis : vii, 544 *b*-545 *a*.

JONÆ historia Christo applicatur : xiii, 216 *b*-217 *a*, 243 *b*.

JONATHAS quomodo Christum significaverit : xiii, 298 *b*, 320 *ab*.

JORDANIS. 1. — est duplex fluvius, sc. Jor et Dan : ix, 293 *b*.
2. — interpretatur humilis descensus : viii, 250 *a*; vel etiam rivus judicii : ix, 395 *b*; xi, 406 *b*; xiii, 94 *a*, 98 *a*.
3. — baptismum significat : xiii, 98 *a*, 290 *a*.

JOSAPHAT. 1. — judicans interpretatur : xiii, 102 *a*.
2. — vallis qualiter dicatur locus judicii : xi, 61 *b*.

JOSEPH. 1. — interpretatur augmentum : ix, 152 *a*, 234 *b*; xiv, 278 *b*.

JOSEPH Patriarcha. 2. — an mentitus fuerit vocando fratres suos exploratores : v, 186 *b*.
3. — fuit typus Christi : ix, 98 *a*; xiii, 195 *a*.
4. Ejus laudes : ix, 116 *b*, 152 *a*; x, 73 *b*-74 *a*.

JOSEPH (S.) nutritor Christi. 2. — quare Mariæ desponsatus, et qualibus convenientiis : vi, 261 *b*-263 *b*; viii, 228 *b*; xii, 517 *b*-518 *a*.
3. De turbatione Joseph propter Mariæ graviditatem : xii, 517 *ab*; xiii, 51 *b*.
4. Ejus iter ad Bethlehem : xii, 518 *a*, *b*.
5. Ejus exercitia in Ægypto qualia : xii, 526 *a*.
6. De S. Joseph magna laus in Evangelio : xii, 517 *b*.
7. — quanta sollicitudine quæsierit Jesum : xiii, 84 *ab*.
Vid. Christus, n. 289, Jesus, n. 8, 33, Maria.

JOSEPH Decurio. 2. — quam pius fuerit in Christum : xi, 217 *b*, 506 *b*.
3. — implevit vices S. Joseph : xi, 217 *b*.

JOVIS planetæ proprietates quales : viii, 92 *a*; xiv, 30 *a*.

JUBE hæc perferri per manus S. Angeli tui dicta in Missa quid significent : v, 478 *b*.

JUBILÆI annus. 1. — erat quinquagesimus, quare : ix, 157 *a*, 220 *a*.
2. — quibus prædicandus : x, 312 *a*.
3. — nobis per Christum allatus : ix, 298 *a*.
4. — quomodo petatur in oratione Dominica : xii, 698 *b*.
Vid. Christus, n. 533 *in fine*.

JUBILUM qualis sit gradus in contemplatione, et quos effectus pariat in anima, et in membris corporis : xii, 430 *b*.
Vid. Devotio, n. 5.

Digitized by Google

JUBILUS quid sit in officio divino, et in Missa, et quando cantetur : IX, 215 *b*.
JUCUNDITAS spiritualis quæ pars sit contemplationis : XII, 431 *b*.
JUDÆUS. 1. — interpretatur confitens : IX, 560 *a*; XI, 310 *a*.
2. Judæi quando et quomodo defecerint : IX, 104 *b*.
3. Judæorum tres fuerunt captivitates : IX, 243 *a*.
4. Quomodo facti sint sub tributo : X, 144 *b*.
5. Quomodo sint sine capite : IX, 298 *a*.
6. Quare dicantur arena : IX, 565 *a*.
7. Comparantur bovi, Gentiles autem asino, quare : IX, 552 *b*.
8. Quare celebrent Pascha et Pentecosten secundum cursum Lunæ : IX, 586 *b*.
9. Judæi et infideles quare fœteant : III, 383 *a*.
10. Judæi crucifigentes Christum, alii magis, alii minus peccaverunt : III, 553 *a*. Omnes tamen peccaverunt : XI, 136 *ab*, 491 *b*-492 *a*. An eos bene tunc fecisse aliquo modo dici possit : II, 222 *b*; IV, 423 *ab*.
11. — quidam muniens se sigro crucis, liberatus est a vexatione diaboli : IV, 414 *a*; XIII, 599 *b*; XIV, 126 *b*.
12. Judæorum objectiones circa observantiam primi mandati confutantur : XII, 238 *b*-239 *b*.
13. — non valens intelligere Isaiam, imprecatus est ei malum : IX, 123 *a*.
14. Judæi quare dicantur natio tepida et frigida : X, 537 *a*-538 *b*.
15. Judæorum consuetudo liberandi malefactorem in die Paschæ, unda orta : XI, 494 *b*.
16. Judæorum ingratitudo, et supplicia eis inflicta ob mortem Christi expenduntur : XIII, 373 *ab*.
17. Judæi tempore excidii Hierosolymitani venditi fuerunt triginta pro uno denario : XIII, 455 *b*.
18. — quidam noluit extrahi e cloaca die sabbati, nec potuit in die dominico : XIII, 31 *a*.
19. Judaica duritia expenditur : IX, 3 *a*.
20. Judaicus populus figuratus est in Cain : IX, 108 *a*. *Vid.* CHRISTIANUS, n. 12, EMINENTIA.
JUDAS. 1. — interpretatur confessio : IX, 229 *b*, 395 *b*; item glorificans : XIII, 148 *a*, 191 *b*.
JUDAS (Sanctus), al. Thaddæus. 2. Hujus laudes enarrantur : XIII, 612 *b*, 615 *b*.
JUDAS Iscariotes. 2. — interpretatur filius perditionis : XIII, 456 *a*.
3. Judæ proditio vendentis Christum expenditur : IX, 288 *b*, XI, 173 *b*-174 *b*; XIII, 130 *b*-131 *a*. Figurata fuit in venditione Joseph : XIII, 195 *a*, 357 *b*.
4. Judæ peccatum in quo sensu dicatur cæteris gravius : III, 400 *b*.
5. Judam Christus ad Eucharistiam admisit, et quare non repulerit : V, 492 *b*; XI, 439 *b*, 181 *b*.
6. Judam salvare, et Petrum damnare an possit Deus : II, 146 *b*.
7. Judæ præsentia posuit in periculo navem apostolicam : X, 429 *a*.
8. Judæ perversitas expenditur : XI, 182 *a*, 358 *ab*. Ejus peccati malignitas ex triplici capite : XIII, 130 *b*-131 *a*.
9. — quomodo posset, et non posset se convertere ad Deum, et qualis fuerit ejus obstinatio : II, 395 *a*; XI, 182 *ab*, 192 *b*-193 *a*.
10. — Iscariotes quare dicatur, et quid significet hoc nomen : XI, 358 *b*.
11. — traditor quare toleratus inter bonos a Christo : X, 364 *b*; XI, 420 *b*.
12. Judæ imitatores quinam sint : XI, 440 *b*-441 *a*; XIII, 293 *a*.
13. — volens convertere unguentum in denarios quid significet : XIII, 333 *b*.
14. Judam Christus vocavit, ut ostenderet se vocare omnes : X, 361 *b*; XIII, 539 *a*.
JUDEX. 1. Judicis et arbitri discrimen : III, 198 *a*.
2. Judicis conditiones quales : VI, 537 *a*, 555 *b*-556 *a*, VII, 59 *b*-60 *b*, 212 *b*-214 *a*, 460 *a*, 461 *b*, IX, 33 *b*-34 *a*, 349 *b*; XI, 74 *b*-75 *a*, 332 *b*, 373 *ab*; XIII, 328 *b*, 537 *a*; XIV, 524 *b*.
3. — an dimittere possit omnino, quin excedat : VI, 537 *ab*.
4. — debet exigere emendam in delictis : IV, 429 *b*.
5. — et actor simul idem esse requit : VI, 342 *b*.
6. Judicis supremi vox quare dicatur *in jussu* : VI, 449 *b*.
7. Judices et prælati significantur nomine cœlorum, et eorum qualitates in ordine Virtutum exprimuntur : VII, 459 *b*-461 *b*, 476 *a*-479 *b*.
8. Judices populi Israelitici Christum figurabant : IX, 15 *a*.
9. Judicum malorum vitia communia : IX, 349 *b*, 418 *a*.
10. — in quibus male agere possit : IX, 418 *a*.
11. — non debet declinare a casu recto in genitivum, vel alios casus, quomodo : X, 192 *b*-193 *a*.
12. — sciens aliquem juraturum falsum, ex officio tamen debet ab eo exigere juramentum : V, 205 *b*.
13. In anima conscientia est testis qui accu-

Digitized by Google

sat, dolor qui cruciat, et ratio judex que judicat : IX, 258 *b*-259 *a*; XIII, 275 *b*.
JUDICANS præeminet judicato : III, 205 *a*.
JUDICARE. 1. — proprium est Dei, judicari nostri : IV, 429 *b*. 2.
2. — de aliquo est dupliciter : I, 67 *a*.
3. — quomodo possit quis super rem judicatam : I, 67 *a*.
JUDICATORIUM naturale. — quid dicatur : III, 536 *a*. *Vid.* CONSCIENTIA, DICTAMEN.
2. Homo per peccatum amisit habitum cognitionis rerum et morum, non tamen naturale judicatorium : III, 134 *b*.
JUDICIALE; *Vid.* CONSISTORIUM, n. 1-2, FORUM, n. 1-2.
JUDICIUM. 1. — est duplex, sc. speculativum, et practicum, seu definitivum : II, 411 *b*; III, 145 *b*, 214 *a*.
2. — practicum est pars liberi arbitrii, et in hoc stat peccatum : III, 145 *b*.
3. — practicum aliquando pugnat cum judicio speculativo : II, 413 *a*.
4. — potentiarum sensitivarum qualiter fiat : II, 445 *b*-446 *a*.
5. Differentia qualis sit inter pravum judicium et errorem : VII, 334 *b*.
6. — perversum quid sit : VII, 531 *a*.
7. De judicio temerario : VII, 138 *b*-139 *a*, 354 *b*, 531 *a*; VIII, 558 *a*-559 *a*; X, 380 *b*-381 *a*; XI, 332 *a*; XII, 323 *ab*, 330 *a*, 662 *b*, 666 *b*, 681 *b*-683 *a*, *b*, 685 *b*.
8. — certum de consiliabilibus non potest ferri nisi per legem certam : XII, 12 *a*, 515 *a*.
9. — in homine duplex, sc. deliberans et æstimans : IX, 602 *b*.
10. Judicii recti conditiones enodantur : X, 381 *a*; XI, 364 *b*, 498 *b*.
11. — debet præcedere diligens inquisitio significata in revolutione libri facta a Christo : X, 310 *b*.
12. — falsum non est judicium : X, 63 *a*.
13. — triplex respectu tum Dei, tum nostri assignatur, sc. vel quoad speculationem, vel quoad affectum, vel quoad effectum : VI, 5 *a*.
14. — Dei respectu delictorum duplex est, unum in præsenti per ministros Ecclesiæ, alterum in fine mundi et in persona Christi : VI, 5 *b*.
15. Judicia Dei dicuntur dupliciter, sc. vel indicativa præcepta, vel consilia : VI, 526 *b*.
16. Judicii ultimi hora an cuiquam creaturæ nota sit : VI, 558 *b*-559 *b*.
17. — dicitur tripliciter, sc. communiter, proprie et appropriate : VI, 543 *b*.
18. Judicia Dei quænam dicantur incomprehensibilia : *ibid.*, et VIII, 491 *b*-494, *b*; IX, 543 *b*.
19. Homo ducitur ad triplex judicium, sc. ante hominem per pœnitentiam, ante angelos, et ante Christum : IX, 309 *ab*.
20. — universale, et particulare faciendum a Christo expenditur : VI, 102 *b*, 466 *b*-470 *b*; VII, 169 *b*-171 *a*, 330 *a*-331 *b*, 377 *b*-378 *a*; VIII, 236 *ab*, 332 *a*-333 *a*; IX, 25 *b*, 199 *b*, 291 *b*-292 *a*, 313 *b*, 326 *ab*; X, 537 *b*, 562 *a*, 565 *a*, 595 *b*, 596 *ab*; XI, 26 *ab*, 62 *a*, 64 *b*-68 *a*, 108 *a*-113 *b*, 131 *b*, 208 *b*, 300 *b*-301 *a*, 332 *a*; XII, 114 *b*-115 *a*, 174 *ab*; XIII, 4 *a*-5 *a*, 11 *a*, 12 *a*, 13 *b*-14 *a*, 23 *a*-24 *a*, 31 *b*-32 *a*, 62 *b*, 64 *b*-65 *a*, 99 *a*-100 *a*, 145 *b*-146 *a*, 155 *b*-156 *a*, 227 *b*, 229 *b*-230 *a*, 231 *b*, 247 *a*, 254 *a*, 276 *a*, 282 *a*, 287 *b*-288 *a*, *b*, 312 *ab*, 335 *a*, 374 *a*-375 *b*, 399 *b*-400 *a*, 401 *ab*, 426 *b*, 476 *b*, 491 *a*-492 *b*, 555 *ab*, 613 *b*-614 *a*; XIV, 33 *b*-34 *a*, 131 *a*-132 *a*.
21. Ante judicium quænam præcedere habeant : VI, 539 *b*-559 *b*; VII, 331 *b*-334 *b*; XIII, 1 *a*-4 *a*.
22. Quæ acciderunt in ascensione, evenient ante judicium : XIII, 281 *b*-282 *b*; XIV, 14 *b*.
23. Deus in judicio aperiet libros conscientiæ, et vitæ : VII, 377 *b*-378 *a*.
24. — universale quare voluerit Deus trium quorumdam ministerium præire, sc. ignis, angeli et vocis : VI, 540 *ab*.
25. Judiciaria Christi potestas utrum secundum humanitatem, an secundum divinitatem exercenda sit : V, 554 *b*-557 *b*. Num in forma divinitatis apparebit malis : 556 *b*-557 *b*. Num in forma gloriæ : 556 *b*-558 *b*.
26. — universale quo in loco faciendum sit : VI, 552 *b*-553 *a*.
27. Post judicium quæ secutura sint : VI, 560 *a*-565 *b*; VII, 338 *a*-343 *b*, 378 *a*-379 *b*; VIII, 333 *ab*; IX, 259 *b*, 326 *ab*, 494 *a*, 676 *b*-681 *b*; X, 26-27 *a*.
28. Judicandorum in judicio, et judicantium quot genera : VI, 541 *a*-545 *a*; VIII, 236 *b*-237 *b*; IX, 159 *ab*.
29. Accusatio quomodo in die judicii facienda sit : II, 456 *b*.
30. In judicio Christus et B. Virgo erunt advocati sanctorum : X, 33 *b*.
Vid. ACCUSATOR, n. 4, ANGELUS, 393-394, ANTICHRISTUS, n. 4, APOSTOLUS, n. 58, ARCHANGELUS, n. 4, CONSCIENTIA, n, 9, 15, 22, 42, DICTAMEN, n. 1-3, DUBITATIO, MISERICORDIA, REVELATIO.
JUDITH. 1. — interpretatur confitens : IX, 399 *a*; XIII, 75 *b*, 82 *b*, 273 *b*.
2. — figura fuit B. Mariæ Virginis : XIV, 259 *ab*.
JUGUM Christi fit suave vi amoris : VIII, 17 *a*; XIII, 554 *ab*. *Vid.* CHRISTUS, n. 873.

Digitized by Google

JULIA uxor Pompeii obiit, visa veste conspersa sanguine viri sui : XIII, 533 *a*.

JULIANUS Apostata. 1. — apostatavit a fide, ut dæmones sibi obedientes redderet : XIV, 116 *a*.

2. — signans se signo crucis fugavit dæmones : XIII, 558 *a*.

3. — male vitam finivit ex vindicta B. Mariæ Virginis : XIV, 116 *a*.

JUMENTUM. 1. Jumenti nomine quænam animalia veniant, et ad quid positum in mundo : II, 607 *a*.

2. — significat laicos, vel vitam activam : XIII, 114 *a*.

3. Quibus ex causis jumento comparari homo possit : IX, 246 *b*. *Vid.* POENITENTIA.

JUNCUS appositus vino quomodo separet aquam a vino : V, 492 *a*.

JUPITER ; *Vid.* JOVIS.

JURAMENTUM. 1. De juramento, sive bono, sive malo agitur : V, 202 *a*-226 *b* ; VII, 133 *ab*, 539 *b*-540 *a* ; VIII, 511 *b*-512 *a* ; XII, 239 *b*-242 *a* ; XIII, 178 *b*.

2. — quid sit : V, 204 *b*.

3. — licitum tria debet habere, sc. veritatem, judicium et justitiam : V, 152 *ab*, 203 *b* ; VII, 357 *a* ; IX, 171 *a* ; XII, 240 *a*.

4. Juramenti liciti causæ exponuntur : V, 152 *b*, 204 *a*, 205 *b*, 213 *ab*, 218 *b* ; VII, 357 *a*. — ab idololatris recipere an liceat : V, 217 *a*-219 *b*.

5. — duplex, sc. promissorium et assertorium : VII, 357 *a*, 539 *b*-540 *a* ; XII, 240 *a*.

6. — aliud solemne, aliud privatum, aliud neutro modo, sed factum communi sermone : V, 210 *b*.

7. Juramenti illiciti malitia expenditur : V, 152 *ab*, 206 *a*-211 *b*.

8. — quando invalidum censeatur : V, 220 *b*-221 *b*, 222 *b*-223 *b*, 224 *b*-226 *b*. An si sit dolosum : 219 *b*-221 *b*. An si coactum : 222 *a*-223 *b*. An si incaute prolatum : 223 *b*-226 *b*. An si factum sit pro alio inscio, v. g. a parentibus pro infante : VI, 255 *b*.

9. — quot modis illicitum sit : IX, 171 *a*, 184 *a*, 453 *b*.

10. — quomodo pertineat ad jus sive divinum, sive humanum : IX, 453 *b*.

11. — Dei quale : IX, 646 *b*. Fit per verbum *Amen* : XI, 295 *a*.

12. Juramenti liciti transgressio est mortalis, non vero illiciti : IX, 171 *a*.

13. Juramenti, et conventionis, seu promissionis differentiæ : X, 89 *a*.

14. — qualem obligationem addat matrimonio : VI, 238 *ab*.

JURANDUM. 1. Per quid : V, 204 *ab*, 208 *a*, 209 *ab*, 212 *a*-214 *b*. — 2. Propter quid : 205 *b*. — 3. Quomodo : 203 *b*. — 4. Quare jejuno stomacho jurandum : 205 *b*-206 *a*.

JURANS. 1. — se aliquid licitum facturum, non intendens illud facere, tamen obligatur : VI, 232 *b*.

2. — falsum, provocat contra se Deum, B. Mariam, etc., fidem et conscientiam propriam : VIII, 277 *b*.

3. Juranti falsum quæ pœnitentia a canonibus injuncta : VIII, 374 *b*.

4. — prælationem se nunquam accepturum, an ad juramenti observationem teneatur : V, 226 *b*.

JURARE. 1. — est invocare Deum testem suæ locutionis : V, 152 *a* ; VII, 237 *a*, 357 *a* ; XII, 240 *a*.

2. — per creaturas quid sit : V, 215 *b*.

3. Quomodo in veteri testamento jurare solerent homines : V, 205 *a*. — 4. Quomodo debeant in novo : 204 *b*.

JURISDICTIO. 1. — est propria tantum prælatorum : VI, 27 *b*.

2. — requiritur in sacerdote ad clavium potestatem exercendam : VI, 46 *b*-47 *b*, 50 *b*.

3. — ordinate descendit a superiore ad inferiores : V, 194 *b*.

JUS. 1. — aliud naturale, aliud positivum divinum, aliud humanum : VII, 351 *b*-354 *a*.

2. Juris omnis regula est summa justitia : III, 218 *ab*.

3. Juris ignorantia an excuset : V, 371 *a* ; VII, 352 *a*.

4. — divinum dictat omnem appetitum Deo debere subjici : IV, 380 *b*.

5. — naturale idem est apud omnes, et quomodo : V, 679 *a* ; VI, 305 *ab*.

6. — naturale dictat faciendum alteri, quod sibi quis vult fieri, et e converso : VI, 304 *b*.

7. — naturale quædam dictat simpliciter, ut Deum esse amandum ; quædam secundum tempus, ut omnia esse communia : VI, 211 *a*.

8. — naturale aliud dicitur communiter, aliud proprie, aliud propriissime : VI, 304 *b*, 306 *b*-307 *a*.

9. Deus non facit contra jus naturæ in ordine ad seipsum, sed facit aliquando contra, vel supra illud quod ordinat hominem ad proximum : VI, 309 *a*.

10. — positivum non repugnat juri naturali : VI, 440 *b*.

11. Summum jus, summa injuria ; justitia enim attenditur per accessum ad medium : VI, 533 *ab*.

12. Juris positivi transgressio quale peccatum : VII, 551 *a*.

13. Juris positivi obligatio quandonam cesset : XIV, 550 *a*.

14. — ecclesiasticum conditum est in ædifica-

Digitized by Google

tionem, non in destructionem : XIV, 550 *a*.
15. — civile debet ordinari per legem divinam : IX, 9 *a*.
16. Juris mandata quænam, et qualia : IX, 446 *a*.
17. Juris ratio quænam, et quid practicari debeat ad fugiendas lites : IX, 58 *b*.
18. Juris sophistica allegatio provenit ab avaritia : VII, 541 *a*.
19. — petitorium, et — possessorium quomodo differant : VI, 421 *b*.
Vid. CIVILIS, n. 1, CONSTITUTIO, n. 1-2, DISPENSATIO, n. 1-4.

JUS PATRONATUS potest vendi absque simonia : VI, 189 *b*.

JUSTIFICARE. 1. — impium majoris est virtutis, quam creare cœlum et terram, quomodo : V, 250 *b*, 466 *b*, 660 *a*; VIII, 233 *a*; IX, 263 *a*, 296 *b*; XI, 516 *a*.
2. Solus Deus dicitur justificare, sc. effective; formaliter vero justificatio est a gratia expellente culpam, et dante rectitudinem justitiæ : V, 235 *b*-236 *a*.
Vid. DEUS, n. 245.

JUSTIFICARI quomodo dicamur per passionem Christi : IV, 386 *b*, 393 *b*.

JUSTIFICATIO. 1. — impii est motus ab injustitia ad justitiam : VIII, 222 *a*.
2. — dicitur a justitia generali, non ab ea, quæ virtus est cardinalis : V, 658 *a*.
3. — veterem hominem exuit, novum induit, et indutum superinduit : IX, 539 *a*.
4. De justificatione peccatoris, qualiter fiat, quænam concurrant, utrum fiat successive, an in instanti, quid agat Deus, quid peccator, agitur : III, 238 *b*-239 *a*; V, 237 *ab*, 657 *b*-658 *a*, 660 *a*, 661 *a*, *b*-665 *a*; VII, 299 *a*, 424 *b*; VIII, 204 *a*, 225 *b*; IX, 170 *b*, 345 *b*, 354 *a*, 420 *b*, 538 *b*-539 *a*; X, 157 *b*.
5. An ad justificationem requiratur fides : III, 238 *b*-239 *a*.
6. Ad justificationem requiritur motus liberi arbitrii, qui est actus fidei per quem consentit gratiæ : V, 660 *b*-661 *b*.
7. Quare ad justificationem præexigatur detestatio peccati : V, 661 *b*.
8. Quomodo ad justificationem peccator disponatur primo per timorem, secundo per spem, tertio per voluntatem revertendi, quarto per incœptum faciendi quod in se est : V, 565 *a*.
9. — sub quonam merito cadat : II, 117 *a*; IV, 408 *a*-409 *a*; V, 284 *a*, 657 *b*-658 *a*.
10. — dicitur dupliciter, sc. vel de non justo privative, id est de impio fieri pium; vel de non justo negative, id est de non habente gratiam fieri gratum : II, 373 *b*.
11. — parvuli, et — adulti qualiter differant : III, 238 *b*-239 *a*. *Vid.* PARVULUS.
12. — impii quatuor exigit, ob quæ modo dicitur facta per gratiam, modo per fidem, modo per pœnitentiam : II, 352 *ab*, 375 *b*, 394 *a*; III, 239 *a*; V, 660 *b*-661 *b*, 664 *a*, 670 *a*; X, 157 *b*.
13. — nostra quomodo sit a Deo, et a passione Christi : IV, 408 *a*-409 *a*; atque etiam a nobis : V, 661 *b*. Est a Deo, mediante infusione gratiæ : 664 *ab*.
14. In justificatione gratia commovet rationem, conturbat voluntatem per contritionem, et sanat per peccati expulsionem : V, 662 *b*-663 *a*.
15. In justificatione concurrit timor servilis ut præparatio ad justitiam, dolor ut infusio justitiæ, et charitatis ardor in consummationem : V, 663 *a*; item voluntas confitendi : 664 *b*.
16. Quare ad justificationem exigatur detestatio peccati : V, 663 *a*.
17. Ad justificationem requiritur quod Deus infundat donum gratiæ gratis datæ, et gratum facientis : II, 494 *a*; V, 603 *a*.
18. — impii fit secundum misericordiam simul et justitiam; unde fit non omnino secundum potentiam agentis, sed etiam secundum exigentiam recipientis : V, 250 *b*; VI, 635 *a*.
19. — non fit absque pœnitentia, vel in generali, vel in speciali : V, 650 *b*.
20. Justificationis ordo qualis sit : II, 394 *a*, V, 665 *a*-667 *b*; VII, 299 *a*, *b*; VIII, 222 *b*; IX, 211 *b*, 301 *b*.
21. — quale Dei beneficium : XII, 100 *a*.
22. In justificatione datur duplex charitas, sc. creata et increata : VIII, 67 *a*.
23. Justificationis conditiones, et tres gradus enarrantur : IX, 170 *b*, 175 *b*-176 *a*.
24. — mundificat, vivificat et salvificat : IX, 346 *a*. — 25. Item causat puritatem, claritatem et hilaritatem in concupiscibili, in irascibili et in rationali : 354 *a*.
26. In justificatione quomodo manifestetur divina potentia, sapientia et bonitas : XI, 98 *b*.
27. In justificatione primo gratia infunditur, tum peccatum expellitur, denique anima perficitur : V, 666 *ab*.
28. Justificationes Dei quænam sint : IX, 328 *b*, 389 *ab*, 399 *b*, 401 *b*-402 *a*, 407 *a*, 410 *b*, 438 *b*-439 *a*, 499 *a*.
29. Justificationes Dei qualiter custodiendæ : IX, 325 *b*. — 30. Sunt nostræ armaturæ : 328 *b*. — 31. Earum via quænam : 362 *b*-363 *a*. — 32. Earum mirabiles effectus : 517 *b*.
33. Justificationes servorum Dei quænam : IX, 461 *b*, 504 *ab*, 517 *b*. — 34. Item malorum quales : 517 *b*.

Digitized by Google

Vid. CONSILIUM, n. 20, CONTRITIO, n. 46-48, GRATIA, n. 142-143, 148, 222-225, 235-236, etc.

JUSTITIA. 1. — definitur multipliciter : IV, 484 *a*; VII, 238 *b*, 301 *a*, 308 *a*, 412 *b*, 504 *b*, 507 *a*, 600 *b*; VIII, 190 *b*, 477 *b*; IX, 63 *a*, 118 *b*, 473 *b*, 489 *ab*; X, 271 *a*, 286 *b*.

2. — quid, quotuplex et quotupliciter dicatur : II, 128 *a*.

3. — quomodo a veritate, et a misericordia differat : II, 128 *a*.

4. — est virtus specialis, quatenus est cardinalis : V, 44 *ab*, 51 *b*; VIII, 190 *b*. Alioquin est virtus generalis, omnes virtutes complectens, et cui omnia vitia opponuntur : III, 444 *b*; V, 44 *ab*, 560 *a*; VII, 301 *ab*; VIII, 190 *b*-191 *a*; IX, 517 *b*. Ideo est unus habitus totalis, continens multos habitus partiales : V, 560 *a*.

5. — alia est creata, alia increata; utraque diligenda : X, 5 *a*.

6. Justitiæ partes sunt severitas, liberalitas, etc. : VII, 412 *b*-413 *a*; VIII, 190 *b*; IX, 493 *b*. *Vid.* CONCORDIA, n. 2, MISERICORDIA, *et cætera virtutum nomina.*

7. — ordinat debite hominem ad Deum, ad proximum et ad seipsum : V, 167 *a*; VII, 412 *b*; XII, 231 *b*; XIII, 258 *a*. *Vid.* DEA.

8. Justitiæ laudes effectusque : V, 43 *b*-47 *a*, 50 *b*-51 *a*, 53 *b*, 56 *a*-57 *a*, 59 *b*-60 *a*, 62 *ab*, 573 *a*; VII, 113 *a*-114 *a*, 412 *b*-414 *a*; VIII, 190 *b*-191 *a*, 303 *a*-304 *b*; IX, 25 *b*, 30 *a*, 57 *a*-58 *a*, 65 *b*, 294 *a*, 324 *b*, 328 *a*; XIII, 386 *b*-387 *a*.

9. — quomodo cum misericordia semper conjuncta sit : III, 394 *a*.

10. — in Deo quomodo comprehendat misericordiam et veritatem, et a misericordia contradistinguatur : II, 128 *a*, 157 *b*, 392 *a*; VII, 220 *ab*.

11. — locum habet vel reddendo cuique quod meretur, vel solvendo promissum, vel perficiendo imperfectum : VIII, 86 *b*.

12. — quomodo in Deo differat a cæteris attributis : II, 128 *a*; VI, 526 *b*.

13. — Dei est attractiva, remunerativa, condemnatoria et definitiva : IX, 497 *a*, 499 *b*.

14. — respicit actum, bonitas naturam : VI, 533 *a*.

15. Justitiæ divinæ severitas erga damnatos expenditur : VII, 338 *b*.

16. — et misericordia Dei relucent in omnibus operibus ejus : VIII, 86 *b*-88 *b*.

17. — Christi expenditur : IX, 47 *b*.

18. — dicitur opus alienum a Deo, misericordia autem proprium Dei, quare : X, 87 *b*.

19. — sumitur vel generaliter, prout comprehendit omnes virtutes; vel proprie, prout est virtus cardinalis, et comprehendit severitatem et misericordiam; vel strictissime, prout importat pœnæ redditionem, et est pars virtutis cardinalis : V, 43 *b*-44 *a*, 108 *b*.

20. De justitia, ut est virtus cardinalis, agitur : V, 43 *b*-63 *b sparsim*, 72 *ab*, 74 *ab*; VII, 507 *a*; IX, 64 *a*-66 *b*.

21. — originalis quænam sit : II, 373 *b*; III, 193 *a*, 405 *b*; VII, 274 *b*, 275 *a*, 504 *b*, 512 *b*.

— 22. In qua potentia subjectetur : III, 193 *a*. Respicit carnem puram, non personam, nec voluntatem; et ob id transfusa fuisset in posteros absque concursu voluntatis ipsorum, si Adam stetisset : III, 406 *b*-407 *a*.

23. — alia est originalis quam habuerunt angeli et primus homo in primo instanti creationis; alia est meritoria : II, 373 *b*.

24. Justitiæ rectitudo limitat in beatis appetitum, ut non appetant beatitudinem ultra merita propria : II, 471 *b*.

25. Justitiæ æqualitas quænam sit, et quomodo distinguatur ab æqualitate ponderis : III, 22 *a*.

26. — naturalis dirigit ad opera virtutum politicarum concordantia rationi secundum rationale dictamen : III, 146 *a*.

27. —, sicut et cæteræ virtutes cardinales, possunt excedere in actibus suis, non vero theologicæ, et quomodo : IV, 573 *b*.

28. — respicit meritum recipientis, misericordia liberalitatem dantis : V, 354 *b*.

29. — quomodo vivificet animam : V, 573 *a*.

30. Justitiæ et misericordiæ contentio proponitur circa redemptionem humani generis per Christum : XII, 512 *ab*.

31. Justitiæ leges in occisione juridica hominis quænam sint : XII, 250 *a*.

32. Justitiæ gradus multi assignantur : XII, 192 *b*-193 *a*.

33. —, pax et misericordia quomodo sint ad invicem connexæ : III, 394 *a*; VI, 526 *b*; VII, 456 *a*-461 *b*.

34. De justitia auctoritates S. Scripturæ : VIII, 557 *ab*.

35. Justitiæ inimicus quis dicatur : V, 129 *b*.

36. — et misericordia, si peccatum non fuisset, an orbi manifestatæ essent : II, 208 *b*.

37. — cur dicatur perpetua virtus : VIII, 191 *a*.

38. — tripliciter pervertitur, sc. amore pecuniæ, vel amore personæ, vel rancore : VIII, 191 *a*; item ob causam injustam, vel ob ordinem juris non servatum, vel ob intentionem perversam : X, 42 *ab*.

39. — significatur per chrysoprasum, hyacinthum et amethystum : VIII, 341 *a*-342 *a*.

40. — stellæ poli arctici comparatur : VIII, 303 *b*, 304 *a*.

41. — est quadruplex, sc. politica, purgati animi, purgatoria et exemplaris : VII, 507 *a*;

Digitized by Google

IX, 25 *ab*, 421 *a*. — legalis commendatur : IX, 4 *b*.
42. Justitiæ medium est Christus : IX, 14 *a*, 25 *b*.
43. — decorat totum mundum : IX, 25 *b*. Est lorica nostra : X, 39 *a*.
44. Justitiæ actus quatuor enumerantur, sc. facere bona, fugere mala, formidare prospera, et ferre adversa : IX, 18 *b*.
45. — et justificatio quomodo differant : IX, 291 *a*.
46. — viri quomodo per peccata possit confundi : IX, 421 *a*.
47. Justitiæ rector et executor quisnam sit : IX, 454 *ab*.
48. — quomodo cognoscatur et custodiatur : *ibid.*, *et* 477 *a*.
49. Justitiæ ministri qualiter se gerere debeant : X, 41 *b*, 43 *b*-44 *b*, 45 *b*-46 *b*.
50. Justitiæ simulatio est duplex iniquitas : X, 30 *b*.
51. Justitiam esurientium felicitas, et præmium expenditur : X, 368 *ab* ; XIII, 616 *b*.
52.— externa sine interna, quam Deo exosa : XI, 35 *a*.
53. — reddit Cæsari, et Deo quod suum est : XI, 141 *a*.
54. Justitiam habens est justus ; aurum habens non est aurum : XI, 332 *a*.
55. — vera compassionem habet, falsa indignationem : IX, 477 *a*.
56. Justitiam Dei quærere, quid sit : XIII, 422 *a*-423 *a*.
57. — docetur a lege tum naturali, tum mosaica, tum evangelica : XIII, 617 *b*.
58. Justitiæ partes sunt declinare a malo, et facere bonum : XIV, 19 *b*.
59. Justitiæ status est duplex, sc. in via, et in patria : XIII, 631 *b*.
60. Justitiæ amore patres non pepercerunt filiis : XIII, 537 *b*.
61. Justitiæ ordo qualis servandus in judicando delicta : XI, 673 *b*-674 *a*.
62. Vera justitia facit redire ad Deum, servire Deo fideliter et perseveranter, et pœnitere veraciter : XIV, 58 *a*-59 *b*.
63. Qualis voluntas vel appetitus justitiæ possit efficere hominem justum, qualis vero non : III, 286 *a* (*ubi*, *lin.* 10-11, *loco* voluntati appetitus, *lege* voluntas appetitui), 288 *b*-289 *a*.

JUSTUS. 1. — homo tria importat, sc. naturam, ordinabilitatem et gratiam : II, 196 *a*.
2. In quo sensu Deus dicatur justissimus : VI, 533 *a*, 536 *b*.
3. Quo sensu malum justum dici possit, et omne justum bonum : II, 200 *b*, 202 *b*.
4. Justi unius anima plus a Deo æstimatur, quam animæ innumerabilium peccatorum : IV, 430 *a* ; V, 237 *a* ; X, 553 *a*.
5. Justis honor impensus quam Deo charus : V, 465 *a*.
6. Justi omnes sunt filii Dei adoptivi : VI, 439 *b*.
7. Quare, sicut omnia bona fecit Deus, ita non fecerit omnia justa : VI, 533 *a*.
8. — an debeat desiderare tentationes, et an sit æquum ipsum tentari : III, 139 *b*-141 *a*.
9. — ex rectitudine voluntatis delectatur dolendo de malo culpæ : III, 474 *a*.
10. — an possit mereri impio gratiam : IV, 103 *a*.
11. Justi aliquando dissentiunt inter se circa finem proximum, nunquam vero circa finem remotum : I, 506 *b*.
12. Justi omnes quomodo dicantur unum : I, 507 *a*.
13. Justorum est cohibere a malo, sed quomodo : II, 217 *a*.
14. Num justum dici possit ut qui in sordibus est, sordescat adhuc : II, 202 *b*.
15. Justi sunt merces Christi, quomodo : XIV, 285 *b*.
16. Justorum mors quomodo sit bona, melior, optima ; malorum vero mala, pejor, pessima : XI, 577 *a* ; XII, 114 *ab*.
17. Justi angelis comparantur propter septem : VII, 439 *b*-441 *b*.
18. — quod nunquam fame perierit, quomodo intelligendum : XIV, 374 *ab*, 383 *ab*, 513 *b*.
19. Justorum gratiæ plenitudo explicatur : VIII, 159 *ab*.
20. — a Deo pro bona voluntate recipit auream, pro bona doctrina aureolam, pro martyrio coronam, pro castitate aliam aureolam : VII, 433 *ab*.
21. Justis quomodo omnia cooperentur in bonum : XII, 564 *a*.
22. Justorum est zelare justitiam in se et in aliis : VII, 308 *a*.
23. Justorum triplex status proponitur : IX, 164 *a* ; X, 396 *b*-397 *a*.
24. Justorum, re vel nomine, quatuor genera proponuntur : IX, 569 *b*.
25. Justorum felicitas, gloria, virtutes, aliaque attributa enarrantur : X, 20 *b*-41 *a* ; XIII, 43 *b* ; XIV, 61 *a*-65 *a*.
26. Justis benefacere, quam sanctum : IX, 641 *a*.
27. Quomodo quis possit esse justus nimium : IX, 640 *b*.
28. — triplici de causa aliquando non exauditur : IX, 181 *a*.
29. — qua ratione palmæ comparetur : IX, 268 *b*.
30. — qualis esse debeat in conspectu Dei et hominum : X, 220 *a*.

Digitized by Google

31. Justorum constantia qualis : x, 403 *b*.
32. Justi sunt de familia summi Patris, et ideo volentes tendere ad patriam, non derelinquentur in via ob defectum cibi : x, 562 *a*.
33. Justorum persecutiones expenduntur : xi, 158 *a*-160 *b*.
34. Justi qualiter debeant gaudere, et levare capita sua : xi, 168 *b*, 592 *a*; xiii, 3 *a*-5 *a*.
35. Justorum festum quale : xi, 341 *a*, 592 *a*.
36. Justorum tribulationes sunt occasio scandali in mundanis : xi, 464 *a*.
37. Justorum ministratio in servitio Christi qualis : xi, 577 *b*-578 *a*.
38. Justi plus timent prospera, quam adversa : xi, 484 *a*.
39. Justi omnes sunt una generatio et unum corpus : i, 507 *a*; x, 548 *a*.
40. Quomodo dixerit Christus se non venisse vocare justos, sed peccatores : x, 349 *b*; xi, 34 *b*.
41. Quare Deus sit justis durus, peccatoribus benignus : xi, 23 *ab*.
42. Justi quare significentur per frumentum : xi, 576 *b*. Sunt semen Dei : xiii, 113 *b*.
43. Justi quomodo maneant et sint in Deo : xi, 456 *b*; xiii, 208 *ab*.
44. Justorum felicitas in solitudine et silentio invenitur : xiii, 3 *b*.
45. — ut conservet gratiam, quadruplici vinculo debet esse ligatus : xiii, 29 *b*.
46. — adoptatur a Deo Patre in filium, et postea traditur Christo in discipulum : xiii, 181 *b*.
47. — quomodo sit asinus, camelus et equus Christi; peccator autem, diaboli : xiii, 189 *b*-190 *b*, 298 *ab*.
48. Quomodo justi sint candelabra a Christo illuminata : xiii, 225 *a*.
49. — flos est, et in cœlo florebit : xiii, 216 *a*.
50. Justorum veræ divitiæ quænam : xiii, 221 *b*, 275 *b*.
51. Justis sol est in medio cœli; peccatoribus vero est in occasu : xiii, 225 *a*.
52. Justorum pax in mundo, in extremo, in judicio et in cœlo qualis : xiii, 227 *a*-228 *b*.
53. Justi sunt reges ascendentes in curribus et in equis ad cœlum : xiii, 285 *b*, 304 *b*, 403 *b*.
54. — debet esse ut leo : xiv, 7 *b*.
55. Justi omnes ascendunt crucem spiritualem : xiv, 43 *b*.
56. Justorum ordinatio ad Deum, ad proximum, et ad seipsos expenditur : xiv, 61 *b*-65 *a*. Justus est proprie vir : *ibid.*
57. Justi in via quomodo videre possint Deum : iii, 150 *b*. — 58. Quomodo dicantur habere jam in hoc mundo vitam æternam : xi, 331 *b*-332 *a*.
59. Justi sunt omnium rerum domini : xi, 23 *ab*.
60. Justorum transitus a morte ad vitam expenditur : xi, 332 *a*.
61. Justo competit nomen angeli : 441 *b*.
62. — est mercator, cujus merces sunt bona opera : viii, 320 *b*-321 *a*; xiii, 101 *ab*.
63. Anima justi est thronus, templum, habitatio, sedes, cœlum Dei : ix, 165 *b*, 167 *a*, 208 *b*, 209 *b*-210 *a*, 269 *a*. — 64. Vel est sedes Dei, vel diaboli : x, 530 *ab*. — 65. Dicitur templum propter gratiam inhabitantem, sanctum propter operationem, et Dei propter subjectionem : ix, 167 *a*.
Vid. Anima, n. 380, 457, Gratia.

JUVATUR homo ab angelis in vita et in morte : xiii, 285 *ab*.
JUVENALIS, de nobilitate virtutis : xi, 382 *b*.
JUVENES. 1. — quomodo tractandi, et quæ sint eorum obligationes : vii, 42 *b*-44 *a*; xiii, 126 *b*-127 *a*.
2. — magis percipiunt delectationem tactus, quam senes : x, 16 *a*.
3. — a diabolo quomodo reducantur in captivitatem : x, 161 *b*.
4. Juvenum vitia : xiii, 486 *ab*.
JUVENTUS. 1. — aliquando in dignitatibus præponenda est senectuti : xiv, 525 *b*-526 *a*.
2. — tria habet distinctiva, sc. ætatem, fortitudinem et decorem : ix, 243 *a*; et sic figurat Ecclesiam : *ibid.*
3. — significat vitam imperfectam : xi, 525 *b*.

L

LABIA describuntur in bonum, et in malum : ix, 232 *a*, 538 *a*.
LABOR. 1. — dicitur dupliciter, sc. proprie de opere pœnali, estque proprium viatorum; et communiter de omni opere præstito homini : vi, 561 *a*.
2. — præsentis vitæ in homine triplex, sc. intelligentiæ, sustinentiæ et pœnitentiæ : ix, 188 *b*.
3. — recusatur triplici de causa : ix, 307 *a*.
4. — manuum ordinatur, et suadetur : xi, 346 *b*-347 *a*; xiv, 385 *a*, 386 *a*, 581 *b*-582 *b*.
5. Laborum inordinatio in quibus consistat : xi, 347 *a*.
6. — impositus Fratribus Minoribus in regula qualis : xiv, 581 *b*-582 *b*.
7. — alius corporalis, alius spiritualis : xiv, 582 *ab*.
8. Laborum et operum quorumlibet qualis finis possit intendi : vii, 505 *b*.
9. Labores amantium quam suaves : vii, 645 *a*.

Digitized by Google

10. Labores et pugnæ tentationum quales : XII, 366 *ab*.
11. Labores utilitate pleni quam chari : XIV, 41 *a*, 74 *a*.

LAC. 1. — est sanguis bis coctus in ubere : XIV, 92 *b*.
2. — continet butyrum et caseum; unum significat naturam sine corruptione, alter peccatum : IX, 165 *a*.
3. — est dulce, humidum, reficiens et candidum, quæ conditiones aptantur prælato : IX, 305 *b*.
4. — sumitur modo in bonum, modo in malum, sed maxime significat puritatem : XIII, 236 *b*, 241 *b*; XIV, 92 *b*, 235 *b*.
Vid. PANIS.

LACRYMÆ. 1. — aliæ interiores, aliæ exteriores : V, 572 *ab*; X, 195 *b*.
2. — aliæ amaræ, aliæ dulces, aliæ calidæ : IX, 311 *b*; et cinereæ : VIII, 322 *b*.
3. Lacrymarum pluvia quomodo ex fulgure proveniat : IX, 558 *a*.
4. Lacrymarum utilitas, necessitas et effectus enarrantur : VII, 85 *a*-85 *b*; VIII, 318 *a*-320 *a*, 322 *ab*, 508 *b*-511 *b*; X, 180 *ab*; XI, 124 *ab*, 196 *ab*, 207 *b*-208 *a*, 326 *a*; XIII, 98 *a*, 122 *b*, 183 *b*, 192 *b*, 193 *b*-194 *a*, 195 *b*, 303 *a*, 379 *b*-382 *a*, 404 *a*, 617 *b*; XIV, 74 *b*-75 *a*.
5. — quam Deo sint acceptæ : XI, 604 *b*.
6. — sunt vinum dulce animæ et angelis : XIII, 88 *b*, 404 *a*.
7. In lacrymarum mari submergitur Pharao, id est diabolus : XIII, 195 *b*.
8. — cogunt Deum : XIII, 221 *b*.
9. — compunctionis sunt collyrium sanativum animæ; — compassionis sunt unguentum sanativum a paralysi avaritiæ; — devotionis sunt balneum delectativum animæ : VIII, 318 *ab*. — sunt baptismus pœnitentium : XIII, 154 *a*.
10. — sunt calidæ per devotionem, et cum memoria mortis faciunt lixivium peccatorum : VIII, 322 *b*; XIII, 139 *ab*.
11. — sunt sanguis cordis, in cujus signum Christus emisit aquam cum sanguine e latere : XI, 505 *a*.
12. — sunt panis reficiens : IX, 209 *a*, *b*.
13. Christus sitit fontem lacrymarum : VIII, 267 *a*.
Vid. BALNEUM, n. 2, FLETUS *per totum*, LEGATUS, PARADISUS, PECCATUM, POENITENTIA, UNGUENTUM.

LÆTITIA. 1. — multiplex, ejusque varia objecta proponuntur : IX, 413 *b*, 527 *a*.
2. — stultorum est de vino, juventute, unguentis, floribus, luxuria, et societate mala : XIII, 61 *a*.
3. — sæculi non est sine luctu : XI, 423 *a*.
4. — mundana quam periculosa : VII, 166 *b*-167 *a*.
5. De lætitia tum bona, tum mala, auctoritates SS. Patrum afferuntur : *ibid.*, *et* 217 *a*-218 *a*.
6. — inepta est illa quæ concipitur de malis aliorum : VII, 360 *b*. Est filia superbiæ : *ibid.*; atque etiam gulæ, et potest esse peccatum mortale : 544 *a*.
7. — spiritualis caret amaritudine lætitiæ sæculi, torpore acediæ, et levitate dissolutionis : XII, 431 *b*.
8. — spiritualis est duplex, sc. specialis ex intuitu futuræ præsertim gloriæ, et generalis ex testimonio bonæ conscientiæ : VII, 217 *b*; XII, 431 *b*.
9. — vera, et falsa qualis : XIV, 64 *a*.

LAGENA. 1. — vetus eumdem odorem retinet, quem habuit nova : XIV, 20 *a*.
2. Lagenæ significant exempla sanctorum : IX, 123 *b*.

LAICALIS ordo exigit imperatorem, reges, duces, comites, tribunos, centuriones et decuriones : VI, 155 *b*.

LAICUS. 1. — quare baptizare possit, non vero conficere Eucharistiam : V, 546 *a*.
2. Laicis nemo tenetur confiteri, etiam deficiente omni sacerdote : XIV, 554 *b*-555 *a*.
3. Laici conversi tonsurantur, quare : VI, 151 *b*.
4. Laici a clericis distinguuntur per sacramentum ordinis : VII, 318 *b*.
Vid. JUMENTUM, n. 2.

LAMECH. 1. — interpretatur humiliatio : IX, 498 *b*.
2. — primus absque dispensatione duas uxores sumpsit, et ideo fuit adulter; non vero Abraham : VI, 309 *a*. *Vid.* BIGAMIA, n. 3.
3. — occidens Cain, credens se occidere feram, non excusatus est a peccato, quare : VII, 552 *a*.
4. — figura fuit Antichristi : IX, 99 *b*.

LAMED interpretatur doctrina, seu disciplina vel contritio : IX, 421 *b*; X, 155 *b*.

LAMENTATIONES Jeremiæ. 1. — arcem tenent inter carmina mœstitiæ : X, 140 *b*.— 2. Modus eas scribendi est dialogicus : 189 *ab*.

LAMENTATIONES (*Expositio in*) *Jeremiæ*, opus authenticum : X, VI-VII, 138 *a*-206 *b*.

LAMENTUM damnatorum in inferno erit pulcherrimum carmen respectu decoris justitiæ : IX, 25 *b*.

LAMIA. 1. — quale monstrum : X, 200 *b*.
2. — dicitur a lamentatione : *ibid.*
3. Lamiæ significant hæreticos, hypocritas et sensuales, quomodo : *ibid.*, *et* XIII, 259 *a*.

LAMPADES sunt miracula illuminantia mentes nostras : IX, 123 *b*.

Digitized by Google

LANA significat honestam conversationem : XIII, 241 *b*.

LANCEA. 1. — est zelus contra vitia : XIII, 41 *a*. 2. — est charitas : IX, 553 *b*.

LANGUENTES. 1. — circum piscinam quinam sint : XIII, 201 *b*-202 *b*. Sunt præcipue septem : *ibid.*, *et* 200 *a*-201 *a*.

2. — mystice circa piscinam pœnitentiæ sunt cæci, claudi, aridi, etc. : XIII, 346 *ab*.

LANGUOR. 1. — est prolixa infirmitas : XI, 407 *a*; XIII, 201 *b*.

2. Languores generis humani quomodo Christus pro nobis tulerit : XIII, 201 *b*-202 *b*.

3. — spiritualis qualis infirmitas sit animæ : VII, 514 *a*.

4. — sanctus animæ est triplex, sc. respectu corporis, temporalium, et tribulationum : VIII, 450 *b*-451 *a*.

LANIFICIUM inter artes mechanicas recensetur : VII, 499 *a*; et inter opera servilia : XII, 243 *b*.

LAPIS. 1. —, petra et saxum in quo differant : IX, 188 *b*. — 2. Dicitur lapis, quasi lædens pedes : XI, 389 *a*.

3. — in singulari, et in plurali quænam mystice significet : IX, 261 *a*.

4. — in singulari significat cor durum : XI, 389 *a*.

5. Quinque lapides in funda sunt quinque verba, et qualia : IX, 571 *a*. Item quinque litteræ nominis Jesus : XIII, 68 *b*. Item quinque vulnera : *ibid.* *Vid.* CHRISTUS, n. 419.

6. Lapides quadri erant scribæ, pharisæi et peccatores : X, 186 *b*.

7. — offensionis est occasio peccati : IX, 610 *b*. Ideo lapides in Christum jaciunt, qui scandala proximo præbent : XIII, 184 *ab*.

8. Lapides quomodo pœnitentiam significent : XIII, 246 *b*, 252 *ab*, 333 *b*. Hujusmodi lapides vult Satanas in panes converti : *ibid.*

9. Lapides pretiosi positi in fundamentis novæ Jerusalem sunt duodecim articuli fidei : VIII, 338 *b*. Idem dicendum de lapidibus duodecim e Jordane extractis : XIII, 290 *a*.

10. — ob suam soliditatem significat patientiam, et ob id corona de lapide pretioso tribuitur martyribus : XIII, 594 *a*, *b*.

11. Lapides impositi superhumerali summi sacerdotis quid significaverint : IX, 73 *a*.

12. — ultra cœlum poni non potest, quare : II, 298 *b* (*ubi*, *loc. præp.* extra, *leg.* ultra).

13. Lapidum pretiosorum variæ virtutes enarrantur : VIII, 338 *b*-342 *a*. *Vid.* CHALCEDONIUS, *et cætera nomina lapidum.*

Vid. CHRISTUS, n. 671, DAVID, n. 11, FABER, n. 1, POENITENTIA, PROJICERE, SCANDALUM.

LAPSUS. 1. — primi hominis quomodo evenerit : VII, 273 *ab*.

2. — in peccatum mortale quomodo in bonum cooperari possit : V, 581 *b*.

LAQUEUS est falsitas, et qualis : IX, 459 *a*.

LARGITAS. 1. — seu munificentia, qualis virtus sit, et quam laudabilis : IX, 55 *b*, 56 *b*; X, 241 *b*.

2. Largitatis gradus enarrantur : XII, 194 *b*-195 *a*.

LASCIVIA. 1. — ableganda ab anima : XIII, 185 *b*, 249 *ab*; XIV, 18 *b*-19 *b*.

2. Lasciviæ carnalis effectus quales : XIII, 185 *b*, 395 *b*. Significantur per mulierem curvatam : 396 *b*.

3. Lasciviæ remedia proponuntur : 396 *b*.

LASSITUDO non oritur ex virtute finita motoris, sed ex improportione motoris ad mobile, vel ex contrarietate, vel ex ineptitudine motoris : II, 381 *a*.

LATINORUM. 1. — et Græcorum controversia circa processionem Spiritus sancti a Patre et Filio expenditur : I, 200 *b*-205 *a*.

2. — et Græcorum differentia circa usurpationem nominis *causæ* in divinis : I, 350 *b*. — 3. Item de luce primo facta : II, 548 *ab*, 549 *a*. — 4. Item de azymo et fermentato : V, 500 *a*-501 *b*.

LATITUDO multiplex mystice ostenditur : IX, 175 *b*, 378 *b*-379 *a*.

Vid. LONGITUDO.

LATRIA. 1. — est servitus, et reverentia soli Deo debita : IV, 201 *a*, 213 *a*-220 *b*; V, 560 *b*; VII, 238 *b*, 413 *a*, 604 *b*; VIII, 19 *a*; XII, 28 *ab*, 285 *a*; XIII, 96 *ab*.

2. — est nomen Græcum : VII, 413 *a*.

3. — qualiter differat a dulia et hyperdulia : IV, 219 *a*-220 *b*; VIII, 196 *ab*.

4. Quomodo impendatur Deo corde, ore et opere : VII, 413 *a*. — 5. Ejus officium triplex : *ibid.*

6. — comprehendit quinque : VIII, 496 *a*.

7. Præcipue intendenda est in sacrificio Missæ : XII, 285 *a*.

8. — si exhibetur creaturæ, dicitur idololatria : IV, 215 *a*; VIII, 196 *a*.

9. — est de his quæ sunt necessaria ad salutem : IV, 211 *a*.

10. — debetur humanitati Christi, ut est unita Verbo : IV, 199 *b*-202 *a*. — 11. Item imaginibus et crucibus, quatenus referuntur ad Christum : 202 *a*-204 *b*, 206 *a*-208 *b*. — 12. Num vero Matri Christi : 204 *b*-206 *a*. — 13. Num membris Christi : 208 *b*-210 *b*. — 14. Num adversario Christi : 210 *b*-212 *b*.

15. — quænam virtus sit : 213 *a*-220 *b*.

16. — comprehendit in se fidem, spem et charitatem : 214 *b*-215 *b*. Proprie tamen non

Digitized by Google

est virtus theologica, sed pars virtutis cardinalis, sc. justitiæ : *ibid.*, *et* VII, 238 *b*, 413 *a*.

17. — quomodo differat a theosebia, vel eusebia : 217 *a*.

Vid. DULIA, n. 4, THEOSEBIA.

LATRO. 1. — in quo differat a fure : XI, 396 *b*.

2. Latrones quare fuerint cum Christo adducti, et cum ipso occisi : 209 *ab*.

3. Per duos latrones crucifixos cum Christo significantur una parte martyres, et patientes cum Christo et pro Christo, altera parte patientes pro temporali gloria et pro diabolo, item caro et mundus qui crucifigendi sunt a sequentibus Christum : *ibid.*, *et* 499 *b*, *et* XIII, 311 *b*.

4. Latronum in cruce de Christo derisio, et boni latronis conversio expenduntur : XI, 214 *a*-215 *a*, 499 *b*.

5. — bonus fuit martyr, quomodo : V, 342 *b*. — 6. Quomodo statim fuerit in paradiso quoad statum, licet non quoad locum : VI, 72 *a*; VIII, 165 *a*. Aperta ei fuit paradisi porta, quia portavit secum crucis signum : XIII, 599 *b*.

7. — bonus stabat a latere aperturæ pectoris Christi : XIII, 238 *a*. — 8. Christus potuit illi promittere paradisum, quia ipse est paradisus : XIV, 36 *a*.

9. Latronum spelunca fit ecclesia propter peccata superbiæ, luxuriæ et avaritiæ : XIII, 103 *b*, 386 *ab*.

10. Latrones sunt peccata : XIII, 103 *b*. Item sunt dæmones : 407 *a*.

Vid. DIABOLUS, n. 158, FUR, MARTYR.

LATUS. 1. — dextrum significat spiritualia et cœlestia; sinistrum vero, temporalia et diabolica : XI, 209 *b*; XIII, 29 *b*.

2. — Christi quare dicatur apertum, non vulneratum, et quomodo sit fons vitæ : XI, 505 *a*.

LAUDANDUM. 1. — parce, vituperandum parcius : VII, 507 *b*.

2. Invitantur omnes creaturæ ad laudandum Deum, quia omnes eum laudabilem ostendunt : VII, 204 *b*; XII, 417 *b*.

3. Laudandus Deus ob multa : IX, 243 *ab*, 283 *b*-284 *a*, 318 *ab*, 557 *ab*; XIII, 188 *b*.

LAUDARE. 1. — Deum est eum laudabilem agnoscere, et ostendere : IX, 576 *a*; XII, 417 *b*.

2. Laudabunt in patria Deum credentes, sperantes et diligentes, quia fient videntes, tenentes et fruentes : IX, 543 *b*.

LAUDISMUS de sancta Cruce, opusculum authenticum : XIV, II-III, 172 *a*-174 *b*.

LAUDULA sic dicta est avicula a laudando Deum : XIV, 98 *a*.

LAURENTII sancti martyris amor quantus, et qualis in Deum : XII, 387 *a*. Non sine gratia tormenta sustinuit : IX, 20 *a*. Ejus laudes enarrantur : XIII, 584 *b*-590 *b*. Quale vas fuerit : 586 *a*.

LAUS. 1. — Dei suadetur, quomodo : IX, 278 *ab*, 292 *ab*; XII, 417 *b*; XIV, 97 *a*.

2. — alia vocalis, alia mentalis, et an sit utraque in beatis, et qua ratione : II, 290 *a*; VI, 576 *b*. *Vid.* BEATUS, n. 96, 99.

3. Materia laudis divinæ septemplex, sc. sex præcipua Dei opera, et ipse Deus : XII, 417 *b*-418 *a*.

4. Omnia quæ de Deo dici possunt, aut cogitari, nonnisi laus ipsius sunt, quare : XII, 417 *b*.

5. Omnia fecit Deus propter semetipsum, sc. propter suam ipsius laudem : II, 264 *b*-266 *a*.

6. — Dei alia est perfecta, alia imperfecta, et in quo consistat utriusque discrimen : II, 266 *a*.

7. — Dei stat maxime in benedictione, in magnificentia, et in bonis operibus : IX, 198 *a*.

8. Laudis Dei perfectæ conditiones quales : VII, 204 *a*-205 *b*; IX, 399 *ab*; X, 534 *b*-535 *b*.

9. Tria in hac vita impediunt laudem Dei perfectam, sc. cognitionis imperfectio, corruptio corporis, et imperfecta dilectio : IX, 573 *b*. Item quatuor faciunt cessare a laude Dei : IX, 215 *b*.

10. Ubi non est pax, ibi non potest esse laus vera Dei : IX, 18 *a*; item nec ubi est carnalitas, cupiditas, curiositas, invidia, iracundia : *ibid.*, *b*.

11. Quam libenter Deus laudes audiat suas : XII, 417 *b*-418 *b*; XIII, 295 *a*.

12. — cum sit actus maxime gloriosus, cur non dicatur dos gloriæ : VI, 576 *b*.

13. — quomodo dicatur speciosa apud Deum : V, 690 *a*.

14. — Dei impeditur per superbiam : XIII, 395 *a*.

15. — proprie dicta debetur tantum actionibus liberis, sicut et vituperium : III, 161 *a*, 222 *a*.

16. — quædam competit operi, ut est voluntarium; quædam operi, ut est arduum : III, 133 *b*-134 *a*.

17. — in ore proprio quandoque licet : IX, 573 *a*; sed ordinarie debet vitari : X, 473 *b*-474 *a*.

18. — alicujus vel est absoluta, vel tantum secundum aliquam conditionem : IX, 618 *a*.

19. — humana fugienda, nec tamen omnino negligenda : VII, 225 *b*-226 *b*; XII, 309 *b*-310 *a*, 312 *b*.

20. — Dei in Ecclesia non habet finem : IX, 216 *a*.

Digitized by Google

21. Psalmi Laudum quare sint quinque : XIV, 572 *ab*.

LAUS BEATÆ MARIÆ VIRGINIS, Opusculum authenticum : XIV, V, 181 *a*-188 *b*.

LAVACRUM quomodo differat a balneo : V, 300 *ab*. *Vid.* ABLUTIO, n. 1, BALNEUM, n. 1, BAPTISMUS, n. 1, LOTIO.

LAVARE. 1. — est usus, vel effectus aquæ : V, 300 *a*.

2. Lavat nos Deus aqua baptismali, pœnitentiæ, gratiæ, tribulationis, Spiritus sancti : XI, 578 *b*-579 *a*; item vino sacramentali, et sanguine triumphali : XIII, 193 *b*-194 *b*.

3. Lavari septies in Jordane est purgari ab omnibus peccatis aqua pœnitentiæ : XIII, 97 *b*-98 *a*.

4. Homo qualiter lavandus spiritualiter : XI, 436 *b*, 578 *b*-580 *b*.

Vid. ANIMA, n. 412, DISCIPULUS, n. 15.

LAXATIO intestinorum; *vid.* DYSENTERIA.

LAZARUS 1.— interpretatur adjutus a Domino : XI, 407 *a*.

LAZARUS frater Marthæ. 2.— resuscitatus significat resuscitationem peccatoris : XI, 407 *a*, 572 *b*-573 *a*.

3. — resuscitatus magis debebat Christo, quam quilibet alius : III, 401 *b*-402 *a*. Unde non est facta ei injuria, ut bis moreretur : *ibid.*

4. Lazari resuscitatio expenditur mystice : XI, 407 *a et seq.*

5. — quatriduanus mortuus significat genus humanum, et quomodo in quarta die dicatur resuscitatus : XIII, 337 *b*-338 *a*.

6. — in cœna quid significet : XIII, 333 *a*.

LAZARUS mendicus. 2. Lazari mendici egestas, et gloria expenduntur : XI, 40 *a*-41 *b*.

3. Lazarum quomodo dives dicatur ex inferno vidisse : VI, 616 *a*.

LEÆNA. 1. — quam incontinens : XIII, 491 *a*.

2. Leænæ ferocitas quanta : *ibid.* *et* 348 *b*.

LECTIO. 1. — spiritualis quam Christo chara : X, 611 *a*. Quam proficua : VIII, 416 *a*; XII, 411 *b*; XIII, 51 *ab*, 474 *a*.

2. In lectione spirituali loquitur nobiscum Deus : IX, 158 *b*.

3. — legis divinæ qualiter facienda : IX, 341 *b*-342 *a*, 412 *b*.

4. — prima Christi est misericordia in proximum, de qua examinabit scholares suos in die judicii : VIII, 320 *a*. *Vid.* MISERICÓRDIA.

5. — librorum spiritualium qualiter exercenda : XII, 295 *a*, 297 *a*.

6. De lectione sacra multa ex sanctis Patribus afferuntur : VII, 205 *b*-206 *b*.

7. Quare Moysis lectionum cantus terminetur in imum, Evangelii vero in altum : IX, 303 *a*, 578 *ab*.

8. Quare in quarta feria quatuor temporum legantur duæ lectiones, et in sabbato quinque : XII, 260 *a*.

Vid. CHRISTUS, n. 751, DISCIPULUS, n. 22.

LECTORATUS ordo. 1. — officium quale sit, et quale ejus præmium : VI, 166 *b*-167 *a*; IX, 141 *a*.

2. — ordinis materia est liber : VI, 167 *a*.

LECTORUM ordo respondet archangelis : IX, 141 *a*.

LECTULUS floridus Christi est anima virtutibus ornata : XIII, 63 *b*; XIV, 268 *b*.

Vid. ACEDIA, n. 3, ANIMA, n. 417.

LECTUS. 1. — multiplex in bonum, et in malum : IX, 556 *a*.

2. — quadruplex exponitur, sc. concupiscentiæ, conscientiæ, pœnitentiæ et sapientiæ : XIII, 448 *b*-449 *a*.

Vid. CHRISTUS, n. 710, CONSCIENTIA, n. 33, MARIA, PRÆSEPE, SEPULCRUM.

LEGALIA quando cessaverint : V, 321 *b*-324 *b*.

LEGALIS. 1. — custodia dicitur vita spiritualis propter tria : IX, 457 *b*.

2. — justitia nec misericordiam, nec medicinam præstabat (sc. ex opere operato) : X, 508 *a*.

LEGATA pia; *vid.* FRATRES MINORES, n. 25.

LEGATI nostri ad Deum sunt lacrymæ, jejunia et orationes : XIII, 465 *b*. *Vid.* APOSTOLUS, n. 3.

LEGIO continet sex millia sexcentos sexaginta sex : II, 432 *b*; X, 434 *a*.

LEGISLATOR. 1. Legislatoris finis est facere populum virtuosum : IX, 448 *b*.

2. — non tenetur subjicere se legi : IX, 5 *b*.

LEGITIMATIO, et legitimitas, quid sit : VI, 322 *a*. *Vid.* MATRIMONIUM.

LENTICULA olei Samuel quid significet : X, 249 *a*; XIII, 238 *a*.

LEO, animal. 1. Leonis constantia, et magnanimitas quanta in periculis : XIV, 7 *b*.

2. Fabula de Leone et Vulpe : XIII, 549 *b*-550 *a*.

3. — quomodo insidietur cæteris animalibus : XIV, 16 *b*-17 *a*,— 4. Ad ejus rugitum timent, et expectant cum tremore : XIV, 120 *b*.

5. Ejus gratitudo quanta : XIV, 23 *b*-24 *a*.

6. Quando famescit, ut bestias invadere possit, in antris se abscondit : XIII, 507 *b*.

7. Ejus amor in hominem : XIV, 45 *a*.

8. — prius movet pedem dextrum : XIV, 50 *a*.

9. — timet cantum galli : XIV, 47 *a*; maxime si gallus habeat pennas albas : XIII, 540 *a*.

10. Ejus rugitus suscitat catulum mortuum : VII, 486 *b*.

11. — comesta rejicit, et iterum comedit, sicut et canis : XIV, 86 *a*. Eadem rejicit, ut velocius fugiat : XIII, 537 *b*.

12. — figura est diaboli : IX, 266 *a*, *b*; XIII,

Digitized by Google

217 *ab*, 303 *b*; XIV, 47 *a*. *Vid.* DIABOLUS, n. 0.
13. — figura Christi : IX, 266 *b*. *Vid.* CHRISTUS, n. 665, JUSTUS, n. 54.
14. — multa præterea significat in bonum, et in malum : X, 187 *a*. — 15. Significat superbum : XIII, 150 *b*.
Vid. ANIMAL, n. 41.
LEO, signum cœleste, cum Cane et Sole quid operetur : XIV, 28 *a*.
LEOPARDI natura in persequendo alia animalia depingitur : XIV, 59 *b*.
LEPRA. 1. — est morbus hæreditarius, totum hominem inficiens, et quoad nutritivam, et quoad generativam : III, 383 *b*; VI, 288 *b*-289 *b*. Ejus qualitates pessimæ enarrantur : X, 334 *b*-335 *a*; XI, 57 *b*; XIII, 18 *b*-19 *a*, 200 *ab*.
2. — quomodo generetur : XIII, 34 *b*, 436 *b*.
3. — non solvit matrimonium contractum, sed bene sponsalia : VI, 289 *a*, *b*.
4. Per lepram multiplex peccatum significatur : X, 317 *a*, 334 *b*-335 *a*; XI, 57 *b*; XIII, 93 *b*, 95 *a*, 200 *ab*, 410 *b*-412 *a*.
5. — quomodo sanetur : XIII, 94 *a*, 411 *a*-412 *a*.
Vid. DETRACTIO, n. 12, PECCATUM.
LEPROSUS. 1. — leprosum filium generat : III, 383 *b*. *Vid.* GENERATIO, n. 7.
2. An leproso petenti debitum teneatur uxor sana reddere : VI, 289 *ab*.
3. An leprosi per legalia sacramenta mundarentur : V, 247 *b*.
4. Leprosorum mystica mundatio facta a Christo expenditur : X, 334 *b*-336 *a*; XI, 57 *b*-59 *a*.
5. Leprosum, sc. peccatorem, mundatum, sc. per contritionem, mittit Christus ad sacerdotem, sc. absolutionis causa : X, 336 *b*.
LETHARGICUS moritur dormiendo, et significat acediosum : VIII, 258 *a*. *Vid.* ACEDIA, n. 9.
LETHE; *vid.* FLUVIUS, n. 6.
LEVARE calcaneum in Deum, quid sit : XI, 437 *b*.
LEVATIO manuum exterior quomodo manifestet timorem, dolorem, vel amorem : IX, 382 *a*.
LEVI tribus quare in terra promissionis non acceperit suam partem : VI, 153 *a*, 154 *a*; IX, 304 *a*.
LEVIA; *vid.* MOTUS.
LEVITÆ. 1. Levitarum tres familiæ, per officia singulorum propria, significabant tria genera religionum : XII, 333 *a*-334 *b*.
2. — nunc sunt diaconi, et quare sic dicantur : VI, 167 *b*.
Vid. sup. LEVI.
LEX. 1. — dicitur a legendo, et a ligando : IX, 341 *b*, 362 *b*.
2. — quid sit, et qualis esse debeat : IX, 1 *a*, 5 *a*.
3. — ita patens esse debet, ut ne cui laqueus paretur ob obscuritatem : IX, 1 *a*.
4. — quandoque importat totum Vetus Testamentum, aliquando quinque libros Moysis, vel etiam tantummodo Decalogum, vel præcepta moralia, vel cæremonialia, vel observationem legis ad litteram, vel unum præceptum speciale : IX, 6 *a*, 231 *ab* (*ubi, loco vocis* obscurationem, *leg.* observationem.)
5. — stricte sumpta stat pro lege scripta et data, large pro omni lege, sc. naturæ, scripta, et gratiæ : III, 445 *b*-446 *a*.
6. — alia est naturalis, alia clericalis, alia laicalis : IX, 362 *b*.
7. Item alia est carnis, alia Moysis, alia fidei : IX, 188 *b*-189 *a*.
8. Item alia foris scripta, sc. Moysis et Evangelii; alia intus data, sc. rationi in mundi figura; alia æterna, quæ Deus est : IX, 243 *a*.
9. — in tria capita item dividitur, sc. in legem naturæ, quæ appropriatur Patri; scriptam, quæ Spiritui sancto; et gratiæ, quæ Filio : IX, 133 *b*-134 *a*.
10. — alia naturalis, alia divina positiva, alia positiva humana : VII, 351 *b*-352 *a*. Prima est scripta in conscientia, secunda desuper infusa a gratia, tertia extrinsecus ab hominibus imposita : IX, 102 *a*; XI, 112 *a*.
11. — naturalis dupliciter sumi potest, sc. vel prout dicit habitum in anima, vel prout dicit complexionem præceptorum : III, 543 *b*.
12. — naturalis quomodo dictetur a ratione, et qualem obligationem importet : III, 541 *b*-542 *b*; VI, 212 *ab*, 213 *b*; VII, 351 *b*.
13. — naturalis dicitur communiter, proprie et propriissime : VI, 304 *b*-305 *a*.
14. — naturalis est quædam lux rationis, per quam dirigitur in agendis; estque nativa, viva et operum discretiva : IX, 463 *a*.
15. — naturæ dictat reddere bona pro bonis; lex gratiæ dictat reddere bona pro malis : V, 114 *b*.
16. — naturæ dictat Deo obediendum, malum fugiendum, et bonum faciendum : VII, 353 *b*.
17. Qui vel sub lege naturæ vixerunt, vel tempore legis scriptæ, quomodo potuerint justificari et salvari : IV, 549 *a*-552 *a*. Eorum sacrificia et sacramenta qualem virtutem habuerint : V, 271 *b*-273 *b*.
18. — Dei fuit per Verbum divinum edita, per inspiratum recitata, per incarnatum consummata, ipso Christo moralia legis exequente, judicialia temperante, cæremonialium veritatem exhibente, figuralium veritatem elucidante : IX, 5 *a*-6 *a*.

Digitized by Google

16. — omnis ordinata habet Deum causam efficientem, aut exemplarem : IX, 4 *b*.
17. — humana est constitutio populi, qua majores natu sanxerunt simul cum plebibus aliquid : IX, 5 *a*.
18. — humana, canonica vel civilis, fundatur in lege divina, et secundum eam regulatur : IX, 9 *b*.
19. — Romanorum cœpit a Numa Pompilio fere mille annis post legem Moysis; ob idque multa capita a Deo tradita in ea fuerunt inserta : IX, 9 *b*.
20. Leges et canones fundantur in hoc principio legis naturalis, quod tibi fieri non vis, alteri non faciendum : IX, 57 *b*.
21. Quæcumque in jure civili adversantur juri divino, abroganda sunt : IX, 10 *a*.
22. Leges civiles continent quædam ab Ecclesia approbata, quædam tolerata, quædam reprobata : *ibid., et* VI, 366 *b*-367 *a*.
23. Leges humanæ sunt in hac vita duriores divinis, et hoc est ad cautelam et terrorem : VI, 123 *b*.
24. Legum imperialium et divinarum transgressor quali pœna plectendus : VIII, 282 *ab*.
25. — quomodo se habeat ad gratiam, et ad acquisitionem salutis : IX, 26 *b*.
26. — quam exhibet sacra Scriptura, quomodo sit a solo Deo : IX, 5 *a*. Quomodo signis mirabilibus confirmata fuerit : *ibid.*
27. — Dei est eminentissima, affluentissima, efficacissima, speciosissima et clarissima : IX, 6 *ab*. Est columna, et virtutis stabilimentum : IX, 18 *a*.
28. — Dei non est maculosa, nec fabulosa, nec periculosa : IX, 528 *b*.
29. — Dei retrahit ab amore fœdo et privato, et præcipit bonum commune et spirituale : IX, 18 *b*.
30. Qualis rex, talis lex : IX, 531 *a*.
31. Legis divinæ auctoritas, promulgatio, qualitas, nobilitas aliæque circumstantiæ ostenduntur : IX, 3 *a*-6 *b*.
32. Legis Decalogi ordo, auctoritas et objectum ostenditur : VII, 308 *a*.
33. — stricte sumpta dividitur in veterem, quæ est timoris, et novam, quæ est amoris : V, 232 *b*-234 *b*, 286 *b*, 336 *a*; VI, 366 *b*-367 *a*; VII, 308 *ab*.
34. — vetus, seu Mosaica, quare dicatur lex timoris; nova vero, seu evangelica, lex amoris : V, 233 *ab*.
35. — vetus respiciebat statum imperfectionis, evangelica vero statum perfectionis respicit : V, 233 *a*. Ob id lex vetus dicitur sterilis : IX, 200 *b*.
36. In lege veteri tria sunt consideranda, sc. moventia, seu promissa; dirigentia, seu præcepta, et adjuvantia, seu sacramenta; sed tria hæc temporalia, sicque deerat justificatio : V, 236 *a*; VII, 312 *b*.
37. Nec lex vetus, nec ejus sacerdotium habebant Spiritum sanctum, nisi ratione novi testamenti in ea figurati : X, 250 *a*.
38. — naturæ, — timoris, et — gratiæ comparantur ad invicem : V, 232 *b*-240 *b*; VI, 41 *b*-42 *a*; VII, 308 *ab*, 401 *a*; VIII, 199 *b*-200 *a*; IX, 104 *b*-110 *a*, 283 *b*, 301 *b*-302 *a*; XIV, 369 *a*.
39. — vetus, et — nova comparantur ligno scientiæ et ligno vitæ : IX, 107 *b*-108 *a*.
40. — antiqua quomodo fuerit a Christo moderata : IX, 5 *b*-6 *a*.
41. Leges cæremoniales, judiciales et morales quomodo respondeant legi gratiæ : VII, 308 *ab*; X, 267 *ab*. Quid in eis remanserit, et quid evacuatum fuerit per evangelicam legem : XI, 36 *a*.
42. — nova continetur in veteri, sicut rota in medio rotæ : IV, 556 *b*; IX, 301 *b*-302 *a*.
43. — vetus quædam præcipiebat, quædam permittebat, ut libellum repudii : VI, 319 *b*.
44. — vetus non obligabat puellas de genere sacerdotali ad suscipiendum virum de genere suo : VI, 263 *b*.
45. — nova, et — vetus communicant in scientia, sed non in copia gratiæ, et ob id hæc non habebat proprie claves : VI, 41 *a*-42 *a*.
46. Legis evangelicæ perfectiones enarrantur : V, 232 *b*-240 *b*, 286 *b*; VII, 308 *b*, 401 *a*.
47. — evangelica habet promissa inducentia, præcepta dirigentia, et sacramenta adjuvantia ad justificationem : V, 236 *a*.
48. — evangelica qualiter justificet animas : V, 237 *ab*. Elevat animam ad cœlum, facilitat omnia difficilia ad modum pennæ, rotæ et navis : V, 238 *ab*.
49. — evangelica dicitur lex libertatis, quare : III, 653 *a*.
50. — odiosa est et carnali, et cupido, item invido et iracundo, quare : IX, 18 *b*.
51. — quare dicatur amara : IX, 273 *b*.
52. Legis perfectio multiplex : IX, 362 *a*-363 *a*.
53. Legem habere in corde, est legem cognoscere; cor habere in lege, est eam diligere : IX, 302 *a*.
54. Legis verus executor quis : *ibid., et* 327 *a*, 377 *ab*.
55. Legis meditationis fructus exponitur : IX, 110 *b*-113 *b*, 307 *b*, 417 *ab*.
56. Divinæ legis observatæ fructus enarrantur : IX, 324 *a*, 378 *a*, 391 *a*, 479 *b*-480 *a*; XIII, 33 *a*.
57. Legis inobservantia quot modis fiat : IX, 357 *ab*, 405 *b*, 480 *a*.
58. Divinæ legis perfectiones enarrantur : IX,

Digitized by Google

362 *a*-383 *a*, 389 *a*, 411 *a*, 428 *ab*, 459 *b*; x, 125 *a*, 191 *b*; xiii, 610 *b*-612 *b*; xiv, 19 *b*-20 *a*. Dicitur lux et dux : ix, 112 *a*, 411 *a*, 463 *ab*.

59. — Dei ligat cor, os et manus : ix, 417 *a*.

60. — scripta alia est posita, alia disposita, alia perfecta : ix, 448 *b*-449 *a*.

61. — diligenda, quomodo : ix, 463 *b*.

62. — injustitiæ dominatur in curia concupiscentiæ; — justitiæ, in curia conscientiæ; — clementiæ; in curia gratiæ; et quælibet harum habet proprium judicem, et propriam sententiam : ix, 515 *ab*.

63. — alia est loquens, alia instruens, alia consulens : ix, 542 *ab*.

64. — vitæ alia est interior, alia exterior, alia superior : ix, 514 *ab*.

65. Legis oblivio solet accidere vel ob prosperitatem, vel ob adversitatem, vel ob infidelitatem : ix, 514 *b*.

66. — Dei docet vitia fugere, utilia eligere, et gravia pro Domino sustinere : ix, 409 *a*; x, 191 *ab*.

67. — quomodo dicatur justo non esse posita : ix, 158 *ab*.

68. — procedit narrando, præcipiendo, prohibendo, comminando et promittendo : ix, 10 *b*.

69. — omnis inferior a summa et æterna lege emanat : ix, 4 *b*.

70. — et prophetæ quomodo contineant totam perfectionem hominis : x, 47 *b*.

71. — justitiæ exigit universale judicium : vii, 330 *b*-331 *a*.

72. — quotuplici modo violetur : vii, 352 *b*-353 *b*.

73. — respicit honestum : vii, 353 *b*.

74. — Moysis quomodo causa fuerit majoris transgressionis : ix, 96 *a*.

75. — divina portanda in corde, in ore et in manu : xiii, 611 *a*-612 *a*.

76. Legis divinæ perfectio est dilectio : xiv, 22 *b*-23 *b*.

77. Esse sub lege stat multipliciter : iv, 7 *a*.

78. Legis naturæ sacramentorum vis : v, 272 *b*-273 *b*.

79. — dicitur levis propter charitatem : vi, 365 *a*.

80. — se habet ad gratiam, ut virtus apprehensiva ad motivam, et instrumentum ad virtutem operativam : ix, 26 *b*.

81. — divinitatis est perducere ad purgationem, illuminationem et perfectionem : ix, 49 *b*.

LIA an verior fuerit uxor Jacob, quam Rachel : vi, 302 *b*. *Vid.* Christus, n. 255.

LIBANUS interpretatur candidatio, significatque statum meriti : ix, 215 *b*; xiv, 38 *a*, 91 *b*.

LIBER. 1. — duas proprietates habet, unam respectu sui, alteram respectu nostri : vi, 465 *a*.

2. — Sententiarum totalis versatur circa nostræ reparationis mysterium : iv, 1 *a*, 477 *a*.

3. — Sententiarum dividitur in quatuor libros, sicut fons paradisi terrestris in quatuor flumina : i, 11 *a*. — primus agit de Deo uno, et trino; secundus, de productione creaturarum; tertius, de Christo redemptore; quartus de sacramentis : i, 11 *a*; vi, 622 *a*-658 *b*. Mystice est cœlum, et gyrus quadruplex sphæralis : vi, 622 *a*. Quatuor libri Sententiarum assimilantur quatuor animalibus prophetiæ Ezechielis : vi, 625 *ab*.

4. Librorum sanctæ Scripturæ excellentia eorumque lectionis fructus : viii, 310 *a*; ix, 1 *a*-16 *b*, *et per singula opuscula sparsim*. — 5. Multos habent intellectus et sensus : ix, 90 *b*, 91 *a*, 92 *ab*. — 6. Eorum divisio et cohærentia exponitur : vii, 242 *ab*, 400 *b*-401 *a*; ix, 14 *b*-16 *b*.

7. — quadruplex mystice proponitur, primus sc. scriptus ab æterno, seu divinitas; secundus scriptus in paradiso, seu ratio hominis; tertius in deserto, seu lex Mosaica; quartus in homine Christo, seu ejus actio, quæ nostra instructio est : ix, 241 *b*.

8. — item quadruplex, sc. præscientiæ, conscientiæ, Scripturæ sacræ, ipseque Christus : xiii, 21 *b*-22 *b*. In hoc ultimo debemus semper legere : ix, 241 *b*; xiii, 22 *b*. *Vid.* Christus, n. 623, 813.

9. Duo libri propositi sunt a Deo, sc. sacra Scriptura, et clericorum status; in primo legere debent clerici, in altero laici : ix, 281 *b*.

10. — triplex assignatur, sc. mundus, conscientia et S. Scriptura : vii, 269 *a*; viii, 310 *a*; ix, 86 *b*, 87 *a*, 91 *a*; x, 577 *a*; xii, 20 *a*.

11. — conscientiæ quid sit : vii, 331 *a*; xiii, 21 *b*-22 *a*. *Vid.* Conscientia, n. 15.

12. — in quo leguntur magnalia Dei est mundus : vii, 269 *a*; x, 93 *a*.

13. — vitæ, et mortis, qui sint, et utrum indelebiles : v, 4 *b*; vi, 464 *b*-467 *b*; vii, 235 *a*, 255 *b*, 331 *ab*, 378 *a*; viii, 84 *a*; ix, 87 *a*, 241 *b*; x, 499 *b*.

14. — Dei et angelorum quisnam sit : ix, 242 *a*.

15. Librorum apertio qualis futura sit in die judicii : vi, 466 *b*-470 *b*; vii, 331 *ab*, 377 *b*-378 *a*; viii, 332 *ab*; x, 499 *b*; xiii, 335 *a*.

16. — intus scriptus est ars Dei æterna; — scriptus foris est mundus sensibilis : vii, 235 *a*.

17. Librum sacræ Scripturæ dedit Christus legendum apostolis post resurrectionem : viii, 310 *a*.

Digitized by Google

18. Libri plicatio facta a Christo quid significet : x, 313 *a*.
19. Librorum impudicorum lectio est vitanda : xiii, 560 *a*.
20. Librorum custodia qualiter habenda : xii, 492 *b*.
Vid. Abscondita, Deus, n. 414, Homo, n. 57.
LIBERA nos a malo; vid. Oratio Dominica.
LIBERALITAS. 1. — quid sit, et quomodo sit pars justitiæ : vii, 412 *b*.
2. De liberalitate auctoritates S. Scripturæ : viii, 570 *b*-572 *b*.
3. — in Deo importat duplicem modum emanandi, sc. intrinsecum quo producitur Spiritus sanctus, et extrinsecum quo producuntur creaturæ : i, 188 *b*.
4. — B. Virginis qualis : xiv, 275 *ab*.
5. — qualis servanda in usu gratuitorum donorum : ix, 33 *b*.
6. — quomodo sit opposita avaritiæ, simul et prodigalitati : vii, 364 *ab*.
LIBERATIO a peccatis qualiter fiat : xi, 563 *ab*; xiii, 182 *b*-183 *a*.
LIBERTAS. 1. — quid sit : vii, 236 *a*, 395 *a*. Dicitur communiter liberum arbitrium : *ibid.*
2. — est solum in substantiis rationalibus, quæ solæ dominantur ab intrinseco in actus suos : iii, 200 *b*-202 *b*.
3. — in brutis esse non potest, quare : iii, 201 *b*, 202 *a*, *b*.
4. — sumi potest privative, et sic dicitur libertas a quo; vel positive, et sic est libertas ad quod; privative dividitur in libertatem a necessitate, a culpa et a miseria; positive est respectu actus volendi, sive ad finem relati, qui dicitur usus, sive quietati, qui dicitur actus fruitionis : ii, 309 *b*, 333 *b*, 404 *b*-408 *a*; iii, 70 *ab*, 215 *b*-216 *a*, 642 *ab*; viii, 115 *ab*.
5. — arbitrii tria includit, sc. immunitatem a coactione, dominium super actum suum, et facultatem servandi rectitudinem; primæ duæ conditiones sunt æqualiter in omnibus creaturis et in Deo, licet respectu Dei analogice; tertia autem inæqualiter est in creaturis : ii, 403 *b*-404 *b*; iii, 215 *a*-220 *b*.
6. — alia est contrarietatis ad actus oppositos, et dicitur specificationis; alia contradictionis, et dicitur exercitii; alia essentialis, sc. qua voluntas domina est sui actus, et movet se ipsam, nec ab alio movetur nisi inductive : iii, 70 *ab*, 130 *b*-131 *a*, 217 *a*-232 *b*; iv, 581 *b*; viii, 112 *b*.
7. — an aliquando cogi possit : ii, 403 *a*-404 *a*; iii, 222 *b*-225 *b*; viii, 115 *ab*.
8. — alia est a se, estque solius Dei; alia data et accepta, estque hominum et angelorum : iii, 218 *ab*.
9. —, ut dicit deliberationem, est solum contingentium; ut dicit præcise libertatem, est etiam necessariorum, sc. necessitate immutabili : iii, 219 *a*-220 *b*; iv, 269 *a*.
10. — animæ quomodo stet cum motione gratiæ et prædestinatione : ii, 102 *b*; iii, 254 *b*-256 *b*, 284 *a*-303 *b*; vii, 256 *ab*; xi, 304 *b*-305 *a*, 350 *b*-352 *a*, 563 *b*.
11. — stare potest cum necessitate immutabilitatis, non vero coactionis : i, 121 *ab*; ii, 404 *a*-406 *a*; iii, 219 *a*-220 *b*; iv, 267 *b*, 356 *b*, 393 *b*-394 *a*; vi, 603 *a*; viii, 115 *ab*.
12. In Deo est libertas cum immutabilitate, non vero cum vertibilitate : i, 121 *ab*; iv, 265 *b*-269 *a*.
13. Quænam libertas sit in angelis et beatis : iii, 217 *b*-220 *b*; iv, 269 *a*; viii, 115 *ab*.
14. — peccandi quomodo adveniat : vii, 361 *b*.
15. — peccandi est defectus libertatis : ii, 404 *b*-408 *a*; iii, 220 *b*-222 *b*; vi, 20 *ab*.
16. Peccare tamen non est sine libertate : ii, 405 *b*-406 *a*; viii, 115 *ab*; xi, 563 *ab*.
17. — non computatur inter bona fortunæ, sed iis præponderat : vi, 352 *b*.
18. — perfecta est non posse peccare : xi, 563 *ab*.
19. Qua libertate Christus nos liberaverit : *ibid.*
LIBERUM arbitrium. 1. — melius sic dicitur, quam liberum judicium : iii, 198 *b*.
2. — dicitur facultas pro potentia et habilitate, item pro dominio sui actus : iii, 206 *b*.
3. Traduntur variæ ejus definitiones : iii, 161 *b*, 198 *a*-200 *a*; vii, 236 *a*; viii, 115 *ab*; xi, 563 *a*.
4. —, ut est appetitus naturalis, immutabiliter inclinat ad beatitudinem; ut vero est deliberativum, vult hoc vel illud pro libito : iii, 171 *b*-172 *b*.
5. — quomodo sit una facultas existens in duabus potentiis : iii, 208 *a*.
6. — quomodo nihil addat secundum essentiam rationi et voluntati : iii, 210 *a*-212 *a*; v, 661 *b*; ix, 541 *a*.
7. Quomodo sit verum, quod liberum arbitrium possit in actus oppositos : ii, 403 *a*-408 *a*; iii, 220 *b*-222 *b*.
8. — quid possit absque gratia : iii, 284 *a*-303 *b*; xi, 304 *b*-305 *a*, 350 *b*-351 *b*, 563 *ab*.
9. — quomodo dicatur potentissimum sub Deo : iii, 290 *b*-291 *a*.
10. Liberi arbitrii motus quomodo concurrat ad justificationem peccatoris : iii, 284 *b*-303 *b*; v, 661 *b*.
11. — facit hominem excellere super omnes creaturas : vii, 261 *ab*; ix, 295 *b*.
12. — est principium omnis meriti et deme-

Digitized by Google

rii, secundum electionem boni, vel mali : VII, 267 *b*; et ob id omnis peccati : 271 *b*. *Vid.* ADAM, n. 29, ARBITRIUM, n. 1-57.

LIBIDO. 1. — dicitur dupliciter, sc. vel improba voluntas, et sic est radix mortalium peccatorum, vel quæcumque immoderata delectatio, et hoc modo est radix etiam venialium : V, 179 *b*. Dicitur a libendo : *ibid.*

2. — quomodo definiatur : VIII, 135 *b*.

3. — dicitur etiam tripliciter, sc. vel improba voluntas, vel immoderata delectatio, vel vitiosa corruptio; et per hanc distinctionem explicatur peccatum originale : III, 370 *ab*.

4. — duplex potest esse in peccato, sc. vel secundum majorem voluptatem carnis, vel secundum majorem improbitatem voluntatis; hæc secunda aggravat peccatum, non prima : III, 628 *ab*; V, 179 *b*-180 *a*.

5. — si sit objectum principale matrimonii cum exclusione finis, dirimit matrimonium; si non excludat intentionem finis, vitiat quidem matrimonium, sed non dirimit : VI, 263 *b*-264 *b*.

6. Omnis actus in quo ita regnat libido, ut absorbeatur ratio, fiatque homo totus caro, est inordinatus, et deordinans regnum animæ : VI, 277 *a*.

7. Libidinis fluxus, seu seminis effusio, quando sit cum peccato, et quando non, et circa istius modi qua cautela utendum : VII, 569 *b*-570 *a*.

8. — etiam dicitur improba voluntas principandi, vel possidendi, sicut et delectandi : IX, 145 *b*.

LIBRA est perfecta mensura : IX, 575 *a*.

LICITÆ, et illicitæ scientiæ quænam sint : IX, 6 *b*, 8 *ab*.

LIGAMEN. 1. — quale inter uxoratos : VII, 430 *b*. De impedimento ligaminis agitur : VI, 327 *a*, 376 *a*-377 *a*.

2. — multiplex obligans hominem, sc. præcepta naturæ, vel divina, vota, decreta Patrum, consuetudo, mandata prælatorum, et conscientia : VIII, 197 *a*.

LIGARI. 1. Hominis lingua quomodo ligetur peccato : XIII, 394 *b*-395 *b*.

2. Ligatur etiam homo in anima, in pedibus, in manibus, in collo : XIII, 397 *b*-399 *a*.

LIGATIO alia culpæ, alia pœnæ : XI, 416 *ab*.

LIGNUM. 1. Triplex lignum, seu arbor, continebatur in paradiso terrestri, sc. vel pro alimento hominis, vel pro obedientiæ probatione, vel pro perpetuatione vitæ : III, 6 *a*-7 *a*; IX, 158 *b*.

2. — scientiæ, et — vitæ erant proxima loco, ut accenderent hominem ad amorem et ad timorem : III, 6 *ab*.

3. — vitæ qua virtute conferret ad immortalitatem : III, 53 *ab*, 307 *ab*. Ejus comestio utrum debuisset esse unica, an multiplicata, utrumque probabile : III, 307 *ab*; VI, 211 *ab*.

4. — vitæ restaurasset humidum radicale deperditum per actionem caloris naturalis : III, 65 *ab*, 307 *b*; VI, 211 *b*; XIII, 557 *a*; non ut causa principalis, sed ut dispositiva : III, 307 *b*.

5. Quare Deus vetuerit Adæ ne comederet de ligno scientiæ : III, 6 *b*-7 *a*.

6. — vitæ mystice est Christus crucifixus in Ecclesia tanquam in paradiso : III, 6 *b*; IX, 14 *a*, 20 *b*, 158 *b*; XII, 68 *a*; XIII, 225 *a*, 309 *a*, 556 *a*. Ejus fructus multiplices enarrantur secundum varia mysteria a Christo adimpleta in suo cursu : XII, 67 *a*-84 *b*. — 7. Item est Eucharistia : III, 53 *ab*. — 8. Item est tota Trinitas in gloria cœlesti : IX, 158 *b*.

9. De ligno vitæ comedere, est se reficere ex consideratione mysteriorum sacræ Scripturæ : IX, 110 *a*-121 *a*.

10. De ligno vitæ a Seth plantato extra paradisum facta est crux Christi : XIII, 557 *b*.

11. — vitæ triplex, sc. materiale in paradiso terrestri, Christus, seu ipsius crux in Ecclesia, et tota Trinitas, seu gloria in cœlo : IX, 158 *b*; XIII, 558 *ab*.

Vid. ADAM, n. 11, ARBOR, n. 5, 6, CHRISTUS, n. 399, ELIAS, n. 3, EUCHARISTIA, n. 205, FABER, n. 1, OPUS.

LIGNUM VITÆ, Opusculum authenticum : XII, VI-VII, 67 *a*-84 *b*.

LILIUM. 1. Lilii natura qualis : X, 561 *a*.

2. In lilio sex folia candida, et sex grana aurea quomodo significent decorem pudicitiæ, et modum diligendi Deum : VIII, 288 *b*-289 *a*. *Vid.* ECCLESIA, n. 125, MARIA.

LIMAX quomodo figuret utilitatem humiliationis : XIII, 267 *ab*.

LIMBUS. 1. — duas partes habet, sc. superiorem, in qua detinebantur animæ sanctorum patrum; et inferiorem, in qua recipiuntur animæ puerorum in peccato originali decedentium : IV, 469 *a*, 471 *ab*; VI, 311 *a*; VII, 377 *a*; VIII, 165 *ab*.

2. — etiam dicitur infernus, sc. locus inferior : VI, 311 *a*.

3. Ubi sit limbus, per Scripturam sacram non exponitur : *ibid.*

4. Existentes in limbo consolabantur a supervenientibus tempore Christi : VII, 645 *a*.

5. — quare dicatur sinus Abrahæ : VIII, 165 *b*; XI, 41 *b*-42 *a*.

6. Animæ quæ erant in limbo, non ascenderunt in cœlum ante ascensionem Domini : IV, 472 *a*-473 *b*; VIII, 167 *a*. Quomodo fuerint in paradiso simul atque descenderit anima Christi ad inferos : VIII, 165 *a*.

Digitized by Google

LIMITATIO in aliqua natura venit per additionem, et ob id importat compositionem eum materia : I, 340 *b*.
Vid. INDIVIDUATIO, n. 5.
LINEA. 1. — est species quantitatis continuæ, habens suam quantitatem, licet respectu superficiei sit indivisibilis : II, 48 *a*; V, 652 *a*.
2. — attingit totum punctum secundum substantiam, non vero secundum virtutem : I, 66 *b*.
3. — in infinitum excedit punctum : IV, 654 *b*. In se tamen est finita : 622 *b*.
4. — genealogiæ est ordinata collectio personarum consanguinitate conjunctarum, ex eodem stipite descendentium, varios gradus continens : VI, 409 *b*, 431 *b*.
5. Quanto una linea est alteri vicinior, tanto potentior est in suum effectum : XIV, 109 *b*.
Vid. GENERARI, n. 5.
LINGUA. 1. — Dei est Spiritus sanctus : VIII, 55 *b*; XIII, 22 *b*; et Scriptura sacra : IX, 88 *a*.
2. — est organum organorum in exprimendo, sicut manus in operando : VI, 175 *a*.
3. — corporalis alia est vera, alia imaginativa : VI, 614 *a*.
4. — animæ est fervor devotionis; — Verbi divini est favor dignationis; et quales fructus, et verba ex iis eruantur : VIII, 413 *ab*.
5. — sive bona, sive mala, est signum cordis, sive boni, sive mali : IX, 375 *b*, 376 *ab*; X, 386 *a*.
6. — cœlestis, et terrena quænam sint : IX, 539 *b*.
7. Linguæ peccata recensentur numero viginti duo : VII, 127 *a*-133 *b*, 576 *a*-577 *b*; VIII, 146 *b*, 280 *b*; XI, 43 *b*; XII, 217 *a*; XIII, 127 *a*, 353 *ab*.
8. Linguæ officium quale : VII, 208 *b*.
9. Linguæ peccatricis variæ comparationes : VIII, 280 *b*-281 *a*.
10. Linguæ frænum initium est religionis : XII, 490 *a*; necessarium ad recipiendum Spiritum sanctum : XIII, 314 *a*. Qualiter frænanda et custodienda : XII, 216 *b*-218 *a*, 298 *a*-300 *b*, 373 *a*-374 *a*.
11. Linguæ peccata quomodo confitenda : VII, 576 *a*-577 *b*; et frænanda : VII, 127 *a*-134 *a*; XII, 216 *a*-218 *a*.
12. Linguæ peccata qualiter puniantur in inferno : XI, 43 *b*.
13. — est inquietum malum, plena veneno mortifero : XIII, 291 *a*.
14. — malorum est serpentium; — bonorum, est lingua canum : XIII, 98 *b*, 305 *b*.
15. — mala est instrumentum diaboli, et quantum Deus eam oderit : XIII, 128 *a*, *b*. Est a Deo maledicta : 231 *b*. Bene loquens est a Spiritu sancto dictante; male vero, a diabolo : 305 *ab*.
16. — Dei, et — diaboli quænam sint : XIII, 394 *a*, 589 *ab*.
17. Linguæ dispertitæ super apostolos quid significent : XIII, 295 *b*.
18. — offendens proximum qualis peccati sit rea : XIII, 464 *b*.
19. — mala et immunda quam perniciosa : XIV, 10 *b*-11 *a*.
20. — quomodo impediatur a loquendo corporaliter, et spiritualiter : XIII, 394 *b*-395 *b*.
21. — maledica, malefica et blasphema quænam : IX, 375 *a*.
22. Linguæ discretus usus exigit tardiloquium, dulciloquium, breviloquium et rectiloquium : IX, 374 *b*-375 *b*.
23. — charitatis qualis ; IX, 539 *b*.
24. — congruit ad duo opera naturæ, sc. ad cibationem et locutionem : II, 441 *b*.
Vid. CHARITAS, n. 272, CHRISTIANUS, n. 14, DEUS, n. 542, EUCHARIS, MULTILOQUIUM, OS, SILENTIUM.
LINGUÆ erant septuaginta duæ, sed tres principales, sc. Hebraica, Græca et Latina : XI, 213 *b*.
LINTEUS quomodo pœnitentiam significet : XIII, 93 *b*-94 *a*.
LIQUEFACTIO animæ qualiter fiat : XII, 431 *b*-432 *a*.
LIS. 1. — qualiter fugienda : VIII, 547 *a*-548 *b*.
2. Litium prolongationes proveniunt ab avaritia : VII, 541 *a*.
LITANIÆ. In litaniis quare dicatur *Christe audi nos*, non vero *Christe ora pro nobis* : VI, 519 *b*.
LITHOSTROTOS interpretatur judicium : XI, 498 *a* (*ubi lege notam* 1).
LITTERÆ. 1. — Hebræorum a Moyse inventæ primo fuerunt; deinde, post reparationem templi, ab Esdra propositæ sunt faciliores ad pronuntiandum : IX, 298 *b*.
2. Litteræ a Moyse inventæ procedebant a dextra ad sinistram; sed litteræ Esdræ a sinistra ad dextram, sicut latinæ, quare : *ibid.*
3. — hebraicæ quare sint antepositæ in aliquibus libris sacræ Scripturæ : X, 141 *b*-142 *a*.
4. Litterarum falsificatio qualiter fiat, et quale peccatum : VII, 541 *a*, 556 *a*.
5. — Dei, et — diaboli quænam sint : XIII, 299 *ab*.
6. Litterarum Dei, et — diaboli sigillum quale sit : 299 *b*.
7. — venientes ad nos de patria cœlesti sunt verba sacræ Scripturæ : XIII, 22 *ab*.
LITTERATI. 1. — multoties minus cognoscunt

Digitized by Google

veritatem, quam simplices, quare : XII, 433 *a*.
2. — sunt angeli, quomodo : VII, 439 *b*.
LITTERATURA triplex, sc. philosophorum, Judæorum et Christianorum : IX, 243 *b*.
LIXIVIUM fit cum cinere et aqua, mystice cum memoria mortis et aqua lacrymarum ad abluendas sordes peccatorum : VIII, 268 *a*, 322 *b*; XIII, 139 *a*.
LOCALE esse quid sit, et an conveniat Deo, sicut esse locatum : II, 51 *a*-52 *b*.
Vid. Locus, n. 8.
LOCALIS. — separatio quid exigat : I, 195 *a*.
LOCALITER esse potest quid vel secundum præsentiam præcise, vel secundum commensurationem : II, 51 *a*-55 *a*; V, 460 *b*.
LOCATUM. 1. — unitur loco secundum præsentiam, quæ est quædam species actionis : II, 40 *b*.
2. — et locus se habent velut excedens et excessum in ratione perfectibilis : II, 42 *a*, 298 *b*.
Vid. Locus, n. 8.
LOCULOS quare habuerit Christus : XIV, 371 *b*-372 *a*.
LOCUS. 1. — est quantitas continua divisibilis : II, 51 *b*.
2. Loci proprietates sunt continere, mensurare, conservare et terminare : I, 257 *a*; II, 51 *b*, 53 *b*, 278 *b*, 297 *b*; VII, 518 *a*.
3. Immobilitas loci desumitur ex partibus fixis universi : II, 575 *a*.
4. Loci prima passio est mensurare, seu dimensio : II, 41 *a*, 42 *a*. Unde non potest esse punctus : 301 *b*.
5. Esse in loco dicitur quatuor modis, sc. circumscriptive, definitive, sacramentaliter et immensive; primum competit corporibus, secundum spiritibus, tertium corpori Christi in Eucharistia, quartum Deo : II, 42 *a*; V, 460 *ab*; VIII, 73 *b*.
6. Quid sit esse in loco commensurative et circumscriptive : II, 42 *a*; V, 458 *ab*, 460 *a*.
7. Esse in loco definitive est superius ad esse circumscriptive : V, 460 *a*.
8. — duplex datur, sc. corporalis, et spiritualis : II, 296 *a*-298 *b*.
9. Esse in loco dicit tantum præsentialitatem, seu indistantiam; esse locatum, esse ambitum et contentum; esse locale, idoneitatem et indigentiam loci : II, 44 *a*-45 *b*, 54 *b*; V, 458 *a*-461 *a*.
10. — quomodo se habeat ad spiritualia : II, 41 *a*, 42 *a*.
11. — sine locato est indigens et imperfectus : II, 42 *a*.
12. — habet influentiam in locatum, et locatum inclinationem ad locum, modo agatur de loco conservante : II, 297 *a*, 298 *b*.
13. — ad locatum magis comparatur in ratione formæ, quam alterius generis causæ : II, 41 *a*.
14. Quo sensu Christianus quisque affectare debeat ultimum locum absque detrimento justitiæ : XI, 184 *a*.
15. De motu ad locum, et in loco agitur : II, 38 *a*, 40 *a*-48 *b*; VII, 518 *a*.
16. — est entis perfecti : II, 38 *a*, 40 *a*-48 *b*, 538 *a*.
17. — a Deo non est separabilis, quia est ubique : II, 52 *b*-53 *b*.
18. — vacuus an possit dari, et in eo fieri motus : II, 61 *a*.
19. Esse in loco convenit omnibus rebus creatis, tum spiritualibus, quam corporalibus : II, 55 *b*-61 *b*, 296 *a*-298 *b*.
20. — continuus est unus, continens omnia creata : II, 278 *b*.
21. — conservans influit in locatum, et locatum habet inclinationem ad locum, quomodo : II, 298 *b*.
22. Esse simul in pluribus locis non potest naturaliter convenire creaturis : II, 298 *b*-300 *b*. *Vid.* Angelus, n. 95, Corpus, n. 105.
23. — quomodo sit mobilis : II, 574 *b*-575 *a*.
24. — superior competit statui gloriæ, inferior culpæ : IV, 469 *b*, 473 *b*.
25. — quia est conservans rem locatam, motus ad ipsum in principio est debilis, in fine fortis : VII, 518 *a*.
26. — proprius et quietativus sanctorum est Deus : *ibid. inferius, et* II, 298 *a*.
27. — bonorum, et malorum est quintuplex, sc. cœlum, infernus, paradisus terrestris, purgatorium et mundus : IX, 307 *a*.
28. — triplex apud religiosos erat honorabilis, sc. altare, mensa, et ubi lavabant pedes fratrum : XI, 580 *b*.
29. Loca inaquosa quænam sint : X, 532 *b*.
30. — aptus orationi quisnam sit : VIII, 36 *ab*.
31. — non facit hominem sanctum, sed opera : IX, 577 *a*.
32. Loci unitas non desumitur ab unitate rei locantis : II, 302 *b*.
33. Loci ad locatum est mutua indigentia, sc. si locatum sit in loco ob defectum sui, non vero si in loco sit solummodo ob ordinem universi : II, 298 *b*.
34. Quod habet dimensionem, id esse dimensive in loco, verum est si sit ut locatum in loco : V, 460 *b*.
35. Duæ res in eodem loco an sint plusquam una : I, 333 *b*.
36. — continet ut vas : II, 41 *a*.
37. Loci superioris in congregatione occupa-

Digitized by Google

tio, quando præsumptionis vitium inducat, et quando non : XII, 451 *a*.
38. — a minori in argumentatione qualis : II, 195 *a*.
39. — ab auctoritate infirmus est in scientiis speculativis, non vero in rebus practicis, vel fidei : IX, 2 *b*-3 *a*.
Vid. ANGELUS, n. 48, 89-104, CORPUS, n. 99, 105, DEUS, n. 45-46, OPERATIO.
LOCUSTÆ. 1. — quomodo figurent mendaces : XII, 255 *a*.
2. — quibus vescebatur S. Joannes Baptista, quænam animalia fuerint : XIV, 445 *b*-446 *a*.
LOCUTIO. 1. — alia mentalis, alia sensibilis : I, 450 *a*.
2. — sensibilis est expressio verbi interni per vocem sensibilem : I, 172 *b*. Tria requirit, sc. instrumentorum aptitudinem, virtutem motivam, et insuper directivam ; quæ completæ sunt in homine, incompletæ autem in aliquibus animalibus : III, 91 *ab*. Unde signum est rationalis creaturæ : XIII, 428 *b*.
3. Locutionis necessitas in nobis, et in angelis unde proveniat ; quod non contingit in Deo : I, 172 *b*. Quantum ad significationem, requirit cognitionem ; quoad vocem vero, solam imaginativam : III, 91 *ab*.
4. — hominum, et — aliquorum animalium, qualiter differant : III, 91 *b*.
5. — inconsiderata qualiter vitanda : IX, 374 *b*-375 *a*, 622 *b*.
6. Locutiones impropriæ non sunt ad consequentiam trahendæ, sed exponendæ : IV, 243 *b*-244 *a*.
7. Locutiones, seu propositiones de Deo, et de Christo ejusque incarnatione, qualiter regulandæ : IV, 125 *a*-126 *b*, 134 *a*-138 *b*, 174 *b*-181 *b*, 184 *b*-189 *b*, 230 *b*-233 *a*, 243 *a*, 250 *a*-258 *b* ; V, 32 *ab*.
8. — tropica qualis : IV, 243 *b*.
9. Locutionis præsumptuosæ signa in religiosis qualia : XII, 451 *b*.
10. Venas susurrii suscipit, qui locutiones internas suscipit : VIII, 412 *a*.
11. Quomodo differant cognitio, et locutio in angelis : II, 498 *b*-499 *a*.
Vid. ANGELUS, n. 184, 190, 196-197, 199-203, 205-207, COGITATIO, n. 1, COMMUNICATIO, n. 1-6, COR, n. 17, EXCEPTIVA, n. 1, VERBUM.
LOGICA. 1. — est scientia rationalis, utiturque sermone rationali : VII, 500 *a* ; IX, 8 *ab*, 24 *a*, 53 *a*, 56 *b*, 58 *b*. Illuminat ad cognoscendas rationes intelligendi : VII, 500 *a*.
2. — ordinatur tota ad argumentationem : IX, 24 *a*, 53 *b*.
3. Logicæ compendium breve traditur : *ibid.*
4. Logicæ fundamenta sunt decem prædicamenta : XII, 231 *b*.
5. — Christi, et — diaboli quænam sit : IX, 23 *a* ; XI, 590 *a* ; XIII, 623 *b*, 624 *a*.
6. — habet loca propria ad persuadendam veritatem : X, 141 *b*.
7. —, sicut et grammatica, est potius modus sciendi, quam scientia : IX, 8 *b*.
8. — docet concludere hominibus, non diabolo ; bene autem theologia : VIII, 61 *a*.
Vid. APPARENTIA, DIALECTICA, n. 3-6, DISTRIBUTIO, n. 1, EXCEPTIVA, n. 1, EXCLUSIO, FALLACIA, n. 5-8, NOMEN.
LOGICUS. 1. — considerat nomen, ut est expressivum conceptus : II, 124 *b*.
2. Logici quomodo fecerint mundum insanire : IX, 58 *b*. *Vid.* SOPHISTA.
LONGÆVITAS vitæ quare promittatur quarti præcepti observatoribus, et non aliorum : V, 154 *b* ; XII, 246 *ab*.
LONGANIMITAS. 1. — quæ virtus, et qualis sit, et quomodo fructus sit Spiritus sancti : IV, 574 *b* ; VIII, 328 *b*-329 *b*, 533 *ab* ; XII, 368 *b*.
2. — qualiter a spe differat : IV, 574 *b*.
LONGE et prope important necessario distantiam : II, 61 *a*.
LONGITUDO corporis in ordine ad motum facit sursum et deorsum ; latitudo, dextrum et sinistrum ; profunditas, ante et retro : II, 573 *b*.
Vid. DIES, n. 36.
LONGUS homo quare raro sapiens : IX, 209 *b*.
LOQUACITAS ; *vid.* ABOMINATIO, n. 1.
LOQUELA. 1. — ad quid data sit homini, et quomodo pervertatur per spiritum superbiæ, sive avaritiæ, sive luxuriæ : X, 527 *a*.
2. — indicat qualitates hominum : XI, 543 *ab*, 589 *ab*, 592 *a*, 630 *a*.
LOQUI. 1. — est dupliciter, sc. vel ad se, vel ad alterum, et quomodo : I, 443 *b*-444 *a*, 446 *a* ; II, 497 *ab*.
2. — ad alterum, quid in Deo dicat : II, 497 *a*.
3. — est actus virtutis interpretativæ : II, 496 *a*.
4. — ad Deum quid sit : II, 498 *a*.
5. — bene, quid requirat : IX, 300 *a* ; XI, 227 *a*.
6. — bene, et male operari, est habere vocem Jacob, et manus Esau : IX, 302 *b* ; vel se sua lingua damnare : XI, 112 *b*.
7. Loquitur nobis Deus multipliciter : VIII, 415 *a*-417 *a* ; IX, 158 *b*, 231 *a* ; XIV, 31 *a*-34 *a*. *Vid.* ANIMA, n. 444-445.
8. — coram multis et magnis, quam arduum : X, 555 *ab*.
9. — invenitur datum bruto, mortuo, cornu, et tonitruo, et quid significet : XIII, 425 *b*-426 *b*.
10. — sophistice, est ad decipiendum ; ænigmatice, ad occultationem veritatis : XI, 293 *a*.

Digitized by Google

11. — de Deo ejusque mysteriis, quam sit ipsi charum : XI, 227 *b*.
Vid. ANIMAL, n. 46, DEUS, n. 99, 202, 271, 566-570, LINGUA, n. 22, LOCUTIO, n. 1-5, 9-11.
LOTH. 1. — interpretatur declinans, quid vero significet : XI, 66 ; XIII, 12 *a*.
2. — quæ beneficia acceperit ex sua liberatione ab eversione Sodomæ : X, 71 *ab*.
3. — uxor quare punita fuerit : XI, 69 *a*.
4. — filiæ peccaverunt mortaliter, licet aliquam excusationem habuerint : VI, 301 *a*.
5. —, si Deus voluisset, an juste subversus fuisset cum Gomorrhæis : II, 145 *ab*.
6. — an omnino excusari possit a culpa incestus : III, 131 *b* ; VI, 301 *b*.
LOTIO quid sit : V, 300 *a*. *Vid.* ABLUTIO, n. 1-3, BAPTISMUS, n. 1.
LUCAS (Sanctus). 1. Lucæ Evangelii materia, et causæ exponuntur : X, 214 *b*-215 *b*.
2. — quare prologo utatur in suo Evangelio : 218 *ab*.
3. — fuit unus ex duobus euntibus in Emmaus : XI, 228 *a*.
4. Lucæ Evangelii laudes et virtutes : XIII, 612 *a*.
LUCÆ (*Expositio Evangelii S.*), Opus authenticum : X, VII-XI, 212 *a*-627 *b* ; XI, 1 *a*-239 *b*.
LUCERNA. 1. Quare lucerna dicantur oculi corporei, atque ipsa intentio : X, 539 *ab*.
2. — est vehiculum luminis : *ibid.* ; sive lumen in testa : IX, 308 *ab* ; XI, 8 *a*.
3. — multiplex portanda : IX, 222 *a* ; X, 564 *b*.
4. — qualiter accendatur, extinguatur, et conservetur : IX, 176 *ab*.
5. — accensa ad inveniendam drachmam quid sit : XI, 8 *a*.
6. — viam ostendit, et custodit a fovea et a scandalis ; sic et verbum Dei : IX, 308 *b*.
7. — in qua est lychnus, et oleum a lychno imbibitum, quid : XIII, 556 *b*.
8. — in qua est calor, quomodo vitam spiritualem significet : VII, 514 *b*.
LUCIA (Sancta). 1. Ejus laudes : XIII, 509 *a*-512 *b*. — 2. Sic quoque vocabatur Samaritana : XII, 550 *a*.
LUCIFER. 1. — de quo ordine fuerit ; ejus proprietates et excellentiæ, tum peccatum : II, 259 *ab*, 363 *a*-376 *b*, 379 *b*-382 *b* ; VI, 198 *b* ; VII, 264 *b*-265 *a*, 349 ; VIII, 103 *a*.
2. — ad quodnam cœlum ascendere voluerit : II, 290 *b* ; XIII, 44 *a*.
3. Quænam fuerit otiositas Adæ, et Luciferi : VIII, 474 *b*.
LUCIFERIANI qui sint, sc. imitatores Luciferi angeli : IX, 146 *b*.
LUCRUM. 1. — in arca, damnum in conscientia, quantum malum : X, 462 *b*.
2. Dei servi in hoc exilio consolationem hauriunt ex lucro animarum : XII, 387 *a*.
LUCTA multiplex in Scriptura proponitur : IX, 231 *b*.
LUCTARI cum Christo quomodo possit quilibet fidelis, sc. oratione et operibus bonis : XIII, 380 *a*.
LUCTUS. 1. — vestimenta in oratione qualiter sumenda : XIII, 267 *ab*.
2. — qualis beatitudinem constituat : VIII, 195 *a*.
LUDUS. 1. Ludi et spectacula quandonam licita : V, 627 *ab*.
2. — alearum an sit peccaminosus : VII, 538 *b*.
Vid. CHOREA, n. 1-2, PALÆSTRA.
LUMBRICI et pediculi licet nascantur ex carne hominis, dici tamen non possunt ejus filii, quare : IV, 91 *b*.
LUMBI. 1. — quid significent in sacra Scriptura : XIII, 436 *a*.
2. — qualiter præcingendi : X, 564 *b*.
3. Christus non erat in lumbis Abrahæ sicut curatione indigens, sed sicut medicina : IV, 78 *ab*, 79 *b*-84 *b*.
LUMEN. 1. — quid sit, et in quo consistat luminis proprie sumpti, radii et splendoris discrimen : I, 173 *b*-174 *a*.
2. — quomodo generetur : I, 176 *b*.
3. Lumini idem est gĕnerari et generatum esse : I, 181 *b*.
4. —, et corpus luminosum, in quo differant : II, 559 *b*.
5. — an sit corpus, substantia, vel accidens : II, 556 *b*-562 *b* ; V, 473 *a*. Ejus proprietates quales : *ibid.*
6. — quomodo sit vis connaturalis et consubstantialis corpori luminoso, per quod agit in hæc inferiora : II, 561 *a*.
7. — in aere diffunditur vel per aeris clarificationem, in quo est status, vel per luminum aggregationem, in quo non est status, et quare : I, 300 *a*, 331 *a*.
8. Lumina in aere seipsis distinguuntur : I, 331 *a* ; vel distinctio est a parte originum : 295 *b*-296 *a*.
9. — qualiter influat in hæc inferiora : II, 295 *b* ; VII, 261 *b*. An producat substantiam : II, 548 *a*.
10. — qualiter se diffundat : II, 293 *a*, 294 *a*, 295 *b*, 547 *a*, *b*-548 *a*, 559 *a*.
11. — corporale, et spirituale quomodo differant : II, 494 *b*.
12. — minus quandonam absorbeatur a majori : IV, 321 *a*, 507 *a*.
13. — est formale objectum visus : IV, 522 *a*. Quomodo compleat colorem : III, 269 *b*-270 *a*.
14. — quare in instanti educatur : II, 60 *b*-61 *a* ; V, 637 *a*.

Digitized by Google

15. — et diaphanum quomodo concurrant ad abstractionem speciei : III, 177 *a*.
16. Luminis influentiæ comparatio ad gratiam : III, 245 *a*.
17. — assimilat corpus suscipiens ipsi fonti luminis quantum ad proprietatem : *ibid.*
18. — omnium artium et scientiarum quomodo reducatur ad Theologiam : VII, 505 *a*. *Vid.* COGNITIO, n. 83.
19. — impressum est in omnibus creaturis, inducens hominem ad cognitionem Dei Creatoris : III, 536 *b*-537 *a*; IX, 88 *a*.
20. — speculationis, et discursus rationalis procedit a lumine superiori : VIII, 430 *ab*.
21. — aliud est naturaliter inditum, aliud per industriam acquisitum, aliud infusum : III, 535 *a*-537 *a*; IX, 452 *ab*.
22. —, et color illuminatus non sunt unum per essentiam, sed se habent ut perfectivum et perfectibile : III, 269 *b*-270 *a*.
23. — corporale diffunditur per medium deferens, et per idem medium potest iterum generari : I, 241 *a*.
24. — arctatur, et configuratur secundum spatium : V, 473 *a*.
25. — gloriæ quid sit, quid operetur, et quam sit necessarium : II, 340 *b*; III, 148 *b*, 149 *b*; IV, 296 *b*-318 *b*, 622 *b*.
26. — inditum naturaliter in intellectu hominis quale, et quid per illud possit percipi : I, 289 *b*; II, 341 *a*; III, 9 *b*-10 *a*, 41 *ab*, 536 *b*-537 *a*; IV, 299 *ab*, 480 *b*-481 *a*, 601 *b*; V, 374 *a*; VI, 571 *a*; IX, 43 *a*; XII, 11 *a*.
Vid. ANGELUS, n. 186-189, CHRISTUS, n. 654, 759, COGNITIO, n. 89, INTELLECTUS, n. 7, 30, 36, 99, LUX, SYNDERESIS.

LUMINARE. 1. — importat lumen, vehiculum lucis, et vasculum lucis : II, 585 *a*.
2. — majus est Sol, cui Deus multum dedit de prima luce; — minus est Luna, quæ lumen a Sole recipit : II, 585 *ab*. Significant Christum, et animam a Christo lumen recipientem : IV, 348 *b*; IX, 126 *b*, 128 *b*, 131 *b*.
3. — minus quare de nocte multum luceat, et non de die : II, 585 *b*.
4. Luminaria quomodo facta sint ad signandum et distinguendum : II, 586 *a*-587 *a*. Quomodo sint signa rerum naturalium, et supernaturalium : II, 602 *b*-603 *a*; XI, 165 *ab*.
5. Per motum luminarium in Zodiaco fit distinctio dierum, annorum et temporum : II, 586 *b*.
6. Luminarium motus est duplex, unus ad motum primi mobilis super polos principales ab Oriente in Occidentem, et hoc semel in die naturali; alter in obliquo circulo per duodecim signa : *ibid.*

7. Luminarium influxus in alia corpora qualis sit : II, 596 *b*-603 *b*.
8. Luminaria sunt in diversis orbibus, quomodo : II, 588 *ab*.
9. Luminaria moventur in propriis orbibus motu ipsorum orbium proprio : II, 591 *a*.
10. Luminarium et orbium est idem centrum : II, 590 *a*.
11. Luminarium retrogradationes qualiter fiant : II, 590 *b*.
12. Luminarium differentia specifica qualis : II, 590 *ab*.
13. Luminaria et stellæ habent diversas virtutes : II, 594 *b*-596 *a*; sicut et diversas impressiones : 596 *b*-599 *a*.
14. Luminarium eclipses quomodo succedant : II, 176 *a*; VIII, 91 *a*; IX, 146 *b*; XI, 215 *b*; XIV, 8 *ab*.
15. Luminarium obscuratio in die judicii expenditur : VI, 553 *a*; XI, 165 *ab*.
Vid. ECLIPSIS, n. 1, 3-4, LUNA, STELLA.

LUMINARIA ECCLESIÆ; Vid. ILLUMINATIONES.

LUNA. 1. — et sol sunt nomina non individui, sed speciei : II, 594 *b*.
2. Ejus natura, proprietates effectusque explicantur : II, 583 *b*-586 *a*; VII, 261 *b*; VIII, 92 *b*; IX, 129 *a*, 130 *a*, 131 *b*. Creata fuit in Occidente : II, 551 *a*.
3. — quare dicatur luminare minus : II, 585 *a*; IV, 296 *a*.
4. — quare dicatur facta in signum : *ibid.*, *et* VII, 261 *ab*; IX, 129 *b*.
5. — non habet naturam diaphani, nec opaci perfecte, sed medio modo : II, 584 *b*.
6. — dicitur facta in firmamento cœli non proprie, sed lato modo : II, 586 *a*.
7. — non recipit a Sole calorem, licet recipiat lucem, quare : II, 598 *b*; IX, 139 *b*.
8. — singulis mensibus reduceret hyemem, si frigus ejus a Sole non temperaretur : XIV, 44 *a*.
9. — quomodo crescat et minuatur, et sit modo in oppositione, modo in conjunctione cum Sole : IX, 146 *b*.
10. — significat Ecclesiam militantem : IX, 129 *a*, 139 *b*; item bona temporalia : XIII, 293 *b*; vel mundanam pecuniam : XIV, 85 *b*; vel hominem luxuriosum : XIII, 2 *b*; vel mutabilem : 313 *b*; et mutabilia : 492 *b*.
11 —, sol et stellæ quomodo obscuranda in die judicii, et post judicium lux lunæ futura sicut lux solis, et an postea nox futura sit : VI, 553 *a*-554 *a*.
12. — dicitur regina cœli, quia per eam recipimus omnes virtutes stellarum : VIII, 92 *b*.
13. — plena versus terram, vacua est versus cœlum, et vice versa : XIII, 561 *a*; XIV, 46 *b*.

Digitized by Google

14. — noctem illuminat, lumen mutuat, augmentum patitur et detrimentum : VIII, 92 *b*.
15. Num Ecclesia Judaizet, dum celebrat festa Paschæ et Pentecostes secundum motum Lunæ, alia vero secundum motum Solis : II, 587 *a*.
LUPUS. 1. Ejus natura et proprietates enarrantur : XI, 399 *b*; XIV, 59 *a*, 63 *b*.
2. — significat raptorem, seu diabolum, seu gulosum, et voratorem innocentium : XI, 399 *b*; XIV, 17 *a*, 59 *a*, 63 *b*.
3. — est in fabula, proverbium quomodo accommodatum rebus : IX, 306 *a*.
4. Lupi crudelitas qualis in hominem : XI, 399 *b*; XIII, 519 *b*.
5. Chordæ factæ ex intestinis lupi qualem virtutem habere dicantur : XIV, 30 *b*.
6. — est animal valde gulosum; sed homo gulosior : XIV, 63 *b*.
Vid. AGNUS, n. 6.
LUSOR quandonam teneatur restituere : V, 614 *b*.
LUTUM. 1. — est terra, seu pulvis aquæ immixtus; multaque significat : IX, 207 *ab*; XI, 391 *a*.
2. — et sputum, per quæ aperti sunt oculi hominis cæci, quid significent : XI, 390 *b*-391 *a*, 565 *b*; XIII, 137 *a*, 393 *ab*.
Vid. CHRISTUS, n. 714.
LUX. 1. — quid sit : VIII, 91 *b*.
2. — alia est spiritualis, alia corporalis : II, 552 *b*-553 *a*; III, 9 *b*-10 *a*.
3. — alia est cœlestis, alia ignis, alia complexionis corporis animalium, hæcque facit ipsum esse susceptibile vitæ : III, 20 *a*.
4. — quomodo sit lumen, splendor et color, sed diversimode considerata : I, 283 *ab*; VIII, 91 *b*.
5. — duobus modis accipi potest, sc. vel prout est forma substantialis, quæ dat esse corpori lucido; vel ut fulgor existens circa corpus lucidum : II, 554 *b*-555 *a*, 594 *b*-603 *b*; VI, 582 *b*-583 *b*; XIII, 505 *a*.
6. —, radius et splendor quomodo differant : I, 173 *b*-174 *a*.
7. — est talis forma substantialis, quæ ab omnibus corporibus magis minusve participatur, secundum esse ipsius in materia : II, 555 *b*, 596 *a*; VI, 583 *a*.
8. —, prout est forma substantialis, facta est prima die : II, 545 *a*-548 *a*. Quare post ejus creationem non legatur : *Et factum est ita* : IX, 20 *b*.
9. Quomodo, ante creationem solis, fecerit diem, et per hoc triduum illuminaverit omnia : II, 548 *a*-551 *b*. Num fuerit quædam nubes lucida, facta ex præexistenti materia : 553 *a*.
10. Per formationem lucis factam prima die potest intelligi creatio angelorum, simul et lucis corporalis : II, 547 *b*.
11. Lucis motus, in primo triduo creationis, fuit sicut motus solis : II, 549 *b*.
12. Lucis nobilitas, proprietates et virtutes traduntur : II, 291 *b*-293 *b*, 545 *a*-562 *b*; VIII, 91 *b*, 92 *a*; X, 50 *b*; XIII, 505 *a*-507 *a*, 567 *b*-569 *b*; XIV, 1 *a*-9 *a*, 31 *a*. Est nobilior cæteris, quia minus obnoxia est contrarietati, corruptioni et alterationi : II, 555 *b*; VI, 683 *a*.
13. — spiritualis est communis Creatori, et creaturæ, sed quomodo : II, 553 *a*. Qualiter differat a corporali : III, 9 *b*-10 *a*; XI, 257 *b*-258 *a*, 260 *ab*, 301 *ab*, 429 *b*, 561 *a*-562 *a*.
14. — in sole est in omnimoda actualitate, non tamen absque materia et possibilitate; in aliis vero corporibus est cum aliqua opacitate et tenebrositate : II, 551 *b*-553 *a*. Est naturalis corporibus cœlestibus, et præcipue empyreo : *ibid.*, *et* IV, 457 *b*.
15. — quænam habeat vim se multiplicandi, et quænam non : I, 135 *ab*; II, 553 *a*. Qualiter se diffundat per omnem differentiam positionis : II, 292 *a*.
16. — quomodo sit principium coloris, non materialiter, sed effective : II, 555 *b*-556 *b*; VI, 583 *a*. Quomodo lux et color fiant unum in ratione motivi, unaque lux sufficiat ad multos colores illuminandos : VII, 301 *b*. *Vid.* COLOR, n. 1-3, 5-7, 11.
17. — quomodo recipiat majus et minus, et subjecta sit sensibus : II, 555 *b*.
18. Lucis motus non est localis, sed alterationis : II, 581 *a*; fitque in instanti, quia est diffusio, seu generatio : II, 60 *b*-61 *a*; IV, 389 *ab*.
19. — corporum cœlestium quomodo sit medium producendi ignem in hæc inferiora, cum ipsa corpora non sint formaliter calida : II, 571 *ab*; XIII, 569 *b*.
20. — in aere non est corpus, sed proprietas : I, 333 *b*. Est influentia corporalis : I, 181 *b*. Quomodo ibi sit, multiplicetur et irradiet : I, 135 *ab*; II, 43 *b*, 61 *a*; IV, 457 *b*.
21. — potest dupliciter offuscari, sc. vel in se, vel in sua irradiatione : IV, 445 *b*.
22. — spiritualis voluntarie immutat visum; corporalis vero naturaliter : IV, 457 *b*. Aliæ proprietates hujus et illius comparantur ad invicem : VI, 608 *a*.
23. — spiritualis dicitur vespertina, quando quis cadit per deficientiam; matutina vero, quando quis resurgit per novitatem vitæ : V, 11 *b*-12 *a*.
24. — an sit species ignis, vel de ejus substantia : II, 571 *ab*; VI, 495 *a*.
25. — cuinam naturæ principalius conveniat,

Digitized by Google

et ad quid sit lux corporalis : II, 547 *a*-548 *a*.
26. — varia communicata est stellis : XIII, 567 *b*.
27. Lucis triplex actus datur, sc. manifestare, dirigere et delectari : VI, 608 *a*.
28. — quæ est talis essentialiter, et quæ per participationem, qualiter differant : XI, 260 *ab*.
29. — spiritualis descendens in animam, qualis sit : IX, 26 *b*.
30. — spiritualis exprimens veritatem vocum, rerum et morum qualis sit, viamque aperiens ad omnes scientias acquirendas : IX, 43 *a*, 49 *b*-50 *b*, 52 *a*, *b*, 53 *a*, *b*, 54 *ab*.
31. — innata animæ quænam sit : I, 288 *a*, 289 *b*; III, 536 *b*-537 *a*; IX, 50 *a*, 54 *ab*; XI, 257 *b*, XII, 11 *a*.
32. Deus est lux spiritualis, effectus mirabiles producens in anima : XI, 257 *b*, 301 *b*-302 *a*, 429 *b*-430 *a*, 561 *b*-562 *a*.
33. — necessario producit radium : I, 120 *b*.
34. — creata dat splendori virtutem producendi alium et alium, quia non se multiplicat perfecte in primo : I, 135 *ab*.
35. — non facit solum ad actum visus, sed et ad alios : VI, 21 *b*.
36. — est ornatus empyrei; ob id non indiget alio ornamento : II, 547 *a*.
37. — non potest lucere, quin se manifestet : II, 498 *a*.
38. Lucis munditia qualis, et quomodo significet cordis munditiam : XIV, 92 *a*.
39. — non habet determinatam mensuram respectu corporalium : VII, 520 *b*.
40. Lucis diffusio qualiter fiat : I, 135 *ab*.
41. — et diaphanum quomodo concurrant ad abstractionem speciei visivæ : III, 175 *a*.
42. — se manifestat illuminando, seque objiciendo oculis intuentium : VI, 594 *a*.
43. — divina quomodo illuminet intellectum, et inflammet affectum : XIII, 610 *b*; XIV, 20 *b*.

Vid. AMOR, n. 71, ANGELUS, n. 18, ANIMA, n. 188, COELUM, n. 39, CORPUS, n. 22, INQUINATIO.

LUXURIA. 1. — quid sit, et quomodo definiatur : VII, 237 *b*, 365 *b*, 548 *a*; VIII, 141 *a*, 260 *b*; XII, 357 *a*.
2. — quomodo dicatur gravius peccatum cæteris : III, 400 *b*.
3. Differentiæ luxuriæ sunt sex : VII, 366 *a*, 373 *b*; VIII, 141 *ab*; XII, 251 *a*, 357 *a*-358 *b*.
4. Luxuriæ filiæ quæ sint : VII, 366 *ab*; VIII, 262 *b*.
5. — in Decalogo prohibetur, quare : VIII, 279 *b*-280 *a*; XII, 253 *b*.
6. Diabolus maritat alia sex vitia capitalia variis, sed luxuriam tradit universis : VIII, 280 *a*; XIII, 164 *a*.
7. — vicit Alexandrum, qui a nullo alio vinci potuit : XIII, 503 *b*.
8. — est morbus communis, et via lata per quam fere omnes homines incedunt : VIII, 280 *a*.
9. Damna luxuriæ narrantur : VIII, 134 *b*, 142 *a*, 262 *ab*; IX, 582 *a*; XI, 12 *b*-13 *a*; XII, 251 *b*, 506 *b*; XIII, 60 *ab*, 100 *a*, 165 *ab*, 303 *b*, 341 *b*-342 *a*, 435 *b*, 436 *ab*, 447 *b*-448 *a*, 450 *ab*, 455 *ab*, 458 *b*, 490 *a*, 572 *a*, 583 *b*, 618 *a*, 627 *a*.
10. Luxuriæ remedia : XII, 159 *ab*, 358 *b*-361 *b*; XIII, 147 *ab*, 436 *ab*, 550 *b*-551 *a*.
11. — an absque gratia possit vinci per continentiam : III, 288 *a*-289 *a*.
12. — quando sit peccatum mortale, quando veniale : VIII, 145 *ab*.
13. De luxuria auctoritates sanctæ Scripturæ : VIII, 597 *a*-598 *a*; item sanctorum Patrum : VII, 77 *a*-78 *a*, 81 *b*.
14. De luxuria quomodo interrogandus sit pœnitens : VIII, 362 *a*.
15. — est hydropisis : X, 605 *b*; vel paralysis : XIII, 445 *ab*; vel febris : XI, 324 *b*; vel lepra : XIII, 95 *ab*; vel fluxus sanguinis : XIII, 202 *ab*.
16. — aufert cœnam regni æterni : X, 617 *b*-618 *a*.
17. Luxuriæ peccata in fine mundi grassantia enarrantur : XI, 65 *a*.
18. — facit cor hominis habitaculum diaboli : XIII, 95 *b*.
19. — maxime excæcat mentem : XIII, 135 *a*
20. — nascitur ex gula : XII, 249 *a*.
21. — est ærugo devastans omnia : XIII, 371 *b*.
22. — qualis infirmitas : XIII, 460 *a*.
23. — accelerat diem judicii, sicut acceleravit diluvium : XIV, 93 *a*.
24. — comparatur porco et febri : VIII, 135 *a*; item gehennæ, fatuo mercatori, corvo, fatuo bellatori, sagenæ, igni græco, equo, navi, stercori et luto : VIII, 260 *b*-262 *a*.

Vid. INCONTINENTIA, n. 1-5.

LUXURIOSI. 1. — sunt maledicti a Deo : XIV, 280 *b*.
2. — sunt homines porcini, siliquis se delectantes : XI, 13 *a*; XIII, 164 *a*, 458 *b*.

Vid. ACCIPITRUM.

LYCHNUS; *vid.* LUCERNA, n. 7.

M

MACARIUS. 1. — reliquit uxorem, secedens in solitudinem; an vero votum emiserit, et

Digitized by Google

uxor ejus libera remanserit, controvertitur : VI, 225 *a*.

2. Macario revelata fuit damnatio multorum Christianorum, et qualis damnatio : XIII, 532 *b*; XIV, 40 *a*.

MACERARE. Hominum carnem macerantium tria sunt genera, sc. vel non pœnitentium, sicque portant crucem diaboli; vel pœnitentium, et est crux justorum; vel patientium absque culpa, et est crux Christi : IX, 181 *b*.

MACERIES est murus sine cœmento, significatque Christum natum sine semine viri : IX, 235 *b*.

MACHABÆUS. 1. — interpretatur percutiens : XIII, 219 *a*.

2. — factus Romanorum amicus, occisus est, sic Deo permittente : XIV, 30 *b*.

MACHINA mundialis intra sex dies fuit producta : VII, 384 *b*.

MACHINATIO quid sit : VII, 530 *b*. Quomodo procedat ab invidia : *ibid.*

MACROBIUS quid senserit de anima : III, 44 *a*.

MACROCOSMUS, seu megacosmus, est major mundus, cujus perfectiones enodantur : VIII, 304 *b*; IX, 105 *a*; XII, 6 *b*. *Vid.* MICROCOSMUS, MUNDUS.

MACULA; *vid.* CULPA, PECCATUM.

MADIAN interpretatur contradicens, et quid significet : XIII, 175 *a*.

MAELETH interpretatur dolens : IX, 222 *b*.

MAGDALENA (Sancta Maria). 1. Magdalenæ peccatricis, et pœnitentis status expenditur : X, 409 *b*-411 *a*; XII, 547 *ab*.

2. — defenditur contra judicium Pharisæi, ipsiusque merita a Christo declarantur : X, 413 *b*-415 *b*.

3. Magdalenæ peccata remissa fuerunt quoad culpam et pœnam : X, 416 *a*.

4. — perfectius resuscitata fuit in anima, quam Lazarus in corpore : XI, 407 *b*.

5. Magdalenæ laudes et merita recensentur : XI, 225 *a*, 574 *b*-575 *b*; XIII, 573 *a*-577 *b*.

6. Magdalenæ deliciæ quales in videndo, audiendo et degustando Christum : XIII, 573 *b*-575 *a*.

7. Magdalenæ amor in Christum, fervorque devotionis expenditur; XIII, 575 *b*-577 *b*.

8. Quomodo dilectio quam exhibuit meruerit remissionem peccatorum : XIII, 467 *a*, 575 *b*.

9. — qualiter quæsierit Christum : XIII, 84 *a*.

10. Magdalenæ pœnitentia expenditur, proponiturque pœnitenti animæ : XIII, 412 *b*.

11. Magdalenæ facta revelatio resurrectionis expenditur : IV, 34 *b*.

12. Magdalenæ confessio planctusque publicus expenditur : V, 702 *a*.

13. Magdalenæ peccata recitantur ad majorem Dei laudem, et ipsius pœnitentis : VI, 450 *ab*.

14. — quali affectu unxerit Christum : XI, 593 *b*.

15. Magdalenæ processus ad monumentum cum aliis mulieribus, ejus lacrymæ, fervor, unctio, studium et devotio erga Christum, et quare ipsum hortulanum existimaverit : XI, 510 *a*-512 *a*, 604 *ab*; XII, 617 *b*-618 *b*; XIII, 413 *b*.

16. Magdalenæ debitum solutum est in redditione rationis talentorum : XIII, 476 *a*.

17. Magdalena figurat charitatem qua Deo inhæretur, et Martha charitatem qua proximo ministratur : XIII, 221 *a*.

MAGIA an uti liceat absque peccato : II, 425 *a*-427 *b*.

MAGICA ars; *vid.* DIVINATIO, II, 1-4, MAGIA, MAGUS.

MAGIS adverbium. 1. — et minus quid importent respectu substantiarum, accidentium, et Dei : I, 143 *ab*.

2. — et minus ponuntur in ente respectu Creatoris et creaturæ : *ibid.*

3. — et minus in entibus positivis dicuntur per accessum ad terminum, in privativis per recessum : III, 434 *ab*.

4. In recipientibus magis et minus, quædam dicunt positionem et privationem simul : VI, 584 *b*.

5. — et minus in physicis non variant speciem, bene autem in moralibus : II, 467 *b*; III, 335 *b*, 613 *b*; IV, 220 *b*; V, 101 *b*. Præterea non variant speciem, nisi quando non est alia differentia quam per magis et minus : IV, 220 *b*.

6. — et minus recipere quot modis contingat : VI, 593 *b*.

7. — et minus an recipiantur in substantia : II, 309 *ab*.

8. Illa quorum potentia est in termino, sc. per puram privationem, non habent recipere magis et minus : III, 410 *a*, 612 *a*, 613 *b*-614 *a*.

9. — et minus locum habent per unius permixtionem ad alterum : III, 217 *b*.

Vid. AUGMENTUM, n. 9, MEDIUM, PER.

MAGISTER. 1. — quis sit, et quot modis, et quam solerter ab eo ignorantia ableganda sit : XI, 298 *b*; XIII, 471 *b*-472 *b*.

2. Magistri patrisque spiritualis directio quam necessaria in vita spirituali : XII, 132 *a*-133 *b*, 427 *b*-428 *a*.

3. Magistrum ignorare quæ ad officium suum spectant, quam turpe : XI, 298 *ab*.

4. — seu prælatus instituitur : XII, 134 *b*-157 *b*.

5. Qui sint, qui magistro non indigeant : XII, 134 *ab*.

MAGISTER Sententiarum. 1. — quomodo dica-

Digitized by Google

tur auctor libri Sententiarum, et qualiter differat a commentatore : I, 20 *ab*.
2. Ejus auctoritas, et humilitas expenditur : *ibid.*
3. — a theologis rejicitur in octo locis : I, 237 *b*, 283 *a*, 291 *a*, 492 *b*; II, 376 *a*; III, 640 *b* (ubi loca notantur); IV, 585 *b*-586 *a*.
4. — excusatur in doctrina tradita de charitate, an sit charitas quid creatum, vel increatum : I, 283 *b*, 284 *a*.
Vid. LIBER, n. 2-3.

MAGNANIMITAS. 1. — quid sit : VII, 238 *b*, 412 *a*; IX, 55 *b*; XII, 394 *b*, 395 *b*.
2. De magnanimitate agitur : VIII, 578 *b*-580 *b*; IX, 53 *b*.

MAGNIFICARE Dominum quid sit : X, 238 *b*-239 *a*.

MAGNIFICATIO. Quæ differentia inter magnificationem, vocationem, justificationem, prædestinationem et propositum : VIII, 83 *b*.

MAGNIFICENTIA quid sit, et quomodo sit decus omnium virtutum : VII, 238 *b*, 412 *a*, 616 *b*; VIII, 190 *a*; X, 459 *a*.

MAGNITUDO. 1. — alia est molis, alia virtutis : I, 265 *ab*, 293 *a*.
2. — molis est sensibile commune : XII, 7 *a*.
3. Si duæ magnitudines videntur in æquali spatio, major magnitudo videtur sub angulo majori, quare : V, 474 *b*.

MAGNA promittens, et parva faciens, hypocrita est : X, 484 *b*.

MAGNUS; *vid.* MAJOR.

MAGUS. 1. Magi et divini dum prædicunt veritatem, id faciunt ex conjecturis, non certitudinaliter : II, 417 *b*.
2. Magi quomodo eduxerint serpentes ex virgis : II, 424 *a*.
3. Magorum fides, et adventus ad adorandum Christum describitur : XII, 522 *b*. Ipsorum oblatio : XIII, 74 *a*-76 *a*, 96 *b*. Qualem sapientiam, et qualiter investigaverint : 92 *a*.

MAHELETH interpretatur chorus : IX, 262 *b*.

MAHOMETES se aliquem magnum prædicabat : XI, 156 *a*.

MAJOR. 1. — et minor, quales termini, et an de divinis prædicari possint : I, 265 *ab*, 326 *b*.
2. — dicitur in divinis, non vero minor, et quare : I, 265 *b*.
3. Majus aliquid dicitur vel quoad esse, vel quoad posse ; I, 364 *a*.
4. Majus et minus quomodo se habeant respectu agentis : II, 117 *b*. *Vid.* MAGIS, n. 1-9.
5. Majus est, quod recipit additionem : II, 244 *b*.
6. — mundus; *vid.* MACROCOSMUS.

MAJORITAS in divinis quid importet : I, 265 *b*.

MALE acquisita quænam sint, et an de iis possit fieri eleemosyna : V, 613 *a*-615 *a*.

MALEDICTIO. 1. — alia pœnæ, alia culpæ, quæ solorum est rationalium; alia detestationis, alia infamiæ, estque etiam insensibilium : X, 98 *a*.
2. — (activa) quid sit : VII, 237 *a*.
3. item multiplex enarratur : IX, 224 *ab*.
4. — (passiva) ortum habet a peccato : XIV, 277 *b*.
5. — (activa) quomodo procedat ab ira : VII, 535 *a*.
6. — Dei quænam, et hominis item : VIII, 497 *b*, 500 *ab*.
7. De maledictione multa ex sanctis Patribus : VII, 130 *b*-131 *a*.

MALEDICTUM quid sit : VII, 357 *b*.

MALEDICTUS. 1. — qui gratiam Dei rejicit : VI, 194 *ab*.
2. Maledicta est terra, quæ recipiendo verbum Dei non fructificat : X, 420 *a*, 423 *a*.
3. Maledicti sunt omnes qui peccant : X, 8 *a*; et qui faciunt opus Dei fraudulenter : XIV, 279 *a*.

MALEDICUS. De maledicis et detractoribus auctoritates afferuntur ex Scriptura : VIII, 569 *a*-570 *b*; et ex sanctis Patribus : VII, 130 *b*-131 *b*.

MALEFACERE benefacientibus iniquissimum est : X, 378 *a*.

MALEFACIENDI voluntas an plus ponat, quam malefaciendi potentia : III, 645 *a*.

MALEFICIUM. 1. — quid sit : VII, 237 *b*, 370 *b*.
2. — in quo sensu dicatur vel in perpetuum, vel ad tempus : VI, 331 *b*.
3. — aliquando Deus non permittit dissolvi exorcismo, quare : 332 *a*.
4. — quare plus possit in actibus venereis, quam in cæteris : *ibid.*, *ad* 4.
5. — quale reddat matrimonium irritum : 323 *b*-324 *a*.

MALEFICO quare diabolus obediat : VI, 332 *a*.

MALEVOLUS, quisnam sit : IX, 263 *b*.

MALIGNITAS; *vid.* ANIMA, n. 507.

MALIGNUS. 1. — quisnam sit : IX, 263 *b*. — 2. Quomodo confutandus : XIII, 434 *a*.

MALITIA. 1. — et bonitas respiciunt intellectum et affectum, quomodo : III, 533 *b*.
2. — est privatio positionis et ordinis, propriaque est actus culpabilis : III, 437 *b*, 505 *a*, 623 *b*; VII, 375 *b*.
3. — quomodo intendatur in peccato : VII, 514 *a*.
4. — est filia acediæ, estque voluntas machinans malum : VII, 363 *b*.
5. — quomodo faciat ad cognitionem virtutis : III, 446 *a*.
6. Malitiæ actus unde proveniat : II, 398 *b*; III, 573 *a*-576 *a*, *b*-577 *a*. Quomodo competat actioni : *ibid.* Non est a voluntate proprie

Digitized by Google

ut est deliberativa, sed potius ut est defectiva : III, 500 *b*.
7. Actio, ut sic, potest intelligi absque malitia; ut talis vero, id est, ut definitiva, vel taliter nominata, a malitia separari aliquando nequit : III, 576 *b*; VI, 277 *b*.
7. — non semper constituit peccatum in Spiritum sanctum : III, 623 *b*.
8. — non est ens, sed entis : III, 438 *b*.
9. — quam noxia sit animæ : VII, 149 *b*, 514 *a*.
10. — opponitur bonitati non naturæ, sed moris : III, 424 *ab*.
11. — intentionis quid faciat ad opus bonum, aut malum : III, 555 *b*-556 *a*.

MALLEUS multiplex mystice : IX, 273 *b*.

MALUM. 1. — quid sit : III, 436 *b*-439 *b*; XII, 381 *b*; et quotuplex : VII, 236 *ab*, 345 *a*-346 *a*, 375 *a*; VIII, 124 *ab*; X, 210 *b*.
2. — est duplex, sc. culpæ, vel pœnæ : II, 239 *b*; VII, 375 *a*; XII, 381 *a*. Item triplex, sc. naturæ, culpæ et pœnæ : II, 332 *a*; VIII, 124 *a*. Item culpæ, tentationis et pœnæ : VII, 346 *a*.
3. — fieri absolute non est bonum, quare : II, 201 *b*.
4. — in se non est susceptivum ordinis, sed tantum per accidens, id est ratione substrati : II, 205 *b*-206 *a*.
5. — culpæ est deordinatio in ordine ad Deum; malum vero pœnæ deordinationem importat naturæ particularis : II, 331 *b*. Malum de se et formaliter est privatio, non ens, caretque fine et determinatione : III, 429 *ab*.
6. — est corruptio, seu privatio modi, speciei et ordinis : II, 206 *a*, 401 *a*; III, 454 *b*-463 *b*; VII, 236 *a*, 345 *a*. Actus amoris respectu alicujus rei inordinatus, unde procedat ut sit malus : III, 552 *ab*.
7. Nullum malum potest dari omnino impermixtum bono, et quomodo : III, 432 *a*-439 *b*; IV, 457 *b*. Quomodo malum sit in eodem genere cum bono : III, 438 *b*.
8. — nullum potest reperiri in summo absoluto, bene autem in genere : III, 432 *a*-434 *b*, 576 *b*-577 *a*; VI, 327 *b*. Est in genere reductive tantum : III, 438 *ab*, 576 *b*-577 *a*.
9. Datur primum malum, sed non fuit primum ens : III, 427 *b*.
10. — aliquod datur, quod ex natura sua est tale : III, 554 *a*; V, 163 *b*, 186 *a*.
11. — quomodo possit dici infinitum : III, 434 *a*, 462 *b*.
12. — moris quotuplex : III, 424 *b*-430 *a*.
13. — quomodo opponatur bono : III, 435 *a*-436 *b*.
14. — in abstracto, et — in concreto quomodo differant : III, 437 *b*-438 *a*.
15. — an sit ens : III, 437 *b*, 438 *b*.
16. — aliud est tale quia prohibitum, aliud prohibitum quia malum : V, 163 *b*, 186 *a*. Hinc datur malum ex natura sua, aliud ex genere tantum, aliud ex circumstantia : VII, 346 *a*; XIV, 414 *b*.
17. Aliqua sunt quæ, mox nominata, conjuncta sunt malo, et ista sunt mala secundum se : III, 554 *a*.
18. — quomodo possit esse objectum liberi arbitrii : II, 404 *b*.
19. — culpæ potest considerari quoad actum exteriorem, quoad interiorem, et quoad habitum : III, 426 *b*.
20. — utrum dicat puram privationem, an aliquid positivum : III, 437 *b*-438 *a*; VII, 346 *a*.
21. — et bonum an ex æquo dividant actionem deliberatam, et quomodo repugnent ad invicem : III, 435 *b*-436 *a*, 572 *a*-574 *a*.
22. — et pœna in quo distent : III, 480 *b*-481 *a*.
23. In peccato tria mala sunt, sc. macula, offensa et reatus : XIII, 80 *ab*.
24. Malorum varia principia proponuntur : VII, 345 *a*-346 *a*; X, 99 *a*.
25. Omne malum reducitur ad id quod quis vel utatur fruendis, vel fruatur utendis : X, 16 *a*.
26. — junctum bono quandonam corrumpat bonum, et quando curetur : VI, 271 *a*.
27. Malos nos esse, quia mala facimus, quomodo sit verum : III, 645 *b*.
28. Mala nec sunt in Deo, nec ab eo possunt provenire : II, 68 *a*, 180 *b*-181 *a*, 199 *a*-200 *b*, 205 *a*-206 *a*; III, 481 *a*. Quomodo, et quare sint a Deo permissive : II, 194 *b*-208 *b*, 211 *a*, 216 *a*-219 *b*; VI, 317 *b*.
29. Mala quomodo a Deo cognoscantur : I, 120 *a*; II, 21 *ab*, 28 *b*, 68 *a*, 83 *ab*.
30. Mala et falsa non habent causam efficientem, sed deficientem : II, 261 *b*; III, 424 *b*-431 *b*.
31. — in quo sensu dicatur esse infinitis modis : VI, 327 *b*.
32. — habet originem non a malo, sed a principio bono naturali : II, 261 *b*; III, 426 *ab*; VII, 346 *a*; VIII, 125 *a*.
33. — exterius, interius, et mali habitus unde proveniant : III, 424 *b*-427 *b*.
34. De voluntate mala, ut est principium mali : III, 427 *b*-430 *a*.
35. — non est objectum per se liberi arbitrii, et quomodo : III, 404 *b*.
36. Quod nemo aspiciens ad malum operatur, verum est respectu boni intenti vel secundum veritatem, vel secundum existimationem : III, 513 *a*, 514 *b*.
37. An, et quomodo voluntas possit velle ma-

Digitized by Google

lum sub ratione mali, et an semper agens intendat aliquod bonum : II, 181 *a*; III, 430 *b*-431 *b*, 514 *b*; X, 7, *a*; XIV, 18 *a*.
38. — necessario est in bono tanquam in fundamento, et quomodo sit illi oppositum : III, 432 *a*-439 *b*.
39. — velle, malum est; malum intelligere, nequaquam, quare : III, 529 *ab*.
40. Mala non sunt in Deo, cum non habeant causam exemplarem; sed cognoscuntur per suum oppositum : II, 28 *b*.
41. — an sit ad universi complementum : II, 194 *b*-208 *b*, 216 *a*-219 *b*.
42. — commissum deturpat; ordinatum vero, decorat : II, 332 *a*.
43. — non velle potest esse cum merito, si sit positive; sed sine merito, si privative : III, 158 *b*.
44. Ad malum faciendum minus exigitur, quam ad faciendum bonum, qua ratione : III, 555 *b*; VI, 251 *b*.
45. — non est faciendum ut eveniat bonum : VI, 317 *b*-318 *a*.
46. — quot modis utile possit esse, et qualiter ordinabile ad bonum : II, 195 *a*, 196 *a*, 201 *a*-202 *b*, 205 *a*-206 *a*; VIII, 124 *a*.
47. — majus potest dici dupliciter, sc. vel intensive, vel extensive : VI, 604 *b*.
48. — malo additum quandonam faciat majus malum : III, 130 *b*.
49. Mala a corde expellenda in principio operis boni : XII, 377 *b*.
50. — quodnam sit a quo petimus liberari in oratione Dominica : XII, 698 *a*.
51. — bene curare majoris sapientiæ est, quam naturam a malo præservare : III, 137 *b*.
52. — spirituale quomodo possit sanari : VI, 271 *a*; IX, 182 *a*.
53. Mala qualiter odio habenda : IX, 451 *b*.
54. — declinatur, cum gloria humana refugitur : XIV, 41 *b*-42 *a*.
55. — quomodo ad non esse tendere faciat : II, 196 *a*.
56. Malorum præteritorum, puta peccatorum, numquid in judicio recordaturi sint electi : VI, 449 *b*-450 *a*.
57. Malorum præteritorum recordatio suadetur : IX, 395 *a*.
58. Declinatio ad mala quot modis fiat : IX, 521 *a*.
59. Mala interiora, exteriora et inferiora debemus considerare : IX, 521 *b*.
60. Mala quænam, et quomodo fecerit Deus : X, 11 *a*.
61. Mala in judicio enumerantur, quibus torquebuntur mali : X, 34 *a*, 36 *a*.
62. Mala bonis, et bona malis in hoc mundo quare eveniant : IX, 622 *a*.
63. — triplex, seu vitium in homine, sc. impotentia, ignorantia et concupiscentia; et triplex peccatum, sc. ex infirmitate, ex errore et ex voluntate : IX, 268 *b*.

MALUS. 1. Malorum via triplex ostenditur : IX, 447 *a*.
2. Malorum cohabitatio, seu societas quare fugienda : IX, 465 *a*; XI, 195 *b*; XIII, 102 *b*.
3. Mali quare oderint bonos : XI, 461 *a*.
4. Malorum et bonorum differentia quænam : XIII, 114 *a*.
5. Mali quare tolerentur, et a Deo permittantur versari inter bonos : XI, 420 *b*; XII, 45 *b*; XIII, 111 *b*; XIV, 29 *b*-30 *a*.
6. Prolongatio vitæ malorum quomodo sit actus justitiæ et misericordiæ Dei : IX, 649 *ab*.
7. De malorum multitudine : VIII, 622 *ab*.
8. In omni statu est mixtio bonorum et malorum : XI, 70 *b*-71 *a*.
9. Mali de salute alterius ægrotant : X, 416 *a*.
10. Malis sepulcra in loco sacro sunt in pœnam : XIII, 80 *a*.
11. Malum habitum quomodo bonus habitus præcedat : III, 333 *ab*.
12. Malorum superiorum præsidentia an sit a Deo : IX, 664 *b*-665 *a*.
13. Mali alii dicuntur pravi, alii malevoli, alii maligni, alii pessimi, et quinam sint : IX, 263 *b*.
14. Mali timent bonos : VIII, 535 *a*.
15. Quomodo omnes mali sint unum corpus : I, 507 *a*.
16. Malorum solatium est vitam bonorum carpere et opponere se laudi bonorum : X, 314 *a*.
17. Malorum et dæmonum subjectio qualis : II, 407 *b*.
18. Ob peccata etiam venialia dicuntur mali : X, 525 *b*.
19. Invenit Deus homines malos ad perdendum : XIII, 337 *b*.
20. Cujus causa mala, et ipsum malum, quomodo intelligendum : VI, 264 *b*.

MAMMONA. 1. — est possessio terrena, et quomodo fiant amici cuilibet de mammona iniquitatis : VI, 508 *b*; XI, 29 *b*-30 *a*; XIII, 379 *a*.
2. — est nomen diaboli præsidentis divitiis : IX, 292 *a*.

MANASSES. 1. — interpretatur oblivio : IX, 150 *b*, 229 *ab*. — 2. Manassis pœnitentia expenditur : XIV, 52 *a*.

MANDATUM. 1. — dicitur quasi manu datum, et quare sic dictum : IX, 397 *a*, 428 *a*, 482 *ab*.
2. Mandatorum Dei observantia suadetur : IX, 337 *b*-338 *a*, 365 *b*.
3. Mandatorum Decalogi expositio; *Vid.* DECALOGUS *per totum*.

Digitized by Google

4. Ipsorum causa efficiens, materialis et finalis expenditur : IX, 381 *b* ; XI, 88 *a*.
5. Mandata alia affirmativa, alia negativa : XI, 88 *a* ; XII, 234 *b*. Item alia judicialia, alia figuralia, alia moralia : VII, 308 *a* ; XII, 243 *b*-244 *a*.
6. Mandata Dei an possint observari absque gratia : III, 292 *b*.
7. Mandata primæ tabulæ ordinant hominem ad Deum, secundæ ad proximum : XII, 233 *a*. In duobus mandatis continentur : XII, 231 *a*.
8. Mandata Dei implere dupliciter contingit : III, 292 *ab*.
9. Mandata obligatoria quare Deus imposuerit homini : V, 158 *b*-160 *b*.
10. Comparantur invicem mandata potestatis superioris, et inferioris : III, 640 *a*.
11. Mandatorum observantia magis ac magis perfecta in quibus consistat : IX, 458 *a*.
12. Mandatorum observantia est argumentum amoris, alimentum dulcoris, et medicamentum doloris : IX, 324 *a*, 327 *a*.
13. De fructibus observantiæ mandatorum Dei agitur : *ibid.*, *et* 332 *ab*, 344 *b*, 379 *a*, 381 *a*, 382 *b*, 532 *a*, 534 *a*, 541 *a* ; XIII, 411 *a*-412 *a*, 600 *b*-602 *b*.
14. Mandatorum via arcta, et lata, et quomodo : III, 293 *a* ; V, 251 *a*. Sunt vincula : IX, 161 *a*. Dicuntur æquitas, veritas et charitas : IX, 451 *a*.
15. Mandata Dei quare multa, et unum : IX, 381 *a*. Eorum excellentia : IX, 324 *a*, 344 *b*, 381 *b*, 382 *b*.
16. — triplex in sacra Scriptura invenitur, sc. silendi, loquendi et operandi : IX, 443 *b*.
17. Mandata moralia quænam sint : IX, 418 *b*. Juris quænam : 446 *a*.
18. Mandata Dei enumerantur a Christo nobis observanda : XI, 87 *b*-88 *a*.
19. — de dilectione dicitur antonomastice mandatum, et mandata, quare : IX, 441 *a*. Qualiter exercendum : X, 374 *a*, XI, 587 *ab*.
20. Mandatorum observantia signum est charitatis : VIII, 443 *b*.
21. — affirmativum obligat semper, sed pro loco et tempore : III, 74 *b*.
22. Mandata Dei obligant ad volendum et ad operandum : III, 558 *b*-559 *a*.

MANDRAGORÆ qualitates, assimilaturque charitati : XIV, 82 *a*.

MANDUCATIO. 1. — spiritualis Eucharistiæ quænam importet : IV, 199 *a*, *b*-202 *a* ; V, 440 *a*, 522 *b*.
2. In manducatione corporali manducans convertit cibum in sui substantiam, quia est virtuosior cibo ; in Eucharistia vero est e converso : V, 440 *b*.
3. — indigna Sacramenti qualis sit : V, 437 *b*.
4. — portionis superioris animæ quomodo faciat peccatum mortale : V, 190 *a*.

Vid. ANGELUS, n. 78, 80, COMEDERE, n. 1-3, COMESTIO, n. 1-7, EUCHARISTIA, n. 20, 93, 99, 109-114, *etc.*, EVA, n. 4, MASTICATIO.

MANE, Thecel et Phares explicantur : IX, 206 *a*.

MANE, seu matutinum, multipliciter exponitur : IX, 232 *a*.

MANERE. 1. Quomodo Deus maneat in anima, et anima in Deo : XI, 455 *a*-456 *b*, 571 *b*, 583 *b*, 586 *a*, 595 *a*-596 *a*.
2. Homines libenter manent ubi habent amicos, ubi rogantur, epulanturque, ubi est hospitium, pax et securitas : XIII, 220 *b*.

MANHU interpretatur Quid est hoc : X, 607 *a*.

MANIA quid sit : VII, 237 *a*.

MANICARE est idem ac mane accelerare : XI, 172 *a*.

MANICHÆI. 1. — pessime asserebant totam visibilem machinam conditam fuisse a principio malo : I, 10 *a*.
2. — hinc ponebant duo principia effectiva rerum : II, 238 *b*.
3. Manichæorum errores deteguntur, et evertuntur, sc. de positione duorum principiorum : II, 249 *a*-250 *a*, 424 *b*-427 *b* ; IV, 43 *b* ; XI, 234 *b*, 384 *a* ; circa creationem animarum : III, 44 *a* ; circa juramentum : XII, 240 *b* ; circa potestatem gladii : XII, 249 *b*-250 *a* ; circa repugnantiam carnis et spiritus : IV, 43 *b*.
4. Manichæus dixit se esse Spiritum sanctum : XI, 156 *a*.

MANIFESTARE aliquid alicui est dupliciter, sc. vel sicut viam cognoscendorum, fitque per scientiam ; vel ut viam agendorum, estque gratiæ : I, 279 *b*.

MANNA. 1. — habebat unum saporem, et multiplicem secundum dispositionem recipientium ; et in hoc figurabat Eucharistiam : V, 418 *b* ; X, 115 *b* ; XI, 347 *b*-348 *a*, 352 *b*, 354 *a* ; XIII, 196 *b*-197 *a*, *b*, 199 *b*, 308 *b*.
2. — in quo sensu dicatur habuisse omnem saporem, et quomodo id aptetur Eucharistiæ : V, 418 *b* ; X, 115 *b*.

Vid. EUCHARISTIA, n. 203, 205, MANHU.

MANSIONES. 1. — et tabernacula cœli quot sint : XIII, 9 *b*-10 *a*.
2. — mansiones variæ proponuntur pro contemplativis, secundum varia eorum merita : VIII, 395 *a*-396 *a*.

Vid. ANGELUS, n. 381, COELUM, n. 98.

MANSUETUDO. 1. — quid sit : VIII, 317 *a*-318 *a* ; IX, 56 *a*. Ejus effectus et laudes : VII, 80 *a* ; VIII, 195 *b*, 330 *a*, 580 *b*-584 *a* ; IX, 56 *a*.
2. — importat pacem cum Deo et proximo, regnum et hæreditatem in cœlo : VIII, 317 *a*, *b*.

Digitized by Google

3. Mansuetudinis signa ostenduntur : VIII, 317 *b*-318 *a*.
4. Mansuetudine non semper utendum : XI, 346 *b*.
MANTIA, seu divinatio, vel necromantia, est per cadavera mortuorum : VII, 237 *b*, 370 *ab*.
MANUALE laboritium, seu labor manuum quomodo cadat sub præcepto, et qui ad id teneantur : XII, 472 *b*-473 *a*; XIV, 581 *b*-582 *b*.
MANUS. 1. — in agendo est organum organorum, et instrumentum instrumentorum : VI, 175 *a*.
2. Manus nomine venit et est omne instrumentum, et armatura virtualiter : VI, 176 *a*.
3. Manuum impositio in collatione ordinum, et aliorum sacramentorum, quid importet, et quare non fiat in quibusdam sacramentis : VI, 175 *b*.
4. — geminæ sunt justitia et misericordia : IX, 186 *b*.
5. Manus impositio super ægros significat exhibitionem charitatis : XIII, 291 *a*.
6. — habet signa, per quæ discernuntur qui sint a Deo, et qui a diabolo : XIII, 290 *b*.
7. — opera significat, quinque digiti discretionem : XIII, 306 *a*.
8. — aperienda pauperi : XIII, 394 *a*.
9. — misericordiæ levanda : XIII, 410 *a*.
10. Manum tenere in suscitatione puellæ, cujus significationis fuerit in Christo : XIII, 480 *a*.
11. Manuum extensio multiplex mystice expenditur : XIII, 496 *a*-497 *b*.
12. — nunquam est vacua, quando cor est plenum bona voluntate : XIII, 310 *a*.
13. — Domini quænam sint : VIII, 56 *a*; IX, 412 *a*.
14. — multiplex in bonum, et in malum : XIII, 46 *a*.
15. Manum apprehendere quid sit : XIII, 434 *b*.
16. Manuum ariditas quid significet : X, 358 *a*-359 *a*.
17. Manum amputatam habent, quicumque fidem non habent : IX, 45 *b*.
Vid. CHRISTUS, n. 746, 868, DIGITUS, n. 1-2, ORDO.
MARCELLUS qualem pietatem in inimicos ostenderit : XIII, 502 *a*.
MARCIONIS hæretici inverecundia obstructa : XI, 503 *a*.
MARCUS (S.) Evangelista laudatur, ejusque virtutes enarrantur : XIII, 546 *a*-550 *a*. Fuit breviator Evangelii S. Matthæi : XI, 247 *a*.
MARE. 1. — quare appelletur congregationes aquarum : II, 582 *ab*; XI, 340 *a*.
2. Maris aquarum amaritudo unde proveniat, et quomodo dulcescant : II, 582 *b*.
3. — multiplex mystice proponitur : IX, 207 *b*, 273 *b*.
4. — est sæculum : IX, 233 *ab*, 273 *b*; XI, 344 *a*, *b*; XIII, 100 *b*. Item est peccator : IX, 293 *b*. Item baptismus : IX, 207 *b*.
5. — Galilææ multis aliis nominibus nominatur : X, 328 *b*.
6. — ingrediatur, qui nescit orare : XIII, 155 *ab*.
7. — sæculi quomodo transeant sæculares imperfecti, et perfecti, quinamve in eo submergantur : XIII, 315 *ab*.
8. — Rubrum quid sit in mystico sensu : IX, 284 *b*.
9. — mundi quomodo transeant ferentes crucem pœnitentiæ, vel religionis : XIII, 345 *b*.
10. — vitreum est baptismus : XIII, 298 *b*.
11. Qui non vult submergi, debet in mare projicere temporalia : XIII, 184 *a*.
12. Maris fluxus, et refluxus unde proveniant : II, 598 *a*. *Vid.* CHRISTUS, n. 677, MARIA Virgo, MUNDUS.
MARGARITA spiritualis Christus : XIII, 215 *b*. *Vid.* CHRISTUS, n. 692.
MARIA soror Moysis; *vid.* DEBBORA.
MARIA (S.) Virgo. 1. — interpretatur amarum mare : XIV, 237 *b*-238 *b*; stella maris : 238 *b*-239 *b*; illuminata, vel illuminatrix : 239 *b*-240 *b*; Domina : 240 *b*-241 *b*.
2. Mariæ nomen est amarum mare dæmonibus, eos submergendo : 238 *b*.
3. Est stella maris purissima, radiosissima et utilissima, ducens nos per mare hujus sæculi ad portum paradisi : X, 269 *b*; XIV, 238 *b*-239 *b*.
4. Mariæ nomen affectuosum, dulcissimum, gratiosum, nobilissimum, gloriosum et dignissimum : XIV, 241 *b*.
5. Nomen Mariæ in principio salutationis Angelicæ non ab Angelo, sed a devotione fidelium interpositum est : 234 *a*, 237 *b*.
6. Ex nomine Mariæ deducitur ejus immunitas ab omni peccato, et cumulus omnium virtutum : 241 *b*. Item ejus puritas et castitas : 244 *a*.
7. Mariæ nomen quam celebre, quam virtuosum : 259 *ab*. Quam nominata in mundo, quam famosa : *ibid.* Ad invocationem nominis Mariæ dæmones fugiunt : 266 *a*.
8. Diligens nomen Mariæ beatus est, quia gratia Mariæ confortabit animam ejus : 200 *a*. Invocantibus nomen ipsius quam benigna Maria : 200 *b*.
9. Propter honorem nominis Mariæ Christus propitiatur nobis : 201 *a*.
10. In Maria confidendum ob dulcedinem misericordiæ nominis ejus : 201 *b*. Invitatio ad invocandum nomen ejus : 202 *a*. Dul-

Digitized by Google

cedo nominis ejus consolatur animas : XIV, 202 *b*.

11. Rogatur Maria ut nos faciat dignos glorificandi nomen ejus : 203 *a*. Quam sanctum illud nomen : 203 *b*. Confitendum est nomini Mariæ, quoniam bonum est : 207 *b*, 209 *b*. Invocatio nominis Mariæ parit confidentiam bonam : 211 *b*.

12. Qui habuerit characterem nominis Mariæ, annotabitur in libro paradisi : 212 *a*.

13. Multiplicatione gratiarum magnificatur nomen Mariæ : 212 *b*. Laudanti nomen Mariæ præstatur refrigerium animæ : 213 *a*. Qui nomen illud retinent, non expavescent in puncto mortis : 214 *b*. Nomen Mariæ, et memoriale ejus in medio cordis nostri impedit ictus malignantis ne noceant : 215 *a*. Ab invocatione nominis Mariæ trepidat spiritus malignus : 217 *a*. Pax multa honorantibus nomen Mariæ, et non est illis scandalum : *ibid*.

14. Adjutorium nostrum venit ex virtute nominis Mariæ : 217 *b*. Dat nobis Maria fiduciam in nomine suo, nec obliviscitur invocantium nomen suum : 218 *b*. Quam bonum, et jucundum diligere nomen Mariæ! Unguentum effusum et aromaticum est nomen ejus diligentibus ipsum : 218 *b*.

15. In nomine Mariæ omne genu flectatur cœlestium, terrestrium et infernorum : 222 *b*.

16. Mariæ nomen celebrandum, ut ipsa intercedat pro nobis : 179 *a*.

17. Mariæ nomen interpretatur stella, lux, mare amarum, domina, et quid significetur per illud : X, 228 *ab*; XI, 574 *b*, 604 *b*.

18. Mariæ nomen in annuntiatione exprimitur, quare : X, 228 *a*.

19. Mariæ nomen mirabilem dulcedinem affert : XII, 691 *b*.

20. — ex parte matris erat de genere sacerdotum, et cognata S. Elisabeth; ex parte vero patris, de genere David : VI, 263 *b*.

21. Mariæ et Joseph genealogia erat eadem : X, 299 *b*.

22. Habuit gratiam totalem, ultra quam amplius non potest recipere pura creatura : I, 299 *b*; II, 161 *a*; XIV, 107 *b*. — 23. Gratiæ Mariæ veritas, immensitas, multiplicitas et utilitas qualis : XIV, 244 *b*-246 *b*. In Maria totam se infudit gratiæ plenitudo : III, *a*.

24. — est mare, propter affluentiam et copiam gratiarum, in quod omnia charismata sanctorum, tanquam flumina, intrant : XIV, 237 *b*-238 *a*, 252 *b*. Ejus gratiæ plenitudo redundat in omnes : 234 *a*.

25. Contra grandem inferni pœnam opposuit Deus grandem magnitudinem gratiæ et gloriæ Mariæ; contra multiplicitatem pœnarum, multitudinem meritorum et præmiorum Mariæ; contra longitudinem pœnarum, æternam lucem gloriæ Mariæ, ita ut quidquid ab aliis sanctis habetur gratiæ et gloriæ, totum in Maria plenissime inveniatur : XIV, 236 *b*-237 *a*.

26. — quod gratiam invenerit apud Deum, quid sit : 244 *b*-245 *a*. Invenit gratiam apud Deum, non apud mundum aut carnem : 244 *b*. Gratia illa fuit verissima, quia fuit apud Deum : *ibid*. Gratia Mariæ circumquaque effluit : 245 *a*, 253 *a*. Ejus immensitas, altitudo, latitudo et profundum : 245 *ab*. Gratia fecit Mariam deliciosam in mente, miraculosam in prole, et gloriosam in diademate æternali : 246 *b*. Fecit Mariam paradisum : *ibid*., *et* 273 *a*. Colligit malos ad Ecclesiam, bonos impinguat, liberat a morte æterna omnes prædestinatos : *ibid*.

27. In Maria est gratia omnis vitæ et veritatis : 248 *a*.

28. In Maria septem dona Spiritus sancti expenduntur : 247 *b*-248 *a*. Gratia veritatis ordinavit Mariam supra se per donum sapientiæ, infra se per donum consilii, intra se per donum intellectus, extra se per donum scientiæ; gratia vero vitæ ordinavit Mariam erga diabolum per donum fortitudinis, erga proximum per donum pietatis, erga Deum per donum timoris : 248 *a*.

29. Gratia labiorum Mariæ qualis tum respectu hominum, tum angelorum, tum Dei : 248 *b*-249 *a*.

30. Gratia privilegiorum Mariæ reducitur ad septem capita, quæ sunt immunitas a peccato, plenitudo gratiæ, maternitas cum virginitate, maternitas divina, familiaritas corporalis cum Deo, potentia apud Deum, et eminentia gloriæ : 249 *b*-250 *a*.

31. Gratia præmiorum in dotibus animæ et corporis expenditur : 250 *b*-251 *b*.

32. Gratiæ plenitudo in Maria fuit plene plena : 252 *a*-255 *b*. Gratia cordis, labiorum et operationum Mariæ expenditur : 273 *ab*.

33. — inventrix gratiæ : 273 *a*. Est vallis, quanto humilior, tanto receptibilior gratiarum : 278 *a*.

34. Gratia Mariæ confortat diligentem nomen ejus : 200 *a*. Ubique prædicatur : *ibid*. Gratia et dulcedine ejus pleni sunt cœli et terra, et undique ejus beneficia nos attingunt : 204 *b*.

35. Melius est modicum cum gratia Mariæ, quam thesauri et lapides pretiosi : 205 *a*. Ut de thesauris suis Maria infundat gratiam, exoranda est : 208 *a*. Distillat suis suavitatem gratiarum, charismatum fragrantium : 210 *b*. Omnes gratiæ radiant in Maria, quia

Digitized by Google

capacissima est illius capacitas : XIV, 210 *b*. Ex fonte gratiarum Mariæ viventes aquæ profluunt : *ibid.*

36.— gratia et gloria supereminet universos : *ibid.* Gratia Mariæ replet orbem terrarum : 211 *a*.

37. Gratia Mariæ relevat pauperem in adversitate : *ibid.* Diffusio gratiæ Mariæ producit operationes bonas, et affectiones facit sanctissimas : 211 *b*.

38. Qui acquirit gratiam Mariæ, agnoscitur a civibus paradisi : 212 *a*.

39. Gratia et bonitas Mariæ allicit cor nostrum : 213 *a*. Per hanc peccata relaxantur, et ægritudines reparantur : 213 *b*. Fons irrigantis gratiæ procedit de ore Mariæ : 214 *a*. De thesauris suis infundit nobis sapientiam Dei, intellectum prudentiæ, et formam disciplinæ : 214 *b*. Gratia Mariæ recreat animam in periculis : 214 *a*.

40. In B. Virgine humana natura magis exaltata est, quam angelica, per gratiam comprehensionis : II, 476 *b*.

41. Maria qualem gratiam sanctificationis habuerit cum in principio suæ vitæ, tum in conceptione Filii Dei : IV, 70 *b*-71 *a*.

42. — invenit gratiam electionis, perfectionis et desponsationis, ut fieret sponsa Dei, et mater : X, 230 *b*. Elegit optimam partem in gratia et gloria : 514 *b*.

43. — plena fuit gratia præveniente in sua sanctificatione, gratia fœcundante in conceptione Filii Dei, tum gratia fœcundativa, tum quoque gratia decorante, atque etiam decorativa, tum denique gratia consummante, imo et completiva : XIV, 111 *b*.

44. Gratia Mariæ super gratiam, sc. aliorum sanctorum, ob immunitatem a peccato : *ibid.* Plenitudo gratiæ, tum sufficientiæ, tum excellentiæ, tum redundantiæ, quæ fuerit in Maria, expenditur : 113 *b*-116 *a*.

45. — est centrum, in quo adunantur omnes radii gratiarum : XIV, 109 *b*. Ipsi data est gratia singularis, qua extincta fuit in ea omnis concupiscentia : VII, 277 *a*. Item puritas tanta, qua major sub Deo nequit intelligi : 277 *ab*.

46. — quomodo capacior effici potuerit, quam angeli, ad susceptionem gratiæ sanctificantis : II, 640 *b*.

47. Quomodo Dominus sit cum Maria plus, quam cum angelis : XIV, 256 *a*. Indeficientissime est cum Maria, quomodo : 257 *b*.

48. — singulariter est filia Patris, mater Filii, sponsa Spiritus sancti, ancilla summæ Trinitatis : 223 *a*, 234 *ab*, 260 *a*. Quia filia est Dei Patris, omni gratia est ornata : *ibid.* Deus est cum Maria, sicut filius cum charissima matre : 260 *b*. Ut sponsa Spiritus sancti, pulchra est, tum respectu sui, tum proximi, tum Dei : 261 *a*. Quomodo sit ancilla Dei, et vicissim Deus servus Mariæ : 261 *b*.

49. Dominus est cum Maria, sicut sol cum aurora, sicut flos cum virga, sicut rex cum regina : 262 *a*-272 *b*.

50. —, tanquam nubes, pios protegit ab ira Dei : 265 *a*. Imo iram Dei ad mansuetudinem convertit : 279 *a*. Placat Deum precibus et meritis cum homine : 221 *a*, 275 *b*, 279 *a*.

51. Operibus manuum Mariæ Dominus benedixit : 200 *a*; et regit eos, ad quos Maria vultum convertit amabilem : 203 *a*.

52. — est via, per quam salus de sedibus supernis nos visitavit : 204 *a*. — Inclinat vultum Dei super nos, cogitque illum nobis misereri : *ibid.*, *et* 207 *b*.

53. Deus glorificari amat per matrem : 208 *a*. Benedixit Mariam in misericordia sua : 208 *b*; eamque, utpote matrem suam, ornamento coronavit virtutum : 212 *a*.

54. — mater misericordiæ Deum ultionum ad miserandum inflectit : *ibid.* Per Mariam missa est redemptio a Deo : 214 *b*; item venit solatium omni carni, et peccatores laqueo non capiuntur : 217 *a*, 218 *a*.

55. — templum et sacrarium Spiritus sancti, triclinium nobile Trinitatis : 223 *a*.

56. — mediatrix Dei et hominum : *ibid.*

57. Pater conditor Mariæ gloriosus, Filius nobilis fœcundator, Spiritus sanctus mirabilis obumbrator, et Trinitas tota glorificatrix Mariæ : 224 *a*.

58. Ad incarnationem Verbi Trinitatem totam concurrisse, probatur ex verbis Angeli : IV, 57 *a*.

59. — quia præ cæteris seipsam humiliavit, cæteris altius Dominum magnificavit : X, 238 *b*.

60. Mariæ amor, et expectatio in Christum qualis : XIII, 79 *ab*. Ejus studium in quærendo Jesum tribus diebus perditum : *ibid.*, *et* 83 *b*-84 *b*. Ejus lætitia qualis ob pulchritudinem, sapientiam et mansuetudinem pueri Jesu : 76 *b*-77 *a*.

61. — ostendit filio pro nobis pectus et ubera : XIII, 154 *a*; XIV, 113 *a*. Quam coronam imposuerit filio suo : 187 *b*.

62. Mariæ uterus requies Christi : 210 *a*.

63. Mariæ exercitia in nativitate et circumcisione filii, in adoratione Magorum, in purificatione, in fuga in Ægyptum, in regressu in Judæam, in amissione et inventione filii enarrantur : XII, 518 *a*-530 *b*.

64. Mariæ consolationes in resurrectione filii : 616 *b*-617 *a*.

Digitized by Google

65. — misit cibos filio per angelos post tentationem in deserto : 540 *ab*. Occursus Mariæ obviam filio e deserto revertenti : 541 *a*. Christus post resurrectionem matrem suam quibus verbis consolaretur : 624 *a*. Verisimile est quod eam sæpe visitabat : 623 *a*.

66. Non videtur quomodo aliquid possit Deus Mariæ denegare, qui vult ut per eam cœlestem patriam habeamus : 702 *a*.

67. —, tum corde, tum ore, tum opere, immunis fuit ab omni væ, sive originalis miseriæ, sive culpæ actualis, ita ut vere tota sit pulchra : XIV, 235 *a*-237 *b*.

68. De immunitate Mariæ ab omni culpa agit S. Doctor ad mentem S. Bernardi : 235 *a*.

69. Benedixit Dominus domum suam Mariam, consecravit habitationem suam : 211 *a*. Egressa est Virgo in salutem populi sui cum Christo : 222 *a*.

70. — intacta ab omni peccato semper : 190 *a*.

71. Mariæ corpus fuit purificatum a fomite, remanente mortalitate : III, 363 *b*, 375 *a*; IV, 56 *b*.

72. Mariæ ablata fuit concupiscentia ex quadam gratia gratis data : III, 462 *b*. Mariæ caro fuit sanctificata in animatione per donum superadditum : IV, 59 *b*-60 *a*. Mariæ conceptio immaculata probabiliter asseritur a S. Doctore, licet contrariam sententiam appellet communiorem; unde cum sit anceps in hac re, et senior factus ipsam prædicet : XIV, 111 *ab*, 167 *b*, hæc de mente ejus sustinenda, licet non audeat eam absolute asserere, quia nondum ejus festum celebrabatur ab Ecclesia universali : IV, 62 *a*-68 *a*; XIV, 263 *a*.

73. Qui conceptionis Mariæ festum celebrant, ejus devotionem credendum quod B. Virgo acceptat : IV, 61 *b*.

74. Mariæ caro dicitur specialiter a Deo creata immunis a peccato, non seminaliter, sed conditive, id est condita fuit cum tali privilegio : IV, 57 *b*.

75. Mariæ conceptio quomodo dicatur immaculata : XIV, 215 *b*.

76. — habuit gratiam præservantem ab omni peccato : XIV, 111 *b*.

77. — ut rosa de sentibus Synagogæ progressa est, ut fieret mater Dei : XIV, 210 *b*.

78. — non erat sub lege, eo ipso quod legis auctorem genuit; sed pertinebat ad Evangelium, quod in corde ejus digitus Dei ab ipsa infantia scripserat : VI, 263 *a*.

79. — præsentata fuit in templo, cum esset trium annorum : XII, 513 *a*. Ejus exercitia, oratio, studium, labores et jejunia, dum versaretur in templo : 513 *a*-514 *a*. In templo cibabatur ab angelis : 514 *a*. Ejus sollicitudo pia circa sorores suas : *ibid. superius*.

80. Mariæ conversatio in templo revelata fuit B. Elisabeth : XIV, 513 *a*.

81. — desponsata fuit S. Joseph', cum esset quatuordecim annorum : XII, 514 *a*.

82. Verum fuit matrimonium inter Mariam et Joseph : VI, 218 *a*.

83. Affuit amborum mutuus consensus de servanda virginitate : 246 *b*, 262 *b*.

84. Qualia sint, et quam mirabilia, quæ ab Angelo ipsi fuerunt annuntiata : XIV, 233 *a*. Quomodo ab Angelo annuntiata Mariæ fuerit Filii Dei incarnatio, et quales sint mysterii ejusdem circumstantiæ : IV, 56 *b*-57 *a*; X, 228 *b*-234 *b*; XII, 514 *a*-516 *a*; XIV, 206 *b*. Emisit Verbum suum Altissimus, et Virtus ejus obumbravit Mariæ : XIV, 220 *b*. — per aurem concepit, Gabriele nuntio : 179 *a*.

85. Ab Angelo gratiæ plenitudo Mariæ, superventio Spiritus sancti, assumptio ipsius in matrem Dei, superexcellentia ejus super omnes creaturas, et potestas exponitur : XII, 514 *b*-515 *b*.

86. — primo in mente pacificata et quietata Dominum suscepit spiritualiter; deinde suscepit corporaliter in utero, ut in fonte ad irrigandum paradisum; demum ipsa suscepta fuit mansura æternaliter in cœlo : XIV, 264 *ab*. Quomodo miraculose conceperit Filium Dei : 264 *b*. Ejus concursus activus et passivus ad incarnationem : IV, 106 *a*-109 *a*.

87. Benedicitur conceptus et partus virgineus : XIV, 201 *a*.

88. Quia humillima fuit Maria, ideo coegit Verbum carnem ex ipsa suscipere : 204 *b*. Humilitas ejus qualis fuerit : XII, 515 *b*, 516 *b*; XIV, 241 *b*-242 *a*.

89. Sicut ex sidere lux emittitur sine sideris fragmine, sic sine carnis crimine Christus e Maria nascitur : XIV, 187 *b*.

90. — decorem induit, dum Creatorem præcinxit, carne munda velans eum : 193 *a*.

91. Mariæ obumbratio fecit, ut in se sentiret incarnationem factam a Verbo : IV, 57 *a*.

92. Spiritus sanctus operatus est in Maria idem quod vir in muliere, excitando et adjuvando naturam ad concipiendum fœtum : IV, 110 *b*. Concepit intra, nihil recipiendo ab extra : X, 230 *b*. *Vid.* CARO, n. 25 (*ubi, loco vocis* fornicationem, *lege* formationem).

93. De effectibus consequentibus ad incarnationem peractis in Maria : IV, 69 *a*, *b*, 72 *a*-73 *b*.

94. — in quo sensu dici possit quod dubitaverit, et turbata fuerit in sermone Angeli : IV, 73 *b*; X, 230 *a*; XII, 514 *b*-515 *a*.

Digitized by Google

95. Annuntiationis dies quam solemnis : XII, 515 *b*-516 *a*.
96. — concepit Christum mediante gratia, non concupiscentia : IV, 75 *a*. Quomodo conceperit de Spiritu sancto : 78 *b*. Quomodo Mariæ cooperatio ad conceptionem Christi fuerit simul naturalis, et miraculosa, sc. quoad modum : IV, 109 *a*-111 *a*; VII, 286 *a*.
97. — habuit sensibilem cognitionem, et simul fidem de conceptione Filii Dei; hinc ejus fides laudatur : IV, 527 *b*.
98. — dicitur mater Christi, non sacerdos consecrans, quare : V, 468 *a*.
99. Dixit Angelus Mariam concepturam in utero, ut ostenderet conceptum fore intra, nihil recipiendo ab extra : X, 230 *b*.
100. — quid quæsierit ab angelo, et qua mente : X, 231 *b*-232 *a*.
101. Mariæ consensus fuit ex humilitate prædisponente, charitate perficiente, et credulitate pronuntiante : X, 233 *b*; XII, 515 *b*. Ejus *Fiat* expenditur multipliciter : X, 234 *a*. In conceptione Filii Dei magnificata fuit et sanctificata : 240 *ab*. Quam privilegiata fuerit in conceptione Filii : XIII, 153 *a*. Circa Mariam qualia mirabilia operatus sit Deus in annuntiatione et incarnatione Verbi : VII, 285 *a*-286 *a*, 397 *b*-398 *a*.
102. Mariæ pudor et humilitas in annuntiatione maxime elucescit : XII, 515 *a*. Mariæ assensus in incarnationem gaudium toti mundo attulit : 515 *b*.
103. — qualiter turbata fuerit ex turbatione S. Joseph : XII, 517 *b*.
104. Mariæ opera virtutesque expenduntur in nativitate Christi : XII, 518 *b*, 519 *b*, 521 *a*. Stetit apud præsepe quadraginta dies : 523 *b*.
105. — ordine naturæ prius concepit, quam fuerit concepta ejus caro a Verbo; sed tamen totum factum fuit in eodem instanti temporis : IV, 34 *a*.
106. Christus pulcherrimus ex pulcherrima Virgine natus est : XIII, 419 *a*.
107. Mariæ maternitas, quale privilegium : XIV, 249 *b*. Fuit verius mater Christi, quam cæteræ matres suorum : IV, 108 *a*. Per maternitatem facta est solium excelsum et elevatum, domusque Domini, impleta nebula assumptæ humanitatis : XIV, 254 *a*. Mariæ maternitas est causa nostræ dilectionis, timoris, agnitionis et spei : 260 *b*.
108. — est per quam Christus noster est frater; atque inde est mater omnium fidelium : XIV, 260 *b*-261 *a*, 278 *b*, 283 *b*.
109. Considerare juvat in Maria quadruplicem florem, sc. virginitatis, honestatis, fœcunditatis et immortalitatis : XIV, 268 *a*-269 *b*. Flos fœcunditatis est ipse filius Virginis : 269 *a*.
110. — terra benedicta, quæ vitæ fructum nobis protulit : XIV, 274 *a*, 281 *a*. — benedicta in mulieribus ob celsitudinem suæ prolis : 274 *a*.
111. Uteri Mariæ fructus generosissimus, quia de utero virginali, regali et paternali : 281 *b*. Ejus nobilitas regia expenditur : *ibid.*, *et* 290 *b*-291 *b*. Quomodo sit principaliter ex Deo Patre, simulque fructus Ecclesiæ, et cujusque animæ fidelis : XIV, 281 *b*-282 *a*. Item deliciosissimus in odore exemplorum, consolationum et promissionum : 282 *ab*. Ex pulchritudine arboris, sc. Mariæ, dignoscitur pulchritudo fructus : 282 *b*. Item deliciosissimus in specie et sapore : 282 *b*-283 *a*. Item virtuosissimus ad salutem perditorum, ad salvandorum multiplicationem, et ad multiplicatorum conservationem : 283 *a*-284 *a*. Item copiosissimus, qui nec beatis, nec angelis possit deficere, imo sufficiat universitati animarum, illarum sc. quas totus mundus satiare non potest : 284 *b*. Fructus ventris Mariæ, quasi ligni vitæ, habet vim conservandi vitam gratiæ et gloriæ in medio paradisi : 283 *b*.
112. Christus est fructus ventris, labiorum, oris et manuum Mariæ : 288 *b*, 290 *b*, 291 *a*.
113. — mater Dei præelecta, in utero Deum concepit et genuit : 224 *b*. Mater Conditoris, Redemptoris, Salvatoris, mundo desiderabilis : *ibid.* Mater orphanorum, mamilla orphanorum et parvulorum : *ibid.*
114. — jure maternitatis filio imperare potest : XIV, 180 *b*. Non solum dici debet Christotocos, sed et Theotocos : IV, 111 *a*, *b*-112 *a*. Antiquitus dicebatur mater Dei potius, quam mater Christi, quare : 112 *b*. Nomen Matris Dei datum Mariæ super omnia excellit : IV, 205 *ab*.
115. — licet sit mater Dei, tamen in infinitum inferior est persona Filii : IV, 206 *a*. Non potest dici quod divina natura nata sit de Virgine, licet concedatur de humana, et quare : 184 *b*-187 *b*.
116. Ut Maria esset virgo simul et mater, Verbum assumpsit carnem de illa absque viro : 271 *b*-272 *a*.
117. Miraculum miraculorum fuit, quod fœmina conciperet Deum : IV, 87 *b*.
118. Mirabilia ex parte Mariæ quanta intercesserint in incarnatione : VIII, 155 *a*.
119. Mariæ maternitas in quonam consistat : VII, 285 *a*. Hoc ejus privilegium quale : XII, 700 *a*. Mariæ uterus thronus factus est Dei : VII, 453 *ab*. Spiritus sanctus purificavit ute-

Digitized by Google

rum Virginis, ut ex ea Verbum carnem sumeret : IV, 271 *b*. Quomodo Maria circumdederit virum : XIV, 247 *a*.
120. In Mariam descendit Verbum ut ignis in rubum, et ros in vellus : XIV, 201 *a*.
121. — quomodo capacior cœlo : 202 *a*.
122. Fluvius paradisi quomodo irrigaverit Mariam : 182 *a*.
123. Quomodo custodem paradisi exhibuerit Deus corpus Mariæ : 182 *ab*.
124. — quomodo figurata in rubo : 183 *a*; in Abigail : 185 *a*.
125. Uterum Virginis quomodo significet navicula in quam intravit Jesus : IX, 286 *a*.
126. Mariæ uterus templum et tabernaculum Dei : X, 229 *b*.
127. Beatus venter Mariæ ob tria privilegia juxta Bernardum : X, 535 *a*. Beata ubera Mariæ prædicantur, quare : *ibid. inferius*.
128. Mariæ uterus est locus ubi celebratæ sunt nuptiæ inter humanam, et divinam naturam : X, 607 *a*.
129. Mariæ uterus est hortus voluptatis : XIII, 42 *a*. Item multis præconiis laudatur, cœloque empyreo præponitur : XII, 702 *ab*.
130. — invocanda in tribulationibus : XIII, 461 *b*.
131. Mansit Christus in utero Virginis menses novem, et dies sex : X, 49 *a*, 534 *b*.
132. Quando Christus intravit in uterum Virginis, inclinavit cœlos : VII, 493 *b*.
133. A Maria petendus est panis coctus in ipsius utero : VII, 641 *a*, *b*. Quomodo invitet omnes ad sumendum illum : 641 *a*.
134. Mysterium visitationis Mariæ ad Elisabeth expenditur : X, 235 *a*-238 *a*; XII, 516 *a*-517 *a*. Salutatio Mariæ non solum fuit optando, sed et salutem apportando : X, 236 *a*. Effectus salutationis Mariæ in Elisabeth et in Joanne Baptista expenditur : 236 *ab*. Benedictio data Mariæ ab Elisabeth qualis : 236 *b*-237 *a*. Quare tribus mensibus manserit cum Elisabeth : 243 *ab*. Prima omnium levavit Joannem Baptistam statim natum : XII, 517 *a*. Mariæ verba quomodo tam efficacia, ut replere gratia potuerint Joannem et Elisabeth : 516 *b*. Mariæ canticum, item et Zachariæ expenduntur : X, 238 *b*-242 *b*, 248 *a*-254 *a*; XII, 516 *b*, 517 *a*.
135. Mariæ purificatio, virtutes, et opera in hoc mysterio exercita expenduntur : XII, 524 *a*-525 *a*; XIV, 149 *b*.
136. Mariæ fuga in Ægyptum, exercitiaque expenduntur : XII, 525 *a*-527 *b*.
137. Mariæ regressus ex Ægypto in Judæam expenditur : 528 *a*-529 *a*.
138. — assumpta est in cœlum in anima et corpore : XIV, 269 *b*. — in cœlo locata est super angelos : 201 *b*, 264 *b*. Ejus locus in cœlo qualis : 264 *b*, 266 *b*. Ejus gloria quanta, quando ingressa est in cœlestem Jerusalem : 271 *b*. Illuminat totum paradisum : 240 *a*. — est lucerna Ecclesiæ, columna ignis, sol illuminans per omnia : 239 *b*, 240 *a*. Ejus gloria major est, quam omnium sanctorum : 250 *a*. — gloriosissima est post Deum : 250 *b*. Post Deum major gloria nostra, majus nostrum gaudium de Maria est : *ibid.* Gloriæ dotes corporis, et animæ Mariæ expenduntur : 250 *b*-251 *b*. Ejus gloriæ plenitudo expenditur : 252 *a*-255 *b*. — supereminet universos, nec ullus ei est similis : 210 *b*. — est benedicta super omnes mulieres propter gloriam suam sublimissimam, copiosissimam et stabilissimam : 276 *b*. — est corona anni, id est omnium angelorum et sanctorum, posita super omnes : 277 *a*. — temporaliter in via, et æternaliter in gloria benedicta est a Deo, ab angelis et ab hominibus : 274 *a*-275 *a*, 277 *a*. Benedictio Mariæ in cœlo qualis ob humilitatem : 278 *a*; ob charitatem : 278 *b*; ob mansuetudinem, strenuitatem et liberalitatem : 279 *ab*; ob sobrietatem et castitatem : 280 *ab*. — in gloria dilucidat intellectum : 211 *a*. Sedet a dextris Filii, regnatque cum eo in æternum : 214 *b*, 223 *b*. Ejus thronus super Cherubim, et sedes super cardines cœli : 215 *a*. Operuit cœlos gloria Mariæ, et misericordia ejus plena est terra : 222 *a*. — mater omnium beatorum, gaudium plenum post Deum, et solatium omnium civium supernorum : 223 *a*. — habet gratiam comprehensionis super omnes angelos : II, 476 *b*. (*Habet et quidem hanc gratiam comprehensionis in patria, non vero habuit in via, ut putaverunt quidam præpostere interpretantes verba S. Doctoris.*) Maria per se constituit ordinem supra novem ordines angelorum : II, 479 *a*.
139. Quare in ejus Assumptione legatur evangelium de Martha et Maria : X, 513 *a*-514 *b*. Mariæ pars optima in gratia et gloria : 513 *a*.
140. — quantam gloriam habeat : I, 299 *b*. — eminet super omnes creaturas : XIV, 111 *a*; super omnes sanctos : XIII, 619 *a*; XIV, 210 *b*. — resurrexit in anima et corpore glorioso : VII, 337 *a*. Mariæ datum est in via, quod nulli sanctorum aliquando possederunt, dum portavit gloriam a qua portantur cæteri : XII, 185 *b*. (*S. Doctor addit* : per fidei cognitionem, *non ergo per visionem intuitivam.*) Mariæ gloria illuminationem suam extendit per omnes sanctos et angelos : XIV, 240 *a*. Ex visione gloriæ B. Virginis au-

Digitized by Google

getur gloria accidentalis beatorum : XII, 129 *ab*. Ad tantam gloriam ascendit Maria descendendo per humilitatem : XIII, 620 *a*.

141. In plenitudine sanctorum detentio est Mariæ, cui nec defuit fides patriarcharum, spiritus prophetarum, zelus apostolorum, constantia martyrum, sobrietas confessorum, castitas virginum, fœcunditas conjugatorum, imo nec puritas angelorum : XIV, 254 *b*.

142. Odor virtutum Mariæ expenditur in agro pleno : *ibid.*

143. Magnalia quænam facta per Mariam : 255 *ab*. Non est opus factum a Deo aliud simile Mariæ : 255 *a*.

144. Multæ filiæ congregaverunt divitias, puta Agnes, Lucia, Cæcilia, Agatha, Catharina; Maria supergressa est universas : 257 *a*.

145. — singulariter Domini filia, mater, sponsa et ancilla : 260 *a*-261 *b*. — est filia summæ æternitatis, mater summæ veritatis, sponsa summæ bonitatis, ancilla summæ Trinitatis : 260 *a*.

146. — proficiebat spiritualiter in omnibus virtutibus quasi aurora in rutilanti virginitate, pulchra ut luna in micanti humilitate, electa ut sol in radianti charitate : 263 *b*.

147. Mariæ pura virginitas, profunda humilitas, et radians charitas eam fecit eligi in matrem Dei : *ibid.*

148. — supergressa est omnes in natura, in gratia, in gloria et meritis : 270 *b*-272 *b*.

149. — benedicta in mulieribus, quia per eam omnis creatura benedicitur : VII, 16 *a*; XIV, 273 *a*. — benedicta propter plenitudinem gratiæ cordis, oris et operis : XIV, 273 *ab*; propter celsitudinem prolis : 274 *a*-275 *a*; propter multitudinem misericordiæ suæ : 275 *a*-276 *b*; et propter magnitudinem gloriæ suæ : 276 *b*-277 *b*.

150. Mariæ sancta conversatio expenditur : 273 *b*-274 *a*. In Maria refulget species castitatis, lumen justitiæ et splendor veritatis : 201 *b*.

151. — est mater illuminationis cordis, nutrix refovens animam, mundans cor igne amoris et charitatis suæ : 205 *ab*.

152. — est porta vitæ, et janua salutis, via nostræ reconciliationis, spes pœnitentium, solamen lugentium, pax beata cordium, atque salus : 206 *a*.

153. Mariæ manus distillant myrrham primam, et digiti unguenta gratiarum, guttur ejus fragmenta mali punici, spiramen oris suave thymiama compositum : 207 *b*.

154. — est mater pulchræ dilectionis, anchora spei, portus indulgentiæ, et janua salutis : *ibid.* — est raptrix cordium, absorptrix mentium : XII, 692 *a*.

155. — omnes angelos præcellit sanctitate, natosque mulierum virtutibus mirabilibus, et signis : XIV, 212 *b*.

156. Magnificentia Mariæ in Jerusalem et in Sion expenditur : 213 *a*. In dextera ejus ignea lex, et in circuitu ejus sanctorum millia; mandata ejus ante oculos ejus, et justitiæ regula in corde ejus : *ibid.*

157. — est via ad patriam sanctitatis; ejus thronus excelsus super Cherubim, et sedes ejus super cardines cœli : 214 *b*-215 *a*.

158. Sola supergressa est creaturas universas, altior cœlo, terraque latior : 221 *b*.

159. — odore cuncta lilia mystica præit; est corona omnium dominarum, cujus odor sicut agri pleni, cui benedixit Dominus : 222 *a*.

160. — angelorum domina, paradisi janua, scala cœli et gloriæ, thalamus et arca pietatis et gratiæ, vena misericordiæ, sponsa et mater æterni Regis, templum et sacrarium Spiritus sancti, totius triclinium beatissimæ Trinitatis prædicatur : 223 *a*. — mundi Domina, cœli Regina, post Deum sola spes nostra, promotrix justorum, congregatrix errantium, promissio patriarcharum, veritas prophetarum, præconium et doctrix apostolorum, magistra evangelistarum, fortitudo martyrum, exemplar confessorum, honor et festivitas virginum : 223 *ab*.

161. — rosa veris speciosa, vitis frondens generosa : 224 *ab*.

162. — fœminarum pulcherrima, humilium humillima, sanctorum sanctissima, super omnes diligenda et magnificanda : 224 *b*.

163. — mulierum prima benedictio : *ibid.*

164. Mariam posuit Deus in excellentiori gradu, quam angelos : V, 37 *b*.

165. — est dignior sacerdotibus : 467 *b*, 468 *a*.

166. — fuit purissima, nobilissima et excellentissima : VI, 262 *b*. Ipsam Deus adornavit omnis dignitatis privilegio : *ibid.*

167. — est amabilis ob bonitatis plenitudinem, venerabilis ob dignitatis altitudinem, et prædicabilis ob laudis amplitudinem; quæ tria significata erant in manna, virga Aaron, et tabulis legis : X, 229 *a*. — habuit triplicem excellentiam dignitatis, virtutis et charitatis : *ibid.*

168. — benedicta inter mulieres ob universale remedium per ipsum allatum : 229 *b*, 237 *a*.

169. — velox ad audiendum, tarda ad loquendum : 230 *a*.

170. — fuit beata ob meritum castitatis, bea-

Digitized by Google

tior ob consilium virginitatis, beatissima ob privilegium fœcunditatis : 238 *a*, 239 *b*-240 *a*.

171. — quia fuit Deo amabilis, ideo fuit amabilis hominibus : 239 *b*.

172. Mariæ solitudo et taciturnitas qualis : VII, 16 *a*; X, 242 *b*; XII, 514 *a*.

173. — quantum ad maternitatem non potuit amplius recipere; quantum ad gratiam justificationis, tantum habuit quantum creatura rationalis recipere potest; quantum ad dona naturalia, licet optima receperit, potuisset meliora recipere : II, 161 *a*.

174. Mariæ pulchritudo et puritas expenditur : XIII, 418 *b*-419 *a*; XIV, 110 *b*-113 *b*.

175. — ex regia stirpe nata, ab æterno prædestinata, creaturis cæteris præelecta, a patriarchis præfigurata, a prophetis prænuntiata, ab angelo salutata, ab apostolis prædicata, omni laude dignissima : XIV, 106 *b*.

176. — est admirabilis ob potestatem, venerabilis ob sanctitatem, et ineffabilis hominibus ob divinorum eloquiorum ubertatem : XIV, 107 *a*.

177. — est cœlum aereum ob puritatem; igneum, ob charitatem; sidereum, propter patientiæ firmitatem, et omnium donorum Dei, et gratiarum copiositatem; aqueum, propter castitatem; et empyreum, propter sapientiæ veritatem : 107 *b*-110 *a*.

178. Omnium præconiorum maximum est, fuisse simul Dei matrem, ancillam et filiam : XIV, 111 *a*.

179. De laudibus B. Virginis auctoritates sanctorum Patrum : VII, 13 *a*-16 *a*.

180. — habuit multas virtutes et merita, præviis laboribus, jejuniis, orationibus, etc. : XII, 513 *b*. — tres virtutes singulariter a Deo petebat, sc. charitatem Dei et proximi, et odium sui : 513 *ab*. — apud templum erat in vigiliis prior, in Scripturis eruditior, in humilitate profundior, in carminibus Davidicis elegantior, in charitate gloriosior, in puritate purior, in omni virtute perfectior : 514 *a*.

181. Mariæ humilitas quanta ostensa in annuntiatione Angeli : XIV, 241 *b*-242 *a*; in Verbo et in facto qualis : VII, 16 *a*; XIV, 96 *ab*, 242 *b*. — per humilitatem invenit gratiam apud Deum : XIV, 245 *a*. — est mare tonans contra vitia per virtutes, sed præcipue contra superbiam per humilitatem : 253 *a*. — ancilla sanctissimæ Trinitatis, ita humilis fuit, ut nunquam fuerit ulla ei similis, nec sit, nec futura sit unquam : 261 *b*. Mariæ humilitas denuo expenditur : 278 *ab*. — ob humilitatem fuit vallis vallium : *ibid.* — ob humilitatem quales gratias acceperit, qualem benedictionem in cœlo et in terra : *ibid.* Mariæ fructus altissimus est, quia ipsa per humilitatem radices profundas fixit in terra : 285 *b*. — invenit gratiam apud Deum ob profundissimam humilitatem, et mansuetudinem : X, 230 *b*. — humilitate diabolum jugulavit : XIV, 66 *b*. — dulcis virgo et speciosa, virginum signifera : 224 *b*.

182. Charitas affectuosa Mariæ in visitatione Elisabeth expenditur : XII, 516 *b*-517 *a*; XIV, 242 *ab*. Ejusdem charitas ad Deum et ad proximum : XIV, 242 *b*. In corde ejus amor Spiritus sancti singulariter ardebat : *ibid.* Ejus misericordiæ immensitas qualis : 245 *b*. Ejus latitudo, longitudo et profundum sine fine : *ibid.* De plenitudine ejus misericordiæ omnes accipiunt creaturæ, ipsaque Filii persona, et tota Trinitas : 246 *a*. Ejus charitas deficiente vino in nuptiis : 249 *a*. — plena oleo misericordiæ et pietatis expenditur : 253 *b*-254 *a*. — est misericordissima, quia Deus misericors misericordissime est secum; ob idque in Maria omnes inveniunt solatia misericordiæ : 258 *a*.

183. — mediatrix inter Deum et mundum, veluti medica, salutis antidotum viris et mulieribus propinavit : 265 *a*. Misericordia Mariæ erga miseros magna erat in mundo, sed major est in cœlo : 260 *ab*, 275 *a*. — omnibus sese exhibet : 260 *b*. — dicitur benedicta propter multitudinem misericordiæ suæ : 275 *a*. — est per quam Deus homini placabilis est, homo Deo acceptabilis, et diabolus homini superabilis : 275 *b*-276 *b*. Ejus charitas rursus expenditur : 278 *b*; item liberalitas : 279 *b*-280 *a*. Charitas Mariæ meruit fructum dulcissimum : 283 *a*. Mariæ gratia et misericordia plena est terra : VII, 15 *b*; XIV, 200 *a*, 216 *a*. Mariæ spiritus est super mel dulcis, et hæreditas super mel et favum : XIV, 201 *a*. Misericordia Mariæ aufert peccata, et affert meritorum fœcunditatem : 201 *b*. — lactans filium, stillicidia gratiæ nobis impertit : 202 *a*. — stillat nobis gratiam labiorum suorum, et lacte dulcedinis reficit viscera puerorum suorum : *ibid. inf.* Ubique charitas et gratia Mariæ excurrit nos beneficiis afficiendo : 204 *b*. — mater misericordiæ exoratur, ut a peccatis et hostibus liberet nos : 206 *b*. Deus misertus est nobis per Mariam : 207 *b*. Lux misericordiæ Mariæ perducit ad salutem; fons bonitatis ejus inebriat sitientes, et distillatio dulcoris ejus oblectat animas sanctorum : 211 *a*. Misericordia Mariæ repletur paradisus, et totus orbis terrarum :

Digitized by Google

211 *a*, *b*. Misericordia Mariæ peccata relaxantur, et ægritudines reparantur : 213 *b*. Clementia Mariæ non deficiet in æternum : *ibid. inf.* Charitas Mariæ major cunctis divitiis, gratia ejus super aurum et lapidem pretiosum : 214 *a*. Emissiones Mariæ sunt gratia et pax, et qui placent Mariæ procul fient a perditione : *ibid. inf.* Opera gratiæ Mariæ commorantur in Ecclesia, et testimonium misericordiæ ejus ante thronum Dei : 214 *b*. Misericordia Mariæ super omnem carnem, et eleemosyna illius usque ad extremum terræ : 215 *a*. Misericordia, gratia et veritas Mariæ permanet in æternum super nos : 215 *b*. Guttæ clementiæ Mariæ vitam conferunt : 216 *a*. Misericordia Mariæ rigat universum : 216 *b*. Per Mariam datur nobis misericordia a Deo : 219 *a*. Viæ Mariæ misericordia et veritas : 217 *a*. Non invenitur propitiatio sine Maria, nec salus sine fructu illius; per illam peccata purgantur, et per fructum illius animæ dealbantur; per illam fit satisfactio pro peccatis, et per fructum illius condonantur : 219 *a*. — medetur contritis corde, eosque refovet unguento pietatis; magna est ejus virtus, et clementia ejus nullam habebit finem : 220 *b*. — Virgo plena gratia et clementia : 224 *b*. — miserorum pia consolatio, salus, beatitudo, consolatio afflictorum prædicatur : *ibid. inf.* — thronus est misericordiæ : IX, 27 *b*.

184. Charitas quanta, et qualis Mariæ : XIV, 108 *ab*. — tota suavis, mitis et misericors, omnibus offerens lac et lanam : 113 *b*. — munera a Magis oblata pauperibus distribuit : XII, 523 *a*. Fons pietatis, nec misereri nescit : 689 *b*. Mariæ misericordia erga miseros extollitur : 699 *ab*. — mater misericordiæ, vita, dulcedo et spes nostra : 699 *b*-700 *b*. — est clemens indigentibus, pœnitentibus, laborantibus, pia exorantibus, proficientibus, dulcis diligentibus et contemplantibus : 702 *b*. — clemens laborando et consolando, in effectu, conceptu, et in subjectis; pia largiendo, blandiendo, in affectu, in aspectu, et in correctis; dulcis se donando, osculando, in affatu, in amplexu, et in dilectis : *ibid.*

185. Mariæ mansuetudo, et patientia in adversis expenditur : XIV, 242 *b*-243 *a*. Ejus lenitas et mansuetudo contra iracundiam expenditur, non solum in seipsa eam repellendo, sed et iram Dei placando : 279 *a*. Mansuetudo et mititas Mariæ meruit fructum dignissimum : 286 *ab*. — fuit firmamentum ob eximiam patientiam : 109 *a*.

186. — quam inimica otiositatis : 243 *ab*. Mariæ sedulitas et diligentia in oratione et sanctis operibus : *ibid.* Mariæ strenuitas contra acediam expenditur : 279 *ab*. Strenuitas et labores Mariæ meruerunt fructum benedictum : 286 *b*-287 *a*. Ejus oratio nunquam rediit vacua, estque super thus et balsamum : 211 *a*. Oratio Mariæ, dum viveret in templo, qualis : XII, 513 *b*. Ejus exercitia ibidem enarrantur : 514 *a*.

187. Paupertas Mariæ et Christi infantis in præsepio expenditur : XIV, 243 *b*. Pauperem Mariam invenerunt pastores pauperes, et magi divites : *ibid.* Mariæ paupertas quanta : X, 269 *b*; XII, 518 *b*. Paupertas exercita in fuga in Ægyptum, et post, expenditur : XII, 526 *a*, 528 *b*.

188. Mariæ temperantia expenditur : XIV, 243 *b*-244 *a*. — per temperantiam in cibo et potu, invenit gratiam apud Deum : 243 *b*. Per temperantiam uterum suum præparavit ad concipiendum Deum : *ibid.* Mariæ temperantia strictissima contra gulam : 280 *a*. Abstinentia mirabilis Mariæ meruit fructum benedictum : 287 *b*.

189. Castitas et virginitas Mariæ expenditur ex ejus nomine, et annuntiatione Gabrielis : VII, 13 *a*-14 *b*; XIV, 107 *b*-108 *a*, 244 *a*. — Virginitatem Deo voverat triplici ratione : VI, 262 *ab*. — porta clausa ostenditur : XIV, 253 *b*. Ejus puritas attraxit Deum in ejus uterum : 247 *ab*. Quam pura et inviolata ejus virginitas : 268 *b*-269 *a*. Ejus puritas ante partum, et in partu, et post partum quanta, et quam benedicta : 274 *b*, 280 *b*. Benedicta Virgo Maria, quæ amavit virginalem castitatem : 280 *b*. Ex virginitate Mariæ oritur nobilitas in prole : 281 *b*. Continentia Mariæ qualem fructum meruerit : 287 *b*-288 *a*. — vovit virginitatem; asserere vero contrarium, est temerarium in fide : VI, 246 *a*. Puritas Mariæ defendi debet etiam cum discrimine vitæ : 247 *b*. Maria votum fecit ex instinctu Spiritus sancti triplici ratione, sic ut esset dignum Dei habitaculum, ut esset virginitatis exemplum, et ut alias mulieres excelleret : 262 *ab*. — corona virginum et continentium : 313 *a*. Virginitas Mariæ fuit sigillum, quo Christus signavit litteras liberationis nostræ : XIII, 179 *a*. Virginitas Mariæ cum fructu figurata in virga Aaron : 60 *a*. Qua convenientia Verbum carnem assumpserit de Virgine : IV, 271 *a*-272 *b*. — post partum remansit incorrupta, et post filium inviolata : XIV, 206 *b*.

190. — plena sapientiæ, quia a lumine æterno est plene illuminata : VII, 15 *a*; XIV, 252 *b*. — sapientissima fuit, quia secum habebat singulariter sapientissimum Dominum : XIV,

Digitized by Google

257 *a.* — non pertinebat ad Legem, sed ad Evangelium, quod in corde ipsius ab infantia scripserat Spiritus sanctus : VI, 263 *a.* — continebat profunditatem sapientiæ : X, 230 *a.* — fuit empyreum ob sapientiam cœlestem : XIV, 110 *a.* — fuit virgo differenter ab aliis virginibus, sc. per superabundantem gratiam, ut in statu innocentiæ : VI, 310 *a.*

191. — interpretatur mare propter affluentiam gratiarum : XIV, 238 *a.* — opulentissima fuit, quia secum habebat opulentissime opulentissimum Dominum : XIV, 257 *a.* Mariæ opulentia in auro dilectionis Dei et proximi, in gemmis virtutum et donorum, et in aromatibus bonorum operum et exemplorum : 272 *a.* — habet thesauros Domini in manibus : *ibid.* Mariæ divitiæ quænam : XIII, 221 *b.*

192. — immunis fuit ab omni peccato actuali : IV, 70 *a*-71 *b* ; VII, 13 *b.* — duplicem impeccabilitatem habuit, unam in instanti conceptionis suæ, aliam in incarnatione Verbi, sc. primo gratiam vitandi omne peccatum, deinde immunitatem a possibilitate peccandi : IV, 72 *b*-73 *a.* Mariæ fomes in instanti conceptionis suæ fuit consopitus, in incarnatione vero extirpatus : 70 *b*-71 *b.* — dicitur peccato obnoxia ratione pœnalitatum : 74 *ab.* — licet non haberet peccatum, poterat dicere quintam petitionem orationis Dominicæ, non pro se tamen, sed pro aliis : 69 *b.* Impeccabilitas data est Mariæ de gratia speciali : 73 *b* (*ubi per errorem legitur* de gratia spirituali.) Mariæ, post incarnationem Verbi divini, sola remansit possibilitas absque ulla fœditate corruptionis : IV, 338 *a.* — fuit immunis ab omni peccato etiam veniali : IX, 642 *b.* Dictum Chrysostomi rejiciendum, affirmantis B. Virginem in nuptiis Canæ passam esse aliquam vanam gloriam : XI, 284 *b.*

193. — quali merito meruerit incarnationem Verbi in se ipsa : IV, 102 *a*-103 *b.* Meritum Mariæ relative ad incarnationem fuit majus intensive, quam meritum sanctorum patrum : IV, 101 *ab.* — plus merebatur post incarnationem, quam omnes sancti simul : IV, 103 *b.*— promeruit reconciliationem toti generi humano ; ideo super omnes est a fidelibus colenda : 111 *b.*

194. — sensibili experimento novit se concepisse absque virili semine, neque tamen quidquam ob id demptum est fidei ejus de incarnationis mysterio : IV, 526 *ab*, 527 *b.* Fides Mariæ expenditur in consensu dato ad opus incarnationis : X, 233 *b*-234 *a.* Fides fecit Mariam beatam et bonam : 238 *a.* Fides cum humilitate præambula Mariam super omnes gratam fecit, ut in ea incarnaretur Verbum : III, 120 *b.* Fides Mariæ qualis de Christo : XIII, 79 *a.* In passione Domini, tota deficiente Ecclesia, Maria sola in fide firma permansit : XIV, 109 *a*, 231 *b.*

195. — dignis laudibus non potest a nobis laudari : VII, 14 *a* ; XIV, 232 *a*-233 *b.* — laudanda, etsi imparibus laudibus : XIV, 233 *b.* — ob culpæ carentiam merito salutatur per Ave ; ob immensitatem gratiæ, gratia plena dicitur ; ob divinam præsentiam, insinuatur Dominus tecum ; ob suæ personæ dignitatem, benedicta in mulieribus nuntiatur ; ob prolis excellentiam et utilitatem, proclamatur benedictus fructus ventris : 234 *ab.* Debetur Mariæ gloria, et gratiarum actio, et vox laudis : 201 *a.* Invitantur virgines ad imitandam Mariam exemplo sanctarum Agnetis, Barbaræ, Dorotheæ et Catharinæ : 202 *a.* Cœli enarrant gloriam ejus, et justi eam glorificare, et peccatores ad illam respirare debent : 202 *b.* Qui delectantur in laudibus ejus, exaudientur ab ipsa : 203 *a.* — magna est, et laudabilis valde in universa Ecclesia : 204 *a.* Ad laudem et gloriam pertinet Salvatoris, quidquid honorificum impensum fuerit ejus genitrici : 205 *b.* Invitantur astra matutina, omnes filii Dei, cœli et terra, mare et flumina, ac fundamenta orbis ad laudes Mariæ : *ibid.*, *et* 208 *b.* Mariam decet omnis laus, quia ipsi dedit Dominus benedictionem omnium gentium, laudem et gloriam ante conspectum populorum : 208 *b.* Invitantur omnes ad laudandam Mariam, tum ob ejus magnificentiam, tum ob ejus fortitudinem et misericordiam : 209 *b*, 210 *a*, *b.* Beatissimam prædicaverunt angeli Mariam : 211 *a.* Enarrare virtutes ejus est via salutis : *ibid. inf.* Annuntiare merita ejus lætificat intellectum : 232 *a.*

196. Nemo poterit sufficienter enarrare opera Mariæ et investigare thesauros misericordiæ ejus : 106 *b*, 212 *a.* Invitantur omnes creaturæ ad laudandam Mariam : 212 *b*, 213 *a*, *b*, 214 *a*, 215 *a*, 218 *b*-219 *a*, 220 *b*-221 *a*, *b*, 222 *ab.* Exaltantes Mariam præconiis, evadunt manus diaboli : 213 *b.* Invocans Mariam devoto animo, accipit spem de gloria paradisi : 204 *a.* Cor devotæ animæ paratum est psallere Mariæ laudes : *ibid. inf.* Jucundus homo qui non satiatur laude Mariæ, exortum est in corde illius lumen Dei : *ibid.* Laudans Mariam, inveniet refrigerium in novissimis suis : 215 *a.* Digna est omni laude, quoniam confirmata est super nos misericordia ejus, et veritas

Digitized by Google

illius permanet in æternum : XIV, 215 *ab*. Labia angelorum enarrabunt sapientiam Mariæ : 215 *b*.

197. Omnis lingua laudat Mariam, et ante illam omnia genua curvantur : 217 *a*. — benedicenda est ab omni creatura, quia sic eam vult Deus benedici : 222 *a*. Benedicentes Mariam obtinent a Domino irrigationem omnium gratiarum : 222 *b*. Qui maledixerit Mariæ, sit ille maledictus : *ibid*. Mariam omnis terra veneratur : 223 *a*. Mariam tripliciter sanctam omnes angeli proclamant, et tota cœlestis curia : *ibid*. Mariam decet laus et imperium, virtus et gloria in sæcula sæculorum : 223 *b*. Laudes Mariæ ad cumulum enumerantur : 224 *a*-225 *a*.

198. — debet laudari omni die et hora, et ob id officium speciale de ea institutum est : IV, 61 *b*-62 *a*; XIV, 112 *b*. — quam digna laudari : X, 229 *b*. Mariæ laus formata a muliere expenditur : 534 *b*-535 *b*. Ad excellentiam Mariæ designandam cunctæ figuræ, scripturæ, et creaturæ deficiunt : XIV, 106 *b*. Mariam salutans, ab ipsa salutatur beneficio, consolatione et gratia : 242 *b*.

199. — interpretatur mare amarum propter ipsius dolorem in passione filii : XIV, 238 *ab*. Martyrium Mariæ in morte filii expenditur, ejus quoque patientia et mansuetudo : 223 *a*, 242 *b*-243 *a*. Quali voluntate compassa, et simul conformata sit Deo : II, 223 *a*, 230 *ab*. Quali gladio, et quomodo cor ejus transverberatum sit : II, 222 *b*; IX, 282 *b*; X, 274 *b*; XIII, 78 *ab*, 499 *a*; XIV, 231 *b*, 242 *b*-243 *a*. Invitantur fideles ad compatiendum Mariæ ad pedem crucis : XIV, 226 *a*. Majorem dolorem habuit Maria ad pedem crucis, quam Salvator : 227 *b*. — majorem dolorem habuit de mortuo filio, quam ulla alia mater : *ibid.*, *et* XIII, 206 *b*. Dolores et verba Mariæ expenduntur, dum Christus depositus de cruce portabatur ad tumulum : XIV, 227 *b*, 230 *b*. — præsentia filii destituta, opponit antithesim dolorum præsentium ad singula verba salutationis angelicæ : 227 *b*. Quanti dolores, et quæ gesta fuerint B. Virginis, dum audivit Christum captum a Judæis, et ductum ad tribunalia : 228 *ab*. — in passione filii perturbata fuit quoad vim sensitivam, non quoad rationalem : IV, 73 *a*. Mariæ dolores in morte Christi quales, anima ejus eadem cum anima Christi : IX, 282 *b*. — fuit plusquam martyr : X, 274 *b*. — concrufixa Christo : XII, 606 *b*; XIII, 78 *a*, 206 *b*. — Ejus dolores, necnon aliarum mulierum, et Joannis Evangelistæ, in flagellatione Christi, aliisque pœnis : XII, 603 *a*, 605 *a*, *b*, 606 *b*. De Mariæ doloribus exacta meditatio : 638 *a*-639 *a*, 661 *b*. Cor Mariæ pendebat in cruce cum Christo : 661 *b*, 693 *a*. Compassio Mariæ suadetur : 661 *b*. — stella maris, et amarum mare in passione filii, quomodo : 693 *a*. — speculum, in quo relucebat effigies filii in cruce pendentis : XIII, 78 *a*. Mariæ dolor quantus in amissione Christi : XII, 529 *b*-530 *a*; XIII, 77 *b*-78 *b*. Compassio Mariæ de obcæcatione Judæorum : XIII, 78. — flevit in morte Joannis Baptistæ : XII, 549 *b*-550 *a*.

200. Impossibile est intrare Christi vulnera, et non intrare cor Mariæ : XII, 693 *b*.

201. — quomodo tradita fuerit curæ S. Joannis : XI, 502 *a*-503 *a*.

202. — qualem contemplationis gradum habuerit in hac vita : XII, 185 *b*-186 *a*.

203. — super omnes creaturas reverendissima, quia Dominus est cum ea speciali modo : VII, 13 *b*, 14 *a*; XIV, 234 *ab*. Quo cultu honoranda : IV, 111 *a*-112 *b*, 219 *a*-220 *b*, 628 *b*; VIII, 196 *ab*. *Vid.* DEVOTIO, n. 11, DULIA, n. 8, HYPERDULIA, n. 3.

204. Ad manus Mariæ oculi ancillæ, sc. Ecclesiæ et omnium fidelium : XIV, 241 *a*. Quidquid boni habemus, totum per manus Mariæ acceptum putemus : *ibid*. Quicumque vult invenire gratiam et misericordiam, adeat cum fiducia ad thronum Mariæ : 246 *b*, 552 *a*. —, quasi mystica Ruth, peccatores ab aliis relictos, tanquam spicas colligit : 247 *a*. — bonos impinguat bonis spiritualibus, et liberat ab inferno omnes prædestinatos : *ibid. inf*. Per virgam, sc. Mariam, ad florem, qui Christus est, et per florem ad Spiritum in ipso requiescentem pervenimus : 248 *a*. — soror nostra, ob quam dæmones nos reverentur, angeli nobis in acie conjunguntur, et Deus nostri miseretur : 250 *b*. — est mare, seu vas plenum gratiarum, quod, ut effundantur ad nos, moveri debet suspiriis, lacrymis, castigationibus, orationibus, eleemosynis, et aliis venerationibus : 253 *a*. Petamus oleum misericordiæ ejus in mundo, ne frustra petamus in judicio : 253 *b*. Mariam vult Deus a nobis honorari, ob idque voluit omnia bona per eam nobis provenire : 253 *ab*. — omnibus ipsam invocantibus succurrit : 258 *ab*. Felix qui Mariæ charitatem, virginitatem et humilitatem, tanquam tres fulgores sequitur : 263 *b*. Mariæ suffragium invocandum : 266 *b*. Invitatur anima quæque fidelis ad cultum Mariæ, cujus etiam fructus expenduntur : 199 *b*-200 *b*, 201 *b*, 204 *b*, 212 *a*, 213 *a*, *b*, 214 *a*.

205. Beati in æternum laudabunt Mariam : 201 *a*. — exquirenda nobis est a juventute, ut

Digitized by Google

glorificet nos: XIV, 201 *b*. Amplecti debemus vestigia Mariæ, eamque tenere firmiter, ut ab ea benedici mereamur : 202 *a*. — imitantibus, et laudantibus se dat sponsum filium suum, et coronam de paradisi liliis : *ibid. inf.* Benedicuntur oculi, manus, et lac virgineum Mariæ : 203 *a*. Suadetur cultus et reverentia Mariæ : 203 *b*. Ad Mariam accedendum cum reverentia et devotione, et delectandum cor in salutatione ejus : 204 *a*. Impendens illi sacrificium laudis, inebriabitur ab uberibus dulcoris ejus : *ibid.* In periculis, in rebus dubiis invocanda Maria, et auxilium refrigeriumque porriget : 204 *b*. Sumatur exemplum conversationis ejus, charitatis et humilitatis : *ibid.* Salutanda est, ut in gremio dulcedinis ejus quiescamus : *ibid. inf.* In laudibus Mariæ permanens, cupit eam exorare, et totam suam substantiam ejus tuitioni commendare : 205 *b*. Ad amorem Mariæ anhelare debet anima, sicut cervus ad fontes aquarum : *ibid. inf.* Multa bona præparata sunt laudatoribus Mariæ : *ibid. inf.* Omnes gentes invitantur ad plandendum manibus, et psallendum in jubilo Virgini gloriosæ : 206 *a*. Honorantes Mariam, invenient vitam et salutem : 206 *b*, 211 *a*.

206. Esuriem parvulorum suorum fructu ventris sui reficit, et sustentat : *ibid.* Quam bonus Deus his qui colunt matrem suam, et venerantur : 209 *b*. Dulcis est memoria Mariæ super mel et favum, et amor ejus super omnia aromata : 210 *a*. — honoranda, quia Deus illam mirabiliter honoravit : *ibid.* Imitemur humilitatem ejus, obedientiam et mansuetudinem illius : 210 *b*. Qui sperat in eam, inveniet thesauros pacis ; qui non invocat eam in hac vita, non perveniet ad regnum Dei : 211 *b*. Honorantes Mariam, coronam perennem pro cinere obtinebunt, et pallium laudis pro spiritu mœroris : *ibid. inf.* Qui clamaverit ad illam in periculis, flagellum non appropinquabit tabernaculo ejus : 212 *a*. Servitus Mariæ affert sapientiam Christi, et viam pacis, et sanitatem : *ibid. inf.* Cultus Mariæ exigit munditiam cordis : 213 *a*. Zelantis amorem Mariæ, et honorem, causa defendetur ab ipsa in judicio : *ibid. inf.* Amor Mariæ exhilarat intellectum nostrum : 214 *a*. Qui de peccatis conversi fuerint ad Mariam, pœnitentiæ remedium consequentur : *ibid. inf.* Intellectus bonus omnibus honorantibus Mariam, et sors illorum inter angelos pacis : 214 *b*. Beatus qui timet, et diligit Mariam : *ibid. inf.*, *et* 218 *a*. Qui diligit Mariam, lucem miserationum ejus suscipit, et visitatione ejus in doloribus lætificabitur : 215 *a*. Qui digne coluerit illam, lætificabitur ; qui autem neglexerit illam, morietur in peccatis suis : 215 *b*. Bono animo accedentes ad illam, non capientur ab angelo devastante : *ibid.*

207. Amor Mariæ expellit peccatum a corde, et gratia illius expiat conscientiam peccatoris : XIV, 215 *b*. Via ad Christum est appropinquare ad Mariam : *ibid. inf.* Qui obduratus est in peccatis, vel tristatur in corde suo, clamet ad illam, et dulcoranti stillicidio inebriabitur : *ibid.* Beati qui matrem Domini imitantur, et conceptum et partum illius venerantur : *ibid. inf.* Qui abominatus fuerit servientes Mariæ, ruet in æternum : 216 *a*. — contemnit discedentes ab ejus servitio : 216 *b*. Quem vult Maria, salvus erit ; et a quo avertit vultum suum, vadit in interitum : 222 *a*. Servientes Mariæ plus aliis invadunt dracones inferni ; sed ipsa defendit eos : 216 *b*. Longe est salus a nescientibus Mariam ; qui autem perstant in ejus obsequio, procul fient a perditione : 216 *b*. Recurrentium ad Mariam in tribulationibus exaudietur oratio : 217 *a*. Qui confidunt in Maria, non timebunt a facie inimici : 217 *b*. Gaudere debent omnes qui diligunt eam, quia adjuvabit eos in die tribulationis : *ibid.* In convertendo faciem suam super nos, lætificabit nos : *ibid. inf.* Benedicet benedicentes se, nec avertet ab eis gratiosum vultum suum : 218 *a*.

208. Beati qui sciunt facere voluntatem ejus : *ibid. inf.* — suscitabit voluptates sempiternas frequentantibus ipsi precamina ; et qui cogitant de illa in tranquillitate mentis, invenient dulcorem et requiem mentis : 219 *a*. In animo contrito veniamus ad illam, et non stimulabit nos cupiditas peccati : *ibid.* Respiremus ad illam in finitione nostra, et reserabit nobis atria triumphantium : *ibid.* — post Trinitatem, et Jesum filium suum super omnes est amanda et venerabilis : II, 230 *b* ; XIV, 224 *b*. Sabbatum Mariæ dedicatum est, quare : IV, 73 *b* ; XII, 612 *b*. Mariam colere debent homines et angeli præ cæteris creaturis, quia prælata est omnibus : IV, 205 *b*. Mariæ honor et cultus refertur in Deum ut in finem : 208 *a*. Cum Mariam honoramus, ejus benevolentiam captamus : *ibid. inf.* — nobis est honoranda ratione dignitatis, et amanda ratione conformitatis cum nostra natura : 628 *b*. — benedicenda super omnes mulieres, quare : X, 237 *a*. — diligenda, veneranda, et cum omni fiducia adeunda, tanquam summæ misericordiæ mater : 237 *b*. — invocanda in oratione : XIII, 157 *a*. — omni tempore in summo habenda venerationis affectu ; in cunctis ne-

Digitized by Google

cessitatibus, seu periculis, ad eum recurrendum, et toto conatu vestigia ejus sectanda : XII, 205 *b*. Gratiam obtinere volens recurrat ad Mariam : IX, 27 *ab*.

209. Devotio erga Mariam suadetur : XII, 661 *b*. Posse salutare Mariam maximum est beneficium, quo nullus sive homo, sive angelus, satis dignus est : 691 *b*. Ipsam inhonorare quam malum : *ibid*. Mariam salutare, est se disponere ad maxima Dei beneficia recipienda : *ibid*. Idipsum miram dulcedinem cordi affert : *ibid*. Vera devotio ad Mariam consistit in hoc, quod de ipsa quis lætetur, eam corde amet, et opere imitetur : *ibid*.

210. — est domina angelorum, ipsisque imperat : XIV, 240 *b*. — est cui Michael cum omnibus spiritibus obtemperat in defendendis in corpore, et in suscipiendis de corpore animabus fidelium se ipsi commendantibus : *ibid*. Mariæ dominium in homines et dæmones expenditur : 241 *a*. — est virga virtutis Dei contra inimicos infernales : *ibid*. Mariæ dominium dignoscitur ex eo, quod Dominus potentissimus potentissime est cum ea : 256 *b*. — est potentissima cum Deo, per Deum, et apud Deum : *ibid*. Mariæ dominium in Ecclesiam triumphantem et militantem exponitur : *ibid*. — est mare amarum diabolo, et angelis ejus : 238 *b*. Mariæ potentia ingressæ in cœlum : 272 *a*. — regnat cum Deo super omnem terram, et plenitudinem ejus : 203 *a*. Potentia Mariæ super cœlos et terram expenditur : 204 *b*. In manu Mariæ salus et vita, lætitia perpetua, et æternitas gloriosa : 209 *b*. *Vid.* CREATURA, n. 75.

211. Mariæ matrimonium cum Joseph fuit verum : VI, 246 *b*, 247 *a*. — consensit in copulam conjugalem, sed non carnalem; et hoc tum consensu sancti Joseph, tum ex inspiratione divina : *ibid*. — consensit in matrimonium triplici ratione : 262 *b*. — decentissime nupsit Joseph triplici etiam ratione, potius quam alii viro : 263 *a*.

212. — quater tantum locuta legitur in Evangelio : IX, 567 *a*; XIV, 248 *b*-249 *a*. Ad pronuntiationem verborum Mariæ collatus est Spiritus sanctus Elisabeth, et Joanni in utero ejus existenti : XII, 516 *b*. In ore Mariæ non fuit fel, vel venenum, sed mel et lac Spiritus sancti : XIV, 235 *b*, 261, *a*. Septem mellifluæ sententiæ do mellifluis labiis Mariæ stillaverunt : 248 *b*. Verba humilitatis et castitatis qualia habuerit Maria ad Angelum; charitatis quoque et veritatis ad Elisabeth : 241 *b*-242 *a*, 244 *a*, 248 *b*. Maxima gratia fuit in labiis Mariæ, loquentis ad homines, ad angelos et ad Dominum : 273 *b*. Loquens pro nobis Maria, indignationem filii sui avertit a nobis : 202 *a*. Dulcia Mariæ eloquia ipsam diligentibus : 202 *b*. — lætificat nos dulcifluo sono oris sui, et liquore roseo perfundit corda nostra : 208 *a*. Vox Mariæ dulcis super omnem melodiam, nec angelica harmonia ei valet comparari : 210 *a*, 216 *b*. Eloquium Mariæ sustentat animam imbecillam, et labia ejus refocillant animam esurientem : 214 *a*. Verbis Mariæ inclinatæ sunt Dei aures : 190 *a*.

213. — figurata in Esther innixa super duas famulas, sc. super angelicam et humanam naturam : XIV, 240 *b*. Angelicæ potestates Mariæ serviunt, et famulantur : 201 *b*,223 *a*. Mariæ obediunt angeli, ipsamque obsecrantur : 225 *a*. Deus Mariam angelicis spiritibus superposuit : V, 37 *b*. Gratia angelorum, et omnium sanctorum superabundat in Maria : 251 *b*. Gratia confirmationis, et consequenter impeccabilitatis, major fuit in Maria, quam in angelis : IV, 72 *a*. — pacificatrix inter Deum, angelosque, et homines peccatores, figurata est in aurora, qua adveniente cessavit lucta inter Jacob et angelum : XIV, 265 *ab*. Per Mariam angeli reintegrantur : 265 *b*. Mariam beatissimam angeli prædicaverunt : 211 *a*. Mariam ut reginam tota cœlestis curia honorat : 223 *a*. — in quo sensu dici possit propinquior Deo, quam angelis : IV, 35 *a*. — excellit angelos non quoad naturam, sed quoad gratiam : I, 265 *a*; II, 267 *b*. Mariam custodiebant exercitus angelorum ut lectulum Salominis, et locum Dei electissimum : X, 234 *b*. — fuit mystica scala Jacob, per quam angeli ascendebant et descendebant, ipsam custodiendo, et cultum reverentiæ exhibendo : *ibid*. — de manibus angelorum accipiebat escam, dum erat in templo : XII, 514 *a*. Angelus Mariæ loquebatur quotidie, et ei quasi charissimæ sorori, vel matri obtemperabat : *ibid*. *inf*. Angelus Mariæ nuntiavit incarnationem, ut servus et minister ipsius : IV, 34 *b*.

214. — libenter detinetur apud bonos : XIV, 254 *b*. — detinet sanctos in sua plenitudine, ne minuantur, quomodo : *ibid*. Ante Mariam non fuit, qui Deum detinere auderet : *ibid*. Mariæ beneficia in servis suis in æternum permanent : 257 *b*. — est multæ misericordiæ omnibus invocantibus se : 258 *ab*. — est fidelissima mediatrix inter mundum et Deum : 259 *a*. — se ancillam omnium existimabat : 261 *b*. — toties Domini pedibus aquam obtulit, quoties pœnitentibus lacrymas compunctionis obtinuit : 261 *b*.—

Digitized by Google

est Domini ancilla, pedes servorum ejus lavans : XIV, *ibid.* — est optima mediatrix inter hominem et Deum, et optima iræ Dei refrigeratrix : 265 *a.* In ipsa angelicam benedictionem consecutus est homo : 265 *b.* — est, quæ nos defendit ab infestatione dæmonum : 265 *b*-266 *a.* — nullum peccatorem abhorret, aut despicit : 267 *a.* — placat Deum precibus et meritis : 275 *b.* — protegit nos contra diabolum : 200 *a* — dat refrigerium tribulatis ad ipsam recurrentibus : *ibid.* — dissolvit peccatorum fasciculos, sanat infirmitates nostras, tollit dolores cordis : 200 *b.* — liberat de porta inferi, aperitque januas cœli : 201 *a.* — liberat nos de inimicis nostris : *ibid. inf.* Splendor vultus Mariæ servat conscientiam nostram : *ibid.* Benedicitur dulcedo misericordiæ cordis Mariæ : *ibid. inf.* Inveniunt gratiam apud Deum peccatores per inventricem gratiæ Mariam : *ibid. inf.* Per Mariam respirant ad indulgentiam pœnitentes, sanantur contritiones cordis eorum : *ibid.* — cibabit nos post hanc vitam in pulchritudine pacis et requie opulenta : 201 *ab.* Oculi Mariæ in pauperem respiciunt, manusque ejus ad pupillum et viduam sunt extentæ : 201 *b.* Sola gyrum terræ circuit, ut subveniat invocantibus eam : *ibid. inf.* Mariæ aspectus impedit, ne inimicus noster prævaleat contra nos : *ibid. inf.* Tactu lenissimo Mariæ sanantur infirmi, ejusque odore roseo mortui reviviscunt : *ibid.* — confitentes sibi roborat contra inimicos : 202 *a.* — est specialis advocata, et adjutrix religiosorum : 202 *b.* — peccatores ad se respirantes perducet ad indulgentiæ portum : *ibid. inf.* — exoratur ut in tempore mortis animæ succurrat, et mittat angelum in occursum ejus, et impetret ei veniam a Judice sæculorum, vel refrigeret eam in pœnis, et concedat ei locum inter electos Dei : *ibid. inf.* — oculos misericorditer convertit super peccatores : 203 *a.* — precibus suis facit, ut non erubescant in judicio Dei : *ibid. inf.* Confidentes in Maria, robur accipiunt contra hostes malignos : *ibid.* — consolatur servos suos, et pauperem suorum miserebitur : 204 *a.* — est fortitudo, refugium, consolatio et protectio nostra : *ibid. inf.* In manus Mariæ commendemus spiritum nostrum, totam vitam nostram et diem ultimum : *ibid.* Mariam diligentibus peccata diluentur : *ibid. inf.* — influit nobis radios suæ pietatis, et clarificabit nos fulgoribus misericordiæ suæ : 204 *ab.* In cœlo misericordia Mariæ, et gratia ejus diffusa est super terram : 204 *b.* Sperent in illa religiosi et claustrales, clerici et sæculares : *ibid. inf.* — intelligit super egenum et pauperem in ejus laudibus permanentem : 205 *a.* — est virtus potentior conterens inimicum : 206 *a.* Beneficiis ejus plenus est mundus; superant cœlestia, penetrant et inferna : *ibid.*

215. — est porta vitæ, janua salutis, via reconciliationis, spes pœnitentium, solamen lugentium, pax beata cordium, salus animarum, lux omnium confidentium in se : 206 *a.* — sub umbra alarum suarum protegit in se confidentes : 207 *b*, 214 *a.* — est mater pulchræ dilectionis, anchora spei, portus indulgentiæ : 207 *b.* — est regina justitiæ et misericordræ : *ibid. inf.* — mœstis exultationem infundit : 208 *a.* — est turris fortitudinis, et castrorum acies terribilis vastatori : *ibid. inf., et* 225 *b.* — de thesauris suis gratiam infundit, et unguentis suis placat dolorem nostrum : 208 *a*, 209 *b.* — abluit peccata nostra, et sanat omnes infirmitates nostras : 208 *a.* Pax multa diligentibus Mariam; anima eorum non videbit mortem in æternum : 209 *a.* — trahit nos post se vinculis misericordiæ suæ : 209 *b.* — est solatium nostrum, in laboribus subventio optima : *ibid. inf.* — adjutorio sancto suo liberat a periculis mortis, et de manu crudeli : 210 *a.* Odor vitæ de illa progreditur, omnis salus de corde illius scaturizat; charismatum ejus fragrantia animæ mortuæ suscitantur : 210 *b.* — inimicos suos induet confusione : *ibid. inf.* — efficere potest ut vivant animæ nostræ, et perducantur ad sanctum finem : 211 *b.* Qui habitat in adjutorio Matris Dei, sub pennis ejus protegetur : 212 *a.* Admirabile commercium habemus per eam, et ex illa vocati sumus filii Dei : 212 *b.* De Maria procedit peccatorum medela, pacis disciplina, ac fervor charitatis : 213 *b.* Salus sempiterna est in manu Mariæ : 213 *b.* Per Mariam missa est redemptio a Deo, et populus pœnitens habebit spem salutis : 214 *b.* — dispergit gratiam suam pauperibus suis : 214 *b.* Eleemosynæ Mariæ usque ad finem terræ : 215 *a.* Visitatio Mariæ lætificat animam, quam circumdant dolores mortis : 215 *a.* Dispositione Mariæ perseverat mundus, quem ipsa cum Deo fundavit ab initio : 216 *a.* Duce Maria in domum Domini ibimus : 217 *a.* Pacem et indulgentiam impetrat nobis Maria, palmamque et triumphum de hostibus : 217 *a.* — est, quæ construit muros Jerusalem, pacemque donat terminis ejus : 220 *b.* Deus sine Maria non salvabit nos : 222 *a.* Quemadmodum infans sine nutrice non potest vivere, ita nec sine

Digitized by Google

Domina nostra possumus habere salutem : XIV, 222 *a*.

216. — quoniam est advocata peccatorum, gloria et corona justorum, sponsa Dei, et totius Trinitatis triclinium, et specialissimum Filii reclinatorium, nullum debuit habere peccatum, sed esse immaculata mente, sicut intemerata carne : IV, 69 *a*. Adire debemus cum fiducia ad thronum gratiæ, id est ad Matrem Dei : IX, 27 *b*. Si volumus Christum invenire, prius ad Mariam debemus accedere : X, 263 *a*; XIII, 65 *a*. Ejus pietas et providentia quanta in nuptiis Canæ Galilææ : XI, 284 *a*, 285 *a*. — est per quam omnia reintegrantur : XIII, 45 *a*. Qui vult habere puritatem, charitatem, patientiam, etc., Mariam invocet : XIV, 110 *a*. Qui vult a Deo gratiam impetrare, ad hanc mediatricem accedat : XV, 113 *a*. Mariæ protectio in nos expenditur : VII, 15 *a*. Mariæ filii quinam sint : XI, 661 *b*. Ad Mariam confugiendum in tribulatione, traditurque modus omnia impetrandi : 688 *b*. — venatrix animarum, laqueos beneficiorum nobis expandens, ut sui amore nos alliciat : 692 *a*, 699 *b*, 700 *a*. — vivificat mortuos, et per eam vita, remissio peccatorum et omne bonum nobis : 699 *b*. — qualis advocata nostra : XI, 285 *a*; XII, 701 *b*-702 *a*. — est per quam franguntur vincula, solvuntur debita, vincuntur vitia, etc. : XII, 692 *b*-693 *a*.

217. — est domina dæmonum, imperium super eos habens : XIV, 241 *a*. — est bellatrix nostra contra dæmones, et per eam illos superamus : 268 *a*. Concursus hostis non nocebit ei qui habitat in adjutorio Mariæ : 212 *a*. — est inferis terribilis : 224 *b*.

218. Per benedictionem Mariæ fit, ut creatura benedicatur a Creatore, et Creator a creatura : XIV, 234 *b*.

219. — est stella dirigens navigantes per mare sæculi ad littus cœlestis patriæ : XIV, 238 *b*. Est stella, cujus radius non solum mundum et cœlum, sed et infernum penetrat : 239 *a*. — est stella quæ ducit Magos ad Christum : 107 *b*, 239 *a*.

220. — est terra quæ illuminata gratia Christi in mundo, et in cœlo gloria ejus, facta est illuminatrix per exempla, per beneficia et per præmia : 239 *b*. Mariæ vita per exempla cunctas illuminat ecclesias : 239 *b*-240 *a*.

221. — est sol extendens in cœlo ad angelos et sanctos suam illuminationem : 240 *a*.

222. Orationes ad Mariam affectuosissimæ proponuntur : 241 *ab*, 244 *a*, 247 *b*, 250 *b*, 261 *b*-262 *a*, *ab*, 270 *a*, 292 *b*.

223. — est arbor magna, cujus rami sunt virtutes, exempla et beneficia, in quibus jubilant cœlestes aviculæ, et fructus est Filius Dei : 245 *b*, 246 *a*.

224. Gloriosum Mariæ privilegium est, quod quidquid post Deum pulchrius, dulcius et jucundius in gloria est, hoc Maria, hoc in Maria, hoc per Mariam est : 250 *b*.

225. Mariæ privilegium expenditur ex eo, quod Deum in utero portavit, lactavit, educavit, subditum habuit, contrectavit in osculis et amplexibus : 250 *a*.

226. — est mulier sexu, non corruptione : 252 *a*.

227. — est mare, in quo sunt omnes congregationes aquarum : 252 *b*; et tonans contra vitia : 252 *b*-253 *a*.

228. — est terra ob humilitatem : 253 *ab*.

229. Verbum, in carne assumpta ex Maria, est quasi stella in nebula : 254 *b*.

230. — est ager plenus odoribus, in quo thesaurus angelorum et Dei Patris absconditus est, et pro quo vendenda sunt omnia : 254 *b*.

231. Odor Mariæ sicut cinnamomum in actione, sicut balsamum in contemplatione, sicut myrrha in passione : 255 *a*.

232. Quantum Deo per Mariam resultet gloriæ, expenditur : 255 *ab*.

233. Per Mariam restauratio, redemptio et liberatio facta est : 255 *a*.

234. Nulla filia nobilior Maria, nulla mater mirabilior, nulla sponsa amabilior, nulla ancilla humilior : 262 *a*.

235. Felix qui sequitur Mariam in castitate, humilitate et charitate : 263 *b*.

236. Adveniente Maria tanquam aurora, pacificati sunt angelus atque homo : 265 *b*.

237. — nos illuminat ad bene operandum : 266 *a*.

238. — est virga fumea incipientibus et pœnitentibus : 267 *a*; virga lignea et florida proficientibus : 267 *b*; virga aurea et regia perfectis et contemplativis : *ibid.*; virga ferrea dæmonibus et incorrigibilibus : 268 *a*.

239. — pulchra ad intuendum, amabilis ad contemplandum, delectabilis ad amandum : 268 *a*.

240. — comparatur Abigail placanti David : 185 *ab*, 257 *a*, 275 *b*, 279 *a*; et Jahel Sisaram jugulanti : 279 *b*.

241. Mariæ benedictio propter sobrietam contra maledictionem Evæ expenditur : 280 *a*.

242. — attulit nobis panem, vinum, oleum et mel in Christo Jesu : 290 *a*.

243. — pulchritudine angelos et cæteras creaturas superat : 193 *a*, 200 *a*, 210 *a*, 211 *a*, 212 *b*.

Digitized by Google

244. Mariæ pulchritudinem sol et luna mirantur : XIV, 201 *b*.
245. — exoratur ut audiat clamorem nostrum, ut conterat inimicos, ut exhilaret corda : 200 *b*, 201 *b*, 202 *a*, *b*, 203 *b*, 205 *a*, *b*, 206 *b*, 207 *a*, *b*, 208 *a*, *b*, 209 *a*, *b*, 210 *a*, *b*, 211 *a*, *b*, 212 *a*, 213 *ab*, 214, *a b*, 215 *a*, 216 *b*, 217 *a*, *b*, 218 *a*, *b*, 219 *a*, *b*, 220 *a*, 223 *b*, 224 *a*-225 *b*. Exoratur per dolores toleratos in passione filii : 227 *a*-231 *b*. Exoratur pro tempore mortis : 202 *b*, 203 *a*, *b*, 204 *a*, 205 *a*, 208 *a*, *b*, 211 *b*, 212 *b*, 213 *a*, *b*, 215 *a*, 218 *a*, 218 *b*, 220 *b*.
246. Mariæ viæ pulchræ, et semitæ illius pacificæ : 201 *b*.
247. — amicta lumine solari cum corona duodecim stellarum in capite : 201 *b*.
248. — magnificanda ut gratiæ inventrix, et sæculorum reparatrix : 201 *b*. Angelicæ potestates serviunt et famulantur Mariæ : 201 *b*.
249. Dulcia sunt eloquia Mariæ ipsam diligentibus : 202 *b*.
250. — induta gloria, decore, et omni lapide pretioso : 203 *a*.
251. Splendor solis super caput Mariæ; lunaris pulchritudo sub pedibus ejus; sidera ornant ejus sedile : 203 *a*.
252. Conscientia Mariæ est locus propitiationis, et habitaculum Dei : 203 *b*.
253. Enumerantur beneficia quæ a studiosis Mariæ obtinentur : 205 *a*, 206 *a*.
254. — est genitrix vitæ nostræ, alitrix reparatoris carnis nostræ, lactatrix Salvatoris animæ nostræ, initium et finis salutis nostræ : 205 *b*.
255. Ineffabilia sunt merita, stupenda mirabilia, innumerabiles virtutes, et inæstimabiles misericordiæ Mariæ : 205 *b*.
256. Per Mariam peccata purgantur, incorruptibilitas nobis donatur, animæ nostræ a Christo adamantur, captivi redimuntur, de morte æterna eripimur, de perditione restituti sumus, et de exilio in patriam reducti : 206 *a*.
257. Mariæ misericordia imploratur : 206 *b*.
258. — caput serpentis contrivit, et qui foveam homini præparaverat, in sagena Virginis captus est : 207 *a*.
259. Mariam circumdant rosæ martyrum, et lilia virginum : 207 *b*.
260. Aurum obrizum et singuli lapides pretiosi ornant singula membra Mariæ : 207 *b*.
261. — est turris fortitudinis, castrorum acies, nubes rorifera, aurora consurgens, luna plenissima, sol refulgens : 208 *a*.
262. Mariæ thronum constituit Deus super ordines angelorum, gratiam et decorem constituit in labiis ejus, et pallio gloriæ corpus ejus induit; coronam radiantem posuit in capite ejus, et virtutum monilibus eam ornavit : 208 *b*.
263. Gratias agit Mariæ anima devota ob beneficia quæ ipsi contulit : 210 *a*.
264. — speciosa est inter filios Jerusalem, cujus memoria in benedictione est : 211 *a*.
265. De Maria sentiendum est in bonitate, et in simplicitate cordis exquirenda est : 211 *a*.
266. Aspectus faciei Mariæ retrahit a peccato : 211 *a*.
267. Scire et cognoscere Mariam est radix immortalitatis : 211 *a*.
268. Formositas faciei Mariæ lætificat spiritum egredientem : 211 *b*.
269. Sperans in Mariam lumine induetur, et perpetuam lætitiam sortietur : 211 *b*, 212 *a*; inveniet fructus gratiæ, et porta paradisi reserabitur ei : 212 *a*.
270. Eloquium Mariæ sustentat animam imbecillem, et refocillat esurientem : 214 *a*.
271. Verba Mariæ sunt illuminatio gressibus nostris : 216 *b*.
272. Adjutorium Mariæ est salus nostra : 216 *b*.
273. Non confundentur qui tenentur sub jugo Mariæ : 216 *b*.
274. Initium eloquiorum Mariæ veritas : 216 *b*.
275. Benedicitur multipliciter Maria : 217 *b*.
276. Benedicuntur pater et mater qui genuerunt Mariam : 218 *a*.
277. Non corruemus, modo non avertat Maria faciem suam a nobis : 220 *a*.
278. — instruit servos suos ad prælium : 220 *a*.
279. Oculi nostri sperent in Mariam, ut mittat nobis cibum : 220 *a*.
280. Tene Mariam, nec dimitte, donec benedixerit tibi : 222 *a*.
281. Si Mariam dimittis, non es amicus summi Cæsaris : 222 *a*.
282. Per Mariam Deus visitavit, et fecit redemptionem plebis suæ : 222 *b*; item dedit scientiam salutis nobis, in remissionem peccatorum : *ibid.*
283. Quicumque vult salvus esse, ante omnia opus est ut teneat de Maria firmam fidem : 223 *b*.
284. — sola virgo manens peperit; sola cunctas hæreses interemit : 223 *b*.
285. — rosa veris speciosa, vitis frondens generosa, virga Jesse Christifera, arbor vitæ fructifera, fœminarum pulcherrima, humilium humillima, sanctarum sanctissima : 224 *ab*.
286. Mariæ corpus, os, et cor resplenduit de splendore Conditoris : 193 *a*.
287. Mariæ vultus, mores, modus, forma, cultus placent ad perfectum : 193 *b*.

Digitized by Google

288.— degens in terris, jam regina erat eorum qui exultant in cœlis : IV, 74 *a*.
289. In Maria, velut in sole, posuit Deus tabernaculum suum : IX, 93 *a*.
290. In omnibus Scripturis Maria refertur relatione ad filium : IX, 92 *b*.
291. — beata, quia credendo concepit, et concipiendo beatitudinem omnibus quantum ad sufficientiam protulit : X, 238 *a*.
292. Canticum Mariæ iterum expenditur : XIII, 429 *a*.
293. — est completivum omnium aliorum canticorum : X, 242 *b*.
294. Exultatio Mariæ quam vere fuerit in Jesu salutari suo : X, 239 *a*; XII, 69 *b*.
295. — cum esset pulcherrima, a nullo concupita fuit : IV, 71 *b*.
296. Mariam primam omnium consolatus est Christus resurgens : XIII, 215 *b*.
297. — est firmamentum cujus duo luminaria sunt virginitas et humilitas : XIV, 108 *b*-109 *b*.
298. — compendium perfectionum totius universi ex verbis Hieronymi philosophice demonstratur : XIV, 110 *b*-111 *a*, 115 *b*.
299. — imitanda proponitur : XIV, 112 *b*-113 *a*.
300. — quomodo filium suum vindicaverit de Juliano Apostata : XIV, 116 *a*.
301. — ut Sara, dicat se sororem nostram, ut dæmones nos revereantur, angeli nobis in acie conjungantur, et Pater, et Filius, et Spiritus sanctus nostri misereantur : XIV, 250 *b*.
302. Cor B. Virginis fuit hortus, seu paradisus : XIV, 235 *a*.
303. — abyssus abyssum invocans, quæ in sua profundissima misericordia misericordiam Filii sui profundissimam pro nobis interpellat : XIV, 245 *b*.
304. — absorptrix cordium : XII, 692 *a*.
305. — adamas attrahens Verbum de supernis : XIV, 109 *a*, 113 *a*.
306. — adjutrix et custos nostra : XIV, 190 *b*.
307. — admiranda virgo : XIV, 192 *b*.
308. — advocata libera coram Salvatore : IV, 69 *a*; XIV, 197 *b*.
309. — Adonai filia, flos virginitatis : XIV, 198 *a*.
310. — advocata summe honorificata, pia, sedula, et virtuosa apud Filium : XI, 285 *a*.
311. — ager est, propter quem emendum, felix qui vendit omnia quæ habet : XIV, 254 *b*; cui Dominus benedixit super omnes agros : XIV, 275 *a*
312. — agonizatrix pugnantium : XIV, 223 *a*.
313. — anchora spei : XIV, 112 *b*, 207 *b*.
314. — anima Christi : IX, 282 *b*. — anima nostra : XII, 692 *b*.
315. — arbor, cujus fructus, sc. Jesus, generosissimus, deliciosissimus, virtuosissimus et copiosissimus est : XIV, 281 *a*. — arbor altissima dignitate, et brevissima humilitate : XIV, 283 *a*. — arbor fertilior universis arboribus : XIV, 184 *b*. — arbor mire culta : XIV, 195 *a*. — arbor quæ habet pulcherrimos fructus mentis, sc. humilitatem, charitatem, mititatem, et cæteras virtutes contra septem vitia capitalia : XIV, 285 *a*-288 *a*.
316. Arca sanctificationis de lignis imputribilibus est corpus B. Virginis : XII, 699 *a*; XIV, 236 *b*. Arca mystici Noe fuit Maria, per quam genus humanum præservatum fuit a diluvio : XIV, 182 *b*. Arca fœderis : X, 229 *a*. — arca pietatis et gratiæ : XIV, 223 *a*.
317. — arcus fœderis, omnibus spem et gaudium pariens, cujus color cæruleus virginitas, rubeus charitas, aqueus puritas : XIV, 182 *b*.
318. Argento par Maria, quæ igne mundi non arsit : XIV, 192 *a*.
319. — areola aromatum a cœlesti consita pigmentario : 267 *b*.
320. — aula Dei, et domus quam decet sanctitudo : XI, 102 *b*; XIV, 259 *b*. — aula summæ Trinitatis : 189 *b*. — aula Solis : 191 *b*.
321. — aurora felix multipliciter : XIV, 263 *a*-264 *b*. — aurora tenebras errorum fugans : 265 *b*-266 *a*. — aurora refrigerativa, et avibus grata : 271 *a*. — aurora veri Solis : 192 *a*, 208 *a*. — aurora lucis perpetuæ, 224 *b*.
322. — auxiliatrix salutis : XIV, 211 *b*.
323. — Axæ comparatur : XIV, 278 *a*.
324. Benedicta est Domina nostra, quam Rex sic voluit benedici : XIV, 222 *a*
325. — calix, et urna, qui nectar orbi propinavit : XIV, 194 *a*.
326. — comparatur Saræ, quæ interpretatur carbo : XIV, 278 *a*. (Sara *melius interpretatur* Principissa.)
327. — castellum turribus virtutum munitum, et elevatum : X, 513 *b*.
328. — cedrus exaltata : XIV, 193 *a*.
329. — cella Dei : XIV, 192 *a*. — cella munda deitatis : 184 *b*.
330. — centrum omnium gratiarum : XIV, 109 *b*.
331. — charitatis magnitudo : XIV, 224 *b*.
332. — civitas regalis, præsidium nostrum : XIV, 197 *b*. — civitas mystica, auro et vitro splendens : XIII, 44 *ab*.
333. — claritudo veris : XIV, 191 *a*.
334. — clemens clementia summæ bonitatis : XIV, 198 *a*.
335. — cœlum, puritate, charitate, aliisque virtutibus abundans : XIV, 245 *b*. — cœlum

Digitized by Google

spirituale, summum intellectuale : 194 *b*.
336. Cœlum empyreum est venter Mariæ : XII, 702 *a*.
337. — quomodo cœlum aereum, aqueum, igneum, sidereum et empyreum : XIV, 107 *a*-110 *a*.
338. — cœnaculum summi Regis : XIV, 252 *b*.
339. — columba fidelis, quæ inter Deum, et mundum diluvio spirituali submersum mediatrix extitit : XIV, 259 *a*.— columba carens omni felle : 198 *b*. — columba purissima : XIII, 153 *a*. — virgo columbina, dans pennas, ut volemus ad perennem quietem : XIV, 191 *b*. — simplicior omni columba, tutrix humilium, salus hominum tutior : 187 *a*.
340. — columna nubis, protegens nos ab æstu divinæ indignationis; et columna ignis, illuminans nos : XIV, 240 *a*. — columna nubis medians inter Deum et hominem : 265 *a*.
341. — concha cœlesti rore manans : XIV, 184 *b*.
342. — confessorum exemplar et gemma : XIV, 198 *b*, 223 *a*.
343. — consistorium summi Imperatoris : XIV, 252 *a*.
344. — consolatrix hominum qui sunt in ruina : XIV, 196 *a*. — consolatio afflictorum : 224 *b*.
345. — cor ornatum : XIV, 195 *a*. — cor nostrum : XII, 692 *b*.
346. — corona omnium justorum et angelorum : IV, 69 *a*. — corona virginum et continentium : VI, 313 *a*.
347. Templum corporis Mariæ est sanctuarium quod firmaverunt manus ejus : XIV, 203 *b*.
348. — cubiculum quietis : XIV, 252 *a*.
249. — custos hominum : 184 *b*, 187 *a*. 190 *b*.
350. — dapifera deliciarum Dei : XIV, 224 *b*.
351. — datrix vitæ : XIV, 193 *b*.
352. — dea : XIV, 190 *a*.
353. — decus mundi : XIV, 190 *b*. — decus puellarum : 191 *b*. — decus disciplinæ : 192 *a*. — decus rerum : 193 *a*.
354. — dies festa : XIV, 192 *b*.
355. — dilecta Salvatoris : XIV, 193 *a*.
356. — diva poli, et potens diva rerum : XIV, 194 *b*, 195 *b*.
357. — dives gratiarum donis, plena bonis : XIV, 189 *b*. — omnium ditissima : 198 *b*.
358. — doctrix apostolorum, magistra evangelistarum : IX, 75 *b*.
359. Mariæ dedit Deus in perenni jure omnis sceptra creaturæ : XIV, 194 *a*.
360. — domus ædificata cum septem columnis : XIV, 194 *a*. — domus impleta sapientia cœlesti : 252 *b*. — domus benedicta, repleta omnibus bonis : 274 *ab*. — domus Domini, superni Regis gloria : 185 *a*. — domus Dei cypressina : 191 *b*, 193 *a*, 224 *b*.
361. — draconina peccaminum : XIV, 196 *a*.
362. — ductrix nostra ad patriam : 203 *a*.
363. — dulcedo dulcedinis : XII, 699 *a*; XIV, 196 *b*. — dulcor pietatis : XIV, 201 *b*.
364. — dux omnium hominum : XIV, 191 *b*.
365. — exemplar virginitatis : VI, 262 *b*.
366. — exemplum et salus orbis : XIV, 189 *b*.
367. — figurata in Esther, quomodo : X, 229 *a*, 230 *b*; XIV, 112 *b*, 185 *b*-186 *a*, 240 *b*.
368. — excusatrix culparum : XIV, 181 *a*.
369. — favus mellis : XIV, 190 *b*.
370. — fenestra cœli crystallina : XIV, 224 *b*.
371. — figurata in scripturis plurimis : XIV, 181 *b*-188 *a*. — figurarum terminus : 188 *a*.
372. — finis iræ : XIV, 190 *b*.
373. — firmamentum forte nostrum : XIV, 192 *a*. — firmamentum, cœlumque sidereum : 108 *b*-109 *b*. — firmamentum in medio aquarum : 109 *b*-110 *a*.
374. — flos regalis, et gemma mulierum : XIV, 189 *b*-190 *a*. — flos de spina, et flos æstatis, qui divinæ suavitatis mel et manna suscepit, et nobis porrexit : 191 *a*, 192 *b*.— flos vernalis, flos lilii, flos florum, decus virginum, cujus odor dulcis attraxit Dominum : 187 *a*. — flos virginitatis : 198 *a*.
375. — fluvius sapientialis : XIV, 224 *b*.
376. — fomes pietatis : XIV, 185 *a*.
377. — fons pietatis : XII, 689 *b*; et bonitatis : XIV, 185 *a*. — fons ascendens de terra, et irrigans paradisum : XIII, 128 *b*; XIV, 182 *a*. — fons irrigans mundum novo rore, sc. terram charitate, crescens in amore Dei : *ibid.* — fons plenus auxilii : 187 *a*. — fons misericordiæ : 196 *a*, 224 *a*. — fons signatus, nunquam violatus : 193 *b*. — fons clementiæ, et dulcor pietatis : 201 *b*. — fontana vera, semper effluens, semper larga, et ideo vere benedicta : 279 *b*.
378. — forma Dei : XIV, 240 *b*. — forma morum : 190 *a*. — virgo formæ raræ : 191 *a*.
379. — fortitudo nostra : XIV, 204 *a*. — fovens suos sub alis : XIV, 191 *b*.
380. — germen justum David : XIV, 189 *a*. — gratia plena : X, 230 *b*; XIV, 110 *b*-113 *b*, 234 *a*, 238 *a*, 244 *b*-257 *b*.
381. — habitaculum dignum Dei : VI, 262 *b*; XIV, 112 *a*.
382. — hæreses omnes exterminans, et hæreticos conterens : XIV, 182 *b*; quia veritatem concepit, et mundo peperit : IV, 111 *b*.
383. — honor cœli : XIV, 192 *b*.
384. — hortus clausus : XIV, 192 *a*. — hortus plenus virtutum : 270 *a*. — hortus voluptatis : XIII, 42 *a*, 128 *b*.

Digitized by Google

385. — ignis visus a Moyse : x, 228 *b*.
386. — imperiosa superis : xiv, 181 *a*. — imperatrix dives : 193 *b*.
387. — indulgentiæ portus : xiv, 207 *b*.
388. — Jesse stirps beata : xiv, 190 *a*.
389. — figurata in Judith : xiv, 185 *b*-186 *a*.
390.— lætitia et gaudium nostræ legis : 185 *b*.
391. — lapis angularis : 188 *a*. — lapis pretiosus : 110 *a*.
392. — laudata intus et foris a Salvatore : 189 *b*.
393. — laus apostolorum : 198 *b*. — laus terrarum : 192 *b*.
394.— lectulus mystici Salomonis, et locus divinæ habitationis, ab angelis custoditus : x, 234 *b*.
395. — liber legis verus : xiv, 187 *a*.
396. — lignum vitæ, quod solum fuit dignum portare salutis fructum : xiv, 189 *a*, 283 *b*; in medio paradisi plantatum : 182 *a*.
397. — lilium cœleste : xiv, 110 *a*, 181 *a*. — supra lilium pulchra et decora : 197 *a*.
398. — lucerna est plenissime illuminata : xiv, 240 *a*. — lumen mundi : 191 *a*. — lumen perpetuæ claritatis, et gloriæ confert : 185 *a*.— lux fidelium, fulgens ut aurora : xiv, 197 *a*. — lux et splendor orientalis : 224 *b*. — lux carens fuligine culpæ : 188 *a*. — lux astrorum : 191 *a*. — lux justorum : 194 *a*.
399. — luna plena sapientia et veritate : xiv, 252 *b*. — pulchra ut luna apud proximos : 263 *a*. — pulchra ut luna in luminosa fœcunditate virginitatis : 208 *a*, 271 *a*.
400. — magistra docens bonitatem, justitiam et disciplinam : xiv, 194 *a*.
401. — mamilla orphanorum et parvulorum : xiv, 224 *b*.
402. — martyrum fortitudo : xiv, 223 *b*.
403.— mater Christifera : xiv, 181 *a*.— mater gratiæ, mater Solis justitiæ : 185 *a*, 196 *a*.— mater natum, nata patrem, stella solem genuit : 181 *a*. — mater humilium : 181 *a*. — mater pulchræ dilectionis : 201 *b*. — mater et filia Dei, mater nostra : 185 *b*. — mater emissæ lucis : 191 *a*. — mater Agni, Jesu Christi, Regis magni : 191 *a*. — mater orphanorum et miserorum : 191 *a*. — mater Jesu generosa : 192 *b*. — mater Dei, et ancilla, grandis et pusilla : 192 *b*. — mater veri Joseph : 193 *b*. — mater novi Adam : 194 *b*. — mater pietatis : 194 *b*. — mater mundo desiderabilis et amabilis : 224 *b*. — mater misericordiæ : xii, 699 *ab*; xiv, 196 *a*.
404. — mediatrix generis humani : xiv, 221 *a*.
405. — medicina mundi, miscens et propinans potum : xiv, 192 *b*. — medicina vera sordidorum criminum : 196 *a*.
406. — melodia dulcis et sonora : xiv, 224 *b*.
407. — miserorum pia consolatio : xiv, 224 *b*.
408. — mons Pharan, quomodo : xiii, 46 *a*. — mons Sion sublimis : xiv, 109 *a*, 194 *a*. — mons Olympus : 107 *b*. — mons et nidus : 193 *a*. — mons non incisus : 194 *b*.
409. — mulier habens lunam sub pedibus, coronam in capite, et amictum solarem : xiv, 187 *b*-188 *a*.
410. — mundi conservatrix : xiv, 216 *a*. — mundi sidus : 193 *a*.
411. — navis, cujus pars inferior concussa fuit in passione filii, sed pars superior non fuit permota : xiv, 109 *a*. Navis est uterus Virginis : ix, 286 *a*.
412. — nauta mundo, ne mergamur in profundo : xiv, 193 *b*.
413. — nix candida : xiv, 196 *b*.
414. — norma castitatis : xiv, 192 *a*.
415. — nubes rorifera : xiv, 208 *a*. — nubes pluvialis : 193 *a*.
416. — nutrix Dei digna : xiv, 190 *b*.
417. — officina in qua Verbum caro factum est : xi, 503 *a*.
418. — oliva fructifera et speciosa, impinguata Spiritu sancto : xiv, 247 *a*. — oliva ferax, quæ divini germen floris attulit nostris oris : 191 *b*.
419. — opus Dei digitorum, grande nimis et decorum : 189 *b*.
420. — palatium sacratum Dei : xiv, 196 *a*.
421. — palmæ coæquata, premens arce dignitatis cuncta ligna voluptatis : xiv, 193 *a*.
422. — palmes vitis veræ : xiv, 194 *b*.
423. — paradisus cœlestis : 194 *b*. — paradisus Dei in benedictionibus multiplicium deliciarum spiritualium : 182 *a*, 246 *a*.— paradisus specialis, irrigatus per fluvium, sc. Jesum : vii, 497 *a*; xiv, 264 *ab*.
424. Cor Mariæ deliciosissimum sicut paradisus : xiv, 235 *a*, 273 *a*. — paradisi janua : xiv, 223 *a*.
425. — patriarcharum gloria : xiv, 188 *a*.
426. — pax beata et salus cordium : 206 *a*.
427. — pertica ferens serpentem in deserto : xiv, 187 *a*.
428. — petra super quam fundata est Ecclesia : xiv, 109 a. — petra durissima contra inimicum : 225 *b*. — petra deserti : x, 532 *b*.
429. — pietatis latitudo : xiv, 224 *b*.
430. — pincerna cœlestis curiæ : *ibid.*
431. — porta libertatis, aula Trinitatis : xiv, 181 *b*. — porta clausa, nulli hominum pervia : 187 *a*, 192 *a*. — porta pervia paradisi : 224 *b*. — porta cœli, in quod nullus jam potest intrare, quin per illam transeat : x, 234 *b*. — porta crystallina : xii, 692 *b*.

Digitized by Google

432. — portus vitæ : XIV, 192 *a*. — portus indulgentiæ, et janua salutis : 207 *b*. — portus naufragantium : 223 *a*.
433. — præsidentiæ dominium habet in omnem creaturam : IV, 205 *b*; XIV, 188 *a*.
434. — primiceria dominarum : XIV, 216 *a*.
435. — princeps fœminarum : XIV, 191 *b*.
436. — proles alta regum : XIV, 195 *a*.
437. — promissio patriarcharum : XIV, 223 *a*.
438. — promotrix justorum : *ibid*.
439.— prophetissa Dei : XIV, 222 *b* (*ubi legitur* propheta Dei).
440. — purgatrix criminum : XIV, 188 *a*.
441. — quies hominum : XIV, 184 *b*; et Dei : XIII, 210 *a*; XIV, 192 *b*.
442. — radix sancta, semen verum : XIV, 190 *a*.
443. — ratis mundi : XIV, 190 *b*.
444. — figurata in Rebecca : XIV, 112 *b*.
445. — refrigerium facta est nobis : XIV, 211 *b* (*ubi forsitan legendum* refugium). — refugium gregis sui : 187 *a*. — refugium singulare : 181 *a*.
446. — regina regnantium : XIV, 196 *a*. — regina cœlorum : 198 *b*. — regina sæculorum, princeps regum et regnorum, cui sine fine astant reges et reginæ : 189 *a*. — regina reginarum : 192 *b*.
447.— reparatrix perditorum : XIV, 192 *b*.
448. — residens ad dextram Dei : XIV, 188 *a*.
449. — rivus fontem emittens : XIV, 181 *a*.
450. — rore cœli madida : XIV, 196 *b*. — ros prævisus a Gedeone : X, 238 *b*.
451. — rosa de sentibus Judæorum progressa : XIV, 210 *b*. — rosa decens, rosa munda, rosa recens sine spina, rosa florens et fœcunda : 181 *b* (*ubi, loco vocis* secunda, *lege* fœcunda).— rosa recens : 190 *a*. — rosa candidissima : 222 *b*.
452. — rubus ardens, non comburens : X, 228 *b*; XIII, 64 *a*; XIV, 183 *a*, 201 *a*.
453.— figurata in Ruth : X, 233 *b*.
454. — salix virens : XIV, 194 *a*.
455. Salus et vita in manu et in domo Mariæ : 209 *b*, 210 *a*. — salus orbis et exemplum : 189 *b*. — salus hominum tutior : 187 *a*.
456. — sanctorum sanctissima : 215 *b*, 224 *b*.
457. — Saturni stellæ comparatur : XIV, 110 *a*.
458. — scala cœlum tangens : X, 234 *b*; XIV, 183 *a*, 190 *a*. — scala animæ ad regnum cœlorum : 215 *a*. — scala regni cœlestis et gloriæ : 223 *a*.
459. — schema clarum David : XIV, 191 *b*.
460. — sedes Christi mirabiliter luminosa : XIV, 237 *b*.
461. — sidus principale : XIV, 195 *b*.
462. — signifera virginum : XIV, 224 *b*.
463. — signum magnum : XIV, 187 *a*.
464. — sol illuminans : XIV, 240 *a*. — sol in radianti charitate, luna in micanti humilitate, aurora in rutilanti virginitate : 263 *b*, 271 *a*. Aspectus ejus refulget tanquam sol : 208 *a*. — virgo vincens solem : 193 *a*.
465. — solamen sæculi : XIV, 186 *b*.
466. — solium excelsum et elevatum, et plenum majestate : XIV, 254 *a*. — solium beatissimum et stabilissimum : *ibid*. — solium divinæ misericordiæ, in quo omnes inveniunt solatia : 258 *a*.
467. — speciosa inter filias Jerusalem : XIV, 211 *a*.
468. — speculum in quo talis relucebat effigies, qualis ab objecto (in cruce) corpore filii resultabat : XIII, 78 *a*.
469. — spes nostra, non præmii, nec gratiæ, sed auxilii : V, 358 *b*. — spes pœnitentium, et omnium confidentium in ipsa : XIV, 206 *a*. — spes nostra solida : XII, 700 *ab*; XIV, 196 *b*. — spes mundi : XIV, 190 *b*. — spes humana : 194 *b*.
470. — splendor Ecclesiæ : XIV, 224 *a*. — splendor gloriæ, mundum decorans lumine : 188 *a*.
471. — sponsa summa summi Regis : XIV, 187 *a*, 193 *a*. — sponsa electa a Patre : 224 *b*. — sponsa Dei : IV, 69 *a*.
472. — stella maris : XII, 693 *ab*; XIV, 110 *a*. — stella lucis matutinæ : XIV, 192 *a*. — stella solem enixa : 195 *a*. — sparsa in septem stellas : 195 *b*. — stella matutina : 196 *a*. — stella clarissima Jacob : 184 *a*, *b*.
473. — tectum mundi : XIV, 193 *a*.
474. — templum et sacrarium Spiritus sancti : VII, 285 *b*; XIV, 223 *a*. — templum Dei solemne : XIV, 189 *b*. — templum impollutum : 192 *b*.
475. — terebinthus : XIV, 245 *b*.
476. — terra fructuosa : XIV, 192 *b*. — terra bona, donans petenti panem de ipsa procreatum, et vinum vera vite natum : 193 *b*. — terra quæ fructum nobis protulit : 245 *b*. — terra de qua habemus omnia bona : 253 *ab*. — dicitur terra propter rorem quem suscepit, fructum quem fecit, etc. : IX, 236 *a*. — terra benedicta, et hortus voluptatis : XIII, 128 *b*.
477. — thalamus pietatis et gratiæ : XIV, 223 *a*.
478. — thronus misericordiæ et gratiæ : IX, 27 *b*; X, 265 *a*; XIV, 245 *a*.— thronus grandis : XIV, 236 *b*-237 *a*. — thronus sapphireus : 272 *b*. — thronus Salomonis regius : 185 *a*, 192 *a*.
479. — triclinium deitatis : XIV, 185 *a*.
480. — turris nostræ spei : XIV, 191 *b*.
481. — tutrix humilium : XIV, 187 *a*.
482. Uber irrigatum aquarum fontibus no-

Digitized by Google

men Mariæ : XIV, 200 *a*. Ubera ejus beata, sancta, casta et florigera : X, 535 *a*; XIV, 198 *a*, 204 *a*.
483. — umbraculum placitum Dei : XIV, 224 *b*.
484. — urna in qua positum manna fuit : IV, 60 *a*.
485. — vas figulum parturiens : XIV, 181 *a*. — vas unguenti infundens unctionem in oram vestimenti : 194 *b*. — vas immensissimum, continens eum quem mundus capere non potest : 245 *a*. — vas purissimum in nativitate : 270 *b*.
486. — vellus Gedeonis, in quod ros cecidit : IX, 245 *a*; X, 232 *b*; XIV, 192 *a*, 193 *a*, 201 *a*.
487. B. Virgo velleri comparatur, quia caro, quæ est vestis Christi, facta est de carne B. Virginis : IX, 245 *a*.
488. — vena munda : XIV, 190 *b*. — vena misericordiæ : 223 *a*.
489. — venatrix animarum, retia laqueosque beneficiorum nobis expandens : XII, 692 *a*.
490. — venia damnatorum : XIV, 198 *a*.
491. — vernans flore, cujus gustu et odore homo rursum juvenescit : XIV, 190 *b*.
492. — via nostræ reconciliationis : XIV, 206 *a*. — via salutis nostræ : 204 *a*. — via vitæ : 190 *b*.
493. — victoria apostolorum : XIV, 188 *a*.
494. Virga Aaron florigera et fructifera : X, 232 *b*; XIV, 184 *a*, 248 *a*. — virga Jesse sublimis, quæ usque ad thronum Dei se dilatavit : XIV, 204 *a*. — virga Jesse Christifera : 224 *b*. — virga Jesse florida : 191 *b* (*ubi legitur* Virga Judæ), 194 *a*, 196 *b*, 247 *b*. — virga Jesse potens et valida, florem proferens mirifice : 184 *b*.
495. — virgo Deo digna : XIV, 189 *a*, 190 *a*. — virgo speciosa : 190 *a*. — virgo primitiva : 191 *b*. — virgo novi voti : *ibid.* — virgo columbina, virgo specialis : *ibid.* — virgo regia : 185 *b*.
496. — virtus nostra : 190 *a*.
497. — vita nostra : XII, 699 *b*. — vita mundi : XIV, 192 *b*. — vitæ datrix : 193 *b*. — vitæ portus : 192 *a*.
498. — vitis, cujus fructus est Christus : XIV, 282 *a*. — vitis frondens generosa : 224 *b*. — vitis ferens botrum : 195 *a*.
499. — interemit cunctas hæreses, veritatem in se concipiendo et pariendo : IV, 111 *b*.
Vid. ANGELICA, ASSUMPTIO, n. 12, CHRISTUS, n. 35-48, 62-66, 69-71, 125-126, 241-243, 258-259, 270, 285, 287, 289, 305-306, 347, 390, CREATURA, n. 75, FLOS, n. 2-3, 5, FRUCTUS, n. 22, MATER, MATERNITAS, SALUTATIO, VELLUS, VENA.
MARIA soror Marthæ; *vid.* MAGDALENA, n. 1-17, MARTHA, n. 1-5.
MARITUS. 1. — quomodo se gerere debeat cum uxore adultera secreto, et publice : VI, 338 *b*, 341 *a*-342 *a*, *b*-343 *a*.
2. — adulterans an gravius peccet, quam uxor : 338 *b*.
3. — non potest absque peccato gravi uxorem vel adulteram occidere, licet jus civile eum excuset, si invenerit illam in actu peccati : 366 *a*-367 *a*.
4. — gravius peccat occidendo matrem, quam uxorem, licet a legibus civilibus major taxetur pœna uxoricidæ, quam matricidæ : 367 *b*-368 *a*.
5. — tenetur magis amare matrem, quam uxorem : 368 *a*.
6. — quid agere debeat, quando credit uxorem mortuam : 376 *b*-377 *a*.
7. — non potest impedire martyrium uxoris, nec vice versa : 287 *a*.
MARS stella cœli infausta : VIII, 92 *a*.
MARTHA (S.) 1. Marthæ et Mariæ obsequia in Christum qualia : X, 509 *a*-510 *a*.
2. — significat vitam activam, Maria contemplativam : 511 *a*-512 *b*.
3. Ubi Martha conqueritur de Maria, ibi felix domus : 510 *b*-511 *a*.
4. —, Maria et Lazarus quid mystice significent : X, 509 *a*; XIII, 332 *b*-333 *b*.
5. — et Maria debent esse in domo obedientiæ : XI, 419 *b*-420 *a*.
6. — interpretatur tributum, quod Domino offerri debet : XI, 419 *b*.
Vid. MAGDALENA, n. 17.
MARTINUS (S.) 1. — quomodo subjecerit carnem spiritui : XIII, 627 *a*.
2. — in quo sensu dicatur martyr : III, 561 *a*.
3. Ejus laudes enarrantur : XIII, 625 *b*-628 *a*.
4. Quomodo oculis et manibus ad cœlum erectis orare soleret : XII, 489 *a*.
5. Lucta ejus eum diabolo : IX, 314 *a*.
MARTIO mense homo conditus est : X, 227 *a*.
Vid. CHRISTUS, n. 237.
MARTYR. 1. — dicitur testis veritatis : XI, 159 *a*.
2. De martyrum aureola agitur : VI, 314 *a*, *b*, 315 *a*; VIII, 244 *a*-245 *a*.
3. Martyres conservabunt cicatrices ad majorem decorem et pulchritudinem : VI, 484 *a*; XI, 518 *a*.
4. Martyrum pœnæ quomodo sint meritoriæ, licet pœnæ sint ob culpam Adæ : III, 128 *b*.
5. Martyres quomodo desiderare possint tentationes et pœnas : III, 140 *b*-141 *a*.
6. Martyrum mors est valde meritoria, tum quia ex charitate est acceptata, tum quia ante tempus mortis : III, 402 *a*.
7. Martyrum memoria quare solemnius celebretur in Ecclesia, quam confessorum : III, 561 *b*.

Digitized by Google

8. Martyres suis passionibus excitant nos ad videndum et amandum Deum : IV, 405 *ab*.
9. Martyres alii boni, et Dei ; alii mali, et diaboli : IX, 181 *b* ; XI, 443 *b*.
10. Martyres quomodo comparentur unicornibus : IX, 191 *a*.
11. — testis est, sc. de Christi passione, de carnis glorificatione et de æterna beatitudine : IX, 296 *b*.
12. Martyres quales bellatores sint : IX, 364 *b*.
13. Martyrum varia genera enumerantur : IX, 568 *a*.
14. Martyres antonomastice dicuntur justi : X, 17 *b*.
15. Martyres qualem pœnam habuerint in suis tormentis : XI, 191 *a*.
16. Martyres veri sequaces Christi : XI, 597 *a*.
17. Martyres quam ardenter dilexerint Deum : XII, 387 *a*.
18. Martyrum oblatio quam perfecta : XIII, 76 *a*, 530 *a*-531 *a*.
19. Martyrum corona qualis sit : XIII, 594 *ab*. *Vid.* AUREOLA, n. 2, CORONA figura, n. 3, 6.
20. Martyrum firmitas in tormentis unde procedat : XIII, 617 *ab*, 622 *a*.
21. Martyrum paupertas spiritus, et beatitudo : XIII, 566 *ab*, 622 *a* ; XIV, 38 *b*-39 *a*, 40 *b*-41 *a*, 42 *a*-43 *a*, 45 *ab*, 46 *a*-47 *b*.
22. Martyrum major erat interna consolatio, quam afflictio exterior : XIV, 54 *ab*, 100 *b*-101 *a*.
23. Quare Deus liberaverit multos martyres a variis pœnis, nunquam tamen a percussione gladii : V, 349 *b*.
24. Martyrum dolores quales fuerint, et in quo sensu dicantur ipsos non sensisse : IV, 351 *a*.
25. Martyres sunt rosæ, quarum pulchritudo et odor expenduntur : XIII, 371 *a*.
Vid. MARIA, n. 402, MARTINUS, n. 2.

MARTYRIUM. 1. — est mors includens justam voluntatem, et justam causam; hoc defecit in bono Latrone, illud in sanctis Innocentibus, quod tamen Christus supplevit in iis ob societatem cum ipso : V, 342 *b*.
2. — tria debet habere, sc. causam bonam, tum formalem, tum finalem, et patientiam : IX, 199 *ab*, 301 *a* ; X, 369 *b*-370 *a* ; XIV, 51 *b*-52 *b*. Item in martyrio tria sunt, sc. causa, amaritudo et finis : IX, 301 *a*.
3. Martyrium quomodo dicatur baptismus sanguinis : V, 349 *b*.
4 —, sicut religio, spectat ad perfectionem status respectu gratiæ gratum facientis, atque hinc competit utrique sexui : VI, 200 *b*.
5. Martyrii palma secundum aliquos debetur voluntati sustinendi illud ; sed probabilius est quod solum debetur actualiter sustinenti mortem pro Christo : VI, 315 *a*. Dici tamen potest quod voluntati debetur palma, actui vero martyrii aureola : VIII, 245 *a*.
6. — absque charitate nihil prodest : I, 281 *a*.
7. — est medium disponens ad susceptionem gratiæ : *ibid.*
8. — facit non pœna, sed causa : V, 342 *b* ; X, 369 *b* ; XIII, 495 *b* ; XIV, 51 *b*-52 *a*.
9. Martyriorum tria genera celebrantur post natale Domini, unum operis et voluntatis, alterum voluntatis tantum, tertium operis tantum : IX, 315 *a*.
10. — requirit speciale Dei auxilium : XI, 413 *a*.
11. Martyrii laudes ex sanctis Patribus : VII, 227 *b*-228 *a*.
12. — perpessum ab hæretico qualis sit valoris : III, 291 *a*.
13. Martyrii palma duplex : III, 561 *a*.
Vid. AUREOLA, n. 4, BAPTISMUS, n. 28-30, 35-39, 43, 45, 47.

MAS. Quare generetur modo mas, modo fœmina : III, 86 *a*-87 *a*.
Vid. FŒMINA, n. 1, 3-6, MASCULUS.

MASCULINUM genus. 1. — importat distinctionem personalem in divinis ; neutrum vero, indiscretionem, quia respicit naturam : I, 170 *b*-171 *a*.
2. — in viro est ut dispositio rei ; in lapide vero, ut modus intelligendi tantum : I, 144 *a*.
3. Regula pro nominibus masculini generis significantibus aliquid neutrum vel fœmineum : IX, 645 *b*.

MASCULUS. An natura semper intendat conceptionem masculi : III, 87 *ab*.
Vid. MAS.

MASSA, seu pars excrementitia cibi, quid faciat ; *vid.* CIBUS, n. 5, 18.

MASTICARE est primus actus manducationis : II, 442 *b* ; V, 440 *a*, 522 *b*.

MATER. 1. — dicitur a materia, quia ipsi magis competit ferre onera matrimonii : III, 79 *a* ; VI, 229 *a*.
2. — se habet passive, simul et active in generatione prolis : III, 79 *a* ; IV, 107 *a*-108 *a* ; VI, 354 *a*.
3. — quia aliqualiter se habet ut materia, indiget alio principio : I, 108 *b* ; IV, 107 *a*.
4. Matris nomen quare non transferatur ad divina, bene vero actus matris, seu concipere et parere : I, 108 *b*.
5. Pater et mater a filio magis amantur, quam uxor, quomodo : VI, 368 *a*.
6. Matri debetur maxima reverentia : *ibid.*
7. — melius dicitur concipere, quam generare, quare : V, 565 *a*.
8. An conditio prolis sequatur matrem : VI, 352 *b*.

Digitized by Google

9. — et pater se habent ut excedens et excessum in generatione prolis : *ibid. inf.*
10. Filius plus trahit a matre, quam a patre, quomodo : *ibid.*
11. Matris non meretur nomen, quæ est immemor pietatis : x, 181 *b.*
12. Matribus lætitiam causat bonitas filiorum; tristitiam autem impietas : xiii, 76 *b*-77 *a.*
13. Matri et patri debetur honor, et quare; et quomodo tractentur a Deo filii ipsos sive honorantes, sive inhonorantes : viii, 278 *b*-279 *a*; xii, 245 *a*-246 *b.*
14. Majorem matrem, quam matrem Dei, Deus non potest facere : xiv, 260 *b.*

MATERIA. 1.— triplex, sc.— ex qua,— in qua, et — circa quam; prima et secunda sunt proprie dictæ, tertia est objectum scientiæ : i, 16 *a.* Item alia ex qua, alia de qua, et alia in qua : 549 *a.*
2. — in sacra Scriptura tria nomina sortitur, sc. terræ, tenebræ et aquæ : ii, 523 *a*-524 *a.* Dicitur tamen tenebra non absolute, sed in ordine ad formam : 317 *b*, 524 *b.* Item dicitur chaos : 242 *b*, 531 *ab.*
3. — est actus entis in potentia, ut in potentia : i, 338 *a*; ii, 280 *b*, 320 *b*-321 *a.*
4. — non est pura privatio, sed habet actum, vel est etiam in actu : ii, 30 *a*, 242 *ab*, 320 *b*-321 *a.* — habet unitatem, bonitatem et veritatem incompletam : 527 *a.*
5. Materiæ possibilitas est per aliquem actum : ii, 527 *a.*
6. De creatione materiæ agitur : ii, 523 *a*-538 *b*; x, 80 *a.* — præcessit omnem diem, et quomodo : ii, 536 *a*-537 *a.*
7. Materiæ primæ creatio non fuit sine aliquali forma, licet imperfecta : 525 *a*-531 *a*, 534 *a*-538 *b.* — creata fuit simul cum angelis, empyreo et tempore : 288 *a*-289 *a.* — dicebatur terra inanis et vacua, in quo sensu : 538 *ab.*
8. — prima dicebatur confusa et impermixta ob indeterminatum appetitum multarum formarum : 531 *a*-534 *a.*
9. De capacitate et potentia materiæ : i, 84 *a*, 337 *a*-339 *a*; ii, 163 *b*, 313 *a*-318 *a*, 471 *b*, 523 *a*-538 *b*; iii, 78 *a.*
10. — de se est indistincta, et possibilis ad distinctionem completam per formam : i, 338 *b*-339 *a.*
11. — est inter omnia entia maxime imperfecta, quia est prope nihil : i, 338 *a.*
12. — in quo sensu dici possit infinita : i, 339 *a.*
13. Materiæ infinitas licet sit respectu infinitarum formarum, tamen completur partialiter secundum dispositiones ordinarias : ii, 163 *b*, 320 *b*, 471 *b.*
14. Materiæ capacitas est ei pro forma propria : ii, 242 *ab.* Ejus potentia non est accidens, sed sibi substantialis : i, 84 *a*; ix, 50 *b*-51 *a.*
15. Materiæ infinitas importat imperfectionem; e contra, Dei infinitas perfectionem : i, 41 *b*-42 *a*; ii, 321 *a.*
16. — non est possibilis actu ad formam quam actu habet : iv, 322 *a.* — quænam correspondeat formæ : 263 *a.*
17. Materiæ possibilitas non potest a Deo formaliter suppleri, sed requiritur aliquod creatum : iv, 309 *ab.*
18. — proprietate naturæ est omnimode in potentia, non autem duratione : ii, 526 *b*, 527 *b.*
19. — se ipsa refertur essentialiter ad formam : i, 421 *b*-422 *a*, 485 *b.*
20. — non potest existere complete absque omni forma : ii, 525 *a*-527 *b.*
21. Materiæ nobilitas venit ex ordine ad formam : iii, 9 *a.*
22. — non fuit creata cum formis elementaribus, sed cum multiplici dispositione in variis partibus ad varias formas : ii, 333 *b.*
23. Nobiliori formæ nobilior materia aptari debet, modo agatur de materia ultimo disposita : ii, 471 *b*; iv, 263 *a.*
24. — secundum quod magis disponitur, meliorem habet formam : ii, 469 *b*, 476 *b.* Quænam formæ primo insint materiæ : 530 *b*-531 *a.* — 25. Materiæ informatio est duplex, sc. una generalis per formam communem omnibus corporibus, estque forma lucis; alia specialis per formas sive elementares, sive mixtionis : ii, 541 *a* (*ubi legitur* elementaris).
26. — an sit ejusdem naturæ cum forma, et quænam forma satiet ejus appetitum, et quomodo, et qualiter differat ab appetitu animæ ad corpus : i, 43 *b.*
27. — quomodo disponatur ad formam : ii, 471 *b*, 595 *b.*
28. — est pars substantialis componens cum forma angelos : i, 338 *a*; ii, 310 *a*-318 *a.* *Vid.* Angelus, n. 47, 50-53.
29. — est pars componens simul cum forma animam rationalem : i, 338 *a.* *Vid.* Anima, n. 26.
30. Qualis sit materia angelorum, et animæ rationalis, et qualiter differat a materia aliorum materiatorum : ii, 313 *a*-318 *a.* — qualiter compleatur totaliter per formam : ii, 278 *a*; iii, 56 *b.*
31. — ex qua compositi sunt cœli qualis sit, et qualiter differat ab alia materia : ii, 313 *a*-318 *a.* *Vid.* Cœlum, n. 21-23, 31.
32. — sublunarium corporum qualis sit, et qualiter differat ab alia : *ibid.*

Digitized by Google

33. — omnium materiatorum secundum essentiam est una; secundum esse, id est existentiam, differt : II, 280 *b*, 316 *b*-317 *a*, 318 *a*-321 *a*, 534 *a*-535 *b*.
34. — dat formæ existere, et subsistere, et quomodo : II, 315 *b*-316 *a*.
35. — ex sui natura non est principium causale corruptionis, sed tantum ratione contrarietatis quæ ipsi inest : I, 153 *b*; II, 316 *ab*; VII, 260 *b*; XIV, 7 *a*.
36. Quomodo sit verum quod extensio est a materia : II, 317 *b*. — an habeat partes entitativas, sive constitutivas, et quantitativas : II, 310 *a*-321 *a*; III, 12 *ab*.
37. — abstracta omni forma, nullam partibilitatem habet, sed est simplex; non tamen ut punctus, habet enim aliqualem entitativam extensionem : II, 317 *b*. Item nec vicissitudinem habet, aut mutationem : II, 316 *a*; III, 112 *b*.
38. — non est unum primum in genere substantiæ ob suam incompletionem; sed unum primum mensurans omnes substantias supponit materiam : II, 318 *a*.
39. Materiæ unitas an sit numerica, specifica, aut generica : II, 313 *a*-321 *a*, 534 *a*-537 *a*.
40. Materiæ divisibilitas est principium generationis : II, 322 *b*.
41. — quomodo esse potuerit ante omnem diem, et tamen in tempore : II, 536 *a*-537 *a*.
42. — prima quomodo potuerit creari in loco : II, 538 *a*.
43. — ex qua in utero Virginis formatum fuit corpus Christi, qualis : IV, 108 *a*. *Vid.* CHRISTUS, n. 48.
44. — quomodo sit fundamentum existentiæ : I, 338 *b*-339 *a*.
45. — sacramentorum; *vid.* SACRAMENTUM.
46. — continet infinitas dimensiones : II, 281 *a*.
47. — quot modis sit cognoscibilis : II, 316 *b*-317 *a*.
48. Materiæ transmutabilitas quomodo ipsi competat : II, 595 *ab*.
49. Quæ habent eamdem materiam, sunt ad invicem transmutabilia, modo agatur de materia subjecta contrarietati : II, 534 *b*.
50. Materiæ proprium est pati et recipere : I, 338 *a*; IX, 512 *b*.
51. Quod non communicat cum altero in materia transmutabili, nec ab eo dependet, non afficitur deterioritatibus ejus : IV, 33 *b*.
52. An, et quomodo in materia sit seminarium omnium formarum corporalium : II, 241 *b*-242 *a*; VI, 457 *b*.
53. — in omnibus creatis est principium distinctionis et individuationis, ut a quo : I, 336 *b*, 407 *b*; II, 322 *a*, 327 *b*-328 *a*; III, 37 *b*; IV, 130 *b*, 232 *a*, *b*-233 *a*.
54. — propter quid a Deo sit facta, et an Deo assimilabilis : I, 338 *a*, 549 *a*; II, 242 *ab*.
55. Materiæ potentia quotupliciter ad formam comparetur : II, 315 *b*.
56. Materiæ, locique vacuitas qualis : 538 *ab*.
57. — propria uniuscujusque num in proprio membro resurrectura sit, an vero indifferenter in quolibet : VI, 481 *a*-482 *b*.
58. — est infinitudinis principium, forma vero finitudinis : I, 339 *a*; II, 149 *b*.
59. — est invariabilis et incorruptibilis, quare : I, 153 *a*, *b*, 155 *ab*.
60. — hoc ipsum quod est, ad alterum est, sc. ad formam, et vice versa : I, 421 *b*-422 *a*, 485 *b*.
61. — appetit formam, sicut mulier virum : VI, 228 *b*.
62. — qualiter distinguatur a sua potentia : I, 84 *a*.
63. — ad formam quomodo ordinetur : I, 338 *b*-339 *a*, 421 *b*-422 *a*; II, 315 *b*-317 *a*.
64. — quomodo disponatur ad receptionem formæ : II, 471 *b*, 595 *b*
65. — quomodo sit prior forma : II, 527 *a*.
66. — dicit ordinem ad formam, sed consequentem ad propriam entitatem, quia dicit compossibilitatem non ex alio, sed cum alio : I, 160 *b*, 421 *b*-422 *a*.
67. Quanto nobilior est materiæ præparatio, eo nobilior forma inducitur : XIV, 48 *b*.

Vid. ACTIO, n. 44, ACTUS, n. 15, 26, AGENS, n. 9, CONCEPTIO, n. 2, CREARE, n. 4, CREATIO, n. 23, EXTENSIO, n. 1, FABRILE, FORMA, n. 1, 3, 6, 16-18, 34, 36, 38, 44, 46-48, 55, 62-63, 67-68, 72, 81.

MATERIALE. 1. — principium, ex quo aliquid fit, est triplex : I, 305 *b*.
2. — est, quod respectu alterius est illi conforme, et possibile ei uniri : IV, 8 *a*.

MATERIALITER se habere respectu alterius semper dicit imperfectionem : III, 9 *a*.

MATERNITAS, *vid.* MATER, n. 1-14.

MATHEMATICA. 1. — versatur circa quantitativas figuras : VII, 500 *b*; IX, 8 *b*-22 *a*, 52 *a*, 57 *a*.
2. — versatur circa quantitatem continuam, et discretam : IX, 14 *a*, 52 *a*.
3. — dividitur in Arithmeticam, Musicam, Geometriam, Perspectivam, Astrologiam, Astronomiam, etc. : *ibid. et* 2 *ab*. *Vid.* ARITHMETICA, n. 1.
4. — qualiter futura prædicat, et quomodo : II, 417 *ab*.
5. Mathematicarum scientiarum vanitas qualis : IX, 8 *b*; XI, 320 *a*.
6. Mathematicæ medium spirituale est Christus, ad cujus mensuram debemus metiri nos ipsos : IX, 22 *a*.

Digitized by Google

7. — quomodo ducat nos in cognitionem et amorem Dei : IX, 14 *a*, 22 *a*, 52 *ab*, 57 *a*. *Vid.* ARITHMETICA, n. 2.
8. — est scientia nobilissima ob certitudinem : IX, 2 *ab*.
MATRICIDIUM quare minus puniatur a lege civili, quam uxoricidium : VI, 368 *a*.
MATRIMONIUM. 1. Nominis etymologia : VI, 229 *a*.
2. — quare magis a matre denominetur, quam a patre, et quare dicatur vinculum : 228 *a*.
3. Matrimonii, seu nuptiarum quadruplex genus, sc. carnis cum carne, vel carnis cum spiritu, vel Verbi cum humana natura, vel Dei cum mente : VIII, 328 *a*; IX, 212 *a*.
4. — est vel initiatum per promissionem et verba de futuro, vel ratum per verba de præsenti, vel consummatum : VI, 226 *a*; VII, 328 *a*, 427 *b*. Hoc ultimum est indissolubile; alia duo sunt dissolubilia : VI, 226 *a*.
5.— est legitima conjunctio maris et fœminæ, individuam vitæ societatem retinens : VI, 224 *ab*, 226 *b*-233 *a*; VII, 239 *b*, 329 *a*, 427 *b*; VIII, 227 *b*; XI, 37 *b*. Item est contractus cum indissolubili vinculo : VI, 241 *a*.
6. — quare fuerit institutum ante lapsum, et post lapsum confirmatum : VI, 210 *a*-214 *a*; VII, 314 *b*, 328 *b*; VIII, 203 *a*.
7. — an, et quomodo fuerit de præcepto in statu innocentiæ, nunc autem de consilio : III, 74 *b*, 84 *b* ; VI, 209 *b*, 211 *b*, 213 *b*.
8. Matrimonii sacramentum quomodo differat a cæteris sacramentis : VI, 214 *b*-215 *b*.
9. Matrimonii conjunctio quantum ad vinculum non potest iterari, licet iterari possit quantum ad usum : VI, 227 *b*.
10. — per hoc differt a voto, quod confert gratiam ad remedium; in voto autem disponitur tantum anima ad gratiam : VI, 217 *a*.
11. — accipit rationem spiritualitatis et gratiæ, quando consensus jungitur benedictioni : 217 *b*.
12. Benedictio sacerdotalis licet non sit de essentia matrimonii, est tamen annexa, et datur tanquam signum : *ibid.*
13. — est quid spirituale habens annexa multa temporalia, ob idque sine simonia fieri in eo possunt pactiones temporales : *ibid.*
14. — erat melius quam continentia virginalis in statu innocentiæ, atque etiam in statu primo naturæ corruptæ : 213 *b*.
15. Matrimonii prærogativæ et laudes : XIII, 86 *ab*, 487 *a*.
16. — est honorabile quantum ad signatum et fructum; licet non quoad actum, sicut erat in statu innocentiæ, quare : III, 74 *a*; VI, 444 *a*-445 *b*; VII, 328 *b*-329 *a*.
17. — non corrumpitur morbo, sed morbum curat : VI, 271 *a*; VII, 329 *a*.
18. Matrimonii signum sensibile est verbum, vel nutus; consensus interior est res et signum; signatum vero est unio Christi et Ecclesiæ : VI, 214 *a*-215 *b*, 217 *a*.
19. — ante legem gratiæ erat sacramentum, sed non conferebat gratiam, sicut nunc in tempore legis gratiæ : 216 *b*.
20. — dicitur magnum ob signationem unionis naturarum in Christo : V, 400 *b*; VI, 203 *b*.
21. — quare ultimo loco ponatur in serie sacramentorum : V, 283 *b*; VI, 209 *b*.
22. — continet bonum honestum, utile et delectabile, idque ob fidem, prolem et sacramentum : VI, 272 *a*-274 *b*.
23. Matrimonii bonum principale est sacramentale vinculum, alia sunt consequentia : 273 *a*-275 *b*.
24. — quoad officium omni statui generis humani competit; quoad remedium autem, statui tantum naturæ lapsæ : V, 421 *a*; VI, 211 *b*.
25. — et pœnitentia semper fuerunt, quia sunt quodammodo de dictamine naturæ; quæ tamen confirmata et consummata sunt a Christo Domino : VI, 137 *a*.
26. — et Ordo respiciunt multitudinem ecclesiasticam, cætera vero determinatam personam : VI, 148 *a*, 209 *b*.
27. Ad matrimonium duo vincula concurrunt, sc. mutua obligatio, et indissolubilitas mutuæ obligationis : 212 *b*, 224 *ab*.
28. — est relatio æquiparantiæ, quomodo : 239 *b*, 340 *b*-341 *a*.
29. — ante Incarnationem signabat conjunctionem Dei et animæ; nunc vero, unionem Christi et Ecclesiæ, item duarum naturarum in Christo : IV, 26 *a*; VI, 283 *b*-284 *a*, 445 *a*; VII, 328 *a*.
30. — ratum est verum; attamen conjux non tenetur statim reddere debitum, sed solum post duos menses utrique assignatos ab Ecclesia, ut possint ad sanctiorem vitam transferri : VI, 235 *b*.
31. — qualiter differat a voto : 244 *a*.
32. — est signum ratione indivisibilitatis : 264 *b*.
33. Matrimonii signum sensibile est conjunctio, seu exterior consensus per verba et nutus : 224 *b*, 227 *b*-228 *a*.
34. Matrimonii causa efficiens proxima est consensus, remota est institutio divina ; 230 *a*-231 *a*, 249 *a*.

Digitized by Google

35. Materia, forma et minister matrimonii sunt vir et uxor, mutuusque consensus : VI, 230 *a*-231 *a* ; VII, 329 *a* ; VIII, 228 *a*.
36. Materiam et formam constituit mutuus consensus viri et mulieris, quatenus hæc præbet illi potestatem sui corporis, et ille huic pariter : VI, 234 *a*, 247 *a*, 253 *a*.
37. Deus non est causa tota matrimonii, sicut in aliis sacramentis, tum ratione consensus, tum ratione materiæ in qua, quæ præsupponitur : 326 *a*
38. An major voluntas requiratur in baptismo, quam in matrimonio : 251 *b*.
39. — non importat necessario carnalem commixtionem, licet carnalis commixtio aliqualiter spectet ad completionem matrimonii, sed secundario : 218 *b*, 329 *a*.
40. — consensum internum ad ipsius validitatem exigit : 231 *a*-233 *a*, 270 *a*.
41. — contrahens ad explendam libidinem, quandonam valide contrahat, quando non : 263 *b*-264 *b*.
42. — infidelium an sit verum, et an sacramentum : 395 *a*-406 *b*.
43. In matrimonio qualis gratia conferatur : III, 73 *b*-74 *a* ; VI, 216 *b*-217 *a*, 219 *ab*, 272 *a*-279 *b* ; VII, 314 *b*, 329 *a*.
44. — institutum est contra triplicem concupiscentiam : VI, 216 *b*-217 *a*.
45. — desponsat animam Deo efficacius, quam alia sacramenta : 217 *ab*.
46. Matrimoniali actu utens non matrimonialiter, magis auget libidinem, quam extinguat : 219 *b*.
47. Matrimoniali actu utens potest mereri, si debito fine operetur : *ibid.*
48. In matrimonio non datur gratia per eum modum, per quem in aliis sacramentis ; sed solum auxilium gratiæ, nisi forte ratione benedictionis adjunctæ : 264 *b*.
49. — est bonum medicinale, sanans carnem a fervore libidinis : 271 *a*.
50. Matrimonii bona habent annexa aliqua mala pœnalia, sed per accidens : 272 *b*, 296 *a*, *b*.
51. Matrimonii bona et fructus expenduntur : VII, 314 *b*, 329 *a*, 428 *b* ; XIII, 86 *ab*, 487 *a*.
52. In matrimonio unum fiunt sponsus et sponsa : VI, 253 *b*.
53. — fidelium non solum est in officium et remedium, sed etiam est sacramentum sanctificans animam, et uniens cum Deo : III, 84 *b* ; IV, 26 *b* ; V, 286 *a* ; VI, 209 *b*-210 *a*, 211 *a*, 273 *b*, 278 *b*, 355 *a*, 397 *b*, 399 *a* ; VII, 314 *a*, 329 *a* ; IX, 214 *a*.
54. — infidelium solummodo excusat a culpa, non enim est ratum : VI, 397 *b*, 398 *a*-400 *a*.
55. Matrimonii sacramentum dat gratiam ratione benedictionis annexæ : 397 *b*, 399 *b*.
56. Benedictio sacerdotalis est ad solemnitatem matrimonii, quæ datur primis nuptiis tantum : 238 *b*, 444 *a*.
57. — in statu innocentiæ erat tantum in officium : III, 84 *b* ; V, 286 *a* ; VI, 278 *b*.
58. Matrimonii usus quomodo licitus, vel indifferens : VI, 271 *b*-281 *b*. An possit esse absque culpa : III, 354 *a* ; VI, 271 *b*.
59. Matrimonii finis ultra copulam est etiam fides, sacramentum, et prolis educatio : VI, 247 *b*.
60. — contractum ob pulchritudinem, divitias, etc., an sit peccaminosum : 242 *b*, 258 *b*, 259 *b*-260 *a*.
61. Matrimonii abusus, sive secundum, sive contra naturam, expenditur, et gravitas peccati : VI, 375 *b*.
62. — non est ordinatum ad restituendam potentiam coeundi, sed ad medendum morbum concupiscentiæ : 331 *b*.
63. Ecclesia potest in matrimonium, quia est contractus spiritualis : VI, 416 *a*.
64. Matrimonia reguntur jure poli, non jure fori : VI, 440 *a*.
65. Ad verum matrimonium requiritur mutuus consensus de præsenti, plenus, internus et externus : VI, 230 *a*-233 *a*, 234 *a*, 238 *b*-247 *b*, 250 *a*-255 *b*.
66. An consentiens exterius, renuens interius, audiri debeat in foro fori : 231 *a*-233 *a*, 378 *b*-379 *a*.
67. Matrimonii consensus considerari potest vel quantum ad tempus in quo, vel pro quo fit, vel quantum ad testimonium eorum coram quibus fit, vel quantum ad terminum in quem dirigitur : 237 *b*.
68. — non solvitur per alterum matrimonium vivente conjuge : 238 *a*, *b*.
69. Quare matrimonium ratum dissolvi possit per votum, non vero matrimonium consummatum : 238 *ab*.
70. — clandestinum num valeat, et qualiter Ecclesia ipsum prohibeat : VI, 244 *a*, 245 *a*.
71. — ratum matrimonio consummato non dissolvitur, nec sponsalia sponsaliis subsequentibus, sicut nec juramentum juramento posteriori : 238 *a*.
72. Circa matrimonii sacramentum quædam ordinat Ecclesia tanquam necessaria ad validitatem, quædam tanquam expedientia tantum : 245 *a*.
73. — tempore indebito contractum an valeat : 297 *ab*.
74. — verum potest celebrari inter mutos : 243 *b*.
75. — est sacramentum, et ad alterum, et ob id non sufficit consensus interior : 244 *a*.

Digitized by Google

76. Matrimonii contractus importat consensum in carnalem copulam, nisi obsit mutuus consensus in votum de servanda virginitate : 246 *a*-247 *a*, 261 *b*-263 *b*.
77. — verum inter fratrem et sororem interesse nequit : 247 *a* ; neque inter matrem et filium : 47 *b*.
78. — potest vere iniri per procuratorem, et quomodo : 249 *b*.
79. — claudicans ex una parte non potest dari, ita quod una pars obligetur, altera nequaquam : 252 *b*-253 *a*.
80. In translatione potestatis concurrunt donatio et acceptatio : 253 *a*.
81. Si alter conjugum interius non consenserit, sufficit ad validitatem ut postea interius consentiat, licet sit tutius mutuum renovare consensum : 253 *a*.
82. An pater possit cogere filios ad nubendum, et teneantur filii in hoc parentibus obedire : 253 *b*-255 *b*.
83. — per blanditias inductum tenet : 251 *b*.
84. — verum nunquam solvitur, sed tantum fictum : VI, 270 *a*.
85. In matrimonio necessaria est sexuum distinctio, conformis conjunctio, et mutua obligatio, et quare : 283 *b*-284 *a*.
86. — ratum, etiamsi violenter consummatum sit, est indissolubile : 288 *b*.
87. — ratum dissolvitur, si intra duos menses unus conjugum ingrediatur religionem, non vero si voveat continentiam manens in sæculo : 288 *a*.
88. Matrimonii fides nunquam licite frangi potest : 290 *b*.
89. Diebus petere solemnibus debitum matrimoniale difficile est sine culpa, reddere vero petenti semper licet : 294 *a*.
90. Matrimonii usus tempore menstruorum qualiter sit interdictus : VI, 291 *b*-292 *b*.
91. Matrimonii celebratio quare interdicatur, et sub qua pœna, quamvis aliter quam sub pœna nullitatis, certis anni temporibus, non vero usus : 295 *a*-297 *b*.
92. — non judicatur non esse verum, nisi quando in facie Ecclesiæ deest aliquid quod est de substantia matrimonii : 297 *b*.
93. — non potest contrahi ab eo qui mœchatus est cum uxore alterius, et sub promissione ipsam accipiendi post mariti mortem : 338 *b*.
94. — si contrahatur ante quatuordecim annos ætatis, et impuber corrumpat sponsam, jam non debent nec possunt separari : 350 *a*.
95. — non potest contrahi ante tempus pubertatis, tum ob impotentiam, tum ob instabilitatem puerorum : 202 *a*, 354 *b*-355 *b*.
96. — infidelium est sacramentum legis naturæ ; fidelium vero, est sacramentum legis gratiæ : 396 *b*.
97. — fidelium est verum sacramentum, non vero infidelium, quibus solum tollit culpam, ob idque non est ratum : 396 *a*-398 *a*.
98. — fidelium est legitimum et ratum ; infidelium vero est legitimum, sed non ratum : 398 *a*-400 *a*, 401 *b*-403 *a*.
99. In ordine ad matrimonium proles est quadruplex, sc. quidam sunt filii naturales, et legitimi ; quidam legitimi, sed non naturales ; quidam naturales, sed non legitimi ; quidam nec legitimi, nec naturales : 400 *a*.
100. Matrimonii usus tollit palmam aureolæ, vel etiam illam quæ comitatur fructum sexagesimum : 209 *b*-210 *a*.
101. — infidelium an, et quomodo solvatur altero veniente ad fidem : 401 *b*-406 *b*.
102. — infidelium quomodo sit secundum quid, fidelium vero simpliciter : VI, 401 *ab*.
103. — fidelium non dissolvitur altero conjugum cadente in infidelitatem, quare : 405 *a*.
104. — infidelium venientium ad fidem, si erat contra institutionem divinam et naturæ, dissolvitur ; non vero, si tantum est contra institutionem Ecclesiæ : 405 *b*.
105. Infidelibus venientibus ad fidem, quare facile dispensetur in gradibus consanguinitatis : 409 *a*.
106. — antiquitus impediebatur ex consanguinitate usque ad septimum gradum ; adduciturque quadruplex ratio, litteralis, moralis, allegorica et anagogica : 408 *a*, 415 *a*-418 *b*. *Vid.* GRADUS, n. 13-17.
107. — contractum tempore interdicto ab Ecclesia est validum, sed cum peccato mortali : 418 *b*.
108. — quomodo matrimonium dissolvat : VI, 238 *ab*.
109. — est indissolubile ex institutione divina : 233 *a*-235 *b*, 329 *ab*, 331 *b*.
110. — est indissolubile, sed non perpetuum, quomodo : 233 *b*.
111. — multipliciter est separabile : VI, 296 *b*-297 *b* ; VII, 428 *ab*.
112. Si alter conjugum moriatur, et deinde resurgat, non est amplius matrimonium, quare : VI, 376 *ab*.
113. — est indissolubile ratione vinculi, sed dissolubile quoad cohabitationem, et redditionem debiti : VI, 235 *b*, 344 *a* ; VII, 428 *ab*.
114. Indissolubilitas matrimonii rati quomodo differat ab indissolubilitate matrimonii consummati : VI, 234 *a*-235 *b*, 275 *b*.
115. — ob contumeliam Creatoris dissolvi quomodo intelligendum : 404 *a*-405 *a*.

Digitized by Google

116. — importat indivisionem quoad sacramentum, non quoad conjunctum : 224 *b*.
117. — quando prima vice contrahitur, requirit benedictionem sacerdotis et Missæ celebrationem ob triplex bonum : 238 *b*, 444 *a*. Secunda vice nuptiæ non benedicuntur, nisi ducatur virgo : *ibid.*
118. Matrimonialis castitas non importat privationem universalem actus, sed tantum immoderantiæ : 302 *a*.
119. Matrimonialis castitas, et virginitas in actu sunt incompossibiles ; non vero, si altera sumatur in habitu, altera in actu : *ibid.*
120. — non confert absolute potestatem corporis in alterum, sed tantum in ordine ad actum conjugalem : 351 *a*.
121. — quoad prolem sic se habet, quod partus sequatur ventrem secundum jus canonicum et civile Romanum, licet alia regula servari etiam possit et debeat secundum consuetudinem locorum : 353 *b*-354 *a*.
122. — collocat in statu imperfectionis, Ordo in statu perfectionis : VI, 363 *a*.
123. — secundarum nuptiarum dicitur non honorabile : 445 *b*.
124. — an impediat sumptionem Eucharistiæ : V, 537 *b*.
125. — quinam accusare debeant in materia impedimentorum : VI, 422 *a*.
126. Decreta de matrimonio nonnulla abrogata : 324 *ab*.
127. In matrimonio numquid Ecclesia dispensare possit : VI, 212 *b* ; VII, 330 *a*.
128. Peccata in matrimoniali actu quot modis fieri possint : VII, 549 *ab*.
129. Matrimonii onera enarrantur : XIV, 104 *ab*.
130. — quare non possit commutari, bene autem votum : VI, 385 *b*-386 *a*.
131. De matrimonio auctoritates ex Scripturis afferuntur : VIII, 595 *b*-596 *b* ; item ex sanctis Patribus : VII, 54 *a*-56 *a*.
132. — spirituale contrahitur per acceptationem episcopatus, ad quam potest cogere Papa, etsi nemo possit cogere aliquem ad matrimonium corporale : VI, 254 *b*-255 *b*.
133. — spirituale, et — corporale qualiter differant : 264 *b*.
134. — spirituale celebratum est inter divinam, et humanam naturam, et inter Christum et Ecclesiam : III, 28 *ab* ; VI, 215 *b* ; X, 607 *a* ; XIII, 87 *ab*.
135. — spirituale cum Christi passione proponitur : XII, 641 *b*, 660 *b*.
136. — spirituale prædicatorum cum Ecclesia proponitur : XI, 143 *a*.

Vid. Abel, n. 4, Alexius, Bigamia, n. 3, Bigamus, n. 1, Consensus, n. 12-18, Contumelia, n. 7, Dolus, n. 3, Ecclesia, n. 43-44, Furiosus, n. 4, Gratia, n. 194, Impedimenta, n. 1-13, Jacob, n. 8-12, Lepra, n. 3, Macarius, Metus, n. 5, Missa, n. 9, Nuptiæ, Pubertas, Repudium, Sponsalia.

MATRONA dicitur quæ jam nupsit : VI, 229 *a*.
MATTHÆUS (S.) 1. — interpretatur donatus, ad quod alludit collecta officii de eodem : IX, 173 *b* ; X, 363 *b*.
2. Matthæi vocatio exponitur : X, 345 *b*-348 *a* ; XIII, 176 *ab*, 600 *a*-603 *a*.
MATTHIÆ electio, sanctitas et virtutes expenduntur : XIII, 536 *b*-539 *a*.
MATUTINA. 1. — stella quæ sit : XIV, 5 *a*.
2. — lux, et vespertina quænam mystice : V, 11 *br*12 *a*.
3. — et vespertina lux in angelis : II, 356 *a*-360 *b* ; V, 15 *a*. *Vid.* Angelus, n. 169-171.
MATUTINUM officium. 1. Quid significet transitus ab antiphonis ad lectiones, deinde ad responsoria, ad *Te Deum*, et ad psalmos pœnitentiales : IX, 169 *a*. Tres nocturni quare dicantur, et in tertio evangelium : 249 *b*-250 *a*.
2. Quare in principio dicatur : *Domine, labia mea aperies* ; in Completorio autem : *Converte nos* : IX, 221 *a*.
MAXILLA quid significet in Scriptura : X, 145 *b*.
MAXIMA, id est propositio universalis, vel dignitates, quæ sunt per se notæ, et ab omnibus acceptatæ : I, 150 *b*. Dicitur etiam argumentum, id est fundamentum in quo consistit firmitas totius illationis : IV, 496 *b*-497 *a*. Verbi gratia :
1. Amicitia aut est beatitudo, aut non sine beatitudine : I, 190 *b*. — 2. Impossibile est ut homo fiat vel ab ipso Deo beatus per naturam, licet potuerit creari beatus : III, 310 *a*. — 3. Dici hoc de hoc, est vel secundum actuale esse, vel secundum aptitudinale, vel medio modo : IV, 461 *a*. — 4. Nullæ formæ materiales disparatæ ad invicem se ipsas denominant : V, 50 *a*. — 5. Forma quæ est ab intrinseco, habet contrarium in eadem materia ; quæ venit ab extrinseco, habet privationem ; illa inducitur successive, hæc instantanee : V, 637 *a*. — 6. Nulla creatura agit ex seipsa : VI, 458 *a*. — 7. Nihil est causa efficiens sui ipsius : VI, 230 *a*. — 8. Omnis cognitio est per unionem cognoscibilis cum cognoscente : VI, 587 *a*. — 9. Si aliquid est causa unius convertibilium, non requiritur quod sit causa alterius : II, 117 *b*. — 10. Quod uni est accidens, nulli est substantia, *vid.* Accidens, n. 11.

Et sic de cæteris in decursu Tabulæ.

MECHANICÆ artes. 1. — sunt septem ; *vid.* Cognitio, n. 83.

Digitized by Google

2. — dicuntur artes serviles, quare : VII, 498 *b*; XII, 243 *b*.
3. — inventæ sunt sive ob solatium, sive ob excludendam indigentiam, sive ob commodum : 499 *ab*.
MEDEA occidit filium : II, 382 *b*.
MEDIATE. 1. — et immediate, seu mediatum et immediatum principium, quot modis : I, 214 *ab*.
2. Nihil exit a Deo mediate tantum : I, 214 *a*.
MEDIATIO est tribus modis : I, 214 *ab*.
MEDIATOR. 1. — dicit medium, id est convenientiam cum extremis, et reconciliationis officium : IV, 418 *a*.
2. Quomodo cognitio Mediatoris omni tempore haberi potuerit : IV, 551 *ab*.
3. Fides de Christo ut mediatore reducitur ad quatuor capita, sc. ad personam satisfacientis, ad modum satisfaciendi, ad præmium ejus, et ad modum præmiandi : IV, 541 *a*-542 *a*.
Vid. ANGELUS, n. 397, CHRISTUS, n. 222, 490, 563, 566.
MEDIATUM, et immediatum, an sint opposita : I, 214 *ab*.
MEDICAMENTA. 1. — spiritualia infirmitatum animarum nostrarum sunt sacramenta Ecclesiæ; *vid.* CHRISTUS, n. 646, SACRAMENTUM.
2. Sanguis Christi, quale medicamentum; *vid.* CHRISTUS, *ibid.*
MEDICINA. 1. — alia est curativa, alia præservativa, alia confortativa, alia restaurativa, seu meliorativa : V, 283 *ab*, 639 *a*.
2. — una est ex septem artibus mechanicis : VII, 499 *a*, *b*. — continet in se artem conficiendi electuaria, unguenta : *ibid.* — est scientia practica, habens certitudinem in universali, incertitudinem vero in particulari ob varias circumstantias : VI, 72 *a*.
3. — corporalis una et eadem non potest causare in subjecto effectus diversos, v. g. præservare et curare; spiritualis vero potest : III, 267 *b*.
4. — et morbus debent esse differentis naturæ : IV, 262 *b*.
5. — non est sumenda, quando Sol est in signo Leonis : XIV, 28 *a*.
6. Medicinæ et medici laus est, quod medicina habeat suavitatem in usu, et efficaciam in effectu : V, 241 *a*.
7. — quædam nihil juvat sine scamonea; sic merita nostra sine passione Christi : IX, 314 *a*.
8. Medicinæ ars nihil potest sine adjumento naturæ : X, 442 *a*. Non ipsa efficit sanitatem, sed adjuvat naturam : V, 367 *b*.
9. — bona malos humores, et morbos expellit : VIII, 305 *a*.
10. — est scientia sani et ægri : VI, 9 *b*.
11. Medicinæ competit duplex modus curandi, sc. per medicamenta lenientia, et aspera : VI, 23 *b*.
12. — amara est magis proficua, quam dulcis : XIII, 522 *a*.
13. Verbum Dei est medicina animæ : XIII, 98 *b*.
14. — spiritualis est contritio : XIII, 279 *b*.
15. — aliqua dicitur sanare efficiendo tantum sanitatem; aliqua, indicando tantum; aliqua, efficiendo et significando simul : VIII, 204 *a*.
16. Qualis medicina sit virtus : IX, 294 *a*.
Vid. BAPTISMUS, n. 126, 133, 137, 157, CHRISTUS, n. 646, 798, GRATIA, n. 272, INFIRMITAS, n. 8, 10, 13-14, INFIRMUS, n. 2, MORBUS, RAPHAEL.
MEDICUS. 1. Infirmus non statim tenetur consultare medicum, et maxime si aliam viam videat curationis, vel si expectet tempus magis congruum : V, 688 *b*.
2. Vulnus aperiendum est medico etiam in locis occultis; sic et peccata confessario : V, 679 *a*; XIII, 546 *b*-547 *a*.
3. Cognitio infirmitatis corporalis dirigit medicum, nocetque medicina, si non adsit morbus; non sic medicina spiritualis : VI, 109 *b*.
4. — infirmus quærit medicum, non ut medicus, sed ut infirmus : VI, 52 *b*.
5. — falsus in tribus deficit, sc. in falsa promissione, in mora circa curationem, et in incisione ferri : XIII, 313 *a*.
6. Medici vulnera curantis actiones describuntur, tam in corporalibus, quam in spiritualibus : IX, 315 *a*.
7. — honorandus est honore munerum, non verborum : X, 442 *a*.
8. Ars medicorum laudabilis est, quando sequitur divinam potentiam et naturam abstractam : X, 442 *ab*; vituperabilis est, quando negligit considerare naturam, vel non apponit divinam potentiam : 442 *b*.
9. — primo curare debet ut ægrotus purget conscientiam per pœnitentiam, ut cessante causa cesset effectus : XIII, 356 *b*.
10. — indiget diligenti examinatione in curando : XIV, 525 *a*.
11. — animarum est Christus : I, 12 *b*-13 *a*; V, 242 *a*-243 *b*; VII, 313 *b*; VIII, 305 *a*, 306 *b*; XIII, 14 *b*-15 *a*, 97 *b*-99 *a*, 418 *ab*. *Vid.* CHRISTUS, n. 646.
12. Confessarii sunt medici spirituales animarum, qui indigent diligenti examinatione : V, 679 *a*.; XIV, 525 *a*. *Vid.* CONFESSARIUS, n. 23.
13. Medici per aspectum faciei judicant qui

Digitized by Google

sint cholerici, melancholici, sanguinei, flegmatici : XIV, 542 *b*.
14. — digitus; *vid.* DIGITUS, n. 1.
15. Perfectus medicus perfectum largitur antidotum : V, 582 *a*.
Vid. DEUS, n. 302, DIABOLUS, n. 286.

MEDITARI. 1. — est secreta scrutari : IX, 468 *b*.
2. Potestatem, veritatem et bonitatem Dei meditari debemus : *ibid.*

MEDITATIO. 1. — continet quatuor actus, sc. cognitionem, desiderium, propositum et promissionem : IX, 307 *ab*
2. Meditationis finis est acquisitio sapientiæ, justitiæ et doctrinæ : IX, 381 *a*; XII, 411 *b*-412 *a*.
3. Meditationis materia est de triplici mysterio, sc. allegorico pro credendis, tropologico pro operandis, et anagogico pro sperandis : IX, 442 *b*; XII, 86 *a*.
4. — suspendit mentem respectu superiorum, succendit respectu interiorum, et defendit respectu inferiorum : IX, 351 *a*.
5. Meditationem præcedit lectio, oratio consequitur; lectione loquitur Deus, meditatione loquimur Deo, oratione rogamus Deum : 158 *b*.
6. Ad meditationis profectum faciunt compunctio, compassio et consolatio : 505 *b*.
7. Meditatio vulnerum Christi suadetur ob multiplicem fructum : XI, 505 *ab*. *Vid.* CHRISTUS, n. 419.
8. — est pars contemplationis : XIII, 83 *a*.
9. — vitæ Christi quanta bona ponat in anima : XII, 510 *ab*, 628 *a*; XIII, 588 *b*-589 *a*.
10. — sacrorum est refectorium spirituale animæ : VII, 611 *b*.
11. — novissimorum utilissima : XII, 113 *a*-116 *b*.
12. — est secunda mansio in via Dei, sicut prima mansio est recta intentio; et qualiter exercenda sit per suos gradus : VIII, 409 *b*-419 *b*; XII, 22 *a*-37 *b*.
13. Meditationis magnalia, et mirabiles fructus enarrantur : *ibid.*
14. Meditationes pro vita purgativa, illuminativa, et perfecta, qualis : XII, 23 *a*-37 *b*. *Vid.* COGITATIO, n. 12, 14, INTELLECTUS, n. 40.

MEDIUM. 1. — debet esse inter extrema : IV, 417 *a*.
2. — est duplex, sc. colligantiæ, per quod extrema uniuntur ad invicem; et congruentiæ : IV, 48 *a*.
3. — item triplex, sc. deferens (*ubi legitur* differens, *sed male*), obnubilans, et disponens : VIII, 241 *b*.
4. — item est vel peccatum, vel creaturæ, vel figuræ, vel sacræ Scripturæ, vel fides : VIII, 242 *a*.
5. — est inter extrema, et habet differentiam ab extremis : IV, 417 *a*, 484 *b*; V, 74 *b*-75 *a*.
6. — item aliud est disponens, aliud efficiens : I, 70 *b*.
7. — item aliud secundum dignitatem naturæ, aliud secundum causalitatem influentiæ : II, 267 *b*.
8. — magis unitur extremis, quam extrema ad invicem : III, 242 *ab*; IV, 47 *b*.
9. — dicit convenientiam cum extremis : I, 70 *b*; IV, 418 *a*.
10. — participat naturam extremorum : IV, 484 *b*.
11. — inter duas res dicitur tripliciter, sc. vel tertia quædam natura ex duabus resultans, vel una persona duas naturas uniens, vel una persona complectens duarum naturarum proprietates : IV, 418 *a*.
12. — in moralibus non participat naturam extremorum, quæ sunt vitiosa; bene autem in naturalibus : IV, 484 *b*.
13. — syllogismi, seu medius terminus, dicitur etiam argumentum, quare : IV, 497 *a*.
14. Medio soluto solvuntur extrema : IV, 446 *b*.
15. — in moralibus non stat in puncto, sed habet latitudinem, est enim multiplex inter extrema : IV, 582 *a*.
16. Virtus consistit in medio, quomodo : V, 74 *b*-75 *a*; VII, 455 *b*.
17. — uniens est duplex, aliud quod facit distare, aliud proximare : V, 23 *a*.
18. — virtutum est vel excellentiæ, vel sufficientiæ : V, 75 *a*.
19. — videndi Deum duplex : V, 248 *b*.
20. —, et mediator, in quo differant : IV, 418 *a*.
21. — in naturalibus est in eodem genere cum extremis : IV, 484 *b*.
22. — aliud est essentiæ, aliud intelligentiæ, seu speciei intelligibilis : I, 70 *b*, 444 *b*.
23. — operandi quodnam : II, 299 *b*-300 *a*.
24. — terræ est infernus : IX, 22 *a*. Est etiam humilitas et crux : 22 *ab*. *Vid.* CHRISTUS, n. 568, 620.
25. — majoris mundi est sol, minorisque est cor : IX, 21 *b*.
26. — cum amissum fuerit in circulo, invenitur per duas lineas orthogonaliter se intersecantes : IX, 22 *b*.
27. In sphærico corpore, quidquid est in superficie, est in medio : IX, 247 *a*.
28. Medii qualitates expenduntur : XIII, 508 *b*.
29. Inter agens creatum, et effectum, cadit medium, sc. disponens : I, 152 *b*; VI, 458 *a*.
30. — virtutis est sive in agendis, sive in habendis, sive in sustinendis : VIII, 171 *a*.

Digitized by Google

31. Nobilius est quod est finis, quam quod medium : II, 266 *b*.
Vid. FINIS, n. 49.
MEGACOSMUS, *Vid.* MACROCOSMUS.
MEL. 1. — moderate comedendum, quid significet : IX, 124 *b*.
2. — significat gaudium quod habetur in cœlo de divinitate Christi : XIII, 245 *b*, 365 *b*.
Vid. CHRISTUS, n. 672, 683, FAVUS.
MELCHISEDECH. 1. — sacrificium expenditur : V, 418 *a*-420 *a*.
2. — præfiguravit Christum quantum ad originem, ad dignitatem, et ad ritum : VI, 159 *b*.
MELIUS. 1. — dicitur dupliciter, sc. vel simpliciter, vel comparative per respectum ad finem : II, 82 *b*-83 *a*, 160 *a*.
2. — id semper est, quod meliori est similius : XIV, 26 *b*.
MELODIAM qualem reddat auribus Dei confessio peccatorum : VIII, 267 *b*.
MEM interpretatur Viscera : IX, 441 *b*; item Ex ipsis : X, 156 *b*.
MEMBRUM. 1. Membris Christi an debeatur latria : IV, 208 *b*-210 *b*.
2. Hominis membra inservientia sensibus quæ : VII, 326 *a*.
3. Membra putrida quænam exsecanda : IX, 167 *a*.
4. Ex aspectu membrorum exteriorum cognoscuntur dispositiones interiores animæ : XIII, 542 *b*.
5. Membra officialia fiunt ex consimilibus, et consimilia ex humoribus : II, 616 *b*.
5. Membra orationis græce dicuntur cola : X, 142 *b*.
MEMENTO Missæ utrumque explicatur : XII, 265 *b*-266 *a*, 271 *ab*.
MEMOR est Dominus eorum, quorum est remunerator : IX, 383 *b*.
MEMORIA. 1. — tripliciter sumitur, sc. vel ut est receptiva specierum sensibilium, ut præteritarum; vel ut est retentiva earumdem, atque etiam intelligibilium; vel prout est retentiva specierum innatarum, id est, abstrahentium ab omni differentia temporis : I, 79 *a*; VIII, 107 *b*.
2. — quæ est sensibilium, est communis etiam brutis : I, 79 *a*.
3. De memoria, prout est potentia animæ : VIII, 107 *b*-108 *a*.
4. — quomodo differat a reminiscentia : *ibid.* An sit idem cum intelligentia : III, 165 *b*-166 *a*.
5. — stat vel pro potentia animæ essentiali, vel pro potentia memorandi, vel pro actu; primo modo est idem substantialiter cum anima, secundo est in prima specie qualitatis, tertio est actus accidentalis animæ : I, 77 *b*-88 *b*, *sed præcipue* 81 *b*-84 *a*; II, 413 *a*-415 *b*.
6. Memoriæ officium est retinere species, deinde recordari; primum est per modum habitus, secundum per modum actus; in primo nec est meritum, nec demeritum, in secundo alterutrum inest : II, 413 *a*-415 *b*.
7. — quare non directe reformanda sit per aliquam dotem in patria : VI, 576 *b*.
8. Ex multis sensibilibus fit una memoria, et ex multis memoriis una experientia, et ex multis experientiis unum universale : IV, 322 *b*-323 *b*.
9. — quare dicatur ad aliquid : I, 76 *b*.
10. Memoriæ operationes expenduntur : XII, 10 *b*-11 *a*.
11. — quomodo habeat speciem rerum visarum, vel etiam lumen innatum : *ibid.*
12. Ex memoria oritur intelligentia : XII, 11 *a*.
13. — est una potentia faciens ad imaginem Dei in homine : I, 77 *b*-88 *b*; XII, 10 *b*-11 *a*.
14. — iniquorum quomodo vituperabilis, justorum vero honorabilis : X, 15 *a*.
15. — in nobis debet esse trium, sc. superiorum, mediorum et infimorum : IX, 263 *a*.
16. — fit per fortem impressionem, et per frequentem reiterationem : X, 15 *a*.
17. — proprie non est in Deo, sc. in quantum dicit recordationem præteritorum : II, 6 *a*.
18. — servorum Dei in quibus exercenda : X, 245 *b*-246 *a*. — exercenda circa Dei beneficia, peccata commissa, et bona facienda : VII, 99 *b*-100 *a*.
19. — Dei jugiter conservanda : XII, 411 *b*.
20. — respicit præteritum ut tale, non tantum in re, sed etiam in quantum actus hujus cognitionis transiit in præteritum : II, 6 *a*.
21. Memoriæ peccatorum procurandæ methodus traditur : XII, 172 *ab*.
22. — de peccatis in hac vita commissis nullam in beatis causabit tristitiam : VI, 449 *b*.
23. — an distinguatur ab intellectu : IV, 487 *a*-489 *b*.
24. — qualiter reformanda : XII, 337 *ab*.
Vid. INTELLECTUS, n. 56, 95.
MEMORIALIA VIGINTI QUINQUE, opusculum authenticum : XII, XVIII, 202 *a*-208 *b*.
MENDACIUM. 1. — est falsa significatio vocis cum intentione fallendi, et sic duo includit, sc. sermonem falsum, et intentionem fallacem; primum habet rationem causæ materialis, secundum formalis : V, 180 *b*, 183 *a*; VII, 237 *a*, 356 *b*; XII, 352 *b*-353 *a*.
2. — et mentiri differunt, et potest quis mentiri, nec tamen dicere mendacium : V, 180 *b*; VI, 108 *b*.

Digitized by Google

3. — aliud est verbi, aliud facti, sed analogice tantum : v, 180 *b*, 183 *a*, 187 *a*.
4. — aliud est capitale, sc. in materia religionis, estque mortale; aliud quod nulli prodest, nec obest; aliud quod uni prodest, alteri obest; aliud quod nulli prodest, sed alicui obest; aliud ex placendi cupiditate, aliud ex fallendi libidine : v, 179 *b*-180 *a*, 195 *b*-198 *b*.
5. — est duplex, sc. vel simpliciter, quando adest utraque falsitas; vel secundum quid, quando adest una tantum falsitas : v, 184 *a*, 207 *ab*.
6. — aliud officiosum, aliud jocosum, aliud perniciosum : v, 193 *b*-195 *b*; viii, 356 *b*, 539 *b*; xii, 253 *a*.
7. — proprie distinguitur in plura capita ratione intentionis, improprie vero ratione materiæ : v, 195 *a*-198 *b*.
8. Mendacia inter se quoad gravitatem ordinem habent : v, 195 *b*-198 *b*.
9. —, et perjurium, qualiter differant, et quid addat perjurium mendacio : v, 207 *ab*; vii, 357 *a*.
10. — officiosum fit tribus modis, jocosum duobus, perniciosum tribus : xii, 253 *a*.
11. — in contractibus peccaminosum, et quotuplex : vii, 539 *b*.
12. — quomodo committatur ex libidine, seu oblectatione in arte mendacii : v, 179 *b*-180 *a*.
13. — obstetricum Ægyptiarum, et Rahab fuit veniale : v, 179 *a*. *Vid.* Abraham, n. 4, Isaac, n. 2, Jacob, n. 2, Joseph Patriarcha, n. 2.
14. — proprie est in verbis : v, 180 *b*.
15. — ita est peccatum, ut nullo modo possit fieri bonum, ob idque nec a Deo dispensari : iii, 514 *a*; v, 181 *ab*; xii, 253 *a*.
16. — prohibetur octavo præcepto Decalogi : viii, 199 *a*; xii, 253 *a*.
17. — proprie non est, sed tantum secundum quid, quando quis affirmat incertum pro certo, licet reipsa falsum sit, quare : v, 183 *b*.
18. Mendacia non sunt quædam locutiones transumptive figuratæ, et metaphorice sumptæ, nec simulationes quædam virtuosæ, quales leguntur in Scriptura : v, 186 *b*-187 *a*.
19. — etiam ex charitate prolatum est peccatum : v, 187 *b*.
20. — de se est indifferens ad mortale, vel veniale; quandonam vero sit mortale : v, 189 *a*; x, 10 *b*.
21. Mendacia quædam sunt, quæ non sunt præcise contra justitiam et conscientiam, sed præter : v, 189 *b*-190 *a*.
22. In quo sensu mendacium non opponatur veritati secundum pietatem : 190 *ab*.
23. — quando de veniali possit fieri mortale ratione scandali : 191 *b*-192 *b*.
24. An viris perfectis sit peccatum mortale dicere mendacium : 192 *b*, 193 *ab*.
25. — disponit ad mortale : 193 *ab*.
26. Mendacium, seu duplicitatem significat aliquando Scriptura per geminationem ejusdem verbi : ix, 168 *a*.
27. Mendacia, fabulationes et næniæ qualiter ab hæreticis et malis hominibus componantur et enarrentur : ix, 427 *ab*, 458 *b*-459 *a*.
28. — multiplex ostenditur : xi, 384 *b*-385 *a*.
29. — est profiteri se christianum et religiosum, et oppositum operari : xiii, 287 *b*.
30. —, malum consilium, perjurium, detractiones, perversæ doctrinæ sunt lepra animæ : xiii, 408 *b*.
31. Mendaciorum amatores miseri, veritatis vero beati : 621 *ab*.
32. — partus avaritiæ : vii, 364 *b*. — item effectus malæ linguæ : viii, 280 *b*.
33. Mendacii mala ex sanctis Patribus enarrantur : vii, 132 *b*-133 *a*; item ex S. Scriptura : viii, 565 *a*-566 *b*.
34. Mendacia multa monstrantur detegenda in confessione : vii, 576 *b*-577 *a*.

MENDAX. 1. — est, qui dubitat corde, et affirmat ore : i, 440 *b*.
2. — comparatur falso monetario : viii, 280 *b*.

MENDICARE. 1. Mendicavit Christus, sicut et ejus discipuli : x, 184 *a*; xi, 27 *a*; xii, 215 *a*; xiv, 378 *a*, 457 *b*, 515 *a*-519 *a*.
2. — spiritualiter panem vitæ docemur : xiii, 85 *ab*.
3. — et petere debemus eleemosynam spiritualem a Deo, angelis et sanctis : xiii, 370 *b*.

MENDICITAS. 1. — est petitio eleemosynæ; oritur vero vel ex vitiositate, vel ex necessitate naturæ, vel ex supererogatione justitiæ : xiv, 380 *a*-381 *b*. Est ergo triplex, imo quintuplex : 514 *b*-515 *a*.
2. — supererogationis quam Christo grata, et meritoria : 381 *a*-382 *a*, 515 *b*-520 *b*.
3. — spiritualis in bonum, et in malum exponitur : xiii, 270 *a*-271 *b*.
Vid. Anima, n. 489.

MENS. 1. Nominis hujus variæ etymologiæ proponuntur : i, 76 *b*, 85 *b*. *Vid.* Anima, n. 3.
2. — an importet potentiam proprie, an vero habitum : i, 85 *b*. — proprie dicit essentiam animæ, sc. esse spirituale, et vivere intellectuale : 76 *b*.
3. — dicitur ad se; intelligentia vero, et memoria, ad aliud : i, 76 *b*.
4. — ut Deum contempletur, debet purgari a

Digitized by Google

culpa, a sequela, et ab occasione : IV, 33 *a*.
5. — quomodo purgari, et ad Deum duci possit : XI, 288 *ab*; XII, 2 *a*-21 *b*; XIII, 64 *b*.
6. — non purgata a vitiis potest considerare lucem divinam, at non in ea figi, et ipsi uniri : I, 50 *a*.
7. — immediate illuminatur a Deo, sc. per influxum luminis cujusdam innati : II, 267 *b*; XII, 10 *a*, 12 *a*. *Vid.* LUX, n. 2, 13, 22-23, 29-32, 43.
8. In mentem ire, seu illabi quoad substantiam, solius Dei est; quoad efficaciam vero est etiam gratiæ, et eucharistiæ : V, 551 *b*. *Vid.* ANIMA, n. 518, ILLAPSUS.
9. —, notitia et amor quomodo ducant in cognitionem Trinitatis, ipsiusque imaginem importent : I, 84 *b*-88 *b*.
10. Mentis oculus primo videt se, deinde alia; corporis vero oculus e contra : IX, 59 *a*.
11. Mentis excessus fit tripliciter : IX, 296 *ab*; XII, 220 *b*-221 *a*. *Vid.* ALIENATIO, n. 1-2.
12. Suspensio mentis in Deum qualiter habenda : XII, 380 *b*.
13. — veritatem acquirit scrutando, legendo et orando : IX, 358 *b*.
14. Propter peccatum originale ignorantia infecit mentem, et concupiscentia carnem : XII, 4 *b*.
15. Mentis evagatio undé oriatur, et quomodo fugienda : VII, 363 *b*-364 *a*, 550 *a*, 557 *b*; XII, 13 *b*. Est filia acediæ : *ibid.*, *et* XIII, 268 *a*. *Vid.* EVAGATIO.
16. De mentis illustratione auctoritates S. Scripturæ afferuntur : VIII, 531 *b*-533 *a*.
17. — nostra qualiter supervestiri possit virtutibus theologicis : XII, 14 *a*.
18. Mentis obduratio, et inquietudo expenditur : VII, 364 *a*, *b*.
19. Mentis puritas quot gradus habeat : XII, 507 *a*-508 *a*.
20. Mentis puritas quam necessaria : XIII, 548 *b*-549 *a*; XIV, 4 *b*.
21. — dicitur anima rationalis, in quantum recolit se : I, 80 *a*, 81 *a*, 84 *b*-86 *b*.
22. — proprie est id secundum quod anima habet esse spirituale, et est a Deo perfectibilis : I, 76 *b*. — est quid magis absolutum, quam memoria et intelligentia : *ibid.*
23. — in anima est prima ratio imaginis, repræsentans Patrem : I, 80 *a*, *b*, 84 *b*-86 *b*. *Vid.* CONCEPTIO MENTALIS, CONCEPTUS.

MENSA. 1. — spiritualis proponitur, sc. Scriptura, cujus quatuor pedes, sc. historia, allegoria, tropologia et anagogia : IX, 183 *b*, 241 *ab*; et in ea quatuor dapes, sc. panes, carnes, pisces, et vinum : *ibid.*
2. — alia propositionis, alia æternitatis, alia iniquitatis, alia sacramentalis : IX, 241 *a*; XIII, 162 *b*-163 *a*. Item alia materialis : XIII, 162 *ab*.
3. Tres res erant honorabiles apud patres, sc. sacrum altare, mensa fratrum, et pelvis in quo lavabant pedes fratrum : XI, 580 *b*.
4. — cœlestis, et fercula varia in ea considerantur : XIII, 330 *b*-331 *b*.
5. — aurea in puteo inventa : XIII, 518 *b*. *Vid.* CHRISTUS, n. 673, 751, FERCULA, n. 1-2, GLORIA, n. 41.

MENSIS. 1. — in S. Scriptura quid mystice significet : XI, 320 *b*.
2. —, dies, annus quomodo se habeant respectu Solis et Lunæ : II, 586 *a*-587 *a*; VII, 261 *b*.

MENSTRUA. 1. — secundum naturam sunt accidentia vel purgationes mulierum, semel in mense advenientia : VI, 291 *b*-292 *b*.
2. Menstruorum tempore generati filii nascuntur cæci, claudi, leprosi, epileptici, et depravati : VI, 291 *b*. *Vid.* MATRIMONIUM, n. 90.

MENSTRUATA. Quomodo sit verum quod justitiæ nostræ, respectu Dei, sint veluti pannus menstruatæ : VI, 291 *b*.

MENSURA. 1. — rerum est duplex, sc. intrinseca, et extrinseca; prima est unigenea mensurato, altera est primi mobilis : II, 279 *ab*, 280 *b*.
2. Mensura carere aliquid quomodo dicatur : IV, 281 *ab*.
3. — et mensurabile important relationem secundum dici : I, 486 *b*.
4. Omne quod habet esse limitatum actu, habet mensuram, per quam potest cognosci ejus limitatio : II, 277 *a*.
5. — durationis respicit modum durandi : *ibid. inf.*
6. — angelorum, et hominum viatorum est differens in genere mensuræ et entis : II, 49 *b*, 276 *b*-282 *a*. *Vid.* ANGELUS, n. 127-130.
7. — angelorum est vera quantitas, differens tamen specie a quantitate molis : II, 279 *a*. Est diversa a mensura temporis : 278 *b*.
8. — multiplex donorum Dei : XI, 307 *ab*; XIII, 328 *a*, *b*.
9. Qua mensura tractaverimus proximum, eadem remetietur nobis : XIII, 328 *a*.
10. — bona, et mala pro variis statibus proponitur : XIII, 328 *a*-329 *a*.
11. Omnia fecit Deus in numero, pondere et mensura : IX, 38 *a*. *Vid.* ÆTERNITAS, n. 17, ÆVUM, n. 3, ANIMA, n. 477.

MENSURABILITAS est passio quantitatis : II, 51 *b*.

MENTIRI. 1. — quid sit : V, 183 *a*.

Digitized by Google

2. — est, quando aliud exprimit vox, quam sentiat mens; falsum dicere est, quando vox discordat a re significata : VI, 108 *b*.
3. Nunquam licitum est mentiri pro quocumque bono, nostro enim mendacio Deus non indiget : V, 198 *b*; VI, 108 *b*.
Vid. FALSITAS, n. 6-7.
MENTALE; *vid.* EXERCITIA, n. 1, ORATIO.
MERCATOR. 1. Mercatorum periculum grande : VII, 61 *b*-62 *a*; XIII, 99 *b*.
2. — malus spiritualis est qui se decipit, appretiando sese plusquam valet; alios autem appretiari, et se ipsum despicere, hoc est principale studium sapientiæ : IX, 125 *b*.
Vid. CHRISTUS, n. 693, DIABOLUS, n. 124.
MERCATURA. 1. — quænam licita, et quænam peccaminosa : V, 628 *a*; VII, 539 *ab*; XI, 106 *ab*.
2. — iniqua fit per circumventionem ex pactione fraudulenta in numero, pondere et mensura : XII, 251 *b*-252 *a*.
3. — absque fraude potest exerceri recte, sicut et militia, exactio vectigalium : V, 628 *a*.
Vid. MILITIA.
4. — spiritualis pro cœlesti gloria proponitur : IX, 151 *b*; XIII, 49 *a*, 99 *b*. *Vid.* MERCENARIUS, n. 4.
5. — spiritualis perniciosa, qua traditur pro nihilo thesaurus pretiosus : X, 155 *a*; XI, 31 *a*, 106 *ab*.
Vid. MOMENTANEUM, PECCATUM.
6. — diaboli qualis : IX, 490 *ab*; XIII, 278 *b*-279 *a*, 496 *b*, 503 *b*, 526 *a*; XIV, 130 *b*.
7. — cum Christo suadetur : VIII, 321 *a*; XII, 503 *ab* (*ubi, sicut in præcedentibus et sequentibus, loco vocis abbreviatæ* Lect., *lege ad marginem* Littera), 676 *b*; XIII, 183 *b*, 299 *a*, 418 *b*, 629 *a*.
8. — bona vel mala spiritualis quænam : XIII, 325 *ab*, 327 *b*, 565 *b*-566 *a*, 594 *a*.
MERCENARIUS 1. — est qui operatur amore mercedis : IV, 616 *a*; VI, 264 *a*.
2. — in rebus spiritualibus quomodo peccet : *ibid.*
3. — pessimus est, qui dispensat sacramenta ob lucrum temporale : VI, 196 *b*-198 *b*.
4. — spiritualis alius bonus, alius malus, quomodo : III, 519 *ab*; IV, 616 *a*; VIII, 395 *b*, 405 *b*-406 *b*; XI, 12 *b*-13 *a*, 69 *b*-70 *a*, 103 *ab*, 106 *ab*, 108 *b*-111 *a*, 112 *b*, 127 *ab*; XIII, 228 *b*-229 *a*. *Vid.* CHARITAS, n. 237, MERCATURA, n. 4.
5. Quis sit pastor mercenarius : IV, 616 *a*; XI, 569 *a*; XIII, 229 *a*.
6. An motus charitatis possit esse mercenarius : III, 275 *b*-278 *a*.
MERCES. 1. — est quod datur pro aliquo opere : IV, 616 *a*.
2. — est duplex, alia temporalis, alia æterna : *ibid.*
3. An quis possit Deo servire intuitu mercedis : I, 38 *a*; IV, 616 *ab*.
4. Operari bonum ob mercedem spiritualem quomodo sit meritorium, et quomodo non : III, 517 *b*-520 *a*.
5. — quænam dicatur respectu gloriæ : X, 424 *ab*; XI, 259 *b*; XIII, 124 *b*-125 *b*, 128 *ab*, 220 *b*.
6. — in cœlo quænam sit respectu sive angelorum custodum, sive prælatorum, sive obedientium, sive contemplantium, sive operantium, sive patientium, uno verbo, perseverantium : X, 370 *b*-371 *a*, 379 *b*.
MERCIMONIA bona, et mala quænam : IV, 616 *ab*.
MERCURIUS planeta, figura bonorum qui cum malis associantur : XIV, 30 *b*.
MERERI. 1. — an quis possit in somnis : III, 232 *ab*.
2. — quisque potest tribus modis : IV, 391 *b*; VII, 291 *a*, 399 *b*.
3. Ad merendam gloriam sufficit complacentia divina : IV, 25 *a*.
4. Merens principale et majus, quandonam mereatur accessorium et minus : III, 275 *a*; IV, 101 *ab*.
5. Merendo quomodo quis proficiat quoad habitum, et quoad actus : III, 279 *a*-280 *a*; IV, 392 *a*.
6. — nemo potest alteri, quin ipse placeat Deo : VI, 76 *ab*.
7. De modo merendi alteri gratiam agitur : III, 275 *a*.
8. Post lapsum charitas meretur gloriam præambulo motu fidei in Mediatorem : IV, 401 *a*.
9. An magis mereatur quis operando ex debito, quam ex indebito : XIV, 388 *a*.
10. Magis mereri quemlibet sibi quam aliis, quomodo intelligendum : V, 270 *a*.
Vid. CHARITAS, n. 258, DAMNATI, n. 44, GRATIA, n. 149, IMMERSIO, MERGI.
MERITORIUS. 1. An detur causa meritoria prædestinationis, sicut et reprobationis : II, 114 *b*, 116 *a*-117 *b*.
2. Meritoria actio non exigit semper intentionem actualem, quomodo : III, 581 *b*-583 *b*. Quem finem exigat : VIII, 175 *b*-176 *b*.
3. — actus provenit primo ex ipsa gratia movente liberum arbitrium ad opera meritoria, secundo ab ipsa adveniente et informante potentiam et actum simul tempore, licet natura prius actum : III, 256 *ab*; V, 669 *a*.
4. Meritoria operatio est iter ad gloriam æternam : VIII, 473 *b*-482 *b*.
Vid. CHARITAS, n. 106, DECALOGUS, n. 31, MORS.

Digitized by Google

MÉRITUM. 1. — quid sit : VIII, 174 *b*.
2. — requirit liberum arbitrium : III, 256 *ab*.
3. — de condigno est quædam commensuratio, seu proportio meriti ad præmium : III, 277 *a*, 278 *a*-281 *b*.
4. — de congruo quid sit : *ibid. et* 293 *b*.
5. — duo importat, sc. habitum gratuitum, et ipsius actum, vel usum : III, 158 *a*; IV, 388 *b*.
6. — est usus procedens a libero arbitrio gratia informato : IV, 396 *a*. Dicit ordinationem ad aliquod majus per aliquid, quod reddit opus Deo acceptum, sc. ad gratiam : IV, 278 *b*.
7. — est triplex, sc. congrui, digni et condigni, et definitio datur uniuscujusque : II, 117 *a*; III, 158 *a*, 472 *a*; IV, 103 *a*, 391 *a*; VIII, 174 *b*.
8. — aliud est substantiale, aliud satisfactorium : III, 158 *a*.
9. — congrui potest esse tripliciter : III, 277 *ab*.
10. — dicitur tripliciter, sc. improprie, minus proprie, et propriissime : IV, 391 *a*.
11. Item meritum de condigno dicitur tripliciter : *ibid.*
12. Varia merita in quo statu ponant : VIII, 395 *a*-396 *a*.
13. Meriti efficacia includit finalem perseverantiam : IV, 520 *ab*.
14. De merito incarnationis agitur : IV, 100 *b*-101 *a*.
15. Non potest aliquis sibi mereri primam gratiam merito digni, seu condigni, sed tantum congrui; alteri vero potest existens in charitate merito digni et congrui : II, 116 *ab*; VIII, 175 *a*. — 16. Faciens peccator quod in se est, quomodo disponat se de congruo ad gratiam : II, 117 *a*; VII, 656 *b*; VIII, 169 *a*, 175 *a*. *Vid.* DEUS, n. 237, FACERE, n. 5.
17. — præcedit præmium : II, 116 *b*; IV, 395 *a*.
18. — de condigno est ex acceptatione divina : II, 373 *b*.
19. Meriti magnitudo non consistit in opere exteriori, sed interiori; nec pensatur secundum quantitatem operum, sed gratiæ : II, 376 *b*.
20. — non est a nobis, sed a gratia Dei; demeritum vero est a libertate humana : III, 130 *b*.
21. Meriti efficacia venit ex tribus, sc. ex difficultate operis, ex magnitudine charitatis, et ex promptitudine voluntatis : III, 289 *a*-291 *a*, 320 *a*-321 *a*.
22. Debitum, quamvis ex necessitate, potest tamen cadere sub merito : IV, 386 *b*.
23. — congrui acquiritur per additionem operis exterioris ad voluntatem interiorem : III, 561 *a*.
24. — potest augeri tripliciter : III, 565 *a*.
25. — congrui est etiam in peccato respectu alterius peccati, et damnationis : III, 276 *b*-277 *b*, 472 *a*
26. — digni nihil aufert liberalitatis gratiæ, seu bonitatis Dei : IV, 103 *b*.
27. — est a voluntate deliberativa ut sic, et consequenter libertas requiritur ad meritum : IV, 391 *b*-392 *a*. *Vid.* ARBITRIUM, n. 56. — est tantum in libere agentibus : VII, 269 *b*. Quomodo fuerit in Christo a primo instanti incarnationis : IV, 389 *b*, 395 *b*-396 *a*.
28. — dicit ordinationem ad præmium, sicut dispositio ad complementum, et via ad terminum : IV, 395 *b*.
29. —, respectu adeptionis gloriæ, est a radice charitatis; respectu diminutionis pœnæ, est ab acerbitate, seu pœnalitate operis : IV, 400 *b*.
30. — omnium operum de condigno est a charitate ut movente, et imperante : IV, 631 *a*; V, 596 *b*; VI, 76 *a*, 314 *b*; VII, 290 *b*, 298 *b*; VIII, 175 *b*.
31. Merita nostra nullo modo derogant divinæ liberalitati, imo potius eam manifestant, quomodo : V, 160 *b*.
32. Christi incarnatio est fundamentum totius meriti Ecclesiæ : IV, 100 *a*, 384 *a*-401 *b*, *ac præcipue* 401 *a*.
33. — est semper circa actum rationis, sive elicientis, sive imperantis, aut saltem acceptantis; et hoc tertio modo meruit Christus in passione sua : IV, 392 *b*-394 *b*.
34. — Christi est fundamentum omnium meritorum nostrum : I, 10 *b*; VIII, 291 *ab*, 399 *b*; IX, 314 *a*. *Vid.* CHRISTUS, n. 435, 445, 451, 489, 578, 585, 587-602.
35. — cum necessitate operandi per naturam est incompossibile; cum necessitate vero morali, sc. per confirmationem in gratia existentis in via hominis, stare potest : IV, 392 *a*.
36. — vel est proprium, vel Christi, vel Ecclesiæ : VI, 77 *b*.
37. — qua ratione debeat præcedere præmium in Christo, in angelis, et in nobis : IV, 394 *b*-396 *b*.
38. Ad meritum necessario prærequiritur principium merendi, sc. charitas et potentia, status viatoris, et ordo meriti ad præmium : III, 279 *b*-283 *a*; IV, 397 *a*.
39. — et præmium quomodo in magnitudine respondeant ad se invicem : IV, 396 *a*.
40. — respicit exercitium vis irascibilis, et concupiscibilis : IX, 449 *a*.
41. — bonorum in quibus consistat, item et præmium : X, 26 *a*; XIII, 109 *ab*, 110 *ab*,

Digitized by Google

112 *a*, 113 *a*, 235 *a*, 362 *b*-363 *a*, 290 *b*-293 *a*; XIV, 51 *b*-53 *a*.
42. — est gloriæ augmenti gratiæ, et remissionis pœnæ : VIII, 176 *b*.
43. Utrum meritis, an mera gratia in paradisum introducamur : III, 278 *a*-281 *b*.
44. Quomodo inter meritum, et præmium intercedat paritas, et an ex justitia fiat, vel ex misericordia : VI, 634 *b*-635 *b*.
45. Privatio meritorum accensetur privationi gratuitorum : VII, 375 *b*, 515 *a*.
Vid. ANGELUS, n. 244, 251, 259, CHARITAS, n. 92, 141, 257, 259-260, CHRISTUS, n. 435, 445, 451, 489, 578, 585, 587-602, MARIA, n. 193.
MERLINUS generatus dicitur opere dæmonis incubi : II, 441 *b*.
MESSIAS hebraice, Christus græce, unctus latine interpretatur : XI, 278 *a*, 315 *a*.
MESSIS spiritualis est eloquii divini seges, bonorum operum, et cœlestis præmii : XI, 320 *a*, *b*-321 *a*; vel collectio fidelium ad fidem : 320 *b*.
METALLUM. 1. — generatur in terra per virtutem et calorem corporum cœlestium in elementa, secundum conciliationem contrariorum ab æqualitate remotam : VII, 261 *b*.
2.— limatum figurat animam afflictione purgatam : XII, 440 *b*.
3. Metallorum ponderositas unde oriatur : XIV, 95 *a*. *Vid.* FABRILIS, n. 1, MINERALIA.
METAPHORA. 1. — non importat omnimodam similitudinem, sed aliqualem tantum : V, 440 *b*.
2. Metaphoris quam congrue S. Scriptura utatur ad manifestandas reconditas veritates lucis æternæ : IX, 1 *ab*.
METAPHYSICA. 1. — est de ente ut sic, et quot modis consideret ens : IX, 2, *a*, 50 *a*-52 *a*. — assurgit etiam ad Esse increatum : 20 *a*.
2. — est omnium scientiarum nobilissima : 2 *a*
3. — considerat formam totius, sc. essentias rerum, in quibus res singulares habent assimilari, sicque coordinat genera, species et individua : III, 36 *b*-38 *a*.
4. — christiana est de emanatione, de exemplatione et de consummatione : IX, 21 *a*.
METAPHYSICUS. 1. — cognoscit Deum ut principium et finem, non autem ut Patrem et Spiritum sanctum : 20 *a*; item ut exemplantem omnia, non autem ut Filium : *ibid.*
2. — alio modo se habet in cognitione rerum, alio physicus : *ibid.*, *et* III, 37 *a*.
METELLUS Romanus uxorem occidit, quia viderat illam vinum bibentem : XIII, 551 *a*.
METEORICA agit de impressionibus et mineralibus : IX, 52 *a*.
METEOROLOGICÆ impressiones. 1. Per meteorologicas impressiones generantur tonitrua, coruscationes, fulgura, grandines, nives et pluvia : VIII, 90 *a*, 93 *a*-94 *a*; XIV, 108 *a*, 109 *b*.
2. — quomodo per peccatum generentur mystice in anima : XIV, 108 *a*, *b*.
Vid. AER, n. 7, IMPRESSIO.
METIRI; *vid.* MENSURA, n. 9.
METRA dicitur quædam musica harmonico pedum senario : IX, 317 *b*; X, 141 *a*.
METRETÆ quænam vasa sint, et quid mystice significent : XI, 285 *b*-286 *a*.
METRUM. 1. — est mensura hymnorum latinorum : X, 141 *ab*.
2. — aliud sapphicum, aliud pentametrum, aliud hexametrum, aliud trimetrum : *ibid.*
METUS. 1. — quid sit : VII, 430 *b*.
2. — alius levis, alius gravis : VI, 250 *b*, 251 *a*; VII, 430 *b*.
3. — cadens in constantem virum eximit ab obligatione respectu fori ecclesiastici, non vero divini : V, 223 *a*.
4. — cadens in constantem virum est, quando quis malum, quod minatur, implere potest : III, 225 *a*; VI, 251 *a*; VII, 430 *b*.
5. — cadens in constantem virum dirimit matrimonium, quomodo : V, 223 *b*; VI, 251 *a*; VII, 430 *b*.
Vid. TIMOR.
MEUM. 1. — et nostrum quot modis possint usurpari in locutionibus : I, 314 *b*.
2. — , tuum, nostrum et vestrum excitant magnos tumultus et ruinas in Ecclesia : XIV, 583 *b*.
Vid. NOSTER.
MICHAEL. 1. Michaelis Archangeli, et angelorum laudes recensentur : XIII, 603 *b*-607 *a*.
2. — interpretatur Quis ut Deus, et dicitur portare animas in cœlum, propter quas eruendas commisit prælium cum dracone : VII, 389 *b*.
3. Michaelis Archangeli duas solemnitates celebrat Ecclesia, quare : *ibid.*
4. — quare dicatur non ausus fuisse maledicere diabolo : VI, 26 *ab*.
5. — significat prælatum Ecclesiæ : XIII, 610 *a*.
6. — apparuit Christo oranti in horto : XII, 601 *b*.
MICROCOSMOS est minor mundus, sc. homo, quomodo : II, 566 *a*; IX, 105 *a*. *Vid.* MACROCOSMUS, MUNDUS.
MILITANS; *vid.* ECCLESIA, n. 4, 6, 11, 52-53, 60, 69, *etc.*
MILITARE. Quod ex charitate institutum est, contra charitatem militare non debet : V, 697 *b*.
MILITES. 1. Militum officium quale : VII, 61 *ab*; X, 291 *ab*.

Digitized by Google

2. — Christi quales esse debeant : IX, 467 *b*-469 *a*; XII, 158 *a*.
3. — alii Christi, alii diaboli : IX, 500 *b*-501 *b*.
4. Militantium spiritualiter qualis corona et benedictio : XIII, 151 *b*, 323 *b*.

MILITIÆ. 1. — usus qualis sit licitus, et qualis non : V, 628 *a*; X, 291 *ab*.
2. — tam spiritualis, quam temporalis, proprietates quænam : IX, 306 *b*.

MILLE, seu millenarius numerus significat abundantem numerositatem : XIII, 476 *a*, 536 *b*. *Vid.* TALENTUM.

MINUS, *vid.* HISTRIO.

MINÆ inducunt ad terrorem : VI, 251 *b*.

MINERALIA. 1. — generantur per conciliationem elementorum inæqualem : II, 617 *b*; VII, 261 *b*. *Vid.* METALLUM, n. 1-2.
2. — quare S. Scriptura non commemoret producta esse e terra, sicut herbas : II, 583 *a*.

MINIMUS. 1. — in schola Christi est maximus, quare : X, 479 *b*.
2. — in quo sensu dicatur proximus Christo : *ibid.*
3. Minima peccata quam sedulo vitanda : VII, 137 *a*-138 *a*.

MINISTER. 1. — provincialis non potest suis subditis concedere indulgentias : VI, 79 *ab*.
2. Ministri sacramentorum mali non obsunt validitati eorum : XII, 516 *b*.
3. Ministrorum Regularium vigilantia qualis esse debeat in regimine suo : XIV, 634 *b*. — 4. Quare appellentur Ministri : 563 *a*.
5. Ministrorum altaris quanta esse debeat diligentia : XII, 465 *b*-467 *a*.
6. Ministri Christi repræsentant ipsius personam, et ideo honorandi : X, 496 *b*. — 7. Eorum dignitas, et obligationes quales : X, 483 *b*-484 *a*; XI, 425 *b*-426 *a*; XIII, 74 *a*. — 8. Quomodo dicantur majora facere quam Christus : XI, 448 *b*-449 *a*.

MINISTERIUM. 1. — est duplex, sc. præsidentiæ, et subjectionis : II, 508 *a*.
2. — servorum Dei in sequela Christi quale : XI, 577 *b*-578 *b*.
3. — altaris quale studium requirat : XII, 464 *a*-465 *b*.

MINISTRARE, *vid.* NECESSARIUS.

MINOR in divinis non recipitur, quia sonat imperfectionem : I, 470 *b*.

MINORES Fratres. 1. Minorum ordinis incrementa ostensa a Deo in visione : XIV, 300 *a*.
2. Minorum nomen a S. Francisco suis fratribus quare datum : 558 *b*.
3. An, post factam in ista religione professionem, possit quis transire ad alteram : 610 *a*.
4. An de alia religione possit quis ad hanc transire : 609 *b*.
6. An liceat ejicere inemendabiles : 610 *a*-611 *b*. Cur non omnes dyscoli ejiciantur : 613 *ab*.
7. An omnes sint recipiendi in ordinem : 612 *a*.
8. Cur aliqui in religione sint moribus pravi : 612 *a*-613 *a*.
9. — cur ad mensas divitum accedant : 617 *b*-618 *a*. *Vid.* DIVES, n. 21.
10. — quomodo possint domos, hortos, libros, etc., possidere : 618 *b*-619 *a*.
11. — an transgrediantur regulam, dum recipiendam curant pecuniam ab aliis oblatam : 619 *a*-620 *a*.
12. — an possint recipere pecuniam a sectantibus injusta lucra : 620 *b*-621 *a*.
13. Quare plures clerici religiosos hujus ordinis oderint : 621 *ab*.
14. Minorum ordo quibus de causis relaxari cœperit : 633 *a*-634 *a*.
Vid. FRATRES MINORES.

MINORES Ordines, *vid.* CLERICUS, n. 3, ORDO.

MINUS. Illa quorum potentia est in termino, ut puræ privationes, non habent recipere magis et minus : III, 409 *b*, 439 *a*; V, 101 *b*. *Vid.* MAGIS, n. 1-9.

MINUTA duo oblata a muliere vidua quid mystice significent : XI, 153 *b*.

MIRABILIA. 1. — dicuntur opera Dei propter sapientiam, ordinem, potentiam, profunditatem et bonitatem : IX, 310 *b*-311 *a*.
2. — facere est dupliciter, sc. vel supra posse naturæ, estque gratiæ gratis datæ; vel supra posse rationalis naturæ, estque gratiæ gratum facientis : IV, 676 *b*-677 *a*.
Vid. MIRACULUM, n. 6.

MIRACULUM. 1. — est opus arduum et insolitum, supra spem et facultatem admirantis consistens : III, 33 *b*-34 *a*; VII, 406 *b*; VIII, 82 *ab*; X, 60 *b*, 77 *b*.
2. — ita fit præter solitum cursum naturæ, ut etiam supra cursum naturæ fiat : III, 503 *a*.
3. Ad miraculum quænam conditiones requirantur : VIII, 82 *b*-83 *a*. — exigit potentiam infinitam : III, 300 *ab*; VIII, 82 *b*; XI, 284 *b*, 336 *ab*.
4. Virtus miraculorum expenditur : VIII, 82 *a*-83 *a*.
5. Quomodo quæ fiunt per rationes seminales sint miracula : VIII, 82 *b*.
6. Miracula quomodo discernantur a mirabilibus naturæ : II, 424 *a*-425 *a*; VIII, 82 *a*-83.
7. Miracula bonorum, et malorum qualiter differant : II, 424 *b*-425 *a*.
8. Finis miraculorum qualis sit : *ibid.*
9. Miraculorum patrationem, et prævisionem futurorum desiderare quam stultum : II, 409 *a*.

Digitized by Google

10. Qualiter miracula cessaverint, quando mundus manuductus fuit ad fidem : I, 269 *a*.
11. Miracula facta sunt post hominis lapsum, non vero in statu innocentiæ, quare : IV, 24 *b*-25 *a*.
12. Fides etiam informis, non charitas meretur miraculorum patrationem, quare : IV, 615 *a*; V, 269 *b*.
13. Miracula fiunt a Deo, non ab hominibus, sed intercessione sanctorum possunt impetrari : V, 368 *a*.
14. Miracula an præjudicium faciant naturæ : V, 511 *b*.
15. Miracula dicuntur fulgura, quia illuminant et terrent : IX, 512 *b*.
16. Miraculorum potestas qualis, et quibus a Christo data : XI, 53 *b*-54 *a*.
17. Qualis differentia inter miracula facta a Christo, et a sanctis : XI, 404 *b*.
18. Major multitudo miracnlorum non denotat majorem sanctitatem : XI, 406 *a*.
19. Dæmones non possunt facere vera miracula : II, 424 *a*; XI, 336 *a*. *Vid.* DIABOLUS, n. 166-172, 180-181.
20. — manifestans virtutem eleemosynæ in manu et brachio regis Angliæ : X, 359 *a*.
21. — in gratiam secreti confessionis : VI, 112 *a*.
22. Miracula instruunt idiotas de potentia et immensitate Dei : XIII, 91 *b*.
23. De miraculis divina potentia factis auctoritates S. Scripturæ : VIII, 487 *a*-491 *a*.
24. —, mirum, mirabile et naturale quomodo differant : VIII, 82 *ab*.
25. Miraculorum differentiæ expenduntur : XI, 336 *ab*.
26. Miracula vera, et falsa quænam sint : XIII, 2 *ab*.
27. Miraculorum gratia potest esse absque charitate : V, 465 *a*.
28. Miracula non sunt contra naturam, sed supra naturam, atque etiam secundum naturam, quomodo : III, 481 *ab*.
29. Dei miracula assiduitate viluerunt, quomodo : XI, 343 *b*.

Vid. CHARITAS, n. 206, LAMPADES.

MIRUM, *vid.* MIRACULUM, n. 24.

MISCIBILIA, *vid.* MIXTIO, n. 1.

MIXTA ex quatuor elementis sunt corruptibilia, in quibus necessario gravia prædominantur secundum quantitatem : II, 584 *a*.

MISER. — solus est, qui scit, vel scire debet se esse miserum; unde miser solus est, qui est capax rationis : III, 60 *b*. Quomodo id sit verum : 590 *a*.
2. Miseris solatio est socios habere pœnarum, non tamen in inferno : VI, 110 *ab*, 605 *a*-606 *b*.
3. Subvenire miseris potest aliquis dupliciter, sc. vel prout movetur sub ratione debiti, vel prout simpliciter considerat necessitatem proximi : V, 44 *a*.

MISERIA. 1. — subjective est in natura rationali proprie, licet materialiter possit esse etiam ratione corporis : VI, 573 *b*.
2. Miseriæ hominis quare non tollantur per baptismum : V, 332 *b*.
3. — multiplex spiritualis expenditur : VII, 164 *b*-165 *b*; XIII, 341 *a*-342 *a*, 380 *a*.
4. — hominis multiplex : IX, 208 *a*.
5. Hominis miseriæ enumerantur : X, 507 *b*-508 *a*.

MISERICORDIA. 1. — est virtus respiciens conformitatem in natura, et necessitatem in indigentia : V, 124 *a*.
2. — est pars justitiæ, quomodo : VI, 533 *a*; VII, 238 *b*, 413 *b*.
3. — est etiam virtus per quam mediantibus terrenis cœlestia meremur : VIII, 195 *a*.
4. — secundum etymologiam dicitur tribus modis : VIII, 87 *b*.
5.— divina est attributum proprium Dei, potius quam justitia, quare : II, 210 *b*-211 *a*; VI, 533 *a*; VIII, 87 *b*-88 *a*; X, 87 *a*.
6. — Dei in quibusnam præcipue consistat : VIII, 88 *ab*.
7. — duo importat, sc. effluxum bonitatis in miserum, et compassionem cordis; primum est in Deo, alterum nequaquam, quare : VI, 533 *a*.
8. — quoad habitum et actum est in Deo, sed quod effectum est tantum in creatura, et quomodo : VI, 530 *a*-532 *a*.
9. — quomodo respiciat quantitatem miseriæ absolutam, et respectivam : 532 *a*.
10. — divina respicit naturam Dei, justitia vero actum : 533 *a*.
11. — largissime dicitur affluentia divinæ bonitatis; communiter sumpta dicitur benignitas in supererogatione bonorum; stricte sumpta est pietas in sublevatione miserorum : 534 *a*.
12. Quomodo in omni opere Dei relucent misericordia et veritas, seu justitia : VI, 534 *ab*; IX, 173 *a*.
13. Si Adam non peccasset, justitia Dei manifestata non fuisset in actu, sicut nec misericordia, sed tantum in sua origine : II, 208 *b*.
14. Alii misericordiæ effectus, alii justitiæ : VI, 527 *a*.
15. Misericordiæ Dei laudes : VII, 112 *ab*; VIII, 320 *a*-322 *a*; IX, 220 *a*, 373 *b*, 401 *ab*, 477 *b*, 487 *b*, 518 *ab*, 523 *b*.
16. — Dei quomodo quærenda exemplo Davidis : IX, 219 *b*.

Digitized by Google

18. — est interna compassio, fuitque potissima Christi crux : VIII, 320 *a*.
19. Christus examinabit homines in futuro judicio super hac præcipue virtute, ac veluti lectione : *ibid.*
20. Misericordiam clamat sanguis Christi : XIII, 178 *a*, 426 *a*.
21. Per misericordiam imprimis conformamur Christo : V, 44 *a*; VII, 413 *b*.
22. Misericordiæ species sunt duæ, sc. dimittere, et dare : IX, 208 *a*, 291 *b*.
23. — triplex, sc. præveniens, subveniens et perficiens : IX, 278 *b*.
24. — multiplex expenditur : IX, 430 *b*, 509 *a*.
25. — hominis est respectu vel sui, vel inimici, vel amici : IX, 278 *b*.
26. — vera non solum in affectu consistit, sed et in effectu : X, 507 *b*.
27. Misericordia non est dignus qui non facit misericordiam : X, 613 *b*.
28. Misericordiæ opera tam corporalia, quam spiritualia enumerantur, spectantque ad vitam activam : VII, 417 *ab*; VIII, 322 *a*; XIII, 325 *b*, 327 *b*. Suadentur multis rationibus : VII, 448 *b*; XI, 27 *b*-28 *b*; XII, 657 *b*-659 *a*; XIII, 324 *a*-329 *a*, 379 *a*, 552 *b*-553 *a*, 626 *b*; XIV, 103 *a*. Ipsorum fructus : VII, 112 *ab*, 603 *ab*; VIII, 195 *a*, 321 *ab*; XIII, 119 *b*, 276 *a*, 326 *b*-327 *b*, 403 *ab*, 409 *a*, 470 *b*-471 *a*.
29. — sola comes est defunctorum : X, 558 *b*; XIII, 327 *a*.
31. Misericordiæ duplex effectus expenditur, sc. supportatio infirmitatis, et relevatio mendicitatis : X, 506 *b*.
32. — erit optima advocata in judicio : XIII, 327 *a*.
33. Per misericordiæ exhibitionem meretur homo gratiam in mundo, fiduciam in morte, misericordiam in judicio, et gloriam in cœlo : XIII, 325 *a*-326 *a*, *b*-327 *b*.
34. — et crudelitas expenduntur ex multis testimoniis Patrum : VII, 80 *b*; item ex locis Scripturæ : VIII, 570 *b*-572 *b*.
35. —, oratio et justitia sunt virtutes connexæ : VII, 220 *ab*.
36. — est optima unctio animæ : VIII, 320 *ab*.
37. — est lucrosissima mercatura : VIII, 320 *b*.
38. Misericordiæ gradus assignantur : XII, 190 *b*-191 *a*.
39. Christus movet nos ad opera misericordiæ multis rationibus : XIII, 324 *a*-326 *b*.
40. Serviens infirmis pro Christo plus mereri potest, quam si serviret ipsi Christo : XII, 671 *a*.
41. Misericordiam exercentes sunt veluti angeli, item et ut cœli : VII, 381 *a*, 448 *b*, 454 *a*.
42. — significatur per oleum : IX, 264 *a*.
43. — respicit dantis benignitatem : V, 354 *b*.
44. — per crucem quam maxime exhibetur : XIII, 598 *b*-599 *a*.
45. Misericordiæ et justitiæ contentio circa redemptionem hominum : XII, 512 *ab*.
46. — est nubes, in qua ut in throno Deus residet : VII, 454 *a*.

Vid. CHRISTUS, n. 240, 409, 419, 488, DEUS, n. 254-255, 269, 277, 292, *etc.*, INFIRMARIUS, n. 2, JUSTITIA, n. 3, 9-10, 16, 19, 28, 30, 33, 36.

MISERICORDIUM felicitas qualis : XIII, 620 *b*-621 *a*.

MISSA. 1. De missa agitur : V, 527 *b*-528 *a*; VI, 508 *a*, 518 *a*; VII, 322 *a*.
2. De missæ effectibus, et fructibus, et mysteriis : VI, 508 *a*, 518 *a*; VII, 423 *a*; VIII, 214 *b*-215 *b*.
3. De missæ cæremoniis ritibusque : V, 508 *ab*; VIII, 214 *b*-215 *a*; XII, 257 *a*-277 *b*, 465 *a*-467 *a*, 489 *a*.
4. Quare dicatur Ite missa est, vel Benedicamus Domino : V, 542 *ab*.
5. Missas plures celebraturus non sumat purificationem : V, 514 *a*.
6. — boni sacerdotis an sit melior, quam mali : V, 547 *b*-548 *b*; VIII, 215 *a*.
7. Quare prohibeantur missæ quorumdam sacerdotum : V, 548 *b*.
8. An liceat aliquid recipere pro missa : VIII, 198 *ab*.
9. — cur celebretur in matrimonii contractu : VI, 238 *b*.
10. Missæ quatuor partes expenduntur : IX, 182 *a*, 298 *a*.
11. — sabbati sancti habet tractum post Alleluia, quare : IX, 187 *b*.
12. — quare celebretur semper cum lumine : IX, 260 *a*.
13. In missa Angelorum quare dicatur versus Benedic anima mea Domino : IX, 278 *b*.
14. — exigit quatuor, sc. quid, qui, cui, et pro quo : IX, 290 *a*.
15. Missam inchoavit Christus in cœna : *ibid.*
16. — est memoriale passionis Christi, signumque rememorativum et demonstrativum : XI, 180 *b*-181 *a*; XII, 282 *b*-283 *a*.
17. Quare in missa levetur corpus Christi : XII, 273 *a*; XIII, 265 *a*, 267 *b*.
18. Missæ celebratio quam Christianis proficua : VI, 508; XIII, 634 *ab*.
19. — prodest defunctis : VI, 508 *a*; VII, 434 *ab*.
20. Pro præparatione ad missam meditationes : XII, 30 *b*, 279 *a*, 280 *b*-283 *a*, 288 *a*-289 *b*.
21. De negligentiis occurrentibus in missa : VIII, 215 *ab*.

Digitized by Google

22. De defectibus aliquibus missæ : v, 492 *b*.
23. De mixtione aquæ et vini : v, 491 *b*.
24. Quænam essentialia, quænam accidentalia in missa : v, 548 *ab*.
25. Quare quinquies in missa se vertat sacerdos ad populum : xii, 233 *a*.
26. — quare dicatur in tribus linguis : xii, 263 *b*.
27. — conventualis quare dicatur post tertiam : xi, 498 *a*.
28. Quare in missa detur pax : xii, 276 *a*; xiv, 574 *a*.
29. An, et quando peccet sacerdos omittendo missam : v, 533 *b*, 534 *a*.
30. Dubitans se esse in peccato mortali, dum celebrat missam, quid agere debeat : v, 540 *b*-541 *a*.
31. — quare ita dicatur : v, 542 *a* ; xii, 258 *b*.
32. — prima celebrata est a Christo in cruce, fuitque valoris infiniti ; in altari vero habet effectum determinatum, et propterea iteratur : vi, 518 *a*.
33. Missæ cæremoniæ, ritus et solennitates aliæ sunt essentiales, a Christo institutæ et ab apostolis traditæ, aliæ ab Ecclesia adjectæ, et quare : v, 508 *ab* ; xii, 257 *a*-277 *b*, 280 *a*.
34. Quid significent in missa tot signa crucis, et quare viginti quinque : v, 508 *b* ; xii, 265 *a*, 266 *b*, 271 *a*, 273 *a*.
35. — cum offertur, dicitur cœlum aperiri, quia tunc datur nobis panis cœlestis : v, 478 *a* ; xii, 265 *a*.
36. Quo sensu dicantur angeli perferre missæ sacrificium ad Patrem : v, 478 *b* ; xii, 270 *a*.
37. Angelus perferens ad Patrem sacrificium missæ est Christus, ad quem tamen concurrunt alii angeli : xii, 270 *a*. *Vid.* Angelus, n. 389.
38. — quare non celebretur in die Veneris sancto : v, 527 *ab*.
39. Missam vere audit, qui non solum verba audit, vel dicit, sed ad memoriale mortis Christi totam mentis intentionem convertit : v, 529 *b*-530 *a*.
40. Missam inchoatam quando quis teneatur omittere : v, 540 *b*-541 *a*.
41. Missam dicere non tenetur sacerdos, nisi sit parochus : v, 533 *b*-534 *b*.
42. Missam devote celebrans quot bonis ditetur, privetur vero omittens : xii, 281 *b*-282 *a*.
43. Per sacrificium missæ Deo latria exhibetur, et sanctis dulia, Christi passionis memoria recolitur, et tota Ecclesia juvatur : xii, 285 *ab* ; et totus mundus ad Deum revocatur : 285 *b*.
44. Qualis intentio in celebrante missam requiratur : xii, 285 *b*-286 *a*.
45. De actione gratiarum post missam facienda agitur : xii, 287 *ab*.
46. Missæ indumentorum mysteria enodantur : xii, 257 *a*-258 *a*.
47. — inchoata ab apostolis fuit a verbis Qui pridie, cum Pater noster : 264 *a*.
48. — quare debeat celebrari cum imagine Christi, vel cum cruce : xii, 264 *b*.
49. In missa duplex Memento quare fiat : xii, 265 *b*, 271 *a*.
50. In missa necessario debet fieri admixtio aquæ cum vino : v, 491 *b*.
51. Peccator in missa stans cum odio in corde, jam apparet suspensus in patibulo gehennæ : xiii, 265 *a*, 402 *a*.

Vid. Ablutio, n. 1, Epistola, Evangelium, Graduale, etc.

MISSÆ (Expositio), opus authenticum S. Doctoris : xii, XXIII-XXVII, 257 *a*-277 *b*.

MISSIO. 1. De missione personarum divinarum agitur : i, 247 *b*-261 *b*, 266 *a*-271 *b*.
2. — duplex, sc. interior et exterior : ii, 490 *a*.
3. — duo importat, sc. emanationem, et manifestationem : i, 252 *a*, 254 *a*.
4. — Spiritus sancti est ad sanctificandum creaturam : i, 232 *b* ; et ad inhabitandum, et possidendum, et alios effectus similes producendos : 249 *a*.
5. — in divinis importat respectum ad principium mittens, ad terminum, et ad missum : *ibid.*
3. — in divinis de necessitate connotat effectum temporalem : i, 250 *b* ; et ob id proprie non potest dici æterna : 251 *a*.
4. — facit quod Trinitas, quæ erat absens a peccatore, fiat præsens, et quomodo : 249 *b*.
5. — in creaturis tria importat, sc. ordinem ad principium, ad terminum, et ad missum ; et sic est a principio vel ut a dante esse, vel ut a dante virtutem, vel ut a dante auctoritatem : 249 *a*.
6. — in creaturis dicit ordinem ad terminum, vel ita ut in eo quietetur, vel ut ab eo habeatur, vel ut in eo operetur : *ibid.*
7. — in ordine ad missum importat in creaturis separationem, subjectionem et mutationem, quæ non possunt esse in Deo : *ibid.*
8. — visibilis importat effectum visibilem : 270 *b*. Est apparitio divinæ personæ sese manifestantis ut emanantem et operantem : i, 266 *a*-267 *b*, 268 *b* ; vii, 252 *b*.
9. De utilitate missionis visibilis agitur : i, 257 *b*-261 *b*, 266 *a*-271 *b*.
10. — importat vel imperium, vel auctoritatem : ii, 486 *a*.
11. — est vel ad redimendum et salvandum

Digitized by Google

vel ad ministrandum; primum est proprium Verbi divini, secundum est angelorum : 490 *b*.
12. — activa in mentem dicit operationem essentialem, estque trium personarum; in carnem vero est unius personæ : IV, 12 *a*.
13. — in Christo, si consideretur ut homo, importat quid temporale; si ut Deus, importat solum emanationem : IV, 177 *b*.
14. — Filii et Spiritus sancti secundum quæ dona gratiæ sit, utrum gratis datæ, an gratum facientis : I, 257 *b*-261 *b*.
Vid. ANGELUS, n. 282-289, 291-294, DEUS, n. 148, 151-153, MITTERE, MITTI.
MISSUS dicit esse ab alio : I, 363 *b*. *Vid.* APOSTOLUS, n. 1.
MITIS. 1. — est qui nec patitur, nec seducit : VIII, 194 *b*.
2. Mitium felicitas qualis : XIII, 99 *b*, 616 *a*.
MITITAS. 1. — est virtus contra illationem injuriæ : V, 125 *a*; VIII, 194 *b*.
2. — idem fere est ac mansuetudo; sed utralibet differt a patientia, quomodo : VIII, 194 *b*-195 *a*; XII, 350 *b*, 351 *b*. *Vid.* MANSUETUDO, n. 1-4.
MITRA. 1. — quare episcopo detur : VI, 181 *a*.
2. — quare duo cornua habeat : IX, 193 *a*; et pendentia ad humeros : 312 *a*.
MITTERE. 1. — et inspirare, qualem actum importent : I, 185 *b*-186 *b*.
2. — qualem distinctionem importet : 255 *a*. *Vid.* MISSIO, n. 7, 13, 15.
MITTI. 1. — in divinis dicit duo, sc. emanationem ab alio, et manifestationem per effectum : I, 252 *a*, 253 *a*-254 *a*; VII, 253 *b*.
2. — de Filio Dei dictum principaliter importat manifestationem : I, 247 *b*.
3. — non potest Pater, sed Filius et Spiritus sanctus tantum : I, 252 *a*.
4. — utrum de Filio, an de Spiritu sancto magis proprie dicatur : I, 247 *b*. *Vid.* DEUS, n. 100, SPIRITUS SANCTUS.
MIXTIO. 1. — est alteratorum miscibilium unio; unde, transmutatis formis, resultat nova : V, 499 *a*, *b*.
2. — dupliciter dicitur, sc. vel communiter et improprie, quando unum solvit speciem alterius, illud in se convertendo; vel proprie, ut supra : *ibid.*
3. — aquæ benedictæ cum non benedicta, in certa quantitate, quare efficiat totum benedictum : V, 517 *a*.
4. — aquæ cum speciebus sacramentalibus an vere fiat : 517 *b*.
5. — perfecta quænam exigat : II, 615 *b*.
Vid. CONTRARIUM, n. 7-8, CORPUS, n. 12-14, 52, ELEMENTUM, n. 7-9.
MNA quid significet : XI, 106 *a*. *Vid.* TALENTUM.
MOAB interpretatur Ex patre, et quid mystice significet, et quomodo : XIII, 24 *b*.
MOBILE. 1. — est partim in termino a quo, et partim in termino ad quem : II, 61 *b*. — quid importet : I, 310 *b*.
2. — omne vel ab alio, vel a seipso movetur : XII, 7 *ab*.
3. Motu primi mobilis cessante, num cessaret omnis motus : II, 280 *b*.
4. — quodlibet versatur circa immobile, et ad illud reducitur : 292 *b*.
5. — et motum habent eamdem rationem, quomodo : I, 310 *b*.
Vid. MOTUS, MOVERI.
MOBILITAS populorum : VIII, 623 *a*-625 *a*.
MODALIS propositio est modificata per necessarium, vel contingentem, vel impossibilem modum, et quomodo secundum diversos illos modos debeat interpretari : II, 74 *a*, 99 *b*-101 *a*; IV, 519 *b*-520 *a*.
Vid. PROPOSITIO.
MODERANTIA est revocare appetitum nimium ciborum rationis imperio : VII, 411 *a*; VIII, 189 *a*. *Vid.* TEMPERANTIA.
MODESTIA. 1. — quomodo definiatur : VII, 238 *a*, 411 *a*; VIII, 189 *a*.
2. — est pars temperantiæ : VII, 411 *a*.
3. De modestia auctoritates sanctorum Patrum afferuntur : VII, 112 *b*-113 *a*.
4. — qualiter in omnibus actionibus exercenda : IX, 595 *b*; XII, 182 *a*.
5. Medium modestiæ est Christus : IX, 14 *a*, 19 *b*.
Vid. MULIER, TEMPERANTIA.
MODICUM. 1. — multiplex in Scriptura : XI, 470 *ab*.
2. Qui spernit modica, incidet in gravia : XI, 31 *a*.
3. Modica dat diabolus, et multa improperat : XIII, 271 *b*-272 *a*.
MODUS. 1. — dicendi est triplex, sc. æquivocus, analogus, et univocus : I, 236 *b*. *Vid.* MODALIS.
2. — dicendi in divinis est triplex, sc. personalis, essentialis, et notionalis : I, 420 *b*.
3. — dicendi secundum substantiam circa terminum negatum potest accipi dupliciter, sc. aut quantum ad significatum, aut quantum ad suppositum : I, 456 *a*.
4. — significandi requirit et modum intelligendi, et modum exprimendi proportionatum : I, 98 *a*, 438 *b*.
5. Modi desinendi, et incipiendi instantanee quinam sint : V, 485 *b*, 667 *ab*.
6. — imperativus potest sumi vel imperative, vel consultorie, vel insinuatorie, vel permissive : III, 499 *b*. *Vid.* IMPERATIVUS.
7. De modo, specie et ordine omnium rerum

Digitized by Google

agitur : I, 63 *b*-64 *a* ; III, 455 *b* ; IX, 38 *a*. Num simul, inseparabiliter æque, ac totaliter per peccatum tollantur : III, 455 *b*-456 *a*. *Vid.* MALUM, n. 6. Quomodo differant : 457 *a*.

8. De modo procedendi in libris Sententiarum et in theologia : I, 16 *b*-18 *b*.

9. — studendi quatuor conditiones exigit, sc. ordinem, assiduitatem, complacentiam, et commensurationem : IX, 122 *b*.

Vid. CHARITAS, n. 238, DIFFERENTIA, n. 9, DISTINCTIO, n. 5, 18.

MŒCHIÆ peccatum expenditur : VIII, 279 *b*-280 *a*. *Vid.* ADULTERIUM, n. 1-10.

MŒCHI fides, data uxori alterius, ipsam ducendi post mortem viri, non tenet : VI, 338 *b*-339 *a*. *Vid.* ADULTER, n. 1-6.

MŒNIA, *vid.* CIVITAS, n. 6.

MOLENDINUM spirituale proponitur : XIII, 390 *a*.

MOLENTES duæ, et duæ molæ quænam sint : XI, 71 *ab*.

MOLIS quantitas, et virtutis quænam sit : I, 292 *b*-293 *a*, 299 *b*, 326 *a*, 335 *a* ; II, 617 *b* ; IV, 302 *a* ; V, 373 *b*. *Vid.* MULTIPLICATIO, QUANTITAS.

MOLIMINA tarda nescit Spiritus sancti gratia : XIII, 295 *a*.

MOLLITIES. 1. — in vestibus, culcitris, sedilibus et lectis oritur ex affectione carnali : VII, 546 *a*.

2. — quale peccatum luxuriæ ; *vid.* POLLUTIO.

3. — carnis est boni ingenii signum : XIII, 542 *b*.

MOMENTANEUM est quod delectat : XIII, 272 *a*. *Vid.* MERCATURA, n. 5.

MOMENTUM unde dicatur : X, 82 *a*. *Vid.* MUNDUS.

MONACHUS. Monachorum antiquitus quatuor genera erant, sc. cœnobitæ, anachoretæ, sarabitæ, et gyrovagi ; quid de singulis generibus sentiendum : XIV, 407 *a*.

2. Monachorum bonorum tria genera erant, sc. cœnobitæ, remoboth, et anachoretæ : VIII, 285 *a*.

3. Monachi et religiones unde ortum habuerint : *ibid.*

4. Monachorum diversa instituta fuerunt ordinata secundum varietatem temporum : XIV, 407 *a*.

5. — in terra possessionem quærens est fictus monachus : 565 *a*.

6. Monachorum divitiæ reprehenduntur : *ibid.*

7. Monachi non possunt habere aliquid proprium : XIV, 583 *a*-588 *a*.

8. Monachorum paupertas qualis esse debeat : VIII, 287 *b*-288 *b* ; XIV, 586 *b*.

9. Monachorum et religiosorum munus, et obligationes discutiuntur : VII, 40 *a*-49 *b*.

10. Monachi a dæmone victi post quadraginta annos laudabilis vitæ : VIII, 250 *a*.

11. — an, et quomodo possit eleemosynam facere : V, 614 *a*.

12. Monachorum renuntiatio rerum temporalium quam laudabilis, et sancta : V, 615 *a*.

13. An, et quomodo monachi possint administrare sacramenta Ecclesiæ : VI, 48 *a*.

14. Quare monachi altius tondeantur, quam clerici sæculares : IX, 546 *a*.

15. — est qui solum quæ Dei sunt, agit, cogitat et loquitur : XIV, 645 *b*.

MONARCHA verus solus Deus est : IX, 135 *a*.

MONARCHIA quas virtutes exigat : *ibid.*

MONASTERIA. 1. — religiosorum, quare non expediat quod sint vicina : XIV, 529 *ab*.

2. — in primis temporibus quare ædificata : XIV, 408 *a*.

Vid. FRATRES, n. 12-13, MINORES, n. 10.

MONASTICA vita significatur per templum, super quod assumptus est Jesus : XIII, 153 *a*. *Vid.* DISCIPLINA, n. 8, 13-15.

MONASTICA scientia est pars Ethicæ, quæ dirigit mores hominis : IX, 8 *b*.

MONETA significat animam, cujus imago examinabitur in morte : XIII, 475 *b*, 476 *ab*, 477 *a*-478 *a*. *Vid.* ANIMA, n. 514, CHRISTUS, n. 867, DIPONDIUS, NUMISMA.

MONIALES. 1. — aliæ sunt collegiatæ, aliæ solitariæ : XIV, 597 *b*.

2. Monialium conversatio prohibetur religiosis viris : *ibid.*

3. Monialium obligationes, munera, exercitia, et perfectio status docentur : VII, 49 *b*-51 *a* ; XII, 209 *a*-227 *b*.

4. Quam detestabilis sit in moniali superbia, garrulitas, etc. : XII, 213 *a*, 214 *a*, 217 *a*, 221 *a*, 224 *a*.

5. — recipiunt novitias cum pecunia absque labe simoniæ, quomodo : XIV, 536 *b*-537 *a*.

6. Monialium nuptiæ spirituales cum Christo expenduntur : XI, 537 *b*-538 *a* ; XIII, 323 *b*.

7. — egregie instituuntur in perfectione vitæ : XII, 210 *a*-227 *b*.

Vid. ABBATISSA, n. 1-3.

MONS. 1. — quid sit : X, 464 *b*. — est figura cœli : XIII, 9 *b*, 13 *a*.

2. — generatur ex vehementi terræ motu, vel ex ductu aquæ, vel ex aggregatione luti unctuosi : XI, 560 *b*.

3. — est locus aptus ad contemplationem : X, 464 *b*-465 *a*.

4. — spiritualiter significat eminentiam vitæ contemplativæ, quare : X, 465 *a* ; XI, 560 *b*-561 *a* ; XIII, 431 *b*.

5. — significat Christum, Ecclesiam, testimonium Dei : IX, 170 *b* ; XI, 371 *b*, 372 *a* ; item cœlum, angelos, sanctos, hæreticos, dæmones : IX, 202 *b*, 233 *b* ; XIII, 9 *b*, 13 *a*,

Digitized by Google

42 *b*; item congeriem peccatorum mittendam in mare pœnitentiæ : XIII, 64 *b*; item altitudinem sæculi : XIII, 45 *b*, 153 *a*.
6. Montes super quos Christus dicitur transiliens, quinam sint : IX, 280 *a*.
7. — perfectionis qualiter attingi debeat : XII, 679 *ab*.
8. — significat religiosos : X, 139 *b*.
9. Montis et vallis quatuor proprietates enarrantur : VIII, 315 *a*.
Vid. ECCLESIASTICUS, n. 3, OLIVETUM, OLYMPUS, THABOR.
MONSTRUM. 1. — habet causam efficientem, et deficientem, et quomodo sit a Deo : II, 176 *a*; III, 498 *a*; VI, 487 *b*.
2. Monstrorum causa deficiens est improportio virtutis agentis cum materia, vel superabundanti, vel diminuta : II, 176 *a*.
3. Monstra generantur multoties ope dæmonum : VI, 487 *b*.
4. — si habet meliorem partem hominis, est homo; si bestiæ, est bestia : VI, 488 *a*.
5. An monstra et gigantes resurgere habeant in eadem deformitate, vel statura : *ibid.*
6. — non solum est quid mirabile, sed etiam horribile : X, 133 *a*.
MONUMENTUM. 1. — dicitur sepulcrum, quare : XI, 604 *b*. — 2. Quid significet : 603 *a*, 604 *b*.
MORA, MOROSUS; *vid.* DELECTATIO, n. 15.
MORALE. Bonum et malum morale quomodo dividant ex æquo nostras operationes : III, 572 *a*-582 *b*. *Vid.* BONITAS, n. 14-20, BONUM, n. 19, 32, 56-58, 60-76, ESSE, n. 14, MOS.
MORALIS. 1. — philosophia expenditur : IX, IX, 2 *b*, 8 *b*, 24 *a*, 42 *ab*. *Vid.* ETHICA.
2. — philosophus reducit omnia in unum summum finem, et bonum : IX, 20 *a*.
3. In moralibus denominatio operis est ab affectu, vel ab objecto voluntatis : III, 552 *a*.
4. Moralis operis proprietates sunt laus, vel vituperium, quæ non possunt competere operi naturali : III, 161 *a*.
5. Moralium actuum quatuor genera assignantur : IX, 448 *a*.
6. — lex quænam præcipiat : X, 289 *a*-291 *b*.
MORALITAS est in ordine ad bonitatem vel malitiam actus : III, 552 *a*, 572 *a*-577 *a*.
MORBUS. 1. — corporalis est humorum inæqualitas, vel provenit ex humorum inæqualitate : V, 68 *a*, 657 *b*; VII, 512 *b*.
2. — et medicina debent esse differentis naturæ : IV, 262 *b*, 269 *b*.
3. Diversorum morborum diversæ sunt medicinæ ob arctationem virtutis medicinæ : V, 330 *a*.
4. — regius, qui rodit carnem, significat remorsum conscientiæ : VIII, 327 *a*.
5. — dirigit medicum : VI, 109 *b*.
6. — non est curandus dum Sol est in Leone : XIV, 28 *a*.
7. — spiritualis causatur ex depravatione affectuum : IX, 67 *b*. Quomodo curetur : V, 658 *a*.
8. — animæ ex conjunctione ad corpus est quadruplex, sc. infirmitas, ignorantia, malitia, et concupiscentia : IX, 67 *b*.
9. Morbo triplici laborat homo, sc. in principio vitæ, in progressu, et in fine : IX, 308 *b*-309 *a*.
10. — spiritualis importat duo, sc. deordinationem animæ, et sequelas; contra primum sunt habitus virtutum, contra secundum sunt dona Spiritus sancti : V, 68 *a*.
Vid. INFIRMITAS, n. 1-18, LANGUOR, n. 1-3.
MORI. 1. — pro Christo est majoris perfectionis, quam velle vivere : IV, 443 *a*.
2. — pro salute proximi quam meritorium : XII, 29 *a*.
3. Homo deberet semper ita operari, ac si esset continuo moriturus : XII, 676 *b*.
4. De moriente uno in peccato mortali, et altero in veniali, quæ differentia statuenda : VI, 58 *b*-59 *a*.
5. — in tempore non suo, quid sit : IX, 608 *ab*, 618 *a*.
MORS. 1. — alia est spiritualis, alia corporalis; sed hæc proprie mors est, ad quam tria concurrunt, sc. amissio vitæ, corruptio dispositionum corporis ad susceptionem animæ, et impossibilitas ad reparationem secundum cursum naturalem : III, 623 *a*; IV, 387 *a*; VIII, 514 *b*, 515 *b*; XI, 352 *b*, 387 *a*, 412 *a*; XIII, 463 *ab*, 478 *b*.
2. — quomodo sit mutatio : VI, 598 *b*. — non nominat puram privationem, sed et aliquid positivum, nempe passionem, et transitum ab esse ad non esse, qui est per separationem animæ et corporis : III, 484 *b*; IV, 422 *b*.
3. — est tendentia ad non esse, et ob id homo continue est in morte, quomodo : III, 52 *b*; XII, 113 *b*; XIII, 427 *b*.
4. — multipliciter dicitur, sc. separatio vel a corpore, vel a gratia Dei, vel a visione ipsius : IV, 387 *a*; IX, 174 *b*; XI, 42 *ab*; XIII, 182 *b*, 463 *ab*, 480 *b*. — peccatum est : XIII, 363 *b*, 424 *b*.
5. — non est consumptio substantiæ, sed unitorum discretio : XI, 577 *a*.
6. — quo sensu dicatur esse a Deo : III, 481 *a*.
7. — et vita quomodo opponantur : I, 145 *a*; III, 52 *b*-53 *a*; IV, 423 *b*.
8. In morte dividuntur, quæ in nativitate naturali unione conjuncta erant : IV, 445 *b*.
9. — potest viventi tripliciter accidere, sc. vel

Digitized by Google

per elementorum pugnam et dissolutionem, vel per humidi consumptionem, vel per extrinsecam læsionem : III, 67 *a*; XIII, 212 *a*. Aliæ causæ afferuntur mortis : XIII, *ibid. et* 427 *b*.

10. Quomodo Adam in statu innocentiæ potuisset effugere triplicem illam causam mortis : III, 67 *ab*.

11. — permissa ab alio qui tenetur illam impedire, et non impedit, imputatur ei ad peccatum : II, 110 *ab*.

12. Mortis sententia lata contra Adam, non fuit definitiva, sed interlocutoria ob inobedientiam; in exitu vero animæ sententia damnationis in præscitos est definitiva : VI, 452 *b*.

13. Mortis pœna est debitum originalis culpæ, nec de se est ordinata ad purgationem animæ, nisi voluntarie suscipiatur : VI, 100 *b*.

14. — licet sit necessitatis, tamen potest esse ad meritum : III, 401 *b*-402 *a*; IV, 386 *b*.

15. A morte nunquam exemit Deus ullum hominem ob quantamcumque gratiam, quare : III, 401 *b*.

16. A morte suscitatus plus debet Christo, quare : III, 402 *a*.

17. Mortis signum est carere complemento et usu vitæ, sc. sensu, motu et intellectu : IV, 452 *a*.

18. — sanctorum quomodo dicatur pretiosa : IV, 423 *a*; IX, 297 *b*; X, 18 *b*; XII, 661 *a*.

19. — corporalis tollit habilitatem ad vitam, non vero spiritualis : V, 129 *a*.

20. — est melior quam peccatum; ideo non licet peccare ob timorem mortis : VI, 251 *b*.

21. — separat corpus ab anima, sed non tollit inclinationem animæ ad corpus : VI, 452 *b*.

22. — nos facit in hoc similes bestiis, sed in resurrectione dissimiles erimus : VI, 455 *a*.

23. Mortis miseriæ, et angustiæ discutiuntur : VII, 168 *b*-169 *b*; X, 183 *a*; XII, 172 *b*-173 *a*; XIII, 35 *b*-36 *a*, 145 *b*, 248 *a*, 381 *b*-382 *a*, *b*-383 *a*.

24. Dæmones obsident animam tempore mortis : XIII, 227 *b*, 313 *b*, 375 *b*. *Vid.* ANIMA, n. 512.

25. — corporalis, et — spiritualis privant hominem operatione, quæque suo modo : VII, 514 *b*, 515 *b*; IX, 163 *b*; XIII, 423 *ab*.

26. — spiritualis in bonum suadetur : VIII, 400 *b*; XII, 21 *b*.

27. — alia est a peccato, alia a carnali concupiscentia, alia a mundiali cupiditate, alia in contemplatione divina : XI, 577 *b*.

28. — quomodo possit meritorie, vel absque merito, vel cum peccato desiderari : IV, 368 *a*, 649 *a*, 653 *ab*. — quomodo absque peccato possit evitari per fugam : IV, 671 *b*.

29. Mortis memoria, et meditatio novissimorum quam utilis : VIII, 313 *b*-314 *a*; IX, 636 *a*; X, 477 *b*; XII, 24 *b*, 113 *a*, 172 *b*-173 *a*, 348 *a*; XIII, 145 *b*, 397 *a*, 623 *b*-624 *a*.

30.— justorum, et — malorum quam diversa : VII, 169 *a*; VIII, 639 *a*-642 *b*, IX, 174 *b*; X, 21 *b*, 24 *b*; XII, 114 *a*, 173 *a*; XIII, 227 *b*, 229 *a*, 246 *b*, 248 *a*, 251 *a*, 306 *ab*.

31. Mortis inevitabilitas et incertitudo expenduntur : XII, 114 *a*.

32. De morte afferuntur S. Scripturæ auctoritates : VIII, 637 *b*-642 *b*.

33. Mortis dies nemini revelatus est, nisi forte ex singulari privilegio : VI, 559 *b*.

34. Quomodo ex morte Christi confecta sint unguenta sanativa : V, 243 *a*.

35. Pœnitentia sera, quæ fit duntaxat in morte, raro bona est : VI, 56 *a*.

36. Tempus mortis est, quando nemo potest operari ad meritum, bene autem pati : VI, 58 *b*; VIII, 299 *b*; IX, 656 *a*.

37. Post mortem potest justus liberari a culpa veniali : VI, 95 *b*-96 *a*.

38. — quomodo possit vitari : IX, 182 *ab*.

39. Sanctis dies natalitius est dies mortis : IX, 289 *a*.

40. — quomodo infinita : IX, 519 *b*.

41. — an sit melior quam vita, et quotupliciter possit esse vel bona, vel mala : IX, 617 *a*, 636 *a*.

42. Mortem an Deus fecerit, et an sit a Deo : III, 481 *a*; IV, 338 *b*; X, 11 *ab*.

43. — quare dicatur exterminium : X, 11 *b*.

44. — quomodo invidia diaboli intraverit in mundum : 20 *b*.

45. Quare Deus voluerit ignorari horam mortis : X, 567 *ab*.

46. Mortis tempore quomodo suos invitet Christus : X, 609 *a*.

47. — repentina quibusnam superveniat : XI, 171 *ab*. — venit repente et festinanter : XIII, 119 *a*.

48. — justorum est transitus de tenebris ad lucem : XI, 220 *a*.

49. — est somnus : XI, 410 *a*. Somnus mortis spiritualis expenditur : 409 *b*, 570 *b*-571 *a*; XIII, 463 *ab*.

50. Mortem non timendam docet Christus : XI, 445 *a*.

51 —, exilium, luctus, dolor, ait Seneca, non sunt supplicium, sed tributa vivendi : X, 551 *b*.

52. — est terribilissimum omnium, quia est terminus passionum : XI, 603 *b*.

53. — spiritualis est ex absentia Christi : XIII, 103 *b*.

54. Quænam sint necessaria tempore mortis :

Digitized by Google

xiii, 191 *b* (*ubi*, *lin.* 40, *loco vocis* habitu, *lege* obitu).
55. Mortis tempus est vesper vitæ : xiii, 221 *a*.
56. Mortis tempore sola pœna cum peccatis remanet peccatoribus : xiii, 263 *b*, 267 *b*.
57. — tempus hyemis et noctis peccatoribus : xiii, 274 *a*.
58. Mortis tempore angeli descendunt ad animam justi, ut per scalam virtutum eam sublevent : 285 *a*.
59. Mortis tempore quale examen a Christo faciendum : 445 *b*-446 *a*, 475 *b*, 476 *ab*, 478 *a*. *Vid.* Anima, n. 514, Homo, n. 322, 327, 349.
60. Mortis tempore accedunt angeli boni et mali : 377 *b*, 607 *a*. *Vid.* Angelus, n. 287, 330, 392.
61. Mortis tempore quam efficax signum crucis : 599 *b*.
62. Amor est fortior morte : xiv, 47 *a*.
63. — spiritualis qualis : xi, 550 *a*; xiii, 424 *b*, 427 *b*.
64. — deberet semper a nobis expectari : xiii, 11 *a*.
65. — et passio Christi quomodo sit bona, et mala : ii, 222 *ab*.
66. Mortis tempus plenum angustiis et tribulationibus : xiii, 155 *b*.
67. — immissa peccatori ante senectutem est effectus divinæ misericordiæ, quomodo : xiii, 363 *b*.
Vid. Anima, n. 510-515, Deus, n. 561, Porta.
MORSELLI rapti ab ore dilecti sunt signa amoris inordinati : xii, 390 *a*.
MORTALE. 1. — sumitur tripliciter, sc. ut dicit vel aptitudinem ad moriendum, vel possibilitatem, vel necessitatem moriendi : iii, 77 *b*; vi, 458 *ab*.
2. — præsupponit creaturam viventem : iv, 256 *a*.
Vid. Immortale, n. 1-2, Peccatum.
MORTALITAS. 1. — et immortalitas sunt oppositæ, si utraque supponatur esse per naturam ; minime vero, si immortalitas sit per gratiam : ii, 404 *a*; iii, 69 *b*; vi, 458 *ab*.
2. — et immortalitas sanctorum, et iniquorum quomodo differant : x, 21 *a*-27 *a*.
3 —, et immortalitas triplex expenditur : ix, 305 *b*.
MORTIFICATIO. 1. — proponitur carnis et sensuum : vii, 108 *b*-111 *b*, 179 *b*-180 *a*; xiii, 170 *b*-171 *a*, 235 *b*-236 *a*, 296 *b*.
2. — est veluti cithara : ix, 273 *a*.
3. — est sicut emplastrum repressivum luxuriæ : viii, 268 *a*.
Vid. Christus, n. 728.
MORTUUS. 1. — potest esse nomen, vel participium ; si nomen, significat mortem adhuc inesse, minime vero si participium : iii, 52 *b*.
2. Mortuum, et vivum quomodo opponantur : 52 *b*-53 *a*.
3. — est participium anomalum : 53 *a*.
4. Mortua opera quænam sint : xiii, 182 *b*, 183 *b*.
5. Opus mortuum, et vivum non dicunt diversas dispositiones circa opus ipsum, sed tantum diversas ordinationes : v, 584 *b*.
6. Mortua opera nunquam possunt vivificari : iv, 510 *ab*.
7. Mortui tres a Christo resuscitati quid diverse significent : v, 575 *a* ; x, 397 *ab*, 448 *a*; xi, 407 *b*; xiii, 428 *b*-429 *a*. *Vid.* Christus, n. 855.
8. Mortuorum officium quale habeat invitatorium : x, 447 *a*.
9. De resuscitatione mortuorum agitur : vi, 448 *a*-464 *a*; vii, 336 *a*-338 *a*, 435 *ab*; viii, 235 *b*-236 *a*; xiii, 219 *b*-220 *b*, 363 *b*.
10. Mortuorum sepulturæ pietas, et cæremoniæ ab Ecclesia exhibitæ expenduntur : xi, 507 *ab*.
11. Mortuorum suffragia suadentur : vi, 508 *b*; vii, 333 *a*-334 *b*; viii, 230 *b*-231 *a*; xiii, 364 *a*, 622 *b*-625 *b*.
12. Mortui alii privantur vita naturali, alii vita spirituali, alii carnali, alii æternali : xiii, 424 *ab*.
13. Mortuorum tineæ sunt serpentes et vermes : xiii, 390 *a*.
14. Mortuorum sepulcrorum miseriæ quales : xiii, 580 *ab*.
15. Mortuorum memoria nobis proponit ortum, exitum et obitum nostrum : xiii, 622 *b*-623 *a*.
16. Mortuos sepelire quid sit : ix, 649 *a*.
17. Mortui an noverint ea quæ sunt in mundo : ix, 657 *b*.
18. Homo mortuus non est homo nisi cum diminutione : iv, 461 *a*-462 *a*.
Vid. Christus, n. 869, Infernus, n. 21, Purgatorium.
MORULÆ angelorum inter creationem, et peccatum expenduntur : ii, 332 *b*-335 *a*. *Vid.* Angelus, n. 227-228.
MORUS, qualis arbor, ejus fructus, et quid significet : xi, 54 *b*.
MOS. 1. — scriptus est constitutio, — non scriptus est consuetudo : vii, 353 *b*. *Vid.* Constitutio, n. 1-2.
2. Moris perfectio alia est acquisita, alia infusa : v, 353 *b*.
3. In genere moris aliqua circumstantia facit mutationem speciei, licet non in genere naturæ ; unde magis, vel minus variat spe-

Digitized by Google

ciem in genere moris : IV, 511 *a*. *Vid.* MAGIS, n. 5.
4. Circa mores nullus major error, quam ponere bonum malum, et malum bonum : VI, 197 *a*.
5. In genere moris bonum, et malum important primam contrarietatem : III, 572 *a*. Quomodo dividant ex æquo nostras operationes : 572 *a*-582 *b*.
6. Morum compositio in religiosis consistit in maturitate, humilitate et benignitate : XII, 374 *ab*.
7. Malum moris quotuplex : III, 573 *ab*.
8. Quod est accidens in genere naturæ, potest esse ratio formalis in genere moris : V, 157 *a*.
Vid. DISCIPLINA, n. 8, 12.

MOSSOT interpretatur cupiens, et significat deceptorem animarum : XIII, 347 *a*.

MOTIVA vis sensibilis est quæ movet corpus, estque alia naturalis, alia vitalis, alia animalis; prima residet in hepate, secunda in corde, et tertia in capite : VII, 235 *b*; VIII, 108 *ab*. *Vid.* ANIMAL, n. 29.

MOTIVUM. 1. Motiva proponuntur ad retrahendum homines a peccato : XII, 676 *ab*.
2. — ad bonum peragendum quale præfigi debeat : XI, 30 *b*-31 *a*.

MOTOR. 1. Motoris lassatio evenit ob improportionem ipsius ad mobile, vel ob contrarietatem, vel ob ineptitudinem ex parte mobilis : II, 581 *a*.
2. — primi mobilis non est primus absolute, sed per respectum ad alios motus : 577 *b*-578 *a*.
3. — est in mobili per virtutis influentiam : II, 39 *b*, 48 *a*.
4. — sufficiens non requirit situm ; sic anima non est in puncto, nec in parte determinata : I, 164 *a* ; II, 613 *a*.
5. Virtus motoris defertur simul cum lapide projecto : II, 248 *a*.

MOTUS physicus 1. — est de consideratione physici : IX, 8 *b*, 21 *a*, 52 *b*.
2. — est entelechia, id est actus entis in potentia prout in potentia, et processus a termino a quo ad terminum ad quem; ideo imperfectioni attestatur, vel propriæ, vel alienæ : IV, 581 *b*; VI, 598 *a*, *b*; IX, 3 *b*.
3. — definitur per id ad quod est; unde respicit motorem, mobile et terminum : II, 280 *b*. Item est transmutatio non instantanea, sed successiva : IV, 107 *b*.
4. — omnis naturalis est a forma intrinseca, vel ut causa totali, vel saltem partiali : II, 580 *b*.
5. — alius est naturalis, alius violentus, alius voluntarius : VIII, 76 *a*.
6. — alius est causalis, alius localis; localis vero inter creatos est perfectior : I, 222 *b*-223 *a*. — localis non potest transferri ad divina, bene autem causalis : 223 *a*.
7. — naturalis est rei in proprium locum ; unde importat indigentiam et limitationem : VIII, 76 *a*.
8. — alius est circularis, alius rectus, alius obliquus : *ibid.*, *et* IX, 52 *b*.
9. Omnis motus est vel ad situm, vel ad formam : II, 49 *a*.
10. — alius est per se, alius per accidens : 56 *b*. *Vid.* ANGELUS, n. 87-88, 103-112.
11. — alius est circumscriptivus, alius definitivus : II, 56 *ab*.
12. — animalium vel est progressivus, vel constrictivus, vel dilatativus : II, 615 *a*. *Vid.* ANIMAL, n. 7, 24-26, 45.
13. — animalium aut est secundum tractionem, aut secundum impulsum : II, 606 *a*-607 *a*.
14. — alius est plene successivus, alius semiplene, quomodo : II, 60 *b*, 61 *b*.
15. Omnis motus vel est proprie motus, sc. successivus, vel improprie, sc. mutatio instantanea : 59 *b*-60 *a*. *Vid.* MUTATIO.
16. Inter motus naturales, motus ad situm est perfectior cæteris, quia est entis completi; et inter hos, motus circularis : II, 243 *b*, 246 *b*.
17. Corporum habentium diversos motus naturales, diversæ sunt naturæ : 569 *b*.
18. — in animalibus est a vita sensitiva : 442 *b*, 607 *a*, 617 *a*, *b*-618 *a*.
19. — in animalibus est principaliter ex elementis activis prædominantibus quoad quantitatem virtutis, quibus mediantibus vis activa animæ pertingit ad membra; minus principaliter ex elementis passivis secundum quantitatem molis, ex quibus constituuntur membra solida apta ad motum : 617 *b*-618 *b*.
20. A dextra parte mobilis est principium motus, quare : 576 *a*.
21. — animalium non ideo est perfectus, quia sit a forma intrinseca, sed ob sufficientiam motoris : 581 *a*.
22. De motu spirituali, et corporali proveniente ab anima agitur : VIII, 108 *ab*.
23. — corporum beatorum est ubi vult spiritus, absque ulla retardatione, quare : VIII, 244 *a*.
24. — bestiarum quomodo sit cum necessitate et impetuositate : II, 406 *a*.
25. — cœli nusquam fuit sine substantia spirituali creata : 245 *a*.
26. De motu cœlorum agitur : VII, 261 *ab*; VIII, 76 *a*, 90 *b*-91 *b*. *Vid.* CŒLUM, n. 55-58, 60-64, 66.

Digitized by Google

27. — primi mobilis est primus, et omnium perfectissimus : II, 243 *b*, 591 *b*, 594 *a*.
28. — cœlorum est ab intelligentia, concurrente etiam Deo : II, 590 *b*, 594 *a*; VIII, 91 *b*.
29. Idem est principium sensus et motus, sc. in animalibus : II, 444 *b*-445 *a*.
30. — primi mobilis cessabit post diem judicii : VII, 334 *b*.
31. — cœli quomodo sit naturalis : II, 580 *b*.
32. — sequitur esse mobilis secundum naturam; potest tamen esse simul tempore : 550 *b*.
33. Idem est motus in finem, et in id quod est ad finem : IV, 617 *b*.
34. — et sensus fluunt a capite in membra corporalia, et ab uno membro in aliud membrum : V, 363 *b*.
35. — orbicularis est interminabilis ratione termini, non ratione intentionis naturæ : VI, 562 *b*.
36. Duplex motus luminarium, sc. unus ad motum ultimæ sphæræ super polos mundi principales ab oriente in occidentem, dividens diem ad noctem; alter proprius in circulo obliquo, sc. in zodiaco : II, 586 *b*; VII, 261 *b*.
37. Diversitas motuum diversificat numero orbes cœlestes : II, 588 *b*.
38. — orbium est propter motum planetarum : 590 *b*.
39. — gravium, et levium a propria forma : II, 580 *b*; III, 523 *a*.
40. — est in Deo non formaliter, sed causaliter et exemplariter : I, 152 *a*.
41. — augmenti vel terminatur ad solam quantitatem, estque rarefactio; vel ad quantitatem simul cum substantia, estque per generationem novæ substantiæ corporeæ : I, 293 *ab*. *Vid.* AUGMENTUM, n. 4, DENSITAS, RAREFACTIO.
42. Non datur motus ad motum, nec relatio ad relationem, ut ad terminum; sed datur tanquam principium motus alterius : I, 307 *a*, 308 *a*; VI, 52 *b*.
43. — quilibet comprehenditur sub mutatione secundum tempus, et secundum locum : II, 53 *a*.
44. — duo importat, sc. actum, et variationem : *ibid.*
45. — omnis naturalis est propter indigentiam, non vero voluntarius : II, 56 *b*; VI, 598 *ab*.
46. Motus successio ex quadruplici capite oritur : II, 60 *b*.
47. — non potest fieri in vacuo, quare : 61 *a*.
48. — lucis utrum sit successivus, an instantaneus : 60 *a* (*ubi legenda nota* 1).
49. — vere et complete successivus habet partem, et partem, ratione tum magnitudinis substratæ, tum magnitudinis motæ, tum dispositionis acquisitæ : 61 *b*.
50. — in instanti absolutus requirit virtutem infinitam : II, 59 *b*.
51. — non exit in esse per se, nec cum se, sed cum alio, et in alio; sicque Deus concreavit motum mobili primo : II, 246 *b*.
52. —, mutatio et productio quomodo differant : 254 *b*.
53. — numeratur subjecto, tempore et termino : III, 576 *ab*; IV, 617 *b*.
54. — circularis non requirit locum in quo, sed circa quem : II, 293 *a*; VIII, 76 *a*.
55. — diversi et oppositi quomodo possint esse in eodem corpore toto : II, 588 *b*.
56. — non est in accidenti absoluto, sive ad aliquid per se : V, 585 *b* (*ubi legendum videtur* in ad aliquid per se, *et* 585 *a*, *lin.* 2, *loco vocis* subjectionem, *leg.* susceptionem).
57. — duplicem finem, seu terminum habet, unum intra, sive actus, et alterum extra, sive intentionis : VI, 562 *a*.
58. Omne quod incipit esse, incipit per motum, vel per mutationem : IX, 3 *b*.
59. — solis duplex, sc. diurnus et annuus : IX, 592 *a*.
60. — perpetuus describitur in rebus corporeis : IX, 591 *b*-592 *b*.
61. — qualis corporis sphærici super planum : XIV, 85 *b*.
62. — secundum naturam est facilior, quam præter naturam, et quomodo : III, 288 *a*.
63. Habilitas ad motum sequitur inclinationem, et inclinatio est respectu inclinationis ad quam est : VI, 599 *b*.
64. — est a contrario in contrarium : XIV, 65 *b*.
65. — , et mobile, quid importent : I, 310 *b*.
66. Omnis motus vel est ad formam, vel ad situm : II, 49 *a*.
67. — est actus imperfectus : II, 52 *b*. Quomodo istud sit verum : 254 *a*.
68. Per omnem motum aliquid acquiritur : 52 *b*, 53 *a*.
69. — proprie dictus est successivus : 60 *a*.
70. — in vacuo fieri nequit : 61 *a*.
71. — omnis procedit ab immobili : I, 152 *a*, 251 *b*.
Vid. NATURA.

MOTUS moralis. 1. — in spiritualibus est affectio : IV, 291 *b*.
2. — adversans voluntati divinæ est illicitus : IV, 373 *b*.
3. — naturalis importat necessario terminum a quo, et terminum ad quem, non vero motus voluntarius : IV, 568 *b*.
4. — triplex in homine, sc. in voluntate, in dilectione, et in opere : IX, 294 *a*.

Digitized by Google

5. — primus carnis est cum veniali peccato : III, 93 *b*. Qualis sit : 93 *b*-94 *a*.
6. — primi potentiæ generativæ potius dicuntur peccata, quam nutritivæ, quare : 361 *b*-362 *a*.
7. — primi quomodo non sint in potestate nostra, nec præcaveri possint : III, 585 *a*; VI, 278 *ab*.
8. — primi, et secundi, atque etiam tertii effectus : IX, 234 *b*.
9. — alius primo primus, alius secundo primus; hic veniale peccatum est, ille vero non : VIII, 131 *ab*, 132 *b*.

MOVENS. 1. — non semper est alius a mobili; sed potest esse movens secundum unam partem sui, et mobile secundum alteram : II, 581 *a*, 613 *a*.
2. — et motum debent esse distincta, nihil enim movet se ipsum, nisi sit substantia spiritualis se super se reflectens : II, 57 *a*; III, 170 *b*, 256 *b*.
3. In substantia spirituali licet idem sit movens et motum, tamen non secundum idem omnino movet, et movetur : II, 57 *a*.
4. — necessario est ab immobili aliqualiter; perfecte autem est a solo Deo, quia solus est perfecte immobilis : I, 151 *b*-152 *a*.

MOVERI. 1. Quidquid movetur, ab alio movetur, et primus motor necessario est immobilis : I, 152 *a*, 251 *b*; II, 291 *b*, 578 *b*.
2. Omne quod a propria forma movetur, movetur ob indigentiam : II, 579 *a*, 594 *a*.
3. Quod movetur a propria forma naturaliter movente, nunquam quiescit, nisi violenter existat in eadem dispositione : II, 579 *a*.
4. — a principio intrinseco potius, quam ab extrinseco, nihil facit ad completionem motus; sed completio venit a sufficientia motoris : II, 581 *a*.
5. Impossibile est aliquid moveri simul et semel oppositis motibus : IV, 623 *a*.
6. Orbes planetarum moventur diversis motibus, et contrariis sphæræ ultimæ : II, 588 *b*.
7. Planetæ non moventur nisi motu suorum orbium; est etiam probabile eosdem moveri motibus propriis in epicyclis et excentricis : 590 *a*.
8. Firmamentum movetur motu proprio, ita quod intra centum annos procedat uno gradu : 593 *b*.
9. Motis nobis, moveri omnia quæ sunt in nobis, quomodo intelligendum : I, 114 *b*, 155 *a*; II, 53 *ab*.
10. Omne quod movetur motu naturali, movetur ob carentiam, vel indigentiam : II, 56 *b*. Aliud dicendum de motu voluntario : *ibid.*, *et* VI, 598 *b*.
11. Quidquid movetur, movetur vel per se, vel per accidens : II, 56 *b*.
12. Omne quod movetur, movetur a motore a se diverso, nisi agatur de motu voluntario : 55 *b*, 57 *a*.
13. Impossibile est impartibile moveri super partibile, et simul habere situm in magnitudine : 58 *b*-59 *a*.
14. Si determinata quævis virtus moveat in aliquanto tempore, major movebit in minori, minor vero in majori, et maxima in minimo, et infinita in infinitesimo, id est in uno instanti : 59 *b*, 576 *b*.
15. Omne quod successive movetur, id esse partim in termino a quo, et partim in termino ad quem, falsum est, si agatur de motu angelorum, quare : 61 *b*.

MOYSES, 1. — figura fuit Christi, et prælatorum : XIII, 242 *a*.
2. — plenius recepit Spiritum sanctum, quam cæteri prophetæ : I, 306 *a*; atque etiam visiones intellectuales : IX, 76 *a*.
3. Quomodo dixerit Deus Moysi se sublaturum de spiritu ejus, et traditurum aliis : I, 306 *a*.
4. — jejunando in monte an passus fuerit : IV, 351 *a*. Jejunavit quadraginta diebus absque sumptione cibi per miraculum : *ibid.*
5. — fuit inventor litterarum Hebraicarum, Esdras vero alias introduxit faciliores : IX, 298 *b*.
6. — fuit sapientiæ divinæ inchoator : IX, 19 *a*.

Vid. LEX, n. 4, 7, 8, 74, *etc.*

MULIEBRIS integritatis corruptio tria importat : III, 82 *b*.
2. Virilis sexus excedit muliebrem quantum ad dignitatem in principiando, quantum ad virtutem in agendo, et quantum ad auctoritatem in præsidendo : II, 645 *b*; IV, 270 *a*; VI, 318 *a*.

MULIER. 1. — dupliciter dicitur, sc. sexu, et infirmitate : XI, 284 *b*.
2. — creata est ad imaginem Dei, sicut vir, et quomodo : II, 645 *b*.
3. — quod talem generet, qualem figuram sibi præfigit, num semper sit verum : III, 86 *b*-87 *a*
4. — quare sæpius generetur, quam vir : III, 87 *a*; VI, 474 *a*.
5. — est debilior, quam vir : III, 87 *b*.
6. — an sit nobilior viro, et quomodo significet Ecclesiam : II, 646 *a*.
7. — concurrit tum active, tum maxime passive in generatione prolis : III, 79 *a*; IV, 106 *a*, 108 *a*.
8. — facilius inclinatur ad malum, quam vir, quare : III, 99 *a*.

Digitized by Google

9. — est minoris sapientiæ, debilioris constantiæ, et importunioris adhærentiæ : 98 *b*-99 *a*.
10. — prima tentata inchoavit ruinam nostram, vir autem consummavit : IV, 270 *b*.
11. — quare non possit ordinari in Ecclesia, nec promoveri ad episcopatum : VI, 199 *b*-200 *a*.
12. Mulieres absolvendi, aut ligandi jus habere non possunt, saltem ordinarie : VI, 200 *a*.
13. — non repræsentat Christum mediatorem : VI, 200 *a*.
14. — non debet orare in ecclesia nisi velato capite, nec ullo modo docere : 199 *a*.
15. — debet esse subdita viro tanquam capiti : III, 269 *b*; VI, 283 *b*-284 *a*.
16. — menstruata non potest petere, bene autem potest reddere debitum : VI, 284 *b*.
17. In lege veteri, mulieres quæ non habebant prolem maledictæ erant, id est infames; non autem sic in lege nova : 301 *a*.
18. Mulierum consortia vitanda, neque ulli earum fidendum : VI, 301 *b*; XIII, 560 *a*. Quare : VII, 573 *a*-575 *b*; IX, 644 *a*; XI, 149 *b*-150 *a*; XII, 303 *b*-304 *a*, 371 *a*; XIII, 572 *a*.
19. — ante adventum Christi poterat repudiari a viro; nunc vero nequaquam, et quare : VI, 342 *a*.
20. — citius coit quam masculus, quare : 355 *b*.
21. — potest dimittere virum propter peccatum contra naturam : 375 *b*.
22. Homo invenit in una muliere certam complacentiam, quam in alia invenire non posset : 356 *b*.
23. Mulieris est custodire domum, viri autem etiam foris operari : IX, 313 *a*; XI, 411 *b*.
24. Mulieris semen est sanguinolentum et subrubeum, viri vero est candidum : X, 48 *b*.
25. Mulierum genealogia quare non texatur in Scriptura : X, 299 *b*.
26. Mulieres tres a Christo laudatæ, et quali mysterio : 444 *b*.
27. Mulieres naturaliter sunt verbosæ : XI, 412 *b*.
28. Mulieres primæ publicaverunt Christi resurrectionem : 513 *ab*.
29. — adultera, miseria qualis : 374 *a*.
30.— amicta sole est Ecclesia, vel religio, aut perfecta anima : XIII, 293 *a*.
31. Mulierum onera conjugatarum enarrantur : 529 *ab*.
32. Quare uni mulieri nunquam licitum fuerit nubere duobus simul viris : VI, 309 *b*.
33. Mulierum fidei conjugalis exempla afferuntur : 529 *a*; item continentiæ : 567 *ab*.
34. Mulierum continentia exterior quantum antiquitus invaluerit : 542 *b*, 549 *a*.
35. Mulieres nimis pingues debent macrescere, si velint generare : 584 *a*.
36. — prægnans masculo fœtu, si subito vocetur, prius movet pedem dextrum, quam sinistrum : XIV, 50 *a*.
37. — data est homini in adjutorium : VII, 267 *b*.
38. — quomodo decepta fuerit a serpente : 272 *b*-273 *a*,
39. Mulieri primæ duplicatæ sunt pœnæ : 376 *b*.
40. Mulierum bonarum, et malarum conditiones expenduntur ex sancta Scriptura : VIII, 632 *a*-637 *b*.
41. Mulieres licet non sint capaces pugnæ materialis, sunt tamen spiritualis : V, 410 *b*.
42. Venatores diaboli sunt lascivæ mulieres : XIII, 348 *a*. *Vid.* DIABOLUS, n. 86.
42. — est incapax ordinis sacramenti, quare : VI, 198 *b*-200 *b*.

Vid. ABBATISSA, CONCEPTIO, n. 1-4, CONCUBINA, EVA, FOEMINA.

MULTI. 1. — est nomen aliquando partitivum, aliquando universale : VI, 453 *b*.
2. Hoc nomen stat multoties in Scriptura pro omnibus : *ibid.*
3. Multis ex entibus genere diversis non potest fieri unum per se, nisi forte ordinentur ad unum actum : IV, 510 *b*.

MULTILOQUIUM. 1. — fugiendum maxime religioso : XII, 217 *a*, 218 *a*.
2. Contra multiloquium est breviloquium : IX, 375 *a*.

MULTILOQUUS est sicut fatuus mercator, qui sine numero, pondere et mensura vendit merces : VIII, 281 *a*.

Vid. LINGUA, n. 7, 11-12, 22.

MULTIPLEX in divinis non recipitur nisi causaliter : I, 333 *ab*.

MULTIPLICANDI crescendique præceptum quare datum fuerit Adæ : V, 421 *a*; VI, 209 *b*, 212 *b*.

MULTIPLICATIO. 1. — suppositorum in creatis secundum similum modum egrediendi non est nisi aut propter defectum durationis, aut ob defectum perfectæ actionis : I, 134 *b*; II, 322 *b*-323 *a*.
2. — alia fidelium, alia meritorum, alia præmiorum, alia in quantitate, alia in malo : IX, 161 *b*-162 *a*.
3. — numeralis, molis, et virtutis qualiter differant : I, 56 *b*. *Vid.* NUMERUS.

MULTIPLICATO. 1. — inferiori multiplicari superius, verum est in eo quod habet naturam speciei, vel partis subjectivæ : III, 601 *a*; VI, 161 *a*.

Digitized by Google

2. — superiori essentiali, intellige de specifico, multiplicatur inferius : VI, 227 *a*, *b*.
3. — subjecto multiplicari accidens in eo consistens, quomodo sit verum : III, 601 *a*.

MULTIPLICITAS. 1. — partium est ex compositione; extranea est a varietate accidentium; extrinseca est ex varietate formarum generis, speciei et differentiæ : I, 157 *a*.

MULTITUDO. 1. — quælibet reducitur ad unitatem, sicut imperfectum ad perfectum : I, 326 *a*; IV, 37 *a*.
2. — rerum quoad principia intrinseca, maxime secundum speciem, venit a forma : II, 260 *b*.
3. — rerum, sive formarum, venit a principio uno, et quomodo : 260 *b*-261 *a*.
4. — per generationem venit ex divisione materiæ, quomodo : 322 *b*.
5. — rerum ex natura mere spirituali, et mere corporali, et partim spirituali, partim corporali, complet universum : 260 *a*-264 *b*.
6. — creaturarum reducitur ad triplex genus substantiæ : 262 *a*-264 *b*.
7. — non potest excommunicari; bene autem potest excommunicare : VI, 28 *b*.
8. — hominum vel est in culpa, vel in gratia, vel in gloria, vel in gehenna : XIII, 346 *a*-347 *a*.
9. — triplex, per quam homines mergi periclitantur, sc. temporalium, tribulationum et subditorum : 104 *a*.
10. — causat confusionem, quomodo : X, 2 *a*.
11. — bonorum, et malorum multiplex : XIII, 346 *ab*.
12. — major est in rebus imperfectis, quam in perfectis : XIV, 79 *ab*.

MULUS degenerat a patre et matre, quare : I, 325 *a*. *Vid.* ASINUS, n. 6.

MUNDANA. 1. — in momento transeunt : X, 305 *ab*; XI, 123 *b*. *Vid.* GLORIA, n. 51-52.
2. De mundana prosperitate auctoritates Scripturæ : VIII, 630 *a*-632 *b*. *Vid.* CHRISTUS, n. 810.

MUNDANÆ divitiæ sunt pondera, vincula, obstacula, et vanitas : XIII, 349 *a*-350 *b*, 401 *a*, 430 *b*-431 *a*, 572 *ab*, 595 *b*-596 *a*, 623 *b*; XIV, 17 *ab*.

MUNDANI. 1. — homines ponunt suum paradisum in rebus terrenis, postponuntque cælum denario : VI, 571 *b*.
2. — homines sunt de deorsum origine, affectione et damnatione; servi autem Dei sunt de supernis : XI, 377 *b*.
3. Quanta insania hominis mundani, quando tristatur maxime ob amissionem temporalium, minime vero ob amissionem gratiæ Dei : XIII, 310 *a*.
4. Hominum mundanorum lætitia qualis : XIII, 61 *a*.

MUNDATIO a peccatis fit vel verbo veritatis, vel contritione, vel eleemosynis, vel charitate : XI, 455 *ab*. Fit etiam baptismo, oratione, contritione et tribulatione : VIII, 322 *a*-323 *a*; XIII, 93 *b*-94 *b*; XIV, 136 *b*-137 *a*; item lacrymis, eucharistia, sanguine Christi : XIII, 193 *b*-194 *b*.

MUNDITIA. 1. — interior, magis quam exterior, placet Deo : X, 533 *ab*.
2. — vera stat in candore mentis, carnis et operis, et in conversatione : XIV, 92 *a*-93 *b*.
3. De munditia cordis agitur : VIII, 322 *a*-323 *b*. Item de munditia carnis agitur : XII, 506 *b*-507 *a*.
4. — cordis, oris et operis quam Deo placeat, et quomodo procuranda : XIV, 9 *b*-11 *b*.
5. — cordis est fundamentum omnium bonorum, sicut albedo omnium colorum : XIII, 521 *a*.
6. — cordis efficitur lectione Scripturarum, largitione eleemosynarum, et effusione lacrymarum : VIII, 322 *ab*; item triplici baptismo fluminis, flaminis et sanguinis : 323 *a*; item scopa confessionis, lima correctionis, et fornace afflictionis : 322 *b*.
7. — cordis qualem fructum afferat : XIII, 222 *ab*.

MUNDUS. 1. — tripliciter dicitur, sc. vel ipsa fabrica mundi, vel habitatores, vel amatores : XI, 261 *a*.
2. — est triplex, sc. archetypus, macrocosmus, et microcosmus : VII, 243 *a*; VIII, 89 *a*; IX, 20 *b*, 21 *b*, 105 *a*, 256 *b*; XI, 257 *ab*; XII, 7 *a*, 243 *a*.
3. — importat totam hanc machinam, constantem ex natura elementari, et cœlesti : VII, 260 *b*.
4. — archetypus est Deus, quomodo : I, 450 *a*; II, 261 *b*; VII, 89 *a*.
5. — archetypus, prout dicit exemplar rerum, est appropriatum Filii; prout dicit emanationem Filii a Patre, est proprium ejusdem : I, 125 *b*.
6. Mundo majori respondent septem ætates mundi : VII, 243 *a*. Item mundo minori septem dies creationis : XII, 4 *a*.
7. — est pulcherrimum carmen : II, 166 *b*; IX, 611 *ab*.
8. De mundi creatione intra sex dies agitur : II, 237 *a*-648 *b*; III, 1 *a*-60 *b*; VII, 258 *a*-263 *b*, 383 *a*-386 *a*, 390 *b*-397 *b*; XII, 244 *ab*. *Vid.* MARTIUS.
9. Mundum esse ab æterno implicat contradictionem : II, 167 *a*-169 *a*, 246 *ab*, 279 *a*-282 *a*; IX, 62 *a*.

Digitized by Google

10. — non est factus de divina essentia : II, 241 *b*-242 *a*.
11. — et omnia habuerunt principium productivum : II, 240 *a*-243 *a*; VII, 259 *a*.
12. Mundum factum esse ex nihilo probatur : II, 241 *b*-242 *a*; VII, 238 *b*; IX, 52 *a*.
13. Si materia esset æterna, mundus quoque esset æternus : II, 246 *a*.
14. — sensibilis factus est similis archetypo, non tamen secundum unitatem omnimodam : 261 *b*.
15. Mundi perfectio est duplex, alia secundum esse permanens, alia secundum esse discurrens, quomodo : II, 625 *a*; III, 59 *b*.
16. — dicitur perfectus, quia in principio ejus creata sunt omnia : II, 625 *a*; XIV, 110 *b*.
17. — tum sensibilis, tum spiritualis, qualiter repræsentet Deum : II, 633 *b*.
18. — universus est quoddam exemplatum complete repræsentans exemplar divinæ sapientiæ et bonitatis : III, 54 *b*.
19. — factus est a Deo optimus quoad ordinem : III, 137 *a*. — an potuerit fieri melior et antiquior : II, 162 *b*-163 *a*, 167 *a*-169 *b*; XIV, 110 *b*. *Vid.* DEUS, n. 58.
20. — sumptus pro mundana conversatione, fugiendus; pro humana creatura, diligendus : II, 250 *a*.
21. — major, seu macrocosmus, magis assimilatur archetypo extensive, microcosmus vero intensive : IV, 37 *a*. *Vid.* HOMO, n. 2, 34-39, 46, 48, 54, MACROCOSMUS, MICROCOSMUS.
22. —, ut sic, caret unitate numerica, specifica et generica; ejus tamen partes continent hanc triplicem unitatem : IV, 36 *b*.
23. Mundi creatio magis manifestat divinam sapientiam, et cætera attributa, quam alicujus tantum partis : 36 *a*-37 *ab*.
24. — factus est ob creaturam rationalem : 35 *b*.
25. Mundi figura quomodo dicatur transire : VI, 564 *a*; VII, 334 *b*; X, 36 *b*; XI, 169 *b*-170 *a*; XII, 166 *a*.
26. — habet sex ætates, quæ non sunt æqualis spatii, sed quia in qualibet aliquid novum factum est : VI, 408 *b*-409 *a*; VIII, 94 *b*.
27. — non est animatus : II, 584 *b*.
28. — est quasi domus facta homini : VII, 261 *b*; XII, 45 *a*.
29. — factus est a Deo ad declarandum ipsius attributa : VII, 381 *a*.
30. — quia factus est propter hominem, ipso stante quiescere deberet, labente deteriorari, etc. : VII, 335 *a*-336 *a*.
31. — in quo innovandus sit : 335 *b*. De fine mundi agitur : VIII, 229 *a*.
32. Mundi amatores non possunt recipere Spiritum sanctum : VII, 592 *b*.
33. Mundi voluptates sunt aquæ, quæ quo plus potæ, eo magis excitant sitim : VII, 513 *b*; XI, 545 *b*; XIV, 77 *b*. *Vid.* DELICIÆ, n. 1.
34. Mundi gratia vana et fallax : XIV, 244 *b*.
35. — quare contemnendus : XIII, 108 *b*-109 *a*, 150 *a*, 171 *a*-172 *a*, 314 *a*, 547 *b*, 567 *a*.
36. De mundi laboribus, vanitatibus, lætitia vana, amaritudine, falsitate et fallacia : XII, 104 *a*-108 *b*, 165 *a*-168 *b*.
37. Mundi contemptus dependet ex sui cognitione : XII, 107 *a*. Qualiter acquiratur : IX, 343 *ab*.
38. Quomodo possit homo e mundo exire, et simul esse in mundo : XII, 107 *b*.
39. Mundi creaturarum distinctio : XII, 5 *a*-7 *a*.
40. — totus sensibilis quomodo intret per portas quinque sensum : 7 *b*. *Vid.* HOMO, n. 51.
41. De tentationibus mundi, cautionibusque contra ipsas adhibendis : 331 *a*.
42. Mundi servitus quam crudelis et dira, Dei vero quam dulcis : X, 144 *b*; XII, 379 *ab*.
43. Mundi conflagratio expenditur : VIII, 235 *ab*.
44. Mundi consideratio est objectum omnium scientiarum, sed sub diversa ratione : IX, 50 *b*.
45. — est umbra, via, vestigium, liber scriptus forinsecus explicans Deum : IX, 88 *a*, 91 *a*; X, 93 *a*. *Vid.* HOMO, n. 57, LIBER, n. 16, UMBRA, VESTIGIUM.
46. — in statu innocentiæ tenebat locum scripturæ : IX, 91 *a*.
47. — quomodo sit descriptus in anima : IX, 126 *b*. *Vid. sup.* n. 40, *et* HOMO, n. 2, 43.
48. Mundi ætates mystice explicantur : IX, 104 *a*-110 *a*. 49. — 49. Figurantur per septem circuitus obsidentium urbem Jericho : XIV, 131 *a*.
50. Mundi arma quæ sint, et quonam scuto repellenda : IX, 200 *a*.
51. — dicitur civitas : XIII, 298 *a*, 408 *a*; XIV, 130 *b*-131 *a*.
52. — est mare quod navi crucis enavigatur : IX, 286 *a*.
53. Mundi dispositio respectu boni et mali proponitur : IX, 304 *b*.
54. Mundi amor causat laborem : IX, 343 *b*.
55. Mundi infelicitas describitur : 581 *a*.
56. — est quasi annulus, non propter se, sed propter dantem diligendus : 583 *a*.
57. — arundini comparatur : 580 *b*.
58. Mundi contemptus alius bonus, alius malus : 583 *a*.
59. Mundi vanitas in quo consistat : 583 *b*.
60. — quare dicatur sicut momentum stateræ : X, 82 *a*.
61. — transit, ideo non est in eo sistendum : X, 473 *a*; XI, 154 *ab*, 169 *b*-170 *a*. Mundi

Digitized by Google

transibit celsitudo, pulchritudo, dulcedo : XI, 170 *a*.
62. Mundi amatores dicuntur mali : X, 525 *b*.
63. Mundo renuntiare, et ipsum relinquere, quomodo differant : X, 626 *b*.
64. Circa finem mundi spargentur errores multi, sicut moribundum illudunt phantasiæ : XI, 62 *b*.
65. Mundi finis expenditur : XI, 167 *a*-168 *a*.
66. Mundi, et Dei bona quantum differant : 313 *b*. *Vid.* BONUM, *passim*.
67. — est stabulum : XIII, 619 *a*. — est domus diaboli : 40 *b*.
68. Mundi calamitates, et falsum gaudium : XI, 591 *a*-592 *b*; XIII, 61 *a*, 78 *ab*.
69. — quale regnum : XI, 598 *b*.
70. — describitur qualis fuerit, quando venit Jesus in hunc mundum : 601 *a*.
71. Mundi vinum multiplex, et quale : 538 *b*-539 *a*.
72. Mundi triplex ingratitudo, quam arguit Spiritus sanctus : 466 *b*-467 *a*.
73. — et caro propinant venenum suis sequacibus : XIII, 10 *b*.
74. Mundi nuptiæ quales, vinum, vanitas describitur : XIII, 86 *b*, 87 *b*-88 *a*. Vinum quale vendatur in taberna mundi : IX, 32 *b*-33 *a*.
75. — mari comparatur, in quo majores pisces comedunt minores : VI, 130 *a*; IX, 281 *a*; XIII, 100 *b*, 155 *ab*, 268 *b*, 382 *ab*.
76. — est senex fatuus, sequaces suos fatuos faciens : XIII, 163 *b*.
77. — quomodo mundatus sit a lepra per sanguinem Christi : 177 *b*, 224 *a*.
78. — est velut statua Nabuchodonosor : 223 *b*-224 *a*.
79. — lupo comparatur : 242 *b*.
80. Mundi delectationes, sc. lascivia, copia pecuniæ, et excellentia honoris, quam sint noxiæ et momentaneæ : 249 *ab*, 252 *ab*, 268 *a*, 295 *ab*.
81. — solitudini comparatur, in qua diabolus pascit hominem panibus vitiorum : 362 *a*. *Vid.* DESERTUM, n. 2.
82. — quomodo decipiat suos : 365 *a*.
83. Mundi concupiscentiæ comparantur fluminibus Babylonis : 380 *b*.
84. Mundi hujus calamitates describuntur : 427 *a*-428 *a*.
85. Mundi gloria est vilissima, fragilissima et malignissima : 493 *b*-495 *a*.
86. Mundi electiones quomodo differant ab electionibus Christi : 539 *b*.
87. Mundi amor cum vera sapientia non permanet : 544 *b*-545 *a*.
88. Mundi pax duplex, et quænam : IX, 260 *b*.
89. — est orbicularis : VI, 493 *a*.
90. — abjicitur ab aliquibus, et ipse aliquos abjicit : IX, 217 *a*.
91. Mundi, et Christi præceptiones contrariæ : XIII, 591 *b*-592 *a*.
92. Mundo quare non sit serviendum : 503 *b*. *Vid.* ANIMA, n. 190, 460, CARMEN, n. 2, CHRISTUS, n. 520, 537, 770, 772, DIABOLUS, n. 259, FALLACIA, n. 2, GAUDIUM, n. 8, 19, GLORIA, n. 51-52, MEDIUM, n. 25.

MUNIFICENTIA. 1. — est pars temperantiæ, comprehenditque largitatem et magnificentiam : IX, 55 *b*. — removet avaritiam, cupiditatem, et rapacitatem : *ibid.* *Vid.* TEMPERANTIA.

MUNITIONES Judæorum erant angeli, prophetæ et lex : IX, 264 *ab*. *Vid.* CIVITAS, n. 6.

MUNUS. 1. — dicitur vel a manu, vel a lingua, vel ab obsequio : XI, 540 *b*-541 *a*.
2. Munera non accipienda sunt prælatis : VIII, 576 *a*-577 *a*; IX, 376 *a*. — 3. Munera sunt pulvis excæcans oculos : X, 494 *b*.

MURMURANS similis est rotæ carri non unctæ oleo : VIII, 280 *b*-281 *a*.

MURMURATIO. 1. — dicitur a verbo Mutire : XI, 2 *b*.
2. — quid sit, et quomodo sit contra justitiam et obedientiam : VII, 527 *b*; XI, 2 *ab*.
3. De murmuratione, seu detractione, multa : VII, 129 *b*-130 *a*; VIII, 280 *b*-281 *a*, 585 *a*-586 *a*; XI, 102 *ab*; XII, 217 *a*; XIII, 128 *b*, 162 *b*, 305 *b*, 348 *a*, 408 *b*.
4. — quando sit peccatum mortale : XIV, 596 *a*.
Vid. DETRACTIO, n. 1-2, 4-12.

MURUS, seu paries, multa significat : IX, 188 *a*, 255 *b*; X, 171 *b*.

MUS si comedat Eucharistiam, an permaneat in ea corpus Christi : V, 549 *b*-550 *a*.

MUSACH, *vid.* CORBONA.

MUSCÆ. 1. — quæ perdunt suavitatem unguenti sunt vanæ cogitationes : XIII, 304 *b*, 333 *a*.
2. — quid significent : XII, 254 *b*.
Vid. CYNOMYIA.

MUSCIPULA quid sit : X, 98 *b*.

MUSCUS, quem amisit odorem, recuperat in locis fœtentibus : VIII, 315 *b*.

MUSICA. 1. — est pars mathematicæ, versaturque circa numerum sonorum : IX, 52 *a*.
2. Musicæ effectus : X, 141 *a*. — 3. Musicam dulcem in auribus Dei et angelorum facit oratio : XIII, 295 *a*. *Vid.* MELODIA, ORATIO.
4. — et vinum lætificant cor hominis : IX, 32 *a*.

MUSTELÆ sagacitas, et diligentia circa natos excæcatos : XIV, 27 *b*, 117 *a*.

MUTABILE. 1. — duo concernit, sc. statum priorem, et posteriorem a priore diversum : II, 74 *b*. Id verum est de mutatione naturali,

Digitized by Google

sed non de supernaturali, qualis dici potest creatio : 255 *ab*.
2. Nihil mutabile est simplex : II, 310 *a*.
3. — et immutabile an sint oppositæ differentiæ liberi arbitrii : II, 404 *a*. Unde proveniant : III, 273 *a*.

MUTABILIA. 1. — sunt in Deo immutabiliter : II, 30 *ab*, 86 *a*-87 *b*; XI, 257 *b*.
2. — omnia sunt præter Deum : II, 430 *b*-431 *a*.

MUTABILITAS. 1. — in rebus oritur vel ratione transmutationis intrinsecæ, vel temporis : IX, 588 *a*.
2. — est naturalis in homine : IX, 588 *b*.
3. — qualis in sole et in elementis : 589 *ab*.

MUTATIO. 1. — dicitur tripliciter, sc. vel ab ente in ens, diciturque variatio; vel ab ente simpliciter in ens potentia, seu secundum quid, diciturque corruptio; vel ab ente in simpliciter non ens, diciturque versio; prima est secundum accidens, altera secundum formam, tertia secundum substantiam : I, 154 *a*, 293 *b*; VIII, 211 *b*. — supernaturalis est, quæ est de ente in ens jam existens : VIII, 211 *b*. — est vel ad esse, vel ab esse, vel in esse : II, 257 *a*.
2. — in Deo respectu loci repugnat ejus immensitati; respectu formarum, summæ ejus simplicitati; respectu temporis, ejus æternitati : I, 154 *b*, 418 *a*.
3. — quomodo sit in omnibus corporibus mundi : III, 161 *a*.
4. — omnis vel est generatio, vel corruptio : II, 59 *b*.
5. — vel est quoad primum esse, vel quoad bene esse : II, 403 *b*.
6. — fit in instanti : II, 254 *b*; V, 485 *b*-487 *a*.
7. — omnis naturalis fundatur super mobile, estque perfectio entis in potentia : II, 254 *a*.
8. — major est, ubi major distantia est : 253 *b*.
9. In mutatione instantanea est idem factum esse et fieri, idem desiisse et desinere : V, 485 *a*-487 *a*, 667 *ab*.
10. — secundum locum quid sit : V, 479 *a*.
11. — instantanea licet tollat ordinem temporis, tamen non tollit ordinem naturæ : 666 *a*.
12. — alia est de malo in bonum, et de bono in melius; alia de bono in malum, et de malo in pejus : IX, 229 *a*. — una est ad dexteram, et altera ad sinistram : *ibid.*
13. Mutationi aliquid subjacet vel ob augmentum, vel ob diminutionem, vel ob vicissitudinem : IX, 265 *a*. — 14. In rerum mutatione triplex difficultas potest considerari, sc. ex parte vel termini a quo, vel termini ad quem, vel distantiæ : VIII, 211 *b*.
15. Mutationes mundi faciunt pulcherrimum carmen : II, 166 *b*.
16. — est vel per acceptionem simul et abjectionem, vel per acceptionem tantum : VI, 588 *a*.
17. — grammaticalis, si non auferat omnino sensum verborum, non annullat formam sacramenti : V, 309 *b*.
18. Ubicumque est compositio de novo, ibi est mutatio : IV, 150 *b*.
19. Mutationis mutatio non est, si agatur de vera mutatione : V, 416 *b*.
20. In mutatione naturali est potentia materiæ, quæ non omnino tollitur; in supernaturali autem est potentia obedientiæ : V, 480 *b*-481 *a*.
21. Actiones et mutationes denominantur a termino in creatis, sed non in divinis : I, 223 *b*, 224 *b*.

Vid. EUCHARISTIA, n. 47, 107, LOCUS, n. 3, 15, MORS, n. 2, MOTUS, n. 3, 43, 52, PRIORITAS, RELATIO.

MUTATUM esse est superius ad factum esse : IV, 173 *b*.

MUTILATIO culpabilis causam habet crudelitatem : VII, 533 *b*.

MUTUS, *vid.* DIABOLUS, n. 115, 138.

MUTUUM dare, et recipere, quando sit usura, et quando non : X, 378 *b*-379 *a*.

Vid. DARE, n. 6.

MUTUUS amor qualis sit in Deo, et qualis in creaturis : I, 191 *b*-192 *b*.

MYGALE quale animal : XIV, 29 *ab*.

MYRRHA electa quid sit, ejusque proprietates, et quid mystice significet : VIII, 323 *a*; XI, 603 *a*. *Vid.* CONTRITIO, n. 14, 60, FASCICULUS, POENITENTIA.

MYSTERIUM. 1. — idem est ac secretum : V, 477 *b*. — 2. Mysteria multoties sunt celanda : XI, 132 *ab*. Absconduntur superbis, panduntur humilibus : X, 500 *ab*.
3. Mysteria omnia sanctæ Scripturæ epilogantur : IX, 97 *a*-99 *b*.
4. Nemo excusatur a cognitione mysteriorum sanctæ Trinitatis, incarnationis et redemptionis, nec non resurrectionis Christi, quare : IV, 553 *ab*.

MYSTICA THEOLOGIA, opus dubium : VIII, I-II, 1 *a*-53 *b*.

MYSTICA theologia quid sit, et ejus partes : VIII, 2 *ab*, 3 *b*.

MYSTICA significatio rerum in Scriptura attenditur tum ex tempore, tum ex qualitate aeris, hora, situ, ordine : IX, 194 *ab*. *Vid.* SCRIPTURA.

MYSTICI corporis unio : V, 433 *a*. *Vid.* ECCLESIA, n. 2, 11, 12, 33.

Digitized by Google

N

NAAMAN interpretatur decor : x, 317 *a*.

NAAS interpretatur serpens, significatque diabolum : xiii, 41 *b*.

NABUCHODONOSOR. 1. — interpretatur sedens in angustiis ignitis, significatque diabolum : xiii, 121 *ab*.

2. — statuæ mysteria enarrantur : xiii, 223 *b*-224 *a*.

NARES Dei idem sunt ac inspiratio ejus in corde fidelium : viii, 55 *b*.

NASCI. 1. — et generari, est mutari secundum substantiam, et produci de non esse in esse : iv, 252 *b*.

2. — et nativitas numerantur vel ex subjecto, vel ex actu, vel ex tempore ; filium vero dici, ex supposito : iv, 190 *b*, 193 *a*.

3. — de virgine an possit verificari de natura humana in Christo : 193 *a*, *b*.

Vid. Filius, n. 18.

NASCIBILITAS est idem cum filiatione, sed quomodo : i, 461 *b*. *Vid.* Innascibilitas.

NATALE. 1. — triplex celebramus circa Christum et Ecclesiam : ix, 165 *b* ; sicut olim Romani circa imperatores et imperium : *ibid.*

2. Quare ecclesiæ tapetiis ornari solitæ fuerint in Natali Domini : ix, 195 *a*.

Vid. Mors, n. 39.

NATATORIA Siloe est doctrina fidei, vel baptismus : xi, 565 *a*.

NATHANAEL. 1. Nathanaelis vocatio, humilitas, et alia mysteria enumerantur : xi, 280 *b*-281 *a*.

2. — non fuit electus apostolus, quia erat nobilis : 281 *b*.

NATIO. Quare gentiles dicantur populi nationum : x, 62 *a*.

NATIVITAS. 1. — est duplex, sc. in utero, et ex utero : iv, 67 *b* ; ix, 231 *b*.

2. — hominis alia corporalis, alia spiritualis : xi, 296 *a*.

3. — alia corporalis cum culpa et pœna ; alia spiritualis vitiosa, quæ est ex diabolo per peccatum actuale ; alia gratiosa, qua homo nascitur gratiæ ; alia gloriosa, qua nascitur gloriæ : xi, 541 *ab*.

4. An, quia Christus natus est ex sola muliere, nativitas ejus sit minus nobilis : iv, 272 *b*.

5. In Missa auroræ nativitatis Christi quare non repetatur pluries introitus *Lux fulgebit*, sicut repetebatur *Puer natus* : ix, 563 *a*.

Vid. Christus, n. 99, 266, Filiatio, n. 8.

NATURA. 1. — tripliciter dicitur : iii, 488 *b*.

2. — triplex est, sc. corporalis, spiritualis, et media : ii, 262 *a*-264 *b*.

3. — dicitur proprie dupliciter, sc. vel vis insita rebus, similia ex similibus procreans ; vel ipsa natura in communi sumpta ; prior est personæ, posterior nequaquam : iii, 410 *b*.

4. — vel dicitur omne quod competit rei a sua naturali origine, vel vis insita rebus secundum quam peragunt cursus suos : iii, 33 *b*-34 *a*, 481 *ab*.

5. — et essentia in eo differunt, quod essentia dicitur absolute, natura ut alterius principium : i, 350 *a*, 497 *b* ; iv, 128 *b*.

6. — est vis insita rebus, similia ex similibus procreans : i, 350 *a* ; iii, 33 *b*-34 *a*, 384 *a* ; iv, 129 *a* ; vi, 459 *b*.

7. — sumpta in communi, definitur quadrupliciter : iv, 127 *b*-128 *a*.

8. — est principium motus et quietis per se, et non per accidens : iv, 129 *a*.

9. — est id quod agere, vel pati potest, item specifica differentia unamquamque rem informans : 129 *a*.

10. — accipitur pro vera materia, et pro vera forma de quibus prædicatur analogice : 128 *a*.

11. — sumitur vel ut naturans, id est auctor naturæ, vel ut naturata : iv, 183 *b*.

12. — dicitur vel ratione partium constituentium, vel ratione formæ totius constituentis totum compositum : 187 *a*, 462 *b*.

13. — communis differt a particulari, seu supposito : 170 *b*.

14. — creata vel est elementaris, vel cœlestis : vii, 260 *a*.

15. — cœlestis alia est opaca, alia transparens, alia luminosa : xiii, 505 *a*.

16. Naturæ appetitus completur a Deo : ii, 436 *b*.

17. — in creatis est communis, non tamen communicabilis pluribus, nisi cum sui divisione per propagationem, vel aggregationem ; ideo numeratur in suppositis : i, 116 *ab* ; iv, 117 *a*, 187 *b*.

18. — divina quomodo sit una in pluribus, nec universalis, nec particularis, nec numeretur : i, 116 *b*, 162 *a*, 179 *a*, 366 *b*-337 *a* ; iv, 117 *a*, 121 *a*.

19. Naturarum pluralitas in uno supposito quomodo vel non tollat, vel tollat simplicitatem : i, 162 *a*.

20. Naturæ plures quomodo possint esse in uno supposito : i, 162 *a*, *a*-165 *a*.

21. — , quia agit uniformiter et infra se, non indiget aliquo elevante supernaturali ; sed bene voluntas, ad hoc ut operetur bonum : i, 284 *b* ; iii, 299 *b*.

22. — communicabilis de se datur, quæ est una, et indifferens a parte rei : i, 116 *b*, 335 *b*-337 *a* ; iii, 36 *b*-38 *b*.

Digitized by Google

23. Naturæ motus est ab alio, voluntatis autem est a semetipso : II, 57 *a*.
24.— divina non dicit respectum ad personam, nisi relatione secundum dici : I, 549 *ab*.
25. — in se considerata qualiter incurvetur ad terrena; elevata vero per charitatem, elevetur etiam supra se : II, 266 *a*.
26. — indiget auxilio supernaturali ad hoc ut elevetur supra suum posse; non vero ut elevetur supra se, sc. per contemplationem et amorem : II, 343 *ab*.
27. — magis diligit id quod est infra se, quam quod supra, vel juxta se : 344 *b*.
28. — quomodo habeat vim producendi corpora omnium animalium : 436 *a*, *b*-437 *a*.
29. Naturæ ordo est ab imperfectis ad perfecta : 622 *b*-623 *a*.
30. Naturæ progressus in productione rerum exponitur : III, 30 *a*-39 *a*.
31. — terminatur in suis operationibus ad hoc aliquid : 35 *b*.
32. — in operando finaliter intendit formam perficientem in esse naturæ : III, 515 *b*.
33. Quod natura producit est corruptibile, et fit successive : VI, 459 *b*.
34. Quod est in appetitu naturæ est naturale quoad se, non tamen hoc ipso quoad executionem : VI, 460 *a*.
35. — humana quo sensu dicatur vera : 347 *b*.
36. — quomodo non deficiat in necessariis : 312 *b*, 319 *b*.
37. — assumpta a Verbo an majorem convenientiam habeat ad personas divinas, quam cæteræ naturæ humanæ : IV, 17 *a*.
38. — non prædicatur de sua hypostasi in abstracto, sed in concreto : 128 *b*.
39. — creata multiplicatur in suppositis : 187 *b*.
40. — intellectualis necessario habet voluntatem : 369 *b*.
41. Contra naturam facere vel est contra naturale dictamen rationis, vel contra naturalem appetitum : 394 *a*.
42. Aliquid potest fieri vel præter naturam, vel juxta, vel supra, vel contra : VIII, 82 *b*.
43. — cum inducit aliquam formam, vel perfectionem in aliquo subjecto, exigit dispositionem a parte suscipientis, et operationes a parte agentis : IV, 396 *b*.
44. — quomodo perficiatur a gratia : 653 *b*.
45. — non sustinet repentinas immutationes : V, 324 *a*.
46. — aliqua dictat in speciali, aliqua in generali tantum : 679 *a*.
47. Naturæ vires quædam ordinatæ sunt ad conservandam speciem, quædam vero ad individuum : VI, 132 *b*.
48. Naturæ præcepta expenduntur : VII, 402 *b*; X, 375 *b*-376 *b*.
49. — quædam appetit quæ non sunt in ejus potestate, quædam vero quæ sunt in ipsius potestate : VI, 461 *a*.
50. — quælibet, sive naturalis potentia, habet quo est fieri, et quo est facere : 613 *b*.
51. — quomodo necessario agat : 460 *b*.
52. Naturæ nostræ vitiatio quotuplex : IX, 165 *a*.
53. Quomodo sit verum quod Deus fecit omne quod natura est : III, 488 *b*.
54. — , et res naturæ, qualiter differant : I, 542 *b*, 544 *a*-547 *b*.
55. De naturæ ordine, et an sit in divinis : I, 349 *a*-350 *b*, 432 *b*; II, 137 *b*.
56. — quæ potest peccare, an sit melior quam quæ peccare non potest : II, 160 *a*.
57. — quomodo id, quod melius est, desideret : II, 571 *b*. Intellige non quod melius simpliciter, sed melius secundum ordinem : III, 87 *b*.
58. — quomodo perfectionem suam appetat : III, 302 *b*.
59. — agens an sit præstantior patiente : IV, 351 *a*.
60. — humana est domus quæ per peccatum est spoliata : IX, 324 *a*.
61. — nihil potest sine divina potentia, sicut nec ars sine natura, maxime in medicina : X, 442 *a*.
62. Naturæ peccatum est, quando deviat a debito fine : VII, 515 *a*.
63. — abhorret vacuum : XIV, 86 *b*.
64. — nobis dictat Deum amandum : XIV, 22 *ab*.
65. — est unus Deus, participative vero possunt esse plurimi : 26 *b*.
66. Naturæ vita, et gratiæ qualis : 60 *a*.
67. — instituta est status innocentiæ, et quænam ad ipsam spectent : III, 73 *a*-87 *b*.
68. Naturæ lapsæ status importat defectus in homine : IV, 331 *a*.
69. — et voluntas in Deo quomodo se habeant : I, 227 *b*. Licet natura et voluntas in Deo sint idem, tamen respicit una aliquid in ratione principii, quod non altera : *ibid.*
70. — et substantia intellectualis est per prius in Deo, quam in creaturis : I, 411 *b*.
71. — dicitur forma uniuscujusque completa, in ordine tamen ad operationem; in se considerata, dicitur essentia; in ordine ad nostram cognitionem, dicitur species, seu similitudo : I, 497 *b*.
72. — divina in abstracto significat Dei formam, sive essentiam : IV, 185 *b*. Ergo non concedendum divinam naturam esse incar-

Digitized by Google

natam, aut carnem factam esse : IV, 125 *a*-126 *b*; aut de Virgine natam : 184 *b*-186 *b*.
73. — humana tota corrupta est in Adam, et quoad pœnalitatem, et quoad culpabilitatem, et quomodo : III, 330 *a*-333 *b*.
74. — humana erat terra antequam assumeretur a Verbo; postquam assumpta fuit, facta est cœlum : VII, 489 *a*.
75. — humana Christi vere nata est de Virgine : IV, 186 *b*-187 *b*.
76. — divina Christi an dici homo possit : IV, 188 *a*-189 *b*.
77. Quomodo Christi conceptio sit supra naturam : IV, 183 *b*.
Vid. CHRISTUS, n. 61, 73-74, 76, 79, 119, 128, 213, DICTAMEN, n. 1-3, GENERATIO, n. 5, 22, 40, NATURA, n. 38, 78.

NATURALE. 1. — dicitur aliquid vel ob naturæ complementum, vel ob naturæ defectum, quomodo : II, 404 *a*; item quod inest rei per propria et intrinseca principia : II, 155 *b*; non tamen necessario omne quod inest a prima origine : III, 65 *b*, 67 *b*.
2. — est indelebile : II, 414 *b*.
3. — jus est idem apud omnes : V, 677 *b*. *Vid.* LEX, n. 3-6, 9-17, 20.
4. — est summum bonum appetere, et quomodo : III, 117 *a*; VI, 461 *a*, 571 *b*; XIII, 515 *b*.
5. — non assuescit in contrarium, qua ratione : III, 531 *a*.
6. Quasi naturale fit, quod diutius inolevit : XIV, 20 *a*.
7. Circa naturalia nullus major error, quam uni contrario attribuere ipsius contrarium : VI, 197 *a*.
8. Naturalia nostra vulnerata sunt quantum ad finem, ad sensualitatem et ad carnem : IX, 195 *b*, 324 *a*.

NATURALIS. 1. — qualiter dicatur in creatura vertibilitas, vanitas et instabilitas, et quo sensu dicantur non esse naturales privationes et defectus : I, 155 *ab*.
2. — potentia dicitur vel quæ est secundum consonantiam naturæ, vel quæ inest rei per se, et non per aliud ut per causam, vel dantem, vel conservantem : II, 129 *b*; III, 67 *b*, 329 *ab*.
3. — ratio, et seminalis in eo differunt, quod seminalis importat directionem ut ex aliquo aliquid fiat, naturalis vero ut fiat simile ex simili : III, 32 *ab*.
4. — appetitus, seu cursus naturæ non debet infringi a Deo propter aliquod accidens præternaturale : III, 393 *b*.
5. —, et supernaturalis perfectio creaturarum, qualiter differant : III, 312 *ab*.
6. — potentia tripliciter dicitur : I, 82 *b*-83 *a*.
7. — iste terminus magis importat habitudinem principii, quam formæ : II, 635 *a*; IV, 194 *b*.
8. Virtus naturalis, vitalis et animalis, item spiritus naturales quænam sint, et ubi resideant in corpore humano, et quos effectus pariant : VIII, 108 *ab*.
9. Virtus naturalis est motiva humorum mediantibus arteriis et venis, quæ radicantur in hepate : VIII, 108 *b*.
10. — scientia, quæ motum concernit et materiam, obfuscat intellectum, et contristat affectum : IX, 8 *b*.
11. — origo creaturarum duo importat, sc. esse ex nihilo, et esse positivum, seu principia constituentia : I, 155 *ab*. *Vid.* NATURALE, n. 1.

NATURALITER. 1. Quod inest alicui naturaliter, veriori modo ei inest, quam quod accidentaliter : III, 531 *a*.
2. — vivere, quomodo sit cœlestem vitam ducere : XII, 108 *b*.
3. — omnes homines scire desiderant : XIV, 60 *b*, 98 *b*.
4. Quæ naturaliter insunt, sc. secundum principia intrinseca, sunt inseparabilia : III, 544 *b*; V, 518 *b*, 519 *b*, 521 *b*.

NAUFRAGIUM humanæ naturæ fuit in Adam, a quo liberatur per baptismum et pœnitentiam : V, 554 *a*.

NAUTA, *vid.* CHRISTUS, n. 722.

NAVALIS ars est mechanica inventa ad commodum hominis, sub qua continetur omnis mercatio : VII, 499 *b*.

NAVIS. 1. — mystice est uterus Virginis, vel Ecclesia, vel, si sumatur in malum, superbia : IX, 286 *a*.
2. — ad alia etiam applicatur, sc. ad Ecclesiam iterum significandam : XI, 334 *b*; XIII, 100 *b*, 345 *b*; vel crucem, vel animam, vel pœnitentiam : XIII, 345 *ab*. *Vid. insuper* ANIMA, n. 385, 401, ECCLESIA, n. 26, MARIA, n. 411.
3. — quot modis periclitari possit : IX, 199 *b*-200 *a*.
4. — foramina figurant multitudinem venialium peccatorum : VI, 516 *ab*.
5. — tempestatibus obluctans figurat hominem tribulationibus exercitatum : XIV, 44 *b*.

NAZARÆI radebantur, et significabant clericos legis gratiæ : VI, 150 *a*, 151 *a*.

NAZARENUS, *vid.* CHRISTUS, n. 784, FLORIDUS, n. 1.

NAZARETH conditiones : XI, 280 *b*.

NEBULA. 1. — est id quod ex nubibus aquam pluentibus relinquitur, signumque est serenitatis : VIII, 93 *b*. Quomodo differat a nube : *ibid.*

Digitized by Google

2. Nebulam sicut pulverem spargere, est cogitare vitam nostram in cinerem resolvendam : XIII, 139 *a*.

Vid. EUCHARISTIA, n. 52, 76, 157, 197, MARIA, n. 50, 415, PLUVIA.

NECESSARIA. Quatuor sunt quæ nobis ministrant necessaria, sc. gaudium, spes, dolor et timor : IX, 171 *b*. *Vid.* NATURA, n. 36.

NECESSARIUM. 1. — aliud est ex indigentia, aliud ex sufficientia : IV, 398 *b*.

2. — dicitur dupliciter, sc. vel secundum arctitudinem, vel secundum communem modum vivendi : V, 615 *a*.

3. — , id est naturale, et voluntarium quomodo non possint stare simul : IV, 356 *b*. An ex opposito dividantur : III, 220 *b*.

4. — est a natura, quæ necessario agit : VI, 460 *b*.

5. — an possit habere causam contingentem : IV, 249 *b*.

6. Possibile an stare possit cum necessario : IV, 519 *a*.

7. An nullum necessarium a voluntario pendeat : II, 581 *a*; III, 333 *b*.

8. Ex majori de necessario, et minori de inesse simpliciter, semper concluditur necessario : II, 71 *a*. *Vid.* CONTINGENS, n. 2.

NECESSITAS. 1. — multiplex, sc. alia a causa extrinseca, seu coactionis; alia a causa intrinseca, seu immutabilitatis : II, 406 *a*; III, 220 *a*; IV, 267 *b*; XII, 346 *ab*. *Vid.* ARBITRIUM, n. 15-16.

2. — item duplex, sc. absoluta, seu consequentis; et respectiva, seu consequentiæ : II, 71 *a*, 213 *b*; III, 4 *a*; IV, 249 *b*, 356 *b*; V, 412 *a*.

3. — item dividitur secundum quadruplex genus causarum : IV, 354 *b*-355 *a*; IX, 270 *a*.

4. — alia est a principio disconveniente, alia a principio deficiente, alia ex principio conveniente et sufficiente : I, 121 *a*. *Idem quod sup.* n. 1.

5. — locutionis in angelis, et in homine qualis : I, 172 *b*-173 *a*.

6. — quænam opponatur libertati, et quænam non : II, 406 *a*, 407 *b*.

7. — alia est invertibilitatis, sc. coactionis, alia prohibitionis, alia immutabilitatis : II, 404 *a*-408 *a*; III, 219 *a*-222 *b*; IV, 267 *b*, 354 *b*, 425 *b*; IX, 208 *b*; X, 132 *a*.

8. Nemo laudatur, vel vituperatur in eo quod necessitatis est : II, 98 *b*.

9. — proprie non potest tendere in oppositas partes : III, 523 *b*.

10. — in rebus corruptibilibus qualis : IX, 432 *b*.

11. — triplex nos ad orandum Deum impellens expenditur : XIII, 370 *ab*.

12. Necessitati miserorum succurritur vel ob misericordiam, vel ob justitiam : V, 44 *a*.

13. — fatalis ab Arabibus philosophis inducta qualis sit : IX, 62 *a*.

Vid. ARBITRIUM, n. 14, CONTINGENS, n. 6, 9, CONTINGENTIA, n. 2, LIBERTAS, n. 4, 11-12, PRÆSCIENTIA.

NECROMANTIA est divinatio ex cadaveribus mortuorum : VII, 370 *b*. *Vid.* DIVINATIO, MANTIA.

NECTERE, verbum licet activum, passivum aliquid significat : I, 195 *b*.

NEGANTES Christum quinam sint : XIII, 244 *b*.

NEGARE. Causæ cur homo sæpe negat ore quod fatetur in mente, sunt timor, impotentia, negligentia, et mala voluntas, seu cauteriata conscientia : IX, 296 *a*.

NEGATIO. 1. — potest sumi vel extra genus, vel in genere; vel partim in genere, et partim extra genus; prima proprie facit contradictionem : I, 458 *b*.

2. — cum constantia subjecti ponit in subjecto summam nobilitatem : 459 *b*.

3. — privativa cum constantia subjecti, ut *non par*, æquipollet privativo termino, id est pure privativo, ut *impar* : 228 *a*, *b*.

4. Negationes extra genus e contrario se habent affirmationibus : I, 459 *b*.

5. — mera nec distinguit, nec distinguitur, nec dicit nobilitatem : 458 *a*.

6. — quomodo nobilior sit privatione : II, 332 *a*.

7. — plus tollit quam affirmatio, et quomodo : IV, 256 *a*, 258 *b*.

8. — præposita signo universalitatis facit æquipollere propositionem particulari negativæ; postposita vero facit sensum universalis negativæ : V, 213 *a*.

9. — postposita relativo, relativum non confundit : I, 92 *a*.

10. — totum destruit; unde negativa propositio nullam de se infert affirmativam : I, 150 *a*.

11. — quælibet, nisi forte sit mera negatio, fundatur super aliquod positivum : I, 492 *a*.

Vid. PRIVATIO.

NEGLIGENTER, *vid.* OPUS.

NEGLIGENTIA. 1. — est debitæ diligentiæ derelictio in bono opere faciendo : II, 365 *a*; VII, 352 *b*. — idem est ac desidia : VII, 353 *a*.

2. — oritur ex acedia et torpore, circa intentionem finis, locum, tempus et modum : VII, 353 *b*, 550 *b*, 557 *b*.

3. De negligentia cavenda afferuntur auctoritates SS. Patrum : VII, 80 *ab*, 137 *ab*; XII, 25 *a*.

4. Filiæ negligentiæ sunt omissio, ignorantia et oblivio : VII, 550 *b*.

Digitized by Google

5. — mortalis, et venialis quænam sit : IX, 642 *b*; XII, 211 *a*.
6. — in Dei servitio quam periculosa : X, 388 *ab*, 566 *b*, 579 *ab*, 580 *b*.
7. — prælatorum reprehenditur : XIII, 88 *a*, 100 *a*.
Vid. ACEDIA, n. 1-3, 6-16, DILIGENTIA, n. 2-3.
NEGOTIATIO 1. Negotiationes an sint licitæ Christianis : V, 628 *a*.
2. — alia est bona, alia mala, alia indifferens : VII, 61 *b*-63 *a*; XI, 106 *ab*, 540 *b*; XII, 252 *a*; XIII, 49 *a*, 95 *b*, 99 *b*.
Vid. MERCATURA, n. 1-8, OPUS.
NEMBROD fuit primus imperator, vel tyrannus in mundo : IX, 99 *b*.
NEMESIS, *vid.* BENIGNITAS, n. 1.
NEMO idem est ac nullus homo, distribuitque non pro supposito tantum, sed et pro natura : I, 353 *b*, 360 *b*.
Vid. DARE, n. 10.
NEPHTHALI interpretatur dilatatio mea : IX, 333 *a*.
NEQUAM servus quisnam sit : XIII, 464 *a*.
NEQUITIA. 1. — in Deum, in proximum, et in seipsum expenditur : XIII, 464 *a*.
2. — tyrannorum auctoritatibus S. Scripturæ arguitur : VIII, 617 *a*-618 *b*.
3. Deus providit armaturam necessariam contra spiritualia nequitiæ : IX, 329 *a*; X, 498 *b*.
NERONIS imperatoris casus miserrimus : XIII, 595 *a*.
NESTORIUS quid senserit de B. Virgine : IV, 112 *a*.
NEUTER habitus mentis datur inter velle et nolle : I, 119 *b*.
NEUTRUM genus prædicatum de Deo distribuit pro natura, potius quam pro persona divina : I, 170 *b*-171 *a*.
NEXUS. 1. — duplicis est generis, sc. vel sicut medium jungens unum alteri, vel sicut extremum in quo conjunguntur, et quomodo Spiritus sanctus sit nexus Patris et Filii : I, 203 *a*, 204 *a*.
2. — incipit a distinctione, et procedit in unitatem : 206 *b*. *Vid.* NECTERE.
NICASIUS (S.) quid dixerit, dum ipsi computaretur caput : IX, 301 *a*.
NICODEMUS quomodo interpretur etymologice, et quare iverit nocte ad Jesum : XI, 294-295 *a*.
NICOLAUS (S.) Myrensis. 1. Ejus laudes : XIII, 500 *b*-505 *a*.
2. Ejus pietas, humilitas et charitas nubeculæ parvæ ascendenti de mari comparantur : 502 *b*.
NICOPOLIS interpretatur civitas victoriæ : XI, 226 *b*.
NIHIL. 1. — et aliquid an sint contradictoria : I, 128 *b*.
2. Ex nihilo nihil fieri, an, et quomodo sit verum : II, 243 *a*. De nihilo fieri, quot modis sumi possit : I, 109 *a*.
3. — est in intellectu, quin prius fuerit in sensu, id est vel in se, vel in suo simili : III, 186 *a*; V, 472 *a*. Excipe ea quæ novit essentialiter anima, sc. seipsam et suos actus : III, 537 *a*.
4. Quomodo dici possit idolum nihil esse : V, 151 *a*.
5. De nihilo esse, quid importet : I, 109 *ab*.
6. Hæc vox potest sumi positive, vel negative, vel privative, et quomodo : I, 109 *a*.
Vid. ALIQUID, n. 1, HOMO, n. 310.
NIHILUM. Homo ad nihilum redigitur vel per gratiam, vel per culpam, vel per miseriam : IX, 309 *a*, *b*.
NINIVITÆ. 1. Ninivitarum pœnitentia nobis proponitur : XIII, 140 *b*, 339 *b*.
2. — quomodo surgent in judicio contra peccatores : XI, 537 *a*.
NISI est particula exceptiva, vel consecutiva : II, 145 *a*; item et adversativa : I, 353 *b*-354 *a*.
NITIDUM, NITOR, *vid.* CANDOR.
NIX. 1. — significat albedine animam gratia mundatam : XIV, 105 *b*.
2. — quomodo generetur in nube, ejusque congelatio fiat : VIII, 93 *b*.
NOBILIS. 1. Minus nobili corrupto, non semper corrumpitur magis nobile : III, 333 *a*.
2. Minus nobile non agere in magis nobile, quomodo sit verum : VI, 503 *ab*.
3. Nobilium pericula, obligationesque : VII, 60 *b*-61 *a*.
4. Christus non elegit nobiles, sed pauperes, quare : XI, 281 *b*.
5. Quis homo nobilis abiens in regionem longinquam : XI, 105 *ab*.
6. Quanto, in corpore generando, nobilioris præcedit materiæ præparatio, tanto fit nobilioris formæ inductio : XIV, 48 *b*.
NOBILITAS. 1. — rerum unde oriatur : II, 162 *b*.
2. — vera est a virtute : XIII, 403 *a*, 432 *b*; XIV, 50 *b*.
3. — humana, et mundana stat in hominum opinione : XI, 382 *ab*; XIV, 37 *ab*.
4. — mundana quam vana : XIV, 50 *a*.
Vid. IGNOBILITAS, PARENS.
NOCTILUCA quid sit : XIII, 494 *a*.
NOCTUA fugit lucem, quare : XIV, 9 *b*.
NOCTURNI quare tres in Matutinis legantur, et in tertio Evangelium : IX, 249 *b*-250 *a*.
NOCUMENTUM, *vid.* DIABOLUS, n. 90-92.
NOE interpretatur requies, fuitque figura Christi : XI, 64 *ab*.
Vid. ANIMA, n. 385, PERFECTIO.

Digitized by Google

NOLLE, *vid.* NEUTER.
NOMEN. 1. — imponitur rei a proprietate quæ ipsi inseparabiliter inhæret ut essentialis : III, 216 *b*.
2. — sumitur vel pro voce significante, vel pro re significata, vel pro ipsa ratione innotescendi, quæ est vel per causalitatem, vel per ablationem, vel per excellentiam : I, 367 *a*, 421 *a*; V, 302 *b*.
3. — proprie non est vox solum sensibilis, sed etiam includit significationem, et modum significandi : II, 147 *b*, 369 *b*; V, 302 *b*.
4. — significat substantiam cum qualitate, id est rationem quod, et quo, sc. quod cognoscitur, et quo cognoscitur : I, 366 *a*.
5. — habet necessario aliquid sensibile, sc. vocem, et aliquid non sensibile, sc. significationem : I, 369 *b*.
6. — tria necessario secum infert, sc. vocem, significationem, et rationem innotescendi : 367 *a*.
7. Nominis notitia vel est superficialis tantum, id est quod talis sic nominatur, vel est cognitio rationis talis impositionis : IV, 385 *a*.
8. Nominis interpretatio aliquando sumitur secundum rei proprietatem et veritatem, aliquando secundum contrarietatem, aliquando secundum consecutionem, vel similitudinem : IX, 248 *b*.
9. — appellativum habet plurale, proprium vero nequaquam : I, 97 *b*.
10. Nominis cognitio facit ad cognitionem rei : III, 525 *a*.
11. — impositum a forma immultiplicabili tollit plurale, et secundum rem, et secundum consignificationem; quænam vero habeant plurale : I, 98 *b*.
12. — concretum supponit pro persona proprie; abstractum vero pro essentia, improprie tamen pro persona; medium quoque partim supponit proprie, partim improprie pro persona : I, 110 *b*-111 *a*. *Vid.* ABSTRACTUM, n. 1-4, CONCRETIO, n. 1-2, CONCRETUM, n. 1-8.
13. — pendet a cognitione rei, et dicit ordirem ad rem significatam : I, 365 *b*.
14. — quomodo debeat proportionari ipsi rei significatæ : *ibid. inf.*
15. — adjectivum aliquando substantivatur, et quomodo : I, 363 *b*-364 *a*. *Vid.* ADJECTIVUM, n. 1-8.
16. — singulariter dictum in S. Scriptura multoties dicitur etiam universaliter : I, 367 *b*.
17. Nomina omnia vel supponunt diversitatem essentialem secundum rem, vel secundum rationem, vel modum intelligendi, vel cognoscendi, vel significandi : 370 *b*-371 *a*.
18. — significans operationem per modum adjacentis multiplicatur, ut *Creans*; vel per modum substantivi, et sic non multiplicatur, ut *Deus* : 385 *a*.
19. De nominibus significantibus in divinis agitur : I, 105 *b*-117 *b*, 132 *a*, 157 *b*, 171 *a*, 363 *a*-372 *b*, 375 *b*-385 *b*, 392 *a*-397 *b*, 403 *b*-404 *b*, 419 *a*-422 *a*, 468 *b*, 471 *a*-472 *b*, 479 *b*, 481 *a*-486 *b*, 547 *b*-551 *a*; II, 115 *b*; VIII, 78 *b*-79 *b*; IX, 3 *a*-4 *b*, 265 *a*.
20. — ad aliud dicitur dupliciter : I, 394 *b*.
21. — , verbum, participium et adverbium quomodo differant : 363 *b*-364 *a*, 366 *a*.
22. — adjectivum, et verbum quomodo differant : 432 *a*.
23. Nomina quæ important respectu Dei effectum in creatura, si est effectus in actu, tunc dicuntur ex tempore; si in habitu, dicuntur æternaliter : 468 *b*.
24. — si habet diversa opposita, quæ non uniuntur in aliquo, dicitur æquivoce : 472 *ab*.
25. Nomina aliqua in Deo important solum respectum, aliqua vero etiam effectum : 479 *b*.
26. Nominis alicujus clarificatio est vel per certificationem ipsius nominis, vel per diffusionem, vel per expressionem rationis nominandi : IV, 385 *ab*.
27. — adjectivum, vel participium quando substantivatur, numeratur sicut substantivum a parte suæ formæ; non sic autem vel verbum, vel participium manens participium : I, 363 *b*-364 *a*.
28. — collectivum plures simul dicit, et de nullo per se prædicatur : 363 *b*.
29. — quod aliquam proportionem debeat habere ad rem nominatam, et imponi ab aliqua forma in re nominata existente, quomodo sit verum : 365 *b*-366 *a*.
30. Nomina synonyma differunt a parte vocis tantum : 367 *b* (*ubi, loco verbi* differunt, *lectum fuit* dicuntur).
31. Eadem est significatio nominis quando sumitur substantive, et quando adjective : 390 *b*.
32. — potest dici de aliquo vel per se, vel per accidens : 370 *a*.
33. — habens multitudinem suppositorum, acceptum sine distributione, stat pro illo, pro quo reddit locutionem veram : 94 *b*.
34. Nomini habenti formam non multiplicabilem, potest indifferenter postponi, vel præponi negatio : *ibid.*
35. — , et verbum quomodo differant : IX, 35 *a*.

Digitized by Google

36. Quare antiquitus mutarentur nomina hominum : XI, 279 *a*.
37. Grammatici, et logici differentia quæ sit in consideratione nominum : II, 124 *b*.
38. — est unum, etiamsi sint diversæ voces, quando habent eamdem rationem innotescendi; sed si habeant diversam rationem innotescendi, sunt plura nomina : V, 434 *b*.
39. — unum est omnibus Christianis, excedens privilegia omnium aliorum : XI, 279 *a*.
40. Quomodo, et quot modis possit assumi nomen Dei in vanum : V, 552 *ab*. *Vid.* DECALOGUS, n. 14, DEUS, n. 30.
41. In omni scientia præcognoscendum est quid per nomen significetur, minime vero inquirendum : IX, 2 *a*.
42. Nomina in divinis alia significant substantiam per modum substantiæ, et talia non possunt plurificari; quædam substantiam, sed adjective, seu per modum adjacentiæ, hæcque plurificantur; alia substantiam in adjacentia, connotando intrinsece relationem mutuam, hæcque etiam multiplicantur : I, 171 *a*.
43. Nomina in divinis possunt accipi differenter, sive quoad suppositum, ut *Deus*; sive quoad significatum, ut *Pater*; sive quoad connotatum, ut *Principium* : I, 472 *a*.
44. Nomina quænam a creaturis translata sint ad Deum, ut ipsum laudibus extollere possimus, et ad ejus cognitionem promoveamur : 551 *b*-552 *a*.

NOMINALES quare sic appellati in scholis : II, 124 *b*; IV, 524 *b*.

NOMINARE aliquid supponit cognitionem rei nominatæ : II, 472 *a*, 473 *b*-474 *a*; III, 141 *b*.

NOMINARI tripliciter potest res, sc. vel per nomen indicans existentiam vel essentiam rei, vel secundum quod ab intellectu cognoscitur, vel secundum proprietates quæ rei insunt per secundas intentiones : I, 402 *b*.

NOMINATIO debetur personæ ratione alicujus naturæ in ipsa existentis : IV, 386 *a*.

NOMINATIVUS debet antecedere verbum, ut principium actus : IX, 53 *b*.

NON, particula. 1. — potest teneri vel privative, vel negative : I, 135 *a*.
2. — quot modis possit usurpari in S. Scriptura : IX, 172 *ab*.
3. — genitus, — homo, — album quid importent : I, 455 *a*-464 *b*.
4. — filius dicitur et negative, et contrarie : IV, 234 *b*.
5. — vivum quot sensus habeat : V, 596 *b*.
6. — producere non est notio, sicut nec non procedere, et quare : I, 464 *b*.

Vid. CONFESSOR, n. 4, INGENITUS, n. 1.

NOSTER, MEUS, dicitur de aliquo, vel aliqua re, secundum illud nomen, secundum quod dicitur hoc esse hujus, per habitudinem sive informationis, sive causalitatis, sive correlationis : I, 314 *b*.

NOTABILITAS; *vid.* SINGULARITAS.

NOTIO. 1. — est proprietas in divinis, qua persona innotescit, ut distinguatur ab alia : VII, 233 *b*. Quid requiratur ad hoc, ut sit notio in divinis : I, 463 *b*.
2. Notiones in divinis sunt quinque, sc. paternitas, filiatio, spiratio, processio, et innascibilitas : I, 426 *b*-427 *b*; VII, 233 *b*, 250 *b*-251 *a*; VIII, 78 *ab*.
3. — dicitur sic, quia notificat personam; vel distinctio, quia distinguit personas; vel relatio, quia personæ per unamquamque ad se invicem referuntur; vel proprietates, quia proprie personæ insunt : I, 426 *b*-427 *b*; VIII, 78 *a*.
4. Regulæ notionum assignantur : I, 427 *b*, 535 *a*; VIII, 78 *a*.
5. — in divinis potest sumi vel sub peculiari ratione, vel sub communi : I, 348 *b*, 549 *ab*.
6. — qualis tantum sit in divinis : 427 *b*.
7. — debet necessario importare positivum respectum vel per se, vel consequenter : 463 *b*.
8. Notiones et proprietates non possunt denominare seipsas, quare : 536 *b*.
9. —, unitas, relatio, proprietas in quo differant : 391 *b*, 426 *b*.
10. — significatur in abstractione, et in concretione, et quomodo : 476 *a*.
11. Notiones divinas contra sentire, an sit peccatum : 439 *a*-440 *b*.
12. Notiones Patris sunt tres, duæ propriæ, sc. innascibilitas et paternitas, et tertia communis, sc. spiratio activa : IX, 403 *a*.

NOTITIA. 1. — alia est certa, alia per conjecturam; item alia universalis, alia particularis; item alia nominis, alia rei : IV, 385 *ab*.
2. —, mens et amor qualem ordinem habeant : I, 86 *b*-88 *b*.

NOTIUS unum altero dici potest dupliciter, sc. vel in se, vel relative ad nos : I, 149 *b*, 156 *b*; XII, 16 *b*.

NOTORIUM dicitur, quod nulla tergiversatione potest celari : V, 548 *b*. *Vid.* DELICTUM, n. 3.

NOVENARIUS numerus quare angelis appropriatur : II, 464 *a*-465 *a*; IX, 135 *b*-138 *a*; XI, 4 *b*. *Vid.* NUMERUS.

NOVISSIMI, et primi quinam sint : XIII, 120 *b*-121 *a*.

NOVITAS. 1. — applicata Christo est in conceptione, prædicatione, miraculis et resurrectione : IX, 197 *b*..

Digitized by Google

2. — qualis sit vitiosa, et qualis non, et maxime in adinventione doctrinarum : I, 417 *a*.

NOVITIATUS. 1. — juvenum est duplex, sc. ante, et post professionem : XII, 328 *b*.

2. — Ecclesiæ est status clericorum minorum : VI, 361 *a*. *Vid.* CLERICUS, n. 3, 36.

NOVITIORUM (*De institutione*), opus authenticum : XII, XXIX-XXXII, 292 *a*-312 *b*.

NOVITIORUM (*Regula*), opus authenticum : XII, XXXIV-XXXV, 313 *a*-326 *b*.

NOVITIUS. 1. — religiosus non est proprie religiosus, sed medius inter clericos, et laicos : VI, 152 *a*.

2. Novitii quomodo debeant institui : VII, 42 *b*-43 *b*; XII, 133 *ab*, 297 *a*-326 *b*, 444 *a*-497 *b*.

3. Quales esse debeant : XIV, 562 *a*-570 *a*.

4. Novitiorum nimia receptio multa mala parit in religionibus : XII, 141 *b*.

5. Novitiorum receptio, examen, conditiones explicantur : XIV, 562 *a*-570 *a*.

6. Novitiorum bonorum, et malorum signa exhibentur : XII, 493 *ab*.

7. Novitiorum professorum quatuor cautelæ assignantur : XII, 328 *a*-330 *a*.

8. Novitiorum institutio circa fervorem : XII, 362 *a*-365 *b*; in ordine ad Dei servitium : XII, 292 *ab*, 294 *a*, 296 *ab*, 300 *a*, *b*-301 *b*, 303 *a*, 304 *ab*, 313 *a*-318 *a*, 325 *ab*.

9. — emittens professionem, eligit stabilitatem, veritatem et humilitatem : IX, 511 *ab*.

10. Novitiorum vota, eorumque effectus expenduntur : IX, 466 *b*.

NOVUM. 1. — aliquid dupliciter dicitur : II, 608 *a*. *Vid.* NOVITAS, n. 2.

2. — quomodo nihil sit sub sole : IX, 589 *a*-593 *b*.

3. — testamentum quid sit, et quid contineat : IX, 15 *b*-16 *b*. *Vid.* TESTAMENTUM.

NOX 1. — est absentia lucis, ipsamque facit umbra tenebrarum, seu terræ : XI, 409 *b*, 441 *a*.

2. Nocte tota laborantes nihil capiunt qui in peccatis laborant, vel suis viribus innixi : X, 331 *a*; XI, 520 *a*.

3. — spiritualiter est status peccatoris, explicaturque : XI, 409 *b*, 441 *a*. Quænam sit, in qua non licet operari : XIII, 582 *a*.

4. — quomodo indicet scientiam nocti : XI, 440 *b*.

5. — tempus est congruum lectioni, meditationi et revelationi : IX, 304 *b*, 390 *b*.

6. Nocti Luna præest : II, 584 *a*, 585 *b*, 586 *b*; VIII, 92 *b*.

7. — et dies quomodo immediate dividant tempus : II, 537 *a*.

NUBECULA significat pietatem : XIII, 502 *b*; item vitam contemplativam : X, 467 *a*; item carnem Christi : X, 472 *a*; item descensum Spiritus sancti post ascensionem Christi : X, 575 *a*; XIII, 284 *a*. *Vid.* NEBULA, NUBES.

NUBENTIBUS corporaliter, et spiritualiter, qualis benedictio detur : XIII, 323 *b*.

NUBERE 1. — dicitur a nube, id est a velando ad modum nubium : VI, 229 *a*.

2. — , an continere sit perfectius : VI, 213 *b*. *Vid.* MATRIMONIUM, n. 1-136, NUPTIÆ, 1-15.

NUBES. 1. — non est corpus plene mixtum; habet tamen in se naturas plurium elementorum : II, 440 *a*.

2. — quomodo generentur : VIII, 93 *b*; X, 14 *b*. Ipsarum proprietates quales : XIII, 614 *a*.

3. — in transfiguratione Christi quid significaverit : X, 471 *b*-472 *a*, 574 *b*; XIII, 282 *a*.

4. — significat carnem Christi : X, 472 *a*. *Vid.* CHRISTUS, n. 160, EUCHARISTIA, n. 197.

5. — sunt apostoli et doctores : XIII, 309 *b*, 613 *a*.

6. — figuram accipit illius cui unitur, cum sit indeterminatæ figuræ per se : XIV, 114 *a*.

7. — quando, et quomodo coruscent : XIII, 614 *a*.

Vid. MARIA, n. 415, PECCATUM.

NUDI, *vid.* CHRISTIANUS, n. 16.

NUGÆ fugiendæ : VII, 127 *b*-128 *b*.

NUMERALIS. 1. — infinitas importat imperfectionem, quia discedit ab unitate; contraria vero ratione, virtutis infinitas importat perfectionem : I, 56 *b*.

2. Omnia producta sunt secundum rationes numerales : II, 478 *b*.

3. Numeralis distinctio unde proveniat : II, 322 *b*, 595 *b*.

4. De numeralibus nominibus agitur : I, 392 *a*-397 *b*.

Vid. DEUS, n. 161, MULTIPLEX, MULTIPLICATIO, n. 3.

NUMERARI. Illa quorum unum de altero prædicatur, non numerantur, licet distinguantur formaliter : IV, 148 *a*.

2. Res non numerantur secundum suppositа in subjiciendo et prædicando, sed secundum numerum subjectorum : IV, 148 *b*.

Vid. ACTUS, n. 24.

NUMERUS. 1. — quis sit sonorus, occursor, progressor, sensualis, memorialis, judicialis, et artificialis : XII, 9 *b*. *Vid.* QUANTITAS.

2. — est entitas causata ex unitatum aggregatione, et distinctione, quæ fit vel continui divisione, vel formarum, vel gradu, seu ordine : I, 51 *b*.

3. — est a materia in rebus numeratis : I, 55 *b*, 333 *a*, 394 *a*; II, 313 *b*, 314 *b*. *Vid.* ALIQUOTA, ANGELUS, n. 49, 54, MATERIA, n. 38.

4. — est in omnibus entibus : II, 43 *b*.

Digitized by Google

5. — in creatis est quantitas importans divisionem, separationem, aggregationem, et mensurationem : I, 51 *b*, 340 *a*, 392 *a*, 393 *b*.
6. — in creatis est modus consequens materiam cum forma : I, 394 *b*. Quomodo ubique sit : II, 43 *b*. Quo sensu dicatur esse ex divisione continui : II, 588 *b*.
7. — pluralis plurificat formam in substantivis, non in adjectivis : I, 171 *a*, 384 *a*.
8. Quæ differunt numero, numerant omnia quæ sunt in seipsis, saltem quæ ex principiis formalibus veniunt : I, 340 *a*.
9. — in actu habet statum, in potentia autem nequaquam : II, 163 *b*.
10. Numeri partes si considerentur in se, specie differunt; si vero ut partes constitutivæ majoris numeri, differunt numero tantum : VI, 171 *b*.
11. — habet partes subjectivas, atque etiam integrantes : VI, 161 *a*.
12. — sequens numerum, habet præcedentem veluti partem sui : VI, 173 *b*.
13. — in divinis proprie non reperitur, et quare : I, 51 *b*, 333 *a*, 392 *b*.
14. — prout importat distinctionem personalem secundum originem, reperitur in divinis : I, 51 *b*, 55 *a*, 392 *a*-394 *b*.
15. — in divinis debet esse finitus, quare : I, 55 *a*.
16. — est præcipuum in animo Conditoris exemplar, et in rebus præcipuum vestigium ducens in sapientiam : XII, 9 *b*.
17. Arithmetica est circa numerum; Musica circa numerum sonorum : IX, 52 *a*.
18. Varia mysteria numerorum recensentur : IX, 104 *a*-110 *a*.
19. Omnis proportio, et proportionalitas est secundum rationem ternarii, et quaternarii : IX, 105 *a*.
20. — in Scriptura significat aliquando consummationem, aliquando discretionem, aliquando multiplicationem : IX, 206 *a*; quandoque etiam terminum, vel approbationem, vel conservationem : 565 *a*.
21. In computo numerorum antiqui numerabant a sinistra per digitos usque ad 99, deinde in centesimo transibant ad dexteram : IX, 274 *b*.
22. Pars aliquota numeri, quæ multiplicata reddit majorem numerum, dicitur superflua vel excrescens; quæ vero minorem, dicitur diminuta : IX, 52 *a*, 554 *b*.
23. — est sensibile commune : XII, 7 *a*.
24. Omnia facta sunt in numero, pondere et mensura : I, 64 *a*; IX, 565 *a*.
25. Unitas non est numerus, sed principium numeri : V, 272 *b*; IX, 206 *b*.
26. — mensuratur unitate : IX, 435 *a*.
27. Numeri binarii significatio : II, 565 *b*; IX, 285 *a*.
28. — ternarius quare ponatur in divinis : I, 1, 54 *a*-59 *b*. — 29. Qualem perfectionem importet : I, 58 *b*; II, 479 *a*; V, 272 *b*; VII, 516 *a*; IX, 280 *ab*, 317 *b*; XIV, 572 *a*.
30. — ternarius animam, quaternarius corpus significat : IX, 265 *b*.
31. Numerorum multiplicatio per ternarium explicatur : *ibid.*
32. — cubicus, quadratus qualis : IX, 52 *b*.
33. — quaternarius ad Evangelium, denarius ad Legem spectat : IX, 240 *b*. *Vid.* QUATERNARIUS.
34. Numeri quinarii mysteria : V, 173 *b*; IX, 102 *a*. *Vid.* QUINARIUS.
35. Numeri senarii perfectio explicatur : I, 58 *b*; II, 529 *b*; IV, 467 *b*; V, 272 *b*; VII, 327 *b*; IX, 317 *b*, 554 *a*; X, 227 *a*; XII, 134 *b*.
36. — septenarius mystice explicatur : IV, 546 *b*; V, 76 *b*-78 *b*; VI, 542 *a*; VII, 310 *b*-311 *b*; IX, 30 *b*-31 *a*, 105 *a*-110 *a*, 168 *b*, 529 *ab*, 578 *a*; XI, 52 *ab*; XIII, 97 *b*-98 *a*, 208 *a*, *b*, 209 *a*.
37. Numeri octonarii perfectio : IX, 317 *b*, 578 *a*, 671 *b*.
38. Numeri denarii perfectio et mysteria : V, 167 *b*-169 *a*, 272 *b*; VIII, 276 *a*. *Vid.* DECALOGUS.
39. — undenarius explicatur : IX, 84 *b*, 259 *a*.
40. — duodenarius explicatur : IV, 545 *b*-546 *b*.
41. — vigesimus primus quid significet : X, 164 *a*.
42. — vigesimus quartus est numerus Patrum utriusque Testamenti : XIV, 571 *b*.
43. — vigesimus quintus est cubicus (imo quadratus), et quomodo significet passionem Christi : V, 508 *b*.
44. Numeri vigesimi octavi perfectio : IX, 611 *b*.
45. — trigesimus, sexagesimus et centesimus exponitur : IX, 236 *a*; XIII, 123 *b*-124 *b*.
46. — quadragenarius quid significet : XIII, 176 *b*.
47. — quinquagenarius quid significet : XI, 28 *b*.
48. — centenarius est numerus virginum : VIII, 345 *b*; item perfectionis : XI, 4 *a*, 573 *a*.
49. — millenarius quid significet : XIII, 536 *b*. *Vid.* MILLE.
50. — cubicus, et quadratus qualis : IX, 52 *b*.
51. — quilibet est totum constans partibus constitutivis : VI, 171 *b*, 173 *b*.
52. — quilibet an veniat ex divisione continui : II, 588 *b*.
53. — est multitudo mensurata per unum : I, 392 *a*.

Digitized by Google

54. Quod incœpit esse, si desinat esse, non est idem numero : v, 583 *b*, 584 *b*.
NUMISMA, *vid.* DENARIUS, DRACHMA, MONETA.
NUMMULARII quinam fuerint : xi, 290 *a*; xiii, 386 *b*.
NUMMUS. 1. — erat denarius, qui habebat imaginem Cæsaris : xiii, 475 *b*. In quos usus possit adhiberi, et qualem rationem importet : i, 480 *ab*.
2. — est anima examinanda in morte : xiii, 474 *b*.
NUN interpretatur sempiternum : x, 158 *a*; item Pascua eorum : ix, 441 *b*.
NUNC. 1. — temporis est assignabile in ipsa productione rerum, non autem postquam factum est : ii, 247 *a*.
2. — temporis, et æternitatis num ponant in numerum : iv, 191 *b*.
3. — æternitatis complectitur omnia tempora : ii, 123 *a*.
NUNDINÆ, *vid.* MERCATURA.
NUNTII. 1. — cœlestes sunt inspirationes divinæ : viii, 416 *a*. *Vid.* INSPIRATIO.
2. — falsi quinam sint : *ibid.*
NUPTIÆ. 1. — dicuntur a nube, quomodo : vi, 229 *a*.
2. — quantum honorabiles sint per omnia : iii, 74 *a*; xiii, 86 *ab*. Institutæ sunt in statu innocentiæ : iii, 74 *a*.
3. Nuptiarum quatuor genera proponuntur, sc. carnis cum carne, vel carnis cum spiritu, vel Verbi cum homine, vel Dei cum mente : ix, 212 *a*. Item viri et mulieris, diaboli et animæ peccantis, Christi et Ecclesiæ militantis, Christi iterum et Ecclesiæ triumphantis : xiii, 86 *a*-87 *b*.
4. — spirituales sunt vel inter animam et animam charitatis vinculo, vel inter naturam et naturam per incarnationem, vel inter mortalitatem et immortalitatem per resurrectionem : ix, 212 *a*; xi, 537 *b*.
5. Nuptias Christi cum Ecclesia quantum commendent magnitudo sponsi ipsius, tum sponsæ pulchritudo, donorum multitudo, et convivarum plenitudo : ix, 213 *b*; xi, 6 *b*; xiii, 452 *b*-453 *b*; xiv, 97 *a*. *Vid.* CHRISTUS, n. 775, 804, 859.
6. — exigunt in sponsa quatuor, sc. pulchritudinem, divitias, genus et mores : ix, 213 *b*.
7. Nuptiarum Canæ miraculum, mysteriaque exponuntur : xi, 283 *b et seq.*
8. — qualiter celebrandæ sint : xiii, 86 *ab*.
9. Nuptiarum vestis est charitas, vel bona vita : xiii, 88 *b*, 456 *b*-457 *b*.
10. — Agni describuntur : xiii, 520 *b*.
11. — an omni tempore celebrari possint : vi, 295 *a*-296 *b*.
12. — secundæ an licitæ sint : vi, 442 *a*-443 *b*.
—13. In se sunt sacramentum propter unionem carnis; si vero primis comparentur, habent rationem incompletam sacramenti ob divisionem carnis jam factam : 443 *b*. — 14. An sint honorabiles : 444 *a*-445 *b*.
15. Bigamus ob secundas nuptias fit irregularis non in pœnam facti, sed quia jam non est idoneus ad sacros ordines : vi, 443 *b*. *Vid.* MATRIMONIUM.
NUTRIMENTUM, *vid.* CIBUS.
NUTRIRI. Ex iisdem nutrimur, ex quibus sumus : v, 513 *b*. *Vid.* AUGERI, n. 1.
NUTRITIVA. 1. — virtus importat cibationem, et conversionem cibi in substantiam aliti : ii, 442 *b*.
2. Nutritivæ virtutis opera in corpore enarrantur : iii, 347 *a*-348 *b*. *Vid.* GENERATIO, n. 27.
NUX qualem naturam habeat : xiv, 44 *b*.
NYCTICORAX, *vid.* CHRISTUS, n. 662.

O

OBCÆCATIO, *Vid.* TENEBRÆ.
OBDURATIO. 1. — mentis contra misericordiam est filia avaritiæ, quomodo : viii, 364 *b*.
2. —, id est obstinatio, est peccatum in Spiritum sanctum, et quale : 367 *b*.
3. — animæ dicta est translative ab obduratione corporum : ii, 107 *b*, 110 *a*; viii, 85 *a*.
4. — in corporibus importat aliquid positivum, sc. potentiam et habitum : ii, 110 *a*.
5. — animæ importat impugnationem gratiæ, et mandatorum Dei, inhabilitatem ad gratiam suscipiendam, et stabilitatem in peccato : ii, 107 *b*; viii, 85 *a*.
6. — quomodo sit pœna acta, atque etiam culpa, et qualiter differat a pœna inflicta, vel contracta : ii, 108 *a*.
7. — qualiter sit a Deo, et qualiter non, sc. vel ut culpa, vel ut pœna : ii, 109 *b*; viii, 85 *b*.
8. — habet Deum causam non efficientem, sed permittentem : ii, 110 *a*, *b*; voluntatem vero peccatoris, causam efficientem : 110 *b*.
9. Obdurationis causa meritoria est peccatum : *ibid.*
10. — temporalis quomodo sit signum æternæ reprobationis : ii, 116 *b*.
11. — Judæ, dæmonis et impœnitentium, et obstinatio in malo unde proveniat : ii, 394 *a*.
12. Obdurationis, et misericordiæ conflictus qualis : vii, 80 *b*.
13. Obdurationis mala ex S. Scriptura demonstrantur : viii, 615 *b*-616 *a*.
14. — differenter est a Deo, a diabolo, et ab homine : ix, 271 *a*.

Digitized by Google

15. — peccatoris est clypeus diaboli, eo quod impedit effectum sagittæ verbi divini : XIII, 183 *b*.

OBEDEDOM interpretatur servus sanguineus, significatque Christum : XIV, 174 *a*.

OBEDIENDI modus, et conditiones traduntur : X, 387 *b*-388 *a*; XI, 347 *a*; XIII, 74 *ab*, 82 *a*, 600 *a*; XIV, 3 *a*.

OBEDIENS. 1. Obedientes quomodo Principatibus configurentur : VII, 464 *a*-466 *b*.

2. — verus quisnam sit : X, 386 *b*; XI, 56 *a*.

3. — verus portat Christum : XI, 423 *a*.

4. Obedientibus Deo, Deus obtemperat : XIII, 221 *ab*.

5. Obedientes sunt oves Christi : XIII, 242 *b*.

6. Obedientes quam chari angelis : XIV, 124 *ab*.

7. Obedientium decipulæ, et errores detegunturt : XII, 687 *a*-688 *a*.

8. Mortariolum est cor obediens, in quo voluntas propria contunditur : XIII, 74 *ab*.

OBEDIENTIA. 1. Obedientiæ votum qualiter sit cæteris nobilius : VI, 386 *b*.

2. — est actus justitiæ, et quomodo definiatur : IV, 574 *ab*; V, 560 *a*, 631 *b*; VII, 238 *b*-239 *a*, 413 *b*; XI, 546 *b*-547 *a*. Est specialis virtus cardinalis : III, 446 *a*; IV, 574 *ab*; V, 560 *a*.

3. — est duplex, sc. alia quæ est contraria inobedientiæ, competitque omnibus Christianis; alia quæ est supererogationis : III, 446 *a*; XIV, 559 *b*.

4. — quadriformis exponitur : IX, 377 *a*-378 *a*, 379 *ab*.

5. Obedientia etiam triplex, sc. necessitatis, cupiditatis, et charitatis : XII, 399 *a*.

6. Obedientiæ gradus triplex exponitur : XII, 400 *a*-401 *a*. Item multiplex : VIII, 285 *b*-286 *a*; XII, 188 *a*-189 *a*; XIV, 574 *a*.

7. — mera est, quando præceptum ex se solo obligat, et non ex aliqua causa, diciturque obedientia disciplinæ, quare : VII, 239 *a*, 269 *b*.

8. Obedientiæ necessitas, et meritum late exponitur : XI, 187 *a*, 577 *b*; XII, 292 *b*-293 *a*, 305 *a*, 323 *b*-324 *a*, 398 *b*-399 *a*, 447 *ab*, 492 *b*; XIII, 115 *ab*, 232 *b*.

9. — prælatis sub mortali debita quænam sit, et qualis ex supererogatione : II, 229 *b*; III, 446 *a*; IV, 554 *a*; XIII, 425 *b*.

10. — debita Deo exponitur : II, 226 *a*-230 *b*; III, 446 *a*; IX, 360 *ab*; XIV, 62 *b*. Quare a Deo imposita : XII, 398 *b*-399 *a*.

11. — quomodo sit similis voto paupertatis et castitatis : III, 655 *b*.

12. — Fratrum Minorum strictior est quam aliorum religiosorum : *ibid.*

13.—, et latria qualiter differant : IV, 574 *ab*; V, 560 *a*.

14. — quomodo sit generalis virtus, et specialis : V, 560 *a*, 631 *b*.

15. — qualem connexionem habeat cum aliis virtutibus : V, 560 *a*.

16. Obedientiæ laudes enarrantur : VII, 114 *a*-116 *a*, 464 *a*-466 *b*; VIII, 285 *b*-287 *a*, 517 *a*-518 *b*; IX, 622 *ab*; XII, 398 *b*, 448 *a*; XIII, 373 *a*, 531 *b*, 551 *b*-552 *a*, 554 *ab*; XIV, 3 *a*, 86 *a*. Est schola Christi, genus martyrii, scala cœli, volatus ad cœlum : VIII, 285 *b*, 286 *b*; X, 72 *b*. Est remedium contra superbiam : XII, 188 *b*. Est navis ducens ad cœlum per mare hujus mundi : VIII, 286 *a*; X, 332 *a*.

17. Obedientiæ inacceptæ mala enarrantur : VII, 116 *a*-117 *a*; XIII, 374 *ab*, 454 *a*.

18. Obedientiam docuit Christus tota sua vita : VIII, 285 *b*.

19. — complectitur omnia officia legis tum naturæ, tum scriptæ, tum gratiæ : VIII, 287 *ab*.

20. — qualiter exercenda : VII, 464 *a*-466 *b*; XII, 206 *ab*.

21. Obedientiæ gradus altissimus est obedire homini dyscolo : XII, 188 *b*.

22. — religionum non est in omnibus æqualis : XIV, 561 *b*.

23. Obedientiam reddunt facilem humilitas, consuetudo, dilectio, affectus terrena contemnens, gratia interior, et prælatus discretus : VIII, 286 *b*.

24. — quare victimæ comparetur : IX, 622 *a*.

25. — mortuos resuscitat : XI, 407 *a*.

26. Obedientiæ efficacia quanta : XI, 118 *b*.

27. — quare fere a religiosis perit : XI, 687 *b*.

28. — subjectionis quotuplex : IX, 159 *b*-160 *a*.

29. Obedientia est immunis a deceptione : XI, 118 *b*.

30. Manet Christianus securus in domo obedientiæ : XIII, 221 *b*.

31. Obedientiæ vincula quam dulcia et utilia : XIII, 30 *a*, 31 *a*.

32. — quam Deo chara : XIII, 74 *ab*. — 33. Angelis exhibenda : 387 *a*. — 34. Aurium apertionem exigit : 393 *b*. — 35. Est virtus angelica : XII, 687 *b*.

36. — est una specie, qua obeditur mandatis primæ, et secundæ tabulæ : IV, 490 *a*.

37. — est charum Deo sacrificium, et quomodo : IV, 215 *b*. *Vid.* DEUS, n. 609.

38. Obedientiæ erga quemlibet limites qui sint : III, 653 *a*; XIII, 425 *b*-426 *a*.

OBEDIENTIALIS. 1. — potentia est passiva, quæ ab agente superiori solum potest reduci ad actum : II, 139 *b*-140 *a*. *Vid.* CREATURA, n. 39, 59-60, POTENTIA.

2. Potentia passiva obedientalis non comple-

Digitized by Google

tur omnino a Deo in creatura, et quare : II, 163 *b*.
3. — potentia in aliquibus casibus supponit aliquam potentiam activam in creatura; in aliis nequaquam, sed tantum mere passivam : III, 32 *b*.
4. — potentia in B. Virgine qualis fuerit respectu generationis Verbi : IV, 102 *a*-103 *b*.
OBEDIRE. 1. — Deo quantæ sit virtutis : XI, 115 *b*, 117 *b*, 118 *b*, 238 *b*.— 2. Dominis temporalibus, et tyrannis, qua servitute Christiani teneantur obedire : III, 651 *a*-653 *b*.— 3. Usquequo religiosi prælatis : 653 *b*-656 *b*. *Vid.* ANIMA, n. 358, 361, 376, CHRISTIANUS, n. 32, 46, CHRISTUS, n. 797.
OBJECTUM. 1. — est illa materia, circa quam versatur aliqua potentia : I, 16 *a*.
2. — scientiæ coincidit cum materia et fine : *ibid.*
3. — et finis respectu voluntatis qualiter coincidant : III, 512 *ab*.
4. — aliud formale, aliud materiale potentiæ, et habitus ; primum habet rationem motivi et activi, estque objectum per se et primo; alterum vero non facit convenientiam in specie, nec differentiam : IV, 491 *a*, 522 *a*.
5. — formale est vel per se tantum, vel per se et primo, et hoc ipsum est quod diversificat habitus et actus ; aliud est per accidens, vel materiale : 491 *a*.
6. Delectatio potentiæ in objecto qualiter fiat : XII, 7 *b*.
7. — naturalis inclinationis quomodo sit Deus : I, 40 *b*-42 *a*, 66 *a*-67 *a*.
8. — intellectus est verum, vel etiam bonum sub ratione veri ; — voluntatis est bonum ut bonum : II, 96 *b* ; III, 529 *ab*. An vero sit etiam malum, et quomodo : II, 181 *a*.
9. — generat similitudinem sui in speculo : II, 419 *a*.
10. — Logicæ est modus manifestativus per rationem : IX, 22 *b*, 53 *a*. — Grammaticæ et Rhetoricæ quale : 8 *b*, 53 *b*. *Vid.* GRAMMATICA, n. 1, 6.
11. — Philosophiæ inferioris est corpus naturale, superioris vero est ens mobile ad formam, vel situm : II, 316 *b* ; IX, 2 *a*, 8 *b*, 20 *a*, 21 *ab*, 50 *a*, *b*.
12. — Metaphysicæ est ens ut ens : *ibid.*
13.— Theologiæ quodnam radicale, integrale et universale : I, 14 *a*-16 *b* ; IX, 26 *a*.
14. — S. Scripturæ est Deus : IX, 2 *a*.
15. — mathematicarum scientiarum est magnitudo, seu quantitas, ut abstrahit a materia et motu : IX, 8 *b*.
16. — Arithmeticæ est circa numeros; Musicæ, circa numeros sonoros; Geometriæ, quantitas continua circa proportiones dimensivas generaliter ; Perspectiva addit conditionem de linea visuali ; Astronomia est de corporibus regulatis per motum, Astrologia vero de eorumdem influentia : IX, 52 *a*.
17. — scientiæ duplex : IV, 521 *b*-522 *a*.
18.— opinionis,— scientiæ, et — fidei qualiter differant : IV, 523 *ab*, 528 *b*-533 *b*.
19. Mutato objecto per se, mutatur habitus; non vero, mutato objecto materiali : 536 *b*.
20. — sensus est solum accidens, poniturque in tertia specie qualitatis, et quomodo : II, 554 *a*.
21. — et potentia quomodo per speciem uniantur : VI, 587 *a*, *b*. *Vid.* SPECIES.
22. — an sit nobilius potentia : 587 *a*, *b*-588 *a*.
23. — sensuum exteriorum quale : VII, 392 *a*.
24. Objecta potentiarum animæ enumerantur : 392 *a*-394 *b*.
25. — Ethicæ, Politicæque quale : IX, 24 *a*, *b*, 25 *b*. *Vid.* ETHICA, n. 1, POLITICA.
26. — beatificum naturale, et supernaturale quale : II, 407 *b*-408 *a*.
27. Conjunctio organi cum objecto facit videre actu, vel sentire; potentiæ autem cum organo facit id simpliciter posse : VI, 586 *a*.
28. Corporum proprietates, quæ sunt objecta sensuum, aliæ sunt absolutæ proprietates existentes in corpore quolibet, aliæ sunt emanantes a corporibus variis, hæque jam non erunt in patria : *ibid.*
29. — conveniens et proportionatum affert delectationem potentiæ, quomodo : 586 *b*.
30. Objecta potentiarum et sensuum alia sunt convenientia, perficientia et conservantia, hæcque afferunt delectationem in usu, eorumque contrarium, itemque privatio affert tristitiam; alia sunt convenientia et perficientia tantum, et ipsa afferunt delectationem, carentia vero eorum tristitiam; alia sunt convenientia tantum, eorumque contrarium non affert tristitiam : 586 *b*-587 *a*.
31. — quali mutatione immutet potentiam : 587 *b*-588 *a*.
32. — oculorum est lumen et color; — tactus sunt elementares qualitates; — odoratus est odor ; — gustus, sapor; — auditus, sonus, item et sensibilia communia : VII, 392 *a*; VIII, 103 *ab*; XII, 7 *a*, *b*.
Vid. CHARITAS, *passim*, DILECTIO, *passim*, FIDES, n. 8, 22-26, 82-84, 88-90, 93-113, 115, HABITUS, n. 19-21, 42, 46-47.
OBLATIO. 1. — est actus religionis justitiæque, quare : VII, 413 *a*.
2. — si facta Deo sit propter metum, est coacta, et servorum; si ob mercedem, est mercenarii; si ob amorem, est filiorum : IX, 190 *a*.

Digitized by Google

3. — perfecta quas conditiones exigat : x, 270 *a*; xiii, 356 *a*-357 *a*.
4. — Christi triplex facta est : x, 269 *b*.
5. Quid significet oblatio turturum, aut columbarum : 270 *a*.
6. — an possit fieri de mercede prostibuli : v, 614 *b*.
7. — major in quantitate an sit majoris meriti : iii, 562 *a*, 563 *a*, *b*; xi, 151 *b*-152 *b*.
8. Oblationes in templo, ad quid institutæ : xi, 151 *a*.

OBLIGATIO. 1. — respectu Dei est vel ad agendum, vel ad non agendum; prima tenet semper, sed non ad semper, altera vero etiam ad semper : v, 161 *b*; vii, 352 *b*.
2. — vel est respectu Dei præcipientis, vel est ratione spontaneæ consensionis, vel ratione culpæ commissæ : vii, 352 *b*.
3. — præceptorum quam convenienter et utiliter imposita sit homini a Deo : v, 158 *b*-166 *a*.
4. — non tollit libertatem, sed impunitatem : 160 *ab*.
5. — præceptorum quid importet : 160 *b*-163 *b*.
6. — major quo sensu imponatur homini perfecto : iv, 673 *b*-674 *a*.
7. Obligationis transgressio quot modis fiat : vii, 350 *a*, 352 *b*-353 *b*.
8. — ad majus meritum qualis sit : xiv, 390 *a*-391 *a*, 418 *a*-422 *b*.

OBLIVIO. 1. — dupliciter dicitur, sc. vel per oppositionem ad retentionem speciei, vel per oppositionem ad recordationem, et hæc secunda cadit sub merito, vel demerito : ii, 414 *b*; vii, 553 *a*; ix, 496 *a*.
2. — propriæ salutis maxima stultitia : vii, 154 *a*.
3. — sui propter Deum quam laudabilis : *ibid. et* 613 *a*.
4. — perniciosa triplex, sc. beneficiorum Dei, mandatorum, et suppliciorum æternorum : ix, 211 *b*.
5. — qualis sit filia accediæ : vii, 553 *a*.
Vid. Diabolus, n. 47.

OBLIVISCI, in Deo quid sit : viii, 59 *ab*.
OBOLUM habens monachus, non valet obolum : viii, 200 *a*.
OBSECRATIO quid sit : ix, 568 *a*. *Vid.* Oratio.

OBSERVANTIA. 1. — est pars justitiæ, estque virtus moralis, qua superiores, et eos qui in dignitate sunt, cultu quodam et honore dignatur quis : vii, 238 *b*, 413 *b*; viii, 190 *b*.
2. — legis et præceptorum Dei facit inhabitare Trinitatem totam in anima : vii, 621 *b*. Est signum charitatis proficientis : viii, 443 *b*.
3. — legis est vita spiritualis, quomodo : ix, 458 *a*.
4. De observantia mandatorum, et sabbati, auctoritates S. Scripturæ afferuntur : viii, 512 *ab*, 516 *a*-517 *a*.
5. — meritorum in proximo est actus justitiæ : vii, 413 *b*.
Vid. Cœlum, n. 67, Inobservantia, Præceptum.

OBSERVATORES legis invenient pacem, justificationem et beatitudinem : ix, 398 *a*.
OBSTANS. Non obstans quin aliquis pereat, si teneatur et possit, peccat : ii, 110 *a*.
OBSTETRICES Hebræorum. 1. — an peccaverint per mendacium : v, 179 *a*. — 2. In quo peccaverint, et in quo meruerint : x, 10 *b*.

OBSTINATIO. 1. — est peccatum in Spiritum sanctum, impugnans gratiam pœnitentialem per confirmationem in malo : iii, 633 *a*; vii, 367 *b*. *Vid.* Induratio, n. 2-3, Obduratio, n. 2-3, 5-11, 13-15, Peccatum.
2. — est induratæ mentis in malitia pertinacia, per quam fit homo impœnitens, quomodo : iii, 636 *a*, 637 *b*. — 3. Qualiter differat ab impotentia resurgendi : 636 *ab*.
4. — quæ non detestatur præteritum, sed tamen abhorret futurum saltem negative, non est peccatum in Spiritum sanctum, quare : ii, 397 *a*; iii, 636 *a*, 637 *b*.
5. — est defectus, non positio quoad causam, et quomodo : ii, 394 *a*, 396 *b*.
6. — in malo quomodo sit character bestiæ : v, 381 *a*. *Vid.* Character, n. 20.
7. Obstinationis pessimi effectus probantur auctoritatibus Patrum : vii, 141 *ab*. Item S. Scripturæ : viii, 615 *b*-616 *a*.
8. — ita firma in hac vita non datur, quin possit peccator redire ad pœnitentiam faciendo quod in se est : ii, 227 *b*.
9. An obstinati peccatores unquam deserantur ab angelo custode : ii, 513 *b*.
Vid. Arbitrium, n. 18-19, Diabolus, n. 19-22, 26-28.

OBUMBRATA a Spiritu sancto in quo sensu dicatur B. Virgo : iv, 57 *a*; x, 232 *ab*. *Vid.* Maria, n. 84.

OBUMBRATIO. 1. — et vicissitudo qualiter differant : i, 145 *b*. — 2. Dicitur privatio lucis : *ibid.*

OCCASIO. 1. — peccati qualis, et quatenus fugienda : xiv, 426 *b*-428 *a*.
2. Occasiones, et causæ peccatorum propriorum qualiter confitendæ : vii, 564 *b*-566 *b*.
3. — peccandi data alteri quomodo aperienda in confessione : 566 *b*-567 *a*.
4. Occasionem peccandi alteri præbens est homicida, imo pejor diabolo : iii, 423 *a*; xiii, 153 *b*, 374 *b*-375 *a*.

Digitized by Google

5. — nomine causæ aliquando intelligi debet, differt tamen : v, 608 *a*.
OCCIDERE. 1. Pœnitentia imposita occidenti presbyterum qualis : VIII, 376 *ab*.
2. Unde est quod aliqui se occidant corporaliter, etsi nullus oderit seipsum : IV, 628 *a*.
3. — Deum quomodo peccator dicatur : XII, 672 *b*.
4. — peccatores Deus quatuor modis dicitur : IX, 565 *a*.
OCCISIO. 1. — corporalis, et spiritualis qualis : IV, 628 *a*; IX, 228 *b*; XIII, 474 *b*-475 *a*.
2. — corporalis est filia iræ : VII, 363 *a*, 533 *b*.
OCCISUS Christus ab origine mundi, quomodo : IX, 230 *b*.
OCCULTA Dei judicia nemo novit, nisi ipse Deus : VIII, 491 *a*-494 *b*; IX, 670 *a*.
OCCULTARE nos, et nostra opera qualiter debeamus : X, 446 *ab*.
OCCUPATIO. 1. — alia est mala, alia pejor, alia pessima, estque distractio, quæ avertit animam, ut non possit cogitare ea quæ sunt salutis : IX, 595 *b*. *Vid.* CURIOSITAS, n. 5.
2. — bona, et mala qualis : *ibid.*, *et* VII, 134 *ab*.
OCCURRERE qualiter debeamus inimico venienti cum decem, vel viginti millibus : X, 625 *ab*.
OCCURSOR, *vid.* NUMERUS, n. 1.
OCEANUS est mare principale : IX, 589 *b*.
OCTAVA. 1. — solemnitatum quare celebretur in Ecclesia, et dies octava non celebretur in Natali Domini, Pascha et Pentecoste : IX, 166 *b*.
2. — Paschæ quare dicatur Dominica in Albis : IX, 232 *b*.
OCTONARII numeri perfectio : IX, 671 *b*. *Vid.* NUMERUS, n. 38.
OCULUS. 1. — est sensus corporis organizati habens inseparabiliter in se lumen, sed insufficiens ad videndum, nisi veniat spiritus visualis a nervo optico : V, 374 *a*. *Vid.* ANIMA, n. 333, OBJECTUM, n. 27, 32, SENSUS. Physionomia oculorum describitur : VIII, 117 *a*.
2. Organum visus sunt pupillæ oculorum, objectum vero est color : VII, 392 *a*.
3. Oculi bene dispositi, et oculi lippi discrimen : I, 68 *b*. — lippus nescit distinguere lumen diei a lumine flammæ, vel lunæ : 288 *a*.
4. Oculorum objectum necessario est corporeum, id est extensum, mutabile, et absolutum : II, 431 *a*. Per se, sed non primo, est color : IV, 491 *a*; VII, 392 *a*; auxilio tamen luminis, et quomodo : I, 64 *b*; IV, 509 *b*. Per se, et primo est lucidum : IV, 491.
5. — est corpus pervium et tersum, estque receptivus speciei ratione organi, judiciumque inest ei ratione potentiæ spiritualis : II, 443 *b*.
6. — præsupponit vitam, et actum vegetativæ : *ibid.*
7. — creatus figens aspectum in lucem, quare offendatur : VI, 557 *a*; XIII, 136 *a*.
8. — ad hoc ut abstrahat speciem ab objecto, duo requirit, sc. lucem, et sui luminositatem et diaphaneitatem; per lucem abstrahit speciem, et per perspicacitatem defert, et recipit : III, 175 *a*, 177 *a*.
9. — immutatur per irradiationem lucis materialis, sed naturaliter; lux autem spiritualis immutat intellectum voluntarie : IV, 457 *b*.
10. — non potest non videre, dum est apertus, et habet objectum, et quare : II, 457 *a*.
11. — corporalis est omnino improportionatus ad videndum Deum; item spiritualis, sed proportionatus evadit per lumen gloriæ : I, 66 *b*; II, 431 *a*; IV, 297 *b*; VI, 557 *a*.
12. Frequens clausio oculorum indicium est mobilitatis animi : XIII, 542 *b*. — exterior indicat interiores mores : *ibid.*, *et* XIV, 5 *a*. Oculi sunt nuntii cordis : VII, 548 *b*.
13. — juvenis si in sene poneretur, videret ut juvenis : XI, 564 *b*.
14. — fit cæcus quatuor ex causis, sc. ex disjunctione ipsius a sua origine per tres venas, ex deordinatione tunicæ ocularis et luminis, ex defectu virtutis, et ex læsione oculi, aut velatione : *ibid.*
15. Oculi cum quanta cautela custodiendi sint : VIII, 360 *b*; XII, 360 *b*-361 *a*. Mala custodia oculorum fuit ruina Evæ : VIII, 360 *b*.
16. — in homine duplex, sc. interior et exterior : IX, 284 *a*. Quomodo uterque veletur : IX, 300 *b*; XIII, 522 *b*-523 *a*.
17. — est triplicis generis, sc. carnis, rationis, et contemplationis, ad videndum exteriora, interiora et superiora : VII, 270 *b*; VIII, 420 *b*; IX, 475 *b*; XI, 565 *b*.
18. — interior alius est concupiscentiæ, alius rationis : IX, 169 *b*, 284 *a*. Item alius avaritiæ, vel luxuriæ; alius dilectionis, et cognitionis : 169 *b*, 300 *b*; alius intelligentiæ, alius misericordiæ : 169 *b*; alius fidei, et charitatis : 549 *a*.
19. Oculi Dei duo, quorum dextro videt bonos præmiandos, sinistro malos puniendos : IX, 167 *b*. Item oculus Dei est Ecclesia sanctorum : 172 *b*.
20. Oculi dilectionis et fidei ad Deum levandi : IX, 549 *a*. — ad Deum levandi, non ad mundana : XIII, 415 *a*.

Digitized by Google

21. Oculi animæ habent diem suum, et noctem : VII, 598 *b*.
22. — scandalizans qualiter eruendus : XII, 207 *b*; XIII, 41 *b*. Aliqui oculos corporales sibi eruerunt : XIII, 589 *a*.
23. — est lucerna corporis, ipsum dirigens : X, 539 *a*.
24. — simplex quis sit : *ibid.* Est intentio : III, 554 *b*-555 *a*.
25. — dexter, et sinister mystice quis sit : XIII, 41 *b*, 397 *b*-398 *a*.
26. Oculorum apertio per sputum et lutum mystice describitur : XIII, 393 *ab*.
27. Animalia plena oculis sunt sancti, et quomodo : XIII, 400 *b*.
28. — sanus spiritualiter spiritualem solem videt : XIII, 136 *a*.
Vid. CÆCITAS, n. 1-9, CATUS, DEUS, n. 542, DIABOLUS, n. 273, RATIO.
ODIT Deus quæ non fecit, sed præcipue septem : XIII, 308 *a*.
ODIUM. 1. — quid sit : VII, 237 *a*, 362 *a*. Oritur ex invidia : 362 *a*.
2. — in Deum quid sit : VII, 366 *a*. An sit possibile, et quomodo : II, 362 *b*. Oritur ex luxuria : VII, 366 *a*. In quo differat a simplici aversione : III, 615 *a*, *b*.
3. Præceptum odia prohibens cum sit negativum, obligat pro semper : IV, 676 *a*; XIII, 233 *a*.
4. — est vel in affectu, vel in effectu; quoad primum, nunquam licet, licet vero quandoque quoad secundum : IV, 676 *b*, 679 *a*.
5. Odio nusquam habendus est inimicus, et quomodo Hebræi id admiserint : 676 *ab*.
6. — peccati qualiter includatur in pœnitentia : V, 557 *b*.
7. — proximi est homicidium spirituale : XIII, 395 *b*. *Vid.* HOMICIDIUM, n. 2.
8. — triplex, sc. malignum, imperfectum, et perfectum : IX, 565 *b*. Item aliud reprobationis, aliud iniquitatis, aliud subtractionis, aliud afflictionis : 195 *b*.
9. Deus neminem odit odio affectus; odio vero effectus odit reprobos, diciturque odium æternum : II, 117 *ab*; X, 98 *a*. *Vid.* DEUS, n. 238.
10. Odii, et dilectionis conflictus : VII, 79 *b*.
11. De odio et inimicitia auctoritates sanctorum Patrum et S. Scripturæ : *ibid.*, *et* VIII, 544 *b*-545 *a*.
12. — proximi quam detestabile : XI, 589 *ab*; XIII, 293 *a*. Ejus effectus pessimi explicantur : XI, 589 *ab*; XIII, 28 *a*.
13. — proximi tollendum, ut Deo reconciliemur : XIII, 356 *b*. *Vid.* INJURIA, n. 4-7, 9.
14. — causatur amore, et quomodo : II, 363 *a*.
15. — sui quam necessarium, qualiter acquirendum, et in quo consistat : XII, 651 *b*, 666 *a*, 668 *a*. *Vid.* HOMO, n. 178.
16. — bonorum, et — malorum qualiter differant : XI, 460 *b*.
17. — aliud est intentum, aliud interpretativum : XI, 462 *b*-463 *a*.
18. — Dei est quoad effectum, non quoad affectum : II, 117 *ab*.
Vid. ANIMA, n. 525, DEUS, n. 644.
ODOR. 1. — est objectum odoratus : VI, 586 *a*; VII, 392 *a*; XII, 7 *b*. — 2. Habet de natura humida, aerea et ignea : XII, 7 *a*.
3. — vel est prædicationis, vel mortis, vel vitæ, vel orationis; item Christus : IX, 213 *a*.
Vid. CHRISTUS, n. 302.
ODORATUS peccata quæ sint : VII, 548 *b*.
ŒCONOMIÆ duæ species, alia spectans ad virum, alia ad mulierem : IX, 313 *a*.
OFFENDERE. Qui offendit in uno, factus est omnium reus, quomodo : V, 140 *ab*; IX, 662 *b*-663 *b*.
Vid. CREATURA, n. 90.
OFFENSA. Pro peccato, ut est offensa infinita, non potest satisfieri nisi per Deum : IV, 433 *a-b*; V, 590 *a*.
OFFERTORIUM Missæ explicatur : XII, 261 *b*-262 *b*.
OFFICIUM divinum. 1. — est exhibitio cultus, et laudis Deo debitæ ob quinque causas, sc. ad imitationem divini concentus, ad reddendas Deo gratias, ad excitandos ad devotionem homines, ad majorem frequentiam laudis divinæ, et ob decorem christianæ religionis : V, 508 *ab*; VII, 309 *b*, 413 *a*; XII, 154 *b*-155 *b*; XIV, 570 *a*-572 *b*. *Vid.* CULTUS, n. 5-9, LAUS, n. 2, 11, 21.
2. — qualiter persolvendum : XII, 155 *b*, 313 *a*-314 *a*, 460 *a*-464 *a*, 487 *a*-489 *a*.
3. — majori ex parte a S. Gregorio Magno institutum est, præter Psalterium : XIV, 570 *b*.
4. — in ecclesia canitur, ut indicetur ecclesiam esse congregationem unitorum per uniformem et conformem consonantiam divinæ laudis : XIII, 635 *a*; XIV, 125 *a*.
5. — ejusque partes mystice explicantur : IX, 529 *ab*; XIV, 571 *a*-572 *b*.
6. — solis labiis canentes sunt similes Pharisæis : XII, 314 *a*.
7. Peccata circa officium divinum quænam : VII, 551 *b*-552 *a*.
8. Officium B. Mariæ Virginis recitandum : XII, 313 *b*.
9. De attentione in officio divino adhibenda : 412 *b*-413 *b*.
10. Officii divini ordo præcipue in Matutino expenditur : IX, 169 *a*.

Digitized by Google

11. Officium hebdomadæ sanctæ quare sit sine principio et fine : IX, 184 *b*.
12. In officio divino quare incipiatur sic : *Domine, labia mea*, etc., *Converte nos, Deus*, etc. : IX, 221 *b*. Item Invitatorium quid significet, et quare in Epiphania non dicatur a principio : 270 *b*-271 *a*.
13. Præcipimur laudare Deum ore, cum debeat laudari corde, sc. ut pigritia nostra excitetur, ut proximus ædificetur, ut meritum augeatur, et ut laus corpore simul et mente exprimatur : IX, 290 *ab*.
14. In Matutinis quid significet transitus ab antiphonis ad lectiones, deinde ad responsoria, ad *Te Deum*, et ad Psalmos pœnitentiales : IX, 169 *a*.
15. Quare in festo Animarum non repetantur vesperæ secundæ : 269 *a*.
16. Quare singulis noctibus repetatur in ipso initio invitatorium *Venite exultemus*.
Vid. BEATI IMMACULATI, INVITATORIUM, JUBILUS, NOCTURNI.

OFFICIUM humanum. 1. — prælatorum quale : VII, 22 *b*-24 *b*; XII, 132 *a*-157 *b*.
2. — parochorum : XIV, 523 *ab*, 525 *ab*, 526 *a*-527 *a*, 540 *b*.
3. — judicum, doctorum et prædicatorum : XIV, 524 *b*-525 *b*.
4. — religiosorum quale : VII, 44 *a*-45 *b*.

OLEUM 1. — benedictum importat quamdam proprietatem sanctificationis, sicut et aqua : V, 517 *a*.
2. — benedictum, sicut et aqua, reddit benedictum aliud superimpositum : *ibid.*
3. — confirmationis, et extremæ unctionis quale : V, 404 *ab*; VI, 138 *a*-139 *b*.
4. Olei benedicti inunctio in infirmitatibus qua ratione possit fieri etiam a non sacerdote : VI, 143 *a*.
5. — est gratia Spiritus sancti, vel Spiritus sanctus ipse : XIII, 236 *b*, 293 *b*, 294 *a*.
6. — mystice aliud est misericordiæ, aliud bonæ famæ : IX, 264 *a*
7. — in vasis habere quid sit : XIII, 236 *b*.
Vid. CHRISTUS, n. 666, 851.

OLFACTUS. 1. — spiritualis magis se habet ex parte affectus : IV, 276 *ab*. — 2. Qualiter excitetur : VIII, 470 *ab*.
3. — qua ratione apprehendat sensibilia particularia et communia, sc. ratione suavitatis : XII, 7 *a*, *b*.

OLIVA. 1. Olivæ natura exprimitur : XIV, 44 *b*, 96 *a*.
2. — mystice quid sit : IX, 222 *b*.
3. — in ore columbæ quid mystice : XIII, 169 *a*. *Vid.* MARIA, n. 418.

OLIVETUS mons qualis mystice : XI, 571 *b*-572 *a*.

OLLA succensa est infernus, coquus vero diabolus : XIII, 401 *b*.

OLUS. 1. — multiplex, et quale mystice : IX, 203 *b*-204 *a*. — 2. Olera manducare cum charitate melius est, quam vitulum saginatum cum odio : X, 348 *a*.

OLYMPICUM cœlum quale sit : II, 592 *b*.

OLYMPUS mons qualis : *ibid.*, *et* XIV, 107 *b*.

OMEGA, *vid.* CHRISTUS, n. 718, DEUS, n. 615.

OMISSIONIS peccatum. 1. — est desertio actus debiti in tempore determinato : VII, 352 *b*; actus enim, non simplicis circumstantiæ; actus principalis, non annexi; præcepti affirmativi, non negativi : *ibid.*, *et* II, 365 *a*; VII, 550 *b*-551 *a*. *Vid.* PECCATUM.
2. — est filia negligentiæ, non ipsa negligentia : *ibid.*
3. — multiplex exponitur : VII, 551 *a*.
4. — solum habet rationem peccati respectu causæ seu radicis, nec est mortalis, nisi res omissa fuerit præcepta sub mortali : *ibid.*
5. — non potest esse peccatum absque eo quod aliquis id amet quod non debet : II, 365 *a*; III, 444 *ab*. Ideo non est peccatum nisi ratione positivi : *ibid.*
6. — circumstantiæ non est proprie omissio, sed negligentia : II, 365 *a*.
7. Qualiter reddenda sit ratio in die judicii de bonorum omissione : XIII, 375 *a*.
8. — quomodo sit voluntarium : III, 571 *ab*.
9. — potest esse mortale absque actu elicito voluntatis : II, 365 *a*.

OMNE. 1. — quomodo distribuat pro omnibus univocis : I, 137 *a*, 343 *b*-344 *a*, 357 *a*.
2. — aliquando tenetur distributive, aliquando collective : III, 580 *b*.
3. — quod est, esse vel ingenitum, vel genitum, vel factum, quomodo concedi possit : I, 228 *a*, *b*.
4. — aliquando stat syncategorematice, aliquando adjective : IV, 117 *b*.
5. Dici de omni est, quod non est in quodam sic, in quodam non, et aliquando sic, et aliquando non, id est, distribuitur ad omnia supposita et tempora ob necessariam convenientiam passionis ad subjectum : II, 44 *b*.

OMNIA. 1. — quæ reperiuntur in creaturis per diversitatem, sunt in Deo per omnimodam identitatem : II, 183 *a*.
2. — sunt a Deo, et quomodo : 183 *ab*. *Vid.* ANIMA, n. 32, CHARITAS, n. 256.
3. — dicuntur esse in Deo tanquam in principio infinito, et hoc appropriatur Spiritui sancto; ex Deo tanquam ex primo principio, et hoc appropriatur Patri; per Deum tanquam per principium sufficientissimum, et hoc appropriatur Filio : II, 20 *b*-21 *a*,

Digitized by Google

81 *a*; VIII, 69 *b*; IX, 564 *a*; X, 81 *a*; XI, 255 *b*, 301 *b*. Vel omnia ex ipso, per ipsum, et in ipso, sc. dona, merita et præmia : IX, 315 *b*. Vel omnia ex ipso, per ipsum, et in ipso, so. Christo, qui est via, veritas et vita : XI, 446 *b*.

OMNIPOTENS. 1. — an distribuatur pro omnibus : I, 137 *b*.

2. — an sit verbum, et quare non possint dici tres omnipotentes, sicut tres potentes : 363 *b*.

OMNIPOTENTIA. 1. — proprie solum dicitur de Deo, et quare : II, 129 *b*; IV, 323 *b*-326 *b*; VIII, 254 *b*, 381 *b*; VIII, 81 *b*.

2. De Dei omnipotentia in se considerata, et respectu possibilium : II, 128 *a*-171 *b*. Reducitur ad primitatem Dei ut ad suam rationem : I, 434 *b*.

3. — Dei quomodo possit probari per creaturas : I, 62 *b*, 63 *b*.

4. — non est communicata animæ Christi : II, 129 *b*; IV, 325 *b*-326 *b*.

5. — ponit subjectum suum immensum et infinitum, non vero omniscientia habitualis, vel in potentia : IV, 325 *ab*.

Vid. DEUS, n. 55, *etc. passim*.

ONERA, *vid.* MATRIMONIUM, n. 129.

ONUS est duplex, sc. onerans, et allevians, ut pennæ in avibus, et in moralibus necessitas sacramentorum : V, 251 *a*.

OPACUM impedit potentiam visivam : II, 457 *ab*. *Vid.* OCULUS, n. 4.

OPERA. 1. Operum quinque genera sunt, sc. quæ sunt de se mala, et possunt fieri bona; vel secundum se mala, quæ non possunt fieri bona; vel de se bona, quæ possunt fieri mala; vel secundum se bona, quæ mala fieri non possunt; vel denique indifferentia : VIII, 126 *b*.

2. — omnia reducuntur ad sex capita, sc. vel de nihilo aliquid facere; vel de aliquo aliquid facere in majus secundum substantiam et quantitatem, vel idem in minus; vel de aliquo aliquid facere in majus, sed non secundum substantiam et quantitatem; vel idem in minus; vel tandem de aliquo nihil facere : III, 342 *b*.

3. — sex dierum explicantur, et ordinantur litteraliter et mystice : II, 527 *b*-531 *a*; VII, 384 *b*-385 *a*; VIII, 89 *ab*.

4. — Trinitatis ad extra sunt communia, sed singulis tamen personis appropriata : IX, 340 *b*-341 *a*.

5. — Dei dicuntur mirabilia ob sapientiam, ordinem, profunditatem et bonitatem : IX, 310 *b*-311 *a*.

6. De intentione operum bonorum et malorum agitur : III, 551 *b*-590 *b*; IV, 212 *b*; V, 394 *b*-395 *a*; VIII, 176 *ab*; X, 538 *b*, 586 *ab*, 611 *b*; XI, 259 *b*, 551 *a*.

7. — indifferentia quænam sint : III, 572 *a*-582 *b*; V, 163 *ab*.

8. — mortua non vivificantur per pœnitentiam, bene autem mortificata : IV, 310 *ab*; V, 338 *a*, 580 *b*-585 *b*, 606 *a*, 671 *ab*.

9. — mortificata quomodo reviviscant, et quare sic dicantur : VI, 122 *a*; XIII, 182 *b*.

10. — formata a charitate an cadant sub præcepto : V, 160 *b*-163 *b*.

11. Operum bonitas pendet vel ex institutione divina, vel a charitate, et voluntate interna : V, 363 *a*-364 *b*.

12. — bona non faciunt, sed supponunt bonum operantem; mala vero faciunt operantem malum : V, 592 *a*.

13. — alia sunt Dei ad hominem, alia hominis ad Deum, alia hominis ad hominem : V, 595 *a*.

14. — facta ex charitate incomparabiliter excedunt facta absque ea : 595 *ab*.

15. — nostra sunt mortua, nisi fœcundentur a Christo : IV, 291 *b*.

16. — misericordiæ reddunt hominem imitatorem Christi : XII, 244 *a*; XIII, 127 *b*-128 *a*. Eorum sufficientia expenditur : VII, 417 *a*; VIII, 322 *a*; XII, 658 *a*-659 *a*; XIII, 276 *a*. *Vid.* MISERICORDIA, n. 28, 39, 41.

17. — bona sunt virtutis exercitia, quibus pro fine præfigendus est Deus, tum quoque acquisitio virtutum et extirpatio vitiorum : XII, 383 *b*.

18. — bona facta absque charitate ad quid juvent : VIII, 177 *b*. Valent ad temporalium multiplicationem, ad tolerabiliorem efficiendam pœnam æternam, ad bonæ vitæ assuefactionem, ad minuendam vim peccati : V, 595 *b*-598 *b*.

19. — quænam satisfactoria suffragentur defunctis : VII, 333 *a*.

20. — spiritualia anteponenda corporalibus : X, 486 *ab*.

21. — bona sunt lucerna animæ : X, 564 *b*.

22. — bona quam necessaria pœnitenti : XI, 15 *ab*.

23. Operum perfectio in quonam consistat : XI, 336 *b*.

24. Operum diversa est ratio quoad meritum, et fructum : XI, 520 *a*.

25. — bona seminanda, ut fructificent : XIII, 125 *b*-126 *a*, 183 *b*. Sunt fructus agri cordis nostri : 223 *a*.

26. Operum bonorum mirabiles effectus, et necessitas, et quam Deo placeant : XIII, 154 *b*, 175 *ab*, 223 *a*, 370 *b*-371 *a*, 400 *b*, 411 *a*-412 *a*; XIV, 93 *ab*. *Vid.* ORATIO, n. 20.

Digitized by Google

27. — bona quomodo promoveantur per verbum Dei : XIII, 181 *a*-182 *a*.
28. Operum bonorum perseverantia confirmat fidem nostram, et tutos nos reddit in extremo : 191 *ab*.
29. — bona operabatur Christus nudus in cruce : 203 *a*.
30. Operum sterilitas affert maledictionem : 223 *a*, 367 *a*, 369 *ab*.
31. Operum negotiatio quam necessaria, et utilis : 466 *ab*.
32. — externa quomodo indicent interiores affectus, et quare identidem manifestanda : 475 *ab*, 543 *a*, 612 *ab*.
33. — bona nutriunt ignem charitatis in altari cordis, abscondenda tamen sub cinere veræ humilitatis : 589 *b*-590 *b*.
34. Operum munditia et puritas proponitur : XIV, 11 *ab*.
35. — bona quot modis dicantur : VII, 655 *b*-656 *a*.
36. — nostra debent fieri secundum judicium conscientiæ saltem probabiliter rectæ, nec requiritur omnimoda certitudo de voluntate Dei : V, 690 *ab*.
37. Operum necessitas ad assecurationem prædestinationis : XIII, 241 *b*.
38. — mala unde proveniant : XI, 551 *a*.
39. — mortua non sunt Dei, sed peccatoris : V, 338 *a*.
40. — servilia prohibita in die festo quænam : V, 153 *b*-154 *a*; XI, 328 *b*; XII, 243 *b*.
41. — mechanica quænam sint : XII, 243 *b*.
42. Non propter opera nostra placemus Deo; sed opera nostra propter nos ipsi placent : IX, 290 *b*.
43. — Dei in conditione rerum dicta sunt bona bonitate naturæ, non moris : III, 376 *b*-377 *a*, 573 *b*.
44. — Dei bona, at non justa dici debent, quare : VI, 533 *a*.

Vid. CHARITAS, n. 259, 267, CHRISTIANUS, n. 13, CHRISTUS, n. 708, 811, 900, 905, HOMO, n. 110, 143, INFIDELIS, n. 3, LABOR, n. 1, 8, OPUS, PECCATUM.

OPERANDI. Idem est principium (saltem remotum) essendi, et operandi : I, 83 *b*-84 *a*. *Vid.* ESSENDI.

OPERANS. 1. Conditio operantis alia est quæ respicit operantem secundum esse ipsius naturale, alia quæ respicit ipsum actum : VI, 533 *a*.
2. Operanti bonum multitudo dulcedinis absconditur, et reservatur in gloria, concomitantur tamen aliquæ primitiæ spiritus; oppositum vero prorsus male operanti : III, 477 *a*.
3. — cum imperfectione superædificat in fœno, stipula et ligno; absque imperfectione vero, superædificat aurum : VI, 89 *ab*.
4. Deus plus attendit ad operantem, quam ad opus : VIII, 503 *ab*.
5. Operantibus multiplex præmium proponitur : X, 368 *ab*.
6. Bene operans procedit obviam Christo cum ramis palmarum : XIII, 189 *ab*, 190 *ab*.

OPERARI. 1. — sequitur esse, quomodo id intelligendum : IV, 388 *b*, 389 *a*; VI, 495 *b*.
2. — stat dupliciter, sc. immediate, vel mediate : II, 299 *b*.
3. — sine voto dicit perfectionem actus; cum voto, dicit perfectionem status, ob idque aliquid perfectius : XIV, 425 *b*.
4. Operando et credendo ad cœlum tendimus : VII, 245 *b*.
5. — cibum qui perit, et qui non perit, quid sit : VII, 625 *b*-626 *a*.
6. Modus bene operandi quadruplex traditur : IX, 382 *a*-383 *a*.
7. Operandi bene in hoc mundo rationes exponuntur : XI, 390 *a*.

OPERARII mali sunt, qui nihil operantur : XIV, 16 *b*. *Vid.* CHRISTUS, n. 861.

OPERATIO. 1. Operationes in corpore alias habet anima ut forma et perfectio, alias ut motor : II, 444 *a*.
2. Operationes animæ vegetativæ, et sensitivæ quænam sint : II, 441 *a*-446 *a*.
3. Operationes intellectus, voluntatis, et memoriæ quales : I, 83 *ab*; IX, 59 *a*-69 *b*; XII, 11 *a*-12 *a*.
4. —, et potentia in Deo qualiter differant : I, 523 *a*.
5. In omni creatura differunt substantia, virtus et operatio; virtus est a substantia, operatio item, sed mediante virtute : IX, 38 *b*.
6. — Spiritus sancti est communis Patri et Filio : I, 200 *a*.
7. Operationes miraculosæ, et mirabiles qualiter differant : III, 34 *a*.
8. — non est ratio essendi in loco, sed e converso : II, 42 *a*.
9. — , fides, spes et charitas quomodo æquales esse debeant : IV, 543 *a*.
10. De operationibus bonis, et operantibus bene, auctoritates S. Scripturæ et Patrum : VII, 80 *ab*; VIII, 625 *a*-626 *b*.
11. Operationes omnes Christi, tam exteriores quam interiores, fuerunt perfectissimæ : XIV, 419 *b*.
12. — hominis, tam spiritualis quam corporalis, qualiter possit fieri deiformis : VIII, 475 *b*-476 *b*.
13. Operationes religiosorum duplices, sc. conventuales, et personales : XII, 448 *a*.

Digitized by Google

14. — quomodo sit manifestativa potentiæ : II, 457 *b*; VI, 495 *b*.
15. — bona exterior quare consulatur : IX, 382 *a*.
16. Operationum bonarum strenua providentia sola præmiatur : XIII, 628 *a*.
17. Diversarum operationum diversi sunt termini, si ex æquo dividant; non vero, si una ad alterum ordinetur : VI, 458 *b*-459 *a*.
18. — consequitur speciem : VI, 495 *b*.
Vid. HOMO, n. 113, INFIDELES, n. 2.
OPHIR interpretatur infirmus : XIII, 102 *a*.
OPINIO 1. — quid sit : I, 439 *a*-440 *b*; III, 144 *b*; IV, 529 *ab*. An debeat fundari in ratione probabili propter se : II, 188 *b*; IV, 529 *a*. *Vid.* SCIENTIA.
2. — potest sumi dupliciter, sc. vel pro assensione cum formidine oppositi, vel pro habitu generato ex propositionibus probabilibus; prima non potest stare cum fide, secunda potest : IV, 529 *ab*.
3. — quæ venit ex probabili conjectura, quando est cum formidine oppositi, est vera opinio; quando autem est firma adhæsio cum firma credulitate, potest esse error : *ibid.*
4. In opinione quando est deceptio, est potius pœna, quam culpa : I, 439 *a*; II, 607 *b*.
5. — quoad utramque partem contradictionis est tuta circa ea quæ spectant ad humanam inquisitionem, non vero circa ea quæ revelata sunt, spectantque ad christianam religionem : I, 439 *a*-440 *b*.
6. — qualiter differat ab errore, et ab hæresi : I, 440 *a*. *Vid.* ERROR, n. 3.
7. — quæ magis pietati favet, præponenda est magis subtili : IV, 24 *a*.
8. — licet non sit falsa, potest esse improbabilis, quomodo : II, 59 *a*.
OPPOSITA. 1. — nata esse fieri circa idem, quomodo sit verum : I, 298 *a*; II, 402 *a*, 573 *b*, 589 *a*.
2. In privative oppositis tenet consequentia e contrario, non in ipso : VI, 128 *b*-129 *a*.
3. — quomodo simul se in eodem compati possint : II, 320 *b*-321 *a*; III, 435 *b*.
4. — scire potest Deus absque mutatione suæ scientiæ : II, 69 *b*-75 *b*, 89 *b*, 146 *a*.
5. Si unum oppositorum dicitur multipliciter, dicitur multipliciter et alterum : II, 187 *b*. Illud tamen non intelligitur de multiplicatione in partes subjectivas : III, 267 *b*, 601 *b*.
6. Oppositorum oppositæ sunt causæ, sc. intrinsecæ : II, 250 *b*.
7. Nihil idem secundum idem potest participare oppositas differentias : II, 404 *a*, 436 *ab*, 546 *a*.
8. — comparata ad invicem magis elucescunt, et decorant universum : VI, 616 *a*.
Vid. CONTRARIUM, n. 10.
OPPOSITIO. 1. — vel est inter duas propositiones, et hæc proprie debet esse circa idem : I, 93 *a*; vel est inter res ipsas : I, 298 *a*; VII, 260 *b*. Hæc posterior vel est quantum ad resistentiam, vel quantum ad formam : V, 277 *a*. *Vid.* CONTRADICTIO, n. 2, CONTRARIUM, n. 5, PRIVATIO, RELATIO, REPUGNANTIA.
2. — alia est contradictionis, alia contrarietatis, alia privationis, alia relationis : I, 389 *b*-390 *a*; IV, 176 *b*-177 *a*.
3. — negativa vel est extra genus, vel in genere, vel partim in genere et partim extra genus : I, 458 *b*-459 *b*.
4. In divinis non est summa oppositio, quare : I, 111.
Vid. COMMUNICABILE, n. 3, CONTRADICTIO, n. 1-4, CONTRARIETAS, n. 1.
OPPOSITUM. 1. — unum non potest ordinari ad alterum ut ad causam et complementum : IV, 10 *ab*.
2. Si aliquid per sui præsentiam est causa alicujus necessaria, per sui absentiam est causa oppositi : II, 110 *ab*. Idem aliquando dicendum de causa etiam voluntaria : III, 499 *b*.
OPPRESSIO. De oppressione bonorum per malos agitur apud Scriptores sacros : VIII, 618 *b*-621 *b*.
OPPROBRIUM multiplex notatur : IX, 348 *ab*.
OPTIMUM. — optima producere, quomodo sit verum : II, 164 *a*, 165 *a*; III, 137 *a*; VI, 485 *b*.
OPUS. 1. — recipit formam a proximo agente, non a remoto : II, 420 *b*.
2. — triplex, sc. corporale, spirituale et civile : XIV, 404 *ab*.
3. — dicitur vel operans, vel operatum : II, 154 *b*; III, 492 *b*; IV, 423 *b*; XIV, 415 *b*. Item alius est finis operis, alius operantis : XI, 259 *b*.
4. — jam destructum an possit idem, saltem supernaturaliter, recuperari : V, 584 *b*; VI, 459 *a*.
5. — quomodo dicatur proportionari potentiæ : II, 155 *a*.
6. — Dei vel est creationis, vel retributionis, vel distinctionis, vel novitatis, vel ornatus, vel propagationis : IX, 211 *a*, 613 *ab*.
7. Creatura dicitur opus Dei tripliciter, sc. ratione vel essentiæ, vel complexionis, vel imaginis : IX, 38 *a*.
8. Christus triplex opus fecit, sc. evangelicæ prædicationis, miraculorum, et redemptionis : XI, 547 *a*.
9. Operis in generali nomina sunt bonum et malum, in speciali vero nequaquam : III, 532 *a*, 577 *a*-582 *b*.

Digitized by Google

10. — bonum quatuor requirit, sc. agentis bonitatem, rei operatæ æquitatem, perseverantiam et intentionem : XI, 550 *b*-551 *a*. *Vid.* INTENTIO. De conditionibus boni operis agitur præterea : III, 552 *a*-566 *b*; VII, 352 *b*; XII, 372 *b*; XIII, 419 *b*-421 *a*. *Vid.* BONUM, n. 33.

11. — bonum exigit bonitatem rei faciendæ, deinde ipsius intentionis : III, 554 *b*-555 *a*; VIII, 404 *b*-405 *a*; item gratiam Dei : VII, 656 *a*.

12. — aliquod meretur laudem vel ratione suæ naturæ, sc. prout est in se strenuum : III, 138 *b*; vel ratione bonitatis rei faciendæ, vel ratione charitatis annexæ : 158 *a*.

13. — meritorium est a gratia et a libero arbitrio simul : I, 435 *a*; III, 256 *ab*, 273 *b*-281 *b*, 581 *b*-582 *b*; VI, 76 *ab*; VII, 299 *b*-300 *a*; VIII, 133 *b*, 239 *b*-240 *a*.

14. — quale mereatur tantum de congruo : V, 595 *b*-596 *b*.

15. Operis valor meritorius, et satisfactorius unde : V, 593 *b*-598 *b*; VI, 76 *ab*.

16. — quomodo dicatur condignum vitæ æternæ : III, 281 *ab*; VIII, 177 *b*.

17. — factum ex amore filiali magis meritorium est, quam si fieret ex amore mercenario : III, 281 *a*.

18. — omne ordinatum ad salutem habet initium a gratia gratis data : III, 302 *a*.

19. — excellens quot modis sumatur : III, 561 *b*.

20. Ad meritum quomodo juvet opus exterius, quantitas dati, et operum : III, 559 *b*-566 *b*; VI, 264 *b*.

21. — cum fide quale : III, 570 *ab*.

22. — voluntarium quot modis dicatur : III, 571 *a*-572 *a*.

23. — dicitur pœnale duobus modis, sc. quatenus fit cum labore, et quatenus importat obsequium præstitum Deo : VI, 561 *a*.

24. — dicitur bonum tripliciter, sc. vel simpliciter, vel quia aliquo modo disponit ad bonum, vel quia est ordinabile in bonum : III, 301 *b*-302 *a*.

25. — non est bonum, nisi recte fiat : XII, 147 *a*.

26. — indifferens qualiter fiat meritorium : III, 570 *a*-590 *b*.

27. Operis boni prompta executio signum est charitatis : VIII, 442 *b*.

28. — bonum lætificat conscientiam : XII, 377 *a*.

29. In quo sensu possit dici bonum, et malum idem opus : X, 10 *b*.

30. — bonum aliquando dimittendum, ut auferatur proximo occasio invidendi : IX, 617 *b*.

31. Maledictio cadit in hominem facientem opus Dei negligenter : XI, 111 *a*.

32. — bonum, licet minimum, in vita præsenti peractum, magis valet ad satisfactionem, quam maxima pœna tolerata in purgatorio : XIII, 586 *b*.

33. — malum exterius an addat ad malitiam : III, 602 *a*-604 *a*.

34. — aliud est malum, quia prohibitum; aliud prohibitum, quia malum : V, 136 *b*.

35. Operis peccatum quid sit, et quale : VII, 358 *ab*.

36. — bonum quomodo intentione specificetur : XI, 550 *b*-551 *a*.

37. — bonum quomodo per vestimentum significetur : IX, 279 *b*.

38. Opera bona facta in charitate manent in memoria peccatoris ad dolendum de malis postea commissis : V, 584 *ab*.

39. Opera facta extra charitatem videtur quod non reviviscant, licet opposita opinio habeat aliquam probabilitatem : V, 593 *b*-595 *b*.

Vid. DIFFICULTAS, PRÆDICATIO.

ORACULUM. 1. — est revelatio in somnis facta alicujus rei eventuræ, utpote vel vitandæ, vel faciendæ : VII, 235 *b*, 394 *b*. — 2. Qualiter differat a visione, somnio, insomnio et phantasmate : *ibid.*

ORANDI. 1. — tres gradus assignantur : XII, 27 *a*. — 2. Item tres modi : XII, 412 *b*-413 *a*. — 3. Item forma a Christo data : VII, 309 *b*.

ORANDUM. 1. — propter se, amicum et inimicum : XIII, 467 *b*. — 2. Item in principio cujuslibet exercitii : X, 296 *b*; XII, 169 *a*.

ORANS. 1. An detur Spiritus sanctus orantibus solum : XII, 413 *b*; XIII, 305 *b*, 465 *ab*; XIV, 74 *a*.

2. — si non statim exauditur, debet perseverare; et quare orantes non statim exaudiat Deus : IX, 181 *a*; XII, 421 *b*-422 *b*, 425 *b*-426 *b*.

3. — formas varias debet induere : XII, 412 *b*-423 *a*.

4. Orantium tria genera explicantur : IX, 172 *a*.

5. — qualiter captet benevolentiam Dei : IX, 276 *ab*.

6. Orantibus Deus adest : IX, 353 *b*; simul angeli assistunt : XIV, 123 *b*-124 *a*.

7. Incessanter oranti Deus incessanter concedit gratias : XIII, 272 *b*.

8. Orantes semper exaudiuntur, sed quomodo : *ibid.*

9. Orantes inveniunt gratiam, justitiam et gloriam, et bona temporalia : 271 *ab*, 275 *b*-276 *b*.

10. — pro aliis, sibi meretur : VI, 76 *ab*.

11. — pro aliquo indigno, acquirit dignitatem pro eo : IV, 377 *a*.

Digitized by Google

ORARE. 1. — pro sanctis est injuriam ipsis facere : VI, 508 *b*-509 *a*.
2. Orat pro nobis Christus; ipsum tamen non invocamus ut oret pro nobis, quare : VI, 519 *b*.
3. — sine intermissione quid sit : X, 180 *b*; XI, 73 *ab*.
4. — non cessat, qui non cessat benefacere : V, 611 *b*; VI, 285 *b*; XII, 314 *a*; XIV, 76 *a*, 596 *a*.
ORATIO. 1. — est ascensus mentis in Deum, quomodo : IV, 376 *a*, 378 *b*, 379 *b*; VI, 509 *b*, 519 *ab*; VII, 309 *b*, 417 *b*; VIII, 268 *b*.
2. — est actus justitiæ : VII, 413 *b*. Tripliciter sumitur, sc. vel proprie, vel communiter pro omni actu contemplationis, vel communissime pro omni actu bono : V, 611 *b*.
3. Orationis, obsecrationis, postulationis, et gratiarum actionis discrimen : IX, 568 *ab*. Item orationis, et deprecationis : IX, 189 *a*; X, 129 *a*. *Vid.* DEPRECATIO, n. 1-2.
4. — proprie sumpta est duplex, sc. mentalis, et vocalis : V, 617 *b*; VII, 309 *b*; IX, 223 *b*, 232 *b*; XI, 546 *ab*.
5. De oratione mentali agitur : V, 617 *b*; VII, 309 *b*; VIII, 410 *b*-414 *b*; IX, 503 *b*-504 *a*; XI, 315 *b*-316 *a*; XII, 4 *a*, 85 *b*-86 *b*, 218 *a*-221 *a*, 314 *a*-316 *b*, 420 *b*. Methodus traditur : X, 474 *b*; XII, 458 *b*-459 *a*. Præparatio proponitur : XIV, 74 *b*.
6. De oratione vocali, ejusque utilitate, et institutionis causa : V, 617 *b*, 618 *a*; VII, 309 *b*; VIII, 269 *b*; IX, 508 *b*, 511 *a*; X, 515 *b*-520 *a*; XII, 413 *a*; XIII, 464 *a*. Ordinatur ad mentalem : V, 617 *b*.
7. — ad sanctos, et per sanctos, ad quid instituta : VII, 309 *b*-310 *a*; VIII, 7 *b*-VIII *a*. — ad B. Mariam, et ad angelos facienda : XIII, 157 *a*.
8. De conditionibus orationis, et de attentione multiplici ad orationem necessaria : VII, 638 *ab*; IX, 181 *a*, 313 *a*; X, 515 *b*; XI, 73 *a*; XII, 218 *b*-219 *a*, 314 *b*, 412 *b*; XIII, 155 *ab*, 156 *b*-157 *b*, 166 *a*, 260 *a*-261 *a*, 266 *b*-269 *a*, 270 *a*-272 *b*, 385 *a*-386 *a*, 405 *ab*; XIV, 74 *a*-77 *a*.
9. Orationis necessitas, dignitas, utilitates in communi, effectus, laudesque expenduntur : V, 617 *b*; VII, 117 *a*-119 *a*, 309 *b*-310 *b*; VIII, 268 *b*-270 *b*, 505 *a*-508 *b*; IX, 313 *a*, 359 *b*-360 *b*, 382 *ab*, 508 *b*, 510 *a*, 511 *a*, 516 *b*, 535 *b*, 566 *b*, 567 *ab*; X, 322 *b*-323 *a*, 340 *b*-341 *a*, 360 *a*; XI, 73 *a*-74 *a*, 189 *a*-190 *b*, 315 *b*-316 *b*, 448 *ab*, 471 *b*, 474 *b*-476 *a*, 546 *ab*; XII, 2 *b*, 3 *ab*, 4 *b*, 27 *ab*, 155 *b*-156 *a*, 218 *b*-220 *a*, 314 *a*-316 *b*, 412 *a*-413 *b*, 420 *b*-425 *a*, 555 *b*-557 *a*, 590 *b*; XIII, 6 *b*; XIV, 61 *b*-62 *a*.
10. — est sacrificium Deo charum : IV, 215 *b*. — 11. Est medium per quod Deus concedit gratias : 378 *a*.
12. — est satisfactoria, et quare : V, 617 *a*-618 *b*; VIII, 222 *a*. — vocalis magis pœnalis est, cæteris paribus : V, 618 *a*. *Vid.* SATISFACTIO.
13. — vocalis excitat affectum tepidum : V, 618 *a*. — 14. Illa magis placet Deo, quæ est magis gemebunda : *ibid.*
15. — angelorum et sanctorum adjuvat nostram orationem : VI, 518 *a*-521 *b*; VII, 309 *b*-310 *a*.
16. — non immutat Dei decretum, sed est medium præordinatum a Deo ad conferendas nobis gratias : IV, 378 *a*; VI, 520 *b*; XII, 420 *b*.
17. — non porrigitur Spiritui sancto, quia ipse est donum, in quo omnia donantur; unde petendus est ipse : VI, 519 *b*.
18. — fundenda est pro justis et prædestinatis, et quare : VI, 520 *b*. Item pro defunctis : XII, 423 *b*.
19. — peccatoris an valeat saltem pro animabus purgatorii : VI, 515 *b*, 516 *a*; VII, 434 *b*-435 *a*. *Vid.* PECCATOR.
20. — male facta expenditur : VII, 119 *a*-120 *a*.
21. — quomodo dicatur omnis actus bonus : V, 611 *b*; VI, 285 *b*.
22. De oratione Christi : IV, 376 *a*-380 *b*. *Vid.* CHRISTUS, n. 319, 368, 584, 614, 823, 852.
23. — quare septies fiat a clericis : VII, 310 *b*.
24. — est sacrum convivium animæ, cujus refectorium est meditatio : VII, 611 *b*.
25. — et misericordia debent esse sociæ : VII, 220 *a*.
26. — comparatur incenso, scuto, tributo, muneri : VIII, 269 *a*; XIII, 75 *b*. Item sono citharæ, vel organi : XIII, 336 *a*.
27. Qualiter aperiendum os in oratione : VIII, 270 *a*.
28. — multorum simul precantium quam Deo chara : VIII, 283 *ab*; IX, 209 *a*.
29. Orationis aliqua exercitia spiritualia præcipiuntur die festo : XII, 242 *a*.
30. — privata in quonam consistat : XIII, 155 *b*-156 *a*.
31. — fundenda ad Deum a contemnente mundum : XII, 129 *b*-130 *a*.
32. — est medium perveniendi ad metam perfectionis : XII, 30 *a*.
33. — pro inimicis quam utilis : XI, 211 *a*; XII, 698 *b*.
34. — postponenda prædicationi : XIV, 334 *b*.
35. De oratione auctoritates sanctorum Patrum et Scripturæ afferuntur : VII, 117 *a*-119 *a*; VIII, 505 *a*-508 *b*.

Digitized by Google

36. — efficax contra vitia : XII, 347 *b*, 361 *b*, 372 *a*.
37. Oratione maxime delectatur Deus : XII, 423 *b*.
38. Orationis frequentatæ fructus : XII, 424 *b*.
39. Quare multi retrahantur ab oratione : XII, 425 *ab*.
40. Orationis finis est unio cum Deo : 427 *a*.
41. Christi passio in oratione quomodo meditanda : 221 *a*-224 *b*.
42. Orationis alæ quænam sint : XII, 458 *b*; XIII, 627 *a*. — 43. Brevis sit et pura : XII, 459 *a*. — 44. In oratione loquimur Deo : IX, 158 *b*.
45. — qualis exaudiatur, et qualis non : IX, 223 *b*, 261 *b*, 262 *b*, 275 *b*, 302 *b*; XI, 396 *a*, 566 *b*-567 *a*.
46. — qua salus animæ solum petitur, est vere clamor ad Deum : IX, 235 *b*.
47. — malorum quos effectus parturiat : IX, 248 *a*. — 48. Quænam fiat in peccatum : IX, 288 *a*; XI, 150 *a*.
49. — est nuntius ad Deum missus : IX, 312 *b*; XIII, 156 *a*.
50. — quantam vim præbeat interpretandi S. Scripturam : IX, 342 *b*.
51. — fervida, tepida, et calida qualis : IX, 394 *a*; XI, 150 *ab*.
52. Orationis locus quam venerabilis : IX, 389 *b*-390 *a*; XI, 78 *a*, 315 *b*.
53. In oratione requiruntur actus exteriores : IX, 382 *ab*.
54. Orationis efficacia : IX, 487 *b*.
55. — bona exigit correspondentiam dictorum, et factorum : 523 *a*, 524 *a*.
56. Orationis impedimenta qualia : IX, 275 *b*, 567 *ab*; XIII, 156 *b*.
57. — est tributum quod solvit homo Deo : X, 515 *a*.
58. Orationem nostram angeli deferunt Deo : VI, 521 *b*; X, 515 *b*, 625 *b*.
59. Oratione expellitur diabolus : X, 532 *b*; XIII, 152 *ab*, 166 *a*, 168 *ab*.
60. — est medium inveniendi Christum : XIII, 84 *a*.
61. — quomodo mundet peccatorem : XIII, 94 *a*, 467 *b*. Tollit lepram animæ : 409 *a*. — 62. Est efficax in tribulationibus, etc. : 155 *a*-156 *a*, *b*-157 *b*, 464 *a*, 508 *a*.
63. — quam grata Deo et angelis : XIII, 221 *ab*, 295 *a*, 377 *ab*, 410 *a*, 511 *ab*. *Vid.* MUSICA, n. 3. — quam Deo grata facta in ecclesia : XII, 423 *ab*; XIII, 634 *a*.
64. Orationis incensum ponendum in thuribulo angelorum custodum : XIII, 387 *a*.
65. Orationis fructus est sapientia : XIII, 566 *b*. — 66. Facit volare animam ad cœlum : 614 *b*, 615 *b*. — 67. Quare autem non penetret cœlum : XIV, 77 *a*.
68. Oratione sanatur pestis spiritualis : XIII, 166 *a*.
69. — gemebunda includit contritionem, et addit postulationem : V, 618 *a*.
70. Oratione cogitur Deus : XIII, 511 *ab*.
71. — eadem quomodo possit esse modo vera, modo falsa : II, 124 *a*-125 *b*.
72. — valet ad vitationem culpæ, sicut jejunium ad solutionem pœnæ, et eleemosyna ad augmentum gratiæ : V, 612 *b*; VII, 424 *b*; VIII, 222 *a*.
73. Quare præcipiat Ecclesia ut fiat oratio flexis genibus : XI, 190 *a*.
74. — peccatoris quid mereatur : VI, 515 *a*-516 *b*.
75. Orationis mirabiles effectus : VIII, 270 *ab*.
76. Orationem factam ex timore Deus non audit, sed tantum factam ex amore : VI, 55 *b*; IX, 416 *b*; XI, 393 *b*-394 *a*.
77. Deus non audit orationem negantis eleemosynam : VIII, 274 *a*.
78. In oratione quatuor requiruntur, sc. indigentia, confidentia postulantis, largitas et stabilitas : VII, 638 *b*.
79. — qualem finem debeat habere : IX, 313 *a*, 360 *b*.
80. — debet esse devota, ignea, secreta, continua et importuna : XIV, 76 *a*.
81. Præparatio quænam ad orationem necessaria : XIV, 76 *a*-77 *a*.
82. In oratione fides intrans ad Deum instat, spes pulsat, et charitas impetrat : IX, 535 *a*-539 *a*. Quænam de condigno exaudiatur : VII, 310 *a*.
83. De oratione iterum agitur : IX, 394 *a*; XI, 81 *ab*; XII, 27 *a*.
84. Orationi Christus per instrumentum publicum omnia promisit : IX, 536 *b*.
85. Siccitas in oratione quomodo pellenda : XIII, 261 *b*.
86. Orationes in officio sancti alicujus sumuntur ex interpretatione nominis ejusdem sancti, vel ex aliqua re exhibita circa Christum : IX, 173 *b*.
87. Exercitia quædam proponuntur pro oratione mentali practicanda : XII, 20 *b*-21 *b*, 85 *b*-86 *b*; XIII, 260 *a*-261 *a*, 266 *b*-268 *b*, 270 *a*-271 *a*.

Vid. ALTARE, n. 3, ANGELUS, n. 353-354, ANIMA, n. 459, 464, CHRISTUS, n. 823, 852, CLAMOR, n. 4, CLERICUS, n. 23, ECCLESIA, n. 2, 4, ECCLESIA templum, n. 46, 121, GEMITUS, n. 2, HOMO, n. 123, MURUS, PRÆDICATIO.

ORATIO DOMINICA. 1. — expenditur : VII, 310 *ab*, 417 *b*-418 *a*; VIII, 11 *a*-19 *b*; X, 207 *a*-210 *b*, 515 *b*-520 *a*; XII, 420 *b*, 698 *ab*; XIV, 571 *ab*. Valet ad remissionem peccatorum : V, 644

Digitized by Google

b-645 *a*. An possit dici ab habente odium in fratrem : *ibid. supra et infra, et* IV, 667 *a*; XIII, 466 *a*, 467 *a*. Debet dici a sacerdote, etiamsi sit immunis a peccato, quia id profert in nomine Ecclesiæ : V, 644 *b*. Explicatur ejus ultima particula : IX, 166 *a*.

ORATIO grammaticalis. 1. — eadem modo est vera, modo est falsa : II, 124 *b*.

2. Ab eo quod res est, vel non est, orationem dici veram vel falsam, quomodo intelligendum : II, 204 *a*; III, 504 *b*.

ORATOR, sc. rhetor. 1. — quid agere debeat in exordio orationis : I, 25 *b*; XIII, 543 *ab*.

2. — prius in oratione præmittit exordium, tum narrationem, deinde ratiocinationem, et ultimo conclusionem, seu perorationem : VI, 172 *b*.

3. — christianus qualiter esse debeat vir bonus, dicendi peritus : XIV, 6 *b*.

Vid. RHETORICA.

ORBIS, Orbicularis; *vid.* CIRCULUS, CORPUS, n. 99, COELUM, n. 38, 60, FIGURA, n. 4.

ORBIS primus quas impressiones peregrinas possit suscipere : VI, 587 *a*, 588 *a*.

ORDINABILE aliquid dicitur tripliciter, sc. aut sicut susceptivum ordinis, sicque solum est ens positivum; aut sicut dispositivum, aut sicut ostensivum, sicque etiam peccatum est ordinabile : II, 205 *a*.

ORDINANDORUM (de qualitate) agitur : VI, 190 *b*-206 *b*; VIII, 226 *b*-227 *b*.

ORDINARE an recte possit episcopus hæreticus, vel simoniacus : VI, 193 *a*-198 *b*.

ORDINARE quidquam ad summum bonum stat dupliciter, sc. vel rei quæ de se est ordinata, et potest pervenire ad illud, vel rei quæ est medium : I, 37 *a*. *Vid.* ANIMA, n. 259.

ORDINARI. 1. — proprie est sacerdotum, consecrari vero episcoporum : VI, 180 *b*-181 *a*.

2. Carens usu rationis vere ordinatur, et quare nihilominus requiratur usus rationis : VI, 200 *b*-202 *b*.

3. Uxorem virginem ducens potest ordinari; viduam vero, non potest, nisi ad minores : VI, 359 *ab*.

4. Quid, si quis habens uxorem velit ordinari, vel ingredi religionem : VI, 359 *b*.

5. Deus non ordinatur ad res, sed res ad ipsum : I, 421 *b*, 486 *a*.

ORDINATIO. 1. — in Deum, in seipsum, et in proximum qualiter contingat : XIII, 558 *b*-560 *a*.

2. — operationum in finem quænam requirat : I, 36 *b*.

3. — animæ in quo consistat; *vid.* ANIMA, n. 259, 261-264, 288-290.

ORDINATIONES — quo tempore fiant, et quare : VII, 328 *a*, 427 *a*.

ORDINATUS. 1. — per saltum est vere ordinatus, sed non rite : V, 413 *a*, *b*; VI, 173 *b*.

2. Ordinati debent esse sancti : VII, 177 *b*.

3. De ordinatis sive bene, sive male, agitur : VI, 190 *b*-206 *b*. — 4. Quot modis quis dicatur male ordinatus : 188 *ab*.

5. Ordo pro relatione ordinatorum, et dispositione plurium ad sua loca vel gradus, differt ab ordine sacramento : 178 *b*-179 *a*. *Vid.* ECCLESIA, n. 32.

ORDO. 1. — in communi est partium disparium sua unicuique loca tribuens dispositio, et est triplex, secundum positionem, antecessionem et originem : I, 348 *b*-349 *a*. Item dupliciter dicitur, sc. vel ipsa relatio ordinatorum, ut prælatio aut subjectio, vel ordinata potestas secundum quam quis ordinatur ad opus : VI, 178 *b*, 179 *a*.

2. — sacramentum est signaculum in quo spiritualis potestas traditur ordinato : VI, 168 *a*; VII, 327 *a*, 426 *a*; VIII, 226 *a*. — est æque proprie sacramentum novæ legis, ac baptismus : VI, 137 *a*.

3. — quam convenienter a Christo sit institutus, et quomodo in hoc eluceat divina bonitas, sapientia, et virtus : VI, 172 *a*, 175 *ab*, 176 *b*-178 *a*; VII, 327 *b*, 426 *b*; VIII, 226 *b*. Ejus necessitas expenditur : VI, 156 *ab*. Quomodo sit de dictamine naturæ, ob idque semper fuerint sacerdotes : 160 *a*.

4. — est sacramentum, seu signaculum ordinativum, distinctivum et potestativum : VII, 326 *b*; VIII, 226 *a*. Duplex habet signum distinctivum, sc. tonsuram et characterem : VIII, 225 *b*. Respicit multitudinem Ecclesiæ, sicut et matrimonium : VI, 148 *a*.

5. Ad essentialia et intrinseca ordinis duo exterius concurrunt, sc. traditio instrumenti, et expressio vocalis verbi : VI, 175 *a*; VII, 327 *a*, 427 *a*. Item res, signum sensibile, et signum spirituale : VII, 427 *a*. In universum vero sunt sex, sc. potestas ministri, materia, forma, sexus virilis, intentio, et baptismus præcedens : VIII, 226 *a*.

6. Ordinis excellentia respondens donis Spiritus sancti et gradibus Ecclesiæ expenditur : VI, 148 *b*-161 *b*, 181 *b*-184 *b*.

7. Ordinis sacri natura, officium, effectus, nobilitas expenditur : V, 283 *b*; VI, 148 *b*-184 *b*, 200 *b*; VIII, 225 *b*-228 *b*

8. — institutus fuit a Christo : VII, 326 *b*-327 *a*, 426 *b*.

9. Ordines sunt septem, quorum nomina, potestas et institutio expenduntur : VI, 176 *b*-184 *b*; VII, 326 *b*-328 *a*, 426 *a*-427 *b*; VIII, 226 *ab*. An differentia ipsorum sit specifica : VI, 161 *b*.

10. Ordines omnes exercuit Christus : VII,

Digitized by Google

326 *b*, 426 *b*. Officia singulorum ordinum enumerantur : VIII, 226 *ab*.
11. Ordinis materia est aliquod instrumentum exterius : VI, 175 *ab*; VII, 426 *b*; VIII, 226 *b*.
12. Ubi sunt duæ materiæ in uno ordine, principalis est quæ ab episcopo traditur : VI, 175 *ab*.
13. An possint conferri vere ordines, ubi desunt talia instrumenta : VI, 176 *a*.
14. Forma ordinis est expressio vocalis verbi : VI, 175 *a*; VII, 427 *a*. An fuerit a Christo determinata : VII, 176 *a*.
15. Ordinis forma quare fiat imperativo modo : VI, 176 *a*, 202 *a*.
16. Ordinis minister est solus episcopus, et quare : V, 405 *ab*; VI, 176 *a*, 190 *b*-198 *b*; VII, 326 *a*, 427 *a*.
17. Quare aliqui ordines dicantur minores, alii majores et sacri : VI, 155 *a* 160, *b*-161 *b*.
18. — est unum sacramentum multas habens partes potestativas, quæ recipiunt prædicationem totius aliquo modo; unde est quasi totum universale, et totum integrale : VI, 160 *a*-161 *b*.
19. Effectus ordinis est, ultra gratiam, potestas tradita, et character qui imprimitur in anima : VI, 168 *b*-176 *a*; VII, 327 *b*, 426 *b*.
20. Character ordinis quid sit, et qualiter differat a charactere baptismi et confirmationis : V, 544 *b*; VI, 168 *b*-170 *a*, 171 *b*.
21. Plures characteres imprimuntur in anima per ordines : VI, 170 *a*-171 *b*; VII, 426 *b*.
22. Characteres qualiter sint ordinati ad invicem, et quandonam imprimantur : VI, 168-176 *a*. Qualis sit differentia inter ipsos : 171 *b*.
23. Ordinum character quomodo semper maneat, et non maneat in ordinato : VI, 170 *a*.
24. — quare ponatur penultimus in serie sacramentorum : V, 283 *b*; VI, 209 *ab*.
25. — in quo sensu sit nobilior cæteris sacramentis : V, 401 *a*.
26. — necessario præsupponit baptismum, atque etiam alia sacramenta : VI, 149 *a*, 173 *a*, 401 *a*.
27. — , seu sacerdotium, in veteri lege erat inferius regia dignitate; nunc vero est excellentius quid : VI, 149 *a*.
28. Ordinum gradus attenduntur non secundum dona naturæ, nec fortunæ, nec gratiæ gratum facientis, sed tantum gratis datæ : VI, 157 *a*.
29. — in quo sensu dicatur medicamentum : 158 *ab*.
30. Ordinis sacramentum non est in angelis, quia eis deficit sensibile signum; non in laicis, quia deficit signum spirituale : 158 *b*.
31. Ordinis sacramentum includit scientiam et actionem : 40 *b*-53 *b*, 158 *b*.
32. Ordines non ideo dicuntur sacri quia sint signa sacra, sed a consecratione et sanctitate ministri, et quia disponunt ad tangendum vascula sacra : 177 *b*; inde eorum divisio per sacros, et non sacros ratione ministerii : 177 *ab*.
33. — quare importet varios gradus : 181 *b*-184 *b*.
34. — quomodo importet tres actus cœlestis hierarchiæ, sc. purgare, illuminare et perficere : *ibid.*
35. Ordines licet aliqualiter respondeant angelicis ordinibus, quare non simili ratione plurificentur : 184 *b*.
36. Potestas ordinis quomodo arctari possit ab Ecclesia : VI, 51 *a*.
37. Ab ordinum susceptione quare arceantur bigami, haud minus quam servi, non autem uxorati, modo unam tantum uxorem habuerint : VI, 198 *b*-206 *b*.
38. Ordinem quare non impediat fornicatio : VI, 204 *a*.
39. Quinam ordines impediant matrimonium : VI, 359 *ab*, 360 *b*-365 *b*; VII, 430 *a*.
40. De impedimentis circa ordinem suscipiendum agitur : VIII, 227 *b*.
41. Ad ordines qualis facienda sit præparatio : 225 *b*.
42. — qualiter differat a gradu : I, 403 *a*.

Vid. CLAVIS, n. 22, GRADUS, n. 12, MULIER, n. 42.

ORDO. 1. — in omnibus servandus est : XII, 87 *a*.
2. — tripliciter potest accipi, sc. vel ad superius, vel ad inferius, vel ad id quod juxta : VI, 409 *b*.
3. — in linea prædicamentali est secundum superius et inferius usque ad individuum : *ibid.*, *et* 614 *b*.
4. — respicit dispositionem ordinatorum, quæ est duplex : I, 480 *ab*.
5. — alius est secundum nobilitatem, ponitque extrema simul; alius secundum durationem, nec ponit extrema simul : II, 95 *b*.
6. — alius est rerum in universo, alius est rerum in finem; primus spectat ad notitiam intellectus, secundus ad voluntatem : I, 64 *b*-65 *a*; II, 97 *a*; IV, 651 *b*; V, 511 *b*. Primus est vel partium in toto, vel rerum in universo; secundus vel in finem particularem et creatum, vel in universalem, sc. in Deum : VI, 485 *b*.
7. — alius est naturæ, estque institutus; alius justitiæ, estque acquisitus, et in finem; primus respicit particularem naturam, et ante factum esse; secundus universalem

Digitized by Google

providentiam, et est post factum esse : II, 205 *b*; III, 458 *b*-459 *a*.
8. — cuncta complectitur; et si aliquis ab assignata ratione ordinis discedit, sc. ab ordine particulari, in alteram differentiam relabitur, sc. in ordinem generalem : II, 137 *b*-138 *a*, 206 *a*; VII, 274 *ab*, 351 *a*; IX, 625 *b*.
9. — alius est necessitatis, alius congruitatis; hic secundus servandus est in susceptione ordinum sacrorum : II, 119 *b*; VI, 172 *b*.
10. — providentiæ alius est particularis, alius est universalis; primus a rebus tolli potest, alius non : IX, 625 *b*.
11. — justitiæ divinæ est, ut stipendium mortis detur peccato : XIII, 427 *a*.
12. — datur essentiarum in ordine ad agens, et quomodo : I, 241 *b*.
13. — in divinis admittitur, non durationis, sed tantum originis : I, 174 *a*, 348 *b*, 349 *a*-350 *b*, 431 *b*, 459 *a*, 470 *b*-471 *a*. Hinc proprie non est ordo, cum distrahat a ratione antecessionis : 349 *a*, 470 *b*-471 *a*.
14. — in divinis proprie non est quid notionale, nisi secundum modum nostrum concipiendi : I, 348 *b*.
15. — ponitur improprie in divinis, sicut numerus : *ibid.*
16. — importat habitudinem in divinis; in creatis vero importat etiam dependentiam : I, 349 *a*, 403 *a*.
17. — naturæ quomodo admittatur in divinis : I, 350 *a*.
18. — in divinis, ut dicit res ordinatas, importat tres personas; ut dicit rationem ordinandi, dicit naturam : I, 350 *a*, 432 *b*.
19. — multiplex hierarchicus describitur in regimine Ecclesiæ : IX, 139 *b*-144 *b*.
20. — in creatis alius est naturæ, alius est temporis seu durationis : I, 348 *b*; IV, 34 *a*, 88 *b*, 339 *a*.
21. — naturalis originis in creatis proprie importat emanationem et antecessionem, sicque prioritatem durationis : I, 348 *b*, 350 *ab*; IV, 34 *a*, 339 *a*.
22. — in creatis est naturæ ut ordinatæ; non sic in divinis : I, 349 *a*-350 *b*.
23. — in creatis tollit æqualitatem : 403 *a*.
24. Omnis ordo fluit a principio in medium; cumque omnia ordinata sint in mundo, necessario debent reduci in unum principium primum : II, 244 *b*.
25. — quandonam ponat distinctionem et numerum, et quando non : I, 348 *a*-349 *a*; IV, 449 *b*, 651 *a*.
26. Ubi est ordo, ibi est magis et minus bonum : IX, 613 *b*.
27. — rerum requirebat aliquid prope Deum, ipsique simillimum, et aliquid prope nihil; inde angelus, et materia prima : II, 242 *b*.
28. — naturæ est ab imperfectis ad perfecta : II, 622 *b*-623 *a*.
29. — rerum quomodo potuerit meliorari a Deo : II, 165 *b*-167 *a*.
30. Quod ubi est ordo, ubi est distinctio, proportio et cognitio, quomodo sit verum : IV, 651 *ab*.
31. — in habitibus, maxime in charitate, qualis inveniatur, et servandus sit : IV, 649 *b*-664 *b*.
32. — recte vivendi includit tria, sc. scire, velle, et operari : VII, 502 *b*.
33. — in vita spirituali, et exercitiis summopere est necessarius, sicut et perseverantia : VIII, 33 *b et seq.*
34. — naturæ in productione substantiæ qualis sit : III, 35 *b*-38 *b*.
35. — conversionis nostræ describitur : III, 293 *b*.
36. Perfectio ordinis est duplex, alia redundantiæ, alia sufficientiæ : VI, 192 *b*.
37. Quod quæcumque habent ordinem, habent numerum et distinctionem, quandonam verum : I, 236 *a*; IV, 449 *ab*, 651 *a*.
38. In omni genere in quo contingit reperire ordinem motorum, necesse est esse statum in uno : IV, 604 *b*.
39. Pulchritudo consistit in ordine : II, 477 *a*.

Vid. CHARITAS, n. 47 *et seq.*, CREATURA, n. 50, MODUS, n. 7, PRIORITAS.

ORDINES. 1. — religiosi sunt naves bellicæ : XIII, 101 *a*.
2. Ordo S. Francisci respondet ordini Seraphim : IX, 143 *a*. Quantæ sit utilitatis : XIV, 600 *a*.
3. Ordo angelorum quid sit : II, 461 *a*-484 *b*; VII, 235 *a*, 388 *ab*; IX, 140 *b*. Unde denominatio ordinum ipsis fiat : II, 380 *b*, 472 *a*-474 *b*, 477 *a*. An aliis quam angelis competat ista denominatio : 472 *b*-474 *a*.
4. — angelorum divinis personis quomodo assimilentur : IX, 136 *b*-137 *a*.
5. Ordo sanctorum est diversus, sc. apostolorum, martyrum, etc. : II, 481 *a*.
6. Ordo laicalis exigit imperatorem, reges, duces, comites, etc.; suo modo etiam Ecclesia : VI, 155 *b*.
7. In Ecclesia militanti non est distinctio ordinum quantum ad dona gratuita : II, 477 *a*-478 *a*, 483 *b*.

Vid. ANGELUS, n. 55-62, RELIGIO.

OREB interpretatur mensa : XIII, 176 *b*.

ORGANIZATIO. 1. — corporis fit successive, quomodo; et post quot dies anima infundatur corpori : IV, 34 *a*, 86 *b*-88 *b*; X, 48 *b*; XI, 293 *a*.

Digitized by Google

2. — corporis exigit quantitatem : v, 457 *b*.
3. Organizationem præcedit formatio, hanc consolidatio, et consolidationem conceptio : iv, 34 *a*, 88 *b*.
4. — unde proveniat : ii, 263 *b*, 437 *b*.
Vid. Animal, n. 9-10, Christus, n. 45, 47-48, 53, Corpus, n. 49, 51-53, 63.

ORGANUM. 1. Organa sensuum sunt visus, auditus, etc. : vii, 391 *b*-392 *a*. *Vid.* Lingua, n. 2, Manus, n. 1.
2. —, instrumentum musicum quid : x, 139 *a*. *Vid.* Instrumentum.
3. Angelus quare possit sine organo multa facere : ii, 248 *a*.

ORIENS. 1. — est melior pars cœli, et ex hac parte ideo adorandus Deus, et quomodo : ix, 150 *a*; x, 118 *a*.
2. Orientis, et Occidentis nomine in Evangelio veniunt omnes partes orbis : x, 596 *b*.

ORIGENES. 1. Origenis error fuit quod Christus passurus est in fine pro dæmonibus : ii, 396 *a*.
2. Item docuit falso pœnam inferni non fore perpetuam : vi, 459 *b*, 490 *a*; ix, 459 *b*.

ORIGINALE; *vid.* Peccatum.

ORIGINALIS; *vid.* Justitia, n. 21.

ORIGO. 1. — mortis et omnium malorum fuit peccatum : vii, 274 *a*-276 *b*.
2. — peccatorum actualium est voluntas : vii, 277 *b*-278 *b*.
3. — in divinis non est motus, sed habitudo et relatio : i, 422 *a*. — 4. In quo sensu dicatur prior habitudine : 424 *b*.
5. Origine abstracta a Patre, solum intelligitur Deus innascibilis, non ens ab alio, et ita in unitate hypostasis : 425 *ab*. — 6. Item jam non intelligitur Filius procedens : *ibid.*
7. — est simul natura cum relatione eam constituente : 425 *b*.
8. — in divinis respectu creaturarum quomodo sumenda : 431 *b*. — 9. Quomodo differat in divinis, et in creatis : 435 *a*.
10. — quomodo approprietur Filio : 431 *b*.
11. Proprietas originis quomodo reducatur ad absolutum : 425 *a*.
Vid. Diversitas, n. 4.

ORIOLUS; *vid.* Aureolus.

ORIRI, esse, et ad alterum se habere in divinis, idem sonant : i, 425 *a*.

ORNAMENTA tabernaculi erant quatuor, et quomodo significent virtutes cardinales : ix, 68 *b*.

ORNATUS. 1. — vanus taxatur; — christianus et moderatus laudatur : vii, 146 *a*-147 *a*, 185 *ab*; viii, 637 *ab*. — 2. Ornatum curiosum facientes, et ipso utentes an peccent : xii, 527 *a*.

ORPHANUS græce, latine pupillus est qui caruit patre antequam ab ipso nominaretur, et dicitur etiam a Christo filius sponsi : xi, 450 *b*.

ORTHOGONALITER; *vid.* Circulus, n. 5.

ORTHYGOMETRA est coturnix, et datur etymologia nominis : x, 111 *a*, 134 *a*.

ORTUS. Quæ habent ortum ab eodem, sunt ejusdem speciei, modo generentur secundum generationem univocam : v, 101 *b*-102 *a*.

OS. 1. — est receptaculum linguæ, per quam exprimitur conceptus interior : vi, 175 *a*. Multipliciter accipitur in Scriptura : ix, 198 *a*.
2. Natura dedit homini os parvum, ut ipsum doceret abstinentiam : xiii, 622 *a*.
3. — est instrumentum locutionis; ut vero sit etiam veritatis, nec pravum, nec lubricum, nec perversum esse debet : ix, 376 *ab*.
4. Ore laudare Deum præcipimur ob quatuor : ix, 243 *ab*.
5. Oris ostium debet esse apertum ad confessionem, ad laudem Dei, et ad docendum bonum; clausum vero ad excusationem, ad laudem propriam, et ad docendum malum : ix, 486 *a*, 567 *b*; xiii, 314 *a*, 394 *a*, 507 *b*-508 *b*.
6. — diaboli est os hæretici, mali consiliarii, seminatoris discordiæ, allicientis ad fornicationem : xiii, 316 *b*, 347 *b*.
7. Peccata oris quænam sint : vii, 127 *a*-134 *a*, 356 *a*-358 *a*, 527 *b*, 533 *a*, 534 *b*-535 *b*.
8. — mystice est vas : ix, 196 *a*.
9. — dominicum est os prædicatoris odoriferum, fructiferum et saluberrimum : ix, 335 *b*.
Vid. Anima, n. 406, 540, Deus, n. 542, Lingua, n. 1-16, 18-24.

OSCULUM quando sit peccatum : vii, 548 *b*, 557 *b*.
Vid. Diabolus, n. 269.

OSEÆ quare Deus præceperit ut duceret uxorem fornicariam : ii, 218 *b*-219 *a*; vi, 277 *b*.

OSTENTATIO. 1. — est ostensio alicujus boni, veri vel apparentis, ad captandam laudem hominum : vii, 529 *b*. — 2. Quale peccatum sit : *ibid.*

OSTIARIATUS materia est clavis : vi, 175 *a*; viii, 226 *b*.

OSTIARIORUM. 1.— potestas, officium et dignitas expenditur : vi, 45 *b*; viii, 226 *a*, *b*.
2. — ordo respondet ordini Angelorum : ix, 141 *a*.
Vid. Christus, n. 681, Clavis, n. 21.

OSTIENSIS episcopus consecrat Papam : vi, 193 *a*.

OSTIUM. 1. — multiplex ostenditur spiritualiter : ix, 548 *a*; xi, 567 *a*.

Digitized by Google

2. — per quod intrat gratia Spiritus sancti, quale : XIII, 237 *a*.
Vid. ANIMA, n. 410, CHRISTUS, n. 681, 831, DEUS, n. 581, PULSARE.
OTIOSITAS. 1. — est filia acediæ, et ex ea quanta mala : VIII, 139 *ab*; XII, 320 *b*-321 *a*.
2. — in quo sita sit : VIII, 474 *b*. *Vid.* OTIUM.
OTIOSUM nihil est in natura : IX, 66 *a*.
OTIOSUS sermo qualis, et quam culpabilis : V, 152 *b*; XII, 373 *b*; XIII, 375 *b*, 376 *b*.
OTIUM est porta luxuriæ, et qualiter fugiendum : XII, 360 *b*; XIII, 116 *a*, 118 *a*, 119 *a*, 122 *a*. Quale malum sit : VIII, 474 *b*; X, 151 *b*; XII, 300 *b*, 306 *b*, 320 *b*-321 *a*; XIV, 405 *b*, 409 *b*, 582 *ab*. *Vid.* ACEDIA, n. 1-16.
OVIS. 1. — quale animal : IX, 271 *a*; XI, 397 *a*. Ovium proprietates expenduntur : *ibid.*, *et* XIII, 241 *ab*.
2. Oves Christi quibus pascendæ cibis : XI, 607 *a*; XIII, 242 *a*, 245 *a*. *Vid.* FIDELIS, n. 4.
3. — in bonum, et in malum multiplex : IX, 218 *a*.
4. — triplex error : IX, 544 *a*. — perdita a pastore quænam sit : XIII, 602 *b*.
5. Oves Christum sequentes quænam sint : XIII, 241 *b*, 244 *b*-245 *b*, 311 *a*-312 *a*. *Vid.* CHRISTIANUS, n. 44.
6. — lac, caseus et lana quid significent : XIII, 241 *b*.
7. In ove inventa a Christo intelliguntur homines electi, et servientes Deo : XIII, 337 *a*.
8. Homo quomodo dicatur una ovis, et plures : XI, 4 *ab*.
Vid. ANGELUS, n. 357, CHRISTUS, n. 644, 646, 674.
OVUM quid significet in Scriptura : X, 524 *b*.
OZA quare percussus, quando tetigit arcam Dei : V, 446 *b*; X, 226 *a*.

P

PACIFICATIO ; *vid.* PAX.
PACIFICUS. 1. — est rex propter tria : VIII, 325 *b*.
2. — dicitur quis multipliciter : VII, 601 *a*.
PAGANUS. 1. — non potest excommunicari, quia non est subditus Ecclesiæ : VI, 29 *b*. *Vid.* EXCOMMUNICANDUS.
2. Pagani idolis serviunt, eaque adorant : XIV, 40 *a*.
Vid. MACARIUS, n. 2.
PALÆSTINA interpretatur ore contundens : IX, 395 *b*.
PALÆSTRA. 1. — quid apud antiquos fuerit : XII, 148 *a*. — 2. Est ludus religiosorum : *ibid.* *Vid.* RELIGIO.
PALATUS sanus gustat panem, infirmus detestatur ; sic et oculo ægro lux est odiosa, sano grata, idemque occurrit in spiritualibus : XIII, 136 *ab*.
PALEA. 1. — significat peccata venialia, sic et lignum, et fœnum, quia sunt cremabilia : VI, 89 *a*. *Vid.* FŒNUM, STIPULA, SUPERBIA. 2. Ad lumen candelæ factæ ex serpentina pinguedine paleæ videntur serpentes : II, 451 *b*.
PALLIUM Christi mystice quid sit : VIII, 57 *a*.
PALMA. 1. — dicitur quædam arbor, ex cujus ramis manus victorum ornabantur, quare : XI, 422 *b*.
2. — debetur desiderantibus martyrium, aureola vero martyrio actuali, quare : III, 561 *a*; VIII, 244 *b*-245 *a*. — 3. Palmæ proprietates appropriantur viro justo : IX, 268 *b*; XI, 422 *b*; XIII, 594 *a*. Ejus rami sunt opera, et exempla virtutum : XIII, 191 *ab*.
4. — figurat victoriam cœlestem : XIII, 191 *a*, *b*, 594 *a*. Quid sint palmæ in manibus beatorum : 192 *a*.
5. Quid sit mystice ire obviam Christo cum ramis palmarum : XI, 422 *b*; XIII, 191 *b*.
6. In dominica Palmarum quare post processionem cantetur Passio : IX, 194 *a*; XIII, 188 *a*.
Vid. CHRISTUS, n. 816-817, 819.
PALMES. 1. — est materia mollis quæ viti non confert, sed accipit a vite unde vivat : XI, 586 *a*. — 2. Palmites mystice sunt fideles, et quomodo : *ibid.* *Vid.* FIDELIS, n. 2.
PALPABILE omne in quo sensu sit corruptibile, et quare : V, 453 *b*; VI, 597 *b*.
PALPARI. 1. — quomodo possit corpus gloriosum : VI, 597 *a*.
2. Omne quod palpatur tactu, habet resistentiam, vel qualitatem activam : 597 *b*.
PALPEBRÆ. 1. — Dei sunt oculta ejus judicia : VIII, 55 *ab*. — 2. Palpebras aperire, vel claudere, in Deo quid sit : IX, 167 *b*.
PAN significat omne, et pani quomodo approprietur : IX, 209 *b*; XI, 552 *b*.
PANIS. 1. Ejus qualitates exponuntur spiritualiter : V, 494 *a*; X, 520 *b*; XI, 554 *b*.
2. — est triplex, sc. corporalis, sacramentalis, et æternalis : X, 209 *ab*; XII, 414 *a*; XIII, 173 *b*-174 *a*. — spiritualis proponitur : XI, 554 *ab*; XIII, 174 *ab*. — alius doctrinalis, alius pœnitentialis : XIII, 173 *b*-174 *a*.
3. — corporalis est, quo vescitur homo in sudore suo : X, 209 *ab*. Ad panem tria necessaria sunt, sc. farina, aqua et ignis, quæ significant tum bona opera, tum lacrymas pœnitentiæ et ignem charitatis : IX, 255 *ab*.
4. — quotidianus complectitur necessaria vitæ, et cibum animæ, id est sacramentum, et quare dicatur supersubstantialis : IX,

Digitized by Google

303 *b*; x, 209 *b*; xii, 696 *a*-697 *a*. Item significat intelligentiam S. Scripturæ, adjutorium gratiæ et obsequium obedientiæ : vii, 14 *b*-15 *b*; x, 518 *b*-519 *a*.
5. — coctus in clibano significat S. Scripturam expositam litteraliter, moraliter et allegorice : ix, 209 *ab*, 555 *a*. Item Christum : ix, 280 *b*; xi, 554 *ab*. *Vid.* Christus, n. 666, 673, Eucharistia, n. 158. Item veritatem : vii, 623 *a*. — 6. Quærendus Christus, ut panis mendico : xiii, 85 *a*.
7. Panes propositionis duodecim sunt apostoli : ix, 209 *a*, 241 *a*. Quare dicantur propositionis panes : x, 354 *b*. Sunt etiam duodecim fidei articuli : xiv, 135 *b*.
8. — spiritualis est multiplex, sc. Verbum increatum in cœlo, et incarnatum in sacramento, item pœnitentia, item labor, etc. : x, 614 *ab*; xi, 342 *a*, 352 *b*-353 *a*, 552 *b*-553 *a*, 554 *ab*, 555 *a*. *Vid.* Charitas, n. 275.
9. Panes hordeacei quinque quinam sint : xi, 342 *ab*, 552 *b*; xiii, 173 *ab*, 174 *a*, *b*, 175 *a*, 198 *a*. Panes septem significant septem dona Spiritus sancti : xiii, 362 *b*, 365 *a*; vel septem sacramenta : 362 *b*.
10. De manducatione panis eucharistici agitur etiam : xi, 554 *a*-556 *b*; xii, 283 *a*-285 *a*; xiii, 197 *b*-200 *a*.
11. Multiplicatio panum qualiter facta fuerit a Christo : vi, 474 *b*; xi, 342 *b*.
12. — cœli est, qui juste acquiritur; — inferni, qui injuste : xiii, 271 *a*. — diaboli quid sit : xi, 553 *b*. — voluptatum vertitur in fel draconum : xiii, 252 *a*, 271 *a*. Panes diaboli sunt septem vitia capitalia : xiii, 362 *a*.
13. Octo mirabilia antiquitus facta a Deo circa panem, quæ collecta sunt a Christo in Eucharistia : xiii, 197 *b*.
14. — qualis possit esse materia Eucharistiæ : v, 498 *b*-499 *b*. *Vid.* Eucharistia, n. 118-120.
15. — conversio in corpus Christi qualem mutationem constituat : v, 480 *b*-487 *a*, 491 *b*-492 *a*, 493 *a*-499 *b*.
16. Quare in pane, non in lacte consecretur Eucharistia : v, 494 *b*.
17. — intinctus quid significet : xi, 439 *b*.
18. — habens omnem dulcedinem est gloria cœlestis : vii, 634 *b*-635 *a*.
19. Regulæ aliquæ proponuntur circa locutionem de conversione panis in corpus Christi : v, 487 *a*-488 *b*.
Vid. Christus, n. 892; Mundus, n. 81, Pisces.
PANTHERA, fera crudelissima, sed grata beneficiis : xiv, 105 *b*-106 *a*.
PAPA. 1. — dicitur summus Pontifex, quia est pater patrum, post Christum habens potestatem in totam Ecclesiam : vii, 327 *b*; ix, 141 *b*. Dicitur etiam Apostolicus : xii, 265 *b*.
2. — est episcopus Romæ, et totius Ecclesiæ, omniumque Ecclesiarum particularium : ix, 141 *b*-142 *a*. Quare unus : xiv, 79 *b*.
3. Papæ plenitudo potestatis jurisdictionisque super omnes episcopos expenditur, et qualis possit ab ipso auferri episcopis, qualisque nequaquam : vi, 194 *b*; vii, 324 *b*-325 *a*, 327 *b*; xiv, 543 *ab*, 557 *a*.
4. — quali polleat potestate excommunicandi : vi, 194 *b*; vii, 324 *b*. *Vid.* Excommunicatio, n. 11.
5. — qualem potestatem habeat dispensandi de thesauris Ecclesiæ meritorum, et concedendi indulgentias : vi, 78 *b*-80 *b*, 84 *a*; vii, 324 *b*-325 *a*. *Vid.* Christus, n. 812, Decalogus, n. 35, Dispensare, n. 1, Indulgentia, n. 2, 12, 15.
6. — a nulla creatura judicari potest, sed omnes habet judicare : vii, 459 *a*.
7. Auctoritas Papæ in dispensatione votorum, decretorum, præceptorum et constitutionum qualis : vi, 40 *a*, 387 *b*.
8. Christus triplicem potestatem Papæ contulit, sc. super totam Ecclesiam, super sedem Romanam, et quod ab ipso manat omnis potestas in omnes inferiores : xiv, 543 *b*.
9. — quomodo teneatur confiteri peccata sua : vi, 51 *a*-53 *b*.
10. — quomodo ab episcopo Ostiensi benedici possit : vi, 193 *a*.
11. — communicatur sedens versus ad populum, quare : ix, 182 *b*.
12. — et cardinales in magnis solemnitatibus quare equitent in equis albis, vel coopertis albis vestibus : ix, 207 *b*.
13. — debet esse omnium perfectissimus : ix, 142 *a*; xiv, 429 *a*.
14. — ex causa potest amovere reges, et deponere imperatores : vii, 459 *a*.
15. — dum confitetur peccata sua, sedet, quamvis repertus sit unus qui humilitatis gratia nollet sedere : xiii, 342 *b*.
16. In omni missa memoria Papæ habenda est, quare et quomodo : xii, 265 *b*.
Vid. Baculus, n. 2, Christus, n. 904, Decreta, n. 3, Ecclesia, n. 32, Episcopus, n. 9, Matrimonium, n. 132, Vicarius.
PAPALIUM litterarum vis qualis : vi, 41 *b*.
PAPATUS non est ordo : vii, 326 *b*.
PARABOLÆ quomodo sumi et intelligi debeant propositæ a Christo : xi, 24 *ab*, 73 *a*.
PARABOLICE. 1. — loqui, quid sit : ix, 586 *b*.
2. — loqui est modus accommodatior ad instructionem parvulorum et simplicium : *ibid.*, *et* xi, 3 *b*; xiii, 107 *a*.

Digitized by Google

PAR—PAR

3. — Christus quare tam frequenter loquerétur : XI, 3 *b*, 320 *a*.

PARACLETUS interpretatur advocatus, et ipsius promissio expenditur : XI, 450 *a*.

PARADIGMA est forma exemplaris; *vid.* FORMA, n. 1-2, 4.

PARADISUS. 1. — est locus deliciarum : III, 4 *b*. Aliquando sumitur pro terrestri, aliquando pro cœlesti, aliquando pro visione beata : IV, 473 *b*.

2. — alius est corporalis, alius spiritualis, et uterque duplex, quomodo : III, 4 *b*-5 *a*; IV, 400 *a*; VII, 72 *a*; IX, 158 *b*.

3. — terrestris qualis, ejusque amœnitas aliæque qualitates designantur : III, 5 *b*; VIII, 121 *b*, 291 *b*-292 *a*; XIII, 405 *a*.

3. — terrestris continebat tria genera lignorum, quorum singulorum usus describitur : III, 6 *a*; VI, 211 *ab*; VIII, 121 *b*.

4. Paradisi terrestris clausio signum fuit clausionis cœlestis : IX, 400 *ab*.

5. De matrimonio ordinato in paradiso terrestri agitur : VI, 213 *a*. *Vid.* ADAM, n. 39, 59-61, MATRIMONIUM, n. 6-7, 57.

6. In paradiso terrestri omnia fuissent communia : IX, 116 *b*.

7. Empyreum quam conveniens sit locus paradisi : VI, 72 *a*. *Vid.* COELUM, n. 3, 23, 35.

8. Paradisi cœlestis amœnitas, deliciæque aliæ expenduntur : VII, 645 *b*-651 *b*; VIII, 335 *a*-346 *b*; XI, 215 *a*. *Vid.* BEATITUDO, n. 1-16, 22, 25-32, GLORIA, n. 10, 18-24, 27-45.

9. Ad paradisi desiderium invitatur anima : XII, 226 *a*-227 *b*.

10. Paradisi janua qualiter aperta fuerit a Christo : IV, 400 *ab*.

11. — habet diem absque nocte : IX, 554 *a*.

12. Paradisi merces qualis : XIII, 117 *ab*; et pax : 228 *ab*. *Vid.* PRÆMIUM.

13. Paradisum quem obtulit latroni, quibus Christus participet : XII, 20 *b*.

14. Qui in ipsum intrant, quantis deliciis fruantur : VIII, 394 *b*, 399 *ab*, 461 *a*-463 *a*.

15. — qualiter in S. Scriptura dicatur desertum; *vid.* COELUM, n. 93, DESERTUM, n. 2.

16. — spiritualis proponitur contemplativis : XII, 20 *b*-21 *b*.

17. — est Ecclesia etiam militans : IX, 6 *b*, 158 *b*; X, 588 *b*; XI, 215 *a*. *Vid.* CHRISTUS, n. 791, ECCLESIA, n. 11.

18. — est Maria Virgo : VII, 493 *b*-497 *b*; XI, 215 *a*. *Vid.* MARIA, n. 423.

19. — est anima fidelis : IX, 6 *b*, 110 *b*; XI, 215 *a*.

20. Ubi Christus est, ibi est paradisus : XII, 272 *a*. *Vid.* ANIMA, n. 457, FLETUS, n. 9, JUSTUS, n. 63.

21. — est sacra Scriptura : XI, 215 *a*.— 22. Est gratia Dei : *ibid.* *Vid.* GRATIA, n. 246. — 23. Est etiam virtus : VIII, 291 *b*-292 *a*. *Vid.* CHRISTUS, n. 491, 822, 835, 893, LATRO, n. 6, 8, MUNDANI, n. 1, PASCHA.

PARALOGISMUS. 1. — quem diabolus efformat ad decipiendum hominem : IX, 23 *a*.

2. — accidentis qualis sit : I, 251 *a*.

3. — vel fit sibi ipsi, vel alteri per deceptionem : III, 145 *a*.

PARALYSIS. 1. — est morbus auferens motum et sensum : X, 343 *b*; XIII, 200 *b*, 445 *a*, 449 *a*. — est dissolutio membrorum non omnimoda, causans manuum tremulationem : III, 335 *a*, 387 *b*; X, 340 *b*.

2. — comparatur invidiæ : XIII, 200 *b*. *Vid.* INVIDIA, n. 24. Item acediæ : VIII, 257 *b*; XIII, 445 *a*.

3. Paralysis sanatio exponitur mystice et litteraliter : V, 326 *ab*.

PARALYTICUS. In sanatione paralytici prius Christus condonavit peccata, quare : XII, 545 *b*. *Vid.* INFIRMITAS, n. 9.

PARAMENTA. 1. — sacerdotalia quid significent, et qualia esse debeant : XII, 257 *a*-258 *a*.

2. — qualia requirantur ad missam : *ibid.*

PARAPHERNA sunt quæ habet sponsa præter dotem : VIII, 240 *b*. *Vid.* DOS, n. 12, SPONSUS.

PARASCEVE. 1. — est paratio paschæ : XI, 219 *b*, 498 *a*. *Vid.* DIES, n. 24. — 2. Quare in Parasceve non celebretur missa, offeratur tamen : VI, 527 *a*.— 3. Quare in Parasceve, quando fit oratio pro Judæis, non flectantur genua : XI, 495 *b*.

PARCERE inimico, qualis sit vindicta : VII, 509 *a*. *Vid.* INIMICUS, n. 17.

PARCITAS est mensuram refectionis non excedere, estque pars temperantiæ : VII, 411 *a*. *Vid.* TEMPERANTIA.

PARENTELA; *vid.* AFFINITAS, n. 4, CONJUNCTIO.

PARENTES. 1. — sunt honorandi, estque de dictamine naturæ in speciali : V, 678 *a*; XII, 245 *a*-246 *a*. *Vid.* DECALOGUS, n. 16, FILIUS, n. 7-8, 32-33, PATER. — 2. Sunt magis diligendi, anteponendique filiis : IV, 658 *b*.— 3. Parentum merita sunt causa multorum bonorum in filiis : III, 404 *a*.

4. De honore debito parentibus a filiis, auctoritates S. Scripturæ : VIII, 560 *a*-561 *a*. Item sanctorum Patrum : VII, 153 *ab*; VIII, 278 *b*-279 *a*. — 5. Quo ordine servandum sit hoc præceptum : XII, 247 *a*.

6. Præmium spirituale et temporale maximum, quod datur honorantibus parentes, expenditur : 246 *ab*. — 7. Exempla proponuntur honorantium parentes, itemque negligentium : 248 *ab*.

8. — avaros reddit fœcunditas prolis : VII, 152 *b*.

Digitized by Google

9. Qualiter puniatur inhonorans parentes : VIII, 279 *a*; XII, 248 *ab*. — 10. Parentum nobilitas filiis impiis parum prodest : XI, 382 *b*.
11. Qualiter jubeamur odisse parentes : VII, 153 *a*; X, 621 *ab*.
12. — reddent rationem pro filiis ante septennium peccantibus : XIII, 486 *a*. — 13. Tenentur educare studiose filios : *ibid. et* 308 *b*. *Vid.* FILIUS, n. 21, 25.
14. Parentum peccata ultra originale an imputentur filiis : III, 402 *a*-404 *b*. Aliquando puniuntur in filiis : IV, 263 *a*; X, 580 *a*; XI, 389 *b*; XII, 234 *b*.
15. — antiquitus quomodo puniverint filios : XIII, 551 *b*.
16. — a religiosis fugiendi : XIII, 115 *b*. Inter eos non invenitur Christus : X, 279 *b*-280 *a*.
17. Parentum debitum competit proli, cum succedit in hæreditatem : IV, 263 *a*. An item opprobrium : *ibid.*
18. Parentum juramentum pro filiis circa matrimonium contrahendum, ad quid obliget : V, 335 *ab*; VI, 255 *b*.
19. Primorum parentum pœnitentia, et confessio qualis : XIII, 269 *a*. *Vid.* ADAM, n. 36-37.
19. Parentes aliqui immolant filios suos diabolo : XII, 308 *b*, 355 *b*, 410 *a*.
20. Parentum carnalium amor quo tendat : XI, 360 *ab*.
21. Parentis primi status multiplex expenditur : XIII, 404 *b*-408 *a*. *Vid.* ADAM.

PARERE, id est obedire; *vid.* OBEDIRE.

PARERE, id est parturire; *vid.* ANIMA, n. 458, GENERATIO, NATIVITAS, PARTUS.

PARIES multiplex in bonum, et in malum distinguitur : IX, 188 *a*.

PARISIENSES Doctores, tempore Gulielmi Episcopi, Odonis et Alexandri de Ales, damnarunt articulos decem, quos recensitos lege : III, 151 *b*-152 *b*.

PAROCHIÆ; *vid.* ANIMA, n. 544, APOSTOLUS, n. 24.

PAROCHIANI. 1. Parochianorum obedientia, et obligationes erga parochos expenditur : XIV, 544 *ab*.
2. — quare debeant proprio sacerdoti confiteri, et quis sit proprius sacerdos : 544 *b*.
3. — Christi, et diaboli qui sint, et eorum sepultura qualis : XI, 42 *b*. *Vid.* ANIMA, n. 544, DIABOLUS, n. 251.

PAROCHUS. 1. — honorandus est ut pater : XII, 247 *a*.
2. Parochi debent explicite scire articulos fidei : IV, 553 *b*.
3. Parochis exhibenda reverentia a prædicatoribus, et qualis : *ibid.*
4. — an possit impedire quominus Fratres Minores prædicent, et confessiones audiant : XIV, 590 *b*-592 *a*.
Vid. PLEBANUS, RELIGIOSUS.

PARONOMASIA quænam figura grammaticalis : IX, 181 *a*.

PARS. 1. — est respectu totius imperfectum quid : I, 334 *b*. *Vid.* TOTUM.
2. Partium multitudo causat confusionem : I, 157 *a*.
3. Partes aliæ sunt integrales, aliæ subjectivæ, aliæ constitutivæ : IV, 166 *b*-167 *a*.
4. Partes unitæ quod non prædicantur de toto, quomodo et quare sit verum : IV, 136 *a*. Non prædicantur de toto sumptæ in abstracto, et quomodo : IV, 170 *b*.
5. Partes distinguuntur realiter a toto, et quomodo : IV, 187 *b*, 465 *b*.
6. Positio partium est duplex, sc. alia in toto, alia in loco : V, 462 *b*.
7. Partium ordo est duplex, sc. in toto, et in universo : VI, 485 *b*.
8. Partes aliæ sunt substantiales, aliæ quantitativæ : III, 12 *a*
9. Partes constitutivæ sunt, quæ componunt omnes substantias creatas completas : II, 312 *ab*; III, 12 *ab*.
10. Partes mundi sunt in duplici differentia, sc. permanentes, et transeuntes, et quænam : II, 164 *b*-165 *a*.
11. Partes orationis in grammatica sunt modi varii congrue loquendi : XII, 231 *b*. *Vid.* FORMA, n. 8, RHETORICA.
12. Ex parte dupliciter dicitur : V, 22 *b*. *Vid.* CHARITAS, n. 105.

PARTICIPARE. 1. — est partem capere, non totum; unde dictum per participationem reducitur ad dictum per essentiam : I, 364 *a*; III, 434 *b*.
2. — cum excommunicatis quando liceat, et quando non : VII, 369 *ab*.

PARTICIPIUM. 1. — est nomen verbale, importans tempus, partemque capit nominis : I, 310 *a*, 364 *a*. *Vid.* NOMEN, n. 21, 28.
2. — quomodo differat a nomine in divinis : I, 363 *b*-364 *a*.
3. — transit in nomen quatuor modis : I, 364 *a*.
4. — , ut sic, semper habet naturam verbi : *ibid. inf.*
5. — ponit suum significatum circa subjectum non absolute, sed relative ad prædicatum : IV, 174 *a*.
6. — Amaturus, sicut et Donaturus, importat ordinem ad actum, et actum ordinationis : I, 309 *a*.
7. — quomodo differat a nomine : I, 366 *a*. *Vid.* FACTUS.

Digitized by Google

PARTICULA; *vid.* EUCHARISTIA, n. 194, HOSTIA.
PARTICULARE. 1. — de se importat partem, et imperfectionem limitationemque, et ob id non cadit in divinis : I, 336 *b*, 378 *b*.
2. — prædicatur de uno solo, universale de pluribus : I, 335 *b*. *Vid.* SINGULARE, UNIVERSALE.
PARTUS. 1. — sequitur ventrem : VI, 353 *a*.
2. — Christi fuit admirabilis, inauditus et commendabilis : X, 258 *a*.
PARVA non sunt contemnenda : XI, 30 *b*-31 *a*. *Vid.* MODICUM, n. 2, PECCATUM.
PARVULUS. 1. — dicitur quis vel ætate, vel maturitate, vel pravitate : IX, 485 *b*.
2. Parvuli quare non habeant cognitionem sicut quando fiunt grandes : III, 75 *b*, 254 *ab*. Idem fuisset in statu innocentiæ : 75 *b*.
3. Parvulorum cerebrum est molle et humidum excedenter, et ob id non habent fortem impressionem rerum, nec fortem conversionem super illas : 75 *b*.
4. Parvulorum proprietates in bonum sunt docilitas ad discendum, flexibilitas ad obediendum, habilitas ad amandum, facilitas ad indulgendum, promptitudo ad dona : XIII, 561 *a*-563 *b*.
5. — ab anno duodecimo maxime se debet ad bonum convertere : X, 280 *a*.
6. Parvuli habent fidem quoad habitum et formale, carent tamen materiali, nempe quoad cognitionem : IV, 502 *b*-503 *a*. Hinc dicuntur cognoscere habitu solum, non actu : II, 38 *a*.
7. Parvulorum justificatio qualiter fiat absque usu ipsorum rationis : III, 239 *a*; VII, 320 *a*. *Vid.* BAPTISMUS, n. 152-153, JUSTIFICATIO, n. 4, 11.
8. Parvulorum baptismus quomodo operetur absque consensu eorum voluntario : V, 252 *b*. *Vid.* BABTISMUS, n. 151.
9. Parvuli non baptizati magis fœtent, quam baptizati : III, 383 *a*.
10. Parvulorum patrini ad quid teneantur : V, 396 *a*.
11. — non potest justificari nisi natus : V, 271 *b*. An in utero possit baptizari : *ibid.*
12. In lege naturæ parvuli infidelium non poterant justificari, quare : *ibid.*
13. Parvulorum justificatio in statu naturæ, et gratiæ, quoad facilitatem et alia, se habet ut excedens et excessum : *ibid.* Qualiter illi, et isti salventur in fide aliena : IV, 399 *a*; V, 327 *b*, 343 *b*-344 *a*.
14. Parvulis baptizatis quomodo insit gratia : III, 254 *a*.
15. Parvuli absque baptismo quinam possint salvari de privilegio speciali : V, 343 *b*.
16. Parvulis non juvat baptismus flaminis parentum : V, 346 *ab*.
17. Parvulorum decedentium absque baptismo locus est lymbus, et qualis : V, 344 *a*; VI, 510 *a*-512 *b*. Quomodo ipsis impartiantur orationes ab Ecclesia : V, 344 *b*.
18. Parvulis absque baptismo morientibus qualis pœna infligenda sit : III, 414 *b*-420 *b*, 590 *b*; V, 344 *a*; VII, 275 *ab*.
19. Parvuli decedentes absque baptismo sunt veluti medii inter beatos, et damnatos, quomodo : III, 419 *ab*.
20. Parvulorum pœna est mitissima decedentium absque baptismo : VII, 275 *b*.
21. Parvulorum pœna justa est, et quare : III, 389 *b*. Parvulorum decedentium sine baptismo damnatio injusta non est : 394 *ab*, 418 *b*-419 *a*.
22. Parvulorum decedentium absque baptismo corpora non erunt subjecta tormentis, et quare : III, 416 *b*-417 *a*; V, 344 *a*.
23. Parvuli decedentes sine baptismo habebunt cognitionem sui status, sed absque pœna, et quomodo : III, 418 *b*-419 *b*.
24. Parvuli decedentes sine baptismo an in fide parentum salventur : V, 278 *b*. Si occiduntur dum deferuntur ad baptismum, salvantur; si ob aliam causam, nequaquam : 343 *b*.
25. De resurrectione parvulorum : III, 349 *a*; VI, 434 *ab*.
26. Parvulos nos esse qualiter oporteat, vel etiam non oporteat : XI, 84 *b*; XIII, 445 *b*, 563 *a*.
27. Parvuli sunt humiles : XIII, 561 *b*.
28. Parvulorum potentiæ spirituales sunt perfectæ, licet ob impedimentum corporis non exeant in actum : V, 353 *b*.
29. Parvuli confirmantur non ut tunc pugnent, sed ut postmodum : V, 411 *a*.
Vid. CHRISTUS, n. 794, ECCLESIA, n. 25.
PASCERE; *vid.* CHRISTUS, n. 915.
PASCHA. 1. — idem est ac transitus : XI, 433 *b*. Triplici sensu, vel etiam quadruplici dicitur : V, 501 *a*; XI, 433 *b*-434 *b*.
2. — dicitur dies natalis imperii Christi, sicut Pentecoste natalis Ecclesiæ : IX, 165 *b*.
3. — quare præcedat Pentecosten, mystice expenditur : IX, 291 *a*.
4. In Pascha non fit jubilus, nec cantatur hymnus in Laudibus, quare : IX, 215 *b*.
5. — quam festivus sit dies Christianis : XIII, 210 *b*.
6. — myslice est transitus a diabolo ad Deum, a vitiis ad virtutes, ab amore rerum creatarum ad amorem Dei, a ritu legali ad observantiam Evangelii : XI, 434 *ab*.
7. — spirituale proponitur contemplativis, in

Digitized by Google

quo habetur paradisus : XII, 20 *b*, 256 *a*. *Vid.* CHRISTUS, n. 352, ECCLESIA, n. 9, NATALE, n. 1.

PASCHALE tempus quam fuerit opportunum morti Christi : XI, 172 *b*, 175 *a*.

PASCHALEM agnum quare mutaverit Christus in panem et vinum : XI, 178 *b*. *Vid.* AGNUS, n. 2-5.

PASCUA 1. — est pastus a pastore oblatus suis ovibus : XI, 568 *b*.

2. — triplex proponitur a Christo : VIII, 394 *b*; XI, 568 *b*, 607 *a*.

PASSER. 1. — est volucer morbum caducum patiens : X, 552 *b*.

2. Si unus capitur, alii advolant ad succurrendum : XIV, 25 *b*.

3. — multa significat in Scriptura : IX, 276 *b*.

PASSIBILITAS. 1. Passibilitatis radix est compositio ex contrariis qualitatibus ob pugnam et actionem mutuam; causa moralis est peccatum originale : IV, 355 *b*; XIV, 7 *a*.

2. — corporis et animæ unde oriatur : IV, 347 *b*-348 *a*, 355 *b*, 384 *b*. *Vid.* ANIMA, n. 27-28, 107.

PASSIO. 1. — alia est abjectiva, sc. læsiva et corruptiva, alia perfectiva : VI, 499 *ab*, 503 *b*. — abjectiva oritur ex compositione contrariorum in genere pugnæ : IV, 351 *a*, 353 *b*. — num major semper sit abjectiva simul et corruptiva, quam abjectiva solum : VI, 499 *ab*.

2. Omnis passio vel est ob privationem rerum concupitarum, vel ob illationem nocivarum; estque vel in corporis læsione, vel in temporali penuria, vel in honore, vel in amicis, vel in quiete animi : XII, 395 *a*.

3. — est duplex, sc. vel per partis ademptionem, vel per quietis interruptionem : III, 57 *b*.

4. —, et passibilis qualitas est tertia species qualitatis : V, 373 *a*.

5. — et actio sunt quid absolutum includens relationem : II, 5 *a*.

6. — et actio sunt unus motus sub diversa ratione consideratus : III, 451 *b*-452 *a*. Quomodo invicem distinguantur : II, 95 *b*. *Vid.* ACTIO, n. 2, 14, 17, 24, 44, 50-51, 57.

7. — duo dicit, sc. causam passionis, et sustinentiam : IV, 393 *b*.

8. — est effectus naturæ, atque etiam voluntatis, sed in genere moris : *ibid.*

9. — ut sic, nec est meritoria, nec demeritoria : *ibid. inf.*

10. — est naturæ, propassio in Christo est rationis : IV, 332 *b*, 359 *a*. *Vid.* CHRISTUS, n. 405, 408, 420, 423-449, 451-484, 489-493, 497, 500-505, 516-517.

11. — et propassio quando sit peccatum : 332 *b*.

12. — qualis sit via ad corruptionem : IV, 356 *b*, 358 *b*.

13. — est effectus, seu illatio actionis; et qualis est actio, talis est passio, loquendo in genere naturæ, non moris : IV, 356 *b*; VII, 294 *b*; XIV, 7 *a*.

14. — quomodo possit esse virtus : III, 474 *b*; V, 557 *b*.

15. — in corpore animato est duplex, sc. naturalis, et animalis : VI, 502 *b*.

16. — est per quam intratur ad gloriam : XI, 486 *b*, 597 *b*.

17. Passiones hujus temporis non sunt condignæ ad culpam remissam, ad gratiam collatam, et ad gloriam promissam : XIII, 264 *b*. Quare : XIV, 56 *a*-57 *b*.

18. Passiones aliis sunt ad meritum, aliis ad culpam : XIII, 495 *b*.

19. Passiones meritoriæ quænam sint, et quomodo se habeant ad futuram gloriam : IV, 333 *a*; XIV, 51 *a*, 55 *b*. — 20. Passiones animæ quomodo possint esse voluntariæ : III, 414 *b*. — 21. Item quænam sint pœnales, quænam etiam culpabiles : 473 *a*. — 22. Subjectio, castitas et paupertas amputant radices passionum : IX, 145 *b*.

23. Passiones animæ sunt septem, sc. spes, timor, gaudium, dolor, amor, odium, pudor : VII, 164 *ab*; XII, 381 *a*. *Vid.* AFFECTIO, n. 8.

24. Quod prima passio sit concupiscentia, et secunda cupiditas, quomodo sit verum : IX, 55 *a*. *Vid.* CONCUPISCENTIA, n. 24.

25. Passiones præcipuæ sunt quatuor, inter quas gaudium pincernæ vices gerit, et spes cubicularii; IV, 568 *b*; IX, 171 *a*.

26. Omnis passio, seu proprietas comparatur ad suum principium, ut ad subjectum et causam : IV, 104 *b*, 356 *b*. *Vid.* PROPRIETAS. Duo necessario importat, sc. emanationem, et habitudinem : I, 433 *b*.

27. — proprietasque multis competens, competit ratione alicujus communis : II, 313 *b*, 395 *a*; V, 378 *a*; VI, 572 *b*.

28. Passiones quantitatis sunt finitum, et infinitum : II, 152 *a*.

Vid. ACTIO, n. 2, 14, 17, 24, 50, 52, 57, ANIMA, n. 275-276, 456, 556, LOCUS, n. 4, MARTYR, n. 8, 11.

PASSIVUM. In omni potentia, vel natura, est aliquid passivum, et aliquid activum : VI, 613 *b*; IX, 51 *a*.

PASSUS. Alia est actio quæ respicit passum ut totalem terminum, alia quæ respicit, ultra passum, alium terminum : I, 251 *a*.

PASTA; *vid.* FERMENTUM, n. 1-2.

PASTOR. 1. — dicitur a pascendo : XI, 568 *b*.

Digitized by Google

2. — animarum septem obligationes habet : XI, 524 *b*; XIII, 239 *a*-246 *a*; XIV, 505 *b*-506 *b*. *Vid.* PAROCHUS, n. 2, PRÆLATUS.
3. — debet compati iis qui ignorant et errant, ideoque suscipere defectus et pœnalitates suorum subditorum : IV, 333 *a*.
4. — debet esse speculum gregis : VII, 23 *a*.
5. Qualitates boni, et mali pastoris quænam : IV, 616 *b*; VII, 22 *b*-26 *b*, 209 *b*-210 *a*; IX, 316 *a*, *b*; X, 260 *ab*, 266 *a*; XI, 396 *b*-397 *a*, 568 *b*-569 *a*, 606 *b*-607 *a*; XIII, 245 *ab*. *Vid.* ECCLESIA, n. 104, PRÆLATUS.
6. — ecclesiasticus quantum diligit Deum, tantum pro ovibus suis habet zelum : XIII, 441 *a*.
7. — alienæ saluti intendens, propriæ non debet oblivisci : VII, 154 *a*, .
8. De excessu zeli in pastore legitur : VII, 160 *a*.
9. Pastoris sententia, sive justa, sive injusta, quomodo suscipienda : VII, 26 *b*.
10. — vel est vere pastor, vel mercenarius, vel fur, vel lupus : IX, 316 *b*.
11. In pastoribus vigilantia qualis requiratur : X, 260 *a*.
12. Pastoris malignitas manifestatur in tribus : XI, 396 *b*.
13. Pastores obruentur multitudine subditorum, bonorum temporalium, et tribulationum : XIII, 103 *b*-104 *a*.
14. Pastores tot mortibus digni sunt, quot exempla mala subditis tribuunt : 104 *b*.
15. Pastoris relinquentis nonaginta novem oves in deserto parabola exponitur mystice : 230 *b*.
16. Pastorum in Christi nativitate quanta devotio : X, 266 *ab*.
Vid. CHRISTUS, n. 644, 646, 767, 825, 842, 915, DIABOLUS, n. 127, 133, 247, 251-252.

PASTORALIS. 1. — baculi conditiones exponuntur : IX, 213 *a*.
Vid. CURA, n. 2.

PASTUS multiplex a Christo pastore suis ovibus paratus : XIII, 239 *ab*. *Vid.* PASCUA.

PATENA. 1. — gerit figuram lapidis suprapositi tumulo : XI, 219 *a*; XII, 262 *a*.
2. — quare abscondatur in missa : XI, 190 *a*.

PATER. 1. — ideo est pater, quia generat : I, 433 *b*; IV, 193 *a*.
2. — duo dicit, sc. suppositum, et relationem, seu rationem relationis : I, 431 *b*.
3. Patris habitudo unde proveniat : IV, 91 *b*, 95 *a*.
4. — est proprie qui producit similem in natura : IV, 91 *b*, 96 *a*.
5. Num sicut Filius in Trinitate dicitur æqualis Patri, sic Pater Filio æqualis dici possit : I, 495 *ab*.
6. Pater dat Filio totum quod potest, sed non omni modo : I, 59 *ab*, 78 *b*. *Vid.* DEUS, n. 93, 96.
7. — est principium Filii et Spiritus sancti, et causa creaturarum effectiva : XI, 250 *a*-251 *a*, 530 *ab*.
8. — qualem auctoritatem respectu Filii habeat : I, 171 *b*.
9. — , respectu Filii et nostri, dicitur Deus æquivoce, Principium vero analogice, et quare : I, 472 *ab*.
10. — in divinis potest nominari vel quoad essentialia, vel quoad personalia : IV, 91 *b*.
11. — et Filius, quæ relativa sint, et quomodo referantur ad invicem : I, 422 *a*, 492 *b*.
12. — et Filius in divinis dicuntur secundum relationem distinguentem, importantque distinctionem ut exercitam, seu realem; Similis vero et Æqualis sunt relativa distinctorum, importantque distinctionem ut conceptam : I, 494 *b*. *Vid.* RELATIO.
13. Qualiter differant relationes patris et filii in divinis, et in creatis : I, 422 *a*. *Vid.* RELATIO.
14. — non est substantia eo, quo pater : I, 528 *b*-529 *a*.
15. Patrem esse, et generare, an sit eadem notio : I, 432 *b*-437 *a*. Utrum sit Pater quia generat, an vero generet quia pater est : 434 *a*.
16. Patrem esse, quomodo sit proprium Patris : I, 431 *b*.
17. Patrem esse, et ingenitum, aliud esse, et aliud, quomodo intelligendum : 460 *a*.
18. — an possit dici auctor generationis : I, 220 *a*. Item principium divinitatis : 435 *b*, 467 *b*.
19. Quod Pater generat, aut mittit alterum se, an sit vera propositio : 96 *b*-97 *a*. Item quod Pater est solus Deus : 353 *a*.
20. — an dicatur major Filio, vel Spiritu sancto : 265 *ab*.
21. — præintelligitur ad generationem non ut pater, sed ut innascibilis, et quomodo : 435 *ab*.
22. Verbum Patris quomodo exprimat Patrem : IX, 45 *a*. Quomodo per Verbum Pater omnia fecerit : I, 446 *ab*; XI, 255 *ab*.
23. Utrum Pater et Filius distinguantur a se invicem ex eo, quod unus non habeat principium, alter vero habeat : I, 180 *b*.
24. — et Filius an possint dici unum principium Spiritus sancti : 473 *a*-475 *a*. Item an sint unus spirator, vel etiam Pater spiret in quantum unus : 200 *b*-207 *b*, 210 *b*, 220 *a*, 227 *a*, 475 *a*-477 *b*.
25. — si communicet improcessibilitatem, quare non etiam innascibilitatem : 464 *b*.

Digitized by Google

26. — et Filius quod se diligant Spiritu sancto, quomodo intelligendum : I, 515 *a*-520 *a*.
27. — quod sit sapiens sapientia genita, et potens potentia quam genuit, quomodo verum : 520 *b*-523 *b*.
28. — quod est in Filio, quod creavit in Filio, quod operatur per Filium, an et in quo sensu concedendum sit : I, 220 *a*; IV, 28 *ab*.
29. — aliquando sub nomine Spiritus intelligitur : I, 542 *a*.
30. — an mitti possit : 251 *a*-252 *b*, 266 *a*. Nusquam legitur missus : IV, 11 *a*.
31. Patris æterni primitas : 508 *ab*. — 32. Patris potentia ad æquale et ad inferius comparari potest, non vero ad superius : 128 *a*.
33. — noster ut persona divina dicatur, quid requiratur : IV, 238 *b*-239 *b*.
34. Patri in divinis appropriatur unitas ratione primitatis : I, 508 *a*; VII, 253 *b*, 381 *b*. Item æternitas : I, 503 *a*-504 *b*; VII, 381 *b*. Item potentia : VII, 553 *b*.
35. — poterat incarnari : IV, 15 *a*-17 *a*.
36. — qualiter sit auctor creationis et recreationis : IX, 28 *ab*.
37. — quomodo possit dici redemptor hominum : IV, 416 *ab*.
38. — quomodo dicatur pater ratione non solum generationis, sed et prædestinationis, creationis, redemptionis, regenerationis sacramentalis, gratiæ adoptionis, et collationis gloriæ : VIII, 11 *a*, 20 *a*, 64 *a*; X, 207 *b* (*ubi*, *loco vocis* oppositam, *leg.* appositam), 516 *a*; XII, 694 *a*.
39. — in divinis est principium omnium influentiarum et donorum : VII, 584 *a*; IX, 47 *b*.
40. Patris initialis æternitas declaratur : XI, 530 *a*.
41. Peccare in Patrem, quid sit : VII, 553 *b*.
42. Deus invocatur ut pater, non ut dominus in oratione dominica, quare : X, 207 *a*.
43. — , Filius et Spiritus sanctus sunt magistri docentes suos : XIII, 258 *b*.
44. Patri debetur honor triplex, sc. reverentiæ, obedientiæ et beneficentiæ, quare : VIII, 198 *b*, 278 *b*; XII, 245 *b*-246 *a*.
45. — tenet personam generantis, nutrientis et instruentis : VIII, 278 *b*; XII, 245 *b*.
46. — ad ea solummodo potest obligare filium, quæ sunt juris naturalis : V, 396 *a*.
47. — an possit vendere filium invita uxore : VI, 349 *ab*.
48. — nobilius principium est filii, mater substantialius : VI, 354 *a*.
49. Quod pater non possit producere filium absque communicatione cum altero sexu, imperfectioni ascribitur : I, 123 *b*.
50. Patris opprobrium redundat in filium, et quomodo : IV, 263 *a*.
51. Patris an multiplicentur relationes ad multiplicationem terminorum : IV, 163 *b*.
52. — et filius faciunt unum gradum : VI, 408 *b*.
53. — est Deus, item diabolus, et homo, sed diversimode : IX, 253 *a*.
54. Patris vocem delectabiliter audire, quale signum : XI, 564 *a*.
55. Patris spiritualis directio summopere necessaria : VIII, 190 *a*, 309 *a*; XI, 86 *b*; XII, 399 *a*.
56. Patribus antiquis num suffecerit ad salutem articulos ad divinitatem tantum spectantes credere : IV, 556 *a*-557 *a*.
57. Patrum sanctorum dicta quomodo intelligenda : IV, 350 *a*-351 *a*. Non sibi contrariantur, et quomodo : VII, 263 *b*.
58. Patres sancti antiqui quare non deseruerint substantias suas, sicut fit in lege gratiæ : XIII, 612 *b*-613 *a*.

Vid. CHRISTUS, n. 645, 828, 879, DEUS, n. 31, 61, 86, 92-93, 96, 109, 122, 127, etc., DECALOGUS, n. 16, MATER, n. 5, 9-10, 13, PARENTES, n. 1-20.

PATERNITAS. — quomodo sit constitutiva Patris : I, 461 *b*-462 *b*.
2. — esse ingenitum, innascibilem, et improcessibilem, quid importent, et quomodo distinguantur : *ibid.*
3. — in divinis quid sit : 424 *b*, 434 *a*-437 *a*. Est ab origine : 434 *b*.
4. — et filiatio qualem oppositionem dicant : *ibid.*
5. — et innascibilitas quomodo sint proprietates Patris, et an distinctæ : 461 *b*-462 *b*.
6. Paternitatis ratio an sit prior in nobis, et translata in Deum, an e converso : 449 *b*.
7. — quod sit generatio, an dici possit in divinis : 434 *a*.

PATER NOSTER exponitur : VIII, 11 *a*-19 *a*; X, 207 *a*-210 *b*, 515 *b*-520 *a*; XII, 694 *a*-698 *a*.

PATI. 1. — potest quis dupliciter, sc. ab intrinseco, vel ab extrinseco : III, 145 *a*.
2. — est amicorum Dei : XI, 407 *b*; XII, 667 *b*.
3. — ob amorem Dei, quas conditiones requirat, ad hoc ut sit meritorium, et præmium exigat : XIV, 51 *a*-55 *a*.
4. Causa patiendi vel est in genere moris, vel naturæ : IV, 356 *b*.
5. Homo habet necessitatem patiendi tum ratione culpæ, tum ratione compositionis ex contrariis, tum ob defectum virtutis : IV, 355 *b*.

Vid. ANIMA, n. 104, DEUS, n. 544, 557, 577, 579, 582, 655, FORTITUDO, n. 10, 14, PASSIO, n. 1-7, 16-19.

Digitized by Google

PATIENS. 1. Patientes sunt socii Christi, ferentes crucem ipsius : XII, 396 *b*.
2. Patientis scutum quale : VIII, 325 *b*. *Vid.* AGENS, n. 8, 9, 17, etc.

PATIENTIA. 1. — est pars temperantiæ, atque etiam fortitudinis, estque æquanimis malorum tolerantia : VII, 238 *b*, 412 *a*, 616 *b*-617 *a*; VIII, 190 *a*, 325 *ab*; XII, 394 *b*-395 *a*. *Vid.* FORTITUDO, n. 9, TEMPERANTIA.
2. — duo importat, sc. passionem, et superferri passionibus : I, 280 *b*.
3. — , quatenus virtus humana, impedit ne frangamur passionibus; quatenus infusa, patientem reddit lætum in ipsis : VII, 616 *b*; XII, 397 *a*-398 *a*.
4. — exercetur in tribus : VIII, 325 *a*; vel etiam in quinque : XII, 395 *a*.
5. — est virtus expellens impatientiam, discordiam, rixam, seditiones, susurrationes, et similia : VII, 677 *a*.
6. Patientiæ laudes et fructus enarrantur : VII, 105 *a*-106 *b*, 616 *b*-617 *a*; VIII, 580 *b*-584 *a*; IX, 113 *ab*; X, 424 *a*; XI, 161 *b*; XII, 395 *b*-396 *b*; XIII, 499 *b*-500 *a*; XIV, 7 *ab*, 44 *b*-45 *a*, 95 *b*-96 *a*, 596 *b*.
7. Patientiæ gradus multiplex expenditur : XII, 190 *ab*, 397 *a*-398 *b*; XIV, 7 *ab*.
8. — alia est simulationis, alia necessitatis, alia virtutis : XII, 394 *b*.
9. — oritur ex charitate et humilitate : VIII, 325 *b*; XII, 395 *a*; XIV, 81 *b*.
10. Possidere animam in patientia, quid sit : VII, 617 *a*; XI, 161 *b*.
11. — in quo sensu dicatur fundamentum ædificii spiritualis : VI, 128 *b*.
12. Patientiæ virtus quomodo consistat in medio : V, 616 *b*.
13. — est custos omnium virtutum : VII, 601 *a*.
14. — vitiosa prælatorum expenditur : XII, 137 *b*-138 *b*, 395 *b*.
15. — qualiter differat a zelo : XII, 395 *a*.
16. — , et impatientia erga Deum, vel proximum, vel seipsum qualis : IX, 348 *a*.
17. — in adversis reputatur pro martyrio : XIII, 500 *a*.— 18. Patientiæ exempla proponuntur : *ibid.*, *et* 566 *b*.
19. — meritoria exigit pœnam, causam et voluntatem : XIV, 51 *b*-53 *a*.
20. — multis motivis suadetur : XIII, 527 *b*-528 *b*, 530 *ab*.
21. — in adversis conciliat Dei amicitiam, signumque est amoris : XIII, 552 *ab*.
22.— martyrum qualis : 622 *a*. — 23. Patientiæ virtus qualis in perpessione malorum : XIV, 51 *b*-53 *a*. — 24. Patientiam habere in morte, est meritorium, sed est imperfectorum, quare : XIV, 431 *b*.

PATRIA. 1. — nostra quænam sit : XI, 361 *a*.
2. Patriæ cœlestis deliciæ : XIII, 535 *a*-536 *a*.

PATRIARCHÆ. 1. — antiqui propter misericordiam suam in pauperes adepti sunt gloriam : XIII, 620 *b*-621 *a*. — 2. Patriacharum sapientia qualis : XIII, 564 *b*-565 *a*.
3. — quatuor sunt in Ecclesia : IX, 141 *b*. — 4. Patriarcharum dignitas est cæteris proximior Papæ : *ibid.*, *et* VII, 327 *b*.

PATRICII (Sancti) Purgatorium fabulosum est : VI, 68 *a*; VII, 377 *a*.

PATRIMONIUM est possessio paterna sollicitudine acquisita : VI, 229 *b*. *Vid.* CLERICUS, n. 16.

PATRINUS. 1. — dicitur, qui offert parvulum ad baptismum : V, 382 *a*. — 2. Unus debet admitti, licet in aliquibus ecclesiis consuetudo sit admittendi plures : *ibid.* — 3. Quam obligationem patrini contrahant : V, 395 *b*, 396 *a*, *et* VII, 320 *a*.

PATRONATUS jus an licite vendi possit : VI, 189 *b*.

PAUCIORA. An sit majoris nobilitatis operari per pauciora : V, 250 *b*. *Vid.* DEUS, n. 212, PLURA.

PAUCITAS salvandorum demonstratur : X, 619 *b*-620 *a*.

PAULUS. (S.) Apostolus. 1. — fuit vas electionis, sacramentum divinæ sanctificationis, speculum supernæ contemplationis : XII, 85 *ab*. Interpretatur mirabilis : XIII, 161 *b*.
2. — fuit seraphim penetrativus : XII, 446 *b*. Ejus transfiguratio qualis : XIII, 161 *b*.
3. — citissime ad altissimum perfectionis statum pervenit : XIV, 141 *b*.
4. — raptus in cœlum, fruitionem gloriæ jam tunc habuit : XII, 185 *a*, *b*. Quomodo recordaretur eorum quæ viderat : IV, 308 *b*, 310 *a*. Quas visiones habuerit in raptu, et post : IX, 48 *a*, 49 *a*, 75 *b*, 237 *a*.
5. — dicitur filius Benjamin, id est filius dexteræ : IX, 238 *b*.
6. — raptus ad tertium cœlum, statum viatorum supergressus est, et qualiter ibi fuerit : III, 149 *a*.
7. — in epistolis ad Timotheum instituit perfecte prælatos : XII, 132 *b*-133 *a*.
8. — tradens incorrigibiles vexationi dæmonum, non utebatur dæmonum commercio, sed judicio divino, et potestate supernaturali : II, 426 *a*. — 9. Paulo datus est stimulus carnis, et quare : IV, 56 *b*; IX, 49 *a*. Tentatio carnis ejus fuit a diabolo, vel ob aspectum in Theclam virginem : IX, 302 *b*.
10. — voluit, et dixit se velle ire in Hispaniam, sed non ivit : IV, 520 *b*; VI, 108 *b*.
11. — cur ad dexteram, Petrus vero ad sinistram in bullis ponatur : IX, 238 *b*-239 *a*.

Digitized by Google

12. — cur Evangelium suam doctrinam vocet : XI, 245 *b*.
13. Pauli lacrymæ continuæ : XI, 414 *a*.
14. — procurator exercitus Domini : XIII, 151 *a*. — 15. Pauli conversio expenditur : XIII, 522 *b*-523 *b*, 525 *a*-528 *b*. Ejus paupertas qualis : 524 *b*, 525 *b*-526 *a*.
16. — , et Saulus quid significent : 524 *b*-525 *a*.— 17. Pauli laudes : 522 *b*-528 *b*.
18. — exterioribus oculis orbatus, interioribus vidit Christum : 522 *b*.
19. — non interfuit in constitutione Symboli : IV, 547 *a*.
20. — fuit vas altum, clarum, luminosum, mundum, solidum, vas castrorum in excelsis : 525 *a*-528 *a*.
21. Christi vulnera visa a Paulo quot miracula operata sint in ejus anima : 524 *a*.

PAUPER. 1. Pauperum vitia, virtutes, obligationesque : VII, 56 *b*-57 *b*. — 2. Pauperibus subvenire quam bonum sit : XII, 658 *a*-659 *a*. Est Christo benefacere : *ibid.*
3. — superbus intolerabilis : 212 *b*, 214 *a*.
4. Pauperes sunt pedes Dei : IX, 226 *b*.
5.— quomodo possit esse magis largus, quam dives quispiam : IX, 55 *b*. — 6. Ad evangelizandum pauperibus Christus missus est : X, 311 *ab*.
7. Pauperes dominium habent regnum cœlorum : X, 368 *a*, 563 *a*-564 *a*; XI, 92 *b*-93 *b*.
8. Pauperibus voluntariis quæ et quanta bona obveniant : XI, 30 *ab*. — 9. Pauperis Lazari nomen quare ponatur, non autem divitis : XI, 40 *a*. — 10. Pauperum clamor attrahit vindictam a Deo : XI, 76 *ab*. — 11. Pauperum eleemosyna qualiter eroganda : XI, 152 *ab*. — 12. Pauperibus subveniendum est : XIII, 356 *b*, 517 *ab*, 552 *b*-553 *a*. — 13. Pauperum amicitia concilianda divitibus de mammona iniquitatis : XIII, 379 *a*. — 14. Pauperum vitia enarrantur : 486 *b*.— 15. Pauperum oppressio quam Deo abominabilis, et quam graviter puniatur : 485 *ab*. — 16. Pauperum miserentes quam Deo chari : 621 *a*. — 17. Pauperes quare magis contenti sint in paucis, quam divites in multis : XIV, 78 *a*. — 18. Pauperes exponuntur a Deo in mundo, ut divites se humilient : VIII, 316 *a*. — 19. Pauperibus facilius conceditur misericordia : X, 43 *a*. — 20. Pauperum subventio quam Deo chara, et homini utilis : XIII, 387 *b*, 389 *a*.
Vid. CHRISTUS, n. 801, DEUS, n. 583, DISCALCEATUS, GRABATUM.

PAUPERES DE LUGDUNO prius fuerunt boni, postea hæretici : XIV, 88 *a*.

PAUPERTAS. 1. — quid : IX, 200 *a*; XII, 401 *b*. Votum ejus quam Deo charum : XIII, 37 *a*, 74 *b*.
2. — multiplex exponitur : IX, 166 *a*, 198 *b*, 242 *b*, 254 *a*, 639 *b*; X, 612 *b*-613 *a*; XI, 187 *b*; XIII, 474 *ab*, 496 *b*, 534 *ab*, 537 *b*; XIV, 560 *a*-561 *a*.
3. — quomodo cooperetur ad bonum excitando : II, 195 *a*.
4. — spiritus quænam : VIII, 287 *b*; IX, 166 *a*, 247 *b*; XII, 309 *b*, 565 *a*. — 5. Ejus fructus : XIII, 621 *b*. — 6. Nos elongat a malo : VII, 303 *b*. — 7. Est consilium evangelicum : XIV, 367 *b*, 560 *b*. — 8. Alii effectus ejus mirabiles enarrantur : VII, 454 *b*; VIII, 288 *a*; XII, 347 *b*, 401 *b*, 565 *b*-566 *a*; XIV, 364 *a*-520 *b*, 583 *a*-587 *b*. Gradus ejus multiplex : XII, 191 *b*-192 *a*.
9. Paupertatis, et cupiditatis conflictus exponitur : VII, 80 *b*.
10. Paupertatis laudes exponuntur multis similitudinibus : VIII, 287 *b*-288 *b*; IX, 55 *ab*, 132 *b*; X, 367 *b*, 368 *a*, 400 *b*; XII, 214 *a*-216 *b*, 347 *b*, 401 *b*-404 *a*, 566 *a*; XIII, 524 *a*-525 *a*, *b*-526 *a*, 617 *a*; XIV, 364 *a*-409 *b*, 505 *a*-520 *b*, 560 *a*-561 *a*, 583 *a*-588 *a*. — 11. Paupertate emitur regnum cœlorum : VIII, 288 *b*.
12. — Christi, et — nostra qualiter differant : XII, 565 *b*; XIV, 473 *b*-474 *a*, 485 *a*. *Vid.* CHRISTUS, n. 260, 273, 281, 286, 317, 909 *a*. — apostolorum : XIV, 472 *a*, 485 *b*. *Vid.* APOSTOLUS, n. 38, 42.
13. — suadetur amanda : XII, 295 *a*; XIV, 364 *a*-368 *a*. — 14. Paupertatis magnalia : XIV, 364 *a*-520 *b*. Ex paupertate Christi maxime commendatur : XII, 519 *a*, 523 *a*.
15. — necessitatis quænam : XIV, 371 *a*, 380 *ab*. — 16. Paupertatis spiritualis male intellectæ effectus : XIV, 380 *b*-381 *a*, 386 *b*, 387 *b*-388 *a*, 474 *b*.
17. — signum divinitatis Christi : XIII, 170 *a*; XIV, 12 *a*-13 *a*. — 18. De paupertate auctoritates S. Scripturæ afferuntur : VIII, 574 *b*-575 *b*. Item SS. PP. : VII, 56 *b*-57 *b*.
19. — necessaria sequenti Christum : XI, 89 *a*.
20. Paupertatis religiosæ conditiones et fructus : XIII, 81 *ab*. Est fundamentum totius perfectionis : 232 *b*. — 21. Paupertatis triplex gradus assignatur : 291 *b*.
22. — est signum quo nos signat Spiritus sanctus : 293 *a*. — 23. Est fundamentum totius Ecclesiæ, ejusque fabricæ : 350 *b*. — 24. Affectu saltem est sectanda divitibus : 349 *a*.
25. — facit currere expedite post Christum, reddit prædicatores securiores ad arguendum malum, et efficaciores ad persuadendum bonum : 349 *a*-350 *b*. — 26. Est medi-

Digitized by Google

camentum avaritiæ : XII, 60 *a*; XIII, 437 *a*.
27. — cum mundi contemptu quam necessaria sequenti Christum : XIII, 555 *a*.— 28. Paupertatis voluntariæ laudes : XIV, 46 *ab*, 85 *b*. — 29. Est nobilis margarita : XIII, 534 *a*.
Vid. DEUS, n. 609, ECCLESIA, n. 124, EGESTAS, FRANCISCUS, n. 3, 12, 35, 39, 41, VIA.
PAVO respiciens pedes deponit superbiam caudæ, sic et nos respiciendo finem : XIII, 267 *b*; XIV, 72 *b*-73 *a*.
PAX. 1. —, ut est beatitudo, qualis sit : VII, 601 *a*; VIII, 195 *b*; XI, 585 *ab*.
2. — bonum est, quod appetunt omnia : V, 159 *b*; VI, 273 *a*; VII, 189 *a*; XI, 585 *a*.
3. — est finis ob quem Deus imposuit præcepta homini : V, 159 *b*.
4. — et justitia quomodo se osculentur invicem : VII, 601 *b*; IX, 530 *b*.
5. Pacis triplex gradus proponitur : VII, 601 *a*; IX, 530 *b*; et variæ species : XII, 193 *b*-194 *a*.
6. — quibus detur : X, 203 *b*.
7. — est linguagium cœli, et incœnium Christi : VIII, 323 *b*. — 8. Christus pacem dedit discipulis jure donationis inter vivos, jure codicillorum, jure donationis ultimæ, et testamenti : VII, 188 *b*-189 *a*; VIII, 324 *a*; XI, 453 *a*, 585 *b*; XIII, 231 *a*. — 9. Pacis multa subsidia proponuntur : VIII, 324 *ab*.
10. — mala triplex : VIII, 324 *b*. *Vid.* MUNDUS, n. 88.
11. — super omnia quærenda et desideranda : XII, 2 *a*.
12. — est complementum omnium bonorum : XI, 585 *a*; XII, 29 *b*.
13. — interior quomodo acquirenda : XII, 32 *ab*, 394 *b*.
14. Pacis bona quæ et quanta sint : VII, 481 *b*-482 *a*, 601 *ab*; IX, 26 *a*; XI, 585 *a*; XIII, 226 *a*-228 *b*, 231 *a*-232 *a*. Ex locis Scripturæ elucidantur : VIII, 545 *b*-546 *b*; necnon ex sanctis Patribus : VII, 188 *b*-189 *b*.
15. — cum prælatis servanda : XII, 293 *ab*.
16. — esse nequit, ubi divinæ legis observatio non est : IX, 18 *a*.
17. Pacis inimicus abdicatur a Patre, exhæreditatur a Filio, et a Spiritu sancto efficitur alienus : VII, 188 *b*, 601 *a*; XI, 585 *b*. Ideo ter data est a Christo : XIII, 226 *a*.
18. — nostra Christus factus est : XI, 233 *b*; XIV, 288 *b*.
19. — , sive bona, sive mala multiplex, et qui sint utriusque effectus : IX, 192 *b*-193 *a*, 260 *b*-261 *a*, 578 *b*; X, 573 *ab*; XIII, 378 *b*. *Vid.* JUSTUS, n. 52.
20. — perfecta quomodo in ternario inveniatur, in dualitate vero bellum : IX, 239 *a*.
21. Pacis nuntiatio facta a Christo expenditur : XI, 514 *b*, 585 *ab*.
22. — bona multiplex : IX, 575 *b*; X, 263 *b*; XI, 585 *a*; XIII, 226 *a*-228 *b*.
23. Pacem quare Christus modo dixerit suam, modo pacem simpliciter : XI, 453 *a*.
24. Pacem Christus omnibus optat : X, 444 *ab*. Quam chara sit Christo : XIII, 222 *a*.
25. — trium Personarum quomodo acquiri possit : XIII, 226 *a*.
26. — quare annuntiata hominibus bonæ voluntatis : X, 263 *b*; XIII, 226 *b*.
27. — offertur a Christo peccatoribus : XIII, 231 *b*.
28. — inter gentiles quomodo firmata olim sit : XIII, 231 *b*. — 29. Pacem violantes quomodo puniantur : *ibid.*
30. — signum prædestinatorum : X, 491 *b*.
Vid. CHRISTUS, n. 269, 663, Deus, n. 590, MISSA, n. 28.
PECCANDI OCCASIONES causarum nomine aliquando, sed improprie vocantur : V, 608 *a*. Aliæ proximæ, aliæ remotæ : *ibid.*
PECCANDI potentia. 1. — quomodo fuerit, et non fuerit in Christo; *vid.* CHRISTUS, n. 273.
2. — duo dicit, sc. ordinationem ad talem actum, et hoc est a Deo; et ordinationem ad difformitatem, id vero non est a Deo : III, 641 *a*-646 *a*; IV, 267 *b*-269 *a*.
3. — ut deficiens, et sibi derelicta, est principium culpæ : IV, 268 *b*-269 *a*.
4. — quot modis sumatur : 268 *b*. — 5. Utrum sit a Deo, an vero a nobis : III, 285 *ab*.
PECCANDO. 1. — omnes creaturas post Deum offendit anima : XII, 96 *a*. *Vid.* CREATURA, n. 90.
2. — homo recedit a summa virtute, ob idque incurrit in infirmitatem, ignorantiam, malitiam et concupiscentiam : VII, 275 *a*.
PECCANS 1. Peccantium multa genera : IX, 201 *b*, 231 *a*, 276 *b*, 287 *b*, 388 *b*-389 *a*.
2. — descendit a Jerusalem in Jericho, et incidit in latrones : X, 505 *b*, 507 *b*-508 *a*; XIII, 406 *b*-407 *b*.
3. — cadit de scala in præcipitium : V, 663 *a*.
4. Peccantes in Spiritum sanctum oderunt Deum : II, 362 *b*.
5. — in spe, quomodo maledictus : IX, 195 *a*.
6. Peccantes Deus tripliciter increpat : IX, 346 *b*.
7. — facit syllogismum sophisticum per logicam diaboli : VII, 518 *b*. *Vid.* DIABOLUS, n. 100, LOGICA, n. 5.
8. — , sed pœnitens, est homo; non pœnitens est diabolus; non peccans est angelus : VII, 440 *a*, 441 *b*; XIII, 224 *b*, 225 *b*.
9. — mortaliter interficit seipsum : V, 169 *b*; VI, 29 *b*.
PECCARE. 1. — non posse non est libertas, nec pars libertatis : V, 560 *a*. Non tamen est

Digitized by Google

sine libertate, nec peccare est sine usu libertatis : II, 405 *b*-406 *a*; VI, 20 *ab*.
2. Uter gravius peccet, qui vult et non potest, an qui vult et potest, et facit, posito quod uterque æquali amore moveatur : III, 602 *a*-604 *a*.
3. Peccavimus in Adam, et quomodo : III, 404 *b*.
4. — volenti an subtrahatur gratia : II, 222 *a*.
5. Per quæ quis peccat, per hæc et punietur : V, 575 *b*.
6. Peccant homines vel ex abundantia, vel ex paupertate, vel ex obstinatione, vel ex infirmitate, vel ex suggestione : IX, 246 *a*.
7. — quantum sit malum : VII, 299 *a*.
8. Quando peccavit homo, fuit quasi perdita ovis : XI, 4 *a*.
9. Perseverans in peccato quomodo dicatur semper peccare : VI, 57 *a*.

PECCATOR. 1. Peccatoris tres status per tres mortuos suscitatos designantur : X, 396 *a*, 448 *a*; XI, 407 *b*.
2. — quomodo concipiat, et pariat peccatum : XI, 163 *b*. — 3. Peccatoris cor est sentina diaboli, et sepulcrum fœtens : XIV, 235 *a*. *Vid.* COR, n. 48.
4. — in mortali peccato potest habere virtutes informes, non tamen charitatem : IV, 614 *ab*. Potest habere gratiam gratis datam : II, 394 *b*.
5. — , propter commutabile bonum deserens incommutabile, meretur utroque privari, ob idque incurrit in carentiam justitiæ originalis, quietis temporalis, et gloriæ : VII, 275 *b*.
6. — absque gratia Dei non potest resurgere : III, 286 *a*-289 *a*; VII, 282 *b*, 299 *a*, 634 *a*-636 *b*.
7. Peccatoris anima est Deo inimica, diaboli prostibulum, et captiva peccati : VII, 299 *b*. — 8. Maledictionem Dei incurrit : XII, 230 *ab*; XIV, 277 *b*. — habitatur a diabolo : IX, 263 *b*; X, 533 *a*-534 *a*; XIII, 163 *b*, 164 *a*, 165 *b*-166 *a*, 168 *a*, 208 *a*, 209 *ab*, 309 *a*. — traditur diabolo illudendus, flagellandus et conspuendus : X, 435 *a*; XIII, 133 *b*-134 *b*. Subjicitur diabolo : XI, 454 *b*. Obsessus a dæmone : X, 435 *a*, 475 *b*-476 *a*; XIII, 341 *a*. — templum est diabolo sacratum : XIII, 322 *b*. — ligatur a diabolo collo, pedibus, manibus et lingua : XIII, 397 *b*-399 *a*.
9. — quibus gradibus præcipitetur in profundum peccatorum : X, 12 *b*, 402 *b*.
10. — quærens delicias, eas perdit, et amittit Dei filiationem : XI, 13 *a*, 14 *b*.
11. — plures dominos habet, sc. peccata et dæmones : XI, 126 *b*.
12. Peccatoris cæcitas qualis : X, 527 *a*; XI, 394 *ab*, 565 *a*; XIII, 135 *a*-136 *a*, 389 *b*, 406 *b*. — est in sepulcro, in spelunca et in tenebris : XI, 415 *a*, 531 *ab*. *Vid.* SEPULCRUM.
13. — est fœtidior leproso : XIII, 55 *b*. — 14. Comparatur buffoni : 57 *a*. — 15. Est nuntius diaboli : XIII, 223 *b*.
16. Peccatoris pœnæ quam horribiles : XIII, 120 *b*. — 17. Peccatorum supplicia enarrantur : X, 371 *b*-372 *a*. — 18. Juste puniuntur a creatura inferiori : I, 241 *b*. — 19. Peccatores obstinati quomodo deserantur ab angelo custode : II, 513 *b*-514 *a*. *Vid.* ANGELUS, n. 315.
20. — odit seipsum, dum videtur proprium bonum quærere : IV, 628 *a*.
21. — punitur privatione bonorum mobilium et immobilium, et damnatur ad patibulum inferni : VIII, 282 *a*. — 22. Punitur etiam decem plagis Ægypti : 282 *b*.
23. Peccatoris miseriæ, et damna peccati qualia : IV, 431 *a*.
24. Peccatoribus remittuntur peccata secundum proportionem majoris, vel minoris demeriti, et miseriæ, et quomodo : VI, 14 *b*.
25. Peccatoris satisfactio debet ad mensuram delicti esse : XII, 50 *a*. — 26. Peccatoris solutio quomodo causetur a sacerdote, et a pœnitente : X, 587 *a*.
27. — quomodo possit mereri primam gratiam de congruo : III, 278 *a*, 284 *ab*.
28. Peccatoris resurrectio exigit gratuitam Dei voluntatem, liberalem passionem Christi, et habitum gratiæ in anima : III, 286 *a*-289 *a*; IV, 432 *a*-437 *b*.
29. Quomodo justitia sit in potestate peccatoris, non autem fieri justum : III, 285 *b*-286 *a*; idque justissime : 285 *ab*, 299 *b*.
30. — in quo sensu dicatur velle, et nolle : 288 *b*-289 *a*.
31. — potest facere aliquod opus morale cum solo concursu Dei generali : 301 *b*-303 *b*. — 32. Peccatoris satisfactio fundatur super gratiam gratum facientem : III, 405 *b*; VII, 299 *a*.
33. — potest resurgere cum majori, vel minori charitate, quam antea : V, 8 *a*-9 *b*.
34. Peccatores adducuntur ad Christum per navem pœnitentiæ : XIII, 345 *b*. — 35. Peccatoris redeuntis ad pœnitentiam opera mortificata reviviscunt, non vero mortua, et quare : V, 582 *a*, 606 *a*; XI, 17 *b*-19 *a*. — 36. Peccatoris, quasi febricitantis, vel leprosi, aut paralytici, curatio proponitur : X, 323 *b*-324 *a*, 338 *ab*, 341 *b*-342 *a*.
37. — quomodo ad pœnitentiam et gratiam præparari possit : II, 394 *a*; V, 592 *a*, 595 *b*-596 *b*.
38. — pœnitentiam agens, dicitur justificare Deum : X, 406 *a*.

Digitized by Google

39. — tria debet habere in sua conversione, sc. pudorem, timorem et dolorem : x, 410 *a*.
40. — volens reformari quid agere debeat : ix, 419 *b*. — 41. Peccatorum gaudio temporali respondet in inferno tormentum æternum : vi, 490 *a*. — 42. Peccatoris curatio significatur in servo Centurionis, et traditur inde modus : x, 393 *b*-394 *a*.
43. — in quo membro magis offendit Deum, in eo magis punietur in inferno : xi, 43 *b*-44 *a*. Punietur ab omnibus creaturis in die judicii : 157 *b*. Ponetur ut clibanus : xiii, 337 *b*.
44. — quomodo expectetur, inviteturque ad pœnitentiam : xiii, 324 *b*. — 45. Quomodo extrahatur a Deo de cloaca diaboli, et de ore leonis : xiii, 337 *a*. — 46. Peccatori Deus non est lux : xi, 257 *b*-258 *a*.
47. — peccando negat Deum : xiii, 379 *b*. Odit lucem, ne arguantur ejus opera : iii, 117 *b*.
48. — reprobus, quomodo possit prævidere et prædicere futura, et qualiter differant ejusmodi revelationes a sanctorum revelationibus : ii, 413 *a*.
49. — quomodo dicatur filius gehennæ : iv, 92 *a*; item filius diaboli : xiii, 191 *b*. — 50. Amittens Deum, amittit omne bonum : iv, 353 *b*. — 51. Fert secum insigne suæ damnationis, ut latro funem : iv, 412 *a*.
52. Peccatores quomodo habeant fidem : iv, 504 *b*. — 53. Quomodo diligendi : 636 *b*.
54. — quando dicatur notorius : v, 548 *b*.
55. — non ita vitiat naturam, quin sit melior quam bestia : v, 550 *a*.
56.—, ut peccator, non ut homo, Deo odibilis est : v, 596 *b*; x, 82 *b*. — 57. Est organum Dei non vivum, sed natum vivere : v, 596 *b*.
58. Peccatores quomodo patrem et caput habeant diabolum : i, 418 *a*; x, 20 *b*. *Vid.* Diabolus, n. 108, 143, 147, etc.
59. — deducitur in malum multis viis : ix, 196 *a*. Casus ejus multiplex : 246 *a*. Per quos gradus : ix, 510 *ab*, 521 *a*; x, 174 *a*, 402 *b*.
60. — non potest Deum dicere suum : ix, 219 *b*.
61. — , vel peccatum comparatur aspidi : ix, 227 *b*; hirco : 235 *b*; vulpi : 232 *a*; hyemi : 247 *b*; mari : 293 *b*; viperæ : 553 *a*; salicibus : 566 *b*; tenebris : 562 *b*; fumo, mari, scintillæ, flatui, aeri, cineri, nubi, nebulæ et umbræ : x, 14 *ab*; urso et leoni : x, 80 *a*; nocti : xi, 409 *b*; somno : 410 *a*, 570 *b*; lethargicis : 570 *b*; frigori : 598 *a*; igni obscuro : *ibid.*; lepræ : xi, 58 *a*; xiii, 55 *b*, 96 *b*; somno : xiii, 11 *b*; lupo : 13 *b*, 85 *b*; porco : 85 *b*, 369 *b*; leoni : 85 *b*; piscibus : 48 *a*, 238 *a*; limaci, pavoni, simiæ : 267 *b*; paralytico : 445 *ab*, 554 *a*; phrenesi, epilepsi : 554 *a*.
62. Peccatores cœli, vel terræ qui sint : ix, 309 *b*.
63. — est asinus ligatus : xi, 117 *a*; xiii, 398 *ab*, 450 *b*. — 64. Peccatorum viæ difficiles : ix, 310 *b*, 322 *b*, 330 *b*, 353 *a*, 365*b*, 395 *ab*; x, 36 *a*; xiii, 388 *a*.
65. — quare adolescentis nomine significetur : ix, 330 *a*; x, 10 *b*. — 66. Peccatoris timor qualis esse debeat : ix, 332 *a*, 333 *a*.
67. — est inimicus omnis boni corporalis, moralis et intellectualis : ix, 439 *b*, 662 *b*-663 *a*. — 68. Peccatorum societas qualis : x, 20 *b*.
69. — a Deo maledictus, omniaque ejus sacrificia : x, 170 *ab*. — 70. Peccatore nihil vilius : x, 105 *a*. — 71. Peccatoribus tria debentur, sc. compassio, æmulatio et comminatio : ix, 471 *a*. — 72. Peccatorum varia debita proponuntur per parabolam fœneratoris : x, 412 *b*-413 *a*.
73. — secum portat funem quo ligatur : x, 412 *b*; xiii, 447 *b*-448 *a*. — 74. Submergitur spiritualiter per peccatum : x, 435 *b*. — 75. Peccatores quando sint vitandi, et quando non : x, 541 *b*.
76. — significatur in decima drachma : xi, 7 *a*. — 77. Quomodo dicatur substantiam suam totam consumere : xi, 11 *b*-12 *a*; xiii, 417 *a*, 450 *a*.
78. — quomodo dicatur peccare in cœlum : xi, 16 *b*. — 79. Nunquam debet oblivioni tradere peccata : 17 *a*.
80. —, tanquam mercator iniquus, vendit æterna pro temporalibus : viii, 250 *b*-251 *a*; xi, 31 *a*; xiii, 357 *b*.
81. — in quo sensu dici possit filius Dei : xi, 45 *a*.
82. — lignum aridum, et igne dignum : 208 *b*-209 *a*. — 83. Peccatores sunt de deorsum, justi desursum : 377 *b*.
84. — quomodo stet in sinu Ecclesiæ : 381 *a*. — 85. Peccatoris cor quomodo fiat lapideum : 389 *a*.
86. — dicitur homo vel quia peccata habet in actu, vel quia in habitu, vel quia in existimatione : 392 *a*.
87. — quare a Deo non exaudiatur : 393 *b*.
88. Peccatores laborantes sunt, et nihil reportantes : xi, 520 *a*.— 89. Primum bonum vinum bibunt in hoc mundo, et postea in inferno id quod deterius est : xi, 538 *b*-539 *a*. — 90. Quare bonis in hac vita abundent aliquando : 45 *ab*.
91. — nascitur ad peccatum, et ad gratiam multipliciter : 541 *a*.

Digitized by Google

92. Omnes peccatores sunt una generatio, una civitas, unum corpus diaboli, sicut omnes boni una generatio Dei : x, 537 *b*.
93. Peccatoris ingratitudo non recipientis Christum : xiii, 14 *a*.
94. — quotidie crucifigit Christum : 23 *b*. — 95. Currit in interitum : 25 *a*.
96. — caput habet diabolum : 45 *a*. — 97. Capitur a diabolo : 48 *a*, 316 *b*.
98. — sabbatum habere non potest : 82 *b*, 208 *a*, 209 *ab*. — 99. Peccatoris deliciæ fallaces et noxiæ : 88 *a*.
100. — in lapidem convertitur : 89 *a*. —
101. Peccatores permittuntur ad bonorum exercitationem : 111 *a*. — 102. Dum avertuntur a Deo, sunt profugi : 103 *a*. — 103. In inferno quomodo congregandi sint : 112 *b*.
104. Peccatoris ad pœnitentiam vocatio expenditur : 115 *a*. — 105. Peccatoris lingua est flagellum quo utitur diabolus erga homines : 134 *b*. — 106. Peccatores terræ assimilantur : 183 *b*. — 107. Sunt persecutores Christi : 217 *b*.
108. — est pejor gehenna : 223 *b*. — 109. Sol tribus horis occumbens in crucifixione Christi significat statum peccatoris existentis in ætate juvenili, virili et senili : xiii, 225 *a*.
110. — est ille qui descendit ab Jerusalem in Jericho : 227 *a*. — .111 Violat pacem Christi : 231 *a*. — 112. Peccatores invitantur ad vulnera Christi : 237 *a*-238 *a*.— 113. Jugularentur a Christo, si terra non esset plena Dei misericordia : 263 *a*. — 114. Peccatoris impugnatio diabolica, mendicitas, et pericula quanta : 270 *b*. — 115. Peccatoris panis injuste acquisitus est panis inferni ; justi vero est panis cœli : 271 *a*. — 116. Peccatorum multiplex væ : 281 *b*, 320 *b*.
117. Renovatio peccatoris qualiter facienda : 280 *ab*. — 118. Peccatores quomodo perdantur a Deo, ab angelis, a dæmonibus et a scandalizantibus : 312 *a*-313 *a*.
119. — est frater diaboli : 358 *ab*.
120. — facit voluntatem diaboli, non Christi : 378 *a*. — 121. Peccatoris quals amicus sit diabolus : 378 *a*. — 122. — quam fœteat Deo et angelis : 381 *a*.
123. Babyloni assimilatur : 381 *b*.
124. — debet flere vulnera Salvatoris, et propria : *ibid. inf.* — 125. Peccatores sunt spinæ lacerantes alios rancoribus, injuriis et scandalis : 382 *b*.
126. — portatur a diabolo ad infernum, sicut gallus gallinaceus ad forum : 423 *b*-424 *a*.
127. Peccatores sunt canes ejiciendi a Christo extra templum Ecclesiæ : 447 *a*.
128. — constringitur funibus ut bestia : 448 *a*.
129.—, et diabolus qualiter conveniant : xiv, 50 *b*. — 130. Peccatorum prosperitas lugenda : 53 *a*. — 131. Peccatoris cor durius lapide : xii, 665 *a*.— 132. Quanta sit ejus ingratitudo ad dominicam passionem : 649 *a*.
133. — pejor bestiis : 668 *a*. — 134. Quo magis elongatur a Deo, eo strictius illaqueatur a diabolo : viii, 251 *a*. — 135. Ligatur a diabolo sicut porcus, qui non strictius nimio stringitur, ne clamet : *ibid. inf.*
136. — in peccato existens et permanens, si moriatur in tali statu, non gloriam, sed confusionem patietur : iii, 291 *a*. —137. Peccatori parum prodest incarnatio, quippe qui ad charitatem et humilitatem non inflammatur ex tanto beneficio : iv, 39 *b*.
138. — est vas confractum, terreum, vel testeum, vel vitreum, quod modico impulsu frangitur : xiii, 528 *b*.
139. — quo sensu dicatur resistere voluntati Dei : iii, 454 *a*.
140. — est leprosus corde, ore et opere : xiii, 408 *ab*, 410 *a*.
141. — quibus gradibus efferatur de gratia in culpam : xiii, 423 *ab*. — 142. Peccatores sunt lunatici, ægri, dæmoniaci, paralytici : xiii, 443 *ab*. — 143. Peccatores sunt electi diaboli : xiii, 458 *b*.
144. — qualiter a vinculis absolvi debeat : x, 587 *a*.
145. — non potest absque gratia dimittere voluntatem peccandi : vi, 603 *a*.
146. — debet se suspendere tanquam furem in cruce pœnitentiæ : xiii, 400 *b*.

Vid. Christus, n. 619, 640, etc., *passim*, Consuetudinarius, Contritus, n. 1-3, Cor, n. 48, Deus, n. 80, 229, 262-263, 644, etc., Diabolus, n. 125, 141, 153, 265, etc., Invidus, n. 2, Mors, n. 67, Opus, n. 33-35, Pila, Vipera.

PECCATRIX. 1. — dicitur mulier ratione infamiæ et frequentiæ : x, 409 *a*.
2. Mulieres peccatrices in quibusnam præcipue peccent : x, 409 *b*-410 *a*. Earum vitia deteguntur : xiii, 486 *b*.

Vid. Christus, n. 254.

PECCATUM. 1. In omni peccato aversio a Deo est formale, et conversio ad creaturam est materiale peccati : iii, 446 *b*, 687 *a*-688 *a* ; vii, 347 *ab* ; viii, 124 *ab* ; x, 157 *b*.
2. — , prout dicit privationem, est recessus a bono, absentia boni, corruptio speciei, modi et ordinis, conversio ab eo quod est secundum naturam ad id quod est præter naturam, carentia debitæ justitiæ, defectus a luce veritatis, aversio a bono incommutabili ad mutabile : iii, 446 *b*-447 *b* ; vii, 347 *b*-348 *a* ; viii, 124 *ab*.

Digitized by Google

3. — secundum suum materiale, aut respicit Deum quem offendit, aut virtutem quam excludit, aut bonum quod prætendit, ac propterea varie definitur : III, 446 *b*-447 *b*; VII, 347 *b*-348 *a*.
4. In omni peccato aversio dat conversioni quod sit peccatum, conversio vero quod sit tale peccatum : III, 182 *a*, 600 *ab*, 603 *a*.
5. Conversio et aversio quomodo concurrant in totalem rationem formalem peccati, et quomodo se habeant ut differentiæ distinguentes : III, 335 *ab*, 586 *a*-588 *b*, 594 *a*-595 *a*, 614 *a*-615 *b*; V, 140 *a*, 663 *a*; VI, 425 *a*.
6. — originale, et — actuale differunt, non solummodo quia illud est a natura, hoc ab actu, sed etiam penes bonum quo privant in hac temporali vita, quomodo : III, 613 *b*.
7. — materiale quomodo conveniat Deo : II, 133 *a*.
8. — non est essentia aliqua, seu res, nisi improprie, sed nihil : III, 577 *a*, 615 *a*; VI, 327 *b*; VII, 271 *ab*. Quomodo dicatur nihil, et res : III, 335 *ab*, 438 *b*-439 *b*.
9. — est ignominiosa servitus, tollens libertatem filiorum : VI, 156 *b*-157 *a*.
10. — cum sit aversio a Deo, et conversio ad creaturam, quomodo comportet diversitatem actuum, vel circumstantiarum, aut relationum : IV, 582 *b*. — 11. Peccati esse est non esse moris, et ob id solummodo per esse moris, sc. gratiam, tolli potest : V, 279 *a*.
12. — est quo homo præponit bonum commutabile, quod quidem triplicis est generis, bono incommutabili et æterno : VI, 489 *a*; X, 304 *a*.
13. — est privatio ordinis, et diminutio habilitatis; unde, ut privatio, non admittit magis et minus, sed tantum ratione boni oppositi : V, 128 *b*-129 *a*.
14. — actuale consistit in affectu, actu et reatu : IX, 259 *a*.
15. — est dictum, vel factum, vel concupitum contra legem Dei : III, 444 *a*.
16. — licet sit nihil, tamen punitur a Deo ob privationem rectitudinis, et bonum relictum, et debitum permanens : III, 439 *b*.
17. — omissionis in quonam consistat : II, 365 *a*; III, 444 *ab*.
18. — est voluntas retinendi, vel acquirendi quod justitia vetat : III, 444 *b*.
19. — quodlibet includit libidinem : III, 474 *a*. — 20. Peccati consummatio in ternario consistit, quomodo : IX, 429 *b*.
21. — alio modo consideratur ab ethico, alio a theologo, quomodo : IX, 29 *b*.
22. Peccati divisio potest fieri vel per causas formales, vel per materiales; vel penes aversionem a Deo, vel penes conversionem : III, 595 *b*-596 *a*, 611 *a*-615 *b*.
23. Peccati divisio penes causam formalem in originale, veniale, et mortale traditur : II, 332 *ab*; III, 108 *a*, 414 *a*, 445 *ab*; V, 351 *b*, 650 *a*-652 *a*, 658 *b*; VII, 348 *a*-351 *b*. Item in delictum, et commissum : VII, 348 *a*, 351 *b*. — 24. Peccati divisio quoad causam materialem traditur : VII, 348 *a*, VIII, 126 *a*.
25. Peccati divisio quoad personam peccantem traditur : III, 621 *ab*; VII, 348 *a*; VIII, 126 *a*. Item penes objectum : VII *et* VIII, *ibid.*
26. — aliud est in quo persona corrumpit naturam, aliud in quo persona corrumpit personam, aliud in quo persona corrumpit seipsam : III, 90 *a*, 404 *b*. — 27. Peccata quædam sunt capitalia, quædam pœnalia, quædam finalia, seu irremissibilia : VII, 279 *a*.
28. — aliquid tripliciter dicitur, sc. proprie, vel improprie, sc. pura pœna, vel causa peccati, sc. fomes : IV, 69 *b*. Aliquando nominat voluntarium defectum per privationem, aliquando actionem, aliquando debitum habendi justitiam : XI, 256 *a*.
29. — qua ratione differat a vitio : IV, 69 *ab*.
30. — secundum diversas rationes dicitur macula, fœtor, vinculum, et debitum : VI, 5 *a*, 22 *ab*; XIII, 437 *b*. — dicitur debitum ratione pœnæ : IX, 208 *a*.
31. — aliud provenit ex impotentia, aliud ex ignorantia, aliud ex malitia, sicque vel liberum arbitrium, vel rationem, vel voluntatem directe afficit : III, 116 *b*, 621 *ab*, 635 *b*, 636 *b*; VII, 281 *b*; IX, 268 *b*. Omne peccatum committitur vel per negligentiam, vel per ignorantiam, vel per malitiam : XII, 210 *a*.
32. — aliud secundum appetitum carnis, vel voluptatum; aliud secundum appetitum oculorum, seu divitiarum; aliud secundum appetitum honorum, seu superbiam vitæ : VIII, 126 *b*.
33. — quare dicatur macula, reatus, pollutio, pœna, offensa, prævaricatio, vitium, peccatum, scelus, nefas, crimen, iniquitas, exterminium : VIII, 125 *a*; IX, 398 *a*, 470 *b*.
34. — aliud transit actu, et remanet reatu; aliud transit reatu, et remanet actu; aliud transit reatu, et actu; aliud remanet reatu, et actu : VIII, 124 *b*-125 *a*. — 35. Peccata alia sunt talia ex natura sua, alia ex circumstantiis : II, 218 *b*; IV, 212 *b*. — 36. Omne peccatum est recessus a bono incommutabili ad bonum commutabile; quod fieri potest voluntate vel propria, vel alie-

Digitized by Google

na : VII, 275 *ab*. Non potest esse a Deo : 255 *a*.
37. — sumptum in abstracto non habet distingui per differentias oppositas, sed tantum in concreto : III, 577 *a*, 612 *b*, 615 *a*.
38. — quatenus est alicujus, est in genere per reductionem : III, 613 *a*. — 39. Peccata diversificantur specie per magis et minus, quomodo : III, 613 *b*. — 40. Peccata alia sunt carnalia, alia spiritualia, et quæ hæc et illa sint : III, 182 *a*; VII, 279 *a*.
41. — aliud actum, aliud contractum : V, 351 *b*. — 42. Item aliud commissionis, aliud omissionis : II, 365 *a*; VII, 278 *a*. — 43. Item aliud in Deum, aliud in proximum, aliud in seipsum : VII, 368 *a*; XIII, 341 *a*-342 *a*. — 44. Peccata capitalia sunt septem : VII, 279 *a*, *b*-280 *a*, 358 *b*. — 45. Peccata contra Spiritum sanctum sunt sex : 281 *a*-282 *b*, 367 *b*. — 46. Peccati circumstantia non mutat genus peccati : III, 178 *b*. — 47. Peccata auditus, et cæterorum sensuum qualiter differant : IX, 601 *b*. — 48. Aversioni et conversioni, quæ insunt omni peccato, respondent pœnæ damni et sensus : II, 384 *b*; VII, 275 *b*; XIII, 602 *ab*.
49. — tria dicit, sc. aversionem a Deo, conversionem ad creaturam, et expoliationem similitudinis : II, 233 *a*; VII, 275 *a*. Peccati initium attenditur ex parte aversionis, radix vero ex parte conversionis : III, 598 *b*-599 *a*. *Vid.* AVERSIO, *et* CONVERSIO AD CREATURAM *per totum*.
50. — est, etiam si conversio fiat ad bonum incommutabile, si apprehendatur ut commutabile : III, 182 *a*.
51. — est motus præter naturam, adimens de potestate naturæ : III, 288 *b*.
52. — quomodo sit corruptio boni, et quid corrumpat : III, 447 *b*-450 *b*.
53. — tria includit, sc. actum, maculam, et boni privationem : III, 594 *a*; VI, 5 *a*. Item affert maculam, offensam et reatum : XIII, 80 *ab*.
54. — est offensa infinita Dei, et satisfieri pro eo non potest nisi per Christum : IV, 430 *b*-431 *b*; V, 590 *a*.
55. — est separativum a Deo secundum dissimilitudinem; est offensa Dei ratione contemptus; est damnificativum secundum amissionem gratuitorum, et dehabilitationem naturalium : V, 642 *b*.
56. — est privatio ordinis, et quomodo : VI, 22 *ab*.
57. — duo dicit, sc. deformitatem imaginis, et pronitatem ad actum : VI, 122 *ab*. — 58. Peccati actus qui dicit deordinationem mentis in Deum, semper est malum; qui vero ad creaturam, divino imperio potest fieri bonus : VI, 277 *b*.
59. — quodlibet obligat ad pœnam sive æternam, sive temporalem : III, 594 *b*.
60. — in Deum est quo inhonoratur divina majestas superstitioso cultu, et in exemplum dantur variæ superstitiosi cultus species : VIII, 368 *ab*. Sunt etiam peccata in Dei sapientiam per superstitiosam scientiam, quorum pariter describuntur species : 370 *a*-371 *a*. Alia quæ sint in Dei bonitatem : 371 *b*-372 *a*. — 61. Peccata in proximum respiciunt vel res, vel personam, vel animam : 372 *ab*. — 62. Peccata in seipsum quæ sint : 373 *ab*. Peccata contra natura quænam : *ibid.* — 63. Peccatorum occultorum tria sunt genera : IX, 311 *b*.
64. Peccati initium, delectatio, et consensus examinantur : VII, 66 *a*-67 *b*, 516 *b*-517 *b*.
65. De peccatis singulis, eorumque causis et effectibus agitur : VII, 65 *a*-81 *b*, 116 *a*-117 *a*, 119 *a*-120 *a*, 124 *ab*; XII, 235 *a*-238 *b*, 239 *b*-242 *a*, 243 *b*-245 *a*, 248 *b*-256 *b*. *Vid. etiam ad propria singulorum nomina.*
66. — dicit culpam, vel vitium, vel sequelam culpæ : IV, 69 *a*, *b*.
67. Quantum malum sit peccatum, agnosci potest ex incarnatione Verbi : XII, 512 *b*.
68. — quænam circumstantiæ antecedant, quænam sequantur : VIII, 125 *b*.
69. — mortale est uti bono increato, et frui creato, quare : I, 37 *b*-38 *b*.
70. — carnis habet pro objecto rem tractabilem secundum carnem absque debita circumstantia : III, 335 *a*. Carnalium peccatorum enumeratio, et explicatio : VII, 542 *a*-550 *a*, 556 *b*-557 *b*. Eorum effectus pessimi : XIII, 367 *b*-369 *a*, 374 *a*-375 *a*.
71. Carnalis peccati respectus duplex in homine : III, 335 *a*.
72. Carnis peccata sunt minoris culpæ, sed majoris infamiæ : VI, 338 *a*; X, 7 *a*.
73. — quantum Deus abominetur : II, 381 *a*.
74. In peccato potest considerari vel actus exterior, vel interior, vel habitus, et qualiter differant : III, 426 *b*.
75. Peccata spiritualia, et corporalia quæ sint : II, 363 *a*. Avaritia tenet medium : *ibid.*
76. — proprie non habet causam efficientem, sed deficientem : II, 67 *b*, 130 *a*-141 *b*.
77. Peccati materiale habet causam effectivam, et ad hoc concurrit Deus : II, 133 *a*; III, 488 *b*-489 *a*.
78. — est a diabolo ut instigante et suggerente : II, 449 *b*; III, 118 *a*.
79. Peccata omnia pullulant a peccato Adæ : III, 119 *b*-120 *a*, 333 *a*.

Digitized by Google

80. — omne oritur ex inordinatione potentiæ vel rationalis, vel irascibilis, vel concupiscibilis, et sic ex superbia, vel avaritia, vel gula : II, 363 *a*; III, 120 *a*; VIII, 281 *b*; XII, 340 *b*; XIII, 249 *a*.
81. Peccati initium est superbia : II, 364 *b*; III, 118 *b*, 120 *a*; VII, 279 *a*.
82. — omne est a voluntate, et in voluntate : III, 582 *b*-590 *b*; VII, 275 *b*. *Vid.* VOLUNTAS.
83. — nullum actuale est simpliciter involuntarium : III, 584 *ab*; VII, 275 *b*. Omne peccatum est voluntarium vel antecedenter, vel concomitanter, vel consequenter : III, 588 *ab*.
84. — magis respicit voluntatem, magisque directe opponitur bonitati affectionis, quam veritati cognitionis : II, 412 *b*; III, 588 *a*.
85. — non habet esse ab actu voluntatis, ut est natura, sed ut est volitio, et ut se tenet per deliberationem : III, 547 *a*.
86. — oritur in sensualitate, et consummatur in rationali : V, 54 *b*. — 87. Est in interiori deordinatione : VI, 243 *b*.
88. — quodlibet in particulari potest vitari, et quomodo : III, 585 *b*.
89. — est a corde efficienter, a carne occasionaliter : V, 616 *ab*. — perpetratur ab anima secundum unionem quam habet ad corpus : VI, 145 *a*.
90. Peccata an connexionem inter se habeant : V, 139 *a*-141 *b*.
91. — non committitur nisi sub specie alicujus boni : II, 199 *b*; IX, 23 *a*.
92. — quomodo intret in hominem, et qua diligentia ab homine amovendum : IX, 377 *ab*, 436 *a*.
93. — omne vel ex timore male humiliante, vel ex amore male inflammante : XI, 58 *a*. — quodlibet trahit originem ex conversione ab bonum commutabile : XIV, 423 *b*.
94. — oritur in corde vel ex suggestione, vel delectatione, vel consensu, vel defensione : XI, 572 *b*.
95. — quinque modis maxime fieri potest : XII, 244 *b*.
96. — quomodo sit pœna, et causa peccati : III, 467 *b*, 469 *b*-472 *b*.
97. — dicitur esse in potentiis, quatenus continuantur ad unitatem animæ : III, 358 *a*-360 *a*, 414 *a*.
98. — quomodo possit esse in intellectu, non tamen sine interventu voluntatis : II, 374 *a*.
99. — actuale inest animæ per actualem deliberationem; originale vero per unionem animæ ad carnem infectam : II, 334 *b*-335 *a*.
100. — aliquando est in inferiori parte, aliquando in superiori solum, sed in quo sensu illud intelligendum sit : III, 180 *a*-184 *a*. Ad peccatum semper requiritur concursus partis superioris : 190 *a*-193 *b*. In quo sensu peccatum dicatur esse in sensualitate : *ibid.* — est in superiori parte rationis per completam aversionem : IV, 359 *b*.
101. — et pœna diversimode afficiunt subjectum : IV, 334 *b*.
102. — originale, ut culpa, est primo in voluntate; ut vitium, est in pluribus potentiis ad unam substantiam continuatis : III, 413 *b*-414 *a*.
103. — unum dicitur majus altero sive causalitate, sive generalitate, sive enormitate, sive ingratitudine, sive periculositate, sive inseparabilitate, sive importunitate, sive pronitate, sive impugnatione majoris gratiæ, sive majori offensa, sive facilitate resistendi, sive improbitate et libidine : III, 111 *b*, 123 *b*-124 *a*, 400 *b*-401 *a*, 603 *a*; VI, 314 *b*-315 *a*; VII, 350 *a*. Unde comparata ad invicem, se habent ut excedens, et excessum : VI, 423 *a*.
104. — Adæ fuit majus cæteris omnibus ratione majoris læsionis extensive, non intensive; — angeli fuit majus ratione ingratitudinis : III, 111 *b*. Quare peccatum Adæ fuerit remediabile, non autem peccatum angeli : 109 *a*-110 *a*. *Vid.* ADAM, n. 35, ANGELUS, n. 231.
105. — non intenditur ex pronitate, sed ex naturæ et donorum dignitate, et conversionis profunditate : II, 381 *a*.
106. — quo majus, eo vilius reddit subjectum secundum naturam : II, 386 *b*.
107. — operis, et — voluntatis si ordinentur ad invicem, non sunt formaliter duo peccata, sed sunt completiva alterum alterius : III, 599 *a*-604 *a*; VII, 358 *ab*.
108. —, sive opus, exterius aliquando addit actui interno, et quandonam : III, 603 *ab*; VII, 358 *ab*.
109. Peccati gravitas maxime consideratur in contemptu, et consensu : III, 603 *b*.
110. — offendit Dei majestatem, damnificat Ecclesiam, et deformat animam : VII, 332 *a*.
111. Peccata quæ sunt contra Dei prohibitionem, et dictamen juris naturalis, sunt graviora cum actu externo, quam cum solo interno : III, 603 *b*.
112. Peccata spiritualia habent spiritualem delectationem, ob idque majorem adhærentiam et improbitatem, quam cætera etiam carnalia : 604 *a*.
113. — aggravatur ex conditione peccantis, ejusque in quem peccatur : IV, 431 *b*.
114. — aggravatur ubi major est privatio, et quomodo : V, 128 *b*-129 *a*, 197 *b*.
115. Peccati quantitas, et qualitas unde desumi debeant : V, 624 *b*-625 *a*.

Digitized by Google

116. Quæ sint circumstantiæ peccati : VII, 273 *b*, 524 *b*-525 *a*.
117. Peccatorum circumstantiæ respicientes personam sunt sex, sc. scientia, ordo, ætas, conditio, persona et status; respicientes actum sunt tres, sc. numerus, mora et modus; respicientes causam sunt tres, sc. copia, causa et lucta; adjacentes sunt duæ, sc. locus et tempus : V, 625 *b*; VIII, 125 *b*. *Vid.* CIRCUMSTANTIA, n. 2, 5. Hinc aliæ aggravantes tantum, aliæ alleviantes, aliæ mutantes speciem peccati : V, 708 *ab*. *Vid.* MOS, n. 3.
118. Peccati circumstantia tantummodo aggravans non multiplicat peccata : III, 178 *ab*; VI, 373 *b*.
119. Peccati circumstantia mutans speciem multiplicat peccata : VI, 373 *b*.
120. Peccati circumstantiæ quænam in confessione aperiendæ : VII, 561 *a*-562 *a*; VIII, 125 *b*, 365 *b*-366 *b*. *Vid.* CIRCUMSTANTIA, n. 4.
121. — numeratur ratione actus circa quem, non ejus in quem : VI, 373 *b*, 422 *b*.
122. Peccatorum gradualis progressus usque ad impœnitentiam traditur : X, 12 *b*.
123. — publicum gravius est privato : XIV, 588 *b*.
124. — originale quid sit : III, 82 *b*, 334 *a*-337 *b*, 411 *b*-414 *a*; VII, 373 *a*, 510 *b*-512 *a*. In quo sensu creverit decursu temporis : V, 288 *a*.
125. Originalis peccati culpa curatur, et remanet pœna : VII, 276 *b*. Sine dolore deletur : V, 645 *b*-646 *b*.
126. — contrahitur ab anima per unionem ad corpus infectum in ipso instanti unionis : II, 335 *a*; III, 48 *b*.
127. — quomodo deleretur tempore legis : V, 272 *a*-273 *b*.
128. — fuit causa tribulationum, et aliorum malorum in Job : V, 588 *a*.
129. Peccati originalis pœna triplex, et triplex remedium : IX, 277 *a*, 627 *b*.
130. — originale si comparetur ad id a quo est, dicitur originale, vel lex carnis; si ad illud ad quod est vel inclinat, dicitur concupiscibilitas, fomes et concupiscentia; si ad id per quod inclinat, dicitur lex membrorum; si ad id contra quod est, dicitur languor naturæ, et tyrannus humanitatis : III, 326 *a*; VIII, 130 *b*-131 *a*.
131. — originale dicitur etiam infirmitas, fœditas, pronitas, corruptio, vitium, languor, stimulus carnis : VII, 348 *b*; VIII, 130 *b*-131 *a*.
132. — originale est carentia debitæ justitiæ, sc. ab homine in natura sua spectato; et in nobis dicitur originale, quia est tractum ab origine; in Adam vero, quia fuit origo aliorum : III, 613 *b*; VII, 348 *b*. Multipliciter definitur : VII, 336 *b*. In nobis est necessarium, in Adam vero fuit voluntarium : III, 330 *a*-333 *b*; VII, 511 *b*-512 *a*.
133. — originale consequitur naturam secundum corruptionem : III, 333 *b*.
134. — originale contrahitur ab homine non solum pœnaliter, sed et culpabiliter : 330 *a*-333 *b*; VIII, 130 *a*.
135. Quomodo ex bono, sc. ex conjunctione licita, sequatur malum, sc. originale : III, 333 *a*; VIII, 130 *b*.
136. — originale non dicitur solum ratione privationis justitiæ, sed ratione curvitatis, et necessitatis concupiscendi : III, 334 *b*-335 *a*.
137. — originale quomodo sit in carne, et in anima, et derivet ab Adam in omnes propagatos ex carne : III, 338 *a*-349 *b*, 358 *a*-370 *b*, 416 *b*; IV, 45 *b*; VII, 348 *b*; VIII, 130 *a*.
138. — originale, prout est culpa, inest primo animæ secundum liberum arbitrium; prout est vitium deordinans potentiam, sic inest animæ primo ratione partis sensitivæ : III, 358 *a*-360 *a*.
139. — originale non contrahitur omnino ratione unionis animæ ad corpus, sed quia hæc unio est cum possibilitate ad deordinationem : III, 360 *a*.
140. — originale tria includit, sc. carentiam debitæ justitiæ, concupiscentiam, et carnis fœditatem; primum est ei essentiale, secundum materiale, tertium causale : III, 409 *a*-410 *a*. In tribus consistit, sc. in fomite, in actu, et in reatu : IX, 259 *a*.
141. — originale contrahitur ab anima, quomodo : III, 48 *a*, *b*, VII, 348 *b*.
142. — originale residet primario in voluntate, et secundario in anima : III, 359 *b*.
143. — originale causavit in homine ignorantiam, infirmitatem, malitiam, et concupiscentiam : III, 334 *ab*; VII, 275 *a*, 375 *a*, 513 *a*; XII, 341 *a*.
144. — Adæ fuit commissum per nutritivam; ideo punitus fuit fame, siti et abstinentia : III, 361 *b*.
145. Quare per peccatum originale major insit infectio in generativa, quam in aliis potentiis : III, 360 *a*-362 *a*.
146. Peccati originalis transfusio qualiter fiat : III, 362 *b*-370 *b*, 399 *a*-420 *b*; VII, 275 276 *b*, 348 *b*, 512 *a*.
147. — originale Adæ inclusit in se saltem inchoative peccatum superbiæ, deinde inobedientiam, et gulam in consummatione : III, 400 *a*.

Digitized by Google

148. Quomodo imputetur parvulis peccatum Adæ in reatum culpæ, et pœnæ : III, 388 *a*-390 *b*.

149. — originale non contraheretur ab angelo, si poneretur in corpore : III, 368 *b*.

150. — originale æqualiter reperitur in omnibus, et quare : III, 408 *a*-411 *a*; VII, 511 *b*. Est unum secundum speciem in omnibus, sed multiplex numero : III, 411 *b*-414 *a*; VII, 511 *a*.

151. Originale transfunditur principaliter ratione viri, minus principaliter ratione mulieris, quomodo : III, 413 *ab*.

152. — originale non transfunderetur, si alter primorum parentum non peccasset, *ibid.*; vel si quis formaretur miraculose, non secundum rationem seminalem : VII, 511 *b*.

153. — originale quomodo dicatur contrahi a libidine : III, 370 *ab*.

154. Peccato originali post hanc vitam proprie non requiritur pœna sensus, quare : VII, 275 *b*. Peccati originalis stipendium est mors : 511 *b*.

155. — originale parit in mente ignorantiam, in carne concupiscentiam : XII, 4 *b*.

156. — originale triplex væ portat, sc. nascentium, parientium et morientium : XIV, 235 *b*-236 *b*.

157. — originale facit animam non concupiscentem, sed concupiscibilem : III, 416 *b*.

158. — originale non potuit curari a primo homine : IV, 426 *a*-432 *a*.

159. — originale sic curatur, quod remanet pœna temporalis, et concupiscentia, ejusque motus, etc. : III, 334 *a*-336 *a*, 376 *a*, 378 *a*-394 *b*; VII, 276 *b*, 348 *b*-349 *a*. Comparatur paralysi : X, 344 *b*-345 *a*.

160. — originale cur a baptizato transmittatur : VII, 277 *a*.

161. — originale deletum non potest iterari, et quare : III, 336 *a*.

162. — originale quomodo deleretur tempore legis naturæ : V, 250 *a*.

163. — originale facilius deletur quam actuale, et quare : V, 270 *a*. Proprie non requiritur ad ejus deletionem contritio; in adulto tamen aliqua displicentia requiritur : *ibid.* *et* 646 *ab*. *Vid.* UNITAS.

164. — actuale proprie illud est quod oritur a libera voluntate uniuscujusque per suggestionem, delectationem, consensum et operationem : III, 584 *ab*; VII, 278 *a*, 349 *b*; VIII, 125 *a*.

165. — actuale non dicit omnimodam privationem, dicit enim cum aversione conversionem; nec omnimodam privationem boni, relinquit enim aptitudinem, et ponit aliquem actum, licet privatum debita circumstantia : III, 334 *b*-335 *a*.

166. — actuale, et originale quomodo differant : III, 613 *b*; IV, 433 *ab*; VII, 511 *a*-512 *a*.

167. — actuale est macula deformans animam, ad malum inclinans, seu a bono dehabilitans, et vulnerans naturam : V, 537 *a*.

168. — actuale est deordinatio circa aliquem actum animæ, per quam separatur anima a Deo, et incurrit duplex malum, sc. difficultatem ad virtutem, et pronitatem ad peccatum : V, 657 *b*. Hinc dicitur mors, vel injustitia, aut vetustas, aut infirmitas, quomodo : 657 *b*-658 *a*.

169. — mortale, et veniale quomodo differant : III, 192 *a*-193 *b*, 584 *ab*, 604 *a*-611 *a*; VII, 278 *a*, *b*, 349 *b*, 510 *b*-511 *a*, 581 *ab*; VIII, 133 *a*.

170. — mortale excedit veniale in infinitum, et quomodo : III, 604 *a* *et seq.*, *sed præsertim* 610 *a*; V, 651 *a*, 652 *a*; IX, 29 *b*-30 *a*.

171. — mortale est prævaricatio legis divinæ, et inobedientia mandatorum Dei : VII, 351 *a*. *Vid.* DAMNATIO, n. 4.

172. — mortale est, quando spreto incommutabili bono, ponitur ultimus finis in commutabili : VII, 278 *a*, 351 *a*, 515 *a*, 525 *a*. Quando sit peccatum mortale amare creaturas : III, 184 *a*, 335 *b*.

173. — mortale est, quando plenus consensus est in actum prohibitum : III, 183 *b*; V, 651 *b*. Est necessario voluntarium, et cum pleno consensu : VII, 278 *b*.

174. — mortale fit aversione a Deo, et conversione ad creaturas, et quot modis : III, 605 *b*-606 *a*. *Vid.* AVERSIO, n. 3, 5-6, CONVERSIO AD CREATURAM, n. 1-5.

175. — mortale exigit necessario concursum partis superioris : III, 186 *b*-189 *b*; V, 190 *ab*; VII, 278 *b*. *Vid. sup.* n. 100.

176. — quodlibet potest vitari cum auxilio Dei, et in particulari, et in communi, non vero universaliter in communi : V, 528 *a*.

177. Peccato mortali septennis pœnitentia debetur : VII, 72 *b*-73 *a*.

178. — mortale duo includit, sc. maculam, et reatum seu obligationem ad pœnam; cum vero deletur peccatum, desinit macula, pœna autem æterna mutatur in temporalem : VI, 56 *b*-57 *a*.

179. — mortale est majoris adhærentiæ quoad maculam, non vero quoad pronitatem : VI, 94 *ab*.

180. — mortale septem modis committi potest, quos lege : VII, 279 *b*-280 *a*, 358 *b*-359 *b*, 517 *ab*; VIII, 134 *b*-135 *a*, 250 *ab*.

181. Peccatorum capitalium numerus desumitur non in ordine ad virtutes oppositas,

Digitized by Google

nec ad dona, nec ab beatitudines; sed secundum pronitates respicientes conditiones boni apparentis : III, 597 *a*-598 *a*. Quare capitalia dicantur : VII, 276 *a*. Habent invicem connexionem : VII, 359 *a*. Sunt filiæ diaboli : XIII, 164 *b*.

182. De peccatis capitalibus agitur : VIII, 250 *a*-262 *b*; XII, 341 *b*-344 *b*. Quando sint mortalia, quando venialia : VII, 525 *a*, 526 *a*-538 *b*, *passim* : VIII, 142 *a*-145 *b*.

183. — capitale sic dicitur, vel quia est præcipuum in genere vitiorum, vel quia est caput aliorum : III, 596 *b*-597 *a*.

184. Peccatorum capitalium prohibitio continetur in præceptis Decalogi : V, 170 *a*.

185. Peccatorum capitalium initium est unum, sc. superbia; duplex radix, sc. timor male humilians, et amor male accendens; triplex fomentum, sc. concupiscentia duplex, et superbia vitæ; quinque ex illis sunt spiritualia, et duo carnalia : VII, 279 *b*-280 *a*, 359 *a*, 579 *b*-580 *a*; VIII, 134 *b*-135 *a*. *Vid. sup.*, n. 89.

186. Gradus febris aptantur septem peccatis capitalibus : X, 323 *b*-324 *a*; XI, 324 *ab*. — 187. Septem dæmonibus comparantur : XIII, 163 *b*.

188. Peccatorum capitalium pessimi effectus enarrantur : VII, 588 *ab*.

189. De septem peccatis capitalibus agitur in particulari : VII, 69 *b*-78 *a*, 360 *a*-366 *b*, 526 *a*-549 *b*, 554 *a*-558 *a*; VIII, 135 *a*-142 *a*, 251 *b*-262 *b*; XII, 158 *a*-164 *b*. *Vid. ad singula ipsorum nomina, et* CHRISTUS, n. 474.

190. — mortale fieri veniale, in quo sensu non possit : V, 658 *b*; VI, 56 *b*-57 *a*.

191. Peccata multa putantur venialia, quæ sunt mortalia : III, 179 *a*.

192. — circa auditum quare non sit capitale, sicut circa tactum et gustum : IX, 601 *b*-602 *a*.

193. Peccata in Spiritum sanctum dicuntur ea quæ fiunt ex industria et malitia, et quare sic dicantur : III, 621 *b*-523 *b*; VII, 281 *a*-282 *b*. *Vid.* FORNICATIO, n. 13.

194. — in Spiritum sanctum dicit genus peccati ab aliis distinctum ratione tum principii, tum oppositi, tum actus substrati : III, 621 *b*-626 *a*, 627 *ab*.

195. Licet malitia concurrat ad omne peccatum, tamen non semper facit peccatum in Spiritum sanctum, sed requiritur ut peccatum a malitia, et ab actu malignante et determinante ortum habeat : III, 623 *b*; V, 190 *a*.

196. — in Spiritum sanctum dicitur peccatum ad mortem, et irremissibile, quare : III, 619 *ab*; V, 575 *a*; VII, 281 *a*; X, 554 *ab*.

197. Peccata finalia proponuntur, et examinantur : VII, 281 *a*-282 *b*.

198. — circa præceptum negativum dicitur transgressio : II, 365 *a*.

199. — contra conscientiam, et synderesim quid : VII, 355 *b*-356 *a*. *Vid.* CONSCIENTIA, n. 8.

200. — mortale per pœnitentiam fit veniale, vel per commutationem reatus, vel quia de eo venia impetratur : VI, 56 *b*-57 *a*; VII, 516 *a*.

201. — mortale tria continet, sc. aversionem, conversionem, et perversionem : IX, 330 *a*.

202. — mortale quodlibet meretur pœnam æternam animæ et corporis : V, 623 *b*.

203. — veniale dicitur tribus modis, sc. ex genere suo, ex eventu, et ex circumstantiis : III, 107 *ab*, 605 *b*-606 *a*, 609 *b*, 610 *b*-611 *a*; V, 676 *ab*; VII, 516 *a*; VIII, 132 *b*. *Vid.* ADAM, n. 14.

204. Peccata venialia multiplicata dicuntur facere unum mortale dispositive : III, 179 *a*; V, 652 *a*. Disponunt ad mortale, et quomodo : V, 651 *b*, 653 *ab*; VIII, 132 *b*-133 *a*. Quot modis possint fieri mortalia : VIII, 132 *b*-133 *a*.

205. — veniale dicit duo, sc. culpam, et vitium; ratione primi sedem habet in libero arbitrio, ratione secundi potest esse in sensualitate : III, 190 *a*-193 *b*.

206. Peccatorum venialium adest quædam necessitas in nobis in communi : III, 108 *ab*, 468 *b*, 584 *b*, 604 *a*-605 *a*; VI, 92 *a*-94 *b*, 134 *b*; VII, 278 *b*, 516 *ab*; VIII, 133 *a*.

207. — veniale est voluntarium, et in quo sensu : III, 584 *b*. Non committitur nisi ab eo qui habet usum rationis, et potest prævaricari aliquo modo : *ibid.* Potest displicere, et tamen esse voluntarium, quomodo : 585 *a*.

208. — veniale fit præter Dei mandatum, et quamvis non sit desertio Dei, tamen non refert creaturam ad Deum : III, 606 *a*; VII, 278 *ab*, 350 *b*, 516 *a*. Unde non est aliud quam minor amor Dei : VI, 92 *a*.

209. — veniale proprie non est motus, nec usus, nec fruitio creaturæ; sed magis est animi affectus, et abusus : III, 607 *a*.

210. Peccato veniali proprie non offenditur Deus, sc. cum aversione et contemptu, sed minus amatur : III, 610 *b*-611 *a*; VIII, 133 *a*.

211. — veniale potest committi tribus modis, sc. vel ex subreptione, vel ex cogitatione sine consensu et delectatione, vel cum ratione et consensu : V, 651 *b*; VII, 350 *b*. Facilitas et necessitas illud committendi qualis : V, 685 *b*-686 *a*; VII, 350 *b*; VIII, 133 *ab*.

212. Peccato veniali diu non potest carere homo : III, 583 *b*; X, 505 *a*.

Digitized by Google

213. — veniale unum potest deleri absque alio, quare : v, 592 *a*; vi, 92 *a*, 93 *a*, 94 *b*; non tamen, si existat homo in peccato mortali : viii, 224 *a*.

214. — veniale non tollit gratiam Dei, sed minuit fervorem : i, 297 *ab*; iii, 609 *a*; vi, 90 *a*-94 *b*; vii, 511 *a*; ix, 420 *b*; x, 525 *b*.

215. — veniale licet non tollat gratiam antecedentem, potest tamen impedire subsequentem, quomodo : v, 179 *a*, 704 *a*; vi, 91 *b*. Est velut gutta aquæ ad caminum ignis : vi, 92 *a*. Remittit fervorem gratiæ, non tollit substantiam : i, 261 *b*. — 216. Peccato veniali debetur pœna temporalis : iii, 608 *a*, 610 *ab*, nisi homo decedat simul cum mortali : iii, 608 *a*; vi, 92 *a*.— 217. Non potest quis decedere ab hac vita sine gratia cum solo veniali : iii, 610 *ab*; vi, 92 *a*. — 218. A peccatis venialibus raro liberatur homo, et hoc tum ob frequentiam, tum ob ignorantiam, tum ob adhærentiam : v, 644 *b*. — 219. Peccatorum pœna venialium tota potest remitti, et etiam pars pœnæ mortalium per orationem dominicam : v, 644 *b*-645 *a*; vi, 92 *b*, 94 *a*.

220. — veniale licet habeat suam gravitatem, tamen in comparatione ad mortale est veluti nihil, aut sicut linea respectu superficiei : v, 652 *a*.

221. — veniale comparatur bestiis minutis, guttis aquæ, arenæ, scabiei : 651 *b*-652 *a*. Dicitur stipula, fœnum, lignum, quare : vi, 89 *a*; vii, 516 *a*. — 222. Venialia delentur in hac, et in alia vita, sc. purgatorio : v, 653 *a*; vi, 93 *b*-94 *a*, 95 *a*-97 *a*; viii, 133 *b*-134 *a*. *Vid.* Purgatorium. Ad ea delenda contritio sive interior, sive exterior est necessaria : v, 652 *b*-653 *b*. — 223. Pro venialibus Deus non judicat, nec condemnat nisi temporaliter, et quando sunt annexa peccato mortali : 704 *a*. — 224. Venialium confessio quando sit necessaria : 703 *b*.

225. — veniale remittitur per omnia sacramenta, et quomodo : vi, 91 *b*-92 *a*, 135 *a*; vel per gratiam gratum facientem : 133 *b*-135 *b*; vel per gratiam gratis datam : *ibid.*; sed requiritur aliquid aliud : 94 *b*. Non habet speciale sacramentum ad sui deletionem in via, sed tantum in transitu ab hac vita : 134 *b*-135 *a*.

226. — veniale aggravat animam, ob inordinatam conversionem ad creaturas, et minorem amorem Dei : 135 *a*.

227. — veniale potest deleri sine contritione, et quomodo : vi, 92 *a*-94 *b*.

228. — tum mortale, tum veniale describitur : vii, 580 *b*. — 229. Peccata capitalia quandonam sint tantum venialia : vii, 526*a*-553 *a*.

230. — veniale nullum fuisset in statu innocentiæ : vii, 278 *b*.

231. — veniale curatur confessione generali, pectoris tunsione, aqua benedicta, contritione, oratione dominica, benedictione episcopi, Eucharistia, remissione offensæ, extrema unctione, levi pœnitentia, compassione fraterna : vii, 351 *a*, 516 *b*; viii, 134 *a*, 224 *b*; xi, 81 *a*. — 232. Peccati venialis effectus sunt primo quod obligat reum ad aliquam pœnam, tum quod maculat animam, minuit fervorem, lassat animam in bonis operibus, retardat a gloria, diminuit bona gloriæ, et disponit ad mortale : viii, 134 *a*. — 233. Peccatorum venialium potest fieri confessio in communi, nec necessario explicanda sunt in confessione : vi, 104 *b*, 105 *b*-107 *b*; viii, 224 *b*. — 234. Peccata venialia quam sedulo fugienda : viii, 390 *ab*. — 235. Peccata venialia in servis Dei sunt magnum malum : x, 525 *b*. — 236. Peccata venialia licet non occidant animam, reddunt tamen tepidam, gravem, obnubilatam, indispositam, et ineptam ad spiritualia : xii, 281 *b*.

237. — mortale naturalia vulnerat, et tollit gratuita : ii, 233 *a*; iii, 288 *b*, 461 *b*-462 *a*; vii, 375 *a*, 514 *b*; ix, 324 *a*; x, 507 *b*; xiii, 406 *b*-407 *b*. Corrumpit modum, speciem et ordinem, et quomodo : iii, 446 *b*, 447 *b*-457 *a*; vii, 299 *a*; viii, 129 *b*. Intellectum obscurat : ii, 233 *ab*; vii, 513 *b*; viii, 127 *b*. Animam maculat, et deformat : viii, 127 *a*. Quid animæ adimat : vi, 603 *b*. Ad pœnam æternam obligat : vii, 515 *ab*; viii, 128 *a*. Indurat animam : ii, 108 *a*, 394 *a*. *Vid.* Induratio, n. 2. Insensibilem reddit : viii, 127 *a*. Animam occidit, et in tumulum ducit : iii, 288 *b*; vii, 514 *b*; viii, 127 *a*, 279 *a*; xiii, 423 *a*, 426 *a*. Ad alia peccata trahit : viii, 127 *a*.

238. — mortale est pœna sui : iii, 450 *b*; ix, 322 *b*; xi, 390 *ab*. Unde multoties peccatum est pœna peccati : iii, 273 *a*, 467 *a*-468 *b*, 469 *b*-472 *a*; 480 *a*-485 *b*; vii, 280 *a*, 376 *b*; viii, 127 *a*; ix, 595 *b*. *Vid.* Origo, n. 1, Reatus.

239. — , ut pœna, est a Deo vindicante : vii, 280 *a*.

240. — ex homine infernum facit : viii, 127 *b*; ix, 398 *a*.

241. — vacuum hominem relinquit : viii, 127 *b*.

242. — in morte hominem gravat : *ibid.*, *et* xi, 126 *ab*; xiii, 22 *a*, 263 *a*, 281 *b*, 373 *b*-375 *a*, *b*-376 *a*, 382 *b*-383 *a*, 476 *ab*.

243. — post mortem quot mala inferat : vi, 530 *b*; viii, 128 *a*; xiii, 23 *b*, 24 *b*-25 *a*.

Digitized by Google

244. — semper habet pœnam sibi conjunctam : II, 371 *b*-372 *a*; VI, 536 *b*. Non potest Deus relinquere illud impunitum : III, 475 *a*-477 *b*; VII, 274 *a*. Non potest sive a peccatore, sive a Deo puniri secundum merita absoluta : V, 639 *a*; VI, 536 *b*.

245. — mortale privat gratiam gratum facientem, et quandoque etiam gratiam gratis datam : II, 394 *a*. Unde peccator ex misericordia et justitia Dei thesaurizat sibi iram : 514 *b*. — 246. Ponit animam in statu, ex quo non potest de se amplius resurgere : II, 394 *a*; III, 288 *ab*; VIII, 127 *b*.— 247. Fœdat locum in quo committitur : VI, 548 *b*.— 248. Faciet obscurari solem in die judicii : VI, 560 *a*.— 249. Quomodo generet vermem damnatis : VI, 619 *ab*. — 250. Facit hominem inimicum Deo : III, 454 *a*. Reddit peccatorem abominabilem sicut objectum ipsius : III, 529 *a*; IV, 472 *a*; VIII, 249 *a*, 250 *b*; XIII, 249 *a*. — 251. Opponitur charitati, et gratiæ gratum facienti, et quomodo : II, 514 *ab*; IV, 606 *a*-612 *a*; V, 337 *a*. Annihilat gratiam, in quo sensu : III, 484 *b*; IV, 667 *b*; V, 7 *a*. Extirpat gratiam et vitam : V, 128 *b*-129 *a*; VI, 92 *a*; IX, 18 *b*.

252. — mortale, et gratia quare non possint stare simul : IV, 361 *a*.

253. — mortale duo facit, sc. Deum offendit, et naturam lædit : V, 241 *a*. — 254. Quomodo annihilet peccantem : III, 288 *b*; VII, 299 *a*, 513 *a*; VIII, 360 *b*; XI, 23 *b*, 42 *b*, 407 *b*, 549 *b*-550 *a*. — 255. Suo pondere trahit deorsum secundum ordinem non naturæ, sed justitiæ : VI, 492 *b*. — 256. Peccata ratione aversionis habent invicem connexionem, sed ratione conversionis differunt : V, 139 *a*-141 *b*; VII, 359 *a*.

257. — quomodo deformet animam : V, 140 *b*-141 *a*; VII, 281 *b*, 518 *ab*.

258. — quodlibet est fornicatio a Deo : V, 156 *a*. *Vid.* FORNICATIO, n. 11.

259. — solum est Deo contrarium : VII, 299 *a*.

260. — est morbus cui consequitur effectus : V, 68 *a*. Assimilatur paralysi : VII, 513 *b*.

261. — solum est malum absolute, et morte pejus : VI, 251 *b*; VII, 299 *a*, 346 *a*; XI, 390 *a*; XIII, 559 *b*. — 262. Quam invisum Deo : VIII, 249 *ab*. Separat a Deo : 129 *b*. — 263. Importat aversionem a Deo, conversionem ad creaturam, et deordinationem a recta ratione; hinc triplex pœna illi debetur : VII, 338 *b*-339 *b*, 351 *b*. — 264. Propter peccatum punitur anima spoliatione gratuitorum : VII, 375 *b*-376 *a*, 514 *b*.

265. Peccati pœna triplex, sc. acta, inflicta et contracta : VII, 376 *a*. — obligat ad pœnam vel æternam, vel temporalem : III, 594 *b*.

266. — facit hominem dæmonem : XIII, 313 *a*.

267. — est sicut febris tertiana, vel quartana, vel continua; vel ut podagra, paralysis, hydropisis, dolor viscerum, squinantia, lepra : VIII, 250 *a*; XI, 324 *ab*. Multiplex infirmitas ex peccato proveniens exponitur : XI, 408 *a*, 548 *a*; XIII, 341 *a*-342 *a*, 456 *b*. — qualiter differat ab infirmitate corporali : III, 288 *b*. — est sicut putredo in pomo, vel vulnus in corpore, vel falsitas in panno; est velut taberna diaboli, ludus aleatoris, rete, vinculum : VIII, 250 *b*-251 *a*.

268. — mortale portat triplex væ, sc. cordis, oris et operis : XIV, 235 *ab*.

269. — est serpens, aspis, vel vipera occidens animam : III, 179 *a*; VIII, 360 *b*; XIII, 168 *b*.

270. Peccati fœtor qualis respectu Dei, sui et proximi : IX, 205 *a*, *b*.

271. — est nubes inter Deum, et animam orantem : IX, 275 *b*.

272. Peccati damna considerantur sursum, deorsum et introrsum : IX, 333 *b*.

273. — reducit hominem in bestiam abominabilem : III, 180 *a*; IX, 424 *b*. — reddit hominem stultum : IX, 528 *ab*. Peccata sunt bestiæ nos infestantes : XIII, 227 *a*.

274. Peccata onerant hominem debito, quod non potest solvere : X, 519 *ab*.

275. — reddit hominem surdum, cæcum et mutum : X, 526 *b*-527 *a*; XI, 383 *ab*; XIII, 13 *a*, 165 *a*; pejorem dæmone : V, 367 *b*; XIII, 445 *a*.

276. — est stercus diaboli : X, 581 *ab*; XIII, 194 *a*.

277. — quale sit vinculum : X, 587 *a*; XI, 416 *ab*; XIII, 40 *b*.

278. — facit adhærere diabolo : XI, 12 *b*-13 *a*; XIII, 163 *b*. — facit filium diaboli : XI, 382 *b*, 383 *b*-384 *b*; XIII, 14 *a*, 40 *b*.

279. — est longinqua regio elongans a Dei bonitate, a divina luce, et a summa æternitate : XI, 11 *ab*; XIII, 450 *a*.

280. — præcipitat in indigentiam et miseriam : XI, 12 *ab*. In regione peccati est valida fames, et adsunt omnia mala : *ibid.*

281. — est cibus diaboli : XIII, 139 *a*. Datur diabolus esca in peccato permanentibus : 308 *b*-309 *a*.

282. — est lepra : X, 335 *b*; XIII, 95 *a*, 408 *a*-409 *a*, 411 *a*. Est hydropisis : XIII, 435 *a*. Est paralysis : 449 *a*.

283. — affert debilitatem potentiæ, cæcitatem ignorantiæ, et pœnalitatem miseriæ : XIII, 105 *b*-106 *a*, 406 *a*-407 *a*, 449 *b*-450 *b*.

284. — est quid pejus quam legio dæmonum : XIII, 164 *a*.

285. Pessimi effectus peccati mortalis expenduntur : VIII, 127 *a*-129 *b*; X, 158 *a*; XI, 562

Digitized by Google

b-563 *a*; XIII, 48 *a*-49 *a*, 99 *a*-100 *a*, 163 *b*, 165 *ab*, 167 *b*-168 *b*, 182 *b*-183 *a*, 328 *b*, 435 *b*-437 *b*, 449 *b*-450 *b*, 478 *b*, 600 *b*-601 *a*, 603 *b*-604 *a*.

286. — causa est omnium malorum naturalium, et supernaturalium : XIII, 226 *b*.

287. — habet deformitatem, amaritudinem et venenositatem : XIII, 267 *b*-268 *b*.

288. — mortificat omnia bona opera jam facta : V, 583 *a*-585 *b*. Corrumpit agendo et deficiendo : III, 449 *b*.

289. — non contrariatur bono per essentiam, quomodo : III, 453 *b*.

290. — transmittitur ad prolem aut punitione, aut imitatione, aut transfusione : III, 333 *a*, 378 *a*-380 *b*; XII, 234 *b*.

291. — mortale est fovea : VI, 279 *b*.

292. — reddit infirmam animam : IX, 67 *b*, 293 *b*; X, 349 *a*.

293. — quomodo mentem seducat, mortem inducat, et ad infernum deducat : IX, 398 *a*.

294. Peccata incontinentiæ, impatientiæ et diffidentiæ quæ mala pariant : IX, 411 *a*.

295. — quæ mala libertati inferat : IX, 435 *b*-436 *a*.

296. — tollit omne bonum corporale, morale et intellectuale : IX, 439 *b*.

297. — triplex periculum affert, superius, interius et exterius : 544 *b*.

298. — in nihilum redigit hominem, quomodo : X, 66 *a*; XI, 255 *b*.

299. Contra septem vulnera peccati septem sunt petitiones orationis dominicæ : IX, 168 *b*.

300. — est gladius bis acutus, occidens animam et corpus : X, 114 *a*.

301. Peccata spiritualia principaliter dissipant omnia bona, et frequenter præcipitant in carnalia : XI, 11 *b*.

302. Peccata sunt causa adversitatum, quomodo : XIII, 356 *b*. Propter peccatum animalia cœperunt lædere homines : 399 *a*.

303. Peccata auferunt veram sapientiam : XIII, 544 *b*. Omnia consumunt, ut ignis : 585 *b*. Reddunt animam sterilem et terrenam : XIV, 137 *ab*. Auferunt animæ decorem, odorem famæ, valorem gratiæ, et saporem gloriæ : VIII, 250 *b*.

304. Peccatorum remissio est solius Dei effective, meritorie autem per Christum, et formaliter per gratiam : IV, 236 *b*; V, 366 *b*-367 *a*, 368 *b*-369 *a*; XI, 516 *ab*. Exigit novum habitum charitatis : VIII, 224 *ab*. Aliter in lege remittebantur, aliter nunc : IX, 557 *a*. Fuit præcipuus effectus adventus Christi : XI, 121 *b*-122 *a*.

305. Peccati mortalis reus non potest Deo plene satisfacere absque Dei operatione, quare : III, 286 *a*-289 *a*; IV, 430 *a*-431 *b*; V, 591 *a*-593 *b*; XIII, 21 *ab*. *Vid.* OFFENSA.

306. Peccati pœna remitti non potest absque gratia, quare : V, 592 *a*.

307. — posset deleri a Deo absque medio, seu gratiæ infusione; non tamen deletur absque gratia, quare : III, 289 *a*; V, 659 *b*-660 *a*; VI, 11 *b*-12 *a*.

308. — quodlibet expiari potest contritione, et confessione : V, 675 *a*.

309. Peccati remissio est secundum clavem vel auctoritatis, vel excellentiæ, vel etiam ministerii : VI, 5 *b*, 7 *b*-8 *a*.

310. De remissione peccatorum venialium agitur : VIII, 133 *ab*, 134 *a*, 224 *ab*.

311. Peccata dicuntur remitti quoad reatum pœnæ, dimitti quoad culpam, mundari ratione maculæ, sanari ratione vulnerationis naturæ, tegi ratione spoliationis gratiæ, redimi ratione captivitatis, servitutisque diaboli : X, 341 *b*-342 *a*.

312. Peccatorum jam dimissorum Deus non amplius recordatur quantum ad punitionem æternam : V, 11 *b*.

313. — mortale in quo sensu possit quis detestari vi naturæ, et in quo non possit absque auxilio gratiæ : III, 296 *ab*.

314. Peccata quomodo cooperentur ab bonum : V, 11 *b*.

315. Peccati remissio quoad pœnam causatur a dilectione, et quoad culpam causat dilectionem : X, 415 *b*.

316. — non dimittetur non dimittenti injurias : X, 519 *ab*.

317. — mortale non potest deleri unum sine alio : VI, 58 *b*.

318. Peccata redire per novum peccatum, in quo sensu dici possit : VI, 119 *b*, 120 *b*-123 *b*. — jam remissum non potest redire quoad reatum culpæ, et pœnæ : 122 *b*-123 *b*. *Vid.* RECIDIVUS.

319. Peccata lacrymis purganda : VIII, 322 *ab*; XI, 413 *b*-414 *a*; XIII, 53 *b*, 379 *b*, 400 *ab*; et circumcidenda : XIII, 65 *b*. Pro purgandis peccatis lixivium faciendum : VIII, 322 *b*; XIII, 97 *b*, 139 *ab*. Examen qualiter instituendum : VIII, 361 *b*-366 *b*; IX, 395 *a*, 398 *b*; XII, 23 *b*-24 *b*, 170 *a*. *Vid.* EXAMEN, n. 1-2.

320. Peccati deletio quid exigat : IV, 432 *a*-434 *b*. *Vid.* POENITENTIA.

321. — habet durationem et intensionem, quibus respondent in inferno acerbitas finita intensive, et duratio æterna : III, 609 *b*-611 *a*; VI, 490 *b*; X, 382 *ab*; VII, 378 *b*; XI, 255 *b*-256 *a*; XII, 650 *a*.

322. — peccato additum quare majus supplicium congreget peccanti : III, 566 *ab*.

323. — quomodo sit infinitum, et ei debeatur

Digitized by Google

pœna æterna : VIII, 87 *a*; IX, 29 *b*-30 *a*, 323 *a*, 327 *a*; X, 382 *ab*.
324. — quod per pœnitentiam non diluitur, mox pondere suo ad aliud trahit : X, 104 *a*.
325. — triplici pœna punitur, sc. præsentis miseriæ, mortis naturalis, et æternæ : XIII, 427 *a*-428 *a*.
326. Peccata præterita, præsentia et futura debet detestari pœnitens, quomodo : VII, 324 *ab*.
327. — quomodo dicatur fieri, et ordinari a Deo : XI, 256 *ab*.
328. Peccati cognitio quomodo habeatur a Deo : II, 68 *a*.
329. — qualem habere possit utilitatem : II, 222 *ab*.
330. — diaboli quale fuerit : II, 364 *b*. *Vid.* DIABOLUS, n. 60-61, 74-76.
331. — Adæ quale : III, 94 *a*-112 *b*, 125 *a*-127 *a*. *Vid.* ADAM, n. 13-17.
332. — hominis est aliqualiter excusabile, non vero angelorum : II, 372 *a*.
333. — est character diaboli : II, 456 *b*; V, 381 *a*; XIII, 317 *b*.
334. — suum recognoscere quomodo quisque debeat : XII, 90 *b*-91 *a*.
335. — non est tale ob moram temporis, sed voluntatis : III, 178 *b*.
336. Quomodo sit verum quod, si dixerimus quoniam peccatum non habemus, ipsi nos seducimus : IX, 58 *a*, 69 *b*.
337. Peccati chirographum quid sit : IV, 409 *b*-412 *a*.
338. — quantum ad esse formale nunquam potest rectificari, bene autem quantum ad esse concretum : IV, 510 *a*.
339. — quomodo operatum sit per mandatum occasionaliter : V, 160 *a*.
340. — aliud est contra gratiam divinam tantum; aliud contra gratiam et rationem; aliud contra gratiam, rationem et naturam : V, 575 *b*.
341. Peccatorum occasiones proximæ sunt rescindendæ : V, 608 *a*.
342. Peccata carnalia jam confessa non debent amplius nominari : V, 625 *ab*. — 343. Utrum specie, an solum accidentaliter a se invicem differant : VI, 422 *b*.
344. — est venenum replens cor : V, 630 *b*.
345. — commissum per ignorantiam non est omnino voluntarium, et quomodo : V, 649 *a*.
346. — oblitum cadit sub pœnitentia in generali : V, 649 *b*-650 *b*.
347. — facilius committi potest, quam bona actio, quare : V, 663 *a*.
348. — quomodo incipiat, et desinat : V, 667 *ab*.
349. Peccata aliqua ob fragilitatem naturæ digna sunt excusatione, alia non, omnia tamen possunt deleri : V, 675 *a*.
350. — dicitur tenebra, non frigus, quare : VI, 21 *b*.
351. — summe disponit ad pœnam æternam : VI, 58 *b*-59 *a*.
352. Peccata justorum detegentur in die judicii : VI, 450 *a*; item et merita simul cum peccatis : 467 *b*-470 *b*.
353. Peccatis et vitiis an contingat uti : I, 37 *a*.
354. — si non fuisset, quomodo manifestata fuisset divina misericordia, et justitia : II, 208 *b*.
355. Permissio peccati quomodo sit a Deo : II, 215 *b*-216 *a*.
356. — multimode nos respicit : IX, 220 *b*.
357. — , et iniquitas qualiter differant : IX, 268 *b*, 284 *a*.
358. Peccata nostra sunt multa, magna et turpia, quomodo : IX, 286 *b*.
359. — absorbet omne quod non est ex fide : 288 *a*.
360. — quomodo informet animam : 294 *a*.
361. Peccati consummatio quomodo in ternario consistat : 429 *b*.
362. — quare vitari a nobis non possit : 513 *b*.
363. — quare odio habendum : IX, 528 *a*.
364. — triplicem errorem continet : 544 *a*.
365. Peccatorum plura initia : X, 103 *a*.
366. — aliud in homine, aliud ab homine, aliud hominis : IX, 196 *b*-197 *a*.
367. — est opus servile vetitum in sabbato : XI, 328 *b*.
368. — est cæcitas spiritualis : XI, 394 *a*. *Vid.* CÆCITAS, n. 2-9.
369. — omne se excusat sub specie virtutis, exceptis carnalibus : X, 617 *b*.
370. Peccata in quo libro sint scripta : XIII, 22 *b*.
371. — exhaurit thesaurum gratiæ : IX, 28 *a*.
372. Peccata sunt funes, quibus utitur Christus ad castigandum peccatores : XIII, 218 *a*.
373. — quomodo arguatur a Christo, ab angelis, et a bestiis : 253 *b*-254 *a*.
374. Peccata sunt nuntii quos ad Christum abrenuntiandum mittunt peccatores : 283 *b*.
375. Peccatorum recordatio unde desumenda : 356 *a*-357 *b*.
376. — originem habet in mente, consummationem in opere, et ordinationem in gehennam ignis : 366 *a*-369 *a*.
377. Peccatorum multiplicitas, fœditas, et gravitas deflenda : 381 *a*. — summum malum : 559 *b*-560 *a*. — 378. Peccata omnia reducuntur ad negligentiam, concupiscentiam et nequitiam : XIII, 23 *b*.

Digitized by Google

379. — occidit Deum : XII, 672 *a*.— 380. Peccata quomodo vitanda : XII, 681 *b*-683 *b*.
381. — ad qualem vilitatem reducat animam : XII, 690 *b*.
382. Peccata mortalia, necnon venialia sedulo fugienda : XIV, 595 *a*-596 *a*.
383. Peccata, et pœnæ peccatorum exponuntur ex Scriptura : VIII, 614 *ab*.
384. Peccata cur a Deo permissa : VIII, 122 *ab*.
385. — quinque modis committi potest : XII, 244 *b*. — 386. Qualitatem peccati philosophi ignoraverunt : IX, 67 *b*. — est maximus morbus : *ibid*.
387. — quomodo dicatur fuisse causa virginitatis : III, 82 *a*. — 388. Peccata commissa obligant ad faciendos in posterum dignos fructus pœnitentiæ : XII, 31 *a*.
389. — est servitus ignominiosa : VII, 455 *a*.
390. — est vinculum quo diabolus ligat hominis pedes, manus, collum et linguam : XIII, 394 *b*-395 *b*, 397 *b*-399 *a*.
391. Peccata mortalia omnia quoad suas differentias confitenda sunt necessario : V, 704 *b*-706 *b*; VI, 106 *b*; XIII, 277 *ab*; non autem omnes circumstantiæ, nisi mutantes speciem : V, 706 *b*-709 *b*. *Vid.* CIRCUMSTANTIA, n. 4-5. — 392. Peccatorum oblitorum, quando revocantur ad memoriam, confessio quomodo facienda sit : VI, 107 *a*.
393. Non pallianda sunt peccata : XIII, 323 *a*.
394. Quomodo per peccatum mereatur homo in æternum separari a Deo : IV, 426 *a*.
395. Ob peccatum homo dicitur mortuus : V, 585 *a*; VII, 299 *a*; XIII, 424 *b*-425 *a*, 426 *a*.
396. Hominis infelicitas post peccatum qualis : VII, 512 *b*-513 *a*.
397. Hominis insania quanta, dum peccat; relinquit pretiosa pro vilibus : XII, 203 *ab*.
398. — quandoque est supra nos, quandoque subtus, vel intra, vel extra : IX, 220 *b*.
399. Peccata externa signa sunt, quod cor est vacuum Deo : XIV, 114 *ab*.
400. Damna illata homini per peccatum mortale quæ sint : VII, 654 *b*; XIII, 164 *a*, 165 *ab*.
401. — inter affines differt specie ab aliis carnalibus : VI, 422 *b*-423 *a*.
402. Venatores diaboli sunt lascivæ mulieres, hæretici, mali consiliarii, iniqui socii, adulatores, et omnes ad peccatum trahentes : XIII, 348 *a*.

Vid. ACCEPTIO, n. 1, ACCUSATIO, n. 2, CHARITAS, n. 187-193, 196-197, 210, ANIMA, n. 481, 488, CONCUPISCENTIA, n. 13, CONFESSIO, n. 4, 7-53, 68, CONSENSUS, n. 6-9, CONTRITIO, n. 1-68, COR, n. 21, 36, 65, DÆMONIACI, DEUS, n. 80, 81, 635-645, DELECTATIO, n. 15-16, DIABOLUS, n. 6, 12, *etc. passim*, HOMO, n. 15, *etc. passim*, PERSEVERANS, POENITENTIALE, SATISFACTIO.

PECTUS tundere quomodo deleat peccata : XI, 81 *a*, 217 *a*. *Vid.* PECCATUM, n. 231.

PECUNIA 1. — dicitur large pro omni re pretio æstimabili, stricte pro mensura commutationis rerum : XIV, 575 *a*.
2. Pecuniæ usus prohibetur Fratribus Minoribus ob septem causas : 575 *ab*.
3. — oblata Minoribus est dantis, donec sit expensa : 579 *b*.
4. — perdenda est propter cœlum : X, 344 *b*.
5. Crescit amor nummi, quantum ipsa pecunia crescit : XIV, 77 *b*.
6. — abjicienda ob damna quæ secum trahit : XIII, 547 *b*.
7. Homo pecuniam donorum Dei otiosam retinens damnatur, licet eam non turpiter expendat : XIII, 411 *b*.

Vid. ARISTIPUS, CRATES, THESAURUS.

PEDAGIA justa defraudare peccatum est : XII, 588 *b*.

PEDES. 1. Pedum nuditas Christi, Apostolorum et Fratrum Minorum expenditur : XIV, 567 *b*-568 *b*, 622 *a*-626 *b*.
2. — Dei in Scriptura quid significent : VIII, 56 *b*-57 *a*.
3. — nostri quid mystice significent : VIII, 397 *b*-398 *b*
4. — nostri spiritualiter lavandi : VIII, 398 *a*; IX, 452 *b*. — animæ nostræ lavandi ad devotionem, ad communionem, ad defensionem et ad beatificationem : XIII, 194 *b*-196 *a*.
5. Fructus ablutionis mysticæ pedum expenduntur : *ibid. et* 291 *b*.
6. — animæ nostræ sunt cognitio exilii, et memoria beneficiorum : IX, 294 *b*.
7. — qualiter calceamentis solvendi sint : XIII, 64 *b*.

Vid. AFFECTIO, n. 6, ANIMA, n. 408, DISCALCEATUS.

PEDISSEQUÆ Theologiæ sunt omnes scientiæ : VII, 505 *a*.

Vid. ANIMA, n. 358.

PEJERARE; *vid.* JURAMENTUM, n. 1, 7, 9, PERJURIUM.

PELAGIUS. 1. — non plus attribuebat habitui gratiæ, quam cæteris habitibus; ideo ut hæreticus damnatus est : III, 284 *a*.
2. — item asserebat quod homo poterat resurgere a peccato viribus propriis sine gratia, et propter solam gratuitam Dei misericordiam : III, 287 *b*, 296 *b*; XI, 320 *a*.
3. — item asseruit hominem posse resistere omni tentationi, omni gratia destitutum : III, 296 *b*-300 *b*.

PELLICANI proprietates Christo aptantur : X, 600 *b*.

Digitized by Google

PELLIS multiplex in S. Scriptura : IX, 218 *a*; X, 185 *a*.
PENETRATIO. 1. — naturalis corporum non potest dari : VI, 594 *a*-596 *b*; VIII, 243 *b*-244 *a*; — 2. Supernaturalis vero dari potest : *ibid.*
3. Ubi est penetratio duorum corporum, plus est de essentia in duobus, quam in uno; non vero quoad extensionem seu latitudinem distantiæ : I, 333 *b*.
PENNÆ columbæ sunt virtutes, quibus volatur ad Deum : XIII, 614 *b*-615 *b*.
PENNULÆ piscium sunt, quarum vi moventur in aqua : II, 606 *b*.
PENTAGONUS est figura quinque angulorum : IX, 51 *b*.
PENTECOSTE. 1.— est festum natalis diei Ecclesiæ : IX, 165 *b*.
2. In die Pentecostes missus est Spiritus sanctus et visibiliter, et invisibiliter : I, 260 *ab*,
3. De mysteriis Pentecostes agitur : XII, 286 *b*-287 *a*, 290 *a*-306 *b*.
Vid. ECCLESIA, n. 9.
PENURIA aliquando causatur a peccatis : XIV, 137 *b*. *Vid.* PECCATUM, n. 301, 303.
PER. 1. — cum verbis intransitivis significat subauctoritatem : I, 186 *b*, 210 *b*, 522 *b*.
2. — importat vel causam effectivam, vel dispositivam : IV, 236 *b*; aliquando instrumentalem, aliquando exemplarem : XI, 255 *a*.
3. — se, — aliud, et — accidens quomodo differant : I, 33 *b*, 483 *b*, 515 *a*.
4. — aliud quid sit : 33 *b*.
5. Omne per participationem dictum reduci ad per se, in quibus casibus dici possit : III, 434 *b*.
6. In his quæ per se dicuntur, sicut simpliciter ad simpliciter, ita et magis ad magis, et maxime ad maxime; verum est quando terminus sumitur eodem modo, sc. simpliciter, et cum excessu : III, 434 *a*.
7. — accidens, et mediate quomodo differant : I, 214 *b*.
8. Quod per se prædicatur de aliqua creatura, semper inest illi : I, 484 *a*.
Vid. ACCIDENS, n. 47-50.
PERCUSSIO. 1. — est filia iræ : VII, 534 *a*.
2. Percussionum diversa genera, et quænam sint a Deo : XI, 390 *ab*.
PERCUTIENS clericum quando sit excommunicatus, et quando excusetur a præsentatione ad Papam : VII, 370 *a*.
PERDERE. 1. — vitam temporalem multipliciter quis potest : IX, 439 *b*-440 *a*; XI, 69 *b*-70 *a*.
2. — pro Christo, est invenire et acquirere : XI, 425 *ab*.
PERDITIO. 1. — hominis quadruplex est : XIII, 338 *a*-339 *a*.
PEREGRINATIO bona, et mala quænam : IX, 390 *a*; XIII, 101 *b*.
PEREGRINUS. 1. — dicitur homo ob laborem, ob paupertatem, ob non permanentiam, et ob remotionem a patria : IX, 295 *ab*.
2. — apparuit Christus discipulis suis, quia peregrinus erat ab eorum mente : V, 506 *b*.
3. Peregrini invitandi, imo cogendi ad hospitium : X, 135 *a*; XI, 101 *a*, 231 *ab*.
PERFECTI. 1. — alii publici, alii occulti : V, 191 *b*.
2. De perfectis multa ex SS. PP : VII, 48 *b*-49 *b*.
3. — viri assimilari debent angelis, et singulis eorum choris : VII, 439 *b*-444 *a*, 445 *b*-447 *b*, 449 *b*-452 *b*, 453 *a*-456 *a*.
Vid. POENITENS, RELIGIOSUS.
PERFECTIO. 1. — est duplex, sc. in esse primo, et in esse secundo : II, 269 *b*; VI, 570 *a*.
2. — alia est in genere, alia ex circumstantia, alia secundum se : XIV, 414 *b*.
3. — duplex, sc. vel simpliciter, vel in genere : I, 299 *b*.
4. Quidquid est perfectionis reponendum est in Deo : I, 325 *b*. *Vid.* DEUS, n. 51.
5. — universi requirit naturam quæ possit libere peccare, vel non peccare : II, 207 *a*.
6. Uniuscujusque rei creatæ quænam sit plena perfectio : VII, 586 *a*.
7. — in esse secundo iterum est duplex, sc. vel quæ causatur a principiis ipsi rei intrinsecis, vel quæ a principiis superioribus : III, 312 *ab*; VI, 200 *b*, 570 *a*; VII, 656 *b*.
8. Perfectionis quinque gradus assignantur, sc. sufficientiæ, religionis, prælationis, operationis et tranquillitatis : IV, 673 *a*; VIII, 171 *b*.
9.— superaddita naturæ humanæ duplex, sc. gratiæ vel gratis datæ, vel gratum facientis : VII, 269 *b*.
10. Perfectionis est facere totum quod potest fieri : IV, 676 *b*-677 *a*.
11. — duplex, sc. vel quoad temporis durationem, ut incipientium, proficientium et perfectorum; vel status, ut in operibus supererogationis : V, 574 *ab*. *Vid.* PERFECTUM, n. 2.
12. — alia formalis, quæ consistit in habitibus et actibus virtutum; alia materialis, quæ in observantia consiliorum et votorum consistit : XIV, 561 *ab*.
13. — est supra totum perfectibile quoad substantiam et potentiam : I, 164 *a*.
14. — creaturarum est in Deo absque diversitate : I, 166 *b*.
15. — possessionis est in solo Deo : I, 238 *b*.
16. — simpliciter dicta non admittit augmentum, nec diminutionem; bene autem perfectio in genere : I, 324 *a*.

Digitized by Google

17. Quorum perfectio in esse primo est eadem, ipsa quoque sunt eadem, non vero quorum perfectio eadem est in esse secundo : II, 269 *b*.
18. — creaturæ spectatur vel ut est a Deo, vel ut redit ad Deum : II, 348 *a*.
19. — moris acquisita præsupponit perfectionem naturæ, infusa vero nequaquam : V, 353 *a*.
20. Diversorum secundum speciem diversæ sunt perfectiones in esse primo, non vero semper in esse secundo : V, 146 *b*.
21. — perfectionis quomodo detur, et forma formæ : V, 147 *a*.
22. — consistit in medio : VIII, 171 *b*.
23. — spiritualis est conformitas viatoris ad Christum per habitum virtutis quo supererogative declinantur mala, sc. tres concupiscentiæ, et efficiuntur bona vitæ tum activæ, tum contemplativæ, et perferuntur adversa non solum patienter, sed et gaudenter : VII, 303 *b*; XIV, 423 *b*-424 *a*, 561 *ab*.
24. — spiritualis suadetur : XIV, 141 *b*. Quomodo instituenda sit : XI, 545 *a*, 549 *a*; XII, 668 *a*-670 *b*.
25. — semper quærenda, quia malum est perdere propter perdidisse, aut deficere propter defecisse : XIV, 141 *b*.
26. — moris triplex, sc. præcepti, supererogationis, et ultimatæ plenitudinis : VIII, 444 *a*; XIV, 423 *a*.
27. Signa perfectionis et perfectæ charitatis assignantur, tam externæ quam internæ : VIII, 444 *a*-445 *b*.
28. Ad perfectionem sunt quidam actus intrinseci, et perfectivi secundum se, quidam solum adminiculantes et exercitativi, exterioresque, pro loco et tempore : XIV, 450 *b*.
29. Gradus quibus tenditur ad perfectionem, qui sint : XII, 29 *a*-30 *a*; XIII, 159 *a*-160 *b*.
30. Perfectionis adipiscendæ modus traditur per memorialia varia : XI, 152 *b*-153 *b*; XII, 180 *a*-182 *b*, 202 *b*-208 *b*.
31. Perfectionis summa quænam sit : XII, 18 *b*, 432 *b*.
32. Ad perfectionis montem qui vult pervenire, nunquam debet quiescere, sed semper sursum tendere : X, 235 *b*; XII, 678 *b*-679 *a*. *Vid.* CURRERE, n. 1, MONS, n. 7.
33. Perfectionis via requirit laborem magis cordis, quam corporis : XII, 683 *ab*.
34. — multiplex unde oriatur : XIV, 419 *b*; et ex quali imitatione Christi : 420 *ab*.
35. Complementum perfectionis, radix, forma et finis est charitas : XIV, 422 *b*.
36. Perfectionis gradus figurati sunt in arca Noe tricamerata : XIV, 424 *a*.
37. — major, et minor religionum, et — status episcopalis comparantur ad invicem : XIV, 428 *a*-429 *b*.
38. — evangelica est turris Davidicæ instar munita propugnaculis intus et foris : 431 *a*.
39. Perfectionis superior gradus est sustinentia mortis pro Christo, et pro fratribus : 431 *b*.
40. Perfectionis totius fundamentum est paupertas : 449 *a*.
41. — quare a paucis acquiratur, et paucissimi ad eam tendant : XII, 366 *b*.
42. — evangelica qualiter differat a legali : VII, 308 *b*.
43. — charitatis in quibusnam consistat : VIII, 444 *a*.
44. — rerum quotuplex : II, 162 *b*-163 *a*; V, 146 *ab*.
45. Impediens volentem ad altiorem perfectionis gradum ascendere, graviter peccat : VI, 287 *a*.
46. — tot gradus habet, quot sunt dona Spiritus sancti : VII, 651 *b*.
47. In perfectionis scala semper ascendendum : VII, 493 *b*-494 *a*.
48. Perfectionis via qualis fuisset in statu innocentiæ : XII, 35 *b*.
49. Perfectionis mons proponitur, ad quem fides ducit : IX, 24; XI, 340 *b*; XIII, 431 *b*, 606 *a*.
50. — turri comparatur, ejusque gradus expenduntur : X, 622 *b*-623 *a*.
51. — hominis quomodo stet in victu sobrio, in sensu pio, et in actu justo : IX, 577 *a*.
52. Hominis ad perfectionem tendentis status multiplex : X, 582 *b*.
53. Quænam differentia sit inter creationem, conservationem et perfectionem : II, 251 *b*-252 *b*.

Vid. ANIMA, n. 399.

PERFECTIOR. Quo quis est perfectior, eo plus videt suas imperfectiones : XII, 381 *a*. *Vid.* ANIMA, n. 145.

PERFECTUM. 1. — est cui non est possibilis additio : I, 298 *b*; IX, 399 *a*.
2. — dicitur quantum ad perfectionem sufficientiæ, vel superabundantiæ, vel excellentiæ : III, 423 *b*; V, 74 *b*, 146 *b*; VI, 192 *b*, 200 *b*.
3. — dicitur id quod potest simile sui generare : I, 239 *a*.
4. — aliud est secundum tempus, aliud secundum naturam, aliud absolute : II, 348 *a*.
5. — magis, et minus de se non variat speciem, quando non adest alia ratio specificans : V, 101 *b*.
6. — , et imperfectum differunt sicut magis, et minus, non sicut duo contraria : XIV, 422 *a*.

Digitized by Google

7. — est id quod attingit proprio fini : III, 312 *b*.

Vid. ANIMA, n. 363, IMPERFECTIO, n. 1.

PERFICERE; *vid.* CHARITAS, n. 256, ANGELUS, n. 144, 187, 344, DOCTOR, n. 1.

PERICULA. 1. — quanta in quibus versatur peccator : XIII, 339 *b*.

2. — cavenda, et quomodo : XI, 186 *b*-187 *a*.

PERIPSEMA est purgatura pomi, seu limatura ferri : XIV, 4 *b*.

PERJURANS ob vitam servandam peccat mortaliter, et debet secundum canones jejunare tres quadragesimas : V, 209 *b*.

PERJURIUM. 1. — est mendacium juramento firmatum : V, 206 *a*-208 *a*; VII, 237 *a*, 364 *b*, 539 *b*; XII, 240 *a*.

2. — fit, quando juratur falsum pro vero ut tali, vel ut opinato, vel ut dubio, quare : V, 209 *ab*.

3. — quot modis committatur : IX, 171 *a*.

4. — semper est malum, tum quia inordinationem habet ad summam veritatem, et ad proximum, tum quia essentialiter includit mendacium : V, 208 *a*-209 *b*.

5. — opponitur veritati fidei, vel prudentiæ : V, 209 *b*.

6. — prohibetur in quinto mandato secundæ tabulæ, et secundo primæ : V, 152 *a*, 208 *a*.

7. — est partus avaritiæ : VII, 364 *b*; VIII, 140 *b*. *Vid.* AVARITIA, n. 22.

8. — est contra gratiam Dei, et rationem : V, 575 *b*.

9. — quam grave malum, ejusque quam mali effectus : VIII, 277 *b*. — 10. Est lepra spiritualis : XIII, 408 *b*.

PERMISSIO. 1. — Dei est signum quod Deus vult non id quod permittitur, sed id quod ex permisso actu elicitur : II, 211 *a*. *Vid.* DEUS, n. 79-81.

2. — dicitur multis modis, sc. vel non cohibere, vel non punire temporaliter, vel non prohibere, vel indulgere minus bonum : II, 216 *a*; VI, 317 *b*.

3. — peccati quomodo sit a Deo : II, 215 *b*-216 *a*.

PERMITTENTI malum, quandonam ipsi imputetur : II, 110 *a*.

PERMITTERE. 1. — malum non cohibendo manum, nec in facto, nec in retributione, est malo consentire; non cohibendo, sed tamen puniendo et arguendo transgressorem, non est consentire : II, 217 *a*.

2. — malum, ne pejus quid eveniat, non est agere, sed potius pati : VI, 317 *b*-318 *a*.

3. Peccatum permittitur aliquando in punitionem superbiæ : XI, 497 *a*.

PERMIXTIO quid sit : IV, 156 *a*.

PERPLEXITAS. 1. — est involutio mentis inter opposita, ita quod semper videatur vergere ad peccatum : VII, 237 *a*, 356 *a*.— 2. est triplex : VII, 356 *a*. — 3. nascitur ex errore conscientiæ : *ibid.* — 4. De perplexitate multa ex SS. PP. : VII, 78 *ab*.

PER SE; *vid.* ACCIDENS, n. 47-49, PER, n. 3, 5-6, 8.

PERSARUM regnum olim quam potens fuerit : XIV, 71 *a*.

PERSECUTIONES. 1. Persecutionum sufferentia quare ultimo loco beatitudinum ponatur, et quomodo in ea contineatur summa perfectionis : VIII, 195 *b*; XI, 158 *ab*; XIII, 500 *a*, 510 *a*. — 2. Ut sustineantur, quid requiratur : IX, 553 *ab*.— 3. Persecutiones optantur a sanctis : IX, 274 *a*. Signum sunt dilectionis divinæ : XI, 158 *b*.— 4. Persecutionum quatuor genera enarrantur : IX, 242 *b*, 520 *ab*, 526 *a*. — 5. Persecutionis gladius debacchatur in sæculares et in religiosos : IX, 530 *a*. — 6. Persecutiones quandonam liceat fugere : XI, 359 *b*. — 7. Persecutionis tolerantia habet tres gradus : XIV, 6 *b*-9 *a*.

Vid. ECCLESIA, n. 18.

PERSECUTORES. 1. — sanctorum qualiter puniantur : IX, 439 *b*.

2. — serviunt iis quos persequuntur : IX, 559 *a*.

3. — aliorum quam abominabiles : XIII, 317 *a*. — 4. Persecutorum manus fabricant coronas martyribus : XIII, 566 *ab*.

5. — fratrum sunt similes Cain : XIII, 99 *b*.

PERSEVERANS in peccato quomodo dicatur semper peccare : VI, 57 *a*.

PERSEVERANTIA. 1. — est pars fortitudinis, estque permanentia in bono, sive continuatio boni usque in finem : VII, 238 *b*, 412 *a*, 616 *a*, 617 *ab*; VIII, 190 *a*; XII, 225 *b*-227 *b*. *Vid.* CONSTANTIA, n. 1-4, FORTITUDO, n. 1-24, LONGANIMITAS, n. 1.

2. — duplex, sc. vel propositum perseverandi in bono, sicque est virtus; vel continuatio usque in finem, sicque non dicit habitum, sed potius statum : III, 318 *b*.

3. — item est triplex, sc. vel voluntas perferendi passiones sine defectione, vel propositum perseverandi in bono usque in finem, vel continuatio actualis bene vivendi usque in finem; primi duo modi possunt esse etiam in præscitis : V, 133 *a*, 576 *a*-577 *b*; IX, 435 *a*.

4. — quæ est electorum tantum, nihil aliud est quam pœnitentia finalis : V, 577 *a*. — 5. Laudes perseverantiæ exponuntur : VII, 617 *ab*; VIII, 329 *ab*; IX, 637 *b*-638 *a*; XII, 226 *a*; XIV, 8 *b*. — 6. De perseverantia auctoritates SS. PP. : VII, 106 *b*-107 *b*.— 7. Perseverantiæ necessitas quanta: VII, 226 *a*; XIII,

Digitized by Google

154 *b*, 233 *a*, 371 *b*, 413 *b*, 497 *b*, 503 *b*-331 *a*; XIV, 59 *b*.

8. — sola coronam et bravium meretur : VII, 107 *a*, 617 *a*; VIII, 329 *a*; IX, 237 *b*-238 *a*, 261 *b*; XIII, 538 *b*; XIV, 8 *b*-9 *a*. — 9. Perseverantiæ effectus enarrantur : VIII, 329 *ab*.

10. — est a Spiritu sancto : XIII, 314 *b*.

PERSONA. 1. — quare sic dicatur, et quomodo definiatur : I, 377 *b*-378 *a*, 403 *b*-408 *b*; IV, 229 *a*. Grammaticaliter et theologice sumpta explicatur : I, 377 *a*-385 *b*; IV, 122 *ab*, 130 *b*-134 *a*; VIII, 71 *a*.

2. — sumpta penes naturam rei definitur creaturæ rationalis individua substantia : I, 403 *b*-408 *b*; VIII, 71 *a*. A Ricardo definitur intellectualis naturæ incommunicabilis substantia : I, 408 *b*.

3. — magistraliter definitur hypostasis distincta proprietate ad dignitatem pertinente : I, 403 *b*-408 *b*; VIII, 71 *a*.

4. — , subsistentia, substantia et essentia in creaturis differunt re et nomine ; in Deo, solum ratione : I, 379 *b*-381 *b*; VIII, 71 *a*. Item persona, hypostasis, suppositum, individuum secundum unam acceptionem sunt æquivalentia, non secundum aliam : IV, 229 *ab*.

5. Hoc nomen *persona* quare mediam suam syllabam producat : I, 378 *a*.

6. — quomodo græce dicatur : *ibid.*

7. — dicitur de habente suam naturam intellectualem, nominatque ultimum rationalis creaturæ : I, 377 *ab*; IV, 133 *b*.

8. Personalis dignitas requirit vitam, rationem et sensum : IV, 49 *b*.

9. — dicit dignitatem : I, 377 *b*, 410 *a*. — 10. In quo sensu ponatur in divinis : *ibid.*, *et* 380 *a*-381 *a*, 403 *b*-408 *b*. Personæ divinæ habent perfectissimam unitatem cum distinctione, quod non potest esse in creatis : IV, 295 *b*.

11. — de se non dicit compositionem, licet in creatis illud importet, sc. per accidens : I, 378 *b*, 407 *ab*, 544 *a*-547 *b*.

12. — in divinis qualem communitatem dicat : I, 383 *b*-384 *a*. Quæ communitas habeatur in divinis, et in creatis personis : 408 *ab*.

13. Personæ divinæ in quo sensu dicantur res : I, 341 *b*, 402 *b*, 427 *b*. — 14. Personæ nomen in divinis secundum substantiam quomodo intelligatur : I, 404 *b*-405 *b*, 408 *b*. — prædicatur ut quis, non ut quid : 128 *b*.

15. — divina oritur se ipsa, et ideo nulla est ibi additio, sed tantum plurificatio, ob idque distinctio et individuatio : I, 407 *b*, 546 *ab*.

16. — triplicem incommunicabilitatem habet, sc. prædicationis, compositionis et unionis : I, 408 *a*; IV, 130 *b*-131 *a*. Quæ incommunicabilitas est quid positivum : I, 410 *b*, 412 *b*.

17. — dicitur analogice de increatis, et creatis : I, 409 *a*-412 *b*. — 18. Personæ divinæ, abstractis proprietatibus relativis, non remanent distinctæ; non sic personæ creatæ, quia istæ habent distinctionem a parte tum materiæ, tum formæ : I, 426 *a*; II, 321 *a*.— 19. Personarum creatarum distinctio unde oriatur : I, 426 *a*.

20. —, sive res naturæ, nihil omnino addit supra naturam (intellige in divinis tantum) : 407 *b*, 545 *b*. — 21. Personæ divinæ non constituuntur per absoluta, sed per relativa (licet Scotus id impingat Seraphico Doctori); distinguuntur enim per origines, id est per proprietates relativas : 544 *a*-547 *b*. Possunt habere diversa appropriata, et diversas relationes : IV, 10 *b*-12 *b*, 229 *b*, 239 *ab*. — 22. Personæ divinæ habent aliquam abstractionem secundum rationem : I, 348 *b*-349 *a*, 437 *b*-439 *a*. — 23. Personarum divinarum pluralitas habetur in S. Scriptura : I, 51 *b*, 348 *a*. Emanatio earum unde : 328 *ab*. Per modum liberalitatis et amoris debet statui : 187 *b*-192 *b*. — 24. Personæ divinæ an sint dicendæ de substantia divina : 338 *b*. An de natura prædicentur : 547 *b*-549 *b*. Quomodo stet earum pluralitas cum unitate : 179 *a*.

25. — una divina nominata, ex consequente nominatur et altera respectu actus essentialis, non vero respectu actus personalis : IV, 91 *b*.

26. — respicit esse naturæ, non gratiæ : IV, 134 *a*. — 27. Personarum pluralitas medium tenet inter idem, et diversum : I, 341 *a*. — 28. Personalis discretio est existentia naturæ nobilis et supereminentis in supposito : II, 323 *a*-326 *b*. — 29. Personalis discretio dicit singularitatem, et dignitatem; prima est a parte principii, secunda a parte formæ : II, 326 *b*-328 *b*; IV, 130 *b*-131 *a*, 230 *a*. Item et incommunicabilitatem : IV, 130 *b*. — 30. Personalis proprietas in personis de principali dicit entitatem substantialem, de connotato accidentalem : II, 324 *b*-325 *b*. — 31. Personæ differunt re a se invicem, ab essentia vero secundum attributionem, seu rationem : IV, 119 *b*-120 *a*.

32. — una potest signari signo vocali absque alia : IV, 11 *a*.

33. — una non potest absque alia comparari in ratione principii causantis, bene autem in ratione suppositi sustentantis : IV, 10 *b*-12 *a*.

34. — una quomodo potuerit incarnari absque

Digitized by Google

alia : *ibid.* — 35. De congruentia incarnationis Verbi, potius quam aliarum personarum : IV, 12 *b*-15 *a*.— 36. Personas plures unam et eamdem naturam assumere implicat : 14 *b*-15 *a*. Bene autem plures naturæ in eadem persona uniri possunt : 14 *b*, 157 *a*.
37. — quælibet poterat incarnari : 15 *a*-17 *a*.
38. Personæ divinæ ex eadem essentia dici non possunt, bene vero ejusdem essentiæ, quare : I, 402 *a*.
39. — dupliciter specificari potest : I, 385 *ab*.
40. Respectus personæ ad personam in divinis non dicitur secundum substantiam : I, 502 *ab*. — 41. De proprietatibus personalibus in Deo, et de earum numero et ordine agitur : I, 419 *a*-427 *b*; VII, 233 *b*, 249 *b*-252 *a*, 380 *ab*; VIII, 70 *b*-71 *a*. — 42. Personalis proprietas quomodo totum esse personæ dicat : I, 462 *b*-463 *a*.
43. — , et essentia qua ratione sint idem : I, 178 *b*. — 44. Personarum pluralitas in Deo quomodo non faciat compositionem : I, 179 *a*.
45. — in Deo non est ex nihilo, quia non est de non ente : 180 *b*.
46. Personarum divinarum æqualitas, et circumincessio explicatur : I, 323 *a*-331 *b*.
47. — in communi dicit quid univocum : 348 *b*.
48. — prædicatur de essentia, et e converso, prædicatione identica : 548 *b*.
49. Personæ divinæ habent originem ex summa diffusione : XII, 18 *b*-19 *a*.
50. —, individuum, et suppositum quomodo differant : IV, 232 *ab*.
51. An humanam personam Deus assumpserit : IV, 129 *a*, 131 *b*.
Vid. CHRISTUS, n. 1, 6, 73, 93, 103.

PERSONARUM acceptio 1. — quid sit : VII, 355 *a*.
2. — committitur vel in honoris exhibitione, vel in judicii executione, vel in promotione ad dignitates : *ibid.*, *et* 547 *a*, 557 *a*; VIII, 361 *b*.
3. — est peccatum injustitiæ; et cum sit de re debita, non potest cadere in Deo : VII, 355 *a*, 557 *a*.
4. — quam sit cavenda, et maxime confessariis : VIII, 361 *b*. — 5. De acceptione personarum auctoritates SS. PP. afferuntur : VII, 162 *ab*, 455 *b*; XIII, 473 *a*.
Vid. ACCEPTIO, n. 3-4.

PERSONALITAS ab essentia divina solum distinguitur ratione cum fundamento in re : I, 136 *a*, 337 *a*, 545 *b*.

PERSONARE. 1. — est quasi per se resonare, aliisque in sono præeminere : I, 377 *b*-378 *a*. — 2. Est proprie hominis larvati : *ibid.*

PERSPECTIVA. 1. — est scientia mathematica de linea visuali : IX, 52 *a*.
2. Regula perspectivæ per quam cognoscitur modus quo fit eclipsis : IX, 129 *b*.

PERSUASIO. De persuasione tum bona, tum mala, auctoritates S. Scripturæ afferuntur : VIII, 529 *b*-532 *a*.

PERTINACIA. 1. — quid sit : VII, 361 *b*, 527 *b*. — est filia inanis gloriæ : *ibid.*

PERTURBATIO rationis est effectus cupiditatum : XI, 539 *a*.

PERVERSI sunt falsi testes doctrinæ Christi : XIII, 286 *b*.

PERVERSITAS. De malorum perversitate auctoritates S. Scripturæ afferuntur : VIII, 616 *a*-617 *a*.

PERVIETAS ex quanam subtilitate oriatur : VI, 591 *b*-594 *a*.

PES; *vid.* PEDES.

PESTILENTIA; *vid.* COMETA, n. 2.

PESTIS inficiens est familiaris inimicus : IX, 181 *b*, 196 *b*.

PETERE. 1. — importat actum oris, quærere cordis, pulsare operis : X, 523 *a*.
2. Quæ conditiones necessariæ sint ad recte petendum : XI, 449 *ab*; XIII, 260 *a*-261 *a*, 266 *b*-273 *b*, 278 *ab*.

PETI possunt a Deo bona temporalia secundum affectum humanum, vel promissum evangelicum : VI, 303 *a*.

PETITIO instans et perseverans in oratione quando mereatur exaudiri : IV, 101 *b*.

PETITIONUM orationis Dominicæ ordo, distinctio et sufficientia traditur : X, 515 *b*-520 *a*.

PETRA. 1. — et lapis qualiter differant : IX, 188 *b*. *Vid.* LAPIS.
2. — est Christus : XIII, 293 *b*. Ejus percussio, exitusque aquarum mystice expenduntur. *Vid.* CHRISTUS, n. 671.

PETRUS Apostolus. 1. Petri laudes enarrantur : XIII, 531 *b*-533 *b*, 521 *b*, 573 *a*. Ejus vocatio, et humilitas : XI, 278 *b*-279 *a*, 521 *a*. Quid significent quatuor ejus nomina : 279 *ab*, 606 *b*. Quare Petrus vocatus : X, 331 *a*, 446 *b*, 460 *b*; XI, 278 *b*; XIV, 557 *a*.
2. — multis virginibus, et innocentibus præfertur : II, 480 *a*.
3. — post negationem fortior surrexit : V, 8 *a*. — 4. Quomodo magis dilectus a Christo, quam Joannes : V, 40 *b*-42 *b*.
5. — et Paulus an vere discordes fuerint in materia circumcisionis : V, 324 *b*-325 *b*.
6. — aliqua reprehensione dignus in tali contentione : *ibid.*
7. Petro primatum Ecclesiæ dedit Christus : X, 450 *a*, 464 *b*; XIII, 535 *a*; XIV, 557 *a*. Data ei fuit potestas ordinis et jurisdictionis : VI, 27 *b*; XIII, 533 *b*. Quare ter ei creditæ

Digitized by Google

sint oves a Christo : x, 455 *a*. Constituit eum Dominus super omnem terram Ecclesiæ : xiii, 535 *a*. Ei concessum est, ut de Ecclesia ejus nunquam deficiat fides : x, 460 *b*. *Vid.* Ecclesia, n. 127.

8. Petri fides, et charitas qualis : xi, 186 *b*, 358 *a*. Secutus est Christum in cruce : xiii, 311 *a*. Reliquit omnia, et quomodo : xi, 91 *b*; xiii, 349 *a*-350 *b*.

9. Petrum cadere quare Deus permiserit : xi, 195 *b*. Qualitas negationis expenditur : ix, 564 *b*.— 10. Petri error, credentis paratum se ad carcerem et mortem, expenditur : xi, 186 *b*-187 *a*. — 11. Petri error in transfiguratione Christi expenditur : x, 471 *ab*. — 12. An Petro primum laverit Christus pedes : xi, 436 *a*.

13. Petro data est prælatio ob confessionem deitatis Christi : x, 464 *b*. —, ratione culpæ, de omnibus potest judicare : xiii, 533 *a*. Si exigat meritum culpæ commissæ, potest quosque a suis dignitatibus repellere, et per consequens alios, quos dignos viderit, subrogare : *ibid.* — 14. Petro data fuit a Christo potestas faciendi mirabilia, Paulo autem sapientia ad intelligenda mysteria, quare : xi, 110 *b*. Quam mirabilis fuerit in patrandis miraculis : xiii, 533 *ab*.

15. Petri factum in amputando auriculam Malcho expenditur : xi, 193 *b*. Positus in carcere, et liberatus quid significet : xiii, 450 *b*, 603 *a*.— 16. Petri lacrymæ, et pœnitentia expenditur : xi, 196 *ab*; xiii, 534 *b*. Galli cantu excitatus est ad pœnitentiam : xiii, 11 *b*.

17. Petro cur Christus multa revelaverit, quæ non aliis : xi, 281 *b*. Assumptus in montem significat prælatos : xiii, 158 *a*. — 18. Petri confessio, et quare exinde beatus dicatur : xi, 282 *b*. — 19. Petri et Joannis diversæ qualitates expenduntur : v, 42 *ab*; xi, 521 *a*. *Vid.* Christus, n. 640. — 20. Petri ambulatio super mare mystice exponitur : xi, 521 *b*.

21.— quomodo, cum esset junior, se cinxerit, factus vero senior, cinctus ab alio fuerit : xi, 525 *a*, 526 *a*.

22. Ad Petri prædicationem unam tria hominum millia conversa sunt : xiii, 543 *b*.

23. — ponitur ad sinistram, Paulus ad dextram, quare : ix, 238 *b*-239 *a*.

24. — fuit architectus Ecclesiæ : iv, 526 *a*.

25. — nunc beatus magis gaudet de gloria Lini, quam Linus de seipso, quomodo : v, 27 *a*. — 26. Pro Petro, in persona Ecclesiæ, rogavit Christus ut non deficeret fides ejus : vi, 76 *b*; ix, 275 *b*, 287 *b*; x, 331 *a*, 460 *b*; xi, 53 *b*.— 27. Petri retia trahuntur in mari, in stagno, et in flumine : ix, 565 *b*.

28. — sæpe flebat in recordatione charitatis Christi : xiv, 13 *a*.

29. Quare de solo Petro tria festa celebrentur : xi, 196 *a*.

30. Ecclesia S. Petri utitur alia translatione Psalterii in officio divino, quam communi : xiv, 570 *b*.

Vid. Baculus, n. 2, Cathedra, n. 2, Christus, n. 904, Sedes, Simon, Vicarius.

PHANOS, id est apparitio : ii, 412 *a*.

PHANTASIA. 1. — dicitur dupliciter, sc. vel pro vi sensitiva collativa sensibilium, vel pro apparitione : ii, 412 *a*. *Vid.* Anima, n. 313.

2. — proprie est vis animæ sensitivæ, quæ componit formas novas secundum similitudinem formarum a particularibus sensibus receptarum : vii, 235 *b*, 394 *b*; viii, 106 *b*. Dicitur etiam imaginatio, et sensus communis : vii, 394 *b*.

3. De muneribus phantasiæ agitur : viii, 106 *b*-107 *a*. *Vid.* Insomnium.

4. — ponitur in media cellula cerebri, tanquam centrum inter memorativam et imaginativam, quare : *ibid.* — 5. Multum impedit operationes intellectuales, quare : *ibid.* — 6. Ad phantasiam spectant oracula, visiones, somnia, insomnia et phantasmata : vii, 235 *b*, 394 *b*.

7. — non magis viget in somnis quam in vigilia, licet oppositum videatur, quare : iii, 232 *b*.

8. — proterva quomodo habeatur : ii, 412 *a*. *Vid.* Diabolus, n. 41, 45.

PHANTASMA. 1. — est, quando vix dormire incipit quis, et vigilare se existimat, et aspicere irruentes in se, etc. : vii, 235, *b* 394 *b*. *Vid.* Ephialtes.

PHARAN interpretatur ferus : xiii, 64 *b*.

PHARAO. 1. — interpretatur dissipans eum : ix, 472 *a*; xiii, 347 *a*.

2. Pharaonis obduratio an fuerit a Deo : iii, 479 *b*.

3. — affligens Israelitas figurabat diabolum : xiii, 186 *a*.

PHARETRA. 1. — , liber authenticus S. Doctoris : vii, I-III, 1 *a*-231 *b*. — 2. Quare sic dictus : 3. — 3. Ejus divisio, materia, et e quibus Patribus desumpta : *ibid.*

PHARISÆORUM malitia multiplex, et perversitas a Christo denuntiata : x, 354 *a*, 406 *b*.

PHASE quot modis accipiatur : xi, 175 *a*.

PHE interpretatur os, oris : x, 160 *b*.

PHILARGYRIÆ gradus, et remedia : xii, 159 *b*-160 *a*. *Vid.* Avaritia, n. 1-32.

PHILIPPUS Apostolus. 1. — vocatus ad apostolatum : xi, 279 *b*.

2. — interpretatur os lampadis, et quid significet in episcopo : x, 363 *ab*; xi, 280 *a*.

Digitized by Google

3. Philippi laudes, et perfectio qualis : XI, 280 *a*; XIII, 550 *a*-555 *b*.
PHILISTHÆIS flagellum a Deo immissum, quia posuerant arcam circa Dagon : IX, 253 *b*.
PHILO auctor libri Sapientiæ fortasse dicitur : IX, 62 *b*. (*Locus corruptus videtur, et legendum* : ait in libro *Sapientiæ*.)
PHILOMELA, opus authenticum S. Doctoris : XIV, II, 162 *a*-166 *b*.
PHILOSOPHI. 1. — cognoverunt primam causam, sed stultissime negaverunt ejus providentiam : XIII, 266 *b*.
2. — fuerunt sicut pueri legentes litteras pulchras, nec tamen intelligentes : VIII, 310 *a*.
3. Philosophorum ignorantia qualis circa justificationem hominis : III, 287 *b*. Quanta circa primum præceptum Decalogi : XII, 236 *b*.
4. — habuerunt desiderium veri, bonique in generali, quod non est gratia gratis data : III, 296 *a*.— 5. Philosophorum deceptio exponitur circa influentiam intelligentiæ in animam : III, 174 *a*-177 *b*. — 6. Philosophorum vanitas circa veritates rerum exponitur : II, 176 *b*.
7.— multa e S. Scriptura desumpserunt : VII, 501 *a*.
8. Philosophorum errores multi deteguntur circa naturalia, et supernaturalia : IX, 49 *b*, 59 *b*, 61 *b*-62 *a*, 66 *a*. *Vid.* ARISTOTELES.
9. — veri unum Deum coluerunt : IX, 59 *b*; non vero Trinitatem noverunt : I, 71*b*-72 *a*.
10. — de Deo inquirentes, id solum cognoverunt, quod Deus est incognoscibilis : X, 501 *b*.
11. — licet absque fide agnoscerent Deum unum, eumque aliqualiter diligerent, tamen ob id præcise non poterant salvari : IV, 537 *b*.
Vid. TENEBRÆ.
PHILOSOPHIA. 1. — est scientia de rebus naturalibus, cujus objectum est corpus naturale sub ratione mobilis, vel ens mobile ad situm, aut ad formam : II, 246 *b*; IX, 20 *a*, 52 *b*; XII, 11 *a*. *Vid.* OBJECTUM, n. 11.
2. — quomodo dividatur : VII, 500 *a*; IX, 2 *ab*, 58 *b*.
3. — alia est naturalis, alia moralis, alia sermocinalis : VII, 550 *a*.
4. — adinventa est ad supplendam indigentiam nostram : V, 20 *a*.
5. — qualem abstractionem importet : I, 49 *b*, VII, 500 *ab*.
6. — ancillatur Theologiæ : VII, 505 *a*.
7. — naturalis nos docet, per habitum proportionis, Verbum natum et incarnatum esse alpha et omega : VII, 504 *a*.
8. — moralis versatur circa rectitudinem voluntatis : VII, 504 *b*. Ejus objectum, divisio et finis : IX, 56 *b*; XII, 13 *a*; XIV, 9 *a*.
9. — agit de rebus ut sunt in natura, et in anima per notitiam : VII, 244 *a*.
10. — est medium per quod Theologus fabricat sibi speculum ex creaturis, ex quibus tanquam per scalam erigitur in cœlum : VII, 244 *b*, 504 *a*; IX, 14 *a*; XII, 5 *b*.
11. — est aurora, et quare : VII, 608 *b*-609 *a*.
12. Philosophiæ generalis divisio traditur : IX, 52 *a*-53 *b*.
13. — naturalis docet cognoscere creaturas, non autem Creatorem, sicut Theologia; moralis vero docet acquirere virtutes consuetudinales, sed non charitatem, ut Theologia : VIII, 61 *a*.
14. — est assidua mortis meditatio : XIII, 624 *a*. — 15. Scientia philosophiæ relucet in libris S. Scripturæ : IX, 10 *b*.
16. — sub quonam respectu agendum habeat de libero arbitrio : III, 198 *b*.
Vid. DISCIPLINA, n. 8, MORALIS, n. 1.
PHILOSOPHICÆ scientiæ inventæ sunt ad utilitatem nostram : VII, 609 *a*.
PHILOSOPHUS. 1. — ad veram sapientiam non potest pervenire nisi per virtutes : IX, 61 *a*.
2. — quidam miro modo conversus in concilio Nicæno : XIV, 49 *a*.
PHILOTIMIA est virtus, et qualis : IX, 55 *a*.
PHISON interpretatur oris mutatio, estque flumen de paradiso egrediens : I, 11 *a*.
PHRENESIS tollit usum rationis, quare : II, 406 *a*. *Vid.* ARBITRIUM, n. 13.
PHRENETICUS non sentit febrem durissimam, et figurat peccatorem : XIII, 554 *a*.
Vid. DIABOLUS, n. 175, GAUDIUM, n. 19.
PHYSICA. 1. Physicæ objectum quodnam : XII, 13 *a*. — 2. Physicæ generalis divisio traditur : IX, 52 *b*-53 *a*.
3. — christiana qualis, cujus medium est Christus, ut cor, et sol verus : IX, 21 *b*-22 *a*.
Vid. ANIMA, n. 185.
PHYSICUS considerat duplex medium majoris, et minoris mundi, sc. solem, et cor : IX, 21 *b*.
PHYSIONOMIA. 1.— quid sit : VIII, 116 *b*-118 *b*. — 2. Physionomiæ methodus traditur ad cognoscendas inclinationes hominis ex omnibus membris ipsius : *ibid.*, *et* XIII, 552 *b*.
PICTURA. 1. — est ars mechanica subordinata ad theatricam : VII, 499 *a*. Pro fundamento exigit aliquod album : XIII, 521 *a*.
2. — potest cognosci dupliciter, sc. vel ut pictura, vel ut imago, et sub hoc respectu ordinatur ad aliud : I, 68 *b*. — 3. Pictor faciens picturam deformem diaboli non dicitur deformator, sed conformator : VI, 485 *b*.

Digitized by Google

4. Picturæ et imagines sunt picturæ et libri simplicium : VII, 205 *b*-206 *a*, 605 *a*.
Vid. FRANCISCUS, n. 23.

PIETAS. 1. — est pars justitiæ, per quam sanguine junctis, et patriæ benevolis diligens cultus impenditur : VII, 238 *b*, 413 *a*; VIII, 193 *b*. Dicitur tripliciter, sc. de cultu Dei principaliter, tum de officio exhibendo vel parentibus, vel proximo : VIII, 214 *a*. *Vid.* BENIGNITAS, n. 4.
2. — alia est innata, alia acquisita; alia naturalis, alia quæ est donum Spiritus sancti : VIII, 415 *b*, 602 *b*-603 *a*.
3. Pietatis supernaturalis laudes, et effectus exponuntur : VII, 603 *b*-608 *a*.
4. Pietatis opera alia sunt spiritualia, alia corporalia : 603 *ab*. *Vid.* ELEEMOSYNA, n. 8.
5. Pietatis gradus qui sint : 604 *a*.
6. — est exercitium omnium virtutum : 605 *b*. Quam chara Deo sit : VII, 603 *a*; XIII, 119 *b*.
7. — erga Deum est latria; erga parentes est justitia, et juris naturalis : V, 124 *a*; VII, 415 *a*.
8. — in quo differat a misericordia : V, 125 *b*; VII, 415 *b*.
9. Pietatis donum pro loco et tempore exit aliquando in compassionis affectum, aliquando in operis beneficium : *ibid.*, *et* XIII, 297 *a*. — 10. Per pietatem dies spiritualis animæ oritur : VII, 603 *b*-605 *b*. Item præparatur convivium spirituale : 605 *b*-608 *a*. — 11. Donum pietatis consistit in cultu Dei, in veneratione S. Scripturæ, et in honore proximi : V, 124 *b*; VIII, 193 *b*. *Vid.* CULTUS, n. 9.
12. — quomodo ad omnia utilis sit : V, 123 *b*; VII, 603 *a*. Est cultus Dei : *ibid.*, *et* XIV, 557 *b*. — 13. Pietatis actus est facere hominem benevolum, quatenus gerit imaginem Dei : V, 124 *a*; VIII, 193 *b*.
14. — quomodo differat a mititate et mansuetudine : V, 125 *a*.
15. De pietate mulierum auctoritates S. Scripturæ afferuntur : VIII, 633 *b*-634 *b*.
16. — spectat ad legem moralem, docetque in lege tum naturæ, tum scripta, tum gratiæ, Deum colere pie, juste et sancte, et similiter erga proximum : IX, 133 *b*.
17. — est fundamentum fidei : VII, 249 *b*.
18. — attrahit miseros, sicut adamas ferrum : XI, 99 *a*.
19. — qualiter exercenda in proximum : XIII, 626 *b*; XIV, 45 *ab*. — 20. Exempla pietatis in parentes, et miseros mortuosque : XIII, 499 *ab*, 501 *b*-502 *a*. — 21. Tria pietatis statuta sunt in Scriptura, sc. mortificandi, dimicandi et fructificandi : IX, 453 *b*-454 *a*. — 22. Ejus radix est fides, et humilitas : XI, 53 *a*. — 23. Ex pietatis fonte fuerunt introducta statuta civitatum : IX, 453 *b*.
24. — Dei ad hominem est secundum rationem mansuetudinis insitæ, impressæ imaginis, et collatæ similitudinis : XI, 3 *ab* (*ubi*, *loco vocis* infinitæ, *lege* insitæ).
25. — Christi in peccatores expenditur : X, 409 *ab*.
26. Pietatis ordo erga parentes exponitur : IV, 657 *b*-659 *a*.
27. — et veritas est in omni creatura : IX, 133 *b*.
Vid. CHRISTUS, n. 218, DIVES, n. 8, FRANCISCUS, n. 21.

PIGER quomodo dicatur velle, et non velle : III, 289 *b*-290 *a*.

PIGRITIA. 1. — quale malum, et quam severe puniatur in inferno : XIII, 582 *ab*. *Vid.* FORTITUDO, n. 21.
2. Pigritiæ pessimi effectus : VIII, 258 *ab*.
3. — in decem casibus præcipue reprehensibilis est : 258 *b*-259 *a*.
Vid. ACEDIA, n. 1-16.

PILA dæmonum est peccator ruens de peccato in peccatum : XIII, 165 *ab*.

PILATUS. 1. — non quæsivit veraciter veritatem a Christo : XI, 200 *b*.
2. — quomodo voluerit subterfugere crimen mortis Christi : 205 *b*.
3. — diabolum significat : XIII, 339 *b*.
4. Pilati trepidatio, et injustitia in damnando Christum expenduntur : XI, 495 *a*-499 *b*.

PINCERNARUM; *vid.* PISTORUM.

PINGUEDO quid sit, et qua ratione sit causa infirmitatis et mortis : XIII, 584 *a*.

PINNULA est propria piscium : VII, 612 *b*.

PISCATIO 1. — est ars mechanica contenta sub venatione : VII, 499 *a*.
2. — facta ab apostolis centum quinquaginta trium piscium expenditur : XI, 522 *b*.
3. — multiplex mystice expenditur : XIII, 347 *b*-348 *b*.

PISCATOR 1. — in S. Scriptura fere semper sumitur in bono, venator autem in malo sensu : IX, 266 *a*. — 2. Piscatores alii boni, alii mali; alii Dei, alii dæmonis : XI, 521 *a*; XIII, 316 *b*, 317 *a*, 458 *ab*.
Vid. CHRISTUS, n. 693, 755, DIABOLUS, n. 128, 132, PRÆDICATIO, VENATIO.

PISCINA 1. — triplex erat in Jerusalem, enodanturque mysteria ejus, in qua sanabantur infirmi : XI, 325 *a*-326 *a*; XIII, 346 *ab*. *Vid.* LANGUENTES, n. 1, PORTICUS. — 2. Quare dicta fuerit probatica : XI, 325 *a*. — 3. In ea erat lignum, ex quo facta est crux Christi : XIII, 557 *b*.
4. — est pœnitentia : XIII, 346 *a*.
5. — superior, et inferior quænam : *ibid.*
Vid. ANGELUS, n. 362, DOCTOR, n. 12.

Digitized by Google

PISCES. 1. Piscium captura mystice expenditur : x, 332 *ab*; xiii, 347 *b*-348 *b*.
2. — boni, et mali quinam : xiii, 347 *b*-348 *b*. Sunt homines baptizati : xiii, 238 *a*.
3. — duo significant lætitiam conscientiæ bonæ, et divinam misericordiam : xiii, 174 *b*. Item fidem et pœnitentiam : xi, 553 *a*.
4. — aliqui viscera sua mox aperiunt, natosque suos abscondunt, ut insidias fugiant piscatorum : xiii, 240 *b*.
5. — continentiam conjugalem servant : xiv, 2 *ab*.
6. —, et panes quid in Evangelio significent : xi, 605 *a*-606 *a*.
7. — fidem significant : x, 525 *a*. Item Christum : xi, 522 *b*.
8. — de stagno, de mari, et de flumine quinam sint : vii, 612 *b*.
9. — qui solent saltare super aquas, quomodo animas significent : *ibid.*

PISCIS. 1. — est homo qui esca voluptatis capitur : xiii, 145 *b*.
2. — extractus ab aqua figurat animam peccatricem : viii, 518 *a*.
3. — assus figurat stabilitatem : ix, 294 *a*.
Vid. Christus, n. 683, Diabolus, n. 264.

PISTICUS, vel PISTIS, interpretatur fidelis, vel fides, et quid sit : xi, 420 *a*.

PISTORUM magistri, et pincernarum mysteria enarrantur : xiii, 81 *a*.

PLAGÆ. 1. — quales inobedientibus inflictæ a Christo : xiii, 465 *b*-466 *a*.
2. — decem Ægypti enumerantur, et applicantur mystice transgressoribus decem mandatorum : viii, 282 *ab*; xii, 254 *a*-255 *b*.
Vid. Ægyptus, n. 4, Christus, n. 404, 419, 535, 851, 889, Peccator, n. 22, Vulnera.

PLANCTUS. 1. — B. Virginis circa crucem Domini exponitur : xii, 638 *a*-639 *a*, *b*-640 *a*.
2. — , seu ploratus est in voce, fletus in lacrymis, risus in signo, saltus in elevatione corporis : ix, 609 *a*. *Vid.* Plorandum.

PLANETA virtuosior est cum alio similis naturæ unitus : xiv, 28 *a*.

PLANETÆ. 1. — sunt stellæ inter cœlum et terram errantes, agentes cursum contrarium firmamento : viii, 91 *a*.
2. — sunt septem, eorumque natura, nomina et motus exponuntur : vii, 260 *ab*, 386 *a*; viii, 91 *b*-92 *b*. *Vid.* Jovis, Luna, Mars, Mercurius, Saturnus, Sol, Venus.
3. — patiuntur elevationes, depressiones, retrogradationes, ob motum non proprium, sed suorum orbium : ii, 591 *a*.
4. Planetarum dominium quale per dies et horas : ii, 609 *a*; vii, 261 *b*, 386 *a*.
5. Planetarum influentiæ exponuntur : ii, 596 *b*-599 *a*. *Vid.* Cœlum, n. 52-54, 59. Motus eorum qualis : ii, 589 *a*-591 *a*; vii, 261 *b*; viii, 90 *a*-91 *a*.
6. — cur stellis pauciores sint : ii, 589 *a*.
7. Orbes planetarum inserviunt ut junctura superiorum, et inferiorum corporum, ad perficiendum et decorandum universum : vii, 261 *a*.
Vid. Motus, n. 38.

PLANTÆ. 1. Plantarum creatio expenditur : ii, 583 *a*.
2. — , et animalia facta sunt principaliter ad obsequium hominis : vi, 364 *a*, 365 *a*.
3. — non innovabuntur post judicium, sed destruentur, quare : 364 *a*-365 *b*.
4. — non habent dextrum, nec sinistrum latus : ii, 574 *a*.

PLANTATIO multiplex expenditur : ix, 211 *a*.

PLATO. 1. Platonis sapientia, et facundia qualis, et quanta : xiii, 542 *a*.— 2. Platonis, Socratis, et Demosthenis studium quale, et quam diuturnum in toto decursu vitæ : xiv, 60 *b*.
3. — conscripsit in suis operibus Evangelium Joannis, præter Verbi incarnationem : xiii, 540 *b*. — 4. Platonis error circa creationem animarum : iii, 44 *a*.
5. — existimavit mundum incœpisse : ix, 62 *a*.
6. — cognovit unum Deum esse colendum : ix, 57 *b*; xiv, 31 *a*.
7. — voluit interesse morti Socratis, quare : ix, 57 *b*.

PLATONICI. 1. — tria mundi principia posuerunt, sc. Deum, materiam, et exemplar : ii, 238 *b*. — 2. Platonicarum idearum censura : ii, 542 *b*; ix, 61 *b*.

PLAUTIUS se interfecit, audita morte uxoris : xiii, 533 *a*.

PLEBANUS. 1. — quis sit sufficiens, et quis non : xiv, 547 *a*-548 *a*. — 2. Plebani, seu parochi septuplex officium : 544 *a*.— 3. Ad quid populi tenentur erga plebanos : 544 *ab*.— 4. In quibus casibus possint subditi confiteri peccata sua alii quam suo plebano : xiv, 545 *b*-546 *b*; 549 *a*-552 *b*.
Vid. Parochus, n. 1-4.

PLENILUNIUM quando adest respectu nostri, tunc est vacua luna versus cœlum : ix, 146 *b*; xiii, 561 *a*; xiv, 46 *b*.

PLENITUDO. 1. — triplex, sc. naturæ, gratiæ, et gloriæ : iv, 6 *ab*. Item cumulationis, perfectionis, et sufficientiæ : ix, 269 *a*.
2. — temporis Incarnationis quænam sit : iv, 6 *ab*. *Vid.* Incarnatio, n. 28.
3. — gloriæ notat stolam corporis, et animæ æternitatem, satietatemque : ix, 266 *a*.
4. — item quadruplex expenditur, sc. mise-

Digitized by Google

ricordiæ Dei in mundo, justitiæ in judicio, lætitiæ in cœlo, et miseriæ in inferno : XIII, 346 *a*.
5. — per redundantiam est inhabitatio Spiritus sancti, fitque per redemptionem, per sacramenta, et per doctrinam; quæ singula manifestata sunt per descensum columbæ super Christum, per insufflationem in apostolos, et per linguas igneas : I, 271 *b*.
6. — gaudii, vel sufficientia quænam : XIV, 97 *a*-98 *b*.

PLENIUS esse ab alio quid importet : I, 213 *a*. — dicitur vel intensive, vel extensive : 256 *b*.

PLEONASMA est figura qua pluribus terminis idem significatur : IX, 284 *a*.

PLORANDUM esse die ac nocte, in quo sensu dici possit : X, 180 *ab*.

PLORARE quid sit, et in quo a flendo differat : XI, 469 *b*. *Vid.* CALAMITAS, LACRYMÆ, n. 1-13, PLANCTUS, n. 2.

PLURA. Frustra fit per plura, quod potest fieri per pauciora, id est æque bene ac sufficienter : I, 189 *b*; IV, 320 *b*-321 *a*; VI, 170 *b*, 171 *b*. *Vid.* DEUS, n. 212.

PLURALIS. 1. — numerus plurificat formam in substantivis, non in adjectivis : I, 171 *a*.
2. Plurali in numero an, et quomodo Dii dici possint : I, 98 *a*.

PLURALITAS. 1. — est major in rebus imperfectis, quam in perfectis : XIV, 79 *ab*.
2. — alia est per additionem, et simplicitati repugnat; alia per originem, et repugnat solitudini tantum : I, 55 *b*, 159 *b*-160 *a*.
3. — personarum divinarum quotupliciter exprimatur in S. Scriptura : I, 51 *b*.
4. — est in divinis cum unitate naturæ, ob idque importat solum distinctionem, non constitutionem tertii : I, 51 *b*, 335 *a*, 387 *b*-388 *a*.
5. — in creaturis duo importat, sc. distinctionem, et tertii constitutionem : I, 335 *a*, 340 *b*, 387 *b*-388 *a*.
6. — ubi est realis et sine ordine, ibi est inordinatio; ubi vero pluralitas non est realis, sed rationis, ibi potest esse ordo : II, 16 *b*.
7. — deorum repugnat, et est inintelligibilis : I, 52 *b*-59 *b*.
Vid. ALIETATEM, DISTINCTIO, n. 3-4.

PLURES. 1. — deos non possumus dicere catholice : I, 384 *a*-385 *b*. — 2. Cultus plurium deorum est contra dictamen naturæ, idque agnoverunt veri philosophi : IX, 57 *b*.

PLUVIA. 1. — est aqua descendens de nubibus resolutis, velocitatem habens suæ descensionis, et id guttatim : VIII, 93 *b*.
2. — qualiter differat a rore, nebula, nive, et pruina : *ibid.*
3. — superinfusa terræ facit eam germinare : IV, 509 *b*.
4. — alia est naturæ, alia gratiæ, alia sinistræ, alia pœnæ : IX, 167 *b*, 237 *b*.
5. — oritur ex elevatione vaporum, concurrentibus corporibus superioribus : VI, 546 *a*; VIII, 93 *b*.

PODAGRA dicitur pessima infirmitas, significatque invidum : XIII, 171 *b*.

PODUS est vestis talaris hyacinthina, qua induebatur summus sacerdos : X, 130 *a*.

PŒNA. 1. — duo importat, sc. nocumentum naturæ, et instrumentum divinæ justitiæ; primum se habet ut materiale, alterum ut formale : III, 589 *b*. Quomodo differat a malo : 469 *a*, 480 *b*.
2. — est lædens, affligens et displicens; primum nobis commune est cum brutis, secundum non : III, 590 *a*.
3. — , ut dicit quid positivum, est a Deo; ut dicit quid privativum, non est a Deo : III, 483 *a*-484 *a*.
4. — alia est inflicta, alia contracta, alia acta; prima simpliciter est passio, secunda est passio et pœna, tertia est pœna quia est passio, contrariaque gratiæ : II, 108 *a*; III, 452 *b*; V, 331 *b*; VII, 376 *a*.
5. — alia est ab extrinseco solum, alia ab intrinseco, et hæc est vel ex conceptione naturæ, vel ex conversione voluntatis liberæ; quæ autem est ex conceptione naturæ vel est ex conceptione vitiosa per concupiscentiam, vel ex conceptione pœnali per mortalitatem inflictam; prima habet etiam rationem culpæ, secunda pœnæ tantum : III, 473 *ab*. — 6. Pœnarum genera in legibus octo numerantur : VIII, 239 *b*.
7. Pœnæ naturales quæ omnibus ex Adam transmittuntur, sunt septem : VII, 376 *b*.
8. — alia est divinæ ultionis, alia divinæ placationis : IV, 264 *b*. — 9. Magnitudo pœnæ consistit in acerbitate et duratione : IX, 195 *b*.
10. — inflicta est laudabilis, contracta vero et acta non semper, quare : III, 452 *b*.
11. — ut pœna est laudabilis; secundum vero id quod est, quandoque non est laudabilis : III, 471 *b*.
12. — alia est ordinativa culpæ simpliciter, alia secundum quid : III, 471 *b*. — 13. Item alia æterna, alia temporalis : V, 331 *b*.
13. — considerari potest in ordine vel ad culpam cujus est pœna, vel ad bonum quod Deus ex illa elicit; primo modo non potest esse sine culpa, secundo potest esse sine culpa præsente, requirit tamen quod culpa fuerit in se aut in alio, vel saltem futura sit : III, 478 *ab*.
14. — sine culpa quomodo fuerit in Christo,

Digitized by Google

et quomodo esse possit in puro homine : 478 *a*-479 *b*.
15. — simpliciter ordinata ad puniendam culpam est propria inferni; ordinata vero ad excludendum malum est purgatorii : 478 *b*.
17. — omnis, licet sit ordinata ad puniendum malum, multoties habet immixtam misericordiam Dei : 416 *ab*, 479 *a*.
18 — dicit et entitatem positivam, et negativam : 483 *b*, 489 *b*.
19. — qualiter sit a Deo : III, 479 *a*, 480 *a*-485 *b*; VII, 280 *a*, 376 *a*; X, 11. *b*.
20. Pœnis nostris quomodo non delectetur Deus : V, 332 *b*, 611 *a*.
21. — omnis quomodo habeat relationem ad voluntatem, licet sit in aliis potentiis : III, 590 *b*.
22. — Innocentium et parvulorum dicit ordinem ad peccatum Adæ : *ibid.*
23. — duplex quomodo respondeat conversioni et aversioni quæ sunt in omni peccato : X, 143 *a*.
24. — reducit peccatum ad aliquem ordinem : II, 386 *a*.
25. — et culpa differenter se habent ad subjectum : II, 107 *a*; III, 363 *a*; IV, 334 *b*.
26. — sine culpa, si sit necessitate inflicta, est inordinata; si vero sit voluntate assumpta, est ordinata : IV, 334 *b*. — 27. A quali pœna passio Christi liberet hominem : IV, 414 *a*-415 *b*; V, 331 *b*-332 *a*. — 28. Passio contracta æternalis tollitur per baptismum, item et pœna imposita; remanet tamen pœna contracta temporaliter, quare : V, 331 *b*-332 *a*; VI, 60 *a*-61 *a*. — 29. Pœnæ temporales quibus ex causis imponantur homini : V, 274 *b*-275 *a*, 332 *a*.
30. — quare non remittatur hoc ipso, quod remittatur culpa : V, 595 *ab*.
31. Pœnæ pars una potest remitti, remanente altera, quare : VI, 58 *b*.
32. — satisfactoria habet duo, sc. medelam culpæ, et pretium; primum non potest fieri ab alio, bene autem secundum : VI, 75 *ab*.
33. — satisfactoria assumpta pro alio exigit debitam dispositionem in utroque : *ibid.*
34. — satisfactoria necessario exigit charitatem : *ibid.*
35. — satisfactoria assumpta in hac vita valet pro majori pœna purgatorii : *ibid.*
36. — debita culpæ non potest deleri nisi per pœnitentiam internam, vel etiam externam : 75 *b*.
37. — necessario debet solvi vel in seipso, vel suffragio alieno : 76 *a*.
38. — eadem non potest satisfacere pro pluribus : *ibid.* — 39. Pœnæ pondus sublevatur suffragiis aliorum : 74 *a*. — 40. Pœnæ relaxatio potest fieri vel merito proprio, vel Christi, vel Ecclesiæ, quomodo : 77 *b*-78 *a*.
41. — debet proportionari culpæ, vel vere, vel interpretative : 78 *a*. — 42. Pœnæ relaxatio, seu indulgentia, et communicatio bonorum quomodo differant : 79 *b*.
43. — voluntaria in habente charitatem est plus meritoria, quam involuntaria etiam major : 75 *b*, 528 *b*-529 *a*. — 44. In purgatorio major est, et tamen minus deletiva culpæ, quam in hac vita, quare : 527 *a*-530 *a*.
45. — vel est peccati occasio, vel pœna pura : IX, 643 *a*.
46. — æterna in quo sensu debeatur veniali peccato : III, 609 *ab*.
47. — peccati Adæ quænam : VII, 273 *b*-274 *b*, 375 *ab*, 376 *a*, *b*. — 48. Pœnæ duplicatæ sunt Evæ : VII, 274 *a*, 376 *b*.
49. De pœnis purgatorii agitur : VI, 74 *a*-86 *b*, 95 *a*-102 *b*; VII, 377 *a*. *Vid.* PURGATORIUM.
50. De pœnis inferni : VI, 488 *b*-503 *b*, 554 *b*; VII, 377 *ab*; VIII, 238 *b*-239 *a*, 333 *a*-335 *a*; X, 382 *a*; XI, 43 *b*-44 *a*; XIII, 601 *b*-602 *b*. *Vid.* INFERNUS, n. 1-39. Cur futura sit æterna : VII, 338 *b*-339 *a*, 515 *b*; VIII, 238 *b*, 334 *b*.
51. — inhonorantium parentes triplex, sc. inobedientia propriorum filiorum, infamia, et brevis vita : VIII, 279 *a*.
52. Pœnarum amor qualis in nobis esse debeat : XIV, 51 *b*-53 *a*.
53. Pœnæ hujus vitæ non sunt condignæ ad futuram gloriam, quare : XIV, 55 *b*-57 *b*.
54. Pœnæ quænam a Deo immissæ : XI, 390 *a*.
55. — damnatorum consideratur ex magnitudine, multitudine et longitudine : XIV, 236 *b*. — 56. Pœnarum, et consolationum spiritualium, et Christi assistentis societas : XI, 54 *ab*. — 57. Pœnæ temporales, personales et naturales quænam : VII, 376 *b*. — 58. Deus non est pœna, nec quidvis pœnæ in se habet : IV, 617 *b*. — 59. Donum Spiritus sancti est cognitio pœnarum futurarum, quare : V, 93 *a*. — 60. Pœnæ quælibet libenter toleratæ pro Christo quomodo sint meritoriæ : III, 128 *b*. — 61. Culpa, non pœna reddit vituperabile subjectum : IV, 334 *b*.
62. — peccati absque gratia non potest remitti, quare : V, 592 *a*.

Vid. BAPTISMUS, n. 129, CULPA, n. 5, 13, 15, 20, 23, CHRISTUS, n. 448, 495, 526, 567, 587, DEUS, n. 243, 300, 304, DIABOLUS, n. 27, 202-210, HOMICIDA, n. 2, PECCATUM, n. 59, 96, 101, 129, 154, 159, 202, 219, 238-239, 243-244.

PŒNALIA loca parata peccatoribus sunt purgatorium, limbus et infernus : VIII, 377 *a*.

Digitized by Google

Vid. CHRISTUS, n. 431, 452, OPUS, n. 23, PASSIO, n. 21.

PŒNALITATES. 1. — hominis quænam sint innatæ : VII, 292 *a*.

2. — contractæ quæ sint, et quare sic dicantur : IV, 338 *a*.

3. — quare dicantur antiqua conspersio : IV, 57 *b*. — 4. Multiplex genus, et finis pœnalitatum a Deo immissarum : XI, 390 *ab*.

5. — quare homini datæ, et quotuplicis generis : V, 331 *b*-332 *a*, 337 *a*; VII, 292 *a*.

Vid. CHRISTUS, n. 64, 117.

PŒNITENS. 1. Pœnitentis colloquium cum Deo proponitur : IX, 219 *b*-221 *b*.

2. — qualiter deflere peccata debeat : V, 625 *ab*. — 3. De gaudio pœnitentis agitur : V, 626 *ab*; XI, 19 *b*. Libenter ab Ecclesia recipitur : X, 397 *b*. Fiunt nuptiæ in ejus conversione : XI, 6 *ab*. — 4. Pœnitenti quo majora peccata remittuntur, eo magis Deo obligatur : VI, 14 *b*.

5. Pœnitentis surrectio, renovatio, stola prima, et secunda, annulus, calceamenta proponuntur in filio prodigo : XI, 14 *a*-19 *b*.

6. Pœnitentium tria genera, et tres macerantes carnem, sc. alii pro peccato absque præmio, alii pro peccato et cum præmio, alii sine peccato : IX, 181 *b*.

7. — per pœnitentiam absolvitur a vinculo obdurationis, servitutis, captivitatis, et æternæ damnationis, et quomodo : VI, 13 *a*.

8. — potest non facere pœnitentiam non impositam a confessario, sed illam remittere in purgatorio faciendam : V, 624 *b*.

9. — verus quid agere debeat in confessione : XIII, 67 *ab*. — 10. Pœnitentis vocatio ad sancta opera : XIII, 115 *ab*. — 11. Pœnitentis jejunium quale : 144 *ab*.

12. — recidivus pejor, ejusque pericula qualia : V, 578 *b*; XIII, 168 *a*.

13. Pœnitentium, proficientium et perfectorum status : XIII, 189 *b*-190 *b*. — 14. Pœnitentes ovium instar reportantur a Christo ad ovile : XIII, 244 *b*-246 *a*. — 15. Pœnitentium beatitudo exprimitur : XIII, 617 *b*, 622 *b*.

16. — quando facit quod in se est, Deus facit quod in se est : V, 649 *b*.

17. — quomodo dicatur qui vere contritus est : VI, 244 *a*.

18. — debet detestari præterita, præsentia et futura peccata : VII, 324 *ab*.

19. — potest esse mater Jesu : XIV, 142 *b*-143 *a*.

20. Pœnitenti tria maxime sunt necessaria, sc. detestatio peccati, propositum cavendi de cætero, et satisfactionis propositum : XII, 256 *b*. — 21. In corde pœnitentis, velut in sepulcro, Christus quiescit : XIII, 289 *b*. — 22. Pœnitentium triplex transitus : XI, 170 *b*. — 23. Bonum virum sunt lacrymæ pœnitentium : XI, 540 *a*; XIII, 88 *b*, 89 *b*.

24. — debet facere quod in se est ut recordetur peccata sua : V, 649 *b*.

25. — in quo sensu dicatur melior quam justus : XI, 6 *b*-7 *a*.

Vid. ACHAB, CONFESSIO, n. 38, DEUS, n. 305, 328, 352, 582, DIABOLUS, n. 134, GRATIA, n. 148, HOMO, n. 212, PECCATOR, n. 150.

PŒNITENTIA 1. — spectari dupliciter potest, sc. ut virtus, et ut sacramentum : V, 622 *b*-623 *a*.

2. — alia interior, alia exterior : V, 554 *b*; VIII, 216 *a*.

3. — dicitur gratia, virtus, sacramentum, actus et passio : VII, 423 *b*.

4. — ut virtus est radix omnium actuum pœnitentialium : V, 622 *b*.

5. — quomodo sit origo et fundamentum totius spiritualis ædificii : VI, 127 *b*-130 *b*; XIII, 498 *b*.

6. — virtus ordinat hominem ut puniendo se faciat emendam secundum omne forum : III, 653 *b*; V, 622 *b*.

7. — virtus est illa a qua incœpit Joannes prædicationem : V, 554 *b*-555 *a*. Est virtus per quam resurgit homo in gratiam, et remittitur culpa : III, 653 *b*.

8. — alia naturalis, quæ detestatur peccatum ut læsivum naturæ, et potest esse sine gratia; alia supernaturalis, quæ detestatur peccatum ut offensivum Dei, et est necessario a gratia : V, 579 *b*.

9. — potest considerari quantum ad actum principalem, vel ad actum annexum, vel ad effectum, sicque multipliciter definitur : V, 555 *a*-556 *a*; VIII, 423 *ab*.

10. — , secundum quod est pœnitentia, importat dolere de culpis commissis; ut est virtus, importat vello emendare; quo vero ad actum annexum, importat nolle offendere, perficiturque hoc actu : V, 572 *ab*.

11. — quoad effectum est quædam res optima, omnes defectus revocans ad perfectum : *ibid.*

12. — ut virtus est virtus specialis, nec aliis virtutibus competit : III, 633 *b*; V, 556 *a*-560 *b*. — 13. habet pro objecto non damnum temporale, sed speciale peccatum ut a se perpetratum, et Dei offensivum, cui vult reconciliari et satisfacere : V, 558 *a*-560 *b*, 646 *b*, 647 *b*. Unde respicit non solum culpam, sed objectum offensum, et emendam : V, 561 *a*, 563 *b*.

Digitized by Google

14. — qualis de commissis per ignorantiam, et de oblitis : v, 648 *a*-649 *a*.
15. — est respectu tantum voliti; unde non est de peccato originali : v, 646 *ab*.
16. — est specialis virtus cardinalis, et contenta sub justitia, cui tamen commiscentur motus aliarum virtutum : v, 559 *a*-560 *b*.
17. — imperatur ab omnibus virtutibus : 561 *a*-564 *b*, 566 *ab*.
18. — facta cum auxilio gratiæ gratis datæ tantum, est præparatio ad justificationem : II, 394 *a*.
19. — includit odium, sed cum displicentia, vindicta et ira adversus peccatum : v, 564 *ab*.
20. — effective est originaliter a Deo, sed dispositive a nobis : 564 *b*-565 *a*.
21. Pœnitentiæ dispositio requirit primo cognitionem divinæ bonitatis et justitiæ, ac proinde timorem; secundo misericordiæ paratæ ad miserendum, ac proinde spem, et voluntatem revertendi ad Deum : v, 565 *a*. — 22. Pœnitentiæ seminarium est timor : *ibid. inferius*.
23. — ordinata fuit solum post peccatum, quia est in remedium; instituta autem a Christo, prout est reconciliativa Ecclesiæ : VI, 124 *b*-125 *a*.
24. — dicitur concipi, potius quam generari, ratione dispositionis pœnitentis, quare : v, 565 *a*.— 25. Pœnitentiæ conceptio est donum Spiritus sancti, quamvis in ea proprie non detur Spiritus sanctus : 565 *b*.
26. — quomodo sit meritoria, et cum Spiritu sancto : XIV, 51 *b*-53 *a*.
27. Pœnitentiæ subjectum est potentia rationalis irascibilis, non vero alia quævis potentia animæ : v, 563 *b*-564 *b*. — 28. Habet esse in libero arbitrio : 576 *b*.
29. — quomodo sit in rationali : 564 *a*.
30. In justificatione pœnitens recedit ab uno termino per pœnitentiam, et fertur ad alterum per charitatem : 566 *b*. — 31. Actus pœnitentiæ præcedit fidem secundum regressum et reparationem, et ab ipsa præceditur secundum imaginis informationem : 566 *a*.
32. — non necessario præceditur a dilectione, sed concorditer se habent : v, 566 *b*.
33. Pœnitentiæ actus principalis est motus cordis interior; unde lacrymæ exteriores non sunt necessariæ : 571 *ab*, 572 *ab*.
34. — non est vera, ubi est voluntas replicandi peccata : 571 *b*.
35. — primo respicit dolorem de præteritis, secundo emendam, tertio nolle amplius committere : 572 *b*.
36. — est tribunal in qno pœnitens ut reus judicatur, et simul aliquatenus est judex, quomodo : v, 573 *ab*; IX, 515 *b*; XIII, 400 *b*.
37. — in quo sensu sumat vindictam : v, 573 *ab*. — 38. Quomodo contineat dolorem simul et gaudium : 574 *a*.
39. Pœnitentiæ virtutis partes integrantes non sunt contritio, confessio et satisfactio, sed potius potestativæ; integrantes vero sunt pœnitentiæ sacramentalis : v, 622 *b*-623 *a*; IX, 216 *a*, 262 *a*. Item contritio, confessio, oratio, jejunium et eleemosyna sunt partes potestativæ, sive subjectivæ pœnitentiæ virtutis : XIII, 174 *a*.
40. — an sit vera, potest cognosci vel per revelationem, vel per conjecturam : VI, 55 *b*.
41. — , ut virtus, habet pro re peccati remissionem, pro signo pœnitentis humiliationem exteriorem, pro re et signo interiorem pœnitudinem : VI, 126 *b*. — 42. Pœnitentiæ conditiones et gradus : IX, 216 *a*, 329 *b*-332 *a*, 351 *b*-353 *b*, 405 *a*-406 *a*; XIII, 171 *a*-172 *a*, 342 *a*-343 *b*, 360 *a*-362 *a*, 364 *a*, 422 *b*-423 *a*, 447 *b*-449 *a*. Designantur in tribus mortuis a Christo resuscitatis : v, 575 *a*; X, 396 *a*; in paralytico : XI, 327 *a*; in filio prodigo : XI, 14 *b*-15 *b*; XIII, 417 *ab*, 418 *ab*, 449 *b*-452 *a*, 582 *a*-584 *b*; in Magdalena : X, 411 *a*-412 *a*; XI, 604 *a*-605 *a*; in tribus mulieribus, sc. in hemorrhoissa, in Chananæa et in Magdalena : X, 444 *b*. — perfecta in contritione, confessione et satisfactione consistit : IX, 437 *b*.
43. — quomodo possit deperdi : v, 571 *b*, 576 *a*-577 *b*.
44. — potest iterari in hac vita, non vero baptismus, et quare : 577 *b*-578 *b*.
45. In quo sensu dici potuerit eos qui prolapsi sunt non posse reverti per pœnitentiam : 578 *b*.
46. — vera non est in eo qui dolet de uno peccato, non autem de alio : 609 *b*.
47. — continet unum quod dicit perfectionem, et remanet in beatis, et aliud quod imperfectionem sonat : 557 *b*-558 *a*.
48. Pœnitentiæ necessitas in adulto quanta, et an sit ante baptismum : 646 *b*-648 *a*.
49. — est virtus quæ dicit actum gratiæ et liberi arbitrii : 554 *b*.
50. — finalis quænam sit : 577 *a*.
51. — , ut virtus, est contra dehabilitationem culpæ; ut res sacramenti, est contra vulnerationem naturæ : 554 *b*. — 52. Omnia requisita ad veram pœnitentiam enarrantur : VII, 424 *b*; VIII, 267 *b*-268 *b*; XII, 506 *ab*.
53. — ut virtus præcedit baptismum in adultis : v, 554 *b*-555 *a*.
54. — facit vivificari, fides et charitas vivere : 566 *b*, 572 *b*-573 *a*.

Digitized by Google

55. Pœnitentiæ multiplex effectus : XIII, 136 *a*.
56. — vera non solum lavat, sed et mundat : V, 571 *ab*.
57. — facit mutari sententiam divinam : XIV, 52 *a*.
58. Quænam per pœnitentiam reparentur : V, 580 *b*-585 *b* ; VIII, 217 *b*-218 *a* ; XI, 9 *ab*.
59. — an faciat resurgere ad æqualem charitatem : V, 8 *a*-9 *b*, 580 *b*-583 *a*.
60. Pœnitentiæ opera dicuntur fructus, et quare : V, 627 *b*. Quinam sint fructus digni pœnitentiæ : V, 573 *ab* ; IX, 257 *a*.
61. — expellit vitia, et quomodo : V, 564 *b*. — 62. Proficit omnibus peccatoribus in hac vita : 575 *a*. — 63. Reducere potest hominem ad baptismi puritatem, et quomodo : V, 606 *b* ; VI, 126 *a*.
64. — post mortem non valet : VI, 56 *a*. — 65. Pœnitentia modica in hac vita plus valet, quam major in altera : 61 *a*. — 66. Quare Deus exigat a nobis pœnitentiam : IV, 429 *a*.
67. —, et impœnitentia quomodo opponantur : VI, 128 *b*-129 *a*.
68. — solemnis et publica quænam, quomodo et quando injungenda : V, 574 *a*-575 *a*, 578 *b* ; VII, 424 *a*.
69. Pœnitentiæ desertum proponitur, et quot modis ad illud veniatur : X, 303 *ab*. — 70. Gaudium angelorum quale ob pœnitentiam hominum : XI, 9 *ab*. *Vid.* ANGELUS, n. 328.
71. — damnatorum : V, 580 *a* ; VI, 603 *a*. *Vid.* DAMNATI, n. 2.
72. — falsa quænam : *ibid.*, *et* V, 572 *a* ; VI, 603 *a* ; VIII, 216 *b*, 381 *ab* ; X, 33 *b*-37 *b* ; XI, 349 *b* ; XIII, 138 *b*, 499 *a* ; XIV, 58 *b*.
73. Pœnitentiæ laudes, et effectus, et necessitas : V, 554 *a*-585 *b* ; VII, 83 *b*-88 *b*, 423 *a*-425 *a* ; VIII, 215 *b*-224 *b*, 263 *a*-264 *b* ; IX, 330 *a*-333 *b*, 351 *b*-352 *b* ; XI, 6 *b*-7 *a*, 14 *a*-15 *b*, 345 *b*, 553 *b*-554 *a*, 574 *b*-575 *b* ; XIII, 29 *b*, 35 *b*, 37 *b*, 88 *a*, 137 *b*-140 *a*, 142 *b*-143 *b*, 166 *b*-167 *a*, 178 *b*, 179 *ab*, 220 *a*, 339 *b*-340 *b*, 388 *a*-389 *a*, 390 *b*-392 *a*, 521 *b*-522 *a*, 551 *ab* ; XIV, 69 *a*-70 *b*.
74. — ut sacramentum quomodo definiatur : VII, 239 *a*. Oritur a pœnitentia virtute, cujus est signum a Christo institutum : V, 622 *b*-623 *a* ; VII, 314 *a*, *b*, 424 *b* ; VIII, 218 *a*. Quomodo, et an fuerit de jure naturæ, an vero de jure positivo : VI, 124 *a*-127 *a*.
75. — ut virtus, est habitus, cujus actus sunt contritio et satisfactio : V, 622 *b*. Ut sacramentum vero, dicitur adjutorium pœnitentiæ virtutis : VI, 127 *b*-130 *b*. — 76. Pœnitentiæ sacramenti partes integrales sunt contritio, confessio et satisfactio : IV, 434 *a* ; V, 622 *b*-623 *a*, 670 *b*, 679 *ab* ; VI, 11 *b* ; VII, 323 *b* ; VIII, 218 *a* ; IX, 437 *b*, 610 *b* XIII, 39 *ab* ; XIV, 69 *a*-70 *b*. Qua ratione ponderi, numero et mensuræ assimilentur : XIII, 323 *a*. *Vid.* AMARITUDO, n. 1, CONFESSIO, *passim*.
77. Pœnitentiæ sacramentum quare quarto loco ponatur in ordine sacramentorum : V, 283 *b*. — 78. Pœnitentiæ sacramentum non potest ab omnibus conferri sicut baptismus, quare : V, 360 *a*. — 79. Pœnitentiæ sacramentum est jurisdictionis : V, 544 *b* ; VII, 323 *b*, 324 *b*. Ideo ejus conferendi potestas residet primo in Papa, secundo in prælatis : VII, 324 *b*.
80. — est secunda tabula, vel navis, per quam liberatur homo a diluvio peccati ; prima vero baptismus : V, 554 *ab* ; VI, 129 *b*-130 *b* ; VII, 323 *b* ; VIII, 217 *b* ; XI, 345 *a* ; XIII, 345 *b*, 380 *b*. — 81. Pœnitentiæ partes sunt omnes simul, vel re, vel in voto : V, 623 *a*. — 82. Peccatorum mortalium pœnitentia exigit integritatem confessionis, et quare : VI, 103 *b*-107 *b*. — 83. Pœnitentiæ sacramentum debet præmitti communioni : V, 627 *a*.
84. — ante baptismum est virtus ; post vero, potest esse sacramentum : V, 643 *b*-644 *a*.
85. Pœnitentiæ sacramentum a Christo institutum est, et ab apostolis promulgatum : VI, 125 *a*. — 86. Pœnitentiæ sacramentum habet rem et signum, materiale et formale : VI, 125 *b*-127 *a* ; VII, 424 *b*-425 *a*.
87. — interior est res exterioris, sc. sacramentalis, et quomodo : VI, 127 *a*.
88. —, ut Deo reconciliativa, semper fuit sub præcepto ; ut reconciliativa Ecclesiæ, fuit a Christo solo instituta : VI, 124 *b*-125 *a*.
89. De pœnitentia injungenda sacerdote : V, 592 *a*-593 *b* ; VI, 72 *a*-73 *a* ; VIII, 221 *b*, 264 *ab*. — 90. Pœnitentiæ sacramentalis conditiones et effectus enarrantur : VII, 84 *b*, 88 *ab*, 424 *a* ; VIII, 221 *b*, 267 *b*, 268 *b* ; X, 336 *b* ; XIII, 81 *a*, 137 *b*-138 *b*. — 91. Pœnitentiæ sacramentum quomodo habeat effectum non plenum : V, 590 *a*.
92. — a sacerdote imposita non semper obligat : V, 624 *b*.
93. — peccatorum a canonibus assignata expenditur : VI, 72 *a*-73 *a* ; VIII, 366 *b*-385 *a*.
94. — non semper debet imponi qualis in canone indicitur, sed relinquitur arbitrio sacerdotis : VI, 71 *b*, 72 *ab*.
95. — est velut civitas refugii : XIII, 298 *a*.
96. — non differenda, quare : VIII, 559 *a*-560 *a* ; XIII, 11 *a*-12 *b*, 140 *a*-141 *a*, 142 *b*-143 *b*, 145 *a*-146 *a*, 295 *a*.
97. — suadetur ob multas rationes : XII, 333 *b*-334 *a* ; XIII, 339 *b*-340 *b*, 600 *b*-603 *a*, 632 *b* ; XIV, 59 *a*-60 *a*, 124 *b*.

Digitized by Google

98. — quomodo agenda, ut paremus viam Domini : XIII, 33 *b*-34 *a*, 116 *ab*, 118 *b*. Est vinea, in quam quisque mittitur : 118 *b*, 237 *a*.
99. — quam Christo chara : XIII, 35 *ab*, 36 *b*-37 *a*; et toti curiæ cœlorum : XIII, 138 *a*, 340 *b*; XIV, 124 *b*. — qualiter dicatur gaudium Dei, cœli et angelorum : XI, 6 *b*-7 *a*, 9 *a*-10 *a*.
100. — mundat peccatorem, et figuratur per linteum : XIII, 88 *b*, 89 *a*, 378 *ab*, 630 *b*-631 *a*.
101. Pœnitentiæ lixivium qualiter faciendum : XIII, 139 *b*.
102. — facit nos appropinquare regno cœlorum : XIII, 166 *b*-167 *a*.
103. Alia mirabilia pœnitentiæ enarrantur : XI, 17 *b*-19 *b*.
104. Pœnitentiæ crux portanda : XIII, 168 *a*. *Vid.* CRUX, n. 27.
105. Pœnitentiæ onus portans fit jumentum Christi : XIII, 189 *b*-190 *a*.
106. — est baptismus flaminis : 192 *b*, 194 *a*.
107. — quomodo exercenda in vita spirituali : 257 *a*, 289 *ab*.
108. Pœnitentiæ amaritudo vertitur in dulcedinem : 252 *a*.
109. — est sepulcrum spirituale in quo est thesaurus : 275 *b*. *Vid.* POENITENS, n. 22.
110. — vera qualiter facienda : 384 *a*.
111. — tanquam medicina proponitur : VII, 323 *b*-324 *b*; XIII, 418 *ab*. *Vid.* MEDICINA, n. 14.
112. — est stella Jacob, per quam angeli ascendunt : XIV, 15 *b*.
113. Ad pœnitentiam invitant periculi immensitas, loci opportunitas, Dei benignitas, et pœnitentiæ utilitas : XIII, 339 *b*-340 *b*.
114. — multoties præponitur virginitati : XII, 272 *a*.
115. Pœnitentiæ impedimenta sunt pusillanimitas, pudor, delectatio peccati, spes diu vivendi, desperatio, timor recidivandi, exemplum malum, consuetudo, confidentia de Dei misericordia : VIII, 217 *ab*.
116. De pœnitentia auctoritates S. Scripturæ : VIII, 559 *a*-560 *a*; et SS. PP : VII, 83 *b*-88 *b*.
117. — venialium an sit necessaria : V, 652 *b*-653 *b*.
118. — est quædam absolutio obligationis : VII, 352 *b*.
119. — est veluti myrrha electa : VIII, 323 *a*.
120. Pulcherrima exhortatio ad pœnitentiam : XIV, 140 *b*-141 *b*. — 121. Pœnitentiam dissuadentes reprehenduntur : *ibid.*
122. — ligat vulneratum, lavat et sanat : XIII, 402 *b*-403 *b*.
123. — facit redire de domo diaboli ad domum Dei : IX, 548 *b*.
124. Pro pœnitentiis injungendis quatuordecim regulæ : VIII, 366 *b*-370 *b*.
125. — imposita a sacerdote an possit fieri extra charitatem : V, 593 *ab*.

Vid. ABSOLUTIO, n. 2, ANTIOCHUS, BAPTISMUS, n. 23, 29, 30, 82, CHRISTUS, n. 600, 745, 884, CONFESSIO, n. 15, CLYPEUS, n. 1, DEUS, n. 262, 265, 266, 301, 384, DIABOLUS, n. 20, 122, ESAU, n. 2, FRUCTUS, n. 9-10, GRATIA, n. 150, 250, 198, HOMO, n. 157, LAPIS, n. 8, LINTEUS, MORS, n. 35, OPERA, n. 8.

PŒNITENTIALIS. Peccata ante baptismum commissa non cadunt sub foro pœnitentiali : V, 337 *b*.

Vid. DEUS, n. 298, FORUM, n. 1-2.

PŒNITERE. 1. — est perpetrata mala plangere, et plangenda non committere : XIII, 137 *b*.
2. — est pœnam tenere, et dicitur a puniendo : IV, 414 *b*; V, 561 *a*.
3. — Deum quid sit : VIII, 58 *b*-59 *a*. *Vid.* DEUS, n. 44, 537, 556.

POETARUM figmenta; *vid.* FABULA, n. 1.

POLEMON prius fuit incontinentissimus, postea continentissimus ex auditione discursus de temperantia : XIII, 543 *b*.

POLITICA. 1. — virtus est pars justitiæ, philosophiæque moralis, dirigens hominem respectu multitudinis subjectæ : VII, 500 *b*. *Vid.* PHILOSOPHIA, n. 2.
2. — prudentia, justitia, fortitudo et temperantia quænam sit : V, 46 *ab*; IX, 24 *b*-25 *a*. *Vid.* JUSTITIA, n. 40.
3. Politicæ virtutes ordinant hominem ad bene vivendum inter alios : V, 46 *a*.
4. — scientia exigit quatuor, sc. cultum Dei, formam convivendi, normam præsidendi, et censuram judicandi : IX, 57 *a*-58 *a*.
5. Politicæ scientiæ medium est Christus : IX, 14 *a*, 24 *a*-25 *b*.

POLLEX, *vid.* DIGITUS, n. 2.

POLLUTIO. 1. — quid sit : VII, 549 *ab*, 567 *a*-570 *a*.
2. — accidere potest ex triplici causa, sc. vel ex turpi cogitatione, vel ex diabolica illusione, crapulæque superfluitate, vel ex infirmitate : V, 536 *b*-537 *a*; VII, 549 *a*, 567 *b*-568 *a*.
3. — quandonam sit peccatum : V, 644 *a*; VII, 549 *ab*, 567 *a*-568 *a*, 569 *a*-570 *a*; XII, 251 *b*. — 4. Quomodo quis confiteri debeat pollutionem carnis : VII, 567 *a*, 570 *a*.
5. — in somno vel vigilia quando sit peccatum : 549 *ab*, 557 *b*.
6. — quando impediat communionem : V, 537 *b*; VII, 568 *a*-569 *b*.

POLUS. 1. Poli mundi sunt duo, sc. arcticus, et antarcticus : II, 575 *b*; VI, 622 *b*; VIII, 304 *a*.

Digitized by Google

2. — borealis quare dicatur deorsum, et australis sursum : II, 575 *b*.
Vid. HOMO, n. 355.
POLYCARPI corpus positum in igne non arsit : XIII, 538 *a*.
POLYONOMATON quid sit : IX, 244 *a*.
POLYPTOTON est figura qua diversis casibus variatur oratio : IX, 238 *b*.
POMPEII fidelitas, et amor in patriam qualis : XIII, 510 *a*.
POMUM, *vid.* FRUCTUS, n. 4.
PONDUS. 1. Ponderis æqualitas mixtorum quænam sit : III, 22 *a*. — 2. In corporalibus situs sequitur pondus : VI, 68 *b*. — 3. Amor est pondus inclinans : IV, 614 *b*. *Vid.* AMOR, n. 79, CHARITAS, n. 207.
4. — figurat contritionem : XIII, 323 *a*.
5. — figurat quoque unam ex personis Trinitatis : 320 *a*.
6. — animæ quale sit : XIII, 328 *a*. — 7. De fraudibus quæ fiunt in pondere et mensuris : 328 *ab*. — 8. Omnia in numero, pondere et mensura : XII, 5 *a*. *Vid.* NUMERUS, n. 24, POENA, n. 39.
PONTIFEX. 1. — summus est Papa habens supremam dignitatem : III, 640 *a*; VI, 183 *a*.
2. — quare se appellet servum servorum Dei : IX, 259 *a*.
3. — summus quare unus tantum, episcopi autem et sacerdotes plures : XIV, 79 *b*. *Vid.* PAPA, n. 1-3, 7.
4. — habet potestatem suspendendi et excommunicandi vel ipsos episcopos : XIV, 553 *b*.
5. — quando transit, benedicit populum : XII, 321 *b*.
6. Summi Pontificis in lege qualis esset vestis : X, 130 *ab*.
Vid. CHRISTIANUS, n. 46, POENITENTIA, n. 79.
PONTIUS, et Virginius Romani occiderunt quisque filiam suam ob stuprum : XIII, 524 *a*.
POPULUS. 1. — est multitudo hominum sub una lege viventium : X, 62 *a*.
2. — in S. Scriptura alius est vitiorum, alius justorum, alius Judæorum : IX, 184 *b*.
3. De populi mobilitate auctoritates S. Scripturæ : VIII, 623 *a*-625 *a*.
4. — indisciplinatus arguit malum sacerdotem : XI, 127 *b*.
5. — aliquando punitur ob peccatum sacerdotis, et quare : V, 575 *b*-576 *a*.
6. — non potest excommunicari : VI, 28 *b*.
7. Homo in se habet duos populos, sc. motus rationales, et brutales : V, 225 *b*.
PORCUS. 1. Porci proprietates : IX, 17 *b*. *Vid.* PECCATOR, n. 61.
2. Porcorum sibi invicem auxiliantium exempla : XIV, 25 *b*.
PORPHYRIUS in quo erraverit circa divinitatem Christi : XI, 253 *b*.
PORRI Ægypti ; *vid.* CIBUS, n. 13.
PORTA. 1. — et vectis civitatis significant prælatos : X, 172 *b*.
2. Portæ mortis sunt quinque sensus corporis : IX, 180 *ab*.
3. — alia est mortis, alia æternitatis : *ibid.*
4. — aliquando dicitur Christus, aliquando dies judicii, bona actio, vel mala, exitus ab hac vita, malus doctor : IX, 274 *b*.
5. Portæ cœli sunt virtutes : XIII, 321 *a*.
6. — acus quare sic dicta sit : XIII, 190 *b*; XIV, 79 *b*. *Vid.* ACUS.
Vid. CHRISTUS, n. 822, COELUM, n. 67-69.
PORTARE debemus Christum in corde, crucem in corpore, nomen Christi in ore, et coronam Christi in capite : XIII, 168 *b*-169 *b*.
PORTIÆ amor in virum suum quantus : XIII, 502 *b*.
PORTICUS Salomonis quinque piscinæ quid significent : XI, 326 *a*; XIII, 316 *a*.
PORTIO 1. — superior, et inferior animæ non sunt duæ potentiæ, sed dicunt diversas dispositiones : III, 168 *b*-170 *b*; VII, 267 *a*.
2. Portionis superioris officium quale sit : III, 169 *a*-170 *a*; IV, 361 *b*; VII, 235 *b*; inferioris vero quale : VII, *ibid.*
3. In portione superiori proprie stat peccatum, et quomodo : III, 170 *a*; V, 190 *a*.
4. — triplex data est homini, sc. fortunæ, gratiæ et gloriæ : IX, 392 *b*.
POSITIO in loco quid importet : V, 460 *b*.
POSSE. 1. — in aliud a se quot modis, et quomodo Deo conveniat : II, 130 *a*-131 *b*.
2. — quodnam conveniat Deo : 131 *b*-138 *a*.
3. — duplex, sc. aliud qui perfectionem simpliciter dicit ; aliud qui perfectionem quidem, sed cum imperfectione : 132 *b*.
4. — activum respicit aliud vel in ratione principii, vel termini, vel utroque modo : 135 *a*.
5. — in substratum peccati quomodo Deo conveniat : 133 *a*.
6. — de sui ratione dicit habitudinem secundum originem, ob idque dicit quid, et ad aliquid : I, 130 *a*-132 *b*, 345 *a*-346 *b*.
7. — generare vel generari, spirare vel spirari, creare vel creari quid importent, et quomodo differant : I, 130 *a*-137 *b*.
8. — per se et per alium importat majorem potentiam, quam posse per se tantum, quia importat dominium : I, 347 *b*.
9. — per aliam personam sibi consubstantialem non dicit minoritatem, sed subauctoritatem et originem : *ibid.*
10. — peccare non est vere posse : II, 407 *b*; IV, 268 *b*.
11. — aliquando stat pro velle : XI, 383 *ab*.

Digitized by Google

12. — facere, vel vitare aliquid quot modis : III, 285 *a*.
13. Quod potest in majus, posse in minus, verum est in iis quæ sunt ejusdem ordinis : II, 117 *b*, 438 *a*; III, 275 *a*; V, 379 *b*; vel si minus includatur in majori : VI, 192 *b*; non vero aliter : *ibid.*
Vid. POTENTIA.
POSSESSIO. 1. — perfecta est, cum homo illud possidet, quo potest uti et frui : I, 238 *b*.
2. — perfecta est illa, in qua Deus habetur; unde est tantum proprie respectu Dei : *ibid.*
3. — sine socio non est jucunda : X, 16 *a*.
4. — rerum temporalium, proprietas, usus-fructus, et simplex usus qualiter differant : XIV, 500 *b*.
5. Possessionum proprietas non est mala nisi occasionaliter : XIV, 476 *a*.
6. — bonorum immobilium quare vetita sacerdotibus legis veteris, non novæ : VI, 154 *a*.
POSSESSIVUM, *vid.* SUUM.
POSSESSOR malæ fidei; *vid.* FIDES HUMANA, n. 3.
POSSIBILE. 1. — aliquid dicitur dupliciter, sc. vel ut quid commune ad potentiam activam, passivam et defectivam, vel ut quid relatum dumtaxat ad potentiam passivam : II, 129 *a*; VII, 234 *b*, 235 *a*.
2. — etiam sumitur vel prout dicit potentiam indifferenter præsentem aut futuram, vel prout præsentem tantum : II, 139 *a*.
3. — dicit potentiam vel activam, vel passivam : *ibid.*
4. — dicitur vel quia dicit potentiam ad agendum, vel quia ad recipiendum, vel quia in alio ad dandum : II, 141 *b*.
5. — ad potentiam non est univocum, sed analogum : 140 *a*.
6. — dicitur secundam potentiam vel infinitam, vel finitam : 155 *b*.
7. — simpliciter, et secundum quid, quodnam : 138 *b*-139 *a*.
8. Possibili posito in esse, nullum sequitur inconveniens : IV, 266 *a*.
POSSIBILITAS, potentia et potestas quomodo differant : XI, 262 *a*.
POSTERIORA Dei quid sint : VIII, 56 *b*.
POSTERIUS. 1. — indiget priori, quando inter ea est ordo essentialis : II, 624 *a*.
2. — ubi cadit, necessario intervenit ratio principii et durationis : I, 250 *b*.
Vid. PRIUS.
POSTULATIO Christi pro nobis quot modis fiat : IX, 160 *a*.
POTENS; *vid.* POSSE, n. 13.
POTENTIA. 1. — seu posse aliud est secundum rem, aliud secundum modum dicendi tantum : II, 132 *b*.
2. — alia est sufficiens et activa, alia pure passiva, alia partim utroque modo, alia defectiva : 133 *a*.
3. — naturalis dicitur tripliciter, sc. vel ut dicit modum existendi in subjecto, estque qualitas; vel ut egrediens a substantia cum accidente, vel ut egrediens de substantia immediate : I, 82 *b*-83 *a*.
4. — et essentia quomodo differant : I, 83 *a*, 129 *a*. In Deo quomodo differant esse et posse, essentia et potentia : I, 130 *a*.
5. — generandi activa, et passiva quænam : 129 *b*.
6. — quæ est suus actus nihil plus perfectionis importat agendo, quam non agendo : II, 131 *b*.
7. — infinita actu est solius Dei; passiva vero dicit imperfectionem, estque primæ materiæ : II, 149 *b*, 150 *a*-152 *b*; VII, 234 *b*, 255 *a*.
8. — divina qualiter reluceat in creaturis : VII, 234 *b*; XII, 5 *a*.
9. — divina si sumitur in actu, se extendit ad finita tantum; si in habitu, etiam ad infinita : II, 156 *a*-157 *b*.
10. — Dei ordinata quænam, et quænam absoluta : II, 396 *a*; VII, 255 *a*; VIII, 81 *b*.
11. — quæ non reducitur ad actum est frustranea, si per actum compleatur; secus, non : I, 310 *b*; II, 155 *a*; IV, 24 *b*; VI, 47 *b*.
12. — activa dicit ordinem ad aliud cum positione, passiva vero cum privatione; hinc potentia activa magis distinguitur a substantia, quam passiva : I, 84 *a*.
13. — causæ efficientis est triplex, sc. vel operatur ad interius, vel ad exterius, vel utroque modo : II, 409 *b*.
14. — respectu eorum in quæ posse est vere posse, facit liberiorem voluntatem : II, 407 *b*.
15. — creaturæ alia est activa pura, alia obedientialis : II, 139 *b*-140 *a*; III, 32 *b*; IV, 109 *a*. *Vid.* OBEDIENTIALIS, n. 1-3.
16. — dicit ordinem ad actum, qui si sit naturalis, et ipsa erit naturalis; si supernaturalis, et ipsa supernaturalis erit : IV, 110 *b*.
17. — peccandi vel est remota, vel propinqua; illa est mera potentia, ista est defectus : IV, 268 *b*.
18. — quot modis dicat ordinem ad actum : *ibid. inferius.* — dicitur dupliciter, respectu sc. vel actus interioris, vel actus exterioris : 325 *a*.
19. — alia est impetrandi, alia præsidendi, alia est efficiendi; prima est servorum Dei, secunda Christi, tertia Dei : 296 *b*.
20. — non potest excedere essentiam : 301 *a*.
21. — naturalis, et impotentia sunt qualitates

Digitized by Google

superadditæ supra radicem et essentiam : v, 70 *b*.
22. Esse in potentia ad actum quot modis quid possit : i, 310 *b*.
23. Esse in potentia ad aliud duobus modis aliquid potest : ii, 131 *ab*.
24. — quæ operatur ex se tota producit infinitum, si est infinita, posito quod operetur naturaliter, non vero si voluntarie : ii, 154 *b*-155 *a*.
25. — et operatio in Deo non differunt; differunt autem in creaturis : i, 523 *a*.
26. — agentis, et — materiæ qualiter differant : ii, 527 *a*. — 27. Qualem ordinem dicant ad actum : *ibid.*, *et* ix, 50 *b*.
28. — quæ non reducitur ad actum ob imperfectionem suscipientis, non ideo in agente importat imperfectionem : i, 310 *b*.
29. Utrum id quod est in potentia multiplicetur secundum multitudinem potentiarum : vi, 574 *b*.
30. — quæ egreditur a substantia, elongatur a substantia, si sit creata, non vero si sit increata : ii, 131 *a*.
31. — quæ est in aliud dependet ab illo, si sit in alio tanquam in sustentante : *ibid. inf.*
32. — quæ agit in aliud per actum a se diferentem, completur per actum : ii, 131 *b*; ix, 51 *ab*.
33. — substantiæ non est accidentalis, sed substantialis : ix, 38 *b*.
34. — et actus qualiter distinguantur : ix, 51 *ab*.
35. — sequitur esse : ix, 38 *b*.
36. — passiva alia est proxima actui, alia remota, et quænam hæc sit : ii, 139 *b*.
37. —, sapientia et voluntas quomodo sint in Deo : ii, 181 *b*.
38. — materiæ qualis : ii, 317 *b*; ix, 50 *b*-51 *a*.
39. — et actus non eo differunt, quod dicant diversas quidditates, sed tantum quia dicunt diversas dispositiones, suntque modi substantiales rei : ii, 420 *a*.
40. — quælibet creata habet quo fieri, et quod facere : vi, 612 *b*, 613 *b*, 616 *a*. Quænam habeat vim reflexivam super se : iii, 200 *b*-202 *b*.
41. — et impotentia pertinent ad secundam speciem qualitatis : v, 373 *a*.
42. — est quid egrediens a substantia, substantialisque simul cum ipsa : i, 82 *b*-83 *a*.
43. Potentiæ quæ supra se reflexivæ sunt, possunt agere et pati secundum idem : iii, 450 *a*.
44. — affectiva, seu motiva animæ quomodo dividatur in irascibilem et concupiscibilem : iv, 589 *a*; vii, 392 *a*.
45. Potentiæ animæ dividuntur in corporales, et spirituales; corporales vero in animalem, vitalem, et naturalem; spirituales autem in intellectum et voluntatem; ipsa demum voluntas in intellectivam et affectivam : vii, 392 *b*-393 *b*. Item sunt tres, sc. memoria, intellectus et voluntas : vii, 19 *b*.
46. — omnis appetit uniri suo fini : i, 40 *a*.
47. Potentiæ concupiscibilis officia : vii, 392 *b et seq*.
48. — intellectiva, et — sensitiva distinguuntur re et ratione : ii, 445 *b*.
49. — sentiendi est ratio unionis animæ rationalis, et corporis; — vegetandi est ratio unionis animæ sensitivæ cum corpore : v, 496 *a*.— 50. Potentiæ sensuales sunt principium obliquitatis in homine : v, 54 *b*. — 51. Potentiæ superiores movent inferiores, ita ut aliquæ natæ sint simpliciter obedire, aliæ non : v, 634 *a*. — 52. Potentiæ animæ possunt dividi tum ex objectis, tum ex modo tendendi, tum ex ipsarum natura, tum ex officio, tum ex statu, tum ex aspectu : iii, 170 *a*, 172 *a*; vii, 391 *b*-394 *b*. — 53. Possunt impediri ne exeant in actus, vel ex corporis imperfectione, vel ab habitu malo, a concupiscentia et culpa : v, 352 *b*-353 *a*.
54. — agendi in essendo præcedit voluntatem, sed in agendo est e contrario : x, 88 *a*.
55. — apprehensiva dividitur in quinque sensus particulares externos, et in alias vires internas : vii, 391 *b*.
56. — denominatur ab objecto : iii, 529 *b*.
57. Potentiæ animæ habent tres gradus, respondentes serpenti, mulieri et viro : iii, 183 *b*, 185 *b*.
58. — incorruptibilis dum non est alligata organo, semper est in suo actu, et usu : ii, 405 *a*.
59. — unica non potest se convertere simul ad plura diversa : ii, 488 *b*.
60. — nihil potest apprehendere nisi per quamdam similitudinem, et convenientiam organi, et objecti : vii, 501 *b*.
61. Potentiæ animæ plus ipsi addunt, quam potentia materiæ, et virtus accidentium : i, 84 *a*. — 62. Anima rationalis, ut sic, in sua ratione non includit vegetabile et sensibile : *ibid. inferius*. — 63. Qualiter potentiæ animæ ab ipsa distinguantur : i, 81 *b*-84 *b*. — 64. Anima cum potentiis quomodo dici possit una mens, una intelligentia, et una vita : iii, 166 *ab*. — 65. Anima habet potentiam vivificandi, potentiam vegetandi, et potentiam sentiendi : vii, 396 *a*. — 66. Anima quia habet potentiarum et statuum gradus, ideo habet aliqua magis inti-

Digitized by Google

ma, in quibus residet secretum conscientiæ : II, 457 *b*.
67. — dicitur esse in Deo respectu aliquorum, a Deo respectu aliorum; sed nec in Deo, nec a Deo respectu eorum quæ simpliciter important imperfectionem : II, 128 *b*-129 *a*, 131 *b*-133 *a*, 180 *b*.
68. — activa est in Deo absque passione et imperfectione, absque motu et labore : II, 133 *a*, 625 *a*.
69. Excellens sensibile quare corrumpat potentiam : I, 41 *b*. *Vid.* EXCELLENS, n. 1.
70. Data est homini potentia rationalis, ut cognoscat bonum; concupiscibilis, ut ipsum appetat; irascibilis, ut ipsum conservet, et fugiat oppositum : XII, 338 *ab*.
71. In omni potentia cognoscitiva est intellectus agens, et possibilis : VI, 612 *b*.
72. In quolibet genere actus est perfectior potentia, si agatur de potentia quæ importet imperfectionem : I, 310 *b*.
73. — omnis appetit uniri suo objecto : I, 40 *a*.
74. Summa delectatio potentiæ est in suo actu : VI, 585 *a*.
Vid. ACTUS, n. 4-6, 11, 19-23, ÆSTIMATIVA, n. 1-4, ANIMA, n. 43, 60, 61, 84-85, 92-94, *et passim*, CHRISTUS, n. 40, 273, COGNITIVA, n. 1-5, CONCUPISCIBILIS, n. 1-6, HABITUS, n. 12, 42, 45, IMAGINATIVA, n. 1, OBEDIENTIALIS, n. 1-4, PASSIVUM, PECCANDI n. 1-4, POSSIBILITAS.
POTENTIUS est cui nihil impossibile est, quando illud posse est vere posse : II, 137 *a*.
POTEST, hoc verbum quem sensum habeat : II, 145 *a*.
POTESTAS. 1. — sumitur vel pro statu aliquo, vel pro potentia præsidendi; primo modo sunt potestates angelicæ et humanæ, secundo est facultas dominandi : VII, 461 *b*-463 *b*. *Vid.* DOMINIUM, n. 1-18. — 2. Potestates angelicæ sunt angeli, quorum virtute coercentur adversæ potestates : VII, 461 *b*. — 3. Potestates angelicæ spectant ad secundam hierarchiam, quarum perfectio attenditur secundum potestatem resistendi : II, 464 *b*. — 4. Potestates angelicas imitari debent principes sæculares, Dominationes vero clerici : VII, 457 *a*, 462 *a*. — 5. De officiis Potestatum angelicarum agitur : 461 *b*-463 *b*. — 6. Respondent Filio, secundum quod Filius est in Spiritu sancto : IX, 136 *b*.
7. — præsidendi quomodo ordinanda et exercenda sit a prælatis et principibus, et observanda a subditis : VII, 22 *b*-26 *b*, 462 *b*-463 *b*. — est duplex, sc. spiritualis, et temporalis, hæcque ad illam est ordinata : VII, 461 *b*-462 *a*; XIII, 533 *b*.
8. — spiritualis habet a Deo, ut regna evellat, et destruat, ædificet iterum, atque plantet : XIII, 533 *b*-534 *a*.
9. — præsidendi est id per quod aliquis præsidet, et dominatur alteri : III, 647 *a*.
10. — præsidendi vel est virtus per quam aliquis alteri prævalet, vel est modus perveniendi ad hanc virtutis excellentiam, hicque est vel secundum justitiam, vel ex astutia, vel ex violentia : *ibid.*
11. — qualis sit a Deo, et quando ei obtemperandum sit, vel quando non : 639 *b*, 646 *a*-648 *a*, 651 *a*-656 *b*; XI, 497 *b*.
12. — inferior superiori in hierarchia ecclesiastica qualiter subordinetur : III, 640 *a*.
13. — præsidendi communiter sumpta est respectu omnis rei; minus communiter, est potestas dominandi ei qui est capax rationis; stricte sumpta, est potestas coercendi subditos, importatque quamdam arctationem libertatis, diciturque dominium : III, 649 *b*-650 *a*; V, 160 *ab*. — 14. Qualis sit a Deo : III, 651 *ab*.
15. De præsidentia tyrannorum agitur : 651 *a*-653 *b*. — 16. De præsidentia et obedientia inter religiosas personas : III, 653 *b*-656 *b*; VII, 480 *b*-481 *a*. — 17. De potestate clavium : V, 694 *a*-696 *b*; VI, 38 *a*-53 *b*; VII, 324 *b*-325 *a*; XIV, 399 *a*. *Vid.* CLAVIS, n. 1-25.
18. — major usum inferioris non potest absque causa privare : III, 640 *a*.
19. — qualis data sit apostolis a Christo : XIV, 399 *a*. *Vid.* ECCLESIA, n. 127.
20. — solvendi est ordinis et jurisdictionis : V, 544 *b*.
21. — diaboli est justa, voluntas autem injusta : VII, 63 *b*.
22. — magnorum est duplex, sc. resistendi, et invadendi : X, 146 *b*.
23. — alia prædestinativa, alia imaginativa, alia illuminativa : IX, 434 *b*.
24. — humana non est nisi quædam villicatio, et œconomia recognoscens Deum ut superiorem : XI, 25 *a*.
25. — dæmonum quare dicatur tenebrarum : XI, 194 *b*.
26. — alia est ordinis, alia jurisdictionis, et quomodo differant : VI, 27 *b*.
27. — ordinis est arbitrandi inter Deum et hominem; — jurisdictionis, inter hominem et hominem : VI, 27 *b*; VII, 324 *b*-325 *a*.
28. — scribendi principaliter residet in manu, minus in oculo : III, 214 *ab*.
29. — regia in lege veteri anteponebatur sacerdotio, sed nunc est e contra : VI, 149 *a*; X, 219 *ab*. — 30. Homo est in potestate vel Dei, vel diaboli : X, 530 *b*.
Vid. ORDO, n. 36, POSSIBILITAS, PRÆSIDENDI, PRÆSIDENTIA, PRIVILEGIUM.

Digitized by Google

POTUS. 1. A cibo incipiendum est, non a potu : IX, 41 *b*.
2. — est divina Scriptura : VII, 612 *b*.
3. — quomodo dicatur Spiritus sanctus : I, 233 *b*.
PRÆ præpositio quot sensus habeat : X, 193 *a*.
PRÆBENDA est beneficium quod principaliter habet annexum spirituale, minus principaliter temporale; unde vendi non potest : VI, 189 *b*.
PRÆBENDATUS collatio quid exigat, et utrum debeat attendi ordo charitatis, an meriti dignitas : IV, 662 *ab*.
PRÆCEDERE, et sequi non admittitur in divinis : I, 107 *b*, 222 *a*, 459 *b*.
PRÆCEPTUM. 1. — est imperium aliquid faciendi, vel non faciendi : VIII, 196 *b*.
2. — est opus impositum a superiore; hominique a Deo quare imponi debuerit : V, 167 *ab*. — 3. Præcepta omnia ordinantur ad faciendum bonum, et ad declinandum a malo : VII, 401 *b*; XI, 88 *a*. — 4. Non distinguuntur penes habitum, sed penes modum ordinandi ad alterum; atque hinc duo principalia sunt, sc. amoris Dei, et proximi, in quibus tamen est unica ratio : IV, 598 *a*. — 5. Eorum diversitas unde desumatur : VII, 308 *a*-309 *a*.
6. — duplex primis parentibus datum est, unum naturæ, alterum disciplinæ : III, 76 *a*; VIII, 121 *ab*. Quare : IX, 297 *a*.
7. — in universum triplex, sc. naturæ, disciplinæ, et scripturæ : VII, 402 *b*; IX, 133 *b*.
8. — aliud est affirmativum, aliud negativum; et in quo differat vis obligativa utriusque : II, 227 *a*; III, 74 *b*, 129 *a*; V, 161 *b*, 624 *b*, 686 *b*, 688 *a*; VII, 236 *b*, 352 *b*; VIII, 196 *b*, 278 *b*; XII, 234 *b*. — 9. Præcepta divina alia sunt ad operandum, alia ad probandum, alia ad erudiendum : II, 211 *b*; X, 336 *a*, 448 *b*. — 10. Præcepta quæ dicunt ordinationem ad Deum solummodo extrinsecam, admittunt dispensationem, non vero ea quæ intrinsecam dicunt ad Deum ordinationem : II, 218 *b*. — 11. Præcepta primæ tabulæ prohibent id quod malum est secundum se, non vero præcepta secundæ tabulæ : *ibid.* — 12. Præcepta primæ tabulæ quomodo spectent ad virtutes theologicas, atque etiam cardinales : IV, 218 *a*; V, 48 *b*; VII, 401 *a*. — 13. Præcepta Decalogi quomodo ad duo reducantur : IV, 598 *a*. — 14. Præcepta charitatis sunt duo materialiter, et formaliter : 603 *b*-606 *a*. — 15. Præcepta primæ tabulæ ordinantur ad praxim virtutum theologicarum, secundæ vero ad praxim cardinalium : V, 48 *b*. Ad Trinitatem quomodo referantur : XII, 231 *b*-232 *a*. — 16. Præcepta aliqua sunt per se in Decalogo, alia reductive, alia annexa implicite, vel explicite : V, 644 *a*.
17. — non aufert motum charitatis gratuitum : VI, 214 *a*.
18. — crescendi datum animalibus, datum etiam homini, et quomodo : VI, 209 *b*.
19. Præceptorum observantia qualem gratiam prærequirat : III, 292 *b*; V, 160 *a*; VII, 300 *a*.
20. Præceptorum observantia quibusnam sit levis, et quibus gravis : III, 293 *a*; V, 160 *a*; XII, 234 *b*. — 21. Præceptorum in Decalogo contentorum observatio qualia bona afferat animæ : V, 162 *b*. Eorum observator visitatur a tota Trinitate : VII, 621 *b*. — 22. Præceptorum observantia qualem obligationem afferat, et an obliget ad opera formata charitate : V, 160 *b*-166 *a*. — 23. Præceptorum observatio existentibus in peccato mortali quid prosit : 163 *a*.
24. — imponitur homini, ut bonum promissum obtinere possit obediendo : VII, 269 *b*.
25. Qualem reatum importet omissio vel negligentia præceptorum : 352 *b*-353 *a*.
26. Præceptorum legis mosaicæ, et evangelicæ differentia qualis : 308 *b*. — 27. Præceptorum observantia suadetur multipliciter : VIII, 275 *a*-276 *b*; XII, 228 *a*-231 *a*; XIII, 116 *a*-117 *b*, 554 *ab*. Eorum inobservantia quæ mala mereatur : VIII, 282 *ab*; XII, 229 *b*-230 *b*, 254 *a*-255 *a*; XIII, 537 *ab*. — 28. Præceptorum Dei observantiæ facilitas, suavitas, sanctitas et utilitas expenditur : IX, 332 *ab*; XII, 228 *a*-231 *a*; XIII, 538 *b*. — 29. Præcepta primæ tabulæ sunt fundamentum legis : XII, 231 *b*, 245 *b*. — 30. Transgressiones præceptorum qualiter aperiendæ in confessione : VIII, 361 *b*-366 *b*. — 31. De præceptis Dei auctoritates S. Scripturæ : VIII, 516 *a*-517 *a*. — 32. Præceptorum divinæ legis pondus, et auctoritas quanta : IX, 3 *b*-6 *b*. — 33. Præcepta divina impiis videntur expertia rationis : IX, 10 *a*. — 34. Præcepta divina perfectius servabuntur in patria : 92 *a*. — 35. Præcepta Dei qualiter ordinent hominem : VII, 307 *b*. — 36. Præceptorum divinorum perfectio quanta : IX, 133 *b*-134 *b*. — 37. Præcepta qualiter a Christo impleta : IX, 5 *b*. — 38. Præcepta Dei sunt attrahentia, retrahentia et constringentia : IX, 159 *b*. — 39. Præcepta Dei dicuntur judicia, eloquia, sermones, mirabilia, æquitas, verba, veritas, justitia, via, lex, justificationes, mandata, et quare : IX, 299 *b*. — 40. Præceptorum observantiæ finis quis bonus, et quis melior : 307 *b*. — 41. Præcepta Dei qualem unitatem habeant : IX, 648 *ab*; XIII, 442 *b*. — 42. Præcepta nova

Digitized by Google

quando sint imponenda a prælatis : x, 352 *a*. — 43. Præcepta naturæ quænam : III, 543 *b*; x, 375 *b*-376 *b*. Sunt duo : IX, 227 *a*; XI, 88 *a*. — 44. Præceptorum Dei via qualiter dirigenda : XIII, 37 *b*-38 *a*. — 45. Præceptorum notitia debet esse simplex et experimentalis : XI, 88 *a*. — 46. Dei præceptorum intelligentia qualiter haberi possit : XII, 234 *ab*.

Vid. COMMISSUM, DECALOGUS, n. 1-39, DELICTUM, n. 1, DEUS, n. 550, 624-634.

PRÆCINGI lumbos quid sit : x, 554 *b*.

PRÆCIPITIA varia hominis exponuntur : x, 166 *b*.

PRÆCISIO, *vid.* ABSTRACTIO.

PRÆCOGITATIO de Deo utrum necessario præcedat ejus amorem : VIII, 46 *b*.

PRÆCOGNITIO futurorum quomodo habeatur a mathematicis et astronomis : II, 417 *ab*.

PRÆCURSOR, *vid.* FRANCISCUS, n. 10, JOANNES BAPTISTA.

PRÆDESTINARE. 1. — secundum nomen idem est ac præordinare, idque respicit scientiam et voluntatem : II, 96 *b*, 197 *ab*.

2. Deus prædestinat, quantum est de se, id est voluntate antecedente, omnes; ideo omnibus præparat gratiam et auxilia necessaria : II, 103 *b*, 104 *b*, 105 *ab*, 196 *b*-199 *a*.

Vid. GRATIA, n. 149.

PRÆDESTINATIO. 1. — , vel PRÆDESTINATUS, quale vocabulum sit, et quid vi nominis significet : II, 91 *b*, 100 *b*; IV, 175 *b*-181 *b*; VII, 255 *b*; VIII, 83 *b*. De sui ratione dicit causalitatem : II, 96 *b*.

2. — quadrupliciter definitur : VIII, 83 *b*; sc. quatenus est divina cognitio, et sic est præscientia beneficiorum Dei : II, 96 *b*-97 *a*; XIII, 525 *a*; vel quatenus est electio, et sic est ad gloriam prædestinatio : II, 91 *b*, 96 *a*; vel quatenus est divina voluntas, et sic est propositum miserendi : VIII, 83 *b*; vel quatenus est directio in finem, et sic est præparatio gratiæ in præsenti, et gloriæ in futuro : II, 92 *a*, 97 *a*, IV, 244 *b*.

3. — dicit antecessionem prædestinantis ad prædestinatum; hæcque potest esse destinatio ab æterno vel ad gratiam, vel ad gloriam, vel ad pœnam : II, 99 *a*. Vel dicit præcognitionem, et voluntatem salvandi; hæcque est vel antecedens, vel consequens : 197 *ab*.

4. — principalius et formaliter est actus divinæ voluntatis supponens divinam scientiam : II, 96 *a*-97 *a*.

5. — prout respicit potentiam, dicitur gratuita præparatio donationis; prout respicit scientiam, dicitur præscientia beneficiorum Dei; prout respicit voluntatem, est propositum miserendi : *ibid.*

6. — prout dicit præparationem boni, convenit homini, angelis et Christo; prout dicit quoque liberationem a malo, proprie est hominis, estque propositum miserendi : 92 *a*.

7. — tria importat, sc. quid, id est homo, per quid, id est gratia, et ad quid, id est gloria : II, 91 *b*, 106 *b*.

8. — continet propositum æternum, temporalem gratificationem, et æternam glorificationem : II, 116 *b*-117 *a*.

9. — tria importat, sc. habitudinem, acceptationem et inchoationem : IV, 176 *b*.

10. — proprie est tantum ad bonum, large est etiam ad pœnam : II, 210 *b*.

11. De prædestinatione agitur : II, 91 *a*-106 *b*, 116 *a*-121 *a*; VII, 256 *ab*; VIII, 83 *b*-84 *b*.

12. Prædestinationis causa quadruplex est, sc. efficiens Deus, materialis prædestinatus, formalis modus prædestinationis, finalis sanctitas, et visio Dei : II, 93 *b*, VIII, 83 *b*.

13. — quomodo differat a præcognitione : VIII, 84 *a*.

14. — non tollit libertatem, et tamen necessario infallibilis est, quomodo : II, 93 *b*-94 *a*, 98 *b*, 103 *b*; VII, 256 *a*; VIII, 84 *a*.

15. — non infert necessitatem consequentis, sed tantum consequentiæ; et quomodo cum ea stet libertas arbitrii : II, 92 *b*-93 *a*, 97 *b*-103 *b*; VII, 256 *ab*; VIII, 84 *b*.

16. — non includit necessitatem quatenus est causa gratiæ, sed solummodo quatenus infert salutem : II, 99 *b*. — 17. Certitudo prædestinationis non est necessitatis, sed infallibilitatis : 103 *ab*. Unde necessario infert salutem, non tamen efficit : 99 *a*. — 18. Prædefinitio in prædestinatione, licet a parte Dei ponat infallibilitatem, immutabilitatem et certitudinem, tamen a parte effectus nullam ponit necessitatem, quia eventus nostræ salutis vel damnationis pendet ex arbitrii nostri libertate : II, 102 *a*; III, 224 *ab*, 226 *b*-227 *a*, *b*. — 19. Prædestinationis liber duplex est, sc. præsentis justitiæ, et dispositionis æternæ : II, 102 *b*-103 *a*, 106 *a*; V, 4 *b*; VI, 464 *b*-467 *b*; VIII, 84 *a*; X, 499 *b*.

20. — non est sine meritis nostris, ideo salus est non solum ex parte Dei, sed etiam ex parte nostri : II, 103 *b*; IV, 378 *a*.

21. — quomodo orationibus sanctorum adjuvetur : II, 117 *b*; VIII, 84 *a*.

22. — quomodo sit opus gratiæ, simul et justitiæ; reprobatio vero tantum justitiæ : VIII, 84 *b*.

23. — est tota causa gratiæ, sed non salutis : II, 93 *b*. Non exigit quod homo sit semper bonus, sed quod finaliter sit bonus : V,

Digitized by Google

11 *b*. — 24. Quomodo sit verum, quod alius possit accipere coronam salva infallibilitate divinæ præscientiæ : II, 102 *b*-103 *a*.
25. — includit in se scientiam divinam, beneplacitum voluntatis, et dispositionem voluntatis; primum habet rationem causæ formalis, secundum efficientis, tertium finalis : II, 93 *b*. Quomodo sit pars intellectus, simul et voluntatis : 96 *a*-97 *a*. Includit etiam scientiam conditionatorum (quam dicunt mediam), et quomodo : 99 *a*.
26. Qualiter sine imperfectione habeat rationem causæ universalis, particularis, contingentis, et necessariæ : 93 *b*-94 *a*, 97 *b*-101 *a*.
27. — non semper est in actu, sed aliquando est in habitu, respicitque futurum : 94 *a*.
28. — duo importat, sc. unum principale, nempe essentiam divinam ut causam, et alterum connotatum, nempe gratiam et gloriam, et personam prædestinatam : 95 *b*, 96 *b*, 100 *b*.
29. — quomodo importet æternum, simul et temporale : 12 *ab*, 94 *b*-96 *a*.
30. — ex parte creaturæ nullam certitudinem ponit, bene vero ex parte Dei : 101 *a*-103 *b*.
31. — supponit scientiam, eventum, omnesque circumstantias : II, 100 *ab*; V, 4 *b*.
32. — quomodo sit a Deo, et a nobis : II, 106 *b*.
33. — ordinarie non revelatur, quare : 103 *a*.
34. Necessitas quæ inest prædestinationi non est per rationem causalitatis, sed præcognitionis : 99 *a*.
35. — et electio secundum affectum dilectionis sunt unum et idem; electio vero, quæ importat effectum finalis gratificationis, est signum infallibile prædestinationis : 106 *a*.
36. — in eo differt ab electione et vocatione, quod prima dicit actum anteriorem, secunda actum interiorem, tertia actum exteriorem : 105 *ab*, 106 *a*.
37. — , et reprobatio respectu meriti se habent diversimode : 116 *a*-117 *b*.
38. — ut sic absque addito claudit in se intellectum gratiæ et gloriæ; cum addito exteriori, retinet tantum rationem principalis significati, sc. prævisionem : IV, 179 *a*.
39. — et reprobatio, quantum ad principale significatum, sc. ex parte Dei, nullum habent meritum, vel demeritum; quoad connotatum prædestinatio cadit sub merito congrui, et reprobatio sub merito condigni : II, 116 *b*-117 *a*.
40. — et reprobatio in Deo non habent aliam causam, quam ipsam voluntatem Dei; respectu vero voliti habent aliquam congruentiam, quæ nobis est ignota : 117 *b*-121 *a*.
41. — ad gloriam supponit causam meritoriam de congruo : 117 *a*. Causa hæc est cooperatio liberi arbitrii ad gratiam excitantem : II, 117 *a*, 118 *a*, 120 *a*, *b*, 227 *b*, 394 *a*; III, 284 *b*, 313 *a*; V, 565 *a*.
42. — ad gratiam habet meritum congrui respectu prædestinati, et rationem digni quantum ad alium virum justum : II, 117 *b*, 372 *b*, 374 *a*; V, 565 *a*, 595 *b*-596 *b*; VII, 298 *b*.
43. — quomodo fiat ex prævisione meritorum : II, 118 *a*-121 *a*.
44. — , seu electio aliquorum fit absolute absque ratione ulla ex parte voliti : II, 120 *a*.
45. — Christi an sit causa nostræ prædestinationis : IV, 248 *a*-249 *b*.
46. — nihil necessitatis ponit in prædestinato de præsenti, et quomodo : II, 94 *a*.
47. — convenit personæ ratione naturæ : IV, 181 *a*, 244 *b*-245 *a*.
48. Prædestinationes omnes sunt unum quoad divinam essentiam, plures vero quoad connotata : IV, 247 *b*.
49. — nostra est exemplata prædestinatione Christi : 246 *a*-248 *a*. — 50. De prædestinatione Christi agitur : 244 *a*-245 *b*. *Vid.* CHRISTUS, n. 97, FILIUS DEI, n. 22.
51. — ordinat naturam ad gratiam et gloriam : V, 31 *a*.
52. — importat effectum in habitu, et sic dicitur temporaliter de Deo : 32 *ab*.
53. Prædestinationis liber in Deo est immutabilis, quoad nos mutabilis : VI, 466 *b*.
54. — exigit electionem, approbatio spectat ad justificationem, possessio ad glorificationem : IX, 420 *b*. — 55. Tentationes de prædestinatione aut præscientia quomodo propulsandæ : XII, 500 *ab*, 689 *ab*.

Vid. ELECTIO, n. 2, EXEMPLUM, n. 18, GRATIA, n. 38, 68, REPROBATIO.

PRÆDESTINATUS. 1. Prædestinatorum numerus quomodo possit augeri, et minui : II, 92 *b*-93 *b*, 99 *a*-101 *a*, 103 *a*.
2. — quomodo possit damnari, et præscitus salvari : II, 99 *b*-101 *a*; V, 4 *b*.
3. Prædestinatum esse, et in gratia finaliter perseverare, sunt diversa, quamvis convertibilia inter se : II, 117 *b*.
4. — secundum præsentem justitiam potest a Deo minus diligi, quam præscitus : V, 31 *a*.
5. Prædestinatorum signa : VIII, 292 *ab*; XIII, 241 *b*.
6. — an frustra laboret satagendo ut vocationem suam certam faciat : II, 103 *b*. — 7. Prædestinatis, et damnatis omnia erunt nota, illis ad lætitiam, istis ad pœnam :

Digitized by Google

VI, 468 *b*. — 8. An quia prædestinatus sit aliquis, ideo salvandus : II, 101 *a*.
9. — quod possit fieri præscitus, probatur quadraginta martyrum exemplo : 103 *a*.
10. An possint esse plures vel pauciores prædestinati, quam sint : 103 *ab*. — 11. Alii sunt prædestinati, id est a Deo præcogniti, et per gratiam salvandi ; alii sunt præsciti, id est a Deo præcogniti, et propter propriam culpam damnandi : 101 *a*. — 12. Prædestinatorum signum distinguens a reprobis est character gratiæ et virtutis : VIII, 292 *ab*. *Vid.* HOMO, n. 364.

PRÆDICAMENTALIS series, *vid.* ORDO *bis*, n. 3.

PRÆDICAMENTUM. 1. Decem prædicamenta sunt fundamentum omnium eorum quæ determinantur in Dialectica : VII, 251 *a* ; XII, 231 *b*.
2. — aliquod dicitur vel secundum rem, vel secundum modum ; aliquidque potest esse in uno prædicamento secundum se, et secundum modum in alio : II, 326 *a*.
3. — omne qualiter habeat aliquid completionis : I, 365 *a*, 366 *b*. — 4. Prædicamenta quinque prima sunt in Deo absque imperfectione ; et quomodo etiam alia quinque : I, 363 *a*, 370 *b*-371 *a*, 423 *a* ; VII, 251 *ab*.
5. Quænam sint directo in prædicamento, quænam reductive, et quot modis : I, 336 *a* ; III, 168 *ab* ; V, 644 *a* ; VI, 49 *a*.
6. In coordinatione prædicamentorum in rationalibus, et in ordine causarum in moralibus, reductio fit usque ad supremum per unum immediatum : VI, 49 *a*.
7. Deus non est in prædicamento : I, 165 *a*-166 *b* ; II, 326 *a*. *Vid.* ESSENTIA, n. 11.
8. Prædicamenta distinguuntur vel quoad essentiam, vel quoad modum : II, 326 *a*. *Vid.* HABITUS, n. 15.

PRÆDICANDI ad turbas forma latissime datur : X, 452 *b*.

PRÆDICANDI, id est attribuendi modus triplex, sc. vel per essentiam, vel per concomitantiam, vel per causam, vel per unionem : III, 270 *a* ; IV, 169 *b*, 170 *a*.

PRÆDICANS, et non operans, similis est pharisæis, et damnatus : X, 548 *b*.

PRÆDICARI. 1. — est dici hoc de hoc ; unde prædicatum dicit subjecti vel essentiam, vel actum : IV, 461 *a*.
2. — aliquid de aliquo potest tripliciter, sc. vel secundum esse actuale, vel secundum aptitudinale, vel medio modo : *ibid.*
3. — relative est quando in prædicatione importatur relatio vel extrinseca, vel intrinseca : IV, 171 *ab*.
4. — de aliquo aliquid, et non prædicari, quandonam inducat distinctionem : I, 111 *a*, 547 *a*, *ad* 5.
5. — diversa genera de eodem est impossibile, cum habeant distinctionem et oppositionem : IV, 154 *b*. — 6. Quæ conveniunt in una natura non prædicantur ad invicem, bene autem quæ conveniunt in una persona : IV, 170 *b*. — 7. In creatis si quid prædicatur de altero in abstracto, non potest de eo prædicari in concreto : I, 432 *a*. Intelligitur vere convenire et ratione suppositi, et ratione formæ : IV, 185 *b*.
8. — univoce est per prædicationem formalem et essentialem : IV, 171 *a*. *Vid.* UNIVOCATIO. — 9. Prædicatur superius de inferiori ut particularizatum : I, 397 *a*. — 10. Quandocumque aliquid prædicatur de aliquo cum determinatione non diminuente, potest prædicari absolute, modo ei non adsit diminutio vel mutatio : IV, 172 *b*, 174 *a*. — 11. Si duo supposita essentialiter differunt, impossibile est unum prædicari de altero : IV, 148 *a*. — 12. Ubi est compositio, nec compositum prædicatur de aliquo extremorum, nec unum extremum de alio extremo : 150 *b*-151 *a*. — 13. Quod advenit enti jam completo est illi accidens, et prædicatur per modum accidentis, sive reipsa sit accidens, sive non : 154 *a*. — 14. Quod prædicatur denominative, est accidens, et quidem vere accidens, si sit per modum inhærentiæ ; substantia vero, si per modum unionis, vel adjacentiæ : 154 *ab*. — 15. Quæ habent diversas definitiones non possunt prædicari de uno et eodem essentialiter, nisi tamen conveniant in eodem supposito : IV, 154 *b*. — 16. Quod prædicatur per modum habitus, non prædicatur per modum substantiæ, sed per modum accidentis : III, 246 *b*. — 17. Quæ sunt disparata, non prædicantur de eodem, et secundum idem : 226 *b*. — 18. De quocumque prædicatur inferius, prædicari posse et superius, verum est vi illationis ; non tamen verum de omni quod importat diversitatem modi significandi in inferiori, vel aliquam repugnantiam : 251 *b*-252 *a*. — 19. Omne quod prædicatur per se de aliquo, semper inest illi et necessario, oppositumque est ei quod est per accidens : I, 483 *a*, 484 *a*. — 20. Omne quod prædicatur de aliquo aut est convertibile cum subjecto, aut est de ratione subjecti, aut est per accidens : 483 *a*. — 21. Quando alterum de altero prædicatur, de quocumque prædicatur subjectum, prædicari posse prædicatum, verum est de prædicato per se, et secundum se, non de extraneo : III, 427 *ab*. — 22. De quocumque

Digitized by Google

prædicatur subjectum, prædicatur et propria passio : I, 110 *b*, 112 *a*.— 23. Quotiescumque aliqua duo uniuntur in supposito, prædicantur de se invicem in concreto : IV, 168 *b*.

Vid. GENUS, n. 24, IDEM, n. 4, TOTUM.

PRÆDICATIO, id est affirmatio. 1. — alia est ejusdem per essentiam, seu per identitatem, alia est substantialis, alia essentialis, alia accidentalis, seu accidentis de subjecto : I, 83 *b*.

2. — identica omnino in creaturis est vana : I, 111 *b*, 547 *b*.

3. — per identitatem in divinis quomodo sit vera : I, 92 *b*-93 *a*. Quænam sit : IV, 189 *b*.

4. — in divinis est duplex, sc. vel per identitatem, vel per inhærentiam : I, 111 *b*.

5. — per identitatem absoluta et rigorosa in divinis tantum est vera ob simplicitatem : I, 110 *a*, 549 *a*. — 6. In creatis proprie omnis prædicatio est per inhærentiam, quia eis deficit simplicitas : 110 *a*. — 7. In prædicatione per inhærentiam terminus aliud supponit, aliud significat; significat enim formam communem, et supponit pro inferiori : *ibid.* *Vid.* DENOMINATIO, n. 2.

8. — per modum identitatis est per abstractionem; — vero per modum denominationis est per concretionem : I, 433 *b*-434 *a*, 548 *b*; IV, 117 *b*.

9. — essentialis fit quatuor modis : I, 83 *b*.

10. — per identitatem quot modis possit esse : I, 549 *a*.

11. — alia per essentiam, alia (sc. formalis) per concomitantiam, alia per causam : III, 270 *a*; IV, 537 *a*; V, 51 *b*.

12. — per se est quando est essentialis habitudo unius ad alterum; per accidens vero, quando unum est accidens alteri : IV, 152 *b*, 171 *a*.

13. — univoci est alicujus de pluribus secundum rationem communem importatam per nomen, quæ sit quidditativa et essentialis : 171 *a*.

14. — per identitatem et per denominationem, seu inhærentiam, quænam sit in divinis : I, 534 *b*; IV, 117 *b*, 188 *b*-189 *a*.

15. — excedentis, et excessi quænam sit : IV, 171 *b*.

16. — per modum habitus potest esse accidentalis, atque etiam substantialis : 153 *b*-154 *a*.

17. — denominativa vel est per modum inhærentis, vel transmutantis, vel possessionis, vel unionis : IV, 154 *a*. *Vid.* DENOMINATIO, n. 2.

18. — de aliquo sicut de proprio supposito est substantialis : 153 *b*.

19. — per identitatem in divinis est triplex : I, 535 *b*. — 20. Prædicationes in divinis qualiter exercendæ : I, 91 *a*, 92 *b*-93 *a*, 109 *b*-112 *b*, 532 *a*-535 *b*, 547 *b*-549 *b*; IV, 188 *a*-189 *b*; VII, 234 *a*, 251 *b*, 380 *b*.

21. — alia est formalis, alia causalis, alia per inhærentiam, alia per identitatem, alia per unionem : IV, 170 *a*.

22. — diversarum proprietatum de essentia et attributis non inducit distinctionem, ex eo quod non sunt proprietates facientes distinguere et constituere, ut sunt relativæ : I, 549 *b*. — 23. Habere, et non habere proprietatem, et habere proprietates diversas, qualem prædicationem inducant in divinis : I, 111 *a*, 529 *a*-532 *a*, 544 *a*-549 *b*.

24. Prædicationes de relationibus et essentia quomodo fiant : I, 544 *a*-549 *b*.

25. — per identitatem quænam sit vana : 549 *a*.

26. — naturæ de hypostasi, vel e converso, non est identica, et idcirco non fit in abstracto, sed in concreto : IV, 120 *a*.

27. — identica proprie fit per modum abstractionis : *ibid.*

28. — affirmativa ab inferiori ad superius est vera, non e converso, sic enim esset fallacia accidentis : 119 *b*.

29. — partium de toto, et ipsarum ad invicem, quando sit bona, et quando non : 119 *b*-120 *a*.

30. — de altero in abstractione convenit ei non ratione suppositi, sed formæ : 184 *b*-186 *b*.

31. — de altero cum determinatione non diminuente, nec ampliante, nec variante, est simplex : 242 *ab*.

PRÆDICATIO, id est sermocinatio. 1. Opus prædicationis quam sublime, et Deo charum : X, 497 *a*; XIII, 548 *a*, 549 *b*-550 *a*; XIV, 505 *b*-506 *a*. — 2. De prædicatione et prædicatoribus auctoritates S. Scripturæ : VIII, 519 *b*-520 *b*; et SS. PP. : VII, 27 *b*-30 *a*.— 3. Prædicationis officium non desiderandum, quare : XII, 297 *b*-298 *a*. Actus est perfectorum : X, 452 *b*. — 4. Prædicationem exercuit ipse Christus, et quare : XIV, 334 *a*.

5. — ad quid instituta : XIV, 544 *a*, 546 *b*.

6. — præponenda orationi : 334 *b*; cæterisque operibus pietatis : VIII, 248 *a*; X, 486 *a*.

7. Majus peccatum est ejus omissio, quam elcemosynæ in tempore necessitatis : X, 486 *b*-525 *b*.

8. — est piscatio : X, 332 *a*; XI, 381 *b*.

9. Prædicationis verbum quam districte Deus vindicaturus sit : X, 495 *a*.

10. — est gladius, et quare : X, 489 *b*.

11. — est convivium spirituale, ad quod fideles prædicator invitat : XI, 318 *b*.

Digitized by Google

12. — assumenda cum humilitate, exemplo Christi : XII, 541 *b*.
13. — quam apte exerceatur nudis pedibus : XIV, 568 *b*.
14. Prædicationis utilitas : 543 *a*.
15. — mundat animam : VII, 369 *a*.
16. — est eleemosyna spiritualis : VIII, 245 *b*.
17. — facta ob vanam gloriam, vel malum finem, quale peccatum : VI, 264 *a*, 281 *a*.
18. — debet fieri sapienter, eloquenter et confidenter : IX, 335 *ab*. Non est omittenda ob affectum parentum : X, 487 *ab*.
19. — alia est officiosa, alia quæstuosa, alia pretiosa, alia sancta; sic et oratio : IX, 219 *a*, 288 *a*.
20. — facit invenire Christum : XIII, 84 *a*.
21. — quid exigat : IX, 300 *a*. — 22. Prædicationis auditores instruuntur : IX, 22 *b*, 42 *a*; XIV, 32 *ab*, 34 *b*-36 *a*, 87 *b*-91 *b*, 98 *b*-101 *b*. *Vid.* AUDITOR, n. 1-2. — 23. Prædicationis auditores veri dicuntur matres et fratres Christi : X, 536 *a*.
24. — vera debet esse dulcis symphonia, ne sit vox Jacob, et manus Esau : IX, 219 *a*.— est harmonia dulcis auribus Dei, et angelorum : XIII, 377 *b*.
25. — facienda est juxta captum auditorum : X, 452 *b*. — 26. Prædicationis fructum tollunt malæ suggestiones hominum, et tentationes dæmonum : X, 419 *ab*.
27. — facit surdos audire, et cæcos videre : XIII, 136 *ab*.
28. — verbi Domini dæmones expellit : XIII, 168 *a*.
29. — pagani cujusdam convertit juvenem iniquum : 543 *b*-544 *a*.
30. — recipit auctoritatem per voluntariam paupertatem : XIV, 499 *b*.
31. — prima facta est angelis, secunda Adæ, tertia Judæis, quarta gentibus : IX, 233 *b*-234 *a*.
32. — diebus festis facienda : XI, 362 *b*. Ejus potestas quanta, et quam mirabilis : XI, 54 *b*. *Vid.* APOSTOLUS, n. 21, CHRISTUS, n. 708, FRATRES MINORES, n. 6-8, 24, PRÆLATUS, n. 111.

PRÆDICATOR. 1. — est sacer architectus, agricola, pastor, fidejussor, medicus, doctor, speculator et dux : XIV, 503 *b*-508 *a*, 577 *a*. Est et nubes, et ventus : IX, 174 *b*-175 *a*, 252 *a*; XIII, 309 *b*; canis : IX, 182 *a*; X, 69 *a*; maxillæ Ecclesiæ : X, 145 *b*.
2. — qualem locum in Ecclesia obtineat : XIV, 508 *b*. — 3. Prædicatoris officium exigit fundamentum S. Scripturæ, orationem, devotionem, me- ditationem, et expressionem : X, 454 *a*- 455 *a*.
4. — debet incipere a virtute pœnitentiæ : V, 647 *b*. — 5. Prædicatoris officium et obligationes : VII, 27 *b*-28 *a*, 344 *a*, 443 *b*; VIII, 248 *a*, 483 *ab*; IX, 548 *a*, 552 *b*; X, 217 *b*, 254 *b*-255 *a*, 325 *b*, 329 *b*-330 *a*, 448 *b*-453 *b*, 488 *a*-494 *b*; XI, 552 *a*, 553 *a*, 561 *a*; XIV, 333 *b*, 389 *a*, 525 *a*, 544 *a*.
6. Prædicatores boni, et mali quinam : VII, 27 *b*-29 *a*; X, 489 *ab*; XI, 110 *ab*; XIV, 389 *a*.
7. Prædicatores sunt angeli in ministerium missi : VII, 443 *b*; XI, 283 *a*. Item sunt cœli, suscitatores mortuorum : VII, 477 *a*.
8. Eorum approbatio exigitur ab Episcopo : XIV, 592 *a*.
9. — instruitur in lectione S. Scripturæ : VII, 27 *b*, 246 *b*-247 *b*, 344 *b*-345 *a*; IX, 36 *b*-37 *a*, 121 *a*-122 *b*; X, 63 *b*, 213 *a*; XI, 317 *a*; et in studio scientiarum humanarum : IX, 2 *ab*, 114 *ab*.
10. — quibus debeat verbum Dei exponere : IX, 18 *b*-19 *a*; et quid prædicare debeat : 354 *b*, 358 *b*, 359 *a*.
11. — unde incipere, et terminare sermonem debeat : IX, 19 *a*, 26 *ab*. — 12. Ad exemplum Joannis Eliæque, debet primum sibi vivere, deinde aliis : X, 254 *b*- 255 *a*.
13. — debet esse communis, quia omnibus debitor est; immunis ab ostentatione exterius, ab ambitione interius, ab adulatione in verbis, a personarum acceptione in factis : X, 323 *b*-226 *a*. Debet in prædicando se accommodare intellectui auditorum : X, 372 *b*, 473 *b*; XI, 467 *ab*.
14. — debet habere scientiam, et mundam conscientiam : IX, 316 *a*, 582 *b*, 585 *ab*.
15. — debet terrena contemnere, et a tumultu se sequestrare : X, 329 *b*-330 *a*.
16. — debet exemplo Christi stare, videre, ascendere, sedere et ambulare : *ibid.* Ejus finis qualis : XIII, 146 *b*-147 *a*.
17. — quænam cavere debeat : X, 325 *ab*, 450 *b*-451 *b*; XI, 290 *b*. — 18. Prædicatorum excessus in bonum, et in malum quinam : IX, 571 *b*. — 19. Prædicatores non quærentes fructum animarum maledicti a Deo : IX, 347 *a*. Prædicans spe lucri est discipulus Balaam : X, 451 *a*. — 20. Prædicatoris ætas qualis : X, 299 *a*.
21. — non omnia debet explicare : 313 *a*.
22. — tibicini comparatur, ad cujus sonum debent saltare peccatores : 407 *ab*. — 23. Prædicatoris amor major debet esse ad auditores, quam ad consanguineos : 427 *b*. — 24. Prædicatoris veri tria signa, sc. auctoritas, zelus et fructificatio, quæ referuntur per ordinem ad singulas personas divinas : 450 *a*.
25. — debet prædicare regnum Dei, sc. veritatis doctrinam, gratiam Spiritus sancti, et

Digitized by Google

gloriam : *ibid. superius.* Quo ordine id facere debeat : XI, 201 *a.*

26. — quomodo debeat excutere pulverem de pedibus : X, 452 *a*, 494 *b*. — 27. Prædicatoris virtus, præsidium, spes, finis, vestis, hospitium, patientia et virtutes qualia : X, 450 *b*-453 *b*; XI, 115 *b*-116 *a*, 143 *ab*. Potest pretium laboris accipere : VI, 198 *b*; X, 493 *a*.

28. — studio, sc. S. Scripturæ, debet adjungere orationem et prædicationem : X, 458 *a*.

29. — falsa veris permiscens pessime facit : VII, 577 *a*; et est similis diabolo : X, 325 *b*.

30. — vera docens, sed falsa intentione, tolerandus est : X, 325 *b*.

31. — reticens verbum Dei, majus malum facit, quam denegans eleemosynam indigenti : X, 486 *ab*. — 32. Prædicatoris vita qualis esse debeat : 489 *ab*.

33. — figuratur in primo homine posito in paradiso, ut operaretur : 489 *b*, 589 *a*.

34. — quam districte judicandus sit, si non recte exerceat suum officium : 494 *a*.

35. — etsi non fructificet, non amittit suum præmium : 491 *b*-492 *a*.

36. — est os Domini, et ideo honorandus : X, 496 *b*. Est fulgur et ventus Dei : X, 68 *b*; XI, 317 *b*. Sali comparatur : X, 626 *b*-627 *a*.

37. — jubetur a Deo exire in vias et sepes : X, 619 *b*.

38. — significatur per mulierem everrentem domum ut drachmam inveniat : XI, 8 *a*.

39. Prædicatorum ordo quanta bona in Ecclesia pariat : XI, 21 *a*, 320 *b*, 444 *ab*.

40. — negligenter exercens suum officium severe punietur : 111 *ab*.

41. — malus a Deo maledictus : 111 *a*, 112 *b*. — falsus reprehenditur : X, 172 *b*.

42. Prædicatores sunt angeli ascendentes et descendentes per scalam Jacob : XI, 283 *a*.

43. Prædicatores et prælati qualem zelum habere debeant : VIII, 342 *a*; XI, 291 *ab*; XII, 134 *b*-138 *b*, 674 *a*-675 *a*.

44. — est piscator, seu venator spiritualis : XI, 381 *b*, 521 *b*; XIII, 100 *b*, 317 *a*, 348 *a*.

45. — est gallus excitans peccatorem ad pœnitentiam : XI, 444 *a*; XIII, 356 *b*.

46. Prædicatorem recipiens in nomine Christi, Christum recipit : XI, 438 *a*.

47. — crucis debet crucem amplecti : VII, 321 *a*.

48. — quomodo dirigere debeat rationalem, irascibilem, concupiscibilem, intelligentiam, reminiscentiam et memoriam : VII, 344 *a*.

49. Prædicatoris lucrum est salus animæ propriæ : VIII, 385 *a*. — 50. Prædicatorum virtutes sunt stellæ in cœlo : VII, 488 *a*. — 51. Prædicatorum fructus quales : 486 *a*-487 *b*. — 52. Prædicatorum charitas in Deum, et in proximum qualis : 488 *b*-489 *a*. — 53. Prædicatores longe a pecunia esse debent, ut sint inter peccatores angeli : XIV, 575 *b*-576 *a*. — 54. Prædicatoribus obligatio a S. Francisco imposita : 590 *a*-593 *a*.

55. — qualiter prædicare debeat verbum abbreviatum, et consulere brevitati : XIV, 593 *a*.

56. — debet procurare benevolentiam cleri : 521 *ab*.

57. — juvenis an sit promovendus ad prædicationis munus : 525 *b*-526 *a*.

58. Prædicatores sunt canes sanantes lingua vulnera peccatorum : XIII, 98 *b*.

59. — totum se debet obedientiæ committere : XIV, 527 *ab*. — 60. Prædicatores an potius sint destinandi locis majoribus, quam parvis : 537 *b*-538 *a*. — 61. Prædicatoris altissima dignitas, et munus prædicandi : VIII, 484 *a*. — 62. Prædicatorum præmium, seu aureola describitur : II, 517 *b*; V, 27 *b*; VI, 167 *a*, 313 *b*; VII, 433 *b*; VIII, 244 *b*, 249 *b*.

63. — bonus qualis esse debeat : X, 254 *b*, 327 *b*, 331 *a*, 488 *a*-494 *b*; XI, 331 *a*. Instruitur : XIII, 295 *b*, 543 *a*-546 *a*, 548 *b*-550 *a*; XIV, 31 *a*-36 *a*. Quomodo se gerere debeat in prædicatione : XIII, 475 *a*. — 64. Septem conditiones assignantur prædicatori : XIII, 471 *b*-472 *a*, 473 *a*, 474 *a*, *b*; XIV, 526 *ab*.

65. — quare plerumque parum proficiat : IX, 110 *b*. — 66. Prædicatores in primitiva Ecclesia quales fuerint : VII, 157 *b*-158 *a*. — 67. Prædicatores veri, et falsi quinam sint : X, 172 *b*; XIV, 389 *a*. — 68. Prædicatoris studium et exercitium, quanti meriti : XIII, 116 *ab*.

69. — ut fructificet in Dei Ecclesia, quid agere debeat : 118 *b*, 119 *b*, 295 *b*.

70. — a Spiritu sancto debet duci, quomodo : 146 *b*-147 *a*, 295 *b*.

71. — est angelus : XIII, 190 *a*, 346 *b*; et nuntius verbi Dei : XIV, 132 *a*.

72. — nihil prodest absque tactu Christi in corde hominis : XIII, 247 *b*-248 *a*.

73. — debet præcedere cum sanctitate vitæ : XIV, 6 *b*. — 74. Quomodo debeat habere scientiam vocis : XIII, 314 *a*. — 75. Prædicatores pauperes spiritu quantam vim habeant in arguendo et persuadendo : XIII, 349 *b*-350 *b*. — 76. Peccatorum septem genera enumerantur : XIV, 131 *ab*.

77. — non potest sine peccato omittere officium prædicationis, quando videt imminere periculum, vel si negligat per inobe-

Digitized by Google

dientiam : v, 534 *b*. — 78. Prædicatores possunt aliquando ex commissione Papæ concedere indulgentias : vi, 80 *b*.
79. — zelator animarum instruitur : xii, 674 *a*-675 *a*.
80. — potestatem habet auferendi spolia diaboli : x, 531 *b*.
81. — qualiter dispensare debeat doctrinam Christi : 568 *b*-569 *a*.
82. — jubetur ire ad castellum quod contra se est, quomodo : xi, 116 *a*. — 83. Prædicatores jaciunt sagittam verbi divini adversus diabolum : xiii, 183 *ab*. — 84. Prædicatoris linguam palato adhærere facit aliquando Deus ob demerita auditorum : ix, 19 *a*.
Vid. Christus, n. 755, Coelum, n. 15, Doctor, n. 1-23, Prælatus.
PRÆDICATUM, id est attributum. 1. — secundum esse actuale est, quando subjectum est ens actu, et forma prædicati actu inhæret in ipso subjecto : iv, 461 *a*.
2. — secundum esse aptitudinale est, quando, licet nec subjectum, nec prædicatum actu existant, tamen adest ordinatio necessaria inter ipsa : *ibid.* — 3. In prædicatis, et intentionibus primis, et generalibus, est reflexio et status : i, 63 *b*-64 *a*.
4. — quomodo supponat pro subjecto : i, 111 *ab*. — 5. Si quod prædicatum convenit cum subjecto secundum aliquid, illo remoto, non convenit ei : iv, 226 *b*.
6. Impossibile est idem prædicatum inesse eidem secundum naturas differentes : 228 *b*.
7. — aut dicit substantiam, aut actum subjecti : 227 *a*.
8. — et subjectum dicunt formas incompossibiles; si tamen intercedat verbum substantivum præsentis temporis, dicit formarum simultatem : v, 427 *b*.
PRÆDICERE, *vid.* Prophetia.
PRÆDICTIO. 1. — facta a Christo quid importet : ii, 93 *ab*.
2. — qualiter differat a revelatione : ii, 66 *b*, 93 *ab*, 355 *b*.
PRÆDO, *vid.* Clericus, n. 18.
PRÆDOMINANTIA multiplex, per quam fit multiplex unio : iv, 156 *a*.
PRÆELIGERE supponit electionem secundum modum desiderii, non fugæ : vi, 604 *b*.
PRÆESSE. 1.— aliis, est bonum, sed periculosum : v, 214 *b*; viii, 359 *a*; xii, 106 *a*, 133 *a*; xiv, 429 *b*. — est majoris meriti, quam humiliter subesse, vel aliis coesse, estque gratia peculiaris Dei : xii, 133 *a*. — supponit in præsidente praxim disciplinæ erga seipsum : *ibid.*
2. — velle potius quam obedire, est proprium Luciferi : 687 *a*.
3. — aliis non est omnibus datum, imo pluribus nocet : 133 *a*.
PRÆFATIO in missa quid sit, et quid petatur in ea : xii, 263 *a*.
PRÆFERRI alteri aut est per modum excedentis, aut etiam influentis, aut etiam imperantis : ii, 477 *b*.
PRÆLATIO 1. — omnis aut est a natura, aut a violentia, aut ab electione : ii, 387 *a*.
2. — respectu alterius vel est ratione excessus, vel influentiæ, vel imperii : 477 *b*.
3. Prælationis conditiones quænam : vii, 438 *a*-497 *b*; xii, 132 *b*-179 *b*; xiv, 527 *b*-528 *a*.
4. — est status sublimis, sed periculosus; ideo illam appetere est præsumptuosum et stultum : viii, 359 *a*; xiv, 429 *a*.
PRÆLATURA. 1. — ecclesiastica, seu clericalis, quam sublimis super sæcularem : vii, 457 *a*.
2. — sæcularis subjacet spirituali, et quomodo : 459 *a*.
3. — despicienda qualis : x, 382 *b*-383 *a*; xii, 104 *b*-105 *a*. — 4. Si quis juraverit se nunquam recepturum prælaturam, an juramentum ejus teneat : v, 226 *b*. *Vid.* Episcopatus, n. 3.
5. — quare introducta in mundo, cum homo nascatur liber : xii, 649 *a*. — 6. Angelorum prælatura qualis inter sese, et an aliquando cessatura sit : ii, 477 *a*-478 *b*; iii, 650 *ab*.
7. — est scala per quam solus angelus ascendere potest : xiii, 432 *b*.
Vid. Dæmon, n. 4, Diabolus, n. 8-9.
PRÆLATUS. 1. — est qui gerit personam capitis in corpore fraternitatis : xii, 150 *b*.
2. Quam sapienter et necessario dispositi sint Prælati in mundo : 133 *ab*. Eorum status est omnium perfectissimus in Ecclesiæ hierarchia : 144 *a*. *Vid.* Archangelus, n. 3, Ecclesia, n. 59.
3. — spiritualis debet incumbere ut evacuentur vitia, corrigantur mores, etc. : vii, 457 *ab*. Per officium Dominationum exprimitur, quomodo : 457 *b*-459 *b*.
4. — fuit figuratus in Seraphim qui apparuit B. Francisco, et quomodo : xii, 134 *b*.
5. — temporalis debet sapienter regere, ordinate vivere, malum potenter reprimere, etc., non de sua potentia superbire : vii, 461 *b*-463 *b*. Per officium Potestatum exprimitur, quomodo : *ibid.*
6. — primo dominari debet propriæ voluntati et appetitibus : vii, 458 *ab*, 462 *a*.
7. Prælatis ecclesiasticis subordinantur judices ordinarii, et delegati, qui lites sopiunt, etc. : 459 *b*-461 *b*. Debent honorari, etiamsi sint mali : xi, 418 *a*. — 8. Prælati duplex officium, sc. inferiores in ordine continere, et gregem suum defendere : v, 405 *ab*. —

Digitized by Google

9. De Prælatis bonis, et malis auctoritates desumptæ ex S. Scriptura : VIII, 608 *a*-612 *b*; item ex SS. PP. : VII, 22 *b*-26 *b*; IX, 664 *a*-665 *a*. — 10. Nomine fratrum non venit prælatus, sicut nomine exercitus non venit dux : IV, 23 *b*. — 11. Prælati sunt Christi vicarii, ob idque eorum finis debet esse sanctissimus : XII, 135 *b*, 146 *a*. — 12. Ipsis, ut Dei vicariis, reverentia exhibenda : 293 *b*. — 13. Prælati ecclesiarum habent jurisdictionem exercendi claves : VII, 324 *b*-325 *a*. — 14. Qualiter corripere peccata debeant : 160 *a*-162 *b*, 211 *b*-214 *a*. Quomodo expediat ut feriant excommunicatione : VII, 325 *a*.

15. Prælatorum status an sit superior statu religioso : XIV, 429 *a*. — 16. Prælati qualiter in actibus virtutum debeant exercere subditos : XII, 133 *ab*. — 17. Quinam non indigeant prælato doctore : 134 *ab*. — 18. Prælatorum virtutes quales esse debeant : VII, 476 *b*-479 *b*; XII, 134 *ab*. — 19. Prælati quænam dissimulare, tacere, reprehendere, corrigere, vel promovere debeant : VII, 458 *b*, 459 *ab*; IX, 376 *b*; XII, 137 *ab*; XIV, 593 *b*-597 *a*, 610 *a*-611 *b*.

20. — advertat ne pro una parva negligentia accendatur ira, dissimulando postea graviora : XII, 137 *b*. — 21. Quam districtum futurum sit examen prælatorum in morte : XIII, 376 *b*. — 22. De modo charitatis exercendæ a prælatis : XII, 138 *b*-140 *b*. — 23. De exemplaritate vitæ prælatorum : XII, 144 *a*-146 *a*; XIV, 613 *b*. *Vid.* EXEMPLUM, n. 8. — 24. De malo exemplo prælatorum : VII, 478 *a*. — 25. Prælatorum exemplum in paupertate rerum usualium quale esse debeat : XII, 144 *a*; in humilitate et sanctitate : 144 *b*-146 *a*; in devotione ad Deum, in oratione et officio divino : 147 *ab*. — 26. Prælati doctrina despicitur, cujus vita contemnitur : XII, 145 *a*; XIII, 125 *b*; XIV, 526 *b*. — 27. Prælatorum circumspecta discretio stat in hoc, ut boni proficiant, ut mali corrigantur, ut exteriora negotia recte disponantur : XII, 147 *a*.

28. — debet magis propendere ad benignitatem quam ad rigorem, quare : 148 *b*.

29. — quomodo dicatur angelus : II, 519 *a*; VII, 439 *b*-441 *b*.

30. — debet fugere tyrannidem : 440 *ab*.

31. — debet exercere in se officia et qualitalitates Cherubim, Seraphim, aliorumque ordinum, et quomodo : VII, 457 *a*-463 *b*.

32. Prælati debent esse cœli mystici, et stellæ, et quomodo : VII, 476 *b*-479 *b*; IX, 295 *a*; XIV, 1 *a*.

33. Prælati ad subditos, et subditi ad prælatos quomodo se gerere debeant : VII, 464 *a*-497 *b*. — 34. Prælati debent agnoscere vultum pecoris sibi commissi : V, 697 *a*; X, 159 *a*; XI, 398 *a*; XIV, 588 *b*, 590. — 35. Prælatis necessaria est misericordia : XIV, 588 *b*-589 *a*. — 36. Prælati debent esse refugium subditorum : 594 *b*. — 37. Prælatorum circumspectio in promovendo subditos ad officium prædicationis quanta esse debeat : 526 *a*-527 *b*. — 38. Prælatorum mutatio multoties proficua : 527 *b*-528 *a*. — 39. Prælatis tres regulæ assignantur circa proximum : XII, 392 *b*. — 40. Prælatorum excessus in correctione reprehenditur : 305 *a*. — 41. Prælatorum negligentia in corrigendo, quam noxia religioni : *ibid.* — 42. Prælatis non debetur aurcola, nisi prædicent : VIII, 244 *b*-245 *b*. — 43. Prælati nequitia quam subditis obsit, et e contra bonitas quam prosit : V, 575 *b*-576 *a*; X, 176 *a*. — 44. Prælati præcepto plus standum est, quam conscientiæ : III, 539 *b*-540.

45. — superior si injunxerit inferiori ne quid præcipiat subdito, an hoc ipso subditus ab obedientia erga inferiorem prælatum eximatur : VI, 285 *a*.

46. — a subdito potest absolvi : 51 *a*-53 *b*.

47. Prælati Ecclesiæ an teneantur clericis præstare temporale stipendium : 154 *a*-155 *b*.

48. — debet aliorum consilia audire : XII, 152 *ab*.

49. Prælati præcepta tanquam Dei accipi debent : 293 *a*, *b*. — 50. Prælati Soli et Lunæ comparantur, quare : IX, 93 *b*.

51. — negligens plus nocet, quam rigidus : 151 *a*. — 52. Prælati zelantis excessus dignus est venia : VII, 160 *a*.

53. — in dubiis divinam legem consulat : 623 *ab*. — 54. Prælatorum incuria sæpe fiunt proprietarii subditi : XIV, 615 *a*. — 55. Prælatis Ecclesiæ licet habere bona temporalia : 584 *b*.

56. — qualis esse debeat in actione et contemplatione : IX, 54 *b*. — 57. Prælatis datur norma præsidendi : 58 *a*. — 58. Prælati sunt turres Ecclesiæ : IX, 216 *b*, 287 *a*. Sunt muri turrium, et custodes Ecclesiæ : X, 171 *b*. — sunt portæ et vectes Ecclesiæ : X, 148 *a*, 172 *b*. — 59. Prælatorum et prædicatorum quatuor genera, sc. pastor, mercenarius, fur et lupus : IX, 254 *b*; X, 481 *a*. Quinam fures et latrones non intrantes per ostium : XI, 396 *b*. — 60. Prælati debent vinum auctoritatis et oleum misericordiæ subditis exhibere : IX, 256 *b*. — debent habere proprietates lactis : 305 *b*. — 61. Debent subditos visitare, vegetare, suscitare et supportare : 355 *b*.

Digitized by Google

62. Prælati in judicando instituuntur : x, 5 *a*.
63. — in apostasiæ crimen labitur, quoties de prælatione gloriatur : 41 *b*.
64. Prælati unde dicantur reges et judices : *ibid*. — 65. Prælatis in judicio fiet triplex interrogatio : 42 *a*. — 66. Prælatis fiet judicium durissimum, et quomodo : 42 *b*.
67. Prælati debent concupiscere sapientiam : 44 *a*. — 68. Prælatorum sapientia et disciplina qualis : 44 *ab*.
69. — dicitur magnificus, quare : 159 *a*.
70. Prælati sunt senes Ecclesiæ, non pueri : 173 *b*. — 71. Prælatos alloquitur vita subditorum per miseriam, per desiderium et per obedientiam : 175 *b*. — 72. Prælati negligentes intelliguntur per mulieres : 176 *a*. *Vid.* NEGLIGENTIA, n. 7. — 73. Prælatorum prava exempla quot mala pariant in Ecclesia : x, 199 *b*-200 *a*; xiii, 103 *ab*, 313 *a*, 350 *a*, 488 *ab*.
74. — malus, stultus, et carnalis remissusque quis sit, et quomodo habendum sit cum eo : ix, 664 *b*-665 *a*; xi, 607 *a*.
75. — dormitans circa subditos quis sit : ix, 355 *b*-356 *a*.
76. — bonus quis sit, et quid agere debeat : x, 478 *a*, 490 *a*; xi, 606 *b*-607 *a*.
77. — aliquando debet rogare subditos exemplo Christi : x, 329 *a*. — 78. Debet affabilem se exhibere signo, verbo et facto, exemplo Christi : 454 *b*-455 *a*. — 79. Debet condescendere in exercitio actionis visitando, compatiendo, increpando et sublevando : 474 *b*, 566 *a*; xi, 184 *a*.
80. — debet subditum obsessum a diabolo liberare spiritualiter, et quomodo : x, 477 *a*.
81. Prælati debent indui spiritu mansuetudinis, exemplo Christi : 484 *a*. — 82. Prælati sunt dispensatores, debentque esse fideles et prudentes : x, 568 *ab*; xiii, 535 *a*.
83. Prælati boni quale præmium, et mali pœna qualis : x, 569 *a*, 570 *a*, *b*; xi, 109 *b*, 113 *ab*. — 84. Prælati pauci a Deo vocati : x, 568 *b*.
85. — prius debet invigilare sibi : xi, 51 *a*.
86. — quandoque potest omittere correctionem fraternam : 51 *b*-52 *a*.
87. — debet fugere acceptionem personarum, ob idque stare in medio : 57 *b*.
88. Prælatorum et prædicatorum duo status, sc. eorum qui salvantur, et eorum qui damnantur : 95 *b*. — 89. Prælatorum negligentia, carnalitas et ambitio destruit Ecclesiam Dei : xi, 83 *b*; xii, 305 *a*; xiii, 103 *b*, 104 *a*, 159 *b*, 455 *a*.
90. Prælatorum ignorantia circa Scripturam sacram notatur : 95 *b*.
91. — et prædicator vocati ad negotiandum talenta : xi, 106 *ab*.
92. — et prædicator debent reducere bovem et asinum, et afferre decem mnas, quomodo : 110 *b*.
93. — figuratus in Joseph ab Arimathæa : 218 *a*.
94. Prælatorum obligatio circa prædicationem expenditur : xi, 486 *a*; xiii, 11 *b*; et circa alia, sicut et prædicatorum : x, 360 *ab*; xi, 524 *b*, 568 *b*-569 *b*, 606 *b*-607 *a*.
95. Conditiones ad eligendum prælatum proponuntur : xi, 460 *a*; xiii, 457 *b*-458 *a*.
96. De vigilantia exercenda a prælatis, exemplo pastorum in nativitate Christi : x, 260 *a*.
97. Ecclesiastica indumenta prælatorum in consecratione expenduntur : xi, 203 *a*.
98. Prælatis etiam malis Deus aliquando multa revelat, ut revelavit Caiphæ : xi, 418 *a*.
99. Prælato necessaria est humilitas animi, æquanimitas zeli, et perspicacitas judicii : x, 478 *a*; item mansuetudo : 484 *a*. — 100. Qualiter diabolus tentet prælatos : xiii, 153 *a*.
101. Prælati assumuntur a Christo ut super alios emineant in omnibus : xiii, 158 *a*. — 102. Prælati sunt montes, quare : 159 *a*. — 103. Prælatorum vita est forma subditorum : 159 *ab*.
104. — debet esse repletus Spiritu sancto, ut recte præsit : 314 *ab*. — 105. Prælatorum zelus qualis esse debeat circa arcendam simoniam : 386 *b*. — 106. Prælatorum doctrina et sanctitas est Ecclesiæ pulchritudo : xiv, 1 *b*.
107. Prælati religionum possunt communicare bona sui collegii, sed non relaxare pœnas, vel concedere indulgentias, quare : vi, 79 *b*.
108. — in aliena diœcesi potest suis subditis communicare bona, et alienis; si vero est episcopus, potest etiam relaxare pœnam, et concedere indulgentiam suis, non alienis : 80 *ab*.
109. — ex conjectura potest aliquando etiam male judicare : xii, 329 *b*. — 110. Prælatorum officium est confundere contagium prævaricationis per verbum prædicationis : ix, 347 *a*. — 111. Prælati tenentur prædicare verbum Dei diebus festis : xi, 362 *b*, 368 *b*. — 112. Prælati quinam cognoscantur diligere Deum, et quomodo : xiii, 441 *b*. — 113. Prælatis quomodo vigilandum adversus tentationes immissas a diabolo : xiv, 133 *a*, 137 *a*. — 114. Prælatorum Ecclesiæ quanta dignitas et sublimitas : xiii, 302 *b*.
115. — omnis inferior est summo Pontifice : xiv, 151 *b*.

Vid. MURUS, PASTOR, n. 1-15, PRÆDICA-

Digitized by Google

TOR, n. 44, *etc. passim*, REGIMEN, RELIGIOSUS, TRANSFIGURATIO.

PRÆLIANTIBUS viriliter debetur corona cœlestis : XIII, 306 *a*.

PRÆMIABILE. 1. — aliquid dicitur tripliciter, sc. vel quia est aptum merendo, vel ratione conjuncti, vel ratione obsequii : VI, 560 *b*.

2. — proprie illud tantum dicitur, quod est voluntarium : *ibid.*, *et* VII, 341 *b*, 433 *a*.

PRÆMIUM. 1. — est corona, seu merces respondens merito : II, 374 *b*; VI, 312 *b*-315 *b*, 455 *b*; VII, 239 *b*; IX, 531 *b*, 532 *a*. *Vid.* MERITUM, n. 3, 28, 39, 41, 44.

2. — datur respondens merito, sed pro loco et tempore : VI, 455 *b*.

3. — utrum possit præcedere meritum, annon : II, 375 *b*.

4. — ob quale meritum datum fuerit angelis : II, 374 *b*-376 *b*.

5. — aliud substantiale, aliud consubstantiale, aliud accidentale : II, 376 *a*, 515 *a*-520 *b*; III, 565 *a*; VII, 339 *b*-340 *a*, 433 *a*, 436 *b*; VIII, 240 *b*. *Vid.* BEATITUDO, n. 4, 26, 31, GLORIA, n. 3, 19-20, 24, 28, 36.

6. — accidentale potest augeri intensive et extensive, quomodo : II, 516 *ab*; III, 565 *b*.

7. — substantiale quomodo augeatur : III, 565 *a*; VI, 577 *b*.

8. — in cœlo quomodo futurum sit omnibus beatis par, simul et dispar : VI, 577 *a*-578 *b*.

9. — substantiale debetur radici charitatis; accidentale vero nequaquam, saltem primo et per se, licet non possit haberi sine charitate : VI, 314 *b*.

10. — aliud dicitur aurea, aliud fructus, aliud aureola : VI, 313 *b*; VII, 239 *b*, 340 *a*, 433 *a*. *Vid.* AUREA, n. 1-6, AUREOLA, n. 1-8, FRUCTUS, n. 8, 23.

11. — recipere sine merito non esset gloriosum, nec desiderabile : VII, 266 *b*.

12. — multiplex justis promittitur secundum octo beatitudines : X, 367 *b*-371 *b*. — 13. Imitantibus Christum, quale præmium : XI, 185 *a*.

14. — renuntiantis temporalia quale : XI, 92 *b*-93 *a*.

15. — paratum excitat milites ad bellum : XIV, 93 *b*.

PRÆOPTATIO, *Vid.* ELECTIO, n. 7.

PRÆORDINATIO. 1. — tria exigit, sc. quid ordinetur, per quid, et ad quid : II, 91 *b*.

2. — in prædestinatione quid importet : *ibid.*

PRÆPARARE in prædestinatione quid sit : II, 210 *b*.

PRÆPARATIO. 1. — bonorum et malorum in prædestinatione quomodo verificetur : II, 210 *b*.

2. — ad gratiam quomodo fiat operibus bonis : V, 592 *a*.

3. — ad missam qualiter facienda : XII, 278 *a*-286 *b*; et ad susceptionem corporis Christi : 176 *a*-177 *b*.

4. De præparatione ad justificationem : V, 564 *b*-565 *b*.

Vid. MORS, n. 54, 64.

PRÆPARATIONE (*De*) *ad Missam*, opus authenticum S. Doctoris : XII, XXVII-XXVIII, 278 *a*-287 *b*.

PRÆPOSITIO. 1. Præpositiones aliquæ important habitudinem repugnantiæ, quædam distantiæ, quædam causæ, quædam convenientiæ : I, 331 *b*; quædam distinctionem ut exercitam : 91 *a*; quædam transitionem simul et distinctionem : I, 114 *a*; II, 38 *a*.

2. — cum suo termino causali quot modis stare possit : II, 238 *a*.

3. — *a* dicit habitudinem principii a quo : I, 114 *a*.

4. — *a*, et — *de* important distinctionem ut exercitam : I, 91 *a*.

5. — *de* sumitur vel materialiter, vel ordinaliter, vel originaliter, vel substantialiter : 113 *b*-114 *a*.

6. — *de* importat habitudinem principii activi, passivi, et consubstantialem cum origine : I, 114 *a*.

7. — *ex*, et — *per*, significant per modum fieri, motus et actus; præpositio vero *in*, per modum quietis : II, 20 *b*-21 *a*.

8. — *in* aut dicit distinctionem essentialem, aut nullam distinctionem dicit, aut distinctionem personalem : I, 323 *b*.

9. — *per*, cum verbo absoluto, importat auctoritatem; cum verbo autem transitivo, importat subauctoritatem : I, 522 *b*.

10. — *in*, et — *per*, quandoque important causalitatem, quandoque identitatem, et quomodo : II, 544 *b*-545 *a*.

Vid. A, vel AB, EX, IN, PER, per totum.

PRÆPUTIUM Christi an fuerit de veritate carnis secundum speciem, et an circumcisi resurrecturi sint cum præputio : V, 507 *a*. *Vid.* CHRISTUS, n. 545.

PRÆSCIENTIA. 1. — duo dicit de se, sc. scientiam, et antecessionem : II, 65 *b*, 66 *b*-68 *a*. In Deo quid exigat : 4 *b*-5 *a*, 205 *a*. Non respicit objectum scientiæ ut futurum : 6 *a*, 65 *b*, 66 *b*-68 *a*, 86 *b*.

2. — de se in Deo dicit quid æternum; ex consequenti vero connotat quid temporale : II, 4 *b*, 65 *b*.

3. — de se formaliter non dicit rei futuritionem : II, 65 *b*. Est tamen præcognitio futuri : II, 6 *a*, 66 *b*-68 *a*.

4. — an sit causa rerum : 66 *b*-68 *a*. An sit a

Digitized by Google

rebus causata : II, 8 *b*-11 *a*; IV, 519 *a*. An cesset, quando futura, ut talia, esse desinunt : II, 115 *b*.
5. — , providentia, dispositio et prædestinatio quomodo differant : 4 *b*.
6. — Dei an possit esse plurium quam sit : 84 *a*.
7. — Dei non tollit libertatem, nec ponit necessitatem consequentis, sed tantum consequentiæ, et quomodo : 69 *b*-71 *b*.
8. — Dei quomodo sit infallibilis, quamvis res præscita possit esse aliter : 71 *b*.
Vid. DEUS, n. 65, PRÆDESTINATIO, n. 2, *etc.*

PRÆSCIRE ; *vid.* PROPOSITIO.

PRÆSCITUM aliquid quomodo dicatur contingens : II, 73 *a*-74 *a*; IV, 518 *b*; VII, 256 *ab*.

PRÆSCITUS. 1. — stat pro reprobato ; quid vero præcise importet : II, 99 *b*-101 *a*.
2. — potest vere habere spem : IV, 565 *ab*.
3. Præscitis omnia ipsorum mala erunt nota in judicio : VI, 468 *b*.

PRÆSENS. 1. Deus non est præsens spatio imaginario, quippe quod nihil est : II, 55 *a*.
2. An Deus sit æqualiter præsens omnibus rebus, et ubique, et quomodo : *ibid.*
3. Res quomodo sint Deo præsentes : I, 279 *a*; II, 4 *a*, 122 *b*.
4. Esse præsens alicui vel dicit solum indistantiam, vel etiam influentiam virtutis, vel etiam intimitatis existentiam : II, 48 *a*.
5. — aliquid alicui dicitur dupliciter, sc. vel ut principium conservans continensque, vel ut objectum immutans et movens ; primo modo dicitur Deus præsens omnibus indifferenter creaturis, secundo beatis : II, 134 *a*.
6. — tempus sumitur dupliciter : II, 144 *b*.
Vid. DEUS, n. 45-46, LOCUS, n. 9, TEMPUS.

PRÆSENTIA. 1. — est modus quo res dicitur esse in loco, estque aliquid superadditum : II, 40 *b*. Non consistit in operatione : 48 *b*.
2. — alia est secundum locum, alia secundum tempus : 41 *b*.
3. — est triplex qua res unitur loco, sc. vel secundum præsentiam tantum, vel etiam secundum dependentiam, vel etiam secundum concomitantiam : 40 *b*.
4. — locati ad locum vel est qua suppletur indigentia locati, vel qua definitur locatum a loco, vel qua suppletur indigentia loci ; primum et secundum proprium est corporum, tertium spirituum : 45 *a*, 51 *a*-52 *b*.
5. — importat habitudinem duplicem, sc. ejus qui præsens est, et cui præsens est : 45 *b*.
6. — Dei ad res exponitur : 37 *a*-61 *b*. *Vid.* DEUS, n. 45. — Est necessaria, et quomodo : 6 *a*.
Vid. DEUS, n. 588.

PRÆSEPE Salvatoris, locusque ipsius describitur : XII, 518 *b*. — mystice est conscientia pura : XIV, 113 *b*-114 *a*.
Vid. CHRISTUS, n. 710, REFECTORIUM.

PRÆSERVATIO a peccato majus beneficium est, quam ejus curatio : XIV, 73 *b*.

PRÆSIDENDI potestas. 1. — est id per quod aliquis alteri dominatur : III, 647 *a*.
2. — tripliciter dicitur, sc. largissime, communiter et proprie : 649 *b*.
3. — qualis propria statui naturæ lapsæ, et qualis institutæ : 648 *b*-651 *a*, 653 *b*.
4. — etiam malorum qualem obedientiam exigat a subditis : 651 *a*-653 *b* ; item et a religiosis : 653 *b*-656 *b*.
5. Præsidendi norma datur : IX, 54 *b*.

PRÆSIDENTIA est vel virtus qua quis prævalet alteri, vel modus : III, 647 *a*.

PRÆSIDET aliquis vel ex justitia, vel ex astutia, vel ex violentia : III, 647 *a*.
Vid. DOMINIUM, n. 1-14, 16-18, POTESTAS, n. 7-16, PRÆESSE, n. 1-3, PRÆLATURA, n. 1-6.

PRÆSTIGIUM quid sit : II, 449 *b*; VII, 238 *a*, 370 *b*. *Vid.* DIVINATIO, n. 2-4.

PRÆSTO est nobis semper gratia divina : II, 198 *b*. *Vid.* DEUS, n. 235, GRATIA, n. 147.

PRÆSUMPTIO. 1. — duplex, una bona, altera vitiosa : I, 22 *b*-23 *a*; III, 636 *a*.
2. — mala est quando quis se ingerit ad faciendum ea quæ ad ipsum non pertinent : II, 363 *b*, 364 *b*; VII, 293 *b*, 360 *b*, 526 *a*. Est filia superbiæ : *ibid.* Ejus pessimi effectus : XI, 82 *b*.
3. — est medium inter desperationem et pusillanimitatem : IV, 582 *a*.
4. — fugienda religioso interius exteriusque : XII, 450 *a*-452 *a*, 685 *b* 686 *b*.
5. — in usurpatione alieni officii vitanda : XII, 450 *a*.
6. — impunitatis absque pœnitentia impugnat justitiam Dei, estque peccatum in Spiritum sanctum : II, 632 *b*, 633 *a*, 636 *a*; VII, 281 *b*, 367 *b*; VIII, 146 *a*, 305 *b*.
7. Præsumptionis spiritus excæcat hominem : IX, 19 *a*; XIII, 79 *a*. Tollit laudem Dei, sibique eam attribuit : IX, 19 *a*.
Vid. DIABOLUS, n. 14.

PRÆSUMPTUOSUS. 1. — assimilatur vespæ : IX, 19 *a*. — 2. Præsumptuosi signa explicantur : XII, 451 *a*-452 *a*. In filio natu majore ostenduntur : XI, 21 *b*.

PRÆSUPPONERE ; *vid.* FACTUM ESSE.

PRÆTER voluntatem Dei aliquid facere, nec secundum, nec contra ejus est voluntatem : II, 211 *a*.

PRÆTERIRE ; *vid.* FIGURA, n. 6, MUNDUS, n. 61.

PRÆTERITUM. 1. — dicit ens quod non est, sed fuit, ideoque nihil dicit creatum : II, 135 *b*.

Digitized by Google

2. Deus non potest facere quod præteritum non sit præteritum; potest tamen reparare illud de novo quoad entitatem : II, 135 *b*-136 *a*; VI, 459 *a*.
3. Quomodo Deus non norit præteritum, nec futurum : I, 143 *b*.

PRÆVARICATIO hominis sumpsit exordium ab ipso homine ut auctore principali, et a diabolo ut suggerente : IV, 39 *b*.

PRESBYTER. 1. — græce, latine senior est sacerdos; aliquando tamen stat pro episcopo : VI, 192 *ab*.
2. Presbyteri officium quale, et quotuplex sit : 167 *b*.
3. Presbyteri alii sunt primi ordinis, sc. episcopi; alii secundi ordinis, in septuaginta duobus discipulis designati : X, 488 *a*.

PRESBYTERA quæ dicatur in sacris canonibus : VI, 199 *b*.

PRESSURA gentium futura ante judicium qualis : XIII, 3 *a*.

PRETIOSITATES quomodo sint filiæ gulæ : VII, 544 *a*.

PRETIUM sumptum in prostibulo potest juste retineri; non tamen debet acceptari in oblationem publicam ab Ecclesia : V, 614 *a*.

PRIMATUS; *vid.* APOSTOLUS, n. 24.

PRIMI, et novissimi quinam sint : XIII, 120 *b*-121 *a*.

PRIMITAS. 1. — in Deo est idem ac innascibilitas : I, 206 *a*.
2. — et unitas est ratio quare res ab uno principio proveniunt : II, 261 *ab*. *Vid.* UNITAS.

PRIMITIÆ dicuntur quæ primo nascuntur, quæ debebant Deo offerri : IV, 74 *b*.

PRIMITIVUS. 1. — quis dicitur ab eo quod est primum, idque secundum ordinem vel temporis, vel dignitatis, etc. : IV, 74 *b*.
2. Christus quomodo dicatur assumpsisse primitiva nostræ massæ : *ibid.*
3. Primitivi, et derivativi, sive abstracti, sive concreti, idem est signatum : III, 69 *ab*.

PRIMOGENITUS. 1. — de sui ratione privat ordinem ad anterius, nec necessario ponit ad posterius : VI, 259 *a*; X, 258 *a*.
2. — quomodo carnalem concupiscentiam significet : XII, 255 *a*.

PRIMUM. 1. — et principium sunt idem : I, 206 *a*, 435 *b*, 461 *b*. Item immediatum : II, 184 *b*. *Vid.* IMMEDIATUM, n. 1.
2. — dicitur dupliciter, sc. vel per privationem prioris, vel etiam respectu secundi : I, 461 *b*.
3. — esse in aliquo genere dicit nobilitatem : 435 *b*.
4. Prima seipsis denominantur, sic differentiæ ultimæ : 536 *a*, *b*.
5. — non habet notificari nisi a posteriori : 389 *b*. — 6. Prima in generibus sunt principia aliorum; et quæ simpliciter sunt prima, vel in quibus est status, ut plurimum habent potentiam infinitam : 435 *b*. — 7. In quolibet genere reperiri unum primum, quo mensurantur omnia quæ sunt in illo genere, num semper verum : II, 313 *b*; III, 432 *b*, 434 *b*.
Vid. ORDO, n. 24, PRIMITIVUM, n. 1.

PRIMUS motus. 1. — est motus sensualitatis secundum impulsum fomitis impetuose tendens ad fruitionem objecti delectabilis : VIII, 131 *a*.
2. — alius est primo primus, alius secundo primus, et qualiter differant : VI, 278 *ab*; VIII, 131 *a*, *b*.
3. — secundo primus quare sit peccatum veniale : VIII, 131 *b*.

PRINCEPS. 1. — quare detur super homines, et num sit de jure naturæ : III, 646 *a*-648 *b*. *Vid.* POTESTAS, n. 10, 23.
2. — malus quantum obsit subditis : V, 573 *b*-576 *a*; XIII, 430 *b*-431 *a*. — 3. Multiplex genus principum malorum : IX, 525 *b*-526 *a*.
4. — sæcularis qualis esse debeat : VII, 461 *b*-463 *b*; XIII, 538 *ab*. Respondet Potestati angelicæ : VII, 461 *b*-463 *b*. Item Principatui angelico : IX, 140 *b*. — 5. Principes antiquitus inter seniores eligebantur : VII, 462 *a*.
6. — succedens jure natalium sæpe est ineptus : IX, 58 *a*.
7. — malus vulpi comparatur : IX, 232 *a*; item urso, leoni et lupo : 349 *b*.
8. — verus qualiter differat a tyranno : 58 *a*.
9. Principes mali habent malos consiliarios et subditos : 142 *a*.
10. — bonus, et malus quis sit : IX, 349 *b*, 664 *a*-665 *a*; XIII, 254 *b*-255 *b*, 430 *b*-431 *a*, 488 *ab*. — 11. Principis ignorantia quam noxia : XI, 298 *b*.
12. — malus a Deo punitur : XIII, 430 *b*-431 *a*, 538 *b*.
13. — Deus, homo, angelus et diabolus qualiter sit ostenditur : 430 *a*-431 *b*.
14. Principum peccata quænam circa gabellas et rem alienam : VII, 538 *a*. — 15. Principum mundi infelicitas quanta; e contra, servorum Dei quanta felicitas : XII, 379 *ab*. — 16. Principes quales fuerint antiquitus, et quales nunc : IX, 142 *a*. — 17. Principum sacerdotum machinationes in Christum : XI, 199 *b*-200 *a*.
Vid. ARCHANGELUS, n. 1, CHRISTUS, n. 756, DIABOLUS, n. 89, PRÆLATUS, n. 1-114 *passim*.

PRINCIPALE importat modo ordinem, modo auctoritatem : I, 206 *a*.

PRINCIPALITAS an dici possit in divinis : *ibid.*, *et* 213 *a*.

Digitized by Google

PRINCIPATUS. 1. — onus est : VII, 159 *a*. — 2. Qualis esse debeat : XIII, 430 *b*.
3. — qualis sit ordo angelorum : VII, 464 *a*.
4. — dicit habitum, non actum : II, 478 *b*.
PRINCIPIANS. Quomodo principiantis et informantis ratio in divinis recipiatur : I, 106 *b*.
PRINCIPIATUM; *vid.* PRINCIPIUM, n. 2, 4, etc.
PRINCIPIUM. 1. — dicitur dupliciter, sc. vel originale, vel initiale; primum stat in divinis, non secundum : I, 180 *b*, 350 *ab*. *Vid.* EXORDIUM, n. 2. — originativum est medium inter materiale et effectivum : IX, 85 *a*.
2. — de sui ratione præcisa dicit a quo, et originem, ob idque productionem, non tamen necessario importat in principiato posterioritatem : I, 350 *b*, 461 *b*; II, 238 *a*-239 *a*.
3. — prout ordinem ad posterius importat, dicit initiationem, et ordinem causæ et effectus : I, 350 *b*, 461 *b*, 471 *a*.
4. — de sui ratione dicit ordinem ad id quod est productum, sive principiatum : 350 *a*.
5. — materiale an poni debeat in divinis : I, 337 *a*-339 *a*.
6. — quomodo dicatur in divinis : I, 106 *b*, 350 *b*, 437 *a*, 461 *b*, 467 *b*-468 *b*, 469 *b*-477 *b*; IV, 238 *a*; VII, 250 *b*, 251 *a*, 258 *b*-259 *b*; IX, 133 *b*. Num notionaliter, utrum univoce, an æquivoce : I, 468 *a*-469 *b*, 471 *a*-472 *b*.
7. Quomodo dici possit principium sine principio, et principium de principio : 467 *b*-468 *a*, 469 *ab*.
8. — essendi, et — proximum operandi differunt substantialiter : I, 83 *b*-84 *a*.
9. — causale an res habeant : II, 240 *a*-243 *a*.
10. — maternum, cum sit passivum, alterum quoddam præexigit : I, 108 *b*.
11. — activum, et — passivum non producunt nisi ut duo, ideoque debent differre : 205 *b*.
12. — cognitivum rei producendæ producit secundum rationem exemplandi : 125 *ab*.
13. — primum non potest esse malum, quare : VII, 271 *a*.
14. — rerum necessario est unum : II, 249 *b*-250 *a*.
15. — compatitur secum plures modos producendi, principiatum vero unum modum quo producatur : I, 129 *a*.
16. — primum utrum a seipso, an per medium res produxerit : II, 251 *a*-253 *a*.
17. — an sit nobilius principiato et effectus : V, 60 *b*.
18. — primum esse quid dicat : I, 347 *ab*.
19. — intrinsecum potest se compati cum principiato, non vero extrinsecum : V, 66 *a*.
20. — sufficiens et indeficiens quid sit : XI, 255 *b*.
21. — quo melius, eo magis diffusivum; et quo simplicius, eo potentius; et quo prius, eo universalius : II, 260 *b*.
22. — effectivum multitudinis debet esse unum, quare : II, 260 *b*-261 *a*; VIII, 63 *b*.
23. — augendi, nutriendi et generandi est idem : I, 294 *a*, *b*.
24. — alicujus rei non est sufficiens, quando exigit alia principia : 200 *b*, 204 *ab*.
25. — individuationis quodnam sit, et quomodo sit a materia et forma : I, 134 *b*, 336 *b*; II, 323 *b*-326 *b*. — 26. Principii passivi est concipere, activi est generare : V, 565 *a*.
27. — distinctionis in divinis est per originem : I, 134 *b*.
28. Tria sunt principia rerum naturalium, duo intrinseca, sc. materia et forma, vel earum privatio, et unum extrinsecum, sc. efficiens : II, 239 *ab*. — 29. Principia rerum sunt incorruptibilia, id est secundum essentiam et in universali, non secundum existentiam : I, 153 *b*, 155 *a*; II, 420 *b*. — 30. Quæ sunt a diversis principiis, realiter differunt : I, 225 *a*. — 31. Quæ sunt ejusdem generis, habent eadem principia prima : III, 490 *ab*.
32. — in scientiis est illud, in quo est status ut in causa : I, 211 *a*. — 33. Principia, ut aliquid constituant, debent esse differentia, dependentia, imperfecta et difformia : I, 158 *a*. — 34. Debent esse simplicia, ob idque nec compossibilia ex aliis : 160 *b*, 162 *a*.
35. Principiorum cognitio quomodo sit innata menti nostræ, et quid de novo requiratur : I, 149 *b*-150 *a*; III, 534 *b*-537 *b*; XII, 11 *ab*. — 36. Principia, et generalissima quæque, se ipsis distinguuntur : I, 424 *b*.
37. — quot modis sumatur in S. Scriptura : I, 475 *a*; IX, 290 *a*.
38. — aliud essendi, aliud durandi : I, 469 *b*.
39. — durationis quomodo dicatur factum in principio : II, 238 *a*-239 *a*.
40. — materiale vel est transiens, vel permanens, vel etiam agens : I, 305 *b*.
41. — aliud constitutivum, aliud motivum : V, 146 *b*. — 42. Principia quanto sunt priora, tanto sunt potentiora : I, 436 *a*.
43. — habere dupliciter dicitur : I, 469 *b*.
Vid. COGNOSCERE, n. 6, CONCLUSIO, n. 1, DEUS, n. 93, 174-175, ELEMENTUM, n. 1, PRÆPOSITIO, n. 3, 6.
PRIOR; *vid.* CHARITAS, n. 67.
PRIORES et guardiani an possint concedere indulgentias : VI, 79 *b*.
PRIORITAS. 1. — est vel duratione, vel causalitate, vel origine, vel auctoritate : I, 211 *b*; II, 289 *a*, ubi additur prioritas electione, dignitate, æternitate. Item alia est naturæ,

Digitized by Google

alia temporis : v, 667 *ab*. *Vid.* MUTATIO, n. 11, ORDO, n. 24.
2. — alia originis, alia completionis : IV, 614 *a*.
3. — quænam detur in divinis : I, 107 *b*, 205 *a*-207 *b*, 211 *a*-216 *b*, 347 *b*-350 *b*, 459 *b*, 470 *b*.

PRIUS. 1. — num inveniri possit, ubi non est posterius : I, 211 *a*; II, 527 *a*.
2. — est natura illud a quo non convertitur consequentia secundum necessitatem : IV, 586 *b*; V, 665 *b*.
3. — et posterius supponunt diversitatem principiorum : I, 211 *a*.
4. — intelligi potest non intellecto posteriori : 211 *b*.
5. — ubi est, an ibi sit expectatio posterioris : II, 284 *b*.
6. — est communius in absolutis, non in respectivis : I, 216 *b*.
7. — et posterius in motu causatur a priori et posteriori in magnitudine, prout magnitudo illa est mobilis; et prius et posterius in tempore causatur a priori et posteriori in motu : II, 286 *b*.
8. Destructo priori, destruitur posterius, quando hoc ab illo dependet : IV, 447 *a*.
9. Quanto aliquid est universalius, eo est prius certo quodam genere prioritatis, non omnimode : V, 172 *ab*.

Vid. EXPECTATIO, POSTERIUS, n. 1-2.

PRIVATIO. 1. — est negatio formæ in subjecto apto : I, 457 *b*; II, 332 *a*.
2. — propria est illa quæ privat actum, et ponit aptitudinem; impropria vero, quæ privat tum actum, tum aptitudinem, et est mera negatio : II, 332 *a*.
3. — non est medium inter ens et nihil, quia nihil est : *ibid.*
4. — pura non est ratio habitus, sed privatio cum habitu substrato : I, 435 *b*.
5. — cognoscitur per habitum : II, 28 *b*-29 *a*, 68 *a*; III, 128 *a*, 432 *a*-439 *b*; IX, 60 *b*.
6. — est entis, non ens : III, 168 *b*, 438 *b*.
7. — de se non recipit magis et minus, sed tantum ratione boni quod privat : III, 439 *a*; VI, 29 *b*.
8. — non ponitur in genere nisi reductive, et per comparationem ad suum oppositum : III, 168 *a*, *b*, 577 *a*, 612 *b*.
9. — non removetur absque collatione habitus : V, 669 *a*.
10. — est principium corruptionis : VI, 590 *b*.
11. — alia in genere, alia extra genus, alia partim extra et partim intra : I, 458 *b*-459 *a*.
12. — naturaliter sequitur positionem et habitum : I, 389 *a*.
13. — quæcumque excludit habitum, nec in illo potest salvari : *ibid. inf.*
14. — semper requirit constantiam subjecti, ideoque supponit aliquid in obliquo : II, 524 *b*.
15. — qualis faciat innotescere habitum oppositum : VI, 571 *b*.
16. — gratuitorum a peccato mortali proveniens in quibus consistat : VII, 375 *b*-376 *a*, 514 *b*-515 *b*.
17. A privatione ad habitum non datur regressus : VI, 459 *a*.

Vid. CONTRARIETAS, n. 1, NEGATIO, n. 3, 6.

PRIVATIVE opposita. — quomodo se habeant : III, 432 *a*-439 *b*; VI, 128 *b*-129 *a*. — 2. Quomodo inferant bonam consequentiam : VI, 128 *b*-129 *a*.

PRIVILEGIUM meretur amittere, qui concessa abutitur potestate : V, 543 *b*; IX, 665 *a*. *Vid.* POTESTAS, n. 7-20.

PROBABILE ; *vid.* OPINIO.

PROBARE. Quomodo Deus probet homines : VIII, 503 *b*-504 *a*.

PROBATICA græce dicitur ovis : XI, 325 *a*.

PROBATIO ; *vid.* NOVITIUS.

PROCACITAS quid sit, et quomodo sit filia invidiæ : VII, 535 *b*.

PROCEDERE. 1. — an sit verbum transitivum : I, 210 *b*.
2. — per modum liberalitatis et exemplaritatis quid sit : I, 124 *b*.
3. — in alium dupliciter dicitur : I, 191 *a*.

Vid. A, n. 3.

4. Quod procedit a duobus tanquam duobus, num sit necessario compositum : I, 205 *b*, 206 *a*, *b*.

PROCESSIO. 1. — ex vi nominis dicit elongationem, vel respectum a quo alius, et qui ab alio : I, 221 *b*, 222 *a*.
2. — in creatis est motus localis ab uno in alium, in divinis est motus originis unius ex alio : 202 *b*.
3. — alia est causalis, alia localis : 222 *a*, *b*.
4. — in alium est vel ut in objectum, vel ut in receptivum : 191 *a*, 204 *a*, 223 *a*.
5. — in creaturis quatuor dicit, sc. respectum principii a quo, motum, respectum ad terminum, et elongationem; quorum duo ultima important imperfectionem, alia duo perfectionem : 222 *a*, *b*.
6. — an, et quando dicat motum : I, 223 *a*, *b*.
7. — æterna, et temporalis est analogum quid : I, 232 *b*, 237 *a*.
8. Processionis terminus quare transferatur a creaturis ad divina, et quomodo : 222 *b*.
9. — et productio quomodo differant : 247 *a*. Item processio, et creatio : 222 *b*. *Vid.* PRODUCERE, n. 1.

Digitized by Google

10. — alia est per modum naturæ, alia per modum liberalitatis : I, 224 *a*.
11. — et generatio an et quomodo differant : 223 *a*-227 *b*.
12. Numerata processione, numerari procedentem, verum est, si sit secundum eumdem modum : 236 *a*, 237 *a*.
13. De processionibus divinis agitur : 105 *a*-125 *b*, 185 *a*-197 *b*, 219 *a*-241 *b*. *Vid.* DEUS, n. 85-109.
14. — Palmarum quare cum passione Christi copuletur : XI, 423 *a*. Quid prætendat Ecclesia in hac processione : XIII, 188 *a*.
15. In processionibus quare prælati ultimo loco procedant : X, 608 *a*.
16. — in die Purificationis quare fiat : 277 *a*.
17. Quare clerici in processione per aliam viam redeant in Ecclesiam : IX, 285 *b*.

PROCESSUS est ab inferioribus ad superiora, et imperfecti ad perfectum, non e converso : IV, 620 *a*.

PROCONSULIS potestas unde et qualis : III, 640 *a*.

PROCURATORIS potestas qualis, et unde : *ibid.*

PRODIGALITAS. 1. — quæ est vitium contra liberalitatem, quid sit : VII, 237 *b*, 364 *b*. — 2. Est species avaritiæ : *ibid.*

PRODIGI filii parabola expenditur : XI, 10 *a*-24 *a*; XIII, 501 *b*. *Vid. Indic. ter. gener.*, p. 151 *b*.

PRODIGIUM quid sit, unde dicatur, et qualiter a signo differat : XI, 323 *a*.

PRODITIO. 1. — filia avaritiæ, quid sit : VII, 237 *b*, 364 *b*. — 2. De proditione auctoritates S. Scripturæ : VIII, 566 *b*-567 *b*.

PRODUCENS et PRODUCTUM, nomina hæc quare recipiantur in divinis : I, 470 *b*.

PRODUCERE. 1. — de se solum importat relationem ad principium a quo, nec necessario connotat effectum; bene autem processio : I, 247 *a*; II, 254 *b*.
2. — aliquid vel est de seipso, vel de nihilo, vel de aliqua materia : I, 54 *a*; II, 243 *a*.
3. — quidpiam tum in humanis, tum in divinis multipliciter dicitur : I, 176 *b*, 188 *a*, 189 *a*, 224 *a*.

PRODUCI. Res sicut se habet ad esse, ita ad cognosci, non vero ad produci : III, 28 *b*-29 *a*. *Vid.* COGNOSCI, n. 4.

PRODUCTIO. 1. — quid dicat, et quotuplex sit : II, 256 *b*-257 *a*.
2. De productionibus divinis agitur : IX, 82 *a*, 83 *b*. *Vid.* DEUS, n. 83-108, 126-129, 143-144, 154, 158, 170-171, 174-205, etc. Non sunt proprie operationes : II, 525 *a*.
3. — creaturarum habitualis in Deo est necessaria; actualis est contingens : II, 446 *b*.
4. — est triplex, applicaturque creationi, generationi creatæ, et divinæ : II, 254 *b*.
5. — omnis vel est per modum naturæ, vel per modum voluntatis : I, 57 *b*, 188 *a*.
6. — effectus similis in natura est triplex, sc. vel per impressionem suæ similitudinis in altero, vel per eductionem speciei consimilis ab alio, vel similis de simili : 176 *b*.
7. — an, et qualis mutationem importet : II, 255 *b*. — 8. Differentia productionis creaturarum, et personarum divinarum qualis : *ibid. et* 188 *a*, 223 *a*-225 *a*; IV, 187 *b*.
9. Productionum diversarum diversi sunt termini, nisi una supponat aliam : IV, 193 *b*.
10. — hominis quatuor modis potest fieri : 272 *a*.
11. — substantiæ potest fieri tripliciter, sc. secundum voluntatem, per modum naturæ, et præter naturam : I, 224 *a*.
12. — Filii in divinis non terminatur ad aliquid, sed ad aliquem : 346 *ab*.
13. — creaturarum quare sit communis tribus personis divinis, non autem personarum divinarum : *ibid.*
14. — creaturarum a Deo facta expenditur : II, 237 *a*-272 *b*, 536 *b*; III, 489 *b*. — 15. Quænam differentia sit inter motum, mutationem et productionem : II, 254 *b*, 255 *b*, 256 *a*, 258 *a*.

PROFANÆ, sive ethnicæ scientiæ aliæ sunt superstitiosæ, et illicitæ, aliæ licitæ : IX, 8 *a*.

PROFECTUS. 1. — spiritualis est duplex, sc. alius qui attenditur vel in intensione fervoris, vel in radicatione habitus, vel in operum multiplicatione; alius qui consistit in augmento præmii substantialis : III, 277 *b*-278 *a*.
2. — spiritualis regula traditur : XII, 662 *a*-663 *a*, 672 *a*.
3. — spiritualis impedimenta enarrantur : 425 *ab*.
4. — spiritualis instituitur : 498 *b*-500 *a*, 662 *a*-663 *a*. *Vid.* ANIMA, n. 465.

PROFECTU (*De*) *Religiosorum*, opus authenticum S. Doctoris : XII, XXXII-XXXIV, 327 *a*-442 *b*.

PROFESSIO. 1. — fidei in lege naturæ qualiter fieret : V, 270 *a*.
2. — fidei semper fuit necessaria in quocumque statu : *ibid.*
3. — religiosa exigit stabilitatem, veritatem et humilitatem : IX, 541 *ab*. — 4. De professione religiosa agitur : XIV, 562 *b*-570 *a*.

PROFICIENS. 1. Proficienti tria sunt necessaria, sc. sapientia, constantia et fiducia : IX, 478 *b*. *Vid.* PERFECTIO, n. 11. — 2. De proficientibus multa ex SS. PP. : VII, 47 *b*-48 *b*. XIII, 81 *a*-83 *b*. — 3. Proficientes quomodo ducantur a prælato : XIII, 245 *a*.

Digitized by Google

4. — charitas quænam, et quot ejus gradus : VIII, 442 *b*-444 *a*. — 5. Proficientium et perfectorum gradus quinam : VII, 47 *a*-49 *b*.— *Vid.* POENITENS, n. 13.

PROFITENTI religioso dantur aliquæ cautelæ : XII, 328 *a*-330 *a*.

PROFUNDITAS quadruplex, sc. divini esse, creationis, incarnationis, et dispensationis sacramentalis : I, 11 *b*-12 *b*.

PROGRESSUS peccatorum in malum describitur : XIII, 416 *b* ; XIV, 19 *b*-20 *a*.

PROHIBITA quædam sunt, quia mala; quædam vero mala sunt, quia prohibita : V, 163 *b*.

PROHIBITIO respicit ea quæ non licet fieri : IX, 159 *b*.

PROJECTA. Virtus motoris defertur cum re projecta : III, 357 *a*.

PROLATIO verbi, et assertio quomodo differant : II, 93 *a*.

PROLEPSIS, quæ figura sit : IX, 262 *b*.

PROLES. 1. — assimilari debet suo principio, vel si non assimiletur, quomodo degenerare dicatur : IV, 270 *b*-271 *a*.

2. — quando, et quomodo sequatur patrem, vel matrem secundum leges : VI, 352 *a*. *Vid.* MATRIMONIUM, n. 99.

3. Prolem desiderare quibus conditionibus liceat : 269 *b*-270 *a*, 271 *b*-280 *b*.

PROMETHEUS fuit primus inventor annulorum : IX, 287 *a*.

PROMISSIO. 1. — est deliberatio firmata pacto : VI, 378 *b*.

2. — qualis includatur in voto : VI, 377 *b*-388 *b* ; VII, 429 *b*.

3. — simulata quænam, et quot modis fiat : VI, 374 *ab*.

4. — in matrimonio qualem obligationem importet : VII, 429 *b*-430 *a*, *b*.

5. Divinæ promissiones quam securæ : IX, 394 *b*, 536 *a*, 573 *a*. — 6. Promissiones in baptismo factæ expenduntur : XIII, 146 *a*.

7. Terra promissionis quare sacramentum dicatur : X, 89 *a*.

PROMOTIVUM ad bonum et ad sanitatem quot modis sumatur : IV, 56 *b*.

PRONIOR quare sit homo ad malum quam ad bonum : VIII, 131 *b*.

PRONOMEN. 1. — non habet significationem determinatam nisi per demonstrationem, vel relationem : V, 428 *a*.

2. — *Ego* et similia significant certam personam : I, 50 *b* ; IV, 255 *b*-256 *a*.

3. — *Hic* et *Hoc* in forma consecrationis panis et vini, quid significet : V, 427 *a*-428 *a*, 429 *b*, 430 *ab*.

Vid. HIC, HOC, IPSE, ISTE, MEUM, NOSTRUM, QUI, etc.

PROPAGATIO. 1. — est tantum in corporalibus et corruptibilibus : I, 177 *a* ; III, 46 *b*.

2. — non est in animabus rationalibus : III, 46 *a*-48 *b*.

PROPASSIO. — est passio diminuta, seu motus subitus, qui sistitur infra rationem, vel circa partem sensualem : IV, 332 *ab*.

Vid. CHRISTUS, n. 273, PASSIO, n. 10-11.

PROPE dicitur Deus per inspirationem, per infusionem et per auxilium : IX, 313 *b*.

Vid. LONGE.

PROPHETA. 1. Quomodo prophetæ illuminentur : XIII, 616 *b*. Prophetata in speculo æternitatis vident : IX, 48 *b*. — 2. Prophetæ et lex quomodo contineant perfectionem : VII, 283 *b*.— 3. Prophetarum locutiones obscuræ triplici de causa : IX, 274 *a*. — 4. In prophetis qualis amor veritatis, eorumque felicitas : XIII, 6 21 *a*. — 5. Prophetæ aliquando videntur optare ut mundus irascatur contra sanctos : IX, 274 *a*. — 6. Prophetæ Novi Testamenti qui sint : XI, 268 *b*.

7. — quare non sit acceptus in patria sua : X, 315 *ab*.

Vid. DAVID, n. 2-3, JOANNES, n. 20, MUNITIONES.

PROPHETALIS visio est triplex, sc. sensitiva, imaginativa et intellectiva : I, 268 *a* ; VII, 418 *ab* ; IX, 75 *a*.

PROPHETIA. 1. — tripliciter dicitur : XI, 268 *b*. Potest esse futurorum, vel præsentium : IV, 558 *b*-559 *a*.

2. — est visio intellectualis adjuncta eum visione imaginaria : IX, 75 *b*. Ejus objectum materiale sunt ea quæ prænuntiat propheta, formale vero veritas illuminans : IV, 523 *a*.

3. — est infallibilis, licet prophetatum sit contingens, propter veritatis æternæ infallibilitatem : IV, 519 *a*-520 *a* ; IX, 48 *b*.

4. — aliquando datur cum cognitione secundum idoneitatem suscipientis et potestatem exequentis, aliquando solum cum revelatione ; prima est cum gratia sanctificante, altera non, saltem necessario : I, 259 *a*, 307 *b*. Est in intellectu; nec est virtus, cum ad ipsam non concurrat voluntas : IV, 489 *b*.

5. — est donum Spiritus sancti : I, 307 *b* ; V, 70 *ab*.

6. — prædestinationis quænam : IV, 178 *a*.

7. — Caiphæ quomodo fuerit vera prophetia : VI, 37 *b*-38 *a*. — 8. Non est licitum aliquod pro pretio prophetiæ recipere : VI, 198 *a*.

9. — quomodo se habeat ad revelationem, prædicationem et præscientiam : II, 93 *a*.

10. Prophetiæ spiritus, in majori abundantia datus quoad altiora, facit etiam sublimiorem prophetam : I, 52 *a*.

11. — peccatorum est meræ speculationis,

Digitized by Google

justorum vero est etiam fruitionis: VI, 21 *b*-22 *a*, 38 *a*.
Vid. CHARITAS, n. 266.
PROPINQUITAS consanguineorum religiosis est perniciosa : VII, 153 *ab*.
Vid. AFFINITAS, n. 1-12, COGNATIO, n. 1-2, CONSANGUINITAS, n. 1-8, PROXIMITAS.
PROPITIATIONEM meretur homo quatuor mediis, sc. confessione, condonatione injuriarum, oratione et eleemosynis : XIII, 388 *a*-389 *a*.
PROPITIATORIUM quomodo sit Christus : XII, 20 *b*.
PROPORTIO. 1. — alia est ordinis convenientia, alia commensuratio quantitatis : IV, 10 *a*.— alia est propria, alia analogica tantum : IV, 651 *a*.
2. — est similitudo per participationem unius naturæ; proportionalitas vero est similitudo secundum unius formæ comparationem : V, 247 *a*; IX, 105 *a*.
3. — sesquialtera quænam sit apud arithmeticos : IX, 52 *b*.
4. — egregie explicatur inter corpus et animam : II, 263 *b*-264 *a*.
5. — omnis et proportionalitas est secundum rationem ternarii et quaternarii, et quomodo : IX, 105 *a*.
PROPORTIONALITAS est fundamentum delectationis : XII, 7 *b*.
Vid. PROPORTIO, n. 2, 5.
PROPOSITIO. 1. — quid sit : XII, 11 *b*. *Vid.* ENUNTIATIO, n. 1. Habet subjectum pro materia, non ex qua, sed de qua et in qua : I, 549 *a*.
2. — importat compositionem in cognitione et in sermone per ordinem importatum unius rei ad alteram cui conjungitur : II, 121 *ab*.
3. Propositionis complexio proprie est in intellectu potius quam in re : II, 121 *b*. *Vid.* COMPLEXIO, n. 1, ENUNTIATIO, n. 3.
4. Propositiones cum præpositione transitiva aliæ secundum rem, aliæ secundum modum tantum : I, 114 *a*. *Vid.* PRÆPOSITIO, n. 1.
5. — alia est de secundo, alia de tertio adjacente; prima habet tantum subjectum et copulam, altera etiam prædicatum : I, 131 *b*; III, 438 *b*. *Vid.* ADJACENS.
6. Propositiones quæ important in Deo distinctionem secundum supposita, sunt veræ; quæ vero important distinctionem quoad formam, sunt falsæ : I, 91 *a*.
7. Propositionis materia alia est naturalis, alia remota, alia contingens : II, 72 *b*, 101 *a*; IV, 172 *a*, 519 *a*-520 *a*; XII, 11 *b*-12 *a*. *Vid.* MODALIS.
8. Propositionis qualitas est, quod sit affirmativa vel negativa, vera vel falsa : I, 148 *a*-150 *b*. *Vid.* ENUNTIATIO, n. 2.
9. Veritas est in propositione non ut in subjecto, sed ut in signo : II, 204 *a*.
10. Veritas propositionis in quo fundetur : *ibid.*, *et* III, 497 *b*, 503*b*, 505 *b*.
11. — alia est per se evidens tantum, alia etiam in probando, sc. quæ habet causam evidenter veram : I, 149 *b*-150 *a*.
12. Propositionis quantitas est universalitas, indefinitio et singularitas : IV, 171 *b*-172 *a*.
13. — falsa quomodo significet veritatem : III, 503 *b*-506 *b*.
14. Propositionum scientifica et necessaria connexio etiam contingentium exponitur : XII, 11 *b*-12 *a*.
15. — affirmativa semper infert aliquid, negativa nihil; unde hæc non infert veritatem nisi sophistice : I, 148 *b*, 150 *a*.
16. — convertens debet habere subjectum quod in conversa erat prædicatum, nec debet variari suppositio : I, 355 *b*. *Vid.* CONVERSIO PROPOSITIONIS.
17. — affirmans Deum præscire aliquem esse salvandum, est contingens, quare : II, 73 *b*-74 *a*, 87 *b*, 97 *b*-101 *a*.
18. — copulativa destruitur destructione cujuslibet partis, ob idque habet denominationem ab imperfectiori : I, 235 *b*-236 *a*.
Vid. CONTRADICTIO, n. 1-4, CONTRADICTORIA, n. 1-3, CONTRADICTORIE, IDENTICA.
PROPOSITUM. 1. — est voluntas qua aliquis vult firmiter aliquid facere : II, 106 *b*. *Vid.* ELECTIO, n. 2.
2. — benefaciendi quot modis fieri possit et debeat : IX, 393 *a*.
3. — utile ad vitam spiritualem : XII, 169 *a*.
4. — si frangitur, non ob id debet cessari a benefaciendo : VII, 578 *a*.
5. — firmum cavendi peccata signum est gratiæ in anima existentis : VIII, 442 *a*.
6. Si oppositum causa est oppositi, propositum pariter causam esse propositi, verum est ubi alterum inest per naturam : II, 519 *a*; V, 163 *b*, 332 *b*; si sint vere opposita, et secundum illud in quo opponuntur : III, 407 *ab*; si causa de qua agitur sit efficiens et conservans : VI, 230 *b*.
7. Sicut se habet oppositum in opposito, ita propositum se habere in proposito, verum est per se : IV, 637 *a*, 679 *a*.
PROPRIETAS. 1. — est quæ convenit uni, et soli, et semper : I, 147 *a*, 426 *b*; II, 636 *b*.
2. — licet causetur ex principiis substantialibus, est tamen de genere accidentium : II, 325 *b*.
3. — habet tria, sc. 1. quod conveniat uni, soli et semper; 2. quod sit ratio innotes-

Digitized by Google

cendi subjectum; 3. quod differat a subjecto vel re, vel ratione : I, 147 *a*, 433 *b*, 528 *a*.
4. Proprietates an suscipiant magis et minus : III, 410 *a*.
5. — duo dicit, sc. emanationem, et habitudinem : I, 433 *b*.
6. Proprietates creatæ qualiter differant ab increatis : 147 *a*, 419 *a*-427 *b*, 433 *b*, 529 *a*-537 *b*.
7. — quomodo differat ab eo cujus est : 161 *a*, 528 *a*. *Vid. sup.*, n. 3.
8. Proprietates creaturarum sunt aliæ positivæ, aliæ negativæ : 155 *b*.
9. Proprietates in Deo quænam ipsum faciant differre a creaturis : 143 *a*.
10. — a proprietate differt ratione vel objecti, vel subjecti, vel sui : 160 *a*.
11. — substantiæ est duplex, sc. per se stare, et aliis substare : 157 *b*.
12. Proprietates quænam faciant distinctionem, sive in divinis, sive in creatis : 416 *a*-451 *b*.
13. Proprietates primæ entis, sc. unum, verum et bonum, denominant seipsas mutuo, quare : 536 *b*.
14. — conveniens multis, convenit ratione alicujus communis : II, 313 *b*.
15. — absoluta partis denominat totum subjectum, non vero respectiva : IV, 136 *a*.
16. —, unitas, notio, relatio, quomodo distinguantur : I, 391 *b*, 426 *b*.
17. — quænam tanto fortior sit, quanto magis appropinquet suæ origini, et quænam non : III, 411 *a*.
18. Proprietates an possint intendi, et quomodo : III, 410 *a*, 411 *a*.
19. — non habet naturam ut subjectum, sed est consonans naturæ subjecti : I, 432 *b*.
20. Habere proprietatem, et non habere, non sufficit ad distinguendum; habere autem diversas proprietates inducit distinctionem; primum facit ut aliquid prædicetur de uno, quod non de altero; secundum facit ut non possint prædicari de eodem : I, 107 *a*, 111 *a*, 160 *a*, 547 *ab*.
21. — quæ necessario inest alicui subjecto, ad illud comparatur ut ad causam simul et subjectum : IV, 356 *b*; VI, 570 *a*.

PROPRIETAS, prout dicit dominium. 1. — quænam prohibita sit religiosis, ejusque mali effectus : XII, 456 *b*; XIV, 480 *a*-491 *a*, 574 *b*-581 *a*.
2. — est dispositio rei pro libito, omni alieno assensu circumscripto : XII, 449 *b*.
3. — potest incurri etiam in usu rerum : *ibid.* *Vid.* Ecclesiasticus, n. 1, Possessio, n. 4-5.

PROPRIUM. 1. — dicitur tripliciter, sc. vel contra communitatem, vel contra improprietatem, vel pro appropriatione : I, 210 *b*.
2. — simpliciter est quod convenit omni et soli; proprium vero non simpliciter dictum potest convenire etiam aliis : II, 636 *b*. Convenit inseparabiliter subjecto : III, 575 *b*.

PROPRIUM aliquod dicitur dupliciter, sc. vel ob dominium principale, vel quia ab alio commissum : V, 614 *a*.
Vid. Christianus, n. 3, 6.

PROPTER, præpositio. 1. — notat vel causam finalem, vel motivam : III, 519 *a*; IV, 532 *a*.
2. — quod, et — se dupliciter potest dici : I, 33 *b*.
3. — quod unumquodque tale, et illud magis : I, 205 *a*, 212 *b*; II, 226 *b*; IV, 652 *b*; XIV, 84 *b*. Id verum est per habitudinem causæ principalis, non inducentis tantum : V, 40 *a*.

PROSELYTUS dicebatur qui ex gentilitate fiebat Judæus : XI, 424 *a*.

PROSOPON græce idem est quod latine Persona : I, 378 *a*.

PROSPERITAS. 1. — quam periculosa : VII, 144 *a*-145 *b*; XIII, 150 *a*, 496 *b*.
2. De prosperitate multa ex SS. PP : VII, 144 *a*-145 *b*; et ex S. Scriptura : VIII, 630 *a*-631 *b*.
3. — an magis juvet ad profectum quam adversitas : IX, 652 *b*; XI, 185 *b*-186 *a*, 484 *a*.
4. Prosperitatum mundanarum vanitas et pericula : XIV, 18 *b*-19 *b*.
5. — peccatorum lugenda : XIV, 53 *a*.

PROSTERNERE; *vid.* Christus, n. 217.

PROSTIBULUM; *vid.* Pretium.

PROTENSIO. 1. Per protensionem produci quid sit : I, 305 *b*.
2. — fit quantitatis per rarefactionem : 293 *a*.

PROTOPLASTUM; *vid.* Adam.

PROVERBIUM. 1. Ejus etymologia : XI, 397 *b*, 472 *a*.
2. Proverbiorum duo sunt genera, aliud accommodatum rebus, aliud temporibus : IX, 306 *a*.
3. — aliud prætendit in sententia, aliud dicit : XI, 397 *b*, 472 *a*.
4. Proverbia sunt dicta parabolica : 472 *a*.

PROVIDENTIA. 1. — est notitia intellectus, per quam providentur futura, antequam sint : V, 44 *b*; VII, 238 *a*, 410 *a*.
2. — est species filiaque prudentiæ : VII, 410 *a*.
3. — in rationalibus oritur ex actu deliberationis et præcognitionis, in irrationalibus ex instinctu naturali : III, 202 *b*.
4. Providentiæ divinæ ordo exponitur in inflictione pœnæ : IX, 625 *ab*. *Vid.* Deus, n. 245.
5. Providentiæ divinæ effectus; *vid.* Deus, n. 221 *et seq.*

Digitized by Google

6. — divina quid sit : II, 4 *b*; VII, 257 *a*; X, 96 *ab*.
7. Providentiæ laudes, effectus et mirabilia aperiuntur ex SS. PP. : VII, 102 *a*-103 *a*; et ex S. Scriptura : VIII, 491 *a*-494 *b*.
8. Providentiam divinam accusans magis peccat, quam qui negat : IX, 625 *a*.
9. — humana quænam laudabilis, et quænam non : X, 559 *b*.

PROVIDIT Deus homini in omnibus, contra fomitem dando synderesim; contra diabolum, angelum custodem et suam gratiam : II, 384 *a*.

PROVOCATIO omnis creaturæ ad ultionem accensetur privationi gratuitorum : VII, 376 *a*.

PROXIMITAS magis attenditur penes naturalem dilectionem et compassionem, quam penes carnalem cognationem : IV, 628 *b*, 634 *b*; X, 507 *a*.

PROXIMUS. 1. — quis sit : IV, 628 *b*; X, 507 *a*. Quot modis accipiatur : IX, 181 *b*.
2. — quare diligendus : IV, 603 *b*-606 *a*, 617 *b*-621 *a*; X, 504 *a*; XII, 573 *b*-574 *a*, 681 *a*-685 *b*. Gradus quot sint hujusmodi amoris : X, 374 *a*, 504 *a*; XI, 587 *ab*; XII, 148 *b*-150 *b*. Qualiter præcipiatur sub mortali, odiumque qualiter prohibeatur : XIII, 232 *b*-233 *a*.
3. Proximi bona qualiter aspicienda : XII, 681 *ab*. De bonis proximi dolens quam male faciat : *ibid.*
4. Tria proximo debemus, sc. posse, nosse et velle propter Christum : IX, 215 *a*.
5. — quot modis lædi possit : XI, 52 *b*; XII, 249 *a*.
6. Proximi dilectio est impletio legis : V, 48 *b*. *Vid.* DILECTIO, n. 23. Est ala qua volat anima ad Deum : XIII, 112 *b*. *Vid.* CHARITAS, n. 31, 33-34, 52, 72-76, etc.
7. Proximi dilectio quomodo ordinanda : VII, 547 *b*; IX, 261 *ab*, 400 *b*; XII, 387 *b*-391 *a*, 673 *b*-674 *a*; XIII, 516 *b*-517 *a*, 549 *b*-550 *a*; XIV, 64 *b*. *Vid.* DILECTIO, n. 11-13, 18-20, 27, 30-31.
8. De proximi defectibus, et quomodo tractandus : XII, 673 *b*, 681 *b*-683 *b*; XIV, 82 *a*-83 *a*.
9. Proximi dilectio consistit in non nocendo, et in adjuvando : IX, 261 *ab*.—10. Proximorum peccata quomodo liceat revelare : IX, 666 *b*-667 *a*. — 11. Beneficentia in proximum qualiter exercenda : X, 373 *b*-380 *b*. *Vid.* CHRISTIANUS, n. 6-7. — 12. De proximi nocentis dilectione agitur : XI, 52 *ab*.—13. Qua mensura proximum metiemur, eadem remetietur nobis : X, 381 *b*-382 *a*; XIII, 329 *a*. — 14. Proximi odium, vel dilectio quos effectus pariat : XIII, 396 *ab*, 466 *a*, *b*-467 *b*. — 15. Proximi dilectio, et compassio suadetur multis rationibus : XIV, 16 *b*-17 *a*, 25 *a*-27 *b*. — 16. In proximo debemus respicere solum Jesum, et velle mori pro qualibet anima : XII, 674 *a*, 675 *a*.— 17. Proximi subventio quam Deo chara, et homini fructuosa : XIII, 387 *ab*, 389 *a*.
Vid. DIABOLUS, n. 228.

PRUDENS quare assimiletur serpenti : VIII, 301 *b*. *Vid. Indic. gener. in Matth.* X, 16.

PRUDENTIA. 1. — est prima ex virtutibus cardinalibus, estque notitia eorum quæ sunt agenda, vel vitanda : VII, 238 *a*, 507 *a*-508 *a*; VIII, 188 *ab*, 300 *b*-301 *b*. *Vid.* HABITUS, n. 26. Est de genere cognitionis; sed quia est practica, habet aliquid spectans ad voluntatem et virtutem : II, 97 *a*. Varie describitur secundum varios ejus actus : VII, 410 *ab*; VIII, 356 *a*, 477 *a*; XIII, 632 *a*; XIV, 88 *a*. — 2. A prudentia procedunt providentia, circumspectio, cautio et docilitas : VII, 238 *a*, 508 *a*. — 3. Prudentiæ partes sunt sex : V, 44 *b*; VII, 410 *b*, 508 *b*; VIII, 188 *ab*; IX, 24 *b*, 63 *b*- 63 *a*; XI, 148 *b*. *Vid.* CONSILIUM, n. 6, DOCILITAS. — 4. Gradus ejus : VII, 507 *b*; XII, 192 *ab*. — 5. Prudentiæ laudes, comparationes et effectus enarrantur : VIII, 300 *b*-301 *a*; IX, 24 *b*, 30 *b*, 64 *a*, 326 *a*, 443 *a*.
6. — differt a dono consilii, quomodo : VIII, 308 *b*.
7. — quomodo sit virtus politica, purgatoria, purgati animi, et exemplaris, et quomodo differant : VII, 507 *a*; IX, 24 *b*.
8. — regit omnes virtutes morales, sc. ethicam, œconomicam et politicam : VIII, 188 *b*.
9. — alia est cordis, alia oris, alia operis; item alia mundana, alia humana, alia divina : *ibid.*, *et* XIII, 619 *b*.
10. — stat ex parte rationalis : IV, 342 *b*.
11. — quomodo differat a dono scientiæ : V, 114 *b*-115 *a*.
12. — est virtus in qua consistit rectitudo vitæ secundum regulam justitiæ : *ibid.*, *et* IV, 484 *a*.
13. — quomodo in suis actibus possit excedere : IV, 573 *b*.
14. — quomodo dirigat animam : VII, 301 *a*.
15. De prudentia auctoritates S. Scripturæ et SS. PP. : VII, 98 *a*-99 *a*; VIII, 550 *b*-552 *b*.
16. — est magistra directionis in omni via salutis : XIV, 435 *b*.
17. — quomodo exercenda : IX, 638 *b*.
18. — sine Deo stultitia est : XIII, 520 *a*.
19. Prudentiæ actus est se accommodare loco et tempori : XII, 444 *b*.
Vid. FIDES, n. 60, FORMICA, n. 2-4.

PRUINA spiritualis. 1. — est prioris qualitatis et quantitatis ruina, quomodo : IX, 425 *a*.

Digitized by Google

2. — triplex, sc. culpæ, pœnitentiæ et sapientiæ : *ibid.*

PRUNAS accendens, et ardere faciens est diabolus : XI, 598 *ab*. *Vid.* DIABOLUS, n. 137.

PSALLERE. 1. — quale officium, ejus fructus et dignitas : VI, 178 *a*-179 *a*; IX, 399 *ab*. — 2. Quid psallere in conspectu angelorum : XIII, 96 *a*. — 3. Modus psallendi qualis : XII, 460 *a*-462 *b*, 488 *ab*.

PSALMISTATUS non est ordo, sed annexus ordini, cujus officium est psalmos lectionibus interserere : VI, 178 *a*-179 *a*; VII, 327 *a*, 427 *b*.

PSALMODIA est vox dulcis auribus Dei et angelorum : XIII, 377 *b*; officium angelorum : 618 *b*; maximæ dignitatis in Ecclesia : 635 *a*.

PSALMUS. 1. Psalmorum prophetia quantæ dignitatis : VI, 178 *a*, 179 *a*. — 2. Psalmi alii sunt historiales, alii pœnitentiales, alii præconiales, alii medicinales : IX, 163 *b*. — 3. Qua devotione recitandi sint : VII, 205 *a*. — 4. Quinam ex psalmis texantur alphabeto Hebræorum : IX, 299 *b*. — 5. Septem psalmi pœnitentiales continent septem virtutes justorum : 30 *b*. Quilibet incipit a lacrymis, et terminatur in exultatione : 554 *a*, 569 *b*.— 6. Psalmorum tituli desumuntur a quinque : 161 *b*.— 7. Psalmum decimum septimum cantavit David in articulo mortis, et ob id continet multa mysteria : 173 *b*. — 8. Psalmi tractantes de Christi passione quinam : 180 *b*. Incipiunt a gemitu, et terminantur in salute hominum : *ibid.*— 9. Psalmi quindecim quare dicantur graduum : 265 *b*, 545 *a*. — 10. Psalmi cur sint centum quinquaginta : 577 *b*-578 *a*. — 11. — centesimus nonus aptatur Christo : XI, 147 *a*-148 *a*. *Vid.* PSALLERE, n. 1-3.

PSALTERIUM (*Expositio in*), opus authenticum, excepta altera expositione psalmi CXVIII : IX, XI-XIII, 154-578.

PSALTERIUM. 1. — quare dicatur liber Psalmorum : IX, 156 *b*. Quis ejus auctor : *ibid.* Ejus divisio explicatur : *ibid.* 2.— præ aliis libris quare in Ecclesia frequentetur : 157 *b*.— 3. Psalterii liber sic dicitur a psalterio Davidis : 156 *b*.

PSALTERIUM MINUS B. MARIÆ VIRGINIS, opus authenticum : XIV, V-VI, 189-195.

PSALTERIUM MAJUS B. MARIÆ VIRGINIS, opus incertum : XIV, VII-XI, 199-220.

PTISANA quid sit : XIV, 79 *a*.

PUBERTATIS tempus. 1. — quare requiratur ad matrimonium, non autem ad alia sacramenta : VI, 355 *a*. — 2. Citius impletur in muliere quam in viro, quare : 355 *b*.

PUBLICANUS. 1. Publicani humilitas et pœnitentia qualis, et utraque imitanda proponitur : XIII, 391 *a*-393 *a*, 412 *b*. 2. Publicani quinam fuerint : X, 290 *a*; XI, 1 *b*.

PUDICITIA. 1. — quid sit, et quomodo ad temperantiam pertineat : VII, 411 *a*, *b*; VIII, 289 *a*. *Vid.* CASTITAS, n. 6. 2, — est pedissequa sapientiæ : IX, 32 *b*. *Vid.* CONTINENTIA, n. 5.

PUDOR. 1. — bonus, et malus quis sit, et quare datus sit homini : XII, 307 *a*-308 *a*, 345 *ab*, 589 *a*-590 *a*; XVIII, 141 *b*-142 *a*. 2. — habet pro objecto inhonestum præsens : III, 74 *a*; XII, 27 *b*. 3. — confessionis, et pœnitentis expenditur : V, 629 *b*.

PUELLA quædam præstigio dæmonum videbatur equa : II, 450 *a*.

PUER. 1. Peccata puerorum ante septennium imputantur parentibus : XIII, 486 *a*. — 2. Puerorum qualitates bonæ et malæ enarrantur : IX, 485 *b*; XI, 84 *b*-85 *a*; XI, 561 *b*-563 *b*.— 3. Puerorum est regnum cœlorum, qualium vero, et quare : XI, 84 *b*. Ducendi sunt ad Christum : *ibid.* 4. — qui materno lacte alitur, vegetior, pulchrior et fortior fit, quam qui alieno : XI, 556 *a*.— 5. Pueri et phrenetici quare non habeant usum rationis : III, 75 *b*, 228 *a*, 229 *b*-232 *a*. — 6. Quinam pueri vere laudent Deum, intrentque in regnum cœlorum : IX, 292 *b*. Quam Deo chari : X, 566 *b*. 7. — quomodo dicatur Christus : XIII, 173 *ab*. 8. Pueris quare non conferatur ordo, et si conferatur, sit validus : VI, 200 *b*-202 *b*. 9. — est spiritus noster : XIII, 97 *b*. 10. Pueri decedentes sine baptismo an in fide parentum salventur : V, 278 *b*.— 11. Si occidatur dum defertur ad baptismum, salvatur, si occidatur propter fidem; secus, non : V, 343 *b*. *Vid.* PARVULUS.

PUERITIA. 1. — est secunda ætas hominis a septimo anno ad quartum decimum : VI, 408 *b*; VIII, 94 *b*; IX, 101 *b*; X, 268 *a*. 2. — quam Christo chara : XIII, 53 *b*, 63 *a*. 3. De pueritia auctoritates S. Scripturæ : VIII, 627 *ab*. 4. — est temperaturæ calidæ et humidæ : XIII, 561 *b*.

PUGNA. 1. — contra vitia describitur : XII, 158 *a*-164 *b*; XIII, 101 *a*, 104 *a*. 2. — contra malas cogitationes proponitur : VII, 66 *ab*. 3. — spiritualis inter Christum et diabolum : XIII, 380 *a*. *Vid.* ELEMENTUM, n. 4, LUCTA.

PUGNANDUM est in hac vita semper : XIII, 250 *a*, 509 *a*-510 *b*.

PUGNATURUS debet habere arma, scientiam, fortitudinem, aduaciam, perseverantiam et constantiam : IX, 571 *a*.

Digitized by Google

PULCHRA quomodo appeti possint : VII, 518 *b*-519 *a*.
PULCHRITUDO. 1. — quid sit : I, 504 *a*; VI, 582 *a*, 591 *b*-592 *a*; IX, 62 *b*, 127 *a*, *b*; XII, 7 *b*.
2. — importat rationem cognoscendi et exprimendi : I, 504 *ab*. Consistit in pluralitate, æqualitate et similitudine : II, 461 *b*, 481 *a*, *b*.
3. — imaginis refertur ad prototypum, licet habeat in se rationem propriam pulchritudinis : I, 504 *a*.
4. — imaginis qualiter sit in Verbo divino : *ibid.*
5 —, honor et bonum qualiter differant : I, 504 *a*, *b*.
6. Pulchritudinem respiciens in contrahendo matrimonium, an vere contrahat : VI, 259 *b*-260 *a*, 264 *a*.
7. — non est eadem in omnibus rebus, sed varia secundum rerum varietatem : VII, 519 *a*.
8. — vera non est in exterioribus, sed tantum effigies : IX, 131 *a*.
9. — animæ qualis : XIV, 85 *a*.
Vid. CHRISTUS, n. 701.
PULMONEM habere est causa respirationis : II, 110 *a*.
PULSAT multipliciter Deus ad ostium cordis : XIII, 278 *ab*.
PULSATIO divina, humana, diabolica : 278 *a*-279 *a*.
PULVIS. 1. — corporum mortuorum quomodo rediturus sit idem in resurrectione : VI, 459 *a*.
2. — in S. Scriptura multipliciter significat : IX, 252 *b*; X, 494 *b*.
Vid. MUNUS, n. 3.
PUNCTUS. 1. — est cujus pars nulla est : I, 160 *b*.
Vid. LINEA.
2. — est principium quantitatis indivisibile : II, 51 *b*.
3. — est substantia habens positionem, unitas vero non; ideo hæc in spiritualibus, ille vero nequaquam : I, 403 *a*; II, 301 *a*.
4. — non est actus purus; est enim terminus linearum, et compossibilis cum eis : I, 162 *a*, 295 *a*.
5. — quomodo in suo genere sit perfectissimus, eique nihil addi possit : 295 *a*.
6. Puncta plura si ponantur existantque simul, confunduntur in unum; nec plura sunt duo, quam unum : 331 *a*. — additus ad punctum nihil addit : IX, 83 *a*.
7. — an sit assignabilis in fieri, et in facto esse : II, 246 *b*-247 *a*.
8. — est potentia linea, non per se : 253 *a*.
Vid. GENERARI, n. 5.
9. — non est locus, nec pars loci, sed quid loci : 301 *a*.
10. — habet quantitatem virtutis, non vero molis, nec unibilitatem : I, 295 *a*.
11. Quomodo sphæra tangi possit in puncto : II, 59 *a*.
12. — est creatura respectu Dei : IX, 83 *a*.
13 — est infinitus virtualiter, non essentialiter, quomodo : I, 66 *b*, 436 *b*; II, 261 *a*.
14. — exceditur in infinitum a linea : IV, 654 *b*.
PUNIRE. 1. — vel puniri est tantum habentium liberum arbitrium : III, 589 *a*, 590 *a*; X, 168 *a*.
2. Hominis privati, et judicis qualis differentia esse debeat in puniendo offensas : VI, 536 *b*-537 *a*.
3. Homo punitur a Deo ob multas causas : X, 616 *ab*.
4. Non ad puniendum plasmavit nos Deus, voluntate sc. antecedente : II, 210 *b*.
5. Per quæ peccavit homo, per hæc et punietur : V, 575 *b*.
6. Deus semper punit citra condignum : X, 168 *a*.
PUNITIO. 1. — quomodo spectet ad Deum, et ad hominem : VI, 536 *a*-537 *b*.
2. Punitiones quando sint peccaminosæ : VII, 533 *b*.
3. — primorum parentum describitur : VII, 273 *b*-274 *b*. *Vid.* ADAM, n. 34.
PURGANDÆ animæ. 1. — quomodo dicantur requiescere : VI, 58 *b*.
2. — quomodo dicantur ambulare per fidem : 65 *a*.
3. — an a dæmonibus torqueantur : VI, 65 *a*-66 *b*; VIII, 230 *b*.
4. De suffragiis pro purgandis animabus agitur : VI, 82 *b*-84 *a*, 514 *a*-518 *a*; VII, 333 *a*-334 *b*; VIII, 230 *b*-231 *a*; XIII, 199 *b*-200 *a*, 467 *b*-468 *a*. *Vid.* DEFUNCTUS, n. 1-2, ECCLESIA, n. 112, EUCHARISTIA, n. 94.
5. — licet non sint in statu merendi, sunt tamen in statu solvendi : VI, 515 *a*; VII, 332 *b*. *Vid.* ANIMA, n. 521.
6. — sunt positæ in extrema necessitate : VI, 514 *b*.
7. — sunt in gratia confirmatæ; ideo non absorbentur a tristitia, nec in desperationem, nec in blasphemiam incidunt : VII, 332 *b*.
8. — habent certitudinem de gloria inamissibili : IV, 566 *b*-567 *a*; VIII, 229 *a*. Qualis sit hæc certitudo : VI, 63 *a*-65 *a*.
9. — voluntarie sustinent pœnam : VI, 62 *a*-63 *a*.
10. Ecclesia gaudet de earum liberatione : XIII, 19 *b*.
11. Ante judicium universale purgabuntur justi in corpore et anima igne conflagrationis : VI, 60 *b*.
Vid. ANIMA, n. 161, CHRISTUS, n. 843.

Digitized by Google

PURGARE; *vid.* ANGELUS, n. 138, DOCTOR, n. 1, PECCATUM, n. 319.
PURGATIO. 1. Purgationis animæ sex gradus : XII, 35 *a*. *Vid.* POENITENTIA, n. 42, 111, *etc.* — 2. Ejus necessitas et modus traditur : VII, 625 *ab*, 626 *b*.
3. Purgationis multiplex modus proponitur : XI, 455 *ab*.
4. — peccatorum a Spiritu sancto, qui balneum præparavit suis : XIII, 257 *a*.
PURGATIVA vita instituitur : XII, 23 *a*-25 *a*. *Vid.* VITA.
PURGATORIUM. 1. — necessario debet poni, quare : VI, 57 *a*-59 *b*, 511 *b*-514 *a*; VII, 331 *b*-332 *a*, 377 *a*; VIII, 229 *ab*. Non est status, sed transitus ad statum : VI, 59 *ab*, 454 *a*.
2. Purgatorii locus ubi sit : VII, 377 *a*.
3. — est via lata, per quam multi incedunt : XIII, 390 *ab*.
4. Purgatorii pœna quam gravis : VI, 59 *b*-61 *b*, 95 *a*-97 *a*; VII, 332 *a*; VIII, 230 *a*; XIII, 586 *ab*. Est duplex : VI, 61 *a*; VIII, 230 *a*.
5. Quomodo una anima citius quam alia purgetur : VI, 100 *ab*.
6. In purgatorio non admittitur qui noluit se subjicere Ecclesiæ : V, 672 *a*.
7. In purgatorio existentes animæ si quæ, dum in hac vita extarent, magis meruerint adjuvando alias animas, etiam magis participant de suffragiis communibus Ecclesiæ : VIII, 231 *b*.
8. An pœna purgatorii a dæmonibus infligatur : VI, 65 *a*-66 *b*.
Vid. ANIMA, n. 155, DIABOLUS, n. 280, OPERA, n. 19, PATRICIUS.
PURGATORIUS ignis. 1. — est vere materialis : VI, 97 *a*-99 *b*.
2. — purgat scoriam peccati : VI, 65 *b*, 66 *a*.
3. — quomodo agat in animam : VI, 61 *b*, 96 *a*, 499 *b*-503 *b*; VII, 332 *b*-333 *a*; XIII, 586 *ab*.
4. — non absorbet animas ita, ut tollat usum rationis : VI, 64 *a*.
5. — delet etiam culpam venialem, et quomodo : V, 258 *b*; VI, 95 *a*-97 *a*.
PURIFICATIO. 1. De purificatione B. Mariæ Virginis agitur : X, 269 *a*-270 *b*; XII, 524 *a*-525 *a*.
2. Festum Purificationis B. Mariæ Virginis quare dicatur festum obviantium : XII, 277 *a*. *Vid.* MARIA, n. 135, PROCESSIO, n. 16.
3. — in missa quare sumatur, et quando dicuntur plures missæ, non sumatur nisi in una : V, 514 *a*, 515 *b*.
PURITAS. 1. De puritate mentis agitur : XII, 507 *a*-508 *a*, 538 *ab*; XIV, 63 *a*-64 *a*. *Vid.* ANIMA, n. 446.
2. — augetur per recessum a contrario, et accessum ad summum et simplex : III, 276 *b*-277 *a*.
PURPURA quid sit : XI, 38 *b*.
PUSILLANIMITAS. 1. — est species acediæ, sc. voluntas immoderate metuens gravedinem in aggressu agendorum : VII, 237 *a*, 363 *b*, 550 *a*, 557 *b*. Quando sit peccatum etiam mortale : 550 *a*. — 2. Ex pusillanimitate oriuntur torpor et desperatio : VII, 550 *a*, 557 *b*. *Vid.* DESPERATIO, n. 1.
3. De pusillanimitate auctoritates S. Scripturæ : VIII, 588 *b*-590 *a*.
PUSILLUS grex quomodo a Christo exaltetur : XIII, 417 *b*-418 *a*.
PUTEUS. 1. — Samariæ quisnam fuerit : XI, 313 *a*. — 2. Multiplex mystice : *ibid.* *et* IX, 225 *a*.
PUTREFACTIO spiritualis animæ expenditur : VI, 619 *ab*. *Vid.* ANIMAL, n. 10.
PYROMANTIA est species divinationis quæ fit in igne : VII, 237 *b*, 370 *b*.
PYRRHUS rex quam prudens in bello : XIII, 509 *b*.
PYTHAGORAS et VARRO dixerunt eamdem esse animam in hominibus et animantibus, quare : III, 40 *b*-41 *a*.
PYTHO est ventriloquus per malignum spiritum loquens : VII, 371 *a*.
PYXIS; *vid.* CHRISTUS, n. 689.

Q

QUADRAGENARIUS, *vid.* NUMERUS, n. 46.
QUADRAGESIMA. 1. — quare instituta sit : V, 535 *b*.
2. Quadragesimæ jejunium quale, ejusque mysteria declarantur : XIV, 573 *a*.
3. — est decima quæ Deo debetur : IX, 269 *b*.
4. — quare incipiat feria quarta, et pariter quatuor tempora : *ibid.*
5. Traditur modus ducendi fructuose quadragesimam : XIII, 151 *b*.
6. Quadragesimæ tempus quam fructuosum et utile : 151 *a*-152 *b*.
7. Quadragesimæ plures proponuntur figuræ : *ibid.*, *et* XIV, 73 *a*.
8. Quare in principio quadragesimæ legatur pro epistola caput prophetiæ Joelis *Convertimini ad me* : XIII, 151 *b*.
9. Quare in dominica tertia quadragesimæ legatur evangelium de dæmonio muto, et in epistola historia venditionis Joseph : X, 527 *b*.
QUADRAGINTA dies quid significent : XIII, 176 *b*.
QUADRANS est peccatum vel minimum, de quo reddenda est ratio in morte : XIII, 477 *a*.
QUADRATURA mathematica importat figuram quadratam et solidam : X, 145 *a*.

Digitized by Google

QUADRUPES est animal gressibile, perfectius reptili : II, 606 *a*.

QUÆRENDI. 1. — de Deo quinque modi traduntur, sc. secundum substantiam, quantitatem, qualitatem, relationem et actionem : VII, 251 *ab*.

2. — Deum modus traditur, sc. quo tempore, quo loco, quibus mediis, et quo fine per fidem, amorem, justitiam, et bonam operationem : XIII, 83 *b*-86 *a*, 274 *a*-276 *b*, 438 *a*, 559 *a*, 560 *b*.

QUÆRENDUS Deus, non sicut Jesus ab Herode, nec sicut Saulus ab Anania, sed sicut pastor a pecude : IX, 544 *b*. *Vid.* CHRISTUS, n. 289, 836. Vel sicut sponsa et mater : XIV, 145 *a*-149 *b*. Vel sicut medicus : XIII, 418 *ab*.

QUÆRENTES alii inveniunt, alii perdunt : X, 523 *b*-524 *a*.

QUÆRENTIUM Deum diversi status proponuntur, sc. incipientium, proficientium et perfectorum : VIII, 15 *a*; X, 523 *a*; XIII, 80 *a*-83 *b*.

QUÆRERE, petere et pulsare quid significent, et qualiter differant : X, 523 *ab*.
Vid. ANIMA, n. 458.

QUÆSTUARII quomodo venatores diaboli : XIII, 348 *a*.

QUALITAS. 1. — dicitur dupliciter, sc. prout est forma determinans, et prout est dispositio nobilitatis : I, 345 *a*.

2. — alia substantialis, alia accidentalis : II, 326 *a*.

3. Proprietates quomodo sint qualitates : 325 *b*-326 *a*. *Vid.* INTENSIO.

4. — accidentalis alia est spiritualis, alia corporalis : V, 373 *a*-374 *a*.

5. — accidentalis dividitur in quatuor species, sc. habitum, et dispositionem; potentiam naturalem, et impotentiam; passionem, et passibilem qualitatem; formam, et figuram : *ibid.* De his speciatim : I, 82 *b*-83 *a*, 345 *a*; II, 326 *a*, 555 *b*; III, 212 *a*; V, 70 *b*, 372 *ab*, 374 *b*-375 *a*, 377 *a*, 381 *a*; VI, 570 *a*, 582 *a*-584 *b*; VII, 395 *a*; IX, 38 *b*. *Vid.* FIGURA, n. 3.

6. Qualitates primæ dicuntur calor, frigus, humidum et siccum, non quod non adsint aliæ primæ, sed quia istæ primæ sunt habentes contrarium : II, 571 *a*, 616 *b*-619 *a*; VII, 261 *ab*.

7. — non semper est immediatum principium actionis, sed etiam forma de se est talis aliquando : II, 556 *a*.

8. Qualitates ignis et aeris quænam : II, 569 *a*-571 *b*. *Vid.* AER, n. 6, IGNIS, n. 4.

9. — in abstracto est pure forma, non in concreto : II, 552 *b*.

QUANTITAS. 1. — est positio partium in toto in ordine ad ipsum totum; non ad locum, nisi ex consequenti, seu secundum aptitudinem : V, 46 *ab*. *Vid.* AUGMENTUM, n. 1, DIMENSIO, n. 1, EXTENSIO, n. 1, 3.

2. — de sui natura habet extensionem, quæ tamen causaliter est a substantia : I, 326 *a*; V, 457 *b*, 459 *b*-461 *a*, 503 *ab*, 512 *b*-513 *a*. Consequitur materiam non secundum essentiam, sed secundum esse : II, 317 *b*, 534 *ab*, 552 *b*.

3. — continua significatur per partes aliquotas; discreta, per partes aliquantas : IX, 286 *b*. *Vid.* ALIQUOTA.

4. Quantitatis passio est finitas, et infinitas : II, 151 *b*-152 *a*. *Vid.* FINITUM, n. 2, INFINITUM, n. 13, 19. Item æqualitas, et inæqualitas : I, 326 *a*. *Vid.* ÆQUALE, n. 6-7, ÆQUALITAS, n. 8-9, INÆQUALITAS, n. 3-4. Item et mensuratio; *vid.* MENSURA, n. 7. Item impenetrabilitas; *vid.* PENETRATIO, n. 1.

5. Quantitatis propria passio est divisio : V, 523 *b*. *Vid.* DIVISIO, n. 1.

6. — est perfectio corporis viventis et organici, ita quod non possit esse nec intelligi sine ipsa (intellige quoad exigentiam aptitudinalem) : V, 457 *ab*.

7. — est separabilis a substantia : *ibid.*; et a corpore (sc. per virtutem divinam) : *ibid.*

8. — alia est continua, alia discreta : I, 326 *a*; III, 434 *b*; IX, 52 *a*.

9. — alia molis, alia virtutis; prima desumitur a materia, altera a forma : I, 292 *b*, 293 *a*, 327 *b*; II, 617 *ab*; IV, 302 *a*; V, 640 *a*, 641 *a*; VI, 474 *b*; VIII, 114 *b*. *Vid.* ANIMA, n. 387, DEUS, n. 47, 51, DIFFERRE, n. 3, FIGURA, n. 3, MOLES.

10. Quantitatis positio alia est secundum commensurationem, alia secundum definitionem : V, 459 *b*-461 *a*.

11. Quantitatis extensio supponit compositionem : II, 431 *a*, 613 *a*; V, 459 *b*-461 *a*, 512 *b*-513 *a*.

12. — prædicamentalis continet sub se tanquam speciem ævum angelorum : II, 279 *a*.

13. — molis fundatur super partibile : IV, 302 *a*.

14. — nova non acquiritur in rarefactione, sed tantum major extensio : I, 293 *a*. *Vid.* RARUM.

15. — habet statum in augmentatione : I, 298 *a*-300 *b*.

16. — respicit ætatem, tempus, magnitudinem et potentiam : I, 325 *a*-326 *b*.

17. — incompleta est coæva materiæ : II, 318 *a*.

18. — discreta, et continua est infinita secundum potentiam, seu syncategorematice : III, 434 *b*.

19. — virtutis est duplex, sc. simpliciter, ut

Digitized by Google

in Deo, et in genere, ut in quacumque re perfecta : I, 299 *b*.
20. — virtutis non est proprie in genere quantitatis, sc. molis : V, 373 *b* (*ubi*, *loco vocis* moralis, *leg.* molis).
21. — virtutis non repugnat simplicitati, imo consonat ei; unde accessus ad simplicitatem est per additionem : I, 293 *a*, 295 *a*-296 *a*, 326 *a*.
22. — virtutis in spiritualibus attenditur non solum in operando, sed in re secundum suam perfectionem in omnimoda absolutione : I, 327 *b*; II, 152 *a*.
23. — virtutis abstrahit a totalitate et integritate, quia stat cum simplicitate : I, 335 *a*.
24. — virtutis desumitur a forma : V, 641 *a*.
25. Quantitatis (corporalis) species sunt linea, superficies, corpus et numerus : I, 394 *b*; II, 48 *a*, 51 *b*.
26. — bonitatis in actibus et entitatibus unde desumatur : III, 557 *a*.
27. Quantitatis nomen non transfertur ad divina, bene tamen nomen speciei, nempe magnitudo : I, 326 *a*.
28. Quantitatis ratio est extensio partium in toto, non in ordine ad locum : V, 512 *b*-513 *a*.
29. Quantitatis augmentum terminatur proprie ad accidens, atque etiam secundario ad substantiam : I, 293 *ab*.
30. Visus non abstrahit a quantitate, quia est de ratione sensatorum : V, 474 *b*.
31. Divisio sequitur quantitatem : V, 523 *a*.
Vid. CONTINUUM, n. 1-2, CONTRITIO, n. 43, CORPUS, n. 73, DIFFERRE, n. 3, NUMERUS, n. 5, PASSIO, n. 27.

QUANTUM. 1. In quanto molis simplicissimum est minimum; e contra vero in quanto virtutis : I, 293 *b*.
2 — comparatum quanto est majus, aut minus, aut æquale : I, 328 *b*.
3. — adverbium dicit quantitatem actus, — nomen dicit quantitatem termini : III, 556 *b*-557 *a*.

QUARTA luna in feria sexta factus est homo, et ipse incœpit a tertia computationem : IX, 269 *b*.
Vid. QUADRAGESIMA, n. 4.

QUATERNARIUS numerus. 1. Quaternarii numeri beatitudinum mysteria enarrantur : X, 367 *b*-371 *a*. *Vid.* NUMERUS, n. 33.
2. — in Scriptura significat multa, sc. quatuor elementa, quatuor virtutes cardinales, quatuor defectus originales : VIII, 345 *b*; IX, 67 *a*-68 *b*, 105 *a*; X, 145 *a*.
3. — est quadratus vere, et non solidus proprie, sed improprie : X, 145 *a*.

QUATUOR creata sunt coæva, sc. empyreum, angelica natura, materia prima, et tempus, quare : II, 288 *b*; VII, 383 *ab*.

QUERCUS. 1. — est arbor faciens fructum solummodo pro porcis : IX, 325 *a*. — 2. Quid significet in Scriptura : *ibid.*

QUI. 1. — idem est ac hic : IX, 178 *a*. Significat personam : I, 341 *a*.
2. — potest dicere relationem simplicem, vel personalem : I, 92 *a*.

QUIA. 1. — importat vel causam essendi, vel consequendi : II, 68 *b*. — 2. Habet aliquando rationem causalis, aliquando signi : IX, 176 *a*.

QUID aliquando dicit essentiam, aliquando nomen, aliquando suppositum : I, 405 *b*; IX, 246 *b*.
Vid. SECUNDUM.

QUIDDITAS formarum præexistit in materia : II, 418 *a*-421 *a*. *Vid.* FORMA, n. 34-38.

QUIDQUID. 1. — significat substantiam, et qualitatem : IX, 243 *a*. — 2. Quidquid recipitur, per modum recipientis recipitur : II, 414 *a*.

QUIES. 1. — multiplex : IX, 267 *b*-268 *a*, 275 *a*, 303 *a*; XIII, 82 *b*. — 2. Quies contemplationis : VIII, 433 *b*; XII, 185 *b*.
Vid. ANIMA, n. 290, 351, 421, BEATITUDO, n. 5, NATURA, n. 8.

QUIESCERE, REQUIESCERE et CONQUIESCERE, quid sit, et quotuplex : II, 625 *ab*; IX, 268 *a*.
Vid. DEUS, n. 184, REQUIES.

QUIETARI; *vid.* ANIMA, n. 350.

QUINARIUS numerus aptatur Filio : IX, 102 *a*.
Vid. NUMERUS, n. 34. Competit etiam statui carnali : V, 173 *b*.

QUINQUAGENARIUS; *vid.* NUMERUS, n. 47.

QUO constat, QUO congruit, et QUO discernitur, importat substantiam, virtutem et operationem : I, 64 *a*.

QUO est et QUOD est. 1. — quid significent : I, 337 *b*, 340 *b*. — 2. Quo est significat formam, et quod est individuum : 340 *b*. Se habent ut concretum et abstractum : 438 *b*.
3. In omni creato differt quo est et quod est, sc. formaliter, non essentialiter : II, 257 *b*.
4. In omni potentia, vel natura, est aliquid quo est fieri, et aliud quo est facere : VI, 613 *b*.

QUOD. 1. — est relativum identitatis : V, 478 *a*.
2. — non communicat cum altero in materia transmutabili, nec ab eo dependet, non afficitur vitiositatibus illius : IV, 33 *b*.

R

RAAB. 1. — interpretatur latitudo : XIV, 131 *a*. — 2. Ejus factum mystice exponitur : *ibid.*

Digitized by Google

— quale peccatum mentiendo commiserit : v, 179 *a*.
3. Quare ex ea voluerit Christus descendere : xiii, 21 *a*.
RABATH interpretatur grande peccatum : xiii, 448 *b*.
RACHA est interjectio indignationem significans : xi, 422 *a*.
RACHEL interpretatur ovis : x, 140 *a*. *Vid.* Christus, n. 235, Lia.
RADENDI sunt pili ab anima, et quomodo : xiii, 41 *a*.
RADIUS. 1. — quid sit, et utrum sit corpus, an accidens : ii, 557 *b*-558 *b*.
2. Radiorum motus qualiter fiat : 60 *b*, 558 *b*.
3. — exit a corpore luminoso per modum virtutis influxæ : 558 *b*.
4. Radiorum repercussio qualiter fiat : 558 *b*-559 *a*.
5. — quomodo differat a lumine et a sole : i, 174 *a*; ii, 558 *ab*.
6. — semper oritur a sole, nec tamen semper iteratur ejus productio, sed tantum continuatur : i, 182 *b*; ii, 284 *a*, 558 *a*.
7. Radiorum confractio qualiter fiat : ii, 559 *ab*; ix, 52 *b*.
8. — non habet trinam dimensionem : ii, 559 *b*.
9. — non fœdatur a rebus fœtidis, quare : iv, 33 *b*. Unitur aeri secundum præsentiam tantum : ii, 40 *b*.
10. — directus, reflexus et fractus quid sint, et quomodo fiant et operentur : ix, 52 *b*.
11. — veritatis qualiter reluceat in intellectu nostro : iv, 485 *b*; ix, 414 *a*, *b*. *Vid.* Lux, n. 30, *etc.*
12. — quomodo pertranseat crystallum : iv, 10 *a*.
13. — thearchicus illuminat cœlestem, et inde ecclesiasticam hierarchiam : ix, 49 *b*.
14. — diversimode se habet in actibus suis : 88 *a*.
15. — contemplationis circa quænam versari debeat : viii, 9 *ab*; xii, 30 *a*, 91 *a*.
16. —, super corpus solidum reflexus, majus lumen et calorem generat; sic homo frustra tentatus a diabolo : ix, 119 *b*.
RADIX 1. — bonorum, et malorum quotuplex : viii, 442 *a*; ix, 222 *a*.
2. — omnium malorum est cupiditas : xii, 253 *b*.
3. — totum, quidquid recipit, mittit ad ramos : ix, 133 *b*.
4. — in quo differat ab initio : iii, 598 *b*. *Vid.* Christus, n. 721, Maria, n. 442.
RAMI. 1. — sunt opera et exempla virtutum : xiii, 191 *a*. — 2. Quid sit exire obviam Christo cum ramis palmarum : *ibid.*, *et* xi, 422 *b*. *Vid.* Christus, n. 817.
RANA. 1. — est animal clamosum, et clamando seipsam consumit : xii, 254 *b*. Quomodo nascatur : ii, 424 *b*.
2. Ranæ diaboli sunt detractores, etc. : xiii, 169 *ab*. *Vid.* Diabolus, n. 266.
3. Ranarum plaga quid mystice significet : xii, 254 *b*.
RANCOR quid sit, et quomodo sit filia acediæ : vii, 363 *b*; vel potius ab invidia procedat : 532 *ab*.
RAPACITAS; *vid.* Munificentia, n. 2.
RAPHAEL. 1. Ejus nomen, et officium quale : vii, 389 *b*, 467 *b*-468 *a*; viii, 100 *b*; xiii, 49 *b*. — 2. Quomodo significet Christum : xiii, 195 *b*.
RAPIENS rem alienam invito domino etiam ad bonum finem, peccat : iii, 552 *ab*. *Vid.* Ægyptiaca.
RAPINA est furtum cum violentia : v, 156 *b*; vii, 364 *b*, 372 *a*, 537 *b*. Est filia avaritiæ : *ibid.*
RAPTORIBUS pœnitentia quænam a canonibus imposita : viii, 379 *ab*.
RAPTUS sponsæ impedit matrimonium, quomodo : vii, 430 *a*.
RAPTUS ecstaticus. 1. — diversi in oratione declarantur : xii, 430 *b*-432 *a*.
2. — reddit animam Deo simillimam : ix, 48 *b*. — 3. Non fert secum habitum gloriæ, sed actum, quare : *ibid.* — 4. Qualis Pauli fuerit : 48 *b*, 49 *a*. — 5. Reddit animam elevatam in Deum, simul et humillimam : 49 *a*.
RAREFACTIO quid sit : i, 293 *a*; ii, 595 *b*; iii, 341 *b*
RARITAS in quo proprie consistat : iii, 31 *a*. *Vid.* Cœlum, n. 29, Densitas.
RATIHABITIO in ordinatione illicita quando juvet : vi, 188 *b*.
RATIO. 1. — est illa vis, qua anima inter bonum et malum, vel inter verum et falsum discernit : vii, 235 *b*, 391 *a*. *Vid.* Ingenium, n. 2, Intellectus, n. 6, 66, Ratiocinatio.
2. — est ea vis animæ, quæ rerum corporearum naturas, formas, differentias et propria accidentia percipit, atque etiam incorporea, sed non extra corpora : viii, 430 *a*.
3. — habet quinque actus, sc. duos per quos dirigitur in verum, et tres per quos in bonum : vii, 393 *b*.
4. Rationis est referre ad aliud, vel per collationem, vel per illationem : i, 35 *b*.
5. Rationis actus est per modum vel elicientis, vel imperantis, vel acceptantis : iv, 394 *b*.
6. — est vis animæ non solum cognitiva, sed et motiva : viii, 111 *b*.
7. — quomodo dividatur in partem superiorem et inferiorem : iii, 168*b*-170 *b*; vii, 393 *a*; viii, 109 *b*, 111 *b*-112 *a*.

Digitized by Google

8. — superior abstrahit ab omnibus sensibilibus; inferior utitur potentiis sensitivis : VII, 393 *a*; VIII, 111 *b*-112 *a*. *Vid.* ANIMA, n. 323.
9. — superior qualiter differat ab intellectu et intelligentia : III, 163 *a*-170 *b*; VII, 391 *a*; VIII, 112 *a*, 430 *a*. *Vid.* ANIMA, n. 228.
10. — superior est principium peccatorum spiritualium, inferior carnalium : III, 180 *a*-189 *b*.
11. Quomodo peccatum insit in superiori, et in inferiori ratione : *ibid.*
12. Rationis pars superior quomodo figuretur per Adam, inferior vero per Evam : III, 188 *ab*; V, 190 *ab*; VII, 278 *b*.
13. Rationis judicium aliud est discretivum, aliud definitivum; primum judicat an sit faciendum aliquid, nec ne, aliud est imperativum, circa quod est virtus : *ibid.* *et* 214 *a*, *et* VIII, 188 *b*.
14. — aliquando accipitur proprie pro parte cognitiva; aliquando communiter, prout comprehendit totam portionem animæ divisam contra sensualitatem : III, 543 *a*; V, 564 *a*.
15. — an sit pars, seu principium synderesis : 540 *a*-543 *b*.
16. — aliquando sumitur ut ratio, aliquando ut natura; primo modo actus sequuntur deliberationem, secundo appetitum naturalem : IV, 358 *a*. Hoc posteriori sensu Christus passus est secundum rationem : 357 *a*-359 *a*.
17. Rationis munus quale sit, et quomodo ex ea oriantur scientiæ rationales : IX, 53 *a*.
18. Rationis officium circa fidem : XII, 337 *a*.
19. — et fides non contradicunt sibi invicem, sed ratio aptatur etiam fidei : IV, 530 *a*-533 *b*.
20. Rationis usus quomodo, et quando perdatur, vel ligetur : III, 228 *a*-233 *b*. *Vid.* EBRIETAS, n. 1. Facilius impeditur, quam alius potentiæ, quare : 231 *b*.
21. — est regula humanarum actionum : VII, 518 *b*. Quomodo reformanda : XII, 336 *b*-337 *a*.
22. — quando evacuet meritum fidei, et quando non : I, 18 *b*.
23. — elevata et illustrata a lumine veritatis supernæ facit cognoscere verum; conversa vero ad sensibilia, aliquando decipit : IV, 485 *b*; XII, 13 *a*.
24. — in Deo quid sit : VII, 255 *b*, 256 *b*. *Vid.* IDEA, n. 2-18, 21.
25. — quomodo sit optimum tum hominis, tum angeli : II, 268 *b*, 269 *b*.
26. — alia ordinatur ad trahendum mentis assensum, alia mentis affectum; ad primum inventa est Logica, ad secundum Rhetorica : IX, 53 *a*.
27. — evidens violentat intellectum ad assensum : I, 18 *b*.
28. — alia evidens, alia inevidens et probabilis tantum : *ibid.*, *et* IV, 530 *a*; IX, 53 *b*; XII, 11 *a*.
29. Ratione differre stat tripliciter, sc. vel per puram apprehensionem, vel per attributionem, id est formaliter, vel definitive, id est essentialiter : I, 111 *a*; II, 23 *b*.
30. Diversitas rationis dupliciter in divinis reperitur : I, 111 *a*.
31. In quo est ratio finis principaliter, in eodem est ratio boni : II, 252 *a*.
32. — causalis, seminalis et primordialis in quo differant vel conveniant : VII, 236 *a*, 396 *b*; VIII, 82 *b*.
33. Rationales seminales sunt formæ naturales concreatæ a Deo in materia prima; causales vero sunt formæ ideales : *ibid.*, *et* II, 409 *b*, 435 *b*, 438 *a*, 611 *ab*, 626 *b*; III, 30 *a*, 31 *ab*, 32 *a*-33 *a*, 34 *b*, 38 *b*; VI, 457 *b*-458 *a*. *Vid.* CORPUS, n. 53.
34. — seminalis dicit principium activum, creatum, naturale, intrinsecum rerum, movens agens ad productionem effectus similis in natura : VII, 396 *b*, *et alias passim*.
35. — causalis dicitur in ordine ad posterius; primordialis vero, in ordine ad privationem prioris : *ibid.*, *et* II, 626 *b*; III, 32 *a*.
36. Rationes causales quomodo sint in mundo : IX, 105 *a*.

RATIOCINATIO. 1. — quid sit, et quomodo reducatur ad discursum : IV, 312 *ab*; VII, 393 *b*; XII, 11 *b*-12 *a*. *Vid.* ARGUMENTUM, n. 3, DEFINITIO, n. 7, SYLLOGISMUS.
2. — quomodo sit unus actus : V, 574 *a*.
3. — est communis ad quatuor species argumentationum : IV, 496 *b*-497 *a*. *Vid.* ARGUMENTUM, n. 3, ENTHYMEMA, EXEMPLUM, n. 3, INDUCTIO, SYLLOGISMUS.
4. Ratiocinationis vis tota fundatur in maxima propositione : IV, 497 *a*.
5. — innititur vel principiis communibus, vel propriis scientiarum : 545 *a*.
6. — facit assentire conclusioni propter rationem ipsam moventem : 531 *b*.
7. — alia est a priori, alia a posteriori, seu per effectus : I, 289 *a*; IV, 523 *b*.
8. — importat actum inquisitivum, collativum et discursivum : IV, 312 *a*.

RATIONABILE proprie dicitur illud tantum, quod est consonum rationi elevatæ et illustratæ a lumine veritatis supernæ : IV, 485 *b*; XII, 13 *a*.

RATIONALE. 1. — aliquid dicitur dupliciter, sc. quod rationem participat, et quod rationi obedit : V, 53 *b*.
2. — item dicitur vel prout distinguitur con-

Digitized by Google

tra potentiam sensitivam, vel prout distinguitur contra affectivam : *ibid.*, *et* 564 *a*. Aliquando etiam dicit quid commune ad intellectum et ad affectum : III, 543 *a*.
3. — aliud est quod est purum intelligere secundum intellectum simplicem, aliud est secundum intellectum inquisitivum et possibilem; primum est angelorum, secundum hominum : II, 269 *b*.
4. — vel dicit simpliciter potentiam discernendi bonum a malo et verum a falso, vel potentiam discernendi per inquisitionem, collationem et discursum; primum est commune Deo, angelis et hominibus, secundum est proprium animæ corpori unitæ : I, 497 *b*.
5. — proprie distinguit contra potentiam concupiscibilem, et irascibilem : V, 564 *a*.
6. —, et irrationale differunt essentialiter : IX, 53 *a*.
7. — non dicitur aliquid habens animam rationalem, sed quatenus est ipsi unitum : IV, 463 *ab*. *Vid.* ANIMA, n. 29.

RATIONALIS creatura. 1. — sola inter omnes habet majorem conformitatem ad Deum intensive, et quoad unitatem personalem, et dignitatem, et imaginem : II, 631 *a*-648 *b*; IV, 35 *b*-37 *b*.
2. — quare potius a Verbo assumpta : *ibid.*
3. Ad rationalium productionem quomodo cœli concurrant : III, 15 *a*-17 *a*; VII, 261 *b*.
4. — quare a Deo facta : VIII, 393 *a*, 474 *ab*.

RATIONALITAS. 1. — animæ qualiter sit proprietas per quam distinguitur specifice ab angelo : I, 407 *b*; II, 268 *a*-272 *b*, 636 *b*. *Vid.* HOMO, n. 13.
2. Rationalitatem necessario consequitur imago Dei : II, 631 *a*-634 *a*, 635 *b*-637 *a*.

RATUS significat aliquid firmum, a quo aliquando derivat res : I, 402 *b*.

REATUS. 1. — est obligatio contracta ex reitate, seu delicto commisso : III, 594 *a*-595 *a*. *Vid.* PECCATUM, n. 33-34, 53, 140, 148, 311.
2. —, seu obligatio ad pœnam contracta per peccatum, est duplex, sc. æterna, et temporalis; super quod vero utraque fundetur : *ibid.* *Vid.* MALUM, n. 23, PECCATUM, n. 178.

REBAPTIZARE. 1. — hæreticum an gravius peccatum sit, quam rebaptizare hominem catholicum : V, 371 *a*.
2. — baptizatum, quale peccatum sit : *ibid.*, *et* 381 *b*-382 *b*, 390 *b*-391 *b*.
3. — quando sit licitum : 387 *a*, 578 *b*.

REBELLIO quid sit, et quomodo sit actus superbiæ : VII, 360 *b*-361 *a*. *Vid.* SUPERBIA.

RECEPTIVUM inter et RECEPTIBILE qualis proportio requiratur : II, 47 *a*.

RECIDIVANTI an peccata dimissa redeant : VI, 120 *b*-123 *b*. De recidivis multa ex SS. PP. : VII, 139 *a*-140 *a*.

RECIDIVORUM pericula : VI, 123 *a*.

RECIPERE. In recipientibus magis et minus, quædam dicunt positionem et privationem simul : V, 587 *b*.

RECIPI. Omne quod recipitur in aliquo, est ibi per modum recipientis, et non recepti : II, 47 *a*, 300 *b*, 302 *a*, 414 *a*, 450 *b*; V, 257 *b*, 260 *a*.

RECIPROCATIO non cadit in causis proprie dictis, bene autem in divinis inter personas : I, 495 *a*, *b*. *Vid.* ÆQUALITAS, n. 10, 11, RELATIO.

RECLINATORIUM; *vid.* FRATRES MINORES, n. 22.

RECONCILIARE. 1. — se Deo homo non potest, nisi prius reconcilietur cum proximo : XIII, 356 *b*.
2. Homo homini qualiter reconciliare se debeat : 356 *b*, 358 *a*, *b*.

RECONCILIATIO cum Deo quid exigat, et fieri ab homine num possit per satisfactionem : V, 589 *a*-590 *b*, 592 *a*-593 *b*.

RECREATIO. 1. — est a tota Trinitate ut auctore, a Filio solo ut mediatore : V, 307 *b*. *Vid.* CHRISTUS, n. 856. — 2. Quomodo differat a creatione : III, 245 *b*-246 *a*.

RECTITUDO. 1. — ad hoc ut sit vera, debet regulari signis aliquibus : VII, 257 *ab*, 382 *b*.
2. — est duplex, sc. necessitatis, et supererogationis : *ibid.* — 3. Iterum duplex, sc. naturæ institutæ, et gratiæ : II, 373 *b*.
4. — mentis radicaliter consistit in amore propter Deum : II, 342 *b*; XIII, 441 *b*-445 *a*.
5. — alia affectionis, alia actionis, alia intentionis; prima respicit desideranda, secunda agenda, tertia speranda : IX, 448 *b*. — 6. De rectitudine intentionis auctoritates Sacræ Scripturæ : VIII, 626 *ab*.
7. — item est triplex, sc. reddere sibi animæque suæ, proximo et Deo quod suum est : IX, 262 *b*-263 *a*.
8. — rationis alia est visionis, alia prædicationis, alia operationis : IX, 494 *a*.
9. — staturæ hominis attestatur rectitudini mentis, quæ debet elevari ad Deum : VII, 268 *a*, 396 *a*.

RECTOR. 1. — bonus debet habere scientiam salutis : X, 252 *a*. — 2. In rectore zelus justitiæ, patientia, pietas, exemplaritas, circumspecta discretio, devotio, aliæque virtutes, quales esse debeant : VII, 411 *a*; XII, 133 *a*-157 *b*. *Vid.* EPISCOPUS, n. 14, PAROCHUS, n. 1-4, PRÆLATUS, n. 1-115.

RECTUM. 1. — est conformitas ad divinam voluntatem : VII, 257 *a*, 382 *a*. Dicitur etiam

Digitized by Google

rectum, quod habet medium non exiens ab extremis : XIV, 558 *b*.
2. — est judex sui et obliqui ; sic summa veritas est ratio dignoscendi verum et falsum, et lux luminosum et tenebrosum : II, 28 *b*; IX, 60 *b*.
3. — non esse rectum nisi recte fiat, quomodo intelligendum : XII, 146 *b*.
4. — ut rectum tangit æneam sphæram secundum punctum : V, 519 *a*.

RECUMBERE in quo sensu sit majus quam ministrare : II, 507 *b*-508 *a*.

RECUPERARE quid sit, et quomodo non sit idem quam vivificare : V, 584 *b*. *Vid.* REDEMPTIO, n. 1, VIVIFICARI.

RECURRERE ad Deum et ad Sanctos quare homo debeat : XIII, 270 *a*-271 *b*.

REDDERE ; *vid.* CONSCIENTIA, n. 47.

REDEMPTIO. 1. — est condigno pretio rei recuperatio : IV, 416 *a*; XIII, 21 *a*.
2. — in quo sensu dici possit facta a Christo, atque etiam a tota Trinitate : IV, 416 *ab*. *Vid.* INCARNATIO, n. 14, 16.
3. — quomodo sit æque magnum opus ac creare mundum : II, 508 *ab*.
4. Redemptionis mysterium egregie et devotissime expenditur : VII, 282 *a*-295 *b*; XII, 49 *a*-63 *b*. *Vid.* CHRISTUS, n. 222 *et seq.*, INCARNATIO, n. 4, 7, 22-23, 34.
5. — facta per Christum in quo consistat : IV, 406 *b*-407 *a*. Hæc exigebat ut nunquam relinqueret carnem et animam, etiam separata ab invicem, et quare : 445 *b*-447 *b*.
6. In redemptione Christus usus est humilitate et potestate : 406 *b*-407 *a* ; item bonitate, largitate, castitate et potentia : IX, 296 *b*.
7. Redemptionis opus in sex principaliter consistit : XI, 95 *b*.
8. Redemptionis opus maxime manifestat potentiam, bonitatem et misericordiam Dei, aliaque ejus attributa : IV, 17 *a*-19 *b*, 424 *a*-426 *b*; X, 240 *b*.
9. Redemptionis opus ab homine ignoratur, nisi aperiantur ei oculi animæ a Deo : XI, 493 *b*.
10. Redemptionis operis magnitudo expenditur : IX, 290 *b*.
11. — per Christum tantum acquisivit, quantum amiserat Adam, et quomodo : IV, 429 *a*.
12. — potuisset alia via fieri a Deo : 437 *b*-439 *b*.
13. — hominis est triplex, sc. ut in signo per baptismum, ut in pretio per crucem, ut in effectu per pœnitentiam : IX, 284 *b*.
14. — spiritualis adimpletur exhibitione eleemosynæ : XIII, 327 *b*. *Vid.* ELEEMOSYNA, n. 2-3, 12.

REDEMPTOR. 1. Christus ut redemptor solvit pœnam pro nobis, sicque ut homo et Deus dimisit peccata : V, 369 *b*. Debuit igitur esse Deus et homo : *ibid.*, *et* IV, 26 *b*-29 *a*, 425 *ab*; IX, 67 *b*-68 *a*. *Vid.* CHRISTUS, n. 22.
2. Ad redemptoris dignitatem quænam gratiæ fuerint necessariæ : II, 160 *b*.

REDIMERE. 1. —, et liberare, qualiter differant : IV, 439 *ab*.
2. Christus de manu justitiæ nos redemit sua manu misericordiæ : 40 *b*.
3. — licitum est pretio id quod est juris sui, licet alias foret illicitum : V, 354 *ab*.

REDIRE ; *vid.* RECIDIVANTI.

REDUCI ad aliquid est sicut ad principium, vel sicut ad terminum : I, 425 *a*.

REDUCTIO. 1. — in divinis Filio appropriatur : I, 499 *a*.
2. — triplex : IX, 244 *a*.
3. — omnium artium ad sacram theologiam exponitur : VII, 498 *a*-505 *b*.

REDUCTIONE (*De*) *artium ad Theologiam*, opus authenticum : VII, XII-XIII, 498 *a*-505 *b*.

REDUCTIVE quænam sint in genere aliquo : III, 168 *a*.

REDUNDANTIA ; *vid.* GRATIA, n. 283.

REDUPLICATIO quando sit : IV, 223 *b*-224 *a*.

REFECTIO. 1. — alia corporalis, alia spiritualis, et ad quid singulæ valeant : IX, 110 *ab*.
2. De refectione eucharistica agitur : VII, 321 *b*-322 *a* ; XIII, 289 *a*.
Vid. CHRISTUS, n. 708, 752, 763, 775-776, 829, 838-840, 842, 844, 888, 892, 894, 915, CONVIVIUM, n. 1-7.

REFECTORIUM. 1. — angelorum est præsepe Salvatoris : XIV, 144 *a*.
2. — spirituale apponitur animæ : VII, 599 *b*-602 *a*, 611 *b*-613 *b*.

REFERRE aliquid juvat vel per collationem et illationem, vel per inclinationem ad aliud ; primum est rationis, secundum voluntatis : I, 35 *b*.

REFERRI. 1. — seipso stat tripliciter : I, 421 *b*-422 *a*.
2. — ad aliquem est dupliciter, sc. vel secundum rationem intelligendi, vel secundum rationem existendi : 456 *b*.

REFICI ; *vid.* REFORMARI.

REFLEXIO. 1. — in forma ex duplici capite potest provenire : I, 286 *b*. *Vid.* ANIMA, n. 214, INTENTIO, n. 25, POTENTIA.
2. — radiorum qualiter fiat : II, 559 *a*.

REFORMARI deformata res habet ab eodem, a quo formata est : X, 1 *a*.

REFORMATIO animæ qualiter fiat : X, 1 *a*-2 *a*; XII, 180 *b*-182 *b*.

REFRÆNATIO est voluntatis, concurrente tamen ratione : III, 214 *ab*.

Digitized by Google

REFRIGERIUM multiplex : IX, 234 *b*-235 *a*.
REGENERATIO spiritualis multiplex exponitur : XI, 541 *ab*.
REGIA potestas; *vid.* POTESTAS, n. 29.
REGIMEN. 1. — prælatorum quare sæpe mutetur : XIV, 527 *b*-528 *a*.
2. Regiminis inordinatio est, quia præficitur vel malus, vel inutilis, vel stultus : IX, 664 *a*.
REGINA; *vid.* ANIMA, n. 280, 443, CHARITAS, n. 252, 300, MARIA, n. 446.
REGIO multiplex mystice proponitur : IX, 223 *b*-224 *a*.
REGNARE Deus quot modis dicatur : IX, 212 *b*; X, 518 *a*.
REGNUM. 1. — aliud est mundanum, aliud divinum, aliud diabolicum : XI, 598 *b*-599 *a*. — mundanum est modicum in quantitate, imbecille in potestate, et breve in durabilitate : 598 *b*. — diabolicum est ubi est peccatum : *ibid.* — divinum est sublime majestate, firmum potestate, perpetuum æternitate, magnificum decore, jucundum delectabilitate, ordinatum regimine : *ibid.*
2. — Dei est speciosum, deliciosum et sempiternum : XIII, 421 *a*-422 *a*.
3. — Dei dicitur in S. Scriptura doctrina : X, 208 *b*, 450 *a*, 493 *b*; XI, 85 *b*; vel Ecclesia militans : X, 208 *b*; XI, 178 *a*; vel gratia : X, 450 *a*; XI, 85 *b*; vel gloria æterna : X, 209 *a*, 450 *a*, 493 *b*; XI, 85 *b*; vel pax et justitia : VII, 623 *b*.
4. — Dei ad nos pervenire dicitur per gratiam baptismalem, pœnitentialem et finalem : XIII, 166 *b*. — 5. Quare æstati comparetur : XI, 169 *b*; XIII, 25 *a*. — 6. Cor implet : X, 562 *b*. — 7. Quorum sit : XI, 36 *b*-37 *a*, 85 *b*. — 8. Quantum valeat : 37 *a*. — 9. Quomodo comparetur grano sinapis, et fermento : X, 588 *b*-592 *b*.
10. — Dei videre quomodo quis possit : XI, 541 *b*. — 11. Quomodo dicatur esse intra nos : VIII, 13 *ab*, 474 *b*; X, 209 *a*, 450 *a*; XI, 61 *b*. *Vid. Indic.* III, *in Luc.* XVII, 21. — 12. Proponitur misericordibus : XIII, 327 *b*.
13. — Dei quomodo quærendum : XII, 695 *ab*. *Vid.* DEUS, n. 599.
Vid. ANIMA, n. 392, COMETA, n. 2.
REGULA. 1. — est mensura dirigens in cognoscendo et operando : II, 7 *a*. Quare sic dicatur : XIV, 558 *b*.
2. — duplex, una differens a regulato, altera non differens : II, 8 *b*.
3. — humanarum scientiarum quomodo sit voluntas Dei, item et rectus finis : II, 186 *a*-188 *b*; III, 553 *a*-559 *b*.
4. — Fratrum Minorum continet præcepta triplicis generis : XIV, 598 *b*-599 *a*. *Vid.* FRANCISCUS, n. 37-39, FRATRES MINORES, n. 3, 13, 19.
5. Regulæ observatio est vigilia præambula ad gloriam : XIV, 599 *b*. — 6. Est renovativa gaudii cœlestis : *ibid.*
7. Regulam Fratrum Minorum contemnentes quali culpa innodentur : *ibid.* — 8. Est medulla Evangelii : 558 *b*-559 *a*.
9. — obedientiæ traditur : VII, 114 *a*-116 *a*.
10. — theologica de modis prædicandi in divinis datur : VII, 251 *a*, 380 *b*.
11. — agentis increati in operando sunt ideæ, seu rationes causales : II, 6 *b*-16 *b*; VII, 396 *b*.
12. — agentis creati naturalis est forma naturalis, seu ratio seminalis; — agentis per artem est causa exemplaris : VII, 396 *b*.
13. Regulæ divinarum legum rectitudo expenditur : VII, 308 *b*; IX, 35 *b*; XII, 231 *b*.
14. Regulæ expendendi S. Scripturam traduntur : VII, 239 *ab*.
15. Regulæ circa excommunicationem : VII, 569 *b*-570 *a*.
Vid. MASCULINUM, n. 3, PANIS, n. 19, SCANDALUM, SCRIPTURA.
REGULANTIUM et regulatorum ordines quomodo spectent ad bonum Ecclesiæ : IX, 140 *b*.
REGULARES. 1. Regularium ordo respondet angelis : *ibid.*
2. Regularium subjectio debet esse major quam in cæteris ordinibus Ecclesiæ : *ibid.*
3. Regularium ordo excedit ordines laicorum et clericorum, et in divinis respondet Spiritui sancto, ut est in seipso : *ibid.* *et* 142 *a*; XIV, 426 *ab*.
4. Regularium ordo est contemplativorum, et dividitur in tres hierarchias, quibus respondent Throni, Cherubim et Seraphim : IX, 142 *b*-143 *a*.
5. — ordines sunt currus, per quos ascenditur in cœlum : XIII, 432 *b*.
REGULUS de quo in *Joan.* IV, 46, qualis dictus fuerit hoc nomine : XI, 323 *a*.
REINTEGRATA homini qualiter fuerint quæ ipsi per peccatum sublata erant : IX, 316 *b*.
RELATIO. 1. — non prædicat quid absolutum, sed respectivum ad alterum : I, 480 *a*. Constituit prædicamentum : I, 423 *a*, 425 *b*. Dicit ordinem ad tria, sc. ad subjectum, ad terminum, et ad principium : IV, 192 *b*-193 *a*. *Vid.* FILIATIO, n. 9. Inter omnia genera entium, sc. in creatis, minus habet de entitate : I, 423 *b*.
2. — denominatur ab eo in quo est major dependentia : VI, 228 *a*.
3. — an possit fundare aliam relationem : I, 308 *a*, 437 *a*, 480 *b*-481 *a*, 536 *a*. — relationis non datur, quatenus termini sunt, bene

Digitized by Google

vero quatenus est principium : *ibid. et* 536 *b*; VI, 52 *b*.

4. — alia secundum esse, alia secundum dici; prima respectus est veritas, secunda modus : 179 *a*, 484 *b*, 485 *ab*, 486 *ab*. *Vid.* PATER, n. 11. Rursus alia secundum rem, alia secundum modum : 485 *a*, 549 *b*. Item alia realis, alia rationis : 456 *b*.

5. — secundum rem, seu realis, est triplex, sc. fundatur vel super proprietatem accidentalem, vel super dependentiam essentialem, vel super originem naturalem : I, 485 *ab*; II, 257 *ab*. *Vid.* SIMILITUDO.

6. — alia est prædicamentalis, quæ tota importat relationem; alia non prædicamentalis, diciturque transcendentalis, vel annexa cum absoluto spectante ad alia prædicamenta : I, 421 *b*-422 *a*, 480 *b*; II, 5 *a*, 257 *b*.

7. — alia interior, alia exterior; prima est transcendens, altera prædicamentalis : IV, 12 *a*.

8. — alia est mutua, alia non mutua; prima importat habitudinem secundum duo extrema, altera tantum ex parte unius extremi : I, 328 *b*, 426 *b*.

9. — alia est æquiparantiæ, aliæ disparantiæ; prima est ex parte utriusque extremi, altera unius tantum : I, 328 *b*, 486 *ab*, 491 *b*-495 *b*; VI, 229 *b*.

10. — alia est actualis, alia aptitudinalis tantum; prima exigit extrema actu, altera tantum potentia : I, 309 *a*, 310 *b*; II, 95 *b*. Item alia dicit positionem, alia privationem : I, 461 *a*.

11. Omnis relatio fundatur super aliquod absolutum; id tamen fallit in relatione voluntaria : V, 316 *a*.

12. — quæ fundatur super unitatem, si est in substantia, facit identitatem et distinctionem; si est in quantitate, facit æqualitatem et inæqualitatem; si est in qualitate, facit similitudinem et dissimilitudinem : I, 322 *b*, 325 *b*, 494 *b*, 495 *ab*.

13. — prædicamentalis fundatur super proprietatem accidentalem, id est, advenit enti jam completo; transcendentalis vero, super dependentiam essentialem, ut est dependentia creaturæ ad Deum : 484 *a*-486 *b*.

14. — duos respectus dicit, unum ad, et alterum in, sc. ad terminum, et ad subjectum; sed constituitur per esse ad, non per esse in : I, 420 *b*, 423 *a*, 531 *b*-532 *a*; IV, 192 *b*-193 *a*.

15. — quælibet differt re ab absoluto : I, 421 *b*-422 *a*, 423 *b*, 425 *b*, 482 *b*, 531 *b*, 536 *a*; II, 257 *ab*. *Vid.* ABSOLUTUM.

16. Relationes in divinis dantur, aliæque sunt distinctivæ relatorum, importantque distinctionem ut exercitam seu realem; aliæ relativæ distinctorum, importantque relationem ut conceptam : I, 131 *b*, 460 *b*, 461 *a*, 462 *a*, 491 *a*-495 *b*, *sed præcipue* 493 *a*-495 *a*, 496 *b*. *Vid.* DEUS, n. 87, 93, 118, 126.

17. Relationes in creaturis supponunt existentiam, ideoque possunt advenire absque mutatione essentiæ extremi præexistentis; in divinis vero dant existere : I, 129 *a*, 460 *b*, 461 *a*. *Vid.* DEUS, n. 87, 122, 124, 130, PATER, n. 11-13.

18. — Dei ad creaturam est tantum secundum modum intelligendi, ob idque non est realis : I, 309 *a*; II, 95 *b*. Creaturæ vero ad Deum relatio est realis : I, 480 *b*.

19. — increata, et creata qualiter differant : I, 152 *a*. Item relationes in divinis, et in creatis qualiter differant : 129 *a*, 484 *a*-486 *b*.

20. — in divinis non dicitur secundum substantiam, id est ad se, nec secundum accidens : 371 *ab*.

21. Relationes secundum esse tantum, et mutuæ, vel secundum oppositionem, faciunt distinguere in divinis : 177 *a*-179 *a*.

22. — divina mediat inter substantiam et accidens : 371 *a*.

23. — in divinis transit in substantiam quoad esse in, non vero quoad esse ad, et quomodo : I, 422 *a*-423 *b*, 439 *a*, 460 *a*-461 *b*, 530 *b*; VII, 251 *b*, 380 *a*, *b*.

24. Relationes in divinis quomodo differant a proprietatibus et notionibus : I, 391 *b*, 426 *b*-427 *a*, 434 *a*-437 *a*.

25. — in divinis non est aliud per essentiam ab absolutis, nec in comparatione ad aliud per essentiam : I, 531 *b*.

26. Relationes licet sint idem cum essentia divina, non sunt idem inter se : 535 *a*.

27. — in Deo quid sit : 370 *b*-371 *a*, *ab*, 547 *a*; II, 5 *ab*; VII, 251 *b*.

28. — in Deo vel ponit extrema actu, vel habitu : II, 95 *b*.

29. — personalis tantum dat personis existere in divinis : I, 461 *a*.

30. — quare faciat distinctionem personarum, non essentiæ : 177 *a*-179 *a*.

31. Relationes quandonam importent mutationem vel in altero extremorum, vel in ambobus, et quare : I, 152 *ab*, 480 *ab*; IV, 9 *b*-10 *a*, 51 *ab*. — realis necessario ponit mutationem in aliquo extremorum : I, 152 *a*, 480 *ab*, 482 *b*-483 *a*; II, 53 *a*.

32. Relationes quatuor dantur in divinis, sc. paternitas, filiatio, spiratio et processio; prima et tertia sunt activæ, secunda et quarta passivæ : VII, 233 *b*, 250 *b*, 380 *a*; VIII, 78 *a*.

33. — quare non componat in divinis : I, 423 *b*.

Digitized by Google

34. — realis causæ et effectus non datur in Deo : I, 486 *b*.
35. — domini et servi qualis : 486 *ab*.
36. — actualis ponit utrumque extremum actualiter, potentialis nequaquam : 309 *a*. *Vid. sup.*, n. 10, 27.
37. — inter intelligentem et intellectum est tantum secundum dici : 179 *a*.
38. — in quonam conveniat, vel disconveniat aliis prædicamentis : 422 *a*-423 *b*.
39. — reflexa super absolutum, ibi quietatur : 536 *b*.
40. Relationes plures possunt eidem inesse secundum diversas naturas : III, 170 *b* ; IV, 239 *b*.
41. Relationes an multiplicentur ad multiplicationem terminorum, videtur S. Doctor dubius, sibique contrarius : nam, IV, 192 *b*-193 *a*, *ab*, videtur asserere multiplicari tantum relationes ex multiplicatione subjecti, non termini ; sed, I, 460 *a*, *et* IV, 448 *b*, multiplicari ait ex multiplicatione terminorum, et hinc deducit innascibilitatem et paternitatem in Patre esse duas relationes. Sed solvitur dubitatio, 1. quia in exemplo modo allato ponit duas relationes ratione fundamenti, et terminorum diversorum ; alibi vero, sc. IV, 192 *b*-193 *b*, advertit quod relatio si consideretur specifice, quia specificatur a termino, sic sub eadem specie adsunt plures relationes ; si vero sumuntur relationes in ordine ad subjectum in quo, et ad principium a quo, sic est unica tantum ; et hinc, IV, 192 *b*, dicit quod ad multiplicationem terminorum multiplicantur respectus, sed remanet una relatio, id est in sensu allato : I, 236 *a*-237 *b* ; IV, 147 *a*-150 *a*. Relationes diversificantur ad diversificationem terminorum : I, 460 *a* ; III, 601 *ab* ; IV, 447 *b*-449 *b*.
42. — quomodo distinguat quod existit : I, 179 *a*.
43. — non est sensibilis per se, sed tantum ratione extremorum : VI, 228 *a*.
44. — æquiparantiæ respicit utrumque extremum æqualiter, sed appropriatur ei in quo est consummatio ipsius : VI, 228 *b*, 229 *b*.
45. In omni habitudine vera sunt duæ relationes : I, 432 *a*.
45. Quod refertur, differt ab ipsa relatione : I, 406 *a*.
46. — non est a seipsa : I, 536 *a*.
47. — omnis differt aliquo modo ab eo cujus est relatio : I, 422 *a*. — 48. Ad hoc ut relationes distinguantur realiter, oportet ut sint mutuæ et secundum esse : I, 179 *a*. *Vid.* RESPECTUS.

RELATIVE. 1. — prædicari vel est per relationem intrinsecam et expressam, id est in qua terminus intrinsece implicat aliquem respectum ; vel per relationem extrinsecam et implicitam, id est secundario tantum importatam : I, 394 *b* ; IV, 171 *a*. — 2. Quot modis nomina relative dici possint : I, 371 *b*-372 *b*.

RELATIVUM. 1. Relativa nomina in Deo quotuplicia sint : I, 371 *b*.
2. — *Qui*, quem sensum faciat in divinis : I, 92 *a*. — 3. Relativorum proprium est dici ad convenientiam, et quando : 418 *b*. — 4. Relativa sunt simul natura, et in essendo, et in intelligendo : 434 *b*. — 5. Relativa aliqua sunt talia ex parte utriusque termini, alia ex parte unius tantum : I, 486 *ab* ; IV, 51 *a*.
6. — identitatis, et adverbium similitudinis aliquando dicunt similitudinem, aliquando æqualitatem : VI, 302 *a*. — 7. Relativo uno multiplicato, multiplicatur et alterum : II, 303 *b*. Id verum est de multiplicatione formali, non materiali tantum : IV, 193 *b*. — 8. Omne relativum æquiparantiæ denominat extremum secundum consimilem modum : I, 328 *b*. — 9. Nomen relativum refert antecedens sub eodem modo supponendi, sub quo antecedens præcessit ipsum relativum, nisi faciat relationem simplicem : I, 94 *b*, 95 *b*.
Vid. NOMEN, n. 20, 42.

RELATA et distincta an sint convertibilia : I, 494 *b*.

RELIGIO. 1. — quare sic dicatur : VII, 192 *a*. Sumitur vel pro ipso cultu Dei, vel pro statu in quo talis cultus præcipue exhibetur : *ibid.*
2. — virtus est pars justitiæ, qua colitur ille qui est superioris naturæ : IV, 216 *b* ; VII, 413 *a* ; VIII, 190 *b*.
3. — apud Græcos dicitur λατρεία, θεοσέβεια et εὐσέβεια ; apud Latinos dicitur etiam pietas ; attamen theosebia est virtus theologica, religio autem virtus cardinalis : IV, 217 *ab* ; VII, 413 *a*. — 4. Religionis varii gradus assignantur : XII, 197 *ab*. — 5. Religionis veræ, et hypocrisis conflictus traditur : VII, 79 *a*. — 6. Religionis summa est Deum imitari quem colimus : XI, 580 *b*.
7. — vera consistit in approbatione divini honoris, reprobatione humani erroris, confessione Christi mediatoris, et consideratione mysterii redemptionis : X, 458 *b*. — 8. Religionis actus quinam sint : VII, 192 *ab*. Quid operentur in anima : XIII, 16 *a*. — 9. Christus tentatus in deserto est figura ingredientis in religionem : XIII, 303 *b*.
10. — status est congregatio hominum Deo dicatorum : VII, 193 *a* ; VIII, 283 *a*. Respicit

Digitized by Google

gratiam gratum facientem; unde ad illum admittuntur non tantum viri, sed et mulieres : VI, 200 *b*. — 11. Religionis ortus unde : VIII, 285 *a*. — 12. Religionis status laudes et excellentia enarrantur : VII, 192 *a*-193 *a*; VIII, 284 *ab*; IX, 140 *b*, 142 *b*-143 *a*; X, 170 *a*, 326 *a*; XI, 537 *a*; XIV, 411 *a*-520 *b*. *Vid.* CŒLUM, n. 14, DESERTUM, n. 3.

13. — est schola et palæstra virtutum : XII, 148 *a*, 305 *a*; XIV, 612 *b*.

14. — est cœlum, vel scala, et religiosi sunt angeli : XI, 536 *b*-537 *a*. — 15. In quonam dignoscatur una religio præcellere aliam : IX, 142 *b*-143 *a*; XIV, 423 *a*-429 *b*, 613 *b*-615 *b*. — 16. Religionum deficientia unde oriatur : X, 169 *a*; XIV, 612 *a*-613 *a*, 614 *a*-615 *b*.

17. — habet triplex vinculum, sc. tria vota : VIII, 285 *b*; IX, 461 *a*, 466 *b*; X, 326 *a*, 462 *a*, 621 *b*.

18. Religionem reddit commendabilem maturitas in opere, communitas vitæ, et fuga proprietatis : VIII, 283 *a*; XII, 489 *b*-490 *a*. *Vid.* COMMUNITAS, n. 2-3.

19. Religioni sunt maxime contrariæ indevotio, dissolutio et vagatio : VIII, 283 *b*.

20. Religionis institutor qualis esse debeat : XI, 382 *b*. Religionis sublimitas parum prodest non proficienti : *ibid.*

21. Religionem intrare an possit sponsus, vel sponsa : VI, 224 *b*, 235 *b*.

22. Ad religionem non omnes, sed tantum idonei sunt admittendi : X, 439 *b*; XIV, 608 *b*-609 *a*.

23. Religionis habitus sine virtute est sicut testa carens nucleo : XII, 382 *a*.

24. Religiones carentium loculis defenduntur : XIV, 391 *a*-398 *b*.

25. Religionem intrare nullus debet invitus : 563 *a*.

26. Religionis status est majoris perfectionis quam cæteri : 416 *b*-422 *b*.

27. Religionis status difficultates expenduntur : 439 *a*-440 *b*. In eo securitas major quam in statu sæculari : 486 *b*-487 *a*.

28. — continet quatuor genera bonorum : XII, 134 *b*-135 *b*; vel, si libet, tria : 332 *b*-335 *a*. — 29. Religionum variæ observantiæ describuntur, et qua ratione obligent : XII, 135 *b*-138 *a*. Signa quinque observantiæ dantur : XIV, 613 *b*. — 30. Ut religionis splendor conservetur, quæ caveri debeant : XII, 137 *a*-138 *a*. — 31. Religiones stabiles a dilapsis qualiter differant : XII, 137 *b*; XIV, 614 *a*-615 *a*. — 32. Religiones expedit ut habeant aliquos malos ad bonorum exercitium : XII, 137 *b*; XIV, 615 *b*.

33. — quænam bonos discipulos et novitios faciat : XII, 145 *b*.

34. Religionum actus spirituales quinam sint : 154 *a*-156 *b*. — 35. Religionis in qua est pax, felicitas quanta : VII, 181 *b*-182 *a*. Infelicitas infernalis ubi est discordia : *ibid.*

36. — S. Francisci assimilatur vineæ Domini : XIII, 118 *a*, 463 *b*; et palmæ succrescenti : XIV, 302 *b*.

37. Quare non omnes dyscoli e religione ejiciantur : XIV, 613 *b*. — 38. Religiones quare diversas vestes et habitus adhibeant : 529 *b*-530 *a*.

39. — est melior, in qua austerius castigatur corpus, fructuosius ædificatur proximus, et reverentius colitur Deus : 428 *b*, 613 *b*-615 *b*. In quo consistat vera austeritas vitæ, et devotio : 439 *a*.

40. — quælibet habet aliquid speciale, per quod alias excedit : 429 *a*.

41. Religionis professio tota est in abdicatione propriæ voluntatis : XII, 447 *a*.

42. Religionis actus qui sint : 382 *a*-383 *a*.

43. — est navis qua enavigatur mare mundi : XII, 368 *b*-369 *a*. Est sepulcrum, vel ager in quo invenitur thesaurus : XIII, 275 *b*. Est civitas refugii : 298 *a*, 449 *b*. Est mulier amicta sole, coronata duodecim stellis : 313 *b*. Est insula, refugium naufragorum : 333 *a*. Est desertum, cujus speciosa sunt opera bona : XII, 167 *b*; XIII, 379 *b*. Est currus per quem ascenditur in cœlum : XIII, 432 *b*. Est domus spiritualis, signata cruce : XIV, 126 *b*, 130 *a*.

Vid. BAPTISMA, n. 2, BENIGNITAS, n. 4, FINIS, n. 44, FRANCISCUS, n. 40, FRATRES MINORES, n. 2, 5, 15-16, 22, MONASTICA, MONIALIS, n. 7.

RELIGIOSA sponsa Christi qualis esse debeat : XI, 537 *b*-538 *a*.

RELIGIOSUS status licet excedatur a statu episcopali, tamen est securior et expeditior curandis morbis spiritualibus : XIV, 430 *ab*.

RELIGIOSUS. 1. Religiosorum munera et obligationes expenduntur : VII, 40 *a*-41 *a*, 439 *b*-441 *b*, 445 *a*-456 *a*, 467 *a*-469 *a*, 480 *a*-486 *a*; VIII, 283 *a*-290 *b*; XII, 214 *a*-221 *a*, 292 *a*-497 *b*, 565 *a*-569 *b*; XIV, 641 *a*-645 *b*. *Vid.* DISCIPULUS, n. 17.

2. Quodnam sit primum elementum quod debeat religiosus addiscere : X, 626 *b*.

3. Religiosi sunt oculi Ecclesiæ, eorumque officium describitur : VIII, 323 *b*. — 4. Religiosorum obedientia qualis : VIII, 283 *b*-287 *a*; XII, 447 *a*-450 *a*. *Vid.* OBEDIENTIA, n. 1, 3, *etc.* Item paupertas : VIII, 287 *b*-288 *b*; XII, 565 *a*-566 *a*; XIII, 291 *b*-292 *a*, 423 *b*. *Vid.* PAUPERTAS, n. 1, 20, *etc.* Item castitas : VIII, 288 *b*-290 *b*; XIII, 74 *a*. *Vid.* CASTITAS, n. 22, CONTINENTIA, n. 2. —

Digitized by Google

5. Religiosi novitii instructio datur : VIII, 284 *a*-285 *a*. Item quilibet religiosus instruitur in via perfectionis et virtutum : XII, 501 *a*-503 *b*. — 6. Religiosorum peccata quam noxia : VII, 452 *a*; VIII, 283 *b*-284 *a*; XI, 163 *a*. De malo ipsorum exemplo : X, 201 *b*-203 *a*; XIII, 118 *b*; XIV, 617 *ab*. — 7. Religiosorum munus est concipere Dominum Jesum : XIV, 140 *ab*. — 8. — debet esse seraphim : VII, 445 *b*; XII, 156 *b*; item cherubim : VII, 449 *b*; item angelus : 438 *a*-439 *b*; item thronus : 453 *a*; item principatus : 464 *b*-466 *b*; item cœlum : 480 *a*-483 *b*. — 9. Religiosi subditi quomodo comparentur angelis : 469 *b*-472 *b*. — 10. Multi religiosi, sed pauci obedientes : XII, 687 *a*-688 *a*. Inobedientia facit eos stellas errantes : VII, 481 *a*. *Vid.* STELLA. — 11. Religiosorum munus est ut suo exemplo mundum corrigant : VII, 446 *b*. — 12. Religiosi quare bini et bini mittantur : 448 *a*. — 13. Religiosorum cantus quomodo ipsos assimilet Seraphim : 447 *b*. — 14. Quomodo debeant cum charitate mutua aspicere fratrum defectus : 450 *b*. — 15. Qualiter a mundanis in hoc mundo despecti : 451 *b*-452 *a*. — 16. Debent custodire ostium paradisi sicut Cherubim : 452 *b*. — 17. Debent aliis communicare bona spiritualia : 450 *b*, 481 *b*. — 18. Cur in primordio Ecclesiæ non fuerint missi ad prædicandum : XIV, 508 *b*, 546 *b*-547 *a*. Sunt missi coadjutores parochorum : 503 *b*, 545 *ab*. — 19. Aliquando inter se dissentiunt, sed sanctissime : 616 *a*. — 20. Quare odio habeantur a clericis sæcularibus : 621 *ab*. Deberent potius ab ipsis diligi, quare : 540 *b*-541 *b*, 621 *b*. — 21. Debent aliquando celare bona sua, quare : XII, 340 *a*; XIV, 616 *b*-617 *b*. — 22. Quare ad officium prædicationis promoveantur : XIV, 508 *b*, 602 *ab*. — 23. Religiosorum mutationes e monasteriis quare frequenter fiant : 528 *ab*. — 24. Quare, et juste quidem, se defendant ab infamatoribus : 532 *b*-533 *b*. — 25. Religiosis proponitur quadruplex forma recipiendi ad ordinem : 536 *b*-537 *a*. — 26. Inter religiosos præcedentia qualis observanda : 538 *a*-539 *a*. — 27. An teneantur laborare manualiter : 385 *a*-386 *a*, 400 *a*-409 *b*, 581 *b*-582 *b*. — 28. Religiosorum multiplicatio alleviat episcopos et clerum : 545 *b*. — 29. Religiosorum vitæ scopus qualis : 388 *b*. — 30. Quare mendicando vivant : 374 *b*-391 *a*. — 31. Usus carnium apud religiosos quam frequenter variatus fuerit in Ecclesia : 390 *a*. — 32. Religiosis debetur victus : 509 *b*-510 *b*. — 33. Religiosorum triplex status, sc. incipientium, proficientium et perfectorum : XII, 335 *a*; XIII, 80 *a*. *Vid.* INCIPIENTES, n. 4, PERFECTI, n. 1, 3, PROFICIENS, n. 2-3, 5.

34. — quomodo affectiones animæ suæ reformare debeat : XII, 337 *b*-339 *b*. — 35. Religiosi septem processus describuntur : 362 *a*-442 *b*. — 36. Religiosi deficientis præ amore in exercitio orationis quanta felicitas : 221 *a*.

37. — qualem libertatem declinare debeat : IX, 461 *ab*.

38. — rediens retro deridetur a diabolo : X, 624 *a*. Descendit ad infernum : XIII, 432 *a*.

39. Religiosorum obligatio est quod introducant benefactores suos in æterna tabernacula : XI, 30 *b*. *Vid.* ELEEMOSYNA, n. 27.

40. Religiosorum status quam distans a sæculari : XIV, 426 *b*-428 *a*.

41. — debet esse asinus mysticus, quomodo : IX, 151 *b*.

42. Religiosi mali reprehenduntur : X, 152 *b*; XIII, 487 *b*-488 *a*. Sunt oves specie, sed revera lupi : XIV, 132 *a*.

43. Religiosorum oratio quare non exaudiatur : X, 171 *a*. Debent plangere peccata populorum : 175 *a*. — 44. Religiosorum candor qualis esse debeat : 201 *b*. — 45. Religiosi debent esse alieni a consanguineis : 487 *a*. — 46. Religiosorum negligentia sæpe confunditur actione sæcularium : XIII, 71 *a*. — 47. Religiosi inveniunt Jesum post triduum votorum : 81 *a*. — 48. Religiosorum vocatio exigit observantiam consiliorum per relictionem retium, naviculæ et parentum : 115 *b*. — 49. Religiosorum officium est sequi Christum ad desertum : 148 *b*. — 50. Religiosorum status designatur per Petrum, Jacobum et Joannem ductos in montem : 158 *a*-162 *a*. — 51. Religiosorum electio, et observantia expenditur : 537 *b*.

52. — quomodo servare debeat linguam intra claustra : XIV, 103 *a*. *Vid.* SILENTIUM.

53. Religiosi sunt peregrini in hac vita : 132 *b*.

54. — quænam facere possit, vel non possit absque licentia prælati : XII, 448 *ab*.

55. — in operibus ordinatis ad observantiam regulæ semper meretur virtute intentionis habitualis inclusæ in professione : III, 582 *a*.

56. — an teneatur confiteri statim post peccatum : V, 688 *b*-690 *b*.

57. Novitii non sunt in rigore religiosi, sed medii inter statum sæcularem, et religiosum : VI, 152 *a*.

58. Religiosi sunt similes Christianis primitivæ Ecclesiæ in abrenuntiatione rerum temporalium : 153 *b*.

59. — assumptus ad episcopatum an dispensetur a votis : 388 *b*.

Digitized by Google

60. De præsidentia religiosorum, et obedientia : III, 653 *b*-656 *b*.
61. — an in omnibus quæ contra Deum non sunt, teneatur obedire prælato : III, 654 *b*-655 *a*.
62. — an possit vovere : VI, 382 *a*.
63. Religiosorum pœnitentia, seu tristitia consistit in recordatione propriarum transgressionum, in meditatione compassiva passionis Christi, et in privatione corporalis ejus præsentiæ : XIII, 249 *b*-250 *a*.
64. Quomodo religioso cuilibet offeratur fel cum arundine, spongia et aceto : IX, 562 *a*.
65. — a somno surgens, quomodo surgere debeat : XII, 293 *b*, 295 *b*-296 *a*, 320 *ab*.
66. Religiosorum habitus est signum bonitatis, et quomodo : V, 376 *b*.

Vid. CORONA, n. 2, 5, DEUS, n. 609, ELEEMOSYNA, n. 15, LECTIO, n. 6, MONACHUS, n. 1-15, VOTUM.

RELINQUERE. 1. — est renuntiare quoad affectum et rem; renuntiare potest esse quoad affectum tantum : X, 626 *b*; XIV, 3 *b*, 455 *ab*.
2. — seipsum est super omnia laboriosum : XIV, 3 *a*.

Vid. RELIGIOSUS, n. 48, RENUNTIATIO.

RELIQUIÆ quali cultu sint adorandæ ; *vid.* ADORATIO, n. 5-6, 9-11, IMAGO, n. 46-49.

REMEDIUM. 1. — multiplex ad sanandas infirmitates spirituales : XII, 348 *a*-351 *b*, 352 *b*-353 *a*, *b*-354 *b*, *b*-357 *a*, 358 *b*-361 *b*, 498 *a*-500 *b*.
2. Contra vulnera peccatorum homini qualia remedia data fuerint : XIII, 407 *a*-408 *a*.

REMEDIUM DEFECTUUM RELIGIOSI, opus authenticum : XII, XXXVIII-XXXIX, 498 *a*-500 *b*.

REMEMORATIO. 1. — respicit actum cognitivæ potentiæ, estque respectu præteritorum : IV, 569 *a*. — 2. Prout est directiva affectionis, ut caveat a futuris, potest esse virtuosa, vel vitiosa : *ibid.*

REMISSIO. 1. — peccati vel est secundum clavem auctoritatis, vel excellentiæ, vel ministerii : VI, 5 *b*, 7 *b*-8 *a*. — 2. De remissione peccatorum venialium : VIII, 133 *b*, 134 *a*, 224 *ab*.
3. — peccati quot modis fiat : VI, 5 *b*-6 *a*; VII, 351 *a*; X, 345 *ab*.
4. — peccati quoad pœnam causatur dilectione, et quoad culpam causat dilectionem : X, 413 *b*.

REMISSIO prælatorum in executione officii quam culpabilis : VII, 161 *a*-162 *a*. *Vid.* NEGLIGENTIA, n. 1-7.

REMOBOTH, monachorum genus : VIII, 285 *a*. *Vid.* MONACHUS, n. 2.

REMORSUS. De remorsu conscientiæ agitur : III, 540 *a*-548 *b*; VI, 620 *a*. *Vid.* CONSCIENTIA, n. 17-18, 27-29, SYNDERESIS.

REMUNERABILE respicit meritum præcedens : VI, 560 *b*. — aliquid tripliciter dicitur : *ibid.*, *et* 452 *ab*. *Vid.* BESTIA, n. 3, CORPUS, n. 24.

REMUNERATIO. 1. — meritorum de condigno, et de congruo quænam : III, 275 *a*. — 2. Quodnam opus vel mortuum, vel mortificatum, vel vivum dicat essentialem ordinationem ad remunerationem : V, 584 *b*-585 *b*.
3. — non est tota causa quare mortui sint resuscitandi : VI, 454 *a*.

RENASCI, seu regeneratio, multiplex : XI, 541 *ab*.

RENOVATIO. 1. — interior peccatoris qualiter facienda : XIII, 180 *b*.
2. — per baptismum, et — per pœnitentiam qualiter differant : V, 578 *b*.

RENUNTIARE ; *vid.* MUNDUS, n. 63.

RENUNTIATIO. 1. — perfecta rerum requiritur ad acquisitionem regni cœlestis : XI, 88 *b*; XIV, 455 *b*-520 *b*, *passim*.
2. Renuntiationis opus quam sanctum et laudabile : *ibid.*, *et* VII, 189 *b*-190 *b*.
3. — omnium rerum signum est perfectæ charitatis : VIII, 445 *a*. — 4. Mundi et mundialium renuntiatio apostolica expenditur : XI, 92 *b*.

Vid. ABDICATIO, n. 1-4, ABNEGATIO, n. 1-2, ABRENUNTIATIO, n. 1-4, CHRISTIANUS, n. 5.

REOR stat pro actu animæ cogitantis, atque hinc derivat *Res*, vel a participio *Ratus* : I, 402 *b*.

REPARATIO. 1. — generis humani qualiter facta sit a Christo : IV, 428 *ab*. — 2. An potuerit communicari creaturæ : 429 *b*-432 *a*.
3. De reparatione casus angelorum per electos humani generis agitur : II, 475 *a*-476 *b*.

REPASSIO datur, ubi datur actio in contrarium : XIV, 7 *a*.

REPELLERE multipliciter dicitur Deus : IX, 211 *ab*, 229 *a*.

REPELLI quotupliciter possit homo accedens ad Deum : *ibid.*, *et* 299 *b*-300 *a*.

REPERCUSSIO. 1. — fit vel ex collisione duorum corporum, vel ex inaptitudine patientis ad susceptionem virtutis agentis : II, 559 *a*.
2. — fit a virtute primi moventis, non corporis resistentis : *ibid.*

REPERE importat actum tractionis : II, 606 *a*. *Vid.* REPTILE.

REPETERE. 1. — est suum petere, idque fit vel ex zelo justitiæ, vel ex cupiditate, vel ex timore casus : X, 376 *b*.
2. — res suas quando liceat : *ibid.*

REPLETIO Spiritus sancti quadruplex exponitur : XIII, 313 *b*-314 *b*.

Digitized by Google

REPRÆSENTARE, et significare quomodo differant : IX, 233 *a*.

REPREHENSIO ; *vid.* VINUM.

REPROBATIO. 1. — quid sit : II, 5 *a* ; VIII, 84 *b*-85 *a*. *Vid.* PRÆDESTINATIO, n. 22, 37, 39-40.

2. — in Deo non habet causam, sed in creatura : II, 116 *a*-120 *b* ; VIII, 85 *a*.

3. — tria importat, sc. æternum odium, temporalem obdurationem, et æternam damnationem : II, 116 *b*.

4. — facta a Deo non est absoluta et ex voluntate antecedenti, sed ex consequenti, quomodo : 117 *b*.

5. — negativa, seu subtractio gratiæ, ad quam sequitur reprobatio, habet causam in reprobo : II, 222 *a* ; III, 484 *a*, *b*.

REPROBI. 1. — quomodo non computentur a Deo : II, 208 *a* ; X, 105 *a*. Sunt ex abundanti : II, 208 *a*. — 2. Reproborum afflictiones in inferno enarrantur : XI, 43 *b*-44 *a*.

3. — in judicio quomodo visuri sint Christum, non vero Patrem, nec Spiritum sanctum : VI, 556 *a*-557 *b*.

4. Reprobis confert in tempore gratiam Deus, attendendo non futura peccata, sed idoneitatem præsentem : III, 314 *b*.

5. — quomodo possint prædicere futura, et habere revelationes : II, 413 *a*.

REPTILE. 1. — quid sit, et qualiter moveatur ; *vid.* ANIMAL, n. 7, 24, 26, REPERE.

2. Animalia reptilia sunt in quadruplici discrimine : II, 606 *b*.

REPUDIUM. 1. — quid sit : VI, 315 *b*-319 *b*. *Vid.* DIVORTIUM, n. 2. — 2. Est contra jus divinum, et naturale : 406 *a*. Repudii libellus an unquam fuerit licitus absque culpa, et an possint conjuges denuo reconciliari post repudium : 315 *b*-319 *b*.

REPUGNANTIA potest esse vel materialis, vel formalis, id est vel quantum ad resistentiam, vel quantum ad oppositionem secundum formam : V, 337 *a*. *Vid.* OPPOSITIO, n. 1-4.

REQUIES. 1. — animæ qualiter habeatur : VII, 507 *b*. *Vid.* QUIES, n. 1-2.

2. — alia diabolica, alia humana, alia divina, alia angelica : XIII, 208 *a*-209 *a*.

RES. 1. — unde dicatur : I, 402 *ab* ; III, 488 *a*. *Vid.* REOR.

2. — nominari potest, vel ens reale, vel ens rationis, vel quid compositum ex genere et differentia : I, 402 *b*.

3. — stat aliquando pro natura, aliquando pro supposito : I, 107 *a*.

4. — secundum quam aliqua nominantur, vel distinguuntur, quot sumatur modis : I, 402 *b*, 472 *b*-473 *a*.

5. — absolute prolata importat realem entitatem : II, 12 *b*.

6. — proprie contradistinguitur ab ente rationis : I, 402 *b* ; II, 12 *b*.

7. — omnis est vel a Deo, vel a natura, vel a libero arbitrio : II, 68 *a*.

8. — dum fit, impossibile est in præsenti non fieri : 215 *a*.

9. — veræ sunt, quando sunt in re, vel in universo, sicut sunt in arte æterna : IX, 45 *a*.

10. — omnes reducuntur ad tria, sc. finem, medium, et id quod tendit, esto per medium, ad finem : I, 31 *b*.

11. — est analogum ad fruibile et utibile : *ibid. sup.*

12. — visibilis est vel quid absolutum in se, vel signum : 269 *a*.

13. — quomodo sint Deo præsentes, et Deus præsens rebus : II, 6 *a*, *b*-16 *b*, 20 *a*-61 *b*.

14. — quomodo sint a Deo, per Deum et in Deo : 22 *a*.

15. — sunt in Deo ut in principio producente, ut in exemplari exprimente, et ut in fine conservante : 25 *b*. Imo earum rationes sunt in Deo spiritualiter, invariabiliter et incorruptibiliter : 26 *a*. Ob id dicuntur quodam modo verius esse in Deo, quam in seipsis, et quomodo : *ibid. et* 26 *b*-27 *b* ; IV, 120 *b*.

16. — sunt in Deo secundum similitudinis præsentiam, et secundum causativam potentiam : II, 20 *a*-30 *b*, 40 *ab* ; XI, 257 *ab*. Primo modo ab æterno vivunt, secundo non : *ibid. Vid.* DEUS, n. 45.

17. — triplicem existentiam habent, sc. in exemplari æterno, in mente creata, et in proprio esse ; primo et secundo modo habent esse nobilius, tertio esse verius : II, 24 *b*-26 *b*, 80 *b*-81 *a* ; VII, 289 *a*, 399 *a*.

18. — differunt essentialiter a sua specie intentionali : II, 50 *b*.

19. — an causent scientiam in Deo : 77 *a*-89 *b*.

20. Rerum perfectio considerari potest vel quoad esse specificum, vel quoad alia accidentalia : 162 *b*.

21. — an possint fieri a Deo nobiliores quam sint : 161 *b*-169 *a*.

22. — significatur per terminum incomplexum quoad esse simpliciter, at per terminum complexum quoad esse tale vel tale : 121 *a*.

23. — generis est suppositum, genus est forma communis : I, 335 *b*.

Vid. ABUNDANTIA, ACQUISITIO, n. 2, ÆTERNALITER, AMISSIO, ANGELUS, n. 157, COGNOSCENDI, n. 4, COGNOSCI, n. 4, DIFFERENTIA, n. 11, LOCUS, n. 25, 32, 35, PERSONA, n. 13,

Digitized by Google

POSSESSIO, n. 4, PRODUCI, REPETERE, n. 2, TEMPUS, VESTIGIUM.

RESCH est littera hebraica, quæ interpretatur caput, item et patientia : IX, 503 *ab*; X, 162 *b*, 198 *b*.

RESISTENTIA. 1. — ubi major est, ibi major intensio : XII, 685 *a*. — 2. Quomodo conferat ad operationem : II, 252 *b*.

3. — non est semper secundum totam virtutis nobilitatem : III, 21 *b*, 23 *ab*; V, 582 *a*.

4. — alia est usus, seu activa; alia formalis, seu informationis : V, 637 *a*.

5. — qualiter sit causa successionis in motu : II, 60 *b*.

Vid. CONTRARIETAS, n. 3, CONTRITIO, n. 34, TENTATIO.

RESISTERE. 1. — diabolo, ipsumque vincere, valde differunt : III, 290 *b*.

2. — divinæ ordinationi quomodo homo possit : III, 454 *a*.

RESOLUTIO in corruptione substantiæ non est usque ad materiam primam, quare, vel quomodo : II, 281 *a*, 317 *b*; V, 480 *b*-481 *a*, 512 *ab*. *Vid.* ACCIDENS, n. 17.

RESOLUTIO logica duplex : IX, 53 *b*.

RESPECTIVUM. 1. — esse in divinis, quia dicit originem, dat esse absolutum, et respectivum : I, 425 *b*. — 2. Absolutum in creatis non potest dici de respectivo, ob differentiam et dependentiam essentialem; bene vero in divinis : 531 *b*.

3. — reducitur ad absolutum velut ad terminum, et quomodo : 425 *ab*.

4. — accidens quandonam numeret subjectum, et quando non : 237 *ab*.

5. — accidens multiplicatur penes terminos, et modum significandi : 472 *ab*. *Vid.* RELATIO, n. 40, ubi explicatur sensus hujus propositionis.

RESPECTUS; *vid.* RESPECTIVUM, n. 4.

RESPIRATIO; *vid.* PULMO.

RESPLENDERE; *vid.* LUX.

RESPONSIO. 1. — quomodo danda interroganti : IX, 374 *b*-375 *a*. — 2. Qualiter ad interrogationem per *quid*, et per *qui* sit facienda : I, 405 *b*-496 *a*.

RESPUBLICA. 1. Ejus administratio attenditur circa tria, sc. in ordine 1. ad opus manuale, tendens ad bonum corporale; 2. ad opus civile, tendens ad bonum exterius; 3. ad opus spirituale, tendens ad bonum interius : XIV, 404 *a*.

2. Ejus ruina est, quando eam gubernat princeps insipiens : IX, 58 *a*.

3. Reipublicæ Romanæ excidium unde ortum habuerit : *ibid.*

4. Reipublicæ bonum regimen stat in duobus : VIII, 441 *a*.

RESTITUTIO. 1. — rei alienæ est de jure divino, humano et naturali; est enim pars justitiæ : V, 618 *b*-620 *b*; VII, 541 *b*; XII, 231 *a*, 252 *a*.

2. — aliquo modo, licet improprie, potest esse pars satisfactionis sacramentalis : V, 618 *b*-620 *b*; VIII, 221 *b*. Potius dicenda est inchoatio satisfactionis : 619 *b*.

3. — quid exigat ut sit meritoria : *ibid. sup.*

4. Restitutionis dilatio, quandonam sit peccatum mortale : VII, 541 *b*.

5. — facta in peccato est valida, quare : V, 595 *a*.

RESURGENTIUM ætas, statura et membra qualia futura sint : VI, 473 *b*-474 *b*.

RESURGERE. 1. —, et evigilare quomodo differant : VI, 453 *b*. — 2. An cum humoribus, capillis et intestinis homines sint resurrecturi : 475 *b*-478 *b*. An cum deformitatibus : 482 *b*-485 *b*. — 3. Resurgent hermaphroditi in sexu principaliori : 483 *a*. — 4. Homines resurgent in ea quantitate molis, ad quam pervenissent per virtutem carnis secundum speciem, si vixissent : III, 346 *a*, 347 *b*-348 *a*.

RESURRECTIO. 1. — alia est animæ, alia corporis, et quomodo, et quando utraque fiat : VI, 453 *b*-454 *a*, 455 *b*; VII, 336 *ab*; VIII, 166 *b*, 235 *b*-236 *a*. *Vid.* JUSTIFICATIO, n. 3-4.

2. — spiritualis fit per pœnitentiam : V, 576 *a*-577 *b*; VIII, 236 *a*; XI, 407 *b*.

3. — animæ est tantum ad bonum; — corporum est etiam ad malum : VI, 454 *a*.

4. Resurrectionis causa efficiens est Deus; materialis sunt pulveres; formalis, conjunctio corporis et animæ; finalis, remuneratio vel punitio : VI, 463 *ab*; VIII, 236 *a*; instrumentalis vero est Christus secundum humanitatem : VI, 463 *b*. *Vid.* CHRISTUS, n. 533.

5. Resurrectionis causa exemplaris est duplex, alia qua res disponitur et cognoscitur, alia in qua res inchoatur et exemplificatur : IV, 408 *b*-409 *a*; VI, 463 *b*. *Vid.* CHRISTUS, n. 538.

6. — est opus misericordiæ : XIII, 363 *b*-364 *b*. — erit secundum staturam Christi : VI, 474 *b*; VII, 336 *b*, 337 *b*.

7. Resurrectionem futuram corporum fides docet, item auctoritas apostolica, item ratio, quomodo : IV, 535 *ab*; VI, 451 *a*-452 *b*; VII, 336 *b*-338 *a*, 435 *ab*; XI, 144 *b*-146 *a*.

8. — erit universalis bonorum et malorum : VI, 453 *b*-454 *b*. Erit omnium simul, non successive, quare : 454 *b*-455 *b*.

9. — erit hominum eorumdem secundum numerum, quidquid sit de carne quæ transierit ab uno in substantiam alterius : 456 *b*-458 *a*, 461 *a*-462 *b*, 479 *a*-482 *b*.

10. — quomodo futura sit miraculosa, et supra naturam, et juxta naturam : 459 *a*-462 *b*.

Digitized by Google

— 11. Ad resurrectionem concurret instrumentaliter vox Christi : VI, 449 *ab*, 463 *b*-464 *a*; VIII, 235 *b*. *Vid.* ARCHANGELUS, n. 4.
12. Post resurrectionem quomodo homines futuri sint sicut angeli Dei : VI, 473 *b*-474 *a*.
13. Quænam præcise partes corporis ordinentur ad resurrectionem : III, 346 *a*-349 *b*; VI, 473 *a*-474 *a*.
14. — Christi quomodo faciat ad justificationem nostram : IV, 407 *a*-415 *b*; V, 284 *a*; XI, 570 *a*.
15. — malorum non assimilabitur perfecte resurrectioni Christi : VI, 463 *b*. Cum quibusnam deformitatibus futura sit : VI, 484 *a*-485 *b*; VII, 336 *b*.
16. De resurrectione a peccato ad gratiam agitur : VII, 653 *a*-656 *b*; XIII, 220 *ab*.
17. — animæ exigit vitationem mali, adeptionem boni, et subjectionem obedientiæ : IX, 159 *a* Item exigit gratuitam Dei voluntatem, liberalem passionem Christi, et habitum gratiæ in anima : III, 286 *a*-289; IV, 432 *a*-434 *b*.
18. Resurrectionis bonorum, et malorum particularitates : XIII, 280 *ab*. Designantur per transfigurationem Christi : XIII, 219 *b*, 341 *b*.
19. — Christi signum bonum est, sc. gloriæ ejus in cœlo, misericordiæ ejus in mundo, victoriæ in inferno, et justitiæ ejus in judicio : XIII, 216 *a*-218 *a*. — 20. De resurrectione Christi agitur : XI, 603 *b*-604 *a*; XIII, 210 *b*-220 *b*. *Vid.* CHRISTUS, n. 533-540.

RESURRECTIONE (*De*) *a peccato ad gratiam*, opus suppositium : VII, XXII-XXIII, 653 *a*-656 *b*.

RESUSCITATIO peccatorum expenditur : XI, 549 *b*-550 *b*, 563 *ab*, 565 *ab*, 570 *b*-573 *a*; XIII, 220 *ab*, 428 *ab*. *Vid.* ANIMA, n. 377.

RETE. 1. — carnis est concupiscentia; — mundi est vanitas temporalium; — diaboli sunt tentationes, suggestiones et deceptiones : IX, 238 *b*; XI, 521 *b*. — Dei est lex, sive gratia : IX, 242 *a*.
2. Item est rete humanæ deceptionis : XI, 521 *b*. Item pravæ doctrinæ : *ibid.*
3. Retia prædicationis quomodo trahantur in mari, in flumine et in stagno : IX, 365 *b*.
4. — est doctrina evangelica : XI, 521 *a*.
5. Retium expansio quid significet : X, 157 *a*.
6. — bonorum, et malorum expenditur : XIII, 316 *b*-317 *a*.
7. Retia divitiarum relinquenda : 349 *b*-350 *b*.
8. Retia Christi, et diaboli qualia : 399 *ab*. *Vid.* DIABOLUS, n. 132, 139-140, 158.

RETRIBUTIO. 1. — futura bonorum et malorum arguit resurrectionem futuram : VI, 452 *a*; VII, 336 *b*; VIII, 235 *b*.
2. — qualis promittatur relinquentibus omnia et sequentibus Christum : XII, 561 *b*-562 *b*.
3. — multiplex proponitur operum nostrorum : IX, 300 *b*, 462 *a*.

RETRO cadere quomodo sit proprium perversorum : XI, 483 *a*.

REUS quo ordine absolvatur, vel condemnetur : XI, 203 *b*.

REVELATIO. 1. — dicitur quasi veli remotio, et quid sit : VIII, 460 *b*, 461 *a*. In quo differat a prædictione : II, 66 *b*, 353 *b*, 409 *a*.
2. — et visio quomodo sint idem : XII, 433 *b*.
3. — pluribus modis fit : I, 259 *a*; II, 409 *a*; VIII, 457 *b*-464 *a*; XII, 433 *b*-435 *a*. — 4. Revelationes divinæ aliæ sunt sensibiles, aliæ intellectuales, aliæ superintellectuales : VIII, 458 *b*-459 *a*. — 5. Revelationum gradus, et iter ad eas acquirendas : 462 *b*-463 *a*.
6. — facta B. Augustino expenditur : IX, 112 *b*. — 7. Revelationes quibus, et quomodo dentur a Deo : X, 465 *a*-466 *a*. — 8. Revelationes potius fiunt in somnis quam in vigilia : III, 232 *b*.
9. — bonorum et malorum qualis futura sit in die judicii : XI, 67 *ab*.

REVELATIO secretorum est filia invidiæ; *vid.* INVIDIA, n. 7.

REVERENTIA. 1. — quid sit, et quomodo sit actus justitiæ : IV, 207 *b*; VII, 238 *b*, 413 *a*. *Vid.* JUSTITIA, n. 6.
2. — Deo qualis exhibenda : VII, 413 *a*; XII, 28 *a*; XIV, 61 *b*-62 *a*.
3. — est virtus procedens a timore filiali, et humili affectu : XIV, 561 *b*.
4. — templo qualis exhibenda : VIII, 513 *ab*. *Vid.* ECCLESIA, n. 8, 15. — 5. De reverentia in choro et in divino officio : XII, 460 *b*, 488 *b* — 6. De reverentia quam quis exhibet sacramento, dum abstinet a communione : VIII, 213 *b*.
7. — debetur principibus, prælatis, doctoribus et senioribus : X, 172 *a*.

Vid. DULIA, n. 15, IRREVERENTIA, n. 1.

REVIVISCENTIA (De) operum mortificatorum agitur : V, 583 *a*-585 *b*. *Vid.* OPERA, n. 9, OPUS, n. 39.

REVIVISCERE quid sit : XIII, 220 *ab*.

REX. 1. — quis sit, et quid importetur hoc nomine : VII, 462 *a*; IX, 4 *a*; XIII, 228 *a*.
2. Regum obligationes, et principum : VII, 58 *b*-59 *b*. — 3. Reges assimilantur Potestatibus angelicis : VII, 461 *b*-463 *b*. — 4. Reges inunguntur in signum potestatis et dignitatis : VI, 176 *a*.
5. — spiritualiter quis sit : XI, 576 *a*; XIII, 73 *b*, 285 *b*. *Vid.* HOMO, n. 111, 207.
6. — regum, et Dominus dominantium quare dicatur Deus : IV, 4 *a*. — 7. In cœlo omnes

Digitized by Google

erunt reges, sive reginæ : VII, 650 *b*. — 8. De regum adventu ad adorandum puerum Jesum agitur : XII, 522 *b*-523 *a*.
9. — debet esse fidelis, pacificus, clemens, justus, sicut est Christus; diabolus e contra : XIII, 254 *b*-255 *b*. *Vid.* CHRISTUS, n. 618-619.
RHETORICA. 1. — inventa est ad persuadendum, et inclinandum animum : IX, 53 *b*. Est scientia sermocinalis : *ibid.*, *et* VII, 500 *a*.
2. Rhetoricæ finis duplex, sc. in se, et in aliis : II, 520 *a*; IX, 53 *b*.
3. — versatur circa tria genera causarum, quæ explicantur : IX, 53 *b*-54 *a*. — 4. Rhetoricæ partes quæ sint : IX, 54 *a*. Principales sunt exordium, narratio et conclusio : X, 229 *a*. *Vid.* EXORDIUM, n. 1, ORATOR, n. 1-3. — 5. In rhetorica articulus principalis est distinctio, seu divisio : IV, 534 *b*. — 6. In exordio debet orator captare benevolentiam : IX, 54 *a*.
7. — habet locos suos ad affectionem excitandam, sicut Logica ad veritatem persuadendam : X, 141 *b*. — 8. In rhetorica indignatio, oratio et compositio quid sint : *ibid.* — 9. Partes rhetoricæ observavit Angelus alloquendo B. Virginem : X, 229 *a*.
10. — quomodo faciat ad intelligentiam S. Scripturæ : IX, 8 *b*.
Vid. APPARENTIA.
RIDERE. 1. — duo importat, sc. exhilarationem cordis, et motum genarum : II, 444 *b*, 445 *a*. Prius consequitur naturam hominis; posterius est per accidens : *ibid.*
2. — proprie non competit corpori assumpto ab angelo : *ibid.*
RISUS. 1. — est actus potentiæ sensitivæ : *ibid.*
2. —, planctus, fletus et saltus qualiter differant : IX, 609 *a*. *Vid.* GAUDIUM, n. 13.
3. — et ira an sint opposita, et an melior sit ira risu : 636 *b*.
4. — quando peccatum sit, et quando non : *ibid.*
5. — qualis sit in cœlo : X, 367 *b*, 369 *a*.
6. Melius est quod nunc fletus risum antecedat : 371 *b*.
7. — religiosorum moderandus : XII, 299 *a*, 476 *a*.
RITUS ecclesiastici; *Vid.* MISSA, APOSTOLUS, n. 27, HIERARCHIA, MISSA, *et cætera rituum nomina*.
RIXA. 1. — quid sit, et quomodo sit filia iræ : VII, 237 *a*, 363 *a*. — 2. Ejus effectus : 482 *a*.
3. — inter proximos quale malum : XIII, 485 *a*. — 4. De rixa auctoritates S. Scripturæ : VIII, 547 *a*-548 *b*.
ROBUR totum est a cruce : XIII, 599 *ab*.
ROMA. 1. — in Scripturis dicebatur Babylon tempore idololatriæ : IX, 108 *b*.
2. — olim celebrabat tres solemnitates, scnatale imperatoris, ejus coronationem, et natale civitatis; quibus in Ecclesia natale Christi, ejus ascensio, et natale Ecclesiæ respondent : IX, 165 *b*.
ROMANI. 1. — orti sunt de Chethim : X, 206 *a*.
2. Romanorum triumphi expenduntur : IX, 179 *b*. — 3. Romanarum mulierum temperantia quanta : XIII, 499 *b*. — 4. Virorum zelus circa ipsarum modestiam qualis : 542 *b*, 549 *a*. *Vid.* CONTINENTIA, n. 11. — 5. Romanorum pietas quanta : 502 *a*. Quam severe puniverint inobedientiam filiorum : 537 *b*. — 6. Romanorum potentia quomodo destructa : XIV, 71 *a*. *Vid.* ECCLESIA, n. 7, 177, EMINENTIA, LEX, n. 19.
ROMULUS primus rex Romæ : IX, 9 *b*.
ROS. 1. — quomodo formetur, et differat a pluvia : VIII, 93 *b*. — 2. Significat gratiam Dei : XIII, 44 *b*. — 3. Roris humiditas nutrimentalis quænam sit : VI, 476 *b*.
ROSA est figura castitatis, quare : XIII, 125 *a*.
ROTA. 1. — in molendino duplex : IX, 258 *b*. — 2. In Scriptura multa significat : *ibid.* — 3. Rotæ quatuor facies sunt quatuor sensus S. Scripturæ, et quatuor virtutes : VII, 242 *a*. *Vid.* FORTUNA, n. 4.
RUBEN interpretatur filius visionis : IX, 150 *a*.
RUBETA est species ranæ : XIII, 569 *a*.
RUBINUS lapis quomodo probetur : II, 568 *b*.
RUBRICA est regula quæ fit ex terra rubea et filo : X, 94 *b*.
RUBUS. 1. — est vir spiritualis : VII, 441 *b*. — 2. Rubus ardens significabat B. Mariam, Christique humanitatem : XIII, 64 *a*. *Vid.* CHRISTUS, n. 656.
RUDES quomodo tractandi : X, 352 *a*.
RUGÆ; *vid. Conscientia*, n. 40, SPONSA.
RUMORES fugiendi : XII, 299 *b*.
RUTH quid significet : XIII, 21 *a*.
RUTILII Romani moderatio : XIII, 525 *a*.

S

SABÆ reginæ adventus ad Salomonem mystice applicatur animæ sanctæ : XIII, 307 *b*-308 *a*.
SABBATUM. 1. — interpretatur requies : IX, 267 *b*; XI, 558 *b*; XII, 243 *a*. — 2. Sabbati celebrandi præceptum partim morale, partim cæremoniale erat; *vid.* DOMINICA DIES, n. 5, FESTUM, n. 4. — 3. De observantia sabbati, id est festi dici agitur, et qualibus operibus violetur, et quænam sint servilia opera, quænam non : *ibid.*, *et* VIII, 512 *a*-513 *a*; X, 310 *a*, 353 *ab*, 586 *b*-587 *a*, 604 *b*; XI, 364 *b*; XIII, 208 *b*. *Vid.* OPUS, PRÆCEPTUM. — 4. Sabbati sanctificatio vera qualis sit :

Digitized by Google

x, 310 *a*; xi, 327 *b*, 328 *b*, 364 *b*, 392 *a*, 557 *b*-559 *a*; xii, 242 *b*-244 *b*.
5. — aliud datum Judæis, aliud in quo dicitur Deus quievisse, aliud quod datur in justificatione, aliud in remissione, aliud temporis, aliud mentis, aliud æternitatis : ix, 267 *b*. Aliud legale, aliud diaboli, aliud mundi, aliud Dei et angelorum, aliud cœli : xi, 357 *b*-359 *a*.
6. — legale qualiter observandum : x, 353 *b*.
7. Sabbati præceptum tempore necessitatis non obligat : 353 *ab*.
8. — in S. Scriptura tropologice dicitur quies corporalis, quies Christi, requies animarum, cessatio a peccato, otium contemplationis, status religionis, et pax sempiternæ felicitatis : xi, 220 *ab*. *Vid.* Dies, n. 17.
9. Sabbati dies in quo Christi corpus sepultum mansit, quare dicatur magnus dies : v, 501 *a*; xi, 220 *a*.
10. — primum post Pascha quare dicatur in albis : ix, 232 *b*. — 11. Sabbati sancti missa quare post Alleluia habeat tractum : 187 *b*. — 12. Sabbati violatio est effectus avaritiæ : vii, 536 *a*. — 13. Sabbati dies B. Virgini dicatus est, quare : iv, 73 *b*; xii, 612 *b*.
14. — nullum peccatores habent : xiii, 208 *b*. *Vid.* Apostolus, n. 62.
SABELLIANORUM hæresis quænam : xi, 379 *b*, 447 *b*.
SACCUS triplex, sc. lineus, cilicinus et laneus : xiv, 566 *a*. *Vid.* Christus, n. 153.
SACERDOS. 1. — dicitur tantum initiatus per ultimum ordinem : vi, 157 *a*. — 2. A Christo quomodo institutus : xi, 180 *a*. *Vid.* Christus, n. 348, 650.
3. — proprie dicitur ordinari, episcopus consecrari : vi, 180 *b*-181 *a*. — 4. De inunctione sacerdotis, aliisque cæremoniis : 180 *b*-183 *b passim*. — 5. Sacerdotes comparantur ordini Dominationum, quare : vii, 456 *a*-459 *b*. Angeli Dei sunt : xiii, 190 *a*. — 6. Sacerdotes primi ordinis, sc. episcopi, per apostolos sunt significati; secundi vero, per septuaginta duos discipulos : x, 488 *a*. — 7. Potestas triplex, sc. conficiendi corpus Christi, discernendi et judicandi, residet in sacerdote : vi, 17 *b*.
8. — an sit dignior in conficiendo corpus Christi, quam mater Christi : v, 467 *b*-468 *a*.
9. — non potest dici pater nec mater Christi, sed tantum B. Virgo : 468 *a*.
10. Sacerdotis duplex potestas, una ordinis, altera clavium, quæ est etiam jurisdictionis, et subdividitur in clavem discernendi, et clavem solvendi : vi, 17 *b*, 22 *b*-34 *b*, 42 *a*-53 *b*. *Vid.* Eucharistia, n. 135-139 *b*.
11. — quilibet habet potestatem ordinis, sed potest carere potestate jurisdictionis : vi, 26 *b*-28 *b*, 42 *a*-44 *a*, 48 *a*-51 *a*; vii, 324 *b*-325 *a*. *Vid.* Clavis, n. 18. — 12. Sacerdotes hæretici, schismatici, degradati qualem potestatem habeant : vi, 45 *b*-48 *a*, 50 *b*.
13. — virtute clavium potest relaxare aliquid de pœna : 71 *b*.
14. In nova lege traditur potestas sacerdotibus dignior, quam in veteri : 159 *b*. *Vid.* Clavis, n. 17.
15. — veteris legis quare se purificare teneretur, non autem sacerdos novæ legis : v, 247 *b*.
16. — in lege scripta erat mediator ad offerendum, non ad absolvendum, ut in lege evangelica : 681 *b*.
17. Sacerdotis bonitas et perfectio quanta debeat esse : vii, 457 *b*-459 *b*. Debet dominari propriæ voluntati, fugere vanitates sæculi, et totus in Deum intendere : 458 *b*. *Vid.* Clericus, n. 4-8, 15-17, 24, 28, 31, 33, 36.
18. — debet esse justus coram Deo et hominibus : x, 221 *a*.
19. — debet se reputare immundum et indignum : v, 247 *b*. *Vid.* Clericus, n. 19.
20. — debet omnia ordinate facere : x, 220 *b*.
21. Sacerdotum bonorum qualis remuneratio : 566 *a*. — 22. Qualis pietas et perfectio debeat esse in sacerdotibus exemplo Christi : x, 488 *b*; xiii, 618 *a*.
23. — improprie dicitur sanctus quisque, non oblatione corporis Domini, sed sui : v, 546 *a*.
24. — est mediator inter Deum et peccatores : vi, 45 *a*, 142 *b*; vii, 323 *b*.
25. — debet præire populo in via Dei, eique ostendere viam crucis per opera : xiii, 598 *ab*.
26. — debet curare vulnera et peccata hominum : xi, 58 *b*.
27. — debet colere et exercere vineam Domini : 533 *a*. — 28. Sacerdotes mystice sunt cœli, quare : ii, 474 *b*-489 *a*.
29. — quam dignus reverentia : xii, 464 *b*; xiii, 452 *a*. — 30. Quam severe puniat Deus contemptores sacerdotum : v, 465 *a*. — 31. Quare S. Franciscus commendaverit fratribus ut peculiariter honorent sacerdotes, nec sine certa quadam necessitate publice reprehendant : xiv, 521 *a*-524 *b*. — 32. Sacerdotum peccata quam noxia Ecclesiæ : xi, 128 *ab*, 163 *ab*.
33. — conficiens Eucharistiam, si est bonus, conficit et ad suam, et ad aliorum utilitatem; si est malus, ad suam ruinam, et ad aliorum utilitatem; si est excommunicatus, ad suam et aliorum perniciem : v, 544 *b*; vi, 44 *a*.

Digitized by Google

34. — malus comparatur corvo : XIII, 198 *a*.
35. Sacerdotem se profiteri absque operibus, quam abominabile : 287 *b*. — 36. De bonis, et malis sacerdotibus auctoritates Patrum : VII, 32 *a*-36 *a*. — 37. Pœnitentiæ juxta canones inflictæ sacerdotibus peccantibus : VIII, 385 *b*-390 *b*, *passim*.
38. — malus ponit filium Virginis cum filio Veneris, arcam cum Dagon : IX, 193 *a*.
39. — veniens ad ecclesiam ob lucrum temporale est sicut bubo : X, 170 *a*.
40. Scientia in sacerdote quænam requiratur, et quare dicatur anticlavis : VI, 15 *a*-18 *b*.
41. De qualitatibus in sacerdote requisitis ad recipiendas confessiones : VIII, 381 *a*-385 *a*.
42. Sacerdotes significantur per oram vestimenti Aaron : VI, 142 *b*.
43. Sacerdotes Græci quare non promittant castitatem sicut Latini, et quid inde : 364 *a*.
44. — proprius sex modis dicitur : VIII, 382 *a*.
45. — ob negligentiam omittens celebrare Missam quanta bona perdat, et quando, et quomodo peccet : V, 533 *a*-534 *b*; XII, 281 *b*-282 *a*.
46. Sacerdotis aratrum quodnam sit : IX, 207 *b*. — 47. Sacerdoti in principio Missæ quare liber clausus proponatur, post Evangelium vero apertus : 226 *a*.
48. — in Missa quare in fine orationis Dominicæ non dicat clara voce Amen : X, 520 *a*.
49. — in Parasceve quare non flectat genua, dum orat pro Judæis : XI, 495 *b*.
50. — in missa quare alte levet corpus Christi : XII, 267 *a*-269 *a*; XIII, 265 *a*, 402 *a*.
Vid. AARON, n. 4, ABSOLVERE, n. 7, 9, BAPTISMUS, n. 101, CLERICUS, n. 10-12, CONFESSARIUS, n. 1, EXTREMA UNCTIO, n. 13, PRÆPARATIO, n. 3.

SACERDOTALIS. 1. — dignitas omnium maxima : VI, 183 *b*; VII, 326 *b*, 327 *b*, 426 *a*. A Christo quomodo honorata fuerit : XI, 58 *b*. — 2. Exigit duo, sc. rectitudinem voluntatis, et dignitatem exterioris ordinis : V, 9 *a*.
3. Sacerdotale officium adimpletur per septiformem influxum hierarchicum : XIV, 505 *b*-506 *b*.
4. — potestas ponit characterem in sacerdote, et qualem : V, 547 *a*.
5. Sacerdotalium vestium mysteria enodantur : X, 130 *ab*; XII, 257 *b*-258 *a*.
Vid. ABSOLVERE, n. 5.

SACERDOTIS (De institutione) ad se præparandum ad celebrandum missam, opus authenticum : XII, XXVIII-XXIX, 288 *b*-291 *b*.

SACERDOTIUM. 1. — quid sit in lege nova : VI, 167 *b*, 183 *b*.
2. — legis veteris erat carnale, ideo habebatur jure propinquitatis; non sic sacerdotium novæ, quia spirituale : 190 *b*.
3. — novæ legis fuit figuratum in Melchisedech, non in Aaron, quare : VI, 154 *a*. *Vid.* AARON, n. 1.
4. — est ordo completissimus, et quomodo exerceatur, et quare cum impositione manuum non solum episcopi, sed et omnium sacerdotum assistentium : VI, 173 *a*, *b*, 183 *a*, *b*.
5. Quare præcipiatur ascensus ad sacerdotium per gradus : 177 *b*, 178 *a*.
6. Ordo sacerdotii habet multos gradus, sc. archipresbyteratus, episcopatus, archiepiscopatus, patriarchatus, et summi pontificatus, qui non sunt ordines, sed dignitates : 180 *ab*.

SACRAMENTALIA. 1. Sacramentalium virtus contra peccata venialia, et dæmones, qualis et quanta : IV, 413 *b*; VI, 92 *b*, 94 *a*, 152 *ab*.
Vid. PECCATUM, n. 231, SACRAMENTUM.
2. — alia sunt sacræ cæremoniæ, quæ in dispensatione sacramentorum adhibentur; alia sunt sacra signa : VI, 94 *a*; VIII, 203 *b*.
3. — sunt unctio sacra, aquæ aspersio, episcopalis benedictio, contritio, misericordiæ exhibitio, orationis Dominicæ recitatio : VI, 94 *a*; item pectoris tunsio, generalis confessio : VII, 351 *ab*.
4. — an ex opere operato operentur? Ex S. Bonaventura respondetur affirmative : *ibid.*

SACRAMENTALIS. 1. — gratia continet ipsam gratiam gratum facientem, et effectum quem habet ratione talis sacramenti : V, 407 *a*-409 *a*. — 2. Procedit a Deo tanquam auctore et efficiente; et a Christo tanquam mediatore et promerente : I, 10 *b*. *Vid.* GRATIA, n, 126, 130, 218. — 3. Signa sacramentalia sunt veluti litteræ regiæ annulo regis signatæ : V, 261 *a*, *b*. — 4. Duplicem significationem habent, sc. propriam, et allegoricam : V, 491 *a*. — 5. Sacramentalia medicamenta alia sunt præservativa, alia curativa, alia confortativa : 283 *b*.

SACRAMENTALITER esse in loco quid sit : II, 44 *a*.

SACRAMENTUM. 1. — secundum nominis interpretationem dicitur signum rei sacræ : V, 246 *ab*. Item sacramentum dicitur, quod subjectum recipiens Deo consecrat : VI, 457 *a*. Item dicitur a sacrando tripliciter, sc. vel sanctitatem efficiendo tantum, vel significando tantum, vel significando et efficiendo simul; primum convenit rebus sanctificatis, secundum sacramentis veteris legis, tertium sacramentis novæ : VIII, 204 *a*.
2. — sumitur vel communiter, vel proprie, vel propriissime : V, 246 *b*.

Digitized by Google

3. — dupliciter accipitur, sc. vel pro quacumque institutione sacra in Ecclesia, vel stricte pro sacramento, quod importat signum visibile et gratiam : v, 248 *b*.
4. Sacramentorum denominatio fit a materia, seu materiali principio : vi, 228 *a*; item a forma et fine, quare : vii, 312 *a*.
5. Sacramenta de mysteriis intellecta sunt Christi incarnatio, nativitas, passio et resurrectio; intellecta vero de vasis gratiæ, sunt septem a Christo instituta : iv, 407 *a*.
6. Sacramenta constant ex re corporali, et spirituali, quare : v, 249 *b*, 452 *b*-453 *a*; vii, 311 *b*; viii, 202 *a*, 203 *a*, *b*. Dantur velut medicamenta spiritualia in corporalibus, sicut pilulæ in nebula : viii, 203 *b*.
7. Sacramenta sunt signa exteriora, sacra et sacrantia religionis christianæ : v, 249 *b*-250 *a*. — 8. Essentialiter includunt significationem : *ibid.* Ideo continent signum visibile, simul et audibile : vi, 175 *a*. In hoc conveniunt sacramenta etiam legalia; sed evangelica addunt ad significationem quod causant gratiam : vii, 312 *a*; viii, 202 *b*.
9. — a Magistro definitur signum rei sacræ; ab Hugone, materiale elementum ex similitudine repræsentans, ex institutione signans : v, 246 *ab*; vi, 126 *b*; vii, 239 *a*, 311 *b*, 418 *b*-419 *a*; viii, 202 *b*.
10. — est juxta S. Augustinum signum visibile rei sacræ et sanctificantis : v, 246 *b*-247 *a*; viii, 203 *a*.
11. In sacramentis evangelicis tria sunt essentialiter, sc. naturalis similitudo, actualis institutio, et spiritualis sanctificatio; prima duo semper insunt sacramento, tertium vero aliquando deest propter defectum suscipientis : vii, 314 *b*-315 *a*; viii, 203 *b*-204 *a*.
12. Fuerunt præfigurata in lege veteri : v, 417 *ab*. — 13. Sacramentorum unitas qualis : 434 *a*, 452 *a*. — 14. Sunt essentialiter signa, tum prognostica, tum demonstrativa, tum rememorativa : v, 252 *b*-253 *a*; vii, 313 *ab*.
15. — semper de se est signum, et ex parte dantis saltem : v, 253 *a*.
16. In sacramento sunt tria, sc. similitudo ex creatione, significatio ex institutione, et sanctificatio ex benedictione : 253 *ab*.
17. —, ut signum, dicit relationem essentialem ad id quod signat, semperque est in actu; ad illum vero cui signat, habet relationem essentialem tantum in habitu, vel in ipso, vel in alio : 252 *b*.
18. — non significat omne quod facit, sed quod plenius et perfectius facit : 281 *a*.
19. Sacramenta novæ legis duo essentialiter habent, sc. signum et rem, unum exterius, et alterum interius : 452 *b*-453 *a*.
20. In omni sacramento est ordo, elementum et verbum; sc. elementum ordinatur ut potentia passiva, verbum ut potentia activa immediata, minister ut potentia activa mediata : 547 *a*.
21. — non est purum elementum corporale, sed habet adjunctum aliquid spirituale secundum intentionem : 251 *ab*.
22. Sacramenta duplicem significationem habent, sc. propriam quæ est gratiæ, et allegoricam quæ est passionis Christi, et fidei in eum : 491 *a*. *Vid.* Christus, n. 443.
23. — duo continet, sc. efficaciam, et signantiam : v, 253 *a*, 337 *a*, 495 *b*; vii, 311 *b*. Semper quidem significat, sed non semper efficit, quare : v, 333 *b*-334 *a*; vii, 315 *b*, 316 *a*; viii, 204 *a*, 205 *b*. — 24. Christi passio influit in sacramenta, et quomodo : iv, 433 *b*-434 *a*. Ea quomodo produxerit de latere suo : i, 11 *a*; ii, 28 *b*; v, 231 *a*, 243 *ab*, 348 *b*; xiii, 26 *b*. Ex passione Christi trahunt originem et virtutem : xii, 652 *b*. *Vid.* Gratia, n. 136. — 25. Sacramenti materia de se nihil dicit, sed solum conjuncta cum forma : 432 *b*. — 26. Sacramenta quare instituta fuerint in signo sensibili : v, 249 *a*-253 *ab*; vii, 311 *b*, 418 *b*; viii, 203 *b*. — 27. Materia sacramentorum debet ex natura sua habere habilitatem ad significandum; actualitatem tamen habet ab institutione divina : v, 253 *ab*. — 28. Sacramenta aliqua habent materiam et formam determinatam, alia formam indeterminatam, quæ vim habet ab interiori verbo, potius quam ab exteriori : vi, 243 *b*.
29. Sacramenta aliqua sunt in quibus signum exterius est causa alterius signi, alia quæ originaliter sunt a naturæ dictamine : 215 *a*. — 30. Forma verborum qualiter sit necessaria ad sanctificationem elementi : v, 402 *a*-403 *a*. — 31. Repræsentatio sacramenti est per materiam : 403 *b*. — 32. Forma sacramentorum, exceptis duobus, non fuit a Christo determinata verbis expressis, sed in omnibus servanda est forma ab Ecclesia præscripta : vi, 141 *a*, *b*. — 33. Sacramentorum causa materialis, formalis, finalis et efficiens quænam : vii, 312 *a*.
34. — nisi sit perfectum, nihil est factum, et quomodo : v, 298 *b*. — 35. Sacramenta cur instituta in verbis et elementis : vii, 314 *b*-315 *a*; viii, 203 *a*. — 36. Sacramentorum institutor immediatus, vel mediatus, fuit solus Christus : v, 404 *a*, 423 *ab*, 681 *a*; vi, 136 *b*-137 *a*; vii, 312 *a*, 314 *b*-315 *a*, 418 *b*; viii, 203 *ab*. — 37. Sacramenta quædam sunt de dictamine naturæ, alia puræ fidei : vi, 212 *ab*, 215 *a*. — 38. Deus in institutione

Digitized by Google

sacramentorum statum consideravit generalis Ecclesiæ, non particularis personæ : v, 344 *a*. — 39. Sacramentorum quomodo Deus sit tota causa, et an etiam matrimonii : vi, 326 *a*. — 40. Sacramenta quæ Christus instituit, etiam per se exhibuit : vi, 136 *a*. Eorum via est melior, utilior, compendiosior cæteris omnibus ad reparationem : v, 250 *b*. *Vid.* Apostolus, n. 25. — 41. Sacramenta necessario debuerunt institui, non necessitate absoluta et inevitabili, sed congruentiæ, quare : v, 250 *b*, 665 *a*; vii, 311 *b*-312 *a*, 418 *b*; viii, 203 *b*. — 42. Sacramenta convenienter instituta sunt ad eruditionem rationalis potentiæ, ad exercitium concupiscibilis, ad humiliationem affectivæ, ad ornatum animæ, et ad reparationem bonorum perditorum : v, 248 *a*, *b*, 249 *a*-251 *a*; vii, 312 *a*; viii, 203 *b*. — 43. Sacramenta sunt medicamenta instituta ad sanandam multiplicem infirmitatem spiritualem : v, 241 *a*-250 *a*; vi, 134 *b*-135 *a*, 272 *b*; vii, 311 *b*; viii, 202 *a*. *Vid.* Gratia, n. 304, Medicina, n. 15, Ordo, n. 29, Peccatum, n. 225, 231, 308. — 44. Sacramentorum institutio est ob Dei honorificationem, fidei Redemptoris professionem, et vitæ agendæ instructionem : v, 272 *b*. — 45. Sacramenta habent plures fines spectantes ad utilitatem nostram; sed unum principalem, alios per accidens : vi, 133 *a*; vii, 312 *a*. — 46. Institutio sacramentorum est conveniens pro statu naturæ lapsæ, quare : v, 249 *a*-251 *a*. An in statu innocentiæ fuissent instituta sacramenta, dubitatur : iv, 26 *a*. — 47. Præceptum sacramentorum non est onerans, sed allevians : v, 251 *a*. — 48. Sacramenta aliqua fuerunt necessaria in quolibet statu : iv, 31 *b*. — 49. Sacramenta sunt data ut adjuvent animam ad acquirendum habitus virtutum : v, 70 *b*. — 50. Sacramenta sunt varia, et inter se diversa quoad signa exteriora, et interiora, sc. characteres, atque etiam quoad effectus; non vero quoad gratiam in se, quæ est una gratum faciens : v, 408 *ab*; vii, 314 *ab*. Quædam respiciunt Ecclesiam, quædam personam : vi, 132 *b*, 148 *a*. — 51. Sacramenta plura debuerunt institui, tum quia sunt ad erudiendum, tum ad excitandum, tum ad medendum : v, 289 *a*-290 *a*; vii, 313 *a*, 419 *ab*. — 52. Sacramenta sunt ad medendum infirmitatibus nostris, sc. tum culpæ originali, sic baptismus; vel mortali, sic pœnitentia; vel veniali, sic extrema unctio; tum pœnæ, sc. vel ignorantiæ, sic ordo; vel impotentiæ, sic confirmatio; vel malitiæ, sic Eucharistia; vel concupiscentiæ, sic matrimonium : v, 289 *b*; vii, 314 *a*, 419 *ab*. — 53. Sacramenta sunt adjumenta virtutum, sc. fidei, sic baptismus; spei, sic extrema unctio; charitatis, sic eucharistia; prudentiæ, sic ordo; justitiæ, sic pœnitentia; fortitudinis, sic confirmatio; temperantiæ, sic matrimonium : v, 289 *b*. Sunt armaturæ Ecclesiæ, et hinc deducitur septenarius eorum numerus : *ibid.*, *et* vii, 314 *a*. Nostræ salutis adminiculum ex illis elicitur : vi, 136 *b*. — 54. Sacramenta varia debuerunt institui secundum diversitatem statuum et temporum : v, 287 *b*-288 *a*. — 55. Sacramentorum pluralitas respicit potentiam, sapientiam et bonitatem divinam, quomodo : 290 *a*. — 56. Differentia multiplex inter sacramenta veteris legis, et evangelicæ : i, 30 *b*; iv, 229 *a*-232 *a*, 247 *b*-249 *a*; v, 262 *a*-264 *a*, 470 *a*; vii, 313 *ab*; viii, 206 *ab*. — 57. Sacramenta novæ legis sunt perfectiora veteribus, quare : v, 286 *b*-290 *b*, 304 *ab*. Antiqua promittebant gloriam, sed non dabant; nova dant, et promittunt : 249 *a*. — 58. Sacramenta legalia quomodo dicantur fuisse sub maledicto legis : 313 *b*-314 *a*. — 59. Sacramenta evangelica aliqua sunt communia legi veteri, alia propriissima legi novæ, alia medio modo : vi, 137 *a*. — 60. Sacramenta legis naturæ quæ, et qualem efficaciam habuerint : v, 270 *a*-273 *b*; vii, 312 *b*. — 61. Sacramenta vetera habebant efficaciam ex fide Redemptoris futuri : v, 267 *b*, 271 *a*, 272 *b*-273 *b*. Non imprimebant characterem, quare : 379 *b*. *Vid.* Circumcisio, n. 1-4. — 62. Sacramenta legalia quando cessaverint : v, 322 *b*-324 *a*. *Vid.* Circumcisio, n. 5-6. — 63. Quot modis unum sacramentum dicatur altero majus : v, 400 *b*-401 *a*; vii, 316 *b*. — 64. Inter sacramenta in quibus intervenit unctio, quodnam majus : vi, 133 *a*. — 65. Sacramentorum administratio exigit intentionem, vel actu, vel habitu, vel explicitam, vel implicitam : v, 393 *b*-394 *a*; vii, 316 *a*. — 66. Sacramentorum res ad duo capita reducitur, sc. ad gratiæ collationem, et ad characteris impressionem : vii, 420 *b*. — 67. Quare aliqua sacramenta imprimant characterem, et alia non : vi, 169 *b*-170 *a*; vii, 318 *a*; viii, 205 *b*-206 *a*. Character est effectus divinæ largitatis, et semper manet etiam in malis et damnatis : v, 380 *a*-381 *b*, 544 *b*. *Vid.* Baptismus, n. 138-146, Character, n. 1-18, Confirmatio, n. 4-5, Ordo, n. 20-22. — 69. Sacramentorum virtus quomodo sit influens, promerens, disponens, et efficaciter ordinans : v, 230 *b*, 283 *b*. — 70. Sacramenta sunt data ut disponant, et justificent : 230 *b*-

Digitized by Google

231 *a*. Sanant animam : v, 657 *b*. — 71. De variis effectibus sacramentorum agitur : vii, 311 *b*-315 *b*; viii, 203 *b*-204 *a*. — 72. Sacramentorum res propria, et effectus infallibilis est collatio gratiæ sanctificantis : viii, 204 *a*. — 73. Quomodo gratiam contineant, vel sint vasa gratiæ : v, 253 *b*-255 *b*; vii, 312 *a*. *Vid.* Gratia, n. 126. — 74. Non sunt gratiæ causa physica, sed moralis tantum, quomodo : iii, 53 *a*; v, 230 *b*-232 *a*, 252 *b*, 255 *b*-261 *b*, 428 *a*-429 *a*, 468 *b*-470 *a*. — 75. In quo sensu dicantur dispositiva ad justificationem, sc. instrumentaliter : v, 253 *a*, 258 *b*. — 76. Qualiter adjuvent virtutes, et quale discrimen ponendum sit inter hæc et illas : v, 250 *b*, 658 *a*; vi, 126 *b*-127 *a*. *Vid.* Gratia, n. 218. — 77. Sacramentorum gratia est a passione Christi tanquam a causa meritoria, a sanctissima vero Trinitate tanquam ab efficiente : v, 303 *b*, 307 *b*. — 78. Sacramenta baptismi, eucharistiæ et matrimonii quomodo desponsent cum Deo, et quali discrimine : vi, 217 *ab*.

79. — aliquod an prodesse possit defunctis : vi, 508 *a*. *Vid.* Defunctus, n. 1. — 80. An et quomodo detur æqualis effectus in diversis recipientibus sacramenta : v, 353 *b*-354 *b*. — 81. Deus non ita alligavit gratiam suam sacramentis, ut omnes semper tractet æqualiter : 354 *ab*. — 82. Deus est qui sanat efficienter auctoritate, gratia formaliter, impletio mandatorum ut diæta, sacramenta tanquam vasa medicinalia, sacerdos ministerio : viii, 204 *a*. *Vid.* Deus, n. 247. — 83. Per sacramenta Christus influit vitam : xiii, 26 *a*. — 84. Septem sacramenta sunt septem panes quibus Christus Ecclesiam reficit : 362 *b*. — 85. Sacramenta sunt memorialia passionis Christi : v, 242 *a*. — 86. Qualia sint medicamenta : iii, 383 *a*; vii, 314 *a*, 323 *b*-324 *b*; xiii, 26 *b*. — 87. Sunt medicamenta suavia, et unctiones sanitatis : v, 241 *a*, 287 *b*-288 *a*; vi, 91 *b*-92 *a*. — 88. Sacramentorum unitas, simplicitas et multiplicitas consideratur : 298 *b*. Eorum integritas est aut res tantum, aut significatio tantum, aut res et signum : 231 *b*. — 89. Sacramentum quodlibet quomodo sit unum, et qua unitate : 298 *b*, 452 *a*. — 90. Sacramentis omnibus fides est necessaria, et quomodo : 302 *b*-304 *b*. — 91. Sacramentorum virtus non respicit futuram, sed præsentem dispositionem : 354 *b*. — 92. Sacramenta non spectant ad angelos, quare : vi, 158 *b*. — 93. Sacramentorum dispensatio dicitur fluvius splendidus tanquam crystallus : i, 10 *b*. — 94. Sacramentorum præfiguratio multiplex : v, 417 *ab*. *Vid.* Baptismus, n. 157-159, Confirmatio, n. 22, Eucharistia, n. 4, 203-205. — 95. De veneratione sacramentorum, et qualiter adorari non possint, sed bene honorari, et quomodo, et quare : iv, 207 *b*. — 96. Sacramentorum et sacramentalium virtus maxima contra diabolum, etiam pro infidelibus : 413 *b*-414 *a*. *Vid.* Sacramentalia, n. 1.

97. — est quid respectivum : v, 452 *a*.

98. — quomodo malum fieri dicatur : 437 *b*.

99. Sacramenta emere, aut vendere, quale et quantum peccatum : vi, 197 *b*. — 100. Quandonam sufficiat votum suscipiendi sacramentum, si desit facultas : v, 656 *b*-657 *a*, 665 *a*. — 101. Sacramenta durabunt usque ad finem mundi, quare : vii, 312 *b*. — 102. De dispensatione sacramentorum agitur : vii, 316 *a*-317 *b*; viii, 205 *ab*. — 103. In sacramentis quædam sunt substantialia, quædam sacramentalia, sc. cæremonialia tantum : viii, 205 *b*. — 104. Quænam sacramenta sint iterabilia, quænam non, et quænam deficientia in eis sint supplenda : vi, 146 *b*; vii, 317 *b*-318 *a*; viii, 205 *b*-206 *a*. — 105. Sacramentorum fides reducitur ad articulos Symboli de unitate Ecclesiæ, et remissione peccatorum : iv, 547 *b*. — 106. Sacramenta non opponuntur ex se, sed tantum ratione status : vi, 363 *a*. — 107. Sacramenta infidelium quænam vera : 397 *b*-398 *a*. — 108. Sacramentorum administratio quantæ dignitatis : xiii, 635 *a*. — 109. Incapax sacramentorum quis sit inter homines : vii, 316 *a*-317 *b*. — 110. Accedente verbo ad elementum, fit sacramentum, modo adsit intentio : v, 393 *a*. — 111. De malo ministro sacramentorum : v, 361 *b*-362 *b*, 364 *b*-365 *b*.

112. Christi facta ordinata ad nostram redemptionem dicuntur sacramenta : iv, 407 *a*.

Vid. Cognatio, n. 3-4, *et singula sacramentorum nomina.*

SACRIFICANDUM in mentis secreto, quomodo : ix, 561 *b*; xii, 377 *b*-378 *a*.

SACRIFICIUM. 1. — est cultus soli Deo debitus, actusque latriæ : iv, 215 *b*. Est actus pietatis et justitiæ : ix, 57 *b*.

2. — dicitur tripliciter, sc. bona operatio, devota oratio, et immolatio; primum est omnium virtutum, secundum est tantum theologicarum virtutum, tertium est actus latriæ : iv, 215 *b*. *Vid.* Oratio, n. 10.

3. Quinque genera sacrificiorum possumus Deo offerre, sc. bonam voluntatem, bonam actionem, bonam locutionem, sacram meditationem, et piam affectionem : xii, 377 *b*.

Digitized by Google

4. — tria debet continere, sc. devotionem, oblationem, et significationem; duo prima Deo placent, tertium vero, si est solum, nequaquam : IX, 221 *b*. — 5. Debet comites habere quatuor virtutes cardinales : X, 277 *b*. — 6. In sacrificio consideratur quis, cui, quid, ubi, et ad quod : IX, 221 *b*. — 7. Introductum fuit in mundo per Abel et Noe, figurabatque sacrificium Christi in cruce : IX, 57 *b*. Omnia sacrificia veteris legis Christum præfigurabant : 14 *b*.

8. — laudis dictatur a lumine naturali : 57 *b*.

9. Holocausti, caumatis, incensi et sacrificii, discrimen quale : 235 *a*. Item oblationis et libaminis : 219 *a*. *Vid.* HOLOCAUSTUM, n. 1. — 10. Sacrificia veteris legis Deum non placabant : V, 241 *b*. — 11. Sacrificia legis naturæ triplicis erant generis, sc. oblatio, sacrificium, et decimatio : 272 *b*. — 12. Sacrificiorum legis naturæ significatio et mysteria panduntur : 271 *b*-273 *b*.

13. — multiplex proponitur : IX, 179 *a*. — 14. Sacrificia in lege evangelica sunt quatuor, sc. justitiæ, pœnitentiæ, laudis et mortificationis : 219 *ab*. — 15. De sacrificio eucharistico agitur : VII, 11 *ab*. *Vid.* EUCHARISTIA, n. 18, MISSA, n. 1-50.

16. — verum non est extra Jerusalem : IX, 233 *a*.

17. — partim Deo, partim diabolo ab aliquibus offertur, ab aliis totum diabolo : 235 *a*.

SACRILEGIUM. 1. — est violatio rei sacræ : VII, 372 *a*. — 2. Committitur vel ratione personæ sacræ, vel loci, vel rei sacræ : *ibid.*, *et* 366 *a*, 537 *b*; V, 157 *a*.

SACRUM quot modis sumatur : VI, 168 *a*.

SADE interpretatur justitia : IX, 483 *a*; X, 161 *a*.

SÆCULARES, adjectivum. 1. — doctrinæ sunt quercus altæ et proceres, sunt et glandes et siliquæ Ægypti : IX, 124 *b*.

SÆCULARES, substantivum. 1. — quam faciles in male judicando religiosos : XIV, 617 *a*. — 2. Sæcularium diligentia multoties damnat negligentiam religiosorum : VII, 41 *b*.

3. — boni, licet occupati in sollicitudine rerum temporalium, quomodo possint esse Deo chari : XIV, 132 *b*.

SÆCULUM. 1. — dicitur præsens vita; sæculum sæculi, altera vita subsequens : IX, 377 *b*, 378 *a*.

2. — est mundus, et mari comparatur : 233 *ab*. — 3. In sæculo salvari, quam difficile : XI, 169 *a*.

4. — futurum triplici actioni deputatum est : 378 *a*.

SAGENA; *vid.* DIABOLUS, n. 132.

SAGINATUS; *vid.* CHRISTUS, n. 665, VITULUS.

SAGITTA. 1. — multiplex : IX, 205 *a*. — 2. Alia Dei, alia diaboli : XIII, 298 *a*, *b*. — 3. Est verbum Dei, contra quam est clypeus obdurationis : 183 *ab*.

SAL. 1. Salis conditiones enarrantur : X, 627 *a*. — 2. Ponitur in ore : VIII, 207 *b*.

3. — sunt perfecti viri, qui verbo et exemplo condiunt corda hominum : X, 626 *b*-627 *a*.

SALAMANDRA. 1. — est animal quod in igne vivit, ob conformitatem ejus cum igne : VI, 497 *a*. — 2. Salamandræ pellis posita in igne non comburitur, sed in melius mutatur : XIII, 554 *b*.

SALEM interpretatur pax, estque Jerusalem, quomodo : IX, 549 *a*.

SALIATOR est divinator, et qualis : VII, 371 *a*.

SALIM. 1. — quis locus fuerit : XI, 303 *ab*. — 2. Interpretatur pugil, et locus aquarum : 303 *b*.

SALIVA. 1. — est humor excrementitius, qui a capite descendit : XI, 391 *a*. — 2. Est sapientia Patris : *ibid.*, *et* IX, 207 *b*. — 3. Cur in auribus pueri baptizandi ponatur : VIII, 208 *a*.

Vid. CÆCUS, n. 5, CHRISTUS, n. 725.

SALICIS natura figurat acediam : VIII, 237 *ab*.

SALOMON. 1. — interpretatur pacificus : IX, 586 *b*. — 2. Fuit trinomius, sc. Salomon, Ecclesiastes et Idida : *ibid.* — 3. Salomonis libri quinam, et quales fuerint : 586 *a*, *b*. — 4. Quare præmiserit titulum libris Ecclesiastæ et Proverbiorum, non autem Cantico canticorum : 586 *a*. — 5. Quare se nominet filium David : 586 *b*. — 6. Fecit pœnitentiam in fine vitæ suæ : 585 *a*.

7. Salomoni sapientia infusa est in somnis, quare : III, 231 *b*-232 *a*. Fuit famosus in mundo ob sapientiam : XIII, 628 *b*.

8. — præfiguravit Christum præterquam in mulieribus : IX, 98 *b*; XIII, 7 *b*. Quæ de ipso dicuntur interdum, soli Christo competunt : XIII, 184 *b*. *Vid.* CHRISTUS, n. 663.

9. Salomon coronatus est Christus : XIII, 184 *b*-188 *a*.

10. Salomonis deliciæ quam vanæ : IX, 597 *b*-598 *a*; XIV, 17 *ab*. *Vid.* STRUTHIO.

SALTATIO mulierum signum est impudicitiæ : VII, 20 *b*.

SALTATRIX insidians capiti Joannis mystice est sensualitas : XIII, 477 *a*.

SALTUS. 1. — consistit in corporis elevatione, spectatque ad solemnitates præclaras : IX, 609 *a*. — 2. Saltus Christi multiplex : IX, 212 *b*. *Vid.* CHRISTUS, n. 235.

SALUS. 1. Salutis nostræ eventus est incertus ob vertibilitatem nostri liberi arbitrii : II, 102 *b*.

2. — acquiritur per bona merita : IV, 378 *a*. Non est sine consensu nostro : XII, 563 *b*.

Digitized by Google

3. Ad salutem duo sunt necessaria, sc. cognitio veritatis, et exercitatio virtutis : IX, 26 *b*.
4. — non potest esse sine sapientia, et cognitione fidei : 95 *b*. — 5. Cur tamdiu dilata per Christum : 95 *b*-96 *a*.
6. Salutis scala per enumerationem plurium virtutum proponitur : XII, 204 *a*.
7. — alia est a Deo, alia ab homine, alia a diabolo : IX, 541 *a*.
8. — non est sine scientia : X, 252 *a*.
9. — nostra ex virtute nominis Jesu : XIII, 68 *a*-69 *b*.
10. — nostra quænam requirat : 300 *ab*, 479 *b*-480 *b*.
11. Salutis nostræ via est crux : 597 *a*.
12. — semper fuit possibilis in omni statu : IV, 549 *a*-552 *a*, 660 *b*. — 13. Homo ad salutem obtinendam indiget scientia illustrante, gratia inflammante, fortitudine roborante, et victoria consummante : XIV, 116 *b*-118 *b*. *Vid.* HOMO, n. 210.

SALUTARE. 1. — est actus curialitatis et benignitatis : X, 490 *b*. — 2. Est fomentum charitatis ad proximum : X, 242 *b*. — 3. Est expressio boni quod alteri desideratur : XIV, 113 *b*.
4. — per viam spiritualiter quid sit : X, 491 *a*.

SALUTATIO. 1. Per salutationem captatur benevolentia, exigitur confidentia, et exhibetur reverentia : X, 229 *a*.
2. — non prohibetur a Christo, sed confabulatio vitiosa : X, 491 *a*.
3. — qualis a concionatore et rhetore facienda secundum regulas bonæ rhetoricæ : 229 *a*.
4. — dolosa est salutatio Judæ : XIV, 242 *b*.
5. — ad Mariam quam utilis : XIV, 113 *b*-116 *a*.

SALUTATIO ANGELICA. 1. In ea quinque laudes B. Virginis insinuantur, sc. puritas, gratiæ plenitudo, unio cum Deo, dignitas, et utilitas respectu nostri : XIV, 234 *ab*. — 2. Quam B. Virgini congrua : 234 *a*. — 3. Facta ab Angelo, perfecta est ab Elizabeth : X, 236 *b*. *Vid.* ANGELICA SALUTATIO, AVE MARIA.

SALVANDORUM. 1. — tres ordines expenduntur, sc. prælatorum, contemplativorum et activorum; primi figurantur in Noe, secundi in Daniel, tertii in Job : VII, 445 *a*; XI, 70 *b*.
2. — duo sunt genera, alterum quod vere salvatur, alterum minime : XI, 70 *b*.
3. — numquid ad singulos angelorum ordines assumptio fiat : II, 475 *a*-476 *b*. Tot erunt juxta S. Gregorium, non quot angeli ceciderunt, sed quot steterunt : X, 620 *a*. *Vid.* HOMO, n. 352.

SALVARE. 1. — nos debet Deus ex promissione, ex merito, et ex congruo; servire nos ei debemus ratione commissi, dimissi et præcepti : IX, 197 *a*. — 2. Qui sint quos Dominus salvare dignetur : 438 *b*.

SALVARI. 1. Pauci salvantur : X, 420 *b*, 593 *b*-594 *a*, 616 *a*. *Vid.* DIVES, n. 10-11. — 2. Homo quamdiu est in via, salvari potest : XI, 430 *b*.

SALVATOR ; *vid.* JESUS.

SALVE est nomen quo salutatio fit ore et corde : XII, 699 *a*-702 *b*.

SALVE REGINA; meditatio super hanc antiphonam : XII, 699 *a*.

SAMARIA. 1. — interpretatur custodia : XI, 57 *a*. — 2. Sic dicta a monte Somor : 310 *b*.

SAMARITANI. 1. — quinam fuerint : X, 482 *a*.
2. Samaritanæ mulieris gesta enarrantur : XI, 311 *a*-318 *b*. — 3. Vocabatur Lucia : XII, 550 *a*.
4. — quod, licet baptizati, nondum acceperant Spiritum sanctum, quomodo intelligendum : V, 294 *b*-295 *b*. — 5. Samaritanus est Christus, curans hominem vulneratum : 241 *b*. *Vid.* ECCLESIA, n. 95.

SAMECH interpretatur Audi : IX, 462 *b*; item Adjutorium : X, 158 *b*.

SAMSON. 1. — an peccaverit seipsum interficiendo : VI, 277 *b*.
2. — figuravit Christum per interfectionem leonis, per portas asportatas, et per occisionem plurimorum in sua ipsius morte : IX, 98 *b*. Per amissionem capillorum figurat Christianum qui amittit gratiam : *ibid.* Quomodo etiam figuret pœnitentem : XIII, 303 *b*.
3. — interpretatur Sol eorum : IX, 397 *b*; XIII, 218 *b*.
4. Samsonis excæcatio mystice expenditur pro carnalibus : XIII, 477 *a*.
Vid. CHRISTUS, n. 690.

SANAT Deus, per medicinam confessionis, contritionis, operationis et castigationis, vulnera multiplicia peccatorum : XIII, 99 *a*.

SANATIO. 1. — provenit a Deo auctoritative, a medicina effective, a diæta conservative, a medico ministerialiter : VIII, 204 *a*. — 2. Peccatoris sanatio quale beneficium : XI, 549 *a*.
3. — spiritualis fit dupliciter, sc. vel successive, vel instantanee; instantanee quidem a reatu, successive autem a sequela peccati : V, 658 *a*.
4. — qualiter fiat per sacramenta : *ibid.*
5. Sanationes corporum factæ a Christo ordinatæ fuerunt ad sanationem animarum : V, 606 *ab*.

Digitized by Google

SANCTIFICARE dicitur tripliciter, sc. vel de non sancto facere sanctum, vel de sancto sanctiorem, vel sanctitatem manifestare; et in omni missione Spiritus sancti intervenit aliquis istorum modorum sanctificationis : I, 232 *b*-233 *a*; XI, 480 *b*.

SANCTIFICATIO. 1. — pendet a custodia legum : IX, 34 *b*. — 2. Sanctificationis triplex gradus, sc. per sacramenta, per gratiam specialem, et per gratiam singularem : VIII, 148 *b*.

3. — in utero quotuplex : IV, 73 *a*; VIII, 149 *ab*. *Vid.* JEREMIAS, n. 1-2.

4. — attribuitur Spiritui sancto : I, 269 *b*. Qualiter fiat : 233 *a*.

5. — nonnisi virginibus videtur concessa : IV, 66 *a*.

6. — qualis adveniat rebus per benedictiones Ecclesiæ : V, 517 *a*. *Vid.* AQUA, n. 55-57.

7. Caro B. Virginis ante animationem sanctificata fuit sanctificatione corporea, non spirituali : IV, 58 *b*-60 *a*. (S. Doctor in principio corporis videtur negare sanctificationem carnis ante animationem; sed, ut patet ex contextu, negavit solum sanctificationem ejusmodi fuisse per gratiam).

8. — animæ qualiter fiat ad instar consecrationis Ecclesiæ : XIV, 126 *a*-129 *b*, 130 *a*, 133 *ab*, 134 *b*-136 *a*.

Vid. JUSTIFICATIO, n. 2,

SANCTITAS. 1. — quid sit, et in quibus consistat : IX, 134 *a*. Exigit puritatem respectu sui, pietatem respectu proximi, et charitatem respectu Dei : XIII, 629 *b*. Qualem amorem Dei exigat : I, 187 *a*.

2. — quid operetur in homine : IX, 35 *a*. Ostenditur in tolerantia persecutionum : XIV, 7 *a*-9 *a*.

3. — vera non consistit in exercitatione exteriori, sed in virtutibus mentis : XIV, 614 *a*. Sanctitatis ostentatio, quam sit Deo exosa : X, 586 *ab*.

SANCTUARIUM. In sanctuario esse mystice quid sit : IX, 235 *a*.

SANCTUS. 1. — quotupliciter, et quotuplici sensu Deus sit : XIII, 317 *a*-318 *b*.

2. Hominem sanctum faciunt victus sobrius, sensus pius et actus justus : IX, 577 *a*.

3. Sanctum esse indefinite dicitur tantum de Christo, quare : X, 220 *a*, 232 *b*.

4. — quis sit : X, 546 *ab*; XI, 406 *a*, 442 *b*.

5. Sanctorum merita nobis occulta sunt : VII, 480 *ab*. — 6. Sancti in tormentis an, et quomodo senserint vim tormentorum : IV, 351 *ab*. Quale gaudium in tormentis : XIV, 98 *a*. — 7. Sancti qui sub vetere testamento vixerunt, minoris fuerunt meriti quam qui sub novo : VI, 302 *ab*. — 8. Sancti qui laboraverunt in hoc mundo, ideo festum agunt in cœlis, et quale festum : VIII, 278 *a*; 342 *a*-346 *b*; XI, 469 *b*; XII, 111 *b*, 118 *a*-131 *b*, 174 *b*-175 *a*. *Vid.* BEATUS, n. 92, 96. Eorum gaudium quale respectu damnationis reproborum : XII, 381 *b*. *Vid.* FESTUM, n. 15. — 9. Sanctorum stola prima, et secunda, in gloria et resurrectione quænam : VI, 455 *b*. *Vid.* STOLA. — 10. Sanctorum merita qualiter remunerentur a Deo : 520 *b*. — 11. Sancti in cœlo quomodo locati : II, 573 *ab*. — 12. An omnes Christum videre possint : *ibid.* Quomodo videant Deum : III, 150 *b*. — 13. An ante judicium ad cœlum evolent : VI, 101 *a*-102 *b*. Sanctorum animæ jam nunc evolant ad cœlum, quia eorum caput ibi est : IV, 473 *b*. — 14. Sancti in cœlo divinas laudes cantant : VIII, 346 *ab*; XII, 154 *b*. — 15. Sanctorum charitas qualis in nos : VI, 518 *a*-520 *b*. — 16. Eorum charitatis in hac vita gradus quales : XII, 386 *a*-387 *a*. — 17. Sanctorum progressus usque ad gloriam expenduntur : X, 74 *a*. Eorum vita continua pugna : XIV, 61 *ab*. — 18. Quotupliciter magnificentur a Deo : X, 136 *b*-137 *b*. — 19. Sanctis quid conferat vicissitudo rerum mundanarum : X, 139 *a*. — 20. Sanctorum tormenta multa fuerunt, sed pauca si comparentur ad ipsorum desiderium, ad passionem Christi, ad futuram mercedem, ad æternam afflictionem, et ad ipsorum obligationes et debita : VII, 615 *b*, 616 *b*-617 *a*; X, 22 *ab*. — 21. Sancti in terris desiderant videre diem gloriæ, et quomodo excitent se ad hoc desiderium : XI, 62 *a*.

22. — est non qui facit miracula, sed qui sentit vera de Deo, et melius de proximo quam de seipso : X, 546 *ab*. — 23. Sancti multa nobis meruerunt : VI, 520 *b*. Eorum divitiæ spirituales quales : XIV, 77 *ab*. — 24. Sanctorum præmium multiplex expenditur : X, 368 *a*-370 *a*. *Vid.* BEATITUDO, n. 1-16, BEATUS, n. 93, CORONA, n. 2-6, 9-12, 14-15. — 25. Sanctorum amicitia cum Christo qualis : XIII, 591 *a*-594 *a*. — 26. Sanctorum plenitudo gratiæ quotuplex, et qualis : IV, 276 *a*-277 *a*, 280 *b*-283 *a*. — 27. Sancti multa impetrant pro nobis, tum propriis meritis, tum suis orationibus : VI, 74 *ab*, 518 *a*-520 *b*; X, 164 *b*; XIII, 388 *b*-389 *a*. Quam necessaria nobis sit eorum intercessio : VII, 334 *a*; VIII, 34 *ab*. *Vid.* ORATIO, n. 7, 86. — 28. Vult Deus ut rogemus sanctos, et propter quid : VI, 520 *b*-521 *b*. Iis, et Deo, ostendenda sunt vulnera et mendicitas nostra in oratione : XIII, 270 *b*. Sunt spes nostra per modum auxilii : V, 358 *b*. — 29. Sanctis debetur honor duliæ, quare : V, 216 *b*; VI, 520 *ab*. *Vid.* DULIA, n. 8. —

Digitized by Google

30. Sancti adjuvant suis meritis et intercessione nostram prædestinationem : v, 327 *b*, 358 *b*; vi, 520 *b*. Impetrant pro nobis gratias de congruo : v, 358 *b*. — 31. Sanctis revelantur necessitates nostræ in Verbo, quatenus expedit saluti nostræ : vi, 521 *b*. — 32. Sanctos aliquos vult Deus miracula facere ad majorem sui honorem, et ipsorum honorificentiam : *ibid.* — 33. Quare invocentur et celebrentur in canone missæ : xii, 266 *ab*, 272 *b*. Quare magis unus solemnizetur altero, et quare magis martyres quam confessores : iii, 559 *b*, 561 *a*. — 34. Sancti quomodo cœlorum nomine significentur : vii, 474 *a*-489 *a*; x, 207 *b*. Sunt montes Dei : ix, 233 *b*. Sunt sicut sol : xiv, 83 *b*; sicut stellæ : ix, 574 *b*; xiii, 346 *b*; xiv, 6 *b*-9 *a*. *Vid.* Aquila, n. 4, Unicornis. — 35. Quam digne honorati a Christo : xiii, 550 *ab*. In judicio cum Christo judicabunt : vi, 541 *a*-542 *a*. — 36. Quomodo dicantur mortuos suscitare : v, 367 *b*-368 *a*. — 37. Sanctorum invocatio est ordinata ad fiduciam præstandam, ad exercendam humilitatem, et ad declarandam eorum dignitatem, et membrorum Christi unitatem : vii, 310 *a*. — 38. Sancti in quo sensu dicantur oleum : 256 *b*. Sunt laminæ aureæ ob tribulationes : 273 *b*; nubes volantes, et columbæ, quare : xiii, 613 *a*, 614 *a*-615 *b*. Sunt poma reposita in cœlo : xiii, 346 *b*. Sunt lumina illuminantia Ecclesiam : ix, 270 *a*; xiii, 505 *a*, 506 *b*-507 *a*. Sunt speculum hominum, et Dei : xiii, 120 *ab*. — 39. Quare dicatur de quolibet sancto confessore : *Non est inventus similis illi* : ii, 481 *b*; v, 143 *b*. *Vid.* Confessor, n. 4. — 40. Sanctorum mors dicitur natalitius dies, quare : ix, 289 *a*. *Vid.* Mors, n. 39. — 41. Quomodo dicantur sedere ad dexteram Patris : 289 *ab*. — 42. Sanctorum hilaritas, unde : 576 *b*. — 43. Sanctorum imitatio, non collocutio, facit sanctum et salvum : x, 491 *a*. Sanctorum exempla sequi debemus : x, 372 *b*; xiii, 306 *b*. Quænam exempla virtutum nobis exhibeant : xiii, 451 *ab*. Sanctorum conversatio vestis candida Ecclesiæ : 453 *b*. Sanctorum exempla sunt viæ Sion : x, 147 *b*. — 44. Sanctorum vita quam utilis peccatoribus : xiii, 411 *ab*. *Vid.* Odor, n. 3. — 45. Sancti aliquando excesserunt in aliqua doctrina ex fragilitate humana, vel zelo fidei : v, 372 *a*. — 46. Desiderant unionem suorum corporum, sed magis nostram salutem : vi, 455 *a*. — 47. Sanctorum auctoritates quomodo sumendæ, et explicandæ : i, 254 *a*. — 48. Sancti an opus habeant orationum nostrarum : vi, 508 *b*-509 *a*. — 49. Sanctorum societas quomodo obtinenda : xii, 110 *b*-111 *b*. — 50. Sancti paucissimi fuerunt divites : xiv, 585 *b*. — 51. Quare antiquitus sancti fuerint plurimi, nunc pauci : 614 *a*. — 52. Sancti quomodo proficiant inter malos : 615 *b*. — 53. In sanctorum gestis non sunt ponenda dubia ob maxima inconvenientia inde sequentia : 395 *ab*. — 54. Sancti aliquando permittunt aliqua invite : viii, 557 *a*. — 55. Sancti plures prius fuerant maximi peccatores : xii, 96 *ab*.

56. — , — , — trisagium angelorum exponitur : viii, 346 *ab*; xi, 122 *b*; xii, 263 *a*.

57. Sanctorum fuga in quonam consistat : ix, 162 *a*. — 58. Sancti triplex desiderium habent, sc. ut fruantur Deo, ut uniantur Ecclesiæ, et ut liberentur a malo triplici : ix, 166 *a*. Tardum est iis cum Christo esse propter tria : 195 *b*. — 59. Sanctorum sapientia qualis, et a quibus malis eos liberet : x, 69 *b*-74 *b*. — 60. Sancti dicuntur judicaturi in judicio ultimo, quomodo : ix, 159 *b*; x, 537 *b*. Qualis confidentia ipsorum tunc futura sit : x, 33 *ab*. — 61. Quæ beneficia conferat Deus sanctis suis : x, 75 *ab*. — 62. Sancti plures fuerunt mendici; et eos in domum nostram inducimus, dum ipsorum vitam imitamur : xiii, 98 *ab*. — 63. Sunt pleni oculis, quomodo : 400 *b*. — 64. Sanctos persequi quam Deo exosum : 454 *ab*. — 65. Sancti in quo sensu vindictam inimicorum petant : xi, 76 *b*. — 66. Sancti sunt fratres nostri : xiii, 255 *a*. — 67. Sunt margaritæ : 441 *b*. — 68. Quare corona rotunda decorentur : xiv, 43 *a*. — 69. Sanctis variæ mansiones angelorum aptantur : viii, 395 *b*-396 *a*. — 70. Impossibile est ut homo sanctus fiat etiam a Deo per naturam, licet potuerit creari beatus : iii, 310 *a*.

71. Festum omnium Sanctorum est recapitulatio omnium festorum anni : xiii, 615 *b*.

Vid. Anima, n. 526, Beatus, n. 1-106, Christus, n. 835, 838, 875, 893, 912, Communio, n. 3, Confessor, n. 1-2, Deus, n. 250-251, 281, Dissensio, n. 2-3, Doctor, n. 9, Ecclesia, n. 62, Limbus, n. 1, Martyr, n. 1-25, Murus, Scientia, n. 87.

SANDALIA. 1. — quænam sint, et quomodo non sint proprie de genere calceamentorum : x, 190 *b*; xiv, 567 *b*-568 *b*, 623 *b*-624 *a*. *Vid.* Calceamentum, n. 2-5, Caligæ. — 2. Sandaliis utebantur Christus et apostoli : *ibid.* — 3. Quare sint aperta superius, et clausa inferius : ix, 229 *b*, 230 *b*.

4. — apostolorum similia erant solearum quibus Fratres Minores utuntur : x, 190 *b*.

SANGUINEI; *vid.* Melancholici.

SANGUIS. 1. — quid sit : vi, 476 *a*-477 *a*. *Vid.*

Digitized by Google

Lac, n. 1. Qua ratione dicatur ros, cambium, vel gluten : vi, 476 *b*.
2. — qualis sit de veritate humanæ naturæ : *ibid.* — 3. An resurrecturus sit in judicio : *ibid.*
4. — verus fuit qui exivit de latere Christi : *ibid.* — 5. Quomodo habuerit rationem figuræ : v, 419 *a*. Christus fudit sanguinem suum pro nobis in circumcisione, oratione, flagellatione, coronatione, manuum et pedum crucifixione, et lateris apertione : xi, 191 *ab*. *Vid.* Christus, n. 48, 390, 415, 417, 476. — 6. De virtute sanguinis Christi : vii, 11 *b*; xiii, 177 *a*-178 *b*, 426 *a*. Una gutta sufficiens erat ad redimendum totum mundum : x, 189 *b*; xiii, 14 *b*-15 *a*. Interpellat pro nobis : xi, 191 *ab*. *Vid.* Abel, n. 5, Christus, n. 370, 409, 418, 513, 519, 649.
7. — est sedes animæ : v, 495 *a*, 496 *a*; xii, 279 *b*.
8. Pœnitentia quænam imposita sit fundenti sanguinem Christi : viii, 376 *a*.
9. — eucharisticus quare non detur laicis, sed tantum sacerdotibus in consecratione : xi, 355 *ab*.
10. — clamans vindictam fratris, quis sit mystice : xiii, 140 *ab*, 426 *a*. *Vid.* Abel, n. 3.
11. Sanguinis fluxus luxuriæ adaptatur : xiii, 202 *ab*.
12. Frustratio sanguinis Christi annumeratur privationi gratuitorum : vii, 375 *b*.
Vid. Baptismus, n. 28-30, 35-39, 43, 45-47, Conceptio, n. 2.

SANITAS. 1. — corporis in quo consistat : ix, 64 *a*, 293 *b*-294 *a*; xii, 372 *b*. Fundatur in virtute naturali, regente complexionem, et expellente nociva : vi, 91 *b*. Quomodo conservetur, et recuperetur : iii, 330 *a*. *Vid.* Homo, n. 144.
2. — corporis ad sanitatem animæ ordinatur : v, 606 *a*. *Vid.* Homo, n. 195.
3. — animæ in quonam consistat : v, 253 *b*, 658 *a*; ix, 294 *a*; xii, 372 *b*, 375 *a*. Fundatur in gratia sanctificante : vi, 91 *b*. *Vid.* Anima, n. 441. — 4. Quomodo a Christo conferatur : xiii, 98 *a*, *b*, 99 *a*. *Vid.* Anima, n. 279, 381. — 5. Christus totum hominem sanabat, et quare : v, 606 *a*. *Vid.* Anima, n. 425.

SANUM aliquid dicitur tripliciter, sc. subjective, dispositive et ostensive : ii, 205 *b*.

SAPERE et sapientia essentialiter tantum dicuntur : ii, 77 *b*.

SAPIDUS; *vid. inf.* Sapientia, n. 4.

SAPIENS. 1. — dicitur a sapore : vii, 636 *b*. — 2. Dominatur affectibus : iv, 359 *a*.
3. Sapientium et stultorum memoria quomodo transeat : ix, 604 *b*-605 *a*.
4. — et stultus qualiter differant : xi, 445 *b*.
5. Sapientis opus duplex in docendo, sc. non mentiri, et mentientem manifestare : x, 302 *a*. — 6. Sapientes Christi, et diaboli, quinam : xiii, 343 *a*. — 7. Sapientibus duobus quomodo una insit sapientia : ii, 50 *b*.

SAPIENTIA. 1. — utrum a sapere, an sapere a sapientia dicatur : i, 143 *a*. Quid sit : i, 441 *ab*; ii, 195 *b*; viii, 21 *b*, 40 *a*. *Vid.* Disciplina, n. 3-4. Non numeratur inter dotes, quare : viii, 240 *b*.
2. — quatuor modis potest sumi, sc. prout dicit vel cognitionem simpliciter, vel cognitionem rerum altissimarum, vel cognitionem veram, nobilem et sapidam, vel cultum divinum, seu religionem : ii, 195 *b*; iv, 622 *ab*; v, 110 *b*-113 *a*; viii, 33 *b*-34 *a*.
3. — duobus modis sumitur, sc. proprie, et est cognitio causarum altissimarum; et communiter, et est quælibet scientifica cognitio : i, 18 *b*, 19 *b*; v, 108 *b*, 110 *b*-113 *a*. *Vid.* Habitus, n. 26.
4. — est cognitio rerum divinarum et humanarum : v, 108 *b*, 110 *b*, 111 *b*. Est sapida scientia, id est includens cum cognitione veri amorem boni : xii, 428 *a*.
5. — donum quomodo includat duos actus, sc. intellectus et voluntatis : v, 113 *a*. Negotiatur circa res æternas secundum rationes æternas : iv, 491 *b*, 605 *b*. Est cognitio circa quam exercentur fides, spes et charitas : v, 112 *a*. Consistit in cognitione experimentali, sc. in gustu æternorum : v, 112 *a*, 116 *b*; ix, 33 *ab*. Qualiter differat a donis intellectus et scientiæ : iv, 491 *b*; v, 116 *b*-117 *a*; vii, 302 *b*; viii, 194 *a*, 310 *b*. Quomodo acquiratur : v, 110 *a*-113 *b*. Idem est ac theosebia, vel cultus divinus : 112 *a*.
6. Theologia est sapientia : i, 18 *b*-19 *b*.
7. — dicit motum animæ a rebus ad seipsam ut intelligentem; quare dicit formam, non effectum, et in divinis semper dicitur essentialiter : i, 521 *b*.
8. — Seraphim dicitur a sapore, quod includit charitatem et amorem; — vero Cherubim dicitur a sapere, et importat cognitionem : ii, 474 *b*; iv, 622 *a*. *Vid.* Seraphim.
9. — hujus mundi absque fide est stulta, quare : iv, 533 *b*; et vana : ix, 604 *b*.
10. — communiter dicta crescit per studium et auditum : v, 112 *b*. — 11. De sapientia ut dono agitur : v, 110 *b*-113 *a*; vii, 206 *b*-207 *b*, 302 *b*, 382 *a*, 635 *b*-652 *b*; viii, 194 *a*; xii, 209 *a*. Quam sancta et utilis; illuminat et inflammat, aliaque bona animæ ingerit : vii, 637 *a*-638 *a*; viii, 21 *b*-27 *a*, 311 *ab*; x, 50 *b*. Ejus signa, et qualiter acquiri possit :

Digitized by Google

VII, 638 *ab*; VIII, 2 *b*-3 *b*, 33 *b*-39 *a*, 46 *b*-53 *b*; X, 7 *b*-9 *b*, 53 *a*-56 *b*, 64 *ab*.
12. — alia est carnis, et diabolica; alia creata, quæ est virtus intellectualis, et per studium humanarum scientiarum acquisita; alia theologica, nec tamen donum, quæ est ratio divinorum, et scrutatio invisibilium; alia quæ est donum, et cujus objectum est Deus sub ratione veri in relatione ad bonum : VII, 636 *ab*. Est veluti sol, mel et mare : VIII, 311 *ab*. — 13. Triplex via proponitur ad eam acquirendam : VIII, 2 *b*. — 14. Ad sapientiam quinque gradus dantur, seu progressus, sc. sensus, imaginatio, ratio, intellectus et intelligentia : VII, 394 *a*.
15. — cœlestis quam proficua; — mundana quam perniciosa : VIII, 2 *ab*; IX, 31 *b*-32 *a*.
16. Sapientiæ veræ ortus, porta, domus, columnæ, etc., forma et effectus enarrantur : IX, 32 *a*-40 *b*; X, 345 *a*.
17. — a Deo edocta qualis sit : VIII, 39 *a*-46 *a*. — est lux descendens a Deo : IX, 32 *a*. — 18. Ejus septem sunt columnæ : 32 *b*-34 *a*.
19. — omnis oritur a S. Scriptura tanquam a fonte : IX, 10 *b*.
26. — triplex, sc. pecuniam congregandi, philosophandi, et Deum diligendi : 258 *b*.
21. — est sapore virtutum condita : *ibid.*, *et* IX, 599 *a*; X, 357 *b*.
22. — alia speculativa, alia practica : IX, 602 *a*. — 23. Sapientiæ operam dare, quid sit : 604 *ab*.
24. — ad quænam utilis sit : IX, 119 *ab*, 604 *b*, 647 *a*; X, 71 *a*-75 *b*.
25. Sapientiæ studium reformat animam : X, 1 *a*-2 *a*. In quatuor consistit : IX, 125 *b*. — 26. Sapientiæ varii gradus proponuntur prælatis : 4 *a*-11 *a*, 41 *a*-48 *a*.
27. — anteponitur auro et argento, quare : 49 *b*-50 *a*.
28. — sine observantia justitiæ haberi non potest : 4 *a*. In bonis est cum sapore; in malis est tantum in intellectu : 602 *a*.
29. — liberat sanctos a tentatione multiplici, et a triplici hoste : X, 74 *ab*. — 30. Sapientiæ aqua multipliciter se diffundit : IX, 192 *a*.
31. — communicatur diversimode pluribus personis : X, 69 *b*.
32. Sapientiæ terrenæ studium quam infructuosum, et quale : IX, 343 *b*-344 *a*.
33. — humana contraria est cœlesti : X, 447 *ab*; XIII, 539 *b*-540 *a*. Qualis differentia inter ipsas : VII, 449 *b*-450 *a*.
34. — dicitur mulier habens decem drachmas : XI, 7 *b*. Ea discedente, omnia bona perduntur : 12 *a*.
35. Sapientiæ divinæ dulcedo quomodo degustari possit : XIII, 7 *b*-8 *a*.
36. — vera in anima qualis sit : XIII, 261 *ab*, 547 *a*. — 37. Est humilium : XIV, 66 *a*. — 38. Despicit temporalia; sine Deo est frustratoria : XIII, 520 *a*.
39. — quanti æstimanda : 526 *b*-527 *a*. Quomodo maximum donorum Dei sit : I, 279 *b*-280 *a*. — 40. Qualis sit habitus : I, 19 *b*. Sapientiæ habitus addit aptitudinem promptitudinemque ad degustandam Dei suavitatem : V, 74 *b*.
41. — mulierum qualis ex sacra historia : VIII, 632 *b*-633 *b*.
42. — quænam sit sanctorum, et quænam falsa, exemplis serpentium et vulpium declaratur : XIV, 94 *b*-95 *a*.
43. Vinum sapientiæ cum lacte mixtum quale in cella vinaria Dei : VII, 642 *a*-644 *a*.
44. — in divinis dicitur essentialiter quantum ad nomen; quantum vero ad appropriatum dicitur notionaliter : I, 193 *b*, 441 *ab*, 456 *b*. — 45. An prius intelligatur quam Verbum : 447 *b*-448 *b*.
46. Cur sit appropriatum tantum, Verbum autem proprium et appropriatum simul : 448 *b*. — 47. Appropriatur Filio, ut dicit cognitionem; Spiritui autem sancto, ut dicit saporem : V, 512 *b*.
48. — in divinis utrum ingenita sit, an procedens, et an dici possit sapientia de sapientia : I, 441 *ab*, 513 *a*-514 *a*, 515 *ab*.
49. — in divinis dicitur ad se, et est quid essentiale : 193 *b*.
50. — vel scientia Dei multipliciter nominatur : II, 4 *b*; VII, 234 *b*.
51. — increata dicitur esse in sinu Patris, gigni ex utero, aliaque attributa de ea dicuntur : X, 67 *a*. — 52. Dicitur sputum procedens ex ore Patris : XIII, 393 *a*.
53. — idem quandoque quod charitas : III, 516 *b*.

SAPIENTIÆ. 1. — (*Expositio in librum*), opus authenticum S. Doctoris : X, V-VI, 1-137 *b*.
2. — liber factus a Salomone, et a Philone compilatus : X, 2 *b*-3 *a*.

SAPOR est objectum gustus : XII, 7 *a*.
Vid. CHRISTUS, n. 887, CIBUS, n. 1.

SAPPHICUS metrus, sic dictus a muliere Sappho : X, 141 *ab*.

SAPPHIRUS, lapis pretiosus qualis, qualesque ejus proprietates et virtutes : VII, 453 *b*, 480 *b*, 489 *b*; VIII, 338 *b*-339 *a*.

SARA. 1. — interpretatur princeps : XIII, 605 *a*. — 2. Facta est miraculose fœcunda ex sterili : IV, 111 *a*.

SARABITÆ; *vid.* MONACHUS, n. 1.

SARDIUS, lapis pretiosus qualis, ejusque virtutes : VIII, 539 *a*, *b*-540 *a*.

SARDONYX : *ibid.*, 539 *a*, *b*.

Digitized by Google

SARTAGO ; *vid.* CHRISTUS, n. 673.

SATANAS. 1. — ita dicitur, quia adversatur nobis : XI, 185 *b*.

2. — non cecidit statim ut appetiit, sed postquam consummatum fuit ejus peccatum : II, 371 *b*.

3. — quomodo intraverit in Judam : XI, 173 *b*. *Vid.* DÆMON, DIABOLUS.

SATISFACERE. 1. — Deo quid sit : V, 589 *ab*. *Vid.* CHRISTUS, n. 585, 599, 601-602. — 2. Homo purus non potuit satisfacere perfecte Deo pro peccato hominis, tum quia ipse debitor est, tum ratione gratiæ quæ est pœnitentialis, tum ratione naturæ quæ tota erat vitiata : III, 406 *b*.

SATISFACTIO. 1. — est pars pœnitentiæ, injunctæque pœnitentiæ executio, vel peccatorum condigna correctio : XII, 506 *a*. Instituta est a Christo : V, 624 *a*. Est pars pœnitentiæ sacramenti integrans, pœnitentiæ vero virtutis pars subjectiva : V, 623 *ab*.

2. — est tolerantia pœnæ voluntariæ ob Dei offensam : V, 591 *b*.

3. — multipliciter definitur ut virtus, et ut sacramentum : VII, 423 *ab* ; VIII, 221 *b*.

4. Ejus conditiones explicantur : VIII, 267 *b*-268 *b*. Ejus gradus quales : XII, 198 *b*-199 *a*.

5. — est opus justitiæ, contritio opus misericordiæ, confessio utriusque : V, 609 *b*. Respicit omne pœnale naturæ ut natura est : IV, 434 *b* ; V, 611 *a*. Quare Deo debeatur : V, 611 *a*.

6. — est possibilis respectu Dei offensæ, licet hæc sit infinita, quare et quomodo : IV, 433 *ab* ; V, 589 *a*.

7. — exterior competit omni peccato etiam cordis : V, 623 *ab*.

8. — alia plena, alia semiplena, et quænam : IV, 433 *a*.

9. Satisfactionis opera præcipua sunt oratio, eleemosyna et jejunium, quare : V, 611 *b*-612 *b*. *Vid.* ORATIO, n. 10-11, 18. Ad ea reducitur omne opus pœnale voluntarie assumptum, et factum in charitate : 610 *b*, 618 *b*-620 *b*.

10. — dicitur dupliciter, sc. vel ut est idem ac reconciliatio, sicque convenit cum qualibet parte pœnitentiæ ; vel ut est solutio pœnæ debitæ, sicque convenit uni tantum parti : 623 *a*.

11. Satisfactionis factæ a Christo modus super omnes fuit conveniens ob multiplicem rationem : IV, 435 *a*-437 *b*. *Vid.* CHRISTUS, n. 408, 495, 567, 573, 585, 599-602, etc.

12. Satisfactionis lex est, ut persona satisfaciat secundum omnes conditiones, secundum quas peccatum habet aggravari : IV, 431 *b*.

13. — eadem non potest pluribus suffragari : VI, 76 *ab*.

14. — exigit gratiam sanctificantem : IV, 400 *b* ; quia non potest fieri extra charitatem : V, 593 *a*, 619 *b*.

15. — pro uno peccato absque alio non potest fieri : 590 *b*-592 *a*.

16. — requirit emendam præsentem pro culpa præterita, et propositum vitandi futura : 607 *b*. — 17. Debet rescindere omnes occasiones proximas peccati : 607 *b*. — 18. Debet respondere culpæ in numero, pondere et mensura : VIII, 221 *b*, 367 *a*.

19. De satisfactione auctoritates SS. PP. : VII, 88 *ab*.

20. — semper debet imponi a sacerdote pœnitenti etiam summe contrito : V, 609 *b*.

21. — pro originali est difficilior quam pro actuali : IV, 434 *a*.

22. — etiam ante passionem Christi mutuabatur ex ipsius passione virtutem : *ibid.*

23. — est prima diæta quæ a medico spirituali imponitur : VI, 75 *a* ; VIII, 267 *b*.

24. — quænam possit fieri in purgatorio : VII, 331 *b*-332 *a*.

25. Satisfactionis effectus exponuntur : XIII, 80 *ab*.

26. — pro peccatis est salarium, quo anima remunerare debet Deum medicum animarum : VIII, 268 *b*.

Vid. DEUS, n. 269, 546, 640, POENITENTIA, 89-94, 124-125.

SATUM. 1. — est genus mensuræ continens modium et dimidium : X, 590 *b*. — 2. Sata tria sunt mystice tres differentiæ fidelium ; vel tres modi diligendi Deum ; vel spiritus, anima et corpus ; vel tres animæ vires ; vel fides Trinitatis ; vel triplex charitatis fructus ; vel tres partes generis humani a filiis Noe disseminatæ ; vel tres partes Scripturæ ; vel caro Christi, anima ejus et divinitas : X, 591 *a*-592 *a*.

SATURITAS quadruplex ostenditur, sc. bonorum temporalium, spiritualium et cœlestium, et tormentorum infernalium : XIII, 364 *b*-365 *b*.

SATURNUS. 1. — est planeta frigidus et siccus, et a nobis remotissimus : II, 567 *a* ; VIII, 91 *b*-92 *a* ; IX, 279 *b* ; XIV, 30 *a*. *Vid.* PLANETA. — 2. Ex vicinitate Jovis clarior et mitior efficitur : VIII, 91 *b*.

3. — est planeta malevolus, plus nocens retrocedendo quam procedendo : VIII, 92 *b*. 4. — moratur in quolibet signo triginta mensibus : *ibid.* — 5. Saturni proprietates applicantur ad mores pro bono et malo exemplo : XIV, 30 *a*.

SAUL. 1. — interpretatur abutens Deo, signifi-

Digitized by Google

catque diabolum : IX, 342 *b*; XIII, 58 *a*, 450 *b*. — 2. An, sicut uxor Jeroboam, prophetiam vere emerit : VI, 198 *a*. — 3. Liberatus a dæmone per somnum citharæ quid significet : XIII, 168 *a*.

SAULUS, quare sic nascendo dictus, et post conversionem Paulus : XIII, 525 *a*.

SCABIES generatur ex multorum malorum copia; spiritualis vero quomodo tollatur : XIII, 34 *b*.

SCALA. 1. — a cognitione creaturarum ad cognitionem Dei per S. Scripturam : VII, 244 *b*; XII, 2 *b*.

2. — mystica Jacob continet habitus donorum et fructuum Spiritus sancti : VII, 305 *a*. Significat sacramenta : XIII, 635 *b*; obedientiam : VIII, 286 *a*; fidem divinitatis et humanitatis Christi, in qua sunt angeli et homines qui non peccant; qui vero peccant, sunt dæmones : XIII, 224 *b*. Item scalam virtutum per quas ascendunt et descendunt angeli ad subveniendum nobis : XIII, 246 *b*; Christum : VII, 441 *a*; XI, 223 *a*; XII, 20 *b*.

3. — salutis est Maria Virgo : XIV, 183 *a*. *Vid.* MARIA, n. 212. Sunt virtutes quædam probatæ : XII, 204 *a*. Item septem dona Spiritus sancti : VII, 594 *a*.

4. — diaboli est ambitio : XIII, 285 *b*.

Vid. ANIMA, n. 452, CHRISTUS, n. 653, 680, FIDES, n. 147, MARIA, n. 462, POENITENTIA, n. 112 (*ubi leg.* scala), RELIGIO, n. 14.

SCANDALOSI. 1. — jaciunt lapides in Christum : XIII, 184 *ab*. — 2. Sunt nuntii, seu apostoli diaboli : 223 *b*; similes diabolo : 317 *a*; homicidæ : 313 *a*, 374 *b*-375 *a*, 423 *a*; ministri, adjutores, rete, sagena, venatores diaboli : 316 *b*, 348 *a*. — 3. Eorum peccatum gravius est quam Christum crucifigentium : 90 *a*, 243 *b*. — 4. Scandalosorum miseriæ exponuntur : 312 *b*, 317 *a*.

Vid. CHRISTUS, n. 787, DIABOLUS, n. 154, 266.

SCANDALUM. 1. — est dictum vel factum minus rectum, præbens proximo occasionem ruinæ : VII, 372 *b*, 530 *b*; XI, 49 *a*. Numeratur inter fructus invidiæ : VII, 530 *b*. Est peccatum in proximum : 372 *b*.

2. — aliud activum, aliud passivum : *ibid.*

3. — infirmorum est tollendum : XIV, 600 *b*.

4. — unitum peccato non semper facit novum peccatum : VI, 373 *b*. Quandonam fiat duplex peccatum : VII, 564 *b*; XII, 340 *a*.

5. — ab sit peccaminosum, si oriatur ex eo quod quis comedat idolothytum : VI, 303 *b*.

6. — quam grave peccatum, quam noxium, et qualiter fugiendum : VII, 162 *b*-163 *b*, 564 *ab*, 566 *b*-567 *a*; X, 569 *b*; XI, 49 *b*-51 *a*; XIII, 90 *a*; XIV, 5 *b*. Quam Deo abominabile : XIII, 243 *b*.

7. Scandali vitandi causa quid omitti possit, vel debeat : VII, 372 *b*; XI, 49 *b*. — 8. Propter aliorum scandalum non debemus recedere a virtute : XI, 352 *a*; XII, 561 *b*.

9. — multiplex expenditur : IX, 531 *ab*. — 10. Quam graviter a Deo puniatur : XI, 50 *a*-51 *a*. — 11. Scandala prælatorum sunt graviora : *ibid.*, *et* XIII, 313 *a*. — 12. Regulæ circa scandalum dantur : VII, 372 *b*.

SCAPULÆ Dei quænam sint : VIII, 56 *b*.

SCENOPEGIA quid : XI, 359 *b*.

SCHEMA; *vid.* MARIA, n. 459, SCRIPTURA, n. 24.

SCHISMA quid sit, et qualiter differat ab hæresi, secta et superstitione : V, 542 *b*-543 *a*. Est illicitus dissensus ab unitate, hæresis vero a fide : VII, 237 *b*, 368 *ab*, 528 *a*.

SCHISMATICUS subiens mortem potius quam neget Christum, qua ratione minorem pœnam in inferno patiatur : V, 597 *a*-598 *b*.

SCHOLA. 1. — alia litterarum humanarum, alia virtutum : XII, 329 *a*.

2. — Dei est duplex, sc. una sanctitatis, et altera veritatis; illa debet hanc præcedere : IX, 298 *b*-299 *a*. Docet quid operandum, tolerandum, et sperandum : 440 *a*.

Vid. CHRISTIANUS, n. 7, CHRISTUS, n. 910, JUSTUS, n. 46, OBEDIENTIA, n. 16.

SCHOLARIS. 1. — bonus amat vigilias, et quasvis afflictiones, ut sapiens fiat : XIV, 51 *a*. — 2. Scholari negligenti comparatur acediosus : VIII, 258 *a*. *Vid.* DISCIPULUS, n. 1-4, 20, 22-23, STUDENS.

SCHOLASTICA disciplina; *vid.* DISCIPLINA, n. 8.

SCIBILE. 1. Scientia secundum esse refertur ad scibile, sed non convertitur : I, 485 *a*.

2. An finiatur et comprehendatur scibile a sciente : II, 15 *a*; IV, 317 *a*, 516 *b*.

SCIENTIA. 1. — est habitus perficiens intellectum : I, 19 *ab*. *Vid.* HABITUS, n. 26. Est notitia consistens in intellectu, seu speculatione, nec transiens in effectum vel affectum : IX, 56 *b*. Est actus ut habitus et perfectio potentiæ : II, 81 *ab*. Est cognitio certa, respiciens intellectum, et nudam veritatem, quæ cogit intellectum ad assensum : IV, 493 *a*. — 2. Scientiæ omnes ortæ sunt a S. Scriptura : IX, 11 *a*. — 3. Scientiæ philosophicæ adinventæ sunt ad nostram utilitatem : VII, 608 *b*-613 *b*.

4. — quomodo possit dici ars : I, 35 *b*. — 5. Unde habeat certitudinem : II, 83 *a*.

6. — dicit qualitatem absolutam, et ideo dicit quid : I, 132 *a*. — 7. Acquiritur per abstractionem speciei a conditionibus materialibus cognitis per sensum experientiæ : IV, 322 *b*-323 *a*.

Digitized by Google

8. — alia speculativa, alia practica, alia affectiva ; prima perficit intellectum in se, secunda extenditur ad opus, tertia inclinat ad affectum : I, 18 *b*-19 *b*; IV, 325 *b*, 487 *a*.
9. — practica respicit voluntatem : II, 97 *a*.
10. — practica dupliciter intelligitur, sc. vel quæ est tantum de operibus procedentibus a libera voluntate, ut moralis philosophia; vel quæ est de opere et in opere, ut scientia fabri : IV, 325 *b*.
11. — quadruplex, sc. alia quæ fundatur super principia rationis, alia super principia fidei, alia super principia juris naturalis, alia quæ est donum Spiritus sancti : V, 114 *a*; VII, 414 *b*. Enumerantur omnes in specie : VII, 500 *ab* ; IX, 2 *ab*, 8 *ab*, 155 *b*; XII, 13 *a*.
12. — desumit suam unitatem penes modum cognoscendi : IV, 491 *a*.
13. Scientiæ diversificantur penes rationes diversas cognoscibiles : IV, 491 *a*, *b*. Aliæ sunt naturales, aliæ liberales, aliæ supernaturales : IX, 155 *ab*. Item alia est poli, alia fori, alia doli : 169 *b*.
14. — demonstrativa est vel a parte comprehensionis, vel a parte ratiocinationis; prima non stat cum fide, altera sic : IV, 531 *a*.
15. — alia est vel simplex habitus, vel multiplex : V, 563 *b*.
16. — potest considerari quoad habitum, vel quod usum, vel quoad modum : V, 19 *b*.
17. — alia est indita, alia acquisita, alia infusa : III, 536 *a*; IX, 363 *b*. — 18. Item alia in rebus, alia in operibus, alia in moribus : IX, 559 *b*. — 19. Alia subalternans, alia subalternata, quæ ambæ idem habent objectum ; sed in subalternata adest conditio accidentalis distrahens, et, ubi defuit, recurrit ad certitudinem scientiæ subalternantis : I, 18 *a*.
20. Scientiæ objectum est verum visum ; fidei autem, verum non visum : IV, 485 *a*. — 21. Scientiæ objectum est immutabile, et ob id necessarium, certum et evidens : II, 86 *a*-87 *b*; IV, 485 *a*, 493 *a*, 518 *b*-519 *a*; IX, 20 *ab*; XII, 11 *b*-12 *a*. — 22. Scientiæ subjectum quid sit : I, 14 *ab*; IX, 2 *ab*. Aliud est universale, aliud integrale, aliud radicale : I, 15 *ab*.
23. — speculativa habet pro objecto verum ut verum ; practica vero, ut operabile : I, 19 *ab* ; IV, 487 *a*.
24. — non habet pro objecto falsum : II, 181 *a*; IV, 518 *a*.
25. — mali qualiter attingat objectum suum : II, 83 *a*.
26. — quotupliciter feratur in scibile : III, 142 *b*, 144 *b*. — 27. Qualis relatio sit inter scientiam et scibile : I, 486 *b*.
28. — an possit esse contingentium : II, 86 *a*-87 *b*; XII, 11 *b*. — 29. Debet esse certa et evidens : IV, 493 *b*, 531 *b*. Inde inferre videtur S. Doctor scientiam esse non posse contingentium singularium, sed esse debere de objecto necessario : II, 86 *a*-87 *b* ; IV, 485 *a*, 493 *ab*, 494 *b*, 518 *b*-519 *a*; XII, 11 *b*. Sed alibi explicat suam mentem, sc. quod scientia in particulari trahit suam certitudinem a scientia in universali : IV, 578 *a*. Sed hoc ultimum habet quoque aliquid obscuritatis, etiamsi, ut VI, 72 *a*, restringatur ad scientias practicas. Pariter asserit S. Doctor, quod scientiæ certitudo est causata a re, ob idque ejus objectum debet esse necessarium : II, 83 *a*; IV, 518 *b* (*ubi loco adjectivi* inferiores, *lege* interiores.) — 30. Scientiæ certitudo est ex fundamento et objecto : IV, 492 *ab*, 494 *a*. — 31. Quænam proportio sit inter scientiam, et scibile : II, 15 *a*, 87 *b*.
32. — se habet ad alteram partem contradictionis sine formidine alterius, et cum cognitione causæ per media necessaria : VIII, 179 *b*. — 33. Scientiarum principia sunt universalia cognita, et quomodo cognoscantur : IX, 35 *b*-36 *a*; XII, 11 *a*. — 34. Scientiæ conditiones præcipuæ sunt necessitas objecti, et certitudo propria, sed deficiunt in scientiis humanis : XIII, 472 *a*. — 35. Scientiarum humanarum modus procedendi est definiendo, dividendo et ratiocinando : VII, 233 *a*; XII, 13 *a*. Item et ostensivo modo, seu demonstrativo, et per reductionem ad impossibile : VI, 23 *b*. — 36. In scientia præcognoscendum est quid nominis et rei, et quia est, debetque supponi subjectum : IX, 2 *a*.
37. — habet quædam antecedentia, quædam consequentia, et quædam media : IV, 555 *a*; VIII, 179 *a*. — 38. Scientiarum ordo est in investigatione cur res sit, quid sit, quale sit, et ad quid : IX, 270 *b*.
39. — de re est absque existentia rei; — vero de esse rei non est absque existentia; prima est in Deo, et significat essentiam Dei, connotatque rem : II, 5 *a*-6 *a*. — 40. Scientiarum modus procedendi vel est dialecticus ex probabilibus; vel tentativus, sive sophisticus; vel apodicticus : VIII, 330 *b*. — 41. Quare habeant modum inquisitivum, argumentativumve : I, 17 *ab*.
42. — se habet ad plura cognoscibilia, licet sit una, quare : III, 267 *b*. — 43. Scientiarum humanarum finis est beatitudo plena miseriis; divinæ vero scientiæ est status omnium bonorum aggregatione perfectus : IX, 8 *b*. — 44. Scientiæ morales sunt nobi-

Digitized by Google

lissimæ ob utilitatem finis; scientia vero de anima, ob nobilitatem subjecti : 2 *b*.
45. — quo nobilior, eo in se certior est : IV, 494 *a*; V, 19 *a*.
46. — non est computanda inter bona transitoria, quomodo : V, 18 *b*; X, 106 *a*.
47. — , fides et opinio qualiter differant : III, 144 *b*; IV, 530 *a*-533 *b*. *Vid.* FIDES, n. 17, 25-27, 88, 90-91, 121.
48. — visionis, et simplicis intelligentiæ quænam : IV, 316 *ab*. — 49. Habitus scientiæ idem est quoad instructionem propriam, et alterius : IV, 288 *a*. — 50. Habitus scientiæ in hac vita est per collationem causæ ad effectum, et per discursum, sive ratiocinationem : V, 20 *b*. — 51. Habitus scientiæ perficit intellectum; virtutum vero habitus perficit affectum : V, 58 *b*.
52. — alia est sejuncta a charitate, alia cum charitate : 340 *b*.
53. — respicit memoriam quoad retentionem speciei, intelligentiam vero quoad habilitatem : IV, 489 *a*; XII, 10 *b*-11 *a*. — 54. Scientiæ permiscetur error ob defectum scientis : IV, 494 *b*.
55. — nulla invenitur tradita, in qua auctores non immiscuerint multa falsa : 494 *a*.
56. Scientiæ inventæ sunt ad supplendas indigentias animæ et corporis : V, 20 *a*. *Vid.* FRUCTUS, n. 20.
57. — quænam, et quoad quæ evacuanda sit in patria : I, 25 *a*; V, 18 *a*-20 *b*, 63 *b*.
58. Scientiam habent angeli, et qualem : V, 19 *a*. *Vid.* ANGELUS, n. 175, INTELLECTUS, n. 15.
59. — ad quam multa se extendat : II, 149 *ab*, 180 *b*; IV, 325 *a*. — 60. Scientiæ profectus attenditur circa tria : III, 142 *a*.
61. Scientiæ prohibitæ quænam : VII, 370 *a*-371 *a*; IX, 8 *a*.
62. — humana est aurora : VII, 608 *b*-609 *a*.
63. — vera est quæ docet bene vivere : XII, 574 *a*. — 64. Scientiarum necessitas unde oriatur : 13 *a*. — 65. Scientiæ veræ conditiones : *ibid.*
66. — quandonam impediat amorem Dei : 23 *b*. — 67. Scientiarum mundanarum quam inutilis sit fructus absque sacra Scriptura : IX, 8 *b*, 343 *b*-344 *a*.
68. — quam noxia, quando non conducit ad Deum, tribuit vero degustare fructum vetitum : IX, 21 *a*. — 69. Scientiarum errores ad tria capita reducuntur, sc. circa causam creatricem, fatum, et unitatem intellectus : 62 *a*. Quomodo refellantur : 62 *ab*.
70. — inquirenda, quare : IX, 328 *a*. — 71. Scientiæ veræ fructus qualis sit : IX, 404 *a*; XIV, 86 *b*.
72. — triplex necessaria ædificatori intelligibili : IX, 479 *a*. — 73. Modus studendi scientiis traditur : 121 *b*-122 *b*.
74. — Juristarum quam luxuriata et adulterata sit : 58 *b*. — 75. Scientiarum divinarum et humanarum antithesis : 2 *ab*.
76. — qualis illuminet, et qualis obscuret : XIII, 27 *a*, *b*. — 77. Scientiæ humanæ quanto in pretio fuerint apud antiquos : XIV, 60 *b*.
78. — proprie descendit ad cor humile, quare : 86 *b*-87 *a*. — 79. Non debet versari circa vana, sed circa Deum reverenter timendum, circa proximum benevole amandum, et circa seipsum corrigendum : 87 *b*, 90 *b*-92 *b*. — 80. Scientiæ amor qualis esse debeat : 89 *b*.
81. — de se dicit speculationem, sapientia addit affectionem : III, 4 *b*. — 82. Scientiæ humanæ quomodo juvent intellectum et affectum, et qualiter adhibendæ a theologo et concionatore : IX, 110 *b*-126 *a*. — 83. Scientiæ debet respondere virtus : VIII, 172 *b*.
84. — bona, et mala quænam : IX, 606 *b*-607 *a*.
85. — salutis necessaria : X, 252 *a*; XIV, 117 *ab*.
86. — perfecta erit solum in gloria : XI, 467 *b*.
87. — sanctorum quænam sit : VII, 608 *a*; XIII, 419 *b*-420 *a*, 422 *b*-423 *a*; XIV, 99 *ab*.
88. Scientiæ secantur ut res : I, 14 *b*.
89. — vel cognitio de Deo est duplex, sc. naturalis, et accidentalis, seu acquisita; prima est per creaturas, altera per fidem informem, vel per rationem philosophicam, vel per fidem formatam : VIII, 180 *a*. — 90. Quænam cognitio de Deo et divinis sit ad salutem necessaria : I, 220 *a*; III, 127 *a*-129 *a*; IX, 328 *a*, 404 *b*. — 91. Scientiæ, charitatis et humilitatis connexio expenditur : VII, 223 *b*-224 *a*.
92. — donum est Spiritus sancti, dirigens intellectum ad Deum per temporalia; sapientia vero, per spiritualia et æterna : IV, 605 *b*; V, 115 *b*. Est habitus infusus, et partim speculativus, partim practicus, in quo homo habet certum judicium circa credenda et agenda : VII, 608 *ab*.
93. — est donum Spiritus sancti, et quale : V, 70 *a*-71 *a*, 109 *a*-110 *a*, 113 *a*-115 *a*, 240 *a*; VII, 302 *a*-303 *a*, 414 *a*, *b*, 416 *a*, 608 *a*-613 *b*; VIII, 191 *b*, 193 *b*; IX, 305 *a*, 560 *a*. Valet plurimum ad fidei sive introductionem, sive profectum, sive defensionem et confirmationem : V, 109 *a*. Generat fidem non effective, sed dispositive : 109 *b*.
94. — abstinet a malis, dirigendo animam in operatione exteriori : II, 4 *b*, 9 *b*.

Digitized by Google

95. — alia sæcularis, quæ inflat; alia spiritualis, quæ humiliat : VII, 608 *a*.
96. — quale convivium spirituale præparet animæ : 609 *b*-613 *b*.
97. — a Spiritu sancto datur recte dispositis : XIII, 256 *b*.
98. — vocis quænam sit : 314 *a*.
99. — mystice dicitur argentum : 363 *a*.
Vid. CERTITUDO, n. 8, CHARITAS, n. 266, 864, CHERUB, n. 1, CHRISTUS, n. 180-208, DEUS, n. 64-70, 72, DISCERE, n. 4, 6, DISCIPLINA, n. 11, LICITÆ, PRUDENTIA, n. 1, 11, SAPIENTIA, n. 4-5, 50.
SCIENTIATI absque devotione sunt sicut vespæ, quare : IX, 19 *a*.
SCIN interpretatur super vulnus : IX, 315 *a*.
SCIPIONIS exemplum de fidelitate : XIII, 517 *b*.
SCIRE. 1. — dicit cognitionem in habitu, intelligere in actu; hinc scire ad plura, intelligere ad unum se extendit : IV, 310 *b*-311 *a*.
2. Solus ille perfecte scit, qui scit se scire : I, 286 *b*.
3. — aliud est an res sit; aliud, quid sit : I, 220 *a*; II, 5 *b*, 78 *ab*, 80 *b*-81 *a*.
4. — dupliciter contingit, sc. vel per inventionem, vel per doctrinam : IV, 514 *b*-515 *a*.
5. — contingit vel sine assensu, vel cum assensu : II, 123 *b*-124 *a*.
6. — aliud est habere cognitionem de aliquo, et id non exigit existentiam cogniti; aliud cognoscere quod illud est verum, sicque requirit existentiam : II, 78 *b*, 115 *b*.
7. — quomodo valeat ad fidei introductionem : V, 109 *ab*.
8. — in nobis an sit acquisitum, an infusum, seu innatum : III, 535 *b*.
9. Omne quod scitur, aut scitur per causam, aut per speciem, aut per effectum : II, 67 *a*.
10. — aliquando periculosum est : VII, 157 *b*.
11. Quam vanum laborare ad sciendum tantum : IX, 115 *b*.
12. Nihil scitur nisi verum; nam falsum scire non est scire : II, 181 *a*.
13. — quod non est conjunctum operationi, parum aut nihil prodest ad virtutes : V, 113 *ab*.
Vid. NATURALITER, n. 3.
SCRIBÆ in lege quinam fuerint : XI, 149.
SCRIPTI in libro vitæ sunt in triplici discrimine : IX, 241 *b*. *Vid.* LIBER, n. 7-8, 13.
SCRIPTOR quis sit, et qualiter differat ab auctore, commentatore et compilatore : I, 20 *ab*.
SCRIPTURARUM quatuor genera : IX, 122 *b*; XIII, 21 *b*-22 *b*. Tres sunt indelebiliter scriptæ in corde continentes præcepta Dei : VIII, 275 *b*-276 *a*. *Vid.* LITTERA, n. 2.
SCRIPTURA SACRA. 1. Ejus laudes : VIII, 518 *b*-519 *b*. — 2. S. Scripturæ subjectum quale : IX, 18 *a*. Præcipue est de fide, spe et charitate : XII, 15 *a*. Continet vel objectum fidei, vel consequentia ad ejus objectum : IV, 522 *b*. Ejus subjectum est Deus, Christus, et opus redemptionis secundum diversam rationem : VII, 236 *a*, 262 *ab*.
3. — versatur circa credibile revelatum : I, 16 *b*; IX, 155 *b*. *Vid.* LIBER, n. 6.
4. — est aliquo modo subalternata fidei, et subalternans theologiam : I, 16 *b*, 18 *a*.
5. S. Scripturæ modus procedendi est narrativus et positivus, non argumentativus : I, 17 *a*, 18 *a*. Sc. est præceptorius, prohibitivus, exhortatorius, deprecatorius, et constanter authenticus, quare : VII, 246 *ab*; IX, 10 *b*. — 6. S. Scripturæ ortus, progressus, et status, sive fructus exponitur : VII, 240 *b*-241 *b*; VIII, 518 *b*-519 *a*; IX, 683 *b*. Item ejus latitudo, sive divisio; longitudo, sive temporum descriptio; sublimitas, sive descriptio hierarchiarum a sensibilibus usque ad Deum; et profunditas, sive multiplicitas intelligentiarum expenditur : VII, 242 *a*-245 *b*; IX, 1 *a*-2 *a*, 89 *a*-94 *a*. *Vid.* FELICITAS, n. 3, LIBER, n. 5. — 7. S. Scripturæ veritas est a Deo, de Deo, secundum Deum, et propter Deum : VII, 248 *b*. Ob id ejus auctoritas anteponitur cuilibet alteri : VIII, 484 *a*. Hinc ejus documenta sunt efficacissima : IX, 1 *b*. *Vid.* LIBER, n. 4. — 8. S. Scripturæ veritas probatur per fidem : IV, 482 *ab*.
9. — tria docet, sc. Christi æternam generationem et incarnationem, vivendi ordinem, et Dei et animæ unionem : VII, 500 *b*-501 *a*. Circa primum insudare debet studium doctorum; circa secundum, studium prædicatorum; circa tertium, studium contemplativorum : 501 *a*.
10. — purgat, illuminat et perficit : XII, 15 *a*.
11. S. Scripturæ quadruplex sensus exponitur, sc. litteralis, allegoricus, moralis et anagogicus : I, 542 *a*; VI, 88 *b*-89 *a*; VII, 344 *b*, 500 *b*, 610 *a*, 611 *b*; IX, 92 *ab*, 336 *a*, 458 *a*, 483 *b*; XII, 15 *a*, 23 *a*; XIII, 53 *a*. *Vid.* ALLEGORIA, n. 3-4, 9. Totum quod continet refertur ad salutem humanam : XI, 37 *b*. — 12. Modus exponendi S. Scripturam traditur : VII, 238 *b*-239 *b*; IX, 6 *b*-8 *a*, 342 *ab*; X, 5 *b*, 213 *ab*. In ea scriptæ sunt lamentationes, carmen et væ, et verba ejus faciunt audire surdos, et videre cæcos : XIII, 136 *b*.
13. S. Scripturæ cognitio est sublimis et salutaris; hinc redditur ratio quare multa enarrentur, et reticeantur alia, qualis est angelorum creatio : II, 547 *b*; III, 134 *b*; VII, 263 *ab*.

Digitized by Google

14. — quo fine sit perscrutanda : VII, 241 *b*; XI, 337 *b*. — 15. S. Scripturæ auditor et studens qualis esse debeat : VII, 245 *a*; IX, 121 *a*-126 *a*; X, 213 *b*-214 *a*.
16. — efformat veluti quamdam crucem : VII, 247 *b*.
17. — a quibus intelligatur, et quomodo : VII, 483 *b*.
18. — tota dividitur in partes : VII, 242 *a*; IX, 14 *b*-16 *b*, 97 *ab*, 102 *b*-104 *a*, 156 *a*.
19. Detrahentes S. Scripturæ refelluntur : IX, 9 *a*-13 *b*.
20. — utitur aliis scientiis tanquam pedissequis : VII, 505 *a*; IX, 114 *ab*, 155 *a*. In illis solæ voces significant, in Scriptura vero etiam res, ob idque multiplex sensus : VII, 240 *b*; IX, 90 *b*. — 21. S. Scripturæ difficultas quanta : IX, 188 *b*.
22. — non debet exponi canibus, nec infirmis; unde Evangelium proponitur osculandum sacerdotibus tantum et canonicis : IX, 226 *a*.
23. — nihil aliud docet quam charitatis concordiam et harmoniam : IX, 7 *b*; XI, 20 *b*.
24. — utitur proprietate verborum, definitionibus, schematibus, syllogismis, disciplinis : IX, 12 *b*. — 25. Expositores S. Scripturæ quare, et in quo aliquando decepti sint : II, 607 *b*.
26. — habet plures sensus, sc. unum principalem, et alios per adaptationem : VI, 89 *a*.
27. — comparatur mari : IX, 7 *b*, 89 *b*. — 28. Ad S. Scripturam reducuntur omnes artes et scientiæ : VII, 501 *a*-504 *b*; IX, 114 *ab*.
29. — ordinat ad vitam æternam : VII, 245 *b*. — 30. Est fluvius aquæ vivæ, egrediens de paradiso; est et pulcherrimum crystallum : VII, 242 *b*; IX, 1 *a*, 2 *b*, 3 *b*, 6 *a*-8 *a*, 9 *a*. Est paradisus Domini : IX, 298 *b*; XI, 215 *a*.
31. S. Scripturæ verba non prætereunt : VII, 246 *b*. — 32. Præbet fulcimentum fidei : 306 *a*. — 33. Ejus mirabiles effectus, et triplex convivium in ea exhibitum animæ : VII, 483 *b*-486 *a*, 609 *b*-613 *b*; VIII, 322 *a*, 323 *b*; IX, 6 *b*-8 *a*, 63 *a*, 86 *b*, 88 *a*, 89 *a*, 91 *ab*, 94 *a*-104 *a*, 110 *a*-124 *b*; XII, 15 *b*. Est solium divinitatis : VI, 620 *bis a*.
34. — dicitur Dei cor, os, lingua et calamus : IX, 88 *a*. — 35. Est liber datus in adjutorium homini post lapsum, quare : IX, 91 *a*. In hoc libro præcipue clerici debent legere : 281 *b*. Est liber proximior vitæ quam liber creaturarum : XI, 37 *b*. — 36. Est cibus, panis et potus spiritualis animæ : IX, 110 *a*-111 *a*, 115 *a*; XI, 552 *b*. — 37. Ejus firmitas commendatur ex fidelitate, auctoritate et certitudine : IX, 269 *b*.
38. — dicitur regnum Dei, quare : X, 421 *b*, 450 *a*. — 39. Qua reverentia tractanda sit : VIII, 519 *a*.
40. — est fons parvus qui crescit in fluvium magnum : IX, 90 *a*. — 41. Reducit omnes creaturas ad Dei cognitionem : 91 *a*. — 42. Rebus eminentissimis, affluentissimis et perspicuissimis comparatur : IX, 1 *b*-9 *a*.
43. — in idiomate hebræo dicitur loquela seu lingua sacra : IX, 12 *b*. — 44. In describendo turpia non utitur nominibus propriis, sed modestis, quomodo : 12 *ab*.
45. — est lignum vitæ : IX, 94 *b*; terra germinans : 94 *a*; vinea : XIII, 118 *b*; mensa : VII, 611 *b*; XIII, 162 *b*; cui accumbunt tria genera hominum : IX, 555 *ab*; monumentum Christi : XI, 223 *a*; vas in quo continentur cibi animæ : IX, 196 *a*; vinum quod lætificat cor hominis : 229 *a*.
46. — quomodo omnia concluserit sub peccato : IX, 96 *a*. — 47. S. Scripturæ auctor est Spiritus sanctus : VII, 246 *b*. — 48. S. Scripturæ concordia expenditur : IX, 76 *b*. — 49. S. Scripturæ sunt litteræ venientes e patria nostra : XIII, 22 *a*.
50. — est scitu necessaria : XIII, 22 *b*, 408 *a*. Ejus utilitas : 448 *b*. Ejus lectio et studium quam proficuum, et Deo charum : 51 *ab*, 116 *b*. — 51. S. Scripturæ cibos contemnens quali pœna dignus sit : 162 *b*.
52. — animam reficit : *ibid.* — 53. Non tradit nobis omnia credenda : IV, 204 *b*.
54. S. Scripturæ varia loca exponuntur de visione beatifica : IV, 305 *a*-306 *a*.
55. — multiplicat mandata et documenta, quare : V, 130 *a*. — 56. Licet sit magna, tamen nihil continet superflui, nihil diminuti : *ibid.*
57. — addiscenda a concionatore : VII, 345 *a*. — 58. S. Scripturæ auctoritates truncare est diabolicum : X, 308 *a*. — 59. In libris S. Scripturæ relucet Logica, Philosophia naturalis, et moralis : IX, 8 *b*. — 60. Ad ejus intelligentiam inserviunt scientiæ humanæ : 8 *ab*. — 61. Regulæ pro allegoriis notandis in Scriptura : IX, 173 *a*, *ab*; pro dictionibus duplicatis : 168 *a*; pro intelligendo libro Ecclesiastæ : 629 *ab*.

Vid. DOCTRINA, n. 10, HOMO, n. 107, LEX, n. 26, LITTERA, n. 7, THEOLOGUS.

SCRIPTURÆ (*Principium sacræ*), opus authenticum : IX, V-VI, 1-16.

SCUTUM optimum est patientia : VIII, 325 *b*. — 2. Significat fidem, justitiam, patientiam, eleemosynam, obedientiam : X, 129 *ab*.

SECRETUM. 1. Secreta cordium proprie quænam dicantur, et an angeli ea cognoscant : II, 455 *b*-457 *b*.
2. — intrinsecum in Christo quid sit : VIII,

Digitized by Google

394 *ab*. — 3. Quomodo anima introducatur ad intrinsecum secretum Christi : VIII, 394 *a*-398 *b*, 401 *b*-403 *b*. — 4. Qualiter spiritus noster in illo multipliciter esse dicatur : 399 *b*. — 5. Qualiter in illo stabiliatur et perpetuetur : 400 *a*-401 *a*. — 6. Secreta meditanda quænam, et in quibus cellariis invenienda : IX, 468 *b*. — 7. Secreta divina quomodo celanda : X, 473 *b*.

Vid. CONFESSARIUS, n. 21-22, CONFESSIO, n. 25, 49.

SECTA quid sit; *vid.* HÆRESIS, n. 5, SCHISMA.

SECUNDUM, præpositio, potest significare vel causam, vel concomitantiam ; et hoc est vel penes inhærentiam, vel unionem, vel assistentiam, seu adjacentiam : IV, 223 *b*-224 *a*.

1. — potest importare quatuor genera causarum : IV, 224 *a*; IX, 289 *a*.

2. —, ut, quod, apposita subjecto, aliquando sunt causa prædicati, et ratio secundum quam, vel per quam tale prædicatum insit illi subjecto, tuncque important habitudinem causæ, stantque reduplicative; aliquando vero important tantum habitudinem, seu unitatem concomitantiæ : IV, 227 *a*.

SECUNDUM QUID. 1. — aliquando diminuit ab esse omnino, aliquando ab esse tantum perfecto : V, 22 *b*; VI, 401 *ab*.

2. Sicut se habet simpliciter ad simpliciter, sic secundum tempus vel secundum quid ad secundum tempus vel secundum quid se habere, verum est, si in utroque extremo currat paritas : VI, 241 *a*.

SECURITAS. 1. — est pars fortitudinis, et quomodo definiatur : VII, 238 *b*. — 2. Quandonam sit periculosa : 138 *a*. — 3. De securitate ex SS. PP. multa : *ibid.*

Vid. CHRISTUS, n. 219 (*ubi, loc. vocis* severitas, *leg.* securitas).

SEDECIAS interpretatur justitia Domini : XIII, 17 *a*.

SEDERE. 1. — quid significet in Scriptura. — X, 623 *a*. — 2. Sedere Dei quid sit : VIII, 57 *b*. — 4. Item sedere Christi ad dexteram Dei : II, 290 *b*-291 *a*; IX, 216 *b*, 289 *ab*.

SEDES. 1. — excellentiorum in ecclesia sunt remotiores ab altari, quare : X, 608 *a*. *Vid.* MARIA, n. 464.

2. Quod Sedes apostolica noscitur approbasse, huic contrarium sentire nulli prorsus licet : XIV, 370 *a*. *Vid.* PAPA, PONTIFEX, VICARIUS.

SEGOR interpretatur parvulus, vel calens, significatque Ecclesiam : XIII, 12 *a*, 46 *b*.

SEIR interpretatur pilosus : XIII, 41 *a*.

SEMEL. 1. — potest importare nunc temporis, atque etiam nunc æternitatis : I, 108 *a*. — 2. Aliquando importat completionem actus : IV, 191 *a*.

SEMEN. 1. — dicit principium activum et intrinsecum, habens in se rationem totius, et partium illius rei quæ producitur : III, 31 *a*.

2. — est principium intrinsecum ex quo : III, 32 *a*. Quid proprie sit : VI, 412 *a*; VII, 396 *b*; VIII, 82 *b*. Est superfluitas tertiæ digestionis : III, 79 *b*, 343 *b*-344 *a*. Est etiam cum humido radicali : III, 344 *b*; VI, 412 *b*. *Vid.* CONCEPTIO, n. 2, GENERATIO, n. 27.

3. — quomodo differat a ratione seminali, causa, et causali ratione : III, 32 *ab*; VII, 396 *b*; VIII, 82 *b*; ab aliis superfluis, ut sudore, urina : III, 79 *b*.

4. — decisum ab Adam quomodo habuerit rationem seminalem, et pervenerit usque ad nos : III, 338 *b*-345 *a*; IV, 83 *a*, 84 *ab*. *Vid.* ADAM, n. 60-61, DECISIO, n. 1-2, FŒMINA, n. 3.

5. — quomodo sit causa peccati originalis : III, 360 *a*.

6. — non vivit : I, 174 *b*.

7. — quomodo sit in causa cur proles sæpe assimiletur proavis : III, 343 *a*.

8. An futurum sit ut resurgat in judicio, sive cum generante, sive cum genito : III, 345 *a*-346 *a*; VI, 477 *ab*.

9. — habet duplicem proprietatem, sc. vim activam, et assimilativam : IV, 96 *b*; VI, 411 *b*-412 *a*.

10. — habet quantitatem molis, et virtutis : III, 345 *a*.

11. — unum virtute rationis seminalis potest producere infinita numero semina : IX, 101 *a*.

12. Quare in lege veteri rediret in opprobrium, quod quis nollet suscitare semen fratris sui : VI, 445 *b*.

13. Seminis quævis inordinata effusio prohibetur : V, 644 *a*.

14. — et seminalis ratio adaptantur S. Scripturæ : IX, 100 *b*-101 *a*.

15. — verbi Dei triplex, sc. verbum ad aures, exemplum ad oculos, et inspiratio ad cor : IX, 551 *b*; X, 422 *b*.

16. — bonum qualiter seminetur in agro mentis : IX, 313 *ab*. — 17. Semina sunt virtutes : *ibid.*, *et* XII, 573 *b*.

18. — Dei, et — diaboli quale : XIII, 113 *b*. Semina diaboli quænam : IX, 313 *b*.

19. — bonum, et — malum quodnam sit : XIII, 110 *b*-111 *b*, 113 *a*-114 *a*, 127 *a*-128 *b*.

20. — multiplex seminatum in cœlo, in mundo et in homine : 107 *a*-110 *a*.

21. — scientiæ, pœnitentiæ, misericordiæ, justitiæ, scandali quodnam : 127 *a*-128 *b*.

22. — trigesimum, sexagesimum et centesimum quodnam : 123 *b*-124 *b*.

Digitized by Google

23. — spirituale qualiter jaciendum in terra cordis nostri : XIII, 125 *b*-127 *a*.

Vid. CHRISTIANUS, n. 17, CHRISTUS, n. 48-53, 658, CONSCIENTIA, n. 36, CORPUS, n. 43, 51, FORMA, n. 61, JUSTUS, n. 42.

SEMINALES rationes quid sint : II, 438 *a*, 612 *ab*; III, 30 *a*-39 *a*; IV, 78 *ab*; VI, 457 *b*; VII, 396 *b*. *Vid.* CORPUS, n. 53, RATIO, n. 32-34.

SEMINARE. 1. — ad justitiam, quid sit : XII, 573 *b*; XIII, 125 *b*-126 *a*. — 2. Seminat doctor verba Dei, et justus opera : 126 *b*.

SEMINARIUM. 1. — in materia quid sit : II, 611 *a*; III, 32 *ab*. *Vid.* MATERIA, n. 51.

2. — rerum est in terra, et excitatur adveniente pluvia : IV, 509 *b*.

Vid. ANIMAL, n. 9-11, 15, POENITENTIA, n. 22.

SEMINATOR; *vid.* CHRISTUS, n. 668.

SEMITA alia est vanitatis, alia voluptatis, alia cupiditatis : IX, 453 *a*.

SEMPER importat durationem vel omnimodam, vel temporalem, et quomodo de Deo prædicetur : II, 43 *b*, 44 *a*-45 *b*.

SENARIUS numerus est perfectus, constans ex omnibus partibus aliquotis : I, 58 *b*; II, 529 *b*; V, 272 *b*; IX, 48 *a*, 554 *a*; X, 227 *a*.

SENECA qualem amicum quæreret : XIII, 591 *a*. Qualem finem habuerit : XIV, 37 *a*. Fuit tragœdus : *ibid.*

SENECTUS. 1. — alia est ætatis, alia virtutis : XI, 607 *b*. — 2. Senectutis signa quæ sint, et unde oriantur : IX, 677 *b*-678 *a*.

3. — est venerabilis ob triplicem rationem : IX, 445 *b*; X, 173 *a*; XII, 491 *a*. — 4. Senectutis laudes et bona enarrantur : XI, 677 *b*-678 *a*.

SENES. 1. — boni, et mali quinam sint : IX, 445 *b*. — 2. Senum malorum vitia enarrantur : XIII, 484 *ab*. — 3. Senibus duo debentur, sc. primus locus, et primum verbum : X, 173 *b*. — 4. Quinam ex senibus teneant dorsum contra templum Domini : XIII, 484 *b*. — 5. Laudant veteres, vituperant modernos : *ibid.*

Vid. DIABOLUS, n. 237, MUNDUS, n. 76.

SENIORES qui sint in religione : XII, 451 *a*.

SENNAAR interpretatur fœtor, seu putredo dentium : XIV, 130 *b*.

SENNACHERIB interpretatur tollens deserta : X, 308 *b*.

SENSATIO. Ad sensationem necessaria fuit quatuor elementorum compositio : III, 16 *ab*, 20 *b*.

SENSIBILE. 1. — in homine nominat potentiam, in bruto animam : III, 60 *b*. *Vid.* ANIMA, n. 317.

2, — , vegetabile et rationale in anima unde desumantur : I, 84 *a*.

3. — quando nominat substantiam, est idem ac anima formaliter; prout nominat potentiam, est quid diversum, et quomodo : III, 358 *a*.

4. — aliud commune, aliud proprium : XII, 7 *a*.

SENSIBILIA. 1. — omnia qualiter a Deo producta : II, 619 *b*-626 *b*.

2. — animalia quomodo a cœlestibus corporibus producantur : VII, 261 *a*.

SENSIBILIS. 1. Anima sensibilis est tota in toto, et tota in qualibet parte, ob idque indivisibilis : I, 164 *ab*; II, 612 *a*; V, 462 *a*. *Vid.* ANIMA, n. 72-75, 122. — 2. Animæ sensibilis operationes in corpore quomodo fiant : II, 441 *a*-443 *a*. — 3. An habeat dominium super proprios actus, præcipue in brutis animalibus : III, 202 *a*. — 4. An habeat judicium sensus : II, 445 *b*-446 *a*.

5. — anima in hominibus an sit a generante : III, 354 *a*-358 *a*.

6. — animæ potentiæ quænam, ejusque officia : VII, 235 *b*, 267 *a*, 391 *a*, *b*, 392 *b*; VIII, 108 *a*.

Vid. MUNDUS, n. 14, 17, OLFACTUS, n. 2.

SENSITIVA. 1. — in homine est perfectior quam in cæteris animalibus : III, 357 *b*. — 2. Sensitivæ animæ operationes quænam sint, et an dæmones possint similes exercere : II, 443 *a*-446 *a*.

3. — cognitio est perfecta ex concursu organi et objecti cum interiori attentione : IV, 323 *ab*. *Vid.* SENSUS, n. 25. — 4. De sensitiva cognitione agitur : II, 443 *a*-446 *b*; VII, 235 *b*; VIII, 108 *ab*.

SENSITIVUM. 1. — est in intellectivo sicut tetragonus in pentagono; et vegetativum in sensitivo, sicut trigonus in tetragono : III, 355 *a*.

SENSITIVUS appetitus, et motivus, an differant : III, 179 *b*-180 *a*.

SENSUALITAS. 1. — Nomine sensualitatis exprimuntur omnes potentiæ sensitivæ integrantes hominem exteriorem : III, 179 *b*. *Vid.* ANIMA, n. 313, 315, 330-344.

2. — naturalis est vis inferior animæ, ejus motus et appetitus : III, 179 *b*-180 *a*, 184 *a*-186 *a*, 190 *a*-193 *b*, 353 *b*-357 *a*; IV, 372 *b*; VII, 235 *b*, 391 *a*; VIII, 108 *a*; IX, 345 *a*. — 3. An possit peccare : III, 190 *a*-191 *b*.

4. — triplex in homine : III, 356 *b*. — 5. Debet subjici rationi : IX, 327 *b*.

6. Caro, mediante sensualitate, spiritum ad malum inclinat : III, 103 *b*.

SENSUS. 1. — est vel anima, vel potentia perficiens corpus quoad vitam et operationes inferiores : VII, 235 *b*, 391 *a*, 590 *a*. Item est ea vis animæ, quæ rerum corporearum recipit formas : VII, 394 *a*; VIII, 429 *b*.

Digitized by Google

2. — duplex, sc. exterior, et interior; exterior proprie dicitur sensus, et dividitur in quinque capita : IV, 276 *ab*; VII, 267 *a*, 391 *a*, *b*, 499 *b*, 590 *a*; VIII, 105 *ab*.
3. Ex potentia et organo sensuum fit una potentia : II, 445 *ab*, *b*-446 *a*.
4. — corporalium, et — spiritualium qualiter differant : II, 445 *ab*.
6. — interior, qui dicitur imaginativa, dividitur in imaginativam, æstimativam, memoriam, sensum communem, phantasiam, et vim motivam, et appetitivam : VII, 392 *ab*; VIII, 105 *a*, 429 *b*-430 *a*.
7. — communis est ea vis animæ, in qua omnes sensus exteriores concurrunt : VII, 235 *b*, 392 *a*; VIII, 105 *b*. Sensibilia apprehendit, componit et dividit : IV, 323 *ab*. Ejus officia enarrantur : VII, 535 *b*; VIII, 105 *b*-106 *a*. Necessario sequitur ad completam apprehensionem sensus particularis : V, 506 *b*-507 *a*.
8. — imaginativus quis sit, ejusque officia : VII, 235 *b*, 392 *a*; VIII, 106 *a*. Omnem cognitionem sensitivam S. Doctor appellat nomine imaginativæ : VI, 613 *ab*.
9. — æstimativus, ejusque officia : VII, 235 *b*, 392 *a*; VIII, 106 *ab*.
10. — qui dicitur phantasia, ejusque officia : *ibid.*, *et* II, 412 *a*.
11. — qui dicitur memoria, ejusque officia; item et reminiscentia : VII, 235 *b*, 392 *b*; VIII, 107 *b*-108 *a*.
12. — non potest elevari a Deo ad videndum objectum spirituale, vel Deum : I, 43 *b*. Est enim determinatus ad unum objectum sensibile : 66 *b*. *Vid.* DEUS, n. 403.
13. Supra se non reflectitur, quare : I, 286 *b*; III, 202 *a*, *b*, 200 *b*-208 *a*.
14. — est singularium, et quomodo : II, 326 *a*, 445 *ab*. *Vid.* INTELLECTUS, n. 43 (*ubi lege* II, 326 *a*.)
15. — non errat circa proprium objectum, quomodo : II, 452 *a*; IX, 593 *b*. Quot modis tamen decipi in sensibus contingat : II, 450 *b*-451 *a*. *Vid.* DIABOLUS, n. 175.
16. — est operatio animæ in corpore secundum conformitatem organi ad objectum : II, 615 *a*.
17. — primus animalium est tactus : II, 617 *b*. Est nobilior in spiritualibus, in materialibus vero est ignobilior : IV, 615 *a*.
18. — delectantur de objecto, et quomodo : III, 81 *b*. Quomodo in cœlo beatificentur : IV, 24 *ab*; VI, 585 *a*-588 *a*; XII, 120 *b*-125 *b*.
19. — corporalis dicit usum rei viventis; spiritualis vero, usum gratiæ : IV, 276 *ab*.
20. Idem est principium sensus, et appetitus, sc. in animalibus : II, 444 *b*-445 *a*.
21. — et motus fluunt a capite in membra corporalia, et ab uno membro in aliud membrum : IX, 21 *b*. *Vid.* MOTUS, n. 34.
22. — attenditur quoad cognitionem, motus vero quoad affectionem : IV, 291 *b*; IX, 294 *ab*.
23. — aliquando videt totaliter, aliquando partialiter : IV, 527 *a*.
24. Sensuum cognitio est per modum incomplexi, intellectus per modum complexi : IV, 526 *a*. *Vid.* INTELLECTUS, n. 68.
25. De sensu tactus : II, 617 *b*-618 *a*; III, 81 *b*; IV, 276 *a*; V, 506 *b*-507 *a*; VIII, 105 *b*. *Vid.* TACTUS.
26. — quando occupatus est circa aliud, non advertit ratione sui, sed potest advertere ratione organi : V, 529 *b*.
27. — corporei delectantur in objecto ex conjunctione ipsorum cum objecto : III, 81 *a*; VI, 586 *a*; XII, 7 *b*-8 *a*. — 28. Quorumdam sensuum objecta sunt proprietates absolutæ; aliorum vero sunt emanationes a corporibus : VI, 586 *a*. — 29. Sensuum objecta sunt convenientia, perficientia et conservantia, quomodo : 586 *b*-587 *a*.
30. — recipiendo speciem immutatur necessario : 586 *b*.
31. — objectum est accidens de prædicamento qualitatis : II, 534 *a*.
32. — nihil potest apprehendere nisi per convenientiam et similitudinem organi, et objecti : VII, 499 *b*.
33. — non est perceptivus nisi præsentium : VII, 267 *a*.
34. — spirituales animæ sunt perceptiones mentales circa veritatem contemplandam : 304 *b*. Quomodo informentur : 418 *a*, 590 *a*, 637 *a*; VIII, 196 *a*.
35. — hominis in quibus consistant : IX, 284 *b*, 294 *b*. — 36. Sunt fenestræ et portæ animæ : XII, 360 *b*; XIII, 82 *b*. — 37. Sunt apes mel delectationis percipientes : XIII, 382 *b*.
38. — nostri quare tam ardenter amentur, præcipue visus et auditus : XIV, 98 *b*.
39. Sensuum custodia habenda : XII, 203 *a*, 321 *ab*. Qualiter frænandi : VII, 98 *b*.
40. Sensum et motum influere quid sit : IV, 291 *b*; IX, 21 *b*.
41. — est susceptivus specierum per materiam : V, 519 *a*. — 42. Cor est fons omnium peccatorum, quæ tamen subministrant *ur* per sensus et potentias; ob id oleo sancto *sensus* inunguntur, non locus cordis : VI, 145 *b*.
43. — homini datus est duplex, sc. interior et exterior; item duplex motus, duplex bonum, duplex præceptum, et quadruplex adjutorium : VII, 397 *a*.

Digitized by Google

Vid. AUDITUS, n. 1-10, CONTINENTIA, n. 5, 10, CORPUS, n. 68, DELECTATIO, n. 7-10, 13, 25, 27, EXCELLENS, n. 8, GUSTUS, n. 1-4, INTELLECTUS, n. 68, TACTUS, VISUS.

SENTENTIA. 1. — a Deo data potest mutari, non revocari : IV, 426 *ab*. An possit prævenîri : V, 588 *b*; XIV, 52 *a*.

2. — injusta quot modis dicatur : VI, 21 *a*; VII, 540 *b*; X, 42 *ab*. Est filia avaritiæ : VII, 540 *a*.

3. — in judicio est irrevocabilis : VII, 331 *b*. Est definitiva : VIII, 237 *b*, 332 *b*.

4. — pastoris, quæcumque illa sit, timenda : VII, 26 *b*.

SENTENTIÆ SENTENTIARUM, opus authenticum : VI, VI-VII, 625-658.

SENTENTIARIUM (*In quatuor libros*) *Commentaria*, opus authenticum : I, 1-552; II, 1-648; III, 1-656; IV, V-XVI, 1-682; V, 1-709; VI, 1-620 *a*.

SENTENTIARUM. 1. — liber quartus explicatur ex loco Ecclesiastici : XXXVIII, 7; V, 241 *ab*.

2. — libri quomodo omnes tractent de reparatione generis humani : IV, 1 *ab*.

3. — librorum divisio, et consideratio : I, 11 *b*-14 *a*; IV, 2 *ab*; VI, 622 *b*-658 *b*.

Vid. LIBER, n. 2-3, MAGISTER SENTENTIARUM, n. 1-4, MODUS, n. 8.

SENTIRE. 1. — quot modis contingat : II, 445 *a*.

2. — est animæ, mediante organo : 444 *b*.

3. — posse est ex conjunctione potentiæ cum organo, — vero actu est ex conjunctione potentiæ cum objecto : VI, 586 *a*.

SENTIRE de Deo altissime debemus, piissime et verissime : IX, 77 *a*.

SEPARABILIA alia sunt quæ post separationem retinent inclinationem ad aliud, alia nequaquam : VI, 452 *b*.

SEPARABILITAS et inseparabilitas non inferunt distinctionem, vel identitatem omnimodam : III, 37 *b*.

SEPARARI a Deo est maxima desolatio : X, 160 *a*. *Vid.* ABIRE, n. 2, ABSCESSUS, DESERERE, n. 1-2, HOMO, n. 185, 209.

SEPARATIO triplex, sc. vel secundum distantiam localem; vel secundum differentiam essentialem, quæ dicitur substantialis; vel secundum differentiam proprietatis relativæ, dicturque improprie separatio, proprie distinctio : I, 193 *a*.

2. — item vel est secundum distantiam localem, vel secundum independentiam : II, 54 *b*.

3. — est relatio æquiparantiæ : VI, 31 *a*.

4. — spiritualis ad profectum animæ qualis : IX, 164 *b*.

5. — triplex in Ecclesia, sc. bonorum a malis, corporis ab anima, sensus a littera : 256 *a*.

6. De separatione animæ et corporis Christi a divinitate agitur : IV, 444 *a*-454 *b*.

Vid. DIVERSITAS, n. 1.

SEPELIRE mortuos est unum inter opera misericordiæ : VII, 603 *b*; VIII, 195 *a*, 322 *a*.

Vid. DEFUNCTUS, n. 5.

SEPHORA interpretatur Placens adhæsit, signatque fidem : XIII, 65 *b*.

SEPTEM (*De*) *donis*, *vid.* DONIS.

SEPTEM (*De*) *gradibus contemplationis*, Opus authenticum : XII, XV-XVII, 183-186.

SEPTEM (*De*) *itineribus*, *vid. ITINERIBUS.*

SEPTEM (*De*) *verbis*, *vid. VERBIS.*

SEPTEM. 1. — diebus omne tempus volvitur : XIII, 97 *b*, 167 *b*.

2. — spiritus nequiores sunt septem vitia capitalia : X, 533 *b*; XIII, 167 *b*.

SEPTENARIUS. 1. — numerus significat universitatem, continetque quatuor et tria, quæ in se ducta faciunt duodenarium : VI, 542 *a*.

2. — multiplex in Scriptura, sive bonus, sive malus : X, 533 *b*. Hujus numeri mysteria enarrantur : IX, 100 *a*, 529 *ab*; XI, 52 *ab*.

3. — aptatur Spiritui sancto : IX, 102 *a*.

4. — significat Vetus Testamentum : 673 *b*.

5. — dicitur Pallas, vel Virgo, quare : 578 *a*.

SEPTUAGESIMA. 1. — celebrata ante Quadragesimam significat septuaginta annos captivitatis Babylonicæ : IX, 174 *b*. — 2. Pro dominica in Septuagesima Sermones quatuor : XIII, 114 *b*-121 *b*.

SEPULCRUM. 1. — quomodo significet hypocritas : X, 545 *a*. — 2. Aliud in terra, aliud in cœlo, aliud in inferno : XIII, 579 *b*-581 *b*. — 3. Sepulcra dealbata quænam sint : X, 72 *a*.

4. — fœtens sunt peccatores : XIII, 364 *a*.

Vid. CHRISTUS, n. 710, MONUMENTUM, n. 1, PECCATOR, n. 12, POENITENTIA, n. 109.

SEPULTURA. 1. — Christi describitur : XI, 219 *ab*; XII, 609 *b*-611 *b*. In ipsa exponitur sepultura spiritualis animæ : XI, 602 *b*-605 *a*.

2. — impio non valet nisi ad pœnam : XIII, 580 *b*.

3. De sepulturis auctoritates S. Scripturæ : VIII, 638 *b*-639 *a*.

SEQUENTIÆ in Missis pluribus quare dicantur, et quis eas instituerit : XII, 260 *b*.

SEQUI. 1. — Deum quot modis : IX, 604 *ab*; XI, 557 *a*, 578 *a*. — 2. Sequentium Christum multiplex genus : XI, 340 *a*, 402 *a*. — 3. Eorum merces : 425 *b*-426 *a*. — 4. Eorumdem impedimenta : X, 347 *a*.

5. — Deum in mundo, in morte, in judicio, et in cœlo, quomodo : XIII, 311 *a*-312. *Vid.* CHRISTUS, n. 730, 733.

SERAPH sex alis tectus quid significet : VII, 448 *b*; XII, 2 *b*, 134 *b*.

Digitized by Google

SERAPHICUS amor qualis sit, et quid in nobis operetur : VIII, 452 *a*-456 *a*; IX, 71 *b*.
SERAPHICUM ordinem qualem juxta S. Franciscum esse deceat : IX, 143 *a*.
SERAPHIM (*De sex alis*), Opus authenticum : XII, VIII-X, 132-157.
SERAPHIM. 1. — interpretatur incendium charitatis : II, 380 *b*; VIII, 452 *b*. Cujus ordinis et hierarchiæ sit : II, 464 *a*; IX, 136 *ab*; XI, 232 *b*.
2. — quinam angeli sint : XII, 134 *b*. — 3. Eorum officia, actus, conditionesque describuntur : VII, 445 *b*-449; XIII, 608 *a*.
4. — præponuntur cæteris, quia est perfectius converti ad Dominum, quam præsidere aliis : II, 477 *b*, 478 *b*.
5. — clamabant Sanctus, quare : VII, 449 *a*; IX, 137 *b*. — 6. Sunt purgativi, illuminativi, inflammativi, motivi, penetrativi, reductivi, activi : VII, 445 *a*-447 *b*.
7. — duo habentes sex alas, et clamantes Sanctus, quinam sint in nobis : VII, 448 *a*; IX, 71 *b*.
SERMO. 1. — est expressio conceptus mentalis, et dicitur verbum, et proles mentis : II, 496 *ab*; VII, 500 *a*. Idem est ac vox, verbumque intelligibile exterius : *ibid.*
2. — potest considerari in ordine ad proferentem, ad ipsam prolationem, et ad audientem : VII, 503 *a*; XIII, 508 *a*.
3. — perfectus exigit congruitatem, veritatem, et ornatum, ob idque modum, speciem et ordinem : VII, 503 *ab*. — 4. Est ad exprimendum, ad erudiendum et ad movendum : VII, 503 *b*. Item ordinatur ad argumentationem, ad syllogismum, et ad persuasionem : IX, 22 *b*, 53 *a*.
5. — alius interior, alius exterior : VII, 503 *a*. *Vid.* LOCUTIO, n. 1.
6. — exprimit conceptum Verbi divini æternum, et temporalem : 504 *a*.
7. —, ad hoc ut perfecte exprimat, exigit virtutem animæ, lumen a Deo inditum, et speciem receptam simul : II, 497 *b*; VII, 503 *b*.
8. — congruus spectat ad grammaticam, ornatus ad rhetoricam, verus ad logicam; primus exprimit, secundus movet, tertius docet : VII, 500 *a*; IX, 22 *b*. *Vid.* GRAMMATICA, n. 5, LOGICA, RHETORICA, n. 1.
9. —, sonus, vox, quomodo differant : IX, 192 *a*. — 10. Sermonis incongruitas grammaticalis duplex, sc. ex discohærentia et dissonantia vel adjacentium, vel intellectuum aut sensuum : I, 98 *a*.
11. — tropicus duplex est : IV, 243 *b*.
12. — versatur circa veritatem vocum : IX, 22 *b*, 53 *a*. — 13. Quamdam vim vitalem habet : 85 *b*.
14. — otiosus quis sit : V, 152 *b*.
15. — malus est a diabolo dictatus : XIII, 394 *a*.
16. — religiosorum qualis esse debeat : VII, 158 *b*.
17. — divinus qualiter custodiendus : IX, 331 *a*, 341 *a*.
18. — Dei ad nos vel interius, vel exterius : 281 *ab*. — 19. Sermonis Dei virtus multiplex : IX, 375 *b*; X, 576 *ab*; XIII, 180 *a*-181 *a*. — 20. Dicitur adversarius peccatorum : X, 576 *ab*.
21. — sive historicus, sive moralis, sive mysticus quomodo comparetur pani : IX, 209 *a*.
SERMONES de decem præceptis, Opus authenticum : XII, XX-XXIII, 228-256.
SERMONES, Opuscula partim authentica, partim dubia vel suppositilia : XIII, I-IX, sc. *de Tempore* : XIII, 1-492; *de Sanctis totius anni* : 493-633; *de Sanctis in genere* : XIV, 124; *de Dedicatione* : XIII, 633-636; XIV, 124-138.
SERMOCINATIO Christi est ad simplices : X, 329 *b*-330 *a*.
SERPENS. 1. — quale sit animal : II, 606 *b*. — 2. Serpentes, sicut et cætera animalia, sunt compositi ex quatuor elementis : 616 *a*-619 *a*. — 3. Serpentis proprietates in bonum imitandæ proponuntur : VIII, 301 *ab*; XIII, 551 *a*; XIV, 88 *a*, 94 *b*.
4. — quomodo sit cæteris animalibus callidior : III, 92 *a*, 96 *b*-97 *b*.
5. — quomodo allocutus sit Evam : III, 91 *b*; XIII, 604 *a*. Habebat faciem virginis, et in reliquis ostendebat se serpentem : III, 97 *ab*. Ejus tentatio expenditur : 94 *a*-99 *b*.
6. — Moysis quid figuraverit : XI, 299 *b*-300 *a*.
7. Serpentium plurium natura diversis vitiis comparatur : XIII, 150 *b*-151 *a*. *Vid.* DETRACTOR, n. 3. — 8. Serpentes tollere est motus concupiscentiæ frænare : 291 *a*. *Vid.* CHRISTIANUS, n. 14.
9. — omnes vires perdit, cum caput atteritur : XIV, 28 *b*.
Vid. DIABOLUS, n. 170.
SERVILIA opera quæ sint, et quomodo prohibeantur : V, 153 *a*-154 *a*; XII, 243 *b*.
SERVILIS timor qualis sit : V, 98 *a*. *Vid.* TIMOR.
SERVIRE. 1. — Deo debemus ratione commissi, dimissi et præcepti : IX, 197 *a*. — 2. Quomodo serviant Deo boni, et mali : 201 *b*, 289 *b*, 307 *a*. — 3. Quomodo Deo serviendum exemplo Simeonis : X, 271 *a*, 277 *b*; XIII, 438 *b*-439 *a*. — 4. Serviens infirmis pro Christo potest plus mereri, quam si ipsi Christo serviret : XII, 671 *a*. *Vid.* INFIRMUS, n. 1. — 5. Homo non potest servire Deo simul et diabolo : XI, 33 *a*-34 *a*. Quare teneamur Deo servire : 56 *a*-57 *a*. *Vid.* DEUS, n. 523,

Digitized by Google

619 *a*, DOMINUS, n. 11, HOMO, n. 199, MISERICORDIA, n. 40.

SERVITIUM. 1. — quodcumque Deo debitum est : IX, 190 *a*.

2. — Dei est in exercitio virtutum, — diaboli in exercitio vitiorum : XI, 33 *a*.

3. — Dei est finis omnium operum creationis : IX, 435 *ab*.

Vid. CHRISTUS, n. 854, 867, HOMO, n. 136.

SERVITUS. 1. — dicitur a serviendo, et servando : IX, 201 *b*. Quæ fuerit ejus origo : II, 387 *a* ; III, 646 *a*-653 *b* ; IX, 664 *b*. — 2. Qualiter repugnet libertati : III, 652 *a*. *Vid.* DOMINIUM, n. 6.

3. — alia est peccati, alia pœnæ, alia conditionis ; prima est contra libertatem a culpa, secunda a pœna, tertia a coactione : *ibid.* *et* 215 *a*-216 *b*.

4. — alia est fortunæ, alia naturæ, alia obedientiæ : IX, 426 *a*.

5. — omnis quomodo oriatur a peccato : II, 387 *a* ; III, 652 *b*.

6. — et subjectio quænam in cœlo auferenda sit : III, 646 *a*-653 *b*.

7. — et subjectio est necessaria secundum statum viæ, ut mali compescantur, et boni defendantur : III, 650 *b*-651 *a*. Introducta est de jure : II, 388 *b*.

8. — est duplex, alia quæ redditur Deo, alia homini ; prima est virtutis, altera necessitatis ; prima nobilis, altera ignobilis : IV, 213 *b*. *Vid.* DEUS, n. 524, MUNDUS, n. 42.

9. — alia est timoris, alia amoris : VI, 156 *b*-157 *a*.

10. — Deo reddita quomodo differat a cultu : IV, 217 *ab*.

11. — involuntaria non est digna remuneratione : III, 60 *b*-61 *a* ; VII, 435 *b*.

12. — impediens susceptionem ordinis quænam : VI, 205 *b*-206 *b*.

13. — triplex, alia necessitatis, alia humilitatis, alia charitatis : IX, 384 *a*, 403 *a*. Debet esse operosa, timorosa et morosa : 478 *b*.

14. Dei, et diaboli servitutis differentia : XI, 33 *a*-34 *a*. *Vid.* DIABOLUS, n. 250 ; HOMO, n. 199, 237.

15. — multiplex, tum bona, tum mala expenditur : XIII, 503 *a*-504 *b*. — 16. Servitutis spiritus repugnat libertati : V, 98 *a*.

17. — peccati ignominiosissima et vilissima expenditur : XI, 562 *b*.

18. — diaboli, sive peccati qualis : IX, 350 *a* ; XI, 33 *ab*, 380 *b*. *Vid.* DIABOLUS, n. 124, 126, 149-150.

19. — dæmonum inter se qualis : II, 345 *b*-348 *b*.

20. — peccati annumeratur in spoliatione gratuitorum : VII, 375 *b*.

21. Lex evangelica a qua servitute liberet : III, 653 *ab*.

22. — hominum non auferlur totaliter in hoc statu : *ibid.*

Vid. IMPEDIMENTUM, n. 6.

SERVUS. 1. Qualiter differant servus, filius, et mercenarius : XI, 15 *a*.

2. An filius servi sit ipse servus : VI, 353 *a*-354 *a*.

3. — non potest ingredi religionem invito domino : 351 *a*. An vovere possit : 382 *a*.

4. — manumissus redigebatur in servitutem juxta leges humanas, quando manu cruenta dominum attrectaverat, vel alio modo graviter offenderat : 123 *b*.

4. — Dei verus, et mercenarius, carnisque qualis sit : IX, 201 *b* ; XII, 31 *b*, 503 *b*. Debet esse mutus, surdus et cæcus : XII, 208 *a*. Est ultor, cultor et rector : IX, 383 *a*. Qualiter ad perfectionem possit ascendere : XII, 204 *a*. Ejus charitas, et consolationes quales : 346 *a*-347 *a*. Ejus exercitia in orando, psallendo, meditando, et studendo devotioni : XII, 460 *b*-461 *a*. Quare sic appelletur : IX, 474 *b*-475 *a*, 497 *b*. Quomodo debeat esse dispositus ad seipsum, ad proximum, et ad Deum : 416 *a*. — 5. Servorum Dei tria genera : IX, 310 *a*. Quinam sint fideles et prudentes servi Dei : XI, 109 *a* ; XIII, 535 *a*. — 6. Deus invitat servos suos ad lucem, pacem et lætitiam sempiternam : IX, 542 *a*. — 7. Servi Dei debent fugere spiritum amaritudinis, et amplecti spiritum mansuetudinis : X, 483 *b*. — 8. Servi a domino missi ad colendam vineam quinam sint : XI, 134 *a*. Invitantur varie a Deo : IX, 542 *a*.

9. — qualis sit Deo acceptus : X, 239 *b*. Quid agere debeat circa cultum Dei : XI, 566 *b*-567 *a*. — 10. Servi Dei quomodo debeant esse nudi et discalceati : XIII, 291 *b*. — 11. Servi mali peccant per inobedientiam, invidiam, negligentiam, et concupiscentiam : 465 *b*-466 *b*.

Vid. CHRISTUS, n. 786, DEUS, n. 514-526, HOMO, n. 202.

SEVERITAS. 1. — est pars justitiæ, virtusque debito supplicio coercens injuriam : VII, 238 *b*, 412 *b*. Debet esse paterna, non tyrannica : 220 *ab*. — 2. Item est vigor animi restringens omnem concupiscentiam, et inclinans animam ad amorem asperitatis, paupertatis et vilitatis : XII, 25 *a*. — 3. De severitate Dei erga peccatores loca S. Scripturæ : VIII, 500 *b*-501 *b*.

SEX ; *vid.* SENARIUS.

SEXTARIUS oblatus a leproso quid significaverit : IV, 554 *a*.

Digitized by Google

SEXUS. — virilis in quo excedat muliebrem : 270 *a*. — 2. Sexuum commixtio in statu innocentiæ qualis fuisset : III, 76 *b*-87 *b*.

SIBYLLA merito castitatis donum prophetiæ obtinuit : XIII, 521 *a*.

SICCITAS est una ex quatuor primis qualitatibus elementorum, et quomodo : II, 571 *a*; VII, 260 *b*; VIII, 93 *a*.

SICCUM est de sui natura terminabile : II, 582 *b*.

SICELECH, sive Siceleg, interpretatur defæcatio vocis : XIII, 410 *a*.

SICHAR fuit metropolis Samariæ : XI, 310 *a*.

SICLUS erat moneta parva : XII, 524 *b*.

SICOMORUS interpretatur ficus fatua, quid vero significet : XI, 100 *b*.

SICUT. 1. — est nota similitudinis, vel æqualitatis, vel identitatis : IV, 656 *b*; VI, 302 *ab*; XI, 478 *a*; vel etiam causalitatis : XI, 480 *b*.

SIDEREUM cœlum : II, 567 *b*. *Vid.* COELUM, n. 48, MARIA, n. 465, STELLA.

SIDON interpretatur venatio : X, 367 *a*.

SIDUS ; *vid.* STELLA.

SIGILLUM. 1. — quomodo imprimat similitudinem suam : IX, 85 *b*. *Vid.* GENERATIO, n. 12.

2. — imprimendum cordi subditorum a prælatis est doctrina, et bonum exemplum : XIII, 159 *b*, 239 *a*.

3. — diaboli, et — Spiritus sancti, qualiter differant : 299 *a*, *b*. *Vid.* CHIROGRAPHUM, n. 6, LITTERA, n. 5-6.

4. — spirituale imprimendum in corde per Christum : 438 *ab*.

Vid. CHARITAS, n. 303, CHRISTUS, n. 795, 813, CONFESSARIUS, n. 21-22, CONFESSIO, n. 25.

SIGNACULA septem reserata per passionem Christi : XIV, 153 *ab*.

SIGNARI. 1. Homo bonus signatur in fronte nomine Jesu, malus nomine et charactere diaboli : XIII, 290 *b*. — 2. Signatum lumen super nos multipliciter dicitur : III, 175 *b*; V, 374 *a*; VII, 521 *a*; VIII, 466 *b*; IX, 48 *a*, etc. *Vid. Ind. gener.* III, *in Ps.* IV, 8.

SIGNIFERA; *vid.* MARIA, n. 466.

SIGNIFICARE. 1. —, et repræsentare differunt : IX, 233 *a*. — 2. Vox eadem in S. Scriptura aliquando rem bonam significat, aliquando malam : 173 *b*.

SIGNIFICATIO relationem importat : IV, 7 *a*.

SIGNUM. 1. — est quod sensibus se offert : V, 374 *b*. — 2. Signi significatio duplex, alia propria, alia allegorica : V, 253 *a*, 491 *a*.

3. — et significatio sunt relativa : IV, 7 *a*.

4. — est ad significandum et distinguendum : I, 31 *a*; II, 187 *a*, 586 *a*.

5. — rei est res adhibita ut signum; — actionis est signi exhibitio : V, 300 *a*.

6. — aliud est demonstrativum, aliud prænosticum, aliud rememorativum, quorum discrimen quale sit : 251 *b*. — 7. Item aliud naturale, aliud positivum : VIII, 310 *a*. Item aliud naturale, aliud voluntarium, seu ex instituto : I, 31 *a*; II, 187 *a*; V, 251 *b*-252 *a*, 374 *b*. Est naturale ut ens, est ad placitum ut signum : II, 187 *a*. Ut est naturale, communicat cum re significata, non vero ut est voluntarium : *ibid. inf.*

7. Item multiplex proponitur : IX, 247 *a*.

8. — rei sacræ quomodo dicatur sacramentum : V, 246 *ab*, 251 *a*-253 *b*.

9. — et signatum aliquando in S. Scriptura convertuntur : VI, 158 *b*.

10. — prius cognoscitur quam res signata : I, 31 *a*. — 11. Signi signum non dari, qua ratione dici possit : V, 417 *a*.

12. — sacramentorum est causa signati : VI, 127 *a*.

13. — duplicem comparationem habet, sc. ad id quod signat, et ad eum cui signat; primam habet semper in actu, alteram in habitu : V, 252 *b*.

14. — duplicem veritatem habet, sc. ab institutione, et ab usu : 253 *a*. An ejus veritas causetur a veritate rei : II, 204 *ab*.

15. Signa zodiaci alia hiemalia, alia æstivalia : IX, 589 *a*. — 66. Quid sint, eorumque virtutes : 81 *a*. Eorum gradus in zodiaco quinam : XIV, 8 *ab*. *Vid.* ZODIACUS.

16. Signa judicii multa enumerantur : VIII, 332 *a*; XI, 165 *a*-168 *a*; XIII, 1 *b*-5 *a*, 491 *a*-492 *b*. *Vid.* SOL.

17. — signa divinæ voluntatis alia sunt absoluta, alia conditionata; alia respectu præsentis, alia respectu futuri : II, 215 *a*. — 18. Signi voluntas quænam sit : *ibid.*, *et* VII, 257 *a*; IX, 290 *b*.

19. — fidei, sc. formatæ, est charitas : XII, 271 *a*. Signa existentis in gratia quænam : VIII, 441 *b*-447 *a*; XIV, 644 *ab*.

20. Signa quibus invocantur dæmonia, quale peccatum inducant : II, 426 *b*.

21. Signa quæ subversionem Hierosolymorum præcesserunt, enarrantur : XI, 157 *ab*.

22. Signa dicuntur minora miracula; majora autem, prodigia : XI, 323 *a*. — 23. Signa quæruntur a multis ob varios fines : X, 224 *a*.

24. Signa sequentium diabolum sunt infidelitas, carnalitas, cupiditas et dolositas : XIII, 292 *b*-293 *b*.

25. — magnum in cœlo quale : XIII, 293 *a*; XIV, 94 *b*.

26. Signa exteriora indicant dispositiones internas : XIII, 542 *b*.

27. Signorum primum quale factum a Christo : XIII, 90 *a*-91 *b*. — triplex factum in die Epiphaniæ : 90 *b*.

Vid. CHRISTIANUS, n. 14, FRANCISCUS, n. 5, HIPPOCRATES, LEO signum, MARIA, n. 467.

Digitized by Google

SILENTIUM. 1. — et jejunium, licet sint actus negativi, sunt tamen virtuosi : v, 45 *b*.
2. — et sessio quid significent in S. Scriptura : x, 173 *b*.
3. — triplex in mundo in variis temporibus : x, 128 *a*.
4. — aliud vocis, aliud operis, aliud voluntatis : ix, 258 *a*.
5. — dæmoni quare a Christo impositum : x, 325 *ab*.
6. — malum quale : xiii, 398 *b*-399 *a*.
7. Silentii apud Religiosos utilitates : viii, 598 *b*-599 *b*; ix, 221 *b*, 567 *a*; x, 191 *ab*; xii, 216 *b*-218 *a*, 325 *ab*, 373 *a*-374 *a*, 490 *a*, 521 *b*; xiv, 103 *a*, 643 *b*-644 *a*. *Vid.* Lingua, n. 10.

SILIQUA, leguminis quale genus, et quomodo delectationes carnales significet : xi, 13 *ab*. *Vid.* Delectatio, n. 27.

SILOE; *vid.* Baptismus, n, 121.

SIMEON. 1. — interpretatur audiens mœrorem, vel obediens; quid vero significet : ix, 151 *a*; x, 277 *b*. — 2. Simeonis benedictio in Mariam, et Joseph, et Jesum infantem expenditur : x, 272 *a*-274 *a*. — 3. Item ejus canticum : 272 *b*-273 *a*.

SIMIA. 1. Simiæ similitudo cum homine est in ridiculosis, non in optimis : ii, 266 *b*. — 2. Fugiens venatores et capta figurat peccatores in momento mortis : xiii, 267 *b*. — 3. Ejus proprietates expenduntur : xiv, 5 *b*.

SIMILEM in natura producere quid sit; *vid.* Generare, n. 1.

SIMILITUDO. 1. — est relatio fundata super unitatem, id est super unam qualitatem : i, 493 *b*. Qualis vero hæc relatio : 485 *b*. Importat unitatem et distinctionem : i, 50 *b*-51 *a*; vii, 395 *a*; viii, 70 *b*. Est enim una in duobus existens : iii, 208 *a*. *Vid.* Relatio, n. 9, 12, 44.
2. — alia est secundum substantiam, alia secundum accidens; prima non admittit diversitatem, secunda admittit : i, 51 *a*. Item alia est proportionis, alia proportionalitatis : v, 247 *a*.
3. — multiplex enumeratur : vi, 64 *b*; ix, 244 *a*.
4. — vel est per convenientiam duorum in tertio, hæcque facit univocationem; vel est quia unum est alteri simile, quin faciat convenientiam in tertio, et ob id non facit univocationem : ii, 7 *b*, 13 *b*.
5. — alia est imitationis, alia participationis, alia expressionis : 8 *ab*.
6. — alia æqualitatis, sive æquiparantiæ; alia identitatis, sive substantiæ; alia qualitatis; alia imitationis : i, 491 *a*; ii, 13 *b*, 367 *a*.
7. — alia per convenientiam naturæ, alia secundum proportionalitatem, alia ordinis : ii, 632 *a*.
8. — , et imago, quomodo differant : i, 50 *b*-51 *a*, 66 *b*; ii, 629 *b*, 646 *a*-648 *b*; v, 377 *a*; vii, 395 *a*. *Vid.* Imago, n. 36.
9. — qualiter differat a re cujus est similitudo : i, 83 *b*. Reducitur ad idem genus, ad quod pertinet res ipsa : *ibid.*
10. — quomodo possit esse in uno respectu sui : i, 491 *b*.
11. — est quid positivum, non pura negatio : 492 *b*.
12. — alia est per unius qualitatis participationem, alia per imitationem, alia per omnimodam indivisionem; prima est inter creaturas, secunda in creatura ad Deum, tertia inter personas divinas : v, 376 *a*.
13. — creaturæ ad Deum quot modis : *ibid.*, *et* i, 551 *a*-552 *b*; ii, 8 *ab*, 13 *a*-14 *a*, 632 *a*-633 *a*; v, 267 *b*; vii, 258 *b*; xii, 40 *b*. *Vid.* Deus, n. 614, 624, Homo, n. 38-39.
14. — alia est disponens ad conversionem in aliud, alia nequaquam : vi, 64 *b*.
15. — Dei qualis, et quomodo sit appetibilis : ii, 367 *ab*; iii, 121 *a*-123 *a*. *Vid.* Adam, n. 32, Angelus, n. 229.
16. — et æqualitas quomodo dicantur de Deo : i, 491 *b*-495 *b*.
17. — nimia est mater falsitatis, et quomodo : 552 *b*.
18. — est causa amoris : ii, 382 *b*. *Vid.* Dilectio, n. 4.
19. — per se non est sensibilis, sed ratione qualitatum sensibilium : vi, 227 *b*.
20. — est fundamentum locutionis per translationem : i, 552 *a*.
21. — de specie intentionali intellecta, si comparetur ad animam in qua est, multiplicatur pro subjectis, seu individuis in quibus residet; si autem comparetur ad objectum cujus est, unitatem habet : ii, 50 *b*. *Vid.* Species.
22. — exit ab objecto, estque necessaria in qualibet cognitione : vii, 499 *b*.

SIMON. 1. — interpretatur obediens : x, 362 *b*; xi, 279 *a*; xiii, 531 *b*. — 2. Navis Simonis est Ecclesia Simoni commissa : xiii, 544 *b*. Ejus gubernaculum est fides, anchora spes, et velum charitas : 545 *b*-546 *a*.
3. Simonis hæresis quænam : xi, 156 *b*.

SIMONIA. 1. — est studiosa voluntas emendi, vel vendendi aliquid spirituale : vi, 189 *a*-190 *b*; vii, 237 *b*, 364 *b*, 368 *b*, 371 *b*, 540 *ab*; ix, 29 *b*; xii, 252 *a*; xiv, 537 *a*. Quare prohibeatur : vi, 264 *b*. Est filia avaritiæ : vii, 237 *b*, 364 *b*.
2. — quot modis committatur : vi, 189 *a*-190 *b*, 195 *a*-198 *b*; xii, 252 *a*.

Digitized by Google

3. — dicitur a Simone, non a Giezi, quare : VI, 189 *a*; VII, 368 *b*; IX, 29 *b*.
4. — in ordinatione clericorum quot modis committatur : VI, 190 *ab*. — 5. Quam grave scelus : 195 *a*-198 *b*.
6. — contrahitur a manu, ab obsequio et a lingua, quomodo : VII, 371 *b*.
7. — quam severe puniatur a Deo : X, 580 *a*.
SIMONIACUS an possit acquisita præbere in eleemosynam : V, 614 *b*.
SIMPLEX physice. 1. — est id quod caret partibus : III, 12 *ab*; IV, 302 *b*.
2. — aliud est quod caret partibus constitutivis, aliud quod caret partibus quantitativis : III, 12 *ab*.
3. — est tantum id quod est primum : I, 156 *b*, 160 *a*-162 *a*.
4. — proprie non admittit enuntiationem, cum hæc dicat compositionem : 369 *b*.
5. — ad quod se convertit, totaliter ad id se convertit : II, 61 *b*; III, 606 *b*. Quomodo totum attingatur : IV, 302 *b*-303 *a*.
6. — an magis et minus suscipiat : II, 309 *ab*. An sit quid positivum, aut privativum : *ibid.*
7. — accidens compositum esse non potest : II, 61 *b*. Qualem unitatem dicat : I, 162 *a*. An magnitudinem admittat : 293 *a*.
8. — notius est natura, quam compositum; sed compositum notius est nobis, quam simplex : I, 156 *b*. — 9. Quid dicatur simplicius, vel simplicissimum : I, 158 *b*. — 10. Simplicius intelligitur unum in pluribus, quam unum in uno : I, 159 *a*. — 11. Simplicius esse abstractum a pluribus, quam contentum in pluribus, quomodo verum : 158 *b*, 159 *b*. — 12. Simplicia, ut punctus et unitas, quando distinguuntur solum penes id in quo sunt, confunduntur in unum; quando vero seipsis distinguuntur, non confunduntur : I, 331 *a*.
SIMPLEX moribus. 1. Simplices debent inniti judicio doctiorum in spectantibus ad fidem : IV, 554 *b*.
2. Vir simplex et rectus, quis sit : XIV, 63 *a*.
SIMPLICITAS physica. 1. — alia est quæ privat compositionem ex partibus essentialibus; alia quæ privat compositionem ex partibus integrantibus; alia quæ privat compositionem ex partibus dissimilibus : I, 161 *a*. Item alia quæ privat compositionem in esse naturæ, alia quæ privat compositionem in esse definito, sive in genere : II, 300 *a*.
2. — summa supponit summam actualitatem : I, 159 *b*. — 3. De simplicitate Dei agitur : 158 *b*-160 *a*. *Vid.* DEUS, n. 41.
4. — quod ibi major sit, ubi est minor diversitas, quomodo verum : 159 *a*, *b*.
5. — alia est quæ stat cum compositione, alia nequaquam : 331 *a*, 337 *a*.
6. — non est conditio generalis entis, quare : 162 *a*.
7. — excludit quantum molis, non virtutis; unde in quanto molis accessus fit ad simplicitatem per ablationem partium, in quanto autem virtutis per multiplicationem : 293 *a*, 295 *a*. — 8. Differentia simplicitatis in corporalibus, et in spiritualibus quænam : I, 295 *ab*; II, 309 *a*.
9. — corporalis quamnam diversitatem tollat : II, 596 *a*.
10. — major quomodo majorem etiam potentiam dicat, et inexistentiam in pluribus : II, 300 *a*; IV, 301 *a*-302 *a*.
SIMPLICITAS in moribus. 1. — servanda : VII, 185 *a*-186 *a*; IX, 262 *b*. — 2. Simplicitate cordis quærendus est Deus : XIII, 422 *ab*.
SIMPLICITER ad simpliciter aliquid se habere quid sit : VI, 240 *a*, 241 *a*.
SIMUL. 1. — est adverbium temporis, quod potest significare idem in instanti, vel fere in instanti, id est in imperceptibili tempore : II, 371 *b*-372 *a*.
2. — significat vel moraliter, vel litteraliter, vel allegorice : V, 491 *a*.
3. — esse, in S. Scriptura multipliciter sumitur : XIII, 228 *b*-229 *b*.
SIMULATA. 1. — promissio multiplex : V, 374 *ab*.
2. — confessio est, quando peccatum suum quis occulte excusat : VII, 360 *b*.
SIMULATIO. 1. — , seu hypocrisis, est falsitas veritate depicta, vel est vitium verbis et actibus virtuosis opertum : VII, 576 *b*-577 *a*. *Vid.* FRAUS, n. 4.
2. — alia in opere, alia in verbo : *ibid.*
3. Item alia est cautelæ, alia instructionis, alia duplicitatis : V, 187 *a*.
4. — fugienda : VII, 150 *b*-151 *a*; VIII, 575 *b*-576 *a*.
5. — in Jehu, in David et in Christo quomodo fuerit virtuosa : V, 187 *a*.
6. — , dolus et fraus quid sint : XI, 281 *a*.
7. — aliquando licita : V, 374 *ab*.
SIN vel Schin interpretatur dens : IX, 525 *b*; X, 199 *a*.
SINAPIS est granum parvum mole, et magnum virtute : X, 588 *b*. Quid significet : *ibid.*, *et* XIII, 64 *b*. *Vid.* GRANUM, n. 2. Quomodo significet Christum : IX, 239 *b*-240 *a*.
SINDON est genus lini candidissimum; quid vero significet : XIII, 236 *ab*.
SINGULARE. 1. — est id quod prædicatur de uno, idemque est ac individuum : IV, 230 *a*.
2. — quomodo cognoscatur ab intellectu : II, 83 *a*. — 3. Non est certitudo circa singula-

Digitized by Google

ria, nisi in quantum referuntur ad universalia : IV, 578 *a*. *Vid.* CONTINGENS, n. 3.

SINGULARITAS numeralis excludit pluralitatem, sicut solitudo communicabilitatem : I, 387 *b*.

SINGULARITAS vitæ. — in malo quid sit, et qualiter fugienda : VII, 360 *b*, 530 *a*; XII, 307 *a*. Est filia superbiæ : VII, *ibid*.

2. — in bono quam sancta, et quomodo practicanda : XII, 207 *a*.

SINISTRA. Per sinistram ducuntur præsciti, per dexteram justi : XIII, 306 *b*. *Vid.* DEXTERA, n. 1, 3.

SINISTRUM, et dextrum quid sit, et unde : II, 573 *b*-576 *a*. *Vid.* DEXTRUM, n. 1-5. — 2. Quid significent : VII, 451 *b*.

SINUS. 1. — Dei dicitur tripliciter, sc. vel secretum Dei, vel requies animarum, vel paterna pietas : XI, 266 *b*.

2. — Abrahæ est locus quietis animarum : *ibid*. Explicatur mystice multipliciter : 41 *b*. *Vid.* ABRAHAM, n. 11.

SION. 1. — interpretatur speculatio, seu specula : IX, 559 *b*. Si dicitur a speculo, significat Ecclesiam militantem; si a specula, Ecclesiam triumphantem : IX, 260 *a*; X, 148 *a*, *b*; XIII, 120 *a*, 230 *ab*, 357 *a*, 380 *b*, 396 *a*, 587 *b*. *Vid.* ECCLESIA, n. 62.

2. — erat monticulus, in quo ædificata est turris David : IX, 260 *a*.

3. — significat animam puram : XIII, 185 *a*. Est civitas cœlestis : 307 *b*.

4. — viæ lugent, in quo sensu et quando : X, 148 *a*.

SIRIUS canis stella quid cum Sole operetur : XIV, 28 *a*.

SISARA interpretatur exclusio gaudii, significatque diabolum, quomodo : XIV, 279 *b*.

SITIS. 1. — oritur vel ex carentia humidi, vel ex intemperantia potantis, vel ex insufficientia potus : XI, 313 *b*, 559 *a*. Est appetitus humidi et frigidi : *ibid*. — 2. In siti tria sunt, præcipue pœna ex ariditate : IX, 231 *b*.

3. — multiplex expenditur, et spiritualiter applicatur : XI, 313 *b*-314 *a*, 559 *ab*.

4. — Christi in cruce expenditur : XIII, 201 *b*. *Vid.* CHRISTUS, n. 389, 637.

Vid. MUNDUS, n. 33.

SITULA est vas ad hauriendam aquam accommodum : XIII, 581 *a*.

SITUS in corporalibus sequitur pondus; et cum corpus habeat inclinationes diversas, sequitur naturam prædominantis : VI, 68 *b*.

SMARAGDUS quid sit, ejus proprietates mystice explicantur : VII, 453 *b*; VIII, 339 *ab*.

SOBRIETAS. 1. — est pars temperantiæ, quæ consistit in cohibitione excessus gulæ in potu et cibo : VII, 411 *a*; VIII, 592 *a*-594 *a*; XII, 159 *a*. — 2. Sobrietatis laudes, effectus, et gradus enarrantur : XII, 404 *a*-405 *a*; XIII, 551 *a*, 627 *a*.

SOCIALIS; *vid.* AMOR, n. 99.

SOCIETAS. 1. — alia est turbans, alia relevans, alia promovens; prima est malorum, secunda conjugum, tertia perfectorum : IX, 619 *b*. — 2. De societate tum bonorum, tum malorum auctoritates S. Scripturæ : VIII, 627 *b*-630 *a*. — 3. Societatis bonæ bona enarrantur : IX, 620 *a*.

4. — malorum qualis : X, 16 *a*; XIII, 102 *b*. Ejus damna : VII, 518 *b*; IX, 465 *a*; X, 486 *a*; XI, 100 *a*, 195 *a*, 203 *b*; XII, 359 *ab*. *Vid.* MALUS, n. 2, PECCATOR, n. 68, PESTIS.

5. De societate bona, et mala auctoritates SS. PP. : VII, 193 *b*-196 *a*. Quantam vim utraque habeat : XIV, 614 *b*.

6. De societate beatorum in cœlo : VIII, 342 *a*-346 *b*.

7. Societatis malæ pericula in cœlo, in mundo, in inferno, et ubique : XIII, 102 *b*, 228 *b*-230 *b*. Maxime fugienda in mensa : 162 *ab*.

8. — mala est currus diaboli, habens quatuor rotas, sc. voluntatem, operationem, consuetudinem et obstinationem : XIII, 255 *a*. Impedit salutem : 179 *b*.

9. — Dei reddit hominem beatum, quare : X, 144 *a*. *Vid.* CHRISTUS, n. 780.

SOCIUS. 1. Socii boni, et mali habent propria festa, et invitatoria : X, 16 *a*.

2. — bonus, et malus quis sit : XIII, 42 *b*-43 *a*. Utriusque commercium quænam consectaria habeat : XIII, 229 *ab*, 466 *ab*, 479 *b*; XIV, 28 *a*-30 *b*.

SOCRATES. 1. — coluit unum Deum : IX, 57 *b*. Occisus est pro cultu unius Dei : *ibid*. Ejus constantia : XIII, 530 *b*.

2. — philosophus qualis : IX, 57 *b*; XIV, 60 *b*. *Vid.* PLATO, n. 2.

SODOMIÆ peccatum quam grave sit, et quam severe puniatur a Deo : VII, 353 *b*; XI, 66 *a*. *Vid.* LUXURIA, n. 3. — 2. Ob id potest uxor relinquere maritum : VI, 375 *b*.

SOL. 1. — dicitur a S. Doctore unus ex planetis, medius inter alios, calidus et luminosus, major centum et quadraginta vicibus terra : VIII, 92 *a*, 345 *a*. Ejus natura et proprietates, effectusque enarrantur : VIII, 92 *a*; XIII, 218 *b*; XIV, 8 *a*, 28 *a*, 84 *a*-86 *b*. *Vid.* LUMINARE, n. 2, PLANETA, n. 2.

2. — factus fuit in Oriente : II, 551 *a*. Quare unus sit factus : V, 288 *a*. Factus est quarta die ex luce substantiali, quæ prima die facta erat : II, 543 *a*, 548 *a*. Multum super omnes stellas a Deo recepit lumen : II, 584 *a*; IX, 270 *a*.

Digitized by Google

3. — in cœlo quare collocatus : II, 545 *a*-548 *a*, 551 *a*. Quomodo dicatur positus in firmamento cœli : 586 *b*.
4. — quare dicatur luminare majus : 584 *a*.
5. Solis influentia expenditur : II, 582 *a*-603 *b*; VII, 261 *ab*; IX, 21 *b*, 64 *a*, 78 *b*, 280 *b*; XIII, 55 *b*; XIV, 83 *a*-86 *b*, 109 *b*. Cum Leone stella, et cum Cane Sirio quid efficiat : XIV, 28 *a*. Quare varios effectus, et oppositos producat : XIII, 55 *b*, 495 *b*.
6. Solis motus quomodo sit in obliquo circulo : II, 586 *b*; IX, 21 *b*. — 7. Duplex describitur motus solis : IX, 589 *a*, *b*, 590 *a*, *b*, 591 *b*, 592 *a*. Non facit motu suo sphæram, sed spiram : 589 *a*.
8. — non influit in empyreum : II, 293 *a*. — 9. Imprimit in Lunam tantummodo lucem : 598 *b*. — 10. An per eamdem virtutem et illuminet, et calefaciat : II, 570 *b*; III, 167 *b*.
11. — motu suo quomodo faciat diem, et annum, et tempora : II, 586 *a*-587 *a*; VII, 261 *b*. — 12. Emittit radios per omnem partem, cum continuatione eorumdem, sine emissione novorum : II, 284 *a*; VI, 499 *b*; IX, 21 *b*; idque subito, vel instantanee, vel modico tempore : II, 557 *a*-559 *b*. Non immitteret radios per vacuum : 559 *b*, *ad* 5. Quare in aqua non figat suos radios : XIV, 48 *b*. Quare in aliquibus locis plus resplendeat : *ibid. inf.*
13. — est medium et cor universi : VI, 493 *a*; VIII, 92 *a*; IX, 21 *b*. *Vid.* MEDIUM, n. 25.
14. — percurrit duodecim signa cœlestia, et in singulis moratur triginta dies et decem horas : VIII, 92 *a*; IX, 78 *b*. *Vid.* MOTUS, n. 59, SIGNUM, n. 15-16.
15. Solis revolutio est per annum, necessarioque importat duodecim revolutiones Lunæ : II, 214 *b*.
16. — quando oriatur, et occidat : IX, 589 *a*. Quare dicatur spiritus : 590 *ab*.
17. — est causa vitæ corporalis, et motuum, et sensuum : IX, 21 *b*, 63 *a*, 64 *a*.
18. Ejus eclipses : XIII, 2 *a*; XIV, 8 *ab*. *Vid.* ECLIPSIS, n. 1, 3.
19. — aliquando significat Trinitatem, Christum, angelos, animam contemplativam, Ecclesiam triumphantem, et Deum : IX, 92 *b*, 93 *a*, *b*, 126 *b*, 127 *a*, *b*, 128 *a*, *b*, 133 *ab*, 135 *b*; XIII, 322 *a*. *Vid.* CHRISTUS, n. 654, DEUS, n. 623, ECCLESIA, n. 53. Item plura alia significat in Scriptura : IX, 280 *b*; XIV, 83 *b*-86 *b*. *Vid.* MARIA, n. 138.
20. — intellectualis qualem diem in nobis faciat : IX, 78 *b*-79 *a*.
21. — post judicium quomodo staturus et renovandus sit, et lumen ejus augendum : VI, 553 *a*, 554 *a*; IX, 260 *a*. De obscuratione Solis in die judicii : XI, 165 *ab*. *Vid.* LUNA, n. 11.
22. — factus est quarta feria, significatque Ecclesiam militantem : IX, 269 *b*, 270 *a*.
23. Solis proprietates dotibus corporis gloriosi aptantur : XIII, 278 *b*.
24. — est causa ostensiva omnis pulchritudinis : XIV, 84 *b*. — 25. Solis radii quomodo accendant ignem ad speculum concavum : 86 *b*.
26. — majorem calorem in mari generat, quam in terra, et quare : 54 *b*.
27. — tripliciter exurens montes, quis sit mystice : XIII, 42 *b*. *Vid. Indic.* III, *Eccli.*, XLIII, 4. — 28. Non emittit radios nisi per aerem depuratum; sic Deus radios gratiæ suæ : XIII, 260 *a*.
29. — tribus horis occumbens in crucifixione Christi significat vitam peccatoris existentis in peccato temporibus juventutis, virilitatis et senectutis : XIII, 225 *a*.

Vid. DIES, n. 26, 29, ECCLESIA, n. 8, GENERARI, n. 5, LUNA, n. 1, 7-9, 15, MARIA, n. 464, PECCATUM, n. 248.

SOLAMEN; *vid.* MARIA, n. 469.
SOLARIS; *vid.* FIDES, n. 147.
SOLATIUM temporale, et spirituale, qualiter differant : IX, 113 *ab*.
SOLEA; *Vid.* SANDALIA, n. 4.
SOLEMNITAS Dei est pœnitentia peccatoris : X, 148 *a*. *Vid.* FESTIVITAS, FESTUM, *per totum*.
SOLIDUS numerus est quaternarius, quare : X, 145 *a*.
SOLILOQUIA varia animæ invocantis Deum proponuntur; *vid. seq.*
SOLILOQUIUM de quatuor mentalibus exercitiis, opus authenticum : XII, VII-VIII, 85 *a*-131 *b*.
SOLITUDO. 1. — excludit pluralitatem : I, 387 *b*. *Vid.* SOLUS. — 2. Quam necessaria, et utilis ad orationem et contemplationem : XII, 538 *b*-539 *a*; XIII, 3 *b*; XIV, 644 *a*. — 3. Ejus laudes : VII, 191 *ab*; XI, 340 *ab*. Est amica silentii et orationis : XII, 538 *ab*; XIII, 3 *b*.
4. — seu desertum, quadruplex, sc. mundus, Ecclesia, cor et cœlum : XIII, 362 *a*-363 *a*. *Vid.* COELUM, n. 93, DESERTUM, n. 1-3.
5. — bona, et mala quænam : IX, 619 *a*-620 *a*. — qualis animæ exoptanda : XIV, 33 *a*.

Vid. ANIMA, n. 463, MUNDUS, n. 81.

SOLIUM est regum, tribunal judicantium, cathedra doctorum : XI, 497 *b*. *Vid.* MARIA, n. 466.
SOLLICITANTES, *vid.* SUSPENSIO.
SOLLICITUDO. 1. — placendi Deo est ex charitate : V, 104 *a*.
2. — curiosa, non studiosa providentia, prohibetur in Evangelio : X, 450 *b*; XIV, 606 *a*.

Digitized by Google

3. — prælatorum, et aliorum in bono laudatur : VII, 211 *ab*.
4. — vitiosa quænam : XIV, 606 *ab*; et quantopere fugienda : X, 450 *b*-451 *a*. Est filia avaritiæ : VII, 364 *b*, 536 *a*; aliquando etiam gulæ : 544 *a*.
Vid. CHRISTUS, n. 842.
SOLŒCISMUS Christianorum est turpiloquium : VII, 132 *b*.
SOLUM. Hæc dictio exclusiva, quid in Scriptura importet : IX, 170 *a*.
SOLUS. 1. — est dictio exclusiva, quæ potest sumi categorematice, vel syncategorematice; quomodo adhibenda in divinis : I, 92 *b*, 354 *a*-355 *b*, 357 *b*-359 *b*.
2. — sumptus categorematice, est idem ac solitarius; syncategorematice vero, est idem ac privatus associatione : 355 *a*.
3. — in divinis, a parte prædicati, reddit impropriam locutionem; a parte subjecti, nequaquam : 353 *a*, 355 *b*-357 *b*.
4. — idem significat ac non cum alio, sive solitarius, privatque alium ejusdem naturæ : 356 *b*.
SOLUTIO. 1. — respectu matrimonii quot modis sumatur : VI, 322 *a*.
2. — per argumentationem est vel ad rationem, vel ad hominem : I, 119 *b*.
SOMNIUM. 1. — est phantasma quod se ingerit dormienti : VII, 235 *b*-236 *a*, 394 *b*. — 2. Somnia quot modis, et ex quibus causis proveniant : II, 417 *b*; III, 143 *b*, 146 *a*. — 3. Somnia quæ contingunt ex dispositione corporis, quomodo habeant causam in nobis, et sint præsagia futurorum : II, 417 *b*. — 4. Somnia contingentia ex sollicitudine quid præsagiant : *ibid.* — 5. Somnia ex illusione diabolica an quid indicent : *ibid.* Item ab angelis : *ibid.* Quænam sint bona, et quæ mala somnia : XII, 433 *b*-435 *b*.
6. — fit ex naturali motu fumositatum, et phantasmatum circa organum phantasiæ : III, 146 *a*.
7. In statu innocentiæ qualia somnia fuissent, et quid operarentur : *ibid.*
SOMNOLENTIA est filia acediæ : VII, 75 *a*, 364 *a*; VIII, 259 *a*.
SOMNUS. 1. — vel sopor est quies animalium virtutum, cum intensione naturalium : III, 27 *a*. — Ejus effectus : XI, 570 *b*; XIV, 67 *ab*. — 2. In somno est sensuum ligatio, operum vigiliæ privatio, etc. : XI, 570 *b*.
3. — Christi, seu dormitio mystice multiplex : IX, 211 *b*.
4. Somni multiplex mystica applicatio, præcipue peccato et morti : XI, 410 *a*, 570 *b*.
5. — spiritualis animæ describitur : VIII, 433 *b*-434 *a*; XII, 429 *ab*.
Vid. ADAM, n. 57, ANIMA, n. 224, 273, DORMIENS, DORMIRE *et* DORMITIO *per totum*, MORS, n. 49, RELIGIOSUS, n. 65, SPIRITUALIS VITA, n. 5.
SONUS. 1. — est sensibile particulare : XII, 7 *a*.
2. — multiplex mystice exponitur : IX, 214 *b*.
SOPHISTÆ. 1. Sophistarum regula in primis signis est fallax, et quomodo : V, 491 *a*.
2. — habere dicuntur intellectum phantasticum : II, 412 *a*.
3. — sunt dæmones : *ibid.*
SOPHISTICUS; *vid.* APPARENTIA, ARGUMENTUM, n. 8.
SOPOR; *vid.* ADAM, n. 8, SOMNUS.
SORDES fœditatemque verba sonantia quomodo ponantur in Scriptura per periphrasim : IX, 12 *ab*. *Vid.* JUSTUS, n. 14.
SORORES; *vid.* MONIALES.
SORS, et pars, quomodo differant : X, 16 *b*.
SORTILEGIUM. 1. — est divinatio per sortes : VII, 238 *a*, 370 *b*. *Vid.* DIVINATIO, n. 1-4. — 2. Ejus species : 528 *ab*.
SORTILEGUS quis sit : VII, 371 *a*.
SPATIUM. 1. — imaginarium nihil est, et in eo proprie Deus non est : II, 55 *a*. — 2. Impossibile est quod aliquid pertranseat spatium majus se, quin prius pertranseat minus, aut æquale : 59 *a*.
SPECIES generis. 1. —, natura et essentia qualiter differant : I, 497 *b*.
2. — est forma substantialis considerata in ordine ad nostram cognitionem : *ibid.* Non variatur per magis et minus secundum proprietates inseparabiles : II, 467 *b*.
3. — alia subalterna, alia infima et specialissima : III, 37 *b*-38 *a*. Specialissima ea est in qua inferiora perfecte assimilantur; interjecta vero est in qua non est perfecta assimilatio : *ibid.*
4. — ultima desumitur ab eo quod est nobilissimum in re : IV, 47 *a*.
5. — dicitur forma vel totius, vel partis : III, 37 *a*; IV, 47 *a*.
6. — est totum esse individui, et quomodo : *ibid.*, *et* IV, 232 *a*.
7. — non potest esse priusquam sit individuum : III, 38 *b*.
8. Speciei nomen proprie sumitur in divinis; generis vero, improprie : I, 378 *b*. *Vid.* GENUS, n. 17.
9. Quænam sint ejusdem speciei : II, 468 *a*; V, 101 *b*-102 *a*.
10. Diversorum secundum speciem quantum ad esse primum, diversæ sunt species, seu perfectiones secundum speciem : V, 146 *b*.
11. — immediate dividentes genus non possunt alterutra alterutrius esse forma quantum ad esse primum, possunt vero quantum ad esse secundum : *ibid. inf.*

Digitized by Google

12. — respondet generi, et genus est ipsi essentiale, additque supra genus differentiam essentialem : III, 574 *b*.
13. Quæ habent ortum ab eodem secundum speciem sunt ejusdem speciei ob univocationem causæ, modo generentur secundum generationem univocam : V, 101 *b*-102 *a*. *Vid.* ANIMA, n. 9, 13, CONSERVATIO, n. 6, GENERATIO, n. 3, GENUS, n. 1, 4, 7, 10-12, 20-22.

SPECIES intentionalis. 1. — intentionales sunt medium cognoscendi res, uniendique potentiam cum objecto, a quo exeunt eo modo quo lux : II, 43 *b*, 498 *b*-499 *a*; IV, 481 *b*; IX, 84 *a*; XII, 7 *b*. *Vid.* GENERARI, n. 5, SIMILITUDO.
2. Specierum nobilitas qualis, et ipsarum ortus quam mirabilis : IX, 84 *a*; XII, 7 *b*.
3. Earum necessitas, unde : II, 81 *a*; III, 12 *a*; IV, 298 *b*. *Vid.* MEDIUM, n. 22.
4. — non dicit essentiam, sed modum essendi; unde non habet materiam, sed tantum principium originativum : IX, 84 *a*; XII, 7 *b*.
5. — est universalis in repræsentando, sed entitative singularis : III, 42 *b*.
6. — est duplex, sc. alia quæ est similitudo tantum, alia quæ cum similitudine habet aliquam veritatem : I, 290 *a*.
7. — dicitur etiam similitudo, vel intentio, vel idolum : II, 50 *b*. Quomodo comparari possit ad subjectum et organum : V, 521 *ab*.
8. — quæ est in intellectu, differt essentialiter ab ipsa re : II, 50 *ab*.
9. — comparatæ ad rem cujus sunt species, sunt una et eadem species; comparatæ vero ad intellectus singulos, sunt diversæ : *ibid.*, *et* III, 42 *b*.
10. — in intellectu sunt æqualiter præsentes aspectui, licet res sint ordinatæ ad extra : 58 *ab*.
11. — recipitur in intellectu per modum recipientis, quia ab ipso dependet : 47 *a*, 302 *a*. Quomodo fiat unio inter ipsam, et potentiam, ejusque effectus qualis in subjecto : VII, 501 *b*.
12. — unius rei non potest generare speciem rei differentis : II, 337 *a*. Non se multiplicat in anima secundum numerum : *ibid.*
13. — in angelis impressæ sunt veluti naturales, indelebilesque naturaliter : 414 *a*. Sunt universales : 330 *a*-335 *a*, 495 *b*-499 *a*. *Vid.* ANGELUS, n. 152.
14. — quæ est in speculo, dum protenditur ad oculum, non est omnino eadem, quia se multiplicat : 498 *b*-499 *a*.
15. — coloris movetur ab objecto per diffusionem ad speculum, estque motus generationis; item movetur per accidens ad motum speculi, vel objecti : 558 *b*.
16. — universales dantur in anima indifferentes ad multa singularia, et quomodo : III, 42 *b*. *Vid. supra*, n. 5.
17. — dum a corpore defertur ad imaginativam, non exit genus abstractionis; quando vero pervenit ad agentem, tunc mutatur abstractio : II, 498 *b*; III, 176 *b*-177 *a*.
18. Quomodo, et quando species rei, et ipsa res eadem cognitione cognoscantur : IV, 307 *b*-310 *b*. *Vid.* CHRISTUS, n. 205.
19. — in speculo est diversa ab ipso speculo : 309 *b*.
20. — vel sumitur a re, vel est per appropriationem, vel per assimilationem : *ibid.*
21. — nos manuducunt in cognitionem SS. Trinitatis : XII, 8 *ab*.
22. — habet rationem formæ, virtutis et operationis, et quomodo : 7 *b*-8 *b*.
23. — est virtus objecti concurrens active cum potentia ad operationem ejus : *ibid.*
24. — quomodo causet pulchritudinem, suavitatem et salubritatem in potentia sensitiva : *ibid.*
25. — reddunt proportionatam potentiam cum objecto : *ibid.*, *et* VIII, 105 *a*; IX, 14 *a*.
26. — quomodo recipiatur, et quid operetur in sensibus externis, in sensu communi, in imaginativa, in æstimativa, in phantasia, in memoria, in intellectu agente, et possibili : II, 445 *b*-446 *a*; III, 175 *a*; VIII, 105 *a*-111 *b*. Rursus speciei receptio, et retentio, quid operetur : I, 78 *b*; III, 42 *b*. *Vid.* MEMORIA, n. 1, 6, 11.
27. — quæ abstrahitur ab objecto appellatur a S. Doctore abstracta; quæ vero est pure intelligibilis seu innata, dicitur impressa : I, 67 *a*, 148 *a*, 286 *b*, 289 *b*-290 *a*; III, 42 *a*, 535 *b*-537 *b*; IV, 481 *b*; V, 518 *b*-521 *b*; XII, 8 *a*-9 *a*.
28. — sensibilis quomodo ab intellectu agente depuretur : III, 12 *a*, 42 *b*; IX, 59 *a*.
29. Res sunt nobiliori modo in intellectu per species, quam in mundo, et quomodo : II, 27 *a*.
30. — triplex datur, sc. innata, infusa, et acquisita : XII, 11 *a*.
31. Abstractio speciei fit depurando singularia : II, 83 *a*; VI, 614 *ab*.
32. — alia est omnino concreta materiæ, alia partim tantum, alia pure abstracta : IV, 481 *b*.
33. — debet esse abstracta a materia; alias non posset uniri potentiæ : III, 12 *a*.
34. — in speculo habet juxta quosdam esse spirituale, nec potest juxta eosdem dividi : V, 462 *a*.

Digitized by Google

35. — rei sensibilis repræsentat objectum secundum dispositionem exteriorem, et quantitatem molis; spiritualis vero secundum intimitatem et essentialia, et secundum quantitatem virtutis : I, 78 *b*-79 *a*; II, 633 *b*.
36. — non potest transire per vacuum ob absentiam deferentis : II, 559 *b*.
37. In aere radius et species unitur solum secundum præsentiam, non secundum dependentiam et concomitantiam, id est non subjective : 40 *b*.
38. — an sint restringibiles : III, 143 *b*.
39. — multiplex, tum bona, tum mala : IX, 215 *b*.
40. — imagini, usus muneri, id est Spiritui sancto, æternitas Patri appropriatur : I, 503 *a*-504 *a*.
41. —, seu idolum, si relinqueretur in speculo, abstracto corpore objecto, moveret visum : V, 519 *a*.
42. — motiva sensus comparatur ad subjectum, ad medium, et ad organum : V, 521 *ab*.

Vid. ADAM, n. 49, ANGELUS, n. 150, ANIMA, n. 222, 257, CHRISTUS, n. 205, CONSIDERATIO, n. 1, DEUS, n. 138, 146, DIAPHANEITAS, EUCHARISTIA, n. 45, GENERARI, n. 5, GRATIA, n. 199, IMAGO, n. 2, LUX, n. 41, MODUS, n. 7, PULCHRITUDO, n. 1, SPECULUM, n. 3.

SPECIFICATIO; *vid.* INDIVIDUATIO, n. 7.

SPECIOSITAS; *vid.* CHRISTUS, n. 701.

SPECTACULA. 1. Ad spectacula spectant cithara, venatio, ludi, et hujusmodi : V, 627 *ab*. — 2. Non sunt mala de se, sed fiunt mala tum propter modum, tum propter finem, tum ob tempus, tum ob personam : *ibid.*

SPECULA; *vid.* SION, n. 1.

SPECULATIO. 1. — quid sit : IX, 87 *a*. In universum est triplex, sc. in rebus, in operibus, et in moribus : IX, 56 *b*, 559 *b*. Oritur partim ex ratione, partim ex intelligentia : VIII, 421 *b*. — 2. Speculationis quatuor gradus dantur, sc. lectio, admiratio, investigatio, et illuminatio : IX, 341 *b*.
3. — contemplationis describitur, et quomodo differat ab ecstasi : XII, 184 *b*-185 *a*.
4. — intellectualis dividitur in artem, scientiam, prudentiam, sapientiam, et intelligentiam : IX, 56 *b*.
5. — spiritualis in quonam consistat : VII, 305 *a*.
6. — per vestigia Dei in hoc sensibili mundo qualiter facienda, et qualiter transferat animam ad Deum : XII, 9 *b*-10 *a*.
7. — Dei per imaginem SS. Trinitatis qualiter facienda : 10 *b*-13 *a*. Item per dona gratuita, per nomen Dei primarium, et per cogitationem summi boni : 13 *b*-19 *b*.
8. —, et meditatio, qualiter differant : VIII, 422 *b*.
9. — mystica, quænam rejiciat : VIII, 40 *b*-42 *b*.

SPECULUM. 1. — quid sit : IX, 59 *b*, 88 *a*. — 2. Est duplex, sc. aliud naturale, aliud voluntarium : II, 457 *a*, 498 *a*.
3. — immittens speciem ad oculum, an ipsam multiplicet : 498 *b*-499 *a*.
4. — novum inficitur inspectum a muliere menstruata, non vero vetus : III, 410 *a*.
5. — Trinitatis est duplex, sc. aliud intellectuale, aliud materiale; primum stat in nominibus propriis, alterum in transumptivis : IX, 82 *a*.
6. — divinæ sapientiæ totus est orbis : 38 *b*.
7. — adaptatur Deo, angelis, animæ, S. Scripturæ, et omni creaturæ : X, 56 *a*.
8. — Dei et hominum est homo justus : XIII, 120 *a*.
9. Visio sui in speculo fortificat sensum visus : XIV, 67 *b*.

Vid. ANIMA, n. 243-247, COR, n. 30, DEUS, n. 149, FIDES, n. 147, HOMO, n. 43, MARIA, n. 472, SPECIES, n. 34, VISIO.

SPELUNCA. 1. — quid sit : XI, 415 *a*. — 2. Significat animam in peccato perseverantem, quomodo : *ibid.*
3. — alia beata, alia misera : IX, 266 *b*-267 *a*.
4. — latronum quomodo fiat ecclesia : XIII, 386 *ab*. *Vid.* ECCLESIA templum, n. 7.

SPERARE. 1. In Ecclesia tria sunt genera hominum, sc. non sperantium in vitiis, desperantium in pœnis, et sperantium in meritis : IX, 189 *b*. — 2. Sperandi modus triplex assignatur : 438 *a*.

SPERNERE quos dicatur Deus : IX, 469 *b*.

SPES, virtus theologica. 1. — quid sit : IV, 562 *b*-563 *a*; VII, 238 *a*; VIII, 181 *b*-182 *a*, 299 *b*-300 *a*. Multipliciter definitur : VII, 408 *ab*; VIII, 181 *b*, 299 *b*. — 2. Spei objectum materiale est bonum spirituale, formale vero est æternum : IV, 491 *b*, 562 *b*-565 *b*, 588 *a*-589 *a*; IX, 422 *b*.
3. — habet pro objecto Deum, non creaturam, nisi tanquam adjutricem : I, 32 *ab*. Quamvis enim versetur circa bona creata quæ expectat, ratio tamen movens non est aliquod creatum : IV, 574 *a*.
4. — versatur circa difficile, quare : 574 *b*. Est subjective in potentia affectiva, sc. in irascibili : 590 *a*-592 *b*, 600 *b*.
5. — quot modis sumatur : IV, 591 *b*-592 *a*. Si sumitur ut virtus, est ordinata vel ad objectum tantum, vel ad objectum et principium, vel ad objectum et habitum præambulum; si vero sumitur ut est pura affectio, sic est mera expectatio boni : 563 *b*, 567 *a*-570 *a*.

Digitized by Google

6. — dicit ordinem ad beatitudinem, ut finem; ad gratiam et merita, ut media : 563 *b*-564 *a*.
7. — respectu spiritualium, est de non visis; respectu temporalium, est de non habitis : 564 *a*.
8. — includit confidentiam ut actum subordinatum : 571 *b*. *Vid.* CONFIDENTIA, n. 1. Num etiam credulitatem : 591 *b*-592 *a*. Num et desiderium : v, 17 *a*.
9. — est virtus theologica, quare : IV, 573 *ab*. Est habitus rectificans potentiam, eamque vigorans : 575 *b*-576 *a*. — 10. Spei actus de se dicit imperfectionem; ideoque eam habens non sperat spem suam : I, 286 *b*.
11. — qualiter differat a fide : VII, 409 *a*. *Vid.* FIDES, n. 12. Ambæ differunt in certitudine : IV, 574 *a*. *Vid.* FIDES, n. 86.
12. — quomodo differat a gaudio, et dolore : IV, 565 *a*; item a timore : *ibid.*, *et* 580 *a*-582 *b*; item a longanimitate, quæ tamen ab ipsa adjuvatur : 574 *b*.
13. — improprie sumpta est de bono et malo, vel etiam de bono non proprio : 565 *a*.
14. — quomodo non sit Christi, vel beatorum, nec damnatorum, et quare : IV, 284 *b*, 566 *a*-567 *a*; V, 15 *b*-18 *a*. *Vid.* GLORIA, n. 13. Est tamen existentium in purgatorio : IV, 566 *b*, 592 *b*.
15. — non tollitur nisi per subsequens præmium, vel per contrarium habitum : 566 *b*.
16. — perfecta expectat unionem cum Deo : 569 *b*-570 *a*. In quonam consistat spes perfecta, vel imperfecta, vel mercenaria : *ibid.*, *et* 575 *b*, 576 *b*.
17. — est una virtus unitate specialissimæ speciei, ob unam rationem specificam : 571 *a*.
18. — aliquando nominat habitum, aliquando actum, statum, terminumque virtutis : IV, 583 *b*; VII, 408 *b*.
19. — proprie est desiderium de acquirendo, non vero de continuando in bono acquisito, nisi improprie : V, 17 *a*.
20. — tendit in finem, non habilitando, vel promerendo, sed expectando : IV, 571 *b*-572 *a*, 577 *a*; V, 17 *b*.
21. — quomodo dicatur regina virtutum, exigatque aliarum virtutum famulatum : VII, 408 *b*.
22. Spei effectus, et laudes enarrantur : IV, 564 *a*, 567 *b*, 574 *ab*, 577 *a*-579 *b*, 583 *a*-587 *a*, 596 *b*-597 *b*; VII, 91 *b*-92 *a*, 606 *b*-607 *a*; VIII, 182 *a*, 299 *b*-300 *a*; XI, 168 *b*-169 *b*; XII, 344 *b*.
23. Spei actus quadruplex enarratur : IV, 576 *a*, 585 *b*. Ejus proprium est confidere in Deo cum protensione, inclinatione, et executione : V, 17 *b*. Supponit autem merita vel in radice, vel in proposito : IV, 551 *a*, 576 *a*. Potest stare absque gratia : 576 *b*.
24. — peccatorum, et — hæreticorum quænam sit, et quomodo differant ab invicem : 576 *a*.
25. — medium tenet inter desperationem et præsumptionem : 582 *a*.
26. — quænam ponenda in sanctis, et in B. Virgine, cum dicitur spes nostra : VIII, 182 *a*; XII, 700 *a*. *Vid. supra*, n. 2, *et* SANCTUS, n. 28.
27. — disponit ad habitum charitatis secundum statum viæ : V, 22 *b*.
28. — et timor quomodo sint simul : VII, 218 *ab*.
29. — est mola inferior, timor mola superior; illa sublevat, ista deprimit : VIII, 300 *a*. Vel vice versa : XIII, 390 *a*.
30. — est columna, galea et anchora : VIII, 182 *a*, 300 *a*; item arbor fructuosa, gemma pretiosa : 300 *a*. — 31. Spei graduum ordo describitur : XII, 199 *b*-200 *a*. — 32. Spei fructus in gloria quales : VIII, 182 *a*, 339 *a*-340 *a*. — 33. De spe et longanimitate auctoritates S. Scripturæ : VIII, 533 *ab*; et SS. Patrum : VII, 91 *b*-92 *a*, 141 *b*-142 *a*.
34. — viatorum, v. g. Stephani et Pauli, et existentium in purgatorio, v. g. Adami, qualis : VIII, 181 *b*. *Vid. supra*, n. 14.
35. — veniæ figuratur per smaragdum, — gratiæ per sardonycem, — gloriæ per sardium : 539 *b*-540 *a*.
36. — cur data homini : XII, 344 *b*.
37. — laborantium, tolerantium, et amantium qualis : IX, 384 *b*.
38. — affectiva, — effectiva, et — defectiva quænam : 422 *b*.
39. Spei defectus enarrantur : *ibid.*, *et* 421 *b*-422 *a*. — 40. Spei subjectum quale : 422 *ab*. — 41. Spei non potest subesse falsum : IV, 520 *ab*.
42. — formata quænam : 506 *b*.
43. — bona quænam : IX, 574 *b*. Qualiter exercenda : XIII, 420 *b*-421 *a*.
44. — proprie non dicitur nisi de bono : X, 93 *b*. Ejus necessitas : XIII, 443 *a*-444 *a*.
45. — alia est præsumptio, alia virtus supernaturalis, alia quoddam medium inter desperationem et virtutem, alia expectatio certa gloriæ cum certitudine scientiæ : IX, 195 *a*.
46. — qualiter figuretur in ovo, et qualiter evacuanda sit in patria : X, 524 *b*, 525 *a*.
47. —, et desperatio, quomodo conferant, vel obstent pœnitentiæ : XIII, 141 *a*.
48. — in Deo ponenda, et qualiter desperatio tollenda : 143 *ab*.
49. — quomodo verbo Dei foveatur, et quisnam ejus effectus : XIII, 181 *a*, 182 *a*.

Digitized by Google

Vid. ACEDIA, n. 8, DAMNATI, n. 35, DIABOLUS, n. 54-55, FIDES, n. 13-15, 134, 144, MARIA, n. 469, SUPERSPERARE.

SPHÆRA. 1. — quid sit, ejusque a circulo quale discrimen : IX, 554 *b*. Quomodo nullo termino sit finita : XIV, 43 *a*. — 2. Sphæræ ultimæ motus : II, 588 *b*-589 *a*. *Vid.* CONTINUUM, n. 10, CORPUS, n. 20, 98-100.

SPINÆ. 1. Spinarum ortus in agro, in quo seminatum est frumentum, pœna est peccati : II, 583 *a*.

2. — custodiunt vineas; sic et aliquando mala sunt causa boni in bonis : XIV, 30 *a*. *Vid.* DIVITIÆ, n. 12.

SPIRARE. 1. — vel est idem ac inspirare, convenitque Trinitati; vel idem ac producere Spiritum sanctum, convenitque Patri et Filio : I, 196 *b*.

2. — in corporibus est propter indigentiam, ideoque est actus naturalis; in divinis vero est propter liberalitatem, ideoque est actus voluntatis : 197 *ab*.

SPIRATIO. 1. — duplex, sc. flatus exterioris, et amoris interioris : 203 *a*. — 2. In divinis quomodo sumatur : 517 *b*. — 3. Spirationis actus, ut dicit affectum, est actus internus, continuus et vitalis, habens originem a calore spirituali : 196 *b*.

4. — in corpore quis actus sit, et quænam ejus conditiones : I, 196 *a*.

5. — in divinis non dicit propriam relationem, præsupponit enim personam jam constitutam : 462 *a*. *Vid.* SPIRITUS SANCTUS.

6. — an sit posterior generatione Filii : 214 *b*-216 *b*. *Vid.* EMANATIO, n. 2, 6, 15, GENERATIO, n. 14.

SPIRATOR importat suppositum spirans, sicut spiratio vim spirativam; in divinis duplex spirator, et una spiratio : I, 207 *ab*, 476 *b*. *Vid.* DEUS, n. 93.

SPIRITUALIS natura. 1. Quod nihil creatum est omnimode spirituale, quomodo intelligendum : II, 43 *b*, 57 *a*.

2. Spiritualia improprie dicuntur esse in loco : 42 *a*, 296 *a*-304 *b*.

3. Spiritualia non habent quantitatem molis, sed virtutis, ob idque in ipsis idem est majus, et melius : I, 292 *a*, 293 *a*, 327 *b*. — 4. In spiritualibus accessus ad summum est per augmentum virtutis, ob idque per majorem simplicitatem; in corporibus est per augmentum partium, et ideo per majorem compositionem : II, 309 *a*, 615 *b*. *Vid.* AUGMENTUM, n. 8.

4. — substantia vel est Deus, vel angelus, vel anima : VI, 97 *b*.

5. Spirituales substantiæ quam convenienter creatæ sint præter substantias mere corporales, et mixtas : II, 262 *a*-264 *b*. *Vid.* ANGELUS, n. 2. — 6. Qualem mensuram habeant : 276 *b*-279 *a*, 282 *a*-284 *b*. *Vid.* MENSURA, n. 6-7. — 7. Virtus quæ est in substantia spirituali, potest supra substantiam reflecti; sicque aliqualiter est unum movens cum mobili, et aliqualiter diversum : II, 57 *a*; III, 170 *b*. *Vid.* ANIMA, n. 214, 278.

8. De motu spirituali, et corporali proveniente ab anima agitur : VIII, 108 *ab*.

SPIRITUALIS moribus. 1. Spirituales viri repræsentant Domino per orationem peccatores : X, 341 *a*. Ipsorum societas quærenda : XII, 227 *a*. — 2. Debent contendere de ultimo, non de primo loco : X, 479 *b*-480 *a*.

3. — deceptus difficilius reducitur ad viam veritatis, quam idiota : XIII, 449 *b*-450 *a*.

SPIRITUALIS vita. 1. — vitæ complementum consistit in habitibus gratuitis, exercitium in præceptis Decalogi : V, 150 *a*.

2. — vita triformis expenditur : IX, 164 *a*, 467 *a*. — 3. Spirituale ædificium tendit sursum : VI, 128 *b*.

4. — vita instituitur : VIII, 393 *a*-482 *b*; XII, 22 *a*-37 *b*, 169 *a*-179 *b*, 202 *a*-208 *b*, 411 *b*-430 *a*. Ordinatur per tres annos mysticos : X, 581 *b*.

5. — ebrietas, jucunditas, somnus, jubilus, quænam sint : XII, 430 *b*-432 *a*.

6. Quomodo in anima vitam spiritualem ducente dicatur spiritus esse in spiritu, supra spiritum, et sine spiritu : VIII, 397 *ab*.

7. Sensus spirituales animæ quinam : VII, 418 *a*.

8. — transfiguratio proponitur : X, 468 *b*-469 *a*. *Vid.* CHARITAS, n. 267.

SPIRITUALIA bona. 1. — distributa variis, qualiter differant a sæcularibus : XII, 379 *a*.

2. Spirituale in ordine ad simoniam quot modis sumi possit : VI, 195 *b*-196 *a*.

3. — non gustantur a multis se exercentibus in eis, quare : VII, 637 *a*.

Vid. ANIMA, n. 545, CIBUS, n. 16, DESIDERIUM, n. 16.

SPIRITUALITAS omnimoda dicit unitatem, et abstractionem omnimodam a corporibus; ob idque est ratio essendi in pluribus locis : II, 44 *a*, 300 *a*.

SPIRITUALITER vivens quomodo resistere possit judicio temerario : XII, 681 *b*-685 *b*.

SPIRITUS. 1. — reperitur in corporibus, in substantiis rationalibus, et in Deo, sed differenter : I, 196 *a*. Dicitur improprie de corpore, et de actibus voluntatis : 505 *b*.

2. — in corporalibus dicitur vel a subtilitate, vel a spiratione : 196 *a*. In substantia spirituali necessario importat vitam rationalem : 77 *b*.

Digitized by Google

3. — in substantia rationali dicitur aut a spiritualitate, aut a spiratione : 196 *ab*.
4. — in Deo dicitur aut essentialiter, aut notionaliter : 196 *b*.
5. — quomodo moveant se, et moveantur : II, 57 *a*.
6. — et corpus humanum quomodo habeant summam proportionem : 263 *b*-264 *a*. *Vid.* ANIMA, n. 110.
7. — et anima differunt, quod — dicitur secundum portionem animæ superiorem, anima vero secundum inferiorem : IV, 48 *b*; VII, 391 *a*; VIII, 397 *a*. *Vid.* ANIMA, n. 2.
8. — alii sunt vitales, alii animales, alii naturales : II, 263 *b*. Sunt totidem media uniendi animam cum corpore : *ibid.*, *et* VI, 476 *a*. Generantur ex humoribus : VI, 476 *a*.
9. — vitales a corde diffunduntur per arterias, animales per nervos, naturales per venas : IX, 21 *b*.
10. Spirituum motus in corpore, et extra, utrum sit per se, an per accidens : II, 56 *b*.
11. — attractivus, attrahendus, et attractus quid sit in Scriptura : IX, 486 *a*.
12. — os, et lingua quænam sint : VIII, 413 *ab*.
13. — humanus quomodo ambulare possit per itinera contemplativæ et activæ vitæ : 409 *a*-419 *b*, 432 *b*-435 *b*.
14. — devotionis quomodo excitetur : XII, 497 *ab*. *Vid.* DEVOTIO, n. 6.
15. — quomodo sapientia cœlesti illustretur : VIII, 32 *b*.
16. — carnalitatis, cupiditatis et malignitatis quinam : IX, 18 *b*.
17. — mundi et carnis non est audiendus : VII, 623 *b*-624 *a*.
18. — nequam est triplex, sc. luxuriæ, avaritiæ et superbiæ, triplexque dæmonium : X, 527 *a*, 530 *b*.
19. — diaboli sunt septem vitia capitalia : XIII, 167 *b*-168 *a*. Ejus principales instructiones sunt calumniæ, et iniquitates quæ in judiciis fiunt : 259 *b*.
20. — humilitatis, paupertatis et sanctitatis qualis : X, 530 *b*.
21. — quare ignis et aquæ nomine significetur : XI, 313 *b*, 551 *b*.
22. — dicitur Deus, vel specialiter tertia persona, vel donum Dei gratuitum, vel homo spiritualis : 357 *a*.
23. — dicitur relative aliquo modo ad spiratorem : I, 304 *b*.
24. — creatus quomodo inquinetur sordibus carnis : II, 38 *b*. Quomodo sit in partibus corporeis : 43 *b*.
25. — quomodo a corpore pati possit : VI, 483 *b*.
26. — Eliæ quis sit : I, 447 *a*.
27. — quomodo dicatur datus ad mensuram : IV, 276 *b*-277 *a*.
28. — quomodo dicatur redire ad Deum : IX, 681 *b*.
29. Aliud est inquinamentum carnis, aliud inquinamentum Spiritus : III, 101 *b*.
30. De spiritibus malis auctoritates S. Scripturæ : VIII, 527 *ab*.
31. — nequam, nequior et nequissimus ingredientes in peccatorem quinam sint : XIII, 168 *a*.

Vid. CARO, n. 27, HILARITAS, PAUPERTAS, n. 4, SENSUALITAS, n. 6.

SPIRITUS SANCTUS. 1. — prout dicitur a spiritualitate, convenit toti Trinitati; prout dicitur a spiratione passiva, convenit tertiæ personæ tantum : I, 186 *b*, 195 *b*-197 *b*, 199 *b*-200 *a*. *Vid.* DEUS, n. 105.
2. — dicitur etiam charitas, et quomodo : I, 280 *ab*, 281 *b*-285 *a*; VII, 234 *a*. *Vid.* DEUS, n. 103. Item æternus conditor, quomodo : I, 468 *b*.
3. — aliquando dicitur de spiritu dato creaturis : I, 447 *a*.
4. — dicitur digitus Dei : X, 530 *a*; XII, 242 *b*; XIII, 152 *a*, 299 *b*.
5. — dicitur spiritus a spirando active et passive; sanctus et in se, et ad nos; amor, unitas, nexus, donum, fons, ignis, charitas, spiritualis unctio, digitus dexteræ Dei, Paraclitus, magister : I, 196 *b*, 313 *b*; VII, 234 *a*, 251 *a*, 296 *a*; VIII, 66 *b*-67 *a*, 68 *b*; XI, 584 *a*, 589 *b*, 590 *b*; XIII, 299 *b*, 322 *a*. *Vid.* DEUS, n. 103-104, 150, DONUM, 1-10.
6. — dici non debet amatus a Patre et Filio, sed amor Patris et Filii : I, 193 *b*.
7. — dici potest amans essentialiter, sed non notionaliter : 194 *b*.
8. De processione Spiritus sancti a Patre et Filio agitur : VII, 250 *b*, 380 *a*. Producitur per modum voluntatis, amoris et liberalitatis : XI, 463 *ab*. *Vid.* DEUS, n. 102.
9. — an procedat a Patre prius, quam a Filio : I, 211 *a*-212 *a*. An a duobus principiis : 205 *a*-207 *b*, 471 *a*-477 *b*. An plenius a Patre, et an mediante Filio : 212 *a*-214 *b*,
10. Quomodo Pater et Filius diligant se Spiritu sancto : I, 515 *b*-518 *a*; VIII, 60 *b*.
11. — quomodo dicatur habere potentiam generandi activam : 128 *a*.
12. Spiritus sancti processio credita fuit a Græcis sapientibus : IX, 72 *a*.
13. De processione temporali Spiritus sancti agitur : XI, 515 *b*. *Vid.* DEUS, n. 107-108.
14. Quomodo operata sit ejus missio in Ec-

Digitized by Google

clesia : VII, 295 *b*. *Vid.* DEUS, n. 109, 111.
15. De missione visibili Spiritus sancti : I, 260 *ab*, 266 *a*-271 *b*; XIII, 299 *ab*, 303 *a*-304 *b*. De ejusdem missione invisibili : I, 281 *b*-315 *b*. — 16. Post Christi ascensionem in cœlum, et per missionem Spiritus sancti in Ecclesiam, nunc majora et efficaciora sunt dona Spiritus sancti, quam fuerint in statu innocentiæ : I, 256 *b*; III, 321 *a*.
17. — quomodo dicatur datus, et a quo : I, 219 *b*, 246 *a*, *b*-247 *a*; III, 245 *b*. Non dicitur dari tantum ratione sanctitatis inhabitantis : I, 498 *a*; XIII, 296 *a*-298 *b*. Non dicitur proprie dari nisi sanctis, nec accipi proprie nisi a sanctis, quare : I, 306 *a*. Quot vicibus datus : I, 233 *ab*; IV, 620 *b*; XI, 369 *ab*, 515 *b*-516 *b*; XIII, 296 *a*-297 *b*. An dividatur : I, 291 *b*.
18. Quædam sunt quæ, quamvis causaliter sint a Spiritu sancto, nunquam dantur cum eo; quædam quæ non dantur nisi cum Spiritu sancto; quædam quæ aliquando cum eo, aliquando sine eo : I, 307 *b*; V, 565 *b*.
19. — quomodo dicatur noster ratione donabilitatis, non autem Filius : I, 314 *a*-315 *b*; IV, 239 *a*.
20. — quomodo cœperit esse principium creaturarum : I, 468 *b*.
21. Missio Spiritus sancti ad quid prosit : 267 *b*-269 *b*.
22. De septem donis Spiritus sancti : VII, 583 *a*-652 *b*; VIII, 304 *a*-308 *b*; XIII, 287 *b*-289 *b*. *Vid.* DONUM, n. 11-25. Sunt septem panes dati post triduum pœnitentiæ : XIII, 363 *b*, 365 *a*. *Vid.* CHRISTUS, n. 848, PANIS, n. 9. Item septem oculi et septem cornua : IX, 26 *a*. *Vid.* MARIA, n. 28.
23. Spiritus sancti effectus præcipuus est gratia pœnitentialis; ob id contra ipsam est peccatum in Spiritum sanctum : III, 622 *b*, 631 *b*-634 *a*. De effectibus Spiritus sancti agitur : VII, 583 *a*-652 *b*; VIII, 66 *b*-68 *a*; XI, 449 *b*-450 *a*, 452 *a*.
24. De operatione Spiritus sancti in conceptione B. Mariæ Virginis et B. Joannis Baptistæ : IV, 60 *b*; et in incarnatione Filii Dei : VII, 285 *a*-286 *b*. *Vid.* CHRISTUS, n. 55-57. Cur potius Spiritui sancto attribuatur conceptio, quam nativitas Christi : IV, 92 *b*.
25. Spiritus sancti inhabitatio duplex : I, 268 *b*.
26. — apparuit in creatura irrationali ut in signo, et ut instructor : I, 270 *b*-271 *a*; in columbæ specie, item ignis, nubis, et in flatu : I, 54 *a*, 270 *b*; X, 297 *b*-298 *a*; XIII, 259 *a*, 298 *b*-299 *a*, 321 *a*. *Vid.* COLUMBA, n. 1-2, IGNIS, 27-28, 31-32.
27. — simul cum Patre et Filio dat esse, et esse sanctum; hoc ultimum tantum ipsi appropriatur : 306 *a*.
28. A Spiritu sancto multiplex effectus, et multipliciter provenit : II, 196 *ab*.
29. — aliquando operatur ut spiritus, aliquando ut sanctus : IV, 60. — 30. Non habitat in anima nisi per gratiam : 278 *b*. — 31. Quare non fuerit incarnatus : 27 *a*-29 *a*.
32. — quomodo rectificet animam : VII, 301 *ab*.
33. Spiritus sancti missionis promissio expenditur : XI, 237 *b*-238 *a*, 463 *ab*. Quare non statim post resurrectionem fuerit missus : 238 *a*, 467 *b*-468 *a*.
34. — quomodo dicatur descendere in terram : 273 *b*-274 *a*. — 35. Spiritus sancti vinum quales delicias afferat animæ, et qualiter bibendum : XIII, 88 *ab*.
36. — est arrha amoris Christi in animam, in quam infunditur simul cum gratia : 193 *a*; pignus et sigillum : 299 *a*.
37. — in baptismo datur ad habitationem Deo consecrandam, sed in confirmatione cum omni plenitudine sanctitatis venit in hominem : I, 260 *b*.
38. — in quo sensu dicatur potus : I, 233 *b*. — 39. In quo sensu dicatur nobis propinquior : IV, 53 *b*.
40. Spiritus sancti dicuntur filii qui adoptionis gratiam habent : IV, 97 *a*.— 41. Spiritui sancto appropriatur scrutatio cordium : 295 *b*. Item bonitas et dulcedo : XII, 36 *b*.— 42. Quomodo effugiat fictum : V, 413 *a*.
43. — institutor fuit aliquorum sacramentorum : VI, 137 *b*. — 44. Est doctor præcipuus Ecclesiæ : 137 *a*. Magister verus prædicatorum, docetque scientias omnes : XI, 590 *b*. Quomodo doceat : 453 *a*.
45. — quare petatur non ab ipso, sed a Patre : VI, 519 *b*. — 46. Omnia bona impertitur procedentia ab uno fonte : VII, 585 *ab*, 592 *a*-593 *b*.
46. — non recipitur ab amatoribus mundi : VII, 592 *b*. Recipitur tantum a despicientibus mundum : 593 *a*.
47. — docet rationem, et movet memoriam et voluntatem : 593 *ab*. Quomodo prædestinet, inspiret, vocet, vivificet, accumulet meritis, et glorificet : 593 *b*. — 48. Spiritus sancti inspirationes sunt angeli ad nos descendentes : 595 *a*.— 49. De fructibus Spiritus sancti : VIII, 288 *b*-290 *b*, 301 *b*-302 *a*, 326 *a*-331 *b*; XIII, 304 *a*-306 *a*. *Vid.* FRUCTUS, n. 12-15.
50. — mittitur e cœlo post ascensionem Christi : XII, 627 *b*. Ejus adventus in die Pentecostes describitur : X, 8 *b*-9 *a*. Ejus

Digitized by Google

missionis in apostolos effectus : XIII, 42 *b*.
51. — quare dicatur aqua : IX, 158 *b*-159 *a*; benignus, vehemens, et spiritus furoris : 216 *ab*. — 52. Ferebatur super aquas, quo sensu : 278 *a*.
53. Plures effectus et officia Spiritus sancti describuntur : X, 53 *a*-57 *a*; XI, 450 *a*-451 *a*, 452 *a*; XIII, 95 *ab*, 97 *b*, 98 *a*, 290 *a*-306 *b*.
54. — quomodo dicatur arguere de peccato, de justitia, et de judicio : XI, 466 *b*, 590 *a*; XIII, 253 *a*-254 *a*.
55. — dicitur Paraclitus, et advocatus, diversimode a Filio : XI, 452 *b*. — 56. Solus replet capacitatem cordis : X, 223 *a*. — 57. Ejus charitas adduxit Christum ad nos : XIII, 15 *a*.
60. — est auster, qui hortum Virginis perflavit in incarnatione : XIII, 28 *a*. *Vid.* AQUILO, n. 3, AUSTER.
61. Spiritus sancti consolatio est centuplum a Christo promissum : IX, 288 *b*; XI, 92 *b*-93 *a*; XIII, 99 *b*.
62. — per dona sua requiescit in anima : XIII, 208 *b*-209 *a*. Requirit flores super quos requiescat : 210 *a*.
63. — quibus detur, et quomodo parentur corda ad eum recipiendum : 236 *b*-237 *a*. — 64. Ejus infusio, qualis gratia : 237 *a*.
65. — venit ut medicus, ut magister, ut doctor, et ut rex : 256 *a*-257 *a*, 258 *b*-259 *b*. — purgat incipientes, ditat proficientes, et reficit perfectos : 257 *ab*. — instruit animam in ordine ad Deum, ad proximum, et ad seipsam : 158 *a*. Ejus unctio spiritualis qualis : 258 *b*-259 *a*, 314 *a*.
66. — non descendit nisi in purgatos et mundos : 284 *ab*. — 67. Spiritus sancti gratia est vinum cœleste, pluvia cœli, et calor spiritualis : 284 *a*. Figuratur in oleo, aqua, igni et melle : 294 *ab*. Nescit tarda molimina : 295 *a*.
68. De signis descensus Spiritus sancti : 290 *a*-292 *b*. — 69. De signis quibus contristatur et fugatur : 292 *b*-293 *b*.
70. — replet domum odore bonæ famæ : 295 *b*. — 71. Est repentinus, validus, sonorus, linguosus, repletivus, igneus, quietus, mansionarius : 295 *a*-297 *b*.
72. Spiritus sancti repletio in Elisabeth, Zacharia, Joanne, Simeone, discipulis et Maria expenditur : 296 *a*-297 *b*.
73. Spiritus sancti litteræ quænam, et quæ diaboli : 299 *ab*.
74. — docet veritatem, infundit charitatem, et confert vigorem virilis constantiæ : 300 *a*-301 *a*.
75. Spiritus sancti gratia per muscas pravarum cogitationum perditur : 304 *b*-305 *a*. — 76. Perpenditur in corde per dilectionem, in ore per confessionem, in opere per conversationem : 305 *ab*.
77. Ejus doctrinæ effectus : 309 *b*. — 78. Ejus bonitas et suavitas expenditur : 304 *b*-305 *b*.
79. — datur petentibus se : 305 *b*; et custodientibus clausuram sensuum : 314 *a*.
80. — replet arcam cordis thesauris virtutum, meritorum et bonæ voluntatis : 310 *a*. — 81. Illuminat, sanctificat et inflammat animam : 317 *b*. Inflammat cor ad amandum, ad sacrificandum, et ad prædicandum : IX, 282 *b*.
82. — quomodo redemptor mundi dici possit : IV, 416 *ab*.

Vid. APOSTOLUS, n. 53-56, BAPTISMUS, n. 40, BEATITUDO, n. 52, 57, BLASPHEMIA, n. 3, CONCORDIA, n. 5, CONFIRMATIO, n. 19, DEUS, n. 102-109, 111, 120, 128, 145, 150, FRUCTUS, n. 12, 14-15, IMAGO, n. 19, PECCATUM, n. 193-196, SANCTIFICARI, SPECIES, n. 40.

SPLENDOR. 1. —, radius, et lumen quomodo differant : I, 173 *b*-174 *a*. — 2. Splendoris egressus a sole, a luce et ab igne est naturalis : 171 *b*. *Vid.* MARIA, n. 474.

SPOLIA spiritualia, et corporalia quænam sint : IX, 527 *b*.

SPOLIATIO gratuitorum in quo consistat : VII, 375 *b*-376 *a*.

SPONGIA quid sit : XI, 503 *b*.

SPONSA. 1. In eligenda sponsa quatuor requiruntur : IX, 213 *b*; XI, 306 *a*. *Vid.* GENÆ.
2. Sponsæ carnali tria dantur, sc. dos, donatio et parapherna : VIII, 240 *b*. *Vid.* DOS, n. 12. — 3. Sponsæ ornamenta sunt tria, sc. annulus, monile et corona; hæc vero quid significent : VIII, 228 *b*; IX, 37 *a*. *Vid.* ANNULUS, n. 3. — 4. Licet relinquere sponsam intactam ob ingressum religionis : VI, 226 *a*.
5. Sponsæ spiritali, sc. animæ, vel etiam Ecclesiæ, quænam dos, vel donatio, vel quæ parapherna dentur a Deo : VIII, 240 *b*-241 *a*. *Vid.* ANIMA, n. 360, 379, 422-423, 447, 468, 538, CHRISTUS, n. 703, DESPONSATIO, ECCLESIA, n. 39, 63, 68, 126, GRATIA, n. 194.
6. — ducitur causa prolis, adjutorii, et remedii : IX, 214 *a*.
7. — animæ sapientia : IX, 37 *a*, 40 *a*.
8. — Christi qualis esse debeat : XI, 538 *a*. Non debet habere rugam in facie conscientiæ : XIII, 287 *b*.

Vid. MARIA, n. 471.

SPONSALIA. 1. — unde dicantur, et quotuplici modo contrahantur : VI, 357 *b*. — 2. Quomodo impediant matrimonium : VII, 428 *a*. — 3. An, et quomodo possint solvi : VI, 356 *b*-357 *b*; VII, 428 *a*. — 4. An possint

Digitized by Google

contrahi ante septennium, et quomodo eorum vinculum differat a promissione facta in baptismo : VI, 355 *b*-356 *b*; VII, 428 *a*. — 5. Eorum effectus duplex, sc. obligatio, et justitia publicæ honestatis : VII, 428 *ab*. — 6. Pater jurans sponsalia pro filio, quam obligationem contrahat : XI, 255 *b*.

SPONSUS. 1. — quomodo quæratur mystice de nocte : VIII, 14 *b*-15 *a*.

2. Sponsorum conjugium exigit conjunctionem naturarum et animorum, interventionem vero promissionum per sponsalia, matrimonii celebrationem et traductionem sponsæ : IX, 213 *b*; amorem præterea mutuum : I, 193 *b*.

3. Deus est sponsus animæ, diabolus adulter : XIII, 409 *b*.

Vid. APOSTOLUS, n. 44, CHRISTUS, n. 321, 328, 859, EPISCOPUS, n. 8.

SPUTUM, et lutum in oculo cæci, quid sint mystice : XI, 390 *b*-391 *a*; XIII, 393 *ab*.

SPYRIDION Episcopus, cum esset simplex, quomodo converterit in concilio philosophum quemdam : XIV, 49 *a*.

STABULUM; *vid.* MUNDUS.

STADIUM. 1. — est octava pars milliarii : XI, 226 *b*. — 2. Est mensura quinquaginta passuum : VIII, 338 *a*.

Vid. DUODENARIUS, n. 2.

STARE. 1. — quid significet : XI, 511 *b*. — 2. Dictum de Deo quid significet : VIII, 58 *a*. — 3. Homo constans stare debet in exercitio virtutum : XIII, 386 *b*-388 *a*.

Vid. CHRISTUS, n. 326.

STATERA. 1. — mystica bonorum, et malorum quænam : IX, 314 *a*. — 2. Dolosa quænam : 325 *a*.

Vid. CHRISTUS, n. 403, 667.

STATUA quoad materiam permanet, sed quoad formam potest mutari : VI, 475 *a*.

Vid. CHRISTUS, n. 667, MUNDUS, n. 78.

STATURA; *vid.* CHRISTUS, n. 421.

STATUS. 1. —, seu permanentia in aliquo siguo seu locali, seu morali, est in quo est perfectio, sive complementum : II, 348 *a*. In creatis est secundum actum, ut patet in quanto continuo, et discreto : III, 434 *b*.

2. — est in causis in ascendendo : I, 63 *a*, 160 *b*; IX, 80 *a*. Item in primis : II, 258 *a*.

3. — est magis in unitate, quam in multitudine, quæ ob id ad unitatem reducitur : I, 55 *ab*.

4. — dicens perfectionem est triplex, sc. simpliciter, ut in Deo, et in genere, ut in creaturis, prout habent rationem vel vestigii, vel imaginis : II, 318 *a*.

5. — creaturarum triplex, sc. naturæ institutæ, destitutæ, et restitutæ : II, 343 *b*; IV, 270 *b*-271 *a*, 349 *a*; VII, 276 *b*-277 *a*. *Vid.* ADAM, n. 10-61.

6. In statu innocentiæ omnia essent communia : IX, 116 *b*.

7. — in Ecclesia septem : XIII, 225 *a*.

8. — naturæ lapsæ habet aliquem locum patientiæ et temperantiæ, quem non habebat status innocentiæ : VI, 312 *b*.

9. — noster in via, et in patria qualis : IV, 291 *b*.

10. — perfectio alia est importans gratiam sanctificantem, competitque omnibus; alia gratiam gratis datam, competitque tantum prælatis : VI, 200 *b*. *Vid.* PRÆLATUS, n. 15.

11. — spiritualium est triplex, sc. incipientium, proficientium et perfectorum : VII, 49 *ab*; XIII, 39 *a*, 80 *a*-81 *a*, 88 *ab*, 189 *b*-190 *b*, 316 *a*. Item alius est virginum, alius viduarum, alius conjugatorum : VII, 56 *ab*; XIII, 123 *b*-124 *b*, 126 *b*.

12. — salvandorum triplex, figuratus per Danielem, Noe et Job : VII, 445 *a*; X, 396 *b*-397 *a*.

13. — creaturæ rationalis est triplex, sc. patria, infernus et mundus : IX, 554 *a*. Item in momento mortis alius est bonorum, sive perfecte, sive imperfecte; alius parvulorum decedentium cum originali; alius adultorum decedentium cum mortali : VI, 59 *a*.

14. — prosperitatis, et — adversitatis comparantur ad invicem : IX, 651 *b*-652 *a*.

15. — justorum multis de causis commendabilis : X, 29 *b*-31 *b*.

16. — peccatorum triplex : X, 397 *ab*.

17. — perfectionis consistit in munditia, justitia et humilitate : 265 *a*.

18. — multiplex religiosorum exponitur : XII, 332 *b*-334 *b*; XIII, 74 *ab*, 81 *a*-82 *a*. *Vid.* RELIGIOSUS, n. 40.

19. — religionis et pœnitentiæ est vinea spiritualis : XIII, 115 *b*, 118 *a*.

20. — activorum, et — contemplativorum describuntur : 158 *b*-160 *a*.

STATUTUM. 1. — dicitur a statuendo, et attinet ad jus humanum : IX, 9 *b*-10 *a*, 453 *b*. Est productio potestativa : 369 *a*. — 2. Statuta pietatis in Scriptura sunt tria, sc. mortificandi, dimicandi, et fructificandi : 453 *b*. — 3. Statuta Dei sunt vel ad uniendum, vel ad muniendum, vel ad puniendum : 369 *ab*. — 4. Statuta superiorum quare observanda : XII, 293 *ab*. Sunt solum ob excessus malorum : 293 *b*.

STELLA. 1. Stellarum productio, ex quanam materia facta sit : II, 583 *b*-586 *a*, 596 *a*; XIV, 2 *b*. Earum proprietates expenduntur : XIV, 1 *b*-9 *a*. — 2. Sunt positæ in octava

Digitized by Google

sphæra, quare : II, 586 *b*, 589 *a*; VII, 479 *b*, 483 *a*. Sunt natura puræ, situ altissimæ, figura rotundæ : XIV, 1 *b*-3 *a*.

3. Aliæ sunt fixæ, aliæ erraticæ; primæ sunt in octava sphæra, seu firmamento, aliæ in cæteris orbibus : II, 589 *a*; VII, 479 *b*, 483 *a*. — 4. An moveantur motibus propriis : II, 589 *a*-591 *a*. — 5. Stellarum retrogradationes et elevationes expenduntur : 591 *a*.

6. Omnes stellæ differunt specie et numero : II, 594 *b*-596 *a*. — 7. De stellarum influentia in inferiora : II, 589 *a*; IX, 78 *b*. *Vid.* COELUM, n. 48. — 8. Stellarum diversa perfectio expenditur : II, 594 *b*-603 *b*. — 9. Stellæ non vere, sed apparenter cadent in fine mundi : VI, 549 *a*, 561 *a*-562 *b*; VIII, 235 *a*, 238 *a*; XI, 165 *ab*. — 10. Stellæ quæ tribus Magis apparuit, ortus et conditio : II, 602 *b*. Ejus mysteria recensentur : XIII, 90 *b*.

11. — Jovis, et — Saturni, quando conjunguntur, effectus pessimos producunt : II, 599 *b*, 602 *ab*. Contrarium S. Doctor videtur dicere : XIV, 30 *a*.

12. Stellæ errantes, quando mutuo, vel ex opposito se aspiciunt in capite vel cauda Draconis, perturbant cœlum, et causant tempestates et eclipsim : VII, 481 *a*. Quid mystice significent : *ibid.* *Vid.* RELIGIOSUS, n. 10. Quænam subjectæ eclipsi, et quænam non : XIV, 8 *ab*.

13. Stellæ matutinæ pulchritudo quanta : XIV, 5 *a*. *Vid.* FRANCISCUS, n. 4. — 14. Stellæ significant animas lucidas : XIII, 264 *a*.

15. — est Christi cognitio : 275 *b*. — 16. Stellæ duodecim sunt fidei articuli : IX, 78 *b*. *Vid.* ARTICULUS, n. 21, CORONA, n. 12. Item virtutes apostolorum : XIII, 594 *a*. *Vid.* APOSTOLUS, n. 41. — 17. Beati in cœlo coronantur stellis duodecim : VII, 650 *a*.

Vid. FIDES, n. 169, LUMINARE, n. 13, LUNA, n. 11, MARIA, n. 1, 3, 17, 89, 457, 472, PLANETA, n. 1.

STEPHANUS (S.) 1. — qualem plenitudinem gratiæ habuerit : IV, 284 *a*; VIII, 159 *a*; XIII, 27 *a*. — 2. Qualiter viderit Jesum stantem : XIII, 27 *a*, 136 *a*. — 3. Ejus amor qualis : XII, 387 *a*.

4. Quare in missa S. Stephani legatur : Sederunt principes : IX, 301 *a*.

STERCUS sunt voluptates carnales, vel amaritudines pœnitentiæ, vel bona hujus mundi : IX, 292 *b*-293 *a*.

STERILIS. 1. — tempore menstrui quomodo se gerere debeat in petitione et redditione debiti : VI, 293 *a*. — 2. Potest vere contrahere matrimonium, non ob bonum prolis, sed in remedium, et ob alia bona : 275 *b*.

STERILITAS alia est naturalis, alia voluntaria; in lege nova est laudabilis, quia quæritur non fructus ventris, ut in lege veteri, sed fructus bonorum operum : VI, 301 *a*.

STIGMATA; *vid.* CHRISTUS, n. 419, FRANCISCUS, n. 17, VULNERA.

STIMULUS AMORIS, opus suppositium : XII, XLIV-XLVII, 631-703.

STIMULUS conscientiæ continue exercendus in via purgativa : XII, 23 *b*-25 *a*.

STIPENDIUM. 1. — bonorum, et malorum quale : XIII, 357 *ab*. — 2. Stipendia peccati sunt pœnalitates et miseriæ hujus vitæ, item mors corporalis, et gehenna : 427 *a*-428 *a*.

STIPULA significat peccata venialia : VI, 89 *a*. *Vid.* FOENUM, n. 1, OPERANS, n. 3, PALEA, n. 1.

STOICORUM opinio erronea expenditur circa virtutes politicas : V, 137 *a*.

STOLA. 1. — triplex, sc. innocentiæ, corporis et animæ : IX, 195 *a*.

2. — prima est vestis innocentiæ : XI, 17 *b*; XIII, 324 *b*. Item prima est gloria essentialis, secunda accidentalis : IV, 566 *a*. Item prima est gloria animæ, secunda gloria corporis : IV, 398 *a*; XIII, 303 *a*. *Vid.* Dos, n. 11. — 3. Stolæ quibus induebantur scribæ erant camisiæ albæ et longæ : XI, 149 *a*. — 4. Stolæ albæ in cœlo quænam sint : XIII, 192 *a*.

STOLIDITATIS notæ enarrantur : XII, 454 *b*.

STRAGES diversæ hominum enarrantur ex S. Scriptura : VIII, 591 *a*-592 *a*.

STRATUM significat quandoque asperitatem, sensualitatem, conscientiam et beatitudinem : IX, 232 *a*.

STRENUITAS in S. Scriptura laudatur : VIII, 577 *a*-578 *b*.

STRUTHIO cujus pullum Salomon vitro incluserat, quomodo vitrum fregerit : XIII, 177 *b*-178 *a*.

STUDENS. 1. — instruitur : VII, 38 *a*-39 *b*; IX, 122 *a*-126 *a*; X, 2 *a*.

2. — S. Scripturæ quas conditiones habere debeat : IX, 123 *b*.

Vid. DISCIPULUS, n. 1-4, 10, 23.

STUDIOSUS animus comparatur cervo celerrimo, et mercenario pauperrimo : IX, 486 *b*.

STUDIUM. 1. — est vehemens applicatio animi cum summa voluptate ad agendum aliquid : X, 2 *a*.

2. — bonum, et malum quodnam : IX, 606 *b*-607 *a*.

3. — triplex proponitur, sc. theologicum, ethicum et diabolicum : IX, 456 *a*.

4. Ad studium nulla ætas sera est : X, 2 *a*.

5. — perfectum transeuntium a vanitate ad veritatem : IX, 121 *ab*.

Digitized by Google

6. — quam laudabile : VII, 39 *a*.
7. — S. Scripturæ eumdem ordinem sequi debet, quem servant pueri in addiscendo primas litteras : IX, 122 *b*.
8. — qualiter exercendum a prædicatore : VII, 344 *a*-345 *a*.
9. — doctrinarum sæcularium quanta cautela exercendum : IX, 123 *b*, 124 *a*.
10. — religiosorum consistit in exercitio virtutum, orationis, et sanæ intelligentiæ S. Scripturæ : XII, 306 *b*, 420 *b*.
11. — devotionis fulcimentum veræ religionis esse debet : 137 *a*.
12. — ordinatum ad prædicandum, quam Deo charum, et meritorium : XIII, 116 *b*, 146 *b*-147 *a*. Quomodo meritorium : VI, 258 *ab*.

STULTILOQUIUM reprehenditur : VII, 127 *a*; maxime in virginibus Deo dicatis : XII, 217 *a*-218 *a*; et in mulieribus : VIII, 636 *b*-637 *a*.

STULTITIA. 1. — in quo consistat : IX, 268 *ab*. — vitiosa damnatur : VII, 156 *ab*.
2. — quæ est vera sapientia, in quonam consistat : VIII, 52 *b*-53 *a*; IX, 31 *b*.
Vid. CHRISTUS, n. 273, In Christo infantulo.

STULTUS. 1. — est qui non prævidet mala : X, 558 *b*. — 2. Credit se esse sapientem : XI, 385 *b*.
3. — est qui pro temporalibus perdit æterna : XIII, 295 *b*, 334 *a*, *b*.
4. — habet lunam in capite, coronam sub pedibus; sapiens e contra : 313 *b*.
5. — reputatus est Christus : IX, 31 *b*.
6. Stultorum lætitia specificatur in juventute, vino, unguentis, coronis rosarum, luxuria, et societate mala : X, 16 *ab*; XIII, 60 *a*-61 *a*.
7. — non habet usum liberi arbitrii, moraliter loquendo : III, 231 *b*.
8. — quomodo possit recipere baptismum : V, 335 *b*. — 9. An possit justificari : 650 *b*.
Vid. MUNDUS, n. 76.

STUPOR. 1. — quid sit, et quomodo distinguatur ab admiratione et a segnitie : V, 90 *b*-91 *a*.
2. — est ex insolita et magna imaginatione : X, 281 *a*.
3. — quomodo reddat corpus insensibile : III, 545 *b*.

STUPRUM. 1. — quid sit : VII, 366 *a*. *Vid.* LUXURIA, n. 3. — 2. An sit gravius peccatum adulterio : VI, 423 *a*. — 3. Qualis pœnitentia huic assignetur a canonibus : VIII, 379 *b*-380 *a*. — 4. Pertinet ad luxuriam, et numeratur inter filias gulæ : VII, 366 *a*, 549 *b*.

STYX; *vid.* FLUVIUS, n. 6.

SUADERE; *vid.* DISSUADERE.

SUASIO est pars rhetoricæ : IX, 53 *b*.

SUB in divinis non importat inferioritatem, sed tantum habitudinem : I, 403 *a*.

SUBDIACONATUS. 1. — quando fuerit institutus a Christo : VII, 426 *b*. — 2. Quare dicatur sacer ordo : VI, 168 *a*; VII, 427 *a*.

SUBDIACONUS. 1. — quam potestatem habeat in sacrificio Missæ : VI, 167 *a*, 168 *a*; VIII, 226 *a*.

SUBDITUS. 1. — dicitur a subjectione, hæcque est necessitatis, vel simulationis, vel cupiditatis, vel amoris : IX, 159 *b*-160 *a*.
2. — instruitur : VII, 26 *b*-27 *a*, 464 *b*-466 *b*.
3. Subditorum et prælatorum exemplar proponitur in Christo : IV, 429 *b*.
4. De subditorum obedientia mirabilia enarrantur : VII, 465 *b*-466 *b*. Tria genera subditorum respondentia Principatibus, Archangelis et Angelis : 464 *a*-472 *b*.
5. — superbus erit malus prælatus : VII, 159 *a*. — 6. Subditorum vitia qualiter tractanda a prælato : 212 *b*-214 *a*.
7. Subditorum vita prælatos alloquitur per miseriam, per desiderium, et per obedientiam : X, 175 *b*. — 8. Per asinos quales, et quomodo significentur : XIV, 132 *a*.
9. Subditi in quibus teneantur obedire prælato, et maxime Fratres Minores : III, 652 *a*-653 *a*; XIII, 425 *b*.
10. Subditorum obligationes in ordine FF. MM. explicantur : XIV, 594 *a*.

SUBESSE; *vid.* INFERIOR, n. 9.

SUBJECTIO. 1. — alia est bonorum, alia malorum; alia coactionis, alia culpæ, alia miseriæ : II, 407 *b*. — alia timoris, alia amoris : VI, 156 *b*-157 *a*; IX, 289 *b*. *Vid.* DOMINIUM, n. 1-2, DOMINUS, n. 1, 3, SERVITUS, n. 6, SUBDITUS, n. 1.
2. — ad Deum est duplex, sc. interior, et exterior : IX, 554 *b*.

SUBJECTUM. 1. — est id quod subjicitur ratione supposiți : IV, 152 *a*. — 2. Aliud est per se et primo; aliud per se, sed non primo; a primo desumitur unitas scientiæ : I, 206 *b*.
3. — in scientia est id cui tribuuntur proprietates quæ in illa tractantur, ob idque de ipso prædicantur : I, 14 *a*, *b*. — 4. Debet prægnosci quid sit, et quia est : IX, 2 *a*.
5. — aliud radicale, aliud integrale, aliud universale : I, 15 *a*.
6. — accidentis aliud est primum, estque materia prima; aliud secundum, estque compositum : I, 417 *b*-418 *a*. — 7. Item aliud est simul causa, aliud tantum deferens : II, 560 *a*-562 *b*; III, 247 *a*, 502 *b*; V, 512 *b*-513 *a*.
8. — potest intelligi sine propria passione, intellectu abstrahente et resolvente : I, 455 *ab*.

Digitized by Google

8. Nihil absolutum est unum in duobus subjectis : IV, 226 *b*.
9. — et prædicatum dicunt formas incompossibiles; si tamen intercedat verbum substantivum præsentis temporis, dicit formarum simultatem : V, 427 *b*.
10. Omne quod adest, vel abest præter subjecti corruptionem, est accidens illi subjecto : I, 483 *a*, 484 *a*; III, 246 *a*-248 *b*; IV, 254 *a*. — 11. De quocumque prædicatur subjectum, prædicatur et propria passio : I, 110 *b*, 112 *a*. — 12. Si duo sunt in diversis subjectis, unum non potest esse forma alterius quoad informari essentiale, licet possit esse quoad assistentiam : V, 146 *b*.— 13. Compositio accidentis ad subjectum necessario præsupponit aliam compositionem, forma enim pura non potest esse subjectum : I, 157 *a*. — 14. Suppositum seu subjectum aliud est quod subjicitur generi, aliud in quo substantificatur totum esse rei; res autem non numeratur secundum subjecta in subjiciendo, et prædicando, sed secundum numerum suppositorum in essendo : IV, 148 *b*.

Vid. ACCIDENS, *fere per totum*, GEOMETRIA, n. 1, GRAMMATICA, n. 1, GRATIA, n. 5, HABITUS, n. 17-19, THEOLOGIA.

SUBSANNATIO est filia superbiæ : VII, 526 *b*. *Vid.* DERISIO, n. 1.

SUBSISTENTIA. 1. — idem est ac hypostasis, et quomodo differat a persona : I, 380 *b*. — 2. Convenit aliis præter hominem; non sic persona : *ibid.* — 3. Aliquando stat pro substantia, aliquando pro supposito : 401 *b*, 405 *a*.

SUBSTANTIA. 1. — quare sic dicatur, et qua ratione ad divina transferatur : I, 157 *b*, 378 *b*-379 *b*. Dividitur in primam et secundam; prima est individuum, secunda est commune : I, 115 *a*; IX, 206 *b*. *Vid.* PROPRIETAS, n. 11.
2. — dicitur vel ut est res permanens et per se stans, sicque dicitur proprie; vel ut res permanens, sed alii inhærens; vel ut essentia actu ens : III, 489 *a*.
3. — dicitur vel materia, vel forma, vel compositum, vel essentia uniuscujusque rei : *ibid.*, *et* 246 *ab*. Quænam reponatur in prædicamento : 168 *b*.
4. — dicitur vel ens per se, vel ad se; primo modo est proprie substantia, secundo prout contradistinguitur contra relationem : I, 371 *b*.
5. — non est quid univocum Deo, et creaturæ, quomodo : I, 166 *a*. — divina, et creata quomodo differant : IX, 206 *b*.
6. — dicitur a stando per se, non per aliud; vel a substando, sive alii inhærenti, sive alii distinguenti; primum et tertium conveniunt Deo : I, 379 *ab*.
7. — non dicitur in concretione ad suppositum ratione communicabilitatis, sed in abstractione, sicut essentia : 381 *a*.
8. — prout dicitur in ordine ad substare, importat compositionem : 379 *b*.
9. In omni substantia intelligitur quod sit natura, et habens naturam; primum est essentia, secundum natura : 383 *b*.
10. — in Deo quomodo non numeretur : 382 *ab*. — 11. Quot modis dicatur in divinis : 157 *b*, 165 *ab*, 382 *ab*, 383 *b*. An communicetur per generationem, et quomodo hoc ipsum differat a communicatione in creatura : 109 *b*-112 *b*, 114 *a*. — 12. In divinis non dicitur generare, quare : 408 *a*.
13. — dicitur vel proprie, vel transumptive : IV, 494 *b*-495 *a*. — 14. Est terminus generationis : I, 111 *b*; non autem augmentationis, nisi per accidens : 295 *b*. — 15. Substantiæ productio triplici modo potest fieri, sc. vel secundum voluntatem, et est creatio; vel ex alio similis naturæ, sed præter naturam, ut formatio Evæ; vel per modum naturæ, et est proprie generatio : I, 224 *a*. — 16. Substantiæ omnes compositæ sunt resolubiles in sua principia, vel re, vel ratione : 155 *a*.
17. — quod sit invariabilis, nec recipiat magis et minus, quomodo intelligendum : I, 143 *ab*, 293 *a*; III, 246 *a*. Hoc intelligendum logice, non physice : II, 309 *ab*.
18. — spiritualis vel est Deus, vel angelus, vel anima : III, 246 *b*.
19. — eadem numero est susceptibilis contrariorum : III, 573 *b*-574 *a*.
20. — habet partes entitativas a se, non a quantitate : III, 12 *ab*.
21. — intellectualis non unitur corpori, nisi mediante vegetabili et sensibili : II, 579 *b*.
22. — quo nobilior, eo multiplicior in potentiis quæ dicunt perfectionem : II, 433 *a*. Eo melior est, quo magis diffusiva; et quo simplicior, eo virtuosior : 261 *ab*. Nobilior est vivens non vivente, et quomodo : IV, 452 *b*; XIV, 57 *b*.
23. — manifestatur per potentiam et operationem : II, 456 *b*-457 *a*. Cognoscitur etiam mediis accidentibus : IV, 331 *a*.
24. — in creatis differt ab ipsius virtute : IV, 324 *b*. — 25. Dicit vel essentiam, vel suppositum : 370 *a*.
26. — an sit ignobilior accidente : III, 246 *b*; VI, 570 *a*. *Vid.* ACCIDENS, n. 8.
27. Substantiarum diversarum agentium an sint diversi actus : II, 500 *b*.

Digitized by Google

28. — quomodo dicatur similior substantiæ quam accidenti : III, 247 *b*-248 *a*.
29. — prima subsistit per se, et in se; secunda vero subsistit per se, sed non in se : IX, 206 *b*. — secunda abstrahitur ratione, sive intellectu, sive natura; prima vero subsistit ratione, re, natura, actu, intellectu et statu : *ibid.* — creata omnis, respectu Dei, est secunda : *ibid.*
30. —, essentia, hypostasis et persona quomodo se habeant ad invicem : I, 380 *a*; VII, 251 *b*-252 *a*.
31. Quæ nomina significent substantiam multipliciter in divinis : I, 171 *a*.
32. — patiens aliqua potest dici dupliciter, sc. vel quia potest suscipere formam contrariam quantum ad esse, vel tantum aliquam dispositionem quantum ad bene esse : VI, 499 *a*.
33. Substantiarum spiritualium operationum mensura quænam : IX, 607 *b*.
34. A substantia modo ortum habet ipsius accidens, modo non : III, 247 *ab*; V, 513 *a*. *Vid.* ACCIDENS, n. 29.
35. — nulli est accidens : III, 246 *a*, *b*; IV, 153 *a*.
36. Nihil est univocum substantiæ et accidenti : IV, 153 *a*.
37. Quod prædicatur per modum habitus, non prædicatur per modum substantiæ, sed per modum accidentis : *ibid. inf.*
38. Substantiam suam consumere quomodo quis dicatur : XI, 11 *b*-12 *a*.
Vid. ESSENTIA, n. 23, QUANTITAS, n. 2, 7, 29.

SUBSTANTIALITER esse ab alio tripliciter potest dici : I, 113 *b*.

SUBSTANTIVUM. 1. — nomen significat substantiam per modum substantiæ in divinis; alia vero nomina, per modum adjacentiæ, vel relationis : I, 171 *a*. — 2. Aliud est purum, aliud substantivatum : *ibid.*
Vid. ADJECTIVUM, n. 2-4, 7-9.

SUBSTARE alteri dicit compositionem : I, 379 *a*. *Vid.* SUBSTANTIA, n. 6.

SUBTILIATIO fit dupliciter, sc. vel per rarefactionem, vel per depurationem : VI, 548 *a*. Item alia est perfecta victoria formæ super materiam : VIII, 243 *b*.

SUBTILITATIS dos expenditur : VI, 594 *a*-596 *b*; VIII, 243 *b*. *Vid.* CŒLUM, n. 29.

SUBTRACTIO. 1. — beneficii et eleemosynæ est actus avaritiæ : VII, 364 *b*.
2. — gratiæ gratum facientis accensetur spoliationi gratuitorum : 375 *b*.

SUCCESSIO. 1. — est motus a termino a quo ad terminum ad quem continuus : II, 60 *a*, 61 *b*. — 2. Oritur vel ex distantia medii, vel ex ejusdem resistentia, vel ex partibilitate mobilis, vel ex finitate virtutis moventis : II, 60 *b*; V, 485 *a*. *Vid.* CONTRARIETAS, n. 6-7, CONTRITIO, n. 33-34, MOTUS, n. 14, 46, 48-49, PRINCEPS, n. 6, TEMPUS, n. 1, 16-17.

SUCCESSIVUM. 1. — in operatione ponitur ob præparationem et inductionem proprietatum : V, 485 *a*.
2. Successiva incipiunt per ultimum sui non esse, et desinunt per aliquid sui esse : II, 57 *a*. Ideo non sunt in sui initio : 247 *a*.
3. Omnis actus circa quem est magis et minus diuturnum, est successivus; item omnis forma quæ habet partem et partem, inducitur successive; item quæ habet contrarias dispositiones, inducitur successive, sc. ratione præparationis : V, 636 *a*, 637 *a*.
4. Omnis actus collativus est successivus, si adsit discursus ab uno ad aliud; minime vero, si sit simplex collatio duorum vel plurium : V, 637 *a*.
Vid. INSTANTANEUM.

SUCCUBUS; *vid.* DIABOLUS, n. 171.

SUDARIUM et semicinctia S. Pauli quibus fugabantur dæmones, quid significent : XIII, 168 *a*.

SUDOR est superfluitas secundæ digestionis : III, 79 *b*.

SUFFICIENTIA. 1. — in rebus quærenda, superfluitas fugienda : VII, 193 *ab*.
2. — intelligentiæ divinæ, gratiæ, modestiæ et gloriæ explicatur : XI, 448 *ab*.

SUFFRAGIUM. 1. De suffragio mortuorum per sacrificium Missæ : VI, 508 *ab*, 518 *a*; VII, 334 *ab*; VIII, 230 *b*-231 *a*. — 2. An, et quomodo prosint suffragia existentibus in purgatorio, et an facta per malos : VI, 514 *a*-518 *a*; VII, 334 *ab*, 434 *b*-435 *a*; VIII, 230 *b*-231 *a*; XII, 271 *b*; XIII, 622 *b*, 624 *a*-625 *b*. *Vid.* DEFUNCTUS, n. 1-3, PURGATORIUM, n. 7.
3. Suffragiorum valor fundatur in justitia, simul et misericordia : VI, 514 *b*. — 4. Quomodo tollant reatum culpæ : *ibid.* — 5. Suffragia facta pro aliquo speciali, magis ei prosunt; facta vero in communi, magis prosunt iis qui in hac vita meruerunt, cæteris paribus : VI, 516 *b*-518 *a*; VII, 333 *a*, 434 *b*-435 *a*; VIII, 231 *b*.
6. Suffragia Ecclesiæ sunt sacrificia, jejunia, eleemosynæ, orationes, et pœnæ voluntariæ : VII, 333 *b*; VIII, 231 *a*-232 *a*. — 7. Suffragiorum effectus quinam : VII, 435 *a*. — 8. Suffragia quæ fiunt a sanctis pro nobis, quantum utilia, et efficacia : VI, 518 *a*-521 *b*; VII, 333 *a*. — 9. Suffragia Ecclesiæ non prosunt damnatis, nec beatis : VI, 527 *a*-528 *b*; VII, 334 *a*; VIII, 231 *b*; XII, 271 *a*.
10. Quare Ecclesia, post festum omnium

Digitized by Google

Sanctorum, porrigat suffragia defunctis : XIII, 622 *b*. — 11. Eorum valor solum a Deo scitur : VII, 334 *b*.

Vid. ECCLESIA, n. 45-46, INDULGENTIA, n. 5.

SUGGESTIO. 1. Suggestionis malæ effectus expenduntur : VII, 132 *ab*.

2. — est radix peccati : 277. Aliquando est peccatum, modo veniale, modo mortale; aliquando tamen sine peccato : *ibid. Vid.* DELECTATIO, n. 12.

3. — mala est vipera animam mordens : VIII, 360 *b*.

SULPICIUS uxorem repudiavit, quia viderat eam foris versantem : XIII, 542 *b*.

SUM, es, est. 1. — nomen essentiæ proprie est, significans entitatem in omnimoda perfectione : I, 50 *b*.— 2. Quot modis possit sumi, et quid proprie significet : I, 131 *b*, 144 *ab*, 173 *ab*, 548 *ab*; III, 438 *b*; V, 427 *ab*. — 3. In Deo quid significet : XI, 484 *a*.

SUMMA DE ESSENTIA, opus incerti auctoris : VIII, II-III, 54-59.

SUMMUM. 1. — aliquid est dupliciter, sc. simpliciter, et in genere : III, 410 *b*, 434 *a*.

2. — in quo sensu dicatur id quod est impermixtum cum contrario : 424 *a*.

3. — in genere duplex, sc. vel secundum potentiam, vel secundum actum : 434 *a*.

4. — malum an possit reperiri : 432 *b*-434 *b*.

5. Summo bono proprie solum possumus uniri : I, 33 *a*.

6. — bonum est sui ipsius diffusivum, nec potest cogitari sine sui emanatione : XII, 18 *b*-19 *a*.

SUPERABUNDANTIA. Quod dicitur per superabundantiam, vel absolute dicitur, vel comparative : IV, 370 *b*.

SUPERADDITUM. Si duo communicent in aliqua natura, et non possint convenire in eo quod superadditum est naturæ, superadditum illud non inest secundum naturam in qua communicant : VI, 572 *b*.

SUPERBIA. 1. — quid sit : II, 366 *b*; III, 120 *a*; VII, 237 *a*, 360 *a*, 526 *a*; VIII, 251 *b*. Quando sit mortale, vel veniale : VII, 526 *a*; VIII, 142 *a*-143 *a*. Triplici capite initium est omnis peccati : II, 365 *b ad* 4; VII, 359 *b*; VIII, 135 *a*; IX, 257 *b*, 558 *a*. *Vid.* CONTEMPTUS, n. 1.

2. Superbiæ varii gradus, et species explicantur : VII, 360 *a*-361 *a*; VIII, 135 *b*-136 *a*; IX, 347 *a*.

3. — alia spiritualis, alia carnalis : XII, 163 *a*. Dicitur etiam dupliciter, sc. vel generaliter pro omni erectione mentis, vel pro appetitu honoris : III, 596 *b*.

4. — triplex, sc. vel sibimet placere, et majorem se reputare quam sit; vel appetere se existimari ab aliis majorem quam deceat; vel ambire aliis præire : XII, 339 *a*.

5. — est idem ac inanis gloria, differens tamen ratione : VII, 361 *a*; VIII, 135 *b*. *Vid.* GLORIA, n. 54.

6. Superbiæ filiæ quæ sint : VII, 69 *b*-71 *a*, 361 *b*, 526 *a*-528 *b*; VIII, 135 *b*, 252 *b*. *Vid.* AMBITIO, n. 1, CURIOSITAS, n. 1, DERISIO, n. 1, DISCORDIA, n. 3, JACTANTIA, n. 1, etc.

7. Superbiæ pessimi effectus enarrantur : *ibid.*, *et* XIII, 163 *b*-165 *b*, 167 *b*-168 *a*, 341 *a*-342 *a*, 435 *b*-437 *a*. *Vid.* GLORIA, n. 55-66, PECCATUM, n. 80, *etc.*

8. Superbiæ remedia : XII, 163 *b*, 348 *a*-349 *a*, 685 *b*-688 *a*; XIII, 147 *b*-150 *a*, 151 *ab*. Contra superbos multa proponuntur : X, 498 *a*, 607 *b*; XI, 338 *ab*; XII, 685 *b*-686 *b*.

9. Superbiam curavit Christus in cruce capitis inclinatione, alia vitia aliis actibus : VIII, 135 *a*.

10. Interrogationes faciendæ a confessario circa superbiam quales : VIII, 362 *b*..

11. — summopere fugienda a religiosis : XII, 489 *b*-490 *a*.

12. Superbiæ in religiosis signa enarrantur : XII, 494 *ab*.

13. — comparatur inflationi : VIII, 135 *a*; item vento, fumo, paleæ, vesicæ, araneæ, feretro, luctatori incauto, gallinæ, lupo : VIII, 251 *b*-252 *a*.

14. De superbia et vana gloria auctoritates SS. PP. : VII, 69 *b*-72 *a*; item S. Scripturæ : VIII, 601 *b*-606 *a*. *Vid.* JACTANTIA, n. 4.

15. — sancta quænam, et quæ vitiosa : XII, 338 *b*-339 *a*.

16. — oculos aperit ad videndum prærogativas, et claudit ad videndum negligentias et defectus : I, 288 *a*.

17. — quomodo sit cæteris gravius peccatum : II, 364 *b*.

18. — occulta clericorum punitur a Deo per manifestam luxuriam : III, 470 *a*.

19. Quomodo peccatum Adami et Evæ inchoatum fuerit a superbia : III, 118 *b*, 119 *b*-120 *a*. Formaliter fuit peccatum inobedientiæ, causaliter vero peccatum superbiæ : III, 400 *a*; ; XIII, 166 *a*. Item Luciferi peccatum inchoatum est a superbia, et completum in invidia et odio : II, 363 *a*-365 *b*.

20. — oritur a præsumptione, vel ab obstinatione : VII, 294 *a*.

21. Superbiæ, et humilitatis conflictus describitur : VII, 78 *b*-79 *a*; VIII, 315 *a*.

22. — in benefactis maxime timenda ostenditur : XIV, 595 *a*. — 23. Vermis est divitiarum : 464 *b*. — 24. Vanum reddit hominem : IX, 581 *a*.

Digitized by Google

25. — est lepra : XIII, 93 *a*, 200 *ab*; febris : XI, 324 *b*. *Vid.* HYDROPISIS. Comparatur etiam leoni : VIII, 135 *a*; locustis : XIII, 371 *b*; et coronæ inani : 596 *ab*.
26. — quam Deo odibilis : X, 485 *a*; XI, 34 *b*-35 *b*, 82 *b*; XIII, 163 *b*, 454 *a*, 489 *a*. — 27. Separat a consortio Dei : XIII, 99 *a*. Expellit gratiam Dei : XIV, 103 *b*. Aufert sapientiam : XIII, 545 *a*. — 28. Est spiritus nequam : 167 *b*. — 29. Fugienda ab orante : 267 *b*.
30. — oritur a multa potentia, opulentia, scientia, et magna sui existimatione : 546 *b*-548 *a*.
31. — sapientium quam detestabilis : 547 *a*.
32. — excæcat mentem : 133 *a*.
33. Superbiam semper comitatur invidia : III, 95 *a*.
34. — semper est vitium, opponiturque essentialiter humilitati : 344 *a*.
35. Superbiæ infirmitas qualis : XIII, 458 *b*-459 *a*.
36. Tres famosæ superbiæ fuerunt in mundo, sc. dæmonum, primorum parentum, et Judæorum : IX, 255 *b* (*ubi legitur* pravorum *loco* primorum) — 256 *a*.

SUPERBUS. 1. Superbi maledicti a Deo : XIV, 278 *a*.
2. — quadrupliciter decipitur : XII, 346 *a*. — 3. Quo plus erigitur, eo plus deprimitur : X, 609 *b*-610 *b*. — 4. Excluditur a cœlo, quia dat animam diabolo : X, 616 *b*; XI, 349 *b*. — 5. Superbi sunt volucres, quorum consortium repudiandum : X, 485 *a*.
6. Superbi retunduntur exemplo humilitatis Christi : XIII, 36 *b*-37 *b*; et patientiæ martyrum : IX, 417 *b*-418 *a*.
7. — similis diabolo patri : XIII, 95 *a*; servus diaboli : 504 *b*.
8. Superborum gaudium quale : 249 *b*. — 9. Eorum beatitudo qualis : XIV, 18 *b*. Potentia eorum quam labilis : XIV, 70 *b*-71 *a*.
10. — magis gloriosum reputat habere a se, quam ab alio per merita obtinere : II, 370 *a*. — 11. Libenter subjicitur, quando non potest solus exercere malitiam : 388 *a*. — 12. Superborum consortia vitanda : XII, 214 *a*.

SUPERFERVIDUS amor in Deum quisnam sit : VIII, 397 *ab*.

SUPERFICIES est species quantitatis, in cujus comparatione linea quantitatem non habet : V, 652 *a*.

SUPERFLUITAS. 1. — excrementitia corporis humani est duplex, sc. vel residuitatis, vel impuritatis : III, 79 *b*. — 2. Item est triplex, sc. respectu vel speciei, vel individui, vel alicujus tantum partis : VI, 478 *b*. *Vid.* GENERATIO, n. 27, 30, SEMEN, n. 2.
3. De superfluitatibus corporis humani agitur : VI, 475 *b*-478 *b*.
4. Superfluitates exquisitæ, præsertim in cibo, damnantur : VII, 544 *a*. *Vid.* SUFFICIENTIA, n. 1. — 5. Omnes superfluitates divitum sunt una respublica pauperum : XIV, 586 *b*.

SUPERIOR. 1. Obedientia et reverentia erga superiores in decalogo quomodo præcipiatur : XII, 247 *a*.
2. De obedientia eis præstanda agitur : X, 256 *ab*; XII, 134 *a*. *Vid.* OBEDIENTIA, n. 9-10, 21, 28. — 3. Superiores sunt patres ratione tutelæ et defensionis : XII, 247 *a*. — 4. Superiorum officium, obligationes et munera explicantur : VII, 58 *b*-60 *b*; XII, 134 *b*-157 *b*. — 5. Qualis est superior, tales regulariter sunt subditi : XIV, 618 *b*.
6. — bonus non est, qui prius in se non exercuit officium boni subditi : XII, 133 *a*.
7. Superiores religiosi comparantur Seraphim, quorum prima ala est zelus justitiæ, secunda pietas, tertia patientia, quarta exemplaritas vitæ, quinta circumspecta discretio, et sexta devotio ad Deum : 134 *b*-156 *b*.
8. Superiore essentiali destructo, destruitur et inferius : IV, 460 *b*. — 9. Superiora habent ordinem, quietem et pulchritudinem : IX, 307 *a*.
10. De superiori portione animæ agitur : III, 180 *a*-184 *a*. *Vid.* ANIMA, n. 216, 228, 322-323.
11. Quando genus superius prædicatur de inferiori, prædicatur non ut quid commune, sed ut particularizatum : I, 397 *a*.
12. Superius ut sic non dividitur contra suum inferius, sed tantum ut contractum : 31 *a*.
13. Ordo universi est quod superiora per naturam influant in inferiora : II, 423 *b*.
Vid. INFERIOR, n. 2-9, PRÆESSE, n. 1-3, PROCESSIO, n. 15, PROCESSUS.

SUPERLATIVUM. 1. — dicit superabuntiam : III, 427 *b*; IV, 370 *b*. — 2. Dicitur vel absolute, vel comparative : III, 637 *a*; IV, 370 *b*.

SUPERPOSITIONEM quomodo in Deo dicant termini absque relatione ad creaturas : I, 486 *b*.

SUPERSPERARE quid sit : IX, 422 *b*.

SUPERSTITIO. 1. — quomodo a superstando dicatur : V, 543 *a*.
2. — est impietas qua Deus inhonoratur vel ritu colendi, vel exhibitione operis : VII, 368 *a*. *Vid.* HÆRESIS, n. 5.

SUPERSTITIOSUS. 1. Superstitiosæ scientiæ divinatoriæ quænam sint : VII, 237 *b*-238 *a*, 370 *b*-371 *a*. — 2. Superstitiosis pœnitentiæ quænam sint a canonibus impositæ : VIII, 375 *b*-376 *a*.

Digitized by Google

SUPPLICATIO pulcherrima ad Christum : XII, 84 *ab*.

SUPPLICIUM quale præparatum immisericordi : XIII, 471 *a*; imo cuilibet mortaliter peccanti : 368 *b*-369 *a*. *Vid.* PECCATOR, n. 16-17, POENA, n. 49-50, *etc.*

SUPPOSITIO. 1. — cum sit usus termini pro se, et alio significato, alia est determinata, alia confusa : III, 585 *b*.

2. — debet esse eadem in terminis syllogismi : IV, 255 *ab*. *Vid.* FALLACIA, n. 5.

SUPPOSITUM. 1. — dicitur vel subjectum in propositione, vel id in quo totum esse rei stabilitur et fundatur : IV, 148 *a*, 232 *a*, 233 *a*. Item aliud est quod subjicitur generi, aliud in quo sustentificatur totum esse rei : 148 *b*. Item aliud in quo, aliud de quo : 232 *a*.

2. —, hypostasis, persona, et substantia qualiter differant : IV, 231 *b*-233 *a*; VII, 380 *b*.

3. — dicit incommunicabilitatem : IV, 232 *b*.

4. —, et individuum, qualiter differant : IV, 232 *a*.

5. Quæcumque sunt unum in supposito, concomitantur se in omni loco inseparabiliter : IV, 465 *a*.

6. Actiones sunt suppositorum, id est, actio est formæ ut in supposito : 124 *a*, *b*.

Vid. AGERE, n. 1, DISTINCTIO, n. 3, 16, DISTRIBUTIO, n. 2, IMMEDIATIO, SUBSISTENTIA, n. 1.

SURDITATI comparatur peccatum Adæ : XIII, 19 *a*.

SURGERE. 1. — est operatio viventis, cadere morientis : X, 448 *a*.

2. Surgendum a morte spirituali : *ibid.*, *et* XI, 15 *a*; XIII, 480 *b*. — 3. Quomodo surgendum ad vitam spiritualem : IX, 399 *a*. — 4. Surgendum a somno pigritiæ, a frigore avaritiæ, a calore luxuriæ, ab incendio gulæ : XIII, 582 *a*-584 *b*.

SUSA interpretatur lætitia : XIII, 446 *a*.

SUSCITATIO. 1. — spiritualis quomodo fiat : IX, 549 *b*.

2. — animæ facta a Christo expenditur : XIII, 428 *ab*. Quomodo significetur per resuscitationem tum puellæ, tum adolescentis, tum Lazari : *ibid.*

SUSPECTUM; *vid.* CONSORTIUM.

SUSPENDIUM. 1. — pœnitentis describitur : XIII, 400 *b*.

2. — momentaneum timetur, et non æternum : 602 *a*.

SUSPENSIONIS pœna sollicitantibus moniales infligenda : XIV, 555 *a*. *Vid.* PONTIFEX, n. 4.

SUSPICIO. 1. — mala reprehenditur auctoritate S. Scripturæ : VIII, 556 *ab*. — 2. Quid sit : VII, 531 *a*; XII, 330 *a*. — 3. Quale peccatum : VII, 354 *b*. — 4. Est filia invidiæ : VII, 530 *b*. — 5. Qualis sit peccati expers : IX, 371 *a*.

6. — a timore qualiter differat, quomodo oriatur, et generet tentationes : XII, 332 *b*.

SUSPIRIA. 1. — sunt nuntii amoris : VIII, 445 *b*. — 2. Frequentia et profunda sunt signa charitatis perfectæ : *ibid.*

SUSURRATIO est filia invidiæ, estque voluntas loquendi, seminans discordias inter fratres : VII, 237 *a*, 362 *ab*. Est occulta suggestio, instigans hominem ad lites : XII, 397 *a*.

SUSURRIUM divinum est locutio interna facta animæ a Deo : VIII, 412 *ab*. Venæ susurrii quid sint : *ibid.* *Vid.* LOCUTIO, n. 10.

SUSURRO, et bilinguis maledictus a Deo : XIII, 231 *b*.

SUUM dicitur dupliciter, sc. excludens vel commune, vel alios : IV, 656 *b*. *Vid.* JUSTUS, n. 65.

SYCOMORUS quid significet : XI, 100 *b*.

SYLLOGISMUS. 1. — est actus intellectus, qui fit per collationem et illationem rationis : I, 35 *b*; IV, 497 *a*. Quomodo habeat vim persuadendi : IX, 22 *b*. *Vid.* ARGUMENTUM, n. 1-9, LOGICA, n. 2, 5, RATIOCINATIO, n. 1-8. Habet formam grammaticalem et specialem in materia necessaria, solida : IX, 53 *b*.

2. — alius est demonstrativus, sc. resolutorius in causam sive inferendi, sive essendi simul; alius probabilis, alius sophisticus : *ibid.* *Vid.* DEMONSTRATIO, n. 3.

3. — sophisticus est deceptorius : *ibid.*, *et* 23 *a*.

4. — alius ostensivus, alius ducens per impossibile : V, 233 *b*.

5. — expositorius, et super quam maximam fundetur : IV, 169 *b*.

6. — debet habere terminos supponentes eodem modo : 255 *ab*.

Vid. ARGUMENTUM, n. 8-9, CONCLUSIO, n. 1, CONSCIENTIA, n. 5-6, CONSEQUENS, n. 3, INESSE, n. 2, MEDIUM, n. 11.

SYMBOLEITAS, seu similitudo elementorum inter se explicatur : II, 615 *b*-617 *a*.

2. — alia est via ad faciliorem transitum, alia quæ non est disponens ad transitum : III, 402 *b*, 404 *ab*; VI, 64 *b*.

SYMBOLUM, seu similitudo. In habentibus symbolum, faciliorem transitum esse, num semper verum sit : *ibid.*

SYMBOLUM, seu formula. 1. — græce dicitur collectum in unum, sicque est collectio continens omnes articulos præcipuos fidei : IV, 546 *a*.

2. — nostræ fidei triplex, sc. Apostolorum, concilii Nicæni, et S. Athanasii; quibus in temporibus, et quibus de causis dicantur :

Digitized by Google

IV, 548 *b*; VII, 406 *b*-407 *a*; VIII, 181 *ab*, 298 *a*-299 *b*; XII, 261 *ab*. *Vid.* APOSTOLUS, n. 28. Eorum explicatio : VIII, 298 *a*-299 *b*.
3. Sufficientia articulorum fidei in his symbolis contentorum explicatur : *ibid.*
4. Symboli duodecim articuli sunt duodecim panes propositionis : XIII, 162 *b*. Item sunt duodecim lapides portati a filiis Israel : 290 *a*.

SYMPHONIA est concordia plurium sonorum : XI, 20 *ab*.

SYNAGOGA. 1. — est congregatio hominum brutaliter viventium : IX, 18 *a*.
2. — tripliciter Christo injuriata est : X, 185 *b*. — 3. Est captiva, Ecclesia vero libera : IX, 96 *b*, 102 *b*; X, 65 *b*. — 4. Synagogæ non exponitur veritas, sed Ecclesiæ : IX, 17 *b*, 18 *a*. — 5. Vincæ comparatur : XI, 132 *b*.

SYNDERESIS. 1. — quid sit : VIII, 112 *b*-113 *a*. De synderesi agitur : III, 540 *a*-548 *b*; VII, 355 *b*. *Vid.* CONSCIENTIA, n. 5.
2. Synderesis officium est remurmurare contra malum, et stimulare ab bonum : VIII, 113 *a*.
3. — est vis et quoddam pondus animæ dirigens eam in appetendis, consequens ad naturale judicatorium quod dirigit intellectum in cognoscendis : III, 542 *ab*.
4. — universaliter, quoad habitum et essentialia, nunquam potest extingui, sed nec in dæmonibus, quamvis quoad actum extingui possit : III, 544 *a*-545 *b*; VIII, 113 *a*. *Vid.* DIABOLUS, n. 230.
5. — qualiter possit depravari : III, 546 *a*-548 *b*.
6. — se tenet ex parte affectus, ejusque objectum est lex naturalis, nec distinguitur a concupiscibili, rationali et irascibili nisi secundum modum movendi : 543 *b*.
7. Conscientiæ scintilla quo sensu sit synderesis : III, 543 *a*. Quomodo, et quid operetur synderesis in conscientia : 531 *b*-548 *b*.
8. Ejus triplex actus, sc. instigare ab bonum, retrahere a malo faciendo, et remurmurare contra malum factum; primus et secundus extinctus est in dæmonibus et damnatis, tertius nequaquam : VI, 619 *b*.
9. Diabolus non potest inficere synderesim hominis : II, 448 *b*.
10. — appetit bonum honestum, sensualitas bonum carnale : IV, 371 *a*.
11. De peccatis contra conscientiam et synderesim : VII, 355 *b*.
12. Remansit in Adam post lapsum synderesis, naturalisque rectitudo, qua movente potuit peccatum detestari, et ad Deum converti : III, 110 *b*.
Vid. DAMNATUS, n. 33.

SYNECDOCHE. 1. — quid sit : III, 122 *b*; IV, 243 *b*; VI, 521 *b*. — 2. In tropicis non est recta argumentationis processio : IV, 243 *b*.

SYNECDOCHICA locutio est tropus aliquando in locutione, aliquando in constructione : *ibid.*

SYNONYMA; *vid.* NOMEN, n. 30.

SYRUPUS compositus ex pluribus ingredientibus est virtuosior : I, 295 *b* (*ubi, loco vocis* scrupus, *leg.* syrupus); XIV, 29 *a*.

SYRUS interpretatur sublimis : IX, 520 *b*.

T

TABERNACULUM. 1. — et tentorium, in quo discrepent : X, 169 *a*. — 2. Per tabernaculum intelligitur ordo prælatorum, per tentorium vero populus : 170 *a*. — 3. Vel corpus cujusque : IX, 170 *b*, vel Ecclesiam militantem quomodo etiam significet : *ibid.*, *et* XIV, 132 *b*-133 *a*. — 4. In corde ex lignis S. Scripturæ mystice ædificandum : IX, 97 *b*.

TABESCIT quis ex livore, ex infirmitate, ex dilectione : IX, 312 *a*.

TABULA. 1. — duplex, per quam liberamur a naufragio : V, 554 *ab*. *Vid.* BAPTISMUS, n. 34, POENITENTIA, n. 80.
2. Tabulæ legis scriptæ digito Dei, quot mandata singulæ continuerint : VII, 308 *b*-309 *a*; XII, 231 *b*-232 *a*. — 3. Continebant omnia quæ spectant ad justitiam ordinantem homines ad Deum, et ad proximum : *ibid.*
4. — concionum pro omnibus dominicis et festis diebus : VIII, 347 *a*-358 *b*.

TACITURNITAS. 1. Taciturnitatis bona expenduntur : VII, 174 *b*-175 *b*; XIV, 103 *a*. *Vid.* EXEMPLUM, n. 20, MARIA, n. 172, SILENTIUM, n. 4, 7.

TACTUS. 1. — sensus consistit in nervis et carne, mediumque est caro et cutis : II, 617 *b*; VI, 586 *a*; VII, 392 *a*. *Vid.* SENSUS, n. 2, 17, 25. Requiritur levitas in objecto tangibili : VI, 586 *a*.
2. — sensatio fit per emissionem et receptionem specierum : VI, 587 *a*, *b*; XII, 7 *b*.
3. — origo et necessitas explicatur : II, 617 *b*. *Vid.* CORPUS, n. 38. Delectatio ejus unde : XII, 7 *b*. *Vid.* CORPUS, n. 87.
4. — objectum sunt quatuor qualitates existentes in quatuor elementis : II, 615 *a*. Est etiam vel dolor, vel voluptas : VI, 586 *a*; XII, 7 *b*.
5. — fit per resistentiam, et per qualitatem activam : VI, 591 *a*.
6. — sensus apprehendit partitionem, et numerum partium : V, 506 *b*.
7. Peccata quæ possunt committi circa tactum enumerantur : VII, 548 *b*-549 *a*, 557 *b*.

Digitized by Google

8. — sensus qualiter importet incorruptibilitatem, et qualiter non : VI, 590 *a*, 591 *a*.
9. De tactu spirituali, prægustationis æternorum instar, agitur : VIII, 465 *b*, 470 *b*-472 *a*. *Vid.* CONTINENTIA, n. 5, EUCHARISTIA, n. 202, PALPARI, n. 1-2, TANGIBILE.

TÆDIUM multiplex ex multiplici causa expenditur : IX, 547 *a*. *Vid.* ACEDIA, n. 1.

TALENTA. 1. Talentorum parabola exponitur : XI, 105 *a*-114 *a*. *Vid.* CHRISTUS, n. 754-755, DONUM, n. 31, *et Ind. gen.* III, *in Matth.*, XXV, 15-30.
2. — quinque sunt bona naturæ, fortunæ, potentiæ, scientiæ et gratiæ : XIII, 272 *ab*, 375 *a*.
3. — gratiarum non augens, quam graviter a Deo puniatur : 466 *ab*, 476 *b*.
4. Talentorum decem millia Deo debita pro commissis, vel a diabolo promissa pro committendis, quænam : 374 *b*-375 *a*, 476 *a*.

TALIAS imponere absque justa causa, rapina est : VII, 538 *a*.

TANGIBILE duo dicit, sc. immutare sensum, et sensum non posse latere; primum erit in corporibus gloriosis, alterum non : VI, 597 *a*.

TANIS interpretatur humile mandatum : IX, 252 *a*.

TANTUM potest sumi sive adverbialiter, sive nominaliter : III, 556 *b*.

TARDA molimina nescit Spiritus sancti gratia : XIII, 98 *a*, *b*.

TAU; *vid.* THAU.

TAXUS inimicus corvi et vulpis : XIV, 28 *b*.

TELONEARIUS qualis sit, et quando peccet, vel non : V, 628 *a*.

TELONEUM unde dicatur, et quid significet : X, 346 *b*.

TEMERARIUM; *vid.* JUDICIUM, n. 7.

TEMERITAS. 1. — quid sit : III, 502 *a*.
2. — magna est velle reddere rationem de occultis Dei judiciis : II, 114 *b*.

TEMPERAMENTUM. 1. — aliud est æqualitatis a pondere, aliud a justitia : III, 22 *a*. — a pondere tripliciter potest esse : *ibid.* — a justitia est quod attingitur in commensuratione miscibilium secundum proportionem debitam, et exigentiam formæ introducendæ : 22 *b*.
2. — quale hominis in statu sive innocentiæ, sive naturæ lapsæ, sive gloriæ : 22 *b*-23 *a*.
3. In statu naturæ lapsæ pugna cum temperamento a justitia vitari nequit : 22 *b*.

TEMPERANTIA. 1. — qualis sit virtus, et qualiter dividatur : VII, 300 *b*, 301 *a*, 410 *b*-411 *a*, 508 *ab*; IX, 24 *ab*.
2. — quid sit, prout est virtus politica, purgatoria, et purgati animi : V, 45 *b*-63 *a*, *passim*; VII, 238 *a*, 508 *a*; VIII, 187 *b*-188 *a*, 189 *a*, 477 *b*.
3. Temperantiæ gradus expenduntur : VII, 508 *ab*; XII, 193 *b*. Quæ sint ejus partes : VII, 411 *a*. *Vid.* ABSTINENTIA, n. 1, CLEMENTIA, CONTINENTIA, n. 1, HONESTAS, n. 1, MODERANTIA, MODESTIA, n. 2, PARCITAS, PUDICITIA, SOBRIETAS, VERECUNDIA. Item actus temperantiæ enarrantur : VII, 411 *b*.
4. — quomodo dirigat animam : VII, 301 *a*.
5. Temperantiæ laudes : VII, 107 *b*-108 *a*, 508 *b*; VIII, 301 *b*-302 *a*; IX, 25 *a*, 55 *a*, 63 *b*, 64 *a*.
5. — comparatur fræno, bysso, muro, quomodo : VIII, 301 *b*. — 6. Removet præcipue gulam et luxuriam : IX, 55 *a*, 63 *b*.
7. — politica fuit in Ozia, — purgatoria in Paulo et Antonio Eremitis, — purgati animi in B. Ægidio, — exemplaris in solo Deo : IX, 25 *a*.
8. Temperantiæ species sunt continentia, eleemosyna et modestia : 268 *a*.
9. — est amabilis ob conscientiæ mundificationem, ob exterioris experientiæ rectificationem, ob concupiscentiæ mortificationem, et ob intelligentiæ clarificationem : 327 *b*-328 *a*.
10. — in prosperis suadetur multis rationibus, et exemplis : XIII, 499 *b*. — mulierum Romanarum quanta : *ibid.*
11. — potest excedere in actu suo proprio : IV, 573 *b*. *Vid.* MARIA, n. 188.

TEMPESTATES. — et mala temporalia ob peccata adveniunt : XIV, 137 *ab*. *Vid.* DIABOLUS, n. 188.

TEMPLUM. 1. — duplex, sc. spirituale, et materiale, ipsum tamen inductivum ad spirituale : IV, 210 *a*; XIII, 223 *b*. Item triplex, sc. materiale, spirituale et cœleste : 123 *a*-130 *b*.
2. — aliquando intelligitur corpus, aliquando mundus, justus, et cœlum : IX, 188 *a*. Item aliquando materialiter, aliquando allegorice, vel moraliter, vel anagogice : IX, 253 *b*-254 *a*; XI, 541 *a*.
3. — est domus Dei, ab usibus humanis remota, ab inferiori potestate exempta, soli Deo dicata, divino cultui deputata, locus orationis : XI, 540 *ab*. De reverentia templo exhibenda : VIII, 513 *ab*; XIII, 384 *a*-386 *a*, 553 *b*-554 *a*, 633 *b*-636 *b*. *Vid.* ECCLESIA templum, n. 8.
4. — debet ornari sacris historiis, et mysticis picturis; — autem diaboli perversis cogitationibus pingitur : XII, 378 *a*. *Vid.* ANIMA, n. 420, HOMO, n. 205.
5. Templi Hierosolymitani portæ duodecim mystice exponuntur : XIII, 321 *ab*.

Digitized by Google

6. Irreverentia et violatio templorum quare, et quam severe puniatur : VIII, 513 *ab*; XI, 290 *a*; XIII, 223 *b*, 553 *b*. *Vid.* ECCLESIA, n. 9. — 7. Templa ad quid sint instituta : XIV, 125 *ab*, 136 *a*-138 *b*. De templo consecrato mirabilia enarrantur : *ibid.* — 8. In templo apparet Dominus velut in nebula : XIV, 130 *a*.

9. — spirituale est domus habitationis Christi, qualiterque sanctificandum, et dedicandum aqua compunctionis, signo pœnitentiæ, oleo lætitiæ spiritualis, et lumine honestæ conversationis : 126 *a*-128 *b*. Item emundatione a peccato, dedicatione ad cultum divinum, et confirmatione in bono : 133 *ab*. Item per pœnitentiam, misericordiam et sapientiam : 134 *a*-136 *a*. *Vid.* ANIMA, n. 360, COR, n. 45, JUSTUS, n. 63, 65.

10. — cœleste quam nobile, securum, opulentum et pulchrum : 129 *ab*.

11. — dicitur domus orationis octo de causis, quas lege : XIV, 136 *b*-138 *b*. *Vid.* ECCLESIA, n. 4.

12. — bonum Christi est anima in qua adorationes et oblationes fiunt : VIII, 396 *a*; XIII, 258 *b*. Item corpus, in quo anima Deum adorat, et cujus portæ sunt quinque sensus : XIII, 96 *a*.

13. — spirituale est monastica et regularis vita, desertum mundus, mons prælatura, quomodo : XIII, 153 *a*.

Vid. CHRISTUS, n. 419 Sunt portæ, ECCLESIA, n. 1-22.

TEMPORALE. 1. — non potest fieri æternum : IV, 122 *b*. *Vid.* ÆTERNUM, n. 6, MENSURA, n. 5, 7.

2. — dicitur tripliciter, sc. habens initium sive cum variatione, sive sine variatione, sive extra tempus, et supra tempus : I, 235 *b*.

3. — proprie mensuratur secundum leges temporis : I, 480 *a*; II, 51 *a*; VIII, 401 *b*-402 *a*; IX, 588 *a*.

4. Temporalium rerum mensura duplex, una intrinseca, altera extrinseca : VI, 598 *b*.

5. Quod implicat temporale simul et æternum, cur potius dicatur temporale : I, 482 *b*.

6. Æternum non posse esse terminum rei temporalis, ita quod ambo uniantur in idem, qualiter intelligendum : IV, 155 *b*, 156 *b*.

Vid. DEUS, n. 107-108, PROCESSIO, n. 7.

TEMPORALIA. 1. — an sint utilia : IX, 626 *b*-627 *a*.

2. — bona Ecclesiæ bene sunt pro tempore toleranda, et quodam modo etiam affectanda, quare : XIII, 350 *b*.

3. Temporalium abrenuntiatio an sit clericis necessaria : VI, 152 *b*-154 *a*. Quando sit obligatoria : IV, 671 *b*.

4. Temporalium desiderium magis cruciat, quam delectet : VI, 61 *a*.

5. — abrenuntiare minoris est meriti, quam abrenuntiare seipsum : IV, 671 *a*.

6. Temporalium dilectio quomodo meritoria esse possit : 633 *a*.

7. — quomodo petenda a Deo : XIII, 270 *b*-271 *a*. — 8. Qualiter despicienda : X, 63 *a*; XIII, 421 *a*, 518 *ab*, 525 *b*-526 *a*, 529 *b*-530 *a*, 582 *b*-583 *a*. Dicuntur modica, quare : XI, 30 *b*-31 *a*. — 9. Dantur a Deo ut per ea æternalia acquirantur : 25 *a*. — 10. Tunc bene dispensantur, quando in opera misericordiæ distribuuntur : *ibid.*, *et* XIII, 387 *b*. Augentur per eleemosynam : XIII, 325 *b*.

11. Temporalium possessores socii sunt Judæ, si in malum vertantur : XI, 421 *a*.

12. — non debent amari, quia multipliciter amitti possunt : X, 604 *b*.

13. Temporalium affluentia quanta mala quandoque inferat : XIII, 102 *ab*, 322 *b*, 421 *a*. — 14. Quam cito transeant : 295 *b*. — 15. Significantur in Luna; ob idque calcanda : 293 *b*. Stulti sunt, qui ea anteponunt cœlestibus : 331 *b*, 332 *a*.

16. — bona non satiant : 365 *b*. Eorum vanitas describitur : IX, 587 *ab*; XIII, 401 *a*, 559 *ab*, 595 *a*-596 *a*. Subjecta sunt motui et instabilitati : VIII, 401 *b*-402 *b*; IX, 588 *b*-592 *b*.

17. — quinam male acceperint : XIII, 475 *b*.

18. — bona sunt pondera, vincula, et obstacula impedientia Dei servitium : 349 *a*-350 *b*.

19. — bona possidentium quatuor genera ostenduntur : XI, 90 *a*.

20. Temporalium rerum proprietas, possessio, usufructus, et usus qualiter differant : XIV, 500 *a*-501 *b*. Earum congregatio quando illicita : VII, 536 *a*.

Vid. ÆTERNUM, n. 25, 29.

TEMPORALITER. 1. Quod temporaliter procedit, an incœperit esse : I, 234 *b*, 235 *b*, 481 *b*, 482 *b*.

TEMPUS. 1. — est mensura circularis, conveniens motui et mobili : II, 243 *b*. Sumitur multipliciter, sc. communissime pro qualibet duratione creata; communiter, pro mensura mutationis cujuscumque; proprie, pro mensura durationis successivæ, sive sit proprie successiva, sive non; et propriissime, pro mensura motus secundum prius et posterius : II, 239 *b*, 278 *b*, 285 *b*; IX, 607 *b*.

2. — proprie est duplex, sc. intrinsecum, et extrinsecum : II, 49 *b*, 280 *a*, 537 *a*; VI, 596 *a*. — extrinsecum est mensura primi

Digitized by Google

mobilis : VI, 598 *b*. Extrinsecum est quasi materiale, intrinsecum quasi formale temporis : IX, 435 *b*.
3. — est numerus motus, sc. numeratus, non numerans; ob id secundum essentiam et habitum est in omni re in qua est prius et posterius : II, 49 *b*, 280 *ab*.
4. — facit distare quod est : II, 413 *b*. — 5. Motus cœli mensurat omnem motum et omne tempus : IX, 435 *a*.
6. — præsens est ens in actu, cætera non : I, 479 *b*.
7. Differunt incipere ex tempore, in tempore, et cum tempore : I, 480 *a*. — non incœpit ex tempore, nec in tempore, nec cum tempore : *ibid.* — non est in sui initio; incœpit tamen in seipso : II, 247 *a*. Quænam fiant cum tempore, quænam in tempore, quænam sub tempore, quænam pro tempore, quænam pro æternitate : IX, 591 *a*. Res factæ sunt cum tempore, non vero in tempore : II, 276 *a*.
8. Temporis nunc duobus modis potest intelligi; sc. in prima productione temporis, sicque est assignabile principium temporis, in quo omnia fuerunt creata; vel postquam factum est, sicque non est assignabile : II, 247 *a*.
9. — secundum essentiam potest dici consistere in unico nunc, sc. quoad sui initium; secundum existentiam vero includit variationem : *ibid.*
10. — cur primo creatum sit : II, 288 *b*.
11. Prius et posterius temporis causatur a priori et posteriori motus; et hoc a priori et posteriori in magnitudine, prout est in mobili : II, 286 *b*.
12. Temporis unitas causatur ab unitate subjecti, sc. materiæ; ob idque cum una sit materia secundum essentiam, sic etiam unum tempus, differens tantum secundum esse : II, 280 *a*-281 *b*; IX, 435 *a*. Hinc unitas temporis non desumitur ab unitate mobilis : II, *ibid.*
13. — consequitur rem cujus est mensura : II, 281 *b*.
14. Temporum divisiones unde oriantur : VII, 261 *b*.
15. Tempora quatuor anni unde ortum habeant : II, 586 *b*. *Vid.* CŒLUM, n. 51. Quomodo quatuor ætates vitæ humanæ significent : IX, 247 *b*. *Vid.* QUARTA.
16. — etiam imperceptibile dicit successionem : 61 *a*.
17. Tempore mensurantur proprie motus, et successiva, continua et corruptibilia : II, 285 *b*; VII, 383 *b*; VIII, 401 *b*; IX, 434 *b*, 435 *a*, sc. motu primi mobilis.
18. — quomodo mensuret intellectiones angelorum : II, 415 *a*. — quomodo mensuret affectiones voluntatis : 280 *a*. — quomodo affectiones angelorum : 57 *b*, 58 *b*, 279 *b*. *Vid.* ÆVUM, n. 3.
19. Tempora (grammaticalia) varie verificantur de temporali, de æviterno, et de æterno : I, 144 *ab*. — imperativum quot modis sumatur in Scriptura : IX, 576 *a*. Item et præteritum : 260 *ab*.
20. — aliud importat motum circularem, facitque diem naturalem; aliud sæcularem, spectatque ad felicitatem temporalem; aliud motum salutarem, spectatque ad gratiam : IX, 435 *a*.
21. — manet formaliter, fluit materialiter : 434 *b*.
22. — aliud ordinatur ad Deum, aliud ad animam, aliud ad solem : *ibid. inf.*
23. — pretiosum, utiliterque expendendum : 479 *b*.
24. Temporis opportunitas ad pœnitentiam quænam : X, 179 *b*. — opportunum est tempus gratiæ : IX, 197 *a*. Temporis opportunitas qualis in quærendo Deum : XIII, 274 *ab*.
25. Tempora sex numerantur ab Adam usque ad tempus gratiæ : IX, 255 *a*, 310 *b*.
26. Variæ divisiones temporum secundum dies creationis : IX, 101 *a*-102 *b*, 105 *a*-106 *a*, 267 *b*.
27. Temporum observatio qualis licita, et qualis illicita : VI, 296 *a*.
28. Tria tempora, sc. ante legem, sub lege, et sub gratia : XI, 283 *b*.
29. Tempora quatuor debemus in memoria semper habere, sc. nostræ reconciliationis, mortis, examinis, et damnationis : XIII, 145 *a*-146 *a*.
30. — non est in Deo, et quomodo verificetur de Deo : I, 150 *b*-152 *b*, 173 *ab*.
31. — quomodo cadat sub examen Christi in tempore mortis : III, 581 *a*.
32. — male expensum exacte a Deo discutiendum : XIII, 374 *b*-375 *b*.
33. — præcedens adventum Christi dicitur umbra diei ob velamen figurarum : IV, 292 *b*. — sequens Christum dicitur dies gratiæ : *ibid.*
34. — quomodo dicatur non posse recuperari : V, 584 *b*.
35. Tempora originalia, figuralia, gratiosa indicantur in S. Scriptura : IX, 105 *b*.
36. — Incarnationis quare dicatur temporis plenitudo : IV, 5 *b*-6 *b*.

Vid. ÆTERNITAS, n. 26, 28, ÆVUM, n. 9-10, ANGELUS, n. 29, ANNUS, n. 1, CHRISTUS, n. 34, MORI, n. 5, PRÆSENS, n. 6, QUADRAGESIMA, n. 4, 6.

Digitized by Google

TENDENTIA est actus quo quis fertur in aliud : IV, 576 *b*. — spei quotuplex : *ibid.*

TENEBRÆ. 1. — sunt privatio lucis; hinc exigunt in obliquo subjectum capax lucis : II, 524 *b*. — 2. Si simpliciter sumantur, nihil sunt; ratione vero ejus circa quod sunt, sunt aliquid, sc. umbra resultans ex objectu corporis opaci : *ibid.* — 3. Qualiter invitentur ad laudandum Deum : *ibid.*

4. — quales sint in inferno : VI, 606 *b*-607 *a*. — 5. Aliæ sunt erroris, aliæ malæ affectionis, aliæ pravæ operationis : XI, 561 *b*-562 *a*.

6. — Ægypti mystice sunt errores philosophorum gentilium : IX, 62 *ab*; vel obcæcatio cupidorum : XII, 255 *a*.

TENTARE. 1. — est callide experiri, vel etiam probare : VII, 346 *b*; X, 6 *ab*. — 2. Diabolus tentat ut draco et leo, ut decipiat et interficiat; Deus, ut erudiat; mundus, ut alliciat; homo, ut terreat; caro, ut inficiat : III, 92 *b*-93 *b*; VII, 346 *b*-347 *a*; IX, 230 *a*; XII, 330 *b*-331 *b*. *Vid.* DIABOLUS, n. 80-87, *etc.*

3. — Deum contingit quadrupliciter, sc. volendo experiri ejus vel potentiam, vel sapientiam, vel justitiam, vel misericordiam : X, 6 *ab*. Item tentat homo Deum dubitando, excitando ad iracundiam, addiscendo, vel quærendo experimentum : IX, 200 *b*-201 *a*; X, 308 *a*.

4. — Deus hominem tentat per modum manifestationis, permissionis, et purgationis : VIII, 503 *b*-504 *a*; IX, 200 *b*. Cur Deus tentet : III, 100 *b*; XI, 341 *b*.

TENTARI. 1. — homines quam congruum sit divinæ sapientiæ : III, 138 *b*-139 *a*.

2. — an sit utilius, quam non — : XII, 370 *a*. *Vid.* RADIUS, n. 16.

3. — non est malum, sed superari : X, 519 *b*.

4. — Deum ab hominibus quid sit : VII, 526 *b*. Quotupliciter fiat : X, 6 *ab*.

TENTATIO. 1. — est pulsatio ex intentione ad declarandum bonum, vel malum hominis : VII, 346 *b*. Unde dicitur quasi tactus, sc. vel ad probandum, vel ad manifestandum probationem, vel ad experiendum : III, 100 *b*; VIII, 123 *a*.

2. — multipliciter dividitur, v. g. quantum vel ad motivum, vel ad instrumentum, vel ad effectum, vel ad modum : III, 92 *a*-93 *a*; VII, 346 *b*.

3. — alia a diabolo, alia a carne, alia a mundo; item vel diabolica, vel humana, vel interior, vel exterior : *ibid.*, *et* VIII, 122 *b*-123 *a*; IX, 230 *a*; XII, 330 *b*-331 *b*. Item alia a Deo : XII, 331 *b*.

4. — carnis est in nobis et a nobis, — hostis nostri est extra nos; hinc prima raro est absque culpa veniali, secunda autem potest faciliter esse sine culpa : III, 93 *b*-94 *a*. — carnis quomodo fiat : 99 *b*-101 *b*.

5. — aut tota est intus, et de nostro; aut tota foris, et de alieno; aut intus et foris, et de nostro ac simul de alieno : IX, 176 *b*, 283 *ab*.

6. De tentatione diaboli in primum hominem facta per serpentem agitur : III, 94 *a*-99 *b*; VII, 272 *ab*. Quare inchoata sit a muliere : III, 97 *b*-99 *b*. De cæteris diaboli tentationibus : VIII, 613 *b*-614 *a*; XII, 331 *ab*.

7. — quo occultior, eo efficacior : III, 97 *a*. Item eo efficacior, quo tentans est in suggerendo affabilior : 96 *a*.

8. — alia est propria, alia impropria; prima fit per tactum, secunda per ratiocinium : 101 *ab*.

9. — a dæmone et a carne vel est a movente primo, vel a movente proximo et immediato; primo modo tentatio diaboli potest esse absque tentatione carnis, sed non e converso; secundo modo utralibet potest esse absque altera : 101 *b*-102 *b*. Christo immissa fuit tantum a dæmone, idemque dicendum de tentatione primi hominis : 101 *b*.

10. — potest provenire aliunde quam a diabolo, tanquam motore proximo, v. g. potest vel a libero arbitrio, vel a carnis concupiscentia provenire : 103 *b*.

11. Quomodo dicatur diabolus initium esse omnis tentationis : *ibid. inf.*

12. — non potest nobis obvenire nisi in statu merendi, vel demerendi, nec proinde spiritui nostro rationali, nisi conjuncto cum carne mortali : 104 *a*.

13. — carnis, et — diaboli, quoad difficultatem resistendi, se habent tanquam excessa et excedentia : 104 *a*-106 *a*.

14. Quo sensu dicatur diabolus inferre nobis violentiam in tentatione : 106 *a*.

15. An decuerit hominem a Deo creari subjectum tentationi : III, 135 *b*-139 *b*; VIII, 122 *ab*.

16. — quam proficua merito : III, 138 *b*-139 *a*.

17. — alia est a Deo, et simpliciter appetenda; alia a diabolo, et appetenda fortibus, fugienda debilibus; alia a carne, et simpliciter fugienda : 139 *b*-141 *a*. Non parit peccatum, nisi consentiamus : XII, 330 *b*. *Vid.* CARO, n. 17-18, 23.

18. — alia est ad malum, alia ad exercitium : 140 *b*-141 *a*.

19. — a diabolo fit per impulsum ad malum; — a Deo per flagellationem et ad exercitium virtutis : *ibid.*, *et* XI, 341 *b*.

20. In tentatione primo offertur delectabile, et est sensualitatis; secundo delectatio advertitur, et est inferioris partis rationis;

Digitized by Google

tertio consensus delectationi datur, et est partis superioris : III, 188 *a*; VIII, 122 *b*.
21. — num possit vinci absque auxilio gratiæ gratis datæ : III, 161 *b*-163 *a*, 296 *b*-300 *b*; IV, 669 *ab*; VII, 654 *b*-655 *a*.
22. In tentatione diabolus non habet totum posse in hominem : III, 300 *b*.
23. Adversus tentationes resistentia quænam meritoria tum in Adam, tum in nobis : 158 *a*.
24. Tentationum fructus multiplex : VII, 65 *ab*; X, 519 *b*-520 *a*; XII, 331 *b*-332 *a*, 364 *a*, 366 *a*, 688 *a*-689 *a*. Sc. fortiores nos reddunt : IX, 119 *b*. Tentatio tolerata humiliat, et superata coronam promeretur : 230 *a*. Propulsata probat electionem : 414 *a*. Signum est prædestinationis : XIII, 254 *a*.
25. — diabolica triplex, sc. de gula, de avaritia, et de superbia : IX, 145 *b*, 566 *a*; X, 304 *a*-308 *a*; XIII, 148 *b*-150 *a*, *b*, 153 *ab*. Quibus armis vincatur : 566 *b*. Item duplex, sc. interior, et exterior : X, 74 *a*.
26. — levis accidit vel imperite cogitanti, vel invite delectato, vel incaute consentienti : 431 *a*.
27. — bona, et mala quænam : 501 *a*. — 28. Quomodo liberetur homo a multiplici tentatione : X, 74 *ab*; XII, 321 *b*-322 *b*, 368 *b*, 371 *b*-372 *a*.
28. — mundi duplex, sc. per fraudulentiam, et per violentiam : X, 74 *b*.
29. Tentationum pericula, cautelæ, profectus, aliaque ad ipsas spectantia enarrantur : VII, 65 *a*-67 *b*; XII, 329 *a*-332 *b*, 445 *b*-446 *a*.
30. — maxime periculosa est proprio judicio inniti : XII, 152 *a*.
31. — quænam sit a qua petimus liberari, et quomodo idipsum petendum : VII, 655 *a*; VIII, 17 *b*-18 *b*; IX, 200 *b*, 232 *b*.
32. Tentationes quæ a Deo viris spiritualibus immittantur ad majorem ipsorum profectum, quænam : XII, 366 *a*-367 *b*. *Vid.* CONTEMPLATIVUS, n. 1, DEVOTORUM.
33. Tentationes omnium gravissimæ quæ sint : 368 *b*, 439 *ab*. — 34. Tentationi qualiter resistendum : XIII, 151 *a*, 293 *ab*. — 35. Tentationum et adversitatum tolerantia qualis exigatur in Christianis : XIII, 506 *a*.
36. Tentationis tempore adest Deus : XIII, 151 *a*; XIV, 15 *b*-16 *a*. — 37. Corona superatæ tentationis expenditur : XIII, 151 *b*.
38. — alia est aspera, alia vana, alia dubia, alia fraudulenta : VIII, 123 *ab*. Item alia ex subtractione devotionis, alia ex difficultate operandi, alia ex fastidio, alia ex impatientia : XII, 365 *b*-368 *b*. — 39. Tentationes carnis unde oriantur : VIII, 123 *a*. Quomodo confitendæ : VII, 572 *b*-573 *a*. Fugiendo vincuntur : XII, 331 *b*, 370 *b*.
40. — diabolica aliquando est subita, aliquando violenta, aliquando fraudulenta : IX, 566 *a*. — 41. Ad Christum confugiendum in tentationibus : XII, 688 *ab*.
Vid. CARO, n. 17-18, 23, CHARITAS, n. 209, CHRISTUS, n. 299, 301, DÆMON, n. 2, DIABOLUS, *passim*, JUSTUS, n. 8, MUNDUS, n. 41, PRÆDESTINATIO, n. 55, SPIRITUS, n. 29, SUSPICIO, n. 6.
TENTIO. 1. —, sc. obligatio, quomodo omissionis occasio esse possit : VII, 352 *b*.
2. Tentioni, id est possessioni gloriæ respondet ordo Thronorum : II, 464 *b*. *Vid.* DOS, n. 5.
TENTORIUM; *vid.* TABERNACULUM, n. 1.
TEPIDA dicitur aqua inefficax ad calefaciendum : VII, 550 *b*.
TEPIDITAS amoris facit procul abscedere a Deo : XI, 193 *a*.
TEPIDORUM miseriæ expenduntur : XIII, 333 *b*. *Vid.* VIA.
TEPOR; *vid. sup.* TEPIDITAS.
TER fuit datus Spiritus sanctus apostolis : I, 233 *b*. *Vid.* APOSTOLUS, n. 53, TERNARIUS.
TEREBINTHUS, *vid.* MARIA, n. 475.
TERMINUS 1. — sc. significativus, est signum quod duplicem significationem ingerit, sc. termini ipsius, et rei significatæ : V, 253 *a*.
2. — alius est significans, vel naturaliter, vel ex instituto : I, 31 *a*; V, 180 *b*, 253 *a*; alius sensibilis, seu vocalis; alius mentalis, alius medio modo : I, 450 *a*. Item alius æquivocus, alius analogus, alius univocus : I, 31 *b*.
3. — abstractus est nomen impositum formæ ab ipsa forma; — concretus imponitur a forma quidem, sed supposito : 94 *b*.
4. — habens sub se multitudinem suppositorum, sine distributione acceptus, stat pro illo pro quo reddit locutionem veram : *ibid. inf.* — 5. Termino habenti formam non multiplicabilem non refert præponere, vel postponere negationem : *ibid. inferius*.
6. — refert antecedens sub eodem modo supponendi, sub quo antecedens præcessit ipsum relativum, nisi faciat relationem simplicem : *ibid. inf.*
7. — adjectivus additus substantivo non substantivatur, nec facit appositivam constructionem : 96 *a*. — 8. Termini importantes diversitatem accidentalem in divinis improprie sumuntur; significantes autem diversitatem personalem proprie sumuntur; significantes vero diversitatem substantialem non admittuntur : 91 *a*, 93 *a*, *b*. *Vid.* ALIUD, n. 1-2, ALIUS, n. 1-4.
9. — concretus supponit pro eo, respectu cujus importat formam : 99 *ab*; quia signi-

Digitized by Google

ficat per modum inhærentiæ : 110 *b*. — 10. Termini importantes omnimodam distinctionem non admittuntur ubi est omnimoda unio, et e contra : 96 *b*.
11. — supponens personam addito sibi termino positivo, stat solum pro uno : 99 *b*.
12. — communis habet pluralitatem suppositorum, discretus nequaquam, sc. ob formam non multiplicabilem : *ibid.*
13. — potest esse discretus, sive singularis, vel ob formam immultiplicabilem, vel ob determinationem formæ, vel ob defectum materiæ, talisque tollit multiplicationem secundum rem, non secundum consignificationem : 98 *b*, 99 *b*.
14. — communis dicitur qui rem multis communem significat, sc. quia plurificatur vel quantum ad formam et suppositum simul, vel quantum ad suppositum, licet non quantum ad formam ; vel saltem quoad nomen ; primum admittit distinctionem quantum ad rem et modum, secundum quantum ad suppositum duntaxat, tertium neutro modo : 106 *ab*.
15. — concretus in divinis supponit pro persona proprie; — abstractus et absolutus non supponit pro persona nisi improprie; medius etiam medio modo supponit : 110 *b*-111 *a*.
16. — prædicatus per inhærentiam aliud significat, aliud supponit; per identitatem vero idem significat et supponit : 111 *b*.
17. — generationis in creatis est substantia communis in singulari, in divinis est persona : 115 *a*.
18. — communis dicit indifferentiam communicabilitatis quoad actum et potentiam: 116 *a*.
19. — accidentalis implicat rem suam circa subjectum suum, et absolute disponit ipsum, quando est quid absolutum, non vero quando non est absolutus : 355 *a*.
20. — cui additur exclusio respectum habet ad prædicatum simul et exclusionem ; unde, ratione exclusionis, non potest distribui secundum formam communem : 355 *b*. — 21. Alii sunt nati subjici, nec possunt prædicari; alii e contra; alii utroque modo se habent : 432 *a*.
22. — alius sensibilis, alius intelligibilis, alius utroque modo se habet : 450 *a*.
23. — sensibilis est vocalis ortus ex eo quod quid est; — intelligibilis est mentalis ortus ex modo cogitandi quomodo debeat cogitatum pronuntiari; medio modo oritur ex cogitatione vocis : 450 *a*.— 24. Termini negati trahunt suam significationem ab affirmato, et supponunt pro substantia negata : 456 *a*.
25. — alius complexus, alius incomplexus : II, 121 *a*.
26. — alius communis, alius discretus : IV, 171 *b*.
27. — subjicitur ratione suppositi, prædicatur ratione formæ : 152 *a*.
28. — non distrahens, nec mutans denominationem, quomodo se habeat ad prædicari : 174 *a*.
29. — suppositus verbo restringitur secundum consignificationem verbi cujuscumque temporis, non vero quando stat a parte subjecti : 258 *b*.
30. — supponens verbo de præsenti non habenti vim ampliandi, supponit pro eo quod est actu : V, 427 *a*.— 31. Termini negati, et infiniti, modus significandi quotuplex : I, 456 *a*. — 32. Termino semel posito non est utendum æquivoce, sc. quoad significationem propriam : V, 491 *a*. — 33. Terminorum theologicorum expositio traditur : VII, 232 *a*-239 *b*.
34. — (id est meta) a quo in omni mutatione est prius termino ad quem : V, 666 *b*. Recessus a termino a quo, et accessus ad terminum ad quem non sunt diversi motus : III, 614 *b*. — 35. Actiones et mutationes denominantur a termino : I, 223 *b*.
36. —, id est spatium temporis, merendi angelis datus est brevissimus, homini vero diuturnus : II, 395 *a*.
37. Omnium natura constantium terminus, id est status, magnitudinis et augmenti : III, 341 *b*. — 38. Idem est quod dirigit separando a termino, et inclinando ad terminum : V, 264 *a*. — 39. Intentionem ad terminum ad quem esse naturaliter priorem separatione a termino a quo, admittitur in physicis, non vero in spiritualibus : V, 566 *a*, *b*.

Vid. ANIMA, n. 231, MAGIS, n. 3, 8, MINUS, MODUS, n. 3, MUTATIO, n. 14, 21.

TERNARIUS. 1. — numerus habet in se primam et summam perfectionem omnium numerorum, sive consideretur in se, sive in quantitate continua, sive in natura, quomodo : I, 58 *b*-59 *a*; V, 272 *b*, 377 *b*. — 2. Constat ex omnibus suis partibus ; senarius autem dicitur primus perfectorum, quia ex partibus aliquotis, et non aliquotis constat : I, 58 *b*.
3. — est principium numerorum perfectorum, et ob id Patri appropriatur : IX, 102 *a*. — 4. In Scriptura respondet spiritui, et quaternarius corpori : 105 *a*, 265 *b*. — 5. Ternario omnia consistunt : VII, 516 *a*.

Vid. NUMERUS, n. 28-31.

TERRA. 1. — est unum ex quatuor elementis :

Digitized by Google

II, 523 *b*; VIII, 93 *a*. Producta est tertia die : II, 533 *a*.
2. Terræ proprietates et virtutes enarrantur : VIII, 93 *a*; XI, 307 *a*. Est sphærica, infima et modica : VI, 502 *a*; IX, 22 *a*, 433 *b*.
3. — est fundamentum et centrum universi : II, 524 *a*; IX, 22 *a*; XIV, 109 *b*. Subtilitate cedit aquæ in decupla proportione : II, 615 *b*. Est imperfectior cæteris alimentis : VII, 262 *b*; VIII, 93 *a*.
4. — quia est centrum habens circumferentiam, recipit cœlorum influentias, ob quas fiunt tot generationes : IX, 22 *a*; XIV, 66 *a*.
5. — stat vel pro elemento, vel pro materia informi : II, 523 *a*, *b*. Terræ nomine intelligitur materia corporalium in S. Scriptura : 523 *b*; item et quatuor elementa : IX, 278 *a*. Stat aliquando pro carne hominis, aliquando pro anima, aliquando pro Ecclesia militante, aliquando pro triumphante : 197 *b*-198 *a*.
6. Terræ germinatio est vivida, uberrima, venusta, et vigorem habens : IX, 91 *a*.
7. — pura non fit lapis, nec stabilis est, cum sit pulvis : IX, 433 *b*. Fundata est a Deo potenter, sapienter, et latenter : *ibid.* Quomodo dicatur stare in æternum : 591 *ab*.
8. — quamdiu fuit immixta aquis, erat sterilis; quando fuit separata, dedit fructum suum : 234 *a*.
9. — comparata cœlo est velut punctum : XIV, 55 *b*, 109 *b*.
10. Terræ ob peccata inducitur sterilitas : XIV, 137 *ab*. Fœcundatur a sole : 109 *b*.
11. — significat peccatores : VIII, 44 *a*; IX, 161 *a*; X, 5 *a*. Item vel est cœlum, vel Ecclesia, vel anima, vel caro hominis, vel humanitas Christi, vel locus pœnalis, vel terrena actio : IX, 271 *b*, 401 *b*; XIII, 534 *a*-535 *b*. — 12. Terram mystice separare ab aquis quomodo debeamus : IX, 234 *a*.
13. — promissionis mystice quænam sit : X, 84 *b*.
14. — germinans est S. Scriptura : IX, 94 *a*, 110 *b*. Est et B. Virginis anima, et gloria : XIII, 128 *b*. Quomodo animam sanctam significet : XIV, 106 *b*.
15. — ut sit fructifera, excolenda est, et quomodo litteraliter, et mystice : XIII, 121 *b*-122 *b*. Quomodo mundata sit sanguine Christi : 177 *b*. — 16. Terram habitantibus in quo sensu annuntiatum sit triplex væ : 320 *b*.— 17. Homo quomodo dicere se debeat terram et cinerem : VIII, 295 *b*, 315 *b*; X, 191 *b*; XIII, 623 *a*. — 18. Terræ quæ non colitur, comparatur acediosus : VIII, 257 *b*. *Vid.* ACEDIA, n. 8, 11.
19. Terræ motus quid sit : VIII, 94 *a*. *Vid.* AQUA, n. 6, 8, 14, 16-18, 21, HOMO, n. 171, MARIA, n. 476.

TERRENA. 1. — tangere qualiter debeamus : IX, 230 *ab*.
2. — despicere docet Christus : XI, 154 *ab*. — 3. Terrenorum contemptus quam necessarius : XIII, 452 *a*.
4. — despicit qui veram fidem habet : XIII, 483 *b*.
5. — bona quomodo decipiant homines : XII, 378 *b*-379 *a*.
6. — dum servantur, amittuntur; dum donantur, servantur : XIII, 437 *a*.

TERRESTRIA ; *vid.* ANIMAL, n. 8, 18.

TERTIUM resultans ex partibus non est ex perfectis omnino : I, 334 *b*.

TESTA quod nova capit, inveterata sapit, quo sensu morali : XIV, 20 *a*, 132 *a*.

TESTAMENTUM. 1. — in S. Scriptura stat vel pro mandato novæ et veteris legis, vel pro promissione, vel pro vita æterna, vel pro speciali mandato charitatis : IX, 218 *b*. Item aliud Scripturæ, aliud promissionis, aliud pactionis et pacis : 258 *a*.
2. — pro S. Scriptura sumptum in vetus et novum dividitur; utrumque in legale, historiale, sapientiale et prophetale : VII, 242 *ab*; IX, 91 *b*-92 *a*.
3.— vetus ubique Christum redolet : IX, 14 *ab*. Novum erat in veteri occultatum : 245 *b*.
4. — vetus continet viginti duos libros : VII, 400 *b*; IX, 156 *a*. Ad tria, aut saltem quatuor capita potest reduci : VII, 401 *a*; IX, 14 *b*; XI, 236 *a*.
5. Testamenti veteris, et novi convenientiæ, et differentiæ assignantur : VII, 242 *ab*; IX, 14 *b*; 96 *b*.
6. — vetus et novum sunt duæ alæ : IX, 202 *a*.
7. — vetus promittebat temporalia, novum promittit æterna : IX, 96 *b*; XI, 244 *ab*.
8. — novum in quibus præcellat vetus : IX, 578 *a*. Ejus divisio traditur : VII, 400 *b*-401 *a*; IX, 15 *b*-16 *b*.
9. — vetus designatur per numerum septenarium, — novum per octonarium, quare : IX, 578 *a*.
10. — vetus declaratur per novum, quomodo : IX, 311 *a*; XII, 244 *b*.
11. — vetus utrum habuerit personas perfectiores, quam novum : I, 256 *b*.
12. — vetus, et — novum designantur per duos gladios quos habebat Petrus : XI, 188 *b*-189 *a*.
13. Testamenti utriusque intentio versatur principaliter circa naturam divinam et humanam Christi : XI, 147 *b*-148 *a*.
14. — vetus fuit sanctum per figurationem, novum per impletionem : X, 250 *a*.

Digitized by Google

15. Testamenti veteris figuræ sunt de Christo : XIII, 132 *b*-133 *a*.
16. — vetus est in novo ut rota in medio rotæ : VII, 242 *a* ; IX, 15 *b*.
Vid. LIBER, n. 3-8, 17-18, SCRIPTURA, n. 1-61.
TESTIMONIUM. 1. — falsum est proles avaritiæ : VII, 364 *b*-365 *a*, 540 *b*.
2. Testimonia divina accipiuntur vel per auditum, vel per visum, vel per tactum : IX, 350 *b*. Tripartita ostenduntur : 534 *b*. Quædam acquisita, quædam exquisita, quædam infusa : 367 *a*. Qualiter custodienda : 431 *b*. — 3. Testimonia de Christo quatuor adducuntur, sc. a Joanne, a Scripturis, ab operibus, et a Patre : XI, 335 *ab*. De Christo nato septem adducuntur : X, 275 *b*.
TESTIS. 1. — peccati ejusdem reus an possit accusare, et punire : XI, 373 *a*.
2. Testium veritatis sacrorum librorum qualitas expenditur : IX, 76 *b*-77 *a*.
3. — falsus quam criminosus : VIII, 280 *b* ; XIII, 288 *a*.
4. Testes ultimi judicii quinam futuri sint : XIII, 282 *b*, 288 *b*.
5. — boni conditiones : 288 *a*.
TETH interpretatur bonum : IX, 402 *b*.
TETRAGONUM, id est quadrangulare ; in hoc est trigonum, tetragonum autem in pentagono : II, 262 *b* ; IX, 51 *b*.
TETRAGRAMMATON est nomen Dei, quomodo : X, 130 *b*.
TETRARCHIA, et Tetrarcha, quid : X, 284 *a*.
THABOR. 1. Mysteria in hoc monte exposita traduntur : XIII, 159 *ab*.
2. — significat prælationem, actionem et contemplationem : 158 *a*-159 *a*.
THADDÆUS (S.) 1. — missus a Christo ad regem Abagarum : XIII, 613 *b*. — 2. Ejus laudes : 613 *a*-615 *b*.
THALAMUS, *vid.* MARIA, n. 477.
THARSIS interpretatur exploratio gaudii : 295 *b*.
THAU. 1. — interpretatur Signum : X, 199 *a* ; vel Erravit, vel etiam Consummavit : 315 *b*, 525 *b*. — 2. Habet figuram crucis, et quomodo significet Trinitatem : X, 164 *a*.
THEATRICÆ artes numerantur inter mechanicas : VII, 499 *a*.
THELISIS ; *vid.* BULISIS.
THEMATA pro concionibus in die Exaltationis S. Crucis : XI, 300 *a*, 542 *ab* ; pro Adventu : 301 *b* ; pro S. Francisco : 543 *a*-544 *a* ; pro omnibus dominicis diebus, et festis : VIII, 347 *a*-358 *b*.
THEMAN interpretatur ficus : XIII, 27 *b*.
THEOLOGIA. 1. — est sermo, vel scientia de Deo ; ejus ortus, progressus et finis : VIII, 240 *a*-241 *b*. Est de septem, sc. de Deo, de creatura, de peccato, de incarnatione, de gratia, de medicina sacramentali, et de statu finali : 248 *a*.
2. — est vera scientia, imo sola est scientia : I, 18 *a* ; VII, 248 *a*. — 3. Theologiæ scholasticæ subjectum quale : I, 14 *a*-16 *b* ; VII, 248 *a*-249 *a*. Sufficientissime omnia docet : VII, 249 *a*. — 4. Ejus modus est inquisitivus : I, 16 *b*-18 *b*. — 5. Ejus utilitates expenduntur : *ibid.* — 6. Theologiæ scientia dicit propter quid, canonum vero dicit quid : VI, 27 *b* (*ubi legitur* dicere quia).
7. — triplex, sc. divina, rationabilis, et symbolica : IX, 283 *a*. Ipsarum subjectum exponitur : XII, 4 *a*. Alia symbolica, alia mystica : VIII, 79 *a*.
8. Theologiæ famulantur omnes aliæ scientiæ : VII, 505 *a* ; VIII, 61 *a* ; IX, 114 *ab*. Quomodo utatur cæteris scientiis : *ibid.*
9. Theologiæ medium quid : IX, 25 *b*-26 *a*.
10. — mystica, quæ in mysterio tota est abscondita, consistit in dilectione excessiva secundum vim purgativam, illuminativam, et perfectivam : VIII, 2 *ab*, 39 *ab* ; X, 592 *a*. Hæc est consummatio omnis scientiæ : IX, 39 *a*.
11. — utitur philosophia ut sibi faciat speculum ex creaturis, et tanquam scalam pertingentem a terra ad cœlum : VII, 244 *ab* ; VIII, 61 *a*.
12. — cum sit sermo de Deo, quare agat de creaturis : VII, 248 *b*-249 *a*.
13. Theologiæ perfecta cognitio haberi non potest sine fide Christi infusa : 241 *a*.
14. — est radius superni splendoris illuminans intellectum, et regalium deliciarum convivium reficiens affectum : VIII, 61 *a*. Est divinorum pigmentorum apotheca, delectabilis super mel et favum : 61 *b*. Item est thesaurus desiderabilis super aurum, fons voluptatis irrigans paradisum Ecclesiæ : *ibid.*
15. — docet concludere hominibus et diabolo, non logica mundi : 61 *a*. — docet cognoscere et amare Deum, non philosophia naturalis, vel moralis : *ibid.*
16. — utitur omnibus rebus : IX, 116 *b*.
17. Theologiæ termini sumi possunt moraliter, litteraliter et allegorice : V, 491 *a*.
18. In theologia supponitur quid, quis et quæ : VIII, 79 *b*.
Vid. MODUS, n. 8.
THEOLOGICÆ. 1. — regulæ assignantur de modis prædicandi in divinis : VII, 252 *ab*, 380 *b*.
2. — virtutes, *vid.* VIRTUS.
THEOLOGUS. 1. — aliter de Deo disserit, aliter metaphysicus : IX, 26 *a*. — 2. Agit quidem

Digitized by Google

de operibus Conditoris, sed principaliter de operibus Redemptoris, et de salute animæ : *ibid.* — 3. Considerat vitium, prout est offensa Dei; ethicus autem differenti modo : 29 *b.* — 4. Theologi boni benedicti a Deo; mali vero maledicti : VII, 485 *a.*

5. Scripturæ sacræ quomodo reficiant intellectum et affectum, et qualiter adhibendæ a theologo et concionatore : IX, 110 *a*-126 *a.*

THEOPHANIA; *vid.* CHRISTUS, n. 187.

THEOSEBIA, vel Eusebia, est actus latriæ interior : IV, 217 *a.*

THERIACA quare contra venenum virtuosa : XIV, 29 *a.* Non scitur nisi per effectum : 79 *a.*

THESAURUS. 1. — terrestris in pecunia, cœlestis in sapientia consistit : X, 563 *b*-564 *a.* Thesauri sapientiæ et scientiæ Dei in Domino inveniuntur : VIII, 399 *ab.*

2. — spiritualis bonorum proponitur : XIII, 49 *ab*, 411 *b.*

3. — bonus, et malus quis sit : X, 386 *a.*

4. — est receptaculum cordis : 564 *a.* Invenitur in agro cordis virtutibus ornato, in sepulcro religionis et pœnitentiæ : XIII, 275 *b.*

5. — cordis, oris, et operis exponitur : XIII, 75 *a*-76 *a.*

6. — multiplex spiritualis apponitur a Spiritu sancto, ut arca cordis repleatur : 310 *ab.*

7. Thesauros pecuniarum congerere quando sit licitum, quando non : VIII, 139 *b*-140 *a.* — 8. Quales thesauri Domino offerendi, et unde : XIII, 74 *a*-75 *a.*

Vid. CHRISTUS, n. 717, 792, 821, 824, 832, COELUM, n. 111, ECCLESIA, n. 113, 122, INDULGENTIA, n. 3.

THOMAS Apostolus. 1. — interpretatur abyssus : X, 363 *b*; XI, 516 *b.* — 2. Invitatur ad latus Christi palpandum : XIII, 237 *a.* — 3. Ejus laudes : 513 *a*-517 *b.*

4. De incredulitate Thomæ, et conversione : XI, 517 *a*-518 *b*; XIII, 234 *a.* — 5. Aliud vidit, aliud credidit : IV, 527 *b.*

THOMYRIS Reginæ dictum in Cyrum : XIV, 71 *a.*

THRENI græce, hebraice Cinoth, latine Lamentationes : X, 141 *a.* *Vid.* LAMENTATIONES.

THRONI, ordo angelicus. 1. In his requiescit Deus ad judicandum : II, 382 *b.* — 2. Eorum ordo qualis : II, 464 *a*; VII, 452 *b*-456 *b*; XIII, 607 *a*-610 *a.* *Vid.* ANGELUS, n. 59-62.

THRONUS. 1. — interpretatur sedes : II, 382 *b.* — 2. Significat vel animam, vel angelos, vel judiciariam potestatem : IX, 165 *b*; item Ecclesiam, sive militantem, sive triumphantem, B. Virginem, et iterum animam : 264 *a*; item humanitatem Christi : VII, 492 *a*; item justos : XIII, 317 *b.* *Vid.* CHRISTIANUS, n. 18, MARIA, n. 478.

THURIFICATIO ab Ecclesia imposita est ut cæremonia moralis, significans quid nobis sit faciendum : V, 321 *b.*

THUS; *vid.* DEVOTIO, n. 5.

TIGRIS fluvius quid significet : I, 11 *a.*

TIMENDUM ubique et semper ob periculum peccandi : IX, 125 *a.* *Vid.* DEUS, n. 540, 639-640, HOMO, n. 188.

TIMOR. 1. — multipliciter definitur : IV, 214 *ab*, 569 *a*, 581 *a*; V, 66 *ab*, 89 *a*; VII, 415 *b*, 596 *a*; VIII, 192 *a*, 304 *a*-308 *a.* *Vid.* METUS, n. 1. — 2. Quotuplex : VIII, 307 *b*-308 *a.* *Vid.* METUS, n. 2-5. — 3. Medium tenet inter temeritatem et pusillanimitatem : IV, 582 *ab.*

4. — oritur ab amore, quomodo : IV, 586 *ab*; V, 89 *a*, 95 *a*; VII, 596 *b*; vel ex præsumpta suspicione mali futuri : X, 121 *b*-122 *a* (*ubi*, *sc.* 121 *b*, lin. 33, *lege* qui est proditio, *et* 122 *a*, lin. 29, *lege* minor speratur).

5. — alius est naturalis, alius gratuitus, alius libidinosus : VII, 367 *a.* Si ex natura oriatur, est timor naturalis; si ex amore concupiscentiali sui, est timor humanus; si ex amore suorum, est timor mundanus; si ex gratia gratis data, est servilis; si ex gratia gratum faciente inchoata, est initialis; si ex gratia perfecta, est filialis : IV, 331 *b*; V, 89 *b*, 90 *b*; VII, 415 *b*-416 *a*, 596 *b*-597 *b*; VIII, 192 *b*-193 *a*, 307 *b*-308 *a.* Dividitur etiam in segnitiem, erubescentiam, verecundiam, admirationem, stuporem et agoniam : V, 90 *b*-91 *a.* Item alius est castus, alius amicabilis, alius filialis, et respicit Deum, vel ut sponsum, vel ut amicum, vel ut patrem : 91 *ab.* — 6. Timoris in communi sumpti objectum est arduum sub ratione ardui; actus vero circa tale objectum est resilitio ab illo arduo : V, 89 *a.* Actus timoris respectu boni est resilitio cum reverentia; respectu vero mali, resilitio cum fuga : *ibid.* — 7. Timoris actus respectu mali est unus antecedens, sc. præsumptio mali futuri; alter consequens, sc. fuga istius mali : V, 89 *a*; X, 121 *b.*

8. — si respicit malum a Deo inflictum, sive nunc, sive antea, potest esse naturalis; si vero respiciat malum a Deo infligendum et ex fide cognitum, non est nisi gratuitus : V, 94 *a.*

9. — respicit malum sub specie mali, sicut spes bonum sub specie boni : IV, 491 *b.* Respicit malum, seu periculum futurum : XII, 27 *b.* — 10. Timor, ut est donum Spiritus sancti, erumpit in actus excellentiæ et

Digitized by Google

nobilitatis : v, 94 *a*. — 11. In timore gratuito duplex consideratio reperitur; sc. propriæ fragilitatis, et divinæ magnitudinis; primam minuit charitas crescens, secundam promovet : v, 103 *b*; xi, 459 *a*.

12. — naturalis est triplex, sc. sensualitatis sive præveniens rationem, sive rationi subjacens, et rationis; primum, atque etiam tertium est naturæ corruptæ et inordinatæ, secundum naturæ corruptæ, sed ordinatæ : iv, 331 *b*-332 *a*.

13. — naturalis oritur ex natura : v, 89 *b*. — 14. Quisnam ille sit qui non auferat meritum : iv, 331 *b*; v, 89 *b*; vii, 367 *a*.

15. — naturalis qualis fuerit in Christo : iv, 331 *b*; v, 105 *ab*; vii, 367 *a*, 596 *b*; viii, 192 *a*. *Vid.* Christus, n. 219, 273.

16. Timoris sive boni, sive mali effectus : vii, 164 *b*-165 *b*, 215 *ab*, 550 *ab*.

17. — libidinosus oritur a pusillanimitate, et a concupiscentia oculorum et carnis : v, 89 *b*; vii, 550 *a*, 557 *b*. Ex ipso oriuntur torpor, omissio, negligentia, oblivio : vii, 550 *b*, 557 *b*. Opponitur dono Spiritus sancti : v, 89 *b*-90 *a*.

18. — servilis, unde oriatur : v, 96 *b*. Quomodo et ex culpa, et ex dono Dei simul oriatur : v, 99 *b*.

19. — servilis, qualis originem habet ex gratia gratis data, donum est Spiritus sancti : v, 89 *b*, 90 *a*; ix, 291 *a*; neque tamen est cum Spiritu sancto : v, 92 *a*-94 *b*.

20. — servilis, quo quis dimittit facere peccatum solummodo ratione pœnæ, nunquam est cum Spiritu sancto : i, 307 *b*; sed semper cum mortali peccato est : vii, 550 *b*.

21. — , sive humanus, sive mundanus, conjunctum habet mortale peccatum, quando quis ex istiusmodi motivis dimittit necessaria saluti : *ibid.* Unde oriatur : v, 96 *b*.

22. — malus subjicit sibi rationem : iv, 332 *a*.

23. — gratuitus alius est pœnæ (*sc. cum timore offensæ conjunctus*), alius culpæ, alius reverentiæ : iv, 331 *b*; xiii, 89 *b*. Item tria respicit, sc. pœnam, ut fugiat, estque servilis; offensam Dei, ut illam caveat, estque initialis; majestatem Dei, ut eam revereatur, estque filialis : v, 105 *a*. Si comparetur ad objectum minus principale, est servilis; si ad objectum magis principale, est initialis; si ad maxime principale, est filialis : v, 90 *a*, 105 *a*.

24. In timore gratuito est duplex affectus, et duplex effectus; sc. consistit in resilitione a malo, cui consequitur fuga, et ab arduo, cui consequitur reverentia : v, 89 *a*. Quænam respiciat : ix, 289 *b*. Quomodo possit esse simul naturalis : iv, 331 *b*, 332 *a*.

25. — servilis secundum aliquid sui habet in Deo exemplar; secundum aliud vero quod dicit imperfectionem, nequaquam : v, 93 *b*-94 *a*.

26. In timore (gratuito) servili, præsupponuntur fides, cordis emollitio, restrictio fluxus concupiscentialis, et quædam simul rectificatio : v, 93 *a*. Est bonus bonitate disponente ad gratiam, sed non bonitate meriti præcise loquendo : v, 94 *b*-97 *a*; vii, 415 *b*; viii, 192 *a*.

27. — servilis quomodo possit stare cum peccato mortali, et quisnam sit ordinatus, quisnam inordinatus : v, 95 *b*-97 *a*; ix, 291 *a*; x, 333 *b*-334 *a*.

28. De effectibus timoris servilis : iv, 617 *b*; v, 89 *b*, 94 *b*, 98 *a*; viii, 192 *b*, 304 *b*-305 *a*.

29.— servilis tres habet conditiones, sc. unam quasi materialem, et hæc est timere pœnam æternam; alteram quasi formalem, et est principaliter intueri pœnam illam; tertiam quasi annexam, et est habere voluntatem deformem conjunctam; duæ ultimæ expelluntur charitate adveniente, remanetque prima tantum : v, 98 *b*.

30. — servilis disponit ad gratiam et alia dona : v, 65 *b*, 94 *b*-96 *b*. Aufert actum, non habitum peccati : v, 93 *a*, 95 *b*; vi, 602 *b*.

31. — initialis proprie non est servilis, sed potius filialis, quare : v, 91 *b*; ix, 291 *a*. — initialis, et filialis non sunt proprie duæ species; sed prior se habet veluti materialis ad alteram; et prior respicit principaliter ad offensam ut pœnalem, altera vero magis principaliter ad Dei reverentiam : v, 100 *b*-101 *b*.

32. — initialis oritur partim a filiali, partim a servili : v, 101 *ab*.

33. — in quo sensu dicatur crescente charitate decrescere : 102 *a*-104 *a*. — 34. Quisnam usus timoris maneat in patria : 105 *ab*. — 35. Timoris initialis, et filialis natura, effectus et finis enarrantur : v, 99 *b*-106 *b*; vii, 416 *a*; viii, 192 *b*, 306 *b*-307 *a*; xiv, 642 *b*.

36. — qualis impediat pœnitentiam : xiii, 140 *b*.

37. De dono timoris Domini, natura effectibusque : v, 92 *b*-106 *b*, 566 *a*, *b*; vii, 214 *a*, *b*, 215 *ab*, 218 *a*-219 *a*, 598 *b*-602 *a*; viii, 192 *b*-193 *a*, 306 *b*-308 *a*, 534 *a*-535 *a*; ix, 454 *b*-455 *a*; xiii, 96 *a*, 386 *b*-387 *a*.

38. — Domini comparatur pluribus : viii, 304 *a*-305 *a*, *b*-306 *b*. Habet plures gradus : xii, 200 *a*. Quare dicatur initium sapientiæ : v, 91 *b*. — 39. Quare dicatur Christus repletus spiritu timoris Domini : iv, 331 *b*; v, 65 *b*.

40. — quomodo sit principium pœnitentiæ : v, 564 *b*-565 *b*; ix, 370 *a*.

Digitized by Google

41. — et amor quomodo sint principium omnis peccati : VII, 279 *a*. Quomodo e contrario sint duæ radices sapientiæ : IX, 96 *b*.
42. — sanctus laudatur, ejusque effectus tanguntur : VII, 215 *ab*.
43. — malus quales effectus pariat : 164 *b*-165 *b*. Radix est omnium malorum : 279 *a*.
44. — stat cum spe, cum gaudio, cum amore, et quam laudabilis : 214 *b*, 218 *a*-219 *a*, 597 *b*-598 *b*. Est mola superior, spes vero mola inferior : VIII, 300 *a*; vel vice versa : XIII, 390 *a*.
45. — Domini ducit animam ad refectionem spiritualem : VII, 599 *b*-602 *a*. — 46. Anima debet se exercere in timore Domini : XII, 181 *b*. — 47. Conflictus timoris cum inani gloria, aliisque vitiis : VII, 79 *a*.
48. — bonus est cum fiducia : IX, 574 *b*. — 49. Motiva timoris Dei tria : 160 *a*.
50. — est causa diffidentiæ, estque vel voluntarius, vel necessarius, vel temerarius : 413 *a*. — 51. Dominus immittit timorem ad malum auferendum, ad verum proferendum, et ut cohæreamus sibi : 455 *a*.
52. — Domini facit ab omni malo recedere : X, 271 *a*. Hic habendus est, non vero timor hominum : 552 *a*.
53. — maximus habendus ob difficultatem salutis : X, 597 *ab*.
54. — facit fugere malum ; justitia operatur bonum : XIII, 386 *b*. — et justitia sunt duo crura, et duæ ulnæ hominis : 387 *a*.
55. — e prosperitate quomodo possit oriri : XIV, 61 *a*.
56. — quare inditus sit homini : XII, 345 *a*.
57. Orationem ex timore pœnæ factam Deus non audit, sed solum factam ex amore : VI, 55 *b*; IX, 415 *b*; XI, 393 *b*-394 *a*.
58. — Dei est perfectio hominis : IX, 683 *b*-684 *b*.

Vid. ALA, n. 9, CHRISTUS, n. 273, CONTRITIO, n. 68 (*ubi*, *loc.* doloris, *leg.* timoris), DOMINUS, n. 12.

TINEÆ ; *vid.* MORTUUS, n. 13.

TITULUS. 1. — alius memorialis, alius præconialis, alius triumphalis : XI, 213 *b*. — 2. Titulus crucis Christi expenditur : 213 *ab*.
3. Tituli Psalmorum desumuntur a transumptione, vel a loco, vel a tempore, vel a nomine (*forte legendum* numero), vel a re gesta : IX, 161 *b*.

TOBIAS ; *vid.* VIR.

TOLERANTIA. 1. — est actus justitiæ : IX, 119 *a*. — 2. Ejus modus in adversis, et gradus expenduntur : 120 *b*.
3. — tribulationum quam utilis : XIII, 181 *a*. — 4. Facit ferre crucem patienter, estque virtus nobilissima : XIV, 44 *b*-45 *a*. — 5. Signum est amoris Dei : XIII, 441 *b*. *Vid.* COELUM, n. 67.

TOLLE ; *vid.* GEMINATIO.

TONITRUUM quid sit : VIII, 93 *b*.

TONSURA. 1. — non est ordo, sed signaculum disponens ad ordinationes : VI, 152 *ab* ; VII, 327 *a*. — 2. Datur etiam extra missam : VI, 152 *a*. — 3. In tonsura quænam observari debeant : 149 *b*-151 *b*. — 4. Quare clerici tonsurati non servent ritum Nazaræorum : 151 *a*. — 5. In susceptione tonsuræ non fit abrenuntiatio temporalium : 152 *b*-154 *a*. — 6. Status tonsuræ est medius inter sæculares et clericos : 152 *b*. — 7. Quare clerici tonsuram ferant : IX, 546 *a*. — 8. Tonsurantur in modum coronæ, quo denotatur eorum distinctio a cæteris, et eruditio spiritualis : *ibid.*, *et* VI, 149 *b*, 150 *ab*. — 9. Quare in collatione coronæ cantetur versus Portio mea : IX, 302 *a*. — 10. In quo differant tonsura et corona : VI, 150 *b*. — 11. Quare tonsura clericorum fiat orbiculariter : *ibid.*, *et* 153 *a*. — 12. Quare non detur nisi ab episcopo, vel personis quæ habeant dignitatem specialem : 151 *b*. — 13. Non datur ad aliquod officium spirituale : 152 *b*.

TOPAZIUS, gemma pretiosissima, habens æthereum aureumque colorem, figurat charitatem : VIII, 340 *b*-341 *a*.

TORCULAR. 1. — quomodo figuret Ecclesiam : IX, 164 *b*, 256 *a* ; vel legem qua Judæi premebantur : 256 *a* ; vel pœnitentiam et tribulationem : X, 159 *a*, *b* (*ubi lege* necnon pœnitentialis) ; item passionem Christi : 159 *b*.

TORNEAMENTORUM lucra an sint licita : V, 614 *b*.

TORPOR. 1. — quid sit, et quomodo sit fructus acediæ, et oriatur ex displicentia boni : VII, 353 *a*, 363 *b*, 550 *b*. *Vid.* ACEDIA, n. 6. 2. Quando sit mortale, et quando veniale : VII, 550 *b*. — 3. Ex torpore oritur negligentia, omissio, ignorantia et pigritia : *ibid.*, *et* 353 *a*. — 4. Respicit habitum quietis, estque triplex : 353 *a*.

TORQUATI Romani exemplum contra inobedientes : XIII, 551 *b*-552 *a*.

TORRENS. 1. — quid sit : XI, 597 *a*. — 2. Significat passionem Christi, gloriamque paradisi ; item multiplicem iniquitatem, item numerosam contritionem : *ibid.*

TOTUM. 1. — dicitur dupliciter, sc. id quod est perfectum, vel id quod habet partes ; in primo sensu compositionem non importat : I, 334 *b*.
2. — dicitur vel privative, vel positive : IV, 75 *b*.

Digitized by Google

3. — est id quod dividitur in partes vel subjectivas, vel potestativas, vel integrales; primum est metaphysicum, tertium physicum, secundum participat de utroque : VI, 160 *b*-161 *a*.
4. — metaphysicum dividitur in partes quarum quælibet recipit prædicationem totius; integrales vero nequaquam : *ibid.*, *et* V, 623 *a*.
5. — universale multiplicatur in partibus; — integrale dividitur in partibus : I, 332 *b*. — 6. Ubicumque est universale, ibi est una forma multiplicabilis, quæ potest recipere signum universale : 336 *a*.
7. — universale est simplex, sed alii componibile : 337 *a*.
8. — universale est quod prædicatur de pluribus ratione communicabilitatis : 336 *b*.— 9. Quomodo fiat particulare : *ibid. sup.*
10. — in Deo dupliciter dicitur, sc. vel secundum privationem partium, vel secundum infinitatem : II, 52 *ab*.
11. — integrale esse quod prædicatur de aliquibus simul, et de nullo per se, quomodo intelligendum : I, 334 *a*, 335 *ab*.
12. — integrale dicit aliquorum distinctionem, et ex ipsis unius multiplicationis constitutionem : 335 *a*.
13. — distinguitur a suis partibus : *ibid.*
14.— quodlibet est resolubile in suas partes, vel re, vel intellectu : I, 334 *b*.
15. — est majus sua parte : *ibid.*
16. — privative sumptum excludit partem extra partem : 335 *a*.
17. — physicum est coalescens ex unione animæ et corporis in homine, et dicitur forma totius : IV, 136 *a*, 137 *a*, *b*.
18. — potest sumi syncategorematice, sicque distribuit in omnes partes, vel adjective, sicque idem est ac perfectum : 458 *a*.
19. Totus refertur ad personam, Totum ad naturam, quare : *ibid. inf.*
20. — prædicatur de forma totius : 462 *a*.
21. — nec universale, nec integrale prædicatur de Deo : I, 334 *a*-337 *a*.
22. — copulatum est falsum, si una pars est falsa; — est contingens, si una pars est contingens; — est temporale, si una pars est temporalis : 236 *a*.
23. Nulla forma prædicatur de toto ut forma est, sed ut consequens totum compositum, species enim est totum esse individui : IV, 460 *a*.
24. Ubi totum transit in totum, fit major unio, quam ubi pars in partem : V, 487 *a*.
25. Quandocumque aliquid constat ex aliquo tanquam formali, et aliquo tanquam materiali, altero duorum deficiente, totum deficit : VI, 232 *a* (*ubi sic legendum*).

Vid. FORMA, n. 5, 7, 27, 74, etc., PARS, n. 1, 4-7.

TRACTIO Dei multiplex spiritualis exponitur : XI, 351 *a*-352 *b*, 429 *a*. — item diaboli : 428 *b*-429 *a*.

TRACTUS in Missa positus pro Alleluia significat mœrorem hujus sæculi : XII, 260 *b*. *Vid.* MISSA, n. 11.

TRADITIO. 1. — apostolica; *vid.* APOSTOLUS, n. 26. — 2. Traditionis paternæ conversatio vana quænam sit : XIII, 4 *b*.

TRAHERE. Quomodo trahat hominem Deus, homo, diabolus : XIII, 316 *a*-317 *a*; scilicet Deus ad bonum, diabolus ad malum, homo ad utrumque : *ibid.* *Vid.* TRACTIO. — Trahit Deus ad salutem omnes; unde nemo excusationem habet : 314 *b*-316 *a*. *Vid.* CHRISTUS, n. 750.

TRAHI est dupliciter, sc. vel per coactionem, vel per inductionem et sublevationem; hoc facit Deus cum peccatore, non illud : V, 661 *b*; XI, 351 *a*; XIII, 399 *b*, 416 *a*. Trahitur homo ad Deum verbo Dei, obligatione præcepti, promissione præmii, et comminatione supplicii : XIII, 314 *b*-315 *b*, 331 *b*-332 *b*, 372 *ab*; item fide Trinitatis : 319 *a*.

TRAJANUS an, et quomodo liberatus ab inferis : VI, 56 *a*; X, 13 *b*.

TRANQUILLITAS bona, et mala expenditur ex SS. PP. : VII, 174 *ab*.

TRANSCENDENTES. 1. — proprietates entis sunt entis ut sic; *vid.* ENS, n. 19, 31, 37, VERITAS. — 2. In transcendentibus, seu primis intentionibus, est prædicatio reflexa propter simplicitatem : III, 265 *a*.

TRANSFERENS hostiam consecratam, an transferat corpus Christi : V, 459 *b*.

TRANSFIGURATIO. 1. Transfigurationis mysterium moraliter et mystice exponitur; *vid.* CHRISTUS, n. 331.

TRANSGRESSIO; *vid.* PECCATUM.

TRANSITIVÆ præpositiones aliæ secundum rem, aliæ secundum modum; *vid.* APUD, n. 2, PRÆPOSITIO, n. 1.

TRANSIRE Dei quid sit : VIII, 58 *a*.

TRANSITUS. 1. — noster debet esse de vitio ad virtutes, de bono ad melius, et de temporalibus ad æterna; item ad Dei mandata, ut intelligamus, et diligamus, et faciamus : IX, 205 *b*. Item a culpa ad pœnitentiam, a pœnitentia ad sapientiam, et a sapientia ad vitam æternam : XI, 170 *b*. — hominis mundani est vel de culpa in culpam, vel de culpa in pœnam, vel de pœna in pœnam : 170 *a*.
2. — mundi quoad celsitudinem, pulchritudinem et dulcedinem : XI, 169 *b*-170 *a*.

Digitized by Google

Vid. PASCHA, n. 1, SYMBOLUM, SIMILITUDO.

TRANSLATIO. 1. — grammaticalis fit penes aliquam, licet non omnimodam similitudinem : I, 369 *a*, 451 *ab*; V, 440 *b*.

2. — verborum a creatura ad Deum quomodo fiat : I, 449 *b*-450 *b*, 551 *a*-552 *b*.

TRANSLATITIA nomina in divinis quæ dicantur : I, 368 *a*-369 *b*.

TRANSLATIVE dictum, et improprie dictum, an differant : 369 *b*.

TRANSMUTABILIA ad invicem sunt quæ habent eamdem materiam, eamque subjectam contrarietati : II, 534 *b*, 535 *b*.

TRANSUBSTANTIATIO. 1. — est mutatio unius substantiæ in aliam : V, 466 *a*.

2. — eucharistica est mutatio panis et vini in corpus et sanguinem Christi : 465 *b*-471 *b*. *Vid.* EUCHARISTIA, n. 38-39, 47-48, 133.

TRES. 1. — in divinis quid importent : I, 396 *b*. — 2. Iste numerus est pacis : IX, 239 *a*. *Vid.* TER, TERNARIUS, TRINITAS.

TREVIRENSIS; *vid.* BACULUS, n. 2.

TRIBULATIO. 1. — potest considerari vel quantum ad subjectum, vel ad modum puniendi, vel ad statum, vel ad meritum : V, 587 *a*. *Vid.* TENTATIO.

2. — cooperatur in bonum diligentibus Deum : II, 193 *a*. — perficit virtutem : IV, 335 *a*.

3. Tribulationum utilitates innumeræ, et laudes enumerantur : V, 587 *a*, 588 *ab*; VII, 226 *b*-228 *a*; VIII, 322 *b*-323 *a*, 325 *b*, 444 *b*-445 *a*; IX, 234 *b*, 520 *b*; X, 21 *ab*, 161 *a*, 184 *a*, 191 *ab*, 194 *ab*, XI, 45 *b*, 62 *a*; XII, 397 *a*-398 *b*, 517 *b*-518 *a*, 525 *b*, 557 *a*-560 *a*, 669 *a*-670 *a*; XIII, 268 *b*-269 *a*, 333 *ab*, 382 *b*, 586 *a*; XIV, 40 *b*-41 *a*, 44 *b*-45 *a*, 51 *b*-53 *a*, 55 *b*-57 *b*, 104 *b*-105 *a*. *Vid.* FLAGELLUM, n. 1-7.

4. Tribulationes inflictæ præscitis, quantum ad voluntatem antecedentem Dei, sunt ad ipsorum salutem; quantum ad consequentem vero sunt in vindictam culparum, et ipsorum damnationem : V, 588 *ab*.

5. Quomodo dicatur quod duplex tribulatio non consurget : 587 *a*.

6. Tribulationes quam Deo charæ, earumque effectus : XI, 407 *b*, 408 *b*; XII, 518 *a*; XIII, 530 *ab*; XIV, 40 *b*-41 *a*, 56 *b*-57 *a*. Illas amicis suis immittit Deus : XII, 518 *a*.

7. Tribulationum tolerantia est signum charitatis : VIII, 444 *b*-445 *a*.

8. De tribulationibus auctoritates S. Scripturæ : 619 *b*-621 *b*.

9. Melius est in tribulatione esse cum Jesu, quam sine eo regnare : VII, 227 *b*.

10. — in hoc mundo triplex, sc. cordis, dissolutio corporis et animæ, et pœna infernalis : IX, 293 *b*.

11. — alia intrinseca, alia extrinseca; alia a carne, alia a diabolo; alia assumpta, alia coacta : 214 *b*.

12. In tribulatione remedia adhibenda, sc. oratio, devotio, et Dei honorificentia : X, 431 *ab*.

13. — est via eundi in cœlum : XI, 45 *b*. *Vid.* COELUM, n. 90.

14. Tribulationes multis de causis a Deo immittuntur : XI, 390 *ab*. — 15. Vertuntur in mel bonis, in fel malis : XIII, 252 *ab*. — 16. In tribulationibus viri sancti expurgantur : XI, 185 *b*. — 17. Qualiter evadendæ : XIII, 155 *ab*. — 18. Quam Deo exosum tribulationes ab eo immissas non sufferre : 456 *a*.

19. Tribulationum tolerantia triplicem gradum habet : XII, 397 *a*-398 *b*; XIV, 7 *ab*. — 20. De tribulatione sufferenda plura exempla : 7 *b*.

21. — est lima animæ : XII, 440 *b*.

22. — toleratur ex consideratione gloriæ cælestis : XII, 127 *a*.

23. Tribulationibus quibus armis resistendum : XIII, 62 *b*. — 24. Deus pugnat adversus peccatorem, dum tribulationem immittit : 231 *b*. — 25. Tribulationes nobis accidunt ex peccatis : 356 *ab*.

Vid. COELUM, n. 112, TUNSIONES.

TRIBUNAL sic dicitur, quia ibi tribuuntur præcepta vivendi : XI, 497 *b*. *Vid.* SOLIUM.

TRIBUNUS præerat mille militibus : X, 389 *b*.

TRIBUTUM, ad hoc ut recte exigatur, quid requiratur : 290 *b*. *Vid.* ORATIO, n. 57.

TRICLINIUM; *vid.* MARIA, n. 479.

TRIDUUM mystice exponitur : IX, 227 *b*; X, 599 *b*-600 *a*; XIII, 80 *a*-83 *b*.

TRIGONUM; *vid.* TETRAGONUM.

TRIMETRUM est metrum constans versibus trium pedum : X, 141 *b*.

TRINITAS. 1. — est nomen collectivum; in divinis tamen deficit a pure collectivo, quomodo : I, 92 *b*-93 *a*, 363 *ab*.

2. — dicitur quasi trium unitas : 396 *b*; vel unitas ter : *ibid.*

3. — importat pluralitatem circa unitatem in obliquo; trinus, unitatem in concretione, et ut inhærentem in pluribus, sicque dicitur tantum de personis, non de deitate in abstracto : 397 *ab*.

4. — non est species numeri : 51 *b*, 393 *b*.

5. — multiplex in creaturis ostenditur : I, 59 *a*, 63 *b*-64 *a*, 450 *ab*; II, 479 *a*; VII, 301 *a*; VIII, 70 *a*; IX, 38 *a*.

6. — personarum probatur multipliciter, tum ex perfectionibus Dei, tum ex numero ter-

Digitized by Google

nario : I, 57 *a*-59 *b*. — in divinis personis necessario est ponenda : 54 *a*-57 *a*. — in quo consistat : I, 450 *ab*; VII, 249 *ab*; VIII, 69 *a*-70 *a*. *Vid.* DEUS, n. 83. — explicatur per numerum ternarium : I, 58 *b*-59 *a*; IX, 52 *b*.

7. — dicitur non de persona, sed de essentia : I, 396 *a*.

8. — non potest cognosci lumine naturali, quia in creaturis non est omnino simile : I, 59 *b*, 71 *a*-72 *b*; VIII, 69 *a*-70 *a*.

9. Trinitatis cognitio non est nisi per fidem : I, 71 *b*; VII, 249 *b*-250 *a*. Per Filium nobis innotescit : IX, 571 *b*.

10. — (numerica) super se reflexa est numerus maxime expressivus sanctæ Trinitatis : II, 479 *a*; IX, 52 *b*.

11. Trinitatis unitas major est quacumque alia unitate quantum ad similitudinem et conformitatem, non autem quoad prædicationem mutuam : IV, 149 *b*.

12. Trinitatis imago consistit in intelligentia, memoria et voluntate : I, 77 *b*-88 *b*; IV, 592 *a*; VII, 264 *a*, 270 *a*; XII, 10 *b*; XIII, 320 *a*. *Vid.* IMAGO, n. 7-11, 17.

13. — increata, et imago creata quomodo differant, et conveniant : I, 123 *ab*; IX, 311 *b*.

14. — personarum quomodo stet cum unitate essentiæ : VII, 249 *ab*. *Vid.* DEUS, n. 58.

15. — personarum includit summam unitatem, omnesque perfectiones : 249 *b*.

16. Trinitatis fides dictat de Deo altissime esse sentiendum, ideoque quod possit se summe communicare; item piissime sentiendum, ideoque quod possit et velit : *ibid. inf.*

17. — est ex duplici emanatione : VII, 250 *ab*, 380 *a*; XI, 530 *a*; XII, 18 *b*.

18. In Trinitate quatuor relationes concurrunt : VII, 250 *b*.

19. De modis supponendi, prædicandi, et differentiis agitur : 251 *a*-252 *b*, 380 *b*.

20. Trinitatis appropriata, et propria quænam, et attributa : VII, 253 *b*-254 *b*; VIII, 81 *ab*; IX, 133 *ab*. *Vid.* DEUS, n. 138.

21. — quomodo describatur in principio Genesis : VII, 262 *b*.

22. De missione personarum : VII, 253 *b*, 381 *b*-382 *b*. *Vid.* DEUS, n. 100, 109.

23. — explicatur per solem : IX, 92 *b*, 133 *a*; XIII, 44 *a*, 322 *a*.

24. Trinitati hierarchiæ angelorum assimilantur : IX, 135 *b*-139 *a*.

25. Trinitatis duplex speculum exponitur : 81 *a*-86 *a*.

26. Trinitatis vestigium qualiter reluceat in creaturis : IX, 570 *a*; item in sensu, et in ratione conversa ad sensum, et in ratione secundum se : I, 450 *a*. *Vid.* CREATURA, n. 54, DEUS, n. 208.

27. Trinitatis personæ quomodo concurrant ad beatificandam animam : XIII, 3 *ab*.

28. Tribus personis quomodo varia tempora approprientur : IX, 251 *a*. — 29. Earum æqualitas : XI, 468 *b*. *Vid.* DEUS, n. 145.

30. — sola illabitur animæ : V, 551 *b*; XIII, 164 *a*.

31. — creata bona, et mala ostenditur : IX, 266 *a*, 309 *b*-310 *a*.

32. Quomodo in collatione gratiæ tota Trinitas fiat præsens animæ, a qua absens erat existente in peccato : I, 248 *b*. *Vid.* GRATIA, n. 201, 219.

33. Trinitatis fides quot bona nobis et Ecclesiæ afferat : XIII, 318 *b*, *b*-320 *a*.

34. Trinitatis fides non potest recte explicari nisi ab eo qui habet elevatissimas cogitationes : XII, 234 *ab*.

35. Fidei de Trinitate effectus mirabiles in corde nostro : XII, 318 *b*-321 *b*; in intellectu, in voluntate, et in opere exteriori : XIV, 48 *a*-50 *b*.

Vid. ANNUNTIATIO, n. 2, BAPTISMUS, n. 53, ECCLESIA, n. 118, SIMILITUDO, n. 13.

TRINUS. 1. — et triplex quomodo differant : I, 395 *a*. — 2. Trinitas trina dici non potest : 397 *ab*. *Vid.* TRINITAS, n. 3. — 3. Hoc solum nomen TRINUS addi potest nomini DEUS, et significat Trinitatem in unitate : 333 *a*.

TRISAGIUM quas virtutes mirabiles habeat : VIII, 346 *ab*. — quot mirabilia contineat : VII, 447 *b*.; XII, 121 *b*, 180 *b*-181 *a*, 263 *ab*.

TRISTITIA. 1. — est effectus acediæ, estque duplex, sc. vel generalis circa omnes passiones, vel specialis, estque tædium circa divina : III, 419 *b*; VII, 549 *b*, 557 *a*; XII, 162 *a*. *Vid.* ACEDIA, n. 5-7, CONFUSIO, n. 1. — 2. Quomodo superanda : XII, 162 *a*, 446 *ab*.

3. — alia est præter rationis imperium ex subreptione, alia contra rationem, alia subjecta rationi : IV, 342 *a*. *Vid.* CHRISTUS, n. 249, 273, 370.

4. — ad quid data sit homini : VII, 216 *ab*; XII, 342 *b*.

5. — de alieno bono est species invidiæ, estque quadruplex : VII, 362 *a*.

6. — bona, et mala quæ : IX, 210 *a*, *b*; XI, 89 *ab*, 465 *ab*, 469 *b*, 591 *b*-592 *a*; XII, 162 *a*. *Vid.* ACEDIA, n. 10-13, 15-16, DESIDERIUM, n. 4.

TRITICUM. 1. — , et zizania, quid sint : XIII, 110 *b*, 145 *b*. *Vid.* CHRISTUS, n. 675 *b*.

TRIUMPHUS quid sit : IX, 179 *b*.

TROPICUS. 1. — sermo est duplex : IV, 243 *b*. — 2. An liceat ex tropicis locutionibus argumentari : 244 *a*.

TROPOLOGIA. 1. — idem est ac moralis, estque

Digitized by Google

unus ex quatuor sensibus S. Scripturæ : VII, 244 *b*, 344 *b*; IX, 91 *a*, 336 *a*, 449 *b*.
2. — est duplex, una quæ spectat ad activam vitam, altera quæ ad contemplativam : IX, 37 *a*. — 3. Quomodo differat ab anagogia : *ibid.*
TROPUS quid sit : IV, 243 *b*.
TUBA. 1. — est omnis actus per quem operis jactantia demonstratur : VIII, 407 *a*.
2. — novissima est vox Christi, quomodo : VI, 449 *b*; VIII, 235 *b*.
TUBAL interpretatur deserens, quidque significet : XIII, 347 *a*.
TUMOR. 1. — mentis est voluntas vindicandi orta ab ira, fugiens adversantem : VII, 363 *a*. — sanatur exemplo boni operis, verbo consolationis et disciplina correctionis : IX, 182 *a*.
2. — corporalis sanatur emplastro, unguento et ferro : *ibid.*
TUNICA. 1. — Fratrum Minorum qualis ex regula S. Francisci esse debeat : XIV, 567 *b*. *Vid.* CHRISTUS, n. 724, ECCLESIA, n. 55.
TUNSIONES. Sancti sunt velut laminæ aureæ, quæ tunsionibus extenduntur : IX, 273 *b*.
TURBA est multitudo gentium, et quomodo impediat accessum ad Christum : XI, 99 *b*-100 *a*.
TURBATIO. 1. — quid sit : IV, 342 *ab*. — 2. A quibus causis oriatur in homine : IX, 210 *a*, *b*.
3. — bona, et mala qualis : XI, 445 *a*.
4. De turbatione B. Virginis in annuntiatione Angeli : X, 230 *a*; XII, 514 *b*-515 *a*.
TURPILOQUIUM est solœcismus apud Christianos : VII, 132 *b*.
TURRIS quomodo significet cumulum perfectionis meritorum, vel dona Spiritus sancti : X, 622 *b*; vel Christum, aut prælatos Ecclesiæ : IX, 287 *a*; vel elationem, vel speculationem prælati : 230 *a*. *Vid.* CHRISTUS, n. 661, MARIA, n. 480.
TURTUR. 1. — quomodo significet gemitus contemplativorum : X, 270 *ab*. *Vid.* COLUMBA, n. 4. — 2. Quomodo mentis solitudinem unitivam : VIII, 472 *ab*.
3. Oblatio turturum facta a Maria mystice expenditur : X, 270 *ab*.
4. — est Christus, quomodo : VIII, 403 *a*.
TUTOR potest conditionem pupilli meliorare, deteriorare vero nequit : III, 405 *b*. *Vid.* DEUS, n. 549.
TUUS est nomen possessivum, et possessoris demonstrativum : IX, 381 *b*.
TYPUS multiplex Christi : IX, 14 *b*-15 *b*.
TYRANNUS. 1. — quis sit, et quomodo differat a principe : IX, 58 *a*; X, 87 *a*, 100 *a*. — 2. De tyrannorum nequitia auctoritates S. Scripturæ : VIII, 517 *a*-518 *b*. *Vid.* CHRISTIANUS, n. 32.
TYRUS, id est angustia pœnitentiæ : IX, 262 *b*.

U

UBERA; *vid.* MARIA, n. 482.
UBERTAS. 1. — beatitudinis exponitur : VII, 648 *a*.
2. — S. Scripturæ qualis, et quanta : IX, 94 *a*-95 *b*.
UBI. 1. — importat habitudinem ad rem præsentem et ad locum, quomodo : II, 45 *b*. *Vid.* LOCUS, n. 5-9, 19.
2. — quatuor de Christo expenduntur : XIII, 71 *b*-72 *a*.
3. — unum propter alterum, ibi unum tantum, quomodo verum sit : III, 561 *b*.
UBIQUE. 1. — præsupponit ubi, et ubi locum, sc. in creatis : II, 44 *b*, 45 *b*.
2. — importat præsentialitatem omni loco; in Deo autem importat divinam immensitatem, quæ est præsens sibi et aliis : 44 *a*-45 *b*.
3. — esse proprie ex parte præsentis exigit totalitatem et identitatem, et ex parte loci pluralitatem et universalitatem : 43 *ab*.
UBIQUITAS quomodo repugnet universali, numero, voci, animæ, et corpori Christi : 43 *b*.
UMBRA. 1. — quid sit, et quomodo non sit mera privatio : II, 524 *b*; IX, 299 *a*. *Vid.* TENEBRÆ, n. 2.
2. — Dei quomodo creaturæ dicantur : , 69 *ab*; IX, 299 *a*.
Vid. MUNDUS, n. 45, PECCATOR, n. 61, VESTIGIUM.
UNCTIO. 1. — contemplationis quid sit : XII, 183 *b*-184 *a*.
2. — gratiæ Spiritus sancti disponit animam ad suscipiendum documenta veritatis : X, 213 *a*. *Vid.* UNGUENTUM.
3. — optima est misericordia : VIII, 320 *ab*.
4. De unctione episcopi et sacerdotis in extrema unctione et ordinatione agitur : VI, 138 *a*-139 *b*, 174 *a*-176 *a*. *Vid.* EXTREMA UNCTIO, 4, 7, 11-12, 14, 16, 19.
5. — in quatuor sacramentis fit, quare : VI, 133 *a*. *Vid.* CONFIRMATIO, n. 9-10, 23.
6. — extrema peccatorum quæ sit : XIII, 322 *b*.
UNGUENTUM. 1. — triplex, sc. contritionis, devotionis et compassionis : VIII, 320 *ab*; IX, 556 *b*; X, 414 *b*; XI, 575 *a*. *Vid.* DEVOTIO, n. 3, LACRYMÆ, n. 9.
2. — mundans animam conficitur ex pœnitentia, humilitate, fide, divinis laudibus,

Digitized by Google

et compunctionis lacrymis : VIII, 323 *ab*. Quomodo hæc omnia figuraret unctio levitarum in sacerdotes : *ibid.*
3. — multiplex qualibus herbis ab anima conficiendum exponitur : XI, 420 *a*, 575 *a*. *Vid.* ANIMA, n. 400.
4. — Spiritus sancti quale sit : XIII, 304 *b*.
5. — Mariæ Magdalenæ mystice expenditur : X, 410 *a*, *b*. *Vid.* MAGDALENA, n. 14.
UNGUES. 1. — quomodo producantur, et passiones cordis significent : XIV, 22 *a*. — 2. De unguium circumcisione mystica : XIII, 67 *a*.
UNGULÆ sunt ex corporis excrementis ; an vero vivant : VI, 477 *a*.
UNIBILE. 1. — dicit proportionem ad aliud, sc. vel ordinis, vel quantitatis : IV, 10 *a*.
2. — , si sit ex indigentia, insuper requirit quantitatem vel molis, vel virtutis : I, 295 *a*.
UNIBILITAS. 1. — alia venit ex indigentia, ob idque dicit imperfectionem; alia ex sui perfectione communicabili alteri indigenti : I, 295 *a*; IV, 9 *b*-10 *a*.
2. — quo sensu possit dici differentia animæ rationalis : II, 269 *b*-272 *b*.
UNICORNIS ; *vid.* CHRISTUS, n. 686.
UNIO. 1. — dicit plus quam compositio, nec dicit imperfectionem, sed simpliciter conjunctionem duorum in tertio ; compositio vero insuper dicit constitutionem tertii : IV, 9 *b*. *Vid.* CONVENIENTIA, n. 8.
2. — est multiplex, sc. vel per conversionem unius in aliud, vel per alterationem amborum et productionem tertii, vel quatenus unum in altero fundatur : 156 *a*. *Vid.* CONVENIENTIA, n. 8-11.
3. — potest introduci absque mutatione utriusque extremorum, sed sufficit mutatio unius ex duobus : 9 *b*-10 *a*.
4. — alia est in objecto et in subjecto; alia in effectu, id est primario in effectu, et secundario in objecto , VI, 231 *a* (*ubi legitur* in effectu secundario, *sed male*).
5. — fit tripliciter, sc. vel secundum præsentiam tantum; vel secundum præsentiam et dependentiam; vel secundum præsentiam, dependentiam et concomitantiam in materia : II, 40 *b*; IV, 156 *a*.
6. — , unitas et unitio quomodo differant : I, 187 *ab*; IV, 155 *a*-157 *a*, 448 *b*-449 *a*.
7. — præcise est relatio : *ibid.*, *et* 51 *b*, 119 *a*.
8. — alia secundum rem, alia secundum intellectum et rationem : I, 271 *a*.
9. — est via ad unitatem : IV, 155 *b*, 448 *a*.
10. In qualibet unione est considerare distantiam unibilium, unionis principium, terminum, et unitorum vinculum : I, 195 *a*; IV, 159 *a*.
11. — quælibet exigit convenientiam vel per participationem alicujus communis, vel secundum inclinationem, vel secundum ordinem : IV, 10 *ab*.
12. — quæ est ex diversis causis, et ratione diversorum, stat cum distinctione omnimoda; quæ autem non est ex diversis causis, sed tamen includit aliquam distinctionem, non est omnimoda; quæ autem præcise nullam dicit distinctionem, est omnimoda : I, 96 *b*; IV, 117 *a*.
13. — est separatorum, et distantium, sc. vel localiter, vel secundum essentiam, vel secundum relationem tantum : I, 195 *a*.
14. — non coalescit ex convenientia in origine, sed ex convenientia in termino : *ibid. inf.*
15. — purior est, quando unita non communicant in materia transmutabili : IV, 33 *b* (*ubi*, *lin.* 20, *loc.* Si ergo veritas, *lege* Si ergo divinitas).
16. — quælibet naturalis, modo sit perfecta, seu per compositionem, ordinatur ad unum tale, quod non est alteri unibile : IV, 122 *b*.
17. — naturæ ad naturam non potest fieri absque compositione, vel transmutatione, propter convenientiam in forma; unio vero naturæ ad personam, cum dicat solum relationem, non dicit compositionem : 157 *a*.
18. — importat diversitatem et distinctionem unibilium : 175 *b*.
19. — per gratiam, sive moralis, stat in conformitate voluntatis cum altero, et Deo : 229 *b*-230 *a*. Est triplex : V, 532 *ab*.
20. — animæ ad corpus facit tertium, sc. suppositum animatum : IV, 462 *a*.
21. Ibi est major unio, ubi deest medium faciens distare, non vero ubi deest medium faciens proximare : V, 23 *a*.
22. De unione hypostatica agitur : IV, 1 *a*-53 *b*, 89 *a*-195 *b*, 221 *a*-239 *b*, 250 *a*-380 *b*, 439 *a*-463 *b*. *Vid.* ASSUMPTIO, n. 1-10, CHRISTUS, n. 13-14, 16-20, 22, 24, 35-45, 47-61, 73-76, 78-96, 98-101, 103-113, 117-121, 123-124, 127, INCARNATIO, n. 1-34. Facta est in unitatem personæ, non naturæ : IV, 14 *a*. In ea humana natura se habuit mere passive, Trinitas active, Verbum terminative : 51 *a*, 118 *a*-121 *a*, 155 *a*-160 *a*, 444 *a*-466 *a*. Dicit principaliter relationem, secundario actionem, 51 *b*, 119 *a*. Quomodo exegerit imaginem Dei ut dispositionem : II, 637 *a*; IV, 35 *b*-41 *b*. Quisnam in ea fuerit gratiæ effectus : IV, 49 *a*-51 *b*. Unionis gratia est super omnem gratiam : 51 *b*. *Vid.* CHRISTUS, n. 72, 83, 273, GRATIA, n. 52-60, 120, 580, 583, VERBUM.
23. — naturalis destruitur in morte : IV, 45 *b*.

Digitized by Google

24. — Patris et Filii quomodo sit mediante Spiritu sancto : 53 *a*.
25. Gratia unionis est major quam gratia fruitionis, et quomodo sit sive creata, sive increata : 51 *ab*.
26. — tota cum Deo est perfectio, quæ per gradus acquiritur : VIII, 21 *a*-27 *a*; XII, 429 *b*-432 *a*.
27. — triplex Christi et Ecclesiæ, sc. in voce, in carne, et in hæreditate : IX, 275 *b*.
Vid. COMPOSITIO, n. 15, ECCLESIA, n. 48, 68, MATRIMONIUM, *passim*, TOTUM, n. 17.
UNIRI. 1. — dicit præcise relationem; et si aliud importet, id contingit ob aliud : IV, 9 *ab*.
2. Quando aliqua duo uniuntur, quorum unum prædominatur alteri, prædominans trahit ad se debilius : 155 *b*.
3. Æternum non potest esse terminus rei temporalis, ita ut uniatur in idem simpliciter : 156 *b*.
Vid. ANIMA, n. 471, 475.
UNITA. Quæcumque sunt unita inseparabiliter, ubi est unum, ibi esse alterum, verum est, si unum alterum non excedat : II, 44 *a*; IV, 465 *a*.
UNITAS. 1. De unitate, et numeralibus nominibus agitur : I, 387 *b*-397 *b*.
2. — habet ortum a principiis substantialibus accidentaliter ad ipsam relatis : II, 325 *b*.
3. — , et unum præcise dicit conditionem entis, sc. modum entis : I, 162 *a*.
4. — multiplex enumeratur : IV, 158 *a*. Ipsa a nullo descendit, et ab ipsa omnis multitudo oritur : VIII, 67 *a*.
5. — Trinitatis major est quoad similitudinem et conformitatem, non quoad prædicationem mutuam : IV, 170 *b*.
6. — alia est in substantia, alia in accidentibus : II, 326 *b*.
7. — in substantia facit identitatem, — in quantitate facit æqualitatem, — in qualitate facit similitudinem : I, 322 *b*, 325 *b*; VIII, 70 *b*.
8. — alia est continuitatis, alia simplicitatis, alia homogeneitatis, sc. physica : II, 320 *a*.
9. — alia est generica, alia specifica, alia numerica; prima et secunda est naturæ ut sic, secunda est unitas materialis consequens individuationem : I, 336 *b*; II, 326 *b*; III, 412 *b*.
10. — naturæ communis oritur a parte ejus quod est quo, sc. secundum completionem majorem vel minorem, sicque est vel specifica, vel generica : I, 340 *b*.
11. — generica non excludit multitudinem specierum : V, 169 *b*.
12. — naturæ aliter in humanis intelligitur, aliter in divinis : I, 187 *a*, 341 *a*. In divinis idem est id quo est, et id quod est; in humanis non : *ibid.*, *et* II, 320 *b*.
13. — est duplex, sc. entitativa, et quantitativa : II, 320 *a*.
14. Unitatis ratio est ratio distinctionis ab aliis cum sui indivisione : I, 391 *a*.
15. Unitatis ratio prima et summa dicit primam et summam perfectionem, nec est principium numeri; prout vero dicit privationem divisionis, est principium numeri : I, 390 *a*.
16. — nominum collectivorum est — aggregationis, quæ sequitur pluralitatem : 395 *a*, *b*.
17. — in divinis dicit primitatem, et quomodo : 508 *a*.
18. — respectu numerorum habet potentiam infinitam : I, 436 *b*; II, 253 *a*, 261 *ab*.
19. — appropriatur Patri ratione primitatis, non ratione indivisionis, quare : I, 508 *a*.
20. — Patris et Filii in divinis qualis : 187 *a*.
21. — effectus est ab unitate actus, et — actus est ab unitate potentiæ : 205 *a*.
22. — non est una alia unitate, quia in primis est status : II, 258 *a*.
23. — numerica consequitur individualitatem; quæ vero consequitur naturam est major numerali : II, 320 *b*.
24. — est in principiis, in principiatis, in universalibus, in particularibus, in voluntate, in natura, sed diversimode : IX, 82 *ab*.
25. — materiæ quænam : II, 318 *a*-321 *a*.
26. — est major, quæ ex paucioribus resultat, si modo resultet ex partium constitutione : IV, 161 *b*.
27. — perfecta exigit conformitatem in natura, voluntate et actione : I, 504 *b*-508 *b*.
28. — in ternario quid efficiat : IX, 265 *b*.
29. — , relatio, notio et proprietas in divinis quomodo differant : I, 391 *b*.
30. — , solitudo et singularitas quomodo differant : 387 *b*.
31. — , veritas et bonitas sunt in creaturis, seipsasque denominant : 63 *a*, *b*-64 *a*, 535 *b*-537 *b*. In Deo quid importent : VII, 254 *a*, 383 *b*. *Vid.* ENS, n. 31.
32. — in imagine cum similitudine importatur : I, 50 *b*-51 *a*. — 33. Unitatum aggregatio facit numerum : 51 *b*. — 34. Unitatum distinctio fit tripliciter : *ibid.* — 35. Unitatis perfectio expenditur in ordine ad denarium : V, 272 *b*. — addita novenario ipsum perficit : II, 480 *ab*.
36. — ab eodem est, a quo est perfectio : VI, 160 *a*.
37. De unitate naturæ tum in Deo, tum in creatis, et qualiter differant : I, 92 *b*, 157 *a*, 187 *a*, 195 *a*, 335 *b*-337 *a*, 339 *a*-341 *b*, 409

Digitized by Google

a-411 *a*, 438 *b*; II, 42 *b*-44 *a*, 319 *b*-320 *b*; III, 36 *b*-38 *b*; IX, 82 *b*.
38. — moralis inter Deum et creaturam est per gratiam, et conformitatem voluntatis cum Deo : IV, 230 *a*. *Vid.* ANIMA, n. 348-356, 371, 373, 379.
39. — inter Creatorem et creaturam est per influentiam et conservationem : IV, 161 *b*.
40. — moralis dicit conditionem omnis amoris, quare : I, 187 *a*. *Vid.* AMOR, n. 14, CHARITAS, 202, 211. — 41. Reperitur in membris Christi per amorem mutuum : 191 *b*.
42. — multorum est consonantia et harmonia summopere placens Deo : IX, 18 *b*; X, 470 *b*; XI, 59 *b*, 595 *b*-596 *a*. *Vid.* CHARITAS, n. 220-221, 230, 236, 288, 298, CONCORDIA, n. 8-9.
43. — in Ecclesia quam utilis et necessaria : IX, 18 *ab*.
44. — alia est quæ dicit primitatem, convertiturque cum ente; alia quæ dicit essentiæ indivisionem; alia quæ dicit conformitatem voluntatis : I, 508 *a*.
45. — peccati originalis unde desumenda : III, 411 *b*-414 *a*. — 46. Item fidei : IV, 489 *b*-492 *a*. — 47. Item servorum Dei, item fornicantium, item conjugum : I, 505 *b*-507 *a*.
48. — conformitatis non est proprie unitas : 505 *b*, 507 *a*.
49. — sacramentorum, et ordinum qualis sit : VI, 173 *b*.
50. — causa salvationis, discordia interitus : VIII, 546 *b*-547 *a*; X, 528 *b*-529 *a*; XIV, 5 *b*-6 *a*. Est principium omnium bonorum : VII, 481 *b*-482 *a*.
51. — et æqualitas summa non potest esse in creatura ob ejus limitationem : II, 482 *ab*. *Vid.* ECCLESIA, n. 21-23, 33, 38, 97, NUMERUS, n. 26.

UNITIVA; *vid.* VIA, VITA.

UNIVERSALE. 1. — quid sit : I, 111 *b*, 159 *b*, 336 *b*, 410 *a*; III, 36 *b*-38 *b*; IX, 51 *a*. Aliud est nominis tantum; aliud nominis, et rationis; aliud nominis, rationis et rei : I, 409 *b*.
2. — aliud est unum ad multa, estque physicum; aliud unum in multis, estque logicum; aliud unum præter multa, estque metaphysicum : III, 37 *a*; IX, 51 *a*.
3. — aliud est in causando, aliud in prædicando : IV, 601 *b*-602 *a*. Item aliud confusum, aliud abstractum : VIII, 110 *b*.
4. — in essendo est aliquod unum quod est in multis aptitudine, quodque habet totum esse a natura rei : I, 116 *ab*, *b*, 410 *a*, *b*, 438 *b*; II, 83 *a*; IV, 128 *b*, 129 *a*; VIII, 110 *b*.
5. — est unum multiplicatum, vel multiplicabile in pluribus : I, 116 *b*, 159 *b*, 336 *ab*, *b*. *Vid.* COMMUNE, n. 1, 6. Hujusmodi universale dicitur confusum, estque primum cognitum in cognitione confusa, quia per illud cognoscimus particularia : VIII, 110 *b*.
6. — de se non generatur nisi in individuo, est tamen ipsum universale secundum quod principaliter intenditur a generante : I, 114 *b*-115 *b*; II, 42 *b*, 43 *b*; II, 319 *a*, 321 *a*.
7. — in hoc significatur non in abstractione; sed in concretione : I, 49 *b*, 115 *ab*.
8. — quid addat ad naturam communem : I, 336 *b*. Natura dicitur communis non quia communicata, sed quia est communis in potentia : 117 *ab*. *Vid.* NATURA, n. 13, 17, 22. Natura communis in divinis, et in creatis qualiter differat : 114 *a*-117 *b*. Quare in creatis plurificetur, non in divinis : 116 *b*. *Vid.* NATURA, n. 18, 39.
9. — Platonicum quale : III, 37 *a*.
10. — dicit non solum privationem, sed entitatem positivam, et secundum rem : I, 409 *a*-412 *b*.
11. — in essendo quomodo dicatur ubique : II, 43 *b*, 44 *a*; III, 35 *b*. Quomodo dicatur invariabile, et simul variabile : I, 115 *a*, 154 *b*, 155 *a*.
12. — physicum dicitur forma partis, estque forma seminalis indifferens ad multa ex ipso facienda : I, 410 *b*; III, 34 *b*-39 *a*.
13. — quod dicit communitatem realem aliud est secundum unitatem naturæ, aliud secundum similem habitudinem : I, 410 *a*, 411 *a*.
14. — logicum, quod est præter, vel post multa, id est abstractum a singularibus, et quod habet esse in intellectu, sed cum fundamento in re, quomodo fiat : I, 335 *b*-337 *a*, 409 *a*-411 *a*, 438 *b*; IX, 51 *a*.
15. — logicum, sumptum pro prima intentione, dicit ipsum fundamentum reale, seu naturam communem realem; pro secunda intentione, dicit communitatem rationis : I, 410 *a*, *b*.
16. — logicum constituitur formaliter per relationem rationis ad inferiora : I, 409 *a*-411 *a*; IV, 46 *b*; IX, 51 *a*.
17. — inest in pluribus, et prædicatur de pluribus : I, 336 *b*, 409 *ab*.
18. — est simplex possibile ad additionem, ideo stat cum compositione : I, 158 *b*-160 *a*, 337 *a*.
19. — quo simplicius est, eo in pluribus, quare et quomodo : II, 300 *a*; III, 34 *b*, 38 *b*. Est simplicius particulari : I, 336 *a*.
20. — nunquam est sine particulari, sc. quoad existentiam : III, 34 *b*-39 *a*.
21. — , sc. physicum, contractum ad parti-

Digitized by Google

culare, dicit unionem materiæ cum forma : *ibid.*
22. — quodlibet, sc. logicum, aut nihil est, aut posterius : III, 35 *b*.
23. — cognoscitur ex multis particularibus, quomodo : VIII, 110 *b*.
24. — proprium est in genere determinato : I, 336 *a*.
25. — recte dividitur in quinque capita, sc. genus : I, 405 *b*, 407 *ab*, II, 326 *a*; IV, 171 *a*; speciem : IV, 45 *b*-47 *a*; differentiam, proprium et accidens : *ibid.*
26. Omnis abstractio aut est universalis a particulari, aut formæ a materia : I, 437 *b*; VI, 614 *ab*.
27. — quomodo non cadat in Deo : I, 117 *ab*, 335 *b*-337 *a*.
Vid. PARTICULARE, n. 2.

UNIVERSALIORA sunt priora secundum partem, non vero omni genere prioritatis : III, 34 *b*, 38 *b*; V, 172 *ab*.

UNIVERSALIS. — natura, seu forma de se est communicabilis in potentia; actu vero solum per aggregationem plurium, vel contractionem personæ, et individui : I, 116 *ab*. Unde ante contractionem res non distinguuntur : II, 612 *a*-614 *a*.

UNIVERSITAS in Scriptura septenario designatur : XI, 52 *a*.

UNIVERSUM. 1. — habet partium multitudinem differentium numero, specie et genere : IV, 36 *b*. — 2. Factum est propter creaturam rationalem, ejusque productio manifestat divinam bonitatem : *ibid.* — 3. Ad perfectionem universi requirebatur creatura spiritualis, tum corporalis, tum composita ex utraque : VI, 451 *a*. *Vid.* ANGELUS, n. 2-4, INFERIOR, n. 8.

UNIVOCATIO. 1. — recipit magis et minus : III, 357 *b*. *Vid.* GENERATIO, n. 34. Est major in specie quam in genere : *ibid.*
2. — proprie non est inter Deum et creaturam : I, 411 *a*-412 *b*, IV, 37 *a*.
3. — importat multiplicationem circa rem, non circa nomen : I, 236 *b*.
Vid. CONVENIENTIA, n. 2, 6.

UNIVOCUM. 1. — est quod convenit pluribus secundum rem, et secundum rationem per idem nomen imputatam : I, 31 *b*, 41 *a*, 137 *ab*, 239 *a*-241 *b*; 411 *b*-412 *b*; II, 630 *b*; III, 34 *b*-39 *a*; IV, 37 *a*; VI, 161 *b*. *Vid.* ANALOGUM, n. 3-4, CONVENIENTIA, n. 12, DICERE, n. 12.
2. — est duplex, sc. aliud pure univocum, aliud coincidens cum analogo, id est importans communicationem rei significatæ secundum prius, et posterius : I, 137 *b*, 411 *a*-412 *b*; III, 200 *a*.
3. — prædicatum, et univoce prædicari differunt, quomodo : I, 31 *b*; IV, 171 *a*.

UNUM. 1. — aliud simpliciter, aliud secundum quid; et utrumque est multiplex : IV, 157 *b*.
2. — præcise dicit quid positivum, idque semper in Deo; in creaturis vero aliquando dicit privationem : I, 388 *a*-391 *b*.
3. — dicit conformitatem naturæ; potest et dicere conformitatem voluntatis : 505 *ab*.
4. — numero est quod non recipit distinctionem in se : II, 318 *a*.
5. Omne quod est, ideo est, quia est unum : IV, 147 *b*.
6. — , verum et bonum distinguuntur plusquam ratione : II, 257 *b*.
7. — est quod non dividitur, id est indivisio competit ei a posteriori : I, 388 *b*.
8. — quot modis sumatur : VIII, 62 *b*.
9. — et ens convertuntur, sc. in neutro : I, 390 *b*, 391 *b*.
10. — dicit implicite multa, quomodo : I, 455 *b*. — constituit multitudinem, et in ipsa salvatur : 389 *a*.
11. — per se quomodo fiat : VI, 173 *b*. — 12. Ubi unum propter alterum, ibi unum tantum, quomodo : I, 284 *a*; III, 248 *a*, 561 *b*; IV, 198 *b*, 449 *b*, 619 *b*; V, 438 *a*, 439 *a*. *Vid. inf.* n. 18. — 13. Unumquodque ex quibus augetur, ex iisdem nutritur : I, 294 *a*.
14. — ex pluribus exigit aliud sub ratione activi, aliud sub ratione passivi : 296 *a*.
15. Quæcumque sic se habent ut unum sit idem alii, nec habent diversas proprietates, in iis quod dicitur de uno, dici et de altero, quomodo intelligendum : 111 *a*.
16. Quæcumque sic se habent ut unum possit intelligi, altero non intellecto, et e converso, ea non esse unum, verum est in divinis non quantum ad principale significatum, sed quantum ad connotatum : 136 *b*.
17. — per essentiam fieri non potest ex pluribus formaliter differentibus, quare : VI, 173 *b*; sc. quia requiritur una pars quæ se habeat sicut materiale : 171 *b*.
18. Ubi unum est per alterum, ibi sunt non unum, sed duo, sc. causa efficiens, et instrumentalis : VI, 243 *b*-244 *a*.
19. Quæ dicuntur de uno et eodem secundum numerum, dicuntur de se invicem : IV, 168 *b*.
Vid. CHRISTUS, n. 92, ENS, n. 19, 38-39, ESSE, n. 24, JUSTUS, n. 12, RES, n. 17, 38.

UNUS. 1. — dicit discretionem et singularitatem : XI, 173 *b*.
2. — in divinis quomodo usurpari possit : I, 92 *b*, 390 *a*-391 *b*.
Vid. CHRISTUS, n. 92.

Digitized by Google

UPUPA, quæ avis : XIII, 499 *b*.
URBANITAS. Opera ex urbanitate facta sunt indifferentia : III, 578 *b*.
URIEL, nomen angeli, ejus significatio, officiumque exprimitur : VII, 390 *a*.
URINA, quale excrementum, et quomodo generetur : III, 79 *a*; VI, 477 *a*. *Vid.* ANALOGIA, n. 6.
URNA aurea in arca est anima Christi in Eucharistia : XIII, 29 *a*.
URSUS qualem naturam habeat, et quid significet : X, 188 *a*; XIII, 242 *b*. — ad palum ligatus significat amantem Dei : XIII, 518 *b*.
USIA et USIOSIS græce idem sunt ac essentia et substantia latine : I, 380 *a*.
USURA. 1. — filia avaritiæ quid sit : VII, 237 *b*, 364 *b*, 538 *b*; X, 378 *b*; XII, 252 *a*.
2. — quare prohibita : VII, 364 *b*; X, 379 *a*; XII, 252 *a*. Semper fuit prohibita jure divino : V, 157 *a*.
3. — quam Deo exosa, et execranda : VII, 62 *b*.
4. — quadruplex : IX, 245 *b*. Item mystice multiplex : 288 *ab*.
5. Usuras solvens ex necessitate non peccat : V, 157 *ab*.
6. — est in mutuo pecuniæ, non in locatione domus, quare : 157 *b*.
7. — in exercitio eleemosynæ proponitur : XIII, 325 *b*.
USURARIUS an possit ex usuris eleemosynas facere : V, 614 *b*.
USUS. 1. — est actus voluntatis tantum, si sumatur active; passive vero est etiam aliarum potentiarum : I, 34 *a*-35 *b*; II, 404 *b*-406 *a*; V, 352 *b*; VII, 379 *a*-380 *a*; XII, 44 *a*-46 *a*. —non convenit bestiis : I, 32 *a*. *Vid.* FRUI, n. 1-2. — 2. Quot modis sumi possit, et quomodo contradistinguatur ab uti et frui : I, 32 *a*, 34 *a*-37 *a*.
3. Cujus usus bonus, et ipsum bonum esse, in quo sensu sit verum : I, 35 *a*, 38 *a*, *b*; II, 202 *b*; III, 645 *a*; V, 94 *b*.
4. — alicujus potentiæ est duplex, sc. vel ut actus elicitus absolute, vel ut ordinatus ad proprium finem; primo modo est in dæmonibus, secundo non : II, 405 *b*.
5. — libertatis qualis, et quotuplex : *ibid.*
6. — gratiæ debet esse fidelis respectu Dei, virilis in se, et liberalis ad proximum : IX, 28 *b*-29 *b*.
7. — debitus respicit fidem in matrimonio : VII, 428 *b*.
8. — pecuniæ quare fuerit apostolis a Christo concessus : XIV, 576 *b*-577 *b*.
9. — , et dominium rerum qualiter differant : 455 *b*, 584 *b*-585 *b*. *Vid.* ABDICATIO, n. 2.
UT in Scriptura sumitur vel consecutive, vel causaliter : II, 329 *a*.
UTER in pruina quid sit : IX, 424 *b*-425 *a*.
UTI. 1. — proprie est tantum circa creaturas : I, 31 *b*, 37 *a*-38 *b*.
2. — est assumere aliquid in facultatem voluntatis vel imperantis, vel acceptantis, vel tolerantis, vel respuentis : I, 36 *b*; X, 16 *a*. Hoc modo omnia subjacent voluntati : I, 37 *a*.
3. — dicit vel actum, vel habitum, vel objectum : *ibid. inf.*
4. — debemus rebus creatis ut ad Deum accedamus; alias abuti est : XII, 44 *a*.
UTILE. 1. Omne bonum vel est honestum, vel utile : VII, 499 *a*. — 2. Nihil utile est, nisi conferat ad vitam æternam : XIV, 464 *b*.
UTILITAS triplex ex misericordia : XIII, 325 *a*-326 *a*. *Vid.* MISERICORDIA, n. 33, 37.
UXOR. 1. Uxoris obligationes erga maritum : VIII, 228 *b*. De uxore et viro multa ex SS. PP. et S. Scriptura : VIII, 54 *a*-56 *a*; VIII, 595 *b*-596 *b*.
2. — triplici causa dicitur, sc. causa prolis, adjutorii et incontinentiæ : VII, 54 *b*-55 *a*; IX, 214 *a*. — 3. Uxorem ducere quam molestum sit viro sapienti : XIV, 102 *b*, 104 *a*.
4. — Christi Ecclesia : IX, 213 *ab*.
5. Uxore abuti quam grave scelus : VI, 280 *ab*; VII, 54 *b*, 549 *ab*.
6. Uxori accedere sine peccato, vel cum peccato, quot modis contingat : VIII, 228 *b*.
7. — non habens dotem non potest facere eleemosynam : V, 614 *a*.
8. In quo sensu adulter dici possit vehemens amator uxoris : VI, 280 *b*-281 *a*.
9. — an possit de licentia viri votum continentiæ emittere, et an possit vir ab ea, voto emisso, petere debitum : 285 *a*. *Vid.* CONJUGATI, n. 6. — 10. Uxore quamvis reluctante, potest vir crucem accipere : 286 *b*-287 *a*.
11. — an possit repudiari : VI, 315 *b*-319 *b*; XI, 37 *b*-38 *a*. — 12. An possit dimitti fornicationis causa : VI, 339 *a*-343 *b*.
13. — an dubitans de morte mariti possit novas inire nuptias : 376 *b*-377 *a*. — 14. Uxorem ducere quando sit malum : X, 617 *b*-618 *a*.
15. — Loth conversa in statuam salis quid significet : XI, 69 *a*.
16. Quare non liceat post legem gratiæ habere plures uxores, et quare in lege veteri hoc idem permissum fuerit : VI, 303 *b*-309 *b*.
17. Quinque casus assignantur in quibus uxor separata restitui viro non debet : 421 *b*-422 *a*.
18. — bona vel mala mystice est bona vel mala vita; filii sunt opera : XIII, 410 *a*.

Digitized by Google

Vid. CONJUGATI, CONJUGIUM, MATRIMONIUM, MULIER, *passim*, SAUL, n. 2.

UXORATUS habens votum simplex continentiæ potest reddere, non petere debitum : VI, 384 *b*.

UXORICIDIUM quale peccatum : 366 *a*-369 *b*. Quomodo puniatur : VIII, 370 *b*-371 *b*. Qualiter impediat matrimonium : VI, 360 *ab*, 368 *b*-369 *b*. *Vid.* MATRICIDIUM.

V

VACCÆ portantes arcam Bethsames quomodo figurent mundanas affectiones : IX, 325 *a*, 358 *b*.

VACUITAS materiæ in principio mundi qualis : II, 538 *ab*.

VACUUM. 1. — est duplex, aliud negativum, aliud privativum; primum est nihil, secundum est locus carens aliquo corpore : II, 61 *a*, 538 *ab*.

2. — an admittat motum possibilem : II, 61 *a*. — 3. Per vacuum sol non diffunderet radios ob defectum corporis deferentis : 559 *b*.

3. — abhorret natura : XIII, 546 *a*. *Vid.* LOCUS, n. 18, NATURA, n. 63.

4. — animæ non potest repleri rebus creatis, quare : XIV, 38 *b*, 39 *a*, 61 *a*.

Vid. VÆ, n. 2.

VÆ. 1. — triplex annuntiatur peccatoribus : XIII, 281 *b*, 320 *b*; XIV, 235 *a*. Explicatur : XIV, 235 *a*-237 *a*.

2. —, —, —, vas vacuum, sed signatum, clamaverunt dæmones : XIII, 599 *b*; XIV, 126 *b*.

Vid. JUDÆUS, n. 11.

VAGATIO; *vid.* EVAGATIO.

VALENTINIANUS II, quomodo sine baptismo salutem consequi potuerit : V, 342 *b*.

VALLIS humilitatem, delectationes mundanas, peccatum et gehennam diversimode significat : IX, 258 *ab*.

VANA GLORIA; *vid.* GLORIA, n. 54-66.

VANITAS. 1. — duplex, alia quæ est purum nihil, alia quæ est mixta cum re qualibet creata : IX, 583 *b*.

2. — mundi late expenditur : 580 *b*-582 *a*.

3. — triplex in rebus, sc. mutabilitatis, iniquitatis et pœnalitatis : 582 *a*.

4. — alia malitiæ, alia avaritiæ, alia imprudentiæ : 621 *b*.

5. — superbiæ, avaritiæ, luxuriæ, et mundanæ sapientiæ expenditur : 581 *ab*.

6. — est contemptibilis, quia sensuum detentiva, mentium seductiva, et Dei provocativa : 368 *b*.

7. — temporalium bonorum describitur : XIII, 401 *a*.

8. — hominis consistit in esse sui de non esse, et in tendentia ad non esse per culpam : I, 11 *b*-12 *a*.

VANUM. 1. — triplex, sc. per privationem vel esse simpliciter, vel esse ordinati, vel esse immutabilis : IX, 584 *a*.

2. — est quod non includit finem ad quem est : V, 151 *b*, 152 *a*; IX, 581 *a*. Item vanum est quod non confert ad plenitudinem continenti : IX, 9 *a*, 580 *b*.

VANUS est qui sperat in mundum : IX, 580 *b*.

VAPOR est exhalatio vel crassa ex qua nubes, vel rara ex qua nebulæ generantur : X, 14 *b*. *Vid.* ANIMA, n. 477, COMETA, n. 1.

VARIATIO quid sit, et quomodo conveniat omni creaturæ : I, 153 *a*, 154 *b*.

VARRO; *vid.* PYTHAGORAS.

VAS. 1. — est locus continens : II, 41 *a*. *Vid.* LOCUS. — 2. Aliud Dei, aliud diaboli, et quale hoc, et illud : IX, 196 *a*. — 3. Aliud in honorem, aliud in contumeliam : *ibid.*

4. — argenteum est cor castum, — aureum est cor charitate præditum : XIII, 527 *a*, *b*.

5. — solidum et plenum non crepat ad ignem; sed vacuum non sustinet ignem : 586 *a*.

Vid. ÆGYPTIACA, CLERICUS, n. 4, COR, n. 41, CORPUS, n. 131, CRUX, n. 49, DOCTOR, n. 23, HÆRETICUS, n. 20, HYDRIA, LAURENTIUS, MARIA, n. 484, OLEUM, n. 7, OS, n. 8, PAULUS, n. 1, PECCATOR, n. 138, SACRAMENTUM, n. 73, VÆ, n. 2.

VAU littera hebraica interpretatur Et ipsa : IX, 362 *a*; item Dominium adversariorum : X, 150 *a*.

VECTIGALIUM exactio requirit debitam autoritatem, causam et mensuram : X, 290 *b*.

VECTES quomodo significent prælatos et apostolos : X, 172 *b*.

VEGETABILE. 1. — et sensibile sunt duo genera viventium : I, 324 *b*. — 2. Pro vegetabilibus ex quibus cibamur, inventa est agricultura : VII, 499 *a*.

VEGETANTIA. 1. — quomodo producantur per influxum cœlorum : VII, 261 *ab*.

2. — et sentientia quare consumenda in fine mundi : 336 *a*.

VEGETATIO, et conservatio est actus vitalis, procedens a forma vitali : IV, 452 *b*.

VEGETATIVA. 1. — anima est tota in toto corpore, et tota in qualibet parte, et in operari dependet ab ipso, sicut et sensitiva : I, 164 *a*. — 2. Animæ vegetativæ potentiæ sunt generativa, augmentativa et nutritiva; prima ad speciei conservationem, secunda individui, tertia subjecti; nutritivæ autem

Digitized by Google

competit digestiva, attractiva, retentiva et expulsiva : VII, 391 *b*, 392 *b*-393 *a*; VIII, 104 *b*. *Vid.* ANIMA, n. 313.
3. — in homine et in brutis, non est proprie anima, sed potentia : VII, 391 *b*; VIII, 104 *b*.
VEGETATIVUM. 1. — competit formæ substantiali informanti plantas, estque actus corporis organici vitam potentia habentis; convenit et virtuti animæ tum sentientis, tum rationalis : *ibid.* *Vid.* SENSITIVUM.
2. Vegetativa melius dixeris virentia, quam viventia, quare : II, 606 *ab*.
VEL aliquando sumitur disjunctive, aliquando copulative : VI, 133 *b*.
VELAMEN. 1. — quale occultet sensum Scripturæ superbis, et permittat humilibus : IX, 36 *a*.
2. — Testamenti veteris ablatum est ex novo : VIII, 460 *a*, *b*.
3. — quale in anima ad tegenda secreta cordis : I, 172 *b*; II, 455 *a*-457 *b*.
VELLE. 1. — quisque tenetur absolute quod sibi innotescit Deum velle voluntate absoluta, quamvis possit aliquando velle oppositum ei quod Deus vult, voluntate pietatis, seu conditionata : II, 228 *b*-230 *b*.
2. Malum non velle potest esse cum merito, si sit positive; absque merito autem, si sit privative : III, 158 *b*.
3. Omnis causa cujus virtus se extendit voluntate ad contrarium, potest aliud velle, quam velit : II, 214 *a*, 404 *ab*.
4. — malum vere est velle, quamvis posse malum vere non sit posse : II, 181 *a*; III, 577 *a*; V, 179 *b*-180 *a*.
5. — vitii supponit velle naturæ cum deordinatione : III, 299 *b*.
6. — duo opposita potest eadem voluntas, sc. unum absolute, alterum conditionate : IV, 368 *a*.
Vid. VOLUNTAS.
VELLUS; *vid.* MARIA, n. 485-486.
VELUM templi scissum in morte Christi quid denotet : XI, 216 *a*.
VENA, *vid.* MARIA, n. 487, SUSURRIUM.
VENATIO. 1. — est ars mechanica, et qualis : VII, 499 *a*. *Vid.* ARS, n. 9. — 2. Quando sit licita : V, 627 *a*.
3. — bona, et mala quænam : IX, 266 *a*.
4. Sub venatione comprehenditur ars coquorum, pistorum et cauponum : VII, 499 *a*.
VENATOR. 1. — diabolus, quia insidias ponit, laqueos parat, et sanguinem effundit : IX, 266 *a*; XIII, 347 *b*-348 *a*. *Vid.* DIABOLUS, n. 128, 130, PISCATOR, n. 1.
2. Venatores Christi sunt prædicatores boni, quomodo : XIII, 348 *a*.
Vid. ADULATOR, n. 2, CHRISTUS, n. 693, CONSILIARII, DIABOLUS, n. 128, 130, HÆRETICUS, n. 21, MULIER, n. 42, PECCATUM, n. 402, QUÆSTUARIUS, SOCIUS.
VENDERE se, vel filios, an possit unus conjugum absque consensu alterius : VI, 349 *ab*.
VENDITIO, et emptio spiritualis suadetur : XIII, 99 *b*. *Vid.* EMPTIO, n. 3.
VENEFICIUM; *vid.* SUPERSTITIOSÆ SCIENTIÆ.
VENENUM; *vid.* PECCATUM, n. 344, THERIACA.
VENERATIO; *vid.* DULIA, n. 1, 9.
VENEREA; *vid.* DELECTATIO, n. 5.
VENIALE. 1. — peccatum non est proprie prohibitum, sed cohibitum : V, 193 *a*. — 2. Multa venialia peccata non faciunt unum mortale nisi dispositive : III, 179 *a*. — 3. An post hanc vitam homo possit liberari etiam a reatu venialium : VI, 92 *a*.
VENIRE. 1. — , et supervenire tripliciter contingit : IX, 373 *b*. — 2. Deus dicitur venire ad animam per communicationem gratiæ et gloriæ, et per habitationem trium Personarum : XI, 583 *b*-584 *a*.
VENTER. 1. In ventrem ire est vel materialiter, vel formaliter : V, 551 *a*.
2. — in Deo quid sit : VIII, 56 *b*. — 3. Ventris amator est idololatra : VIII, 277 *a*.
Vid. ANIMA, n. 406, MARIA, n. 62, 111-112, 125-129, PARTUS, n. 1.
VENTOSÆ quare attrahant carnem : XIII, 546 *a*.
VENTUS. 1. — quid sit : VIII, 94 *a*; IX, 589 *b*; X, 37 *a*. — 2. Venti principales sunt quatuor : VIII *et* IX, *ibid.* — 3. Ventorum proprietates et varii effectus enarrantur : VIII, *ibid.*
4. — mystice dicitur anima sancta, item elatio, tentatio et suggestio : IX, 175 *a*; item dona Spiritus sancti : 558 *b*, 575 *b*.
VENUS. Veneris sideris proprietates; quando dicatur Lucifer, quando Vesper : VIII, 92 *a*. *Vid.* CERES.
VERBERATIO, effectus iræ : VII, 533 *b*-534 *a*.
VERBOSITAS est filia acediæ; *vid.* ACEDIA, n. 6.
VERBUM. 1. — triplex, sc. mentis, oris et operis : VIII, 99 *b*; IX, 205 *b*. Aliud scriptum, aliud vocale, aliud mentale : IX, 301 *b*; XI, 306 *b*. *Vid.* COGITARE, n. 1, CONCIPERE, DICERE, n. 1.
2. — aliud sensibile, aliud intelligibile, aliud medio modo se habens; secundum tantum est in Deo : I, 450 *a*. Item aliud divinum, aliud humanum; et hoc vel mentale, vel vocale : XI, 306 *b*.
3. — sensibile est ipsa vox significativa; — medium est cogitatio de voce proferenda; — intelligibile attenditur in cogitatione rei : I, 450 *a*.
4. — mentale est similitudo expressa rei cognitæ : 448 *ab*. — 5. Includit igitur notitiam

Digitized by Google

genitam, generationem, imaginem, et similitudinem objecti : *ibid.* — 6. Quamvis verbi ratio prius reperiatur in Deo quam in creaturis, nomen nihilominus est translatum a creaturis ad Deum : 449 *b*. Verbi creati ad increatum in tribus consistit : 450 *a*.

7. — est quod emanat a mente per modum conceptionis, et per consequens genitum, dicitque respectum ad dicentem : I, 442 *b*.

8. — mentis fit, quando mens convertitur supra se; exprimitur autem, quando mens convertitur ad alterum, additque signum sensibile : II, 497 *a*, 498 *a*.

9. — mentis innotescit alteri per vocem, per quam ex intelligibili fit sensibile : I, 450 *a*; II, 497 *a*; VII, 503 *a*.

10. — quadrupliciter dicitur, sc. increatum, mentale, et ejus expressio tum mentalis, tum sensibilis : XI, 251 *b*.

11. — Dei est duplex, sc. divinum, et humanum; primum est omnis creatura, quam percipit oculus; secundum est humana vox, quam percipit auris : IX, 594 *a*.

12. — aliud initiale, estque veritas rerum; aliud judiciale, estque æterna felicitas promissa : IX, 524 *a*, *b*.

13. — sensibile est duplex, aliud prolatum in organis naturalibus, aliud quod fit instrumentis artificialibus : VIII, 100 *a*.

14. — dicere exterius est, se vel alium declarando, aliquid extra formare : I, 444 *a*, *b*.

15. — sensibile est multiplex, quia mens nostra nec simul, nec uno et eodem actu potest videre se, et alia : 446 *a*. Non est proprie verbum, sed signum verbi : 449 *a*, 450 *b*-451 *a*. — 16. Verbo creato frequenter conjuncta est fallacia, displicentia et impotentia; non sic Verbo increato : *ibid.*

17. — unitur voci sensibili, ut manifestetur intentio : IV, 27 *b*.

18. — mentale est conceptus emanans a mente : I, 443 *b*. Fit dicendo, et exprimendo rem cognitam : *ibid.*

19. — dicere interius apud se est cogitando conceptum gignere : *ibid.* *Vid.* COGITARE, n. 1.

20. — mentale est multiplex in nobis; in Deo est unum : 446 *a*.

21. Verbi conditiones sunt cognitio intelligentis, conceptio similitudinis, et alicujus expressio : 448 *a*. Primum est notitia, secundum generatio, tertium imago : *ibid.*

22. — est similitudo exprimens omnia : IV, 309 *a*.

23. — mentis oritur ex memoria : XII, 12 *b*.

24. — divinum dicitur Notitia, Filius, Imago, et Verbum, quæ se habent secundum ordinem; Verbum autem præcipue dicit similitudinem spiritualem : I, 313 *b*, 441 *b*, 448 *ab*. *Vid.* DEUS, n. 99.

25. — increatum dicitur notionaliter de Filio Dei; creatum autem non est Deus, nec proinde de Deo sive essentialiter, sive notionaliter dici debet : 443 *b*, 444 *a*.

26. — divinum qualem respectum importet ad creaturas : 444 *b*-447 *b*.

27. — divinum est similitudo Patris imitativa, rerum exemplativa et operativa; ideo dicitur Dei virtus et sapientia, sc. per appropriationem : 446 *a*. Producitur a vi conceptiva, id est a memoria fœcunda, quæ est vis generativa, et producitur ut suppositum cui communicavit Pater suam virtutem, idemque dicendum de Spiritu sancto : *ibid.*

28. — divinum est exemplans creaturam, id est efficiens vel actu, vel habitudine, sc. actu in tempore, habitudine ab æterno : *ibid.* — 29. Quare Verbum et Spiritus sanctus dicantur nominibus dicentibus respectum ad creaturam magis quam Pater : 447 *ab*.

30. — divinum quomodo dicatur fons sapientiæ : 448 *b*. — 31. Quomodo per Verbum dicantur omnia facta : 444 *b*, 446 *b*.

32. — divinum præcise non dicit omnipotentiam, 448 *b*.

33. Verbi creati ad increatum similitudo stat in tribus, sc. in origine, in dispositione et in unione : I, 450 *a*.

34. — ratione originis dicitur Filius; ratione præconceptionis, mundus archetypus; ratione unionis, homo factus : 450 *a*. Expenditur utraque generatio : XI, 146 *b*-147 *a*.

35. Sicut Verbum divinum se habet ad productionem rerum, sic Spiritus sanctus ad distributionem gratiarum : I, 308 *b*.

36. — respectu Patris in quo sensu possit dici essentia Patris, et sapientia genita Patris : 64 *b*, 77 *b*. *Vid.* DEUS, n. 147.

37. — habet respectum ad Patrem ut dicentem, et ad Spiritum sanctum ut spirans : 107 *b*.

38. — in divinis non nascitur per inquisitionem, ut in nobis, nec proinde per voluntatem, licet producatur a natura conjuncta voluntati : 123 *b*. — 39. Verbi divini generatio plerumque exprimitur per *genuit*, potius quam per *generat*, quare : 173 *ab*.

40. — in divinis est substantia, in nobis est accidens : I, 190 *b*. Nominat proprietatem personæ : IV, 11 *a*.

41. — Patris quam proportionem habeat cum vocali : IX, 403 *ab*.

42. — apud Patrem quid sit : XI, 253 *ab*.

43. — divinum quid sit, et quare potius a Joanne appelletur Verbum, quam Filius :

Digitized by Google

251 *a*. Quare dicatur in principio, et quomodo simul sit principium rerum : 250 *b*.
44. — quomodo spectet ad exemplar : VII, 255 *b*.
45. — divinum est subjectum Evangelii S. Joannis, sc. ut generatum et incarnatum : XI, 248 *a*-249 *b*.
46. Verbi divini æternitas, distinguibilitas simul et unitas cum Patre, et æqualitas explicatur : 250 *ab*. Item generatio æterna : 250 *a*-251 *b*, 530 *a*-531 *a*.
47. — quomodo sit principium Spiritus sancti, et creaturarum : 530 *a*.
48. — est lux triplicem radium in nos immittens : 531 *ab*.
49. — est in quo relucent omnia, species, forma, exemplar, verbum, imago, similitudo, ars, filius : IX, 20 *a*. Est æternum exemplar veritatis æternæ, per quam omnia sciuntur : 20 *a*-21 *a*. Item est exemplar omnium rerum, et sufficientissima ratio cognoscendi omnia alia a se : IV, 309 *a*. Est fons sapientiæ, et ipsa sapientia qua cætera cognoscuntur, quomodo : IV, 299 *a*. Exprimit Patrem ut principium : 44 *ab*. Est exemplar omnium rerum, actuum, et scientiarum : 31 *b*-40 *b*, 86 *b*-88 *b*. In hoc scribuntur omnes actus hominum : 87 *a*.
50. — fieri hominem quid sit : IV, 7 *b*-10 *b*; VII, 282 *a*-283 *b*, 398 *a*; XII, 514 *b*-515 *a*. — — non decuit muliebrem sexum assumere : IV, 269 *b*-271 *a*.
51. In quo sensu generatio Verbi in utero Virginis sit supra omnem causam, rationem et naturam : IV, 183 *b*.
52. — quomodo caro factum dici possit : IV, 126 *b*. Dicitur caro factum, non anima : quare : IV, 45 *ab*. Assumpsit carnem cum anima, seu carnem animatam : 47 *b*-49 *a*. Non potuit supponere loco animæ ad informandam carnem : 45 *b*. Congruentius assumpsit carnem de sola muliere, quam de viro : 271 *a*-272 *b*. — non dicitur unitum animæ mediante Spiritu sancto, nisi effective : 52 *b*. *Vid.* ASSUMPTIO, n. 1-9, MARIA, n. 92, 96. Id factum tamen est mediante amore, quomodo : 53 *b*.
53. Verbi unio cum humana natura fuit absque transmutatione vel conversione, quare : 155 *a*-157 *b*. Quomodo fuerit triplex : VIII, 153 *a*. In quo differat ab aliis unionibus creatis : IV, 157 *b*-160 *a*. In quo sensu dicatur parva, maxima et summa simul : 161 *a*. Quid exegerit in anima et in carne : 280 *a*. Personalis relatio in Christo nihil ponit novi circa personam Verbi : 157 *a*.
54. Persona Verbi comparata ad divinam naturam est extremum; comparata ad divinam et humanam simul, tenet rationem medii; comparata ad humanam tantum est terminus : IV, 156 *b*-157 *a*. Quomodo habeat rationem principii, medii et termini respectu naturæ humanæ assumptæ : 122 *a*.
55. — assumpsit de statu innocentiæ immunitatem a peccato; de statu naturæ lapsæ, mortalitatem; de statu gloriæ, beatitudinem fruitionis : VII, 292 *a*.
56. Persona Verbi quomodo sit incommunicabilis, et tamen communicetur naturæ humanæ : IV, 122 *a*.
57. — non assumpsit personam humanam, quare : 129 *a*-131 *b*. — 58. Naturam humanam assumptam si Verbum dimitteret, jam persona ipsa esset, quare : 230 *ab*.
59. — incarnatum non potest dici creatura, quare : 241 *b*-242 *a*, 252 *ab*. *Vid.* CHRISTUS, n. 86-89, 95, 108-111.
60. — cognoscitur ab anima Christi mediante habitu creato : 279 *b*.
61. — ita unitur tali humanæ naturæ, quod etiam posset alteri uniri : 300 *b*.
62. Verbi unio cum carne terminative est quid infinitum, formaliter est quid finitum : 301 *ab*. An quid abstulerit de perfectione ipsius : 302 *b*. — 63. Verbi unio cum carne et anima fuit unica, non duplex : 445 *b*-449 *b*; sc. unica actu, sed pluralis in potentia : 448 *b*. *Vid.* CHRISTUS, n. 33-45, UNIO, n. 22. — 64. Unio Verbi cum carne quomodo explicetur per unionem verbi creati cum voce : I, 450 *a*. — 65. In morte Christi, caro et anima manserunt Verbo unitæ : VII, 293 *a*, 400 *a*. — 66. Verbi incarnatio quare nuntiata ab angelo, effecta vero cum præcedente consensu B. Virginis : VII, 283 *a*-284 *a*. *Vid.* MARIA, n. 84, 101. Quare in fine temporum : 286 *b*-287 *b*.
67. — incarnatum, crucifixum et inspiratum quomodo se habeat ad gratiæ collationem, et quid in nobis operetur : IX, 27 *a*-28 *a*, 45 *b*, 47 *b*. Per Verbum increatum lex S. Scripturæ edita est, per inspiratum recitata, per authenticatum promulgata, signis et prodigiis confirmata : 5 *a*.
68. — incarnatum est sol, caput et cor Ecclesiæ : 21 *b*. — 69. Per Verbum incarnatum descendit in nos copia gratiarum : IX, 27 *a*; XI, 264 *b*-265 *b*. Quid usus gratiæ ex parte nostri exigat : IX, 28 *b*-29 *b*. — 70. Intellectus Verbi increati est per quod omnia creantur; incarnati, per quod omnia reparantur, inspirati, per quod omnia revelantur : 44 *a*.
71. — Patris exprimit Patrem, et productiones ab intra : 44 *ab*.
72. — incarnatum factum est puer tangens

Digitized by Google

cœlum et terram, ut repararet hierarchiam cœlestem et subcœlestem : 45 *b*-46 *a*. In nativitate Verbi incarnati factum est miraculum miraculorum : 46 *a*.

73. — incarnatum est sol qui descendit per decem gradus, arcus habens multiformitatem colorum, rubus qui ardebat in monte Horeb : *ibid. inf.* Fuit summus hierarcha, Deo acceptissimus, etc. : 46 *a*-47 *b*.

74. — cum sit ubique, quomodo dicatur venisse in mundum, caro factum, lux illuminans, plenum gratiæ : XI, 257 *b*, 260 *a*-261 *a*, 262 *b*-263 *b*, 264 *a*, *b*-265 *b*.

75. — incarnatum quomodo dicatur facere opera quæ facit Pater : 329 *ab*.

76. Verbi gloria quomodo ab hominibus visa : 263 *b*.

77. — caro factum est secundum, præter, supra, propter et contra carnem : VIII, 152 *b*. Caro factum est, ut cibus angelorum fieret cibus hominum : VIII, 412 *a*.

78. — incarnatum est ligum vitæ, atque etiam scientiæ : IX, 20 *b*-21 *a*. Est medium in quo addiscunt angeli, philosophi, theologi, mathematici, juristæ, cæterique : 21 *a*-26 *a*.

79. — incarnatum est ostium vitæ, omnisque scientiæ : 44 *a*.

80. — incarnatum dicitur donum optimum, in quo sunt omnes thesauri, et frater noster efficitur : VII, 584 *ab*. — 81. In Verbi incarnatione facta est æternitas nova, immensitas abbreviata, pulchritudo obscurata, celsitudo abjecta, fortitudo infirmata, justitia sub reatu, opulentia egens : XIV, 641 *a*-642 *b*. — 82. Verbi incarnati majestas, mortalitas, indivisa unibilitas, et humilitas : XI, 533 *ab*. — 83. Verbi missio in carnem, et in mentem, qualiter differant : IV, 41 *b*. — 84. Verbi generatio quomodo exprimatur per generationem creaturarum : IX, 83 *b*.

85. — divinum, genitum ab æterno in mente divina, scriptum fuit in pergamena uteri virginalis, et vocale factum est per prædicationem : IX, 301 *b*.

86. — abbreviatum super terram importat exclusionem cæremonialium legis scriptæ, et substitutionem charitatis : XIV, 593 *a*.

87. — incarnatum significatur convenienter per verbum ore prolatum : V, 302 *a*. In quo sensu insitum dici possit : IV, 156 *b*.

Vid. ANGELUS, n. 183-184, CHRISTUS, n. 33, etc., IMAGO, n. 4, 8, 19, 21-22, 36, INCARNATIO, n. 1-17, TESTAMENTUM, n. 13, UNIO, n. 22.

88. Dei verbum primo in angelis seminatum est, secundo in primis hominibus, tertio in Judæis, quarto in gentibus : IX, 233 *b*.

89. Dei verbum quomodo audiendum, prædicandum, et ejus fructus : IX, 335 *a*, 336 *a*, 339 *b*, 347 *a*, 376 *b*, 384 *a*, 403 *b*, 411 *a*, 455 *b*; XI, 113 *b*, 564 *ab*; XIII, 173 *b*.

90. Dei verbum seminatur in auribus voce, in oculis exemplo, in corde infusione gratiæ : IX, 257 *b*. Quomodo dicatur lucerna : X, 424 *b*-425 *a*.

91. Dei verbum habet cibi proprietates : IX, 7 *a*, 308 *a*; XI, 553 *b*-554 *a*, 557 *a*. — 92. Est emplastrum curans vulnera animæ : 315 *a*. — 93. Est thesaurus, et qualis : 336 *a*.

94. Dei verbum est noster adversarius in via : X, 576 *a*. — 95. Comparatur mnæ et semini : XI, 110 *a*-111 *b*. — 96. Est medicamentum, varias continens confectiones pro varietate ægritudinum et morum : IX, 12 *a*; XIII, 98 *b*. — 97. Dei verbum custoditum est signum amoris Dei : XI, 451 *b*. — 98. Dei verbi fructus : X, 418 *b*, 426 *b*, 427 *ab*; XI, 113 *ab*, 232 *a*. Homines mundantur per verbum veritatis : XI, 455 *b*. — 99. Audire Dei verbum est perfecte obedire : 543 *a*, 564 *a*. — 100. Dei verbum servans quomodo beatus : XIII, 307 *a*. — 101. Dei verba sunt guttæ aquæ celestis irrigantis animas : 309 *b*.

102. Dei verbum prædicatum est verbum Verbi incarnati : IX, 5 *a*. Est fons aquæ vivæ salientis in vitam æternam : VIII, 419 *a*. Illuminat animam, quomodo : XIV, 34 *a*-35 *a*. Inflammat affectum, confirmat in bono, et ducit ad gloriam : 35 *a*-36 *a*. Item sanat vim concupiscibilem, illuminat rationalem, et armat irascibilem : IX, 341 *a*, 384 *a*, 514 *ab*; X, 627 *b*. — 103. Ex sua origine habet auctoritatem inviolabilem; ex subjecto, profunditatem imperscrutabilem, etc. : IX, 1 *b*-2 *a*. — 104. Est mensa æternarum epularum : 7 *a*. — 105. Ut fructificet, oportet ut sonet in aure cordis, ut luceat oculo mentis, et ut vapor divinus instillet gustum suavitatis : 48 *a*. — 106. Dei verbo prædicato ducuntur electi ad dexteram navigii : XI, 521 *a*.

107. Dei verbum aliud asperum, quod audietur in judicio a præscitis; aliud suavissimum, quod ab electis : IX, 291 *b*-292 *a*. — 108. Quos fructus pariat : 464 *b*. *Vid.* CHRISTUS, n. 629. — 109. Est lucerna multipliciter : IX, 308 *ab*, 452 *ab*; X, 424 *b*-425 *a*, 539 *a*. — 110. Est gladius versatilis : XI, 486 *a*. — 111. Dei verbum custodiendum intelligendo, diligendo et obediendo : IX, 341 *a*; sc. corde, ore et opere : XI, 387 *a*; XIII, 123 *ab*, 307 *a*. Est verbum veritatis, estque mirabile, et amabile : IX, 447 *b*; X, 304 *b*-305 *a*. Totum se communicat pluribus simul, et successive : V, 415 *b*. — 112. Quomodo prædicandum : IX, 376 *b*. — 113. Parvipendens Dei verbum, Deum parvipendit : IX, 339 *b*; XIV, 89 *ab*. Maledicitur a Deo : IX,

Digitized by Google

347 *a*. Quomodo puniatur : VII, 30 *a*; XI, 34 *ab*, 333 *b*. Ubi non fructificat, signum est maledictionis divinæ : VII, 485 *a*; XI, 347 *a*. — 114. Dei verbum auditum habet majorem vim, quam scriptum : IX, 85 *b*. Est verbum salutis : 422 *a*, 423 *b*; spiritus et vita, quomodo : XIV, 99 *b*. Excitat animam : X, 395 *b*. — 115. Quare non fructificet in multis : X, 418 *b*, 422 *b*-424 *a*. — 116. Ab audiendo Dei verbo nemo excusatur : XI, 47 *b*. — 117. Dei verbum est adversarius nos ducens ad Christum : X, 576 *a*-577 *a*. — 118. Est semen seminandum in paradiso voluptatis, id est in Ecclesia et in corde : 589 *a*. — 119. Verbi non auditores tantum, sed factores Deo placent : XI, 231 *b*-232 *a*.

120. — prædicatum a Joanne Baptista : XI, 264 *ab*. — 121. Verbi prædicati utilitates expenduntur multipliciter : VII, 484 *ab*; XI, 232 *b*, 337 *a*, 486 *a*, 564 *ab*, 594 *b*-595 *a*; XIV, 34 *a*-36 *a*. Mundat animam, et est virtus sacramentorum : XI, 455 *b*. Quomodo parturiatur in memoria : 470 *b*. Alii ejus effectus enarrantur : XIII, 123 *a*-125 *b*, 127 *a*, 129 *b*, 180 *a*-182 *b*, 193 *a*, 359 *b*, 360 *b*, 589 *ab*; XIV, 32 *a*-33 *a*.

122. — est aliis tonitruum, aliis vox angeli : XI, 427 *b*. — est hamus : 381 *b*. — est sagitta : XIII, 183 *ab*. — ejicit dæmones a peccatore : 168 *a*.

123. — est natatoria Siloe : 565 *a*. — 124. Duo sunt quæ expellunt de corde hominum verbum Dei, sc. malæ suggestiones hominum, et tentationes dæmonum : X, 419 *b*. — 125. Desiderium verbi Dei quam bonum : 328 *ab*. — 126. Libenter audire verbum Dei est signum charitatis : VIII, 442 *a*. — 127. Dei verbum quomodo dicatur transire non posse : XI, 170 *a*.

Vid. AUDITOR, n. 1-2, CHRISTUS, n. 625-631, 708.

VERBUM grammaticale. 1. Verba, seu nomina, sunt signa dicentia mentis conceptum, quia ab interiori procedunt, et voluntarie formantur : V, 180 *b*. Sunt instituta non ad decipiendum, sed ad exprimendum cogitationes : VII, 133 *a*.

2. —, prout distinguitur a nomine, significat semper in adjacentia, ideoque trahit numerum a supposito; sic et participium : I, 363 *b*. Significat modum secundum varias inclinationes animæ, sive rationalis, sive irascibilis, sive concupiscibilis : IX, 53 *a*.

3. Verba diversorum temporum diversimode dicuntur de æterno, de æviterno, et de temporali : I, 144 *ab*. — 4. *Accipere* in divinis quot significata habeat : 107 *b*. — *Generat* et *Genuit* quomodo differant : 173 *ab*.

5. — importat actum ut egredientem, nec includit in se suppositum, sed tantum relationem; unde prædicari tantum potest, non vero subjici : 432 *a*.

6. Verba aliqua in voce activa significant passionem; aliqua in passiva significant actionem : I, 195 *b*; IV, 9 *ab*.

7. — præteriti temporis non habet vim ampliandi ad futurum : 181 *b*.

8. — exprimens actum baptizandi an sit de necessitate formæ : V, 301 *b*-302 *b*, 304 *b*-305 *b*.

9. Verba quibus anima devota Deum alloquitur, qualia sint : VIII, 413 *a*-414 *b*.

10. Verborum disciplina qualis religioso conveniat : XII, 468 *a*-470 *a*, 484 *a*-485 *a*.

11. — otiosum quid sit : III, 581 *a*; V, 152 *b*; VII, 127 *b*-128 *b*; XII, 373 *b*. *Vid.* OTIOSUS.

12. Verba curiosa, superflua, contentiosa, onerosa, perniciosa qualia : XIII, 329 *b*.

13. Verba activa alia respiciunt solum passum, alia ultra passum habent alium terminum : I, 251 *a*.

14. Verba tantum duo nobis sunt concessa, sc. necessaria et utilia : XII, 373 *b*.

Vid. ADJECTIVUM, ADVERBIUM, EST, IMPERATIVUM, INGEMINATIO, PRÆPOSITIO, SUBSTANTIVUM, SUM, etc.

VERECUNDIA. 1. — est pars temperantiæ, estque modestia honestatis in gestu et verbis servatæ : V, 91 *a*; VII, 238 *a*, 411 *a*.

2. Verecundiæ laudes enarrantur : VII, 186 *a*-187 *a*, 221 *a*; XII, 298 *b*, 517 *b*; XIV, 643 *ab*.

3. — vitiosa quænam : VII, 186 *b*; XII, 517 *b*.

4. — mulierum gemma : VII, 186 *a*. — religiosorum decor : XII, 298 *b*.

VERIFICARE; *vid.* FALSIFICARE.

VERITAS. 1. — est pars justitiæ, estque virtus qua cor et verba concordare jubentur : VII, 238 *b*. Quare sic dicatur : IX, 524 *b*. Originaliter est a Deo, quomodo : II, 6 *b*-16 *b*, 81 *a*; IX, 50 *a*. — est virtus per quam immutata ea quæ sunt, aut fuerunt, aut erunt, dicuntur : VII, 413 *b*; VIII, 190 *b*. Item, comparata ad principium a quo, est repræsentatio summæ veritatis; comparata ad id in quo est, definitur id quod est; comparata ad intellectum quem movet, est conformitas intellectus ad rem : I, 64 *b*, 146 *b*; XI, 590 *b*. Est etiam voluntas dicendi verum, cum expedit : V, 189 *b*.

2. — est adæquatio intellectus et rei : II, 71 *b*, 99 *a*; III, 503 *b*; IX, 45 *ab*. *Vid.* CONCORDIA, n. 12, FALSITAS, n. 1.

3. — radicaliter sumpta est indivisio entis et esse, sc. principiorum entis, estque idem ac ens, estque quid absolutum; formaliter

Digitized by Google

dicit ordinem ad intellectum, quem habet movere per sui expressionem, diciturque conformitas rei et intellectus : I, 64 *b*, 145 *b*-147 *b*; III, 347 *b*; V, 577 *a*; IX, 54 *b*; XI, 31 *b*. *Vid.* ADÆQUATIO, n. 1-2, DEUS, n. 43.

4. — alia est cognitionis, alia operationis, alia dilectionis : VII, 630 *b*. Item alia est vocum, alia rerum, alia morum : IX, 50 *a*, 54 *b*, 61 *b*.

5. — originaliter est a Spiritu sancto : II, 196 *b*.

6. — vocalis dicit duplicem comparationem, sc. ad rem, et ad dicentem : I, 64 *b*; V, 183 *a*, 577 *a*.

7. — rerum est origo scientiarum naturalium et mathematicarum; — vocum, origo scientiarum sermocinalium; — morum, scientiarum moralium : IX, 52 *a*, 53 *a*, 54 *b*.

8. — rerum est indivisio entis et esse; — vocum, adæquatio vocis et mentis; — morum, rectitudo vivendi, tum ex parte principii increati irradiantis animam, tum ex parte animæ suscipientis, et ex parte objecti ad quod ordinatur : I, 64 *b*, 147 *ab*; III, 347 *b*; V, 577 *a*; IX, 54 *b*.

9. — alia complexa, alia incomplexa : I, 146 *a*; II, 122 *a*; IV, 578 *b*.

10. — alia essentialis, alia accidentalis : II, 122 *a*; III, 504 *b*.

11. — alia practica, alia speculativa : V, 197 *b*, 209 *b*.

12. — alia increata, et est supernaturalis; alia creata, et est naturalis; alia concreata, et est moralis : IX, 524 *b*.

13. — et bonitas sunt de principali significato entis, cum quo convertuntur : II, 258 *b*-259 *a*.

14. — quomodo recipiat magis et minus : I, 143 *ab*, 333 *b*. *Vid.* CREATURA, n. 3, ENS, n. 23.

15. — , ut sic, est inexpugnabilis, in speciali autem potest impugnari ob aliquam circumstantiam : I, 25 *a*.

16. — omnis complexa super aliquid fundatur, quomodo : II, 204 *a*.

17. — et falsitas circa compositionem consistunt : II, 503 *b*. *Vid.* FALSITAS, n. 2.

18. — est in rationali : V, 563 *b*.

19. — creata oritur ab increata : XII, 12 *a*.

20. — trahit mentem ad cognitionem Creatoris, et hoc tripliciter : IX, 358 *ab*. Ejus effectus describuntur : 358 *b*, 376 *b*.

21. — quomodo obtinenda : 358 *b*, 376 *ab*. — 22. Illuminat intellectum : 414 *a*. — 23. Omnia vincit : 433 *b*. — 24. Nihil amabilius divina veritate : 495 *a*. — 25. Veritatis notitia dicitur regnum cœlorum : X, 588 *b*.

26. — significatur per vocem significativam ex instituto, vel ex accommodatione usus : I, 98 *a*.

27. — quomodo sit proprietas divini esse : 145 *b*-147 *b*. — 28. Est vera seipsa, sicque proprie competit veritati per essentiam : 146 *a*, 536 *b*. — 29. Opponitur vanitati et umbræ : 146 *a*. — 30. Omnia sunt vera veritate increata, id est, nata se exprimere, et movere intellectum ex participatione summæ veritatis : 147 *a*.

31. — est proprietas essentiæ, et ideo ratio cognoscendi eam : *ibid.*

32. — divini esse tanta est, ut non possit cogitari non esse : 148 *a*-150 *b*.

33. — in Deo est ratio cognoscendi se et alia; in creatura vero ratio cognoscendi est similitudo veritatis : II, 6 *b*-8 *b*, 81 *a*. *Vid.* DEUS, n. 64.

34. — vitæ, doctrinæ et justitiæ quænam sint : VII, 372 *b*; XI, 590 *b*-591 *a*; XIII, 259 *ab*. Item enuntiationis, voluntatis et actionis : XI, 591 *a*.

35. Veritatis via quænam : IX, 310 *b*.

36. Veritatis summæ varia testimonia proponuntur : 73 *b*-78 *a*, 320 *ab*, 342 *a*, 533 *a*.

37. — pronuntiata, nuntiata et enuntiata quæ, et quali discrimine : 511 *b*-512 *a* (*ubi legitur* prænuntiata, nutrita, *sed male*).

38. — quandoque est abscondenda : XI, 132 *a*. — 39. Veritatem esse, et ex veritate, quid sit : 493 *b*-494 *a*. — 40. Veritatis cognitio quomodo habenda : XIII, 180 *a*-181 *a*.

41. — doctrinæ Christi qualis sit : XIII, 472 *b*-473 *b*. — 42. Veritatis amator fit beatitudinis possessor : XIV, 120 *a*.

43. — in quo sensu dicatur odium parere : I, 24 *b*; VIII, 564 *a*-565 *a*.

44. — sciri non potest nisi per æternæ veritatis insplendentiam : IX, 20 *a*. — 45. In veritate stare est stare in gratia : XI, 384 *ab*.

46. — invenitur solum in oratione, et gratia Dei : XI, 31 *b*. — 47. Non debet derelinqui pro scandalo : VII, 162 *b*; XI, 49 *b*.

48. — licet ad tempus prosternatur, oportet tamen ut resurgat : XI, 159 *b*-160 *a*.

49. — melius percipitur operando, quam audiendo : 231 *b*-232 *a*. — 50. Veritatis hæc natura est, ut inde fortior fiat, unde patitur insidias; et per ea clareat, per quæ obumbratur : 392 *a*. — 51. Veritatis studium debet esse cum debita societate, et debito ordine : X, 283 *a*. — 52. Major est culpa contemptus veritatis, quam libido carnalitatis : 495 *a*.

53. — est lux animæ magna, clara et bona, quomodo : IX, 50 *a*, 54 *b*.

54. Veritatis gradus enumerantur : XII, 191 *ab*. — 55. Veritatis ostium philosophis clausum : IX, 44 *a*. — 56. Quibus gradibus per-

Digitized by Google

veniatur ad splendorem veritatis imitando Christum : XII, 32 *b*-33 *a*.
57. — non est eadem in præsenti, præterito et futuro, attamen reducibilis est ad unam veritatem ut ad primum subjectum : 123 *a*-125 *b*.
58. — propositionis quænam essentialis, quænam vero accidentalis dicatur : III, 504 *b*.
59. — propositionis est mutabilis, quomodo : II, 123 *a*-125 *a* (*ubi*, p. 124 *a*, l. 37, *leg.* veritas enuntiabilis, p. 124 *b*, l. 28, *et* 125 *a*, l. 5, *lege* nominis veritatem).
60. — propositionis non pendet omnino a veritate rei, cum sit veritas signi : 125 *a*, 204 *ab*.
61. Nihil statuendum, aut servandum in quo fiat præjudicium veritati : VI, 114 *b*.
62. Quomodo una veritas possit esse ratio cognoscendi plura : II, 10 *a*; VII, 256 *ab*.
63. — quomodo in Deo, et in creatura dicat indivisionem : I, 146 *b*.

Vid. ANIMA, n. 533, CHRISTUS, n. 626, ESSENTIA, n. 25, JUSTITIA, n. 3, PECCATUM, SPIRITUS SANCTUS, n. 74, VERUM.

VERMIS. 1. — nascitur ex putri, et mordet id ex quo nascitur : VI, 619 *a*.
2. — spiritualis est remorsio conscientiæ, quæ maxima est in damnatis; in viatoribus vero aliquando non adest : 617 *b*-620 *b*.
3. — divitiarum est superbia : XIV, 464 *b*.

Vid. ANGELUS, n. 239, CONSCIENTIA, n. 17, 27-29, LUMBRICI.

VERSIO. 1. — est idem ac annihilatio, et quomodo sit naturalis omni creaturæ : I, 153 *a*, 154 *ab*. *Vid.* MUTATIO, n. 1.
2. — mystica quadruplex in Scriptura circa tristitiam et lætitiam : XIII, 251 *b*-253 *a*.

VERSUS sapphicus, trimeter, heroicus quis sit : X, 141 *ab*.

VERUM. 1. — proprie nihil habet permixtum de possibilitate, proprieque tantum convenit Deo; improprie vero competit etiam creaturis, sed cum permixtione possibilitatis : I, 146 *b*.
2. — primo dicitur prout contradistinguitur contra falsum, secundo id quod est purum et impermixtum, tertio quod est permanens et fixum : *ibid.*, *et* III, 347 *b*.
3. —, sive ens ut verum, est objectum intellectus : I, 67 *a*, 324 *a*; II, 78 *b*, 181 *a*, 418 *a*.
4. — dicit indivisionem entis ab esse : V, 577 *a*.
5. — dicit inhærentiam actualem, bonum habitualem : IV, 520 *b*.
6. — , sc. complexum, est circa compositionem, et complexum enuntiabile : IV, 523 *a*-526 *a*, 578 *b*.
7. — quodlibet quomodo sit in Deo : II, 204 *a*.
8. Aliquis loquitur verum et vere, aliquis falsum et false, aliquis verum false, aliquis vere falsum : IX, 227 *a*.
9. — et bonum quomodo sint sui diffusiva : II, 412 *b*.
10. — et unum quomodo se habeant in ente : V, 576 *b*-577 *a*. Quomodo seipsa denominent : *ibid.*, *et* I, 535 *b*-537 *b*. An cognosci possint alterutrum sine altero : II, 259 *b*. Quomodo utrumque sit nobis naturaliter desiderabile : III, 295 *b*-296 *a*.
11. — tripliciter dicitur, 1. quod convertitur cum ente, 2. quod ultra entitatem addit ordinem ad operationem et finem, 3. quod addit supra esse impermixtionem ad non esse : IX, 584 *a*.
12. — est bonum quod semper manet, vel gratia Dei, vel gloria, vel ipse Deus : XI, 31 *b*.
13. — dicitur absolute, ob idque non potest stare cum suo opposito; non sic bonum : II, 229 *b*.
14. Omne verum est possibile; et omne quod erit verum, potest esse verum; et omne quod potest esse verum, est simpliciter possibile : 141 *ab*.
15. Nihil proprie scitur nisi verum : 181 *a*.
16. Res veræ sunt, quando sunt in re sicut sunt in arte æterna : IX, 45 *a*.

Vid. BONUM, n. 12, CONGRUUM, n. 1, CREATURA, n. 5, ORATIO GRAMMATICALIS, n. 2.

VESICÆ turgentes quid significent : XII, 254 *b*-255 *a*.

VESPER. 1. — est finis diei, et mane principium. Alius vesper temporis, alius adversitatis, alius perseverantiæ operis, alius criminis, alius virtutis : IX, 194 *b*.
2. — de mane fieri quid sit : IX, 21 *a*.

Vid. DIES, n. 1, VENUS.

VESPERÆ; *Vid.* OFFICIUM, n. 15.

VESPERTINA lux animæ dicitur, quando deficit; matutina vero, quando resurgit : V, 11 *b*-12 *a*. *Vid.* ANGELUS, n. 170-171, COGNITIO, n. 9.

VESTIGIUM. 1. — repræsentat secundum partem, imago secundum totum : I, 69 *ab*.
2. — Dei in creatura est repræsentatio cum quadam elongatione, id est, quatenus repræsentat unum, verum et bonum : *ibid.*, *et* III, 166 *b*-167 *a*; VII, 236 *a*, 258 *b*, 270 *a*. — 3. Quæ differentia sit inter vestigium, umbram et imaginem : I, 69 *ab*; VII, 270 *a*. *Vid.* IMAGO, n. 36.
4. — Dei habet quælibet creatura quatenus exit a Deo secundum modum, speciem et ordinem, seu secundum rationem causæ efficientis, exemplaris et finalis : *ibid.*, *et* IX, 38 *a*. Item secundum rationem substantiæ,

Digitized by Google

virtutis et operationis : IX, 38 *a*. Item secundum numerum, pondus et mensuram : *ibid.*, *et* I, 64 *a*; VII, 258 *a*; IX, 574 *ab*; XI, 256 *b*. Item alio multiplici modo : IX, 570 *ab*.

5. — generationis æternæ est in creaturis per diffusionem, per expressionem, et per propagationem : IX, 83 *b*.

6. Vestigia sunt exempla : XIII, 139 *a*.

VESTIMENTUM. 1. — pertinet aut ad speciem visionis, aut ad delectationem corporis, aut ad tegumentum nuditatis : VII, 185 *b*.

2. — mystice significat Ecclesiam, Christi carnem, divinitatem, bonum opus, fideles, et virtutes, præcipue charitatem : IX, 279 *ab*. — 3. Vestimenta Filii Dei quænam sint : VIII, 57 *a*.

4. Vestimentorum vanitas in religiosis quam detestabilis : VII, 46 *a*-47 *a*. In Christianis quam fugienda : 185 *a*-186 *a*.

5. — animæ est corpus : XIII, 188 *b*. *Vid.* CHRISTUS, n. 817.

VESTIRE est actus artis mechanicæ : VII, 499 *a*. *Vid.* INDUMENTUM, n. 1-2.

VESTIS. 1. Quatuor dispositiones vestium Christi leguntur factæ : IX, 240 *a*.

2. Vestium mollities mundanis, non Christi sequacibus competit : X, 403 *b*-404 *a*. — 3. Vestium luxus fugiendus est ex consilio Christi : XI, 149 *a*.

4. Vestium Christi scissio, ejusque mysteria enarrantur : 211 *ab*.

5. In vestibus peccari potest quatuor modis : 39 *a*. — 6. Vanitas in vestibus prohibetur ab Apostolo : XII, 533 *b*; XIV, 46 *a*. — 7. Vestium austeritas quam Deo chara : XIII, 151 *b*.

8. — nuptialis est charitas, quomodo : VIII, 294 *b*-295 *a*. — est sancta vita : XIII, 248 *a*, 456 *a*-457 *b*, 463 *b*.

9. — extranea, sordida et sanguinolenta Christianorum est vita involuta peccatis : 248 *a*, 456 *b*.

10. — duplex est amor Dei et proximi : VIII, 295 *a*; XIII, 456 *b*; vel virtutes, et boni mores : 456 *b*-457 *a*.

11. In veste poderis Aaron erat totus orbis terrarum, quomodo : IX, 97 *a*; X, 130 *ab*.

12. Vestium sacerdotalium mysteria enodantur : XII, 257 *a*-258 *a*.

13. — quæ a tinea corroditur figurat acediosum : VIII, 257 *b*-258 *a*.

14. In signum puritatis baptizatus alba veste vestitur : VIII, 207 *b*; XI, 17 *b*.

Vid. APOSTOLUS, n. 65, CHRISTUS, n. 650, 724, 880.

VETERIS et Novi Testamenti concordia qualis : VII, 242 *ab*, 400 *b*-401 *a*; IX, 14 *b*-16 *b*, 76 *b*-77 *b*, 99 *b*-104 *a*, 311 *a*. *Vid.* LIBER, n. 4, 7-10, 17, SCRIPTURA *per totum*, TESTAMENTUM, n. 1-16.

VETUSTAS. 1. — nostra consistit in malo culpæ et pœnæ, quæ subdividuntur in undecim capita : IV, 330 *b*-331 *a*; IX, 259 *a*.

2. — Christi fuit simpla, non vero, ut in nobis, dupla : IV, 330 *b*. — 3. De vetustatis depositione agitur : XII, 445 *ab*.

VEXATIO. 1. — quid sit, et quando sit peccatum mortale, aut inducat obligationem restitutionis : VII, 533 *a*. Est filia iræ : *ibid.*

2. — proprii juris potest pretio redimi, licet pretium simoniace exigatur : V, 364 *b*.

3. — quomodo sola det intellectum auditui : IX, 41 *ab*, 503 *a*; X, 128 *b*, 159 *a*, 225 *a*; XIV, 295 *b*-296 *a*.

Vid. ANGELUS, n. 141, DIABOLUS, n. 95, EXACTIO.

VEXILLUM; *vid.* CHRISTIANUS, n. 38, FIDES, n. 147.

VIA. 1. — salutis et spiritualis explicatur : IX, 368 *b*-369 *a*. — spiritualis habet triplicem gradum, sc. purgativum, illuminativum et unitivum : VIII, 2 *b*; XII, 23 *a*. — 2. De via purgativa agitur : VIII, 4 *a*-8 *a*; XII, 23 *b*-25 *a*, 35 *b*-36 *a*. Respondet ordini Thronorum : VIII, 9 *b*. — 3. De illuminativa : VIII, 8 *a*-21 *a*; XII, 25 *a*-26 *a*, 31 *b*-34 *a*, 35 *a*, 36 *a*. *Vid.* ILLUMINATIVA. Respondet ordini Cherubim : VIII, 9 *b*. — 4. De unitiva : VIII, 21 *a*-27 *a*, 33 *b*, 36 *a*-39 *a*, 46 *b*-53 *b*; XII, 26 *a*-31 *a*, 34 *a*-35 *a*, *ab*, 36 *a*-37 *b*. Respondet ordini Seraphim : VIII, 10 *a*.

5. Viæ Domini sunt amantium desideria, et lugere dicuntur, quomodo : VIII, 2 *a*.

6. — quæ ducit ad patriam est arcta, sed brevior : VII, 618 *b*.

7. — qua ad patriam currimus est triplex, sc. scientia, disciplina et bonitas : IX, 171 *b*, 305 *a*. *Vid.* BONITAS, n. 21.

8. — alia a qua, est peccatum; per quam, sunt virtutes; ad quam, est Christus : 204 *b*. — per quam, est etiam Christus, sc. in humilitate (*leg.* humanitate) : 250 *a*. *Vid.* CHRISTUS, n. 626, 660.

9. Via alia Dei, alia hominis, alia diaboli : IX, 299 *a*, 482 *b*.

10. — mandatorum multiplex : 361 *a*, 362 *b*-363 *a*.

11. — perversorum, tepidorum, et fervidorum quænam : 447 *a*. — iniquitatis est gemenda, videnda et amovenda : 451 *b*-452 *a*. Est tenebrosa, menstruosa et laboriosa, quomodo : 353 *a*. — iniquitatis est amovenda, — veritatis eligenda, et — cœlestis inquirenda : 354 *b*.

12. — mystice multiplex, sc. Christi humanitas, auditus cordis, iter rectitudinis, lati-

Digitized by Google

tudo prosperitatis, sanctitas conversationis : 271 *ab*.
13. — spiritualis est appetibilis, estque una propter obedientiam, vera propter castitatem, et bona propter paupertatem : 368 *b*-369 *a*. Præparatur per confessionem, castigationem et castitatem : XIII, 34 *ab*.
14. — ruinæ cavenda, — disciplinæ custodienda, — doctrinæ erudienda : IX, 361 *a*.
15. Viæ Domini aliæ sunt pavendæ, sc. judiciorum ; aliæ cavendæ, sc. suppliciorum ; aliæ appetendæ, sc. præmiorum : 338 *b*. — 16. Viæ mundi sunt inquinatæ : 395 *ab*. — 17. Viæ Domini rectæ, ideo breviores ; puræ, ideo leviores ; pulchræ, ideo suaviores : 322 *b*. Quomodo parandæ : X, 252 *a* ; XI, 535 *a*. Sunt fides et charitas : X, 252 *a* ; item humilitas et patientia : XI, 535 *a* ; item mors et passio Christi : 361 *a*.
18. — salutis arcta intrantibus, lata proficientibus, et ampla pervenientibus : X, 594 *a*.
19. — pœnitentiæ quid sit : XIII, 32 *a*. Præparatur per captivitatem intellectus, per executionem mandatorum, et per emendationem defectuum : 33 *b*-34 *b*.
20. — Domini est quadruplex, sc. pœnitentiæ, observationis mandatorum, patientiæ in tribulationibus, et piæ contemplationis : 37 *b*-38 *b*.
21. — bona est cum pace, — mala sine pace : 227 *ab*, 228 *b*.
22. Quales sint viæ per quas spiritus transit, venit, vel abit : IX, 511 *b*.
Vid. DEUS, n. 564, HOMO, n. 198, MUNDUS, n. 45.

VIATICUM ; *vid.* EUCHARISTIA, n. 2.

VIATOR. 1. — simul et comprehensor fuit Christus : VII, 290 *b*-291 *a*. *Vid.* CHRISTUS, n. 177. — 2. Viatoris officium quale : IX, 378 *b*, 390 *a*.

VICARIUS Christi. 1. — qualis esse debeat : XI, 568 *b*-569 *b*. — 2. Malum esse constat nullatenus tolerandum, in fide vel moribus ejus definitioni dogmatizare contrarium : XIV, 411 *b*. *Vid.* PAPA, PETRUS, PONTIFEX, SEDES.

VICISSITUDO. 1. — importat numerum et interruptionem : I, 145 *a*.
2. — et obumbratio quomodo differant : *ibid.*
3. — in Christo fuit ratione humanitatis : IV, 191 *a*.

VICTIMA ; *vid.* SACRIFICIUM, n. 1-16.

VICTOR ; *vid.* DEUS, n. 549.

VICTORIA. 1. — est subjectio repugnantium : XI, 593 *a*.
2. — Christi contra nostros adversarios expenditur : *ibid.*
3. — de vitiis quomodo habenda : XIII, 191 *a*-192 *a*.
4. — de seipso quam gloriosa : XIV, 42 *ab*.
5. — in bellis quomodo habenda : VIII, 586 *a*, 588 *b*.
6. — et resistentia valde differunt : III, 290 *a*, *b*. *Vid.* DIABOLUS, n. 112, 113, VINCERE.

VICTUS. 1. — et victualium appetitus datus est homini ad sustentationem corporis : XII, 343 *b*.
2. — parcus quam utilis corpori et animæ, lautus vero quam noxius : *ibid.*
Vid. PERFECTIO, n. 51.

VIDERE. 1. — Dei quid sit : II, 565 *b* ; VIII, 58 *ab* ; IX, 49 *b*.
2. — Deum quomodo quis possit : II, 500 *a*.
3. — sine medio est dupliciter, sc. sine medio vel adminiculante, vel obumbrante : V, 248 *b*.
4. — per medium est tripliciter, prout medium est disponens, vel deferens, vel deducens sive contemperans : III, 151 *a*. *Vid.* MEDIUM, n. 3, 6.
5. — est a potentia visiva, ad quod requiritur immissio speciei ab objecto, quæ moveat potentiam : II, 451 *a*.
6. — potius est, id est principalius in suscipiendo, quam in agendo : III, 174 *b*, 176 *b*.
7. — angeli est intelligere, fitque ex proprio motu in objectum : II, 498 *b*. *Vid.* ANGELUS, n. 158, 168, 178, 185.
8. — est secundum triangularem directionem radiorum, ita ut basis sit res visa, et angulus fiat circa pupillam oculi : V, 474 *b*.
9. —, et audire vocem quid sit : XIII, 600, *ab*.
Vid. ANIMA, n. 226-227, 235, MARIA, n. 492, OBJECTUM, n. 27, 32, VISIO, VISUS.

VIDUA. 1. — quænam sit : VII, 434 *a*. Ejus conditiones et exercitia : 53 *a*-54 *a*. — 2. Viduas velare, cujus munus sit : VI, 73 *b*. — 3. Viduæ propositum non nubendi qualem obligationem inducat : 374 *a*, *b*.
4. — paupercula quæ misit duo minuta in gazophylacium, quomodo plus aliis meruerit : III, 563 *b* ; XIV, 233 *b*. Quomodo significet Ecclesiam : XI, 153 *ab*.
5. Viduis debetur fructus sexagesimus, quare : VIII, 245 *b*. *Vid.* FRUCTUS, n. 8.
6. Viduis datur exemplum vivendi in Anna prophetissa : X, 276 *b*.
7. Viduæ, plus cæteris, subjacent tribulationibus : VI, 74 *b*-75 *a*.
8. Viduarum officium est reddere debitum parentibus, orationibus instare, filios educare, pauperes hospitio recipere, pedes sanctorum lavare, et infirmis ministrare : VII, 434 *a*.

VIDUITATIS status nobilior est statu conjugali, virginali vero inferior, quomodo : VI, 315 *ab* ; VII, 434 *ab*.

Digitized by Google

VIGESIMUS; *vid.* NUMERUS, n. 41-44.
VIGILANDUM Christianis multis de causis : XI, 171 *b*.
VIGILANS. 1. — quis sit, et quomodo a Deo coronetur : XIII, 337 *a*. — 2. Vigilantium beatitudo quænam : X, 565 *b*-566 *b*.
VIGILANTIA, vigilia, evigilare, dicit usum sensuum, et discretionem : VI, 453 *b*.
VIGILARE spiritualiter quid sit : XIII, 337 *a*. Evigilare dicit plus quam resurgere : VI, 453 *b*.
VIGILIA. 1. Quomodo distinguerentur quatuor vigiliæ apud veteres : X, 180 *b*. Earum sensus mysticus : 181 *a*.
2. — multiplex proponitur in ætate hominis : X, 180 *b*, 566 *ab*; XIII, 337 *ab*.
3. — quadruplex spiritualis ostenditur in viro spirituali : X, 181 *a*.
4. — triplex a Christo describitur suis : X, 566 *ab*; XIII, 11 *a*.
5. — habenda pastoribus super gregem suum : 260 *ab*.
6. — necessaria est ad præmium obtinendum : 469 *b*-470 *a*.
7. — tempore nocturno qualiter habenda servis Dei : IX, 398 *b*-399 *a*.
8. — et oratio suadentur : XI, 171 *b*; XIV, 123 *ab*.
Vid. VOCARE.
VIGINTI PASSUS *de virtutibus bonorum Religiosorum*; *vid.* NOVITIORUM (*De Institutione.*)
VILIPENDERE est pro vili vendere : IX, 489 *b*.
VILLICATIONIS nostræ ratio reddenda, quam exacte : XI, 26 *ab*; XIII, 373 *b*-375 *b*.
VILLICUS. 1. — est vel custos propriæ villæ, vel œconomus, et dispensator pecuniarum domini sui : XI, 25 *a*. — fidelis quis sit : XIII, 517 *ab*. *Vid.* DISPENSATOR. — 2. Quomodo Christus laudaverit villicum iniquitatis : XI, 28 *b*-29 *a*.
VINCERE. 1. — adversarium non possumus absque gratia Dei : VII, 654 *b*-655 *a*. *Vid.* VICTORIA, n. 1-6.
2. — diabolum facilius erat Adæ, quam e contra : III, 138 *a*.
VINCULUM. 1. — est quo animal attrahitur, retrahitur et astringitur, importatque violentiam : IX, 159 *b*. Qualiter figuret præceptionem, prohibitionem, vel admonitionem : *ibid.*
2. — aliud culpæ, aliud pœnæ, aliud legis, et aliud gratiæ : 242 *a*. — 3. Vincula alia sunt pœnitentiæ, alia amoris, obedientiæ, et sapientiæ : XIII, 29 *b*-30 *b*.
Vid. CHARITAS, n. 211, 288, DIABOLUS, n. 138-139, 144, MANDATUM, n. 14, PECCATUM, n. 372, 390.
VINDEMIARE spiritualiter, quid sit, et quomodo dæmones vindemient animas : X, 156 *b*.
VINDICATIO est pars justitiæ, per quam injuria, vel quodlibet noxium propulsatur : VII, 238 *b*, 413 *a*; VIII, 190 *b*.
VINDICTA. 1. — est filia iræ : VII, 363 *a*, 533 *a*. Appetitus vindictæ duplex : 533 *a*.
2. Vindictam appetens quomodo possit sive mereri, sive peccare : II, 226 *a*; XI, 76 *ab*. — 3. Vindictam appetere in alterum, quam periculosum; de se vero, quam bonum : II, 225 *b*, 226 *a*. — 4. Vindictam de offensa Dei sumere, est proprium Dei et prælatorum, non subditorum : IV, 429 *b*. Est proprium Dei, non hominum, quomodo : V, 573 *ab*.
5. Vindictæ species est non solum inflictio pœnæ, sed et subtractio boni : IV, 677 *b*.
6. Vindictam quæ in afflictione personæ, vel in damnatione æterna consistit, justi abhorrent; optant tamen, prout facit ad ablationem peccati, aut ad conversionem ad Deum : XI, 76 *ab*.
7. Vindictam ad Deum contra peccatorem clamat peccatum : IX, 567 *a*; XIII, 397 *a*.
Vid. DAMNATIO, n. 1-2, PARCERE.
VINEA. 1. — plantata a patrefamilias, cum sepe, turre et torculari, et locata colonis, quomodo figuret Synagogam et Ecclesiam : X, 580 *b*; XI, 132 *b*-133 *a*. *Vid.* ECCLESIA, n. 101. Item est genus humanum : XIII, 108 *a*.
2. — mystice est iterum Ecclesia, conscientia, sapientia, pœnitentia, religio : XIII, 117 *b*, 237 *a*, 463 *b*. *Vid.* ANIMA, n. 550, CONGREGATIO, n. 2, CONSCIENTIA, n. 34.
3. Horæ laborantium in vinea sunt diversæ ætates hominis : 463 *b*.
4. — colenda est ob denarium gloriæ : 289 *a*. — 5. Vineæ florentes mystice quænam sint : VIII, 480 *b*-481 *b*.
Vid. VITIS.
VINOLENTOS, et ebriosos quantæ pœnæ maneant : XIII, 87 *b*-88 *a*.
VINUM. 1. — confert ad sanitatem, et ad nutritionem; sed excedenter sumptum, confert ad ebrietatem et luxuriam : V, 494 *b*; IX, 229 *a*; XI, 538 *b*-539 *a*.
2. Vini effectus tum boni, tum mali : XI, 538 *a*-540 *a*; XIII, 87 *b*-88 *b*.
3. Aqua in vinum quomodo mystice convertatur : XIII, 89 *b*.
4. Per vinum significatur charitas : *ibid.*
5. — aliud corporale, aliud spirituale, sc. luxuria, doctrina hæreticorum, compunctio, reprehensio, et S. Scriptura : IX, 229 *a*. Item carnale desiderium, delectatio sensualis, error seducens, perturbatio, insania, voluptas : XI, 538 *b*-539 *a*.
6. Religiosus vini potum, maxime extra refectionem, frequentans nunquam virtutibus ditabitur : XII, 485 *b*.

Digitized by Google

7. — conditum, vel nectar quale propinet Christus suis : VIII, 328 *ab*.
8. — quare prohibitum Aaroni, et filiis ejus ad altare ministrantibus : XIV, 444 *a*. Quare vero concedatur sacerdotibus novæ legis : 439 *a*, 445 *a*.
9. Abstinentia a vino in anachoretis, et in communi laudatur : XIV, 437 *a*-447 *b*.

Vid. ABSTINENTIA, n. 8, ANIMA, n. 424, AQUA, n. 45, BEATUS, n. 103, CELLA, CHARITAS, n. 283, CHRISTUS, n. 666, COR, n. 26, CORREPTIO, n. 1, EUCHARISTIA, n. 119-120, 122, EVANGELIUM, n. 17, LACRYMÆ, n. 6, LÆTITIA, n. 2, MUNDUS, n. 74, MUSICA, n. 4, SAPIENTIA, n. 43, SPIRITUS SANCTUS, n. 67.

VIOLENTIA. 1. — est coactio proveniens ab extra : III, 227 *a*. Est impetus majoris rei, qui repelli non potest : VII, 430 *b*. Est filia avaritiæ : 364 *b*.
2. Quænam sint in quibus vis major vim minorem violentare non possit : III, 224 *b*.
3. — potest fieri vel per metum, vel per coactionem : VII, 430 *ab*. In contrahendo matrimonio qualis impediat, et qualis non : *ibid. Vid.* IMPEDIMENTA, n. 6.
4. — qualis requiratur ad regnum cœlorum acquirendum : XI, 36 *b*.

VIPERÆ proprietates exponuntur, et mystice applicantur peccatori : X, 287 *ab*.

VIR. 1. — dicitur a virtute, sc. a fortitudine quam habet supra mulierem : III, 28 *b*. Quis sit proprie vir : XIV, 61 *a*-65 *a*. — 2. Est caput mulieris, et quare ex viro mulier facta sit, non e converso : III, 27 *a*-29 *b*.
3. — et mulier qualem relationem habeant secundum suorum sexuum proprietates : *ibid.* — 4. Quomodo significaverint in prima productione Christum et Ecclesiam : II, 646 *a*; III, 28 *ab*; VI, 283 *b*.
5. — est caput mulieris quantum ad actus qui specialiter respiciunt sexum virilem : VI, 283 *b*-284 *a*. Quomodo non habeat potestatem sui corporis, si sit uxoratus : VI, 284 *a*-288 *b*. Sic nec potestatem habet vovendi continentiam : *ibid.*, *et* 359 *b*-360 *a*.
6. — et mulier an ob redditionem debiti teneantur abstinere a communione : VI, 293 *a*-295 *a*.
7. — si moriatur, et deinde resuscitetur, non necessario debet ei reddi uxor, maxime si hæc interim sit nupta alteri; si vero ambo consentiant, tunc est ei reddenda; nec ob id esset bigamus, nisi mulier alteri etiam copulata fuisset : 376 *ab*.
8. — aliquis dicitur vel ratione annorum, vel conjugii, vel sexus, vel virtutis : IX, 566 *a*.
9. — spiritualis appellatur volucer cœli : X, 589 *b*. Dicitur angelus propter septem proprietates : VII, 440 *a*-441 *b*. Secundum majorem, vel minorem perfectionem assimilatur variis ordinibus angelorum : 444 *a*-445 *b*. Quomodo habeat statum in gratia et perfectione : I, 299 *ab*.
10. Viris spiritualibus assignantur documenta tum in ordine ad vitia fugienda, tum ad virtutes amplectendas : XII, 328 *a*-330 *a*, 362 *a*-442 *b*. Eorum tentationes aperiuntur : 330 *b*-332 *b*, 364 *a*-368 *b*, 439 *a*-440 *b*. Ipsis Deus dulcedinem spiritualem subtrahit aliquando, quare : 438 *b*-439 *a*.
11. Viri quinque commemorati mulieri Samaritanæ a Christo quinam sint mystice : XI, 314 *b*.
12. Trium virorum, sc. Abrahæ, Jobi et Tobiæ fortitudo commendatur : IX, 174 *a*.
13. Viri perfecti sanctitas; *vid.* PERFECTIO, n. 51-52.

Vid. CONCEPTIO, n. 3, FŒMINA, 3, 5-6, INCARNATIO, MULIEBRIS, n. 2, MULIER, n. 2, 4-6, 8-10, 15, 20, 23-24, 32, 37, VENDERE, VERBUM, n. 52.

VIRGA. 1. — alia ultionis, alia correctionis, vel consolationis, vel directionis, vel fructificationis, vel virtutis; prima servis, secunda filiis, tertia mœstis, quarta prælatis, quinta justis, sexta universorum Conditori addicenda est : IX, 183 *a*.
2. — Aaron quæ floruit, et fructum habuit, significat castam mentem et bonum opus : XIII, 60 *a*; item bonam voluntatem cum opere : 304 *a*; item resurrectionem Christi et Christianorum : 216 *ab*.

Vid. MARIA, n. 238, 493.

VIRGINITAS. 1. — est virtus dicens habitum ratione abstinentiæ a coitu illicito, statum perfectionis ratione abstinentiæ a coitu etiam licito, et decorem ratione integritatis mentis et corporis : VI, 310 *b*; VII, 434 *b*. Est pars temperantiæ : VII, 411 *ab*.
2. — dicit medium non ratione objecti, sed respectu delectationis et tristitiæ : VI, 311 *a*; IX, 55 *b*.
3. Qualis sit differentia inter virginitatem Mariæ, et cæterarum virginum, necnon Christi ipsius : VI, 311 *a*.
4. — spectat ad virtutes politicas, et est propria naturæ lapsæ, non integræ : *ibid.* — 5. De differentia et excedentia inter virginitatem, et castitatem conjugalem agitur : 311 *a*-312 *b*. — 6. Præmium virginitatis, ultra præmium essentiale, est aureola, eique debetur fructus centesimus : VI, 312 *a*-315 *b*; VII, 434 *a*, *b*; VIII, 244 *b*, 245 *ab*.
7. In statu innocentiæ non fuisset virginitas, quamvis sit status nobilior ob patientiam et

Digitized by Google

temperantiam : III, 74 *b*; 82 *a*, *b*; VI, 312 *b*.
8. — in quantum dicit corporis simul et mentis integritatem, semel amissa non potest recuperari : III, 405 *b*; V, 9 *a*, 583 *ab*; VI, 311 *a*.
9. Virginitatis præmium accidentale, id est aureola, respicit decorem ex integritate corporis et animæ resultantem : V, 9 *a*, *b*; VII, 434 *b*.
10. Virginitatis præmium substantiale potest per æquivalentiam recuperari, non vero accidentale : V, 9 *a*, *b*.
11. — est virtus ardua, et maximæ perfectionis, cui debetur præmium peculiare : VI, 311 *ab*.
12. Laudes virginitatis : VII, 51 *a*-53 *a*, 433 *b*; VIII, 245 *ab*; XIII, 529 *ab*; XIV, 91 *b*-98 *b*. — est vita angelica : VII, 434 *a*.
13. — in tempore legis an fuerit perfectior matrimonio : VI, 213 *b*. *Vid.* ABEL, n. 4.
14. Donum virginitatis quomodo imprimatur digito Dei : XIII, 179 *a*.
15. — est janua qua Dei Filius intravit in mundum : XIV, 187 *b*.

VIRGINIUS Romanus ob stuprum tantum non illatum filiam interfecit : XIII, 524 *a*.

VIRGO. 1. — dicit duo, sc. abstinentiam ab omni coitu etiam licito, et integritatem mentis et corporis : VI, 310 *b*; VII, 434 *b*.
2. Virginibus, imo mulieribus quibuslibet bellum spirituale competit : V, 410 *b*; VIII, 245 *a*.
3. — si violetur invita, non perdit aureolam : VI, 315 *a*. Contrarium tamen S. Doctor alibi visus est dicere; *vid.* VIRGINITAS, n. 8-9.
4. — debet amare silentium, pudorem et humilitatem : XII, 515 *a*, *b*.
5. Quare virginibus debeatur fructus centesimus : VIII, 245 *b*; XIII, 123 *b*-124 *b*, 129 *b*. *Vid.* FRUCTUS, n. 8.
6. Virginibus assignatur matrimonium spirituale : XIII, 323 *b*. Earum nuptiæ quales : XIV, 93 *b*. *Vid.* ANNULUS, n. 4, EPISCOPUS, n. 3.
7. — vera vel ficta, sapiens vel fatua quænam sit : XIII, 389 *b*, 446 *a*. — 8. Virginum custodia qualis esse debeat : 518 *b*-519 *a*. — 9. Virginum corona quænam : XIII, 594 *a*; XIV, 94 *a*-96 *b*. — 10. Virgini competunt proprietates columbæ : XIII, 631 *b*-633 *b*. — 11. Virgines Jerusalem squalidæ, et in captivitatem ductæ quænam sint : X, 148 *b*, 161 *b*. — 12. Virginum sapientia quænam : XIII, 567 *ab*. — 13. Virginum munditia quam Deo chara, earumque beatitudo : 622 *ab*.

VIRTUS. 1. Etymologia nominis : VII, 441 *b*, 459 *b*; VIII, 171 *b*; IX, 63 *b*.
2. —, et vis alia est naturalis, alia moralis; et utraque potest sumi per comparationem ad actum, et ad finem ultimum : IV, 335 *a*; VII, 404 *b*.
3. — naturalis rerum dicitur qualitas, sed est quid substantiale in substantiis : IX, 38 *b*.
4. — communiter sumpta est quid commune ad moralem et naturalem; proprie vero comprehendit moralem tantum, sive politicam, sive gratuitam; magis autem proprie comprehendit tantum gratuitam : III, 264 *ab*; IV, 499 *ab*; VII, 404 *b*-405 *a*.
5. — specificatur ab objecto tanquam a ratione formali et motiva : IV, 218 *ab*.
6. Virtutes dividuntur in quatuor cardinales, et tres theologicas; quomodo vero inter se distinguantur : IV, 477 *b*-478 *a*; VII, 405 *b*, 410 *a*-414 *a*, 506 *a*-509 *a*; VIII, 178 *a*, 187 *b*-191 *a*, 291 *a*, 300 *b*-304 *b*; IX, 63 *a*-65 *a*. Item dividuntur in politicas, purgatorias, purgati animi, et exemplares : VIII, 177 *b*; item in intellectuales, et consuetudinales : *ibid.*
7. Virtutum cardinalium differentia qualis ratione actuum, objectorum, mediorum et oppositorum : V, 49 *b*-52 *a*.
8. Virtutum actus externus debet esse positivus; internus vero potest etiam esse privativus, quamvis meritorius esse non possit sine actu positivo : 45 *b*.
9. Omnium virtutum actus consistunt circa delectationes et tristitias per modum electionis, vel fugæ : 45 *a*.
10. — est habitus reddens potentiam facilem ad actum : IV, 489 *a*; et potest in cognitiva residere quantum ad materiale, in affectiva vero quantum ad formale : *ibid. sup.*
11. — et vitium sunt circa idem subjectum, non eodem tamen modo circa idem objectum, cum plura requirantur ad virtutem quam ad vitium : IV, 633 *a*; V, 140 *ab*, 141 *ab*. Quomodo sint in eodem subjecto : V, 564 *ab*. Quomodo resideant omnes virtutes in rationali : 52 *b*-55 *a*, 560 *b*-564 *b*.
12. Virtutis unius objectum potest esse materiale alterius : IV, 491 *b*-492 *a*. Ad hoc ut vera sit virtus, requiritur ut exerceat vim in actum, et in objectum : IV, 608 *b*. Objectum ipsarum est arduum, ut arduum est : IV, 568 *a*, 569 *b*; V, 47 *a*. *Vid.* ARDUUM, DIFFICILE.
13. Plures virtutes morales esse possunt in eadem potentia naturali : V, 560 *b*.
14. Virtutes, seu potentiæ aliæ sunt corporales, aliæ spirituales : VII, 392 *b*. Corporales aliæ sunt animales, aliæ vitales, aliæ naturales : *ibid.* Potentiæ spirituales sunt ratio-

Digitized by Google

nalis, concupiscibilis et irascibilis : 393 *a*; sive aliæ intellectivæ, aliæ affectivæ : *ibid.*

15. — , sive naturalis, sive moralis, spectata in ordine ad actum, definitur ultimum potentiæ de re; in ordine vero ad finem, est dispositio perfecti ad optimum : III, 264 *a*; VII, 404 *b*-405 *a*; VIII, 171 *a*; X, 82 *a*. Item nihil aliud est quam modus, sc. vivendi et operandi : IX, 63 *a*. Item est qualitas mentis qua recte vivitur : V, 557 *a*. Item est æqualitas mentis rationi consentiens, ac veluti quadratura per quam anima in spirituali ædificio collocatur : V, 51 *a*; VI, 130 *a*. Item est amor ordinatus : XII, 385 *a*.

16. — sive politica, sive gratuita, spectata in ordine ad actum, est habitus perficiens habentem, et reddens bonum ejus opus; in ordine ad principium directivum, est habitus voluntarius in mente consistens, recta ratione determinatus, seu est habitus mentis bene compositæ. Gratuita tantum, in ordine ad finem, definitur habitus ratione recta ad suum finem perveniens; in ordine ad subjectum, est bona voluntas; in ordine ad actum et complementum, est ordo amoris; in ordine ad suum principium, est bona qualitas mentis qua recte vivitur, qua nemo male utitur, quam Deus in nobis sine nobis operatur : III, 239 *b*-256 *b*, 264 *a*-265 *a*; V, 73 *a*-75 *a*; VII, 404 *b*-405 *a*.

17. — corporalis ea est quæ dirigit corpus ad actus suos, et in finem proprium : VII, 392 *b*. Omnis substantia habet virtutem, et operationem : IX, 38 *b*.

18. Virtutes theologicæ simul et cardinales figurantur per septem stellas, per septem mulieres, per septem panes : 69 *a*.

19. — , utpote ultimum de potentia, debet habere stabilitatem in durando, et fortitudinem in resistendo : 139 *a*.

20. Virtutum cardinalium officia propria : IX, 311 *b*-312 *a*. — 21. Habent diversimode ordinem prioritatis, prout in ordine vel ad subjectum, vel ad objectum considerantur : V, 46 *b*-47 *a*.

22. Virtutes theologicæ rectificant partem animæ superiorem, cardinales vero inferiorem, quomodo : V, 49 *a*; VII, 405 *ab*.

23. Virtutes habent esse gratuitum a gratia ut radice et origine, et esse meritorium a charitate ut forma, motore et fine : VII, 405 *b*; VIII, 175 *a*, *b*. — 24. Omnes virtutes quoad habitus gratuitos sunt connexæ, et quoad habitus meritorios sunt æquales : VII, 405 *b*; VIII, 173 *a*. De connexione virtutum agitur : VIII, 172 *b*-173 *a*; de æqualitate autem : 172 *ab*.

25. — habet removere tentationem, multiplicare actus, et delectare animam in bono : 172 *a*. — 26. Quare vigeat magis in uno, quam in altero : 172 *b*.

27. Matres virtutum dicuntur fides, charitas, prudentia et humilitas secundum diversos respectus : 173 *a*. — 28. Quomodo, et in quibus gaudium virtutis præcellat gaudia mundi : 174 *a*. Multiplex virtutum effectus exponitur : 174 *ab*.

29. Virtutum cardinalium effectus enarrantur : V, 47 *b*-49 *a*; VII, 507 *a*-509 *b*; IX, 65 *ab*. Earum necessitas expenditur : V, 47 *b*-49 *a*; VIII, 177 *b*-178 *a*.

30. An omnes virtutes cardinales sint una virtus, an diversæ : V, 49 *b*-52 *a*.

31. — quomodo expellat vitium : 564 *b*. — 32. Quomodo virtutes dicantur vivificare animam : 572 *b*-573 *a*. — 33. Virtutum laudes : V, 43 *a*-63 *b*; VII, 89 *a*-124 *b*, 404 *a*, 414 *a*; VIII, 171 *b*-172 *a*-173 *a*-174 *a*, 290 *a*-304 *b*. — 34. De merito virtutum agitur : VIII, 174 *b*-175 *a*. — 35. Virtutes comparantur auro, thesauro abscondito, gemmis, armis, arboribus, floribus, fonti, semitis, vestibus, stellis, pigmentis, cibariis, alis : 171 *b*-172 *a*. Item ligno fructuoso, lapidi pretioso, paradiso cœlesti, necnon terrestri, signo vel characteri prædestinationis, unctioni regali, armaturæ forti, præbendæ nobili, optimæ possessioni : 291 *b*-293 *a*.

36. — moralis reducitur ad modestiam, quæ complectitur omnes virtutes morales : IX, 24 *a*, 54 *b*. — 37. Virtutis medium est Christus : 24 *a*.

38. Virtutes purgatoriæ respiciunt operationes in ordine ad suum finem; virtutes purgati animi respiciunt animam despicientem omnia terrestria; virtutes exemplares respiciunt virtutem divinam : VII, 507 *a*; IX, 25 *ab*.

39. Virtutes morales aliæ sunt politicæ, aliæ monasticæ, aliæ œconomicæ : IX, 8 *b*. Proveniunt ab exteriori, sed complentur per actum internum : V, 60 *b*-61 *a*. Quare sint quatuor tantum, nec plures, nec pauciores : 55 *b*-58 *a*.

40. De prudentia, fortitudine, temperantia et justitia, tum politica, tum purgatoria, tum purgati animi, tum exemplari agitur : IV, 573 *a*; V, 43 *a*-63 *b*; VII, 238 *b*, 405 *ab*, 506 *a*-509 *b*, 587 *b*-588 *a*; IX, 24 *b*-25 *b*, 63 *a*-65 *b*. *Vid.* FORTITUDO, n. 2, 4-6, 11-24, JUSTITIA, n. 4, 6-9, 11, 19-20, 22, 26-27, 34, 40, 44, 57-58, PRUDENTIA, n. 1-19, TEMPERANTIA, n. 1-11.

41. Virtutes consuetudinales circa medietatem consistunt, quomodo : IV, 574 *a*; V, 74 *b*-75 *a*; VI, 311 *a*; VIII, 171 *b*; IX, 54 *b*-56 *b*; XII, 408 *a*. Intellige in iis quæ sunt de necessi-

Digitized by Google

tate, non de supererogatione : XIV, 373 *a*-374 *a*. Quare dicantur consuetudinales, vel politicæ, vel cardinales : V, 46 *ab*, 57 *a*; VII, 506 *ab*, 587 *b*; VIII, 291 *a*; IX, 24 *b*-25 *b*, 63 *a*. Consistunt in medio inter superfluum et diminutum : IV, 216 *b*; V, 45 *a*, 52 *a*.

42. Virtutes cardinales relucent in exemplari divino, quomodo : IX, 62 *b*-63 *a*. Illas qui non habet, non habet vitam, etiamsi alias habeat scientias : 64 *a*. — 43. Comparantur quatuor partibus cœli, et quia singulæ tres partes habent, significantur duodecim signis zodiaci : 63 *b*-64 *a*. — 44. Configurantur etiam per quatuor influentias lucis, per quatuor elementorum proprietates, per quatuor causarum genera, et per quatuor vitæ salubritates : 64 *ab*. Item per quatuor latera civitatis Jerusalem, per quatuor flumina paradisi, per quatuor ornamenta tabernaculi : 68 *b*.

45. Sicut lux purgat, illuminat, perficit et stabilit, ita temperantia purgat, prudentia illuminat, justitia conciliat, et fortitudo roborat : 64 *a*. Singularum earumdem virtutum quæ partes sint : 65 *a*.

46. — quælibet cardinalis potest duci in tres theologicas, ita ut constituatur numerus duodenarius, et figurentur omnes simul per duodecim fontes, per duodecim lapides pretiosos vestis pontificalis, et per duodecim portas civitatis : 69 *a*.

47. Virtutes cardinales possunt denominari una per alteram : V, 51 *b*.

48. Virtutum cardinalium laudes, mirabilesque effectus enarrantur : VII, 97 *b*-120 *a*, 238 *b*, 506 *a*-509 *b*, 587 *b*-588 *a*; VIII, 177 *b*-178 *a*, 187 *b*-191 *a*, 291 *a*-593 *a*, 300 *b*-304 *b*; IX, 550 *ab*; XIII, 321 *b*.

49. Virtutes cardinales quomodo possint habere excessum, non vero theologicæ : IV, 573 *a*, 574 V, 621 *a*-623 *a*. Num evacuandæ sint in patria : V, 14 *ab*.

50. Virtutibus cardinalibus opposita vitia quænam sint : V, 47 *b*.

51. Virtutum cardinalium inter se differentia expenditur ratione actuum, objectorum, mediorum et oppositorum : V, 49 *b*-52 *a*.

52. Virtutum cardinalium cum sint diversi actus et diversa objecta, essentialis non est earum connexio : V, 138 *a*; VIII, 178 *a*.

53. Virtutes cardinales possunt afficere omnes alias virtutes : VII, 506 *b*-507 *a*.

54. Virtutibus cardinalibus quomodo colatur Trinitas : XIII, 321 *b*.

55. Virtutes theologicæ habent pro objecto bonum increatum, cardinales vero bonum creatum : IV, 218 *ab*, 572 *a*-574 *b*; V, 46 *ab*, 47 *b*-49 *a*; VII, 238 *ab*, 301 *a*.

56. Virtutes theologicæ quæ sint : VII, 587 *b*. Quomodo repræsentent Trinitatem : IV, 602 *a*. Qualiter ornent animam : IX, 279 *b*; XIII, 630 *b*. Alii earum effectus : X, 523 *b*; XI, 60 *b*; XIII, 481 *b*, 483 *ab*.

57. Virtutes theologicæ de se dicunt actum interiorem principaliter, cardinales vero actum exteriorem : IV, 217 *a*.

58. Virtutes omnes theologicæ habent idem objectum, differens tamen secundum rationem et modum : IV, 526 *a*, 603 *ab*, 615 *a*.

59. Virtutes cardinales, et theologicæ se habent tanquam excedentes et excessæ, quomodo : IV, 217 *a*-218 *b*; V, 61 *b*-63 *b*, 141 *b*-144 *b*, 559 *a*-560 *b*; VII, 89 *a*-90 *b*, 300 *b*, 405 *ab*, 587 *b*-588 *a*; VIII, 291 *b*, 178 *ab*.

60. Virtutes theologicæ quomodo foveantur per verbum Dei : XIII, 180 *a*-181 *a*.

61. Virtutes theologicæ duæ, sc. fides et spes, non reflectunt se super se, charitas vero reflectit se super se, quomodo : I, 286 *b*-287 *a*.

62. Virtutes theologicæ in quo sensu possint excedere : IV, 573 *b*-574 *a*.

Vid. CHARITAS, FIDES, FORTITUDO, JUSTITIA, MENS, n. 17, PRUDENTIA, SPES, TEMPERANTIA.

63. Virtutes omnes currunt, sed una, sc. perseverantia, accipit bravium : IX, 238 *a*.

64. — dicitur constantia, mentis æqualitas, fortitudo animi, angelus, Spiritus sanctus : *ibid.*

65. Quænam virtutes possint attingi in hac vita, et quænam non : IX, 263 *b*-264 *a*.

66. —, et vitium, quid operentur in anima : 294 *a*. — 67. Virtutes, præsertim theologicæ, sunt sociæ quæ nos deducunt ad patriam : 282 *a*. — 68. Virtutis triplex perfectio : 461 *b*-462 *a*, 517 *b*.

69. — est via ad cœlum, et mensuratur per agnitionem, actionem et delectationem : IX, 517 *a*.

70. — perfecta est tantum Christianorum, imperfecta gentilium : IX, 68 *a*; X, 59 *b*-60 *a*.

71. — est in sustinendo malum, et agendo bonum : X, 186 *b*.

72. — summe simplex est infinita : IX, 87 *b*.

73. — solummodo est bonum honestum, non vero utile, vel delectabile : X, 110 *a*. Sola est circa quam laus versari debet : V, 556 *a*.

74. Virtutes formatæ quæ sint, quæ vero informes : I, 280 *b*-281 *a*; III, 270 *b*; IV, 499 *b*, 502 *b*, 607 *b*; VII, 300 *b*, 405 *b*; IX, 68 *b*.

75. Variarum virtutum exempla afferuntur ex Veteri Testamento : IX, 555 *b*. Sunt quasi stellæ in cœlo fulgentes : *ibid.*

76. — sanativa est gratia Dei : I, 233 *a*. — 77. Virtutes, et gratia quomodo distinguantur : III, 268 *a*-270 *b*. *Vid.* GRATIA, n. 63,

Digitized by Google

101, 192, 328. — 78. Virtutes in statu innocentiæ quænam, et cum quanta perfectione, et facilitate ad praxim deduci potuerint : III, 317 *b*-318 *b*.

79. — habet actum elicitum, et imperatum : IV, 218 *a*. — 80. Virtutes omnes habent decorem a gratia : 507 *b*-511 *b*. — 81. Virtutum seminarium quantum ad habitus substratos est plantatum in natura : IV, 511 *b*; V, 58 *a*-61 *b*.

82. — magis ordinat ad futura, quam ad præsentia, vel præterita : IV, 569 *a*. — 83. Non consistit præcise in patiendo; ideo passiones animæ non sunt proprie virtutes : *ibid. inf.* — non est passio, sed actio, elevat enim potentiam ad aliquod magnum et arduum : III, 538 *b*; VII, 305 *a*. — 84. Habet gaudium non pro objecto, sed ut quid consequens : IV, 572 *a*. — 85. Virtutes omnes ordinantur ad charitatem : 599 *b*-603 *a*. Habent igitur proprium esse a propria forma, bene autem esse a gratia, bene vero operari a charitate : IV, 608 *b*; V, 146 *b*, 147 *b*. — 86. Virtutum actus meritorii dependent a charitate imperante saltem : IV, 631 *a*. Dicuntur gratuiti ratione gratiæ, meritorii vero ratione charitatis : V, 50 *b*, 52 *b*-55 *a*.

87. Virtutes quædam manent in patria etiam quantum ad actum, aliæ quantum ad præmium tantum : 62 *ab*.

88. — moralis non gratuita dicitur quid virtuosum semiplene, quare : 61 *ab*. — 89. Virtutes complentur a charitate, quomodo : IV, 610 *b*-611 *b*; V, 144 *b*-147 *b*.

90. — est bona et laudabilis in se, et in ordine ad alia : VIII, 174 *a*. — 91. Virtutes quomodo dicantur habere, vel non habere connexionem, et ordinem ad invicem : V, 130 *b*-133 *b*, 135 *b*-138 *b*, 557 *b*-558 *a*, 560 *a*, 566 *ab*, 663 *a*; VII, 218 *a*-224 *b*; VIII, 172 *a*-173 *a*, 177 *b*-178 *a*; XII, 385 *a*-386 *a*. *Vid.* CHARITAS, n. 250.

92. Virtutum habitus quantum ad substratum diversi sunt, quantum ad gratuitum nequaquam : V, 133 *a*. — 93. Non sunt inter se reipsa oppositæ, licet aliquando videantur : VI, 363 *a*; VII, 218 *a*-223 *b*. — 94. Quoad præmium essentiale, quod mensuratur a gratia, non habent differentiam : V, 141 *b*-144 *b*. Quomodo in eodem subjecto habeant inæqualitatem : 142 *b*-143 *b*.

95. Cæteræ virtutes perficiunt animam secundum quid, charitas vero simpliciter : V, 146 *a*. Virtutes omnes, præter charitatem, sunt communes bonis et malis : XIV, 80 *ab*.

96. Virtutes sunt arma ad pugnandum, sacramenta vero ad defendendum : V, 250 *b*; XIII, 387 *b*. Sunt milites custodientes animam : XIII, 448 *a*.

97. — quæ reddit subjectum dignius, est dignior : V, 467 *a*.

98. — rectificat animam : VII, 301 *a*. — 99. Virtutis ratio specialis desumitur a ratione motivi : V, 559 *a*.

100. — imperativa alterius virtutis ab elicitiva quomodo differat : *ibid. sup.* Ejusdem virtutis est gaudere de aliquo, et de opposito tristari imperative, non elicitive : *ibid.*

101. — quælibet potest intendi, et remitti : 639 *a*-641 *a*. — 102. Virtutis terminus plerumque attenditur non per excessum ad medium, sed per accessum : VI, 533 *ab*; aliquando tamen per accessum ad extremum : 536 *b*.

103. — vera quomodo dicatur : V, 577 *a*. — 104. Multipliciter dicitur, et quomodo dicatur esse a Spiritu sancto : I, 233 *a*. — 105. An, si vitium nullum esset, esset aliqua virtus : III, 446 *a*. — 106. Quomodo ex peccatis commendabilior reddatur : III, 643 *ab*.

107. — non semper est in actu, sed recipit interpolationem, nec ideo dicitur otiosa : 530 *b*.

108. — quomodo dicatur gratuita : I, 281 *a*; III, 270 *ab*; VIII, 178 *a*.

109. Virtutes, præcepta, dona, fructus et beatitudines quomodo differant : IV, 214 *b*; V, 73 *a*-75 *a*; VIII, 178 *a*. *Vid.* BEATITUDO, n. 59, DONUM, n. 15.

110. Virtutes quæ dicunt completionem habent in Deo causam essentialem simul et exemplarem; quæ autem dicunt incompletionem habent in Deo causam exemplarem tantum : I, 280 *ab*.

111. — quomodo approprietur Filio Dei : I, 523 *b*, 544 *a*; X, 57 *b*, 105 *b*.

112. Virtuti gratia informatæ debetur præmium essentiale : VII, 405 *a*, 433 *a*.

113. Virtutum et vitiorum conflictus exponitur : 78 *b*-81 *b*.

114. — est signum et character prædestinationis : VIII, 292 *a*.

115. — constituit perfectiorem statum religionis : XIV, 423 *a*, 429 *ab*.

116. Virtutum origo, natura, et effectus in communi explicantur : VIII, 169 *a*-170 *b*.

117. — perficitur contradictionibus : VII, 21 *b*. — 118. Virtutes vestitæ sunt Christianorum, nudæ Gentilium : IX, 68 *b*.

119. — probata custoditur : XIV, 475 *b*. — 120. Virtutum omnium exemplar Christus : IX, 117 *a*. *Vid.* CHRISTUS, n. 349, 606, 612-613, 888, 901.

121. Quibusnam virtutum gradibus ascendatur ad perfectionem : X, 360 *ab*. — 122. Virtutis internæ habitus tria exigit : 266 *a*. — 123. Virtutis habitus exigit famam, vitam

Digitized by Google

et gratiam : 270 *b*. — non solum actum considerat, sed et circumstantias : VI, 293 *b*.

124. — ab omnibus voce generali approbatur : XI, 29 *b*. — 125. Virtutes sunt medium eundi ad Christum : XIII, 100 *a*, 316 *a*. — 126. Sunt hospitia in quibus anima quiescit : 161 *b*.

127. — eadem diversos effectus parit secundum dispositionem recipientium : XIII, 495 *b*. — 128. Eget sedula circumcisione, quare : 67 *b*.

129. — nobilissima est tolerantia : 44 *b*.

130. Virtutes cum ad se referuntur, sunt vitiosæ : I, 44 *b*.

131. — est certior omni arte et scientia : IV, 492 *a*. Item est in bonum, scientia autem in verum : 484 *b*.

132. Virtutum scientia alia est per experientiam, alia per modum directionis : VI, 18 *b*. — 133. Virtutum operatio est declinare a malo, et facere bonum : 399 *b*.

Vid. CHARITAS, n. 198, CHRISTUS, n. 349, 606, 612-613, 888, 901, COR, n. 50, FLORIDUS, n. 3, INFIRMITAS, n. 7 (*ubi lege* 335 *a*), POENITENTIA, n. 1 et seq. PRÆDICATOR, n. 27, 50, PRÆLATUS, n. 16, 23, VESTIMENTUM, n. 2.

134. Quo plus est unita, eo fortior : II, 40 *b*; V, 24 *a*; XIV, 5 *b*.

135. — eo major est, quo paucioribus agit mediis et auxiliis : V, 465 *b*.

136. — importat passionem : 557 *b*.

137. Omnis virtus quæ in suum susceptibile efficaciter agit, excludit ab eo quidquid est sibi contrarium : XIV, 49 *b*.

138. — , et vis naturalis quæ sit, et quotuplex : VII, 392 *b*-394 *b*; VIII, 108 *a*-112 *b*.

139. — cognitiva est triplex : I, 269 *ab*. *Vid.* COGNITIVA, n. 1. Sensitiva non senescit nisi ratione organi : II, 414 *a*.

140. — efficiens triplex : II, 409 *b*.

141. De virtute nutritiva et sensitiva : II, 435 *b*-438 *a*; III, 346 *a*-349 *b*; VII, 392 *b*-393 *a*. *Vid.* ANIMAL, n. 29.

142. — naturalis cujuslibet rei est limitata : VII, 520 *a*-521 *a*. — animæ respectu receptionis Dei quodammodo tollitur per peccatum : 521 *a*.

143. — naturalis idem est realiter cum substantia, est enim vel substantialis, vel consubstantialis : I, 81 *b*-84 *b*; II, 560 *a*-562 *b*.

144. — creaturæ distat ab ipsius substantia : IV, 324 *b*, sc. accidentalis : II, 560 *a*-562 *b*.

145. — multiplex dari debuit substantiæ ob diversitatem effectuum et actuum; ideo magis completa est substantia cum illa multiplicitate quam sine ea : III, 167 *b*-168 *b*.

146. Virtutem naturalem non privari propria operatione, eo quod semper sit in actu, quomodo sit verum : III, 530 *b*.

147. — naturalis non dicit tantam approximationem ad actum, ut acquisita vel infusa; unde fit ut minus diversificetur : V, 560 *b*.

Vid. AGERE, n. 1, ANGELUS, n. 46, 67, 70, IMMEDIATIO, MOLIS, PASSIO, n. 14, PROJECTA, QUANTITAS, 19, 24.

148. Virtutum angelicarum ordo, gradus et officia describuntur : VII, 459 *b*-461 *b*. *Vid.* ANGELUS, n. 23.

VIRTUTIBUS (DE QUATUOR) CARDINALIBUS, opus authenticum : VII, XIII-XIV, 506-509.

VIRTUTUM (FORMULA AUREA DE GRADIBUS), opus authenticum : XII, XVII-XVIII, 187-201.

VIS. 1. — quæ præparat materiam, inducit formam quæ perficit illam præparationem : VI, 143 *a*.

2. — vegetativa, et sensitiva quæ, et quotuplex : VII, 391 *b*; VIII, 104 *b*-105 *a*.

3. — generativa ad quid data rebus : II, 437 *a*.

4. — formativa corporis est ab informativa : 436 *a*.

5. — spirativa dicit voluntatem : I, 207 *b*.

Vid. CIBUS, n. 5.

VISIBILE. 1. — quodcumque est mutabile : II, 431 *a*.

2. Visibilia quomodo absque culpa possint amari : I, 269 *a*.

3. — quandoque dicitur pro audibili : V, 246 *b*.

VISIO. 1. — alia sensitiva exterior, alia imaginativa, alia intellectiva : IV, 481 *b*. *Vid.* SENSUS.

2. Ad visionem objecti exigitur quantitas ut ratio materialis universalis : II, 431 *a*; V, 474 *b*.

3. Non est perfecta ex concursu organi et objecti, nisi adsit interior attentio copulans unum cum alio : IV, 372 *b*.

4. Ad visionem requiruntur quatuor, sc. aperitio oculorum, præsentia objecti, remotio impedimenti, et illuminatio medii : XIV, 15 *a*.

5. — imaginaria est per receptionem speciei in sensu interiori : VII, 392 *a*; VIII, 106 *a*.

6. — intellectiva quomodo fiat : IV, 481 *b*.

7. — animæ ad tria se extendit, sc. ad veritatem rerum, verborum et morum : IX, 50 *b*.

8. — beata quod sit tota merces, quomodo intelligendum : I, 40 *ab*; XIII, 246 *b*-247 *a*; XIV, 119 *a*-120 *b*. *Vid.* BEATUS, n. 29.

9. — deitatis sola beatificat : IV, 24 *ab*; XI, 593 *b*-594 *a*. — Christi quid causet in anima : *ibid.*

Digitized by Google

10. — Beatorum principalius est passio, quam actio : IV, 306 *b*-307 *a*.
11. — Dei quadruplex : XI, 266 *b*-267 *a*. *Vid.* DEUS, n. 398, 399, 409.
12. — alia corporalis, alia spiritualis : XI, 596 *ab*. — 13. Item alia matutina, et alia vespertina : II, 356 *a*-360 *b*; V, 15 *a*. — per speciem, et — per speculum non differunt nisi secundum modum, et utrumque est proprium viatorum; — in speculo est beatorum, et dicitur vespertina cognitio : I, 70 *ab*; V, 15 *a*. *Vid.* DEUS, n. 409.
14. — in somnis quid sit : VII, 394 *b*. Quomodo fiat, et qualiter eam habuerit Salomon : III, 231 *b*-332 *a*, *b*. — 15. Visionum plures species enumerantur : XII, 433 *b*-435 *b*. Visionum tria genera secundum tres cœlos ad quos raptus est S. Paulus : IX, 237 *a*. Alia pure intelligibilis, alia imaginaria, alia cum signo corporali : IV, 381 *b*; IX, 48 *a*, 75 *a*.
16. — multiplex animæ indita est, sc. vel qua videntur naturalia, quæ fit per naturam; vel qua supernaturalia videntur, quæ fit per fidem : IX, 46 *a*. Item aliæ quæ fiunt vel per Scripturam, vel per contemplationem, vel per prophetiam, vel per raptum : 48 *a*.
17. — Dei, et Christi in die judicii quam diversa futura sit in beatis, et in damnatis : VI, 556 *a*-558 *b*; XIII, 247 *a*. — Dei quomodo haberi possit : III, 151 *a*; XI, 266 *a*-267 *a*, 430 *a*-431 *a*, 447 *a*; XIII, 160 *b*, 233 *b*-234 *b*. *Vid.* ANIMA, n. 234, GLORIA, n. 4, 11, 13, PROPHETALIS.

VISITATIO. 1. — Dei quot bona nobis afferat : X, 253 *b*. — 2. In morte qualis sit a Deo, ab angelis, et a diabolo : XIII, 377 *a*-378 *a*. *Vid.* DEUS, n. 282.
3. — B. Virginis ad Elisabeth expenditur : XII, 516 *a*-517 *a*.

VISIVA potentia. 1. — quantum ad essentiam fundatur in anima, quantum ad usum in organo : VI, 46 *b*-47 *a*. *Vid.* ANIMA, n. 121.
2. Objectum potentiæ visivæ per accidens est hoc, vel illud corpus : IV, 491 *a*; V, 475 *b*; XII, 7 *ab*. *Vid.* OCULUS, n. 4.
3. — potentia triplex assignatur in homine, sc. corporalis, imaginativa, et intellectiva; prima operatur per speciem omnino concretam, secunda per speciem partim concretam et partim abstractam, tertia per speciem simpliciter abstractam : IV, 481 *b*.

VISUS. 1. — corporalis est potentia sensibilis organica externa, qua anima percipit lucidum coloratum : VII, 391 *a*-392 *a*; VIII, 105 *b*. Originem habet a sensu communi : VIII, 105 *ab*. Visus organa sunt pupillæ oculorum : VII, 391 *b*. — 2. Est sensus nobilior cæteris : III, 81 *b*; IV, 615 *a*; VIII, 105 *b*; IX, 593 *a*; XI, 596 *b*.
3. — et auditus maxime conducunt ad cognoscendum : X, 262 *a*. Ideo eos plus cæteris amamus : XIV, 98 *b*.
4. — medium est duplex, sc. internum, sive lumen innatum in organo, et lumen æternum : III, 174 *b*-175 *b*, 269 *b*-270 *a*; V, 374 *a*; VII, 498 *ab*.
5. — objectum adæquatum est color simul cum luce, sc. color ut materiale, et lux ut formale : I, 64 *b*; IV, 491 *a*; VII, 301 *b*. Color movet visum per concursum lucis extrinsecæ : I, 24 *b*, 64 *b*; IV, 522 *a*; VI, 592 *b*.
6. Qualis proportio inter sensum visus, et objectum : VIII, 105 *b*.
7. — immutatur per irradiationem lucis corporeæ, non spiritualis : IV, 457 *b*.
8. — est unus specie, licet objecta diversificentur, quia est una ratio motiva : V, 632 *a*, 637 *a*.
9. — est actus animæ, in quantum ipsa est corporis perfectio; unde anima, clausis oculis, nihil videt : II, 444 *b*.
10. — maxime deservit ad scientiam, quæ est per inventionem : IV, 515 *a*; IX, 593 *a*.
11. Ad visum requiritur dispositio medii, bonitas organi, et præsentia objecti : VII, 391 *b*.
12. Quomodo cholerici visu dignoscantur : XIII, 542 *b*.
13. — spiritualis quis sit : VII, 590 *a*. *Vid.* DELECTATIO, n. 7, QUANTITAS, n. 30.

VITA. 1. — est actus continuus et immanens, substantiam sui individui complens, et perficiens secundum ipsius rei naturam primario et essentialiter : I, 145 *a*, 195 *b*-197 *b*; II, 26 *ab*; III, 253 *b*; XIII, 555 *b*.
2. — dicitur vel secundum actum primum, sicque est idem ac ipsa res viva; vel pro actu egrediente, et sic dicuntur actus vitales : I, 145 *a*; II, *ibid.*, *et* 47 *a*-48 *b*, 150 *a*, 269 *b*-272 *b*; IV, 597 *ab*; V, 572 *b*-573 *a*.
3. — alia est vegetans, alia sensitiva, alia rationalis, hæcque competit Deo, angelis et hominibus, sed diversimode : II, 268 *ab*, 433 *ab*, 466 *ab*, 468 *a*, 606 *ab*; VII, 391 *b*. — est proprie solorum animalium : II, 606 *b*.
4. Vitæ causa duplex, una interna, estque ipsa essentia viventis; alia externa, estque in humido innato cum calore naturali : II, 150 *a*, 616 *b*; III, 21 *a*. *Vid.* ANIMA, n. 94, 96, HUMIDUM, n. 1.
5. — intrinsece est ab anima, sive vivificans, ad quam requiritur æqualitas complexionis; sive vegetans, ad quam organorum multiplicitas; sive sentiens, ad quam re-

Digitized by Google

quiritur subtilitas spirituum vitalium, naturalium et animalium : II, 263 *b*, 264 *a*; VII, 392 *a*, *b*-393 *a*.
6. — præsens est militia multipliciter : VIII, 248 *a*.
7. — animalium consistit in motu et sensu, et spiritu quoad manifestationem : II, 606 *b*; X, 396 *a*. — vegetabilis manifestatur manducatione, sensibilis motu, et rationalis locutione : X, 396 *a*; XIII, 428 *a*.
8. — membrorum corporalium quædam fluens, quædam fixa : II, 503 *a*.
9. — aliquando dicitur actus primus, aliquando signum vitæ : V, 572 *b*.
10. — large sumitur pro vivificatione corporis, proprie tamen pro vivificatione cum salute : VI, 453 *b*. — 11. Vitam alteri communicare est dupliciter, sc. vel per modum efficientis, vel per modum informantis : II, 433 *b*.
12. Omnis vita ab aliquo informante vivificante est, sc. formaliter : IX, 452 *a*. — 13. Omne vitæ unitum est vivum, modo ei uniatur ut perfectibile suæ perfectioni : *ibid. inf.*
14. — præsens quam brevis et incerta : IX, 206 *b*, 208 *a*. — 15. Quare ante diluvium fuerit longior : 263 *ab*. — 16. Quomodo acquiratur, conservetur, et deperdatur : XIII, 556 *b*-557 *a*. — 17. Quam chara cuique : 556 *ab*.
18. — est actus omnium nobilissimus : XIV, 57 *b*.
19. — corporalis quomodo differat a vita animæ : V, 657 *ab*; XIII, 424 *b*-425 *a*. *Vid.* ANIMA, n. 30-31, 96.
20. — spiritualis in actu primo est a charitate, in actu secundo est a pœnitentia : IV, 609 *a*; V, 572 *b*-573 *a*; XIII, 517 *b*-518 *a*.
21. — et exercitium vitæ spiritualis instituitur, tum exterius, tum interius : XII, 23 *a*-37 *b*, 132 *a*-134 *b*, 210 *b*-214 *a*, 292 *a*-312 *b*, 411 *b*-412 *a*, 444 *a*, 662 *a*-675 *b*.
22. — spiritualis triplex, sc. activa, otiosa sive contemplativa, et mixta : VI, 311 *b*, 312 *b*; IX, 138 *a*, 182 *b*, 306 *b*, 453 *a*, 467 *a*; X, 270 *a*; XI, 537 *a*; XII, 503 *a*. *Vid.* ACTIVA, CONTEMPLATIVA, n. 1-6. Describitur per Martham et Mariam : VII, 193 *a*, 222 *b*-223 *a*, 416 *b*; XI, 408 *b*, 561 *a*; XII, 570 *ab*; *vid.* MARTHA, n. 2.
23. — activa dirigitur per virtutes cardinales, contemplativa per theologicas : V, 49 *a*. Utraque completur per dona Spiritus sancti : V, 75 *b*-79 *b*; VII, 302 *a*-303 *a*.
24. — activa aliquando magis necessaria est et eligibilis, quam contemplativa : X, 512 *b*-513 *a*. Tria cavere debet : X, 511 *a*.
25. — bonorum, et malorum exponitur : IX, 297 *b*.
26. — naturæ, gratiæ, et gloriæ pœnitenti necessaria : IX, 352 *b*; XIII, 556 *b*-559 *a*; XIV, 57 *b*-58 *a*.
27. — spiritualis ad quid instituta : IX, 431 *a*. Est custodia legum : 458 *a*. Est triplex, sc. ficta, vera sive Christo conformis, et angelica : 467 *a*.
28. — æterna quid sit : IX, 437 *a*; XI, 93 *a*. Ad eam quomodo dirigatur homo : VII, 245 *b*. Quomodo acquiratur : XI, 435 *a*. In quo consistat : XI, 475 *b*.
29. — solitaria qualis sit præferenda sociali, et qualis non : IX, 620 *a*.
30. — præsens ad tria deputata est, sc. ad recolenda, postulanda et præstolanda beneficia divina, — futura ad laudandum Deum, et ad habitandum cum eo, vel cum diabolo : 377 *b*-378 *a*.
31. — hæc quare brevietur a Deo vel bonis, vel malis : 640 *ab*. *Vid.* MORS, n. 67.
32. — activa continet peregrinationem, prædicationem, sacramentorum administrationem, et eleemosynarum largitionem; contemplativa vero orationem, meditationem, lectionem, et gratiarum actionem : 285 *b*-286 *a*. Activæ exercitia describuntur : IV, 605 *b*; V, 170 *a*; IX, 488 *b*-489 *a*; X, 270 *a*; XI, 55 *a*, 57 *ab*, 71 *a*.
33. Vitæ activæ competit gemitus columbæ, contemplativæ autem turturis gemitus : X, 270 *a*.
34. — sanctorum est vitalis in patria, mors malorum est mors in inferno mortalis; — malorum est in præsenti mortalis, mors autem bonorum vitalis : IX, 265 *a*, 297 *b*. — præsens est immixta cum morte : XI, 593 *a*. Vitæ hujus pœnalitates describuntur : XIII, 427 *b*.
35. — spiritualis ordinatur per tres annos ficulneæ designatos a Christo : X, 582 *a*-583 *b*. — 36. Vitæ spiritualis fundamentum est declinatio omnis carnalitatis : 617 *b*-618 *a*. — 37. Ejusdem complementum consistit in habitibus gratuitis, exercitium vero in observatione Decalogi : V, 150 *a*.
38. — æterna alia pro præsenti, alia pro futuro expenditur : XI, 332 *a*, 593 *a*-594 *a*. Ejus felicitas quanta : VII, 241 *b*; IX, 163 *b*; XIV, 60 *b*-61 *a*.
39. — perfecta prius propriæ saluti, postea saluti aliorum deputatur : X, 254 *b*-255 *a*.
40. — animæ qualis : XI, 550 *b*.
41. In inferno est vita semper moriens, et mors semper vivens : XIII, 587 *a*.
42. — temporalis æternæ vitæ comparata mors potius dicenda est : 462 *a*.

Digitized by Google

43. Vitam diminuere, et mortem accelerare quando sit peccatum : v, 616 *b*.
44. De vita activa et contemplativa multa afferuntur ex SS. PP. : vii, 167 *a*-168 *a*, 222 *b*-223 *a*.
45. — bona est mala pati, et bona agere : xii, 574 *a*.
46. — Christiani tota est crux : vii, 181 *a*. *Vid.* Crux, n. 33.
47. — communis quam Deo chara : viii, 283 *ab*.
48. — sancta per vestem nuptialem designatur : xiii, 248 *a*, 456 *b*-457 *b*, 463 *b*; — involuta peccatis e contrario per vestem extraneam, sordidam et sanguinolentam : 248 *a*, 456 *b*.

Vid. Anima, n. 371, 404, Corpus, n. 40, Homo, n. 169, Joannes, n. 4, Liber, n. 13, Lignum, n. 11, Palma, n. 6, Petrus, n. 19, Prædicator, n. 32, 73, Prælatus, n. 5, 23, 26, 103, Religiosus, n. 29.

VITALIS. 1. Potentiæ vitales lato sensu sunt quinque, sc. vegetativa, appetitiva, sensitiva, motiva, et intellectiva : iii, 169 *b*; vii, 391 *b*; strictiori vero sensu, vegetativa tantum, et sensitiva : i, 324 *b*. *Vid.* Anima, n. 312.
2. Animæ actus vitales quinam : ii, 150 *a*.

Vid. Spiritus, n. 8, 9.

VITIS. 1. — unde sic dicatur : xi, 586 *a*. — 2. Est quæ influit vitam in palmites : 455 *b*. Ejus natura, et proprietates explicantur : 586 *ab*; xiv, 8 *b*.

Vid. Christus, n. 682, Fructus, n. 4, Maria, n. 498.

VITIUM. 1. — quid sit : xii, 345 *b*.
2. Vitia expelluntur gratia Dei, industria, et necessitate, quomodo : 346 *ab*. Item per pœnitentiam : v, 564 *b*.
3. —, prout contrariatur virtuti, dicit habitum substratum, et privationem boni : iii, 436 *b*, 438 *ab*.
4. — quomodo imitetur virtutem : iii, 521 *b*. xi, 29 *a*; xii, 407 *b*.
5. Vitia sunt fames et sterilitas animæ : vii, 609 *b*. — 6. Principalia sunt septem, sc. superbia, invidia et ira a diabolo, tristitia et avaritia a mundo, luxuria et gula a carne : ix, 257 *b*. Eorum ordo qualis : vii, 359 *a*. Eorum effectus pessimi enarrantur : vii, 588 *ab*; xiii, 99 *a*-100 *a*, 315 *b*.
7. Vitia principalia quæ dominantur in vita præsenti sunt superbia, avaritia, invidia et ira : ix, 253 *b*. — 8. Qualem connexionem vitia habeant : 662 *b*.
9. Tria sunt vitia in homine, sc. impotentia, ignorantia et concupiscentia : 268 *b*. — 10. A diabolo accenduntur, a Christo extinguuntur : xiii, 85 *a*. — 11. Vitiorum et virtutum conflictus explicatur : vii, 78 *b*-81 *b*. Ipsorum oppositio qualis : v, 141 *ab*. Dispergunt, non uniunt : 141 *b*. — 12. Decipiunt sub specie boni : xii, 371 *a*. — 13. Sunt ædificia diaboli, quæ Spiritus sanctus suo igne cremat : xiii, 310 *a*.

VITULUS multa significat in Scriptura : ix, 193 *b*; xiii, 423 *b*. *Vid.* Christus, n. 665.

VITUPERIUM, *vid.* Convicium, Correctio.

VIVENS melius est quolibet non vivente, cæteris paribus, et quoad esse primum : iv, 204 *a*, 452 *b*.

VIVERE. 1. —, prout respicit esse primum, pertinet ad essentiam animæ; prout dicit esse secundum, sive bene esse, respicit potentias : iii, 253 *b*: iv, 609 *a*.
2. Anima prius vivit quam potentiæ, et quomodo : vi, 574 *b*.
3. — pariter et mori an simul quis possit appetere : iv, 368 *a*. — 4. Omne quod vivit, habet aliquem usum vitæ : 452 *a*.
5. — secundum naturam spiritualiter quid sit : xii, 109 *a*. *Vid.* Natura, n. 41-42.
6. — ordinate quid sit : vii, 504 *b*-505 *a*; xii, 444 *a*.
7. — aliquid in corpore humano dicitur vel quia recipit influentias vitæ, vel quia disponit ad vitam, vel quia ortum habet a vita et per ipsam conservatur : vi, 477 *a*.

Vid. Esse, n. 25, Homo, n. 158.

VIVIFICARE. 1. — prius est quam vivere : v, 572 *b*-573 *a*.
2. — id quod nunquam vixit, num facilius sit, quam quod prius vixit et mortuum est : 595 *a*.
3. — opera spectat ad charitatem : 594 *b*.

Vid. Anima, n. 142.

VIVIFICARI, et recuperari quomodo differant : v, 584 *b*. *Vid.* Anima, n. 378, 390, Corporalis, n. 3.

VIVIFICATIO. 1. — sumitur pro actu consequente, sicque est ab anima medicantibus potentiis, vel pro actu primo, et in ratione formæ : ii, 148 *b*, 150 *a*.
2. — spiritualis triplex, sc. viatorum, damnatorum, et beatorum : ix, 519 *b*.

VIVUM, mortuum, et mortificatum qualiter differant in operibus : v, 584 *b*-585 *b*.

VOCABULA quænam recipiantur in divinis : i, 96 *ab*, 112 *a*.

VOCARE. Vocat Deus homines in prima vigilia pueritiæ, in secunda juventutis, et in tertia senectutis : xiii, 337 *a*; vel per tres annos : 369 *b*.

Vid. Christus, n. 750, Deus, n. 265, 602.

VOCATI multi, electi vero pauci : xiii, 525 *ab*.

VOCATIO. 1. — quomodo differat ab electione et prædestinatione : ii, 105 *ab*, 106 *a*. — 2. Vocationum decem genera : ix, 218 *a*.

Digitized by Google

3. — gentium, et Judæorum expenditur : 102 *a*.
4. — peccatorum, conversorum et perfectorum explicatur : XIII, 115 *ab*.
5. — ad laborem vineæ : 117 *b*-118 *b*. — ad gratiam quid sit : 525 *b*.
6. — multiplex Dei expenditur : XIII, 331 *b*-332 *b*, 372 *ab*; XIX, 62 *a*.
7. — ad pœnitentiam est effectus divinæ misericordiæ : XIII, 324 *ab*. — 8. Vocationis divinæ multiplex ratio proponitur : XIII, 331 *b*-332 *b*; XIV, 563 *a*.
Vid. HOMO, n. 122.

VOLATILIA. 1.— quomodo moveantur : II, 607 *a*. — 2. Quomodo producantur differenter ab aliis animalibus : 617 *a*, 618 *b*, 619 *a*. *Vid.* ANIMAL, n. 7, 17-19, 24, 43.

VOLATUS animæ ad cœlum proponitur : XIII, 281 *a*.

VOLITA opposita possunt ad eumdem finem ordinari, ac proinde simul esse bona : III, 229 *b*.

VOLITARE, *vid.* DIABOLUS, n. 190.

VOLUCRES significant superbos : X, 485 *a*; XIII, 36 *b*.

VOLUNTARIUM. 1. — aliquod quot modis dicatur : III, 571 *ab*, 582 *b*-586 *a*, VI, 62 *b*. — proprie est id quod a principio intrinseco provenit : IV, 394 *a*; vel cujus principium est in ipso cognoscente singula : VI, 260 *a*.
2. —, et involuntarium quot modis dicantur : III, 474 *a*. *Vid.* INVOLUNTARIUM, n. 1-2.
3. Ad rationem voluntarii duo sunt necessaria : III, 130 *b*-131 *a*.
4. — non tollitur per ignorantiam alicujus circumstantiæ, et quomodo : 571 *ab*, 582 *b*-586 *a*.
5. — est omne peccatum : VII, 281 *b*.
Vid. OMISSIO, n. 8.

VOLUNTAS. 1. — dicitur æquivoce tum de potentia animæ, tum de ejus actu, vel etiam usu : I, 81 *b*-84 *a*; III, 209 *a*, 237 *b*; VII, 267 *b*, 393 *ab*. — aliquando sumitur pro potentia, aliquando pro habitu : IV, 214 *a*. Item alia est rationis, alia pietatis, alia carnis : II, 229 *a*, 230 *a*; IV, 372 *a*, 378 *b*. — multa sortitur nomina : III, 209 *a*. Christus nolebat destructionem urbis Jerusalem voluntate pietatis : IV, 375 *a*.
2. — stricte sumpta est tantum rationalium; large vero est etiam sensibilium omnium, idemque est ac appetitus sentitivus : III, 171 *b*-172 *b*; IV, 370 *a*, *b*, 372 *ab*; VIII, 112 *b*.
3. — rationalis dividitur in thelisim et bulisim : III, 171 *a*, 285 *b*-286 *a*, 530 *a*; IV, 371 *b*-372 *a*; VIII, 112 *a*, *b*. *Vid.* ELECTIO, n. 3. Item in naturalem et deliberativam : III, 171 *a*-173 *a*, 529 *b*-530 *b*; IV, 372 *b*.
4. — alia est concupiscibilis, alia irascibilis, alia rationalis : III, 205 *a*; IV, 589 *a*; V, 52 *b*-55 *a*.
5. — alia est absoluta, alia conditionata : IV, 368 *a*.
6. — prout est vis motiva, dividitur in imperativam, consiliatricem, et affectivam : VIII, 112 *a*; item in consilium, judicium, sententiam, electionem, operationem, et usum : VII, 393 *b*.
7. —, et potentia deliberativa num sint diversæ potentiæ : III, 171 *a*-173 *a*.
8. — dicitur liberum arbitrium, prout est unita rationi; irascibilis vero, et concupiscibilis, prout diversimode afficitur : V, 54 *a*.
9. — est potentia seipsam movens, seu est appetitus cum ratione liber : III, 200 *b*-214 *b*; VII, 393 *a*; VIII, 404 *b*; XII, 12 *a*. — dicit potentiam substantiæ rationalis nobilem et perfectam : IV, 370 *b*. — in Deo non est potentia, sed est ipsius essentia per modum volendi : II, 177 *b*-179 *a*.
10. — est naturæ, non vero suppositi, nisi secundario : IV, 370 *a*.
11. — quomodo distinguatur ab intellectu : I, 80 *b*-84 *a*. — in eo distinguitur ab intellectu, quod ipsa est potentia motiva, intellectus vero apprehensiva : VII, 393 *a*; VIII, 104 *b*-105 *a*. *Vid.* INTELLECTUS, n. 79.
12. Qualiter intellectus, voluntas et memoria concurrant ad imaginis rationem constituendam : I, 77 *b*-79 *b*.
13. — est essentialiter libera, prout est domina sui actus : III, 200 *b*-232 *b*.
14. — dicit id, quo efficiens, et finis junguntur in habentibus intellectum; est igitur causa immediata : I, 33 *b*; II, 258 *b*.
15. Voluntatis objectum est bonum, sive ens sub ratione boni : 574 *a*.
16. — quomodo naturaliter tendat ad beatitudinem : 514 *ab*.
17. Bonum, prout superaddit appetibilitatem respectu appetitus, est adæquatum objectum voluntatis, non vero prout est modus entis intrinsecus : II, 181 *a*.
18. Bonum increatum est adæquate complens et quietans voluntatem, tum in ratione objecti, tum in ratione finis; creatum vero complet tantum semiplene : I, 42 *a*-44 *b*, 284 *ab*; II, 259 *a*; III, 512 *ab*.
19. Objectum voluntatis non est malum sub ratione mali, sed tantum sub ratione boni : II, 404 *b*; III, 512 *a*-520 *a*. *Vid.* BONUM, n. 65.
20. — quibusnam sive frui, sive uti possit : I, 34 *a*-44 *b*. *Vid.* FRUI, n. 1-11, UTI, n. 1-4.
21. — diversificatur penes illa quæ appetit : IV, 491 *b*.
22. — duos actus habere potest contrarios, sc. velle, et nolle, inter quos cadit medium, sc.

Digitized by Google

abstinere ab utroque : I, 119 *b*; II, 200 *a*, 404 *b*; III, 158 *b*.
23. — duos actus principales habet, sc. appetitum qui præcedit cognitionem, et actum complacentiæ qui sequitur cognitionem : I, 40 *a*.
24. — quare, et quomodo subjaceat variationi in suis actibus : II, 178 *a*, *b*, 179 *a*. Non potest dari voluntas creaturæ per naturam invertibilis : III, 160 *ab*.
25. — sequitur cognitionem : IV, 371 *b*. An possit ferri in incognitum omnino, et quomodo cognitio et voluntas sese mutuo adjuvent : III, 167 *a*, 214 *a*; V, 72 *b*; VIII, 46 *b*-53 *b*; XII, 21 *b*.
26. A voluntate potest esse aliquid vel per modum elicientis, vel imperantis, vel acceptantis : I, 122 *b*-123 *a*; IV, 394 *b*. Voluntatis operationes expenduntur : XII, 12 *ab*.
27. Voluntatis dominium in quo consistat : I, 37 *a*-40 *b*; II, 404 *b*-406 *a*; III, 219 *a*-220 *b*.
28. — libere cooperatur gratiæ prædestinanti, estque concausa libera salutis, et quomodo : II, 97 *b*-101 *a*; III, 254 *b*-256 *b*. *Vid.* MERITUM, n. 2, 6, 21, 27.
29. — creaturæ, quia distat a fine, ideo est indigens : II, 178 *b*.
30. — confirmata in gratia ad quænam habeat libertatem : II, 404 *b*; III, 219 *a*-220 *b*, 254 *b*-256 *b*.
31. — absque læsione libertatis quomodo possit induci, non cogi : III, 227 *b*.
32. — etiam vitiis potest bene uti : I, 36 *a*, *b*.
33. Voluntatis usus est cum libertate, estque omnium præter finem : I, 31 *b*, 32 *a*.
34. — quia est libera, non necessario ponit effectum : 33 *a*.
35. De arbitrio voluntatis, et libertate : III, 172 *b*, 181 *b*, 200 *b*-232 *b*; VII, 395 *b*. De ejus actibus : I, 30 *a*-44 *b*; VII, 395 *b*; XII, 12 *ab*. De ejus affectibus : I, 30 *a*-44 *b*; IV, 568 *b*; V, 234 *a*; XII, 381 *ab*.
36. Voluntatis appetitus non arctatur possessione summi boni, sed potius dilatatur : I, 43 *b*.
37. — quomodo se habeat ad naturam in actibus cuique propriis : I, 123 *a*. *Vid.* AGENS, n. 5, 13.
38. Voluntatis emanatio est per modum liberalitatis, respicitque vel volitum, vel rationem volendi : 187 *b*-189 *b*. Omnium perfectissima est amor, et per modum amoris per quem, et in quo omnia donantur : 189 *b*.
39. — amando tendit in aliud ut objectum, non ut receptivum : 191 *a*.
40. — an differat ab irascibili et concupiscibili : V, 52 *b*-55 *a*.
41. Quid respiciat voluntatis actus sive concupiscibilis, sive irascibilis, sive rationalis : I, 191 *ab*; VII, 292 *b*.
42. — ex amoris mutualitate habet perfectionem delectationis, unionis et rectitudinis : 192 *a*.
43. — creata, ultra concursum generalem Dei, exigit etiam specialem concursum gratuitum ad bene operandum : I, 34 *a*, 284 *b*; III, 285 *b*-286 *a*, 288 *b*-289 *a*, 300 *b*-303 *b*.
44. Natura est ad unum determinata, non sic voluntas : II, 57 *a*. *Vid.* NATURA, n. 21, 23.
45. — conformanda est Deo in actione et fine, quomodo : I, 506 *a*-507 *a*; II, 221 *a*-230 *b*; III, 373 *a*-375 *b*; IX, 365 *b*; XI, 566 *b*-567 *a*; XII, 31 *b*.
46. Ad conformitatem voluntatis creatæ cum divina quænam requirantur, et quomodo id fiat : I, 504 *b*-507 *a*; IV, 373 *a*-375 *b*; VIII, 104 *ab*, 324 *b*, 328 *a*; XII, 33 *a*, 603 *a*, 695 *b*-696 *a*. — quomodo fiat unus spiritus, unum cor, et idem cum Deo : I, 506 *b*.
47. — quando teneatur, vel non, se conformare divinæ voluntati : II, 223 *a*-230 *b*; VIII, 401 *a*; IX, 270 *a*; XIII, 154 *a*-155 *a*, 375 *b*-376 *b*.
48. Voluntatis conformitas est amoris signum : XIII, 578 *b*-579 *a*. Quid exigat ab amante : 591 *a*-594 *a*. *Vid.* CHRISTIANUS, n. 1, CHRISTUS, n. 212-217, 220-221, 708, 867, CONFORMITAS, n. 3-8, DEUS, n. 654.
49. — divina est regula rectitudinis nostræ : VII, 257 *ab*.
50. — nostra debet obedire inspirationibus divinis : II, 227 *b*. — 51. Plura volendo, quomodo sit melior : 200 *b*. — 52. Voluntatis purgatio perficitur triplici gradu : I, 49 *b*.
53. — quomodo sit principium artis : I, 35 *b*. — 54. Voluntatis affectiones mensurantur tempore : II, 279 *a*-282 *a*.
55. — mala quomodo, et quot modis dicatur : II, 397 *a*-399 *b*. Item quotupliciter : II, 398 *a*; VI, 603 *a*. — quomodo pervertatur : II, 363 *a*-366 *a*. Pessimi ejus effectus : VII, 363 *b*-364 *a*. *Vid.* ACEDIA, n. 12.
56. — quomodo rectificetur : II, 394 *a*. — ad meritum quas conditiones habere debeat : XIV, 51 *a*-53 *a*.
57. — deliberativa non movetur secundum totum suum posse : II, 402 *b*.
59. — absque gratia quomodo possit velle bonum : III, 285 *b*-286 *a*, 288 *b*-289 *a*, 291 *a*-293 *b*.
58. — dicitur dupliciter causa, sc. vel per modum efficientis, vel per modum merentis : III, 423 *b*.
60. — in ordine ad malum quomodo, e

Digitized by Google

quot modis se habeat : III, 427 *b*-430 *a*; VI, 602 *b*. An, et quomodo malum possit esse objectum voluntatis : II, 181 *a*, 404 *b*; III, 530 *a*-531 *a*.

61. Unde proveniat in voluntate possibilitas ad peccandum : III, 427 *b*-430 *a*.

62. — quomodo in se habeat modum, speciem et ordinem : III, 454 *b*-457 *a*.

63. — quomodo denominetur bona ex bonitate finis voliti, et quænam requirantur ad hoc ut ex intentione operatio sit bona : 512 *b*-526 *b*. Ejus finis multiplex : VIII, 404 *b*-405 *a*. *Vid.* FINIS, n. 14, 19-22, 26, 29.

64. — quare magis depravetur ex malitia finis, quam intellectus ex objecto malo : III, 529 *ab*.

65. — principaliter punitur ob peccatum, et quomodo : III, 547 *b*-548 *a*.

66. — bona quandonam reputetur pro facto, et quid meriti superaddat opus ad ipsam : III, 561 *b*-562 *a*, 599 *a*-601 *b*; IX, 55 *b*; XII, 384 *b*-385 *a*. Quam Deo chara : XI, 151 *b*-152 *a*.

67. Voluntatis operationes an sint aliquæ indifferentes : III, 572 *a*-582 *b*.

68. — est regina et imperatrix, et quomodo : IV, 370 *ab*.

69. — eadem potest esse absoluta, et conditionata : 368 *a*.

70. — separat ea quæ sunt conjuncta; non sic potentia intellectiva : 581 *b*. — 71. Quomodo rectificet alias potentias : V, 52 *b*-55 *a*. — 72. Quare magis sit in potestate nostra quam quodvis aliud : III, 285 *b*-286 *a*.

73. — finis, et mediorum an sit una : III, 512 *ab*. — 74. Actus quo voluntas naturaliter vult bonum, et actus quo deliberative vult malum, an sit actus unus : 530 *ab*.

75. — mala quomodo sit causa malarum voluntatum sequentium : 423 *a*. Quomodo sit principium omnis peccati : 586 *a*-588 *b*.

76. — unde possit cognosci bona, vel mala : 510 *b*. — 77. Quænam requirantur ad rectificationem voluntatis depravatæ per peccatum : II, 392 *a*-402 *b*; III, 452 *b*-454 *a*; IX, 328 *a*.

78. Voluntatis defectus tripliciter potest evenire : III, 429 *ab*. — 79. Voluntatis habilitas ad bonum an totaliter auferri possit : 460 *a*-463 *b*. — 80. Voluntatis efficacia ad bonum, et ad malum explicatur : VII, 125 *a*-126 *a*, 173 *ab*; IX, 345 *ab*.

81. De voluntate propria, ejusque pessimis effectibus : *ibid.*, *et* 619 *ab*; XII, 323 *b*-324 *a*, 444 *ab*, 687 *a*-688 *a*; XIII, 306 *a*; XIV, 594 *a*.

82. — bona quam necessaria ad cœlum adipiscendum : XIII, 167 *a*. — 83. Voluntatis abnegatio quam Deo chara, et in quo consistat : 547 *b*-548 *a*.

84. Voluntatis malæ, tanquam malæ arboris, quænam sint folia, fructus, radix et truncus : VII, 523 *a*-524 *a*; XIII, 366 *a*-369 *a*.

85. — aliorum facienda, quomodo : XII, 662 *ab*.

86. — solo Deo repleri potest : IX, 249 *a*.

87. — bona est scutum contra peccatum : *ibid.* Est arbor bona : XIII, 366 *a*.

88. — tripliciter parturit : IX, 345 *a*. — 89. Ad adventum Spiritus sancti quid recipiat : XIII, 296 *ab*.

90. — Dei quomodo sit causa rerum : II, 175 *a*-188 *b*.

91. De voluntate Dei antecedenti, et consequenti : II, 104 *b*, 196 *b*-199 *a*.

92. — nostra antecedens debet conformari voluntati antecedenti Dei, et consequens consequenti : II, 199 *a*.

93. In conformitate voluntatis humanæ cum divina, vel difformitate unius ab altera stat differentia bonorum, et malorum : IX, 270 *a*.

94. — qua Deus vult omnes salvos fieri non est proprie electio, sed potius est per modum dispositionis, et præordinationis : II, 104 *b*-105 *a*.

Vid. AFFECTIO, n. 8, 11, ANGELUS, n. 218, 220-224, ARBITRIUM, n. 1-57, BONUM, n. 10, 50, 56, 65, CUSTODIA, n. 2, DAMNATIO, n. 23, DELECTATIO, n. 3, 11, 15-16, DESIDERIUM, n. 1-18, DEUS, n. 85, 88, 102, FRUITIO, n. 3, INTELLECTUS, n. 79-81, 92-93, LIBERTAS, n. 1-19, LIBERUM, n. 1-12, MATRIMONIUM, n. 38, SIGNUM, n. 17-18, SPIRITUS SANCTUS, n. 8, 47, 80, USUS, n. 1, 4.

VOLUPTAS. 1. — est appetitus dulcium, mollium, et carnalium, filiaque luxuriæ : XII, 24 *a*. — 2. Est duplex : IX, 601 *a*.

3. Voluptates quam noxiæ : VII, 143 *a*. Excæcant mentem : XIII, 135 *a*. Sunt spinæ : X, 423 *b*. Decipiunt hominem : XIII, 145 *a*. Sitim augent : XI, 13 *b*. Comparantur paralysi : 326 *b*.

4. — est venenum : XIII, 10 *b*. — 5. Voluptates quomodo vincendæ : 149 *b*.

Vid. DIABOLUS, n. 132, HAMUS, n. 3, MUNDUS, n. 33.

VOLUPTUOSUS. 1. Hominis voluptuosi, et carnalis proprietates quales, et miseriæ : XI, 538 *b*-539 *a*.

2. Voluptuosorum infelicitas describitur : IX, 602 *b*; XIII, 164 *a*, 165 *ab*.

VOMENS; *vid.* EUCHARISTIA, n. 171.

VORAX ut plurimum est luxuriosus : XI, 39 *ab*.

VOTUM. 1. — quid sit : VI, 244 *a*, 377 *b*-379 *a*; VII, 429 *b*, 551 *a*. Spectat ad secundum præceptum Decalogi : XII, 241 *a*, *b*.

Digitized by Google

2. — aliud simplex, aliud solemne : VI, 373 *ab*, 378 *ab*, 383 *b*-384 *a*; VII, 429 *b*-430 *a*.
3. Ad votum duo requiruntur, sc. promissio, et obligationis intentio; quæ si sit mere interior, votum est simplex : VI, 378 *ab*. — 4. Voti obligationis intentio vel principaliter habetur, vel accessorie ad aliud principale : 378 *b*.
5. — differt a juramento in objecto, medio et fine : 379 *a*. Item a promissione ut sic : 382 *a*. — 6. Voti materia est quodlibet bonum spectans ad salutem : 379 *a*-381 *a*. Materia propria est opus supererogationis; sufficiens est opus etiam præceptum, vel etiam minus bonum, quomodo : V, 396 *a* (*ubi lege* non est); VI, 380 *ab*. Item etiam indifferens, modo sit informabile a virtute : VI, 380 *b*.
7. Opus malum num possit esse objectum voti : VI, 380 *b*-381 *a*. *Vid.* CONSCIENTIA, n. 6, JEPHTE.
8. — simplex non dirimit matrimonium contractum, sed impedit contrahendum : 373 *a*-374 *a*, 382 *a*, *b*-383 *b*. *Vid.* IMPEDIMENTUM, n. 8, UXORATUS.
8. Matrimonium contrahens post votum continentiæ simplex, an peccet : 373 *a*, 384 *b*.
8. Matrimonium contractum post votum solemne est irritum, post simplex vero non impeditur nisi quantum ad petitionem debiti : 373 *ab*, *b*-374 *a*, *b*, 383 *b*-384 *b*.
9. — solemne fit tripliciter : 374 *b*, 383 *b*. — 10. Num eodem modo obliget votum simplex, et solemne : 384 *ab*.
11. — quomodo, et a quibus possit commutari : VI, 384 *b*-386 *a*; IX, 624 *b*-625 *a*. *Vid.* MATRIMONIUM, n. 130.
12. De excellentia votorum paupertatis, obedientiæ et castitatis agitur : VI, 387 *b*-388 *a*, *ab*; IX, 466 *b*; X, 326 *a*; XIII, 81 *a*-82 *a*. — 13. Quomodo obligent religiosos ad episcopatum assumptos : VI, 388 *b*. Ordinata sunt a Christo contra triplicem concupiscentiam : X, 326 *a*. *Vid.* FRATRES, n. 3.
14. Voti fractio quot modis fieri possit : XII, 241 *b*. Quale sit peccatum : VI, 373 *a*, *b*-374 *a*. Num peccatum sit duplex, si votum fuerit rei ad quam vovens aliunde tenebatur : V, 396 *a*.
15. Voti obligatio ex duplici capite desumitur : VI, 387 *b*.
16. — in baptismo prolatum importat obligationem circa omnia præcepta Dei : V, 396 *a*; XIV, 559 *a*. *Vid.* BAPTISMUS, n. 107, PROMISSIO.
17. De voto auctoritates Scripturæ : VIII, 504 *b*-505 *a*.
18. — coactum non obligat : V, 223 *a*. Octo sunt quæ votum impediunt : IX, 555 *b*.
19. Vota Minorum an possint dispensari : XIV, 599 *ab*.

Vid. OBEDIENTIA, n. 1, 22, OPERARI, n. 3, PAPA, n. 7, UXOR, n. 9.

VOVERE. 1. Ficte vovens ad quid teneatur tum in foro judiciali, tum pœnitentiæ et conscientiæ : VI, 378 *b*-379 *a*.
2. — quisnam possit, et quænam requirantur in vovente : 381 *a*-382 *b*.
3. Religiosi vovent secundum intentionem regulæ : XIV, 559 *a*.
4. De merito vovendi : XIV, 370 *b*, 425 *b*-426 *b*.

VOX. 1. — quid sit : III, 91 *ab*. — fit ex percussione aeris : II, 290 *a*. — fit mediante flatu : IV, 52 *b*.
2. Sermo est rationabilium, vox irrationabilium, sonus inanimatorum : IX, 192 *a*.
3. — tria exigit, sc. instrumentorum aptitudinem, et virtutem tum motivam, tum directivam : II, 497 *b*; III, 91 *ab*. *Vid.* ARTICULATA.
4. — est signum verbi interioris : I, 365 *a*, 367 *a*; II, 497 *b*; X, 245 *a*. — dicitur indumentum verbi : VII, 503 *a*; XIII, 544 *a*.
5. — quomodo sit in auribus multorum, nec tamen sit ubique : II, 43 *b*.
6. — quomodo formetur : II, 497 *ab*, 499 *a*-501 *b*. — 7. Voces diversæ, si habeant diversas rationes innotescendi, sunt plura nomina : I, 366 *a*-367 *a*; V, 434 *b*.
8. — quomodo fuerit in serpente : III, 116 *ab*. — 9. Qualem habeat angelus in corpore assumpto : II, 441 *a*-443 *a*, 495 *b*-501 *b*.
10. — aliquam vitalitatem habet : IX, 85 *b*. — quare excitet audientem, et quid sit in auditu : VI, 464 *a*.
11. — Dei ad nos loquentis qualis : II, 499 *a*-500 *b*. Quandoque immittit vocem sine sermone, quandoque sermonem cum voce, quandoque sonum cum voce : IX, 192 *a*.
12. Vocis magnitudo signum est magnæ affectionis internæ : X, 236 *b*. — qualis in oratione levanda : XIII, 415 *a*. — 13. Vocum novitates quæ fugiendæ : I, 417 *a*.
14. — multiplex bonorum, et malorum : IX, 297 *b*. — 15. Vocem videre, et audire, quid sit : XIII, 600 *b*.

Vid. ANGELUS, n. 351, CHORUS, n. 1, CHRISTUS, n. 700, INTELLECTUS, n. 104, NOMEN, n. 2-3, 5-6.

VULNERA. 1. — quænam sint inflicta homini descendenti ab Jerusalem in Jericho, et quomodo a Christo curata : X, 507 *b*-508 *b*; XIII, 402 *b*-404 *a*, 407 *a*-408 *a*. — 2. Vulnera Christi sunt nobis flenda, sed magis vulnera animarum nostrarum : XIII, 381 *b*. Vulnus lateris Christi ostium vitæ ostenditur : XI, 505 *a*.

Vid. CHRISTUS, n. 419, 788, 851, NATURALE,

Digitized by Google

n. 8, PECCATOR, n. 112, PECCATUM, n. 143, 237, 299.
VULPES. 1. Vulpis natura explicatur : XIV, 28 *b*. — 2. De vulpe et corvo fabula : *ibid.*
3. — fraudulentum hominem, et perversum significat : XIII, 111 *a*; item divites : 36 *b*. *Vid.* PECCATOR, n. 66. Item simulatores : XIV, 28 *b*; item hæreticus : X, 485 *a*; XIII, 118 *b*; item cupidos : XIII, 170 *a*; item detractores : 303 *b*.
VULTUM Jesu, necnon et Mariæ depinxit Lucas : IV, 204 *b*.
VULTUR, *vid.* CHRISTUS, n. 662.

Z

ZACHÆUS quis fuerit, et quomodo conversus : XI, 99 *b*-103 *b*, 605 *a*. Ejus devotio confertur cum devotione Centurionis : XIII, 436 *a*.
ZACHARIAS quid significet : X, 245 *b*; XIII, 296 *b*. Ejus præconia : X, 219 *b*-220 *a*.
ZAIN interpretatur Hæc : X, 150 *b*, 190 *a*.
ZELARE Dei quid sit : VIII, 58 *b*.
ZELATOR animarum instruitur : XII, 674 *a*-675 *a*. Zelatores Dei qui sint : I, 23 *b*.
ZELUS. 1. — bonus, vel malus quis sit : *ibid.*, *et* IX, 254 *a*.
2. — bonus laudatur : VII, 160 *b*, 210 *a*-211 *a*; VIII, 548 *b*-549 *b*; IX, 496 *a*; XII, 134 *b*-138 *b*. Est velut coccus bis tinctus charitatis colore : XII, 135 *b*.
3. — obviat peccato, salvo jure justitiæ : II, 217 *b*.
4. — est semper cum ira, sed tamen, si bonus sit, absque perturbatione animi : IV, 343 *ab*.
5. — nimius arguitur : VII, 160 *a*; VIII, 549 *b*-550 *b*; XII, 136 *b*.
6. — animarum quale sacrificium : VII, 210 *ab*; XII, 674 *b*-675 *a*.
Vid. LANCEA, n. 1, PATIENTIA, n, 15, PRÆDICATOR, n. 24, 43, 79.
ZENITH quid sit : XIII, 569 *b*.
ZEUGMA quænam figura : II, 530 *b*; IX, 170 *b*.
ZIPH interpretatur flos, et Ziphæi florentes : IX, 342 *a*.
ZIZANIA quid sit litteraliter, et mystice : XIII, 108 *a*, 111 *a*, 112 *b*, 464 *b*.
ZODIACUS quid sit : II, 586 *b*; XIV, 8 *ab*. *Vid.* SIGNUM, n. 15.
ZONA, *vid.* CINGULUM, n. 1.
ZOROASTER refertur risisse in sua nativitate : X, 49 *a*.
ZOROBABEL interpretatur princeps translationis : XIII, 158 *a*.

FINIS INDICIS QUARTI GENERALIS.

Digitized by Google

INDEX QUINTUS GENERALIS

SCILICET

SERMONUM ET COLLATIONUM PRÆDICABILIUM

Argumenta concionum pro singulis anni dominicis vel festis diebus : VIII, 347-358.
In Hexaemeron Illuminationes Ecclesiæ vel Sermones XXIII : IX, 17-152.
Ex toto sancti Joannis Evangelio Collationes prædicabiles XCI : XI, 530-608.
Sermones de Tempore vel Dominicis præsertim diebus : XIII, 1-492.
De Sanctis singulis totius anni Sermones LVII, tum de Dedicatione Ecclesiæ I : XIII, 493-636.
De Sanctis in communi Sermones XLIII, tum de Dedicatione Ecclesiæ IV : 1-138.
De diversis Collationes VIII : XIV, 641-645.

FINIS INDICUM GENERALIUM ET TOMI DECIMI QUINTI.

VESONTIONE. — EX TYPIS OUTHENIN-CHALANDRE FILII.

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google